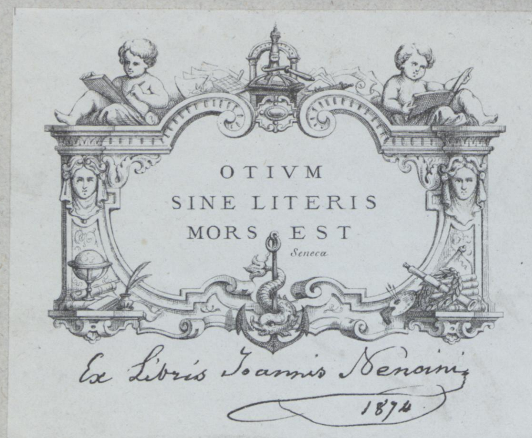

HIPPOCRATIS
OPERA OMNIA
VENETIIS ALDUS
1526
BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE - FIRENZE
RACCOLTA
ALDINI
III

OTIVM
SINE LITERIS
MORS EST
Seneca
Ex Libris Joannis Nencini
1874

ἍΠΑΝΤΑ ΤᾺ ΤΟΥ͂ ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ

OMNIA OPERA HIPPOCRATIS

ἍΠΑΝΤΑ ΤᾺ ΤΟΥ͂ ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ.

OMNIA OPERA HIPPOCRATIS.

CLEMENS PAPA·VII·

DILECTI filii salutem & apostolicam beñ· Exponi nobis nuper fecistis uos ad imitationem quondam Aldi Manutii Pii, Romani, cuius impressoriæ artis successores estis: nouos quotidie libros, tam græcos, q̃ latinos eisdemmet characteribus, quorum ipse Aldus primus inuentor & author fuit: cura & impensa uestra impressos in lucem edere, ac per eos publicæ utilitati non parum consulere: Nunc uero Galeni medici opera omnia græca imprimi curare: ex quibus propter eximiam frugem, & singularem doctrinam in illis contentam, medicinæ ars humano generi ualde necessaria, plurimum iuuari, atq; illustrari posset: ac in animo habere, diligentem operam adhibere, ut Hippocratis principis medicorum ac Pauli Eginitæ, necnon Aëtii, & Oribasii insignium Græcorum medicorum opera nunq̃ hactenus impressa, q̃ emendatissime imprimantur: desiderareq́; ne de laboribus uestris, quos ad communem hominum utilitatem suscipitis: alii speratos a` uobis fructus auferant, per nos oportune prouideri· Nos ad officium nostrum pertinere putantes omnia procurare, quibus bonæ artes temporibus nostris maxime floreant: illarumq́; fautores ad noua semper excogitanda, & studiosis publicanda iustis gratiarum prærogatiuis alliciantur, & inuitentur· Et propterea desiderio uestro, qui bono publico non sine magnis laboribus, & impensis studere non desistitis: ne ab aliquibus iusto, & honesto lucro defraudemini, annuere uolentes, Vniuersis & singulis cuiuscunq; dignitatis, gradus, & conditionis existant: sub excõmunicationis latæ sententiæ, nostris uero & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ subditis, præterea etiam mille ducatorum pœna, pro una tertia parte Fabricæ Basilicæ Principis apostolorum de Vrbe, pro altera uobis, pro reliqua uero Iudicibus seu officialibus, qui præsentium executores fuerint, applicandorum: tenore præsentium committimus, & mandamus, ne dicti Galeni & aliorum medicorum Græcorum opera per uos impressa uel imprimenda infra decem annos, postq̃ impressa fuerint, imprimere, seu imprimi facere, aut quoquomodo uẽdere, siue uendi facere præsumant· Mandantes in uirtute sanctæ obedientiæ auditori cameræ apostolicæ, & Vrbis nostræ gubernatori, necnon Senatori, ac omnibus & singulis aliis gubernatoribus, ac magistratibus & officialibus nostris quibuscunq;, ut a` uobis, seu uestris agentibus in præmissis & circa ea requisiti, contra eos, qui dicta opera contra præsentium tenorem impresserint, seu imprimi fecerint, aut uendiderint, seu uendi fecerint, ad declarationem incursus dictæ pœnæ procedant, & pœnam ipsam pecuniariam a` quibus exigenda erit, irremissibiliter exigant, ac alia faciant, & exequantur in præmissis quomodolibet necessaria, uel oportuna: Inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis· Volumus autem præsentiũ literarum nostrarum

transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati ecclesiastici munitis, eandem prorsus fidem in iudicio, & extra adhiberi, quæ præsentibus originalibus adhiberetur, si exhibitæ forent uel ostensæ. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus apostolicis, cæterisq; contrariis quibuscunq;. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo piscatoris. Die. XXVII. Ianuarii. M. D. XXV. Pont. Nostri Anno Secundo.

Be. El. Rauenn.

A tergo.

Dilectis filiis Andreæ de Torresanis de Asula, & hæredibus quondam Aldi Manutii Ro. in Ciuitate Venetiarum commorantibus.

IOANNI GEORGIO TRISINO VICENTINO COMITI, EQVITIQVE ORNATISSIMO, FRANCISCVS ASVLANVS. S.

q Vum te iampridem Trisine mi carissime in eorum amicorum numero haberem, quibus me omni cura, omniq; officio ac labore satisfacere semper debere cẽserem: diu mecum ipse reputaui quo te potissimum ex his nostris munere in argumentum meæ erga te obseruantiæ, donarem: uidebam enim, si linguæ istius italicæ, in qua te cum paucis excellere præclara multa ingenii tui monumenta testantur, præcipuum quempiam auctorem nomini tuo dicassem, fore ut quum maris & alpium duntaxat termino idioma istud contineretur, mei huius in te animi testimonium ad longe pauciores q̃ alioqui & uellem, & possem, perueniret. rursus si latinum aliquem oratorem poetam'ue, aut alio quouis in genere scribendi uersatum, insignem auctorem sub tuo nomine inuulgandum curassem: putabam futurum ut dum unus ille tibi tot simul studia complexo, non usquequaq; respondere uideret̃, nõ ita plenam undiq; tuarum laudum materiam nec scribenti mihi, nec intuentibus in eam uelut effigiem, aliis præberet. ne igitur nihil omnino tibi afferrem, cui si liceret omnia libenter præberem, eorum tantũmodo quæ in te maiora, magisq; rara indicarentur, rationem habere constitui. Quare ut græcæ linguæ peritissimo, ac in philosophiæ studiis diu multũq; uersato, Hippocratẽ Coum Heraclidæ filium tibi dicare decreui: illũ. s. Hippocratem qui diu peregrinatus in Macedonia plurimum apud Perdiccam regem uixit, Larissæq; quartum & centesimum agens annum, obiit: notus nõ solum in omni terra græcia, ubi pene' infinita suæ artis miracula edidisset, uerum etiam apud Persas, & alios item a' græcis ingenti maris aut terraꝝ spacio remotos: qui Herodicum Selybrianum medicum, Gorgiam Leontinum rhetorem, Democritum Abderitam philosophum audiuit. cuius tam multa uolumina ionice in gratiam Democriti (ut ait Aelianus) q̃uis ipse doricus esset scripta, perinde ac si non hominis unius ore, sed numinũ multorum simul oraculo dictata essent, summa semper apud omnes omnium sæculorum mortales auctoritate uiguerunt. nam & sex alii alias eodem nomine, eademq; patria orti, litterarum & medicæ artis periti floruisse tradũtur. quorum unus patrem habuit Gnosidicum, alter Thessalum, tertius Draconem, quartus & quintus fratres Thymbræum, sextus autem Praxianactem. Tu itaq; hoc quicquid est muneris ita uelim accipias, ut quum undiq; tibi satisfieri a' me non possit, aliqua tamen in parte satis factum esse existimes: idq; non mea culpa, qui maiora dare nequeam, sed tua potius, cui maiora debeantur, nobis accidisse intelligas. Vale.

FRANCISCVS ASVLANVS LECTORI. S.

s

I tua, nõ minus q̃ mea interesse putas Lector humanissime, ut eorum, quæ a me in rempublicam litterariam magno, ut uides, sumptu ac labore fiunt, ratio reddatur: ne obsecro alienum ab officio arbitreris, ꝙ his te admonitum uelim, quanto præstet unum diligẽter impressum codicem, q̃ duos aliquando, aut etiam mehercle plures manu scriptos habere. nam longe facilius est unum scriptorem festinabundum, presertim ab unius duntaxat exemplaris imagine aberrare, q̃ multos simul homines, multorum ueterũ librorum collatione, non unum tandem exemplum undiq; absolutum eli cere: quemadmodum argumento esse potest Fabii Calui immortali certe alioqui digna laude industria, qui manu scriptum aliquem secutus codicem, librũ unius folii περὶ ὑγρῶν χρήσιος, idest de usu humidorum: & librum περὶ ἄρθρων, idest de articulis, tredecim folia continentem, omnino præteriit: & in eo libro qui inscribit' κωακαὶ προγνώσεις, idest Coacæ præcognitiones, ad calcem uersus, folia item circiter sex: & in libro περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τραυμάτων, idest de uulneribus capitis, unum fere: librumq; qui græce μοχλικὸν dicitur, idest de curandis luxatis, bis, tanquam diuersum, transtulit, solo differente principio: sicut plerunq; usu uenit, ut scriptores simili alicuius paginæ initio decepti, alia aliis ualde interdum diuersa connectant. Mitto cætera, quæ tu inter legendum facile deprehẽdes, ac duas item additas epistolas, Hippocratis alteram, alteram uero Democriti, quæ quum ita se habere cognoueris, me quæso tui studiosum, ut facis, ama. Vale.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΒΙΒΛΙΩΝ.	INDEX LIBRORVM HIPPOCRATIS.
Ὅρκος Ἱπποκράτους.	Iusiurandum Hippocratis.
Περὶ τέχνης.	De arte.
Περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς.	De prisca medicina.
Περὶ ἰητροῦ.	De medico.
Περὶ εὐσχημοσύνης.	De probitate.
Ἱπποκράτους παραγγελίαι.	Hippocratis præcepta.
Νόμος Ἱπποκράτους.	Lex Hippocratis.
Περὶ φύσιος ἀνθρώπου.	De natura hominis.
Περὶ διαίτης ὑγιεινῆς. Πολύβου τοῦ Ἱπποκράτους μαθητοῦ.	De ratione uictus salubris. Polybi discipuli Hippocratis.
Περὶ γονῆς. Πολύβου.	De semine. Polybi.
Περὶ φύσιος παιδίου.	De natura fœtus.
Περὶ σαρκῶν.	De carne.
Περὶ ἑπταμήνου.	De septimestri partu.
Περὶ ὀκταμήνου.	De octomestri partu.
Περὶ ἐπικυήσεως.	De superfœtatione.
Περὶ ἐγκατατομῆς ἐμβρύου.	De extractione fœtus.
Περὶ ὀδοντοφυΐας.	De dentitione.
Περὶ ἀνατομῆς.	De dissectione.
Περὶ καρδίας.	De corde.
Περὶ ἀδένων.	De glandibus.
Περὶ ὀστέων φύσιος.	De natura ossium.
Περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον.	De locis in homine.
Περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων.	De aere, aqua, locis.
Περὶ διαίτης.	Da uictus ratione.
Περὶ ἐνυπνίων.	De insomniis.
Περὶ τροφῆς. ὃ μὴ εἶναι Ἱπποκράτους φησὶ Γαληνός.	De alimento quem esse Hippocratis negat Galenus.
Περὶ ὑγρῶν χρήσιος.	De usu humidorum.
Περὶ χυμῶν.	De humoribus.
Περὶ φυσῶν.	De flatibus.
Περὶ ἱρῆς νούσου. ἀξιολόγου τινός.	De sacro morbo. docti cuiusdam.
Περὶ νούσων.	De morbis.
Περὶ παθῶν. τοῦ Πολύβου.	De affectibus. polybi.
Περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν.	De internarum partium affectibus.
Περὶ παρθενίων.	De morbis uirginum.
Περὶ γυναικείης φύσιος.	De matura muliebri.
Περὶ γυναικείων.	De morbis mulierum.
Περὶ ἀφόρων.	De sterilibus.
Νόθα τῇ τελευτῇ τοῦ πρώτου περὶ γυναικείων προσκείμενα.	Suppositita quædam calci primi de morbis mulierum adscripta.
Περὶ ἐπιδημιῶν.	De morbis passim grassantibus.
Περὶ διαίτης ὀξέων.	De ratione uictus acutorum.
Περὶ κρίσεως.	De iuditiis.
Περὶ κρισίμων.	De diebus iudicialibus.
Ἱπποκράτους ἀφορισμοί.	Hippocratis definitæ sententiæ.
Ἱπποκράτους προγνωστικόν.	Hippocratis prænotiones.
Ἱπποκράτους προρρητικόν.	Hippocratis prædictiones.
Κωακαὶ προγνώσεις.	Coacæ præcognitiones.
Περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων.	De uulneribus capitis.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΓΕΝΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΣ ΚΑΤΑ ΣΩΡΑΝΟΝ.

πποκράτης. γένει μὲν ἦν κῷος, υἱὸς Ἡρακλείδου καὶ φαιναρέτης, εἰς Ἡρακλέα καὶ Ἀσκληπιὸν τὸ γένος ἀναφέρων. ἀφ᾽ οὗ μὲν, εἰκοστός. ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐννεακαιδέκατος. μνημονεύει δὲ τῆς γενεαλογίας αὐτοῦ Ἐρατοσθένης. καὶ Φερεκύδης. καὶ Ἀπολλόδωρος. καὶ Ἄρειος ὁ ταρσεύς. μαθητὴς δὲ γέγονεν Ἡρακλείδου τοῦ ἰδίου πατρός. εἶτα Ἡροδίκου. κατὰ δέ τινας καὶ Γοργίου τοῦ λεοντίνου ῥήτορος. φιλοσόφου δὲ Δημοκρίτου Ἀβδηρίτου. κατὰ δὲ τοὺς πελοποννησιακοὺς ἤκμασε χρόνους. γεννηθεὶς ὥς φησιν Ἰσόμαχος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῆς Ἱπποκράτους αἱρέσεως κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς ὀλυμπιάδος ὡς δὲ Σωρανὸς ὁ κῷος ἐρευνήσας τὰ ἐν κῷ γραμματοφυλακεῖα προστίθεσι μοναρχοῦντος Ἀβριάδα μίνως ἀγριανοῦ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ παρ᾽ ὃ καὶ ἐναγίζειν ἐν αὐτῇ μέχρι νῦν Ἱπποκράτει φησὶ τοὺς κῴους. συνασκηθεὶς δὲ ἐν τῇ ἰατρικῇ καὶ τοῖς ἐγκυκλίοις μαθήμασι τῶν γονέων αὐτοῦ τελευτησάντων, μετέστη τῆς ἰδίας πατρίδος. ὡς μὲν κακοήθως Ἀνδρέας φησὶν ἐν τῷ περὶ τῆς ἰατρικῆς γενεαλογίας, διὰ τὸ ἐμπρῆσαι τὸ ἐν κνίδῳ γραμματοφυλακεῖον. ἄλλοι δὲ φασὶν ὅτι προθέσει τοῦ κατὰ τόπους τὰ ἀποτελούμενα θεάσασθαι καὶ συγγυμνασθῆναι ποικιλωτέρον. ὡς δὲ Σωρανὸς ὁ κῷος ἱστορεῖ ὄνειρος αὐτῷ παρέστη κελεύων τὴν θεσσαλῶν γῆν κατοικεῖν. τὴν δὲ σύμπασαν ἑλλάδα θεραπεύων ἐθαυμάσθη. ὥστε καὶ ὑπὸ περδίκκα τοῦ μακεδόνων βασιλέως φθισικοῦ νομισθέντος παρακληθέντα δημοσίᾳ πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν μετ᾽ Εὐρυφῶντος. ὃς καθ᾽ ἡλικίαν πρεσβύτερος ἦν αὐτοῦ. καὶ σημειώσασθαι ψυχῆς εἶναι τὸ πάθος ἤρα γὰρ μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς Ἀλεξάνδρου θάνατον φίλας τῆς παλλακίδος αὐτοῦ, πρὸς ἣν δηλώσαντα τὸ γεγονὸς ἔπειτα παρεφύλαξεν ταύτης βλεπομένης παντελῶς ἐκεῖνον τρέπεται. λύσαι μὲν, τὴν νόσον. ἀνακτήσασθαι δὲ, τὸν βασιλέα. παρεκλήθη δὲ ὑπὸ τῶν ἀβδηριτῶν, πρὸς αὐτοὺς ἀπελθεῖν. καὶ Δημόκριτον μὲν, ὡς ἐν μανίᾳ θεραπεῦσαι. ῥύσασθαι δὲ λοιμοῦ τὴν πόλιν ὅλην. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἰλλυριῶν καὶ πλειόνων βαρβάρων γῆν λοιμοῦ κατασκήψαντος, καὶ δεομένων τῶν ἐκεῖ βασιλέων πρὸς αὐτοὺς ἐλθεῖν παρὰ τῶν πρέσβεων, τίνα ἦν ἐκεῖ τὰ πολλὰ τῶν πνευμάτων μαθὼν, ἐκείνους μὲν ἀπράκτους ἀπέπεμψε. συλλογισάμενος δὲ τὴν νόσον ἐπὶ τὴν ἀττικὴν ἥξειν. προειπὼν τὸ γενησόμενον. καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν μαθητῶν ἐπεμελήθη. τοσοῦτον δὲ φιλέλλην ὑπῆρξεν, ὥστε τῆς δόξης αὐτοῦ μέχρι περσῶν διαπύστου γενομένης καὶ διὰ τοῦτο παρὰ Ἀρταξέρξου διὰ Ἱστάνιδος τοῦ Ἑλλησποντίων ὑπάρχου ἐπὶ μεγάλαις δωρεαῖς δεομένου πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν, διὰ τὸ σεμνὸν καὶ ἀφιλάργυρον καὶ φιλοίκειον ἀρνήσασθαι. ὡς καὶ τοῦτο διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς δηλοῦται. ἐρρύσατο δὲ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, πολεμεῖσθαι μέλλουσαν ὑπὸ ἀθηναίων. θεσσαλῶν δεηθεὶς ἐπιβοηθῆσαι. διὸ καὶ λαμπρῶν ἔτυχε τιμῶν παρὰ κῴοις. ἀλλὰ καὶ θεσσαλοῖς καὶ ἀργείοις καὶ ἀθηναίοις, οἵτινες καὶ δεύτερον αὐτὸν ἀφ᾽ Ἡρακλέους δημοσίᾳ τοῖς ἐλευσινίοις ἐμύησαν, καὶ πολίτην ἔγραψαν καὶ τὴν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν ἔδοσαν εἰς ἐκγόνους. ἀφθόνως δὲ τοὺς ἐπιτηδείους ἐδίδασκε τὴν τέχνην μετὰ τοῦ προσήκοντος ὅρκου. ἐτελεύτα δὲ παρὰ λαρισσαίοις, ὅτε καὶ Δημόκριτος φέρεται τελευτήσας. καὶ οἱ μὲν, ἐνενήκοντα ἐτῶν. οἱ δὲ πε̄ φασίν. ἄλλοι ρδ̄ τινὲς ρθ̄, τέθαπται δὲ μεταξὺ Γυρτῶνος καὶ Λαρίσσης. καὶ δείκνυται ἄχρι δεῦρο τὸ μνῆμα ἐν ᾧ μέχρι πολλοῦ σμηνὸς ἦν ἐργαζόμενον μέλι. ἀφ᾽ οὗ τὰ ἀφθῶντα παιδάρια χρίουσαι παρὰ τῷ τάφῳ. ῥαδίως ἀπήλλαττον αἱ τίτθαι. ἐν δὲ ταῖς πολλαῖς εἰκόσιν ἐσκεπασμένος τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ γράφεται. ὡς μέν τινες λέγουσι, ἐν πίλῳ. παράσημον εὐγενείας, καθάπερ ὁ δυσσεύς. ἄλλοι δὲ τῷ ἱματίῳ. καὶ τούτων οἱ μὲν δι᾽ εὐπρεπείας. ἐπεὶ φαλακρὸς ἦν. οἱ δὲ διὰ τὸ ἀσθενὲς τῆς κεφαλῆς. οἱ δὲ δι᾽ ἔμφασιν τοῦ δεῖν τὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ χωρίον φρουρεῖν. οἱ δὲ, τοῦ φιλαποδήμου τεκμήριον. οἱ δὲ τῆς ἐν τῆς συγγράμμασιν ἀσαφείας. οἱ δὲ, πρὸς παράστασιν τοῦ δεῖν καὶ ἐν τῷ ὑγιαίνειν φυλάσσεσθαι τὰ βλάπτοντα. τινὲς δὲ ὅτι χειρίζων πρὸς τὸ τῶν χειρῶν ἀπαραπόδιστον, συμπεριλαμβάνων τὸ τοῦ ἱματίου περικεχυμένον ἐπετίθει τῇ κεφαλῇ. περὶ δὲ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ. πολλὴ γέγονε διαφωνία. ἄλλων ἄλλα δοξασάντων. ὅθεν οὐκ εὐμαρὲς τὸ περὶ αὐτῶν ἀποφήνασθαι. διὰ τὸ πολλὰς αἰτίας ἐπισκοπεῖν τῇ κρίσει, πρῶτον τὴν ὁμωνυμίαν. δεύτερον τὸ δύνασθαι τὸν χαρακτῆρα τῆς φράσεως τηρῆσαι. τρίτον διὰ τὸ ἔνια καὶ τὸν αὐτόν. ποτὲ μὲν ῥωμαλεώτερον. ἄλλοτε ἀσθενέστερον διὰ τὴν ἡλικίαν συγγράφειν. καὶ ἄλλας δὲ αἰτίας ἔστιν εἰπεῖν. ἀφιλάργυρος δὲ καὶ τρόποις σεμνὸς καὶ φιλέλλην ὑπῆρχεν ὅτι καὶ τοὺς ὁμοεθνεῖς ἐθεράπευε συμπάσῃ σπουδῇ, ὡς καὶ λοιμῶν ὅλας ῥύσασθαι πόλεις καθάπερ εἴρηται. ὅθεν καὶ λαμπρῶν ἔτυχε τιμῶν. οὐ παρὰ κῴοις μόνον. ἀλλὰ καὶ ἀργείοις καὶ ἀθηναίοις. παῖδας δὲ κατέλιπε θανὼν δύο. θεσσαλὸν καὶ δράκοντα. καὶ μαθητὰς παμπληθεῖς. ἐπιφανεστάτους δὲ τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, λέγεται γενέσθαι.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ὍΡΚΟΣ.

Μνυμι Ἀπόλλωνα ἰητρὸν. καὶ Ἀσκληπιὸν. καὶ Ὑγείαν. καὶ Πανάκειαν. καὶ
θεοὺς πάντας καὶ πάσας, ἵστορας ποιεύμενος, ἐπιτελέα ποιήσειν κατὰ δύ-
ναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ὅρκον τόνδε καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. ἡγήσασθαι δὲ τὸν
ὅ διδάξαντά με τὴν τέχνην ταύτην, ἴσα γενέτῃσιν ἐμοῖσιν, καὶ βίου κοινώ-
σασθαι. καὶ χρεῶν χρηΐζοντι μετάδοσιν ποιήσασθαι. καὶ γένος τὸ ἐξ ἑωυτέου,
ἀδελφοῖς ἶσον ἐπικρινέειν ἄῤῥεσι. καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην, ἢν χρηΐ-
ζωσι μανθάνειν, ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς. παραγγελίης τε καὶ ἀκροήσιος,
καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαθήσιος, μετάδοσιν ποιήσασθαι υἱοῖσί τε ἐμοῖσι, καὶ τοῖσι τοῦ ἐμὲ διδά- 10
ξαντος. καὶ μαθηταῖσι συγγεγραμμένοις τε, καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ. ἄλλῳ δὲ οὐδενί. διαιτή-
μασί τε χρήσομαι, ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμήν. ἐπὶ δηλήσει δὲ καὶ ἀδι-
κίῃ εἴρξειν. οὐ δώσω δὲ οὐδὲ φάρμακον οὐδενὶ αἰτηθεὶς, θανάσιμον. οὐδὲ ὑφηγήσομαι ξυμβουλίην τοι-
ήνδε. ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον δώσω. ἁγνῶς δὲ καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν, καὶ
τέχνην τὴν ἐμήν. οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος
τῆσδε. ἐς οἰκίας δὲ ὁκόσας ἂν ἐσίω, ἐσελεύσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων, ἐκτὸς ἐὼν
πάσης ἀδικίης ἑκουσίης, καὶ φθορίης, τῆς τε ἄλλης καὶ ἀφροδισίων ἔργων. ἐπί
τε γυναικείων σωμάτων καὶ ἀνδρώων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων. ἃ δ' ἂν
ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω, ἢ ἀκούσω, ἢ καὶ ἄνευ θεραπείης κατὰ βίον ἀνθρώ-
πων, ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι. ἄῤῥητα 20
ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. ὅρκον μὲν οὖν μοι τόν-
δε ἐπιτελέα ποιέοντι, καὶ μὴ ξυγχέοντι, εἴη ἐ-
παύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης, δοξαζο-
μένῳ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, ἐς τὸν
αἰεὶ χρόνον. παραβαίνοντι δὲ
καὶ ἐπιορκοῦντι, τἀ-
ναντία τουτέων.

* *
*

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΤΈΧΝΗΣ.

Ἰσί τινες, οἳ τέχνην πεποίηνται, τὸ τὰς τέχνας αἰσχροποιεῖν. ὡς μὲν οἴον-
ται οὐ τοῦτο διαπρησσόμενοι, ὃ ἐγὼ λέγω, ἀλλ᾽ ἱστορίης οἰκείης ἐπίδειξιν
ποιεύμενοι. ἐμοὶ δὲ τὸ μέν τι τῶν μὴ εὑρημένων ἐξευρίσκειν, ὅ, τι καὶ εὑρε-
θὲν, κρέσσον ἢ ἀνεξεύρετον, ξυνέσιος δοκέει ἐπιθύμημά τε καὶ ἔργον εἶναι.
καὶ τὰ ἡμίεργα ἐς τέλος ἐξεργάζεσθαι ὡσαύτως. τὸ δὲ λόγων οὐ καλῶν
τέχνῃ τὰ τοῖς ἄλλοις εὑρημένα αἰσχύνειν προθυμέεσθαι, ἐπανορθοῦντα
μὲν, μηδέν. διαβάλλοντα δὲ, τὰ τῶν εἰδότων πρὸς τοὺς μὴ εἰδότας ἐξευρή-
ματα, οὐκέτι δοκέει ξυνέσιος ἐπιθύμημά τε καὶ ἔργον εἶναι. ἀλλὰ καταγ-
γελίη μᾶλλον φύσιος, ἢ ἀτεχνίη. μούνοισι γὰρ τοῖσιν ἀτέχνοισιν, ἡ ἐργασίη
αὕτη ἁρμόζει. φιλοτιμεομένων μὲν, οὐδαμὰ δὲ δυναμένων κακίης ὑπουρ-
γέειν, ἐς τὸ τὰ τῶν πέλας ἔργα, ἢ ὀρθὰ ἐόντα διαβάλλειν, ἢ οὐκ ὀρθὰ μωμέεσθαι. τοὺς μὲν οὖν ἐς τὰς
ἄλλας τέχνας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐμπίπτοντας, οἷσι μέλλει τε, καὶ ὧν οἷς μέλλει, οἱ δυνάμενοι κωλυόντων.
ὁ δὲ παρεὼν λόγος, τοῖς ἐς ἰητρικὴν οὕτως ἐμπορευομένοις, ἐναντιώσεται. θρασυνόμενος μὲν, διὰ
τουτέους οὓς ψέγει. εὐπορέων δὲ, διὰ τὴν τέχνην ᾗ βοηθεῖ. δυνάμενος δὲ, διὰ σοφίην, ᾗ πεπαίδευται.
δοκέει δέ μοι τὸ μὲν σύμπαν, τέχνη εἶναι οὐδεμία οὐκ ἐοῦσα. καὶ γὰρ ἄλογον τῶν ἐόντων τι ἡγεῖσθαι μὴ
ἐόν. ἐπεὶ τῶν γε μὴ ἐόντων, τίνα ἄν τις οὐσίην θεασάμενος, ἀπαγγείλειεν ὡς ἔστιν. εἰ γὰρ δὴ ἔστι γ᾽ ἰδεῖν
τὰ μὴ ἐόντα, ὥσπερ τὰ ἐόντα, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἄν τις αὐτὰ νομίσειε μὴ ἐόντα, ὥσπερ τὰ ἐόντα, ἅ γε
εἴη καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, καὶ γνώμῃ νοῆσαι ὡς ἔστιν, ἀλλ᾽ ὅπως μὴ οὐκ εἴη τοῦτο τοιοῦτον. ἀλλὰ τὰ
μὲν ἐόντα, αἰεὶ ὁρᾶται καὶ γινώσκεται. τὰ δὲ μὴ ἐόντα, οὔτε ὁρᾶται, οὔτε γινώσκεται. γινώσκε-
ται τοίνυν, δεδειγμένων ἤδη τῶν τεχνέων, καὶ οὐδεμία ἐστὶν ἥ γε ἔκ τινος εἴδεος οὐχ ὁρᾶται. οἶμαι
δ᾽ ἔγωγε καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῆς, διὰ τὰ εἴδεα λαβεῖν. ἄλογον γὰρ ἀπὸ τῶν ὀνομάτων τὰ εἴδεα ἡγεῖ-
σθαι βλαστάνειν καὶ ἀδύνατον. τὰ μὲν γὰρ ὀνόματα, φύσιος νομοθετήματά ἐστι. τὰ δὲ εἴδεα, οὐ νομο-
θετήματα, ἀλλὰ βλαστήματα. περὶ μὲν οὖν τούτων εἴ γέ τις μὴ ἱκανῶς ἐκ τῶν εἰρημένων ξυνίησιν,
ἐν ἄλλοις ἂν λόγοις σαφέστερον διδαχθείη. περὶ δὲ ἰητρικῆς, ἐς ταύτην γὰρ ὁ λόγος, ταύτης οὖν
τὴν ἀπόδειξιν ποιήσομαι. καὶ πρῶτόν γε δὴ ὁριεῦμαι, ὃ νομίζω, ἰητρικὴν εἶναι, τὸ δὴ πάμπαν ἀ-
παλλάσσειν τῶν νοσεόντων τοὺς καμάτους. καὶ τῶν νοσημάτων τὰς σφοδρότητας ἀμβλύνειν, καὶ
τὸ μὴ ἐγχειρέειν τοῖσι κεκρατημένοισιν ὑπὸ τῶν νοσημάτων. εἰδότας, ὅτι ταῦτα οὐ δύναται ἰητρι-
κή. ὡς οὖν ποιέει τε ταῦτα, καὶ οἵη τέ ἐστι διὰ παντὸς ποιέειν, περὶ τούτου μοι δὴ, ὁ λοιπὸς ἔσται λό-
γος. ἐν δὲ τῇ τῆς τέχνης ἀποδείξει, ἅμα καὶ τοὺς λόγους τῶν αἰσχύνειν αὐτὴν οἰομένων ἀναιρήσω, ᾗ
ἂν ἕκαστος αὐτῶν περαίνειν τι οἰόμενος τυγχάνῃ. ἔστιν οὖν μοι ἀρχὴ τοῦ λόγου, ἣ καὶ ὁμολογηθήσεται
παρὰ πᾶσιν. ὅτι μὲν ἔνιοι ἐξυγιαίνονται τῶν θεραπευομένων ὑπὸ ἰητρικῆς, ὁμολογέεται. ὅτι
δὲ οὐ πάντες, ἐν τούτῳ ἤδη ψέγεται ἡ τέχνη. καὶ φασὶν οἱ τὰ χείρω λέγοντες, διὰ τοὺς ἁλισκομένους
ὑπὸ τῶν νοσημάτων, καὶ τοὺς ἀποφεύγοντας αὐτὰ, τύχῃ ἀποφεύγειν, καὶ οὐ διὰ τὴν τέχνην. ἐγὼ
δὲ οὐκ ἀποστερέω μὲν οὐδ᾽ αὐτὸς τὴν τύχην, ἔργου οὐδενός. ἡγεῦμαι δὲ, τοῖσι μὲν κακῶς θεραπευομέ-
νοισι νουσήμασι, τὰ πολλὰ τὴν ἀτυχίην ἕπεσθαι. τοῖσι δὲ εὖ, τὴν εὐτυχίην. ἔπειτα δὲ καὶ πῶς οἷόν
τε ἐστὶ τοῖς ὑγιανθεῖσιν ἄλλό τι αἰτιάσασθαι ἢ τὴν τέχνην; εἴπερ χρώμενοι αὐτοὶ καὶ ὑπουργέοντες,
ὑγιάνθησαν. τὸ μὲν γὰρ τῆς τύχης εἶδος ψιλὸν, οὐκ ἠβουλήθησαν θεήσασθαι, ἐν ᾧ τῇ τέχνῃ ἐπέτρε-
ψαν σφᾶς αὐτούς. ὥστε τῆς μὲν ἐς τὴν τύχην ἀναφορῆς, ἀπηλλαγμένοι εἰσί. τῆς μέντοι ἐς τὴν τέ-
χνην, οὐκ ἀπηλλαγμένοι. ἐν ᾧ γὰρ ἐπέτρεψαν καὶ ἐπίστευσαν αὐτῇ σφᾶς αὐτοὺς, ἐν τούτῳ αὐτῆς
καὶ τὸ εἶδος ἐσκέψαντο, καὶ τὴν δύναμιν περανθέντος τοῦ ἔργου ἔγνωσαν. ἐρεῖ δὴ ἐνταῦθα ὁ τἀναν-
τία λέγων, ὅτι πολλοὶ ἤδη καὶ οὐ χρησάμενοι ἰητρῷ νοσέοντες ὑγιάνθησαν. καὶ ἐγὼ τῷ λόγῳ οὐκ ἀπι-
στέω. δοκεῖ δέ μοι οἷόν τε εἶναι καὶ ἰητρῷ μὴ χρωμένους ἰητρικῇ περιτυχεῖν. οὐ μὴν ὥστ᾽ εἰδέναι ὅ τι ὀρ-
θὸν ἐν αὐτῇ ἐνείη, καὶ ὅ τι μὴ ὀρθόν. ἄλλως τε ἐπιτύχοιεν τοιαῦτα θεραπεύσαντες ἑωυτοὺς ὁποῖά
περ ἂν ἐθεραπεύθησαν, εἰ καὶ ἰητροῖσιν ἐχρῶντο. καὶ τοῦτό γε τέως τεκμήριον μέγα τῇ οὐσίῃ τῆς τέ-
χνης, ὅτι ἐοῦσά τε ἐστὶ καὶ μεγάλη. ὅπου γε φαίνονται καὶ οἱ μὴ νομίζοντες αὐτὴν εἶναι, σωζόμενοι
δι᾽ αὐτήν. πολλὴ γὰρ ἀνάγκη καὶ τοὺς μὴ χρωμένους ἰητροῖσιν, νοσήσαντας δὲ καὶ ὑγιασθέντας, εἰδέ-
ναι ὅτι ἢ δρῶντές τι, ἢ μὴ δρῶντες, ὑγιάνθησαν. ἢ γὰρ ἀσιτίῃ, ἢ πολυφαγίῃ, ἢ ποτῷ πλείονι, ἢ δίψῃ,
ἢ λουτροῖσιν, ἢ ἀλουσίῃ, ἢ πόνοισιν, ἢ ἡσυχίῃ, ἢ ὕπνοισιν, ἢ ἀγρυπνίῃ, ἢ τῇ ἁπάντων τούτων ταραχῇ
χρώμενοι, ὑγιάνθησαν. καὶ τῷ ὠφελέεσθαι πολλὴ ἀνάγκη αὐτούς ἐστιν ἐγνωκέναι, ὅ, τι ἦν τὸ ὠφε-
λῆσαν. καὶ εἴ τι τε ἐβλάβησαν καὶ τὸ βλαβῆναι. καὶ ὅ, τι ἦν τὸ βλάψαν. τὰ γὰρ τῷ ὠφελέεσθαι
καὶ τὰ τῷ βεβλάφθαι ὡρισμένα, οὐ πᾶς ἱκανὸς γνῶναι. εἰ τοίνυν ἐπιστήσεται, ἢ ἐπαινέειν, ἢ ψέ-
γειν ὁ νοσήσας τῶν διαιτημάτων τι οἷσιν ὑγιάνθη, πάντα ταῦτα τῆς ἰητρικῆς ὄντα εὑρήσει. καὶ ἔστιν

οὐδὲν ἧσσον τὰ ἁμαρτηθέντα τῶν ὠφελησάντων μαρτύρια τῇ τέχνῃ, εἰς τὸ εἶναι. τὰ μὲν γὰρ ὠφελήσαντα, τῷ ὀρθῶς προσενεχθῆναι ὠφέλησαν. τὰ δὲ βλάψαντα, τῷ μηκέτι ὀρθῶς προσενεχθῆναι, ἔβλαψαν. καίτοι ὅπου τὸ ὀρθὸν, καὶ τὸ μὴ ὀρθὸν, ὅρον ἔχει ἑκάτερον, πῶς τοῦτο οὐκ ἂν τέχνη εἴη; τοῦτο γὰρ ἔγωγέ φημι ἀτεχνίην εἶναι, ὅπου μήτε ὀρθὸν εἴη μηδὲν, μήτε οὐκ ὀρθόν. ὅπου δὲ τούτων ἔνεστιν ἑκάτερον, πῶς τοῦτο οὐκ ἂν τέχνης ἔργον, ἀλλ' ἀτεχνίης εἴη; ἔτι τοίνυν εἰ μὲν ὑπὸ φαρμάκων τῶν τε καθαιρόντων καὶ τῶν ἱστάντων ἡ ἴησις, τῇ τε ἰητρικῇ καὶ τοῖς ἰητροῖσι μούνον ἐγένετο, ἀσθενὴς ἦν ἂν ὁ ἐμὸς λόγος. νῦν δὲ δὴ φαίνονται τῶν ἰητρῶν οἱ μάλιστα ἐπαινεόμενοι, καὶ διαιτήμασιν ἰώμενοι, καὶ ἄλλοισί τε εἴδεσιν, ἃ οὐκ ἂν τις φαίη, μὴ ὅτι ἰητρὸς, ἀλλ' οὐδὲ ἰδιώτης ἀνεπιστήμων ἀκούσας, μὴ οὐ τῆς τέχνης εἶναι. ὅπου οὖν οὐδὲν οὔτε ἐν τοῖς ἀγαθοῖσι τῶν ἰητρῶν, οὔτε ἐν τῇ ἰητρικῇ αὐτῇ ἀχρεῖόν ἐστιν. ἀλλ' ἐν τοῖς πλείστοισι τῶν τε φυομένων καὶ τῶν ποιευμένων, ἔνεσι τὰ εἴδεα τῶν θεραπειῶν καὶ τῶν φαρμάκων, οὐκ ἔστιν ἔτι οὐδενὶ τῶν ἄνευ ἰητροῦ ὑγιαζομένων, τὸ αὐτόματον αἰτιάσασθαι ὀρθῷ λόγῳ. τὸ μὲν γὰρ αὐτόματον, οὐδὲν φαίνεται ἐὸν ἐλεγχόμενον. πᾶν γὰρ τὸ γινόμενον, διά τι ἂν εὑρίσκοιτ' ἂν γινόμενον, καὶ ἐν τῷ διατί. τὸ δὲ αὐτόματον, οὐ φαίνεται οὐσίην ἔχον οὐδεμίην, ἀλλ' ἢ οὔνομα μοῦνον. ἡ δὲ ἰητρικὴ, καὶ ἐν τοῖς διά τι προνοουμένοισι φαίνεταί τε καὶ φανεῖται ἔτι οὐσίην ἔχουσα. τοῖσι μὲν οὖν τῇ τύχῃ τὴν ὑγιείην προστιθεῖσι, τῆς δὲ τέχνης ἀφαιρέουσι, τοιαῦτ' ἄν τις λέγοι. τοὺς δ' ἐν τῇσι τῶν ἀποθνησκόντων συμφορῇσι τὴν τέχνην ἀφανίζοντας θαυμάζω ὅτῳ ἐπαιρεόμενοι ἀξιοχρέῳ λόγῳ, τὴν μὲν τῶν ἀποθνησκόντων ἀκρησίην, οὐκ αἰτίην καθιστῆσι, τὴν δὲ τῶν ἰητρικὴν μελετησάντων συνέσιν, αἰτίην. ὡς τοῖσι μὲν ἰητροῖσιν ἔνεσι, τὰ μὴ δέοντα ἐπιτάξαι. τοῖσι δὲ νοσέουσιν, οὐκ ἔστι τὰ προσταχθέντα παραβῆναι. καὶ μὴν πολύ γε εὐλογώτερον τοῖσι κάμνουσιν ἀδυνατέειν τὰ προστασσόμενα ὑπουργέειν, ἢ τοῖσιν ἰητροῖσι τὰ μὴ δέοντα ἐπιτάσσειν. οἱ μὲν γὰρ ὑγιαινούσῃ γνώμῃ, μεθ' ὑγιαίνοντος σώματος ἐγχειρέουσι, λογισάμενοι τά τε παρεόντα, τῶν τε παροιχομένων, τὰ ὁμοίως διατεθέντα, τοῖσι παρεοῦσιν. ὥστε ποτὲ θεραπευθέντα εἰπεῖν, ὅτι ἀπήλλαξαν. οἱ δὲ οὔτε ἃ κάμνουσιν, οὔτε δι' ἃ κάμνουσιν, οὔθ' ὅ, τι ἐκ τῶν παρεόντων ἔσται, οὔθ' ὅ, τι οὖν ἐκ τῶν τούτοισιν ὁμοίων γίνεται, εἰδότες ἐπιτάσσονται. ἀλγέοντες μὲν τῷ παρεόντι. φοβεύμενοι δὲ τὸ μέλλον. καὶ πλήρεις μὲν, τῆς νόσου. κενοὶ δὲ, σιτίων. ἐθέλοντες τὰ πρὸς τὴν νοῦσον ἡδέα μᾶλλον, ἢ τὰ πρὸς ὑγιείην προσδέχεσθαι. οὐκ ἀποθανεῖν ἐρῶντες, ἀλλὰ καρτερέειν ἀδυνατέοντες. οὕτω δὲ διακειμένους, πότερον εἰκὸς, τούτους τὰ ἀπὸ τῶν ἰητρῶν ἐπιτασσόμενα ποιέειν, ἢ ἄλλα ποιέειν, ἃ οὐκ ἐπετάχθησαν. ἢ τοὺς ἰητροὺς ἐκείνως διακειμένους, ὡς ὁ πρόσθεν λόγος ἡρμήνευσεν, ἐπιτάσσειν τὰ μὴ δέοντα. ἆρ' οὐ πολὺ μᾶλλον, τοὺς μὲν, δεόντως ἐπιτάσσειν. τοὺς δὲ, εἰκότως ἀδυνατέειν πείθεσθαι; μὴ πειθομένους δὲ περιπίπτειν τοῖσι θανάτοισιν, ὧν οἱ μὴ ὀρθῶς λογιζόμενοι, τὰς αἰτίας τοῖς οὐδὲν αἰτίοις ἀνατιθέασι, τοὺς αἰτίους ἐλευθεροῦντες. εἰσὶ δέ τινες, οἳ καὶ διὰ τοὺς μὴ ἐθέλοντας ἐγχειρέειν τοῖσι κεκρατημένοισιν ὑπὸ τῶν νουσημάτων, μέμφονται τὴν ἰητρικήν. λέγοντες, ὡς ταῦτα μὲν καὶ αὐτὰ ὑφ' αὑτῶν ἂν ἐξυγιάζοιτο, ἃ ἐγχειρέουσιν ἰᾶσθαι. ἃ δ' ἐπικουρίης δεῖται, οὐχ ἅπτονται. δεῖν δὲ εἴπερ ἦν ἡ τέχνη, πάνθ' ὁμοίως ἰᾶσθαι. οἱ μὲν οὖν ταῦτα λέγοντες, εἰ ἐμέμφοντο τοῖς ἰητροῖς, ὅτι αὐτέων τοιαῦτα λεγόντων, οὐκ ἐπιμελοῦνται ὡς παραφρονεόντων, εἰκότως ἂν ἐμέμφοντο μᾶλλον, ἢ ἐκεῖνα μεμφόμενοι. εἰ γάρ τις τέχνην, ἐς ἃ μὴ τέχνη, ἢ φύσιν, ἐς ἃ μὴ πέφυκεν, ἀξιώσειε δύνασθαι, ἀγνοεῖ μανίην ἁρμόζουσαν ἀγνοίῃ μᾶλλον, ἢ ἀμαθίῃ. ὧν γάρ ἐστιν ἡμῖν, τοῖσί τε τῶν φυσίων, τοῖσί τε τῶν τεχνέων ὀργάνοις ἐπικρατέειν, τουτέστιν ἡμῖν δημιουργοῖς εἶναι. ἄλλων δὲ οὐκ ἔστιν. ὅταν οὖν τι πάθοι ἄνθρωπος κακὸν, ὃ κρέσσον ἐστὶ τῶν ἐν τῇ ἰητρικῇ ὀργάνων, οὐδὲ προσδοκᾶσθαι δεῖ ὑπὸ ἰητρικῆς κρατηθῆναι ἄν. αὐτίκα γὰρ τῶν ἐν ἰητρικῇ καιόντων, πῦρ ἐσχάτως καίει. τούτου δὲ ἧσσον, καὶ ἄλλα πολλά. τῶν μὲν οὖν ἡσσόνων, τὰ κρέσσω οὔπω δῆλον ὅτι ἀνίητα. τῶν δὲ κρατίστων, τὰ κρέσσω πῶς οὐ δῆλον ὅτι ἀνίητα; ἃ γὰρ πῦρ οὐ δημιουργέει, πῶς οὐ τὰ τούτῳ μὴ ἁλισκόμενα δηλοῖ, ὅτι ἄλλης δεῖται τέχνης, καὶ οὐ ταύτης, ἧς ἐν τὸ πῦρ ὄργανον; ωὑτὸς δέ μοι λόγος καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων, ὅσα τῇ ἰητρικῇ ξυνεργεῖ, ὧν ἁπάντων φημὶ δεῖν ἑκάστου κατατυχόντα τὸν ἰητρὸν, τὴν δύναμιν αἰτιᾶσθαι τοῦ πάθεος, μὴ τὴν τέχνην. οἱ μὲν οὖν μεμφόμενοι τοῖσι τοῖς κεκρατημένοισι μὴ ἐγχειρέουσι, παρακελεύονται καὶ ὧν μὴ προσήκει ἅπτεσθαι οὐδὲν ἧσσον, ἢ ὧν προσήκει. παρακελευόμενοι δὲ ταῦτα, ὑπὸ μὲν τῶν τῷ οὐνόματι ἰητρῶν, θαυμάζονται. ὑπὸ δὲ τῶν καὶ τέχνῃ, καταγελῶνται. οὐ μὴν οὕτως ἄφρονες οἱ ταύτης τῆς δημιουργίας ἔμπειροι, οὔτε μωμητῶν, οὔτ' αἰνετῶν δέονται, ἀλλὰ λελογισμένων, πρὸς ὅ, τι ἂν αἱ ἐργασίαι τῶν δημιουργῶν τελευτώμεναι, πλήρεις εἰσί, καὶ ὅτευ ὑπολιπόμεναι ἐνδεεῖς. ἔτι τε τῶν ἐνδειῶν, ἅς τε τοῖς δημιουργοῦσιν ἀναθετέον, ἅς τε τοῖσι δημιουργουμένοισι. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὰς ἄλλας τέχνας, ἄλλος χρόνος μετ' ἄλλου λόγου δείξει. τὰ δὲ κατὰ τὴν ἰητρικὴν, οἷά τέ ἐστιν, ὥς τε κριτέα. τὰ μὲν, ὁ παρῳχημένος. τὰ δὲ, ὁ παρὼν διδάξει λόγος. ἔστι γὰρ τοῖσι ταύτην τὴν τέχνην ἱκανῶς εἰδόσι, τὰ μὲν τῶν νοσημάτων, οὐκ ἐν δυσόπτῳ κείμενα, καὶ οὐ πολλά. τὰ δ' οὐκ ἐν εὐδήλῳ, καὶ πολλά ἐστι. τὰ δ' ἐξανθεῦντα εἰς τὴν χροιὴν, ἢ οἰδήμασιν ἐν εὐδήλῳ. παρέχει γὰρ ἑωυτῶν τῇ τε ὄψει, τῷ τε ψαῦσαι, τῆς στερεότητος, καὶ τῆς

ὑγρότητος

ὑγρότητος αἰσθάνεσθαι. καὶ ἅ τε αὐτῶν θερμὰ, ἅ τε ψυχρά. ὧν τε ἑκάστου, ἢ παρουσίη, ἢ ἀπουσίη, τοιαῦτά ἐστι. τῶν μὲν τοιούτων πάντων ἐν ἅπασι τὰς ἀκέσιας, ἀναμαρτήτους δεῖ εἶναι, οὐχ ὡς ῥηϊδίας, ἀλλ᾽ ὅτι ἐξεύρηνται. ἐξεύρηνταί γε μὴν οὐ τοῖσι βουληθεῖσιν, ἀλλὰ τούτων τοῖσι δυνηθεῖσι. δύνανται δὲ, οἷσι τά τε τῆς παιδείης μὴ ἐκποδὼν, τά τε τῆς φύσιος μὴ ταλαίπωρα. πρὸς μὲν οὖν τὰ φανερὰ τῶν νοσημάτων, οὕτω δεῖ εὐπορέειν τὴν τέχνην. δεῖ γε μὴν αὐτὴν, μηδὲ πρὸς τὰ ἧσσον φανερὰ ἀπορέειν. ἔστι δὲ ταῦτα, ἃ πρός τε τὰ ὀστέα τέτραπται καὶ τὴν νηδύν. ἔχει δὲ τὸ σῶμα, οὐ μίαν, ἀλλὰ πλείους. δύο μὲν γὰρ αἱ τὸν σῖτον δεχόμεναί τε καὶ ἀφιεῖσαι. ἄλλαι δὲ τουτέων πλείους. ἃς ἴσασιν, οἷσι τουτέων ἐμέλησεν. ὅσα γὰρ τῶν μελέων ἔχει σάρκα περιφερέα, ἣν μῦν καλέουσι, πάντα νηδὺν ἔχει. πᾶν γὰρ τὸ ἀσύμφυτον, ἤν τε δέρματι, ἤν τε σαρκὶ καλύπτηται, κοῖλόν ἐστι. πληροῦται τε ὑγιαῖνον μὲν, πνεύματος. ἀσθενῆσαν δὲ, ἰχῶρος. ἔχουσι μὲν τοίνυν οἱ βραχίονες, σάρκα τοιαύτην. ἔχουσι δ᾽ οἱ μηροί. ἔχουσι δ᾽ αἱ κνῆμαι. ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς ἀσάρκοισι, τοιαύτη ἔνεστιν, οἵη καὶ ἐν τοῖσιν εὐσάρκοισιν εἶναι δέδεικται. ὅ, τε γὰρ θώρηξ καλεόμενος, ἐν ᾧ τὸ ἧπαρ στεγάζεται, ὅ, τε τῆς κεφαλῆς κύκλος, ἐν ᾧ ὁ ἐγκέφαλος, τό, τε νῶτον, πρὸς ὃ ὁ πνεύμων, τούτων οὐδὲν ἐστὶν, ὃ οὐ καὶ αὐτὸ κενόν ἐστι, πολλῶν διαφύσιων μεστὸν ἐστὶν, οἷσιν οὐδὲν ἀπέχει πολλὸν ἀγγεῖα εἶναι. τῶν μέν τοι βλαπτόντων, τὸν κεκτημένον, τῶν δὲ, καὶ ὠφελούντων. ἔτι δὲ πρὸς τούτοισι, καὶ φλέβες πολλαὶ, καὶ νεῦρα, οὐκ ἐν τῇ σαρκὶ μετέωρα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ὀστέοισι προστεταμένα, σύνδεσμός ἐστι τῶν ἄρθρων. καὶ αὐτὰ τὰ ἄρθρα, ἐν οἷσιν αἱ συμβολαὶ τῶν κινεομένων ὀστέων ἐγκυκλέονται. καὶ τούτων οὐδὲν, ὅ, τι οὐχ ὑπαφρόν ἐστι, καὶ ἔχον περὶ αὐτὸ θαλάμας, ἃς καταγγέλλει ἰχὼρ, ὃς ἐκδιοιγομένων αὐτέων, πολύς τε καὶ πολλοὺς λυπήσας ἐξέρχεται. οὐ γὰρ δὴ ὀφθαλμοῖσί γε ἰδόντι τούτων τῶν εἰρημένων, οὐδενὶ οὐδέν ἐστιν εἰδέναι. διὸ καὶ ἄδηλα ἐμοί τε ὠνόμασται, καὶ τῇ τέχνῃ κέκριται εἶναι. οὐ μὴν ὅτι ἄδηλα κεκράτηκεν, ἀλλ᾽ ᾗ δυνατὸν κεκράτηται. δυνατὸν δὲ, ὅσαι τε τῶν νοσεόντων φύσιες ἐς τὸ σκεφθῆναι παρέχουσιν, αἵ τε τῶν ἐρευνησόντων ἐς τὴν ἔρευναν πεφύκασι. μετὰ πλείονος μὲν γὰρ πόνου, καὶ οὐ μετ᾽ ἐλάσσονος χρόνου, ἢ εἰ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἑωρᾶτο γινώσκεται. ὅσα γὰρ τὴν τῶν ὀμμάτων ὄψιν ἐκφεύγει, ταῦτα τῇ τῆς γνώμης ὄψει κεκράτηται. ὅσα δὲ ἐν τῷ μὴ ταχὺ ὀφθῆναι οἱ νοσέοντες πάσχουσιν, οὐχ οἱ θεραπεύοντες αὐτοὺς αἴτιοι, ἀλλ᾽ ἡ φύσις ἥ τε τοῦ νοσέοντος, ἥ τε τοῦ νοσήματος. ὁ μὲν γὰρ ἐπεὶ οὐκ ἦν αὐτῷ ὄψει ἰδεῖν τὸ μοχθέον, οὐδ᾽ ἀκοῇ πυθέσθαι, λογισμῷ μετῄει. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἃ πειρῶνται οἱ τὰ ἀφανέα νοσέοντες ἀπαγγέλλειν περὶ τῶν νοσημάτων τοῖσι θεραπεύουσιν, δοξάζοντες μᾶλλον ἢ εἰδότες ἀπαγγέλλουσιν. εἰ γὰρ ἠπίσταντο, οὐκ ἂν περιέπιπτον αὐτοῖς. τῆς γὰρ αὐτῆς ξυνέσιός ἐστιν, ἧσπερ τὸ εἰδέναι, τῶν νούσων τὰ αἴτια, καὶ τὸ θεραπεύειν αὐτὰς ἐπίστασθαι, πάσῃσι τῇσι θεραπείῃσιν, αἳ κωλύουσι τὰ νοσήματα, μεγαλύνεσθαι. ὅτε οὖν οὐδὲ ἐκ τῶν ἐπαγγελλομένων ἐστὶ τὴν ἀναμάρτητον σαφήνειαν ἀκοῦσαι, προσοπτέον τι καὶ ἄλλο τῷ θεραπεύοντι. ταύτης οὖν τῆς βραδυτῆτος, οὐχ ἡ τέχνη, ἀλλ᾽ ἡ φύσις, αἰτίη ἡ τῶν σωμάτων. ἡ μὲν γὰρ αἰσθανομένη, ἀξιοῖ θεραπεύειν, σκοποῦσα ὅπως μὴ τόλμημα μᾶλλον, ἢ γνώμῃ, καὶ ῥᾳστώνῃ μᾶλλον, ἢ βίῃ θεραπεύῃ. ὅσα δ᾽ ἢν μὲν ἀρκέσῃ πρὸς τὸ ὀφθῆναι, ἐξαρκέσει καὶ πρὸς τὸ ἰαθῆναι. ἢν δ᾽ ἐν ᾧ τοῦτο ὁρᾶται, κρατηθῇ, διὰ τὸ βραδέως αὐτὸν ἐπὶ τὸν θεραπεύσαντα ἐλθεῖν, ἢ διὰ τὸ τοῦ νοσήματος τάχος, οἰχήσεται. ἐξ ἴσου μὲν γὰρ ὁρμώμενον τῇ θεραπείῃ, οὐκ ἔστι θᾶσσον. προλαβὸν δὲ, θᾶσσον. προλαμβάνει δὲ, διά τε τὴν τῶν σωμάτων στεγνότητα, ἐν ᾗ οὐκ ἐν εὐόπτῳ οἰκέουσιν αἱ νοῦσοι. διά τε τὴν τῶν καμνόντων ὀλιγωρίην ἐπιτίθενται. οὐ λαμβανόμενοι δὲ ὑπὸ τῶν νοσημάτων, ἐθέλουσι θεραπεύεσθαι. ἐπεὶ τῆς γε τέχνης τὴν δύναμιν, ὁκόταν τινὰ τῶν τὰ ἄδηλα νοσεύντων ἀναστήσῃ, θαυμάζειν ἀξιώτερον, ἢ ὁκόταν ἐγχειρέῃ τοῖς ἀδυνάτοις. οὔκουν ἐν ἄλλῃ δημιουργίῃ τῶν ἤδη εὑρημένων οὐδεμιῇ ἔνεστιν οὐδὲν τοιοῦτον. ἀλλ᾽ αὐτέων ὅσαι πυρὶ δημιουργέονται. τούτου μὲν παρεόντος, ἀεργοί εἰσι. καὶ ὅσαι μετὰ τοῦ ὀφθῆναι ἀεργοί. καὶ τοῖσιν εὐεπανορθώτοισι τοῖσι σώμασι δημιουργέονται. αἱ μὲν, μετὰ ξύλων. αἱ δὲ, μετὰ σκυτέων. αἱ δὲ, γραφῇ, χαλκῷ τε καὶ σιδήρῳ. καὶ τοῖσι τούτων ὁμοίοισιν αἱ πλεῖσται. τὰ δ᾽ ἐκ τούτων καὶ μετὰ τούτων δημιουργεύμενα, καὶ εὐεπανόρθωτα, ὅμως οὐ τῷ τάχει μᾶλλον, ἢ τῷ ὡς δεῖ δημιουργεῖται, οὐδ᾽ ὑπερβατῶς. ἀλλ᾽ ἢν ἀπῇ τι τῶν ὀργάνων, ἐλινύειν. καίτοι κἀκείναις τὸ βραδὺ πρὸς τὸ λυσιτελὲς ἀσύμφορον. ἀλλ᾽ ὅμως προτιμᾶται. ἰητρικὴ δὲ, τοῦτο μὲν, τῶν ἐμπύων, τοῦτο δὲ, τὸ ἧπαρ ἢ τοὺς νεφρούς, τοῦτο δὲ, τῶν ξυμπάντων ἐν τῇ νηδύϊ νοσεόντων, ἀποστερουμένη τῇ δείνωσίῃ. τὰ πάντα πάντες ἱκανώτατος ὁρῶσιν. ὅμως ἄλλας εὐπορείας συνεργοὺς ἐφεῦρε. φωνῆς τε γὰρ λαμπρότητι καὶ βραδυτῆτι, καὶ ῥεύματι, ἃ διαῤῥεῖν εἴωθεν ἑκάστοισι, δι᾽ ὧν ἔξοδοι δέδονται, ὧν τὰ μὲν, ὀδμῇσι, τὰ δὲ, χροιῇσι, τὰ δὲ, λεπτότητι καὶ παχύτητι διασταθμωμένη τεκμαίρεται, ὧν τε σημεῖα ταῦτα, ἅ τε πεπονθότων, ἅ τε παθεῖν δυναμένων. ὅταν δὲ ταῦτα μηνύωνται, μηδ᾽ αὐτὴ ἡ φύσις ἑκοῦσα ἀφίῃ, ἀνάγκας εὕρηκεν, ᾗσιν ἡ φύσις ἀζήμιος βιασθεῖσα μεθίησιν. ἀνεθεῖσα δὲ δηλοῖ τοῖσι τὰ τῆς τέχνης ἰδοῦσιν, ἃ ποιητέα. βιάζεται δὲ τοῦτο μὲν πῦρ τὸ σύντροφον φλέγμα διαχεῖν, σιτίων δριμύτητι, καὶ πομάτων. ὅπως τεκμαρῆται τι ὀφθὲν περὶ ἐκείνων, ὧν αὐτῇ ἐμηχάνωτο ὀφθῆναι. τό, τ᾽ αὖ πνεῦμα ὧν κατήγορον, ὁδοῖσί τε προσάντεσι, καὶ δρόμοις ἐκβιᾶται κατηγορέειν. ἱδρῶτάς τε τούτοισι τοῖσι προειρημένοισιν

ἄγουσα, ὑδάτων θερμῶν ἀποπνοίῃσι τεκμαίρεται. ἔστι δὲ ἃ καὶ διὰ τῆς κύστιος διελθόντα, ἱκανώτερα τὴν νοῦσον δηλῶσαί ἐστιν, ἢ διὰ τῆς σαρκὸς ἐξιόντα. ἐξεύρηκεν οὖν καὶ τοιαῦτα πόματα καὶ βρώματα, ἃ τῶν θερμαινόντων θερμότερα γιγνόμενα, τήκει τε ἐκεῖνα, καὶ διαῤῥεῖν ποιέει, ἃ οὐκ ἂν διεῤῥύη, μὴ τοῦτο παθόντα. ἕτερα μὲν οὖν πρὸς ἑτέρων, καὶ ἄλλα δι' ἄλλων ἐστὶ, τά τε διϊόντα, τά τ' ἐξαγγέλλοντα, ὥστ' οὐ θαυμάσιον αὐτῶν, τάς τ' ἀπιστίας χρονιωτέρας γίνεσθαι, τάς τ' ἐγχειρήσιας, βραχυτέρας. οὕτω δι' ἀλλοτρίων ἑρμηνειῶν πρὸς τὴν θεραπεύουσαν σύνεσιν ἑρμηνευομένων. ὅτι μὲν οὖν καὶ λόγους ἐν ἑωυτῇ εὐπόρους εἰς τὰς ἐπικουρίας ἔχει ἡ ἰητρικὴ, καὶ οὐκ εὐδιορθώτοισι, δικαίως οὐκ ἂν ἐγχειρέοι τῇσι νούσοισιν, ἢ ἐγχειρευμένας, ἀναμαρτήτους ἂν παρέχῃ, οἵ τε νῦν λεγόμενοι λόγοι δηλοῦσιν, αἵ τε τῶν εἰδότων τὴν τέχνην ἐπιδείξιες, ἃς ἐκ τῶν ἔργων ἥδιον, ἢ ἐκ τῶν λόγων ἐπιδεικνύουσιν. οὐ τὸ λέγειν καταμελετήσαντες, ἀλλὰ τὴν πίστιν τῷ πλήθει ἐξ ὧν ἂν ἴδωσιν οἰκειοτέρην ἡγεύμενοι, ἢ ἐξ ὧν ἀκούσωσι.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἈΡΧΑΊΗΣ ἸΗΤΡΙΚΗ͂Σ.

Ὁκόσοι ἐπεχείρησαν περὶ ἰητρικῆς λέγειν ἢ γράφειν, ὑπόθεσιν σφίσιν αὐτέοισιν ὑποθέμενοι τῷ λόγῳ, θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἢ ὑγρὸν, ἢ ξηρὸν, ἢ ἄλλό τι ἂν ἐθέλωσιν ἐς βραχὺ ἄγοντες, τὴν ἀρχὴν τῆς αἰτίης τοῖσιν ἀνθρώποισι τῶν νούσων τε καὶ τοῦ θανάτου, καὶ πᾶσι τὴν αὐτὴν, ἓν ἢ δύο προθέμενοι, ἐν πολλοῖσι μὲν καὶ οἷσι λέγουσι καταφανέες εἰσὶν ἁμαρτάνοντες. μᾶλλον δὲ ἄξιον μέμψασθαι ἀμφὶ τέχνης ἐούσης, ᾗ χρέωνταί τε πάντες ἐπὶ τοῖσι μεγίστοισι, καὶ τιμῶσι μάλιστα τοὺς ἀγαθοὺς χειροτέχνας. εἰσὶ δὲ δημιουργοὶ, οἱ μὲν, φλαῦροι. οἱ δὲ, πολὺ διαφέροντες. ὅπερ εἰ μὴ ἦν ἰητρικὴ ὅλως, μηδ' ἐν αὐτῇ ἔσκεπτο, μηδ' εὕροιτο μηδὲν, οὐκ ἂν ἦν, ἀλλὰ πάντες ἂν ὁμοίως αὐτῆς ἄπειροί τε καὶ ἀνεπιστήμονες ἦσαν, καὶ τύχῃ πάντα τὰ τῶν καμνόντων διοικεῖτο. νῦν δ' οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλ' ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνέων πασέων οἱ δημιουργοὶ πολλὸν ἀλλήλων διαφέρουσι κατὰ χεῖρα καὶ κατὰ γνώμην, οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ ἰητρικῆς. διὸ οὐκ ἠξίουν ἔγωγε κενῆς αὐτὴν ὑποθέσιος δεῖσθαι, ὥσπερ τὰ ἀφανέα τε καὶ ἀπορεόμενα. περὶ ὧν ἀνάγκη ἤν τις ἐπιχειρέοι λέγειν ὑποθέσει χρῆσθαι. οἷον περὶ τῶν μετεώρων ἢ τῶν ὑπὸ γῆν εἰ λέγοι τις καὶ γινώσκοι ὡς ἔχει, οὔτ' ἂν αὐτῷ τῷ λέγοντι, οὔτε τοῖς ἀκούουσι δῆλα ἂν εἴη, εἴτε ἀληθέα ἐστὶν, εἴτε μή. οὐ γάρ ἐστι πρὸς ὅ, τι χρὴ ἐπανενέγκαντα εἰδέναι τὸ σαφές. ἰητρικὴ δὲ πάντα πάλαι ὑπάρχει, καὶ ἀρχὴ καὶ ὁδὸς εὑρημένη, καθ' ἣν καὶ τὰ εὑρημένα πολλά τε καὶ καλῶς ἔχοντα εὕρηται, ἐν πολλῷ χρόνῳ. καὶ τὰ λοιπὰ εὑρεθήσεται, ἤν τις ἱκανός τε ὢν, καὶ τὰ εὑρημένα εἰδὼς, ἐκ τουτέων ὁρμώμενος ζητέῃ. ὅστις δὲ ταῦτα ἀποβαλὼν καὶ ἀποδοκιμάσας πάντα, ἑτέρῃ ὁδῷ, καὶ ἑτέρῳ σχήματι ἐπιχειρέει ζητέειν, καὶ φήσει τι εὑρηκέναι, ἐξηπάτηται, καὶ ἐξαπατᾶται. ἀδύνατον γάρ, δι' ἃς δὲ ἀνάγκας ἀδύνατον, ἐγὼ πειράσομαι ἐπιδεῖξαι. λέγων καὶ δεικνὺς, τὴν τέχνην ὅ, τι ἐστίν. ἐκ δὲ τούτου καταφανὲς ἔσται ἀδύνατα ἐόντα ἄλλως πως εὑρίσκεσθαι. μάλιστα δέ μοι δοκέει περὶ ταύτης δεῖν λέγοντα τῆς τέχνης, γνωστὰ λέγειν τοῖσι δημότῃσιν. οὐ γὰρ περὶ ἄλλου τινὸς, οὔτε ζητέειν προσήκει, οὔτε λέγειν, ἢ περὶ τῶν παθημάτων ὧν αὐτοὶ οὗτοι νοσέουσιν. αὐτοὺς μὲν οὖν τὰ σφέων αὐτῶν παθήματα καταμαθεῖν ὥς τε γίνεται καὶ παύεται, καὶ δι' οἵας προφάσιας αὔξεταί τε καὶ φθίνει, ἰδιώτας ἐόντας, οὐ ῥᾴδιον, ὑπ' ἄλλου δ' εὑρημένα καὶ λεγόμενα, εὐπετές. οὐδὲν γὰρ ἕτερον ἀναμιμνήσκεται ἕκαστος ἀκούων τῶν ἑωυτῷ ξυμβαινόντων. εἰ δέ τις τῆς τῶν ἰδιωτέων γνώμης ἀποτεύξεται, καὶ μὴ διαθήσει τοὺς ἀκούοντας, οὗτος τοῦ ἐόντος ἀποτεύξεται, καὶ διὰ ταῦτα οὖν οὐδὲν δεῖται ὑποθέσιος. τὴν γὰρ ἀρχὴν οὔτ' ἂν εὑρέθη τέχνη ἡ ἰητρικὴ, οὔτ' ἂν ἐζητήθη, οὐδὲν γὰρ αὐτῆς ἔδει τοῖσι κάμνουσι τῶν ἀνθρώπων, τὰ αὐτὰ διαιτωμένοισί τε καὶ προσφερομένοισιν, ἅπερ ὑγιαίνοντες ἐσθίουσι καὶ πίνουσι, καὶ κατ' ἄλλα διαιτέονται ξυνέφερε, καὶ εἰ μὴ ἦν ἕτερα τουτέων βελτίω. νῦν δ' αὐτὴ ἡ ἀνάγκη ἰητρικὴν ἐποίησε ζητεῖσθαί τε καὶ εὑρεθῆναι ἀνθρώποισιν. ὅτι τοῖσι κάμνουσι ταυτὰ προσφερομένοισιν, ἅπερ οἱ ὑγιαίνοντες, οὐ ξυνέφερεν, ὡς οὐδὲ νῦν ξυμφέρει. ἔτι δ' ἄνωθεν ἔγωγε ἀξιῶ, οὐδ' ἂν τὴν τῶν ὑγιαινόντων δίαιτάν τε καὶ τροφὴν ᾗ νῦν χρέονται εὑρεθῆναι, εἰ ἐξήρκει τῷ ἀνθρώπῳ ταυτὰ ἐσθίοντι καὶ πίνοντι, βοΐ τε καὶ ἵππῳ, καὶ πᾶσιν ἐκτὸς ἀνθρώπου, οἷον τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα καρπούς τε καὶ ὕλην, καὶ χόρτον. ἀπὸ τουτέων τε καὶ τρέφονται, καὶ αὔξονται, καὶ ἄπονοι διάγουσιν, οὐδὲν προσδεόμενοι ἄλλης διαίτης. καίτοι τὴν ἀρχὴν ἔγωγε ἀξιῶ, καὶ τὸν ἄνθρωπον τοιαύτῃ τροφῇ κεχρῆσθαι. τὰ δέ γε νῦν διαιτήματα εὑρημένα, τετεχνημένα ἐν πολλῷ χρόνῳ γεγενῆσθαί μοι δοκέει. ὡς γὰρ ἔπασχον πολλά τε καὶ δεινὰ, ὑπὸ ἰσχυρῆς τε καὶ θηριώδεος διαίτης σώματα, καὶ ἄκρητα, καὶ μεγάλας δυνάμεις ἔχοντα ἐσφερόμενοι, οἷάπερ ἂν καὶ νῦν ὑπ' αὐτέων πάσχοιεν, πόνοισί τε ἰσχυροῖσι καὶ νούσοισι περιπίπτοντες, καὶ διὰ τάχεος θανάτοισιν. ἧσσον μὲν οὖν ταῦτα τότε εἰκὸς ἦν πάσχειν, διὰ τὴν συνήθειαν. ἰσχυρῶς δὲ καὶ τότε, καὶ τοὺς μὲν πλείστους τε καὶ ἀσθενεστέρην φύσιν ἔχοντας, ἀπόλλυσθαι εἰκός, τοὺς δὲ τουτέων ὑπερέχοντας, πλείω χρόνον ἀντέχειν. ὥσπερ καὶ νῦν ἐκ τῶν ἰσχυρῶν βρωμάτων, οἱ μὲν γὰρ, ῥηϊδίως ἀπαλλάσσονται. οἱ δὲ, μετὰ πολλῶν πόνων τε καὶ κακῶν. διὰ δὴ ταύτην τὴν χρείην, καὶ οὗτοί μοι δοκέουσι ζητῆσαι τροφὴν ἁρμόζουσαν τῇ φύσει, καὶ εὑρεῖν ταύτην, ᾗ νῦν χρώμεθα. ἐκ μὲν οὖν

τῶν πυρῶν

τῶν πυρῶν βρέξαντες καὶ πτίσαντες πάντα, καὶ καταλέσαντες, καὶ διασήσαντες, καὶ φυρήσαντες,
καὶ ὀπτήσαντες, ἀπετέλεσαν ἄρτον. ἐκ δέ γε τῶν κριθέων μάζαν, ἄλλα τε συχνὰ περὶ ταύτην πραγ-
ματευσάμενοι, ἥψησάν τε καὶ ὤπτησαν, καὶ ἔμιξαν, καὶ ἐκέρασαν ἰσχυρά τε καὶ ἄκρητα τοῖσιν ἀσθε-
νεστέροις, πλάσσοντες πάντα πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν τε καὶ δύναμιν. ἡγεύμενοι, ὅσα μὲν ἰσχυ-
ρότερα ᾖ, οὐ δυνήσεσθαι κρατέειν τὴν φύσιν, ἢν ἐσβάλληται. ἀπὸ τούτων δ' αὐτῶν, πόνους τε καὶ νόσους,
καὶ θανάτους ἔσεσθαι. ὅσων δ' ἂν δύνηται ἐπικρατέειν, ἀπὸ τουτέων τροφήν τε καὶ αὔξησιν, καὶ
ὑγιείην. τῷ δ' εὑρήματι, τί ἂν οὕτω ὄνομα δικαιότερον ἄν τις προσήκον μᾶλλον θεῖτο, ἢ ἰητρικήν; ὅτι
εὕρηται ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνθρώπου ὑγιείῃ τε καὶ τροφῇ, καὶ σωτηρίῃ. ἄλλαγμα κείνης τῆς διαίτης, ἐξ ἧς
οἱ πόνοι καὶ νοῦσοι γίνονται. εἰ δὲ μὴ τέχνη αὐτὴ νομίζεται εἶναι, οὐκ ἀπεικός. ἧς γὰρ μηδείς ἐστιν ἰδιώτης,

20 ἀλλὰ πάντες ἐπιστήμονες διὰ τὴν χρῆσίν τε καὶ ἀνάγκην, οὐ προσήκει ταύτης οὐδένα τεχνίτην κα-
λέεσθαι. ἐπεὶ τό γε εὕρημα καὶ μέγα, καὶ πολλῆς τέχνης τε καὶ σκέψιος, ἔτι γοῦν καὶ νῦν οἱ τῶν γυ-
μνασίων τε καὶ ἀσκητηρίων ἐπιμελούμενοι, αἰεί τι προσεξευρίσκουσι, κατὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ζητέον-
τες, ὅ τι ἔδων τε καὶ πίνων, ἐπικρατήσει τε αὐτέων μάλιστα, καὶ ἰσχυρότερος ἑωυτοῦ ἔσται. σκεψώ-
μεθα γοῦν, καὶ τὴν ὁμολογουμένως ἰητρικὴν, τὴν ἀμφὶ τοὺς κάμνοντας εὑρημένην, ἣ καὶ οὔνομα καὶ
τεχνίτας ἔχει, καὶ κρατέειν καὶ αὐτὴ τῶν αὐτέων ἐθέλοι, καὶ ὁπόθεν ποτὲ ἦρκται. ἐμοὶ μὲν γὰρ ὅπερ
ἐν ἀρχῇ εἶπον, οὐδ' ἂν ζητῆσαι δοκέει ἰητρικὴν οὐδείς, εἰ ταυτὰ διαιτήματα τοῖσί τε κάμνουσι, καὶ τοῖ-
σιν ὑγιαίνουσιν ἥρμοζεν. ἔτι γοῦν καὶ νῦν, ὅσοι ἰητρικῇ μὴ χρέονται, οἵ τε βάρβαροι καὶ τῶν Ἑλλήνων
ἔνιοι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ ὑγιαίνοντες διαιτέονται, πρὸς ἡδονὴν. καὶ οὔτ' ἂν ἀπόσχοιντο οὐδενὸς
ὧν ἐπιθυμέουσιν, οὐδὲ στείλαιντο. οἱ δὲ ζητήσαντές τε καὶ εὑρόντες ἰητρικὴν, τὴν αὐτὴν κείνοισι διά-

30 νοιαν ἔχοντες, περὶ ὧν μοι ὁ πρότερος λόγος εἴρηται, πρῶτον μὲν οἶμαι, ὑφεῖλον τοῦ πλήθεος τῶν
σιτίων αὐτέων τουτέων, καὶ ἀντὶ πλεόνων ὀλίγα ἐποίησαν. ἐπεὶ δ' αὐτέοισι τοῦτό ἐστι μὲν ὅτε πρός
τινας τῶν καμνόντων ἤρκεσε, καὶ φανερὸν ἐγένετο ὠφελῆσαν, οὐ μέντοι πᾶσί γε. ἀλλ' ἦσάν τινες οὕ-
τως ἔχοντες, ὡς μὴ ὀλίγων σιτίων δύνασθαι ἐπικρατέειν, ἀσθενεστέρου δή τινος ἐδόκεεν οἱ τοιοῦτοι δέε-
σθαι, εὗρον ῥοφήματα μίξαντες ὀλίγα τῶν ἰσχυρῶν, πολλῷ τῷ ὕδατι. καὶ ἀφαιρούμενοι τὸ ἰσχυρὸν,
τῇ κρήσει τε καὶ ἑψήσει. ὁκόσοι δὲ μηδὲ τῶν ῥοφημάτων ἐδύναντο ὑποκρατέειν, ἀφεῖλον καὶ ταῦτα.
καὶ ἀφίκοντο ἐς πόματα. καὶ ταῦτα τῇσί τε κρήσεσι, καὶ τῷ πλήθει διαφυλάσσοντες ὡς μετρίως
ἔχῃ. μήτε πλείω τῶν δεόντων, μήτε ἀκρητέστερα προσφερόμενοι, μὴ δ' ἐνδεέστερα. εὖ δὲ χρὴ εἰδέναι
τοῦτο, οἷσι τὰ ῥοφήματα ἐν τῇσι νόσοισιν οὐ ξυμφέρει, ἀλλ' ἄντικρυς ὅταν τοῦτο ποιήσωσι παροξύ-
νονται σφίσιν οἵ, τε πυρετοὶ καὶ τὰ ἀλγήματα. καὶ δῆλον τὸ προσενεχθὲν, τῇ μὲν οὖν νόσῳ, τροφή τε

30 καὶ αὔξησις γινόμενον. τῷ δὲ σώματι, φθίσις τε καὶ ἀῤῥωστίη. ὁκόσοι δ' ἂν τῶν ἀνθρώπων, ἐν ταύτῃ
τῇ διαθέσει ἐόντες, προσενέγκωνται ξηρὸν σιτίον, ἢ μάζαν, ἢ ἄρτον, καὶ ἢν πάνυ σμικρὸν, δεκα-
πλασίως ἂν μᾶλλον καὶ ἐπιφανέστερον κακωθεῖεν, ἢ ῥοφέοντες, δι' οὐδὲν ἄλλο, ἢ διὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ βρώ-
ματος πρὸς τὴν διάθεσιν. καὶ ᾧ γε ῥοφεῖν συμφέρει, ἐσθίειν δ' οὔ, εἰ γὰρ πλείω φάγοι, πολὺ ἂν ἔτι κα-
κωθείη. καὶ εἰ ὀλίγα, πονέσειεν ἄν. πάντα δὴ τὰ αἴτια τοῦ πόνου, εἰς τὸ αὐτὸ ἄγεται, τὰ ἰσχυρότατα
μάλιστά γε καὶ ἐπιφανέστατα, λυμαίνεσθαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὸν ὑγιέα ἐόντα, καὶ τὸν νοσέοντα.
τί οὖν φαίνεται ἑτεροῖον διανοηθεὶς, ὁ καλεύμενος ἰητρὸς, καὶ ὁμολογημένως χειροτέχνης, ὃς ἐξεῦ-
ρε τὴν ἀμφὶ τοὺς κάμνοντας, δίαιτάν τε καὶ τροφὴν, ἢ κεῖνος ὁ ἀπ' ἀρχῆς τοῖσι πᾶσιν ἀνθρώποισι τρο-
φὴν, ἣ νῦν χρεώμεθα, ἐξ ἐκείνης τῆς ἀγρίης καὶ θηριώδεος, εὑρών τε καὶ παρασκευάσας διαίτης;
ἐμοὶ μὲν γὰρ φαίνεται ωὑτὸς τρόπος, καὶ ἕν τι καὶ ὅμοιον τὸ εὕρημα. ὁ μὲν, ὅσων μὴ ἠδύνατο ἡ φύσις

40 ἡ ἀνθρωπίνη ἐπικρατέειν ὑγιαίνουσα, ἐμπιπτόντων διὰ τὴν ἀγριότητά τε καὶ ἀκρησίην. ὁ δὲ, ὅσων ἡ
διάθεσις ἐν οἵῃ ἂν ἑκάστοτε ἕκαστος τύχῃ διακείμενος, μὴ ᾖ δυνατὸς ἐπικρατέειν, ταῦτα ἐζήτησεν ἀ-
φελεῖν. τί δὴ τούτου ἐκεῖνο διαφέρει; ἀλλ' ἢ πλέον τό, τε εἶδος, καὶ ὅτι ποικιλώτερον καὶ πλείονος
πραγματείης. ἀρχὴ δ' ἐκείνη, ἡ πρότερον γινομένη. εἰ δέ τις σκέπτοιτο τὴν τῶν καμνόντων δίαι-
ταν πρὸς τὴν τῶν ὑγιαινόντων, εὕροι ἂν βλαβερωτέρην, ἤπερ τὴν ἤ τις τῶν καμνόντων θηρίων τε
καὶ τῶν ἄλλων ζώων. ἀνὴρ γὰρ κάμνων νοσήματι, μήτε τῶν χαλεπῶν τε καὶ ἀφόρων, μήτ' αὖ παν-
τάπασιν εὐηθέων, ἀλλ' οὔτε αὐτέῳ ἁμαρτάνοντι μέλλει ἐπίδηλον ἔσεσθαι, εἰ ἐθέλει καταφαγεῖν
ἄρτον, κρέα, ἢ ἄλλο τι ὧν ὑγιαίνοντες ἐσθίοντες ὠφελέονται, μὴ πολὺ, ἀλλὰ πολλῷ ἂν ἔλασσον ἢ
ὑγιαίνων ἠδύνατο. ἄλλος τε τῶν ὑγιαινόντων φύσιν ἔχων μήτε παντάπασιν ἀσθενέα, μήτ' αὖ ἰσχυρὴν,
φαγὼν τί ὧν βοῦς ἢ ἵππος φαγὼν, ὠφελοῖτό τε καὶ ἐσθίει ὀρόβους, ἢ κριθὰς, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιουτέων μὴ

50 πολὺ, ἀλλὰ πολλῷ μεῖον, ἢ δύναιτο. καὶ ἥσσον ὑγιαίνων τοῦτο ποιήσας πονήσειέ τε καὶ κινδυνεύ-
σειε, κείνου τοῦ νοσέοντος, ὃς τὸν ἄρτον ἢ τὴν μάζαν ἀκαίρως προσηνέγκατο. ταῦτα δὴ πάντα τεκ-
μήρια, ὅτι αὐτὴ ἡ τέχνη ἡ ἰητρικὴ, τῇ ὁδῷ ζητεομένη, εὑρίσκοιτο ἄν. καὶ εἰ μὲν ἦν ἁπλῶς ὥσπερ ὑφη-
γεῖται, ὅσα μὲν ἦν ἰσχυρότερα, ἔβλαπτεν. ὅσα δ' ἦν ἀσθενέστερα, ὠφέλει τε καὶ ἔτρεφε τὸν κάμνον-
τα καὶ τὸν ὑγιαίνοντα, εὐπετὲς ἂν ἦν τὸ χρῆμα. πολλὸν γὰρ τοῦ ἀσφαλέος ἂν ἔδει περιλαμβάνοντας,

ἄγειν ἐπὶ τὸ ἀσθενέστατον. νῦν δὲ οὐκ ἔλασσον ἁμάρτημα, οὐδὲ ἧσσον λυμαίνεται τὸν ἄνθρωπον ἢν ἐλάσσονα καὶ ἐνδεέστερα τῶν ἱκανῶν προσφέρηται. τὸ γὰρ τοῦ λιμοῦ μένος, δύναται ἰσχυρῶς ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου, καὶ γυιῶσαι καὶ ἀσθενέα ποιῆσαι, καὶ ἀποκτῆναι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα κακὰ ἑτεροῖα μὲν τῶν ἀπὸ πληρώσιος, οὐχ ἧσσον δὲ ἅμα δεινὰ κενώσιος, διὸ πολλὸν ποικιλώτερά τε, καὶ διὰ πλέονος ἀκριβείης ἐστί. δεῖ γὰρ μέτρου τινὸς στοχάσασθαι. μέτρον δὲ, οὐδὲ σταθμὸν, οὐδὲ ἀριθμὸν οὐδένα ἄλλον πρὸς ὃ ἀναφέρων εἴσῃ, τὸ ἀκριβὲς οὐκ ἂν εὕροις ἄλλο, ἢ τοῦ σώματος τὴν αἴσθησιν. διὸ ἔργον οὕτω καταμαθεῖν ἀκριβῶς, ὥστε μικρὰ ἁμαρτάνειν ἔνθα ἢ ἔνθα. κἂν ἐγὼ τοῦτον τὸν ἰητρὸν ἰσχυρῶς ἐπαινέοιμι, τὸν σμικρὰ ἁμαρτάνοντα. τὸ δ᾽ ἀκριβὲς ὀλιγάκις ἐστὶ κατιδεῖν. ἐπεὶ οἱ πολλοί γε τῶν ἰητρῶν, ταὐτά μοι δοκέουσι τοῖσι κακοῖσι κυβερνήταις πάσχειν. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ὅταν ἐν γαλήνῃ κυβερνῶντες ἁμαρτάνωσιν, οὐ καταφανέες εἰσίν. ὅταν δὲ αὐτοὺς καταλάβῃ ἄνεμός τε μέγας, καὶ χειμὼν, φανερῶς ἤδη πᾶσιν ἀνθρώποισι δι᾽ ἀγνωσίην καὶ ἁμαρτίην δῆλοί εἰσιν ἀπολέσαντες τὴν ναῦν. οὕτω δὴ καὶ οἱ κακοί τε καὶ πλεῖστοι ἰητροί. ὅταν μὲν θεραπεύσωσιν ἀνθρώπους μηδὲν δεινὸν ἔχοντας, ἐς οὓς ἄν τις καὶ τὰ μέγιστα ἁμαρτάνων, οὐδὲν δεινὸν ἐργάσαιτο, πολλὰ δὲ τὰ τοιαῦτα νοσήματα, καὶ πολὺ πλέον τῶν δεινῶν ἀνθρώποισι συμβαίνει. ἐν μὲν δὴ τοῖσι τοιούτοισιν ἁμαρτάνοντες, οὐ καταφανέες εἰσὶ, τοῖσιν ἰδιώτῃσιν. ὁκόταν δὲ τύχωσι μεγάλῳ τε καὶ ἰσχυρῷ καὶ ἐπισφαλεῖ νοσήματι, τότε σφέων τὰ ἁμαρτήματα καὶ ἡ τέχνη πᾶσι καταφανής ἐστιν. οὐ γὰρ ἐς μακρὸν αὐτέων ἑκάστου αἱ τιμωρίαι, ἀλλὰ διὰ τάχεος πάρεισιν. ὅτι δὲ οὐδὲν ἐλάσσους ἀπὸ κενώσιος ἀκαίρου κακοπάθειαι γίνονται τῷ ἀνθρώπῳ, ἢ καὶ ἀπὸ πληρώσιος, καταμανθάνειν καλῶς ἔχει, ἐπαναφέροντας ἐπὶ τοὺς ὑγιαίνοντας. ἔστι γὰρ οἷσιν αὐτέων ξυμφέρει, μονοσιτέειν. καὶ τοῦτο διὰ τὸ συμφέρον τοῖσιν αὐτοῖσιν ἐτάξαντο. ἄλλοισί τε ἀριστᾶν, διὰ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην. οὕτω γὰρ αὐτοῖς ξυμφέρει. καὶ μὴ τούτοισιν, ἢ δι᾽ ἡδονὴν ἢ δι᾽ ἄλλην τινὰ συγκυρίην ἐπετήδευσαν, ὁπότερον αὐτέων. τοῖσι μὲν γὰρ πλείστοισι τῶν ἀνθρώπων, οὐδὲν διαφέρει πότερον ἂν ἐπιτηδεύσωσιν, εἴτε μονοσιτέειν, εἴτε ἀριστᾶν, τουτέῳ τῷ ἔθει χρῆσθαι. εἰσὶ δέ τινες οἳ οὐκ ἂν δύναιντο ἔξω τοῦ συμφέροντος ποιέοντες, ῥηϊδίως ἀπαλλάσσειν, ἀλλὰ ξυμφέρει αὐτέων ἑκατέροισι, παρ᾽ ἡμέρην μόνην καὶ ταύτην οὐ χολὴν μεταβάλλουσιν, ὑπερφυὴς κακοπαθίη. οἱ μὲν γὰρ ἢν ἀριστήσωσι μὴ ξυμφέροντος αὐτέοισιν, εὐθὺς βαρέες, καὶ νωθροὶ τὸ σῶμα, καὶ τὴν γνώμην, χάσμης τε καὶ νυσταγμοῦ καὶ δίψης πλήρεις. ἢν δὲ ἐπιδειπνήσωσι, καὶ φῦσα, καὶ στρόφος, καὶ ἡ κοιλίη καταρρήγνυται. καὶ πολλοῖσιν ἀρχὴ νούσου αὕτη μεγάλης ἐγένετο. ἢν τὰ αὐτὰ σιτία ἃ μεμαθήκει ἅπαξ ἀναλίσκειν, δὶς προσενέγκηται. καὶ μηδὲν ἔτι πλέον. τοῦτο δὲ εἰ ἀριστᾶν μεμαθηκώς τις, καὶ οὕτως αὐτέῳ ξυμφέρον μὴ ἀριστήσῃ, ὅταν τάχιστα παρέλθῃ ἡ ὥρη, εὐθὺς ἀδυναμίη δεινή. τρόμος. ἀψυχίη. ἐπὶ τούτοισιν, ὀφθαλμοὶ χλωρότεροι. οὖρον παχὺ καὶ θερμόν. στόμα πικρόν. καὶ τὰ σπλάγχνα οἱ δοκέει κρεμᾶσθαι. σκοτοδίνη. δυσοργίη. δυσθυμίη. ταῦτα δὲ πάντα, ὅταν δειπνεῖν ἐπιχειρήσῃ. ἀναλίσκειν δὲ οὐ δύναται ὁ ἀριστιζόμενος, ἃ πρότερον ἐδείπνει. ταῦτα δὲ αὐτὰ μετὰ στρόφου τε καὶ ψόφου καταβαίνοντα συγκαίει τὴν κοιλίην. δυσκοιτέουσί τε καὶ ἐνυπνιάζονται τεταραγμένα καὶ θορυβώδεα. πολλοῖσι δὲ καὶ τουτέων, αὕτη ἀρχὴ νούσου ἐγένετο. σκέψασθαι δὲ χρὴ διά τινας προφάσιας αὐτέοισι ταῦτα ξυνέβη. τῷ μὲν οἶμαι μεμαθηκότι μονοσιτέειν, ὅτι οὐκ ἀνέμεινε τὸν χρόνον τὸν ἱκανὸν μέχρις αὐτέου ἡ κοιλίη, τῶν τῇ προτεραίῃ προσενηνεγμένων σιτίων ἀπολαύσῃ τελέως, καὶ ἐπικρατήσῃ, καὶ λαπαχθῇ τε καὶ ἡσυχάσῃ. ἀλλ᾽ ἐπιζέουσάν τε καὶ ἐζυμωμένην, καινὰ ἐπεισηνέγκατο. αἱ δὲ τοιαῦται κοιλίαι, πολλῷ τε βραδύτερον πέσσουσι, καὶ πλέονος δέονται ἀναπαύσιός τε καὶ ἡσυχίης. ὁ δὲ μεμαθηκὼς ἀριστίζεσθαι, ὅτι οὐκ ἐπειδὴ τάχιστα ἐδεήθη τροφῆς τὸ σῶμα, καὶ τὰ πρότερα κατανάλωτο, καὶ οὐκ εἶχεν οὐδεμίαν ἀπόλαυσιν, εὐθέως αὐτέῳ παρεγένετο καινὴ τροφὴ, φθίνει δὲ καὶ συντήκεται ὑπὸ λιμοῦ. πάντα γὰρ, ἃ λέγω πάσχειν τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, λιμῷ ἀνατίθημι. φημὶ δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἅπαντας, οἵ τινες ἂν, ἄσιτοι δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας γένωνται, ταῦτα πείσεσθαι, οἷα περὶ τῶν ἀνηρίστων γενομένων εἴρηκα. τὰς δὲ τοιαύτας φύσιας ἔγωγέ φημι, ταχέως τε καὶ ἰσχυρῶς τῶν ἁμαρτημάτων ἀπολαυούσας, ἀσθενεστέρας εἶναι τῶν ἑτέρων. ἐγγύτατα γὰρ τοῦ ἀσθενέοντός ἐστιν ὁ ἀσθενής. ἔστι δὲ ἀσθενέστερος ὁ ἀσθενῶν, καὶ μᾶλλον αὐτῷ προσήκει, ὅ, τι ἂν τοῦ καιροῦ ἀποτυγχάνῃ πονέειν. χαλεπὸν δὲ τοιαύτης ἀκριβίης ἐούσης, περὶ τὴν τέχνην, τυγχάνειν αἰεὶ τοῦ ἀτρεκεστάτου. πολλὰ δὲ εἴδεα κατ᾽ ἰητρικὴν ἐς τοσαύτην ἀκριβίην ἥκει, περὶ ὧν εἰρήσεται. οὔ φημι δὴ διὰ τοῦτο δεῖν τὴν τέχνην ὡς οὐκ ἐοῦσαν, οὐδὲ καλῶς ζητεομένην τὴν ἀρχαίην ἀποβαλέσθαι, εἰ μὴ ἔχει περὶ πάντα ἀκριβείην· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι τοῦ ἀτρεκεστάτου ὁμοῦ δύνασθαι ἥκειν λογισμῷ, ἐκ πολλῆς ἀγνωσίης θαυμάζειν τὰ ἐξευρημένα, ὡς καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐξεύρηται, καὶ οὐκ ἀπὸ τύχης.

ἐπὶ δὲ τῶν τὸν καινὸν τρόπον τὴν τέχνην ἐξ ὑποθέσιος ζητεόντων λόγον ἐπανελθεῖν βούλομαι. εἰ γάρ ἐστι θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἢ ξηρὸν, ἢ ὑγρὸν, τὸ λυμαινόμενον τὸν ἄνθρωπον, καὶ δεῖ τὸν ὀρθῶς ἰητρεύοντα βοηθεῖν, τῷ μὲν θερμῷ, ἐπὶ τὸ ψυχρόν. τῷ δὲ ψυχρῷ, ἐπὶ τὸ θερμόν. τῷ δὲ ξηρῷ, ἐπὶ τὸ ὑγρόν. τῷ δ᾽ ὑγρῷ, ἐπὶ τὸ ξηρὸν, ἔστω μοι ἄνθρωπος, μὴ τῶν ἰσχυρῶν φύσει, ἀλλὰ τῶν ἀσθενεστέρων. οὗτος δὲ πυροὺς ἐσθιέτω

οὓς ἂν

οὓς ἂν ἀπὸ τῆς ἄλω ἀνέλῃ, ὠμοὺς καὶ ἀργοὺς, καὶ κρέα ὠμὰ, καὶ πινέτω ὕδωρ. ταύτῃ χρώμενος τῇ διαίτῃ, εὖ οἶδ' ὅτι πείσεται πολλὰ καὶ δεινά. καὶ γὰρ πόνους πονήσει, καὶ τὸ σῶμα ἀσθενὲς ἔσται, καὶ ἡ κοιλίη φθαρήσεται, καὶ ζῆν πολὺν χρόνον οὐ δυνήσεται. τί δεῖ τοιγαροῦν βοήθημα παρασκευάσασθαι ὧδ' ἔχοντι; θερμὸν ἢ ψυχρὸν, ἢ ξηρὸν, ἢ ὑγρὸν. δῆλον γὰρ ὅτι τουτέων τι. εἰ γὰρ τὸ λυμαινόμενον αὐτὸν ἐστι τουτέων τὸ ἕτερον, τῷ ὑπεναντίῳ προσήκει λῦσαι, ὡς ἐκείνων λόγος ἔχει. τὸ μὲν γὰρ βεβαιότατόν τε καὶ προφανέστατον φάρμακον, ἀφελόντα τὰ διαιτήματα, οἷσιν ἐχρῆτο. ἀντὶ μὲν τῶν πυρῶν, ἄρτον διδόναι. ἀντὶ δὲ τῶν ὠμῶν κρεῶν, ἑφθά. πίνειν τε ἐπὶ τουτέοισιν οἶνον. ταῦτα μεταβάλλοντα οὐχ οἷόν τε μὴ ὑγιέα γενέσθαι, ἤν γε μὴ παντάπασιν ᾖ διεφθαρμένος ὑπὸ χρόνου τε καὶ τῆς διαίτης. τί δὴ φήσομεν; πότερον αὐτῷ ἀπὸ ψυχροῦ κακοπαθέοντι θερμὰ ταῦτα προσενέγκαντες ὠφέλησαν, ἢ τἀναντία; οἶμαι δ' ἔγωγε πολλὴν ἀπορίην ἐρωτηθέντι παρασχεῖν. ὁ δὲ τὸν ἄρτον σκευάζων τῶν πυρῶν τὸ θερμὸν, ἢ τὸ ψυχρὸν, ἢ τὸ ξηρὸν, ἢ τὸ ὑγρὸν ἀφείλετο. ὁ δὲ καὶ πυρὶ καὶ ὕδατι δέδοται καὶ πολλοῖσιν ἄλλοισιν εἴργασται, ὧν ἕκαστον ἰδίην δύναμιν καὶ φύσιν ἔχει. καὶ τὰ μὲν τῶν ὑπαρχόντων ἀποβέβληκεν, ἄλλοισι δὲ κέκρηται καὶ μέμικται. οἶδα μὲν γὰρ καὶ τάδε δή που, ὅτι διαφέρει ἐς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, καθαρὸς ἄρτος ἢ συγκομιστὸς, ἢ ἀπτίστων πυρῶν, ἢ ἐπτισμένων, ἢ πολλῷ ὕδατι πεφυραμένος, ἢ ἀφύρητος. ἢ ἔξοπτος, ἢ ὠμὸς. ἀλλά τε πρὸς τουτέοισι μυρία. ὡς δ' αὔτως καὶ περὶ μάζης. καὶ αἱ δυνάμιες δὲ μεγάλαι τε ἑκάστου, καὶ οὐδὲν ἡ ἑτέρη τῇ ἑτέρῃ ἐοικυῖα. ὅστις δὲ ταῦτα μὴ σκεπτόμενος, οὐκ οἶδε πῶς ἄν τι οὗτος δύναιτο τῶν κατὰ τὸν ἄνθρωπον παθημάτων εἰδέναι. ὑπὸ γὰρ ἑνὸς ἑκάστου τουτέων, πάσχει τε καὶ ἑτεροιοῦται ὥνθρωπος, ἢ τοῖον, ἢ τοῖον. καὶ διὰ τουτέων πᾶς ὁ βίος καὶ ὑγιαίνοντι καὶ ἐκ νόσου ἀναφερομένῳ καὶ κάμνοντι. οὐκ ἂν οὖν ἕτερα τουτέων χρησιμώτερα, οὐδ' ἀναγκαιότερα εἴη εἰδέναι δή που. ὡς δὲ καλῶς καὶ λογισμῷ προσήκοντι ζητήσαντες, πρὸς τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν εὗρον αὐτὰ, οἱ πρῶτοι εὑρόντες, καὶ ᾠήθησαν ἀξίην τὴν τέχνην θεῷ προσθεῖναι, ὡς καὶ νομίζεται. οὐ γὰρ τὸ ξηρὸν. οὐδὲ τὸ ὑγρὸν, οὐδὲ τὸ θερμὸν, οὐδὲ τὸ ψυχρὸν, οὐδ' ἄλλο τουτέων οὐδὲν ἡγησάμενοι, οὔτε λυμαίνεσθαι, οὔτε προσδέεσθαι οὐδενὸς τουτέων τὸν ἄνθρωπον. ἀλλ' ὅ, τι ἰσχυρὸν ἑκάστου, καὶ τὸ κρέσσον τῆς φύσιος τῆς ἀνθρωπίνης, οὗ μὴ ἠδύνατο κρατέειν, τοῦτο βλάπτειν ἡγήσαντο. καὶ τοῦτο ἐζήτησαν ἀφελέειν. ἰσχυρότατον δέ ἐστι, τοῦ μὲν γλυκέος, τὸ γλυκύτατον. τοῦ δὲ πικροῦ, τὸ πικρότατον. τοῦ δὲ ὀξέος, τὸ ὀξύτατον. ἑκάστου δὲ πάντων τῶν ἐόντων, ἡ ἀκμή. ταῦτα γὰρ ἑώρων καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐνεόντα, καὶ λυμαινόμενα τὸν ἄνθρωπον. ἔνι γὰρ ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ πικρόν. καὶ ἁλμυρόν. καὶ γλυκύ. καὶ ὀξύ. καὶ στρυφνόν. καὶ πλαδαρόν. καὶ ἄλλα μυρία παντοίας δυνάμιας ἔχοντα, πλῆθός τε καὶ ἰσχύν. ταῦτα μὲν μεμιγμένα καὶ κεκρημένα ἀλλήλοισιν, οὔτε φανερά ἐστιν, οὔτε λυπέει τὸν ἄνθρωπον. ὅταν δέ τι τουτέων ἀποκριθῇ καὶ αὐτὸ ἐφ' ἑωυτοῦ γένηται, τότε καὶ φανερόν ἐστι, καὶ λυπέει τὸν ἄνθρωπον. τοῦτο δὲ τῶν βρωμάτων ὅσα ἡμῖν ἀνεπιτήδειά ἐστι καὶ λυμαίνεται τὸν ἄνθρωπον ἐμπεσόντα, τουτέων ἕκαστον, ἢ πικρόν τι καὶ ἄκρητόν ἐστιν, ἢ ἁλμυρὸν, ἢ ὀξὺ, ἢ ἄλλο τι ἄκρητόν τε καὶ ἰσχυρόν. καὶ διὰ τοῦτο ταρασσόμεθα ὑπ' αὐτέων, ὥσπερ καὶ ὑπὸ τῶν ἐν σώματι ἀποκρινομένων. πάντα δὲ ὅσα ἄνθρωπος ἐσθίει ἢ πίνει, τὰ τοιαῦτα βρώματα ἥκιστα τοιούτου χυμοῦ ἀκρήτου τε καὶ διαφέροντος, δῆλα ἐστι μετέχοντα. οἷ ἄρτος τε καὶ μᾶζα, καὶ τὰ ἑπόμενα τουτέοισιν, οἷσιν εἴθισται ὥνθρωπος πλείστοισί τε καὶ αἰεὶ χρέεσθαι. ἔξω τῶν πρὸς ἡδονήν τε καὶ κόρον, ἠρτυμένων τε καὶ ἐσκευασμένων. καὶ ἀπὸ τουτέων πλείστων ἐσιόντων ἐς τὸν ἄνθρωπον, ταραχή τε καὶ ἀπόκρισις τῶν ἀμφὶ τὸ σῶμα δυναμίων, ἥκιστα γίνεται. ἰσχύς τε καὶ αὔξησις καὶ τροφὴ μάλιστα. δι' οὐδὲν ἕτερον γίνεται, ἢ ὅτι εὖ τε συγκέκρηται, καὶ οὐδὲν ἔχει ἄκρητον οὐδὲ ἰσχυρόν. ἀλλ' ὅλον ἕν τε γέγονε, καὶ ἁπλόον, καὶ ἰσχυρόν. ἀπορέω δ' ἔγωγε, οἱ τὸν λόγον ἐκεῖνον λέγοντες, καὶ ἀπάγοντες ἐκ ταύτης τῆς ὁδοῦ ἐπὶ ὑπόθεσιν τὴν τέχνην, τίνα ποτὲ τρόπον θεραπεύσει τοὺς ἀνθρώπους, ὥσπερ ὑποτίθεται. οὐ γάρ ἐστιν αὐτέοισιν, ὡς ἐγὼ οἶμαι, ἐξευρημένον αὐτό τι ἐφ' ἑωυτοῦ θερμὸν, ἢ ψυχρὸν, ἢ ξηρὸν, ἢ ὑγρὸν, μηδενὶ ἄλλῳ εἴδει κοινωνέον. ἀλλ' οἶμαι ἔγωγε ταῦτα πόματα καὶ βρώματα αὐτέοισιν ὑπάρχειν, οἷσι πάντες χρώμεθα. προστιθέασι δὲ τῷ μὲν, εἶναι θερμῷ. τῷ δὲ, ψυχρῷ. τῷ δὲ, ξηρῷ. τῷ δὲ, ὑγρῷ. ἐπεὶ ἐκεῖνό γε ἄπορον προστάξαι τῷ κάμνοντι, θερμόν τι προσενέγκασθαι. εὐθὺς γὰρ ἐρωτήσει τί ἐστιν. ὥστε ληρέειν ἀνάγκη, ἢ ἐς τουτέων τι τῶν γινωσκομένων καταφυγέειν. εἰ δὲ δὴ τυγχάνει τι θερμὸν ἐὸν στρυφνόν. ἄλλο δὲ θερμὸν, πλαδαρόν. ἄλλο δὲ θερμὸν, ἀραδὸν ἔχον. ἔστι γὰρ καὶ ἄλλα τε θερμὰ, καὶ ἄλλας δυνάμιας ὑπεναντίας ἑωυτοῖσιν ἔχοντα, ἐν δεήσει τι αὐτέων προσενεγκέειν, τὸ θερμὸν καὶ στρυφνόν. ἢ τὸ θερμὸν καὶ πλαδαρόν. ἢ ἅμα τὸ ψυχρὸν καὶ στρυφνόν. ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο. καὶ τὸ ψυχρόν τε καὶ πλαδαρόν. ὡς μὲν γὰρ ἔγωγε οἶδα, πᾶν τοὐναντίον ἀφ' ἑκατέρου αὐτέων ἀποβαίνει. καὶ οὐ μόνον ἐν ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν σκύτει, καὶ ἐν ξύλῳ, καὶ ἐν ἄλλοισι πολλοῖσιν, ἅ ἐστιν ἀνθρώπου ἀναισθητότερα. οὐ γὰρ τὸ θερμόν ἐστι τὸ τὴν μεγάλην δύναμιν ἔχον, ἀλλὰ τὸ στρυφνὸν καὶ πλαδαρὸν, καὶ τἆλλα ὅσα μοι εἴρηται, καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἔξω τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐσθιόμενα καὶ πινόμενα, καὶ ἔξωθεν ἐπιχριόμενά τε καὶ προσπλασσόμενα. ψυχρότητα δ' ἔγωγε καὶ θερμότητα πασέων ἥκιστα τῶν δυναμίων νομίζω δυναστεύειν ἐν τῷ σώματι, διὰ τάσδε τὰς προφάσιας. ὃν μὲν ἂν δή που χρόνον μεμιγμένα αὐτὰ αὐτέοισιν, ἅμα τὸ ψυχρὸν καὶ θερμὸν, οὐ λυπέει. κρῆσις γὰρ καὶ μετριότης, τῷ μὲν ψυχρῷ, γίνεται ἀπὸ τοῦ

θερμοῦ. τὸ δὲ θερμῷ, ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ. ὅταν δ' ἀποκριθείη χωρὶς ἑκάτερον, τότε λυπεῖ. ἐν δὲ δὴ τούτῳ τῷ καιρῷ, ὅταν τὸ ψυχρὸν ἐγγένηται, καὶ λυπήσῃ τὸν ἄνθρωπον, διὰ ταχέος, πρῶτον δι' αὐτὸ τοῦτο πάρεστι τὸ θερμὸν αὐτόθεν ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, οὐδεμιῆς βοηθείης, οὐδὲ παρασκευῆς δεόμενον. καὶ ταῦτα καὶ ἐν ὑγιαίνουσι τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἀπεργάζεται καὶ ἐν κάμνουσιν. τοῦτο μὲν, εἴ τις θέλει ὑγιαίνων χειμῶνος διαψῦξαι τὸ σῶμα, ἢ λουσάμενος ψυχρῷ, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ, ὅσῳ ἂν αὐτὸ ἐπὶ πλέον ποιήσῃ, καὶ ἢν γε μὴ παντάπασι παγῇ τὸ σῶμα, ὅταν εἵματα λάβῃ καὶ ἔλθῃ ἐς τὴν σκέπην, μᾶλλον καὶ ἐπὶ πλέον θερμαίνεται τὸ σῶμα. τοῦτο δὲ εἰ ἐθέλοι ἐκθερμανθῆναι σφοδρῶς, ἢ λουτρῷ θερμῷ, ἢ πολλῷ πυρί. ἐκ δὲ τουτέου, τωὐτὸ εἷμα ἔχων ἐν τῷ αὐτέῳ χωρίῳ τὴν διατριβὴν ποιέεσθαι. ὥσπερ ὁ διεψυγμένος πολὺ φανεῖται καὶ ψυχρότερος, καὶ ἄλλως φρικαλεώτερος, ἢ ῥιπιζόμενός τις ὑπὸ πνίγεος καὶ παρασκευάζων αὐτὸς ἑωυτῷ ψῦχος ἐκ τουτέου τοῦ τρόπου διαπαύσαιτο. τοῦτο ποιέοντι δεκαπλάσιον πάρεστι τὸ καῦμα καὶ τὸ πνῖγος, ἢ τῷ μηδὲν τουτέων ποιέοντι. τὰ δὲ δὴ καὶ πουλὺ μείζω, ὅσοι ἂν διὰ χιόνος ἢ ἄλλης ψύξιος βαδίσαντες, ῥιγώσωσι διαφερόντως, πόδας, ἢ χεῖρας, ἢ κεφαλὴν, οἷα ἀπέχουσιν ἐς τὴν νύκτα, ὅταν περισταλέωσί τε, καὶ ἐν ἀλέῃ γένωνται ὑπὸ καύματος καὶ κνησμοῦ, καὶ ἔστιν οἷσι φλυκταῖναι ἀνίστανται ὡς ἀπὸ πυρὸς κατακεκαυμένοισι. καὶ οὐ πρότερον τοῦτο πάσχουσιν, πρὶν ἢ θερμανθῶσιν. οὕτως ἑτοίμως ἑκάτερον αὐτέων ἐπὶ θάτερα παραγίνεται. μυρία δ' ἂν καὶ ἕτερα ἔχοιμι εἰπεῖν. τὰ δὲ κατὰ τοὺς νοσέοντας, οὐχ οἷσιν ἂν ῥῖγος γένηται, τουτέοισιν ὀξύτατος ὁ πυρετὸς ἐκλάμπει. καὶ οὐχ οὕτως ἰσχυρῶς, ἀλλὰ καὶ παυόμενος δι' ὀλίγου, καὶ ἄλλως τὰ πολλὰ ἀσινής, καὶ ὅσον ἂν χρόνον, παρῇ διάθερμος, καὶ διεξιὼν διὰ παντὸς τελευτᾷ ἐς τοὺς πόδας μάλιστα. ὥσπερ τὸ ῥῖγος καὶ ἡ ψύξις νεηνικωτάτη, καὶ ἐπὶ πλέον ἐχρόνισε. πάλιν δὲ ὅταν ἱδρώσῃ καὶ ἀπαλλαγῇ ὁ πυρετὸς, πολὺ μᾶλλον ἔψυξεν, ἢ εἰ μὴ ἔλαβε τὴν ἀρχήν. ὧ οὖν διὰ ταχέος οὕτω παραγίνεται τὸ ἐναντιώτατόν τε καὶ ἀφελόμενον τὴν δύναμιν ἀπὸ ταυτομάτου, τί ἂν ἀπὸ τουτέου, μέγα ἢ δεινὸν γένοιτο; ἢ τίνος δεῖ πολλῆς ἐπὶ τουτέῳ βοηθείας; εἴποιεν ἄν τις. ἀλλ' οἱ πυρεταίνοντες τοῖσι καύσοισί τε καὶ περιπλευμονίῃσι, καὶ ἄλλοισιν ἰσχυροῖσι νουσήμασιν, οὐ ταχέως ἐκ τῆς θέρμης ἀπαλλάσσονται. οὐδὲ πάρεστιν ἐνταῦθα τὸ θερμὸν ἐπὶ τὸ ψυχρόν. ἐγὼ δὲ τοῦτό μοι μέγιστον τεκμήριον ἡγεῦμαι εἶναι, ὅτι οὐ διὰ τὸ θερμὸν ἁπλῶς πυρεταίνουσιν οἱ ἄνθρωποι, οὐδὲ τοῦτο εἴη τὸ αἴτιον τῆς κακώσιος μοῦνον. ἀλλ' ἔστι καὶ πικρὸν καὶ θερμὸν τὸ αὐτό. καὶ θερμὸν καὶ ὀξύ. καὶ ἁλμυρὸν καὶ θερμόν. καὶ ἄλλα μυρία. καὶ πάλιν γε ψυχρὸν μετὰ δυναμίων ἑτέρων. τὰ μὲν οὖν λυμαινόμενα, ταῦτά ἐστι. συμπάρεστι δὲ καὶ τὸ θερμὸν, ῥώμης μετέχον. ὡς ἂν τὸ ἡγεύμενον, καὶ παροξυνόμενον, καὶ αὐξανόμενον ἅμα κείνῳ. δύναμιν δὲ οὐδεμίην πλείω τῆς προσηκούσης δηλαδή. ταῦτ' ὧδε ἔχει ἐπὶ τῶνδε τῶν σημείων. πρῶτον μὲν ἐπὶ φανερωτάτα, ὧν πάντες ἔμπειροι πολλάκις ἤδη ἐσμέν τε καὶ γινόμεθα. τοῦτο μὲν ὅσοισιν ἂν ἡμέων κόρυζα ἐγγένηται, καὶ ῥεῦμα κινηθῇ διὰ τῶν ῥινέων, τοῦτο ὡς πολὺ δριμύτερον τοῦ πρότερον γινομένου τε καὶ ἰόντος, ἐκ τῶν ῥινέων καθ' ἑκάστην ἡμέρην, καὶ οἰδέειν μὲν ποιέει τὴν ῥῖνα. καὶ συγκαίει θερμήν τε καὶ διάπυρον ἐσχάτως. ἢν δὲ τὴν χεῖρα προσφέρῃς, καὶ πλείω χρόνον παρῇ, καὶ ἐξελκοῦται τὸ χωρίον, ἄσαρκόν τε καὶ σκληρὸν ἐόν. παύεται δέ πως τό γε καῦμα ἐκ τῆς ῥινὸς, οὐχ ὅταν τὸ ῥεῦμα γίνηται, καὶ ἡ φλεγμονὴ ἦ. ἀλλ' ἐπειδὰν παχύτερόν τε καὶ ἧσσον δριμὺ, πέπον τε καὶ μεμιγμένον μᾶλλον, τοῦ πρότερον γινομένου. τότ' ἤδη καὶ τὸ καῦμα πέπαυται. ἄλλοισι δ' ὑπὸ ψύχεος, φανερῶς αὐτοῦ μούνου γίνεται, μηδενὸς ἄλλου ξυμπαραγινομένου. πᾶσιν δ' αὕτη ἡ ἀπαλλαγὴ, ἐκ μὲν τῆς ψύξιος διαθερμανθῆναι. ἐκ δὲ τοῦ καύματος, διαψυχθῆναι. καὶ ταῦτα ταχέως παραγίνεται. καὶ πέψιος οὐδεμιῆς προσδεῖται. τὰ δ' ἄλλα πάντα ὅσα διὰ χυμῶν δριμύτητας καὶ ἀκρησίας φημὶ, ἔγωγε γίνεσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἀποκαθίσταται τε κρηθέντα, καὶ πεφθέντα. ὅσα τ' αὖ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τρέπεται τῶν ῥευμάτων, ὡς ἰσχυρὰς καὶ παντοίας δριμύτητας ἔχοντα. ἑλκοῖ μὲν, βλέφαρα. κατεσθίει δὲ, ἐνίων γνάθους τε, καὶ τὰ ὑπὸ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἐφ' ὅ, τι ἂν ἐπιρρυῇ ῥήγνυσί τε καὶ διεσθίει, τὸν ἀμφὶ τὴν ὄψιν χιτῶνα. ὀδύναι δὲ καὶ καῦμα καὶ φλογμὸς ἔσχατος κατέχει μέχρι τινὸς, μέχρις ἂν τὰ ῥεύματα πεφθῇ, καὶ γένηται παχύτερα. καὶ λήμη ἀπ' αὐτέων εἴη. τὸ δὲ πεφθῆναι γίνεται, ἐκ τοῦ μιχθῆναι, κρηθῆναί τε ἀλλήλοισι, καὶ ξυνεψηθῆναι. τοῦτο δ' ὅσα ἐς τὴν φάρυγγα, ἀφ' ὧν βράγχοι γίνονται. κυνάγχαι. ἐρυσιπέλατα. περιπλευμονίαι. πάντα ταῦτα τὸ μὲν πρῶτον ἁλμυρά τε καὶ ὑγρὰ, καὶ δριμέα ἀφίει. καὶ ἐν τοῖσι τοιουτέοισιν, ἔρρωται τὰ νοσήματα. ὅταν δὲ παχύτερα καὶ πεπαίτερα γένηται, καὶ πάσης δριμύτητος ἀπηλλαγμένα, τότ' ἤδη καὶ οἱ πυρετοὶ λύονται, καὶ τἄλλα τὰ λυπέοντα τὸν ἄνθρωπον. δεῖ δὲ δή που ταῦτα αἴτια ἑκάστου ἡγεῖσθαι. ὧν παρεόντων μὲν, τοιοῦτον τρόπον ἀνάγκη γίνεσθαι, μεταβαλλόντων δὲ, ἐς ἄλλην κρῆσιν παύεσθαι. ὁκόταν οὖν ἀπὸ αὐτέης τῆς θέρμης εἰλικρινέος ἢ ψύξιος γίνηται, καὶ μὴ μετέχῃ ἄλλης δυνάμεως μηδεμιῆς, οὕτω παύοιτ' ἂν, ὅτ' ἂν μεταβάλλῃ ἐκ τοῦ ψυχροῦ, ἐς τὸ θερμόν. καὶ ἐκ τοῦ θερμοῦ, ἐς τὸ ψυχρόν. μεταβάλλει δ' ὅν μοι προείρηται τρόπον. ἔτι τοίνυν τἄλλα ὅσα κακοπαθέει ὥνθρωπος, πάντα ἀπὸ δυναμίων γίνεται. τοῦτο μὲν, ὅταν πικρότης τις ἀποχυθῇ, ἣν δὴ χολὴν ξανθὴν καλέομεν, οἷαι καὶ ἄσαι. καὶ καῦμα καὶ ἀδυναμίαι κατέχουσιν. ἀπαλλασσόμενοί τε τουτέου ἐνίοτε, καὶ καθαιρόμενοι, ἢ αὐτόματοι, ἢ ὑπὸ φαρμάκου, ἢν ἐν καιρῷ τι αὐτέων γένηται, φανερῶς καὶ τῶν πόνων καὶ τῆς θέρ-

μης ἀπαλλάσσονται. ὅσον δ' αὖ χρόνον ταῦτα μετέωρα ᾖ καὶ ἄπεπτα καὶ ἄκρητα, μηχανὴ οὐδεμία, οὔτε τῶν πόνων παύσασθαι, οὔτε τῶν πυρετῶν. καὶ οἷσι μὲν ὀξύτητες προσίστανται δριμεῖαί τε καὶ ἰώδεες, οἷαι λύσσαι καὶ δήξιες σπλάγχνων καὶ θώρηκος καὶ ἀπορίη, οὐ παύεται τουτέου πρότερον, πρὶν ἀποκαθαρθῆ τε καὶ καταστορεσθῆ, καὶ μιχθῆ τοῖσιν ἄλλοισι. πέσσεσθαι δὲ, καὶ μεταβάλλειν, καὶ λεπτύνεσθαι, καὶ παχύνεσθαι ἐς χυμῶν εἶδος, διὰ πολλῶν εἰδέων καὶ παντοίων. διὸ καὶ αἱ κρίσιες καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν χρόνων, ἐν τοῖσι τουτέοισι μέγα δύνανται. πάντων δὴ τουτέων, ἥκιστα προσήκει θερμῷ ἢ ψυχρῷ πάσχειν. οὔτε γὰρ ἂν τοῦτό γε σαπῇ, οὔτε παχυνθῇ, τί δ' ἂν αὐτὸ φαίημεν εἶναι; κρῆσις τε αὐτέων ἐστὶ, ἄλλην πρὸς ἄλληλα ἔχουσα δύναμιν. ἐπεὶ ἄλλῳ γε οὐδενὶ τὸ θερμὸν μιχθὲν παύσεται τῆς θέρμης, ἢ τῷ ψυχρῷ. οὐδέ γε πάλιν τὸ ψυχρὸν, ἢ τῷ θερμῷ. τὰ δ' ἄλλα πάντα περὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅσα ἂν πλέοσι μίσγηται, τοσούτῳ ἠπιώτερα καὶ βελτίονα. πάντων δὲ ἄριστα διάκειται ὥνθρωπος ὅταν πέσσηται καὶ ἐν ἡσυχίῃ ᾖ, μηδεμίην δύναμιν ἰδίην ἀποδεικνύμενον. περὶ μὲν οὖν τουτέων, ἱκανῶς μοι ἡγεῦμαι ἐπιδεδεῖχθαι. λέγουσι δέ τινες καὶ ἰητροὶ, καὶ σοφισταὶ, ὡς οὐκ ἔνι δυνατὸν ἰητρικὴν εἰδέναι, ὅστις μὴ οἶδεν ὅ, τί ἐστιν ἄνθρωπος καὶ ὅπως ἐγένετο πρῶτον. καὶ ὅπως συνεπάγη. ἐγὼ δὲ τουτέων μὲν ὅσα τινὶ εἴρηται σοφιστῇ, ἢ ἰητρῷ, ἢ γέγραπται περὶ φύσιος, ἧσσον νομίζω τῇ ἰητρικῇ τέχνῃ προσήκειν, ἢ τῇ γραφικῇ. νομίζω δὲ περὶ φύσεως γνῶναί τι σαφὲς, οὐδαμόθεν ἄλλοθεν ἔσται, ἢ ἐξ ἰητρικῆς. τοῦτο δ' οἷόν τε καταμαθεῖν, ὅταν αὐτήν τις τὴν ἰητρικὴν, ὀρθῶς πᾶσαν περιλάβῃ. μέχρι δὲ τουτέου πολλοῦ μοι δοκέει ἰδεῖν. λέγω δὲ τὴν ἱστορίην ταύτην εἰδέναι, ἄνθρωπος τί ἐστι, καὶ δι' οἵας αἰτίας γίνεται, καὶ τἄλλα ἀκριβέως. ἐπεί τοί γέ μοι δοκέει ἀναγκαῖον εἶναι παντὶ ἰητρῷ, περὶ φύσιος εἰδέναι, καὶ πάνυ σπουδάσαι ὡς εἴσεται, εἴπερ τι μέλλει τῶν δεόντων ποιήσειν. ὅ, τί ἐστιν ἄνθρωπος πρὸς τὰ ἐσθιόμενα καὶ πινόμενα. καὶ ὅ, τι ἀφ' ἑκάστου ἑκάστῳ συμβήσεται. καὶ μὴ ἁπλῶς οὕτω δοκέειν, ὅτι πονηρὸν βρῶμα τυρός. πόνον γὰρ φέρει τῷ πληρωθέντι αὐτέου. ἀλλὰ τίνα τε πόνον, καὶ διατὶ, καὶ τίνι τῶν ἐν ἀνθρώπῳ ἐνεόντων ἀνεπιτήδειον. ἔστι γὰρ καὶ ἄλλα πολλὰ βρώματα καὶ πόματα φύσει πονηρὰ, καὶ διατίθησι τὸν ἄνθρωπον, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον. οὕτως οὖν μοι ἔστω τῷ λόγῳ. οἷον οἶνος ἄκρητος πολὺς ποθεὶς, διατίθησί πως τὸν ἄνθρωπον ἀσθενέα. καὶ ἅπαντες ἂν ἰδόντες, τοῦτο γνοίησαν. ὅτι αὕτη ἡ δύναμις οἴνου, καὶ αὐτός ἐστιν αἴτιος. καὶ οἷσί γε τῶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦτο μάλιστά γε δύναται, οἴδαμεν. τοιαύτην δὴ βούλομαι ἀληθείην καὶ περὶ τῶν ἄλλων φανῆναι. τυρὸς γὰρ, ἐπειδὴ τουτέῳ σημείῳ ἐχρησάμην, οὐ πάντας ἀνθρώπους λυμαίνεται. ἀλλ' εἰσὶν οἵτινες αὐτέου πληρεύμενοι, οὐδ' ὁτιοῦν βλάπτονται. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἰσχύουσιν αὖ ξυμφέρειν θαυμασίως παρέχεται. εἰσὶ δὲ οἳ χαλεπῶς ἀπαλλάσσουσι. διαφέρουσι δὲ τουτέων αἱ φύσιες. διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅπερ ἐν τῷ σώματι ἔνεστι πολέμιον τυρῷ, ὑπὸ τοιουτέου ἐγείρεταί τε καὶ κινέεται, οἷσιν ὁ τοιοῦτος χυμὸς τυγχάνει πλέον ἐνεὼν, καὶ μᾶλλον ἐνδυναστεύων ἐν τῷ σώματι, τουτέους μᾶλλον καὶ κακοπαθέειν εἰκός. εἰ δὲ πάσῃ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἦν κακὸν, πάντας ἂν ἐλυμαίνετο. ταῦτα δὲ εἴ τις εἰδείη, οὐκ ἂν πάσχοι. τὰ δ' ἐν τῇσιν ἀνακομιδῇσι, τῇσιν ἐκ τῶν νούσων, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇσι νούσοισι τῇσι μακρῇσι, γίνονται πολλαὶ συμπαρατάξιες. αἱ μὲν, ἀπὸ ταὐτομάτου. αἱ δὲ, καὶ ἀπὸ τῶν προσενεχθέντων τῶν τυχόντων. οἶδα δὲ τοὺς ἰητροὺς τοὺς πολλοὺς, ὡς τοὺς ἰδιώτας, ἢν τύχωσι περὶ τὴν ἡμέρην ταύτην τι κεκαινουργηκότες, ὡς λουσάμενοι, ἢ περιπατήσαντες, ἢ φαγόντες τι ἑτεροῖον. ταῦτα δὲ πάντα βελτίω προσενηνεγμένα ἢ μὴ, οὐδενὸς ἧσσον τὴν αἰτίην τουτέων, τινὶ ἀνατιθέντας. τὸ μὲν αἴτιον, ἀγνοεῦντας. τὸ δὲ συμφορώτατον, ἢν οὕτως τύχωσιν, ἀφανίσαντας. δεῖ δὲ οὔ, ἀλλ' εἰδέναι τί λουτρὸν ἀκαίρως προσγενόμενον ἐργάσεται, καὶ τί κόπος. οὐδέποτε γὰρ ἡ αὐτὴ κακοπαθείη τουτέων, οὐδ' ἑτέρου, οὐδέ γε ἀπὸ πληρώσιος, οὐδέ γε ἀπὸ βρώματος, τοίου ἢ τοίου. ὅστις οὖν ταῦτα μὴ εἴσεται, ὡς ἕκαστα ἔχει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, οὔτε γινώσκειν τὰ γινόμενα ἀπ' αὐτέων δυνήσεται, οὔτε χρέεσθαι ὀρθῶς. δεῖν δέ μοι δοκέει καὶ ταῦτ' εἰδέναι, ὅσα τῷ ἀνθρώπῳ παθήματα ἀπὸ δυναμίων ἔρχεται, καὶ ὅσα ἀπὸ σχημάτων. λέγω δὴ τί τοῦτο. δύναμιν μὲν εἶναι, τῶν χυμῶν εἰδέναι, τὰς ἀκρότητάς τε καὶ ἰσχύς. σχήματα δὲ λέγω, ὅσα ἔνεστιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. τὰ μὲν γὰρ, κοῖλά τε καὶ ἐξ εὐρέος εἰς στενόν ἐστι συνηγμένα. τὰ δὲ, καὶ ἐμπεπταμένα. τὰ δὲ, στερεά τε καὶ στρογγύλα. τὰ δὲ, πλατέα καὶ ἐπικρεμάμενα. τὰ δὲ, διατεταμένα. τὰ δὲ, μακρά. τὰ δὲ, πυκνά. τὰ δὲ, μανά τε καὶ τεθηλότα. τὰ δὲ, σπογγοειδέα, καὶ ἀραιά. τοῦτο μὲν ἑλκύσαι ἐφ' ἑωυτὸ, καὶ ἐπισπάσασθαι ὑγρότητα ἐκ τοῦ ἄλλου σώματος, πότερον τὰ κοῖλά τε καὶ ἐκπεπταμένα, ἢ τὰ στερεά τε καὶ στρογγύλα, ἢ τὰ κοῖλά τε καὶ ἐς στενὸν ἐξ εὐρέος συνηγμένα, δύναιτ' ἂν μάλιστα. οἶμαι μέντοι τὰ τοιαῦτα εἰς στενὸν συνηγμένα, ἐκ κοίλου τε καὶ εὐρέος. καταμανθάνειν δὲ δεῖ αὐτὰ ἔξωθεν ἐκ τῶν φανερῶν. τοῦτο μὲν γὰρ τῷ στόματι κεχηνὼς, ὑγρὸν οὐδὲν ἀνασπάσαις. προσμυλλήνας δὲ καὶ συστείλας, πιέσας τε τὰ χείλεα. ἔτι τε αὐλὸν προσθέμενος, ῥηϊδίως ἀνασπάσαις ἂν, ὅ τι θέλεις. τοῦτο δὲ αἱ σικύαι προσβαλλόμεναι ἐξ εὐρέος εἰς στενώτερον ἐστενωμέναι, πρὸς τοῦτο τετεχνέαται, πρὸς τὸ ἕλκειν ἀπὸ τῆς σαρκὸς, καὶ ἐπισπᾶσθαι ἄλλα τε πολλὰ τοιουτότροπα. τῶν δ' ἔσω τῶν ἀνθρώπου, φύσις καὶ σχῆμα τοιοῦτον. κύστις τε καὶ κεφαλὴ, καὶ ὑστέρα γυναιξί. καὶ φανερῶς ταῦτα μάλιστα ἕλκει. καὶ πλήρεά ἐστιν ἐπάκτου ὑγρότητος αἰεί. τὰ δὲ κοῖλα καὶ ἐκπεπταμένα, ἐπιρρυεῖσαν μὲν ἂν ὑγρότητα μάλιστα δέξαιτο πάντων. ἐπισπάσαιτο

δ' ἂν, οὐχ ὁμοίως. τὰ δέ γε στερεὰ καὶ στρογγύλα, οὔτ' ἂν ἐπεσπάσατο, οὔτ' ἂν ἐπιῤῥυεῖσαν ἐδέξατο. περιολισθάνοι τε γὰρ ἂν, καὶ οὐκ ἔχοι ἕδρην, ἐφ' ἧς μένει. τὰ δὲ σπογγοειδέα τε καὶ ἀραιὰ, οἷον σπλὴν πνεύμων, καὶ μαζοὶ προσκαθεζόμενα μάλιστα, ἀναπίνει καὶ σκληρυνθῆ καὶ αὐξηθείη, ὑγρότητος προσγενομένης ταῦτα μάλιστα. οὐ γὰρ ἂν ἦν ἐν κοιλίῃ ἐνῇ τὸ ὑγρὸν ἔξω τε περιέχει, αὐτέη ἡ κοιλίη τὸ ὑγρὸν, καὶ ἐξαπίζοιτ' ἂν καθ' ἑκάστην ἡμέρην. ἀλλ' ὅταν ἐμπίῃ καὶ δέξηται αὐτὸ ἐς ἑωυτὸ τὸ ὑγρὸν τὰ κενὰ καὶ ἀραιὰ καὶ τὰ σμικρὰ πάντη. καὶ ἀντὶ ἀραιοῦ τε καὶ μαλθακοῦ, σκληρός τε καὶ πυκνὸς ἐγένετο. καὶ οὔτ' ἐκπέσσει, οὔτ' ἀφίησι. ταῦτα δὲ πάσχει διὰ τὴν φύσιν τοῦ σχήματος. ὅσα δὲ φῦσαν τε καὶ ἀνειλήματα ἐμβράζονται ἐν τῷ σώματι, προσήκει ἐν μὲν τοῖσι κοίλοισί τε καὶ εὐρυχωρέσιν. οἷον κοιλίῃ τε καὶ θώρηκι, ψόφον τε, καὶ πάταγον ἐμποιέειν. ὅτι γὰρ ἂν μὴ ἀποπληρώσῃ οὕτως ὥστε στῆναι, ἀλλ' ἔχει μεταβολάς τε καὶ κινήσεις, ἀνάγκη ὑπ' αὐτέων, καὶ ψόφον καὶ καταφανέας κινήσιας γίνεσθαι. ὅσα δὲ, σαρκώδεά τε καὶ μαλθακὰ, ἐν τοῖσι τουτέοισι νάρκαι τε καὶ πληρώματα. οἷα ἐν τοῖσιν ἀποσφαγεῖσι γίνεται. ὅταν δ' ἐγκύρσῃ πλατεῖ τε καὶ ἀντικειμένῳ, καί τι πρὸς αὐτὸ ἀντιπέσῃ, καὶ φύσει τοῦτο τύχῃ, μήτε ἰσχυρὸν ἐὸν, ὥστε δύνασθαι ἀντέχεσθαι τῆς βίης, καὶ μηδὲν κακὸν παθεῖν. μήτε μαλθακόν τε καὶ ἀραιὸν, ὥστ' ἐκδέξασθαί τε καὶ ὑπεῖξαι, ἁπαλόν τε καὶ τεθηλὸς, καὶ ἔναιμον καὶ πυκνόν. οἷον ἧπαρ, διὰ μὲν τὴν πυκνότητα καὶ πλατύτητα, ἀντέστηκέ τε καὶ οὐχ ὑπείκει. φῦσα δὲ ὑποδεχομένη, αὔξεταί τε καὶ ἰσχυροτέρη γίνεται. καὶ ὁρμᾷ μάλιστα πρὸς τὸ ἀντιπαῖον. διὰ δὲ τὴν ἁπαλότητα καὶ τὴν ἐναιμότητα, οὐ δύναται ἄνευ πόνων εἶναι. καὶ διὰ ταύτας τὰς προφάσιας, ὀδύναι τε ὀξύταται καὶ πυκνόταται πρὸς τοῦτο χωρίον γίνονται. ἐκπυήματά τε καὶ φύματα πλεῖστα. γίνεται δὲ καὶ ὑπὸ φρένας ἰσχυρῶς. ἧσσον δὲ πολλόν. διάτασις μὲν γὰρ φρενῶν πλατείη καὶ ἀντικειμένη. φύσις δ' ἐν νευρωδεστέρη τε καὶ ἰσχυροτέρη. διὸ ἧσσον ἐπώδυνά ἐστι. γίνεται δὲ καὶ περὶ ταῦτα, καὶ πόνοι καὶ φύματα. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα καὶ ἔσω καὶ ἔξω τοῦ σώματος εἴδεα σχημάτων, ἃ μεγάλα ἀλλήλων διαφέρει πρὸς τὰ παθήματα καὶ νοσέοντι καὶ ὑγιαίνοντι. οἷον κεφαλαὶ σμικραὶ ἢ μεγάλαι. τράχηλοι λεπτοὶ ἢ παχέες. μακροὶ ἢ βραχέες. κοιλίαι μακραὶ ἢ στρογγύλαι. θώρηκος καὶ πλευρέων πλατύτητες ἢ στενότητες. καὶ ἄλλα μυρία, ἃ δεῖ πάντα εἰδέναι ἢ διαφέρει. ὅπως τὰ αἴτια ἑκάστων εἰδὼς, ὀρθῶς τηρῇς. περὶ δὲ δυναμίων χυμῶν, αὐτέων τε ἕκαστος ὅ, τι δύναται ποιέειν τὸν ἄνθρωπον ἐσκέφθαι, ὥσπερ καὶ πρότερον εἴρηται. καὶ τὰς ξυγγενείας ὡς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους. λέγω δὲ τὸ τοιοῦτον. εἰ γλυκὺς χυμὸς μεταβάλλοι ἐς ἄλλο εἶδος, μὴ ἀπὸ ξυγκρήσιος, ἀλλ' αὐτὸς ἐξιστάμενος, ποῖός τις πρῶτος γένοιτο. πικρὸς, ἢ ἁλμυρὸς. ἢ στρυφνὸς. ἢ ὀξύς. οἶμαι ὀξὺς ἄρα ὀξὺς χυμὸς ἀνεπιτήδειος προσφέρειν ἂν τῶν λοιπῶν μάλιστα εἴη. εἴπερ ὁ γλυκύς γε πάντων ἐπιτηδειότατος. οὕτως εἴ τις δύναιτο ζητέων ἔξωθεν ἐπιτυγχάνειν, δύναιτ' ἂν πάντοτε ἐκλέγεσθαι αἰεὶ τὸ βέλτιστον. βέλτιστον δέ ἐστι, τὸ προσωτάτω τοῦ ἀνεπιτηδείου ἀπέχον.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΙΗΤΡΟΥ.

Ὁ μὲν γράμμα ἐστὶν ἰητροῦ προστασίη, καὶ παράγγελμα πῶς χρὴ κατασκευάζειν ἰητρεῖον. ἰητροῦ μὲν εἶναι προστασίην, ὁρῆν εὔχρως τε καὶ εὔσαρκος ἔσται πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ φύσιν. ἀξιοῦνται γὰρ ὑπὸ τῶν πολλῶν, οἱ μὴ εὖ διακείμενοι τὸ σῶμα οὕτως, ὡς οὐδ' ἂν ἑτέρων ἐπιμεληθῆναι καλῶς. ἔπειτα περὶ αὐτῶν καθαίρειν ὡς ἔχειν ἐσθῆτι χρηστῇ, καὶ χρίσμασιν εὐόδμοις. ὀδμὴν ἔχουσιν ἀνυπόπτως πρὸς ἅπαντα. τοῦτο γὰρ ἡδέως ἔχειν ξυμβαίνει τοὺς νοσέοντας. δεῖ δὲ τοῦτον σκοπέειν τάδε περὶ τὴν ψυχὴν σώφρονα. μὴ μόνον τὸ σιγᾶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τὸν βίον πάνυ εὔτακτον. μέγιστα γὰρ ἔχει πρὸς δόξαν ἀγαθά. τὸ δὲ ἦθος εἶναι καλὸν καὶ ἀγαθόν. τοιοῦτον δ' ὄντα πᾶσι καὶ σεμνὸν καὶ φιλάνθρωπον. τὸ γὰρ προπετὲς καὶ τὸ πρόχειρον καταφρονεῖται, κἂν πάνυ χρήσιμον ᾖ. σκοπὸν δὲ ἐπὶ τῆς ἐξουσίης. τὰ γὰρ αὐτὰ παρὰ τοῖς αὐτέοις σπανίως ἔχουσιν, ἀγαπᾶται. σχήμασι δὲ ἀπὸ μὲν προσώπου, σύννουν μὴ πικρῶς. αὐθάδης γὰρ δοκέει εἶναι καὶ μισάνθρωπος. ὁ δὲ εἰς γέλωτα ἀνιέμενος καὶ λίην ἱλαρὸς, φορτικὸς ὑπολαμβάνεται. φυλακτέον δὲ τὸ τοιοῦτον, οὐχ ἥκιστα, δίκαιον δὲ, πρὸς πᾶσαν ὁμιλίην εἶναι. χρὴ γὰρ πολλὰ ἐπικουρέειν, δικαιοσύνην. πρὸς δὲ ἰητρὸν, οὐ μικρὰ συναλλάγματα τοῖσι νοσοῦσίν ἐστιν. καὶ γὰρ αὐτοὺς ὑποχειρίους ποιέουσι τοῖς ἰητροῖς. καὶ πᾶσαν ὥρην ἐντυγχάνουσι γυναιξὶν, παρθένοις, καὶ τοῖς ἀξίοις πλείστου κτήμασιν, ἐγκρατέως οὖν δεῖ, πρὸς ἅπαντα ἔχειν ταῦτα. τὴν μὲν οὖν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, οὕτω διακεῖσθαι. τὰ δὲ εἰς τὴν ἰητρικὴν τέχνην παραγγέλματα, δι' ὧν ἐστιν εἶναι τεχνικὸν, ἀπ' ἀρχῆς συνοπτέον, ἀφ' ὧν καὶ μανθάνειν ἄνθρωπος ἄρξαιτο. τὰ τοίνυν ἐν ἰητρείῳ θεραπευόμενα, σχεδὸν μανθανόμενά ἐστιν. δεῖ δὲ πρῶτον μὲν, τόπον ἔχειν τῆς οἰκίης. ἔσται δὲ τοῦτο ἐὰν μήτε πνεῦμα εἰς αὐτὸν παραγινόμενον ἐνοχλῇ, μήθ' ἥλιος ἢ αὐγὴ λυπέει. φῶς δὲ τηλαυγὲς μὲν, τοῖς θεραπεύουσιν. ἄλυπον δὲ, τοῖς θεραπευομένοις ὑπάρχει. πάντως μὲν οὖν τοιαύτην τὴν αὐγὴν μάλιστα, διὸ ξυμβαίνει τοὺς ὀφθαλμοὺς νοσέειν. τὸ μὲν οὖν φῶς, τοιοῦτον ἐστὶ παρῄνηται. τοῦτο δὲ ὅπως μηδαμῶς ἐναντίως ἔξει τῷ προσώπῳ τὰς αὐγάς. προσενοχλεῖ γὰρ τὴν ὄψιν ἀσθενέως ἔχουσαν. πᾶσα δ' ἱκανὴ πρόφασις, ἀσθενέοντας ὀφθαλμοὺς ἐπιταράξαι.

τῷ μὲν οὖν φωτὶ, τοιοῦτον τὸ βέλτιον χρηστέον ἐστίν. τοὺς δὲ δίφρους, ὁμαλοὺς εἶναι τοῖς ὕψεσιν ὅτι μάλιστα, ὅπως κατ' αὐτοὺς ὦσιν. χαλκώματι δὲ, πλὴν τῶν ὀργάνων, μηδενὶ χρήσθω. καλλωπισμὸς γάρ τις εἶναί μοι δοκεῖ φορτικὸς, σκεύεσι τοιουτέοισι χρῆσθαι. τὸ δ' ὕδωρ παρέχειν δεῖ πότιμον τοῖς θεραπευομένοις, καὶ καθαρόν. τοῖς δὲ ἀπομάγμασιν, καθαροῖς καὶ μαλθακοῖς χρῆσθαι. πρὸς μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὀθονίοις. πρὸς δὲ τὰ τραύματα, σπόγγοις. αὐτόματα γὰρ ταῦτα βοηθεῖν δοκεῖ καλῶς. τὰ δ' ὄργανα πάντα εὐήρη πρὸς τὴν χρείαν ὑπάρχειν δεῖ τῷ μεγέθει, καὶ βάρει, καὶ λεπτότητι. τὰ δὲ προσφερόμενα ἅπαντα μὲν χρὴ συνορᾶν ὅπως συνοίσει. μάλιστα δὲ πλεῖστον, εἰ ὁμιλεῖν μέλλει τῷ νοσοῦντι μέρει. ταῦτα δέ ἐστιν ἐπιδέσματα, καὶ φάρμακα. καὶ τὰ περὶ τὸ ἕλκος ὀθόνια, καὶ τὰ καταπλάσματα. πλεῖστον γὰρ χρόνον ταῦτα περὶ τοὺς νοσέοντάς ἐστι τόπους. εἰ δὲ μετὰ ταύτην, ἀφαίρεσις τούτων, ἀνάψυξίς τε καὶ περικάθαρσις. καὶ τῶν ὑδάτων κατάντλησις, ὀλίγου τινός ἐστι χρόνου. καὶ τί ποιῆσαι, ὅπου χρὴ μᾶλλόν τε καὶ ἧσσον ἐσκέφθαι δεῖ. τούτων γὰρ ἀμφοτέρων ἡ χρῆσις εὔκαιρός τε, καὶ μὴ γινομένων, μεγάλην ἔχει διαφορήν. ἔστι δὲ οἰκείη ἐπίδεσις τῆς ἰητρικῆς, ἀφ' ἧς ὠφελεῖσθαι τὸν θεραπεύοντα. μέγιστα δὲ ὠφελεῖ δύο ταῦτα. οἷς ἐστι χρηστέον πιέσαι ὅκου δεῖ, καὶ ἀνειμένως ἐπιδῆσαι. πρὸς δὲ τοὺς χρόνους τῆς ὥρης, ποτὲ δεῖ σκεπαστικῶς καὶ μή, συνορῆν ὅκως μὴ δὲ ἀσθενῆ λεληθὼς ποτέρῳ τούτων ἐνίοχου χρηστέον. εὐρύθμους δὲ ἐπιδέσιας καὶ θεατρικὰς μηδὲν ὠφελούσας, ἀπογινώσκειν. φορτικὸν γὰρ τὸ τοιοῦτον καὶ παντελῶς ἀλαζονικόν. πολλάκις τε βλάβην οἴσον τῷ θεραπευομένῳ. ζητεῖται ὁ νοσέων, οὐ καλλωπισμὸν, ἀλλὰ τὸ συμφέρον. ἐπὶ δὲ τῶν χειρουργιῶν ὅσαι διὰ τομῆς εἰσὶν ἢ καύσιος τὸ ταχέως ἢ βραδέως ὁμοίως ἐπαινεῖται. χρῆσις γάρ ἐστιν ἀμφοτέρων. ἐν οἷς μὲν γάρ ἐστι διὰ μιῆς τομῆς ἡ χειρουργία, χρὴ ποιέεσθαι ταχεῖαν τὴν διαίρεσιν. ἐπεὶ γὰρ συμβαίνει τοὺς τεμνομένους πονέειν μετὰ τὸ λυπέον, ὡς ἐλάχιστον χρόνον δεῖ παρεῖναι. τοῦτο δὲ ἔσται, ταχείης τῆς τομῆς γινομένης. ὅπου δὲ πολλὰς ἀναγκαῖον γινέσθαι τὰς τομὰς, βραδείῃ χρηστέον τῇ χειρουργίῃ. ὁ μὲν γὰρ ταχὺς, ξυνεχῆ ποιέει τὸν πόνον καὶ πουλύν. ὁ δὲ, διαλιπὼν, ἀνάπαυσιν ἔχει τινὰ τοῖς θεραπευομένοις. τὸ δ' αὐτὸ ἐπὶ τῶν ὀργάνων λέγοιτ' ἄν. τοῖς δὲ μαχαιρίοις ὀξέσι δεῖ χρῆσθαι καὶ πλατέσιν οὐκ ἐπὶ πάντων ὁμοίως παραγγέλλομεν. μέρη γάρ τινά ἐστιν, οἵ τε κίρσοι, καί τινες ἄλλαι φλέβες. τὰς μετὰ τομὰς χρὴ εἶναι τῶν τοιουτέων στενάς. οὐ γὰρ οἷόν τε τὴν ῥύσιν γινέσθαι κατακορῆ. ξυμφέρει δέ ποτε ἀπὸ τῶν τοιουτέων, αἵματος ἀφαίρεσιν ποιέεσθαι. πρὸς δὲ τοὺς ἀκινδύνους τόπους, καὶ περὶ οὓς μὴ λεπτόν ἐστι τὸ αἷμα, πλατυτέροις χρῆσθαι τοῖς μαχαιρίοισι. τὸ γὰρ αἷμα, προέλθοιτ' ἂν. ἄλλως δὲ, οὐδαμῶς. πάνυ δ' ἔστιν αἰσχρῶς μὴ ξυμβαίνειν ἀπὸ τῆς χειρουργίης ὅ τι θέλει. σικύων δὴ δύο τρόπους εἶναι χρησίμους. ὅτε μὲν γὰρ ῥεῦμα ξυνεστηκὸς πόρρω τῆς ἐπιφαινομένης σαρκὸς, τὸν μὲν κύκλον αὐτῆς εἶναι δεῖ βραχύν. αὐτὴν δὲ μὴ γαστρώδη, προμήκη τὸ πρὸς τὴν χεῖρα μέρος, μὴ βαρεῖαν. τοιαύτην γὰρ οὖσαν, ἕλκειν ἐς ἰθὺ ξυμβαίνει, καὶ τοὺς ἀφεστῶτας ἰχῶρας καλῶς ἀνεσπάσθαι πρὸς τὴν σάρκα. τοῦ δὲ πόνου πλείονος κατεσκεδασμένου τῆς σαρκός. τὰ μὲν ἄλλα παραπλησίην. τὸν δὲ κύκλον μέγαν. οὕτω γὰρ ἐκ πλείστων μερῶν εὑρήσεις ἄγουσαν ἐς ὃν δεῖ τὸ λυποῦν τόπον. οὐ γὰρ οἷόν τε μέγαν εἶναι τὸν κύκλον, μὴ συναγομένης τῆς σαρκὸς ἐκ πλείονος τόπου. βαρεῖα δ' οὖσα ῥέπει καὶ ἐς τοὺς ἄνω τόπους. κάτω δὲ μᾶλλον τὴν ἀφαίρεσιν. καὶ πολλάκις ὑπολείπεσθαι τὰς νόσους. τοῖσι μὲν οὖν ἐφεστῶσι ῥεύμασιν καὶ μακρὰν ἀπέχουσιν ἀπὸ τῶν ἄνω τόπων, οἱ πλατεῖς κύκλοι, πολλὰ ξυνεπισπῶνται παρὰ τῆς ἄλλης σαρκός. ἐπιπροσθεῖν οὖν ξυμβαίνει τὴν ἐντεῦθεν ἑλκομένην νοτίδα τῷ ξυναγομένῳ κάτωθεν ἰχῶρι. καὶ τὰ μὲν ἐνοχλεῦντα, ὑπολείπεσθαι. τὰ δ' οὐδὲν λυπέοντα, ἀφαιρεῖσθαι. μέγεθος δὲ σικύης τί χρήσιμον στοχάζεσθαι χρὴ πρὸς τὰ μέρη τοῦ σώματος, οἷς ἂν δέῃ προσβάλλειν. ὅταν δὲ κατακρούειν κάτωθεν δέχεσθαι. τὸ γὰρ αἷμα φανερὸν εἶναι δεῖ τῶν χειρουργουμένων τόπων. ἄλλως δὲ οὐδὲ τὸν κύκλον τὸν ἑλκυσθέντα χρὴ κατακρούειν. εὐτονωτέρη γάρ ἐστιν ἡ σὰρξ τοῦ πονήσαντος. μαχαιρίοις δὲ τοῖς καμπύλοις ὀξὺ ἄκρου μὴ λίην στενοῖς. ἐνίοτε γὰρ ἰχῶρες ἔρχονται γλίσχροι καὶ παχεῖς. κίνδυνος οὖν ἐστιν ὑποστῆναι τῇσι τομῇσιν, ὅταν στεναὶ τμηθέωσιν. τὰς δ' ἐπὶ τῶν βραχιόνων φλέβας τῇσι καταλήψεσιν χρὴ φυλάσσειν. ἡ γὰρ καλύπτουσα σὰρξ πολλοῖς καλῶς συνήρμοσται τῇ φλεβί. τῆς γὰρ σαρκὸς ὀλισθηρῆς οὔσης, οὐ καθ' ἑαυτὰς ξυμβαίνει τὰς τομὰς ἀμφοτέρων γίνεσθαι. τὴν γὰρ φλέβα ἐκφυσᾶσθαι ξυμβαίνει καλυφθεῖσαν, καὶ τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος κωλύεσθαι. πολλοῖσι δὲ καὶ πῦος διὰ τοῦτο ξυνίστασθαι. δὴ δοκεῖ δύο βλάβας φέρειν ἡ τοιαύτη χειρουργίη. τῷ μὲν τμηθέντι, πόνον. τῷ δὲ τέμνοντι, πολλὴν ἀδοξίην. τὸ δ' αὐτὸ κατὰ πασῶν παρήγγελται γίνεσθαι. τὰ μὲν οὖν κατ' ἰητρεῖον ἀναγκαῖα ὄργανα, καὶ περὶ ἃ δεῖ τεχνικὸν εἶναι τὸν μανθάνοντα, ταῦτ' ἐστίν. ὀδοντάγρησι γὰρ καὶ σταφυλάγρησι χρῆσθαι τὸν τυχόντα ἐστίν. ἁπλῆ γὰρ ἡ χρῆσις αὐτῶν εἶναι δοκεῖ. περὶ δὲ φυμάτων καὶ ἑλκέων ὁκόσα μειζόνων ἐστὶ νοσημάτων. τὰ μὲν φύματα, τεχνικώτατον ὑπειλήφασι καὶ δύνασθαι διαλύειν. καὶ τὰς συστάσεις αὐτῶν κωλύειν. ἐχόμενον δὲ τουτέων στέλλειν ἐς τὸν ἐπιφανῆ τόπον, ὡς εἰς βραχύτατον. καὶ τὴν σύστασιν ὁμαλῶς διὰ παντὸς ποιεῖσθαι τοῦ φύματος. ἀνωμάλως γὰρ ἔχοντος αὐτοῦ, ῥαγῆναί τε καὶ δυσθεράπευτον τὸ ἕλκος κίνδυνός ἐστι γινέσθαι, ὁμαλίζειν τε χρὴ πε-

σόντα, πανομοίως. καὶ μήτε διαιρεῖν πρότερον, μήτε αὐτόματον ἐᾶν ῥαγῆναι. τὰ δὲ ἐκπέμψαι δυνάμενα, ὁμαλῶς ἐν ἑτέροις εἴρηται. τὰ δὲ ἕλκεα δοκεῖ πορείας ἔχειν τέσσαρας. μίαν μὲν εἰς βάθος. ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ συριγγώδη, καὶ ὅσα ὕπουλά ἐστι, καὶ ἔντοσθεν κεκοιλασμένα. ἡ δ' ἑτέρη, εἰς ὕψος, τὰ ὑπερσαρκέοντα. τρίτη δὲ ἐστὶν εἰς πλάτος, ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ καλεόμενα ἕρπιστικά. τετάρτη ὁδός ἐστιν, αὕτη δὲ μόνημα τῇ φύσει εἶναι δοκέει κίνησις. αὗται μὲν οὖν ξυμφορὰ τοιαῦτα σαρκός εἰσι. πᾶσαι δὲ κοιναὶ τοῦ ξυμφέροντος. καὶ τὰ μὲν τούτων, ἐν ἑτέροις σημεῖα δεδήλωται. καὶ ἡ χρηστέον ἐστὶν ἐπιμελείᾳ. δι' ὧν δὲ τὸ ξυμφυόμενον, διαλυθήσεται. καὶ τὸ πληρούμενον, ἢ κοῖλον γενόμενον, ἢ τὴν εἰς πλάτος πορείαν ποιούμενον, προσηκόντως περὶ τουτέων ἐν ἄλλοις εἴρηται σημεῖα. περὶ δὲ καταπλασμάτων ὧδε. τῶν ἐπιτιθεμένων ὀθονίων ὅκου ἂν ἡ χρῆσις κατὰ τοῦ νοσεύματος ἀκριβὴς εἶναι δοκέῃ, καὶ τῷ ἕλκει ἁρμόζῃ τὸ ἐπιτιθέμενον ὀθόνιον. τῷ δὲ καταπλάσματι πρὸς τὸν κύκλῳ τόπον τοῦ ἕλκεος χρῶ. χρῆσις γὰρ αὕτη καταπλάσματος ἔντεχνός τε καὶ πλεῖστα ὠφελεῖν δυναμένη. ἐδόκει γὰρ τῷ μὲν ἕλκει βοηθεῖν ἡ τῶν περιτιθεμένων δύναμις. τὸ δ' ὀθόνιον, φλάσσειν. τὰ δ' ἔξω μὲν τοῦ ἕλκεος, τὸ κατάπλασμα ὠφελέει. τὴν μὲν οὖν χρῆσιν αὐτέων, εἶναι δεῖ τοιαύτην. περὶ δὲ καιρῶν, ὁκότε τούτοις ἑκάστοις χρηστέον ἐστί. καὶ τὰς δυνάμιας ὡς χρὴ τῶν γεγραμμένων καταμανθάνειν. παραλέλειπται δὲ τὰ τοιαῦτα ἐπὶ πλεῖον προήκοντα τῆς κατ' ἰητρικὴν ἐπιμελείας. καὶ πόῤῥω τοῦ τῆς τέχνης ἤδη προσεληλυθότος ἐστίν. ἐχόμενον δὲ, τούτων ἐστὶ καὶ κατὰ στρατιὴν γινομένην τρωμάτων χειρουργίη περὶ τὴν ἐξαίρεσιν τῶν βελέων. ἐν τῇσι κατὰ πόλιν διατριβῇσι βραχεῖά τις ἐστὶν τουτέων ἡ χρῆσις. ὀλιγάκις γὰρ ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ γίνονται πολιτικαὶ στρατιαὶ καὶ πολεμικαί. ξυμβαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα, πλειστάκις καὶ ξυνεχέστατα περὶ τὰς ξενικὰς στρατιὰς γίνεσθαι. τὸν μὲν οὖν μέλλοντα χειρουργεῖν, στρατεύεσθαι δεῖ καὶ παρηκολουθηκέναι στρατεύμασι ξενικοῖς. οὕτω γὰρ ἂν εἴη γεγυμνασμένος πρὸς ταύτην τὴν χρείαν. ὃ γὰρ εἶναι δοκεῖ περὶ ταῦτα τεχνικώτερον, εἰρῆσθαι. τὴν γὰρ ὅπλων ἐνόντων καὶ σημεῖα πεποιῆσθαι, τέχνης ἐστὶ πλεῖστον μέρος καὶ τῆς πρὸς ταῦτα χειρουργίης. τούτου γὰρ ὑπάρξαντος, οὐκ ἂν παραλίποιτο τρωματίας ἀγνοηθεὶς, ὅταν χειρουργῆται μὴ προσηκόντως. μόνος δ' ἂν ὁ τῶν σημείων ἔμπειρος εἰκότως ἐπιχειρέῃ. περὶ δὲ τουτέων ἁπάντων ἐν ἑτέροις γεγραμμένον ἐστίν.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΕΥ̓ΣΧΗΜΟΣΎΝΗΣ.

Οὐκ ἀλόγως οἱ προβαλλόμενοι τὴν σοφίην πρὸς πολλὰ εἶναι χρησίμην, ταύτην δὴ τὴν ἐν τῷ βίῳ. αἱ γὰρ πολλαὶ, πρὸς περιεργίην φαίνονται γεγενημέναι. λέγω δὲ αὗται, αἳ μηδὲν χρέος, τῶν πρὸς ἃ διαλέγονται. ληφθείη δ' ἂν τουτέων μέρεα ἐς ἐκεῖνα. ἢ ὅτι οὐκ ἀργείη, οὐδὲ μὴν κακίη. τὸ γὰρ σχολάζον καὶ ἄπρηκτον, ζητέει ἐς κακίην καὶ ἀφέλκεται. τὸ δ' ἐγρηγορὸς καὶ πρός τι τὴν διάνοιαν ἐντεταμένον, ἐφειλκύσατό τε τῶν πρὸς καλλονὴν βίου τεινόντων ἑωυτοῦ. τουτέων τὰς μηδὲν ἐς χρέος πιπτούσας διαλέξιας. χαριεστέρη γὰρ καὶ πρὸς ἕτερον μέν τι ἐς τέχνην πεποιημένη, τέχνην δὲ, πρὸς εὐσχημοσύνην καὶ δόξαν. πᾶσαι γὰρ αἱ μὴ μετ' αἰσχροκερδείης καὶ ἀσχημοσύνης, κἀκείνοισι μέθοδός τις ἐοῦσα τεχνικὴ ἐργάζεται. ἀλλ' εἴγε μὴ πρὸς ἀναιτίην δημεύονται. νέοι τε γὰρ αὐτέοισιν ἐμπίπτουσιν. ἀκμάζοντες δὲ δι' εὐτροπίην ἱδρῶτας τίθενται βλέποντες, πρεσβῦται δὲ, διὰ πικρίην, νομοθεσίην τίθενται. ἀναίρεσιν ἐκ τῶν πολίων. καὶ γὰρ ἀγορὴν ἐργαζόμενοι οὗτοι, μετὰ βαναυσίης ἀπατέοντες. καὶ ἐν πόλεσιν ἀνακυκλέοντες οἱ αὐτοί. ἴδοι δέ τις καὶ ἔσω ἐσθῆτος, καὶ τῇσιν ἄλλῃσι περιγραφῇσι. κὴν γὰρ ἔωσιν ὑπερηφανέως κεκοσμημένοι, πουλὺ μᾶλλον φευκτέον, καὶ μισητέον τοῖσι θεωμένοισίν ἐστι. τὴν δὲ ἐναντίην χρειώδες σκοπέειν. οἷς οὐ διδακτὴ κατασκευὴ, οὐδὲ περιεργίη. ἔκ τε γὰρ περιβολῆς καὶ τῆς ἐν ταύτῃ εὐσχημοσύνης, καὶ ἀφελίης, οὐ πρὸς περιεργίην πεφυκυίης. ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς εὐδοξίην, τό, τε σύννουν, καὶ τὸ ἐν νῷ πρὸς ἑωυτοὺς διακεῖσθαι, πρός τε τὴν πορείην, οἵτε ἑκάστῳ σχήματι τοιοῦτοι. ἀδιάχυτοι. ἀπερίεργοι. πικροὶ πρὸς τὰς συναντήσιας. εὔθετοι πρὸς τὰς ἀποκρίσιας. χαλεποὶ πρὸς τὰς ἀντιπτώσιας. πρὸς τὰς ὁμοιότητας εὔστοχοι καὶ ὁμιλητικοί. εὔκρητοι πρὸς ἅπαντας. πρὸς τὰς ἀναστάσιας σιγητικοί. πρὸς τὰς ἀποσιγήσιας ἐνθυμηματικοὶ καὶ καρτερικοί. πρὸς τὸν καιρὸν, εὔθετοι καὶ λημματικοί. πρὸς τὰς τροφὰς, εὔχρηστοι καὶ αὐτάρκεες. ὑπομονητικοὶ πρὸς καιρὸν πρὸς ὑπομονήν. πρὸς λόγους ἀνυστοί. πᾶν τὸ ὑποδειχθὲν ἐκφέροντες. εὐεπίῃ χρεώμενοι. χάριτι διατιθέμενοι. δόξῃ τῇ ἐκ τουτέων δισχυριζόμενοι. ἐς ἀληθείην πρὸς τὸ ὑποδειχθὲν, ἀποτελματιζόμενοι. ἡγεμονικώτατον μὲν οὖν τουτέων ἁπάντων τῶν προειρημένων, ἡ φύσις. καὶ γὰρ οἱ ἐν τέχνῃσιν ἦν προσῇ αὐτέοισι τοῦτο, διὰ πάντων τουτέων προσπορεύονται τῶν προειρημένων. ἀδίδακτον γὰρ τὸ χρέος ἔν τε σοφίῃ, καὶ ἐν τῇ τέχνῃ. προσθεμένη διδαχῇ, εἰς τὸ ἀρχὴν λαβεῖν. ἡ δὲ φύσις κατεῤῥύη καὶ κέχυται. τῇ δὲ σοφίῃ, ἐς τὸ εἰδῆσαι τὰ ἀπ' αὐτέης τῆς φύσιος ποιεύμενα. καὶ γὰρ ἐν ἀμφοτέροι-

σι τοῖσι λόγοισι πολλοὶ κρατηθέντες, οὐδαμῆ σὺν ἀμφοτέροισιν ἐχρήσαντο τοῖσι πρήγμασιν ἐς δεῖξιν. ἐπὴν οὖν τις αὐτέων ἐξετάζῃ τὰ πρὸς ἀλήθειαν τῶν ἐν ῥήσει τιθεμένων, οὐδαμῆ τὰ πρὸς φύσιν αὐτέοισι χωρήσει. εὑρίσκονται γοῦν οὗτοι παραπλησίην ὁδὸν ἐκείνοισι πεπορευμένοι. διόπερ ἀπογυμνούμενοι, τὴν πᾶσαν ἀμφιέννυνται κακίην καὶ ἀτιμίην. καλὸν γὰρ ἐκ τοῦ διδαχθέντος ἔργου λόγος. πᾶν γὰρ τὸ ποιηθὲν τεχνικῶς, ἐκ λόγου ἀνηνέχθη. τὸ δὲ ῥηθὲν τεχνικῶς, μὴ ποιηθὲν δὲ, μεθόδου ἀτέχνου δεικτικὸν ἐγενήθη. τὸ γὰρ οἴεσθαι μὲν, μὴ πρήσσειν δὲ, ἀμαθίης καὶ ἀτεχνίης σημεῖόν ἐστιν. οἴησις γὰρ μάλιστα ἐν ἰητρικῇ αἰτίη μὲν τοῖσι κεχρημένοισιν, ὄλεθρον δὲ τοῖσι χρεωμένοισιν ἐπιφέρει. καὶ γὰρ ἢν ἑωυτοὺς ἐν λόγοισι πείσαντες, οἰηθῶσιν εἰδέναι ἔργον τὸ ἐκ μαθήσιος, καθάπερ χρυσὸς φαῦλος ἐν πυρὶ κριθεὶς, τοιούτους αὐτοὺς ἀπέδειξε. καίτοι γε τοιαύτη ἡ πρόῤῥησις, ἀπαρηγόρητον εἰς σύνεσιν ὁμολογέουσιν. ὡς ἔστιν εὐθὺ τὸ πέρας ἐδήλωσε γνῶσις. τῶν δὲ ὁ χρόνος, καὶ τὴν τέχνην εὐωδέα κατέστησεν, ἢ τοῖσιν ἐς τὴν παραπλησίην οἶμον ἐμπίπτουσιν τὰς ἀφορμὰς δήλους ἐποίησε. διὸ δὴ ἀναλαμβάνοντα τουτέων τῶν προειρημένων ἕκαστα, μετάγειν τὴν σοφίην ἐς τὴν ἰητρικὴν, καὶ τὴν ἰητρικὴν, ἐς τὴν σοφίην. ἰητρὸς γὰρ φιλόσοφος, ἰσόθεος. πολλὴ γὰρ διαφορὴ ἐπὶ τὰ ἕτερα. καὶ γὰρ ἔνι τὰ πρὸς σοφίην, ἐν ἰητρικῇ πάντα. ἀφιλαργυρείη. ἐντροπή. ἐρυθρίησις. καταστολή. δόξα. κρίσις. ἡσυχίη. ἀπάντησις. καθαριότης. γνωμολογίη. εἴδησις τῶν πρὸς βίον χρηστῶν καὶ ἀναγκαίων. καθαρσίων. ἀπεμπόλησις. ἀδεισιδαιμονίη. ὑπεροχὴ θεία. ἔχουσι γὰρ ἃ ἔχουσι πρὸς ἀκολασίην, πρὸς βαναυσίην. πρὸς ἀπληστίην. πρὸς ἐπιθυμίην. πρὸς ἀφαίρεσιν. πρὸς ἀναιδείην ἐνδεῖν. αὕτη γὰρ γνῶσις τῶν προσιόντων, καὶ χρῆσις τῶν πρὸς φιλίην, καὶ ὡς καὶ ὁκοίως τε, πρὸς τέκνα, πρὸς χρήματα. ταύτῃ μὲν οὖν ἐπικοινωνὸς, σοφίη τίς. ὅτι καὶ ταῦτα τὰ πλεῖστα ὁ ἰητρὸς ἔχει. καὶ γὰρ μάλιστα ἡ περὶ θεῶν εἴδησις ἐν νόῳ αὐτῇ ἐμπλέκεται. ἐν γὰρ τοῖσιν ἄλλοισι πάθεσι καὶ ἐν συμπτώμασιν εὑρίσκεται τὰ πολλὰ πρὸς θεῶν ἐντίμως κειμένη ἡ ἰητρική. οἱ δὲ ἰητροὶ θεοῖσι παρακεχωρήκασιν. οὐ γὰρ ἔνι περιττὸν ἐν αὐτέῃ τὸ δυναστεῦον. καὶ γὰρ οὗτοι πολλὰ μὲν μεταχειρέονται, πολλὰ δὲ καὶ κεκράτηται αὐτέοισι δι᾽ ἑωυτέων. ἃ δὲ καταπλεονεκτεῖ νῦν ἡ ἰητρικὴ, ἐντεῦθεν παρέξει. τίς γὰρ ὁδὸς τῆς ἐν σοφίῃ, ὧδε. καὶ γὰρ αὐτέεισιν ἐκείνοισιν, οὕτω δ᾽ οὐκ οἴονται ὁμολογέουσιν ὧδε, τὰ περὶ σώματα παραγενόμενα. ἃ δὴ διὰ πάσης αὐτῆς πεπόρευται, μετασχηματιζόμενα ἢ μεταποιούμενα. ἃ δὲ, μετὰ χειρουργίης ἰώμενα. ἃ δὲ, βοηθούμενα, θεραπευόμενα ἢ διαιτώμενα. τὸ δὲ κεφαλαιωδέστατον ἔστω, εἰς τὴν τουτέων εἴδησιν. ὄντων οὖν τοιουτέων, τῶν προειρημένων ἁπάντων, χρὴ τὸν ἰητρὸν, ἔχειν τινὰ εὐτραπελίην παρακειμένην. τὸ γὰρ αὐστηρὸν, δυσπρόσιτον καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι, καὶ τοῖσι νοσέουσι. τηρεῖν δὲ χρὴ ἑωυτὸν ὅτι μάλιστα, μὴ πολλὰ φαίνονται τῶν τοῦ σώματος μερέων. μὴ δὲ πολλὰ λεσχημονεύμενον τοῖσιν ἰδιώτῃσιν, ἀλλὰ τ᾽ ἀναγκαῖα. νομίζει γὰρ τοῦτο βίην εἶναι, ἐς πρόσκλησιν θεραπηίης. ποιέειν δὲ κάρτα μηδὲν περιέργως αὐτέων, μὴ δὲ μετὰ φαντασίης. ἐσκέφθω δὲ ταῦτα πάντα ὅκως ἦσοι προκατηρτισμένα εἰς τὴν εὐπορίην, ὡς δέοι. εἰ δὲ μὴ, ἐπὶ τοῦ χρέους, ἀπορίη αἰεὶ δή. μελετᾶν δὲ χρὴ ἐν ἰητρικῇ ταῦτα, μετὰ πάσης καταστολῆς. περὶ ψηλαφίης, καὶ ἐγχρήσιος, καὶ ἐγκαταντλήσιος, πρὸς τὴν εὐρυθμίην τῶν χειρέων. περὶ πλημάτων. περὶ σπληνῶν. περὶ ἐπιδέσμων. περὶ τῶν ἐκ καταστάσιος. περὶ φαρμάκων, ἐς τρώματα, καὶ ὀφθαλμικά. καὶ τουτέων τὰ πρὸς τὰ γένεα. ἵν᾽ ἦσοι προκατηρτισμένα, ὄργανά τε καὶ μηχαναὶ, καὶ σίδηρος ὁ ἑξῆς. ἡ γὰρ ἐν τουτέοισιν ἀπορίη, ἀμηχανίη καὶ βλάβη ἐστίν. ἔστω δέ σοι ἑτέρη παρέξοδος ἡ λιτοτέρη πρὸς τὰς ἐπιδημίας, ἡ διὰ χειρέων. ἡ δ᾽ εὐχερεστάτη, διὰ μεθόδων. οὐ γὰρ οἷόν τε διέρχεσθαι πάντα τὸν ἰητρόν. ἔστω δέ σοι εὐμνημόνευτα, φαρμακά τε καὶ δυνάμιες ἁπλαῖ, καὶ ἀναγεγραμμέναι, εἴπερ ἄρα ἐστὶν ἐν νόῳ καὶ τὰ περὶ νούσων ἰήσιος, καὶ οἱ τουτέων τρόποι, ὁσαχῶς, καὶ ὃν τρόπον περὶ ἑκάστων ἔχουσιν. αὕτη γὰρ ἀρχὴ ἐν ἰητρικῇ, καὶ μέσα, καὶ τέλος. προκατασκευάσθω δέ σοι, καὶ μαλαγμάτων γένεα, πρὸς τὰς ἑκάστων χρήσιας. πότήματα τέμνειν δυνάμενα, ἐξ ἀναγραφῆς ἐσκευασμένα πρὸς τὰ γένεα. προητοιμάσθω δὲ καὶ τὰ πρὸς φαρμακίην ἐς τὰς καθάρσιας εἰλημμένα, ἀπὸ τόπων τῶν καθηκόντων ἐσκευασμένα, εἰς ὃν δὴ τρόπον πρὸς τὰ γένεα καὶ τὰ μεγέθεα ἐς παλαίωσιν μεμελετημένα. τὰ δὲ πρόσφατα ὑπὸ τὸν καιρὸν, καὶ τἄλλα κατὰ λόγον. ἐπὴν δὲ ἐσίῃς πρὸς τὸν νοσέοντα, τουτέων σοι ἀπηρτισμένων, ἵνα μὴ ἀπορῇς εὐθέτως ἔχων ἕκαστα πρὸς τὸ ποιησόμενον. ἴσθι ὃ γινώσκων, ὃ χρὴ ποιέειν, πρινὴ ἐσελθεῖν. πολλὰ γὰρ οὐδὲ συλλογισμοῦ, ἀλλὰ βοηθείης δέεται τῶν πρηγμάτων. προσδιαστέλλεσθαι οὖν χρὴ τὸ ἐκβησόμενον ἐκ τῆς ἐμπειρίης. ἔνδοξον γὰρ καὶ εὐμαθές. ἐν δὲ τῇ εἰσόδῳ μεμνῆσθαι καὶ καθέδρης. καὶ καταστολῆς. περιστολῆς. ἀνακυριώσεως. βραχυλογίης. ἀταρακτοποιησίης. προσεδρίης. ἐπιμελείης. ἀντιλέξιος πρὸς τὰ ἀπαντώματα. πρὸς τοὺς ὄχλους, τοὺς ἐπιγινομένους. εὐσταθίης τῆς ἐν ἑωυτῷ. πρὸς τοὺς θορύβους ἐπιπλήξιος. πρὸς τὰς ὑπουργίας, ἑτοιμασίης. ἐπὶ τουτέοισι μέμνησο παρασκευῆς τῆς πρώτης. εἰ δὲ μὴ, τὰ κατ᾽ ἄλλα ἀδιάπτωτον. ἐξ ὧν παραγγέλλεται εἰς ἑτοιμασίην. ἔσοδον χρέο πυκνῶς. ἐπισκέπτεο ἐπιμελέστερον. τοῖσιν ἀπατεωμένοισιν ἐπὶ τὰς μεταβολὰς ἁπάντων. ῥᾷον γὰρ εἴσῃ. ἅμα δὲ καὶ εὐμαρέστερος ἔσῃ. ἄστατα

γὰρ τὰ ἐν ὑγροῖσι. διὸ καὶ εὐμετάποιητα ὑπὸ φύσιος καὶ ὑπὸ τύχης. ἀβλεπτηθέντα γὰρ τὰ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὑπουργίης, ἔφθασαν ἐρημώσαντα ἢ ἀνελόντα. οὐ γὰρ ἦν τὸ ἐπικουρῆσον. πολλὰ γὰρ ἅμα τὰ ποιέοντά τι χαλεπόν. τὸ γὰρ καθ' ἓν κατ' ἐπακολούθησιν εὐθετώτερον καὶ ἐμπειρότερον. ἐπιτηρεῖν δὲ δεῖ, καὶ τὰς ἐμπειρίας τῶν καμνόντων, δι' ὧν πολλοὶ πολλάκις διεψεύσαντο, ἐν τοῖσι προσάρμασι τῶν προσφερομένων ἐπὶ τὰ μισητὰ ποτήματα λαμβάνοντες. ἢ φαρμακευόμενοι, ἢ θεραπευόμενοι, ἀπηρέθησαν. καὶ αὐτῶν μὲν οὐχ ὡς ὁμολογίαν τρέπεται τὸ ποιηθέν. τῷ δὲ ἰητρῷ τὴν αἰτίαν προσῆψαν. ἐσκέφθαι δὲ χρὴ, καὶ τὰ περὶ ἀνακλίσεων. ἃ μὲν αὐτέων πρὸς τὴν ὥρην, ἃ δὲ καὶ πρὸς τὰ γένεα. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων, ἐς πόνους. οἱ δὲ, ἐς καταγείους καὶ σκοτεινοὺς τόπους. τά τε ἀπὸ ψόφων καὶ ὀσμῶν, μάλιστα δ' ἀπὸ οἴνου. χειριστέρη γὰρ αὐτή. φυγὴν δὲ καὶ μετατιθέναι. πρήσσειν δ' ἅπαντα ταῦτα, ἡσύχως. εὐσταλέως. μεθ' ὑπουργίης τὰ πολλὰ τὸν νοσέοντα ἀποκρυπτόμενον ὧδε χρὴ, παρακελευόντα ἱλαρῶς καὶ εὐδιεινῶς. σφετέρα δὲ ἀποτρεπόμενον. ἅμα μὲν ἐπιπλήσσειν μετὰ πικρίης καὶ ἐντάσιων, ἅμα δὲ παραμυθέεσθαι μετ' ἐπιστροφῆς καὶ ὑποδέξιος, μηδὲν ὑποδεικνύοντα τῶν ἐσομένων, ἢ ἐνεστώτων αὐτέοισι. πολλοὶ γὰρ δι' αἰτίην ταύτην, ἐφ' ἑκάτερα ἀπεώσθησαν, διὰ τὴν πρόρρησιν τὴν προειρημένην τῶν ἐνεστώτων, ἢ ἐπεσομένων. τῶν δὲ μανθανόντων, ἔστω τις ὁ ἐφεστὼς, ὅκως τοῖσι παραγγέλμασιν οὐ πικρῶς χρήσηται. ποιήσῃ δὲ ὑπουργίην τὸ προσταχθέν. ἐκλέγεσθαι δὲ ἀπ' αὐτέων ἤδη, τοὺς ἐς τὰ τῆς τέχνης εἰλημμένους προσδοῦναί τι τῶν ἐς τὸ χρέος, ἢ ἀσφαλέως προσενεγκεῖν. ὅκως τε ἐν διαστήμασι μηδὲν λανθάνῃ σε. ἐπιτροπὴν δὲ τοῖσιν ἰδιώτῃσι μηδέποτε διδοὺς περὶ μηδενός. εἰ δὲ μὴ τὸ κακῶς πρηχθὲν, εἰς σὲ χωρήσει τοῦ ψόγου ἐὰν μή ποτ' ἀμφιβόλως ἔχῃ. διὰ ὧν τὸ μεθοδευθὲν χωρήσει, καὶ οὐ σοὶ τὸν ψόγον περιάψειε, καὶ τευχθὲν δὲ, πρὸς τὸ γένος ἔσται. πρόλεγε οὖν ταῦτα πάντα, ἐπὶ τῶν ποιευμένων, οἷς καὶ τὸ ἐπιγνῶσθαι πρόκειται. τουτέων οὖν ἐόντων, τῶν πρὸς εὐδοξίην καὶ εὐσχημοσύνην, τῶν ἐν τῇ σοφίῃ καὶ ἰητρικῇ, καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσι τέχνῃσι, χρὴ τὸν ἰητρὸν διειληφότα τὰ μέρεα περὶ ὧν εἰρήκαμεν, περιεννύμενον πάντοτε τὴν ἑτέρην διατηρέοντα φυλάσσειν, καὶ παραδιδόντα ποιέεσθαι. εὐκλεᾶ γὰρ ἐόντα πᾶσιν ἀνθρώποισιν, διαφυλάσσεται. οἵ τε δι' αὐτέων ὁδεύσαντες, δοξαστοὶ, πρὸς γονέων καὶ τέκνων. κἢν τινες αὐτέων μὴ πολλὰ γινώσκωσιν, ὑπ' αὐτέων τῶν πρηγμάτων ἐς συνέσιν καθίστανται.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΛΊΑΙ.

Χρόνος ἐστὶν, ἐν ᾧ καιρός. καὶ καιρὸς, ἐν ᾧ χρόνος οὐ πολύς. ἄκεσις χρόνῳ, ἔστι δὲ ἣν καὶ καιρῷ. δεῖ γε μὴν ταῦτα εἰδότα, μὴ λογισμῷ πρότερον πιθανῷ προσέχοντα ἰητρεύειν, ἀλλὰ τριβῇ μετὰ λόγου. ὁ γὰρ λογισμὸς, μνήμη τίς ἐστι ξυνθετικὴ τῶν μετ' αἰσθήσεως ληφθέντων. ἐφαντασιώθη γὰρ ἐναργέως. ἥ τε αἴσθησις προπαθὴς καὶ ἀναπομπὸς ἐοῦσα εἰς διάνοιαν τῶν ὑποκειμένων. ἡ δὲ παραδεξαμένη πολλάκις, οἷς, ὅτε, ὁκοίως, ταῦτα τηρήσασα καὶ ἐς ἑωυτὴν καταθεμένη, ἐμνημόνευσε. ξυγκαταινέω μὲν οὖν καὶ τὸν λογισμὸν, ἤνπερ ἐκ περιπτώσιος ποιῆται τὴν ἀρχὴν, καὶ τὴν καταφορὴν ἐκ τῶν φαινομένων μεθοδεύει. ἐκ γὰρ τῶν ἐναργέως ἐπιτελεομένων, ἢν τὴν ἀρχὴν ποιήσηται ὁ λογισμὸς, ἐν διανοίης δυνάμει ὑπάρχων εὑρίσκεται, παραδεχομένης αὐτῆς ἕκαστα παρ' ἄλλων. ὑποληπτέον οὖν τὴν φύσιν ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ παντοίων πρηγμάτων, κινηθῆναί τε καὶ διδαχθῆναι, βίης ὑπεούσης. ἡ δὲ διάνοια παρ' αὐτῆς λαβοῦσα ὡς προεῖπον, ὕστερον εἰς ἀλήθειαν ἤγαγεν. εἰ δὲ μὴ ἐξ ἐναργέος ἐφόδου, ἐκ δὲ πιθανῆς ἀναπλάσιος λόγου, πολλάκις βαρεῖαν καὶ ἀνιαρὴν ἐπήνεγκε διάθεσιν. οὗτοι δὲ ἀνοδίην χειρίζουσι. τί γὰρ ἂν ἦν κακὸν, ἢν τὰ ἐπιχείρια ἐκομίζοντο, οἱ τὰ τῆς ἰητρικῆς ἔργα, κακῶς δημιουργέοντες; νῦν δὲ τοῖσιν ἀναιτίοισιν ἐοῦσι τῶν καμνόντων, ὁκόσοισιν οὐχ ἱκανὴ ἐφαίνετο ἐοῦσα τοῦ νοσέειν βίη, εἰ μὴ ξυνέλθοι τῇ τοῦ ἰητροῦ ἀπειρίῃ. περὶ μὲν οὖν τουτέων, ἅλις ἔστω διειλεγμένα. τῶν δ' ὡς λόγου μόνου ξυμπεραινομένων, μὴ εἴη ἐπαύρασθαι. τῶν δὲ ὡς ἔργου ἐνδείξιος. σφαλερὴ γὰρ ἡ εὔπταιστος ἡ μετ' ἀδολεσχίης ἰσχύρισις. διὸ καὶ καθόλου δεῖ ἔχεσθαι τῶν γινομένων. ἢ περὶ ταῦτα μὴ ἐλαχίστως γίγνεσθαι, ἢν μέλλῃ ἕξειν ῥηϊδίην καὶ ἀναμάρτητον ἕξιν. ἣν δὴ ἰητρικὴν προσαγορεύομεν. κάρτα γὰρ μεγάλην ὠφελίην περιποιήσει τοῖσι γένος ἐοῦσι, καὶ τοῖσι τουτέων δημιουργοῖσιν. μὴ ὀκνέειν δὲ καὶ παρὰ ἰδιωτέων ἱστορέειν, ἤν τι δοκέῃ ξυμφέρον, εἰς καιρὸν θεραπείης. οὕτω γὰρ δοκέω τὴν ξύμπασαν τέχνην ἀναδειχθῆναι, διὰ τὸ ἐξ ἑκάστου τοῦ τέλους τηρηθῆναι, καὶ εἰς ταὐτὸ ξυναλισθῆναι. προσέχειν οὖν δεῖ περιπτώσει τε τῇ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ μετ' ὠφελίης καὶ ἠρεμαιότητος μᾶλλον, ἢ ἐπαγγελίης καὶ ἀπολογίης, τῆς μετὰ πρήξιος. χρήσιμος δὲ καὶ ποικίλος, τῶν προσφερομένων τῷ νοσέοντι, καὶ ὁ προσερισμός. ὅτι μόνον τί προσενεχθὲν ὠφελήσει. οὐ γὰρ ἰσχυρίσιος δεῖ. πάντα γὰρ τὰ πάθη διὰ πολλὰς περιστάσιας καὶ μεταβολὰς μόνῃ τινὶ προσκαθίζει. παραινέσιος δ' ἂν καὶ τοῦτο ἐπιδεηθείη τῆς θεωρίης. εἰ γὰρ ἄρξαιο παρὰ μαθαρείων, ξυμβάλλει γάρ τι τῷ ξύμπαντι, τῷ μὲν ἀλγέοντι τοιαύτην διανόησιν ἐμποιήσεις, τὴν

ὅτι οὐκ ἀπολιπὼν αὐτὸν πορεύσῃ, μὴ ξυνθέμενος, καὶ ὅτι ἀμελήσεις, καὶ οὐχ ὑποθήσεις τινὰ τῷ παρεόν-
τι. ἐπιμελέεσθαι δεῖ οὖν περὶ στάσιος μισθοῦ. ἄχρηστον γὰρ ἡγεύμεθα ἐνθυμήσειν, ὀχλεομένῳ τὴν τοι-
αύτην. πουλὺ δὲ μᾶλλον, ἢν ὀξεῖ νοσήματι. νόσου γὰρ ταχυτὴς καιρὸν μὴ διδοῦσα ἐς ἀναστροφὴν, οὐκ
ἐποτρύνει τὸν καλῶς ἰητρεύοντα, ζητεῖν τὸ λυσιτελές. ἔχεσθαι δὲ δόξης μᾶλλον. κρέσσον οὖν σωζο-
μένοισιν ὀνειδίζειν, ἢ ὀλεθρίως ἔχοντας προμύσσειν. καίτοι ἔνιοι νοσέοντες ἀξιοῦσι τὸ ξενοπρεπὲς καὶ
τὸ ἄδηλον προκρίνοντες, ἄξιοι μὲν ἀμελίης. οὐ μέντοι γε κολάσιος προκρίνοντες. διὸ τουτέοισιν ἀν-
τιτάξῃ εἰκότως μεταβολῆς ἐπὶ σάλου πορευομένοισι. τίς γὰρ, ὦ πρὸς Διὸς, ἠδελφισμένως ἰητρὸς, ἰη-
τρεύει πίστει ἢ ἀτεραμνίῃ; ὥστ᾽ ἐν ἀρχῇ ἀνακρινέοντας πᾶν πάθος, μὴ ὑποθέσθαι τινὰ ξυμφέροντα
ἐς θεραπείην. ἀποθεραπεῦσαί τε τὸν νοσέοντα καὶ μὴ παριδεῖν. τῆς δ᾽ ἐπικαρπίης μὴ ἄνευ τῆς ἐπι-
10 σκευαζούσης πρὸς μάθησιν ἐπιθυμίης. παρακελεύομαι δὲ, μὴ λίην ἀπανθρωπίην ἐσάγειν. ἀλλ᾽ ἀπο-
βλέπειν ἔς τε περιουσίην καὶ οὐσίην. ὁτὲ δὲ προῖκα, ἀναφέρων μνήμην εὐχαριστίης προτέρην, ἢ πα-
ρεοῦσαν εὐδοκίην. ἢν δὲ καιρὸς εἴη χορηγίης, ξένῳ τε ἐόντι καὶ ἀπορέοντι, μάλιστα ἐπαρκέειν τοῖσι
τοιουτέοισιν. ἢν γὰρ παρῇ φιλανθρωπίη, πάρεστι καὶ φιλοτεχνίη. ἔνιοι γὰρ νοσέοντες, ᾐσθημένοι τὸ περὶ
ἑωυτοὺς πάθος μὴ ἐὸν ἐν ἀσφαλείῃ, καὶ τῇ τοῦ ἰητροῦ ἐπιεικείῃ, εὐδοκιμέουσι μεταλλάσσοντες ἐς ὑγιείην.
εὖ δ᾽ ἔχει νοσεόντων μὲν, ἐπιστατέειν, εἵνεκεν ὑγιείης. ὑγιαινόντων δὲ, φροντίζειν, εἵνεκεν ἀνοσίης. φροντί-
ζειν καὶ ὑγιαινόντων, εἵνεκεν εὐσχημοσύνης. οἱ μὲν οὖν ἐόντες ἐν βυθῷ ἀτεχνίης, τῶν προλελεγμένων οὐκ
ἂν αἰσθάνοιντο. καὶ γὰρ οὗτοι ἂν ἰητροὶ ἐόντες, ἔλεγχοι ἐκ παιδὸς ὑψεύμενοι. τύχης δέ μιν δεόμενοι ὑπό
τινων εὐπόρων καὶ στενῶν ἐνδόσιν ἀναλαμβάνονται. ἑκάτεροι ἐπιτυχίῃσιν εὐδοκιμέοντες καὶ διαπίπτον-
τες ἐπὶ τὸ χεῖρον. καταχλιδῶσι καταμεμεληκότες τὰ τῆς τέχνης ἀνυπεύθυνα. ἐφ᾽ οἷς ἂν ἰητρὸς ἀγα-
20 θὸς ἀκμάζοι ὁμότεχνος καλεόμενος. ὁ δὲ τὰς ἀκέσιας ἀναμαρτήτους ῥηϊδίως ἐπιτελέων, οὐθὲν τού-
των παραβαίη, οὐ παντὶ τρόπῳ ἂν τοῦ δυνάσθαι. οὐ γὰρ ἄπιστός ἐστιν ὡς ἐν ἀδικίῃ. πρὸς γὰρ θεραπείην οὐ
γίνονται σκοπέοντες διάθεσιν. φθεγγόμενοι φυλασσόμενοι, ἑτέρων ἰητρῶν ἐπεισαγωγήν. ἀνοσιοῦντες ἐν
μισοπονηρίῃ βοηθήσιος. οἵ τε νοσέοντες ἀνιώμενοι, νήχονται ἐπὶ ἑκατέρῃ μοχθηρίῃ, μὴ ἐγκεχειρικό-
τες ἑωυτοὺς ἕως τέλους τῇ ἐν τῇ τέχνῃ πλείονι θεραπείῃ. ἄνεσις γὰρ νούσου τινὸς κάμνοντι παρέχει με-
γάλην ἀλεωρήν. διὸ δεόμενοι τὴν ὑγιεινὴν διάθεσιν, οὐκ ἐθέλουσι τὴν αὐτὴν χρῆσιν αἰεὶ προσδέχεσθαι.
ὁμοιοῦντες ἰητροῦ ποικιλίῃ. πολυτελέως γὰρ ἀπορέουσιν οἱ νοσέοντες, κακοζοπίῃ προσκωνεῦντες καὶ
ἀχαριστέοντες. ξυντυχεῖν δυνατοὶ δ᾽ ἐόντες, εὐπορέειν διαντλίζονται. περὶ μισθαρίων ἀφρενέως, ἐ-
θέλοντες ὑγιέες εἶναι, εἵνεκεν ἐργασίης τόκων, ἢ γεωργίης ἀφροντιστέοντες περὶ αὐτέων λαμβάνειν.
παρασημασίης τοιαύτης ἅλις ἔστω. ἄνεσις γὰρ καὶ ἐπίτασις νοσέοντος, ἐπινέμησιν ἰητρικὴν κέκτην-
30 ται. οὐκ ἀσχήμων δὴ, οὐδ᾽ ἤν τις ἰητρὸς στενοχωρέων τῷ παρεόντι ἐπί τινι νοσέοντι καὶ ἐπισκοτεόμενος
τῇ ἀπειρίῃ κελεύῃ, καὶ ἑτέρους ἐσάγειν εἵνεκα τοῦ ἐκ κοινολογίης, ἱστορῆσαι τὰ περὶ τὸν νοσέοντα. καὶ
συνέργους γενέσθαι ἐς εὐπορίην βοηθήσιος. εἰ γὰρ κακοπαθίης παρεδρίης, ἐπιτείνοντος τοῦ πάθεος
δι᾽ ἀπορίην τὰ πλεῖστα, ἐκκλίνουσι τῷ παρεόντι. θαρρητέον οὖν ἐν καιρῷ τοιουτέῳ. οὐδέποτε γὰρ ἐγὼ
τὸ τοιοῦτο ὁρίζομαι, ὅτι ἡ τέχνη κέκριται περὶ τουτέου μηδέποτε φιλονικέειν. προσκυρέοντας ἑωυ-
τοῖσι καταγελαίνειν. ὃ γὰρ ἂν μεθ᾽ ὅρκου ἐρέω, οὐδέποτε ἰητροῦ λογισμὸς φθονήσειεν ἂν ἑτέρῳ. ἀκι-
δνὸς γὰρ ἂν φανείη. ἀλλὰ μᾶλλον οἱ ἀγχιστεύοντες, ἀγοραίης ἐργασίης πρήσσουσι ταῦτα εὐμαρέως.
καίτοι γε οὐδὲ ψευδέως κατανενόηται. πάσῃ γὰρ εὐπορίῃ, ἀπορίη ἔνεστι. μετὰ τουτέων δὲ πάντων,
μέγα ἂν τεκμήριον φανείη σὺν τῇ οὐσίῃ τῆς τέχνης. εἴ τις καλῶς ἰητρεύων, προσαγορεύσιος τοιαύτης
μὴ ἀποστατέῃ. κελεύων τοῖσι νοσέουσι, μηδὲν ὀχλέεσθαι κατὰ διάνοιαν, ἐν τῷ σπεύδειν ἀφικέσθαι εἰς και-
40 ρὸν σωτηρίης. ἡγεύμεθα γὰρ ἀχρηστίην, καὶ προσταξόμενός γε οὐ διαμαρτήσει. αὐτοὶ μὲν γὰρ οἱ νοσέον-
τες διὰ τὴν ἀλγεινὴν διάθεσιν ἀποδιδόντες, ἑωυτούς τε μεταλλάσσουσι τῆς ζωῆς. ὁ δ᾽ ἐγκεχειρισμέ-
νος τὸν νοσέοντα, ἐὰν ἀποδείξῃ τὰ τῆς τέχνης ἐξευρέματα, σώζων οὐκ ἀλλοίην φύσιν, ἀποίσει τὴν
παρεοῦσαν ἐπικαρπίην, ἢ τὴν παραυτίκα ἀπιστίην. ἡ γὰρ τοῦ ἀνθρώπου εὐεξίη, φύσις τίς ἐστι φύσει περὶ
πεποιημένη, κίνησιν οὐκ ἀλλοτρίην. ἀλλὰ λίην τε εὐαρμοστεῦσα πνεύματί τε καὶ θερμασίῃ, καὶ χυμῶν
κατεργασίῃ. πάντῃ τε καὶ πάσῃ διαίτῃ καὶ τοῖσι ξύμπασι δεδημιουργημένη. ἢν μή τις ἐκ γενετῆς ἢ ἀπ᾽
ἀρχῆς, ἐλλιμμαίνῃ. ἢν δ᾽ ἂν γένηταί τι ἐξίτηλον ἐόντι, πειρᾶσθαι ἐξομοιοῦν τῇ ὑποκειμένῃ. παρὰ γὰρ
φύσιν τὸ μινύθημα καὶ διὰ χρόνου. φευκτέη δὲ καὶ τρίψις ἐπικρατίστων, διὰ προσκύρησιν ἀκέσιος. ὁδ-
μή τε περίεργος. διὰ γὰρ ἱκανὴν ἀξυνεσίην, διαβολὴν κέκτησαι. διὰ δὲ τὴν ὀλίγην, εὐσχημοσύνην.
ἐν γὰρ μέρει, πόνος ὀλίγος. ἐν πάσῃ, ἱκανός. εὐχαριστίην δὲ οὐ παραιρέω. ἀξίη γὰρ ἰητρικῆς προστασί-
50 ης. προσθέσιος δὲ δι᾽ ὀργάνων. καὶ σημαντικὴν ἐπίδειξιν. καὶ τῶν τοιουτοτρόπων μνήμην παρεῖναι.
ἢν δὲ καὶ εἵνεκα ὁμίλου θέλῃς ἀκρόασιν ποιήσασθαι οὐκ ἀγακλεῶς ἐπιθυμέεις. μὴ μέντοι γε μετὰ
μαρτυρίης ποιητικῆς. ἀδυναμίην γὰρ ἐμφαίνει φιλοπονίης. ἀπαγορεύομαι γὰρ εἰς χρῆσιν, ἑτέρην
φιλοπονίην μετὰ πόνου ἰσορρυθμένην. διὸ ἐν ἑωυτῇ μούνῃ, αἵρεσιν ἐοῦσαν χαρίεσσαν. περι-
ποιήσῃ γὰρ κηφηνώδεα μετὰ παραπομπῆς ἑτοιμοκοπίην. εὐκταίη δὲ καὶ διάθεσις, ἐκ τῆς ἐοῦσα

ὀψιμαθίης. παρεόντων μὲν, οὐδὲν ἐπιτελέει. ἀπεόντων δὲ, μνήμη ἀνεκτή. γίνεται τοίνυν παμμάχος
ἀτυχίη, μετὰ λοιμέης νεαρῆς, ἀφροντιστεῦσα εὐπρεπίης, ὀρθισμοῖς τε καὶ ἐπαγγελίῃ. ὅρκοις τε παμ-
μεγέθεσι θεῶν εἵνεκεν ἰητροῦ προστατέοντος νόσου, ἀναγνώσιος ξυνεχέης. κατηχήσιός τε ἰδιωτέων
φυλαλυστέων λόγους ἐκ μεταφορῆς, διαζηλευόμενον, καὶ πρινὴ νούσῳ κατὰ πορέω ξυνηθροισμέ-
νοι. τῶν μὲν οὖν τοιουτέων ὅποι ἂν καὶ ἐπιστατήσαιμι, οὐκ ἂν ἐπὶ θεραπηίης ξυλλόγου. αἰτήσαιμι δ'
ἂν θαρσαλέως βοήθειαν. ἱστορίης γὰρ εὐσχήμονος σύνεσις ἐν τουτέοισι διεσπαρμένη. τουτέων οὖν
δι' ἀνάγκην ἀξυνετέων ἐόντων, παρακελεύομαι χρησίμην εἶναι τὴν τριβὴν μεθ' ὑστέρησιν δογμάτων ἱστο-
ρίης. τίς γὰρ ἐπιθυμεῖ δογμάτων μὲν πολυχεδίην, ἀτρεκέως ἐθέλειν ἱστορέειν, μήτε χειροτριβίης
ἀτρεμεότητι. διὸ παραινέω τουτέοισι, λέγουσι μὲν, προσέχειν. ποιέουσι δὲ, ἐγκόπτειν ξυνεσταλμένης
διαίτης, μὴ μακρὴν ἐγχειρέειν, τοῦ κάμνοντος χρονίην ἐπιθυμίην ἀνιστῆσι. καὶ ξυγχωρείη ἐγχρονίῃ
νούσου. ἢν τις προσέχῃ τυφλῶς τὸ δέον ὡς μέγας φόβος φυλακτέος. καὶ χαίρειν διὰ τῆς ἐσθῆτος ἁβρος
αἰφνιδίῃ ταραχῇ φυλακτέη. ἀκμὴ ἡλικίης, πάντα ἔχει χαρίεντα. ἀπόληξις δὲ, τοὐναντίον. ἀσα-
φίη δὲ γλώττης γίνεται, ἢ διὰ πάθος, ἢ διὰ τὰ οὔατα. πρίν τε πρότερα ἐξαγγεῖλαι, ἕτερα ἐπιβα-
λεῖν. ἢ πρὶν τὸ διανενοημένον εἰπεῖν, ἕτερα ἐπιδιανοεῖσθαι. τὸ μὲν ἄνευ πάθους ὁρατοῦ λελεγμένου,
μάλιστα ξυμβαίνει, φιλοτεχνοῦσιν. ἡλικίη σμικροῦ ἐόντος τοῦ ὑποκειμένου, δυνάμιος ἐνίοτε πάμπο-
λυς. νόσου ἀταρξίη, μῆκος σημαίνει. κρίσις δὲ, ἀπόλυσις νόσου. μικρὴ αἰτίη, ἄκεσιν λύεται. ἢν μή
τι περὶ τόπον καίριον πάθῃ. διότι ξυμπάθησιν ὑπὸ λύπης ἐοῦσα ὀχλέει, δι' ἑτέρου συμπαθείης τινὲς
ὀχλεῦνται. καταύδησις λυπέει φιλοπονίης κρατερῆς ὕπο. παραίτησις ἀλυώδης, τόπος ὀνησιφόρος.

ΝΟΜΟΣ ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἡ ἰητρικὴ, τεχνέων μὲν πασέων ἐστὶν ἐπιφανεστάτη. διὰ δὲ ἀμαθίην τῶν τε χρεωμένων
αὐτῇ, καὶ τῶν εἰκῆ τοὺς τοιούσδε κρινόντων, πολύ τι πασέων ἤδη τῶν τεχνέων ἀπο-
λείπεται. ἡ δὲ τῶνδε ἁμαρτὰς, τὰ μάλιστά μοι δοκέει ἔχειν αἰτίην τοιήνδε. πρόστι-
μον γὰρ ἰητρικῆς μούνης ἐν τῇσι πόλεσιν οὐδὲν ὥρισται, πλὴν ἀδοξίης. αὕτη δ' οὐ τι-
τρώσκει τοὺς ἐξ αὐτέης συγκειμένους. ὁμοιότατοι γάρ εἰσιν οἱ τοιοίδε, τοῖσι παρεισα-
γομένοισι προσώποισιν ἐν τῇσι τραγῳδίῃσιν. ὡς γὰρ ἐκεῖνοι σχῆμα μὲν, καὶ στολὴν, καὶ πρόσωπον ὑπο-
κριτοῦ ἔχουσιν. οὐκ εἰσὶ δὲ, ὑποκριταὶ, οὕτω καὶ οἱ ἰητροί. φήμῃ μὲν, πολλοί. ἔργῳ δὲ, πάγχυ βαιοί.
χρὴ γὰρ ὅστις μέλλει ἰητρικῆς ξυνέσιν ἀτρεκέως ἁρμόζεσθαι, τῶνδέ μιν ἐπήβολον γενέσθαι. φύ-
σιος. διδασκαλίης. τόπου εὐφυέος. παιδομαθίης. φιλοπονίης. χρόνου. πρῶτον μὲν οὖν πάντων δεῖ
φύσιος. φύσιος γὰρ ἀντιπρησσούσης, κενεὰ πάντα. φύσιος δ' ἐς τὸ ἄριστον ὁδηγεούσης, διδασκαλίη
τέχνης γίνεται. ἣν μετὰ φρονήσιος δεῖ περιποιήσασθαι, παιδομαθέα γενόμενον ἐν τόπῳ, ὁκοῖος εὐ-
φυὴς πρὸς μάθησιν ἔσται. ἔτι δὲ φιλοπονίην προσενέγκασθαι ἐς χρόνον πουλὺν, ὅκως ἡ μάθησις
ἐμφυσιωθεῖσα, δεξιῶς τε καὶ εὐαλδέως τοὺς καρποὺς ἐξενέγκηται. ὁκοίη γὰρ τῶν ἐν τῇ γῇ φυο-
μένων θεωρίη, τοιήδε καὶ τῆς ἰητρικῆς ἡ μάθησις. ἡ μὲν γὰρ φύσις ἡμέων, ὁκοῖον ἡ χώρη. τὰ δὲ δόγ-
ματα τῶν διδασκόντων, ὁκοῖον τὰ σπέρματα. ἡ δὲ παιδομαθίη, τὸ, καθ' ὥρην αὐτὰ πεσεῖν εἰς τὴν
ἄρουραν. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ ἡ μάθησις, ὁκοῖον ἡ ἐκ τοῦ περιέχοντος ἠέρος τροφὴ γινομένη τοῖσι φυομέ-
νοισιν. ἡ δὲ φιλοπονίη, ἐργασίη. ὁ δὲ χρόνος, ταῦτα ἐνισχύσει πάντα, καὶ τραφῆναι τελέως. ταῦτα
οὖν χρὴ, ἐς τὴν ἰητρικὴν τέχνην ἐσενεγκαμένους, καὶ ἀτρεκέως αὐτέης γνῶσιν λαβόντας, οὕτως ἀνὰ
τὰς πόλιας φοιτέοντας, μὴ λόγῳ μούνον, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ ἰητροὺς νομίζεσθαι. ἡ δὲ ἀπειρίη, κακὸς
θησαυρὸς, καὶ κακὸν κειμήλιον τοῖσιν ἔχουσιν αὐτὴν, καὶ ὄναρ καὶ ὕπαρ. εὐθυμίης τε καὶ εὐφρο-
σύνης ἄμοιρος, δειλίης τε καὶ θρασύτητος τιθήνη. δειλίη μὲν γὰρ, ἀδυναμίην σημαίνει. θρασύτης
δὲ, ἀτεχνίην. δύο γὰρ ἐπιστήμη τε, καὶ δόξα. ὧν τὸ μὲν, ἐπίστασθαι ποιέει. τὸ δὲ, ἀγνοεῖν. τὰ δὲ ἱερὰ
ἐόντα πρήγματα, ἱεροῖσιν ἀνθρώποισι δείκνυται. βεβήλοισι δὲ, οὐ θέμις, πρὶν ἢ τελεσθῶσιν ὀρ-
γίοισιν ἐπιστήμης.

ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΦΥΣΙΟΣ ἈΝΘΡΩΠΟΥ.

Ὅστις μὲν εἴωθεν ἀκούειν λεγόντων, ἀμφὶ τῆς φύσιος τῆς ἀνθρωπίνης, προσωτέρω ἢ ὁ-
κόσον αὐτέης ἐς ἰητρικὴν ἀφήκει, τουτέῳ μὲν οὐκ ἐπιτήδειος ὅδε ὁ λόγος ἀκούειν. οὔ-
τε γὰρ τὸ πάμπαν ἠέρα λέγω τὸν ἄνθρωπον εἶναι, οὔτε πῦρ, οὔτε ὕδωρ, οὔτε γῆν, οὔτ'
ἄλλο οὐδέν. ὅτι μὴ φανερόν ἐστιν ἐνεὸν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. ἀλλὰ τοῖσι βουλομένοισι ταῦ-
τα λέγειν παρίημι. δοκέουσι δέ μοι οὐκ ὀρθῶς γινώσκειν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες. γνώ-
μῃ μὲν γὰρ τῇ αὐτέῃ, πάντες χρέονται. λέγουσι δ', οὐ ταυτά. ἀλλὰ τῆς μὲν γνώμης τὸν ἐπίλογον,
τὸν αὐτὸν ποιέονται. φασὶ γὰρ ἕν τι εἶναι, ὅ, τί ἐστι. καὶ τοῦτ' εἶναι τὸ ἕν τε καὶ τὸ πᾶν. κατὰ δὲ τὰ
οὐνόματα,

οὐνόματα, οὐχ ὁμολογέουσι. λέγει δ' αὐτέων ὁ μέν τις φάσκων, ἠέρα τοῦτο εἶναι, τὸ ἕν τε καὶ τὸ πᾶν.
ὁ δὲ, πῦρ. ὁ δὲ, ὕδωρ. ὁ δὲ, γῆν. καὶ ἐπιλέγει ἕκαστος τῷ ἑωυτοῦ λόγῳ, μαρτύριά τε καὶ τεκμήρια
ἅ γε ἐστὶν οὐδέν. ὅτι μὲν γὰρ τῇ αὐτέῃ γνώμῃ πάντες προσχρέωνται. λέγουσι δ' οὐ ταὐτὰ, δῆλον
ὅτι οὐδὲ γινώσκουσιν αὐτά. γνοίη δ' ἂν τῷδέ τις μάλιστα, παραγενόμενος αὐτέοισιν ἀντιλέγουσι.
πρὸς γὰρ ἀλλήλους ἀντιλέγοντες οἱ αὐτοὶ ἄνδρες, τῶν αὐτέων ἐναντίον ἀκροατέων, οὐδέποτε τοὺς
ἐφεξῆς ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος περιγίνεται, ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ. ἀλλὰ ποτὲ μὲν, οὗτος ἐπικρατέει, ποτὲ
δὲ, οὗτος. ποτὲ δὲ, ᾧ ἂν τύχῃ μάλιστα ἡ γλῶσσα ῥυεῖσα πρὸς τὸν ὄχλον. καὶ τὸ δίκαιόν ἐστι τὸν φάν-
τα ὀρθῶς γινώσκειν ἀμφὶ τῶν πρηγμάτων, παρέχειν αἰεὶ ἐπικρατέοντα τὸν λόγον τὸν ἑωυτοῦ, εἴ-
περ ἐόντα γινώσκει, καὶ ὀρθῶς ἀποφαίνεται. ἀλλ' ἔμοιγε δοκέουσιν οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι, σφᾶς αὐ-
τοὺς καταβάλλειν ἐν τοῖσιν ὀνόμασι τῶν λόγων αὐτέων, ὑπὸ ἀσυνεσίης. τὸν δὲ Μελίσσου λόγον ὀρθοῦν.
περὶ μὲν οὖν τουτέων, ἀρκεῖ τὰ μὴ εἰρημένα. τῶν δὲ ἰητρῶν οἱ μέν τινες λέγουσιν, ὡς ὁ ἄνθρωπος, αἷμα
μοῦνον ἐστίν. οἱ δ' αὐτέων, χολήν φασιν εἶναι τὸν ἄνθρωπον. ἔνιοι δέ τινες, φλέγμα. ἐπίλογον δὲ ποιεῦν-
ται καὶ αὐτοὶ πάντες τὸν αὐτόν. ἓν γάρ τι εἶναι φασὶν, ὅ, τι ἕκαστος ἠθέλησεν ὀνομάσαι αὐτέων.
καὶ τοῦτο ἓν ἐὸν, μεταλλάσσειν τὴν ἰδέην καὶ τὴν δύναμιν. ἀναγκαζόμενον ὑπό τε τοῦ θερμοῦ καὶ
τοῦ ψυχροῦ, καὶ γίνεσθαι καὶ γλυκὺ. καὶ πικρὸν. καὶ λευκὸν. καὶ μέλαν. καὶ παντοῖόν τι ἄλλο. ἐμοὶ
δὲ οὐδὲ ταῦτα δοκέει ὧδε ἔχειν. οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι τοιαῦτά τινα, καὶ ἔτι ἐγγύτατα τουτέων, ἀπο-
φαίνονται. ἐγὼ δέ φημι εἰ ἓν ἦν ὁ ἄνθρωπος, οὐδέποτ' ἂν ἤλγεεν. οὐδὲ γὰρ ἂν ἦν ὑπό του ἀλγήσειεν.
εἰ οὖν καὶ ἀλγήσει, ἀνάγκη καὶ τὸ ἰώμενον, ἓν εἶναι. νυνὶ δὲ, πολλά. πολλὰ γάρ εἰσιν ἐν τῷ σώμα-
τι ἐόντα. ἃ ὁκόταν ὑπ' ἀλλήλων παρὰ φύσιν θερμαίνηταί τε καὶ ψύχηται, καὶ ξηραίνηταί τε
καὶ ὑγραίνηται, νούσους τίκτει. ὥστε πολλαὶ μὲν ἰδέαι τῶν νοσημάτων, πολλὴ δὲ καὶ ἡ ἴησις αὐ-
τέων ἐστίν. ἀξιῶ δὲ ἔγωγε τὸν φάσκοντα αἷμα εἶναι μοῦνον τὸν ἄνθρωπον καὶ ἄλλο μηδὲν, δεικνύναι
αὐτὸν μὴ μεταλλάσσοντα τὴν ἰδέην, μηδὲ γίνεσθαι παντοῖον. ἀλλ' ἢ ὥρην τινὰ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἢ τῆς ἡ-
λικίης τοῦ ἀνθρώπου, ἐν ᾗ αἷμα ἐνεὸν φαίνεται μοῦνον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. εἰκὸς γὰρ εἶναι μίαν τινὰ ὥ-
ρην, ἐν ᾗ φαίνεται αὐτὸ ἐν ἑωυτῷ ἐνεόν. τὰ αὐτὰ δὲ λέγω καὶ περὶ τοῦ φάσκοντος φλέγμα εἶναι καὶ
περὶ τοῦ χολὴν φάσκοντος. ἐγὼ μὲν γὰρ ἀποδείξω ἃ ἂν φήσω τὸν ἄνθρωπον εἶναι κατὰ τὸν νόμον καὶ
κατὰ τὴν φύσιν, εἰ ταῦτα ἐόντα ὅμοια, καὶ νέου ἐόντος, καὶ γέροντος, καὶ τῆς ὥρης ἐούσης, καὶ ψυ-
χρῆς καὶ θερμῆς. καὶ τεκμήρια παρέξω, καὶ ἀνάγκας ἀποφανῶ, δι' ἃς ἕκαστον αὔξεταί τε καὶ φθί-
νει ἐν τῷ σώματι. πρῶτον μὲν οὖν, ἀνάγκη τὴν γένεσιν γίνεσθαι, μὴ ἀφ' ἑνός. πῶς γὰρ ἂν ἕν γ' ἐὸν,
τι γεννήσειεν, εἰ μή τι μιχθείη; ἔπειτα οὐδὲ ἂν μὴ ὁμόφυλα ἐόντα μίσγηται, καὶ τὴν αὐτὴν ἔχον-
τα δύναμιν γεννᾷ. οὐδ' ἂν ταῦτα ἡμῖν συντελέοιτο. καὶ πάλιν, εἰ μὴ τὸ θερμὸν τῷ ψυχρῷ, καὶ τὸ
ξηρὸν τῷ ὑγρῷ μετρίως πρὸς ἄλληλα ἕξει καὶ ἴσως, ἀλλὰ θάτερον θατέρου πολὺ προέξει, καὶ τὸ
ἰσχυρότερον τοῦ ἀσθενεστέρου, ἡ γένεσις οὐκ ἂν γένοιτο. ὥστε πῶς εἰκὸς ἀφ' ἑνός τι γεννηθῆναι; ὅτε γε
οὐδ' ἀπὸ τῶν πλειόνων γεννᾶται, ἢν μὴ τύχῃ καλῶς ἔχοντα τῆς κρήσιος τῆς πρὸς ἄλληλα. ἀνάγ-
κη τοίνυν τῆς φύσιος τοιαύτης ὑπαρχούσης, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, καὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου, μὴ
ἓν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἕκαστον τῶν ξυμβαλλομένων ἐς τὴν γένεσιν, ἔχειν τινὰ δύναμιν ἐν τῷ σώ-
ματι, οἵην περ ξυνεβάλλετο. καὶ πάλιν γε ἀνάγκη ἀποχωρέειν εἰς τὴν ἑωυτοῦ φύσιν ἕκαστον, τε-
λευτῶντος τοῦ ἀνθρώπου τό, τε ὑγρὸν, πρὸς τὸ ὑγρὸν, καὶ τὸ ξηρὸν, πρὸς τὸ ξηρὸν, καὶ τὸ θερμὸν,
πρὸς τὸ θερμόν. καὶ τὸ ψυχρὸν. πρὸς τὸ ψυχρόν. τοιαύτη δὲ καὶ τῶν ζώων ἐστὶν ἡ φύσις. καὶ τῶν
ἄλλων πάντων. γίνεταί τε ὁμοίως πάντα, καὶ τελευτᾷ ὁμοίως πάντα. ξυνίσταται γὰρ αὐτέων
ἡ φύσις, ἀπὸ τουτέων τῶν προειρημένων πάντων. καὶ τελευτᾷ κατὰ τὰ εἰρημένα, εἰς τὸ ἑωυτό. ὅθεν
περ ξυνέστη ἕκαστον, ἐνταῦθα οὖν καὶ ἀπεχώρησε. τὸ δὲ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, ἔχει ἐν ἑωυτῷ αἷμα καὶ
φλέγμα, καὶ χολὴν διττὴν, ἤγουν ξανθήν τε καὶ μέλαιναν. καὶ ταῦτ' ἐστὶν αὐτέῳ ἡ φύσις τοῦ σώ-
ματος καὶ διὰ ταῦτα ἀλγέει καὶ ὑγιαίνει. ὑγιαίνει μὲν οὖν μάλιστα, ὁκόταν μετρίως ἔχῃ ταῦτα τῆς
πρὸς ἄλληλα κρήσιος καὶ δυνάμιος καὶ τοῦ πλήθεος. καὶ μάλιστα ἢν μεμιγμένα ᾖ. ἀλγέει δὲ, ὁκό-
ταν τι τουτέων, ἔλασσον ἢ πλεῖον ἔῃ. ἢ χωρισθῇ ἐν τῷ σώματι καὶ μὴ κεκρημένον ᾖ τοῖσι ξύμπασιν.
ἀνάγκη γὰρ ὁκόταν τι τουτέων χωρισθῇ καὶ ἐφ' ἑαυτῷ στῇ ἔνθεν τε ἐξέστηκεν, οὐ μόνον τοῦτο τὸ χω-
ρίον νοσερὸν γίνεται, ἀλλὰ καὶ ἔνθα ἂν ἐπιχυθῇ, ὑπερπιμπλάμενον, ὀδύνην τε καὶ πόνον παρέ-
χειν. καὶ γὰρ ὅταν τι τουτέων ἔξω τοῦ σώματος ἐκρυῇ πλέον τοῦ ἐπιπολάζοντος, ὀδύνην παρέ-
χει ἡ κένωσις. ἢν ταῦτα πάλιν ποιήσηται εἴσω τὴν κένωσιν, καὶ τὴν μετάστασιν, καὶ τὴν ἀπόκρι-
σιν ἀπὸ τῶν ἄλλων, πολλὴ αὐτέῳ ἀνάγκη διπλῆν τὴν ὀδύνην παρέχειν κατὰ τὰ εἰρημένα, ἔνθεν
τε ἐξέστη καὶ ἔνθα ὑπερέβαλεν. εἶπον δὴ ἃ ἂν φήσω τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἀποφαίνειν ἀεὶ, ταῦτα ἐόντα
καὶ κατὰ νόμον καὶ κατὰ φύσιν. φημὶ δὴ εἶναι αἷμα. καὶ φλέγμα, καὶ χολὴν, ξανθήν τε καὶ μέ-
λαιναν. καὶ τουτέων πρῶτον μὲν κατὰ τὸν νόμον τὰ οὐνόματα διωρίσθαι φημὶ, καὶ οὐδενὶ αὐ-
τέων, τὸ αὐτὸ οὔνομα εἶναι. ἔπειτα τὰς ἰδέας κατὰ φύσιν κεχωρίσθαι, καὶ οὔτε τὸ φλέγμα οὐδὲν

ἐοικέναι τῷ αἵματι, οὔτε τὸ αἷμα, τῇ χολῇ. οὔτε τὴν χολὴν, τῷ φλέγματι. πῶς γὰρ ἂν ἐοικότα εἴη
ταῦτα ἀλλήλοισιν, ὧν οὔτε τὰ χρώματα ὅμοια φαίνεται προσορώμενα, οὔτε τῇ χειρὶ ψαύοντι, ὅ-
μοια δοκέει εἶναι; οὔτε γὰρ θερμὰ ὁμοίως ἐστίν. οὔτε ψυχρά. οὔτε ξηρὰ, οὔτε ὑγρά. ἀνάγκη τοίνυν ὅτι το-
σοῦτον διήλλακται ἀλλήλων τὴν ἰδέην τε καὶ τὴν δύναμιν, μὴ ἓν αὐτὰ εἶναι. εἴπερ μὴ πῦρ τε καὶ ὕδωρ
ταυτόν ἐστι. γνοίης δ' ἂν τοῖσδε, ὅτι οὐχ ἓν ταῦτα πάντα ἐστὶν, ἀλλ' ἕκαστον αὐτέων ἔχει δύναμίν τε
καὶ φύσιν τὴν ἑωυτέου. ἢν γάρ τινι διδῷς ἀνθρώπῳ φάρμακον, ὅ, τι φλέγμα ἄγει, ἐμέεταί σοι
φλέγμα. καὶ ἢν διδῷς φάρμακον, ὅτι χολὴν ἄγει, ἐμέεταί σοι χολήν. κατὰ ταυτὰ δὲ καὶ χολὴν
μέλαιναν καθαίρει, ἢν διδῷς φάρμακον, ὅ, τι χολὴν, μέλαιναν ἄγει. καὶ ἢν τρώσῃς αὐτέω τοῦ σώμα-
τος μέρος τι, ὥστε τραῦμα γενέσθαι, ῥυήσεται αὐτέω αἷμα. καὶ ταῦτα ποιήσει σοι πάντα πᾶσαν
ἡμέρην καὶ νύκτα, καὶ χειμῶνος, καὶ θέρεος, μέχρις ἂν δύνηται τὸ πνεῦμα ἕλκειν εἰς ἑωυτὸν, καὶ
πάλιν μεθιέναι, ἕως ἂν τινὸς τουτέων στερηθῇ τῶν ξυγγεγονότων. ξυγγέγονε δὲ ταῦτα τὰ εἰρημένα.
πῶς γὰρ οὐ ξυγγέγονε; πρῶτον μὲν φανερόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἔχων ἐν ἑωυτῷ ταῦτα πάντα αἰεὶ,
ἕως ἂν ζῇ. ἔπειτα γέγονεν ἐξ ἀνθρώπου, ταῦτα πάντα ἔχοντος. ἔπειτα τέθραπται ἐν ἀνθρώπῳ,
ταῦτα πάντα ἔχοντι, ὁκόσα ἐγὼ γε νῦν φημί τε καὶ ἀποδείκνυμι. οἱ δὲ λέγοντες ὡς ἓν ἐστὶν ἄνθρωπος,
δοκέουσί μοι ταύτῃ τῇ γνώμῃ κεχρῆσθαι. ὁρέοντες τοὺς πίνοντας τὰ φάρμακα, καὶ ἀπολλυμένους ἐν τῇ-
σιν ὑπερκαθάρσεσι. τοὺς μὲν χολὴν ἐμέοντας. τοὺς δέ τινας, φλέγμα. τοῦτο ἕκαστον αὐτέων ἐνόμι-
σαν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ὅ, τι καθαιρόμενον εἶδον αὐτὸν ἀποθανόντα. καὶ οἱ τὸ αἷμα φάντες εἶναι τὸν ἄνθρωπον, τῇ αὐ-
τέῃ γνώμῃ χρέονται. ὁρέοντες ἀποσφαζομένους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὸ αἷμα ῥέον ἐκ τοῦ σώματος, τοῦτο
νομίζουσιν εἶναι τὴν ψυχὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. καὶ μαρτυρίοισι τουτέοισι πάντες χρέονται ἐν τοῖσι λόγοισι.
καὶ πρότερον μὲν ἐν τῇσιν ὑπερκαθάρσεσιν οὐδείς πω ἀπέθανε χολὴν μόνην καθαρθείς. ἀλλ' ὁκόταν
τις πίῃ φάρμακον, ὅ, τι χολὴν ἄγει, πρῶτον μὲν χολὴν ἐμέει. ἔπειτα δὲ φλέγμα. ἔπειτα δὲ ἐ-
πὶ τῇ χολῇ, ἐμέουσι χολὴν μέλαιναν ἀναγκαζόμενοι. τελευτῶντες δὲ καὶ αἷμα ἐμέουσι καθαρόν. ταὐ-
τὰ δὲ πάσχουσιν ἀπὸ τῶν φαρμάκων τῶν τὸ φλέγμα ἀγόντων. πρῶτον μὲν γὰρ φλέγμα ἐμέουσιν. ἔ-
πειτα χολὴν ξανθὴν, ἔπειτα μέλαιναν. τελευτῶντες δὲ αἷμα καθαρὸν, καὶ ἐν τῷδε ἀποθνήσκουσιν.
τὸ γὰρ φάρμακον, ὁκόταν ἐσέλθῃ ἐς τὸ σῶμα, πρῶτον μὲν ἄγει, ὃ ἂν αὐτέῳ κατὰ φύσιν μάλιστα ᾖ, τῶν
ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων. ἔπειτα δὲ καὶ τἄλλα ἕλκει τε καὶ καθαίρει, ὥσπερ τὰ φυόμενά τε καὶ σπειρό-
μενα, ὁκόταν εἰς τὴν γῆν ἔλθῃ, ἕλκει ἕκαστον τὸ κατὰ φύσιν ἑωυτῷ ἐνεὸν ἐν τῇ γῇ. ἔνι δὲ καὶ ὀξὺ. καὶ πι-
κρὸν, καὶ γλυκὺ. καὶ ἁλμυρὸν καὶ παντοῖον. πρῶτον μὲν οὖν πλεῖστον τουτέου εἵλκυσεν εἰς ἑωυτὸ, ὅ, τι
ἂν ᾖ ἑωυτέῳ κατὰ φύσιν. ἔπειτα δὲ ἕλκει καὶ τἄλλα. τοιοῦτον δή τοι καὶ τὰ φάρμακα ποιέει ἐν
τῷ σώματι, ὁκόσα ἂν χολὴν ἄγῃ πρῶτον ἀκρητεστάτην ἐκάθηρε χολήν. ἔπειτα δὲ μεμιγμένην. καὶ
πάλιν τὰ τοῦ φλέγματος φάρμακα, πρῶτον μὲν ἀκρητέστατον τὸ φλέγμα ἄγει. ἔπειτα δὲ μεμι-
γμένον. καὶ τοῖσιν ἀποσφαζομένοισιν, πρῶτον μὲν τὸ αἷμα ῥέει, θερμότατόν τε καὶ ἐρυθρότατον. ἔπει-
τα δὲ ῥέει φλεγματωδέστερον. καὶ χολωδέστερον. αὔξεται δὲ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ μὲν φλέγμα χειμῶ-
νος. τοῦτο γὰρ τῷ χειμῶνι κατὰ φύσιν μάλιστα τῶν ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων. ψυχρότατον γάρ ἐστι.
τεκμήρια δὲ τουτέων, ὅτι τὸ μὲν φλέγμα ψυχρότατον. εἰ ἐθέλεις ψαῦσαι φλέγματος καὶ χολῆς,
καὶ αἵματος, τὸ φλέγμα εὑρήσεις ψυχρότατον ἐὸν, καί τοι γλισχρότατόν ἐστι καὶ βίῃ μάλιστα ἄγεται
μετὰ χολὴν μέλαιναν. ὁκόσα δὲ βίῃ ἔρχεται, θερμότερα γίνεται, ἀναγκαζόμενα ὑπὸ τῆς βίης.
ἀλλ' ὅμως καὶ πρὸς πάντα ταῦτα ψυχρότατον ἐὸν τὸ φλέγμα φαίνεται ὑπὸ τῆς φύσιος τῆς ἑωυ-
τοῦ. ὅτι δὲ ὁ χειμὼν πληροῖ τὸ σῶμα φλέγματος, γνοίης ἂν τοῖσδε. οἱ ἄνθρωποι. πτύουσί τε καὶ ἀπομύσσον-
ται φλεγματωδέστατον τοῦ χειμῶνος. καὶ τὰ οἰδήματα, λευκότατα γίνεται μάλιστα ταύτην τὴν ὥ-
ρην. καὶ τἄλλα νοσήματα φλεγματώδεα. τοῦ δὲ ἦρος, τὸ φλέγμα, ἔτι μὲν ἰσχυρότερον ἐν τῷ σώμα-
τι, καὶ τὸ αἷμα αὔξεται. τά τε γὰρ ψύχεα ἐξανίει, καὶ τὰ ὕδατα ἐπιγίνεται. τὸ δὲ αἷμα κατὰ ταῦτα
αὔξεται, ὑπό τε τῶν ὄμβρων, καὶ τῶν θερμημεριῶν. κατὰ φύσιν γὰρ αὐτέων ταῦτα ἐστὶ μάλιστα τοῦ ἐνι-
αυτοῦ. ὑγρόν τε γάρ ἐστι καὶ θερμόν. γνοίης δ' ἂν τοῖσδε. οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἦρος καὶ τοῦ θέρεος, μάλιστα ὑπό τε τῶν
δυσεντεριῶν ἁλίσκονται, καὶ ἐκ τῶν ῥινέων αἷμα ῥεῖ αὐτέοισι. καὶ θερμότατοί εἰσι καὶ ἐρυθροί. τοῦ δὲ θέ-
ρεος, τό, τε αἷμα ἰσχύει ἔτι. καὶ ἡ χολὴ ἀείρεται ἐν τῷ σώματι, καὶ παρατείνει ἐς τὸ φθινόπωρον. ἐν δὲ τῷ
φθινοπώρῳ, τὸ μὲν αἷμα ὀλίγον γίνεται, ἐναντίον γὰρ αὐτέου τὸ φθινόπωρον τῇ φύσει ἐστίν. ἡ δὲ χολὴ,
τὴν θερίην κατέχει τὸ σῶμα, καὶ τὸ φθινόπωρον. γνοίης δ' ἂν τοῖσδε οἱ ἄνθρωποι αὐτόματοι ταύτην τὴν ὥρην
χολὴν ἐμέουσι, καὶ ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι χολωδέστερα καθαίρονται. δῆλον δὲ καὶ τοῖσι πυρετοῖσι, καὶ
τοῖσι χρώμασι τῶν ἀνθρώπων. τὸ δὲ φλέγμα τῆς θερίης, ἀσθενέστατόν ἐστιν αὐτὸ ἑωυτοῦ. ἐναντίη γὰρ αὐ-
τέου ἐστὶ τῇ φύσει, ἡ ὥρη. ξηρή τε γάρ ἐστι καὶ θερμή. τὸ δὲ αἷμα τοῦ φθινοπώρου, ἐλάχιστον γίνεται ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ. ξηρόν τε γάρ ἐστι τὸ φθινόπωρον. καὶ ψύχειν ἤδη ἄρχεται τὸν ἄνθρωπον. ἡ δὲ μέλαινα χο-
λὴ, τοῦ φθινοπώρου τε πλείστη καὶ ἰσχυροτάτη ἐστίν. ὁκόταν δὲ ὁ χειμὼν καταλαμβάνῃ, ἥ τε χολὴ
ψυχομένη, ὀλίγη γίνεται. καὶ τὸ φλέγμα αὔξεται πάλιν, ἀπό τε τῶν ὑετῶν τοῦ πλήθεος, καὶ ἀπὸ τοῦ μή-

κεος τῶν

χεος τῶν νυκτῶν. ἔχει μὲν οὖν ταῦτα πάντα αἰεὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, ὑπὸ δὲ τῆς περιισταμένης ὥρης, ποτὲ μὲν, πλείω γίνεται, σφῶν αὐτὰ ἑωυτέων, ποτὲ δὲ, ἐλάσσω ἕκαστα κατὰ μέρος καὶ κατὰ φύσιν. ὥσπερ ὁ ἐνιαυτὸς μετέχει μὲν πᾶς πάντων, καὶ τῶν θερμῶν καὶ τῶν ψυχρῶν. καὶ τῶν ξηρῶν καὶ τῶν ὑγρῶν. οὐ γὰρ ἂν μείνειεν τουτέων οὐδὲν, οὐδένα χρόνον, ἄνευ πάντων τῶν ἐνεόντων ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ, ἀλλ' εἰ ἔν τι ἐκλίποι, πάντ' ἂν ἀφανισθείη. ἀπὸ γὰρ τῆς αὐτέης ἀνάγκης, πάντα ξυνέστηκέ τε καὶ τρέφεται ὑπ' ἀλλήλων. οὕτω δὲ καὶ εἴ τι ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκλίποι τουτέων τῶν ξυγγεγονότων, οὐκ ἂν δύναιτο ζῆν ὁ ἄνθρωπος. ἰσχύει δὲ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, ποτὲ μὲν, ὁ χειμὼν μάλιστα, ποτὲ δὲ, τὸ ἔαρ. ποτὲ δὲ, τὸ θέρος. ποτὲ δὲ, τὸ φθινόπωρον. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. ποτὲ μὲν, φλέγμα ἰσχύει. ποτὲ δὲ, τὸ αἷμα. ποτὲ δὲ, ἡ χολή. πρῶτον μὲν ἡ ξανθή. ἔπειτα δ' ἡ μέλαινα καλεομένη. μαρτύριον δὲ σαφέστερον, εἰ ἐθέλεις τῷ αὐτέῳ ἀνθρώπῳ δοῦναι τὸ αὐτὸ φάρμακον τετράκις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐμέεταί σοι τοῦ μὲν χειμῶνος, φλεγματωδέστατα. τοῦ δὲ ἦρος, ὑγρότατα. τοῦ δὲ θέρεος, χολωδέστατα. τοῦ δὲ φθινοπώρου, μελάντατα. ὀφείλει οὖν τουτέων ὧδε ἐχόντων, ὁκόσα μὲν τῶν νοσημάτων τοῦ χειμῶνος αὔξεται, θέρεος λήγειν. ὁκόσα δὲ θέρεος αὔξεται, χειμῶνος λήγειν. ὁκόσα μὴ αὐτέων, ἐν περιόδῳ ἡμερέων ἀπαλλάσσεται, τὴν δὲ περίοδον αὖθις φράσω, τὴν τῶν ἡμερέων. ὁκόσα δὲ ἦρος γίνεται νοσήματα, προσδέχεσθαι χρὴ φθινοπώρου τὴν ἀπαλλαγήν. ὁκόσα δὲ φθινοπωρινὰ νοσήματα, τουτέων τοῦ ἦρος ἀνάγκη τὴν ἀπάλλαξιν γενέσθαι. ὅτι δ' ἂν τὰς ὥρας ταύτας ὑπερβάλλῃ νόσημα, εἰδέναι χρὴ ὡς ἐνιαύσιον αὐτὸ ἐσόμενον, καὶ τὸν ἰητρὸν οὕτω χρὴ ἰῆσθαι. τὰ νοσήματα ὡς ἑκάστου τουτέων ἰσχύοντος ἐν τῷ σώματι κατὰ τὴν ὥρην τὴν ἑωυτῷ κατὰ φύσιν οὖσαν μάλιστα.

Ταῦτα γνήσια οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ προσκείμενα τῷ περὶ φύσιος ἀνθρώπου βιβλίῳ, ὡς Γαληνός φησι.

Εἰδέναι δὲ χρὴ καὶ τάδε, πρὸς ἐκείνοισιν. ὅτι ὁκόσα πλησμονὴ τίκτει νοσήματα, κένωσις ἰῆται. ὁκόσα δὲ, ἀπὸ κενώσιος γίνεται νοσήματα, πλησμονὴ ἰῆται. ὁκόσα δὲ, ἀπὸ ταλαιπωρίης γίνεται, ἀνάπαυσις ἰῆται. ὁκόσα δ' ὑπ' ἀργίης τίκτεται, ταλαιπωρίη ἰῆται. τὸ δὲ ξύμπαν γνῶναι δεῖ τὸν ἰητρὸν, ἐναντίον ἵστασθαι τοῖσι καθεστεῶσι καὶ νοσήμασι, καὶ εἴδεσι, καὶ ὥρῃσι, καὶ ἡλικίῃσι, καὶ τὰ συντείνοντα λύειν, καὶ τὰ λελυμένα συντείνειν. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸ κάμνον ἀναπαύοιτο. ἥ τε ἴησις, τοῦτό μοι δοκέει εἶναι. αἱ δὲ νοῦσοι γίνονται, αἱ μὲν, ἀπὸ τῶν διαιτημάτων. αἱ δὲ, ἀπὸ τοῦ πνεύματος, ὃ ἐσαγόμενοι ζῶμεν. τὴν δὲ διάγνωσιν χρὴ ἑκατέρων, ὧδε ποιέεσθαι. ὁκόταν μὲν ὑπὸ νοσήματος ἑνὸς πολλοὶ ἄνθρωποι ἁλίσκωνται κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, τὴν αἰτίην χρὴ ἀνατιθέναι τουτέῳ, ὅτι κοινότερόν ἐστι, καὶ μάλιστα αὐτέῳ πάντες χρεώμεθα. ἔστι δὲ τοῦτο ὃ ἀναπνέομεν. φανερὸν γὰρ ἤδη, ὅτι τὰ διαιτήματα ἑκάστου ἡμῶν, οὐκ αἴτιά ἐστιν, ὅτε ἅπτεται πάντων ἡ νοῦσος ἑξῆς. καὶ τῶν νεωτέρων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν ὁμοίως. καὶ τῶν θωρησσομένων καὶ τῶν ὑδροποτεόντων. καὶ τῶν μάζαν ἐσθιόντων. καὶ τῶν ἄρτῳ σιτεόντων. καὶ τῶν πολλὰ ταλαιπωρεόντων, καὶ τῶν ὀλίγα. οὐκ ἂν οὖν τά γε διαιτήματα αἴτια εἴη, ὁκόταν διαιτεύμενοι πάντας τρόπους οἱ ἄνθρωποι ἁλίσκωνται ὑπὸ τῆς αὐτέης νούσου, ὁκόταν δὲ αἱ νοῦσοι γίνωνται παντοδαπαὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, δῆλον ὅτι τὰ διαιτήματα εἰσὶν αἴτια ἕκαστα ἑκάστοισι. καὶ τὴν θεραπείην χρὴ ποιέεσθαι ἐναντιούμενον τῇ προφάσει τῆς νούσου, ὥσπερ μοι πέφρασται καὶ ἑτέρωθι, καὶ ἐκ τῶν διαιτημάτων μεταβάλλειν. δῆλον γὰρ ὅτι οἷσί γε χρῆσθαι εἴωθεν ὁ ἄνθρωπος διαιτήμασιν, οὐκ ἐπιτήδειά οἱ ἐστὶν, ἢ πάντα, ἢ τὰ πλείω, ἢ ἕν γέ τι αὐτέων. ἃ δεῖ καταμαθόντα μεταβάλλειν. καὶ σκεψάμενον τοῦ ἀνθρώπου τὴν φύσιν, τήν τε ἡλικίην, καὶ τὸ εἶδος, καὶ τὴν ὥρην τοῦ ἔτεος, καὶ τῆς νούσου τὸν τρόπον, τὴν θεραπείαν ποιέεσθαι. ποτὲ μὲν, ἀφαιρέοντα. ποτὲ δὲ, προστιθέντα. ὥσπερ μοι καὶ πάλαι εἴρηται πρὸς ἑκάστας τῶν ἡλικιέων, καὶ τῶν ὡρέων. καὶ τῶν ἰδεῶν, καὶ τῶν νόσων, ἔν τε τῇσι φαρμακίῃσι προστρέπεσθαι, καὶ ἐν τοῖσι διαιτήμασιν. ὁκόταν δὲ νουσήματος ἑνὸς ἐπιδημίη καθεστήκῃ, δῆλον ὅτι, οὐ τὰ διαιτήματα αἴτιά ἐστιν, ἀλλ' ὃ ἀναπνέομεν τοῦτο αἴτιόν ἐστι. καὶ δῆλον ὅτι τοῦτο νοσηρήν τινα ἀπόκρισιν ἔχον ἂν εἴη. τοῦτον χρὴ τὸν χρόνον τὰς παραινέσιας ποιέεσθαι τοῖσιν ἀνθρώποισι, τοιάσδε. τὰ μὲν διαιτήματα μὴ μεταβάλλειν, ὅτι γε οὐκ αἴτιά ἐστι τῆς νόσου. τὸ δὲ σῶμα ὁρᾶν, ὅκως ἔσται ὡς ἀογκότατον καὶ ἀσθενέστατον. τῶν σιτίων τε ἀφαιρέοντα, καὶ τῶν ποτῶν, οἷσιν εἰώθει χρέεσθαι κατ' ὀλίγον. ἢν γὰρ μεταβάλῃ ταχέως τὴν δίαιταν, κίνδυνος καὶ ἀπὸ τῆς μεταβολῆς νεώτερόν τι γίνεσθαι ἐν τῷ σώματι. ἀλλὰ χρὴ τοῖσι μὲν διαιτήμασιν οὕτω χρέεσθαι, ὅτε γε φαίνεται μηδὲν ἀδικέοντα τὸν ἄνθρωπον. τοῦ δὲ πνεύματος, ὅκως ἐλαχίστη ἡ ῥύσις ἐς τὸ σῶμα ἐσίοι, καὶ ὡς ξενωτάτη ἔσται προμηθέεσθαι. τῶν τε χωρίων τοὺς τόπους μεταβάλόντα εἰς δύναμιν, ἐν οἷσιν ἂν ἡ νοῦσος καθεστήκει, καὶ τὰ σώματα λεπτύνοντα. οὕτω γὰρ ἂν ἥκιστα πολλοῦ τε καὶ πυκνοῦ πνεύματος χρῄζοιεν οἱ ἄνθρωποι. ὁκόσα δὲ τῶν νοσημάτων ἀπὸ τοῦ σώματος γίνεται τῶν μελέων τοῦ ἰσχυροτάτου, ταῦτα δεινότατά ἐστι. καὶ γὰρ ἢν αὐτοῦ μένῃ ἔνθα ἂν ἄρξηται, ἀνάγκη τοῦ ἰσχυροτάτου τῶν μελέων πονεομένου, ἅπαν τὸ σῶμα πονέεσθαι. κἢν ἐπί τι τῶν ἀσθενεστέρων τι ἀφίκηται ἀπὸ τοῦ ἰσχυροτέρου, χαλεπαὶ αἱ ἀπολύσιες γίνονται. ὁκόσα δ' ἂν ἀπὸ τῶν ἀσθενεστέρων ἐπὶ τὰ ἰσχυρό-

παρέλθοι, εὐλυτώτερά ἐστιν. ὑπὸ γὰρ τῆς ἰσχύος ἀπαλλάσσεται ἐνιαχῶς τὰ ἐπιρρέοντα. αἱ παχύταται δὲ τῶν φλεβῶν, ὧδε πεφύκασι. τέσσαρα ζεύγεά ἐστιν ἐν τῷ σώματι. καὶ ἓν μὲν αὐτέων, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὄπισθεν διὰ τοῦ αὐχένος, ἔξωθεν ἐπὶ τὴν ῥάχιν, ἔνθεν τε καὶ ἔνθεν παρὰ τὰ ἰσχία ἀφικνέεται, καὶ ἐς τὰ σκέλεα. ἔπειτα διὰ τῶν κνημέων καὶ τῶν σφυρῶν τὰ ἔξω καὶ ἐς τοὺς πόδας διήκει. δεῖ οὖν τὰς φλεβοτομίας τὰς ἐπὶ τῶν ἀλγημάτων τῶν ἐν τῷ νώτῳ καὶ τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἀπὸ τῶν ἰγνύων ποιέεσθαι καὶ ἀπὸ τῶν σφυρῶν ἔξωθεν. αἱ δ' ἕτεραι φλέβες ἔχουσιν ἐκ τῆς κεφαλῆς παρὰ τὰ οὔατα, διὰ τοῦ αὐχένος, αἱ σφαγίτιδες καλεόμεναι. ἔσωθεν παρὰ τὴν ῥάχιν ἑκατέρωθεν φέρουσι παρὰ τὰς ψόας ἐς τοὺς ὄρχιας καὶ ἐς τοὺς μηρούς. καὶ διὰ τῶν ἰγνύων, ἐκ τοῦ ἔσωθεν μέρεος. ἔπειτα διὰ τῶν κνημέων παρὰ τὰ σφυρὰ ἔσωθεν, καὶ ἐς τοὺς πόδας. δεῖ οὖν τὰς φλεβοτομίας, πρὸς τὰς ὀδύνας ποιέεσθαι, τὰς ἀπὸ τῶν ψοῶν καὶ τῶν ὀρχίων, ἀπὸ τῶν ἰγνύων καὶ ἀπὸ τῶν σφυρῶν ἔσωθεν. αἱ δὲ τρίται φλέβες, ἐκ τῶν κροτάφων διὰ τοῦ αὐχένος, ὑπὸ τὰς ὠμοπλάτας. ἔπειτα συμφέρονται ἐς τὸν πλεύμονα, καὶ ἀφικνέονται. ἡ μὲν, ἀπὸ τῶν δεξιῶν, ἐς τὰ ἀριστερά. ἡ δὲ, ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν, ἐς τὰ δεξιά. καὶ ἡ μὲν δεξιὴ, ἀφικνέεται ὑπὸ τὸν μαζὸν, καὶ ἐς τὸν σπλῆνα, καὶ ἐς τὸν νεφρόν. ἡ δὲ ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐς τὰ δεξιὰ, ἐκ τοῦ πλεύμονος, ὑπὸ τὸν μαζόν. καὶ ἐς τὸ ἧπαρ, καὶ τὸν νεφρόν. τελευτῶσι δὲ ἐκ τῶν ἀρχῶν, αὗται ἑκάτεραι. αἱ δὲ τέταρται, ἀπὸ τοῦ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὑπὸ τὸν αὐχένα καὶ τὰς κληῖδας. ἔπειτα ὑπὲρ τῶν βραχιόνων, ἄνωθεν εἰς τὰς ξυγκαμπάς. ἔπειτα δὲ διὰ τῶν πήχεων καὶ ἐπὶ τοὺς καρποὺς καὶ τοὺς δακτύλους. ἔπειτα ἀπὸ τῶν δακτύλων πάλιν διὰ τῶν πήχεων καὶ τῶν χειρῶν ἄνωθεν εἰς τὰς ξυγκαμπάς. καὶ διὰ τῶν βραχιόνων τοῦ κάτωθεν μέρεος, εἰς τὰς μασχάλας. καὶ ἀπὸ τῶν πλευρέων ἄνωθεν, ἡ μὲν, εἰς τὸν σπλῆνα ἀφικνέεται. ἡ δὲ, εἰς τὸ ἧπαρ. ἔπειτα ὑπὲρ τῆς γαστρὸς ἐς τὸ αἰδοῖον τελευτῶσιν ἀμφότεραι. καὶ αἱ μὲν παχύταται τῶν φλεβῶν, ὧδε ἔχουσιν. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ἀπὸ τῆς κοιλίης φλέβες, ἀνὰ τὸ σῶμα πάμπολλαί τε καὶ παντοῖαι. καὶ δι' ὧν ἡ τροφὴ ἐν τῷ σώματι ἔρχεται. φέρουσι δὲ ἀπὸ τῶν παχέων φλεβῶν εἰς τὴν κοιλίην καὶ εἰς τὸ ἄλλο σῶμα, καὶ ἀπὸ τῶν ἔξω καὶ ἀπὸ τῶν ἔσω. καὶ εἰς ἀλλήλας διδόασιν, αἵ τε ἔσωθεν ἔξω. καὶ αἱ ἔξωθεν ἔσω. τὰς οὖν φλεβοτομίας δεῖ ποιέεσθαι, κατὰ τουτέους τοὺς λόγους. ἐπιτηδεύειν δὲ χρὴ τὰς τομὰς, ὡς προσωτάτω τέμνειν ἀπὸ τῶν χωρίων, ἔνθα ἂν αἱ ὀδύναι μεμαθήκασι γίνεσθαι, καὶ τὸ αἷμα συλλέγεσθαι. οὕτως γὰρ ἂν ἥ τε μεταβολὴ ἥκιστα μεγάλη γίνοιτο ἐξαπίνης. καὶ τὸ ἔθος μεταστήσαις ἂν, ὥς τε μηκέτι εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον ξυλλέγεσθαι. ὁκόσοι πῦον πολλὸν πτύουσιν, ἄτε πυρετοῦ ἐόντος, καὶ ὁκόσοισιν ὑπὸ τὸ οὖρον πῦον ὑφίσταται πολλὸν, ἄτερ ὀδύνης ἐούσης. καὶ ὁκόσοισι τὰ ὑποχωρήματα, αἱματώδεα, ὥσπερ ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι, καὶ χρόνια ἅ νέοισιν ἐοῦσι, πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων, καὶ γεραιτέροισι, τουτέοισι πᾶσιν ἀπὸ τοῦ αὐτέου τὰ νουσήματα γίνεται. ἀνάγκη γὰρ τουτέους, ταλαιπώρους τε γενέσθαι καὶ φιλοπόνους τῷ σώματι. καὶ ἐργάτας νεανίσκους ἐόντας. ἔπειτα δὲ ἐξανεθέντας τῶν πόνων, σαρκωθῆναι μαλθακῇ σαρκὶ, καὶ πουλὺ διαφερούσῃ τῆς προτέρης. καὶ πολλὸν, διακεκριμένον ἔχειν τὸ σῶμα, τό, τε προϋπάρχον καὶ τὸ ἐπιτραφὲν ὥς τε μὴ ὁμονοέειν. ὁκόταν οὖν νόσημά τι καταλάβῃ τοὺς οὕτω διακειμένους, τὸ μὲν παραχρῆμα διαφεύγουσιν. ὕστερον δὲ μετὰ τὴν νοῦσον, χρόνῳ τήκεται τὸ σῶμα, καὶ ῥέει διὰ τῶν φλεβῶν, ᾗ ἂν εὐρυχωρίη μάλιστα τύχοι, ἰχωροειδές. ἢν μὲν οὖν ὁρμήσῃ ἐς τὴν κοιλίην τὴν κάτω, σχεδὸν οἷόν περ ἐν τῷ σώματι ἐνείη, τοιοῦτον καὶ τὸ διαχώρημα γίνεται. ἅτε γὰρ τῆς ὁδοῦ κατάντεος ἐούσης, οὐχ ἵσταται πολλὸν χρόνον ἐν τῷ ἐντέρῳ. ὁκόσοισι δ' ἂν ἐς τὸ στῆθος ἐρρυῇ, ὑπόπυοι γίνονται. ἅτε τῆς καθάρσιος ἀνάντεος ἐούσης καὶ χρόνον ἐναυλιζόμενον πουλὺν ἐν τῷ στήθει, κατασήπεται, καὶ γίνεται πυοειδές. ὁκόσοισι δ' ἂν ἐς τὴν κύστιν ἐξερεύγηται, ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ χωρίου τούτου καὶ θερμὸν καὶ λευκὸν γίνεται, καὶ διακρίνεται. καὶ τὸ μὲν ἀραιότατον, ἐφίσταται ἄνω. τὸ δὲ παχύτατον, κάτω. ὃ δὴ πῦον καλέεται. γίνονται δὲ καὶ οἱ λίθοι τοῖσι παιδίοισι διὰ τὴν θερμότητα τοῦ χωρίου τουτέου, καὶ τοῦ ὅλου σώματος. τοῖσι δὲ ἀνδράσιν οὐ γίνονται λίθοι, διὰ τὴν ψυχρότητα τοῦ σώματος. εὖ γὰρ χρὴ εἰδέναι, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερέων, θερμότατός ἐστιν αὐτὸς ἑωυτοῦ. τῇ δὲ ὑστάτῃ, ψυχρότατος. ἀνάγκη γὰρ αὐξανόμενον καὶ χωρέον τὸ σῶμα πρὸς βίην θερμὸν εἶναι. ὁκόταν δὲ ἄρχηται μαραίνεσθαι τὸ σῶμα, καταρρέον πρὸς εὐπέτειαν, ψυχρότερον γίνεται κατὰ τουτέον τὸν λόγον. ὁκόσον τουτέων τῶν ἡμερέων τὴν πρώτην πλεῖστον αὔξεται ὁ ἄνθρωπος, τοσοῦτον θερμότερος γίνεται. καὶ τῇ ὑστάτῃ τῶν ἡμερέων, ὅσον πλεῖστον καταμαραίνεται, τοσοῦτον ἀνάγκη ψυχρότερον εἶναι. ὑγιέες δὲ γίνονται αὐτόματοι, οἱ οὕτως διακείμενοι. πλεῖστοι μὲν ἐν τῇ ὥρῃ, ἣν ἄρξωνται τήκεσθαι πέντε καὶ τεσσαρακονθήμεροι. ὁκόσοισι δ' ἂν τὴν ὥρην ταύτην ὑπερβάλλωσιν, ἐνιαυτῷ αὐτόματοι ὑγιέες γίνονται, ἢν μή τι ἄλλο κακουργέηται ὁ ἄνθρωπος. ὁκόσα τῶν νοσημάτων ἐξ ὀλίγου γίνεται, καὶ ὁκόσων αἱ προφάσιες εὔγνωστοι, ταῦτα δὲ ἀσφαλέστατά ἐστι προσαγορεύεσθαι. τὴν δὲ ἴησιν χρὴ ποιέεσθαι αὐτέων ἐναντιούμενον τῇ προφάσει τῆς νόσου. οὕτω γὰρ ἂν λύοιτο τὸ τὴν νοῦσον παρασχὸν ἐν τῷ σώματι. ὁκόσοισι ψαμμοειδέα ὑφίσταται, ἢ πῶροι ἐν τοῖσιν οὔροισι, τουτέοισι τὴν ἀρχὴν φύματα ἐγένετο πρὸς τῇ φλεβὶ τῇ παχείῃ, καὶ διεπύησεν. ἔπειτα δὲ ἅτε οὐ ταχέως ἐκραγέντων

γέντων

γέντων τῶν φυμάτων, πῶροι συνεστράφησαν ἐκ τοῦ πύου, οἵτινες ἔξω θλίβονται διὰ τῆς φλεβὸς, σὺν τῷ οὔρῳ ἐς τὴν κύστιν. ὁκόσοισι δὲ αἱματώδεα μὲν τὰ οὐρήματα, τουτέοισιν αἱ φλέβες πεπονήκασιν. ὁκόσοισι δὲ ἐν τῷ οὐρήματι παχεῖ ἐόντι, σαρκία μικρὰ τριχοειδέα συνεξέρχεται, ταῦτα δὲ ἀπὸ τῶν νεφρῶν, εἰδέναι χρὴ ἐόντα, καὶ ἀπὸ ἀρθριτικῶν. ὁκόσοισι δὲ καθαρὸν τὸ οὖρον, ἄλλο τε καὶ ἄλλο τε, ὅμοιον δὲ πίτυρα ἐπιφέρεται ἐν τῷ οὐρήματι, τουτέων ἡ κύστις ψωριᾷ. οἱ πλεῖστοι τῶν πυρετῶν, γίνονται ἀπὸ χολῆς. εἴδεα δὲ σφέων ἐστὶ τέσσαρα, χωρὶς τῶν ἐν τῇσιν ὀδύνῃσι γινομένων, τῇσιν ἀποκεκριμένῃσιν. ὀνόματα δ' αὐτέοισιν ἐστὶ, ξύνοχος. ἀμφημερινὸς. τριταῖος. τεταρταῖος. ὁ μὲν οὖν ξύνοχος καλεόμενος, γίνεται ἀπὸ πλείστης χολῆς, καὶ ἀκρητεστάτης. καὶ τὰς κρίσιας ἐν ἐλαχίστῳ χρόνῳ ποιέεται. τὸ γὰρ σῶμα, οὐ διαψυχόμενον οὐδένα χρόνον, συντήκεται ταχέως. ἅτε ὑπὸ πολλοῦ τοῦ θερμοῦ θερμαινόμενον. ὁ δὲ ἀμφημερινὸς μετὰ τὸν ξύνοχον, ἀπὸ πλείστης χολῆς γίνεται, καὶ ἀπαλλάσσεται τάχιστα τῶν ἄλλων. μακρότερος δέ ἐστι τοῦ ξυνόχου, ὁκόσῳ ἀπὸ ἐλάσσονος γίνεται χολῆς. καὶ ὅ, τι ἔχει ἀνάπαυσιν τὸ σῶμα. ἐν δὲ τῷ ξυνόχῳ, οὐκ ἀναπαύεται οὐδένα χρόνον. ὁ δὲ τριταῖος, μακρότερός ἐστι τοῦ ἀμφημερινοῦ. καὶ ἀπὸ χολῆς ἐλάσσονος γίνεται. ὁκόσῳ δὲ πλείονα χρόνον ἐν τῷ τριταίῳ ἢ τῷ ἀμφημερινῷ, τὸ σῶμα διαναπαύεται, τοσούτῳ χρονιώτερος οὗτος ὁ πυρετὸς τοῦ ἀμφημερινοῦ ἐστιν. οἱ δὲ τεταρταῖοι, τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. χρονιώτεροι δὲ, τῶν τριταίων εἰσίν. ὁκόσα ἔλαττόν τι μέρος μετέχουσι χολῆς, τῆς τὴν θερμασίην παρεχούσης, τοῦτε διαψύχεσθαι τὸ σῶμα, πλεῖον μετέχουσι. προσγίνεται δὲ αὐτέοισιν, ἀπὸ μελαίνης χολῆς, τὸ περιεσὸν τοῦτο καὶ δυσαπάλλακτον. μέλαινα γὰρ χολὴ τῶν ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων χυμῶν, γλισχρότατον, καὶ τὰς ἕδρας χρονιωτάτας πεποίηται. γνώσῃ δὲ ἐν τῷδε, ὅτι οἱ τεταρταῖοι πυρετοὶ μετέχουσι τοῦ μελαγχολικοῦ. φθινοπώρου γὰρ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι ἁλίσκονται ὑπὸ τῶν τεταρταίων. καὶ ἐν τῇ ἡλικίῃ, ἀπὸ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτέων, ἕως τῶν πέντε καὶ τεσσαράκοντα. ὅτι καὶ ἡ ἡλικίη αὕτη, ὑπὸ μελαίνης χολῆς κατέχεται μάλιστα πασέων τῶν ἡλικιῶν. ἥτε φθινοπωρινὴ ὥρη μάλιστα πασέων τῶν ὡρέων, ἐπιτηδειοτάτη. ὁκόσοι δ' ἂν ἁλῶσιν ἔξω τῆς ὥρης ταύτης, καὶ τῆς ἡλικίης, ὑπὸ τεταρταίου, εὖ χρὴ εἰδέναι μὴ χρόνιον ἐσόμενον τὸν πυρετὸν, ἢν μὴ ἄλλό τι κακουργῆται ὁ ἄνθρωπος.

περὶ διαίτης ὑγιεινῆς. τόδε τὸ βιβλίον καὶ αὐτὸ τῷ περὶ φύσιος ἀνθρώπου προσκείμενον, Πολύβου τοῦ ἱπποκράτους μαθητοῦ Γαληνός εἶναί φησι.

Τοὺς ἰδιώτας, ὧδε χρὴ διαιτᾶσθαι. τοῦ μὲν χειμῶνος ἐσθίειν ὡς πλεῖστα. πίνειν δ' ὡς ἐλάχιστα. εἶναι δὲ τὸ πόμα. οἶνον ὡς ἀκρητέστερον. τὰ δὲ σιτία, ἄρτον. καὶ τὰ ὄψα, ὀπτὰ πάντα. λαχάνοισι δὲ ὡς ἐλαχίστοισι χρῆσθαι κατὰ ταύτην τὴν ὥρην. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸ σῶμα, ξηρόν τε εἴη καὶ θερμόν. ὁκόταν δὲ τὸ ἔαρ ἐπιλαμβάνῃ, τότε χρὴ πόμα πλέον πίνειν οἶνον ὑδαρέστερον καὶ κατ' ὀλίγον. καὶ τοῖσι σιτέοισι μαλακωτέροισι χρέεσθαι καὶ ἐλάσσοσι. καὶ τὸν ἄρτον ἀφαιρέοντα, μᾶζαν προστιθέναι. καὶ τὰ ὄψα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀφαιρέειν. καὶ ἐκ τῶν ὀπτῶν, πάντα ἑφθὰ ποιέεσθαι. καὶ λαχάνοισι διαχρέεσθαι τοῦ ἦρος ὀλίγοισιν, ὅκως ἐς τὴν θερίην καταστήσεται ὁ ἄνθρωπος. τοῖσί τε σιτίοισι μαλακωτέροισι χρώμενος, καὶ τοῖσιν ὄψοισιν ἑφθοῖσι. καὶ λαχάνοισιν ἑφθοῖσι καὶ ὠμοῖσιν. ὡσαύτως καὶ τοῖσι πόμασιν, ὡς ὑδαρεστάτοισι, καὶ πλείστοισιν. καὶ ὅκως μὴ μεγάλη ἡ μεταβολὴ ἔσται, κατὰ μικρὸν μὴ ἐξαπίνης χρεωμένῳ, τοῦ δὲ θέρεος, τῇ τε μάζῃ μαλακῇ φέρεσθαι. καὶ τῷ ποτῷ ὑδαρεῖ καὶ πολλῷ. καὶ τοῖσιν ὄψοισι πᾶσιν ἑφθοῖσι. καὶ οὕτω δεῖ χρέεσθαι τουτέοισιν, ὁκόταν τὸ θέρος ᾖ, ὅκως ψυχρὸν εἴη τὸ σῶμα. καὶ μαλακόν. καὶ γὰρ ἡ ὥρη, θερμή τε καὶ ξηρή. καὶ ποιέει τὰ σώματα καυματώδεα, καὶ αὐχμηρά. δεῖ οὖν τοῖσιν ἐπιτηδεύμασι τουτέοισιν, ἀλέξασθαι. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, ὥσπερ ἐκ τοῦ χειμῶνος εἰς τὸ ἦρος, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ ἦρος εἰς τὸ θέρος καταστήσεται. τῶν μὲν σιτίων, ἀφαιρέων, τῷ δὲ ποτῷ προστιθείς. καὶ οὕτω τὰ ἐναντία ποιέοντα, καταστῆσαι ἐκ τοῦ θέρεος εἰς τὸν χειμῶνα. ἐν δὲ τῷ φθινοπώρῳ πάλιν, τὰ μὲν σιτία, πλείω ποιεύμενον καὶ ξηρότερα, καὶ τὰ ὄψα κατὰ λόγον. τὰ δὲ ποτὰ, ἐλάσσω τε καὶ ἀκρητέστερα. ὅκως ὅ τε χειμὼν ἀγαθὸς ἔσται καὶ ὤνθρωπος διαχρήσεται τοῖσι τε πόμασιν ἀκρητεστέροισι καὶ ὀλίγοισι, καὶ τοῖσι σιτίοισιν, ὡς πλείστοισί τε καὶ ξηροτάτοισιν. οὕτω γὰρ ἂν καὶ ὑγιαίνοι μάλιστα, καὶ ῥιγώη ἥκιστα. ἡ γὰρ ὥρη, λίαν ψυχρή τε καὶ ὑγρή. τοῖς δὲ εἴδεσι τοῖσι σαρκώδεσι καὶ μαλθακοῖσι καὶ ἐρυθροῖσι, ξυμφέρει δὴ τὸν πλείονα χρόνον τοῦ ἐνιαυτοῦ, ξηροτέροισι διαιτήμασι χρέεσθαι. ὑγρὴ γὰρ ἡ φύσις τῶν εἰδέων τουτέων. τοὺς δὲ στρυφνοὺς καὶ προσεσταλμένους, καὶ πυῤῥοὺς καὶ μέλανας, τῇ ὑγροτέρῃ διαίτῃ χρὴ τὸ πλεῖον τοῦ χρόνου ἐνδιαιτᾶσθαι. τὰ γὰρ σώματα τοιαῦτα, ὑπάρχει ξηρὰ ἐόντα. καὶ τοῖσι νέοισι τῶν σωμάτων ξυμφέρει, μαλακωτέροισί τε καὶ ὑγροτέροισι χρέεσθαι τοῖσι διαιτήμασιν. ἡ γὰρ ἡλικίη ξηρὴ, καὶ τὰ σώματα πέπηγε. τοὺς δὲ πρεσβυτέρους, τῷ ξηροτέρῳ χρὴ τρόπῳ, τὸ πλεῖον τοῦ χρόνου διάγειν. τὰ γὰρ σώματα ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίῃ, ὑγρὰ καὶ μαλθακὰ, καὶ ψυχρά. δεῖ οὖν πρὸς τὴν ἡλικίην. καὶ τὴν ὥρην, καὶ τὸ ἔτος. καὶ τὴν χώ-

ρην, καὶ τὰ εἴδεα, τὰ διαιτήματα ποιέεσθαι, ἐναντιούμενον τοῖσι καθισταμένοισι, καὶ θάλπεσι καὶ χει-
μῶσι. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα ὑγιαίνοιεν. καὶ ὁδοιπορέειν, τοῦ μὲν χειμῶνος, ταχέως χρή. τοῦ δὲ θέρεος, ἡ-
συχῆ, ἢν μὴ διὰ καύματος ὁδοιπορέῃ. δεῖ δὲ καὶ τοὺς σαρκώδεας, θᾶσσον ὁδοιπορέειν. τοὺς δὲ ἰσχνοὺς, ἡ-
συχέστερον. λουτροῖσι δὲ χρὴ πολλοῖσι χρῆσθαι, τοῦ θέρεος. τοῦ δὲ χειμῶνος, ἐλάσσοσι. χρὴ δὲ τοὺς στρυ-
φνοὺς μᾶλλον λούεσθαι τῶν σαρκωδέων. ἠμφιέσθαι δὲ χρὴ τοῦ χειμῶνος, καθαρὰ ἱμάτια. τοῦ δὲ θέρεος,
ἐλαιοπινέα. τοὺς δὲ στρυφνοὺς, τοὐναντίον. τοὺς δὲ παχέας χρὴ, καὶ ὅσοι βούλονται λεπτοὶ γενέσθαι,
τὰς ταλαιπωρίας ἁπάσας, νήστιας ποιέεσθαι. καὶ τοῖσι σιτίοισιν ἐπιχειρέειν, ἔτι ἀσθμαίνοντας ἐκ τοῦ
κόπου, καὶ μὴ ἀνεψυγμένους, καὶ προπεπωκότας οἶνον κεκρημένον καὶ μὴ σφόδρα ψυχρόν. καὶ τὰ ὄψα
σκευάζειν σησάμοισιν, ἢ ἡδύσμασι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσι τοιουτοτρόποισι. καὶ πίονα ἔστω τὰ προσαγόμε-
να ὄψα. οὕτω γὰρ ἂν ἀπὸ ἐλαχίστων, ἐμπίπλαιντο. ἀλλὰ καὶ μονοσιτέειν, καὶ ἀλουτέειν, καὶ σκληροκοι-
τέειν, καὶ γυμνὸν περιπατέειν, ὅσον οἷόν τε μάλιστα ἦ. ὁκόσοι δὲ βούλονται λεπτοὶ ἐόντες παχέες γενέσθαι,
τά τε ἄλλα ποιέειν τἀναντία κείνοισιν οἷσιν ἔφην. καὶ νῆστιν μηδεμίην ταλαιπωρίην ποιέεσθαι. τοῖσι δὲ
ἐμέτοισι χρὴ καὶ τοῖσι κατακλύσμασι τοῖσι τῆς κοιλίης, ὧδε χρέεσθαι. ἓξ μῆνας τοὺς χειμερινοὺς ἐμέειν.
οὗτος γὰρ ὁ χρόνος, φλεγματωδέστερος τοῦ θερινοῦ, καὶ τὰ νοσήματα γίνεται περὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ χω-
ρίον τὸ ὑπὲρ τῶν φρενῶν. ὅταν δὲ ᾖ θάλπος, τοῖσι κατακλύσμασι χρέεσθαι. ἡ γὰρ ὥρη καυματώδης.
καὶ τὸ σῶμα, χολωδέστερον, καὶ βαρύτητες ἐν τῇ ὀσφύϊ καὶ τοῖς γούνασι, καὶ θέρμαι γίνονται. καὶ ἐν τῇ γα-
στρὶ στρόφοι γίνονται. δεῖ οὖν τὸ σῶμα ψύχειν, καὶ τὰ μετεωριζόμενα κάτω ὑπάγειν ἐκ τῶν χωρίων του-
τέων. ἔστω δὲ τὰ κατακλύσματα τοῖσι μὲν παχυτέροισι καὶ ὑγροτέροισιν, ἁλμυρότερα καὶ λεπτότε-
ρα. τοῖσι δὲ ξηροτέροισι, καὶ προσεσταλμένοισι, καὶ ἀσθενεστέροισι, λιπαρώτερα καὶ παχύτερα. ἔστι δὲ τῶν
κατακλυσμάτων τὰ λιπαρὰ καὶ παχέα. τὰ ἀπὸ τῶν γαλάκτων, καὶ ἀπὸ ἐρεβίνθων ὕδωρ ἑφθὸν,
καὶ τῶν ἄλλων τοιουτέων. τὰ δὲ λεπτὰ καὶ ἁλμυρὰ, ἅλμη καὶ θάλασσα, καὶ τὰ τοιαῦτα. τοὺς δὲ ἐμέτους
ὧδε χρὴ ποιέεσθαι. ὅσοι μὲν τῶν ἀνθρώπων παχέες εἰσὶ, καὶ μὴ ἰσχνοὶ, νήστιες ἐμεόντων δραμόντες ἢ ὁ-
δοιπορήσαντες διὰ τάχους, κατὰ μέσον τῆς ἡμέρας. ἔστω δὲ ἡμικοτύλιον ὑσσώπου τετριμμένου ἐν ὕ-
δατος χοῒ καὶ τοῦτο ἐκπιέτω, ὄξος παραχέων, καὶ ἅλας παραβάλλων, ὅκως ἂν μέλλῃ ἥδιστον ἔσε-
σθαι. πινέτω δὲ τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχέστερον, ἔπειτα δὲ ἐπιθᾶσσον. οἱ δὲ λεπτότεροι καὶ ἀσθενέστεροι,
ἀπὸ σιτίων ποιεέσθωσαν τὸν ἔμετον, τρόπον τοιόνδε. λουσάμενος θερμῷ, προπιέτω ἀκρήτου κοτύ-
λην. ἔπειτα σιτία παντοδαπὰ ἐσθιέτω. καὶ μὴ πινέτω ἐπὶ τῷ σιτίῳ, μηδ᾽ ἀπὸ τοῦ σιτίου. ἀλλ᾽ ἐπι-
σχέτω ὅσον δέκα στάδια διελθεῖν. ἔπειτα δὲ συμμίξας οἴνους τρεῖς, πίνειν διδόναι. αὐστηρὸν, γλυκὺν
καὶ ὀξύν. πρῶτον μὲν ἀκρητέστερον καὶ κατ᾽ ὀλίγον καὶ διὰ πολλοῦ χρόνου. ἔπειτα δὲ ὑδαρέστερον καὶ
θᾶσσον καὶ κατὰ πολλόν. ὅστις δὲ εἴωθε τοῦ μηνὸς δὶς ἐξεμέειν, ἄμεινον ἐφεξῆς ποιέεσθαι τοὺς ἐμέ-
τους, ἐν δυσὶν ἡμέρῃσι μᾶλλον, ἢ διὰ πεντεκαίδεκα. οἱ δὲ πᾶν τοὐναντίον ποιέουσιν. ὁκόσοισι δὲ ἀνε-
πιτήδειον ἀπεμέειν τὰ σιτία, ἢ ὁκόσοισιν αἱ κοιλίαι οὐκ εὐδιέξοδοι, τούτοισι πᾶσι ξυμφέρει, πολ-
λάκις τῆς ἡμέρης ἐσθίειν. καὶ παντοδαποῖσι βρώμασι χρέεσθαι, καὶ ὄψοισι πάντας τρόπους ἐσκευασμέ-
νοισιν. οἴνους τε πίνειν δισσοὺς καὶ τρισσούς. ὁκόσοισι δὲ ἀναμέουσι τὰ σιτία, ἢ καὶ κοιλίας ἔχουσιν ὑγρὰς,
τουτέοισι πᾶσι τοὐναντίον τουτέου τοῦ τρόπου ξυμφέρει ποιέειν. τὰ δὲ παιδία χρὴ τὰ νήπια βρέ-
χειν ἐν τῷ θερμῷ ὕδατι ἐπὶ πουλὺν χρόνον. καὶ πίνειν διδόναι, ὑδαρέα τὸν οἶνον, καὶ μὴ ψυχρὸν
παντάπασι. τοῦτον δὲ διδόναι, ὃς ἥκιστα τὴν γαστέρα μετεωρέειν καὶ φῦσαν παρέξει. ταῦτα δὲ ποι-
έειν, ὅκως οἵ τε σπασμοὶ ἧσσον ἐπιλαμβάνωσι, καὶ μείζονα γίνηται, καὶ εὐχροώτερα. τὰς δὲ γυναῖκας
ὧδε χρὴ διαιτᾶσθαι, τῷ ξηροτέρῳ τῶν τρόπων. καὶ γὰρ τὰ σιτία τὰ ξηρὰ, ἐπιτηδειότερα πρὸς τὴν μαλ-
θακότητα τῶν γυναικείων σαρκῶν. καὶ τὰ ἀκρητέστερα πόματα ἀμείνω πρὸς τὰς ὑστέρας, καὶ τὰς
κυοφορίας. τοὺς γυμναζομένους χρὴ τοῦ χειμῶνος καὶ τρέχειν καὶ παλαίειν. τοῦ δὲ θέρεος, παλαίειν
μὲν ὀλίγα. τρέχειν δὲ, μή. περιπατέειν δὲ πολλὰ κατὰ ψῦχος. ὁκόσοι κοπιῶσιν ἐκ τῶν δρόμων, τού-
τους παλαίειν χρή. ὁκόσοι δὲ παλαίοντες κοπιῶσι, τούτους χρὴ τρέχειν. οὕτω γὰρ ἂν ταλαιπωρέων
τῷ κοπιῶντι τοῦ σώματος διαθερμαίνοιτο καὶ συνιστοῖτο καὶ διαναπαύοιτο μάλιστα. ὁκόσους γυμναζο-
μένους διάρροιαι λαμβάνουσι, καὶ τὰ ὑποχωρήματα σιτώδεα καὶ ἄπεπτα, τουτέοισι τῶν τε γυμνασίων
ἀφαιρέειν μὴ ἔλασσον τοῦ τριτημορίου μέρεος, καὶ τῶν σιτίων τοῖσιν ἡμίσεσι χρέεσθαι. δῆλον γὰρ δὴ ὅτι ἡ κοιλίη
ξυνθάλπειν οὐ δύναται ὥστε πέσσεσθαι τὸ πλῆθος τῶν σιτίων. ἔστω δὲ τούτοισι τὰ σιτία, ἄρτος ὡς ἐξο-
πτότατος, ἐν οἴνῳ ἐντεθρυμμένος. καὶ ποτὰ, ὡς ἐλάχιστα καὶ ἀκρητέστερα. καὶ περιπάτοισι μὴ χρεέσθω-
σαν ἀπὸ τοῦ σιτίου. μονοσιτέειν δὲ χρὴ, ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα ξυνθάλποιτο ἡ κοι-
λίη, καὶ τῶν ἐσιόντων ἐπικρατοίη. γίνεται δὲ ὁ τρόπος οὗτος τῆς διαρροίης τῶν σωμάτων τοῖσι πυκνοσάρ-
κοισι μάλιστα, ὁκόταν ἀναγκάζηται ὁ ἄνθρωπος κρεηφαγέειν, τῆς φύσιος ὑπαρχούσης τοιαύτης. αἱ γὰρ
φλέβες πυκνωθεῖσαι, οὐκ ἀντιλαμβάνονται τῶν σιτίων τῶν ἐσιόντων. ἔστι δὲ αὕτη μὲν ὀξείη ἡ φύσις καὶ
τρέπεται ἐφ᾽ ἑκάτερα καὶ ἀκμάζει ὀλίγον χρόνον ἡ εὐεξίη, ἐν τοῖσι τοιουτοτρόποισι τῶν σωμάτων. τὰ
δὲ ἀραιότερα τῶν εἰδέων καὶ δασύτερα, καὶ τὴν κρεηφαγίην δέχεται, καὶ τὰς ταλαιπωρίας

μᾶλλον

μᾶλλον ὑπομένει, καὶ χρονιώτεραι γίνονται αὐτέοισιν αἱ ἀνεξίαι. καὶ ὁκόσοι τὰ σιτία ἀνδρεῦνται τῇ ὑστε-
ραίῃ καὶ τὰ ὑποχόνδρια μετεωρίζεται αὐτέοισιν, ὡς ἀπέπτων τῶν σιτίων ἐόντων, τούτοισι καθεύδειν μὲν
πλείονα χρόνον ξυμφέρει. τῇ δὲ ἄλλῃ ταλαιπωρίῃ ἀναγκάζειν χρὴ αὐτῶν τὰ σώματα. καὶ τὸν οἶνον
ἀκρητέστερον πινόντων καὶ πλείω καὶ τοῖσι σιτίοισιν ἐλάσσοσι χρέεσθαι ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον. δῆλον
γὰρ ὅτι ἡ κοιλίη ὑπὸ ἀσθενίης καὶ ψυχρότητος, οὐ δύναται τὸ πλῆθος τῶν σιτίων καταπέσσειν. ὁκό-
σους δὲ δίψαι λαμβάνουσι, τούτοισι τῶν τε σιτίων καὶ τῶν ταλαιπωριέων ἀφαιρέειν. καὶ τὸν οἶνον πινόν-
των ὑδαρέα τε καὶ ὅτι ψυχρότατον. ὁκόσοισι δὲ ὀδύναι γίνονται ἐκ τῶν σπλάγχνων, ἢ ἐκ γυμνασίης,
ἢ ἀπὸ ἄλλης τινὸς ταλαιπωρίης, τούτοισι ξυμφέρει ἀναπαύεσθαι ἀσιτίοισι. πόμασι δὲ χρέεσθαι, ὅ, τι ἐ-
λάχιστον εἰς τὸ σῶμα ἐσελθὸν, πλεῖστον οὖρον διάξει. ὅπως αἱ φλέβες αἱ διὰ τῶν σπλάγχνων πεφυ-
κῦαι, μὴ κατατείνωνται πληρεύμεναι. ἐκ γὰρ τῶν τοιουτέων τά τε φύματα γίνονται, καὶ οἱ πυρετοί. ὁκόσοι-
σι δὲ νοῦσοι ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου γίνονται, νάρκη πρῶτον ἴσχει τὴν κεφαλὴν, καὶ οὐρέει θαμινὰ, καὶ τἄλλα
πάσχει ὁκόσα ἐπὶ στραγγουρίῃ. οὗτος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα τοῦτο πάσχει. καὶ ἢν μὲν ῥαγῇ κατὰ τὰς ῥῖνας ἢ
κατὰ τὰ ὦτα ὕδωρ, ἢ βλέννα, ἀπαλλάσσεται τῆς νόσου. καὶ τῆς στραγγουρίης παύεται. οὐρέει δὲ πολὺ, καὶ
ἀπόνως, καὶ λευκὸν. ἐς ἂν εἴκοσιν ἡμέρας παρέλθῃ καὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἡ ὀδύνη ἐκλείπει τῷ ἀν-
θρώπῳ ἐσορέοντι δὲ κλέπτεται οἱ ἡ αὐγή. ἄνδρα δὲ χρὴ ὅς ἐστι συνετὸς λογισάμενον ὅτι τοῖσιν ἀνθρώ-
ποισι, πλείστου ἄξιόν ἐστιν ἡ ὑγιείη, ἐπίστασθαι ἐκ τῆς ἑωυτοῦ γνώμης ἐν τῇσι νούσοισιν ὠφελέεσθαι.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΓΟΝῆΣ.

τοῦτο δὲ πολύβου εἶναι φησὶ
ὁ Γαληνός.

Ὁ νόμος μὲν, πάντα κρατύνει. ἡ δὲ γονὴ τοῦ ἀνδρὸς, ἔρχεται ἀπὸ παντὸς τοῦ ὑγροῦ, τοῦ ἐν τῷ
σώματι ἐόντος, τὸ ἰσχυρότατον ἀποκριθέν. τούτου δὲ ἱστόριον, τόδε, ὅτι ἀποκρίνεται τὸ
ἰσχυρότατον, ὅτι ἐπὴν λαγνεύσωμεν, σμικρὸν οὕτω μεθέντες, ἀσθενέες γινόμεθα. ἔχει δὲ
οὕτω. φλέβες καὶ νεῦρα ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος, τείνουσιν ἐς τὸ αἰδοῖον, οἷσιν ὑποτριβο-
μένοισι καὶ θερμαινομένοισι καὶ πληρευμένοισιν, ὥσπερ κνησμὸς ἐμπίπτει, καὶ τῷ σώματι
παντὶ ἡδονὴ καὶ θέρμη ἐκ τούτου παραγίνεται. τριβομένου δὲ τοῦ αἰδοίου καὶ τοῦ ἀνθρώπου κινευμέ-
νου, τὸ ὑγρὸν θερμαίνεται ἐν τῷ σώματι, καὶ διαχέεται, καὶ κλονέεται ὑπὸ τῆς κινήσιος, καὶ ἀφρέει. καθά-
περ καὶ τἄλλα ὑγρὰ σύμπαντα κλονεύμενα ἀφρέει. οὕτω δὲ καὶ ἂν τῷ ἀνθρώπῳ, ἀποκρίνεται ἀπὸ τοῦ
ὑγροῦ ἀφρέοντος, τὸ ἰσχυρότατον καὶ τὸ πιότατον, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν νωτιαῖον μυελόν. τείνουσι γὰρ ἐς
τοῦτον, ἐκ παντὸς τοῦ σώματος. καὶ διαχέει ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου εἰς τὴν ὀσφὺν, καὶ ἐς πᾶν τὸ σῶμα, καὶ ἐς
τὸν μυελὸν, καὶ ἐξ αὐτοῦ τείνουσιν ὁδοὶ, ὥστε καὶ ἐπιέναι τοῦ ὑγροῦ ἐς αὐτὸν καὶ ἀποχωρέειν. ἐπὴν δὲ ἔλ-
θῃ ἐς τοῦτον τὸν μυελὸν ἡ γονὴ, χωρέει παρὰ τοὺς νεφρούς. ταύτῃ γὰρ ἡ ὁδός ἐστι διὰ φλεβῶν. κἢν οἱ νε-
φροὶ ἑλκωθέωσιν, ἔστιν ὅτε καὶ αἷμα ξυμφέρεται. παρὰ δὲ τῶν νεφρῶν, ἔρχεται διὰ τῶν ὀρχίων μέσων, ἐς
τὸ αἰδοῖον. καὶ χωρέει οὐχ ὅπῃ τὸ οὖρον. ἀλλὰ οἱ ἄλλη ὁδός ἐστιν αὐτῇ ἐχομένη. καὶ οἱ ἐξονειρώσσοντες
διὰ τάδε, ἐξονειρώσσουσιν. ἐπὰν τὸ ὑγρὸν ἐν τῷ σώματι, διακεχυμένον ἔῃ καὶ διάθερμον, εἴτε ὑπὸ
ταλαιπωρίης, εἴτε ὑπὸ ἄλλου τινὸς ἀφρέει. καὶ ἀποκρινομένου ἀπ' αὐτοῦ ὁρᾷ παριστάμενα, οἷη λα-
γνείη. ἔχει γὰρ τὸ ὑγρὸν τοῦτο ὅπερ λαγνεύοντι. ἀλλ' οὔ μοι περὶ ἐνειρωσσόντων καὶ παντὸς τοῦ νοσήματος
τί ἐστι, καὶ ὁκόσα ἐργάζεται, καὶ διότι πρὸ λαγνείης. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοῦτο μοι εἰρέαται. οἱ δὲ εὐνοῦχοι
διὰ ταῦτα οὐ λαγνεύουσιν, ὅτι σφέων ἡ δίοδος ἀμαλδύνεται τῆς γονῆς. ἔστι γὰρ δι' αὐτῶν τῶν ὀρχίων ἡ ὁ-
δός. καὶ νεῦρα τείνει λεπτὰ καὶ πυκνὰ, εἰς τὸ αἰδοῖον ἐκ τῶν ὀρχίων οἷσιν ἀείρεται καὶ καθίεται. καὶ ταῦτα
ἐν τῇ τομῇ ἀποτέμνεται, διότι καὶ οὐχ ὑπάρχουσιν οἱ εὐνοῦχοι χρηστοί. τῶν δὲ τάδε ἐκθλιβέντων, ἡ ὁδὸς τῆς
γονῆς ἐμπέφρακται. πωροῦνται γὰρ οἱ ὄρχιες. καὶ τὰ νεῦρα σκληρὰ καὶ μωρὰ γινόμενα ὑπὸ τοῦ πώρου,
οὐ δύναται τείνειν καὶ χαλᾶν. ὁκόσοι δὲ παρ' οὖς τετμημένοι εἰσὶν, οὗτοι λαγνεύουσι μὲν καὶ ἀφιᾶσιν. ὀλί-
γον δὲ, καὶ ἀσθενὲς, καὶ ἄγονον. χωρέει γὰρ τὸ πλεῖστον τοῦ γόνου, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς παρὰ τὰ οὔατα, εἰς τὸν
νωτιαῖον μυελόν. αὕτη δὲ ἡ δίοδος ὑπὸ τῆς τομῆς οὐλῆς γινομένης, στερεὴ γέγονεν. τοῖσι δὲ παιδίοι-
σι, λεπτὰ τὰ φλέβια ἐόντα καὶ πληρεύμενα, κωλύει τὴν γονὴν ἰέναι. καὶ ὁ κνησμὸς, οὐχ ὁμοίως πα-
ραγίνεται. διὰ ταῦτα οὐδὲ κλονέεται ἐν τῷ σώματι τὸ ὑγρὸν, ἐς ἀπόκρισιν τῆς γονῆς. καὶ τῇσι παρθένοι-
σι μέχρις ἂν νέαι ἔωσιν, οὐ χωρέει τὰ καταμήνια, δι' αἴτιον τὸ αὐτό. ἐπὴν δὲ αὔξωνται καὶ παρθένος
καὶ παῖς, αἱ φλέβες αἱ ἐς τὸ αἰδοῖον τείνουσαι τοῦ παιδὸς, καὶ τῆς παρθένου, καὶ ἐπὶ τὰς μήτρας εὐρέαι
γίνονται ὑπὸ τῆς αὔξης, καὶ στομοῦνται, καὶ ὁδὸς καὶ δίοδος διὰ στενῶν γίνεται. καὶ τὸ ὑγρὸν κλόνησιν
τότε ἴσχει. εὐρυχωρίη γὰρ οἱ τότε γίνεται, ἔνθα κλονήσεται. καὶ τῷ παιδὶ χωρέει, ἐπὴν ἀνδρὸς ἔῃ, διὰ τό-
δε καὶ τῇ παρθένῳ τὰ καταμήνια. ταῦτα δέ μοι οὕτως ἀποπέφανται. τὴν δὲ γονὴν φημὶ ἀποκρίνε-
σθαι ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος, καὶ ἀπὸ τῶν στερεῶν, καὶ ἀπὸ τῶν μαλθακῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ παντὸς τοῦ
ἐν τῷ σώματι. εἰσὶ δὲ τέσσαρες ἰδέαι τοῦ ὑγροῦ. αἷμα. χολή. ὕδωρ, καὶ φλέγμα. τοσαύτας γὰρ ἰδέας

ἔχει ξυμφυέας ὁ ἄνθρωπος ἐν ἑωυτῷ, καὶ ἀπὸ τουτέων αἱ νόσοι γίνονται, ἢ αἱ ἐκ νόσων διακείσιες.
καὶ ταῦτα μὲν εἰρέαταί μοι περὶ γονῆς, ὁκόθεν γίνεται, καὶ ὅκως, καὶ διότι, καὶ οἷσιν οὐ γίνεται ἡ
γονὴ, καὶ διότι οὐ γίνεται, καὶ περὶ καταμηνίων παρθένων. τῇσι δὲ γυναιξὶν ἐν τῇ μίξει τριβο-
μένου τοῦ αἰδοίου, καὶ τῶν μητρέων κινευμένων, ὥσπερ κνησμὸν ἐμπίπτειν ἐς αὐτὰς, καὶ τῷ ἄλλῳ
σώματι ἡδονὴν καὶ θέρμην παρέχειν. μεθίει δὲ καὶ ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ σώματος. ὁτὲ μὲν ἐς τὰς μήτρας,
αἱ δὲ μῆτραι ἰκμαλέαι γίνονται. ὁτὲ δὲ καὶ ἔξω, ἢν χάσκωσιν αἱ μῆτραι μᾶλλον τοῦ καιροῦ. καὶ ἥδεται
ἐπὴν ἄρξηται μίσγεσθαι διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, μέχρις ἂν αὐτὴν μεθῇ ὁ ἀνήρ. κἢν μὲν ὀργᾷ ἡ γυ-
νὴ μίσγεσθαι, πρόσθεν τοῦ ἀνδρὸς ἀφίει. καὶ τὸ λοιπὸν οὐκ ἔτι ὁμοίως ἥδεται ἡ γυνή. ἢν δὲ μὴ ὀργᾷ,
συντελέει τῷ ἀνδρὶ ἡδομένη. καὶ ἔχει οὕτως, ὥσπερ εἴ τις ἐπὶ ὕδωρ ζέον, ἕτερον ψυχρὸν ἐπιχέει,
παύεται τὸ ζέον οὕτω καὶ ἡ γονὴ πεσοῦσα τοῦ ἀνδρὸς ἐς τὰς μήτρας, σβέννυσι τὴν θέρμην, καὶ τὴν ἡ-
δονὴν τῆς γυναικός. ἐξαΐσσει δὲ ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ θέρμη ἅμα τῇ γονῇ πιπτούσῃ εἰς τὰς μήτρας. ἔπειτα
λήγει. ὥσπερ εἴ τις ἐπὶ φλόγα οἶνον ἐπιχέει. συμβαίνει πρῶτα μὲν ἐξαΐσσειν τὴν φλόγα καὶ αὔξεσθαι
δι' ὀλίγου, πρὸς τὴν ἐπίχυσιν τοῦ οἴνου, ἔπειτα λήγειν. ὡσαύτως δὲ καὶ τῇ γυναικὶ ἡ θέρμη ἐξαΐσσει
πρὸς τὴν γονὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἔπειτα λήγει. ἧσσον δὲ πολλῷ ἥδεται ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρὸς, ἐν τῇ μίξει.
πλείονα δὲ χρόνον, ὁ ἀνήρ. διότι δὲ μᾶλλον ὁ ἀνὴρ ἥδεται, ἀποκρίνεται αὐτῷ ἐξαπίνης ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ
ἀπὸ ταραχῆς ἰσχυροτέρης, ἢ τῇ γυναικί. ἔχει δὲ καὶ τόδε, οὕτως. τῇσι γυναιξὶν ἢν μὲν μίσγωνται ἀν-
δράσι, μᾶλλον ὑγιαίνουσιν. ἢν δὲ μὴ, ἧσσον. ἅμα μὲν αἱ μῆτραι, ἰκμαλέαι γίνονται ἐν τῇ μίξει. καὶ οὐ ξη-
ραὶ ἐοῦσαι, μᾶλλον τοῦ καιροῦ συστρέφονται ἰσχυρῶς. συστρεφόμεναι δὲ ἰσχυρῶς, πόνον τῷ σώματι
παρέχουσιν. ἅμα δὲ ἡ μίξις τὸ αἷμα θερμαίνουσα καὶ ὑγραίνουσα, ποιέει ὁδὸν ῥηϊτέρην τοῖσι κατα-
μηνίοισι. τῶν δὲ καταμηνίων μὴ χωρεόντων, τὰ σώματα τῶν γυναικῶν, ἐπίνοσα γίνονται. διότι
δὲ ἐπίνοσα γίνονται, εἰρήσεταί μοι ἐν τῇσι γυναικείῃσι νούσοισι. καὶ ταῦτα μέν μοι εἰρέαται ἐς το-
σοῦτον. ἐπὴν δὲ μιχθῇ ἡ γυνὴ, ἢν μὲν δὴ μὴ μέλλῃ λήψεσθαι πρὸς ἑωυτὴν, πρὸς τῷ ἔθει χωρέει ἔξω
ἡ γονὴ ἀπ' ἀμφοτέρων, ὁκόταν ἡ γυνὴ ἐθελήσῃ. ἢν δὲ μέλλῃ λήψεσθαι, οὐ χωρέει ἔξω, ἀλλ' ἐμμένει ἐν
τῇσι μήτρῃσιν ἡ γονή. αἱ γὰρ μῆτραι δεξάμεναι καὶ μύσασαι, ἔχουσιν ἐν ἑωυτῇσιν, ἅτε συσπασθέντος τοῦ
στόματος ὑπὸ τῆς ἰκμάδος, καὶ μίσγεται ὁμοῦ, τό, τε ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐλθὸν, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς γυναι-
κός. καὶ ἢν ἡ γυνὴ τόκων ἔμπειρος ἔῃ, καὶ ἐννοήσῃ ὁκόταν ἡ γονὴ μὴ ἐξέλθῃ ἀλλ' ἐμμείνῃ, εἰδήσει ἡ ἡμέ-
ρῃ ἔλαβεν ἐς ἑωυτήν. ἔχει δὲ οὕτως καὶ τόδε. ὁτὲ μὲν ἰσχυρότερόν ἐστι τὸ μεθιέμενον ἀπὸ τῆς γυναικὸς,
ὁτὲ δὲ ἀσθενέστερον. καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, ὡσαύτως. καὶ ἔστι καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ, τὸ θῆλυ σπέρμα καὶ τὸ ἄρ-
σεν. καὶ ἐν τῇ γυναικὶ ὁμοίως. ἰσχυρότερον δέ ἐστι τὸ ἄρσεν τοῦ θήλεος. ἀνάγκη οὖν ὑπὸ ἰσχυροτέρου
σπέρματος γίνεσθαι. ἔχει δὲ καὶ τόδε, οὕτω. ἢν μὲν ἀπ' ἀμφοτέρων τὸ σπέρμα ἰσχυρότερον ἔλθῃ, ἄρ-
σεν γίνεται τὸ τικτόμενον. ἢν δὲ ἀσθενὲς, θῆλυ. ὁκότερον δ' ἂν κρατήσῃ κατὰ πλῆθος, ἐκεῖνο καὶ γίνε-
ται. ἢν γὰρ πολλῷ πλέον τὸ ἀσθενὲς σπέρμα τοῦ ἰσχυροτέρου, κρατέεται τὸ ἰσχυρὸν, καὶ μιχθὲν τῷ
ἀσθενεῖ. ἐς θῆλυ περιηνέχθη. ἢν δὲ πλέον ἔῃ τὸ ἰσχυρὸν τοῦ ἀσθενέος, κρατηθῇ τε τὸ ἀσθενὲς, ἐς ἄρ-
σεν περιηνέχθη. ὥσπερ εἴ τις κηρὸν καὶ στέαρ μίξας ὁμοῦ πλέον ποιήσας τὸ στέαρ, τήξεται πρὸς πῦρ,
μέχρις μὲν ὑγρὸν ἔῃ, οὐ διάδηλον γίνεται τὸ κρατέον. ἐπὴν δὲ παγῇ, τότ' ἐμφανὲς γίνεται, ὅτι κρα-
τέει τὸ στέαρ τοῦ κηροῦ κατὰ πλῆθος. οὕτως ἔχει καὶ τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος ἡ γονή. ξυμβάλλεσθαι δὲ πα-
ρέχει, ὅτι καὶ ἐν τῇ γυναικὶ καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ, ἔστι γόνος καὶ θήλεος καὶ ἄρσενος, τοῖσιν ἐμφανέσι γινο-
μένοισι. πολλαὶ γὰρ γυναῖκες ἤδη ἐθηλυτόκησαν παρ' ἀνδράσιν ἰδίοις. παρὰ δὲ ἑτέροις ἀνδράσιν ἐλ-
θοῦσαι, ἐκουροτόκησαν. καὶ οἱ ἄνδρες οἱ αὐτοὶ ἐκεῖνοι παρ' οἷσιν ἐθηλυτόκεον αἱ γυναῖκες, ἑτέρων γυ-
ναικῶν ἐς μίξιν ἀπερχόμενοι, ἄρσενα γόνον ἐποίησαν. καὶ οἷσιν ἄρσεν γόνος ἐγίνετο, εἰς ἑτέρας γυ-
ναῖκας μιχθέντες, θῆλυν γόνον ἐποίησαν. οὕτως ὁ λόγος ὁρέει καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα, ἔχειν καὶ
θῆλυν γόνον, καὶ ἄρσενα. παρὰ μὲν γὰρ τοῖσιν ἐθηλυτόκεον, ἐκρατέετο τὸ ἰσχυρότερον, πλέονος
γενομένου τοῦ ἀσθενέος, καὶ ἐγίνετο θήλεα. παρὰ δὲ τοῖσιν ἐκουροτόκεον, ἐκρατέετο τὸ ἀσθενέστερον,
καὶ ἐγίνετο ἄρσενα. χωρέει δὲ οὐκ αἰεὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ αὐτέου ἀνδρὸς ἰσχυρή. ἀλλ' οὐδὲ ἀσθενὴς ἐς αἰεί. ἀλλ'
ἄλλοτε ἀλλοίη. καὶ τῆς γυναικὸς οὕτως ἔχει. ὡς μὴ θαυμάζειν τὰς αὐτὰς γυναῖκας καὶ τοὺς αὐτοὺς ἄν-
δρας, γόνον καὶ ἄρσενα καὶ θῆλυν ποιέειν. ἔχει δὲ καὶ τοῖσι κτήμασιν οὕτως, τὰ περὶ γονῆς θήλεος καὶ
ἄρρενος, καὶ ἐν αὐτῇ σφετέρῃ γονῇ. ἐξέρχεται καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀνδρὸς, ἀπὸ παντὸς τοῦ σώμα-
τος. καὶ ἀπὸ τῶν ἀσθενέων, ἀσθενής. καὶ ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν, ἰσχυρή. καὶ τῷ τέκνῳ οὕτως ἐστὶν ἀνάγκη, ἀπο-
δίδοσθαι. καὶ ὁκόθεν ἂν τοῦ σώματος τοῦ ἀνδρὸς πλέον ἔλθῃ ἐς τὴν γονὴν ἢ τῆς γυναικὸς, τὸ τέκνον
κεῖνο κάλλιον ἔοικε τῷ πατρί. ὁκόθεν δὲ πλέον ἔλθῃ ἀπὸ τῆς γυναικὸς, κεῖνο τοῦ σώματος κάλλιον
ἔοικε τῇ μητρί. ὅτι δὲ οὐκ ἀνυστὸν πάντα τῇ μητρὶ ἐοικέναι, τῷ δὲ πατρὶ μηδέν. ἢ τὸ ἐναντίον τού-
του, μηδ' ἑτέρῳ ἐοικέναι μηδὲν, ἀλλ' ἀμφοτέροισιν, ἀνάγκη τίς ἐστιν ἐοικέναι τινί. εἴπερ ἀπ' ἀμφο-
τέρων τῶν σωμάτων, τὸ σπέρμα χωρέει ἐς τὸ τέκνον. ὁκότερος δ' ἂν πλέον ξυμβάληται ἐς τὸ
ἐοικέναι καὶ ἀπὸ πλειόνων χωρίων τοῦ σώματος, κείνῳ τὰ πλείονα ἔοικε. καὶ ἔστιν ὅτε θυγάτηρ γε-
νομένη, τὰ πλείονα ἔοικε κάλλιον τῷ πατρὶ, ἢ τῇ μητρί. καὶ κοῦρος γενόμενος, ἔστιν ὅτε κάλλιον

ἔοικε τῇ μητρὶ, ἢ τῷ πατρί. καὶ ταῦτα μοι καὶ τοσαῦτα ἐστὶν ἱστόρια τῷ προτέρῳ λόγῳ, ὅτι ἔνεσι καὶ ἐν τῇ γυναικὶ καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ, καὶ κουρογονίη καὶ θηλυγονίη. γίνεται δὲ καὶ τόδε. ἔστιν ὅτε τὰ τέκνα, λεπτὰ καὶ ἀσθενέα γίνεται, ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς, παχέων τε καὶ ἰσχυρῶν ἐόντων. ἢν μὲν πολλῶν ἤδη γινομένων τῶν παιδίων τοιοῦτον γένηται, δῆλον ὅτι ἐν τῇσι μήτρῃσιν, ἐνόσησε τὸ ἔμβρυον, καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς, ἢ τῆς αὔξης αὐτοῦ ἔξω παρεῖη, τῶν μητρέων χανουσέων μᾶλλον, καὶ διὰ τοῦτο ἀσθενὲς ἐγένετο. νοσέει δὲ, τῶν ζώων ἕκαστον, κατὰ τὴν ἰσχὺν ἑωυτοῦ. ἢν δὲ πάντα τὰ γενόμενα παιδία ἀσθενέα ἔῃ, αἱ μῆτραι αἴτιαι εἰσὶ, στενότεραι ἐοῦσαι τοῦ καιροῦ. ἢν γὰρ μὴ ἔχῃ εὐρυχωρίην, ἔνθα τὸ ἔμβρυον τραφείη, ἀνάγκη ἐστὶν αὐτὸ λεπτὸν γενέσθαι, ἅτε οὐκ ἔχον τῇ αὔξῃ εὐρυχωρίην. ἢν δὲ ἔχει εὐρυχωρίην καὶ μὴ νοσήσῃ, ἐπεικές ἐστι μεγάλων τοκέων, μέγα τέκνον γίνεσθαι. ἔχει δὲ οὕτως, ὥσπερ εἴ τις σίκυον ἤδη ἀπηνθηκότα, ἐόντα δὲ νεογνὸν, καὶ προσεόντα τῷ σικυηλάτῳ θείη ἐς ἀγγεῖον, ἔσται ἴσος τοῦ ἀγγείου τῷ κοίλῳ καὶ ὅμοιος. ἢν δέ τις ἐς ἄγγος θῇ μέγα, ὅτι καὶ ἐπεικές ἐστι σίκυον χάδειν, ἀλλὰ μὴ πολλῷ κάρτα μέζον τῆς φύσιος τοῦ σικύου, ἴσος ἔσται ὁ σίκυος τοῦ ἄγγεος τῷ κοίλῳ καὶ ὅμοιος. ἐρίζει γὰρ ἐν τῇ αὔξῃ τῷ κοίλῳ τοῦ ἄγγεος. σχεδὸν δὲ καὶ πάντα τὰ φυόμενα οὕτως ἔχει, ὅκως ἄν τις καταναγκάσῃ αὐτά. οὕτω δὴ ἔχει καὶ τῷ παιδίῳ, ἢν μὲν εὐρυχωρίη οἱ ἔῃ ἐν τῇ αὔξῃ, μεῖζον γίνεται. ἢν δὲ στενοχωρίη, ἔλασσον. τὸ δὲ πηρωθὲν ἐν τῇσι μήτρῃσι παιδίον, φημὶ αὐτὸ, ἢ φλασθὲν πηρωθῆναι τῆς μητρὸς πληγείσης κατὰ τὸ ἔμβρυον, ἢ πεσούσης, ἢ ἄλλου τινὸς βιαίου παθήματος προσγινομένου τῇ μητρί. ἢν δὲ φλασθῇ ταύτῃ, πηροῦται τὸ παιδίον. ἢν δὲ μᾶλλον φλασθῇ τὸ ἔμβρυον τοῦ ὑμένος ῥαγέντος τοῦ περιέχοντος αὐτὸ, φθείρεται τὸ ἔμβρυον. ἢ ἑτέρῳ τρόπῳ τοιῷδε πηροῦται παιδία, ἐπὴν ἐν τοῖσι μήτρῃσι κατὰ τὸ χωρίον καθότι καὶ ἐπηρώθη στενὸν ἔῃ, ἀνάγκη ἐν στενῷ κινευμένου τοῦ σώματος, πηροῦσθαι κατ᾽ ἐκεῖνο τὸ χωρίον. ὥσπερ καὶ τῶν δένδρων ὅσα ἐν τῇ γῇ ἐόντα, μὴ ἔχῃ εὐρυχωρίην, ἀλλ᾽ ὑπὸ λίθου ἢ ὑπό τινος ἄλλου ἀπολειφθῇ, ἀνατέλλον σκολιὸν γίνεται. ἢ τῇ μὲν παχὺ, τῇ δὲ λεπτόν. οὕτω δὲ ἔχει καὶ τῷ παιδίῳ γίνεσθαι, ἢν ἐν τῇσι μήτρῃσιν κατά τι τοῦ σώματος, στενότερον ἔῃ ἕτερον τοῦ ἑτέρου. ὅτι δὲ πεπηρωμένων ἀνθρώπων, ὑγιέα τίκτονται τὰ παιδία ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμβαίνει. ἔχῃ γὰρ τὸν ἀριθμὸν πάντα τὸ πεπηρωμένον τῷ ὑγιεῖ, ἐπὴν τι οἱ νόσημα προσπέσῃ, καὶ τοῦ ὑγροῦ αὐτῷ, ἀφ᾽ οὗ ἡ γονὴ ὁρμᾶται γίνεται τέσσαρες ἰδέαι ἐοῦσαι, ὁκόσαι ἐν φύσει ὑπῆρξαν, τὴν γονὴν, οὐχ ὅλην παρέχουσιν. ἀσθενέστερον δὲ κατὰ τὸ πεπηρωμένον. οὐ θαῦμα δέ μοι δοκέει, καὶ πηρωθῆναι, καθάπερ ὁ τοκεύς. ταῦτα δέ μοι ἐς τοῦτο εἰρέαται. ἀναβήσομαι δ᾽ αὖθις ὀπίσω, ἐς τὸν λόγον ὃν ἔλεγον.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ.

Ἢν ἡ γονὴ μείνῃ ἀπ᾽ ἀμφοῖν ἐν τῇσι μήτρῃσι τῆς γυναικὸς, πρῶτον μὲν μίσγεται ὁμοῦ, ἅτε τῆς γυναικὸς οὐκ ἀτρεμεούσης, καὶ ἀθροίζεται καὶ παχύνεται θερμαινομένη. ἔπειτα πνεῦμα ἴσχει, ἅτε ἐν θερμῷ ἐοῦσα. ἔπειτα τῆς μητρὸς πνεούσης. ἔπειτα δὲ τοῦ πνεύματος ὅταν πλησθῇ, ὁδὸν οἱ αὐτὸ ἑωυτῷ ἔξω ποιέει. καὶ κατὰ μέσον τῆς γονῆς τὸ πνεῦμα ἔξεισιν. ὅταν δὲ ὁδὸς γένηται τῷ πνεύματι ἔξω θερμῷ ἐόντι, αὖθις ἕτερον ψυχρὸν εἰσπνέει ἀπὸ τῆς μητρός. καὶ τοῦτο ποιέει διὰ παντὸς τοῦ χρόνου. θερμαίνεται μὲν γὰρ, ἅτε ἐν τῷ θερμῷ ἐοῦσα. ψυχρὸν δὲ ἴσχει, ἀπὸ τῆς μητρὸς πνεούσης. πάντα δὲ ὁκόσα θερμαίνεται, πνεῦμα ἴσχει. τὸ δὲ πνεῦμα ῥήγνυσι καὶ ποιέει οἱ ὁδὸν αὐτὸ ἑωυτῷ καὶ χωρέει ἔξω. αὐτὸ δὲ τὸ θερμαινόμενον, ἕλκει ἐς ἑωυτὸ αὖθις ἕτερον πνεῦμα ψυχρὸν διὰ τῆς ῥαγῆς ἀφ᾽ οὗ τρέφεται. τοῦτο δὲ γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν ξύλων, καὶ ἐπὶ τῶν φύλλων. καὶ βρωτῶν. καὶ ποτῶν, ὁκόσα θερμαίνεται ἰσχυρῶς. ἐννοῆσαι δὲ παρέξει ξύλα καιόμενα. ἅπαντα μὲν γὰρ ξύλα ποιήσει τοῦτο. μάλιστα δὲ τὰ ὑπόχλωρα. μεθίησι γὰρ κατὰ τὴν τομὴν πνεῦμα. τὸ δὲ πνεῦμα ὁκόταν ἔξω χωρήσει, ἑλίσσεται περὶ τὴν τομήν. καὶ τοῦτο γινόμενον ὁρῶμεν αἰεί. δῆλος οὖν ὁ ἐκλογισμός ἐστι τοῦ πνεύματος, ὅτι ἐν τῷ ξύλῳ ἐὸν θερμὸν, ἀντισπᾷ ἕτερον ψυχρὸν, ἀφ᾽ οὗ τρέφεται. καὶ ἀπὸ ἑωυτοῦ ἀφίησιν. εἰ μὲν γὰρ μὴ ἀντέσπα, οὐκ ἂν τὸ πνεῦμα εἱλίσσετο ἔξω ἰόν. πᾶν γὰρ τὸ θερμὸν, τῷ ψυχρῷ τρέφεται τῷ μετρίῳ. καὶ ὁκόταν διαθερμανθῇ τὸ ὑγρὸν τὸ ἐν τῷ ξύλῳ ἐνεὸν, πνεῦμα γινόμενον, χωρέει ἔξω. καὶ τῇδε δεξιὸν ἔξω τὸ θερμὸν τὸ ἐν τῷ ξύλῳ ἐνεὸν ἀντισπᾷ ἕτερον ψυχρὸν, ἀφ᾽ οὗ τρέφεται. ποιέει δὲ τοῦτο καὶ φύλλα χλωρά. ὅταν δὲ καίηται πνεῦμα ἴσχει. ἔπειτα ῥήγνυσι τὸ πνεῦμα καὶ ὁδὸν ποιέεται. καὶ χωρεῖ ἔξω ἑλισσόμενον. χωρέον δὲ ψόφον παρέχει, ἢ τὴν εἰσπνοὴν ποιέεται. καὶ χέδροπα καὶ σῖτος. καὶ ἀκρόδρυα θερμαινόμενα, πνεῦμα ἴσχει, καὶ ἔξω διεξέρχεται ῥαγὴν ποιησάμενον. καὶ ἢν νοτερὰ ἔῃ πλέον τὸ πνεῦμα ἀφίησι, καὶ τὴν ῥαγὴν μέζω ποιέεται. καὶ τί δεῖ μακρηγορέειν; πάντα γὰρ ὁκόσα θερμαίνεται, πνεῦμα ἀφίησι, καὶ ἕτερον ψυχρὸν κατὰ τοῦτο ἀντισπᾷ, ἀφ᾽ οὗ τρέφεται. καὶ αὗται μοι ἀνάγκαι προηγμέναι εἰσὶν, ὅτι ἡ γονὴ θερμαινομένη ἐν τῇσι μήτρῃσι, πνεῦμα ἴσχει καὶ ἀφίησι. ἅμα δὲ καὶ ἀπὸ τῆς

μήτρος πνεούσης, πνοὴν ἴσχει καὶ ἡ γονὴ, ὁκόταν γὰρ ἡ μήτηρ ψυχρὸν ἑλκύσῃ ἐς ἑωυτὴν ἀπὸ τοῦ ἀέρος, ἐπαυρίσκεται ἡ γονή. θερμὴ δέ ἐστιν, ἅτε δὴ ἐν θερμῷ ἐοῦσα. καὶ τότε δὴ πνεῦμα ἴσχει καὶ ἀφίησι. καὶ ἡ γονὴ, ὑμενοῦται φυσωμένη. περιτείνεται γὰρ ἀμφ' αὐτὴν τὸ ἔξωθεν, συνεχὲς γινόμενον ἅτε γλίσχρον ἐὸν, ὥσπερ ἐπ' ἄρτῳ ὀπτωμένῳ, λεπτὸν ἐφίσταται ἐπιπολῆς ὑμενοειδές. θερμαινόμενος γὰρ καὶ φυσώμενος αἴρεται. ᾗ δ' ἂν φυσᾶται, κείνῃ τὸ ὑμενῶδες γίνεται. τῇ δὲ γονῇ θερμαινομένῃ καὶ φυσωμένῃ πάσῃ, ὑμὴν ἔξωθεν περιγίνεται. κατὰ δὲ μέσον τῆς γονῆς, τῷ πνεύματι δίοδος καὶ ἔξω καὶ ἔσω γίνεται διὰ τοῦ ὑμένος. καὶ ταύτῃ τοῦ ὑμένος ἀπέχει τὸ λεπτὸν καὶ τῆς γονῆς ἐν αὐτοῖσιν ὀλίγιστόν ἐστιν. αὕτη δὲ ἡ ἄλλη γονὴ στρογγύλη ἐστὶν ἐν ὑμένι. καὶ μὴν ἑξ ἡμέρας μείνασαν ἐν τῇ γαστρὶ γονὴν καὶ ἔξω πεσοῦσαν αὐτὸς εἶδον. καὶ ὁκοίη μοι ἐφαίνετο ἐν τῇ γνώμῃ τότε, ἀπ' ἐκείνων τὰ λοιπὰ τεκμήρια ποιεῦμαι. ὡς δὲ εἶδον τὴν γονὴν ἑκταίην ἐοῦσαν, ἐγὼ διηγήσομαι. γυναικὸς οἰκείης μουσουργὸς ἦν πολύτιμος, παρ' ἄνδρας φοιτέουσα, ἣν οὐκ ἔδει λαβεῖν ἐν γαστρὶ, ὅκως μὴ ἀτιμοτέρη ἔῃ. ἠκηκόει δὲ ἡ μουσουργὸς, ὁκοῖα γυναῖκες λέγουσι πρὸς ἀλλήλας. ἐπὴν γυνὴ μέλλῃ λήψεσθαι ἐν γαστρὶ, οὐκ ἐξέρχεται ἡ γονὴ, ἀλλ' ἔνδον μένει. ταῦτα ἀκούσασα, ξυνῆκε. καὶ τοῦτο ἐφύλασσεν αἰεί. καί πως ὡς ᾔσθετο οὐκ ἐξιοῦσαν τὴν γονὴν, καὶ ἔφρασε τῇ δεσποίνῃ, καὶ ὁ λόγος ἦλθεν ἕως ἐμέ. καὶ ἐγὼ ἀκούσας ἐκελευσάμην αὐτὴν, πρὸς τὴν γῆν πηδῆσαι. καὶ ἑπτάκι ἤδη ἐπεὶ ἐπεπήδητο, ἡ γονὴ κατερρύη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ψόφος ἐγένετο. κἀκείνη δὲ ἰδοῦσα, ἐθεῆτο καὶ ἐθαύμασεν. ὁκοῖον δὲ ἦν, ἐγὼ ἐρέω. οἷον εἴ τις ᾠοῦ ὠμοῦ τὸ ἔξω λεπύριον περιέλοι, ἐν τῷ ἔνδον ὑμένι, τὸ ἔνδον ὑγρὸν διαφαίνοιτο. τρόπος μέν τις ἦν τοιοῦτος, ἅλις εἰπεῖν. ἦν δὲ καὶ ἐρυθρὸν καὶ στρογγύλον. ἐν δὲ τῷ ὑμένι ἐφαίνοντο ἐνεοῦσαι ἶνες λευκαὶ καὶ παχεῖαι, εἰλημμέναι ξὺν ἰχῶρι παχεῖ καὶ ἐρυθρῷ. καὶ ἀμφὶ τὸν ὑμένα ἔξωθεν αἱμάλωπες. κατὰ δὲ μέσον τοῦ ὑμένος, ἀπεῖχε λεπτὸν ὅ, τι μοι ἐδόκεεν ἦ ὀμφαλός. κἀκείνῳ τὴν πνοὴν καὶ εἴσω καὶ ἔξω ποιέεσθαι τὸ πρῶτον. καὶ ὁ ὑμὴν ἐξ ἐκείνου ἐτέτατο ἅπας, περιέχων τὴν γονήν. τοιαύτην μὲν ἐγὼ εἶδον ἑκταίην οὖσαν τὴν γονήν. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλην διάγνωσιν ἐν ὀλίγῳ τούτῳ ὕστερον ἐκφανέα, παντὶ τῷ βουλομένῳ εἰδέναι τούτου πέρι. καὶ ἱστόριον, παντὶ τῷ ἐμῷ λόγῳ, ὅτι ἐστὶν ἀληθὴς ὡς εἰπεῖν ἀνθρώπου περὶ τοιούτου πράγματος. καὶ ταῦτα μὲν, ἐς τοῦτο μοι εἴρηται. ὅτι δὲ ἡ γονὴ ἐν ὑμένι ἐστὶ, καὶ πνοὴν ἔχει καὶ εἴσω καὶ ἔξω, καὶ αὔξεται ὑπὸ τῆς μητρὸς τοῦ αἵματος κατιόντος ἐπὶ τὰς μήτρας. τὰ γὰρ καταμήνια οὐ χωρέει, ὁκόταν γυνὴ λάβῃ πρὸς ἑωυτὴν, ἢν μέλλῃ τὸ παιδίον ὑγιαίνειν. εἰ μή ἐστιν ἧσιν ἐπισημαίνει τὸν πρῶτον μῆνα ὁκόσον ὀλίγον. ἀλλὰ κατιὸν τὸ αἷμα ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος τῆς γυναικὸς, κυκλόσε περιίσταται περὶ τὸν ὑμένα ἔξω. ἅμα δὲ τῇ πνοῇ ἑλκομένου εἴσω τοῦ αἵματος διὰ τοῦ ὑμένος, κατὰ τὸ τετρημμένον καὶ ἀπέχον συμπήγνυται καὶ αὔξει τὸ μέλλον ζῶον ἔσεσθαι. ὁκόταν δὲ χρόνος ἐγγένηται, αὖθις ἕτεροι ὑμένες εἴσω τοῦ πρώτου ὑμένος λεπτοὶ καὶ πολλοὶ περιτείνονται, τρόπῳ τοιούτῳ, οἷον καὶ ὁ πρῶτος ὑμὴν ἐγένετο. τεταμένοι δέ εἰσι καὶ οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ ἐς ἀλλήλους διαδέσμους ἔχουσιν. ὁκόταν δὲ ἤδη τοῦτο γένηται, κατιόντος τοῦ αἵματος ἀπὸ τῆς μητρὸς καὶ πηγνυμένου, σὰρξ γίνεται. κατὰ δὲ μέσον τῆς σαρκὸς ὁ ὀμφαλὸς ἀπέχει, δι' οὗ πνέει καὶ τὴν αὔξησιν ἴσχει. ἡ δὲ γυνὴ ὁκόταν ἐν γαστρὶ ἔχῃ, ὑπὸ τῶν καταμηνίων μὴ χωρεόντων, διὰ τόδε οὐ πονέεται, ὅτι τὸ αἷμα οὐ ταράσσεται, βύζην ἀπιὸν κατὰ μῆνα ἕκαστον. ἀλλὰ χωρέει ἡσυχῇ καὶ κατ' ὀλίγον ἄνευ πόνου καθ' ἡμέρην εἰς τὰς μήτρας. καὶ τὸ ἔνδον ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνεὸν αὔξεται. καθ' ἡμέρην δὲ ἑκάστην, τούτου εἵνεκα χωρέει. ἀλλ' οὐκ ἐς ἅπαξ κατὰ μῆνα. ὅτι ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἡ γονὴ ἐνεοῦσα, ἕλκει ἀπὸ τοῦ σώματος αἰεὶ, ὅκως ἂν καὶ δυνάμιος ἔχῃ. ταύτῃ καὶ ἡ πνοή. καὶ τὸ μὲν πρῶτον σμικρὴ ἡ πνοὴ γίνεται. καὶ τὸ αἷμα ὀλίγον χωρέει ἀπὸ τῆς μητρός. ὁκόταν δὲ ἡ πνοὴ ἐπὶ πλεῖον γίνηται, μᾶλλον ἕλκει τὸ αἷμα, καὶ ἐπὶ πλεῖον κατέρχεται ἐπὶ τὰς μήτρας. τῇσι δὲ ἐν γαστρὶ μὴ ἐχούσῃσι, ὁκόταν τὰ καταμήνια μὴ χωρέῃ, διὰ τάδε ὁ πόνος γίνεται. πρῶτα μὲν ταράσσεται τὸ αἷμα ἐν τῷ σώματι κατὰ μῆνα ἕκαστον, ὑπὸ ἀνάγκης τοιῆσδε. ὅτι μὴν μηνὸς διαφέρει πουλὺ, καὶ κατὰ ψῦξιν καὶ κατὰ θερμασίην. καὶ τούτου αἰσθάνεται τῆς γυναικὸς τὸ σῶμα, ὑγρότερον γάρ ἐστιν ἢ τὸ τοῦ ἀνδρός. καὶ ταραχθέντος τοῦ αἵματος καὶ πληρώσαντος τὰς φλέβας, ἀπέρχεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ πῶς τοῦτο ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ φύσει ὑπῆρξεν. ὥστε ἢν μὲν ἀποκενῶται τοῦ αἵματος ἡ γυνὴ, λαμβάνει ἐν γαστρί. ἢν δὲ πλήρης ἔῃ, οὔ. κενεῶν γὰρ τῶν μητρέων καὶ τῶν φλεβῶν γινομένων τοῦ αἵματος, λαμβάνουσι πρὸς σφᾶς αἱ γυναῖκες τοὺς παῖδας. μετὰ γὰρ τῶν καταμηνίων τὴν κάθαρσιν, αἱ γυναῖκες λαμβάνουσιν ἐν γαστρί. αἴτιον δὲ τὸ εἰρημένον. ὁκόταν δὲ ταραχθῇ τὸ αἷμα καὶ ἀποκριθὲν, μὴ χωρέει ἔξω, ἀλλ' ἐς τὰς μήτρας, αἱ δὲ μῆτραι μὴ χάνωσι, θερμαινόμεναι δὴ ὑπὸ τοῦ αἵματος χρονιώτερον μένοντος αἱ μῆτραι θέρμην τῷ ἄλλῳ σώματι παρέχουσιν. ἔστι δ' ὅτε καὶ διαδιδοῦσιν αἵματος ἐς τὰς φλέβας τοῦ σώματος, ὅπῃ αἱ φλέβες πληρεόμεναι πονέονται, καὶ οἰδήματα παρέχουσιν. ἔστι δ' ὅτε καὶ κίνδυνος ἐκ τοῦ τοιούτου χωλωθῆναι. ἔστι δ' ὅτε καὶ πρὸς τὴν κύστιν προσίστανται, καὶ πιέζουσι καὶ καίουσι τὴν κύστιν, καὶ στραγγουρίην παρέχουσιν. ἔστι δ' ὅτε πλήρεες αἵματος ἐοῦσαι, αἱ μῆτραι προσπίπτουσιν ἢ πρὸς τὰ ἰσχία, ἢ πρὸς ὀσφὺν, καὶ πόνον παρέχουσιν. ἔστι δὲ ὁκόταν ἐγχρονίσῃ τὸ αἷμα μῆνας πέντε ἢ ἓξ ἐν τῇσι μήτρῃσι σαπὲν, πῦος γίνεται. καὶ ἐνίῃσι κατὰ τὸ αἰδοῖον ἐξέρχεται τὸ πῦος. ἔστι δὲ ᾗσι καὶ κατὰ τὸν βουβῶνα ὡς φῦμα γίνεται, κἀκεῖ πῦον γινόμενον, ἐξῆλθε. καὶ ἄλλα πολλὰ κατὰ τῇσι γυναιξὶ τοιουτότροπα γίνονται, ὁκόταν μὴ ἀποκαθαίρονται τὰ καταμήνια. ἀλλὰ τί δεῖ

λέγειν αὐτὰ ἐνθάδε; εἰρήσεται γὰρ ἐν τοῖσι γυναικείοισι νοσήμασιν. ἀλλ᾽ ὅθεν ἀπέλιπον παρανέω τὸν
λόγον. ὁκόταν δὲ γένηται σὰρξ, τότε οἱ ὑμένες αὐξομένου τοῦ ἐν τῇσιν μήτρῃσιν αἵματος, αὔξονται καὶ
αὐτοὶ καὶ κολποῦνται, καὶ μάλιστα οἱ ἔξωθεν. καὶ τὸ αἷμα κατελθὸν, τὸ ἀπὸ τῆς μητρὸς, ὅ, τι ἂν ἡ σὰρξ
πνέουσα ἑλκύσῃ, καὶ ἡ αὔξη ἐπιγένηται καὶ χρηστὸν ᾖ, ἐς τοὺς κόλπους τῶν ὑμένων ἀποκρίνεται. καὶ ὁκόταν
κολπωθῶσι καὶ τὸ αἷμα δέξωνται, τότε ἤδη καλέεται χορίον. ταῦτα δέ μοι ἐς τοῦτο εἴρηται. ἡ δὲ σὰρξ
αὐξομένη ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἀρθροῦται καὶ ἔρχεται ἐν ταύτῃ ἕκαστον ὅμοιον, ὡς τὸ ὅμοιον. τὸ πυκνὸν, ὡς τὸ
πυκνόν. τὸ ἀραιὸν, ὡς τὸ ἀραιόν. τὸ ὑγρὸν, ὡς τὸ ὑγρόν. καὶ ἕκαστον ἔρχεται εἰς χώρην ἰδίην κατὰ
τὸ ξυγγενὲς, ἀφ᾽ οὗ καὶ ἐγένετο. καὶ ὅσα ἀπὸ πυκνῶν ἐγένετο, πυκνά ἐστι. καὶ ὅσα ἀπὸ ὑγρῶν, ὑγρά. καὶ τἆλ-
λα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον γίνεται ἐν τῇ αὐξήσει. καὶ τὰ ὀστέα σκληρύνεται ἀπὸ τῆς θέρμης πηγνύμενα.
καὶ δὴ καὶ διοζοῦται ὡς δένδρον. καὶ ἀρθροῦται ἐπιτάμενον, καὶ τὰ εἴσω τοῦ σώματος, καὶ τὰ ἔξω. καὶ ἥ τε κεφα-
λὴ γίνεται ἀφεστηκυῖα ἀπὸ τῶν ὤμων. καὶ οἱ βραχίονες καὶ οἱ πήχεες ἀπὸ τῶν πλευρέων. καὶ τὰ σκέλεα δΐ-
σταται ἀπ᾽ ἀλλήλων. καὶ τὰ νεῦρα ἐπαΐσσεται ἀμφὶ τὰς φύσιας τῶν ἄρθρων, καὶ αὐτοστομοῦται. καὶ ἡ ῥὶς, καὶ
τὰ οὔατα ἀφίσταται ἐν τῇσι σαρξὶ, καὶ τετρῆνεται. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐμπίπλανται ὑγροῦ καθαροῦ. καὶ τὸ
αἰδοῖον δῆλον γίνεται, ὁκότερόν ἐστι. καὶ τὰ σπλάγχνα διαρθροῦται. καὶ δὴ καὶ τοῖσιν ἄνω τὴν πνοὴν ποιέε-
ται, τῷ τε στόματι καὶ τῇ ῥινί. καὶ ἥ τε κοιλίη φυσᾶται. καὶ τὰ ἔντερα καταφυσώμενα κατὰ τὸ ἄνωθεν
ἐπιλαμβάνει τὴν διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ πνοὴν καὶ ἀμαλδύνει. καὶ ἐς τὸν κύσταρον ὁδὸς γίνεται ἀπὸ τῆς κοι-
λίης καὶ τῶν ἐντέρων ἔξω, καὶ ἐς τὴν κύστιν ὁδὸς ἔξω. τούτων δὲ διαρθροῦται ἀπὸ τῆς πνοῆς ἕκαστα. φυσώ-
μενα γὰρ διΐσταται ξύμπαντα κατὰ συγγένειαν. καὶ γὰρ εἰ θέλοις αὐλίσκον προσδῆσαι τῇ κύστει, καὶ διὰ
τοῦ αὐλίσκου ἐμβαλεῖν ἐς τὴν κύστιν γῆν τε καὶ ψάμμον, καὶ μολίβδου κνήσματα λεπτὰ, καὶ ὕδωρ
ἐπιχέας φυσῆν διὰ τοῦ αὐλίσκου, πρῶτον μὲν ἐκεῖνα ἀναμεμίξεται τῷ ὕδατι. ἔπειτα δὲ, χρόνῳ φυ-
σώμενα ἐλεύσεται, ὅ τε μόλιβδος, ὡς τὸν μόλιβδον. καὶ ἡ ψάμμος, ὡς τὴν ψάμμον. καὶ ἡ γῆ, ὡς τὴν γῆν.
καὶ ἢν τις αὐτὰ αὐανθῆναι ἐάσῃ, καὶ περιρρήξας τὴν κύστιν σκέψηται, εὑρήσει αὐτῶν τὸ ὅμοιον ἐς τὸ ὅ-
μοιον ἐληλυθὸς, οὕτω δὴ καὶ ἡ γονὴ καὶ ἡ σὰρξ διαρθροῦται, καὶ ἔρχεται ἕκαστον ἐν αὐτῇ, τὸ ὅμοιον. ὡς τὸ ὅ-
μοιον. ταῦτα δέ μοι ἐς τοῦτο εἴρηται. καὶ γέγονεν ἤδη παιδίον, καὶ ἐς τοῦτο ἀφικνέεται. τὸ μὲν θῆλυ τὴν
πρώτην πῆξιν, ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι καὶ δύο τὸ μακρότατον. τὸ δὲ ἄρσεν, ἐν τριήκοντα ἡμέρῃσι
τὸ μακρότατον. ὡς γὰρ ἐπὶ πολὺ ξυμβαίνει ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἢ ὀλίγῳ μεῖον, ἢ ὀλίγῳ πλεῖον, ταῦ-
τα διαρθροῦσθαι. καὶ γὰρ ἡ κάθαρσις γίνεται τῇσι γυναιξὶ μετὰ τὸν τόκον ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. ἐπὶ μὲν τῇ κού-
ρῃ, ἡμέρῃσι τεσσαράκοντα καὶ δύο. οὕτως ἡ χρονιωτάτη, τελείη. ἀκινδύνως δ᾽ ἂν εἴη, καὶ ἐν εἴκοσι καὶ πέν-
τε ἡμέρῃσιν, εἰ καθαίροιτο. ἐπὶ δὲ τῷ κούρῳ, ἡ κάθαρσις γίνεται ἡμέρῃσι τριήκοντα. οὕτως ἡ χρονιωτάτη
τελείη. ἀκινδύνως δ᾽ ἂν εἴη καὶ ἐν εἴκοσιν ἡμέρῃσιν εἰ καθαίροιτο. τοῦ δὲ ὑστάτου χρόνου, ἐλαχίστη χωρέει
ἡ κάθαρσις. ἐπὶ δὲ τῇσι νεωτέρῃσιν ἐλάσσοσιν ἡμέρῃσι καθαίρονται. ἐπὶ δὲ τῇσι πρεσβυτέρῃσι, πλείο-
σι. μάλιστα δὲ πονέονται αἱ γυναῖκες ἐν τῷ τόκῳ, καὶ ἐν τοῖσι λοχείοισιν αἱ πρωτοτόκοι. καὶ αἱ ἐλάσσω τε-
τοκυῖαι, τῶν πλείω τετοκυιέων, μᾶλλον πονέονται. αἱ δὲ καθάρσιες αἱ ἐκ τοῦ τόκου τῇσι γυναιξὶ, τούτου
εἵνεκα γίνονται. ὅτι ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ, μέχρι τεσσαράκοντα ἡμερέων καὶ δύο ἐπὶ τῇ κούρῃ, ἐπὶ δὲ τῷ
κούρῳ, μέχρι τριήκοντα ἡμερέων ἐλάχιστον αἷμα κατέρχεται ἐπὶ τὴν αὔξην τῷ παιδίῳ. τὸ δ᾽ ἀπὸ τού-
του πλεῖον, μέχρι τέκῃ. δεῖ δὴ τὴν κάθαρσιν ἀποδοθῆναι ἐν τοῖσι λοχείοισι, καὶ ἐξιέναι ἔξω, κατὰ τὸν
λόγον τῶν ἡμερέων. ἀρχὴ δὲ γίνεται τοιαύτη τῇ γυναικὶ ἐν τῇ ὠδῖνι. τὸ αἷμα ταράσσεται τῇ γυναικὶ καὶ
θερμαίνεται πάνυ ἀπὸ τῆς κινήσιος τοῦ παιδίου σθεναρῆς ἐούσης. ταραχθὲν δὲ, πρῶτον μὲν ἔρχεται ἔξω.
μετὰ δὲ τὸ παιδίον, ἰχὼρ παχὺς αἱματώδης. καὶ ὑφήγησις ἐγένετο τούτῳ, ὥσπερ ὕδατι ἐπὶ τραπέζης.
ἔπειτα μετ᾽ ἐκεῖνον ἀνὰ πάσας τὰς ἡμέρας χωρέει ἡ κάθαρσις, ἕως τοῦ εἰρημένου χρόνου, πλῆθος ἀττι-
κὴ κοτύλη ὅλη καὶ ἡμίσεια τὸ πρῶτον, ἢ ὀλίγῳ πλεῖον, ἢ ὀλίγῳ ἔλασσον, κατὰ λόγον τοῦτο μέχρις
ἂν λήξῃ. χωρέει δὲ αἷμα, οἷον ἀπὸ ἱερείου ἢν ὑγιαίνῃ ἡ γυνὴ, καὶ ἢν μέλλῃ ὑγιαίνειν, καὶ ταχὺ πήγνυται. ἢν δὲ
μὴ ὑγιαίνῃ ἡ γυνὴ, μηδὲ μέλλῃ ὑγιαίνειν, χωρέει ἡ κάθαρσις ἐλάττων, καὶ εἶδος πονηροτέρη, καὶ οὐ ταχὺ πή-
γνυται. ὧδε δὲ τοῦτο ἔχει. ἤν τι ἡ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα νόσημα ἔχῃ μὴ συγγενὲς, ἐν τῇ λοχίῳ καθάρσει ἀ-
πόλλυται. ἢν δὲ μὴ ἀποκαθαίρηται ἐν τῇσι πρόσθεν ἡμέρῃσιν ἐν γαστρὶ ἔχουσα, εὐθὺς ὑγιεινὴ ἐοῦσα, εἴτε καὶ
μή. ἐπὴν ὑσθῇ δὲ οἱ ἡ κάθαρσις, εἴτε ὑπὸ φαρμάκων, εἴτε καὶ αὐτομάτη ἐξαίφνης, κατὰ λόγον τῶν ἡμερέων
χωρήσει, ὧν οὐ χωρέει ἐς ἅπαξ. ἢν γὰρ μὴ ἀποκαθαίρηται τὰ λόχια ἡ γυνὴ, νοῦσος αὐτῇ μεγάλη ἔσται καὶ
κινδυνεύσει ἀποθανεῖν, ἢν μὴ μελεδαίνηται ἐν τάχει. καί τις αὐτῇ προσήκουσαν ἐπάγῃ τὴν κάθαρσιν.
ταῦτα εἰσενεγκάμην ὧδε διὰ τοῦτο, ὅκως ἀποφήνω ὅτι τῶν παιδίων γίνεται ἡ διάκρισις τῶν μελέων ἡ
μακροτάτη. ἐπὶ μὲν τῇ κούρῃ, ἐν τεσσαράκοντα καὶ δυοῖν ἡμέρῃσιν. ἐπὶ δὲ τῷ κούρῳ, ἐν τριήκοντα ἡ-
μέρῃσιν, ἱστορίᾳ ἡ κάθαρσις τῶν λοχείων. ὅτι ἐπὶ μὲν τῇ κούρῃ γίνεται ἐν τεσσαράκοντα καὶ δυοῖν
ἡμέρῃσιν. ἐπὶ δὲ τῷ κούρῳ ἐν τριήκοντα ἡμέρῃσιν. ἡ χρονιωτάτη. μέλλω δὴ τὸ δεύτερον νῦν ὀνομά-
ζειν, σαφηνείης εἵνεκα. φημὶ γὰρ αὐτὰ ἀποδίδοσθαι, ὅτι ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνεούσῃ τῇ γονῇ, ἐλάχιστον
αἷμα ἔρχεται ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐπὶ τὰς μήτρας θήλην γονὴν ἐχούσης. ἐν τεσσαράκοντα καὶ δυοῖν

ἡμέρῃσιν. ἐν γὰρ ταύτῃσι διαρθροῦται τὰ μέλεα τῶν παιδίων. ἀπὸ δὲ τούτου τοῦ χρόνου, ἐπὶ πλεῖον ἔρχεται τὸ αἷμα, καὶ ἐπὶ τῷ κούρῳ πάλιν, κατὰ λόγον τῶν τριήκοντα ἡμερέων. ὧδε δὲ ἔχει ἕτερον ἱστόριον τοιόνδε ὅτι ταῦτα ἐστὶν ἀληθέα. τῇσι πρώτῃσι τῶν ἡμερέων ὁκόταν ἡ γονὴ ἐς τὰς μήτρας πέσῃ, ἐλάχιστον αἷμα ἔρχεται ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐς τὰς μήτρας. ἔπειτα δὲ ἐπὶ πλεῖον. εἰ γὰρ ἀθρόον καὶ πολὺ ἔλθοι ἐς ἅπαξ, οὐκ ἂν δύναιτο ἡ γονὴ πνοὴν ἔχειν, ἀλλ' ἀποπνιγείη ἂν τοῦ αἵματος ἰόντος πολλοῦ. ἀνταποδίδοται δὲ ἐν τῇ καθάρσει τοιῷδ' ἀντίον. χωρέει γὰρ ἡ κάθαρσις τῶν λοχίων, ἐν τῇσι πρώτῃσι τῶν ἡμερέων, πλείστη. εἶτα ἐπ' ἔλασσον, ἕως λήξῃ. πολλαὶ δὲ γυναῖκες ἤδη διέφθειραν κοῦρον ὀλίγῳ πρόσθεν τριήκοντα ἡμερέων, καὶ ἄναρθρον ἐφαίνετο. ὁκόσα δὲ ὕστερον, ἢ ἅμα τριήκοντα ἡμέρῃσι, διηρθρωμένα ἐφαίνετο ἐόντα, καὶ ἐπὶ τῇ κούρῃ κατὰ λόγον τῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο ἡμερέων ὁκόταν διαφθαρῇ, φαίνεται ἡ διάρθρωσις τῶν μελέων, ἤν τε πρόσθεν φθαρῇ τὸ παιδίον, ἤν τε ὕστερον, ὧδε φαίνεται, καὶ λόγῳ καὶ ἀνάγκῃ ἡ διάρθρωσις ἐοῦσα. ἐπὶ μὲν τῇ κούρῃ, ἐν τεσσαράκοντα καὶ δύο ἡμέρῃσιν. ἐπὶ δὲ τῷ κούρῳ, ἐν τριήκοντα. ἱστορέουσι γὰρ αἱ ἐξαμβλώσιες τῶν παιδίων, καὶ τῶν λοχίων αἱ καθάρσιες. αἴτιον δὲ ἐστιν, ὅτι τὸ θῆλυ πήγνυται ὕστερον, καὶ διαρθροῦται, ὅτι ἡ γονὴ ἀσθενεστέρη ἐστὶ, καὶ ὑγροτέρη τῆς θηλείης ἢ τοῦ ἄρρενος. καὶ ἀνάγκη ἐστὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, ὕστερον πήγνυσθαι τὸ θῆλυ, ἢ τὸ ἄρρεν. καὶ ἡ κάθαρσις χρονιωτέρη τούτου εἵνεκεν ἐπὶ τῇ θηλείᾳ ἢ τῷ ἄρσενι. ἀναβήσομαι δὲ αὖθις ὀπίσω, ὅθεν ἀπέλειπον. ὁκόταν δὲ διαρθρωθῇ τὸ παιδίον, τὰ εἴδεα τῶν μελέων αὐξομένου αὐτοῦ, τότε ὀστέα ἐπισκληρότερα γίνεται, καὶ κοιλαίνεται. καὶ ταῦτα ὑπὸ τοῦ πνεύματος γίνεται. κοῖλα δὲ ἐόντα, ἕλκει ἐς ἑωυτὰ ἀπὸ τῶν σαρκῶν τοῦ αἵματος τὸ πιότατον. καὶ χρόνῳ διοζοῦται αὖθις τὰ ἄκρα τῶν ὀστέων, ὥσπερ δενδρέου τὰ ἀκρότατα ὕστατα ὀζοῦται, οὕτω καὶ τοῦ παιδίου διΐστανται ἀπ' ἀλλήλων οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. ἐπὶ δ' αὐτῶν τῶν ἄκρων οἱ ὄνυχες φύονται. τελευτῶσι γὰρ αἱ φλέβες αἱ τοῦ ἀνθρώπου πᾶσαι, ἐς τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν καὶ τῶν χειρῶν. καὶ παχύταται μέν εἰσιν αἱ ἐν τῷ σώματι φλέβες. καὶ αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ. ἔπειτα δὲ ἐν τοῖσι σκέλεσι καὶ τοῖσι βραχίοσι καὶ τοῖσι πήχεσιν. ἐν δὲ τοῖσι ποσὶ καὶ τῇσι χερσὶ, λεπτόταται, καὶ πυκνόταται, καὶ πλεῖσται φλέβες εἰσὶ, καὶ νεῦρα λεπτότατα καὶ πυκνότατα, καὶ πλεῖστα. καὶ ὀστέα ἐλάχιστα τῷ μεγέθει. τῶν δὲ χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, ἐν τοῖσι δακτύλοισι ταῦτα μάλιστα ἐστίν. ἐκ δὲ τῶν δακτύλων ἅτε πυκνὰ ἐχόντων ὀστέα σμικρὰ καὶ φλέβας καὶ νεῦρα, οὕτως οἱ ὄνυχες φύονται ἐξ αὐτῶν, λεπτοὶ καὶ πυκνοί. καὶ ἀπολαμβάνουσι τῶν φλεβῶν τὰ ἄκρα, ὥστε μηκέτι αὔξεσθαι αὐτὰς, μὴ δὲ προσέχειν ἑτέρην ἑτέρης. ὥστε μὴ θαυμάζειν ὅτι οἱ ὄνυχες ἐξωτάτω τοῦ σώματος πυκνότατοί εἰσιν. ἐκ γὰρ τῶν πυκνοτάτων εἰσίν. ἅμα δὲ τοῖσιν ὄνυξι καὶ αἱ τρίχες ἐν τῇ κεφαλῇ ῥιζοῦνται. ἔχει δὲ ὧδε τὰ ἀμφὶ τῶν τριχῶν τῆς φύσιος. φύονται μὲν γὰρ μέγισται καὶ πλεῖσται, ὅκου τοῦ σώματος ἡ ἐπιδερμὶς, ἀραιοτάτη ἐστὶ, καὶ ὅκου ἡ θρὶξ μετρίην ἰκμάδα ἐς τὴν τροφὴν ἔχει. καὶ ὅκου ἡ ἐπιδερμὶς ὕστερον ἀραιὴ γίνεται. καὶ ὅκου ὕστερον αἱ τρίχες φύονται, ἐπί τε τῷ γενείῳ καὶ τῇ ἥβῃ, καὶ εἴπου ἄλλοθι. ἅμα γὰρ τῷ γόνῳ γινομένῳ, ἡ σὰρξ ἀραιὴ γίνεται, καὶ ἡ ἐπιδερμὶς καὶ τὰ φλέβια στομοῦνται μᾶλλον, ἢ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ. παιδὶ γὰρ ἐόντι, καὶ τῶν φλεβίων λεπτῶν ἐόντων, οὐκ ἐγχωρέει δι' αὐτῶν ἡ γονή. καὶ τῇσι παρθένοισι περὶ τῶν καταμηνίων, ωὑτὸς λόγος. ἅμα δὲ ὁδὸς προσγίνεται, καὶ τοῖσι καταμηνίοισι καὶ τῇ γονῇ, τῇσι παρθένοισι. καὶ τριχοῦται ἡ ἥβη τοῦ παιδὸς καὶ τῆς παρθένου, ἀραιῆς τῆς ἐπιδερμίδος γινομένης. καὶ ἅμα ἡ θρὶξ ἰκμάδα μετρίην εἰς τὴν τροφὴν ἔχει καὶ οὐκ ἐλάσσονα. οὕτω δὲ καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ γενείου τοῦ ἀνδρὸς ἔχει. ἀραιὴ γὰρ γίνεται ἡ ἐπιδερμὶς, χωρεούσης εἰς αὐτὴν τῆς ἰκμάδος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. ἅμα μὲν γὰρ καὶ ἐν τῇ λαγνείῃ, ἅμα δὲ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ, ἡ θρὶξ μετρίην ἔχει τὴν ἰκμάδα ἐς τὴν τροφὴν τότε μάλιστα, ὁκόταν ὁ χρόνος ἐπιστῇ τῷ ὑγρῷ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταβαίνοντι ἐν τῇ λαγνείῃ, ἀπέχον τῶν στηθέων, ἐπὶ τὸ γένειον. σημήϊον δὲ ὅτι ἐν τοῖσιν ἀραιοτάτοισι τῆς ἐπιδερμίδος φύονται αἱ τρίχες εἴ τις ἐθέλοι ἐπικαῦσαι τὴν ἐπιδερμίδα, καὶ φλυκταίναν μόνον ποιῆσαι, καὶ ὑγιῶσαι, πυκνὴ γενομένη ἡ ἐπιδερμὶς, κατὰ τὴν οὐλὴν τὰς τρίχας οὐκ ἐκφύσεται. ὁκόσοι δὲ εὐνοῦχοι παῖδες ἐόντες γίνονται, διὰ τοῦτο οὔτε ἡβῶσιν, οὔτε γενειῶσι, λεῖοί τε γίνονται ὅλοι, ὅτι ἡ ὁδὸς τῇ γονῇ οὐκ ἐπιγενομένη, οὐκ ἀραιοῖ τὴν ἐπιδερμίδα ἐπὶ τῷ ξύμπαντι δέρματι. ἀπολέλειπται γὰρ ἡ ὁδὸς τῆς γονῆς ὥσπερ μοι εἴρηται, ὀλίγῳ πρότερον. αἱ δὲ γυναῖκες λεῖαι γίνονται τότε γένειον καὶ τὸ σῶμα. ὅτι ἐν τῇ λαγνείῃ σφέων τὸ ὑγρὸν, οὐχ ὁμοίως κλονεόμενον ὡς τὸ τοῦ ἀνδρὸς, τὴν ἐπιδερμίδα οὐ ποιέει ἀραιήν. ὁκόσοι δὲ φαλακροὶ γίνονται, οὗτοι δὴ φλεγματώδεές εἰσι. καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτέων ἅμα τῇ λαγνείῃ κλονεόμενον καὶ θερμαινόμενον τὸ φλέγμα, προσπῖπτον πρὸς τὴν ἐπιδερμίδα καίει τῶν τριχῶν τὰς ῥίζας, καὶ ἐκρέουσιν αἱ τρίχες. οἱ δὲ εὐνοῦχοι διὰ τοῦτο οὐ γίνονται φαλακροὶ, ὅτι σφέων οὐ γίνηται κίνησις ἰσχυρή. οὐδὲ θερμαινόμενον τὸ φλέγμα ἐν τῇ λαγνείῃ, καίει τῶν τριχῶν τὰς ῥίζας. αἱ δὲ πολιαὶ διὰ τοῦτο γίνονται, ὅτι ἐν πολλῷ χρόνῳ διϊκνευμένου τοῦ ὑγροῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἀποκρίνεται τὸ λευκότατον, καὶ πίπτει πρὸς τὴν ἐπιδερμίδα. καὶ ἡ θρὶξ λευκοτέρην ἰκμάδα ἑλκοῦ-

σα ἢ ἐν

σαι ἢ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ, λευκοτέρη γίνεται καὶ ἡ ἐπιδερμὶς, καὶ μᾶλλον ὅκου αἱ πολιαί εἰσι. λευκο-
τέρη τῆς ἄλλης γίνεται. καὶ ὁκόσοι ἐκ γενετῆς πολιόν τι ἔχουσιν ἐν τῇ κεφαλῇ, κείνοισιν ἡ ἐπιδερμὶς,
ὅκου αἱ πολιαί εἰσι, λευκοτέρη τῆς ἄλλης ἐστίν. ἐκεῖ γὰρ τὸ λευκότατον ὑγρόν ἐστιν. ἔχει δὲ καὶ τόδε, ὧδε.
ὁκοίην ἂν ἡ σὰρξ ἰκμάδα ἕλκῃ, ἤν τε λευκὴν, ἤν τε πυῤῥὴν, ἤν τε μέλαιναν, τοιαύτη τὴν χροιὴν
καὶ ἡ θρὶξ γίνεται. ταῦτα δέ μοι ἐς τοῦτο εἴρηται. ἐλεύσομαι δὲ αὖθις εἰς τὸ ἀπόλειπες τοῦ λόγου. ὁ-
κόταν δὲ δὴ τὰ ἄκρα τοῦ σώματος τοῦ παιδίου ὀζωθῇ ἔξω, καὶ οἱ ὄνυχες καὶ αἱ τρίχες ἐῤῥιζώθησαν, τότε
δὴ καὶ κινέεται. καὶ ὁ χρόνος ἐς τοῦτο γίνεται. τῷ μὲν ἄρσενι, τρεῖς μῆνες. τῇ δὲ θηλείῃ, τέσσαρες. ὧδε
γὰρ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξυμβαίνει. ἔστι δ' ἃ καὶ πρόσθεν τῶν παιδίων τούτου τοῦ χρόνου κινέεται. κινέεται
δὲ πρῶτον τὸ ἄρσεν, ὅτι ἐστὶν ἰσχυρότερον τοῦ θήλεος. καὶ πρῶτον πήγνυται τὸ ἄρσεν, ἀπὸ γὰρ ἰσχυρο-
τέρης καὶ παχυτέρης γονῆς γίνεται. ὁκόταν δὲ κινηθῇ τὸ ἔμβρυον, τότε δὴ ἐπισημαίνει καὶ τὸ γάλα τῇ
μητρί. οἱ γὰρ μαζοὶ αἴρονται, καὶ αἱ θηλαὶ ὀργῶσι. τὸ δὲ γάλα, οὐ χωρέει. καὶ τῇσι μὲν πυκνοσάρκοισι τῶν γυ-
ναικῶν, ὕστερον τὸ γάλα ἐπισημαίνει καὶ ἔρχεται. τῇσι δὲ ἀραιοσάρκοισι, πρόσθεν. δι' ἀνάγκην δὲ τοι-
ήνδε, γίνεται τὸ γάλα. ὁκόταν αἱ μῆτραι ὀγκηραὶ ἐοῦσαι ὑπὸ τοῦ παιδίου, πιέζωσι τὴν κοιλίην τῆς
γυναικὸς, τοῦ δ' ὁκόταν πλήρεος ἐούσης ὁ πιεσμὸς γένηται, ἀποπηδᾷ τὸ πιότατον ἀπό τε τῶν βρωτῶν
καὶ τῶν ποτῶν ἔξω, ἐς τὸ ἐπίπλοον, καὶ τὴν σάρκα. ὥσπερ δέρμα εἴ τις ἀλείψειεν ἐλαίῳ πολλῷ, καὶ ἐάσῃ
ἀναπιεῖν, καὶ ἐπὴν ἀναπίῃ πιέζῃ τὸ δέρμα, διαπηδᾷ ἂν πιεζευμένου τοῦ δέρματος ἔξω τὸ ἔλαιον. οὕ-
τω δὴ καὶ τῆς κοιλίης τὸ πῖαρ ἐν αὐτῇ ἐχούσης ἀπὸ τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν πιεζευμένης ὑπὸ τῶν μητρέων
διαπηδᾷ τὸ πῖαρ εἰς τὸ ἐπίπλοον καὶ ἐς τὴν σάρκα. κἢν ἀραιόσαρκος ἔῃ ἡ γυνὴ, θᾶσσον αἰσθάνεται
τῆς διαπηδήσιος. ἢν δὲ μὴ, ὕστερον. καὶ τὰ ἐν γαστρὶ ἔχοντα κτήνεα, ἢν μή τι νοσέῃ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ποτοῦ
καὶ σίτου, πιότερα γίνεται διὰ τοῦτο. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ πίονος διαθερμαινομένου καὶ λευκοῦ
ἐόντος, γλυκαινόμενον ἀπὸ τῆς θέρμης τῆς ἀπὸ τῶν μητρέων, ἀποθλιβόμενον ἔρχεται εἰς τοὺς μαζούς. καὶ
εἰς τὰς μήτρας δὲ ὀλίγον ἔρχεται, διὰ τῶν αὐτέων φλεβῶν. τείνουσι γὰρ εἰς τοὺς μαζοὺς καὶ εἰς τὰς μή-
τρας, φλέβια ταῦτά τε καὶ παραπλήσια ἄλλα. καὶ ὁκόταν ἀφίκηται εἰς τὰς μήτρας τοῦ γάλακτος,
τὸ παιδίον ἐπ' αὐτοῦ ἐπαυρίσκεται ὀλίγον. οἱ δὲ μαζοὶ δεχόμενοι τὸ γάλα, αἴρονται πιμπλάμενοι.
καὶ ὁκόταν τέκῃ ἀρχῆς κινήσιος ὑπογενομένης, χωρέει τὸ γάλα ἐς τοὺς μαζοὺς τούτους, ἢν θηλάζῃ. ἔ-
χει γὰρ οὕτω. θηλαζομένοιν τοῖν μαζοῖν, εὐρυώτερα γίνεται τὰ φλέβια ἐς τοὺς μαζούς. εὐρυώτερα δὲ
γενόμενα, ἀπὸ τῆς κοιλίης ἕλκοντα τὸ πῖαρ, τοῖν μαζοῖν διαδιδόασι. καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀνὴρ ἢν λαγνεύῃ πολ-
λὰ εὐρυώτερα γινόμενα τὰ φλέβια, μᾶλλον ἐπάγει τὴν λαγνείην. ἔχει δὲ καὶ τόδε, ὧδε. ἡ τροφὴ καὶ ἡ
αὔξησις τῶν παιδίων γίνεται, ὁκόταν ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἴῃ τὰ ἀπὸ τῆς μητρός. καὶ ὅκως ἂν ἡ μήτηρ ἔχῃ, ὑ-
γιείης ἢ ἀσθενείης, ὧδε καὶ τὸ παιδίον ἔχει. ὥσπερ καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ φυόμενα τρέφεται ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ὅκως ἂν
ἡ γῆ ἔχῃ, οὕτω καὶ τὰ φυόμενα ἔχει ἐν τῇ γῇ. τό, τε γὰρ σπέρμα, ὁκόταν καταβληθῇ εἰς τὴν γῆν, ἰκμά-
δος τινὸς πίμπλαται ἀπ' αὐτῆς. ἔχει γὰρ ἐν αὐτῇ ἡ γῆ ἰκμάδα παντοίην, ὥστε τρέφειν τὰ φυόμε-
να. ἰκμάδος δὲ πλησθὲν τὸ σπέρμα, φυσᾶται καὶ οἰδέει, καὶ ἀναγκάζεται ὑπὸ τῆς ἰκμάδος συστρέφε-
σθαι ἡ δύναμις, ἥ ἐστι κουφοτάτη ἐν τῷ σπέρματι. συστραφεῖσα δὲ ἡ δύναμις ὑπὸ τοῦ πνεύματος,
καὶ τῆς ἰκμάδος φύλλα γενομένης, ῥήγνυσι τὸ σπέρμα, καὶ ἀνατέλλει πρῶτον ἔξω τὰ φύλλα. ἀνατεί-
λαντα δὲ, ὁκόταν μηκέτι δύνηται τρέφεσθαι τὰ φύλλα ὑπὸ τῆς ἰκμάδος τῆς ἐν τῷ σπέρματι ἐνεού-
σης, ῥήγνυταί τε ἐς τὸ κάτω τό, τε σπέρμα καὶ τὰ φύλλα. καὶ βιώμενον ὑπὸ τῶν φύλλων, μεθίησι τῆς
δυνάμιος ἐς τὸ κάτω, ἣ ἐν αὐτῷ ὑπολείπεται διὰ τὴν βαρύτητα. καὶ γίνονται ῥίζαι ἐκ τῶν φύλ-
λων διατεταμέναι. ὁκόταν δὲ κάτω βεβαίως ῥιζωθῇ τὸ φυτὸν, καὶ τὴν τροφὴν ἀπὸ τῆς γῆς ποιέη-
ται, τότε ἤδη ἠφάνισται πᾶν, καὶ ἀναλοῦται ἐς τὸ φυτὸν πλὴν τοῦ λεπυρίου, ὅτι στερεώτατόν ἐστιν,
αὖθις δὲ τὸ λεπύριον σαπὲν ἐν τῇ γῇ, ἄδηλον γίνεται χρόνῳ δὴ, καὶ ὀζοῦταί τινα τῶν φύλλων. ἐκ σπέρ-
ματος γοῦν ἅτε ἀφ' ὑγροῦ γενόμενον, τέως μὲν ἁπαλὸν ἔῃ καὶ ὑδαρὲς, εἰς αὔξησιν ὡρμημένον καὶ ἐς
τὸ κάτω καὶ ἐς τὸ ἄνω, οὐ δύναται τὸν καρπὸν ἐκβάλλειν. οὐ γάρ ἐστιν αὐτῷ δύναμις ἰσχυρὴ καὶ πιειρὰ
ἐξ ἧς τὸ σπέρμα συστραφήσεται. ὁκόταν δὲ στερεωθῇ μᾶλλον καὶ ῥιζωθῇ τὸ πεφυκὸς ὑπὸ χρόνου,
τότε ἤδη καὶ φλέβας ἴσχει εὐρείας, καὶ ἐς τὸ ἄνω καὶ ἐς τὸ κάτω. καὶ τότε δὴ ἐκ τῆς γῆς ἕλκεται,
οὐκέτι ὑδαρὲς, ἀλλὰ παχύτερον καὶ πιότερον καὶ πλεῖον. τὸ δὴ θερμαινόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἐκ-
ζεῖ ἐς τὰ ἄκρα, καὶ γίνεται καρπὸς, κατὰ τὸ ξυγγενὲς ἐξ ὁκοίου καὶ ἐγένετο. καὶ πολὺς ἐξ ὀλίγου
διὰ τόδε γίνεται, ὅτι ἕλκει ἕκαστον τῶν φυομένων ἐκ τῆς γῆς δύναμιν πλείονα, ἢ ἐξ οὗ ἐγένετο.
καὶ ἐκζεῖ οὐ κατὰ ἓν, ἀλλὰ κατὰ πολλά. ὁκόταν δὲ ὁ καρπὸς ἐκζέσῃ, τρέφεται ὑπὸ τοῦ φυομένου.
ἕλκον γὰρ τὸ φυόμενον ἀπὸ τῆς γῆς, τῷ καρπῷ ἐκδίδωσιν. ὁ δὲ ἥλιος πέσσει καὶ στερεοῖ τὸν καρ-
πὸν, τὸ ὑδαρέστερον πρὸς ἑωυτὸν ἕλκων ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ταῦτα μὲν εἴρηταί μοι, περὶ τῶν ἐκ σπέρ-
ματος φυομένων, ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος. τὰ δὲ ἐκ φυτευτηρίων, ἀπὸ δενδρέων δένδρεα γίνε-
ται, τρόπῳ τοιῷδε. τρῶμα ἴσχει ὁ κλάδος ἐν τῷ κατωτάτω πρὸς τὴν γῆν, ᾗ ἀπὸ τοῦ δένδρου ἐκλά-
σθη ὅθεν αἱ ῥίζαι ἀφίενται. τρόπῳ δὲ τοιούτῳ μεθίενται. ὁκόταν τὸ φυτὸν τὸ ἐν τῇ γῇ ἐνεὸν, ἰκμάδα λά-

βη ἀπὸ τῆς γῆς, οἰδέει καὶ πνεῦμα ἴσχει. τὸ δὲ ὑπὲρ τῆς γῆς, οὐδέπω. τὸ δὲ πνεῦμα καὶ ἡ ἰκμὰς συστρέψασα
ἐν τῷ κάτω τοῦ φυτοῦ τὴν δύναμιν, ὅση ἦν βαρυτάτη, ἔρρηξεν εἰς τὸ κάτω, καὶ γίνονται ἐξ αὐτοῦ ῥί-
ζαι ἁπαλαί. ὁκόταν δὲ ἐς τὸ κάτω λάβηται, τότε δὴ ἕλκει ἐκ τῆς ῥίζης ἰκμάδα, καὶ διαδίδωσι τῷ
ὑπὲρ γῆς ἐόντι. καὶ τότε δὴ αὖθις τὸ ἄνω οἰδέει καὶ πνεῦμα ἴσχει. καὶ ὅση δύναμις ἐν τῷ φυτῷ κούφης
ἔνεστι ξυστραφεῖσα. φύλλα γινομένη βλαστάνει, καὶ ἐς τὸ ἄνω ἤδη τὴν αὔξησιν ποιέεται, καὶ ἐς τὸ κάτω. οὕ-
τως ἐς τὸ ἐναντίον ξυμβαίνει ἤδη τῶν ἐκ τοῦ σπέρματος γινομένων, καὶ τῶν ἐκ τοῦ φυτευτηρίου ἀπὸ τοῦ βλα
στοῦ. πρότερον γὰρ ἐκ τοῦ σπέρματος τὸ φύλλον ἀνατέλλει. ἔπειτα αἱ ῥίζαι εἰς τὸ κάτω ἀφίενται. τὸ δὲ
δένδρον, ῥιζοῦται πρῶτον. ἔπειτα φυλλοῦται διὰ τόδε, ὅτι ἐν μὲν τῷ σπέρματι αὐτῷ, ἰκμάδος πλῆ-
θος ἔνεστι καὶ ἐν τῇ γῇ παντὶ ἐόντι, τροφὴ ἔνεστι τὸ πρῶτον τῷ φύλλῳ ἀρκέουσα, ὅθεν τὸ φύλλον θρέ-
ψεται, μέχρις ἂν ῥιζωθῇ. ἐν δὲ τῷ κλάδῳ οὐ γίνεται. οὐ γὰρ γίνεται ἐξ ἑτέρου ὅθεν τὸ φύλλον τὸ πρῶτον τρο
φὴν ἕξει. ἀλλ' αὐτὸς ὁ κλάδος ἐστὶν, ὥσπερ καὶ τὸ δένδρον ἔχει. καὶ τοῦτο ὑπὲρ γῆς ἐστι πολύ. ὥστε οὐκ
ἂν δύναιτο ὑπὲρ γῆς ἐὸν, ἰκμάδος πληθῆναι, εἰ μὴ ἐκ τοῦ κάτω μεγάλη τις δύναμις ἐλθοῦσα, τῷ
ἄνω ἐκδώσει τῆς ἰκμάδος. καὶ πρῶτον τὸ φυτευτήριον, ἀνάγκη ἐστὶν ἑωυτῷ τροφὴν ποιήσασθαι ἀπὸ τῆς
γῆς τῇσι ῥίζῃσι. ἔπειτα οὕτως ἀπὸ τῆς γῆς ἕλκον ἄνω ἀποδιδόναι, καὶ φύλλα ὁρμῆσαι εἰς βλαστόν τε
καὶ αὔξησιν. ὅταν δὲ αὔξηται τὸ φυτὸν, ὀζοῦται ὑπ' ἀνάγκης τοιῆσδε, ἣν ἐρέω. ὁκόταν ἰκμάδος αὐ-
τῷ πλεῖον προσγένηται ἐκ τῆς γῆς ἑλκομένης ὑπὸ τοῦ πλήθεος, ῥήγνυσιν, ᾗ ἂν πλείστη ἔῃ, καὶ ταύτῃ ὀ-
ζοῦται τὸ φυτόν. αὔξεται δὲ καὶ ἐς τὸ εὖρος, καὶ ἐς τὸ ἄνω, καὶ ἐς τὸ κάτω, διὰ τόδε. ὅτι τὸ κάτω τῆς γῆς, τοῦ
μὲν χειμῶνος, θερμόν ἐστι. τοῦ δὲ θέρεος, ψυχρόν. τοῦτο δὲ διὰ τόδε ἐστίν. ὅτι ἡ γῆ ἰκμαλέη ἐστὶν ἐν χει-
μῶνι ὑπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντος, καὶ πιέζεται ἐφ' ἑωυτῇ, ἅτε βαρυτέρης οὔσης τῆς
ἰκμάδος. πυκνοτέρη δέ ἐστιν ὑπὸ τούτου καὶ οὐκ ἔχει διαπνοὴν οὐδεμίην. οὐ γάρ ἔτι ἔνεστι τὸ ἀραιὸν
μέγα. καὶ διὰ τοῦτο τὸ κάτω τῆς γῆς τοῦ χειμῶνος θερμόν ἐστι. καὶ γὰρ ἡ κόπρος ἣν συνηγμένη μὲν εὐθερμο
τέρη ἐστὶν, ἢ ἀραιὴ ἐοῦσα, καὶ ἄλλως, τὰ μὲν ἰκμαλέα καὶ πεπιεσμένα, ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐκθερμαίνε-
ται, καὶ ἐν τάχει κάρτα ὑπὸ τῆς θερμασίης συγκαιόμενα σήπεται. οὐ γὰρ δίεισι τὸ πνεῦμα δι' αὐτῶν,
ἅτε πυκνῶν ἐόντων. ἢν δὲ ξηρὰ ἔῃ καὶ ἀραιῶς κείμενα, πολλῷ ἧσσον θερμαίνεται καὶ σήπεται. οὕτω
δὲ καὶ πυροὶ καὶ κριθαὶ νοτερὰ ἐόντα καὶ βεβρεγμένα, εὐθερμότερά ἐστιν, ἢ εἰ ξηρὰ εἴη καὶ ἀραιῶς κείμε
να. καὶ ἱμάτια συνδεδεμένα καὶ κατεσφηνωμένα ἰσχυρῶς δεινῶς, κατακαίεται ὑπὸ σφέων αὐτῶν, ὡς
ἐγὼ ἤδη εἶδον, ὥσπερ ὑπὸ πυρὸς ἐκκεκαυμένα. καὶ τἆλλα εἴ τις θέλοι ἐνθυμηθῆναι πάντα ὅσα πεπίεσ
ται ὑπὸ σφῶν αὐτῶν, θερμότερα εὑρήσει, ἢ τὰ ἀραιῶς κείμενα. οὐ γὰρ ἔχει ἀναπνέειν ψυχρὸν ὑπὸ
τῶν ἀνέμων. οὕτω δὲ καὶ τῆς γῆς τὸ κάτω πλείης ἐούσης καὶ αὐτῆς ὑφ' ἑωυτῆς πεπιεσμένης, ἅτε βαρείης
καὶ πυκνῆς ἐούσης ὑπὸ τῆς ἰκμάδος θερμαίνεται ἐν χειμῶνι. οὐ γάρ ἐστιν αὐτῆς διάπνοος οὐδεὶς τοῦ θερ-
μοῦ. ἀλλ' ὁκόταν πέσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸ ὕδωρ ἐς αὐτὴν, ὅταν ἀποπνέῃ ἐν τῇ γῇ ἀπ' αὐτοῦ, οὐ δίεισι
πρόσω, ἅτε πυκνῆς ἐούσης τῆς γῆς. ἀλλ' ἡ πνοὴ, ὀπίσω ἐς τὸ ὕδωρ ἔρχεται. καὶ διὰ τοῦτο αἱ πηγαὶ καὶ ἡ
θάλασσα θερμότεραί εἰσι τοῦ χειμῶνος, καὶ μείζους, ἢ τοῦ θέρεος. ὅτι ἀποπνέοντος τοῦ πνεύματος, ὀπί-
σω ἔρχεται ἐς τὸ ὕδωρ, ἅτε τῆς γῆς πυκνοτέρης ἐούσης, καὶ οὐ διείσης δι' αὐτῆς τὸ πνεῦμα. καὶ τὸ ὕδωρ πο-
λὺ ἐὸν, ἢν τύχῃ, τοῦτο δὲ ῥήγνυσι χωρέον. καὶ ὁδὸν οἱ αὐτῷ ποιέεται εὐρυτέρην, ἢ εἰ ὀλίγον εἴη. τὸ γὰρ ὕ-
δωρ ἐν τῇ γῇ οὐκ ἕστηκεν, ἀλλ' ἀεὶ χωρέει εἰς τὸ κάταντες. εἰ δὲ διίησι τοῦ χειμῶνος ἀπὸ τοῦ ὕδατος τὸ
πνεῦμα, ἡ γῆ δι' ἑωυτῆς, ἔλασσον τὸ ὕδωρ ἐχώρεεν ἐξ αὐτῆς. καὶ αἱ πηγαὶ οὐκ ἂν ἦσαν τοῦ χειμῶνος με
γάλαι. πάντα ταῦτα εἴρηταί μοι, ὅτι τῆς γῆς τὸ κάτω θερμότερον φαίνεται ἐὸν τοῦ χειμῶνος, ἢ τοῦ
θέρεος. νῦν δὲ θέλω εἰπεῖν ὅτι τοῦ θέρεος τὸ κάτω τῆς γῆς, ψυχρότερον φαίνεται ἐὸν ἢ τοῦ χειμῶνος. ἡ γῆ
τοῦ θέρεος, ἀραιή ἐστι καὶ κούφη, ἅτε τοῦ ἡλίου σφοδροτέρου προβάλλοντος καὶ ἕλκοντος ἀπ' αὐτῆς πρὸς
ἑωυτὸν τὰς ἰκμάδας. ἔχει δὲ ὕδωρ ἡ γῆ ἐν αὐτῇ ἀεὶ πλέον ἢ ἔλασσον. τὰ δὲ πνεύματα ἡμῖν ἐστι πάντα
ἀφ' ὕδατος. τούτου δὲ πέρι, ἐπιδείξω συμβάλλεσθαι, ὅτι οὕτως ἔχει. ἀπὸ γὰρ τῶν ποταμῶν πάντων, πνεύ-
ματα χωρέει ἑκάστοτε, καὶ τῶν νεφέων. τὰ δὲ νέφεα ἐστὶν ὕδωρ ξυνεχὲς ἐν ἀέρι, καὶ τότε δὴ ἡ γῆ ἀ-
ραιή ἐστι καὶ τοῦ φυτοῦ θέρεος. καὶ ὕδωρ ἐν αὐτῇ ἔχουσα. καὶ τὸ ὕδωρ ῥέει εἰς τὰ κατάντεα. χωρέον-
τος δὲ τοῦ ὕδατος, αἰεὶ ἀποπνέει αὐτόθεν ἕτερον ἐξ ἑτέρου πνεῦμα. τὸ δὲ ἀποπνέον διὰ τῆς γῆς ἔρχεται
κούφης καὶ ἀραιῆς ἐούσης, καὶ ψύχος τῇ γῇ ποιέει. καὶ αὐτὸ τὸ ὕδωρ συμψύχεται. ἔχει δὲ οὕτως. ὥσπερ
εἴ τις ἐν ἀσκῷ ὕδωρ ἐνεὸν ἀποπιέσειεν ἰσχυρῶς, καὶ παραπνοὴν τῷ ὕδατι ποιήσειεν, νύγματι βελό-
νης ἢ μικρῷ μήζονι, καὶ τὸν ἀσκὸν κρεμάσας αἰωροίη, οὐδὲν διὰ τοῦ τετρημένου πνεῦμα χωρήσει, ἀλλ' ὕδωρ.
οὐ γὰρ ἔχει εὐρυχωρίην ἢ ἀποπνεύσεται τὸ ὕδωρ. ὧδε δὴ ἔχει καὶ τοῦ χειμῶνος τῷ ὕδατι, ἐν τῇ γῇ. ἢν δὲ
τῷ ὕδατι ἐν τῷ ἀσκῷ τὴν εὐρυχωρίην ποιήσῃς, καὶ κρεμάσας αἰωροίης τὸν ἀσκὸν, πνεῦμα διαχωρήσει
διὰ τοῦ τετρημένου. εὐρυχωρίη γάρ ἐστι τῷ πνεύματι ἀπὸ τοῦ ὕδατος κινευμένου διαχωρέειν διὰ τοῦ ἀ-
σκοῦ. καὶ διὰ τοῦ τετρημένου τὸ πνεῦμα διὰ τόδε δίεισιν. ὧδε δὴ ἔχει καὶ τοῦ θέρεος ἐν τῇ γῇ, τῷ ὕ-
δατι. εὐρυχωρίη γάρ ἐστιν αὐτῷ, ἅτε τῆς γῆς ἀραιῆς ἐούσης, καὶ τοῦ ἡλίου ἕλκοντος ἀπ' αὐτῆς τῆς ἰκ-
μάδος πρὸς ἑωυτὸν, καὶ διίεισα τὸ πνεῦμα, ἅτε ψυχρὸν ἐὸν ἀπὸ τοῦ ὕδατος δι' αὐτῆς ἀραιῆς ἐούσης

καὶ κούφης

καὶ κούφης. διὰ τοῦτο ψυχρὸν ἐὸν αὐτῆς τὸ κάτω τοῦ θέρεος, καὶ τὸ ὕδωρ μᾶλλον τοῦ πνεύματος, τοῦ
ἐν τῇ γῇ ψυχροῦ ἐόντος, καὶ αὐτὸ ἀφίησιν ἐς ἑωυτὸ τὸ πνεῦμα καὶ ἐς τὴν γῆν. καὶ ἅμα τὸ ἀντλεό-
μενον ἐν τῷ φρέατι, ἀεὶ διακινέει τὸ πνεῦμα, ὥσπερ ῥιπίς. καὶ ποιέει αὐτὸ, ψύχος παρέχειν τῷ ὕδα-
τι. τὸ δὲ μὴ ἀντλεόμενον τοῦ ὕδατος τοῦ θέρεος, ἀλλ' ἑστηκὸς, πυκνὸν ἐὸν, οὐχ ὁμοίως δέχεται τὸ πνεῦ-
μα ἐς ἑωυτὸ ἀπὸ τῆς γῆς. οὐδ' ἐς τὴν γῆν ἀπ' ἑωυτοῦ ἀποδίδωσι. καὶ ἅμα ἀπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ἀέρος, οὐ
σκιδναμένου παρὰ τῷ φρέατι, ἀλλὰ στασίμου ἐόντος, θερμαίνεται πρῶτον αὐτοῦ τὸ ἐπιπολῆς. ἔ-
πειτα τὸ ἕτερον ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐς τὸ κάτω διαδίδωσι τὴν θερμασίην. καὶ διὰ τοῦτο τὸ μὴ ἀντλεόμε-
νον ὕδωρ τοῦ θέρεος, θερμότερόν ἐστι τοῦ ἀντλεομένου. αἵ τε πηγαὶ αἱ βαθεῖαι μάλα τοῦ θέρεος ἀεὶ ψυ-
χραί εἰσι. καὶ ἀρυσθὲν τὸ ὕδωρ, τοῦ χειμῶνος τῆς γῆς θερμῆς ἐούσης, ἐκ ταύτης τὸ μὲν παραυτίκα θερ-
μόν ἐστιν. ὅταν δὲ χρόνος διίῃ, ψυχρόν ἐστιν ὑπὸ τοῦ ἠέρος δηλονότι γινόμενον, ψυχροῦ ἐόντος. διαχε-
ροῦται γὰρ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, καὶ τὸ πνεῦμα δι' αὐτοῦ, διηθέῃ. καθάπερ καὶ τὸ ἀντλεόμενον ὕδωρ τοῦ θέ-
ρεος, ὁκόταν ἀρυσθῇ, ψυχρὸν αὐτίκα ἐστι. θερμὸν δὲ γίνεται διὰ τόδε. ὅτι τῆς γῆς ἀραιῆς ἐούσης, καὶ
πνεύματος ἐόντος ἐν αὐτῇ, ψύχεται. ὅταν δὲ ἀρυσθὲν ἔτι χρόνος ἐπιγένηται, στάσιμον γίνεται καὶ θερ-
μὸν ὁρᾶται. θερμαίνεται γὰρ ὑπὸ τοῦ ἠέρος, θερμοῦ ἐόντος. ὥσπερ καὶ τὸ μὴ ἀντλεόμενον ὕδωρ ἐν
τῷ φρέατι τοῦ θέρεος, διὰ τοῦτο θερμὸν γίνεται. ταῦτα μὲν ἐς τοῦτό μοι εἴρηται. ἀναλήψομαι δὲ αὖ-
θις, ὅτι τοῦ θέρεος τὸ κάτω τῆς γῆς ψυχρόν ἐστι. τοῦ δὲ χειμῶνος, θερμόν. τὸ δὲ ἄνω τῆς γῆς, τοὐναν-
τίον τούτου. καὶ δεῖ τῷ δένδρεϊ, μὴ δύο θερμὰ ὁμοῦ προσγίνεσθαι. μὴ δὲ δύο ψυχρὰ ὁμοῦ, ἢν μέλλῃ ὑ-
γιαίνειν. ἀλλ' ἢν μὲν ἐκ τοῦ ἄνωθεν προσγίνεται θερμὸν, ἐκ τοῦ κάτωθεν δεῖ, ψυχρὸν αὐτῷ προσγί-
νεσθαι. καὶ πάλιν. ἢν ἐκ τοῦ ἄνωθεν προσγένηται ψυχρὸν, ἐκ τοῦ κάτωθεν δεῖ θερμὸν αὐτῷ προσγί-
νεσθαι. αἵ τε ῥίζαι ὅταν ἑλκύσωσι, τῷ δένδρεϊ προσδιδοῦσι, καὶ τὸ δένδρον τῇσι ῥίζῃσι. καὶ γίνεται
οὕτω ταμιείη καὶ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ. ὥσπερ τῷ ἀνθρώπῳ ἐσιόντων ἐς τὴν κοιλίην σιτίων, ὅσα πεσ-
σόμενα θερμαίνει, δεῖ ψύξιν ἀποδίδοσθαι ἀπὸ τοῦ πότου. οὕτω καὶ τῷ δένδρεϊ δεῖ ἀνταποδίδοσθαι ἐκ
τοῦ κάτω πρὸς τὸ ἄνω. καὶ ἀνάπαλιν. καὶ αὔξεται τὸ δένδρον, καὶ ἐς τὸ ἄνω καὶ ἐς τὸ κάτω, διὰ τόδε. ὅτι
ἡ τροφή ἐστι καὶ ἐκ τοῦ κάτωθεν καὶ ἐκ τοῦ ἄνωθεν. καὶ ἕως μὲν ἂν ἁπαλὸν ᾖ σφόδρα, οὐ καρποφορεῖ. οὐ
γάρ ἐστιν αὐτῷ πείρα δύναμις, οὐδὲ παχείη, ἥτις ἐς καρπὸν ξυμβάλλεσθαι οἵη τέ ἐστιν. ὁκόταν δὲ
χρόνος ἐπιγένηται, τότε ἤδη ἐν αὐτῷ αἱ φλέβες εὐρεῖαι γινόμεναι, ποιεῦνται ἐν αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς πίει-
ραν καὶ παχεῖαν τὴν ῥύσιν. ὁ δὲ ἥλιος διαχέων αὐτὴν, ποιέει ἐκζεῖν ἅτε κούφην ἐοῦσαν ἐς τὰ ἄκρα καὶ
καρποῦσθαι. καὶ τὴν μὲν λεπτὴν ἰκμάδα, ἀπὸ τοῦ καρποῦ ἀποφορέει. τὴν δὲ παχείην, πέσσων ὁ ἥλιος
καὶ θερμαίνων γλυκαίνει. τὰ δὲ οὐ καρποφορέοντα τῶν δένδρεων, οὐκ ἔχει πῖαρ ἐν αὐτοῖσιν, ὅσον ἐς
τὸν καρπὸν ἐκδώσεται. τὸ δὲ πᾶν δένδρεον ὁκόταν ὑπὸ χρόνου στερεωθῇ, καὶ λάβηται ἐκ τοῦ κάτω
τῇσι ῥίζῃσιν, ἤδη βεβαίως πέπαυται αὐξόμενον πάντῃ. ὁκόσοισι δὲ ἐς δένδρεα ἀφ' ἑτέρων δενδρέων
ὀφθαλμοὶ ἐνετέθησαν, καὶ δένδρεα γινόμενα ἐν τοῖσι δένδρεσι, ζῇ καὶ καρποφορεῖ καρπὸν οὐχ ὅμοιον οἷ-
σιν ἐγκείμενά ἐστιν, τρόπῳ τοιῷδε τοῦτο γίνεται. ξυμβαίνει τῷ ὀφθαλμῷ, πρῶτον μὲν βλαστάνειν.
τροφὴν γὰρ εἶχε, πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ δενδρέου, ἀφ' οὗ ἀπηνέχθη. ἔπειτα ἐν ᾧ ἐτέθη. ὁκόταν δὲ βλα-
στήσῃ, οὕτως μεθίησιν ἐς τὸ δένδρεον ῥίζας ἀπ' αὐτοῦ λεπτάς. καὶ πρῶτον ἀπαυρίσκεται ἀπὸ τῆς ἰκ-
μάδος τῆς ἐν τῷ δενδρέῳ ἐνεούσης, ἐν ᾧ ἔγκειται. ἔπειτα χρόνου ἐγγινομένου, ἀφίησι ῥίζας ἐς τὴν
γῆν, διὰ τοῦ ἐν ᾧ ἐνετέθη. καὶ ἐπαυρίσκεται ἀπὸ τῆς γῆς ἕλκον τὴν ἰκμάδα. καὶ τροφὴ αὐτῷ ἐκεῖθεν
ἐστίν. ὥστε μὴ θαυμάζειν ἑτερόκαρπα εἶναι τὰ ἔνθετα τῶν δενδρέων. ζῇ γὰρ ἀπὸ τῆς γῆς. ταῦτά μοι εἴρη-
ται περὶ τῶν δενδρέων καὶ τῶν καρπῶν, διὰ τόδε. ὅτι οὐχ οἷόν τε ἦν μοι τὸν λόγον ἡμιτελέα κατα-
λιπεῖν. ἀναβήσομαι δ' αὖθις ὀπίσω οὗ εἵνεκά μοι λόγου τάδε ἀμφὶ τῶν δὲ εἴρηται. φημὶ γὰρ τὰ ἐν τῇ
γῇ φυόμενα, πάντα ζῆν ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἰκμάδος, καὶ ὅκως ἂν ἡ γῆ ἔχῃ ἰκμάδος ἐν ἑωυτῇ, οὕτω καὶ
τὰ φυόμενα ἔχειν. οὕτω καὶ τὸ παιδίον ζῇ ἀπὸ τῆς μητρὸς, ἐν τῇσι μήτρῃσι. καὶ ὅκως ἂν ἡ μήτηρ ὑγιείης ἔ-
χῃ, οὕτω καὶ τὸ παιδίον ἔχει. ἢν δέ τις βούληται ἐννοεῖν τὰ ῥηθέντα ἀμφὶ τούτων, ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος
εὑρήσει τὴν φύσιν πᾶσαν παραπλησίην ἐοῦσαν, τῶν τε ἐκ γῆς φυομένων, καὶ τῶν ἐξ ἀνθρώπων. καὶ ταῦ-
τα μοι ἐς τοῦτο εἴρηται. τὸ δὲ παιδίον ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐὸν, τὼ χεῖρε ἔχει πρὸς τοῖσι γένυσι. καὶ τὴν κε-
φαλὴν πλησίον τοῖν ποδοῖν. καὶ οὐκ ἔστιν ἀτρεκέη κρῖναι, οὐδ' ἂν ἴδῃς ἐν τῇσι μήτρῃσι τὸ παιδίον, πό-
τερον τὴν κεφαλὴν ἄνω ἔχει ἢ κάτω. ἐκ δὲ τοῦ ὀμφαλοῦ τεταμένοι εἰσὶν οἱ ὑμένες, ἀντέχοντες αὐ-
τό. νῦν δὲ ἐρῶ τὴν διάγνωσιν, ἣν ἔφην ἀποφανέειν ὀλίγῳ πρότερον, ὡς ἀνυστὸν ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ
ἐμφανέα ἐοῦσαν, παντὶ τῷ θέλοντι εἰδέναι τούτου πέρι. ὅτι ἥ τε γονὴ, ἐν ὑμένι ἐστί. καὶ κατὰ μέ-
σον αὐτῆς ὁ ὀμφαλός ἐστι. κἀκείνη πρῶτον τὴν πνοιὴν ἕλκει ἐς ἑωυτὴν, καὶ μεθίησιν ἔξω. καὶ
ἐκ τοῦ ὀμφαλοῦ ὑμένες εἰσὶ, καὶ τὴν ἄλλην φύσιν τοῦ παιδίου ἣν εἴρηκα, ὧδε ἔχουσαν εὑρή-
σεις πᾶσαν, μέχρις ἐς τέλος, ὅκως μοι ἐν τοῖσι λόγοισιν ἀποπέφανται, εἰ βούλεταί τις τοῖσιν
τεκμηρίοισιν, ὁκόσοισι μέλλω λέγειν, χρῆσθαι. εἰ γάρ τις ἐθέλει ᾠὰ εἴκοσιν ἢ καὶ πλείονα ὅκως
ἐκλεπίσηται, ὑποθεῖναι ἀλεκτορίσιν, εἴτε δυσὶν ἢ καὶ πλείοσι. καὶ ἑκάστης ἡμέρης ἀπὸ

τῆς δευτέρης ἀρξάμενος μέχρι τῆς ὑστάτης ἢ ἐκλέψει τὸ ὠὸν, ὑφαιρέων, καταγνύων, σκοπῶν, εὑ-
ρήσει ἔχοντα πάντα κατὰ τὸν ἐμὸν λόγον, ὡς χρὴ ὄρνιθος φύσιν ξυμβάλλειν ἀνθρώπου φύσει. ὅτι γὰρ
ὑμένες εἰσὶν ἐκ τοῦ ὀμφαλοῦ τεταμένοι, καὶ τἄλλα ὁπόσα εἴρηται περὶ τοῦ παιδίου, οὕτως ἔχοντα
ἐν τῷ ὠῷ τῷ ὀρνιθείῳ εὑρήσεις ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος. καίτοι ἤν τις μηδέπω εἶδε, θαυμάσει ἐν ὀρνιθείῳ ὠῷ
ἐνεόντα ὀμφαλόν. ἔχει δὲ ὧδε τάδε. καὶ ταῦτα δέ μοι ὧδε εἴρηται. ὁκόταν δὲ τῇ γυναικὶ ὁ τόκος πα-
ραγένηται, ξυμβαίνει τότε τῷ παιδίῳ κινεομένῳ, καὶ ἀσκαρίζοντι χερσί τε καὶ ποσὶ, ῥῆξαί τινα
τῶν ὑμένων τῶν ἔνδον. ῥαγέντος δὲ ἤδη ἑνὸς, καὶ οἱ ἄλλοι ἀκινδυνοτέρην δύναμιν ἔχουσι. καὶ ῥήγνυν-
ται πρῶτον μὲν, οἱ κείνου ἐχόμενοι. ἔπειτα ὁ ὕστατος. ὁκόταν δὲ ῥαγῶσιν οἱ ὑμένες, τότε λύεται ἀπὸ
τοῦ δεσμοῦ τὸ ἔμβρυον. καὶ χωρέει ἔξω κλονηθέν. οὐ γὰρ ἔτι ἔχει ἀσφαλέως τῶν ὑμένων προδόντων. οὐδὲ αἱ
μῆτραι δύνανται ἔτι τὸ παιδίον ἴσχειν, τῶν ὑμένων, ὡς ἔφην προδόντων, καὶ τούτων ἀπενεχθέντων.
προσλαμβάνονται γὰρ οἱ ὑμένες καὶ τῶν μητρέων, ὁκόταν ἀμφὶ τὸ παιδίον ἑλίσσονται οὐ πολ-
λῇ δυνάμει. ὁκόταν δὲ χωρέῃ τὸ παιδίον, βιῆται καὶ εὐρυνέει τὰς μήτρας ἐν τῇ διεξόδῳ, ἅτε ἁπα-
λὰς ἐούσας. χωρέει δὲ ἐπὶ κεφαλὴν, εἰ κατὰ φύσιν ἴῃ. βαρύτατα γάρ ἐστιν αὐτῷ, τὰ ἄνω ἐκ τοῦ ὀμ-
φαλοῦ σταθμεόμενα. ἐν δὲ τῇσι μήτρῃσιν ἐνεὸν, ἐγκρατὲς μᾶλλον γίνεται ἐκ τῶν ὑμένων τὴν καταῤῥή-
ξιν. ἅμα δ' ἑκάστῳ μηνὶ, ὅτε ὁ τόκος τῇ μητρὶ παραγίνεται. ἢν δὲ βίαιον πάθημα πάθῃ τὸ παι-
δίον, καὶ πρόσθεν τοῦ ὁρισμένου χρόνου ῥαγέντων τῶν ὑμένων ἐξέρχεται. καὶ ἢν ἡ τροφὴ πρόσθεν
λήξῃ ἀπὸ τῆς μητρὸς τῷ παιδίῳ, καὶ οὕτω πρόσθεν ὁ τόκος τῇ μητρὶ παραγίνεται. θᾶσσον δὲ δεκα-
μήνων ἐξέρχεται. ἀλλ' ὅσαι δὴ ἔδοξαν πλείονα χρόνον δεκαμήνων ἔχειν, ἤδη γὰρ τοῦτο πολλάκις
ἤκουσα, κεῖναι διελύθησαν τρόπῳ τοιῷδε, ὡς μέλλω φρέειν. ὁκόταν αἱ μῆτραι πνεῦμα λάβωσιν, ἐς
σφᾶς αὐτὰς ἀπὸ τῆς κοιλίης φῦσαν παρεχούσης καὶ ἐξαρθῶσι, γίνεται γὰρ τοῦτο, δοκέουσι δὴ
αἱ γυναῖκες, πρὸς σφᾶς ἔχειν τότε. καὶ ἢν καταμήνια μὴ χωρέοντα ξυστραφῇ ἐν τῇσι μήτρῃσι, καὶ
ᾖ χρονιώτερα, ἀεὶ διαῤῥέει ἐς τὰς μήτρας. ἔστι μὲν ὅτε ξὺν τῷ ἀπὸ τῆς κοιλίης πνεύματι. ἔστι δ' ὅτε
καὶ θερμαινόμενα. καὶ δὴ καὶ τότε ἐν γαστρὶ δοκέουσιν ἔχειν αἱ γυναῖκες, ἅτε τῶν καταμηνίων μὴ
χωρεόντων, καὶ τῶν μητρέων ἠρεμεόντων. εἶτα ἔστιν ὅτε τὰ καταμήνια ἐῤῥάγη αὐτόματα. ἢ ἑτέρων
ἐπικατελθόντων ἀπὸ τοῦ σώματος ἐς τὰς μήτρας καὶ κατενεγκάντων τὰ πρότερα, ἢ φῦσα ἐξῆλ-
θε, καὶ πολλοῖσιν ἤδη εὐθὺς μετὰ τὴν τῶν καταμηνίων κάθαρσιν αἱ μῆτραι ἔχανον, καὶ κατὰ τὸ αἰ-
δοῖον ἐστράφησαν, καὶ τηνικαῦτα μιχθεῖσαι ἀνδράσιν, ἔλαβον πρὸς σφᾶς τὸν γόνον, αὐθημερὸν, ἢ
ἅμα ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσιν. λογίζονται δὲ αἱ ἄπειροι τούτων τῶν λόγων καὶ τῶν πρηγμάτων καὶ κεῖνον
τὸν χρόνον ἐν γαστρὶ ἔχειν, ὅτε τὰ καταμήνια οὐκ ἐχώρεεν αὐτῇσι, καὶ αἱ μῆτραι ἠρεμέαι ἐτύγχανον.
ὅτι δὲ οὐκ ἔστι χρονιώτερον δεκαμήνων ἐν γαστρὶ ἔχειν, ἐγὼ φράσω. ἡ τροφὴ καὶ ἡ αὔξησις ἡ ἀπὸ τῆς
μητρὸς κατιοῦσα, οὐκ ἔτι ἀρκέουσα τῷ παιδίῳ ἐστὶν, ὁκόταν οἱ δεκαμῆνες παρέλθωσι καὶ τὸ ἔμβρυον
αὐξηθῇ. ἕλκει γὰρ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐς ἑωυτὸ τὸ γλυκύτατον, ἅμα δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ γάλακτος, ἐπαυ-
ρίσκεται ὀλίγον. ὁκόταν δ' αὐτῷ σπανιώτερα ταῦτα γένηται. καὶ ἁδρὸν ἔῃ τὸ παιδίον, ποθέον
πλείονα τῆς ὑπαρχούσης τροφῆς, ἀσκαρίζει καὶ τοὺς ὑμένας ῥήγνυσι. καὶ μᾶλλον τοῦτο πάσχουσιν αἱ
τῶν γυναικῶν πρωτοτόκοι. ἐπιλείπει γὰρ τοῖσι παιδίοισιν ἡ τροφὴ ἐς τὸ ἀρκέσαι, ἄχρις ἂν τῶν δε-
καμήνων. ἐπιλείπει δὲ διὰ τρόπον τοιόνδε. εἰσὶ τῶν γυναικῶν τινὲς, αἳ μὲν, ἀρκέοντα τὰ καταμή-
νια, καθαίρονται, αἳ δὲ, ἐλάσσονα. τοῦτο δὲ ἢν ἀεὶ γίνηται ἐν φύσει καὶ ἐν γένει, μητρῶον σφίν ἐστιν. αἱ
δὲ τὰ καταμήνια ὀλίγα μεθιεῖσαι, αὗται καὶ τοῖς παιδίοισι, τοῦ χρόνου τὸ ὕστατον, ὅταν ἤδη ἁ-
δρὸν ἔῃ, τὴν τροφὴν σπανιωτέρην παρέχουσαι, ποιέουσιν ἀσκαρίζειν, καὶ πρόσθεν τῶν δεκα-
μήνων ἐξελθεῖν. ὀλίγον γὰρ ἀπὸ τῶν νέων μητρῶν, χωρέει τὸ αἷμα. ὡς δὲ καὶ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξυμβαί-
νει, καὶ ἀγαλάκτους εἶναι ταύτας τὰς γυναῖκας, τὰς ὀλίγα τὰ καταμήνια μεθιείσας. ξηρότεραι
γὰρ καὶ πυκνοσαρκότεραί εἰσιν. τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ ὅτι ἐπιλειπούσης τῆς τροφῆς ἐξέρχεται τὸ ἔμ-
βρυον. ἢν μή τι αὐτῷ βίαιον πάθημα προσπέσῃ. καὶ ἱστόριον τόδε ἐστί. τὸ ὄρνεον γίνεται ἐκ τοῦ ὠοῦ τοῦ
χλωροῦ, τρόπῳ τοιῷδε. ἐπικαθεζομένης τῆς μητρὸς θερμαίνεται τὸ ὠόν. καὶ τὸ ἐν τῷ ὠῷ ἐνεὸν, ἀπὸ
τῆς μητρὸς κινέεται. θερμαινόμενον δὲ πνεῦμα ἴσχει τὸ ἐν τῷ ὠῷ ἐνεὸν, καὶ ἀντισπᾷ ἕτερον ψυχρὸν ἀπὸ
τοῦ ἠέρος, διὰ τοῦ ὠοῦ. τὸ γὰρ ὠὸν ἀραιόν ἐστιν οὕτως, ὡς πνοιὴν ἑλκομένην ἀρκέουσαν, διιέναι τῷ ἔν-
δον ἐόντι. καὶ αὔξεται τὸ ὄρνεον ἐν τῷ ὠῷ. καὶ διαρθροῦται τρόπῳ τῷ αὐτῷ τε καὶ παραπλησίῳ,
ὥσπερ καὶ τὸ παιδίον, ὥς μοι ἤδη καὶ πρότερον εἴρηται. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ χλωροῦ τοῦ ὠοῦ τὸ ὄρνεον.
τροφὴν δὲ καὶ αὔξησιν ἔχει, τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ ὠῷ. τοῦτο ἤδη πᾶσιν ἐμφανὲς ἐγένετο, ὁκόσοι προσέ-
σχον τὸν νόον. ὁκόταν δὲ ἐπιλείπῃ ἡ τροφὴ τῷ νεοσσῷ ἐκ τοῦ ὠοῦ, οὐκ ἔχον ἀρκέουσαν ἀφ' ἧς ζήσεται,
κινέεται ἰσχυρῶς ἐν τῷ ὠῷ, ζητέον τροφὴν πλείονα. καὶ οἱ ὑμένες περιῤῥήγνυνται. καὶ ὁκόταν ἡ
ὄρνις αἴσθηται τὸν νεοσσὸν κινηθέντα ἰσχυρῶς, κολάψασα ἐξέλεψεν. καὶ ταῦτα ξυμβαίνει γίνεσθαι,
ἐν εἴκοσιν ἡμέρῃσι. καὶ ἐμφανές ἐστιν, ὅτι ὧδε ἔχει. ὁκόταν γὰρ κολάψῃ τὸ ὄρνεον, ἔπι τοῖσι λεπυρίοι-
σι τοῦ ὠοῦ, ὑγρὸν ἔνεστιν οὐδὲν, ὅτι καὶ ἄξιον λόγου. ἐξαναλῶται γὰρ ἐς τὸν νεοσσὸν, οὕτω δὲ καὶ τὸ

παιδίον,

παιδίον, ὁκόταν αὐξηθῇ, οὐκέτι δύναται ἡ μήτηρ τροφὴν παρέχειν ἀρκέουσαν. ζητέον οὖν
πλείω τροφὴν τῆς παρεούσης τὸ ἔμβρυον, ἀσκαρίζον ῥήγνυσι τοὺς ὑμένας. καὶ λυθὲν τοῦ δεσμοῦ,
χωρέει ὁμοῦ ἔξω. καὶ ταῦτα γίνεται ἐν δέκα μησὶ τὸ μακρότατον. καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, καὶ
τοῖσι κτήνεσι καὶ τοῖσι θηρίοισιν, ὁ τόκος παραγίνεται ἐν χρόνῳ ᾧ ἕκαστον τίκτει οὐ μακρότερον.
ἑκάστῳ γὰρ τῶν ζώων ἀνάγκη ἐστὶ χρόνον εἶναι ἐν ᾧ ἡ τροφὴ, σπανιωτέρη ἔσται τῷ ἐμβρύῳ καὶ
ἐπιλείψει, καὶ ὁ τόκος παρέσται. καὶ τὰ μὲν ἐλάσσω τροφὴν ἐν τοῖσιν ἐμβρύοισιν ἔχοντα, θᾶσσον
τίκτει. τὰ δὲ πλείω, ὕστερον. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοῦτό μοι εἴρηται. τὸ δὲ παιδίον ὅταν περιῤῥαγῶσιν
οἱ ὑμένες, ἢν μὲν δὴ κρατήσῃ ἡ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ῥοπὴ, ἐῤῥηϊδίως τίκτει ἡ γυνὴ, ἢν δὲ πλάγιον ἢ ἐπὶ
πόδας χωρήσῃ, γίνεται γὰρ οὕτω πολλάκις, ἢν οὕτως ἡ ῥοπὴ τύχῃ, κωλυομένη ἢ ὑπὸ εὐρυχωρείης
τῶν μητρέων, ἢ καὶ ἢν ἡ μήτηρ ἐν τῇ ὠδῖνι μὴ ἡσυχάσῃ τὸ πρῶτον. κἢν οὕτω χωρέῃ, χαλεπῶς
τέξεται ἡ γυνή. πολλαὶ δὲ ἤδη ἢ αὐταὶ ὤλοντο, ἢ τὰ παιδία, ἢ ἅμα αἱ μητέρες, καὶ τὰ ἐν αὐτῇσιν.
ἐκ δὲ τῶν τικτουσῶν μάλιστα πονέουσιν αἱ πρωτοτόκοι, διὰ τὴν ἀπειρίην τῶν πόνων. καὶ πονέου-
σι μὲν πᾶν τὸ σῶμα. μάλιστα δὲ τὴν ὀσφὺν τε καὶ τὰ ἰσχία. διΐσταται γὰρ σφέων τὰ ἰσχία. αἱ δὲ
μᾶλλον ἔμπειροι τόκων, ἧσσον πονέουσι τῶν πρωτοτόκων. αἱ δὲ πολυτόκοι, πάνυ ἧσσον πονέουσι. ἢν
δὲ ἐπὶ κεφαλὴν ἴῃ τὸ ἔμβρυον, ἡ κεφαλὴ πρῶτον ἔξω χωρέει. ἔπειτα τ' ἄλλα μέλεα ἑπόμενα.
ὕστατος δὲ ὁ ὀμφαλός. ἐκ δὲ τοῦ ὀμφαλοῦ, τὸ χωρίον τεταγμένον ἐστί. μετὰ δὲ ταῦτα, ὕδρωψ ἔρχε-
ται αἱματώδης, ἀπό τε τῆς κεφαλῆς, καὶ τοῦ ἄλλου σώματος, ἀποκριθεὶς ὑπὸ βίης τε καὶ πόνου
καὶ θέρμης. καὶ ὁδὸν ἀφηγήσατο τῇ τῶν λοχίων καθάρσει. μετὰ δὲ τὴν ἔξοδον τοῦ ἰχῶρος, ἡ κάθαρ-
σις γίνεται, χρόνον τὸν πρόσθεν εἰρημένον, καὶ οἵ τε μαζοὶ καὶ τ' ἄλλα μέλεα ὁκόσα ὑγρότερά ἐστι
καταῤῥήγνυται τῶν γυναικῶν, ἥκιστα μὲν ἐν τῷ πρώτῳ τόκῳ. ἔπειτα δὲ, ὡς ἂν πλειόνων πει-
ρέωνται τόκων, ἔτι μᾶλλον. καταῤῥήγνυνται διακενουμένων τῶν φλεβῶν, ὑπὸ τῆς καθάρσιος
τῶν λοχίων. ταῦτα δέ μοι ἐς τοῦτο εἴρηται. δίδυμα δὲ γίνονται ἀφ' ἑνὸς λαγνεύματος, οὕτως. ἔ-
χουσιν αἱ μῆτραι κόλπους συχνοὺς καὶ καμπύλους. τοὺς μὲν τηλοτέρω, τοὺς δὲ πλησιαιτέρω τοῦ αἰδοίου.
καὶ τὰ πολύγονα τῶν ζώων, πλείους ἔχει κόλπους, τῶν ὀλίγα κυεόντων. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ πρό-
βατα, θηρία τε καὶ ὄρνεα. ὅταν δὲ ἡ γονὴ τύχῃ σχισθεῖσα εἰς δύο κόλπους ἀφικομένη, καὶ αἱ μῆτραι
δέξωνται τὴν γονὴν, οἱ κόλποι τε μὴ ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον χαλάσῃ, ἡ χωρισθεῖσα ἐν ἑκατέρῳ
κόλπῳ, ὑμενοῦται καὶ ζωοῦται τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ὥσπερ καὶ τὸ ἓν οὗ εἵνεκεν εἴπομεν. ὅτι δὲ ἀφ' ἑνὸς
λαγνεύματος, δίδυμα γίνεται, τεκμήριον τόδε, ἐστὶ κύων καὶ ὗς καὶ ἄλλα ζῶα, ὅσα ἀφ' ἑνὸς λαγνεύ-
ματος τίκτει καὶ δύο καὶ πλείονα, καὶ ἕκαστον τῶν ζώων ἐν τῇσι μήτρῃσιν, ἐν κόλπῳ καὶ ὑμένι
ἐστί. καὶ ταῦτα αὐτοὶ ὁρέομεν γινόμενα. καὶ ταῦτα τίκτει τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ πάντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον. ὧδε δὲ καὶ τῇ γυναικὶ ἀπὸ μιῆς μίξιος γινόμενα τὰ παιδία, ἑκάτερον ἐν κόλπῳ καὶ χορίῳ ἐστί.
καὶ τίκτει τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ ἀμφότερα, καὶ πρότερον θάτερον χωρέει ἔξω, καὶ τὸ χορίον αὐτοῦ. ὅτι
δὲ θῆλυ καὶ ἄρσεν δίδυμα γίνεται, φημὶ ἐν τῇ γυναικὶ καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ, καὶ ἐν παντὶ ζώῳ, ἑκά-
στῳ γονῆς ἐνὶ καὶ ἀσθενέστερον. καὶ ἰσχυρότερον. καὶ οὐκ ἐς ἅπαξ χωρέει ἡ γονὴ, ἀλλὰ καὶ ἐς δὶς
καὶ τρὶς ἀποβράσσεται. καὶ οὐκ ἀνυστὸν ἀνόμοιον εἶναι πᾶν ἰσχυρὸν, τό, τε πρόσθεν ἐξιὸν, καὶ τὸ, ὕ-
στερον. ἐς ὁκότερον ἂν τῶν κόλπων τύχῃ ἡ γονὴ παχυτέρη καὶ ἰσχυροτέρη ἐσιοῦσα, κεῖθι ἄρσεν γίνε-
ται. ἐς ὁκότερον δ' ἂν ὑγροτέρη καὶ ἀσθενεστέρη, κεῖθι θῆλυ γίνεται. ἢν δ' ἐς ἄμφω ἰσχυρὴ ἐσέλ-
θῃ, ἄμφω ἄρσενα γίνεται. ἢν δὲ ἀσθενὴς ἐς ἄμφω, ἄμφω θήλεα γίνεται. οὗτος ὁ λόγος ὧδε εἰρημέ-
νον ἅπας, τέλος ἔχει.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΣΑΡΚΩ͂Ν.

Ἐγὼ τὰ μέχρι τοῦ λόγου τούτου κοινῇσι γνώμῃσι χρέομαι ἑτέρων τε τῶν ἔμπροσθεν
ἀτὰρ καὶ ἐμεωυτοῦ. ἀναγκαίως γὰρ ἔχει κοινὴν ἀρχὴν ὑποθέσθαι τῇσι γνώμῃσι βου-
λόμενον ξυνθεῖναι τὸν λόγον τόνδε περὶ τῆς τέχνης τῆς ἰητρικῆς. περὶ δὲ τῶν με-
τεώρων, οὐ δὲ δέομαι λέγειν, ἢν μὴ τοσοῦτον ἐς ἄνθρωπον ἀποδείξω, καὶ τὰ ἄλλα
ζῶα, ὁκόσα ἔφυ καὶ ἐγένετο. καὶ ὅτι ψυχή ἐστιν. καὶ ὅτι τὸ ὑγιαίνειν. καὶ ὅτι τὸ κά-
μνειν. καὶ ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώπῳ κακὸν καὶ ἀγαθὸν, καὶ ὅθεν ἀποθνήσκει. νῦν δὲ ἀποφαίνομαι αὐτὸς
ἐμεωυτοῦ γνώμας. δοκέει δέ μοι ὃ καλέομεν θερμὸν, ἀθάνατόν τε εἶναι καὶ νοεῖν πάντα. καὶ ὁρῆν. καὶ
ἀκούειν. καὶ εἰδέναι πάντα καὶ τὰ ὄντα, καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι. τοῦτο οὖν τὸ πλεῖστον ὅτε ἐ-
ταράχθη πάντα ὑπεξεχώρησεν εἰς τὴν ἀνωτάτω περιφορὴν. καὶ ὀνομασθῆναι μοι αὐτὸ δοκέουσιν οἱ
παλαιοὶ αἰθέρα. ἡ δευτέρα μοῖρα κάτωθεν αὐτῇ καλέεται μὲν γῆ ψυχρὸν καὶ ξηρὸν καὶ πουλὺ κινοῦν.
καὶ ἐν τουτέῳ ἔνι δὴ πουλὺ τοῦ θερμοῦ. ἡ δὲ τρίτη μοῖρα, καὶ τοῦ ἠέρος τοῦ ἐγγυτάτω πρὸς τῇ γῇ ὑ-
γρότατόν τε καὶ παχύτατον. κυκλεομένων δὲ τουτέων ὅτε οὖν ἐταράχθη, ἀπελείφθη τοῦ θερμοῦ
πουλὺ ἐν τῇ γῇ ἄλλοθι. τὰ μὲν, μεγάλα. τὰ δὲ, ἐλάσσω. τὰ δὲ καὶ πάνυ σμικρὰ πλῆθος, πολλὰ, καὶ

τῷ χρόνῳ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ξηραινομένης τῆς γῆς. ταῦτα καταληφθέντα περὶ αὐτὰ, σηπεδόνας
ποιέει διὰ περὶ χιτῶνας. καὶ πολλῷ χρόνῳ θερμαινόμενον. ὁκόσον μὲν ἐτύγχανεν ἐκ τῆς γαίης σηπε-
δόνος λιπαρόν τε ἐὸν, καὶ ὀλίγιστον τοῦ ὑγροῦ ἔχον τάχιστα ἐξεκαύθη καὶ ἐγένετο ὀστέα. ὁκόσα δὲ ἐτύγ-
χανε κολλώδεα ἐόντα καὶ τοῦ ψυχροῦ μετέχοντα. ταῦτα δὲ θερμαινόμενα, οὐκ ἠδύνατο ἐκκαυ-
θῆναι. οὐδὲ μὴν τοῦ ὑγροῦ γενέσθαι διὰ τοῦτο, εἰδέην ἀλλοιοτέρην ἔλαβε τῶν ἄλλων, καὶ ἐγένετο
νεῦρα στερεά. οὐ δὲ γὰρ ἐνῆν τοῦ ψυχροῦ αὐτό. αἱ δὲ φλέβες τοῦ ψυχροῦ εἶχον πουλύ. καὶ τούτου τοῦ ψυ-
χροῦ τὸ μὲν περίξ, ὅσον κολλωδέστατον ἦν, ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἐξοπτηθὲν μῆνιγξ ἐγένετο. τὸ δὲ ψυχρὸν
ἐὸν κρατηθὲν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ, διελύθη καὶ ἐγένετο ὑγρὸν διὰ τοῦτο. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἡ
φάρυγξ καὶ ὁ στόμαχος καὶ ἡ γαστὴρ καὶ τὰ ἔντερα ἐς τὴν ἀρχὴν, κοῖλα ἐγένοντο. τοῦ γὰρ ψυχροῦ αἰεὶ
θερμαινομένου, τὸ μὲν περίξ ἐξωπτήθη ὅσον αὐτοῦ κολλῶδες ἦν, καὶ ἐγένετο χιτὼν ὁ περὶ αὐτὸν μῆνιγξ.
τὸ δὲ ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ. οὐ γὰρ ἦν ἐν αὐτῷ, οὔτε λιπαρὸν, οὔτε κολλῶδες πουλὺ διετάκη καὶ ἐγένετο
ὑγρόν. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἡ κύστις πουλὺ ψυχρὸν ἀπολειφθὲν τὸ περίξ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ θερ-
μοῦ θερμαινόμενον, διελύθη καὶ ἐγένετο ὑγρόν. οὐ γὰρ ἦν ἐν αὐτῷ οὔτε τοῦ λιπαροῦ, οὔτε τοῦ κολ-
λώδεος. ὅσα δὲ περὶ ἣν χιτὼν ἐγένετο. ἀτὰρ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅσα κοῖλα τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον. ὅκου
μὲν ἦν τοῦ κολλώδεος πλέον ἢ τοῦ λιπαροῦ, χιτὼν, μῆνιγξ ἐγένετο. ὅκου δὲ τοῦ λιπαροῦ πλέον ἢ τοῦ
κολλώδεος, ὀστέα ἐγένετο. ὡυτὸς δὲ λόγος καὶ τῶν ὀστέων. ὅκου μὲν μὴ ἐνῆν τοῦ κολλώδεος. τοῦ δὲ λιπα-
ροῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ, ἐξεκαίετο θᾶσσον διὰ τὸ λιπαρόν. καὶ ταῦτα τῶν ὀστέων καὶ σκληρότατα καὶ στρι-
φνότατα. ὅκου δὲ λιπαρὸν καὶ κολλῶδες παραπλήσια. ταῦτα δὲ τῶν ὀστέων, σηραγγώδεα. περὶ
μὲν τουτέων οὕτως. τὸ μὲν ψυχρὸν, πήγνυσιν. τὸ δὲ θερμὸν, διαχέει. οὐ δὲ τῷ πολλῷ καὶ ξηραίνει χρό-
νῳ. ὅκου δὲ τοῦ λιπαροῦ ξυνίῃ τι, τουτέοισι θᾶσσον ἐκκαίει καὶ ξηραίνει. ὅκου δὲ αὖ τὸ κολλῶδες ξυνίῃ
τῷ ψυχρῷ ἄνευ τοῦ λιπαροῦ οὐκ ἐθέλει ἐκκαίεσθαι, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ θερμαινόμενον πήγνυται. ὁ δὲ
ἐγκέφαλος, ἐστὶ μητρόπολις τοῦ ψυχροῦ καὶ τοῦ κολλώδεος. τὸ δὲ θερμὸν τοῦ λιπαροῦ μητρόπολις.
θερμαινόμενον γὰρ τὸ πρῶτον πάντων διαχεόμενον, λιπαρὸν γίνεται. καὶ διὰ τοῦτο ἐγκέφαλος,
ὅτι ὀλίγιστον ἔχει τοῦ λιπαροῦ, τοῦ δὲ κολλώδεος πλεῖστον, οὐ δύναται ἐκκαυθῆναι ὑπὸ τοῦ θερμοῦ.
ἀλλ' ἐν τῷ χρόνῳ χιτῶνα μήνιγγα παχείην ἔλαβεν. περὶ δὲ τὴν μήνιγγα ὀστέα ὁκόσον τὸ θερμὸν ἐκρά-
τησεν. καὶ ἐν ὅσοισι τοῦ λιπαροῦ ἐνῆν. καὶ ὁ μυελὸς ὁ καλεόμενος νωτιαῖος, καθήκει ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου.
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ὡυτῷ τοῦ λιπαροῦ ἢ τοῦ κολλώδεος πουλὺ, ὥσπερ καὶ τῷ ἐγκεφάλῳ. διὰ τοῦτο οὐκ
ἂν δικαίως καὶ αὐτὸ εἴη μυελὸς οὔνομα. οὐ γὰρ ὁμοίως τῷ ἄλλῳ μυελῷ ὡς ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν ὀστοῖσιν
ἐνῆ. μοῦνος γὰρ μήνιγγας ἔχει, ὁ δὲ ἄλλος οὐκ ἔχει. τεκμήρια δὲ τουτέων σαφέα, εἴ τις ἐθέλοι ὀπτᾶν
νευρώδεά τε καὶ κολλώδεα. καὶ τὰ ἄλλα δέ. τὰ μὲν ἄλλα, ταχὺ ὀπτᾶται. τὰ δὲ νευρώδεά τε καὶ κολλώ-
δεα, οὐκ ἐθέλει ὀπτᾶσθαι. ἐλάχιστον γὰρ ἔχει τοῦ λιπαροῦ. τὸ δὲ πιότατον καὶ λιπαρὸν τάχιστα ὀπτᾶ-
ται. τὰ δὲ σπλάγχνα, ὧδέ μοι δοκέει ξυστῆναι. περὶ μὲν οὖν τῶν φλεβῶν, εἴρηταί μοι πρότερον. ἡ δὲ
καρδίη, πουλὺ τοῦ κολλώδεος καὶ τοῦ ψυχροῦ ἔχει. καὶ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ θερμαινόμενον, κρέας ἐγένετο
σκληρὸν καὶ γλίσχρον. καὶ μῆνιγξ περὶ αὐτήν. καὶ ἐκοιλώθη, οὐχ ὥσπερ φλέβες. καὶ ἔστιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
τῆς φλεβὸς τῆς κοιλοτάτης. δύο γάρ εἰσι κοῖλαι φλέβες ἀπὸ τῆς καρδίης. τῇ μὲν οὔνομα ἀρτηρίη.
τῇ δὲ κοίλη φλέψ. πρὸς ᾗ ἡ καρδίη ἐστίν. καὶ πλεῖστον ἔχει τοῦ θερμοῦ ἡ ἀρτηρίη ἢ ἡ κοίλη φλέψ. καὶ
ταμιεύει τὸ πνεῦμα. πρὸς δὲ τούτοιν τοῖν φλεβοῖν ἄλλαι κατὰ τὸ σῶμα. ἡ δὲ κοιλοτάτη φλέψ πρὸς
ᾗ ἡ καρδίη διὰ τῆς κοιλίης ἁπάσης διήκει καὶ διὰ τῶν φρενῶν. καὶ σχίζεται ἐς ἑκάτερον τῶν νεφρῶν.
καὶ ἐπὶ τῇ ὀσφύϊ σχίζεται καὶ ἀΐσσει ἐπί τε τὰ ἄλλα, καὶ ἐς ἑκάτερον σκέλος. ἀτὰρ καὶ ἄνωθεν τῆς καρ-
δίης πρὸς τῷ αὐχένι. τὰ μὲν, ἐπὶ δεξιά. τὰ δ' ἐπ' ἀριστερά. καὶ τό τε ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἄγει, καὶ ἐν τοῖς
κροτάφοισι σχίζεται ἑκατέρη. ἔστι δὲ καὶ ἀριθμῷ εἰπεῖν τὰς φλέβας τὰς μεγίστας. ἐνὶ δὲ λόγῳ ἀπὸ
τῆς κοίλης φλεβὸς, καὶ ἀπὸ τῆς ἀρτηρίης ἄλλαι φλέβες ἐσχισμέναι εἰσὶ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα. κοιλό-
ταται δὲ αἱ πρὸς τῇ καρδίῃ καὶ τῷ αὐχένι καὶ τῇ κεφαλῇ. καὶ κάτωθεν τῆς καρδίης μέχρι τῶν ἰσχίων.
καὶ τὸ θερμὸν πλεῖστον ἔνι ἐν τῇσι φλεψὶν καὶ τῇ καρδίῃ. καὶ διὰ τοῦτο πνεῦμα ἡ καρδίη ἔχει θερμὴ ἐοῦ-
σα μάλιστα τῶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. ῥηΐδιον δὲ τοῦτο καταμαθεῖν, ὅτι θερμόν ἐστι τὸ πνεῦμα, ἡ καρδίη καὶ
αἱ κοῖλαι φλέβες κινέονται αἰεὶ καὶ τὸ θερμότατον πλεῖστον ἔνι ἐν τῇσι φλεψίν. καὶ διὰ τοῦτο πνεῦμα ἡ
καρδίη ἕλκει θερμὴ ἐοῦσα μάλιστα τῶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως γνῶναι. πῦρ εἴ τις θέλει
καίειν ἐν οἰκήματι ὁκόταν ἄνεμος μὴ ἐστὶν, φλὸξ κινέεται. τοτὲ μὲν, μᾶλλον. τοτὲ δὲ, ἧσσον. καὶ αὐχμὸς
καιόμενος τὸν αὐτὸν τρόπον κινέεται. τοτὲ μὲν, μᾶλλον. τοτὲ δὲ, ἧσσον ἀνέμου οὐδενὸς κινέοντος, ὅντι-
να καὶ ἡμεῖς οἷοί τε ἐσμὲν γινώσκειν πνέοντα. καὶ τροφή ἐστιν τῷ θερμῷ τὸ ψυχρόν. τὸ δὲ παιδίον ἐν τῇ
γαστρὶ συνέχοντα χείλεα μύζει ἐκ τῶν μητρέων τῆς μητρὸς, καὶ ἕλκει τήν τε τροφὴν, καὶ τὸ πνεῦμα τῇ
καρδίῃ εἴσω. τοῦτο γὰρ θερμότατόν ἐστιν ἐν τῷ παιδίῳ, ὅταν περ ἡ μήτηρ ἀναπνέῃ. τοῦτο δὲ καὶ τῷ
ἄλλῳ σώματι τὴν κίνησιν παρέχει τὸ θερμὸν, καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν. εἰ δέ τις ἐρωτοίη πῶς τοῦτο
οἶδέ τις, ὅτι ἐν τῇ μήτρῃ τὸ παιδίον ἕλκει καὶ μύζει. τάδε αὐτόν ἐστιν ἀποκρίνασθαι. κόπρον ἔχοντα

ἐν τοῖσιν ἐντέροισιν γίνεται καὶ ἀποπατέει ἐπειδὰν γένηται τάχιστα καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ
πρόβατα. καίτοι οὐκ ἂν εἶχε κόπρον εἰ μὴ ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἔμυζεν, οὐδ' ἂν θηλάζειν τὸν μαστὸν ἠπί-
στατο γενόμενον αὐτίκα μὴ καὶ ἐν τῇ μήτρῃ ἔμυζε. καὶ περὶ μὲν τῆς κινήσιος τῆς καρδίης καὶ τῶν
φλεβῶν οὕτως ἔχει. ὁ δὲ πνεύμων πρὸς τῇ καρδίῃ ἐγένετο ὧδε. τοῦ ὑγροῦ ὁκόσον ἦν κολλωδέστατον
ἡ καρδίη θερμαίνουσα, ταχὺ ἐξήρανεν, ὅκως περ ἀφρὸν, καὶ ἐποίησεν σηραγγῶδες, καὶ φλέβια πολ-
λὰ ἐν αὐτέῳ. διὰ δὲ τοῦτο ἐποίησεν τὰ φλεβία. ὁκόσον ἐν τῷ κολλώδει ἐνῆν ψυχρὸν τοῦτο μὲν ἀπὸ
τοῦ θερμοῦ διετάκη, καὶ ἐγένετο ὑγρόν. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ κολλώδεος, αὐτὸς ὁ χιτών. τὸ δὲ ἧπαρ ὧδε ξυ-
νέστη ξὺν τῷ θερμῷ πουλὺ τοῦ ὑγροῦ ἀποληφθὲν ἄνευ τοῦ κολλώδεος καὶ τοῦ λιπαροῦ, ἐκράτησε τὸ
ψυχρὸν τοῦ θερμοῦ καὶ ἐπάγη. τεκμήριον δέ μοι τόδε. ὁκόταν σφάξῃ τις ἱερεῖον. τέως μὲν ἂν θερμὸν
ᾖ, ὑγρόν ἐστιν τὸ αἷμα. ἐπειδὰν δὲ ψυχθῇ, ἐπάγη. ἢν δέ τις αὐτὸ τινάσσει, οὐ πήγνυται. αἱ γὰρ ἶνες
εἰσὶ ψυχραὶ καὶ κολλώδεες. ὁ δὲ σπλὴν συνέστη ὧδε. σὺν τῷ θερμῷ καὶ κολλώδει καὶ τοῦ θερμοῦ
πλεῖστον. τοῦ δὲ ψυχροῦ, ἐλάχιστον. τοσοῦτον μόνον, ὁκόσον πῆξαι τὸ κολλῶδες αὐτό. ὅ εἰσιν αἱ ἶνες αἱ
ἐνοῦσαι ἐν τῷ σπληνί. καὶ διὰ τὰς ἶνας ταύτας, μαλακός ἐστιν ὁ σπλὴν καὶ ἰνώδης. οἱ δὲ νεφροὶ,
ξυνέστησεν ὧδε. ὀλίγον τοῦ κολλώδεος. τοῦ θερμοῦ, ὀλίγον. τοῦ ψυχροῦ, πλεῖστον, καὶ ἐπάγη ὑπὸ
τούτου καὶ ἐγένετο σκληρότατον τὸ σπλάγχνον, καὶ ἥκιστα ἐρυθρὸν, ὅτι οὐ πουλὺ τοῦ θερμοῦ ξυνέστη.
ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῶν σαρκῶν. τὸ μὲν ψυχρὸν, ἔστησε καὶ ξυνέπηξε καὶ ἐποίησε σάρκα.
τὸ δὲ κολλῶδες, φλέβαι ἐγένοντο. ἐν δὲ τῇσι φλέψι ταύτῃσι τὸ ὑγρὸν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇσι φλε-
ψὶν, τῇσι μεγάλῃσιν. τὸ δὲ θερμὸν ἐν παντὶ τῷ σώματι, πλεῖστον δὲ τῷ σώματι. καὶ τοῦ ψυχροῦ
πουλὺ ἐν τῷ ὑγρῷ. τοσοῦτο δέ ἐστι τοῦ ψυχροῦ, ὁκόσον δύναται πῆξαι τὸ ὑγρόν. ἀλλὰ νενίκηται
ὥστε διακέχυται ὑπὸ τοῦ θερμοῦ. ἡ δὲ ἀπόδειξις τοῦ ὑγροῦ ὅτι θερμόν ἐστιν. εἴ τις ἐθέλοι τάμνειν
τοῦ ἀνθρώπου τοῦ σώματος, ὅκου ἐθέλοι, ῥεύσει τε αἷμα θερμόν. καὶ τέως μὲν ἂν θερμὸν ᾖ, ὑγρὸν
ἔσται. ἐπειδὰν δὲ ψυχθῇ, ὑπό τε τοῦ ἐνεόντος ψυχροῦ, καὶ τοῦ ἔξωθεν ἐγένετο δέρμα καὶ ὑμήν. καὶ
εἴ τις ἀφελὼν τοῦτο τὸ δέρμα, ἐάσειεν ὀλίγου χρόνου ὄψεται ἄλλο δέρμα γινόμενον. εἰ δέ τις τοῦτο
αἰεὶ ἀφαιρεῖ, ἄλλο δέρμα γίνοιτ' ἂν πρὸς τοῦ ψυχροῦ. τούτου δὲ εἵνεκα πλείω ἔλεξα τέως ἀποδείξω,
ὅτι τὸ ἔσχατον τοῦ σώματος πρὸς τοῦ ἠέρος ἀναγκαίως ἔχει δέρμα γενέσθαι ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ, καὶ
τῶν πνευμάτων προσβαλλόντων. τὰ δὲ ἄρθρα ὧδε ἐγένετο. ὅτε τὰ ὀστέα ξυνίστατο. ὁκόσα μὲν αὐ-
τέων λιπαρὰ ἦν, τάχιστα ἐξεκαύθη, ὥσπερ πρόσθεν λέλεκται ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁκόσον δ' αὐ-
τέων κολλῶδες ἦν, τοῦτο δὲ οὐκ ἠδύνατο ἐκκαυθῆναι, ἀλλὰ μεταξὺ ἀποληφθὲν τοῦ καιομένου ξηραι-
νομένου ὑπὸ τοῦ θερμοῦ νεῦρα καὶ σίαλον ἐγένετο. τὸ δὲ σίαλον, ὁκόσον τοῦ κολλώδεος ὑγρότατον
ἦν. τόδε θερμαινόμενον, παχύτερον ἐγένετο ὑγρὸν ἐόν. καὶ ἀπὸ τούτου σίαλον ἐγένετο. οἱ δὲ ὄνυχες,
ἀπὸ τουτέου ἐγένοντο τοῦ κολλώδεος. ἀπὸ γὰρ τῶν ὀστέων καὶ τῶν ἄρθρων αἰεὶ τὸ ὑγρότατον αὐτέου ἀπιὸν
κολλῶδες γίνεται ἀπὸ τοῦ θερμοῦ ξηραινόμενον καὶ ἐξαυαινόμενον θύραζε ὄνυχες. οἱ δὲ ὀδόντες ὕστε-
ρον γίνονται, διὰ τόδε. ἀπὸ τῶν ὀστέων τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖν γνάθοιν ἡ αὔξησις γίνεται τοῦ κολ-
λώδεος τοῦ λιπαροῦ. τὸ ἐνεὸν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ξηραινόμενον ἐκκαίεται. καὶ γίνεται ὀδόντες σκλη-
ρότεροι τῶν ἄλλων ὀστέων, ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ ψυχροῦ. καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ὀδόντες φύονται ἀπὸ τῆς διαί-
της ἐν τῇ μήτρῃ. καὶ ἐπὴν γένηται ἀπὸ τοῦ γάλακτος θηλάζοντι τῷ παιδίῳ. ἐπειδὰν δὲ οὗτοι ἐκπέ-
σωσιν ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ τῶν ποτῶν. ἐκπίπτουσι δὲ ἐπειδὰν ἑπτὰ ἔτεα ἔῃ τῆς πρώτης τροφῆς
ἔστι δὲ καὶ οἷς πρότερον ἢν ἀπὸ νοσερῆς τροφῆς φύσωσιν. τοῖς δὲ πλείστοισιν, ἐπειδὰν ἑπτὰ ἔτεα γέ-
νηται. οἱ δὲ μεταφύντες συγκαταγηράσκουσιν, ἢν μὴ ὑπὸ νόσου διαφθαρῶσι. διὰ δὲ τοῦτο φύον-
ται οἱ ὀδόντες ὕστερον τῶν ἄλλων. ἐν τῇ γνάθῳ φλέβες εἰσὶ, καὶ ἐν τῇ κάτω κοιλίῃ μούνοισιν τῶν
ὀστέων, αὗται τὴν τροφὴν παρέχουσι τῷ ὀστέῳ. τὰ δὲ ὀστέα, τοιαύτην αὔξησιν ὁποῖά περ ἐστιν. καὶ τὰ
ἄλλα δὲ πάντα, τοιαύτην ἀποδιδῶσιν αὔξησιν, ὁποῖα αὐτά ἐστιν. καὶ γὰρ αἱ φλέβες αἱ ἐκ τῆς
νηδύος τῶν ἐντέρων, εἰς ἃ συλλέγεται τὰ σιτία καὶ τὰ ποτὰ, ἐπειδὰν θερμανθῇ ταῦτα, ἕλκουσι
τὸ λεπτότατον καὶ τὸ ὑγρότατον. τὸ δὲ παχύτατον αὐτέου καταλείπεται, καὶ γίνεται κόπρος
ἐν τοῖσιν ἐντέροισι τοῖσι κάτω. τὸ δὲ λεπτότατον αἱ φλέβες ἕλκουσιν ἐκ τῆς νηδύος καὶ τῶν ἐντέ-
ρων τῶν ἄνωθεν τῆς νήστιος, θερμαινομένων τῶν σιτίων. ἐπὴν δὲ περήσῃ τὴν νῆστιν ἐς τὰ κάτω ἔντερα
ξυνεστράφη καὶ κόπρος ἐγένετο. ἡ δὲ τροφὴ ἐπειδὰν ἀφίκηται ἕκαστον τοιαύτην ἀπέδωκε τὴν εἰδέην
ἑκάστου ὁκοῖά περ ἦν. ἀρδόμενα γὰρ ὑπὸ τῆς τροφῆς αὔξεται ἕκαστα τὸ θερμόν, καὶ τὸ ψυχρόν,
καὶ τὸ κολλῶδες καὶ τὸ λιπαρόν, καὶ τὸ γλυκὺ, καὶ τὸ πικρόν, καὶ τὰ ὀστέα, καὶ τὰ ἄλλα ξύμπαν-
τα, ὁκόσα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἔνι. διὰ τοῦτο ὕστερον οἱ ὀδόντες φύονται. εἴρηται δέ μοι καὶ πρότερον
ὅτι μοῦναι τῶν ὀστέων αἱ γνάθοι φλέβας ἔχουσιν αὗται ἐν ἑωυτῇσι. καὶ διὰ τοῦτο τροφὴ ἕλκεται
πλέον ἢ ἐς τὰ ἄλλα ὀστέα. καὶ πλέονα τὴν τροφὴν ἔχοντα καὶ ἀθροωτέρην τὴν ἐπίρροιαν ἀπο-
τίκτει αὔξησιν αὐτὰ ἀφ' ἑαυτέων τοιαύτην, οἷά περ ἐστιν αὐτά, τέως ἄνπερ καὶ ἄνθρωπος οὖλος
αὐξάνηται. αὐξάνεται δὲ, ἐπὴν γένηται ἐπίδηλος. ἐπίδηλος δὲ μάλιστα γίνεται ἀπὸ ἑπτὰ ἐτέων

μέχρι τεσσαρεσκαιδεκαταῖος. καὶ ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ, οἵτε μέγιστοι τῶν ὀδόντων φύονται καὶ ἄλ-
λοι πάντες, ἐπὴν ἐκπέσωσιν, οἳ ἐγένοντο ἀπὸ τῆς τροφῆς τῆς ἐν τῇ μήτρῃ. αὐξάνεται δὲ καὶ ἐς τὴν τρί-
την ἑβδομάδα, ἐν ᾗ νεηνίσκος γίνεται μέχρι τεσσάρων καὶ πέντε ἑβδομάδων. καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ
δὲ ἑβδομάδι ὀδόντες φύονται δύο τοῖσι πολλοῖσι τῶν ἀνθρώπων, οὗτοι καλέονται σωφρονιστῆρες.
αἱ δὲ τρίχες φύονται ὧδε. ὀστέα εἰσὶ καὶ ἐγκέφαλος, ἀφ᾽ ὧν ἡ τοιαύτη αὔξησις, ὅτι τοῦ περὶ ξ κολ-
λώδεος, ὅπως περ τοῖσι νεύροισιν, καὶ τοῦ λιπαροῦ οὐκ ἔνεστιν. εἰ γὰρ ἐνῆν τοῦ λιπαροῦ, ἐξεκαίετο ἂν
ἐκ τοῦ θερμοῦ. τάχα δὲ θαυμάσειεν ἄν τις ὅτι καὶ ἐν τῇσι μασχάλῃσι καὶ ἐν τῷ ἐπιχίῳ τρίχες πολλαὶ
καὶ ἐν τῷ σώματι παντί εἰσιν. οὗτος λόγος περὶ τουτέου ὅπου τυγχάνει τοῦ σώματος τὸ κολλῶδες
ὄν, ἐνταῦθα αἱ τρίχες γίνονται ὑπὸ τοῦ θερμοῦ. ἀκούει δὲ διὰ τόδε, τὰ τρήματα τῶν οὐάτων προσή-
κει πρὸς ὀστέον σκληρόν τε καὶ ξηρὸν ὅμοιον λίθῳ. τοῦτο δὲ πέφυκε πρὸς ὀστέου κοίλωσις σηραγγώδης. 10
οἱ δὲ ψόφοι, ἀπερείδονται πρὸς τὸ σκληρόν. τὸ δὲ ὀστέον τὸ κοῖλον ἐπηχεῖ διὰ τοῦ σκληροῦ. τὸ δὲ δέρμα τὸ
πρὸς τῇ ἀκοῇ πρὸς τῷ ὀστέῳ τῷ σκληρῷ λεπτόν ἐστιν ὥσπερ ἀράχνιον ξηρότατον τοῦ ἄλλου δέρματος.
τεκμήρια δὲ πολλά, ὅτι ξηρότατον ἠχεῖ μάλιστα. ὅταν δὲ μέγιστον ἠχήσηται μάλιστα ἀκούωμεν. καὶ εἰ-
σί τινες, οἳ ἔλεξαν φύσιν ξυγγράφοντες, ὅτι ὁ ἐγκέφαλός ἐστιν ὁ ἠχέων. τοῦτο δὲ οὐκ ἂν γένηται. αὐ-
τός τε γὰρ ὁ ἐγκέφαλος ὑγρός ἐστιν καὶ μῆνιγξ περὶ αὐτόν ἐστιν ὑγρὴ καὶ παχείη. καὶ περὶ τὴν μή-
νιγγα ὀστέα. οὐδὲν οὖν τῶν ὑγρῶν ἠχεῖ, ἀλλὰ ξηρά. τὰ δὲ ἠχέοντα, ἀκοὴν ποιεῖ. ὀσφραίνεται δ᾽ ὁ ἐγ-
κέφαλος ὑγρὸς ἐὼν τῶν ξηρῶν αὐτὸς ἕλκων τὴν ὀδμὴν ξὺν τῷ ἠέρι διὰ τῶν βρογχίων ξηρῶν ἐόν-
των. προήκει γὰρ ὁ ἐγκέφαλος τῆς ῥινὸς ἐς τὰ κοῖλα. καὶ ταύτῃ αὐτῷ οὐκ ἔστιν ἐπίπροσθεν ὀστέων
οὐδέν, ἀλλὰ χόνδριον μαλακὸν ὅκως περ σπόγγος, οὔτε κρέας, οὔτε ὀστέον. καὶ ὅταν μὲν ξηρὰ ᾖ τὰ κοῖ-
λα τῆς ῥινός, ὀσμᾶσθαι τῶν ξηροτέρων αὐτὸς ἑωυτοῦ ἀκριβέστερός ἐστιν, ὕδατος γὰρ οὐκ ὀδμᾶται. 20
ὑγρότερον γάρ ἐστι τοῦ ἐγκεφάλου ἐὰν μὴ σαπῇ. σηπόμενον γὰρ τὸ ὕδωρ, παχύτερον γίνεται καὶ τὰ
ἄλλα πάντα. ὁκόταν δὲ ὑγρανθέωσιν αἱ ῥῖνες οὐ δύνανται ὀσφραίνεσθαι. οὐ γὰρ τὸν ἠέρα ἕλκει αὐ-
τὸς πρὸς ἑωυτόν. ταύτῃ δὲ καὶ ὅταν ἀποτήκῃ ὁ ἐγκέφαλος, πλεῖστον αὐτὸς ἀφ᾽ ἑωυτοῦ ἐς τὴν ὑπε-
ρῴην καὶ τὴν φάρυγγα, καὶ τὸν πνεύμονα, καὶ ἐς τὴν ἄλλην κοιλίην. γινώσκουσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ φα-
σὶ καταῤῥέειν ἐκ τῆς κεφαλῆς. καταῤῥέει δὲ καὶ ἐς τὸ ἄλλο σῶμα. καὶ ἔστι τρόπῳ τῷ θερμῷ. ὁρῇ δὲ
διὰ τοῦτο, ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου τῆς μήνιγγος φλὲψ καθήκει ἐς τὸν ὀφθαλμὸν διὰ τοῦ ὀστέου ἑκατέρου.
διὰ ταύταιν ταῖν φλεβοῖν ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου διηθέεται τὸ λεπτότατον τοῦ κολλωδεστάτου. καὶ
διὰ τοῦτο αὐτὸ περὶ αὐτὸ δέρμα ποιέει τοιοῦτον, οἷόν περ περὶ αὐτό ἐστι τὸ διαφανὲς τοῦ ὀφθαλμοῦ
τῷ πρὸς τοῦ ἠέρος πρὸς ὃ προσβάλλει τὰ πνεύματα, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ὥσπερ περὶ τοῦ ἄλλου
δέρματος ἔλεξα. πολλὰ δὲ ταῦτ᾽ ἐστὶ τὰ δέρματα πρὸ τοῦ ὁρέοντος διαφανέα. ἐοικεν περ αὐτῷ ἐστιν, 30
τούτῳ γὰρ τῷ διαφανεῖ ἀνταυγέει τὸ φῶς καὶ τὰ λαμπρὰ πάντα. τουτέῳ οὖν ὁρῇ τῷ ἀνταυγέον-
τι. ὅτι δὲ μὴ λαμπρόν ἐστι μὴ δὲ ἀνταυγεῖ, τουτέῳ οὐχ ὁρῇ. τὸ δὲ ἄλλο τὸ περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λευκὸν
κρέας ἐστίν. ἡ δὲ κόρη καλεομένη τοῦ ὀφθαλμοῦ, μέλαν φαίνεται διὰ τοῦτο, ὅτι ἐν βάθει ἐστίν. καὶ χι-
τῶνες περὶ αὐτὸ εἰσὶ μέλανες. χιτῶνα δὲ καλεόμεν, τὸ ἐνεὸν ὥσπερ δέρμα. ἔστι δὲ οὐ μέλαν ὄψει, ἀλ-
λὰ λευκὸν διαφανές. τὸ δὲ ὑγρόν, κολλῶδες. πολλάκις γὰρ ὀπώπαμεν ἐπὶ συῤῥαγέντος ὀφθαλ-
μοῦ δεξιὸν ὑγρὸν κολλῶδες. κἢν μὲν ᾖ ἔτι θερμόν, ὑγρόν ἐστιν. ἐπειδὰν δὲ ψυχθῇ, ἐγένετο ξηρόν, ὥσ-
περ λιβανωτὸς διαφανὴς καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν θηρίων ὅμοιόν ἐστι. τὸν δὲ ὀφθαλμὸν ἀνιᾷ πᾶν
ὅτι ἂν ἐμπέσῃ καὶ τὰ πνεύματα προσβάλλοντα καὶ τὰ ἄλλα ὅσα λαμπρότερα ἢ κατ᾽ αὐτόν ἐστι.
καὶ ἢν τις ἐνκείσει διὰ τόδε, ὅτι ὁ μάχροιά ἐστιν. ὥσπερ τὸ στόμα καὶ ἡ γλῶσσα, καὶ ἡ ἄλλη κοιλίη,
ἔνυγρά ἐστιν. διαλέγεται δὲ διὰ τὸ πνεῦμα ἕλκων εἴσω πᾶν τὸ σῶμα. τὸ πλεῖστον δὲ ἐς τὰ κοῖλα αὐ- 40
τὸς ἑωυτῷ. αὐτὸ δὲ θύραζε τὸ θεόμενον διὰ τὸν κενὸν ψόφον ποιέει. ἡ κεφαλὴ γὰρ ἐπηχεῖ. ἡ δὲ γλῶσ-
σα, ἀρθροῖ προσβάλλουσα ἐν τῷ φάρυγγι ἀποφράσσουσα καὶ προσβάλλουσα πρὸς τὴν ὑπερῴην
καὶ πρὸς τοὺς ὀδόντας ποιέει σαφηνίζειν. ἢν δὲ μὴ ἡ γλῶσσα ἀρθροῖ προσβάλλουσα ἑκάστοτε, οὐκ ἂν
σαφέως διαλέγοιτο, ἀλλ᾽ ἢ ἕκαστα φύσει τὰ μονόφωνα. τεκμήριον δέ ἐστι τουτέῳ, οἱ κωφοὶ οἱ ἐκ γε-
νεῆς, οὐκ ἐπίστανται διαλέγεσθαι. ἀλλὰ τὰ μονόφωνα μοῦνον φωνέουσιν. οὐδ᾽ εἴ τις τὸ πνεῦμα ἐκ-
πνεύσας πειρῷτο διαλέγεσθαι. δῆλον δὲ τόδε. οἱ ἄνθρωποι ὁκόταν βούλωνται μέγα φωνῆσαι, ἕλ-
κοντες τὸ πνεῦμα τὸ ἔξω, ὠθέουσι θύραζε, καὶ φθέγγονται μέγα ὡς ἂν τέχῃ τὸ πνεῦμα. ἔπειτα δέ, κα-
ταμαραίνεται τὸ φθέγμα. καὶ οἱ κιθαρῳδοί, ὁκόταν δέῃ αὐτοῖς μακροφωνέειν, ἐπ᾽ ἄκρον ἑλκύσαν-
τες τὸ πνεῦμα ἔσω πουλὺ ἐκτείνουσι τὴν ἐκφοράν, καὶ φωνοῦσι καὶ φθέγγονται μέγα ὡς ἂν τέχωσιν
τῷ πνεύματι. ἐπὴν δὲ τὸ πνεῦμα ἐπιλίπῃ, καταπαύονται. τουτέοισι δῆλον ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ 50
φθεγγόμενον. εἶδον δὲ ἤδη οἱ σφάξαντες ἑωυτούς, ἀπέταμον τὸν φάρυγγα παντάπασιν. οὗτοι, ζῶσι
μέν. φθέγγονται δὲ οὐδέν, εἰ μή τις συλλάβῃ τὸν φάρυγγα. οὗτοι δὲ φθέγγονται. δῆλον δὲ καὶ τοῦτο, ὅ-
τι τὸ πνεῦμα οὐ δύναται διατετμημένου τοῦ λάρυγγος ἕλκειν ἔσω ἐς τὰ κοῖλα, ἀλλὰ κατὰ τὸ δια-
τετμημένον, ἐκπνέει. οὕτως ἔχει περὶ φωνῆς ἴσως καὶ διαλέξιος. ὁ δὲ αἰών ἐστι τοῦ ἀνθρώπου, ἑπταή-
μερος.

μέρος. πρῶτον μὲν ἐπὴν ἐς τὰς ἡμέρας ἔλθῃ ὁ γόνος ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἔχει ὁκόσα περ ἔστιν ἔχειν τοῦ σώματος. τοῦτο δέ τις ἂν θαυμάσειεν, ὅκως ἐγὼ οἶδα. πολλὰ δὲ εἶδον τρόπῳ τοιῷδε. αἱ ἑταῖραι αἱ δημόσιαι αἵ τινες αὐτέων πεπείρηνται πολλάκις ὁκόταν παρὰ ἄνδρα ἔλθῃ, γινώσκουσιν ὁκόταν λάβωσιν ἐν γαστρὶ, κἄπειτ᾽ ἐνδιαφθείρουσιν. ἐπειδὰν δὲ ἤδη διαφθαρῇ, ἐκπίπτει ὥσπερ σάρξ. ταύτην τὴν σάρκα ἐς ὕδωρ ἐμβαλὼν σκεπτόμενος ἐν τῷ ὕδατι εὑρήσεις ἔχειν πάντα μέλεα. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὰς χώρας. καὶ τὰ οὔατα. καὶ τὰ γυῖα. καὶ τῶν χειρῶν οἱ δάκτυλοι. καὶ τὰ σκέλεα. καὶ οἱ πόδες καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν. καὶ τὸ αἰδοῖον. καὶ τὸ ἄλλο πᾶν σῶμα δῆλον. εὔδηλον δὲ καὶ ὅταν λάβῃ ἐς γαστέρα τῇσιν ἐπισταμένῃσιν, αὐτίκα ἔφριξεν. καὶ θέρμη καὶ βρυγμὸς καὶ σπασμὸς ἔχει. καὶ τὸ ἄρθρον καὶ τὸ σῶμα πᾶν. καὶ τὴν ὑστέρην ὄκνος. καὶ ὁκόσαι καθαραί εἰσι, τοῦτο πάσχουσιν. ὁκόσαι δὲ πάσχουσι παχεῖαι καὶ βλεννώδεις, οὐ γινώσκουσι τουτέων τῶν γυναικῶν πολλαί. ἤδε μοι ἔδειξαν, κατὰ τοῦτο δὴ καὶ ἐπίσταμαι εἰδέναι. δῆλον δὲ τόδε ὅτι ἑπτὰ ἡμέρας ὁ αἰών. εἴ τις ἐθέλει ἑπτὰ ἡμέρας φαγέειν ἢ πιέειν μηδὲν. οἱ μὲν πολλοὶ ἀποθνήσκουσιν ἐν αὐτῇσιν. εἰσὶ δέ τινες, καὶ οἳ ὑπερβάλλουσιν. ἀποθνήσκουσι δ᾽ ὅμως. εἰσὶ δέ τινες οἳ καὶ ἐπείσθησαν ὥστε μὴ ἀποκαρτερῆσαι, ἀλλὰ φαγέειν τε καὶ πιέειν. ἀλλ᾽ ἡ κοιλίη, οὐκέτι καταδέχεται. ἡ γὰρ νῆστις, συνεφύη ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσιν. ἀλλὰ θνήσκουσιν καὶ οὗτοι. ἔστι δὲ καὶ τόδε τεκμήρασθαι. τὸ παιδίον ἑπτάμηνον γόνον γινόμενον, λόγῳ γεγένηται καὶ ζῇ καὶ λόγον ἔχει τοιοῦτον. καὶ ἀριθμὸν ἀτρεκέα ἐς τὰς ἑβδομάδας. ὀκτάμηνον δὲ γινόμενον, οὐδὲν βιοῖ πώποτε. ἐννέα δὲ μηνῶν καὶ δέκα ἡμερέων γόνος γίγνεται καὶ ζῇ. καὶ ἔχει τὸν ἀριθμὸν ἀτρεκέα ἐς τὰς ἑβδομάδας. τέσσαρες δεκάδες ἑβδομάδων ἡμέραι εἰσὶν, διηκόσιαι ἑβδομήκοντα. ἐς δὲ τὴν δεκάδα τῶν ἑβδομάδων, ἑβδομήκοντα ἡμέραι. ἔχει δὲ, καὶ τὸ ἑπτάμηνον γενόμενον, τρεῖς δεκάδας ἑβδομάδων. ἐς δὲ τὴν δεκάδα ἑκάστην ἑβδομήκοντα ἡμέραι. τρεῖς δεκάδες δὲ ἑβδομάδων αἱ σύμπασαι δέκα καὶ διηκόσιαι. καὶ αἱ νοῦσοι οὕτω τοῖς ἀνθρώποις ὀξύταται γίνονται, ἡμερέων παρελθουσέων ἐν τῇσιν ἀνακρίνονται. καὶ ἀπέθανεν ἢ ὑγιέες ἐγένοντο. καὶ τριταῖαι ἐν δεκαημέρῃσιν ἐν μιᾷ ἑβδομάδι καὶ ἥμισυ ἑβδομάδος. καὶ τεταρταῖαι ἐν δυσὶν ἑβδομάσιν. καὶ αἱ πεμπταῖαι, ἐν δυοῖν δεούσαις εἴκοσιν ἡμέρῃσιν. δυοῖν τε ἑβδομάδοιν καὶ ἥμισυ ἑβδομάδος. αἱ δὲ ἄλλαι νοῦσοι οὐκ ἔχουσι διάγνωσιν ἐν ὁκόσῳ ὑγιέες ἔσονται ἀποφαίνεσθαι. οὕτω δὲ καὶ τὰ ἕλκεα τὰ μεγάλα τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τὰ ἐν τῷ ἄλλῳ σώματι, τεταρταῖα φλεγμαίνειν ἄρχεται. ἐν ἑπτὰ δὲ καθίστανται φλεγμήναντα, καὶ ἐν τεσσαρεσκαίδεκα, δυοῖν δεούσῃσιν. ἢν δέ τις ἀνάγκως θεραπεύει καὶ μὴ καταστῇ. ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ τὰ ἐν τῇσι κεφαλῇσι μεγάλα ἕλκεα, ἀποθνήσκουσιν οἱ ἄνθρωποι. θαυμάσειε δ᾽ ἄν τις καὶ τοῦτο ὅς τις ἄπειρος ἢ εἰ ἑπτάμηνον γίνεται παιδίον. ἐγὼ μὲν οἶδα αὐτὸ ὦπται καὶ συχνά. εἰ δέ τις βούλεται καὶ τοῦτο ἐλέγξαι, ῥηΐδιον πρὸς τὰς ἀκεστρίδας αἳ παρεισι τῇσι τικτούσῃσι ἐλθὼν πυθέσθω. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο τεκμήριον. τοὺς ὀδόντας οἱ παῖδες ἑπτὰ ἐτέων διελθόντων πληροῦσι. καὶ ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν. ἔστι δὲ λόγῳ καὶ ἀριθμῷ ἀτρεκέως δεκάδες ἑβδομάδων ἑξήκοντα καὶ τριηκόσιαι. τῆς δὲ φύσιος τὴν ἀνάγκην, διότι ἐν ἑπτὰ τουτέων ἕκαστα διοικεῖται, ἐγὼ φράσω ἐν ἄλλοισιν.

ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ἙΠΤΑΜΗΝΟΥ.

Γίνονται δὲ ἑπτάμηνοι γίνονται, ἐκ τῶν ἑκατὸν ἡμερέων, καὶ ὀγδοήκοντα, καὶ δύο, καὶ προσόντος μορίου. ἢν γὰρ τοῦ πρώτου λογίσῃ μηνὸς πεντεκαίδεκα ἡμέρας. τῶν δὲ πέντε μηνῶν. ρμ΄. καὶ. ζ΄. καὶ ἥμισυ ἡμέρας. ἢν γὰρ ἑξήκοντα μιῆς δεούσης ἡμέρης ἐστὶ ταῦτα δύο μῆνες ἐκτελοῦνται. οὕτως οὖν τούτων ἐόντων, ἐς τὸν ἕβδομον μῆνα περιγίνονται ἡμέραι πλεῖον ἢ εἴκοσιν, ἥμισυ τοῦ ἐνιαυτοῦ. καὶ τῆς ἡμέρης τοῦ μορίου τῷ μέρει προσῶ γινομένω.

Ὁκόταν ἐς τὴν ἀρχὴν τῆς τελειώσιος ἔλθῃ ταύτην, ἁδρυνομένου τοῦ ἐμβρύου, καὶ τὴν ἰσχὺν πουλὺ ἐπιδιδόντος ἐν τῇ τελειώσει μᾶλλον, ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις χρόνοις. οἱ ὑμένες ἐν οἷς τὴν ἀρχὴν ἐτράφη. ὥσπερ καὶ τῶν ἀσταχύων, ὁπότ᾽ ἐξεχάλασαν πρόσθεν ἀναγκαζόμενοι, ἢ τελείως ἐξαδρυνθῆναι τὸν καρπὸν, τὰ μὲν ἰσχυρότατα καὶ ἁδρότατα τῶν ἐμβρύων βιησάμενα, καὶ διαρρήξαντα τοὺς ὑμένας, ἠνάγκασε τὸν τόκον γενέσθαι. καὶ τὰ μὲν πλεῖστα τουτέων ἀπώλλοντο. μικρὰ γὰρ ὄντα, τῇ μεταβολῇ μέζονι χρέονται τῶν ἄλλων. καὶ τὴν τεσσαρακονθήμερον κακοπάθειαν ἀναγκάζονται κακοπαθεῖν, ἐξελθόντα ἐκ τῆς μήτρης. καὶ τῶν δεκαμήνων πολλὰ ἀποκτείνει. ἔστι δὲ ἃ τούτων τῶν ἑπταμήνων καὶ περιγίνονται ἐκ πολλῶν, ὀλίγα. ὅτι ὁ λόγος καὶ ὁ χρόνος ἐς ὃν ἐτράφη ἐν τῇ μήτρῃ κατέστησεν. ὥστε μετέχειν πάντων, ὧν περ καὶ τὰ τελεώτατα μετέχει. καὶ μάλιστα περιγινόμενα. καὶ ἐξήλλαξε τῆς μητρὸς πρόσθεν κυούσης, ἅτε ἐν τῷ ὀγδόῳ μηνὶ νενοσημένα. τούτοις γὰρ τοῖς πόνοις ἢν ἐπιγίνωνται, ὥστ᾽ εἰς τοὐμφανὲς ἐλθεῖν τὸ παιδίον, ἀδύνατον περιγενέσθαι, διὰ τὰς πάθας τὰς προειρημένας ἃς ἐγώ φημι τὰ ὀκταμήνους ἀποκτείνειν. πολλοὺς δὲ

καὶ τῶν δεκαμήνων. Τὰ δὲ πολλὰ τῶν ἐμβρύων τῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡλικίῃ τῇ ἑπταμήνῳ, ὅταν οἱ ὑμένες χαλῶσι, μετεχώρησαν ἐς τὸ ὕπειξαν, καὶ ἐνταῦθα τὴν τροφὴν ποιέεται. τὰς μὲν τεσσαράκοντα ἡμέρας τὰς πρώτας πονοῦνται, τὰ μὲν, μᾶλλον, τὰ δὲ, ἧσσον. διὰ δὲ τὴν μεταβολὴν τὴν ἐκ τῶν χωρίων τῶν θρεψάντων, μετεβάλλετο. καὶ αὐτίκα τοῦ ὀμφαλοῦ ἔσπασε καὶ μετεχώρησε. καὶ διὰ τῆς μητρὸς τοὺς πόνους. οἱ γὰρ ὑμένες τεινόμενοι καὶ ὁ ὀμφαλὸς σπασθεὶς ὀδύνας ποιέει τῇ μητρί. καὶ τὸ ἔμβρυον ἐκ τοῦ παλαιοῦ συνδέσμου ἐκλυθὲν, βαρύτερον γίνεται. πολλαὶ δὲ τῶν γυναικῶν, καὶ ἐπιπυρεταίνουσι τούτων γινομένων, αἱ δὲ καὶ ἀπόλλυνται σὺν τοῖς ἐμβρύοις. χρῶνται δὲ πᾶσαι ἐν ὀλίγῳ περὶ τούτου. Φασὶ δὲ τοὺς ὀγδόους τῶν μηνῶν, καὶ χαλεπώτατα φέρειν τὰς γαστέρας, ὀρθῶς λέγουσαι. ἔστι δὲ ὄγδοος μὴν, οὐ μόνον ὁ χρόνος οὗτος, ἀλλὰ καὶ ἡμέρας πρόσεισι ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς, καὶ τοῦ ἐννάτου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ. ἀλλὰ τὰς ἡμέρας οὐχ ὁμοίως, οὔτε λέγουσιν, οὔτε γινώσκουσιν αἱ γυναῖκες. πλανῶνται γὰρ διὰ τὸ μήτε κατὰ ταὐτὸ γίνεσθαι. ἀλλ' ὅτε μὲν, ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς, πλέονας ἡμέρας προσγίνεσθαι, ἐς τὰς τεσσαράκοντα. ὅτε δὲ, ἀπὸ τοῦ ἐννάτου. τότε γὰρ ἀνάγκη γίνεσθαι, ὅκως ἂν τύχῃ ἡ γυνὴ ἐν γαστρὶ λαβοῦσα, τοῦ μηνός τε καὶ τοῦ χρόνου. ὁ δὲ μὴν ὁ ὄγδοος ἀναμφισβήτητός ἐστι. κατὰ τοῦτον γὰρ γίνεται, ὥστε δυσκείτως ἔχειν κατ' ἐμὲ καὶ τὸ μέρος ἐν τοῖς ἐνδεκάμησι, μὴ ἐστιν. ὥστε τοῦτον οὐ μνημονευτὸν εἶναι. χρὴ δὲ οὐκ ἀπιστεῖν ταῖς γυναιξὶ περὶ τῶν τόκων. λέγουσι γὰρ πάντα, καὶ αἰεὶ λέγουσι, καὶ αἰεὶ ἐρέουσιν. οὐ γὰρ ἂν πεισθείησαν οὔτ' ἔργῳ, οὔτε λόγῳ. ἀλλ' ὅ, τι γνῶναι ἐν τοῖσι σώμασιν αὐτέων γινόμενον. τὰς δὲ βουλομένας ἄλλο λέγειν ἔξεστιν. αἱ δὲ κρίνουσαι, καὶ τὰ νικητήρια διδοῦσαι περὶ αὐτέου τοῦ λόγου, αἰεὶ ἐρέουσι, καὶ φήσουσι τίκτειν καὶ ἑπτάμηνα. καὶ ὀκτάμηνα. καὶ ἐννεάμηνα. καὶ δεκάμηνα καὶ τούτων τὰ ὀκτάμηνα οὐ περιγίνεσθαι. φήσουσι δὲ καὶ τοὺς τρωσμοὺς πλείστους ἐν τῇ πρώτῃ τεσσαρακοντάδι γίνεσθαι. καὶ τ' ἄλλα τὰ κατὰ γεγραμμένα ἐν τῇσι τεσσαρακοντάσι, καὶ ἐν τοῖσι μησὶν ἑκάστοισιν. ὅταν δὲ τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ περιραγέωσιν οἱ ὑμένες, καὶ τὸ ἔμβρυον μεταχωρήσῃ, ὑπέλαβον οἱ πόνοι οἱ περὶ τὸν μῆνα τὸν ὄγδοον γενεαλογούμενοι, καὶ περὶ τὴν ἕκτην τεσσαρακοντάδα. τούτου δὲ τοῦ χρόνου παρελθόντος ὁπόσους μέλλει εὖ εἶναι, αἱ φλεγμοναὶ ἐλύθησαν καὶ τοῦ ἐμβρύου, καὶ τῆς μητρὸς, ὥστε γαστὴρ μαλαχθῇ, καὶ ὁ ὄγκος ὑποκαταβῇ, ἀπὸ τῶν ὑποχονδρίων, καὶ τῶν κενεώνων, εἰς τὰ κάτω χωρία ἐς εὐρεπίην τὴν ἐπὶ τοὺς τόκους τροπὴν, καὶ τὴν ἑβδόμην τεσσαρακοντάδα ἐντεῦθεν ἐστὶ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου τὰ ἔμβρυα. τὰ γὰρ χωρία αὐτοῖς μαλθακὰ καὶ αἱ μετακινήσιες αὐτοῖς εὐπετέστεραι γίνονται καὶ πυκνότεραι. καὶ διὰ ταῦτα κατέστη πρὸς τὸν τόκον εὐλυπώτερα, καὶ πάσης τῆς τεσσαρακοντάδος. ταύτας αἱ γυναῖκες φέρουσι τὰς τελευταίας ἡμέρας εὐπετέστερον τὰς γαστέρας, ἐς ἂν ἁρμόσῃ τὸ ἔμβρυον στρέφεσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα, αἵ τε ὠδῖνες εἰσὶ καὶ οἱ πόνοι ἐπίκεινται, ἐς ἂν ἐλευθερωθῇ τοῦ παιδίου καὶ τοῦ ὑστέρου. Ὅσαι δὲ τῶν γυναικῶν ἔτεκον πολλὰ παιδία, καί τι αὐτέων ἐγένετο χωλὸν, ἢ τυφλὸν, ἢ ἄλλό τι κακὸν ἔχον, φήσουσιν ἐπὶ τῶν τουτέων τοῦ παιδίου τὸν ὄγδοον μῆνα, χαλεπώτερον διαγαγεῖν, ἢ ἐφ' ὧν ἔτεκεν, οὐδὲν κακὸν ἐχόντων. τὸ γὰρ ἔμβρυον τὸ πηρωθὲν, ἐν τῷ ὀγδόῳ μηνὶ ἰσχυρῶς ἐνόσησεν, ὥστε καὶ ἀπόστασιν ἐποίησεν ἡ νοῦσος. ὡς καὶ τοῖς ἀνδράσιν αἱ ἰσχυραὶ νόσοι ἐποίησαν. ὅσα δ' ἂν τῶν ἐμβρύων ἐν ἄλλῳ χρόνῳ ἰσχυρῶς νοσήσῃ, ἀπόλλυται πρόσθεν, ἢ αὐτέῳ ἀπόστασιν γενέσθαι. ὅσα δ' ἂν τῶν ὀκταμήνων ἐμβρύων μὴ σφόδρα νοσήσῃ, ἀλλὰ κατὰ ἔντι ἐκ τῆς μεθόδου κακοπαθήσῃ, τὰς μὲν τεσσαράκοντα ἡμέρας διετέλεσεν ἐν ἀσθενείῃ. τὰ δὲ πλεῖστα, ἐν τῇ μήτρῃ, διὰ τὰς ἀνάγκας τὰς προειρημένας, ἐγένοντο δὲ ὑγιαίνοντα. ὅ τι δ' ἂν γένηται ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις ταύταις, ἀδύνατον περιγίνεσθαι. νοσέοντι γὰρ αὐτέῳ ἔτι ἐν τῇ μήτρῃ, ἐπιγίνονται αἱ μεταβολαὶ καὶ αἱ κακοπάθειαι, μετὰ τὸν τόκον. ὅ τι δ' ἂν ἀπονοσήσαν ἐν τῇ μήτρῃ, ἐς τὸν ἔννατον μῆνα ἔλθῃ, καὶ ἐν τουτέῳ τῷ μηνὶ γένηται, περιγίνηται. περιγίνεται μὲν οὐκ ἔλασσον ἢ ἑπτάμηνα. ὀλίγα δὲ καὶ τουτέων ἐκτρέφεται. οὔτε γὰρ τὴν παχύτητα ἴσχει, ἣν περ τὰ τελέως τὰ ἔχουσιν, οὔτε πόνοι οἱ ἐν τῇ μήτρῃ, οὐ πάλαι πεπονημένοι εἰσὶν αὐτέοις, ὥστε λεπτὸν γενέσθαι. σωθείη δ' ἂν μάλιστα, εἰ τοῦ ἐννάτου μηνὸς γένοιτο ἐν ἐξόδῳ. ἰσχυρότερον δ' ἂν γένοιτο, καὶ πλεῖστον ἀπέχον τῶν νούσων, τῶν τοῖς ὀκταμήνοις γινομένων. καὶ γὰρ τὰ ἐν ἑπτὰ τεσσαρακοντάσι τικτόμενα, τὰ δεκάμηνα καλεόμενα, διὰ ταῦτα μάλιστα ἐκτρέφεται, ὅτι ἰσχυρότατά ἐστι καὶ πλεῖστον ἀπέχει τῶν γινομένων παιδίων τοῦ χρόνου ἐν ᾧ ἐκακοπάθησε τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας τὰς νοσουμένας, περὶ τὸν μῆνα τὸν ὄγδοον. σαφηνίζει δὲ περὶ τῶν νοσημάτων καὶ παθημάτων τῶν τοῖς ὀκταμήνοις γινομένων. καὶ τὰ ἐννεάμηνα λεπτὰ τικτόμενα κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου ἐγεγόνει κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, ἐκ νόσων κακοπαθίης ἀφιγμένοισιν, οὐχ ὥσπερ τὰ ἑπτάμηνα τίκτεται σεσαρκωμένα. καὶ τὸ πάχος ἔχοντα εὐτραφέως. ἄνοσα διατετελεκότα, οὐ χρόνον ἐν τῇ μήτρῃ διεφόρεῖτο. Ταῖς δὲ γυναιξὶν αἱ συλλήψιες τῶν ἐμβρύων. καὶ οἱ τρωσμοί τε καὶ οἱ τόκοι ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ περ αἵ τε νοῦσοι, καὶ αἱ ὑγίειαι, καὶ οἱ θάνατοι κρίνονται τοῖς σύμπασιν ἀνθρώποισιν ταῦτα δὲ πάντα, τὰ μὲν, καθ' ἡμέρας. τὰ δὲ, κα-

τὰ μῆνα ἐπισημαίνει. τὰ δὲ, κατὰ τεσσαρακοντάδας ἡμερῶν. τὰ δὲ, κατ᾽ ἐνιαυτόν. ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς
χρόνοισι τουτέοισιν ἔνεστι πρὸς ἕκαστον πολλὰ μὲν, ξυμφέροντα, πολλὰ δὲ, πολέμια. ἐκ μὲν οὖν τῶν συμ-
φερόντων, αἵτε ὑγίειαι γίνονται, καὶ αἱ αὐξήσιες. ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων, αἵ τε νοῦσοι καὶ οἱ θάνατοι. αἱ μὲν οὖν ἡμέ-
ραι ἐπίσημοί ταί εἰσιν ἐν τοῖς πλείστοις, αἵτε πρῶται καὶ ἑβδομαῖαι. πολλαὶ μὲν, περὶ νούσων,
πολλαὶ δὲ, καὶ τοῖς ἐμβρύοις. φθισμοί τε γὰρ γίνονται καὶ οἱ πλεῖστοι ταύταις ταῖς ἡμέραις. ὀνομάζεται δὲ
τὰ τηλικαῦτα, ἐκρύσιες ἀλλ᾽ οὐ φθισμοί. αἱ δ᾽ ἄλλαι ἡμέραι ὅσαι ἐντὸς τῶν τεσσαράκοντα, ἐπίσημοι
μὲν, ἧσσον. πολλαὶ δὲ, κρίνουσιν. ἐν δὲ τοῖς μησὶ ταῦτα τε καὶ ἐν τῇ ἡμέρῃ γινόμενα ἔνεστι κατὰ λόγον.
καὶ καταμήνια γυναιξὶ ταῖς ὑγιαινούσαις φαίνονται καθ᾽ ἕκαστον τῶν μηνῶν, ὡς ἔχοντος τοῦ μηνὸς ἰδί-
ην δύναμιν ἐν τοῖς σώμασιν. ἐξ ὧν δὴ καὶ οἱ ἕβδομοι μῆνες ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, τὰ ἔμβρυα εἰς
τὴν ἀρχὴν καθιστᾶσι τῆς τελειώσεως. τοῖσι δὲ παιδίοις ἑπταμήνοισιν ἐοῦσι, καὶ ἄλλα διαφέροντα γί-
νονται ἐν τοῖς σώμασι, καὶ οἱ ὀδόντες φαίνεσθαι ἄρχονται ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ κει-
σίμων. ἣν περ ἴσως καὶ τοῖς δέ τις συγχρέοιτο, ὁκοίας ἔλεξα, ἱστορίας τε ἕνεκα εἰρήσθω. σκοπεῖν
γὰρ χρὴ τὸν μέλλοντα ἰητρὸν ὀρθῶς στοχάζεσθαι τῆς τῶν καμνόντων σωτηρίας. θεωροῦντα μὲν, περὶ τὰς
πάσας. τῶν δὲ ἀρτίων, τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην, καὶ τὴν ὀγδόην εἰκοστὴν, καὶ τεσσαρακοστὴν καὶ δευτέρην.
οὗτος γὰρ ὁ ὅρος τίθεται τῷ τῆς ἁρμονίης λόγῳ πρός τινων. καὶ ὁ ἀρτιφυής τε καὶ τέλειος ἀριθμός. δι᾽ ἣν
δὲ αἰτίην, μακρότερον ἂν εἴη ἐπὶ τοῦ παρόντος διεξελθεῖν. θεωρεῖν δὲ χρὴ οὕτως, τριάσι τε καὶ τετράσι.
ταῖς μὲν τριάσι συνηγμέναις ἁπάσαις. ταῖς δὲ τετράσι. δύο μὲν, παρὰ δύο συνημμέναις. δύο δὲ, πα-
ρὰ δύο συνεζευγμέναις. αἱ δὲ τεσσαρακοντάδες, πρῶτον μὲν κρίνουσιν ἐπὶ τῶν ἐμβρύων. ὅ, τι δ᾽ ἂν ὑ-
περβάλλῃ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας τὰς πρώτας, ἐκφεύγει τοὺς φθισμοὺς ἐπὶ πάντας γινομένους.
πλέονες γὰρ γίνονται ἐν τῇ πρώτῃ τεσσαρακοντάδι φθισμοὶ, ἢ ἐν ταῖς ἄλλαις ἐούσαις. τοῦ δὲ τοῦ χρόνου πα-
ρελθόντος, ἰσχυρότερά ἐστι τὰ ἔμβρυα, καὶ διακρίνεται καθ᾽ ἕκαστα τῶν μελέων τὸ σῶμα. καὶ τῶν μὲν ἀρσένων,
σφόδρα διάδηλα γίνεται πάντα. τὰ δὲ θήλεα, ἐς τοῦτον τὸν χρόνον, σάρκες φαίνονται ἀποφύσιας μοῦ-
νον ἔχουσαι. πλείονα γὰρ χρόνον τὰ ὅμοια ἐν τῷ ὁμοίῳ ὅμοιόν ἐστι, καὶ κρίνεται βραδύτερον, διὰ τὴν συνή-
θειάν τε καὶ φιλότητα. καίτοι τάγε ἄλλα ὅταν χωρισθῶσι τῆς μήτρης αἱ θυγατέρες τῶν κούρων, θᾶσσον
ἡβῶσι, καὶ φρονέουσι, καὶ γηράσκουσι διὰ τὴν ἀσθενείην τε τῶν σωμάτων, καὶ τὴν δίαιταν. ἄλλη δὲ τεσσαρακον-
τὰς, ἐν ᾗ περὶ τὸν ὄγδοον μῆνα τὰ ἔμβρυα ἐν τῇ μήτρῃ νοσεῖ, περὶ ὧν ὁ λόγος λέγεται ὧδε σύμπας. τρίτη
δὲ, ἐν ᾗ τὰ παιδία ὅταν γένηται καὶ κακοπαθήσαντα, ἢν περιφύγῃ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἐφά-
νη ἰσχύοντα δῆτα μᾶλλον καὶ φρονέοντα. καὶ γὰρ τὰς αὐτὰς ὁρᾷ σαφέστερον καὶ τὸν ψόφον ἀκούει πρό-
σθεν μὴ δυνάμενα, ὡς ἐπίδοσιν ἔχοντος τοῦ χρόνου τούτου κατὰ τὰ ἄλλα, καὶ κατὰ τὴν φρόνησιν τὴν
διὰ τοῦ σώματος. τὸ μὲν γὰρ ἴδιον φρόνημα δῆλόν ἐστιν ἐνὸν ἐν τῷ σώματι, ἔν γε τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ. ἔν τε
γὰρ τοῖς ὕπνοισιν ἐοῦσιν εὐθέως ἐπὴν γένωνται, γελῶντα φαίνεται τὰ παιδία καὶ κλαίοντα. ἐγρηγορό-
τα τε αὐτόματα, εὐθέως γελᾷ τε καὶ κλαίει, πρόσθεν ἢ τεσσαράκοντα ἡμέραι γενοίατο. οὐδὲ γελᾷ
ψαυόμενά τε καὶ ἐρεθιζόμενα πρόσθεν, ἢ αὐτὸς ὁ χρόνος οὕτως γένηται. ἀμβλυώσσονται γὰρ αἱ δυνάμεις, ἐν
ταῖς μέξεσι. καί γε ὁ θάνατος διὰ τὴν μοιρίην ἔλαχεν. ὥς τε παράδειγμα τοῖς πᾶσιν, ἐστὶ, ὅτι πάν-
τα. φύσιν ἔχει ἐκ τῶν αὐτέων ἐόντα, μεταβολὰς ἔχειν διὰ χρόνων τῶν ἱκνουμένων. σαφηνίζεται δὲ
ἐν ἑκάστοισιν ἄλλό τι τῶν γινομένων καὶ ἀπογινομένων. ἐν δὲ τῷ ἐνιαυτῷ τελευμένῳ, πολλαὶ μὲν νοῦσοι γί-
νονται, πολλαὶ δὲ ὑγείαι κατὰ λόγον τοῦ χρόνου, πρὸς τοὺς μῆνας τε καὶ τὰς ἡμέρας ἑκάστας τοῖς
ἑβδόμοις. καὶ τἄλλα πολλὰ γίνεται διαφέροντα τοῖς σώμασι. τοῖσι δὲ παιδίοισιν οἱ ὀδόντες ἐκπί-
πτουσι, καὶ ἕτεροι φύονται. τὰ γὰρ ἐπὶ σώμασι, τὰ δὲ γράψω.

Ἄλλη ἀρχὴ περὶ ἑπταμήνου.

Περὶ δὲ ἑπταμήνων ὁ λόγος ὑπό του φησὶ γίνεσθαι. ἐγὼ μὲν οὐ περιτέτευχά πω τῷδε τῷ πράγματι ὀ-
φθαλμοῖσιν. ἀκοῇσι δὲ μοῦνον. ὅκως δή μοι φαίνεται, δηλώσω. πολλαὶ φύσιος εἰσὶ παρατροπαὶ, καὶ πα-
ραφοραὶ ἐν ζώοισί τε καὶ ἐν φυτοῖσι, καὶ ἐν τῷ ἀϊδίῳ αἰῶνι. καὶ ἤδη που τὸ θῆλυ καὶ ἄῤῥεν ἀρρυσμώθη καὶ
πολύχειρα, καὶ πολυόφθαλμα, καὶ πολύωτα, καὶ παντοίους ῥυσμοὺς παλιντπηγεῖς, ἔχοντας ὁ στέαθαυ-
μαστὴν παρατροπὴν φύσιος. πάντα γὰρ καὶ ἴδιά ἐστι καιροῖς κραίνων καὶ σύγκρισις. κατὰ γὰρ τὴν ἀρχαίην
γένεσιν ὁκότε ἔκτισο πάντα ζῶα ἀρρυσμοῦτο. καὶ νῦν γνῶθι διὰ ταῦτα κατὰ νόμους ῥυσμοῦσθαι. ἐ-
μοὶ γοῦν δοκέει, ὡς κατὰ αὐτὸν ὀργανιζομένῳ περὶ τὰ ἑπτάμηνα τοῖσιν εἴδεσιν γίγνεσθαι, καθάπερ κα-
τὰ τὸ περιέχον, καὶ κατὰ τὴν γῆν προσκύρσους καρποὺς ῥυθμοῦσθαι, ὅκως περ ἐν Αἰγύπτῳ πάντα
πρόσκορσα γίνεται. πολλὰ δὲ καὶ διὰ παντὸς ὥρου διὰ τὸ πολυφιλίην τῆς γῆς. καὶ τῆς θέρμης τῆς περὶ ὀκω-
χώσιος. ὡσαύτως οὖν καὶ περὶ τὰ σκηνοσ φιλέει γίνεσθαι τὰ ἑπτάμηνα. καὶ ὅταν ἡ ἔχουσα ἐς κύησιν εὐή-
κη εἰς ὑποδοχὴν τὴν ἀπὸ τοῦ ἄρσενος, καὶ τὸ ἄῤῥεν ὠργημένον ᾖ καλῶς πρὸς τὸ καταβάλλειν γένεσιν
ῥυθμόν. τὸ δὲ δὴ σκήνος συγκρίνεται καὶ τελεόμενον γίνεται. συμφερὴ γὰρ ἀνάγκη κρατερή μιν κατέχεται
τελεωθῆναι ὥσπερ τὸ τελεώμενον κατὰ τὸν ῥυθμόν. ἄλλως τε οὐκ ἄνυστον. οὔτε γάρ κως τὸν ῥυσμὸν
ὑπερβάλλοντα δεῖ εἶναι. οὔτε ταῦτα πάλιν ἐλλιπέα. ἀλλ᾽ εἰ ἐπὶ μέσον ῥυσμὸν ἐν πρήγματι μεγάλῳ. εἰ
μὲν οὖν μέλλει ἐς ἀνθρώπους ῥυσμὸς ἐσαφίξεσθαί τις λεῖον παρεῖναι, διὰ καὶ ἀνθρώπων ἐπιτήδεια,
καὶ πρεσβῶσι καὶ προγηρῶσι τινὲς ὅκως καὶ οἱ προϋγιανθέντες κατὰ νόμον, οἷα ῥυσμὸς κατατήκει. καὶ

ἐς τὰ ἐπιτήδεια ὀστέων τε καὶ ἰνέων. καὶ φλεβῶν. καὶ νεύρων. καὶ σπλάγχνων. καὶ κοιλίης. καὶ τῶν λοιπῶν.
καὶ ἐς συντελείην. ἀλλὰ ἴσως θρέουσί τινες διὰ τί ὀκτάμηνα οὐ ζῇ, οὐ μὴν οὐδὲ ζήμηνα. φλεδόνες ἐόν-
τες καὶ νήπιοι. ἅπαντα γὰρ τὸν αἰῶνα οὕτω μεμοίρηται καὶ φιλέει κατὰ τὰ ὅμοια ῥυθμοῦσθαι καὶ συγκρίνεσθαι
ὅκως περ καὶ τῶν ἐς οὐδας ἐσπειρωμένων ἢ φυτευομένων τὰ μὲν, πλείοσιν ἡμέρῃσι. τὰ δὲ, ἐν ἐλαχί-
στοισιν, οὐ κατὰ χρόνον. χρόνος γὰρ ἕπεται κατὰ ἡλίου περίοδον, καὶ σελήνης δεικνυμένης. οὐδὲ μὴν γὰρ
καὶ ἐνδεκάμηνον καὶ δωδεκάμηνον κατὰ τὸν τούτων λόγον. ἐς αὖ ἄδηλα παίοντες. οὔτ' οὐδὲν ὑπὲρ τὸ
ἱκνεύμενον γίγνεται καταμυθίζομεν. ἀλλὰ ἑκάστου ῥυσμὸς ὁ κραίνων κατὰ νόμον. πάντα γὰρ ἡ μηχα-
νεῦσις, ἐπί τε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἢ τὰ ὦτα, ἢ τὴν ῥῖνα, ἢ τὸ στόμα ἐν τοῖσι ῥυσμοῖς συνεχομένη, ἢ κατὰ
* τὰς ἄλλας συγκρίσιας. ὅκως περ νῦν ἀείδρηες ἐόντες κατὰ πάντας γαδδυιῶν προλήμψεις.
ταῦτα οὖν πρότερον ἐννοοῦμεν. 10

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ὈΚΤΑΜΉΝΟΥ.

Περὶ δὲ ὀκταμήνου γενέσιός φημι, δισσὰς ἐφεξῆς κακοπαθείας γινομένας, ἀδυνάτους
εἶναι ποιέειν φέρειν τὰ παιδία. καὶ διὰ τοῦτο οὐ περιγίνεσθαι τὰ ὀκτάμηνα. συγκυρεῖ γὰρ αὐ-
τοῖς ἐφεξῆς κακοπαθεῖν, τήν τε ἐν τῇ μήτρῃ γινομένην κακοπαθείην, καὶ τὴν ὅταν ὁ τό-
κος γίνηται, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ὀκταμήνων οὐδὲν περιγίγνεται. ἐπεὶ καὶ τὰ δεκάμηνα καλεό-
μενα λέγω ἐν ἑπτὰ τεσσαράκοντα ἡμέραις μᾶλλον τίκτεσθαι. καὶ μάλιστα προσήκει ἐκτρέφε
σθαι. καὶ τελεώτατον ἐστὶν ἐν ταῖς πρώταις τεσσαράκοντα ἡμέραις. ἐπὴν δὲ γένηται πλείω, ἀπόλ
λυται. ἀναγκάζεται γὰρ πολλὰ μεταλαμβάνοντα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πολλὰ νοσεῖν, ἐξ ὧν οἱ θάνατοι γί-
νονται. ἄρχεται δὲ πονέειν τὸ παιδίον πρὸ τοῦ τόκου γινόμενον, καὶ κινδυνεύειν ἀπολέσθαι, ὅταν ἐν τῇ 20
μήτρῃ στρέφηται. φύεται γὰρ πάντα, ἄνω τὴν κεφαλὴν ἔχοντα. τίκτεται δὲ πολλὰ, ἐπὶ κε-
φαλήν. καὶ ἀσφαλέστερον ἀπαλλάσσει τῶν ἐπὶ πόδας τικτομένων. τὰ γὰρ συγκαμπτόμενα τοῦ σώμα
τος ἐπὶ κεφαλὴν οὔπω κωλύει ὄντος τοῦ παιδίου. ἀλλὰ μᾶλλον ὅταν ἐπὶ πόδας ὁρμήσῃ, τὰ ἐμφρά-
γματα γίνονται. αἱ γὰρ στροφαὶ ἐν τῇ γαστρὶ, καὶ ἄλλος κίνδυνος. καὶ οἱ ὀμφαλοὶ πολλάκις ἤδη τῶν παιδίων
ἐφάνησαν περὶ τὸν τράχηλον. ἢν γὰρ κατὰ τὸ μόριον ὁπότερον ἂν τύχῃ ὁ ὀμφαλὸς τῇ μήτρῃ παρατε-
ταμένος, μᾶλλον ταύτῃ τὸ παιδίον τῆς κεφαλῆς τὴν περιαγωγὴν τοῦ ὀμφαλοῦ στρεφόμενον, ποιήσεται
ἢ περὶ τὸν αὐχένα. ἢν δὲ κατὰ τὸν ὦμον τὴν περιβολὴν τοῦ ὀμφαλοῦ ἀντιτείνειν. τούτου δὲ γινομένου. καὶ
τὴν μητέρα ἀνάγκη πονῆσαι μᾶλλον, καὶ τὸ παιδίον ἢ ἀπολέσθαι, ἢ χαλεπώτερον ἐξελθεῖν. ὥστε ἤδη
καὶ πολλὰ ἔνδον τὴν ἀρχὴν τῆς νόσου τῶν παιδίων ἦλθεν ἔχοντα. ἐξῆς τὰ μὲν, ἀπώλετο. τὰ δὲ νοσήσαν
τα, περιεγένετο. ὁκόσα δ' ἂν εὐπορήσῃ, καὶ ἀσφαλέως, καὶ ἐς τοὐμφανὲς ἐξίῃ ἀνεθέντα ἐξαίφνης ἐκ
τῆς ἀνάγκης τῆς ἐν τῇ γαστρὶ, παχύτερα καὶ μέζω παραυτίκα ἢ κατὰ λόγον ἐγένετο. οὐκ αὐξήματος, 30
ἀλλ' οἰδήματος γινομένου, ἐξ ὧν δὴ πολλὰ ἀπώλετο. ἢν γὰρ μὴ συνίζῃ τὸ οἴδημα θᾶσσον ἢ τριταῖον ἢ ὀλί
γῳ πολυχρονιώτερον νοῦσοι γίνονται ἀπ' αὐτοῦ. ὥς τε ῥοφαὶ καὶ ἀναπνοαὶ σφαλεραὶ μεταλλασσό-
μεναι. ἢν τι γὰρ νοσηρὸν ἐπάγηται, κατὰ τὸ στόμα, καὶ κατὰ τὰς ῥῖνας ἐπάγονται. καὶ ἀντὶ τῶν τοσαῦτα εἶ-
ναι ἐσιόντα ὅσα ἐξαρκέει καὶ μὴ περιγίνεσθαι πολλῷ πλέω εἰσέρχεται. ὥστε ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ τοῦ
πλήθεος τῶν ἐσιόντων καὶ ὑπὸ τῆς διαθέσιος, ἧς διάκειται τὸ σῶμα τοῦ παιδίου, ἤδη τὰ μὲν, κατὰ τὸ στό
μα τε καὶ τὰς ῥῖνας πάλιν ἐξιέναι. τὰ δὲ κατὰ τὸ ἔντερον καὶ τὴν κύστιν κάτω περαιοῦσθαι, πρόσθεν οὐδε-
νὸς τουτέων οὕτως γινομένων. καὶ ἀντὶ πνευμάτων τε καὶ χυμῶν, οὕτω συγγενέων. οἷς δ' ἀνάγκη ἐν τῇσι
μήτρῃσι γίνεσθαι συνήθειαν τε ἔχοντα καὶ εὐμένειαν πᾶσι ξένοις, χρῆται ὠμοτέροισι καὶ ξηροτέροισι, καὶ
ἧσσον ἐξανθρωπισμένοισιν, ἔξω ἀνάγκη πόνους γίνεσθαι πολλούς. πολλοῖς δὲ καὶ θανάτους. ἐπεὶ καὶ τοῖς 40
ἀνδράσι πολλάκις αἱ μεταλλαγαὶ τῶν χωρέων τε καὶ τῶν διαιτημάτων, τὰς νόσους ποιέουσιν. ὁ δ' αὐτὸς
λόγος ἐστὶ, καὶ περὶ τῶν ἐδεσμάτων. ἀντὶ γὰρ τοῦ σαρκὶ καὶ χυμοῖς ἡμφιέσθαι. χλιεροῖς τε καὶ ὑγροῖς καὶ συγγε-
νέσι, τοιαῦτα ἀμφιέννυται τὰ παιδία οἷα περ οἱ ἄνδρες. ὁ δὲ ὁ ὀμφαλὸς δι' οὗ αἱ ἔσοδοί εἰσι τοῖσι
παιδίοισι μοῦνον τοῦ σώματος τῇ μήτρῃ προσέρχεται. διὰ τουτέων καὶ κοινωνεῖ τῶν ἐσιόντων, τὰ δ' ἄλ
λα ξυμμύει. καὶ οὐκ ἀνεστομωμένα ἐστὶ πρόσθεν. ἢ ἐν ἐξόδῳ ἢ τὸ παιδίον ἐκ τῆς γαστρός. ὁκόταν δὲ ἐν ἐξό-
δῳ ᾖ, τὰ μὲν ἄλλα, ἀναστομοῦται. ὁ δὲ ὀμφαλὸς, λεπτύνεταί τε καὶ ξυμμύει, καὶ ἀποξηραίνεται. ὥς
περ δὲ τοῖς ἐκ τῆς γῆς φυομένοις οἱ καρποὶ ἁδρυνόμενοι ἀποκρίνονται καὶ ἀποπίπτουσι κατὰ τὴν διά-
φυσιν, οὕτω καὶ τοῖσι παιδίοισιν ἁδρυνομένοις τε καὶ τελείοις γινομένοις, ὁ μὲν ὀμφαλὸς ξυνέμυσε, τὰ
δὲ ἄλλα ἀνεστομώθη. ὥστε εἰσδέχεσθαί τε τὰ ἐσιόντα, καὶ ἐξόδους ἔχειν κατὰ φύσιν, ἧσιν ἀνάγκη τοὺς
ζῶντας χρέεσθαι. ἕκαστα γὰρ χωρίζεται ῥέποντα, κατὰ τὰς συλλοχείας. κρατιστεύει δὲ τὰ τῷ ἡλίῳ 50
ξυντροφώτατα. οἱ δὲ δεκάμηνοι τῶν τόκων καὶ ἐνδεκάμηνοι, ἐκ τῶν ἑπτὰ τεσσαρακοντάδων τὸν αὐτὸν
τρόπον γίνονται. καὶ ἐκ τοῦ ἡμίσεος τοῦ ἐνιαυτοῦ οἱ ἑπτάμηνοι. τὰς γὰρ πλείστας τῶν γυναικῶν, ἀναγ-
καῖον ἐστὶν ἐν γαστρὶ λαμβάνειν, μετὰ τὰ καταμήνια, ἢν ὑγιὴς ᾖ. ἡ λύσις τοίνυν δεῖ τῇ γυναικὶ χρόνον δοῦναι
τοῦ μηνὸς ἐν ᾧ αὕτη ἡ κάθαρσις ἔσται. καὶ ὁ χρόνος οὗτος ἧσιν ἐλάχιστος γίνεται, τρεῖς ἡμέραι ταῖς δὲ πλεί-
σταις καὶ πολὺ πλείονες. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ κωλύματα καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἐξ ὧν βραδύνεται ἡ σύλ-
ληψις. χρὴ δὲ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ τόδε λογίζεσθαι. ὅτι ἡ νουμηνίη, ἡμέρη μία ἐοῦσα, ἐσύστατα τριηκο-

στημόριον ἐστὶ τοῦ μηνὸς. αἱ δὲ δύο ἡμέραι, σχεδὸν πεντεκαιδεκατημόριον τοῦ μηνὸς. αἱ δὲ τρεῖς ἡμέραι,
δεκατημόριον τοῦ μηνὸς, καὶ τἄλλα κατὰ λόγον τουτέων. καὶ οὐχ οἷόν τε ἐν τοῖς ἐλάσσοσί τε μορίοις
μᾶλλον γίνεσθαι, οὔτε τὴν λύσιν τῶν καταμηνίων, οὔτε τὴν σύλληψιν τῶν ἐμβρύων. ἐκ τούτων οὖν ἁπάν
των, ἀναγκαῖον ἐστὶ ταῖς πλείσταις τῶν γυναικῶν, τὴν διχομηνίην ἐν γαστρὶ λαβούσαις, καὶ πορρωτέρω.
ὥστε πολλάκις δοκεῖν ἐπιλαμβάνειν τοῦ ἑνδεκάτου μηνὸς, τὰς ὀγδοήκοντα καὶ διηκοσίας. τοῦτο
γάρ ἐστιν, ἑπτὰ τεσσαρακοντάδες. ὅτι γὰρ ἢν ἔξω τῆς διχομηνίης ξυλλαμβάνῃ ἡ γυνὴ, τὸ τὸ πᾶν ἀναγ-
καῖον ἐστὶ τοῦ ἑνδεκάτου μηνὸς ἐπιλαμβάνειν, ἵνα περὶ ἐς τελέην ταύτην περίοδον κατασταίη.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἘΠΙΚΥΉΣΙΟΣ.

Ὁκόταν ἐπικυΐσκηται γυνὴ, ἢν μὲν ἐν τῷ μέσῳ τῆς μήτρης τὸ πρῶτον ἔχῃ παιδίον, καὶ τὸ
ἐπικύημα προσπίπτει ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου ἐξωθεύμενον. ἢν δὲ ἐν τῷ κέρατι τῷ ἑτέρῳ τὸ
ἐπικύημα ἔχῃ, ἐπιτίκτει ὕστερον οὐ γόνιμον. ἐπὴν χαλάσῃ ἡ μήτρη καὶ ὑγρανθῇ, τοῦ γο
νίμου ἀπολυθείσης. ἢν δὲ μὴ αὐτίκα ἀποχωρέῃ τὸ ἀποκύημα, ὀδύνας τε παρέχει, καὶ
ῥεῦμα δυσῶδες, καὶ πυρετὸν. καὶ οἰδέει τὸ πρόσωπον. καὶ τὰς κνήμας. καὶ τοὺς πόδας. καὶ ἢν
διάληται, ἀσιτέει ἕως ἂν ἐκπέσῃ. ἐπικυΐσκονται δὲ τῶν γυναικῶν, ὧν ἂν ὁ στόμαχος μετὰ τὸ πρῶτον
κύημα ξυμμεμύκῃ, κάρτα ἐπιφαινομένων τῶν σημείων. συμμεμύκει δὲ τὰ δὲ ἐπικυήματα τὰ ἐπιπί-
πτόμενα ὕστερον, ἢν μήπω διάκρισιν ἔχῃ, ἀλλὰ σὰρξ ᾖ, οἰδέει μὲν οὔ, ἀλλὰ κατασήπεται μέχρι ἂν
ἐξέλθῃ τῆς μήτρης. ἢν τινι ἂν ἐκλύῃ τὸ χορίον τοῦ παιδίου ἐν τῇσι μήτρῃσι, πρὶν ἔξω ἄρχεσθαι χωρέειν
τὸ παιδίον, δυστοκέει. μᾶλλον καὶ ἐπικίνδυνος, ἢν μὴ ἡ κεφαλὴ ἡγέηται. ἢν τινι δὲ ἢν ἔξω σὺν τῷ χω
ρίῳ τὸ παιδίον καὶ προσχωρήσαν πρὸς τὸν στόμαχον ἐκλύῃ τοῦ χωρίου ῥαγέντος, εὐτοκέει μᾶλλον. καὶ τὸ
* μὲν παιδίον θύραζε χωρέει. τὸ δὲ χορίον ἴσχεται, καὶ ἀνασπᾶται ἔσω τὸ, καὶ μένει αὐτοῦ. ὁκόταν γόνιμον
γένηται τὸ παιδίον, τουτέου ἡ σὰρξ, ὑπερέχει τῶν ὀνύχων. οἱ δὲ ὄνυχες ἐλλείπουσι τῶν χειρῶν καὶ τῶν πο-
δῶν. ὁκόταν γονίμου γινομένου τοῦ παιδίου χεὶρ ὑπερέχῃ, πρῶτον ἀνωθέειν ὀπίσω, μέχρις ἂν ἀπώσῃς.
καὶ ἢν ἀμφότεραι, ἀμφοτέρας ἀνῶσαι. καὶ ἢν τὸ σκέλος ὑπερέχῃ. ἀνωθέειν καὶ τοῦτο. ὁκόταν δὲ ἀμ-
φότερα τὰ σκέλεα προφανέντα, μένῃ καὶ μηθ' ἑτέρωσε προχωρέῃ, πνεύματι δέον χρῆσθαι, ἀπό-
του ὑγροτάτη ἔσται ἡ ὑστέρη. ὁδμὴν δὲ ἐχέτω τὸ πνεῦμα. καὶ ὁκόταν ἡ μὲν κεφαλὴ προφανῇ, τὸ δ' ἄλ
λο σῶμα ἐνῇ, καὶ ὧδε πνεῖν. καὶ ὁκόταν τὸ μὲν ἐν τῇσι μήτρῃσι τοῦ σώματος. τὸ δὲ ἐν τοῖσι αἰδοίοισιν. τὸ
δὲ ἔξω τῶν αἰδοίων οἰδέει, καὶ μένει καὶ οὕτως πνεῖν. καὶ ἢν μὲν ἀπὸ τῆς πνεύσιος ἀποχωρήσῃ. εἰ δὲ μὴ,
περιαλείψας τὸ στόμα τῆς μήτρης ἐλατηρίῳ παχεῖ, διεὶς ὕδατι, ὅκως ὠδῖνα ἐμποιήσῃ. καὶ ἀπὸ τῶν πο-
δῶν καὶ ἑδρέων, ὠδῖνα ἐμποιέειν. καὶ τὰ αἰδοῖα αὐτὰ, ἀλείφειν κηρωτῇ. ἢν σοι δοκέῃ ξηροτέρη εἶναι τοῦ
καιροῦ. ὁκόταν παιδίου τῆς κεφαλῆς προφανείσης ἐκ τοῦ στομάχου μηκέτι ἐθέλῃ τὸ ἄλλο σῶμα προχω
ρεῖν, τὸ δὲ παιδίον τεθνήκῃ, τοὺς δακτύλους βρέξας ὕδατι μεταξὺ τοῦ στομάχου καὶ τῆς κεφαλῆς πα
ραβύσας τὸν δάκτυλον ἐν κύκλῳ περιάγειν. εἶθ' ὑποβάλλων τὸν δάκτυλον ἀπὸ τὸ γένειον, διαβύ-
σας ἐς τὸ στόμα ἔξω ἕλκειν. ὁκόταν δὲ τὸ μὲν ἄλλο σῶμα θύραζε ᾖ τῶν αἰδοίων, ἡ δὲ κεφαλὴ ἔσω ἐπὶ
πόδας φερομένου τοῦ ἐμβρύου, ἐπὴν περιάγῃς τὸν δάκτυλον ἐν κύκλῳ ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας πα
ρεὶς μεταξὺ τοῦ στομάχου καὶ τῆς κεφαλῆς, βρέξας ὕδατι ἐξελκύσαι. ἢν δὲ τοῦ στομάχου ἔξω ᾖ, τῶν δὲ
αἰδοίων ἔσω, παρεὶς τὰς χεῖρας περιλαβὼν τὴν κεφαλὴν ἐξέλκειν. Ἢν δὲ τὸ ἔμβρυον ἔνδον μέ-
νῃ τετελευτηκὸς, καὶ μὴ δύνηται μήτε αὐτόματον, μήτε διὰ φαρμάκων ἐκπεσεῖν κατὰ φύσιν, χρίσας
τὴν χεῖρα κηρωτῇ, ἥτις ὀλισθητικὴ μάλιστα, ἔπειτα ἐνείρξας ἐς τὴν μήτρην, διελεῖν τοὺς ὤμους ἀπὸ τοῦ
τραχήλου ἐπερείσαντα τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ. ἔχειν δὲ χρὴ πρὸς τὰ τοιαῦτα, καὶ ὄνυχα ἐπὶ τῷ δα
κτύλῳ τῷ μεγάλῳ. καὶ διελόντα ἐξενεγκεῖν τὰς χεῖρας. ἔπειτα πάλιν ἐγείραντα τὴν κοιλίην ἀνα
σχίσαι. καὶ ἀνασχίσαντα, ἡσυχῇ ἐξελεῖν τὰ ἐντοσθίδια. ἔπειτα ἐξελόντα συντρῖψαι τὰ πλευρία, ὅ
κως ξυμπεσὸν τὸ σωμάτιον, εὐσταλέστερον γένηται. καὶ ῥᾷον ἐξίῃ, μὴ ὀγκῶδες ἐόν. τὸ δὲ χορίον ἢν μὴ
ῥηϊδίως ἐκπίπτῃ, μάλιστα μὲν ἐὰν πρὸς τὸ ἔμβρυον προσκρεμᾶσθαι. καὶ τὴν λεχὼ προστίθεσθαι ὥσπερ
ἐπὶ λασάνου. ἔστω δὲ κατεσκευασμένον ὑψηλόν τι, ἵνα τὸ ἔμβρυον ἐκκρεμάμενον, συνεπισπᾶται τῷ
βάρει ἔξω. ἡσυχῇ δὲ τοῦτο ποιέειν, μὴ πρὸς βίην, ὅκως μὴ ἀποσπασθὲν παρὰ φύσιν, φλεγμονὴν
ἐμποιήσῃ. ὑποκεῖσθαι δὲ ὧν δεῖ τῷ ἐμβρύῳ, εἴρια, ὡς ὀγκωδέστατα νεόξαντα, ἵνα κατὰ μικρὸν ἐν
δίδοι. ἢ ἀσκία δύο ἐξευγμένα ὕδατος μεστά. ἐπάνω δὲ τῶν ἀσκίων εἴρια. ἐπάνω δὲ τούτων, τὸ ἔμ-
βρυον. ἔπειτα τρυπῆσαι ἑκάτερον τῶν ἀσκίων γραφίῳ, ὅκως ῥυῇ κατὰ μικρὸν τὸ ὕδωρ. ἐκρέοντος δὲ
τοῦ ὕδατος, ἐνδιδόασιν οἱ ἀσκοί. ἐνδιδόντων δὲ, ἐπισπᾶται τὸ ἔμβρυον, τὸν ὀμφαλόν. ὁ δ' ὀμφαλὸς,
ἐφέλκει τὸ χορίον. ἢν δὲ μὴ δύνηται καθῆσθαι ἐπὶ τοῦ λασάνου, ἐπ' ἀνακλιτοῦ δίφρου τετρυπημέ-
νου καθήσθω. ἢν δὲ ἀσθενέῃ τὸ σύνολον καθῆσθαι, τὴν κλίνην ὡς ὀρθοτάτην ἀπὸ τῶν πρὸς τῆς κεφαλῆς
μερέων ἀείραντες, ἵνα κάτω ῥέπῃ, ὡς μάλιστα ξυνεπισπᾶται τὸ κάτω βάρος. ἀπὸ δὲ τὰς μασχά-
λας δῆσαι τὴν λεχὼ ἔξωθεν τῶν ἱματίων πρὸς τῇ κλίνῃ τῇ ταινίῃ, ἢ ἱμάντι πλατεῖ, καὶ μαλ-
θακῷ. ὅκως μὴ ὀρθῆς ἐούσης τῆς κλίνης, κάτω τὸ σῶμα φέρηται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἀπορρα-

γῇ ὁ ὀμφαλὸς, καὶ ἢν ἀποτάμῃ τις πρὸ τοῦ καιροῦ, βαρέα σύμμεζα ἐκκρεμάμενα αὐτὰ, τὴν ἐξαγωγὴν
τοῦ χορίου ποιέεσθαι. βελτίστη γὰρ αὕτη θεραπείη τῶν τοιῶνδε γίνεται, καὶ ἥκιστα βλάπτει. Ἢν δέ τινι
ἐναποθάνῃ τὸ παιδίον ἐν τῇ μήτρῃ καὶ μὴ ἐξέλθῃ, ὑγρῆς ἐούσης τῆς μήτρης καὶ μὴ ἐχούσης ἔτι τὸ ὑγρὸν,
ἀλλὰ ξηρανθῇ ἡ μήτρη, πρῶτον μὲν οἰδίσκεται αὐτό. ἔπειτα, τήκεται καὶ σήπεται τὰς σάρκας. καὶ ῥέει θύρη-
φι. ὕστατα δὲ τὰ ὀστέα χωρέει. καὶ ῥόος ἐνίοτε λαμβάνει, ἢν μὴ πρότερον ἀποθάνῃ. ὁκόταν τὸ παιδίον
ἐτεθνήκῃ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐντεκμαίρεσθαι σημείοις, καὶ κελεύειν. τότε μὲν, ἐπὶ δεξιὰ κεῖσθαι. τότε δὲ, ἐπ' ἀ-
ριστερὰ μεταβάλλειν. μεταπίπτει γὰρ ἐν τῇ μήτρῃ τὸ παιδίον, ὁποτέρωθι ἂν καὶ ἡ γυνὴ, ὥσπερ λίθος
ἢ ἄλλό τι, ἢν τεθνήκῃ. καὶ τὸ ἦτρον ψυχρὸν ἔχει. ἢν δὲ ζώῃ, τό, τε ἦτρον θερμὸν ἔχει. καὶ ἡ μὲν γαστὴρ, ὅ-
λη μεταπίπτει, τεταμένη μετὰ τοῦ ἄλλου σώματος. ἐν αὐτῇ δὲ, οὐδὲν μεταπίπτει χωρὶς τοῦ ἄλλου σώ-
ματος. Ἢν τινι ἂν ὠδινούσῃ πρὸ τοῦ παιδίου ῥόος πολλὸς αἱματώδης γένηται ἀνώδυνος, κίνδυ-
νος τὸ παιδίον τεθνηκὸς ἀπολυθῆναι, καὶ οὐ βιώσιμον γενέσθαι. Κυουσέων τῶν γυναικῶν, ὁ στόμαχος
τῶν πλείστων ἐγγὺς τυγχάνει ἐὼν, πρὸ τοῦ τόκου. Κυέουσα ἡ γυνὴ, ἢν μὴ λαγνεύηται, ῥηΐτερον ἀπο-
λυθήσεται τοῦ τόκου. Ἡ τὰ δίδυμα κύουσα, οὐ τίκτει τῇ αὐτῇ ὥσπερ συνέλαβεν. ἔχει δὲ ἐν χορίῳ
τὰ παιδία ἀμφότερα. Γυναικὶ δυστοκεούσῃ, ἢν τὸ παιδίον ἐν τῇσι γονῇσιν ἔχηται καὶ μὴ εὐπόρως ἐ-
ξέλθῃ, ἀλλὰ σὺν πόνῳ, καὶ μηχανῇσιν ἰητροῦ, ταῦτα τὰ παιδία ἀρτίζωα. τουτέων οὐ χρὴ τὸν ὀμφα-
λὸν ἀποτάμνειν πρὶν ἂν οὐρήσῃ, ἢ πτάρῃ, ἢ φωνήσῃ, ἀλλὰ ἐᾶν. προσχωρῆσαι δὲ τὴν γυναῖκα ὡς ἐπὶ
τάτω τοῦ παιδίου. καὶ ἢν διψῇ, πινέτω μελίκρητον. καὶ ἢν ὁ ὀμφαλὸς ἐμφυσῆται ὥσπερ στόμαχος καὶ
κινηθήσηται, ἢ πτάρηται τὸ παιδίον, ἢ φωνὴν ῥήξῃ, καὶ τότε ἀποτάμνειν ἀναπνεύσαντος τοῦ παιδίου. ἢν
δὲ μὴ φυσῆται ὁ ὀμφαλὸς, μηδὲ κινῆται, χρόνου ἐγγενομένου, βιώσεται. Κυέουσαν γυναῖκα ἢν μὴ ἄλ-
λως γινώσκῃς, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ εἱλκυσμένοι καὶ κοιλότεροι γίνονται. καὶ τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν, οὐκ ἔ-
χει τὴν φύσιν τῆς λευκότητος, ἀλλὰ πελιδνότερα. Ἢν τις ἐπίτοκος ἐοῦσα, κοίλη δὲ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, καὶ ὑποιδέῃ τὸ πρόσωπον, καὶ ὅλη αὐτὴ καὶ οἱ πόδες οἰδέουσιν, ὥσπερ ὑπὸ φλέγματος λευκοῦ
ἐχομένη φαίνεται. καὶ τὰ ὦτα λευκά. καὶ τὴν ῥῖνα ἄκρην λευκήν. καὶ τὰ χείλεα πελιδνὰ αὐτέῃ, τεθνη-
κότα φθόρεια τίκτει. ἢ ζῶντα, πονηρὰ καὶ οὐ βιώσιμα. καὶ ἄναιμα ὡς νοσηλεόντα. ἢ προέτεκον οὐ γό-
νιμα. ταύτῃσι τὸ αἷμα ἐξυδατῶθη. δεῖ οὖν τῇ τοιαύτῃ μετὰ τὸν τόκον, τὰ εὐώδεα προστιθέναι. καὶ ἐσθίειν
καὶ πίνειν εὐώδεα. καὶ πρῶτον τοῦ προσώπου ἡ ῥὶς, εὔσημος γίνεται ἄκρη καὶ χρῶμα λαμβάνει. Ἢν τισι
κυϊσκουσι, ἢν ἐπιθυμῆται ἐσθίεσθαι, ἢ ἄνθρακας, καὶ ἐσθίονται, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ παιδίου φαίνεται, ὁκό-
ταν τεχθῇ, σημεῖον ἀπὸ τῶν τοιούτων. Γυναικὶ χρὴ εἰδέναι τὸν μαζὸν ὁκότερός ἐστιν αὐτῇ μέζων, κεῖ-
θι γὰρ τὸ ἔμβρυον. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν ὀφθαλμόν. ἔσται γὰρ μέζων καὶ λαμπρότερος τὸ πᾶν εἴσω τοῦ βλε-
φάρου ὁκότερος ἡ μαζὸς μέζων. Ἢν τινι καὶ ἀπὸ προσθέτων μὴ λίην ἰσχυρῶν ὀδύναι ἐς τὰ ἄρθρα
ἀφικνέωνται. καὶ βειγμὸς ἔχῃ. καὶ σκορδινέηται. καὶ χασμᾶται, ἐλπὶς ταύτην κυῆσαι μᾶλλον, ἢ εἴτις ἂν του-
τέων μηδὲν πάσχῃ. Γυνὴ ἥτις παχεῖα παρὰ φύσιν ἐγένετο, καὶ πειρᾷ, καὶ φλέγματος ἐπλήσθη,
οὐ κυΐσκεται τούτῳ τῷ χρόνῳ. ἥτις δὲ φύσει τοιαύτη ἐστὶ, κυΐσκεται τουτέων εἵνεκεν, ἢν μή τι ἄλλο κω-
λύῃ αὐτήν. Τῶν γυναικῶν τῇσι πλείστῃσιν ὅταν τὰ ἐπιμήνια μέλλῃ φαίνεσθαι, ὁ στόμαχος αὐτὸς
ἑωυτὸν ἀνέσπακε μᾶλλον ἢ ἄλλοτε. Γυνὴ ἥτις ἀρικύμων ἐοῦσα πέπαυται κυϊσκομένη, φλεβο-
τομείσθω δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ τῶν σκελέων. Ἢν τινι ὀδύναι ἐν τῷ ἰσχίῳ, ἢ ἐν τῇ κεφα-
λῇ, ἢ ἐν χερσὶν, ἢ ἄλλοθί που τοῦ σώματος, ὅταν ἤδη κυΐῃ ἐκλείπουσιν. ὁκόταν δὲ ἀπολυθῇ ἀπὸ τῶν μηνιέων
ἐνεισι, ξυμφέρει τὰ εὐώδεα καὶ πίνειν καὶ προστίθεσθαι πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρης. Ὅταν τινα ἰητρεύῃς γυ-
ναῖκα κυήσιος εἵνεκεν, ὁκόταν δοκέῃ κεκαθάρθαι, καὶ τὸ στόμα καλῶς ἔχῃ τῆς μήτρης, λουσάσθω. καὶ σμη-
ξάσθω τὴν κεφαλήν. μὴ ἀλειψάσθω δὲ μηδενί. ἔπειτα ὀθόνιον ἄνοδμον περιθεῖσα περὶ αὐτὰς τὰς τρί-
χας πεπλυμένον κεκρυφάλῳ πεπλυμένῳ, ἢ μηδενὸς ὄζοντι, καταδησάσθω, τὸ ὀθόνιον ἐπιθεῖσα
πρῶτον. ἔπειτα ἀναπαυέσθω προσθεμένη χαλβάνην πρὸς τὸν στόμαχον. ἑψήσασα καὶ μαλθάξα-
σα ἐς πῦρ, καὶ μὴ εἰς τὸν ἥλιον. ἔπειτα πρωῒ ἀπολυσαμένη τὸν κεκρύφαλον μετὰ τοῦ ὀθονίου, ὀσφραί-
νεσθαι παρεχέτω τινὶ τὴν αὐτῆς κορυφὴν, καὶ ἢν μὲν ὄζέσῃ, καλῶς ἔχει τῆς καθάρσιος. ἢν δὲ μὴ,
κακῶς. ἄσιτος δὲ ταῦτα ποιείτω. καὶ ἢν μὴ τέκουσα ἦ, οὐδέποτε ὀζέσει, οὔτε καθαιρομένη, οὔτ' ἄλ-
λως. οὐδ' ἢν κυεούσῃ προσθῇ, οὐδ' οὕτως καλῶς ὀζέσει. ἥτις δὲ κυήσεται θαμέως καὶ ἀρικύμων ἐστὶ
καὶ ὑγιαίνει, ἢν μὴ προσθῇς μηδὲ καθήρασ' ὀζέσει αὐτῆς ἡ κορυφὴ, ἄλλο δὲ οὐδέν. ὅταν δὲ δοκέει κα-
λῶς ἔχειν πάντα, καὶ δέῃ παρὰ τὸν ἄνδρα ἐλθεῖν, ἡ μὲν γυνὴ, ἄσιτος ἔστω. ὁ δὲ ἀνὴρ, ἀθώρηκτος, ψυ-
χρῷ λελουμένος, καὶ σιτηθεὶς τὰ ξύμφορα. καὶ ἢν γνῷ ξυλλαβοῦσα τὴν γονὴν, μὴ ἔλθῃ τοῦ χρό-
νου πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλ' ἡσυχαζέτω. γνώσεται δὲ, ἢν μὲν ὁ ἀνὴρ φῇ ἀφεικέναι, ἡ δὲ γυνὴ ἀγνοεῖ
ὑπὸ ξηρότατος. ἢν δὲ ἀποδιδοῖ πάλιν ἡ μήτρη τὴν γονὴν ἐς τὰ αἰδοῖα, καὶ γένηται ὑγρὴ, πά-
λιν ξυμμισγέσθω, μέχρις ἂν συλλάβῃ. Γυνὴ ἥτις κυΐσκεται μὲν, διαφθείρει δὲ δίμηνα τὰ
παιδία, ἀκριβῶς ἐς τὸν αὐτὸν χρόνον. καὶ μήτε πρότερον, μήθ' ὕστερον καὶ τοῦτο πάθῃ δὶς ἢ τρίς. ἀλλὰ
καὶ ἢν τρίμηνα ἢ τετράμηνα, ἢν τε πλέονα χρόνον γεγονότα, διαφθείρῃ, κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον
τρόπον, ταύτῃσιν αἱ μῆτραι οὐκέτι διδόασιν ἐπὶ τὸ μέζον τοῦ παιδίου αὐξανομένου, καὶ ὑπερβάλλοντος
τοῦ ἐκ τοῦ διμήνου, ἢ τριμήνου, ἢ ὁπηλίκου. ἢν ποτε ἂν ἄλλο τε μὲν αὐξάνεται. αἱ δὲ μῆτραι οὐκέτι εἰ-

σιν ἰηθῆναι, ἀλλὰ κατὰ τοῦτο διαφθείρεται ἐς τὸν αὐτὸν χρόνον. ταύτῃ χρὴ σικυήσαι ποιῆσαι ἐς τὴν
μήτρην. δεῖ οὖν ἀποποιῆσαι καὶ φυσῆσαι ὡς μάλιστα προσθετοῖσι φαρμάκοισι τοῖσιδε, τῆς σικύης τὴν
ἐντεριώνην κόψαντα διασῆσαι. ἔπειτα ἐν μέλιτι ἑφθῷ μίξαι ὀλίγην, πλείονι ἐόντι τῷ μέλιτι,
καὶ σιλφίου ὀλίγον. τὸ δὲ μέλι καθέφθον ἔστω. τοῦτο περιπλάσαι περὶ μήλην, τὸ πάχος ποιέοντα, ὁ-
κόσον παραδέχεται ὁ στόμαχος. προστιθέναι δὲ καὶ πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρης καὶ ὦσαι ὅκως ἂν περήσῃ
ἐς τὸ εἴσω τῆς μήτρης. ὅταν δὲ ἀποτακῇ τὸ φάρμακον, ἐξελεῖν τὴν μήλην. καὶ τὸ ἐλατήριον ὧδε ποιέων
προστιθέναι, καὶ τῆς κολοκυνθίδος τῆς ἀγρίης ὡσαύτως. καὶ ἐσθιέτω τοῦτον τὸν χρόνον, σκόροδα ὡς
πλεῖστα. καὶ καυλὸν σιλφίου. καὶ ὅτι φῦσαν ἐμποιέει ἐν τῇ κοιλίῃ. προστιθέσθω δὲ τὸ πρόσθετον, διὰ τρί-
της τῆς ἡμέρης, ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν, καὶ πλῆθος ὁκόσον προσίηται. τὰ δὲ μεταξὺ μαλθακτη-
ρίοισι χρῆσθαι. ἐπειδὰν δὲ καταστῇ τοῖσι μαλθακτηρίοισι τὸ στόμα τῆς μήτρης μετὰ τὸ ἐπιφανῆναι ἐπι-
μείνασαν. ὁκόταν δὲ ξηρὴν μίγνυσθαι. Ἤν τινι αὐτῇ ἡ μήτρη ἔμπυος γένηται, ἢ μετὰ τόκον ἢ ἐκ δια-
φθορῆς, ἢ ἄλλως πῶς, καὶ μὴ ἐντύχει ἑτέρως, καὶ χιτῶνι τὸ πῦον ὥσπερ ἐπὶ φύματος ᾖ, ξυμφέρει
ταύτην μήλην ὑπαλειπτρίδα καθιέναι ἐς τὸ στόμα τῆς μήτρης. ἧσσον γὰρ δοκέει καύσιος, εἰ χωρήσειε
πρὸς τὴν μήλην. ἔπειτα κάμπας τὰς ἀπὸ τῆς πιτυμαλίδος ξυλλέξασα, ὥσπερ δὲ κέντρα ἔχουσιν,
αὐτὰς ἀποταμνεῖν ἡσυχῇ ὅκως ἂν ἡ φορβὴ μὴ ἐκρυῇ. ἔπειτα ξηραίνειν αὐτὰς ἐν ἡλίῳ καὶ τρίβειν. καὶ
τοὺς σκώληκας δὲ τοὺς κοπρίωνας ὡσαύτως ξηραίνειν ἐν τῷ ἡλίῳ, ἔπειτα τρίβειν. καὶ τῆς μὲν κάμ-
πης, δύο ὀβολοὺς σταθμῷ αἰγιναίους. τῶν δὲ σκωλήκων διπλάσιον. καὶ ἀννήσου ὀλίγον παραμίξαι. ἢ τῶν
τοιουτοτρόπων τινός. καρκινῶδες γὰρ γίνεται. ταῦτα δὲ τρίψας λεῖα. διεὶς οἴνῳ λευκῷ εὐώδει. καὶ ἐπὴν πίῃ,
βάρος ἐπιγίνεται. καὶ νάρκη ἐμπίπτει ἐν τῇ γαστρί. ἢν οὖν ἐπιγένηται, μελίκρητον ἐπιπινέτω ὀλίγον.
Κυήσιος δὲ καὶ παιδοποιΐης ἥτις δεῖται, καὶ ἄτεκνος ἐοῦσα. καὶ ἤδη κυήσασα, ἐοῦσα δὲ τέκνουσα, ἢ ὅταν ὁ
στόμαχος ξηρὸς ἢ ἀκρόπαθος, ἢ ξυμμεμύκῃ, καὶ μὴ ὀρθῶς ᾖ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἰσχίον ἀπεστραμμένος τὸ ἕτε-
ρον, ἢ ἐς τὸν ἀρχὸν κεκρύφῃ, ἢ ἀνέσπακε ἑωυτὸν, ἢ τὸ χεῖλος ἐπιβάλλει τοῦ στομάχου. ὁκόθεν οὖν ἐπ'
ἑωυτὸν, ἢ τρηχὺς καὶ πεπωρωμένος ᾖ. σκληρὸς δὲ γίνεται καὶ ἀπὸ συμμύσιος καὶ ἀπὸ πωρώσιος, ταύτῃσι
τὰ ἐπιμήνια οὐ φαίνεται, ἢ ἐλάσσονα τοῦ δέοντος. καὶ διὰ πλέονος χρόνου ἐπιφαίνεται. ἔστι δὲ ἐν ᾗσι
τὰ ἐπιμήνια, καὶ κατὰ ὑγείην τοῦ σώματος, καὶ τῶν μητρέων τὴν ἔξοδον εὑρίσκεται. καὶ κατά γε τὸ ξύμ-
φυτον καὶ δίκαιον καὶ ὑπὸ θερμότητος καὶ ὑγρότητος τῶν ἐπιμηνίων, καὶ τοῦ στομάχου μὴ κάρτα βε-
βλαμμένου. τὴν δὲ γονὴν διὰ τοῦτο οὐ δέχεται κατὰ τὴν βλάβην ἤν τις ἢν κωλύῃ ἀπὸ τοῦ στομάχου
μὴ καλῶς ἔχοντος τοῦ δέχεσθαι, ταύτην χρὴ πυριήσαντα τὸ σῶμα ὅλον, δοῦναι πιεῖν φάρμακον, καὶ
κάθαρσιν ποιήσασθαι τοῦ σώματος πρῶτον, ἤν τε ἄνω καὶ κάτω δέηται, ἤν τε ἄνω μοῦνον. καὶ ἤν τε ἄνω
διδοῖς τὸ φάρμακον, μὴ πυρίην τῆς καθάρσιος. πυριήσεις δὲ, μεταπίσας κάτω. ἢν δὲ μὴ δοκέῃ δεῖ-
σθαι ἄνω περικοῦ προπυριήσας, κάτω πίσαι. ὅταν δὲ δοκέῃ καλῶς ἔχειν καθάρσιος τὸ σῶμα, μετὰ
τοῦτο πυρίην τὰς μήτρας. ἐγκαθίζοντα αὐτὰς πυκνὰ ἂν δοκέῃ ξυμφέρειν. ἐπιβάλλειν δὲ ἐς τὸ πυ-
ρίημα, κυπαρίσσου ῥινήματα καὶ δάφνης φύλλα κόψας. καὶ λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. ὅταν δὲ νεόλουτος
ᾖ καὶ νεοπυρίητος, ἀνευρύνειν τὸ στόμα τῆς μήτρης, τῇ μήλῃ τῇ κασσιτερίνῃ, καὶ ἀνορθοῦν ὅπῃ ἂν δέηται.
ἢ μολιβδαίνῃ ἀρξάμενος ἐκ λεπτῆς. εἶτα παχυτέρης εἰ παραδέχηται, ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν.
βάπτειν δὲ τὰς μήλας, ἐν ἑνὶ τῶν μαλθακτηρίων διειμένῳ. ὅταν δὲ δοκέῃ ξυμφέρειν ὑγρὸν ποιῆσαι.
τὰς δὲ μήλας ποιέειν ὄπισθεν κοίλας. εἶτα περὶ ξύλοισι μακροτέροισιν ἁρμόσαι, καὶ οὕτως χρῆσθαι.
τὸν δὲ χρόνον τοῦτον πινέτω καθεψοῦσα ἐν οἴνῳ εὐώδει λευκῷ, καὶ ὡς ἡδίστῳ γλυκεῖ, δαῦκον ὡς πιωτά-
την καταχίσασα λεπτά. καὶ σελίνου καρπὸν κόψας. καὶ κυμίνου αἰθιοπικοῦ καρπὸν, καὶ λιβανωτὸν
ὡς κάλλιστον. τουτέου πινέτω νῆστις ὁκόσον ἂν δοκέῃ μέτριον εἶναι πλῆθος. ἡμέρας ὁκόσας ἂν δοκέῃ
ἅλις ἔχειν. καὶ ἐσθιέτω σκυλάκια ἑφθὰ, καὶ πολύποδα ἐν οἴνῳ ἑφθῷ γλυκεῖ. καὶ τοῦ ζωμοῦ πινέτω. καὶ
κράμβην ἑφθήν. καὶ οἶνον λευκὸν ἐπιπινέτω, καὶ μὴ διψήτω. καὶ λουέσθω θερμῷ δὶς τῆς ἡμέρης. σιτίων
δὲ ἀπεχέσθω τοῦτον τὸν χρόνον. μετὰ δὲ τοῦτον. ἢν μὲν χωρέει κατὰ τὸν στόμαχον καὶ φαίνηταί τι ἔξω
καθάρσιος, πίνειν τὸ ἐπὶ τοῦ πόματος ἡμέρην μίην, καὶ δύο. καὶ τῇσι μήλῃσι παύεσθαι χρεομένους. καὶ
πειρᾶσθαι καθαίρειν τὰς μήτρας προσθετοῖσι φαρμάκοισι. ἢ τινὶ δὲ τοῦ στομάχου ὀρθοῦ καὶ μεγάλου καὶ
ὑγιέος ἐόντος καὶ καλῶς ἔχοντος, καὶ ἐν τῷ δέοντι κειμένου τὰ ἐπιμήνια μὴ φαίνηται πάμπαν ἢ ἐλάσ-
σονα, καὶ διὰ πλείονος χρόνου. καὶ μὴ ὑγιεινὰ τὴν νοῦσον ἀνευρεῖν, ἤν τινα ἔχουσιν αἱ μῆτραι. ἤν τε καὶ τὸ
σῶμα ξυμβάλληταί τι ἐξευρεῖν τὸ αἴτιον, ἀφ' οὗπερ οὐ κυΐσκεται. καὶ ταῦτα οὕτως ἔχῃ, τὴν ἴησιν ποιέε-
σθαι προσφέρων ἢν δέηται θεραπείην, ἀρχόμενος ἐξ ἰσχυρῶν, ὅκως ἂν δοκέῃ καιρὸς εἶναι. τελευτᾶν δὲ
ἐς μαλθακώτερα ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν καθάρσιος ἡ μήτρη, καὶ ὁ στόμαχος καθεστηκέναι ὀρθῶς ἔχων,
καὶ ἐν τῷ ἐξαρκέοντι κείμενος. ἢν δὲ ἀπὸ τῶν ποτῶν καὶ τῶν φαρμάκων μὴ προχωρήσῃ, μὴ δὲ πινούσης χρόνον τὸν
μέτριον, τουτέου δὲ οὐ παύεσθαι τοῦ πόματος. ὅταν δὲ καλῶς ἔχῃ τὰ ἀπὸ τῶν μηλέων, ἔργου μαλθάξαι τὸ στό-
μα τοῦ στομάχου. καὶ ποιῆσαι ὅκως ἀναχάνηται ἐς ὁδὸν τῷ προσθέτῳ. ἀπό τε θυμιημάτων καὶ φαρμάκων καὶ μαλ-
θακτηρίων. ὅταν δὲ δοκέῃ καλῶς ἔχειν μαλθάξιος καὶ θυμιήσιος προστιθεὶς φάρμακον, κάθαρσιν ποιέε-

σθαι τῆς μήτρης ὡς ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν. ἀρχόμενος ἐκ μαλθακῶν ἐπὶ ἰσχυρότερα. τελευτῇ δὲ αὖθις, ἐς μαλθακὰ καὶ εὐτώδεα. τῶν γὰρ ἰσχυρῶν φαρμάκων τὰ πλεῖστα, ἑλκοῖ τὸν στόμαχον καὶ δάκνει. ἔπειτα τόν τε στόμαχον καθιστᾶν, ἐς ὀρθὸν καὶ ὑγιέα. καὶ καλῶς ἔχοντα πρὸς τὴν δέξιν τῆς γονῆς. καὶ τὴν μήτρην ξηρὴν ποιέειν, καὶ φῦσαν ἐμποιέειν.

Ἢν γυνὴ δοκέῃ ὑπὸ πιμελῆς τὰς μήτρας βεβλάφθαι ἐς τὴν κύησιν, λεπτύνειν ὡς μάλιστα καὶ ἰσχναίνειν πρὸς τοῖσιν ἄλλοισιν. ὥρη δὲ ἐαρινὴ ἀρίστη κυήσιος. ὁ δὲ ἀνὴρ μὴ μεθυσκέσθω. μὴ δὲ οἶνον λευκὸν πινέτω. ἀλλ᾽ ὅς τις ἰσχυρότατος καὶ ἀκρητέστατος. καὶ σιτία ὡς ἰσχυρότατα. καὶ μὴ θερμολουτείτω. ἰσχυέτω δὲ καὶ ὑγιαινέτω. καὶ σιτίων ἀπεχέσθω τῶν μὴ ξυμφερόντων τῷ πρήγματι. ὅταν βούληται ἄρσεν φυτεύειν, τῶν ἐπιμηνίων ἀπολληγόντων, ἢ ἐκλελοιπότων μίσγεσθαι. καὶ ὠθέειν ὡς μάλιστα, ἕως ἂν ἐκμαίνηται. ὅταν δὲ θῆλυ βούληται γενέσθαι, ὅταν πλεῖστα ἐπιμήνια ἔῃ τῇ γυναικὶ καὶ ἔτι ῥεόντων. τὸν δὲ ὄρχιν τὸν δεξιὸν ἀποδῆσαι, ὡς ἂν μάλιστα καὶ ἀνέχεσθαι δύνηται. ἐπὴν δὲ ἄρσεν βούληται φυτεύειν, τὸν ἀριστερὸν ἀποδῆσαι.

Στόμαχος μήτρης ἀπὸ μὲν θυμιημάτων ξυμμεμυκὼς, ἀναχάσκει. ἀπὸ δὲ τῶν μαλθακτηρίων, μαλθάσσεται. θυμιῆν δὲ λωτοῦ φλοιόν. πρόσερμα δάφνης, καὶ φύλλα τῆς αὐτῆς χλωρὰ κεκομμένα. λιβανωτόν. σμύρναν. ἀρτεμισίης καρπόν. ἢ φύλλα. καὶ ἄννησον κόψας, ἢ στέαρ. καὶ κηρόν. καὶ θεῖον. καὶ κυπαρίσσου πρίσμα. πευκεδανοῦ ῥίζαν. μαρσίνης φύλλα χλωρὰ κεκομμένα. κάστορος ὄρχιν. ὀνίδας ἄρσενος ὄνου. σκόροδα. στύρακα. ὑὸς στέαρ. καὶ ἀπεστραμμένον ᾖ τὸ στόμα, τουτέοισι θυμιῆν. ἀναχάσκει μὲν οὖν οὕτως καὶ στρέφεται. μαλθάσσειν δὲ ἀπὸ τουτέων τὸ στόμα τῆς μήτρης. σανδαράκην. στέαρ αἰγός. ὀπὸν σικύης. ὀπὸν σιλφίου. κυκλαμίνου χυλόν. θαψίην. ὀπὸν τιθυμάλλου. καρδαμώμου καρπόν. ποίην ἣ καλέεται πέπλος. κάστορος ὄρχιν. λίνου καρπόν. νίτρον. ἄρου ῥίζαν. σταφίδα ἀγρίην. καλαμίνθης φύλλα χλωρά. στρουθίου καρπόν. σκίλλης τὸ ἐκ τοῦ μέσου.

Φάρμακα μαλθακτήρια. καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρὴν κάθαρσιν γενέσθαι ἀνακινῆσαι. θαψίης ῥίζαν. μυελὸν βοός. χήνειον στέαρ. ῥόδινον. ταῦτα τρίψασα καὶ ἀναξέσασα προστιθέσθω ἡμέρας τέσσαρας. καὶ πινέτω πράσου χυλόν. καὶ οἶνον γλυκὺν λευκόν. καὶ ῥητίνην. καὶ ἔλαιον χλιαρόν. καὶ κύμινον. νίτρον. ῥητίνην. μέλι ἐν εὐπαρῷ εἰρίῳ χρήσθω ἡμέρας τέσσαρας, πίνουσα σελίνου καρπόν. καὶ λιβανωτοῦ πυρῆνας πέντε. καὶ κύμινον αἰθιοπικὸν ἐν οἴνῳ λευκῷ ἀκρήτῳ γλυκεῖ. καὶ λουέσθω δὶς τῆς ἡμέρης. σμύρνα. λίβανος. βοὸς χολή. ῥητίνη τερεβινθίνη, ἢ νέτωπον. τουτέων ἴσον ἑκάστου μίξασα, προστιθέσθω ἐν εἰρίῳ καθαρῷ, ἢ ῥάκει λεπτῷ. βάψαι δὲ τὸ ῥάκος ἐν μύρῳ λευκῷ αἰγυπτίῳ εὐώδει, καὶ ἀποδήσασα λίνῳ λουσαμένη. προστιθέσθω. καὶ πώλυπον φλάσασα ἐσθιέτω, καὶ πινέτω σελίνου καρπόν. καὶ ἀσπαράγου. καὶ οἶνον λευκὸν δὶς τῆς ἡμέρης νῆστις ἐοῦσα. σμύρνα. κασίη. λιβανωτός. κινναμώμου μόνου. νέτωπον. τουτέων ἑκάστου τὸ ἴσον ἐν εἰρίῳ ἢ βαλάνους ποιέουσα προστιθέσθω. κολοκύνθης ἀγρίης, κύμινον πεφρυγμένον. ἀνήθου καρπόν. κυπαρίσσου ῥίζαν. ταῦτα τρίψας λεῖα. μέλιτι ἑφθῷ φυρήσας βαλάνους ποιέων δίδου προστιθέναι. καὶ πινέτω γλυκυσίδης ῥίζαν. σελίνου καρπόν. σιλφίου χυλὸν σὺν οἴνῳ. ἀλλὰ τὸ βόλβιον καὶ αὐτὸ καθαίρει προστιθέμενον. καὶ σμύρναν πρώτην. ἄνθος ὀλίγον ἐν οἴνῳ λευκῷ εὐώδει προστίθει.

Φάρμακα πρόσθετα εἰς τὸ μήτρην καθῆραι ἐπιτηδειότατα. Λαβὼν ἄνθος χαλκοῦ καὶ νίτρου τρίτον μέρος, μέλιτι ἑφθῷ φυρήσασα, βαλάνους ποιῆσαι, ὁκόσαι ἂν δοκέωσι μέτριαι εἶναι μέγεθος καὶ πάχος, οὕτως προστίθει πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρης. ἢν δὲ βούλῃ ἰσχυρότερον εἶναι ἐλατήριον παραμίξαι. καὶ τὸ ἄνθος μοῦνον. καὶ οὕτως ποιέων, δίδου προστίθεσθαι καὶ κράδης παραμιγνύναι.

Ἕτερον. Φλοιὸν ξύων, καὶ τρίβων λεῖον, ὅταν τὸ στόμα δοκέῃ ξηρότερον εἶναι τῆς μήτρης τὸ ἥμισυ ὡσαύτως.

Ἄλλο. Τρίψας ἐλατήριον καὶ ἄνθος χαλκοῦ λεῖα, δύο μοίρας ἄνθους, ἐλατηρίου δὲ μίαν, ταῦτα διέσθω. κυκλαμίνου τρίψας, ταύτῃ ἀναμίξαι, ὅκως ἂν δοκέῃ καιρὸς εἶναι. καὶ ποιησαμένην πρόσθετα, προστίθεσθαι ἐν εἰρίῳ.

Πρόσθετα λευκά. Κάθαρον ἀρτεμισίην τὴν ποίην. νίτρον. κυκλάμινον ἢ μάξηρον. κύμινον.

Ἕτερον. Ἀρτεμισίην ποίην χλωρὴν τρίψας. καὶ σμύρνης τρίτον μέρος. οἴνου ἀναμίξας εὐώδεος εἰρίῳ λευκῷ περιελίξας αὐτὸ, ἐν οἴνῳ τε βρέξας, δὸς προστίθεσθαι.

Ὅταν δὲ χαλῶσιν αἱ μήτραι, νίτρον σικύης ἐντεριώνης κυκλάμινον ἢ μάξηρον ἐν εἰρίῳ προστίθει.

Πρόσθετα παντοῖα καθαίρειν δυνάμενα. Σταφίδα ἀγρίην τρίψας χλωρὴν περιπλάσας, ἀρτεμισίης ποίης τρίψας τὰ φύλλα. φλοιῷ τε πλάσας καὶ ξηρήνας ἐν σκιῇ, ἀπὸ τουτέου ποίει πρόσθετα. καὶ δίδου τῇ γυναικὶ προστίθεσθαι.

Ἄλλο. Ἄνθος μιγνὺς χαλκοῦ, ἢ στυπτηρίην αἰγυπτίην διεὶς τῇ κυκλαμίνῳ, ὡς περ τὰ πρότερα ἐν ἑφθῷ μέλιτι πλήσας, ἢ ἐν ἰσχάδι ποιήσας καὶ σμύρνην ὀλίγην.

Ἄλλο. Τὴν κυκλάμινον τρίψας τὴν λευκὴν οἴνῳ εὐώδει παραμίξας ἐν ῥάκει δήσας, ὡς λεπτοτάτῳ λίνῳ καθαρῷ δίδου προστίθεσθαι.

Ἄλλο. Κυκλάμινον ἢ μάξηρον. νίτρον. κανθαρίδας. στέαρ, σανδαράκην.

Περὶ παρθενίων.

Παρθένῳ ὁκόταν τὰ ὡραῖα μὴ γένηται. πολλὰ καὶ πυρεταίνει καὶ ὀδυνᾶται. διψῇ. καὶ πεινῇ. καὶ ἐξεμεῖ. καὶ μαίνεται. καὶ πάλιν σωφρονέει. κινέονται αἱ μῆτραι. καὶ ὁκόταν πρὸς τὰ σπλάγχνα ξάπτωνται, ἐξεμεῖν. καὶ πυρέσσειν, καὶ παραφρονεῖν αὐτῇ ἔρχεται.

τῇ ἄρχεται. ὅταν δὲ ἀπολίπωσιν, πεινῇ καὶ διψῇ, καὶ ἤπαλος πυρετὸς ἔχει. χρὴ ταύτῃ γε ἀρνακίδας προστιθέναι θερμὰς πρὸς γαστέρα. καὶ ὑποκαπνίζειν ἐς αὐτὰ τὰ αἰδοῖα ὅτι μάλιστα ἐπ᾽ ἀμφορέως αὐχένι καθίσας. σμύρνης ὅσον κύαμον. λιβανωτόν τε δὶς ὅσον τοῦτο μίξας καὶ ζέσας, ἀρηειγμένας ὁμοῦ θυμελὴν, καὶ ἐπὶ τὸ πῦρ ἐπιβάλλων, νῆστις ὡς μάλιστα, καὶ λούειν πολλῷ θερμῷ.

Προσθετόν. Αἰγυπτίην συπτηρίην, μαλθακτὴν, εἰρίῳ περιειλήσασα προστιθέσθω. Ἄλλο. Ἀρτεμισίην τρίψας, ἐν οἴνῳ τε λευκῷ λύσας, δίδου προστιθέναι. Νεοτόκῳ γυναικί. Ῥόδινον, σμύρναν. κηρὸν μίξαντα ἐν εἰρίῳ λοῦναι προστίθεσθαι. ὅταν δὲ οἱ προπέσωσιν αἱ μῆτραι, τὰ ξηρὰ καὶ στρυφνὰ προσφέρειν καὶ πίνειν καὶ προσίσχειν. Σύκον μέλαν. σκόροδον. λίτρον. κύμινον. ταῦτα πάντα τρίψας λεῖα, ἐν εἰρίῳ λοῦναι προστίθεσθαι. Ἕτερον. Σηπίης ὄστρακον κόψας λεῖον ἐς οἶνόν τε λύσας σὺν λαγωοῦ θριξὶ. καὶ εἰρίῳ προστίθεσθαι. ἢν δὲ μετὰ τόκον τὰς ὑστέρας ἀλγέῃ, πηγάνιον. καὶ πράσα. καὶ στέαρ αἴγειον ἑψήσασα, ῥοφείτω τούτου ὡς ὀλίγιστον. Προσθετόν. λίτρον. κύμινον. σύκον τὸ ἴσον. καθαρτήριον προσθετὸν καὶ μαλθακτήριον. Νέτωπον. ῥόδινον μύρον. χηνὸς ἄλειφα, ἐς ὀθόνια λεπτά. Ἢν τὰ ἐπιμήνια πολλὰ γίνεται, γλυκυσίδης κόκκους τοὺς μέλανας δὶς ἑπτὰ πίνειν ἐν οἴνῳ δυσὶ κυάθοις. ἢν δὲ ὑπερβρέχονται αἱ μῆτραι πυκναὶ, βρέξας ὕδατι χλιαρῷ τὰς μήτρας ὑπτίην ἀνακλίνας, μίξας σίδιον. κηκίδα. ῥοῦν τὴν ἐρυθρὴν ἐν οἴνῳ λευκῷ διατρίψας, τούτῳ χρίσας ἐντιθέναι. ἔπειτα πίσαι δάφνης φύλλα ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ. ὅταν γυνὴ κύουσα προσρέηται, ὀνίδα ξηρὴν, καὶ μίλτον, καὶ ὄστρακον σηπίης, ταῦτα τρίψασα λεῖα, ἐν ῥάκει ἀποδήσασα προστιθέναι. ἢν δὲ μὴ καθαρθῇ τὸ ὕδερον, λεαίναι ἐν οἴνῳ λευκῷ, ὅσον κύαθον, καὶ ξύσας ὀβολὸν ἀττικὸν διδόναι πίνειν καὶ καθαίρεται.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ, ΠΕΡῚ ἘΓΚΑΤΑΤΟΜΗ͂Σ ἘΜΒΡΎΟΥ.

Περὶ δὲ τῶν μὴ κατὰ τρόπον κυϊσκομένων, ἀλλ᾽ ἐγκατατεμνομένων, οὕτως. πρῶτον μὲν ἐπὶ τὴν γυναῖκα σινδόνα ἐπιβαλὼν, καταζῶσον ἄνωθεν τῶν μαζοῦ. καὶ τὴν κεφαλὴν κατακαλύψαι χρὴ τῇ σινδόνι, ὅκως μὴ ὁρῶσα φοβῆται, ὅ, τι ἂν ποιήσῃς. ἢν οὖν ἐξίσχῃ τὴν χεῖρα τὸ ἔμβρυον, παραπλάγιον παραπέσον, καὶ τῆς χειρὸς ἐπιλαβόμενος, προάγειν ἔξω ἐπιχείρει ὡς μάλιστα. παραδεῖραι δὲ καὶ τὸν βραχίονα, καὶ ἀπομηλώσας αὐτοῦ τὸ ὀστέον, ἰχθύην περίδησον, περὶ τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς τοὺς δύο, ὅκως μὴ ἀπολισθάνοι ἡ σάρξ. μετὰ δὲ ταῦτα, τὸν ὦμον περισάρκισον. καὶ ἄφελε κατὰ τὸ ἄρθρον. ἔπειτα τὴν κεφαλὴν κατὰ φύσιν παρώσας, ὑπάγειν ἔξω τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐμβρύου. τῷ δὲ δακτύλῳ τὸ ἔμβρυον εἴσω ἀπῶσαι, ἢ μαχαιρίῳ διὰ τῶν πλευρέων, ἢ διὰ τῆς κληΐδος, ὅκως τὴν φῦσαν ἀφῇ, καὶ ξυμπέσῃ τὸ ἔμβρυον, καὶ ἡ ἔξοδος αὐτέῳ, εὐπετεστέρη ᾖ. τὴν δὲ κεφαλὴν, ἢν μὲν δυνήσῃ κατὰ φύσιν ἔξω ὦσαι. ἢν δὲ μὴ, ξυμφλάσαι. καὶ οὕτως ὑπεξαναγεῖν ἔξω τὸ ἔμβρυον. ἔπειτα τῷ θερμῷ πολλῷ καταχέας, καὶ ἀλείψασα ἐλαίῳ, κατακεῖσθαι κελεύειν, ἐπαλλάξασα τὼ πόδε. καὶ μεταπίσαι οἶνον γλυκὺν κεράσας, εὐζωρότερον, καὶ λευκόν. ἀλλὰ μὴν καὶ ῥητίνην, μέλιτι διατρίψας, μίξας τῷ οἴνῳ, διδόναι πιεῖν. τὰ δ᾽ ἄλλα θεραπεύειν ὥσπερ λέγω, κατὰ τὰ εἰρημένα. ὅταν δὲ τῇ τικτούσῃ γυναικὶ πλάγιον παραπέσῃ τὸ ἔμβρυον, γίνεται δὲ ὁκόταν στρέφηται τὸ τοιόνδε. ὁ ὀμφαλὸς περὶ τὸν τράχηλον περιελίσσηται, καὶ ἐπίσχῃ τὴν ἔξοδον τοῦ ἐμβρύου, καὶ ἐς τὸ ἰσχίον ἐπεμβάλλῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἡ χεὶρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔξω γίνεται. ἢν μὲν οὖν ἤδη τεθνηκὸς ἔξω γίνηται, τοῦτο προσημαίνει. ἤσι δὲ μὴ ἔξω ἡ χεὶρ τοῦ ἐμβρύου, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ζῇ τὸ ἔμβρυον. κίνδυνος δὲ καὶ οὕτως. ἔνιαι δὲ καὶ τὰ λόχια πρὸ τοῦ ἐμβρύου ἀφιᾶσιν. ἀναγκαῖον δὲ γινώσκειν εἶναι τὴν ὠδῖνα ξηρὰν καὶ ἐπίπονον. ὅσαι δὲ τὰ λόχια μὴ προεκκαθαίρονται, ῥᾶον ἀπαλλάττουσιν ἐν τῷ τόκῳ. ἀνασείειν δὲ δεῖ, ὧδε. σινδόνα ὑποστορέσασαν, ἀνακλῖναι τὴν γυναῖκα. καὶ ἑτέρην ἐπιβαλεῖν, ὅμως ἂν αὐτῆς τὸ αἰδοῖον, κεκρυμμένον ᾖ. καὶ περικαλύψαι περὶ ἑκάτερον τὸ σκέλος, τὴν σινδόνα, καὶ περὶ ἑκάτερον τὸ γυῖον. γυναῖκας δὲ δύο λαβέσθαι τοῦ σκέλεος ἑκατέρου, καὶ τῆς χειρὸς ἑκατέρης, ἑτέρας γυναῖκας δύο. ἔπειτα διασείειν λαβούσας ἐγκρατῶς, μὴ ἔλασσον ἢ δεκάκις. ἔπειτα δὲ ἐς κλίνην ἀνακλῖναι τὴν γυναῖκα ἐπὶ κεφαλήν. τὰ δὲ σκέλεα ἄνω ἔχειν. καὶ τὰς γυναῖκας πάσας λαβέσθαι τοῖν σκελέοιν, ἀφείσας τὰς χεῖρας. ἔπειτα σείειν πολλάκις ποιεῖν, τὰς γυναῖκας ἐπὶ τοὺς ὤμους ἀναβολὰς ἐπὶ τὴν κλίνην, ὅκως ἐς τὴν εὐρυχωρίην ἐπαναστῇ τὸ ἔμβρυον στραφῆ, καὶ δύνηται ἐπὶ φύσιν ἰέναι. καὶ ἢν ἔχῃς δίκταμνον κρητικὸν, μεταπίσαι δός. εἰ δὲ μὴ, κάστορα ἐνεψῆσαι τῷ ἰσοχόῳ. ἢν δὲ αἱ ὑστέραι ἔξω χωρέωσι, κἤν τε ἐκ πόνου, κἤν τε ἐκ τόκου. ἢν μὲν οὖν παραλάβοις νέας, ἄξιον ἐπιχειρεῖν. εἰ δὲ μὴ, ἐᾶν. ἐπιχειρεῖν δὲ χρὴ ὧδε. ἐπὶ τὰ μὲν τὸν ὑμένα τῆς ὑστέρης, κατὰ φύσιν, καὶ κατὰ πλάγιον, ξύσαι ὀθονίῳ ὡς φλεγμαίνῃ. καταλείψας φώκης ἐλαίῳ, ἢ πίσσῃ καταπλάσας, ἢ κυτίνοισι. καὶ μαλθακοὺς σπόγγους ἐν οἴνῳ ῥῶσας προσθεὶς ἀναδῆσαι ἐκ τῶν ὤμων καὶ ἀνακείσθω ὡς ἀνωτάτω τὰ σκέλεα ἔχουσα. ἐσθιέτω δὲ, σιτία μέτρια.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ὈΔΟΝΤΟΦΥΐΑΣ.

Ὰ φύσει εὔτροφα τῶν παιδίων, οὐκ ἀνάλογον τῆς σαρκώσιος καὶ τὸ γάλα θηλάζει. τὰ βορὰ καὶ πολὺ ἕλκοντα γάλα, οὐ πρὸς λόγον σαρκοῦνται. τὰ πουλὺ διουρέοντα τῶν θηλαζόντων, ἥκιστα ἐνιαύσια. ὁκόσοισι πολλὴ φέρεται ἡ κοιλίη, καὶ εὐπεπτοῦσιν, ἐπίνοσα. ὁκόσοισι δὲ πουλὺ γαλακτῶδες ἀπεμεῖται, κοιλίη ξυνίσταται. ὁκόσοισιν ἐν ὀδοντοφυΐῃ ἡ κοιλίη πλείω ὑπάγει, ἧσσον σπᾶται, ἢ οὕτως ὀλιγάκις. ὁκόσοισιν ἐπὶ ὀδοντοφυΐῃ πυρετὸς ὀξὺς ἐπιγίγνεται, ὀλιγάκις σπῶνται. ὁκόσα ὀδοντοφυεῦντα εὔτροφα μένει, καταφορικὰ ἐόντα, κίνδυνος σπασμὸν ἐπιλαβεῖν. τὰ ἐν χειμῶνι ὀδοντοφυεῦντα, τῶν ἄλλων ὁμοίων ἐόντων, βέλτιον ἀπαλλάσσει. οὐ πάντα τὰ ἐπὶ ὀδοῦσι σπασθέντα, τελευτᾷ. πολλὰ δὲ καὶ διασώζεται. τὰ μετὰ βηχὸς ὀδοντοφυεῦντα χρονίζει. ἐν δὲ τῇ διακεντήσει, ἰσχναίνεται μᾶλλον. ὁκόσα ἐν τῷ ὀδοντοφυέειν χειμῶνας ἔχει, ταῦτα καὶ προσεχόντως ἡγεμόνα, ῥᾷον φέρει ὀδοντοφυΐαν. τὰ διουρεῦντα πλέον ἢ διαχωρεῦντα πρὸς λόγον εὐτροφώτερα. ὁκόσοισιν οὐρεῖται μὴ πρὸς λόγον, κοιλίη δὲ πυκνῶς ὠμὸν ἐκ παιδίων παρῆθη, ἐπίνοσα. τὰ εὔυπνα καὶ εὔτροφα πουλὺ ἀναλαμβάνειν καὶ παράκειται, οὐχ ἱκανῶς διωκειμένον. τὰ παρεαθίοντα ἐν τῷ θηλάζειν, ῥᾷον φέρει ἀπογαλακτισμόν. τὰ πολλάκις παρεαθοῦντα δίαιμον καὶ ἄπεπτον κατὰ κοιλίην, πλεῖστα τῶν ἐν πυρετῷ ὑπνώδεα. τὰ ἐν παρισθμίοις ἕλκεα ἄνευ πυρετῶν γιγνόμενα, ἀσφαλέστερα. ὁκόσοισιν ἐν τῷ θηλάζειν τῶν νηπίων βὴξ προσίσταται, σταφυλὴν εἴωθεν μείζονα ἔχειν. ὁκόσοισι ταχέως ἐν παρισθμίοις νομαὶ ἐφίστανται τῶν πυρετῶν μενόντων καὶ βηχίων, κίνδυνος πάλιν γενέσθαι ἕλκεα. τὰ παλινδρομήσαντα ἐν ἰσθμίοις. ἕλκεα τοῖσιν ὁμοίοισι, κινδυνώδη. τοῖσι παιδίοισιν ἀξιολόγοις ἕλκεσιν ἐν παρισθμίοισι, καταπινομένων, σωτηρίας ἐστίν. ὁκόσα δὴ μᾶλλον τοῦ πρότερον μὴ δυναμένων καταπίνειν ἐν παρισθμίοισιν ἕλκεσι, πολὺ τὸ χολῶδες τι ἐόν, οὐκ ἀγαθόν. ἐν τοῖσιν παρισθμίοισιν ἕλκεσιν ἀραχνιῶδες κακόν. μετὰ τοὺς πρώτους χρόνους, διαῤῥεῖν φλέγμα διὰ τοῦ στόματος πρότερον οὐκ ὄν, χρήσιμον. ὅμως ἀνακτέον. ἢν δὲ ἄρξηται ξυνοδίσειν πάντως, ἀσμενιστέον. τὸ δὲ μὴ οὕτως διαῤῥέον, εὐλαβητέον. ῥευματιζομένοις παρίσθμια, κοιλίη κατενεχθεῖσα πλείω λύει τὰς ξηρὰς βῆχας. παιδίοισιν ἀνενεχθέν τι πεπεμμένον, πλείω λύει. τὰ πολὺν χρόνον ἐν παρισθμίοις ἕλκεα ἀναυξῆ μένοντα, ἀκίνδυνα πρὸ τῶν πέντε ἢ ἓξ ἡμερέων. τὰ πουλὺ γάλα τῶν θηλαζόντων ἀναλαμβάνοντα, ὥς τε πολὺ ὑπνώδη. τὰ μὴ εὐτροφέα τῶν θηλαζόντων, ἄτροφα καὶ δυσανάληπτα. ἕλκεα ἐν θέρει γιγνόμενα ἐν παρισθμίοις, χείρονα τῶν ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσιν. τάχιον γὰρ νέμεται. τὰ περὶ σταφυλὴν νεμόμενα ἕλκεα ἐν παρισθμίοισιν, σωζομένοισι τὴν φωνὴν ἀλλοιοῖ. τὰ περὶ φάρυγγα νεμόμενα ἕλκεα, χαλεπώτερα καὶ ὀξύτερα, ὡς ἐπὶ πολὺ δύσπνοιαν ἐπιφέρει.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἈΝΑΤΟΜῆΣ.

Ρτηρίη δ' ἐξ ἑκατέρου φαρυγέθρου τὴν ἔκφυσιν ποιευμένη ἐς ἄκρον πνεύμονος τελευτᾷ κρίκοις ξυγκειμένη ὁμοιορυσμοῖς τῶν περιηγέων ἁπτομένη κατ' ἐπίπεδον ἀλλήλων. αὐτὸς δὲ ὁ πνεύμων συνεξαναπληροῖ τὴν χέλυν, τετραμμένος ἐς τὰ ἀριστερά, πέντε ὑποκορυφώσιας ἔχων, ἃς δὴ καλέουσι λοβούς τεφρείνης χροιῆς τυχὼν στίγμασιν ὀφρυαγέσι κεκεντημένος, φύσει ἐών τε θρηνιώδης. μέσῳ δ' αὐτέῳ ἡ καρδίη ἐγκαθίδρυται, στρογγυλωτέρη καθεστεῶσα πάντων ζώων. ἀπὸ δὲ καρδίης ἐς ἧπαρ, βρογχίη πολλὴ καθήκει. καὶ μετὰ βρογχίης φλὲψ μεγάλη καλευμένη δι' ἧς οὖλον τὸ σκῆνος τρέφεται. τὸ δὲ ἧπαρ ὁμοιορυσμίην μὲν ἔχει τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. αἱμοῤῥωδέστερον δέ ἐστι τῶν ἄλλων. ὑπερκορυφώσιας ἔχον δύο, ἃς καλέουσι πύλας, ἐν δεξιοῖς τόποις κειμένας. ἀπὸ δὲ τουτέου, σκολιὴ φλὲψ ἐπὶ τὰ κάτω νεφρῶν ἀποτείνουσα. νεφροὶ δὲ ὁμοιορυσμοί. τὴν χροιὴν δέ, ἐναλίγκιοι μήλοισιν. ἀπὸ δὲ τουτέων ὀχετοὶ σκολιοειδέες ἄκρην κορυφὴν κύστιος κεῖνται. κύστις δὲ νευρώδης οὔλη καὶ μεγάλη. ἑκάσταθε κύστιος, μετοχὴ ἔσω πέφυκε. καὶ τὰ μὲν ἐξ ἀνὰ μέσον ἐντὸς φύσις ἐκοσμήθη. οἰσοφάγος δὲ ἀπὸ γλώσσης τὴν ἀρχὴν ποιεύμενος, ἐς κοιλίην τελευτᾷ, ὃν δὴ καὶ ἐπὶ στόματι τῆς κοιλίης, στόμαχον καλέουσιν. πρὸς δὲ ἀκάνθης ὄπισθεν ἥπατος φρένες πεφύκασιν. ἐκ δὲ πλευρῆς νόθης, λέγω δὲ ἀριστερῆς, σπλὴν ἀρξάμενος ἐκτέταται, ὁμοιορυσμὸς ἴχνει ποδός. κοιλίη δὲ ἥπατι παρακειμένη κατ' εὐώνυμον μέρος οὐλεμένη ἐστὶ νευρώδης. ἀπὸ δὲ κοιλίης, πέφυκεν ἔντερον, ὁμοιορυσμὸν μικρὸν πηχέων οὐκ ἔλασσον δυώδεκα ἑλικηδὸν ἐν κόλποις ἐνειλούμενον, ὃ καλέουσιν ἔνιοι κῶλον, δι' οὗ ἡ παραφορὰ τῆς τροφῆς γίνεται. ἀπὸ δὲ κώλου, πέφυκεν ἀρχὸς λοίσθιος. σάρκα περιπληθέα ἔχων ἐς ἄκρον δακτυλίου τελευτῶν. τὰ δὲ ἄλλα, ἡ φύσις διετάξατο.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΑΡΔΙΗΣ.

Καρδίη. σχῆμα ὁκοίη πυραμίς. χροιὴν δὲ κατακορὴς φοινικέα. καὶ περιβεβλέαται
χιτῶνα λεῖον. καὶ ἔστιν ἐν αὐτέῳ ὑγρὸν σμικρὸν ὁκοῖον οὖρον. ὥστε δόξεις ἐν κύστει
τὴν καρδίην ἀναστρέφεσθαι. γεγένηται δὲ τούτου εἵνεκα ὅκως θάλληται ἐρρωμένως
ἐν φυλακῇ. ἔχει δὲ τὸ ὕγρασμα, ὁκόσον μάλιστα καὶ πυρευμένη ἄκος. τοῦτο δὲ τὸ ὑ-
γρὸν διουρέει ἡ καρδίη πίνουσα ἀναλαμβανομένη καὶ ἀναλίσκουσα. λάπτουσα τοῦ
πνεύμονος τὸ ποτόν. πίνει γὰρ ὥνθρωπος τὸ μὲν πολλὸν, ἐς νηδύν. ὁ γὰρ στόμαχος, ὁκοῖον χώνη, ὅσον καὶ ἐκ-
δέχεται τὸ πλῆθος, καὶ ἅσσα προσαιρούμεθα. πίνει δὲ, καὶ ἐς φάρυγγα. τυτθὸν δὲ δὴ καὶ ὁκόσον ἂν
λάθοι διὰ ῥύμης ἐς ῥυσιν. πῶμα γὰρ ἀτρεκὲς ἡ ἐπιγλωσσὶς κἂν δήσει μεῖζον ποτοῦ οὐδὲν σημήϊον τοῦτο.
ἢν γάρ τις κυανῷ ἢ μίλτῳ φορύξας ὕδωρ δοίη δεδιψηκότι πάνυ πιεῖν. μάλιστα δὲ συΐ. τὸ γὰρ κτῆνος,
οὐκ ἔστιν ἐπιμελὲς οὐδὲ φιλόκαλον. ἔπειτα δὲ εἰ ἔτι πίνοντος ἀνατέμοις τὸν λαιμὸν, εὕροις ἂν τοῦτον
κεχρωσμένον τῷ ποτῷ. ἀλλ᾽ οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἡ χειρουργία. οὔκουν ἀπιστητέον ἡμῖν περὶ τοῦ ποτοῦ εἰ
εὐτρεπίζει τὴν σύριγγα τῷ ἀνθρώπῳ. ἀλλὰ πῶς ὕδωρ ἀναιδὲς ἐνούρον ὄχλον καὶ βῆχα παρέχει
πολλήν; οὕνεκα φημὶ ἀπαντικρὺ τῆς ἀναπνοῆς φέρεται. τὸ γὰρ διὰ τῆς ῥύμης ἐστὶν, ἅτε παρὰ
τοιχίον, οὐκ ἐνίσταται τῇ ἀναφορῇ τοῦ ἠέρος. ἀλλά τινα καὶ λείην ὁδὸν οἱ παρέχει ἡ ἐπίτεγξις. τοῦ-
το δὲ τὸ ὑγρὸν, ἀπάγει τοῦ πνεύμονος ἅμα τῷ ἠέρι. τὸν μὲν οὖν ἠέρα χρὴ γενόμενον θεραπείην, ἀνάγ-
κη ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐκβάλλειν ἔνθεν ἦλθεν. τὸ δ᾽ ὑγρὸν τὸ μὲν εἰς τὸν κουλεὸν αὐτέης, ἀποπίει.
τὸ δ᾽ αὖ ξὺν τῷ ἠέρι, θύραζε χωρέει. ἐν ταύτῃ καὶ διαίρει τὸν οὐρανὸν ὁκόταν παλινδρομέῃ τὸ πνεῦ-
μα. παλινδρομέει δὲ κατὰ δίκην. οὐ γὰρ ἔστιν ἀνθρώπου φύσιος τροφὴ ταῦτα. κῶς γὰρ ἀνθρώπου τρο-
φὴ ἄνεμος καὶ ὕδωρ τὸ ὠμὰ; ἀλλὰ μᾶλλον τιμωρίη ξυγγενέος πάθης. περὶ δὲ οὗ ὁ λόγος. ἡ καρδίη μῦς ἐστὶν
κάρτα ἰσχυρὸς, οὐ τῷ νεύρῳ, ἀλλὰ πιλήματι σαρκός. καὶ δύο γαστέρας ἔχει διακεκριμένας ἐν ἑνὶ
περιβόλῳ. τὴν μὲν, ἔνθα. τὴν δὲ, ἔνθα. οὐδὲν δὲ ἐοίκασιν ἀλλήλῃσιν. ἡ μὲν γὰρ ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἐπὶ
στόμα κέεται ὁμιλέουσα τῇ ἑτέρῃ φλεβί. ἡ δὲ δεξιὴ φημὶ τῶν ἐν λαιοῖς. ἡ γὰρ πᾶσα καρδίη, του-
τέοισι τὴν ἕδρην ἐμπεποίηται. ἀτὰρ ἥδε καὶ πάμπαν εὐρυκοίλιος, καὶ λαγαρωτέρη πολλῷ τῆς ἑτέ-
ρης, οὐδὲ τῆς καρδίης νέμεται τὴν ἐσχατιὴν, ἀλλ᾽ ἐγκαταλείπει τὸν οὔραχον καὶ στερεόν ἐστιν, ὥσπερ
ἔξωθεν προσερραμμένη. ἡ δὲ ἑτέρη κέεται ὑπένερθεν μὲν μάλιστα καὶ κατ᾽ ἰθυωρίην. μάλιστα μὲν μα-
ζῷ ἀριστερῷ. ὅπῃ καὶ διασημαίνει τὸ ἅλμα. περίβολον δὲ ἔχει παχὺν καὶ βόθρον, ἐμβεβόθρωται τὸ εἶδος
εἴκελον ὅλμῳ. ἀλλὰ γὰρ ἤδη καὶ τοῦ πνεύμονος ἐνδύεται μετὰ προσηνίης τε, καὶ κολάζει τὴν ἀκρασίην
τοῦ θερμοῦ περιβαλλομένη. ὁ γὰρ πνεύμων φύσει ψυχρός. ἀτὰρ καὶ ψυχόμενος τῇ εἰσπνοῇ. ἄμφω γε
μὴν δασεῖαι τὰ ἔνδον, καὶ ὥσπερ ὑποδιαβεβρωμέναι μᾶλλον τῆς δεξιῆς ἡ λαιή. τὸ γὰρ ἔμφυτον πῦρ οὐκ
ἐν τῇ δεξιῇ, ὥστε θαῦμα βραχυτέρην γενέσθαι τὴν λαιὴν ἐσπνέουσαν ἀκρήτου. ταύτῃ καὶ παχε-
τὸν ἐνδέδμηται φυλακῆς εἵνεκα τῆς ἰσχύος τοῦ θερμοῦ. στόματα δ᾽ αὐτέοισιν, οὐκ ἀνεῴγασιν, εἰ μή τις
ἀποκείρῃ τῶν οὐάτων τὴν καρδίην. καὶ τῆς καρδίης τὴν κεφαλήν. ἢν δ᾽ ἀποκείρῃ, φανήσεται καὶ
δισσὰ στόματα ἐπὶ δυσὶ γαστέροιν. ἡ γὰρ παχείη φλὲψ ἐκ μιῆς ἀναθέουσα, πλανᾷ τὴν ὄψιν ἢν ἀνα-
τμηθῇ. αὗται πηγαὶ φύσιος ἀνθρώπου. καὶ οἱ ποταμοὶ ἐνταῦθα ἀνὰ τὸ σῶμα τοῖσιν ἄρδεται τὸ
σκῆνος. οὗτοι δὲ καὶ τὴν ζωὴν φέρουσιν τῷ ἀνθρώπῳ. κἢν αὐανθέωσιν, ἀπέθανεν ὥνθρωπος. ἀγχοῦ
δὲ τῆς ἐκφύσιος τῶν φλεβῶν σώματα τοῖσι κοιλίῃσιν ἀμφιβεβήκασιν, μαλθακὰ σηραγγώδεα ἃ
κληΐσκεται μὲν οὔατα. τρήματα δὲ οὐκ ἔστιν οὐάτων. ταῦτα γὰρ οὐκ ἐσακούουσιν ἰαχῆς. ἔστι δὲ ὄργα-
να τοῖσιν ἡ φύσις ἁρπάζει τὸν ἠέρα. καίτοι δοκέω τὸ ποίημα χειρώνακτος ἀγαθοῦ. κατασκεψάμενος
γὰρ σχῆμα στερεὸν ἐσόμενον τὸ σπλάγχνον διὰ τὸ πλατικὸν τοῦ ἐγχύματος. ἔπειτα, πᾶν ἐὸν ἑλκτι-
κὸν, παρέθηκεν αὐτέῳ φύσας, καθάπερ τοῖσι χοάνοισιν οἱ χαλκέες. ὥστε διὰ τουτέων χειροῦται
τὴν πνοιήν. τεκμήριον δὲ τοῦ λόγου. τὴν μὲν γὰρ καρδίην, ἴδοις ἂν ῥιπταζομένην οὐλομελῆ. τὰ δὲ
οὔατα κατ᾽ ἰδίην ἀναφυσώμενά τε καὶ ξυμπίπτοντα. διὰ τοῦτο δὲ φημὶ καὶ φλεβία μὲν ἐργάζε-
ται τὴν ἀναπνοὴν ἐς τὴν ἀριστερὴν κοιλίην. ἀρτηρίη δ᾽ εἰς τὴν ἄλλην. τὸ γὰρ μαλακὸν, ἑλκτικώ-
τερον. καὶ ἐπιτήδειον ἔχον. ἔχρη δὲ ἡμῖν μᾶλλον τὰ ἐπικείμενα τῆς καρδίης διαψύχεσθαι βεβλή-
ματα. ἔστι γὰρ τὸ θερμὸν ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν. ὥστε διὰ τὴν πάθην οὐκ ἔλαβεν εὐπετὲς ὄργανον, ἵνα μὴ
πάμπαν κρατηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐσιόντος. λοιπὸς ἐστὶν ὁ λόγος ὁ τῆς καρδίης ὑμένες ἀφανέες ἔργον ἀ-
ξιαγαστότατον. ὑμένες γὰρ καὶ ἄλλοι τινὲς ἐν τοῖσι κοίλοισιν ὁκοῖον ἀράχναι διαπετέες ζώσαν-
τες πάντῃ τὰ στόματα κτηδόνας ἐμβάλλουσιν ἐς τὴν στερεὴν καρδίην. οὗτοι μοι οἱ τόνοι τοῦ
σπλάγχνου καὶ τῶν ἀγγείων ἀρχαὶ τῇσιν ἀορτῇσιν. ἔστι δὲ αὐτέων ζεῦγος. οἱ θύρῃσι μεμηχάνηνται
τρεῖς ὑμένες ἑκάστῃ περιφερέες ἐξ ἄκρου περ ὁκόσον ἡμιτόμιον κύκλου. οἵ τε ξυνιόντες θαυμά-
σιον ὡς κλείουσι τὰ στόματα τῶν ἀορτέων πέρας καὶ τὴν καρδίην ἀποθανόντος ἢν τις ἐξεπι-
στάμενος τὸν ἀρχαῖον κόσμον. ἀφελόντων δὲ τὸν μὲν ἀποστρήσει. τὸν δὲ ἐπανακλίνει. οὔτε ὕδωρ

ἂν διέλθοι εἰς τὴν καρδίην, οὔτε φῦσα ἐμβαλλομένη. καὶ μᾶλλον τὴν τῆς ἀριστερῆς. τοι γὰρ ἐμηχα-
νήθησαν ἀρεκέστερον κατὰ δίκην. γνώμη γὰρ ἡ τοῦ ἀνθρώπου πέφυκεν ἐν τῇ λαιῇ κοιλίῃ. καὶ ἄρχει
τῆς ἄλλης ψυχῆς. τρέφεται δὲ, οὔτε σιτίοισιν, οὔτε ποτοῖσιν ἀπὸ τῆς νηδύος. ἀλλὰ καθαρῇ καὶ φω-
τοειδεῖ περιουσίῃ γεγονυίῃ ἐκ τῆς διακρίσιος τοῦ αἵματος. εὐπορέει δὲ τὴν τροφὴν, ἐκ τῆς ἔγγιστα δεξα-
μενῆς τοῦ αἵματος διαβάλλουσα τὰς ἀκτῖνας. καὶ νεμομένη ὥσπερ ἐκ νηδύος τῶν ἐντέρων τὴν τρο-
φὴν οὐκ ὂν κατὰ φύσιν. ὅκως δὲ μὴ ἀναχωχὴ τὸ σιτίον τὰ ἐνεόντα ἐν τῇ ἀρτηρίῃ ἐν ζάλῃ ἐὸν, ἀπο-
κλείει τὴν ἐπ' αὐτὴν κέλευθον. ἡ γὰρ μεγάλη ἀρτηρίη βόσκεται τὴν γαστέρα καὶ τὰ ἔντερα. καὶ
γέμει τροφῆς οὐχ ἡγεμονικῆς. ὅτι δὲ οὐ τρέφεται βλεπομένῳ αἵματι ἡ μεγάλη ἀρτηρίη δῆλον ὧδε.
ἀποσφαγέντος τοῦ ζώου, χαλασθείσης τῆς ἀριστερῆς κοιλίης ἐρήμη φαίνεται πᾶσα. πλὴν ἰχῶρός
τινος, καὶ χολῆς ξανθῆς, καὶ τῶν ὑμένων περὶ ὧν ἤδη μοι πέφανται. ἡ δὲ ἀρτηρίη οὐ λειφαιμοῦσα,
οὐδὲ ἡ δεξιὴ κοιλίη. τουτέων μὲν οὖν τῷ ἀγγεῖ κατ' ἐμὸν νόον ἤδη πρόφασις τῶν ὑμένων. τὸ δ' αὖ φε-
ρόμενον ἐκ τῆς δεξιῆς, ζυγοῦται μὲν καὶ τοῦτο τῇ ξυμβουλῇ τῶν ὑμένων. πλὴν οὐ κάρτα ἔθρωσκεν
ὑπὸ ἀσθενείης. ἀλλ' ἀνοίγεται μὲν, ἐς τὸ δυνάμενος αἷμα παραχεῖν αὐτοῖς τὴν τροφήν. κλείεται δὲ,
ἐς τὴν καρδίαν οὐχ ἁρμῷ. ὅκως ἐσίῃ μὲν ὁ ἠὴρ, οὐ πάνυ δὲ πολύς. ἀσθενὲς γὰρ ἐνταῦθα τὸ θερμόν.
οὐ δὲ γὰρ ἄλλό τι ὕδωρ, ἀλλὰ θερμαίνεται. δοκέει δὲ τοῖσι πολλοῖσιν φύσει θερμόν. περὶ δὲ καρ-
δίης, τοιαῦτα εἰρήσθω.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἈΔΈΝΩΝ.

Ερὶ δὲ ἀδένων οὐλομελίης, ὧδε ἔχει. φύσις μὲν αὐτέοισιν ἡ σπογγώδης. ἀραιαὶ μὲν καὶ πί-
ονες. καὶ ἔστιν οὔτε σαρκία ἴκελα τῷ ἄλλῳ σώματι, οὔτε ἄλλό τι ὅμοιον τῷ σώματι,
ἀλλὰ ψαφαρὰ, καὶ φλέβας ἔχει συχνάς. εἰ δὲ διατάμοις αἱμοῤῥαγίη λάβρος. τὸ
εἶδος λευκὴ, καὶ οἷον φλέγμα. ἐπαφωμένῳ δὲ οἷον εἴρια. κὴν ὀργάσῃ τοῖς δακτύλοις
ἐπὶ πουλὺ βιησάμενος, ἡ ἀδὴν ὑγρὸν ἀφίησιν ἐλαιῶδες. καὶ αὐτὸ θρύπτεται πολ-
λὰ καὶ ἐξαπόλλυται. πονέουσι δὲ, οὐ κάρτα, ἀλλὰ τῷ ἄλλῳ σώματι. ἐπὴν πονέουσι δὲ ἢ δι' ἰδίην
νοῦσον. παῦρα* δὲ καὶ τῷ σώματι ξυμπονέουσιν. αἱ νοῦσοι φύματα γίνονται καὶ χοιράδες ἀναπηδῶ-
σιν. καὶ πῦρ ἔχει τὸ σῶμα. πάσχουσι δὲ ταῦτα, ἐπὴν ὑγρασίης πληρωθῶσι τῆς ἐπὶ τοῦ ἄλλου σώμα-
τος διὰ τῶν φλεβῶν. αἳ δι' αὐτῶν τέτανται πολλαὶ καὶ κοῖλαι ὥστε ἀκολουθεῖν τὸ ὑγρὸν ὅτι ἂν
ἕλκωσιν εὐπετέως ἐς αὐτάς. κὴν πουλὺ ἔῃ καὶ νοσῶδες ἡ ῥοὴ, ξυντείνουσιν οἱ ἀδένες ἐπὶ σφᾶς τὸ ἄλ-
λο σῶμα, οὕτω πυρετὸς ἐξάπτεται. καὶ ἀείρονται καὶ φλογῶσιν οἱ ἀδένες. ἀδένες δὲ ὕπεισιν ἐν τῷ
σώματι, πλείους ἢ μείζους ἐν τοῖσι κοίλοισιν αὐτέου ἢ ἐν τοῖσιν ἄρθροισιν. καὶ ὁκόσα ἐν τοῖσιν ἄλλοι-
σιν ὑγρηδὸν καὶ κατὰ τὰ αἱματώδεα χωρία. αἱ μὲν ὡς τὸ ἐπιῤῥέον ἄνωθεν ἐς τὰ κοῖλα ἐπιδεχόμε-
ναι ἐπὶ σφέας ἕλκωσιν. αἱ δὲ ὥστε τὴν αὖθις γινομένην ὑπὸ τῶν πόνων ἐργασίην ἐκδεχόμεναι ἐν
τοῖσιν ἄρθροισιν τὴν πληθὺν, ἥν τινα μεθίησι τὰ ἄρθρα, οὕτω πλάδον οὐκ ἔνι ἐν τῷ σώματι. εἰ γάρ τι
καὶ γίνοιτο, παραυτίκα οὐκ ἂν ἐπιγίνοιτο πλάδον ὀπίσω, καταναισιμοῦται γὰρ καὶ τὸ πουλὺ καὶ
τὸ ὀλίγον ἐς τὰς ἀδένας. καὶ οὕτως τὴν πλεονεξίην τοῦ ἄλλου σώματος αἱ ἀδένες κέρδος ποιεύμεναι,
τροφὴ ξύντροφος αὐτέῃσιν ἐστίν. ὥστε ὅκου τελματώδεα, ἐκεῖ καὶ ἀδένες. σημεῖον ὅκου ἀδὴν, ἐκεῖ καὶ
τρίχες. ἡ γὰρ φύσις ποιέει, ἀδένας καὶ τρίχας, ἄμφω χρέος ὡς ὑπολαμβάνουσιν. αἱ μὲν ὡς τὸ ἐ-
πιῤῥέον, ὡς καὶ ἔμπροσθεν εἴρηται. αἱ δὲ τρίχες, τὴν ἀπὸ τῶν ἀδένων ἐπικαιρίην ἔχουσαι φύον-
ταί τε καὶ αὔξονται, ἀναλεγόμεναι τότε περιεὸν καὶ ἐκβρασσόμενον ἐπὶ τὰς ἐσχατιάς. ὅκου δὲ αὖον
ἐὸν τὸ σῶμα, οὔτε ἀδὴν, οὔτε θρὶξ. τὰ δὲ ἁπαλὰ καὶ πονεύμενα καὶ κάθυγρα, ἀδὴν ὧδε καὶ τρίχες.
ἀδένας δὲ καὶ κατὰ τοῖν οὐάτοιν ἔνθα καὶ ἔνθα ἑκατέρωθεν κατὰ τὰς σφαγὰς τοῦ τραχήλου, τρί-
χες τε ἐνταῦθα. ἑκατέρωθεν ἐπὶ ταῖς μασχάλῃσιν ἀδένες καὶ τρίχες. βουβῶνες καὶ ἐπίσιον ἴκελως
μασχάλῃσιν ἀδένας καὶ τρίχας. ταῦτα μὲν κοῖλα τῶν ἐν τῷ σώματι καὶ ῥηΐδια ἐς περιουσίην
ὑγροῦ. καὶ γὰρ πονέει ταῦτα καὶ κινέεται μάλιστα τῶν ἐν τῷ σώματι. τὰ δ' ἄλλα ὁκόσα ἀδένας
ἔχει μοῦνον, οἷον ἔντερα. ἔχει γὰρ καὶ ταῦτα ἀδένας ἐς τὸ ἐπίπλοον μείζονας, τρίχας οὐκ ἔχει. καὶ
γὰρ ἐν τοῖσι τέλμασι τῆς γῆς καὶ καθύγροισιν, οὐ φύεται τὸ σπέρμα, οὔτ' ἐθέλει ἀναβαίνειν τῆς ἄνω,
ἀλλ' ἀποσήπεται καὶ ἀποπνίγεται τῇ πλεονεξίῃ. βιῆται γὰρ τὸ σπέρμα. βιῆται δὲ καὶ ἐν τοῖσιν
ἐντέροισιν ἡ πληθὺς, καὶ τὸ ὑγρὸν πουλὺ καὶ οὐκ ἂν φύσαι τρίχας. αἱ δὲ ἀδένες μείζονες ἤκου ἄλλοθι
τοῦ σώματος, καὶ νέμονται αἱ ἀδένες ἐν τοῖσιν ἐντέροισιν ἐκπιεζούμεναι τὸν πλάδον. τὰ δὲ ἔντερα, ἐκ
τῶν τευχέων ἐς τὰ ἐπίπλοα ἐκδέχεται καὶ καθίησι τὴν ὑγρασίην. τὸ δὲ ἐπίπλοον διαδίδοι τῇσι δὲ
ἀδένῃσιν. ἔχουσιν καὶ οἱ νεφροὶ δὲ ἀδένας, καὶ γὰρ οὗτοι κορίσκονται πολλῆς ὑγρασίης. μείζους δὲ
αἱ ἀδένες ταύτῃ, ἢ αἱ ἄλλαι ἀδένες ἐοῦσαι. οὐ γὰρ ἐμπνέεται τοῖσι νεφροῖσιν τὸ ὑγρὸν τὸ ἐπιῤῥέον,
ἀλλὰ διαῤῥέει ἐπὶ κύστιν κάτω. ὥστε ὅπου ἀποκερδαίνωσιν ἀπὸ τῶν ὀχετῶν, τοῦτο ἕλκουσι πρὸς
σφέας. καὶ ἄλλαι δὲ εἰσιν ἐν τῷ σώματι ἀδένες σμικραὶ καὶ πάνυ. ἀλλ' οὐ βούλομαι ἀποπλανᾶν τὸν
λόγον.

λόγον. ἐς γὰρ τοὺς ἐπικαίρους, ἡ γραφή. νῦν δὲ ἀναβήσομαι τῷ λόγῳ καὶ ἐρέω περὶ ἀδένων οὐλομε-
λίης τραχήλου. τράχηλος τὰ μέρεα αὐτοῦ ἑκάτερα ἔνθα καὶ ἔνθα ἀδένας ἔχει, καὶ παρίσθμια, κα-
λέονται αἱ ἀδένες αὗται χροιῇ τοιῇδε. ἡ κεφαλὴ ὑπέρκειται ἄνω κοίλη ἐοῦσα καὶ περιφερής. καὶ
τῆς περὶ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἄλλου σώματος ὑγρασίης, καὶ ἅμα ἀναπέμπει τὸ σῶμα ἀτμοὺς ἐς τὴν κεφα-
λὴν παντοίους ἄνω, οὓς αὖθις ἡ κεφαλὴ ὀπίσω ἀφίησιν. οὐ γὰρ δύναται ἐμμένειν τὸ ἐπιρρέον οὐκ ἔχον
ἔνθα ἕδρην, ἢν μὴ τὴν κεφαλὴν πονέῃ, τότε οὐκ ἀνίησιν, ἀλλ' αὐτοῦ κρατέει. ἐπὴν δὲ ἀνῇ, τὴν ἕλξιν
ἐς τὰς ἀδένας.* ἢν γὰρ πουλὺ ἐπιρρυῇ δριμύ. ἢν μετρίῃ δριμὺ καὶ κολλῶδες φλεγμαίνει, καὶ ἀνοι-
δίσκεται, καὶ ξυντείνει ὁ τράχηλος καὶ οὕτω προΐει ἐς οὖς. κἢν μὲν ἐς ἑκάτερα τὰ μέρεα, ἑκάτερον.
ἢν δὲ ἐς θάτερον, πονέει θάτερον. ἢν δὲ ἡ φλεγματῶδες καὶ πουλὺ καὶ ἀργὸν ἡ ῥοή, φλεγμαίνει δὲ
καὶ ὧδε. καὶ ἡ φλεγμονή, στάσιμον ἐὸν ὑγρόν, χοιράδες ἐγίνονται. αὗται χρείῃ αἱ νοῦσοι τραχήλου.
μασχάλῃσι δὲ, ξυρρέει μὲν καὶ ἐνταῦθα, ἀλλ' ὅταν πλῆθος ἦ, δριμέες ἰχῶρες, καὶ ὧδε γίνονται φύ-
ματα κατὰ ταῦτα. καὶ ἐν τοῖσι βουβῶσιν, ἕλκει τὴν ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων ὑγρασίην ἡ ἀδήν,
ἄλλως εἰ πλῆθος λάβοι, βουβωνοῦται καὶ διαπυΐσκεται καὶ φλεγμαίνει ἰκέλως μασχάλῃσί τε
καὶ τραχήλῳ. τὰ δ' αὐτὰ καὶ δοκέει παρέχειν ἀγαθὰ καὶ κακά. καὶ ταῦτα μὲν ἀμφὶ τῶνδε. τὰ δὲ ἔν-
τερα, ἔχει κόρον πολλὸν ἀπό τε σιτίων καὶ ποτῶν. ἔχει δὲ καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ δέρματος ὑγρασίην. αὕ-
τη πᾶσα ἀπαναισιμοῦται ἰκέλη τῆς πρόσθεν. νούσους δὲ οὐ ποιεῖ τὰ πολλὰ ὅκωσπερ καὶ ἐν τοῖ-
σιν ἄρθροισιν γίνεται. συχναὶ γάρ τοι ἀδένες καὶ ἀναπετέες καὶ οὐ κοῖλαι, καὶ οὐ πολὺ πλῆθος ἐπαυ-
ρισκόμεναι ἡ ἑτέρη τῆς ἑτέρης. ἐπεὶ μᾶλλον πλεονεκτεῖν ἐθέλουσα, οὐδὲ μὴν τότε πλῆθος ἔχειν δύ-
ναται, ἀλλ' ἐς ὀλίγον ἑκάστης ξυρρέον ἐς τὸ ἄθροον ἐς πολλὰ διαιρεόμενον ἰσότης ἐστὶν αὐτέῃσιν. ἡ κε-
φαλὴ καὶ αὐτὴ τὰς ἀδένας, ἔχει τὸν ἐγκέφαλον ἴκελον ἀδένι. ἐγκέφαλος γὰρ καὶ λευκὸς καὶ
ψαφαρός, ὅκωσπερ καὶ ἀδένες. καὶ ταῦτα ἀγαθὰ τῇσιν ἀδέσι ποιεῖ τὴν κεφαλὴν ἐοῦσαν, διὰ τὰ
εἰρημένα μοι τιμωρέων ὁ ἐγκέφαλος ἀποστρέφει τὴν ὑγρασίην. καὶ ἐπὶ τὰς ἐσχατιὰς ἔξω ἀποστέλ-
λει τὸ πλέον ἀπὸ τῶν ῥόων. μείζων δ' ὁ ἐγκέφαλος τῶν ἄλλων ἀδένων καὶ αἱ τρίχες μείζους ἢ αἱ ἄλ-
λαι τρίχες. μείζων τε γὰρ ὁ ἐγκέφαλος καὶ ἐν εὐρυχωρίῃ κέεται τῇ κεφαλῇ. ποιέει δὲ νούσους καὶ
ἥσσονας καὶ μείζονας ἢ αἱ ἄλλαι ἀδένες. ποιέει δὲ ὁκόταν ἐς τὰ κάτω τοῦ σώματος τὴν σφετέρην
πλεονεξίην ἀποστείλῃ. ῥόοι δὲ, ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ἀπὸ κρίσιος, δι' ὤτων κατὰ φύσιν. δι' ὀφθαλμῶν.
διὰ ῥινῶν. τρεῖς οὗτοι, καὶ ἄλλοι δ' ὑπερῴης ἐς φάρυγγα, ἐς στόμαχον. ἄλλοι διὰ φλεβῶν ἐπὶ νωτιαῖ-
ον, ἐς τὸ αἷμα. οἱ πάντες ἑπτά. οὗτοι τοῦ τε ἐγκεφάλου λύματά εἰσιν ἀπιόντες. καὶ εἰ μὴ ἀπίοιεν νοῦ-
σος αὐτέῳ. οὕτω δὲ καὶ τῷ ἄλλῳ σώματί τινες τὰ ἔνδον ἀπίωσι καὶ μὴ ἔξω. καὶ αὐτοῖς ὄχλος που-
λὺς χἀνδόθεν ἑλκοῖ καὶ ἀδριμὺ μὲν εἰ πρόοιτο ὁ ἐγκέφαλος ῥεῦμα ὃ τὰς ἐπιρροὰς ἐσθίει καὶ ἑλκοῖ. καὶ
τὰ μὲν ἔπιον ἢν ἡ πλῆθος κατιόν, ἄλλος οὐκ ἂν ἔχοι ῥόος, ἐς τ' ἂν εἰς ἀρίατε τὴν πληθὼ τοῦ κατι-
όντος. καὶ τὸ μὲν ἐπιρρέον ἀποπέμπον ἔξω. ἕτερον δὲ εἰσδεχόμενος ἐς τὸ ὅμοιον αἰεὶ καθιστάμενος. τά-
τε ὑγρὰ ἕλκει καὶ ποιέει νούσους. ἄμφω δὲ ἐν ἀκιδίῃ καταγυῆ τὴν φύσιν. καὶ ἢν πάθῃ δυέστον κακία.
τὰ μὲν γὰρ πάθη τῆς φύσεως οἱ προειρημένοι ῥόοι δυσφορέουσιν τὸ πλῆθος. καὶ ὀδάξονται τὸ ἄλο-
γον καὶ οὐ ξυνῆθες ὄν. ὁ δὲ ἐγκέφαλος, πῆμα ἴσχει. καὶ αὐτὸς οὐχ ὑγιαίνων. ἀλλ' εἰ μὲν δάκνοιτο, τά-
ραχον πουλὺν ἴσχει. καὶ ὁ νόος ἀφρενεῖ. καὶ ὁ ἐγκέφαλος σπᾶται καὶ ἕλκει τὸν ὅλον ἄνθρωπον, ἐν
ἑωυτῷ δ' οὐ φωνέει καὶ πνίγεται, ἀποπληξίῃ τῷ πάθει τοὔνομα. ἄλλοτε δὲ δριμὺ μὲν οὐ ποιέει
αὐτῷ τὸ ῥεῦμα. πλῆθος δ' ὂν τὸ ἐμπεσὸν πονέει τοῦτο καὶ ἡ γνώμη ταράττεται. καὶ παρίησιν ἀλ-
λοῖα φρονέων, καὶ ἀλλοῖα ὁρέων. φέρων τὸ ἦθος τῆς νούσου ἐσηρόσι μειδήμασι καὶ ἀλλοκότοισι φαν-
τάσμασιν. ἄλλος ῥόος ἐπ' ὀφθαλμούς, ὀφθαλμίαι. καὶ οἰδέουσιν αἱ ὄψεις. εἰ δὲ ἐπὶ ῥῖνας ὁ κατάρρους,
ὀδάξονται μυκτῆρας καὶ ἄλλο οὐδὲν δεινόν. αἵ τε γὰρ ὁδοὶ τουτέων εὐρέες καὶ ἱκαναὶ τιμωρέειν
σφίσιν. πρὸς δὲ καὶ ἀσύστροφον τὸ ἀπιὸν αὐτέῃσι. τὰ δὲ οὔατα, σκολιὸς μὲν πόρος καὶ στεινός. ὁ δ' ἐγ-
κέφαλος, πλησίον αὐτέου αὐτοῖσιν ἐμπιέζεται. νοσέῳ δὲ τὴν νοῦσον ταύτην τὰ πολλὰ ἀποκρίνει.
καὶ τὸ οὖς ἀπὸ τῆς πυκινῆς ῥοῆς ἀνὰ χρόνον ὠρεσταί τε καὶ ῥέει δυσῶδες πύον. οὗτος ἐς τὰ ἔξω δῆ-
λοι τῷ ὀφθαλμῷ ῥόοι, καὶ οὐ πάμπαν θανατώδεες. ἢν δὲ ὀπίσω τὸ ῥεῦμα ἢ δι' ὑπερῴης τὸ ἀφικό-
μενον φλέγμα ἐς τὴν κοιλίην. ῥέουσι μὲν καὶ αἱ κοιλίαι τούτων. νοσέουσι δέ, οὔ. ἀναμένοντος κάτω
τοῦ φλέγματος, ἐλεοὶ τὰ πάθη χρόνια. ἄλλοις δι' ὑπερῴης ἐπὶ φάρυγγα, ἢν πουλὺ ῥυῇ. καὶ ἐπὶ
πουλὺ αἱ νοῦσοι φθινάδες. κορέσκονται γὰρ τοῦ φλέγματος οἱ πνεύμονες. καὶ γίνεται ὁ τὸ πύον
τοῦτο διεσθίει τοὺς πνεύμονας. καὶ οἱ νοσέοντες, οὐ ῥᾷον περιγίνονται. καὶ ἡ γνώμη τοῦ ἰητροῦ, ἢν
ἀγαθὸς, καὶ ἢν ἀγχίνοος τὰ πολλὰ ξυνετέει τῆς προφάσιος. ἀλλ' ἡ νοῦσος διὰ φλεβῶν ἐπὶ νωτιαῖον
ἀπὸ καταρρόου κεφαλῆς. ἀίσσει δὲ ἐνταῦθα ἐπὶ ἱερὸν ὀστέον ἄγων τὴν ἐπιρροήν ὁ νωτιαῖος, καὶ ἐναπέ-
θετο τῇσι κοτύλῃσι τῶν ἰσχίων ἰσχία. καὶ ἢν ποιέῃ φθίσιν καὶ μαραίνεται ὁ ἄνθρωπος ὧδε καὶ ὧδε.
καὶ ζώειν οὐκ ἐθέλει. ταχὺ γὰρ πονέει τὴν σπάθην. καὶ ἅμα τὼ πόδε καὶ μηρὼ παρέπονται καὶ αἰεὶ
τελέως ὄλλυται χρόνῳ πολλῷ, μελεδαινόμενοι καὶ οὔτε ἀπήνδηκε καὶ θνήσκει. ταῦτά μοι ῥόων

ἀπὸ κεφαλῆς εἴρηται. καὶ πάθεα ἐγκεφάλου καὶ ἄλλαι νοῦσοι. παραφροσύναι. καὶ μανίαι. καὶ πάν
τα ἐπικίνδυνα, καὶ πονέει ὁ ἐγκέφαλος καὶ αἱ ἄλλαι ἀδένες. ἔχει γὰρ καὶ τόνον, καὶ ἄλλη ξυνόδος
ἐνταῦθα πάλιν τοῦ σώματος. ἀλλὰ καὶ ἀδένες ἐν τοῖσι στήθεσι μαζοὶ καλέονται, καὶ αἴρονται καὶ γά
λα ποιέουσιν. οἷς δὲ οὐ ποιέουσιν γάλα. ποιέουσι μὲν αἱ γυναῖκες. οἱ δὲ ἄνδρες οὐ ποιέουσι. τῇσι μὲν γυ-
ναιξὶν ἀραιή τε ἡ φύσις καὶ κατὰ τὴν ἀδένων, ὥσπερ τὸ ἄλλο σῶμα, καὶ τὴν τροφὴν ἥν τινα ἕλ-
κουσιν ἐπὶ σφᾶς, ἀλλοιοῦσιν ἐς τὸ γάλα. καὶ ἀπὸ τῆς μήτρης παραγίνεται ἐπὶ τοὺς μαζοὺς ἐς τὴν μετὰ
τὸν τόκον τῷ παιδίῳ τροφὴν ἥν τινα ἀποπιέζει, εἰ καὶ ὑπερβάλλει τὸ ἐπιπολοισιν ἐς τὰ ἄνω στενοχω-
ρούμενον ὑπὸ τοῦ ἐμβρύου. τοῖσι δὲ ἄῤῥεσι καὶ ἡ στενοχωρίη καὶ ἡ πυκνότης τοῦ σώματος μεταυμ-
* βάλλεται μὴ εἶναι μεγάλας τὰς ἀδένας. τὸ γὰρ ἄῤῥεν, ἀστόν ἐστι, καὶ οἷον εἷμα* πυκνὸν καὶ ὁρέοντι καὶ
ἐπαφωμένῳ. τὸ δὲ θῆλυ ἀραιὸν καὶ χαῦνον. καὶ οἱονεὶ ἔριον ὁρέοντι καὶ ἐπαφωμένῳ. ὥστε τὴν ὑγρα
σίην, οὐ μεθίησι τὸ ἀραιὸν καὶ μαλθακόν. τὸ δὲ ἄρσεν, οὐκ ἄν τι προσδέξαιτο, πυκνόν τε ἐὸν καὶ ἀστερ
γὲς, καὶ ὁ πόνος κρατύνει αὐτοῦ τὸ σῶμα. ὥστε οὐκ ἔχει δι' οὗ λήψεται τὸ τῶν περιττῶν οὕτως ἀναγκά-
ζει. ὁ δὲ λόγος καὶ στήθεα καὶ μαζοὺς καὶ τὸ ἄλλο σῶμα τοῖσι γυναιξὶν, χαῦνα καὶ μαλακὰ εἶναι, καὶ
διὰ τὴν ἀργείην, καὶ διὰ τὰ προειρημένα. τοῖσι δὲ ἀνδράσι τὰ ἐναντία. ποιέουσιν καὶ μαζοὶ φύματα,
φλέγμονας, τὸ γάλα ἀποσήποντες. ἀγαθὰ δὲ ἔχουσιν τοῖσιν ἔμπροσθεν ὅμοια. ἀποστερίζουσι τὴν
πλεονεξίην τοῦ ἄλλου σώματος. μαρτύριον τῇσι γυναιξὶν, ᾗσιν ἀφαιρέεται νοῦσος, ἢ ἄλλη τις ξυμφο
ρὰ μαζὸς καὶ ἡ φωνὴ θρασεῖα καὶ ὑγρὰ εἰς στόμαχον, καὶ πτυελίζουσιν, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγέου-
σιν, καὶ ἀπὸ τῆς δὲ νοσέουσιν. ἰὸν γὰρ ἀπὸ τῆς μήτρος καὶ ἐπιῤῥέον τὸ γάλα, ὥσπερ μεθίη καὶ ἔμπρο-
σθεν ἐς τὰ ἄνω τεύχεα, τὰ οἰκεῖα οὐκ ἔχων τεύχεα, συντυγχάνει τοῖσι κυρίοις τοῦ σώματος καρ-
δίῃ, πνεύμονι καὶ ἀποπνίγονται.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ὈΣΤΈΩΝ ΦΎΣΙΟΣ.

Στέα χειρὸς εἰκοσιεπτά. ποδὸς, εἰκοσιτέσσαρα. τραχήλου ἐς τὸν μέγαν, ἑπτά. ὀσφύος,
πέντε. ῥάχιος εἴκοσι. κεφαλῆς ξὺν ὀπωπίοις ὀκτώ. ξύμπαντα. ϛα. ξὺν ὄνυξιν. ριϛ. ἃ
ὁ δ' ἡμεῖς αὐτοὶ ἐξ ἀνθρώπου ὀστέων κατεμάθομεν. σπόνδυλοι οἱ ἄνω τῆς κληῗδος σὺν
τῷ μεγάλῳ ἑπτά. οἱ δὲ κατὰ τὰς πλευρὰς, ὅσαι περ αἱ πλευραὶ, ιβ. οἱ δὲ κατὰ κενεῶ
νας ἐκ τοῦ ἐν ᾧ τὰ ἰσχία ἐν τῇ ὀσφύϊ, πέντε. τὸ δὲ σπέρμα οἰκεῖον ἑκατέρωθεν τῆς
κύστιος. ἐκ δ' αὐτῆς φλέβες ἑκατέρωθεν τοῦ οὐρητῆρος ἐς τὸ αἰδοῖον τείνουσι. πόρον, διὰ φάρυγγος
καὶ στομάχου. λάρυγξ, ἐς πλεύμονα καὶ ἀρτηρίην. ἀπὸ δὲ τούτων, ἐς ἄκρην κύστιν ἥπατος, πέντε
* λοβοί. ἐπὶ δὲ τοῦ τετάρτου λοβοῦ, ἐπίκειται ἡ χολή. ἡ τὸ στόμα ἐπὶ φρένας καὶ καρδίην, καὶ πλεύ
μονα φέρει. καρδίην, ὑμὴν περιέστι. τὰ κῶλα ἔχει κοινῶς μείζω. ἤρτηται δὲ ἐκ τῶν μεσοκώλων.
ταῦτα δὲ ἐκ νεύρων ἀπὸ τῆς ῥάχιος ὑπὸ τὴν γαστέρα. νεφροί, ἐκ νεύρων ἀπὸ ῥάχιος καὶ ἀρτηρίης. καρ
δίης πηγὴ ξυστάσιος, φλὲψ τείνει διὰ φρενῶν. ἥπατος. σπληνός. νεφρῶν ἐς ἰσχίον. περὶ γαστροκνημί
ην. ἐπὶ τὸν ταρσόν. ἑτέρη δὲ ἐκ καρδίης, ὑπὸ μασχάλας. κληῗδας. σφαγάς. κεφαλήν. ῥῖνα. μέ-
τωπον. παρὰ τὰ ὦτα. ὤμους μεταφρένων. στήθεα. γαστέρα. διὰ πήχεος. ἡ δὲ διὰ μασχάλων ἐπὶ πῆχυν,
ἐπὶ ταρσόν. νεύρων ἔκφυσις ἀπὸ τοῦ ἰνίου ἄχρι παρὰ ῥάχιν. παρὰ ἰσχίον. ἐς αἰδοῖα. ἐς μηρούς. πό-
δας. κνήμας. ἐς χεῖρας. ἀλλ' ἐς βραχίονας. τὰ μὲν, ἐς σάρκας. τὰ δὲ, παρὰ τὴν περόνην, ἐς τὸν
μέγαν δάκτυλον. τὰ δ' ἐκ τῶν σαρκῶν ἐπὶ τοὺς ἄλλους δακτύλους. ἀλλ' ὠμοπλάτην. στῆθος. γαστέρα.
ὀστέοισι. συνδέσμοισιν. ἀπὸ δὲ αἰδοίου παρ' ὄρχιν. κοτυληδόνα. τὸ μὲν ἄνωθεν μηροῦ. τὸ δὲ κάτωθεν
ἐπὶ τὰ γούνατα. ἐντεῦθεν γὰρ γουνάτι ξυνταθὲν, ἐπὶ τένοντα. πτέρναν. πόδας. τὸ δὲ ἐς περόνην.
ἄλλα δ' ἐς τοὺς νεφρούς. αὗται δὲ αἱ φλέβες ἐφ' ἑκάτερα δίχη τὰ μέγιστα σχίζονται. τὰ μὲν, ἔνθεν τοῦ
νεφροῦ ἑκατέρου. τὰ δὲ, ἔνθεν. καὶ διατέτρηνται ἐς τοὺς νεφρούς. καὶ εἶδος καρδίης οἱ νεφροὶ ἔχουσι,
καὶ οὗτοι κοιλιώδεες. ὁ δὲ νεφρὸς τὰ κοῖλα ἑωυτοῦ πρὸς τὰς φλέβας ἔχων κεῖται τὰς μεγάλας,
ὅθεν ἐκπεφύκασιν ἐξ αὐτέων αἱ φλέβες, αἱ ἐς κύστιν, ἣ εἵλκετο τὸ ποτὸν, διὰ τῶν φλεβῶν ἐς τοὺς νε-
φρούς. ἔπειθ' ὥσπερ καὶ διὰ τῶν νεφρῶν διηθεῖται τὸ ὕδωρ. καὶ δι' αὐτέων τουτέων τῶν ἐντέρων ὧν
ξυνεπακολουθεῖ. σπογγοειδὲς γάρ ἐστι τὸ ἀπ' αὐτέων ἐς τὴν κύστιν. καὶ ἐνταῦθα διηθούμενον καὶ ἀπο-
κρινόμενον ἀπὸ τοῦ αἵματος τὸ οὖρον, διὸ δὴ ἐρυθρόν ἐστιν. οὐδὲ γὰρ ἐς τοὺς νεφροὺς ἦσαν ἄλλαι φλέβες.
ἢ αἱ εἰρημέναι. οὐδ' ὅποι ἂν τὸ ποτὸν ξυνετήκοιτο. ὅσον ἐγὼ οἶδα. αἱ περὶ τὰς πλευρὰς κατατείνουσαι,
κάτωθέν εἰσιν ἑκάστης τῶν πλευρέων, οὐ πρὸς κεφαλῆς. κατωτέρω δὲ καὶ ἀπὸ ἀρτηρίης. ἀρτηρίη μὲν
οὖν εὐθὺ ὑπορεύουσα διαδιδοῖ τῇσι πλευρῇσι. ἀπὸ δὲ τῆς παχείης ἀπὸ καρδίης παλινδρομέει μία
ἐς τὰ ἀριστερὰ ἐγκεκλεισμένη. ἔπειτα ἡ μὲν, διὰ μέσων σπονδύλων μέχρις ἄκρων πλευρέων πο-
ρεύεται, πλευρῇσιν οὐκ ἐξ ἴσου διαδιδοῦσα τοῖσι δεξιοῖσι τοῖσιν ἀριστεροῖσι διαχίδας ἀλλ' ἴσας μὲν,
ἀνωτέρωθεν δὲ, ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἀποσχίζεται. παρὰ δὲ κληῗδος ἑκατέρης τῶν φλεβῶν. δύο μὲν,
ἄνω. δύο δὲ, ὑπὸ τὸ στῆθος. αἱ μὲν, ἐς δεξιά. αἱ δὲ, ἐς ἀριστερὰ ἀπεσχίσθησαν ἀποσχίδες. ἐὰν πρὸς αὐχέ
νος μὲν μᾶλλον αὗται. δύο δὲ πρὸς καρδίην μᾶλλον. αἱ μὲν, ἐπὶ δεξιά. αἱ δὲ, ἀπ' ἀριστερά. ἀφ' ἑκατέρης

παρὰ

παρὰ τὰς πλευράς. καὶ ἀπ' αὐτέων, ὥσπερ αἱ κάτω ἐσχίζοντο μέχρις ὅτου ἰξυῖ ἔμιξαν τῇ κάτω πα-
λινδρομησάσῃ ἀπὸ καρδίης. ἡ δὲ αἱμόῤῥους, ἀπὸ τῆς ἀρτηρίης ταύτης διὰ τοῦτο ἐσχίσθη, ὅτι μετέω-
ρος ἐνταῦθά ἐστι, διὰ καρδίας πορευομένη. τὰ δὲ κάτω πλευρέων, ἡ αἱμόῤῥους ἡ παχείη καλεομένη
φλέψ, τοῖσι σφονδύλοισιν αὖθις ἐφ' ἑωυτοῦ διαδίδοῖ. καὶ ἐνταῦθα προσίσχεται, καὶ οὐκέτι κρέμαται ὥσ-
περ ἄνω διὰ ἥπατος ἰοῦσα. ἔστι δὲ κατὰ μὲν ὀσφὺν ἄνω ἡ ἀρτηρία. ὑποκάτω δὲ, ἡ αἱμόῤῥους, ἡ ἀπὸ τοῦ
ἥπατος διὰ φρενῶν ἐλθοῦσα μετέωρος, παρὰ τὰ ἐπιδέξια τῆς καρδίης φέρεται ἄχρι κληΐδων, ἡ πλὴν,
πλὴν ὅσον αὐτῇ τῇ καρδίῃ κοινωνέει. τὰ μὲν κατ' αὐτὴν σχιζόμενα ἐπιπολαιότερα. τὰ δὲ τὴν κοιλί-
ην τῆς καρδίας διέχοντα. ἔπειτα ἀπὸ τῆς καρδίας τὸ ἀπὸ ἀριστερὰ κάθηται ἁπλῆ πρὸς ῥάχιν πάλιν
δρομέει. ἐς μὲν τὸ ἄνω μέχρι τοῦ σώματος, ἄχρι τῶν ἀνωτάτω πλευρέων. καὶ ἀποσχίσας ἀφ' ἑαυτῆς ἔχει
παρ' ἑκάστην πλευρὴν παρατεταμένας κατὰ φύσιν ἄχρι στήθεος συνοχωχῆς. καὶ ἐπὶ ἀριστερά. καὶ ἐπὶ
δεξιά. καὶ τὸ ἰθὺ αὐτέης, πρὸς σφονδύλῳ μᾶλλόν ἐστιν. ἡ ὁ τῆς ἀρτηρίης τόνος, καὶ ὁ τῆς ἀπὸ τοῦ ἥπατος
φλεβός. πρὸς δὲ τὸ κάτω μέρος τῆς καρδίης ὁ μὲν ἰθὺς τόνος ἀπ' αὐτέης πρὸς σφονδύλων μᾶλλόν
ἐστιν, ἢ ὁ τῆς ἀρτηρίης. ὁ δ' ἕτερος ὁ παρὰ καρδίην καὶ ἐς τὰ κάτω μέρη φρενῶν ἐξάπτετο τὰ πρὸς ῥά-
χιος ἠρτημένα. ἐντεῦθεν δὲ, ἀποσχίδες ἐς ἰθὺ ἕκαστον ἐπιφέρονται, δι' ὀστέων καὶ σαρκῶν περιαιωθεῖσαι
ἀλλήλαις. αἱ φλέβες δὲ αἱ παχεῖαι, ὧδε πεφύκασιν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ παρὰ τὴν ὀφρὺν, διὰ τοῦ νώ-
του, παρὰ τὸν πλεύμονα ὑπὸ τοῦ στήθεος. ἡ μὲν ἐκ τοῦ δεξιοῦ, ἐς τὸ ἀριστερόν. ἡ δὲ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ, ἐς τὸ
δεξιόν. ἡ μὲν οὖν ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ διὰ τοῦ ἥπατος ἐς τὸν νεφρὸν καὶ τὸν ὄρχιν. ἡ δὲ ἐκ τοῦ δεξιοῦ, ἐς τὸν σπλῆ-
να καὶ νεφρὸν καὶ ὄρχιν. ταύτῃσι δὲ τὸ στόμα, αἰδοῖον. ἀπὸ δὲ τοῦ δεξιοῦ πιτθοῦ, ἐς τὸ ἀριστερὸν ἰσχίον, καὶ
ἐς τὸ σκέλος. καὶ ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ἐς τὰ δεξιά. ὁ δὲ ὀφθαλμὸς ὁ δεξιὸς, ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ. καὶ ὁ ὄρχις
κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ τοῦ δεξιοῦ ὁ ἀριστερός. αἱ παχύταται τῶν φλεβῶν, ὧδε πεφύκασι. τέσσαρα
ζεύγεά εἰσιν ἐν τῷ σώματι. καὶ αἱ μὲν αὐτέων, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὄπισθεν διὰ τοῦ αὐχένος, ἔξωθεν παρὰ
τὴν ῥάχιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν εἰς τὰ ἰσχία ἀφικνέεται καὶ ἐς τὰ σκέλεα. ἔπειτα διὰ τῶν κνημέων, ἐπὶ τῶν σφυ-
ρῶν τὰ ἔξω καὶ ἐς τοὺς πόδας ἀφήκει. Δεῖ οὖν τὰς φλεβοτομίας ἐπὶ τῶν ἀλγημάτων τῶν ἐν τῷ νώτῳ, καὶ
ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν ἀπὸ τῶν ἰγνύων ποιέεσθαι, καὶ ἀπὸ τῶν σφυρῶν ἔξωθεν. αἱ δὲ δεύτεραι φλέβες ἐκ τῆς
κεφαλῆς παρὰ τὰ ὦτα διὰ τοῦ αὐχένος, σφαγίτιδες καλεόμεναι, ἔσωθεν παρὰ τὴν ῥάχιν. ἑκατέ-
ρωθεν φέρουσι παρὰ τὰς ψόας ἐς τοὺς ὄρχιας καὶ ἐς τοὺς μηρούς. καὶ ἰγνύων ἐκ τοῦ ἔξωθεν μέρεος. ἔ-
πειτα διὰ τῶν κνημέων ἐπὶ τὰ σφυρὰ τὰ ἔσωθεν καὶ τοὺς πόδας. δεῖ οὖν τὰς φλεβοτομίας ποιέεσθαι
πρὸς τὰς ὀδύνας τὰς ἀπὸ τῶν ψοῶν καὶ τῶν ὀρχίων, ἀπὸ τῶν ἰγνύων καὶ ἀπὸ τῶν σφυρῶν ἔσωθεν. αἱ δὲ τρί-
ται φλέβες ἐκ τῶν κροτάφων, διὰ τοῦ αὐχένος ἐπὶ τὰς ὠμοπλάτας, ἔπειτα ξυμφέρονται ἐς τὸν
πλεύμονα. καὶ ἀφικνέονται ἡ μὲν ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐς τὰ ἀριστερὰ ὑπὸ τὸν μαζὸν καὶ ἐς τὸν σπλῆνα, καὶ ἐς τὸν
νεφρόν. ἡ δ' ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐς τὰ δεξιὰ ἐκ τοῦ πλεύμονος ὑπὸ τὸν μαζὸν, καὶ ἐς τὸ ἧπαρ, καὶ ἐς τὸν νε-
φρόν. τελευτῶσι δὲ ἐς τὸν ἀρχὸν αὗται ἀμφότεραι. αἱ δὲ τέταρται ἀπὸ τοῦ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς
καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ὑπὸ τὸν αὐχένα, καὶ ὑπὸ τὰς κληΐδας. ἔπειτα ἀπὸ τῶν βραχιόνων ἄνωθεν, ὑπὸ τὰς
συγκαμπάς. ἔπειτα διὰ τῶν πήχεων ἐς τοὺς καρποὺς καὶ τοὺς δακτύλους. ἔπειτα πάλιν ἀπὸ τῶν δακτύ-
λων, διὰ τῶν στηθέων καὶ τῶν πήχεων τῶν χειρῶν, ἐς τὰς ξυγκαμπάς. διὰ δὲ τῶν βραχιόνων καὶ τοῦ κάτωθεν
μέρεος, ἐς τὰς μασχάλας, καὶ ἐκ τῶν πλευρέων ἄνωθεν. ἡ μὲν, ἐς τὸν σπλῆνα ἀφικνέεται. ἡ δὲ, ἐς τὸ ἧπαρ.
ἔπειτα ὑπὲρ τῆς γαστρὸς ἐς τὸ αἰδοῖον τελευτῶσιν ἀμφότεραι. καὶ αἱ μὲν παχεῖαι τῶν φλεβῶν, οὕτω
πεφύκασιν. εἰσὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῆς κοιλίης φλέβες ἀνὰ τὸ σῶμα πολλαί τε καὶ παντοῖαι, δι' ὧν ἡ τροφὴ τῷ
σώματι ἔρχεται. φέρουσι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν παχειῶν φλεβῶν, ἐς τὴν κοιλίην καὶ τὸ ἄλλο σῶμα, καὶ ἀπὸ τῶν ἐξω-
τάτω, καὶ ἀπὸ τῶν ἐσωτάτω. καὶ ἐς ἀλλήλας διαδιδόασιν. αἵ τε ἔσωθεν ἔξω, καὶ αἱ ἔξωθεν ἔσω. τὰς οὖν
φλεβοτομίας ποιέεσθαι χρὴ, κατὰ τούσδε τοὺς τρόπους. ἐπιτηδεύειν δὲ δεῖ τὰς τομὰς, ὡς προσωτά-
τω ταμεῖν ἀπὸ χωρίων, ἔνθα ἂν αἱ ὀδύναι μεμαθηκόσι γίνεσθαι. καὶ τὸ αἷμα ξυλλέγεσθαι. οὕτω γὰρ ἂν ἥκι-
στα ἥ τε μεταβολὴ γίνοιτο μεγάλη ἐξαπίνης, καὶ τὸ ἔθος μεταστήσειας ἂν, ὥστε μηκέτι ἐς τὸ αὐτὸ χω-
ρίον ξυλλέγεσθαι. ἡ δὲ ἡπατῖτις ἐν ὀσφυῖ, μέχρι τοῦ μεγάλου σπονδύλου, κάτωθεν καὶ σπονδύλοισι
προσδιδοῖ ἐν. ἐντεῦθεν μετέωρος, καὶ διὰ φρενῶν ἐς καρδίην. καὶ ἡ μὲν εὐθεῖα, ἐς κληΐδας. ἐντεῦθεν
δὲ, αἱ μὲν ἐς τράχηλον, αἱ δ' ἐπὶ ὠμοπλάτας. αἱ δὲ ἀποκαμφθεῖσαι κάτω, παρὰ σπονδύλους καὶ πλευ-
ρὰς, ἀποκλίνουσιν. ἐξ ἀριστερῶν μὲν, μία ἐγγὺς κληΐδων. ἐκ δεξιῶν δὲ, ἐπί τι αὐτῆς χωρίον. ἄλλη δὲ
ἑκατέρωθεν ἀποκαμφθεῖσα. ἄλλη δὲ σμικρὸν κατώτερον ἀποκαμφθεῖσα, ὅθεν μὲν ἐκείνη ἀπέλιπε
προσέδωκε τῇσι πλευρῇσιν, ἔστ' ἂν τῇ ἐπ' αὐτέης τῆς καρδίης προστύχῃ ἐπικαμπτομένη ἐς τὰ ἀριστε-
ρά. ἀποκαμφθεῖσα δὲ κάτω, ἐπὶ σφονδύλους καταβαίνει, ἔστ' ἂν ἀφίκηται. καὶ ἔνθεν ἤρξατο μετεωρί-
ζεσθαι ἀποδιδοῦσα τῇσι πλευρῇσι, καὶ τῇσιν ἐπιλοίποις ἁπάσαις, καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀποσχίσας παρ'
ἑκάστην διδοῦσα μία ἐοῦσα. ἀπὸ μὲν τῆς καρδίης ἐπί τι χωρίον ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον ἐοῦσα. ἔπει-
τα ὑποκάτω τῆς ἀρτηρίης, ἔστ' ἂν καταναλωθῇ, ὅθεν ἡ ἡπατῖτις ἐμετεωρίσθη. πρότερον δὲ πρὶν
ἐνταῦθα ἐλθεῖν, παρὰ τὰς ἐσχάτας δύο πλευρὰς, ἐδιχώθη. καὶ ἡ μὲν ἔνθα. ἡ δὲ ἔνθα. ἡ δ' ἔνθα τῶν σφονδύ-
λων ἐλθοῦσα, κατηναλώθη. ἡ δὲ εὐθεῖα ἀπὸ καρδίης πρὸς κληΐδας τείνουσα, ἄνωθεν τῆς ἀρτηρίας

φυῖ. καὶ ἀπὸ ταύτης ὥσπερ καὶ παρ᾽ ὀσφὺν κάτωθεν τῆς ἀρτηρίης. καὶ ἀπὸ ταύτης, αἳ ἄνεισιν ἐς τὸ ἧπαρ.
ἡ μὲν ἐπὶ πύλας καὶ λοβόν. ἡ δὲ ἐς τὸ ἄλλο. ἐξῆς ἀφορμὴ κεὶς μικρὸν κάτωθεν φρενῶν. φρένες δὲ προσ
πεφύκασι τῷ ἥπατι, ἃς οὐ ῥάδιον χωρίσαι. δισσαὶ δ᾽ ἀπὸ κληΐδων, αἱ μὲν ἔνθεν. αἱ δὲ, ἔνθεν ὑπὸ στῆθος
ἐς ἦτρον. ὅπη δὲ ἐντεῦθεν, οὔπω οἶδα. φρένες δὲ κατὰ τὸν σπόνδυλον τὸν κατὰ τὰς πλευρέων, ἢ νεφρὸς ἐξ
ἀρτηρίης ταύτῃ ἀμφιβεβήκοι. αἱ ἀρτηρίαι δὲ ἐκ τουτέου ἐκπεφύκασιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἀρτηρίησι τρό
πον ἔχουσαι. ταύτῃ τῇ παλινδρομησάσῃ ἀπὸ καρδίης, ἡ ἡπατῖτις ἔληγεν. ἀπὸ δὲ τῆς ἡπατίτιδος
διὰ τῶν φρενῶν αἱ μέγισται δύο. ἡ μὲν, ἔνθεν. ἡ δὲ, ἔνθεν φέρονται μετέωροι. πολυσχιδέες δὲ διὰ τῶν φρενῶν
εἰσὶν, ἀμφὶ ταύταις καὶ πεφύκασιν, ἄνωθεν δὲ φρενῶν. αὗται δὲ μᾶλλόν τι ἐμφανέες. δύο δὲ παχεῖς
τόνοι ἀπὸ ἐγκεφάλου ὑπὸ τὸ ὀστέον τοῦ μεγάλου σφονδύλου ἄνωθεν, καὶ πρὸς τοῦ στομάχου μᾶλλον ἑκατέ-
ρωθεν τῆς ἀρτηρίης παρελθὼν ἑκάτερος εἰς ἑαυτὸν ἦλθον ἴκελος ἐνί. ἔπειτα οἱ σφόνδυλοι καὶ φρέ- 10
νες, πεφύκασιν ἐνταῦθα, οὗ ἐτελεύτα. καί τινες ἐνδοιαστοὶ πρὸς ἧπαρ καὶ σπλῆνα ἀπὸ τούτου τοῦ κοι
νωνήματος ἐδόκεον τείνειν. ἄλλος τόνος ἑκατέρωθεν ἐκ τῶν κατὰ κληῗδα σφονδύλων παρὰ ῥάχιν παρέ
τεινεν. ἐκ πλαγίου σφονδύλου, καὶ τῇσι πλευρῇσιν ἀπένεμεν. ὥσπερ αἱ φλέβες οὗτοι διὰ φρενῶν ἐς
μεσεντέριόν μοι δοκέουσι τείνειν. ὅθεν δὲ αὗται ἐξέλιπον, αὖθις ἔνθεν φρένες ἐξεπεφύκεσαν ἀπὸ τοῦ,
ξυνεχέες ἐόντες, κατὰ μέσον κάτωθεν ἀρτηρίης. τὸ ἐπίλοιπον, παρὰ σπονδύλους ἀπεδίδου. ὥσπερ
αἱ φλέβες, μέχρι κατανάλωθησαν πᾶν διελόντες τὸ ἱερὸν ὀστέον. τὰ ὀστέα τῷ σώματι, στάσιν, καὶ ὀρ
θότητα, καὶ εἶδος παρέχονται. τὰ δὲ νεῦρα, κάμψιν, καὶ ξύντασιν, καὶ ἔκτασιν. αἱ δὲ σάρκες καὶ τὸ δέρ-
μα, πάντων ξύνδεσιν, καὶ ξύνταξιν. αἱ φλέβες διὰ τοῦ σώματος κεχυμέναι, πνεῦμα, καὶ ῥεῦμα, καὶ κίνη
σιν παρέχονται. ἀπὸ μιῆς πολλαὶ διαβλαστάνουσαι. καὶ αὕτη μὲν ἡ μία ὅθεν ἦρται, καὶ ἡ τετελεύτηκεν,
οὐκ οἶδα. κύκλου γὰρ γεγενημένου, ἀρχὴ οὐχ εὑρέθη. τὰς δ᾽ ἀποφυάδας αὐτῶν, ὅθεν ἤρτηνται καὶ ἧ παύονται 20
τοῦ σώματος. καὶ ὡς ἡ μία ταύτῃσιν ὁμολογέει. καὶ ἐν ὁποίοις τόποις τέτακται τοῦ σώματος, ἐγὼ δηλώσω.
πρῶτα μὲν γὰρ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὸ μέσον ἐκ πλαγίου περίκειται, ἡ φλέψ. αὕτη πλατεῖα καὶ λεπτὴ, οὐ
πολύαιμος. τῷ γὰρ ἐγκεφάλῳ κατὰ τὰς ἁρμονίας ἐνερρίζωκε πολλὰ καὶ λεπτὰ φλέβια. καὶ περὶ τὴν
ὅλην κεφαλὴν ἐκ τεσσάρων σωται μέχρι τοῦ μετώπου, καὶ τῶν κροτάφων. αὕτη δὲ ἀπωθεῖται ἐς τοὔπισθεν
τῆς κεφαλῆς ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς ἀκάνθης τὸ δέρμα. ἐντεῦθεν δὲ καθίεται παρὰ τὴν ἔξωθεν καὶ τὴν ἔσωθεν φλέβα
τῶν ἐν τῇσι σφαγῇσι. πρὶν δὲ τῆς ἀκοῆς ὑποσχισθεῖσα ἀπὸ τοῦ γένυος. ἔξωθεν τοίνυν παχεῖα. ἀπὸ δὲ
ταύτης ἐς τὴν γλῶσσαν, πολλαὶ καὶ λεπταί. πλὴν ἡ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν, ἡ ὑπὸ τοὺς γομφίους. αὕτη δὲ
παχεῖα διὰ τῆς κληῗδος καθήκει ὑπὸ τὴν ὠμοπλάτην. καὶ ταύτῃ ἀπ᾽ αὐτῆς βεβλάστηκε φλέψ, διὰ τοῦ
νεύρου τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα μέσου τῆς ἐπωμιαίης ὀνομαζομένης. αὕτη δὲ αἱμόρρους καὶ αἱματώδης, καὶ δυσίη-
τος ἣν ῥαγῇ ἢ σπασθῇ. τῇ μὲν γὰρ αὐτέη, νεῦρον περιέχει πλατύ. τῇ δὲ χόνδρος. τὸ δὲ μεταξὺ τῶν, αὐ 30
τή τε ξυνέχει, καὶ ὑμὴν ἀφρώδης. ἀσάρκου δὲ ἐόντος τοῦ τόπου, ῥηϊδίως ῥήγνυται οὐκ ἔχουσα περιφύ
εσθαι σάρκας. ἥν τε ὑποδράμῃ ἐς τὸ αἷμα τοῦτο μόρος ἐπιτυχὸν εὐρυχωρίης, οὐκ ἔχει ἀπαλλαγὴν,
ἀλλὰ σκληροῦται. σκληρωθὲν δὲ, νοῦσον καὶ πόνον παρέχει. αὕτη μὲν περαίνει, ἣ πρότερον εἶπον. ἡ δὲ
ὑπὸ τὴν ὠμοπλάτην ἀποβεβλάστηκεν ὑπὸ τοῖσι μαζοῖσι, πυκνῇσι καὶ λεπτῇσι καὶ ἐπηλλαγμένῃσι φλε
βί. καὶ διὰ τῆς ἐπωμιαίης παραλλάσσουσα τὸν χόνδρον. αὐτὴν ὄρθιον ὑπονεμομένη, ἐς τὸν βραχίονα τεί
νει, τὴν μὲν ἐν ἀριστερᾷ ἔχουσα. ἡ δὲ δεξιὴ, σχίζεται αὕτη περὶ τὸν ὦμον, καὶ τοῦ ἀγκῶνος τὴν ἄνω μοῖραν. τὸ
δ᾽ ἐντεῦθεν διαπέφυκε τοῦ ἀγκῶνος ἑκατέρωθεν. ἔπειτα αὖθις περὶ τὸν καρπὸν τῆς χειρός. ἐντεῦθεν δὲ
ἤδη ἀπορρέουσα δι᾽ ὅλου ἀνὰ τὴν χεῖρα πολυπλανῶς ἐρρίζωται. ἡ δ᾽ ἀρχαίη φλὲψ ἡ νεμομένη παρὰ τὴν ἄκαν
θαν. διὰ δὲ τῶν μεταφρένου τῆς σφαγῆς καὶ τοῦ βρόγχου, ἐμπέφυκεν ἐς τὴν καρδίην. ἀφ᾽ ἑωυτῆς φλέβας
εὐμεγέθεα πολύστομον κατὰ τὴν καρδίην. ἐντεῦθεν δὲ ἐς τὸ στόμα ἐσυρίγγωκεν. ἥπερ ἀρτηρίη διὰ τοῦ 40
πλεύμονος ὀνομάζεται, ὀλίγαιμός τε καὶ πνευματώδης. ἐν γὰρ εὐρυχωρίῃ καὶ ἀραιώσει. σπλάγχνου πλ
λαχῇ μὲν τοῦ πλεύμονος ὀχετεύεται. χονδρώδης δὲ τοὺς ἄλλους πεποίηται. διὸ δὴ καὶ ἥν τις ἐς ταύτας
κατηνέχθη τὰς διόδους τοῦ πλεύμονος τῶν ἀήθων, ἢ ἐν τῷ ποτῷ, ἢ ἐν τῇ τοῦ πνεύματός τε καὶ αἵματος
διόδῳ. ἅτε τῶν φλεβῶν τοιουτέων ἐουσέων, καὶ τοῦ σπλάγχνου σπογγοειδέος πολύ τε ὑγρὸν δυναμένου
δέξασθαι ἄνω τὸ πεφυκότες. τῶν γὰρ ἐσθόντων ὑγρῶν, νόμος καθέστηκεν. ἔπι τε τὸ αἷμα διὰ τῶν φλεβῶν τού
των, οὐ πολὺ περισφύζεται. καὶ οὐ ταχέως χωρέον, οὐκ ἐξάγει τὰ ἐμπίπτοντα. οὐχ ὑπεξαγομένων δὲ
αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἐμμενόντων, γίνεται πῶρος. οὗτος δὲ ἀπολλύεται τὸ πλησιάζον τῆς ῥοφῆς ταύτης ἐούσης τῆς
προσαγωγῆς τοῦ λάρυγγος, καὶ πρὸς τὰ ἔξω. ἐγκαταλαμβανομένων δὲ τῶν διόδων ὑπὸ τοῦ πώρου, τα
χύπνοιά τε καὶ δύσπνοια ἴσχει. τῶν δὲ μὴ δυναμένων τὴν φύσιν ἐξεῖναι τῇδε οὐκ εὐπόρως ἐχόντων κατα-
σπᾶν. ἐκ δὴ τοιουτέων αἱ τοιαῦται νοῦσοι γίνονται. δι᾽ ἄσθματα, καὶ ξηραὶ φθινάδες. ἢν δὲ ἐν αὐτοῖσι ξυνι 50
στάμενον πλέον τὸ ὑγρὸν κρατήσῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι παχυνθὲν πλαγῆναι, καὶ σαπὲν τὸν πλεύμονα
ποιέει, καὶ τὰ πλησιάζοντα, καὶ γίνονται ἔμπυοί τε καὶ φθινώδεες. γίνεται δὲ τὰ νοσήματα ταῦτα, καὶ
δι᾽ ἄλλας αἰτίας. ἐντεῦθέν τε ἡ φλὲψ αὕτη κατέχει τὸν πλεύμονα. καὶ διὰ τῶν λοβῶν τῶν δύο τῶν μεγά-
λων τῶν ἔσω τετραμμένων ὑπὸ τὰς φρένας, ἐπιτέταται τῇ ἀκάνθῃ, λευκὴ καὶ νευρώδης, διαπέμπου-
σα φλέβια, διὰ τοῦ ἄλλου σώματος πεπυκνωμένου. ἔντονα δὲ διά τε τῶν σφονδύλων πυκνοῖσι φλεβίοι-

σιν ἐς

σιν ἐς τὸν νωτιαῖον μυελὸν ἐγκισσεύεται. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι φλέβες ἐν τῷ σώματι τεταγμέναι ἐκ παντὸς τῶν με-
ρῶν συντείνουσαι ἐς τὴν ἄκανθαν τὸ λεπτότατον καὶ εἰλικρινέστατον ἑκάστη ξυνάγουσα, ἐνταῦθα ἐξε-
ρεύγεται. αὕτη δὲ ἡ ἐπιτεταγμένη διὰ τῶν καθειμένων πλεκτανέων, ἐς ταυτὸ ξυνάγειν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ
ἐς τοὺς νεφροὺς ἀπερρίζωται, παρὰ τὴν νόθον πλευρὴν, λεπτῇσι καὶ ἰνώδεσι φλεψί. καὶ τὸ ἐντεῦθεν συν-
τείνουσα συμπεπύκνωται. ἔπειτα καὶ νενεύρωται πρὸς τὸν ἀρχὸν, πέσασά τε τοὺς ξυναγωγέας, ἐμπέφυ-
κεν αὐτῷ τήν τε κύστιν, καὶ τοὺς ὄρχιας, καὶ τοὺς παραστάτας ἐρρίζωκε, πολυπλόκοισί τε λεπτῇσι, καὶ
στερεῇσι, καὶ ἰνώδεσι φλεψίν. ἐντεῦθεν αὐτῆς τὸ παχύτατον καὶ ἰθύτατον ἀνάπαλιν στραπὲν, προσκε-
καύληκεν, ὅπερ ἐστὶν αἰδοῖον. ἐν δὲ τῇ ἀνακάμψει, ἐντέρωται ἐς τὰ αὐτὰ ταῦτα. καὶ διὰ τῶν κτενὸς ἄνω ὑπὸ
τὸ δέρμα τῆς γαστρὸς καὶ τῆς φλεβὸς αὐτέης ὡρμήκασι πρὸς τὰς κάτω φερούσας, αἳ ἐς ἀλλήλας ἐπωχε-
10 τεύονται. διαπεφύκασι δὲ καὶ διὰ τοῦ αἰδοίου φλέβες παχεῖαι καὶ λεπταὶ, καὶ πυκναὶ, καὶ καμπύλαι. τῇσι
δὲ θηλείῃσιν, αὕτη συντείνει ἐς τὰς μήτρας, ἐς τὴν κύστιν, καὶ ἐς τὴν οὐρήθρην. ἐντεῦθεν δὲ ἰθυπόρηκε.
καὶ τῇσι γυναιξὶ μὲν, περὶ τὰς μήτρας ἤρτηται. τοῖσι δὲ ἄρσεσι, περὶ τοὺς ὄρχιας ἐσπείρωται. διὰ ταύτην τὴν
φύσιν αὕτη ἡ φλὲψ καὶ τὰ γόνιμα, πλεῖστα ξυλλαμβάνει. ἀπὸ γὰρ τῶν πλείστων καὶ εἰλικρινεστάτων μερῶν
στρεφομένη, ὀλίγαιμός τε οὖσα καὶ κοίλη καὶ νευρόπαχυς καὶ πνευματώδης, ἐντεινομένη τε ὑπὸ τοῦ αἰδοίου
τὰ καθήμενα ἐς τὴν ἄκανθαν φλέβια βιάζεται. τὰ δὲ μὴ βιαζόμενα ὥσπερ σικύη ἐς ἑωυτὰ πάντα
ἐκδίδοῖ ἐς τὴν ἄνω φλέβα. συλλείβεται δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων μελέων σώματος, ἐς ταύτην. τὸ δὲ πλεῖστον,
ὥσπερ εἴρηται, ἀπὸ τοῦ μυελοῦ τοῦτο συναλίζεται. Ἡ δὲ ἡδονὴ τουτέῳ παραγίνεται, τῆς φλεβὸς ταύτης
πληρευμένης τῆς γονῆς. ἐωθυίης οὖν τὸν ἄλλον χρόνον ὕφαιμου τε εἶναι καὶ πνευματώδεος, πληρευμένης
τε καὶ θερμαινομένης, καὶ ξυρρέοντος κάτω τοῦ σπέρματος, περισφίγγει τὰ ἐν ἑωυτῇ. τὸ δὲ πνεῦμα τὸ ἐὸν
20 καὶ ἡ παρεοῦσα βίη καὶ ἡ θερμότης, καὶ τῶν φλεβίων πάντα χθονίη ξυντονίη, γαργαλισμὸν ἐμποιέει.
ἐκείνη δὲ ἡ ἀφ᾽ ἑωυτῆς διέβλασται. διά τε τοῦ μεταφρένου καὶ τῆς σφαγῆς παρὰ τὴν ἄκανθαν νεμομένη,
πολλοῖσι φλεβίοισι τὰς πλευρὰς διαπέπλοχε. καὶ τοὺς σφονδύλους διὰ τῶν σαρκῶν ἐπηλλαγμένως,
ξυμπεπύκνωκεν, ὥστε στρόφιμός τε καὶ ἔναιμος εἶναι. αὕτη δὲ παρὰ τὸν γλουτὸν ἵεται, διὰ τοῦ μυὸς ὑπὸ τὸν
μηρὸν ὑποβρυχίη. πρὸς δὲ τοῦ γλουτοῦ τῇ κοτυληδόνι τοῦ μηροῦ παρὰ τὴν κεφαλὴν, ἐστεστύπηκε φλε-
βὶ, ἥπερ ἀναπνοὴν τῷ μηρῷ παρέχει. ἐκπέρα τοῦ μηροῦ, παρὰ τὴν πρὸς τὸ γόνυ καμπήν. ἑτέρην δὲ
παρὰ τὸν βουβῶνα καθῆκε πυκνόρριζον, καὶ δυσστάπηλον. ἡ δὲ διὰ τοῦ μυὸς τείνουσα, περί τε τὸ γόνυ ἐσπεί-
ρωται, καὶ διὰ τοῦ ὀστέου τοῦ κνημιαίου ἄκρου σεσυρίγγωκε φλέβα, ἣ τρέφει τὸν μυελὸν καὶ ἐξοχετεύεται διὰ
τοῦ νερτάτου τοῦ κνημιαίου, παρὰ τὴν ἔνδεσιν τοῦ ποδός. αὕτη δὲ διὰ τῆς ἐπιγουνίδος ἐς τὸ ἐντὸς διὰ
τῆς κνήμης τοῦ μυὸς, βρυχίη τέταται. καὶ ἐμπέπλεχε διὰ τοῦ σφυροῦ, ἐντὸς παχέη καὶ ἔναιμος. καὶ ἐνταῦ-
30 θα περὶ τὸ σφυρὸν καὶ τὸν τένοντα, δυσκείτους φλέβας μεμύρηκεν. αὕτη δὲ ὑποδεδράμηκε κάτωθεν τοῦ
ποδὸς, ὑπὸ τὸν ταρσόν. καὶ ἐνταῦθα διαπλέξασα καὶ ἐς τὸν μέγα δάκτυλον ἐνδρείσασα, διπλῆν ἔναι-
μον φλέβα ἄνωθεν ὑπὸ τὸ δέρμα ἐκ τοῦ ταρσοῦ ἀνακέκαμπται, καὶ πέφανται. παχυνθεῖσα παρὰ τὸ ἐκ-
τὸς τοῦ σφυροῦ, καὶ νέμεται ἄνω παρὰ τοῦ ἀντικνημίου τὴν ἀντιβεβλημένην κορωνίδα. παρὰ δὲ τὴν γα-
στροκνημίην δὶς σφονδύλην πεποίηται. τὸ δ᾽ ἐντεῦθεν τέταται παρὰ τοῦ γούνατος τὸ ἐντός. ἐπιβέ-
βληκε δὲ καὶ τῇ ἐπιγουνατίδι, φλέβας. καὶ κατὰ τὸ ἐκτὸς τῆς ἐπιγουνατίδος, ἐπίκοιλον ἐμπέπλεκε
φλέβα. ἣν τις πονήσῃ τάχιστα, ξυνάγει χολώδεα ἰχῶρα. διώρμηκε δὲ αὕτη κατὰ τὸ ἐκτὸς καὶ κοῖλον
τοῦ γούνατος. ἀποκεκάρπωκε δὲ, καὶ ἐς τὰς ἰγνύας πολυπλόκους φλέβας. αἱ ἐντεῦθεν παρατεί-
νουσαι κατὰ τὰ ὑποκάτω νεῦρα τοῦ μηροῦ, καὶ κατερρίζωνται ἐς τοὺς ὄρχιας καὶ ἐς τὸν ἀρχόν. καὶ περὶ τὸ ἱε-
ρὸν δὲ ὀστέον λελεπτυσμέναι ἐσωμέναι περιτέτανται. ἡ δὲ ἀφιγμένη παρὰ τοῦ γούνατος τὸ ἐντὸς ἄνω.
40 παρὰ τοῦ μηροῦ τὸ ἐντὸς, ἄνεισι ἐς τὸν βουβῶνα. καὶ διὰ τοῦ ἰσχίου περὶ τὴν πρὸς τὴν ἄκανθαν καὶ τὴν ψύαν
ἐντὸς ἔχουσα. παχεῖα καὶ πλατεῖα, καὶ ἔναιμος ἄνω ὤρεκται πρὸς τὸ ἧπαρ. καὶ διακρέην ἐκφύσα-
σα ἔναιμον. κατέχει ἐς τὸν νεφρὸν, τὸν δεξιὸν λοβὸν τὸν ἡπατιαῖον. αὕτη δὲ ὑποκάτω τὰ τοῦ ἥπατος ὑπο-
νεμησαμένη, ἀπέσχισται ἐς φλέβα παχέην. ἣν δ᾽ ἀποκαυθεῖσα ἐμπέφυκεν ἐς τὸ παχὺ τοῦ ἥπατος.
καὶ τὸ μὲν αὐτῆς ἐπιπολάζον ἐπὶ τοῦ σπλάγχνου πέφυκεν, ἐν ᾧπερ ἡ χολὴ, ἔστι τε πολύρριζος διὰ
τοῦ ἥπατος περιπλεκτανωμένη. τὸ δὲ διὰ τῶν ἐντὸς αὐτῆς ὀχετεύεται. δύο δὲ ἐκπεπλώκασι φλέβες,
μεταξὺ δύο λοβῶν τῶν πλατέων. καὶ μία μὲν, διὰ τῶν κορυφῶν καὶ τοῦ δέρματος διαθροῦσα ἐκ τοῦ ὀμφα-
λοῦ ἀνῆκται. ἡ δὲ ἑτέρη, πεσοῦσα ἐς τὴν ἄκανθαν καὶ ἐς τὸν νεφρὸν ἢν κυροβολῆται, ἐς τὴν κύστιν τε καὶ τὸ
αἰδοῖον. ἐκ δὲ τοῦ ἰσχίου ἀρχομένη ἀνιέναι ἐπὶ τὸ ἧπαρ πολλὰς ἀπεπλάνησε φλέβας. καὶ τάς τε πλευ-
ρὰς καὶ τοὺς σφονδύλους, ἐνενείκωσε πρὸς τὴν ἄκανθαν. καὶ τάς τε παραφυάδας ἐνεφλεβοτόμησε,
50 καὶ τὰ ἔντερα καὶ τὴν νηδὺν ἐνειλίξατο. καὶ αἱ μὲν ἀπὸ τοῦ ἥπατος ἔς τε τοὺς μαζοὺς, καὶ περὶ αἰθερεῶνα καὶ
τοὺς ἀκρωμίους ἐπωρεξάμεναι κατεπλάκησαν. ἡ δ᾽ ἀφιγμένη παρὰ τὸ παχὺ τοῦ ἥπατος, καὶ ἀπο-
συριγγώσασα τὴν χολὴν ἄνω, ὑπὸ τὴν ἄκανθαν νέμεται, διὰ τῶν φρενῶν ὁδὸν ποιησαμένη. ἡ δὲ ἐκ τῶν
ἀριστερῶν φλὲψ, τὰ μὲν ἄλλα τὴν αὐτὴν φύσιν ἐρρίζωται, τῇ ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἐκ τῶν ἀριστερῶν ἐς τὸ
ἧπαρ ἀνιοῦσα οὐκ ἐκβάλλει, ἀλλ᾽ ἐς τὸν σπλῆνα ἐμπέφυκε κατὰ τὴν κεφαλὴν τὴν ἐν τῷ πάχει αὐ-
τοῦ. ἐντεῦθεν δὲ κατεδύσατο ἐς τὸ ἐντὸς βραχίω καὶ τοῦ σπληνὸς ἐναίμοισι φλεβίοισιν. ὁ δὲ ὅλος

ἐκ τοῦ ἐπιπολόου αἰωρεῖται τοῖσιν ἐξ ἑωυτέου φλεβίοισιν ἐναιματώσασα αὐτό. αἱ δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ αὐχένος πρὸς τὴν ἄκανθαν ἐγχρίμπτουσαι, διὰ τῶν φρενῶν διωρμήκασιν. ἐντεῦθεν δὲ κάτω καὶ ἡ δεξιὴ καὶ ἡ ἀριστερὴ, ὑπὸ τὸν πνεύμονα ἐλήλανται. αἱ δὲ ἐπαίμονες ἐοῦσαι ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἐξοχετεύονται ἐς αὐτόν. ὀλίγαιμοι δὲ καὶ λεπταὶ, αἱ ἀπὸ πνεύμονος ἔσωθεν γινόμεναι τῇ φύσει ἀραιοῦ ἐόντος ἐς τὴν καρδίην, ἅτε ὑπ' αὐτοῦ ἐξαθελγόμεναι, ἐγκεχαλίνωνται περὶ τὰ ὦτα αὐτέης. καὶ ἐς τὰ κοῖλα τὰ ἐντὸς διερρυήκασιν. ἐμβάλλουσι δὲ καὶ αἱ πρότεραι καὶ αὗται ἐς αὐτήν. ἐν τε στενοχωρίῃ τῆς διόδου ἐνίσχονται ὡς ἐκ παντὸς τοῦ σώματος τὰς ἶνας ἔχουσαι. διὸ καὶ παντὸς τοῦ σώματος περὶ τὸν θώρηκα μάλιστα ἐστιν ἡ αἴσθησις. καὶ τῶν χρωμάτων αἱ μεταβολαὶ γίνονται. ταύτης ἀποσφιγγούσης τὰς φλέβας καὶ χαλώσης μὲν οὖν, ἐρυθρὰ τὰ χρώματα γίνονται, καὶ εὔχροα καὶ διαφανέα. συνάγουσης δὲ, χλωρὰ καὶ πελιδνά. τὰ τοιαῦτα δὲ παραλλάσσει, ἐκ τῶν παρεόντων ἑκάστῳ χρωμάτων.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΤΌΠΩΝ ΤΩ͂Ν ΚΑΤᾺ ἌΝΘΡΩΠΟΝ.

Ἐμοὶ δοκέει ἀρχὴ μὲν οὖν οὐδὲ μία εἶναι τοῦ σώματος, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως ἀρχὴ καὶ πάντα τελευτή. κύκλου γὰρ γραφέντος ἀρχὴ οὐχ εὑρέθη. καὶ τῶν νοσημάτων ἐπὶ παντὸς ὁμοίως τοῦ σώματος. τὸ μὲν ξηρότερον πεφυκὸς, νόσους λάζεσθαι, καὶ μᾶλλον πονέειν. τὸ δὲ ὑγρὸν, ἧσσον. τὸ μὲν γὰρ ἐν τῷ ξηρῷ νόσημα, πήγνυταί τε καὶ οὐ διαπαύει. τὸ δ' ἐν τῷ ὑγρῷ, διαρρεῖ, καὶ τοῦ σώματος ἄλλοτ' ἄλλο μάλιστα ἔχει, καὶ ἀεὶ μεταλλάσσον, ἀνάπαυσιν ποιέει καὶ θᾶσσον παύεται, ὥστε οὐ πεπηγός. τοῦ δὲ σώματος τὰ μέλεα ἕκαστα τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ ὁπόταν ἔνθα ἢ ἔνθα ὁρμήσῃ, νοῦσον παραυτίκα ποιέει. ἡ κοιλίη τῇ κεφαλῇ. καὶ ἡ κεφαλὴ, τῇσι σαρξὶ καὶ τῇ κοιλίῃ. καὶ τἄλλα πάντα οὕτω κατὰ λόγον, ὥσπερ ἡ κοιλίη τῇ κεφαλῇ. καὶ ἡ κεφαλὴ, τῇσί τε σαρξὶ καὶ τῇ κοιλίῃ. ἡ γὰρ κοιλίη ὁπόταν ὑπεκχώρησιν μὴ ποιέῃ τὴν μετρίην καὶ ἐσίῃ ἐς αὐτὴν, ἄρδει τῇ ὑγρότητι τὸ σῶμα τῇ ἀπὸ τῶν σιτίων τῶν προσφερομένων. αὕτη δὲ ἡ ὑγρότης ἀπὸ τῆς κοιλίης ἀποφραχθεισομένη, ἐς τὴν κεφαλὴν ὁδοιπόρησεν ἀθρόη. καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν ἐπὴν ἀφίκηται, οὐ χωρευμένη διὰ τῶν τευχέων τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ, ῥέει ἢ ἂν τύχῃ καὶ περὶ ἐξ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐς τὸν ἐγκέφαλον διὰ λεπτοῦ τοῦ ὀστέου. καὶ ἡ μὲν, ἐν τῷ ὀστέῳ ἐνδέδυκεν. ἡ δὲ, περὶ τὸν ἐγκέφαλον διὰ λεπτοῦ τοῦ ὀστέου. καὶ ἢν μὲν ἐς τὴν κοιλίην πάλιν ἀφίκηται, τῇ κοιλίῃ νοῦσον ἐποίησεν. ἢν δ' ἄλλῃ πη τύχῃ, ἄλλην νοῦσον ποιέει. καὶ τἄλλα οὕτως ὥσπερ τοῦτο τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ νοῦσον ποιέει. καὶ κάλλιστον οὕτως εὑρεπίζειν τὰ νοσεύμενα, διὰ τῶν τὰς νούσους ποιεύντων. οὕτω γὰρ ἂν κάλλιστα τὴν ἀρχὴν τοῦ νοσευμένου τις ἰῷτο. τὸ δὲ σῶμα αὐτὸ ἑωυτῷ τωὐτόν ἐστι. καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν σύγκειται. ὁμοίως δὲ οὐκ ἔχοντος καὶ τὰ σμικρὰ αὐτοῦ, καὶ τὰ μεγάλα, καὶ τὰ κάτω καὶ τὰ ἄνω, καὶ εἴ τις βούλεται τοῦ σώματος ἀπολαβὼν μόριον κακῶς ποιέειν τὸ σμικρότατον, πᾶν τὸ σῶμα αἰσθήσεται τὴν πεῖσιν ὁποίη ἄν τις ᾖ, διὰ τόδε, ὅτι τοῦ σώματος τὸ σμικρότατον πάντα ἔχει, ὅσα περ καὶ τὸ μέγιστον. τοῦτο δ' ὁποῖον ἄν τι πάθῃ τὸ σμικρότατον, ἐπαναφέρει πρὸς τὴν ὁμοεθνίην, ἕκαστον πρὸς τὴν ἑωυτοῦ. ἤν τε κακὸν, ἤν τε ἀγαθὸν ᾖ. καὶ διὰ ταῦτα καὶ ἀλγέει καὶ ἥδεται ὑπὸ ἔθνεος τοῦ σμικροτάτου τὸ σῶμα. ὅτι ἐν τῷ σμικροτάτῳ, πάντ' ἔνι τὰ μόρια. καὶ ταῦτα ἐπαναφέρουσιν ἐς τὰ σφῶν αὐτῶν ἕκαστα. καὶ ἐξαγγέλλουσιν πάντα. φύσις δὲ τοῦ σώματος, ἀρχὴ τοῦ ἐν ἰητρικῇ λόγου. πρῶτον διατέτρηται ἡ ἐσακούομεν. τὰ μὲν γὰρ περὶ τὰ ὦτα περὶ ἐξ κενεά, οὐκ εἰσακούει ἄλλο ἢ ψόφον καὶ ἰαχήν. ὅπη δ' ἂν διὰ τῆς μήνιγγος ἐς τὸν ἐγκέφαλον ἐσέλθῃ, τοῦτο διαφραδέως ἀκούεται ταύτῃ. καὶ μόνη ῥῆσις διὰ τῆς μήνιγγός ἐστι τῆς περὶ τὸν ἐγκέφαλον περιτεταμένης. κατὰ δὲ τὰς ῥῖνας. τρῆμα μὲν, οὐκ ἔνεστιν. σομφὸν δέ, οἷον σπογγιά. καὶ διὰ τοῦτο διὰ πλέονος ἀκούει ἢ ὀσφραίνεται. κατὰ πολὺ γὰρ σκίδναται ἡ ὀδμὴ τῆς ὀσφρήσιος, καὶ ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς φλέβια λεπτὰ ἐς τὴν ὄψιν ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου διὰ τῆς μήνιγγος τῆς περιεχούσης φέρονται. ταῦτα δὲ τὰ φλέβια τὴν ὄψιν τρέφουσιν τῷ ὑγρῷ τῷ καθαρωτάτῳ τῷ ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου, ἐς ὃ καὶ ἐμφαίνεται ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν. ταῦτα δὲ τὰ φλέβια καὶ ἀποσβεννύασι τὰς ὄψεις ὅταν ξηρανθῶσιν. μήνιγγες δὲ τρεῖς εἰσιν αἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς φυλάσσουσαι. ἡ μὲν ἐπάνω, παχυτέρη. ἡ δὲ διὰ μέσου, λεπτοτέρη. ἡ δὲ τρίτη, λεπτή. ἡ τὸ ὑγρὸν φυλάσσουσα. τουτέων ἡ μὲν ἐπάνω καὶ παχυτάτη νοῦσος ἢν κωφωθῇ. ἡ δὲ διὰ μέσου ἐπικίνδυνος αὕτη, καὶ ὅταν ῥαγῇ ἐξίσχει οἷον κύστις. ἡ δὲ τρίτη ἡ λεπτοτάτη πάμπαν ἐπικίνδυνος, ἡ τὸ ὑγρὸν φυλάσσουσα. μήνιγγες δὲ δύο εἰσὶ τοῦ ἐγκεφάλου. ἡ λεπτὴ οὐκέτι ἡ αὐτή, ἐπὴν τρωθῇ. φλέβες δὲ περαίνουσι μὲν ἐς τὴν κορυφὴν διὰ τῆς σαρκὸς ἔχουσαι πρὸς τὸ ὀστέον. φέρονται δὲ διὰ τῆς σαρκός. δύο μὲν ἐκ τῆς κορυφῆς κατ' ἰθὺ ἡ αἱ ὀφρύες συγκλείονται καὶ τελευτῶσιν ἐς τοὺς κανθοὺς τῶν ὀφθαλμῶν. μία δ' ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἐς τὴν ῥῖνα φέρεται, καὶ σχίζεται ἐς τὸν χόνδρον τῆς ῥινὸς ἑκάτερον. ἄλλαι δύο φλέβες παρὰ τοὺς κροτάφους φέρονται, ἐν μέσῳ τῶν κροτάφων καὶ τῶν ὤτων, αἳ πιέζουσι τὰς ὄψεις καὶ σφύζουσιν ἀεί. μόναι γὰρ αὗται οὐκ ἀρδεύουσι τῶν φλεβῶν, ἀλλ' ἀποτρέπεται ἐξ αὐτῶν τὸ αἷμα. τὸ δ' ἀποτρεπόμενον ἀποσυμβουλεύει τῷ ἐπιρρέοντι. καὶ τὸ μὲν ἀποτρεπόμενον βουλόμενον ἀποχωρέειν. τὸ δ' ἄνωθεν ἐπιρρέειν βουλόμενον κάτω χωρέειν ἐνταῦθα ὠθεύμενά τε καὶ ἀγχόμενα πρὸς ἄλληλα καὶ κυκλούμενα, σφυγμὸν παρέχουσιν τοῖσι φλεβίοισιν. ἡ δὲ ὄψις τῷ ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου ὑγρῷ τρέφεται. ὅταν δέ τι τοῦ

ἀπὸ τῶν

ἀπὸ τῶν φλεβῶν λάθῃ τῇ ῥύσει ταράσσεται, καὶ οὐκ ἐμφαίνεται ἐς αὐτὸ, καὶ προσκινέεσθαι δοκέει
ἐν αὐτῷ τότε μὲν οἷον εἴδωλον ὀρνίθων. τότε δὲ οἷον φακοὶ μέλανες. καὶ τἄλλα οὐδὲν ἀτρεκέως κατ᾽ ἀλη-
θείην δύναται ὁρᾶν. ἄλλαι δύο φλέβες ἐν μέσῳ τοῦ τε ὠτὸς καὶ τῶν ἄλλων φλεβῶν, αἱ φέρονται ἐς τὰ ὦτα,
καὶ πιέζουσι τὰ ὦτα. ἄλλαι δύο φλέβες ἐκ τῆς συγκλίσιος τοῦ ὀστέου ἐς τὰς ἀκοὰς φέρονται. αἱ δὲ
κάτω τοῦ σώματος τετραμμέναι. δύο μὲν φλέβες παρὰ τοὺς τένοντας τοῦ τραχήλου. φέρονται δὲ καὶ
παρὰ τοὺς σπονδύλους. καὶ τελευτῶσιν ἐς τοὺς νεφρούς. αὗται δὲ καὶ ἐς τοὺς ὄρχιας περαίνουσιν. καὶ ὅταν
αὗται πονέσωσιν, αἷμα οὐρέει αὐτός. ἄλλαι δύο φλέβες ἀπὸ τῆς κορυφῆς φέρονται ἐς τοὺς ὤμους.
καὶ δὴ καὶ ὠμιαῖαι καλέονται. ἄλλαι δύο φλέβες ἀπὸ τῆς κορυφῆς παρὰ τὰ ὦτα ἐν τοῖς ἔμπροσθεν τοῦ
τραχήλου ἑκατέρωθεν ἐς τὴν κοίλην φλέβα καλεομένην, φέρονται. ἡ δὲ κοίλη φλὲψ. περαίνεται
10 μὲν, ὡς ὁ οἰσοφάγος. πέφυκε δὲ, μεταξὺ τοῦ τε βρόγχου καὶ τοῦ οἰσοφάγου. φέρεται δὲ διὰ τῶν φρενῶν. καὶ
διὰ τῆς καρδίης. καὶ μεταξὺ τῶν φρενῶν. καὶ σχίζεται ἐς τοὺς βουβῶνας, καὶ ἐς τοὺς μηροὺς ἔσω, καὶ τὰς δια
σφαγὰς ἐν τοῖσι μηροῖσι ποιέεται, καὶ ἐς τὰς κνήμας φέρεται ἔσω παρὰ τὰ σφυρά. αὗται καὶ ἄκαρπον
ποιέουσι τὸν αὐτὸν ὅταν ἀποτμηθῶσιν, αἳ καὶ ἐς τοὺς μεγάλους δακτύλους τελευτῶσιν. ἐκ δὲ τῆς κοίλης φλε
βὸς ἀποπέφυκεν ἐς τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερήν. φέρεται δ᾽ ὑποκάτω τοῦ σπληνὸς ἐς τὴν λαπάρην τὴν
ἀριστερὴν, ὅθεν ὁ σπλὴν ἀποπέφυκεν διὰ τοῦ ἐπιπλόου. καὶ τὴν ἀποτελεύτησιν ἴσχει ἐς τὸν κίθαρον.
ἀποπέφυκε δὲ κατὰ τὰς φρένας, καὶ ξυμβάλλει τῇ ὠμιαίῃ κάτω τοῦ ἄρθρου τοῦ ἀγκῶνος, καὶ τοῦ
σπληνὸς τέμνεται αὕτη. καὶ ἄλλη ἐς τὴν δεξιὴν, τὸν αὐτὸν τρόπον ἀποπέφυκεν ἀπὸ τῆς κοιλίης. κοινωνέ-
ουσι δὲ πᾶσαι αἱ φλέβες καὶ διαρρέουσιν ἐς ἑωυτάς. αἱ μὲν γὰρ σφίσιν ἑωυταῖς ξυμβάλλουσιν. αἱ δὲ, διὰ
τῶν φλεβίων τῶν διατεταμένων ἀπὸ τῶν φλεβῶν, αἳ τρέφουσι τὰς σάρκας ταύτῃ διαρρέουσι πρὸς ἑωυ-
20 τάς. καὶ ἀπὸ τῶν φλεβῶν ὅτι ἂν νόσημα γένηται, ῥᾴδιόν ἐστιν ἢ ἀπὸ τῶν νεύρων. διαρρεῖ γὰρ σὺν τῷ ὑγρῷ τῷ
ἐνεόντι ἐν τῇσι φλεψί. καὶ οὐκ ἀτρεμίζει. καὶ ἡ φύσις τῇσι φλεψὶν ἐν ὑγρῷ ἐστιν ἐν τῇσι σαρξί. τὰ δὲ νεῦ
ρα ξηρά τέ ἐστι καὶ ἀκοίλια. καὶ πρὸς τῷ ὀστέῳ πεφύκασιν. καὶ τρέφονται δὲ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοῦ ὀστέου. τρέ
φονται δὲ καὶ ἀπὸ τῆς σαρκὸς, καὶ τὴν χροιὴν καὶ τὴν ἰσχὺν μεταξὺ τοῦ ὀστέου καὶ τῆς σαρκὸς πεφύκα-
σιν. καὶ ὑγρότερα μέν εἰσι τοῦ ὀστέου καὶ σαρκοειδέστερα. ξηρότερα δ᾽ εἰσὶν ἢ αἱ σάρκες καὶ ὀστοειδέστερα.
νόσημα δ᾽ ὅτι ἂν ἐς αὐτὰ ἔλθῃ, ῥώννυταί τε καὶ ἀτρεμίζει ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ χαλεπόν ἐστιν ἐξάγειν. μά
λιστα δ᾽ ἐσέρχονται, τέτανοί τε καὶ ἄλλα ἀφ᾽ ὧν τρόμος τὸ σῶμα λαμβάνει, καὶ τρέμειν ποιέει. τὰ δὲ
νεῦρα πιέζουσιν τὰ ἄρθρα παρατεταμένα τέ ἐστι παρ᾽ ὅλον τὸ σῶμα. ἰσχύουσι δὲ μάλιστα ἐν ἐκείνοι-
σιν τοῦ σώματος, καὶ ἀεὶ παχύτατά ἐστιν, ἐν οἷσι τοῦ σώματος αἱ σάρκες ἐλάχισταί εἰσι. καὶ τὸ μὲν σῶ-
μα πᾶν ἔμπλεων νεύρων. περὶ δὲ τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν, οὐκ ἔστι νεῦρα, ἀλλὰ ἶνες παρόμοιαι
30 νεύροις μεταξὺ τοῦ τε ὀστέου καὶ τῆς σαρκὸς λεπτότεραι καὶ στερεώτεραι. αἱ δὲ νευροκοίλιοι. αἱ κεφα
λαὶ ῥαφὰς ἔχουσιν. αἱ μὲν, τρεῖς. αἱ δὲ τέσσαρας. αἱ μὲν, τέσσαρας ἔχουσαι, κατὰ τὰ ὦτα ἑκατέ-
ρωθεν, ῥαφὴ ἄλλη ἔμπροσθεν. ἄλλη ἐξόπισθεν τῆς κεφαλῆς. οὕτω μὲν ἡ τὰς τέσσαρας ἔχουσα.
ἡ δὲ τὰς τρεῖς κατὰ τὰ ὦτα, ἑκατέρωθεν καὶ ἔμπροσθεν. ὥσπερ δὲ ἡ τὰς τέσσαρας ἔχουσα, οὐ δια-
πέφυκεν οὐδὲ ταύτῃ ῥαφή. ὑγιεινότεροι δ᾽ εἰσὶ τὴν κεφαλὴν, οἱ τὰς πλέονας ῥαφὰς ἔχοντες. ἐν τῇ-
σιν ὀφρύσι διήλθον τὸ ὀστέον, καὶ ἡ σύγκλεισις τῶν γενύων ἐν τε τῷ γενείῳ μέσῳ, καὶ ἄνω πρὸς τῇ κεφα-
λῇ. σπονδύλους οἱ μὲν, πλέονας. οἱ δὲ, ἐλάσσονας ἔχουσιν. καὶ οἱ μὲν πλέονας ἔχοντες, δυοῖν δεόν-
τοιν εἰκοσίν εἰσιν. ὧν οἱ μὲν ἄνω πρὸς τῇ ἕδρῃ τῆς κεφαλῆς. ὁ δὲ κάτω πρὸς τῇ ἕδρῃ. πλευραὶ ἑπτά.
τὰ μὲν, ὄπισθεν τοῦ σώματος πρὸς τοὺς σπονδύλους. τὰ δ᾽ ἔμπροσθεν ἐν τῷ στέρνῳ πρὸς ἑωυτάς. κλεῖ
δες ἄρθρα ἔχουσιν. τὰ μὲν ἐν μέσῳ τοῦ στέρνου κατὰ τὸν βρόγχον, κατὰ ταῦτα ἤρθρωνται. τὰ δὲ πρὸς
40 τοὺς ὤμους κεκλιμένα πρὸς τὰς πλάτας. αἳ ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἀεὶ πεφύκασιν. αἱ δὲ πλάται πρὸς τὰ
στήθεα ἤρθρωνται, ἐπιβάλλουσαι ἐπὶ τὸ ὀστέον τὸ ἐν τῷ γυίῳ. παρὰ δὲ τὸ ὀστέον περόναι δύο παρήκου-
σιν. ἡ μὲν, ἔνδοθεν. ἡ δὲ, ἐκτός. αἱ πρὸς τὰς πλάτας τοῦ ὀστέου προσπεφύκασι, ἤρθρωνται κάτω. αἱ δ᾽
ἐν τῷ ἀγκῶνι. κάτω μὲν περόνῃ ἤρθρωνται, κάτω πεφύκασι. ἄνω δὲ σμικρῷ τῆς περόνης ἐς τὸν ἀγ-
κῶνα. τό τε ὀστέον καὶ ἡ περόνη ἐς τὸ αὐτὸ συμβάλλονται, ἄρθρον ἐν τῷ κυβίτῳ ποιέουσι. παρὰ δὲ τὸν
πῆχυν περόναι παρήκουσι λεπταὶ πάνυ τέσσαρες. αἱ μὲν δύο, ἄνω. αἱ δὲ δύο, κάτω. καὶ πρὸς μὲν
τὸν ἀγκῶνα δύο περόναι πεφύκασιν ἄνω ἐκ τοῦ ὀστέου πεφύκασιν. αὗται σὺν τῷ ὀστέῳ πεφύκασι,
παρὰ τὸ τοῦ ὀστέου ἄρθρον ἤρθρωνται ἐς τὸ κύβιτον. αἱ δὲ κάτω κείμεναι καὶ ἔσω κεκλιμέναι, αὗται ἀμ
φότεραι ξυμβάλλουσαι πρὸς τὴν περόνην τὴν ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ γυίου φερομένην, ἔσω τοῦ γυίου ἤρ-
θρωνται. καὶ περόνην καλουμένην ποιέουσιν, αὗται ἑωυταῖς ξυμβάλλουσαι ἐν τῷ κυβίτῳ ἐντός. κά-
50 τω δὲ πρὸς τὴν χεῖρα τὸ ὀστέον ἄρθρον ἔχει. αἱ δὲ περόναι ταύτῃ ἁπαλαὶ ἔουσαι. αἱ μὲν δύο, οὐκ ἐξή-
κουσιν ἐς τὸ ἄρθρον. ἡ δ᾽ ἄνω καὶ ἡ κάτω, σὺν τῷ ὀστέῳ ἤρθρωνται πρὸς τὴν χεῖρα. αἱ δὲ χεῖρες ἄρθρα
ἔχουσι πολλά. ὅσα γὰρ ὀστέα πρὸς ἑωυτὰ συμβάλλουσιν πάντα ἄρθρα ποιέουσιν. δάκτυλοι ἄρθρα ἔ-
χουσιν πολλὰ, ἕκαστος τρία. ἓν μὲν ὑπὸ τῷ ὄνυχι ἐν μέσῳ τοῦ τε ὄνυχος καὶ τοῦ κονδύλου. ἄλλο ἐν τῷ
κονδύλῳ, ᾗ καὶ ξυγκάμπτουσιν τοὺς δακτύλους. ἄλλο τρίτον, ᾗ ὁ δάκτυλος ἀπὸ τῆς χειρὸς ἀποπέφυ-

κεν. ἐν δὲ τοῖσιν ἰσχίοισιν ἄρθρα δύο εἰσὶν αἱ κοτύλαι καλεύμεναι, καὶ οἱ μηροὶ ἐς ταῦτα ἐνήρθρωνται.
παρὰ δὲ τοὺς μηροὺς τένοντες δύο παρήκουσιν. ὁ μὲν, ἐντός. ὁ δ' ἐκτὸς, καὶ ἐς τὸ ἄρθρον οὐδέτερος ἐξήκει,
οὐδ' ἑτέρωθεν, ἀλλὰ πρὸς τῷ ὀστέῳ προσπεφύκασιν πρὸς τῷ μηρῷ. ὁ δὲ μηρὸς, ἄνωθεν μὲν ἢ ἐς τὴν κο
τύλην ἐμβάλλει, δίκραιός ἐστι τοιῇδε δικραιότητι. ὧδε μὲν τοῦ ἐντὸς κεκλιμένου τῶν δικραίων ἐπὶ τοῦ
ἄκρου ἐπιπέφυκεν στρογγύλον καὶ λεῖον, ὃ καὶ ἐς τὴν κοτύλην ἐμβάλλει. τὸ δ' ἕτερον τὸ ἔλασσον τῶν δι-
κραίων τὸ ἐκτὸς μᾶλλον ἔξω ὑπερέχει, καὶ φαίνεται ἐν τῷ πυγαίῳ κάτω, καὶ ἰσχίον καλέεται. πρὸς δὲ τὸ γό-
νυ τὸ ὀστέον τοῦ μηροῦ τοιόνδ' ἐστὶ δίκραιον. τῷ δὲ δικραίῳ τούτῳ τὸ ὀστέον ἡ κνήμη καλεομένη οἷον ἐν γιγγλύ
μῳ ἐνήρμοσται. ἄνωθεν δὲ τοῦ ἐνηρμοσμένου, ἡ μύλη ἐπίκειται, ἢ ἀποκωλύει ἐς τὸ ἄρθρον ἀναπεπταμέ
νον ἐσιέναι τὴν ὑγρότητα, τὴν ἀπὸ τῆς σαρκός. παρὰ δὲ τὴν κνήμην τένοντες δύο παρήκουσιν, οἳ
κάτωθεν μὲν, πρὸς τοῦ ποδὸς τὰ σφυρὰ τελευτῶσιν. ἄνωθεν δὲ πρὸς τοῦ γόνατος, οὐκ ἐξήκουσι πρὸς τὸ
ἄρθρον. πρὸς δὲ τὸν πόδα ἡ κνήμη κατὰ τὰ σφυρὰ ἄρθρον ἔχει, καὶ ἄλλο κατωτέρω τῶν σφυρῶν. καὶ ἐν
τοῖσι ποσὶν ἄρθρα πολλὰ, ὥσπερ καὶ ἐν τῇσι χερσίν. ὅσα γὰρ τὰ ὀστέα, τοσαῦτα καὶ ἄρθρα. καὶ ἐν τοῖσι
δακτύλοισι τῶν ποδῶν τὸν ἀριθμὸν, ἴσα κατὰ ταῦτα. ἄρθρα δὲ πολλὰ ἐν τῷ σώματι σμικρὰ, οὐχ ὁμοί
ως πᾶσιν, ἀλλὰ ἄλλα ἄλλοις. ταῦτα δὲ τὰ γεγραμμένα πᾶσιν ὁμοίως εἰσὶν, ἄλλα τε φλεβία εἰσὶν
ἄλλοις, ἀλλ' οὐκ ἄξια λόγου. μύξα πᾶσίν ἐστι φύσει. καὶ ὅταν αὕτη καθαρὴ ᾖ, ὑγιαίνουσι τὰ ἄρθρα, καὶ
διὰ τοῦτο εὐκίνητά ἐστιν, ὥστε ὀλισθαίνοντα πρὸς ἑωυτά. πόνος δὲ καὶ ὀδύνη γίνεται, ὅταν ἀπὸ τῆς
σαρκὸς ὑγρασίη ῥυῇ ξυνιστάσῃ. τὸ πρῶτον μὲν πήγνυται τὸ ἄρθρον. οὐ γὰρ ὀλισθηρὴ ἡ ὑγρότης ἡ ἐπερ-
ρυηκυῖα ἀπὸ τῆς σαρκός. ἔπειτα ὥστε πολλὴ λίην γενομένη, καὶ οὐκ ἀρδομένη ἐκ τῆς σαρκὸς, ἀεὶ ξη
ραίνεται. καὶ ὥστε πολλὴ ἐοῦσα, καὶ οὐ χωρέοντος τοῦ ἄρθρου ἐκρεῖ, κακῶς τε περιπηγνυμένη μετεωρίζοι
τὰ νεῦρα, οἷσι τὸ ἄρθρον συνδέδεται. καὶ ἄδετα ποιέει καὶ διαλελυμένα, καὶ διὰ τοῦτο χωλοὶ γίνονται.
καὶ ὅταν μὲν τοῦτο μᾶλλον γίνεται, μᾶλλον. ὅταν δ' ἧσσον, ἧσσον. ἐς δὲ τὴν κοιλίην καὶ τὰ ἐσθιόμενα
καὶ τὰ πινόμενα χωρέουσιν. ἐκ δὲ τῆς κοιλίης, ἶνες ἐς τὴν κύστιν, ᾗ διηθεῖ τὸ ὑγρὸν τεταμέναι εἰσίν. ῥόοι
δὲ γίνονται καὶ διαψυχομένης τῆς σαρκὸς λίην, καὶ διαθερμαινομένης, καὶ ὑπερφλεγμαινούσης. ῥόοι δὲ
διὰ μὲν τὸ ψύχος γίνονται, ὁπόταν τόδε γένηται, ὅταν ἡ σὰρξ ἡ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ αἱ φλέβες τεταμέναι
ἐῶσιν αὐτῇ φριξάσης τῆς σαρκὸς καὶ ἐς μικρὸν ἀφικνευμένης καὶ ἐκφλιψάσης ἐκθλίβουσι τὴν ὑγρότη
τα. καὶ αἱ σάρκες ἅμα αὗται, αὖτε ἐκθλίβουσιν ἐς μικρὸν ἀφικνούμεναι. καὶ αἱ τρίχες ἄνω ὀρθαὶ γίνον-
ται, ὥστε πάντοθεν ἅμα ἰσχυρῶς πιεζόμεναι. ἐντεῦθεν ὅτι ἂν ἐκφλιβῇ, ῥεῖ ᾗ ἂν τύχῃ. ῥεῖ δὲ καὶ διὰ
τὴν θερμότητα, ὅταν αἱ σάρκες ἀραιαὶ γινόμεναι διόδους ποιήσωσιν. καὶ τὸ ὑγρὸν θερμανθὲν λεπτό
τερον γένηται. πᾶν γὰρ τὸ ὑγρὸν θερμαινόμενον, λεπτότερον γίνεται. καὶ πᾶν τὸ ὑπεῖκον, ῥεῖ. μάλιστα δ' ὅ-
ταν λίην ὑπερφλεγμαίνῃ, διὰ τόδε ῥεῖ. αἱ σάρκες λίην ἔμπλεαι γινόμεναι ὅτι ἂν μὴ δύνωνται χω-
ρέειν, ῥεῖ τὸ ὑγρὸν τὸ μὴ δυνάμενον χωρέεσθαι. ῥεῖ δὲ, ᾗ ἂν τύχῃ. ἐπὴν δὲ ἅπαξ εὔροοι αἱ ῥοίαι γένωνται,
ῥεῖ καὶ τὸ χωρίον ᾗ ἂν τύχῃ, ἔστ' ἂν συμπιεσθῶσιν αἱ δίοδοι τοῦ ῥόου, δι' ἰσχνότητα ὅταν τὸ σῶμα ξηραν
θῇ. ὥστε γὰρ τὸ σῶμα κοινωνέον αὐτὸ ἑωυτῷ διαλαμβάνει καὶ ἄγει, καθ' ὅτι ἂν ὑγρὸν ἐπιτύχῃ, ἐς ἑωυτὸ
τὸ ξηρόν. ἄγειν γὰρ οὐ χαλεπὸν αὐτό ἐστιν ὥστε τοῦ σώματος κενοῦ τε καὶ οὐ συνοιδέοντος ὑπὸ ἰσχνότητος.
ὅταν δὲ τὰ κάτω, ξηρὰ γένωνται. τὰ δ' ἄνω, ὑγρά. μᾶλλον δὲ τὰ ἄνω ὑγρά ἐστι τεύχεα. αἱ γὰρ φλέβες
ἄνω πλέονες εἰσὶν ἢ κάτω. καὶ αἱ σάρκες ἐλάσσονες ὑγρότητος δεόμεναι αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ. ἄγει δὴ τὸ ξη
ρὸν τοῦ σώματος τὸ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑγρόν. καὶ ἅμα καὶ δίοδοι εἰσὶν τῷ ἄγοντι μᾶλλον, ἢ τῷ ἀγομένῳ. καὶ
γὰρ αὐτὰ κερδαίνουσιν ὥστε ξηραὶ ἐοῦσαι. καὶ ἅμα καὶ τὰ ὑγρὰ πέφυκε κάτω χωρέειν. καὶ ἢν βραχείη τις
ἀνάγκη γένηται. ῥόοι δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἑπτά. ὁ μὲν, κατὰ τὰς ῥῖνας. ὁ δὲ, κατὰ τὰ ὦτα. ὁ δὲ, κατὰ
τοὺς ὀφθαλμούς. οὗτοι οἱ ῥόοι καταφανέες ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν. ἐπὴν δ' ἐς τὴν κίθα-
ρον ῥυῇ ὑπὸ ψύχους χολὴ γίνεται. μᾶλλον δὲ ῥεῖ ἐς τὸν κίθαρον ὑπὸ ψύχεος, διὰ τόδε, ὅτι εὔροον γίνεται
ἐς τὸν βρόγχον. ὥστε οὐδὲ ξυγκεκαλυμμένον. ὑπὸ γὰρ τοῦ ψύχους καὶ κόπος ἔχει, διὰ τοῦτο τοὺς ὑπὸ τῆς
χολῆς ἐχομένους. ὅτι αἱ σάρκες, ὅταν εὐχυμέῃ ᾖ, οὐκ ἀτρεμέουσιν, ἀλλὰ σείονται. καὶ σειόμεναι μοχθέου
σιν, καὶ κοπιῶσιν. ὥστε σειόμεναι ὥσπερ ἐν τῇσιν ὁδοιπορίῃσιν καὶ ἔμπυοι γίνονται ὅταν ἐς τὸν κίθαρον
ῥέῃ, καὶ φθισιῶντες. ὅταν δ' ἐς τὸν μυελὸν ῥόος γένηται, φθίσις ἄλλη γίνεται. ὅταν δ' ὄπισθεν ἐς τοὺς σπον
δύλους, καὶ ἐς τὰς σάρκας ῥυῇ, ὕδρωψ γίνεται. καὶ τῷ δ' ἐστι γινώσκειν. ξηρὰ τὰ ἔμπροσθεν ᾖ, ἡ κεφα
λὴ καὶ αἱ ῥῖνες καὶ οἱ ὀφθαλμοί. καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι γίνεται ἀμβλυώσσειν, καὶ χλωροὶ γίνονται καὶ τὸ ἄλλο
σῶμα. καὶ οὐκ ἀποπτύει οὐδὲν, οὐδ' ἢν πολὺ ῥέῃ. ὁ δὲ γὰρ ὁ ῥόος διὰ τῆς σαρκὸς μέσης ῥέων τῆς ὄπισθεν καὶ
τῆς ἔμπροσθεν ἀπεστραμμένος, ξηρὰ τὰ ἔμπροσθεν ποιέει. τὴν δ' ὄπισθεν ἄρδει σάρκα, καὶ τὴν ἐντὸς μᾶλ
λον πρὸς τὴν κοιλίην, ἢ ἐκτὸς πρὸς τὴν ῥῖνα. διὰ τοῦτο γὰρ ἐκτὸς μᾶλλον ἢ ἐντὸς στερεώτερον τὸ σῶμα,
καὶ στενωτέρας διαπνοίας ἔχει. ὥστε δὲ λεπταὶ ἐοῦσαι συμπλέονται. καὶ ἀκέουσιν αὗται σφίσιν ἑω
ταῖς. καὶ ῥόος οὐ δύναται ταύτῃ ἰέναι οὐδείς. αἱ δ' εὐρύτεραί τέ εἰσιν αἱ ἐντός. καὶ λεπτότερα τὰ μετα
ξὺ ἔχουσαι. ὁ δὲ ῥόος, ὥστε ἀφ' ὑψηλοτέρων, καὶ λεπτὰ τὰ ἀντικωλύοντα ἔχων, ῥεῖ καὶ πιμπλῆσι
ὑγρότητος τὰς σάρκας. καὶ ἀπὸ τῶν σπονδύλων ἐς τὸ αὐτὸ χωρέουσα ἡ ὑγρότης, διέφθαρται. διεφθαρ

μένη δ' αὐτὴ

μένη δ' αὐτὴ ὑπὸ τοῦ συμμέξιος, καὶ τὸ ῥέον ξὺν αὐτῇ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, τρέφουσι τὸ σῶμα. λίην δὲ πολ-
λῶν ὑγρῶν αἱ σάρκες τρεφόμεναι, καὶ νοσηλῶς θάλλουσαι, ὑδρώπων ἔμπλεαί εἰσιν. ἢν δ' ὀλίγον ῥεύσῃ,
ἰσχιάδας καὶ κέδματα ἐποίησεν, ἐπὴν ῥέον παύσηται. ὥστε τὸ ὀλίγον ἐρρυηκὸς, καὶ πάντοθεν ὠθεύμε-
νον ὑπὸ παντὸς κρέσσονος ἐόντος ἐς τὰ ἄρθρα ἀποφυγὴν ποιέεται. γίνεται δὲ κέδματα καὶ ἰσχιάδες καὶ
ἀπὸ τοιούτων νοσημάτων ὑγιῶν γιγνομένων. ὅταν τὸ μὲν νόσημα τὸ ποιέον ὑγιὲς γένηται. καταληφθῇ δέ τι
ἐν τῇ σαρκὶ καὶ μὴ ᾖ αὐτῷ ἡ ἔξοδος. μήτ' ἂν ἔσω, μήτε ἔξω, ἀλλ' ἐς τὸ δέρμα φῦμα ποιήσῃ, οὐ ξιὸν φεύ-
γει ἐς τὸ ὑπεῖκον ἐς τὰ ἄρθρα, καὶ ἢ κέδματα, ἢ ἰσχιάδας ἐποίησεν. ἢν δὲ συνοιδήσωσιν αἱ ῥῖνες, καὶ
φλέγματος ἔμπλεαι ἔωσι συμπεπηγότος τούτου, χρὴ τὸ φλέγμα τὸ συμπεπηγὸς λεπτύνειν, ἢ
πυριήσιν, ἢ φαρμάκῳ. καὶ μὴ ἀποτρέπειν. ἢν γὰρ ἀποτρεφθῇ ἄλλῃ πορεύσει πάντῃ τὸ ῥέεθρον μείζονα
10 νόσον ποιέοι. ὁπόταν δ' ἐς τὰ ὦτα ῥέῃ. τὸ πρῶτον ὀδύνην παρέχει. βίῃ γὰρ χωρέει. πόνον δὲ παρέχει.
ἔστ' ἂν ἀποσυριγγωθῇ. ἐπὴν δὲ μάθῃ ῥεῖν, οὐκέτι πόνον ποιέει τῷ ὑπὸ τῆς ὀδύνης ἐχομένῳ. φάρμακον
θερμὸν φύσει χλιαρὸν ποιήσαντα, διὰ τὰ μετώπῳ ἐγχεῖν. καὶ ὄπισθεν σικύην ἐμβάλλειν. ἢν τὸ ἀεὶ
ἕτερον ἀλγέῃ, ἐς τὸ δεξιόν. καὶ ἢν τὸ δεξιὸν, ἐς τὸ σκαιόν. μὴ κατακρούειν δὲ, ἀλλ' ὡς ἂν ἕλκῃ μᾶλλον. ἢν
δὲ μὴ πρὸς ταῦτα παύηται, ψύχοντα ἐγχεῖν φύσει ψυχρὰ καὶ φάρμακον πίσαι, ὅ, τι ἂν κάτω ὑποχώρη-
σιν ποιέῃ. ἄνω δὲ μὴ, ὡς πρὸς οὐ δ' ἀρήγει ἐμέειν καὶ τὰ ἄλλα ψύχειν. καὶ ἀεὶ δὲ ἐκ τοῦ ὑγιὲς μὴ ποιέοντος τρό-
που, μεταλλάσσειν. καὶ ἢν μὲν κάκιον ποιέῃ, ἔχου ἐς τὸ ὑπεναντίον. ἢν δὲ ῥέπῃ ἐς τὸ ὑγιὲς, τὸ πάμπαν
μὴ ἀφελεῖν τι τῶν προσφερομένων, μὴ δ' ἀποτρυγῆσθαι μηδὲ προσθεῖναι ἄλλο τι. ἢν δὲ ἐσυριγγωμένον
ἤδη ᾖ. καὶ πεπυωμένος ῥέῃ ἰχὼρ πουλύς. καὶ κακὸν ὀζόμενος, τοῦτο ὧδε ποιέειν. σπόγγια δεύων ξηραίνον-
τι τινὶ φαρμάκῳ ξηρῷ, πρὸς τὴν ἀκοὴν ὡς πελασάτω προσθεῖναι. καὶ πρὸς τὰς ῥῖνας καθαρτήρι-
20 ον, ὅπως τοῦ ἐς τὰ ὦτα ῥέοντος, πρόσθεν ἐς τὰς ῥῖνας τράπηται. καὶ μὴ ἐς τὴν κεφαλὴν πάλιν ἀποχω-
ρέῃ. νοσηλὸν ἐόν. ὅταν δ' ἐς ὀφθαλμοὺς ῥεῦμα ᾖ, φλεγμαίνουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ οἰδέουσι, τοῦτον χρὴ
φαρμάκῳ ἢ τῷ ὑγρῷ ἢ τῷ ξηρῷ ἐκπαστῷ ἰᾶσθαι. ἢν δ' εὐθέως φλεγμήνωσι μὴ ἔγχριε μηδὲν, ἀλλ' ἢ
καθῆσαι κατωτάτω ἰσχυροτάτῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ ἀπιχνῶσαι ὑποχωρητικῷ φαρμάκῳ, φυλασσόμενος
μὴ ἔμετον ποιήσῃς. ἢν δὲ οἱ λίθοι ὑποβρέχωσιν, φάρμακον ἐγχρίειν ὅ, τι πλεῖστον ἄγειν δάκρυον μέλ-
λει. καὶ τὸ ἄλλο σῶμα ὑγραίνοντα καὶ φλεγμαίνειν ποιέοντα, ὡς ὑγρότεροι οἱ ὀφθαλμοὶ γένωνται καὶ
ἐκκεκλυσμένοι, ὡς τὸ δάκρυον συμπεπηγὸς ὑποβρέχειν ποιέῃς. ὅταν δὲ ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς κατὰ σμι-
κρὸν ῥέῃ, καὶ κνιπότητα παρέχῃ, τοῦτον ἐγχρίειν μαλθακῷ δεῖ, ὅ, τι μέλλει ξηραίνειν ἅμα καὶ δάκρυον
ὀλίγον ἄγειν. καὶ πρὸς τὰς ῥῖνας φάρμακον προσφέρειν ἢ ἑκάστης ἡμέρης, ἢ διὰ τρίτης τῷ αὐτῷ χρώμε-
νος. τοιόνδε ἔστω τὸ φάρμακον, ὅ, τι μὴ πλεῖον ἢ ἔμβαφον ἀπάγειν μέλλει κατὰ τὰς ῥῖνας. ἀπάγειν
30 δὲ κατὰ σμικρὸν, τὸ δὲ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀποξηραίνειν. ὡς ὅτι ἂν τὸ τῶν ὀφθαλμῶν φάρμακον ἀπο-
ξηρήνῃ καὶ ἀποφράξῃ, καὶ κατὰ τὰς ῥῖνας ἀποτράπηται. τὰ δὲ φάρμακα τὰ τῆς κεφαλῆς καθαρτήρια,
ἃ μὲν αὐτῶν ἰσχυρά ἐστιν, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἄγουσιν ὅλης. ἃ δὲ ἀσθενέα, ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν. καὶ αὐτόθεν
ἀπὸ τοῦ πέλας τῆς ῥινός. ἢν δ' ἀπὸ τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ ὀστέου μύξης ὑποστάσης μεταξὺ τοῦ ὀστέου καὶ τῆς σαρ-
κὸς ῥεῦμα ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιγένηται, τῷδε δῆλόν ἐστιν, ὅτι ἐντεῦθεν ῥεῖ τὸ ῥεῦμα. τὸ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ
φλιβόμενον καὶ ὑπείκει, καὶ ἕλκεα ἐς τὴν κεφαλὴν ἐκθύουσι, καὶ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύουσι. καὶ
οὐχ ἑλκοῦνται τὰ βλέφαρα, οὐδὲ δάκνει, οὐδ' ἀμβλυώσσειν ποιέει, ἀλλ' ὀξὺ ὁρῶν γίνεται. τὸ γὰρ ῥεῦμα οὐχ
ἁλμυρόν ἐστιν, ὡς οὐκ ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου, ἀλλὰ μυξῶδες μᾶλλον. τοῦτον ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. φαρμάκῳ κα-
θαίρειν χρὴ τὴν κεφαλὴν μὴ ἰσχυρῷ. καὶ τὸ σῶμα ἰσχναίνειν. καὶ σιτίοισι καὶ φαρμάκοισι κάτω ὑπάγον-
τα, ὡς ἀποξηρανθῇ ἰσχναινομένου τοῦ σώματος, ἢ ἐκτρεφθῇ τὸ κατὰ τὰς ῥῖνας προστιθεμένῳ φαρμά-
40 κῳ. πρὸς δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς οὐδὲν δεῖ φάρμακον προσφέρειν. ἢν δὲ μὴ δ' οὕτως ὑγιὲς γίνηται, τὴν κεφα-
λὴν κατατάμνειν ἐς ἂν πρὸς τὸ ὀστέον ἵκῃ, μὴ μετεώρους, μὴ δ' ἐπικαρσίους τὰς τομὰς ποιέειν. τά-
μνειν δὲ ἄχρι τούτου, ἄχρις ἂν τοῦ ὀστέου θίγῃς. τάμνειν δὲ πυκνὰ, ὡς ἂν τὸ συνεστηκὸς ἐξέλθῃ θᾶσσον
διὰ τῶν ἑλκέων ἀπορρέον. ἅμα δὲ αἱ τομαὶ πυκναὶ ἐοῦσαι πρόστασιν ποιέωσι τῇ σαρκὶ πρὸς τὸ ὀστέον.
οὕτως ἰᾶσθαι δεῖ, εἰ τούτῳ τοιάδε ἡ ἀποτελεύτησις γίνεται. ἢν μὴ ταῦτ' εὐτρεπῇ εἴη οὐκ ἐκκέκλυσται, ὥστε
ἐκκλυσσομένην ὀξὺ ὁρᾶν ποιέειν, ἀεὶ γὰρ ἐφισταμένῳ μαρμαρυγώδης μᾶλλον γίνεται, καὶ τὸ ὀξὺ ὁρῶν τοῦ
αὐτοῦ ἀποσβέννυται. ἢν δ' ἐς τὴν ὄψιν ἐς τὸ ὑγρὸν καθαρὸν, αἱματῶδές τι ἐσέλθῃ ὑγρὸν, τούτῳ ἡ ὄψις
ἔνδον ἐμφαίνεται τοῦ ὀφθαλμοῦ, οὐ στρογγύλον ἐὸν διὰ τόδε. ἐν ᾧ ἂν τὸ αἱματῶδες ἐνῇ, τοῦτο οὐκ ἐμφαίνεται,
τούτῳ δὴ ἐλλείπει τὸ φαινόμενον περιφερὲς εἶναι. καὶ προκινέεσθαι αὐτῷ δοκέει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν. καὶ
οὐδὲν κατ' ἀλήθειαν ὁρᾷ. τούτου χρὴ τὰς φλέβας ἀποκαίειν, τὰς πιεζούσας τὰς ὄψεις, αἳ σφύζουσιν αἰεὶ
50 καὶ μεταξὺ τῶν ὤτων, καὶ τῶν κροτάφων πεφύκασι. καὶ ἐπειδὰν ταύτας ἀποφράξῃς, πρὸς τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς φάρμακα ὅσα ὑγραίνει πρόσφερε. καὶ δάκρυον ἄπαγε ὡς πλεῖστον, ὅπως τὸ συνεστηκὸς ἐν τοῖσιν
ὀφθαλμοῖσιν ἐκκλυσθῇ, τὸ τὴν νοῦσον παρέχον. ἢν δὲ ὀφθαλμὸς ῥαγῇ, μαλθακοῖσι φαρμάκοισι χρῆσθαι.
καὶ στρυφνοῖσιν. ὡς στυφόμενον τὸ ἕλκος ἐς μικρὸν συνίῃ, καὶ ἡ οὐλὴ λεπτὴ ᾖ. ὅταν δ' ἄρ' ἐπὶ πηγῇ μὲν, δακρύειν
τῷ ὀφθαλμῷ ἀρήγει. ὁπόταν δὲ ἐς τὸ κύθαρον ῥέῃ καὶ χολὴ ᾖ, τῷδε δῆλόν ἐστιν. ὀδύνην ἔχει ἐς τὴν λαπάρην.

(καὶ ἐς τὴν κληῖδα

τὴν ἐς τὴν λαπάρην, καὶ πυρετὸς, καὶ ἡ γλῶσσα τὰ ἄνω χλωρὴ γίνεται. καὶ ἀποχρέμπτεται
ξυμπεπηγότα. ταύτης τῆς νούσου ἑβδομαίῳ ὁ κίνδυνός ἐστιν ἢ ἐνναταίῳ. ὁπόταν ἀμφότερα τὰ
πλευρὰ ἀλγέῃ τὰ δ' ἄλλα ὅμοια ᾖ τῇ ἑτέρῃ. αὕτη μὲν περιπλευμονίη ἐστίν. ἡ δ' ἑτέρη πλευρῖτις.
αὗται δὲ γίνονται διὰ τόδε. ὅταν ἐς τὸν πλεύμονα ῥεύσῃ ἐκ τῆς κεφαλῆς διὰ τοῦ βρόγχου καὶ τῶν ἀρ-
τηριῶν, ὁ πνεύμων ἅτε ψαφαρὸς ἐὼν καὶ ξηρὸς φύσει, ἕλκει ἐφ' ἑωυτὸν τὸ ὑγρὸν ὅτι ἂν δύνηται. καὶ
ἐπὴν εἰσρεύσῃ, μέζων γίνεται. καὶ ὅταν μὲν ἐς ὅλον ῥεύσῃ, μέζων ὁ λοβὸς γενόμενος, ἀμφοτέρων ἔ-
ψαυσε τῶν πλευρέων, καὶ περιπλευμονίην ἐποίησεν. ὅταν δὲ τῆς ἑτέρης μοῦνον, πλευρῖτις ἦ. ἡ πε-
ριπλευμονίη πολὺ ἐπικινδυνοτέρη ἐστὶ, καὶ ὀδύναι πολὺ ἰσχυρότεραί εἰσιν αἱ ἐς τὰς λαπάρας καὶ
ἐς τὰς κληῗδας. καὶ ἡ γλῶσσα πολὺ ὠχροτέρη. καὶ τὴν φάρυγγα ἀλγέει ὑπὸ τοῦ ῥεύματος, καὶ κόπος ἔχει
ἰσχυρὸς, καὶ πνεῦμα ἑκταῖον ἢ ἑβδομαῖον λάζεται. τοῦτον ἢν μὴ ἑβδομαῖον ὁ πυρετὸς ἀφῇ, ἀποθνήσκει
καὶ ἀποπνίγεται, ἢ ἀμφότερον. ἢν δ' ἐνναταῖον δύο ἡμέρας διαλιπὼν λάζηται ὡς τὰ πολλὰ, καὶ οὗτος ἢ
ἀποθνήσκει, ἢ ἔμπυος διαφεύγει. ἢν δὲ δωδεκαταῖον, ἔμπυος γίνεται. ἢν δὲ τεσσαρεσκαιδεκαταῖον, ὑγιὴς
γίνεται. καὶ ἔμπυοι ὅσοι ἀπὸ περιπλευμονίης ἢ πλευρίτιδος γίνονται, οὐκ ἀποθνήσκουσιν, ἀλλ' ὑγιέες
γίνονται. ὡς τὰ πολλὰ ἔμπυοι γίνονται, ὅταν ῥεῦμα ἐς τὸ αὐτὸ ὥσπερ ἐπὶ τῇσι χολῇσιν γένηται. ἀλλὰ
τῇσι μὲν χολῇσι, πολὺ ἀπορρέει, καὶ ἀπορρεῦσαν παύεται. τοῖσι δ' ἐμπύοισιν ἔλασσόν τε ῥεῖ καὶ οὐ παύεται.
καὶ ἔμπυοι γίνονται, ὅταν ἔλασσον ἀποχρέμπτωνται ἢ ἐπιρρέει ἐς τὸν πλεύμονα. τοῦτο δὲ τὸ ἐν τῷ πλεύ-
μονι συνιστάμενόν τε καὶ ἐπιρρέον, πύον γίνεται. τὸ δὲ πύον συνιστάμενον ἐν τῷ πλεύμονι καὶ ἐν τῷ κι-
θαρῷ, ἑλκοῖ καὶ σήπει. καὶ ἐπὴν ἑλκωθῇ, ἀπὸ τοῦ ἡλκωμένου ἐπιρρέει, καὶ ἐπαναχρεμπτομένου. ἅμα μὲν
ἡ κεφαλὴ μᾶλλον ῥεῖ σειομένη. ἅμα δ' ἐκ τοῦ ἡλκωμένου ἐν τῷ κιθαρῷ καὶ τῷ πλεύμονι μᾶλλον ῥεῖ. καὶ
τὰ ἕλκεα κινεύμενα ἐπαναρρήγνυται. ὥστε καὶ εἰ παύσαιτο τὸ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέον, τὸ ἀπὸ αὐτέ-
ων τῶν ἑλκέων ἱκανὸν ἔσται νοῦσον παρέχειν. γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ ἕλκους ἔμπυος, καὶ ῥάων αὕτη ἡ νού-
σος. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ πλεύμονος. μάλιστα μὲν ἀπὸ ῥήγματος, καὶ ὅταν ἡ σὰρξ φλασθῇ. κατὰ τοῦ-
το δὲ πύον ξυνίσταται, καὶ συνιστάμενον εἴ τις σείη τὸ σῶμα, κλυδάζεται, καὶ ψόφον παρέχει καὶ καίον-
ται ταῦτα. φθίσις δὲ γίνεται, ὅταν ἐς τὸ αὐτὸ, ὥσπερ τῷ ἐμπύῳ, ῥόος γένηται διὰ τοῦ βρόγχου καὶ τῶν
ἀορτέων αἳ ξυνέχουσι τὸν πλεύμονα καὶ τὸν βρόγχον. ἐς δὲ τὸν πλεύμονα ῥέει θαμινὰ κατ' ὀλίγον, καὶ
ὑγρότητα ἐν τῷ πλεύμονι μὴ ποιεῖ πολλήν. ξηραινόμενον γὰρ τὸ ἐπιρρέον ἐν τῷ βρόγχῳ πεπηγὸς,
ὥστε οὐκ ἐκκλυζόμενον, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον ἐπιρρέον καὶ ἐνεχόμενον, βῆχα ποιέει. ἔν τε τῇσιν ἀορτῆ-
σιν ἐνεχόμενον τὸ ῥέον, ὥστε στενὰς διαφύσιας ἐχούσας τὰς ἀορτὰς, στενοχωρίην τῷ πνεύματι παρέ-
χει, καὶ τοῦτο ποιέει πνεῦμα ἔχειν. ὥστε γὰρ ἀναλιπόμενον ἀεὶ ἐπιθυμέει ἀναπνεῖν. καὶ ἐν τῷ πλεύμο-
νι, ὥστε οὐκ ἰσχυρῶς ὑγρῷ ἐόντι, ξυσμὸς ἐγγίνεται. ὅταν δὲ πολὺ ἀπόρροη τῆς κεφαλῆς, οὔτ' ἐν τῷ
πλεύμονι ξυσμὸς γίνεται. πολὺ γὰρ αὐτέῳ τὸ ἐπιρρέον ἐστὶ, καὶ ἔμπυοι ἐκ τῶν φθισίων τούτων γίνονται,
ὅταν ὑγρότερον τὸ σῶμα γένηται. καὶ ὅταν ξηρότερον γένηται, ἐκ τῶν ἐμπύων φθισιῶντες. ἔμπυοι τῷδε
δῆλοι γίνονται. τὴν λαπάρην ἀρχομένων πόνος ἔχει. ἐπὴν δὲ πύον ξυνεστήκει ἤδη, ὅτε πόνος ὁμοίως
ἔχῃ, βήξ τε γίνεται, καὶ ἐπαναχρέμπτεται πύον, καὶ πνεῦμα ἔχει. ἢν δὲ μή πω ἐρρώγῃ ἐν τῇ λα-
πάρῃ, σείεται καὶ ψοφέει οἷον ἐν ἀσκῷ. ἢν δὲ τούτων μηδὲν προσμείνῃ. ἔμπυος δὲ ᾖ, τοῖσι δὲ χρὴ τεκ-
μαίρεσθαι· πνεῦμα πουλὺ ἔχει, φθέγγεταί τε ὑπὸ βραχύτερον. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι καὶ τὰ γούνατα.
μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν λαπάρην ἐν ᾗ τὸ πύον ἐστί. καὶ ὁ κίθαρος συγκεκαμμένος ἐστί. καὶ λυσιγγία γίνεται.
καὶ ἱδρὼς περιχέεται ὅλον τὸ σῶμα. καὶ τοτὲ μὲν δοκέει, θερμὸς αὐτὸς ἑωυτῷ εἶναι. τοτὲ δὲ, ψυχρός.
καὶ οἱ ὄνυχες περιτεταμένοι εἰσί. καὶ ἡ κοιλίη θερμὴ γίνεται. τούτοισι χρὴ γινώσκειν τοὺς ἐμπύους. ὅταν
δ' ὄπισθεν ῥεύσῃ ἐς τὴν ῥάχιν φθίσις γίνεται τούτῳ τοιάδε. τὴν ὀσφὺν ἀλγέει καὶ τὰ ἔμπροσθεν τῆς
κεφαλῆς κενὰ δοκέουσιν αὐτῷ εἶναι. χολὴ δὲ. τάδ' ἐστὶν ἐπικίνδυνα. ἴκτερος ἢν ἐπιγένηται ἐν τοῖσιν
ὀφθαλμοῖσιν, καὶ ἐν τοῖσιν ὄνυξιν πελιδνὰ ὅταν γίνωνται. καὶ ἐς τὸ σῶμα ὅταν ἔχῃ ἕλκεα, καὶ τὰ περὶ
τὰ ἕλκεα, πελιδνὰ ᾖ. καὶ ὁ ἱδρὼς ὁκόταν μὴ καθ' ὅλον τὸ σῶμα ἐκθύῃ, ἀλλὰ καθ' ἓν μέρος τοῦ σώμα-
ματος. καὶ ὅταν τοῦ πυρετοῦ ἔτι ὄντος ἐπαναχρέμπτηται χλωρόν. ἢ ἐνεόντος ἐν τῷ πλεύμονι ἔτι
τοῦ χλωροῦ, ἡ ἐπανάχρεμψις παύσηται. τοῦτο δὲ δεῖ γινώσκειν ὅταν ἐνῇ καὶ ὅταν μὴ ἐνῇ. ὅταν
ἐνῇ ἐμψοφεῖ ἐν τῇ φάρυγγι ἀναπνέοντος, καὶ πνεῦμα ἐπικίνδυνον καὶ λὺξ, καὶ ὁ πυρετὸς ἀπιών.
ἀποχρέμματος ἔτι ἐν τῷ πλεύμονι ἐόντος. καὶ ἡ κοιλίη ἀσθενέος ἤδη ἐόντος ὑποχωρέουσα. ταῦτα
πλευρίτιδος καὶ περιπλευμονίης ἐπικίνδυνα. πλευρῖτιν ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι· τὸν πυρετὸν μὴ παύειν ἑπτὰ
ἡμερέων. ποτῷ δὲ χρήσθω, ἢ ὀξυμελικρήτῳ, ἢ ὄξει, καὶ ὕδατι. ταῦτα δὲ χρὴ προσφέρειν ὡς πλεῖ-
στα, ὡς ἐπίταξις γένηται. καὶ γινομένη ἐπανάχρεμψιν ποιέῃ. καὶ τὴν ὀδύνην παύειν θερμαντη-
ρίοισι φαρμάκοισιν, καὶ καταρροφεῖν διδόναι, ὅ, τι ἐπανάχρεμψιν ποιήσει. καὶ λουτροῖσι χρῆσθαι
τεταρταίοισιν. τῇ δὲ πέμπτῃ καὶ τῇ ἕκτῃ χρίειν ἐλαίῳ. τῇ δὲ ἑβδόμῃ λούειν, ἢν μὴ ὁ πυρετὸς
μέλλῃ ἀφιέναι, ὡς ἀπὸ τοῦ λουτροῦ ὁ ἱδρὼς ἐπιγένηται. καὶ ἔτι τῇ πέμπτῃ καὶ τῇ ἕκτῃ ἰσχυροτάτοισι
χρῆσθαι τοῖσιν ἐπαναχρεμπτηρίοισι φαρμάκοις, ὡς τὴν ἑβδόμην ὅ τι ῥήϊστα ἡμέρην ἀγάγῃ. ἢν δὲ μηδὲ

τῇ ἑβδόμῃ ἡμέρῃ παύσηται, τῇ ἐνάτῃ παύσηται ἢν μή τι ἄλλο τῶν ἐπικινδύνων γένηται. ἐπὴν δ' ὁ πυρετὸς ἀφῇ, ῥυφήματα ὡς ἀσθενέστατα ποιέων προσφέρειν. ἢν δὲ ἰνθμὸς ἐπιστῆται, ἢν μὲν ἔτι νεαροῦ τοῦ σώματος ἐόντος, τῶν ποτῶν ἀφαιρέειν. ἢν δὲ τοῦ πυρετοῦ ἀφήκοντος, πτισάνοις τοῖς ῥυφήμασι χρῶ, καὶ τὴν περιπλευμονίην τὸν αὐτὸν τρόπον ἰῶ. τοὺς ἐμπύους καθαίρειν τὴν κεφαλὴν, μὴ ἰσχυροῖσι φαρμάκοισιν, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἀποτρέπειν ἐς τὰς ῥῖνας, καὶ ἅμα διαχωρητικοῖσιν σιτίοισι χρῆσθαι. καὶ ἐπὴν ἡ ἀρχὴ τοῦ νοσήματος μηκέτι ᾖ, ἀλλ' ἐκτρέπηται ὁ ῥόος ἐπανάχρεμψιν ποιέεσθαι. καὶ βῆχα ποιέειν. καὶ ἐγχύτοισι φαρμάκοισιν χρῆσθαι. καὶ σιτίοισιν ἅμα. ὁπόταν δὲ δεῖ ἀπόχρεμψιν ποιέεσθαι. καὶ πλέοσι σιτίοισι καὶ ἀλυκοῖσι χρῆσθαι καὶ λιπαροῖσι. καὶ οἴνῳ αὐστηρῷ. καὶ βῆχα ποιέειν ὅταν ὧδε ἔχῃ. καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς φθίσιος τὸν αὐτὸν τρόπον τἄλλα, πλὴν τὰ σιτία μὴ πολλὰ ἅμα. καὶ τὰ ὄψα μὴ πλέονα, ἢ τὰ σιτία. καὶ τῷ οἴνῳ ὑδαρεῖ χρῶ ἐπὶ τῷ σιτίῳ, ὡς μὴ θερμαίνῃ. καὶ τῷ σώματι ἀσθενεῖ ἐόντι θερμότητα παρέχῃ. καὶ ἅμα ἀμφότερα θερμαίνωσιν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, καὶ θερμωλὴν ποιέουσιν ῥεῦμα πουλύ. ὁπόταν διὰ τοῦ οἰσοφάγου ἐς τὴν κοιλίην ῥεύσῃ νῆσις γίνεται κάτω. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄνω. τούτῳ ἢν μὲν ὀδύνη ἐνῇ ἐν τῇ γαστρὶ, ὑπεξάγειν πρῶτον φαρμάκῳ ἢ χυλῷ. ἔπειτα φαρμάκῳ ἰσχυτηρίῳ χρῆσθαι. τοῖσι δὲ σιτίοισι διαχωρητικοῖσιν ἕως ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. ἐπὴν δὲ παύσηται ἡ ὀδύνη, καὶ τοῖσι σιτίοισιν ἰσχυτηρίοισι χρῆσθαι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὴν πολλὰς ἡμέρας ἡ νῆσις ἔχῃ, ἰᾶσθαι. ἢν δὲ ἀσθενὴς ᾖ καὶ μὴ δύνηται προσφέρεσθαι ὑπὸ ἀσθενείης, κλύζειν πρῶτον μὲν χρὴ χυλῷ πτισάνης. ἔπειτα ἐπὴν τούτῳ καθήρῃς, τῷ στρυφνῷ τινὶ, ὕστερον ἐπὴν τούτῳ κλύσῃς. ὁπότε δ' ἐς τὴν σάρκα ὄπισθεν παρὰ τοὺς σπονδύλους ῥυέντας ὑδρῶπα ποιήσῃ, ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. καίειν τὴν σάρκα τὴν ἐν τῷ τραχήλῳ μεταξὺ τῶν φλεβῶν ἐσχάρας τρεῖς. καὶ ἐπὴν καύσῃς, ξυνάγειν καὶ ποιέειν ὡς ἰσχνοτάτας οὐλάς. καὶ ἐπὴν ἀποφράξῃς πρὸς τὰς ῥῖνας φάρμακον πρόσφερε, ὡς ἐκτρέπηται καὶ ἀσθενὲς αὖθις, ἕως ἂν ἀποτραφθῇ. καὶ τὰ μὲν ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς θέρμαινε. τὰ δ' ὄπισθεν, ψύχε. καὶ ἐπὴν σοι ἐκθερμασμένος ᾖ τὰ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς, σιτία ἐσθίειν τὰ φλεγματωδέστατα, καὶ ἥκιστα διαχωρητικὰ, ὡς ὅτι μάλιστα διουρωθῶσιν αἱ ῥοιαὶ αἱ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς. ἔπειτα δ' ἐπὴν ἀποφράξῃς καὶ ἀποτρέψῃς τὴν ἐπίῤῥησιν, ἤν τι πρὶν ἢ ἀποτρεπίζειν τὸ ῥεῦμα ἐς τὸ σῶμα ἔλθῃ, ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. ἢν μὲν μᾶλλον πρὸς τὸ δέρμα ἐκκεχωρηκὸς ᾖ, τὰ ἔξωθεν πυριῶντα. ἢν δ' ἔνδον πρὸς τὴν κοιλίην, ἔξωθεν δὲ μὴ δῆλον ᾖ, φάρμακον πιπίσκοντα. ἢν δ' ἐπ' ἀμφότερα, ἀμφοτέρων ἀφαιρέειν. ἐπιτηδεύειν δὲ χρὴ ἔξω ταύτην ἔξοδον ποιέειν, ἤν τε κάτω, ἤν τε ἄνω, ἤν τε ἄλλῃ ὅπῃ τοῦ σώματος ἔξοδοί εἰσιν. ὁπόταν ἰσχιὰς ἀπὸ ῥόου γένηται, σικύην χρὴ προσβάλλειν, καὶ ἕλκειν ἔξω, καὶ μὴ κατακρούειν, καὶ ἔνδοθεν θερμαντήρια φάρμακα πιπίσκοντα διαθερμαίνειν, ὅπως ἔξοδος ᾖ καὶ ἔξω ἐς τὸ δέρμα ὑπὸ τῆς ἑλκύσιος τῆς σικύης, καὶ εἴσω πρὸς τὴν κοιλίην ὑπὸ τῆς θερμασίης. ὁπόταν γὰρ ἀποφραχθῇ, καὶ μὴ ἔχῃ ὅπῃ ὁδοιπορέῃ. ὁδοιπορέουσα ἐς τὰ ἄρθρα ῥεῖ ἐς τὸ ὑπεῖκον, καὶ ἰσχιάδα ποιέει ἢ ὄπισθεν φθίσις. τούτῳ τὴν κεφαλὴν καθαρτέον ἀσθενεῖ φαρμάκῳ, ἕως ἂν ἀποτρεφθῇ ὁ ῥόος. καὶ τῇ διαίτῃ, ὥσπερ ἔμπροσθεν χρῶ. φάρμακον δὲ πίσσον ἐλατήριον. καὶ κάτω γάλακτι κλύσον. τὰ δ' ἄλλα πτισάνῃσιν ἰῶ. ἐπὴν ὁ σπλὴν ὑπὸ πυρετοῦ μέγας γένηται. γίνεται δὲ ὅταν τὸ σῶμα λεπτυνθῇ. τοῖσι γὰρ αὐτοῖσιν ὅτε σπλὴν θάλλει καὶ τὸ σῶμα φθίνει. ὅταν δὲ τὸ σῶμα λεπτὸν ᾖ καὶ ὁ σπλὴν θάλλῃ. καὶ τὸ ἐπίπλοον ἅμα τῷ σώματι λεπτυνθῇ, ἡ πιμελὴ ἡ ἐν τῷ ἐπιπλόῳ ἐκτήκεται. ἐπὴν δὲ ταῦτα τὰ κενὰ πιμελῆς γένηται, καὶ ἀπὸ τοῦ σπληνὸς θάλλοντος ἀποῤῥέοι ἐς τὸ ἐπίπλοον, ὡς ἐγγύτατα ἐὸν τὸ ἐπίπλοον, ὥστε τεῦχεα ἔχον, καὶ ταῦτα κενεὰ ἐσδέχεται. καὶ ἐπὴν τὸ νόσημα ἅπαξ ἐν τῷ σώματι γένηται, ἐς τὸ νοσέειν τρέπεται, ἢν μή τις ἀποτρεπίζῃ. ὡς καὶ τὸ ἀποτρεπιζόμενον ἐπὶ κινδύνου. τοῦτον ὧδε ἰᾶσθαι, φάρμακα πιπίσκειν ὑφ' ὧν ὕδωρ καθαιρεῖται καὶ σιτία τὰ φλεγματωδέστατα διδόναι. ἢν δὲ μὴ δ' οὕτω ῥάων γένηται, καίειν ὡς λεπτότατα καὶ ὡς ἐπιπολαιότατα, ὅπως τὸ ὕδωρ ἴσχειν δύνη περὶ τοῦ ὀμφαλοῦ κύκλον καὶ ἐς τὸν ὀμφαλὸν μίαν, καὶ ἀφιέναι ἑκάστης ἡμέρης τοῦ νοσήματος ὅτι ἂν ἐπικινδυνότατόν ἐστιν. ἐν τούτοισι παρακινδυνεύειν χρή. ἐπιτυχὼν μὲν ὑγιέα ποιήσεις. ἀτυχήσας δ', ὅπερ καὶ ὡς ἔμελλε γίνεσθαι, τοῦτ' ἔπαθε. παιδίῳ δὲ χρὴ ὕδρωπα ὧδε ἰᾶσθαι. τὰ οἰδέοντα καὶ ὕδατος ἔμπλεα. ἐξοίγειν μαχαιρίῳ, πυκνὰ, καὶ σμικρὰ ἐξοίγοντα. ἐξοίγειν δ' ἐν μέρει ἑκάστῳ τοῦ σώματος. καὶ πτισάνῃσι χρῆσθαι. καὶ ἀεὶ τὸ ἐξοιγόμενον χρίειν θερμαντηρίῳ φαρμάκῳ. πλευρῖτις ξηρὴ ἄνευ ῥόου γίνεται. ὅταν ὁ πλεύμων λίην ξηρανθῇ ὑπὸ δίψης ἀναγκαίης. ὁ γὰρ πλεύμων, ἅτε ξηρὸς ἐὼν, ἐπὴν τι μᾶλλον ξηρανθῇ τῆς φύσιος, ἰσχνὸς γίνεται καὶ ἀκρατὴς γενόμενος καὶ κλιθεὶς ἐς τὸ πλευρὸν ὑπὸ ἀκρασίης, ψαύει τοῦ πλευροῦ. καὶ ἐπὴν θίγῃ ὑγροῦ ἐόντος ἅπτεται, καὶ πλευρῖτιν ποιέει. τότε δὲ καὶ ὀδύνη γίνεται ἐς τὸ πλευρὸν καὶ ἐς τὴν κληῖδα. καὶ πυρετός. καὶ ἐπαναχρέμπτεται λευκόν. τοῦτον χρὴ πολλοῖσι πότοισιν ἰᾶσθαι. καὶ λούειν. καὶ τῆς ὀδύνης φάρμακον διδόναι. καὶ τἄλλα τὰ ἀναχρέμψιν ποιέοντα. οὗτος ἐν ἡμέρῃσιν ἑπτὰ ὑγιὴς γίνεται. καὶ τὸ νόσημα ἀκίνδυνόν ἐστιν. καὶ σιτίον οὐ χρὴ διδόναι. πυρετοὶ δι' αὐτὸ γίνονται ὅταν τοῦ σώματος ὑπερφλεγμήναντος αἱ σάρκες ἀνοιδήσωσιν. καὶ τὸ φλέγμα καὶ ἡ χολὴ κατακλεισθέντα ἀτρεμίζωσι. καὶ μὴ ἀναψύχηται μηδὲν μήτ' ἐξιὸν, μήτε κινεύμενον, μήτ' ἄλλου ὑπιόντος. ὁπόταν κόπος ἔχῃ καὶ πυρετὸς καὶ πλησμονὴ λούειν χρὴ πολλῷ. καὶ

χρίειν ὑγρόν. καὶ θερμαίνειν ὡς μάλιστα ὡς ἡ θερμωλὴ ἀνοιχθέντος τοῦ σώματος διὰ τοῦ ἱδρῶτος ἐξέλθῃ. ἑξῆς δ' εὖ αὐτὰ ποιέειν καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας ἡμέρας. καὶ ἢν μὴ παύηται, φάρμακον πῖσαι χολαγωγόν. καὶ ψύχειν τὸν πυρετὸν, πρὶν ἢ τεταρταῖος ᾖ. μὴ δ' ὡς ἂν τὸ σῶμα θάλλῃ πιπίσκειν φάρμακον. οὐ γὰρ κείνονται εἰ μὴ σμικρόν. ὥστε συνοιδέοντος τοῦ σώματος. ἐπὴν δὲ ἰσχνὸς ᾖ, πιπίσκειν, καὶ ἰνήσεται πυρετῷ. σιτίον μὴ προσφέρειν, μὴ δὲ ῥυφήμασιν ὑπεξάγειν. καὶ πιὼν ὕδωρ θερμὸν καὶ μελίκρατον, καὶ ὄξος σὺν ὕδατι. ταῦτα δὲ πιπίσκειν ὡς πλεῖστα. ἢν γὰρ μὴ ψυχρὸν ἐσίῃ τὸ ποτὸν θερμὸν ἐὸν, καὶ μᾶλλον, ἐκ τοῦ σώματος τοῦ νοσέοντος ἀφαιρέει, ἤν τε διουρήσῃ, ἤν τε διιδρώσῃ. πάντῃ δὲ ἀνοιγόμενόν τε καὶ ἀναπνέον, καὶ κινεύμενον τὸ σῶμα συμφέρον ποιήσει. ἐπὴν δὲ ἰσχνὸν ἐόντα καίῃ δηλονότι, οὐ δεῖ τὸ φλεγμαίνειν ὁ πυρετὸς ἔχει, καὶ ἢν μὴ παύηται τρέφειν, καὶ φλεγμαίνειν ποιέειν, καὶ ἢν μὴ δ' οὕτω ξυμφέρῃ, δῆλον ὅτι οὐκ ἐχρῆν τὸν πυρετὸν παρέχειν. τοῦτον χρὴ φάρμακον πῖσαι, ὡς ὑπεξάγῃ, ὅπη ἂν μᾶλλον ὁ πυρετὸς ἔχῃ, ἤν τε κάτω, ἤν τε ἄνω, ἢν μὲν ἄνω, ἄνω. ἢν δὲ κάτω, κάτω. οὐδὲν δ' ἧσσον δεῖ τοὺς ἀσθενέοντας τῶν ἰσχυρῶν φαρμάκων πιπίσκειν. ἀλλ' ὁμοίως ἢ μᾶλλον οὕτω. τοῖσι μὲν ἰσχυροῖς, ἰσχυρόν. τοῖσι δ' ἀσθενέσιν, ἀσθενές. τὰς δὲ πυρώσιας τοῖσι καὶ ῥυφήμασιν, ὥσπερ τὸν πυρετὸν ψυκτηρίῳ φαρμάκῳ ἐκλύειν καιμαρῷ ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ. καὶ ἐπὴν ναυτιῷ τὸ ὑπὸ ψυκτηρίῳ, θερμαντηρίοισι χρῶ ἑξῆς. ἐπὴν δὲ μὴ παύηται, ψυκτηρίοισι πάλιν χρῆσθαι. ἴκτερον ὧδε χρὴ ἰᾶσθαι. ἐπὴν παραλάβῃς τρέφε καὶ λουτροῖσι καὶ πιαντηρίοις. καὶ ποτοῖσι καὶ σιτίοισι καθυγραίνειν τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας. ἐπὴν δ' ὑγρανθῇ τὸ σῶμα, καθαίρειν καὶ ξηραίνειν τὸ σῶμα. λιπαρά τε ἐξαίφνης ἐξαρύσαι. πάντῃ τε προσφέρων φάρμακον, εἰ δυνατὸν ἢ ὑγρότητα ἐξάγειν. πρὸς δὲ τὴν κεφαλὴν καθαρτηρίῳ ἀσθενεῖ. καὶ οὐρητικὰ πιπίσκειν. καὶ πρὸ τῶν σιτίων τοῦτον τὸν χρόνον ἢν καθάρῃς τὴν τεταραγμένην ὑγρότητα κατὰ τὸ ποτὸν δίδου, ὡς μὴ τρέφηται ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου τὸ σῶμα. ὅταν δ' ἰσχναίνηται καὶ λουτροῖσι καθαίρειν. τοῦ δὲ σικύου τοῦ ἀγρίου τὴν ῥίζαν κόψας, ἐς ὕδωρ ἐμβαλὼν, ἀπὸ τούτου λοῦε. χολαγωγὰ δὲ φάρμακα μὴ πιπίσκε, ὡς μὴ ταράσσῃ μᾶλλον τὸ σῶμα τοῦτον. ἐπὴν δὲ ξηρὸν ᾖ τὸ τεταραγμένον, τρέφε μηδενὶ ὑποχωρητικῷ φαρμάκῳ μηδὲ διουρητικῷ, ἀλλ' οἴνῳ οἰνώδει. καὶ ὅσα ἐρυθρότερον ποιέει τὸν ἄνθρωπον τούτοισιν. ἢν δὲ χλωρὸς ᾖ, πάλιν ἐξαρύσαι, ξηραίνειν δὲ μηδαμᾶ, ὡς μὴ παγῇ χλωρὸς ἐών. θηρίον ἐπιγίνεται ἐπὶ τὸ σῶμα διὰ τόδε. ἐπὴν φλεγμαίνῃ ἡ σὰρξ ἡ πέριξ, καὶ οἱ κρημνοὶ μεγάλοι ἔωσι τοῦ ἕλκεος, καὶ τὸ ἕλκος ὑγρὸν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἕλκεος ἐξηρασμένος ἐπῇ ἰχώρ. ἢ τὸ ἕλκος συμπεπηγὸς ᾖ. ξυνωσθῇ πως ὁ ἰχὼρ ἀπὸ τοῦ ἕλκεος ἀπορρέων, κωλύεται ἔξω χωρέειν ὑπὸ τοῦ ἐπιπεπηγότος ὑπὸ τοῦ ἕλκεος πρὸς τὴν σάρκα. ἡ δὲ σὰρξ ὑποδέχεται ὥστε μετέωρος ἐοῦσα ὑπὸ φλεγμασίης. καὶ ὅταν ἀναφίκηται ὁ ἰχὼρ ὑπορρέων σήπει καὶ μετεωρίζει, τοῦτον φαρμάκοισιν ὑγραίνοντας αὐτὸ τὸ ἕλκος χρίειν. ὡς ὑγραινομένου ἔξω τὸ ῥεῦμα ῥέῃ ἐκ τοῦ ἕλκεος, καὶ μὴ ὑπὸ τὴν σάρκα. καὶ τὰ κατάρροα τοῦ ἕλκεος ψύχουσι φαρμάκοισιν, ὡς χειμοῦσα συμπέληται ἡ σὰρξ. καὶ μὴ διαρραγεῖσα αὖτε πῤῥέῃ. καὶ τἄλλα δὲ ἕλκεα ψύχουσι περιχρίειν. καὶ ἔσω αὐτὰ τὰ ὑγραίνοντα ἐπιτιθέναι. κυνάγχος ἀπὸ αἵματος γίνεται, ὅταν τὸ αἷμα παγῇ τὸ ἐν τῇσι φλεψὶ, τῇσιν ἐν τῷ τραχήλῳ, τουτέων ἀπὸ τῶν ἐν τοῖσι γυίοισιν φλεβῶν αἷμα ἀφαιρέειν, καὶ ἅμα κάτω ὑπεξάγειν, ὡς τὸ τὴν νοῦσον παρέχον τοῦτο καταπαυθῇ. καὶ γλῶσσαν ὁπόταν ἕλκεα μεγάλα ἔχῃ ὡσαύτως εὐτρεπιστέον. τὰ νοσήματα χρὴ ἀπὸ ἀρχῆς ἰᾶσθαι. ὅσα μὲν ἀπὸ τῶν ῥόων γίνεται, τοὺς ῥόους παύειν πρῶτον. ὅσα δ' ἀπὸ ἄλλου, παύειν τὴν ἀρχὴν τοῦ νοσήματος, καὶ εὐτρεπίζειν. ἔπειτα τὸ συνερρυηκός. ἢν μὲν πολὺ ᾖ, ἐξάγειν. ἢν δὲ ὀλίγον, δίαιταν καθιστάναι. ἢν μὲν τὸ ὀστέον καταγῇ καὶ ξυντριβῇ, ἀκίνδυνον. καὶ ἰᾶσθαι χρὴ τοῦτον ὑγραίνουσι φαρμάκοισιν. ἢν δὲ ῥαγῇ, καὶ ῥωγμὴ ἐγγένηται ἐπικίνδυνον. τοῦτον πρίειν ὡς μὴ κατὰ τὴν ῥωγμὴν τοῦ ὀστέου ἰχὼρ ῥέων τὴν μήνιγγα σήπῃ. ὥστε γὰρ κατὰ στενὸν μὲν ἐσιών. ἐξιὼν δὲ, οὐ λυπέει, καὶ μαίνεσθαι ποιέει τὸν ἄνθρωπον. τοῦτον χρὴ πρίειν ὡς ἔξοδος ᾖ τῷ ἰχῶρι, μὴ μοῦνον ἔσοδος, εὐρέος διαπρισθέντος, καὶ φαρμάκοισι χρῆσθαι, ὅσα ἐφ' ἑωυτὰ τὸ ὑγρὸν ἕλκουσιν, καὶ λούειν. πυρεταίνοντι κεφαλὴν μὴ κάθαιρε, ὡς μὴ μαίνηται. θερμαίνουσι γὰρ τὴν κεφαλὴν καθαίροντα φάρμακα. πρὸς δὴ τὸ ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ θερμὸν, τὸ ἀπὸ τῶν φαρμάκων προσελθὸν μανίην ποιέει. ἐφ' ὧν ἂν τινὶ κακῶς ἔχοντι χολὴν μέλαιναν ἀπεμέσῃ, ἀποθνήσκει ὁ τὸ σῶμα ἔχων, καὶ ὑπὸ ἠνιθμοῦ ὁ ἐνεχόμενος, καὶ ἔχων ἀσθενέως, καὶ λεπτὸς ἐὼν ἐξαπίνης ξηρὸν καθίζει, ἀποθνήσκει. ἐπὴν ὑπὸ θερμωλῆς ἐχομένῳ ἑλκύδρια ἐκθύωσιν ἀσθενεῖ ἐόντι, πέριξ πελιδνὰ, ἀποθνήσκει. ἐπὴν ὑπό τινος νοσήματος ἐχομένῳ ἀσθενεῖ ἤδη ἐόντι, πελιδνὰ ἐκθύῃ, θανάσιμον. ἐπὴν φάρμακόν τις πιὼν ὑπερνοσῇ, καὶ κάτω καὶ ἄνω ὑπεκχωρέῃ, δεῖ καταρροφεῖν τὸ μὲν πρῶτον κεκρημένον. ἔπειτα ἄκρητον θαμινὰ διδόναι καὶ παύεται. φάρμακον δὲ μήτε ἰνηθμῶν, μήτε ἐμετήριον. χολὴ δ' ἐπὴν αὐτομάτη ῥαγῇ ἢ κάτω ἢ ἄνω, χαλεπωτέρα παύειν. ἡ γὰρ αὐτομάτη ὑπὸ βίης γινομένης τῷ σώματι βιᾶται. ἢν δ' ὑπὸ φαρμάκου ῥέῃ, οὐχ ὑπὸ συγγενέος βιᾶται. ἐπὴν παραλάβῃς οἰνωμένον τε καὶ ἐμεῦντα, μὴ παύειν τὸν ἔμετον. ὁ γὰρ ἔμετος τὸν ἠνιθμὸν παύει. ῥᾷον δὲ ὁ ἔμετος ὕστερον παύσεται. ἢν δ' αὖ ἀσθενὴς ᾖ ὁ ταῦτα πάσχων, ὕπνου φάρμακον ἐμετηρίσας διδόναι. τὸ μὲν αἷμα ὁπόταν νοῦσον ποιέει, ὀδύνην παρέχει. τὸ δὲ φλέγμα, βάρος, ὡς τὰ πολλά· τῶν νοσημάτων ὧν μὴ ἐπίστηταί τις φάρμακον πῖσαι μὴ ἰσχυρὸν, ἢν δὲ ῥᾴων γένηται, δέδεικται ὁδὸς εὐτρεπιστέον ἐστὶν ἰσχναίνοντα. ἢν δὲ μὴ

ῥᾴδιον ᾖ. ἀλλὰ χαλεπώτερον ἔχῃ, τἀναντία. ἢν μὴ ἰσχναίνειν ξυμφέρῃ, φλεγμαίνειν συνοίσει καὶ θαμινὰ μεταλλάσσειν. ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρώμενος. τῶν δὲ νοσημάτων ἤν τις ἰσχύοντος μὲν τοῦ ἀλγέοντος παραλλάξεται. τοῦ δὲ νοσήματος ἀσθενέος. ἐνταῦθα μὲν ἰσχυροτέρῳ θαρσέοντα τῷ φαρμάκῳ τοῦ νοσήματος χρῆσθαι. ὥστε καὶ ἤν τι τοῦ ὑγιαίνοντος ἢν ἀπάγειν σὺν τῷ ἀσθενέοντι, οὐδὲ μέγα βλάβη ἐστίν. ἐπὴν δὲ τὸ νόσημα ἰσχυρότερον. τῶν δὲ νοσεόντων ἀσθενέα λάβῃς, ἀσθενέσι τοῖσι φαρμάκοισιν εὐτρεπίζειν, ἅσσα αὐτοῦ τοῦ νοσήματος περιέσονται καὶ ἀπάρξουσιν. ἀσθενέστερον δὲ μηδὲν ποιήσουσιν τὸν ἀλγέοντα. γυμναστικὴ δὲ καὶ ἰητρικὴ ὑπεναντία πέφυκεν. ἡ μὲν γὰρ γυμναστικὴ οὐ δεῖται μεταλλαγὰς ποιέειν, ἀλλ' ἡ ἰητρική. τῷ μὲν γὰρ ὑγιαίνοντι, οὐκ ἀρήγει ἐκ τοῦ παρεόντος μεταλλάσσειν. τῷ δ' ἀλγέοντι. τῶν δὲ νοσημάτων ἅσσα μὲν ἕλκεα ἐόντα ὑπερέχοντα τοῦ ἄλλου σώματός εἰσιν, ἅμα τοῖσι φαρμάκοισιν καὶ λιμῷ χρὴ ἰῆσθαι. ῥόου ξυμφέρον ἐκ κεφαλῆς ῥέοντος, ἔμετος. τὰ παλαιὰ νοσήματα χαλεπώτερον ἰᾶσθαι τῶν νέων. ἀλλὰ νοσήματα τὰ παλαιά, νέα πρῶτον ποιέειν. ἕλκος πεπωρωμένον ἐκβάλλοντα τὸ σκληρὸν σηπτηρίῳ φαρμάκῳ, ἔπειτα συνάγειν. τῶν φαρμάκων ὅσα φλεγμαίνειν ποιέει μάλιστα, ταῦτα συνάγουσι τὰ καθαρὰ τὰ δ' ἰσχναίνοντα. ταῦτα δὲ καθαίρουσιν. ἢν δέ τις συνάγῃ τὰ μήπω ὡραῖα ἐόντα, τὸ νοσέον τρέφει σῶμα ὃ ἂν ἕλκος ἔχῃ. καὶ ἢν μὴ συνάγειν δέῃ τὸ ἕλκος, καὶ ἐμπλῆσαι, φλεγμαίνειν ἀρήγει. καὶ ἢν ἐν κεφαλῇ σάρκα τέλλῃ. ἐπαναστρεφομένη γὰρ ἡ σὰρξ ὑπὸ τῶν σιτίων, ὠθέει τὴν ὑπὸ τῶν φαρμάκων σηπομένην καὶ ξυμμαχεῖ. τὴν δὲ μετέωρον ἢ λείην ἰσχναίνειν τοῖσι σιτίοισι. τοὺς ἀνιωμένους, καὶ νοσέοντας, καὶ ἀπάγχεσθαι βουλομένους. μανδραγόρου ῥίζαν πρωῒ πιπίσκειν ἔλασσον, ἢ ὡς μαίνεσθαι. σπασμὸν ὧδε χρὴ ἰῆσθαι. πῦρ παρακαίειν ἑκατέρωθεν τῆς κλίνης. καὶ μανδραγόρου ῥίζαν πιπίσκειν ἔλασσον ἢ ὡς μαίνεσθαι. καὶ πρὸς τοὺς τένοντας τοὺς ὄπισθεν σακκία προστιθέναι θερμά. ἀπὸ σπασμοῦ πυρετὸς ἢν ἐπιλάβῃ παύεται αὐθημερόν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ. ἀπὸ ῥήγματος, πυρετὸς οὐ λάζεται πλέον ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας. ἢν δὲ λάζηται, οἰόμενος ἀπὸ ῥήγματος ἔχειν, ἀπ' ἄλλου τινὸς λάζοιτο ἄν, καὶ οὐ χρὴ ὡς ἂν ἀπὸ ῥήγματος εὐτρεπίζειν. ὁπόταν αὐτὸς συντεταμένος ᾖ τοὺς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, μανίην ἑωυτῷ ποιέει. φλέβα δὲ ὧδε χρὴ καίειν ἐπιτήδειον, ὥστε τὸ νόσημα ὃ ἂν καὶ ὁ νοσέων. ἢν κεκαυμένος ᾖ αὐτός, ῥέῃ δὲ τὸ τοῦ αἵματος, ὡς μὴ ἐπικίνδυνον ᾖ τοῦτο αὐτῷ, ἀμφότερα ταῦτ' ἐστὶ ποιέειν. ἢν διακαύσῃς ταύτῃ ἐν τῷ πόνῳ οὗ εἵνεκα ἐκαίετο, οὐ ξυμφύεται. ὠφέλησε δὲ τῷ ῥόῳ. ἢν γὰρ διακαῇ οὐ ῥέει. ἐπὴν γὰρ διακαῇ τὸ ἄκρον. ἑκάτερον ἀνατρέχει τῆς φλεβὸς ἡ διακαή, καὶ συναυαίνεται. ἢν δὲ καταλελειμμένον ᾖ, ὑπὸ τοῦ καταλελειμμένου διαρρέοντος τοῦ ῥεύματος, ὑγραίνεται. ἢν δὲ αἷμα ῥέει ἐκ φλεβὸς διακαίειν ἐπικαρσίην. ἢν δὲ μὴ παύηται πρὸς ταῦτα ἄνω καὶ κάτω ἑκατέρωθεν διατάμνειν ὡς ἀποτρεφθῇ τὸ αἷμα ῥέον. διαλελαμμένον γὰρ φαρμάκῳ ῥᾷον παύειν ἢ τὸ ἀθρόον. ὀδύνης ἐν κεφαλῇ τοῦ αἵματος ἀφαιρέειν ἀπὸ τῶν φλεβῶν, ἢν δὲ μὴ παύηται, ἀλλὰ πολυχρόνιον ᾖ, διάκαιε τὰς φλέβας, καὶ ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ κεφαλὴν καθάρῃς. μᾶλλον πονέεις. ἰητρικὴν οὐ δυνατόν ἐστι ταχὺ μαθεῖν διὰ τόδε, ὅτι ἀδύνατόν ἐστι καθεστηκός τι ἐν αὐτῇ σόφισμα γενέσθαι. δι' ὃ τὸ γράφειν ἕνα τρόπον μαθών, ὃν διδάσκουσι πάντα ἐπίσταται. καὶ οἱ ἐπιστάμενοι πάντες ὁμοίως διὰ τόδε, ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ ὁμοίως ποιεύμενον νῦν τε καὶ οὐ νῦν, οὐκ ἂν τὸ ὑπεναντίον γένοιτο, ἀλλ' ἀεὶ ἐνδυκέως ὅμοιόν ἐστιν. καὶ οὐ δεῖ καιροῦ. ἡ δὲ ἰητρική, νῦν τε καὶ αὐτίκα οὐ τὸ αὐτὸ ποιέει, καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν ὑπεναντία ποιέει. καὶ ταῦτα ὑπεναντία σφίσιν ἑωυτοῖσιν. πρῶτον ὑποχωρητικὰ οὐκ ἀεὶ ποιέουσιν, καὶ τὰ ὑποχωρητικὰ ἀμφότερα ποιέουσιν. τάχα δὲ οὐδ' οὕτως ἔχουσιν τὰ ὑποχωρητικὰ τοῖσι στασίμοις ὡς ὑπεναντία. ἐπίστασις τῆς κοιλίης διὰ τὴν λίην στάσιν φλεγμῆναι τὸ σῶμα, ἐς τὴν κοιλίην φλέγματος ἀφικομένου. οὕτως ἡ στάσις ὑποχώρησιν ἐποίησεν. ἐπὴν γὰρ τὸ φλέγμα ἐς τὴν κοιλίην ἐσέλθῃ ἰνηθμὸς γίνεται. ἐν τούτῳ δὲ τὰ ὑποχωρητικὰ φύσει στάσιμον ποιέουσιν ἐν τῇ κοιλίῃ. ἢν μὲν μὴ ὑποχωρητικὰ ποιέῃς. ἐκλύηται δὲ τὸ νοσεῖν ποιέον καὶ ὑγραίνηται, ἐπὴν ἐκκλυσθῇ, γίνεται ὑγιής. καὶ οὕτω τά τε στάσιμα τοῖσιν ὑποχωρητικοῖσιν στάσιν ποιέουσι τῆς κοιλίης. καὶ τοῖσι στασίμοισι τὰ ὑποχωρητικά. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τοὺς ἐρυθροὺς καὶ τοὺς χλωρούς. καὶ τὰ φλεγματώδεα χλωροὺς ποιέει καὶ ἀχρόους. καὶ τὰ ἰσχναινόμενα εὐχρόους. ἑκατέρου δ' ἐστὶ φάρμακον τὰ ὑπεναντία τῷ ὑπεναντίῳ. αὐτίκα ὅτ' ἂν φλεγμαίνῃ χλωρὸς ἐὼν ἐκλύεται, ἢν μή τι ἰσχναίνῃ φάρμακον προσενεχθέν, ἐνθάδε τῷ φλεγμαίνοντι τὸ ἰσχναῖνον ὠφέλησεν. τούτων δὲ τὸ ποτὲ ὠφελεύμενον τῷ ὠφελέοντι νῦν ὠφελεῖ ἐνταῦθα, ὁπότ' ἂν ὑπ' ἰσχνότητος ἄχροος καὶ χλωρὸς ᾖ. ἢν γάρ τις φλεγματῶδες προσφέρῃ, παύεται τὸ χλωρόν. ὀδύνη τε γίνεται καὶ διὰ τὸ ψυχρὸν καὶ διὰ τὸ θερμόν. καὶ διὰ τὸ πλέον λίην. καὶ διὰ τὸ ἔλασσον. καὶ ἐν μὲν τοῖσιν ἐψυγμένοισι φύσει τοῖσιν ἐκ τοῦ σώματος πρὸς τὸ δέρμα, διὰ τὸ θερμαινόμενον λίην ὀδύνη γίνεται. ἐν δὲ τοῖσι θερμοῖσι φύσει, διὰ τὸ ψυχρόν. καὶ ἐν μὲν τοῖσι ξηροῖσι, φύσει ὑγραινομένοισιν. ἐν δὲ τοῖσιν ὑγροῖσι, φύσει ξηραινομένοισι. τὴν γὰρ φύσιν διαλλασσομένοις ἑκάστοισι καὶ διαφθειρομένοις αἱ ὀδύναι γίνονται. ὑγιαίνονται τε αἱ ὀδύναι τοῖσιν ὑπεναντίοισιν. ἴδιον ἑκάστῳ νοσήματί ἐστι. τοῖσι θερμοῖσι φύσει, διὰ τόδε τὸ ψυχρὸν νοσέουσι. θερμαίνονται καὶ τἆλλα τούτων κατὰ λόγον. Ἄλλος ὅδε τρόπος. Διὰ τὰ ὅμοια νοῦσος γίνεται. καὶ διὰ τὰ ὅμοια προσφερόμενα ἐκ νοσεύντων, ὑγιαίνονται. διὸ στραγγουρίην τὸ αὐτὸ ποιέει οὐκ ἐοῦσαν, καὶ ἐοῦσαν τὸ αὐτὸ παύει. καὶ βὴξ κατὰ τὸ αὐτὸ ὥσπερ καὶ στραγγουρίη ὑπὸ τῶν αὐτῶν γίνεται καὶ παύεται. Ἄλλος ὅδε τρό-

πος. πυρετὸς ὁ διὰ φλεγμασίην γινόμενος. τοτὲ μὲν ὑπὸ τῶν αὐτῶν γίνεται, καὶ παύεται. τοτὲ δὲ τοῖσιν
ὑπεναντίοισιν ἐγένετο. τοτὲ μὲν γὰρ εἴ τις βούλεται λούειν ὕδατι θερμῷ καὶ ποτὰ πολλὰ διδόναι, ὑγιὴς γί-
νεται διὰ τὸ φλεγμαῖνον τοῖσι φλεγμαίνειν ποιέουσιν προσφερομένοισιν, ὁ ὧν πυρετὸς γίνεται ὑγιής. καὶ
εἴ τις βούλεται φάρμακον πῖσαι ὑποχωρητικὸν καὶ ἐμετικόν, τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖσί τε ποιέουσι παύεται.
καὶ τοῖσι παύουσι γίνεται. τοῦτο μὲν γὰρ εἴ τις ἐμέοντι αὐτῷ βούλεται ὕδωρ δοῦναι πιεῖν πολύ, ἐκκλυσθήσε-
ται δι᾽ ἃ ἐμέει σὺν τῷ ἐμέτῳ. οὕτω μὲν διὰ τὸ ἐμέειν ὁ ἔμετος παύεται. ὧδε δὲ διὰ τὸ παύειν ὅτι κάτω ποιή-
σει αὐτὸ ἐλθεῖν, ὥστε ἐκεῖνο ὃ ἐνεὸν ἔμετον ποιέει, ἀμφοτέροισι τοῖσιν ὑπεναντίοισι τρόποις, ὑγιὴς γίνεται.
καὶ εἰ μὲν οὕτως εἶχε, πᾶσι καθειστήκει ἄν. οὕτω τὰ μὲν τοῖς ὑπεναντίοισιν, δύναται παύεσθαι, οἷά τε ἐστὶ καὶ ἀφό-
του ἐγένετο. τὰ δὲ τοῖσιν ὁμοίοισιν οἷά τε ἐστὶ καὶ ἀφότου ἐγένετο. τούτου δ᾽ αἴτιόν ἐστιν ἡ τοῦ σώματος ἀ-
σθενείη. τὸ γὰρ σῶμα ὑπὸ μὲν τῶν σιτίων ἴσων ἴσως φέρεται. ὑπὸ δὲ τοῦ σώματος, τὰ σιτία κρατέεται. ἐπὴν δὲ
πλέον ἢ ἔλασσον προσενέγκηται, ἢ ὡς ἄλλο μεταλλάξας κρατέεται. κρατέεται δὲ καὶ τὰ σιτία. καὶ ὁπό-
ταν κρατέηται τὸ σῶμα ὑπὸ τῶν προσοισμάτων, θάλλειν ποιέει ταῦτα καὶ κρατέει ἅμα τοῦ σώματος τά τε
ὑπεναντία ποιέουσιν αὐτίκα. τὸ λοῦσθαι θερμῷ, ἕως μὲν ἂν τὸ σῶμα κρατέῃ τῶν προσοισμάτων, θάλλει.
ἐπὴν δὲ κρατηθῇ, ἰσχνὸν ποιέει τὸ σῶμα. καὶ τὸ ψυχρῷ λοῦσθαι ὁμοίως τῷ λοῦσθαι ποιέει. ταῦτα ἴσμεν γὰρ ἕως μὲν
ἂν κρατέωνται, θάλλειν ποιέουσιν. ἐπὴν δὲ κρατέωσιν, ὑπεκχωρήσεις τε ποιέουσιν καὶ ἀλλοίας κακίας. ὁπό-
τε δὲ ὃ προσφέρεται τοῦτο μεταλλάσσεται, ἀνάγκη καὶ τὸ προσφερόμενον μεταζέπεσθαι. τὸ γὰρ σῶμα μετα-
ζεπόμενον νικώμενον καὶ ὀλιγοεργές ἐστιν. καὶ ὑπὸ παντὸς τὰς παλιγκοτίας παρέχει. τοῦτο δὲ ποιέει
καὶ τὰ ὑποχωρητικά. καὶ τὰ θάλλειν ποιέοντα, ἰσχναίνειν ταῦτα τὸ σῶμα ποιέουσιν. καὶ τἆλλα πάντα
τὰ ὑπεναντία τούτοισι πάσχοντα. ἡ δὲ ἰητρικὴ ὀλιγόκαιρός ἐστιν. καὶ ὃς τοῦτο ἐπίσταται ἐκεῖνο καθέστηκεν.
καὶ ἐπίσταται τὰ εἴδεα καὶ τὰ μὴ εἴδεα, ἃ μὴ ἔστιν ἐν ἰητρικῇ ὁ καιρὸς γνῶναι. ὅτι τὰ ὑποχωρήματα οὐχ ὑπο-
χωρητικὰ γίνεται. καὶ τἆλλα ὅτι ὑπεναντία ἐστίν. καὶ τὰ ὑπεναντιώτατα οὐχ ὑπεναντιώτατα. ὁ δὲ και-
ρὸς ἐν δ᾽ ἐστί. τὰ σιτία προσφέρειν. ὅσων μέλλει τὸ σῶμα προσφερόμενον τὸ πλῆθος κρατέειν. ὥστε ἢν
μὲν οὕτω ποιέῃ. πᾶσα ἀνάγκη τὸ ὑποχωρητικὸν σιτίον προσφερόμενον ὑποχωρητικὸν εἶναι. καὶ τὸ φλεγ-
ματῶδες, φλεγματῶδες. ἢν κρατέῃ ἐν τὸ σῶμα τῶν σιτίων, οὔτε νοῦσος, οὔτε ὑπεναντίωσις γίνεται
προσφερομένων. καὶ αὐτὸς ὁ καιρός ἐστιν ὃν δεῖ τὸν ἰητρὸν εἰδέναι. ἐπὴν δὲ τὸν καιρὸν ὑπερβάλλῃ, τὸ ὑπεναν-
τίον γίνεται. καὶ οἱ πρὶν ὑπερπεσεῖν οἷόν τε ἔχειν καὶ τὸ θερμαίνεσθαι. ἕως μὲν γὰρ ἂν τὸ σῶμα τῶν προσοισμάτων
κρατέῃ, φέρεται τὸ σῶμα. ἐπὴν δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑπερβάλλῃ, τὸ ὑπεναντίον γίνεται. ἰσχναίνεται γάρ.
καὶ τἆλλα πάντα δὲ τὰ φλεγμαίνειν ποιεῦντα, ἕως μὲν ἂν κρατέῃ τὸ σῶμα, ἔτι τε πρὸς τὸν καιρόν, καὶ
τὰ κατὰ φύσιν ποιέουσιν ἕκαστον. τὰ φλεγματώδεα φλεγμαίνειν. ἐπὴν δὲ ὑπερβάλλῃ τὸν καιρόν, τὰ
ὑπεναντία γίνεται. πάντα φαρμακά εἰσι τὰ μετακινέοντα τὸ παρεόν. πάντα δὲ τὰ ἰσχυρότερα μετα-
κινέουσιν. ἔξεστι δέ, ἢν μὲν βούλῃ, φαρμάκῳ μετακινέειν. ἢν δὲ μὴ βούλῃ, σιτίῳ. ἅπαντα δὲ νοσέοντι
μετακινέειν ἐκ τοῦ παρεόντος ἀρήγει. ἢν γὰρ μὴ μετακινήσῃς τὸ νοσέον, αὔξεται. φάρμακα οὐ χρὴ τὰ
ἰσχυρὰ φύσει ἐπὶ τῶν ἀσθενέων νοσημάτων διδόναι. ὀλιγότητι τοῦ φαρμάκου ἀσθενὲς ποιεῦντα. ἀλλὰ τοῖ-
σι μὲν ἰσχυροῖσι φύσει, φαρμάκοις ἰσχυροῖσι χρῆσθαι, τοῖς δ᾽ ἀσθενέσι, φαρμάκοις μὴ ἰσχυροῖσι. μὴ δὲ
τὰ ποιεῦντα τὸ φάρμακον, ἀλλὰ κατὰ φύσιν ἑκάστοισιν. τοῖσι μὲν ἀσθενέσιν, ἀσθενῆ φάρμακα φύσει.
τοῖσι ἰσχυροῖσι νοσήμασιν, ἰσχυρὰ φύσει τὰ φάρμακα. τὰ δὲ νοσήματα ᾗ πελαστάτω πέφυκεν ἐξά-
γειν. ταύτῃ δ᾽ ἐξάγειν ἡ ἑκάστῳ ἔξοδος ἐγγυτάτω. τὰ ὑποχωρητικὰ τοιάδε ἐστίν. ὅσα ὀλισθηρὰ καὶ τμη-
ματώδεα. καὶ ὅσα ἐν τοῖσι θερμοῖσιν λεπτύνονται. ἡ γὰρ κοιλίη θερμή ἐστι. καὶ τἆλλα τὰ ἁλμυρὰ καὶ
ὅσα τῶν τοιούτων πλεῖστον ἔχουσι. τὰ δ᾽ οὐ διαχωρητικά, ἀλλὰ στάσιμα, ὅσα φῦσαν παρέχουσιν. τὰ γὰρ
ὑγρὰ ξηραινόμενα φῦσαν ποιέουσι. καὶ τὰ στύφοντα. καὶ τὰ ὑπὸ θερμοῦ πηγνύμενα, καὶ τὰ ψαθυρά, καὶ
τὰ ξηρά. πάντα δὲ τὰ ἐντὸς φλεγμαίνειν ποιέουσιν προσφερόμενα, ἅσσα τὰ ἐκτὸς ἰσχναίνουσιν.
ταῦτα δὲ καὶ ἰσχυτηρικά ἐστι καὶ φλεγματώδεα. καὶ τὰ ὑποχωρητικὰ ἰσχναίνοντα θερμαίνουσι τὰ τοιαῦ-
τα. ἔτι δὲ τὰ ὀξέα καὶ φλεγματώδεα. πάντα δὲ τὰ ψύχοντα τὰ ἐν τῇ κοιλίῃ. τὰ δὲ τοιαῦτα ὑπο-
χωρητικά ἐστι. καὶ τὰ ψυχρὰ καὶ τὰ ὑγρά. ὁπόταν δὲ μὴ ὑποχωρητικὰ ἐῶσι θερμαίνουσιν. ψύχουσι δὲ
καὶ τὰ θερμὰ ἐς τὴν κοιλίην προσφερόμενα καὶ ταχύ, διαχώρησιν δὲ μὴ ποιεύμενα θερμά ἐστιν ἐν τῇ
κοιλίῃ. τούτων ὅσα πλησμονὴν ποιέει, μάλιστα φλεγματώδεά ἐστιν. ἃ δὲ πλεῖστα προσφερόμενα,
οὐ ποιέει πλησμονήν, διαχωρητικά. ἰητρικὴ δή μοι δοκέει ἤδη ἀνευρῆσθαι ὅλη, ἥ τις οὕτως ἔχει. ἥ τις
διδάσκει ἕκαστα καὶ τὰ ἔθεα, καὶ τοὺς καιρούς. ὃς γὰρ οὕτως ἰητρικὴν ἐπίσταται, ἐλάχιστα τὴν τύχην
ἐπιμένει. ἀλλὰ καὶ ἄνευ τύχης. καὶ ξὺν τύχῃ εὖ ποιηθείη ἄν. βέβηκε γὰρ ἰητρικὴ πᾶσα, καὶ φαίνεται
τῶν σοφισμάτων, τὰ κάλλιστα ἐν αὐτῇ συγκείμενα, ἐλάχιστα τύχης δεῖσθαι. ἡ γὰρ τύχη αὐτοκρα-
τὴς καὶ οὐκ ἄρχεται. οὐδ᾽ ἐπ᾽ εὐχῇ ἐστιν αὐτὴν ἐλθεῖν. ἡ δ᾽ ἐπιστήμη ἄρχεταί τε καὶ εὐτυχής ἐστιν, ὁπό-
ταν βούληται ὁ ἐπιστάμενος χρῆσθαι. ἔπειτα τί καὶ δεῖται ἰητρικὴ τύχης; εἰ μὲν ἔστι τῶν νοσημάτων
φάρμακα σαφῆ, οἶμαι, οὐκ ἐπιμένει τὴν τύχην, τὰ φάρμακα ὑγιᾶ ποιῆσαι τὰ νοσήματα. εἴπερ
ἐστὶ τὰ φάρμακα. εἰ δὲ σὺν τῇ τύχῃ διδόναι ὠφελέει οὐδὲν μᾶλλον τὰ φάρμακα, εἰ καὶ τὰ μὴ φάρ-
μακα σύν γε τῇ τύχῃ ὑγιᾶ ποιέουσι προσφερόμενα τοῖσι νοσήμασιν. ὅς τις δὲ τὴν τύχην ἐξ ἰητρι-

κῆς, ἢ ἐξ ἄλλου τινὸς ἐξελάσει, φάμενος οὐ δύνασθαι καλῶς τι πρῆγμα ἐπισταμένους χρῆσθαι τύχῃ, τὸ ὑπεναντίον δοκέει μοι γινώσκειν. ἐμοὶ γὰρ δοκέουσι μοῦνοι καὶ ἐπιτυγχάνειν καὶ ἀτυχεῖν οἱ καλῶς τι καὶ κακῶς πρῆξαι ἐπιστάμενοι. ἐπιτυγχάνειν τε γάρ τουτέστι, τὸ καλῶς ποιέειν. τοῦτο δὲ οἱ ἐπιστάμενοι ποιέουσιν. ἀτυχεῖν δὲ, τοῦτ' ἐστὶν, ὃ ἢν τις μὴ ἐπίστηται, τοῦτο μὴ καλῶς ποιέῃ. ἀμαθὴς γὰρ ἐὼν, πῶς ἂν ἐπιτύχοιεν; εἰ γάρ τι καὶ ἐπιτύχοι οὐκ ἂν ἀξίως λόγου τὴν ἐπιτυχίην ποιήσαιτο. ὁ γὰρ μὴ καλῶς ποιέων οὐκ ἂν ἐπιτύχοι τἄλλα τὰ εἰκότα μὴ πράσσων. τὰ γυναικεῖα νοσεύματα καλεύμενα αἱ ὑστέραι πάντων τῶν νοσημάτων αἰτίαι εἰσίν. αὗται γὰρ ὅπῃ ἂν ἐκ τῆς φύσιος μετακινηθέωσι νούσους παρέχουσιν, ἤν τε προσέλθωσιν, ἤν τε παραχωρήσωσιν. καὶ ὅταν μὲν μὴ βάλλωσι τὸ στόμα αἱ μῆτραι, καὶ μὴ ψαύωσι τῶν κρημνῶν μετακεκινημέναι ἐῶσιν, ἔξω σμικρὰ ταύτῃ νοῦσός ἐστιν. ἐπεὶ δὲ προκινηθέωσιν ἐς τὸ ἔμπροσθεν καὶ ἐμβάλλωσι τὸ στόμα ἐς τὸν κρημνόν. πρῶτον μὲν ψαύσασα, πόνον παρέχει. εἶτα ἀποφραχθεῖσα ἡ μήτρη καὶ ἐπιπωμασθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐμβλήσιος, τῆς ἐς τὸν κρημνὸν, οὐ γίνεται ῥόος τὰ καταμήνια. τοῦτο δὲ οὐ συνιστάμενον οἶδός τε καὶ ὀδύνην παρέχει. καὶ ἢν μὲν κάτω κατελθοῦσα καὶ ἀποστραφεῖσα ἐμβάλλῃ ἐς τὸν βουβῶνα, ὀδύνην παρέξει. ἢν δὲ ἄνω ἐπαναχωρήσασα ἀποστραφῇ καὶ ἀποφραχθῇ, καὶ οὕτω διὰ τὴν ἀρμοστήτα νοῦσον παρέχει. ὁπόταν δὲ διὰ τοῦτο νοσέῃ, ἐς τὰ ἰσχία καὶ τὴν κεφαλὴν ὀδύνην ποιέει. ὁπόταν δὲ αἱ μῆτραι πληθεῖσαι συνοιδήσωσιν οὐ ῥεῖ οὐδὲν, καὶ πλέαι γίνονται. ἐπὴν δὲ πλέαι γίνωνται. ψαύουσι δὲ τῶν ἰσχίων, ὀδύνας παρέχουσι καὶ ἐς τὰ ἰσχία καὶ τὸν βουβῶνα. καὶ οἷον σφαῖραι ἐν τῇ γαστρὶ ὑποτρέχουσιν. καὶ τὴν κεφαλὴν πονέουσιν. τοτὲ μὲν, ἐς τὸ ἕτερον μέρος. τοτὲ δὲ, ὅλην οἷ γίνεται καὶ ἡ νοῦσος. ὧδε δὴ ταῦτα ἐξεπιστέον. ἢν μὲν προσέλθῃ μοῦνον καὶ ἢ διαχρίειν, χρῶ ᾧ τινι βούλει τῶν κακόδμων, ἢ κέδρῳ, ἢ μυστωτῷ, ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν βαρυτέρων καὶ κακὸν ὀζομένων, καὶ κάπνιζε, καὶ μὴ πυρία, μηδὲ σιτίῳ, μηδὲ ποτῷ οὐρητικῷ χρῶ τούτου τοῦ χρόνου, μηδὲ λοῦε θερμῷ. ἢν δὲ ἀνακεχωρήκει καὶ μὴ ἀπεστραμμένη ᾖ, τοῖσιν εὐόδμοισι προσθετοῖσι χρῶ, ὅσα ἀναθερμαίνουσιν ἅμα. ταῦτα δὲ τοιάδε εἰσίν. σμύρνῃ, ἢ μύρῳ, εἴθ' ἐν ἄλλῳ εὐόδμῳ καὶ θερμαίνοντι ἅμα. τοιούτοισι προσθετοῖσι χρῶ. καὶ πυρίαν οἴνῳ κάτωθεν, καὶ θερμῷ ὕδατι λούειν, καὶ διουρητικοῖσι χρῶ. τὸ δὲ δῆλόν ἐστιν, ἢν μὴ ἀποστραφῇ ἀνακεχωρηκυῖα ῥεῦμα γίνεται. ἢν δ' ἀπεστραμμένη ᾖ, οὐ γίνεται ῥόος τὰ καταμήνια καλεύμενα. τοῦτο τὸ νόσημα πυρίῃ πρῶτον τοιῇδε χρὴ ἰᾶσθαι, ἐς οἶνον ἐρινεὰ ἐμβάλλοντος θερμαίνοντα τοῦτον περιθέντα σικυωνίην, περὶ τὸ στόμα τοῦ τεύχεος ἐν ᾧ ἂν θερμαίνηται ὧδε ποιῆσαι. σικυωνίην μέσην διατεμὼν ἐκκενώσας, τὸ ἄκρον ἀποταμὼν σμικρὸν, ὡς ἐπὶ ἀσκίων τοῦτο περιπωμάσαι. ὅπως ἂν ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ στενοῦ ἰεῖσα πρὸς τὴν μήτρην ἀφίκηται, καὶ θερμῷ ὕδατι αἰονᾶν, καὶ φαρμάκοισι θερμαίνουσι χρῆσθαι προσθετοῖσι. θερμαίνοντα δ' ἐστὶ τὰ ἄγοντα τὴν πρόσθεν. τὰ δὲ τοιάδε. βδέλλιον, χολὴ βοός. σμύρνα. στυπτηρίη. χαλβάνη. καὶ ἄλλο, ὃ τοιοῦτόν ἐστι. τούτων ὡς πλείστοισι καὶ ὑπεξάγειν ἐλατηρίοισι φαρμάκοισι κάτω, ἐς ἄεμετον ποιέουσιν, ἀσθενέουσιν, ὅπως μὴ ἠνιθμὸς γένηται ἐκ τῆς ὑποθηνίσιος. τὰ δὲ προσθετὰ, ὧδε χρὴ ποιέειν ἢν βούλῃ ἰσχυρὰ ποιέειν. μέλι ἢ μάραθον ποιέων ἐμβαλλέων γεγραμμένων προσθετῶν τῶν ἄγειν ποιούντων. καὶ ἐπὴν ἐμβάλλῃς ποίησον, ὥσπερ τὰς βαλάνους τὰς πρὸς τὴν ἕδρην προστιθεμένας. μακρὰς δὲ ποίει καὶ λεπτὰς ταύτας. τὴν δὲ γυναῖκα ὑπτίην κατακλίνας ἄνω τοὺς πόδας ποιήσας τῆς κλίνης τοὺς πρὸς ποδῶν. ἔπειτα πρόσθες καὶ θερμαίνει ἐν ἀκηδίῃ ἄλλῳ τινὶ, ἕως ἂν καταταχῇ. ἢν δὲ ἀσθενέστερον βούλῃ τὸ προσθετὸν προστιθέναι, ἐς ὀθόνιον οὐ δέον. καὶ ἢν ὑγρότητος ἔμπλεαι οὖσαι αἱ μῆτραι τὸ στόμα συνοιδήσωσιν, καὶ ἀῤῥοίην παράσχωσι. ῥόον χρὴ ποιέοντα ἰᾶσθαι προσθετοῖσι φαρμάκοισιν, καὶ πυριῶντα ὡς γέγραπται οὕτω ποιέοντα. ὥσπερ καὶ τὴν πρόσθεν ἀῤῥοίην. καὶ εἰ ἐς τὸ πρόσθεν προσχωρέουσα ἀποστραφῇ. ῥόον χρὴ ποιέειν ὥσπερ ἐπὶ τῆς πρότερον ἀῤῥοίης. ὅταν δὲ ῥόος ᾖ λίην, οὔτω θερμαίνειν χρὴ θερμῷ ὕδατι, οὔτ' ἄλλῳ οὐδενί. οὔτε οὐρητικοῖσι χρῆσθαι. οὔτε σιτίοισι διαχωρητικοῖσι. τῆς γε κλίνης τὰ πρὸς ποδῶν ὑψηλότερα εἶναι, ὡς μὴ ἡ κατάκλισις εὔροος ᾖ. καὶ προσθετοῖσιν ἅμα τοῖς στύφουσι χρῶ. οἱ δὲ ῥόοι. ὁπόταν μὲν εὐθέως ἴκηται ἡ κάθαρσις, εὐθέως ὕφαιμοι γίνονται. ὁπόταν δ' ἧσσον ἴῃ, πυώδεες. καὶ τῇσι νεωτέρῃσιν ὕφαιμα μᾶλλον. αἱ δὲ πρεσβύτεραι, μυξώδεα μᾶλλον ἔχουσι τὰ καταμήνια καλεύμενα.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἈΈΡΩΝ ὙΔΆΤΩΝ ΤΌΠΩΝ.

Ἰητρικὴν, ὅστις βούλεται ὀρθῶς ζητεῖν, τάδε χρὴ ποιέειν. πρῶτον μὲν ἐνθυμέεσθαι τὰς ὥρας τοῦ ἔτεος, ὅ, τι δύναται ἀπεργάζεσθαι ἑκάστη. οὐ γὰρ ἐοίκασιν οὐδὲν, ἀλλὰ πολὺ διαφέρουσιν αὐταί τε ἑωυτέων, καὶ ἐν τῇσι μεταβολῇσιν. ἔπειτα δὲ, τὰ πνεύματα, τὰ θερμά τε καὶ τὰ ψυχρά. μάλιστα μὲν, τὰ κοινὰ πᾶσιν ἀνθρώποισιν. ἔπειτα δὲ, καὶ ἐν ἑκάστῃ χώρῃ ἐπιχώρια ἐόντα. δεῖ δὲ καὶ τῶν ὑδάτων ἐνθυμέεσθαι τὰς δυνάμιας. ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ στόματι διαφέρουσιν, καὶ ἐν τῷ σταθμῷ, οὕτω καὶ ἡ δύναμις διαφέρει πολὺ ἑκάστου. ὥστε ἐς πόλιν ἐπειδὰν ἀφίκηταί τις, ἧς ἄπειρός ἐστι, διαφροντίσαι χρὴ τὴν θέσιν αὐτέης, ὅκως κέεται, καὶ πρὸς τὰ πνεύματα, καὶ πρὸς τὰς ἀνατολὰς

τοῦ ἡλίου· οὐ γάρ τωὐτὸ δύναται, ἥ τις πρὸς βορέην κέεται, καὶ ἥ τις πρὸς νότον. οὐδ' ἥ τις πρὸς ἥλιον ἀνί-
σχοντα. οὐδ' ἥ τις πρὸς δύνοντα. ταῦτα δὲ ἐνθυμέεσθαι ὡς κάλλιστα. καὶ τῶν ὑδάτων πέρι, ὡς ἔ-
χουσι. καὶ πότερον ἑλώδεσι χρέονται καὶ μαλακοῖσιν, ἢ σκληροῖσί τε καὶ ἐκ μετεώρων, καὶ ἐκ
πετρωδέων. εἴτε ἁλυκοῖσι, καὶ ἀτεράμνοισιν. καὶ τὴν γῆν πότερον ψιλή τε καὶ ἄνυδρος, ἢ δασεῖα καὶ
ἔφυδρος, καὶ εἴτε ἐν κοίλῳ ἐστὶ καὶ πνιγηρή, εἴτε μετέωρος καὶ ψυχρή. καὶ τὴν δίαιταν τῶν ἀνθρώ-
πων ὁκοίῃ ἥδονται. πότερον φιλοπόται καὶ ἀριστηταὶ καὶ ἀταλαίπωροι, ἢ φιλογυμνασταί τε καὶ
φιλόπονοι, καὶ ἐδωδοὶ καὶ ἄποτοι. καὶ ἀπὸ τουτέων χρὴ ἐνθυμέεσθαι ἕκαστα. εἰ γὰρ ταῦτα εἰδείη τις
καλῶς. μάλιστα μὲν, πάντα. εἰ δὲ μὴ, τά γε πλεῖστα, οὐκ ἂν αὐτὸν λανθάνοι ἐς πόλιν ἀφικνεόμενον,
ἧς ἂν ἄπειρος ᾖ, οὔτε νοσήματα ἐπιχώρια, οὔτε τῶν κοινῶν ἡ φύσις ὁκοίη τίς ἐστιν. ὥστε μὴ ἀπορέεσθαι
ἐν τῇ θεραπείῃ τῶν νούσων. μὴ δὲ διαμαρτάνειν, ἃ εἰκός ἐστι γίγνεσθαι, ἢν μή τις ταῦτα πρότερον
εἰδὼς προφροντίσῃ. περὶ ἑκάστου δὲ χρόνου προσιόντος καὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ λέγοι ἄν, ὁκόσα τε νοσήμα-
τα μέλλει πάγκοινα τὴν πόλιν κατασχήσειν. ἢ θέρεος, ἢ χειμῶνος. ὁκόσα τε ἴδια ἑκάστῳ κίνδυνος
γίγνεσθαι, ἐκ μεταβολῆς τῆς διαίτης. εἰδὼς γὰρ τῶν ὡρέων τὰς μεταβολὰς, καὶ τῶν ἄστρων ἐπι-
τολάς τε καὶ δύσιας, καθότι ἕκαστον τουτέων γίγνεται, προειδείη ἂν τὸ ἔτος, ὁκοῖόν τι μέλλει γί-
γνεσθαι. οὕτως ἄν τις ἐρευνώμενος καὶ προγινώσκων τοὺς καιροὺς, μάλιστ' ἂν εἰδείη περὶ ἑκάστου, καὶ τὰ
πλεῖστα τυγχάνει τῆς ὑγιείης, καὶ κατ' ὀρθὸν φέροιτο οὐκ ἐλάχιστα ἐν τῇ τέχνῃ. εἰ δὲ δοκέοι τις ταῦ-
τα μετεωρολόγα εἶναι, εἰ μεταστα[ί]η τῆς γνώμης, μάθοι ἂν ὅτι οὐκ ἐλάχιστον μέρος συμβάλλεται ἀ-
στρονομίη ἐς ἰητρικὴν, ἀλλὰ πάνυ πλεῖστον. ἅμα γὰρ τῇσιν ὥρῃσιν, καὶ αἱ κοιλίαι μεταβάλλουσι
τοῖσιν ἀνθρώποισιν. ὅκως δὲ χρὴ ἕκαστα τῶν προειρημένων σκοπεῖν καὶ βασανίζειν, ἐγὼ φράσω σα-
φέως. ἥ τις μὲν πόλις πρὸς τὰ πνεύματα κέεται τὰ θερμά. ταῦτα δ' ἐστὶ μεταξὺ τῆς τε χειμερι-
νῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ τῶν δυσμέων τῶν χειμερινῶν. καὶ αὐτῇ ταῦτα τὰ πνεύματά ἐστι ξύνο-
μα. τῶν δὲ ἀπὸ τῶν ἄρκτων πνευμάτων, σκέπη. ἐν ταύτῃ τῇ πόλει ἐστὶ, τά τε ὕδατα πολλὰ καὶ ὕφα-
λα, καὶ ἀνάγκη εἶναι μὴ μετέωρα. τοῦ μὲν θέρεος, θερμά. τοῦ δὲ χειμῶνος, ψυχρά. καὶ λειεντερίαι
καὶ ὕδρωπες τελευτῶσι τοῖσι νοσεύμασιν ἐπιγίγνονται. οὐ γὰρ ἀποξηραίνονται αἱ κοιλίαι ῥηϊδί-
ως. ἢν δὲ τὸ θέρος ἐπόμβριον γένηται, καὶ νότιον, καὶ τὸ μετόπωρον, χειμῶνα ἀνάγκη νοσερὸν εἶναι.
καὶ τοῖς φλεγματίῃσιν, καὶ τοῖς γεραιτέροισι τεσσαράκοντα ἐτέων, καύσους γίγνεσθαι εἰκός.
τοῖσι δὲ χολώδεσιν, πλευρίτιδας, καὶ περιπλευμονίας. ἢν δὲ τὸ θέρος αὐχμηρὸν γένηται, καὶ
νότιον. τὸ δὲ μετόπωρον, ἔπομβρον καὶ βόρειον, κεφαλαλγίας ἐς τὸν χειμῶνα, καὶ σφακέλους τοῦ
ἐγκεφάλου εἰκὸς γίγνεσθαι. καὶ προσέτι βράγχους, καὶ κορύζας, καὶ βῆχας. ἐνίοισι δὲ καὶ φθί-
σιας. ἢν δὲ βόρειόν τε ᾖ καὶ ἄνυδρον, καὶ μήτε ἐπὶ τῷ ἀρκτούρῳ. τοῖσι μὲν φλεγματίῃσι φύσει, ξυμ-
φέρει, μάλιστα καὶ τοῖς ὑγροῖς τὰς φύσιας καὶ τῇσι γυναιξίν. τοῖσι δὲ χολώδεσι, τοῦτο πολεμιώ-
τατον γίνεται. λίην γὰρ ἀναξηραίνονται, καὶ ὀφθαλμίαι αὐτέοισιν ἐπιγίγνονται ξηραί. καὶ πυ-
ρετοὶ ὀξέες καὶ πολυχρόνιοι ἐνίοισιν, καὶ μελαγχολίαι. τῆς γὰρ χολῆς τὸ μὲν ὑγρότατον καὶ ὑδα-
ρέστατον, ἀναλοῦται. τὸ δὲ παχύτατον καὶ δριμύτατον, λείπεται. καὶ τοῦ αἵματος κατὰ τὸν αὐτὸν
λόγον. ἀφ' ὧν ταῦτα νοσεύματα αὐτέοις γίγνεται. τοῖσι δὲ φλεγματίῃσι, πάντα ταῦτα ἀρωγά
ἐστιν. ἀποξηραίνονται γὰρ καὶ ἐς τὸν χειμῶνα ἀφικνέονται, οὐκ ὑπ' ἄλλων τε ἐς ἄλλα ἀναξηραινόμενοι.
ἢν δὲ ὁ χειμὼν, βόρειος γένηται καὶ ξηρός. τὸ δὲ ἦρ, νότιον καὶ ἔπομβρον. κατὰ τὸ θέρος ὀφθαλμίαι
γίνονται ἰσχυραί. τοῖσι δὲ παισὶ καὶ γυναιξὶν, πυρετοί. κατὰ ταῦτά τις ἐνθυμεύμενος καὶ σκοπού-
μενος, προειδείη ἂν τὰ πλεῖστα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι ἀπὸ τῶν μεταβολέων. φυλάσσεσθαι δὲ χρὴ
μάλιστα τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων τὰς μεγίστας, καὶ μήτε φάρμακον διδόναι ἑκόντα, μήτε καίειν
ὅ, τι ἐς κοιλίην, μήτε τάμνειν πρὶν παρέλθωσιν αἱ ἡμέραι δέκα ἢ καὶ πλείονες. μέγισται δέ εἰσιν αἱ
δέκα, καὶ ἐπικινδυνώταται ἡλίου τροπαὶ ἀμφότεραι, καὶ μᾶλλον θεριναὶ, καὶ ἰσημερίναι νομι-
ζόμεναι εἶναι ἀμφότεραι. μᾶλλον δὲ αἱ μεθοπωριναί. δεῖ δὲ καὶ τῶν ἄστρων τὰς ἐπιτολὰς φυλάσσε-
σθαι, καὶ μάλιστα τοῦ κυνός. ἔπειτα ἀρκτούρου, καὶ ἐπὶ πληϊάδων δύσει. τά τε γὰρ νοσεύματα
μάλιστα ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσιν κρίνεται. καὶ τὰ μὲν, ἀποφθίνει. τὰ δὲ, λήγει. τὰ δὲ ἄλλα πάν-
τα, μεθίσταται εἰς ἕτερον εἶδος, καὶ ἑτέρην κατάστασιν. περὶ μὲν τουτέων, οὕτως ἔχει. βούλομαι
δὲ περὶ τῆς Ἀσίης καὶ τῆς Εὐρώπης δεῖξαι, ὁκόσον διαφέρουσιν ἀλλήλων ἐς τὰ πάντα. καὶ περὶ
τῶν ἐθνῶν τῆς μορφῆς, τί διαλλάσσει, καὶ μηδὲν ἔοικεν ἀλλήλοισι. περὶ μὲν οὖν ἁπάντων πολὺς
ἂν εἴη λόγος. περὶ δὲ τῶν μεγίστων, καὶ πλεῖστον διαφερόντων, ἐρέω ὥς μοι δοκέει ἔχειν. τὴν Ἀσίην
πλεῖστον διαφέρειν φημὶ τῆς Εὐρώπης, ἐς τὰς φύσιας τῶν ξυμπάντων τῶν τε ἐκ τῆς γῆς φυομέ-
νων, καὶ τῶν ἀνθρώπων. πολὺ γὰρ καλλίονα καὶ μείζονα πάντα γίγνεται ἐν τῇ Ἀσίῃ. ἥ τε χώρη,
τῆς χώρης ἡμερωτέρη. καὶ τὰ ἔθνεα τῶν ἀνθρώπων ἠπιώτερα. καὶ εὐοργότερα. τὸ δὲ αἴτιον του-
τέων, ἡ κρᾶσις τῶν ὡρέων. ὅτι τοῦ ἡλίου ἐν μέσῳ τῶν ἀνατολῶν κέεται πρὸς τὴν ἠῶ, τοῦ τε ψυχροῦ
πορρωτέρω. τὴν δὲ αὔξησιν καὶ ἡμερότητα παρέχει πλεῖστον ἁπάντων, ὁκόταν μηδὲν ᾖ ἐπικρατοῦν
βιαίως.

βιαίως. ἀλλὰ πάντη ἰσομοιρίη δυναστεύη. ἔχει δὲ κατὰ τὴν Ἀσίην, οὐ πανταχῆ ὁμοίως. ἀλλ' ὅση μὲν τῆς χώρης ἐν μέσῳ κέεται τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ, αὕτη μὲν εὐκαρποτάτη ἐστὶν, καὶ εὐδενδροτάτη, καὶ εὐδιεστάτη, καὶ ὕδασι μάλιστα κέχρηται, τοῖσί τε οὐρανίοισιν, καὶ τοῖσιν ἐκ τῆς γῆς. οὔτε γὰρ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ, ἐκκέκαυται λίην. οὔτε ὑπὸ αὐχμῶν καὶ ἀνυδρίης, ἀναξηραίνεται. οὔτε ὑπὸ ψύχεος βεβιασμένη. νοτία τε καὶ διάβροχός ἐστιν, ὑπό τε ὄμβρων πολλῶν καὶ χιόνος. τά τε ὡραῖα αὐτόθι πολλὰ ἐοικὸς γίνεται, ὁκόσα τε ἀπὸ σπερμάτων, καὶ ὁκόσα αὐτὴ ἡ γῆ ἀναδιδοῖ φυτά. ὧν τοῖσι καρποῖσι χρέονται ἄνθρωποι, ἡμεροῦντες ἐξ ἀγρίων, καὶ εἰς ἐπιτήδειον μεταφυτέοντες. τά τε ἐντρεφόμενα κτήνεα, εὐθηνέειν εἰκὸς καὶ μάλιστα, τίκτειν τε πυκνότατα, καὶ ἐκτρέφειν κάλλιστα. τούς τε ἀνθρώπους εὐτραφέας εἶναι. καὶ τὰ εἴδεα καλλίστους. καὶ μεγέθει μεγίστους. καὶ ἥκιστα διαφόρους ἐς τά τε εἴδεα αὐτῶν καὶ τὰ μεγέθεα. εἰκός τε τὴν χώρην ταύτην τοῦ ἦρος ἐγγύτατα εἶναι κατὰ τὴν φύσιν, καὶ τὴν μετριότητα τῶν ὡρέων. τὸ δὲ ἀνδρεῖον καὶ τὸ ἀταλαίπωρον. καὶ τὸ ἔμπονον. καὶ τὸ θυμοειδὲς, οὐκ ἂν δύναιτο ἐν τοιαύτῃ φύσει ἐγγίνεσθαι μήτε ὁμοφύλου, μήτε ἀλλοφύλου, ἀλλὰ τὴν ἡδονὴν κρατέειν, διότι πολύμορφα γίνεται τὰ ἐν τοῖς θηρίοις. περὶ μὲν οὖν Αἰγυπτίων, καὶ Λιβύων, οὕτως ἔχειν μοι δοκεῖ. περὶ δὲ τῶν ἐν δεξιᾷ τοῦ ἡλίου τῶν ἀνατολῶν τῶν χειμερινῶν μέχρι Μαιώτιδος λίμνης, οὗτος γὰρ ὅρος τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίης, ὧδε ἔχει περὶ αὐτέων. τὰ δὲ ἔθνεα ταῦτα, ταύτῃ διάφορα αὐτὰ ἑωυτέων μᾶλλόν ἐστι τῶν προδιηγημένων, διὰ τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων καὶ τῆς χώρης τὴν φύσιν. ἔχει δὲ καὶ κατὰ τὴν γῆν ὁμοίως, ὥσπερ καὶ κατὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. ὅκου γὰρ αἱ ὧραι μεγίστας μεταβολὰς ποιέονται καὶ πυκνοτάτας, ἐκεῖ καὶ ἡ χώρη ἀγριωτάτη καὶ ἀνωμαλωτάτη ἐστίν. καὶ εὑρήσεις ὄρεά τε πλεῖστα καὶ δασέα καὶ πεδία καὶ λειμῶνας ἐόντας. ὅκου δὲ αἱ ὧραι μὴ μεγάλα ἀλλάσσουσιν, ἐκείνοις ἡ χώρη ὁμαλωτάτη ἐστίν. οὕτω δὲ ἔχει καὶ περὶ τῶν ἀνθρώπων. εἴ τις βούλεται ἐνθυμέεσθαι. εἰσὶ γὰρ φύσιες. αἱ μὲν, ὄρεσιν ἐοικυῖαι, δενδρώδεσί τε καὶ ἀφύδροισι. αἱ δὲ, λεπτοῖσί τε καὶ ἐνύδροις. αἱ δὲ, λειμακωδεστέροις τε καὶ ἑλώδεσι. αἱ δὲ, πεδίῳ τε καὶ ψιλῇ καὶ ξηρῇ. αἱ γὰρ ὧραι αἱ μεταλλάσσουσαι τῆς μορφῆς τὴν φύσιν, εἰσὶ διάφοροι. ἢν δὲ διάφοροι ἔωσι μετὰ σφῶν αὐτέων, διαφοραὶ καὶ πλείονες γίνονται τοῖς εἴδεσιν. καὶ ὁκόσα μὲν ὀλίγον διαφέρει τῶν ἐθνέων, παραλείψω. ὁκόσα δὲ μεγάλα ἢ φύσει ἢ νόμῳ, ἐρέω περὶ αὐτῶν ὡς ἔχει. καὶ πρῶτον περὶ τῶν μακροκεφάλων. τουτέων γὰρ οὐκ ἔστιν ἄλλο ἔθνος ὁμοίως τὰς κεφαλὰς ἔχον οὐδέν. τὴν μὲν γὰρ ἀρχὴν, ὁ νόμος αἰτιώτατος ἐγένετο τοῦ μήκους τῆς κεφαλῆς. νῦν δὲ, καὶ ἡ φύσις ξυμβάλλεται τῷ νόμῳ. τοὺς γὰρ μακροτάτην ἔχοντας τὴν κεφαλὴν γενναιοτάτους ἡγέονται. ἔχει δὲ περὶ νόμου ὧδε. τὸ παιδίον ὁκόταν γένηται, τάχιστα τὴν κεφαλὴν αὐτέου ἔτι ἁπαλὴν ἐοῦσαν μαλακοῦ ἐόντος, ἀναπλάσσουσι τῇσι χερσὶν, καὶ ἀναγκάζουσιν ἐς τὸ μῆκος αὔξεσθαι, δεσμά τε προσφέροντες, καὶ τεχνήματα ἐπιτήδεια ὑφ' ὧν τὸ μὲν σφαιροειδὲς τῆς κεφαλῆς κακοῦται. τὸ δὲ μῆκος αὔξεται. οὕτως τὴν ἀρχὴν ὁ νόμος κατειργάσατο. ὥστε τοιαύτην τὴν φύσιν γενέσθαι. τοῦ δὲ χρόνου προϊόντος, ἐν φύσει ἐγένετο, ὥστε τὸν νόμον μηκέτι ἀναγκάζειν. ὁ γὰρ γόνος πανταχόθεν ἔρχεται, ἀπό τε τῶν ὑγιηρῶν ὑγιηρὸς τοῦ σώματος. ἀπό τε τῶν νοσερῶν, νοσερός. εἰ οὖν γίγνονται ἔκ τε τῶν φαλακρῶν, φαλακροί. καὶ ἐκ γλαυκῶν, γλαυκοί. καὶ ἐκ διεστραμμένων, στρεβλοί, ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος. καὶ περὶ τῆς ἄλλης μορφῆς ὁ αὐτὸς λόγος. τί κωλύει καὶ ἐκ μακροκεφάλου, μακροκέφαλον γίγνεσθαι; νῦν δ' ὁμοίως οὐκέτι γίγνονται ἢ πρότερον. ὁ γὰρ νόμος οὐκέτι ἰσχύει, διὰ τὴν ἀμέλειαν τῶν ἀνθρώπων. περὶ μὲν οὖν τουτέων, οὕτως μοι δοκεῖ. περὶ δὲ τῶν ἐν Φάσει, ἡ χώρη ἐκείνη ἑλώδης ἐστὶ, καὶ θερμὴ, καὶ ὑδατεινὴ, καὶ δασεῖα. ὄμβροι τε αὐτόθι γίγνονται πᾶσαν ὥρην πολλοί τε καὶ ἰσχυροί. ἥ τε δίαιτα τοῖς ἀνθρώποις ἐν τοῖς ἕλεσιν ἐστίν. τά τε οἰκήματα, ξύλινα καὶ καλάμινα ἐν τοῖς ὕδασι μεμηχανημένα. ὀλίγῃ τε χρέονται βαδίσει, κατὰ τὴν πόλιν, καὶ τὸ ἐμπόριον, ἀλλὰ μονοξύλοις διαπλέουσιν ἄνω καὶ κάτω. διώρυγες γὰρ πολλαί εἰσιν. τὰ δὲ ὕδατα, θερμὰ καὶ στάσιμα πίνουσιν, ὑπό τε τοῦ ἡλίου σηπόμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ὄμβρων ἐπαυξόμενα. αὐτός τε ὁ Φᾶσις, στασιμώτατος πάντων τῶν ποταμῶν, καὶ ῥέων ἠπιώτατα. οἵ τε καρποὶ γινόμενοι αὐτέοι πάντες ἀναλθέες εἰσὶν κατατεθηλυσμένοι καὶ ἀτελέες ὑπὸ πολυπληθείης τοῦ ὕδατος. διὸ καὶ οὐ πεπαίνονται. ἠήρ τε πουλὺς κατέχει τὴν χώρην ἀπὸ τῶν ὑδάτων. διὰ ταύτας δὴ τὰς προφάσιας, τὰ εἴδεα ἀπηλλαγμένα τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ἔχουσιν οἱ Φασιηνοί. τά τε γὰρ μεγέθη μεγάλοι. τὰ πάχεα δ' ὑπερπάχητες. ἄρθρον τε κατάδηλον οὐδὲν, οὐδὲ φλέψ. τήν τε χροιὴν ὠχρὴν ἔχουσιν, ὥσπερ ὑπὸ ἰκτέρου ἐχόμενοι. φθέγγονταί τε βαρύτατον ἀνθρώπων, τῷ ἠέρι χρεώμενοι οὐ λαμπρῷ, ἀλλὰ χνοώδει τε καὶ διερῷ. πρὸς ταλαιπωρέειν τε τὸ σῶμα ἀργότεροι πεφύκασιν. αἵ τε ὧραι οὐ πολὺ μεταλλάσσουσιν, οὔτε πρὸς τὸ πνῖγος. οὔτε πρὸς τὸ ψύχος. τά τε πνεύματα πολλὰ νότια, πλὴν αὔρης μιῆς ἐπιχωρίης. αὕτη δὲ πνέει ἐνίοτε, βίαιος καὶ χαλεπὴ καὶ

θερμή. καὶ κέγχρονα ὀνομάζουσι τοῦτο τὸ πνεῦμα. ὁ δὲ βορέης οὐ σφόδρα ἀφικνέεται. ὁκόταν δὲ
πνέῃ ἀσθενὴς καὶ βληχρός. περὶ μὲν τῆς φύσιος, καὶ τῆς διαφορῆς, καὶ τῆς μορφῆς τῶν ἐν
τῇ Ἀσίῃ καὶ τῇ Εὐρώπῃ, οὕτως ἔχει. περὶ δὲ τῆς ἀθυμίης τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς ἀνανδρεί-
ης, ὅτι ἀπολεμώτατοί εἰσι τῶν Εὐρωπαίων οἱ Ἀσιηνοὶ, καὶ ἡμερώτεροι τὰ ἤθεα, αἱ ὧραι
αἴτιαι μάλιστα, οὐ μεγάλας τὰς μεταβολὰς ποιεύμεναι, οὔτε ἐπὶ τὸ θερμὸν, οὔτε ἐπὶ τὸ ψυ-
χρὸν, ἀλλὰ παραπλήσιαι. οὐ γὰρ γίνονται ἐκπλήξιες τῆς γνώμης, οὔτε μετάστασις ἰσχυρὴ τοῦ
σώματος. ἀφ' ὅτων εἰκὸς τὴν ὀργὴν ἀγριοῦσθαί τε, καὶ τοῦ γνώμονος καὶ θερμοῦ μετέχειν μᾶλ-
λον, ἢ ἐν τῷ αὐτέῳ ἀεὶ ὄντα. αἱ γὰρ μεταβολαί εἰσι τῶν πάντων, ἀεί τε ἐγείρουσι τὴν γνώ-
μην τοῦ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἐῶσαι ἀτρεμίζειν. διὰ ταύτας ἐμοὶ δοκέει τὰς προφάσιας, ἄ-
ναλκες εἶναι τὸ γένος τὸ Ἀσιηνὸν. καὶ προσέτι διὰ τοὺς νόμους. τῆς γὰρ Ἀσίης τὰ πολλὰ βα-
σιλεύεται. ὅκου δὲ μὴ αὐτοὶ ἑωυτέων εἰσὶ καρτεροὶ ἄνθρωποι, μὴ δὲ αὐτόνομες, ἀλλὰ δεσπόζον-
ται, οὐ περὶ τουτέου αὐτέοισιν ὁ λόγος ἐστὶν, ὅπως τὰ πολέμια ἀσκήσωσιν, ἀλλ' ὅκως μὴ δό-
ξωσι μάχιμοι εἶναι. οἱ γὰρ κίνδυνοι οὐχ ὅμοιοι εἰσίν. τοὺς μὲν γὰρ στρατεύεσθαι εἰκὸς, καὶ τα-
λαιπωρέειν, καὶ ἀποθνήσκειν ἐξ ἀνάγκης ὑπὲρ τῶν δεσποτῶν. ἄπο τε παιδίων καὶ γυναι-
κὸς ἐόντας, καὶ τῶν λοιπῶν φίλων. καὶ ὁκόσα μὲν ἂν χρηστὰ καὶ ἀνδρεῖα ἐργάσωνται, οἱ
δεσπόται ἀπ' αὐτέων αὔξονταί τε καὶ ἐκφύονται. τοὺς δὲ κινδύνους καὶ θανάτους αὐτοὶ καρ-
ποῦνται. ἔτι δὲ πρὸς τούτοισι τῶν τοιούτων ἀνθρώπων, ἀνάγκη ἐρημοῦσθαι τὴν γῆν ὑπό
τε ἀπολεμίων καὶ ἀργίης. ὥς τε καὶ εἴτις φύσει πέφυκεν ἀνδρεῖος καὶ εὔψυχος, ἀποτρέ-
πεσθαι τὴν γνώμην ἀπὸ τῶν νόμων. μέγα δὲ τεκμήριον τούτων. ὁκόσοι γὰρ ἐν τῇ Ἀσίῃ Ἕλ-
ληνες ἢ βάρβαροι μὴ δεσπόζονται, ἀλλ' αὐτόνομοί εἰσι καὶ ἑωυτέοισι ταλαιπωρεῦσιν, οὗτοι
μαχιμώτατοι εἰσὶ πάντων. τοὺς γὰρ κινδύνους ἑωυτέων πέρι κινδυνεύουσι. καὶ τῆς ἀνδρείης
αὐτέοι τὰ ἆθλα φέρονται. καὶ τῆς δειλίης τὴν ζημίην ὡσαύτως. εὑρήσεις δὲ καὶ τοὺς Ἀσιη-
νοὺς διαφέροντας αὐτοὺς ἑωυτέων. τοὺς μὲν, βελτίονας. τοὺς δὲ, φαυλοτέρους ἐόντας. του-
τέων δὲ αἱ μεταβολαὶ αἴτιαι τῶν ὡρέων, ὥσπερ μοι εἴρηται ἐν τοῖς προτέροισι. καὶ περὶ
μὲν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, οὕτως ἔχει. ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ, ἔστιν ἔθνος σκυθικὸν, ὃ περὶ τὴν λίμνην
οἰκεῖ τὴν Μαιώτην, διαφέρον τῶν ἐθνέων τῶν ἄλλων, Σαυρομάται καλεῦνται. τουτέων αἱ γυ-
ναῖκες ἱππάζονταί τε καὶ τοξεύουσι, καὶ ἀκοντίζουσιν ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ μάχονται τοῖς
πολεμίοις, ἕως ἂν παρθένοι ἔωσιν. οὐκ ἀποπαρθενεύονται δὲ μέχρις ἂν τῶν πολεμίων τρεῖς
ἀποκτείνωσι. καὶ οὐ πρότερον συνοικέουσιν, ἤπερ τὰ ἱερὰ θύσωσι τῷ ἐν νόμῳ. ἣ δ' ἂν ἄν-
δρα ἑωυτῇ ἄρηται, παύεται ἱππαζομένη, ἕως ἂν μὴ ἀνάγκη καταλάβῃ παγκοίνου στρα-
τείης. τὸν δεξιὸν δὲ μαζὸν οὐκ ἔχουσι. παιδίοις γὰρ ἐοῦσιν ἔτι νηπίοις, αἱ μητέρες χάλκεον
τετεχνημένον ἢ ἐπ' αὐτῷ τουτέῳ διάπυρον ποιέουσαι, πρὸς τὸν μαζὸν τιθέασι τὸν δεξιὸν, καὶ
ἐπικαίεται, ὥς τε τὴν αὔξησιν φθείρεσθαι, ἐς δὲ τὸν δεξιὸν ὦμον καὶ βραχίονα πᾶσαν τὴν
ἰσχὺν καὶ τὸ πλῆθος ἐκδιδόναι. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν Σκυθέων τῆς μορφῆς, ὅτι αὐτοὶ αὐτοῖ-
σιν ἐοίκασι, καὶ οὐδαμῶς ἄλλοις ωὑτὸς λόγος καὶ περὶ τῶν Αἰγυπτίων, πλὴν ὅτι οἱ μὲν ὑ-
πὸ τοῦ θερμοῦ εἰσὶ βεβιασμένοι. οἱ δ' ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ. οἱ δὲ Σκυθέων ἐρημίη καλευμένη, πε-
διάς ἐστι. καὶ λειμακώδης. καὶ ὑψηλή. καὶ ἔνυδρος μετρίως. ποταμοὶ γὰρ εἰσὶ μεγάλοι, οἳ
ἐξοχετεύουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν πεδίων. ἐνταῦθα καὶ οἱ Σκύθαι διαιτεῦνται, Νομάδες δὲ καλεῦν-
ται, ὅτι οὐκ ἔστιν οἰκήματα, ἀλλ' ἐν ἁμάξαις οἰκεῦσιν. αἱ δὲ ἅμαξαι εἰσὶν, αἱ μὲν ἐλάχισται, τε-
τράκυκλοι. αἱ δὲ, ἑξάκυκλοι. αὗται δὲ πίλοις περιπεφραγμέναι. εἰσὶ δὲ καὶ τετεχνασμέναι,
ὥσπερ οἰκήματα τὰ μὲν, ἁπλᾶ. τὰ δὲ, τριπλᾶ. ταῦτα δὲ καὶ στεγνὰ πρὸς ὕδωρ, καὶ πρὸς
χιόνα, καὶ πρὸς τὰ πνεύματα. τὰς δὲ ἁμάξας ἕλκουσι ζεύγεα. τὰς μὲν, δύο. τὰς δὲ, τρία βοῶν
κέρως ἄτερ. οὐ γὰρ ἔχουσι κέρατα ὑπὸ ψύχεος. ἐν ταύταις μὲν οὖν ταῖς ἁμάξαις, γυναῖ-
κες διαιτέωνται. αὐτοὶ δ' ἐφ' ἵππων ὀχέωνται οἱ ἄνδρες. ἕπονται δὲ αὐτέοις καὶ τὰ πρό-
βατα ἐόντα καὶ αἱ βόες καὶ οἱ ἵπποι. μένουσι δ' ἐν τῷ αὐτέῳ τοσοῦτον χρόνον, ὅσον ἂν ἀπό-
χρῃ αὐτέοισι τοῖς κτήνεσιν ὁ χόρτος. ὁκόταν δὲ μηκέτι, εἰς ἑτέρην χώρην ἔρχονται. αὐτοὶ
δ' ἐσθίουσι κρέα ἑφθὰ. καὶ πίνουσι γάλα ἵππων. καὶ ἱππάκην τρώγουσι, τοῦτο δ' ἐστὶ τυρὸς ἵπ-
πων. τὰ μὲν εἰς τὴν δίαιταν αὐτέων οὕτως ἔχει καὶ τοὺς νόμους. περὶ δὲ τῶν ὡρέων καὶ τῆς μορ-
φῆς, ὅτι πολὺ ἀπήλλακται τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὸ Σκυθικὸν γένος, καὶ ἔοικεν αὐτὸ ἑωυτέῳ, ὡς
περ τὸ Αἰγύπτιον. καὶ ἥκιστα πολύγονόν ἐστιν. καὶ ἡ χώρη ἐλάχιστα θηρία τρέφει κατὰ μέγεθος καὶ πλῆ-
θος. κεῖται γὰρ ὑπ' αὐταῖς ταῖς ἄρκτοις, καὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς Ῥιπαίοισιν, ὅθεν ὁ βορέης πνέει. ὅ-
τε ἥλιος τελευτῶν ἐγγύτατα γίνεται, ὁκόταν ἐπὶ τὰς θερινὰς ἔλθῃ περιόδους. καὶ τότε ὀλίγον
χρόνον θερμαίνει. καὶ οὐ σφόδρα τὰ διαπνεύματα τὰ ἀπὸ τῶν θερμῶν πνέοντα ἀφικνέεται, ἢν
μὴ ὀλιγάκις

μὴ ὀλιγάκις καὶ ἀσθενέα, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἄρκτων ἀεὶ πνέουσι πνεύματα ψυχρὰ ἀπό τε χιόνος, καὶ κρυστάλλων, καὶ ὑδάτων πολλῶν. οὐδέποτε δὲ τὰ ὄρεα ἐκλείπει. ἀπὸ τουτέων δὲ δυσοίκητά ἐστιν. ἠήρ τε κατέχει πουλὺς τῆς ἡμέρης τὰ πεδία. καὶ ἐν νότοισι διαιτεῦνται. ὥστε τὸν μὲν χειμῶνα, ἀεὶ εἶναι. τὸ δὲ θέρος, ὀλίγας ἡμέρας, καὶ ταύτας μὴ λίην. μετέωρα γὰρ τὰ πεδία καὶ ψιλὰ καὶ οὐκ ἐστεφάνωνται ὄρεσιν. ἀλλ' ἢ ἀνάντη ἀπὸ τῶν ἄρκτων αὐτόθι. καὶ τὰ θηρία οὐ γίγνεται μεγάλα. ἀλλ' οἷά τέ ἐστιν ὑπὸ γῆν σκεπάζεσθαι. ὁ γὰρ χειμὼν κωλύει, καὶ τῆς γῆς ἡ ψιλότης. καί τοι οὐκ ἔστιν ἀλέα. οὐδὲ σκέπη. αἱ γὰρ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων οὐκ εἰσὶ μεγάλαι, οὐδὲ ἰσχυραὶ, ἀλλ' ὅμοιαι καὶ ὀλίγον μεταβάλλουσαι. διότι καὶ τὰ εἴδεα, ὅμοια αὐτὰ ἑωυτέοις εἰσίν. σίτω τε χρεόμενοι ἀεὶ ὁμοίως, ἐσθῆτι τε τῇ αὐτέῃ καὶ θέρεος καὶ χειμῶνος. τόν τε ἠέρα ὑδατεινὸν ἕλκοντες καὶ παχύν. τά τε ὕδατα πίνοντες ἀπὸ χιόνος καὶ παγετῶν. τοῦ τε ταλαιπώρου ἀπεόντος. οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ σῶμα ταλαιπωρέεσθαι, οὐδὲ τὴν ψυχὴν, ὅκου μεταβολαὶ μὴ γίγνονται ἰσχυραί. διὰ ταύτας τὰς ἀνάγκας, τὰ εἴδεα αὐτῶν παχέα ἐστὶ καὶ σαρκώδεα. καὶ ἄναρθρα καὶ ὑγρὰ καὶ ἄτονα. αἵ τε κοιλίαι ὑγρόταται πασέων κοιλιῶν αἱ κάτω. οὐ γὰρ οἷόν τε νηδὺν ἀναξηραίνεσθαι ἐν τοιαύτῃ χώρῃ καὶ φύσει καὶ ὥρης καταστάσει, ἀλλὰ διὰ πιμελήν τε καὶ ψιλὴν τὴν σάρκα, τά τε εἴδεα ἔοικεν ἀλλήλοισι, τά τε ἄρσενα τοῖς ἄρσεσι, καὶ τὰ θήλεα τοῖς θήλεσι. τῶν γὰρ ὡρέων παραπλησίων ἐουσέων, φθοραὶ οὐκ ἐγγίγνονται οὐδὲ κακώσιες ἐν τῇ τοῦ γόνου ξυμπήξει. ἢν μή τινος ἀνάγκης βιαίου τύχης ἢ νούσου. μέγα δὲ τεκμήριον ἐς τὴν ὑγρότητα παρέξομαι. Σκυθέων γὰρ τοὺς πολλοὺς, ἅπαντας ὅσοι Νομάδες, εὑρήσεις, κεκαυμένους τούς τε ὤμους καὶ τοὺς βραχίονας, καὶ τοὺς καρποὺς τῶν χειρέων, καὶ τὰ στήθεα, ἰσχία, καὶ τὴν ὀσφὺν, δι' ἄλλ' οὐδὲν, ἢ διὰ τὴν ὑγρότητα τῆς φύσιος καὶ τὴν μαλακίην. οὐ γὰρ δύνανται οὔτε τοῖς τόξοις ξυντείνειν, οὔτε τῷ ἀκοντίῳ ἐμπίπτειν τῷ ὤμῳ ὑπὸ ὑγρότητος καὶ ἀτονίης. ὁκόταν δὲ καυθῶσιν, ἀναξηραίνεται ἐκ τῶν ἄρθρων τὸ πολὺ τοῦ ὑγροῦ. καὶ ἐντονώτερα μᾶλλον γίνεται καὶ τροφιμώτερα καὶ ἠρθρωμένα τὰ σώματα μᾶλλον. ῥοικὰ δὲ γίνεται καὶ πλατέα. πρῶτον μὲν ὅτι οὐ σπαργανοῦνται, ὥσπερ ἐν Αἰγύπτῳ, οὐδὲ νομίζουσι διὰ τὴν ἱππασίην ὅκως ἂν εὔεδροι ἔωσιν. ἔπειτα δὲ διὰ τὴν ἕδρην. τά τε γὰρ ἄρσενα ἕως ἂν οὐχ οἷά τε ἐφ' ἵππου ὀχέεσθαι, τὸ πολὺ τοῦ χρόνου κάθηνται ἐν τῇ ἁμάξῃ καὶ βραχὺ τῇ βαδίσει χρέονται, διὰ τὰς μετανάστασιας καὶ περιελάσιας. τὰ δὲ θήλεα θαυμαστὸν οἷον ῥοικὰ εἶναι τὰ εἴδεα. πυρρὸν δὲ τὸ γένος ἐστὶ τὸ Σκυθικὸν διὰ τὸ ψύχος, οὐκ ἐπιγενομένου ὀξέως τοῦ ἡλίου. ὑπὸ δὲ τοῦ ψύχεος, ἡ λευκότης ἐπικαίεται, καὶ γίγνεται πυρρή. πολύγονον δὲ οὐχ οἷόν τε εἶναι φύσιν τοιαύτην. οὔτε γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἡ ἐπιθυμίη τῆς μίξιος γίνεται πολλὴ, διὰ τὴν ὑγρότητα τῆς φύσιος, καὶ τῆς κοιλίης τὴν μαλθακότητά τε καὶ τὴν ψυχρότητα, ἀπὸ τῶν, ἥκιστα εἰκὸς εἶναι, ἄνδρα οἷόν τε λαγνεύειν. καὶ ἔτι ὑπὸ τῶν ἵππων ἀεὶ κοπτόμενοι, ἀσθενέες γίγνονται ἐς τὴν μίξιν. τοῖσι μὲν ἀνδράσιν αὗται αἱ προφάσιες γίγνονται. τῇσι δὲ γυναιξὶν, ἥ τε πιότης τῆς σαρκὸς καὶ ὑγρότης. οὐ γὰρ δύνανται ἔτι ξυναρπάζειν αἱ μῆτραι τὸν γόνον. οὔτε γὰρ ἐπιμήνιος κάθαρσις αὐτέῃσι γίγνεται ὡς χρεών ἐστιν, ἀλλ' ὀλίγον καὶ διὰ χρόνου. τό τε στόμα τῶν μητρέων ὑπὸ πιμελῆς ξυγκλείεται, καὶ οὐχ ὑποδέχεται τὸν γόνον. αὗταί τε ἀταλαίπωροι καὶ πῖραι. καὶ αἱ κοιλίαι ψυχραὶ καὶ μαλακαί. καὶ ὑπὸ τουτέων τῶν ἀναγκαίων οὐ πολύγονόν ἐστι τὸ γένος τὸ Σκυθικόν. μέγα δὲ, τεκμήριον αἱ οἰκέτιδες ποιέουσιν. οὐ γὰρ φθάνουσι παρὰ ἄνδρα ἀφικνεύμεναι. καὶ ἐν γαστρὶ ἴσχουσαι διὰ τὴν ταλαιπωρίην καὶ ἰσχνότητα τῆς σαρκός. ἔτι τε πρὸς τουτέοισιν εὐνουχίαι γίνονται οἱ πλεῖστοι ἐν Σκύθῃσι. καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται. καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονταί τε ὁμοίως. καλεῦνταί τε οἱ τοιοῦτοι ἀνδριεῖς. οἱ μὲν ἐπιχώριοι τὴν αἰτίην προστιθέασι θεῷ, καὶ σέβονται τουτέους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ προσκυνέουσι. δεδιότες περί τε ὡυτέων ἕκαστοι. ἐμοὶ δὲ καὶ αὐτέῳ δοκεῖ, ταῦτα τὰ πάθεα θεῖα εἶναι καὶ τἄλλα πάντα. καὶ οὐδὲν ἕτερον ἑτέρου θειότερον, οὐδὲ ἀνθρωπινώτερον, ἀλλὰ πάντα θεῖα. ἕκαστον δὲ ἔχει φύσιν τῶν τοιουτέων, καὶ οὐδὲν ἄνευ φύσιος γίγνεται. καὶ τοῦτο τὸ πάθος ὥς μοι δοκέει γίγνεσθαι, φράσω. ὑπὸ τῆς ἱππασίης αὐτέης κέδματα λαμβάνει, ἅτε ἀεὶ κρεμαμένων ἀπὸ τῶν ἵππων τοῖς ποσίν. ἔπειτα ἀποχωλοῦνται καὶ ἕλκονται τὰ ἰσχία οἳ ἂν σφόδρα νοσήσωσιν. ἰῶνται δὲ σφᾶς αὐτοὺς τρόπῳ τοιῷδε. ὁκόταν ἄρχηται ἡ νοῦσος, ὄπισθεν τοῦ ὠτὸς ἑκατέρην φλέβα τάμνουσιν. ὅταν δὲ ἀποῤῥυῇ τὸ αἷμα, ὕπνος ὑπολαμβάνει ὑπὸ ἀσθενείας, καὶ καθεύδουσιν. ἔπειτα ἀνεγείρονται. οἱ μέν τινες, ὑγιέες ἐόντες. οἱ δ' οὔ. ἐμοὶ μὲν οὖν δοκέει ἐν ταύτῃ τῇ ἰήσει διαφθείρεσθαι. εἰσὶ γὰρ παρὰ τὰ ὦτα φλέβες, ἃς ἐάν τις ἐπιτάμῃ ἄγονοι γίνονται οἱ ἐπιτμηθέντες ταύτας. τοίνυν μοι δοκέουσι τὰς φλέβας ἐπιτάμνειν. οἱ δὲ μετὰ ταῦτα, ἐπειδὰν ἀφίκωνται παρὰ γυναῖκα, καὶ μὴ οἷοί τε ὦσι χρῆσθαι σφίσιν αὐτοῖς, τὸ πρῶτον οὐκ ἐνθυμεῦνται, ἀλλ' ἡσυχίην ἔχουσιν. ὁκόταν

δὲ δὶς καὶ τρὶς πλεονάκις αὐτέοισι πειρωμένοισιν, μηδὲν ἀλλοιότερον ἀποβαίνει, νομίσαντές τι ἡ-
μαρτηκέναι τῷ θεῷ ὃν ἐπαιτιῶνται, ἐνδύονται στολὴν γυναικείην καταγνόντες ἑωυτέων ἀ-
νανδρείην. γυναικίζουσί τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ἃ καὶ ἐκεῖναι. τοῦτο δὲ πά-
σχουσιν, Σκυθέων οἱ πλούσιοι οὐχ οἱ κάκιστοι, ἀλλ᾽ οἱ εὐγενέστατοι καὶ ἰσχὺν πλείστην κεκτημένοι
διὰ τὴν ἱππασίην. οἱ δὲ πένητες, ἧσσον. οὐ γὰρ ἱππάζονται. καίτοι ἐχρῆν, ἐπεὶ θειότερον τοῦ-
το τὸ νόσευμα τῶν λοιπῶν ἐστιν, οὐ τοῖς γενναιοτάτοις τῶν Σκυθέων καὶ τοῖς πλουσιωτάτοις προ-
σπίπτειν μούνοις, ἀλλὰ τοῖς ἅπασιν ὁμοίως. καὶ μᾶλλον τοῖσιν ὀλίγα κεκτημένοισιν, οὐ τιμω-
μένοισιν ἤδη, εἰ χαίρουσιν οἱ θεοὶ καὶ θαυμαζόμενοι ὑπ᾽ ἀνθρώπων. καὶ ἀντὶ τουτέων, χάριτας
ἀποδιδοῦσιν. εἰκὸς γὰρ τοὺς μὲν πλουσίους, θύειν πολλὰ τοῖς θεοῖς, καὶ ἀνατιθέναι ἀναθήματα
ὄντων χρημάτων, καὶ τιμᾶν. τοὺς δὲ πένητας, ἧσσον, διὰ τὸ μὴ ἔχειν. ἔπειτα καὶ ἐπιμεμφομέ-
νους, ὅτι οὐ διδόασι χρήματα αὐτέοισιν. ὥστε τῶν τοιουτέων ἁμαρτιῶν τὰς ζημίας, τοὺς ὀ-
λίγα κεκτημένους φέρειν μᾶλλον, ἢ τοὺς πλουσίους. ἀλλὰ γὰρ ὥσπερ καὶ πρότερον ἔλεξα.
θεῖα μὲν καὶ ταῦτα ἐστὶν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις. γίγνεται δὲ κατὰ φύσιν ἕκαστα. καὶ ἡ τοιαύτη
νοῦσος ἀπὸ τοιαύτης προφάσιος τοῖς Σκύθαις γίνεται, οἵην εἴρηκα. ἔχει δὲ καὶ κατὰ τοὺς λοι-
ποὺς ἀνθρώπους ὁμοίως. ὅκου γὰρ ἱππάζονται μάλιστα καὶ πυκνότατα, ἐκεῖ πλεῖστοι ὑπὸ
κεδμάτων καὶ ἰσχιάδων καὶ ποδαγριῶν ἁλίσκονται, καὶ λαγνεύειν κάκιστοί εἰσι. ταῦτα δὲ
τοῖσι δὲ Σκύθῃσι πρόσεστι, καὶ εὐνουχοειδέστατοί εἰσιν ἀνθρώπων διὰ τὰς προφάσιας, καὶ ὅ-
τι ἀναξυρίδας ἔχουσιν ἀεὶ, καί εἰσιν ἐπὶ τῶν ἵππων τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου. ὥστε μήτε χει-
ρὶ ἅπτεσθαι τοῦ αἰδοίου, ὑπό τε τοῦ ψύχεος, καὶ τοῦ κόπου ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἱμέρου καὶ τῆς
μίξιος, καὶ μηδὲν παρακινέειν πρότερον, ἢ ἀνδρωθῆναι. περὶ μὲν οὖν τῶν Σκυθέων οὕτως
ἔχει τοῦ γένεος. τὸ δὲ λοιπὸν γένος τὸ ἐν τῇ Εὐρώπῃ διάφορον αὐτὸ ἑωυτῷ ἐστι, καὶ κατὰ τὸ μέ-
γεθος, καὶ κατὰ τὰς μορφὰς διὰ τὰς μεταλλαγὰς τῶν ὡρέων, ὅτι μεγάλαι γίνονται καὶ πυ-
κναί. καὶ θάλπη τε ἰσχυρὰ, καὶ χειμῶνες καρτεροὶ. καὶ ὄμβροι πολλοὶ. καὶ αὖθις, αὐχμοὶ πο-
λυχρόνιοι, καὶ πνεύματα, ἐξ ὧν μεταβολαὶ πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ. ἀπὸ τουτέων εἰκὸς αἰ-
σθάνεσθαι καὶ τὴν γένεσιν ἐν τῇ συμπήξει τοῦ γόνου ἄλλην καὶ μὴ τῷ αὐτῷ αὐτέην γίγνε-
σθαι, ἔν τε τῷ θέρει, καὶ τῷ χειμῶνι. μηδὲν ἐν ἐπομβρίῃ καὶ αὐχμῷ, διότι τὰ εἴδεα διηλλά-
χθαι νομίζω τῶν Εὐρωπαίων μᾶλλον, ἢ τῶν Ἀσιηνῶν. καὶ τὰ μεγέθη διαφορώτατα αὐτὰ ἑ-
ωυτοῖσιν εἶναι κατὰ πόλιν ἑκάστην. αἱ γὰρ φθοραὶ πλείονες ἐπιγίνονται τοῦ γόνου ἐν τῇ ξυμπήξει
ἐν ταῖς μεταλλαγαῖς τῶν ὡρέων πυκναῖς ἐούσαις, ἢ ἐν τῇσι παραπλησίῃσι καὶ ὁμοίοισιν. πε-
ρί τε τῶν ἠθέων ὁ αὐτὸς λόγος. τό τε ἄγριον, καὶ τὸ ἀμείνοντον, καὶ τὸ θυμοειδὲς ἐν τῇ τοιαύτῃ
φύσει ἐπιγίνεται. αἱ γὰρ ἐκπλήξιες πυκναὶ γιγνόμεναι τῆς γνώμης τὴν ἀγριότητα ἐντιθέα-
σιν. τὸ δὲ ἥμερόν τε καὶ ἤπιον, ἀμαυροῦσιν. καὶ ὅτι εὐψυχοτέρους νομίζω τοὺς τὴν Εὐρώπην
οἰκοῦντας εἶναι, ἢ τοὺς τὴν Ἀσίην. ἐν μὲν γὰρ τῷ αἰεὶ παραπλησίως αἱ ῥαθυμίαι ἔνεισιν. ἐν δὲ
τῷ καταβαλλομένῳ, αἱ ταλαιπωρίαι τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ. καὶ ἀπὸ μὲν ἡσυχίης καὶ
ῥαθυμίης, ἡ δειλίη αὔξεται. ἀπὸ δὲ τῆς ταλαιπωρίης καὶ τῶν πόνων, αἱ ἀνδρεῖαι. διὰ τοῦτο
εἰσὶ μαχιμώτεροι οἱ τὴν Εὐρώπην οἰκοῦντες. καὶ διὰ τοὺς νόμους, ὅτι οὐ βασιλεύονται, ὥσπερ
οἱ Ἀσιηνοί. ὅκου γὰρ βασιλεύονται, ἐκεῖ ἀνάγκη δειλοτάτους εἶναι. εἴρηται δέ μοι καὶ πρότε-
ρον. αἱ γὰρ ψυχαὶ δεδούλωνται, καὶ οὐ βούλονται παρακινδυνεύειν ἑκόντες εἰκῆ ὑπὲρ ἀλλο-
τρίης δυνάμιος. οὗτοι δὲ αὐτόνομοι. ὑπὲρ αὐτῶν γὰρ τοὺς κινδύνους αἱρεῦνται, καὶ οὐκ ἄλ-
λων. προθυμεῦνται ἑκόντες, καὶ ἐς τὸ δεινὸν ἔρχονται. τὰ γὰρ ἀριστεῖα τῆς νίκης αὐτοὶ φέρον-
ται. οὕτως οἱ νόμοι οὐχ ἥκιστα τὴν εὐψυχίην ἐργάζονται. τὸ μὲν οὖν ὅλον καὶ τὸ ἅπαν, οὕτως
ἔχει. περί τε τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίης. ἔνεισι δὲ καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ φῦλα διάφορα ἕτερα ἑτέ-
ροις, καὶ τὰ μεγέθεα, καὶ τὰς μορφὰς, καὶ τὰς ἀνδρείας. τὰ δὲ διαλλάσσοντα ταῦτά ἐστιν, ἃ καὶ
ἐπὶ τῶν πρότερον εἴρηται. ἔτι δὲ σαφέστερον φράζω. ὁκόσοι μὲν χώρην ὀρεινήν τε οἰκοῦσι τρηχείην
καὶ ὑψηλὴν καὶ ἔνυδρον, καὶ αἱ μεταβολαὶ αὐτέοισι γίνονται τῶν ὡρέων μέγα διάφοροι, ἐνταῦθα
εἰκὸς εἴδεα μεγάλα εἶναι, καὶ πρὸς τὸ ταλαίπωρον, καὶ τὸ ἀνδρεῖον εὖ πεφυκότα. καὶ τό τε ἄγριον
καὶ τὸ θηριῶδες αἱ τοιαῦται φύσιες οὐχ ἥκιστα ἔχουσιν. ὁκόσοι δὲ κοῖλα χωρία, καὶ λειμακώδεα,
καὶ πνιγηρὰ, καὶ τῶν θερμῶν πνευμάτων πλέον μέρος μετέχουσι τῶν ψυχρῶν, ὕδασί τε χρῶν-
ται θερμοῖς, οὗτοι δὲ μεγάλοι μὲν οὐκ ἂν εἴησαν, οὐδὲ κανονίαι. ἐς εὖρος δὲ πεφυκότες καὶ σαρ-
κώδεες καὶ μελανότριχες. καὶ αὐτοὶ μέλανες μᾶλλον ἢ λευκότεροι. φλεγματίαι δὲ ἧσσον ἢ χολώ-
δεες. τό τε ἀνδρεῖον καὶ ταλαίπωρον ἐν τῇ ψυχῇ, φύσει μὲν οὐκ ἂν ὁμοίως ἐνείη. νόμος δὲ προσγενόμε-
νος, ἀπεργάσαιτ᾽ ἄν. καὶ εἰ μὲν ποταμοὶ ἐνείησαν ἐν τῇ χώρῃ, οἵτινες ἐκ τῆς χώρης ἐξοχετεύουσι τό τε στάσι-
μον καὶ τὸ ὄμβριον, οὗτοι ἂν ὑγιηροί τε εἴησαν καὶ λαμπροί. εἰ μέντοι ποταμοὶ μὲν μὴ εἴησαν. τὰ δὲ ὕδατα
κρηναῖά τε καὶ στάσιμα πίνοιεν καὶ ἑλώδεα, ἀνάγκη τὰ τοιαῦτα πρὸς γαστρὸς ἄττα εἶναι καὶ σπληνώδεα. ὁκό-

σοι δὲ ὑψηλήν τε οἰκέουσι χώρην, καὶ λείην, καὶ ἀνεμώδεα, καὶ ἔνυδρον, εἶεν ἂν εἴδεα μεγάλα, καὶ ἑωυτοῖς παραπλήσια, καὶ ἀνερθότερα. καὶ ἠπιώτεραι αἱ γνῶμαι. ὁκόσοι λεπτά τε καὶ ἄνυδρα καὶ ψιλὰ, ταῖς δὲ μεταβολαῖς τῶν ὡρέων οὐ κέκρηνται, ἐν ταύτῃ τῇ χώρῃ τὰ εἴδεα εἰκός τε σκληρά τε εἶναι καὶ ἔντονα. καὶ ξανθότερα, ἢ μελάντερα. καὶ τὰ ἤθη καὶ τὰς ὀργὰς αὐθάδεις τε καὶ ἰδιογνώμονας. ὅκου γὰρ μεταβολαί εἰσι πυκνόταται τῶν ὡρέων. καὶ πλεῖστον διάφοροι αὐταὶ ἑωυτέοισιν, ἐκεῖ καὶ τὰ εἴδεα καὶ τὰ ἤθεα καὶ τὰς φύσιας εὑρήσεις, πλεῖστον διαφερούσας. μέγισται μὲν οὖν εἰσιν αὗται τῆς φύσιος διαλλαγαί. ἔπειτα δὲ καὶ ἡ χώρη ἐν ᾗ ἄν τις τρέφεται καὶ τὰ ὕδατα. εὑρήσεις γὰρ ἐπὶ τὸ πλῆθος τῆς χώρης τῇ φύσει ἀκολουθοῦντα καὶ εἴδεα τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς τρόπους. ὅκου μὲν γὰρ ἡ γῆ πίειρα καὶ μαλθακὴ καὶ ἔνυδρος καὶ τὰ ὕδατα κάρτα μετέωρα, ὥς τε θερμὰ εἶναι τοῦ θέρεος, καὶ χειμῶνος ψυχρὰ, καὶ τῶν ὡρέων καλῶς κέεται, ἐνταῦθα καὶ οἱ ἄνθρωποι σαρκώδεες εἰσὶ καὶ ἄναρθροι καὶ ὑγροὶ καὶ ἀταλαίπωροι. καὶ τὴν ψυχὴν κακοὶ ὡς ἐπὶ τόπου. τό τε ῥᾴθυμον καὶ τὸ ὑπνηρόν ἐστιν ἐν αὐτέοισιν. ἔς τε τὰς τέχνας παχέες, οὐ λεπτοὶ, οὐδ᾽ ὀξέες. ὅκου δ᾽ ἐστὶν ἡ χώρη ψιλή τε καὶ ἀνώχυρος καὶ τρηχείη, καὶ ὑπὸ τοῦ χειμῶνος πιεζομένη, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου κεκαυμένη. ἐνταῦθα δὲ σκληρούς τε καὶ ἰσχνοὺς καὶ διηρθρωμένους, καὶ εὐτόνους καὶ δασεῖς. τό τε ἐργατικὸν ὀξὺ ἐνεὸν ἐν τῇ φύσει τῇ τοιαύτῃ, καὶ τὸ ἄγρυπνον. τά τε ἤθη καὶ τὰς ὀργὰς, αὐθάδεας, καὶ ἰδιογνώμονας. τοῦ τε ἀγρίου μᾶλλον μετέχοντας, ἢ τοῦ ἡμέρου. ἔς τε τὰς τέχνας, ὀξυτέρους τε καὶ συνετωτέρους. καὶ τὰ πολέμια ἀμείνους εὑρήσεις καὶ τἄλλα τὰ ἐν τῇ γῇ φυόμενα πάντα, ἀκόλουθα ὄντα τῇ γῇ. αἱ μὲν ἐναντιώταται φύσιές τε καὶ ἰδέαι, ἔχουσιν οὕτως. ἀπὸ δὲ τουτέων τεκμαιρόμενος, τὰ λοιπὰ ἐνθυμέεσθαι, καὶ οὐχ ἁμαρτήσῃ.

ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΔΙΑΙΤΗΣ ΤῸ ΠΡΩΤΟΝ.

Εἰ μέν μοι τις ἐδόκεε τῶν πρότερον ξυγγραψάντων περὶ διαίτης ἀνθρωπίνης τῆς πρὸς ὑγείαν, ὀρθῶς ἐγνωκὼς ξυγγεγραφέναι πάντα διὰ παντὸς, ὁκόσα δυνατὸν ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ περιληφθῆναι, ἱκανῶς ἂν εἶχέ μοι ἄλλων ἐκπονησάντων, γνῶναι ὀρθῶς ἔχοντα, τούτοισι χρέεσθαι, καθότι ἕκαστον αὐτῶν ἐδόκεε χρήσιμον εἶναι. νῦν δὲ πολλοὶ μὲν, ἤδη ξυνέγραψαν. οὐδεὶς δὲ, ἔγνω ὀρθῶς, καθότι ἦν αὐτοῖς ξυγγραπτέον. ἄλλοι δὲ ἄλλο ἐπέτυχον. τὸ δὲ ὅλον, οὐδείς πω τῶν πρότερον. μεμφθῆναι μὲν οὖν οὐδενὶ αὐτῶν ἄξιόν ἐστιν, εἰ μὴ ἐδυνήθησαν ἐξευρεῖν. ἐπαινέσαι δὲ μᾶλλον πάντας, ὅτι ἀλλ᾽ ἐπεχειρήσαντο ζητῆσαι. ἐλέγχειν μὲν οὖν τὰ μὴ ὀρθῶς εἰρημένα, οὐ παρεσκεύασμαι. προσομολογέειν δὲ τοῖς ἱκανῶς ἐγνωσμένοισι, διανενόημαι. ὁκόσα μὲν οὖν ὀρθῶς ὑπὸ τῶν πρότερον εἴρηται, οὐχ οἷόν τε ἄλλως ὅκως ἐμὲ ξυγγράψαντα, ὀρθῶς συγγράψαι. ὁκόσα δὲ μὴ ὀρθῶς εἰρήκασιν, ἐλέγχων μὲν ταῦτα διότι οὐχ οὕτως ἔχει, οὐδὲν περανῶ. ἐξηγούμενος δὲ καθότι αὐτῶν μοι δοκέει ἕκαστον ὀρθῶς ἔχειν, δηλῶσαι βούλομαι. διὰ τοῦτο δὲ τὸν λόγον τοῦτον προκατατίθεμαι, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὁκόταν τινὸς προτέρου ἀκούσωσι περί τινος ἐξηγευμένου, οὐκ ἀποδέχονται τὸν ὕστερον περὶ τούτων διαλεγόμενον, οὐ γινώσκοντες ὅτι τῆς αὐτῆς διανοίας ἐστὶ γνῶναι, τὰ ὀρθῶς εἰρημένα. ἐγὼ γοῦν ὥσπερ εἶπον τοῖσι μὲν ὀρθῶς εἰρημένοισι, προσομολογήσω. τὰ δὲ μὴ ὀρθῶς ἐγνωσμένα, δηλώσω ὁκοῖά τινά ἐστιν. ὁκόσα δὲ μὴ δὲ ἐπεχείρησε μηδεὶς τῶν πρότερον δηλῶσαι, ἐγὼ ἐπιδείξω καὶ ταῦτα ὁκοῖά ἐστι. φημὶ δὲ δεῖν τὸν μέλλοντα ὀρθῶς ξυγγράφειν περὶ διαίτης ἀνθρωπίνης, πρῶτον μὲν, παντὸς φύσιν ἀνθρώπου γνῶναι καὶ διαγνῶναι. γνῶναι μὲν, ἀπὸ τίνων συνέστηκεν ἐξ ἀρχῆς. διαγνῶναι δὲ, ὑπὸ τίνων μερῶν κεκράτηται. εἰ μὴ γὰρ τὴν ἐξ ἀρχῆς σύστασιν ἐπιγνώσεται, τὸ ἐπικρατέον ἐν τῷ σώματι, οὐχ οἷός τε ἔῃ τὰ ξυμφέροντα τῷ ἀνθρώπῳ προσενεγκεῖν. ταῦτα μὲν οὖν χρὴ γινώσκειν τὸν ξυγγράφοντα. μετὰ δὲ ταῦτα, σίτων καὶ ποτῶν ἁπάντων, οἷσι διαιτώμεθα, δύναμιν ἥν τινα ἕκαστα ἔχει, καὶ τὴν κατὰ τὴν φύσιν, καὶ τὴν δι᾽ ἀνάγκην, καὶ τέχνην ἀνθρωπίνην. δεῖ γὰρ ἐπίστασθαι τῶν τε ἰσχυρῶν φύσει, ὡς χρὴ τὴν δύναμιν ἀφαιρέεσθαι. τοῖσι δὲ ἀσθενέσιν, ὅκως χρὴ ἰσχὺν προστιθέναι διὰ τέχνης, ὅκου ἂν καιρὸς ἑκάστων παραγένηται. γνόντας δὲ τὰ εἰρημένα, οὔκω αὐτάρκης ἡ θεραπείη τοῦ ἀνθρώπου. διότι οὐ δύναται ἐσθίων ἄνθρωπος ὑγιαίνειν, ἢν μὴ καὶ πονέει. ὑπεναντίας μὲν γὰρ ἀλλήλοισιν ἔχει τὰς δυνάμεις, σῖτα καὶ πόνοι. ξυμφέρονται δὲ πρὸς ἄλληλα πρὸς ὑγείην. πόνοι μὲν γὰρ, πεφύκασιν ἀναλῶσαι τὰ ὑπάρχοντα. σιτία δὲ καὶ ποτὰ, ἐκπληρῶσαι τὰ κενωθέντα. δεῖ δὲ, ὡς ἔοικε, τῶν πόνων διαγινώσκειν τὴν δύναμιν, καὶ τῶν κατὰ φύσιν, καὶ τῶν διὰ βίης γινομένων. καὶ τίνες αὐτῶν ἐς αὔξησιν παρασκευάζουσι σάρκας, καὶ τίνες ἐς ἔλλειψιν. καὶ οὐ μόνον ταῦτα,

ἀλλὰ καὶ τὰς ξυμμετρίας τὰς ἡμετέρας τῶν πόνων, πρὸς τὸ πλῆθος τῶν σιτίων, καὶ τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὰς ἡλικίας τῶν σωμάτων, καὶ πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. καὶ πρὸς τὰς μεταβολὰς τῶν πνευμάτων. πρὸς τὰς θέσεις τῶν χωρίων ἐν ᾗσι διαιτέονται. πρός τε τὴν κατάστασιν τοῦ ἐνιαυτοῦ. ἄστρων τε ἐπιτολὰς καὶ δύσιας γινώσκειν δεῖ, ὅκως ἐπίστηται τὰς μεταβολὰς καὶ ὑπερβολὰς φυλάσσειν καὶ σίτων, καὶ ποτῶν, καὶ πνευμάτων, καὶ τοῦ ὅλου κόσμου, ἐξ ὧν περ αἱ νοῦσοι τοῖσιν ἀνθρώποισι φύονται. ταῦτα δὲ πάντα διαγνῶντι, οὔκω αὔταρκες τὸ εὕρημά ἐστι. ἢν μὲν γὰρ ἦν εὑρετὸν ἐπὶ τούτοις πρὸς ἑκάστην φύσιν, σίτου μέτρον, καὶ πόνων ἀριθμὸν, μὴ ἔχον ὑπερβολὴν, μήτε ἐπὶ τὸ πλέον μήτε ἐπὶ τὸ ἔλασσον, εὕροιτο ἂν ὑγείη τοῖσι ἀνθρώποισιν ἀκριβῶς. νῦν δὲ τὰ μὲν προειρημένα πάντα εὕρηται, ὁκοῖόν ἐστι. τοῦτο δὲ, ἀδύνατον εὑρεῖν. εἰ μὲν οὖν παρείη τις καὶ ὁρῴη, γινώσκει ἂν τὸν ἄνθρωπον, ἐκδυόντα τε καὶ ἐν τοῖσι γυμνασίοισι γυμναζόμενον, ὥστε φυλάσσειν ὑγιαίνοντα. τῶν μὲν, ἀφαιρέων, τοῖσι δὲ, προστιθείς. μὴ παρεόντι δὲ, ἀδύνατον ὑποθέσθαι ἐς ἀκρίβειαν σῖτα καὶ πόνους. ἐπεὶ ὁκόσον γε δυνατὸν εὑρεῖν, ἐμοὶ ἤδη εἴρηται. ἀλλὰ γὰρ εἰ καὶ πάνυ σμικρὸν ἐνδεέστερα τῶν ἑτέρων γίνοιτο ἂν, ἐν πολλῷ χρόνῳ ἀνάγκη κρατηθῆναι τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς ὑπερβολῆς, καὶ ἐς νοῦσον ἀφικέσθαι. τοῖσι μὲν οὖν ἄλλοισι, μέχρι τούτου ἐπικεχείρηται ζητηθῆναι. εἴρηται δὲ, οὐδὲ ταῦτα. ἐμοὶ δὲ ταῦτα ἐξεύρηται πρὸ τοῦ κάμνειν τὸν ἄνθρωπον, ἀπὸ τῆς ὑπερβολῆς ἐφ᾽ ὁκότερον ἂν γένηται προδιάγνωσις. οὐ γὰρ εὐθέως αἱ νοῦσοι τοῖσι ἀνθρώποισι προσγίνονται, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν συλλεγόμενα, ἀθρόως ἐκφαίνονται. πρὶν οὖν κρατέεσθαι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ὑγιὲς ὑπὸ τοῦ νοσεροῦ, ἃ πάσχουσιν ἐξεύρηταί μοι. καὶ ὅκως χρὴ ταῦτα καθιστάναι ἐς τὴν ὑγείην. τούτου δὲ προσγεγενημένου πρὸς τοῖσι γεγραμμένοισι τελέεται τὸ ἐπιχείρημα τῶν διανοημάτων. ξυνίσταται μὲν οὖν τὰ ζῶα τά τε ἄλλα πάντα καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ δυοῖν. διαφόροιν μὲν, τὴν δύναμιν. συμφόροιν δὲ, τὴν χρῆσιν, πυρὸς λέγω καὶ ὕδατος. ταῦτα δὲ ξυναμφότερα αὐτάρκεά ἐστι, τοῖσί τε ἄλλοισι πᾶσι, καὶ ἀλλήλοισιν. ἑκάτερον δὲ χωρὶς, οὔτε αὐτῷ ἑωυτῷ, οὔτε ἄλλῳ οὐδενί. τὴν μὲν οὖν δύναμιν αὐτῶν, ἑκάτερον ἔχει τοιήνδε. τὸ μὲν γὰρ πῦρ, δύναται πάντα διὰ παντὸς κινῆσαι. τὸ δὲ ὕδωρ, πάντα διὰ παντὸς θρέψαι. ἐν μέρει δὲ ἑκάτερον κρατέει καὶ κρατέεται, ἐς τὸ μήκιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον, ὡς ἀνυστόν. οὐδέτερον γὰρ κρατῆσαι παντελῶς δύναται, διὰ τόδε. τὸ μὲν πῦρ ἐπεξιὸν ἐπὶ τὸ ἔσχατον τοῦ ὕδατος, ἐπιλείπει ἡ τροφή. ἀποτρέπεται οὖν ὁκόθεν μέλλει τρέφεσθαι. τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεξιὸν ἐπὶ τὸ ἔσχατον τοῦ πυρὸς, ἐπιλείπει ἡ κίνησις. ἵσταται οὖν ἐν τούτῳ. ὁκόταν δὲ στῇ, οὐκέτι ἐγκρατές ἐστιν, ἀλλὰ δὴ τῷ ἐμπίπτοντι πυρὶ ἐς τὴν τροφὴν καταναλίσκεται. οὐδέτερον δὲ διὰ ταῦτα, δύναται κρατῆσαι παντελῶς. εἰ δέ κοτε κρατηθείη, καὶ ὁκότερον, οὐδὲν ἂν εἴη τῶν νῦν ἐόντων ὥσπερ ἔχει νῦν. οὕτω δὲ ἐχόντων αἰεὶ, ἔσται τὰ αὐτὰ, καὶ οὐδέτερα, καὶ οὐδὲ ἅμα ἐπιλείψει. τὸ μὲν οὖν πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ ὥσπερ εἰρέεταί μοι, αὐτάρκεά ἐστι πᾶσι διὰ παντὸς ἐς τὸ μήκιστον, καὶ τοὐλάχιστον ὡσαύτως. τούτων δὲ προσκέεται ἑκατέρῳ τάδε. τῷ μὲν πυρὶ, τὸ θερμὸν καὶ τὸ ξηρόν. τῷ δὲ ὕδατι, τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ ὑγρόν. ἔχει δὲ ἀπ᾽ ἀλλήλων. τὸ μὲν πῦρ, ἀπὸ τοῦ ὕδατος τὸ ὑγρόν. ἔνι γὰρ ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὑγρότης. τὸ δὲ ὕδωρ, ἀπὸ τοῦ πυρὸς, τὸ ξηρόν. ἔνι γὰρ ἐν ὕδατι ξηρόν. οὕτω δὲ τούτων ἐχόντων, πουλλὰς καὶ παντοδαπὰς ἰδέας ἀποκρίνονται ἀπ᾽ ἀλλήλων καὶ σπερμάτων καὶ ζώων, οὐδὲν ὅμοιον ἀλλήλοισιν, οὔτε τὴν ὄψιν, οὔτε τὴν δύναμιν. ἅτε γὰρ οὔποτε κατὰ τὸ αὐτὸ ἱσταμένων, ἀλλ᾽ αἰεὶ ἀλλοιουμένων, ἔπειτα καὶ ἔπειτα ἀνόμοια ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι, καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἀποκρινόμενα, ἀπόλλυται μὲν, οὐδὲν ἁπάντων χρημάτων. οὐδὲ γίνεται ὅ, τι μὴ καὶ πρόσθεν ἦν. ξυμμισγόμενα δὲ καὶ διακρινόμενα, ἀλλοιοῦται. νομίζεται δὲ παρὰ τῶν ἀνθρώπων, τὸ μὲν ἐξ ᾅδου ἐς φάος αὐξηθὲν, γίνεσθαι. τὸ δὲ ἐκ τοῦ φάεος εἰς ᾅδην μειωθὲν, ἀπολέσθαι. ὀφθαλμοῖσι δὲ δεῖ πιστεύεσθαι μᾶλλον, ἢ γνώμῃσιν. ἐγὼ δὲ τάδε γνώμῃ ἐξηγέομαι. ζῶα γὰρ κἀκεῖνα, καὶ τάδε. καὶ οὔτε τὸ ζῶον ἀποθανεῖν οἷόν τε μὴ μετὰ πάντων, καὶ γὰρ ἀποθανεῖται, οὔτε τὸ μὴ ὂν γενέσθαι τε καὶ ὅθεν παραγενήσεται. ἀλλ᾽ αὔξεται πάντα καὶ μειοῦται ἐς τὸ μήκιστον καὶ ἐς τὸ ἐλάχιστον, τῶν γε δυνατῶν. ὅτι δ᾽ ἂν διαλέγωμαι γίνεσθαι, καὶ τὸ ἀπολέσθαι τῶν πολλῶν εἵνεκεν ἑρμηνεύω. ταῦτα δὲ καὶ ξυμμίσγεσθαι καὶ διακρίνεσθαι δηλῶ. ἔχει δὲ ὧδε. γίνεσθαι καὶ ἀπολέσθαι τὠυτὸ ξυμμιγῆναι καὶ διακριθῆναι τὠυτὸ γίνεσθαι ξυμμιγῆναι τὠυτό. ἀπολέσθαι. μειωθῆναι διακριθῆναι τὠυτό, ἕκαστον πρὸς πάντα, καὶ πάντα, πρὸς ἕκαστον τὠυτό. ὁ νόμος γὰρ τῇ φύσει περὶ τούτων ἐναντίος. χωρεῖ δὲ πάντα καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα ἄνω καὶ κάτω ἀμειβόμενος. ἡμέρη καὶ εὐφρόνη ἐπὶ τὸ μήκιστον καὶ ἐλάχιστον. ὡς καὶ τῇ σελήνῃ, τὸ μήκιστον καὶ τὸ ἐλάχιστον. πυρὸς ἔφοδος καὶ ὕδατος. ἥλιος ἐπὶ τὸ μακρότατον καὶ βραχύτατον. πάλιν ταῦτα, καὶ οὐ ταῦτα. φάος ζηνί. σκότος ᾅδῃ. φάος ᾅδῃ. σκότος ζηνί. φοιτᾷ καὶ μετακινεῖται. κεῖνα ὧδε. καὶ τάδε κεῖσε πᾶσαν ὥρην διαπρησσόμενα. κεῖνά τε τὰ, τῶν δε. τὰ δὲ ταῦτα, κείνων. καὶ θ᾽ ἃ μὲν πρήσσουσιν, οὐκ οἴδασιν. ἃ δὲ πρήσσουσι, δοκέουσιν εἰδέναι. καὶ θ᾽ ἃ μὲν ὁρῶσι, οὐ γινώσκουσιν. ἀλλ᾽ ὅκως αὐτοῖσι πάντα γίνεται.

γίνεται, δι' ἀνάγκην θείην, καὶ ἃ βούλονται, καὶ μὴ βούλονται. φοιτεόντων δ' ἐκείνων ὧδε.
τῶν δὲ τε κεῖσε. συμμισγομένων πρὸς ἄλληλα τὴν πεπρωμένην μοίρην ἕκαστον ἐκπληροῖ. καὶ ἐπὶ
τὸ μέζον, καὶ ἐπὶ τὸ μεῖον. φθορὴ δὲ πᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων, τῷ μέζονι ἀπὸ τοῦ μείονος, καὶ τῷ μείονι,
ἀπὸ τοῦ μέζονος. αὐξάνεται καὶ τὸ μέζον, ἀπὸ τοῦ ἐλάσσονος. τὰ δ' ἄλλα πάντα καὶ ψυχὴ ἀνθρώπου καὶ
σῶμα, ὁκοῖον ἡ ψυχὴ διακοσμέεται. ἐσέρπει δὲ ἐς ἄνθρωπον, μέρεα μερέων, ὅλα ὅλων ἔχοντα σύγ-
κρησιν πυρὸς καὶ ὕδατος. τὰ μὲν, ληψόμενα. τὰ δὲ, δώσοντα. καὶ τὰ μὲν λαμβάνοντα, πλεῖον
ποιέει. τὰ δὲ διδόντα, μεῖον. πρίουσιν ἄνθρωποι ξύλον. ὁ μὲν, ἕλκει, ὁ δὲ, ὠθέει. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ποιέου-
σι. μεῖον δὲ ποιέοντες, πλεῖον πονέουσι. τὸ δ' αὐτὸ καὶ φύσις ἀνθρώπων. τὸ μὲν, ὠθέει. τὸ δὲ, ἕλκει. τὸ
μὲν, δίδωσι. τὸ δὲ, λαμβάνει καὶ τῷ μὲν, δίδωσι. τοῦ δὲ, λαμβάνει. καὶ τῷ μὲν δίδωσι τοσούτῳ πλεῖον,
οὐδὲν λαμβάνει τοσούτῳ μεῖον. χώρην δὲ ἕκαστον φυλάσσει τὴν ἑωυτοῦ. καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τὸ μεῖον ἐόντα,
διακρίνεται εἰς τὴν ἐλάσσονα χώρην. τὰ δὲ ἐπὶ τὸ μέζον πορευόμενα, ξυμμισγόμενα ἐξαλλάσσει ἐς
τὴν μείζω τάξιν. τὰ δὲ ξεῖνα μὴ ὁμότροπα, ὠθέεται ἐκ χώρης ἀλλοτρίης. ἑκάστω δὲ, ψυχὴ μέζω καὶ
ἐλάσσω ἔχουσα περιφοιτᾷ τὰ μόρια τὰ ἑωυτῆς, οὐ προσθέσιος οὐδὲ ἀφαιρέσιος δεομένης τῶν με-
ρέων. κατὰ δὲ αὔξησιν καὶ μείωσιν τῶν ὑπαρχόντων δεομένη. χώρην δὲ ἕκαστα διαπρήσσεται ἐς ἣν
τινα ἐσέλθῃ καὶ δέχηται τὰ προσπίπτοντα. οὐ γὰρ δύναται τὸ μὴ ὁμότροπον ἐν τοῖσιν ἀσυμφό-
ροισι χωρίοισιν ἐμμένειν. πλανᾶται μὲν γὰρ ἀγνοούμενα. ξυμμισγόμενα δὲ ἀλλήλοισι, συγγινώσκε-
ται. προσίζει γὰρ τὸ σύμφορον τῷ συμφόρῳ. τὸ δὲ ἀσύμφορον, πολεμεῖ καὶ μάχεται καὶ διαλάσ-
σει ἀπ' ἀλλήλων. διὰ τοῦτο ἀνθρώπου ψυχὴ, ἐν ἀνθρώπῳ αὐξάνεται. ἐν ἄλλῳ δὲ οὐδενί. καὶ τῶν ἄλ-
λων ζώων τῶν μεγάλων ὡσαύτως. ὁκόσα δὲ ἄλλως ἀπ' ἄλλων, ὑπὸ βίης ἀποκρίνεται. περὶ μὲν
οὖν τῶν ἄλλων ζώων, ἐάσω. περὶ δὲ ἀνθρώπου, δηλώσω. ἐσέρπει δὲ ἐς ἄνθρωπον, ψυχή. πυρὸς καὶ
ὕδατος ξύγκρησιν ἔχουσα. μοίραν σώματος ἀνθρώπου. ταῦτα δὲ τὰ θήλεα καὶ ἄρσενα καὶ πολλὰ
καὶ παντοῖα τρέφεται. τρέφεται δὲ καὶ αὔξεται διαίτῃ τῇ περὶ τὸν ἄνθρωπον. ἀνάγκη δὲ τὰ μέ-
ρεα ἔχειν πάντα τὰ ἐσιόντα. οὗτινος γὰρ μὴ ἐνείη μοῖρα ἐξ ἀρχῆς, οὐκ ἂν αὐξηθείη, οὔτε πουλλῆς
ἐπιούσης τροφῆς, οὔτε ὀλίγης. οὐ γὰρ ἔχει τὸ προσαυξόμενον. ἔχον δὲ πάντα, αὔξεται ἐν χώρῃ τῇ
ἑωυτοῦ ἕκαστον. τροφῆς ἐπιούσης ἀπὸ ὕδατος ξηροῦ, καὶ πυρὸς ὑγροῦ. τὰ μὲν, εἴσω βιαζόμενα, τὰ
δὲ, ἔξω. ὥσπερ οἱ τέκτονες τὸ ξύλον πρίουσι. καὶ ὁ μὲν, ἕλκει. ὁ δὲ, ὠθέει, τὸ αὐτὸ ποιέοντες. κάτω δὲ
πιεζόντων, τὸ ἄνω ἕρπει. οὐ γὰρ ἂν παραδέχοιτο, κάτω ἰέναι. ἢν δὲ βιάζωνται, παντὸς ἁμαρτήσον-
ται. τοιοῦτον τροφὴ ἀνθρώπου. τὸ μὲν, ἕλκει τὸ δὲ, ὠθέει. εἴσω δὲ βιαζόμενον, ἔξω ὑπέρπει. ἢν δὲ βιή-
ται παρὰ καιρὸν, παντὸς ἀποτεύξεται. χρόνον δὲ τοσοῦτον ἕκαστα τὴν αὐτὴν ἔχει τάξιν, ἄχρι μη-
κέτι δέχηται ἡ χώρη, μηδὲ τροφὴν ἱκανὴν ἔχῃ ἐς τὸ μήκιστον τῶν ὑδάτων. ἔπειτ' ἀναμείβει ἐς τὴν
ἔξω χώρην, θήλεα καὶ ἄρσενα, τὸν ἑωυτὸν τρόπον ὑπὸ βίης καὶ ἀνάγκης διωκόμενα. ὁκότερα δ'
ἂν ἐκπλήσῃ τὴν πεπρωμένην μοίρην, ταῦτα διακρίνεται πρῶτα, καὶ ἅμα συμμίσγεται. ἑκα-
στον μὲν γὰρ, διακρίνεται. πάντα δὲ ταῦτα, ξυμμίσγεται. χώρην δὲ ἀμείψαντα καὶ τυχόντα
ἁρμονίης ὀρθῶς ἐχούσης συμφωνίας τρεῖς, ξυλλήβδην διεξιὼν διὰ πασέων, ζώει καὶ αὔξεται τοῖ-
σιν αὐτοῖσιν, οἷσι καὶ πρόσθεν. ἢν δὲ μὴ τύχῃ τῆς ἁρμονίης, μηδὲ ξύμφωνα, βαρέα τοῖσιν ὀξέσι γέ-
νηται ἡ πρώτη συμφωνίη. ἢν δὲ δευτέρη γένεσις ἢ, τὸ διὰ παντὸς ἑνὸς ἀπογινομένου, πᾶς ὁ τό-
νος μάταιος. οὐ γὰρ ἂν προσαείσειεν. ἀλλ' ἀμείβει ἐκ τοῦ μέζονος εἰς τὸ μεῖον, πρὸ μοίρης. διότι οὐ γι-
νώσκουσιν ὅ, τι ποιέουσιν. ἀρσένων μὲν οὖν καὶ θηλέων διότι ἑκάτερα γίνεται, προϊόντι τῷ λόγῳ
δηλώσω. τούτων δὲ ὁκότερον ἢν τύχῃ τὸ ἁρμονίης ὑγρὸν ἐὸν, κινέεται ὑπὸ τοῦ πυρός. κινεόμενον δὲ,
ζωπυρέεται, καὶ προσάγεται τὴν τροφὴν ἀπὸ τῶν ἐσιόντων ἐς τὴν γυναῖκα σιτίων, καὶ πνεύματος.
τὰ μὲν πρῶτα, πάντῃ ὁμοίως ἕως ἀραιὸν ἐστίν. ὑπὸ δὲ τῆς κινήσιος καὶ τοῦ πυρὸς, ξηραίνε-
ται καὶ στερεοῦται. στερεούμενον δὲ, πυκνοῦται περίξ. καὶ τὸ πῦρ ἐγκλειόμενον, οὐκ ἔτι τὴν τροφὴν
ἱκανὴν ἔχει ἐπάγεσθαι. οὐδὲ τὸ πνεῦμα ἐξωθέει, διὰ τὴν πυκνότητα τοῦ ὑπερέχοντος. ἀναλίσκει
γὰρ τὸ ὑπάρχον ὑγρὸν εἴσω. τὰ μὲν οὖν στερεὰ τὴν φύσιν ἐν τῷ ξυνεστηκότι καὶ ξηρῷ, οὐκ ἀναλί-
σκεται τῷ πυρὶ ἐς τὴν τροφήν. ἀλλ' ἐγκρατέα γίνεται, καὶ ξυνίσταται τοῦ ὑγροῦ ἐκλείποντος,
ἅπερ ὀστέα καὶ νεῦρα ἐπωνομάζεται. τὸ δὲ πῦρ ἐκ τοῦ συμμιγέντος κινουμένου τοῦ ὑγροῦ, διακο-
σμέεται τὸ σῶμα κατὰ φύσιν, διὰ τοιήνδε ἀνάγκην. διὰ μὲν τὸ στερεὸν καὶ ξηρὸν, οὐ δύναται τὰς διε-
ξόδους χρονίας ποιέεσθαι, διότι οὐκ ἔχει τροφήν. διὰ δὲ τῶν ὑγρῶν καὶ μαλακῶν, δύναται. ταῦ-
τα γὰρ ἐστὶν αὐτῷ τροφή. ἔνι δὲ καὶ ἐν τούτοισι, ξηρότης οὐκ ἀναλισκομένη ὑπὸ τοῦ πυρός. ταῦ-
τα δὲ ξυνίσταται πρὸς ἄλληλα. τὸ μὲν οὖν ἐσωτάτω καταφραχθὲν πῦρ, καὶ πλεῖστόν ἐστι, καὶ
μεγίστην τὴν ἔξοδον ἐποιήσατο. πλεῖστον γὰρ τὸ ὑγρὸν ἐνταῦθα ἐνῆν, ὅπερ κοιλίη καλέεται. καὶ
ἐξέπεσεν ἐντεῦθεν, ἐπεὶ οὐκ ἔχει τροφὴν ἔξω, καὶ ἐποιήσατο, πλεῖστον γὰρ τὸ ὑγρὸν ἐνταῦθα ἐνῆν,
καὶ τροφῆς ἐπαγωγὴν καὶ διάπεμψιν. τὸ δὲ ἀποκλεισθὲν εἰς ἄλλο σῶμα, περιόδους ἐποιήσατο τρισσάς.
ὅπερ ἦν ὑγρότατον τοῦ πυρός. ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισιν, αἵ τινες φλέβες καλέονται κοῖλαι.

ἐς δὲ τὰ μέσα τούτων, τὸ ὑπολοιπόμενον τοῦ ὕδατος ξυνιστάμενον πήγνυται, ὅπερ καλέεται σάρκες. ἐν δὲ λόγῳ πάντα διεκοσμήσατο κατὰ τρόπον αὐτῷ ἑωυτὸ, τὰ ἐν σώματι τὸ πῦρ, ἀπομίμησιν τοῦ ὅλου, μικρὰ πρὸς μεγάλα, καὶ μεγάλα πρὸς μικρά. κοιλίην μὲν τὴν μεγίστην, ξηρῷ καὶ ὑγρῷ, ταμεῖον δοῦναι πᾶσι, καὶ λαβεῖν παρὰ πάντων, θαλάσσης δύναμιν ζώων ἐντρόφων, τροφήν. ἀσυμφόρων δὲ, φθορόν. περὶ δὲ ταύτην ὕδατος ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ, σύστασις. διέξοδος, πνεύματος ψυχροῦ καὶ θερμοῦ, ἀπομίμησιν τῆς γῆς, τὰ ἐπεισπίπτοντα πάντα ἀλλοιούσης. καταναλίσκοντα δὲ, αὖξον, σκέδασιν ὕδατος λεπτοῦ καὶ πυρὸς ἐποιήσατο, περὶ οὐ ἀφανέος καὶ φανεροῦ, ἀπὸ τοῦ ξυνεστηκότος ἀπόκεισιν. ἐν ᾧ φερόμενα πάντα ἐς τὸ φανερὸν, ἀφικνέεται ἕκαστα μοίρῃ πεπρωμένῃ. ἐν δὲ τούτῳ ἐποιήσατο, πυρὸς περιόδους τρισσὰς, περαινούσας πρὸς ἀλλήλας καὶ εἴσω καὶ ἔξω. αἱ μὲν πρὸς τὰ κοῖλα τῶν ὑγρῶν, σελήνης δύναμιν. αἱ δὲ ἐς τὴν ἔξω περιφορὴν, πρὸς τὸν περιέχοντα πάγον, ἄστρων δύναμιν. αἱ δὲ μέσαι καὶ εἴσω καὶ ἔξω περαίνουσαι, τὸ θερμότατον καὶ ἰσχυρότατον πῦρ, ὅπερ πάντων ἐπικρατέεται, διέπον ἅπαντα κατὰ φύσιν. ἄψοφον καὶ ὄψει καὶ ψαύσει. ἐν τούτῳ, ψυχὴ νόος. φρόνησις. αὔξησις. κίνησις. μείωσις. διάλλαξις. ὕπνος. ἐγρήγορσις. τοῦτο πάντα διὰ παντὸς κυβερνᾷ, καὶ τάδε καὶ ἐκεῖνα, οὐδέποτε ἀτρεμίζων. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐκ τῶν φανερῶν, τὰ ἀφανῆ σκέπτεσθαι οὐκ ἐπίστανται. τέχνῃσιν γὰρ χρεόμενοι, ὁμοίῃσιν ἀνθρωπίνῃ φύσει, οὐ γινώσκουσι. θεῶν γὰρ νόος ἐδίδαξε μιμέεσθαι τὰ ἑαυτῶν, γινώσκοντας ἃ ποιέουσι. καὶ οὐ γινώσκοντας ἃ μιμέονται. πάντα γὰρ ὅμοια, ἀνόμοια ἐόντα. καὶ σύμφορα πάντα, καὶ διάφορα ἐόντα, διαλεγόμενα, οὐ διαλεγόμενα. γνώμην ἔχοντα, ἀγνώμονα. ὑπεναντίον ὁ τρόπος ἑκάστων ὁμολογούμενος. νόμος γὰρ καὶ φύσις, οἷσι πάντα διαπρησσόμενα, οὐχ ὁμολογέεται ὁμολογεόμενα. νόμον γὰρ ἔθεσαν ἄνθρωποι αὐτοὶ ἑωυτοῖσιν, οὐ γινώσκοντες περὶ ὧν ἔθεσαν. φύσιν δὴ πάντες θεοὶ διεκόσμησαν. τὰ μὲν οὖν ἄνθρωποι ἔθεσαν, οὐδέποτε κατὰ τὸ ωὐτὸ ἔχει, οὔτε ὀρθῶς, οὔτε μὴ ὀρθῶς. ὁκόσα θεοὶ δὲ ἔθεσαν, ἀεὶ ὀρθῶς ἔχει. καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ μὴ ὀρθὰ, τοσοῦτον διαφέρει. ἐγὼ δηλώσω τέχνας φανερὰς ἀνθρώπου, παθήμασιν ὁμοίας ἐούσας καὶ φανεροῖσι καὶ ἀφανέσι. μαντικὴ τοιόνδε. τοῖσι φανεροῖσι μὲν, τὰ ἀφανέα γινώσκειν. τοῖσι ἀφανέσι, τὰ φανερά. καὶ τοῖσι ἐοῦσι, τὰ μέλλοντα. τοῖσι ἀποθανοῦσι, τὰ ζῶντα. καὶ τῶν ἀσυνέτων συνίασιν. ὁ μὲν, εἰδὼς, ἀεὶ ὀρθῶς. ὁ δὲ, μὴ εἰδὼς ἄλλοτε ἄλλως. φύσιν ἀνθρώπου, καὶ βίον ταῦτα μιμέεται. ἀνὴρ γυναικὶ ξυγγενόμενος, παιδίον ἐποίεε· τῷ φανερῷ τὸ ἄδηλον γινώσκειν, ὅτι οὕτως ἔσται. γνώμη ἀνθρώπου ἀφανὴς, γινώσκουσα τὰ φανερὰ, ἐκ παιδὸς εἰς ἄνδρα μεθίσταται. τῷ ἐόντι, τὸ μέλλον γινώσκει. οὐχ ὅμοιον ἀπὸ θανάτου ζῶντι τῷ τεθνηκότι τὸ ζῶον οἶδε ἀσύνετον. γαστὴρ ταύτῃ συνίεμεν, ὅτι διψῇ ἢ πεινῇ. ταῦτα μαντικῆς τέχνης καὶ φύσιος ἀνθρωπίνης πάθεα. τοῖσι μὲν γινώσκουσιν ἀεὶ, ὀρθῶς. τοῖσι δὲ μὴ γινώσκουσιν αἰεὶ, ἄλλοτε ἄλλως. σιδήρου ὄργανα τέχνης. τὸν σίδηρον περιτήκουσι, πνεύματι ἀναγκάζοντες τὸ πῦρ, τὴν ὑπάρχουσαν τροφὴν ἀφαιρέοντες, ἀραιὸν δὲ ποιήσαντες, παίουσι καὶ συνελαύνουσιν. ὕδατος δὲ ἄλλου τροφῇ ἰσχυρὸν γίνεται. ταῦτα πάσχει ἄνθρωπος ὑπὸ παιδοτρίβου. τὴν ὑπάρχουσαν τροφὴν, πυρὶ ἀφαιρέεται, ὑπὸ πνεύματος ἀναγκαζόμενος. ἀραιούμενος δὲ, κόπτεται. τρίβεται. καθαιρέεται. ὑδάτων δὲ ὑπαγωγῇ ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γίνεται. καὶ οἱ γναφέες, τὸ ωὐτὸ διαπρήσσονται. λακτίζουσι. παίουσι. λυμαινόμενοι, κόπτουσιν. ἕλκουσι. λυμαινόμενοι, ἰσχυρότερα ποιέουσι. κείροντες τὰ ὑπερέχοντα. καὶ παραπλέκοντες καλλίω ποιοῦσι. ταῦτα πάσχει ὁ ἄνθρωπος. σκυτέες τὰ ὅλα κατὰ μέρεα διαιρέοντες. τάμνοντες δὲ καὶ κεντέοντες, τὰ σαθρὰ ὑγιέα ποιέουσιν. καὶ ἄνθρωπος δὲ, τὸ ωὐτὸ πάσχει. ἐκ τῶν ὅλων, μέρεα διαιρέεται. καὶ ἐκ τῶν μερέων συντιθεμένων, ὅλα γίνεται. κεντεόμενοί τε καὶ τεμνόμενοι, τὰ σαθρὰ ὑπὸ τῶν ἰητρῶν ὑγιαίνονται καὶ ζώει. ἰητρικὴ τὸ λυπέον ἀπαλλάσσει. καὶ ὑφ' οὗ πονέει ἀφαιρέοντα, ὑγιέα ποιεῖν, ἡ φύσις αὐτομάτη ταῦτα ἐπίσταται. καθήμενος, πονέει ἀναστῆναι. κινεύμενος, πονέει ἀναπαύσασθαι. καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἔχει ἡ φύσις ἰητρικῆς. τέκτονες πρίοντες, ὁ μὲν, ὠθέει. ὁ δὲ, ἕλκει. τὸ αὐτὸ ποιέειν ἀμφοτέρως φέρει, τρυπῶσι. ὁ μὲν, ἕλκει. ὁ δὲ, ὠθέει. πιεζόντων ἄνω ἕρπει. τὸ δὲ κάτω, μεῖον. οἷοι ἐόντες, πλείω ποιέουσι, φύσιν τε ἀνθρώπου μιμέονται. πνεῦμα τὸ μὲν, ἕλκει. τὸ δὲ, ὠθέει. τὸ δ' αὐτὸ ποιέειν ἀμφοτέρως φέρει. σίτων, τὰ μὲν, κάτω πιέζεται. τὰ δὲ, ἄνω ἕρπει. ἀπὸ μιῆς ψυχῆς διαιρεομένης, πλείους καὶ μείους, καὶ μέζονες καὶ ἐλάσσονες. οἰκοδόμοι ἐκ διαφόρων σύμφορον ἐργάζοντες, τὰ μὲν ξηρὰ, ὑγραίνοντες. τὰ δὲ ὑγρὰ, ξηραίνοντες. τὰ μὲν ὅλα, διαιρέοντες. τὰ δὲ διῃρημένα, συντιθέντες. μὴ οὕτω δὲ ἐχόντων, οὐκ ἂν ἔχοι ἰδίως. δίαιταν ἀνθρωπίνην μιμέεται, τὰ μὲν ξηρὰ, ὑγραίνοντες. τὰ δὲ ὑγρὰ, ξηραίνοντες. τὰ μὲν ὅλα, διαιρέουσι. τὰ δὲ διῃρημένα, συντιθέασι. ταῦτα πάντα διάφορα ἐόντα, ξυμφέρει τῇ φύσει. μουσικῆς ὄργανον, ὑπάρξαι δεῖ πρῶτον ἐν ᾧ δηλώσει ἃ βούλεται, ἁρμονίη. συντάξιες ἐκ τῶν αὐτῶν, οὐχ αἱ αὐταί. ἐκ τοῦ ὀξέος. ἐκ τοῦ βαρέος. ὀνόματι μὲν, ὁμοίων. φθόγγῳ δὲ, οὐχ ὁμοίων. τὰ πλεῖστα διάφορα, μάλιστα ξυμφέρει. καὶ τὰ ἐλάχιστα διάφορα, ἥκιστα ξυμφέρει. εἰ δὲ ὅμοια πάντα ποιήσει τις, οὐκ ἔνι τέρψις. αἱ πλεῖσται μεταβολαὶ καὶ πολυειδέσταται, μάλιστα

λιστα τέρπουσι. μάγειροι ὄψα σκευάζουσιν ἀνθρώποισι, διαφόρων παντοδαπὰ ξυγκρίνοντες, ἐκ τῶν αὐτῶν οὐ τὰ αὐτὰ, βρῶσιν καὶ πόσιν ἀνθρώπων. ἢν δὲ πάντα ὅμοια ποιήσῃ, οὐκ ἔχει τέρψιν. οὐδ' εἰ ἐν αὐτῷ πάντα ξυντάξειεν, οὐκ ἂν ἔχοι ὀρθῶς. κρούεται τὰ κρούματα ἐν μουσικῇ, τὰ μὲν, ἄνω. τὰ δὲ, κάτω. γλῶσσα μουσικὴν μιμέεται, διαγινώσκουσα μὲν, τὸ γλυκὺ καὶ τὸ ὀξὺ τῶν προσπιπτόντων, καὶ διάφωνα. κρούεται δὲ τοὺς φθόγγους, ἄνω καὶ κάτω. καὶ οὔτε τὰ ἄνω κάτω κρουόμενα, ὀρθῶς ἔχει. οὔτε τὰ κάτω, ἄνω. καλῶς δὲ ἡρμοσμένης γλώττης, τῆς συμφωνίης τέρψις. ἀναρμόστου δὲ, λύπη. σκυτοδέψαι, τείνουσι. τρίβουσι. κτενίζουσι. πλύνουσι. ταῦτα παιδίων θεραπηΐη. πλοκέες ἄγοντες, κύκλῳ πλέκουσιν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς εἰς τὴν ἀρχὴν τελευτῶσι. τοῦτο περίοδος ἐν τῷ σώματι, ὁκόθεν ἄρχεται, ἐπὶ τοῦτο τελευτᾷ. χρυσίον ἐργάζονται. κόπτουσι. πλύνουσι. τήκουσι πυρὶ μαλακῷ, ἰσχυρῷ δὲ, οὐ συνίστανται. ἀπεργασάμενοι, πρὸς πάντα χρῶνται. ἄνθρωπος σῖτον κόπτει. πλύνει. ἀλήθει. πυρώσας, χρῆται. ἰσχυρῷ μὲν πυρὶ, ἐν τῷ σώματι οὐ συνίσταται. μαλθακῷ δὲ, ἀνδριαντοποιοὶ, μίμησιν σώματος ποιέουσιν, πλὴν ψυχῆς. γνώμην δὲ ἔχοντα, οὐ ποιέουσιν. ἐξ ὕδατος καὶ γῆς τὰ ὑγρὰ ξηραίνοντες, ἀφαιρέονται ἀπὸ τῶν ὑπερεχόντων, καὶ προστιθέασι πρὸς τὰ ἐλλείποντα, ἐκ τοῦ ἐλαχίστου πρὸς τὸ μέγιστον αὔξοντες. ταῦτα πάσχει ὁ ἄνθρωπος. αὔξεται ἀπὸ τοῦ ἐλαχίστου ἐς τὸ μέγιστον. ἐκ τῶν ὑπερεχόντων ἀφαιρούμενος, τοῖσιν ἐλλείπουσι προστιθείς. τὰ ξηρὰ ὑγραίνων, καὶ τὰ ὑγρὰ ξηραίνων. κεραμέες τροχὸν δινέουσι, καὶ οὔτε ὀπίσω, οὔτε πρόσω χωρεῖ, καὶ ἀμφοτέρωσε ἅμα τοῦ ὅλου μιμητὴς περιφορῆς. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ἐργάζονται, ἤδη περιφερομένων παντοδαπὰ, οὐδὲν ὅμοιον τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. ἐκ τῶν αὐτῶν ἄνθρωποι ταῦτα πάσχουσι, καὶ τἄλλα ζῶα ἐν τῇ αὐτῇ περιφορῇ πάντα ἐργάζονται. ἐκ τῶν αὐτῶν ὅμοιον οὐδὲν, τοῖσι αὐτοῖσι ὀργάνοισιν. ἐξ ὑγρῶν, ξηρὰ ποιέοντες, καὶ ἐκ τῶν ξηρῶν, ὑγρά. γραμματικὴ, τοιόνδε. σχημάτων σύνθεσις. σημήϊα φωνῆς ἀνθρωπίνης. δύναμις, τὰ παροιχόμενα μνημονεῦσαι. τὰ ποιητέα, δηλῶσαι. δι' ἑπτὰ σχημάτων ἡ γνῶσις. ταῦτα πάντα ἄνθρωπος διαπρήσσεται, καὶ ὁ ἐπιστάμενος γράμματα, καὶ ὁ μὴ ἐπιστάμενος. δι' ἑπτὰ σχημάτων, καὶ ἡ αἴσθησις ἡ ἀνθρώπων. ἀκοὴ, ψόφων. ὄψις, φανερῶν. ῥὶν, ὀδμῆς. γλῶσσα, ἡδονῆς καὶ ἀηδίης. στόμα, διαλέκτου. σῶμα, ψαύσιος θερμοῦ ἢ ψυχροῦ. πνεύματος διέξοδοι, ἔσω καὶ ἔξω διὰ τούτων. γνῶσις ἀνθρώποισιν, ἀγωνίη. παιδοτρίβαι, τοιόνδε διδάσκουσι. παρανομέειν κατὰ νόμον. ἀδικέειν δικαίως. ἐξαπατέειν. κλέπτειν. ἁρπάζειν. βιάζεσθαι τὰ κάλλιστα καὶ αἴσχιστα. ὁ μὴ ταῦτα ποιέων, κακὸς. ὁ δὲ ταῦτα ποιέων, ἀγαθός. ἐπίδειξις τῶν πολλῶν. ἀφροσύνης θεῶνται ταῦτα. καὶ κρίνουσιν ἕνα ἐξ ἁπάντων ἀγαθὸν. τοὺς δὲ ἄλλους κακούς, πουλλοὶ θαυμάζουσιν. ὀλίγοι γινώσκουσιν. ἐς ἀγορὴν ἐλθόντες ἄνθρωποι, ταῦτα διαπρήσσονται. ἐξαπατῶσι πωλέοντες καὶ ὠνεόμενοι. ὁ πλεῖστα ἐξαπατήσας, οὗτος θαυμάζεται. πίνοντες καὶ μαινόμενοι, ταῦτα διαπρήσσονται. τρέχουσι. παλαίουσι. μάχονται. κλέπτουσιν. ἐξαπατῶσιν. εἷς ἐκ πάντων κρίνεται. ὑποκειταὶ, καὶ ἐξαπᾶται. πρὸς εἰδότας λέγουσιν ἄλλα, καὶ φρονέουσιν ἕτερα. οἱ αὐτοὶ ἐξέρπουσι καὶ εἰσέρπουσιν, οὐχ οἱ αὐτοί. ἑνὶ δὲ ἀνθρώπῳ, ἄλλα μὲν, λέγειν. ἄλλα δὲ, ποιέειν. καὶ τὸν αὐτὸν, μὴ εἶναι τὸν αὐτόν. καὶ ποτὲ μὲν, ἄλλην ἔχειν γνώμην. ὁτὲ δὲ, ἄλλην. οὕτω μὲν αἱ τέχναι πᾶσαι τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐπικοινωνέουσιν. ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὥσπερ μοι καὶ προείρηται, σύγκρησιν ἔχουσα πυρὸς καὶ ὕδατος, μέρει δὲ ἀνθρώπου ἐσέρπει ἐς ἅπαν ζῶον, ὅ, τι περ ἀναπνέει. καὶ δὴ καὶ ἐς ἄνθρωπον πάντα, καὶ νεώτερον καὶ πρεσβύτερον. αὔξεται δὲ οὐκ ἐν πᾶσιν ὁμοίως. ἀλλ' ἐν μὲν τοῖσι νέοισι τῶν σωμάτων, ἅτε ταχείης ἐούσης τῆς περιφορῆς καὶ τοῦ σώματος ὄντος αὐξήμου ἐκπυρούμενα καὶ λεπτυνόμενα καταναλίσκεται ἐς τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος. ἐν δὲ τοῖσι πρεσβυτέροισιν, ἅτε βραδείης ἐούσης τῆς κινήσιος, καὶ δὴ ψυχροῦ τοῦ σώματος, καταναλίσκεται ἐς τὴν μείωσιν τοῦ ἀνθρώπου. ὁκόσα δὲ τῶν σωμάτων ἀκμάζοντά ἐστι, καὶ ἐν τῇσιν ἡλικίῃσι τῇσι γονίμῃσι, δύναται τρέφειν καὶ αὔξειν. δύνασται δὲ ἄνθρωποι. ὅς τις δύναται πλείστους ἀνθρώπους τρέφειν, οὗτος ἰσχυρός. ἀπολειπόντων δὲ τῶν παρ' αὐτοῦ τρεφομένων, οὗτος ἀσθενέστερος. τοιοῦτον καὶ ἕκαστα τῶν σωμάτων πλεῖστα, ὁκοῖα πλεῖστα δύναται ψυχὰς τρέφειν, ταῦτα ἰσχυρότερα. ἀπελθόντων δὲ τούτων, ἀσθενέστερα. ὅ, τι μὲν οὖν καὶ ἄλλος ἐσέλθῃ, οὐκ αὔξεται. ὅ, τι δὲ ἐς τὴν γυναῖκα, αὔξεται ἢν τύχῃ τῶν προσηκόντων. διακρίνεται δὲ τὰ μέλεα, ἅμα πάντα καὶ αὔξεται. καὶ οὔτε πρότερον οὐδὲν ἕτερον ἑτέρου, οὔθ' ὕστερον. τὰ δὲ μέζω φύσει, πρότερα φαίνεται τῶν ἐλασσόνων, οὐδὲν πρότερα γινόμενα. οὐκ ἐν ἴσῳ δὲ χρόνῳ πάντα διακοσμέεται. ἀλλὰ τὰ μὲν, θᾶσσον, τὰ δὲ, βραδύτερον, ὅκως ἂν καὶ τοῦ πυρὸς ἕκαστα τύχῃ, καὶ τῆς τροφῆς. τὰ μὲν οὖν, ἐν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν ἡμέρῃσιν ἴσχει. τὰ δ' ἐν τετραμήνῳ. ὡσαύτως καὶ γόνιμα γίνεται. τὰ μὲν, θᾶσσον, ἑπτάμηνα τελείως. τὰ δὲ βραδύτερον, ἐννεάμηνα τελείως ἐς φάος ἀναδείκνυται ἔχοντα τὴν σύγκρισιν, ἥνπερ καὶ διὰ παντὸς ἕξει. ἄρρενα μὲν οὖν καὶ θήλεα ἐν τῷ δὲ τῷ τρόπῳ γίνοιτ' ἂν ὡς ἀνυστόν. τὰ δὲ θήλεα, πρὸς ὕδατος μᾶλλον, ἀπὸ τῶν ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν καὶ μαλθακῶν αὔξεται, καὶ σίτων, καὶ ποτῶν, καὶ ἐπιτηδευμάτων. τὰ δὲ ἄρσενα, πρὸς πυρὸς μᾶλλον, ἀπὸ τῶν ξηρῶν δηλαδὴ καὶ θερμῶν, σίτων τε

καὶ λοιπῇ διαίτῃ. ἢν οὖν θῆλυ τεκεῖν βούλοιτο, τῇ πρὸς ὕδατος διαιτήσει χρησέσθω. ἢν δὲ ἄρσε-
να, τῇ πρὸς πυρὸς ἐπιτηδεύσει διαιτητέον. καὶ οὐ μόνον δὲ τὸν ἄνδρα δεῖ τοῦτο διαπρήσσεσθαι, ἀλ-
λὰ καὶ τὴν γυναῖκα. οὐ γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς μοῦνον αὔξιμόν ἐστιν ἀποκριθὲν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς
γυναικὸς, διὰ τόδε. ἑκάτερον μὲν τὸ μόριον, οὐκ ἔχει ἱκανὴν τὴν κίνησιν, τῷ πλήθει τοῦ ὑγροῦ, ὥστε
καταναλίσκειν τὸ ἐπιῤῥέον καὶ ξυνίστασθαι δι' ἀσθενείην τοῦ πυρός. ὁκόταν δὲ κατὰ τοῦτο ἀμφότε-
ρα συνεμπεσόντα τύχῃ, περιπίπτει πρὸς ἄλληλα. τὸ πῦρ τε πρὸς τὸ πῦρ, καὶ τὸ ὕδωρ ὡσαύτως.
ἢν μὲν νῦν ἐν ξηρῇ τῇ χώρῃ περικινέεται, κρατέει τοῦ ξυνεμπεσόντος ὕδατος. καὶ ἀπὸ τούτου αὔ-
ξεται τὸ πῦρ, ὥστε μὴ κατασβέννυσθαι ὑπὸ τοῦ ἐμπίπτοντος κλύδωνος. ἀλλά τε ἐπιὸν δέχεσθαι
καὶ συνιστάναι ὑπάρχον. ἢν δὲ ἐς τὸ ὑγρὸν πέσῃ, εὐθέως ἀπ' ἀρχῆς κατασβέννυταί τε ὑπὸ τοῦ ἐμ-
πίπτοντος κλύδωνος. καὶ διαλύεται εἰς τὴν μείω τάξιν. ἐν μιῇ δὲ ἡμέρῃ τοῦ μηνὸς ἑκάστου, δύναται
συστῆναι καὶ κρατῆσαι τῶν ἐπιόντων, καὶ ταῦτ' ἢν τύχῃ ξυνεμπεσόντα παρ' ἀμφοτέρων κατὰ τό-
πον. ξυνίστασθαι δὲ δύναται καὶ τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρσεν πρὸς ἄλληλα. διότι ἡ μὲν ψυχὴ, τὸ αὐτὸ πᾶ-
σι τοῖσιν ἐμψύχοισι. τὸ δὲ σῶμα, διαφέρει ἑκάστου. ψυχὴ μὲν οὖν αἰεὶ ὁμοίη, καὶ ἐν μείζονι καὶ ἐλάσσο-
νι. οὐ γὰρ ἀλλοιοῦται οὔτε διὰ φύσιν, οὔτε δι' ἀνάγκην. σῶμα δὲ, οὐδέποτε τὠυτὸ οὐδενὸς οὔτε κατὰ
φύσιν, οὔθ' ὑπ' ἀνάγκης. τὸ μὲν, διακρίνεσθαι εἰς πάντα. τὸ δὲ, ξυμμίσγεσθαι πρὸς ἅπαντα. ἢν μὲν
οὖν ἄρσενα τὰ σώματα ἀποκριθέντα ἀμφοτέρων τύχῃ, αὔξεται κατὰ τὸ ὑπάρχον, καὶ γίνονται
οὗτοι ἄνδρες λαμπροὶ τὰς ψυχὰς, καὶ τὸ σῶμα ἰσχυροὶ, ἢν μὴ ἀπὸ διαίτης βλαβῶσι τῆς ἔπειτα.
ἢν δὲ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, ἄρσεν ἀποκριθῇ. τὸ δὲ ἀπὸ τῆς γυναικὸς, θῆλυ. καὶ ἐπικρατήσῃ τὸ ἄρ-
σεν. ἢν μὲν τύχῃ, προσμίσγεται πρὸς τὴν ἰσχυροτέρην ἢ ἀσθενεστέρην, οὐ γὰρ ἔχει πρός τι ὁμοφο-
ρώτερον ἀποχωρήσει τῶν παρεόντων. προσδέχεται γὰρ ἡ μικρὴ τὴν μείζω, καὶ ἡ μείζω τὴν ἐλάσσο-
να. κοινῇ δὲ τῶν ὑπαρχόντων κρατέουσι. τὸ δὲ σῶμα, τὸ μὲν ἄρσεν, αὔξεται. τὸ δὲ θῆλυ, μειοῦται, καὶ
διακρίνεται εἰς ἄλλην μοίρην. καὶ οὗτοι μὲν ἧσσον τῶν πρότερον λαμπροὶ, ὅμως δὲ διότι ἀπὸ τοῦ
ἀνδρὸς τὸ ἄρσεν ἐκράτησεν, ἀνδρεῖοι γίνονται. καὶ τοὔνομα τοῦτο δικαίως ἔχουσιν. ἢν δὲ ἀπὸ μὲν τῆς
γυναικὸς, ἄρσεν ἀποκριθῇ, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀνδρὸς, θῆλυ, κρατήσῃ δὲ τὸ ἄρσεν, αὔξεται τὸν αὐτὸν τρόπον
τῷ προτέρῳ. τὸ δὲ μειοῦται. γίνονται δὲ οὗτοι ἀνδρόγυνοι καὶ καλέονται τοῦτο ὀρθῶς. τρεῖς μὲν
οὖν, αὗται γενέσιες τῶν ἀνθρώπων. διάφοροι δὲ, πρὸς τὸ μᾶλλον καὶ ἧσσον τὸ τοιοῦτον εἶναι διὰ τὴν
σύγκρησιν τοῦ ὕδατος τῶν μερέων, καὶ τροφὰς, καὶ παιδεύσιας, καὶ συνηθείας. δηλώσω δὲ προ-
ϊόντι τῷ λόγῳ, καὶ περὶ τούτων. τὸ δὲ θῆλυ, γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἢν μὲν ἀπ' ἀμφοτέρων
θῆλυ ἀποκριθῇ, θηλυκώτατα καὶ εὐφυέστατα γίνονται. ἢν δὲ, τὸ μὲν ἀπὸ τῆς γυναικὸς, θῆλυ, τὸ
δὲ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, ἄρσεν, κρατήσῃ δὲ τὸ θῆλυ, θρασύτεραι μὲν, τῶν πρόσθεν. ὅμως δὲ, κόσμιαι καὶ
αὗται. ἢν δ' ἢν τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, θῆλυ, τὸ δ' ἀπὸ τῆς γυναικὸς, ἄῤῥεν, κρατήσῃ δὲ τὸ θῆλυ, αὔ-
ξεται τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ γίνονται τολμηρότεραι τῶν προτέρων, καὶ ἀνδρεῖαι ὀνομάζονται. εἰ
δέ τις ἀπιστέει. ψυχὴν μὴ προσμίσγεσθαι ψυχῇ, ἄφρων ἐστίν. ἄνθρακας κεκαυμένους πρὸς κεκαυ-
μένους προσβάλλων, ἰσχυροὺς πρὸς ἀσθενέας, τροφὴν αὐτοῖσι διδοὺς, ὅμοιον τὸ σῶμα πάντες πα-
ρασχήσονται, καὶ οὐ διάδηλος ἕτερος τοῦ ἑτέρου, ἀλλ' ἐν ὁκοίῳ σώματι ζωπυρέονται, τοιοῦτον ἀπὸ
πάντων ἔσται. ὁκόταν δ' ἀναλώσωσι τὴν ὑπάρχουσαν τροφὴν διακρίνονται ἐς τὸ ἄδηλον. τοῦτο καὶ
ἀνθρωπίνη ψυχὴ πάσχει. περὶ δὲ τῶν διδύμων γινομένων, ὁ λόγος ὧδε δηλώσει. τὸ μὲν πλεῖστον
τῆς γυναικὸς ἡ φύσις αἰτίη τῶν μητρέων. ἢν γὰρ ὁμοίως ἀμφοτέρωσε πεφύκασι κατὰ τὸ στόμα, καὶ
ἢν ἀνάσχωσιν ὁμοίως, καὶ ξηραίνονται ἀπὸ τῆς καθάρσιος, δύνανται τρέφειν, ἢν τὰ τοῦ ἀνδρὸς ξυλ-
λαμβάνῃ, ὥστε εὐθὺς ἀποσχίζεσθαι. οὕτω γὰρ ἀνάγκη σχίδνασθαι ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς μήτρας
ὁμοίως. ἢν μὲν οὖν πολὺ ἐπ' ἀμφοτέρων τὸ σπέρμα καὶ ἰσχυρὸν ἀποκριθῇ, δύναται ἐν ἀμφοτέρῃ-
σι τῇσι χώρῃσιν αὔξεσθαι. κρατέει γὰρ τῆς τροφῆς τῆς ἐπιούσης. ἢν δὲ πως ἄλλως γένηται, γίνονται
δίδυμα. ὁκόταν μὲν οὖν ἄρσεν ἀπ' ἀμφοτέρων ἀποκριθῇ, ἐξ ἀνάγκης ἐν ἀμφοτέροισιν ἄρσενα γί-
νεσθαι. ὁκόταν δὲ θήλεα ἀπ' ἀμφοτέρων, θήλεα γίνεται. ὁκόταν δὲ, τὸ μὲν, θῆλυ. τὸ δὲ, ἄρσεν, ὁ-
κότερον ἂν ἑκατέρου κρατήσῃ, τοιοῦτον ἐπαύξει. ὅμοια δὲ ἀλλήλοισι τὰ δίδυμα, διὰ τόδε γίνεται.
ὅτι πρῶτον μὲν ἴσα τὰ χωρία ἐν οἷς αὔξεται. ἔπειτα ὅτι καὶ ἅμα ἀπεκρίθη. ἔπειτα τῇσιν αὐτῇσι
τροφῇσιν αὔξεται. γόνιμά τε ἅμα γίνεται ἐς φάος. ἐπίγονα δὲ, τῷδε τῷ τρόπῳ γίνεται. ὁκόταν αἵ τε
μῆτραι θερμαὶ καὶ ξηραὶ φύσει ἔωσιν. ἥ τε γυνὴ τοιαύτη, τό, τε σπέρμα ξηρὸν καὶ θερμὸν ἐμπέσῃ, οὐκ
ἔτι γίνεται ἐν τῇσι μήτρῃσιν ὑγρασίη οὐδεμίη, ἥτις τὸ ἐπεισπίπτον σπέρμα κρατήσῃ. διὰ τοῦτο ξυνί-
σταται ἐξ ἀρχῆς καὶ ζώει. διατελέειν δὲ οὐ δύναται ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπάρχον προσδιαφθείρει. διότι
οὔτ' αὐτὰ ξυμφέρει ἀμφοῖν, ὕδατός τε λεπτότατον, καὶ πυρὸς τὸ ἀραιότατον σύγκρησιν λαβόν-
τα ἐν ἀνθρώπου σώματι, ὑγιεινοτάτην ἕξιν ἀποδεικνύει, διὰ τάδε, ὅτι ἐν τῇσι μεταβολῇσι τοῦ ἐνι-
αυτοῦ τῶν ὡρέων τῇσι μεγίστῃσιν, οὔτε τὸ ὕδωρ ἐς τὸ πυκνότατόν ἐστι τῇσι τοῦ ὕδατος ἐφόδοισιν. οὔ-
τε τὸ πῦρ, ἐν τοῖς τοῦ πυρός. οὔτε τῶν ἡμερέων, ἐν τῇσι μεταστάσεσιν, οὔτε τῶν σιτίων καὶ ποτῶν, ἐν

τοῖσι διαιτήμασι. δύνανται γὰρ γένεσίν τε πλείστην δέξασθαι ἀμφότερα, καὶ πλησμονήν. χαλκὸς ὁ
μαλακώτατός τε καὶ ἀραιότατος, πλείστην κρῆσιν δέχεται, καὶ γίνεται κάλλιστον. καὶ ὕδατος τὸ
λεπτότατον, καὶ πυρὸς τὸ ἀραιότατον, σύγκρησιν λαμβάνοντα ὡσαύτως. οἱ μὲν οὖν ταύτην ἔχον
τες τὴν φύσιν, ὑγιαίνοντες διατελέουσι τὸν πάντα χρόνον, μέχρι τεσσαράκοντα ἐτέων. οἱ δὲ καὶ μέ-
χρι γήρως τοῦ ἐσχάτου. ὁκόσοι δ᾽ ἂν ληφθῶσιν ὑπὸ νουσήματός τινος, ὑπὲρ τεσσαράκοντα ἔτεα,
οὐ μάλα διαφυγγάνουσιν. ὁκόσα δὲ τῶν σωμάτων σύγκρησιν λαμβάνει πυρὸς τοῦ ἰσχυροτάτου, καὶ
ὕδατος τοῦ πυκνοτάτου, ἰσχυρὰ μὲν καὶ ἐῤῥωμένα τὰ σώματα γίνεται. φυλακῆς δὲ, πολλῆς δεόμε
να. μεγάλας γὰρ τὰς μεταβολὰς ἔχει ἐπ᾽ ἀμφότερα. καὶ ἐν τῇσι τοῦ ὕδατος ἐποδοῖσιν, ἐς νουσήμα
τα πίπτουσι. καὶ ἐν τῇσι τοῦ πυρὸς, ὡσαύτως. τοῖσιν οὖν διαιτήμασι ξυμφέρει χρέεσθαι τὸν τοιοῦ-
τον πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἔτεος, ἐναντιούμενον. ὕδατος μὲν ἐφόδου γινομένης, τοῖσι πρὸς ὕδατος χρέε
σθαι κατὰ μικρὸν μεθιστάν. τὰ μὲν, τὰ ἀπὸ τῆς ὥρης ὕδατός τε τοῦ παχυτάτου καὶ πυρὸς τοῦ λε-
πτοτάτου ξυγκρηθέντων ἐν τῷ σώματι, τοιαῦτα ξυμβαίνει. ἐξ ὧν διαγινώσκειν χρὴ, ψυχρὴν φύσιν
καὶ ὑγρήν. ταῦτα τὰ σώματα ἐν τῷ χειμῶνι, νοσώτερα ἢ ἐν τῷ θέρει. καὶ ἐν τῷ ἦρι, ἢ ἐν τῷ φθινο-
πώρῳ. τῶν ἡλικιέων ὑγιηρότατοι τῶν τοιούτων οἱ παῖδες, δεύτεροι νεανίσκοι. νοσερώτατοι δὲ, οἱ
πρεσβύτατοι καὶ οἱ ἐπίστα. καὶ ταχέως γηράσκουσιν αἱ φύσιες αὗται. διαιτᾶσθαι δὲ ξυμφέρει τοῖ-
σι τοιούτοισιν, ὁκόσα θερμαίνει καὶ ξηραίνει, καὶ πόνοισι καὶ σιτίοισι. καὶ πρὸς τὰ ἔξω τοῦ σώματος
μᾶλλον τοὺς πόνους ποιέεσθαι, ἢ πρὸς τὰ εἴσω. ἢν δὲ λάβῃ πυρός τε τὸ ὑγρότατον καὶ ὕδατος τὸ πυ-
κνότατον, ξύγκρησιν ἐν τῷ σώματι, τοῖσι δὲ γινώσκειν ὑγρὴν καὶ θερμὴν φύσιν, κάμνουσι μὲν μά-
λιστα οἱ τοιοῦτοι, ἐν τῷ ἦρι. ἥκιστα δὲ, ἐν τῷ φθινοπώρῳ. ὅτι ἐν μὲν τῷ ἦρι, ὑπερβολὴ τῆς ὑγρασίης.
ἐν δὲ τῷ φθινοπώρῳ, συμμετρίη τῆς ξηρασίης. τῶν δὲ ἡλικιέων, νοσερώταται ὁκόσαι νεώτεραι εἰ-
σιν. αὔξεται δὲ τὰ σώματα ταχέως. καταῤῥοώδεις τε οἱ τοιοῦτοι γίνονται. διαιτᾶσθαι δὲ ξυμφέ-
ρει, ὁκόσα ξηραίνοντα ψύχει, καὶ σιτίων, καὶ ποτῶν, καὶ πόνων. τοὺς δὲ πόνους τούτοισιν εἴσω τοῦ σώ-
ματος ποιέεσθαι ξυμφέρει μάλιστα. εἰ δὲ σύγκρησιν λάβοι πυρὸς, τό, τε ἰσχυρότατον καὶ ὕδατος τὸ
λεπτότατον, καὶ ξηρὴ ἡ φύσις καὶ θερμὴ, νόσοι μὲν τοῖσι τοιούτοισιν, ἐν τῇσι τοῦ πυρὸς ἐφόδοισιν.
ὑγείη δὲ ἐν τῇσι τοῦ ὕδατος. ἡλικίῃσιν, ἀκμαζούσῃσι πρὸς σαρκὸς εὐεξίην, νοσερώτατοι. ὑγιηρότα-
τοι δὲ οἱ πρεσβύτατοι, καὶ τὰ ἔπιστα ἑκατέρων. δίαιται ὁκόσαι ψύχουσι καὶ ὑγραίνουσι. καὶ τῶν
πόνων, ὁκόσοι ἥκιστα ἐκθερμαίνοντες καὶ συντήκοντες, πλείστην ψύξιν παρασχήσουσι. αἱ τοιαῦται
φύσιες, μακροβιώτατοι καὶ ὑγιηρότατοι γίνονται. ἢν δὲ, σύγκρησιν λάβῃ πυρὸς τοῦ ἀραιοτάτου
καὶ ὕδατος τοῦ ξηροτάτου, ξηρὴ καὶ ψυχρὴ ἡ τοιαύτη φύσις. νοσερὴ μὲν, ἐν τῷ φθινοπώρῳ, ὑγιηρὴ
δὲ, ἐν τῷ ἦρι καὶ τοῖσιν ἔπιστα. ὡσαύτως ἡλικίαι πρὸς ἔτεα τεσσαράκοντα, νοσεραί. παῖδες ὑγιηρό-
τατοι, καὶ τὰ προσέχοντα ἑκατέροισι. δίαιται ὁκόσαι θερμαὶ ἐοῦσαι, ὑγραίνουσι. καὶ πόνοι ἐξ
ὀλίγου προσαγόμενοι ἡσυχῇ διαθερμαίνοντες, μὴ πουλὺ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων φέροντες. περὶ μὲν
οὖν φύσιος διαγνώσιος, οὕτω χρὴ διαγινώσκειν τῆς ἐξ ἀρχῆς ξυστάσιος. αἱ δὲ ἡλικίαι αὗται πρὸς
ἑωυτὰς, ὧδε ἔχουσι. παῖς μὲν οὖν κέκρηται ὑγροῖσι καὶ θερμοῖσι, διότι ἐκ τούτων ξυνέστηκε, καὶ
ἐν τούτοισιν ηὐξήθη. ὑγρότατα μὲν οὖν καὶ θερμότατα ὁκόσα ἔπιστα γενέσιος, καὶ αὔξεται ὡς
πλεῖστον. καὶ ἐχόμενα ὡσαύτως. νεηνίσκος δὲ, θερμὸς μὲν, ὅτι τοῦ πυρὸς ἐπικρατέει ἡ ἔφοδος τοῦ
ὕδατος. ξηρὸς δὲ, ὅτι τὸ ὑγρὸν ἤδη καταναλωται τὸ ἐκ τοῦ παιδὸς. τὸ μὲν, εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ σώ-
ματος. τὸ δὲ, ἐς τὴν κίνησιν τοῦ πυρὸς. τὸ δὲ, ὑπὸ τῶν πόνων. ἀνὴρ, ὁκόταν στῇ τὸ σῶμα, ξηρὸς καὶ ψυ
χρὸς. διότι τοῦ μὲν θερμοῦ, ἡ ἔφοδος οὐκ ἔτι ἐπικρατέει, ἀλλ᾽ ἕστηκεν ἀτρεμίζον τὸ σῶμα τῆς αὐξή-
σιος, καὶ κατέψυκται. ἐκ δὲ τῆς νεωτέρης ἡλικίης, τὸ ξηρὸν ἔνι. ἀπὸ δὲ τῆς ἐπιούσης ἡλικίης καὶ τοῦ
ὕδατος τῆς ἐφόδου, οὐχ ὁ ἔχων τὴν ὑγρασίην, διὰ ταῦτα ξηροῖσι καὶ ὑγροῖσι κρατέεται. οἱ δὲ πρε
σβῦται, ψυχροὶ καὶ ὑγροί. διότι πυρὸς μὲν ἀποχώρησις. ὕδατος δὲ, ἔφοδος. καὶ ξηρῶν μὲν, ἀπαλ
λαξις. ὑγρῶν δὲ, κατάστασις. τῶν δὲ πάντων, τὰ μὲν ἄρσενα, θερμότερα καὶ ξηρότερα. τὰ δὲ θήλεα,
ὑγρότερα καὶ ψυχρότερα διὰ τόδε. ὅτι τε ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐν τοιούτοισιν ἑκάτερα ἐγένετο. καὶ ὑπὸ τοιού-
των αὔξεται. γενόμενά τε τῇσι διαίτῃσιν ἐπιπονωτέρῃσι χρέεται, ὥς τε ἐκθερμαίνεσθαι καὶ ἀπο-
ξηραίνεσθαι. τὰ δὲ θήλεα ὑγροτέρῃσι καὶ ῥαθυμοτέρῃσι τῇσι διαίτῃσι χρέονται. καὶ κάθαρσιν τοῦ θερ-
μοῦ ἐκ τοῦ σώματος ἑκάστου μηνὸς ποιέονται. περὶ δὲ φρονήσιος ψυχῆς καὶ ἀφροσύνης ὀνομαζομέ-
νης, ὧδε ἔχει. πυρὸς τὸ ὑγρότατον καὶ ὕδατος τὸ ξηρότατον, κρῆσιν λαβόντα ἐν τῷ σώματι, φρο-
νιμώτατα. διότι τὸ μὲν πῦρ ἔχει, ἀπὸ τοῦ ὕδατος τὸ ὑγρόν. τὸ δὲ ὕδωρ, ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ ξηρόν. ἑκά-
τερον δὲ, οὕτως αὐταρκέστατον. οὔτε τὸ πῦρ, τῆς τροφῆς ἐνδεέστερον ἐπὶ πουλὺ φοιτᾷ. οὔτε τὸ ὕδωρ,
τῆς κινήσιος ἐπὶ πουλὺ δεόμενον κουφοῦται. αὐτό τε οὖν ἑκάτερον, οὕτως αὐταρκέστατόν ἐστι πρὸς
ἄλληλά τε κρηθέντα. ὅτι γὰρ ἐλάχιστα τῶν πέλας δέεται, τοῦτο μάλιστα τοῖσι παρεοῦσι προσέχει.
πυρός τε τὸ ἥκιστα κινεύμενον, μὴ ὑπ᾽ ἀνάγκης. καὶ ὕδατος, τὸ μάλιστα μὴ ὑπὸ βίης. ἐκ τούτων δὲ
ἡ ψυχὴ συγκρηθεῖσα, φρονιμωτάτη καὶ μνημονικωτάτη. εἰ δέ τινι ἐπαγωγῇ χρεομένη τούτων ὁ-

κότερον οὖν αὐξηθείη μαραίνοι, ἀφρονέστατον ἂν γένοιτο. διότι οὕτως ἔχοντα αὐταρκέστατα. εἰ δὲ πυρὸς τοῦ εἰλικρινεστάτου καὶ ὕδατος σύγκρησιν λάβοι, ἐνδεέστερον δὲ τὸ πῦρ εἴη τοῦ ὕδατος ὀλίγον, φρόνιμοι μὲν καὶ οὗτοι. ἐνδεέστεροι δὲ, τῆς προτέρης. διότι κρατεόμενον τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ βραδεῖαν τὴν κίνησιν ποιεύμενον, νωθρότερον προσπίπτει πρὸς τὰς αἰσθήσιας. παραμόνιμοι δ' εἰσὶν ἐπιεικέως αἱ τοιαῦται ψυχαὶ, πρὸς ὅ, τι ἂν προσέχωσιν. εἰ δὲ ὀρθῶς διαιτῷντο καὶ φρονιμώτεροι καὶ ὀξύτεροι γένοιντο παρὰ τὴν φύσιν. ξυμφέρει δὲ τοῖσι τοιούτοισι, τοῖσι πρὸς πυρὸς διαιτήμασι μᾶλλον χρέεσθαι, καὶ μὴ πλησμονῇσι, μήτε σιτίων, μήτε πομάτων. δρόμοισιν οὖν χρέεσθαι ὀξέσιν, ὅκως τοῦ τε ὑγροῦ κενοῦται τὸ σῶμα, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐπίσταται θᾶσσον. πάλῃσι δὲ, καὶ τρίψεσι, καὶ τοῖσι τοιούτοισι γυμνασίοισιν, οὐ ξυμφέρει χρέεσθαι, ὅκως μὴ κοιλοτέρων τῶν πόρων γινομένων, πλησμονῆς πληρῶνται. βαρύνεσθαι γὰρ ἀνάγκη τῆς ψυχῆς τὴν κίνησιν ὑπὸ τῶν τοιούτων. τοῖσι περιπάτοισι ξυμφέρει χρέεσθαι, καὶ ἀπὸ δείπνου καὶ ὀρθρίοισι, καὶ ἀπὸ τῶν δρόμων. ἀπὸ δείπνου μὲν, ὅκως τροφὴν ξηροτέρην ἡ ψυχὴ δέχηται ἀπὸ τῶν εἰσιόντων. ὄρθρου δὲ, ὅκως αἱ διέξοδοι κενῶνται τοῦ ὑγροῦ, καὶ μὴ φράσσωνται οἱ πόροι τῆς ψυχῆς. ἀπὸ δὲ τῶν γυμνασίων, ὅκως μὴ ἐγκαταλείπηται ἐν τῷ σώματι τὸ ἀποκριθὲν ἀπὸ τοῦ δρόμου, μὴ δὲ ξυμμίσγηται τῇ ψυχῇ, μὴ δὲ ἐμφράσσῃ τὰς διεξόδους, μὴ δὲ συνταράξῃ τὴν τροφήν. ξυμφέρει δὲ καὶ ἐμέτοισι χρέεσθαι, ὅκως ἀποκαθαίρηται τὸ σῶμα, εἴ τι ἐνδεέστερον οἱ πόνοι διαπρήσσονται. προσάγειν δὲ ἀπὸ τῶν ἐμέτων, κατὰ μικρὸν προστιθέντα τὸ σιτίον, ἐς ἡμέρας τέσσαρας τὰς ἐλαχίστας. χρίεσθαι δὲ ξυμφορώτερον ἢ λούεσθαι. λαγνεύειν δὲ, ὕδατος ἐφόδων γινομένων, πλείονα. ἐν δὲ τῇσι τοῦ πυρὸς ἐπιφορῇσι, μείονα. εἰ δέ τινι ἐνδεεστέρην τὴν δύναμιν τὸ πῦρ λάβοι τοῦ ὕδατος, βραχυτέρην ἀνάγκη ταύτην εἶναι. καὶ καλέονται οἱ τοιοῦτοι ἠλίθιοι. ἅτε γὰρ βραδείης ἐούσης τῆς περιόδου, κατὰ βραχύ τι προσπίπτουσιν αἱ αἰσθήσιες. καὶ ὀξεῖαι ἐοῦσαι, ἐπ' ὀλίγον ξυμμίσγονταί τε διὰ βραδυτῆτα τῆς περιόδου. αἱ γὰρ αἰσθήσιες τῆς ψυχῆς ὁκόσαι μὲν δι' ὄψιος καὶ ἀκοῆς εἰσὶν, ὀξεῖαι ὁκόσαι δὲ διὰ ψαύσιος, βραδύτεραι καὶ εὐαισθητότεραι. τούτων μὲν οὖν αἰσθάνονται. καὶ οἱ τοιοῦτοι οὐδὲν ἧσσον, οἷα τῶν ψυχρῶν καὶ θερμῶν καὶ τῶν τοιούτων, ὁκόσα δὲ δι' ὄψιος ἢ ἀκοῆς αἰσθέεσθαι δεῖ, ἃ μὴ πρότερον ἐπίστανται, οὐ δύνανται αἰσθάνεσθαι. ἢν γὰρ μὴ σεισθῇ ἡ ψυχὴ ὑπὸ τοῦ πυρὸς πεσόντος οὐκ ἂν αἴσθοιτο ὁκοῖόν τί ἐστιν. αἱ οὖν τοιαῦται ψυχαὶ οὐ πάσχουσι τοῦτο διὰ ταχυτῆτα. εἰ δὲ ὀρθῶς διαιτῷτο, βέλτιον γένοιτο ἂν καὶ ὁ τοιοῦτος. ξυμφέρει οὖν τὰ διαιτήματα ἅπερ τῷ προτέρῳ. ξηροτέροισι δὲ χρῆσθαι καὶ ἐλάσσοσι τοῖσι σιτίοισι. τοῖσι δὲ πόνοισι, πλείοσι καὶ ὀξυτέροισι. συμφέρει δὲ καὶ πυριῆσθαι. καὶ ἐμέτοισι χρέεσθαι ἐκ τῶν πυριησίων. καὶ προσαγωγῇσιν ἐκ τῶν ἐμέτων ἐκ πλείονος χρόνου, ἢν ποιέῃ ἔμετον, καὶ ταῦτα ποιέων, ὑγιεινότερος ἂν καὶ φρονιμώτερος εἴη. ἢν δὲ κρατηθείη ἐπὶ πλεῖον τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ἐόντος ὕδατος, τούτους ἤδη οἱ μὲν, ἄφρονας ὀνομάζουσιν. οἱ δὲ, ἐμβροντήτους. ἔστι δ' ἡ μανίη τοιοῦτον ἐπὶ τὸ βραδύτερον. οὗτοι κλαίουσί τε, οὐδενὸς λυποῦντος, ἢ τύπτοντος. δεδίασί τε τὰ μὴ φοβερά. λυπέονται ἐπὶ τοῖς μὴ προσήκουσι. καὶ αἰσθάνονται, οἷσιν οὐ προσήκει τοῖς φρονέουσι. ξυμφέρει τοιγαροῦν τούτοισι πυριῆσθαι, καὶ ἐλλεβόροισιν ἐκκαθαίρεσθαι ἐκ τῶν πυριησίων. καὶ διαίτῃ χρέεσθαι ᾗ εἴπον πρότερον. ἰσχνασίης δὲ πιαινόμενος οὗτος δέεται, καὶ ξηρασίης. εἰ δὲ τὸ ὕδωρ ἐνδεεστέρην τὴν δύναμιν λάβοι, τοῦ πυρὸς εἰλικρινῆ τὴν σύγκρασιν ἐχόντων, ὑγιαίνουσι σώμασι φρονίμοις. ἡ δὲ τοιαύτη ψυχὴ ταχέως αἰσθανομένη τῶν προσπιπτόντων, καὶ οὐ μεταπίπτουσα πολλάκις ἐστί. φύσις μὲν οὖν ἡ τοιαύτη, ψυχῆς ἀγαθῆς. βελτίων δὲ γένοιτο, ὀρθῶς διαιτεύμενος. καὶ κακίων μὴ ὀρθῶς. συμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ, τῇ διαίτῃ χρέεσθαι τῇ πρὸς ὕδατος μᾶλλον, ὑπερβολὰς φυλασσόμενον καὶ σιτίων, καὶ πομάτων, καὶ ποτῶν. καὶ δρόμοισι καμπτοῖσι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι γυμνασίοισιν, ὑπερβολὴν οὐδενὸς ποιεύμενον. ἢν γὰρ ἔχῃ ὑγιηρῶς τὸ σῶμα καὶ μὴ ὑπ' ἄλλου τινὸς ξυνταράσσηται, τῆς ψυχῆς φρόνιμος σύγκρησις. εἰ δ' ἐπὶ πλεῖον κρατηθείη ἡ τοῦ ὕδατος δύναμις ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ὀξυτέρην μὲν, τοσούτῳ ἀνάγκη εἶναι τὴν ψυχὴν, ὅσῳ θᾶττον κινέεται, καὶ πρὸς τὰς αἰσθήσιας θᾶσσον προσπίπτειν. ἧσσον δὲ μόνιμον τῶν πρότερον, διότι κρίνεται τὰ παραγινόμενα. καὶ ἐπὶ πλείονα ὁρμᾶται διὰ ταχυτῆτα. ξυμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ διαιτεῖσθαι, τῇ πρὸς ὕδατος μᾶλλον, ὑπερβολὰς φυλασσόμενον, καὶ σιτίων, καὶ πόνων καὶ ποτῶν, καὶ δρόμοισι καὶ καμπτοῖσι, καὶ διαύλοισι, καὶ πάλῃσι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι γυμνασίοισιν, ὑπερβολὴν οὐδενὸς, ὡς ἔφην, ποιεύμενον. ἢν γὰρ ὑγιηρῶς ἔχῃ τὸ σῶμα, καὶ μὴ ὑπὸ ἄλλου τινὸς συνταράσσηται, τῆς ψυχῆς φρόνιμος ἡ σύγκρησις. εἰ δ' ἐπὶ πλεῖον κρατηθείη ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἡ τοῦ ὕδατος δύναμις, ὀξυτέρην μὲν τοσούτῳ ἀνάγκη εἶναι τὴν ψυχὴν, ὅκως θᾶσσον κινέηται, καὶ πρὸς τὰς αἰσθήσιας θᾶσσον προσπίπτειν. ἧσσον δὲ μόνιμον τῶν πρότερον, διότι κρίνεται τὰ παραγινόμενα, καὶ ἐπὶ πλείονα ὁρμᾶται διὰ ταχυτῆτα. συμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ διαιτῆσθαι, τῇ πρὸς ὕδατος διαίτῃ μᾶλλον, ἢ τῇ προτέρῃ. καὶ μάζῃ μᾶλλον, ἢ τῷ ἄρτῳ. καὶ ἰχθύσιν, ἢ κρέασι. τῷ ποτῷ, ὑδαρεστέρῳ. καὶ λαγνείῃσιν ἐλασσόνως χρέεσθαι. καὶ τῶν πόνων τοῖσι κατὰ φύσιν, μάλιστα καὶ πλείστοισι. τοῖσι δ' ὑπὸ βίης χρέεσθαι μὲν ἀνάγκη. ἐλάττοσι δὲ καὶ ἐμέτοισιν ἐκ τῶν αὐτῶν πλησμονῶν. ὅκως κενοῦ-

ται μὲν, τὸ σῶμα. θερμαίνηται δὲ, ὡς ἥκιστα. συμφέρει δὲ καὶ ἀσαρκέειν τοῖσι τοιούτοισι, πρὸς τὸ φρο-
νίμους εἶναι. πρὸς γὰρ σαρκὸς εὐεξίην, καύματος φλεγμονὴν ἀνάγκη γίνεσθαι. ὁκόταν δὲ τοιοῦτον
πάθῃ ἡ τοιαύτη ψυχὴ, ἐς μανίην καθίσταται, κρατηθέντος τοῦ ὕδατος καὶ ἐπισπασθείσα. ξυμφέ-
ρει δὲ τοῖσι τοιούτοισι καὶ τὰς πρήξιας πρήσσειν, βεβρωκόσι μᾶλλον ἢ ἀσίτοισι. στασιμωτέρη γὰρ
ἡ ψυχὴ τῇ τροφῇ κατασμισγομένη συμφόρῳ μᾶλλον, ἢ ἐνδεὴς οὖσα τροφῆς. εἰ δέ τι πλέον ἐπικρα-
τηθείη τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ὀξείη ἡ τοιαύτη ψυχὴ ἄγαν, καὶ τούτους ὀνειρώσσειν. καλέουσι δὲ αὐ-
τοὺς ὑπομαινομένους. ἔστι γὰρ ἐγγύτατα μανίης τὸ τοιοῦτον. καὶ γὰρ ἀπὸ βραχείης φλεγμονῆς καὶ ἀσυμ-
φόρου μαίνονται, καὶ ἐν τῇσι μέθῃσι καὶ ἐν τῇσιν εὐεξίῃσι τῆς σαρκὸς, καὶ ὑπὸ τῶν κρεηφαγιῶν.
ἀλλὰ χρὴ τὸν τοιοῦτον, τούτων μὲν πάντων ἀπέχεσθαι, καὶ τῆς ἄλλης πλησμονῆς, καὶ γυμνασίων
τῶν ἀπὸ βίης γινομένων. μάζῃ δὲ ἀτρίπτῳ διαιτᾶσθαι, καὶ λαχάνοισιν ἑφθοῖσι, πλὴν τῶν καθαρ-
τικῶν. καὶ ἰχθυδίοισιν ἐν ἅλμῃ. καὶ ὑδροποτέειν βέλτιστον, ἢν δύναιτο. εἰ δὲ μὴ, ὅ, τι ἐγγυτάτω
τούτου, ἀπὸ μαλακοῦ οἴνου καὶ λευκοῦ. καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ὀρθρείοισι πουλλοῖσι. ἀπὸ δείπνου δὲ,
ὁκόσον ἐξαναστῆναι, ὅκως τὰ μὲν σιτία, μὴ ξηραίνωνται ἀπὸ τῶν ἀπὸ δείπνου περιπάτων. τὸ δὲ σῶ-
μα, κενοῦται ὑπὸ τοῦ ὀρθρείου, λούεσθαι δὲ, χλιαρῷ ὕδατι περικλύδην μᾶλλον ἢ χρίεσθαι. ξυμφέ-
ρει δὲ καὶ ἐν τῷ θέρει τὰς ἡμέρας, ὕπνοισι χρέεσθαι βραχέσιν ἢ πολλοῖσιν, ὅκως μὴ ἀποξηραίνηται
τὸ σῶμα ὑπὸ τῆς ὥρης. ἐπιτήδειον δὲ τοῦ ἦρος, καὶ ἐλλεβόροισι καθαίρειν, προπυριηθέντας. εἶτα ἐ-
πάγειν πρὸς τὴν δίαιτην ἡσυχῇ, καὶ μὴ ἀσίτους τὰς πρήξιας μηδὲ τοῦτον ποιέεσθαι. ἐκ ταύτης τῆς
ἐπιμελείης ἡ τοιαύτη ψυχὴ, φρονιμωτάτη ἂν εἴη. περὶ μὲν οὖν φρονίμου καὶ ἄφρονος ψυχῆς ἡ
σύγκρησις αὕτη αἰτίη ἐστὶν, ὥσπερ μοι καὶ γέγραπται. καὶ δύναται ἐκ τῆς διαίτης καὶ βελτίων
καὶ χείρων γίνεσθαι. ὁμοίοισι δὲ πυρὸς ἐπικρατέοντος τῷ ὕδατι προσιθέντα, ἀδύνατον ἂν ἴσως καὶ
τοῦ ὕδατος ἐπικρατέοντος, ἐν τῇ συγκρήσει τὸ πῦρ αὐξῆσαι. ἐκ τούτων δὲ φρονιμώτεραι καὶ ἀφρο-
νέστεραι γίνονται. τῶν δὲ τοιούτων, οὐκ ἔστιν ἡ σύγκρησις ἔτι. οἷον ὀξύθυμος. ῥάθυμος. δόλιος. ἁπλοῦς.
δυσμενής. εὔνους. τῶν τοιούτων ἁπάντων ἡ φύσις τῶν πόρων δι' ὧν ἡ ψυχὴ πορεύεται, αἰτίη ἐστί. δι'
ὁκοίων γὰρ ἀγγείων ἀποχωρεῖ, καὶ πρὸς ὁκοῖά τινα προσπίπτει, καὶ ὁκοίοις τισὶ καταμίσγεται,
τοιαῦτα φρονέουσι. διὰ τοῦτο γοῦν δυνατὸν τὰ τοιαῦτα ἐκ διαίτης μεθιστάναι. φύσιν γὰρ μετα-
πλάσσαι ἀφανέα οὐχ οἷόν τε. ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς φωνῆς ὁκοίη τις ἂν εἴη, οἱ πόροι αἴτιοι τοῦ πνεύμα-
τος, δι' ὁκοίων ἂν τινων κινέηται ὁ ἀὴρ, καὶ πρὸς ὁκοίους τινὰς προσπίπτει, τοιαύτην γὰρ ἀνάγκη
τὴν φωνὴν εἶναι. καὶ ταῦτα μὲν δυνατὸν καὶ χείρω καὶ βελτίω ποιέειν, διότι λειοτέρους καὶ βρα-
χυτέρους τοὺς πόρους τῷ πνεύματι δυνατὸν ποιῆσαι. κεῖνο δὲ ἀδύνατον ἐκ διαίτης ἀλλοιῶσαι.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΔΙΑΊΤΗΣ ΤῸ ΔΕΎΤΕΡΟΝ.

Χωρίων δὲ θέσιν καὶ φύσιν ἑκάστων, ὧδε χρὴ διαγινώσκειν. κατὰ παντὸς μὲν εἰπεῖν, ὧδε
ἔχει. ἡ πρὸς μεσημβρίαν κειμένη, θερμοτέρη καὶ ξηροτέρη τῆς πρὸς τὰς ἄρκτους κει-
μένης, διότι ἐγγυτέρω τοῦ ἡλίου ἐστίν. ἐν δὲ ταύτῃσι τῇσι χώρῃσιν, ἀνάγκη καὶ τὰ ἔθνεα
τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ φυόμενα ἐκ τῆς γῆς, ξηρότερα καὶ θερμότερα καὶ ἰσχυρότε-
ρα εἶναι, ἢ ἐν τῇσιν ἐναντίῃσιν. οἷον τὸ Λιβυκὸν ἔθνος πρὸς τὸ Ποντικὸν, καὶ τὰ ἔγγιστα ἑκα-
τέρων. αὐταὶ δὲ καθ' ἑαυτὰς αἱ χῶραι, ὧδε ἔχουσι. τὰ ὑψηλὰ καὶ αὐχμηρὰ καὶ πρὸς μεσημβρίαν
κείμενα, ξηρότερα τῶν πεδίων τῶν ὁμοίως κειμένων, διότι ἐλάσσω ἰκμάδας ἔχει. τὰ μὲν γὰρ, οὐκ
ἔχει στάσιν, τῷ ὀμβρίῳ ὕδατι. τὰ δὲ, ἔχει. τὰ δὲ λιμναῖα καὶ ἑλώδεα, ὑγραίνει μὲν καὶ θερμαίνει. θερ-
μαίνει μὲν, διότι κοῖλα καὶ περιεχόμενα, καὶ οὐ διαπνέεται. ὑγραίνει δὲ, διότι τὰ φυόμενα ἐκ τῆς
γῆς, ὑγρότερα, οἷσιν ἐκτρέφονται ἄνθρωποι. τό, τε πνεῦμα ὃ ἀναπνέομεν, παχύτερον διὰ τὸ ὕδωρ
τὸ ἀπὸ τῆς ἀκινησίης. τὰ δὲ κοῖλα καὶ μὴ ἄνυδρα, ξηραίνει καὶ θερμαίνει. θερμαίνει μὲν, ὅτι κοῖλα καὶ
περιέχεται. ξηραίνει δὲ, διά τε τῆς τροφῆς τὴν ξηρότητα, καὶ διότι τὸ πνεῦμα ὃ ἀναπνέομεν ξηρὸν
ἐὸν, ἕλκει ἐκ τῶν σωμάτων τὸ ὑγρὸν, ἐς τροφὴν ἑωυτῷ, οὐκ ἔχον πρὸς ὅ, τι ἂν ὑγρὸν προσπίπτον
τρέφηται. ὅκου δὲ τοῖσι χωρίοισιν ὄρη προσκέεται πρὸς νότου, ἐν τούτοισιν αὐχμώδεες οἱ νότοι καὶ
νοσεροὶ προσπνέουσιν. ὅκου δὲ βορέηθεν ὄρη πρόσκειται, ἐν τουτέοισιν αἱ βόρειαι ταράσσουσι καὶ νό-
σους ποιέουσιν. ὅκου δὲ βορέηθεν κοῖλα χωρία τοῖσιν ἄστεσι προσκέεται, πρὸς τῶν θερινῶν πνευμά-
των, θερμὸν καὶ νοσερὸν τοῦτο τὸ χωρίον. διότι οὔτε βορέας διαπνέων καθαρὴν τὴν ἐπαγωγὴν τοῦ
πνεύματος παρέχει, οὔτε ὑπὸ τῶν θερινῶν πνευμάτων διαψύχεται. τῶν δὲ νήσων, αἱ μὲν ἐγγὺς τῆς
Ἠπείρων, δυσχειμερώτεραί εἰσιν. αἱ δὲ πόντιαι, ἀλεεινότεραι τὸν χειμῶνα. διότι αἱ χιόνες καὶ πά-
γοι, ἐν μὲν τῇσιν Ἠπείροισιν ἔχουσι στάσιν, καὶ τὰ πνεύματα ψυχρὰ πέμπουσιν ἐς τὰς ἐγγὺς νήσους.
τὰ δὲ πελάγια, οὐκ ἔχει στάσιν ἐν χειμῶνι. Περὶ δὲ πνευμάτων ἥν τινα φύσιν ἔχει καὶ δύναμιν ἕκα-
στα, ὧδε χρὴ διαγινώσκειν. φύσιν μὲν, ἔχει τὰ πνεύματα πάντα, ὑγραίνειν καὶ ψύχειν τά τε σώμα-

τα τῶν ζώων, καὶ τὰ φυόμενα ἐκ τῆς γῆς, διὰ τάδε, ἀνάγκη ἐστὶ τὰ πνεύματα ταῦτα πάντα
πνέειν, ἀπὸ χιόνος. καὶ κρυστάλλου. καὶ πάγων ἰσχυρῶν. καὶ ποταμῶν. καὶ λιμνέων. καὶ γῆς ὑγραν
θείσης, καὶ ψυχρανθείσης. καὶ τὰ μὲν ἰσχυρότερα τῶν πνευμάτων, ἀπὸ μεζόνων καὶ ἰσχυροτέρων.
τὰ δὲ ἀσθενέστερα, ἀπὸ μειόνων καὶ ἀσθενεστέρων. ὥσπερ γὰρ καὶ τοῖσι ζώοισι πνεῦμα ἔνεστιν, οὕτως
καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πᾶσι. τοῖσι μὲν, ἔλασσον πνεῦμα. τοῖσι δὲ, κατὰ μέγεθος. φύσιν μὲν οὖν ἔχει ψύ-
χειν καὶ ὑγραίνειν τὰ πνεύματα πάντα. διὰ θέσιν δὲ χωρίων καὶ τόπων, δι᾽ ὧν παραγίνεται τὰ
πνεύματα ἐς τὰς χώρας ἑκάστας, διάφορα γίνεται ἀλλήλων. ψυχρότερα. θερμότερα. ὑγρότερα.
ξηρότερα, νοσερώτερα. ὑγιεινότερα. τὴν δὲ αἰτίην ἑκάστων, ὧδε χρὴ γινώσκειν. Ὁ μὲν βορέας, ψυ
χρὸς πνέει καὶ ὑγρὸς, ὅτι ὁρμᾶται ἀπὸ τοιουτέων χωρίων, πορεύεταί τε διὰ τοιούτων τόπων, ὥς
τινας ὁ ἥλιος οὐχ ὑπέρπει, οὐδ᾽ ἀποξηραίνων τὸν ἀέρα, ἐκπίνει τὴν ἰκμάδα. ὥστε παραγίνεται ἐπὶ
τὴν οἰκουμένην, τὴν ἑωυτοῦ δύναμιν ἔχων. ὅκου μὴ διὰ τὴν θέσιν τῆς χώρης διαφθείρεται. καὶ τοῖ-
σι μὲν οἰκέουσιν ἔγγιστα, ψυχρότατος. τοῖσι δὲ προσωτάτω, ἥκιστα. Ὁ δὲ νότος, πνέει μὲν ἀπὸ τῶν
ὁμοίων τὴν φύσιν, τῷ βορέᾳ. ἀπὸ γὰρ τοῦ νοτίου πόλου πνέων, ἀπὸ χιόνος πουλλῆς, καὶ κρυστάλλου,
καὶ πάγων ἰσχυρῶν ὁρμώμενος, τοῖσι μὲν ἐκεῖσε πλησίον αὐτοῦ οἰκοῦσιν, ἀνάγκη τοῖον πνέειν, ὁκοῖον
ἐν ἡμῖν ὁ βορέας. οὐκέτι δὲ πᾶσαν τὴν χώρην, οὐκ ἔτι ὅμοιος παραγίνεται. διὰ γὰρ τὴν ἐφόδων τοῦ
ἡλίου καὶ ὑπὸ τὴν μεσημβρίην πνέων, ἐκπίνεται τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τοῦ ἡλίου. ἀποξηραινόμενος γὰρ,
ἀραιοῦται. διὸ ἀνάγκη θερμὸν αὐτὸν καὶ ξηρὸν ἐνθάδε παραγίνεσθαι. ἐν μὲν οὖν τοῖσιν ἔγγιστα χωρίοι
σιν, ἀνάγκη τοιαύτην δύναμιν ἀποδιδόναι θερμὴν καὶ ξηρήν. καὶ ποιέει τοῦτο ἐν τῇ λιβύῃ. τά τε
φυόμενα ἐξαυαίνεται. καὶ τοὺς ἀνθρώπους λανθάνει ἀποξηραίνων. ἅτε γὰρ οὐκ ἔχων, οὔτε ἐκ θαλάσ-
σης ἰκμάδα λαβεῖν, οὔτε ἐκ ποταμοῦ, καὶ ἐκ τῶν ζώων καὶ τῶν φυομένων, ἐκπονεῖ τὸ ὑγρόν. ὁκό-
ταν δὲ τὸ πέλαγος περαιώσῃ, ἅτε θερμὸς ὢν καὶ ἀραιὸς, πουλλῆς ὑγρασίης ἐμπιπλῆσι τὴν χώρην
ἐμπίπτων. ἀνάγκη δὲ τὸν νότον, θερμόν τε καὶ ὑγρὸν εἶναι, ὅκου μὴ τῶν χωρίων αἱ θέσιες αἴτιαι εἰ-
σιν. ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν ἄλλων πνευμάτων αἱ δυνάμεις ἔχουσιν. κατὰ δὲ χώρας ἑκάστας, τὰ πνεύ-
ματα ὧδε ἔχει. τὰ μὲν ἐκ θαλάσσης πνεύματα ἐς τὰς χώρας ἐμπίπτοντα, ξηρότερά πως ἐστί. τὰ
δὲ ἀπὸ χιόνος ἢ πάγων, ἢ λιμνέων, ἢ ποταμῶν, ἅπαντα ὑγραίνει καὶ ψύχει, καὶ τὰ φυτὰ καὶ
τὰ ζῶα. καὶ ὑγείην τοῖς σώμασι παρέχει, ὁκόσα μὴ ὑπερβάλλῃ ψυχρότητι. ταῦτα δὲ, βλάπτει,
διότι μεγάλας τὰς μεταβολὰς ἐν τοῖσι σώμασιν ἐμποιέει τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ. ταῦτα δὲ πά-
σχουσιν ὅσοι ἐν χωρίοις οἰκέουσιν ἑλώδεσι καὶ θερμοῖς, ἐγγὺς ποταμῶν ἰσχυρῶν. τὰ δ᾽ ἄλλα τῶν πνευ-
μάτων ὁκόσα πνέει ἀπὸ τῶν προειρημένων, ὠφελέει, τόν τε ἠέρα καθαρὸν καὶ εἰλικρινέα παρέ-
χοντα, καὶ τῷ τῆς ψυχῆς θερμῷ, ἰκμάδα διδόντα. ὁκόσα δὲ τῶν πνευμάτων κατὰ γῆν παραγίνε-
ται, ξηρότερα ἀνάγκη εἶναι, ἀπό τε τοῦ ἡλίου ἀποξηραινόμενα, καὶ ἀπό τε τῆς γῆς. οὐκ ἔχοντα δὲ τρο-
φὴν ὁκόθεν ἐπισπάσηται, τὰ πνεύματα ἀπὸ τῶν ζώντων ἕλκοντα τὸ ὑγρὸν, βλάπτει καὶ τὰ φυτὰ,
καὶ τὰ ζῶα πάντα. καὶ ὁκόσα ὑπὲρ τὰ ὄρεα καταλιπόντα παραγίνεται ἐς τὰς πόλιας, οὐ μό-
νον ξηραίνει, ἀλλὰ καὶ ταράσσει τὸ πνεῦμα, ὃ ἀναπνέομεν. καὶ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων, ἐπίνοσα
ἐμποιέει. φύσιν μὲν οὖν καὶ δύναμιν ἑκάστων, οὕτω χρὴ γινώσκειν. ὅκως δὲ χρὴ πρὸς ἕκαστα παρα-
σκευάζεσθαι, προϊόντι τῷ λόγῳ δηλώσω. σιτίων δὲ καὶ πομάτων δύναμιν ἑκάστων, καὶ τὴν κατὰ
φύσιν, καὶ τὴν διὰ τέχνης, ὧδε χρὴ γινώσκειν. ὁκόσοι μὲν οὖν κατὰ παντὸς ἐπεχείρησαν εἰπεῖν, ἢ
περὶ τῶν γλυκέων, ἢ λιπαρῶν, ἢ ἁλικῶν, ἢ περὶ ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων τῆς δυνάμεως, οὐκ ὀρ-
θῶς γινώσκουσιν. οὐ γὰρ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχουσιν, οὔτε τὰ γλυκέα ἀλλήλοισιν, οὔτε τὰ πικρὰ,
οὔτε τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων οὐδέν. πολλὰ γὰρ τῶν τοιούτων, ἃ καὶ διαχωρέει, καὶ ἵστησι. καὶ ξηραί-
νει. καὶ ὑγραίνει. ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. ἔστι δὲ ὅσα στύφει καὶ διαχωρέεται καὶ οὐ-
ρέεται. τὰ δὲ οὐθέτερα τούτων. ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν θερμαντικῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ἄλ-
λην ἄλλα δύναμιν ἔχει. περὶ μὲν οὖν ἁπάντων, οὐχ οἷόν τε δηλωθῆναι, ὁκοῖά τινά ἐστι. καθ᾽ ἕκαστα
δὲ ἥν τινα δύναμιν ἔχει, διδάξω. Κριθαὶ. φύσει μὲν, ὑγρὸν καὶ ξηρόν. ἔνι δὲ καὶ καθαρτικόν τι,
ἀπὸ τοῦ χυλοῦ τοῦ ἀχύρου. τεκμήριον δὲ, ἢν μὲν θέλῃς κριθὰς ἀπτίστους ἑψῆσαι, καθαίρει ὁ χυλὸς, ἰ-
σχυρῶς. εἰ δὲ ἐπτισμένους, ψύξει μᾶλλον καὶ στήσει. ὁκόταν δὲ πυρωθῶσι τὸ μὲν ὑγρὸν, καθαρτικὸν
ὑπὸ τοῦ πυρὸς οἴχεται. τὸ δὲ ψυχρὸν καὶ ξηρὸν, καταλείπεται. ὁκόσα δὲ δεῖ ψύξαι καὶ ξηρᾶναι,
ἄλφιτα διαπρήσσεται. Ὧι δὲ χρώμεθα μάζῃ παντοδαπῇ, δύναμιν δὲ ἔχει ἡ μάζα αὕτη, τοιήνδε.
τὰ συγκομιστὰ ἄλευρα, τροφὴν μὲν ἔχει ἐλάσσω. διαχωρέει δὲ, μᾶλλον. τὰ δὲ καθαρὰ, τροφιμώτερα.
ἧσσον δὲ διαχωρέει. μάζα προφυρηθεῖσα, ῥαντὴ. ἄτριπτος, κούφη. καὶ διαχωρέει, καὶ ψύχει μὲν, ὅτι ψυ
χρῷ ὕδατι ὑγρὴ ἐγένετο. διαχωρέει δὲ, ὅτι ταχέως πέσσεται. κούφη δὲ, ὅτι πολλῆς τροφῆς μετὰ τοῦ
πνεύματος ἔξω ἀποκρίνεται. στενότεροι γὰρ ἂν διέξοδοι τῆς τροφῆς οὖσαι, ἄλλην ἐπιοῦσαν οὐ δέ-
χονται. καὶ τὸ μὲν ἔξω τῷ πνεύματι λεπτυνόμενον, ἀποκρίνεται ἔξω. τὸ δ᾽ αὐτοῦ ἐμμένον, φῦσαν
ἐμποιέει. καὶ τὸ μὲν, ἄνω ἐρυγγάνεται. τὸ δὲ, κάτω ὑποχωρέει. πολλὴ οὖν τῆς τροφῆς ἀπὸ τοῦ σώμα-

τος ἀποπνέεται. ἢν δὲ θέλῃς τὴν μᾶζαν εὐθέως φυρήσας διδόναι, ἡ τοιαύτη ξηραντική. ἅτε γὰρ τὸ
ἄλφιτον ξηρὸν ἐὸν καὶ ὑπὸ τοῦ ὕδατος διάβροχον οὕτω γεγενημένον ἐς πεσὸν ἐς τὴν κοιλίην, ἕλ-
κει ἐξ αὐτοῖς τὸ ὑγρὸν, θερμὸν ἐόν. πέφυκε γὰρ τὸ μὲν θερμὸν, ψυχρὸν ἕλκειν. τὸ δὲ ψυχρὸν, θερ-
μόν. ἀναλισκομένου δὲ τοῦ ὑγροῦ ἐκ τῆς κοιλίης, ἀνάγκη ξηραίνεσθαι. τοῦ δὲ ὕδατος, τοῦ σὺν τῇ μάζῃ
ἐσελθόντος, ψύχει ἐπαγόμενον. ὅσα οὖν δεῖ ξηρῆναι ἢ ψῦξαι, ἢ διαῤῥοίῃ χρώμενον, ἢ ἄλλῃ τινὶ θερ-
μασίῃ τοιαύτῃ, μᾶζα διαπρήσσεται. ἢν δὲ ξηρὴ τετριπτή, ξηραίνει μὲν οὐχ ὁμοίως, διὰ τὸ πεπιλῆσθαι
ἰσχυρῶς. τροφὴν δὲ, τῷ σώματι πλείστην δίδωσιν, ἅτε δὴ ἡσυχῇ τηκομένης δέχονται τροφὴν αἱ διό-
δοι. διαχωρεῖ μὲν οὖν, βραδέως. φῦσαν δὲ, οὐκ ἐμποιέει, οὐδὲ ἐρυγγάνεται. ἡ δὲ προσφυρηθεῖσα τρι-
πτὴ, τρέφει μὲν ἧσσον. διαχωρέει δὲ, καὶ ἐμποιέει μᾶλλον φῦσαν. Κυκεὼν δὲ μόνον, ἐφ' ὕδατι μὲν,
ψύχει καὶ τρέφει. ἐπ' οἴνῳ δὲ, θερμαίνει, καὶ τρέφει, καὶ ἵστησιν. ἐπὶ μέλιτι δὲ, θερμαίνει μὲν, ἧσσον,
καὶ τρέφει. διαχωρέει δὲ μᾶλλον, ἢν μὴ ἄκρητον ᾖ τὸ μέλι. ἢν δὲ μὴ, οὐ διαχωρέει, ἀλλ' ἵστησιν. Ἐπὶ
δὲ γάλακτος, τρόφιμοι μὲν πάντες, πλὴν ἀλλὰ τὸ μὲν οἴϊον, ἵστησι. τὸ δὲ αἴγειον μᾶλλον διαχωρέει. τὸ
δὲ βόειον, ἧσσον. τὸ δὲ ἵππειον καὶ τὸ ὄνειον, μᾶλλον διαχωρέει. Πυροὶ, ἰσχυρότεροι κριθῶν καὶ τρο-
φιμώτεροι. διαχωρέουσι δὲ ἧσσον, καὶ αὐτοὶ καὶ ὁ χυλός. Ἄρτος δὲ ὁ μὲν συγκομιστὸς ξηραίνει καὶ δια-
χωρέει. ὁ δὲ καθαρὸς, τρέφει μὲν μᾶλλον. διαχωρέει δὲ, ἧσσον. αὐτῶν δὲ τῶν ἄρτων ὁ μὲν ζυμίτης, κοῦ-
φος καὶ διαχωρέει. καὶ κοῦφος μέν ἐστιν, ὅτι ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ὀξέος, τὸ ὑγρὸν προσαναλῶται, ὅ τοῦ
ἐστιν ἡ τροφή. διαχωρέει δὲ, ὅτι ταχέως πέσσεται. ὁ δὲ ἄζυμος, διαχωρέει μὲν, ἧσσον. τρέφει δὲ, μᾶλ-
λον. ὁ δὲ τῷ χυλῷ πεφυρημένος, κουφότερος, καὶ τρέφει ἱκανῶς, καὶ διαχωρέει. τρέφει μὲν, ὅτι κα-
θαρός. κοῦφος δέ ἐστιν, ὅτι τῷ κουφοτάτῳ πεφύρηται καὶ ἐζύμωται ἀπὸ τούτου καὶ πεπύρω-
ται. διαχωρέει δὲ, ὅτι τῷ γλυκεῖ καὶ διαχωρητικῷ τοῦ πυροῦ συμμέμικται. αὐτῶν δὲ τῶν ἄρτων
οἱ μέγιστοι, τροφιμώτατοι. διότι ἥκιστα ἐκκαίονται ὑπὸ τοῦ πυρὸς, τὸ ὑγρόν. καὶ οἱ ἰπνῖται ἄρτοι,
τροφιμώτεροι τῶν ἐσχαρειτῶν καὶ ὀβελιέων, διότι ἧσσον ἐκκαίονται ὑπὸ τοῦ πυρός. οἱ δὲ κλιβανῖ-
ται καὶ οἱ ἐγκρυφίαι, ξηρότατοι. οἱ μὲν, διὰ τὴν σποδόν. οἱ δὲ, διὰ τὸ ὄστρακον, ἐκπινόμενοι τὸ ὑγρόν.
οἱ δὲ σεμιδαλῖται, ἰσχυρότατοι πάντων τούτων. ἔτι δὲ μᾶλλον καὶ οἱ ἐκ τοῦ χόνδρου, καὶ τρόφιμοι
σφόδρα, πλὴν οὐ διαχωρέουσιν ὁμοίως. Ἄλητον καθαρὸν πινόμενον ἐν ὕδατι, ψύχει. καὶ πλύμα στα-
τὸς εὐθὺ πυεῖ. πιτύρων χυμὸς ἑφθὸς, κοῦφος διαχωρέει. τὰ δὲ ἐν γάλακτι διδόμενα ἄλητα, δια-
χωρέει μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ὕδατι, διὰ τὸν ὀῤῥούς. καὶ μάλιστα ἐν τῇσι διαχωρητικοῖσιν. ὁκόσα δὲ ξὺν μέλι-
τι καὶ ἐλαίῳ ἕψηται ἢ ὀπτῆται ἐξ ἀλήτων, πάντα καυσώδεα, καὶ ἐρυγματώδεα. ἐρυγματώδεα μὲν,
ὅτι τρόφιμα ἐόντα, οὐ διαχωρητικά ἐστι. καυσώδεα δὲ, διότι λιπαρὰ ἐόντα, καὶ γλυκέα, καὶ ξύμφο-
ρα ἀλλήλοις, οὐ τῆς αὐτῆς καθεψήσιος δεόμενα ἐν τῷ αὐτῷ ἐστι. σεμίδαλις καὶ χόνδρος ἑφθὸς, ἰσχυ-
ρὰ καὶ τρόφιμα, οὐ μέντοι διαχωρέει. Ἡ τίφη, κουφοτέρα πυρῶν. καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς γινόμενα ὁ-
μοίως, ἐκ τῶν πυρῶν, καὶ διαχωρητικὰ μᾶλλον. Ὁ βρόμος, ὑγραίνει καὶ ψύχει ἐσθιόμενος, καὶ ῥό-
φημα γινόμενος. τὰ πρόσφατα ἄλφιτα καὶ ἄλητα, ξηρότερα τῶν παλαιῶν. ὅτι ἔγγυον τοῦ πυ-
ρὸς καὶ τῆς ἐργασίης εἰσί. παλαιούμενα δὲ, τὸ μὲν θερμὸν ἐκπνέει. τὸ δὲ ψυχρὸν ἐπάγεται. ἄρτοι
θερμοὶ μὲν, ξηραίνουσι. ψυχροὶ δὲ, ἧσσον. ἰσχνασίην δέ τινα παρέχουσιν. Κύαμοι, τρόφιμόν τι, καὶ
στατικὸν, καὶ φυσῶδες. φυσῶδες μὲν, ὅτι οὐ δέχονται οἱ πόροι τὴν τροφὴν ἄλλην ἐπιοῦσαν. στάσιμον δὲ,
ὅτι ὀλίγην ἔχει τὴν ὑποστάθμην τῆς τροφῆς. Οἱ πισοὶ, φυσῶσι μὲν, ἧσσον. διαχωρέουσι δὲ, μᾶλλον.
ὦχροι δὲ καὶ δόλιχοι, διαχωρητικώτεροι τουτέων. ἧσσον δὲ, φυσώδεα. τρόφιμα δέ. Ἐρέβινθοι λευ-
κοὶ, διαχωρέουσι, καὶ οὐρέονται, καὶ τρέφουσι. τρέφει μὲν, τὸ σαρκῶδες. οὐρέεται δὲ, τὸ γλυκύ. διαχωρέε-
ται δὲ, τὸ ἁλμυρόν. Κέγχρων χόνδροι, κυβήεια, ξηρὰ καὶ στάσιμα μετὰ σύκων ἰσχυρῶν τοῖσι πονοῦ-
σιν. αὐτοὶ δὲ οἱ κέγχροι ἑφθοὶ τρόφιμοι, οὐ μέντοι διαχωρέουσιν. Φακοὶ δὲ καυσώδεες καὶ καταῤῥη-
κτικοί. καὶ οὔτε διαχωρέει, οὔθ' ἵστησιν. Ὄροβοι, στάσιμον καὶ ἰσχυρόν. καὶ παχύνει. καὶ πληροῖ. καὶ εὔχροον
ποιέει τὸν ἄνθρωπον. Λίνου καρπὸς ἐσθιόμενος, στάσιμον. ἔχει δέ τι καὶ ψυκτικόν. Ὁρμίνου καρ-
πὸς, παραπλήσια τῷ λίνῳ διαπρήσσεται. Θέρμοι, φύσει μὲν ἰσχυρὸν καὶ θερμόν. διὰ δὲ τὴν ἐρ-
γασίην, κουφότερον καὶ ψυκτικώτερόν ἐστι καὶ διαχωρέει. Ἐρύσιμον ὑγραίνει καὶ διαχωρέει. Σι-
κύου σπέρμα, διουρέεται μᾶλλον, ἢ διαχωρέει. πληροῖ δὲ καὶ παχύνει διαχωρέει μὲν, διὰ τὸ ἄχυ-
ρον τὸ ἔξω. παχύνει δὲ, διὰ τὴν σάρκα. πεπλυμένον δὲ διαχωρέει μέν. ἧσσον δέ. παχύνει δὲ καὶ πλη-
ροῖ μᾶλλον. ὑγραίνει δὲ καὶ καίει διὰ τὸ λιπαρὸν καὶ πῖον. Κνίκος διαχωρέει. Μήκων, στάσιμον.
μᾶλλον δὲ ἡ μέλαινα μήκων. ἀτὰρ καὶ ἡ λευκή. τρόφιμον δὲ καὶ ἰσχυρόν. Τουτέων δὲ ἁπάντων, οἱ
χυμοὶ τῆς σαρκὸς διαχωρητικοί. δεῖ οὖν τῇ ἐργασίῃ φυλάσσειν. ὁκόσα μὲν βούλει ξηραίνειν, τοὺς χυ-
μοὺς ἀφαιροῦντα, τῇ σαρκὶ χρῆσθαι. ὁκόσα δὲ διαχωρέειν, τῷ μὲν χυμῷ, πλείονι. τῇ δὲ σαρκὶ, ἐλάσ-
σονι, καὶ εὐχυμοτέρα. Περὶ δὲ ζώων τῶν ἐσθιομένων, ὧδε χρὴ γινώσκειν. βόεια κρέα. ἰσχυρὰ καὶ στάσι-
μα. καὶ δυσπεπτα τῇσι κοιλίῃσι. διότι παχύαιμον, καὶ πουλύαιμόν ἐστι τοῦτο τὸ ζῶον. καὶ τὰ κρέα βα-
ρέα ἐς τὸ σῶμα. καὶ αὐταὶ αἱ σάρκες. καὶ τὸ αἷμα. καὶ τὸ γάλα. ὁκόσων δὲ τὸ γάλα λεπτὸν, καὶ τὸ αἷμα

ὅμοιον, καὶ αἱ σάρκες παραπλήσιοι. Τὰ δὲ αἴγεια κρέα, κουφότερα τουτέων, καὶ διαχωρέει μᾶλ-
λον. Τὰ δὲ ὕεια, ἰσχὺν μὲν, τῷ σώματι ἐμποιέει μᾶλλον τουτέων. διαχωρέει δὲ, ἱκανῶς, διότι λεπτὰς
τὰς φλέβας ἔχει καὶ ὀλιγαίμους. σάρκα δὲ πολλήν. Τὰ δὲ ἄρνεια, κουφότερα τῶν οἴων, καὶ τὰ
ἐρίφεια τῶν αἰγείων, διότι ἀναιμότερα καὶ ὑγρότερα. ξηρὰ γὰρ καὶ ἰσχυρὰ φύσει ὄντα τὰ ζῶα. ὁ-
κόταν μὲν ἁπαλὰ ᾖ, διαχωρέει. ὁκόταν δὲ αὐξηθῇ, οὐχ ὁμοίως. καὶ τὰ μόσχεια τῶν βοείων ὡσαύτως.
Τὰ δὲ χοίρεια τῶν συέων, βαρύτερα. φύσει γὰρ εὔσαρκον ὂν τὸ ζῶον, καὶ ἄναιμον, ὑπερβολὴν ὑ-
γρασίης ἔχει τέως ἦν νέον ᾖ. ὁκόταν οὖν πόροι μὴ δέχωνται τὴν τροφὴν ἐπιοῦσαν, ἐμμένον θερμαίνει,
καὶ ταράσσει τὴν κοιλίην. Τὰ δὲ ὄνεια, διαχωρέει. καὶ τῶν πώλων ἔτι μᾶλλον. καὶ τὰ ἵππεια κου-
φότερα. Κύνεια δὲ, θερμαίνει, καὶ ξηραίνει, καὶ ἰσχὺν ἐμποιέει. οὐ μέντοι διαχωρέει. σκυλάκια δὲ ὑ-
γραίνει καὶ διαχωρέει. Συὸς ἀγρίου, ξηραίνει καὶ ἰσχὺν παρέχει, καὶ διαχωρέει. Ἐλάφου δὲ ξηραίνει. ἧσ-
σον δὲ, διαχωρέει. οὐρέεται δὲ μᾶλλον. Λαγῶα, ξηρὰ καὶ στάσιμα. οὔρησιν δέ τινα παρέχει. Ἀλωπέκων δὲ
ὑγρότερα. οὐρέεται δὲ, καὶ ἐχίνων χερσαίων, οὐρητικά. ὑγραίνει δέ. Περὶ δὲ ὀρνίθων, ὧδε ἔχει. σχε-
δόν τι πάντα τὰ ὀρνίθια, ξηρότερα ἢ τά τε τετράποδα. ὁκόσα γὰρ κύστιν οὐκ ἔχει, οὔτε οὐρέει, οὔτε σιαλο-
χοέει, πάντως ξηρά. διὰ γὰρ θερμότητα τῆς κοιλίης, ἀναλίσκεται τὸ ὑγρὸν ἐκ τοῦ σώματος ἐς τὴν
τροφὴν τῷ θερμῷ, ὥστε οὔτε οὐρέεται, οὔτε σιαλοχοέει. ὅπου δὲ μὴ ἔνεισι τοιαῦται ὑγρασίαι, ξηραί-
νει ἀνάγκη. ξηρότερον μὲν οὖν κρέας, φάσσης. δεύτερον, περιστερᾶς. τρίτον, πέρδικος, καὶ ἀλεκ-
τρυόνος, καὶ τρυγόνος. ὑγρότατον δὲ, χηνός. ὅσα δὲ σπερμολογέει, ξηρότερα τῶν προτέρων. νήσσης
δὲ καὶ τῶν ἄλλων. ὁκόσα ἐν ἕλεσι διαιτῆται, ἢ ἐν ὕδασι, πάντα ὑγρά. Τῶν δὲ ἰχθύων, ξηρότατοι
μὲν οὗτοι. σκορπίος. δράκων. καλλιώνυμος. κόκκυξ. γλαῦκος. πέρκη. θρίσσα. κοῦφοι δὲ οἱ πετραῖοι σχε-
δόν τι πάντες. οἷον κίχλη. φυκὶς. ἐλεφιτὶς. κωβιός. οἱ τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ προειρηθέντες, κουφότεροι
τῶν πλανήτων. ἅτε γὰρ ἀτρεμίζοντες οὗτοι, ἀραιὴν τὴν σάρκα καὶ κούφην ἔχουσιν. οἱ δὲ πλα-
νῆται καὶ κυματόπληγες τεθρυμμένοι τῷ πόνῳ, στερεωτέρην τὴν σάρκα ἔχουσιν. νάρκαι δὲ καὶ ῥί-
ναι, καὶ ψῆσσαι, καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς ἐλαφρότερα. ὁκόσοι δὲ τῶν ἰχθύων ἐν τοῖσι πηλώδεσι καὶ ὑδρηλοῖσι
χωρίοισι τὰς τροφὰς ἔχουσιν. οἷον κέφαλοι. κεστραῖοι. ἐγχέλυες. καὶ οἱ λοιποὶ τοιοῦτοι, βαρύτεροι, διό-
τι ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ τοῦ πηλοῦ, καὶ τῶν ἐν τουτέοισι φυομένων, τὰς τροφὰς ἔχουσιν. ἀφ᾽ ὧν καὶ τὸ
πνεῦμα εἰσιὸν ἐς τὸν ἄνθρωπον, βλάπτει καὶ βαρύνει. οἱ δὲ ποτάμιοι καὶ λιμναῖοι, ἔτι βαρύτεροι τουτέων.
πολύποδες δὲ καὶ σηπίαι καὶ τὰ τοιαῦτα, οὔτε κοῦφα ὡς δοκέει ἐστὶν, οὔτε διαχωρητικά, διὸ καὶ τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς βαρύνουσιν ἐσθιόμενοι, πλὴν οἱ ζωμοὶ τουτέων, διαχωρέουσι. τὰ δὲ κογχύλια οἷον πῖναι.
πορφύραι. λεπάδες. κήρυκες. ὄστρεα. αὐτὰ μὲν, ξηρά. οἱ δὲ χυμοὶ τούτων, διαχωρητικοί. μύες δὲ καὶ κτέ-
νες, καὶ τελλῖναι, τουτέων μᾶλλον διαχωρέουσιν. αἱ δὲ κνίδαι μάλιστα καὶ τὰ σελάχια, ὑγραίνει καὶ
διαχωρέει. τῶν δὲ ἐχίνων τὰ ὠὰ, καὶ τὸ ὑγρὸν καράβου. μύες. καὶ ἄρκοι. καὶ καρκῖνοι, μᾶλλον μὲν οἱ ποτά-
μιοι, ἀτὰρ καὶ οἱ θαλάσσιοι. διαχωρέει, καὶ οὐρέεται. Οἱ τάριχοι, ξηραίνουσι καὶ ἰσχναίνουσι. τὰ δὲ
πίονα, καὶ διαχωρέει ἐπιεικῶς. ξηρότατοι μὲν τῶν ταρίχων. οἱ θαλάσσιοι. δεύτεροι, οἱ ποτάμιοι. ὑ-
γρότατοι δὲ, οἱ λιμναῖοι. αὐτέων δὲ τῶν ταρίχων, οἱ λεγόμενοι πέρκαι ἰχθύες, ἰσχυρῶς ξηρότεροι.
Τῶν δὲ ζώων τῶν τιθασσῶν, τὰ ἐλόνομα καὶ ἀγρόνομα τῶν ἔνδον τρεφομένων ξηρότερα. ὅτι πονοῦντα ξη-
ραίνεται, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, καὶ ὑπὸ τοῦ ψύχεος. καὶ τῷ πνεύματι ξηροτέρῳ τρέφεται. τὰ δὲ ἄγρια τῶν ἡμέ-
ρων, ξηρότερα. καὶ τὰ ὠμοφάγα, καὶ τὰ ὑλοφάγα. καὶ τὰ ὀλιγοφάγα τῶν πολυφάγων. καὶ τὰ καρποφά-
γα, τῶν ποηφάγων. καὶ τὰ καρποφάγα, τῶν μὴ καρποφάγων. καὶ τὰ ὀλιγόποτα, τῶν πολυπότων. καὶ τὰ πο-
λύαιμα, τῶν ἀναίμων, καὶ ὀλιγαίμων. καὶ τὰ ἀκμάζοντα μᾶλλον, ἢ τὰ λίην παλαιὰ καὶ τὰ νέα. καὶ τὰ
ἄρρενα, τῶν θηλείων. καὶ τὰ ἄνορχα, τῶν ἐνόρχων. καὶ τὰ μέλανα, τῶν λευκῶν. καὶ τὰ δασέα, τῶν ψιλῶν. τὰ
δὲ ἐναντία, ὑγρότερα. αὐτῶν δὲ τῶν ζώων, ἰσχυρότεραι μὲν αἱ σάρκες αἱ μάλιστα πονοῦσαι καὶ ἐναιμό-
ταται ἐν οἷσι κατακλίνεται. κουφόταται δὲ τῶν σαρκῶν, καὶ ἥκιστα πονοῦσαι, καὶ ἐκ τῆς σκιῆς, καὶ ὅσαι ἐσώτα-
ται τοῦ ζώου. τῶν δὲ ἀναίμων, ἐγκέφαλος καὶ μυελὸς, ἰσχυρότατα. κουφότητα δὲ τῶν σαρκῶν, καὶ τὰ
ὑπογάστρια. μύες. κτένες. πόδες. τῶν δὲ ἰχθύων, ξηρότατα, ἐστὶ τὰ ἄνω. κουφότατα δὲ, τὰ ὑπογάστρια.
καὶ κεφαλαὶ ὑγρότεραι, διὰ τὴν πιμελὴν καὶ τὸν ἐγκέφαλον. Τὰ δὲ ὀρνίθων, ἰσχυρὸν μέν τι ἔχουσι
καὶ τρόφιμον. καὶ φυσῶδες. ἰσχυρὸν μὲν, ὅτι γένεσίς ἐστι ζώου. τρόφιμον, ὅτι γάλα ἐστὶ τοῦτο τῷ νεοττῷ. φυ-
σῶδες δὲ, ὅτι ἐκ μικροῦ ὄγκου, εἰς πολὺ διαχέεται. Ὁ τυρὸς, ἰσχυρὸν καὶ καυσῶδες. καὶ τρόφιμον.
ἰσχυρὸν μὲν, ὅτι ἔγγιστα γενέσιος. τρόφιμον δὲ, ὅτι τοῦ γάλακτος τὸ σαρκῶδές ἐστιν ὑπόλοιπον. καυσῶδες
δὲ, ὅτι λιπαρόν. στάσιμον δὲ, ὅτι ὀπῷ καὶ πιτύῃ ξυνέστηκεν. Ὕδωρ, ψυκτικόν. Οἶνος, θερμὸν καὶ ξηρόν.
ἔχει δέ τι καὶ καθαρτικὸν ἀπὸ τῆς ὕλης. τῶν δὲ οἴνων οἱ μέλανες καὶ αὐστηροὶ, ξηρότεροι, καὶ οὐ διαχωρέονται,
οὔτε οὐρέονται. οὔτε πτύουσι. ξηραίνουσι δὲ καὶ τὴν θερμασίην, τὸ ὑγρὸν ἐκ τοῦ σώματος καταναλίσκοντες.
οἱ δὲ μαλακοὶ μέλανες, ὑγρότεροι, καὶ φυσῶσι, καὶ διαχωρέουσι μᾶλλον. οἱ δὲ γλυκέες μέλανες,
ὑγρότεροι. θερμαίνουσι δὲ καὶ φυσῶσιν, ὑγρασίην ἐμποιοῦντες. οἱ δὲ λευκοὶ καὶ αὐστηροὶ, θερμαίνου-
σιν, οὐρέονται δὲ μᾶλλον, ἢ διαχωρέουσι. οἱ νέοι μᾶλλον τῶν οἴνων διαχωρέουσι, διότι ἐγγυτέρω τοῦ

γλυκέες* εἰσὶ καὶ τρίθερμοι. καὶ οἱ ὄζοντες, τῶν ἀνόσμων τῆς αὐτῆς ἡλικίης, διότι πεπειρότεροί εἰσι.
καὶ οἱ παχέες τῶν λεπτῶν. Οἱ δὲ λεπτοὶ γλυκέες, οὐρέονται μᾶλλον. καὶ διαχωρέουσι. καὶ ὑγραίνουσι τὸ
σῶμα. καὶ τὸ αἷμα ἀσθενὲς ποιέουσιν. αὔξοντες δὲ τὸ ἀντίπαλον τοῦ σώματος αἷμα ἐν τῷ σώματι.
Γλεῦκος. φυσᾷ, καὶ ὑπάγει, καὶ ἐκταράσσεται ζέον ἐν τῇ κοιλίῃ, καὶ διαχωρέει. φυσᾷ μὲν, ὅτι θερ-
μαίνει. ὑπάγει δὲ ἐκ τοῦ σώματος, ὅτι καθαίρει. ταράσσει δὲ, ζέον ἐν τῇ κοιλίῃ καὶ διαχωρέει. Οἱ ὀξυ-
ναῖοι οἶνοι, ψύχουσι, καὶ ἰσχναίνουσι, καὶ ὑγραίνουσι. ψύχουσι μὲν καὶ ἰσχναίνουσι, κένωσιν τοῦ ὑγροῦ ἀπὸ
τοῦ σώματος ποιεύμενοι. ὑγραίνουσι δὲ, ἀπὸ τοῦ ἐσιόντος ὕδατος σὺν τῷ οἴνῳ. Ὄξος, ψυκτικόν. διότι τή-
κον τὸ ὑγρὸν ἐν τῷ σώματι καταναλίσκει. ἵστησι δὲ μᾶλλον ἢ διαχωρέει. διότι οὐ τρόφιμον καὶ δριμύ.
Ἕψημα, θερμαίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ ὑπάγει. θερμαίνει μὲν, ὅτι οἰνῶδες. ὑγραίνει δὲ, ὅτι τρόφιμον.
ὑπάγει δὲ, ὅτι γλυκύ. Αἱ τρύγες στεμφυλίτιδες, ὑγραίνουσι καὶ ὑπάγουσι καὶ φυσῶσι. διότι καὶ τὸ γλεῦ-
κος τὸ αὐτὸ ποιέει. Μέλι θερμὸν καὶ ξηρὸν, ἄκρητον. σὺν ὕδατι δὲ, ὑγραίνει. καὶ διαχωρέει τοῖσι χο-
λώδεσι, τοῖσι δὲ φλεγματώδεσιν, ἵστησιν. Ὁ δὲ γλυκὺς οἶνος, διαχωρέει μᾶλλον τοῖσι φλεγματώδε-
σιν. Περὶ δὲ λαχάνων ὧδε ἔχει. σκόροδον, θερμὸν, καὶ διαχωρέει καὶ οὐρέεται τῷ σώματι. καὶ τοῖσιν
ὀφθαλμοῖσιν οὐκ ἀγαθόν. κάθαρσιν γὰρ τοῦ σώματος πολλὴν ποιεύμενον, τὴν ὄψιν ἀπαμβλύνει. δια-
χωρέει δὲ καὶ οὐρέεται, διὰ τὸ καθαρτικόν. ἑφθὸν ἀσθενέστερον, ἢ ὠμόν. φῦσαν δὲ ἐμποιέει, διὰ τοῦ
πνεύματος τὴν ἐπίστασιν. Κρόμυον, τῇ μὲν ὄψει, ἀγαθόν. τῷ δὲ σώματι, κακόν. διότι θερμὸν καὶ καυ-
σῶδές ἐστι, καὶ διαχωρέει. τροφὴν μὲν οὐδεμίην δίδωσι τῷ σώματι, οὐδὲ ὠφελίην. θερμαῖνον δὲ ξηραί-
νει διὰ τὸν ὀπόν. Πράσον, θερμαίνει μὲν, ἧσσον. οὐρέεται δὲ καὶ διαχωρέει. ἔχει δέ τι καθαρτικόν.
ὑγραίνει δὲ, καὶ ὀξυρεγμίην παύει. καλὸν δὲ ὕστατον τῶν ἄλλων βρωμάτων ἐσθίειν αὐτό. Ῥαφανὶς,
ὑγραίνει, διαχέουσα τὸ φλέγμα, τῇ δριμύτητι. τὰ δὲ φύλλα, ἧσσον. πλὴν πρὸς τοὺς ἀρθριτικούς.
μοχθηρὸν ἡ ῥίζα. ἐπιπλάζον δὲ καὶ δύσπεπτον. Κάρδαμον, θερμὸν καὶ τὴν σάρκα τῆκον. ἵστησι δὲ
φλέγμα λευκὸν, ὥστε στραγγουρίην ἐμποιέειν. Νᾶπυ, θερμόν. διαχωρητικὸν δέ. πλὴν δυσουρέεται
καὶ τοῦτο. ἀλλὰ καὶ τὸ εὔζωμον παραπλήσια ποιέει. Κορίανον, θερμὸν καὶ στατικόν. καὶ τὴν ὀξυρεγ-
μίην παύει, καὶ ὑπνωτικὸν, ἐὰν ὕστατον ἐδεσθῇ. Θρίδαξ, ψυχρότατον, πρὶν τὸν ὀπὸν ἔχειν. ἀσθενεί-
ην δέ τινα ποιέει ἐν τῷ σώματι. Ἄνηθον, θερμὸν καὶ στατικόν. καὶ πταρμὸν παύει ὀσφραινόμενον.
Σέλινον, οὐρέεται μᾶλλον, ἢ διαχωρέει. καὶ αἱ ῥίζαι μᾶλλον ἢ αὐτὸ διαχωρέουσιν. ὤκιμον, ξηρὸν, καὶ θερ-
μὸν, καὶ στάσιμον. Πήγανον, οὐρέεται μᾶλλον, ἢ διαχωρέει. καὶ συστρεπτικόν τι ἔχει, καὶ πρὸς τὰ φάρ-
μακα τὰ βλαβερὰ, ὠφέλιμον προπινόμενον. Ἀσπάραγος, ξηρὸν καὶ στάσιμον. Ἐλελίσφακον, ξηρὸν
καὶ στατικόν. Στρύχνος, ψύχει καὶ τοῦ ἐξονειρώσσειν οὐκ ἐᾷ. Ἀνδράχνη, ψύχει ἡ ἑσταμένη. τεταριχευ-
μένη δὲ, θερμαίνει καὶ καθαίρει. Καλαμίνθη θερμαίνει καὶ καθαίρει. Μίνθη, θερμαίνει καὶ οὐρέεται.
καὶ ἐμέτους ἵστησι. καὶ ἢν πολλάκις ἐσθίῃ τις τὸν σπόρον αὐτοῦ τήκει ὥστε ῥέειν. καὶ ἐντείνειν κωλύει.
καὶ τὸ σῶμα ἀσθενὲς ποιέει. Λάπαθον, θερμαῖνον διαχωρέει. Ἀνδράφαξις ὑγρόν. οὐ μέντοι διαχω-
ρέει. Βλῆτον θερμὸν, οὐ διαχωρητικόν. Κράμβη θερμαίνει καὶ διαχωρέει. καὶ τὰ χολώδεα ἄγει. Τεύ-
τλου, ὁ μὲν χυλὸς, διαχωρέει. τὸ δὲ λάχανον ἐσθιόμενον, ἵστησιν. αἱ δὲ ῥίζαι τῶν τεύτλων, διαχωρη-
τικώτεραι. Κολοκύντη, θερμαίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ διαχωρέει. Γογγυλὶς, καυσώδης. ὑγραίνει δὲ καὶ
ταράσσει τὸ σῶμα. οὐ μέντοι διαχωρέει. δυσουρέεται δέ. Γλήχων, θερμαίνει καὶ διαχωρέει. Ὀρίγα-
νον, θερμαίνει. ὑπάγει δὲ καὶ τὰ χολώδεα. Θύμβρη παραπλήσια τῷ ὀριγάνῳ διαπρήσσεται. Θύμον,
θερμόν. διαχωρέει καὶ οὐρέεται. ἄγει δὲ καὶ φλεγματώδεα. Ὕσωπον, θερμὸν καὶ φλεγματῶδες.
τῶν δὲ ἀγρίων λαχάνων, ὁκόσα τῷ σώματι θερμαντικὰ καὶ εὐώδεα, ταῦτα θερμαίνει καὶ οὐρέεται
μᾶλλον, ἢ διαχωρέει. ὁκόσα δὲ ὑγρὴν φύσιν ἔχει καὶ ψυχρὴν, καὶ μωρὴν, καὶ ὀσμὰς βαρείας,
ὑποχωρέεται μᾶλλον, ἢ οὐρέεται. ὁκόσα δὲ ἐστι στρυφνὰ καὶ αὐστηρὰ, στάσιμα. ὁκόσα δὲ δριμέα καὶ
καὶ εὐώδεα, οὐρέεται. ὁκόσα δὲ δριμέα καὶ ξηρὰ ἐν τῷ σώματι, ταῦτα πάντα ξηραίνει. ὁκόσα δὲ
ὀξέα, καὶ ψυκτικά. οἱ δὲ χυμοὶ, διουρητικοί. κρήμνου. σελίνου. σκορόδου ἀποβρέγματα. κυτίσου.
μαράθρου. πράσου. ἀδιάντου. στρύχνου, τάδε ψύχει. σκολοπένδρειον. μίνθη. σέσελι. καυκαλίδες.
ὑπερικόν. κνίδαι, διαχωρητικὰ καὶ καθαρτικά. ἐρέβινθοι. φακή. κριθαί. τεῦτλα. κράμβη. λινόζωστις.
ἀκτή. κνῖκος. ταῦτα πάντα ὑποχωρέεται μᾶλλον, ἢ διουρέεται. Περὶ δὲ ὀπώρης ὧδε ἔχει. τὰ μὲν
ἔγκαρπα, διαχωρητικώτερα. τὰ δὲ χλωρὰ, τῶν ξηρῶν. ἡ δὲ δύναμις εἴρηται αὐτέων. Μόρα, θερ-
μαίνει καὶ ὑγραίνει καὶ διαχωρέει. Ἄπιοι πέπειροι, θερμαίνουσι καὶ ὑγραίνουσι, καὶ διαχωρέουσιν.
αἱ δὲ σκληραὶ, στάσιμοι. Ἀχράδες χειμέριοι, πέπειροι, διαχωρέουσι καὶ τῆς κοιλίης καθαρτικαί. αἱ δὲ
ὠμαὶ, στάσιμοι. Μῆλα γλυκέα, δύσπεπτα. τὰ δὲ ὀξέα καὶ πέπονα, ἧσσον. Κυδώνια στυπτικὰ, καὶ οὐ δια-
χωρέουσιν. οἱ δὲ χυλοὶ τῶν μήλων, πρὸς τοὺς ἐμέτους στατικοὶ, καὶ οὐρητικοί. καὶ ὀδμαὶ πρὸ τῶν ἐμέ-
των. τὰ δὲ ἄγρια μῆλα, στατικά. ἑφθὰ δὲ ἐσθιόμενα, μᾶλλον διαχωρητικά. πρὸς δὲ τὴν ὀρθοπνοίην,
οἵ τε χυλοὶ αὐτῶν, καὶ αὐτὰ πινόμενα ὠφελέει. Οὖα δὲ καὶ μέσπιλα καὶ κράνια, καὶ ὅση ἄλλη τοιαύ-
τη ὀπώρη, στατικὴ καὶ στρυφνή. καὶ ῥοιῆς γλυκείης ὁ χυλὸς, διαχωρέει. καυσῶδες δέ τι ἔχει. αἱ οἰνώ-

δεες τῶν ῥοιῶν, ἧσσον καυσώδεες. αἱ δὲ ὀξεῖαι, ψυκτικώτεραι. οἱ δὲ πυρῆνες, πάντων στάσιμοι. Σί-
κυοι ὠμοὶ ψυχροὶ, καὶ δύσπεπτοι. οἱ δὲ πέπονες, οὐρέονται καὶ διαχωρέονται. φυσώδεες δέ. Βότρυες,
θερμοὶ καὶ ὑγροὶ, καὶ διαχωρητικοὶ, μάλιστα οἱ λευκοί. οἱ μὲν οὖν γλυκέες, θερμαίνουσιν ἰσχυρῶς,
διότι πολὺ ἤδη τοῦ θερμοῦ ἔχουσιν. οἱ δὲ ὀμφακώδεες, ἧσσον θερμαίνουσιν. καθαίρουσι δὲ μᾶλλον, πι-
νόμενοι. Σῦκα καὶ σταφίδες καυσώδεα. διαχωρητικὰ δέ. Σῦκον χλωρὸν, ὑγραίνει, καὶ διαχωρέει, καὶ
θερμαίνει. ὑγραίνει μὲν, ὅτι ἔγχυλόν ἐστι. θερμαίνει δὲ, διὰ τὸν ὀπόν. διαχωρέει δὲ, διὰ τὸ γλυκὺ τοῦ ὀπωροῦ.
τὰ πρῶτα τῶν σύκων, κάκιστα, ὅτι ἐστὶν ὀπωδέστατα. βέλτιστα δὲ, τὰ ὕστατα. τὰ ξηρὰ σῦκα καυ-
σώδεα. διαχωρητικὰ δέ. Αἱ ἀμυγδάλαι καυσώδεες. τρόφιμοι δέ εἰσι διὰ ταῦτα. καυσώδεες μὲν, διὰ
τὸ λιπαρόν. τρόφιμοι δὲ, διὰ τὸ σαρκῶδες. Καὶ κάρυα τὰ στρογγύλα, παραπλησίως ταύταις ἔχου-
σι. τὰ δὲ πλατέα πέπονα, τρόφιμα καὶ διαχωρητικά. καθαρὰ δὲ ἐόντα, καὶ φῦσαν ἐμποιέουσιν. οἱ δὲ
χιτῶνες αὐτέων στάσιμοι. Ἄκυλοι καὶ βάλανοι καὶ φηγοὶ, στατικὰ ὠμὰ καὶ ὀπτά. ἑφθὰ δὲ, ἧσσον.
Τὰ πίονα τῶν κρεῶν, καυσώδεα. διαχωρητικὰ δέ. κρέα ταριχηρὰ, ἐν οἴνῳ μὲν ὄντα, ξηραίνει καὶ τρέ-
φει. ξηραίνει μὲν, διὰ τὸν οἶνον. τρέφει δὲ, διὰ τὴν σάρκα. ἐν ὄξει δὲ, τεταριχευμένα θερμαίνει μὲν, ἧσ-
σον δὲ διὰ τὸ ὄξος. τρέφει δὲ ἱκανῶς. ἐν ἁλσὶ δὲ κρέα ταριχηρὰ τρόφιμα μὲν ἧσσον, διὰ τὸ ἅλες, τοῦ ὑγροῦ
ἀπεστερημένα. ἰσχναίνει δὲ, καὶ ξηραίνει, καὶ διαχωρέει ἱκανῶς. τὰς δὲ δυνάμιας ἑκάστων ἀφαιρέειν
καὶ προστιθέναι ὧδε χρή. Πυρὶ καὶ ὕδατι πάντα ξυνίσταται, καὶ ζῶα καὶ φυτὰ, καὶ ὑπὸ τουτέ-
ων αὔξεται, καὶ ἐς ταῦτα διακρίνεται. τῶν μὲν οὖν ἰσχυρῶν σιτίων, ἕψοντα πολλάκις καὶ διαψύ-
χοντα, τὴν δύναμιν ἀφαιρέειν. καὶ προστιθέναι πάλιν ὧδε χρή. τῶν δὲ ὑγρῶν πυροῦντα καὶ φώ-
ζοντα, τὴν ὑγρασίην ἐξαιρέεσθαι. τῶν δὲ ξηρῶν, βρέχοντα καὶ νοτίζοντα. τῶν δὲ ἁλμυρῶν, βρέχον-
τα καὶ ἕψοντα. τῶν δὲ πικρῶν καὶ δριμέων, τοῖσι γλυκέσι διακιρνῶντα. τῶν δὲ στρυφνῶν, τοῖσι λι-
παροῖσι. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων, ἐκ τῶν προειρημένων χρὴ γινώσκειν. ὁκόσα πυρούμενα ἢ φω-
ζόμενα, στάσιμά ἐστι μᾶλλον τῶν ὠμῶν, διότι τὸ ὑγρὸν ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἀφήρηται, καὶ τὸ πυρῶδες, καὶ τὸ
λιπαρόν. ὁκόταν γοῦν ἐς τὴν κοιλίην ἐμπέσῃ, ἕλκει τὸ ὑγρὸν ἐκ τῆς κοιλίης, ἐπὶ αὐτὰ συγκλείον-
ται τὰ στόματα τῶν φλεβίων, ξηραίνοντα καὶ θερμαίνοντα, ὥστε ἵστησι τὰς διεξόδους τοῦ ὑγροῦ. τὰ δὲ
ἐκ τῶν ἀνύδρων καὶ ξηρῶν, καὶ πνιγηρῶν χωρίων, ἅπαντα ξηρότερα καὶ θερμότερα, καὶ ἰσχὺν πλείω
παρέχεται ἐς τὸ σῶμα. διότι ἐκ τοῦ ἴσου ὄγκου, βαρύτερα καὶ πυκνότερα καὶ πολύνοστά ἐστιν, ἢ τὰ ἐκ
τῶν ὑγρῶν, καὶ ἀρδομένων, καὶ ψυχρῶν. ταῦτα δὲ ὑγρότερα καὶ κουφότερα, καὶ ψυχρότερα. Οὐκοῦν
δεῖ τὴν δύναμιν μόνον αὐτέων γνῶναι τοῦ τε σίτου καὶ τοῦ πόματος καὶ τῶν ζώων, ἀλλὰ καὶ τῆς πα-
τρίδος ὁπόθεν εἰσίν. ὁκόταν γοῦν βούλωνται τροφὴν ἰσχυρὰν τῷ σώματι προσενέγκαι, καὶ ἀπὸ τῶν αὐ-
τῶν σίτων, τοῖς ἐκ τῶν ἀνύδρων χωρίων χρηστέον, καὶ σίτοισι καὶ πόμασι καὶ ζώοισιν. ὁκόταν δὲ κουφο-
τέρῃ τῇ τροφῇ καὶ ὑγροτέρῃ, τοῖσιν ἐκ τῶν ἀρδομένων χρηστέον. τὰ γλυκέα, καὶ τὰ δριμέα, καὶ τὰ
ἁλυκὰ, καὶ τὰ πικρὰ, καὶ τὰ αὐστηρὰ, καὶ σαρκώδεα θερμαίνειν πέφυκε, καὶ ὅσα ξηρά ἐστι καὶ ὅσα
ὑγρά. ὁκόσα μὲν οὖν ξηροῦ μορίους πλεῖον ἔχει ἐν αὐτέοισιν, ταῦτα μὲν ξηραίνει, καὶ θερμαίνει. ὁκόσα
δὲ ὑγροῦ μορίους ἔχει πλέον, ταῦτα πάντα θερμαίνοντα ὑγραίνει, καὶ διαχωρέει μᾶλλον, ἢ τὰ ξη-
ρά. τροφὴν γὰρ μᾶλλον ἐς τὸ σῶμα διδόντα, ἀντίσπασιν ποιέεται ἐν τῇ κοιλίῃ, καὶ ὑγραίνοντα δια-
χωρέει. ὁκόσα δὲ διαθερμαίνοντα ξηραίνει, ἢ σῖτα, ἢ ποτὰ, οὔτε πτύσιν, οὔτε οὔρησιν, οὔτε διαχώρη-
σιν ποιεῦντα, ξηραίνει τὸ σῶμα, διὰ τάδε. θερμαινόμενον τὸ σῶμα, κενοῦται τοῦ ὑγροῦ. τὸ μὲν, ὑπ' αὐ-
τέων τῶν σιτίων. τὸ δὲ, εἰς τροφὴν, τὸ τῆς ψυχῆς θερμὸν καταναλίσκεται. τὸ δὲ, διὰ τοῦ χρωτὸς ἐξωθέεται,
θερμαινόμενον καὶ λεπτυνόμενον. τὰ γλυκέα καὶ τὰ πίονα καὶ τὰ λιπαρὰ, πληρωτικά ἐστι, διότι
ἐξ ὀλίγου ὄγκου, πολύχοά ἐστι. θερμαινόμενα δὲ καὶ διαχεόμενα, πληροῖ τὸ θερμὸν ἐν τῷ σώματι,
καὶ γαληνιάζειν ποιέει. τὰ δὲ ὀξέα, καὶ δριμέα, καὶ αὐστηρὰ, καὶ στρυφνὰ, καὶ συγκομιστὰ, καὶ ξη-
ρὰ, οὐ πληροῖ. διότι τὰ στόματα τῶν φλεβῶν, ἀνέωξέ τε καὶ διεκάθηρε. καὶ τὰ μὲν, ξηραίνοντα. τὰ
δὲ, δάκνοντα καὶ στύφοντα φρίξαι καὶ συστῆσαι ἐς ὀλίγον ἐποίησεν ὄγκον, τὸ ὑγρὸν τὸ ἐν τῇ
σαρκί. καὶ τὸ κενὸν, πουλὺ ἐγένετο ἐν τῷ σώματι. ὁκόταν γοῦν βούλῃ ἀπὸ ὀλίγων πληρῶσαι, ἢ ἀπὸ
πλειόνων κενῶσαι, τοῖσι τοιούτοισι χρέεσθαι. Τὰ πρόσφατα πάντα, ἰσχὺν πλείονα παρέχεται
τῶν ἄλλων διὰ τόδε, ὅτι ἔγγιον τοῦ ζῶντός ἐστι. τὰ δὲ ἕωλα καὶ σαπρὰ, διαχωρέει μᾶλλον τῶν προσ-
φάτων, διότι ἔγγιον τῆς σηπεδόνος ἐστί. τὰ δὲ ἔνωμα τροφώδεα καὶ βρωμώδεά ἐστι, διότι δεῖ τῷ πυ-
ρὶ κατεργασθῆναι. ταῦτα ἡ κοιλίη διαπρήσσεται, ἀσθενεστέρα ἐοῦσα τῶν ἐσιόντων. τὰ δὲ ἐν τοῖσιν
ὑποτρίμμασιν ὄψα σκευαζόμενα, καυσώδεα καὶ ὑγρὰ, ὅτι λιπαρὰ καὶ πυρώδεα, καὶ θερμὰ, καὶ
ἀνομοίους τὰς δυνάμιας ἀλλήλοισιν ἔχοντα, ἐν τῷ αὐτέῳ ἴξει. τὰ δὲ ἐν ἅλμῃ, βελτίω καὶ οὐ καυ-
σώδεα. Περὶ δὲ λουτρῶν, ὧδε ἔχει. ὕδωρ πότιμον, ὑγραίνει καὶ ψύχει. δίδωσι γὰρ τῷ σώματι ὑγρα-
σίην. τὸ δὲ ἁλμυρὸν λουτρὸν, θερμαίνει καὶ ξηραίνει. φύσει γὰρ ἐὸν θερμὸν, ἕλκει ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ
ὑγρόν. τὰ δὲ θερμὰ λουτρὰ, νῆστιν μὲν, ἰσχναίνει καὶ ψύχει. φέρει γὰρ ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ ὑγρὸν τῇ θερ-
μασίῃ. κενουμένης δὲ τῆς σαρκὸς τοῦ ὑγροῦ, ψύχεται τὸ σῶμα. βεβρωκότα δὲ θερμαίνει καὶ ὑγραίνει.

διαχέοντα τὰ ὑπερέχοντα ἐν τῷ σώματι, εἰς πλείονα ὄγκον. ψυχρὰ δὲ λουτρὰ, τοὐναντίον. κενῷ
μὲν τῷ σώματι, δίδωσι θερμόν τι ψυχρόν. βεβρωκότι δὲ, ἀφαιρέεται ὑγροῦ ἐόντος. καὶ πληροῖ ψυ
χρὸν ἐὸν τοῦ ὑπάρχοντος ξηροῦ. Ἀλουσίη ξηραίνει, καταναλισκομένου τοῦ ὑγροῦ. ὡσαύτως δὴ καὶ
ἡ ἀναλειφίη. λίπη δὲ, θερμαίνει καὶ ὑγραίνει, καὶ μαλάσσει. Ἥλιος δὲ καὶ πῦρ, ξηραίνει διὰ τάδε.
θερμὰ ἐόντα καὶ ξηρὰ, ἕλκει ἐκ τοῦ σώματος τὸ ὑγρόν. Σκιὰ δὲ καὶ ψύχεα, τὰ μέτρια ὑγραίνει. δί-
δωσι γὰρ μᾶλλον, ἢ λαμβάνει. Ἱδρῶτες πάντες ἀπιόντες, καὶ ξηραίνουσι καὶ ἰσχναίνουσιν, ἐκλεί
ποντος τοῦ ὑγροῦ ἐκ τοῦ σώματος. Λαγνείη, ἰσχναίνει, καὶ ὑγραίνει, καὶ θερμαίνει. θερμαίνει μὲν,
διὰ τὸν πόνον καὶ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ ψυχροῦ. ἰσχναίνει δὲ, διὰ τὴν κένωσιν. ὑγραίνει δὲ, διὰ τὸ ὑπολει-
πόμενον ἐν τῷ σώματι τῆς συντήξιος ἀπὸ τοῦ πόνου. Ἔμετοι, ἰσχναίνουσι διὰ τὴν κένωσιν τῆς τρο
φῆς. οὐ μέντοι ξηραίνουσιν, ἢν μή τις τῇ ὑστεραίῃ θεραπεύῃ ὀρθῶς, ἀλλ' ὑγραίνουσι διὰ τὴν πλήρωσιν,
καὶ διὰ τὴν σύντηξιν τῆς σαρκὸς τὴν ἀπὸ τοῦ πόνου. ἢν δέ τις ἐάσῃ ταῦτα καταναλωθῆναι τῇ ὑστε
ραίῃ ἐς τὴν τροφὴν τῷ θερμῷ καὶ τῇ διαίτῃ, ἡσύχως προσάγει, ξηραίνουσι. κοιλίην δὲ συνεστηκυῖαν,
λύει ἔμετος. καὶ διαχωρεῖν ποιέει μᾶλλον τοῦ καιροῦ ἱστῆσι. τὴν μὲν, διυγραίνων. τὴν δὲ, ξηραίνων. ὁκόταν
μὲν οὖν στῆσαι βούληται τὴν ταχίστην, φαγόντα, χρὴ ἐξεμέειν πρὶν ἂν διυγρανθῆναι τὸ σῖτον, καὶ
καταρραγῆναι κάτω, καὶ τοῖσι στρυφνοῖσι, καὶ τοῖσιν αὐστηροῖσι σιτίοισι μᾶλλον χρέεσθαι. ὁκόταν
δὲ λῦσαι τὴν κοιλίην βούληται, ἐνδιατρίβειν ἐν τοῖσι σιτίοισιν ὡς πλεῖστον χρόνον ξυμφέρει, καὶ
τοῖσι δριμέσι, καὶ ἁλμυροῖσι, καὶ λιπαροῖσι, καὶ γλυκέσι, καὶ τοῖσι σιτίοισι καὶ πόμασι χρέεσθαι.
Ὕπνοι δὲ, νῆστιν μὲν ἰσχναίνουσι καὶ ψύχουσιν, ἢν μὴ μακροὶ ἔωσι, κενοῦντες τοῦ ὑπάρχοντος ὑγροῦ.
ἢν δὲ μᾶλλον, ἐκθερμαίνοντες, συντήκουσι τὴν σάρκα. καὶ διαλύουσι, τὸ σῶμα διαχέοντες. καὶ ἀσθε
νὲς ποιέουσι. βεβρωκότα δὲ, θερμαίνοντες ὑγραίνουσι, τὴν τροφὴν ἐς τὸ σῶμα διαχέοντες. ἀπὸ δὲ τῶν
ὀρθρείων περιπάτων ὕπνος, μάλιστα ξηραίνει. Ἀγρυπνίη δὲ, ἐν μὲν τοῖσι σιτίοισι βλάπτει, οὐκ ἐῶ
σα τὸ σιτίον τήκεσθαι. ἀσίτοισι δὲ, ἰσχναίνει μέν. βλάπτει δὲ, ἧσσον. Ῥαθυμίη, ὑγραίνει. καὶ ἀσθε
νὲς τὸ σῶμα ποιέει. ἀτρεμίζουσα γὰρ ἡ ψυχὴ, οὐκ ἀναλίσκει τὸ ὑγρὸν ἐκ τοῦ σώματος. Πόνος δὲ, ξηραί
νει, καὶ τὸ σῶμα ἰσχυρὸν ποιέει. Μονοσιτίη, ἰσχναίνει, καὶ ξηραίνει, καὶ τὴν κοιλίην ἵστησι, διότι
τῷ τῆς ψυχῆς θερμῷ, τὸ ὑγρὸν ἐκ τῆς κοιλίης καὶ τῆς σαρκὸς καταναλίσκεται. Ἄριστον δὲ τἀναν-
τία διαπρήσσεται τῇ μονοσιτίῃ. Ὕδωρ πόμα θερμὸν, ἰσχναίνει. ὡσαύτως δὲ καὶ ψυχρόν. τὸ δὲ ὑπερ
βάλλον ψυχρὸν καὶ πνεῦμα, καὶ τὸ σιτίον, καὶ τὸ ποτὸν, πήγνυσι τὸ ὑγρὸν τὸ ἐν τῷ σώματι, καὶ τὰς κοιλί
ας ξυνίστησι τῇ πήξει καὶ ψύξει. κρατέει γὰρ τοῦ τῆς ψυχῆς ὑγροῦ. καὶ τοῦ θερμοῦ δὲ πάλιν αἱ ὑπερβο
λαὶ, πηγνύουσι. καὶ τοσοῦτον, ὡς μὴ διάχυσιν ἔχειν. ὁκόσα δὲ θερμαίνοντα τὸ σῶμα τροφὴν μὴ διδόν
τα, κενοῖ τοῦ ὑγροῦ τὴν σάρκα, μὴ δ' ὑπερβολὴν ποιέοντα, ψύξιν τῷ ἀνθρώπῳ παραδίδωσι. κε-
νουμένου γὰρ τοῦ ὑπάρχοντος ὑγροῦ, πνεύματος ὑπ' αὐτοῦ πληρούμενον ψύχεται. Περὶ δὲ τῶν
πόνων ἣν τινα ἔχει δύναμιν, διηγήσομαι. εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν, κατὰ φύσιν. οἱ δὲ, διὰ βίης. οἱ μὲν οὖν κατὰ
φύσιν αὐτῶν εἰσιν, ὄψιος πόνος. ἀκοῆς. φωνῆς. μερίμνης. ὄψιος μὲν οὖν δύναμις τοιαύτη. προσέχου
σα ψυχὴ τῷ ὁρεομένῳ, κινέεται καὶ θερμαίνεται. θερμαινομένη δὲ, ξηραίνεται κενωμένου τοῦ ὑγροῦ.
διὰ δὲ τῆς ἀκοῆς ἐσπίπτοντος τοῦ ψόφου, σείεται ἡ ψυχὴ καὶ πονέει. πονέουσα δὲ, θερμαίνεται καὶ
ξηραίνεται. ὁκόσα ἐν μερίμνῃ ἀνθρώποισι γίνεται, ἡ ψυχὴ καὶ ἀπὸ τουτέων θερμαίνεται καὶ ξηραί
νεται. καὶ τὸ ὑγρὸν καταναλίσκουσα, πονέει καὶ λεπτύνει τὰς σάρκας καὶ κενοῖ τὸν ἄνθρωπον. ὁκό
σοι δὲ πόνοι φωνῆς, οἷον λέξις, ἢ ἀνάγνωσις, ἢ ᾠδὴ, πάντες οὗτοι κινέουσι τὴν ψυχήν. κινουμένη δὲ, ξη
ραίνεται καὶ θερμαίνεται. καὶ τὸ ἐν τῷ σώματι ὑγρὸν καταναλίσκει. Οἱ δὲ περίπατοι κατὰ φύσιν
μὲν εἰσὶ καὶ οὗτοι μάλιστα τῶν λοιπῶν. ἔχουσι δέ τι βίαιον. δύναμις δὲ αὐτέων, ἐστὶ τοιήδε. ὁ ἀπὸ δεί
πνου περίπατος, ξηραίνει τήν τε κοιλίην καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν γαστέρα, καὶ οὐκ ἐᾷ πιμελὴν γίνεσθαι
διὰ τάδε. κινουμένου τοῦ ἀνθρώπου, θερμαίνεται καὶ τὸ σῶμα καὶ τὰ σιτία. ἕλκει οὖν τὴν ἰκμάδα ἡ
σὰρξ, καὶ οὐκ ἐᾷ πιμελὴν κοιλίην ξυνίστασθαι. τὸ μὲν οὖν σῶμα, πληροῦται. ἡ δὲ κοιλίη, λεπτύνε
ται. ξηραίνεται δὲ, διὰ τάδε. κινουμένου τοῦ σώματος καὶ θερμαινομένου, τὸ λεπτότατον τροφῆς
καταναλίσκεται. τὸ μὲν, ἀπὸ τοῦ ξυμφύτου θερμοῦ. τὸ δὲ, σὺν τῷ πνεύματι ἀποκρίνεται ἔξω.
τὸ δὲ, καὶ οὐρέεται. ὑπολείπεται δὲ τὸ ξηρότατον ἀπὸ τῶν σιτίων, ὥστε τὴν κοιλίην ἀποξηραίνεσθαι
τὴν σάρκα. καὶ οἱ ὄρθριοι περίπατοι ἰσχναίνουσι. καὶ τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν κοῦφα τε καὶ εὐπαγέα,
καὶ εὐήκοα παρασκευάζουσι. καὶ τὴν κοιλίην λύουσιν. ἰσχναίνουσι μὲν, διότι κενούμενον τὸ σῶμα θερ
μαίνεται, καὶ τὸ ὑγρὸν λεπτύνεται καὶ καθαίρεται. τὸ μὲν, ἀπὸ τοῦ πνεύματος. τὸ δὲ, μύττεταί
τε καὶ χρέμπτεται. τὸ δ' ἐς τὴν τροφὴν, ὑπὸ τῆς ψυχῆς θερμοῦ καταναλίσκεται. τὴν δὲ κοιλίην λύ
ουσι, διότι θερμὴ ἐοῦσα, τοῦ θερμοῦ πνεύματος ἐσπίπτοντος ἄνωθεν ὑποχωρέει τὸ θερμὸν τῷ ψυχρῷ.
κοῦφα δὲ τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ποιέει, διὰ τάδε. ὅταν κενωθῇ ἡ κοιλίη, ἕλκει ἐς ἑωυτὴν ἐκ τοῦ ἄλ
λου σώματος καὶ τῆς κεφαλῆς τὸ ὑγρὸν, θερμὴ ἐοῦσα. κενουμένης δὲ τῆς κεφαλῆς, ἀποκαθαίρεται
ἥ τε ὄψις καὶ ἡ ἀκοή. καὶ γίνονται εὐαγέες οἱ ἄνθρωποι. Οἱ δ' ἀπὸ τῶν γυμνασίων περίπατοι,

καθαρὰ τὰ σώματα παρασκευάζουσι. καὶ ἰσχναίνουσιν, οὐκ ἐῶντες τὴν σύντηξιν τῆς σαρκὸς, τὴν
ὑπὸ τοῦ πόνου ξυνίστασθαι, ἀλλ᾽ ἀποκαθαίρουσι. τῶν δὲ δρόμων γίνονται, οἱ μὲν μακροὶ καὶ καμ-
πτοὶ, ἐξ ὀλίγου προσαγόμενοι, θερμαίνοντες τὴν σάρκα. συνέψειν καὶ διαχέειν δύνανται. καὶ τὴν
δύναμιν τῶν σιτίων τὴν ἐν τῇ σαρκὶ καταπέσσουσι. βραδύτερά τε καὶ παχύτερα τὰ σώματα
παρασκευάζουσι τῶν τροχῶν. τοῖσι δὲ τὰ πολλὰ ἐσθίουσι, ξυμφορώτεροι, καὶ χειμῶνος μᾶλλον, ἢ
θέρεος. Οἱ δὲ ἐν ἱματίῳ δρόμοι, τὴν μὲν δύναμιν, τὴν αὐτὴν ἔχουσι. μᾶλλον δὲ, διαθερμαίνουσι,
καὶ ὑγρότερα τὰ σώματα ποιέουσιν. ἀχροώτερα δὲ, διότι οὐκ ἀποκαθαίρει προσπίπτον τὸ πνεῦμα
τὸ εἰλικρινὲς, ἀλλ᾽ ἐν τῷ αὐτῷ γυμνάζεται πνεύματι. συμφέρει οὖν καὶ τοῖσι ξηροῖσι καὶ τοῖσι πο-
λυσάρκοισιν, ὅστις καθαιρεῖν τὴν σάρκα βούλεται, καὶ τοῖσι πρεσβυτέροισι διαψύχειν τοῦ σώ-
ματος. οἱ δὲ δίαυλοι καὶ ἥπειροι ἵπποι. τὴν μὲν σάρκα, ἧσσον διαχέονται. ἰσχναίνουσι δὲ μᾶλλον, διό-
τι τοῖς ἔξω τῆς ψυχῆς μέρεσιν οἱ πόνοι ὄντες, ἀντισπῶσιν ἐκ τῆς σαρκὸς τὸ ὑγρὸν, καὶ τὸ σῶμα λε-
πτύνουσι καὶ ξηραίνουσιν. οἱ δὲ τροχοὶ, τὴν μὲν σάρκα ἥκιστα διαχέουσιν. ἰσχναίνουσι δὲ, καὶ διαστέλ-
λουσι τὴν σάρκα καὶ τὴν κοιλίην, μάλιστα διότι ὀξυτάτῳ τῷ πνεύματι χρώμενοι, τάχιστα τὸ ὑγρὸν
ἕλκουσιν ἐφ᾽ ἑωυτούς. τὰ δὲ παρασείσματα, ξηραίνουσι μὲν ἐξαπίνης. οὐκ ἐπιτήδεια δὲ, καὶ ἀξύμφο-
ρα. σπάσματα γὰρ ἐμποιέεται, διὰ τόδε. διά τε θερμασμένον τὸ σῶμα, τὸ μὲν δέρμα, ἰσχυρῶς λε-
πτύνει. τὴν δὲ σάρκα, ἧσσον συνίστησι τῶν τροχῶν. κενοῖ δὲ τὴν σάρκα τοῦ ὑγροῦ. τὰ δὲ ἀνακινήματα
καὶ ἀνακουφίσματα. τὴν μὲν σάρκα, ἥκιστα διαθερμαίνουσι. παροξύνει δὲ, τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν,
καὶ τοῦ πνεύματος κενοῦσι. πάλη δὲ καὶ τρίψις. τοῖσιν ἔξω τοῦ σώματος, παρέχει μᾶλλον τὸν πόνον.
θερμαίνει δὲ, τὴν σάρκα καὶ στερεοῖ, καὶ αὔξεσθαι ποιέει διὰ τάδε. τὰ μὲν στερεὰ φύσει τριβόμενα,
συνίστησι. τὰ δὲ κοῖλα, αὔξεται. τῆς γοῦν σαρκὸς, τὸ μὲν πυκνὸν τριβόμενον, ξυνίσταται. τὰ δὲ
κοῖλα, αὔξεται. καὶ ὁκόσα φλέβες εἰσί. θερμαινόμεναι γὰρ αἱ σάρκες καὶ ξηραινόμεναι, ἕλκουσιν
ἐφ᾽ ἑωυτὰς τὴν τροφὴν διὰ τῶν φλεβῶν, εἶτα αὔξονται. Ἀλίνδησις, παραπλήσια τῇ πάλῃ δια-
πρήσσεται. ξηραίνει δὲ μᾶλλον διὰ τὴν κόνιν καὶ σαρκοῖ ἧσσον. Ἀκροχειρισμὸς ἰσχναίνει καὶ τὰς σάρκας
ἕλκει ἄνω. καὶ κωρυκομαχίη καὶ χειρονομίη τὰ παραπλήσια διαπρήσσεται. πνεύματος δὲ κατά-
σχεσις, τοὺς πόρους διαναγκάζει, καὶ τὸ δέρμα λεπτύναι, καὶ τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τὸ δέρμα ἐξωθέειν δύ-
ναται. ἐν κονίῃ καὶ ἐλαίῳ γυμνάσια διαφέρει τοσόνδε. κόνις μὲν, ψυχρόν. ἔλαιον δὲ, θερμόν. ἐν μὲν
τῷ χειμῶνι τὸ ἔλαιον, αὐξιμώτερον, διότι τὸ ψῦχος κωλύει φέρειν ἀπὸ τοῦ σώματος. ἐν δὲ τῷ θέρει,
ἔλαιον ὑπερβολὴν θερμασίης ποιεύμενον, τήκει τὴν σάρκα. ὁκόταν καὶ ὑπὸ τῆς ὥρης θερμαί-
νηται, καὶ τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ πόνου. ἡ δὲ κόνις ἐγυμνάζεται. ἐν δὲ τῷ θέρει αὐξιμώτερος, ψύχου-
σα γὰρ τὸ σῶμα, οὐκ ἐᾷ εἰς ὑπερβολὴν θερμαίνεσθαι. ἐν δὲ τῷ χειμῶνι, διαψυκτικὸν καὶ κρυμνῶ-
δες. διατρίβειν δὲ ἐν τῇ κόνει μετὰ τοὺς πόνους ἐν τῷ θέρει, ὀλίγον μὲν χρόνον, ὠφελέει ψύχουσα. πο-
λὺν δὲ, ὑπερξηραίνει, καὶ τὰ σώματα σκληρὰ καὶ ξυλώδεα ἀποδεικνύει. τρίψις ἐλαίου σὺν ὕδα-
τι μαλάσσει, καὶ οὐ δεινῶς ἐᾷ διαθερμαίνεσθαι. περὶ δὲ κόπων τῶν ἐν τοῖσι σώμασιν ἐπιγινομένων,
ὧδε ἔχει. Οἱ μὲν ἀγύμναστοι τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ παντὸς κοπιῶσι πόνου. οὐδὲν γὰρ τοῦ σώματος
διαπεπόνηται πρὸς οὐδένα πόνον. τὰ δὲ γεγυμνασμένα τῶν σωμάτων, ὑπὸ τῶν ἀηθέων πόνων κο-
πιᾷ. τὰ δὲ, καὶ ἀπὸ τῶν συνήθων γυμνασίων κοπιᾷ, ὑπερβολῇ χρησάμενα. τὰ μὲν οὖν εἴδεα τῶν κό-
πων, τοιαῦτά ἐστιν. ἡ δὲ δύναμις αὐτέων ὧδε ἔχει. οἱ μὲν γὰρ ἀγύμναστοι ὑγρὴν τὴν σάρκα ἔχοντες,
ὁκόταν πονῶσι θερμαινομένου τοῦ σώματος, σύντηξιν πολλὴν ἀφιᾶσιν. ὅ, τι μὲν οὖν συνεξιδρώσῃ,
ἢ ξὺν τῷ σώματι ἀποκαθαρθῇ, οὐ παρέχει πόνον μᾶλλον ἐν τῷ κενωθέντι τοῦ σώματος παρὰ τὸ ἔθος.
ὅ, τι δ᾽ ἂν ἐμμείνῃ τῆς ἀποκρίσιος, τοῦτο παρέχει τὸν πόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ δεξαμένῳ τὸ ὑγρόν. οὐ γάρ
ἐστι ξύμφορον τῷ σώματι, ἀλλὰ πολέμιον. εἰς μὲν δὴ τὰς σάρκας τῶν σωμάτων, οὐ ξυνίσταται ὁμοί-
ως, εἰς δὲ τὰ σαρκώδεα ὥστε τουτέοις πόνον παρέχει, ἕως ἂν ἐξέλθῃ. ἅτε δὴ οὐκ ἔχον περίοδον, ἀ-
τρεμίζον θερμαίνεται αὐτό τε καὶ τὰ προσπίπτοντα. ἢν μὲν οὖν πολὺ γένηται τὸ ἀποκριθὲν, ἐ-
κράτησε καὶ τοῦ ὑγιαίνοντος, ὥστε συνεκθερμαίναι ὅλον τὸ σῶμα καὶ ἐνεποίησε πυρετὸν ἰσχυρόν. θερ-
μανθέντος γὰρ τοῦ αἵματος καὶ ἐπισπασθέντος, ταχείην καὶ ἐποίησε τὴν περίοδον. τά ἐν τῷ σώ-
ματι καὶ τό, τε ἄλλο σῶμα καθαίρεται ὑπὸ τοῦ πνεύματος. καὶ τὸ συνεστηκὸς θερμαινόμενον, λεπτύ-
νεταί τε, καὶ συνεξωθέεται ἐκ τῆς σαρκὸς ἔξω ὑπὸ τὸ δέρμα, ὅπερ ἱδρὼς καλέεται θερμός.
τούτου δὲ ἀποκριθέντος, τό, τε αἷμα καθίσταται ἐς τὴν κατὰ φύσιν σύστασιν. καὶ ὁ πυρετὸς ἀνίησι,
καὶ ὁ κόπος παύεται μάλιστα τριταῖος. χρὴ δὲ τὸν τοιοῦτον κόπον, ὧδε θεραπεύειν, πυρίῃσι καὶ λου-
τροῖσι θερμοῖσι διαλύοντα τὸ ξυνεστηκός. περιπάτοισι βιαίοισιν ὡς ἀποκαθαίρων, τοῖσιν ὀλιγοσιτίη-
σι, καὶ ἰσχνασίῃσι, συνιστάναι τῆς σαρκὸς τὴν κένωσιν. καὶ τρίβεσθαι τῷ ἐλαίῳ ἡσυχῇ πουλὺν χρό-
νον, ὅκως μὴ βιαίως ἀναθερμαίνηται. καὶ τοῖσι χρίσμασι καὶ τοῖσιν ἱδρωτικοῖσι καὶ μαλακτικοῖσι χρί-
εσθαι, καὶ μαλακύνειν ξυμφέρει. τοῖσι δὲ γυμναζομένοισιν ὑπὸ τῶν ἀηθέων πόνων, διὰ τάδε γίνε-
ται. ὁκόταν μὴ πεπονήκῃ τὸ σῶμα, ὑγρὴν ἀνάγκη τὴν σάρκα εἶναι πρὸς τοῦτον τὸν τόπον, πρὸς ὃν

μὴ εἴθισται πονέειν. ὥσπερ καὶ τῶν γυμνασίων, πρὸς ἕκαστα. τὴν μὲν οὖν σάρκα, ξυντήκεσθαι ἀνάγ-
κη καὶ ἀποκρίνεσθαι καὶ συνίστασθαι ὥσπερ τῷ προτέρῳ. ξυμφέρει δὲ θεραπεύεσθαι ὧδε. τοῖσι
μὲν γυμνασίοισι χρῆσθαι, τοῖσι συνήθεσιν, ὅκως τὸ ξυνεστηκὸς θερμαινόμενον λεπτύνηται καὶ ἀπο-
καθαίρηται, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα μὴ ὑγραίνηται, μηδ' ἀγύμναστον γίνηται. τοῖσι δὲ λουτροῖσι τοῖσι θερμοῖ-
σι ξυμφέρει καὶ τούτον χρέεσθαι. καὶ τῇ τρίψει ὁμοίως, ὡς καὶ τὸν πρόσθεν. τῆς δὲ πυριήσιος, οὐδὲν
δέεται, οἱ πόνοι γὰρ ἱκανοὶ θερμαίνοντες, λεπτύνειν καὶ ἀποκαθαίρειν τὸ συστάν. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν συνή-
θων γυμνασίων πόνοι, τόνδε τὸν τρόπον γίνονται. ἀπὸ μὲν συμμέτρου πόνου, κόπος οὐ κινέεται. ὁκόταν
δὲ πλείων τοῦ καιροῦ πόνος ᾖ, ὑπερξηραίνει τὴν σάρκα. κενωθεῖσα δὲ τοῦ ὑγροῦ, θερμαίνεται, καὶ ἀλ-
γέει, καὶ φρίσσει, καὶ ἐς πυρετὸν καθίσταται μακρότερον, ἢν μή τις ἐκθεραπεύσῃ ὀρθῶς. χρὴ δὲ
10 πρῶτον μὲν αὐτῷ τῷ λουτρῷ, μὴ σφόδρα πολλῷ, μὴ δὲ θερμῷ ἄγαν λούεσθαι. εἶτα πίσας αὐτὸν ἐκ
τοῦ λουτροῦ μαλακὸν οἶνον, δειπνεῖν ὡς πλεῖστα καὶ παντοδαπὰ σιτία, καὶ ποτῷ ὑδαρεῖ. οἴνῳ δὲ μα-
λακῷ χρέεσθαι πολλῷ. εἶτ' ἐντείνασθαι χρόνῳ πλέω, μέχρις ἂν αἱ φλέβες πληρωθεῖσαι ἀρθῶσιν.
εἶτα δὴ ἐξεμεέτω. καὶ ἀνασχόντα ὀλίγον, καθεύδειν μαλακῶς. εἶτα προσάγειν ἡσυχῇ, τοῖσι σιτίοισι
καὶ τοῖσι πόνοισι τοῖσι συνήθεσιν ἡμέρας ἕξ, ἐν ταύτῃσι δὲ καταστῆσαι ἐς τὸ σύνηθες καὶ σίτου καὶ
ποτοῦ. δύναμιν δὲ ἔχει ἡ θεραπείη, τοιήνδε. ἐξηρασμένον τὸ σῶμα ἐς ὑπερβολὴν, ἐξυγρῆναι δύνα-
ται ἀπὸ ὑπερβολῆς. ἢν μὲν οὖν ᾖ δυνατὸν τὴν ὑπερβολὴν τοῦ πόνου γνῶναι ὁκόση τίς ἐστι τοῦ σί-
του τῇ συμμετρίῃ ἀκέσασθαι, εὖ ἂν εἶχε τοῦτο. νῦν δὲ τὸ μὲν, ἀδύνατον. τὸ δὲ, ῥᾴδιον. ἐξηρασμένον
γὰρ τὸ σῶμα τῶν ἐμπεσόντων παντοδαπῶν, ἀφ' ὧν λαμβάνει τὸ ξυμφέρον αὐτὸ ἐν ἑωυτῷ, ἕκαστον
τοῦ σώματος ἑκάστου σίτου. πληρωθεὶς δὲ καὶ ὑγρανθεὶς κενωθείσης τῆς κοιλίης ὑπὸ τοῦ ἐμέτου, ἀφίη-
20 σι πάλιν τὴν ὑπερβολήν. ἡ δὲ κοιλίη κενὴ ἐοῦσα ἀντισπᾷ. τὸ μὲν οὖν ὑπερβάλλον ὑγρὸν, ἐξερεύ-
γεται ἡ σάρξ. τὸ δὲ σύμμετρον, οὐκ ἀφίησιν, ἢν μὴ ἐκβιῇς, ἢ πόνων, ἢ φαρμάκων, ἢ ἄλλης τινὸς ἀν-
τισπάσιος. τῇ δὲ προσαγωγῇ χρησάμενος, καθέστησε τῷ σώματι τὴν δίαιταν ἡσυχῇ.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚῸΣ ΤΡΊΤΟΣ.

π

Περὶ διαίτης ἀνθρωπίνης ὥσπερ μοι καὶ πρότερον εἴρηται, ξυγγράψαι μὲν οὐχ οἷόν τε
ἐς ἀκριβείην, ὥστε πρὸς τὸ πλῆθος τοῦ σίτου, τὴν συμμετρίην ποιέεσθαι τῶν πόνων.
πουλλὰ γὰρ τὰ κωλύοντα. πρῶτον μὲν αἱ φύσιες τῶν ἀνθρώπων, διάφοροι ἐοῦσαι. καὶ
γὰρ αἱ ξηραὶ αὐταὶ ἑωυτῶν πρὸς ἑωυτὰς, καὶ πρὸς ἄλλα μᾶλλον καὶ ἧσσον, ὑγραί.
30 ὡσαύτως καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι. ἔπειτα, καὶ αἱ ἡλικίαι, μὴ τῶν αὐτῶν δεόμεναι. ἔτι δὲ καὶ
τῶν χωρίων, αἱ θέσιες. καὶ τῶν πνευμάτων, αἱ μεταβολαί. τῶν τε ὡρέων, αἱ μεταστάσιες. καὶ τοῦ ἐνι-
αυτοῦ, αἱ καταστάσιες. αὐτῶν τε τῶν σίτων, πολλὴ διαφορά. πυροί τε γὰρ, πυρῶν. καὶ οἶνος, οἴνου. καὶ
τἄλλα ὅσα διαιτεόμεθα πάντα διάφορα ἐόντα, ἀποκωλύει δυνατὸν εἶναι ἐς ἀκριβείην ξυγγραφῆ-
ναι. ἀλλὰ γὰρ αἱ προγνώσιες ἐξευρημέναι ἔμοιγε τῶν ἐπικρατεόντων ἐν τῷ σώματι, ἤν τε οἱ πόνοι
κρατέωσι τῶν σιτίων, ἤν τε τὰ σιτία τῶν πόνων, καὶ ὡς χρὴ ἕκαστα ἐξακέεσθαι. προκαταμανθάνειν
τε ὑγιέας τὰς φύσεις, μὴ προσπελάζειν τε τὰς νόσους, εἰ μή τις μεγάλα πάνυ ἐξαμαρτάνοι, καὶ πολ-
λάκις. ταῦτα δὲ φαρμάκων δέεται ἤδη. ἔστι δ' ἅσσα οὐδ' ὑπὸ τῶν φαρμάκων δύναται ὑγιάζεσθαι.
ὡς μὲν οὖν δυνατὸν εὑρεθῆναι ἔγγιστα τοῦ ὅρου, ἐμοὶ εὕρηται. τὸ δ' ἀκριβὲς, οὐδενί. πρῶτον μὲν οὖν
τοῖσι πολλοῖσι τῶν ἀνθρώπων συγγράψω, ἐξ ὧν μάλιστα ἂν ὠφελοῖντο. οἵτινες σιτίοισι προστυχοῦσι
40 χρέονται. πόνοισί τε τοῖσιν ἀναγκαίοισιν, ὁδοιπορίῃσί τε τῇσι πρὸς ἀνάγκησι, θαλασσουργίῃσί τε τῇ-
σι πρὸς τὴν συλλογὴν εὑρεθείσῃσι τοῦ βίου. θαλπόμενοί τε, παρὰ τὸ σύμφορον. ψυχόμενοί τε, παρὰ
τὸ ὠφέλιμον, τῇ τε ἄλλῃ διαίτῃ ἀκαταστάτῳ χρεόμενοι. τούτοισι δὴ ξυμφέρει, ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὧδε
διαιτᾶσθαι. Τὸν μὲν ἐνιαυτὸν ἐς τέσσαρα μέρεα διαιρέουσιν. ἅπερ μάλιστα γινώσκουσιν οἱ πολ-
λοί. χειμῶνα. ἦρα. θέρος. φθινόπωρον. καὶ χειμῶνα μὲν, ἀπὸ πλειάδων δύσιος, ἄχρι ἰσημερίης ἠα-
ρινῆς. ἔαρ δὲ, ἀπὸ ἰσημερίης μέχρι πλειάδων ἐπιτολῆς. θέρος, ἀπὸ πλειάδων μέχρι ἀρκτούρου ἐπι-
τολῆς. φθινόπωρον δὲ, ἀπὸ ἀρκτούρου μέχρι πλειάδων δύσιος. ἐν μὲν οὖν τῷ χειμῶνι ξυμφέρει πρὸς
τὴν ὥρην, ψυχρήν τε καὶ ξυνεστηκυῖαν ὑπεναντιούμενον τοῖσι διαιτήμασιν, ὧδε χρέεσθαι. πρῶτον μὲν
μονοσιτίῃσι χρὴ διάγειν, ἢν μὴ πάνυ ξηρήν τις τὴν κοιλίην ἔχῃ. εἰ δὲ μὴ, μικρὸν ἀριστῆν. τοῖσι δὲ διαι-
τήμασι χρέεσθαι, τοῖσι ξηροῖσι καὶ αὐστηροῖσι. καὶ θερμαντικοῖσι. καὶ συγκομιστοῖσι. καὶ ἀκρήτοισιν.
50 ἀρτοσιτέειν δὲ μᾶλλον, καὶ τοῖσιν ὀπτοῖσι τῶν ὄψων μᾶλλον, ἢ τοῖσιν ἑφθοῖσιν χρέεσθαι. καὶ τοῖσι πό-
μασι μέλασιν ἀκρητεστέροισι, καὶ ἐλάσσοσι λαχάνοισιν ὡς ἥκιστα, πλὴν τοῖσι θερμαντικοῖσι καὶ ξη-
ροῖσι. καὶ χυλοῖσι καὶ ῥοφήμασιν ὡς ἥκιστα. τοῖσι δὲ πόνοισι πουλλοῖσιν ἅπασι, τοῖσί τε δρόμοισι καμ-
πτοῖσιν ἐξ ὀλίγου προσάγοντα. καὶ τῇ πάλῃ ἐν ἐλαίῳ μακρῇ, ἀπὸ κούφων προσαναγκάζοντα.
τοῖσι μὲν περιπάτοισιν ἀπὸ τῶν γυμνασίων, ὀξέσιν. ἀπὸ δὲ τοῦ δείπνου, βραδέσιν ἐν ἀλέῃ. ὀρθροῖσί τε

πολλοῖσι δὲ ἐξ ὀλίγου ἀρχόμενον, προσάγοντα σφοδρόν. ἀποπαύοντά τε ἡσυχῇ, καὶ σκληροκοιτίῃσι, καὶ νυκτοβατίῃσι, καὶ κοινοβατίῃσι, καὶ κυνοδρομίῃσι χρέεσθαι συμφέρει. πάντα γὰρ ταῦτα, ἰσχναίνει καὶ θερμαίνει. χρέεσθαί τε πλείω. ὁκόταν δὲ ἐθέλῃ λούσασθαι, ἢν μὲν ἐκπονήσῃ ἐν παλαίστρῃ, ψυχρὸν λούσθω. ἢν δὲ ἄλλῳ τινὶ πόνῳ χρήσηται, τὸ θερμὸν ξυμφορώτερον. χρέεσθαι δὲ καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι. τοὺς μὲν ὑγροτέρους, τρεῖς τοῦ μηνός. τοὺς δὲ ξηροτέρους, δὶς ἀπὸ σιτίων παντοδαπῶν. ἐκ δὲ τῶν ἐμέτων, προσάγειν ἡσυχῇ πρὸς τὸ εἰθισμένον σιτίον, ἐς ἡμέρας τρεῖς. καὶ τοῖσι πόνοισι χρῆσθαι κουφοτέροισι καὶ ἐλάσσοσι, τοῦτον τὸν χρόνον. ἀπὸ δὲ βοείων καὶ χοιρείων κρεῶν ἢ τῶν ἄλλων ὅ, τι ἂν ὑπερβάλλῃ πλησσόμενον, ἐμέειν. καὶ ἀπὸ τυρωδέων καὶ γλυκέων καὶ λιπαρῶν ἀνεθίστων πλησμονῆς, ἐμέειν συμφέρει. καὶ ἀπὸ μέθης. καὶ σίτων μεταβολῆς. καὶ χωρίων μεταλλαγῆς, ἐμέειν. διδόναι δὲ καὶ τῷ ψύχει, καθαρὸν ἑωυτὸν, πλὴν ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ γυμνασίων. ἀλλ' ἔν τε τοῖσιν ὀρθρείοισι περιπάτοισιν, ὁκόταν ἄρξηται τὸ σῶμα διαθερμαίνεσθαι, καὶ τοῖσι δρόμοισι, καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ χρόνῳ ὑπερβολὴν φυλασσόμενος. ἀγαθὸν γὰρ τῷ σώματι χειμάζεσθαι ἢ γυμνάζεσθαι ἐν τῇ ὥρῃ. οὐδὲ γὰρ τὰ δένδρα μὴ χειμασθέντα ἐν τῇ ὥρῃ δύναται καρπὸν φέρειν, οὐδ' αὐτὰ ἐῤῥῶσθαι. χρέεσθαι δὲ καὶ τοῖσι πόνοισι πουλλοῖσι ταύτην τὴν ὥρην ἐς ὑπερβολὴν, ἢν μὴ οἱ κόποι ἐπιγίνωνται. τοῦτο τεκμήριον διδάσκω τοὺς ἰδιώτας. διότι τάδε οὕτως ἔχει, φράσω. τῆς ὥρης οὔσης ψυχρῆς καὶ ἐνεστηκυίης, παραπλήσια πέπονθε καὶ τὰ ζῶα. βραδέως οὖν ἀνάγκη διαθερμαίνεσθαι τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ πόνου. καὶ τοῦ ὑγροῦ μικρόν τι μέρος ἀποκρίνεσθαι τοῦ ὑπάρχοντος: εἶτα τοῦ χρόνου ὅν τινα μὲν πονέει, ἀποδέδοται ὀλίγος. ὅν τινα δὲ ἀναπαύεται, πουλύς. ἡ μὲν γὰρ ἡμέρη, βραχείη. ἡ δὲ νὺξ, μακρή. διὰ ταῦτα οὖν οὐκ ἔχει ὑπερβολὴν ὁ χρόνος καὶ ὁ πόνος. χρὴ οὖν διὰ ταῦτα τὴν ὥρην ταύτην οὕτω διαιτῆσθαι. ἀπὸ πλειάδων δύσιος μέχρις ἡλίου τροπῶν, ἡμέρας τεσσαράκοντα τέσσαρας. περὶ δὲ τὴν τροπὴν, ἐν φυλακῇ ὅτι μάλιστα εἶναι. καὶ ἀπὸ τροπῆς ἡλίου, ἄλλας τοσαύτας ἡμέρας, τῇ αὐτῇ διαίτῃ χρέεσθαι. ἐπὴν δὲ ἡ ὥρη ἐπανάγῃ τὸν ζέφυρον καὶ μαλακωτέρη γένηται, δεῖ καὶ τῇ διαίτῃ μετὰ τῆς ὥρης ἕπεσθαι, ἡμέρας πεντεκαίδεκα, ὅτε ἀρκτούρου ἐπιτολὴ καὶ χελιδὼν ἤδη φαίνεται. τὸν ἐχόμενον δὲ χρόνον, ποικιλώτερον ἤδη ἄγειν μέχρις ἰσημερίης, ἡμέρας τριάκοντα δύο. χρὴ οὖν καὶ τοῖσι διαιτήμασι, χρέεσθαι τῇ ὥρῃ, διαποικίλλοντα φαυλοτέροισι καὶ κουφοτέροισι. τοῖσί τε σιτίοισι, καὶ τοῖσι ποτοῖσι, καὶ πόνοισι προσάγοντα ἡσυχῇ πρὸς τὸ ἔαρ.

Ὁκόταν δὲ ἰσημερίη γένηται ἤδη μαλακωτέρη, καὶ αἱ ἡμέραι μὲν, μακρότεραι. αἱ νύκτες δὲ, βραχύτεραι. καὶ ἡ ὥρη θερμή τε καὶ ξηρὴ κατάστῃ, καὶ ἡ παρεοῦσα τρόφιμός τε καὶ ἄκρητος. δεῖ οὖν ὥσπερ τὰ δένδρεα παρασκευάζεται ἐν ταύτῃ τῇ ὥρῃ, αὐτοῖσιν ὠφελείην ἐς τὸ θέρος, οὐκ ἔχοντα γνώμην, αὔξησίν τε καὶ σκιὴν, οὕτω καὶ τὸν ἄνθρωπον. ἐπεὶ γὰρ γνώμην ἔχει, τῆς σαρκὸς τὴν αὔξησιν δεῖ ὑγιηρὴν αὐτὴν παρασκευάζειν. χρὴ οὖν, ὡς μὴ ἐξαπίνης τὴν δίαιταν μεταβάλλειν, διελεῖν τὸν χρόνον ἐς μέρεα ἕξ, κατὰ ὀκτὼ ἡμέρας. ἐν γοῦν τῇ πρώτῃ μοίρῃ, χρὴ τῶν τε πόνων ἀφαιρέειν, καὶ τοῖσι λοιποῖσι ὀξυτέροισι χρέεσθαι. τοῖσι δὲ σιτίοισι, μαλακωτέροισί τε, καὶ πόμασιν ὑδαρεστέροισι, καὶ λευκοτέροισι. καὶ τῇ πάλῃ σὺν ἐλαίῳ ἐν τῷ ἡλίῳ χρέεσθαι. ἐν ἑκάστῃ δὲ τῇ ὥρῃ, ἕκαστα τῶν διαιτημάτων μεθιστάναι κατὰ μικρόν. καὶ τῶν περιπάτων ἀφαιρέειν, τοὺς ἀπὸ τοῦ δείπνου, τοὺς πλείους. τῶν δὲ ὀρθρείων, ἐλάσσους. καὶ τῆς μάζης ἀντὶ τῶν ἄρτων προστίθεσθαι. καὶ τῶν λαχάνων τῶν ἑψανῶν προσάγειν. καὶ τὰ ὄψα ἀνισάζειν τὰ ἑφθὰ τοῖσιν ὀπτοῖσι. λουτροῖσί τε χρέεσθαι καὶ ἐναριστῆν μικρόν. ἀφροδισίοισί τε ἐλάσσοσι, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι. τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῶν δύο ποιέεσθαι. εἶτα διὰ πλείονος χρόνου. ὅκως ἂν καταστήσῃ τε τὸ σῶμα σεσαρκωμένον καθαρῇ σαρκί. καὶ τὴν δίαιταν μαλακὴν ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ, μέχρι πλειάδων ἐπιτολῆς.

Ἐν τούτῳ, θέρος, καὶ τὴν δίαιταν ἤδη χρὴ πρὸς τοῦτο ποιέεσθαι. χρὴ οὖν ἐπειδὰν πλειὰς ἐπιτείλῃ, τοῖσί τε σιτίοισι μαλακωτέροισι καὶ ἐλάσσοσι χρέεσθαι. εἶτα τῇ μάζῃ πλείονι, ἢ τῷ ἄρτῳ. ταύτῃ δὲ προφυρητῇ ἀτρεπτοτέρῃ. τοῖσι δὲ πόμασι, μαλακοῖσι. λευκοῖσιν. ὑδαρέσιν. ἀρίστῳ δὲ, ὀλίγῳ. καὶ ὕπνοισιν ἀπὸ τοῦ ἀρίστου, βραχέσι. καὶ πλησμονῇσιν ὡς ἥκιστα. τῶν σιτίων τε καὶ ποτῶν. ἱκανῶς δὲ τῷ σίτῳ χρέεσθαι. διημερὴς δὲ ὡς ἥκιστα πίνειν, ἢν μὴ ἀναγκαίῃ τινὶ ξηρασίῃ τὸ σῶμα χρήσηται. χρέεσθαι δὲ, τοῖσι λαχάνοισι τοῖσιν ἑφθοῖσι, πλὴν τῶν καυσωδέων καὶ ξηρῶν. χρέεσθαι δὲ καὶ τοῖσιν ὠμοῖσι, πλὴν τῶν θερμαντικῶν καὶ ξηρῶν. ἐμέτοισι δὲ, ἢν μή τις πλησμονὴ ἐγγένηται, μὴ χρέεσθαι. τοῖσι δὲ ἀφροδισίοισιν, ὡς ἥκιστα. λουτροῖσι δὲ, χλιαροῖσι χρέεσθαι.

Ἡ δὲ ὀπώρη, ἰσχυρότερον τῆς ἀνθρωπίνης φύσιος. βέλτιον οὖν, ὀπωρῶν ἀπέχεσθαι. εἰ δὲ χρῷτό τις, μετὰ τῶν σιτίων χρεόμενος, ἥκιστ' ἂν ἐξαμαρτάνοι. τοῖσί τε πόνοισι τοῖσί τε τροχοῖσι, χρὴ γυμνάζεσθαι. καὶ διαύλοισιν ὀλίγοισι πολλὸν χρόνον. καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἐν σκιᾷ. τῇ τε πάλῃ, ἐν κόνει, ὅκως ἥκιστα ἐκθερμαίνηται. ἡ γὰρ ἀλίνδησις βέλτιον, ἢ οἱ τροχοί. ψύχουσι γὰρ τὸ σῶμα, κενοῦντες τοῦ ὑγροῦ. ἀπὸ δείπνου τε μὴ περιπατέειν, ἀλλ' ἢ ὅσον ἐξαναστῆναι. πρωῒ δὲ χρέεσθαι τοῖσι περιπάτοισιν. ἡλίους δὲ φυλάσσειν καὶ τὰ ψύχεα, τά τε ἐν τῷ πρωῒ, καὶ τὰ ἐν τῇ ἑσπέρῃ, ὁκόσα ποταμοὶ ἢ λίμναι, ἢ χιόνες ἀποπνέουσι. ταύτῃ δὲ τῇ

διαίτῃ προσανεχέτω, μέχρις ἡλίου τροπέων. ὅκως ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ, ἀφαιρήσῃ πάντα, ὁκόσα ξη-
ρὰ, καὶ θερμὰ, καὶ μέλανα, καὶ ἄκρητα, καὶ τοὺς ἄρτους, πλὴν εἴ τι μικρὸν ἡδονῆς παρέχειν εἵνεκα.
τὸν ἐχόμενον δὲ χρόνον διαιτήσεται τοῖσι μαλακοῖσι, καὶ ὑγροῖσι, καὶ ψυκτικοῖσι, καὶ λευκοῖσι,
μέχρις ἀρκτούρου ἐπιτολῆς καὶ ἰσημερίης, ἡμέρας ἐνενήκοντα τρεῖς. Ἀπὸ δὲ ἰσημερίης, ὧδε χρὴ
διαιτεῖσθαι, προσάγοντα πρὸς τὸν χειμῶνα ἐν τῷ φθινοπώρῳ. φυλασσόμενον τὰς μεταβολὰς
τῶν ψυχέων, καὶ τῆς ἀλέης ἐσθῆτι παχείῃ. χρέεσθαι δὲ ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ἱματίῳ περικινήσαν-
τα τῇ τε τρίψει καὶ τῇ πάλῃ, ἐν ἐλαίῳ ἡσυχῇ προσάγοντα. καὶ τοὺς περιπάτους ποιέεσθαι ἐν ἀ-
λέῃ. θερμολουσίῃ τε χρέεσθαι καὶ τοὺς ἡμερινοὺς ὕπνους ἀφαιρέειν. καὶ τοῖσι σιτίοισι θερμοτέροισι,
καὶ ἧσσον ὑγροῖσι καὶ καθαροῖσι. καὶ τοῖσι πόμασι μελαντέροισι, μαλακοῖσι δὲ καὶ μὴ ὑδαρέσι.
10 τοῖσί τε λαχάνοισιν ἧσσον. τῇ τε ἄλλῃ διαίτῃ προσάγειν πάσῃ τῶν θερινῶν ἀφαιρεόμενα. τοῖσι χει-
μερίοισι χρέεσθαι μὴ ἐς ἄκρον. ὅκως καταστήσῃ ὡς ἔγγιστα τῆς χειμερινῆς διαίτης. ἐν ἡμέρῃσι δυοῖν δεού-
σαιν ἢ πεντήκοντα μέχρι πλειάδων δύσιος ἀπὸ ἰσημερίης. Ταῦτα μὲν παραινέω τῷ πλήθει
τῶν ἀνθρώπων, ὁκόσοισιν ἐξ ἀνάγκης εἰκῇ τὸν βίον διατελέειν ἐστί. μὴ δὲ ὑπάρχειν αὐτέοισι τῶν ἄλ-
λων ἀμελήσαντας τῆς ἑαυτῶν ὑγιείης ἐπιμελέεσθαι. οἷσι δὲ τοῦτο παρεσκεύασται καὶ διέγνωσται,
ὅτι οὐδὲ ὄφελός ἐστιν, οὔτε χρημάτων, οὔτε σώματος, οὔτε τῶν ἄλλων οὐδενὸς, ἄτερ τῆς ὑγιείης, πρὸς
τουτέους ἐστί μοι δίαιτα ἐξευρημένη, ὡς ἀνυστὸν πρὸς τὸ ἀληθέστατον τῶν δυνατῶν προσηγμένη. ταύ-
τῃ μὲν οὖν προϊόντι τῷ λόγῳ, δηλώσω. τόδε δὲ τὸ ἐξεύρημα, καλὸν μὲν, ἐμοὶ τῷ εὑρόντι. ὠφέλι-
μον δὲ, τοῖσι μαθοῦσιν. οὐδεὶς δὲ κω τῶν πρότερον, οὐδὲ ἐπεχείρησε ξυνθεῖναι, ὃ πρὸς ἅπαντα τὰ
ἄλλα πολλοῦ κρίνω εἶναι ἄξιον. ἔστι δὲ προδιάγνωσις μὲν πρὸ τοῦ κάμνειν, διάγνωσις τῶν σωμάτων,
20 τί πέπονθε. πότερον τὸ σιτίον κρατέει τοὺς πόνους, ἢ οἱ πόνοι τὰ σιτία. ἢ μετρίως ἔχει πρὸς ἄλληλα.
ἀπὸ μὲν γὰρ τοῦ κρατέεσθαι, ὁκότερον οὖν νοῦσοι ἐγγίνονται. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσάζειν πρὸς ἄλληλα, ὑγείη
πρόσεστιν. ἐπὶ ταῦτα δὴ τὰ εἴδεα ἐπέξειμι, καὶ δείξω ὁκοῖα γίνεται τοῖσιν ἀνθρώποισιν ὑγιαίνειν
δοκέουσι, καὶ ἐσθίουσί τε ἡδέως. πονέειν τε δυναμένοισι. καὶ σώματος καὶ χρώματος, ἱκανῶς ἔχου-
σιν. αἱ ῥῖνες ἄτερ προφάσιος φανερῆς, ἐμπλήσσονται ἀπὸ τοῦ δείπνου. καὶ δοκέουσι μὲν, πλήρεες
εἶναι. μύσσονται δὲ, οὐδέν. ὁκόταν δὲ περιπατεῖν ἄρξωνται τοῦ ὄρθρου ἢ γυμνάζεσθαι, τότε μύσ-
σονται καὶ πτύουσι. καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου, καὶ τὰ βλέφαρα βαρέα ἴσχουσι. καὶ τὸ μέτωπον ξυ-
σμὴ λαμβάνει. τῶν τε σίτων ἀπέχονται. καὶ πίνειν ἧσσον δύνανται. ἀχροίη τε τουτέοισιν ἢ χροιὴ γί-
νεται. καὶ ἢ κατάρροοι κινέονται, ἢ πυρετοὶ φρικώδεες, καθ' ὅτι ἂν τύχῃ τοῦ χρόνου ἡ πλησμονὴ κι-
νηθεῖσα. ὅτι δ' ἂν τύχῃ ποιήσας κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν, τοῦτο αἰτιῆται οὐκ αἴτιον ἐόν. τουτέῳ γὰρ
30 κρατέοντα τὰ σιτία τοὺς πόνους, κατὰ μικρὸν ξυλλεγομένη ἡ πλησμονὴ, ἐς νοῦσον ἤγαγεν. ἀλλ' οὐ
χρὴ προϊέσθαι μέχρι τουτέου, ἀλλ' ὁκόταν γνῷ τὰ πρῶτα τῶν τεκμηρίων, εἰδέναι ὅ, τι κρατέει τὰ
σιτία τοὺς πόνους κατὰ μικρὸν ξυλλεγόμενα, πλησμονή ἐστι. μύξαι γὰρ καὶ σίαλα, πλησμονῆς ἐστι κρί-
σις. ἀτρεμίζοντος μὲν δὴ τοῦ σώματος, φράσσουσι τοὺς πόρους τοῦ πνεύματος, πουλλῆς ἐούσης τῆς πλη-
σμονῆς. θερμαινόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ πόνου, ἀποκρίνεται λεπτυνόμενον. χρὴ δὲ τὸν τοιοῦτον ἐκθεραπεύ-
θῆναι ὧδε. διαπονήσαντα ἐν τοῖσι γυμνασίοισι τοῖσιν εἰθισμένοισιν ἀκόπως, θερμῷ λουσάμενον. σι-
τίσαι παντοδαποῖσι, καὶ ποιῆσαι ἐμέσαι. ἐκ δὲ τοῦ ἐμέτου, κλύσαι τὸ στόμα καὶ τὴν φάρυγγα οἴνῳ
αὐστηρῷ, ὅκως ἂν συστυφῇ τὰ στόματα τῶν φλεβῶν, καὶ μηδὲν ἐπικατασπασθῇ, ὁκοῖα γίνεται ἀπὸ
ἐμέτων. εἶτα ἀναστὰς, περιπατησάτω ἐν ἀλέῃ ὀλίγα. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίην, τοῖσι μὲν περιπάτοισι,
χρέεσθαι. τοῖσι δὲ γυμνασίοισιν, ἐλάσσοσι καὶ κουφοτέροισιν ἢ πρόσθεν. καὶ ἀνάριστος διαγέτω ἢν
40 θέρος ᾖ. ἢν δὲ μὴ θέρος ᾖ, μικρὸν ἐπιφαγέτω. καὶ τοῦ δείπνου ἀφελεῖν τὸ ἥμισυ, οὗ ἤθελε δειπνεῖν. τῇ
δὲ τρίτῃ τοὺς μὲν πόνους ἀποδότω τοὺς εἰθισμένους πάντας καὶ τοὺς περιπάτους. τοῖσι δὲ σιτίοισι
προσαγέτω ἡσυχῇ, ὅκως τῇ πέμπτῃ ἀπὸ τοῦ ἐμέτου κομιεῖται τὸ σιτίον τὸ εἰθισμένον. κἢν μὲν ἀπὸ του-
τέου ἱκανῶς ἔχῃ, θεραπευέσθω τὰ ἐπίλοιπα. τοῖσι μὲν σιτίοισιν, ἐλάσσοσι. τοῖσι δὲ πόνοισι, πλείο-
σιν. ἢν δὲ μὴ καθεστήκῃ τὰ τεκμήρια τῆς πλησμονῆς, διαλιπὼν δύο ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐκομίσατο τὰ
σιτία, ἐμεσάτω πάλιν, καὶ προσαγέτω κατὰ τὰ αὐτά. ἢν δὲ μὴ καὶ ἐκ τρίτου, μέχρις ἂν ἀπαλ-
λαγῇ τῆς πλησμονῆς. εἰσὶ δέ τινες τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ὁκόταν κρατέωνται οἱ πόνοι, ἀπὸ τῶν
σιτίων τοιαῦτα πάσχουσιν. ἀρχομένης μὲν τῆς πλησμονῆς, ὕπνοι μακροὶ καὶ ἡδέες αὐτοῖσιν ἐπιγί-
νονται, καὶ ἐπὶ τῆς ἡμέρης ἐπικοιμῶνται. ὁ δὲ ὕπνος γίνεται τῆς σαρκὸς, καὶ χεῖται τὸ αἷμα, καὶ
γαληνίζει διαχεόμενον τὸ πνεῦμα. ὁκόταν δὲ μὴ δέχηται ἔτι τὸ σῶμα τὴν πλησμονὴν, ἀπόκρισιν
50 ἤδη ἀφίησιν ἔσω ὑπὸ βίης τῆς περιόδου, ἥ τις ὑπεναντιουμένη τῇ τροφῇ, τῇ ἀπὸ τῶν σιτίων, τα-
ράσσει τὴν ψυχήν. οὐκ ἔτι κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἡδεῖς οἱ ὕπνοι, ἀλλ' ἀνάγκη ταράσσεσθαι τὸν ἄνθρω-
πον, καὶ δοκέει μάχεσθαι. ὁκοῖα γὰρ τινὰ πάσχει τὸ σῶμα, τοιαῦτα ὁρῇ ἡ ψυχὴ, κρυπτομένης τῆς
ὄψιος. ὁκόταν οὖν ἐς τοῦτο ἥκῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐγγὺς ἤδη τοῦ κάμνειν ἐστίν. ὅτι δὲ ἥξει τὸ νούσημα, μάλα
δῆλον. ὁκοῖα γοῦν ἂν ἔλθῃ ἀπόκρισις, καὶ ὅτου ἂν κρατήσῃ, τοῦτο ἐνόσησεν. ἀλλ' οὐ χρὴ προέσθαι τὸν

ἀφρονέοντα, ἀλλ' ὁκόταν ἐπιγνῶ τῶν τεκμηρίων τὰ πρῶτα τῆς θεραπείης ἔχεσθαι. καὶ δὴ τοῦτον ὥς
περ τὸν πρότερον ἐκθεραπευθῆναι. πλείονος δὲ χρόνου καὶ λιμοκτονίης δέεται. ἔστι δὲ καὶ τοιάδε τὰ τεκ
μήρια πλησμονῆς. ἀλγέει τὸ σῶμα. οἷς μὲν, ἅπαν. οἷς δὲ, μέρος τι τοῦ σώματος, ὅ, τι ἂν τύχῃ. τὸ δὲ ἄλ
γος ἐστὶν, οἷον κόπος, καὶ δοκέουσι κοπιῆν. ῥαθυμίῃσί τε καὶ πλησμονῇσι θεραπεύονται μέχρις ἂν ἐς
πυρετὸν ἀφικνῶνται. καὶ οὐδέπω οὐδὲ τοῦτο γινώσκουσιν, ἀλλὰ λουτροῖσί τε καὶ σιτίοισι χρησάμενοι, ἐς πε-
ριπλευμονίην κατέστησαν τὸ νόσημα. καὶ ἐς κίνδυνον τὸν ἔσχατον ἀφικνέονται. ἀλλὰ χρὴ προμηθέεσθαι
πρὶν ἂν ἐς τὰς νούσους ἀφικνέωνται, καὶ θεραπεύεσθαι τῷδε τῷ τρόπῳ. μάλιστα μὲν πυριηθέντα μαλα
κῇσι πυρίῃσι τῶν αὐτῶν. εἰ δὲ μὴ λουσάμενον πολλῷ καὶ θερμῷ, διαλύσαντα τὸ σῶμα, ὡς μάλιστα χρησάμε
νον τοῖσι σιτίοισι, πρῶτον μὲν τοῖσι δριμέσι καὶ πλείστοισιν. εἶτα τοῖσιν ἁλυκοῖσιν, ἐξεμέσαι εὖ. καὶ
ἐξαναστάντα περιπατῆσαι ὀλίγον χρόνον ἐν ἀλέῃ. ἔπειτα καταδαρθεῖν. πρωῒ δὲ τοῖσι περιπά- 10
τοισιν ἐξ ὀλίγου προσάγοντα χρέεσθαι, καὶ τοῖσι γυμνασίοισι κούφοισι, καὶ τῇσι προσαγωγῇσι καθάπερ
καὶ τὸ πρότερον. ἰσχνασίης δὲ τοῦτο πλείστης δέεται καὶ περιπάτων. ἢν δὲ μὴ προνοηθεὶς ἐς πυρετὸν ἀφί
κηται, προσφέρειν μηδὲν ἄλλο, ἀλλ' ἢ ὕδωρ ἡμερέων τριῶν. ἢν μὲν οὖν ἐν ταύτῃ παύσηται. εἰ δὲ μὴ, πτισ
σάνης χυλῷ θεραπεύεσθαι. καὶ ἢ τεταρταῖος ἢ ἑβδομαῖος ἐκστήσεται, εἰ ἐξιδρώσει. ἀγαθὸν δὲ τοῖσι χρί
σμασι χρέεσθαι τοῖσιν ἱδρωτικοῖσιν, ὑπὸ τὰς κρίσιας, ἐξαναγκάζουσι γάρ. πάσχουσι δέ τινες καὶ τοιάδε
ἀπὸ πλησμονῆς. τὴν κεφαλὴν ἀλγέει καὶ βαρύνεται. καὶ τὰ βλέφαρα πίπτει αὐτέοισιν ἀπὸ τῶν δείπνων.
ἔν τε τοῖς ὕπνοις ταράσσονται καὶ δοκέει θέρμη ἐνεῖναι. ἥ, τε κοιλίη ἐφίσταται ἐνίοτε. ὁκόταν δὲ ἀφροδισι
άσῃ, δοκέει κουφότερος εἶναι ἐς τὸ παραυτίκα. ἐξ ὑστέρου δὲ μᾶλλον βαρύνεται. τούτοισιν ἡ κεφαλὴ τὴν
πλησμονὴν ἀντισπῶσα, τήν τε κοιλίην ἐφίστησι, καὶ αὐτὴ βαρύνεται. κίνδυνοι δὲ ὑπόκεινται, ὅκη ἂν ῥα
γῇ ἡ πλησμονὴ τοῦτο διαφθείρει. ἀλλὰ χρὴ προμηθέεσθαι ὧδε. ἢν βούληται τὴν θεραπείην ταχείην 20
ποιέεσθαι ἐλλεβόρῳ καθαρθῆναι. εἶτα προσάγειν τοῖσι σιτίοισι κούφοισι καὶ μαλακοῖσιν, εἰς ἡμέρας δέ
κα. τοῖσι δὲ σιτίοισι διαχωρητικοῖσιν, ὅκως κρατήσῃ ἡ κάτω κοιλίη, τὴν κεφαλὴν τὴν κάτω ἀντισπᾶ
σαι. καὶ τοῖσιν δρόμοισι βραχέσι, καὶ τοῖσιν ὀρθίοισι, καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἱκανοῖσι. τῇ τε ἐν ἐλαίῳ
πάλῃ ἀκρίστῳ τε χρέεσθαι, καὶ ὕπνῳ ἀπὸ τοῦ ἀρίστου οὐ μακρῷ. ἀπὸ τῶν δείπνων δὲ, ὁκόταν ἐξαναστῆναι ἱκα
νόν. καὶ τὸ μὲν λούεσθαι, τὸ δὲ χρίεσθαι. λούεσθαι δὲ χλιαρῷ. λαγνείης δὲ ἀπέχεσθαι. αὕτη μὲν ἡ ταχυτέρη
θεραπείη. εἰ δὲ μὴ βούλοιτο φαρμακοποτέειν λουσάμενον πολλῷ, ἐμέσαι ἐκ σιτίων γλυκέων καὶ ἁλυ
κῶν. ἐξ ἐμέτου δὲ, ὅσον ἐξαναστῆναι. πρωῒ δὲ, τοῖσι περιπάτοισι προσάγειν. καὶ τοῖσι γυμνασίοισι τοῖ
σι προγεγραμμένοισιν, ἐς ἡμέρας ἕξ. τῇ δὲ ἑβδόμῃ πλησμονὴν προσθέντα, ἔμετον ποιήσασθαι, ἀπὸ
τῶν ὁμοίων σιτίων. καὶ προσάγειν κατὰ τὸ αὐτό. χρέεσθαι δὲ τούτοισιν, ἐπὶ τέσσαρας ἑβδομάδας. μάλι
στα γὰρ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ καθίσταται. εἶτα προσάγειν ὅκως τὸ σῶμα κομίσηται. καθιστάναι δὲ τὴν αἰτίην, 30
ἐς τὸ σύνηθες κατὰ μικρόν. γίνεται δὲ καὶ τοιάδε ἀπὸ πλησμονῆς. ὁκόσοισι μὲν ἡ κοιλίη καταπέσσει τὸ
σιτίον, αἱ δὲ σάρκες μὴ δέχονται. ἐμμένουσα δὲ ἡ τροφὴ, φῦσαν ἐμποιέει. ὁκόταν δὲ ἀριστήσῃ καθίσταται.
ὑπὸ γὰρ τῶν ἰσχυροτέρων, τὸ κουφότερον ἐξελαύνεται, καὶ δοκέουσιν ἀπηλλάχθαι. τὸ δὲ πολὺ πλέον, ἐς τὴν
ὑστεραίην παραγίνεται. ὁκόταν δὲ καθ' ἡμέρην ἑκάστην αὐξανόμενον ἰσχυρὸν γένηται, ἐκράτησε τὸ ὑπάρ
χον τῶν ἐπεισενεχθέντων, καὶ ἐξεθέρμηνε καὶ ἐτάραξεν αὖ τὸ σῶμα καὶ ἐποίησε διαῤῥοίην. τοῦτο γὰρ ὀνομάζεται,
ἕως ἂν αὐτὴ μούνη σαπεῖσα ἡ τροφὴ ὑποχωρέει. ὁκόταν δὲ θερμαινομένου τοῦ σώματος κάθαρσις δρι
μέα γένηται, τό, τε ἔντερον ξύεται καὶ ἑλκοῦται, καὶ διαχωρέεται αἱματώδεα. τοῦτο δὲ δυσεντερίη καλέεται.
νοῦσος χαλεπή τε καὶ ἐπικίνδυνος. ἀλλὰ χρὴ προμηθέεσθαι, καὶ τὸ ἄριστον ἀφαιρέεσθαι. καὶ τοῦ δείπνου τὸ
τρίτον μέρος. τοῖσι δὲ δρόμοισι πλείοσι, καὶ τῇσι πάλῃσι καὶ τοῖσι περιπάτοισι χρέεσθαι, ἀπό τε τῶν γυ
μνασίων καὶ ὄρθρου. ὁκόταν δὴ περὶ αἱ δέκα γίνωνται. προσθεῖναι τοῦ σίτου τὸ ἥμισυ τοῦ ἀφαιρεθέντος. καὶ 40
ἔμετον ποιήσασθαι, καὶ προσαναγαγεῖν ἐς ἡμέρας τέσσαρας. ὁκόταν δὲ ἄλλη δεκὰς γένηται, τόν τε σῖτον τὸν
λοιπὸν προσθέσθαι, καὶ ἔμετον ποιήσασθαι. καὶ προσάγων πρὸς τὸν σῖτον, ὑγιέα ποιήσεις ἐν τούτῳ τῷ χρό
νῳ. τοῖσι δὲ πόνοισι θαῤῥεῖν τὸν τοιοῦτον πιέζων. Γίνεται δὲ καὶ τοιάδε πλησμονή. ἐς τὴν ὑστεραίην τὸν σῖτον
ἐρυγγάνεται ὠμὸν, ἄτερ ὀξυρεγμίης. ἢν δὲ ἡ κοιλίη διαχωρέῃ, ἐλάσσω μὲν, ἢ πρὸς τὰ σιτία. ὅμως δὲ ἱκα
νῶς. πόνος δὲ οὐδεὶς ἐγγίνεται, τουτέοισιν ἡ κοιλίη ψυχρὴ ἐοῦσα, οὐ δύναται καταπέσσειν τὰ σιτία ἐν τῇ
νυκτί. ὁκόταν γοῦν κινηθῇ, ἐρυγγάνεται τὸν σῖτον ὠμόν. δεῖ οὖν τούτῳ παρασκευάσαι τῇ κοιλίῃ θερμασί
ην, ἀπό τε τῆς διαίτης ἀπό τε τῶν πόνων. καὶ πρῶτον μὲν οὖν χρὴ, ἄρτῳ συγκομιστῷ χρέεσθαι ζυμίτῃ.
διαθρύπτοντα δὲ ἐς οἶνον μέλανα, ἢ ἐς ζωμὸν ὑείων κρεῶν. τοῖσι δὲ ἰχθύσιν ἑφθοῖσιν ἐν ἅλμῃ δριμείῃ.
χρέεσθαι μὲν καὶ τοῖσι σαρκώδεσιν, οἷον ἀκροκωλίοισί τε διέφθοισι, τοῖσιν ὑοῖσιν πλείοσι. καὶ τοῖσιν ὑείοι
σιν ἑφθοῖσι. τοῖσί τε χοιρείοισι μὴ πολλοῖσι, καὶ σκυλάκων, καὶ ὀρνίθων. λαχάνοισι δὲ, πρασσοισί τε καὶ 50
σκορόδοισιν ἑφθοῖσι καὶ ὠμοῖσι. βλίτῳ τε ἑφθῷ καὶ κολοκύντῃ. πόμασί τε ἀκρητεστέροισιν. ὕπνοισί
τε μακροῖσιν, ἀναριστίῃσι τὴν πρώτην. ὕπνοισί τε ἀπὸ τῶν γυμνασίων, τοῖσί τε δρόμοισι καμπτοῖσιν ἐξ
ὀλίγου, προσάγειν τε πάλην μαλακὴν ἐν ἐλαίῳ. λουτροῖσί τε ὀλίγοισι. χρίσμασι πλείοσι. τοῖσί τε
πρωῒ περιπάτοισι πλείοσιν. ἀπὸ δείπνου τε ὀλίγοισι. καὶ τὸ σῦκον μετὰ τῶν σιτίων ἀγαθόν. ἄκρητόν τε
ἐπιπίνειν αὐτέῳ.

ἐπ' αὐτέῳ. ἐκ δὲ ταύτης τῆς θεραπείης καθίσταται τοῖσι μὲν θᾶσσον, τοῖσι δὲ βραδύτερον. Ἄλλοι
δέ τινες τοιάδε πάσχουσιν. ἀχροῦσι τὴν ὅλην. καὶ ὁκόταν φάγωσιν, ἐρυγγάνουσιν ὀλίγον ὕστερον ὀξέα.
καὶ ἐς τὰς ῥῖνας ἀνέρπει τὸ ὀξύ. τούτοισι τὰ σώματα, οὐ καθαρά ἐστιν. ὑπό τε τοῦ πόνου, πλεῖον τὸ
συντηκόμενον τῆς σαρκὸς, ἢ τὸ ἀποκαθαιρόμενον ὑπὸ τῆς περιόδου. ἐμμένον δὴ τοῦτο, ἐναντιοῦται
τῇ τροφῇ, καὶ βιάζεται, καὶ ἀποξύνει. ἡ μὲν οὖν τροφὴ, ἐρυγγάνεται. αὐτὸ δὲ ἀπὸ τοῦ δέρματος ἔξω
ἐξέεται, καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἀχροίαν ἐμποιέει, καὶ νόσους ὑδρωποειδέας ἀποκυΐσκει. ἀλλὰ χρὴ προμη-
θέεσθαι ὧδε. ἡ μὲν οὖν ταχυτέρη θεραπείη, ἐλλέβορον πίσαντα προσάγειν, ὥσπερ γέγραπταί
μοι. ἡ δὲ ἀσφαλεστέρη, ἀπὸ τῆς διαίτης, ὧδε. πρῶτον μὲν λουσάμενον θερμῷ, ἔμετον ποιήσασθαι.
εἶτα προσάγειν ἡμέρας ἀπὸ τοῦ ἐμέτου, ἑπτὰ, τὸ σιτίον τὸ εἰθισμένον. δεκάτῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τοῦ ἐμέ-
10 του, αὖθις ἐμεέτω. καὶ προσαγέτω κατὰ τὸ αὐτό. καὶ τὸ τρίτον ὡσαύτως ποιησάτω καὶ δρόμους.
τοῖσι μὲν τροχοῖσιν ὀλίγοισι, καὶ ὀξέσι. καὶ ἐν κινήμασι καὶ ἐν τρίψει. καὶ ἐν διατριβῇ πολλῇ χρήσθω
ἐν τῷ γυμνασίῳ. καὶ ἀλινδήσει χρεέσθω τοῖσι περιπάτοισι πολλοῖσιν, ἀπὸ τῶν γυμνασίων, ἀλλὰ μὴν
καὶ ἀπὸ τοῦ δείπνου. πλείστοισι δὲ τοῖσιν ὀρθρίοισιν ἐκκεκονιμένοισι χρεέσθω. ὁκόταν δὲ λούεσθαι θέ-
λῃ, θερμῷ λουέσθω. ἀνάριστος δὲ διατελεέτω τοῦτον τὸν χρόνον. καὶ ἢν μὲν ἐν μιῇ καθιστῶνται, θερα-
πευέσθω τὸ λοιπὸν τοῖσι προσήκουσιν. ἢν δέ τι ὑπόλοιπον ᾖ, χρεέσθω τῇ θεραπείῃ. εἰσὶ δέ τινες οἷσιν
ἐς τὴν ὑστεραίην ὀξυρεγμίαι γίνονται, τούτοισιν ἐν τῇ νυκτὶ ἡ ἀπόκρισις ἀπὸ τῆς πλησμονῆς γίνε-
ται. ὁκόταν οὖν κινηθῇ ἐκ τοῦ ὕπνου τὸ σῶμα, πυκνοτέρῳ τῷ πνεύματι χρησάμενον, βιάζεται ἔξω σὺν
τῷ πνεύματι, θερμόν τε καὶ ὀξύ. ἐκ τούτου νόσοι γίνονται. καὶ ἢν μή τις προμηθείῃ χρέηται, ξυμφέ-
ρει δὲ καὶ τούτοισιν ὡς καὶ τῷ προτέρῳ ποιήσασθαι. τοῖσι δὲ πόνοισι, πλείοσι χρὴ τούτους χρέεσθαι.
20 Γίνεται δέ τισι καὶ τοιάδε. ἐν τοῖσι πυκνοσάρκοισι τῶν σωμάτων, ὅταν τὰ σιτία διαθερμαίνηται, καὶ
διαχέηται, καὶ ἀπὸ πρώτου ὕπνου θερμαινομένης τῆς σαρκὸς, ὑπό τε τῶν σιτίων διὰ τὸν ὕπνον ἀπόκρι-
σις γίνεται ἀπὸ τῆς σαρκὸς πουλλὴ ὑγρασίη. εἶτα τὴν μὲν τροφὴν ἡ σὰρξ οὐ δέχεται, πυκνὴ ἐοῦσα. τὸ
δὲ ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἀποκριθὲν, ἐναντιούμενον τῇ τροφῇ καὶ βιαζόμενον ἔξω, πνίγει τὸν ἄνθρωπον, καὶ θερ-
μαίνει, μέχρις ἂν ἐξεμέσῃ. ἔπειτα κουφότερος ἐγένετο. πόνος δὲ οὐδεὶς ἐν τῷ σώματι φανερός. ἀχροία
δὲ αὐτῷ ἔνεστι. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, πόνοι τε γίνονται καὶ νόσοι, πάσχουσι δὲ τούτοισι παραπλήσια.
καὶ ὁκόσοι ἀγύμναστοι ἐόντες, ἐξαπίνης πονήσαντες, σύντηξιν τῆς σαρκὸς βιαίαν καὶ πουλλὴν ἐποίη-
σαν. χρὴ δὲ τοὺς τοιούτους, ὧδε θεραπεύειν. ἀφελεῖν τῶν σίτων, τὸ τρίτον μέρος. τοῖσι δὲ σίτοισι χρέεσθαι,
τοῖσι δριμέσι. καὶ ξηροῖσι. καὶ αὐστηροῖσι. καὶ εὐώδεσι. καὶ οὐρητικοῖσι. τοῖσι δὲ δρόμοισι, τοῖσι μὲν πλεί-
στοισι καμπτοῖσιν, ἐν ἱματίῳ. γυμνοῖσι δὲ τοῖσι διαύλοισι καὶ τοῖσι τροχοῖσι. τρίψεσι δὲ καὶ πάλῃ ὀλί-
30 γῃ. ἀκροχειρισμοῖσιν, ἀκροχειρίηξις, πλὴν κωρυκομαχίη, ξυμφερώτερον. τοῖσι δὲ περιπάτοισιν ἀπὸ
τῶν γυμνασίων, πουλλοῖσι. καὶ τοῖσι δι' ὄρθρου. καὶ ἀπὸ δείπνου δὲ ὁ τῆς φωνῆς πόνος, μάλα ἐπιτή-
δειος. κένωσιν γὰρ τοῦ ὑγροῦ ποιούμενος, ἀραιοῖ τὴν σάρκα. ξυμφέρει δὲ ἀνάριστον διάγειν. χρέεσθαι δὲ
τοῖσι σιτίοισιν, ἐν ἡμέρῃσι δέκα. εἶτα προσθέσθαι τὸ ἥμισυ τοῦ ἀφαιρεθέντος ἐς ἡμέρας ἕξ. καὶ ἔμετον
ποιήσασθαι, ἐκάστου ἐμέτου προσάγειν ἐς ἡμέρας τέσσαρας τὸ σιτίον. ὅταν δὲ ἡμέραι δέκα γένωνται
ἀπὸ τοῦ ἐμέτου, κομισάσθω τὸ ἀφαιρεθὲν σιτίον ἅπαν. τοῖσι δὲ πόνοισι καὶ τοῖσι περιπάτοισι προσε-
χέτω καὶ ὑγιὴς ἔσται. ἡ δὲ τοιαύτη φύσις, πόνου πλείονος δέεται ἢ σίτου. Ἑτέρα πλησμονή. Πάσχου-
σι δέ τινες καὶ τοιάδε. διαχωρέει τὸ σιτίον αὐτέοισιν, ὑγρὸν ἄπεπτον. οὐκ ἐκ λειεντερίης. καὶ πόνον οὐδένα
παρέχει. πάσχουσι δὲ τοῦτο μάλιστα αἱ κοιλίαι, ὅσαι ὑγραὶ καὶ ψυχραί εἰσιν. διὰ μὲν τὴν ψυχρότη-
τα, οὐ ξυνεψοῦσι. διὰ δὲ ὑγρότητα, διαχωρέει. τὸ οὖν σῶμα ψύχει, τροφὴν οὐ λαμβάνον τὴν προσήκου-
40 σαν. αἵ τε κοιλίαι διαφθείρονται, ἐς νόσους τε ἐμπίπτουσιν. ἀλλὰ χρὴ προμηθέεσθαι. ξυμφέρει δὲ τού-
τῳ, τῶν μὲν σιτίων ἀφελεῖν τὸ τρίτον μέρος. ἔστω δὲ τὰ σιτία, ἄρτοι ἄζυμοι συγκομιστοί. κλιβανῖται.
ἢ ἐγκρυφίαι, θερμοὶ ἐς οἶνον αὐστηρὸν ἐμβαπτόμενοι, καὶ τῶν ἰχθύων τὰ νωταῖα, καὶ οὐραῖα. τὰ
δὲ κεφάλαια καὶ ὑπογάστρια, ἐᾶν ὡς ὑγρότερα. καὶ τοὺς μὲν ἑφθοὺς, ἐν ἅλμῃ ἐσθίειν. τοὺς δὲ ὀπτοὺς, ἐν
ὄξει. καὶ τοῖσι κρέασι τεταριχευμένοισιν, ἐν ἁλσὶ καὶ ὄξει. καὶ τοῖσι κυνείοισιν ὀπτοῖσι. καὶ ἀπὸ φάττης καὶ
τῶν λοιπῶν τοιούτων ὀρνίθων, ὀπτοῖσι καὶ ἑφθοῖσι. λαχάνοισι δὲ ὡς ἥκιστα. οἴνῳ μέλανι, καὶ τοῖσι περι-
πάτοισιν. ἀπὸ δὲ τοῦ δείπνου, καὶ τοῖσιν ὀρθρίοισιν ἐκ τοῦ περιπάτου, κοιμᾶσθαι. δρόμοισι δὲ καμ-
πτοῖσιν ἐκ προσαγωγῆς. ἔστω δὲ καὶ τρίψις πολλή. καὶ πάλη βραχείη, καὶ ἐν τῷ ἐλαίῳ καὶ ἐν τῇ κό-
νει, ὅκως διαθερμαινομένη ἡ σὰρξ, ἀποξηραίνηταί τε, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκ τῆς κοιλίης ἀντισπᾷ. ἀλείφε-
σθαι δὲ ξυμφέρει μᾶλλον, ἢ λούεσθαι. ἀνάριστος δὲ διαγέτω. ὅταν δὲ γένωνται ἡμέραι ἑπτὰ, προσθέσθω
50 τὸ ἥμισυ τοῦ σίτου. καὶ προσαγέσθω εἰς τέσσαρας ἡμέρας τὸν σῖτον. τῇ δὲ ἄλλῃ ἑβδόμῃ, κομισάσθω
ἅπαν τὸ σιτίον. καὶ ἔμετον πάλιν ποιησάμενος, προσαγέσθω κατὰ ταῦτα. ἄλλοισι δέ τισι γίνεται
τοιάδε. τὸ διαχώρημα, ἄσηπτον διαχωρέει. καὶ τὸ σῶμα ψύχεται τῶν σίτων οὐκ ἐπαυρισκόμενον. οὗτοι δὲ
προϊόντος τοῦ χρόνου, ἐμπίπτουσιν ἐς τὰς νόσους. τούτοισιν αἱ κοιλίαι, ψυχραὶ καὶ ξηραί. ὁκόταν γοῦν,
μήτε σίτοισι προσήκουσι χρέωνται, μήτε γυμνασίοισι, πάσχουσι ταῦτα. ξυμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ,

ἄρτοισί τε καθαροῖσιν ἰπνίτοισι χρέεσθαι. καὶ τοῖσιν ἰχθύσιν ἑφθοῖσιν ὑποτρίμμασι. καὶ κρέασιν ἑφθοῖ-
σιν ὑοῖσιν. καὶ τοῖσιν ἀκροκωλίοισι διεφθοῖσι. καὶ τοῖσι πλείστοισιν ὀπτοῖσι καὶ τῶν δριμέων καὶ τῶν
ἁλυκῶν. τοῖσιν ὑγραίνουσι καὶ τοῖσιν ἁλμυροῖσιν. οἴνοισι δὲ, μέλασι μαλακοῖσι. καὶ τῶν βοτρύων καὶ
τῶν σύκων ἐμφορεῖσθαι, ἐν τε τοῖσι σιτίοισι. χρὴ δὲ καὶ ἀναριστῆν μικρόν. τοῖσι δὲ γυμνασίοισι, πλείο-
σι χρέεσθαι, δρόμοισι καμπτοῖσιν ἐκ προσαγωγῆς. ὑστάτοισι δὲ τροχοῖσι. καὶ μετὰ τὸν δρόμον, πάλη
ἐν ἐλαίῳ. περιπάτοισι δὲ μὴ πουλλοῖσιν ἀπὸ τῶν γυμνασίων. ἀπὸ δὲ ὕπνου, ὅσον ἐξαναστῆναι. ὀρθρίοι-
σι δὲ πλείοσι περιπάτοισι χρῆσθαι. λουέσθω δὲ θερμόν. χρεέσθω δὲ πόνοισι καὶ χρίσμασιν. ὕπνον
δὲ πλείονα διδότω, καὶ μαλακευνεέτω. χρὴ δὲ καὶ ἀφροδισιάσαι τι. τῶν δὲ σίτων ἀφελεῖν τὸ τέταρ-
τον μέρος, ἐν ἡμέρῃσι δέκα. καὶ προσάγειν αὐτὸν πρὸς τὰ σιτία. εἰσὶ δέ τινες, οἷσι τὸ διαχώρημα ὑγρὸν
διαχωρέει καὶ σεσηπός. τοῖσι δὲ ἄλλως ὑγιαίνουσι καὶ γυμναζομένοισιν, οὐδὲ πόνον παρέχει. οἱ δέ τι-
νες, ἀποκλείονται τῶν προσηκόντων, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, τὰς σάρκας ἐπισπᾶται τῇ θερμα-
σίῃ ἡ κοιλίη. καὶ πόνον δὴ παρέχει. καὶ τῶν σιτίων ἀποκλείονται. ἥ τε κοιλίη ἐξελκοῦται. στῆσαι δὲ
χαλεπὸν ἤδη γίνεται αὐτήν. ἀλλὰ χρὴ πρότερον προμηθέεσθαι γνόντα τὴν κοιλίην θερμὴν, καὶ
ὑγρὴν παρὰ τὸ προσῆκον. πόνων τε ὑπερβολὴν, ἀξυμφόρων γεγενημένην. τῇ οὖν διαίτῃ, χρὴ
ψύξαι καὶ ξηρᾶναι. καὶ πρῶτον μὲν τὰ ἡμίσεια γυμνάσια ἀφελεῖν. καὶ τῶν σιτίων, τὸ τρίτον μέρος.
χρήσθω δὲ μάζῃ προφυρητῇ τριπτῇ. καὶ τοῖσιν ἰχθύσι, τοῖσι ξηροτάτοισιν ἑφθοῖσι. καὶ μήτε λιπαροῖ-
σι, μήτε ἁλμυροῖσι. χρήσθω δὲ καὶ ὀπτοῖσι κρέασι, τοῖσιν ὀρνιθίοισιν. ἑφθοῖσι μὲν, φάττης, περιστερῆς.
ὀπτοῖσι δὲ, περδίκων καὶ ἀλεκτρυόνων, ἀνηδύντοισι. λαγῴοισι δὲ, ἑφθοῖσιν ἐν ὕδατι. καὶ τοῖσιν ἀγρί-
οισιν ἅπασι. λαχάνοισι δὲ, ὅσα ψυκτικά, ἢ τοῖσι τεύτλοισι καθεφθοῖσιν ὀξυροῖσιν. οἴνῳ δὲ μέλανι
αὐστηρῷ. γυμνασίοισι δὲ, τροχοῖσιν ὀξέσιν. ἀλλὰ τρίψις μὴ πολλὴ προσαγέσθω ἀλλ' ὀλίγη, μηδὲ πά-
λη. ἀκροχείρησις καὶ χειρονομίη, καὶ κωρυκομαχίη, καὶ ἀλίνδησις ἐπιτήδεια, ἀλλὰ μὴ πολλή. τοῖ-
σι δὲ περιπάτοισι καὶ ἀπὸ τοῦ γυμνασίου χρήσθω ἱκανοῖσι κατὰ τὸν πόνον. καὶ ἀπὸ τοῦ δείπνου, πλείο-
σι κατὰ τὰ σιτία. καὶ πρωῒ, ξυμμέτρως πρὸς τὴν ἕξιν. λουέσθω δὲ χλιαρῷ, καὶ ἀτρεμεέτω. οὕτω
διαιτηθεὶς ἡμέρας δέκα, προσθέσθω τοῦ τε σιτίου τὸ ἥμισυ, καὶ τῶν πόνων τὸ τρίτον μέρος. καὶ ἔμε-
τον ποιησάσθω, ἀπὸ σιτίων ξηρῶν καὶ στρυφνῶν. καὶ μὴ διατριβέτω ἐν τῷ σίτῳ, ἀλλὰ τὴν ταχίστην
ἐμείτω. ἐκ δὲ τοῦ ἐμέτου, προσαγέσθω εἰς ἡμέρας τέσσαρας τὸ σιτίον καὶ τὸν πόνον μερίζων. ὅταν
δὲ ἡ δεκὰς τῶν ἡμερέων γένηται, προσθέσθω τὸν σῖτον λοιπὸν, καὶ τῶν οἴνων τὸ πότιμον, πλὴν τῶν
πόνων ἐνδεέστερον. καὶ ἔμετον ποιησάμενος, προσαγέτω καθάπερ γέγραπται. μονοσιτέειν δὲ τοῦτον
τὸν χρόνον ξυμφέρει μέχρις ἂν καταστήσῃ. Ἄλλοισι δέ τισι, ξηρόν τι καὶ διακεκαυμένον τὸ διαχώ-
ρημα γίνεται. καὶ τὸ στόμα ξηρόν. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ πικρὸν γίνεται. καὶ ἡ κοιλίη ἵσταται,
καὶ ἡ οὔρησις. ὅταν γὰρ μὴ ἔχῃ τὸ ἔντερον ὑγρασίην, περὶ τὸν ἀπόπατον περιοιδήσαντι, ἀποφράσ-
σει τὰς διεξόδους. ὀδύνην τε παρέχει. καὶ θέρμη λαμβάνει. καὶ ὅ, τι ἂν πίῃ ἢ φάγῃ, ἐξεμέει. τελευ-
τῶν δὲ καὶ κόπρον ἐμέει. οὗτος ὁ βιώσιμος, ὅταν ἐς τοῦτο ἔλθῃ. ἀλλὰ χρὴ πρότερον προμηθέεσθαι,
* γινώσκοντα ὅτι ξηρὴ ἡ θέρμη κρατέεται ὁ ἄνθρωπος. διαιτῆσθαι οὖν χρὴ αὐτὸν, τῇ τε μάζῃ προφυ-
ρητῇ ῥαντῇ, καὶ ἄρτῳ σιτανίων πυρῶν, τῷ χυλῷ τῶν πιτύρων ἐξυμωμένῳ. λαχάνοισί τε χρῆσθαι,
πλὴν τῶν δριμέων καὶ ξηρῶν, καὶ ἑψανοῖσι. καὶ τῶν ἰχθύων τοῖσι κουφοτάτοισιν ἑφθοῖσι. καὶ τοῖ-
σι κεφαλαίοισι τῶν τε ἰχθύων καὶ καράβων, μυσὶ καὶ ἐχίνοισι, καὶ τοῖσι σαρκίνοισι, καὶ τῶν κογχύλων,
τοῖσι χυλοῖσι, καὶ αὐτοῖσι τοῖσιν ὑγροτάτοισι. κρέασι δὲ τοῖσιν ὑοῖσιν, ἀκροκωλίοισιν ἐμπροσθίοισιν
ἑφθοῖσιν. καὶ ἐρίφων καὶ ἀρνῶν καὶ σκυλάκων ἑφθοῖσιν. ἰχθύων δὲ, τοῖσι ποταμίοισι καὶ λιμναίοι-
σιν ἑφθοῖσιν, οἴνῳ μαλακῷ, ὑδαρεῖ. τοῖσι δὲ πόνοισι μὴ πολλοῖσι, μηδὲ παχέσι, ἀλλ' ἡσύχοισι πᾶσι. τοῖ-
σι δὲ περιπάτοισι. πρωῒ μὲν χρήσθω, πρὸς τὴν ἕξιν ἱκανοῖσι, καὶ ἀπὸ γυμνασίου πόνων ξυμμέτροι-
σιν. ἀπὸ δείπνου δὲ, μὴ περιπατείτω. λουτροῖσι δὲ χρήσθω, καὶ ὕπνοισι μαλακοῖσι, καὶ ἀρίστῳ. ὕπνῳ
τε μετὰ τὸ ἄριστον, οὐ μακρῷ. ὀπώρῃ τε τῇ ὑγραινούσῃ, μετὰ τῶν σιτίων χρήσθω. καὶ τοῖσιν ἐρεβίνθοι-
σι τοῖσι χλωροῖσι καὶ ξηροῖσι βρέξας ἐν ὕδατι. ἀφελέσθω δὲ τῶν πόνων τῶν πρόσθεν τοὺς ἡμίσεας. καὶ
οὗτος ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἔμετον ποιησάσθω ἀπὸ γλυκέων καὶ λιπαρῶν καὶ ἁλμυρῶν καὶ πλειόνων. ἐνδιατρι-
βέτω δὲ τέως πλεῖστον χρόνον ἐν τοῖσι σιτίοισι πρὸς τοὺς ἐμέτους. εἶτα προσαγέτω τὸ σιτίον εἰς ἡμέ-
ρας τρεῖς. καὶ μὴ μενέτω ἀνάριστος. ὁκόταν δὲ ἡμέραι δέκα γένωνται τῶν πόνων, προσαγέτω πλείονα. κἢν
μὲν οὖν ἡ πλησμονὴ ἐνῇ ἀπὸ τοῦ σιτίου ἢ τῆς κοιλίης πλημμέλεια, ἐμεσάτω. ἢν δὲ μή, οὕτω θεραπευέ-
σθω τὸν ἐπίλοιπον χρόνον. γίνεται δὲ καὶ τοιάδε. φρίκαι ἀπὸ τῶν περιπάτων ἐπιγίνονται τὰ τοῦ ὄρθρου. καὶ τὴν
κεφαλὴν βαρύνεται. τούτῳ πλείονες οἱ περίπατοι τῆς ξυμμετρίας. κενούμενον γὰρ τὸ σῶμα καὶ ἡ κεφα-
λὴ τοῦ ὑγροῦ, φρίσσει καὶ βαρύνεται. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐς πυρετὸν ἀφικνέεται φρικώδεα. ἀλλ'
οὐ χρὴ προΐεσθαι. ἀλλ' ἐκθεραπεύεσθαι πρότερον ὧδε. ὅταν γένηται τάχιστα τῶν τεκμηρίων τινὰ χρησά-
μενον, καὶ ἀνατριψάμενον ὀλίγα, τὸ ἄριστον ποιήσασθαι πλεῖον τοῦ εἰθισμένου. καὶ πιεῖν ἱκανὸν, οἶνον μαλα-
κὸν, εἶτα ὕπνῳ χρήσασθαι ἀπὸ τοῦ ἀρίστου ἱκανῶς. ἐς τὴν ἑσπέρην δὲ κούφοισι χρησάμενον γυμνασίοισι

θερμῷ τε λουσάμενον, λειπυθῆναι τὸ ἠθισμένον. περιπάτοισι δὲ μὴ χρῆσθαι ἀπὸ δείπνου. διατρίβειν δὲ χρόνον. τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀφελέσθω ἐν τῷ ὕδατι. ἐν ὕπνοισί τε μαλακοῖσι διαγέσθω. ἡμέρῃσι δὲ πέντε, τοὺς προσαγέσθω κατὰ μικρόν. εἰσὶ δέ τινες οἳ φρίσσουσιν ἐκ τῶν γυμνασίων. καὶ ἐπειδὰν ἐκλύηται μέχρις ἂν διαπονίσηται. ὅταν δὲ ψύχηται, πάλιν φρίσσει. βρυγμός τε τὸ σῶμα ἔχει. ὑπνώσσει τε. ὅταν δὲ ἐξέγρηται, χασμᾶται πολλάκις. ἐκ δὲ τοῦ δείπνου, τὰ βλέφαρα βαρέα αὐτῷ. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ πυρετοὶ ἐπιγίνονται φαῦλοι. φυλάσσεσθαι οὖν χρὴ, μὴ προϊέναι ἐς τοῦτο, ἀλλὰ θεραπεύεσθαι πρότερον ὧδε. πρῶτον μὲν τῶν γυμνασίων ἀφελέσθω πάντων τὰ ἡμίσεα. τοῖσι δὲ σιτίοισιν ἅπασι χρήσθω. ὑγροτέροισι δὲ καὶ ψυχροτέροισι. καὶ τοῖσι πόμασι μαλακωτέροισι καὶ ὑδαρεστέροισιν. ὅταν δὲ παρέλθωσιν ἡμέραι πέντε, τῶν πόνων προσθέσθω τὸ τρίτον μέρος τῶν ἀφαιρεθέντων. τοῖσι δὲ σιτίοισι χρήσθω τοῖσιν αὐτοῖσι. πέμπτη δὲ ἡμέρη ἄλλη, τοὺς ἡμίσεας τῶν λοιπῶν πόνων προσθέσθω. αὖθις δὲ πέμπτη, μετὰ τοῦτο ἀποδότω τοὺς πόνους πάντας, καὶ κουφοτέρους τε καὶ ἐλάσσονας, ὡς μὴ πάλιν ὑπερβολὴ γένηται. τοῖσι γὰρ πάσχουσι ταῦτα τὰ τεκμήρια, οἱ πόνοι κρέσσους εἰσὶ τῶν σιτίων. ἀνισάζειν οὖν χρή. ἔνιοι δὲ, οὐ ταῦτα πάσχουσιν. ἀλλὰ τὰ μὲν. τὰ δ' οὔ. πάντων δὲ τουτέων τῶν τεκμηρίων, οἱ πόνοι κρατέουσι τῶν σίτων. καὶ ἡ θεραπείη ἡ αὐτή. ξυμφέρει δὲ τούτοισι, θερμολουτέειν, καὶ μαλακῶς εὐνάζεσθαι. μεθυσθῆναι δὲ ἅπαξ ἢ δὶς, πλὴν ἀλλὰ μὴ ἐς ὑπερβολήν. ἀφροδισιάζειν τε ὅταν ἐπιγένηται, ῥαθυμῆσαι πρὸς τοὺς πόνους. περιπάτους δὲ μὴ ποιῆσαι ὅλως. Περὶ δὲ τῶν τεκμηρίων τῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν, ὅστις ὀρθῶς γινώσκει, μεγάλην ἔχοντα δύναμιν εὑρήσει πρὸς ἅπαντα. ἡ γὰρ ψυχὴ ἐγρήγορεν, ὅταν μὲν τῷ σώματι ὑπηρετοῦσα ᾖ, ἐπὶ πολλὰ μεριζομένη, οὐ γίνεται αὐτὴ ἑωυτῆς, ἀλλ' ἀποδίδωσί τι μέρος ἑκάστῳ τοῦ σώματος, ἢ τοῖσιν αἰσθητηρίοισιν, ἀκοῇ. ὄψει. ψαύσει. ὁδοιπορίῃ. πρήξει. καὶ πάσῃ τῇ τοῦ σώματος διανοίῃ. αὐτὴ δ' ἑωυτῆς ἡ διάνοια οὐ γίνεται. ὁκόταν δὲ τὸ σῶμα ἡσυχάσῃ, ἡ ψυχὴ κινευμένη, καὶ ἐπεξέρπουσα τὰ μέρη τοῦ σώματος, διοικεῖ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. καὶ τὰς τοῦ σώματος πρήξιας ἁπάσας, αὐτὴ διαπρήσσεται. τὸ μὲν γὰρ σῶμα καθεῦδον, οὐκ αἰσθάνεται. ἡ δὲ γρηγοροῦσα, γινώσκει. καθορῇ τε τὰ ὁρατὰ, καὶ διακούει τὰ ἀκουστά. βαδίζει. ψαύει. λυπεῖται. ἐνθυμέεται ἐν ὀλίγῳ, ὁκόσαι τοῦ σώματος ὑπηρεσίαι, ἢ τῆς ψυχῆς. ταῦτα πάντα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ ὕπνῳ διαπρήσσεται. ὅστις οὖν ἐπίσταται κρίνειν ταῦτα ὀρθῶς, μέγα μέρος ἐπίσταται σοφίης. ὁκόσα μὲν οὖν τῶν ἐνυπνίων θεῖά ἐστι, καὶ προσημαίνει τινὰ συμβησόμενα, ἢ πόλεσιν, ἢ τῷ ἰδιώτῃ λαῷ. ἢ κακά. ἢ ἀγαθά. μὴ δι' αὐτῶν ἁμαρτίην, εἰσὶν οἱ κρίνουσι περὶ τῶν τοιούτων ἀκριβῆ τέχνην ἔχοντες. ὁκόσα δὲ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος παθήματα προσημαίνει, πλησμονῆς ἢ κενώσιος ὑπερβολὴν τῶν ξυμφύτων, ἢ μεταβολὴν τῶν ἀηθέων, κρίνουσι μὲν καὶ ταῦτα. καὶ τὰ μὲν, τυγχάνουσι. τὰ δὲ, ἁμαρτάνουσι. καὶ οὐδέτερα τούτων γινώσκουσι. διότι οὖν γίνεται, οὔθ' ὅτι ἂν ἐπιτύχωσιν, οὔθ' ὅτι ἂν ἁμάρτωσι. φυλάσσεσθαι δὲ παραινέοντες, μή τι κακὸν λάβῃ. οἱ δ' οὖν, οὐ διδάσκουσιν ὡς χρὴ φυλάξασθαι, ἀλλὰ θεοῖσιν εὔξασθαι κελεύουσι. καὶ τὸ μὲν εὔχεσθαι πρέπον, καὶ λίην ἐστὶν ἀγαθόν. δεῖ δὲ καὶ αὐτὸν ξυλλαμβάνοντα, τοὺς θεοὺς ἐπικαλέεσθαι. ἔχει οὖν περὶ τούτων ταῦτα, ὧδε.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἘΝΥΠΝΙΏΝ.

Ὁκόσα τῶν ἐνυπνίων τὰς ἡμερινὰς πρήξιας τοῦ ἀνθρώπου ἡ διάνοια ἐς τὴν εὐφρόνην ἐνυπνιάζεται ἑσπέρην, καὶ ἀποδίδωσι κατὰ τρόπον γινόμενα, ἅπερ τῇσιν ἡμέρῃσιν ἐπράχθη, ἢ ἐβουλεύθη ἐν δικαίῳ πρήγματι, ταῦτα τῷ ἀνθρώπῳ ἀγαθά. ὑγείην γὰρ σημαίνει. διότι ἡ ψυχὴ παραμένει, ἐν τοῖσιν ἡμερινοῖσι βουλεύμασιν. οὔτε πλησμονῇ τινι κρατηθεῖσα, οὔτε κενώσει, οὔτε ἄλλῳ οὐδενὶ ἔξωθεν προσπεσόντι. ὅταν δὲ πρὸς τὰς ἡμερινὰς πρήξιας ὑπεναντιῶται τὰ ἐνύπνια καὶ ἐγγίνηται περὶ αὐτέων ἡ μάχη, ἢν καὶ ἂν τοῦτο σημαίνει, ταραχὴ ἐν τῷ σώματι. καὶ ἢν μὲν ἰσχυρὴ ᾖ, ἰσχυρὸν τὸ κακόν. ἢν δὲ φαύλη, ἀσθενέστερον. περὶ μὲν οὖν τῆς πρήξιος, εἴτε δεῖ ἀποτρέπειν, εἴτε μὴ δεῖ, οὐ κρίνω. τὸ δὲ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου θεραπεύεσθαι ξυμβουλεύω. πλησμονῆς γάρ τινος ἐγγινομένης, ἀπόκρισις ἐγένετό τις, ἥ τις ἐτάραξε τὴν ψυχήν. ἢν μὲν οὖν ἰσχυρὸν ᾖ τὸ ἐναντιωθὲν, ἔμετόν τε ξυμφέρει ποιήσασθαι, καὶ τοῖσι σιτίοισι κούφοισι προσάγειν ἐς ἡμέρας πέντε. καὶ τοῖσι περιπάτοισι πολλοῖσι καὶ ὀξέσιν ἐκ προσαγωγῆς χρέεσθαι. καὶ τοῖσι γυμνασίοισιν ἐπιγυμνάζεσθαι συμμέτροισι πρὸς τὴν προσαγωγὴν τῶν σιτίων. ἢν δὲ ἀσθενέστερον τὸ ἐναντιωθὲν γένηται, ἀφελὼν τὸν ἔμετον, τὸ τρίτον μέρος ἄφελε τοῦ σιτίου. καὶ τὸ ἥσυχῇ προσάγου πάλιν ἐς τὰς πέντε ἡμέρας. καὶ τοῖσι περιπάτοισι πιέζειν. καὶ τοῖσι τῆς φωνῆς πόνοισι χρεέσθω. καὶ τοῖσι θεοῖσιν εὐχέσθω. καὶ καταστήσεται αὐτῷ ἡ ταραχή. ἥλιον δὲ καὶ σελήνην, καὶ οὐρανὸν καὶ ἀστέρας, καθαρὰ καὶ εὐαγέα, κατὰ τρόπον ὁρώμενα ἕκαστα, ἀγαθά. ὑγείην γὰρ τῷ σώματι σημαίνει, ἀπὸ πάντων τῶν ὑπαρχόντων. ἀλλὰ χρὴ διαφυλάσσειν ταύτην τὴν ἕξιν, τῇ παρούσῃ διαίτῃ. εἰ δέ τι τουτέων ὑπεναντίον γένοιτο, νοῦσόν τινα τῷ σώματι σημαίνει. ἀπὸ μὲν τῶν ἰσχυρῶν, ἰσχυροτέρην. ἀπὸ δὲ τῶν ἀσθενεστέρων, κουφοτέρην. καὶ ἄστρων μὲν οὖν ἡ ἔξω περίοδος. ἡλίου δὲ, ἡ μέση. σελήνης δὲ, ἡ πρὸς τὰ κοῖλα

ὅ, τι μὲν οὖν δοκοίη τούτων τῶν ἄστρων σβέννυσθαι, ἢ βλάπτεσθαι, ἢ ἀφανίζεσθαι, ἢ ἐπέχεσθαι τῆς
περιόδου, κατ' αὐτὸ τὸ μέρος καὶ τὴν νοῦσον περιγίνεσθαι. καὶ ἢν μὲν ὑπὸ ἀέρος ὁρᾷ ἢ νεφέλης τι
τῶν ἄστρων τούτων πάσχον, ἀσθενέστερον. ἢν δὲ ὕδατος ἢ χαλάζης, ἰσχυρότερον. σημαίνει δὲ ἀπόκρι-
σιν ἐν τῷ σώματι ὑγρὰν καὶ φλεγματώδεα γενομένην, ἐς τὴν ἔσω περιφορὴν ἐμπεπτωκέναι. ξυμ-
φέρει τοιγαροῦν τούτῳ, τοῖσί τε δρόμοισιν ἐν τοῖσιν ἱματίοισι κεχρῆσθαι πολλοῖσιν ἐξ ὀλίγου προ-
σάγοντα, ὅκως ἐξιδρώσῃ ὡς μάλιστα. καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἀπὸ τοῦ γυμνασίου, πολλοῖσι καὶ ἀνα-
ρίστοισι χρῆσθαι. τῶν τε σιτίων ἀφελόμενος τὸ τρίτον μέρος, προσάγειν ἐς πέντε ἡμέρας. εἰ δὲ δο-
κοίη ἰσχυρὸν εἶναι, καὶ πυριῆσθαι. τὴν γὰρ κάθαρσιν διὰ τοῦ χρώματος ξυμφέρει ποιέεσθαι, διότι ἐν
τῇ ἔξω περιφορῇ ἐστι τὸ βλάβος. τοῖσι δὲ σιτίοισι χρῆσθαι ξηροῖσι. δριμέσιν. αὐστηροῖσιν. ἀκρήτοισι. καὶ
τοῖσι πόνοισι, τοῖσι ξηραίνουσι μάλιστα. εἰ δέ τι τούτων ἡ σελήνη πάσχοι, ἔσω τὴν ἀντίσπασιν ποιέ-
εσθαι ξυμφέρει. ἐμέειν χρησάμενον ἀπὸ τῶν δριμέων καὶ ἁλμυρῶν, καὶ μαλακῶν σιτίων. τοῖσι δὲ δρο-
μοῖσιν ὀξέσι, καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ὀξέσι. τοῖσι δὲ τῆς φωνῆς πόνοισι καὶ ἀναπνοῆσι, τοῦ σίτου τῇ
ἀφαιρέσει καὶ προσαγωγῇ ὡσαύτως. διὰ τοῦτο δὲ ἔσω ἀντισπαστέον, διότι πρὸς τὰ κοῖλα τοῦ σώ-
ματος βλαβερὸν ἐφάνη. εἰ δὲ ὁ ἥλιος τοιοῦτό τι πάσχει ἰσχυρότερον τοῦτο ἤδη καὶ δυσεξαγωγότερον.
δεῖ δὲ ἀμφοτέρως τὰς ἀντισπάσιας ποιέεσθαι καὶ τοῖσι δρόμοισι, τοῖσι τε καμπτοῖσι τροχοῖσι χρῆ-
σθαι, καὶ τοῖσι περιπάτοισι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πόνοισι πᾶσι. τῶν δὲ σίτων τῇ ἀφαιρέσει, καὶ τῇ
προσαγωγῇ ὡσαύτως. ἔπειτα ἐξεμέσαντα, αὖθις προσάγειν πρὸς τὰς πέντε. εἰ δὲ αἰθερίης οὔσης
θλίβεται καὶ ἀσθενέα δοκοίη εἶναι ὑπὸ τῆς ξηρασίης τῆς περιόδου κρατέεσθαι, σημαίνει κίνδυνον
εἰς νοῦσον πεσεῖν. ἀλλὰ χρὴ τῶν πόνων ἀφαιρέειν, τῇ τε διαίτῃ ὑγροτέρῃ καὶ μαλακῇ χρέεσθαι. καὶ
λουτροῖσι καὶ ῥᾳθυμίῃ πλείονι. καὶ ὕπνῳ πολλῷ, μέχρις ἂν καταστήσῃ. εἰ δὲ πυροειδὲς δοκοίη εἶναι
τὸ ἐναντιούμενον καὶ θερμόν, χολῆς ἀπόκρισιν σημαίνει. εἰ δὲ καὶ ἀφανίζοιτο τὰ κρατούμενα, κίν-
δυνος ἐς θάνατον ἐκ τῆς νόσου ἐλθεῖν. εἰ δὲ τρεφθῆναι δοκοίη, στῆναι ἐς φυγὴν τὸ ὑπάρχον. φεύγειν
δὲ ταχέως. τοῦ δὲ διώκειν, κίνδυνος μανῆναι τὸν ἄνθρωπον, ἢν μὴ θεραπευθῇ. ξυμφέρει δὲ τούτοισι
πᾶσι. κάλλιστα μὲν, ἐλλεβόρῳ κρατηθέντας διαιτῆσθαι. ἢν δὲ μὴ, τῇ πρὸς ὕδατος διαίτῃ χρῆσθαι
ξυμφέρει. οἶνον δὲ μὴ πίνειν. εἰ δ' οὖν λευκόν. λεπτόν. μαλακόν. ὑδαρῆ. ἀπέχεσθαι δὲ δριμέων. ξηραν-
τικῶν. θερμαντικῶν. ἁλμυρῶν. πόνοισι δὲ τοῖσι κατὰ φύσιν πλείστοισι χρέεσθαι. καὶ δρόμοισιν ἐν ἱμα-
τίῳ πλείστοισι. τρῖψις δὲ μὴ ἔστω. μὴ δὲ πάλη. μὴ δὲ ἀλίνδησις. ὕπνοισι μαλακευέσθω. καὶ ῥᾳθυμείτω,
πλὴν τῶν κατὰ φύσιν πόνων. ἀπὸ δὲ τοῦ δείπνου περιπατείτω. ἀγαθὸν δὲ καὶ πυριῆσθαι. ἐμέειν
δ' ἐκ τῆς πυριῆς. τριήκοντα δὲ ἡμερέων μὴ πληρωθῇ. ὅταν δὲ πληρωθῇ δὶς ἐν τῷ μηνὶ ἐμεσάτω
ἀπὸ τῶν γλυκέων, καὶ ὑδαρῶν, καὶ κούφων. ὁκόσα δὲ τούτων πλανᾶται ἄλλοτε ἄλλῃ μὴ ὑπὸ ἀνάγ-
κης, ψυχῆς τινα ταραξιν σημαίνει ὑπὸ μερίμνης. ξυμφέρει δὲ τούτῳ ῥᾳθυμῆσαι καὶ τὴν ψυχὴν
στῆναι πρὸς θεωρίας. μάλιστα μὲν πρὸς τὰς φερούσας γέλωτας. εἰ δὲ μὴ, ὅτι μάλιστα ἡσθήσεται
θεασάμενος, ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς, καὶ καταστήσεται. εἰ δὲ μὴ, κίνδυνος ἐς νοῦσον ἐμπίπτειν. ὅτι δ' ἂν ἐκ
τῆς περιφορῆς ἐκπίπτειν δοκέῃ τῶν ἄστρων. ὁκόσα μὲν καθαρὰ καὶ λαμπρὰ καὶ πρόσω δοκεῖ φέρε-
σθαι, ὑγείην σημαίνει. ὅ, τι γὰρ ἐν τῷ σώματι καθαρὸν ἐὸν, ἐκκρίνεται ἐκ τῆς περιόδου κατὰ φύ-
σιν ἀφ' ἑσπέρας, πρὸς ἠῶ ὀρθῶς ἔχει. καὶ γὰρ τὰ ἐν τῇ κοιλίῃ ἀποκρινόμενα, καὶ τὰ ἐς τὴν σάρκα
ἀπερευγόμενα, ἅπαντα ἐκ τῆς περιόδου ἐκπίπτει. ὅτι δ' ἂν τούτων μέλαν καὶ ἀμυδρὸν, καὶ πρὸς
ἑσπέρην δοκέῃ φέρεσθαι, ἢ ἐς τὴν θάλασσαν, ἢ ἐς τὴν γῆν, ἢ ἄνω, μᾶλλον ταῦτα σημαίνει τὰς νό-
σους. τὰ μὲν ἄνω φερόμενα, ῥεῦμα κεφαλῆς ἐστι δῆλον. ὁκόσα δὲ ἐς θάλασσαν, κοιλίης νουσήματα.
ὁκόσα δὲ ἐς γῆν, ἐς φύματα μάλιστα σημαίνει, τὰ ἐν τῇ σαρκὶ φυόμενα. τούτοισι ξυμφέρει, τὸ τρί-
τον μέρος τοῦ σίτου ἀφελέσθαι. ἐμέσαντα δὲ προσάγειν ἐς ἡμέρας πέντε. ἐν ἄλλῃσι δὲ πέντε, κομί-
σασθαι τὰ σιτία πάντα. καὶ ἐμέσαντα πάλιν προσαγέσθω κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ὅτι δ' ἂν τοῦ τῶν
οὐρανίοισιν ἐφέζεσθαι δόξει σοι καθαρὸν καὶ ὑγρὸν ἐὸν, ὑγιαίνειν σημαίνει, διότι ἐκ τοῦ αἰθέρος ἐς τὸν
ἄνθρωπον κατελθόν ἐστι. τοιοῦτον δὲ καὶ ἡ ψυχὴ ὁρᾷ, οἷόν περ ἐσῆλθε. ὅ, τι δ' ἂν μέλαν ᾖ καὶ μὴ καθαρὸν,
μὴ δὲ ἀφανὲς, νοῦσον σημαίνει, οὔτε διὰ πλησμονὴν, οὔτε διὰ κένωσιν, ἀλλ' ἔξωθεν ἐπαγωγῆς. ξυμφέ-
ρει δὲ τούτῳ τροχοῖσιν ὀξέσι κεχρῆσθαι, ὅκως σύντηξις ὡς ἐλαχίστη τοῦ σώματος γένηται. πνεύμα-
τι δὲ ὡς πυκνοτάτῳ χρησάμενος, ἐκκρίνῃ τὸ παρελθόν. ἀπὸ δὲ τῶν τροχῶν, περιπάτοισιν ὀξέσιν. ἡ
δὲ δίαιτα, μαλακὴ καὶ κούφη προσαχθήτω ἐς ἡμέρας τέσσαρας. ὅ, τι δ' ἂν λαμβάνειν παρὰ θεοῦ
δοκῇ καθαρὸν, ἀγαθὸν πρὸς ὑγείην. σημαίνει γὰρ τὰ ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα, εἶναι καθαρά. ὅ, τι δ' ἂν
τούτου τὸ ἐναντίον δοκῇ ὁρᾷν, οὐκ ἀγαθόν. νόσον γὰρ ἐς τὸ σῶμα σημαίνει ἐληλυθέναι. χρὴ οὖν τὸν
πρότερον, θεραπευθῆναι καὶ τοῦτον. εἰ δὲ δοκοίη ὕεσθαι, ὕδατι μαλθακῷ ἐν εὐδίῃ καὶ μὴ σφό-
δρα βρέχεσθαι, μὴ δὲ δεινῶς χειμάζειν, ἀγαθόν. σημαίνει γὰρ σύμμετρον καὶ καθαρὸν τὸ πνεῦμα
ἐκ τοῦ ἠέρος εἰσεληλυθέναι. εἰ δὲ τούτων τἀναντία, σφόδρα ὕεσθαι καὶ χειμῶνα καὶ ζά-
λην εἶναι, ὕδατί τε μὴ καθαρῷ, νόσον σημαίνει ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐσω αὐτοῦ. ἀλλὰ χρὴ

καὶ τοῦτον ὡσαύτως διαιτηθῆναι σιτίοισί τε ὀλίγοισι πάντα σιτούτους. περὶ μὲν τῶν οὐρανίων ση-
μείων ἄστρων, οὕτω χρὴ γινώσκοντα προμηθέεσθαι, καὶ ἐκδιαιτῆσθαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι. ἐπὶ
μὲν τοῖσιν ἀγαθοῖσιν, ἡλίῳ Διὶ οὐρανίῳ. Διὶ κτησίῳ. Ἀθηνᾷ κτησίῃ. Ἑρμῇ Ἀπόλλωνι. ἐπὶ δὲ τοῖσιν
ἐναντίοισι τοῖσιν ἀποτροπίοισι, καὶ γῇ, καὶ ἥρωσιν ἀποτρόπαια γενέσθαι τὰ χαλεπὰ πάντα. προ-
σημαίνει δὲ καὶ τάδε πρὸς ὑγείην τῶν ἐπὶ γῆς. ὀξὺ ὁρῆν καὶ ἀκούειν. ὁδοιπορέειν τε ἀσφαλῶς, καὶ
τρέχειν ἀσφαλῶς καὶ ἄτερ φόβου. καὶ τὴν γῆν ὁρῆν λείην καὶ καλῶς εἰργασμένην. καὶ τὰ δένδρεα
θαλέοντα, καὶ πολύκαρπα, καὶ ἥμερα. καὶ ποταμοὺς ῥέοντας κατὰ τρόπον. καὶ ὕδατι καθαρῷ
μήτε πλείονι μήτε ἐλάττονι τοῦ προσήκοντος. τάς τε κρήνας, καὶ τὰ φρέατα ὡσαύτως. ταῦτα πάν-
τα οὕτως ὁρώμενα, σημαίνει ὑγείαν τῷ ἀνθρώπῳ. καὶ τὸ σῶμα κατὰ τρόπον. πάσας δὲ τὰς περιόδους
καὶ τὰς προσαγωγὰς, καὶ τὰς ἀποκρίσεις εἶναι. εἰ δέ τι τούτων ὑπεναντίον ὁρῷτο, βλάβος σημαίνει
τι ἐν τῷ σώματι. ὄψεως μὲν καὶ ἀκοῆς βλαπτομένων, περὶ τὴν κεφαλὴν νόσον σημαίνει. τοῖσιν οὖν
ὀρθρίοισι περιπάτοισι, καὶ τοῖσιν ἀπὸ δείπνου πλέοσι χρηστέον, πρὸς τῇ προτέρῃ διαίτῃ. τῶν σκε-
λέων δὲ βλαπτομένων, ἐμέτοισιν ἀντισπαστέον καὶ τῇ πάλῃ πλείονι χρηστέον πρὸς τῇ προτέρῃ διαί-
τῃ. τῇ δὲ τραχείῃ, οὐ καθαρὰν τὴν σάρκα σημαίνει. τοῖσιν οὖν ἀπὸ γυμνασίων περιπάτοισι πλείο-
σι πονητέον. Δενδρέων καὶ ἀκαρπίας, σπέρματος τοῦ ἀνθρωπίνου διαφθορὴν δηλοῖ. ἢν μὲν οὖν
φυλλορροῶσι τὰ δένδρεα, ὑπὸ τῶν ὑγρῶν καὶ ψυχρῶν βλάπτεται. ἢν δὲ τεθηλημένα ἄκαρ-
πα δὲ ᾖ, ὑπὸ τῶν θερμῶν καὶ ξηρῶν. τὰ μὲν οὖν, τοῖσι διαιτήμασι χρὴ ξηραίνειν καὶ θερμαίνειν.
τὰ δὲ, ψύχειν καὶ ὑγραίνειν. Ποταμοὶ δὲ μὴ κατὰ τρόπον γινόμενοι, αἵματος περίοδον σημαίνουσι.
πλέον μὲν ῥέοντες, ὑπερβολήν. ἔλαττον δὲ ῥέοντες, ἔλλειψιν. δεῖ δὲ τῇ διαίτῃ, τὸ μὲν αὐξῆσαι. τὸ δὲ
μειῶσαι. μὴ καθαροὶ δὲ ῥέοντες, ταραχὴν σημαίνουσι. καθαίρονται δὲ ὑπὸ τῶν τροχῶν καὶ τῶν περι-
πάτων, πνεύματι πυκνῷ ἀνακινεύμενα. κρῆναι δὲ καὶ φρέατα θεώμενα, πνεύματα περὶ τὴν κύστιν
σημαίνει. ἀλλὰ χρὴ τοῖσιν οὐρητικοῖσιν ἐκκαθαίρειν. Θάλασσα ταρασσομένη, κοιλίης νόσον ση-
μαίνει. ἀλλὰ χρὴ τοῖσι διαχωρητικοῖσι καὶ κούφοισι καὶ μαλακοῖσιν ἐκκαθαίρειν. Γῆ κινευμένη
θεωμένη, ἢ οἰκίη, ὑγιαίνοντι μὲν ἀνδρὶ, ἀσθενείην σημαίνει. νοσέοντι δὲ, ὑγείην καὶ μετακίνησιν τοῦ
ὑπάρχοντος. τῷ μὲν οὖν ὑγιαίνοντι, μεταστῆσαι τὴν δίαιταν ξυμφέρει. ἐμεσάτω πρῶτον. εἰ προσδέ-
ξηται αὖθις, κατὰ μικρόν. ἀπὸ γοῦν τῆς ὑπαρχούσης κινέεται ἅπαν τὸ σῶμα. τῷ δὲ ἀσθενοῦντι ξυμ-
φέρον χρῆσθαι τῇ τοιαύτῃ διαίτῃ. μεθίσταται δὴ τὸ σῶμα, ἐκ τοῦ παρεόντος. κατακλυζομένην γῆν
ἀπό τινος ὕδατος ἢ θαλάσσης ὁρῆν, νοῦσον σημαίνει. ὑγρασίης πουλλῆς ἐνεούσης ἐν τῷ σώματι. ἀλλὰ
χρὴ τοῖσιν ἐμέτοισι. καὶ ἀναριστήσει. καὶ τοῖσι πόνοισι. καὶ τοῖσι ξηροῖσι διαιτήμασι χρῆσθαι. ἔπειτα
προσάγειν ἐξ ὀλίγων, καὶ ὀλίγοισιν. ἀλλ' οὐδὲ μέλαιναν γῆν οὐδὲ κατακεκαυμένην δοκεῖ ἀγαθὸν, ἀλ-
λὰ κίνδυνος ἰσχυροῦ νοσήματος ἀντιτυχεῖν καὶ θανασίμου. ξηρασίης γὰρ ὑπερβολὴν σημαίνει εἶναι
ἐν τῇ σαρκί. ἀλλὰ χρὴ τούς τε πόνους ἀφελεῖν, τοῦ τε σίτου ὁκόσα ξηρά τε καὶ θερμὰ καὶ δριμέα καὶ
οὐρητικά. διαιτῆσαί τε τῆς τε πτισάνης καθεφθῷ τῷ χυλῷ. καὶ πᾶσι τοῖς μαλακοῖσι καὶ κούφοι-
σιν ὀλίγοισι. ποτῷ χρέοντι ὑδαρεῖ λευκῷ πλείονι. λουτροῖσι πουλλοῖσι θερμοῖσιν. ἀλλὰ μὴ ἄσιτος λουέ-
σθω. μαλακευνείτω. ῥαθυμείτω. ψύχος καὶ ἥλιον φυλασσέσθω. εὔχεσθαι δὲ γῇ, καὶ Ἑρμῇ καὶ τοῖσιν
ἥρωσιν. εἰ δὲ κολυμβᾶν ἐν λίμνῃ, ἢ ἐν θαλάσσῃ, ἢ ἐν ποταμοῖσι δοκέει, οὐκ ἀγαθόν. ὑπερβολὴν γὰρ
ὑγρασίης σημαίνει. ξυμφέρει δὲ τούτῳ, τῇ διαίτῃ τοῖσί τε πόνοισι χρῆσθαι. πυρέττοντι δὲ ἀγαθὸν,
σβέννυται γὰρ τὸ θερμὸν ὑπὸ τῶν ὑγρῶν. ὅτι δ' ἄν τις περὶ αὐτοῦ ὁρᾷ κατὰ τρόπον γινόμενον πρὸς
τὴν φύσιν τὴν ἑωυτοῦ, μήτε μείζω μήτε ἐλάσσω, ἀγαθὸν πρὸς ὑγείην ἐστί. καὶ ἐσθῆτα λευκὴν ἐνδεδύ-
σθαι, καὶ ὑπόδεσιν τὴν καλλίστην, ἀγαθόν. ὅτι δ' ἂν εἴη μείζω τῶν μελῶν ἢ ἐλάσσω, οὐκ ἀγαθόν. ἀλλ'
οὐδ' ὅπερ ἂν εἴη ἐλάσσω. καὶ χρὴ τὸ μὲν αὔξειν τῇ διαίτῃ. τὸ δὲ μειοῦν. τὰ δὲ μέλανα νοσερώτερά τε
καὶ ἐπικίνδυνα. ἀλλὰ χρὴ μαλάσσειν καὶ ὑγραίνειν. καὶ τὰ καινὰ μεταλλαγὴν σημαίνει. τοὺς ἀποθα-
νόντας ὁρῆν καθαροὺς ἐν ἱματίοισι λευκοῖσιν, ἀγαθόν. καὶ λαμβάνειν τι παρ' αὐτῶν καθαρὸν, ἀγα-
θόν. ὑγείην γὰρ σημαίνει καὶ τῶν σωμάτων καὶ τῶν ἐσιόντων. ἀπὸ γὰρ τῶν ἀποθανόντων, αἱ τροφαὶ
καὶ αὐξήσιες καὶ σπέρματα γίνονται. ταῦτα δὲ καθαρὰ εἰσέρπειν ἐς τὸ σῶμα, ὑγείην σημαίνει. ἢν
δὲ τοὐναντίον τις ὁρῴη, γυμνοὺς ἢ μελανοειμονας, ἢ μὴ καθαροὺς, ἢ λαμβάνοντάς τι, ἢ φέροντας
τῆς οἰκίας, οὐκ ἐπιτήδειον. σημαίνει γὰρ νοῦσον. τὰ γὰρ ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα βλαβερά. ἀλλὰ χρὴ
τοῖσι τροχοῖσι καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ἀποκαθαίρεσθαι. καὶ τῇ τροφῇ τῇ μαλακῇ τε καὶ κούφῃ προ-
σάγειν ἐμέσαντα. ὁκόσα δὲ ἀλλόμορφα σώματα φαίνεται ἐν τοῖσιν ὕπνοισι καὶ φοβέει τὸν ἄνθρω-
πον, σιτίων ἀσυνήθων σημαίνει πλησμονὴν καὶ ἀπόκρισιν, καὶ χολέραν, καὶ νοῦσον κινδυνώ-
δη. ἀλλὰ χρὴ ἔμετον ποιήσασθαι, καὶ προσαγαγεῖν ἐς ἡμέρας πέντε, σιτίοισιν ὡς κουφοτάτοισι μὴ
πουλλοῖσι, μὴ δὲ δριμέσι, μήτε τοῖσι ξηροῖσι, μήτε τοῖσι θερμοῖσι. καὶ τῶν πόνων τοῖσι κατὰ φύ-
σιν μάλιστα, πλὴν τῶν ἀπὸ δείπνου περιπάτων. χρῆσθαι δὲ καὶ λουτροῖσι καὶ θερμολουτίῃσι. καὶ
ῥαθυμέῃσιν. ἥλιον δὲ καὶ ψῦχος, φυλαττέσθω. ἢν δὲ ἐν τῷ ὕπνῳ ἐσθίειν δοκῇ, ἢ πίνειν τῶν συνήθων σιτίων ἢ

πομάτων, ἔνδειαν σημαίνει τροφῆς. καὶ ψυχῆς ἀθυμίην. κρέα δὲ τὰ μὲν ἰσχυρότατα, μεγίστης ὑπερβολῆς. τὰ δὲ ἀσθενέστατα, ἧσσω. ὥσπερ γὰρ ἐσθιόμενον ἀγαθὸν, οὕτω καὶ ὁρώμενον. ἀφαιρέειν οὖν τῶν σιτίων, ξυμφέρει. τροφῆς γὰρ ὑπερβολὴν τοῦτο σημαίνει. ἀλλὰ καὶ ἄρτοι, τυρῷ καὶ μέλιτι πεποιημένοι καθ᾽ ὕπνους ἐσθιόμενοι, ὡσαύτως σημαίνουσιν. ὕδωρ δὲ καθαρὸν πινόμενον, ἀγαθόν. τὰ δὲ ἄλλα πάντα, βλάπτει. Ὁκόσα δὲ δοκέει ὁ ἄνθρωπος θεωρέειν τῶν συνήθων, ψυχῆς ἐπιθυμίην σημαίνει. ὁκόσα δὲ φεύγει πεφοβημένος, ἐπίστασιν τοῦ αἵματος σημαίνει ὑπὸ ξηρασίης. ξυμφέρει δὲ ψύξαι καὶ ὑγρᾶναι τὸ σῶμα. ὁκόσα δὲ ἢ μάχεται, ἢ κεντέεται, ἢ ξυνδέεται ὑπ᾽ ἄλλου, ἀπόκρισιν σημαίνει ὑπεναντίην τῇ περιόδῳ γεγονέναι τῷ σώματι. συμφέρει οὖν ἐμέειν καὶ ἰσχναίνειν καὶ περιπατεῖν. καὶ σιτίοισι κούφοισι χρῆσθαι. καὶ προσάγειν ἐκ τοῦ ἐμέτου, ἐς ἡμέρας πέντε. ἀλλὰ καὶ πλάνοι καὶ ἀναβάσιες ἐκ φαντασμάτων, χαλεπὰ ταῦτα σημαίνουσι. ποταμῶν διαβάσιες. καὶ ὁπλῖται πολέμιοι. τέρατα ἀλλόμορφα, νοῦσον σημαίνει, ἢ μανίην. ξυμφέρει οὖν τοῖς ἐν τοιούτοισιν ἁλωμένοισι, σιτίοισιν ὀλίγοισι, κούφοισί τε καὶ μαλακοῖσι χρέεσθαι. καὶ ἐμέτοισι προσάγειν ἢν συχνῇ, ἐπὶ ἡμέρας πέντε. καὶ τοῖσι πόνοισι τοῖσι κατὰ φύσιν πουλλοῖσι χρέεσθαι, πλὴν ἀπὸ δείπνου. θερμολουσίην δὲ φεύγειν, ἐχθυμίην. ψῦχος. ἥλιον, φυλάσσεσθαι. τούτοισι χρώμενος, ὡς γέγραπται, ὑγιανεῖ τὸν βίον. καὶ εὕρηταί μοι δίαιτα, ὡς δυνατὸν εὑρεῖν ἄνθρωπον ὄντα, ξὺν τοῖσι θεοῖσιν.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ.

Τοῦτο τὸ σύγγραμμά φησιν ὁ Γαληνὸς μὴ εἶναι Ἱπποκράτους, ἀλλ᾽ οὐδὲ πάλιν ἀνδρὸς τοῦ τυχόντος. καὶ ἴσως τοῦ Θεσσαλοῦ. δοκεῖ δέ τισιν ὑπὸ Ἡροφίλου συγκεῖσθαι.

Τροφὴ καὶ τροφῆς εἶδος, μία καὶ πολλαί. μία μὲν, ᾗ γένος ἕν. εἶδος δὲ, ὑγρότητι καὶ ξηρότητι. καὶ ἐν τουτέοισιν ἰδέαι, καὶ πόσον ἐστὶ, καὶ ἐς τίνα καὶ ἐς τοσαῦτα. αὔξει δὲ, καὶ ῥώννυσι, καὶ σαρκοῖ, καὶ ὁμοιοῖ, καὶ ἀνομοιοῖ τὰ ἐν ἑκάστοισι κατὰ φύσιν τὴν ἑκάστου, καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς δύναμιν. ὁμοιοῖ δὲ, ἐς δύναμιν. ὁκόταν κρατέῃ μὲν, ἡ ἐπεισιοῦσα. ἐπικρατέῃ δὲ, ἡ προϋπάρχουσα. γίνεται δὲ καὶ ἐξίτηλος. ὁτὲ μὲν, ἡ προτέρη ἐν χρόνῳ ἀπολυθεῖσα, ἢ ἐπιπροσθετηθεῖσα. ὁτὲ δὲ, ἡ ὑστέρη ἐν χρόνῳ ἀπολυθεῖσα, ἢ ἐπιπροσθετηθεῖσα. ἀμαυροῖ δὲ ἑκατέρας ἐν χρόνῳ καὶ μετὰ χρόνον ἡ ἔξωθεν συνεχὴς ἐπεισκριθεῖσα, καὶ ἐπὶ πολλὸν χρόνον στερεμνίως πᾶσι τοῖσι μέλεσι διαπλακεῖσα. καὶ τὴν μὲν ἰδίην ἰδέην, ἐξεβλάστησε. τὴν δὲ προτέρην, ἔστιν ὅτε καὶ τὰς προτέρας ἐξημαύρωσε. δύναμις δὲ τροφῆς, ἀφικνέεται καὶ ἐς ὀστέον, καὶ πάντα τὰ μέρεα αὐτοῦ. καὶ ἐς νεῦρον. καὶ ἐς φλέβα. καὶ ἐς ἀρτηρίην. καὶ ἐς μῦν. καὶ ἐς ὑμένα. καὶ σάρκα. καὶ πιμελήν. καὶ αἷμα. καὶ φλέγμα. καὶ μυελόν. καὶ ἐγκέφαλον. καὶ νωτιαῖον. καὶ τὰ ἐντοσθίδια, καὶ πάντα τὰ μέρεα αὐτῶν. καὶ δὴ καὶ ἐς θερμασίην. καὶ πνεῦμα. καὶ ὑγρασίην. τροφῆς δὲ τὸ τρέφον τοῦτο τροφή. καὶ τὸ οἷον τροφή. καὶ τὸ μέλλον τροφή. ἀρχὴ δὲ πάντων μία. καὶ τελευτὴ πάντων μία. καὶ ἡ αὐτὴ τελευτὴ καὶ ἀρχή. καὶ ὅσα κατὰ μέρος ἐν τροφῇ καλῶς καὶ κακῶς διοικέεται. καλῶς μὲν, ὅσα προείρηται. κακῶς δὲ, ὅσα τούτοισι τὴν ἐναντίαν ἔχει τάξιν. χυλοὶ ποικίλοι καὶ χρώμασι, καὶ δυνάμεσι, καὶ ἐς βλάβην, καὶ ἐς ὠφελείην. καὶ οὔτε βλάπτειν, οὔτε ὠφελέειν καὶ πλήθει. καὶ ὑπερβολῇ. καὶ ἐλλείψει. καὶ διαπλοκῇ. ὧν μὲν, ὧν δ᾽ οὔ. καὶ πάντων ἐς θερμασίην βλάπτει καὶ ὠφελέει. ἐς ψῦξιν βλάπτει καὶ ὠφελέει. ἐς δύναμιν βλάπτει καὶ ὠφελέει. δυνάμιος δὲ, ποικίλαι φύσιες. χυλοὶ φθείροντες καὶ ὅλον καὶ μέρος. καὶ ἔξωθεν καὶ ἔνδοθεν. αὐτόματοι καὶ οὐκ αὐτόματοι. ἡμῖν μὲν, αὐτόματοι. αἰτίῃ δ᾽, οὐκ αὐτόματοι. αἰτίῃ δ᾽ αὖ. τὰ μὲν δῆλα. τὰ δ᾽ ἄδηλα. καὶ τὰ μὲν, δυνατά. τὰ δ᾽ ἀδύνατα. φύσις ἐξαρκέει πάντα πᾶσιν. ἐς δὲ ταύτην ἔξωθεν μὲν, κατάπλασμα. κατάχρισμα. ἄλειμμα. γυμνότης καὶ ὅλου καὶ μέρεος. θέρμη καὶ ψῦξις κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. καὶ στύψις. καὶ ἕλκωσις. καὶ δηγμός. καὶ λίπασμα. ἔνδοθεν δὲ, τινά τε τῶν εἰρημένων. καὶ ἐπὶ τούτοισιν, αἰτίη ἄδηλος, καὶ μέρει καὶ ὅλῳ. τινὶ τε καὶ οὐ τινί. ἀποκρίσιες κατὰ φύσιν κοιλίης. οὔρων. ἱδρῶτος. πτυάλου. μύξης. ὑστέρης. καθ᾽ αἱμορροΐδα. θύμον. λέπρην. φῦμα. καρκίνωμα. ἐκ ῥινῶν. ἐκ πνεύμονος. ἐκ κοιλίης. ἐξ ἕδρης. ἐκ καυλοῦ. κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν. αἱ διακρίσιες τούτων, ἄλλοισι πρὸς ἄλλον λόγον, ἄλλοτε καὶ ἀλλοίως. μία φύσις ἐστὶ ταῦτα πάντα, καὶ οὐ μία. πολλαὶ φύσιές εἰσι ταῦτα πάντα, καὶ οὐ μία. φαρμακείη ἄνω καὶ κάτω. καὶ οὔτε ἄνω, οὔτε κάτω. ἐν τροφῇ φαρμακείη, ἄριστον. ἐν τροφῇ φαρμακείη, φλαῦρον. φλαῦρον καὶ ἄριστον πρός τι. ἕλκος. ἐσχάρη. αἷμα. πύον. ἰχώρ. λέπρη. πίτυρον. ἀχώρ. λειχήν. ἀλφός. ἔφηλις. ὁτὲ μὲν, βλάπτει. ὁτὲ δὲ, ὠφελέει. ὁτὲ δὲ, οὔτε βλάπτει, οὔτε ὠφελέει. τροφὴ, οὐ τροφή. ἢν μὴ οἷόν τε ᾖ τρέφεσθαι, οὔνομα τροφή. ἔργον δὲ, οὐχί. ἔργον τροφὴ, οὔνομα δὲ οὐχί. ἐς τρίχας τροφὴ, καὶ ἐς ὄνυχας, καὶ ἐς τὴν ἐσχάτην ἐπιφανείην ἔνδοθεν ἀφικνέεται. ἔξωθεν τροφὴ ἐκ τῆς ἐσχάτης ἐπιφανείης, ἐνδοτάτω ἀφικνέεται.

ξύῤῥοια μία. ξύμπνοια μία. ξυμπαθέα πάντα. κατὰ μὲν οὐλομελίην πάντα. κατὰ μέρος δὲ, τὰ
ἐν ἑκάστῳ μέρει μέρεα πρὸς τὸ ἔργον. ἀρχὴ μεγάλη, εἰς ἔσχατον μέρος ἀφικνέεται. ἐξ ἐσχάτου μέρε-
ος, εἰς ἀρχὴν μεγάλην ἀφικνέεται. μία φύσις εἶναι καὶ μὴ εἶναι. νούσων διαφοραὶ, ἐν τροφῇ, ἐν πνεύ-
ματι. ἐν θερμασίῃ. ἐν αἵματι. ἐν φλέγματι. ἐν χολῇ. ἐν χυμοῖσιν. ἐν σαρκί. ἐν πιμελῇ. ἐν φλεβί. ἐν ἀρ-
τηρίῃ. ἐν νεύρῳ. μυΐ. ὑμένι. ὀστέῳ. ἐγκεφάλῳ. νωτιαίῳ μυελῷ. στόματι. γλώσσῃ. στομάχῳ. κοιλίῃ. ἐντέ-
ροισι. φρεσί. περιτοναίῳ. ἥπατι. σπληνί. νεφροῖσι. κύστει. μήτρῃ. δέρματι. ταῦτα πάντα καὶ καθ' ἓν
καὶ κατὰ μέρος. μέγεθος αὐτῶν, μέγα καὶ οὐ μέγα. τεκμήρια. γαργαλισμός. ὀδύνη. ῥῆξις. γνώμη.
ἱδρώς. οὔρων ὑπόστασις. ἡσυχίη. ῥιπτασμός. ὄψιες. φαντασίαι. ἴκτερος. λυγμός. ἐπιληψίη. αἷμα ὁ-
λοχερές. ὕπνος. καὶ ἐκ τούτων καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ φύσιν, καὶ ὅσα ἄλλα τοιουτότροπα ἐς
βλάβην καὶ ἐς ὠφελίην ὁρμᾷ. πόνοι ὅλου, καὶ μέρεος. καὶ μεγέθους σημήϊα, τοῦ μὲν, ἐς τὸ μᾶλ-
λον, τοῦ δὲ, ἐς τὸ ἧσσον. καὶ ἀπ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ μᾶλλον, καὶ ἀπ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ ἧσσον. γλυκὺ, οὐ
γλυκύ. γλυκὺ, ἐς δύναμιν. οἷον ὕδωρ. γλυκὺ ἐς γεῦσιν. οἷον μέλι. σημήϊα ἑκατέρων ἕλκεα, ὀφθαλ-
μοὶ, καὶ γεύσιες. καὶ ἐν τούτοισι τὸ μᾶλλον, καὶ τὸ ἧσσον. γλυκὺ ἐς τὴν ὄψιν, καὶ ἐν χρώμασι, καὶ ἐν
ἄλλῃσι μίξεσι. γλυκὺ μᾶλλον καὶ ἧσσον. ἀραιότης σώματος ἐς διαπνοὴν, οἷσι πλέον ἀφαιρέεται, ὑγι-
εινότερον. πυκνότης σώματος ἐς διαπνοὴν, οἷσιν ἔλαττον ἀφαιρέεται, νοσερόν. οἱ διαπνεόμενοι κα-
λῶς, ἀσθενέστεροι, καὶ ὑγιεινότεροι, καὶ εὐανάσφαλτοι. οἱ διαπνεόμενοι κακῶς, πρὶν ἢ νοσέειν, ἰσχυ-
ρότεροι. νοσήσαντες δὲ, δυσανάσφαλτοι. ταῦτα δὲ, καὶ ὅλῳ καὶ μέρει. πνεύμων ἐναντίην σώμα-
τι τροφὴν ἕλκει. τὰ δ' ἄλλα πάντα τὴν αὐτήν. ἀρχὴ τροφῆς πνεύματος, ῥῖνες. στόμα. βρόγχος. πνεύ-
μων. καὶ ἡ ἄλλη διαπνοή. ἀρχὴ τροφῆς καὶ ὑγρῆς καὶ ξηρῆς, στόμα. στόμαχος. κοιλίη. ἡ δὲ ἀρχαιοτέ-
ρη τροφὴ, διὰ τοῦ ἐπιγαστρίου, ὀμφαλός. ῥίζωσις φλεβῶν, ἧπαρ. ῥίζωσις ἀρτηριῶν, καρδίη. ἐκ τού-
των ἀποπλανᾶται ἐς πάντα αἷμα καὶ πνεῦμα. καὶ θερμασίη διὰ τούτων φοιτᾷ. δύναμις μία καὶ
οὐ μία, ἣ πάντα ταῦτα καὶ τὰ ἑτεροῖα διοικέεται. ἡ μὲν, ἐς ζωὴν ὅλου καὶ μέρεος. ἡ δὲ, ἐς αἴσθη-
σιν ὅλου καὶ μέρεος. γάλα. τροφή. οἷσι, γάλα τροφὴ κατὰ φύσιν. ἄλλοισι δὲ οὐχί. ἄλλοισι δὲ οἷσιν, οἶνος
τροφή. καὶ οἷσιν οὐχὶ τροφή. καὶ σάρκες. καὶ ἄλλαι ἰδέαι τροφῆς πολλαί. καὶ κατὰ χώρην καὶ ἐθι-
σμὸν τρέφεται, τὰ μὲν, ἐς αὔξησιν, καὶ ἐς τὸ εἶναι. τὰ δὲ, ἐς τὸ εἶναι μόνον. οἷον γέροντες. τὰ δὲ πρὸς
τούτων, καὶ ἐς ῥώμην. διάθεσις ἀθλητικὴ, οὐ φύσει. ἕξις ὑγιεινὴ κρέσσων ἐν πᾶσι. μέγα τὸ ποσὸν εὐ-
στόχως ἐς δύναμιν ξυναρμοσθέν. γάλα καὶ αἷμα, τροφῆς πλεονασμός. περίοδοι ἐς πολλὰ σύμφωνοι,
ἐς ἔμβρυον καὶ ἐς τὴν τούτου τροφήν. αὖθις δὲ ἄνω ῥέπει, ἐς γάλα, καὶ ἐς τροφὴν, καὶ ἐς βρέφος.
ζωοῦται τὰ μὴ ζῶα. ζωοῦται τὰ ζῶα. ζωοῦται τὰ μέρεα τῶν ζώων. φύσιες πάντων ἀδίδακτοι.
αἷμα ἀλλότριον, ὠφέλιμον. αἷμα ἴδιον, ὠφέλιμον. αἷμα ἀλλότριον, βλαβερόν. αἷμα ἴδιον, βλα-
βερόν. χυμοὶ ἴδιοι, βλαβεροί. χυμοὶ ἀλλότριοι, βλαβεροί. χυμοὶ ἀλλότριοι, ξυμφέροντες. χυ-
μοὶ ἴδιοι, ξυμφέροντες. τὸ ξύμφωνον, διάφωνον. τὸ διάφωνον, ξύμφωνον. γάλα ἀλλότριον, ἀστεῖον.
γάλα ἴδιον, βλαβερόν. γάλα ἀλλότριον, βλαβερόν. γάλα ἴδιον, ὠφέλιμον. σιτίον νέοισιν ἀκροσα-
πέ. γέρουσι δὲ ἐς τέλος μεταβεβλημένον. ἀκμάζουσιν ἀμετάβλητον. ἐς τύπωσιν, λε', ἥλιοι. ἐς κί-
νησιν. ο'. ἐς τελειότητα σ'. ἄλλοι φασὶ ἐς μορφὴν, με'. ἐς κίνησιν, ος'. ἐς ἔξοδον, σι'. ἄλλοι, ν'. ἐς ἰδέην.
ἐς πρῶτον ἅλμα, ρ'. ἐς τελειότητα, τ'. ἐς διάκρισιν μ'. ἐς μετάβασιν, π'. ἐς ἔκπτωσιν, σμ'. οὐκ ἔστι
καὶ ἔστι. γίνεται δὲ ἐν τούτοισι καὶ πλέω καὶ ἐλάσσω. καὶ ὅλον καὶ κατὰ μέρος. οὐ πολλὸν δὲ πλείω
ἢ ἐλάσσω. τὰ δὲ ἐλάσσω τοσαῦτα, καὶ ὅσα ἄλλα τούτοισιν ὅμοια. Ὀστέων τροφὴ ἐκ κατήξιος. ῥινί.
δὶς πέντε. γνάθῳ καὶ κληΐδι καὶ πλευρῇσι διπλάσιαι. πήχει, τριπλάσιαι. κνήμῃ καὶ βραχίονι, τε-
τραπλάσιαι. μηρῷ, πενταπλάσιαι. καὶ ἔτι ἐν τούτοισι δύναται πλέον ἢ ἔλασσον. αἷμα ὑγρὸν, καὶ
αἷμα στερεόν. αἷμα ὑγρὸν, ἀστεῖον. αἷμα στερεὸν, φλαῦρον. πρός τι πάντα, φλαῦρα καὶ ἀστεῖα. ὁδὸς ἄνω
κάτω, μία. δύναμις τροφῆς κρέσσων, ἢ ὄγκος. ὄγκος τροφῆς κρέσσων, ἢ δύναμις. καὶ ἐν ὑγροῖσι καὶ ἐν
ξηροῖσιν. ἀφαιρέει καὶ προστίθησι τοῦτο αὐτό. τὸ μὲν, ἀφαιρέει. τῷ δὲ, προστίθησι τὸ αὐτό. φλεβῶν
διασφύξιες. καὶ ἀναπνοὴ πνεύματος καθ' ἡλικίαν. καὶ ξύμφωνα καὶ διάφωνα. καὶ νόσου καὶ ὑγιεί-
ης σημήϊα. καὶ ὑγείης μᾶλλον, ἢ νόσου. καὶ νούσου μᾶλλον, ἢ ὑγείης. τροφὴ γὰρ καὶ πνεῦμα. ὑγρὴ τροφὴ
εὐμετάβλητος μᾶλλον, ἢ ἡ ξηρή. ξηρὴ τροφὴ εὐμετάβλητος μᾶλλον, ἢ ὑγρή. ἡ δυσαλλοίωτος, δυσεξα-
νάλωτος. ἡ εὐπρόσθετος, εὐεξανάλωτος. καὶ ὁκόσοι ταχείης προσθέσιος δέονται, ὑγρὸν ἴημα εἰς ἀνά-
ληψιν δυνάμιος κράτιστον. ὁκόσοι δὲ ἔτι ταχυτέρης, δι' ὀσφρήσιος. ὁκόσοι δὲ βραδυτέρης προσθέσι-
ος δέονται, στερεὴ τροφή. μύες στερεώτεροι, δυσεύκτητοι τῶν ἄλλων, πάρεξ ὀστέου καὶ νεύρου. δυσμε-
τάβλητα τὰ γεγυμνασμένα, κατὰ γένος αὐτὰ αὐτῶν ἰσχυρότερα τοῦ ὄντος, διὰ τοῦτο αὐτὰ ἑαυτῶν
δυσηκτότερα. πῦον τὸ ἐκ σαρκός. πυῶδες τὸ ἐξ αἵματος, καὶ ἐξ ἄλλης ὑγρασίης. πῦον, τροφὴ ἕλκε-
ος. πῦον, τροφὴ φλεβὸς, ἀρτηρίης. μυελὸς, τροφὴ ὀστέου, διὰ τοῦτο ἐπιπωροῦται. δύναμις πάντα αὔ-
ξει, καὶ τρέφει, καὶ βλαστάνει. ὑγρασίη, τροφῆς ὄχημα.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ὙΓΡΩ͂Ν ΧΡΉΣΙΟΣ.

Δωρ ποτὸν, ἁλμυρὸν, θαλάσσιον. ποτὸν μὲν, κατ' ἰητρεῖον κράτιστον. καὶ γὰρ σιδηρείοισι. καὶ
χαλκείοισι, κράτιστον. καὶ φαρμάκοισι τοῖσι πλείστοισι παλαιομένοισι κοινότατον. ἐς ὃ
υ χρῶτα γνῶναι δεῖ, ὅτι τοῦτο ἢ τέγξει, ἢ ψύξει, ἢ θερμαίνει, ἄλλῳ δὲ οὐδενὶ ὠφελέει, ἢ
βλάπτει ποτὸν ὅπου ὀλίγου ποτοῦ ὑπὸ τῷ χρήσεις ἄριστον ὀφθαλμοῖσιν. αὐτὸ τὸ δέρ-
μα ἐφήλκωται, θερμοῦ ἀλγήσει. πυρίη τοῦ σώματος ἅπαντος ἢ μορέος. δέρματος
σκληροῦ, μάλθαξις. συντεταμένου, χάλασις. νεύρων, σαρκῶν ἐκχύμωσις. ἱδρῶτος ἄφοδος. ὑγρῆ-
ναι προσκλήσει διὰ ῥίνας. κύστιν. φύσας. σαρκῶσαι. ἁπαλῦναι. τῆξαι. μινυθῆσαι. χροιὴν ἀνακαλέ-
* σαι. χροιὴν ἀνασκεδάσαι. ὑπνικὸν καὶ κατὰ κεφαλῆς καὶ ἄλλων. σπασμῶν. τετάνων παρηγορικόν. 10
ὀδύνας κωφοῖ. ὠτὸς. ὀφθαλμῶν. ὅσα τὰ αὐτὰ τὰ ψυχρά. θερμῆναι, διὰ ταῦτα, ἕλκεσιν. πλὴν
* τοῖσιν αἱμορραγεῖσιν. ἢ μέλλουσι. κατήγμασιν. ἐκπτώμασι. τοῖσιν ἄλλοισι, οἷσιν ἂν ὀθόνια ἰητρός. καρη-
βαρίη. τὸ μέτρον ἑκάστῳ, μὴ πρόσω οἴδημεν βαδίζειν. διὰ τὸ θερμὸν τῷ χρωτὶ ὑπερβολῆς ἐφ'
ἑκάτερα, ὡς ἀμφοῖν μὴ ἁμαρτάνει, σημαινόμενος ταῖς βλάβαις. ἢ οὐκ ὠφελείαις. διὰ χλιαροῦ. δεῖ
γὰρ τῇσιν βλάβῃσιν, ἢ τῇσιν ὠφελείῃσιν κἂν ὥσπερ, χρῆσθαι μέχρι τοῦ ὠφελέοντος ἢ μέχρι τοῦ βλά-
πτοντος. τέγξις μὲν οὖν; ἀσθενές. ψύξις δὲ καὶ θάλψις, ἰσχυρὸν, ὡς ὑπὸ ἡλίου. τὸ δὲ ψυχρὸν, θερμὸν
ἐὸν ὡς ποτὸν ἀσθενέοντι. ἀλλὰ τὸ μὲν θερμὸν, μὴ πρόσω καίειν. κρίνει δ' αὐτὸς, πλὴν τοῖσιν ἀφώ-
νοισιν. ἢ παραπληγικοῖσιν. ἢ νεναρκωμένοισιν. ἢ οἷα ἐπὶ τρώμασι, κατεψυγμένοισιν. ἢ ὑπερωδύνοισι.
τούτοισι δὲ ἀναίσθητα. λάθοις γὰρ ἂν κατακαύσας. καὶ τὰ ἐκπτώματα δὲ τὰ βαθέα. καὶ τὰ με-
γάλα. ἤδη καὶ πόδες ἀπέπεσον καταψυχθέντες, ἐκ καταχύσιος θερμοῦ. ἀλλὰ τούτοισιν ὁ τοῦ κα- 20
ταχέοντος χρὼς, κριτής. καὶ ψυχροῦ δὲ ὡσαύτως. τούτων δ' αὖ τὸ ὀλίγον ἑκατέρου, ἀσθενές.
τὸ δὲ πολὺ, ἰσχυρόν. ἀλλὰ μὴν ἐὰν μέχρι γένηται οὗ ἕνεκα ποιέεται. τὸ ἔσχατον προσπαύειν, πρὶν γε-
νέσθαι. τούτων δὲ ἑκατέρων βλάπτει. βλάπτει δὲ ταῦτα τὸ θερμὸν πλέον χρεομένοισι. σαρκῶν
ἐκθήλυνσιν. νεύρων ἀκράτειαν. γνώμης νάρκωσιν. αἱμορραγίας. λειποθυμίας. ταῦτα ἐς θάνατον.
τὸ δὲ ψυχρόν. σπασμούς. τετάνους. μελασμούς. ῥίγεα πυρετώδεα. αἱ μὲν μετριότητες ἐκ τούτων.
τὰ δ' ἄλλα βλάπτει καὶ ὠφελέει τὰ εἰρημένα. ἡδονῇσι. καὶ εὐφορίῃσι. καὶ ἀχθηδόσι. καὶ δυσφορίῃ-
σιν, αἱ καθ' ἓν ἕκαστον αὐτῶν ὁμολογοῦσαι φαίνονται ὑγιέες. σῶμα τὸ μὲν ἐν σκέπῃ εἰθισμένον, ὅτι
ἀήθες, ὅ, τι προσωτάτω τοῦ οἰκείου θάλπεος. ἔπειτα δὲ τοῦ ἀλλοτρίου ψύχεος. διὰ ταῦτ' ἄρα τῷ
θερμῷ ἥδεται, καὶ φέρειν δύναται ἐγκέφαλος καὶ ὅσα ἀπὸ τούτου. ψυχρῷ μὲν ἄχθεται. θερ-
* μῷ δ' ἥδεται. καὶ ἣν ἀρχὴ ψυχρότερον καὶ στερεώτερον φύσει. καὶ πρὸς ὅτου οἰκείου θάλπεος. καὶ 30
πλεῖστα αὐτῶν. διὰ τοῦτο ὀστέοισιν ὀδοῦσι. νεύροισι, τὸ ψυχρὸν πολέμιον. τὸ δὲ θερμὸν, φίλιον. ὅτι ἀπὸ
τούτου. σπασμοί. τέτανοι. ῥίγεα πυρετώδεα. ἃ, τὸ μὲν ψυχρὸν, ποιέει. τὸ δὲ θερμὸν, παύει. διὰ τοῦ-
το καὶ ἀπὸ τοῦ θερμοῦ, ἡδοναὶ καὶ προσκλήσιες. ἀπὸ δὲ τοῦ ψυχροῦ ἀλγηδόνες, καὶ ἀποφέψιες. διὰ
τοῦτο ὀσφύς. στῆθος. νῶτον. ὑποχόνδρια, μᾶλλον ψυχρῷ ἄχθεται. θερμῷ δ' ἥδεται καὶ φέρειν
δύναται. διὰ τοῦτ' ἄρα ὀσφύς. νῶτον. στῆθος, ὑποχόνδρια τὰ ἐναντία πέπονθεν, ὅτι ἐναντία.
διὰ τοῦτ' ἄρα τούτῳ τῷ χωρίῳ, ἀσώδες ἐνταῦθα χρωμένοισι τῷ θερμῷ. τὸ δὲ ψυχρὸν, παύει. διὰ τοῦ-
τ' ἄρα ποτῷ ψυχρῷ ἥδεται. διὰ τοῦτ' ἄρα βρώμασι τοῖσι θερμοῖσιν ἥδεται. διὰ τοῦτ' ἄρα καὶ κατὰ
ἀκρέων ἐν λειποθυμίαις, τὸ ψυχρὸν καταχεόμενον, ὠφελέει. ὅτι δὲ τὰ ὄπισθεν τῶν ἔμπροσθεν τὸ
θερμὸν μᾶλλον ἀνέχεται, τὰ εἰρημένα αἴτια. ὅτι δὲ καὶ τὰ ψυχρὰ ὀρθῶς. τά τε γὰρ ἄκρεα ἔμπροσθεν
καὶ οὐκ ἐν σκέπῃ εἰθισμένα. ὡς πρὸς τὸ ἔνδον τοῦ ἔξω. μνηστέον δὲ καὶ ὅτι ἑκάτερον ἐφ' ἑκατέρου τοῦ 40
σώματος, κρέσσον τοῦ δέρματος τοῦ ἔξω. ὅτι συνεχὲς τε ἐὸν τῷ καὶ νεύρῳ ἐναίμῳ διὰ τὸ ἔξω τοῦ οἰκείου
θερμοῦ. ἐν τῷ ἔξω ψυχρὰ εἶναι, ἐπ' ἀμφοῖν πυκνὰ κρατέεται, καὶ ἑκατέρων πυκνὰ δέεται. πυκνὰ
δὲ μᾶλλον θερμοῦ ἐς ἡδονήν. πάσχει δὲ καὶ ἄκρεα τοιοῦτο, ὥστε ταχέως ἐπακούειν πολλῶν, βραδέως.
δὲ πρῶτον ἐπαείρεται. καὶ φλεβῶν δῆλον αἱ πρότερον καὶ ὕστερον. οὕτως πάντα φαίνεται, ὅκου
τε ψύχεται ἄκρεα, ὅκου τε θερμαίνεται. ἐν κενεαγγικοῖσι. ἐν λειποθυμικοῖσι. καὶ κατὰ λόγον, εἰκό-
τως ἄρα φλέβας, καὶ τὰ ἀπὸ τουτέων ἕπεται, καὶ θερμαίνει. πρῶτον τὸ θερμὸν, διὰ τῶν χειρῶν
τὰ εἴσω. τὰ δ' ἕλκεα θερμῷ ἥδεται ὁμολογουμένως ὅτι ἐν σκέπῃ εἴθισται. εἰκότως ἄρα τῷ ἑτέρῳ
ἄχθεται. εἰκότως ἄρα καὶ αὗται αἱ φλέβες, ὅτι ἐν θερμῷ εἰσιν. εἰκότως ἄρα καὶ αὐτὸς ὁ θώρηξ. καὶ
αὕτη ἡ κοιλίη κρατουμένη ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ μάλιστα ἀγανακτεῖ καὶ θανατοῖ, ὅτι μάλιστα ἀήθεα.
ἀλλὰ πλεῖστον ἀπέχει τοῦ παθεῖν. τούτου γὰρ ἔπειτα τοῦτο τὸ δεῖσθαι. εἰκότως ἄρα ποτῷ ψυχρῷ 50
ἥδεται. οὕτω ὁμολογέει ταῦτα πάντα. ὅτι δὲ μάλιστα πάντα τὰ ἀποσύρματα καὶ τὰ ἐπικαύμα-
τα ἐπιπολῆς οὐ μάλιστα εἰθισμένα ἐν σκέπῃ, μάλιστα ἐν ψυχρῷ ἀγανακτεῖ, εἰκότως. τάχιστα γὰρ
κρατέεται. καὶ τὰ βαθύτατα εἰ κρατοῖτο, μάλις ἂν ἄχθοιτο. ἔπειτα καὶ τῆς φύσιος τῆς νευρώ-
δους μετέχει. ὅτι ὑπογάστριον ἥδεσθαι δοκέει θερμῷ, σκεπτέον τὸ χωρίον καὶ μετέχει. καὶ ἄκρεα.

καὶ κύστις.

καὶ κύστις. καὶ γονή. καὶ ἄλλος γόνος ὁ γυμνὸς ἔστι τῇ φύσει ψυχρότερος, ἢ ὥς τις οἴεται. ἄνω γὰρ οὐ κάτω θερμὸν ἀΐσσει. διὰ ταῦτα ἥδεται, ὅτι μετὰ τὸ θερμὸν ψύχεται τὸ σῶμα διαψυχθὲν μᾶλλον. μετὰ δὲ τὸ ψυχρὸν, ἀναθερμαίνεται μᾶλλον συσταλέν. διὸ καὶ τὰ ὕδατα ψυκτέα θερμαντέα διὰ λεπτότητα. ὅτι μετὰ τὸ θερμὸν σκληρύνεται μᾶλλον ἐπιξηρανθέν. διὸ ὀφθαλμοὶ μετὰ τὸ ψυχρόν. τὸ μὲν γὰρ ὅμοιον τῷ περιέχοντι. τὸ δὲ οὔ. θάλασσα δὲ τοῖσι κνησμώδεσι. καὶ δακνώδεσιν. καὶ λούειν καὶ πυριῆν θερμῇ. τοῖσι μὲν ἀήθεσιν ὑπολιπαίνονται. πρὸς ἕλκεα δὲ πυρίκαυτα καὶ ἀποσύρματα, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πολέμιον. ἐπιτήδειον δὲ, τοῖσι καθαροῖσι. ἀγαθὸν καὶ ἰσχναίνειν εὖ ὡς τὰ τῶν ἁλιέων ἕλκεα. ταῦτα δ' οὐδ' ἐκπυεῖ, ἢν μὴ ψαύῃ. καὶ πρὸς ὑποδεσμίδας. καὶ τὰ νεμόμενα παύει καὶ ἵστησιν. ὡς ἅλες καὶ ἁλμυρίδες, καὶ λίτρον. πάντα δὲ ταῦτα σμικρῷ μὲν χρωμένῳ, ἐρεθιστικά. προσνικῶντι δὲ, ἀγαθά. βέλτιον δὲ θερμὴ πρὸς τὰ πλεῖστα. ὄξος δὲ χρῷ τι μὲν, καὶ ἄρθροισι, παραπλήσιον θαλάσσῃ. καὶ δυνατώτερον καταχέειν. καὶ πυριῆν καὶ ἕλκεσι τοῖσι νεοτρώτοισι θρομβοῖσιν οὐ μέλασμα αἰδοίων. καῦσις οὐάτων, ἢ καὶ ὀδόντων. θερμῷ δὲ ταῦτα, τά τε ἄλλα καὶ τῇ ὥρῃ συντεκμαίρεσθαι ἐκ τήξεως ἅλες. καὶ πρὸς ἄλλα δὲ ὅσα λειχῆσι. λέπρῃσιν. ἀλφοῖσι. συντείνει παχυνθὲν ἐν ἡλίῳ θερμῷ. μάλιστα δὲ ὄνυξι λεπροῖσι. κρατέει γὰρ μετὰ χρόνον. μυρμηκίας ἀπαλύνει. καὶ τοὺς ἐν ὠσὶν ἰατεῖ ῥύπους. μαλάσσει δὲ καὶ χρῶτα. πολλαχῆ δὲ καὶ ἄλλῃ, εἰ μὴ ὀδμὴ ἔβλαπτε καὶ μάλιστα γυναῖκας. ἐδύνατο δ' ἂν καὶ ποδάγρῃ, εἰ μὴ ὁ χρὼς ἐπιζώσκετο. ταῦτα καὶ τρὺξ ὄξους ποιέειν. οἶνος δὲ γλυκὺς ὅσα χρόνια ζώματα συνεχέως χρωμένῳ αὔταρκες, ἀτὰρ καὶ ἐς φαρμακοποσίην. αὐστηρὸς δὲ ὁ λευκὸς καὶ μέλας οἶνος, ψυχρὸς ἐπὶ τὰ ἕλκεα ἐνδέχεται, ψυχρὸς διὰ τὴν θέρμην. εἰρία δὲ ὅσα μὲν ψύξιος εἵνεκα, ἢ καταχεῖται, ἢ ἐνίεται, ἢ ἐμβάπτηται ὡς ὕδωρ ψυχρότατον. ὅσα δὲ ψύξιος, ὁ μέλας οἶνος καὶ εἰρία καταρῆναι. διὸ καὶ φύλλα τευτλίων, ἢ ὀθόνια βάπτεται ἐπὶ τὰ πλεῖστα. Ὅσα δ' ἐπιστύψιος. διὸ κισσοῦ φύλλα, ὁ λευκὸς. καὶ ὅσα στρυφνότερα, ἢ ψαθυρώτερα διὸ κυνὸς τε καὶ βάτος. ῥοῦς σκυτοδεψική. ἐλελίσφακος. καὶ ὅσα μαλθάσσειν δεῖ διὸ ἄλητον ἑφθόν. τὸ ψυχρὸν ὠφελέει. τὰ ἐρυθρὰ οἷα ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἐκθύει ὑπὸ πλάτη. οἷα οἱ τῶν πλώων ὀγκηροὺς ἀνίσχουσιν. εὐσάρκοισι δὲ, καὶ ἁπαλοσάρκοισιν ὑπέρυθρα. μέλασι δὲ καὶ οἷαι στρόφιλαι ἐοῦσαι, θοληκὰς λέγουσι, καὶ ἐν αὐτῇσι τῇσι θερμολουσίῃσιν ἀνίσταται γινόμενα. καὶ γυναιξὶν ἐκ γυναικείων ἀναδρομή, ὑπὸ χρῶτα. καὶ ὑπὸ ἐρεθισμὸν δέρματος. ἢ ἱματίων τρηχείων ἀήθει φορήσει. καὶ ἐξ ἱδρώτων ἐξόδου. ἢ ἐκ ψύχεος. ἐξαίφνης πρὸς πῦρ ἐλθόντι ἢ λουτρὰ θερμὰ, ταῦτα ἢν ὕδωρ ἐν ποιήσει. Ἔτι οὐδαμῶς ἐκθύει. ἐπεὶ ὁκόσα γε ἐκ ψύχεος γίνεται, ἢ ὁκόσα τρηχύνεται, κεγχρώδεα. εἴτ' ἐφελκοῦται, τὸ μὲν ψυχρὸν, βλάπτει. τὸ δὲ θερμὸν, ὠφελέει. Ἃ δὲ, ἄμφω ὠφελέει, τὰ ἐν ἄρθροισιν οἰδήματα. καὶ ἄνευ ἕλκεος ποδαγρικά, καὶ σώματα πλεῖστα, τοῦτο ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενος ἰδρῶσιν, ἰσχναίνει. καὶ ὀδύνην ναρκοῖ. νάρκη δὲ μετρίη, ὀδύνης λυτικόν. καὶ τὸ θερμὸν ἰσχναίνει καὶ μαλθάσσει. Τοῖσι δὲ ποδαγρικοῖσι. παρέσεσι. τετάνοισι. σπασμοῖσι. τὰ τοιαῦτα. συντάσιες. τρόμοι. παραπληγίαι. τὰ τοιαῦτα χαλῶσι ἢ χωλώσιες. νάρκαι. ἀναυδίαι. τὰ τοιαῦτα. καὶ πόθεν ἀπολήψιες, φυλάσσεσθαι δὲ ἐν τῇ ψυχρᾷ χρήσει, ψυχροῖσι χρεόμενος μᾶλλον, ἢ τἀναντία.

Τὰ δὲ ἐς τὰ ἄρθρα ἐσκληρυσμένα. ἢ ὑπὸ φλεγμονῆς. ὁκότε γινομένης ἢ ἀγκύλης, προὔργου ἰᾶσθαι ἐς ἀσκίον θερμὰ ἐγχέοντας, τὴν χεῖρα ἐναποδῆσαι, καὶ ὄμματα, δακρύειν παρηγορικόν. καταλείφονται. πρὸς τὰ δριμέα, λίπος προσηνὲς ὥς τε μὴ ἅπτεσθαι τὸ ἁλμῶδες. καὶ τοῖσι βεβρωμένοισι διαίνησις. καὶ πλήρωσις ἐς φύσιν ἄγουσα. ὀφθαλμοῖσι θερμὸν, ὀδύνῃσιν. ἐμπυήσεσι. δακρύων δακνωδέων ξηροῖσιν ἅπασι. τὸ ψυχρὸν, ἀνωδυνοῦσιν. ἐξερύθροισι. τοῖσι δὲ εἰθισμένοισι συστροφὰς κατὰ φλέβας ποιέειν, οἷα κιρσώδεα, κατὰ θώρηκα καὶ ἄλλα σκληρά. ἀρχῶν δὲ καὶ ὕδρησιν οὐ πάνυ ἐνδέχεται. αἷμα ἐν ψύχει οὐρέουσιν. ἕλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνῶδες. δέρμα περισκληρύνει. ὀδυνώδεα. ἀνεκπύητα ποιέει. πελιαίνει. μελαίνει. ῥίγεα πυρετώδεα. σπασμούς. τετάνους. ἔστι δὲ, ὅκου ἐπὶ τετάνῳ ἄνευ ἕλκεος νέῳ εὐσάρκῳ θέρεος μέσου ψυχροῦ πολλοῦ κατάχυσις, θέρμης ἐπανάκλησιν ποιέει. θερμὴ δὲ ταῦτα ῥύεται. τὰ δὲ ἐν κεφαλῇ. καὶ καρηβαρείας. τὸ θερμὸν ἐκπυητικὸν, οὐκ ἐπὶ παντὶ ἕλκει. μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφάλειαν. δέρμα μαλθάσσει. ἰσχναίνει. ἀνώδυνον. ῥιγέων. σπασμῶν. τετάνων παρηγορικόν. τὸ δ' ἐν κεφαλῇ καὶ καρηβαρείαν λύει. πλεῖστον δὲ διαφέρει ὀστέων κατήγμασι, μᾶλλον δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. τούτων δὲ μάλιστα τῶν ἐν κεφαλῇ τρώμασιν ἑκουσίοισι καὶ ἀκουσίοισι. καὶ ὅσα ὑπὸ ψύχεος. ἢ θνήσκει. ἢ ἑλκοῦται. ἐπὶ ἑλκώμασι θ' ἑκουσίοισι τε καὶ ἀκουσίοισιν. οἷσιν ἀποσύρματα. ἕρπησιν ἐσθιομένοισι. μελαινομένοισιν. ἢ ἐν νόσοισιν. ἢ ἐν ἀκοῇ. ἢ ἐν ἕδρῃ. ἢ ὑστέρῃ. τούτοισι πᾶσι τὸ θερμὸν, φίλιον, καὶ κρῖνον. τὸ δὲ ψυχρὸν, πολέμιον, καὶ κτεῖνον. πλὴν ὁπόσα αἱμορραγίης ἐλπίς, οὕτω καταχύσεσιν ὑγρῶν. ἐπιχρίσεσιν, ἀλειπτῶν. ἐπιθέσεσι φύλλων. ἢ ὀθονίων, καταπλάσεις. ὁκόσα ἢ ψύξις. ἢ θέρμη ὠφελέει, ἢ βλάπτει.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΧΥΜΩ͂Ν.

Γνήσιον εἶναι τοῦτο Ἱπποκράτους φησὶν ὁ Γαληνὸς, πλὴν ἔστιν εὑρεῖν τινὰ
μὲν, ἐς βραχυλογίαν ἐσχάτην ἐσφιγμένα· τινὰ δὲ, ἐκτεταμένα τοῦ συμμέτρου πλέον.

Ὁ χρῶμα τῶν χυμῶν, ὅκου μὴ ἄμπωτίς ἐστι τῶν χυμῶν, ὥσπερ ἀνθέων. ἀκτέα ᾗ ῥέπει τῶν συμφερόντων χωρίων, πλὴν ὧν οἱ πεπασμοὶ ἐκ τῶν χρόνων. οἱ πεπασμοὶ ἔξω, ἢ ἔσω ῥέπουσιν, ἢ ἄλλῃ ὅπῃ δεῖ. εὐλαβείη. ἀπειρίη. δυσπειρίη. μαδαρότης. σπλάγχνων κενότης. τοῖσι κάτω, πλήρωσις. τοῖσιν ἄνω, τροφή. ἀναρροπίη. καταρροπίη. τὰ αὐτόματα ἄνω καὶ κάτω, ἃ ὠφελέει καὶ βλάπτει. συγγενὲς εἶδος. χώρη. ἔθος. ἡλικίη. ὥρη. κατάστασις νούσου. ὑπερβολή. ἔλλειψις. οἷσιν ὁκόσον λείπεται, ἢ οὔ. ἄκη. ἔκκλισις. παροχέτευσις ἐς κεφαλὴν. ἐς τὰ πλάγια, ᾗ μάλιστα ῥέπει. ἢ ἀντίσπασις. ἰθὺ τοῖσιν ἄνω, κάτω. ἄνω, ἰθὺ τοῖσι κάτω. ἢ ξηρῆναι. ἢ οἷσι τὰ κάτω. ἢ οἷσι τὰ ἄνω. ἢ ἐκπλυνέεται, ἢ οἷσι παρηγορήσεται. μὴ τὰ ἐκκεχυμένα εἰς τὸ ἔσω ἀπολαμβάνειν, ἀλλὰ τὰς ἀφόδους ξηραίνειν. τάραξις. κατάκλυσις. διάνιψις. οἷσιν ἀποστήσεται πρὸς ἕδρην, ὅθεν ἀθέλγεται. ἢ φάρμακον. ἢ ἕλκος. ἢ χυμός τις συνεστηκώς. ἢ βλάστημα, ἢ φῦσα, ἢ σῖτος. ἢ θεῖον, ἢ καῦμα. ἢ ἄλλο τι πάθος. σκεπτέα ταῦτα. τὰ αὐτόματα λήγοντα. ἢ ὅτι αἱ ἀπὸ καυμάτων ἐπεγειρόμεναι φλύκταιναι. ἐφ᾽ οἷσιν οἷα βλάπτεται, ἢ ὠφελέει. σχήματα. κίνησις. μετεωρισμός. παλινίδρυσις. ὕπνος. ἐγρήγορσις. ἅ τε ποιητέα ἢ κωλυτέα φθάσαι. παράδοσις ἐμέτου. κάτω διεξόδου. ἢ πτυάλου. μύξης. βηχὸς. ἐρεύξιος. λυγμοῦ. φύσης. οὔρου. πταρμοῦ. δακρύων. κνησμῶν. τιλμῶν. ψαυσίων. δίψης. λιμοῦ. πλησμονῆς. ὕπνων. πόνων. ἀπονίης. σώματος. γνώμης. μαθήσιος. μνήμης. φωνῆς. σιγῆς. τῇ ὑδρικῇ καθάρσει τὰ ἄνωθεν καταρρηγνύμενα καὶ στροφοῦντα. λιπαρὰ. ἄκρητα. ἀφρώδεα. θερμὰ. δάκνοντα. ἰώδεα. ποικίλα. ξυσματώδεα. ἐρυθρώδεα. αἱματώδεα. ἄφυσα. ὠμὰ. ἑφθὰ. αὐα. ἄωρα. περιρρέει. εὐφορίην καθαιρέων. δυσφορίην, πρὶν κίνδυνον εἶναι. οἷα οὐ δεῖ παύειν. σπασμὸς. κατάβασις τῶν κάτω. ἐπιπόλασις τῶν ἄνω. καὶ τὰ ἐξ ὑδρέων. καὶ ἐν ὥσι ῥύπος. ὀργασμὸς. ἄνοιξις. κένωσις. θάλψις. ψῦξις. ἔσωθεν. ἔξωθεν. τῶν μὲν, τῶν δ᾽ οὔ. ὁκόταν ἐκ κάτωθεν ὀμφαλοῦ τὸ στρέφον. βραχὺς. μαλθακὸς ὁ στρόφος. ἐς τοὐναντίον. τὰ διαχωρέοντα, ᾗ ῥέπει. αὐχμηρὰ. πέπονα. ὠμὰ. ψυχρὰ. δυσώδεα. ξηρὰ. ὑγρὰ. ὀδμὴν κακώδεα. δίψα πρόσθεν μὴ ἐνεοῦσα. μὴ δὲ καῦμα, μὴ δὲ ἄλλη πρόφασις. οὖρον. ῥινὸς ὑγρασμός. ἢν ἐρρίψῃ, καὶ τὸν ἀσασμὸν. καὶ τὸ ἀσύμπτωτον. καὶ τὸ θολερὸν πνεῦμα. ὑποχόνδριον. ἀκρέα. ὄμματα προσκαθήμενα. χρώματος μεταβολή. σφυγμοὶ. ψῦξις. παλμοί. σκληρυσμὸς δέρματος. νεύρων. ἄρθρων. φωνῆς. γνώμης. σχῆμα ἑκούσιον. τρίχες. ὄνυχες. τὸ εὔφορον ἢ μή. οἷα δεῖ. σημεῖα ταῦτα. ὀδμαὶ χρωτὸς. στόματος. διαχωρήματος. ὠτὸς. φύσης. οὔρου. ἕλκεος. ἱδρῶτος. πτυάλου. ῥινὸς. χρὼς ἁλμυρὸς. ἢ πτύαλον. ἢ ῥὶς. ἢ δάκρυον. ἢ ἄλλοι χυμοί. πάντη ὅμοια τὰ ὠφελέοντα. τὰ βλάπτοντα. ἐνύπνια, οἷα ἂν ὁρέῃ. καὶ ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν, οἷα ἂν ποιέῃ. ἢν ἀκούῃ ὀξὺ. καὶ πείθεσθαι προθυμέηται. ἐν τῷ λογισμῷ μέζω ἰσχυρότερα τὰ πλείω. ἐπίκαιρα τὰ σώζοντα τῶν ἑτέρων, ἢν αἰσθάνονται πάσῃ αἰσθήσει, πάντων καὶ φρονοῦσιν. ὁκοῖον ὀδμὰς. λόγους. εἵματα. σχήματα. τοιαῦτα εὐφόρως, ἅπερ καὶ αὐτόματα ἐπιφαινόμενα ὠφελέει. καὶ ὁκότε κρίσιν τὰ τοιαῦτα ἐμποιέει. καὶ τοσαῦτα. καὶ τοιαῦτα. οἷαι φῦσαι. οὖρον. οἷαι καὶ ὁκόσον. καὶ ὁκότε. ὁκόσα δὲ τἀναντία, ἀποτρέπειν μάχεσθαι αὐτοῖσι. τὰ ἐγγὺς καὶ τὰ κοινὰ τοῖσι παθήμασι πρῶτα καὶ μάλιστα κακοῦται. κατάστασιν δὲ ἐκ τῶν πρώτων ἀρχομένων, ὅ, τι ἂν ἐκκρίνηται ἐκ τῶν οὔρων. ὁκοῖα ἂν ᾖ. καὶ οἵη τις σύμπτωσις. χροιῆς ἀπάλλαξις. πνεύματος μινύθησις. καὶ τ᾽ ἄλλα μετὰ τούτων τὰ διαιτήματα. τὸ μὲν εἰ ὅμοια τὰ ἀπιόντα δεῖ εἰδέναι. διέξοδοι. οὖρα καθ᾽ ὕδρωσ᾽, πτύαλα κατὰ ῥῖνας. ὄμματα. ἱδρὼς ἐκ φυμάτων. ἐκ τραυμάτων. ἐξανθημάτων. ὁκόσα αὐτόματα. ὁκόσα τέχνῃσιν. ὅτι ὅμοια ἀλλήλοισι, πάντα τὰ κρίνοντα. καὶ τὰ ὠφελέοντα. καὶ τὰ βλάπτοντα. καὶ τὰ ἀπολλύοντα. ὡς τὰ μὲν περιφεύγων ἀποστρέπῃ. τὰ δὲ προσκαλέηται. καὶ ἄγῃ. καὶ δέχηται. καὶ τ᾽ ἄλλα δὲ οὕτω. δέρματος. ἀκρέων. ὑποχονδρίων. ἄρθρων. ὄμματος. στόματος. σχημάτων. ὕπνων. οἷα κρίνει. καὶ ὅ, τε τὰ τοιαῦτα μηχανάασθαι. καὶ ἔτι ὅσαι τοιαῦται ἀποστάσιες γίνονται. οἷαι ὠφελέουσι, βρώμασι. πόμασιν. ὀδμῇσιν. ὁράμασιν. ἀκούσμασιν. ἐννοήμασιν. ἀφόδοισιν. ὑγροῖσιν. θάλψει. ψύξει. ξηροῖσιν. ὑγρῆναι. ξηρῆναι. χρίσμασιν. ἐγχρίσμασιν. ἐπιπλάσοισιν. ἐμπλάστοισιν. ἐπιπάστοισιν. ἰθὺ δὲ τοῖσιν ἐπιθέτοισι. σχήματα. ἀνάτριψις. ἴησις. πόνος. ἀργίη. ὕπνος. ἀγρυπνίη. πνεύμασιν ἄνωθεν, κάτωθεν. κοινοῖσιν. ἰδίοισιν. τεχνητοῖσιν. ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι, μήτε ἐοῦσι, μήτε μέλλουσι. μήτε ποδῶν ψύξει, ἀλλ᾽ ἐν καταρρόπῳ τῇ νούσῳ. τοῖσιν ἐν τοῖσι περιόδοισι, παροξυσμοῖσι. τὰ προσάρματα, μὴ διδόναι μὴ δὲ ἀναγκάζειν, ἀλλ᾽ ἀφαιρέειν τῶν προθεσίων, πρὸ τῶν κρισίων. τὰ κρινόμενα καὶ τὰ κεκριμένα, ἀρτίως μὴ κινέειν. μήτε νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακίοισι,

κέοισι, μήτε ἄλλοις ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλ' ἐὰν πέπονα φαρμακεύειν, καὶ κινέειν μὴ ὠμὰ, μηδὲ ἐν ἀρχῇ-
σιν, εἰ μὴ ὀργᾶ. τὰ δὲ πολλὰ, οὐκ ὀργᾶ. ἃ δεῖ ἄγειν, ὅπη ἂν μάλιστα ῥέπῃ, διὰ τῶν ξυμφερόντων χωρίων, ταύ-
τῃ ἄγειν. τὰ χωρέοντα μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ' ἕως ἂν χωρέῃ, οἷα δεῖ, καὶ φέρῃ εὐφόρως.
ὅκου δὲ δεῖ γυιῶσαι, ἢ λυποθυμῆσαι ἕως ἂν τοῦτο ποιήσῃς, ἐᾶν ἀλλάξαι, ἢ ξηρῆναι, ἢ ὑγρῆναι, ἢ
ἀντισπάσαι, οὕνεκα τοῦτο ποιέεται, ἢν ἐξαρκέῃ ὁ νοσέων, τούτοισι τεκμαίρεσθαι. τὰ μὲν ξηρὰ, θερ-
μὰ ἔσται, τὰ δὲ ὑγρὰ, ψυχρά. διαχωρητικὰ δὲ τἀναντία ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. ταῦτα τῇσι περισσῇσιν ἄ-
νω. ἢν καὶ αἱ περίοδοι καὶ ἡ κατάστασις τοιαύτη ἐκ τῶν παροξυσμῶν. γίνεται δὲ τὰ πλεῖστα τῇ-
σιν ἀρτίῃσι κάτω. οὕτω γὰρ καὶ αὐτόματα ὠφελέει, ἢν μὴ αἱ περίοδοι τοὺς παροξυσμοὺς ἐν τῇσιν
ἀρτίῃσι ποιέωνται. ἐν δὲ τοῖσι τοιούτοισιν. ἐν μὲν ἀρτίοισιν, ἄνω. ἐν δὲ τῇσι περισσῇσι, κάτω. ὀλίγαι
δὲ τοιαῦται. αἱ δὲ τοιαῦται, καὶ δυσκριτώτεραι καταστάσιες. ἀτὰρ καὶ τὰ πρόσω χρόνου προήκον-
τα ἀνάγκη οὕτως. οἷον τρεισκαιδεκαταῖα. τεσσαρεσκαιδεκαταῖα. τρεισκαιδεκάτῃ μὲν, κάτω. τεσσα-
ρεσκαιδεκάτῃ δὲ, ἄνω. πρὸς γὰρ τὸ κρίσιμον, οὕτω ξυμφέρει. καὶ ὁκόσα εἰκοσταῖα. πλὴν ὁκόσα κά-
τω, πολλὰ δεῖ καθαίρειν. ταῦτα δὲ εὐθὺς οὕτω κρίσιος, ἀλλὰ προσωτέρω. δεῖ δὲ ὀλιγάκις ὀξέσι,
πολλὰ ἄγειν, τοῖσι κοπιώδεσι τὸ σύμπαν. ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐς ἄρθρα, καὶ παρὰ γνάθους μάλι-
στα ἀποστάσιες γίνονται εὐθύς τι τῶν πόνων ἑκάστου, ἐνθ' τὸ ἄνω μᾶλλον καὶ τὸ σύμπαν. ἢν ἀργὸς ἡ
νοῦσος ἔῃ, καὶ καταῤῥέοπος, κάτω καὶ αἱ ἀποστάσιες. μάλιστα δὲ πόδες θερμοὶ, κάτω σημαίνουσι. ψυχροὶ
δὲ, ἄνω. οἷσι δὲ ἀνισταμένοισιν ἐκ τῶν νούσων, αὐτίκα δὲ ἐν χερσὶν ἢ ποσὶ πονέουσί τι, ἐν τούτοισιν ἀφί-
στανται. ἀτὰρ καὶ ἤν τι πεπονηκὼς ἔῃ, πρὶν ἢ νοσέειν ἐς ταῦτα ἀποστηρίζεται. οἷον καὶ τοῖσιν ἐν Πε-
ρίνθῳ βηχώδεσι καὶ κυναγχικοῖσιν. ποιέουσι γὰρ αἱ βῆχες τὰς ἀποστάσιας, ὥσπερ οἱ πυρετοὶ τοι-
αύτας. κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον συμβαίνει ἢ ἀπὸ χυμῶν ἢ σώματος συντήξιος καὶ ψυχῆς. τοὺς μὲν
οὖν χειμοὺς εἰδέναι ἐν ᾗσιν ὥρῃσιν ἀνθέουσι. καὶ οἷα ἐν ἑκάστοισι νουσήματα ποιέουσι. καὶ οἷα ἐν ἑκάστῳ
νουσήματι παθήματα. τὸ δὲ σῶμα τὸ ἄλλο, ἐς ὅ, τι μάλιστα νόσημα ἡ φύσις ῥέπει. οἷόν τι, πλὴν οἰ-
δέων ποιέει, τούτων τι καὶ ἡ φύσις. χεδόν τι καὶ χρώματα κακίω. καὶ σώματα στερεοί, καὶ ἔτι ἄλ-
λο, ταῦτα διαγεγυμνάσθαι, ψυχῆς ἀκρασίη ποτῶν καὶ βρωμάτων. ὕπνου. ἐγρηγόρσιος. ἢ δι' ἔρω-
τάς τινας, οἷον κύβων, ἢ διὰ τέχνας, ἢ δι' ἀναγκαίας καρτερίη πόνων, καὶ ὧν τινων τεταγμένη, ἢ
ἄτακτος. αἱ μεταβολαὶ ἐξ οἵων εἰς οἷα. ἐκ τῶν ἠθέων φιλοπονίη ψυχῆς. ἢ ζητέων. ἢ μελετέων, ἢ ὁ-
ρέων. ἢ λέγων. ἢ ἔτι ἄλλο. οἷον λῦπαι. δυσοργησίαι. ἐπιθυμίαι. τὰ ἀπὸ συγκυρίης. λυπήματα γνώ-
μης, ἢ διὰ τῶν ὀμμάτων, ἢ διὰ τῆς ἀκοῆς, οἷα τὰ σώματα. μύλης μὲν τριφθείσης πρὸς ἑωυτὴν, ὀδόν-
τες ἡμωδίησαν. παρά τε κοῖλον παριόντι, σκέλεα τρέμει. ὅταν δὲ τῇσι χερσὶν ὧν δεῖται ἄρῃ, αὗ-
ται τρέμουσιν. ὄφις ἐξαίφνης ὀφθεὶς, χλωρότητα ἐποίησεν. οἱ φόβοι. οἷον αἰσχύνη. λύπη. ἡδονή. ὀργή.
τἆλλα τοιαῦτα οὕτως ὑπακούει. ἑκάστῳ δὲ τὸ προσῆκον τοῦ σώματος τῇ πρήξει, ἐν τούτοισιν ὑπα-
κούει. ἱδρῶτες. καρδίης παλμὸς καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν δυνάμιων τὰ ἔξωθεν ὠφελέοντα, ἢ βλάπτον-
τα. ἄλειψις. κατάχυσις. κατάχρισις. κατάπλασις. ἐπίδεσις ἐρίων καὶ τῶν τοιούτων. καὶ τὰ ἔνδοθεν ὑπα-
κούει τῶν τοιούτων. οὐ μόνον ὥσπερ τὰ ἔξω τῶν εἴσω προσφερομένων, ἀτὰρ καὶ τάδε ἐν ἐρίοισι κοί-
τῃ πινώδεσι, καὶ τὸ παρὰ βασιλεῖ λεγόμενον κύμινον ὀρῶσιν. ὀσφραινομένοισιν ὅσα κεφαλῆς ἀπω-
στα. ταρακτικά. λόγοι. φωνὴ καὶ τὰ τοιαῦτα. μαζοί. γονή. ὑστέρη. σημεῖα τάτε ἐν τῇσιν ἡλικίῃσι. καὶ
ἐν τοῖσι πνιγμοῖσι, καὶ βηξὶ, τὰ πρὸς ὄρχιν. ὥσπερ τοῖσι δένδροισιν ἡ γῆ, οὕτω τοῖσι ζώοισιν ἡ γα-
στήρ. καὶ τρέφει. καὶ θερμαίνει. καὶ ψύχει. ψύχει μὲν, κενουμένη. θερμαίνει δὲ, πληρουμένη, ὥσπερ
γῆ κοπρευομένη, χειμῶνος θερμὴ, οὕτω καὶ ἡ κοιλίη. δένδρεα φλοιὸν λεπτὸν ξηρὸν ἔχει. ἔσωθεν δὲ,
ξηρόσαρκα, ὑγιηρὰ. ἄσηπτα. χρόνια. καὶ ζώων, οἷον χελῶναι, καὶ ὅ, τι τοιοῦτον. ἡλικίῃσιν. ὥρῃσιν. ἐν-
αυτοῖσιν ὅμοια. τὰ ζῶντα οὐ τρίβεται χρωμένοισι μετρίως βελτίω, ὥσπερ ὑδρίον νέον διαπη-
δᾷ, παλαιούμενον στέγει. οὕτω καὶ ἡ γαστὴρ, δέει τὴν τροφὴν, καὶ ὑπόσταθμην ἴσχει ὥσπερ ἀγγεῖον. οἱ
τρόποι τῶν νούσων, τὰ μὲν, συγγενικά ἐστιν εἰδέναι πυθόμενον, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρης. οἰκέονται γὰρ
διὰ πλειόνων, καὶ πολλοὶ ἴσασι. τὰ δὲ ἐκ τοῦ σώματος καὶ τῶν διαιτημάτων, καὶ καταστάσιος τῆς
νούσου, ἢ ἀπὸ ὡρέων. αἱ δὲ χῶραι πρὸς τὰς ὥρας κακῶς διακείμεναι, τοιαῦτα τίκτουσι νουσήματα,
ὁκοίῃ ἂν ὥρῃ, ὅμοιαι ἔωσιν. οἷον ἀνώμαλον θάλπος, ἢ ψῦχος. τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὅταν τοιαῦτα ποιέῃ
φθινοπωρινὰ ἐν τῇ χώρῃ τὰ νουσήματα. καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσι κατὰ λόγον. τὰ μὲν ἀπὸ ὀδμέων
βορβορωδέων, ἢ ἑλωδέων. τὰ δὲ ἀπὸ ὑδάτων, λιθιῶντα, σπληνώδεα. τὰ δὲ ἀπὸ πνευμάτων χρη-
στῶν τε καὶ κακῶν ἄρχονται. ὥρης δὲ, οἷαι ἔσονται νοῦσοι. καὶ καταστάσιες ἐκ τῶν δε. ἢν αἱ ὧραι ὡ-
ρέως, εὐτάκτως, εὐκρινέας νόσους ποιέουσιν. αἱ δ' ἐπιχώριοι τῇσιν ὥρῃσι νοῦσοι, δηλοῦσι τοὺς τρόπους.
ὅτι δ' ἂν ἐξαλλάξῃ ἡ ὥρη, ὅμοια ἢ ἀνόμοια ἔσται τὰ νουσήματα, οἷα ἐν τῇ ὥρῃ ταύτῃ γίνεται. ἢν δ' ὁ-
μοίως ἄγῃ, ἢ τοιουτότροπα καὶ ἐνθ' τοιοῦτο εἱλκυσμένα, οἷον ἴκτερον φθινοπωρινόν. ψύχεα γὰρ ἐκ

θαλπέων. καὶ θάλπος ἐκ ψύχεος. καὶ ἢν τὸ θερινὸν χολῶδες γένηται, καὶ αὐξηθὲν ἐγκαταλει-
φθῇ, καὶ ὑπόσπληνοι. ὅταν οὖν καὶ ἔαρ οὕτως ἀγάγῃ, καὶ ἦρος γίνονται ἴκτεροι. ἐπιτάτω γὰρ
αὕτη ἡ κίνησις τῇ ὥρῃ κατὰ τοῦτο τὸ εἶδος ἐστίν. ὅταν δὲ θέρος γένηται ἦρι ὅμοιον, ἱδρῶτας ἐν τοῖ-
σι πυρετοῖσι. καὶ εὔτροποι, καὶ οὐ κατόξεες, οὐδὲ κατάξηροι γλώσσῃσιν. ὅταν δὲ χειμέριον γένηται
ἦρ καὶ ὀπισθοχειμὼν, χειμεριναὶ καὶ αἱ νοῦσοι. καὶ βηχώδεες. καὶ περιπνευμονικαί. κυναγχικαί.
καὶ φθινοπώρου, ἢν μὴ ἐν ὥρῃ καὶ ἐξαίφνης χειμάσῃ, μὴ συνεχῶς τοιαύτας νόσους ποιέει, διὰ τὸ
μὴ ἐν ὥρῃ ἄρχεσθαι, ἀλλὰ ἀνώμαλα γίνεσθαι. διό περ καὶ αἱ ὧραι, ἄκριτοι καὶ ἀκατάστατοι γίνονται.
ὥσπερ καὶ αἱ νοῦσοι, ἐὰν προεκρηγνύωνται, ἢ προεκκλείνωνται, ἢ ἐγκαταλείπωνται. φιλυπό-
στροφοι γὰρ καὶ αἱ ὧραι γίνονται, ὥσπερ αἱ οὕτω νοσοποιέουσαι. προσλογιστέον οὖν, ὁκοίως ἂν ἔχον-
τα τὰ σώματα, αἱ ὧραι παραλαμβάνωσι. νότοι βαρυήκοοι. ἀχλυώδεες. καρηβαρικοί. νωθροί. δια-
λυτικοί. ὅταν οὗτος δυναστεύει, τοιουτότροπα ἐν τῇσι νούσοισι πάσχουσιν ἕλκεα μαδαρὰ, μάλιστα
στόμα. αἰδοῖον, καὶ τἄλλα. ἢν δὲ βόρειον, βῆχες. φάρυγγες. κοιλίαι σκληρότεραι. δυσουρίαι φρικώ-
δεες. ὀδύναι πλευρέων, στηθέων. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα προσδέχεσθαι μᾶλλον τὰ νουσή-
ματα. ἢν μᾶλλον πλεονάζῃ, αὐχμοῖσιν οἱ πυρετοὶ ἕπονται. καὶ ὄμβροισιν ἐξ ὁποίων ἂν οἱ πλεονα-
σμοὶ μεταπέσωσι. καὶ ὅκως ἂν ἔχοντα τὰ σώματα παραλάβωσιν ἐκ τῆς ἑτέρης ὥρης. καὶ ὁκοίου
τινὸς οὖν χυμοῦ δυναστεύοντος ἐν τῷ σώματι. ἀτὰρ ἀνυδρίαι νότιαι. βόρειαι. διαφέρει γὰρ καὶ τἄλ-
λα οὕτω. μέγα γὰρ καὶ τοῦτο. ἄλλος γὰρ ἐν ἄλλῃ ὥρῃ καὶ χώρῃ, μέγας. οἷον τὸ θέρος χολοποιὸν. ἦρ ἔναι-
μον. τἄλλα ὡς ἕκαστα. αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τίκτουσι νουσήματα. καὶ αἱ μέγισται μάλιστα, καὶ ἐν τῇ-
σιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταλλαγαὶ, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι. τὰ δὲ ἐκ προσαγωγῆς γίνεται. αἱ ὧραι αὗ-
ται ἀσφαλέσται, ὥσπερ καὶ δίαιται. καὶ ψῦχος καὶ θάλπος μάλιστα ἐκ προσαγωγῆς. καὶ ἡλι-
κίαι οὕτω μεταβαλλόμεναι. φύσιες δὲ ὡς πρὸς τὰς ὥρας. αἱ μὲν, πρὸς θέρος. αἱ δὲ, πρὸς χειμῶνα
εὖ καὶ κακῶς πεφύκασιν. αἱ δὲ πρὸς χώρας. καὶ ἡλικίας. καὶ διαίτας. καὶ τὰς ἄλλας καταστάσιας
τῶν νούσων, ἄλλαι πρὸς ἄλλας εὖ καὶ κακῶς πεφύκασι. καὶ ἡλικία πρὸς ὥρας. καὶ χώρας. καὶ διαί-
τας. καὶ πρὸς καταστάσιας νούσων. καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσι, δίαιται. καὶ σιτία. καὶ ποτὰ, οἷα. ὅτι ὁ μὲν χει-
μὼν, ἀργὸς ἔργων. καὶ πέπονα τὰ εἰσιόντα καὶ ἁπλᾶ. μέγα γὰρ καὶ τοῦτο. αἱ ὀπῶραι δὲ, ἐργάσιμοι,
ἡλιώσιες. τὰ πινόμενα πυκνὰ. ἀκατάστατα σιτία. οἶνοι. ἀκρόδρυα. ὥσπερ δὲ ἐκ τῶν ὡρέων τὰς νού-
σους δεῖ τεκμήρασθαι, ἔστι ποτὲ καὶ ἐκ τῶν νούσων, ὕδατα, καὶ ἀνέμους, καὶ ἀνυδρίας προγινώσκειν.
οἷον βόρεια. νότια. ἔστι γὰρ εὖ μαθόντι καὶ ὀρθῶς ὅθεν σκεπτέα. οἷον καὶ λέπραι τινὲς, καὶ τὰ περὶ τὰ
ἄρθρα πόνοι. ὕδατα ὅταν μέλλει. κνησμώδεές εἰσι καὶ ἄλλα τοιαῦτα. καὶ τῶν ὑσμάτων οἷα ἢ διὰ τρί-
της. ἢ ἑκάστης. ἢ διὰ περιόδων ἄλλων. καὶ τὰ συνεχέα. καὶ ἀνέμων οἱ μὲν, πολυήμεροι πνέουσι, καὶ ἀν-
τιπνέουσιν ἀλλήλοισιν. ἄλλοι δὲ, διὰ βραχυτέρων. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ, κατὰ περίοδον. ταῦτα ἔχει τῇσι
καταστάσεσιν, ὁμοιότητας. ἔτι βραχύτερον δὲ τὰ τοιαῦτα. ἢν μὲν ἔτι πλέον τὸ ἔτος τοιοῦτο ἦν
οἵην τὴν κατάστασιν ἐποίησεν, ἔτι πλεῖον καὶ τὰ νουσήματα τοιαῦτα. καὶ ἢν μᾶλλον ἰσχυρότερα,
καὶ μέγιστα νουσήματα οὕτως ἐγένετο καὶ κοινότατα. καὶ ἔτι πλεῖστον χρόνον, ἐκ τῶν πρώτων ὑδά-
των. ὅταν δὲ ἀνυδρίης πολλῆς μέλλῃ ὕδωρ ἔσεσθαι, ἔστι περὶ ὑδρώπων προειπεῖν. καὶ ὁκόταν τἄλλα
σμικρὰ σημῆια φανῇ ἐν νηνεμίῃ, ἐν μεταβολῇ. συνακτέον οὖν, ὅσαι μὲν ἐφ' οἵοισιν ὕδασιν ἢ ἀνέμοι-
σιν αἱ νοῦσοι ἐπισημαίνουσι, καὶ ἀκουστέον εἴ τις οἶδεν ὅτι τοιούτου χειμῶνος προσγενομένου, τοῖον ἦρ. εἴ-
τε θέρος ἔσται. τὰ χρώματα οὐχ ὅμοια ἐν τῇσιν ὥρῃσιν, οὐδὲ ἐν βορείοισι καὶ νοτίοισιν, οὐδ' ἐν τῇσιν
ἡλικίῃσιν, αὐτὸς πρὸς ἑωυτὸν. οὐδ' ἄλλος ἄλλῳ οὐδέν. σκεπτέον δὲ ἐξ ὧν ἴσμεν καὶ παρεόντων καὶ ἀρε-
μεόντων, περὶ χροιῶν. καὶ ὅτι αἱ ἡλικίαι τῇσιν ὥρῃσιν ἐμφερέες εἰσὶ καὶ χροιῇ, καὶ τρόπῳ. οἱ αἱμορροΐ-
δας ἔχοντες, οὔτε πλευρίτιδι, οὔτε περιπνευμονίῃ, οὔτε φαγεδαίνῃ, οὔτε δοθιῆσιν, οὔτε τερμίν-
θοισιν ἁλίσκονται. ἴσως δὲ οὐδὲ λέπρῃσιν. ἴσως δὲ οὐδὲ ἀλφοῖσιν. ἰηθέντες γε μὴν ἀκαίρως, συχνοῖ-
σι τοῖσι τοιούτοισιν οὐ βραδέως ἥλωσαν. καὶ ὀλέθρια οὕτως. καὶ ὅσαι ἄλλαι ἀποστάσιες, οἷον σύριγγες ἑτέ-
ρων ἄκος. ὅσα πέφυκεν ἐπιφαινόμενα παύειν. ῥύεται τούτων προσγινόμενα κωλύματα ἄλλοισιν αἱ
κοινωνίαι. οἱ ὕποπτοι τόποι, ὑποδεξάμενοι πόνῳ, ἢ βάρει, ἢ ἄλλῳ τινὶ, ῥύονται. ἄλλοισιν αἱ κοινωνίαι
διὰ τὴν ῥοπὴν, οὐκ ἔτι αἷμα ἔρχεται, ἀλλὰ κατὰ τοῦ χυμοῦ τὴν συγγένειαν, τοιαῦτα πτύουσιν. ἔστιν
οἷσιν αἷμα ἀφίεσθαι ἐν καιρῷ, ἔτι τοῖσι τοιούτοισιν. ἐπ' ἄλλοισι δὲ ὥσπερ ἔτι τούτοισιν, τοῦτο οὐκ εἰ-
κὸς κώλυσις. ἔτι τοῖσι δὲ δὴ αἱματώδεα πτύουσιν. ὥρῃ. πλευρῖτις. χολή. τὰ παρὰ τὸ οὖς, ὅσοισιν ἂν
ἀμφὶ κρίσιν γινόμενα, ἢν μὴ ἐκπυήσῃ, τούτου ἀπαλλασσομένου ὑποστροφὴ γίνεται. καὶ κατὰ λόγον
τῶν ὑποστροφέων τῆς ὑποστροφῆς κρινόμενα, αὖθις αἴρεται καὶ παραμένει. ὥσπερ αἱ τῶν πυρετῶν
ὑποστροφαὶ, ἐν ὁμοίῃ περιόδῳ. ἔτι τούτοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι. οὖρον παχὺ. λευκὸν, οἷον
τὸ τοῦ Ἀρτιγένεος ἔτι τοῖσι κοπιώδεσι τεταρταίοισιν ἔστιν ὅτε ἔρχεται, καὶ ῥύεται τῆς ἀποστάσιος.

ἢν δὲ

ἣν δὲ πρὸς τούτῳ καὶ αἱμορραγήσῃ, ἀπὸ ῥινῶν ἱκανῶς καὶ πάνυ. καὶ ᾧ τὸ ἔντερον ἤδη δεξιὰ ἀρθριτικῷ πάθει ἐγένετο, ἣν ἡσυχαίτερος. ἤδη δὲ τοῦτο ἰητρευθῇ ἐπιπονώτερος.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΦΥΣῶΝ.

Εἰσί τινες τῶν τεχνέων, αἳ τοῖσι μὲν κεκτημένοισιν, εἰσὶν ἐπίπονοι. τοῖσι δὲ χρεωμένοισιν, ὀνηϊστοί. καὶ τοῖσι μὲν ἰδιώτῃσι, ξυνὸν ἀγαθόν. τοῖσι δὲ μεταχειριζομένοισιν σφᾶς, λυπηραί. τῶν δὲ δὴ τοιούτων ἐστὶ τεχνέων, καὶ ἣν οἱ Ἕλληνες καλέουσιν ἰητρικήν. ὁ μὲν γὰρ ἰητρὸς, ὁρέει τὰ δεινὰ, θιγγάνει τε ἀηδέων, καὶ ἐπ' ἀλλοτρίῃσιν ξυμφορῇσιν, ἰδίας καρποῦται λύπας. οἱ δὲ νοσέοντες, ἀπαλλάσσονται τῶν μεγίστων κακῶν διὰ τὴν τέχνην. νούσων. πόνων. λύπης. θανάτου. πᾶσι γὰρ τουτέοισιν, ἄντικρυς ἰητρικὴ εὑρίσκεται ἀκεστρίς. ταύτης δὲ τῆς τέχνης. τὰ μὲν φλαῦρα, χαλεπὸν γνῶναι. τὰ δὲ σπουδαῖα, ῥηΐδιον. καὶ τὰ μὲν φλαῦρα, τοῖσιν ἰητροῖσι, καὶ οὐ τοῖσιν ἰδιώτῃσιν. οὐ γὰρ σώματος, ἀλλὰ γνώμης ἔργα εἰσίν. ὅσα μὲν χειρουργῆσαι δεῖ, χρὴ συνεθισθῆναι. τὸ γὰρ ἔθος τῇσι χερσὶ, κάλλιστον διδασκαλεῖον. περὶ δὲ τῶν ἀφανεστάτων καὶ χαλεπωτάτων νουσημάτων, δόξῃ μᾶλλον ἢ τέχνῃ κρίνεται. διαφέρει δὲ ἐν αὐτέοισι πλεῖστον, ἡ πείρη τῆς ἀπειρίης. ἐν δή τι τῶν τοιούτων ἐστὶ, τόδε. τί ποτε τὸ αἴτιόν ἐστι τῶν νούσων, καὶ τίς ἀρχὴ καὶ πηγὴ γίνεται τῶν ἐν τῷ σώματι κακῶν. εἰ γάρ τις εἰδείη τὴν αἰτίην τοῦ σώματος, οἷός τ' ἂν εἴη προσφέρειν τὰ ξυμφέροντα τῷ σώματι. ἐκ τῶν ἐναντίων ἐπιστάμενος τὰ νουσήματα. αὕτη γὰρ ἡ ἰητρικὴ, μάλιστα κατὰ φύσιν ἐστίν. αὐτίκα γὰρ λιμὸς, νοῦσος ἐστίν. ὅ, τι γὰρ ἂν λυπέῃ τὸν ἄνθρωπον, τοῦτο καλέεται νοῦσος. τί οὖν λιμοῦ φάρμακον; ὅ, τι παύει λιμόν. τοῦτο δ' ἐστὶ βρῶσις. τούτῳ ἄρα ἐκεῖνο ἰητέον. αὖθις αὖ δίψην ἔπαυσε πόσις. πάλιν αὖ, πλησμονὴν ἰῆται, κένωσις. κένωσιν δὲ, πλησμονή. πόνον δὲ, ἀπονίη. ἀπονίην δὲ, πόνος. ἐνὶ δὲ συντόμῳ λόγῳ, τὰ ἐναντία τῶν ἐναντίων ἐστὶν ἰήματα. ἰητρικὴ γάρ ἐστι, πρόσθεσις καὶ ἀφαίρεσις. ἀφαίρεσις μὲν, τῶν ὑπερβαλλόντων, πρόσθεσις δὲ, τῶν ἐλλιπόντων. ὁ δὲ κάλλιστα τοῦτο ποιέων, ἄριστος ἰητρὸς, ὁ δὲ τουτέου πλεῖστον ἀπηλλαγμένος, πλεῖστον ἀπήλλακται καὶ τῆς τέχνης. τὰ μὲν οὖν ἐν παρέργῳ τοῦ λόγου τοῦ μέλλοντος εἴρηται. τῶν δὲ δὴ νούσων ἁπασέων, ὁ μὲν τρόπος ὁ αὐτός. ὁ δὲ τόπος διαφέρει. δοκέει μὲν οὖν τὰ νουσήματα οὐδὲν ἀλλήλοισιν ἐοικέναι, διὰ τὴν ἀλλοιότητα τῶν τόπων. ἔστι δὲ μία τῶν νουσέων ἁπασέων καὶ ἰδέη, καὶ αἰτίη ἡ αὐτή. τίς δὲ ἐστὶν αὕτη, διὰ τοῦ μέλλοντος λόγου, φράσαι πειρήσομαι. τὰ γὰρ σώματα τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζώων, ὑπὸ τρισσέων τροφῶν τρέφονται. ἔστι δὲ τῇσι τροφῇσι ταύτῃσι, ταῦτα τὰ ὀνόματα. σῖτα. ποτά. πνεύματα. πνεύματα δὲ τὰ μὲν ἐν τοῖσι σώμασι, φῦσαι καλέονται. τὰ δὲ ἔξω τῶν σωμάτων, ἀήρ. οὗτος δὲ μέγιστος ἐστὶν ἐν ἅπασι τῶν συμπτωμάτων δυνάστης. ἄξιον δὲ αὐτοῦ θεάσασθαι τὴν δύναμιν. ἄνεμος γάρ ἐστιν ἠέρος ῥεῦμα, καὶ χεῦμα. ὅταν οὖν πολὺς ἀὴρ, ἰσχυρὸν τὸ ῥεῦμα ποιήσῃ, τά τε δένδρεα ἀνασπαστὰ πρόρριζα γίνεται διὰ τὴν βίην τοῦ πνεύματος. τό, τε πέλαγος κυμαίνεται. ὁλκάδες τε ἄπειροι τῷ μεγέθει, ἐς ὕψος διαρριπτέονται. τοιαύτην μὲν οὖν, ἐν τουτέοισιν ἔχει δύναμιν. ἀλλὰ μὴν ἐστί γε τῇ μὲν ὄψει, ἀφανής. τῷ δὲ λογισμῷ, φανερός. τί γὰρ ἄνευ τουτέου γένοιτο ἄν; ἢ τίνος οὗτος ἄπεστιν; ἢ τίνι οὐ ξυμπάρεστιν; ἅπαν γὰρ τὸ μεταξὺ γῆς τε καὶ οὐρανοῦ, πνεύματος συμπλέον ἐστί. τοῦτο καὶ χειμῶνος καὶ θέρεος αἴτιον. ἐν μὲν τῷ χειμῶνι, πυκνὸν καὶ ψυχρὸν γινόμενον. ἐν δὲ τῷ θέρει, πρηῢ καὶ γαληνόν. ἀλλὰ μὴν ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄστρων ὁδὸς, διὰ τοῦ πνεύματός ἐστι. τῷ γὰρ πυρὶ, τὸ πνεῦμα τροφή. τοῦ δὲ πνεύματος τὸ πῦρ στερηθὲν, οὐκ ἂν δύναιτο ζώειν. ὥς τε καὶ τὸν τοῦ ἡλίου δρόμον ἀέναον ἐόντα ὁ ἀὴρ ἀέναος, καὶ λεπτὸς ἐὼν, τὸ εἶναι παρέχεται. ἀλλὰ μὴν καὶ περὶ τοῦ πελάγους ὅτι μέθεξιν ἔχει πνεύματος, παντί που δῆλον. οὐ γὰρ ἄν ποτε τὰ πλωτὰ ζῶα ζώειν ἠδύνατο, μὴ μετέχοντα πνεύματος. μετέχοιεν δέ πως ἂν ἄλλως, ἀλλ' ἢ διὰ τοῦ ὕδατος, κἀκ τοῦ ὕδατος ἕλκοντα τὸν ἀέρα. καὶ τῇ μὴν, ἤδη τουτέου βάθειον οὗτος γε τῆς γῆς ὄχημα, κενεόν τε οὐδέν ἐστι τούτου. διότι μὲν τοῖσιν ἄλλοισιν ὁ ἀὴρ ἔρρωται, εἴρηται. τοῖσι δ' αὖ θνητοῖσιν, οὗτος αἴτιος, τοῦ τε βίου καὶ τῶν νοσέων, τοῖσι νοσέουσι. τοσαύτη δὲ τυγχάνει πᾶσι χρείη τοῖσι σώμασι τοῦ πνεύματος ἐοῦσα. ὥς τε τῶν μὲν ἄλλων ἁπάντων ἀποχόμενος ὁ ἄνθρωπος, καὶ σιτίων, καὶ ποτῶν, δύναιτ' ἂν ἡμέρας δύο καὶ τρεῖς καὶ πλείονας διάγειν. ἣν δέ τις ἐπιλάβοι τὰς τοῦ πνεύματος εἰς τὸ σῶμα διεξόδους ἐν βραχεῖ μέρει ἡμέρης, ἀπόλλοιτο ἄν, ὡς μεγίστης χρείης ἐούσης τῷ σώματι τοῦ πνεύματος. ἔτι τοίνυν τὰ μὲν ἄλλα πάντα διαλείπουσιν ἄνθρωποι πρήσσοντες. ὁ γὰρ βίος μεταβολέων πλέως ἐστί. τοῦτο δὲ μοῦνον ἀεὶ διατελέουσιν ἅπαντα τὰ θνητὰ ζῶα πρήσσοντα. τοτὲ μὲν, ἐμπνέοντα. τοτὲ δὲ, ἐκπνέοντα. ὅτι μὲν οὖν μεγάλη κοινωνίη ἅπασι τοῖσι ζώοισι τοῦ ἠέρος ἐστὶν, εἴρηται. μετὰ τοῦτο τοίνυν, εὐθέως ῥητέον, ὅτι οὐκ ἄλλοθεν ποθὲν εἰκός ἐστι γίνεσθαι τὰς ἀρρωστίας μάλιστα, ἢ ἐντεῦθεν. ὅταν τοῦτο ἢ πλέον, ἢ ἔλασσον, ἢ καὶ ἀθροώτερον, ἢ μεμιασμένον νοσεροῖσι μιάσμασιν, ἐς τὸ σῶμα ἐσέλθῃ. περὶ μὲν οὖν ὅλου τοῦ πρήγματος, ἀρκεῖ μοι ταῦτα. μετὰ δὲ

ταῦτα, πρὸς αὐτὰ τὰ ἔργα τῷ λόγῳ πορευθεὶς, ἐπιδείξω τὰ νοσήματα τούτου ἀπόγονά τε καὶ ἔκ-
γονα πάντα ἐόντα. πρῶτον δὲ ἀπὸ τοῦ κοινοτάτου νοσήματος ἄρξομαι πυρετοῦ. τοῦτο γὰρ τὸ νόση-
μα πᾶσι ἐφεδρεύει τοῖσιν ἄλλοισι νουσήμασι. μάλιστα δὲ, φλεγμονῇ. δηλοῖ δὲ τὰ γινόμενα προσκόμ-
ματα. ἅμα γὰρ τῇ φλεγμονῇ εὐθὺς βουβὼν, καὶ πυρετὸς ἕπεται. ἔστι δὲ διστὰ ἔθνεα πυρετῶν ὡς
ταύτῃ διελθεῖν. ὁ μὲν κοινὸς ἅπασι, καλεόμενος λοιμός. ὁ δὲ διὰ πονηρὴν δίαιταν ἰδίην, τοῖσι πο-
νηρῶς διαιτεομένοισι γινόμενος. ἀμφοτέρων δὲ τουτέων, αἴτιος ὁ ἀήρ. Ὁ μὲν οὖν κοινὸς πυρετὸς,
διὰ τοῦτο τοιοῦτός ἐστιν, ὅτι τὸ πνεῦμα τωὐτὸ πάντες ἕλκουσιν. ὁμοίῳ δὲ ὁμοίως τοῦ πνεύματος τῷ
σώματι μιχθέντος, ὅμοιοι καὶ οἱ πυρετοὶ γίνονται. ἀλλ' ἴσως φήσει τις. διατί οὖν οὐχ ἅπασι τοῖσι
ζώοισι, ἀλλ' ἔθνει τινὶ αὐτέων ἐμπειπίπτουσιν αἱ τοιαῦται νοῦσοι; διότι φαίην ἂν διαφέρειν σῶμα
σώματος. καὶ φύσις φύσιος. καὶ τροφὴ τροφῆς. οὐ γὰρ πᾶσι τοῖσιν ἔθνεσι τῶν ζώων ταῦτα οὔτ' ἀνάρ-
μοστα, οὔτ' εὐάρμοστά ἐστιν, ἀλλ' ἑτέροισι ἕτερα ξύμφορα. ὁκόταν μὲν οὖν ὁ ἀὴρ τοιουτέοισι πληθῇ
μιάσμασι, ἃ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει πολέμια ἐστὶν, ἄνθρωποι τότε νοσέουσιν. ὅταν δὲ ἑτέρῳ τινὶ ἔθνει
ζώων ὁ ἀὴρ ἀνάρμοστος ᾖ, τὸ νούσημα κεῖνοι νοσέουσιν. αἱ μὲν οὖν δημόσιαι αὗται τῶν νούσων, εἴρην-
ται. καὶ ὅ, τι, καὶ ὅπως, καὶ οἷσι, καὶ ἀφ' οὗ γίνονται. τὸν δὲ διὰ πονηρὴν δίαιταν γινόμενον πυρε-
τὸν, δίειμι. ὅσοι. πονηρὴ δὲ ἐστὶν ἡ τοιήδε δίαιτα. τοῦτο μὲν οὖν ὅταν τις πλείονας τροφὰς ἢ ὑγρὰς,
ἢ ξηρὰς διδῶσι τῷ σώματι ἢ τὸ σῶμα δύναται φέρειν. καὶ πόνον μηδένα τῷ πλήθει τῶν τροφῶν ἀν-
τιτίθησι. τοῦτο δὲ ὅταν ποικίλας καὶ ἀνομοίους ἀλλήλῃσιν ἐς πέμπῃ τροφάς. τὰ γὰρ ἀνόμοια στασιά-
ζει. καὶ τὰ μὲν, θᾶσσον. τὰ δὲ, σχολαίτερον πέσσεται. μετὰ δὲ πολλῶν σιτίων ἀνάγκη, καὶ πολλὸν
πνεῦμα εἰσιέναι. μετὰ πάντων γὰρ τῶν ἐσθιομένων καὶ πινομένων, ἔσεισι πνεῦμα ἐς τὸ σῶμα, ἢ πλέον,
ἢ ἔλασσον. φανερὸν δὲ τοῦτο, τῷδε ἐστίν. ἐρυγμοὶ γὰρ γίνονται μετὰ τὰ σιτία καὶ ποτὰ τοῖσι πλεί-
στοισιν. ἀνατρέχει γὰρ ὁ κατακλεισθεὶς ἀὴρ, ὁκόταν ἀναῤῥήξῃ τὰς πομφόλυγας, ἐν ᾗσι κρύπτεται.
ὅτε οὖν τὸ σῶμα σιτίων πληθῇ, καὶ πνεύματος πλησμονὴ ἐστὶ πλείων γίνεται. τῶν σιτίων χρονι-
ζομένων, χρονίζεται δὲ τὰ σιτία, διὰ πλῆθος οὐ δυνάμενα διελθεῖν. ἐμφραχθείσης δὲ τῆς κάτω κοι-
λίης, εἰς ὅλον τὸ σῶμα διέδραμον αἱ φῦσαι. προσπεσοῦσαι δὲ τὰ ἐναιμότατα τοῦ σώματος, ἔψυξαν.
τουτέων δὲ τῶν τόπων ψυχθέντων. ὅπου αἱ πηγαὶ καὶ αἱ ῥίζαι τοῦ αἵματος εἰσὶ, διὰ παντὸς τοῦ σώμα-
τος ἡ φρίκη διῆλθεν. ἅπαντος δὲ τοῦ αἵματος ψυχθέντος, ἅπαν τὸ σῶμα φρίσσει. διὰ τοῦτο μὲν οὖν
πρῶτον, αἱ φρῖκαι γίνονται πρὸ τῶν πυρετῶν. ὅκως δ' ἂν ὁρμήσωσιν αἱ φῦσαι πλήθει καὶ ψυχρό-
τητι, τοιοῦτον γίνεται καὶ τὸ ῥῖγος. ἀπὸ μὲν πλειόνων καὶ ψυχροτέρων, ἰσχυρότερον. ἀπὸ δὲ ἐλασ-
σόνων, καὶ ἧσσόν τι ψυχρῶν, ἧσσον ἰσχυρόν. ἐν δὲ τῇσι φρίκῃσι καὶ οἱ τρόμοι τοῦ σώματος, κατὰ τόνδε
γίνονται τὸν τρόπον. τὸ αἷμα φοβεόμενον, τὴν παροῦσαν φρίκην συντρέχει καὶ διέξεισι κατὰ παν-
τὸς τοῦ σώματος ἐς τὰ θερμότατα. αὗται μὲν οὖν αἱ ἅλλαι. καθαλλομένου δὲ τοῦ αἵματος ἐκ τῶν
ἀκρωτηρίων τοῦ σώματος, τὰ σπλάγχνα τρομέουσι, καὶ αἱ σάρκες. τὰ μὲν γὰρ τοῦ σώματος, γίνεται
πολύαιμα. τὰ δὲ, ἄναιμα. τὰ μὲν οὖν ἄναιμα, διὰ τὴν ψύξιν οὐκ ἀτρεμέουσιν, ἀλλὰ πάλλονται. τὸ
γὰρ θερμὸν ἐξ αὐτέων ἐκλέλειπε. τὰ δὲ πολύαιμα, διὰ τὸ πλῆθος τοῦ αἵματος, τρέμουσι καὶ φλε-
γμονὰς ἐμποιέει. οὐ γὰρ δύναται πολλὸν γινόμενον ἀτρεμίζειν. χασμῶνται δὲ πρὸ τῶν πυρετῶν,
ὅτε πολὺς ὁ ἀὴρ ἀθροισθεὶς, ἀθρόον τὸ ἄνωθεν διεξιὼν, ἐξεμόχλευσε καὶ διέστησε τὸ στόμα. ταύτῃ γὰρ
εὐδιέξοδός ἐστιν. ὡς γὰρ ἀπὸ τῶν λεβήτων ἀτμὸς ἀνέρχεται πολὺς ἑψομένου τοῦ ὕδατος, οὕτω καὶ
σώματος θερμαινομένου, δίεισι διὰ τοῦ στόματος ὁ ἀὴρ, ξυνεστραμμένος, καὶ βίῃ φερόμενος. καὶ τά τε
ἄρθρα διαλύονται πρὸ τῶν πυρετῶν. χλιαινόμενα γὰρ τὰ νεῦρα διΐστανται. ὁκόταν δὲ συναλισθῇ
ἀθροισθὲν τὸ πλεῖστον τοῦ αἵματος, διαθερμαίνεται πάλιν ὁ ἀὴρ, ὁ ψύξας τὸ αἷμα, κρατηθεὶς ὑπὸ
τῆς θερμότητος. διάπυρος δὲ καὶ μύδρος γενόμενος ἐν ὅλῳ τῷ σώματι τὴν θερμασίην ἐνειργάσατο.
συνεργὸν δὲ αὐτῷ τὸ αἷμα ἐστί. τήκεται γὰρ πυρούμενον, καὶ γίνεται πνεῦμα ἐξ αὐτοῦ. τοῦ δὲ πνεύ-
ματος προσπίπτοντος πρὸς τοὺς πόρους τοῦ σώματος, οἱ ἱδρῶτες γίνονται. τὸ δὲ πνεῦμα συνιστάμενον,
ἐς ὕδωρ ἔρχεται. καὶ διὰ τῶν πόρων διεξελθὸν, ἔξω περαιοῦται, τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅν περ ἀπὸ τῶν
ἑψομένων ὑδάτων ὁ ἀτμὸς ἐπανιὼν, ἢν ἔχῃ στερέωμα πρὸς ὅ, τι χρὴ προσπίπτειν, παχύνεται,
καὶ πυκνοῦται, καὶ σταγόνες ἀποπίπτουσιν ἀπὸ τῶν πωμάτων, οἷσιν ἂν ὁ ἀτμὸς προσπίπτῃ. πόνοι δὲ τῆς
κεφαλῆς ἅμα τῷ πυρετῷ γίνονται, διὰ τόδε. στενοχωρίη τῇσι διεξόδοισιν ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ αἵματος γί-
νεται. πεπλήρωνται γὰρ αἱ φλέβες. πληρωθεῖσαι δὲ καὶ πρησθεῖσαι, τὸν πόνον ἐμποιέουσιν ἐν τῇ κεφαλῇ.
βίᾳ γὰρ τὸ αἷμα βιαζόμενον διὰ στενῆς ὁδοῦ θερμὸν ἐὸν, οὐ δύναται περαιοῦσθαι ταχέως. πολλὰ γὰρ
ἐμποδὼν ἐστὶν αὐτῷ κωλύματα, καὶ ἐμφράγματα. διὸ δὴ καὶ οἱ σφυγμοὶ γίνονται ἀμφὶ τοὺς κρο-
τάφους. οἱ μὲν οὖν πυρετοὶ διὰ τοῦτο, ὡς ἔφην, γίνονται, καὶ τὰ μετὰ τῶν πυρετῶν ἀλγήματα καὶ νο-
σήματα. τῶν δὲ ἄλλων ἀῤῥωστημάτων ὁκόσοι μὲν ἂν εἰλεοὶ εἶεν, ἢ εἰλήμματα, ἢ στρόφοι, ἢ ἕτερα ἀπο-
στηρίγματα, φύσας εἶναι αἴτια ἅπασιν ἡγέομαι φανερὸν εἶναι. πάντων γὰρ τῶν τοιουτέων αἰτίη τοῦ
πνεύματος ἡ δίοδος. τοῦτο γὰρ ὁκόταν προσπέσῃ πρὸς τόπους ἁπαλοὺς καὶ ἀηθέας καὶ ἀθίκτους, ὥσ-

περὶ τὸ ῥεῦμα ἐγκείμενον διαδύνειν, διὰ τῆς σαρκὸς προσπίπτει. ποτὲ μὲν, πρὸς τὰ ὑποχόνδρια. ποτὲ δὲ, πρὸς τὰς λαπάρας. ποτὲ δὲ, ἐς ἀμφότερα. διὸ δὴ καὶ θερμαίνοντες ἔξωθεν πυριήμασι, πειρῶνται μαλθάσσειν τὸν πόνον. ἀραιούμενον γὰρ ὑπὸ τῆς θερμασίης τοῦ χρωτὸς τοῦ πυριήματος, διέρχεται τὸ πνεῦμα διὰ τοῦ σώματος, ὥστε παῦλαν τινὰ γενέσθαι τῶν πόνων. ἴσως δ᾽ ἄν τις εἴποι, πῶς οὖν τὰ ῥεύματα γίνεται διὰ τὰς φύσας; ἢ τίνα τρόπον τῶν αἱμοῤῥαγιῶν τῶν περὶ τὰ στέρνα τοῦτο αἴτιόν ἐστιν; οἶμαι δὲ καὶ ταῦτα δηλώσειν, διὰ ταῦτα γινόμενα. ὅτε περὶ τὴν κεφαλὴν αἱ φλέβες γεμισθῶσιν ἠέρος, πρῶτον μὲν ἡ κεφαλὴ βαρύνεται τῶν φυσέων ἐγκειμένων. ἔπειτα ἐκθλίβεται τὸ πνεῦμα κατὰ τὸ αἷμα διὰ τὴν στενότητα τῶν ὁδῶν. τὸ δὲ λεπτότατον τοῦ αἵματος, διὰ τῶν φλεβῶν ἐκθλίβεται. τοῦτο δὴ τὸ ὑγρὸν ὅταν ἀθροισθῇ, ῥεῖ δι᾽ ἄλλων πόρων. ὅκου δ᾽ ἂν ἀθρόον ἀφίκηται τοῦ σώματος, ἐνταῦθα ξυνίσταται ἡ νοῦσος. ἐπὴν μὲν οὖν ἐπὶ τὴν ὄψιν ἔλθῃ, ταύτης ὁ πόνος. ἢν δὲ ἐς τὰς ἀκοὰς, ἐνταῦθ᾽ ἡ νόσος. ἢν δὲ ἐς τὰς ῥῖνας, κόρυζα γίνεται. ἢν δὲ ἐς τὰ στέρνα, βράγχος καλέεται. τὸ γὰρ φλέγμα δριμέσι χυμοῖσι μεμιγμένον, ὅποι ἂν προσπέσῃ ἐς ἀήθεας τόπους ἑλκοῖ. τῇ δὲ φάρυγγι ἁπαλῇ ἐούσῃ καὶ τὸ ῥεῦμα προσπίπτον, τραχύτητα ἐργάζεται. τὸ γὰρ πνεῦμα τὸ διαπνεόμενον διὰ τῆς φάρυγγος, ἐς τὰ στέρνα βαδίζει. καὶ πάλιν ἐξέρχεται διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης. ὅταν δὲ ξυμβάλλῃ τῷ πνεύματι τὸ ῥεῦμα κάτωθεν τῷ κατιόντι, βὴξ ἐπιγίνεται, καὶ ἀναῤῥίπτεται ἄνω τὸ φλέγμα. τουτέων δὲ τοιουτέων ὄντων, ἡ φάρυγξ ἑλκοῦται. καὶ τρηχύνεται. καὶ θερμαίνεται. καὶ ἕλκει τὸ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑγρὸν θερμὴ ἐοῦσα. ἡ δὲ κεφαλὴ πάλιν παρὰ τοῦ ἄλλου σώματος λαμβάνουσα, ταύτῃ δίδωσιν. ὁκόταν γοῦν ἐθισθῇ τὸ ῥεῦμα οὕτως ῥέειν καὶ χαλαραθέωσιν οἱ πόροι, διαδίδωσι δὴ καὶ ἐς τὰ στέρνα. δριμὺ δὲ ὂν τὸ φλέγμα προσπίπτον τε τῇ σαρκὶ, ἑλκοῖ καὶ ἀναῤῥηγνύει τὰς φλέβας. ὁκόταν δὲ ἐκχυθῇ τὸ αἷμα εἰς ἀλλότριον τόπον, χρονιζόμενον καὶ σηπόμενον, γίνεται πύον. καὶ οὔτε ἄνωθεν δύναται ἀνελθεῖν, οὔτε κάτω ὑπελθεῖν. ἄνω μὲν γὰρ οὐκ εὔπορος ἡ πορείη πρὸς ἄναντες ἰούσῃ ὑγρῷ πρήγματι καὶ ἑτέρῳ παντὶ βάρος ἔχοντι. κάτω δὲ κωλύει φραγμὸς ὁ τῶν φρενῶν. διότι δή ποτε τὸ ῥεῦμα τὸ ἄνευ πνεύματος ἀναῤῥηγνύμενον, ἀναῤῥήγνυται. τὸ μὲν, αὐτόματον. τὸ δὲ, διὰ πόνους. αὐτόματον μὲν οὖν, ὅταν αὐτόματος ὁ ἀὴρ εἰσελθὼν εἰς τὰς φλέβας, στενοχωρίην ποιήσῃ τοῖσι τοῦ αἵματος διεξόδοισι. τό, τε γὰρ πιεζόμενον τὸ αἷμα πολὺ γινόμενον, ἀναῤῥηγνύει τοὺς πόρους, ἢ ἂν ὡς τὰ μάλιστα βαρυνθῇ. ὁκόταν δὲ πλῆθος αἱμοῤῥαγήσαν καὶ τούτοισιν οἱ πόνοι πνεύματος ἐνέπλησαν τὰς φλέβας, ἀνάγκη γὰρ τὸν πονέοντα τόπον κατέχειν τὸ πνεῦμα, τἄλλα τοῖσιν εἰρημένοισιν ὅμοια γίνεται. τὰ δὲ ῥήγματα πάντα γίνεται διὰ τάδε. ὁκόταν ὑπὸ βίης διαστέωσιν αἱ σάρκες ἀπ᾽ ἀλλήλων, ἐς δὲ τὴν διάστασιν ὑποδράμῃ πνεῦμα, τοῦτον τὸν πόνον παρέχει. ἢν δὲ διὰ τῶν σαρκῶν αἱ φῦσαι διεξιοῦσαι τοὺς πόρους τοῦ σώματος ἀραιοὺς ποιήσωσιν. ἕπεται δὲ τῇσι φύσεσιν ὑγρασίη, ἧς τὴν ὁδὸν ὁ ἀὴρ ἀπηργάσατο. διαβρόχου δὲ γινομένου τοῦ σώματος, ὑπεκτήκονται μὲν, αἱ σάρκες. οἰδήματα δὲ, ἐς τὰς κνήμας καταβαίνει. καὶ λέγεται τὸ τοιοῦτον νόσημα, ὕδρωψ. μέγιστον δὲ σημεῖον, ὅτι φῦσαι τοῦ νοσήματός εἰσιν αἴτιαι, τόδε ἐστίν. ἤδη τινὲς ὀλεθρίως ἔχοντες ἐκλύθησαν, καὶ ἐκενώθησαν τοῦ ὕδατος. παραυτίκα μὲν τὸ ἐξιὸν ἐκ τῆς κοιλίης ὕδωρ, πολὺ φαίνεται. χρονιζόμενον δὲ, ἔλασσον γίνεται. διατί οὖν γίγνεται, καὶ τοῦτο δῆλον. ὅτι παραυτίκα μὲν τὸ ὕδωρ, ἠέρος πλῆρές ἐστιν. ὁ δὲ ἀὴρ, ὄγκον παρέχεται μέγαν. ἀπιόντος δὲ τοῦ πνεύματος, ὑπολείπεται τὸ ὕδωρ αὐτό. διὸ δὴ, φαίνεται μὲν, μικρὸν ἐόν. ἔστι δὲ, ἴσον. ἄλλο δὲ αὐτῶν τόδε σημεῖον. κενωθείσης γὰρ παντελῶς τῆς κοιλίης, οὐ τρεῖς ἡμέραι διέλθωσι, καὶ πάλιν πλήρης γίνεται. τί οὖν ἄρα ἐστὶ τὸ πληρῶσαν, ἀλλ᾽ ἢ τὸ πνεῦμα; τί γὰρ ἂν οὕτως ἄλλο, ταχέως ἐξεπλήρωσεν; οὐ γὰρ δήπου ποτόν γε ἴσως τοσοῦτον, ἐσῆλθεν ἐς τὸ σῶμα. καὶ μὴν οὐδὲ σάρκες ὑπάρχουσιν αἴτιαι ἀποτηξάμεναι. λείπεται γὰρ ὀστέα, καὶ νεῦρα, καὶ ἶνες, ἀφ᾽ ὧν οὐδενὸς οὐδεμίη δύναιτ᾽ ἂν αὔξησις ὕδατος γεγενῆσθαι. τὸ μὲν οὖν αἴτιον τοῦ ὕδρωπος ἤδη εἴρηται.

Αἱ δὲ ἀποπληξίαι γίνονται καὶ αὗται διὰ τὰς φύσας. ὅταν γὰρ αἱ φῦσαι ψυχραὶ οὖσαι καὶ πολλαὶ διαδύνωσι, καὶ ἐμφυσήσωσιν ἐς τὰς σάρκας, ἀναίσθητα γὰρ ταῦτα γίνεται τοῦ σώματος. ἢν μὲν οὖν πολλαὶ φῦσαι ἐν ὅλῳ τῷ σώματι διατρέχωσιν, ὅλος ὁ ἄνθρωπος ἀπόπληκτος γίνεται. ἢν δὲ ἐν μέρει τινὶ, τοῦτο τὸ μέρος. καὶ ἢν μὲν οὖν ἀπέλθωσιν αὗται, παύεται ἡ νοῦσος. ἢν δὲ παραμένωσι, παραμένει. ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, χασμῶνται συνεχῶς. δοκεῖ δέ μοι καὶ τὴν ἱερὴν καλεομένην νόσον τοῦτο εἶναι τὸ παρεχόμενον. οἷσι δὲ λόγοισιν ἐμαυτὸν ἔπεισα, τούτοισιν αὐτέοισι καὶ τοὺς ἀκούοντας πείσειν πειράσομαι. ἡγέομαι δὲ ἔμπροσθεν μηδὲν εἶναι μᾶλλον τῶν ἐν τῷ σώματι ξυμβαλλομένων ἐς φρόνησιν ἂν, ἢ τὸ αἷμα. τοῦτο δὲ ὅταν ἐν τῷ καθεστηκότι σχήματι μένῃ, μένει καὶ ἡ φρόνησις. ἐξαλλάσσοντος δὲ τοῦ αἵματος, μεταπίπτει καὶ τὸ φρόνημα. ὅτι δὲ ταῦθ᾽ ὧδ᾽ ἔχει, πολλὰ τὰ μαρτυρέοντα. πρῶτον μὲν ὅπερ ἅπασι ζώοισι κοινόν ἐστιν, ὁ ὕπνος, οὗτος μαρτυρεῖ τοῖσιν εἰρημένοισιν. ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ τῷ σώματι νούσημα, τότε τὸ αἷμα ψύχεται. φύσει γὰρ πέφυκεν ὁ ὕπνος ψύχειν. ψυχθέντος δὲ τοῦ αἵματος, νωθρότεραι γίνονται αἱ διέξοδοι. δῆλον δὲ, ῥέπει γὰρ τὰ σώματα, καὶ βαρύνεται. πάντα γὰρ

τὰ βαρέα, πέφυκεν ἐς βυθὸν φέρεσθαι. καὶ τὰ ὄμματα καίεται. καὶ ἡ φρόνησις ἀλλοιοῦται. δό-
ξαι δέ τινες ἕτεραι ἐνδιατρίβουσιν, ἃ δὴ ἐνύπνια καλέονται. πάλιν ἐν τῇσι μέθῃσι, πλέονος ἐ-
ξαίφνης γενομένου τοῦ αἵματος, μεταπίπτουσιν αἱ ψυχαὶ, καὶ τὰ ἐν τῇσι ψυχῇσι φρονήματα, καὶ
γίνονται, τῶν μὲν ὄντων κακῶν ἐπιλήσμονες. τῶν δὲ μελλόντων εὐέλπιδες ἀγαθῶν. ἔχοιμι δ' ἂν
πολλὰ τοιαῦτα εἰπεῖν, ἐν οἷς αἱ τοῦ αἵματος ἐξαλλαγαὶ, τὴν φρόνησιν ἐξαλλάσσουσιν. ἢν μὲν οὖν
παντελῶς ἅπαν ἀναταραχθῇ τὸ αἷμα, παντελῶς ἡ φρόνησις ἐξαπόλλυται. τὰ γὰρ παθήματα
καὶ τὰ ἀναγνωρίσματα, ἐθίσματα ἐστίν. ὅταν δὲ τοῦ εἰωθότος ἔθεος μεταστῶμεν, ἀναιρεῖται ἡ μὲν ἡ
φρόνησις. φημὶ δὲ τὴν ἱερὴν νοῦσον, ὧδε γίνεσθαι. ὅταν πολὺ πνεῦμα κατὰ πᾶν τὸ σῶμα παντὶ
τῷ αἵματι μιχθῇ, πολλὰ ἐμφράγματα γίνονται, πολλαχῆ ἀνὰ τὰς φλέβας. ἐπειδὰν οὖν ἐς
τὰς παχείας καὶ πολυαίμους τῶν φλεβῶν πολὺς ἀὴρ βρίσῃ, βρίσας δὲ μένῃ, κωλύεται τὸ αἷ-
μα διεξιέναι. τῇ μὲν οὖν, ἐνέστηκε. τῇ δὲ, νωθρῶς διεξέρχεται. τῇ δὲ, θᾶσσον. ἀνομοίης δὲ τῆς πορείης
τοῦ αἵματος διὰ τοῦ σώματος γενομένης, παντοῖαι ἀνομοιότητες. πᾶν γὰρ τὸ σῶμα, πανταχόθεν
ἕλκεται, καὶ τετάρακται, τὰ μέρη τοῦ σώματος ὑπηρετοῦντος τῷ θορύβῳ καὶ ταράχῳ τοῦ αἵ-
ματος. ἀπὸ δὲ τῆς διαστροφῆς τοῦ αἵματος, αἱ διαστροφαὶ τοῦ σώματος παντοίως γίνονται. κατὰ δὲ
τοῦτον τὸν καιρὸν, ἀναίσθητοι πάντων εἰσί. κωφοί τε τῶν λεγομένων. καὶ τυφλοὶ τῶν γινομένων.
ἀνάλγητοί τε πρὸς τοὺς πόνους. οὕτω γὰρ ὁ ἀὴρ ταραχθεὶς, ἀνετάραξε καὶ τὸ αἷμα καὶ ἐμίηνε. καὶ
ἀφροὶ διὰ τοῦ στόματος ἀναφέρουσι εἰκότως. διὰ γὰρ τῶν σφαγιτίδων φλεβῶν διαδυόμενος ὁ ἀὴρ,
ἔρχεται μὲν, ὁ αὐτὸς. ἀνάγει δὲ μετ' αὐτοῦ, τὸ λεπτότατον τοῦ αἵματος. τὸ δὲ ὑγρὸν τὸ πνευμισγό-
μενον, λευκοῦται. διὰ λεπτῶν γὰρ ὑμένων καθαρὸς ἐὼν ὁ ἀὴρ διαφαίνεται. διὸ δὴ λευκοὶ φαίνον-
ται πάντες οἱ ἀφροί. πότε μὲν οὖν παύονται τῆς νόσου καὶ τοῦ παρεόντος χειμῶνος, οἱ ὑπὸ τοῦ νο-
σήματος ἁλισκόμενοι, ἐγὼ φράσω. ὁκόταν γυμνασθὲν ὑπὸ τῶν πόνων τὸ σῶμα θερμανθῇ, θερμαί-
νεται καὶ τὸ αἷμα. τὸ δὲ αἷμα θερμανθὲν, ἐξεθέρμανε τὰς φύσας. αὗται δὲ θερμανθεῖσαι, διαλύον-
ται, καὶ διαλύουσι τὴν ξύστασιν τοῦ αἵματος. αἱ μὲν οὖν ἐξελθοῦσαι, μετὰ τοῦ πνεύματος. αἱ δὲ, με-
τὰ τοῦ φλέγματος. ἀποζέσαντος δὲ τοῦ ἀφροῦ, καὶ καταστάντος τοῦ αἵματος, καὶ γαλήνης ἐν τῷ
σώματι γενομένης, πέπαυται τὸ νόσημα. φαίνονται οὖν αἱ φῦσαι διὰ πάντων τούτων, πολυ-
πραγμονέστεραι αἰτίαι οὖσαι. τὰ δ' ἄλλα πάντα, συναίτια καὶ μεταίτια. τὸ δὲ αἴτιον τῶν νούσων ἐὸν,
τοῦτο ἐπιδέδεικταί μοι. ὑπεσχόμην δὲ τὸ αἴτιον τῶν νουσημάτων φράσαι. ἐπέδειξα δὲ τὸ πνεῦμα
καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι πρήγμασι δυναστεῦον, καὶ ἐν τοῖσι σώμασι τῶν ζώων. ἤγαγον δὲ τὸν λόγον,
ἐπὶ τὰ γνώριμα, καὶ τῶν νοσημάτων, καὶ τῶν ἀρρωστημάτων ἐν οἷσιν ἀληθὴς ὑπόθεσις ἐφάνη. ἀμ-
φὶ δὲ τῶν ἀρρωστημάτων εἰ λέγοιμι, μακρότερος μὲν ὁ λόγος, γένοιτο ἄν. ἀτρεκέστερος δὲ, οὐδὲν ἧτ-
τον, οὐδὲ πιστότερος.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἹΕΡΗ͂Σ ΝΌΣΟΥ.

Οὐ γνήσιον Ἱπποκράτους ἀξιολόγου δὲ ἀνδρὸς φησὶ ὁ Γαληνὸς καὶ κατὰ
τὴν ἑρμηνείαν, καὶ κατὰ τὴν διάνοιαν. Ἱπποκράτης δὲ οὐδὲν
ἐν αὐτῷ, οὔτε κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἑρμηνείας,
οὔτε κατὰ τὸ τῆς διανοίας ἀ-
κριβές.

π ερὶ τῆς ἱερῆς νόσου καλεομένης, ὧδ' ἔχει. οὐδέν τι μοι δοκέει τῶν ἄλλων θειοτέρη εἶ-
ναι νούσων, οὐδὲ ἱερωτέρη, ἀλλὰ φύσιν μὲν ἔχει, ἣν καὶ τὰ λοιπὰ νουσήματα, ὅθεν
γίνεται. φύσιν δὲ αὐτῇ καὶ πρόφασιν οἱ ἄνθρωποι ἐνόμισαν θεῖόν εἶναι, ὑπὸ ἀπειρίης
καὶ θαυμασιότητος, ὅτι οὐδὲν ἔοικεν ἑτέρῃσι νούσοισι. καὶ κατὰ μὲν τὴν ἀπορίην αὐ-
τοῖσι τοῦ μὴ γινώσκειν, τὸ θεῖον αὐτῇ διασώζεται. κατὰ δὲ τὴν εὐπορίην τοῦ τρόπου τῆς
ἰήσιος, ἰῶνται. ἀπολύονται γὰρ ἢ καθαρμοῖσιν, ἢ ἐπαοιδῇσιν. εἰ δὲ διὰ τὸ θαυμάσιον, θεῖον νομιεῖ-
ται, πολλὰ τὰ ἱερὰ νουσήματα ἔσται, καὶ οὐχὶ ἕν. ὡς ἐγὼ ἀποδείξω ἕτερα οὐδὲν ἧσσον ἐόντα θαυ-
μάσια, οὐδὲ τερατώδεα, ἃ οὐδεὶς νομίζει ἱερὰ εἶναι. τοῦτο μὲν γὰρ οἱ πυρετοὶ οἱ ἀμφημερινοὶ, καὶ οἱ
τριταῖοι, καὶ οἱ τεταρταῖοι, οὐδὲν ἧσσον μοι δοκέουσιν ἱεροὶ εἶναι, καὶ ὑπὸ θεοῦ γίνεσθαι ταύτης
τῆς νούσου, κἂν οὐ θαυμασίως ἔχωσι. τοῦτο δὲ ὁρέω μαινομένους ἀνθρώπους καὶ παραφρονέοντας,
ἀπὸ μηδεμιῆς προφάσιος ἐμφανέος. καὶ πολλά τε ἅμα καὶ ἄκαιρα ποιέοντας. ἔν τε τῷ ὕπνῳ οἶ-
δα πολλοὺς οἰμώζοντας καὶ βοῶντας. τοὺς δὲ καὶ πνιγομένους. τοὺς δὲ καὶ ἀναΐσσοντάς τε καὶ φεύ-
γοντας ἔξω, καὶ παραφρονέοντας μέχρις ἂν ἐξεγρέωνται. ἔπειτα δὲ καὶ ὑγιέας ἐόντας καὶ

φρονέοντας ὥσπερ τὸ πρότερον. ἐόντας τε αὐτοὺς ὠχρούς τε καὶ ἀσθενέας. καὶ ταῦτα οὐχ ἅπαξ,
ἀλλὰ πολλάκις. ἄλλα τε πολλά ἐστι καὶ παντοδαπὰ, ὧν ἕκαστον λέγειν, πολὺς ἂν εἴη λόγος. ἐμοὶ
δὲ δοκέουσιν οἱ πρῶτοι τοῦτο τὸ νόσημα ἀφιερώσαντες, τοιοῦτοι εἶναι ἄνθρωποι, οἷοι καὶ νῦν εἰσὶ μά-
γοι τε καὶ καθάρται. καὶ ἀγύρται. καὶ ἀλαζόνες, ὁκόσοι δὴ προσποιέονται σφόδρα θεοσεβέες
εἶναι, καὶ πλέον τι εἰδέναι. οὗτοι τοίνυν παραμπεχόμενοι καὶ προβαλλόμενοι τὸ θεῖον, τῆς ἀμηχα-
νίης τὸ μὴ ἔχειν ὅ, τι προσενέγκαντες ὠφελήσουσιν, ὡς μὴ κατάδηλοι ἔωσιν, οὐδὲν ἐπιστάμενοι, ἱε-
ρὸν ἐνόμισαν τοῦτο τὸ πάθος εἶναι. καὶ λόγους ἐπιλέξαντες ἐπιτηδείους, τὴν ἴησιν κατεστήσαντο ἐς
τὸ ἀσφαλὲς σφίσιν ἑωυτοῖσι, καθαρμοὺς προσφέροντες καὶ ἐπαοιδάς. λουτρῶν τε ἀπέχεσθαι κε-
λεύοντες, καὶ ἐδεσμάτων πολλῶν, καὶ ἀνεπιτηδείων ἀνθρώποισι νοσέουσιν ἐσθίειν. θαλασσίων μὲν,
10 τρίγλης. καὶ μελανούρου. κεστρέος. ἐγχέλυος. οὗτοι γὰρ οἱ ἰχθύες εἰσὶν ἐπικαιρότατοι. κρεῶν δὲ αἰ-
γείου καὶ ἐλαφείου. καὶ χοιρείων καὶ κυνός. ταῦτα γὰρ κρεῶν ταρακτικώτατά ἐστι τῆς κοιλίης. ὀρ-
νίθων δὲ ἀλεκτρυόνος καὶ τρυγόνος. ὠτίδος. ἔτι δὲ ὅσα νομίζεται ἰσχυρότατα εἶναι. λαχάνων δὲ, μίν-
θης. σκορόδου καὶ κρομμύου. δριμὺ γὰρ ἀσθενέοντι οὐδὲν ξυμφέρει. ἱμάτιον δὲ μέλαν μὴ ἔχειν, θανατώ-
δες γὰρ τὸ μέλαν. μηδὲ ἐν αἰγείῳ κατακέεσθαι δέρματι, μὴ δὲ φορέειν. μὴ δὲ πόδα ἐπὶ ποδὶ ἔχειν.
μηδὲ χεῖρα ἐπὶ χειρί. ταῦτα γὰρ πάντα, κωλύματα εἶναι. ταῦτα δὲ πάντα τοῦ θείου εἵνεκεν προσ-
τιθέασιν, ὡς πλέον τι εἰδότες καὶ ἄλλας προφάσιας προλέγοντες. ὅκως εἰ μὲν ὑγιὴς γένοιτο, αὐτῶν
ἡ δόξα εἴη καὶ ἡ δεξιότης. εἰ δὲ ἀποθάνοι, ἐν ἀσφαλεῖ καθισταῖντο αὐτῶν αἱ ἀπολογίαι. καὶ ἔχοιεν
πρόφασιν, ὡς οὐκ αἴτιοι εἰσὶν αὐτοὶ, ἀλλ' οἱ θεοί. οὔτε γὰρ φαγέειν οὔτε πιέειν ἔδοσαν φάρμακον οὐ-
δέν. οὔτε λουτροῖσι καθήψησαν, ὥς τε δοκέειν αἴτιον εἶναι. ἐγὼ δὲ δοκέω Λιβύων τῶν τὴν μεσόγειον οἰ-
20 κεόντων, οὐδένα ὑγιαίνειν, ὅτι ἐν αἰγείοισι δέρμασι καὶ κρέασιν, ἐπεί κά γε ὡς οὐκ ἔχουσιν οὔτε στρῶμα,
οὔτε ἱμάτιον, οὔτε ὑπόδημα, ὅ, τι μὴ αἴγειόν ἐστιν. οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἄλλο προβάτιον οὐδὲν, ἢ αἶγες
καὶ βόες. εἰ δὲ ταῦτα προσφερόμενα καὶ ἐσθιόμενα τὴν νοῦσον τίκτει τε αὔξει, καὶ μὴ ἐσθιόμενα
ἰῆται, οὐκ ἔστιν ἄρα ὁ θεὸς αἴτιος οὐδενὸς, οὐδὲ οἱ καθαρμοὶ ὠφελέουσιν, ἀλλὰ τὰ ἐδέσματα τὰ ἰώ-
μενά τε καὶ τὰ βλάπτοντα. τοῦ δὲ θείου ἀφανίζεται ἡ δύναμις. οὕτως οὖν ἔμοιγε δοκέουσιν οἱ τι-
νες τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐγχειρέουσιν ἰῆσθαι ταῦτα τὰ νοσήματα, οὔτε ἱερὰ νομίζειν εἶναι, οὔτε θεῖα.
ὅκου γὰρ ὑπὸ καθαρμῶν τοιούτων μεταστατὰ γίνεται, καὶ ὑπὸ θεραπείης τοιῆσδε, τί κωλύει
καὶ ὑφ' ἑτέρων τεχνημάτων ὁμοίων τούτοισιν, ἀπογίνεσθαι τοῖσιν ἀνθρώποισι καὶ προσπίπτειν;
ὥς τε μηκέτι τὸ θεῖον αἴτιον εἶναι, ἀλλά τι ἀνθρώπινον. ὅς τις γὰρ οἷός τε περικαθαίρων καὶ μα-
γεύων ἀπάγειν τοιοῦτον πάθος, οὗτος κἂν ἐπάγῃ ἕτερα τεχνησάμενος, πάντως κἂν τούτῳ τῷ λό-
30 γῳ τὸ θεῖον ἀπόλλυται. τοιαῦτα λέγοντες καὶ μεμηχανευμένοι, προσποιέονται πλέον τι εἰδέναι.
καὶ ἀνθρώπους ἐξαπατέουσι, προστιθέμενοι τούτοισιν ἁγνείας τε καὶ καθαρότητας, ὅ τε πουλὺς
αὐτοῖσι τοῦ λόγου ἐς τὸ θεῖον ἀφήκει, καὶ τὸ δαιμόνιον. καίτοι ἔμοιγε οὐ περὶ εὐσεβείης μᾶλλον δο-
κέουσι τοὺς λόγους ποιέεσθαι, ὡς οἴονται, ἀλλὰ περὶ δυσσεβείης μᾶλλον. καὶ ὡς οἱ θεοὶ οὐκ εἰσί. τό τε
εὐσεβὲς καὶ θεῖον αὐτῶν ἀσεβὲς καὶ ἀνόσιόν ἐστιν, ὡς ἐγὼ διδάξω. εἰ γὰρ σελήνην τε καθαιρεῖν. καὶ
ἥλιον ἀφανίζειν. χειμῶνά τε καὶ εὐδίην ποιέειν. καὶ ὄμβρους καὶ αὐχμούς. καὶ θάλασσαν ἄφορον, καὶ
γῆν, καὶ τ' ἄλλα τὰ τοιουτότροπα πάντα, ἐπιδέχονται ἐπίστασθαι, εἴτε καὶ ἐκ τελετέων. εἴτε καὶ
ἐξ ἄλλης τινὸς γνώμης ἢ μελέτης φασὶν οἷόν τε εἶναι, οἱ ταῦτα ἐπιτηδεύοντες, δυσσεβέειν ἔμοι-
γε δοκέουσι, καὶ θεοὺς οὔτε εἶναι νομίζειν. οὔτ' ὄντας, ἰσχύειν οὐδέν. οὔτε εἴργεσθαι ἂν οὐδενὸς τῶν ἐσχά-
* των ποιέοντες ἕνεκά γε, πῶς οὐ δεινοὶ ἄρ' αὐτοῖσιν εἰσίν; εἰ γὰρ ἄνθρωπος μαγεύων τε καὶ θύων σε-
40 λήνην τε καθαιρήσει. καὶ ἥλιον ἀφανίσει. καὶ χειμῶνα καὶ εὐδίην ποιήσει, οὐκ ἂν ἔγωγε τι θεῖον
νομίσαιμι τούτων εἶναι, ἀλλ' ἀνθρώπινον. εἰ δὴ τοῦ θείου ἡ δύναμις ὑπὸ ἀνθρώπου γνώμης κρατέε-
ται καὶ δεδούλωται. ἴσως δὲ οὐχ οὕτως ἔχει ταῦτα, ἀλλ' ἄνθρωποι βίου δεόμενοι, πολλὰ καὶ παν-
τοῖα τεχνέονται καὶ ποικίλλουσιν, ἔς τε τ' ἄλλα πάντα καὶ ἐς τὴν νοῦσον ταύτην ἑκάστῳ εἴδει τοῦ
πάθεος θεῷ τὴν αἰτίην προστιθέντες. οὐ γὰρ καθάπαξ, ἀλλὰ πλεονάκις τ' αὐτὰ μέμνηνται. κὴν μὲν
γὰρ αἶγα μιμῶνται, κὴν βρύχωνται, κὴν τὰ δεξιὰ σπῶνται, μητέρα θεῶν φασὶ αἰτίην εἶναι. ἢν δὲ
ὀξύτερον καὶ εὐτονώτερον φθέγγηται, ἵππῳ εἰκάζουσι. καὶ φασὶ, Ποσειδῶνα αἴτιον εἶναι. ἢν δὲ καὶ
τῆς κόπρου τι παρείη, ὃ πολλάκις τισὶ γίνεται ὑπὸ τῆς νούσου βιαζομένοισιν, ἐνοδίης οὐ πρόσκει-
ται ἡ προσωνυμίη. ἢν δὲ λεπτότερον καὶ πυκνότερον. οἷον ὄρνιθες, Ἀπόλλων νόμιος. ἢν δὲ ἀφρὸν
ἐκ τοῦ στόματος ἀφίῃ, καὶ τοῖσι ποσὶ λακτίζῃ, Ἄρης τὴν αἰτίην ἔχει. ὁκόσα δὲ δείματα νυκτὸς πα-
50 ρίσταται, καὶ φόβοι καὶ παράνοιαι, καὶ ἀναπηδήσιες ἐκ τῆς κλίνης, καὶ φόβητρα, καὶ φεύξιες ἔξω,
Ἑκάτης φασὶν εἶναι ἐπιβουλὰς, καὶ ἡρώων ἐφόδους. καθαρμοῖσί τε χρέωνται καὶ ἐπαοιδῇσι, καὶ ἀνό-
σιώτατόν γε καὶ ἀθεώτατον ποιέουσιν, ὡς ἔμοιγε δοκέει τὸ θεῖον. καθαίρουσι γὰρ τοὺς ἐχομένους τῇ νού-
σῳ, αἵμασι καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσι τοιούτοισι ὥσπερ μίασμάσιν ἔχοντας, ἢ ἀλάστορας, ἢ πεφαρμακευ-
μέ-

νους ὑπὸ ἀνθρώπων, ἤ τι ἔργον ἀνόσιον εἰργασμένους, τοὺς ἐχρῆν τἀναντία τούτοισι ποιέειν. θύειν τε
καὶ εὔχεσθαι, καὶ ἐς τὰ ἱερὰ φέροντας ἱκετεύειν τοὺς θεούς. νῦν δὲ τούτων μὲν ποιέουσιν οὐδὲν, κα-
θαίρουσι δέ. καὶ τὰ μὲν τῶν καθαρμῶν, γῇ κρύπτουσι. τὰ δὲ, ἐς θάλασσαν ἐμβάλλουσι. τὰ δὲ, ἐς τὰ
οὔρεα ἀποφέρουσιν, ὅπη μηδεὶς ἅψηται, μήδε ἐπιβήσηται. τὰ δ' ἐχρῆν ἐς τὰ ἱερὰ φέροντας τῷ
θεῷ ἀποδοῦναι, εἰ δὴ θεός γε ἐστὶν αἴτιος. οὐ μέν τοι ἔγω γε ἀξιῶ ὑπὸ θεοῦ, ἀνθρώπου σῶμα μιαίνε-
σθαι, τὸ ἐπικηρότατον ὑπὸ τοῦ ἁγνοτάτου. ἀλλὰ κἢν τυγχάνῃ ὑπὸ ἑτέρου μεμιασμένον, ἤ τι
πεπονθὸς, ἐθέλοι ἂν ὑπὸ τοῦ θεοῦ καθαίρεσθαι, καὶ ἁγνίζεσθαι μᾶλλον ἢ μιαίνεσθαι. τὰ γοῦν μέ-
γιστα τῶν ἁμαρτημάτων καὶ ἀνοσιώτατα, τὸ θεῖον ἐστὶ, τὸ καθαῖρον καὶ ἁγνίζον, καὶ ἔρυμα γινό-
μενον ἡμῖν. αὐτοί τε ὅρους τοῖσι θεοῖσι τῶν ἱερῶν, καὶ τῶν τεμενέων ἀποδεικνύμενοι, ὡς ἂν μηδεὶς
ὑπερβαίνοι, ἢν μὴ ἁγνεύοι. εἰσιόντες τε περιῤῥαινόμεθα, οὐχ ὡς μιαινόμενοι, ἀλλ' εἴ τι καὶ πρότερον 10
ἔχομεν μύσος, τοῦτο ἀφαγνιούμενοι. καὶ περὶ μὲν τῶν καθαρμῶν, οὕτω μοι δοκέει ἔχειν. τὸ δὲ νού-
σημα τοῦτο, οὐδέν τι μοι δοκέει θειότερον εἶναι τῶν λοιπῶν, ἀλλὰ φύσιν μὲν ἔχει, ἣν καὶ τἆλλα νου-
σήματα. καὶ πρόφασιν, ὅθεν ἕκαστα γίνεται. φύσιν δὲ τοῦτο καὶ πρόφασιν, ἀπὸ ταὐτοῦ τὸ θεῖον γίνε-
σθαι, ἀφ' ὅτου καὶ τἄλλα πάντα. καὶ ἰητὸν εἶναι. καὶ οὐδὲν ἧσσον ἑτέρων, ὅτι μὴ ἤδη ὑπὸ χρόνου
πολλοῦ καταβεβιασμένον ᾖ, ὥστε ἤδη εἶναι ἰσχυρότερον τῶν φαρμάκων τῶν προσφερομένων.
ἄρχεται δὲ ὥσπερ καὶ τἄλλα νουσήματα κατὰ γένος. εἰ γὰρ ἐκ τοῦ φλεγματώδεος, φλεγμα-
τώδης. καὶ ἐκ χολώδεος, χολώδης γίνεται. καὶ ἐκ φθινώδεος, φθινώδης. καὶ ἐκ σπληνώδεος,
σπληνώδης; τί κωλύει ὅτου πατὴρ καὶ μήτηρ εἴχετο τούτῳ τῷ νοσήματι, τούτῳ καὶ τῶν ἐγγόνων
ἔχεσθαι τινά; ὡς ὁ γόνος ἔρχεται πάντοθεν τοῦ σώματος. ἀπό τε τῶν ὑγιηρῶν, ὑγιηρός. ἀπό τε τῶν
νοσερῶν, νοσερός. ἕτερον δὲ μέγα τεκμήριον, ὅτι οὐδὲν θειόν ἐστι τῶν λοιπῶν νουσημάτων. τοῖσι γὰρ 20
φλεγματώδεσι, φύσει γίνεται. τοῖσι δὲ χολώδεσιν, οὐ προσπίπτει. καί τοι εἰ θειότερόν ἐστι τῶν ἄλ-
λων, τοῖσιν ἅπασιν ὁμοίως ἔδει γίνεσθαι τὴν νοῦσον ταύτην. καὶ μὴ διακρίνειν μήτε χολώδεα, μήτε
φλεγματώδεα. ἀλλὰ γὰρ αὐτοῖσιν αἴτιος ὁ ἐγκέφαλος τούτου τοῦ πάθεος, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων
νουσημάτων τῶν μεγίστων. ὅτεῳ δὲ τρόπῳ καὶ ἐξ οἵης προφάσιος γίνεται, ἐγὼ φράσω σαφέως. ὁ ἐγ-
κέφαλος τοῦ ἀνθρώπου, ἐστὶ διπλόος, ὥσπερ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι ζώοισιν ἅπασι. τὸ δὲ μέσον αὐτοῦ
διαιρέει μῆνιγξ λεπτή. διότι οὐκ αἰεὶ κατὰ τὸ αὐτὸ τῆς κεφαλῆς ἀλγέει, ἀλλ' ἐν μέρει ἑκάτερον. ὅτε
δὲ ἅπασα. καὶ φλέβες τε ἐς αὐτὸν τείνουσιν ἐξ ἅπαντος τοῦ σώματος, πολλαὶ καὶ λεπταί. δύο δὲ
παχεῖαι. ἡ μὲν, ἀπὸ τοῦ ἥπατος. ἡ δὲ, ἀπὸ τοῦ σπληνός. καὶ ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ ἥπατος, ὧδ' ἔχει. τὸ μέν
τοι τῆς φλεβὸς, κάτω τείνει, διὰ τῶν ἐπὶ δεξιὰ παρ' αὐτὸν τὸν νεφρὸν καὶ τὴν ψύαν, ἐς τὸ ἐν-
τὸς τοῦ μηροῦ, καὶ καθήκει ἐς τὸν πόδα, καὶ καλέεται κοίλη φλέψ. ἡ δὲ ἑτέρη, ἄνω τείνει διὰ φλε- 30
βῶν τῶν δεξιῶν καὶ τοῦ πνεύμονος. ἀπέσχισται δὲ καὶ ἐς τὴν καρδίην, καὶ ἐς τὸν βραχίονα τὸν δε-
ξιόν. τὸ δὲ λοιπὸν, ἄνω φέρει διὰ τῆς κληῗδος ἐς τὰ δεξιὰ τοῦ αὐχένος, ἐς αὐτὸ τὸ δέρμα, ὥστε κα-
ταδῆλος ἐστι. παρὰ δὲ τὸ οὖς κρύπτεται. καὶ ἐνταῦθα σχίζεται. καὶ τὸ μὲν παχύτατον καὶ μέγι-
στον καὶ κοιλότατον, ἐς τὸν ἐγκέφαλον τελευτᾷ. τὸ δὲ, ἐς τὸ οὖς τὸ δεξιὸν, φλέβιον λεπτόν. τὸ δὲ,
ἐς τὸν ὀφθαλμὸν τὸν δεξιόν. τὸ δὲ, ἐς τὸν μυκτῆρα. ἀπὸ μὲν τοῦ ἥπατος, οὕτως ἔχει τῶν φλεβῶν.
διατέταται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σπληνὸς φλέψ, ἐς τὰ ἀριστερὰ καὶ κάτω καὶ ἄνω, ὥσπερ καὶ ἀπὸ
τοῦ ἥπατος. λεπτοτέρη δὲ καὶ ἀσθενεστέρη. κατὰ ταύτας δὲ τὰς φλέβας καὶ ἐσαγόμεθα τὸ πού-
λὺ τοῦ πνεύματος. αὗται γὰρ ἡμέων εἰσὶν ἀναπνοαὶ τοῦ σώματος, τὸν ἠέρα ἐς σφᾶς ἕλκουσαι. καὶ
ἐς τὸ σῶμα τὸ λοιπὸν ὀχετεύουσαι. καὶ κατὰ τὰ φλέβια. καὶ ἀναψύχουσι καὶ πάλιν ἀφιᾶσιν. οὐ
γὰρ οἷόν τε τὸ πνεῦμα στῆναι, ἀλλὰ χωρέει ἄνω καὶ κάτω. ἢν γὰρ στῇ που καὶ ἀποληφθῇ, ἀκρατὲς 40
γίνεται ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅπου ἂν στῇ. τεκμήριον δὲ, ὁκόταν γὰρ καθημένῳ ἢ κατακειμένῳ φλέβια
πιεσθῇ, ὥστε τὸ πνεῦμα μὴ διεξιέναι ἀπὸ τῆς φλεβὸς, εὐθὺς νάρκη ἔχει. περὶ μὲν τῶν φλεβῶν τῶν
λοιπῶν, οὕτως ἔχει. ἡ δὲ νοῦσος αὕτη γίνεται. τοῖσι μὲν, φλεγματίῃσι. τοῖσι δὲ χολώδεσιν, οὔ. ἄρ-
χεται δὲ φύεσθαι ἔτι τοῦ ἐμβρύου ἔτι ἐν τῇ μήτρῃ ἐόντος. καθαίρεται γὰρ καὶ ἀνθέει, ὥσπερ τἄλ-
λα μέρεα πρὶν γίνεσθαι, καὶ ὁ ἐγκέφαλος. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ καθάρσει. ἢν μὲν καλῶς καὶ μετρίως
καθαρθῇ, καὶ μήτε πλεῖον μήτε ἔλασσον τοῦ δέοντος ἀποῤῥυῇ, οὕτως ὑγιεινοτάτην τὴν κεφαλὴν ἔ-
χει. ἢν δὲ πλείων ἀπὸ παντὸς τοῦ ἐγκεφάλου γένηται ἡ ἀπότηξις, νοσώδεά τε τὴν κεφαλὴν ἕξει
αὐξόμενος, καὶ ἤχου πλέην. καὶ οὔτε ἥλιον, οὔτε ψύχος ἀνέξεται. ἢν δὲ ἀπὸ ἑνός τινος γένηται, ἢ ἀπὸ
ὀφθαλμοῦ, ἢ οὔατος. ἢ φλὲψ τὶς συνισχνανθῇ, ἐκεῖνος κακοῦται οὕτως, ὁκοίως ἂν καὶ τῆς ἀποτήξιος ἔχῃ.
ἢν δὲ κάθαρσις μὴ ἐπιγένηται, ἀλλὰ ξυστραφῇ τῷ ἐγκεφάλῳ, οὕτως ἀνάγκη φλεγματώδεα εἶναι. καὶ ὁ- 50
κόσοισι μὲν παιδίοισιν ἐοῦσιν ἐξανθέει ἕλκεα ἐς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐς τὰ οὔατα, καὶ ἐς τὸν ἄλλον χρῶ-
τα, καὶ σιαλώδεα γένηται καὶ μυξόῤῥοα, ταῦτα μὲν ῥήϊστα διάγει προϊούσης τῆς ἡλικίης. ἐνταῦ-
θα γὰρ ἀφίει καὶ καθαίρεται τὸ φλέγμα, ὃ ἐχρῆν ἐς τὴν μήτρην καθαρθῆναι. καὶ τὰ οὕτω καθαρ-

θεῦντα, οὐκ ἐπίληπτα γίνεται ταύτῃ τῇ νούσῳ ὡς ἐπιτοπολύ. ὁκόσα δὲ καθαρά ἐστι καὶ μὴ ἕλκος
μηδὲν, μήτε μύξα, μήτε σίαλον προέρχεται μηδὲν, μήτε ἐν τῇσι μήτρῃσι πεποίηται τὴν κάθαρσιν, τοῖ-
σι τοιούτοισιν ἐπικίνδυνόν ἐστιν ἁλίσκεσθαι ὑπὸ ταύτης τῆς νούσου. ἢν δὲ ἐπὶ τὴν καρδίην ποιήσηται
ὁ κατάῤῥους τὴν πορείην, παλμὸς ἐπιλαμβάνει καὶ ἄσθματα, καὶ τὰ στήθεα διαφθείρεται. ἔνιοι δὲ καὶ κυ-
φοὶ γίνονται. ὁκόταν γὰρ ἐπικατέλθῃ τὸ φλέγμα ψυχρὸν ἐπὶ τὸν πνεύμονα, ἢ ἐπὶ τὴν καρδίην, ἀπο-
ψύχεται τὸ αἷμα. αἱ δὲ φλέβες πρὸς βίην ψυχόμεναι, πρὸς τῷ πνεύμονι καὶ τῇ καρδίῃ πηδῶσι. καὶ
ἡ καρδίη πάλλεται, ὥστε ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ταύτης τὰ ἄσθματα ἐπιπίπτειν, καὶ τὴν ὀρθοπνοίην. οὐ
γὰρ δέχεσθαι τὸ πνεῦμα ἐθέλει, μέχρις ἂν κρατηθῇ ὑπὸ τοῦ φλέγματος τὸ ἐπιῤῥυὲν. καὶ διαθερμαν-
θὲν διαχυθῇ ἐς τὰς φλέβας. ἔπειτα παύεται τοῦ παλμοῦ καὶ τοῦ ἄσθματος. παύεται δὲ, ὅκως ἂν τοῦ
πλήθεος ἔχῃ. ἢν μὲν γὰρ πλέον ἐπικαταῤῥυῇ, σχολαίτερον. ἢν δὲ ἔλασσον, θᾶσσον. καὶ ἢν μὲν πυκνό-
τεροι ἔωσιν οἱ κατάῤῥοοι, πυκνότερα ἐπίληπτος γίνεται. ταῦτα μὲν οὖν πάσχει, ἢν ἐπὶ τὸν πνεύμο-
να καὶ τὴν καρδίην ἴῃ. ἢν δὲ ἐς τὴν κοιλίην, διάῤῥοιαι λάβωσιν. ἢν δὲ τουτέων μὲν τῶν ὁδῶν ἀποκλει-
σθῇ, εἰς δὲ τὰς φλέβας ἃς προείρηκα τὸν κατάῤῥοον ποιήσηται, ἄφωνός τε γίνεται καὶ πνίγεται. καὶ
ἀφρὸς ἐκ τοῦ στόματος ἐκρέει. καὶ οἱ ὀδόντες συνηρείκασι. καὶ αἱ χεῖρες συσπῶνται. καὶ τὰ ὄμματα διαστρέ-
φονται. καὶ οὐδὲν φρονέουσιν. ἐνίοισι δὲ καὶ ὑποχωρέει ἡ κόπρος κάτω. καὶ ταῦτα γίνεται, ὁτὲ μὲν ἐπὶ
ἀριστερά. ὁτὲ δὲ, ἐς τὰ δεξιά. ὁτὲ δὲ, ἐς ἀμφότερα. ὅκως δὲ τούτων ἕκαστον πάσχει, ἐγὼ φράσω. ἄφω-
νος μέν ἐστιν, ὁκόταν ἐξαίφνης τὸ φλέγμα ἐπικατελθὸν ἐς τὰς φλέβας, ἀποκλείσῃ τὸν ἀέρα, καὶ
μὴ παραδέχηται, μήτε ἐς τὸν ἐγκέφαλον, μήτε ἐς τὰς φλέβας τὰς κοίλας, μήτε ἐς τὰς κοιλίας.
ἀλλ᾽ ἐπιλάβῃ τὴν ἀναπνοήν. ὅταν γὰρ ἐπιλάβῃ αὐτὸς κατὰ τὸ στόμα καὶ τοὺς μυκτῆρας, τὸ πνεῦμα πρῶ-
τον μὲν, ἐς τὸν ἐγκέφαλον ἔρχεται. ἔπειτα δὲ, ἐς τὴν κοιλίην τὸ πλεῖστον μέρος. τὸ δὲ, ἐπὶ τὸν πνεύ-
μονα. τὸ δὲ, ἐπὶ τὰς φλέβας. ἐκ τουτέων δὲ, σκίδναται ἐς τὰ λοιπὰ μέρεα κατὰ τὰς φλέβας. καὶ
ὅσον μὲν ἐς τὴν κοιλίην, διαψύχει, καὶ ἄλλό τι οὐδὲν ξυμβάλλεται. τοῦτο δ᾽ ἐς τὸν πνεύμονα. ὁ δὲ ἐς τὰς
φλέβας ἀὴρ, ξυμβάλλεται ἐς τὰς κοιλίας εἰσιὼν καὶ ἐς τὸν ἐγκέφαλον. καὶ οὕτω τὴν φρόνησιν καὶ τὴν
κίνησιν τοῖσι μέλεσι παρέχει. ὥστε ἐπειδὰν ἀποκλεισθῶσιν αἱ φλέβες τοῦ ἠέρος ὑπὸ τοῦ φλέγμα-
τος, καὶ μὴ παραδέχωνται, ἄφωνον καθιστᾶσι καὶ ἄφρονα τὸν ἄνθρωπον. αἱ δὲ χεῖρες ἀκρατέες γίνονται καὶ σπῶνται,
τοῦ αἵματος ἀτρεμήσαντος καὶ οὐ διαδεχομένου ὥσπερ εἰώθει. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ διαστρέφονται τῶν φλεβίων,
ἀποκλειομένων τοῦ ἠέρος, καὶ σφύζονται. ἀφρὸς δὲ ἐκ τοῦ στόματος προέρχεται, ἐκ τοῦ πνεύμονος. ὅταν γὰρ τὸ
πνεῦμα μὴ εἰσίῃ ἐς ἑωυτὸν, ἀφρέει καὶ ἀναβλύει, ὥσπερ ἀποθνήσκων. ἡ δὲ κόπρος ὑπέρχεται ὑπὸ βί-
ης πνιγομένου. πνίγεται δὲ, τοῦ ἥπατος καὶ τῆς κοιλίης ἄνω πρὸς τὰς φρένας προσπεπτωκότων. καὶ
τοῦ στομάχου τῆς γαστρὸς ἀπειλημμένου. προσπίπτει δὲ, ὁκόταν τὸ πνεῦμα μὴ εἰσίῃ ἐς τὸ στόμα ὅσον εἰώ-
θει. λακτίζει δὲ τοῖσι ποσὶν, ὁκόταν ὁ ἀὴρ ἀποκλεισθῇ ἐν τοῖσι σκέλεσι, καὶ μὴ οἷός τε ἔῃ διεκδῦναι
ἔξω, ὑπὸ τοῦ φλέγματος. ἀΐσσων δὲ διὰ τοῦ αἵματος, ἄνω καὶ κάτω σπασμὸν ἐμποιέει καὶ ὀδύνην, διὸ
λακτίζει. ταῦτα δὲ πάσχει πάντα, ὁκόταν τὸ φλέγμα ψυχρὸν παραῤῥυῇ, ἐς τὸ αἷμα θερμὸν
ἐόν. ἀποψύχει γὰρ καὶ ἵστησι τὸ αἷμα. κἢν μὲν τὸ ῥεῦμα πουλὺ ἔῃ καὶ παχὺ, αὐτίκα ἀποκτείνει. κρατέει
γὰρ τοῦ αἵματος τῷ ψύχει καὶ πήγνυσιν. ἢν δὲ ἔλασσον ἔῃ, τὸ μὲν παραυτίκα κρατέει, ἀποφράξαν τὴν
ἀναπνοήν. ἔπειτα τῷ χρόνῳ, ὁκόταν σκιδνασθῇ κατὰ τὰς φλέβας, καὶ μιγῇ τῷ αἵματι πολλῷ
ἐόντι καὶ θερμῷ, ἢν κρατηθῇ οὕτως, ἐδέξαντο τὸν ἠέρα αἱ φλέβες, καὶ ἐφρόνησαν. καὶ ὁκόσα μὲν παιδία
σμικρὰ καταληπτὰ γίνεται τῇ νούσῳ ταύτῃ, τὰ πολλὰ ἀποθνήσκει, ἢν πουλὺ τὸ ῥεῦμα ἐπιγένη-
ται, καὶ νότιον ἐστί. τὰ γὰρ φλέβια λεπτὰ ἐόντα, οὐ δύναται παραδέχεσθαι τὸ φλέγμα ὑπὸ πα-
χέος καὶ πλήθεος, ἀλλ᾽ ἀποψύχεται καὶ πήγνυται τὸ αἷμα, καὶ οὕτως ἀποθνήσκει. ἢν δὲ ὀλίγον ἔῃ
ἐπ᾽ ἀμφοτέρας τὰς φλέβας τὸν κατάῤῥοον ποιήσηται, ἢ ἐς τὰς ἐπὶ θάτερα περιγίνηται, ἐπί-
σημα ἐόντα. ἢ γὰρ στόμα παρέσπασται, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ αὐχὴν, ἢ χεὶρ, ὁκόθεν ἂν τὸ φλέβιον πληρωθὲν
τοῦ φλέγματος, κρατηθῇ καὶ ἀπισχνωθῇ. τούτῳ οὖν τῷ φλεβίῳ, ἀνάγκη ἀσθενέστερον εἶναι. καὶ ἐνδεέστερον
τοῦτο τοῦ σώματος τὸ βλαβέν. ἐς δὲ τὸν πλείονα χρόνον, ὠφελέει ὡς ἐπιτοπολύ. οὐ γὰρ ἔτι ἐπίληπτον
γίνεται, ἢν ἅπαξ ἐπισημανθῇ. διὰ τόδε ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ταύτης αἱ φλέβες αἱ λοιπαὶ κακοῦνται. καὶ
μέρος τι συνισχναίνονται. ὡς τὸν μὲν ἠέρα δέχεσθαι, τὸν δὲ τοῦ φλέγματος κατάῤῥοον, μηκέτι ὁμοίως
παραῤῥέειν. ἀσθενέστερα μέντοι ὁμοίως τὰ μέλεα εἰκὸς εἶναι, τῶν φλεβῶν κακωθεισῶν. ὁκόσοισι δ᾽ αὖ τε-
λείοισί τε, καὶ πάνυ ὀλίγον παραῤῥυῇ, καὶ ἐς τὰ δεξιὰ ἀσήμως περιγίνονται. κίνδυνος δὲ ξυντρα-
φῆναι καὶ ξυναυξηθῆναι, ἢν μὴ θεραπευθῶσι τοῖσιν ἐπιτηδείοισι. τοῖσι μὲν οὖν παιδίοισιν οὕτω
γίνεται, ἢ ὅτι τούτων ἐγγυτάτω. τοὺς δὲ πρεσβυτέρους οὐκ ἀποκτείνει ὁκόταν ἐπιγένηται, οὐδὲ δια-
στρέφει. αἵ τε γὰρ φλέβες εἰσὶ κοῖλαι, καὶ αἵματος μεσταὶ θερμοῦ, ὅ, τι οὐ δύναται ἐπικρατῆ-
σαι τὸ φλέγμα, οὐδ᾽ ἀποψῦξαι τὸ αἷμα, ὥστε καὶ πῆξαι. ἀλλ᾽ αὐτὸ κρατέεται καὶ καταμί-
γνυται τῷ αἵματι ταχέως. καὶ οὕτω παραδέχονται αἱ φλέβες τὸν ἠέρα, καὶ τὸ φρόνημα γί-
νεται. τά τε σημήϊα τὰ προειρημένα, ἧσσον ἐπιλαμβάνει διὰ τὴν ἰσχύν. τοῖσι δὲ πρεσβυτά-

τοῖσιν, ὁκόταν ἐπιγένηται τοῦτο τὸ νόσημα, διὰ τοῦτο ἀποκτείνει, ἢ παράπληκτον ποιέει, ὅτι αἱ φλέβες κενέωνται, καὶ τὸ αἷμα ὀλίγον τε ἐστὶ, καὶ λεπτὸν, καὶ ὑδαρές. ἢν μὲν οὖν πολὺ καταῤῥυῇ, καὶ χειμῶνος καιρὸς, ἀποκτείνει. ἀπέπνιξε γὰρ τὰς ἀναπνοὰς, καὶ ἀπέπηξε τὸ αἷμα ἢν ἐπ' ἀμφότερα ὁ κατάῤῥοος γένηται. ἢν δὲ ἐπὶ θάτερα μοῦνον, παράπληκτον ποιέει. οὐ γὰρ δύναται τὸ αἷμα ἐπικρατῆσαι τοῦ φλέγματος, λεπτὸν ἐὸν καὶ ψυχρὸν καὶ ὀλίγον, ἀλλ' αὐτὸ κρατηθὲν, ἐπάγη. ὥστε ἀκρατέα εἶναι ἐκεῖνα, καθ' ἃ τὸ αἷμα διαφθαρῇ. ἐς δὲ τὰ δεξιὰ μᾶλλον καταῤῥέει, ἢ ἐς τὰ ἀριστερὰ, ὅτι αἱ φλέβες εἰσὶ κοιλότεραι καὶ πλείονες, ἢ ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσιν. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἥπατος τείνουσι, καὶ ἀπὸ τοῦ σπληνός. ἐπικαταῤῥέει δὲ καὶ ἀποτήκεται, τοῖσι μὲν παιδίοισι, μάλιστα, οἷσιν ἂν διαθερμανθῇ ἡ κεφαλὴ, ἤν τε ὑπὸ ἡλίου, ἤν τε ὑπὸ πυρός. ἤν τε καὶ ἐξαπίνης φρίξῃ ὁ ἐγκέφαλος, καὶ τότε ἀποκρίνεται τὸ φλέγμα. ἀποτήκεται μὲν γὰρ ἐκ τῆς θέρμης, καὶ διαχύσιος τοῦ ἐγκεφάλου. ἀποκρίνεται δὲ, ἀπὸ τῆς ψύξιος τε καὶ ξυστάσιος. καὶ οὕτως ἐπικαταῤῥέει τοῖς μὲν, αὕτη ἡ πρόφασις γίνεται. τοῖσι δὲ, καὶ ἐπειδὰν ἐξαπίνης μετὰ βόρεια πνεύματα νότος μεταβάλῃ, ξυνεστηκότα τὸν ἐγκέφαλον καὶ ἀσθενέοντα ἔλυσεν καὶ ἐχάλασεν ἐξαίφνης, ὥστε πλημμυρέειν τὸ φλέγμα καὶ οὕτω τὸν κατάῤῥοον ποιέεται. ἐπικαταῤῥέει δὲ καὶ ἐξ ἀδήλου φόβου γινομένου, ἢν δείσῃ μὲν ἢ βοήσαντός τινος. ἢ καὶ μεταξὺ κλαίων, μὴ οἷός τε ἔῃ τὸ πνεῦμα ταχέως ἀναλαβεῖν, οἷα γίνεται παιδίοισι πολλάκις. ὅ, τι ἂν τούτων αὐτῶν γίνεται, εὐθὺς ἔφριξε τὸ σῶμα. καὶ ἄφωνος γενόμενος τὸ πνεῦμα οὐχ εἵλκυσεν. ἀλλὰ τὸ πνεῦμα ἠρέμησε, καὶ ὁ ἐγκέφαλος ξυνέστη, καὶ τὸ αἷμα ἔστη, καὶ οὕτως ἀπεκρίθη καὶ ἐπικατεῤῥύη τὸ φλέγμα. τοῖσι μὲν παιδίοισιν, αὗται αἱ προφάσιες τῆς ἐπιλήψιος εἰσὶ τὴν ἀρχήν. τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσι, χειμὼν πολεμιώτατός ἐστιν. ὅταν γὰρ παρὰ πυρὶ πολλῷ διαθερμανθῇ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν ἐγκέφαλον, ἔπειτα ἐν ψύχει γένηται, καὶ ῥιγώσει, καὶ ἐκ ψύχεος ἐς ἀλέην ἔλθῃ, καὶ παρὰ πῦρ καθίσῃ, καὶ αὐτὸ τοῦτο πάσχει. καὶ οὕτως ἐπίληπτος γίνεται κατὰ τὰ προειρημένα. κίνδυνος δὲ πολὺς καὶ ἦρος παθέειν, τὸ αὐτὸ τοῦτο ἢν ἡλιωθῇ ἡ κεφαλή. τοῦ δὲ θέρεος, ἥκιστα. οὐ γὰρ γίνονται μεταβολαὶ ἐξαπιναῖοι. ὁκόταν δὲ εἴκοσιν ἔτεα παρέλθῃ, οὐκέτι ἡ νοῦσος αὕτη ἐπιλαμβάνει, ἢν μὴ ἐκ παιδίου σύντροφος ἔῃ, ἀλλ' ἢ ὀλίγους, ἢ οὐδένα. αἱ γὰρ φλέβες μεσταί εἰσιν αἵματος. καὶ ὁ ἐγκέφαλος συνέστηκεν, καὶ ἐστὶ στρυφνὸς, ὥστε οὐκ ἐπικαταῤῥέει ἐπὶ τὰς φλέβας. ἢν δ' ἐπικαταῤῥυῇ, τοῦ αἵματος οὐκ ἐπικρατέει, πολλοῦ καὶ θερμοῦ ἐόντος. ᾧ δὲ ἀπὸ παιδίου συνηύξηται, καὶ συνέστροφεν, ἔθος πεποίηκεν ἐν τῇσι μεταβολῇσι τῶν πνευμάτων τοῦτο πάσχειν, καὶ ἐπίληπτον ὡς τὰ πολλὰ γίνεσθαι, καὶ μάλιστα ἐν τοῖσι νοτίοισιν, ἥ τε ἀπάλλαξις χαλεπὴ γίνεται. ὁ γὰρ ἐγκέφαλος ὑγρότερος γίνεται τῆς φύσιος, καὶ πλημμυρέει ὑπὸ τοῦ φλέγματος, ὥστε τοὺς μὲν καταῤῥόους, πυκνοτέρους γίνεσθαι. ἐκκριθῆναι δὲ, μηκέτι οἷόν τε εἶναι τὸ φλέγμα, μὴ δὲ ἀναξηρανθῆναι τὸν ἐγκέφαλον, ἀλλὰ διαβρέχεσθαι, καὶ εἶναι ὑγρόν. γνοίη δ' ἄν τις τόδε μάλιστα, τοῖσι προβάτοισι, τοῖσι καταληπτοῖσι γινομένοισιν ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης, καὶ μάλιστα τῇσιν αἰξὶν, αὗται γὰρ πυκνότατα λαμβάνονται, ἢν διακόψῃς τὴν κεφαλὴν, εὑρήσεις τὸν ἐγκέφαλον ὑγρὸν ἐόντα. καὶ ἱδρῶτος περίπλεων. καὶ κακὸν ὄζοντα. καὶ ἐν τούτῳ δηλονότι γνώσῃ, ὅτι οὐχ ὁ θεὸς τὸ σῶμα λυμαίνεται, ἀλλ' ἡ νόσος. οὕτω δ' ἔχει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ. ὁκόταν γὰρ ὁ χρόνος γένηται τῇ νούσῳ, οὐκέτι ἰήσιμος γίνεται. διεσθίεται γὰρ ὁ ἐγκέφαλος ὑπὸ τοῦ φλέγματος καὶ τήκεται. τὸ δὲ ἀποτηκόμενον, ὕδωρ γίνεται. καὶ περιέχει τὸν ἐγκέφαλον ἐκτὸς καὶ περικλύζει. καὶ διὰ τοῦτο πυκνότερον ἐπίληπτοι γίνονται καὶ ῥᾷον. διὸ δὴ πολυχρόνιος ἡ νοῦσος, ὅτι τὸ ἐπιῤῥέον λεπτόν ἐστιν ὑπὸ πολυπληθείης. καὶ εὐθὺς κρατέεται ὑπὸ τοῦ αἵματος καὶ διαθερμαίνεται. ὁκόσοι δὲ ἤδη ἐθάδες εἰσὶ τῇ νούσῳ, προγινώσκουσιν ὁκόταν μέλλωσι λήψεσθαι, καὶ φεύγουσιν ἐκ τῶν ἀνθρώπων. ἢν μὲν ἐγγὺς αὐτῶν ὁ οἶκος ἔῃ, οἴκαδε. ἢν δὲ μὴ, ἐς τὸ ἐρημότατον, ὅπῃ μέλλουσιν ὄψεσθαι αὐτὸν ἐλάχιστοι πεσόντα, εὐθύς τε ἐγκαλύπτεται. τοῦτο δὲ ποιέει ὑπ' αἰσχύνης τοῦ πάθεος, καὶ οὐχ ὑπὸ φόβου, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουσι, τοῦ δαιμονίου. τὰ δὲ παιδάρια τὸ μὲν πρῶτον πίπτουσιν ὅπῃ ἂν τύχωσιν ὑπὸ ἀηθείης. ὅταν δὲ πλεονάκις κατάληπτοι γίνωνται, ἐπειδὰν προαίσθωνται, φεύγουσι παρὰ τὰς μητέρας, ἢ παρὰ ἄλλον ὅν τινα μάλιστα γινώσκουσιν ὑπὸ δέους καὶ φόβου τῆς πάθης. τὸ γὰρ αἰσχύνεσθαι παῖδες ὄντες, οὔπω γινώσκουσιν. ἐν δὲ τῇσι μεταβολῇσι τῶν πνευμάτων, διὰ τάδε φημὶ ἐπιλήπτους γίνεσθαι, καὶ μάλιστα τοῖσι νοτίοισιν. ἔπειτα καὶ τοῖσι βορείοισιν. ἔπειτα καὶ τοῖσι λοιποῖσι πνεύμασι. ταῦτα δέ ἐστιν, ὅσα τῶν πνευμάτων ἰσχυρότατά ἐστι, καὶ ἀλλήλοισιν ἐναντιώτατα κατὰ τὴν στάσιν καὶ κατὰ τὴν δύναμιν. ὁ μὲν γὰρ βορέης, ξυνίστησι τὸν ἠέρα. καὶ τὸ θολερόν τε καὶ τὸ νεφελῶδες, ἐκκρίνει. καὶ λαμπρότερον καὶ διαφανέα ποιέει. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τἄλλα πάντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἀρξάμενα, καὶ τῶν ἄλλων ὑδάτων. ἐκκρίνει γὰρ ἐξ ἁπάντων τὴν νοτίδα καὶ τὸ δνοφερὸν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, διὸ καὶ ὑγιεινότατός ἐστι τῶν ἀνέμων. ὁ δὲ νότος, τἀναντία τούτῳ ἐργάζεται. πρῶτον μὲν γὰρ ἄρχεται

10

20

30

40

50

τὸν ἱδρῶτα ξυνεστεῶτα τήκειν καὶ διαχέειν. καθότι καὶ οὐκ εὐθὺς πνέει μέγας, ἀλλὰ λαγανίζει πρῶ-
τον, ὅτι οὐ δύναται ἐπικρατῆσαι τοῦ ἠέρος αὐτίκα, τοῦ πρόσθεν πυκνοῦ τε ἐόντος, καὶ ξυνεστηκό-
τος, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ διαλύει. τὸ δ᾽ αὐτὸ τοῦτο καὶ τὴν γῆν ἐργάζεται, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ τοὺς
ποταμοὺς, καὶ τὰς κρήνας, καὶ τὰ φρέατα, καὶ ὅσα φύεται, καὶ ἐν οἷσιν ὑγρόν ἐνεστιν. ἔστι δὲ ἐν
παντὶ ἐν μὲν τῷ, πλέον. ἐν δὲ τῷ, ἔλασσον. ἅπαντα δὲ ταῦτα, αἰσθάνεται τοῦ πνεύματος τούτου.
καὶ ἔκ τε λαμπρῶν, δνοφερώδεα γίνεται. ἔκ τε ψυχρῶν, θερμά. καὶ ἐκ ξηρῶν, νοτώδεα. ὁκόσα τε
ἐν οἰκήμασι κεράμια κατὰ γῆς ἐστὶ μεστὰ οἴνου ἢ ἄλλου τινὸς ὑγροῦ, πάντα ταῦτα αἰσθάνεται τοῦ
νότου, καὶ διαλλάσσει τὴν μορφὴν εἰς ἕτερον εἶδος. τὸν δὲ ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστρα, πού-
λυ ἀμβλυωπότερα καθίστησι τῆς φύσιος. ὅτε οὖν καὶ τούτων οὕτω μεγάλων ἐόντων καὶ ἰσχυρῶν το-
σοῦτον ἐπικρατέει, καὶ τὸ σῶμα ποιέει αἰσθάνεσθαι, καὶ μεταβάλλειν ἐκ τῶν ἀνέμων τούτων ἐν
τῇσι μεταλλαγῇσιν, ἀνάγκη τοῖσι μὲν νοτίοισι λύεσθαί τε καὶ φλυδᾶν τὸν ἐγκέφαλον, καὶ τὰς
φλέβας χαλαρωτέρας εἶναι. τοῖσι δὲ βορείοισι, ξυνίστασθαι τὸ ὑγιηρότατον τοῦ ἐγκεφάλου. τὸ
δὲ νοσερώτατον καὶ ὑγρότατον, ἐκκρίνεσθαι καὶ περικλύζειν ἔξωθεν. καὶ οὕτω τοὺς καταῤῥόους
ἐπιγίνεσθαι ἐν τῇσι μεταβολῇσι τῶν πνευμάτων τούτων. οὕτως ἡ νοῦσος αὕτη γίνεται καὶ θάλλει
ἀπὸ τῶν προσιόντων τε καὶ ἀπιόντων. καὶ οὐθέν ἐστιν ἀπορωτέρη τῶν ἄλλων, οὔτε ἰῆσθαι, οὔτε
γνῶναι. οὔτε θειοτέρη ἢ ὡς αἱ ἄλλαι. εἰδέναι δὲ χρὴ ἀνθρώπους, ὅτι ἐξ οὐδενὸς ἡμῖν αἱ ἡδοναὶ γίνον-
ται. καὶ αἱ εὐφροσύναι. καὶ γέλωτες. καὶ παιδιαὶ, ἢ ἐντεῦθεν. καὶ λῦπαι. καὶ ἀνίαι, καὶ δυσφρο-
σύναι. καὶ κλαυθμοί. καὶ τούτων φρονεῦμεν μάλιστα καὶ νοεῦμεν. καὶ βλέπομεν. καὶ ἀκούομεν. καὶ γι-
νώσκομεν τά τε αἰσχρὰ καὶ τὰ καλά. καὶ τὰ κακὰ καὶ ἀγαθά. καὶ ἡδέα καὶ ἀηδέα. τὰ μὲν, νόμῳ
διακρίνοντες. τὰ δὲ, τῷ συμφέροντι αἰσθανόμενοι. τῷ δὲ τὰς ἡδονὰς καὶ τὰς ἀηδίας, τοῖσι καιροῖ-
σι διαγινώσκοντες. καὶ οὐ ταὐτὰ ἀρέσκει ἡμῖν, τῷ δὲ αὐτῷ τούτῳ καὶ μαινόμεθα καὶ παραφρονέο-
μεν. καὶ δείματα καὶ φόβοι παρίστανται ἡμῖν. τὰ μὲν, νύκτωρ. τὰ δὲ, μεθ᾽ ἡμέρην. καὶ ἐνύπνια καὶ
πλάνοι ἄκαιροι. καὶ φροντίδες οὐχ ἱκνούμεναι καὶ ἀγνωσίη τῶν καθεστεώτων. καὶ ἀηθίη. καὶ ἀπει-
ρίη. καὶ ταῦτα πάσχομεν ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου πάντα, ὅταν οὗτος μὴ ὑγιαίνῃ, ἀλλ᾽ ἢ θερμότερος τῆς
φύσιος γένηται, ἢ ψυχρότερος, ἢ ὑγρότερος, ἢ ξηρότερος, ἤτι ἄλλο πεπόνθῃ πάθος παρὰ τὴν φύ-
σιν, ὃ μὴ εἰώθει. καὶ μαινόμεθα μὲν ὑπὸ ὑγρότητος. ὁκόταν γὰρ ὑγρότερος τῆς φύσιος ἔῃ, ἀνάγκη
κινέεσθαι. κινευμένου δὲ τοῦ πάθεος, μήτε τὴν ὄψιν ἀτρεμίζειν, μήτε τὴν ἀκοὴν, ἀλλ᾽ ἄλλοτε ἄλλο ὁ-
ρᾷν καὶ ἀκούειν. τήν τε γλῶσσαν τοιαῦτα διαλέγεσθαι, οἷα ἂν βλέπῃ τε καὶ ἀκούῃ ἑκάστοτε. ὁκόσον
δ᾽ ἂν ἀτρεμίσῃ ὁ ἐγκέφαλος χρόνον, τοσοῦτον καὶ φρονέει ὁ ἄνθρωπος. γίνεται δὲ ἡ διαφθορὴ τοῦ
ἐγκεφάλου, ὑπὸ φλέγματος καὶ χολῆς. γνώσῃ δὲ ἑκάτερα, ὧδε. οἱ μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ φλέγμα-
τος μαινόμενοι, ἥσυχοί τε εἰσὶ, καὶ οὐ βοῶσιν, οὐδὲ θορυβέουσιν. οἱ δὲ ὑπὸ χολῆς, κεκράκται καὶ
κακοῦργοι, καὶ οὐκ ἀτρεμαῖοι. καὶ ἔτι ἄκαιρον δρῶντες. ἢν μὲν οὖν ξυνεχέως μαίνονται, αὗται αὐ-
τοῖς αἱ προφάσιες εἰσίν. ἢν δὲ δείματα καὶ φόβοι παριστῶνται, ὑπὸ μεταστάσιος τοῦ ἐγκεφά-
λου. μεθίσταται δὲ, θερμαινόμενος. θερμαίνεται δὲ, ὑπὸ τῆς χολῆς, ὁκόταν ὁρμήσῃ ἐπὶ τὸν ἐγκέ-
φαλον, κατὰ τὰς φλέβας τὰς αἱματίτιδας ἐκ τοῦ σώματος. καὶ φόβος παρέστηκε, μέχρις ἀπέλ-
θῃ πάλιν ἐπὶ τὰς φλέβας καὶ τὸ σῶμα. ἔπειτα πέπαυται. ἀνιᾶται δὲ καὶ ἀσᾶται παρὰ και-
ρὸν, ψυχομένου τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ ξυνισταμένου παρὰ τὸ ἔθος. τοῦτο δὲ ὑπὸ φλέγματος πά-
σχει. ὑπ᾽ αὐτοῦ δὲ τοῦ πάθεος καὶ ἐπιλήθεται. ἐκ νυκτῶν δὲ βοᾷ καὶ κέκραγεν, ὁκόταν ἐξαπίνης ὁ
ἐγκέφαλος διαθερμαίνηται. τοῦτο δὲ πάσχουσι οἱ χολώδεες. οἱ φλεγματώδεες δὲ, οὐ διαθερμαί-
νονται. ἐπὴν δὲ τὸ αἷμα ἐπέλθῃ πουλὺ ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον καὶ ἐπιζέσῃ. ἔρχεται δὲ κατὰ τὰς
φλέβας πολὺ τὰς προειρημένας. ὁκόταν τυγχάνῃ ὁ ἄνθρωπος ὁρέων ἐνύπνιον φοβερόν. καὶ ἐν
τῷ φόβῳ ἔῃ, ὥσπερ οὖν καὶ εἰ ἐγρηγόρει, τότε μᾶλλον τὸ πρόσωπον φλογιᾷ. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐ-
ρεύθωνται, ὁκόταν φοβῆται. καὶ ἡ γνώμη ἐπινοεῖ τι κακὸν ἐργάσασθαι, οὕτω καὶ ἐν τῷ ὕπνῳ πά-
σχει. ὁκόταν δὲ ἐπέγρηται, καὶ καταφρονήσῃ, καὶ τὸ αἷμα πάλιν ἀποσκεδασθῇ εἰς τὰς φλέβας
τὰς προειρημένας, πέπαυται. κατὰ ταῦτα νομίζω τὸν ἐγκέφαλον δύναμιν πλείστην ἔχειν ἐν
τῷ ἀνθρώπῳ. οὗτος γὰρ ἡμῖν ἐστι τῶν ἀπὸ τοῦ ἠέρος γινομένων ἑρμηνεὺς, ἢν ὑγιαίνων τυγχάνῃ.
τὴν δὲ φρόνησιν αὐτῷ ὁ ἀὴρ παρέχεται. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ, καὶ τὰ οὔατα, καὶ ἡ γλῶσσα, καὶ αἱ
χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, καὶ οἷα ἂν ὁ ἐγκέφαλος γινώσκῃ, τοιαῦτα ὑπηρετοῦσι. γίνεται γὰρ παντὶ
τῷ σώματι τῆς φρονήσιος, ὡς ἂν μετέχῃ τοῦ ἠέρος. ἐς δὲ τὴν σύνεσιν ὁ ἐγκέφαλος ἐστὶν ὁ διαγ-
γέλλων. ὁκόταν γὰρ σπάσῃ τὸ πνεῦμα ὁ ἄνθρωπος ἐς ἑωυτὸν, ἐς τὸν ἐγκέφαλον πρῶτον ἀ-
φικνέεται. καὶ οὕτως ἐς τὸ λοιπὸν σῶμα σκίδναται ὁ ἀὴρ, καταλιπὼν ἐν τῷ ἐγκεφά-
λῳ, ἑωυτοῦ τὴν ἀκμὴν, καὶ ὅτι ἂν ἔῃ φρόνιμόν τε καὶ γνώμην ἔχον. εἰ γὰρ ἐς τὸ σῶμα πρῶτον

ἀφικνέεται, καὶ ὑγρὸν ἐς τὸν ἐγκέφαλον, ἐν τῇσι σαρξὶ καὶ ἐν τῇσι φλεψὶ, καταλελοιπὼς τὴν διάγνωσιν, ἐς τὸν ἐγκέφαλον ἂν εἴη θερμὸς ἔτι ἐών. καὶ οὐχὶ ἀκραιφνὴς, ἀλλ' ἐπιμεμιγμένος τῇ ἰκμάδι τῇ ἀπὸ τῶν σαρκῶν καὶ τοῦ αἵματος, ὥστε μηκέτι εἶναι ἀκριβής. διότι φημὶ τὸν ἐγκέφαλον εἶναι, τὸν ἑρμηνεύοντα τὴν ξύνεσιν. αἱ δὲ φρένες ἄλλως ὄνομα ἔχουσι τῇ τύχῃ κεκτημένον, καὶ τῷ νόμῳ τῷ ἐόντι, οὐδὲ τῇ φύσει, οὐδὲ οἶδα ἔγωγε, τίνα δύναμιν ἔχουσιν αἱ φρένες, ὥστε φρονέειν τε καὶ νοέειν. πλὴν εἴ τι ὁ ἄνθρωπος ὑπερχαρῇ ἐξ ἀδοκήτου, ἢ ἀνιηθείη, πηδῶσι καὶ ἄσην παρέχουσιν ὑπὸ λεπτότητος. καὶ ὅτι ἀνατέταται μάλιστα ἐν τῷ σώματι. καὶ κοιλίην οὐκ ἔχουσι πρὸς ἣν δέξονται, ἢ ἀγαθὸν ἢ κακὸν προσπίπτον, ἀλλ' ὑπ' ἀμφοτέρων τούτων, τεθορύβηνται διὰ τὴν ἀσθενείην τῆς φύσιος, ἐπεὶ αἰσθάνονταί γε οὐδενὸς πρότερον τῶν ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων, ἀλλὰ μάτην τοῦτο τὸ ὄνομα ἔχουσιν. καὶ τὴν αἰτίην, ὥσπερ τὰ πρὸς τῇ καρδίῃ ἀπὸ ὦτα καλέεται, οὐδὲν ἐς τὴν ἀκοὴν ξυμβαλλόμενα. λέγουσι δέ τινες ὡς φρονέομεν τῇ καρδίῃ, καὶ τὸ ἀνιώμενον τοῦτό ἐστι καὶ τὸ φροντίζον. τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ σπᾶται μὲν ὥσπερ αἱ φρένες. καὶ μᾶλλον διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας. ἐξ ἅπαντος γὰρ τοῦ σώματος, φλέβες ἐς αὐτὴν συντείνουσι. καὶ συγκλείσεις ἔχει ὥστε αἰσθάνεσθαι, ἤν τις πόνος ἢ σύστασις γίνηται τῷ ἀνθρώπῳ. ἀνάγκη γὰρ καὶ ἀνιώμενον φρίσσειν τὸ σῶμα. καὶ συντείνεσθαι. καὶ ὑπερχαίροντα, τὸ ὑπὸ τοῦτο πάσχειν. διότι ἡ καρδίη, αἰσθάνεταί τε μάλιστα καὶ αἱ φρένες. τῆς μέντοι φρονήσιος, οὐδετέροισι μέτεστιν. ἀλλὰ πάντων τουτέων ὁ ἐγκέφαλος αἴτιός ἐστιν. ὥσπερ οὖν καὶ τῆς φρονήσιος καὶ τοῦ ἠέρος πρῶτος αἰσθάνεται ὁ ἐγκέφαλος τῶν ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων, οὕτως καὶ ἤν τις μεταβολὴ ἰσχυρότερον γένηται ἐν τῷ ἠέρι, ὑπὸ τῶν ὡρέων, καὶ αὐτὸς ἑωυτοῦ διάφορος γίνηται ἐν τῷ ἠέρι. ὁ γὰρ ἐγκέφαλος διὰ τοῦτο πρῶτος αἰσθάνεται, διότι καὶ τὰ νοσήματα ἐς αὐτὸν ἐμπίπτει φημὶ ὀξύτατα, καὶ μέγιστα, καὶ θανατωδέστατα, καὶ δυσκριτώτατα, τοῖσι ἀπείροισι. αὕτη δὲ ἡ νοῦσος ἡ ἱερὴ καλεομένη, ἐκ τῶν αὐτῶν προφασίων γίνεται, ἀφ' ὧν καὶ αἱ λοιπαὶ, ἀπὸ τῶν προσιόντων καὶ ἀπιόντων. καὶ ψύχεος. ἡλίου. πνευμάτων, μεταβαλλομένων τε, καὶ μηδέποτε ἀτρεμιζόντων. ταῦτα δ' ἐστὶ θεῖα, ὥστε μηδὲν διακρίνοντα τὸ νούσημα, θειότερον τῶν λοιπῶν νουσημάτων νομίζειν, ἀλλὰ πάντα θεῖα, καὶ ἀνθρώπινα πάντα. φύσιν δὲ ἔχει ἕκαστον καὶ δύναμιν ἐν ἑωυτῷ. καὶ οὐδὲν ἄπορόν ἐστιν οὐδὲ ἀμήχανον. ἀκεστά τε τὰ πλεῖστά ἐστιν αὐτοῖσι τούτοισιν, ἀφ' ὅτων καὶ γίνεται. ἕτερον γὰρ ἑτέρῳ, τροφή ἐστι. τὸ δὲ, κάκωσις. τοῦτο οὖν δεῖ τὸν ἰητρὸν ἐπίστασθαι, τὸν καιρὸν διαγινώσκειν ἑκάστου, ὡς ἂν τὸ μὲν, ἀποδώσει τροφὴ, καὶ αὐξήσει. τὸ δὲ, ἀφαιρέσει καὶ μειώσει. χρὴ δὲ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ νούσῳ, καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἁπάσῃσι, μὴ αὔξειν τὰ νοσήματα, ἀλλὰ σπεύδειν τρύχειν προσφέροντας τῇ νούσῳ τὸ πολεμιώτατον ἑκάστῃ, μὴ τὸ φίλον καὶ σύνηθες. ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς συνηθείης, θάλλει καὶ αὔξεται. ὑπὸ δὲ τοῦ πολεμίου, φθίνει καὶ ἀμαυροῦται. ὅστις δὲ ἐπίσταται ἐν ἀνθρώποις τὴν τοιαύτην μεταβολὴν, καὶ δύναται ὑγρὸν καὶ ξηρὸν ποιέειν, καὶ θερμὸν καὶ ψυχρὸν ὑπὸ διαίτης τὸν ἄνθρωπον, οὗτος καὶ ταύτην τὴν νοῦσον, ἰῷτο ἂν, εἰ τοὺς καιροὺς διαγινώσκει τῶν ξυμφερόντων, ἄνευ καθαρμῶν καὶ μαγευμάτων, καὶ πάσης ἄλλης βαναυσίης τοιαύτης.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΝΟΎΣΩΝ ΒΙΒΛΊΟΝ ΠΡΩ͂ΤΟΝ.

Ἱπποκράτους γνήσιον ἦ.

ὁ

Σ ἂν περὶ ἰήσεως θέλῃ ἐρωτᾶν τε ὀρθῶς. καὶ ἐρωτῶντι ἀποκρίνεσθαι. καὶ ἀντιλέγειν ὀρθῶς, ἐνθυμέεσθαι χρὴ τάδε. πρῶτον μὲν, ἀφ' ὧν αἱ νοῦσοι γίνονται πᾶσαι τοῖσιν ἀνθρώποισιν. ἔπειτα δὲ, ὁπόσα ἀναγκαῖ' ἔχει τῶν νοσημάτων, ὡς ὅταν γένηται εἶναι, ἢ μακρὰ, ἢ βραχέα. ἢ θανάσιμα, ἢ μὴ θανάσιμα. ἢ ἔμπηρόν τι τοῦ σώματος γενέσθαι, ἢ μὴ ἔμπηρον. καὶ ὁκόσα ἐπὴν γένηται ἐνδοιαστὰ, ἢ κακὰ ἀπ' αὐτέων ἀποβαίνει, ἢ ἀγαθά. καὶ ἀφ' ὁκοίων νουσημάτων, ἐφ' ὁκοῖα μεταπίπτει. καὶ ὁκόσα ἐπιτυχίῃ ποιέουσιν ἰητροὶ θεραπεύοντες τοὺς ἀσθενέοντας. καὶ ὁκόσα ἀγαθὰ ἢ κακὰ οἱ νοσέοντες ἐν τῇσι νούσοισι πάσχουσι. καὶ ὁκόσα ἀκαιρίῃ ἢ λέγεται ἢ ποιέεται ὑπὸ τοῦ ἰητροῦ πρὸς τὸν νοσέοντα, ἢ ἀπὸ τοῦ νοσέοντος πρὸς τὸν ἰητρόν. καὶ ὁκόσα ἀκριβῶς ποιέεται ἐν τῇ τέχνῃ καὶ λέγεται, καὶ ἅ τε ὀρθὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἅ τε μὴ ὀρθά. καὶ ὅ, τι αὐτῆς ἀρχὴ, ἢ τελευτὴ, ἢ μέσον, ἢ ἄλλό τι ἀποδεδειγμένον τῶν τοιούτων, ὅ, τι καὶ ὀρθῶς ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἦ, ἢ μὴ ἦ. καὶ τὰ σμικρὰ καὶ τὰ μεγάλα. καὶ τὰ πουλλὰ καὶ τὰ ὀλίγα. καὶ ὅ, τι ἅπαν ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἕν. καὶ πάντα, καὶ ὅ, τι ἕν. καὶ τὰ δυνατὰ νοῆσαί τε καὶ εἰπεῖν. καὶ ἰδεῖν. μήτε νοῆσαι, μήτε εἰπεῖν, μήτε ποιῆσαι. καὶ ὅ, τι εὐχειρίη ἐν αὐτῇ, καὶ ὅ, τι ἀχειρίη. καὶ ὅ, τι καιρός. καὶ ὅ τι ἀκαιρίη. καὶ τῶν τεχνέων τῶν ἄλλων ᾗσι τε

ἔοικε, καὶ οἷσιν οὐδὲν ἔοικε. καὶ τοῦ σώματος, ὅ, τι θερμὸν ἢ ψυχρὸν, ἢ ξηρὸν, ἢ ὑγρὸν. καὶ ὅ, τι ἰσχυρὸν
ἢ ἀσθενὲς. ἢ πυκνὸν, ἢ ἀραιὸν. καὶ ὁκόσα τῶν πουλλῶν ὀλίγα γίνεται, ἢ ἐπὶ τὸ κάκιον, ἢ ἐπὶ τὸ ἄμεινον.
καὶ ὅ, τι καλῶς ἢ αἰσχρῶς, ἢ βραδέως ἢ ταχέως, ἢ ὀρθῶς ἢ μὴ ὀρθῶς. καὶ ὅ, τι κακὸν ἐπὶ κακῷ, ἀ-
νάγκη γίνεσθαι. ταῦτα ἐνθυμηθέντα διαφυλάσσειν δεῖ ἐν τοῖσι λόγοισιν, ὅ, τι ἂν δή τις τούτων ἁ-
μαρτάνῃ ἢ λέγων, ἢ ἐρωτῶν, ἢ ἀποκρινόμενος. καὶ ἢν πουλλὰ ἐόντα σμικρὰ. καὶ ἢν ἀδύνατα
ἐόντα, δυνατὰ φῇ εἶναι. ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἁμαρτάνῃ λέγων, ταύτῃ φυλάσσοντα χρὴ ἐπιτίθεσθαι ἐν
τῇ ἀντιλογίῃ. Αἱ μὲν οὖν νοῦσοι γίνονται ἅπασαι, τῶν μὲν ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων, ἀπό τε χο-
λῆς καὶ φλέγματος. τῶν δὲ ἔξωθεν, ἀπὸ πόνων καὶ τρωμάτων. ἀλλὰ καὶ τοῦ θερμοῦ καὶ ὑπερθερ-
μαίνοντος, καὶ τοῦ ψυχροῦ καὶ ὑπερψύχοντος. καὶ τοῦ ξηροῦ καὶ ὑπερξηραίνοντος. καὶ τοῦ ὑγροῦ καὶ
ὑπερυγραίνοντος. καὶ ἡ μὲν χολὴ καὶ τὸ φλέγμα, γινομένοισί τε συγγίνεται, καὶ ἔστιν ἐν τῷ σώματι,
ἢ πλέον, ἢ ἔλασσον. τὰς δὲ νούσους παρέχεται, τὰς μὲν, ἀπὸ σιτίων καὶ ποτῶν. τὰς δὲ, ἀπὸ τοῦ θερ-
μοῦ ὑπερθερμαίνοντος. καὶ ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ ὑπερψύχοντος. Ἀνάγκη δὲ τὰ τοιάδε ἔχει, ὥστε
γίνεσθαι ὁκόταν γίνηται, ἐν μὲν τοῖσι τρώμασι, νεῦρα τὰ παχέα τιτρωσκομένους, ἀνάγκη χωλοῦ-
σθαι. καὶ τῶν μυῶν τὰς κεφαλὰς, μάλιστα τὰς ἐν τοῖσι μηροῖσιν. ἀποθνήσκει δὲ, ἢν τις ἐγκέφαλον τρω-
θῇ. ἢ ῥαχίτην μυελὸν. ἢ ἧπαρ. ἢ φρένας. ἢ κύστιν. ἢ φλέβα αἱμοῤῥόον. ἢ καρδίην. μὴ ἀποθνήσκειν δέ τι-
τρωσκόμενον, ἐν οἷσι ταῦτα τῶν μελέων μὴ ἐνείη, τούτων προσωτάτω ἐστί. τῶν δὲ νουσημάτων τὰ
τοιάδε, ἔχει ἀνάγκας ὥστε ὑπ' αὐτῶν ἀπόλλυσθαι ὅταν γένωνται. φθίσις. ὕδρωψ ὑποσαρκίδιος.
καὶ γυναῖκα ὁκόταν ἔμβρυον ἔχουσαν περιπνευμονίη, ἢ καῦσος λάβῃ, ἢ πλευρῖτις, ἢ φρενῖτις, ἢ
ἐρυσίπελας ἐν τῇσιν ὑστέρῃσι γένηται. Ἐνδοιαστὰ δὲ τὰ τοιαῦτα ἀπολλῦσαί τε καὶ μή. περι-
πνευμονίη. καῦσος. φρενῖτις. πλευρῖτις. κυνάγχη. σταφυλή. ἡπατῖτις. σπληνῖτις. νεφρῖτις. δυσεν-
τερίη. γυναικὶ ῥόος αἱματώδης. τὰ δὲ τοιάδε, οὐ θανάσιμα, ἢν μή τι αὐτοῖσι προσγένηται. κέδματα.
μελαγχολίη. ποδάγρη. ἰσχιάς. τεινεσμός. τεταρταῖος. τριταῖος. στραγγουρίη. ὀφθαλμίη. λέπρη.
λειχὴν. ἀρθρῖτις. ἔμπηροι δὲ πολλάκις ἀπὸ τῶνδε γίνονται πουλλοί. ἀπόπληκτοι μὲν χεῖρας καὶ
πόδας. καὶ φωνῆς ἀκρατέες. καὶ παραπλῆγες ὑπὸ μελαίνης χολῆς. χωλοὶ δὲ ὑπὸ ἰσχιάδων.
ὄμματα δὲ πηροῦνται καὶ ἀκοὴν ὑπὸ φλέγματος κατασκήψαντος. μακρὰ δὲ τάδε ἀνάγκη εἶ-
ναι. φθίσιν. δυσεντερίην. ποδάγρην. κέδματα. φλέγμα λευκὸν. ἰσχιάδα. στραγγουρίην. γεραιτέ-
ροισι δὲ, νεφρῖτιν. γυναιξὶ δὲ, ῥόον αἱματώδη, αἱμοῤῥοΐδας, σύριγγας. καῦσος. φρενῖτις. περιπνευ-
μονίη. κυνάγχη. σταφυλή. πλευρῖτις ταχέως κρίνει. Μεταπίπτει δὲ τάδε. ἐκ πλευρίτιδος,
ἐς καῦσον. καὶ ἐκ φρενίτιδος ἐς περιπνευμονίην. ἐκ δὲ περιπνευμονίης, καῦσος οὐκ ἂν γένοιτο. ἐς
δυσεντερίην, τεινασμός. ἀπὸ δὲ δυσεντερίης, λειεντερίη. ἐκ δὲ λειεντερίης, ἐς ὕδρωπα. καὶ ἐκ λευ-
κοῦ φλέγματος, ἐς ὕδρωπα. καὶ ἐκ περιπλευμονίης καὶ πλευρίτιδος, ἐς ἔμπυον. τὰ δὲ ἐπὶ κακοῖ-
σιν, ἀνάγκη κακὰ γίνεσθαι. ῥῖγος ἢν λάβῃ, πῦρ ἐπιλαμβάνει. καὶ νεῦρον ἢν διακοπῇ, σπασμὸν
ποιεῖ. καὶ μήτε συμφῦναι διακοπὲν, φλεγμῆναί τε ἰσχυρῶς. καὶ ἢν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ τε καὶ
πονέσῃ, πληγέντος, ἄφωνον παραχρῆμα γενέσθαι ἀνάγκη, καὶ μήτε ὁρᾷν, μήτε ἀκούειν. ἢν δὲ τρω-
θῇ, πυρετόν τε ἐπιγενέσθαι, καὶ χολῆς ἔμετον. καὶ ἀπόπληκτόν τι τοῦ σώματος γενέσθαι, καὶ ἀπο-
λέσθαι. ἐπίπλοον δὲ ἢν ἐκπέσῃ, ἀνάγκη τοῦτο ἀποσαπῆναι. καὶ ἢν αἷμα, ἐκ τρώματος ἢ φλεβὸς
ῥυῇ, ἐς τὴν ἄνω κοιλίην, ἀνάγκη τοῦτο πύος γενέσθαι. Καιροὶ δὲ τὸ μὲν καθάπαξ εἰπεῖν,
πολλοί τέ εἰσιν ἐπὶ τῇ τέχνῃ καὶ παντοῖοι, ὥσπερ καὶ τὰ νουσήματα καὶ τὰ παθήματα καὶ τού-
των θεραπεῖαι. εἰσὶ δὲ ὀξύτατοι μὲν, ὅσοις ἢ ἐκψυχοῦσι δεῖ τι ὠφελῆσαι. ἢ οὐρῆσαι, ἢ ἀποπατῆ-
σαι μὴ δυναμένοισιν, ἢ πνιγομένοισιν. ἢ γυναῖκα τίκτουσαν, ἢ τιτρωσκομένην ἀπαλλάξαι, ἢ ὅσα
τοιαῦτά ἐστι. καὶ οὗτοι μὲν ὀξέες καὶ οὐκ ἀρκέει ὀλίγῳ ὕστερον. ἀπόλλυνται γὰρ οἱ πουλλοὶ ὀλίγῳ
ὕστερον. ὁ μέντοι καιρός ἐστιν ἐπὴν πάθῃ τούτων ὁ ἄνθρωπος. ὅ, τι ἢν τις πρὸ τοῦ τὴν ψυχὴν μεθιέναι
ὠφελήσῃ, τοῦτο ἐπὰν ἐν καιρῷ ὠφελεῖται. ἔστι μὲν οὖν σχεδόν τι οὗτος ὁ καιρὸς, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλ-
λοισι νουσήμασιν. ἀεὶ γὰρ ἐν ᾧ ἔτι ὠφελήσει, ἐν καιρῷ ὠφέλησεν. ὁκόσα δὲ τῶν νουσημάτων ἢ τρω-
μάτων μὴ ἐς θάνατον φέρει, ἀλλὰ καίρια ἐστὶν, ὀδύναι τε γίνονται ἐν αὐτέοισιν, ἀλλ' οἷά τε ἐστὶν,
ἢν τις ὀρθῶς θεραπεύσῃ, παύσασθαι. τούτοισι δὲ οὐκ ἀρκέουσι γινόμεναι ὠφέλειαι ἀπὸ τοῦ ἰητροῦ
ὅταν γίνωνται. καὶ γὰρ μὴ παρεόντος ἰητροῦ, ἐπαύσαντο ἄν. ἕτερα δὲ νουσήματά ἐστιν, οἷσι καιρός
ἐστι θεραπεύεσθαι τὸ πρωῒ τῆς ἡμέρης. διαφέρει δὲ οὐδὲν ἢ πάνυ πρωῒ, ἢ ὀλίγῳ ὕστερον. ἕτερα
δὲ νουσήματά ἐστιν, οἷσι καιρὸς θεραπευθῆναι, ἅπαξ τῆς ἡμέρης, καὶ ὁπηνίκα γε οὐδὲν δια-
φέρει. ἕτερα δὲ, διὰ τρίτης ἢ τετάρτης ἡμέρης. καὶ ἕτερα ἅπαξ τοῦ μηνὸς. καὶ ἕτερά γε διὰ
τριῶν μηνῶν. καὶ τοῦ τρίτου ἱσταμένου ἢ φθίνοντος, οὐδὲν διαφέρει. τοιοῦτοι δὲ οἱ καιροί εἰσιν,
ἐν οἷσι καὶ ἀκριβείην οὐκ ἔχουσιν ἄλλην, ἢ ταύτην. ἀκαιρίη δὲ ἐστὶ τὰ τοιάδε. ὅσα μὲν πρωῒ
δεῖ θεραπεύεσθαι, ἢν μεσημβρίη θεραπεύηται. Ἀκαίρως δὲ ταύτῃ ἐπεὶ ῥᾴων ἴσχει ἐς
τὸ κάκιον, διὰ τὴν ἐν καιρῷ θεραπείην. ὅσα δὲ ἐς τάχα ἢν τε μεσημβρίης, ἢν τε ὀψὲ, ἢν τε τῆς

νυκτὸς θεραπεύηται, ἀκαίρως θεραπεύεται. καὶ ἢν τοῦ ἦρος δέοι θεραπευθῆναι, θεραπεύοιτο δὲ
χειμῶνος. ἢ τοῦ μὲν χειμῶνος δέοι, τοῦ θέρεος δὲ θεραπεύηται. ἢ ὅ, τι ἤδη δεῖ θεραπεύεσθαι, τοῦτο δὲ
ἀναβάλληται. ἢ ὅ, τι ἀναβάλλεσθαι δεῖ, τοῦτ' ἤδη θεραπεύηται. τὰ τοιαῦτα ἀκαίρως θεραπεύε-
ται. Ὀρθῶς δὲ ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ὀρθῶς τὰ τοιάδε. οὐκ ὀρθῶς μὲν, τήν τε νοῦσον ἑτέρην ἐοῦσαν,
ἑτέρην φανέειν. καὶ μεγάλην ἐοῦσαν, μικρὴν φανέειν. καὶ σμικρὴν ἐοῦσαν, μεγάλην. καὶ περιε-
σόμενον, μὴ φάναι περιέσεσθαι. καὶ μέλλοντα ἀπολεῖσθαι, μὴ φάναι ἀπολεῖσθαι. καὶ ἔμπυον ἐόν
τα, μὴ γινώσκειν. μὴ δὲ νούσου μεγάλης τρεφομένης ἐν τῷ σώματι, γινώσκειν. καὶ φαρμάκου δεόμενον
ἢ ποίου, τοῦ δεῖ, μὴ γινώσκειν. καὶ τὰ δυνατὰ, μὴ ἐξιῆσθαι. καὶ τὰ ἀδύνατα, φάναι ἐξιήσεσθαι.
ταῦτα μὲν οὖν εἰσι κατὰ γνώμην οὐκ ὀρθῶς. κατὰ δὲ χειρουργίαν, τάδε. πύον ἐν ἕλκει ἐνεὸν ἢ ἐν φύ-
ματι, μὴ γινώσκειν. καὶ τὰ κατήγματα καὶ τὰ ἐκπτώματα μὴ γινώσκειν. καὶ μηλῶντα κεφαλὴν 10
μὴ γινώσκειν, εἰ τὸ ὀστέον κατέηγε. μὴ δ' εἰς κύστιν αὐλίσκον καθιέντα, δύνασθαι καθιέναι. μὴ δὲ λίθου
ἐν κύστει ἐνεόντος, γινώσκειν. μὴ δ' ἔμπυον ἐόντα, διασείοντα γινώσκειν. καὶ τάμνοντα ἢ καίοντα ἐκ-
λείπειν, ἢ τοῦ βάθεος, ἢ τοῦ μήκεος. ἢ καίειν τε καὶ τάμνειν, ἃ οὐ χρή. καὶ ταῦτα μὲν οὐκ ὀρθῶς. ὀρθῶς δὲ,
τά τε νουσήματα γινώσκειν ἅτε ἐστὶ καὶ ἀφ' ὅτων. καὶ τὰ μακρὰ αὐτῶν, καὶ τὰ βραχέα. καὶ τὰ θανά-
σιμα, καὶ τὰ μὴ θανάσιμα. καὶ τὰ μεταπίπτοντα. καὶ τὰ αὐξανόμενα. καὶ τὰ μαραινόμενα. καὶ τὰ
μεγάλα, καὶ τὰ σμικρά. καὶ θεραπεύοντα, τὰ μὲν, ἀνυστὰ ἐκθεραπεύειν, τὰ δὲ, μὴ ἀνυστὰ εἰδέναι,
διότι οὐκ ἀνυστά. καὶ θεραπεύοντα τοὺς τὰ τοιαῦτα ἔχοντας, ὠφελέειν ἀπὸ τῆς θεραπείης ἐς τὸ ἀ-
νυστόν. τὰ δὲ προσφερόμενα τοῖσι νοσέουσιν ὧδε χρὴ φυλάσσειν, τά τε ὀρθῶς καὶ τὰ μὴ ὀρθῶς. ἤν τις
ἃ δεῖ ξηραίνειν, ὑγραίνῃ. ἢ παχύνειν δέῃ, μὴ προσφέρῃ ἀφ' ὧν δεῖ παχύνειν. ἢ ἃ δεῖ λεπτύνειν, μὴ
λεπτύνῃ. ἢ ψύχειν, μὴ ψύχῃ. ἢ θερμαίνειν, μὴ θερμαίνῃ. ἢ σήπειν, μὴ σήπει, καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὸν αὐ- 20
τὸν λόγον τούτοισι. Τὰ δὲ τοιάδε ἀνθρώποισιν ἀπὸ ταὐτομάτου ἐν τῇσι νούσοισι γίνονται, τά τε κακὰ καὶ
τὰ ἀγαθά. πυρέσσοντι μὲν καὶ χολῶντι, ἐν καιρῷ σκεδασθεῖσα ἔξω ἡ χολὴ, ἀγαθόν. ὑπὸ τὸ δέρμα
δὲ κεχυμένη καὶ ἐσκεδασμένη, εὐπετέστερα ἔχειν τε τῷ ἔχοντι, καὶ τῷ ἰωμένῳ ἰῆσθαι. κεχυμένη δὲ
καὶ ἐσκεδασμένη, πρὸς ἔν τι τοῦ σώματος προσαπεστύσα κακόν. κοιλίη ταραχθεῖσα ὑπὸ πλευ-
ρίτιδος ἐχομένῳ ἢ περιπνευμονίης. ἢ ἐμπύῳ ἐόντι κακόν. πυρέσσοντι δὲ ἢ τρῶμα τετρωμένῳ κοιλίη
ἀποξηρανθεῖσα, κακόν. ὑφύδρῳ καὶ σπληνώδει ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ, ταραχθεῖσα
ἡ κοιλίη ἰσχυρῶς, ἀγαθόν. ἐρυσίπελας ἢν ἔξω κατακεχυμένον ἔσω τρέπηται, κακόν. ἢν δ' ἔσω κα-
τακεχυμένον, ἔξω τρέπηται, ἀγαθόν. διάρροιῃ δὲ ἐχομένῳ ἰσχυρῇ, ὁ ἔμετος γινόμενος, ἀγαθόν. γυ-
ναικὶ αἷμα ἐμεούσῃ τὰ καταμήνια ῥαγῆναι, ἀγαθόν. ὑπὸ ῥόου δὲ πιεζομένῃ, ἐς τὰς ῥῖνας ἢ ἐς τὸ
στόμα μεταπεσεῖν τὸν ῥόον, ἀγαθόν. γυναικὶ ὑπὸ σπασμοῦ πιεζομένῃ ἐκ τόκου, πυρετὸν ἐπιγενέ- 30
σθαι, ἀγαθόν. καὶ τετάνου ἔχοντος καὶ σπασμοῦ, πυρετὸν ἐπιγενέσθαι ἀγαθόν. τὰ γὰρ τοιαῦτα δι' οὐδε-
μίην οὔτε ἀμαθίην οὔτε σοφίην ἰητρῶν, γίνεταί τε καὶ οὐ γίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου καὶ ἐπι
τυχίης γινόμενά τε ὠφελέει καὶ βλάπτει κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Ἐπιτυχίῃ δὲ τὰ τοιάδε οἱ ἰη-
τροὶ ποιέουσιν ἐν τῇ θεραπείῃ ἀγαθά. ἄνω φάρμακον δόντες, καθαίρουσι, καὶ ἄνω καὶ κάτω καλῶς,
καὶ γυναικὶ φάρμακον δόντες κάτω χολῆς ἢ φλέγματος, ἐπιμήνια οὐ γινόμενα κατέρρηξαν. καὶ
σπλῆνα ἔμπυον ἔχοντι, κάτω φάρμακον δόντες ὥστε χολὴν καὶ φλέγμα καθῆραι, πύος κάτω
ἐκάθηραν ἀπὸ τοῦ σπληνὸς καὶ ἀπήλλαξαν τῆς νόσου. καὶ λιθιῶντι φάρμακον δόντες, τὸν λίθον
ἐς τὸν οὐρητῆρα προσέωσαν ὑπὸ βίης τοῦ φαρμάκου, ὥστε ἐξουρηθῆναι. καὶ πύον ἔχοντι ἐν τῇ ἄνω
κοιλίῃ ἐν φύματι, οὐκ εἰδότες ὅ, τι ἔχει, δόντες ἄνω φάρμακον, ὅ, τι φλέγμα καθαίρει, ἤμεσε τὸ
πύον καὶ ἐγένετο ὑγιής. καὶ ἐκ φαρμάκου ὑπερκαθαιρομένην ἄνω θεραπεύοντες, καταρραγείσης 40
τῆς κοιλίης ἀπὸ ταὐτομάτου τοῦ ἐμέτου, ὑγιᾶ ἐποίησαν. Κακὰ δὲ τάδε ἀπεργάζονται ἀπὸ ἀτυ-
χίης. φάρμακον δόντες ἄνω χολῆς ἢ φλέγματος, φλέβα ἐν τοῖσι στήθεσιν ἔρρηξαν ὑπὸ τοῦ ἐμέτου,
οὐδὲν ἔχοντος πρόσθεν ἄλγημα ἐν τῷ στήθει φανερὸν, καὶ ἐγένετο νοῦσος. Καὶ γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχού-
σῃ ἄνω φάρμακον δόντες, κάτω ῥαγεῖσα ἡ κοιλίη, ἐξέτρωσε τὸ ἔμβρυον. καὶ ἔμπυον θεραπεύοντι ἡ
κοιλίη ῥυεῖσα, διαφθείρει. καὶ ὀφθαλμοὺς θεραπεύοντι καὶ ὑπαλείψαντι, ὀδύναι ἐνέπεσον ὀξύτε-
ραι. κἢν οὕτω τύχῃ, ἐρρήγνυνται οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἀμαυροῦνται, καὶ αἰτιῶνται τὸν ἰητρὸν, ὅτι ὑπή-
λειψε. καὶ λεχοῖ γαστρὸς ὀδύνης, ἢν δοίη τι ὁ ἰητρὸς καὶ κακῶς σχῇ ἢ καὶ ἀπόλλυται, ὁ ἰητρὸς αἴτιος.
σχεδὸν δὲ ὅσα ἀνάγκας ἔχει ὥστε γίνεσθαι ἐν τοῖσι νουσήμασι καὶ τρώμασι, κακὰ ἐπὶ κακοῖσι, τὸν ἰη-
τρὸν αἰτιῶνται τούτων γινομένων. καὶ τὴν ἀνάγκην τὴν τὰ τοιαῦτα ἀναγκάζουσαν γίνεσθαι οὐ γι-
νώσκουσιν, καὶ ἢν αὐτίκα πυρέσσοντι ἢ τρῶμα ἔχοντι, ἐσελθὼν καὶ προσενέγκας τὸ πρῶτον μὴ ὠφε- 50
λήσῃ, ἀλλὰ τῇ ὑστεραίῃ κάκιον ἔχῃ, τὸν ἰητρὸν αἰτιῶνται. ἢν δὲ ὠφελήσῃ, τοῦτο δὲ οὐχ ὁμαλῶς ἐπαι-
* νέουσι. χρὴ γὰρ πεπονθέναι αὐτὸν, δοκέουσι. τὰ δὲ ἕλκεα φλεγμαίνει, καὶ ἐν τῇσι νούσῃσιν, ἔστιν ὀ-
δύναι ἃς ἤσι χρὴ γίνεσθαι αὐτοῖσιν, οὐδὲ τὰ τοιάδε ὥστε μὴ γίνεσθαι. νεῦρον διακοπὲν, οὐ συμφύει. οὐ-
δὲ κύστις. οὐδὲ ἔντερον, ἢν μὴ τῶν λεπτῶν. οὐδὲ φλὲψ αἱμόρρους. οὐδὲ γνάθου τὸ λεπτόν. οὐδὲ τὸ ἄκρον

τοῦ αἰδοίου

τοῦ αἰδοίου δέρμα. Ἀρχὴ δὲ ἰητρικῆς ἀποδεδειγμένη μὲν οὐκ ἔστιν ἥ τις ὀρθῶς ἀρχή ἐστι πάσης τῆς
τέχνης. οὐδὲ δεύτερον οὐδὲν, οὐδὲ μέσον, οὐδὲ τελευτή. ἀλλὰ ἀρχόμεθά τε αὐτῆς, ἄλλοτε λέγοντες,
ἄλλοτε ἐργαζόμενοι. καὶ τελευτῶμεν ὡσαύτως. καὶ οὔτε λέγοντες ἀρχόμεθα ἐκ τῶν αὐτῶν λό-
γων, οὐδ' ἢν περὶ τῶν αὐτῶν λέγωμεν, οὐδὲ εἰς τοὺς αὐτοὺς τελευτῶμεν. καὶ ἐργαζόμενοι κατὰ τὸν αὐ-
τὸν λόγον, οὔτε ἀρχόμεθα ἐκ τῶν αὐτῶν ἔργων, οὔτε τελευτῶμεν ἐς τὰ αὐτά. Εὐχειρίη δέ ἐστι
τὰ τοιάδε. ὅταν τις τάμνων ἢ καίων μήτε νεῦρον τάμνῃ ἢ καύσῃ, μήτε φλέβα. καὶ ἢν ἔμπυον καίῃ,
ἐπιτυγχάνῃ τοῦ πύου. καὶ τάμνοντα ἃ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. καὶ κατήγματα συντιθέναι ὀρθῶς.
καὶ ὅ, τι ἂν τοῦ σώματος ἐκπέσῃ ἐκ τῆς φύσιος, ὀρθῶς ἐς τὴν φύσιν τοῦτο ἀπάγειν. λαβεῖν τε ἃ
δεῖ ἰσχυρῶς. καὶ λαμβάνοντα δὲ πιέζειν, ἃ καὶ ὅσα ἀτρέμα λαβεῖν τε δεῖ, καὶ λαβόντα μὴ πιέζειν.
10 καὶ ἐπιδέοντα στρεβλὰ μὴ πιέειν ἐξ εὐθέων. μὴ δὲ πιέζειν ἃ μὴ δεῖ. καὶ ψαύοντα ὅκου ἂν ψαύῃ, μὴ
ὀδύνην παρέχειν ἐκ περιουσίης. ταῦτα μὲν οὖν ἐστιν εὐχειρίη. τὸ δὲ τοῖσι δακτύλοισιν εὐσχημόνως λαμ-
βάνειν, ἢ καλῶς, ἢ μὴ καλῶς, ἢ μακροῖσιν, ἢ βραχέσιν. ἢ καλῶς ἐπιδεῖν, καὶ ἐπιδέσιας παντοίας,
οὐ πρὸς τῇ τέχνῃ κρίνεται εὐχειρίης πέρι, ἀλλὰ χωρίς. Ὁκόσοι ἔμπυοι γίνονται τὸν πλεύμονα,
ἢ τὴν ἄνω ἢ τὴν κάτω κοιλίην, ἢ φύματα ἴσχουσιν, εἴτε ἐν τῇ ἄνω κοιλίῃ, εἴτε ἐν τῇ κάτω, ἢ ἐν τῷ
πλεύμονι, ἢ ἕλκεα ἔνδοθεν, ἢ αἷμα ἐμέουσιν ἢ πτύουσιν, ἢ ἄλγημά τι ἔχουσιν, ἢ ἐν τοῖσι στήθεσιν ἢ
ἐν τῷ νώτῳ, ταῦτα πάντα ἴσχουσι. τῶν μὲν ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων, ἀπὸ χολῆς καὶ φλέγματος.
τῶν δὲ ἔξωθεν, ἀπὸ τοῦ ἠέρος ἐπιμιγνυμένου τῷ συμφύτῳ θερμῷ. ἀτὰρ καὶ ἀπὸ πόνων καὶ τρω-
μάτων. καὶ ὁκόσοι μὲν τὸν πλεύμονα ἔμπυοι γίνονται, ἀπὸ τῶνδε γίνονται. ἢν περιπλευμονίῃ λη-
φθεὶς μὴ καθαρθῇ, ἐν τῇσι κυρίῃσιν ἡμέρῃσιν, ἀλλ' ὑπολειφθῇ ἐν τῷ πλεύμονι πτύαλόν τε καὶ φλέγ-
20 μα, ἔμπυος γίνεται. καὶ ἢν μὲν αὐτίκα θεραπευθῇ, διαφεύγει ὡς τὰ πουλλά. ἢν δὲ ἀμεληθῇ ἐν τῷ
πλεύμονι, διαφθείρεται, ἐνισταμένου τε καὶ σηπομένου, ἑλκοῦταί τε ὁ πλεύμων, καὶ διάπυος γί-
νεται. καὶ οὐκέτι ἔσω ἕλκει ἐς ἑωυτὸν, ὅτι καὶ ἄξιον λόγου τῆς τροφῆς, οὔτε τι ἀποκαθαίρεται ἀπ'
αὐτοῦ ἄνω οὐδὲν, ἀλλὰ πνίγεταί τε καὶ δυσπνοεῖ ἀεὶ ἔτι μᾶλλον. καὶ ῥέγχει ἀναπνέων, καὶ ἀναπνέει
αὐτόθεν ἄνωθεν ἐκ τῶν στηθέων. τέλος δὲ, ἀποφράσσεται ὑπὸ τοῦ πτύσματος, καὶ ἀποθνήσκει. Γίνε-
ται δὲ καὶ ἔμπυος, καὶ ἢν ἐκ τῆς κεφαλῆς φλέγμα οἱ καταῤῥυῇ ἐς τὸν πλεύμονα. καὶ τὸ μὲν πρῶ-
τον ὡς τὰ πολλὰ λανθάνει καταῤῥέον. καὶ βῆχά τε παρέχει λεπτήν. καὶ τὸ σίαλον πικρότερον ὀλί-
γῳ τοῦ εἰωθότος. καὶ ἄλλοτε θέρμη λεπτή. ὁκόταν δὲ ὁ χρόνος προΐῃ, τρηχύνεταί τε ὁ πλεύμων καὶ
ἑλκοῦται ἔνδοθεν ὑπὸ τοῦ φλέγματος, ἐνισταμένου καὶ σηπομένου. καὶ βάρος παρέχει τοῖσι στή-
θεσι. καὶ ὀδύνην ὀξείην, πρόσω καὶ ὀπίσω. θέρμαι τε ὀξύτεραι ἐμπίπτουσιν ἐς τὸ σῶμα. καὶ ὁ πλεύ-
30 μων ἀπὸ τῆς θερμασίης ἄγει ἐς ἑωυτὸν ἐκ παντὸς σώματος φλέγμα, καὶ μάλιστα ἐκ τῆς κεφαλῆς.
ἡ δὲ κεφαλὴ θερμαινομένη ἐκ τοῦ σώματος. καὶ τοῦτο σηπόμενον, πτύει ὑπόπαχυ. ὅσῳ δ' ἂν ὁ χρόνος
προΐῃ, εἰλικρινὲς πτύει πύος. καὶ οἱ πυρετοὶ ὀξύτεροι γίνονται. καὶ ἡ βὴξ πυκνὴ καὶ ἰσχυρή. καὶ ἡ ἀσιτίη
διακναίει. καὶ τέλος, ἡ κοιλίη ἡ κάτω ταράσσεται. ταράσσεται δὲ ὑπὸ τοῦ φλέγματος. τὸ δὲ φλέγμα
ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταβαίνει. οὗτος ὅταν ἐς τοῦτο ἀφίκηται, ἀπόλλυται καθάπερ εἴρηται ἐν τοῖ-
σιν ἔμπροσθεν, διὰ πύου τοῦ πλεύμονος καὶ σαπροῦ γενομένου. ἢ τῆς γαστρὸς ῥυείσης τῆς κάτω. γίνε-
ται δὲ καὶ ἀπὸ τῶνδε ἔμπυος ὁ πλεύμων. ὁκόταν τι τῶν ἐν αὐτῷ φλεβίων ῥαγῇ. ῥήγνυται δὲ ὑπὸ
πόνων. καὶ ὅταν ῥαγῇ, αἱμοῤῥοεῖ τὸ φλέβιον. κἢν μὲν παχύτερον ἔῃ, μᾶλλον. ἢν δὲ λεπτότερον,
ἧσσον. καὶ τὸ μὲν, παραυτίκα τοῦ αἵματος πτύει. τὸ δὲ, ἢν μὴ στεγνωθῇ ἡ φλὲψ, χεῖται εἰς τὸν πλεύ-
μονα καὶ σήπεται ἐν αὐτῷ. καὶ ὅταν σαπῇ, πύον ποιεῖ. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἄλλοτε πύον εἰλι-
40 κρινές. ἄλλοτε πύον ὕφαιμον. ἄλλοτε δὲ αἷμα. καὶ ἢν μᾶλλον πληρωθῇ τὸ φλέβιον, ἀπεμεῖ τὸ πλή-
ρωμα ἀφ' ἑωυτοῦ ἅλις τοῦ αἵματος. τό, τε πύον πτύεται παχὺ, ὑπὸ τοῦ προσπινομένου καὶ ἐνσηπο-
μένου φλέγματος. οὗτος ἢν καταληφθῇ ἀρχομένου τοῦ νουσήματος πρὶν ἢ τὴν φλέβα αἱμοῤῥεῖν
καὶ χαλᾶν ἰσχυρῶς, πρίν τε λεπτυνθῆναι καὶ κλινοπετέα γενέσθαι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἄρξασθαι
φθίνειν, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα τήκεσθαι, ὑγιὴς ἐξ αὐτῆς τῆς τοιῆσδε νούσου γίνεται. ἢν δ' ἀμεληθῇ καὶ ταῦ-
τα καταλάβῃ, ὥστε παθέειν ἢ πάντα ἢ τὰ πλεῖστα, ἀπόλλυται. ἀπόλλυται δὲ οὗτος ἢ ὑπὸ τῶν
αὐτῶν ἃ εἴρηκα ἔμπροσθεν, ἢ ὑπὸ ἐμέτου, αἵματος πουλλοῦ πολλάκις ἐμεομένου. ἢν δὲ τὸ φλέβι-
ον παντάπασι μὲν μὴ διαῤῥαγῇ, σπάδων δ' ἐν αὐτῷ ἐγγένηται, γίνεται δὲ μάλιστα οἷον κιρσός. ὁ καὶ
παραυτίκα μὲν ὅταν γένηται, ὀδύνην τινὰ παρέχει λεπτὴν, καὶ βῆχα ξηρήν. ἢν δὲ χρονίσῃ τε
καὶ ἀμεληθῇ, διαδιδοῖ. αἵματος μὲν πρῶτον, ὀλίγον καὶ ὑπομέλαν. ἔπειτα δὲ ἔτι πλεῖόν τε καὶ
50 εἰλικρινέστατον. εἶτα πύον. καὶ πάσχει τε ὅσα περ ἐν τοῖσιν ἔμπροσθεν εἴρηται. συμφέρει δὲ τοῖσι
* τοιούτοισιν ἢν καταρχὰς λάβῃς θεραπεύειν. ὥστε αἵ τε φλέβες ἐξιέμεναι ἐκ τῶν χειρῶν. καὶ
δίαιτα, ὑφ' ἧς ἔσται ὡς ξηρότατός τε καὶ ἀναιμότατος. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τοῦτον, καὶ τὰ ἐν τῷ
πλευρῷ φλέβια πάσχει, ὅσα ἔσω ἀκρόπλεά εἰσιν. ὁκόταν οὖν πονήσῃ, κιρσοειδέα τε γίνεται, καὶ
μετέωρα ἔσω. καὶ ἢν μὲν ἀμεληθῇ, τάδε πάσχει. ἐκρήγνυταί τε καὶ πτύουσί τε ἀπὸ σφέων, αἷμα.

καὶ ἐνίοτε καὶ ἐμέουσι, καὶ ἔμπυοι γίνονται καὶ ὡς τὰ πουλλὰ διεφθάρησαν. ἢν δὲ θεραπευθῶσιν
ἀρχομένου τοῦ νουσήματος, αὖθις κατὰ χώρην ἰζάνουσιν ἐς τὸ πλευρὸν τὰ φλέβια, καὶ γίνεται
ταπεινά. καὶ ὁ μὲν πλεύμων ἀπὸ τούτων, ἔμπυος γίνεται, καὶ τὰ ἀπ' αὐτοῦ πάσχουσί τε τὰ τοι-
αῦτα, καὶ τελευτῶσιν οὕτω. τὴν δὲ ἄνω κοιλίην, ἔμπυοι γίνονται πολλαχῶς. καὶ γὰρ ὅταν φλέγ-
μα ῥυῇ ἐκ τῆς κεφαλῆς, ἁλὲς ἀθρόον ἐς τὴν ἄνω κοιλίην, σήπεταί τε καὶ γίνεται πύος. σήπεται δὲ,
ἐν ἡμέρῃσι μάλιστα, μιῇ καὶ εἰκοσῇ. τοῦτο οὖν διασείεται καὶ ἐγκλυδάζεται, τὸ πύος εἰς τὰ πλευ-
ρὰ προσπῖπτον. οὗτος ἢν καυθῇ ἢ τμηθῇ, πρὶν χρονίσαι τὸ πύος, ὑγιὴς γίνεται ὡς τὰ πολλά. γίνονται
δὲ κατὰ τὴν ἄνω κοιλίην, ἔμπυοι, καὶ ἐκ πλευρίτιδος ὁκόταν ἰσχυρὴ γένηται. καὶ ἐν τῇσι κυρίῃσιν
ἡμέρῃσι, μήτε σαπῇ, μήτε πτυσθῇ, ἀλλ' ἑλκωθῇ τὸ πλευρὸν ὑπὸ τοῦ προσπεπηγότος φλέγματος,
καὶ χολῆς. καὶ ὁκόταν ἕλκος γένηται, ἀναδιδοῖ ἀφ' ἑωυτοῦ πύος. καὶ ἐκ τῶν πλησίον χωρίων ὑπὸ
θερμασίης ἄγει ἐφ' ἑωυτὸ φλέγμα. καὶ τοῦτο ὁκόταν σαπῇ, πτύεται πύος. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐκ τῶν
φλεβίων διαδιδοῖ ἐς τὸ ἕλκος, αἷμα. καὶ γίνεται σηπόμενον πύος. οὗτος ἢν μὲν παραχρῆμα ὑπο-
ληφθῇ, ὑγιὴς γίνεται ὡς τὰ πολλά. ἢν δὲ ἀμεληθῇ, διαφθείρεται. γίνονται δὲ ἔμπυοι, καὶ ἢν φλέγ-
μα ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥυὲν, πρὸς τὸ πλευρὸν προσπαγῇ καὶ σαπῇ. τό, τε πλευρὸν ὡς τὰ πολλὰ καίε-
ται καὶ πάσχει, ὅσα περ ἐκ πλευρίτιδος ὅταν ἔμπυος γένηται. γίνονται δὲ καὶ ὁκόταν ὑπὸ τα-
λαιπωρίης, ἢ ἐκ γυμνασίης, ἢ ἄλλως πως ῥαγῇ, ἢ ἔμπροσθεν ἢ ὄπισθεν. ῥαγῇ δὲ, ὥστε μὴ παραυτί-
κα πτύσαι αἷμα, ἀλλ' ἐν τῇ σαρκὶ σπάδων γένηται. καὶ ἡ σὰρξ σπασθεῖσα, εἰρύσῃ ἰκμάδα ὀλί-
γην, καὶ γένηται ὑποπέλιδνος. καὶ παραυτίκα μὲν μὴ αἰσθάνηται ὁ παθὼν ὑπὸ ῥώμης καὶ εὐε-
ξίης. εἰ δὲ καὶ αἰσθάνεται, μηδὲν πρῆγμα ἡγήσεται. οὗτος ὅταν καταλάβῃ ὥστε αὐτὸν ὑπὸ πυρε-
τῶν ληφθέντα λεπτυνθῆναι, ἢ ποσίων, ἢ λαγνείης. ἢ ἄλλου του, ἡ σὰρξ ἡ τετρωμένη, ὑποξηραίνεταί
τε καὶ ὑποθερμαίνεται, καὶ ἕλκει ἰκμάδα ἐς ἑωυτὴν, ἀπὸ τῶν πλησίον καὶ φλεβῶν, καὶ σαρ-
κῶν. ὅταν δὲ εἰρύσῃ, οἰδίσκεταί τε καὶ φλεγμαίνει, καὶ ὀδύνην παρέχει λεπτήν. καὶ βῆχα ἀραι-
ήν τε καὶ ξηρὴν τὸ πρῶτον. ἔπειτα αὐτὴ μᾶλλον ἕλκει τε ἐς ἑωυτὴν, καὶ ὀδύνην παρέχει ἰσχυρο-
τέρην, καὶ βῆχα πυκνοτέρην. καὶ πτύει τὸ μὲν πρῶτον, ὕπουλον. ἐνίοτε δὲ, ὑπόπελιδνον καὶ ὕφαι-
μον. ὅσῳ δὲ ἂν ὁ χρόνος προΐῃ, ἕλκει τε μᾶλλον ἐς ἑωυτὴν καὶ σήπει καὶ αὐτῆς τῆς σαρκὸς, ὅσον πε-
λιδνὸν ἐγένετο τὴν ἀρχήν, τοῦτο πύος γίνεται. καὶ ὀδύνην παρέχει ὀξείην. καὶ πυρετόν. καὶ
βῆχα, πολλήν τε καὶ πυκνήν. καὶ τὸ πτύσμα εἰλικρινὲς πτύει πύος. ἢν δὲ χρονίσῃ τὸ πύος ἐν τῇ κοι-
λίῃ, διαθερμαίνεται ὑπ' αὐτοῦ, τὸ σῶμα πᾶν. μάλιστα δὲ, τὰ ἐγγυτάτω. θερμαινομένου δὲ τοῦ σώμα-
τος, μάλιστα ἐκτήκεται τὸ ὑγρόν. καὶ τὸ μὲν ἀπὸ τῶν ἄνω, ἐς τὴν ἄνω κοιλίην μάλιστα συρρεῖ, καὶ
γίνεται πύος, πρὸς τῷ ἐνεόντι. τὸ δὲ καὶ ἐς τὴν κάτω κοιλίην ῥεῖ. καὶ ἐνίοτε ταράσσεται ἡ κοιλίη
ὑπ' αὐτοῦ, καὶ διέφθειρε τὸν ἄνθρωπον. τὰ γὰρ ἐσιόντα τῶν σιτίων, διαχωρέει ἄπεπτα. καὶ τροφὴ ἀπ'
αὐτῶν οὐ γίνεται τῷ σώματι. καὶ ἡ τοῦ πτύσματος ἄνω κάθαρσις, οὐχ ὁμαλὴ γίνεται. ἅτε διατεθερ-
μασμένης τῆς κοιλίης καὶ ἀγούσης πάντα κάτω, ἐφ' ἑωυτήν. καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ πτύσματος, πνίγε-
ταί τε καὶ ῥέγχει οὐ καθαιρόμενος. ὑπὸ δὲ τῆς γαστρὸς ῥεούσης, ἐξασθενέει, καὶ ὡς τὰ πουλλὰ δια-
φθείρεται. μάλιστα δὲ ἐν τῇσι τοιαύτῃσι τῶν νούσων τὸ ῥεῦμα τοῦτο ἡ κεφαλὴ παρέχει, ἅτε κοίλη
ἐοῦσα, καὶ ἄνω ὑπερκειμένη. ὁκόταν γὰρ διαθερμανθῇ ὑπὸ τῆς κοιλίης, ἕλκει ἐς ἑωυτὴν ἐκ τοῦ
σώματος, τὸ λεπτότατον τοῦ φλέγματος. ὅταν δὲ ἁλισθῇ ἐν αὐτῇ, ἀποδιδοῖ πάλιν ἁλὲς καὶ πα-
χὺ, ὥσπερ εἴρηται. καὶ αὐτοῦ τὸ μὲν, ἐς τὴν ἄνω κοιλίην καταρρεῖ. τὸ δὲ, ἐς τὴν κάτω. ὁκόταν οὖν
ἄρξηται ἡ κεφαλὴ ῥεῖν, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα τήκεσθαι, οὐκέτι ὁμαλῶς, οὐδὲ καυθέντες περιγίνον-
ται. κρατέει γὰρ πρὸς μὲν τοῦ πύους τὰ ἐπιρρέοντα κακὰ ἀπορρέοντα. αἱ δὲ σάρκες τηκόμεναι μᾶλ-
λον ὑπὸ τῶν κακῶν, ἢ τρεφόμεναι ὑπὸ τῶν εἰσιόντων. οὗτοι ὁκόσοι τοιουτότροπα νουσήματα ἴσχου-
σι, καὶ ἀπὸ τούτων ἔνιοι μὲν, δι' ὀλίγου ἀπόλλυνται. ἔνιοι δὲ, πουλὺν χρόνον ἕλκουσι. διαφέρει γὰρ
σῶμα σώματος. καὶ ἡλικίη ἡλικίης. καὶ πάθημα παθήματος. καὶ ὥρη ὥρης ἐν ᾗ ἂν νοσέωσι. καὶ οἱ
μὲν, ταλαιπωρότεροί εἰσιν ἐν τῇσι νούσῃσιν. οἱ δὲ, παντάπασι ταλαιπωρέειν ἀδύνατοι. οὔκουν
ἔστι τὸ ἀκριβὲς τοῦ χρόνου ἐν ᾧ ἀπόλλυνται, οὔτε εἰ πολλὸν, οὔτ' εἰ ὀλίγον. οὔτε γὰρ οὗτος ὁ χρόνος ἀ-
κριβὴς ὃν ἔνιοι λέγουσιν, ὡς τὰ πολλὰ οὐδὲ αὐτὸ τοῦτο ἐκπύει. διαφέρει γὰρ καὶ ἔτος ἔτεος. καὶ ὥ-
ρη ὥρης. ἀλλ' ἤν τις θέλῃ περὶ αὐτῶν ὀρθῶς γινώσκειν καὶ λέγειν, γνώσεται ὧδε πάσχειν ὥρην, καὶ
ἀπολλυμένους καὶ περιγινομένους καὶ πάσχοντας ἅπερ ἂν πάσχωσι. τὴν δὲ κάτω κοιλίην, ἔμπυοι
γίνονται. μάλιστα μὲν, ὅταν φλέγμα ἢ χολὴ συστῇ ἁλὲς μεσηγὺ τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ δέρματος. γίνον-
ται δὲ καὶ ἀπὸ σπασμῶν. ὅταν καὶ φλέβιον σπασθὲν ῥαγῇ, τὸ αἷμα ἐκχυθὲν, σήπεται καὶ ἐμπύει.
ἢν δὲ ἡ σὰρξ σπασθῇ ἢ φλασθῇ, ἕλκει τε ἐκ τῶν παρ' ἑωυτῇ φλεβίων αἷμα, καὶ τοῦτο σήπεται
καὶ ἐμπύει. τούτοισιν ἢν μὲν ἔξω ἀποσημήνῃ, καὶ πύος ἐξέλθῃ, ὑγιέες γίνονται. ἢν δὲ ἐκραγῇ αὐ-
τόματον ἔσω, ἀπόλλυνται. κεχυμένον δὲ πύος ἐν τῇ κάτω κοιλίῃ, ὥσπερ ἐν τῇ ἄνω εἴρηται ἐγγίνε-
σθαι, οὐκ ἂν δύναιτο ἐγγενέσθαι, ἀλλ' ὥσπερ μοι εἴρηται ἐν χιτῶσί τε καὶ ἐν φύμασιν ἐγγίνεται. καὶ

ἢν μὲν ἔνδον ἀποσημήνῃ, δυσπετὲς γνῶναι. οὔτε γὰρ διασείεσθαί τοί ἐστιν εἰδέναι. γινώσκεται δὲ μάλι-
στα τῇ ὀδύνῃ ἔνθα ἔῃ. καὶ ἢν κατὰ πλάσιν τῇ κεραμίτιδι, ἢ ἄλλῳ τῳ τοιούτῳ, ἀποξηραίνει δι' ὀλί-
γου. Ἐρυσίπελας δὲ ἐν τῷ πλεύμονι γίνεται, ὅταν ὑπὸ ξηρανθῇ ὁ πλεύμων. ὑπὸ ξηραίνεται
δὲ καὶ ὑπὸ καύματος, καὶ ὑπὸ πυρετῶν, καὶ ὑπὸ ταλαιπωρίης καὶ ἀκρασίης. καὶ ὁκόταν
ὑπὸ ξηρανθῇ, ἕλκει τοῦ αἵματος πλεῖστον ἐφ' ἑωυτόν. μάλιστα μὲν καὶ πλεῖστον ἐκ τῶν μεγάλων φλε-
βῶν. αὗται γὰρ αὐτῷ ἐγγύταταί εἰσι, καὶ ἐπίκεινται ἐπ' αὐτῷ. ἕλκει δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τῶν
πλησίον. ἕλκει δὲ τὸ λεπτότατον καὶ ἀσθενέστατον. ὁκόταν δὲ ἐρύσῃ, πυρετὸς ἀπ' αὐτοῦ γίνεται ὀξύς.
καὶ βὴξ ξηρή. καὶ πληθώρη ἐν τοῖσι στήθεσι. καὶ ὀδύνη ὀξείη ἐν τοῖσιν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. μά-
λιστα δὲ κατὰ τὴν ῥάχιν, ἅτε τῶν φλεβῶν τῶν μεγάλων διαθερμαινομένων. καὶ ἐμέουσιν, ἄλλοτε
μὲν, ὕφαιμον. ἄλλοτε δὲ, πελιδνόν. ἐμέουσι δὲ καὶ φλέγμα καὶ χολήν. καὶ ἐκψύχουσι πυκνά.
ἐκψύχουσι δὲ, διὰ τοῦ αἵματος τὴν μετάστασιν ἐξαπίνης γινομένην. καὶ μάλιστα διασημαίνει τοῦτο,
ὅταν ὑπὸ τοῦ πλεύμονος ἐπιγένηται ἐρυσίπελας. καὶ τοῦ πυρετοῦ ἔῃ συνεχὴς λῆψις. τούτῳ εἰ μὲν
δύο ἢ τριῶν ἢ τεττάρων τὸ πλεῖστον ἡμερέων διαχυθῇ καὶ μεταστῇ τὸ ἔνδον ἐς τὸ ἔξω, ὑγιὴς γίνεται ὡς
τὰ πολλά. ἢν δὲ μὴ διαχυθῇ καὶ μεταστῇ, ἐνσήπεταί τε καὶ ἔμπυος γίνεται καὶ ἀπόλλυται. ἀπόλλυται δὲ δι'
ὀλίγου, ἅτε τοῦ πλεύμονος ἐμπύου ἐόντος ὅλου καὶ σαπροῦ. ἢν δὲ ἔξω κατακεχυμένον, εἴσω τράπη-
ται καὶ λάβηται τοῦ πλεύμονος, τούτου οὐδεμίη ἐλπὶς περιγενέσθαι. ὅταν γὰρ προαπεξηραμέ-
νος ὁ πλεύμων, εἰρύσῃ ἐς ἑωυτὸν, οὐκ ἂν ἔτι μεταστα(ί)η, ἀλλὰ παραχρῆμα ὑπὸ τοῦ καύματος καὶ
τῆς ξηρασίης, οὐκέτι δέχεται οὐδὲν, οὔτε ἄνω ἀναδιδοῖ οὐδὲν, ἀλλὰ διέφθειρε. Φῦμα δὲ γίνεται
ἐν τῷ πλεύμονι ὧδε. ὁκόταν φλέγμα ἢ χολὴ συστραφῇ, σήπεται. καὶ ἕως μὲν ἂν ἔτι ὠμότερον
ἔῃ, ὀδύνην τε παρέχει λεπτὴν. καὶ βῆχα ξηρήν. ὁκόταν δὲ πεπαίνηται, ὀδύνη γίνεται καὶ πρό-
σθεν καὶ ὄπισθεν ὀξείη. καὶ θέρμαι λαμβάνουσι καὶ βὴξ ἰσχυρή. καὶ ἢν μὲν ὅτι τάχιστα πεπαν-
θῇ, καὶ ῥαγῇ καὶ ἄνω τράπηται τὸ πύον. καὶ ἀναπτυσθῇ πᾶν. καὶ κοιλίη ἐν ᾗ τὸ πύον προσπέση-
ται καὶ ἀναξηρανθῇ, ὑγιὴς γίνεται παντελῶς. ἢν δὲ ῥαγῇ μὲν ὅτι τάχιστα καὶ πεπανθῇ καὶ
ἀνακαθαίρηται, ἀποξηρανθῆναι δὲ παντάπασι μὴ δύνηται, ἀλλ' αὐτὸ ἀφ' ἑωυτοῦ τὸ φῦμα ἀναδι-
δοῖ τὸ πύον. καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς δὲ καὶ τοῦ ἄλλου σώματος φλέγμα καταρρέον ἐς τὸ φῦμα, σήπε-
ταί τε καὶ πύον γίνεται καὶ πτύεται, δι' οὗ ἐφθάρη. διαφθείρεται δὲ ὑπὸ γαστρὸς ῥυείσης, ἀφ'
ὧν περ καὶ ὑπὸ τῶν πρόσθεν εἴρηται. λεπτυνομένου τε αὐτοῦ καὶ φρονέοντος, πάντα χρήματα
ὁμαλῶς καὶ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ, ἀποξηραίνεταί τε καὶ ἀποψύχεται. συμμύει τὰ φλέβια τὰ ἐν τῷ
σώματι πάντα, ἅτε τοῦ αἵματος ἐξ αὐτέων ἐκκεκαυμένου ὑπὸ πυρετοῦ. ἔνιστε δὲ ὑπὸ χρόνου τε
πλήθεος, καὶ μεγέθεος τῆς νούσου, καὶ τῶν ἐνεόντων κακῶν, καὶ τῶν προσπιπτομένων. ἢν δὲ μὴ
δύνηται πολλοῦ χρόνου ῥαγῆναι, μήτε ἀπὸ ταὐτομάτου, μήτε ὑπὸ φαρμάκων, τήκεται ἀσθε-
νέων ὑπὸ ὀδυνέων ἰσχυρῶν, καὶ ἀσιτίης, καὶ βηχὸς, καὶ πυρετῶν, καὶ ὡς τὰ πολλὰ διαφθείρεται. ἢν δὲ
ἤδη λελεπτυσμένῳ καὶ κλινοπετεῖ ἐόντι ῥαγῇ τὸ πύον, οὐδ' οὕτω μάλα ἀναφέρουσιν, ἀλλὰ δια-
φθείρονται τρόπῳ τοιῷδε. ἢν δὲ ῥαγῇ μὲν ὅτι τάχιστα καὶ πεπανθῇ, πεπανθὲν δὲ ἐκχυθῇ ὑπὸ τὰς φρέ-
νας τὸ πολλὸν αὐτοῦ, τὸ παραυτίκα δοκέει μὲν ῥάων εἶναι. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἢν μὲν ἀναπτύ-
σῃ πᾶν, καὶ ἡ κοιλίη, ἐν ᾗ τὸ πύος ἐνῇ, προσπέσῃ τε καὶ ἀναξηρανθῇ, ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ ὅ, τε χρό-
νος πλείων γένηται, καὶ αὐτὸς ἀσθενέστερος, καὶ ἀναπτύσαι μὴ δύνηται, ἀλλὰ καυθῇ ἢ τμηθῇ καὶ
τὸ πύος ἐξελθῃ, παραυτίκα μὲν καὶ οὕτω δή τι δοκέει ῥάων γεγονέναι. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, δια-
φθείρεται ὑπὸ τῶν αὐτῶν, ὑφ' ὧν περ καὶ ἐν τῇ πρώτῃ εἴρηται. Ἐν δὲ τῷ πλευρῷ, γίνεται
μὲν φύματα, καὶ ἀπὸ φλέγματος καὶ ἀπὸ χολῆς κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῖσιν ἐν τῷ πλεύμονι. γί-
νεται δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πόνων, ὁκόταν τι τῶν φλεβίων σπασθὲν ῥαγῇ. μὴ ῥαγῇ δὲ παντελῶς, ἀλ-
λὰ σπάδων ἐν αὐτῷ γένηται. ἢν μὲν οὖν ῥαγῇ, παραυτίκα τὸ αἷμα τὸ ἐκχυθὲν ἐκ τοῦ φλεβίου,
ἐνσήπεταί τε καὶ ἐκπυεῖ. εἰ δὲ σπάδων ἐν τῷ φλεβίῳ γένηται, τοῦτο κατ' ἀρχὰς μὲν, ὀδύνην τε
παρέχει καὶ σφύζει. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, διαδιδοῖ ἡ φλὲψ τοῦ αἵματος ἐς τὴν σάρκα, καὶ τοῦτο
ἐνσηπόμενον ἐν τῇ σαρκὶ, πύος γίνεται. κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ ἡ σὰρξ ἢν μὲν μᾶλλον πονέσῃ,
πλέον τε τοῦ αἵματος ἕλκει ἐς ἑωυτὴν, ἐκ τῶν ἐπιτάτω φλεβῶν, καὶ παραχρῆμα ἐμπυεῖ. ἢν δὲ
ἧσσον πονέσῃ, σχολαίτερόν τε καὶ ἕλκει καὶ ἐκπυεῖ. ἐνίοισι δὲ ὁκόταν ἀσθενέα γένηται τὰ σπά-
σματα ἐν τῇσι σαρξὶν, ἢ ἐν τοῖσι φλεψὶν, οὐκ ἐκπυΐσκεται, ἀλλὰ γίνεται ἀλγήματα πολυχρό-
νια, καὶ καλέουσι ῥήγματα. καὶ ὁκόσα μὲν ἐν τῇ σαρκὶ γίνεται, ὧδε γίνεται. ὁκόταν ἡ σὰρξ πονέ-
σῃ τι, ἢ σπασθεῖσα, ἢ πληγεῖσα, ἢ ἄλλο τι παθοῦσα, γίνεται, ὥσπερ προεῖπον, πελιδνὴ, οὐκ εἰλι-
κρινεῖ αἵματι, ἀλλὰ λεπτῷ τε καὶ ὑδαρεῖ, καὶ τούτῳ ὀλίγῳ. ὅταν δὲ ὑπερξηρανθῇ μᾶλλον τοῦ ἑω-
θότος, διαθερμαίνεταί τε καὶ ὀδύνην παρέχει, καὶ ἕλκει ἐς ἑωυτὴν ἀπὸ τῶν φλεβίων καὶ σαρ-
κῶν τῶν πλησίον τὸ ὑγρόν. καὶ ὁκόταν ὑπερυγρανθῇ, καὶ τοῦτο αὐτὸ τὸ ὑγρὸν ὑπερθερμαν-
θῇ ὑπ' αὐτῆς τῆς σαρκὸς, σκίδναται ἀνὰ τὸ σῶμα πᾶν, οἷόν περ εἰρύσθη. καὶ μᾶλλον δή τι σκί-

δύναται ἐς τὰς φλέβας ἢ ἐς τὰς σάρκας. ἕλκουσι γὰρ, αἱ φλέβες μᾶλλον τῶν σαρκῶν. ἕλκουσι
δὲ, καὶ αἱ σάρκες. ὁκόταν δὲ ἐς πολλὸν ὑγρὸν, τὸ ἐν τῷ σώματι, ὀλίγον τὸ ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἑλκυσθῇ,
ἄδηλον γίνεται καὶ ἀνώδυνον. καὶ αὖ τι νενοσηκότος, γίνεται ὑγιὲς τῷ χρόνῳ. ἢν δὲ διαθερμανθῇ τε
μᾶλλον ἡ σὰρξ, καὶ εἰρύσῃ πλέον τὸ ὑγρὸν, ὀδύνην παρέχει. καὶ ὅπῃ ἂν τοῦ σώματος ἀπὸ αὐτῆς ὁρ-
μήσῃ καὶ καταστηρίξῃ, ὀδύνην παρέχει ὀξείην. καὶ δοκέουσιν ἔνιοι αὐτοῖσι τὸ ῥῆγμα μεθιστάναι. τὸ
δὲ, οὐκ ἀνυστόν. ἐγγυτάτω δὲ ἕλκεός ἐστιν ὁκόσα τοιαῦτα καὶ ἄλλα. τὸ ἀπὸ τῆς σαρκὸς ὑγρὸν, ἀΐσσει
διὰ τῶν φλεβίων. ὅταν δὲ διαθερμανθῇ τε καὶ παχυνθῇ, καὶ γένηται πλέον, καὶ ὀδύνην πα-
ρέχει, ἔστ' ἂν γένηται ὅμοιον τῷ ἄλλῳ ὑγρῷ κατὰ λεπτότητα καὶ ψυχρότητα. ὁκόσα δὲ ἐν τοῖσι
φλεβίοισι γίνεται, αὐτὸ μὲν τὸ φλέβιον ὁκόσον ἐσπάσθαι, κατὰ χώρην μένει. ὅταν δὲ σπασθῇ,
σπᾶται δὲ ὑπὸ τόνου καὶ βίης, καὶ ὁκόταν σπασθῇ, γίνεται οἷον κιρσός. διαθερμαίνεται δὲ καὶ ἕλ-
κει ἐς ἑωυτὸ, νοτίδα τινὰ ὑγρήν. ἡ δὲ νοτίς ἐστιν ἀπὸ χολῆς καὶ φλέγματος. καὶ ὁκόταν μιχθῇ τό,
τε αἷμα καὶ τὸ ὑγρὸν, τὸ ἀπὸ τῆς σαρκὸς, παχύνεται τὸ αἷμα καὶ πολλαπλασίως αὐτὸ ἑωυτοῦ ταύ-
τῃ, ἢ ἂν ἡ φλὲψ τυγχάνῃ ἐσπασμένη, καὶ νοσωδέστερον γίνεται καὶ στασιμώτερόν τι ἐπὶ πλέον. καὶ
ὁκόταν πλέον γένηται, μετανέστη τὸ πλήρωμα, ἢ ἂν τύχῃ. καὶ ὀδύνην παρέχει ὀξείην, ὥστε ἐνί-
οισι δοκέειν τὸ ῥῆγμα ἑωυτοῖσι μεθιστάναι. καὶ ἢν τύχῃ ὥστε ἐς τὸν ὦμον μεθιστάναι, βάρος τε ἐν τῇ
χειρὶ παρέχει, καὶ νάρκην καὶ νωθείην. καὶ ἢν μὲν ἐς τὴν φλέβα σκιμφθῇ, ἢ ἐς τὸν ὦμόν τε καὶ
τὸν νῶτον τείνῃ, παύεται ἡ ὀδύνη παραχρῆμα ὡς τὰ πολλά. γίνεται δὲ σπάσματα καὶ ἀπὸ πόνων
καὶ πτωμάτων, καὶ ἀπὸ πληγῆς, καὶ ἤν τις ἄχθος μέζον αἴρηται, καὶ ἀπὸ δρόμων καὶ πάλης,
καὶ τῶν τοιούτων πάντων. ὁκόσοι δὲ ἀπὸ τρωμάτων ἔμπυοι γένονται, ἢ ὑπὸ δόρατος, ἢ ἐγχειριδίου.
ἢ τοξεύματος ἔσω τρωθῶσι, τέως μὲν ἢν ἔχῃ τὸ ἕλκος ἔξω ἀναπνοὴν κατὰ τὸ ἀρχαῖον τρῶμα, ταύτῃ
τε τὸ ψυχρὸν ἐπάγεται ἐφ' ἑωυτό. καὶ τὸ θερμὸν ἐφ' ἑωυτοῦ ταύτῃ ἀφίησι, καὶ ἀποκαθαίρεται
εὐκόλως τὸ πύον καὶ εἴ τι ἄλλο. καὶ ἢν μὲν ὑγιανθῇ τό, τε εἴσω καὶ τὸ ἔξω ὁμοῦ, ὑγιὴς γίνεται
παντελῶς. ἢν δὲ τὸ μὲν ἔξω, ὑγιανθῇ. τὸ δὲ ἔσω, μὴ ὑγιανθῇ, ἔμπυος γίνεται. καὶ ἢν ὑγιανθῇ μὲν, ὁ-
μοῦ καὶ τὸ ἔσω καὶ τὸ ἔξω. ἡ δὲ οὐλὴ, ἔσω ἀσθενὴς γένηται καὶ τρηχείη καὶ πελιδνὴ, ἀνελκοῦται
ἐνίοτε, καὶ ὧδε ἔμπυος γίνεται. ἀνελκοῦται δὲ καὶ ἤν τι πονέσῃ πλέον, καὶ ἢν λεπτυνθῇ, καὶ ἢν
φλέγμα ἢ χολὴ πρὸς τῇ οὐλῇ προσπαγῇ. καὶ ἢν νούσῳ ἑτέρῃ ληφθεὶς λεπτυνθῇ. ὅταν δὲ γένηται
ἕλκος, ἤν τε οὕτως, ἤν τε προσσυμφυῇ τὸ ἔξω τοῦ ἔσω, ὀδύνην τε παρέχει ὀξείην, καὶ βῆχα, καὶ
πυρετόν. καὶ τήν τε ψύξιν ἐπάγεται αὐτὸ ἑωυτῷ τὸ ἕλκος, διὰ τὸ πλέον τε θερμότερον εἶναι. καὶ
αὐτὸ ἀφ' ἑωυτοῦ ἀποπνεῖ τὸ θερμὸν, καὶ τὸ πύον ἀποκαθαίρεται. καὶ προσσυμφύεταί τε διὰ πλείο-
νος, καὶ σχολαιότερον ὑγιαίνεται. ἐνίοτε δὲ, οὐδ' ὑγιαίνεται. ἡ γὰρ σὰρξ, τό, τε ἕλκος, ὑπὸ τοῦ καύ-
ματος τοῦ ἐν τῷ σώματι ἕψεται, καὶ ὑπερξηραίνεται, ὥστε μὴ δύνασθαι μήτε ξηρανθῆναι, μήτε
σαρκοφυῆσαι, μήτε ὑγιανθῆναι. ἀλλ' ὁκόταν ὁ χρόνος προΐῃ, τελευτᾷ πάσχων τὰ τοιαῦτα, ἃ καὶ
ἐν τῇ πρόσθεν εἴρηται. ἢν δὲ τύχῃ ὥστε τρωθῆναί τι τῶν φλεβίων τῶν παχυτέρων, καὶ ἔσω ῥυῇ
τὸ αἷμα καὶ σαπῇ, ἔμπυον γίνεται. καὶ ἢν μὲν τοῦτο τὸ πύον πτυσθῇ πᾶν, καὶ ἡ φλὲψ ἡ τετρωμέ-
νη στεγνωθῇ, καὶ τὸ ἕλκος ὑγιανθῇ καὶ τὸ ἔσω καὶ τὸ ἔξω, ὑγιὴς γίνεται παντελῶς. ἢν δὲ μὴ δύνη-
ται μήτε ἕλκος συμφυῆναι τὸ ἔνδον, μήτε ἡ φλὲψ στεγνωθῇ, ἀλλ' ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἀναδιδοῖ αἷμα,
καὶ ἢν παραυτίκα ἐμέηται, καὶ πτύηται, ἢ καὶ σήπηται, καὶ πύον πτύηται, διαφθείρεται ὡς
τὰ πολλὰ, ἢ παραυτίκα ἐμέων αἷμα, ἢ ὑστέρῳ χρόνῳ ὑφ' ὧν καὶ ἐν τῇ πρόσθεν εἴρηται, διαφθειρό-
μενος. πολλάκις δὲ ὅσοι τι τῶν φλεβίων ἔσω τιτρώσκονται ὑπὸ τρωμάτων, ἢ ὑπό τινων πόνων, ἢ
γυμνασίων, ἢ ὑπ' ἄλλου του, ὁκόταν συμφυῇ καὶ δοκέῃ ὑγιὲς εἶναι τὸ φλέβιον, ἀναῤῥήγνυται ἑτέ-
ρῳ χρόνῳ. ἀναῤῥήγνυται δὲ ὑπὸ τῶν αὐτῶν, ὑφ' ὧν περ καὶ πρόσθεν πάσχει. ὁκόταν ἰδὲ ἀναῤῥα-
γῇ, αἱμοῤῥοεῖ. καὶ παραυτίκα ἀπόλλυνται ἐμέοντες αἷμα πολλόν τε καὶ πολλάκις. ἢ ἄλλοτε μὲν
τε καὶ ἄλλοτε αἷμα ἐμέουσι πρόσφατον. πύον δὲ πτύοντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην πολλόν τε καὶ παχὺ,
διεφθάρησαν τρόπῳ τοιούτῳ, ἢ παραπλησίῳ, ὡς καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσι νούσοισιν εἴρηται. τοῖσι δὲ ταῦ-
τα τὰ νουσήματα ἔχουσι, καὶ ὅσα τοιαῦτα, διαφέρει ἐς τὸ εὐπετεστέρως τε ἀπαλλάσσειν καὶ δυσ-
πετεστέρως. ἀνήρ τε γὰρ, γυναικός. νεώτερος, γεραιτέρου. καὶ γυνὴ νεωτέρη, παλαιοτέρης. καὶ πρὸς
τούτοισιν, ἥ τε ὥρη τοῦ ἔτεος, ἐν ᾗ ἂν νοσέωσι. καὶ ἢν ἐξ ἑτέρης νούσου νουσήσουσιν, ἢ μὴ ἐξ ἑτέρης.
διαφέρει δὲ καὶ πάθημά τε παθήματος, μέζον τε καὶ ἔλασσον. καὶ χρὼς χρωτός. καὶ θεραπείη θε-
ραπείης. τούτων δὲ οὕτω διαφερόντων, ἀνάγκη διαφέρειν καὶ τὸν χρόνον. καὶ τοῖσι μὲν, πλέω γί-
νεσθαι. τοῖσι δὲ, ἐλάσσω τε καὶ ἀπόλλυσθαι, ἢ μή. καὶ τοῖσι μὲν, παραμόνιμά τε εἶναι καὶ μέζω. τοῖ-
σι δὲ, ἐλάσσω τε καὶ ὀλιγοχρόνια. τοῖσι δὲ, παραμένειν ἐς τὸ γῆρας τὰ νουσήματα, καὶ συναποθνή-
σκειν. τοὺς δὲ ἀπόλλυσθαι δι' ὀλίγου ὑπ' αὐτῶν. καὶ ὁκόσοι μὲν νεώτεροι πάσχουσι, τούτων ὅσα εἴρη-
ται ἀπὸ πόνων παθήματα γίνεσθαι, πάσχουσί τε πλέω καὶ ἰσχυρότερα. καὶ ἀλγέουσιν οὗτοι μᾶλ-
λον τῶν ἄλλων. καὶ παραυτίκα ἔκδηλα αὐτοῖσιν, ὥστε ἢ πτύσαι, ἢ αἷμα ἐμέσαι. τὰ δὲ καὶ γινόμε-

να λανθάνει αὐτοὺς, ὑπὸ εὐεξίης τοῦ σώματος. οἱ δὲ γεραίτεροι, πάσχουσι μὲν ὀλιγάκις. καὶ ὅταν πάθω-
σιν, ἀσθενέα πάσχουσιν, ἅτε ἀσθενέστεροι ἐόντες. καὶ ἐπανίουσι μᾶλλον. καὶ ἐπιμελέονται μᾶλλον τῶν
παθημάτων. γίνεται οὖν τὴν ἀρχὴν τοπαράπαν ἧσσον τῷ γεραιτέρῳ ἢ τῷ νεωτέρῳ. καὶ ὁκόταν γένη-
ται, τῷ μὲν γεραιτέρῳ, ἀσθενέστερα γίνεται. τῷ δὲ νεωτέρῳ, ἰσχυρότερα. καὶ τῷ μὲν νεωτέρῳ, ἅ-
τε τοῦ σώματος τόνον τε ἔχοντος, καὶ ξηρασίην. καὶ τὴν σάρκα πυκνήν τε καὶ ἰσχυρὴν, καὶ πρὸς τοῖ-
σιν ὀστέοισι προσκαθημένην, καὶ περὶ αὐτὴν τοῦ δέρματος περιτεταμένου, ὁκόταν τι πονήσῃ πλέ-
ον τοῦ εἰωθότος μᾶλλον καὶ ἐξαίφνης, σπασμοί τε γίνονται ἰσχυροὶ, καὶ ῥήγματα πουλλά τε καὶ
παντοῖα τῶν φλεβῶν καὶ τῶν σαρκῶν. καὶ τούτων τὰ μὲν, παραυτίκα ἔκδηλα γίνονται. τὰ δ'
ὑστέρῳ χρόνῳ ἀναφαίνεται. τοῖσι δὲ γεραιτέροισι, τόνος ἰσχυρὸς οὐκ ἔνι. αἵ τε σάρκες περὶ τὰ ὀστέα πε-
10 ριρρέουσι. καὶ τὸ δέρμα περὶ τὰς σάρκας. καὶ αὐτὴ ἡ σὰρξ, ἀραιή τε καὶ ἀσθενής. καὶ οὔτε τί ἂν
πάθοι τοιοῦτον ὁμοίως ὡς καὶ ὁ νεώτερος. καὶ ἤν τι πάθῃ, πάσχει ἀσθενέα τε καὶ παραυτίκα οἱ
ἔκδηλα γίνεται. τοσούτῳ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν παθημάτων, δυσχερέστερον ἀπαλλάσσουσιν οἱ νεώ-
τεροι τῶν γεραιτέρων. ὁκόταν δὲ ἡ νοῦσος ἐμφανὴς γένηται, καὶ ἢ πύος, ἢ αἷμα πτύωσιν, ἢ ἀμφό-
τερα, ὅσοι μὲν νεώτεροί εἰσιν, ἅτε τοῦ σώματος εὐτόνου τε ὄντος καὶ πυκνοῦ, οὐ δύνανται ἀποκαθαί-
ρεσθαι ὁμαλῶς, ἀπὸ τῶν ἑλκέων τῶν ἐν τῇ ἄνω κοιλίῃ τὸ πύον. ὅ, τε γὰρ πλεύμων οὐ καρτὰ
ἕλκει ἐς τὰς ἀρτηρίας, πυκνότερος ἐών. αἵ τε ἀρτηρίαι λεπταὶ καὶ στεγναὶ οὖσαι, οὐκ εἰσδέχον-
ται τὸ πύον, εἰ μὴ ὀλίγον τε καὶ ὀλιγάκις. ὥστε ἀνάγκη τὸ πύος ἐν τῷ θώρακί τε καὶ ἐπὶ τῶν ἑλ-
κέων, ἀθροίζεσθαί τε καὶ παχύνεσθαι. τῷ δὲ ἀφηλικεστέρῳ, ὅ, τε πλεύμων ἀραιότερος καὶ κοι-
λότερος. καὶ αἱ ἀρτηρίαι εὐρύτεραι, ὥστε μὴ ἐγχρονίζειν τὸ πύος ἐν τῇ κοιλίῃ, καὶ ἐπὶ τῶν ἑλκέ-
20 ων. καὶ ὅ, τι ἂν ἐπιγένηται, τοῦτο ἀνάγκη πᾶν ἀνασπᾶσθαι ἄνω ὑπὸ τοῦ πλεύμονος ἐς τὰς ἀρ-
τηρίας, καὶ παραχρῆμα ἐκπτύεσθαι. τῷ μὲν οὖν νεωτέρῳ, ἅτε τῶν παθημάτων ἰσχυροτέρων ἐόν-
των, καὶ τῆς καθάρσιος οὐ γινομένης κατὰ λόγον τοῦ πτύσματος, οἵ, τε πυρετοὶ ὀξύτεροι καὶ πυκ-
νότεροι γίνονται. καὶ ὀδύναι ἐμπίπτουσιν ὀξεῖαι αὐτοῦ τε τοῦ παθήματος, καὶ τοῦ ἄλλου σώματος, ἅ-
τε τῶν φλεβίων ἐντόνων ἐόντων καὶ ἐναίμων. ὅταν δὲ ταῦτα διαθερμανθῇ, ὑφ' ἑωυτῶν ὀδύναι
διαΐσσουσιν ἄλλοτε ἄλλῃ τοῦ σώματος. καὶ οὗτοι μὲν διαφθείρονται ὡς τὰ πολλὰ δι' ὀλίγου. τοῖσι δὲ
γεραιτέροισιν, ἅτε τῶν παθημάτων ἀσθενεστέρων ἐόντων, καὶ τοῦ πτύσματος ἀπ' αὐτῶν καθαιρο-
μένου. οἵ τε πυρετοὶ λεπτότεροι καὶ ὀλίγοι γίνονται. καὶ ὀδύναι ἔνεισι μὲν. ἔνεισι δὲ, λεπταί. καὶ
παντάπασι μὲν τῶν παθημάτων τῶν τοιούτων, οὐκ ἀπαλλάσσονται οὐδὲ οἱ γεραίτεροι, ἀλλ' ἔχοντες αὐ-
τὰ πουλὺν χρόνον, καταφθείρονται. καὶ ἄλλοτε πύον πτύουσιν. ἄλλοτε αἷμα. ἄλλοτε δὲ οὐθέτερον.
30 τέλος δὲ συναποθνήσκει αὐτοῖσιν. ἀποθνήσκουσι δὲ οὕτως, ὅταν τι αὐτοὺς νόσημα τούτῳ, ᾧ ἂν ἔχωσι,
παραπλήσιον καταλάβῃ, ὥστε ἔχειν καὶ τοῦτο, καὶ ὃ ἂν ἔχωσι νούσημα ἰσχυρότερον γίγνεται, καὶ
ὡς τὰ πολλὰ διαφθείρονται. ταῦτα δέ ἐστι τὰ μάλιστα ἐξεργαζόμενα τῶν νουσημάτων. πλευρῖτίς
τε καὶ περιπλευμονίη.   Πυρετὸς δὲ ἀπὸ τῶνδε γίνεται. ὁκόταν χολὴ ἢ φλέγμα θερμανθῇ,
θερμαίνεται τὸ ἄλλο πᾶν σῶμα ἀπὸ τούτων. καὶ καλέεται τοῦτο πυρετός. θερμαίνεται δὲ, ἡ χολὴ
καὶ τὸ φλέγμα. ἔνδοθεν μὲν, ἀπὸ σιτίων καὶ ποτῶν, ἀφ' ὧν καὶ τρέφεται καὶ αὔξεται. ἔξωθεν δὲ,
ἀπὸ πόνων καὶ τρωμάτων. καὶ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ὑπερθερμαίνοντος, καὶ ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ ὑπερψύχον-
τος. θερμαίνεται δὲ καὶ ἀπὸ ὄψιος καὶ ἀκοῆς. ἐλάχιστα δὲ ἀπὸ τούτων.   Τὸ δὲ ῥῖγος ἐν τῇσι νού-
σοισι, γίνεται μὲν καὶ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἀνέμων, καὶ ὕδατος, καὶ αἰθρίης, καὶ ἑτέρων τοιούτων. γί-
νεται δὲ, καὶ ἀπὸ τῶν ἐσιόντων σιτίων καὶ ποτῶν. μάλιστα δὲ καὶ ἰσχυρότερον γίνεται, ὅταν χολὴ καὶ
40 φλέγμα συμμιχθῇ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῷ αἵματι, ἢ τὸ ἕτερον, ἢ ἀμφότερα. μᾶλλον δὲ ἢν τὸ φλέγμα μοῦνον
ξυμμιχθῇ. ψυχρότατον γὰρ φύσει, τὸ φλέγμα. θερμότατον δὲ, τὸ αἷμα. ψυχρότερον δέ τι καὶ ἡ
χολὴ τοῦ αἵματος. ὅταν οὖν ταῦτα συμμιχθῇ, ἢ ἀμφότερα, ἢ τὸ ἕτερον ἐς τὸ αἷμα, πήγνυσι τὸ αἷμα.
οὐ παντάπασι δὲ, οὐδὲ γὰρ ἂν δύναιτο ζῆν ὁ ἄνθρωπος, εἰ τὸ αἷμα πυκνότερόν τε καὶ ψυχρότερον
γένοιτο πολλαπλασίως αὐτὸ ἑωυτοῦ. ψυχομένου οὖν τοῦ αἵματος, ἀνάγκη ψύχεσθαι καὶ τὸ ἄλλο
σῶμα πᾶν. καὶ καλέεται ῥῖγος, ὁκόταν τοῦτο τὸ τοιοῦτον γένηται. ἢν μὲν ἰσχυρὸν γένηται ῥῖγος,
ἰσχυρότερός ἐστι καὶ ὁ τρόμος. αἱ γὰρ φλέβες συσπώμεναι καὶ συνιόντος καὶ πηγνυμένου τοῦ αἵμα-
τος, συσπῶσί τε τὸ σῶμα καὶ τρέμειν ποιέουσιν. ἢν δέ τι ἧσσον ἡ σύνοδος τοῦ αἵματος γένηται, τοῦ-
το δὲ καλέεται ῥῖγος. φρίκη δὲ λέγεται τὸ ἀσθενέστατον.   Ὅτι δὲ μετὰ τὸ ῥῖγος ἀνάγκη πυ-
ρετὸν ἐπιλαβεῖν ἢ πλέω ἢ ἐλάσσω, ὧδε ἔχει. ὁκόταν τὸ αἷμα διαθερμαίνηταί τε καὶ ἀποβιῆται,
50 καὶ ἀπίῃ πάλιν ἐς τὴν ἑωυτοῦ φύσιν, συνδιαθερμαίνεται καὶ τοῦ φλέγματος καὶ τῆς χολῆς, τὸ
ἐν τῷ αἵματι συμμεμιγμένον. καὶ γίνεται τὸ αἷμα θερμότερον αὐτὸ ἑωυτοῦ, πολλαπλασίως. τού-
των οὖν διατεθερμασμένων, ἀνάγκη πυρετὸν ἐπιγενέσθαι, ὑπὸ τῆς θερμασίης τοῦ αἵματος, μετὰ
ῥῖγος.   Ἱδρὼς δὲ γίνεται, διὰ τόδε. ὁκόσαι ἂν νοῦσοι κρίνωνται ἐν τῇσι κρισίμοισι τῶν ἡμερέων,

καὶ τὸ πῦρ μεθίει, ἐκτήκεται ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ αἵματι φλέγματος, καὶ τῆς χολῆς τὸ λεπτότατον, καὶ ἀποκρίνεται καὶ χωρέει, τὸ μὲν, ἔξω τοῦ σώματος. τὸ δὲ, ἔνδον καὶ αὐτοῦ ἐν τῷ σώματι ὑπολείπεται. τὸ δὲ ὑπὸ θερμασίης λεπτυνόμενον, ἀτμὸς γίνεται, καὶ σὺν τῷ πνεύματι μισγόμενον ἔξω χωρέει. ἔστι μὲν οὖν ταῦτα, τοιαῦτα. καὶ ἀπὸ τούτων ἀπογίνεται ὁ ἱδρώς. διότι δὲ ὁτὲ μὲν θερμὸς, ὁτὲ δὲ ψυχρός ἐστιν οὕτως. θερμὸς μὲν, ἀπὸ διατεθερμασμένου τε τοῦ κακοῦ, καὶ ἐκκεκαυμένου, καὶ λελεπτυσμένου, καὶ ἀσθενέος. καὶ οὐ λίην πολλῶ ἀποκρίνεται, καὶ ἀνάγκη θερμότερον αὐτὸν ἐκκρίνεσθαι ἐκ τοῦ σώματος. ὁ δὲ ψυχρὸς, ἀπὸ πλέονος τοῦ κακοῦ, ἀποκρινόμενος τοῦ τε ὑπολειπομένου καὶ ἔτι ἰσχύοντος, καὶ οὔπω σεσηπότος, οὐδὲ λελεπτυσμένου, οὐδὲ ἐκκεκαυμένου, ψυχρότερος καὶ παχύτερος καὶ κακωδέστερος ἐκχωρέει. δῆλον δὲ τοῦτο ἐν τῷδε. οἱ ψυχροῖς ἱδρῶσιν ἱδροῦντες, μακρὰς νόσους νοσέουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ, ἐπισχύοντος τοῦ κακοῦ, τοῦ ἐν τῷ σώματι ὑπολειπομένου. οἱ δὲ θερμοῖς ἱδρῶσιν ἱδροῦντες, ταχύτερον ἀπαλλάσσονται τῶν νουσημάτων.

Πλευρῖτις καὶ περιπλευμονίη, γίνονται ὧδε. ἡ μὲν πλευρῖτις, ὁκόταν πόσιες ἀλέες τε καὶ ἰσχυραὶ, κάρτα λάβωσι. διαθερμαίνεται γὰρ τὸ σῶμα ἅπαν ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ ὑγραίνεται. μάλιστα δὲ ἥ τε χολὴ καὶ τὸ φλέγμα, διαθερμαίνεταί τε καὶ ὑγραίνεται. καὶ δὴ τούτων κεκινημένων τε καὶ ὑγρασμένων, συγκυρήσει ὥστε ῥιγῶσαι μεθύοντα ἤν τε νήφοντα, ἅτε ἐὸν τὸ πλευρὸν ψιλὸν φύσει σαρκὸς, μάλιστα τοῦ σώματος, καὶ οὐκ ἐόντος αὐτῷ ἔσωθεν τοῦ ἀντισκιάζοντος οὐδενὸς, ἀλλὰ κοιλίης, αἰσθάνεται μάλιστα τοῦ ῥίγεος. καὶ ὁκόταν ῥιγώσῃ τε καὶ ψυχθῇ, συνέλκεταί τε καὶ συσπᾶται ἥ τε σὰρξ, ἡ ἐπὶ τῷ πλευρῷ, καὶ τὰ φλέβια. καὶ ὅσον τε ἐν αὐτῇ τῇ σαρκὶ ἔνι χολῆς ἢ φλέγματος, ἢ ἐν τοῖσιν ἐν αὐτῇ φλεβίοισι, τοῦτο πολλὸν, ἢ πᾶν ἀποκρίνεται ἔσω συνωθεόμενον πρὸς τὸ θερμὸν, πυκνουμένης τῆς σαρκὸς ἔξωθεν. καὶ προσπήγνυται πρὸς τῷ πλευρῷ, καὶ ὀδύνην παρέχει ἰσχυρὴν καὶ διαθερμαίνεται. καὶ διὰ τῆς θερμότητος ἄγει ἐφ᾽ ἑωυτὸ, καὶ ἀπὸ τῶν πλησίον φλεβῶν καὶ σαρκῶν, φλέγμα τε καὶ χολήν. γίνεται μὲν οὖν τούτῳ τῷ τρόπῳ. ὁκόταν δὲ τὰ πρὸς τὸ πλευρὸν προσπαγέντα σαπῇ καὶ πτυσθῇ, ὑγιέες γίνονται. ἢν δὲ τό, τε ἀρχαῖον πολλὸν προσπαγῇ πρὸς τὸ πλευρὸν, καὶ ἄλλο προσεπιγένηται, αὐτίκα ἀπόλλυνται, οὐ δυνάμενοι ἀναπτύσαι ὑπὸ πλήθους τοῦ σιάλου, ἢ ἔμπυοι γίνονται. καὶ οἱ μὲν, ἀπόλλυνται. οἱ δὲ, διαφεύγουσι. διαδηλοῖ δὲ ταῦτα ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ἢ ἐννέα, ἢ ἕνδεκα, ἢ τεσσαρεσκαίδεκα. ὀδύνην τε παρέχει, ἐς τὸν ὦμον, καὶ ἐς τὴν κληῗδα, καὶ ἐς τὴν μασχάλην, διὰ τόδε. ἡ φλὲψ ἡ σπληνῖτις καλεομένη, τείνει ἀπὸ τοῦ σπληνὸς ἐς τὸ πλευρόν. ἐκ δὲ τοῦ πλευροῦ ἐς τὸν ὦμον, καὶ ἐς τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερήν. ἡ δὲ ἡπατῖτις εἰς τὰ δεξιά. ὡσαύτως καὶ ὁκόταν ταύτης τὸ ἐπὶ τοῦ πλευροῦ συνειρυσθῇ ὑπὸ τοῦ ῥίγεος καὶ φείξῃ τὸ αἷμα τὸ ἐν αὐτῇ, ἔς τε τὴν μασχάλην, καὶ τὴν κληῗδα, καὶ τὸν ὦμον, συνθέρχωταί τε καὶ σπᾶ, καὶ ὀδύνην παρέχει. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ τὰ περὶ τὸν νῶτον χωρία, διαθερμαίνεται ὑπὸ τοῦ προσπεπηγότος ὑγροῦ πρὸς τῷ πλευρῷ, φλέγματός τε καὶ χολῆς. παρέχει δὲ ὀδύνην ἐνίοτε καὶ τοῖσι τοῦ πλευροῦ κάτωθεν χωρίοισι. πολλάκις δὲ ἢν ἐς τὰ κάτω ῥάπτηται, ὀδύνην διαδιδοῖ ἐς τὴν κύστιν διὰ τῶν φλεβίων, καὶ οὐρέει πολλόν τε καὶ χολῶδες. νομίζουσι δὲ ταύτης τῆς νούσου τὸ ῥῖγος αἴτιον εἶναι καὶ ἀρχήν. Ἡ δὲ περιπλευμονίη γίνεται, ὁκόταν κεκινημένου καὶ ὑγρασμένου τοῦ φλέγματος καὶ τῆς χολῆς, ἑλκύσῃ ὁ πλεύμων ὑπὸ θερμασίης ἐφ᾽ ἑωυτὸν, ἀπὸ τῶν πλησίον χωρίων πρὸς τοῖσιν ὑπάρχουσιν ἐν ἑωυτῷ, διαθερμαίνει μὲν πᾶν τὸ σῶμα καὶ ὀδύνην παρέχει, μάλιστα δὲ τῷ τε νώτῳ, καὶ τῇσι πλευρῇσι καὶ τοῖσιν ὤμοισι, καὶ τῇ ῥάχει, ἅτε ἀπὸ τούτων ἕλκων ἐς ἑωυτὸν τὴν ἰκμάδα τὴν πλείστην, καὶ ὑπερξηραίνονται ταῦτα καὶ ὑπερθερμαίνονται. ὁκόταν δὲ εἰρύσῃ ἐς ἑωυτὸν καὶ ἕδρην λάβῃ, ἥ τε χολὴ καὶ τὸ φλέγμα ἐς τὸν πλεύμονα σήπεται καὶ ἐμπυοῦται. καὶ ἢν μὲν ἐν τῇσι κυρίῃσι τῶν ἡμερέων σαπέντα πτυσθῇ, περιγίνεται. ἢν δὲ τάς τε ἐπελθόντα τὴν ἀρχὴν δέχηται, καὶ προσεπιγένηται ἕτερα, καὶ μήτε πτύων, μήτε σήπων κρατέῃ ὑπὸ πλήθεος τῶν ἐπιγινομένων, ἀποθνήσκουσιν ὡς τὰ πολλά. ἢν δὲ πρὸς τὰς ἡμέρας διατείνωνται τὰς δύο καὶ εἴκοσι, καὶ τὸ πῦρ μεθῇ, καὶ ἐν ταύτῃσι μὴ ἐκπτυσθῇ, ἔμπυοι γίνονται. γίνονται δὲ μάλιστα ἐκ τούτων οἷσιν ἰσχυρόταται, ἥ τε πλευρῖτις καὶ ἡ περιπλευμονίη. γίνεται δὲ καὶ ἄπτυστος περιπλευμονίη καὶ πλευρῖτις, ἄμφω ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ, ὑπὸ ξηρασίης. ξηραίνει δὲ καὶ τὰ θερμὰ, ὅταν ὑπερθερμαίνῃ. καὶ τὰ ψυχρὰ, ὅταν ὑπερψύχῃ. πήγνυται δὲ τὸ πλευρὸν, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ τῷ πλευρῷ φλέβια καὶ συσπᾶται. καὶ ὁκόσον ἐν αὐτῷ ἔνι φλέγματος ἢ χολῆς, τοῦτο ὑπὸ τῆς θερμασίης ἐνέσκληκέ τε καὶ ὀδύνην παρέχει, καὶ ὑπὸ τῆς ὀδύνης πυρετόν. τούτου ξυμφέρει τὴν φλέβα ἀποσχάσαι τὴν ἐν τῇ χειρὶ, τὴν σπληνῖτιν καλεομένην, ἢ τὴν ἡπατῖτιν, καθ᾽ ὁποτέρην ἂν εἴη τὸ νούσημα. καὶ οὕτως ἡ ὀδύνη μαλακωτέρη γίνεται τοῦ πλευροῦ τε καὶ τῶν ἄλλων. ἡ γὰρ φλὲψ, ὅσον ἔνι ἐν αὐτῇ χολῆς καὶ φλέγματος, αὐτοῦ τοῦ αἵματος κενοσηκότος, μετὰ τούτων μεθίει τὸ πουλὺ ἔξω. τὸ δὲ ἐκ τῆς σαρκὸς ὑπό τε φαρμάκων, καὶ

κων, καὶ ποτῶν διαχέεται, καὶ ἀπὸ χλιασμάτων προστιθεμένων ἔξωθεν, ὥστε τὴν νοῦσον σκίδνα-
σθαι ἀνὰ πᾶν τὸ σῶμα. καλέεται δὲ αὕτη περιπλευμονίη, ἢ δὲ περιπλευμονίη, ὁκόταν ὁ
πλεύμων ὑπερξηρανθῇ καὶ αὐτὸς, καὶ ὁκόταν ἐν αὐτῷ ἔνι χολῆς ἢ φλέγματος, οὔτε ἐκπέει ὁ-
μαλῶς, οὔτε τὸ σίαλον ἀναδιδοῖ. ὅσον τε ἐν αὐτῷ ἐστὶν ἰκμάδος, ἢ ἀπὸ ποτοῦ, ἢ ἀπὸ ῥοφήματος, ἢ ἀπὸ
τῶν πλησίον χωρίων, τοῦτο πᾶν ἐκκαίει, ὑπὸ τῆς ὑπερξηρασίης τε καὶ θερμασίης, τούτῳ ξυμ-
φέρει πόματα πίνειν ὑφ' ὧν ὑγραίνεται ὁ πλεύμων, καὶ πτύσεται. ἢν γὰρ μὴ πτυσθῇ, σκληρότε-
ρός τε γίνεται ὁ πλεύμων, καὶ συναυαίνεται, καὶ τὸν ἄνθρωπον ἀπόλλυσι. Καῦσος δὲ λαμ-
βάνει μὲν μᾶλλον, τοὺς χολώδεας. λαμβάνει δὲ, καὶ τοὺς φλεγματίας. λαμβάνει δὲ, ὧδε. ὁκόταν
χολὴ κινηθῇ ἀνὰ τὸ σῶμα καὶ συγκυρήσῃ, ὥστε τὰς φλέβας καὶ τὸ αἷμα εἰρύσαι τῆς χολῆς. εἰρύ-
σαι δὲ τὸ πλεῖστον, ἐκ τῶν σαρκῶν καὶ τῆς κοιλίης. τὸ δὲ πρόσθεν ἐνεὸν, ἅτε καὶ τῇ φύσει θερμό-
τατον ἐὸν ἐν τῷ σώματι τὸ αἷμα. ὁκόταν γοῦν διαθερμανθῇ ἐκ τῶν σαρκῶν καὶ τῆς κοιλίης, πρὸς
τῷ ἐνεόντι μᾶλλον ἔτι ὑπὸ τῆς χολῆς, διαθερμαίνει καὶ τὸ ἄλλο σῶμα πᾶν. καὶ τὰ μὲν ὑπὸ τῆς
πολλῆς ἰκμάδος, οὐ δύναται ἀποξηραίνεσθαι παντάπασιν. ἢν δὲ ἀποξηρανθῇ, ἀποθνήσκει ὁ ἄνθρω-
πος. τὰ δὲ ἐν τοῖσιν ἀκρωτηρίοισι τοῦ σώματος, ἅτε ξηρὰ ἐόντα φύσει, ἀποξηραίνεταί τε καὶ ἐκκαί-
εται ὑπὸ αὐτῶν τὸ ὑγρὸν τὸ πλεῖστον. καὶ εἰ θέλοις ψαύειν, ψυχρά τε εὑρήσεις αὐτὰ καὶ ξηρά. διὰ τοῦ-
το ὁκόσοι ὑπὸ καύσου ἁλίσκονται, τὰ μὲν εἴσω, καίονται ὑπὸ τοῦ πυρός. τὰ δὲ ἔξω, ψυχροί εἰσιν.
ἥ τε γλῶσσα καὶ ὁ φάρυγξ τρηχύνεταί τε καὶ αὐαίνεται ὑπὸ τοῦ εἴσω πνεύματος καὶ τῆς θερ-
μότητος. Ὅσον δ' αὖ ἐν τῇ κοιλίῃ καὶ ἐν τῇ κύστει ἐγγίνεται χολῆς. τὸ μὲν ἐν τῇ κοιλίῃ. ἐνίοτε
μὲν, διαταράσσεται κάτω. τὰ δὲ πολλὰ, ἐμέεται ἐν τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσιν, ἢ ἐν τέσσαρσιν, ἢ ἐν
πέντε. ἐμέεται δὲ διὰ τόδε. ὁκόταν ἡ ἄνω κοιλίη ὑπερθερμανθῇ, ἕλκει ἐφ' ἑωυτὴν, καὶ γίνεται
ἔμετος. διὰ τοῦτο δ' αὐτὸ καὶ ἐς περιπνευμονίην, ἐκ καύσου τε καὶ ἐκ πλευρίτιδος μάλιστα μεθί-
σταται τὰ νουσήματα. ὁκόταν γὰρ ἡ ἄνω κοιλίη ὑπερθερμανθῇ, ἕλκει ἐφ' ἑωυτὴν, καὶ ὑποδέχεται
ὁ πλεύμων, καὶ γίνεται περιπλευμονίη. καὶ ὡς τὰ πολλὰ ἀπόλλυνται, ἅτε ἀσθενέες ἤδη ἐόντες, καὶ
ἑτέρης νούσου καινῆς ἐπιγεννηθείσης, οὐ δυνάμενοι τὰς ἡμέρας διατελέειν, ἄχρις οὗ τὸ σίαλον πέ-
πανθῇ ἐν τῷ πλεύμονι. ἀλλ' ὡς τὰ πολλὰ ἀπόλλυνται ὑπὸ ἀσθενείης. ἔνιοι δὲ, περιγίνονται.
Ὁκόσοισι δὲ ἐς τὴν κύστιν συῤῥέει τι χολῆς, οὐ ῥέεται παχύ. παχὺ δὲ, ὑπὸ φλέγματος. χολώδεα δὲ
διαχωρέει, ὑπὸ τοῦ συγκεκαῦσθαι ἐν τῇ κοιλίῃ τὰ ἐνεόντα. Φρενῖτις δὲ ὧδε ἔχει. τὸ αἷμα τὸ ἐν
ἐν τῷ ἀνθρώπῳ πλεῖστον ξυμβάλλεται μέρος συνέσιος. ἔνιοι δὲ λέγουσι, τὸ πᾶν. ὁκόταν οὖν χολὴ
κινηθεῖσα ἐς τὰς φλέβας καὶ ἐς τὸ αἷμα εἰσέλθῃ, διεκίνησε καὶ διούρησε τὸ αἷμα ἐκ τῆς εἰωθυίης
συστάσιός τε καὶ κινήσιος, καὶ διεθέρμηνε. διαθερμανθὲν δὲ, διαθερμαίνει καὶ τὸ ἄλλο σῶμα πᾶν,
καὶ παρανοέεται ὁ ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐν ἑωυτῷ ἐστὶν, ὑπό τε τοῦ πλήθεος τοῦ πυρετοῦ, καὶ τοῦ αἵ-
ματος, τῆς διουρήσιός τε καὶ κινήσιος γινομένης οὐ τῆς εἰωθυίης. προσεοίκασι δὲ μάλιστα οἱ ὑπὸ τῆς
φρενίτιδος ἐχόμενοι, τοῖσι μελαγχολῶσι κατὰ τὴν παράνοιαν. οἵ τε γὰρ μελαγχολώδεες ὁκόταν
φθαρῇ τὸ αἷμα ὑπὸ χολῆς καὶ φλέγματος, τὴν νοῦσον ἴσχουσι καὶ παράνοιοι γίνονται. ἔνιοι δὲ καὶ μαί-
νονται. καὶ ἐν τῇ φρενίτιδι ὡσαύτως. οὕτω δὲ ἧσσον ἡ μανίη τε καὶ ἡ παραφρόνησις γίνεται, ὅσῳ
περ ἡ χολὴ τοῦ φλέγματος ἀσθενεστέρη ἐστίν. ὕφαιμον δὲ καὶ πελιδνὸν ἐν τῇ πλευρίτιδι καὶ περι-
πνευμονίῃ τὸ πτύαλον, διὰ τόδε πτύουσι. κατ' ἀρχὰς μὲν ὡς τὸ πουλὺ, οὐθέτερα πτύουσιν, οὔτε πελι-
δνὸν, οὔτε ὕφαιμον. εἰδέναι δὲ χρὴ τὴν νοῦσον, ἰσχυρὴν ἐοῦσαν. ὁκόταν δὲ τὸ σίαλον ὑπόπαχυ ἄρξων-
ται πτύειν καὶ καθαίρεσθαι, μάλιστα τότε. πτύεται δὲ, ἀπὸ διατάσιος τῶν φλεβῶν. τῆς μὲν πλευ-
ρίτιδος, ἐκ τῶν ἐν τῷ πλευρῷ. τῆς δὲ περιπνευμονίης, ἐκ τῶν ἐν τῷ πλεύμονι, καὶ θερμασίην ἐ-
πάγει ἐφ' ἑωυτήν. ἢν δὲ ῥηγματίης ἔῃ ὁ τὴν νοῦσον ἔχων, καὶ σαβ κὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρης,
αἷμα, καὶ ὕφαιμον πτύει καὶ πελιδνὸν σὺν σιάλῳ πτύει. τὸ δὲ πελιδνὸν, ἀπὸ τοῦ αἵματος γίνεται,
ἢν ὀλίγον συσμίγηται, ἐς πουλὺ σίαλον, καὶ μὴ παραυτίκα πτύηται, ἀλλὰ μένει ἡμισαπὲς ἐὸν,
καὶ ἐκτεθηλυσμένον ἐν τῷ σώματι. ἀποθνήσκουσι δὲ, ἀπὸ μὲν τῆς πλευρίτιδος, ὁκόταν πολλὸν
μὲν τὴν ἀρχὴν τῷ πλευρῷ προσαγῇ, φλέγμα τε καὶ χολή. πολλὸν δὲ προσεπιῤῥυῇ καὶ ἐκ τοῦ
ἄλλου σώματος. καὶ μήτε πτύων κρατέῃ ὑπὸ πλήθεος, μήτε σήπων. πιμπλῶνται δὲ αἱ ἀρτηρίαι
ὑπὸ τῶν ἐνεόντων, φλέγματός τε καὶ πύου. τοῦτο δὲ ῥέγχει καὶ ἀναπνεῖ, πυκνόν τε καὶ αὐτόθεν.
τέλος δὲ ἀποφράσσεται πάντα καὶ ἀποθνήσκεται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τοῦτον καὶ ἐκ περιπλευ-
μονίης ἀπόλλυνται. ὅσοι δὲ ὑπὸ καύσου ἀποθνήσκουσι, πάντες ὑπὸ ξηρασίης ἀποθνήσκουσιν. ἀποξη-
ραίνεται πρῶτον μὲν αὐτῶν τὰ ἀκρωτήρια πόδες τε καὶ χεῖρες. ἔπειτα δὲ τὰ ἐπιξηρότερα. ὁκό-
ταν δὲ ἐκκαυθῇ καὶ ἀποξηρανθῇ παντάπασι τὸ ὑγρὸν ἐκ τοῦ σώματος, τὸ μὲν αἷμα, πήγνυταί τε
παντελῶς καὶ ψύχεται. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα, ἀποξηραίνεται καὶ οὕτως ἀποθνήσκει. ὑπὸ δὲ τῆς φρενί

τι δὲ ἀπόλλυται ὧδε. παραφρονέουσιν ἐν τῇ νόσῳ διὰ παντὸς, ἅτε τοῦ αἵματος ἐφθαρμένου τε καὶ
ἐκκεκινημένου τὴν εἰωθυῖαν κίνησιν. καὶ ἅτε παραφρονέοντες, οὔτε τι τῶν προσφερομένων δέχον-
ται, ὅ, τι ἄξιον λόγου. ὅταν δὲ προΐῃ ὁ χρόνος, μαραίνονταί τε καὶ μινύθουσιν ὑπό τε τοῦ πυρετοῦ,
καὶ ἀπὸ τοῦ μηδὲν δέχεσθαι. καὶ πρῶτα μὲν, τὰ ἐν τοῖσιν ἀκρωτηρίοισι μινύθει τε, καὶ ψύχεται.
ἔπειτα δὲ, τὰ ἔσω ἐγγυτάτω. καὶ ψύχεος δὲ καὶ πυρὸς καὶ πόνων, ἀρχὴν ταύτην ἴσχει. ὅταν τὸ αἷ-
μα τὸ ἐν τῇσι φλεψὶν ὑπὸ τοῦ φλέγματος ψυχθῇ, μεταπίπτει τε καὶ συνίσταται ἄλες, ἄλλοτε
ἄλλῃ καὶ τρέμει. τέλος δὲ ψύχεται πάντα καὶ ἀποθνήσκει.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΝΟΎΣΩΝ ΤῸ ΔΕΎΤΕΡΟΝ.

Ῥέεται πολλὸν ὅταν ὑπερθερμανθῇ ἡ κεφαλή. τήκεται γὰρ ἐν αὐτῇ τὸ φλέγ-
μα. τηκόμενον δὲ, χωρέει τὸ μὲν, ἐς τὰς ῥῖνας. τὸ δὲ, ἐς τὸ στόμα. τὸ δὲ, διὰ τῶν φλε-
βῶν αἳ ἄγουσιν ἐς τὸ αἰδοῖον. ὅταν δὲ ἐς τὸ αἰδοῖον ἀφίκηται, οὐρέει καὶ πάσχει οἷά
περ ὑπὸ στραγγουρίης. ἀμβλυώσσουσι δὲ, ὅταν ἐς τὰ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι φλέβια
ἐσέλθῃ φλέγμα. ὑδαρεστέρη τε γὰρ γίνεται ἡ ὄψις, καὶ θολερωτέρη. καὶ τὸ λαμ-
πρὸν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ, οὐχ ὁμοίως λαμπρόν ἐστιν, οὐδὲ καταφαίνεται ἐν αὐτῷ, ἐὰν ἐθέλῃ ὁρᾶν ὁ-
μοίως, ὡς καὶ ὅτε λαμπρὸς καὶ καθαρὸς ἦν. οὗτος ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι μάλιστα ὑγιάζεται.
ἢν δὲ χρόνῳ ὕστερον πολλῷ ὑποστρέψῃ ἡ νοῦσος, τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς παχύνεται. καὶ τὸ ἄλ-
λο σῶμα αἴρεται καὶ παχύνεται καὶ εὐχροέει. τοῦτο τὸ φλέγμα, εἰς τὰς σάρκας τρέπεται καὶ
ὑπὸ τούτου δοκέει παχὺς εἶναι. αἱ γὰρ σάρκες ἅτε διάβροχοι ἐοῦσαι καὶ ἠρεμέουσαι καὶ ἀραιότεραι,
ἕλκουσιν ἐκ τῶν φλεβῶν αἷμα, καὶ διὰ τοῦτο δοκέουσιν εὔχροοι εἶναι. Ἑτέρη νοῦσος.
κεφαλὴ ἑλκέων καταπίμπλαται. καὶ τὸ σῶμα οἰδέει. καὶ ἡ χροιὴ, ἰκτερώδης. καὶ ἄλλοτε ἄλλῃ
τοῦ σώματος, ἕλκεα ἐκφύει. καὶ πυρετὸς λαμβάνει, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ ἐκ τοῦ νώτου, ὑ-
δωρρέει. τούτῳ ὅταν ἐν τῇ κεφαλῇ φλέγμα ὑπόχολον ἐμφραχθῇ, τὰ μὲν ἕλκεα γίνεται, ὅταν τὸ
βρέγμα διάβροχον γένηται τῷ φλέγματι καὶ τῇ χολῇ. καὶ ἀραιὸν ἐῇ καὶ ἄλες τὸ φλέγ-
μα καὶ ἡ χολή. ἵσταται γὰρ τοῦτο καὶ σήπεται καὶ ἑλκοῦται. ἐς δὲ τὰ ὦτα λεπτυνόμενον
τὸ φλέγμα, διαδιδοῖ. ἐν δὲ τῷ ἄλλῳ σώματι, τά τε ἕλκεα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, τοῖσιν ἐν
τῇ κεφαλῇ γίνεται, συσσηπομένου τοῦ αἵματος καὶ τῆς χολῆς ἢ ἂν τύχῃ ἁλισθέντα. ταύτῃ
γὰρ ἡ σὰρξ σήπεται καὶ ἑλκοῦται. καὶ προσκατασήπει τὸ ἐσελθὸν τοῦ φλέγματος καὶ
τῆς χολῆς, καὶ γίνεται πύον. Ἑτέρη νοῦσος. Περιωδυνίην τὴν κεφαλὴν ἴσχει. καὶ
ἐμέει χολήν. καὶ δυσουρέει. καὶ παραφρονέει. οὗτος περιωδυνέει μὲν, ἀπὸ τῆς ὑπερθερ-
μασίης τῆς κεφαλῆς. παραφρονέει δὲ, ὅταν τὸ αἷμα τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ ἀπὸ χολῆς ἢ φλέγ-
ματος ὑπερθερμανθῇ, καὶ κινηθῇ μᾶλλον τοῦ εἰωθότος. ἐμέει δὲ χολὴν, ἅτε κεκινημένης αὐ-
τῆς ἐν τῷ σώματι. καὶ ἡ κεφαλὴ ἀπὸ τῆς θερμασίης ἕλκει ἐφ᾽ ἑωυτήν. καὶ τὸ μὲν παχύτα-
τον, ἐμέει. τὸ δὲ λεπτότατον, ἕλκει ἐς ἑωυτήν. οὐρέει δὲ καὶ ἐν ταύτῃ ἀπὸ τῶν αὐτῶν, ὡς καὶ ἐν τῇ
πρόσθεν εἴρηται. Ἑτέρη νοῦσος. Ἢν περὶ τὸν ἐγκέφαλον φλέβια ὑπερεμήσῃ, τὸ
μὲν οὔνομα οὐκ ὀρθὸν τῇ νούσῳ. οὐδὲ γὰρ ἀνυστὸν ὑπερεμῆσαι οὐδὲν τῶν φλεβίων. οὔτε τῶν ἐ-
λασσόνων, οὔτε τῶν μειζόνων. ὀνομάζουσι δὲ, καὶ φασὶν ὑπερέμετον. εἰ δ᾽ ὡς μάλιστα ὑπερε-
μήσειε, νοῦσος ὑπ᾽ αὐτοῦ οὐκ ἔοικε γίνεσθαι. ἀπ᾽ ἀγαθοῦ γὰρ κακὸν, οὐχ οἷόν τε γενέσθαι.
οὐδ᾽ ἀπὸ κακοῦ ἀγαθὸν γένοιτο ἄν. οὐδ᾽ αὖ ἀγαθὸν πλέον τοῦ δέοντος οἷόν τε γενέσθαι. ἀλλ᾽ ὑ-
περεμέειν δοκέει. ὅταν ἐς τὰς φλέβας χολὴ ἢ φλέγμα ἐσέλθῃ. μετεωρίζονται γὰρ αἱ φλέ-
βες. καὶ σφύζουσι. καὶ ὀδύνη κατὰ πᾶσαν τὴν κεφαλὴν ἐπιγίνεται. καὶ τὰ ὦτα ἠχέει καὶ
ἀκούει οὐδέν. καὶ ἠχέει μὲν, ἅτε τῶν φλεβίων σφυζόντων καὶ παλλομένων, τηνικαῦτα γὰρ
ἦχος ἔνεστιν ἐν τῇ κεφαλῇ. βαρυηκοεῖ δὲ, τὸ μέν τι, ὑπὸ τοῦ ἔσωθεν ψόφου καὶ ἤχου. τὸ δὲ, ὅταν
ὁ ἐγκέφαλος καὶ τὰ φλέβια τὰ περὶ αὐτὸν ἐπαρθῇ. ἀπὸ γὰρ τῆς ὑπερθερμασίης ἐμπί-
πλησι τὸ κατὰ τὸ οὖς κενὸν ὁ ἐγκέφαλος ἑωυτοῦ. καὶ ἅτε οὐκ ἐνεόντος τοῦ ἠέρος ἰσοπληθέος,
ὡς καὶ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ, οὐδὲ τὸν ἦχον ἴσον παρέχοντος, οὐκ ἐνσημαίνει οἱ τὰ λεγόμενα ὁμα-
λῶς, καὶ ἀπὸ τούτου βαρυηκοεῖ. οὗτος ἢν μὲν ῥαγῇ αὐτῷ ἐς τὰς ῥῖνας, ἢ ἐς τὸ στόμα ὕδωρ καὶ
φλέγμα, ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μὴ ῥαγῇ, ἑβδομαῖος μάλιστα ἀποθνήσκει. ἢν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ ὑπε-
ρεμέσωσι φλέβες, ὑπερεμέουσι δὲ ὑπὸ τῶν αὐτῶν, ἃ καὶ ἐν τῷ πρόσθεν εἴρηται. σημεῖον δὲ ὅτι

τοιούτῳ τρόπῳ ὑπερεμέουσι τόδε. ὅταν τὶς ἢ χεῖρα τοῦτο πάσχουσαν ἐπιτάμῃ, ἢ κεφαλὴν, ἢ ἄλλό τι
τοῦ σώματος, τὸ αἷμα μέλαν ῥέει, καὶ θολερὸν καὶ νοσῶδες. καί τοι οὐδὲ αἷμα δίκαιον εἰπεῖν κατ'
οὔνομα, ἀλλ' ἐρυθρὸν καὶ εἰλικρινὲς ῥεῖν. ὅταν δὲ ὑπερεμέσωσιν ἀπὸ τῶν αὐτῶν, ἴσχει ὀδύνη
καὶ σκοτοδινίη καὶ βάρος ἔχει τὴν κεφαλήν. ὀδύνη μὲν, ὑπὸ τῆς ὑπερθερμασίης τοῦ αἵμα-
τος. σκοτοδινίη δὲ, ὅταν ἀλὲς ἐπὶ τὸ πρόσωπον χωρήσῃ τὸ αἷμα. βάρος δὲ, ἅτε τοῦ αἵματος
πλείονος ἐόντος ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ θολερωτέρου, καὶ νοσωδεστέρου ἢ ἔσωθεν. Σφακελι-
σμὸς ἐγκεφάλου. Ἢν σφακελίσῃ ὁ ἐγκέφαλος, ὀδύνη ἔχει ἐκ τῆς κεφαλῆς τὴν ῥάχιν,
καὶ ἐπὶ τὴν καρδίαν φοιτᾷ, ἀψυχίη καὶ ἱδρώς. καὶ ἄϋπνος τελέθει. καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἷμα
ῥεῖ. πολλάκις δὲ καὶ αἷμα ἐμέει. σφακελίζεται δὲ ὁ ἐγκέφαλος, τρόπῳ τοιῷδε. ὁκόταν ἢ
10 ὑπερθερμανθῇ ἢ ὑπερψυχθῇ, χολώδης ἢ φλεγματώδης γένηται μᾶλλον τοῦ εἰωθότος. ὅταν
δέ τι τούτων πάθῃ, ὑπερθερμαίνεται καὶ τὸν νωτιαῖον μυελόν. καὶ διαθερμαινόμενος καὶ
οὗτος, ὀδύνη τῇ ῥάχει παρέχει. ἀψυχέει δὲ, ὅταν προσίστηται πρὸς τὴν καρδίην φλέγμα
ἢ χολή. προσίστασθαι δὲ ἀνάγκη, κεκινημένων καὶ ὑγρασμένων. ἱδρὼς δὲ γίνεται ὑπὸ πό-
νου. τὸ αἷμα δὲ ἐμέει, ὅταν αἱ φλέβες αἱ ἐν μὲν τῇ κεφαλῇ, ὑπὸ τοῦ ἐγκεφάλου θερμαν-
θῶσιν. αἱ δὲ παρὰ τὴν ῥάχιν, ὑπὸ τῆς ῥάχιος. ἡ δὲ ῥάχις, ὑπὸ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. ὁ δὲ
μυελὸς, ὑπὸ τοῦ ἐγκεφάλου ὅθεν περ πέφυκεν. ὅταν οὖν θερμανθῶσιν αἱ φλέβες, καὶ
τὸ αἷμα ἐν αὐτῇ ζέσῃ, διαδιδοῦσιν αἱ μὲν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἐς τὰς ῥῖνας. αἱ δ' ἀπὸ τῆς
ῥάχιος αἱμοῤῥόοι, ἐς τὸ σῶμα. οὗτος τεταρταῖος ἀπόλλυται, ἢ πεμπταῖος ὡς τὰ πουλλά.
Ἑτέρη νοῦσος. Ἐξαπίνης ὀδύνη λαμβάνει τὴν κεφαλὴν, καὶ παραχρῆμα ἄφωνος γί-
20 νεται, καὶ ἀκρατὴς ἑωυτοῦ. οὗτος ἀποθνήσκει ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ἢν μὴ μιν πῦρ ἐπιλάβῃ. εἰ
γὰρ ἐπιβάλλῃ, ὑγιαίνει. πάσχει δὲ ταῦτα, ὅταν αὐτῷ μέλαινα χολὴ ἐν τῇ κεφαλῇ κινηθεῖ-
σα ῥυῇ. καὶ μάλιστα καθ' ὃ τὰ πλεῖστά ἐστι φλέβια, ἐν τῷ τραχήλῳ φημὶ καὶ τοῖς στήθεσιν. ἔ-
πειτα καὶ τῇ ἑξῆς ἀπόπληκτος γίνεται καὶ ἀκρατὴς, ἅτε τοῦ αἵματος ἐψυγμένου. καὶ ἢν
κρατήσῃ ὥστε τὸ αἷμα θερμανθῆναι, ἤν τε ὑπὸ τῶν προσφερομένων, ἤν τε ὑφ' ἑωυτοῦ, με-
τεωρίζεταί τε καὶ διαχέεται καὶ κινέεται. καὶ τὴν πνοὴν ἐσάγεταί τε καὶ ἀφρέει, καὶ χω-
ρίζεται τῆς χολῆς, καὶ ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μὴ κρατήσῃ, ψύχεται ἔτι μᾶλλον. καὶ ὅταν
παντάπασι ψυχθῇ καὶ ἐκλείπει ἐξ αὐτοῦ τὸ θερμὸν, πήγνυται καὶ κινηθῆναι οὐ δύναται,
ἀλλὰ ἀποθνήσκει. ἢν δὲ ἐκ θωρηξίων ταῦτα πάθῃ, καὶ γὰρ πάσχει ὑπὸ τῶν αὐτέων, καὶ
ἀπόλλυται. Τερηδών. Ὅταν τερηδὼν γένηται ἐν τῷ ὀστέῳ, ὀδύνη λαμβάνει ἐκ τοῦ
30 ὀστέου. χρόνῳ δὲ ἀφίσταται τὸ δέρμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ. οὗτος δὲ ταῦτα πάσχει.
ὥ τινι ἐν τῇ διπλόῃ τοῦ ὀστέου, ὅταν φλέγμα ἐπιγενόμενον ἀποξηρανθῇ. ταύτῃ γὰρ ἀραιὸν
γίνεται καὶ ἐκλείπει ἐξ αὐτέου ἡ ἰκμὰς πᾶσα. καὶ ἅτε ξηροῦ ἐόντος, ἀφίσταται τὸ δέρμα
ἀπ' αὐτοῦ. αὕτη ἡ νοῦσος οὐ θανάσιμός ἐστιν. Ἑτέρη νοῦσος. Ἢν βλητὸς γένηται, ἀλ-
γέει τῆς κεφαλῆς τὸ πρόσθεν. καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, οὐχ ὁμαλῶς ὁρᾷ. καὶ κωμαίνει. καὶ
αἱ φλέβες σφύζουσι. καὶ πυρετὸς ἴσχει βληχρός. καὶ τοῦ σώματος ἀκρασίη. οὗτος ταῦτα πά-
σχει, ὅταν αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ φλέβες θερμανθῶσιν. καὶ θερμανθεῖσαι, εἰρύσωσι φλέγμα ἐς ἑ-
ωυτάς. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τῆς νούσου, ἐκ τούτου γίνεται. τὸ δὲ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς, διὰ τόδε
ἀλγέει. ὅτι αἱ φλέβες ἐν ταύτῃ εἰσὶν αἱ παχύταται. καὶ ὁ ἐγκέφαλος ἐς τὸ πρόσω μᾶλλον
κεῖται τῆς κεφαλῆς, ἢ ἐς τοὔπισθεν. καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν διὰ τοῦτο οὐχ ὁρᾷ προκειμένου
40 τοῦ ἐγκεφάλου καὶ φλεγμαίνοντος. τὸ δὲ σῶμα διὰ τόδε, ἀκρασίαι ἴσχουσιν αἱ φλέβες ἐπὴν
ἐς ἑωυτὰς ἐρύσωσι φλέγμα, ἀνάγκη ὑπὸ ψυχρότητος τοῦ φλέγματος, τὸ αἷμα ἑστάναι μᾶλ-
λον νῦν, ἢ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ, καὶ ἐψύχθαι. μὴ κινουμένου δὲ τοῦ αἵματος, οὐχ οἷόν τε μὴ οὐχὶ
καὶ τὸ σῶμα ἀτρεμίζειν καὶ κεκωφῶσθαι. κἢν μὲν τὸ αἷμα καὶ τὸ ἄλλο σῶμα κρατήσῃ ὥστε
διαθερμανθῆναι, διαφεύγει. ἢν δὲ τὸ φλέγμα κρατήσῃ, ἐπιψύχεται μᾶλλον τὸ αἷμα καὶ
πήγνυται. καὶ ἢν ἐς τοῦτο ἐπιδιδοῖ ψυχόμενον καὶ πηγνύμενον, πήγνυται παντελῶς καὶ
ἐμψύχεται ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀποθνήσκει. Κυνάγχη. Κυνάγχη δὲ γίνεται,
ὅταν ἐν τῇ κεφαλῇ φλέγμα κινηθὲν ῥυῇ, ἀλὲς κάτω. καὶ στῇ ἐν τῇσι σιαγόσι, καὶ περὶ τὸν
τράχηλον. οὗτος οὔτε τὸ σίαλον δύναται καταπίνειν. ἀναπνεῖ δέ τε βιαίως καὶ ῥέγχει. καὶ ἔστιν
ὅτε καὶ πυρετὸς αὐτὸν ἴσχει. τὸ μὲν οὖν νούσημα ἀπὸ τούτου γίνεται. καὶ ἄλλοτε ὑπ' αὐτὴν τὴν
50 γλῶτταν, ἄλλοτε ὑπὲρ τῶν στηθέων, ὀλίγον. Σταφυλή.
Σταφυλὴ δὲ γίνεται, ὅταν ἐς τὸν γαργαρεῶνα καταβῇ φλέγμα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. καὶ κατακρή-
μναται καὶ γίνεται ἐρυθρός. ἢν δὲ πλείων χρόνος γένηται, μελαίνεται. μελαίνεται δὲ ὧδε. ἐπὴν

φλεβὸς ἐστὶν ὁ γαργαρεὼν παχὺς. καὶ ἐπὴν φλεγμήνῃ, θερμαίνεται. καὶ ἀπὸ τῆς θερμασί-
ης ἕλκει καὶ ἐκ τῆς φλεβὸς τοῦ αἵματος, καὶ μελαίνεται ὑπ᾽ αὐτοῦ. διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἢν μὴ ὀρθῶν-
ται τάμνῃς, παραχρῆμα ἀποσπαρθάζουσιν. ἡ γὰρ φλὲψ θερμαίνει, καὶ ὑπὸ τῆς θερμασίης ἐμπιπλεῖ
τὰ περὶ τὸν γαργαρεῶνα αἵματος. καὶ δι᾽ ὀλίγου ἀποπνίγονται. Ἀντιάδες.

Ἀντιάδες δὲ καὶ ὑπογλωσσίδες. καὶ οὖλα. καὶ γλῶσσα. καὶ ὅσα τοιαῦτα ταύτῃ πεφυκότα, ταῦτα
πάντα νοσέει ἀπὸ τῆς φλέγματος. τὸ δὲ φλέγμα, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταβαίνει. ἡ δὲ κεφαλὴ,
ἐκ τοῦ σώματος ἕλκει. ἕλκει δὲ, ὅταν διαθερμανθῇ. διαθερμαίνεται δὲ, ὑπὸ σιτίων καὶ ἡλίου, καὶ
ψύχεος, καὶ πόνων, καὶ πυρός. ὅταν δὲ διαθερμανθῇ, ἕλκει τὸ λεπτότατον ἐς ἑωυτὴν ἐκ τοῦ σώμα-
τος. ὅταν δὲ εἰρύσῃ, καταβαίνει καὶ πάλιν ἐς τὸ σῶμα. Νοῦσοι αἱ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς γινόμεναι.

Ὅταν πλήρης γένηται ἡ κεφαλὴ, καὶ τύχῃ ὑπό τινος τούτων διαθερμανθεῖσα, νάρκην ἴσχει τὴν κε-
φαλήν. καὶ οὐρέει συχνά. καὶ τὰ ἄλλα πάσχει ἅπερ ὑπὸ στραγγουρίης. ὁ αὐτὸς ἡμέρας ἐννέα, ταῦ-
τα πάσχει. καὶ ἢν μὲν ῥαγῇ κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὰ ὦτα ὕδωρ καὶ βλέννα, ἀπαλλάσσεται
τῆς νούσου. καὶ παύεται τῆς στραγγουρίης. οὐρέει τε ἀπόνως, καὶ πουλὺ καὶ λευκὸν, ἐς τὰς εἴκοσιν
ἡμέρας. καὶ ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὀδύνη ἐκλείπει. καὶ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἐσορῶντι κλέπτεταί οἱ ἡ αὐ-
γή. καὶ δοκέει τὸ ἥμισυ τῶν προσώπων ὁρᾶν. οὗτος τεσσαρακοσταῖος, ὑγιὴς παντελῶς γίνεται. ἐνίο-
τε δὲ πουλλοῖς ὑπανέστρεψεν ἡ νοῦσος ἑβδόμῳ ἔτει, ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ. καὶ τὸ δέρμα οἱ παχύ-
νεται τὸ τῆς κεφαλῆς. καὶ ψαυόμενον ὑπείκει. καὶ ἀπ᾽ ὀλίγων σιτίων, ἁπαλὸς καὶ ἄχροος φαίνε-
ται, καὶ ἀκούει οὐκ ὀξέα. ὅταν οὕτως ἔχοντι ἐπιτύχῃς ἀρχομένῳ τῆς νούσου, πρόσθεν ἢ ῥαγῆναι κα-
τὰ τὰς ῥῖνας τὸ ὕδωρ, καὶ κατὰ τὰ ὦτα. καὶ ἔχει αὐτὸν ἡ περιωδυνίη, ἀποξυρήσαντα χρὴ αὐτοῦ
τὴν κεφαλὴν, περιδέοντα περὶ τὸ μέτωπον τὸν ἀσκὸν τὸν σκύτινον, ὕδατος ἐμπιπλῶντα, ὡς ἂν
ἀνέχηται θερμοτάτου, ἐᾶν αὐτὸν χλιαίνεσθαι. καὶ ἐπὴν ἀποψυχθῇ, ἕτερον ἔχειν. ἢν δ᾽ ἀσθενέῃ,
παύεσθαι. καὶ διαλιπὼν, αὖθις ποιέειν ταυτὰ ἔστ᾽ ἂν χαλάσῃ ἡ περιωδυνίη. καὶ ἢν ἡ κοιλίη μὴ
ὑποχωρέῃ, ὑποκλύσαι εἰς αὐτόν. καὶ πιπίσκοντα τῶν οὐρητικῶν μελίκρητα διδόναι ἐπὶ πίνειν ὑ-
δαρέα. καὶ θαλπέσθω ὡς μάλιστα. ῥυμφανέτω δὲ τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης, λεπτόν. ἢν δὲ ἡ γαστὴρ μὴ
ὑποχωρέῃ, λινόζωστιν ἑψήσας ἐν ὕδατι τρίβων, διηθέων τὸν χυλὸν, συσμίσγειν ἴσον, τὸ ἀπὸ τῆς
πτισάνης χυλοῦ, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς λινοζώστιος, καὶ μέλι ὀλίγον παραμίσγειν ἐς τὸν χυλόν. τοῦτον ῥυ-
φάνειν τρὶς τῆς ἡμέρης. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον μελιχρόν. ὑδαρέα. λευκόν. ὀλίγον ἐπὶ τῷ ῥυφήματι.
ἐπὴν δέ οἱ ῥαγῇ κατὰ τὰς ῥῖνας τὰ βλεννώδεα. καὶ οὐρέει παχύ. καὶ τῆς ὀδύνης ἀπηλλαγμένος
ᾖ τῆς κεφαλῆς, τῷ ἀσκῷ μηκέτι χρήσθω, ἀλλὰ λουόμενος πολλῷ θερμῷ, πινέτω τὰ διουρητικὰ
καὶ μελίκρητα ὑδαρέα. καὶ τὰς μὲν πρώτας ἡμέρας κέγχρον λειχέτω. καὶ κολοκύντην ἐσθιέ-
τω, ἢ τεῦτλα τρεῖς ἡμέρας. ἔπειτα σιτίοισι χρήσθω, ὡς μαλθακωτάτοισι καὶ διαχωρητικωτάτοι-
σι, προστιθεὶς ὀλίγον ἀεὶ τῶν σιτίων. ἐπὴν δὲ τεσσαράκοντα ἡμέραι διέλθωσι. καθίσταται γὰρ
μάλιστα ἡ νοῦσος ἐν τοσούτῳ χρόνῳ, καθῆραι αὐτοῦ τὴν κεφαλήν. πρότερόν οἱ φάρμακον δοὺς,
κάτω κάθηρον, ἢν ὥρη ᾖ τοῦ ἔτεος. ἔπειτα ὀῤῥὸν μεταπίσαι ἑπτὰ ἡμέρας. ἢν δὲ ἀσθενήσῃ, ἐλάσ-
σονας. ἢν δὲ ὑποστρέψῃ ἡ νοῦσος, πυριάσας αὐτὸν ὅλον ἐς αὔριον, δίδου ἐλλέβορον πίνειν. κἄπειτα
διαλείπειν ὅσον ἄν σοι δοκέῃ χρόνον, καὶ τότε τὴν κεφαλὴν καθῆραι κατωτερικὸν δοὺς φάρμακον,
καῦσον τὴν κεφαλὴν ἐσχάρας ὀκτώ. δύο μὲν παρὰ τὰ ὦτα, δύο δὲ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς, ἔνθεν
καὶ ἔνθεν ἐν τῇ κοτίδι. δύο ἐν τῇ ῥινὶ, παρὰ τοὺς κανθούς. τὰς φλέβας καίειν δὲ, τὰς μὲν παρὰ τὰ
ὦτα, ἔστ᾽ ἂν παύσωνται σφύζουσαι. τοῖσι δὲ σιδηρίοισι, σφηνίσκους ποιησάμενος, διακαίειν πλα-
γίας τὰς φλέβας. ταῦτα ποιήσαντι, ὑγιείη ἐγγίνεται. Ἄλλη νοῦσος.

Ἑλκέων καταπίμπλαται τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ σκέλεα οἰδίσκεται, ὥσπερ ἀπὸ ὑδραποσίης. καὶ
ἐν τῇσι κνήμῃσιν ἐμπλάσσεται. καὶ ἢν πιέσῃς, ἡ χροιὴ ἰκτερώδης. καὶ ἐκφύει ἕλκεα ἄλλοτε ἄλλῃ,
μάλιστα δὲ περὶ τὰς κνήμας. καὶ φαίνεται πονηρὰ προσιδέειν. ἀποφλεγμήναντα δὲ, ταχέως ὑγι-
έα γίνονται. καὶ πυρετὸς, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε λαμβάνει. ἡ δὲ κεφαλὴ, ἀεὶ θερμὴ γίνεται. καὶ ἐκ τῶν
ὤτων ὕδωρ ῥέει. ὅταν οὕτως ἔχῃ, φάρμακόν οἱ δοῦναι, ὑφ᾽ οὗ φλέγμα καὶ χολὴν καθαιρεῖται
ἄνω. ἢν μὲν ψῦχος ᾖ, προπυριάσας καὶ λούσας θερμῷ. ἔπειτα διαλείπων ἡμέρας τρεῖς, τὴν κε-
φαλὴν καθῆραι. μετὰ δὲ, κάτω φάρμακον πίσαι. ἢν δὲ ὥρη ᾖ, καὶ ὀῤῥὸν μεταπιέτω. εἰ δὲ μὴ, γάλα
ὄνου. μετὰ δὲ τὰς καθάρσιας, σιτίοισιν ὡς ἐλαχίστοισι χρήσθω, καὶ διαχωρητικωτάτοισι. καὶ ἀλου-
τεέτω. ἢν δὲ ἡ κεφαλὴ ἑλκῶται, ζύγα κατακαίων ὀνηρὴν, σμῆγμα ποιῶν σύμμιγε τῆς βαλάνου
τὸ ἔκλεμμα, λεῖον τρίβων. λίτρον συσμίσγων ἴσον ἀποσμίξας τούτοισι, λούσθω πολλῷ θερμῷ.
χριέσθω δὲ τὴν κεφαλὴν, δαφνίδας τρίψας καὶ κικίδας. καὶ σμύρναν. καὶ λιβανωτόν.
καὶ ἀργυρίου ἄνθος. καὶ ὕειον ἄλειφα. καὶ δάφνινον ἔλαιον. ταῦτα μίξας χρίειν. τὸν δὲ μετὰ ταῦτα.

χρόνον, ἐμέτοισι χρῆσθαι τρεῖς τοῦ μηνός. καὶ γυμναζέσθω καὶ θερμολουτείτω. ἢν δέ σοι τάδε ποιέοντι, ἐκ μὲν τοῦ ἄλλου σώματος ἡ νοῦσος ἐξεληλύθῃ. ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ ἔτι ἕλκεά οἱ γίνηται, καθήρας τὴν κεφαλὴν αὖθις, φάρμακον κάτω μεταπῖσαι. ἔπειτα ξυρήσας τὴν κεφαλὴν, καταταμέειν τομὰς ἀρχιάς. καὶ ἐπὴν ἀποῤῥυῇ τὸ αἷμα, ἀνατεῖλαι. ἔπειτα ἔρια πινόεντα οἴνῳ ῥαίνων, ἐπιδεῖν. καὶ ἐπὴν ἀπολύσῃς, περιπορπίζειν καὶ μὴ βρέχειν. ἔπειτα κυπάρισσον ἐπιπάττειν, ἐλαίῳ ὑποχρίων. τοῖσι δὲ εἰρίοισιν ἐπιδέσμοισι χρήσθω, ἔστ᾽ ἂν ὑγιὴς γένηται. Ἄλλη νοῦσος.

Περιωδυνίη λαμβάνει τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπὴν κινήσῃ τις, ἧττον ἐμέει χολήν. ἐνίοτε δὲ καὶ δυσουρέει καὶ παραφρονέει. ἐπειδὰν δ᾽ ἑβδομαῖος γένηται, ἐνίοτε ἀποθνήσκει. ἢν δὲ τὴν ἑβδόμην διῇ, καὶ ἐναταῖος ἢ ἑνδεκαταῖος, ἢν μή οἱ ῥαγῇ κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὰ ὦτα. ἢν δὲ ῥαγῇ, ὑπεκφυγγάνει. ῥεῖ δὲ ὑπόχολον ὕδωρ. ἔπειτα τῷ χρόνῳ, πύον γίνεται ἐκσαπέν. ὅταν οὖν οὕτως ἔχῃ, ἕως μὲν ἂν ἡ περιωδυνίη ἔχῃ κατ᾽ ἀρχὰς, πρὶν ῥαγῆναι ἐκ τῶν ῥινῶν καὶ τῶν ὤτων, σπόγγους ἐν ὕδατι θερμῷ βρέχων, ἆσσον προστιθέναι πρὸς τὴν κεφαλήν. ἢν δὲ μὴ τοιούτοισι χαλᾷ, τῷ ἀσκῷ χρῆσθαι τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ὥσπερ ἐπὶ τῆς προτέρης. πινέτω δὲ μελίκρητα ὑδαρέα. ἢν δὲ μὴ ἀπὸ τοῦ μελικρήτου, τὸ ἀπὸ τῶν κριμνῶν ὕδωρ πινέτω. ῥυμφανέτω δὲ τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης, καὶ ἐπιπινέτω λευκὸν οἶνον ὑδαρέα. ἐπὴν δὲ ῥαγῇ κατὰ τὰ ὦτα, καὶ πυρετὸς ἀφῇ, καὶ ἡ ὀδύνη, σιτίοισι χρήσθω διαχωρητικοῖσιν, ἀρξάμενος ἐξ ὀλίγων, προστιθεὶς ἀεί. καὶ λούσθω θερμῷ κατὰ κεφαλῆς. καὶ τὰ ὦτα διακλύζειν, ὕδατι καθαρῷ. καὶ ἐντιθέτω σπόγγια μέλιτι ἐμβάπτων. ἢν δέ τοι μὴ ξηραίνηται οὕτως, ἀλλὰ χρόνιον γένηται τὸ ῥεῦμα, διακλύσας, ἐμβάλλειν ἀργύρου ἄνθος. σανδαράχην. ψιμμύθιον, ἴσον ἑκάστου, λεῖα τρίβων ἐμπιπλεὶς τὸ οὖς, σάττειν. καὶ ἢν παραῤῥέῃ, ἐπεμβάλλειν τοῦ φαρμάκου. ἐπὴν δὲ ξηρὸν γένηται τὸ οὖς, ἐκκαθήρας, ἐκλύσαι τὸ φάρμακον. ἔπειτα, κωφὸν γὰρ γίνεται τὸ πρῶτον ἀποξηρανθὲν, πνεῖαι αὐτὸν βληχρῇσι πνείῃσι τὰ ὦτα. καταστήσεται γὰρ οὕτω, μόλις καὶ ἐν χρόνῳ. ἀποθνήσκουσι δὲ καὶ ἢν ἐς τὸ οὖς περιωδυνίη γινομένη μὴ ῥαγῇ ἐν τοῖσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν. ἢ τοῦτον λούειν πολλῷ θερμῷ, καὶ σπόγγους ἐν ὕδατι θερμῷ βρέχων, ἐκμάσσων χλιαροὺς, προστιθέναι πρὸς τὸ οὖς. ἢν δὲ μὴ δὲ οὕτω ῥήγνυται, πνεῖαι αὐτῷ τὸ οὖς. ῥυμφήμασι δὲ καὶ πόμασι, τοῖσιν αὐτοῖσι χρῆσθαι, οἷσι περ ἐπὶ τοῖσι πρόσθεν. Ἑτέρη νοῦσος.

Ἢν ὕδωρ ἐπὶ τῷ ἐγκεφάλῳ γένηται, ὀδύνη ὀξείη ἴσχει διὰ τοῦ βρέγματος καὶ τῶν κροτάφων ἄλλοτε ἄλλῃ. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ τὰς χώρας τῶν ὀφθαλμῶν ἀλγέει, καὶ ἀμβλυώσσει. καὶ ἡ κόρη σχίζεται. καὶ δοκέει ἐκ τοῦ ἑνὸς δύο ὁρᾶν. καὶ ἢν ἀναστῇ, σκοτοδινίη μιν λαμβάνει. καὶ τὸν ἄνεμον οὐκ ἀνέχεται, οὐδὲ τὸν ἥλιον. καὶ τὰ ὦτα τέτριγε. καὶ τῷ ψόφῳ ἄχθεται ἀκούων. καὶ ἐμέει σίελα καὶ λάπην. ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ σιτία. καὶ τὸ δέρμα λεπτύνεται τῆς κεφαλῆς. καὶ ἥδεται ψαυόμενος. ὅταν οὕτως ἔχῃ, πρῶτον μὲν δοῦναί οἱ πιεῖν φάρμακον ἄνω, ὅ, τι φλέγμα ἄξει. καὶ μετὰ τοῦτο τὴν κεφαλὴν καθῆραι. ἔπειτα διαλείπων φάρμακον πῖσαι κάτω. ἔπειτα σιτίοισιν ἀνακομίζειν αὐτὸν, ὡς ὑποχωρητικωτάτοισιν, ὀλίγα ἀεὶ προστιθείς. ἐπὴν δὲ κατεσθίῃ ἤδη τὰ σιτία ἀρκοῦνται, ἐμέτοισι χρήσθω νῆστις, τῷ φακείῳ συμμίσγων μέλι καὶ ὄξος, λάχανα προτρώγων. καὶ τῇ ἡμέρῃ ταύτῃ ἢν ἐμέσῃ, πρῶτον μὲν κυκεῶνα πινέτω λεπτόν. ἔπειτα ἐς ἑσπέρην, σιτίοισιν ὀλίγοισι χρήσθω. καὶ ἀλουτεέτω. καὶ περιπατείτω ἀπὸ τῶν σιτίων, καὶ ὄρθρου φυλασσόμενος τὸν ἄνεμον καὶ τὸν ἥλιον. καὶ πρὸς πῦρ μὴ προσιέτω. καὶ ἢν μὲν τοιαῦτα ποιέοντι ὑγιὴς γένηται, εἰ δὲ μὴ προκαθήρας αὐτὸν τοῦ ἦρος, πρῶτον μὲν ἐλλεβόρῳ. ἔπειτα καὶ ἐς τὰς ῥῖνας ἐγχέαι φάρμακον. καὶ διαλιπὼν ὀλίγον χρόνον, κάτω καθῆραι. ἔπειτα ἀνακομίσας σιτίοισιν. εἶτα κατατάμνων τὴν κεφαλὴν κατὰ τὸ βρέγμα, τρυπῆσαι πρὸς τὸν ἐγκέφαλον καὶ ἰῆσθαι ὡς πρίσμα. Ἄλλη νοῦσος.

Ῥῖγος, ὀδύνη καὶ πυρετοὶ διὰ τῆς κεφαλῆς, μάλιστα δὲ ἐς τὸ οὖς, καὶ ἐς τοὺς κροτάφους, καὶ ἐς τὸ βρέγμα, καὶ τὰς χώρας τῶν ὀφθαλμῶν ἀλγέει. καὶ αἱ ὀφρύες δοκέουσίν οἱ ἐπικέεσθαι. καὶ τὴν κεφαλὴν βάρος ἔχει. καὶ ἤν τίς μιν κινήσῃ, οὐρήσῃ. εἰ καὶ οὐρέοι πουλὺ καὶ ῥηϊδίως. καὶ τοὺς ὀδόντας ναρκᾷ, καὶ αἱμωδίην ἔχει. καὶ αἱ φλέβες αἴρονται. καὶ σφύζουσι τῇ κεφαλῇ. καὶ οὐκ ἀνέχεται ἠρεμέων, ἀλλ᾽ ἀλύει καὶ ἀλλοφρονέει ὑπὸ τῆς ὀδύνης. τούτῳ ἢν μὲν κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὰ ὦτα ῥαγῇ, ὕδρωψ ῥέει ὑπόπυος, καὶ ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μὴ, ἀποθνήσκει ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ὡς τὰ πολλά. αὕτη ἡ νοῦσος γίνεται μάλιστα ἐκ λιπυρίης, ἐπὴν ἀπαλλαγῇ τοῦ πυρὸς ἀκάθαρτος ἐὼν, ἢ σιτίων ἐμπλησθήσεται, ἢ θωρήξεται, ἢ ἐν ἡλίῳ κάμῃ. ὅταν οὕτως ἔχῃ, πρῶτον μὲν ἀφεῖναι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ αἵματος, ὁπόθεν ἄν σοι δοκέῃ. ἐπὴν δὲ ἀφῇς τὴν κεφαλὴν ξυρήσας, ψύγματά οἱ προσφέρειν. καὶ ἢν μὴ ὑποχωρέῃ ἡ γαστὴρ, ὑποκλύσαι. πίνειν δὲ διδόναι τὸν ἀπὸ τῆς πτισάνης χυλὸν ψυχρὸν, καὶ ἐπιπίνειν ὕδωρ. ἢν δέ οἱ πρὸς τὰ ψύγματα μὴ χαλᾷ, μεταβαλὼν, τῷ ἀσκῷ χρῆσθαι καὶ θερμαίνειν. ἐπὴν δὲ παύσηται ἡ ὀδύνη, σιτίοισι χρήσθω διαχωρητικοῖσι, καὶ μὴ ἐμπιπλάσθω. ἐπὴν δὲ γένηται εἰκοσταῖος πεπαυμένης τῆς ὀδύ-

νης, πυριήσας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰς ῥῖνας, φάρμακον προστίθει. καὶ διαλιπὼν ἡμέρας
τρεῖς, φάρμακον πίσαι κάτω. Ἑτέρη νοῦσος. Ἢν ὑπεραιμήσαντα τὰ φλέβια, τὰ αἵμα-
τα τὰ ὑπὲρ τὸν ἐγκέφαλον, θερμήνῃ τὸν ἐγκέφαλον, πυρετὸς ἴσχει ἰσχυρὸς καὶ ὀδύνη ἐς τοὺς κρο-
τάφους, καὶ τὸ βρέγμα, καὶ ἐς τοὔπισθεν τῆς κεφαλῆς. καὶ τὰ ὦτα ἠχέει, καὶ πνεύματος ἐμπί-
πλαται, καὶ ἀκούει οὐδέν. καὶ ἀλύει. καὶ ῥιπτάζει αὐτὸς ἑωυτὸν ὑπὸ τῆς ὀδύνης. οὗτος ἀποθνή-
σκει πεμπταῖος, ἢ ἑκταῖος. ὅταν οὕτως ἔχῃ, θερμαίνειν αὐτοῦ τὴν κεφαλήν. ἢν γὰρ ῥαγῇ διὰ τῶν
ὤτων ἢ τῶν ῥινῶν ὕδωρ, οὗτος ἐκφυγγάνει τὸν ὄλεθρον. ἢν δὲ φύγῃ τὰς ἡμέρας τὰς ἕξ, διαιτᾶν αὐ-
τὸν ὥσπερ τὴν προτέρην. Ἑτέρη νοῦσος. Ἢν ὑπεραιμήσωσιν αἱ φλέβες ἐς τὴν κεφαλήν.
ὀδύνη ἔχει βραχέη τὴν κεφαλὴν πᾶσαν, καὶ ἐς τὸν τράχηλον. καὶ μεταβάλλει, ἄλλοτε ἄλλα τῆς
κεφαλῆς. καὶ ἐπειδὰν ἀναστῇ, σκοτοδινίη μιν ἴσχει. πυρετὸς δὲ οὐ λαμβάνει. ὅταν οὖν οὕτως ἔχῃ,
ξυρήσας τὴν κεφαλήν. ἢν μὴ τοῖσι χλιάσμασιν ὑπακούει, σχίσαι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ μέτωπον, ᾗ
ἀπολήγει τὸ δασύ. ἐπὴν δὲ τάμῃς διαστείλας τὸ δέρμα ὅταν ἀπορρυῇ τὸ αἷμα, ἄλσι λεπτοῖσι
διαπάσαι. ἐπὴν δέ σοι τὸ αἷμα ἀπορρυῇ, συνθεὶς τὴν τομήν, κρόκῃ διπλῇ κατειλίξαι πάσαν αὐ-
τήν. ἔπειτα περιχρίσας τῇ κηρωπίσσῃ σπληνίσκον, ἐπιθεὶς κάτω ἰθὺ τῷ ἕλκει. ἔριον πινόεν
ἐπιθεὶς, καταδῆσαι. καὶ μὴ λῦσαι ἄχρις ἑπτὰ ἡμερῶν, ἢν μὴ ὀδύνη ἔχῃ. ἢν δὲ ἔχῃ, ἀπολύσασθαι.
διδόναι δὲ ἔς ἂν ὑγιὴς γένηται. πίνειν μὲν, τὸ ἀπὸ τοῦ κρήμνου. ῥυμφάνειν δὲ, τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης,
καὶ ἐπιπίνειν ὕδωρ. Ἑτέρη νοῦσος. Ἢν δὲ χολᾷ ὁ ἐγκέφαλος, πυρετὸς ἴσχει βληχρός.
καὶ ῥῖγος. καὶ ὀδύνη διὰ τῆς κεφαλῆς πάσης. μάλιστα δὲ ἐς τοὺς κροτάφους, καὶ ἐς τὸ βρέγμα. καὶ
ἐς τὰς χώρας τῶν ὀφθαλμῶν. καὶ αἱ ὀφρύες ἐπικρέμασθαι δοκέουσι. καὶ ἐς τὰ ὦτα, ὀδύνη ἐς
φοιτᾷ καὶ ἐνίοτε. καὶ κατὰ τὰς ῥῖνας χολὴ ῥεῖ. καὶ ἀμβλυώσσουσι τοῖσιν οἱ ὀφθαλμοῖσι. καὶ τοῖ
σι μὲν πλείστοισιν, ἐς τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς ἡ ὀδύνη ἐσφοιτᾷ. γίνεται δὲ καὶ ἐν πάσῃ τῇ κεφαλῇ.
ὅταν οὕτως ἔχῃ, ψύγματά οἱ προστιθέναι πρὸς τὴν κεφαλήν. καὶ ἐπὴν ἥ τε ὀδύνη καὶ τὸ πνεῦ-
μα παύηται, σελίνου χυλὸν, ἐς τὰς ῥῖνας ἐνστάζειν. καὶ μὴ λουέτω ἕως ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. καὶ ῥυμ-
φανέτω κέγχρον λεπτὸν, μέλι ὀλίγον παραχέων. καὶ πινέτω ὕδωρ. ἢν δὲ μὴ ὑποχωρέῃ, κράμβας
ἐσθιέτω καὶ τὸν χυλὸν ῥυμφανέτω. ἢν δὲ μὴ, τῆς αὐτῆς τῶν φύλλων τὸν αὐτὸν τρόπον. καὶ ἐπὴν
σοι δοκέῃ καιρὸς εἶναι, σιτία προσφέρειν οἱ ὡς ὑποχωρητικώτατα. καὶ ἢν ἀπηλλαγμένου τοῦ ῥεύ-
ματος καὶ τῆς ὀδύνης, ὑπὲρ τῆς ὀσφύος αὐτῷ βάρος τι γένηται κατὰ τὸν μυξωτῆρα, ἢν μύξα
παχείη ἢ καὶ σαπρὴ, πυριήσας αὐτὸν ὄξει καὶ ὕδατι καὶ ὀριγάνῳ. ἔπειτα λούσας θερμῷ ὕδα-
τι, προσθεῖναι τὸ ἄνθος τοῦ χαλκοῦ, καὶ τὴν σμύρναν πρὸς τὰς ῥῖνας. ταῦτα ποιήσας, ὡς τὰ πολ
λὰ ὑγιῆ δείξεις. ἡ δὲ νοῦσος, οὐ θανατώδης. Ἑτέρη νοῦσος.

Ἢν σφακελίσῃ ὁ ἐγκέφαλος, ὀδύνη λάζεται ἐκ τῆς κοτίδος ἐς τὴν ῥάχιν. καὶ ἰθὺ τὴν καρδίην
καταφοιτᾷ ψῦχος. καὶ ἱδρὼς ἐξαπίνης καινὸς τελέθει. καὶ διὰ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥεῖ. πολλοὶ δὲ καὶ
ἐμέουσιν. οὗτος ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκει. ἢν δὲ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ὑπερφύγῃ, οὐχ ὑπερφεύ-
γουσι δὲ οἱ πολλοί. ἢν οὖν τὸ αἷμα ἐμέῃ ἢ ἐκ τῶν ῥινῶν ῥέῃ, μήτε λούειν αὐτὸν θερμῷ, μήτε χλιάσμα
τα προσφέρειν. πίνειν δὲ διδόναι, ὄξος λευκὸν ὑδαρέα κιρνῶν. καὶ ἢν ἀσθενέῃ, τῆς πτισάνης ῥυμφά-
νειν. ἢν δὲ πλείονός σοι δοκέῃ τοῦ δικαίου ἐμέειν τὸ αἷμα, ἢ ἐκ τῶν ῥινῶν οἱ ῥέῃ, ἀπὸ μὲν τοῦ ἐμέτου πινέ
τω ἄλητον σιτάνιον ἰθὺ ὕδωρ ἐπιπάσσων. ἢν δὲ ἐκ τῶν ῥινῶν ῥέῃ καὶ ἀποδείτω τὰς φλέβας τὰς
ἐν τοῖσι βραχίοσι, καὶ τὰς ἐν τοῖσι κροτάφοισι, σπλῆνας ὑποτιθείς. ἢν δὲ τούτων οἱ μηδ' ἕτερον
ἔῃ. ἀλγέει δὲ τὴν κοτίδα, καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὴν ῥάχιν. καὶ ἰθὺ τὴν καρδίην ἵῃ τὸ ψῦχος, χλιαί
νειν ἐν τοῖσιν ὀρόβοισι τὰ στέρνα. καὶ τὸν νῶτον. καὶ τὴν κοτίδα. καὶ τὸν τράχηλον. ταῦτα ποιέων,
μάλιστα ἂν ὠφελέοι. ἐκφεύγουσι δὲ τὴν τοιαύτην νοῦσον, ὀλίγοι. Ἑτέρη νοῦσος.

Ἐξαπίνης ὑγιαίνοντα, ὀδύνη ἔλαβε τὴν κεφαλήν. καὶ παραχρῆμα ἄφωνος γίνεται. καὶ ῥέγχει. καὶ
τὸ στόμα κέχηνε. καὶ ἤν τις αὐτὸν καλέῃ ἢ κινήσῃ, στενάζει μοῦνον. συνίει δὲ οὐδέν. καὶ οὐρέει πολύ.
καὶ οὐκ ἐπαΐει οὐρέων. οὗτος ἢν μὲν πυρετὸς λάβῃ, ἐν τοῖσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκει. ἢν δὲ μὴ λά-
βῃ, ὡς τὰ πολλὰ ὑγιὴς γίνεται. ἡ δὲ τοιαύτη νοῦσος πρεσβυτέροισι μάλιστα γίνεται, ἢ νεωτέροισι.
τοῦτον ὅταν οὕτως ἔχῃ, λούειν χρὴ πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ θάλπειν ὡς μάλιστα. καὶ ἐνστάζειν με-
λίκρητον χλιαίνων ἐς τὸ στόμα. ἢν δ' ἔμφρων γένηται καὶ ἐκφύγῃ τὴν νοῦσον, ἀνακομίσας αὐτὸν σι-
τίοισιν, ἐπὰν σοι δοκέῃ ἰσχύειν, ἐς τὰς ῥῖνας ἐνθεὶς αὐτῷ φάρμακον, καὶ διαλιπὼν ὀλίγας ἡμέρας,
κατωτερικὸν δὸς πιεῖν. ἢν γὰρ μὴ καθήρῃς, δεῖμα αὖθις τὴν νοῦσον ὑποστρέψαι. ἐκφυγγάνουσι δὲ οὐ
μάλα ἐκ τῆς πρώτης. Ἑτέρη νοῦσος. Ἢν δὲ ἐκ θωρήξιος ἄφωνος γένηται, ἢν
μὲν αὐτίκα δὴ καὶ παραχρῆμα λάβῃ μιν πυρετὸς, ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μὴ λάβῃ, τριταῖος ἀποθνή
σκει. ἢν δὲ μὴ οὕτως ἔχοντι ἐπιτύχῃς, λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ πρὸς τὴν κεφαλὴν σπόγγους
ἐν ὕδατι βάπτων θερμῷ, προστιθέναι. καὶ ἐς τὰς ῥῖνας κρόμμυα ἀπολέπων ἐντιθέναι.

οὗτος ἢν μὲν ἀνατείνας τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ φθεγξάμενος παρ᾽ ἑωυτῷ γένηται καὶ μὴ φλυαρῇ
τὴν μὲν ἡμέρην ταύτην, κεῖται κωμαίνων. τῇ δ᾽ ὑστεραίῃ ὑγιὴς γίνεται. ἢν δ᾽ ἀναστάμενος χολὴν ἐμέῃ
μαίνεται καὶ ἀποθνήσκει μάλιστα ἐν πέντε ἡμέρῃσιν, ἢν μὴ κατακοιμηθῇ. τοῦτον οὕτω χρὴ τάδε ποιέ-
ειν, λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ, ἐς τ᾽ ἂν αὐτὸς ἑωυτοῦ παρῇ. ἔπειτα ἀλείψας ἀλείφατι πολλῷ,
κατακλῖναι ἐς στρώματα, μαλθακῶς, καὶ ἐπιβάλλειν ἱμάτια. καὶ μήτε λύχνον καίειν παρ᾽ αὐτῷ,
μήτε φθέγγεσθαι. ὡς γὰρ ἐπιτοπολὺ ἐκ τοῦ λουτροῦ κατακοιμᾶται. καὶ ἢν κοιμηθῇ ὑγιὴς γίνεται.
ἐπὴν δὲ παρ᾽ ἑωυτοῦ γένηται, τὰς πρώτας ἡμέρας τρεῖς ἢ τέσσαρας, διδόναι κέγχρον λεπτὸν
ῥυμφάνειν, ἢ πτισάνης χυλόν. καὶ οἶνον μελιτοειδέα πίνειν. ἔπειτα σιτίοισι χρῆσθαι, ὡς μαλθακοῖ-
σι καὶ ὀλίγοισι τὸ πρῶτον. Σφάκελος ἐγκεφάλου. Ἢν σφάκελος λάβῃ, ἡ ὀδύνη ἴσχει
μάλιστα τὸ πρόσθεν τῆς κεφαλῆς κατὰ μικρὸν καὶ ἀνοιδέει. καὶ πελιδνὸν γίνεται. καὶ πυρετὸς
καὶ ῥῖγος καταλαμβάνει. ὅταν οὕτως ἔχῃ, ταμεῖν χρὴ, ἵν᾽ ἐξοιδέῃ. καὶ διακαθήραντα τὸ ὀστέον, ξύ-
σαι ἕως ἂν ἀφίκηται ἐς τὴν διπλοΐδα. εἶτα ἰῆσθαι ὡς κάτηγμα. Τερηδών. Ὅταν
τερηδὼν γένηται ἐν τῷ ὀστέῳ, ὀδύνη λαμβάνει ἀπὸ τούτου τὸ ὀστέον. τῷ δὲ χρόνῳ λεπτὸν γίνεται. καὶ
ἀναφυσᾶται. καὶ γίνεται ἐπ᾽ αὐτῷ κάτηγμα. καὶ ἢν τοῦτο ἀνατάμῃς, εὑρήσεις ἀνατεῖνον ὀστέ-
ον καὶ τρηχὺ καὶ πυῤῥόν. ἐνίοισι δὲ καὶ διαβεβρωμένον πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. ὅταν οὕτως ἔχοντι ἐπι-
τύχῃς, ἢν μὲν ἔῃ πέρην διαβεβρωμένον, ἐᾶν ἄριστον. καὶ ἰῆσθαι ὡς τάχιστα τὸ ἕλκος. ἢν δὲ πεπρωμέ-
νον μὲν μὴ ἔῃ. τρηχὺ δὲ, ξύσας μέχρι τῆς διπλοΐδος, ἰῆσθαι ὥσπερ τὴν πρόσθεν. Ἕτερος νοῦσος.
Ἢν βληχρὸς γένηται, καὶ ἀλγέει τὸ πρόσθεν τῆς κεφαλῆς. καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐ δύνηται ὁρᾶν.
ἀλλὰ κῶμά μιν ἔχει. καὶ ἢν αἱ φλέβες ἐν τοῖσι κροτάφοισι σφύζωσι. καὶ πυρετὸς βληχρὸς ἔχῃ.
καὶ τοῦ σώματος παντὸς ἀκρησίη. καὶ μινύθῃ. ὅταν οὕτως ἔχῃ, καίειν αὐτὸν θερμῷ πολλῷ. καὶ
χλιάσματα πρὸς τὴν κεφαλὴν προστιθέναι. ἐκ δὲ τῆς πυελίης, ἐς τὰς ῥῖνας, σμύρναν καὶ ἄνθος
χαλκοῦ. ῥυμφάνειν δὲ τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης. καὶ πίνειν ὕδωρ. καὶ ἢν μὲν ταῦτα ποιέοντι ῥάων γέ-
νηται. εἰ δὲ μὴ, ταύτῃ γὰρ μόνη ἐλπὶς, σχίσαι αὐτοῦ τὸ βρέγμα. καὶ ἐπὴν ἀποῤῥυῇ τὸ αἷμα, συν-
θεὶς τὰ χείλεα, ἰῆσθαι καὶ καταδῆσαι. ἢν δὲ μὴ σχίσῃς, ἀποθνήσκει ὀκτωκαιδεκαταῖος, ἢ εἰκοσταῖος
ὡς τὰ πολλά. Κυνάγχη. Πυρετὸς λαμβάνει καὶ ῥῖγος καὶ ὀδύνη τὴν κεφαλήν. καὶ τὰ σια-
γόνια οἰδίσκεται. καὶ τὸ πτύαλον χαλεπῶς καταπίνει. ἀποπτύει δὲ καὶ τὰ σίαλα σκληρὰ κατ᾽ ὀλί-
γα. καὶ ἐν τῷ φάρυγγι κάτω ῥέγχει. καὶ ἢν καταλαβὼν τὴν γλῶσσαν σκέπτῃ. ὁ δὲ γαργαρεὼν, οὐ
μέγας, ἀλλὰ λαπαρός. ἡ δὲ φάρυγξ ἔσωθεν σιάλου γλίσχρου ἔμπλεως, καὶ οὐ δύναται ἐγχρέμπτε-
σθαι. καὶ οὐκ ἀνέχεται κεῖσθαι, ἀλλ᾽ ἢν κατακέηται πνίγεται. τοῦτον ἢν οὕτως ἐπιτύχῃς ἔχον-
τα, ποιέειν τάδε. πρῶτον μὲν σικύας προσβαλέειν πρὸς τὸν σπόνδυλον τὸν ἐν τῷ τραχήλῳ, τὸν
πρῶτον. ἔπειτα παραξυρήσας ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ παρὰ τὸ οὖς, τιθέναι ἔνθεν καὶ ἔνθεν. καὶ ἐπὴν
ἀποσφίγξῃς τὴν σικύην, ἐᾶν προσκέεσθαι ὡς πλεῖστον χρόνον. ἔπειτα πυελιᾶν αὐτὸν ὄξει καὶ λί-
τρῳ καὶ ὀριγάνῳ καὶ καρδαμώμου σπέρματι, τρίψας λεῖα, κεράσας τὸ ὄξος ἰσόχοον ὕδατι. καὶ ἀλεί-
φαο ὀλίγον ἐπιστάξας, διεῖναι τούτῳ. ἔπειτα ἐς χυτρίδια ἐγχέας ἐπιθεὶς ἐπίθημα κάλαμον ἐνθεὶ-
ναι κοῖλον. ἔπειτα ἐπιθεὶς ἐπ᾽ ἄνθρακας, ἀναζέσαι. καὶ ἐπὴν διὰ τοῦ αὐλοῦ τοῦ καλάμου ἡ ἀτμὶς
ἀνίῃ, περιχάσκων ἑλκέτω ἔσω τὴν ἀτμίδα, φυλασσόμενος μὴ κατακαύσῃ τὴν φάρυγγα. ἔξωθεν
δὲ σπόγγους βάπτων ἐς ὕδωρ θερμὸν, προστιθέσθω πρὸς τὰς γνάθους καὶ τὰ σιαγόνια. ἀναγαργαρί-
σον δὲ αὐτῷ ποιέειν, ὀρίγανον καὶ θύμβρην, καὶ σέλινον, καὶ μίνθην, καὶ λίτρον ὀλίγον. μελίκρητόν
τε κεράσας ὑδαρὲς, ὄξος ὀλίγον ἐπιστάξαι. λεῖα τρίψας τὰ φύλλα τῶν προειρημένων βοτανῶν,
καὶ τὸ λίτρον τοῦτο διεὶς χλιήνας, ἀναγαργαριζέτω. ἢν δὲ τὸ σίαλον ἴσχηται, μύρτου λαβὼν κλά-
δον λείην ποιήσας, καὶ τὸ ἄκρον αὐτῆς ἐπικάμψας τὸ ἁπαλόν. κατειλίξας αὐτὸ ἐν εἰρίῳ μαλθα-
κῷ καθαρῷ ἐς τὴν φάρυγγα, τὸ σίαλον ἐκκαθαίρειν. καὶ ἢν ἡ γαστὴρ μὴ ὑποχωρέῃ, βάλανον προσ-
τιθέναι, ἢ ὑποκλύζειν. ῥυμφανέτω δὲ τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης, καὶ ὕδωρ ἐπιπινέτω. εἰ δέ οἱ οἴδημα ἐκ-
φύῃ καὶ οἰδίσκεται πρὸς τὰ στήθεα καὶ ἐρυθρὸν ἔῃ, καὶ καίηται, ἐλπίδες πλέονες σωτηρίης. ποιέ-
ειν δέ οἱ τάδε, ἐπὴν ἔξω τράπηται τὸ φλέγμα, τεῦτλα ἐμβάπτων ἐς ὕδωρ ψυχρὸν, προστιθέναι.
ἀναγαργαριζέτω δὲ, χλιαροῖσι καὶ ἀλουτεέτω. ταῦτα ποιέων, μάλιστα ἂν ἐκφυγγάνῃ. ἡ δὲ νοῦ-
σος θανατώδης, καὶ ἐκφυγγάνουσιν ὀλίγοι. Ἑτέρα κυνάγχη.
Πυρετὸς καὶ ὀδύνη λαμβάνει τὴν κεφαλήν. καὶ ἡ φάρυγξ φλεγμαίνει. καὶ τὰ σιαγόνια. καὶ τὸ
σίαλον καταπίνειν οὐ δύναται. πτύει δὲ παχὺ καὶ πολλόν. καὶ φθέγγεται χαλεπῶς. ὅταν οὕτως
ἔχῃ, πρῶτον μὲν σικύην προσβαλέειν, τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ καὶ ἄνωθεν εἴπομεν. ἔπειτα
προσίσχειν σπόγγον βρέχων ἐν ὕδατι θερμῷ, πρὸς τὸν τράχηλον καὶ τὰ σιαγόνια. ἀναγαργαρίζειν
δὲ διδόναι, μελίκρητον ὑδαρές. ῥυμφάνειν δὲ ἀναγκάζειν τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης. ἢν δέ οἱ
τὰ τοιαῦτα ποιέοντι μὴ ἐξίῃ, πυελιᾶν τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ ἐν τῇ πρόσθεν. ἢν δέ οἱ ἐς τὰ
στήθεα τράπηται, ἢ ἐς τὸν τράχηλον τὸ φλέγμα, τεῦτλα ἢ κολοκύντας κατατάμνων, ἐμβαλὼν

ἐς ὕδωρ χλιαρὸν, ἐπιρυμφανέτω καὶ πινέτω ψυχρὸν, ὅπως τὸ σίαλον εὐπετέστερον ἀποχρέμπτηται. ὅταν δὲ ἐξοιδήσῃ ἐς τὰ στήθεα, οἱ πλείονες ἐκφεύγουσιν. ἢν δὲ τῆς φάρυγγος καθεστηκυίης, καὶ τῶν οἰδημάτων στραφῇ ἐς τὸν πλεύμονα ἡ νοῦσος, πυρετὸς εὐθὺς ἐπανέλαβε καὶ ὀδύνη τοῦ πλευροῦ, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπέθανεν, ἐπὴν αὐτὸ τοῦτο γένηται. ἢν δ' ὑπερφύγῃ ἡμέρας πέντε, ἔμπυος γίνεται, ἢν μή μιν βὴξ ἐπιλάβῃ αὐτίκα. ἢν δὲ ὑπολάβῃ ὑποχρεμψάμενος καὶ ἀποκαθαρθεὶς, ὑγιὴς γίνεται. τοῦτον ἕως τ' ἂν ἡ ὀδύνη τὸ πλευρὸν ἔχῃ, χλιαίνειν τὸ πλευρὸν, καὶ προσφέρειν ὅσα τῇ περιπλευμονίῃ. ἢν δὲ ὑπερφύγῃ τὰς πέντε ἡμέρας, καὶ ὁ πυρετὸς αὐτὸν, ἢ βὴξ ἔχῃ, τὰς μὲν πρώτας ἡμέρας, ῥυμφήμασι διαχρῆσθαι. ἐπὴν δὲ τῶν σιτίων ἄρξηται, ὡς λιπαρώτατα καὶ ἁλικώτατα ἐσθίειν. ἢν δέ τοι βὴξ μὴ ἔῃ, ἀλλὰ γινώσκειν ἔμπυον γινόμενον, δειπνήσαντα ἐπὴν μέλλῃ καθεύδειν, σκόροδα ἐσθιέτω ὠμὰ ὡς πλεῖστα. καὶ ἐπιπινέτω οἶνον οἰνώδεα ἀκρητέστερον. καὶ ἢν μὲν οὕτως οἱ ῥαγῇ τὸ πύον. ἢν δὲ μὴ, τῇ ὑστεραίῃ λούσας θερμῷ θυμιᾶσαι. καὶ ἢν ῥαγῇ, ἰῆσθαι ὥσπερ ἔμπυον.

Ἑτέρη κυνάγχη. Φλεγμαίνει τοὔπισθεν τῆς γλώσσης. καὶ τὸ κλεῖθρον τὸ ὑπὸ τῷ βρόγχῳ. καὶ οὐ δύναται καταπίνειν τὸ σίαλον, οὐδ' ἄλλο οὐδέν. ἢν δ' ἀναγκασθῇ διὰ τῶν ῥινῶν, οἰδέει. ὅταν οὕτως ἔχῃ τρίψας μίνθην χλωρὴν, καὶ σέλινον, καὶ ὀρίγανον, καὶ λίτρον, καὶ τῆς ῥόου τῆς ἐρυθρῆς, μέλιτι δεὶς, παχὺ ποιέων ἐγχρίειν τὴν γλῶσσαν ἔσωθεν οὗ ἂν οἰδέῃ. ἔπειτα ἀναζέσας σῦκα καὶ ἀποζέσας ἐς ὕδωρ, τρίψας τῆς ῥόου ὀλίγην, διῆσαι τῷ συκίῳ τούτῳ καὶ ἀναγαργαρίζειν ἐὰν δύνηται. ἢν δὲ μὴ, διακλύζεσθαι. πίνειν δὲ διδόναι, τὸ ἀπὸ τῶν κρίμνων ὕδωρ. ἔξωθεν δὲ τὸν αὐχένα καὶ τὰ σιαγόνια καταπλάσσειν ἀλήτῳ, ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ἕψοντα χλιαρῷ. καὶ ἄρτους προστιθέναι θερμούς. ἀποπυΐσκεται γὰρ ὡς τὰ πολλὰ ἐν τῷ κλείθρῳ. καὶ ἢν μὲν ῥαγῇ αὐτόματον, ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μὴ ῥήγνυται, ψηλαφήσας τῷ δακτύλῳ ἢν μαλθακὸν ἔῃ, σιδήριον ὀξὺ προσδησάμενος πρὸς δάκτυλον ῥῆξαι. ταῦτα ποιήσαντι, πολλοὶ ὑγιαίνουσιν. ἡ δὲ νοῦσος αὕτη, ἥκιστά ἐστι θανατώδης.

Σταφυλή. Ἢν σταφυλὶς ἐν τῇ φάρυγγι γένηται, ἐμπίπλαται ἄκρος ὁ γαργαρεὼν, ὕδατος. καὶ γίνεται στρογγύλος τὸ ἄκρον καὶ διαφανής. καὶ ἐπιλαμβάνει τὴν πνοιήν. καὶ ἢν φλεγμαίνῃ τὰ σιαγόνια ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἀποπνίγεται. ἢν δὲ αὐτὸ ὑφ' ἑωυτοῦ γένηται, τούτων μὴ φλεγμαινόντων ἧσσον ἀποθνήσκει. ὅταν οὕτως ἔχῃ, λαβὼν τῷ δακτύλῳ, τὸν γαργαρεῶνα ἄνω ἐς τὴν ὑπερῴην ἀποπιέσας, διατεμνέειν ἄκρον. ἔπειτα διδόναι ἀναγαργαρίζειν, τὸ ἀπὸ τῶν φύλλων. λείχειν δὲ, ἄλητον ψυχρόν. καὶ ὕδωρ ἐπιπίνειν καὶ μὴ λούεσθαι.

Ἀντιάδες. Ἢν ἀντιάδες γένωνται. συνοιδέειν ὑπὸ τὴν γνάθον ἔνθεν καὶ ἔνθεν. καὶ ψαυόμενον, σκληρόν ἐστιν ἔξωθεν. καὶ ὁ γαργαρεὼν ὅλος φλεγμαίνει. ὅταν οὕτως ἔχῃ, καθεὶς τὸν δάκτυλον, διαθέειν τὰς ἀντιάδας. πρὸς δὲ τὸν γαργαρεῶνα, προσχρίειν ἄνθος χαλκοῦ ξηρόν. καὶ ἀναγαργαρίζειν τὸ ἀπὸ τῶν φύλλων ἑλιθρεῖ. ἔξωθέν τε καταπλάσσειν, ἢν ἀναποιδέῃ, ὠμήλυσιν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ἑψὴν χλιαρήν. ἐπὴν δέ σοι δοκέωσι τὰ φύματα μαλακὰ εἶναι, ἔσωθεν ἀφασσώμενα, ὑποτύψαι μαχαιρίῳ. ἔνια δὲ καὶ αὐτόματα καθίσταται.

Ὑπογλωσσίς. Ἢν ὑπογλωσσὶς γένηται, ἡ γλῶσσα οἰδίσκεται. καὶ τὸ ὑποκάτω καὶ τὸ ἔξω ψαυόμενον σκληρόν ἐστι. καὶ τὸ σίαλον καταπίνειν οὐ δύναται. ὅταν οὕτως ἔχῃ, σπόγγον ἐς ὕδωρ θερμὸν ἐμβάπτων, προστιθέναι. καὶ τὴν ὠμήλυσιν ἑψῶν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ, καταπλάσσειν ἔξω ἢν ἀναποιδέῃ. ἀναγαργαρίζειν δὲ τῷ σικύῳ, καὶ μὴ λούεσθαι. ἐπὴν δὲ διάπυον γένηται, τάμνειν. ἐνίοτε δὲ αὐτόματον ἐκρήγνυται. καὶ καθίσταται οὐ τμηθέν. ἐπὴν δὲ ἔξω ἀποπυήσῃ, διακαῦσαι.

Φλέγμα συστὰν ἐς τὴν ὑπερῴην. Ἢν δὲ φλέγμα συστῇ ἐς τὴν ὑπερῴην, ἀποιδέει καὶ ἐμπυΐσκεται. ὅταν οὕτως ἔχῃ, καίειν τὸ φῦμα. ἐπὴν δὲ ἐξίῃ τὸ πύον, κλύζειν τὸ λοιπόν. πρῶτον μὲν λίτρῳ, καὶ ὕδατι χλιαρῷ. ἔπειτα οἴνῳ. ἐπὴν δὲ ἐκλύσῃ, σταφίδα τρίψας λευκὴν, ἐξελὼν τὸ γίγαρτον, ἐντιθέναι ἐς τὸ καῦμα. ἐπὴν δὲ ἐκρυῇ, οἴνῳ ἀκρήτῳ χλιαρῷ, διακλυζέτω. καὶ ἐπὴν μέλλῃ τι ἐσθίειν ἢ ῥυμφάνειν, σπόγγιον ἐντιθέναι. ταῦτα ποιέειν ἕως τ' ἂν ὑγιὴς γένηται.

Πώλυπος. Ἢν πώλυπος γένηται ἐν τῇ ῥινὶ, ἐκ μέσου τῶν χόνδρων κατακρέμαται, οἷον γαργαρεών. καὶ ἐπὴν ὤσῃ τὴν πνοιὴν, προσέρχεται ἔξω, καὶ ἔστι μαλθακόν. καὶ ἐπὴν ἀναπνεύσῃ, οἴχεται ὀπίσω. καὶ φθέγγεται σομφόν. καὶ ἐπὴν καθεύδῃ ῥέγχει. ὅταν οὕτως ἔχῃ, σπόγγιον κατατάμνων στρογγύλον καὶ ποιήσας οἷον σφαῖραν, κατειλίξας λίνῳ αἰγυπτίῳ καὶ ποιῆσαι σκληρόν. εἶναι δὲ μέγεθος, ὥστε ἐσαρτίζειν ἐς τὸν μυκτῆρα. καὶ δῆσαι τὸ σπόγγιον λίνῳ τετραχόθι. μῆκος δὲ ἔστω, ὅσον πυγονιαῖον ἕκαστον. ἔπειτα ποιήσας αὐτῶν μίαν ἀρχὴν, ῥάβδον λαβὼν κασσιτερίνην λεπτὴν, ἐκ τοῦ ἑτέρου κύαρ ἔχουσαν, διείρειν ἐς τὸ στόμα τὴν ῥάβδον, ἐπὶ τὸ ὀξύ. καὶ ἐπὴν λάβῃ διείρας διὰ τοῦ κύαρος τὸν λίνον ἕλκειν, ἕως τ' ἂν λάβῃ τὴν ἀρχήν. ἔπειτα χηλὴν ὑποθεὶς ὑπὸ τὸν γαργαρεῶνα ἀντερείδων ἕλκειν ἕως τ' ἂν ἐξειρύσῃς τὸν πώλυπον. ἐπὴν δὲ αὐτὸν ἐκσπάσῃς καὶ παύσηται τὸ αἷμα ῥέον, περιθεὶς περὶ τὴν μήλην ξηρὸν ὀθόνιον, μοτῶσαι. καὶ τὸ λοιπὸν ἀναζέσαι τοῦ ἄνθους ἐν μέλιτι, καὶ χρίων τὸν μοτὸν προστιθέναι ἐς τὴν ῥῖνα. καὶ ἐπὴν ἤδη τὸ ἕλκος ἀλθαίνηται, μόλιβδον ποιησάμενος ὥστε καθίκῃ πρὸς τὸ ἕλκος, τοῦτον μέλιτι χρίων, προστιθέναι ἕως τ' ἂν ὑγιὴς γένηται. Ἕτερος πώλυπος.

Ἐμπίπλαται ἡ ῥὶς κρέασι. καὶ ψαυόμενον τὸ κρέας, σκληρὸν φαίνεται. καὶ διαπνεῖν οὐ δύναται
διὰ τῆς ῥινός. ὅταν οὕτως ἔχῃ, ἐνθέντα χρὴ σύριγγα, καῦσαι σιδηρίοισιν, ἢ τρισὶν, ἢ τέσσαρσιν. ἐπὴν
δὲ καύσῃς, ἐμβάλλειν τοῦ ἐλλεβόρου τοῦ μέλανος, τρίψας. καὶ ἐπὴν ἐκσαπῇ καὶ ἐκπέσῃ τὸ κρέ-
ας, μοτοὺς τοὺς λιναίους χρίων τῷ μέλιτι, ἐπιτίθει σὺν τῷ ἄνθει. ἐπὴν δὲ ἀλθαίνηται, τοὺς μολίβδους
χρίων τῷ μέλιτι ἐστίθει, ἄχρις ἂν ὑγιὴς γένηται. Ἕτερος πώλυπος. Ἔσωθεν ἐκ τοῦ χόνδρου,
προέχει κρέας στρογγύλον. ψαυόμενον δὲ, μαλθακόν ἐστιν. ὅταν οὕτως ἔχῃ, χορδὴν λαβὼν νευρίνην,
βρόχον αὐτῇ σμικρὸν ποιήσας, κατειλίξαι λίνῳ λεπτῷ. ἔπειτα τὴν ἀρχὴν τὴν ἑτέρην διεῖναι
διὰ τοῦ βρόχου, μείζονα ποιήσας τὸν βρόχον. ἔπειτα τὴν ἀρχὴν διεῖραι διὰ τῆς ῥάβδου τῆς κασσι-
τερίνης. ἔπειτα ἐνθεὶς τὸν βρόχον ἐς τὴν ῥῖνα, τῇ μήλῃ τῇ ἐκ τοῦ ταγμένῃ περιτείνας τὸν βρόχον,
10 περὶ τὸν πώλυπον, ἐπὴν περικαίηται, διαίρειν τὴν ῥάβδον ἐς τὸ στόμα. καὶ λαβὼν ἕλκειν τὸν αὐτὸν
τρόπον τῆς χηλῆς ὑπερειδούσης. ἐπὴν δὲ ἐξελκύσῃς, ἰῆσθαι ὥσπερ τὸν πρόσθεν. Ἕτερος πώ-
λυπος. Ἔσωθεν παρὰ τὸν χόνδρον, ἀπό του σκληρὸν φύεται. καὶ δοκέει μὲν εἶναι κρέας. ἢν δὲ
ψαύσῃς αὐτοῦ, ψοφέει οἷον λίθος. ὅταν οὕτως ἔχῃ, σχίσαντα τὴν ῥῖνα σμίλῃ ἐκκαθῆραι. ἔπειτα ἐπι-
καῦσαι. τοῦτο δὲ ποιήσας, συρράψαι πάλιν τὴν ῥῖνα, καὶ ἰῆσθαι τὸ ἕλκος τῷ χρίσματι ἐναλείφων,
ῥάκος ἐντιθέναι. καὶ ἐπὴν περισαπῇ, ἐγχρίειν τὸ ἄνθος τὸ ἐν τῷ μέλιτι. ἀλθίσκειν δὲ τῷ μολίβδῳ.
Ἄλλος. Φύεται ἐκ πλαγίου τοῦ χόνδρου ἐν ἄκρῳ οἷον καρκίνια. πάντα δὲ ταῦτα, καίειν χρή. ὅταν
δὲ καύσῃς, ἐπιπάσαι τοῦ ἐλλεβόρου. ἐπὴν δὲ σαπῇ, καθαίρειν τῷ ἄνθει σὺν τῷ μέλιτι. ἀλθίσκειν
δὲ, τῷ μολίβδῳ. Ἴκτερος. Ἡ χροιὴ μέλαινα γίνεται. καὶ τὸ πρόσωπον. μάλιστα δὲ, τὰ ἐσκια-
σμένα. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ χλωροί. καὶ ἡ γλῶσσα κάτωθεν. καὶ αἱ φλέβες αἱ ὑπὸ τῇ γλώσσῃ, πα-
20 χεῖαι καὶ μέλαιναι. καὶ ἄπυρος γίνεται. καὶ οὐρέει παχὺ χολῶδες. ὅταν οὕτως ἔχῃ. πρῶτον μὲν τὰς
φλέβας τὰς ὑπὸ τῇ γλώσσῃ ἀποσχάσαι. ἔπειτα λούσαντα πολλῷ καὶ θερμῷ, διδόναι πίνειν νήστει,
τοῦ ἀσφοδέλου τὰς ῥίζας. ἀποκαθαίρων ἕψων ἐν οἴνῳ ἴσον πέντε ῥίζας, καὶ σέλινα συμμίξας ὅ-
σον χεῖρα πλήρεα τῶν φύλλων. ἐπιχεῖν δὲ οἴνου γλυκέος, τρία ἡμικοτύλια αἰγιναῖα. καὶ λείπειν ἡμι-
κοτύλιον. τοῦτο κερνὰς κακῶς τῶν αὐτῶν διδόναι πίνειν. ἐπὴν δὲ οὐρήσῃ, σιτίοισι χρῆσθαι διαχωρητι-
κοῖσι. καὶ μετὰ τὸ σιτίον ἐρεβίνθους λευκοὺς τρωγέτω. καὶ πινέτω οἶνον λευκὸν, παλαιὸν, ὑδαρέα. καὶ
σέλινα τρωγέτω ἐπὶ τῷ σιτίῳ καὶ πράσον. ποιεέτω δὲ ταῦτα, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι. καὶ ἢν μέν σοι δο-
κέῃ ἐν ταύτῃσιν ἡ χροιὴ κεκαθάρθαι ἐπιεικῶς. ἢν δὲ μὴ, καὶ ἑτέρας τρεῖς ταῦτα ποιεέτω. μετὰ
δὲ ἐπισχὼν μίαν ἢ δύο ἡμέρας, πρόσθες φάρμακον πρὸς τὰς ῥῖνας. μετὰ δὲ, φάρμακον πίσον κά-
τω, ὑφ' οὗ χολὴν καθαιρεῖται. καὶ ἢν μὲν σπληνώδης ᾖ, ὄνου γάλα, ἢ ὀῤῥὸν μεταπίσον. ταῦτα
30 ποιέων, ὑγιὴ ποιέεις. Ἕτερος ἴκτερος. Πυρετὸς λαμβάνει βληχρὸς καὶ τὴν κεφαλὴν βάρος
ἔχει. καὶ οἱ πυρετοὶ ἐπαύσαντο οἷον ἐνίοισιν. αὐτὸς δὲ γίνεται χλωρὸς, οἵ τε ὀφθαλμοὶ μάλιστα καὶ
ἀσθενέει. καὶ ἀκρησίη τοῦ σώματος, καὶ οὐρέει παχὺ καὶ χλωρόν. τοῦτον θερμῷ λούειν, καὶ διδόναι
πίνειν διουρητικά. ἐπὴν δέ σοι δοκέῃ καθαρώτερος εἶναι, καὶ ἡ χροιὴ βελτίων γένηται, πρόσθες
φάρμακον πρὸς τὰς ῥῖνας, καὶ μετάπισον κάτω. σιτίοισι δὲ ὡς μαλθακωτάτοισι χρῆσθαι. οἶνον δὲ
πινέτω λευκὸν, γλυκὺν, ὑδαρέα. ταῦτα ποιέων, ὑγιὴς γίνεται. Πυρετοὶ ἀπὸ χολῆς. Ἢν χολᾷ
ὁ ἄνθρωπος, πυρετὸς αὐτὸν λαμβάνει καθημερινὸν, καὶ ἀφίει. ἔχει δὲ μάλιστα τὸ μέσον τῆς ἡμέρης.
καὶ τὸ στόμα πικρόν. καὶ ὅταν ἄσιτος ᾖ, λυπέει αὐτόν. ἐπὴν δὲ φάγῃ, πνίγεται. καὶ ἀπὸ ὀλίγων
τινῶν σιτίων ἐμπίπλαται. καὶ βδελύσσεται. καὶ ἐμεσίαι μιν λαμβάνουσι. καὶ ἐς τὴν ὀσφὺν, βά-
ρος ἐμπίπτει, καὶ ἐς τὰ σκέλεα. καὶ ὑπνώττει πουλά. τοῦτον ἢν μετὰ τὸ πῦρ ἐξιδρῷ, καὶ οἱ ψυχρὸς
40 καὶ πουλὺς ᾖ, καὶ τοῦ πυρετοῦ μὴ ἀπαλλάσσηται, ἡ νοῦσος χρονίη γίνεται. ἢν δὲ μὴ ἱδρῷ, θᾶσσον
κρίνεται. ὅταν οὕτως ἔχῃ ἐπὴν γένηται ἐναταῖος, φάρμακον διδόναι. ἢν γὰρ αὐτίκα ἀρχομένου
τοῦ πυρετοῦ διδοῖς, ἐπὴν καθαρθῇ ἐπανέλαβε πυρετὸς, καὶ αὖθις φαρμάκου δέεται. ἐπὴν δὲ
τὸ μὲν στόμα μὴ πονέῃ, ἐς δὲ τὴν νειαίρην γαστέρα στρόφος ἐμπίπτει, φάρμακον πίσαι κάτω. καὶ με-
ταπίσαι γάλα ὄνου, ἢ ὀῤῥὸν, ἢ τῶν χυλῶν τινά. ἢν δ' ἀσθενὴς ᾖ, ὑποκλύσαι. πρὸ δὲ τοῦ φαρμάκου
τῆς πόσιος ὃς ἂν πυρεταίνῃ, ἕωθεν μὲν διδόναι μελίκρητον ὑδαρές. τὴν δὲ ἄλλην ἡμέρην ἐφ' ἣν ὁ
πυρετὸς ἔχει, ὕδωρ ὁπόσον ἂν θέλῃ διδόναι ψυχρὸν πίνειν. ἐπὴν δὲ ἀνῇ ὁ πυρετὸς, ῥυφᾶν διδόναι,
πτισάνης χυλὸν, ἢ κέγχρον λεπτόν. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον λευκὸν, οἰνώδεα, ὑδαρέα. ἢν δὲ ἔμπυρος ᾖ,
καὶ μὴ ἀνῇ μήτε τῆς νυκτὸς μήτε τῆς ἡμέρης. ψαυόμενος δὲ, ἢν μὲν τὰ ἄνωθεν ἔχῃ θερμὰ, ἡ κοιλίη δὲ
καὶ οἱ πόδες εἰσὶ ψυχροὶ, καὶ ἡ γλῶσσα τρηχείη, τούτῳ μὴ δῷς φάρμακον, ἀλλ' ὑποκλύζειν μαλθακῷ
50 κλύσματι, καὶ διδόναι ῥυμφάνειν τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης ψυχρὸν δὶς τῆς ἡμέρης. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον
ὑδαρέα. τὸν δὲ ἄλλον χρόνον, πίνειν ὕδωρ ὡς ψυχρότατον. οὗτος ἢν μὲν ἑβδομαῖος ἐξιδρώσῃ, καὶ τὸ
πῦρ αὐτὸν μεθῇ. ἢν δὲ μὴ, τεσσαρεσκαιδεκαταῖος ἀποθνήσκει ὡς τὰ πολλά. Ἄλλος πυρετός.
Ἔξωθεν ἀφασσόμενός ἐστι βληχρός. ἔσωθεν δὲ καίεται. καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ τρηχείη. καὶ πνέει διὰ
τῶν ῥινῶν, καὶ διὰ τοῦ στόματος θερμόν. ὅταν δὲ πεμπταῖος γένηται, τὰ ὑπὸ χόνδρια σκληρά.

καὶ ὀδύνη ἔνεστι. καὶ ἡ χροιὴ, οἷον ἀπὸ ἰκτέρου ἐχομένου φαίνεται. καὶ οὐρέει παχὺ καὶ χολῶδες.
τοῦτον, ἢν μὲν ἑβδομαῖον ἐόντα, ῥῖγος λάβῃ καὶ πυρετὸς, ἰσχυρὸς καὶ ἐξιδρώσῃ. ἢν δὲ μὴ ἀποθνή-
σκει ἑβδομαῖος ἢ ἐνναταῖος. λαμβάνει δὲ μάλιστα, ἢν μὴ τὸ ἔτος αὐχμηρὸν γένηται. αὕτη ἡ νοῦσος
ὅταν οὕτως ἔχῃ, λούειν θερμῷ ἑκάστης ἡμέρης. καὶ πίνειν διδόναι μελίκρητον ὑδαρὲς πολλόν. καὶ ῥυμ-
φάνειν τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης ψυχρὸν, δὶς τῆς ἡμέρης. ἐπὶ δὲ τῷ ῥυφήματι, πίνειν οἶνον ὑδαρέα, λευ-
κὸν ὀλίγον. ἢν δὲ ἡ γαστὴρ μὴ ὑποχωρέῃ, ὑποκλύσαι ἢ βάλανον προσθεῖναι. σιτίον δὲ μὴ προσφέ-
ρειν, ἕως ἂν ὁ πυρετὸς ἀφῇ. ἐπὴν δὲ παύσηται, φάρμακον πῖσαι κάτω. ὑποστρέφειν γάρ ἐστιν, ὅτε ἡ
νοῦσος, ἢν ἀκάθαρτος διαφερῆται. Ἕτερος. Ἡ νοῦσος αὕτη πάλιν λαμβάνει, ἢν ὑπερχο-
λήσῃ τὸ αἷμα. ἢν τριταῖος πυρετὸς ἔχῃ. ἢν μὲν οὖν μὴ παρεὶς τρεῖς λήψιας τῇ τετάρτῃ λάβῃ,
φάρμακον πῖσαι κάτω. ἢν δέ σοι δοκέῃ φαρμάκου μὴ δεῖσθαι, τρίψας τοῦ πενταφύλλου τῶν ῥι-
ζῶν, ὅσον ὀξύβαφον ἐν ὕδατι, δοῦναι πιεῖν. ἢν δὲ μὴ δὲ ἐν τούτῳ παύηται, λούσας αὐτὸν πολλῷ θερ-
μῷ, πῖσαι τὸ τρίφυλλον καὶ ὀπὸν σιλφίου ἐν οἴνῳ ἰσοκρατεῖ. καὶ κατακλίνας ἐπιβαλέειν ἱμάτια
πολλὰ ἕως ἱδρώσῃ. ἐπὴν δὲ ἐξιδρώσῃ, ἢν διψῇ, δοῦναι πιεῖν ἄλφιτον καὶ ὕδωρ. ἐς ἑσπέρην δὲ καὶ κέγ-
χρον ἑψήσας λεπτὸν, ῥυφησάτω. καὶ οἶνον πινέτω ἕως ἂν διαλείπῃ. καὶ σιτίοις ὡς μαλθακωτάτοισι
χρήσθω. Πυρετὸς τεταρταῖος. Τεταρταῖος πυρετὸς ὅταν ἔχῃ. ἢν μὲν ἐξ ἄλλης νούσου λάβῃ ἀκά-
θαρτον, φάρμακον πῖσαι κάτω. ἔπειτα τὴν κεφαλὴν καθῆραι. ἔπειτα φάρμακον πῖσαι κάτω.
ἢν δὲ μὴ ταῦτα ποιήσαντι παύηται, διαλείπων δύο λήψιας, μετὰ τὴν κάτω κάθαρσιν, λούσαι
αὐτὸν πολλῷ θερμῷ, πῖσαι τοῦ καρποῦ τοῦ ὑοσκυάμου, ὅσον κέγχρον. καὶ μανδραγόρου ἴσον. καὶ ὀποῦ
τρεῖς κυάμους. καὶ τριφύλλου ἴσον ἐν οἴνῳ ἀκρήτῳ πιέειν. ἢν δὲ ἐρρωμένος καὶ ὑγιαίνειν δοκέων ἐκ κό-
που ἢ ἐξ ὁδοιπορίης πυρετήνας καταστῇ αὐτῷ ἐς τεταρταῖον, πυριήσας αὐτὸν, σκόροδα δίδου,
ἐς μέλι βάπτων. ἔπειτα ἐπιπινέτω φάκιον, μέλι καὶ ὄξος μίξας. ἐπὴν δὲ πλησθῇ, ἐμεσάτω. ἔπει-
τα λουσάμενος θερμῷ ἐπὴν ψυχθῇ, πιέτω κυκεῶνα ἐφ' ὕδατι. ἐς ἑσπέρης δὲ σιτίοισι μαλθακοῖσι καὶ
μὴ πολλοῖσι διαχρήσθω. τῇ δὲ ἑτέρῃ λήψει, λούσας θερμῷ καὶ πολλῷ, ἱμάτια ἐπιβαλὼν, ἕως ἐξι-
δρώσῃ. πῖσαι παραχρῆμα λευκοῦ ἐλλεβόρου τῶν ῥιζέων ὅσον τριῶν δακτύλων μῆκος. καὶ τοῦ τρι-
φύλλου ὅσον δραχμὴν μέγεθος, καὶ ὀποῦ δύο κυάμους ἐν οἴνῳ ἀκρήτῳ. καὶ ἢν ἐμεσίαι μὲν ἔχωσιν,
ἐμεσάτω. ἢν δὲ μὴ, ὁμοίως. μετὰ τὸ καθῆραι τὴν κεφαλήν. σιτίοισι δὲ χρήσθω, ὡς μαλθακωτάτοισιν.
ὅταν δὲ ἡ λῆψις μὲν ἔχῃ, μὴ νῆστις ἐὼν τὸ φάρμακον πινέτω. Πλευρῖτις. Πλευρῖτις ὅταν λάβῃ,
πυρετὸς καὶ ῥῖγος ἔχει. καὶ ὀδύνη διὰ τῆς ῥάχιος ἐς τὸ στῆθος. καὶ ὀρθοπνοίη. καὶ βὴξ. καὶ τὸ σίαλον
λευκὸν, καὶ ὑπόχολον. καὶ ἀποβήσσεται οὐ ῥηϊδίως. καὶ διὰ τῶν βουβώνων ὀδύνη. καὶ οὐρέει αἱμα-
τῶδες. ὅταν οὕτως ἔχῃ ἢν μὲν τὸ πῦρ ἀφῇ ἑβδομαῖον ἐόντα, ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μὴ ἀφῇ, ἀφικνέεται
ἡ νοῦσος ἐς τὰς ἕνδεκα ἡμέρας, ἢ τὰς τεσσαρεσκαίδεκα. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ ἐν ταύτῃσιν ἀπόλλυνται.
ἢν δὲ ὑπερβάλλῃ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην, ἐκφυγγάνει. ὅταν οὕτως ἡ ὀδύνη ἔχῃ, χλιάσματα προσ-
τιθέναι. πινέτω δὲ καὶ μέλι, ἀναζέσας αὐτὸ καὶ ἐπιχέας ὄξος, ἴσον τῷ μέτρῳ τοῦ μέλιτος. ἔπειτα
ὁπόσον ἂν γένηται μέζον τοῦ ἑφθοῦ μέλιτος καὶ τοῦ ὄξους, ἐπιχέαι ὕδατος ἑνὸς δέοντος τῶν εἴκοσι.
τοῦτο διδόναι πίνειν κατ' ὀλίγον πυκνά. καὶ μεταμίσγειν ὕδωρ, ὄξος ὀλίγον παραχέων. ῥυφεέτω δὲ
καὶ κέγχρου χυλόν. μέλι ὀλίγον παραστάζων ψυχρὸν, ὅσον τεταρτημόριον κοτύλης, ἐφ' ἑκατέ-
ρῳ σιτίῳ. καὶ πινέτω οἶνον λευκὸν, οἰνώδεα, ὑδαρέα ὀλίγον. ὁ δὲ οἶνος ἔστω, ὡς μαλθακώτατος. ὀδμὴν
μὴ ἔχων. ὅταν δὲ ὁ πυρετὸς ἀφῇ, ἡμέρας μὲν δύο τὸν κέγχρον ῥυφεέτω δὶς τῆς ἡμέρας. καὶ τεῦτλα
ἢ λάπαθα ἐσθιέτω. ἔπειτα μετὰ ταῦτα σκύλακα ἢ ὄρνιθα καθεφθὸν ποιήσας, τοῦ ζωμοῦ ῥυφεέ-
τω. καὶ τῶν κρεῶν φαγέτω ὀλίγα. τὸν δὲ λοιπὸν χρόνον μάλιστα ὅσον ἀπὸ τῆς νούσου εἴχετο. ἀριστι-
ζέσθω μὲν τὸν κέγχρον. ἐς ἑσπέρην δὲ, σιτίοισιν ὡς ἐλαχίστοισι χρήσθω καὶ μαλθακωτάτοισιν. Ἑτέ-
ρη πλευρῖτις. Πυρετὸς ἔχει καὶ βὴξ. καὶ ῥῖγος καὶ ὀδύνη ἐς τὸ πλευρὸν, καὶ ἐς τὴν κληῗδα ἐνί-
οτε. καὶ τὸ σίαλον πτύει, ὑπόχολον καὶ ὕφαιμον. ὅταν τύχης ῥηγματίας ὢν, τούτῳ ἢν ὀδύνη ἔ-
χῃ, μάλιστα προστιθέναι χλιάσματα, καὶ λούειν θερμῷ, ἢν μὴ πυρετὸς αὐτὸν πολὺς ἔχῃ. ἢν δὲ μὴ,
μή. πίνειν δὲ διδόναι, κνεῖον ἐν ὕδατι ἀποβρέχων ἄρτι ὑπόγλυκυ ποιέων. καὶ μεταμίσγειν ὕδωρ.
ῥυμφάνειν δὲ τὸν χυλὸν τοῦ κέγχρου, δὶς τῆς ἡμέρης. καὶ ἐπιπινέτω οἶνον λευκὸν ὑδαρέα. καὶ ἢν ὑπεκ-
φύγῃ τὰς τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας, ὑγιὴς γίνεται. Ἄλλη πλευρῖτις. Πυρετὸς ἴσχει, καὶ βρυγμὸς,
καὶ βὴξ ξηρή. καὶ ἐκβήσσεται χλωρά. ἔστι δ' ὅτε καὶ πελιδνά. καὶ τὸ πλευρὸν ὀδύνη λαμβάνει. καὶ τὸ
μετάφρενον ὑπέρυθρον γίνεται. χλιαίνεται δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ στήθεα. ποτὲ δὲ τὴν κοιλίην καὶ
τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλεα. καὶ ἀνακαθήμενος, μᾶλλον βήσσει. καὶ ἡ γαστὴρ ταράσσεται. καὶ τὸ ἀποπά-
τημα πάνυ χλωρὸν καὶ κάκοδμον. οὗτος ἐν εἴκοσιν ἡμέραις ἀποθνήσκει. ἢν δὲ ταύτας ἐκφύγῃ, ὑγιὴς γί-
νεται. τοῦτον ἔστ' ἂν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι παρέλθωσι, διδόναι πίνειν τὸ ἀπὸ τοῦ κρήμνου. καὶ μετα-
πίνειν οἶνον λευκὸν, οἰνώδεα, ὑδαρέα. ῥυφέειν δὲ τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης ψυχρὸν, δὶς τῆς ἡμέρης.
ἀντὶ δὲ τοῦ μέλιτος ἀπὸ τὸν χυλὸν μίσγειν, ῥοῦς χυλὸν οἰνώδεα, ὅταν ἤδη ὁ χυλὸς ἑφθὸς ᾖ,

καὶ λούειν

καὶ λούειν μὴ πολλῷ. ἐπὴν δὲ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι παρέλθωσιν ἔπειτα ἀριστιζέσθω τὸν κέγ-
χρον. ἐς ἑσπέρην δὲ, τοῖσι κρέασι τοῖσιν ὀρνιθίοισι καὶ τῷ ζωμῷ, καὶ τοῖσι σιτίοισι χρήσθω. τὴν δὲ τοι-
αύτην νοῦσον, ὀλίγοι ἐκφυγγάνουσιν. Περιπλευμονίη. Πυρετὸς ἴσχει ἡμέρας τεσσαρεσκαίδεκα τὸ
ἐλάχιστον. τὸ δὲ μακρότατον δύο δεούσας εἴκοσι. καὶ βήσσει ταύτας τὰς ἡμέρας, ἰσχυρῶς. καὶ ἀποχρέμ-
πτεται τὸ μὲν πρῶτον, σίαλον παχὺ καὶ καθαρὸν, ἑβδόμῃ καὶ ὀγδόῃ. ἐπὴν δὲ ὁ πυρετὸς λάβῃ ἐνάτῃ καὶ
δεκάτῃ, ὕπογλυκυ καὶ πυῶδες, ἐς ἂν αἱ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι παρέλθωσι. καὶ ἢν μὲν ἐν τῇ πεντε-
καιδεκάτῃ ἡμέρῃ ξηρανθῇ ὁ πλεύμων καὶ ἐκβήξῃ, ὑγιάζεται. ἢν δὲ μὴ, δύο δεούσαις εἴκοσι προ-
σέχειν. καὶ ἢν μὲν ἐν ταύτῃσι παύσηται τοῦ βήγματος, ἐκφεύγει. ἢν δὲ μὴ παύηται, εἴρεσθαι αὐ-
τὸν, εἰ γλυκύτερον αὐτῷ δοκέει τὸ σίαλον. καὶ ἢν φῇ, ἡ νοῦσος ἐνιαυσίη γίνεται. ὁ γὰρ πλεύμων
ἔμπυος γίνεται. τούτῳ χρὴ τὰς μὲν πρώτας ἡμέρας, οἶνον διδόναι γλυκὺν, λευκὸν, ὑδαρέα, κατ'
ὀλίγον πίνειν πυκνά. ῥυμφάνειν δὲ τῆς πτισάνης τὸν χυλὸν διδόναι, μέλι παραμίσγων τρεῖς τῆς ἡ-
μέρης, ἐς ἂν αἱ ὀκτωκαίδεκα ἡμέραι παρέλθωσι, καὶ ὁ πυρετὸς παύσηται. κινδυνεύει δὲ μάλιστα
ἐν τῇσιν ἑπτὰ, ἢ ἐν τῇσι τεσσαρεσκαίδεκα. ἐπὴν δὲ τὰς ὀκτωκαίδεκα ἡμέρας ὑπερβάλλῃ, οὐκ ἔτι ἀ-
ποθνήσκει, ἀλλὰ πτύει πύον, καὶ τὰ στήθεα πονέει, καὶ βήσσει. ὅταν οὕτως ἔχῃ, πιπίσκειν νῆστιν τὸ
ζὼ ὧ ἐλελισφάκω. καὶ ῥυμφάνειν ἔτνος, τέταρ συσμίσγων πλέον, ἢν μὴ θάλπος ᾖ. ἢν δὲ ᾖ, μὴ ῥυμφανέ-
τω, ἀλλὰ σιτίοισι χρήσθω ἁλυκοῖσι καὶ λιπαροῖσι, καὶ τοῖσι θαλασσίοισι μᾶλλον ἢ κρέασι. καὶ ἢν σοι
δοκέῃ καθαίρεσθαι κατὰ λόγον, ἐγχεῖν καὶ πυριᾶν. ἢν μὲν παχὺ ᾖ τὸ πύον, πυριᾶν. ἢν δὲ λεπτὸν,
ἐγχεῖν. καὶ τῶν σιτίων ἔχεσθαι ὡς μάλιστα, καὶ τῶν δριμέων ἀπέχεσθαι, καὶ κρεῶν βοείων, καὶ οἰείων
καὶ χοιρείων. Ὅταν ἐκ περιπλευμονίης ἔμπυος γένηται, πυρετὸς ἴσχει, καὶ βὴξ ξηρὴ. καὶ δυ-
σπνοίη. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι. καὶ οἱ ὄνυχες ἕλκονται τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. τοῦτον ὅταν οὕτως
ἔχῃ, ἐπὴν δεκαταῖος γένηται, ἀφ' ἧς ἂν ἄρξηται ἔμπυος γίνεσθαι, λούσας πολλῷ θερμῷ τρίψας
ἄρου ῥίζαν, ὅσον ἀστράγαλον μέγεθος. καὶ ἅλας χόνδρον. καὶ μέλι ὀλίγον, καὶ ὕδωρ. καὶ ἄλειφα ὀ-
λίγον. ἐξειρύσας τὴν γλῶτταν, ἐγχέαι χλιαρόν. ἔπειτα κινῆσαι τὸν ὦμον. ἢν μέν τοι ὑπὸ τούτου
τὸ πύον ῥαγῇ, εἰ δὲ μὴ, ἕτερον ποιῆσαι. σιτία δριμέα ἐγχυμώσας καὶ κυκλάμινον ὅσον ὀξύβαφον
τῶν μικρῶν ἑκατέρων ἔσω. ἔπειτα ὀπὸν σιλφίου τρίψας ὅσον κύαμον, διεῖναι καὶ συμμίξαι γά-
λακτος ὅσον ὀξύβαφον αἴγειον ἢ ὄνειον, τοῦτο χλιαρὸν ἐγχεῖν. ἢν δὲ ὑπὸ τούτου μὴ ῥαγῇ, ῥαφανίου
φλοιὸν καὶ ἄνθος χαλκοῦ ὅσον τρεῖς κυάμους, τρίψας λεῖον, διπλάσιον δὲ ἔστω τῆς ῥαφανίου, ἐλαίῳ
διεῖναι, ὅσον τεταρτημορίῳ κοτύλης, τοῦτο ἐγχεῖν χλιαρόν. καὶ ἢν ῥαγῇ τὸ πύον, σιτίοισιν ὡς ἁλμυ-
ροτάτοισι καὶ λιπαροτάτοισι χρῆσθαι. καὶ ἢν μὴ ἴῃ τὸ πύον, κατ' ὀλίγον πυριᾶν κατὰ τὸ στόμα σίου
χυλῷ οἴνῳ τορνίῳ. γάλακτι βοείῳ, ἢ αἰγείῳ, ἴσον ἑκάστου συμμίξας. ἔστω δὲ ὅσον τρεῖς κοτύλαι. ἔπει-
τα ἐμβάλλειν ἵππου ὄστρακα διαφλώσας, τοῦτο ἑλκέτω διὰ τοῦ αὐλοῦ, φυλασσόμενος ὅπως μὴ κα-
τακαίηται. ἐπὴν δὲ καθαρώτερον πτύῃ, ἐγχεῖν αὐτῷ κνίκης σπέρμα. λιβανωτὸν. ὀρίγανον ἐν οἴνῳ
λευκῷ. καὶ μέλιτι. καὶ ἐλαίῳ ὀλίγῳ. ἐγχεῖν δὲ διὰ τρίτης ἡμέρης. μετὰ δὲ, βούτηρον ῥητίνης* ἐν μέ-
λιτι διατήκων. καὶ σιτίοισι μηκέτι χρῆσθαι ἁλμυροῖσι μηδὲ λιπαροῖσι. πινέτω δὲ νῆστις τὰς ἐν μέσῳ ἡ-
μέρας τῶν ἐγχύτων, ἐλελίσφακον. πήγανον. θύμβραν. ὀρίγανον ἴσον ἐν οἴνῳ ἀκρήτῳ ὅσον ὀξύβαφον
μετὰ πάντ' ἐπιπάσσων. ἢν δὲ μὴ ῥαγῇ ἀπὸ τῶν ἐγχύτων, πολλάκις γὰρ ἐκρήγνυται ἐς τὴν κοιλίην,
καὶ αὐτίκα δοκέει ῥάων εἶναι, ὅταν ἐκ στενοῦ ἐς εὐρυχωρίην ἔλθῃ. Ἄλλη νοῦσος. Ὁκόταν ὁ χρό-
νος πλείων γένηται ὅτε πυρετὸς ἰσχυρὸς καὶ ἡ βὴξ ἐπιλαμβάνει. καὶ τὸ πλευρὸν ὀδυνᾶται. καὶ ὧδε μὲν τὸ
ὑγιὲς, οὐκ ἀνέχεται κατακείμενος. ὧδε δὲ τὸ ἀλγέον μέρος. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι καὶ τὰ κοῖλα τῶν
ὀμμάτων. τοῦτον ὅταν ἡμέρῃ πεμπτὴ καὶ δεκάτη γένηται ἀπὸ τῆς ἐκρήξιος, λούσας πολλῷ θερμῷ
καθίσας ὧδε ἐφ' ἕδρου ὅ, τι μὴ ὑποκινήσει. ἕτερος μὲν, τὰς χεῖρας ἐχέτω. σὺ δὲ, τὸν ὦμον σείων,
ἀκροάζεσθαι ἐς ὁπότερον ἂν τῶν πλευρέων, τὸ πάθος ψοφέῃ. βούλεσθαι δὲ ἐς τὸ ἀριστερόν. κατ'
αὐτὸν οὖν τὸν τόπον τομέειν. ἧσσον γὰρ θανατῶδες. ἢν δέ σοι ὑπὸ τοῦ πάχεος καὶ τοῦ πλήθεος μὴ ψο-
φέῃ, ὥς τε καταμαθεῖν αὐτὸ, ποιέει γὰρ ἐν τούτῳ ἐνίοτε. ὁπότερον ἂν ἀποιδέῃ τῶν πλευρέων καὶ
ὀδυνᾶται μᾶλλον, τοῦτο τάμνειν ὡς κατωτάτω, ὄπισθεν τοῦ οἰδήματος μᾶλλον ἢ ἔμπροσθεν, ὅπως
σοι ἡ ἔξοδος τοῦ πύου εὔροος ᾖ. τάμνειν δὲ μεταξὺ τῶν πλευρέων, στηθοειδεῖ μαχαιρίδι. τὸ πρῶτον δέρ-
μα. ἔπειτα ὀξυβελέϊ ἀποδήσας ῥάκει, τὸ ἄκρον τῆς μαχαιρίδος λιπὼν ὅσον τὸν ὄνυχα τοῦ δακτύ-
λου τοῦ μεγάλου, καθεῖναι ἔσω. ἔπειτα ἀφεὶς τὸ πύον ὅσον ἂν σοι δοκέῃ μοτοῦν ὠμολίνῳ μοτῷ λίνον
ἐκδήσας. ἀφεῖναι δὲ τὸ πύον, ἑκάστης ἡμέρης ἅπαξ. ἐπὴν δὲ γένηται δεκαταῖος, ἀφεὶς ἅπαν τὸ πύον,
ὀθονίῳ μοτοῦν. ἔπειτα ἐγχεῖν οἶνον καὶ ἔλαιον χλιαίνων αὐλίσκῳ, ὡς μή τι ὁ πλεύμων ἐξαπίνης εἰω-
θὼς βρέχεσθαι τῷ πύῳ, ἀποξηρανθῇ. ἐξιέναι δὲ τὸ ἔγχυμα, τὸ μὲν ἕωθεν, ἐς ἑσπέρην. τὸ δὲ ἐς ἑσπέ-
ρην, ἕωθεν. ἐπὴν δὲ τὸ πύον λεπτὸν οἷον ὕδωρ ᾖ, καὶ γλίσχρον τῷ δακτύλῳ ψαυόμενον. καὶ ὀλίγον
ἐντιθέναι μοτὸν κασσιτέρινον κοῖλον. ἐπὴν δὲ παντάπασι ξηρανθῇ ἡ κοιλίη, ἀποτάμνων τοῦ μοτοῦ κα-
τὰ μικρὸν, συμφύειν τὸ ἕλκος, ἐς ἂν ἐξέλῃς τὸν μοτόν. σημεῖον δὲ ἢν μέλλῃ ἐκφεύξεσθαι. ἢν μὲν τὸ

πτύον ἢ λευκὸν καὶ καθαρὸν, καὶ ἶνες αἵματος ἐνέωσιν, ὡς τὰ πολλὰ ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ οἷον λεκιθοει-
δὲς ἀποῤῥυῇ τῇ πρώτῃ, ἢ τῇ ὑστεραίῃ ἀποῤῥυεῖ παχὺ, ὑπόχλωρον, ὄζον, ἀποθνήσκουσιν ἐπειδὰν
ἐκρυῇ τὸ πτύον. Ἑτέρα. Ὅταν πλευμᾶ, τούτου τὸ σίαλον παχὺ ὑπόχλωρον βήσσεται.
καὶ βρυγμὸς καὶ ὀδύνη ἐς τὸ στέρνον καὶ ἐς τὸ μετάφρενον. καὶ συρίζει ἐν τῇ φάρυγγι λεπτόν. καὶ
ἡ φάρυγξ ξηρὴ γίνεται. καὶ τὰ κοῖλα ἐρυθρά. καὶ βαρέη ἡ φωνή. καὶ οἱ πόδες οἰδίσκονται. καὶ οἱ
ὄνυχες ἕλκονται. καὶ καταλεπτύνονται τὰ ἄνω, καὶ μινύθει. καὶ μυσάττεται τὸ σίαλον. ἐπὴν ἀ-
ποχρεμψάμενος ἔχῃ ἐν τῷ στόματι. καὶ βήσσει περὶ ὄρθρους καὶ μεσονυκτίου μάλιστα. βήσσει δὲ καὶ τὸν
ἄλλον χρόνον. καὶ λαμβάνει μᾶλλον γυναῖκα νεωτέρην ἢ πρεσβυτέρην. τούτῳ ἢν μὲν αἱ τρίχες
ἤδη ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, καὶ ψιλῶται ἤδη ἡ κεφαλὴ ὡς ἐκ νούσου. καὶ πτύοντι ἐπ' ἄνθρακας βα-
ρὺ ὄζον τὸ σίαλον, φάναι αὐτὸν ἀποθανεῖσθαι ἐντὸς ὀλίγου χρόνου. τὸ δὲ κτεῖνον, ἔσεσθαι διάῤῥοιαν. 10
ἐπὴν γὰρ ἤδη τὸ πτύον τὸ περὶ τὴν καρδίην σήπηται, τοῦτο ὄζει κνίσσης ἐπὶ τοῖσιν ἄνθραξι. καὶ
ξυνθερμαινόμενος ὁ ἐγκέφαλος, ῥεῖ ἁλμυρὴν, ἣ κινεῖ τὴν κοιλίην. σημήϊον δὲ τούτου, ῥέουσιν ἐκ τῆς
κεφαλῆς τρίχες. τοῦτον μὴ ἰᾶσθαι ὅταν οὕτως ἔχῃ. ἢν δὲ κατ' ἀρχὰς ἐπιτύχῃς τῇ νόσῳ, φάκιον
δὸς πιεῖν. εἶτα διαλιπὼν μίαν ἡμέρην, ἐλλέβορον δοῦναι κεχρημένον, ὅκως τὴν κάτω κοιλίην
μὴ κινήσῃ. καὶ ἐπὴν ἐς τὸ σῶμα τῆς νυκτὸς αὐτῷ φοιτᾷ ἅλμη, πρὸς τὰς ῥῖνας αὐτῷ προσίθει
φάρμακα πυκνότερα. ἢν δὲ μὴ ῥέῃ, προσίθει μὲν, διὰ πλέονος δὲ χρόνου, καὶ τοῦ μηνὸς ἅπαξ.
προσαποπίσκοντα ἐλλέβορον, ὅσον τοῖσι δακτύλοισιν δύο ἄραι, ἐν οἴνῳ γλυκεῖ κεκρημένῳ. φάκιον
δὲ αὐτίκα διδοὺς ἐπιπίνειν. φάρμακα δὲ ὡς ἐλάχιστα πινέτω. ἢν μὴ αὐτῷ οἱ πυρετοὶ ὀξύτεροι ἐ-
πιλαμβάνωσι, τὴν ῥίζαν τὴν λευκὴν καὶ τοῦ ἐλλεβόρου λείχειν. ἐν μέλιτι δὲ οὔ. οὕτω γὰρ ἥκιστα τὴν
κοιλίην κινήσει. ἢν δὲ στρόφος ἐπιγένηται ἐν τῇ κάτω κοιλίῃ, πρῶτον μὲν κλύσαι κείνῳ, ἐς ὃ ὁ κόκ- 20
κος συμμίγεται. ἢν δὲ μὴ δι' οὕτω παύηται, γάλακτι ὀνείῳ ἑφθῷ καθῆρον. φάρμακον δὲ μὴ δί-
δου κατωτερικόν. ἢν δὲ πρὸ τοῦ φα*ρμακίου προπίνων τὸν ἐλλέβορον χολὴν ἐμέει, αὐτῷ τῷ φα-
κίῳ ἐμεέτω. σιτίοισι δὲ χρήσθω. ἢν μὲν οἱ πυρετοὶ ὀξέες ἔχωσι, κρέασι μηλείοισιν ἑφθοῖσι, καὶ ὀρνι-
θίοισι, καὶ κολοκύντῃ, καὶ τεύτλοισι. ζωμὸν δὲ μὴ ῥυφεέτω. μὴ δὲ βάπτεσθαι. ἰχθύσι δὲ χρήσθω,
σκορπίοισι καὶ σελάχεσιν ἑφθοῖσι. θερμὸν δὲ μηδὲν ἐσθιέτω. μὴ δὲ λουέσθω, ἢν ὁ πυρετὸς ἔχῃ πο-
λύς. μὴ δὲ λαχάνοισι δριμέσι χρήσθω, ὅτι μὴ θύμβρῃ ἢ ὀριγάνῳ. οἶνον δὲ λευκὸν πινέτω. ἢν δὲ ἄπυ-
ρος ἦ, θέρμαι δὲ λαμβάνωσιν ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, ἐσθιέτω ἰχθῦς ὡς ἀρίστους καὶ πιοτάτους. καὶ λι-
παρὰ καὶ γλυκέα, καὶ ἁλμυρὰ ὡς μάλιστα. καὶ περιπάτοισι χρήσθω, μήτε ἐν ἀνέμῳ, μήτε ἐν ἡ-
λίῳ. καὶ ἐμεέτω ἀπὸ τῶν σιτίων, ὅταν οἱ δοκέῃ καιρὸς εἶναι. καὶ λοῦσθαι χλιαρῷ, πλὴν τῆς κε-
φαλῆς. σιτίων δὲ ἄρτος ἀμείνων, ὅσοι μὴ μαζοφάγοι εἰσί. τούτοισι δὲ ἀμφότερα συμμίσγειν. 30
Ἑτέρη νοῦσος ἥτις καλέεται φθόη. Βὴξ ἔχει καὶ τὸ πτύσμα πολλὸν καὶ ὑγρόν. καὶ ἐνίοτε
ῥηϊδίως ἀναβήσσεται. καὶ τὸ πτύον οἷον χάλαζα. καὶ διατριβόμενον ἐν τοῖσι δακτύλοισι, σκληρὸν
καὶ κάκοδμον γίνεται. ἡ δὲ φωνὴ καθαρὴ καὶ ἀνώδυνος. καὶ οἱ πυρετοὶ οὐ λαμβάνουσι. θέρμη δὲ ἐ-
νίοτε ἄλλως τε καὶ ἀσθενής. τοῦτον χρὴ ἐλλέβορον πιπίσκειν καὶ φάκιον. καὶ εὐωχέειν ὡς μάλιστα, ἀ-
πεχόμενον τῶν δριμέων. καὶ κρεῶν βοείων, καὶ χοιρείων, καὶ οἰείων. καὶ γυμνάζεσθαι ὀλίγα καὶ
περιπατέειν. καὶ ἀπὸ σιτίων ἐμέτοισι χρῆσθαι. καὶ λαγνείης ἀπέχεσθαι. αὕτη ἡ νοῦσος γίνεται, ἑ-
πτὰ ἔτεα ἢ ἐννέα. οὗτος ἢν ἐξ ἀρχῆς θεραπευθῇ, ὑγιὴς γίνεται. Ἢν ἀφθήσῃ, ἡ σύριγξ τοῦ πλεύμο-
νος, πυρετὸς ἴσχει βληχρός. καὶ ὀδύνη μέσον τὸ στῆθος. καὶ τοῦ σώματος κνησμός. καὶ ἡ φωνὴ βραγ-
χώδης. καὶ τὸ σίαλον ὑγρὸν. καὶ λεπτὸν πτύει. ἐνίοτε δὲ παχὺ καὶ οἷον πτισάνης χυλόν. καὶ ἐν τῷ στό-
ματι ὀδμὴ οἱ ἐπιγίνεται βαρέη, οἷον ἀπὸ ἰχθύων ὠμῶν. καὶ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐν τῷ σιάλῳ ἐμφαί- 40
νεται σκληρὰ, οἷον μύκης ἀφέλκεος. καὶ τὰ ἄνω λεπτύνεται, μάλιστα δὲ ἅπας. καὶ οἱ κύκλοι τοῦ
προσώπου ἐρυθριῶσι. καὶ οἱ ὄνυχες τῷ χρόνῳ ἕλκονται καὶ ξηροὶ καὶ χλωροὶ γίνονται. τελευτᾷ δὲ
αὐτίκα, ἢν μὴ θεραπευθῇ, αἷμα πτύων καὶ πύον. ἔπειτα καὶ πυρετοὶ ἰσχυροὶ ἐπιγινόμενοι αὐτὸν
ἔκτειναν. ἢν δὲ θεραπευθῇ, ἐκφυγγάνει ἐκ ταύτης τῆς φθίσιος. θεραπεύειν δὲ χρὴ, φάκια πιπίσκον-
τα ἐμέειν. ἢν δέ σοι καιρὸς δοκέῃ εἶναι, ἐλλέβορον πίνειν. ἢν μὲν δυνατὸς ἔῃ ὁ ἄνθρωπος, αὐτό-
θι. ἢν δὲ μὴ, παραμίσγειν τῷ φακίῳ, ἥμισυ πόσιος. διαλείπων ἐν πέμπτῃ ἢ ἐν ἕκτῃ πόσει. τὴν δὲ
κάτω κοιλίην, μὴ κινέειν φαρμάκῳ, ἢν μὴ οἱ πυρετοὶ λαμβάνωσιν ἰσχυροί. ἢν δὲ μὴ λαμβάνω-
σι, γάλακτι ὄνου ὑποκαθαίρειν. ἢν δὲ ἀσθενήσῃ ὥστε πίνειν, ὑποκλύσαι. ἔπειτα δὲ κεφαλήν. καὶ ἢν
μὲν τὸ σίαλον ἐς τὸ στόμα ἴῃ πολλὸν καὶ ἁλμυρὸν, πρὸς τὰς ῥῖνας προσθεῖναι ὅ,τι χολὴν μὴ ἄξει.
ἢν δὲ μὴ ἦ τὸ ῥεῦμα ἐς τὸ στόμα, μὴ προστιθέναι πρὸς τὴν κεφαλήν. ἐπὴν δὲ τὸ σίαλον δυσῶδες ἦ, τὰς 50
μεταξὺ τῶν φακίων ἐγχεῖν ἐς τὸν πλεύμονα φάρμακον. μίαν δὲ διαλιπὼν ἐπὴν ἔχῃς ἡμέρην
θυμιᾶν. σιτίοισι δὲ χρῆσθαι, κρέασι μηλείοισι καὶ ὀρνιθίοισι. καὶ ἰχθύσι σελάχεσι. καὶ σκορπίοισιν ἑ-
φθοῖσι. διὰ τετάρτης ἡμέρης, τάριχον ἐσθιέτω ὡς ἄριστον καὶ πιότατον. καὶ ἀριστάτω μὲν μᾶζαν.
δειπνείτω δὲ, ταύτῃ συμμίσγων καὶ ἄρτον, καὶ μήτε ῥυμφανέτω μηδὲν, μήτε κυκεῶνα πινέτω, ἢν

ἐσθίειν

ἐσθίειν δυνατὸς ᾖ. τὰ δ᾽ ὄψα ἡδύνειν, καὶ ἐσθίειν σησάμῳ ἀντὶ τοῦ πυροῦ. καὶ κοριάνῳ καὶ ἀνήθῳ.
σελίῳ δὲ μηδὲν χρῆσθαι, μὴ δέ τινι ἄλλῳ λαχάνῳ δριμεῖ, ὅτι μὴ ὀριγάνῳ, ἢ θύμῳ, ἢ πηγάνῳ.
περιπάτοισι δὲ χρήσθω καὶ πρὸ τοῦ σιτίου καὶ μετὰ τὸ σιτίον, φυλασσόμενος τὸν ἄνεμον καὶ τὸν ἥ-
λιον. θωρηξίων ἀπεχέσθω καὶ ἀφροδισίων. λούσθω δὲ χλιαρῷ, πλὴν τῆς κεφαλῆς. ταύτην δὲ ὡς
διὰ πλείστου χρόνου. Φθίσις νωτιάς. Ἡ νωτιὰς φθίσις ἀπὸ τοῦ μυελοῦ γίνεται. λαμβάνει
δὲ μάλιστα νεογάμους, καὶ φιλολάγνους. γίνονται δὲ ἄπυροι. καὶ ἐσθίειν ἀγαθοί. καὶ τήκονται. καὶ
ἢν ἐρωτᾷς αὐτὸν φήσει, οἱ ἄνωθεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὴν ῥάχιν, κατέρχεσθαι δοκεῖν, οἷον
μύρμηκας. καὶ ἐπὴν οὐρέει ἢ ἀποπατέῃ, προέρχεται οἱ θορὸς πουλὺς καὶ ὑγρός. καὶ γενεὴ οὐκ
ἐγγίνεται. καὶ ὀνειρώσσει, κἢν συγκοιμηθῇ γυναικὶ κἢν μή. καὶ ὅταν ὁδοιπορήσῃ ἢ δράμῃ, ἄλλως
τε καὶ πρὸς ἔπος ἆσθμά μιν καὶ ἀσθενείη λαμβάνει. καὶ τῆς κεφαλῆς βάρος. καὶ τὰ ὦτα ἠχέει.
τοῦτον ἐν τῷ χρόνῳ ὅταν ἐπιλάβωσι πυρετοὶ ἰσχυροί, ἀπώλετο ὑπὸ λιπυρίου. ὅταν οὕτως ἔ-
χῃ, ἢν ἐξ ἀρχῆς μεταχειρίσῃ πυριάσας αὐτὸν ὅλον, φάρμακον δοῦναι πίνειν ἄνω. καὶ μετὰ τοῦ-
το τὴν κεφαλὴν καθῆραι. μετὰ δέ, πῖσαι κάτω. ἐγχειρέειν δὲ βούλεσθαι μάλιστα τοῦ ἦρος. καὶ με-
τὰ πῖσαι ὀῤῥὸν ἢ γάλα ὄνειον. βόειον δὲ γάλα διδόναι πίνειν τεσσαράκοντα ἡμέρας. ἑσπέρην δὲ
ἕως ἂν γαλακτοποτέῃ, χόνδρον διδόναι ῥυφεῖν. σιτίων δὲ ἀπεχέσθω. ἐπὴν δὲ παύσηται γαλα-
κτοποτέων, σιτίοισι διακομίζειν αὐτὸν μαλθακοῖσιν ἐξ ὀλίγου ἀρχόμενος. καὶ παχύνειν ὡς μά-
λιστα. καὶ ἐνιαυτοῦ θωρηξίων ἀπεχέσθω. καὶ ἀφροδισίων. καὶ ταλαιπωριέων, ὅτι μὴ περιπάτοισι,
φυλασσόμενος τὰ ψύχεα καὶ τὸν ἥλιον. λούσθω δὲ χλιαρῷ. Πλεύμονος νοῦσος. Τὸ σία-
λον παχὺ καὶ λιγνυῶδες βήσσεται. καὶ ἡ χροιὴ μέλαινα, καὶ ὑποσφαλέη. καὶ ὀδύναι λεπταὶ
ἀπὸ τὸ στῆθος καὶ ἀπὸ τὰς ὠμοπλάτας. καὶ δυσελκέες γίνονται. ἡ νοῦσος δ᾽ ἐπικίνδυνος τοῦ ἑτέ-
ρου οὗτος. καὶ ἐκφυγγάνουσι πλέονες. τοῦτον χρὴ ἐλλέβορον πιπίσκειν, καὶ αὐτὸν ἐν τοῖσι φακίοισι
μίσγοντα. καὶ ἐγχέειν εἰς τὸν πλεύμονα καὶ θυμιᾶν, καὶ εὐωχέειν. ἀπεχόμενον κρεῶν βοείων, καὶ
οἰείων, καὶ χοιρείων, καὶ λαχάνων δριμέων, ὅτι μὴ ὀριγάνῳ ἢ θύμβρῃ. καὶ περιπάτοισι χρήσθω ἐξ
ἠοῦς δὲ πρὸς ἔπος, ὁδοιπορέειν νῆστιν. ἔπειτα πίνειν τῶν φύλλων ἐπ᾽ οἴνῳ ἐπιπάσαντα κεκρημέ-
νῳ. τὸ δὲ λοιπὸν σιτίοισι χρήσθω τοῖσιν εἰρημένοισιν. Ἀρτηρίη ῥωθεῖσα. Ἢν ῥωθῇ ἡ ἀρ-
τηρίη, βὴξ ἔχει καὶ αἷμα βήσσεται. καὶ λανθάνει ἡ φάρυγξ πιμπλαμένη τοῦ αἵματος καὶ ἐκβάλ-
λει θρόμβους καὶ ὀδύνη γίνεται ἐκ τοῦ στήθεος ἐς τὸ μετάφρενον ὀξείη. καὶ τὸ σίαλον γλίσχρον καὶ
πουλύ. καὶ ἡ φάρυγξ ξηρή. καὶ πυρετὸς καὶ ῥῖγος ἐπιλαμβάνει. καὶ κέρχεται ἡ φάρυγξ, οἷ-
ον ἀπὸ λιπαροῦ. καὶ ἔστε μὲν πεντεκαίδεκα ἡμέρας, πάσχει τοιαῦτα. μετὰ δέ, πύον πτύει. καὶ οἷα ἕλκεος
κρότωνες, καὶ αὖθις βὴξ, καὶ ἐῤῥάγη οἷον τὸ αἷμα. καὶ μετὰ τὸ πύον, παχύτερον πτύει. καὶ ὁ πυ-
ρετὸς ἰσχυρότερος γίνεται. καὶ τελευτᾷ ἐς πλεύμονα. καὶ καλέεται ῥηγματίας πλεύμονος. ἢν
δὲ μετὰ τὸ πρῶτον αἷμα μὴ πτύσῃ πύον, παυσάμενον χρὴ ταλαιπωρίης καὶ γυμνασίων, καὶ ἐπ᾽
ὄχημα ἀναβαίνειν. σιτίων ἀπεχόμενον καὶ ἁλμυρῶν, καὶ λιπαρῶν, καὶ πιόνων, καὶ λαχάνων δρι-
μέων. καὶ ἐπὴν αὐτὸς ἑωυτοῦ δοκέῃ ἄριστα τοῦ σώματος ἔχειν, καῦσαι τὰ στήθεα καὶ τὸ μετάφρε-
νον, ἐν μοίρῃ ἑκάτερον. καὶ ἐπὴν τὰ ἕλκεα ὑγιῆ γένηται, ἐνιαυτὸν ἀπεχέσθω θωρηξίων, καὶ μὴ
ὑπερπιμπλάσθαι. μὴ δὲ τῇσι χερσὶ ταλαιπωρέειν. μὴ δὲ ἐπ᾽ ὄχημα ἀναβαίνειν, ἀλλὰ παχύνειν
αὐτὸν ὡς μάλιστα τὸ σῶμα. Ἄρθρα τοῦ πλεύμονος σπασθέντα. Ἐπὴν ἄρθρα σπασθῇ
τοῦ πλεύμονος τὸ πτύσμα λεπτὸν πτύει. ἐνίοτε δὲ αἱματῶδες. ἄφρον εἴ τε καὶ πυρετὸς ἴσχει, καὶ ὀ-
δύνη τὸ στῆθος. καὶ τὸ μετάφρενον. καὶ τὸ πλευρόν. καὶ ἢν στραφῇ, βήσσεται καὶ πτάρνυται. τοῦ-
τον ἢ ἂν ὀδύνη ἔχῃ, χλιάσματα προστιθέναι. καὶ διδόναι προσρυμφάνειν, κενταύρειον καὶ δαῦκον.
καὶ ἐλελισφάκου φύλλα τρίβων. καὶ μέλι καὶ ὄξος ἐπιχέων. καὶ ὕδωρ διδόναι καταρυμφά-
νειν. καὶ πτισάνης χυλὸν προσρυμφανέτω. καὶ ἐπιπινέτω οἶνον ὑδαρέα. ἐπὴν δὲ τῆς ὀδύνης παύση-
ται, ἐλελίσφακον κόψας καὶ σήσας. καὶ ὑπερικὸν. καὶ ἐρύσιμον λεῖα. καὶ ἄλφιτον ἴσον ἑκά-
στου. ταῦτ᾽ ἐπιβαλὼν ἐπὶ οἶνον κεκρημένον, διδόναι πίνειν νήστει. καὶ ἢν μὴ νῆστις ᾖ, διδόναι δὲ ῥυμ-
φάνειν ἔτνος ἄναλτον. ἢν δὲ θάλπος ᾖ, σιτίοισι διαχρῆσθαι ὡς μαλθακωτάτοισιν, ἀνάλτοισι, καὶ ἀ-
κνίσσοισιν. ἐπὴν ἤδη ἐπιεικέως ἔχῃ τὸ σῶμα. καὶ τὸ στῆθος. καὶ τὸν νῶτον. ἢν δὲ ἀμφότερα σπασθῶ-
σι, βὴξ ἴσχει. καὶ τὸ σίαλον βλέπεται παχὺ καὶ λευκόν. καὶ ὀδύνη ὀξείη ἴσχει ἐς τὸ στῆθος. καὶ
ἀπὸ τὰς ὠμοπλάτας, καὶ τὸ πλευρόν. καὶ καῦμα ἔχει. καὶ καταπίμπλαται φυσῶν. καὶ ξυ-
σμὴ ἔχει. καὶ οὐκ ἀνέχεται, οὔτε καθήμενος, οὔτε κείμενος, οὔτε ἑστηκώς, ἀλλὰ δυσθενέει. οὗτος τε-
ταρταῖος μάλιστα ἀποθνήσκει. ἢν δὲ ταύτας ὑπερφύγῃ, ἐλπίδες μὲν οὐ πολλαί. κινδυνεύει δὲ
καὶ ἐν τῇσιν ἑπτά. ἢν δὲ καὶ ταύτας διαφύγῃ, ὑγιάζεται. τοῦτον ὅταν οὕτως ἔχῃ, λούειν πολλῷ
θερμῷ δὶς τῆς ἡμέρης. καὶ ὅταν ἡ ὀδύνη ἔχῃ, χλιάσματα προστιθέναι. καὶ διδόναι πίνειν μέλι, καὶ
ὄξος ῥυμφάνειν, καὶ χυλὸν πτισάνης. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον λευκὸν οἰνώδεα. ἢν δὲ πρὸς τὸ λουτρὸν καὶ

τὰ χλιάσματα πονέῃ καὶ μὴ ἀνέχηται, προσφέρειν αὐτῷ ῥάκεα ἢ μετυβίου, καὶ βάπτων ἐς ὕ-
δωρ, ἐπὶ τὰ στήθεα καὶ τὸν νῶτον ἐπιτιθέναι. καὶ πίνειν διδόναι κηρίον, ἐν ὕδατι ἀποβρέχων ὡς
ψυχρότατον. καὶ τὸν χυλὸν ψυχρόν. καὶ ὕδωρ ἐπιπίνειν. καὶ κεῖσθαι πρὸς τὸ ψύχος. ταῦτα ποι-
έειν. ἡ δὲ νοῦσος θανατώδης. Ἐρυσίπελας ἐν πλεύμονι. Ἢν ἐρυσίπελας ἐν πλεύμονι γέ-
νηται, βὴξ ἔχει. καὶ τὸ σίαλον ἀποπτύει πουλὺ καὶ ὑγρόν, οἷον ἀπὸ βρόγχου. ἔστι δὲ οὐχ αἱματῶδες.
καὶ ὀδύνη ἴσχει τὸ μετάφρενον. καὶ τοὺς κενεῶνας. καὶ τὰς λαπάρας. καὶ τὰ σπλάγχνα μύζει.
καὶ ἐμέει λάπην, καὶ οἷον ὄξος. καὶ τοὺς ὀδόντας αἱμωδιᾷ. καὶ πυρετὸς καὶ ῥῖγος καὶ δίψα λαμ-
βάνει. καὶ ὅταν τι φάγῃ, ἐπὶ τοῖσι σπλάγχνοισι μύζει, καὶ ἐρεύγεται ὀξύ. καὶ ἡ κοιλίη ῥύζει.
καὶ τὸ σῶμα ναρκᾷ. καὶ ὅταν ἐμέσῃ, δοκέει ῥάων εἶναι. ὅταν δὲ μὴ ἐμέσῃ ἀπιούσης τῆς ἡμέρης, στρό-
φος καὶ ὀδύνη ἐγγίνεται ἐν τῇ γαστρί. καὶ ἀπόπατος ὑγρὸς γινόμενος, διεχώρησεν. ἡ δὲ νοῦσος μά-
λιστα γίνεται ἐκ τῶν θηειξίων, καὶ ἐκ τῶν κρεοφαγέων. καὶ ἐξ ὕδατος μεταβολῆς. ἴσχει δὲ καὶ
ἄλλως. τοῦτον φάρμακον πιπίσκειν κάτω. καὶ μετὰ πιπίσκειν γάλα ὄνου, ἢν μὴ σπληνώδης ᾖ φύ-
σει. ἢν δὲ σπληνώδης ᾖ, μὴ καθαίρειν, μήτε χυλοῖσι, μήτε γάλακτι, μήτε ὀρρῷ, ἀλλ' ὅτι ὀλίγον ἐ-
σελθών, πολὺ ἐξάξει. ὑποκλύζειν δὲ τὰς κοιλίας, καὶ βαλάνους προστιθέναι, ἢν μὴ ἡ κοιλίη ὑπο-
χωρέῃ, ἐν πάσῃσι τῇσι νούσοισι. καὶ ψυχρολουτέειν ἐν ταύτῃ τῇ νούσῳ καὶ γυμνάζεσθαι, ὅταν οἱ
πυρετοὶ ἀνῶσι, καὶ δοκέῃ ἐπιεικέως ἔχειν τοῦ σώματος. καὶ τοῦ ἦρος καὶ τοῦ μετοπώρου ἔμετον ἐμ-
ποιέειν. σκορόδων δὲ κεφαλάς, καὶ ὀριγάνου δραγμίδα ὅσην τοῖσι δακτύλοισι περιλαβεῖν, ἑ-
ψεῖν ἐπιχέαντα δύο κοτύλας οἴνου γλυκέος. καὶ κοτύλην ὄξεος ὡς ὀξυτάτου. καὶ μέλιτος ὅσον
τεταρτημόριον. ἑψεῖν δέ, ἕως ἂν ἡ τρίτη μοῖρα λειφθῇ. κἄπειτα γυμνώσας τὸν ἄνθρωπον, καὶ
λούσας ὕδατι χλιαρῷ, πίσαι, θερμόν. ἢ πιπίσκειν φάκιον, μέλι ἢ ὄξος συμμίσγων ἐς ἂν ἐμπλη-
σθῇ. ἔπειτα ἐμεέτω. καὶ τὴν ἡμέρην ταύτην πιὼν ἄλφιτον καὶ ὕδωρ, ἐκνηστευέτω. ἐς ἑσπέρην
δὲ τεῦτλον φαγέτω, καὶ μάζης μικρόν. καὶ πινέτω οἶνον ὑδαρέα. ἀνὰ δὲ τὸν ἄλλον χρόνον, ἐμεέτω
τοῖσι φακίοισι καὶ ἀπὸ σιτίων. καὶ ἢν ἀφίστηται ἡ ὀδύνη ὑπὸ τὰς ὠμοπλάτας, σικύην προσβάλ-
λειν. καὶ τὰς φλέβας ἀποτύψαι τὰς ἐν τῇσι χερσί. σιτίοισι δὲ χρῆσθαι ἀνάλτοισι, καὶ μὴ λιπα-
ροῖσι, μὴ δὲ πίοσι. δριμέα δὲ καὶ ὀξέα, ἐσθιέτω, καὶ ψυχρὰ πάντα. καὶ περιπάτοισι χρήσθω. ταῦ-
τα ποιέων ἄριστα ἂν διαιτῷτο, καὶ οὐκ ἐπὶ πλείστου χρόνου ἡ νοῦσος γίνοιτο. ἔστι δὲ οὐ θανατώδης, ἀλλ' ἀ-
πογηράσκοντας ἀπολείπει. εἰ δὲ βούλοιο νεώτερον ἐόντας, θᾶττον ἀπαλλάξαι τῆς νούσου, καθήρας
αὐτόν, καῦσον τά τε στήθεα καὶ τὰ μετάφρενα. Νωτιάς. Ῥῖγος καὶ πυρετὸς καὶ βήξ,
καὶ δύσπνοια λαμβάνει. καὶ τὸ σίαλον πτύει χλωρόν. ἔστι δ' ὅτε καὶ ὕφαιμον. καὶ πονέει μάλιστα τὸ
μετάφρενον. καὶ τοὺς βουβῶνας. καὶ ἡμέρῃ τρίτῃ ἢ τετάρτῃ οὐρέει αἱματῶδες. καὶ ἀποθνήσκει
ἑβδομαῖος. ἐπὴν δὲ τὰς τεσσαρεσκαίδεκα ἐκφύγῃ, ὑγιὴς γίνεται. ἐκφυγγάνει δ' οὐ μάλα. τούτῳ δι-
δόναι μελίκρητον ἀναζέσας ἐν καινῇ χύτρῃ ψύχων. σελίνου φλοιὸν ἀποτρίβων ἢ μαράθρου. τούτῳ
διδόναι πίνειν, καὶ πτισάνης χυλὸν δὶς τῆς ἡμέρης. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον λευκὸν ὑδαρέα. ἢν ἡ ὀδύνη
προσίστηται χλιαίνειν. καὶ λούειν θερμῷ, ἢν μὴ ὁ πυρετὸς πολὺς ἔχῃ. ἐπὴν δὲ αἱ τεσσαρεσκαίδεκα
ἡμέραι παρέλθωσιν, ἀριστίζεσθαι μέν, τὸν κέγχρον. ἐς ἑσπέρην δέ, κρέα σκυλακείου ἢ ὀρνίθεια
ἑφθὰ ἐσθίειν. καὶ τοῦ ζωμοῦ ῥυμφάνειν. σιτίοισι δέ, ὡς ἐλαχίστοισι χρῆσθαι τὰς πρώτας ἡμέρας.

Φῦμα ἐν τῷ πλεύμονι. Ἐπὴν φῦμα φύῃ ἐν τῷ πλεύμονι, βὴξ ἔχει καὶ ὀρθοπνοίη. καὶ
ὀδύνη ἐς τὸ στῆθος ὀξέη. καὶ ἐς τὰ πλευρά. καὶ ἕως μὲν τῶν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμερῶν πάσχει. τοῖσι
γὰρ πλείστοισι, τοσαύτας ἡμέρας μάλιστα φλεγμαίνει τὸ πάθος τοῦ φύματος. καὶ τὴν κεφαλὴν
δὲ ἀλγέει καὶ τὰ βλέφαρα, καὶ ὁρᾶν οὐ δύναται. καὶ τὸ σῶμα ὑπόπυρρον γίνεται. καὶ φλεβῶν
ἐμπίπλαται. τοῦτον λούειν πολλῷ θερμῷ. καὶ μελίκρητον διδόναι πίνειν ὑδαρές. καὶ τῆς πτι-
σάνης τὸν χυλὸν ῥυμφάνειν. καὶ οἶνον ὑδαρέα ἐπιπίνειν. ἢν δὲ ἡ ὀδύνη πιέζῃ, χλιαίνειν. ἐπὴν δὲ παύ-
σηται, σιτίοισιν ὡς μαλθακωτάτοισι χρῆσθαι. ἢν δὲ ἀπηλλαγμένον τῆς νούσου δυσπνοίη λαμβά-
νῃ, ἐπὴν πρὸς ὄρθιον χωρίον ἴῃ, ἢ σπεύδῃ τι ἄλλως, φάρμακον διδόναι, ὑφ' οὗ ἡ κοιλίη ἡ κάτω μὴ κι-
νέεται. καὶ ἢν ἅμα τῷ ἐμέσματι πύον ἕπηται, ἢν μὲν τὸ πύον ᾖ λευκόν, καὶ ἶνες ἐν αὐτῷ ὕφαιμοι
ἐῶσιν, ἐκφυγγάνει. ἢν δὲ πελιδνόν, καὶ χλωρόν, καὶ κάκοδμον, ἀποθνήσκει. καθαίρονται δὲ ἐν τεσ-
σαράκοντα ἡμέρῃσιν, ἀφ' ἧς ἂν ῥαγῇ. πολλοῖσι δὲ καὶ ἐνιαυσίη γίνεται ἡ νοῦσος. ποιέειν δὲ χρὴ τοῦ-
τον, ἅπερ τὸν ἔμπυον. ἢν δὲ μὴ ῥαγῇ, ἐνίοισι γὰρ τῷ χρόνῳ ἀφίσταται ὡς τὸ πλευρὸν καὶ ἐξοιδί-
σκεται. τοῦτον χρὴ ἢν τοιοῦτο γένηται, τάμνειν ἢ καίειν. Πλεύμων πλησθείς. Ἢν πλη-
σθῇ ὁ πλεύμων, βὴξ ἴσχει καὶ ὀρθοπνοίη, καὶ ἆσθμα. καὶ τὴν γλῶσσαν ἐκβάλλει. καὶ πίμπλαται
φωδῶν. καὶ ξυσμὸς ἔχει. καὶ ὀδύνη ὀξέη ἴσχει ἐς τὸ στῆθος καὶ κατὰ τὰς ὠμοπλάτας. καὶ οὐκ
ἀνέχεται οὔτε καθήμενος, οὔτ' ἀνακείμενος, οὔθ' ἑστηκώς, ἀλλὰ δυσθενεῖ. οὗτος τεταρταῖος μάλιστα
ἀποθνήσκει. ἢν δὲ ταύτας ὑπερφύγῃ, ἐλπίδες ὡς τὰ πολλά. κινδυνεύει δὲ πολλάκις καὶ ἐν τῇσιν

ἑπτά. ἢν

ἔπη. ἢν δὲ ταύτας ὑπερεκφύγῃ, ὑγιάζεται. τοῦτον ὅταν οὕτως ἔχῃ, λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ δὶς
τῆς ἡμέρης. καὶ ὅταν ὀδύνη ἔχῃ, χλιάσματα προστιθέναι. καὶ ἐπιπίνειν διδόναι, μέλι καὶ ὄξος ἑ-
φθόν. καὶ ῥυμφάνειν χυλὸν πτισάνης. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον. ἢν δὲ πρὸς τὸ λουτρὸν καὶ τὰ χλιάσματα
πονέῃ καὶ μὴ ἀνέχηται, προσφέρειν αὐτῷ ψύγμα. καὶ πίνειν διδόναι κυκεῶν ἐν ὕδατι ἀποβρέ-
χων, ὡς ψυχρότατον. καὶ κεῖσθαι πρὸς τὸ ψύχος, ταῦτα ποιέειν. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπὴ καὶ θανα-
τώδης. Ὁ πλεύμων προσπεσὼν ἐς τὸ πλευρόν. Ἢν ὁ πλεύμων πρὸς τὸ πλευρὸν προ-
πέσῃ, βὴξ ἴσχει καὶ ὀρθοπνοίη. καὶ σίαλον βήσσεται λευκόν. καὶ ὀδύνη τὸ στῆθος, καὶ τὸ μετάφρε-
νον ἴσχει. καὶ ὠθέει προσκείμενος. καὶ δοκέει τι ἐγκέεσθαι βαρὺ ἐν τοῖσι στήθεσι. καὶ κεντέουσιν ὀδύ-
ναι ὀξέαι. καὶ τρίζει τὸ αἷμα οἷον μάσθλης. καὶ τὴν πνοιὴν ἐπέχει. καὶ ἐπὶ μὲν τὸ πονέον, ἀνέχεται
κατακείμενος. ἐπὶ δὲ τὸ ὑγιὲς, οὔ. ἀλλὰ δοκέει τι αὐτῷ, οἷον ἐκκρέμασθαι βαρὺ ἀπὸ τοῦ πλευροῦ.
καὶ διαπνέειν δοκέει διὰ τοῦ στήθεος. τοῦτον λούειν θερμῷ πολλῷ, δὶς τῆς ἡμέρης. καὶ μελίκρητον
πιπίσκειν. καὶ ἐκ τοῦ λουτροῦ, οἶνον λευκὸν κεραννὺς, καὶ μέλι ὀλίγον. καὶ δαύκου καρπὸν τρί-
ψας. καὶ τῆς κενταυρείης ῥίζης, τούτοισι διδόναι χλιαρὸν καταρυμφάνειν. καὶ προστιθέναι πρὸς τὸ
πλευρὸν ἐς ἀσκίον, ἢ ἐς βοείην κύστιν ὕδωρ χλιαρὸν ἐγχέων. καὶ ταινίῃ συνδεῖν τὰ στήθεα. καὶ κεῖ-
σθαι ἐπὶ τὸ ὑγιὲς. καὶ τὸν χυλὸν διδόναι τῆς πτισάνης χλιαρόν. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον ὑδαρέα. ἢν δὲ ἐκ
τρώματος τοῦτο γένηται, ἢ τμηθέντι ἐμπύῳ, γίνεται γὰρ, τούτῳ κύστιν πρὸς σύριγγα προσδήσας, ἐμ-
πιπλάναι τῆς φύσης, καὶ ἐσσαίνειν ἔσω, καὶ μοτὸν στερεὸν κασσιτέρινον ἐντιθέναι, καὶ ἀπωθέειν πρό-
σω. οὕτω διαιτῶν, τυγχάνοις ἂν μάλιστα. Τοῦ πλευροῦ φῦμα. Ἐπὴν τῷ πλευρῷ φῦμα
γένηται, ἡ βὴξ ἴσχει σκληρή. καὶ ὀδύνη. καὶ πυρετός. καὶ ἔγκειται βαρὺ ἐν τῷ πλευρῷ. καὶ ὀ-
δύνη ὀξείη ἐς τὸ αὐτὸ ἀεὶ χωρίον λαμβάνει. καὶ δίψα ἰσχυρή. καὶ ἀπερεύγεται τὸ πόμα, θερμόν.
καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἀλγέον, οὐκ ἀνέχεται κατακείμενος. ἐπὶ δὲ, τὸ ὑγιές. ἀλλ' ἐπὴν κατακλίνῃ, δο-
κέει οἷόν περ λίθος ἐκκρέμασθαι. καὶ ἐξοιδέει. καὶ ἐξερύθη. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσιν. τοῦτον τάμνειν ἢ
καίειν. ἔπειτα ἀφιέναι τὸ πύον, ἐς ἂν γένηται δεκαταῖος. καὶ μοτοῦν ὠμολίνῳ. ἐπὴν δὲ γένηται
δεκαταῖος, ἐξιεὶς τὸ πύον πᾶν, ἐσσαίνειν οἶνον καὶ ἔλαιον χλιήνας, ὡς μὴ ἐξαπίνης ἀποξηρανθῇ. καὶ
μοτοῦν ὀθονίῳ. ἐξιεὶς δὲ τὸ ἐγκεχυμένον, ἐγχέειν ἕτερον. ποιέειν δὲ ταῦτα, πέντε ἡμέρας. ἐπὴν δὲ τὸ
πύον λεπτὸν ἀπορρέῃ, οἷον πτισάνης χυλός. καὶ ὀλίγον ἐν τῇ χειρὶ ψαυόμενον. ἢ κασσιτέρινον μοτὸν
ἐντιθέναι. καὶ ἐπὴν παντάπασι ξηρανθῇ, ἀποτάμνων τε τοῦ μοτοῦ ὀλίγον, ἀεὶ ξυμφύειν τὸ ἕλκος
πρὸς τὸν μοτόν. Ὕδερος πλεύμονος. Ἢν δὲ ὕδερος ἐν τῷ πλεύμονι γένηται, πυρετὸς καὶ
βὴξ ἴσχει. καὶ ἀναπνέει ἀθρόον. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι. καὶ οἱ ὄνυχες ἕλκονται πάντες. καὶ πάσχει οἷα
περ ἔμπυος γενόμενος. βληχρότερον δὲ καὶ πολυχρονιώτερον. καὶ ἢν ἐγχέῃς, ἢ πυριᾷς, ἢ θυμιᾷς,
οὐχ ὁμαρτέει πύον. τούτῳ ἂν γνοίης ὅτι, οὐ πύον ἀλλὰ ὕδωρ ἐστί. καὶ ἢν πολλὸν χρόνον προσίσχων τὸ
οὖς ἀκουάζῃ, πρὸς τὰ πλευρὰ, ζέει ἔσωθεν οἷον ὄξος. καὶ ἕως μέν τινος ταῦτα πάσχει. ἔπειτα δὲ
ῥήγνυται πρὸς τὴν κοιλίην. καὶ αὐτίκα μὲν δοκέει ὑγιὴς εἶναι καὶ τῆς νούσου ἀπηλλάχθαι. τῷ δὲ
χρόνῳ ἡ κοιλίη ἐμπίπραται. καὶ τά τε αὐτὰ κεῖνα πάσχει καὶ μᾶλλον. ἔνιοι δὲ καὶ οἰδίσκονται
τὴν γαστέρα. καὶ τὴν ὀσχέην. καὶ τὸ πρόσωπον. καὶ ἔνιοι δοκέουσιν εἶναι ἀπὸ τῆς κοιλίης τῆς κάτω, ὁ-
ρῶντες τὴν γαστέρα μεγάλην. καὶ τοὺς πόδας οἰδέοντας. οἰδίσκεται γὰρ ταῦτα, ἢν ὑπερβάλλῃς
τὸν καιρὸν τῆς τομῆς. τοῦτον χρὴ, ἢν μὲν ἀποιδήσῃ, ἔξω ταμόντα διὰ τῶν πλευρέων, ἰῆσθαι. ἢν δὲ
μὴ ἀποιδέῃ, λούσαντα πολλῷ θερμῷ καθίζειν ὥσπερ τοὺς ἐμπύους. καὶ ὅπῃ ἂν ψοφέῃ, ταύτῃ τά-
μνειν. βούλεσθαι δὲ ὡς κατωτάτω, ὅπως τοι εὔροον ᾖ. ἐπὴν δὲ τάμῃς, μοτοῦν ὠμολίνῳ, παχὺ
καὶ ἔπακρον ποιησάμενος τὸν μοτόν, καὶ ἀφιέναι τοῦ ὕδατος φειδόμενος ὡς ἐλάχιστα. καὶ ἢν μὲν
σι ἐν τῷ μοτῷ πύον περιγένηται, πεμπταίῳ ἐόντι, ὡς τὰ πολλὰ ἐκφυγγάνει. ἢν δὲ μὴ, περιγένη-
ται. ἐπὴν ἐξεράσῃς τὸ ὕδωρ, δίψα ἐπιλαμβάνει καὶ βὴξ, καὶ ἀποθνήσκει. Στῆθος ἢ μετά-
φρενον ῥαγέν. Ἢν τὸ στῆθος ἢ τὸ μετάφρενον ῥαγῇ, ὀδύναι ἴσχουσι τὸ στῆθος. καὶ τὸ μετάφρε-
νον διαμπερές. καὶ θέρμη ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐπιλαμβάνει. καὶ τὸ σίαλον ὕφαιμον βήσσεται. τὸ
δ' οἷον θρὶξ διαβρέχει διὰ τοῦ σιάλου αἱματώδης. μάλιστα δὲ ταῦτα πάσχει, ἢν τῇσι χερσί τι πονήσῃ. ἢ
ἐπὴν ἅμαξαν ἐπιβῇ, ἢ ἐφ' ἵππον. τοῦτον καίειν καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν μοιρήσῃ ἑκάτερον. καὶ οὕ-
τως ὑγιὴς γίνεται. ἐπιχεῖν δὲ τὸν πόνον ἐνιαυτὸν καὶ παχῶσαι ἐκ τῆς καύσιος. Πυρετὸς καυσώ-
δης. Πυρετὸς ἴσχει καὶ δίψα ἰσχυρή. καὶ ἡ γλῶσσα τρηχείη. καὶ μέλαινα. καὶ χλωρή. καὶ ξηρή. καὶ ἐξέ-
ρυθρος ἰσχυρῶς. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ χλωροί. καὶ ἀποπατέει ἐρυθρὸν, καὶ χλωρόν. καὶ οὐρέει τοιοῦτο
καὶ πτύει πολλόν. πολλάκις δὲ καὶ μεθίσταται ὡς περιπλευμονίην, καὶ παρακόπτει. τούτῳ ἂν
γνοίης ὅτι περιπλευμονίη γίνεται. οὗτος ἢν μὲν γένηται περιπλευμονικὸς, καὶ τεσσαρεσκαιδε-
καὶ ἡμέρας ὑπερφύγῃ, ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ γένηται ἐν ὀκτωκαίδεκα ἡμέρῃσιν, ἢν μὴ ἀκάθαρτος

γινόμενος ἔμπυος γένηται, τοῦτον χρὴ πίνειν τὸ ἀπὸ τοῦ κρίμνου. καὶ μεταπίνειν ὄξος, ὡς εὐωδέστατον λευκόν. καὶ ῥυμφάνειν τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης, δὶς τῆς ἡμέρης. ἢν δὲ ἀσθενὴς ᾖ, τρίς. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον οἰνώδεα, λευκόν, ὑδαρέα. καὶ λούειν ὡς ἐλάχιστα. ἢν δὲ ἔμπυος γένηται, διαιτᾶν ὡς ἔμπυον.

Πυρετὸς λυγγώδης.

Πυρετὸς ἴσχει συνεχής. καὶ ῥῖγος. καὶ βήξ. καὶ λύγξ. καὶ βήσσει ἅμα τῷ σιάλῳ θρόμβους αἵματος. καὶ ἑβδομαῖος ἀποθνήσκει. ἢν δὲ δέκα ἡμέρας ὑπερφύγῃ, ῥάων γίνεται. εἰκοστῇ δὲ ἡμέρῃ ἐμπυΐσκεται. καὶ βήσσει τὰς πρώτας ἡμέρας πύον ὀλίγον. ἔπειτα, ἐπὶ πλέον. καθαίρεται δὲ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι. τοῦτον τὰς μὲν πρώτας ἡμέρας, πιπίσκειν τὸ ὄξος καὶ τὸ μέλι ἑφθόν. καὶ μετασμίσγειν ὄξος καὶ ὕδωρ ὑδαρὲς πιέων. ῥυμφάνειν μὲν χυλὸν πτισάνης μέλι ὀλίγον παραμίσγων. καὶ οἶνον ἐπιπίνειν λευκὸν οἰνώδεα. ἐπὴν δὲ δέκα ἡμέραι παρέλθωσιν, ἢν τὸ πῦρ παύσηται, καὶ τὸ πτύαλον καθαρὸν ᾖ, τὴν πτισάνην ὅλην ῥυμφανέτω, ἢ τὸν κέγχρον. ἢν δὲ εἰκοσταῖος τὸ πύον πτύσῃ, πινέτω, κόψας καὶ σήσας τὸν ἐλελίσφακον. καὶ πήγανον. καὶ θρύμβην. καὶ ὀρίγανον, καὶ ὑπερικόν. ἴσον ἑκάστου ξυμμίσγων, ὅσον σκαφίδα σμικρήν, ξυμπάντων, καὶ ἀλφίτων τὸ αὐτὸ ἐπὶ οἴνῳ γλυκεῖ κεκρημένῳ, νῆστει πίνειν. καὶ ῥυμφανέτω ἢν χειμὼν ᾖ, ἢ μετόπωρον, ἢ ἔαρ. ἢν δὲ θέρος ᾖ, μή. ἀλλ' ἀμυγδάλια τρίβων καὶ σικύου σπέρμα πεφωσμένον, καὶ σήσαμον ἴσον ἑκάστου. σύμπαν δὲ ὅσον σκαφίδα, ἐπιχέας ὕδατος ὅσον κοτύλην αἰγιναίαν, ἄλητον ἐπιπάσσων καὶ κρεῖον. τοῦτο ῥυμφανέτω μετὰ τὸ πόμα. σιτίοισι δὲ χρήσθω λιπαροῖσι καὶ ἁλμυροῖσι, καὶ θαλασσίοισι μᾶλλον, ἢ κρέασι. λούσθω δὲ θερμῷ τὴν κεφαλὴν ὡς ἐλάχιστα. ταῦτα ποιέων, ἀπαλλάσσεται τῆς νούσου.

Νοῦσος ἡ καλουμένη λήθαργος.

Βὴξ ἴσχει. καὶ τὸ σίαλον πτύει πουλὺ καὶ ὑγρόν. καὶ φλυηρέει. καὶ ὅταν παύσηται φλυηρέων, εὕδει. καὶ ἀποπατέει κάκοδμον. τοῦτον πιπίσκειν τὸ ἀπὸ τοῦ κρίμνου. καὶ μεταπιπίσκειν οἶνον λευκὸν οἰνώδεα. καὶ ῥυμφάνειν τὸν χυλὸν τῆς πτισάνης. ξυμμίσγειν δέ, σίδης χυλόν. καὶ οἶνον ἐπιπίνειν οἰνώδεα λευκόν. καὶ μὴ λούειν. οὗτος ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκει. ἢν δὲ ταύτας ὑπερφύγῃ, ὑγιὴς γίνεται.

Ἑτέρη νοῦσος ἡ λεγομένη, Ἀναύτη.

Οὐκ ἀνέχεται ἄσιτος, οὐδὲ βεβρωκώς, ἀλλ' ὅταν μὲν ἄσιτος ᾖ, τὰ σπλάγχνα μύζει, καὶ καρδιώσσει. καὶ ἐμέει ἄλλοτε ἀλλοῖα. καὶ χολήν. καὶ σίαλα. καὶ λάπην. καὶ δριμύ. καὶ ἐπὴν ἐμέσῃ, ῥάων δοκέει εἶναι ἐπ' ὀλίγον. ἐπὴν δὲ φάγῃ, ἐρύγματα, καὶ φλογιά. καὶ ἀποπατήσειν ἀεὶ οἴεται πουλύ. ἐπὴν δὲ καθίζηται, φῦσα ὑποχωρέει. καὶ τὴν κεφαλὴν ὀδύνη ἔχει. καὶ τὸ σῶμα πᾶν ὥσπερ ῥαφὶς κεντέειν δοκεῖ, ἄλλοτε ἄλλῃ. καὶ τὰ σκέλεα βαρέα καὶ ἀσθενέα. καὶ μινύθει. καὶ ἀσθενὴς γίνεται. τοῦτον φάρμακον πιπίσκειν. πρῶτον μέν, κάτω, ἔπειτα δέ, ἄνω. καὶ τὴν κεφαλὴν καθαίρειν, καὶ σιτίων ἀπέχεσθαι γλυκέων καὶ ἐλαιηρῶν καὶ πιόνων, καὶ θωρηξίων. ἐμέειν δὲ τοῖσι χυλοῖσι, καὶ ἀπὸ σιτίων. καὶ τὴν ὥρην ὄνου γάλα ἢ ὀῤῥὸν πιπίσκων, φάρμακον προσπίσαι. ὁποτέρου σοι δοκέῃ μᾶλλον δεῖσθαι. ψυχρολουτέειν τὸ θέρος καὶ τὸ ἔαρ. τὸ φθινόπωρον δὲ καὶ τὸν χειμῶνα ἀλείμματι χρῆσθαι, καὶ περιπατέειν, καὶ γυμνάζεσθαι ὀλίγα. ἢν δὲ ἀσθενέστερος ᾖ, ὥστε γυμνάζεσθαι, ὁδοιπορίῃ χρῆσθαι. καὶ σιτίοισι ψυχροῖσι καὶ διαχωρητικοῖσι χρήσθω. καὶ ἢν ἡ γαστὴρ μὴ ὑποχωρέῃ, ὑποκλύζειν κλύσματι μαλθακῷ. ἡ δὲ νοῦσος χρονίη. καὶ ἀπογηράσκοντας, ἢν μέλλῃ ἀπολείπειν. ἢν δὲ μή, συναποθνήσκει.

Πυρετὸς ὁ φονώδης λεγόμενος.

Πυρετὸς ἴσχει καὶ ῥῖγος. καὶ αἱ ὀφρύες ἐπικρεμάσθαι δοκέουσι. καὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγέει. καὶ ἐμέει σίαλον θερμόν. καὶ χολὴν πολλήν. ἐνίοτε καὶ κάτω ὑποχωρέει. καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἱ χῶραι οὐ χωρέουσι. καὶ ὀδύνη ἐς τὸν αὐχένα, καὶ ἐς τοὺς βουβῶνας ἴσχει. καὶ δυσθενεῖ καὶ φλυηρέει. οὗτος ἑβδομαῖος, ἢ καὶ πρότερον ἀποθνήσκει. ἢν δὲ ταύτας ὑπερφύγῃ, τὰ πολλὰ ὑγιαίνει. ἡ δὲ νοῦσος θανατώδης. τούτῳ ψύγματα χρὴ προσίσχειν, πρὸς τὰ σπλάγχνα καὶ πρὸς τὴν κεφαλήν. καὶ πίνειν διδόναι ἐρρύξαντας* κάχρυς τοῖσιν ἀχύροισι τὰ φύλλα ἀποβρέχοντα. ἀπηθέοντα τὸ ὕδωρ ἐν τούτῳ μελίκρητον ποιέοντα, ὑδαρὲς τοῦτο διδόναι. σιτίον δὲ μὴ προσφέρειν, μηδὲ ῥύφημα ἑπτὰ ἡμερέων ἄχρις. ἢν μὴ ἀσθενής σοι δοκέῃ εἶναι. ἢν δὲ ᾖ, χυλὸν πτισάνης ψυχρόν, καὶ λεπτὸν ὀλίγον διδόναι δὶς τῆς ἡμέρης ἐπιπίνειν ὕδωρ. ἐπὴν δὲ αἱ ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσι καὶ τὸ πῦρ μεθῇ, κέγχρον λείχειν. ἐς ἑσπέρην δὲ κολοκύντην, ἢ τεῦτλα διδόναι ὀλίγα. καὶ οἶνον λευκὸν ὑδαρέα ἐπιπίνειν, ἕως ἂν γένηται ἐναταῖος. ἔπειτα σιτίῳ ὡς ἐλαχίστῳ χρήσθω, ἀριστιζόμενος κέγχρον. λουτρῷ δέ, ἕως ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ, καὶ ὁ πυρετός, μὴ χρήσθω. ἐπὴν δὲ παύσηται, λούσθω πολλῷ. ἢν δὲ ἡ γαστὴρ μὴ ὑποχωρέῃ, ὑποκλύζειν κλύσματι μαλθακῷ ἢ βαλάνους προστιθέναι. ἐπὴν δὲ ἰσχύσῃ, προσθεὶς πρὸς τὰς ῥῖνας φάρμακον μαλθακόν, τὴν κοιλίην κάτω κάθηρον. ἔπειτα γάλα ὄνου μετάπισον.

Πελίη νοῦσος.

Πυρετὸς ἴσχει ξηρός. καὶ φρίξ, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε καὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγέει. καὶ τὰ σπλάγχνα ὀδύνη ἔχει. καὶ ἐμέει χολήν. καὶ ὅταν ἡ ὀδύνη ἔχῃ, οὐ δύναται ἐνορᾶν, ἀλλὰ βαρύνεται. καὶ ἡ γαστὴρ σκληρὴ γίνεται. καὶ ἡ χροιὴ πελιδνή.

καὶ τὰ

καὶ τὰ χείλεα, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ λευκὰ, πελιδνά. καὶ ἐξορᾷ ὡς ἀγχόμενος. ἐνίοτε καὶ τὴν
χροιὴν μεταβάλλει. καὶ ἐκ πελιδνοῦ, ὑπόχλωρος γίνεται. τοῦτον φάρμακον πιπίσκειν καὶ κάτω
καὶ ἄνω. καὶ ὑποκλύζειν. καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀποκαθαίρειν. καὶ θερμῷ ὡς ἥκιστα λούειν, ἀλλὰ
καὶ ἐπὴν λούηται, εἰληθερεῖν. καὶ ὀρρὸν τὴν ὥραν καὶ γάλα ὄνου πιπίσκειν. καὶ σιτίοισιν ὡς μαλ-
θακωτάτοισι χρῆσθαι, καὶ ψυχροῖσιν, ἀπεχόμενον τῶν δριμέων καὶ τῶν ἁλμυρῶν. λιπαρωτέ-
ροισι δὲ καὶ γλυκυτέροισι καὶ πιοτέροισι χρήσθω. ἡ δὲ νοῦσος ὡς τὰ πολλὰ συναποθνήσκει τῷ κά-
μνοντι. Νοῦσος ἐρυγματώδης. Ὀδύνη λάζεται ὀξέη. καὶ πονέει ἰσχυρῶς. καὶ ἐπιπλάζει
αὐτὸν ἔσω τόν. καὶ βοᾷ. καὶ ἐρεύγεται θαμινά. καὶ ἢν ἀπερεύγῃ, δοκέει ῥᾴων εἶναι. πολλάκις δὲ
καὶ χολὴν ἀπεμέει ὀλίγην, ὅσον βρόχθον. καὶ ὀδύνη λαμβάνει ἀπὸ τῶν σπλάγχνων, ἐς τὴν νειέ-
10 ρην γαστέρα καὶ τὴν λαπάρην. καὶ ἐπὴν τοῦτο γένηται, ῥᾴων δοκέει εἶναι. καὶ ἡ γαστὴρ φυσᾶται.
καὶ σκληρὴ γίνεται. καὶ ψοφέει. καὶ ἡ φῦσα οὐ διαχωρέει, οὐδὲ ὁ ἀπόπατος. τοῦτον ἢν ὀδύνη ἔ-
χῃ, λούειν πολλῷ θερμῷ. καὶ χλιάσματα προστιθέναι. ὅταν δὲ ἐν τῇ γαστρὶ ἡ ὀδύνη ᾖ καὶ ἡ φῦσα,
ὑποκλύζειν. καὶ τῆς λινοζώστιος ἑψῶν τὸν χυλὸν, ξυμμίσγειν τῆς πτισάνης τῷ χυλῷ. καὶ ἐπιπίνειν
οἶνον γλυκὺν ὑδαρέα. σιτίον δὲ μὴ προσφέρειν ἐς ὃ ἂν ἡ ὀδύνη χαλάσῃ. πινέτω δὲ ἐξ ἡμέρας ἐκ νυ-
κτὸς, στέμφυλα βρέχων γλυκέα, τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τούτων. ἢν δὲ μὴ ἔχῃ στέμφυλα, μέλι καὶ ὄξος ἑ-
φθόν. ἐπὴν δὲ τῆς ὀδύνης ἀποκινήσῃ, φαρμάκῳ κάτω τὴν κοιλίην καθαίρειν. σιτίοισι δὲ χρήσθω
μαλθακοῖσι καὶ ὑποχωρητικοῖσι, καὶ θαλασσίοισι μᾶλλον, ἢ κρέασι. κρέασι δὲ, ὀρνιθείοισι καὶ μηλείοι-
σιν ἑφθοῖσι. καὶ τεῦτλα καὶ κολοκύντην. τῶν δ᾽ ἄλλων ἀπεχέσθαι. ἡ δὲ νοῦσος ὅταν μὲν νέον λά-
βῃ, χρόνῳ ἐξέρχεται. ἢν δὲ πρεσβύτερον, συναποθνήσκει. Νοῦσος φλεγματώδης.
20 Λάζεται μὲν καὶ ἄνδρα. μᾶλλον δὲ γυναῖκα. καὶ παχείη μέν ἐστι καὶ εὔχρως. ὁδοιπορέουσα δὲ ἀ-
σθενέει. μάλιστα δὲ ἐπὴν πρὸς ἔπος ἴῃ. καὶ πυρετὸς λεπτὸς λαμβάνει. ἐνίοτε καὶ πνῖγμα. καὶ ἀ-
πεμέει μὲν ὅταν ἄσιτος ᾖ, χολὴν, καὶ σίαλα πολλά. πολλάκις δὲ καὶ ὅταν φάγῃ. τοῦ δὲ σιτίου οὐδέν.
καὶ ὅταν πονήσῃ ὀδυνᾶται, καὶ ἄλλοτε ἄλλῃ τὸ στῆθος καὶ τὸ μετάφρενον. καὶ κατὰ πᾶν πίμπλαται
πομφῶν ὡς ὑπὸ κνίδης. τοῦτον φάρμακον πιπίσκειν. καὶ ὀρρὸν καὶ γάλα ὄνου πινέτω. ἢν δὲ ὀρ-
ροποτέῃ, προπίσαι φάρμακον κάτω ὡς πλείστας ἡμέρας. καὶ ἢν ἀπολήγῃ τῆς ὀρροποτίης, με-
ταπιέτω γάλα ὄνειον. ἐπὴν δὲ πίῃ, σιτίων μὲν ἀπεχέσθω. οἶνον δὲ, πινέτω ὡς ἥδιστον. ἐπὴν παύ-
σηται καθαιρόμενος. ἐπὴν δὲ ἀπολήξῃ τῆς πόσιος, ἀριστιζέτω μὲν κέγχρον. ἐς ἑσπέρην δὲ σιτίῳ ὡς
μαλθακωτάτῳ χρήσθω, καὶ ἐλαχίστῳ. ἀπεχέσθω δὲ πόνων καὶ γλυκέων, καὶ ἐλαιηρῶν. καὶ ἄλ-
λοτε καὶ ἄλλοτε, μάλιστα τοῦ χειμῶνος. ἀπεμεέτω τῷ φακίῳ λάχανα προτρώγων. καὶ θερμῷ
30 ὡς ἥκιστα λούσθω, ἀλλὰ καὶ εἰληθερεέτω. ἡ δὲ νοῦσος συναποθνήσκει. Φλέγμα λευκόν.
Οἰδέει ἅπαν τὸ σῶμα λευκῷ οἰδήματι. καὶ ἡ γαστὴρ παχείη φαίνεται. καὶ οἱ πόδες καὶ οἱ μηροὶ, οἰ-
δέουσι. καὶ αἱ κνῆμαι καὶ ἡ ὄσχη. καὶ ἀναπνεῖ ἀθρόον. καὶ τὸ πρόσωπον ἐνερευθές. καὶ τὸ στόμα ξηρόν.
καὶ δίψα ἴσχει. καὶ ἐπὴν φάγῃ, τὸ πνεῦμα πυκνὸν ἐπιπίπτει. οὗτος τῆς αὐτῆς ἡμέρης, τότε μὲν, ῥᾴ-
ων γίνεται. τότε δὲ, κάκιον ἴσχει. τούτων ἢν μὲν ἡ γαστὴρ ταραχθῇ αὐτομάτη ἀρχομένης τῆς νούσου,
ἐνιαυτῷ ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μὴ ταραχθῇ, φάρμακον διδόναι κάτω, ὑφ᾽ οὗ ὕδωρ καθαιρεῖται.
καὶ θερμῷ μὴ λούειν. καὶ πρὸς τὴν αἰθρίην κομίζειν. καὶ τὴν ὄσχην ἀποτύπτειν, ἐπὴν πίμπρη-
ται. σιτίοισι δὲ χρήσθω, ἄρτῳ καθαρῷ ψυχρῷ. καὶ τεύτλῳ. καὶ ἰχθύσι σκορπίοισιν ἑφθοῖσι. τῷ δὲ
ζωμῷ, ὡς ἐλαχίστῳ. καὶ ψυχρὰ πάντα. καὶ μὴ γλυκέα, μὴ δὲ λιπαρά. ἀλλὰ τετριμμένα καὶ ὀ-
ξέα καὶ δριμέα. πλὴν σκορόδου, ἢ κρομμύου, ἢ πράσου. ὀρίγανον δὲ καὶ θρύμβην πολλὴν ἐσθίειν.
40 καὶ οἶνον ἐπιπίνειν οἰνώδεα. καὶ ὁδοιπορέειν πρὸ τοῦ σιτίου. ἢν δ᾽ ὑπὸ τοῦ φαρμάκου οἰδίσκεται,
κλύζειν καὶ τῷ σιτίῳ πιέζειν, καὶ περιπάτοισι, καὶ ἀλουσίῃ. φάρμακα δὲ, ὡς ἐλάχιστα διδόναι.
ἄνω δὲ μὴ δ᾽ ἔμπροσθεν, ἢ τὰ οἰδήματα κατέλθοι ἐς τὸ κάτω. ἢν δὲ ἰσχνοῦ ἤδη ἐόντος πνῖγμα ἐν
τοῖσι στήθεσιν ἐγγίνεται, ἐλλέβορον δὸς πιέειν. καὶ τὴν κεφαλὴν καθῆραι. κἄπειτα κάτω πίσαι. ἡ
δὲ νοῦσος μάλιστα διακτείνει ἐν οὐδενί. Φροντὶς νοῦσος χαλεπή. Δοκέει ἐν τοῖσι σπλάγ-
χνοισιν εἶναι οἷον ἄκανθα. καὶ κεντέειν. καὶ ἄση αὐτὸν λάζεται. καὶ τὸ φῶς φεύγει, καὶ τοὺς ἀνθρώ-
πους. καὶ τὸ σκότος φιλέει. καὶ φόβος λάζεται. καὶ αἱ φρένες οἰδέουσιν ἐκτός. καὶ ἀλγέει ψαυό-
μενος. καὶ φοβεῖται. καὶ δείματα ὁρᾷ καὶ ὀνείρατα φοβερά. καὶ τοὺς τεθνηκότας ἐνίοτε. καὶ ἡ νοῦ-
σος ἐνίοτε τοὺς πλείστους λαμβάνει τοῦ ἦρος. τοῦτον πιπίσκειν ἐλλέβορον. καὶ τὴν κεφαλὴν καθαί-
ρειν. καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν τῆς κεφαλῆς, κάτω πίσαι φάρμακον. καὶ μετὰ ταῦτα πίνειν, γάλα ὄ-
50 νου. σιτίοισι δὲ χρῆσθαι ὡς ἐλαχίστοισιν, ἢν μὴ ἀσθενὴς ᾖ. καὶ ψυχροῖσι καὶ διαχωρητικοῖσι. καὶ μὴ
δριμέσι. μὴ δ᾽ ἁλμυροῖσι. μηδὲ λιπαροῖσι. μὴ δὲ γλυκέσι. μὴ δὲ θερμολουέσθω. μὴ δὲ οἶνον πινέτω. ἀλ-
λὰ μάλιστα μὲν, ὕδωρ. εἰ δὲ μὴ, οἶνον ὑδαρέα. μὴ δὲ γυμναζέσθω. μὴ δὲ περιπατείτω. ταῦτα ποιέων,

ἀπαλλάσσεται τῆς νούσου, χρόνῳ. ἢν δὲ μὴ ἐπιμελήσῃ, ξυναποθνήσκει. Μέλαινα νοῦσος.
Μέλαιναν ἐμέει οἷον τρύγα, ὁτὲ μὲν, αἱματῶδες. ὁτὲ δὲ, οἷον οἶνον τὸν δεύτερον. ὁτὲ δὲ οἷον πολύποδος θολόν. ὁτὲ δὲ, δριμὺ οἷον ὄξος. ὁτὲ δὲ, σίαλον καὶ λάπην. ὁτὲ δὲ, χολὴν χλωρήν. καὶ ὅταν μὲν τὸ μέλαν τὸ αἱματῶδες ἐμέῃ, δοκέει οἷον φόνου ὄζειν. καὶ ἡ φάρυγξ καὶ τὸ στόμα καίεται ἀπὸ τοῦ ἐμέσματος. καὶ τοὺς ὀδόντας αἱμωδιᾷ. καὶ τὸ ἔμεσμα τὴν γῆν αἴρει. καὶ ἐπὴν ἀπεμέσῃ, δοκέει ῥάων εἶναι ἐπ' ὀλίγον. καὶ οὐκ ἄχθεται οὔτ' ἄσιτος ὢν, οὔτε πλέον βεβρωκώς. ἀλλ' ὁπόταν μὲν ἄσιτος ᾖ, τὰ σπλάγχνα μύζει. καὶ τὰ σίαλα ὀξέα. ὅταν δέ τι φάγῃ, βάρος ἐπὶ τοῖσι σπλάγχνοισι. καὶ τὸ στῆθος καὶ τὸ μετάφρενον, δοκέει οἷον γραφείοισι κεντῆσθαι. καὶ τὰ πλευρὰ ἔχει ὀδύνη, καὶ πυρετὸς βληχρός. καὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγέει. καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐχ ὁρᾷ. καὶ τὰ σκέλεα βαρέα. καὶ ἡ χροιὴ μέλαινα. καὶ μινύθει. τοῦτον φάρμακον πιπίσκειν θαμὰ, καὶ ὀῤῥὸν καὶ γάλα τὴν ὥρην. καὶ σιτίων ἀπέχειν γλυκέων, καὶ ἐλαιηρῶν, καὶ πιόνων. καὶ χρῆσθαι ὡς ψυχροτάτοισι καὶ ὑποχωρητικωτάτοισι. καὶ τὴν κεφαλὴν καθαίρειν. καὶ μετὰ τὰς φαρμακοποσίας τὰς ἄνω, ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ αἵματος ἀφιέναι, ἢν μὴ ἀσθενὴς ᾖ. ἢν δὲ ἡ κοιλίη μὴ ὑποχωρέῃ, ὑποκλύζειν μαλθακῷ κλύσματι. καὶ θωρηξίων ἀπέχεσθαι, καὶ λαγνείης. ἢν δὲ λαγνεύῃ νῆστις, πυριᾶσθαι. καὶ τοῦ ἡλίου ἀπέχεσθαι. μὴ δὲ γυμνάζεσθαι πουλλά. μὴ δὲ περιπατέειν. μὴ δὲ θερμολουτέειν. μὴ δὲ δριμέα ἐσθίειν, μὴ δὲ ἁλυκά. ταῦτα ποιέειν, καὶ ἅμα τῇ ἡλικίῃ, ἀποφθίνει καὶ ἡ νοῦσος, καὶ καταγηράσκει σὺν τῷ σώματι. ἢν δὲ μελανθῇ, συναποθνήσκει. Ἄλλη μέλαινα νοῦσος. Ὑπόπυρος καὶ ἰσχνὸς, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόχλωρος γίνεται. καὶ λεπτόδερμος καὶ ἀσθενὴς τελέθει. ὅσῳ δ' ἂν χρόνος πλείων ᾖ, ἡ νοῦσος μᾶλλον πονέει. καὶ ἐμέει πᾶσαν ὥρην, οἷον σταλαγμὸν ὀλίγον, κατὰ δύο βρόχθους. καὶ τὸ σιτίον θαμινά. καὶ σὺν τῷ σιτίῳ, χολὴν καὶ φλέγμα. καὶ μετὰ τὴν ἔμεσιν ἀλγέει τὸ σῶμα πᾶν. ἔστι δ' ὅτε καὶ πρὶν ἐμέσαι. καὶ φρῖκαι λεπταὶ, καὶ πυρετὸς ἴσχει. καὶ πρὸς τὰ γλυκέα καὶ ἐλαιώδη μάλιστα ἐμέει. τοῦτον καθαίρειν χρὴ φαρμάκοισι, καὶ κάτω καὶ ἄνω. καὶ μεταπίσκειν γάλα ὄνου. καὶ σιτίοισι χρῆσθαι, ὡς μαλθακωτάτοισι καὶ ψυχροῖσι. ἰχθύσιν ἀκταίοισι, καὶ σελάχεσι. καὶ τεύτλοισι καὶ κολοκύντῃσι. καὶ κρέασι τεθρυμμένοισιν. οἶνον δὲ πίνειν, λευκὸν οἰνώδεα, ὑδαρέστερον. ταλαιπωρίῃ δὲ ἐν περιπάτοισι χρῆσθαι. καὶ μὴ θερμολουτέειν. καὶ τοῦ ἡλίου ἀπέχεσθαι. ταῦτα ποιέειν. ἡ δὲ νοῦσος, θανατώδης μὲν, οὐ ξυγκαταγηράσκει δέ. Σφακελώδης. Τὰ ἄλλα μὲν τὰ αὐτὰ πάσχει. ἐμέει δὲ, θρόμβους πεπηγότας χολῆς. καὶ κάτω ὁμοίως, ἐπὴν τὰ σιτία ἀποπατήσῃ. δρᾷν δὲ χρὴ τὰ αὐτὰ ἅπερ ἐπὶ τῆς προτέρης ἐλέχθη, καὶ ἀποκλύζειν.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΝΟΎΣΩΝ ΤῸ ΤΡΊΤΟΝ.

Περὶ μὲν οὖν πυρετῶν ἁπάντων, εἴρηταί μοι. ἀμφὶ δὲ τῶν λοιπῶν, φρέσω ἤδη.
Οἴδημα ἐγκεφάλου. Ὁπόταν ὁ ἐγκέφαλος οἰδήσῃ ἀπὸ φλεγμασίης, ὀδύνη ἴσχει ἅπασαν τὴν κεφαλήν. μάλιστα δὲ, ὅπῃ στῇ ἡ φλεγμασίη. ἵσταται δὲ ἐν τῷ κροτάφῳ. καὶ τά τε οὔατα ἠχῆς πλήρεα γίνεται. καὶ ἀμβλύνει ἡ ἀκοή. καὶ φλέβες τέτανται, καὶ σφύζουσι. πυρετός τε καὶ ῥῖγος ἐνίοτε ἐπιλαμβάνει. ἥ τε ὀδύνη ἐκλείπει οὐδέποτε. ἀλλὰ ποτὲ μὲν, ἀνίησι. ποτὲ δὲ, μᾶλλον πιέζει. βοᾷ τε καὶ ἀναΐσσει ἀπὸ τῆς ὀδύνης. καὶ ὁκόταν ἀνάσχῃ, αὖθις βούλεται ἐπὶ τὴν κλίνην καταπεσεῖν. καὶ ῥιπτάζει ἑωυτόν. οὗτος ἐστὶ μὲν θανατώδης. ὁκόσων δὲ ἡμερέων ἀποθανεῖται, οὐκ ἔχει κρίσιν. ἄλλοι γὰρ ἄλλως ἀπόλλυνται. ὡς μέντοι ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσι τελευτῶσιν. εἴκοσι δὲ καὶ μίαν διαφυγόντες, ὑγιέες γίνονται. χρὴ δὲ ὁκόταν περιωδυνέῃ, ψύχειν τὴν κεφαλήν. μάλιστα μὲν ξύραντα, ἢ ἐς κύστιν, ἢ ἐς ἔντερα ἐγχέαντα τῶν ψυκτικῶν τι. οἷον χυλὸν στρύχνου, καὶ γῆν κεραμῖτιν. τὸ μὲν, προστιθέναι. τὸ δὲ, ἀφαιρέειν, πρὶν ἢ χλιαρὸν γένηται. καὶ τοῦ αἵματος ἀφαιρέειν. καὶ τὴν κεφαλὴν καθαίρειν σελίνου χυλοῖσι μιγνύντα εὐώδεα. ἀσιτέειν δὲ τὸ πάμπαν. ῥοφέειν δὲ πτισάνης χυλὸν, καὶ τὴν κάτω κοιλίην λύειν. Πλήρωμα ὀδυνῶδες ἐγκεφάλου. Ὁκόταν δὲ περιωδυνέῃ ἡ κεφαλὴ ἀπὸ πληρώσιος τοῦ ἐγκεφάλου, ἀκαθαρσίην σημαίνει. καὶ τὴν κεφαλὴν ὅλην περιωδυνίας ἴσχουσι. καὶ παραφρονέει. καὶ ἀποθνήσκει ἑβδομαῖος. καὶ οὐκ ἂν ἐκφύγῃ, ἢν μὴ ῥαγείη τὸ ὑγρὸν ἑβδομαίῳ κατὰ τὰ οὔατα. οὕτω τε ἡ ὀδύνη παύεται καὶ ἔμφρων γίνεται. ῥεῖ δὲ πολλὸν καὶ ἄοσμον. τούτου μᾶλλον μὲν μὴ θεραπεύειν τὰ οὔατα, πρὶν ἂν ἐῤῥωγὸς ἴδῃς τὸ πύον. ἢν δὲ βούλῃ καθῆραι τὴν ἄνω καὶ τὴν κάτω κοιλίην, λύσον χωρὶς ἑκατέρην. ἔπειτα πυριᾶν μὲν τὴν κεφαλὴν ὡς μάλιστα, ὅλην

λιστα, ὅλην τε καὶ διὰ τῶν οὐάτων, καὶ διὰ τῶν ῥινῶν. ῥομφεῖν δὲ πτισάνης χυλόν. καὶ ἀσιτέειν τοπάμπαν. ἐπὴν δὲ ῥαγῇ τὸ πύον, ἐπίσχειν, ἐς ἂν ἡ πολλὴ τῆς ῥύσιος παύσηται. ἔπειτα κλύζειν τὰ οὔατα, οἴνῳ γλυκεῖ, ἢ γάλακτι γυναικείῳ, ἢ ἐλαίῳ παλαιῷ. χλιαροῖσι δὲ κλύζειν. καὶ πυριᾶν τὴν κεφαλὴν θαμινὰ μαλθακῇσι πυρίῃσι καὶ εὐόδμοισιν, ὡς θᾶσσον καθαίρηται ὁ ἐγκέφαλος. οὗτος μὲν τάγε πρῶτα οὐκ ἀΐει. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἥ τε ῥύσις ἧσσόν ἐστι. καὶ ἡ ἀκοὴ ἅμα τῇ ῥύσει παντελῶς παυομένῃ, παραγίνεται. καὶ ὁμοιοῦται μάλιστα ἑωυτῷ. φυλάττεσθαι δὲ χρὴ, ἡλίους, ἀνέμους. πῦρ. καπνόν. δριμέων ὀδμὰς, καὶ αὐτά. καὶ ἡσυχάζειν, διαίτῃ μαλθακῇ χρώμενος. καὶ ἀπὸ κενεαγγέων εὔλυτος ἔστω ἡ κοιλίη ἡ κάτω.

Βλητοί. Οἱ δὲ βλητοὶ λεγόμενοι εἶναι, ὁκόταν ὁ ἐγκέφαλος πλησθῇ πολλῆς ἀκαθαρσίης, ὀδύνην παρέχει τὸ πρόσθεν τῆς κεφαλῆς πρῶτον. καὶ ἀναβλέπειν οὐ δύνανται. οἱ μὲν, ἀμφοῖν τοῖν ὀφθαλμοῖν. οἱ δὲ, θατέρῳ. καὶ κῶμα μιν ἔχει. καὶ ἔκφρονές εἰσι. καὶ οἱ κρόταφοι πηδῶσι. καὶ πυρετὸς λεπτὸς ἔχει, καὶ τοῦ σώματος ἀκρασίη. οὗτος ἀποθνήσκει τριταῖος ἢ πεμπταῖος. ἐς δὲ τὰ ἑπτὰ, οὐκ ἀφικνέεται. εἰ δ' ἂρ ἀφίκηται, ἐξ αὐτῆς γίνεται. τοῦτον ἢν βούλῃ θεραπεύειν, πυριᾶν τὴν κεφαλήν. καὶ τὰ μὲν ἀνάπνευσιν ποιέειν. ἢν δὲ ὀδύνη ἔχῃ, καὶ πταρμοὺς ἐμποιέειν χρή. καὶ τὴν κεφαλὴν καθαίρειν κούφοισι καὶ εὐώδεσι. καὶ τὴν κάτω κοιλίην καθαίρειν. ἀσιτέειν δὲ τὸ πάμπαν. πτισάνης δὲ χυλῷ χρῆσθαι.

Σφακελισμὸς ἐγκεφάλου. Ἢν δὲ σφακελίσῃ ὁ ἐγκέφαλος, ὀδύνη ἴσχει τὴν κεφαλήν. καὶ διὰ τοῦ τραχήλου φοιτᾷ ἐς τὴν ῥάχιν. καὶ αὐτὸν ἐπιλαμβάνει ἀνηκουστίη. καὶ ψύχος ἐπέρχεται ἀνὰ τὴν κεφαλήν. καὶ οἰδέει ὅλος καὶ ἐξαίφνης ἄφωνος δείκνυται. καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥεῖ. καὶ πελιδνὸς γίνεται. τοῦτον ἢν μὲν ἡ νοῦσος χαλαρῶς λάβῃ, τοῦ αἵματος ἀπελθόντος, ῥαΐζει. ἢν δὲ σφόδρα εἰλημμένος ᾖ, θνήσκει τάχα. τούτῳ πταρμούς τε ἐμποιέειν διὰ τῶν εὐωδέων, καὶ τὰς κοιλίας ἄμφω καθαίρειν ἐν μέρει ἑκατέρην. καὶ τῶν εὐωδέων, κούφας δὲ ὀδμὰς ἐχόντων, τῇσι ῥισὶν ἀείρειν. καὶ ῥόμφημα λεπτόν τε καὶ χλιαρόν. ἀσιτέειν δὲ τὸ πάμπαν.

Λήθαργοι. Οἱ δὲ λήθαργοι, στάσις μὲν ἡ αὐτὴ τοῦ κακοῦ, τῇ περιπλευμονίῃ. χαλεπωτέρη δὲ, καὶ οὐ πάμπαν ἀπήλλακται ὑγρῆς περιπλευμονίης. βραδυτέρη δὲ πουλὺ ἡ νοῦσος. πάσχει δὲ τάδε. βὴξ καὶ κῶμα μιν ἔχει. καὶ τὸ σίαλον ὑγρὸν καὶ πολὺ ἀνάγει. καὶ ἀδυνατέει σφόδρα. καὶ ὁκόταν μέλλῃ ἀποθανέεσθαι, κάτω ὑποχωρέει αὐτῷ πολὺ καὶ ὑγρόν. τούτῳ ἐλπὶς μὲν πάνυ βραχεῖα περιγενέσθαι. ὅμως δὲ, πτύειν τε ποιέειν ὡς πλεῖστον. καὶ θερμαίνειν. καὶ ἀσιτέειν. ἢν δὲ ἐκφύγῃ, ἔμπυος γίνεται.

Καυσώδης. Ἡ δὲ καυσώδης λεγομένη, δίψα τε ἔχει πολλή. καὶ ἡ γλῶσσα πέφρικε. τὸ δὲ χρῶμα αὐτῆς. τὸν μὲν πρῶτον χρόνον, οἷόν περ εἴωθε, ξηρὴ δὲ σφόδρα. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, σκληρύνεται. καὶ τρηχύνεται. καὶ παχύνεται. καὶ ἐπιμελαίνεται. ἢν μὲν ἐν ἀρχῇ ταῦτα πάθῃ, θᾶσσους αἱ κρίσιες γίνονται. ἢν δὲ ὕστερον, χρονιώτεραι. τῆς δὲ ἀφέσιος, ταῦτα πάντα ἡ γλῶσσα σημαίνει, ἅπερ ἐν τῇ περιπλευμονίῃ. καὶ τὰ οὖρα, χολώδεα μὲν ἢ αἱματώδεα ἐόντα, ἐπίπονα. ξανθὰ δὲ, ἀπονώτερα. καὶ τὸ πτύσμα ἀπὸ θερμασίης καὶ ξηρασίης, ξυγκεκαυμένον καὶ παχύ ἐστι. πολλάκις δὲ καὶ ἐς τὴν περιπλευμονίην μεθίσταται. καὶ ἢν μεταστῇ, τάχα ἀποθνήσκει. τοῦτον δὲ ὧδε χρὴ θεραπεύειν. λούειν θερμῷ δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρης ἑκάστης, πλὴν τῆς κεφαλῆς. καὶ ἐν τῇσι κρίσεσι οὐ χρὴ λούειν. καὶ τὰς μὲν πρώτας τῶν ἡμερέων, ὑποκαθαίρειν καὶ ὑδροποτέειν. καὶ γὰρ ἔμετον ἄγει τὸ ὕδωρ ὡς ἐπὶ πουλύ. τὰς δὲ ὑστέρας μετὰ τὴν κάθαρσιν ὑγραίνειν. καὶ ῥομφήμασι χρῆσθαι καὶ οἴνοισι γλυκέσιν. ἢν δὲ μὴ ἐξ ἀρχῆς παραλάβῃς, ἀλλὰ ἤδη τῶν ἐν τῇ γλώσσῃ σημηΐων ἐνεόντων, ἐὰν χρὴ ἕως ἂν αἱ κρίσιες παρέλθωσιν καὶ τὰ τῆς γλώσσης σημήϊα ἠπιώτερα γένηται. καὶ μήτε φάρμακον δῷς, μήτε κλύσῃς ἐς κάθαρσιν, πλὴν αἱ κρίσιες παρέλθωσιν.

Ὁ πλεύμων οἰδέων ἀπὸ τῆς θερμασίης. Ὁκόταν ὁ πλεύμων οἰδήσῃ ἀπὸ θερμασίης πλησθεὶς, βὴξ ἴσχει ἰσχυρὴ, καὶ σκληρή. καὶ ὀρθοπνοίη. καὶ ἀναπνεῖ ἀθρόον. καὶ ἀσθμαίνει πυκνόν. καὶ οἰδέει. καὶ τοὺς μυκτῆρας ἀναπετάννυσιν ὥσπερ ἵππος ἐκ δρόμου. καὶ τὴν γλῶσσαν θαμινὰ ἐκβάλλει. καὶ τὰ στήθεα αὐτῷ ἀείδειν δοκέει. καὶ βάρος ἐνεῖναι. διὸ χωρέειν οὐ δύναται τὰ στήθεα, ἀλλὰ διαρρήγνυται καὶ ἀδυνατέει. ἥ τε ὀδύνη ὀξείη ἴσχει. καὶ τόν τε νῶτον καὶ τὰ στήθεα καὶ τὰς πλευρὰς ὡς βελόναι κεντέουσι. καὶ καίεται ταῦτα, ὡς πρὸς πῦρ καθήμενος. καὶ ἐρυθήματα ἐκφύει ἐς τὸ στῆθος καὶ τὸν νῶτον, ὡς φλογοειδέα. καὶ δηγμὸς ἰσχυρὸς ἐμπίπτει καὶ ἀπορίη, ὥστε οὔτε ἑστάναι, οὔτε καθῆσθαι, οὔτε κατακέεσθαι οἷός τέ ἐστιν. ἀλλ' ὧδε ἀπορέων βληστρίζει ἑωυτὸν, καὶ δοκέει ἤδη ἀποθανέεσθαι. ἀποθνήσκει δὲ μάλιστα τεταρταῖος ἢ ἑβδομαῖος. ἢν δὲ ταύτας διαφύγῃ, οὐ μάλα θνήσκει. τοῦτον ἢν θεραπεύῃς, χρὴ τὴν κάτω κοιλίην ὡς τάχιστα καθῆραι κλύσματι καλῶς. καὶ ἀπὸ τῶν ἀγκώνων καὶ τῆς ῥινὸς καὶ τῆς γλώττης καὶ πάντοθεν τοῦ σώματος, αἷμα ἀφιέναι. καὶ πόματα διδόναι ψυκτικὰ, καὶ ῥομφήματα τὰ αὐτὰ δυνάμενα. καὶ τῶν πυρετικῶν μὴ θερμαινόντων δὲ, πολλάκις διδόναι. καὶ πρὸς μὲν τὰς ὀδύνας αὐτὰς, ὁκόταν κα-

ταυγίζωσι, χλιάσματα κοῦφα καὶ ὑγρὰ χρὴ προσφέροντα, χλιαίνειν καὶ ὑγραίνειν τὸν τόπον. οὗ ἂν ᾖ ἡ ὀδύνη. πρὸς δὲ τὰ ἄλλα, ψυκτήρια προΐσχειν. τὰ μὲν, ἀφαιρέοντα. τὰ δὲ, προστιθέντα, καὶ ὅκου ἂν κατακέηται, ψῦχος ποιέειν. ἀσιτέειν δὲ τὸ πάμπαν.

Κεφαλῆς ὀδύνη. Ὁκόταν δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀρξαμένη ἡ ὀδύνη ὀξέη, ἄφωνον ποιήσῃ παραχρῆμα, ἄλλως τε καὶ ἐκ μέθης ὅταν γένηται, οὗτος ἀποθνήσκει ἑβδομαῖος. ἢν δὲ οἱ ἐκ τῆς μέθης τοιοῦτόν τι παθόντες καὶ ἄφωνοι μείναντες θνήσκουσιν. ἢν γὰρ ῥήξωσι φωνὴν αὐθημερὸν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ, ὑγιέες γίνονται. ποιέουσι δὲ οἱ ἐκ τῆς μέθης ἔνιοι τοῦτο, καὶ οὐδέτεροι ἀπόλλυνται. τούτοισι πταρμούς τε ἐμποιέειν ἰσχυρούς. καὶ ὑποκλύζειν, ὅ, τι ἂν χολὴν ἄξῃ σφόδρα. καὶ ἢν ἐπαισθάνηται, ὁπὸν θαψίης δοῦναι, ἐν πολλῷ τῷ ὑγρῷ καὶ θερμῷ, ἵνα ὡς τάχιστα ἀπεμέσῃ. ἔπειτα ἐπιχναίνειν καὶ ἀσιτέειν ἑπτὰ ἡμέρας. ἀφαιρέειν δὲ καὶ ἀπὸ τῆς γλώττης αἷμα, ἢν δύνῃ λαβεῖν φλέβα.

Φρενίτιδες. Φρενίτιδες δὲ γίνονται, καὶ διὰ ἑτέρων νούσων. πάσχουσι δὲ τάδε. τὰς φρένας ἀλγέουσιν, ὥστε μὴ ἐᾶν ἂν ἅψασθαι. καὶ πῦρ ἥκει. καὶ ἔκφρονές εἰσι. καὶ ἀτενέες βλέπουσι. καὶ τἄλλα παραπλήσια ποιέουσι, τοῖσιν ἐν τῇ περιπλευμονίῃ. ὁκόταν οἱ ἐν τῇ περιπλευμονίῃ ἔκφρονές εἰσι, τοῦτον χλιαίνειν δεῖ, χλιάσμασιν ὑγροῖσι, καὶ πόμασι πλὴν οἴνου. καὶ ἢν μὲν οἷός τε ᾖ, ἀποκαθαίρειν ἄνω. βηχί τε καὶ πτύσει ἀνάγειν χρὴ, ὥσπερ ἐν τῇ περιπλευμονίῃ. εἰ δὲ μὴ, τὴν κάτω κοιλίην παρασκευάζειν, ὅκως ὑποχωρέει. ὑγραίνειν δὲ πόματι. ἀγαθὸν γάρ. ἡ δὲ νοῦσος θανατώδης. ἀποθνήσκουσι γὰρ, τριταῖοι, ἢ πεμπταῖοι, ἢ ἑβδομαῖοι. ἢν δὲ ἠπίως ληφθῇ, κρίνει ὡς περιπλευμονίη.

Κυνάγχη. Ὑπὸ δὲ τῆς κυνάγχης καλεομένης, πνίγεται ὁ ἄνθρωπος. καὶ ἐν τῇ φάρυγγι μᾶλλον οἱ δοκέει ἐνέχεσθαι. καὶ οὔτε τὸ σίαλον καταπιεῖ, οὔτ' ἄλλο οὐδέν. καὶ τὼ ὀφθαλμὼ πονέει τόν τε καὶ ἐξέχεται, ὡς ἀπαγχομένοισι. καὶ βλέπει αὐτοῖσι ἀτενές. καὶ ἐπιστρέφειν οὐχ οἷός τε ἐστὶν αὐτούς. καὶ λύζει. καὶ ἀναΐσσει θαμινά. καὶ τὸ πρόσωπον καὶ ἡ φάρυγξ πίμπραται, ἀτὰρ καὶ ὁ τράχηλος. τοῖσι δὲ ὁρέουσιν, οὐδὲν κακὸν ἔχειν δοκέει. καὶ ὁρᾷ καὶ ἀκούει ἀμβλύτερον. καὶ ὑπὸ τοῦ πνιγμοῦ οὐκ ἔννοός ἐστιν. οὔτε ἤν τι λέγῃ, οὔτε ἤν τι ἀκούῃ, ἢ ποιέῃ. ἀλλὰ κεχηνὼς κέεται σιαλοχέων, τοιάδε ποιέων. οὗτος ἀποθνήσκει πεμπταῖος ἢ ἑβδομαῖος, ἢ ἐνναταῖος.

Παρακυνάγχη. Ὅταν δὲ τούτων ἀπῇ τι τῶν σημείων, χαλαρωτέρην δηλοῖ τὴν νοῦσον. καὶ καλέουσιν αὐτὴν παρακυνάγχην. τοῦτον φλεβοτομέειν χρή. μάλιστα δὲ ὑπὸ τὸν πιτθόν. συνακολουθέει γὰρ ταύτῃ ἐκ τοῦ πλεύμονος, θερμὸν πνεῦμα. χρὴ δὲ, καὶ τὰ κάτω καθαίρειν, φαρμάκῳ, ἢ κλύσματι. καὶ τοὺς αὐλίσκους παρῶσαι ἐς τὴν φάρυγγα κατὰ τὰς γνάθους, ὡς ἕλκηται τὸ πνεῦμα, ἐς τὸν πλεύμονα. καὶ ποιέειν ὡς τάχιστα πτύσαι. καὶ ἰχναίνειν τὸν πλεύμονα. καὶ ὑποθυμιᾶν δὴ ὕσσωπον κιλίκιον. καὶ θεῖον, καὶ ἄσφαλτον. καὶ ἕλκειν διὰ τῶν αὐλίσκων, καὶ διὰ τῶν ῥινῶν, ὡς ἐξίῃ φλέγμα. καὶ τὴν φάρυγγα καὶ τὴν γλῶτταν ἀνατρίβειν, τοῖσι φλέγμα ἄγουσι. καὶ τὰς φλέβας τὰς ὑπὸ τῇ γλώσσῃ τάμνειν. ἀφιέναι δὲ αἷμα καὶ ἀπὸ τῶν ἀγκώνων, ἢν ἰσχύῃ. ἀσιτέειν δὲ, καὶ ῥοφεῖν πτισάνης χυλὸν λεπτόν. ἐπειδὰν δὲ ἀφῇ ἡ νοῦσος, καὶ σιτίων γεύηται, ἐλατηρίῳ νέῳ καθῆραι, ἵνα μὴ ἑτέρῳ κακῷ περιπέσῃ.

Νοῦσος ἴκτερος. Ἴκτερος τοιόσδε ἐστὶν ὁ ὀξὺς, καὶ διὰ ταχέος ἀποκτείνων. ἡ χροιὴ ὅλη, σιδιοειδὴς σφόδρα ἐστὶ, χλωροτέρη, οἷοι οἱ σαῦροι οἱ χλωροί. παρόμοιος δὲ καὶ ὠχρός. καὶ τῷ οὔρῳ ὑφίσταται, οἷον ὀρόβιον πυῤῥόν. καὶ πυρετὸς καὶ φρίκη βληχρὴ ἔχει. ἐνίοτε δὲ, καὶ τὸ ἱμάτιον οὐκ ἀνέχεται ἔχων, ἀλλὰ δάκνεται καὶ ξύεται. καὶ ἄσιτος ἐὼν τὰ ἑωθινὰ, τὰ σπλάγχνα ἀμύσσεται ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. καὶ ὁκόταν ἐγείρῃ τις αὐτὸν ἢ προσδιαλέγηται, οὐκ ἀνέχηται. οὗτος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἀποθνήσκει ἐντὸς τεσσαρεσκαίδεκα ἡμερῶν. ταύτας δὲ διαφυγὼν, ὑγιὴς γίνεται. χρὴ δὲ θερμολουτέειν. καὶ πίνειν μελίκρητον, σὺν καρύων θασίων, λεπτυνθέντων. καὶ ἀψινθίου κόμης, ἴσον ἀνίσου σεσησμένου ἥμισυ πινων ὁλκῆς τριώβολον νῆστις. καὶ πάλιν ἐς κοίτην τὸ μελίκρητον τοῦτο. καὶ οἶνον παλαιὸν λεπτόν. καὶ ῥοφήματα. ἀσιτέειν δὲ, μή.

Τέτανος. Οἱ τέτανοι ἢν ὅταν ἐπιλάβωσιν, οἱ γένυες πεπήγασιν ὡς ξύλα. καὶ τὸ στόμα διοίγειν οὐ δύνανται. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύουσί τε καὶ ἰλλαίνονται. καὶ τὸ μετάφρενον πέπηγε. καὶ τὰ σκέλεα, οὐ δύνανται συνάγειν. ὁμοίως οὐδὲ τὼ χεῖρε. καὶ τὸ πρόσωπον ἐρυθεῖ. καὶ σφόδρα ὀδυνᾶται. καὶ ὁκόταν ἀποθνήσκειν μέλλῃ, ἀνεμέει διὰ τῶν ῥινῶν, καὶ τὸ πόμα, καὶ τὸ ῥύφημα, καὶ τὸ φλέγμα. οὗτος τριταῖος ἢ πεμπταῖος, ἢ ἑβδομαῖος, ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταῖος, ἀπόλλυται. ταύτας δὲ διαφυγὼν, ὑγιὴς γίνεται. τούτῳ διδόναι κατὰ πότια, πέπερι. καὶ ἐλλέβορον μέλανα. καὶ ζωμὸν ὀρνιθείων πίονα θερμόν. καὶ πταρμοὺς ἰσχυροὺς, καὶ πολλοὺς ἐμποιέειν καὶ πυριᾶν. ὁκόταν δὲ μὴ πυριῇ, τὰ χλιάσματα προστιθέναι ὑγρὰ καὶ λιπαρὰ, ἐν κύστεσι καὶ ἀσκίοισι πανταχόθεν. μάλιστα δὲ πρὸς τὰ ὀδυνώμενα. καὶ ἀλείφειν θερμῷ καὶ πολλῷ, καὶ πολλάκις.

Ὀπισθότονος. Ὅταν δὲ ὀπισθότονος ἴσχῃ. τὰ μὲν ἄλλα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ αὐτά. σπᾶται δὲ εἰς τοὔπισθεν.

καὶ βοᾷ ἐνίοτε. καὶ ὀδύναι ἴσχουσιν ἰσχυραί. καὶ συνάγειν ἐνίοτε οὐκ ἐᾷ τὰ σκέλεα, οὐδὲ τὰς χεῖ-
ρας ἐκτεῖναι. ξυγκεκαμμένοι γὰρ οἱ ἀγκῶνες γίνονται. καὶ τοὺς δακτύλους πὺξ ἔχει. καὶ τὸν μέ-
γαν δάκτυλον τοῖσιν ἄλλοισι κατέχει ὡς ἐπιτοπουλὺ καὶ βοᾷ. καὶ φλυαρέει ἐνίοτε. καὶ οὐ δύ-
ναται ἑωυτὸν κατέχειν, ἀλλ' ἀναΐσσει ἐνίοτε, ὅταν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. ὅταν δὲ ἀνῇ ἡ ὀδύνη, ἡσυχίην ἔ-
χει. ἐνίοτε δὲ καὶ ἄφωνοι γίνονται ἅμα ἁλισκόμενοι, ἢ μανικοί τε καὶ μελαγχολικοί. οὗτοι τριταῖοι
θνήσκουσι, τῆς φωνῆς λυθείσης. καὶ ἀνεμέουσι διὰ τῶν ῥινῶν. εἰ δὲ φθάσουσι φυγεῖν τὰς τεσσαρε-
σκαίδεκα, ὑγιέες γίνονται. θεραπεύειν δὲ ὡς τὸν ἄνω. ἢν δὲ βούλῃ καὶ ὧδε ποιέειν, ὕδωρ ὡς πλεῖ-
στον ψυχρὸν καταχέαι, ἔπειτα ἱμάτια λεπτὰ, καὶ καθαρὰ, καὶ θερμὰ ἐπιβάλλειν. πῦρ δὲ τότε
μὴ προσφέρειν. οὕτως χρὴ ποιέειν καὶ τοὺς τετάνους, καὶ τοὺς ὀπισθοτόνους.

Εἰλεοί.

10 Εἰλεοὶ δὲ γίνονται, τῆς μὲν ἄνω κοιλίης, θερμαινομένης. τῆς δὲ κάτω, ψυχομένης. ξυναυαίνεται
γὰρ τὸ ἔντερον, καὶ ξυμπλέεται ὑπὸ τῆς φλεγμασίης, ὥς τε μήτε τὸ πνεῦμα, μήτε τὰς τρο-
φὰς διεξιέναι, ἀλλὰ τὴν γαστέρα σκληρὴν εἶναι. καὶ ἐμέειν ἐνίοτε. πρῶτον μὲν, φλεγματώδεα. ἔ-
πειτα δὲ, χολώδεα. τελευτῶν δὲ, κόπρον. καὶ δίψαν ἔχει, καὶ ὀδύνην μάλιστα μὲν περὶ τὰ ὑπο-
χόνδρια. ἀλγέει δὲ καὶ πᾶσαν τὴν γαστέρα, καὶ περιφύσηται. καὶ λύζει. καὶ πυρετοὶ ἐπιλαμβά-
νουσι. γίνονται δὲ μάλιστα ἑβδομαῖοι. τούτους ὧδε χρὴ θεραπεύειν, καθῆραι τὴν ἄνω κοιλίην ὡς τά-
χιστα. καὶ αἷμα ἀφαιρέειν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ἀγκώνων, ἵνα παύσηται ἡ ἄνω κοιλίη θερ-
μαινομένη. καὶ ψύχειν τὰ ἄνω τῶν φρενῶν, πλὴν τῆς καρδίης. τὰ δὲ κάτω θερμαίνειν ἐν σκάφει
ὕδατος θερμοῦ καθίζων τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀλείφων ἀεί. καὶ χλιάσματα ὑγρὰ προστιθέναι. καὶ βά-
λανον μέλιτος μόνον ποιέων, ὡς δεκαδάκτυλον ἐξ ἄκρου χολὴν ταύρου ἐς τὸ πρόσθεν ἐπιπλάσσων,
20 πρόσθες καὶ δὶς καὶ τρὶς, ὡς πάντα τὰ ξυγκεκαυμένα περὶ τῶν ἀρχῶν ἐξαγάγῃς τῆς κόπρου.
κὴν μὲν οὕτως ὑπακούῃ, κλύζειν ἐπὶ τούτοισιν. ἢν δὲ μὴ, φῦσαν λαβὼν χαλκευτικὴν, ἐσιέναι καὶ
φυσᾶν ἐς τὴν κοιλίην, ἵνα διαστήσῃς τήν τε κοιλίην, καὶ τὴν τοῦ ἐντέρου σύσταλσιν. εἶτα πάλιν ἐ-
ξελὼν τὴν φῦσαν, κλύσαι. εὐθὺς δὲ ἕτοιμον ἔστω τὸ κλύσμα, μὴ πάνυ τῶν θερμαντικῶν, ἀλλὰ τῶν
διαλυόντων τὰς κόπρους καὶ τηκόντων. εἶτα βύσας τὴν ἕδρην σπόγγῳ, καθιέσθω ἐν ὕδατι θερ-
μῷ, κατέχων τὸ κλύσμα. καὶ ἢν δέξηται τὸ κλύσμα, καὶ πάλιν μεθῇ, ὑγιὴς γίνεται. ἐν δὲ τῷ πρό-
σθεν χρόνῳ, μέλι τέως κάλλιστον λειχέτω. καὶ οἶνον αὐγίτην πινέτω ἔγχωρον. ἢν δὲ τοῦ εἰλεοῦ ἀφέν-
τος, πυρετὸς αὐτὸν ἐπιλάβῃ, ἀνέλπιστος. ἴσως γὰρ καὶ ἡ κάτω κοιλίη λυθεῖσα, ἀποκτείνειεν ἄν.

Περιπλευμονίη.

Ἡ δὲ περιπλευμονίη, τοιάδε ποιέει. πυρετός τε ὀξὺς ἔχει. καὶ τὸ πνεῦ-
μα πυκνὸν καὶ θερμὸν ἀναπνέει. καὶ ἀπορίη. καὶ ἀδυναμίη. καὶ ῥιπτασμός. καὶ ὀδύνη ὑπὸ τὴν
30 ὠμοπλάτην, καὶ εἰς τὴν κληῗδα, καὶ εἰς τὸν τιτθὸν. καὶ βάρος ἐν τοῖσι στήθεσιν. ἐνίοτε δὲ καὶ πα-
ραφροσύνη. ἔστι δ' οἷσιν ἀνώδυνός ἐστιν, ἕως ἂν ἄρξωνται βήσσειν. πολυχρονιωτέρη δὲ καὶ χαλε-
πωτέρη κείνης. τὸ δὲ σίαλον, λεπτὸν καὶ ἀφρῶδες πτύει τὸ πρῶτον. ἡ δὲ γλῶσσα, ξανθή. προϊόντος
δὲ τοῦ χρόνου μελαίνεται. ἢν μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ μελαίνοιτο, θᾶσσους αἱ ἀπαλλαγαί. ἢν δὲ ὕστερον, χα-
λεπώτεραι. τελευτῶσι δὲ, καὶ ῥήγνυται ἡ γλῶσσα. καὶ ἢν προσθεὶς τὸν δάκτυλον ἔχεται. τὴν δὲ
ἀπάλλαξιν τῆς νούσου σημαίνει ἡ γλῶσσα, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ πλευρίτιδι ὁμοίως. ταῦτα δὲ πάσχει
ἡμέρας τεσσαρεσκαίδεκα, τοὐλάχιστον. τὸ πλεῖστον δὲ, εἴκοσι καὶ μίαν. καὶ βήσσει τοῦτον τὸν χρόνον
σφόδρα. καὶ καθαίρεται ἅμα τῇ βηχί. τὸ μὲν πρῶτον, πολὺ καὶ ἀφρῶδες σίαλον. ἑβδόμῃ δὲ καὶ
ὀγδόῃ, ὁκόταν ὁ πυρετὸς ἐνακμάζῃ, ἢν ὑγρὴ εἴη ἡ περιπλευμονίη, ἦν παχύτερον. ἢν δὲ μὴ, οὔ. ἐνά-
τῃ δὲ καὶ δεκάτῃ, ὑπόχλωρον καὶ ὕφαιμον. δωδεκάτῃ δὲ μέχρι καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, πουλὺ καὶ
40 πυῶδες. ὧν καὶ ὑγραί εἰσιν αἵ τε φύσιες καὶ διαθέσιες τοῦ σώματος, αὐτὰρ καὶ ἡ νοῦσος ἰσχυρή. ὧν δὲ
ἥ τε φύσις καὶ ἡ κατάστασις τῆς νούσου ξηρὴ, ἧσσον οὗτοι. ἢν μὲν οὖν τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ ξηραν-
θῇ, καὶ μηκέτι ἀποβήσσῃ πυῶδες, ὑγιής ἐστιν. ἢν δὲ μὴ, πρόσεχε ἐς τὰς εἴκοσι, δυοῖν δεουσῶν, καὶ
τὰς εἴκοσι καὶ μίαν, τὸν νόον. καὶ ἢν μὲν ἐνταῦθα παύσηται, ἐκφύγῃ τοῦ πτύσματος. ἢν δὲ μὴ, ἔρου
αὐτὸν, εἰ γλυκύτερον τὸ σίαλον. καὶ ἢν φῇ, ἴσθι ὅτι ὁ πλεύμων αὐτῷ ἔμπυός ἐστι. καὶ ἡ νοῦσος
καθίσταται ἐνιαυσίη, ἢν μὴ ἐν τῇσι τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι περιϊδὼν, ἀναγάγῃ τὸ πύον. ἢν δὲ φῇ
ἀηδὲς εἶναι τὸ σίαλον, θανατώδης ἡ στάσις τῆς νούσου. ἀλλ' ἐν τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσι μάλιστα διάδηλοι.
ἢν γὰρ ἐκπτύσῃ τὸ σαπὲν καὶ τὸ πυωθὲν ἐν ἡμέρῃσι δύο καὶ εἴκοσι, καὶ μὴ ἑλκωθῇ, ἐκφεύγει. ἢν δὲ μὴ,
οὔ. αὕτη ἡ περιπλευμονίη, οὐδὲν ἀπολείπει τῶν ἐν τῷ πλεύμονι ἐόντων κακῶν. ἢν οὖν τι τούτων
ἀπὸ τῶν κακῶν εἰδέναι χρὴ ὅσα τε τῷ κάμνοντι ἔχειν, καὶ τὸν ἰητρὸν μεταχειρίζεσθαι. ἢν δὲ ὀλίγα ἔχῃ τούτων
50 τῶν σημείων, μὴ ἐξαπατάσθω. ἐπεὶ οὐκ ὀλέθριος περιπλευμονίη ἐστὶν, ἀλλά τις μαλθακή. θεραπεύειν
δὲ χρὴ τὴν περιπλευμονίην, οὕτως. οὐ μέντοι ἐξαμαρτήσει καὶ πλευρίτιν καὶ φρενῖτιν οὕτω μεταχειρι-
ζόμενος. ἄρχου τὸ πρῶτον καθαίρειν τὴν κεφαλὴν, ἵνα μηδὲν ἐπιῤῥέῃ πρὸς τὸ στῆθος. τὰς δὲ πρώτας

ἡμέρας, τὰ ῥοφήματα ἔστω γλυκύτερα. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸ ξυγκαθήμενον καὶ τὸ ξυνεστηκὸς,
ἀποπλύνοις καὶ κενέοις. τεταρταίοισι δὲ καὶ πεμπταίοισι καὶ ἑκταίοισι, μηκέτι γλυκύτερα, ἀλ-
λὰ λιπαρά. ἐς γὰρ τὴν ἄνω πτύσιν ὑποχρέμπτεσθαι ξυμφέρει. ἢν δὲ μὴ δύνηται κατὰ λόγον πτύ-
ειν, τῶν ἀναγόντων φαρμάκων διδόναι. τὰς δὲ κοιλίας ἐν μὲν τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσι τέσσαρσιν
ἢ πέντε, ὑποχωρέειν χρὴ, καὶ ὀλίγῳ μᾶλλον, ἵνα οἵ τε πυρετοὶ ἀμβλύτεροι ἔωσι, καὶ τὰ ἀλγήμα-
τα κουφότερα. ὁκόταν δὲ κεκενωμένος ᾖ καὶ ἀσθενὴς τὸ σῶμα, τὴν κάτω κοιλίην διὰ τρίτης ὑπο-
κινέειν, ἵνα τό, τε σῶμα δυνατὸν ᾖ, καὶ τὰ ἄνω χωρία, ἀνίκμα. ἢν γὰρ κάτω ὑγρὸν πολλὸν ὑπο-
χωρέῃ, ἀπὸ τῆς πέμπτης ἡμέρης, θάνατον ποιέει. κάτω γὰρ τοῦ ὑγροῦ ὑποχωρέοντος, τὰ ἄνω ξη-
ραίνεται. καὶ ἡ κάθαρσις τοῦ πτύσματος οὐ χωρέει ἄνω. δεῖ οὖν καὶ τὴν κάτω κοιλίην, μήτε ἑστάναι
λίην, ἵνα μὴ ὀξέες ἔωσιν οἱ πυρετοὶ, μήτε λίην ὑποχωρέειν, ἵνα τὸ σίαλον ἀνιέναι δύνηται, καὶ 10
ἰσχύῃ ὁ κάμνων. φάρμακα δὲ τῆς ἀναγωγῆς, ἑκταίοισι καὶ ἑβδομαίοισι καὶ ἐνναταίοισι καὶ ἔτι πε-
ραιτέρω ἐοῦσι τῆς νούσου, μᾶλλον δίδου. τὸ δὲ φάρμακον ἔστω, ἐλλέβορος λευκὸς. θαψίη. ἐλατή-
ριον νέον, ἴσον ἑκάστου. ἢν δὲ τὸ σίαλον μὴ καθαίρηται εὖ. καὶ τὸ πνεῦμα πυκνὸν ᾖ, καὶ τῆς καθάρ-
σιος μὴ ἐπικρατέῃ, προειπεῖν ὅτι ἀνέλπιστός ἐστι τοῦ ζῆν, ἢν μὴ δύνηται τῇ καθάρσει ὑπουργέειν.
ποιέειν δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ περιπλευμονίῃ, ἤν σοι τὰ τῆς κοιλίης τῆς κάτω, καλῶς ὑπουργέῃ. ποιέειν
δὲ καὶ ἄλλως ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρης ἀρξάμενος, δίδου ἄρου τοῦ μεγάλου κόγχην χηραμίδα δαύ-
κου. καὶ ἀκαλήφης μέλαν. καὶ νάπυος, καὶ πηγάνου, ὅσον τοῖσι τρισὶ δακτύλοισι λαβεῖν. καὶ ὀπὸν
σιλφίου, ὅσον κύαμον. ταῦτα ἐν ὄξει γλυκεῖ καὶ ὕδατι κεράσας καὶ διηθήσας, δίδου νήστει χλια-
ρόν. ἐπειδὰν δὲ ἄρχηται καθαρὸν ἐκπτύειν, ἄρου χηραμίδα καὶ σήσαμον. καὶ ἀμύγδαλα καθήρας,
ἐν ὄξει γλυκεῖ κεκρημένῳ πίνειν. ἢν δὲ μᾶλλον βούλῃ ἄγειν, καππάριος τῆς ῥίζης φλοιὸν, μιγνύ- 20
ναι τούτοισιν. Πλευρῖτις. Ὁκόταν δὲ πλευρῖτις λάβῃ, τάδε πάσχει. ὀδύνη τὴν πλευ-
ρὴν καὶ πυρετὸς καὶ φρίκη ἴσχει. καὶ ἀναπνεῖ πυκνὸν. καὶ ὀρθοπνοίη ἔχει. καὶ ἀναβήσσει ὑπόχο-
λα οἷα ἀπὸ σιδίου, ἢν μὴ ῥήγματα ἔχῃ. ἢν δὲ ἔχῃ καὶ αἷμα ἀπὸ τῶν ῥηγμάτων. ἔστι δὲ καὶ αἱματώ-
δης. ἐν δὲ τῇ αἱματώδει ὕφαιμον. ἔστι δὲ ἡ μὲν χολώδης ἠπιωτέρη, ἢν μὴ ῥήγματα ἔχῃ ὁ κά-
μνων. εἰ δὲ μὴ, ἐπιπονωτέρη μὲν, θανατωδεστέρη δὲ οὔ. ἡ δὲ αἱματώδης ἰσχυρὴ καὶ ἐπίπονος καὶ θανα-
τώδης. ὁπόταν οὖν προσῇ καὶ λὺγξ ἅμα καὶ αἵματος θρόμβους ἀποβήσσῃ ἅμα τῷ σιάλῳ μέλανας
οὗτος ἀποθνήσκει ἑβδομαῖος. δέκα δὲ ἡμέρας διαφυγὼν τὴν μὲν πλευρῖτιν, ὑγιὴς γίνεται. εἰκοστῇ δὲ,
ἐκπυΐσκεται καὶ ἀποβήσσει πύον. τελευτῶν δὲ, ἀπεμέει. καὶ πάνυ εὐθεράπευτος οὐ γίνεται. Ξηραὶ πλευ-
ρίτιδες. Εἰσὶ δὲ καὶ ξηραὶ πλευρίτιδες ἄπτυστοι. χαλεπαὶ δὲ αὗται. αἱ δὲ κρίσιες ὅμοιαι τῇσιν ἄλλῃσιν
ὑγρασίῃσι, πλέονος δέονται τῶν ἄλλων ἐν τῷ ποτῷ. αἱ δὲ χολώδεες καὶ αἱματώδεες κρίνουσιν ἐν- 30
ναταῖαι καὶ ἑνδεκαταῖαι. καὶ οὗτοι ὑγιέες μᾶλλον γίνονται. ἢν δὲ κατ᾽ ἀρχὰς μὲν μαλθακαί τινες
ἔχωσιν ὀδύναι, ἀπὸ τῆς πέμπτης δὲ καὶ ἕκτης ὀξεῖαι, αὗται δὲ τελευτῶσι μέχρι δυοκαιδεκάτης,
καὶ οὐ μάλα ἐκφεύγουσι. κίνδυνος δὲ μάλιστα μέχρις ἑβδόμης. ἀτὰρ καὶ ἐς τὴν δυοκαιδεκάτην.
μετὰ δὲ ταύτας, ὑγιαίνονται. αἱ δὲ ἐξ ἀρχῆς μὲν μαλθακαὶ, ἀπὸ δὲ τῆς ἑβδόμης καὶ ὀγδόης ὀξεῖαι,
πρὸς τὰς τεσσαρεσκαίδεκα κρίνουσί τε καὶ ὑγιαίνονται. Πλευρῖτις ἐν νώτῳ. Ἡ δὲ ἐς
τὸ νῶτον πλευρῖτις τοσόνδε διαφέρει τῶν ἄλλων, τὸ νῶτον ὀδυνᾶται ὡς ἐκ πληγῆς. καὶ στένει.
καὶ ἀναπνεῖ ἀθρόον. εὐθὺς δὲ πτύει ὀλίγα. καὶ κοπιᾷ τὸ σῶμα. τρίτῃ ἢ τετάρτῃ, οὐρέει ἰχῶρα ὕφαι-
μον. ἀποθνήσκει δὲ μάλιστα πεμπταῖος. εἰ δὲ μήγε, ἑβδομαῖος. ταύτας δὲ διαφυγὼν ζώει. καὶ ἡ νοῦσος ἠ-
πίη, καὶ ἧσσον θανατώδης. φυλάσσειν δὲ χρὴ, μέχρι τῶν τεσσαρεσκαίδεκα. μετὰ δὲ ταῦτα ὑγιὴς γί-
νεται. ἐνίη δὲ τῶν πλευριτικῶν, τὸ μὲν σίαλον, καθαρόν. ἡ δὲ οὔρησις, αἱματώδης, οἷα ἀπὸ κρεῶν ὀ- 40
πτῶν ἰχωρώδης. ὀδύναι δὲ ὀξεῖαι διὰ τῆς ῥάχιος ἐς τὸ στῆθος καὶ ἐς τὸν βουβῶνα τείνουσιν. οὗτος τὴν
ἑβδόμην διαφυγὼν, ὑγιαίνει. ὁκόταν δὲ τούτων τῶν πλευριτίδων τινὶ προσγένηται τὸ νῶτον ἐ-
ρυθριᾶν, καὶ τοὺς ὤμους θερμαίνεσθαι, καὶ ἀνακαθίζοντα βαρύνεσθαι. καὶ ἡ γαστὴρ ἐκταράσσεται
χλωρὰ καὶ δυσώδεα σφόδρα, οὗτος διὰ τὴν ὑποχώρησιν τῆς γαστρὸς, εἰκοστῇ καὶ μιῇ ἀποθνήσκει.
ταύτας δὲ διαφυγὼν, ὑγιαίνει. οἷσι δὲ αἱ πτύσεις εὐθὺς παντοδαπαί εἰσι, καὶ τὰ ἀλγήματα πά-
νυ ὀξέα, οὗτοι τριταῖοι θνήσκουσι. ταύτας δὲ διαφυγόντες, ὑγιαίνουσιν. ὁ μὴ γινόμενος δὲ ὑγιὴς, τῇ
ἑβδόμῃ ἢ τῇ ἐνάτῃ, ἢ τῇ δεκάτῃ, ἄρχεται ἐμπυΐσκεσθαι. κρεῖσσον δὲ ἐμπυῆσαι. ἧσσον γὰρ θανα-
τῶδες, κἂν ἐπίπονον ᾖ. πρὸς δὲ τοῖσι σημείοισι τοῖσιν εἰρημένοισιν, ἐν ἑκάστῃ τῶν πλευριτίδων,
καὶ τάδε χρὴ σκοπέεσθαι τὴν γλῶτταν. πομφόλυγος γὰρ ὑποπελίδνου γινομένης ἐπὶ τῆς
γλώσσης, οἷα σιδηρίου βαφέντος εἰς ἔλαιον, ἢν μὲν ἐν ἀρχῇ γένοιτο στρυχεία, χαλεπωτέρη ἡ 50
ἀπάλλαξις τῆς νούσου. καὶ ἀνάγκη αἷμα ἀποβῆξαι ἐν τῇσιν ἡμέρῃσιν, ἐν ᾗσι δεῖ. εἰ δὲ καὶ προκε-
χωρηκυίης τῆς νούσου γένοιτο, αἱ μὲν κρίσιες, ἐς τὴν τετάρτην καὶ δεκάτην ἡμέραν, ἀνάγκη δὲ πτύ-

ται αἷμα. ἔχει δὲ οὕτως περὶ τῆς ἀπαλλάξιος. εἰ μὲν τεταρταῖος ἄρχοιτο πεπαίνεσθαι καὶ πτύε-
σθαι, θᾶττους αἱ ἀπαλλάξιες. εἰ δὲ ὕστερον πεπαίνοιτο, ὕστερον καὶ αἱ κρίσιες γίνονται, ὡς ἐν τοῖσι
τῆς κεφαλῆς σημηΐοισι. τὰ δὲ ἀλγήματα τὰ ἐν ἁπάσῃσι τῇσι περιπλευμονίῃσιν ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ, κου-
φίζει μεθ' ἡμέρην μᾶλλον, ἢ νύκτωρ. θεραπεύειν δὲ χρὴ τὰς περιπλευμονίας οὕτως. τὰ μὲν πουλλὰ
ὡς τὴν φρενῖτιν καὶ περιπλευμονίην, πλὴν λουτροῖσι χρῆσθαι θερμοῖσι, καὶ οἴνοισι γλυκέσιν.
ἢν μὲν οὖν τῇ πρώτῃ ἢ τῇ ἐπιούσῃ λάβῃς τῆς ἐπιλήψιος, ἢν μὲν ἐπεληλύθῃ ἡ κόπρος καθαρὴ,
ἢ ἀτρέμα χολώδης καὶ ὀλίγη, ὑποκλύσαι θαψίῃ. ἢν δὲ κινηθεῖσα ἡ κοιλίη, τὴν μὲν νύκτα χαλά-
σῃ, τῇ δὲ ὑστεραίῃ ὀδύνη καὶ στρόφος ἔχῃ, πάλιν ὑποκλύσαι. ἢν δὲ ὁ κάμνων χολώδης ᾖ τῇ φύ-
σει, καὶ ληφθῇ τῇ νούσῳ ἀκάθαρτος ἐὼν, πρὶν ἀναπτύεσθαι τὸ σίαλον χολῶδες, καὶ τῷ φαρμά-
κῳ καθῆραι χολὴν ἄνω. ἐκπτύοντι δὲ ἤδη χολώδεα, μὴ δίδου τὸ φάρμακον. ἢν γὰρ δῷς, τὸ πτύσμα
οὐ δυνήσεται ἄνω ἀνιέναι, ἀλλ' ἑβδομαῖος ἢ ἐνναταῖος ἀποπνιγήσεται. ἢν μᾶλλον καὶ τὰ ὑπο-
χόνδρια ἀλγέῃ. ἢν δὲ πρὸς τῇσι ἐν τῇσι περιπλευμονίῃσι ὀδύνῃσι καὶ τὰ ὑποχόνδρια ἀλγέῃ, ὑποκλύ-
σαι δεῖ. καὶ πιέειν διδόναι νήστει, ἀριστολοχίαν. καὶ ὕσσωπον. καὶ κύμινον. καὶ σίλφιον. καὶ μήκω-
να λευκὴν. καὶ ἄνθος χαλκοῦ. καὶ μέλι. καὶ ὄξος. καὶ ὕδωρ. πρὸς μὲν τὰ φάρμακα, οὕτω δεῖ ποιέε-
σθαι τὰς θεραπείας τὰς πρώτας. τὰ δ' ἄλλα ὧδε ἔχει. λούειν πολλῷ θερμῷ πρὸς τὴν δύνα-
μιν τοῦ κάμνοντος, πλὴν τῆς κεφαλῆς. καὶ ὁκόταν αἱ κρίσιες ἔωσι, τὰ ὀδυνώμενα χλιαίνειν ὑ-
γρῇσι πυρίῃσιν, ὑπαλείφων ἐλαίῳ. ὁκόταν δὲ καταυγάζουσιν αἱ νοῦσοι, ἡσυχάζειν καὶ τὸν κάμνον-
τα καὶ τὸν ἰητρὸν τῇσι θεραπείῃσιν, ὅκως μὴ κατεργάσηταί τι κακόν. πτισάνης δὲ χυλὸν κατε-
φθὸν διδόναι, ὀλίγῳ παχύτερον μελίχροον ποιέων. μετὰ δὲ τὰ λουτρὰ, καὶ οἶνον γλυκὺν καὶ ὑδα-
ρέα προπίνειν, μὴ ψυχρὸν, ὀλίγον ἐκ βομβυλίου εὐρυστόμου. καὶ ὁκόταν βῆχες ἐπίωσιν, ἐπιπίνειν
καὶ χρέμπτεσθαι ὡς μάλιστα. καὶ τῷ ποτῷ ὑγραίνειν, ἵνα ὁ πλεύμων ὑγρότερος ἐὼν, ῥᾷον καὶ
θᾶσσον ἀποδιδῷ τὸ πτύσμα, καὶ ἡ βὴξ ἧσσον πονέῃ. καὶ ῥοιῆς δὲ γλυκέης οἰνώδεος χυλὸν, γάλα-
κτι αἰγείῳ ὀλίγῳ καὶ μέλιτι μιγνὺς, κατὰ μικρὸν πολλάκις δίδου. νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέρην
καὶ ὕπνον ὡς μάλιστα διακωλύειν, ἵνα κάθαρσις γένηται, θᾶσσον τε καὶ πλείων. τὴν δὲ αἱματώδεα
περιπλευμονίην, θεραπεύειν χρὴ οὕτως. μετὰ δὲ τὰς κρίσιας, ἀνακομίζειν σιτίοισι κούφοισι καὶ ἡσυ-
χάζειν. καὶ φυλάσσεσθαι περιπάτους, ἡλίους. ἀνέμους. πλησμονάς. ὀξέα. γλυκέα. λιπαρά. καπνόν.
φύσας τὰς ἐν τῇ κοιλίῃ. πόνους. λαγνείας. ἢν γὰρ ἡ νοῦσος ὑποστροπιάσῃ, θάνατος ἔψεται. ἐν
δὲ τῇσι πτύσεσιν, ἢν ὀδύνη τε ἔχῃ, καὶ μὴ δύνηται ἀποπτύειν, νήστει δίδου ἄνθος χαλκοῦ, ὅσον
κοτυλίσκην. καὶ ὀποῦ σιλφίου τούτου τὸ ἥμισυ. καὶ τριφύλλου καρποῦ ὀλίγον, ἐν μέλιτι λείχειν.
ἢ πεπέρεος κόκκους πέντε. καὶ ὀποῦ σιλφίου, ὅσον κύαμον. καὶ μέλι. καὶ ὄξος. καὶ ὕδωρ πίνειν
χλιαρὸν, νήστει δίδου. τοῦτο καὶ τὰς ὀδύνας παύει. ἢν δὲ μὴ δύνηται πτύειν κατὰ λόγον, ἀλλ'
ἐνίσχηται ἐν αὐτῷ, καὶ ῥέγχῃ ἐν τοῖσι στήθεσιν, ἄρον τοῦ μεγάλου ῥίζης χηραμίδα, καὶ ἔλαιον σὺν
μέλιτι μίξαι. ἐπιρροφεῖν δὲ, ὄξος κεκρημένον ἄλλο ἰσχυρόν. ἄνθος χαλκοῦ ὅσον κύαμον. καὶ νίτρον
ὀπτὸν διπλάσιον. καὶ ὕσσωπον, ὅσον τοῖσι τρισὶ δακτύλοισι λαβεῖν μέλιτι μίξας. καὶ ὕδωρ
καὶ ἔλαιον μικρὸν ἐπιστάξας, χλιήνας ἐν χηραμίδι ἐγχέειν ἵνα μὴ ἀποπνιγῇ. καὶ ἐν περιπλευ-
μονίῃ ἢν μὴ καθαίρηται, τοῦτο δεῖ ποιέειν. ἢν δὲ μήτε ῥέγχῃ, μήτε πτύῃ ὡς δεῖ, κνιδίου καρ-
ποῦ ὅσον τοῖσι τρισὶ δακτύλοισι λαβεῖν. καὶ πέπερι. καὶ νίτρον ὀλίγον. καὶ μέλι. καὶ ὄξος. καὶ
ὕδωρ μίξας, τοῦτο χλιαρὸν ἐπιρροφεῖν. τὴν δὲ ἄλλην ἡμέρην, ἐν ὄξει καὶ μέλιτι καὶ ὕδατι ἀνα-
ζέσας ἐπιρροφεῖν. τοῦτο καὶ τοῖσι ῥέγχουσι διδόναι, καὶ μὴ δυναμένοισι καθαίρεσθαι. εἰ δὲ ἰσχυ-
ρότερον βούλοιο ποιέειν, ὑσσώπου, καὶ νάπυος, καὶ καρδαμώμου κόγχην ἢ χηραμίδα τρίψας ἐν μέ-
λιτι καὶ ὕδατι, καὶ ἀναζέσας καὶ διηθήσας, ἐπιρροφεῖν χλιαρὸν δίδου. οὕτω ταῦτα τὰ νουσήμα-
τα θεραπευθέντα, ὑγιέα γίνονται, ἢν μή τι τοῦ πτύσματος ὑπολειφθὲν ἐν τῷ πλεύμονι πύος γένη-
ται, ὑφ' οὗ βήσσουσι ξηρὰ βηχία. καὶ πῦρ καὶ φρίκη ἴσχει. καὶ ὀρθόπνοιη ἔχει. καὶ πυκνὸν καὶ ἀ-
θρόον ἀναπνεῖ. καὶ ἡ φωνὴ βαρυτέρη ὀλίγῳ. καὶ χροιὴ σὺν τῇ θέρμῃ τὸ πρόσωπον ἴσχει. προϊόντος
δὲ τοῦ χρόνου, μᾶλλον καὶ ἡ νοῦσος σάφα δηλοῦται. τοῦτον εἰ ἐν τῷ τῶν δέκα ἡμερῶν λάβῃς θερμή-
ναντα χρὴ διαίτῃ καὶ λουτρῷ θερμῷ, ἐγχέαι ἐς τὸν πλεύμονα, ὅ, τι πύον ἄξει. καὶ τοῖσιν ἄλλοισι
χρῆσθαι, τοῖσι τὸ πύον ἄγουσι, καὶ διαιτᾶν ὧδε ὡς ἔμπυον. καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποξηραίνειν, ἵνα μὴ
ἐπιῤῥέῃ. ἢν δὲ τῷ ἐγχύτῳ μὴ ἀνάγηται τὸ πύον, ῥήγνυται αὐτὸ ἐκ τοῦ πλεύμονος εἰς τὸν θώρηκα.
καὶ μετὰ τὴν ῥῆξιν, δοκέει ὑγιὴς εἶναι, ὅτι ἐκ τῆς στενοχωρίης εἰς τὴν εὐρυχωρίαν ἦλθε τὸ πύον. καὶ
τὸ πνεῦμα ὃ ἀναπνέομεν, ἕδρην ἔχει ἐν τῷ πλεύμονι. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, τὰ στήθεα πύου πλη-
ροῦνται. καὶ βῆχες. καὶ πυρετοὶ, καὶ τ' ἄλλα ἀλγήματα μᾶλλον πάντα πιέζει αὐτόν. καὶ ἡ νοῦσος διαδη-
λοῦται. τοῦτον μετὰ τὴν ἔκρηξιν, ἐᾶσαι δεῖ ἡμέρας πεντεκαίδεκα, ὅκως πάλιν πεπανθῇ τὸ πύον.
ἅτε γὰρ εἰς εὐρυχωρίην ἐλθὸν τὸ πύον, ἀνέψυκταί τε καὶ τὸ ὑπάρχον ὑγρὸν ἐν τῷ θώρακι προσηγά-

γέτο πρὸς ἑωυτὸ, ὥς τε αὐτὸ ἡμισαπὲς εἶναι. ἢν μὲν οὖν αὐτόματον ἄρξηται πτύεσθαι ἐν τούτῳ
τῷ χρόνῳ, ἢν μὴ φαρμάκοισι τιμωρέειν ἢ ποτοῖσιν, ἐν τῇσι τελευταίῃσιν ἡμέρῃσι τῶν ἡμερέων
τῶν πεντεκαίδεκα, βούλειν ἀναστῆναι πρὶν μᾶλλον ψύχεσθαι τὸ σῶμα. φυλάσσων τὴν κεφαλὴν
καθαρὴν τῶν ἐπιῤῥοῶν εἵνεκα. ἢν δὲ μὴ πτύηται. ἀποσημαίνηται δὲ ἐς τὰς πλευρὰς, ταμέειν ἢ
καῦσαι. ἢν δὲ μήτε πτύηται, μήτε ἀποσημαίνηται ἐς τὰς πλευρὰς, λούσας πολλῷ καὶ θερμῷ
νῆστιν, καὶ ἄποτον καθίσας ἐπὶ ἕδρης ἀκινήτου. ἕτερος δὲ, τῶν ὤμων ἀναλαβέτω. αὐτὸς δὲ, σεῖε
τοῦτον, τὸ οὖς παραβάλλων ἐς τὰς πλευρὰς, ἵν᾽ εἰδῇς ὁποτέρωθεν ἀποσημαίνει. βούλου δὲ μᾶλλον
πρὸς τὰ ἀριστερά. θανατωδέστερον γὰρ πρὸς τὰ δεξιὰ καίειν ἢ τάμνειν. ὁπόσῳ γὰρ αὐτὰ ἰσχυρό-
τερά ἐστι τὰ δεξιὰ, τόσῳ καὶ τὰ νουσήματα ἐν αὐτοῖσιν ἰσχυρότερα δείκνυται. εἰ δὲ ὑπὸ πά-
χεος τὸ ὑγρὸν μὴ κλυδάζηται, μὴ δὲ ψόφος ᾖ ἐν τῷ στήθεϊ, πυκνὸν δὲ ἕλκῃ τὸ πνεῦμα. καὶ οἱ πόδες
οἰδέωσι. καὶ βήχιόν τι προσῇ, μὴ ἐξαπατάτω, ἀλλ᾽ εὖ ἴσθι πλήρη ἐόντα τὸν θώρηκα πύου. ἐς τὴν
ἐρετριάδα γῆν ὑγρὴν, καὶ λίην τετριμμένην καὶ χλιαρὴν, ἐπιβάψας ὀθόνιον λεπτὸν, περι-
κάλυψον κύκλῳ τὸν θώρηκα. καὶ ὅκου ἂν πρῶτον ξηραίνηται, ταύτῃ χρὴ τάμνειν ἢ καίειν, ὡς ἐγ-
γυτάτω τῶν φρενῶν, φυλασσόμενος αὐτῶν τῶν φρενῶν. ἢν δὲ βούλει ἀλείφων τῇ ἐρετριάδι,
σκόπει ὁμοίως ὡς ἐν τῷ ὀθονίῳ. πολλοὶ δὲ ἅμα ἀλειφόντων, ἵνα μὴ τὰ πρῶτα ἀλειφόμενα ἀπο-
ξηραίνηται. μετὰ δὲ τὴν τομὴν ἢ τὴν καῦσιν, τῷ μοτῷ ἐκ τοῦ ὠμολίνου χρῶ. καὶ ἐξίει κατ᾽ ὀλίγον
τὸ πύον. ὁκόταν δὲ μέλλῃς τάμνειν ἢ καίειν, ὑποσημαίνου τὸ αὐτὸ σχῆμα ἔχοντα, ὅπερ ἂν, ὁκόταν
μέλλῃς τάμνειν ἢ καίειν, ἵνα μὴ ἐξαπατήσῃ ἀνωτέρω γινόμενον ἢ κατωτέρω τὸ δέρμα, ἐν τῇ με-
ταβολῇ τοῦ σχήματος. καὶ τὰς βῆχας φυλάσσειν ἐκ τῆς διαίτης, ὅκως μὴ ἀντισπάσωσι πάλιν ἐς
τὸν πλεύμονα τὸ πύον. κακὸν γὰρ, ἀλλ᾽ ἐὰν κατὰ τὴν τομὴν ὡς τάχιστα ἀποξηραίνεσθαι. ἐπει-
δ᾽ ἂν δὲ δωδεκαταῖος ᾖ, ἅπαν ἀφιέναι τὸ λοιπὸν πύον, καὶ ἀπὸ τοῦ ὀθονίου μοτοῦ. καὶ ἀφιέναι δὶς
τῆς ἡμέρης τὸ πύον. καὶ τὴν ἄνω κοιλίην ἐκ τῆς διαίτης ὡς μάλιστα ξηραίνειν. ὧδε χρὴ καὶ τὰς ἐκ
τῶν φυμάτων, καὶ τὰς ἐκ τῆς περιπλευμονίης, καὶ ἐκ καταῤῥοῶν μεγάλων ἐκπυήσιας, καὶ
προσπεσόντος τοῦ πλεύμονος τῇσι πλευρῇσι σκοπεῖν καὶ θεραπεύειν. ψυκτήρια δὲ τάδε δίδου
ἐπὶ τοῖσι καύσοισι πίνειν ὁπόταν βούλῃ. πολλὰ δὲ ἀπεργάζεται. τὰ μὲν γὰρ, οὔρησιν ἐμποιέει.
τὰ δὲ, διαχώρησιν. τὰ δὲ, ἄμφω. τὰ δὲ, οὐδέτερα, ἀλλὰ ψύχει μοῦνον, ὡς ἄπος ὕδατος ζέων. ἢν
τις ἐπιχέῃ ψυχρὸν ὕδωρ. ἢ ψυχρῷ αὐτὸ τὸ ἄπος πνεύματι προσαγάγοι. δίδου δὲ ἄλλα ἄλλοισιν.
οὔτε γὰρ τὰ γλυκέα πᾶσι συμφέρει. οὔτε τὰ στρυφνά. οὔτε τὰ αὐτὰ πίνειν δύνανται.
Τοῦτο μὲν κνεί ν ξηρῶν, ὅσον δύο κοτύλας, βρέχων ὕδατι, καὶ ἀνατρίβων γευέσθω, ἕως ἂν ὑ-
πόγλυκυ γένηται. εἶτα διηθήσας, σέλινα ἐμβαλὼν, δίδου πίνειν. Τοῦτο δὲ λίνου καρποῦ ὀ-
ξύβαφον, ὕδατος κοτύλας δέκα ἐπιχέας, ἕψειν ἐν καινῇ χύτρῃ ἐπὶ ἀνθράκων ἄζεστον, ἵνα ἀνα-
πνέῃ ἕως ἂν ὁ χυλὸς ἀπηθομένῳ λιπαρὸς γένηται. Τοῦτο δὲ μελικρήτου ὑδαρέος καθεψή-
σας, τὸ ἥμισυ λείπειν. ἔπειτα σέλινα ἐπιβάλλων, τοῦτο ψυχρὸν κατ᾽ ὀλίγον δίδου. Τοῦτο
δὲ κριθὰς ἀχιλληΐδας κοτύλην αὐήνας, ἄρας τὴν αἰθέρα, καὶ πλύνας εὖ, ἐπιχέας ὕδατος
χόεα, ἕψει. καὶ τὸ ἥμισυ ἀπολείπων, ψύχων δίδου πίνειν. Τοῦτο δὲ αἰθιοπικοῦ κυμίνου, κο-
τύλης δέκατον μέρος, ἐπιχέας τρία ἡμιχόεα ἕψε πηλῷ τειχώδει καταλείψας ἄζεστον, ἕως
τρίτον μέρος λείπῃ. καὶ ψύχων, δίδου τοῦτο πρὸς πάντα καῦσον καὶ λοιπὸν πυρετόν. Τοῦ-
το δὲ ὕδωρ οὐράνιον αὐτὸ καθ᾽ αὐτό. Τοῦτο δὲ πτισάνης κοτύλη, χόεα ὕδατος ἐπιχέας, λεί-
πειν τὸ ἥμισυ ἕψων. ἔπειτα διηθήσας σέλινα ἐπιβαλὼν, δίδου ψυχρόν. Τοῦτο δὲ οἱ σαφί-
διοι λευκοὶ οἶνοι ὑδαρέες. Τοῦτο δὲ φρύγες στεμφυλίτιδες σταφιδευταῖαι ὑδαρέες.
Τοῦτο δὲ ἀσταφὶς λευκὴ ἄνευ γιγάρτων κοτύλη. καὶ πεντα φύλλου ῥιζέων χειροπληθῆ φλάσας,
εἴκοσι κοτύλας ὕδατος ἐπιχέας, ἀφεψήσας, καὶ τὸ ἥμισυ λείπων, δίδου ψυχρὸν κατ᾽ ὀλίγον.
Τοῦτο δὲ κρίμνων κριθέων ἁδρῶν ἡμιχοίνικα, ὕδατος χόεα ἐπιχέας, ὁκόταν ἤδη ἀνοιδέῃ
τὰ κρίμνα, τρίβειν τῇσι χερσὶν, ἕως ἂν λευκὸν τὸ ὕδωρ γένηται. καὶ ἀδιάντου δραχμὰς ἐμ-
βαλὼν, ἀπαιθριάσας δίδου. Τοῦτο δὲ ὠῶν τὸ λευκὸν τριῶν ἢ τεσσάρων, κατακυκῶν ἐν
ὕδατος χοΐ πινέτω. τοῦτο δὲ ψύχει σφόδρα, καὶ τὴν κοιλίην ὑπάγειν τὸν νοσέοντα προσκα-
τακυκᾷ. Τοῦτο δὲ ἡμιχοίνικον κεγχρέων εὖ ἀποπλύνας ἐν ὕδατος χοΐ, ζέσας δὶς ἢ
τρὶς, ψυχρὸν δίδου. Τοῦτο δὲ πτισάνης χυλὸν, καθοπτὸν λευκὸν, καὶ οἶνον γλυκὺν δί-
δου. τοῦτο οὐκ ἄγει. Τοῦτο δὲ σικύου πέπονος, ἄνευ τοῦ δέρματος πάλης ἐφ᾽ ὕδατι, τοῦ-
το οὐρέεται. καὶ ψύχει. καὶ τὴν δίψαν παύει. Τοῦτο δὲ ὀρόβους ἐν ὕδατι προεψήσας,
εἶτα χύτραν καινὴν ἐν χύτρῃ μείζονι θεὶς, πλέῃ ὕδατος. ἐπιχέας ἕτερον ὕδωρ τοῖσιν ὀρόβοι-
σιν ἕψε ὀλίγον χρόνον. εἶτα ἀποχέας τὸ τρίτον μέρος, ἐπειδ᾽ ἂν κάθεφθοι ἔωσιν οἱ ὄροβοι
ψύξας δίδου. κατὰ κύαθον ἐπιπάσσων τῆς τοῦ σικύου πάλης, τὴν ἐκ τῶν ὀρόβων πάλην. τοῦτο δὲ

βεβαίως δίψαν παύει. Τοῦτο δὲ θάσιον οἶνον παλαιὸν, πέντε καὶ εἴκοσιν ὕδατος καὶ ἕνα οἴνου δίδου. Τοῦτο δὲ τρίφυλλον τὸ σικυῶδες, ἐν ὕδατι καὶ κρίμνα κριθέων, βρέχων δίδου. Τοῦτο δὲ σέλινα, ὅσον τρὶς τῇ χειρὶ περιλαβεῖν, καὶ γλήχους δραχμίδας δύο ἑψῶν, ἐν ὄξεος κοτύλῃσι δέκα ὡς τρίτον μέρος λείπῃς. τοῦτο μέλιτι καὶ ὕδατι κεραννὺς ὑδαρὲς, πινέτω, ἀδιάντου δραχμίδα ἐμβάλλων. τοῦτο δὲ οὖρον ἄγει καὶ τὴν κοιλίην λύει. Τοῦτο δὲ, μῆλα εὐώδεα γλυκέα φλάσας, καὶ ἐν ὕδατι ἀποβρέξας, δίδου πίνειν τὸ ὕδωρ. Τοῦτο δὲ μῆλα κυδώνια ὡσαύτως ἢν ἡ κοιλίη λελυμένη ᾖ, ἐν πυρετῷ καυσώδει. Ἰκτέρου δὲ ἐπιλαβόντος, ἀσταφίδος λευκῆς ἄνευ γιγάρτων καὶ ἐρεβίνθων λευκῶν, ἡμικοτύλιον ἀμφοτέρων, καὶ κριθέων ἀχιλληΐδων ἴσον καὶ κνίκου ἴσον. ὕδατος κοτύλας δέκα. καὶ σέλινα. καὶ μίνθην. καὶ κορίανον, ὀλίγον ἑκάστου ἀνατρίβειν, ἕως ἂν ἠρέμα γλυκανθῇ. καὶ ἀδιάντου δραχμίδα ὕστερον ἐμβαλὼν, αἰθριήσας δίδου. Τοῦτο δὲ καὶ τὰ τούτοισιν ὅμοια μιμέεσθαι. πάντα δὲ τῷ πυρέσσοντι αἰθριασμένα δίδου, πλὴν οἷσιν αἱ κοιλίαι μᾶλλον τοῦ δέοντος ῥέουσιν. Τοῦτο δὲ γλήχους δραχμίδας τρεῖς, σελίνου διπλάσιον ἐν οἴνῳ κεκρημένῳ ἑψῶν, δίδου. τοῦτο δὲ οὐρεῖται, καὶ διὰ τῆς κοιλίης χολὴν ἕλκει.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΝΟΎΣΩΝ ΤῸ ΤΈΤΑΡΤΟΝ.

οὗ ἀνθρώπου ἐς τὴν γένεσιν ἀπὸ πάντων τῶν μελέων τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς ἐλθὸν τὸ σπέρμα, καὶ ἐς τὰς μήτρας τῆς γυναικὸς πεσὸν, ἐπάγη. χρόνου δὲ γινομένου, φύσις ἀνθρωποειδὴς ἐγένετο ἐξ αὐτέου. ἔχει δὲ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ, τέσσαρας ἰδέας ὑγροῦ ἐν τῷ σώματι, ἀφ' ὧν αἱ νοῦσοι γίνονται. ὁκόσα μὴ ἀπὸ βίης νουσήματα γίνονται. αὗται δὲ αἱ ἰδέαι εἰσὶ, φλέγμα. αἷμα. χολή. καὶ ὕδρωψ. καὶ ἀπὸ τούτων ἐς τὸ σπέρμα, οὐκ ἐλάχιστον οὐδὲ ἀσθενέστατον συνέρχεται. καὶ ἐπειδὴ τὸ ζῶον ἐγένετο κατὰ τοὺς τοκῆας, τοσαύτας ἰδέας ὑγροῦ ὑγιηροῦ τε καὶ νοσηροῦ, ἔχει ἐν ἑωυτῷ. ἀποφανέω δὲ ὁκόσα ἐν ἑκάστῃ τουτέων τῶν ἰδέων καὶ πλείω καὶ ἐλάσσω ἐν τῷ σώματι γίνεται. καὶ ὑπὸ τούτου νοσέουσι. καὶ ὅ, τι αἱ νοῦσοι κρίνονται ἐν τῇσι περισσῇσιν ἡμέρῃσι. καὶ τίνες ἀρχαὶ τῶν νούσων εἰσί. καὶ ὁκοία αὐτέων ἑκάστη ἐν τῷ σώματι ὀργασμένη τὴν νοῦσον ἐπάγει. καὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ῥῖγος πυρετῶδες γίνεται. καὶ διατί τὸ πῦρ ἐπιπίπτει μετ' αὐτό. ἐθέλω δὲ ἀποφῆναι πρῶτον, πῶς ἡ χολὴ, καὶ τὸ αἷμα, καὶ ὁ ὕδρωψ, καὶ τὸ φλέγμα, πλείονα καὶ ἐλάσσονα γίνεται. ἀπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τῶν πομάτων, τρόπῳ τοιῷδε. ἡ κοιλίη τῷ σώματι πάντων πηγή ἐστι πλέη ἐοῦσα. κενεὴ δὲ γινομένη, ἐπαυρίσκεται ἀπὸ τοῦ σώματος τηκομένου. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι πηγαὶ τέσσαρες ἀφ' ὧν χωρέει τούτων ἕκαστον ἐς τὸ σῶμα. ἐπὴν οὖν αὗται ἀπὸ τῆς κοιλίης λάβωσι, καὶ αὗται ἐπὴν κενῶνται, ἀπὸ τοῦ σώματος ἐπαυρίσκονται. ἕλκει δὲ καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα, ὅταν ἡ κοιλίη τι ἔχῃ ἐν ἑωυτῇ. τῷ μὲν δὴ αἵματι ἡ καρδίη, πηγή ἐστι. τῷ δὲ φλέγματι, ἡ κεφαλή. τῷ δὲ ὕδατι, ὁ σπλήν. τῇ δὲ χολῇ, τὸ χωρίον, τὸ ἐπὶ τῷ ἥπατι. αὗται αἱ τέσσαρες τουτέοισιν εἰσὶ πηγαὶ, ἄνευ τῆς κοιλίης. ἀπὸ τούτων δὲ εἰσὶ κοιλότατοι, ἡ κεφαλὴ, καὶ ὁ σπλήν. εὐρυχωρίη γὰρ ἐν αὐτῷ πλείστη ἐστίν. ἀλλὰ περὶ τούτου, ὀλίγον ὕστερον ἀποφανέω κάλλιον. ἔχει δὲ καὶ τόδε οὕτως. ἐν τοῖσι βρωτοῖσι καὶ τοῖσι ποτοῖσιν ἔνεστι πᾶσι, καὶ χολῶδές τι. καὶ ὑδρωποειδές. καὶ αἱματῶδες. καὶ φλεγματῶδες. τῇ μὲν, πλέον. τῇ δὲ, ἔλασσον. διότι καὶ διαφέρει τὰ ἐσθιόμενα καὶ πινόμενα ἀλλήλων ἐς τὴν ὑγείην. καὶ ταῦτά μοι ἐς τοῦτο εἴρηται. ἐπὴν δὲ φάγῃ ἢ πίῃ ὁ ἄνθρωπος, ἕλκει τὸ σῶμα ἐς ἑωυτὸ ἐκ τῆς κοιλίης τῆς ἰκμάδος τῆς εἰρημένης. καὶ πηγαὶ ἕλκουσι διὰ τῶν φλεβῶν, ἀπὸ τῆς κοιλίης, ἡ ὁμοίη ἰκμὰς, τὴν ὁμοίην, καὶ διδῶσι τῷ σώματι. ὥσπερ καὶ τῶν φυτῶν ἕλκει ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ὁμοίη ἰκμὰς τὴν ὁμοίην. ἔχει γὰρ ὧδε ἡ γῆ ἐν ἑωυτῇ δυνάμιας παντοίας καὶ ἀναριθμους. ὁκόσα γὰρ ἐν αὐτῇ φύεται, πᾶσιν ἰκμάδα παρέχει ὁμοίην ἑκάστῳ. οἵην καὶ αὐτὸ τὸ φυόμενον αὐτῷ ὁμοίην κατὰ ξυγγενὲς ἔχει. καὶ ἕλκει ἕκαστον ἀπὸ τῆς γῆς τροφὴν, οἵη περ καὶ αὐτό ἐστι. τό, τε γὰρ ῥόδον ἕλκει ἀπὸ τῆς γῆς, ἰκμάδα τοιαύτην, οἵη περ καὶ αὐτὸ δυνάμει ἐστί. καὶ τὸ σκόροδον ἕλκει ἀπὸ τῆς γῆς ἰκμάδα τοιαύτην, οἵη περ καὶ αὐτὸ δυνάμει ἐστί. καὶ τ' ἄλλα πάντα τὰ φυόμενα, ἕλκει ἐκ τῆς γῆς καθ' ἑωυτὸ ἕκαστον. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο οὕτως εἶχεν, οὐκ ἂν ἐγίνετο τὰ φυόμενα, ὅμοια τοῖσι σπέρμασιν. ὅτῳ δὲ τῶν φυομένων ἐν τῇ γῇ ἰκμὰς κατὰ συγγένειαν τοῦ δέοντος, πολλῷ πλέων ἐστὶ, νοσέει ἐκεῖνο τὸ φυτόν. ὅτῳ δὲ ἐλάσσων τοῦ καιροῦ, ἐκεῖνο αὐαίνεται. ἢν δὲ ἐξ ἀρχῆς μὴ ἐνῇ ἰκμὰς τῷ φυτῷ, ἣν ἕλκει κατὰ τὸ συγγενὲς, οὐδ' ἂν βλαστῆσαι δύναιτο. παρέχει δὲ νοηθῆναι, ὅτι εἰ μὴ ἔχει ἰκμάδα κατὰ φύσιν τὸ φυτὸν, οὐ βλαστάνει τὴν ἀρχήν. ἡ γὰρ Ἰωνίη χώρη καὶ ἡ Πελοπόννησος, τοῦ ἡλίου τῶν ὡρέων οὐχ ἥκιστα καίεται, ὥς τε δύνασθαι ἐξαρκέειν τοῖσι φυομένοισι τὸν ἥλιον.

ἀλλ᾽ ὅμως οὐ δύναται πολλῶν ἤδη πειραζομένων, οὔτε ἐν Ἰωνίῃ, οὔτε ἐν Πελοποννήσῳ, σίλφιον φύ-
σαι. ἐν δὲ τῇ Λιβύῃ, αὐτόματον φύεται. οὐ γάρ ἐστιν οὔτε ἐν Ἰωνίῃ οὔτε ἐν Πελοποννήσῳ ἰκμὰς τοι-
αύτη, ὥστε τρέφειν αὐτό. ὅτι δὲ πολλὰ καὶ ἄλλα, ὅσα τοῦ ἡλίου ἐξαρκέοντος αἱ χῶραι οὐ δύναν-
ται τῶν θεραπευμάτων φέρειν, ἄλλαι δὲ φύουσιν αὐτόματα, παρέχει καὶ τοῦτο σκέψασθαι ὁ μέλ-
λω ἐρέειν. ὁκόσον χῶρος χώρου κάρτα πλησιάζων διαφέρει ἐς τὴν ἠλυσίνην τοῦ ἡλίου ὁμοίως ἐ-
ξαρκέοντος. ἔνθα μὲν γὰρ, τῆς γῆς ἰκμάς ἐστιν ἥτις τὸν οἶνον ἡδὺν παρέξει. ἔνθα δὲ, οὔ. ἔστι δὲ καὶ ἄγρια
φυόμενα ἐν χωρίῳ οὐκ ὀλίγα. μεταρθέντα δὲ ὁκόσον ὀργυιὴν, οὐκ ἂν εὕρῃς ἔτι φυόμενα. οὐ γὰρ ἔχει
ἡ γῆ μεταρθέντι τοιαύτην ἰκμάδα οἵην τοῖσιν ἀγρίοισι φυτοῖσιν ἐκείνη παρέχεν. ἔστι γὰρ αὐτοῖσι,
τὰ μὲν, ἰωδέστερα. τὰ δὲ, ὑγρότερα. τὰ δὲ, γλυκύτερα. τὰ δὲ, ξηρότερα. τὰ δὲ, στρυφνότερα. ἄλλα δὲ
μυρία, ἄλλως ἔχει. μυρίαι γὰρ ἐν αὐτῇ δυνάμιες εἰσί. καὶ διὰ ταῦτα τὰ γένεα ἐκ τῆς γῆς πρῶ- 10
τον οὐδὲν ἕτερον ἑτέρῳ ὅμοιον ἔφυ, ὅτι μὴ συγγενές. ἄγρια δέ μοι δοκέει ταῦτα πάντα εἶναι. ἄνθρω-
ποι δὲ ταῦτα ἡμέρωσαν ἐργαζόμενοι καρποφορέειν κατὰ τὸ πρόσμα ἕκαστον. ἕλκει γὰρ ἐκ τῆς
γῆς ἡ ὁμοίη ἰκμὰς τὴν ὁμοίην. καὶ τούτοισιν αὔξεται καὶ τρέφεται. καὶ οὐδὲν ἕτερον ἑτέρῳ ὅμοιόν
ἐστι τῶν φυομένων, οὔτε ἴσην, οὔτε ὁμοίην ἐκ τῆς γῆς ἰκμάδα ἕλκον. ἕλκει δὲ ἕκαστον τῶν φυομένων
βρωτῶν τε καὶ ποτῶν ἐν ἑωυτῷ, πολλὰς δυνάμιας ἀπὸ τῆς γῆς. ἐν παντὶ δέ ἐστί τι φλεγματώ-
δεος, καὶ αἱματώδεος. ἀνάγκην οὖν τῷδε προσηγαγόμην, ὅτι ἀπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τῶν ποτῶν
ἐς τὴν κοιλίην χωρεόντων, ἕλκει τὸ σῶμα, αὐτὰς πηγὰς ἃς ὠνόμασα. ἡ ὁμοίη ἰκμὰς τὴν ὁμοίην
διὰ φλεβῶν. σημήϊον δὲ ἀποφανέω ἕτερον τόδε, ὅτι ἕλκει ἕκαστον κατὰ τὰ εἰρημένα. καὶ ἅμα φρά-
σω, ὅθεν τὸ φλέγμα γίνεται ἐν τῷ σώματι. ἐπὴν τις φάγῃ τυρὸν, ἢ ὅ, τι ἐστὶ δριμὺ, ἢ ἄλλό τι φά-
γῃ, ἢ πίῃ, ὅ, τί ἐστι φλεγματῶδες, αὐτίκα οἱ ἐπιθέει εὐθὺ τὸ στόμα καὶ τὰς ῥίνας. καὶ τοῦτο οὕτως 20
γινόμενον πάντες ἑωρῶμεν. τοῦτο δὲ χρὴ ἐλπίσαι, ὅθεν ἐγὼ ἐρέω. φημὶ δὲ, ὁκόσον ἐν τῷ βρώματι ἢ
πόματι φλεγματῶδές ἐστιν, ἐκείνου ἐς τὴν κοιλίην ἐλθόντος, τὸ μὲν, σῶμα ἕλκει ἐς ἑωυτό. τὸ δὲ, ἡ κε-
φαλὴ κοίλη ἐοῦσα, καὶ ὥσπερ σικύη ἐπικειμένη, ἕλκει τὸ φλέγμα, ἅτε γλίσχρον ἐόν. ἕπεται δὲ τού-
τῳ τὸ ἕτερον διὰ ἑτέρου ἐς τὴν κεφαλήν. τὸ μὲν νέον φλέγμα τὸ γινόμενον ἐκ βρώματος, μένει ἐν
τῇ κεφαλῇ. τὸ δὲ παλαιὸν, ὁκόσῳ πλεῖον, τὸ νέον ὑπ᾽ ἐκείνου βιώμενον ἐξέρχεται. καὶ διὰ τοῦτο ἐ-
πήν τις φάγῃ ἢ πίῃ ὅ, τι φλεγματῶδες, ἀποχρέμπτεται φλέγμα, ἔχει δὲ καὶ τόδε οὕτως. ἢν φαγόντος
τι ἢ πιόντος τοῦ ἀνθρώπου ὅ, τί ἐστι φλεγματῶδες, μὴ ἐξέλθοι πάλιν, ἐν ὅσῳ πλέον ἐγένετο μήτε
κατὰ τὸ στόμα, μήτε κατὰ τὰς ῥίνας, ἀνάγκη ἐστὶ μένειν αὐτὸ ἐν τῇ κεφαλῇ, ἢ ἐς τὸ σῶμα κατελ-
θεῖν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐς τὴν κοιλίην ἀφικέσθαι. καὶ ἄριστον ἂν συμβαίνῃ, εἰ ἐς τὴν κοιλίην ἀ-
φίκοιτο, ἐξέλθοι γὰρ ἂν σὺν τῇ κόπρῳ. εἰ μὲν πολλὸν εἴη καὶ ὑγρὸν, ὑγρήνειε τὴν κόπρον. εἰ δὲ ὀ- 30
λίγον, οὐκ ἂν ποιήσειεν. εἰ δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ μένειε, πολλὸν ἂν πόνον παράσχοι τῇ κεφαλῇ, ἐν τῇσι
φλεψὶν ἐόν. εἰ δὲ ὀλίγον, οὐκ ἂν ποιήσειε τοῦτο. ἐπισημήνοι δ᾽ ἂν, ἢ πλέον ἢ ἔλασσον. ἢν δὲ ἐς τὸ σῶ-
μα ἀφίκηται, ἐκεῖσέ οἱ μέμικται τῇ ἄλλῃ ἰκμάδι, κἢν μὲν πολλὸν ἔῃ τὸ φλέγμα, ἐστάσειεν ἐς τὸ
σῶμα αὐτίκα. ἢν δὲ ὀλίγον, οὐκ ἂν ἐστάσειεν, ἅτε μέγα τὸ σῶμα ἐὸν, εἰ μήτις οἱ ἀρχὴ ὑπολείποιτο καὶ
ἄλλη. χρόνῳ δὲ ἢν μὲν ἕτερον ἐπιγένηται φλέγμα, σινοίατο ἄν. ἢν δὲ τὸ σῶμα τῇ κύστει καὶ τῇ κοι-
λίῃ διαφέρῃ, καὶ ταῦτα ἔξω διοίσῃ, οὐδὲν ἂν κακίον ἐξ αὐτέου σχοίη. ἐν τούτῳ μὲν οὖν τῷ λόγῳ ἀπο-
πέφανται ὅκως ἡ κεφαλὴ ἐκ τῆς κοιλίης φλέγμα ἕλκει. τό, τε ὅμοιον ἔρχεται πρὸς τὸ ὅμοιον. καὶ
ἅμα εἴρηταί μοι, ὅκως τε καὶ διότι πλεῖον γίνεται ἀνθρώπῳ, ἀπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τῶν ποτῶν.
νῦν δὲ ἐρέω περὶ χολῆς, ὅκως τε καὶ διότι πλείων γίνεται ἐν τῷ σώματι. καὶ ὅκως ἕλκει τὸ χω-
ρίον αὐτέην, τὸ εὐθὺ τοῦ ἥπατος. ἔχει δὲ οὕτως. ἐπὴν φάγῃ καὶ πίῃ ὁ ἄνθρωπος, ὅ, τί ἐστι πικρὸν, καὶ 40
ἄλλως χολῶδες, καὶ κοῦφον, πλείων καὶ ἡ χολὴ γίνεται εὐθὺ τῷ ἥπατι. καὶ αὐτίκα ἀλγέει τὸ ἥ-
παρ, ὅπερ οἱ παῖδες καρδίην καλέουσι. καὶ τοῦτο ἐσείδομεν γινόμενον. καὶ ἐμφανὲς ἡμῖν ἐστιν, ὅτι
ἀπὸ τοῦ βρώματος ἢ τοῦ ποτοῦ ἐγίνετο. ἕλκει μὲν γοῦν τὸ σῶμα εἰς ἑωυτὸ, ἀπὸ τῶν βρωμάτων τὴν πᾶ-
σαν ἰκμάδα τὴν εἰρημένην. ἕλκει δὲ καὶ τὸ χωρίον τὸ εὐθὺ τῷ ἥπατι ἐς ἑωυτὸ, ὅ, τι ἂν αὐτόθι οἱ χο-
λῶδες ἐνῇ. καὶ ἢν ἐξαπίνης πολλὴ γένηται ἡ χολὴ, ὀδυνᾶται τὸ ἧπαρ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγιεινοῦ πλέον
γίνεται. τούτου γὰρ γινομένου, ἔρχεται ἀπὸ τῆς παλαιῆς χολῆς διὰ τὴν πλήθυν ἐς τὴν κοιλίην. καὶ
στρόφος ἐκ τούτου τῇ κοιλίῃ γίνεται. καὶ ἐξέρχεται αὐτέης, τὸ μὲν, κατὰ τὴν κύστιν. τὸ δὲ, κατὰ τὴν
κοιλίην. καὶ οὕτως ἐλάχιστον ἐς τὸν ἄνθρωπον γίνεται. καὶ παύονται οἱ πόνοι. ἢν δὲ τούτων μὴ δ᾽ ἕ-
τερον γένηται, χωρέει τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς παλαιῆς ἐς τὸ σῶμα. διαδίδοται γὰρ ἐς αὐτό. κἢν μὲν
πουλὴ ἔῃ, αὐτίκα ἐπισημαίνει μιχθεῖσα τῷ ἄλλῳ ὑγρῷ. ἢν δὲ ὀλίγη, οὐκ ἂν ἐστάσειεν, ἅτε μέγα τὸ 50
σῶμα ἐὸν, ἢν μήτις καὶ ἄλλη ἀρχὴ ὑπογένηται. χρόνῳ δὲ ἢν μὲν ἑτέρη χολὴ ἐπιγένηται, πλείω
φθίνηται τὸν ἄνθρωπον. ἢν δὲ μὴ ἐπιγένηται, διηθήσειεν ἂν τὸ σῶμα, ὥστε τὴν χολὴν προϊέναι, ἅσσα δέ ἐστι
χολώδεα, ἕτερα γὰρ τῶν ἑτέρων τὰ ἐσθιόμενα καὶ πινόμενα φαρμακώδεά ἐστιν, οὕτω δὴ καὶ τὰ ἄλλα
ὁκόσα σιτεόμενα φαρμακώδεά ἐστιν, ὑφ᾽ ἑτέρου ἕτερον ἐς πεσὸν ἐς τὴν κοιλίην τῇ ἑωυτοῦ δυνάμει, αἰ-

τίην καὶ

φλέγμα

χολή

πλὴν ἔχον τὸ κρατηθὲν ἔξω καὶ συνέεται τοῦτο. ἐπὴν δὲ ἐπιγένηται ἄλλη χολὴ ἐν τῷ σώματι ἀπὸ
τῶν ἐς τὴν κοιλίην πιπτόντων, νόσος ἐντεῦθεν γίνεται. ἐν τούτῳ δὲ ἐστὶ ἐπισημαίνον, ὅκως ἡ χολή.
καὶ διότι πλείων γίνεται ἐν τῷ σώματι ἀπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τῶν ποτῶν. καὶ ὅτι ἕλκει ἐς ἑωυτὸ
χωρίον τὸ ἐπὶ τῷ ἥπατι κατὰ τὸ ὅμοιον τὸ χολῶδες ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ τῶν ποτῶν. νῦν δὲ ἐρέω
περὶ ὕδρωπος, ὥς τε καὶ διατὶ πλείων γίνεται ἐν τῷ σώματι. καὶ ὅκως ἕλκει ὁ σπλὴν ἐς ἑωυτόν. φημὶ δὲ.
ἐπὴν ὁ ἄνθρωπος πίνῃ πλέον, ἕλκει ἐς ἑωυτὸν ἐκ τῆς κοιλίης τοῦ ὕδατος, καὶ τὸ σῶμα καὶ ὁ σπλῆνα.
καὶ ἢν πλεῖον εἰρύσῃ τοῦ καιροῦ πονέειν αὐτίκα τὸν ἄνθρωπον. καὶ τοῦτο ἐσαΐουσι γινόμενον, ὁκόσοι
σπληνώδεες τῶν ἀνθρώπων εἰσίν. ἐπὴν δὲ εἰρύσῃ ὁ σπλήν. ἄριστα μὲν εἰ ἐν τῇ κύστει διηθείη ἀπὸ τοῦ ὕ-
δατος τὸ παλαιὸν τοῦ ἐνεόντος ἐν τῷ σπληνὶ ἢ τῇ κοιλίῃ. καὶ ταῦτα ἐκδιηθείσειε. κατὰ τὰ ἄνω
10 γὰρ χωρία, οὐκ ἀποκαθαίρεται τὸ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ σπληνός, ἢν μὴ ὁκόσον δὴ ἐν τοῖς ἀγγείοις ἐνεόν ἐστι,
τοῖσιν ἀπὸ τοῦ σπληνός. ἀλλ' οἷα ἐστὶν ἀποκάθαρσις ἐς τὴν κοιλίην καὶ ἐς τὴν κύστιν. ἢν δὲ ταῦτα μὴ
ὑγρὰ ᾖ, μὴ δὲ διηθῇ ἔξω, ἀπὸ τοῦ σπληνὸς ἔρχεται τὸ ὕδωρ ἐς τὰ κάτω. κἀκεῖθι δὲ, μίσγεται τῇ ἄλλῃ
ἰκμάδι. κἢν μὲν ὀλίγον ἐῇ, οὐκ ἂν ἐστασίεσιν, ἀλλὰ διηθείη ἂν ἀπὸ τοῦ σώματος ἐς τὴν κύστιν, καὶ ἐς τὴν
κοιλίην διὰ φλεβῶν. εἰσὶ γὰρ ἐκ τούτου κατατείνουσαι πολλαὶ, αἳ ἕλκουσιν ἐς ἑωυτὰς ἐκ τῶν
κάτωθεν χωρίων, ἐπὴν ξηρότεραι γίνονται, ἢ πρὶν ἦσαν. ἢν δὲ γίνεται ἑτέρον ὕδωρ, καὶ ἡ κοιλίη,
καὶ ἡ κύστις μὴ διηθῇ ἔξω, ἀείρεται ὁ σπλήν. καὶ τὰ κάτω τοῦ σώματος ἐπίπονα γίνεται. ταῦτα
δέ μοι εἴρηται, ὅκως τε καὶ διότι τὸ ὕδωρ πλεῖον γίνεται ἐν τῷ σώματι ἀπὸ τοῦ ποτοῦ. καὶ ὅκως ὁ
σπλὴν ἕλκει. νῦν δὲ ἐρέω περὶ αἵματος ὅκως τε καὶ διότι πλεῖον γίνεται ἐν τῷ σώματι. ἐπήν τι
πίῃ ἢ φάγῃ ὁ ἄνθρωπος, ὅ, τι ἐστὶν αἱματῶδες, ἕλκει μὲν, καὶ τὸ σῶμα ἅπαν ἐς ἑωυτό. ἕλκει δὲ, καὶ
20 ἡ καρδίη τὸ αἱματῶδες ἐς ἑωυτήν. καὶ ἐπὴν πλέον εἰρύσῃ, οὐ γίνεται οἱ τῇ καρδίῃ πόνος. στερεὸν γάρ
τι χρῆμα καὶ πυκνόν ἐστιν ἡ καρδίη, καὶ διὰ τοῦτο οὐ πονέει. καὶ ἐξ αὐτῆς, παχεῖαι φλέβες τείνουσιν
αἱ σφάγιαι καλεόμεναι, ἐς ἃς ταχέως ἢν πλεῖον προσγένηται, διαδίδοται τὸ αἱματῶδες. καὶ
πιμπλάμεναι κεῖναι, τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ σώματι διδόασιν ἐν τάχει. καὶ ἐπήν τι φάγῃ ἢ πίῃ, ὅ, τι ἐστὶν
αἱματῶδες, αὐτίκα αἱ σφάγιαι φλέβες ἀείρονται. καὶ τὸ πρόσωπον ἐρεύθει. προσγινομένου δὲ τῇ
καρδίῃ καὶ τῷ σώματι τοῦ αἵματος πλείονος τοῦ ἱκανοῦ, ἀπὸ τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν, καὶ μισ-
γομένου τῷ ἄλλῳ ὑγρῷ, ἢν μὴ ἀπ' αὐτοῦ ἐξέλθῃ κατὰ τὴν κοιλίην ἢ κατὰ τὴν κύστιν, μιγὲν τῇ ἄλλῃ
ἰκμάδι, ἐν τῷ σώματι πόνον παρέχει. ἢν δὲ ὀλίγον προσγένηται, οὐκ ἐστασίεσεν ἂν τὸ σῶμα. χρόνῳ
δὲ διαδίδοται ἀπ' αὐτοῦ ἐς τὴν κοιλίην ἢ κατὰ τὰς ῥῖνας. τὰ δὲ διηθέει ἔξω, καὶ ἀσινέες γίνονται.
ἢν δὲ ἐξ ὀλίγου πλέον γένηται, ἐπίνοσον γίνεται. ὅκως δὲ πλέον τὸ αἷμα γίνεται, ἡρμήνευταί μοι
30 τεσσαρα ἐόντα. τὸ δὲ αἷμα καὶ ἡ χολὴ καὶ τὸ φλέγμα καὶ ὁ ὕδρωψ, ἀποπέφανται ταῦτα πάντα
ὅκως τε καὶ διότι πλεῖον γίνεται ἐν τῷ σώματι ἀπὸ τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν. ὅτι δὲ γίνεται
ἀπὸ τούτων, σημεῖον τόδε ἐστίν. εἰ ἄνθρωπος ὀλίγα ἐσθίει καὶ ὀλίγα πίνει, οὐδεμίαν τούτῳ νοῦσον ἐ-
πάγει. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοῦτό μοι εἴρηται. παρέψαυσαι δέ μοι δηλῶσαι τῷ συνετῷ, καὶ ὅκως
ταῦτα ἐλάσσονα γίνεται. δηλώσω δὲ περὶ αὐτοῦ κάλλιον ὀλίγῳ ὕστερον. τὰς δὲ πηγὰς ἃς ὠνόμα-
σα, αὗται τῷ σώματι, ὁκόταν πλήρεες ἐῶσιν, ἀεὶ ἐπιδιδόασιν. ὁκόταν δὲ κεναὶ, περιΐστανται
ἀπ' αὐτοῦ. οὕτω δὲ καὶ ἡ κοιλίη ποιέει. ἔχει γὰρ οὕτως, ὥσπερ εἴ τις εἰς χαλκεῖα τρία καὶ πλείονα
ὕδωρ ἐγχέας, καὶ συνθεὶς ὡς ἐπὶ ὁμαλωτάτου χωρίου, καὶ συναρμόσας ὡς κάλλιστα διαθείη
αὐλοὺς ἐναρμόσας ἐς τὰ τρυπήματα. καὶ ἐγχέῃ ἡσυχῇ ἐς ἓν τῶν χαλκείων ὕδωρ μέχρις οὗ πλη-
σθῇ ἀπὸ τοῦ ὕδατος πάντα. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἑνὸς, ῥεύσεται ἐς τὰ λοιπὰ χαλκεῖα μέχρις ὅτου καὶ τὰ
40 ἄλλα πλησθῇ. ἐπὴν δὲ πλήρεα γένηται τὰ χαλκεῖα, ἤν τις ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀπορρύσῃ τοῦ ὕδα-
τος, ἀνταποδώσειεν ὀπίσω ῥέον τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ἓν χαλκεῖον. καὶ κενεὰ ἔσται τὰ χαλκεῖα πάλιν
ὥσπερ καὶ ἐδέξατο. οὕτω δὴ καὶ ἐν τῷ σώματι ἔχει. ἐπὴν γὰρ ἐς τὴν κοιλίην πέσῃ τὰ βρώμα-
τα καὶ τὰ ποτὰ, ἐπαυρίσκεται τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κοιλίας, καὶ πληροῦται σὺν τῇσι πηγῇ-
σιν. ἐπὴν δὲ ἡ κοιλίη κενοῦται, ἀποδίδοται αὖθις ὀπίσω ἡ ἰκμὰς, ὥσπερ καὶ ἐπεδέξατο, ὡς ἐκ
τῶν ἄλλων ἐς τὸ ἓν χαλκεῖον. φλέβες τε γάρ εἰσι διὰ παντὸς τοῦ σώματος τείνουσαι, αἱ μὲν, λεπτό-
τεραι. αἱ δὲ, παχύτεραι πολλαὶ καὶ πυκναί. αὗται δὲ μέχρις οὗ ἂν ζώει ὁ ἄνθρωπος, ἀνεῴγασι, καὶ
δέχονται, καὶ ἀφιᾶσί τε καὶ νέον ὑγρόν. ἐπὴν δὲ ἀποθάνῃ, συμμύουσι καὶ γίνονται λεπταί. μέχρι μὲν
οὖν ζώῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐπαυρίσκεται μὲν τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κοιλίης, ἐπήν τι ἔχῃ ἐν ἑωυτῇ, ἐπαυρί-
σκονται δὲ αἱ πηγαὶ καὶ πιμπλάμεναι διαδιδόασι τῷ σώματι. εἰ γὰρ τὸ σῶμα μὴ ἕλκῃ ἀπὸ τῆς ἰκμά-
50 δος τῆς κοιλίης, ἀλλ' αἱ πηγαὶ μόναι, καὶ ἐς τὸ σῶμα μὴ ἐδίδοσαν, οὐκ ἂν εἶχε τὸ σῶμα τροφὴν ἀρκέου-
σαν, ἀλλὰ ἐλάσσονα. οὐ γὰρ ἂν ἔτι εἶχον τῷ σώματι τὴν τροφὴν διεκδιδοῦσαι πηγαί. αἱ δὲ πηγαὶ αὗ-
ται, εἰ μὴ ἦσαν ἐσθίοντες ἂν καὶ πίνοντες, οὐκ ἂν διεγινώσκομεν ἀτρεκέως, οὔτε ὅ, τι ἡδύ ἐστιν, οὔτε
ὅ, τι ἀηδές. κατὰ ἀνάγκην τοιήνδε, ἢν μέλλω ἐρέειν. ταῦτα τὰ χωρία ἅτε μικρότερα ἐόντα, καὶ
ἔνδοθεν τοῦ ἄλλου σώματος. ἀεὶ καὶ πρὸ τοῦ ἐστάσαι ἕκαστον κατὰ τὴν ἑωυτοῦ δύναμιν, ἑρμηνεύει τῷ

ἄλλῳ σώματι τῶν ἐσθιομένων καὶ πινομένων, ὅ, τί τε χολῶδές ἐστι, καὶ ὅ, τι φλεγματῶδες. καὶ ὅ, τι αἱματῶδες, καὶ ὅ, τι ὑδρωποειδές. τούτων γὰρ ἢν μὲν, ὅ, τι ἂν ἑκάστου πλεῖον τοῦ καιροῦ γίνεται, καὶ ἐν τοῖσι ποτοῖσι καὶ ἐν τοῖσι βρωτοῖσιν, ἐκεῖνα οὐδὲ ἡδέα γίνεται. ἅσσα δὲ χατίζει μάλιστα, κατὰ ταῦτα κεῖνα ἡδέα ἐστίν. ἢν δὲ βρωτῶν καὶ ποτῶν ἐνδεήσεται τῶν πηγέων τις, κατὰ τοῦτο καὶ τὸ σῶμα ἑλκύσει ἀπ' αὐτέων τέως καὶ τὸ ὑγρὸν ἔλασσον τοῦ καιροῦ γένηται, τό τε ἱμείρεται ἄνθρωπος, ἢ φαγέειν ἢ πιέειν τοιοῦτον, ὅ τι τὴν μοῖραν ἐκείνην ἐπιπλήσει, καὶ ἰσώσει τῇσιν ἄλλῃσι. καὶ διὰ τοῦτο βεβρωκότες πολλὰ ἢ πεπωκότες, ἔστιν ὅ, τι ἱμειρόμεθα ἢ βρωτοῦ ἢ ποτοῦ. καὶ ἄλλο οὐδὲν ἂν ἡδέως φάγοιμεν, εἰ μὴ ὅ, τι ἱμειρόμεθα. ἐπὴν δὲ φάγωμεν καὶ ἰσωθῇ ἡ ἰκμὰς κατὰ ταῦτα αὐτὰ ἐν τῇσι πηγῇσι καὶ ἐν τῷ σώματι, τότε οἱ πέπαυται ὁ ἵμερος. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοῦτό μοι εἴρηται. ἔχει δὲ καὶ τόδε. ὅτι ἐς μὲν τὸ χωρίον τὸ ἐπὶ τῷ ἥπατι, ἀπὸ τῶν βρωτῶν καὶ τῶν ποτῶν ἀποκρίνεται ἡ χολὴ μούνη. τὰ γὰρ φλέβια ἀσθενέα καὶ λεπτὰ ὑπάρχοντα, οὐ δύνανται ἕλκειν τὴν ἄλλην ἰκμάδα παχυτέρην καὶ βαρυτέρην ἐοῦσαν. καὶ ἅμα δέει χωρίη οὐκ ἔστι τῇ ἄλλῃ ἰκμάδι, ὥστε ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ εἶναι. σύνηθές τε ἐστὶ τῇ χολῇ τοῦτο τὸ χωρίον κατὰ φύσιν μάλιστα. καὶ διὰ τοῦτο ἐν αὐτῷ, οὐδεμία νοῦσος γίνεται ἄλλη, ἢ ἢν τινα καρδιωγμὸν οἱ ἄνθρωποι καλέουσιν. ἡ δὲ κεφαλὴ καὶ ἡ καρδίη καὶ ὁ σπλὴν, μετέχουσι τῆς ἰκμάδος πάσης ἕκαστον, ἢν μή τι νοσέῃ, μετέχει πλείστων κατὰ φύσιν τὴν ἑωυτοῦ τῶν εἰρημένων. ἡ μὲν κεφαλὴ, τοῦ φλέγματος. ἡ δὲ καρδίη, τοῦ αἵματος. ὁ δὲ σπλὴν, τοῦ ὕδατος. ἕλκουσι δὲ καὶ τῆς ἄλλης ἰκμάδος αἱ φλέβες ἐς ἑωυτὰς, εὐρεῖαι, καὶ παχεῖαι, καὶ ἑλικοειδέες ἐοῦσαι. ὥστ' ἐπὴν εἴλκωσιν, ἕπεσθαι ἕτερον ἑτέρῳ τῆς ἄλλης ἰκμάδος. καὶ τῇ μὲν καρδίῃ, πλησιάζουσιν αἱ σφάγιαι φλέβες, παχεῖαι οὖσαι, ἐς ἃς διαδέδοται ταχέως, ἐπὴν οἱ πλεῖον τοῦ καιροῦ προσγένηται. αἱ δὲ τῷ ἄλλῳ σώματι ἐκδιδόασι. καὶ ἅμα αὐτὴ ἡ καρδίη στερεὴ καὶ πυκνή ἐστιν, ὥστε μὴ νοσέειν ἀπὸ τῆς ἰκμάδος. καὶ διὰ τοῦτο νόσημα ἐν τῇ καρδίῃ οὐδὲν γίνεται. ἡ δὲ κεφαλὴ καὶ ὁ σπλὴν, μάλιστα ἐπίνοσά ἐστι. νοσέει γὰρ καὶ ἀπὸ τῶν φύσει ἐόντων, ὅταν πλείονα προσγένηται τοῦ καιροῦ. νοσέει δὲ, καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης ἰκμάδος. φλέβες γὰρ ἐς αὐτὰ, παχεῖαί τε καὶ πολλαί εἰσι. καὶ αὐτὰ φλεβώδεα κάρτα ἐστὶ καὶ ἔγκοιλα, ὥστε εὐρυχωρίην καὶ τῇ ἄλλῃ ἰκμάδι ἐν αὐτῇσιν εἶναι χωρεούσῃ κατ' ὀλίγον καὶ μισγομένῃ τῇ φύσει ἐούσῃ. ὥσπερ ἐν ἀγγείῳ μεγάλῳ εὐρυχωρίη ἐστὶ πολλὴ, ἢ ἐν μικρῷ. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ, ἢ ἐν τῷ σπληνὶ, ἔχει. εὐρυχωρίη γὰρ τούτων τῶν χωρίων μάλιστα ἐν αὐτοῖσιν ἐστί. ἢν δὲ πληθῶσιν ἰκμάδος αἱ φλέβες αὐτόθι, ἀπ' ἐκείνης ἐν αὐτοῖσι νοῦσος γίνεται. ταῦτα δέ μοι ἐς τοῦτο εἴρηται νῦν. ἐθέλω δὲ ἀποφῆναι κάλλιον, ὅκως ἑκάστη ταύτης τῆς ἰκμάδος ἐν τῷ σώματι ἐλάσσων γίνεται. τέσσαρα μὲν δὴ ὑγρὰ ἐόντα ἀπέδειξε τὸν ἄνθρωπον συνεόμενα. τέσσαρας δὲ σφι πηγάς. τέσσαρας δέ σφι λέγω εἶναι, οἷσιν ἀποκαθαίρεται ὁ ἄνθρωπος τούτων ἕκαστον. ταῦτα δέ ἐστι, τό, τε στόμα, καὶ αἱ ῥῖνες, καὶ ὁ ἀρχὸς, καὶ ἡ οὐρήθρη. καὶ ἐπήν τις πλείων γένηται τῆς ἰκμάδος τῆς πονεούσης, ἢν ἀποκαθαίρηται ὁ ἄνθρωπος ταύτῃ, οὐδεμία μιν νοῦσος πιέζει ἀπὸ ταύτης. καὶ ἢν ἡ κοιλίη πλήρης ᾖ, τηκομένου τοῦ σώματος ἀπὸ τῆς ἰκμάδος, καταῤῥέει ἐς αὐτὴν καὶ ἔξω ἔρχεται κατά τι τῶν χωρίων τούτων. καὶ διὰ ταῦτα τὸ ὑγρὸν ἔλασσον γίνεται ἐν τῷ σώματι. τὸ γὰρ σῶμα ὥσπερ μοι καὶ πρότερον εἴρηται, τῇ κοιλίῃ ἐπιδιδοῖ, ἐπὴν κενεὴ ἔῃ. καὶ ἐπαυρίσκεται, ἐπὴν πλήρης ἔῃ ἀπ' αὐτῆς. ταῦτα δέ μοι εἴρηται, ὅκως τε καὶ διότι ἐλάσσονα γίνονται τὰ πονέοντα τὸν ἄνθρωπον. ὅκως δὲ καὶ διατί ὁ ἄνθρωπος ὑγιαίνῃ. ἐρῶ. ἐπὴν φάγῃ. καὶ πίῃ καὶ ἀφίκηται ἡ ἰκμὰς ἐς τὸ σῶμα, τότε ὥσπερ εἴρηται, μίγνυται καὶ τῇ ἄλλῃ, καὶ τῇ ἐν τῷ σώματι, καὶ τῇ ἐν τῇ πηγῇ ἐούσῃ, τῇ μὲν ἡμέρῃ ᾗ προσγένηται, μένει ἐν τῷ σώματι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἄλλη ἰκμὰς προσγίνεται. αὗται δύο μὲν ἡμέραι εἰσί. δύο δὲ ἰκμάδες ἐν τῷ σώματι. τῇ μὲν ἑτέρῃ τῶν ἰκμάδων, δύο ἡμέρας εἰσί. τῇ δὲ ἑτέρῃ, μία. ἡ μὲν δὴ ὑστέρη μένει ἐν τῷ σώματι, ἅτε παχεῖα ἐοῦσα. ἡ δὲ ἑτέρη πεφθεῖσα ἀπὸ τῆς θέρμης, διακέχυται. καὶ λεπτὴ γινομένη, παραγίνεται ἐν τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρᾳ εἰς τὴν κοιλίην. διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ἐξωθουμένη ἀπὸ τῆς νέης. ἐλθοῦσα δὲ ἐς τὴν κοιλίην, πέσσει τὰ σιτία ἐν τῷ τόπῳ. καὶ ποιεῖ τὸ αἷμα ἀπ' αὐτῆς ἐν τῷ σώματι. μείνασα δὲ, ἐγένετο ἀπὸ τοῦ χρόνου κάκοδμος. τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ἐξέρχεται σὺν τῇ κόπρῳ καὶ τῷ οὔρῳ, πλῆθος αὐτὴ ἑωυτῇ πάσῃ, ἴση τε καὶ παραπλησίη, καὶ ἰσόῤῥοπος. καὶ ἢν ἑωυτῆς μέρος τι ἔῃ, ὅκως ἡ ἰκμὰς μένει ἐν τῷ σώματι κατὰ λόγον τὸν εἰρημένον. ἐπιῤῥέει δὲ καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ, τῆς ἰκμάδος ἀπὸ τοῦ σώματος ἐπὶ τὴν κοιλίην, πλεῖον καὶ κακοδμότερον, τὸ ἐπίλοιπες γινόμενον ὑπὸ τῆς ἑτέρης. καὶ καταφέρει τὰ βρώματα πεπεμμένα, καὶ ὅ, τι ἐν τῷ σώματι νοσερόν ἐστι. καὶ αὖθις συνέρχεται. σημαίνει δὲ τὸ οὖρον ἁλμυρὸν ἐὸν, ὅτι καὶ καταφέρει ἀπὸ τοῦ σώματος τὸ νοσερὸν τὰ σιτία. ἐς δὲ τὴν ὑστέρην, αἰεὶ διαχωρέει. ἡ γὰρ ἰκμὰς, ἐς τὴν τρίτην. οὕτως ἡ ὑγιείη συμβαίνει γίνεσθαι. καὶ ταῦτα μὲν εἴρηται, ὅκως τε καὶ διότι ὑγιαίνουσιν οἱ ἄνθρωποι. ἡ δὲ ἰκμὰς αὕτη, εἰ κατὰ μέρος ἔξω χωρέοι ἐς τὴν ὑστεραίην, τὰ σιτία οὐχ ὁμοίως ἂν ἐκ τῆς κοιλίης κάκοδμα γινόμενα, ἔξω χωρέει, ἀλλ' ὥσπερ ἔφθα. καὶ τὸ οὖρον, τῷ ποτῷ παρόμοιον. καὶ τὸ σῶμα ἂν ἐκαινοῦτο ἀεί. καὶ ἔχρηζε διὰ

παντὸς τοῦ χρόνου ὁ ἄνθρωπος, ἐπὴν ἀποπατήσειε καὶ οὐρήσειεν, αὐτίκα πόσιος καὶ βρώσιος κα-
τὰ τὸν ἀπόπατον, πλῆθος ἔμελλεν ἰσχύειν, ἰκμάδος μὴ ὑπολειπομένης ἐν τῷ σώματι ἀρκεούσης,
ἀλλὰ χωρεούσης σὺν τῇ κόπρῳ ἔξω τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ. καὶ εἰ μέν τι ἔφαγεν, εἰ δὲ μὴ κε-
νωθεῖσα ἀκηκύς τε ἦν, οὐδ᾽ ἂν δύναιτο παχυνθῆναι ἡ ἰκμὰς τῇ ὑστεραίῃ ἔξω χωρέειν. οὐ γὰρ πε-
ριλιμπάνεται ἐν τῷ σώματι ἀρκέουσα. νῦν δὲ ἐξαποπατέοντες εὑρέομεν. καὶ δύο ἡμερέων μηδὲν
φαγόντες, καὶ εἶναι καὶ πρήσσειν τι ὑπομένομεν. καὶ οὐκ ἐξασθενέομεν τελέως ὑπὸ κενώματος
ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ. ἡ γὰρ ἰκμὰς ἡ ἐν τῷ σώματι μένουσα, τὴν ἰσχὺν παρέχει. καὶ ταῦτα μὲν εἴρη-
ταί μοι, ὅκως καὶ διότι οὐχ οἷόν τε τὴν ἰκμάδα, τὴν προσγενομένην ἐν τῷ σώματι, ἐξελθεῖν ἔξω
αὐθημερὸν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τῇ ὑστεραίῃ. φημὶ δὲ ἤν τε ἐμμείνῃ πλείονας τῶν τριῶν ἡμερῶν ἡ ἰκμὰς ἐν τῷ
σώματι, ἢ ἄλλη προσγένηται πολλὴ πιμπλαμένη, τῶν φλεβῶν θερμαινομένων καὶ ἱσταμένων, ἐ-
πισημαίνει τῷ ἀνθρώπῳ κακὸν ἢ μεῖζον, ἢ ἔλασσον. χειμῶνος μὲν, ἔλασσον καὶ ὕστερον. θέρεος δὲ,
μεῖζον καὶ πρόσθεν. ταῦτα δέ μοι εἴρηται, ὅ, τι συμβαίνει γίνεσθαι, ἢν μένῃ ἰκμὰς ἐν τῷ σώματι.

Εἰ δὲ βρώματα διαχωρέει τὸ σῶμα, οὐκ ἂν ἐπαυρίσκετο ἡ μὲν τῆς ἰκμάδος ἐπαρκέον, ἀλλ᾽
ἦσαν οἱ ἄνθρωποι, λεπτοὶ καὶ ἀσθενέες. νῦν δὲ ἐμμενόντων τῶν βρωμάτων καὶ τῶν ποτῶν, ὁκόσον
χρόνον διαμένει, τὸ σῶμα ἐπαυρίσκεται καθ᾽ ἡσυχίαν, ἕλκον ἀπὸ τῆς κοιλίης καὶ πιμπλαται.
ταῦτα δέ μοι εἴρηται, ὅκως τε καὶ διότι τὰ βρώματα, οὐχ οἷά τέ ἐστιν αὐθημερὸν ἐξιέναι. ἢν δὲ ἐμ-
μένῃ τὰ σιτία ἐν τῇ κοιλίῃ πλείονα τοῦ δέοντος χρόνου, καὶ ἕτερα εἰς αὐτὰ πίπτει, τὸ σῶμα πλη-
ρωθείη ἄν. καὶ πιεζευμένων τῶν φλεβῶν ὑπὸ τῆς πληθώρης, θέρμη ἂν καὶ πόνος τῷ σώματι πα-
ραγίνοιτο, θέρεος μὲν, θᾶσσον. χειμῶνος δὲ, ὕστερον. τοῦ μὲν γὰρ θέρεος τὸν ἄνθρωπον, θερμόν ἐστι τὸ
περιέχον, καὶ θερμότερον ἕλκει τὸ σῶμα ἐς ἑωυτόν. καὶ ἢν ἔτι θερμῆς τῆς κοιλίης ἐούσης, θερμότε-
ρον τοῦ καιροῦ τὸ πνεῦμα τῷ ἀνθρώπῳ προσγίνηται, οὐ θαῦμά ἐστι τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ τοιούτου πυ-
ρετῆναι. χειμῶνος δὲ, ψυχρὸν ἕλκοντος τὸ πνεῦμα ἐς ἑωυτὸν, μᾶλλον πολλῷ δύναιτ᾽ ἂν τὴν πλη-
θώρην ἀναφέρειν τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἀποπατέοντος ὀλίγον. ταῦτα δέ μοι εἴρηται, ὅ, τι συμ-
βαίνει γίνεσθαι, Ἢν μὲν μείνῃ τὰ σιτία πλείονα χρόνον ἐν τῇ κοιλίῃ, καὶ παρεψαῦσαί μοι ἀπο-
φῆναι ἅπαντα περὶ τῆς ἰκμάδος καὶ τῆς βρώσιος τοῦ χρόνου τοῦ πλείονος καὶ τοῦ ἐλάσσονος, τὸ δια-
φέρον, διότι νοσέουσιν οἱ ἄνθρωποι. δηλώσω δὲ περὶ τούτου κάλλιον, τοῦ χρόνου προϊόντος. ἀναβή-
σομαι δ᾽ αὖθις ὀπίσω, περὶ τῆς ὑγιείης ὁρέων, ὅτι δὴ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῶν βρωτῶν καὶ
τῶν ποτῶν τῆς ἰκμάδος ἐπαυρίσκεται. καὶ χωρέει ἔξω τῷ ὑγιεῖ κατὰ τὸν εἰρημένον λόγον, τά τε
βρώματα καὶ ἡ ἰκμάς. καὶ ἢν μὲν ἔξω χωρέῃ τῆς ἰκμάδος πλεῖον ἢ ὅσον προσεγένετο ἀπὸ τῶν σι-
τίων καὶ ἀπὸ τῶν ποτῶν, λεπτὸς γίνεται ὁ ἄνθρωπος. πλείω δὲ χωρέει ἔξωθεν τῆς προσγενομένης,
διὰ τόδε. Ἢν μὲν δὴ ἡσυχίης ᾖ ὁ ἄνθρωπος καὶ μὴ ταλαιπωρέῃ, κακόν τι οἱ ἐν τῷ σώματι ἔνεστιν,
ὑπὸ δὲ τῆς ἄλλης ὑγιείης πολλῆς ἐούσης, οὐκ ἐστάσει κάρτα. τὸ δὲ κακὸν τοιόνδε ἐστίν. ἐπὴν τούτων
τι τῶν τεσσάρων τῶν γινομένων τῷ σώματι, ἐπέλθῃ πλέον τι μὴ πολλῷ, τὸ σῶμα θερμαίνηται καθ᾽
ἡσυχίην, ὡς μὴ ἐστάσειν κάρτα. καὶ τήκεται ἐν τῇ κοιλίῃ. καὶ τὸν σῖτον ἀηδέα τῷ ἀνθρώπῳ ποιέει.
ἢν δὲ πλέον εἴη, ἰκμὰς ἡ ἑτέρη τῆς ἑτέρης, πυρετὸς ἐκ τούτου τῷ ἀνθρώπῳ προσγίνεται. ἀλλὰ
περὶ τούτου ἀφρενέστερον ὀλίγῳ ὕστερον ἀποφανέω. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ τοῦ σίτου ἐόντος ἡδέος, λεπτὸς γί-
νεται ὁ ἄνθρωπος. αἴτιον δὲ τὸ αὐτό. τούτων δὲ γινομένων, ἐξέρχεται τῆς ἰκμάδος πλέον, ἢ κατα-
τάσσεται. καὶ διὰ ταῦτα τῷ μὲν ἡσυχάζοντι συμβαίνει λεπτῷ γίνεσθαι. ταλαιπωρεόντων δὲ τῶν
ἀνθρώπων, καὶ τὸ σῶμα θερμαίνεται. καὶ γὰρ ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίης τούτου θερμαινομένου, καὶ ἡ
ἰκμὰς ἐν αὐτῷ διαχέεται. καὶ γίνεται ἡ νοῦσος ἤδε λεπτή. ἀχρεῖος δὲ γινομένη, καταρρέει καὶ ἐς
τὴν κοιλίην, καὶ ἐς τὴν κύστιν. ταῦτα δὲ διηθέει ἔξω. τὸ δὲ, δι᾽ αὐτῆς διατμέει ἔξω, διὰ τοῦ ἐσδον ἀ-
ραιώματος. τὸ δ᾽ ἔτι καὶ ἐμμένον, ἱδρὼς γινόμενος, ἔξω χωρέει κατὰ τὸ σῶμα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ
γυμνάσια τῶν νέων, τὸ αὐτὸ τῇ ταλαιπωρίῃ προσεργάζεται. ἢν δὲ καὶ μὴ ᾖ ἐλάσσων ἡ ἰκμὰς τῆς
πρότερον ἐξιούσης, προσγινομένη τε ἔτι ἄλλη ἀπὸ τῶν ποτῶν, καὶ πρόσετι ἀπὸ τῶν βρωτῶν, λε-
πτὸς γίνεται διὰ ταῦτα ὁ ἄνθρωπος. ἐλάσσων δὲ προσγίνεται, ἢν μὴ ἄλλο τι δύνηται ἐσθίειν. καὶ
πρὸς μὲν τὸ πονέειν, κατὰ τὴν προτέρην ταλαιπωρίην ἢ γυμνασίην ἄλλοισιν ἀλλὰ ἔλασσον γίνη-
ται. Ἐπιγίνεται δὲ κατὰ τὴν βρῶσιν εὐεξίη, διὰ τόδε. ἐπὴν αὐαίνηται ἐν τῷ τῆς ἰκμάδος χρό-
νῳ, καὶ ἐν τῇ προτέρῃ ταλαιπωρίῃ ἐξέλθῃ πρότερον ἑτέρη τῆς ἑτέρης ἔστιν ὅτε πλείων καὶ κρα-
τέῃ μίη ἄλλη τῶν ἄλλων κάρτα, πληθώρης ἐστίν. ἢν μὲν δὴ ὑπὸ πολλῶν κάρτα κρατέηται, πῦρ
ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου γίνεται. ἢν δὲ ὑπὸ ἐλίσσων, ὀλίγα. καὶ τὸ σῶμα δὲ οὕτως ἀναφέρειν δύνα-
ται, τῆς ὑγρότητος πλείονος αὐτοῖσιν ἐούσης, τὴν θέρμην ἀπολύεται. θερμαίνεται γὰρ τὸ σῶμα
τῷ πυρί. καὶ ἢν μὲν ὀλίγον ᾖ τὸ λυπέον, τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ μεθῆκε τρόπῳ τῷ αὐτῷ. τὰς δὲ δύο ἔχει συ-
νεχέως. ἢν δὲ πλείων, πεμπταίῃ ἡμέρῃ. τὰς δὲ τέσσαρας ἔχει κατὰ λόγον. οὕτω τῶν ἡμερέων αἱ νοῦ-

σι κρίνονται. Ἢν δὲ μεθῇ τὸ πῦρ ἐν τῇσι περισσῇσι τῶν ἡμερέων, καὶ ὑγιὴς γίνεται ὁ ἄνθρωπος,
καὶ θνήσκει. διὸ δὲ, ὀλίγον ὕστερον ἀποφανέω. νῦν δὲ ἐρέω, διότι μεθίει τὸ πῦρ. φημὶ δὲ εἶναι, ὃ ἂν
ἀπὸ τοῦ σώματος πῦρ λάβῃ τὸν ἄνθρωπον. ἀνάγκη ἐστὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ ἐξιέναι τὴν ἰκμάδα τὴν
λυπέουσαν ἀπὸ τοῦ σώματος, ἢ ἐν ἄλλῃ τινὶ τῶν περισσῶν ἡμερέων, κατὰ τὸν πρότερον εἰρημένον
λόγον. οὐ γὰρ ἐξέρχεται πρὶν ἢ οἱ ἑτέρη προσγένηται ἀπὸ τῆς κοιλίης ἀγαθή. τῇ γὰρ μέσῃ καὶ τῇ
ὑστεραίῃ, ἕλκει τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κοιλίης, ὅ, τι ἂν αὐτῷ ἐς ἑωυτὴν ἀφῇ, τῇ προτέρῃ ἡμέρῃ, ἢν μὴ ἡ
κοιλίη διηθήσῃ, καὶ ἑτέρην σχῇ ἰκμάδα. καὶ τοῦτο πονηρὸν τῷ ἀνθρώπῳ γίνεται. ἢν δὲ μεθῇ τὸ πῦρ
τριταῖον, τῷ αὐτῷ τρόπῳ μεθίει, ὥσπερ καὶ αὐθήμερον ὡς εἴρηται. καὶ οὕτω μὲν συμβαίνει τὸ πῦρ
γινόμενον ἀπὸ τοῦ σώματος, ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ ἀνιέναι. φημὶ δὲ, καὶ ἢν πέμπτῃ ἡμέρῃ καὶ ἢν ἑβδόμῃ
καὶ ἢν ἐννάτῃ μεθῇ, τρόπῳ τῷ αὐτῷ μεθιέναι, ὥσπερ καὶ τὸ τριταῖον ἐξέρχεται. καὶ γὰρ ἡ τρο-
φὴ τῷ πυρὶ κατὰ τὰ χωρία, ὁκοῖα ὀλίγῳ πρότερον εἴρηκα. ἐπικρατήσαντος γὰρ μᾶλλον τοῦ ὑγροῦ,
πλείονος ἐόντος, ἀνέθη ὁ ἄνθρωπος. μεθίει δὲ τὸ πῦρ ἐν τῇσι περισσῇσι, διὰ τόδε. ὅτι ἐν τῇσιν
ἀρτίοισι τῶν ἡμερέων, ἕλκει τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κοιλίης. ἐν δὲ τῇσι περισσῇσιν, ἀφίει. ἡ δὲ κοιλίη, διη-
θέει ἔξω τῷ ὑγιεῖ, κατ' ἀνάγκην τοιήνδε αἱ νοῦσοι κρίνονται ἐν τῇσι περισσῇσι τῶν ἡμερέων. καὶ
ἐν τούτῳ μὲν τῷ λόγῳ ὁ ἄνθρωπος πυρέξας, ὑγιὴς ἐγένετο. φημὶ δὲ καὶ τὸ πονέεσθαι μάλιστα τοὺς
νοσέοντας ἐν τῇσι περισσῇσιν ἡμέρῃσι, διὰ τόδε καὶ κατὰ λόγον γίνεσθαι. τετάρακται μὲν δὴ ὁ
ἄνθρωπος, ὁκόταν πυρεταίνει. σημήιον δὲ τοῦτο, ὅτι φρίκη διαΐσσει διὰ τοῦ σώματος, ἄλλοτε καὶ
ἄλλοτε. τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ἐγίνετο οὕτως, εἰ μὴ ἐταράσσετο τὸ ὑγρὸν, καὶ ἀπεκρίνετο ἀπ' αὐτοῦ ἢ πλέον,
ἢ ἔλασσον. καὶ ἐκράτει ἄλλοτε ἄλλου. μάλιστα δὲ καὶ τετάρακται ἐν τῇσι περισσῇσι τῶν ἡμερέων,
ὁκόταν νοσέῃ. καὶ ἡ φρίκη δὲ μάλιστα τότε γίνεται. ἔχει γὰρ ὧδε. ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ τοῦ πονέοντος, ἐξω-
θέεταί τι ἐκ τοῦ σώματος, ἀπὸ τῆς νεωτάτης ἰκμάδος γινόμενον. καὶ χωρέει ἐς τὴν κάτω κοι-
λίην, καὶ ἡ κοιλίη προσσυνθερμαίνεται τοῦ πονέοντος, δεχομένη ἐς ἑωυτὴν μᾶλλον, ἢ τῷ πρὶν
χρόνῳ. τοῦτο δὲ γίνεται μάλιστα ἐν τῇ κρίσει τῆς νούσου. καὶ ἢν κατ' ὀλίγον τὸ σῶμα ἐς τὴν κοι-
λίην ἀφίῃ, καὶ μὴ πολλὸν ἔῃ τὸ λυπέον τὸν ἄνθρωπον, ἀναφέρει τὴν θέρμην ἡ κοιλίη, καὶ τὸ σῶμα
δύναται ἐν τῇ κρίσει, καὶ γίνεται ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, ἐπὴν ἐξέλθῃ ἡ ἰκμὰς ἡ πονέουσα. καὶ ἢν ἡ τρο-
φὴ τῷ πυρὶ ἐοῦσα, ἐξαναλωθῇ. ἢν δὲ ἡ ὑγιηρὴ ἐπικρατήσῃ, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ νοσήσας ὁ ἄνθρω-
πος, ὑγιὴς ἐγένετο, δι' αἰτίας τὰς εἰρημένας. νῦν δὲ ἐρέω διότι θνήσκουσιν, ἐν τῇσι περισσῇσι τῶν
ἡμερέων. φημὶ δὲ, ἢν πολλὸν ἔῃ τὸ πονέον ἐν τῷ σώματι, μᾶλλον τοῦ καιροῦ τετάρακται, καὶ ἄλες
ἰσχυρὸν ἐς τὴν κοιλίην, καὶ μὴ δυνάμενον ἀναφέρειν τὴν θέρμην, τὸ σῶμα ἐπαυρίσκεται. καὶ δυσ-
πνοίαν δεῖ γενέσθαι περὶ τὸ πνεῦμα. καὶ οὐ δυνάμενον τὸ σῶμα ὑπὸ ἀσθενείης, ἅτε τοῦ ὑγροῦ
παντὸς νοσεροῦ γινομένου, τὴν πνοὴν ἕλκειν, ὡς διαψύχηται τὰ ἐν τῇ κοιλίῃ ἐξατμιεῖ ἔξω τοῦ
ὑγροῦ πᾶν τὸ ζωτικὸν, καὶ οὕτω θνήσκει ὁ ἄνθρωπος. οὐ γὰρ ἐπικρατέει ἑτέρη ὑγιηρὴ ἡ ἰκμὰς, ἀλλὰ
πᾶσα ὑπὸ τῆς νοσερῆς πολλῆς ἐούσης ἐπαιρομένη, ἐξαναλωμένη ὑπὸ τοῦ πυρὸς διεξήτμισεν. οὕ-
τω δὴ περ ἐν τῇσι περισσῇσιν ἡμέρῃσι μάλιστα ὁ πόνος γίνεται. τοῦτο πᾶς οἶδεν ὅς τίς ποτε. καὶ μὴν
ὅτι γε τὸ ὑγρὸν τετάρακται ἐν αὐτῇσι τῇσιν ἡμέρῃσι, σημήιόν ἐστι τόδε. ὁκόσοι ἤδη ὑπὸ πυ-
ρὸς ξυνεχέος ἐχόμενοι ἐφαρμακεύθησαν ἐν τῇσιν ἀρτίῃσι τῶν ἡμερέων, οὗτοι οὐ μὴν ὑπεκαθάρθη-
σαν. ὁκόσοι δὲ ἐν τῇσι περισσῇσιν ἐφαρμακεύθησαν ἰσχυρῇ φαρμακείῃ, ἐκαθάρθησαν. πολλοὶ δὲ καὶ
ἀπώλοντο ὑπερκαθαρθέντες. οἱ γοῦν πρόσθεν ἰητροὶ, ἐν τούτῳ μάλιστα ἡμάρτανον. ἐφαρμάκευον
γὰρ, ἐν τῇσι περισσῇσιν ἡμέρῃσι, καὶ ἀπώλλυον τοὺς ἀνθρώπους, οὐ γινώσκοντες ὅτι τοῦθ' οὕτως ἔχει.
τὸ γὰρ ὑγρὸν ἐν τῷ σώματι τοῦ νοσέοντος τετάρακται μᾶλλον, ἐν τῇσι περισσῇσι τῶν ἡμερέων.
οἷα τοῦ σώματος ἐς τὴν κοιλίην μεθιέντος τῆς ἰκμάδος. καὶ ἤν τις ἐπὶ τεταραγμένῳ ἐόντι, ἔτι
μᾶλλον ταράξῃ, φάρμακον ἐμβαλὼν, οὐ θαῦμα ἐστὶν, ἐκ τῶν τοιούτων ἀπολέσθαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ
τὰ ἕλκεα ἢν μὲν μελεδαίνηται, φλεγμαίνει μάλιστα ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσιν. ἔρχεται γὰρ τὸ
ὑγρὸν ἐς ἁπάσας τὰς φλέβας, ὁκόταν ταράσσηται. καὶ πληροῖ, ἐπὴν ἔλθῃ ἐς τὸ ἕλκος ἡ νοῦσος.
καὶ ἢν μὲν μελεδαίνηται καὶ ἔχῃ ἔξοδον τὸ πύος, ἐξωθεόμενον ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ τοῦ ἐλθόντος ἐν τῇ
ταραχῇ, ἔξω ἀποκαθαίρεται τὸ ἕλκος. ἢν δὲ μὴ μελεδαίνηται, οὐκ ἔχον ἔξοδον τὸ πύος, αὐτοῦ κα-
ταμένον σὺν τῷ κατελθόντι, πόνον παρέχει. καὶ αἴρει τὴν σάρκα τὴν περὶ τὸ ἕλκος. καὶ ἀπὸ ἐκεί-
νου ἢν μὲν ἐν τοῖσι σκέλεσιν ἔχῃ τὸ ἕλκος, αἴρονται αἱ φλέβες αἱ ἐν τῇσι προσφύσεσι τῶν σκε-
λέων ἐοῦσαι. ἢν δὲ ἐν τῇσι χερσὶν, αἱ τῶν χειρῶν τῇσι προσφύσεσι ἐοῦσαι, καὶ ἐκ τούτου βουβῶνες
γίνονται. ὁκόσοισι δὲ τῶν ἀνθρώπων πῦρ ἐμπίπτῃ, ἄλλο μηδὲν τοῦ ἀνθρώπου κακὸν ἔχοντος, ἀπὸ
τῆς πιοτέρης ἐούσης τοῦ καιροῦ ἐμπίπτει. καὶ πληρεύμεναι αἱ φλέβες πόνον καὶ θέρμην τῷ ἕλκει
παρέχουσι. τὸ δὲ θερμανθὲν, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα θερμαίνει. καὶ ἡ θερμασίη, οὕτως ἐς τὰ ἕλκεα γίνε-
ται. θερμαίνεται γὰρ τὸ σῶμα, καὶ τὰ ἕλκεα ὑπὸ τῆς κλονήσεως τοῦ ὑγροῦ. καὶ ἡ ταλαιπωρίη

τοιοῦτον

κρίσις τῆς νόσου κατὰ τὰς ἡμέρας

ὑγιαίνειν ὅπως ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ δι' αἰτίας γίνεται

θνήσκειν ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ αἰτία ... γίνεται

δυσπνοΐα περὶ τὸ πνεῦμα ἀπὸ τῆς ἰκμάδος, καὶ ὑγροῦ νοσεροῦ γινομένου

Hippocrates notat imperitos medicos.

τοιοῦτον ἐργάζεται. ἀποφλεγμαίνει δὲ τὰ ἕλκεα πεμπταῖα. καὶ κατὰ λόγον τουτέων τῶν ἡμε-
ρέων, ὡς ἂν καὶ τὰ ἕλκεα μέγεθος ἔχῃ, καὶ τριταῖα. ἢ πεμπταῖα. ἢ ἑβδομαῖα. καὶ ἐναταῖα. καὶ
ἑνδεκαταῖα. εἶτα ἀπηρτισμένης πρώτης περιόδου, πάλιν δευτέρας ἀρχῆς τρίτη, ἥ τις ἐστὶν ἀπὸ
τῆς πρώτης τεσσαρεσκαιδεκάτης. τὰ δὲ μέγιστα αὐτῶν τεσσαρεσκαιδεκαταῖα ἀποφλεγμαίνει. οὗτος
ὁ λόγος εὑρεῖ, τὰ νοσήματα κρίνεσθαι ἐν τῇσι περιόδοισι τῶν ἡμερέων. καὶ τὴν ἰκμάδα τῷ ὑγιεῖ,
τριταίην ἐξιέναι. τὴν δὲ κόπρον, δευτεραίην. καὶ ταῦτα τριταῖα ἐόντα, ἰσορρέει ἀλλήλοισιν, ὅτι
οὕτως ἔχει. οὕτω δέ μοι ὁ λόγος οὗτος πᾶς ἐκκεκορύφωται. νῦν δὲ ἐθέλω ἀτρεκέστερον εἰπεῖν, διότι
νοσέουσιν οἱ ἄνθρωποι. εὑρέω δὲ ξὺν τούτῳ τῷ λόγῳ, καὶ τίνες ἀρχαὶ τῶν νούσων εἰσί. καὶ ὁκοῖα ἑκά-
στη αὐτέων ἐργάζεται. φημὶ δέ. ἢν μὲν ἐμμένῃ τὰ σιτία πλείονα τοῦ καιροῦ ἤδη πεπεμμένα ἐόν-
10 τα, καὶ ὁ ἄνθρωπος μὴ ἀποκαθαίρηται, καὶ ἕτερα σιτία ἐπιπίπτῃ, τὸ σῶμα πληρούμενον ἀπὸ
τῆς ἰκμάδος τῆς προτέρης καὶ τῆς νέης, θερμαίνεται. καὶ πῦρ ἐκ τούτου γίνεται τῷ ἀνθρώπῳ. τὸ
δὲ πῦρ οὕτως γινόμενον, οὐκ ἄπορον, οὐδὲ ἰσχυρόν ἐστιν. ἐν ᾧ ἰκμὰς ἰσάζει, κατὰ πλῆθος ἡμέρας λυ-
πέουσα ὀλίγῳ πλέον. ἢν γὰρ τοῦθ' οὕτως ἔχῃ, καί τις κάρτα ἰσχύῃ καὶ τὰ ἐπιτήδεια προσενέγκῃ,
ὑγιὴς γίνεται. ἐν δὲ νούσημα μόνον ἀπὸ πάσης τῆς ἰκμάδος, καὶ σημήϊα ἴσχει ἑπτά. βήξ τε γὰρ ἴσχει
μυβληχρὴ ἢ ξηρὴ ἐοῦσα. γαστήρ τε σκληρὴ γίνεται, ἅτε τοῦ ἀποπάτου ἐόντος ἐντός. καὶ τὴν κεφα-
λὴν βαρέεται. καὶ ὀξέα. καὶ πυρεταίνει. καὶ οὖρον οὐ χρηστῶς διέρχεται. ταῦτα δὲ ἐστὶ τῆς νούσου
ταύτης ἀπὸ πάσης τῆς ἰκμάδος γινομένης, σημήϊα ἑπτά. ἢν δὲ τοῦ ἀποπάτου μὴ διαχωρέοντος κρα-
τέῃ μία τῶν ἄλλων ἰκμάς, κάλλιον ἐμπολήσει ὁ ἄνθρωπος. καὶ ἢν τις τῷ πυρετῷ γινομένῳ ἀποστά-
σης τῆς ἰκμάδος τὰ ἐπιτήδεια μὴ προσενέγκῃ, περιοίσεται ἡ νοῦσος, ὅσῳ δ' ἂν αὐτέη κρατέῃ τῶν
20 ἰκμάδων, τρόπῳ τοιῷδε. θερμαινομένου τοῦ αἵματος, ἐξατμιεῖ μάλιστα διὰ τούτου τοῦ ὑδρωποειδέος,
ὅ, τι ἐστὶ τῷ πυρὶ πολεμιώτατον. καταλείπεται δὲ τὸ λιπαρὸν ἢ κοῦφον, ὅ, τι ἐστὶ χολῶδες, καὶ
τῷ πυρὶ τροφὴ μάλιστά ἐστιν. ἐξατμιᾶ δὲ τρόπῳ τοιῷδε. ὥσπερ εἴ τις ὕδωρ καὶ ἄλειφα ἐς χαλκεῖον
ἐγχέας, ξύλα πουλλὰ ὑποκαίει πουλὺν χρόνον. τὸ μὲν δὴ ὕδωρ, πολλῷ ἔλασσον ἔσται, ἐξατμιωθή-
σεται γὰρ ἐκ τοῦ χαλκείου. τὸ δὲ ἄλειφα, ὀλίγῳ ἔλασσον. ὅτι τὸ μὲν ὕδωρ, ὑπὸ τῆς ἀραιότητος κα-
ταλεπτύνεσθαι δύναται ὑπὸ τοῦ πυρός, καὶ κοῦφον γινόμενον ἐξατμιᾶν. τὸ δὲ ἄλειφα, ἅτε συ-
ναφὲς ἐὸν καὶ πυκνόν, οὐ δύναται καταλεπτύνεσθαι, οὐδὲ ἀτμιᾶν ὁμοίως τῷ ὕδατι. οὕτω δὴ καὶ
ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἔχει. ὁ μὲν γὰρ ὕδρωψ θερμαινομένου τοῦ σώματος ἐξατμιᾶ ἔξω. τὸ δὲ χολῶδες,
ἅτε συναφὲς ἐὸν καὶ πυκνόν, οὐ δύναται ἀτμιᾶν καταλεπτυνόμενον ὁμοίως. τὸ δὲ χολῶδες κα-
ταλεπτυνόμενον, μᾶλλον ποιεῖ θερμαίνεσθαι τὸ σῶμα. πλείων γὰρ καὶ καλλίων τροφὴ τῷ πυρὶ γί-
30 νεται ἡ χολή, καὶ ἐρεικόμενον ἐν τῷ σώματι ἢ στηριζάμενον, τὴν νοῦσον ἐπεκράτυνε πρὸς τὰ πρόσθεν.
καὶ ταῦτα μὲν εἴρηται, ὅ, τι πάσχει ὁ ἄνθρωπος, ἢν μὴ καθαίρηται καὶ μελεδαίνηται. ἢν δὲ μὴ
αὐτῶν πλήθει κρατήσῃ, εἴτε ἐσάπαξ πολλὴ γινομένη, εἴτε καὶ κατὰ μικρὸν συλλέγηται, καὶ τὸ
ἄλλο σῶμα οὐ δύναται. τοῦτο γινόμενον ὑπὸ ἰσχύος ἀναφορέει, μέχρις οὗ ἀρχή τις ἐπιγένηται. καὶ τὸ
πλεῖον γινόμενον ὑγρόν, μὴ ἀποκαθαίρηται ὁ ἄνθρωπος, νοῦσος ἔνθεν γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. Ἀρχαὶ
εἰσὶ τρεῖς, ἀφ' ὧν αἱ νοῦσοι γίνονται. καὶ μία μὲν ἤδη εἴρηταί μοι, ὁκοία καὶ ὅσα ἐργάζεται ἐν τῷ
σώματι. ἀπέδειξα γάρ, ὅκως τε καὶ διότι ἢν μὴ καθαίρηται ὁ ἄνθρωπος νοσέει. δευτέρα δὲ ἐστίν, ἢν
συμβῇ τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀνεπιτήδεια, καὶ παρὰ δίαιταν εἶναι. τρίτη δὲ ἐστὶν ἤν τι βίαιον προσπέσῃ.
βίαιον δὲ λέγω εἶναι, καὶ πτῶμα. ἢ τρῶμα. ἢ πληγήν. ἢ ταλαιπωρίην. ἢ εἴ τι ἄλλο ἐστὶ τοιοῦτον.
τούτων δὲ τῶν ἀρχέων μεγίστη ἐστὶ βίη, ἢν μεγάλη ἔῃ. ἢν δὲ μικρά, οὐ μεγίστη. δευτέρη δέ, ἢν μὴ ἀποκα-
40 θαίρηται ὁ ἄνθρωπος. τρίτη δέ, ἢν τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀνεπιτήδεια ἔῃ πρὸς ὑγείην. τούτων τοιγαροῦν
δεῖ φυλακὴν ἔχειν. ἕκαστα δ' αὐτῶν τοιοῦτον ἐργάζεται ἐν τῷ σώματι, ὁκοῖον ἐγὼ ἐρέω. ἢν μὲν τρῶ-
μα γένηται, δῆλον ὅτι σὰρξ διεκόπη, καὶ ἕλκος ἐγένετο. τοῦτο δὲ νόσημα ἐγὼ ὀνομάζω εἶναι. ἢν δὲ φλά-
σμα γένηται πληγέντος, ἢ πεσόντος, ἤ τι ἄλλο τοιοῦτο παθόντος καὶ οἴδημα γένηται, τὸ αἷμα αὐ-
τίκα θερμανθὲν ὑπὸ τῆς βίης, καὶ ὑποδραμὸν ἐς τὰς φλέβας χανούσας, οὐκ ἔχον ἔξοδον ὑπὸ
πλήθεος ἀπελθεῖν, συνεστράφη. καὶ τὸ οἴδημα διὰ τοῦτο ἐγένετο, καὶ μέχρι τούτου πάρεστι, μέχρις
ἀποκαθαρθῇ, καθότι ἀπὸ τῶν χωρίων εἴρηται, ἢ κατ' αὐτὸ τὸ οἴδημα. καὶ εἴτε ξὺν χειρουργίῃ, εἴτε
καὶ μὴ δίοδος γένηται τῷ αἵματι, ἢ πυωθέντι ὑπὸ χρόνου, ἢ καὶ μή. καὶ ἡ ταλαιπωρίη δέ, τοιοῦτον
ἐργάζεται, ὁκόταν γὰρ οἱ ἄνθρωποι ταλαιπωρέωσιν, οἷσιν ἂν μάλιστα τοῦ αἵματος ταλαιπωρίη ᾖ,
κεῖθι στηρίζεται. καὶ θερμαίνεται. καὶ πόνος ἐκ τοῦ τοιούτου γίνεται. ἢν δὴ κρατηθῇ μὲν τούτων,
50 κάρτα δὲ πλῆθος γένηται ταλαιπωρίη, καὶ ἡ κοιλίη καὶ κύστις μηδαμῶς διηθήσῃ ἐν τάχει τὸ
πλῆθος, πῦρ ἐπιπέσοι ἂν ἐκ τούτου. κἢν μὲν ἡ πρόσθεν ἰσάζῃ ἰκμάς, οὐδαμῶς. ἢν δ' ἐν τῇ ταλαι-
πωρίῃ αὐτέων πλείστη ἐν τῷ σώματι καταμένῃ, κρατέει κείνη. ταῦτα δέ μοι εἴρηται περὶ βίης, ὁ-
κοῖα ἐν τῷ σώματι ἐργάζεται. καὶ αὗται μὲν δύο ἀρχαὶ ἐοῦσαι, ἥτε βίη, καὶ ἡ πληθώρη, ἢν μὴ

ἀποκαθαίρωνται οἱ ἄνθρωποι, θερμαίνουσι τὰ σώματα. ἡ δὲ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀνεπιτήδειος γινομένη ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἐκράτησέ τι τοῦ ὑγροῦ, καὶ θερμαίνει ὡς ἐς νόσον, καὶ ψύχει πρότερον, ἢν τύχῃ γινόμενον. ἐρέω δὲ πρότερον περὶ τοῦ ὡς θερμαίνει. φημὶ δὲ οὕτως. ἢν ἐν τῷ αὐτῷ ἀνθρώπῳ ἐνέῃ τι νοσηρὸν ὁκοῖον ἐν τῷ προτέρῳ εἴρηκα, καὶ τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀνεπιτήδεια γένηται καὶ θερμαίνηται ὁ ἄνθρωπος, ταράσσεσθαι τὸ ὑγρὸν πᾶν θερμαινόμενον ἐν τῷ σώματι, τοῦτο δὲ ποιέει βίῃ. καὶ ἢν μὲν ἀποκαθαίρηται ὁ ἄνθρωπος, τοῦ δὲ ταρασσομένου, ἀποκρίνεται ὁκόσον ἂν πλέον ᾖ τοῦ καιροῦ. ἔοικε δὲ τοῦτο, ὥσπερ οἱ Σκύθαι ποιέουσιν, ἐκ τοῦ ἱππείου γάλακτος. ἐγχέοντες γὰρ τὸ γάλα ἐς ξύλα κοῖλα, σείουσι. τὸ δὲ ταρασσόμενον, ἀφρέει καὶ διακρίνεται. καὶ τὸ μὲν πῖον, ὃ βούτυρον καλέουσιν, ἐπιπολῆς διΐσταται, ἐλαφρὸν ἐόν. τὸ δὲ βαρὺ καὶ παχὺ, κάτω ἵσταται, ὃ καὶ ἀποκρίναντες ξηραίνουσιν. ἐπὴν δὲ παγῇ καὶ ξηρανθῇ, ἱππάκην μὲν καλέουσιν. ὁ δὲ ὀῤῥὸς τοῦ γάλακτος, ἐν μέσῳ ἐστίν. οὕτως δὲ καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ταρασσομένου τοῦ ὑγροῦ, πᾶν τὸ ἐν τῷ σώματι, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν διΐσταται ὧν εἴρηκα οἱ πάντα. καὶ ἐπιπολῆς μὲν, τὸ τῆς χολῆς διΐσταται, κουφότατον γάρ ἐστι. δεύτερον δὲ, τοῦ αἵματος. τρίτον δὲ, τοῦ φλέγματος. βαρύτατον δέ ἐστι τῶν ὑγρῶν τούτων, ὁ ὕδρωψ. τούτων δὲ ὄντων, ὅ, τι ἂν ἐν νούσῳ πλεῖστον ᾖ, ἐν ἀρχῇσι γινομένης τῆς ταραχῆς, ἔρχεται εἰς χωρίον, ἵνα ἂν πλεῖστον ἔῃ. ἢν δὲ τῇ ταραχῇ εὐρυχωρίης γινομένης εἰλέεται ἀποκεκριμένον, καὶ θερμαίνει τὸ σῶμα,
* ἢ στήριξιν ἔχοντι, ἢ τοῦ σώματος ξὺν τῷ ἄλλῳ ὑγρῷ τῷ συνεόντι ἐν τῷ ἄλλῳ χωρίῳ, πόνον καὶ θέρμην παρέχον. τὸ δὲ θερμαινόμενον, προσεξωθερμαίνει καὶ τὸ ἄλλο σῶμα, κἀκ τούτου ὁ πυρετὸς γίνεται. καὶ γίνεται μᾶλλον ἀπὸ τῆς χολῆς, καὶ τοῦ φλέγματος, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος. θερμότατα γὰρ ταῦτά ἐστι. καὶ ἤν τι τούτων ἀποστηρίξῃ τι ᾖ τοῦ σώματος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὠνόμασται κεῖθεν τὸ νούσημα, καὶ ἐπωνυμίην ἔχει. ἀπὸ δὲ τοῦ ὕδρωπος οὐ γίνεται πυρετὸς ἰσχυρὸς κάρτα, οὐδὲ πολυχρόνιος. τῷ γὰρ πυρὶ, οὐκ ἀγαθὴ τροφὴ ὁ ὕδρωψ ἐστίν. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοῦτο εἴρηται. Χρὴ δὲ ταραχθῆναι, οὐκ ἔχει ἐκχωρέειν τὸ πλεῖον τοῦ ὑγροῦ, ἀλλ' ἄνω καὶ κάτω εἰλέεται μεμιγμένον τῷ ἄλλῳ ὑγρῷ. πάντα γὰρ πλήρεά ἐστιν. ἐν γὰρ τῇ ταραχῇ κινεῦται. κενοῦται δέ τι ἕτερον ἑτέρου μᾶλλον. καὶ τὸ πλεῖον ἐὸν χωρίον κατίσχει. καὶ τὸ μὲν ἀλλότριον, οὐκέτι μίσγεται τῷ ἄλλῳ, ἢν περιστηρίξῃ, πρὶν ἰσωθῇ ἐς δύναμιν. ἔστι δέ μιν ἰσοῦσθαι καὶ ὅ ἐστ' αὐτοῦ ἐπανέλθοι ἐς τὴν νοῦσον, ἕως οὗ ἀποκαθαρθῇ τὸ χωρίον, ὁποίη ἡ κάθαρσίς ἐστιν. ἢν δὴ πολλὸν ἔῃ τὸ πονέον, ἐπαυρίσκεται καὶ ἐξαναλίσκεται ἐς τὴν νοῦσον καὶ τὸ ἄλλο πρὶν ὑγιηρὸν ἐόν. καὶ θνήσκει ὁ ἄνθρωπος τρόπῳ τοιῷδε. προσεπαυρίσκεται ὁ ἄνθρωπος, ἢν μηκέτι τροφὴν ἀρκέουσαν ἔχῃ τὸ νούσημα, ἀλλ' ἐξαναλίσκεται ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ, τοῦ ἐν τῷ ἐπιπόνῳ χωρίῳ ἐόντος. πρῶτον τὸ πλησίον προσλαμβάνει. εἶτα αὐτίκα τῷ προσωτέρω νέμεται, μέχρις ἂν ἐξαναλωθῇ, καὶ μηκέτι ἐνῇ τῷ σώματι τροφή. τροφὴ δέ ἐστιν ἀνθρώπῳ, τὸ κοῦφον ὑγρόν. ὥσπερ οὖν χρὴ τὸ πρῶτον κατὰ μικρὸν σηπεδὼν ἐγένετο, ἢν μάλιστα θερμαίνηται. ἔπειτα ἐπὴν κεῖθι τῇ σηπεδόνι τροφὴ, μηκέτι ἀρκέει, νέμεται ἀπὸ τοῦ ὑγιέος τοῦ πλησίον ἀρξαμένη πρὸς τὸ σῶμα, μέχρις ἂν ὅλον τὸ σαρκῶδες σήψῃ. ἐπεὶ δὲ ὡς ἐπίπαν νέμηται, ἀναλοῦται ἡ τροφὴ τῇ σηπεδόνι. οὕτω δὴ καὶ τῇ νούσῳ, ἀπὸ τοῦ χωρίου κείνου ἀρξαμένη, ἐπὴν κεῖθι ἡ τροφὴ μηκέτι ἀρκέουσα ἐνῇ, νέμεται ἐς τὸ πρόσω ἀπὸ τοῦ πλησίον ἀρξαμένη. ἐπὴν γὰρ ἐπίπαν ἔλθοι, ἀνάλωται ἡ τροφὴ τῇ νούσῳ, καὶ ἕτερον ὑγιηρὸν οὐκ ἐπικρατέει. κἢν τοῦτο γένηται, θνήσκει ὁ ἄνθρωπος. ἔτι δὲ ἐν τῇ ταραχῇ ἐπὴν τοῦτο πλέονος χωρίου λάβηται καὶ μὴ στηρίξῃ, ἀλλὰ εἰλέηται, οὐκέτι τῷ ἄλλῳ μίσγεται, ἀλλ' ἐξαναλίσκεται ἐς τὴν νοῦσον, ἢν μὴ ἀποκαθαίρηται. εἶτα αἱ φλέβες ὑπερπίμπλανται. πληθοῦσαι δὲ, κάρτα οὐ χαλῶσιν ἐξ αὐτέων, πρὶν εὐρυχωρίη σφιν γένηται. ὥσπερ ἐπήν τις πληγῇ καρτερῶς, ὑποδέχεται ἀπὸ τὴν πληγὴν αἷμα, ἅτε τῶν φλεβέων κενωθεισέων ἀπὸ τῆς πληγῆς. ἐπὴν δὲ αἱ σάρκες πληθωσιν ὅκως περ πόρος, οὐκέτι χαλῶσιν, ἀλλὰ ἔχουσιν ἐν ἑωυτῇσι μέχρις οὗ κενωθῇ κατὰ χωρίον τι αὐτέων. ἀπολαμβάνει γὰρ ἐπὴν ξυλλεχθῇ τὸ αἷμα τὴν ὁδὸν ἀπὸ πλήθεος. ὥσπερ εἴ τις λήκυθον σκυτίνην στενόστομον ἐμπλήσας ἀλείφατος, καταστρέψειεν αὐτίκα τὸ στόμα κατ' ἰθὺ, κἂν τοῦτο ποιήσειεν, οὐ δυνήσηται ἐξ αὐτῆς χωρέειν τὸ ἔλαιον. ἔπνιξε γὰρ τὴν ὁδὸν τὸ ἄλειφα, ἅτε πολλὸν καὶ ἀλὲς ἐπικείμενον. ἢν δὲ ἐπικλίνῃ τις τὴν λήκυθον, κενεὴ ἔσται ἡ ἀπὸ τοῦ στόματος πνὶξ, ἢ ῥεύσεται ἐξ αὐτῆς τὸ ἄλειφα. τὸ δ' αὐτὸ ποιήσειε καὶ ἐπὶ στάζης ὕδωρ. οὕτω δὴ καὶ ἐπὴν τὸ πλεῖστον ὑγρὸν ἐν τῷ σώματι ἀπὸ τῆς ταραχῆς χωρίου λάβηται καὶ πλήσειε τὰς φλέβας, οὐκέτι ἀπέρχεται ἐξ αὐτέων, πρὶν ἢ ὅκου ἐστὶ τὸ χωρίον κενεὸν, τῆς τροφῆς ἐξαναλισκομένης τῇ νούσῳ. καὶ ταῦτα μὲν εἴρηταί μοι, ἐπήν τι ἐν τῷ σώματι ᾖ, ἀφ' ὧν αἱ νοῦσοι γίνονται, πληθυόντων καὶ τῶν ἄλλων. καὶ ὅκως ἐργάζονται αἱ ἀρχαὶ τὴν θέρμην καὶ τὴν ταραχὴν τῷ ὑγρῷ ὑπάγουσαι ἐς νοῦσον. νῦν δὲ ἐρέω, τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἢν ἀνεπιτήδεια γένηται φυῶντα ἐν τῷ σώματι, τίνα ἐργάζεται, καὶ ὁκόταν κρατέῃ ἐν τῷ σώματι τοῦ ὑγροῦ. φημὶ δέ. τὸ μέντοι ξυστρέφεσθαι καὶ παχύνεσθαι τῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἰκμάδος ἐπὴν τηχθῇ ἕως νοῦσον ἀποτέκῃ,

Morbus appellationē et nomē recipit ab humore in aliqua corporis parte firmato — Alimētū hominis est humor levis — Ἀρχαὶ ἐκ τ῀ οὐρανῶ

ἀποτέκῃ, τό, τε θλυρώεσθαι καὶ διακρίνεσθαι. ἔοικε δὲ καὶ τοῦτο τὸ πάθος, γάλακτι. ἐπήν τις
ὀπὸν ἐμβάλλῃ, ἐς τὸ γάλα, ψύξιος γινομένης ἐπ' αὐτῷ τῷ γάλακτι, συνεπάχυνε τὸ γάλα καὶ ὁμοῦ
ἐποίησε. περὶ δὲ τὸ παχυνθὲν, ὁ ὀῤῥός ἐστιν. οὕτω δὴ καὶ ἐπ' ἀνθρώπῳ τὸ ὑγρὸν τῆς ὧδε νούσου ψύ-
ξιος γινομένης, ξυνεστράφη καὶ ξυνεπαχύνθη. περὶ δὲ αὐτὸ τὸ ὕδρωπα ἐστὶ καὶ τὸ ἄλλο ὑγρὸν,
ὁκόσῳ ἂν πλεῖον ἔῃ ἐν τῷ ἄλλῳ σώματι ξυμμέμικται. ἀλλ' ἢν μὲν ἐς τὴν κοιλίην ἔλθῃ, διετάραξε
τὴν κόπρον, καὶ στρόφον ἐν τῇ κοιλίῃ ἐποίησε, καὶ διεξῆλθεν ἔξω, οὐδὲν μέγα σίνος παρασχών. ἢν
δὲ μὴ ἐς τὴν κοιλίην ἔλθῃ, στηρίξει τοῦ σώματός πῃ, ἵνα οἱ εὐρυχωρίη πλείστη. εἰλέεται οὖν ἐξευρὸν
ἑωυτῷ εὐρυχωρίην. καὶ τοῦ μὲν ὕδρωπος τὸ ἀποκριθὲν ἀπὸ τῆς συστροφῆς ἔρχεται, ἅτε ψυχρότα-
τον καὶ βαρύτατον ἐὸν ἐν τῷ σώματι, ἐς τὸ κάτω, καὶ περὶ τὰ ὀστέα καὶ περὶ τὰ νεῦρα εἰλούμενα
ἔτι μᾶλλον τὸ σῶμα ἐς φλεγμονὴν ἄγει, καὶ δῆλον ὅτι περὶ τὰ νεῦρα καὶ μάλιστα περὶ τὰ ὀστέα ὁ
ὕδρωψ ὁ τὸν χυμὸν ποιέων ἐστί. τὰ γὰρ ὀστώδεα τοῦ σώματος, μάλιστα ῥιγῷ ὁ ἄνθρωπος. καὶ αἱ τρί-
χες ὀρθαὶ ἵστανται, ξυστραφείσης τῆς ἐπιδερμίδος, καὶ ξηροτέρης γινομένης, ἢ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ,
ἅτε τοῦ ὕδρωπος ἐκλείποντος αὐτόθεν, καὶ περὶ τὰ ὀστέα εἰληθέντος. ἐντεῦθεν δὴ μοῦνον τὸ χωρίον ὅκου
ἐστὶ τὸν πρῶτον χρόνον, οὐ δύναται χυμὸν ποιέειν, ὅθεν καὶ τὸ ῥῖγος γίνεται. τὸ δὲ ἄλλο ὑγρὸν τὸ ἰσώ-
τατον παχυνθὲν, τὸ ἐν τῷ σώματι παντί ἐστι. τὸ δὲ ὅσῳ πλέον, ἢν μὲν δὴ τύχῃ ἡ κοιλίη πλέη ἐοῦσα
καὶ ὀλίγον ᾖ τὸ λυπέον, ἔρχεται ἔστιν ὅτε ἐς τὴν κοιλίην, καὶ σίνος οὐδὲν μέγα ἐποίησε. καὶ ποτὲ
μὲν πῦρ οὐκ ἐπήγαγε. ποτὲ δὲ βληχρὸν καὶ ἀσινές. καὶ ἐξῆλθε τὸ πονέον, ξὺν τῇ κόπρῳ. ἢν δὲ ἡ
κοιλίη πλήρης ἐοῦσα πολλὸν ἔχῃ τὸ λυπέον, κίνδυνός ἐστιν ἐξ αὐτέου νοῦσόν τινα γενέσθαι, ἤν πη
στηρίξῃ τὸ σινεόμενον, ἢ πρὸς πλευρὸν, ἢ πρὸς σπλάγχνον, ἤ πη ἄλλῃ ξυνθερμαίνῃ, ἵνα ξυνταράξῃ
πρῶτον ἐκεῖνο. ὁκόσοισι δὲ οὐχὶ κάρτα πρὸς τῆς θέρμης ὑπὸ τοῦ ὕδρωπος νενικημένον, ἅτε περὶ
τοῖσιν ὀστέοισιν ἐόντος, καὶ πλησίον τοῦ μυελοῦ. χρόνῳ δὲ μᾶλλον ὅσα ἔῃ, πρῶτον μὲν αὐτὸ τὸ χωρίον.
ἔπειτα τὸ πλησίον αὐτοῦ. καὶ δὴ νέμεται ἐς τὸ προσωτέρω, καὶ ἡ κοιλίη οἱ προσλαμβάνει, θερμὴ
ἐοῦσα. ἔπειτα ὧδε μᾶλλον θερμαίνει ἥ, τε κοιλίη καὶ τὸ σινόμενον. τὸ δὲ ὑγρὸν παχὺ θερμαινόμενον,
διαχέεται πρῶτον, τὸ, πλησίον τοῦ πονέοντος ἐόν. διαχεόμενον δὲ, μίσγεται τῷ πονέοντι ὕδρωπι.
εἶτα κενεώτερον ἐγένετο τοῦ σώματος ἐν τῇ ξυστροφῇ. καὶ μέχρι τούτου ῥῖγος ἔχει, μέχρις οὗ ὁ ὕδρωψ
τῷ ἄλλῳ ὑγρῷ. καὶ τὸ πῦρ ὧδε γεννηθὲν γίνεται. τὰ γὰρ πονέοντα πρὸς τὸ χωρίον στηρίξαντα θερ-
μαινόμενον τὸ σῶμα, ἀναγκάζει ἐς ἑωυτὸ πῦρ γίνεσθαι. καὶ ὑπὸ τοῦ σινεομένου καὶ ὑπὸ τῆς κοιλίης
θερμανθὲν, ἐπικρατέει τοῦ ἄλλου ὕδρωπος. καὶ οὕτω τὸ μὲν πῦρ μετὰ τὸν κρυμὸν, ἤν πη τοῦ σώματος
στηρίξῃ τὸ ὑγρὸν τὸ πλεῖον. ἢν δὲ εἰλέηται τρόπῳ τοιῷδε γίνεται. μετὰ τὸν κρυμὸν τὸ πῦρ εἰλέηται
μάλιστα πονεόμενον, περὶ τὴν κοιλίην καὶ τὴν ἄνω καὶ τὴν κάτω, ἔνθεν γὰρ ἡ εὐρυχωρίη πλείστη
ἐστίν. εἰλεομένου δὲ αὐτοῦ, πρῶτον τὰ πλησίον θερμαίνεται, τά τε σπλάγχνα, καὶ τὰ ἐν τῇ κοιλίῃ
ἐς τὴν θέρμην. ἔπειτα ἐπαυρίσκεται τῆς θέρμης. καὶ τὸ ἄλλο ὑγρὸν διαχεόμενον, μίσγεται τῷ
ὕδρωπι. καὶ τὸ πῦρ μετὰ τὸ ῥῖγος, ἐνθάδε γίνεται. ἐπὴν μὴ εἰλέηται τὸ πονέον, ἀλλὰ μὴ στηρίξῃ πρὸς
τοῦ σώματός πῃ. ταῦτα δέ μοι εἴρηται, ὅκως τε τὸ ῥῖγος γίνεται τὸ νοσῶδες. καὶ ὁκότε. καὶ ὅκως. καὶ
ὁκοίης ἐξ ἀνάγκης, ὁ πυρετὸς μετὰ τοῦτο ἐπειγνύει. καὶ αἵ τινες αἱ ἀρχαὶ τῶν νούσων εἰσί. καὶ ὁκοίην
ἑκάστη αὐτέων νοῦσον ἐν τῷ σώματι ἐπάγει. καὶ ὅκως τε καὶ διότι ἐν τῇσι περισσῇσιν ἡμέρῃσιν αἱ
νοῦσοι κρίνονται. καὶ ὁπότε ὑγιαίνουσιν οἱ ἄνθρωποι. καὶ ὁπότε νοσέουσι. καὶ ἥ, τε χολὴ καὶ τὸ
φλέγμα, πλέον καὶ ἔλασσον γίνεται, καὶ τἄλλα ἐν αὐτῷ φύσει ἐόντα ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ, ἀπέδει-
ξα πουλλὰ, ὁκόσα καὶ ἀπεδέχετο οὗτος ὁ λόγος. καὶ ταῦτα μὲν εἰρημένα οὕτως, τέλος ἔχει. Νῦν
δὲ ἐρέω περὶ ἑλμίνθων τῶν πλατειῶν. γίνεσθαι γάρ φημι ἐν τῷ παιδίῳ, ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐόντι. οὐ
γάρ ἐστιν ἐπὴν ἅπαξ ἐκ τῶν μητρέων ἐξέλθῃ χρόνος τῇ κόπρῳ ἐν τῇ κοιλίῃ τοσοῦτος, ὥς τε σαπεί-
σης καὶ χρονισάσης, ζῶον παγῆναι ἐν αὐτῇ, ὅ, τι τοσοῦτον μεγέθει γίνεται. ἀποπατέει γὰρ ἀεὶ τὴν
ἕωλον κόπρον ἀνὰ πάσας ἡμέρας, ἢν μέλλῃ ὑγιαίνειν ὁ ἄνθρωπος. γίνοιτο δ' ἂν τοιοῦτο ζῶον, οὐδ' ἢν
πολλῶν ἡμερέων μὴ ἀποπατήσειεν ἄνθρωπος, πολλὰ γὰρ γίνεται, ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐόντι τῷ παι-
δίῳ, τρόπῳ τοιῷδε. ἐπὴν γένηται πύος καυσῶδες ἀπὸ τοῦ γάλακτος καὶ τοῦ αἵματος συσσηπο-
μένου καὶ πλεονάζοντος, ἅτε γλυκέος ἐόντος, ζῶον ἀπογεννᾶται αὐτόθι, γίνονται δὲ καὶ στρογγύλαι
ἕλμινθες αὐτοῦ, τρόπῳ τῷ αὐτῷ. σημήϊον δὲ ὅτι τοῦθ' οὕτως ἔχει, ἐπὴν τὰ παιδία γένηται, ψωμί-
ζουσιν αὐτὰ αἱ γυναῖκες, τὰ αὐτὰ φάρμακα, ὥς τε ἂν κόπρος ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ἐντέρου, καὶ μὴ ξυγ-
καυθῇ καὶ ἅμα τὸ ἔντερον εὐρυνθῇ, ἐπὴν ψωμίσωσι. πουλλὰ δὴ τῶν παιδίων, καὶ στρογγύλας καὶ
πλατείας ἕλμινθας ἀπεπάτησαν ἅμα τῇ κόπρῳ τῇ πρώτῃ. ἢν δὲ μὴ ἀποπατήσῃ, γίνονται καὶ
ἐν τῇσι γαστῆρσι. καὶ αἱ μὲν στρογγύλαι, τίκτουσιν. αἱ δὲ πλατεῖαι, οὐκ ἔτι. καίτοι φασὶ τίκτειν αὐτάς.
ἀποπατέει γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἔχων τὴν ἕλμινθα τὴν πλατεῖαν, ὁκοῖον σικύου σπέρμα, ἄλλοτε καὶ
ἄλλοτε ξὺν τῇ κόπρῳ. καὶ τοῦτο εἰσὶν οἱ φήσαντες τῶν ἀνθρώπων, τῆς ἕλμινθος τέκνα εἶναι. ἐμοὶ δὲ
δοκέουσι λέγειν οὐκ ὀρθῶς, οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες. οὔτε γὰρ ἀφ' ἑνὸς ζώου γένοιτ' ἂν τοσαῦτα

νεόσια, οὔτ' εὐρυχωρίη ἐστὶν ἐν τῷ ἐντέρῳ, ὡς ἐκτρέφειν τέκνα. τῷ δὲ παιδίῳ αὐξανομένῳ, αὔξεται ἐν τῷ ἐντέρῳ καὶ ἡ ἕλμινς, ἀπὸ τῶν ἐς τὴν κοιλίην ἐσιόντων. καὶ γίνεται ἴση τῷ ἐντέρῳ. τοῖσι μὲν, ἅμα τῇ ἥβῃ. τοῖσι δὲ, ὕστερον. τοῖσι δὲ, πρόσθεν ὀλίγῳ. καὶ ἐπὴν ἰσωθῇ τῷ ἐντέρῳ, ὁμοίως ἐπαύξεται. καὶ ὁκόσα ἂν μείζω γένηται, ἀποκρίνεται ἀπὸ τοῦ ἀρχοῦ σὺν τῷ ἀποπάτῳ. καὶ ἐκπίπτει οἷον σικύου σπέρμα. πολλάκις δὲ καὶ μέζω. ἔστι δὲ οἷσιν ὁδὸν πορεύουσιν ἢ ταλαιπωρέουσι. καὶ τῆς κοιλίης θερμαινομένης, ἄρχεται ἐς τὸ κάτω καὶ ἐξίσχει ἐκ τοῦ ἀρχοῦ αὐτοῖσι τὸ πεφυσηκός. τοῦτό τε ποιέει, καὶ ἀποπρίεται ἀπὸ τοῦ ἀρχοῦ, ἢ ὀπίσω ἔρχεται. σημήϊα δέ ἐστιν ὅτι οὐ τίκτει, ἀλλ' οὕτως ἔχει ὡς ἐγὼ λέγω. ἐπήν τις ἰῆται τὸν ἄνθρωπον τὴν ἕλμινθα, καὶ φάρμακον διδοῖ ἢ ποτὸν, ἢν μὲν τύχῃ ὁ ἄνθρωπος καλῶς παρεσκευασμένος, ἐξέρχεται ὅλη στρογγύλη γινομένη ὥσπερ σφαῖρα, καὶ ὑγιὴς γίνεται ὁ ἄνθρωπος. ἢν δὲ ἐς τὴν φαρμακείην ἔρχηται, καὶ εὐθεῖα ἀπορρήγνυται ἀπὸ τῆς ἕλμινθος, ὁκόσον δύο ἢ τρεῖς πήχεας, ἢ καὶ πλεῖον πολλῷ. καὶ ἐπὴν ἀπορραγῇ χρόνῳ πολλῷ, οὐ γίνεται σὺν τῷ ἀποπάτῳ τὰ σημήϊα. ὕστερον δὲ αὔξεται. ταῦτα δὲ ἱστόρια ἐστὶν, ὅτι οὐ τίκτει ἕλμινς, ἀλλὰ περιρρήγνυται. ἔστι δὲ τὸ εἶδος αὐτῆς, ὁκοῖον περὶ ἐντέρου ξύσμα λευκόν. σημήϊα δὲ ἴσχει, ἀποπατέει τε ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, οἷον σικύου σπέρμα. καὶ ἐπὴν νῆστις ὁ ἄνθρωπος, ἀΐσσει πρὸς τὸ ἧπαρ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, καὶ πόνον παρέχει. ἔστι μὲν ὅτε πτύαλα ἐπιρρέει τῷ στόματι, ἐπὴν ἀΐξῃ πρὸς τὸ ἧπαρ. ὅτε δὲ, οὐχί. ἔστι δὲ καὶ οἷσιν ἀναυδίην ἐμβάλλειν ἐπὴν ἰσχυρῶς προσπέσῃ πρὸς τὸ ἧπαρ. καὶ πτύαλά τε πουλλὰ, ῥέει ἐκ τοῦ στόματος κάρτα. ὀλίγῳ δὲ ὕστερον ἀνίσταται. καὶ στρόφος ἐγγίνεται πολλὸς ἐν τῇ κοιλίᾳ, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐς τὸ μετάφρενον ὀδύνη ἐμπίπτει. στηρίζει γὰρ καὶ ἐνθάδε. ἔστι δ' ὅτε ταῦτα σημήϊά ἐστιν ἕλμινθος πλατείης. γίνεται δὲ καὶ τόδε. ὃς ἔχει τοῦτο τὸ θηρίον ἐν μὲν τῷ ξύμπαντι χρόνῳ τείνοντι κάρτα, οὐκ ἂν γένοιτο. ἐπειδὰν δὲ ἀσθενήσῃ, μόλις ἀναφέρεται. καὶ γὰρ ἕλμινς, μετέχει τι μόριον τῶν εἰσιόντων ἐς τὴν κοιλίην. ἢν μὲν οὖν μελανθῇ κατὰ τρόπον, ὑγιαίνηται. ἢν δὲ μὴ μελανθῇ, αὐτομάτη οὐκ ἐξέρχεται. θάνατον μέντοι οὐκ ἐπάγει, ἀλλὰ ξυγκαταγηράσκει. ταῦτα δέ μοι εἴρηται περὶ ἕλμινθος πλατείης, ὅθεν γίνεται. καὶ τὰ σημήϊα τοῦ νοσεύματος αὐτῆς. Περὶ δὲ λιθίδος, ἀρχὴ μὲν ἐγγίνεται ἀπὸ τοῦ γάλακτος τῇ νούσῳ, ἐπὴν τὸ παιδίον θηλάζει γάλα μὴ καθαρόν. τὸ δὲ γάλα γίνεται ἐν τῇ τροφῷ οὐ καθαρὸν, ἐπὴν φλεγματώδεσι τροφῇσι, καὶ σιτίοισι, καὶ ποτοῖσι χρῆται μὴ καθαροῖσιν ἡ τροφὸς, ξυμβάλλεται γὰρ πάντα ἐς τὴν κοιλίην πίπτοντα ἐπ' αὐτῷ, ἐς τὸ γάλα. ἔχει δὲ καὶ τόδε, οὕτως. ἢν ἡ τροφὸς μὴ ὑγιηρὴ ἔῃ, ἀλλὰ χολώδης, ἢ ὑδρωποειδὴς, ἢ αἱματώδης, ἢ φλεγματώδης. καὶ γάλα γίνεται πονηρὸν τῷ παιδίῳ. συμβάλλεται γὰρ τὸ σῶμα καὶ ἡ κοιλίη. πλεῖστον δὲ ἄγει αὐτῷ ἐς τὸ γάλα, ὅ, τι ἂν αὐτὸ πλεῖστον ἔχῃ ἐν ἑωυτῷ. καὶ τὸ παιδίον ἢν θηλάζῃ ἀπὸ τῆς τροφῆς γάλα μὴ καθαρὸν, ἀλλὰ χολῶδες, ὡς ἔλεξα, ἐπίνοσον γίνεται καὶ ἀσθενὲς ἐκεῖνο. καὶ τὸ παρὸν μάλιστα λυπέει, μέχρις ἂν θηλάζῃ γάλα πονηρὸν καὶ ἐπίνοσον. καὶ ἐπὴν θηλάζῃ γάλα μὴ καθαρὸν, ἀλλὰ γεῶδες καὶ φλεγματῶδες, καὶ ἔχῃ τὸ παιδίον τὰς φλέβας, τὰς ἀπὸ τῆς κοιλίης ἐς τὴν κύστιν τεινούσας, εὐρείας καὶ ὁλκούς. χωρέεται δὲ καὶ τὸ ποτὸν καὶ τὸ γάλα ἀπὸ τῆς τροφῆς ἐς τὴν κοιλίην τοῦ παιδίου, ὁκοίην ἕλκει ἀπὸ τῆς κοιλίης ἀπὸ τοῦ γάλακτος, τὸ πᾶν ὁμοίως, ὅ, τι ἂν αἱ φλέβες διωθέειν δύνωνται ἐς τὴν κοιλίην. καὶ ἢν τι ἐνῇ τῷ γάλακτι μὴ καθαρὸν ᾖ, τὸ ἐπανειστάμενον ἐν τῇ κύστει, γίνεται λίθος, τρόπῳ τοιῷδε. ὥσπερ ἐφ' ὕδατι μὴ καθαρῷ ταραχθέντι ἐν κύλικι, ἢ ἐν χαλκῷ, καὶ καταστάντι ὑποστάθμη ἅλις γίνεται ἐν τῷ μέσῳ. οὕτως καὶ ἐν τῇ κύστει ἀπὸ τοῦ οὔρου, μὴ καθαροῦ ἐόντος. καὶ οὐκ ἐξουρέεται, ἅτε ἐν τῷ κοίλῳ ἐοῦσα, καὶ μάλιστα ἅλις γινομένη ὑπὸ ὀδύνης, οὐ διέρχεται διὰ τῆς οὐρήσιος, πήγνυταί τε ὑπὸ τοῦ φλέγματος ὠμοῦ ἐόντος. κόλλα γὰρ γίνεται τῇ ὑποστάθμῃ τὸ φλέγμα μεμιγμένον, καὶ τὸ πρῶτον μικρὴ ἄχνη ἐπιγίνεται. ἔπειτα τὸ ἐπιὸν, ψαμμῶδες προσγίνεται, κόλλης γινομένης τοῦ φλέγματος τοῦ ἐν τῇ κύστει ἐνεόντος ἀπὸ τοῦ γάλακτος, καὶ αὔξεται, καὶ ὅ, τι μὲν ἂν ὑγρὸν ἐν τῇ κολλήσει ἐπιγένηται, ἐξουρέεται. αὖθις δὲ ἡ ὑποστάθμη στερεοῦται ἢ λιθοειδὴς γίνεται. ὥσπερ σίδηρος ἐκ τῶν λίθων καὶ τῆς γῆς συγκαιομένης γίνεται. καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἐς τὸ πῦρ ἐμβολῇ, κεκόλληνται τῇ σκωρίῃ λίθοι, καὶ ἡ γῆ πρὸς ἀλλήλα. καὶ ἐπὴν τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον ἐς τὸ πῦρ ἐμβληθῇ, ἡ μὲν σκωρίη οἱ ἔξω ἔρχεται, τηκομένη ἐκ τοῦ σιδήρου, καὶ ὄψει ὁρᾶται τὸ γινόμενον. ὁ δὲ σίδηρος, λιμπάνεται ἐν τῷ πυρὶ καὶ συμπίπτει προσδιδούσης τῆς σκωρίης, καὶ γίνεται στερεός τε καὶ πυκνός. οὕτω δὴ καὶ ἡ ὑποστάθμη ἐν τῇ κύστει, κόλλης γινομένης τοῦ φλέγματος, ἐξουρέεται τηκόμενον ὑπὸ τοῦ οὔρου. αὕτη δὲ συμπίπτει καὶ πυκνὴ γίνεται, καὶ στερεοῦται ὥσπερ σίδηρος. ἐπὴν δὲ συμπέσῃ καὶ στερεωθῇ, κλονέεται ἐν τῇ κύστει ἄνω καὶ κάτω. καὶ πόνον παρέχει κόπτουσα τὴν κύστιν. καὶ ἀποφορέει τι ἀπ' αὐτῆς ἐπὴν ἰσχυρῶς κόπτῃ καὶ ἕλκῃ. τὸ δὲ ἐπιφερόμενον ἔτι μᾶλλον τῷ ἀπιόντι ψαμμώδει, σύμπηξιν ἐργάζεται ὁ λίθος. καὶ γίνεται τρόπῳ τοιῷδε ἀπὸ τοῦ γάλακτος ἐς τὴν κύστιν. ἔστι δ' ὅτε γίνεται, κἢν τὸ παιδίον ἐόν γε ἢ ἄλλη τις ἀπὸ τούτου γένηται. ἄλλοτε γὰρ καὶ ἄλλοτε ἐπὴν οὐρῆσαι ταχέως ἐπιλαμβάνεται τῆς οὐρή-

θρης. ἢν

θρης. ἢν δὲ τοῦ παιδίου ἤδη αὐξανομένου λίθος γένηται ἀπὸ γεωργίης, ὁ πόνος οὐ παρέστιν, ἢ πρὶν ἢ σῖτον αὐτὸς ἑωυτῷ αἱρῆται. καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοῦτο μοι εἴρηται. σημήϊα δὲ ἡ νοῦσος ἔχει πέντε. ἐπήν τε οὐρῆσαι θέλῃ, πονέεται. καὶ τὸ οὖρον κατ᾽ ὀλίγον ῥέει ὥσπερ στραγγουριῶσι. καὶ ἔστιν ὕφαιμον οἷα τῆς κύστιος ἡλκωμένης ὑπὸ τοῦ λίθου. καὶ ἡ κύστις φλεγμαίνει. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἀφανές. σημήϊον δὲ, ἀκροποσθίη. ἔστιν ὅτε διουρέεται ψαμμώδεα. ὑπὸ τοιούτων δὲ, οἵων ἐγὼ φράσω. διουρέεται δ᾽ ἔστιν ὅτε, λίθους δύο ἢ καὶ πλείονας. ἕτεροι δὲ σμικροὶ, τρόπῳ τῷ αὐτῷ, ὥσπερ καὶ τὴν μίαν εἴρηκα. γίνεται δὲ καὶ ὑπὸ τοιούτου. ἐπὴν ὁ λίθος ξυμπαγῇ καὶ βάθος γένηται ἐς τὴν κύστιν τῇ ψάμμῳ τῇ γινομένῃ χωρίς. ἐλθούσης δὲ τῆς ψάμμου, ὁ λίθος μὴ προσλάβῃ πρὸς ἑωυτῷ, ἀλλὰ βαρυτέρη καὶ πλείων γένηται, ὥστε μὴ πήγνυσθαι αὐτὴν πρὸς ἑωυτὴν, καὶ οὕτως δύο λίθοι γίνονται. γίνονται δὲ καὶ πλείονες, τρόπῳ τῷ αὐτῷ. καὶ ξυγκρουομένων πρὸς ἀλλήλων τῇ κλονήσει περιθραύεται, καὶ διουρέεται τὸ ψαμμῶδες. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ ἐπὴν κατέλθῃ ψάμμος πρὸς τὴν κύστιν καὶ μὴ προσπαγῇ. λέγουσι δέ τινες ὅτι πινόμενον, ἐς τὸν πλεύμονα ἔρχεται, ἐκ δὲ τούτου ἐς τὸ ἄλλο σῶμα. οὗτοι δὲ οἱ ταῦτα λέγοντες, διαβάλλονται τούτῳ, ᾧ μέλλω φράσειν. ὅτι ὁ πλεύμων κοῖλος ἐστὶ, καὶ πρὸς αὐτῷ ἐστὶ σύριγξ. ὁ δὲ πλεύμων εἰ μὴ κοῖλος ἦν, καὶ ἡ σύριγξ προσείχετο, οὐκ ἂν ἐφώνει τὰ ζῶα. φθεγγόμενα γὰρ ἀπὸ τοῦ πλεύμονος ὅτι κοῖλός ἐστι, καὶ ἡ σύριγξ πρόσεστι. διαρθροῖ δὲ τὸν φθόγγον, τὰ χείλεα καὶ ἡ γλῶσσα. μᾶλλον δέ μοι περὶ τούτου δεδήλωται, ἐν τῇ περιπνευμονίῃ. τοῖσιν οὖν δοκέουσιν ἀνθρώποισιν τὸ ποτὸν ἐς τὸν πλεύμονα φέρεσθαι ἐναντιώσομαι. ἔχει δὲ οὕτως. χωρέει τὸ ποτὸν ἐς τὴν κοιλίην, ἀπὸ δὲ τῆς κοιλίης ἐς τὸ ἄλλο σῶμα ἀπαυρίσκεται. νοῆσαι δὲ χρὴ, ὁκόσα μέλλω φράσειν. λέγω γὰρ ἱστόρια, ὅτι ποτὸν οὐ χωρέει ἐς τὸν πλεύμονα, ἀλλὰ ἐς τὴν κοιλίην τάδε. εἰ γὰρ τὸ ποτὸν χωρέει ἐς τὸν πλεύμονα, ὁκόταν ὁ πλεύμων πλησθῇ, οὐκ ἂν ῥηϊδίως τὸν ἄνθρωπον ἀναπνεῖν, οὐδὲ φθέγγεσθαι δύνασθαι. οὐ γὰρ ἂν εἴη τὸ ἀντηχέον τῷ πλεύμονι πλήρεϊ ἐόντι. καὶ ἓν μὲν τοῦτο ἱστόριόν ἐστιν. ἔπειτα εἰ ἐχώρεε τὸ ποτὸν ἐς τὸν πλεύμονα, τὰ σιτία ἂν ἡμῖν ξηρὰ ἐόντα, οὐκ ἂν ὁμοίως ἐπέσσετο. δύο δὲ ἱστόρια ταῦτα ἐστί. καὶ τὰ φάρμακα δὲ τὰ ὑπήλατα ἐπὴν πίωμεν, χωρέει τῆς κοιλίης ἔξω. ἔχει δὲ καὶ τόδε οὕτως. ὁκόσα φάρμακα καθαρτικά ἐστιν ἢ ἄνω ἢ κάτω, ἢ καὶ ἀμφότερα, ταῦτα ποιέει. πάντα καίει κάρτα. καὶ τὰ μὲν ἰσχυρὰ αὐτῶν ἢν τύχῃ ἅψασθαί τι τῶν ἁπαλῶν τοῦ σώματος, ἑλκοῖ. τὰ δὲ μαλακώτερα, ἄραδον ποιέει τοῦ χρωτὸς ὅτι ἂν ἀλειφθῇ. εἰ δὲ ἔλθοι τι τούτων τῶν φαρμάκων ἐς τὸν πλεύμονα, δοκέει ἄν μοι τι μέγα ποιῆσαι κακόν. τὸ γὰρ φλέγμα τὸ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἐν κάρτα ὀλίγῳ χρόνῳ ἑλκοῖ. ἁπαλὸν γὰρ καὶ ἀραιὸν χρῆμα ἐστὶν ὁ πλεύμων. καὶ ἢν ἑλκωθῇ, οὐ καλῶς ἕξει κεῖνος ὁ ἄνθρωπος διά γε πολλά. ἡ δὲ κοιλίη ὑπὸ τοῦ φαρμάκου οὐχ ἑλκοῦται, ὅτι χρῆμά ἐστιν ἰσχυρὸν, ὥσπερ δηλαδὴ δέρμα. καὶ τῶν μὲν Λιβύων, χρέονται οἱ πλεῖστοι τῶν κτηνέων, τοῖσι μὲν δέρμασιν, ἀντὶ ἱματίων. τῇσι δὲ κοιλίῃσιν, ἀντὶ θυλάκων. ἰσχυρὸν γὰρ χρῆμα ἡ κοιλίη ἐστίν. ἔπειτα ἐπὴν ὑπὸ οἴνου μέλανος θωρηχθῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποπατέουσι μέλανα. ταῦτα δὲ πάντα ἱστόριά ἐστι. καὶ ἐπὴν σκόροδα φάγωμεν, ἢ τι ἄλλο ὀδμαλέον βρῶμα, διουρέομεν ὀζόμενον τοῦ βρώματος. ταῦτα μὲν τὰ ἱστόρια ἔξεστι σκέψασθαι δὲ καὶ τόδε ὅ, τι μέλλω φράσειν. εἴ τις κυκεῶνα ποιήσῃ ἢ ἄλητον ἑφθὸν ῥοφοίη, ἢ τι ἄλλο τοιοῦτο καὶ ἔλθοι ἐς τὸν πλεύμονα τοῦτο, δοκέομεν ἂν αὐτὸν, οὐδὲ ζώειν οὐδὲ ὀλίγον χρόνον. ἐπὴν γάρ τι μικρὸν ἔλθῃ ἐς τὸν πλεύμονα φλέγμα ἢ ἐς τὴν σύριγγα αὐτοῦ, πολλὴ βήξ τε καὶ ἰσχυρὴ γίνεται καὶ σπασμός. εἰ δ᾽ οὖν ἄρα καὶ ζώῃ ὁ ἄνθρωπος πιὼν τὸν κυκεῶνα ἢ τὸ ἄλητον ῥοφέων. πεσσουμένου γὰρ τοῦ ῥοφήματος, θέρμην ἂν δοκέω πολλήν τε καὶ ἰσχυρὴν τῷ σώματι γίνεσθαι, καὶ πόνον πολλὸν, ὥστε εἰ ἀποπατοίη κατὰ τρόπον ἢ ἐς τὸν πλεύμονα ἔλθοι. ταῦτα δὲ ἱστόρια ἑπτά ἐστιν. ἔπειτα τὸ γάλα πῶς ἂν ἔτρεφε τὰ παιδία, εἴ γε χωρέει πρὸς τὸν πλεύμονα. τοῦτο δὲ ἱστόριον ἄλλο μοι. καὶ ταῦτα οὐδ᾽ ἂν ἐπηγαγόμην ἔγωγε τῷ λόγῳ, τοιοῦτον ἱστόριον οὐδὲν, εἰ μὴ ὅτι πολλοὶ κάρτα τῶν ἀνθρώπων, τὸ ποτὸν δοκέουσιν ἐς τὸν πλεύμονα χωρέειν. καὶ ἀνάγκη ἐστὶ πρὸς τὰ ἰσχυρῶς δοκέοντα, τὰ πολλὰ ἱστόρια ἐπάγεσθαι, εἰ μέλλει τὸν ἀκούοντα ἐκ τῆς πρὶν γνώμης μεταστρέψαι τοῖς ἑωυτοῦ λόγοισι πείσειν. καὶ διὰ τόδε οὐ χωρέει τὸ ποτὸν ἐς τὸν πλεύμονα, ἀλλ᾽ ἐς τὴν κοιλίην, ὅτι προσαφὴς αὐτῷ ἐστὶν ὁ στόμαχος τοῦ ἀνθρώπου ἀεὶ χάσκων. καὶ χωρέει ἐς ἐκεῖνον. καὶ ἅμα ἐπίκειται τῇ σύριγγι τοῦ πλεύμονος, ὥσπερ κισσοῦ φύλλον. ὥστε οὐκ ἂν παρακαθιεῖ ἐν τῇ καταπόσει, εἰ χωρέει ἐς ἑωυτόν. καὶ ταῦτα ἐς τοῦτό μοι εἴρηται. χωρέει δὲ καὶ τὸ ποτὸν ἐς τὴν κοιλίην. καὶ ἐπὴν πλησθῇ, ὁ σπλήν τε ἀπ᾽ αὐτῆς δέχεται καὶ διδοῖ ἐς τὰς φλέβας, καὶ ἐς τὸ ἐπίπλοον, καὶ ἐς τὸ κάταντες, ἔς τε τὴν ὄσχην, καὶ ἐς τὰ σκέλεα, καὶ ἐς τοὺς πόδας. καὶ ἐπὴν νοῦσος ἐπιγένηται, τῷ ὕδατι πολλῷ χωρέει ὑπὸ τῆς κοιλίης. καὶ ἐς τὸν σπλῆνα ἔρχεται ἀεὶ ἀπὸ τοῦ ποτοῦ, ἐπὴν πίνῃ ὁ ἄνθρωπος. γίνεται δὲ ἐνθ᾽ ἢ τῆς νούσου ταύτης, ὥστε μὴ πυρετταίνειν ἄλλην ἐν τῇ κοιλίῃ, ἢ ὁκόταν ὁ ἄνθρωπος διψῇ. ἡ δὲ κύστις καὶ ἡ κοιλίη μὴ διαθέωσι κατὰ τρόπον. μὴ δὲ ἐπιτηδείῃ διαίτῃ ὁ ἄνθρωπος χρῆται. ὁ δὲ σπλὴν ὑπο-

νουσέων ἕλκει ἀπὸ τῆς κοιλίης ἀπὸ τοῦ ποτοῦ. ἡ δὲ νοῦσος γίνεται. καὶ ἡ ὄχη διαφανὴς γίνεται. καὶ κληῗδες. καὶ ὁ ῥάχηλος. καὶ τὰ στήθεα καταλεπτύνεται. τήκεται γὰρ ὑπὸ τῆς νούσου ταύτης, καὶ καταῤῥέει ἐς τὴν κοιλίην. τά τε κάτω, ὕδατος πλέα ἐστί. καὶ ἀσιτέει ἡ κοιλίη. καὶ ὅτε μὲν, κάρτα στέγει. ὅτε δὲ, καταῤῥέει ἥτε κύστις, καὶ οὐ διηθέει κατὰ τρόπον. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖον φρίκη τε διαΐσσει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε διὰ τοῦ σώματος. καὶ πυρέσιν ὅτε ἐπιλαμβάνει. καὶ τὸ πρόσωπον, τῶν μὲν, οἰδαλέον γίνεται, τῶν δὲ, οὔ. ἔστι δ᾽ οἷσι καταῤῥήγνυνται αἱ κνῆμαι, ἐπὴν χρόνιον τὸ νούσημα γένηται. καὶ ῥέει αὐτόθεν ὕδωρ. καὶ ἀγρυπνίη ἐπιπίπτει καὶ ἀδυναμίη τοῦ σώματος, καὶ μάλιστα τῆς ὀσφύος. καὶ ἐπὴν τι φάγῃ ἢ πίῃ, καὶ ὀλίγῳ πλέον πονέεται ὁ σπλὴν, καὶ τὸ πνεῦμα πυκνὸν αἰεὶ ἀφίει. ταῦτα δὲ σημήϊα ὕδρωπος εἰσίν. ἔστι δὲ καὶ περὶ τὴν κοιλίην μοῦνον, ἢ καὶ πυρὸς λαβόντος, ἢ καὶ οὐχί. καὶ ἡ γαστὴρ μεγάλη γίνεται. καὶ τὰ σκέλεα πίμπλαται ὕδατος. τὰ δὲ ἄνω τοῦ σώματος, λεπτὰ γίνεται, οὕτω διηθεῖσι. ταῦτα δὲ σημήϊα ἅπαντα, εὐχρότερά ἐστι καὶ ἅμα καὶ ἐν τοῖσι σκέλεσιν ὕδωρ οὐκ ἐπιγίνεται. καὶ ὁ πόνος τοσούτῳ ἐλάσσων. Περὶ δὲ τὴν κοιλίην μοῦνον διὰ τόδε ὕδρωψ γίνεται. ἐπὴν γὰρ ἅλες ἐπιγένηται, καὶ ὁδὸς ἐν ἀρχῆσι μὴ γένηται ἐς τὸ κάτω, ἀλλ᾽ ἀποβληθῇ ἅλες ἐν τοῖσι φλεβίοισιν, ἅτε καὶ ἀναπνοὴν μὴ ἔχον, μήτε ἄνω μήτε κάτω ἀποστήρεξιν ἔχει. ὥσπερ εἴ τις ἄγγος μέγα μικρόστομον ἀπολαβὼν, καταστρέψειεν ἐν τάχει. εἶτα καθ᾽ ἡσυχίην ἀπὸ τοῦ στόματος ἀφέλοι τὸ ἐπικείμενον. καὶ ἢν τοῦτο ποιήσῃ τὸ ὕδωρ οὐκ ἐκρεύσεται ἔξω. οὔτε γὰρ ἔχει πνοὴν, ἀλλ᾽ ἀποκέκλεισται ἀπὸ τοῦ ἔσω πνεύματος. ἐνεὸν γὰρ τὸ πνεῦμα πληροῖ τὸ ἄγγος καὶ ἀντιστηρίζει τῷ ἔξω πνεύματι, καὶ οὐκ ἔστι τῷ ὕδατι ἐκδρομὴ ὑπὸ τοῦ πνεύματος, τοῦ πληροῦντος τὸ ἄγγος, καὶ ἅμα ἐπικειμένου τοῦ ἠέρος. ἢν δέ τις κλίνειε καθ᾽ ἡσυχίην τὸ ἄγγος, ἢ κατὰ πυθμένα τρήσειεν, ὑπεξελεύσεται τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ ἄγγεος. ὑπεξιόντος δὲ τοῦ πνεύματος, χωρέει καὶ τὸ ὕδωρ ἔξω. οὕτω δὴ καὶ τῷ ὕδρωπι. ἢν μὲν παραπνοὴ ἄνω ἢ κάτω διὰ τῶν φλεβίων γένηται, ἐν ἀρχῇ τῆς νούσου, ἔρχεται ἐς τὰ σκέλεα καὶ ἐς τοὺς πόδας ὁ ὕδρωψ. ἢν δὲ μὴ, αὐτοῦ μοῦνον εἱλέεται περὶ τὴν κοιλίην. καὶ οὕτω μέν μοι περὶ τούτων εἴρηται. γίνεται δὲ καὶ τῆσι γυναιξὶν ὁ ὕδρωψ ἐν τῆσι μήτρῃσι, καὶ τὰ ἐν τῆσι κοιλίῃσι, καὶ τὰ ἐν τοῖσι σκέλεσι καὶ τἄλλα σημήϊα ταῦτα ἴσχει, ἀποπέφανται δέ μοι ἐν τοῖσι γυναικείοισι νουσήμασι περὶ αὐτοῦ. αὗται αἱ τρεῖς ἰδέαι τῶν νουσημάτων, ἀπὸ τοῦ ὕδρωπος. γίνεται δὲ τὰ νουσήματα πάντα ταχέως χαλεπά. καὶ πάντα αὔξεται ταχέως. ἔτι δὲ χαλεπώτερα γίνεται, ἢν ὑπὸ ἑτέρης νούσου τὸ σῶμα τηχθὲν, ἐς τοῦτο περιέλθῃ. ἢν μὲν οὖν ἐν τάχει προσκαταλάβηται τὸ νούσημα τὸν ἄνθρωπον, θνήσκει, ἅτε τῆς νούσου χρονιωτάτης γινομένης. ἐπὴν δὲ καὶ ἡ κοιλίη εὔροος γένηται, κάρτα θνήσκει τάχιστα, ἐπαΐων τε καὶ διαλεγόμενος. ταῦτα δέ μοι εἴρηται περὶ ὕδρωπος, ὅθεν τε γίνεται, καὶ ὅτι τὰ σημήϊα αὐτοῦ τάδε.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΠΑΘΩΝ.

Τοῦτο δὲ ὁ γαληνὸς τοῦ Πολύβου λέγει εἶναι.

Ἄνδρα χρὴ ὅς ἐστι συνετὸς λογισάμενον ὅτι τοῖσιν ἀνθρώποισι πλείστου ἄξιόν ἐστιν ὑγιείη, ἐπίστασθαι ἀπὸ τῆς ἑωυτοῦ γνώμης ἐν τῆσι νούσοισιν ὠφελέεσθαι. ἐπίστασθαι δὲ, τὰ ἀπὸ τῶν ἰητρῶν καὶ λεγόμενα καὶ προσφερόμενα, πρὸς τὸ σῶμα τὸ ἑωυτοῦ καὶ διαγινώσκειν. ἐπίστασθαι δὲ τούτων ἕκαστα, ὅσον εἰκὸς ἰδιώτην. ταῦτ᾽ οὖν ἐπίσταιτο ἄν τις μάλιστα εἰδὼς καὶ ἐπιτηδεύων τάδε. νουσήματα τοῖσιν ἀνθρώποισι γίνεται ἅπαντα, ὑπὸ χολῆς καὶ φλέγματος. ἡ δὲ χολὴ καὶ τὸ φλέγμα τὰς νούσους παρέχει, ὅταν ἐν τῷ σώματι, ἢ ὑπερξηραίνηται, ἢ ὑπερυγραίνηται, ἢ ὑπερθερμαίνηται, ἢ ὑπερψύχηται. πάσχει δὲ ταῦτα τὸ φλέγμα καὶ ἡ χολή. καὶ ἀπὸ σιτίων. καὶ ἀπὸ ποτῶν. καὶ ἀπὸ πόνων. καὶ ἀπὸ τρωμάτων. καὶ ὀσμῆς. καὶ ἀκοῆς. καὶ ὄψιος. καὶ λαγνείης. καὶ ἀπὸ τοῦ θερμοῦ. καὶ ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ. πάσχει δὲ ὅταν τούτων ἕκαστα τῶν εἰρημένων, ἢ μὴ ἐν τῷ δέοντι προσφέρηται τῷ σώματι, ἢ μὴ τὰ εἰωθότα. ἢ πλείω τε καὶ ἰσχυρότερα. ἢ ἐλάσσω τε καὶ ἀσθενέστερα. τὰ μὲν οὖν νουσήματα γίνεται τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἅπαντα ἀπὸ τούτων. δεῖ δὲ πρὸς ταῦτα τὸν ἰδιώτην ἐπίστασθαι, ὁκόσα γινώσκειν ἰδιώτην. ὅσα δὲ τοὺς χειροτέχνας εἰκὸς ἐπίστασθαι καὶ προσφέρειν καὶ διαχειρίζεσθαι. περὶ δὲ τούτων τῶν λεγομένων καὶ τῶν ποιευμένων, οἷόν τε εἶναι τὸν ἰδιώτην γνώμῃ τινὶ ξυμβάλλεσθαι. ἤδη οὖν τούτων ὁπόθεν ἕκαστα δεῖ ἐπίστασθαι, ἐγὼ φράσω. Ἢν ἐς τὴν κεφαλὴν ὀδύναι ἐμπέσωσι, τούτου τὴν κεφαλὴν ξυμφέρει διαθερμαίνειν, λούοντα πολλῷ καὶ θερμῷ, καὶ πταρμὸν ποιέοντα, φλέγμα καὶ μύξας ὑπάγειν. καὶ ἢν μὲν πρὸς ταῦτα ἀπαλλάσσηται τῆς ὀδύνης, ἀρκεῖ ταῦτα. ἢν δὲ μὴ ἀπαλλάσσηται, καθῆραι τὴν κεφαλὴν φλέγμα. διαιτᾶν δὲ, ῥυφήματι καὶ ποτῷ ὕδατι: οἶνον δὲ μὴ προσφέρειν, ἐς τ᾽ ἂν ἡ περιωδυνίη παύσηται. τὸν γὰρ οἶνον ὅταν θερμὴ ἐοῦσα ἡ κεφαλὴ σπάσει, ἡ περιωδυνίη,

ἰσχυρότερη γίνεται. Τὰ δὲ ἀλγήματα ἐσπίπτει ὑπὸ τοῦ φλέγματος, ὅταν ἐν τῇ κεφαλῇ κι-
νηθὲν ἀθροισθῇ. ἢν δὲ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ὀδύνη καὶ σκοτοδινίη ἐμπίπτει ἐς τὴν κεφαλὴν, ὠφελέει
μὲν καὶ ταῦτα προσφερόμενα. ὠφελέει δὲ, καὶ ἢν αἷμα ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τῶν μυκτήρων, ἢ ἀπὸ τῆς φλεβὸς
τῆς ἐν τῷ μετώπῳ. ἢν δὲ πουλυχρόνιον καὶ ἰσχυρὸν τὸ νούσημα ἐν τῇ κεφαλῇ γίνηται, καὶ μὴ ἀπαλλάσ-
σηται καθαρθείσης τῆς κεφαλῆς, ἢ χάσαι δεῖ τούτου τὴν κεφαλὴν, ἢ τὰς φλέβας κύκλῳ ἀπο-
καῦσαι. τῶν γὰρ λοιπῶν ἀπὸ τούτων μοῦνον, ἐλπὶς ὑγιέα γενέσθαι. τοὺς νοσέοντας χρὴ σκοπεῖν. εὐ-
θὺς ἀρχομένους ἐν τῇ καταστάσει τῶν νουσημάτων, ὅτου ἂν δέωνται. καὶ οἵους τε ὄντας, φαρμα-
κευθῆναι. καὶ ἄλλο ὅ,τι περ ἄν τις θέλῃ προσενέγκαι. ἢν δὲ τὴν ἀρχὴν παρεὶς τελευτώσης τῆς νούσου
προσφέρῃς, ἐν ἀπειρηκότι ἤδη τῷ σώματι, δέδιεν ἰσχύον τι προσενέγκαι, κίνδυνος ἁμαρτάνειν
μᾶλλον, ἢ ἐπιτυγχάνειν. Ἢν ἐς τὰ ὦτα ὀδύνη ἐμπέσῃ, λούειν ξυμφέρει πολλῷ καὶ θερμῷ, καὶ
πυριῆν τὰ ὦτα. καὶ ἢν μὲν πρὸς ταῦτα περιλύσηται τὸ φλέγμα λεπτυνόμενον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς,
καὶ ἡ ὀδύνη ἀπολείπει, ἀρκέει ταῦτα. ἢν δὲ μὴ, τῶν λοιπῶν ἄριστον φαρμάκων, πίσαι ἄνω ὅ,τι
φλέγμα καθαίρει. ἢ τὴν κεφαλὴν καθῆραι, ᾧ καθαίρεται τῆς κεφαλῆς φλέγμα. τὸ δὲ ἄλγημα
καὶ τοῦτο γίνεται, ὅταν ἔσωθεν πρὸς τὴν ἀκοὴν φλέγμα ἐκ τῆς κεφαλῆς προσπέσῃ. Ἢν δὲ τὰ
παρὰ τὴν φάρυγγα φλεγμήνῃ, ἀναγαργαρίζειν χρή. γίνεται δὲ καὶ ταῦτα, ἀπὸ φλέγματος. Ἢν
δὲ τὰ οὖλα, ἤ τι τῶν ὑπὸ τῇ γλώσσῃ φλεγμαίνῃ, διαμασήτοισι χρῆσθαι. ἀπὸ φλέγματος δὲ καὶ
ταῦτα γίνεται. Ἢν δὲ ἡ σταφυλὴ καταχρεμασθῇ καὶ πνίγῃ, ἔνιοι δὲ τοῦτο καλέουσι γαργαρεῶ-
να, παραχρῆμα μὲν τοῖσιν ἀναγαργαλικτοῖσι χρῆσθαι, σκευάζων ὡς γέγραπται ἐν τοῖσι φαρμά-
κοισιν. ἢν δὲ πρὸς ταῦτα μὴ ἰσχνὴ γένηται, ὄπισθεν ξυρήσαντα τὴν κεφαλὴν, σικύας προβάλλειν
δύο. καὶ τοῦ αἵματος ἀφαιρέειν ὡς πλεῖστον. καὶ ἀνασπάσαι ὀπίσω τὸ ῥεῦμα τοῦ φλέγματος. ἢν δὲ μὴ δὲ
τούτοισι καθίστηται, χάσαντα μαχαιρίῳ τὸ ὕδωρ ἐξαγαγεῖν. χάζειν δὲ, ὅταν τὸ ἄκρον ὑπέρυθρον γίνη-
ται. ἢν δὲ μὴ τοιοῦτον γενόμενον τμηθῇ, φλεγμαίνειν θέλει. καὶ ἔστιν ὅτε ἐξάπινον ἔπνιξε. γίνεται δὲ
καὶ τοῦτο ὑπὸ φλέγματος, ὅταν ἐκ τῆς κεφαλῆς θαλφθείσης, ἀθρόον καταῤῥυῇ. Ὅσα δὲ περὶ
ὀδόντας γίνεται ἀλγήματα, ἢν μὲν βεβρωμένος ᾖ καὶ κινέεται, ἐξαιρέειν. ἢν δὲ μὴ βέβρωται,
μὴ δὲ κινέηται. ὀδύνην δὲ παρέχει, καύσαντα ἀποξηρῆναι. ὠφελέει δὲ, καὶ τὰ διαμασήματα. αἱ δὲ
ὀδύναι γίνονται, ὅταν φλέγμα ὑπέλθῃ, ὑπὸ τὰς ῥίζας τῶν ὀδόντων. ἐσθίονται δὲ καὶ βιβρώ-
σκονται. οἱ μὲν, ἀπὸ φλέγματος. οἱ δὲ, ἀπὸ σιτίων, ἢν φύσει ἀσθενέες ἔωσι, καὶ κοιλίην ἔχοντες καὶ
πεπηγότες ἐν τοῖσιν ὅλοισι κακῶς. Ἢν δὲ ἐν τῇ ῥινὶ πολύπος ἐγγένηται, διὰ τὸ πρῆγμα, πνέεταί τε
καὶ ἀπογέει ἐκ τοῦ μυκτῆρος εἰς τὸ πλάγιον. ἐξαιρέεται δὲ, βρόχῳ διελκόμενος ἐς τὸ στόμα ἐκ τῆς
ῥινός. οἱ δὲ καὶ φαρμάκοισιν ἐκσήπονται. φύεται δὲ, ὑπὸ φλέγματος. ταῦτα μὲν ὅσα ἀπὸ τῆς
κεφαλῆς φύονται νουσήματα, πλὴν ὀφθαλμῶν. ταῦτα δὲ ἰδίως γεγράψεται. Περὶ δὲ τῶν
κατὰ κοιλίην νουσημάτων, ἐνθυμέεσθαι χρὴ, τάδε. πλευρῖτις. περιπνευμονίη. καῦσος. φρενῖτις.
αὗται καλέονται ὀξεῖαι. καὶ γίνονται μὲν μάλιστα καὶ ἰσχυρόταται τοῦ χειμῶνος. γίνονται δὲ, καὶ
τοῦ θέρεος. ἧσσον δὲ, καὶ μαλακώτεραι. ἢν δὲ παρατυγχάνῃς, ταῦτα ἂν καὶ ποιέων καὶ ξυμβουλεύων
τυγχάνῃς μάλιστα. Πλευρῖτις. πυρετὸς ἴσχει, καὶ τοῦ πλευροῦ ὀδύνη. καὶ ὀρθοπνοίη. καὶ βήξ. καὶ
τὸ σίαλον κατ᾽ ἀρχὰς μὲν, ὑπόχολον πτύει. ἐπειδὰν δὲ πεμπταῖος γένηται ἢ ἑκταῖος, καὶ ὑπόπυον.
τούτῳ τοῦ μὲν πλευροῦ τῆς ὀδύνης διδόναι, ὅ,τι ἀποστήσει ἀπὸ τοῦ πλευροῦ, τό τε φλέγμα καὶ τὴν
χολήν. ἡ γὰρ ὀδύνη, οὕτως ἂν εἴη μαλακωτάτη. τὴν δὲ κοιλίην θεραπεύειν, ὑπάγοντι καὶ ψύχοντι
κλύσματι, οὕτω γὰρ τῇ νούσῳ τῇ ξυμπάσῃ συμφορώτατα. προσφέρειν δὲ ποτόν τε καὶ ῥύφημα,
καὶ τὰ πόματα διδόναι ὀξύτερα, ὡς τὸ σίαλον ἀνακαθαίρηται ἀπὸ τοῦ πλευροῦ. ὅταν δὲ καθαίρε-
σθαι ἄρξηται τὸ πύον, θερμαίνοντα ξυμφέρει τὸ πλευρὸν, ἔξωθεν πεπαίνειν τὰ πρὸς τὸ πλευρόν.
πρόσθεν δὲ, οὐ ξυμφέρει. ξηραίνεται γάρ. γίνεται δὲ ἡ νοῦσος αὕτη, μάλιστα μὲν ἐκ πόσιος, ὅταν τις
ὑγράζοντος τοῦ σώματος, ἢ μεθύων, ἢ νήφων, ῥιγώσῃ. γίνεται δὲ καὶ ἄλλως. κρίνεται δὲ ἡ νοῦσος. ἡ μὲν
βραχυτάτη, ἑβδόμη. ἡ δὲ μακροτάτη, τεταρτῃ καὶ δεκάτῃ. καὶ ἢν μὲν ἐν ταύτῃ πτυσθῇ καὶ καθαρ-
θῇ τὸ πύον ἀπὸ τοῦ πλευροῦ, ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μὴ πτυσθῇ, ἔμπυος γίνεται. καὶ ἡ νοῦσος μακρή.
κρίνεσθαι δὲ ἐστὶν ἐν τῇσι νούσοισιν, ὅταν αὔξωνται αἱ νοῦσοι, ἢ μαραίνονται, ἢ μεταπίπτωσιν ἐς ἕτε-
ρον νούσημα, ἢ τελευτῶσιν. Περιπλευμονίη. πυρετὸς ἴσχει. καὶ βήξ. καὶ ἀποχρέμπτεται τὸ μὲν πρῶ-
τον, φλέγμα παχὺ καὶ καθαρόν. τῇ ἕκτῃ δὲ καὶ ἑβδόμῃ, ὑπόχολον καὶ ὑποπέλιον. ὀγδόῃ δὲ καὶ ἐνάτῃ,
ὑπόπυον. τούτῳ ἢν μὲν ὀδύνη ἐπιγίνεται ἢ τοῦ νώτου ἢ τῶν πλευρέων, διδόναι ὅ,τι περ ἐν τῇ πλευρίτιδι
τοῦ πλευροῦ τῆς ὀδύνης ἐν τῇ φαρμακίτιδι γέγραπται. ποτοῖσι δὲ καὶ ῥυφήμασι, καὶ τῆς κοιλίης ἐς
τὴν ὑποχώρησιν καὶ ψύξιν, κατὰ ταὐτὰ θεραπεύειν τῇ πλευρίτιδι. ὅκως δὲ τὸ σίαλον ἐκ τοῦ πλεύμο-
νος ἀνακαθαρῇ καὶ τὸ πύον, διδόναι φάρμακα ποτὰ, οἷσιν πλεύμων ὑγραίνεται καὶ καθαίρεται τὸ πύον
ἄνω. ἡ δὲ νοῦσος αὕτη γίνεται, ὅταν ἐκ τῆς κεφαλῆς φλέγμα ἀθρόον ῥυῇ ἐς τὸν πλεύμονα. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ ἐκ

πλευρίτιδος μεθίεται ἐς περιπλευμονίην καὶ καῦσον. κρίνεται δὲ ἐν ἡμέρῃσιν, ἡ μὲν βραχυτά-
τη, ἐν τεσσαρεσκαίδεκα. ἡ δὲ μακροτάτη, ἐν δυοῖν δεούσαις εἴκοσι. διαφεύγουσι δὲ ταύτην ὀλίγοι. γί-
νονται δὲ καὶ ἔμπυοι ἐκ ταύτης τῆς νούσου, ἢν μὴ ἐν τῇσι κρίσησιν ὁ πλεύμων καθαρθῇ. Φρε-
νῖτις ὅταν λάβῃ, πυρετὸς ἴσχει βληχρὸς τὸ πρῶτον, καὶ ὀδύνη πρὸς τὰ ὑποχόνδρια. μᾶλλον δὲ
πρὸς τὰ δεξιά, ἐς τὸ ἧπαρ. ὅταν δὲ τεταρταῖος γένηται καὶ πεμπταῖος, ὅ, τε πυρετὸς ἰσχυρότε-
ρος γίνεται, καὶ ὀδύναι, καὶ τὸ χρῶμα ὑπόχολον γίνεται. καὶ τοῦ νοῦ παρακοπή. τούτῳ τῆς μὲν
ὀδύνης, ἅπερ ἐν τῇ πλευρίτιδι διδόναι. καὶ χλιαίνειν, ἵν' ἡ ὀδύνη ἔχῃ. τὴν κοιλίην δὲ θεραπεύειν
καὶ τἄλλα ποιέειν τὰ αὐτά, πλὴν τοῦ ποτοῦ. ποτῷ δὲ χρῆσθαι τῶν ἄλλων ὅτῳ ἂν ἐθέλῃς, πλὴν οἴνου. ἢ
ὄξος καὶ μέλι καὶ ὕδωρ διδόναι. οἶνος δὲ οὐ ξυμφέρει τοῦ νοῦ παρακοπέντος, οὔτε ἐν ταύτῃ τῇ νού-
σῳ, οὔτε ἐν ἑτέρῃσιν ἄλλῃσι. λούειν δὲ πολλῷ καὶ θερμῷ καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν ἐν ταύτῃ τῇ νού- 10
σῳ ξυμφέρει. μαλασσομένου γὰρ τοῦ σώματος, καὶ ἱδρὼς μᾶλλον γίνεται, καὶ ἡ κοιλίη καὶ τὸ οὖρον
διαχωρέει. καὶ αὐτὸς ἑωυτοῦ ἐγκρατέστερος γίνεται. ἡ δὲ νοῦσος γίνεται ἀπὸ χολῆς, ὅταν κινηθεῖ-
σα πρὸς τὰ σπλάγχνα καὶ τὰς φρένας προσίζῃ. ἡ δὲ νοῦσος κρίνεται. ἡ μὲν βραχυτάτη, ἑβδο-
μαίη. ἡ δὲ μακροτάτη, ἑνδεκαταίη. διαφεύγουσι δὲ καὶ ταύτην, ὀλίγοι. μεθίσταται δὲ καὶ αὕτη, ἐς
περιπλευμονίην, καὶ ἢν μεταστῇ ὀλίγοι διαφεύγουσιν. Καῦσος δὲ ὅταν ἔχῃ, πυρετὸς ἴσχει, καὶ
δίψα ἰσχυρή. καὶ ἡ γλῶσσα τρηχείη, καὶ μέλαινα γίνεται, τοῦ πνεύματος ὑπό γε θερμότητος. καὶ τὸ
χρῶμα ὑπόχολον γίνεται. καὶ τὰ πτύαλα χολώδεα. καὶ τὰ μὲν ἔξω, ψυχρὸς γίνεται. τὰ δὲ ἔσω,
λίαν θερμός. τούτῳ ξυμφέρει ψύγματα προσφέρειν, καὶ πρὸς τὴν κοιλίην, καὶ ἔξωθεν πρὸς τὸ
σῶμα, φυλασσόμενος μὴ φρίξῃ. καὶ τά τε πόματα καὶ τὰ ῥυφήματα διδόναι πυκνά, καὶ κατ' ὀλί-
γον ὡς ψυχρότατα. τὴν δὲ κοιλίην θεραπεύειν. κὴν μέν, μὴ ὑποχωρέῃ τὰ ἐνεόντα, κλύζειν. ψύχειν 20
τε κλύσμασι ὡς ψυχροτάτοισιν, ἢ ὁσημέραι, ἢ διὰ τρίτης. ἡ δὲ νοῦσος αὕτη, γίνεται ἀπὸ χολῆς
ὅταν κινηθεῖσα ἐντὸς τοῦ σώματος καταστηρίξῃ. φιλέει δὲ καὶ ἐς περιπλευμονίην μεθίστασθαι. κρί-
νεται δὲ ἡ μὲν βραχυτάτη, ἐνάτη ἢ δεκάτη. ἡ δὲ μακροτάτη, τεσσαρεσκαιδεκάτη. καὶ ἢν μὲν κα-
ταστῇ ἐς περιπλευμονίην, ὀλίγοι διαφεύγουσιν. ἢν δὲ μὴ μεταστῇ, διαφεύγουσι πουλλοί. αὗται μὲν
οὖν ὀξεῖαι καλέονται. καὶ δεῖ ταύτας οὕτω θεραπεύειν. Ὁκόσοι δὲ ἄλλοι τοῦ χειμῶνος πυρε-
τοὶ γίνονται, εἴτε ἐξ οἴνου, εἴτε ἐκ κόπου, εἴτε ἐξ ἄλλου τινός, φυλάσσεσθαι χρή. μεθίστανται γὰρ
ἐνίοτε ἐς τὰς ὀξείας νούσους. ἡ δὲ μετάστασις αὐτῶν, τοιαύτη γίνεται. ὅταν τῶν δύο κεκινημένων
τοῦ φλέγματός τε καὶ τῆς χολῆς, μὴ τὰ ξυμφέροντα προσφέρηται τῷ σώματι, συστρεφόμενα
αὐτὰ πρὸς ἑωυτά, τό, τε φλέγμα καὶ ἡ χολὴ προσπίπτει τοῦ σώματος ὅπου ἂν τύχῃ. καὶ γίνεται ἡ
πλευρῖτις. ἢ φρενῖτις, ἢ περιπλευμονίη. φυλάσσεσθαι οὖν χρή, τοὺς πυρετοὺς τοὺς ἐν χειμῶνι. ἡ δὲ 30
φυλακὴ αὐτῶν ἔστω, ἡσυχίη, καὶ ἰσχνασίη. καὶ τῆς κοιλίης κένωσις. ῥυφήμασι δὲ καὶ πόμασι διά-
γειν, ἕως ἂν ὁ πυρετὸς μειωθῇ. τῶν νούσων σχεδόν τι μάλιστα αἱ ὀξεῖαι, καὶ ἀποκτείνουσι καὶ ἐπιπο-
νώταταί εἰσι. καὶ δεῖ πρὸς αὐτὰς, φυλακῆς τε πλείστης, καὶ θεραπείης ἀκριβεστάτης. καὶ ἀπὸ τοῦ
θεραπεύοντος, κακὸν μὲν μηδὲν προσγίνεσθαι, ἀλλ' ἀρκέειν τὰ ἀπ' αὐτῶν τῶν νουσημάτων ὑπάρ-
χοντα. ἀγαθὸν δὲ ὅ, τι ἂν οἷός τε ᾖ. καὶ ἢν μὲν ὀρθῶς θεραπεύοντος τοῦ ἰητροῦ ὑπὸ μεγέθεος τῆς νού-
σου κρατέηται ὁ κάμνων, οὐχὶ καὶ αὕτη ἡ ἁμαρτία τοῦ ἰητροῦ ἐστίν. ἢν δὲ μὴ θεραπεύοντος ὀρθῶς. μὴ
δὲ γινώσκοντος, ὑπὸ τῆς νόσου κρατέηται τοῦ ἰητροῦ. Τοῦ δὲ θέρεος τάδε γίνονται. πυρετός, ἴσχει
ἰσχυρός, καὶ δίψα. καὶ ἐμέουσιν ἔνιοι χολήν. ἐνίοισι δέ, καὶ κάτω διαχωρέει. τούτοισι δὲ πίνειν διδό-
ναι καὶ ῥυφῆν, ὅ, τι ἂν σοι δοκέῃ ἐπιτήδειον εἶναι. ἢν δὲ προσίστηται πρὸς τὴν καρδίαν χολὴ ἢ φλέ-
γμα, ἐπιπίνοντες ὕδωρ ψυχρόν, ἢ μελίκρητον, ἐμέειν. ἢν δὲ ἡ γαστὴρ μὴ ὑποχωρέῃ, κλύσματι χρῆ- 40
σθαι, ἢ βαλάνῳ. ἡ δὲ νοῦσος γίνεται ἀπὸ χολῆς. ἀπαλλάσσονται δὲ μάλιστα ἑβδομαῖοι, ἢ ἐνα-
ταῖοι. ἢν δὲ τοῦ πυρετοῦ ἔχοντος μὴ καθαίρωνται, μήτε κάτω, μήτε ἄνω. πόνος δὲ ἐνῇ καθ' ἅπαν τὸ σῶ-
μα, ὅταν ᾖ τριταῖος ἢ τεταρταῖος, φαρμάκῳ ὑποκαθῆραι ἐλαφρῷ κάτω, ἢ πόματι. ποιέειν δέ,
ῥύφημα ἀπὸ κέγχρου, ἢ ἀλήτου. καὶ πόμασι τοῖσιν αὐτοῖσι θεραπεύειν. πάσχουσι δὲ καὶ ταῦτα ἀπὸ
χολῆς. ἢν δὲ τὰ μὲν ἔξω μὴ πυρώδης ᾖ σφόδρα, τὰ δ' ἔσω καὶ ἡ γλῶσσα τρηχέη καὶ μέλαινα γίνε-
ται, καὶ οἱ πόδες, καὶ αἱ χεῖρες ἄκραι ψυχραί, τούτῳ φάρμακον μὲν μὴ διδόναι. θεραπεύειν δέ, προ
σφέρων ψύγματα, καὶ πρὸς τὴν κοιλίην, καὶ πρὸς τὸ ἄλλο σῶμα. καλέεται δὲ ὁ πυρετὸς καυσώ-
δης οὗτος. κρίνεται δὲ μάλιστα δεκαταῖος, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖος. ἢν δὲ τὸ πῦρ λαμβάνῃ καὶ με-
θίῃ, τοῦ δὲ σώματος βάρος αὐτὸν ἔχῃ, τοῦτον ἕως μὲν ἂν τὸ πῦρ ἔχῃ ῥυφήμασι καὶ πόμασι θεραπεύειν.
ὅταν δὲ μὴ ἔχῃ, διδόναι καὶ σιτία. καθῆραι δὲ ὡς τάχιστα φαρμάκῳ, ἤν τε ἄνω δοκέῃ σοι δεῖσθαι, ἤν τε 50
κάτω. ἢν δὲ πυρετὸς μὲν μὴ ἔχῃ. τὸ δὲ στόμα πικρὸν ἔχῃ, καὶ τὸ σῶμα βαρύνηται καὶ ἀσιτέῃ, φάρμακον
διδόναι. πάσχει δὲ ταῦτα ὑπὸ χολῆς ὅταν εἰς τὰς φλέβας καὶ τὰ ἄρθρα καταστηρίξῃ. ὁπόσαι δὲ ἄλλαι
ὀδύναι ἐν τῷ θέρει κατὰ κοιλίην γίνονται. ὁπόσαι μὲν πρὸς τὰ ὑποχόνδρια καὶ τὴν καρδίην, μελίκρητον

ὑδαρὲς ποιέων, ὅσον τρεῖς κοτύλας ὄξος παραχέας, δὸς πιεῖν χλιαρόν. καὶ ἐπισχὼν ὀλίγον χρόνον
καὶ ξυνθαλφθεὶς πυρὶ καὶ ἱματίοισιν, ἐμέτω. ἢν δὲ ἀπεμέσαντι αὖθις προσίστηται καὶ πνίγῃ,
αὖθις ἔμετον ποιείσθω. ἢ λούσας αὐτὸν πολλῷ καὶ θερμῷ, ὑποκλύσαι. καὶ χλιάσματα προστιθέ-
ναι ἐὰν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. πάσχουσι δὲ ταῦτα μάλιστα ἀπὸ φλέγματος, ὅταν κινηθὲν προσπέσῃ πρὸς
τὴν καρδίην. διδόναι δὲ τοῖσι τὰ τοιαῦτα ἀλγήματα ἀλγέουσι, καὶ τῶν φαρμάκων ἃ γέγραπται
παύοντα τῆς τοιαύτης νούσου ἐν τῇ φαρμακίτιδι. ἢν δὲ μεθίστηται ἡ ὀδύνη ἄλλοτε ἄλλῃ τῆς κοι-
λίης καὶ ἀπύρετος ᾖ, λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ πίνειν διδόναι, τῆς ὀδύνης εἵνεκα, ἃ ἐν τῇ
πλευρίτιδι γέγραπται. ἢ τῶν ἄλλων ὅ, τι ἄν σοι δοκέῃ. ἢν δὲ μὴ ἀπαλλάσσηται τῆς ὀδύνης, ὑπο-
καθῆραι φαρμάκῳ κάτω. σιτίων δὲ ἀπέχεσθαι, ἕως ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. τὰ δὲ τοιαῦτα ἀλγήματα ὅσα
10 οὕτως πλανᾶται, ἀπὸ χολῆς γίνεται. ὅσαι δὲ κάτωθεν τοῦ ὀμφαλοῦ, ὀδύναι γίνονται, ὑποκλύσαι
μαλακῷ κλύσματι, ἢν δὲ μὴ παύηται, φάρμακον δοῦναι κάτω. ὁκόσαι δ᾽ ὀδύναι ἐξαπίνης γίνον-
ται ἐν τῷ σώματι ἄνευ πυρετοῦ, ξυμφέρει λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ, καὶ χλιαίνειν. τὸ γὰρ φλέγμα
καὶ ἡ χολὴ, ξυνεστηκότα μὲν, ἰσχυρά δέ ἐστι καὶ κρατέει καθ᾽ ὁποῖον ἂν τοῦ σώματος στῇ. καὶ πόνον τε καὶ
ὀδύνην ἰσχυρὴν παρέχει. διακεχυμένα δὲ ἀσθενέστερά ἐστι καθ᾽ ὅ ἂν εὔδηλα ᾖ τοῦ σώματος. τὰ δὲ νου-
σήματα ὅσα τοῦ θέρεος γίνονται, εἴωθε γίνεσθαι οὕτως. ὅταν τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ ἡλίου θαλφθῇ, ὑ-
γραίνεται. ὑγραινόμενον δὲ, νοσέει, ἢ πᾶν, ἢ ἐς ὃ μέρος ἂν κατασκήψῃ, τὸ φλέγμα καὶ ἡ χολή. ἢν
μὲν οὖν τις αὐτὰ ἀρχόμενα θεραπεύῃ, οὔτε μακρὰ γίνεται, οὔτε ἐπικίνδυνα. ἢν δὲ μὴ θεραπεύῃ, ἢ
κακῶς θεραπεύῃ, φιλέει καὶ μακρότερα γίνεσθαι, πολλάκις δὲ καὶ κτείνει. καὶ τριταῖοι δὲ καὶ τε-
ταρταῖοι πυρετοὶ, ἐκ τῶν τοιούτων γίνεσθαι πεφύκασιν. αὕτη ἡ κατάστασις τῶν νουσημάτων, μά-
20 λιστα μὲν τοῦ θέρεος γίνεται. ἐνίοισι δὲ καὶ τοῦ χειμῶνος. Τριταῖος δὲ πυρετὸς ὅταν ἔχῃ, ἢν
μέν σοι δοκέῃ ἀκάθαρτος εἶναι, τῇ τετάρτῃ φάρμακον δοῦναι. ἢν δὲ μή σοι δοκέῃ φαρμάκου δεῖσθαι,
διδόναι φάρμακα ποτὰ, οἷσιν ἢ μεταστήσεται ὁ πυρετὸς, ἢ ἀπολείψει. διδόναι δὲ ὥσπερ γέγραπται
ἐν τοῖσι φαρμάκοισι. καὶ τῇ μὲν λήψει, ῥυφήματι καὶ ποτῷ διαιτᾶν. τοῖς δὲ διὰ μέσου, σιτίοισι
διαχωρητικοῖσι. λαμβάνει δ᾽ ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ, οὐκ ἐπὶ πλεῖστον. ἢν δὲ μὴ θεραπεύηται, ἐθέλει με-
θίστασθαι ἐς τεταρταῖον καὶ γίνεσθαι πουλυχρόνιος. Ἢν δὲ τεταρταῖος λαμβάνῃ. ἢν μὲν ἀκάθαρ-
τος ᾖ, καθαίρειν πρῶτον μὲν τὴν κεφαλήν. καὶ διαλείπων τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας, φάρμακον
διδόναι ἄνω κατ᾽ αὐτὴν τὴν λῆψιν. διαλιπὼν δὲ, κάτω δοῦναι ἑτέρην ἐν αὐτῇ τῇ λήψει. ἢν δὲ πρὸς
ταῦτα μὴ παύηται, διαλιπὼν πάλιν, λούσας πολλῷ καὶ θερμῷ, δοῦναι τῶν φαρμάκων ἃ γέ-
γραπται. ποτήμασι δὲ καὶ ῥυφήμασι καὶ τῇ ἄλλῃ διαίτῃ χρῆσθαι, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ τριταίου. λαμ-
30 βάνει δὲ οὗτος ὁ πυρετὸς, τοὺς μὲν πλείστους, πουλὺν χρόνον. τοὺς δὲ, καὶ ὀλίγον. καὶ γίνεται μὲν,
ὅ, τε τριταῖος καὶ τεταρταῖος ἀπὸ χολῆς καὶ φλέγματος. διότι δὲ ὁ τριταῖος καὶ ὁ τεταρταῖος
ἑτέρωθί μοι γέγραπται. δύναμιν δὲ ἔχει τῶν πυρετῶν τὰ φάρμακα τούτων, ὥστε πινόμενα, τὸ
σῶμα κατὰ χώρην εἶναι, ἐν τῇ εἰωθυίῃ θερμότητί τε καὶ ψυχρότητι. καὶ μήτε θερμαίνεσθαι πα-
ρὰ φύσιν, μήτε ψύχεσθαι. διδόναι δὲ, ὡς ἐν τῇ φαρμακίτιδι γέγραπται. Φλέγμα λευκὸν
ὅταν ἔχῃ, τὸ σῶμα οἰδέει πᾶν, λευκῷ οἰδήματι. καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρης, τὸ μὲν, δοκέει ῥᾴων εἶναι. τὸ
δὲ, φλαυρότερος. καὶ τὸ οἴδημα ἄλλοτε ἄλλῃ τοῦ σώματος, μέζον τε καὶ ἔλασσον γίνεται. τούτῳ
φάρμακα διδόναι κάτω, ὑφ᾽ ὧν ὕδωρ ἢ φλέγμα καθαίρεται. διαιτᾶν δὲ, σιτίοισι καὶ ποτοῖσι καὶ
πόνοισιν, ὑφ᾽ ὧν ὡς ξηρότατος ἔσται καὶ ἰσχνότατος. ἡ δὲ νοῦσος αὕτη, γίνεται ἀπὸ φλέγματος.
ὅταν τις ἐκ πυρετῶν πολυχρονίων φλεγματώδης ὢν, ἀκάθαρτος γένηται, τρέπηταί τε τὸ φλέγμα
40 αὐτοῦ ἀνὰ τὰς σάρκας. καὶ λευκότερον μὲν οὐδὲν τοῦτον τοῦ ἄλλου ἢ φλέγματος. ὁ δὲ χρὼς, φαίνε-
ται λευκότερος. τὸ γὰρ αἷμα ἀπὸ πλήθους τοῦ φλέγματος, ὑδαρέστερον γίνεται. καὶ οὐκ ἔνι ὁ-
μοίως ἐν αὐτῷ τὸ εὔχροον. καὶ διὰ τοῦτο λευκότεροί τε φαίνονται. καὶ καλέεται ἡ νοῦσος, φλέγμα
λευκόν. ἢν μὲν οὖν θεραπευθῇ ἀρχομένης τῆς νούσου, ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μὴ, ἐς ὕδρωπα μεθίστα-
ται ἡ νοῦσος, καὶ διέφθειρε τὸν ἄνθρωπον. Ὁκόσοι δὲ σπλῆνα ἔχουσι μέγαν, ὅσοι μέν εἰσι χο-
λώδεες, κακόχροοί τε γίνονται καὶ κακελκέες καὶ δυσώδεες ἐκ τοῦ στόματος καὶ λεπτοί. καὶ ὁ σπλὴν
σκληρὸς, καὶ αἰεὶ παραπλήσιος τὸ μέγεθος. καὶ τὰ σιτία οὐ διαχωρέει. ὁκόσοι δὲ φλεγματίαι,
ταῦτά τε ἶσον πάσχουσι, καὶ ὁ σπλὴν ἄλλοτε, μέζων γίνεται. ἄλλοτε δὲ, ἐλάσσων. τού-
τοισι ξυμφέρει, ἢν μὲν ἀκάθαρτοι φαίνονται, καθαίρειν καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. ἢν
δὲ μὴ δέονται φαρμακείης, διαιτᾶν. τοῖσι μὲν φλεγματώδεσι, ξηραίνοντα τὸ σῶμα καὶ ἰσχναί-
50 νοντα σιτίοισι καὶ ποτοῖσι, καὶ ἐμέτοισι, καὶ γυμνασίοισιν ὡς πλείστοισι, καὶ περιπάτοισι.
καὶ τοῦ ἦρος ἐλλεβόρῳ καθαίρειν ἄνω. ὁκόσοι δὲ χολώδεες, ξυμφέρει διυγραίνοντα τῇ διαί-
τῃ ὑπάγειν τὴν κοιλίην, καὶ τὴν κύστιν καὶ τὴν φλέβα τὴν σπληνῖτιν, ἀφιέναι πυκνά. καὶ
τοῖσι διουρητικοῖσι φαρμάκοισι χρῆσθαι, ἃ γέγραπται μαλθάσσειν τὸν σπλῆνα. καὶ καθαίρειν

ἔτεος ὥρῃ, καὶ τοῦτο χολήν. ἔνιοι δὲ τῶν σπληνιώντων, ὑπὸ μὲν τῶν φαρμάκων πίνοντες οὐκ ὠφελέονται, οὐδ' ὑπὸ τῆς ἄλλης θεραπείης ἰσχνότερος οὐδὲ γίνεται αὐτῶν ὁ σπλὴν, ἀλλὰ κρατέεται τὰ προσφερόμενα ὑπὸ τοῦ μεγέθεος τῆς νούσου. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐνίοισι μὲν ἐς ὕδρωπα περιΐσταται ἡ νοῦσος, καὶ διεφθάρησαν. ἐνίοισι δὲ, καὶ πυΐσκεται. καὶ καυθέντες, ὑγιέες γίνονται. ἐνίοισι δὲ, καὶ ξυγκαταγηράσκει, σκληρός τε ὢν καὶ μέγας. τὸ δὲ νούσημα γίνεται, ὅταν ἐκ πυρετῶν καὶ κακοθεραπείης, χολὴ ἢ φλέγμα ἢ ἀμφότερα ἐς τὸν σπλῆνα κατασκήψῃ. καὶ πολυχρόνιον μὲν, ἐστὶ τὸ πάθος. θανατῶδες δὲ, οὔ. τῶν φαρμάκων ὅσα δίδοται τοῦ σπληνὸς, τὰ μὲν καὶ διὰ τῆς κύστιος καθαίρει, καὶ ποιέει λαπαρώτερον. τὰ δὲ καθαίρει μὲν, οὔτε διὰ τῆς κύστιος οὐδὲν, ὅ, τι καὶ φανερώτερον, οὔτ' ἄλλῃ οὐδαμῇ. λαπάσσει δὲ, τὸν σπλῆνα. Εἰλεὸς ὅταν λάβῃ, ἡ γαστὴρ σκληρὴ γίνεται. καὶ διαχωρέει οὐδέν. καὶ ὀδύνη κάτω πᾶσαν τὴν κοιλίην ἔχει, καὶ πυρετὸς, καὶ δίψα. ἐνίοτε δὲ ὑπὸ πόνου ἐμέει καὶ χολήν. τοῦτον χρὴ διυγραίνειν, καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. λούειν τε πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ πίνειν ὅσα τήν τε κοιλίην κινέει, καὶ τὸ οὖρον ὑπάγει. καὶ ὑποκλύζειν ἢν δέχηται. ἢν δὲ μὴ δέχηται τὸ κλύσμα, αὐλίσκον προσδήσας πρὸς ποδεῶνα, ἀσκίου φυσήσας, ἐνεῖναι τὴν φῦσαν πολλήν. καὶ ἐπειδὰν ἀρθῇ τὸ ἔντερον ὑπὸ τῆς φύσης καὶ ἡ γαστὴρ, ἐξελὼν τὸν αὐλίσκον, ἐνεῖναι παραχρῆμα κλύσμα. καὶ ἢν δέξηται, ὑποχωρήσει καὶ ὑγιὴς ἔσται. ἢν δὲ μὴ οὕτω δέξηται τὸ κλύσμα, ἀποθνήσκει μάλιστα ἑβδομαῖος. ἡ δὲ τοιαύτη νοῦσος γίνεται, ὅταν τῆς κόπρου ξυγκαυθῇ ἀθρόον ἐν τῷ ἐντέρῳ, περὶ τοῦτο περιΐσταται φλέγμα. καὶ τὸ ἔντερον ἅτε τούτων ἀθρόων ἐνεσκληκότων, περιοιδέει. καὶ οὔτε τῶν ἄνωθεν πινομένων φάρμακον δέχεται, ἀλλὰ ἀνεμέει, οὔτε τῶν κάτωθεν προσφερομένων κλυσμάτων δέχεται. ἔστι δὲ τὸ νούσημα ὀξὺ καὶ ἐπικίνδυνον. Ὕδερος δὲ γίνεται τὰ μὲν πλεῖστα, ὅταν τις ἐκ νόσου μακρῆς ἀκάθαρτος διαφορῆται πολὺν χρόνον. φθείρονται γὰρ αἱ σάρκες, καὶ τήκονται, καὶ γίνονται ὕδωρ. γίνεται δὲ ὕδρωψ, καὶ ἀπὸ τοῦ σπληνὸς ὅταν νοσήσῃ. καὶ ἀπὸ τοῦ ἥπατος. καὶ ἀπὸ λευκοῦ φλέγματος. καὶ ἀπὸ δυσεντερίης. καὶ λειεντερίης. καὶ ἢν μὲν ἐξ ἀκαθαρσίης γένηται ὕδρωψ, ἡ μὲν γαστὴρ, ὕδατος πίμπλαται. οἱ δὲ πόδες καὶ αἱ κνῆμαι, ἐπαίρονται. οἱ δὲ ὦμοι καὶ αἱ κληῗδες καὶ τὰ στήθεα καὶ οἱ μηροὶ, τήκονται. τοῦτον ἢν ἀρχόμενον λάβῃς πρὸ τοῦ ὑπέρυδρον γενέσθαι, φάρμακα πιπίσκειν κάτω, ὑφ' ὧν ὕδωρ ἢ φλέγμα καθαίρεται. χολὴν δὲ κινέειν. σιτίοισι δὲ καὶ ποτοῖσι καὶ πόνοισι καὶ περιπάτοισι διαιτᾶν, ὑφ' ὧν ἰσχνὸς καὶ ξηρὸς ἔσται, καὶ αἱ σάρκες ὡς ἰσχυρόταται. ἡ δὲ νοῦσος, θανατώδης, ἄλλως τε καὶ ἢν φθῇ ἡ γαστὴρ μεστωθεῖσα ὕδατος. ὅταν δὲ ἀπὸ σπληνὸς, ἢ ἥπατος, ἢ λευκοῦ φλέγματος, ἢ δυσεντερίης ἐς ὕδρωπα μεταστῇ, θεραπεύειν μὲν, τοῖσιν αὐτοῖσι ξυμφέρει, διαφεύγουσι δὲ, οὐ μάλα. τῶν γὰρ νουσημάτων ὅ, τι ἂν ἕτερον ἐφ' ἑτέρῳ γένηται, ὡς τὰ πολλὰ ἀποκτείνει. ὅταν γὰρ ἀσθενεῖ τῷ σώματι ὄντι ὑπὸ τῆς παρεούσης νούσου, ἑτέρη νοῦσος ἐπιγένηται, προαπόλλυται ὑπὸ ἀσθενείης, πρὶν ἢ τὴν ἑτέρην νοῦσον, τὴν ὑστέρην γινομένην, τελευτῆσαι. τὸ δὲ ὕδωρ γίνεται οὕτως. ἐπειδὰν αἱ σάρκες ὑπὸ φλέγματος. καὶ χρόνου. καὶ νόσου. καὶ ἀκαθαρσίης. καὶ κακοθεραπείης. καὶ πυρετῶν διαφθαρῶσι, τήκονται καὶ γίνονται ὕδωρ. καὶ ἡ μὲν κοιλίη, οὐ μεταδιδοῖ ὕδωρ ἐς ἑωυτήν. κύκλῳ δὲ, περὶ αὐτὴν γίνεται. καὶ ἢν μὲν οὖν ὑπὸ τῶν φαρμάκων καὶ τῆς ἄλλης διαίτης ὠφελέηται, καὶ ἡ γαστὴρ λαπάσσεται αὐτοῦ. ἢν δὲ μὴ, ταμὼν ἀφεῖναι τοῦ ὕδατος. τέμνεται δὲ, ἢ παρὰ τὸν ὀμφαλὸν, ἢ ὄπισθεν κατὰ τὴν λαγόνα. διαφεύγουσι δὲ καὶ ἐντεῦθεν ὀλίγοι. Δυσεντερίη ὅταν ἔχῃ ὀδύνη ἔχει κατὰ πᾶσαν τὴν κοιλίην, καὶ στρόφος. καὶ διαχωρέει χολήν τε καὶ φλέγμα, καὶ αἷμα ξυγκεκλυσμένον. τούτου καθήρας τὴν κεφαλὴν, φαρμάκων πίσαι ἄνω, ὅ, τι φλέγμα καθαίρει. καὶ τὴν κοιλίην γάλακτι ἑφθῷ διανίψας, τὸ ἄλλο σῶμα θεραπεύειν καὶ ἢν μὲν ἄπυρος ᾖ, τὴν μὲν κοιλίην λιπαροῖσι, καὶ πίοσι, καὶ γλυκέσι, καὶ ὑδαροῖσιν. ὑπάγειν αἰεὶ τὰ ἐνεόντα. καὶ λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ, τὰ κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ, ἢν ὀδύνη ἔχῃ. τὰ δὲ πόματα καὶ τὰ ῥυφήματα καὶ τὰ σιτία προσφέρειν, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῇ φαρμακίτιδι. ἡ δὲ νοῦσος γίνεται, ἐπειδὰν χολὴ καὶ φλέγμα κατασκήψῃ ἐς τὰς φλέβας καὶ τὴν κοιλίην, νοσέει μὲν τὸ αἷμα καὶ διαχωρέει ἐφθαρμένον. νοσέει δὲ καὶ τὸ ἔντερον, καὶ ξύεται καὶ ἑλκοῦται. γίνεται δὲ αὕτη ἡ νοῦσος, καὶ μακρὴ, καὶ πολύπονος, καὶ θανατώδης. καὶ ἢν μὲν ἔτι τοῦ σώματος ἰσχύοντος θεραπεύηται, ἐλπὶς διαφυγεῖν. ἢν δὲ ἤδη ἐκτετηκότος, καὶ τῆς κοιλίης παντάπασιν ἡλκωμένης, ζωῆς οὐδεμία ἐλπίς. Λειεντερίη, τὰ σιτία διαχωρέει, ἄσηπτα, ὑγρά. ὀδύνη δὲ, οὐκ ἔνι. λεπτύνεται δὲ, καὶ τὸ σῶμα. τοῦτον θεραπεύειν ἐν τοῖσιν αὐτοῖσι, τοῖς ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένοις. ἡ δὲ νοῦσος γίνεται, ὅταν ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς ἄνω κοιλίης κατάῤῥοος γένηται τοῦ φλέγματος, ἐς τὴν κάτω κοιλίην. ὅταν δὲ τοῦτο, τὰ σιτία ὑπ' αὐτοῦ ψύχεται καὶ ὑγραίνεται. καὶ ἡ ἄφοδος αὐτῶν ἀσήπτων ταχείη γίνεται. καὶ τὸ σῶμα τήκεται. ἅμα μὲν οὐ πεσσομένων τῶν σιτίων ἐν τῇ κοιλίῃ χρόνον ἱκανόν. ἅμα δὲ ὑπὸ τῆς κοιλίης θερμῆς ἐούσης παρὰ φύσιν θερμαινόμενον. Διάῤῥοια δ' ἡ μακρὴ ὅταν

ἔχῃ, διαχωρέει πρῶτον μὲν, τὰ εἰσιόντα ὑγρά. ἔπειτα φλέγμα. καὶ ἐσθίει μὲν, ἐπιεικῶς. ὑπὸ δὲ
τῆς πολλῆς διαχωρήσιος, ἀσθενὴς καὶ λεπτὸς γίνεται. τοῦτον ἄνω ἀποξηραίνειν, ἐλλέβορον πιπίσκων.
καὶ τὴν κεφαλὴν καθαίρων φλέγμα. διανίψαι δὲ καὶ τὴν κοιλίην, γάλακτι ἑφθῷ. ἔπειτα τἄλλα
σιτίοισι καὶ ποτοῖσι θεραπεύειν. ὑφ᾽ ὧν ξηρανεῖται ἡ κοιλίη καὶ τὸ σῶμα παῖν. ἡ δὲ νοῦσος ἀπὸ
τῶν αὐτῶν γίνεται, ἀφ᾽ ὧν καὶ ἡ λειεντερίη. αὗται αἱ νοῦσοι ἥτε δυσεντερίη, καὶ ἡ λειεντερίη
καὶ διάῤῥοια, παραπλήσιαί εἰσι. καὶ δεῖ αὐτὰς, οὕτως ἰῆσθαι. τὸν μὲν κατάῤῥοον ἀπολαμβάνειν τὸν
ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς ἄνω κοιλίης, ἢ ἀποτρέπειν. τοῦ γὰρ νουσήματος ἡ φύσις ἐντεῦθεν γίνεται,
καὶ οὐδεὶς οὐδέν σου μέμψεται τὴν διάνοιαν. σχεδὸν δὲ καὶ τἄλλα νουσήματα, ὧδε δεῖ σκοπεῖν,
ὁκόθεν ἑκάστῳ ἡ φύσις γίνεται. καὶ οὕτω σκοπῶν καὶ λαμβάνων τὴν ἀρχὴν τῶν νουσημάτων ἥκιστ᾽ ἂν
ἁμαρτάνοιο. Τεινεσμὸς ὅταν λάβῃ, διαχωρέει αἷμα καὶ μύξα. καὶ πόνος ἐν τῇ κάτω κοιλίῃ γίνεται.
καὶ μάλιστα ὅταν εἰς ἄφοδον ἔξῃ. τοῦτον ξυμφέρει τὴν κοιλίαν διυγραίνειν καὶ λιπαίνειν, καὶ ἀλεαίνειν.
καὶ ὑπάγειν τὰ ἐνεόντα. καὶ λούειν θερμῷ, πλὴν τῆς κεφαλῆς. φιλέει δὲ ἡ νοῦσος αὕτη τὰ σιτία πλείω
τελέειν. οἱ γὰρ στρόφοι κενουμένης τῆς κοιλίης ὑπὸ τοῦ αἵματος διεξιόντος καὶ τῆς μύξης, καὶ προ-
πιπτόντων πρὸς τὸ ἔντερον, γίνονται. ἐνόντων δὲ τῶν σιτίων, ἧττον δῆξιν παρέχει τῷ ἐντέρῳ. καὶ
γίνεται μὲν ἀπὸ τῶν αὐτῶν, ὧν καὶ ἡ δυσεντερίη. ἀσθενεστέρη δὲ καὶ ὀλιγοχρονίη, καὶ οὐ θανατώδης.

Ὅταν δὲ ὑπὸ οἴνου ἢ ὑπ᾽ εὐωχίης χολέρη λάβῃ ἢ διάῤῥοια, τῇ μὲν διαῤῥοίᾳ, ξυμφέρει διανηστεύειν,
καὶ ἢν δίψος ἔχῃ, οἶνον διδόναι γλυκὺν, ἢ στέμφυλα γλυκέα. ἐς ἑσπέρην δὲ διδόναι ταῦτα, ἃ καὶ τοῖσιν
ὑπὸ φαρμάκου κεκαθαρμένοισιν. ἢν δὲ μὴ παύηται, ἐθέλῃς δὲ παῦσαι, ἔμετον ἀπὸ σιτίου ἢ φακῆς
ποιῆσαι. καὶ παραχρῆμα ἀνασπᾶται ἄνω ἡ κάτω ἄφοδος, καὶ ἢν διακλύσῃς χυλῷ φακῶν ἢ ἐρε-
βίνθων, καὶ οὕτως που παύσεται. Τῇ δὲ χολέρῃ ξυμφέρει. ἢν μὲν ὀδύνη ἔχῃ, διδόναι ἃ γέγρα-
πται ἐν τοῖσι φαρμάκοισι, παύοντα τὴν ὀδύνην. τὴν δὲ κοιλίην θεραπεύειν τήν τε ἄνω καὶ τὴν κά-
τω, διυγραίνοντα πόμασι, καὶ μαλάσσοντα τὸ σῶμα λουτροῖσι θερμοῖσι, πλὴν τῆς κεφαλῆς. καὶ
ὅ, τε ἔμετος, οὕτως εὐπετέστερος γίνεται. καὶ ἢν ἐνῇ τι ὑγρὸν, τὰ προσεστηκότα ἄνω ἀπεμέεται,
καὶ ἡ κάτω ὑποχώρησις μᾶλλον διαχωρέει. ἢν δὲ κενώσῃ, ἐμέεται βιαίως, καὶ ὑποχωρέει βιαιότε-
ρον. ἐς ἑσπέρην δὲ διδόναι καὶ τούτῳ, ὅσα περ τῷ φαρμακοποτέοντι. γίνεται δὲ καὶ ταῦτα τὰ ἀλ-
γήματα, ὅσα ἐκ ποσίων γίνεται. ἢ δὲ εὐωχίης, ὅταν τὰ σιτία καὶ τὰ ποτὰ πλέον τοῦ εἰωθότος,
ἐς τὴν κοιλίην εἰσέλθῃ. καὶ τὰ ἔξωθεν εἰωθότα ὑπερθερμαίνειν τὸ σῶμα, κινέει χολὴν καὶ φλέ-
γμα. Στραγγουρίης, τρόποι μὲν πολλοὶ καὶ παντοῖοι. ξυμφέρει δὲ ἔξωθεν μὲν τὸ σῶμα μαλάσσειν
λουτροῖσι θερμοῖσιν. ἔσωθεν δὲ διυγραίνειν, τὴν μὲν κοιλίην, σιτίοισιν ὑφ᾽ ὧν εὔροος ἔσται. τὴν δὲ κύστιν,
ποτοῖσιν ὑφ᾽ ὧν τὸ οὖρον ὡς πλεῖστον διαχεῖται. διδόναι δὲ καὶ τῶν διουρητικῶν φαρμάκων, ἃ γέ-
γραπται ἐν τῇ φαρμακίτιδι παύοντα τῆς ὀδύνης. ἡ δὲ νοῦσος ὑπὸ τοῦ φλέγματος γίνεται. καὶ
ὅταν μὲν ἡ κύστις ξηρανθῇ, ἢ ψυχθῇ, ἢ κενωθῇ, ὀδύνην παρέχει. ὅταν δὲ ὑγρή τε ᾖ καὶ πλήρης, ἢ καὶ
κεκυχυμένη, ἧσσον. ἡ δὲ νοῦσος τοῖσι μὲν παλαιοτέροισι, μακροτέρη γίνεται. τοῖσι δὲ νεωτέροισι, βραχυ-
τέρη. θανατώδης δὲ, οὐδετέροισιν. Ἰσχιὰς δὲ ὅταν γένηται, ὀδύνη λαμβάνει ἐς τὴν πρόσφυσιν
τοῦ ἰσχίου, καὶ ἐς ἄκρον τὸ πυγαῖον, καὶ ἐς τὸν γλουτόν. τέλος δὲ καὶ διὰ παντὸς τοῦ σκέλεος πλανᾶται
ἡ ὀδύνη. τούτῳ συμφέρει ὅταν ἡ ὀδύνη ἔχῃ μαλάσσειν καθ᾽ ὁποῖον ἂν τυγχάνῃ τοῦ σκέλεος στηρίζου-
σα ἡ ὀδύνη, ἐν λουτροῖσι καὶ χλιάσμασι καὶ πυρίῃσι. καὶ τὴν κοιλίην ὑπάγειν. ὅταν δὲ λωφήσῃ ἡ
ὀδύνη, φάρμακον δοῦναι κάτω. καὶ μετὰ ταῦτα πιεῖν, γάλα ὄνου ἑφθόν. διδόναι δὲ τῆς ὀδύνης ἃ
γέγραπται παρὰ τοῖσι φαρμάκοισιν. ἡ δὲ νοῦσος γίνεται, ἐπειδὰν χολὴ καὶ φλέγμα ἐς τὴν αἱ-
μόῤῥοον φλέβα κατασκήψῃ, ἢ δὲ ἑτέρης νόσου, ἢ ἄλλως ὁκόσον ἂν τοῦ αἵματος ὑπὸ φλέγματος
καὶ χολῆς νουσήσῃ ξυνεστηκός. τοῦτο γὰρ πλανᾶται ἀνὰ τὸ σκέλος διὰ τῆς φλεβὸς τῆς αἱμοῤῥόου.
καὶ ὅπου ἂν στῇ, κατὰ τοῦτο καὶ ἡ ὀδύνη, ἔνδηλος γίνεται μάλιστα καὶ ἐπίπονος. θανατώδης δὲ οὔ. εἰ
δὲ ἔς ἕν τι χωρίον κατασκήψῃ ἡ ὀδύνη καὶ στῇ, καὶ τοῖσι φαρμάκοισι μὴ ἐξελαύνηται, καῦσαι καθ᾽
ὁποῖον ἂν τυγχάνῃ ἐοῦσα ἡ ὀδύνη. καίειν δὲ τῷ ὠμολίνῳ. Ἀρθρῖτις νοῦσος ὅταν ἔχῃ, λαμβάνει
πῦρ καὶ ὀδύνη τὰ ἄρθρα τοῦ σώματος. λαμβάνει δὲ καὶ ὀξείη. καὶ ἐς ἄλλο τε ἄλλο τῶν ἄρθρων, ὀ-
ξύτεραί τε καὶ μαλακώτεραι, κατασκήπτουσιν αἱ ὀδύναι. τούτῳ ξυμφέρει προσφέρειν ἢ ἂν ἡ ὀ-
δύνη ἔχει, ψύγματα. καὶ ἐκ τῆς κοιλίης ὑπάγειν τὰ ἐνεόντα, κλύσμασιν ἢ βαλάνῳ. καὶ ῥυφᾶν δι-
δόναι καὶ πιεῖν, ὅ, τι ἂν δοκέῃ σοι ξυμφορώτατον. ὅταν δὲ ἡ ὀδύνη ἐνῇ, φάρμακον κάτω πίσαι. καὶ μετὰ τοῦτο
πίνειν ὀῤῥὸν ἑφθὸν, καὶ ὄνου γάλα. ἡ δὲ νοῦσος. γίνεται ὑπὸ χολῆς καὶ φλέγματος, ὅταν κινηθέντα
εἰς τὰ ἄρθρα κατασκήψῃ. καὶ ὀλιγοχρονίη μὲν, γίνεται καὶ ὀξείη. θανατώδης δὲ, οὔ. νεωτέροισι δὲ εἴωθε
μᾶλλον ἢ γεραιτέροισι γίνεσθαι. Ποδάγρη βιαιότερον μὲν τῶν τοιούτων ἁπάντων ὁκόσα περὶ τὰ ἄρθρα.
καὶ πολυχρονιώτατον, καὶ δυσαπαλλακτότατον, καὶ ἔστι μὲν ἡ νοῦσος αὕτη, τοῦ αἵματος ἐφθαρμένου,
τοῦ ἐν τοῖσι φλεβίοισιν, ὑπὸ χολῆς καὶ φλέγματος. ὅσῳ δὲ ἐν λεπτοτάτοισιν ἡ φλεβίοισιν, καὶ ἐν
ἀνάγκῃ πεφυκόσι πλείστῃ τοῦ σώματος. καὶ ἐν νεύροισι καὶ ὀστέοισι πουλλοῖσί τε καὶ πυκνοῖσι. τοσούτῳ

δὲ παραμονιμώτατόν τέ ἐστι τὸ νούσημα καὶ δυσαπαλλακτότατον, ξυμφέρει δὲ καὶ ταύτῃ τὰ
αὐτὰ, ἃ καὶ τῇ ἀρθρίτιδι. καὶ μακρὴ μὲν καὶ αὕτη ἡ νοῦσος καὶ ἐπίπονος. θανατώδης δὲ οὔ. ἢν δὲ
τοῖσι δακτύλοισιν ἡ ὀδύνη ἐγκαταλείπηται, καῦσαι τὰς φλέβας τοῦ δακτύλου ὑπὲρ τῶν κονδύλων
ὀλίγον. καίειν δὲ ὠμολίνῳ. Τὸν δὲ ἴκτερον, ὧδε χρὴ θεραπεύειν. ἔξωθεν μὲν τὸ σῶμα μαλθάσσειν
λουτροῖσι θερμοῖσι. τὴν δὲ κοιλίην διυγραίνειν, καὶ τὴν κύστιν. καὶ τῶν διουρητικῶν διδόναι, ἃ προγέγραπται.
ἢν δὲ ἰσχυρὸς ᾖ, καθήρας τὴν κεφαλὴν, φάρμακόν τι πῖσαι κάτω, ὃ χολὴν καθαίρει. ἔπειτα δὲ
τοῖσι διουρητικοῖσι χρῆσθαι. ἡ δὲ νοῦσος γίνεται, ὅταν χολὴ κινηθεῖσα ὑπὸ τὸ δέρμα τράπηται.
ταῦτα δὲ ἐπιστάμενος ἀνὴρ ἰδιώτης, οὐκ ἂν ὁμοίως ἐμπίπτοι εἰς ἀνήκεστα νουσήματα. καὶ γὰρ νουσή-
ματα εἴωθεν ἀπὸ μικρῶν προφασίων μεγάλα καὶ πολυχρόνια γίνεσθαι. καὶ ὅσα μὲν σιτίων ἢ ποτῶν
ἐχόμενά ἐστιν, ἢ ῥυφημάτων ἢ φαρμάκων ὅσα ὀδύνης εἵνεκα δίδοται, ἀκίνδυνά ἐστιν ἅπαντα
προσφέρειν αἰεὶ, ἐὰν κατὰ τὰ γεγραμμένα προσφέρῃς. ὅσα δὲ καθαίρει τῶν φαρμάκων, χολὴν ἢ
φλέγμα, ἐν τούτοισιν οἱ κίνδυνοι γίνονται, καὶ αἱ αἰτίαι τοῖσι θεραπεύουσι. φυλάσσεσθαι οὖν χρὴ
τὰ μάλιστα, ταῦτα μὲν ὅσα κατὰ κοιλίην γίνεται νουσήματα, πλὴν περὶ ἐμπύων καὶ φθινόν-
των, καὶ τῶν γυναικείων. ταῦτα γὰρ χωρὶς γεγράψεται. Φύματα ὅσα φύεται πάντα, ὑπὸ
φλέγματος ἢ αἵματος φύεται. ὅταν δὲ ὑπὸ ῥεύματος ἢ πτώματος ἀθροισθῇ, ξυμφέρει δὴ τούτων,
τὰ μὲν καταπλάσσοντα καὶ φάρμακα πιπίσκοντα διαχεῖν. τὰ δὲ καταπλάσσοντα, πεπαίνειν.
καὶ διαχέει μὲν τῶν καταπλασμάτων ὅσα θερμὰ ὄντα ὑγραίνει, καὶ μὴ σπᾷ ἐς ἑωυτά. πεπαίνει
δὲ, ὅσα θερμαίνοντα ξυνάγει. ὅταν δέ τι τμηθῇ ἢ αὐτόματον ῥαγῇ φαρμάκῳ ἀνακαθαίρειν τὸ ὑγρόν.
ὅταν δὲ πυῤῥοοῦντα παύσηται, ὡς ἕλκος ἰῆσθαι. Λέπραι. καὶ κνησμός. καὶ ψώρη. καὶ λειχῆνες. καὶ
ἀλφός. καὶ ἀλώπεκες, ὑπὸ φλέγματος γίνονται. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα, αἶσχος μᾶλλον, ἢ νουσήμα-
τα. κηρίον. καὶ χοιράδες. καὶ φύγεθλα. καὶ δοθιῆνες. καὶ ἄνθραξ, ὑπὸ φλέγματος φύεται. τού-
τοισι τοῖσι φαρμάκοισιν ἀποκαθαίροντα, ὧδε χρῆσθαι. ὅσοι μὲν χολώδεές εἰσι, διδόναι, τὰ ὑφ᾽ ὧν
χολὴ καθαίρεται. ὅσοι δὲ φλεγματώδεες, τὰ ὑφ᾽ ὧν φλέγμα. ὅσοι δὲ μελαγχολοῦσι, τὰ ὑφ᾽ ὧν
μέλαινα χολή. τοῖσι δὲ ὑδρωπιῶσι, τὰ ὑφ᾽ ὧν ὕδωρ. ὅσα δὲ δίδοται φάρμακα ποτὰ καὶ μὴ καθαί-
ρειν μήτε χολὴν μήτε φλέγμα, ὅταν ἐς τὸ σῶμα εἰσέλθῃ, τὴν δύναμιν αὐτὰ παρέχεσθαι δεῖ, ἢ
ψύχοντα, ἢ θερμαίνοντα. ἢ ξηραίνοντα. ἢ ὑγραίνοντα. ἢ ξυνάγοντα, ἢ διαχέοντα. ὅσα δὲ ὕπνον
ποιέει, ἀτρεμίην δεῖ τῷ αἵματι παρέχειν τὸ φάρμακον. Ὅταν δὲ ὡς νοσέοντα ἀφίκῃ, ἐπανερωτᾷν
χρὴ ἃ πάσχει. καὶ ἐξ ὅτου. καὶ ποσταῖος. καὶ τὴν κοιλίην εἰ διαχωρέει. καὶ δίαιταν ἥν τινα διαιτᾶ-
ται. καὶ ἐνθυμέεσθαι πρῶτα μὲν τὸ νούσημα πότερον ἀπὸ χολῆς ἢ φλέγματος γεγένηται, ἢ ἀμ-
φότερα. καὶ τοῦτο εὖ εἰδέναι, ὅ, τι ἀνάγκην ἔχει, ὥστε ὑπὸ τούτων τοῦ ἑτέρου, ἢ ἀμφοτέρων γίνεσθαι.
ἔπειτα πότερον ξηρασίης ἢ ὑγρασίης χρῄζει. ἢ τὰ μὲν τοῦ σώματος, ξηρασίης. τὰ δὲ, ὑγρασίης. ἔπει-
τα τὴν νοῦσον, εἴτε ἄνω δεῖ θεραπεύειν, εἴτε κάτω. εἴτε διὰ τῆς κύστιος. καὶ εἴτε αὔξεται ἡ νοῦσος,
εἴτε μαραίνεται. εἴτε λύεται. εἴτε μεταπίπτει εἰς ἑτέραν νοῦσον. τοὺς ζωματίας, λιμοκτονέειν, καὶ
ἐκ τῆς κοιλίης ὑπάγειν τὰ ἐνεόντα, ἢ ὑποκλύζοντα, ἢ φάρμακον κάτω διδόντα. καὶ πίνειν ὕδωρ ἢ
ὄξος, ἢ ῥυφεῖν. τὰ φλεγμαίνοντα ψύχειν καταπλάσμασι. τὰ δὲ τοιαῦτα καταπλάσματα εἶναι,
ἢ τεῦτλα ἑφθὰ ἐν ὕδατι, ἢ σέλινον, ἢ ἐλαίης φύλλα, ἢ συκῆς φύλλα, ἢ βάτου, ἢ βαλαύου, ἢ ῥοιῆς
γλυκείης. ἑφθοῖσι δὲ τούτοισι χρῆσθαι. ὠμοῖσι δὲ ῥάμνου φύλλοισιν. ἢ ἄγνου. ἢ ἐλελισφάκου, ἢ τιθυ-
μάλλου, ἢ γλήχωνα χλωρὴν, ἢ πράσα. ἢ σέλινα. ἢ κορίανον. ἢ ἰσάτιος φύλλα. ἢν δὲ μηδὲν ἀπὸ τούτων
ἔχῃς, μηδὲ ἄλλο τι μηδὲν κατάπλασμα, ἄλφιτον φυρήσας ὕδατι ἢ οἴνῳ, καταπλάσαι. τοσοῦτον δὲ
χρόνον καταπλάσματα τὰ δὴ ὠφελέει, ὁκόσον ἂν χρόνον, ψυχρότερα ᾖ ἢ τὸ ἕλκος. ὅταν δὲ ᾖ θερμό-
τερα, ἢ ὁμοίως θερμὰ, βλάπτει. τὰ λιπαρὰ πρὸς τὰ φλεγμαίνοντα οὐ ξυμφέρει, οὐδὲ πρὸς τὰ ἀκά-
θαρτα, οὐδὲ πρὸς τὰ σηπόμενα. ἀλλὰ πρὸς μὲν τὰ φλεγμαίνοντα, ξυμφέρει τὰ ψυχρὰ, πρὸς δὲ τὰ
ἀκάθαρτα καὶ τὰ σηπόμενα, τὰ δριμέα, καὶ ὅσα δῆξίν τινα παρεχόμενα, καθαίρει. ὅταν δὲ σαρκοφυῆ-
σαι βούλῃ, τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ θερμὰ μᾶλλον ξυμφέρει, πρὸς ταῦτα γὰρ ἡ σὰρξ θάλλει. ὁκόσοισιν
ἄνθρωποι σιτίοισιν ἢ ποτοῖσιν ὑγιαίνοντες ἐς δίαιταν χρῶνται, ἐκ τούτων χρὴ τῶν παρεόντων χρῆ-
σθαι, πρὸς τοὺς νοσέοντας σκευάζοντα, θερμὰ καὶ ψυχρὰ, καὶ ὑγρὰ καὶ ξηρά. ἐκ μὲν ψυχρῶν,
θερμά. καὶ θερμὰ, ἐκ μὴ θερμῶν. καὶ ξηρὰ, ἐκ μὴ ξηρῶν. καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἀπο-
ρέειν δὲ οὐ χρὴ οὐδὲ τοῖσι παρεοῦσι μὲν μὴ δύνασθαι. τὰ ἀπόντα δὲ ζητοῦντα μηδὲν ὠφελέειν τὸν
κάμνοντα οἷόν τε εἶναι. εὑρήσεις δὲ ἢν ὀρθῶς σκοπέῃς ἔξω τουτέων, οἷσι πρὸς τὸν νοσέοντα χρῶνται
ὀλίγα. ῥυφήματα δὲ ἐν τοῖσι νούσοισι ἁπάσῃσι διδόναι, ἢ πτισάνην, ἢ κέγχρον, ἢ ἄλητον, ἢ χόνδρον.
τούτων ὁκόσα μὲν διδῷς εἰς διαχώρησιν, λεπτὰ διδόναι, καὶ ἑφθότερα καὶ γλυκύτερα, ἢ ἁλυκώ-
τερα, ἢ θερμότερα. ὁκόσα δὲ ἐς ἰσχὺν ἢ ἀνακομιδὴν, παχύτερα, λιπαρώτερα, καὶ μετρίως ἑφθά.
ποτοῖσι δὲ χρῆσθαι, ἢν μὲν ὑπάγειν ἐθέλῃς τὴν κοιλίην καὶ τὴν κύστιν, γλυκὺν οἶνον, ἢ μελίκρητον.
ἢν δὲ στύφειν, αὐστηρὸν, λευκὸν, λεπτὸν, ὑδαρέα. ἢν δὲ ἰσχύειν, αὐστηρὸν, μέλανα. ὁκόσοι τὸν οἶνον

πίνουσιν ἀνήλεῶς, τούτοισι διδόναι, ἃ γέγραπται ἐν τῇ φαρμακίτιδι ποτὰ σκευαζόμενα, τοῖσι
φαρμακοποτέουσι διδόναι μετὰ τὴν κάθαρσιν. τοῖσι μὲν πυρέσσουσιν, ἢ φακὸν, ἢ κέγχρον λεπτὸν,
ἢ πτισάνης χυλόν. διδόναι δὲ πτισάνην μὲν καὶ κέγχρον, ὡς κοῦφα ἐόντα. χόνδρον δὲ, ὡς ἰσχυρότα-
τον πάντων. καὶ ἄλητον, ὡς ἰσχυρότερον τούτων. φακὸν δὲ εὐώδεα σκευάζειν. καὶ ὀλίγον δεύτερον
διδόναι, ὡς καὶ κοῦφον ὂν ῥόφημα καὶ εὐκάρδιον ἄνω. παραμίσγειν δὲ ἢ ἅλας. ἢ μέλι. καὶ κύμι-
νον, καὶ ἔλαιον. τῷ δὲ φακῷ παραμίσγειν ἢ χλόης γλήχωνος καὶ ὄξους ὀλίγον. τοῖσι δὲ ἀπύροισιν,
ἄρτου καθαροῦ τὸ ἔσωθεν ἐνθρίψας ἐν ζωμῷ. ἢ μάζαν καὶ τέμμαχος ἑφθὸν, ἢ κρέας οἷος ὡς νεωτά-
της, ἢ ὄρνιθος, ἢ σκύλακος ἑφθόν. καὶ τοῖσι πυρέττουσιν, ἢ τεῦτλον, ἢ κολοκύντην, ἢ βλῆτον. καὶ
μετὰ τὸ σιτίον, πίνειν οἶνον οἰνώδεα, παλαιὸν, λευκὸν, ὡς ὑδαρέα. οἷσι λούεσθαι μὴ ξυμφέρει, ἀλεί-
φειν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ θερμῷ. καὶ ἐκμάσσειν διὰ τρίτης. ὅταν κοιλίην ὑγραίνειν ἀπὸ σιτίων ἀσθενεῦν-
τος ἐθέλῃς, διδόναι μάζαν καὶ ὄψα. θαλασσίων μὲν τεμμάχια ἑφθὰ ἐν ὑποτρίμματι. κρέα δὲ οἷος
ὡς νεωτάτης. ἢ ἐρίφου, ἢ σκύλακος. ἢ ὄρνιθος ἑφθά. καὶ τεῦτλα ἢ βλῆτα ἢ λάπαθα ἢ κολοκύντην
ἣν ὥρη ᾖ. λάχανα δὲ σέλινα, καὶ ἄνηθα, καὶ ὤκιμα. καὶ τὸν οἶνον μελιχρὸν, παλαιὸν, λευκὸν, ὑδαρέα.
ὅταν δὲ ξηραίνῃς τὸ σῶμα, διδόναι ἄρτον. καὶ ὄψα ὀπτὰ καὶ ξηρὰ καὶ θερμότερα ταῦτα πάντα.
καὶ κρέων τὰ μέλεα, ὅσα σαρκώδεα. ἰχθύων τοὺς πετραίους. λάχανα πήγανον. ἢ θύμον. ἢ ὀρίγανον.
τὸν δὲ οἶνον μέλανα αὐστηρόν. σκευάζειν δὲ τὰ ὄψα, ἁλσὶ καὶ κυμίνῳ, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ἀρτύμασιν
ὡς ἐλαχίστοισι χρῆσθαι. ὅταν δὲ ἀνακομίζειν ἐκ νόσου ἐθέλῃς, διδόναι τὰ μὲν ἄλλα ταυτὰ, ἃ καὶ
ὅταν διυγραίνῃς τὴν κοιλίην. τὰ δὲ κρέα ἀντὶ τῶν γαλαθηνῶν ἰσχυρότερα. καὶ ἀντὶ τῶν κυνείων,
ὀρνίθεια, καὶ λάχανα. καὶ τούτων ἔνια ὀπτὰ καὶ τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἰχθύων, καὶ ἐσκευασμένα ὡς
ἄριστα. ὁκόσοισι τῶν νοσημάτων ξηρασίη ξυμφέρει, μονοσιτίη ξυμφέρει, καὶ τὰ σιτία καὶ τὰ ποτὰ,
ἐλάσσω τελέειν ὥστε πλήρη εἶναι. καὶ ταῦτα ἐκπονέειν καὶ περιπατεῖν καὶ κοιμᾶσθαι ὡς ἐλά-
χιστα. ὁκόσοισι δ' αὖ ὑγρασίη ξυμφέρει, μὴ ἀσιτέειν. καὶ τοῦ σιτίου καὶ τοῦ ποτοῦ, μὴ ἐνδεᾶ εἶναι. μὴ δὲ
πονέειν. καὶ κοιμᾶσθαι ὁκόσα ἂν ἐθέλῃ. ὁκόσων ἐπιθυμέουσιν οἱ κάμνοντες ἢ σιτίων, ἢ ὄψων, ἢ ποτῶν,
ὑπαρχέτω ταῦτα, ἢν μὴ μέλλῃ τῷ σώματι βλάβος ἔσεσθαι. ὁκόταν ἢ σιτίων ἢ ποτῶν προστιθέναι
ἄρξῃ, ἢ ἀφαιρέειν, κατ' ὀλίγον χρὴ, καὶ τὰς προσθέσιας ποιέεσθαι καὶ τὰς ἀφαιρέσιας. ὁκόσοισι
σιτία ἱκανὰ οἷοί τε εἰσὶ τελέειν, ῥυφήματα μὴ διδόναι. ἀποκλείει γὰρ τοῦ σιτίου. ὁκόσοι δὲ μὴ οἷοί τε, τού-
τοισι διδόναι. ἐὰν δέ τι διδόναι θέλῃς κομιδῆς ἕνεκα, διδόναι χόνδρον, ἢ πτισάνην πυρίνην. ταῦτα
γὰρ τῶν ῥυφημάτων τὰ ἰσχυρότερα. διδόναι δὲ, μετὰ δεῖπνον. τὰ φάρμακα ὅσα ποτὰ, καὶ ὅσα πρὸς
τὰ σώματα προσφέρεται μανθάνειν χρὴ, ἄξιον γὰρ ἅπαντος. οὐ γὰρ ἀπὸ γνώμης ταῦτα εὑρίσκου-
σιν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ τύχης. οὐδέ τι οἱ χειροτέχναι. ἢ μᾶλλον οἱ ἰδιῶται. ὅσα δὲ ἐν τῇ τέ-
χνῃ τῇ ἰητρικῇ γνώμῃ μανθάνεται καὶ εὑρίσκεται, ἢ περὶ σιτίων ἢ περὶ φαρμάκων, παρὰ τῶν οἵων
τε διαγινώσκειν, τὰ ἐν τῇ τέχνῃ μανθάνειν χρὴ, ἤν τι θέλῃς μανθάνειν. μετὰ τὰ ῥυφήματα διδόναι
τὸ σιτίον τοῖσιν ἀσθενέουσιν. ἐπιπίνειν δὲ οἶνον οἰνώδεα. πρὸ δὲ τῶν σιτίων καὶ ποτῶν ἢ ῥυφημάτων,
καὶ μετὰ ταῦτα ὅ, τι ἄν σοι δοκέῃ τοῖσιν ἀσθενέουσιν ἐσορῶν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, προσφέρειν
καὶ τὸ σιτίον καὶ τὸ ποτόν. μάλιστα γὰρ ἂν οὕτως ὠφελέῃς. τῶν σιτίων ἃ δύναμιν ἕκαστα ἔχει, τεκ-
μαίρεσθαι χρὴ, ἀπὸ τῶν φανερὰν τὴν δύναμιν παρεχομένων. ὁκόσα ἢ φῦσαν. ἢ δῆξιν. ἢ πλησμο-
νὴν. ἢ βορβορυγμὸν παρέχει. ἢ στρόφον. ἢ διαχωρέει, ἢ μὴ διαχωρέει. καὶ φανερὰ ὅ, τι ταῦτα ἐργάζε-
ται. καὶ ἀπὸ τούτων χρὴ, τά τε ἄλλα σκοπεῖν. ἔχει γὰρ ἕκαστα τῶν ἐδεσμάτων, διότι καὶ ὠφελέει
καὶ βλάπτει. ἀλλὰ τἆλλα, τὰ μὲν φανερώτατά ἐστιν ἐργαζόμενα, ἃ ἐργάζεται. τὰ δὲ, ἀμυδρό-
τερα, τὰ σιτία καὶ τὰ ὄψα σκευάζειν καὶ διδόναι τοῖσιν ἀσθενέουσιν, ὑφ' ὧν μήτε φῦσα ἔσται, μήτε
ὀξυρεγμίη, μήτε στρόφος, μήτε λίην διαχωρέῃ, μήτε λίην ξηραίνεται. ταῦτα δὲ γίνεται ὧδε.
ὅσα μὲν ἡ κοιλίη κρατέει, καὶ τὸ σῶμα αὐτὰ ἀναδέχεται, ταῦτα μὲν οὔτε φῦσαν παρέχεται,
οὔτε στρόφον. ἢν δὲ μὴ κοιλίη κρατέῃ, ἀπὸ τούτων καὶ φῦσα, καὶ στρόφος, καὶ τἆλλα τὰ τοιαῦτα
γίνεται. κουφότατα τῶν σιτίων καὶ τῶν ὄψων καὶ τῶν ποτῶν, ὅσα μέτρια ἐσιόντα ἐς τὸ σῶμα, ἢ
ὀλίγῳ πλέω τῶν μετρίων, μήτε πλήρωσιν παρέχει, μήτε στρόφον, μήτε φῦσαν, μήτε ἄλλο τι τοιού-
των μηδέν. καὶ πέσσεταί τε τάχιστα. καὶ πεσσόμενα διαχωρέει. καὶ ἀνὰ πᾶσάν τε τὴν ἡμέρην ἐσιόν-
τα ἐς τὴν κοιλίην, ἀλυπότατά ἐστι, καὶ ὅταν διὰ παλαιοῦ ἐσέλθῃ. βαρέα δὲ, ὅταν μέτρια τελεύ-
μενα ἢ ἐλάσσω τῶν μετρίων, πλήρωσιν καὶ πόνον παρέχει, καὶ μὴ τελέειν, μὴ δὲ οἷόν τε ἐσθίειν αὐτὰ
μηδὲ πίνειν, ἀλλὰ πόνον παρέχει. διὰ χρόνον δὲ αὖθις αὐτὰ ἢ πίνει ἢ ἐσθίει, καὶ οὕτω πόνον παρέχει,
καὶ οὐ διαχωρέει ἀνὰ λόγον. ἐς ὑγείην ἄριστα, ὅσα ὀλίγιστα ἐσιόντα, αὐτάρκεά ἐστι, καὶ λιμοῦ καὶ δίψης
ἄκος εἶναι. καὶ πλεῖστον χρόνον τὸ σῶμα αὐτὰ δέχεται, καὶ διαχωρέει κατὰ λόγον. ἐς ἰσχὺν δὲ ἄρι-
στα, ὅσα σάρκα φύει πλείστην, καὶ πυκνοτάτην, καὶ τὸ αἷμα παχύνει. καὶ διαχωρέει κατὰ λόγον τῶν
ἐσιόντων. καὶ τὸ σῶμα πλεῖστον χρόνον ἀναδέχεται. τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ πίονα, καὶ τὰ τυρώδεα καὶ μελι-
τώδεα, καὶ τὰ σησαμόεντα ὀξυρεγμίην ὡς μάλιστα παρέχει, καὶ χολέρην. καὶ στρόφον. καὶ φῦσαν. καὶ

πλησμονήν. ποιέει δὲ τοῦτο αὐτὸ, καὶ ὅταν πλείω τι φάγῃ ἢ πίῃ, ἢ ὅσα οἵα τε πέψαι ἡ κοιλίη. τοῖσιν ἀσθενέουσιν, ἢν μὲν κατὰ λόγον τῆς νούσου καὶ τοῦ σώματος διδῶς ἃ ἂν διδῶς, ὑπαναλίσκει ταῦτα τὸ σῶμα. καὶ οὔτε ἐνδεές ἐστιν, οὔτε πλῆρες. ἢν δὲ ἁμαρτάνῃς τοῦ καιροῦ ἢ ἔπειτα, βλάβος ἐπ' ἀμφότερα ὅσα τῶν σιτίων ἢ τῶν ὄψων ἢ τῶν ποτῶν τὸ σῶμα ἀναδέχεται, μάλιστα ἀπὸ τούτων, οὔτε στρόφος γίνεται, οὔτε φῦσα, οὔτε ὀξυρεγμίη. ὅταν γὰρ ἐς τὴν κοιλίην ἐσέλθῃ, ἀπ' αὐτοῦ πᾶν τὸ σῶμα τὸ αὐτῷ ἐπιτήδειον, καὶ ἀσθενέστερον ἤδη τὸ λοιπὸν ἀνάγκη εἶναι, ὥστε στρόφον, ἢ φῦσαν, ἢ ἄλλό τι τῶν τοιούτων ἐν τῇ κοιλίῃ μὴ ποιῆσαι. Τῶν οἴνων καὶ οἱ γλυκέες, καὶ οἱ αὐστηροὶ, καὶ οἱ μελιχροὶ παλαιοὶ, τὴν κοιλίην ὑπάγουσι. μάλιστά τε διουρέονται καὶ τρέφουσι. καὶ οὔτε φῦσαν παρέχουσιν, οὔτε στρόφον, οὔτε πλησμονήν. Κρεῶν τὰ δίεφθα καὶ τὰ ἔξοπτα, ἀσθενέα μὲν πρὸς τὴν ἰσχὺν ἀμφότερα. ἐς δὲ τὴν διαχώρησιν, τὰ μὲν δίεφθα, ἐπιτήδεια. τὰ δὲ ὀπτὰ, στασιμώτερα. τὰ δὲ μετρίως ἔχοντα καὶ ἑψήσιος καὶ ὀπτήσιος, μετρίως καὶ ἐς τὴν ἰσχὺν ἔχει, καὶ ἐς τὴν διαχώρησιν. τὰ δὲ ἐνωμότερα πρὸς μὲν τὴν ἰσχὺν, ἐπιτήδεια. πρὸς δὲ τὴν διαχώρησιν, οὔ. Τῶν σιτίων καὶ τῶν ποτῶν, ἃ προσφερώτατα τῷ σώματι, καὶ μάλιστα αὐτάρκεα καὶ ἐς τροφὴν καὶ ἐς ὑγιείην. καὶ ἀπὸ τούτων αὐτῶν, ὅταν τις αὐτοῖσι μὴ ἐν καιρῷ χρῆται, ἢ πλέοσι τοῦ καιροῦ, αἵ τε νοῦσοι καὶ ἐκ νούσων οἱ θάνατοι γίνονται. τὰ δ' ἄλλα σιτία καὶ ποτὰ ὅσα μὴ τοιαύτην δύναμιν ἔχει, σμικρὸν μέντοι ὠφελέει, ἤν τις καὶ πάντα αὐτοῖσιν ἐν καιρῷ χρῆται. σμικρὰ δὲ καὶ βλάπτει. ἐπ' ἀμφότερα δέ ἐστιν ἀσθενέα, ὥστε ἀγαθόν τι ποιῆσαι, καὶ ὥστε κακόν. ἔστι δὲ τῶν σιτίων καὶ τῶν ποτῶν ἃ τὴν δύναμιν ἔχει ταύτην τάδε. ἄρτος. μᾶζα. κρέα. ἰχθύες. οἶνος. τούτων μέντοι τὰ μὲν, μᾶλλον. τὰ δὲ, ἧσσον. Ὁκόσοι ξηρὴν δίαιταν διαιτῶνται, τούτοισι μὴ ξὺν τῷ σιτίῳ τὸ ποτὸν διδόναι, ἀλλὰ μετὰ τὸ σιτίον, διαλιπὼν πουλὺν χρόνον. καὶ οὕτω μὲν ξηρὴ ἡ ἰκμὰς ἀπὸ ξηρῶν σιτίων γενομένη, τὸ σιτίον ξηραίνει. ἢν δὲ ἅμα τῷ σιτίῳ πίνῃ, νοτερωτέρη ἡ τροφὴ γενομένη, ὑγρότερον τὸ σῶμα ποιέει.

Ἄρτος ὁ θερμὸς καὶ τὰ κρέα τὰ θερμὰ αὐτὰ ἐφ' ἑωυτῶν ἐσθιόμενα, ξηραίνει. ἢν δὲ ξὺν ὑγρῷ διδῷς, ἢ ἐπιπίνειν παραχρῆμα ἐπὶ τῷ σιτίῳ, οὐ ξηραίνει. Ἄρτος ὁ καθαρὸς τῶν ἀλεύρων, ἐς ἰσχὺν καὶ κομιδὴν ξυμφορώτερος, ἢ ὁ ἀνάβραστος καὶ πρόσφατος ἢ ἕωλος. καὶ τῶν ἀλεύρων προσφάτων ἢ παλαιοτάτων. Τὰ ἄλφιτα τῶν κριθέων ἀποβρέχων περίχυσα ἐπτισμένων ἰσχυρότερα ἢ βεβρεγμένων. καὶ πρόσφατα ἢ παλαιότερα. καὶ ἡ μᾶζα προπεφυρημένη ἰσχυροτέρη, ἢ μὴ προπεφυρημένη. Ὁ οἶνος διαχεόμενος καὶ ἀποψυχόμενος καὶ διηθούμενος, λεπτότερος γίνεται καὶ ἀσθενέστερος. Τὰ κρέα τὰ μὲν ἑφθὰ, ἢν μὲν δίεφθα ποιήσῃς, ἀσθενέστερα καὶ ἐλαφρότερα. τὰ δὲ ὀπτὰ, ἢν ἔξοπτα γένωνται, καὶ τὰ παλαιὰ ὑπ' ὄξους ἢ ἁλῶν, ἀσθενέστερα καὶ ἐλαφρότερα τῶν προσφάτων. Τὰ ἀσθενέα τῶν σιτίων καὶ τὰ κοῦφα, τὴν μὲν κοιλίην οὐ λυπέει, οὐδὲ τὸ σῶμα, διότι οὐκ ἀνοιδέει θερμαινόμενα, οὐδὲ πληροῖ, ἀλλὰ λαπάσσεται ταχὺ, καὶ πεσσόμενα διαχωρέει. ἡ δὲ ἰκμὰς ἀπ' αὐτῶν τῷ σώματι ἀσθενὴς γίνεται, καὶ οὔτε αὐξάνει, οὔτε ἰσχὺν ἀξίην λόγου παρέχει. τὰ δὲ ἰσχυρὰ τῶν σιτίων, ἀνοιδέει τε ὅταν ἐς τὴν κοιλίην ἐσέλθῃ. καὶ πλήρωσιν παρέχει. καὶ πέσσεται μὲν χολαίτερον, καὶ οὐ διαχωρέει. ἡ δὲ ἰκμὰς ἀπ' αὐτῶν ἰσχυροτέρη καὶ ἀκήρατος προσγινομένη, ἰσχύν τε παρέχει τῷ σώματι πολλὴν, καὶ αὔξην. Κρεῶν κουφότατα ἐς τὸ σῶμα, κύνεια. καὶ ὀρνίθεια. καὶ λαγῶα ἑφθά. βαρέα δὲ τὰ βόεια. καὶ τὰ χοίρεια μετριώτερα. πρὸς δὲ τὴν φύσιν καὶ ἑφθὰ καὶ ὀπτά. ὑγιαίνουσι καὶ ἀσθενέουσι τὰ μήλεια. τὰ δὲ ὕεια εἰς καὶ εὐεξίην μὲν, καὶ ἰσχὺν πονέουσι, καὶ γυμναζομένοισιν ἀγαθά. ἀσθενέουσι δὲ καὶ ἰδιώτῃσιν, ἰσχυρότερα. καὶ τὰ θήρεια τῶν ἡμέρων, κουφότερά ἐστι, διότι καρπὸν οὐχ ὅμοιον ἐσθίει. διαφέρει δὲ τὰ κρέα τῶν κτηνέων, καὶ ὁκόσα καρπὸν ἐσθίει καὶ ὁκόσα μὴ ἐσθίει. καὶ ὁ καρπὸς, οὐ τὸ αὐτὸ ἅπασι ποιέει. ἀλλὰ τὸ μὲν, πυκνήν τε τὴν σάρκα τοῦ ἱερείου παρέχει καὶ ἰσχυρήν. τὸ δὲ, ἀραιήν τε καὶ ὑγρὴν καὶ ἀσθενέα. Ὡς μὲν τὸ ξύμπαν εἰρῆσθαι, ἰχθύες κοῦφον ἔδεσμα, καὶ ἑφθοὶ καὶ ὀπτοὶ, καὶ αὐτοὶ ἐφ' ἑωυτῶν, καὶ μεθ' ἑτέρων σιτίων. αὐτοὶ δὲ ἐφ' ἑωυτῶν, διαφέρουσιν ὧδε. καὶ οἱ μὲν λιμναῖοι, καὶ πίονες, καὶ οἱ ποτάμιοι, βαρύτεροι. οἱ δὲ ἀκταῖοι θαλάσσιοι, κουφότεροι. καὶ δίεφθοι ὀπτῶν κουφότεροι. ἀπὸ τούτων τὰ μὲν ἰσχυρὰ διδόναι, ὅταν ἀνακομίσαι τινὰ βούλῃ. τὰ δὲ κοῦφα, ὅταν ἰσχνὸν δέοι καὶ λεπτὸν ποιῆσαι. Τὸ λουτρὸν τὸ θερμὸν. τὸ μὲν μέτριον, μαλάσσει τὸ σῶμα καὶ αὔξει. τὸ δὲ πλεῖον τοῦ καιροῦ, τὰ μὲν ξηρὰ τοῦ σώματος, διυγραίνει. τὰ δὲ ὑγρὰ, ἀποξηραίνει. καὶ τὰ μὲν ξηρὰ ὑγραινόμενα, ἀσθενείην καὶ λιποθυμίην παρέχει. τὰ δὲ ὑγρὰ ξηραινόμενα, ξηρασίην καὶ δίψος. Λαχάνων δὲ τὰ σκόροδα καὶ ἑφθὰ καὶ ὀπτὰ, καὶ διουρητικὰ καὶ ὑποχωρητικὰ, καὶ πρὸς τὰ γυναικεῖα σύμφορα. Κρόμμυα ἐς τὰ οὖρα ἐπιτήδεια. ὁ γὰρ ὀπὸς, δριμύτατα τινὰ παρέχει, ὥστε διαχωρέειν, τούτοισιν ὧδε χρῆσθαι, ἀλλὰ τοῖσιν ἀσθενέουσι μὴ προσφέρειν. Σέλινα καὶ ἑφθὰ καὶ ὠμὰ, διουρητικά. καὶ μᾶλλον τὰ ἕλεια τῶν ἡμέρων, ἃ καὶ πλέονα ἔχει δύναμιν. Κορίανον εὐφόρβιον, καὶ διαχωρητικὸν, καὶ ἑφθὸν καὶ ὠμόν. Ὤκιμον καὶ ὑγρὸν καὶ ψυχρὸν, καὶ εὐφόρβιον. Πράσα τὰ μὲν ἑφθὰ, διουρητικὰ καὶ διαχωρητικά. τὰ ὠμὰ δὲ, καυματώδεα καὶ φλεγματώδεα. Ῥοίη κομιστικὸν καὶ φλεγματῶδες. καὶ ξὺν μὲν τῷ πυρετῷ στάσιμον.

ἄνευ δὲ τοῦ πυρίου, διαχωρητικόν. Τὰ θερμὰ τῶν σιτίων, ξηρὰ μὲν ἵστησι. τὸ γὰρ ὑγρὸν ἐν τῇ κοιλίῃ,
ἀναξηραίνει. ὑγρὰ δὲ ὄντα, διυγραίνοντα τῇ θερμότητι, ὑπάγει. Τὰ στρυφνὰ ξηραίνει καὶ συ-
νάγει τὸ σῶμα. εἰσὶ δὲ καὶ στάσιμα. Τὰ ὀξέα λεπτύνει, δῆξιν ἐμποιέοντα. Τὰ ἁλμυρὰ, διαχωρέει
καὶ διουρέεται. Τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ πίονα καὶ τὰ γλυκέα, ὑγρασίην μὲν καὶ φλέγμα πα-
ρέχει. Κομιστικὰ δὲ, κολοκύντη. καὶ τεῦτλα. καὶ βλῆτα. καὶ λάπαθα, καὶ τῇ ὑγρότητι δια-
χωρητικά. Κράμβη δὲ, ἔχει τινὰ δριμύτητα ἐς τὸ διαχωρέειν, καὶ ἅμα εὔχυμος. Τυρὸς, καὶ σή-
σαμα, καὶ σταφὶς, κομιστικὰ καὶ φλεγματώδεα. Γλυκὺς οἶνος καὶ μελιειδὴς, ἄμφω καὶ κομιστι
κοὶ. καὶ διουρητικοὶ. καὶ φλεγματώδεες. οἱ δὲ αὐστηροὶ, ἐς ἰσχὺν καὶ ξηρασίην ἐπιτήδειοι. οὐρητικοὶ
δὲ, καὶ αὐστηροὶ παλαιοὶ, ὅσοι λευκοί τε καὶ λεπτοὶ τυγχάνουσιν. Ἔλαιον καὶ ὅσα ἐλαιώδη, κο-
10 μιστικὰ καὶ φλεγματώδεα. Λαχάνων τῶν ἑφθῶν διαχωρέει, ὅσα φύσει ὑγρότατα, ἢ δριμύ-
τατά ἐστιν, ἢ θερμότητα ἔχει. διδόναι δὲ ταῦτα, ξύμφορά ἐστιν εἰς ἄφοδον, χλιαρώτερα καὶ πα-
χυτέρα. Σίκυος πέπων, καὶ διουρητικὸν, καὶ διαχωρητικὸν, καὶ κοῦφον. ὁ δὲ ἕτερος πέπων,
ψύξιν τινὰ παρέχει. καὶ δίψαν παύει. τροφὴ δὲ ἀπὸ οὐδετέρου τούτων οὐ γίνεται, εἰ μὴ λεπτή τις.
ἀλλ' οὐδὲ φλαῦρον ἀπ' οὐδετέρου, οὐδὲ ἄξιον λόγου. Τὸ μέλι, ξὺν μὲν ἑτέροισιν ἐσθιόμενον, καὶ τρέ-
φει καὶ εὔχροιαν παρέχει. αὐτὸ δὲ ἐφ' ἑωυτοῦ, λεπτύνει μᾶλλον ἢ κομίζει. καὶ γὰρ διουρέεται καὶ
διακαθαίρεται μᾶλλον τοῦ μετρίου. Τὰ διουρητικὰ θερμαινόμενα ἐν τῇ κοιλίῃ, θερμαίνεταί τε τα-
χὺ, καὶ θερμαινόμενα μαραίνεται καὶ τήκεται. καὶ τὴν διαχώρησιν διὰ τοῦτο ταχείην παρέχει.

Ὅσα δὲ στάσιμα τῶν σιτίων, καὶ θερμαίνεται, καὶ ταχέως θερμαινόμενα ξηραίνεται καὶ συνί-
σταται. καὶ διὰ τοῦτο περίσκληρα γινόμενα, οὐ διαχωρέει. Τὰ διαχωρητικὰ, ἔγχυλά ἐστι καὶ φύσει
20 θερμά. τὰ δὲ οὐρητικὰ, ξηρὰ καὶ ψυχρά. Ὁ σῖτος καὶ ὁ οἶνος, διαφέρουσι μὲν καὶ αὐτοὶ ἑωυτῶν
φύσει ἐς ἰσχὺν καὶ ἀσθενείην, καὶ κουφότητα καὶ βαρύτητα. διαφέρει δὲ καὶ χώρη χώρης ὁκο-
ποίης ἂν ᾖ. καὶ εὔυδρος ἐοῦσα, καὶ ἄνυδρος. καὶ εὐήλιος, καὶ πολύσκιος. καὶ ἀγαθὴ, καὶ φλαύρη. ὥσ-
τε ἅπαντα ταῦτα ξυμβάλλεται ἐς τὸ, ἰσχυρότερά τε ἕκαστα τῶν σιτίων εἶναι, καὶ ἀσθενέστερα.

Ὁκόσοι ὑγιαίνοντες ἀρτοφαγέειν εἰώθεσαν, ταῦτα διδόναι τούτοισι, καὶ ἐν τῇσι νούσοισιν. ὅταν
ἢ σιτία ἢ ποτὰ πλέω τοῦ εἰωθότος, ἢν μὴ τὰ εἰωθότα τελέσῃ, ἀπεμέσαι παραχρῆμα ἄριστον.
Ὀπώρη καὶ ἀκρόδρυα, διὰ τόδε μετὰ τὸ σιτίον λυπηρότερά ἐστι καὶ ὑγιαίνοντι καὶ ἀσθενέοντι, ὅτι
βεβρωκότος μὲν, ἀπὸ αὐτῶν ἰκμάδας ἕλκει τὸ σῶμα. ἢν δὲ νῆστις ἐσθίῃ, πλείω. Ὅσα τῶν σιτίων,
ἢ φῦσαν, ἢ καῦμα, ἢ δῆξιν παρέχει, ἢ πλησμονὴν, ἢ στρόφον, οἶνος ἐπιπινόμενος ἄκρητος, ἀπαλ-
λάσσει τῶν τοιούτων. τὸ γὰρ σῶμα διαθερμαινόμενον ὑπὸ τοῦ οἴνου, ἀπαλλάσσεται τὰ ἐνεόντα τῇ
30 θερμότητι, ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ τῶν ποτῶν, καὶ τῶν ὁμοίων. ἐνίοτε μὲν, διαταράσσεται ἡ κοιλίη,
ἐνίοτε δὲ, ἵσταται. ἐνίοτε δὲ, καὶ κατὰ λόγον διαχωρέει. διότι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, πρότερον μὲν ἡ
κοιλίη ὅταν ὑγροτέρη ἐοῦσα, καὶ ὅταν ξηρότερον ὑποδέχηται τὸ σιτίον, διαφθείρει. ἔπειτα ὅταν
μεταβολὴ γένηται, εἴτε ἐκ ψύχεος ἐς θάλπος, εἴτε ἐκ θάλπεος ἐς ψύχος, διαφθείρει. ὥστε ἀνάγ-
κη τὴν κοιλίην. ἀπὸ τῶν σιτίων αὐτῶν καὶ ποτῶν, δι' αὐτὰ ταῦτα καὶ μαλακωτέρην γίνεσθαι
καὶ σκληροτέρην, τῶν σιτίων καὶ τῶν ποτῶν καὶ τῶν ὄψων, πλὴν ἄρτου, καὶ μάζης, καὶ κρεῶν,
καὶ ἰχθύων, καὶ οἴνου, καὶ ὕδατος, τἄλλα πάντα, λεπτὰς μὲν καὶ ἀσθενέας καὶ τὰς ὠφελείας πα-
ρέχει, ἐς τὴν αὔξησιν, καὶ ἐς τὴν ἰσχὺν, καὶ ἐς τὴν ὑγείην. λεπτὰ δὲ καὶ ἀσθενέα καὶ τὰ κακὰ ἀπ'
αὐτέων γίνεται. Ὁκόσους τῶν νοσεόντων μὴ ξυνεχέως οἱ πυρετοὶ ἔχουσιν, ἀλλὰ διαλείποντες
λαμβάνουσι, τούτοισι τὰ σιτία διδόναι μετὰ τὴν λῆψιν, τεκμαιρόμενος μήπως ἐπὶ νεοβρῶτι ὁ πυ-
40 ρετὸς ἐπιπέσηται. ἀλλ' ἤδη πεπεμμένων τῶν σιτίων, οἶνος καὶ μέλι κάλλιστα κέκειται ἐν ἀνθρώποι-
σιν, ἢν πρὸς φύσιν καὶ ὑγιαίνουσι καὶ ἀσθενέουσι σὺν καιρῷ καὶ μετριότητι προσφέροιντο. καὶ ἀγα-
θὰ μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑωυτά. ἀγαθὰ δὲ καὶ συμμισγόμενα, τάτε ἄλλα, καὶ ὅσα γε καὶ ἀξίην λόγου ὠ-
φελείην ἔχει. ὅσα ὑγιαίνουσι ξύμφορα, ταῦτα καὶ νοσέουσι προσφερόμενα, ἰσχυρότερά ἐστι, καὶ
δι' αὐτῶν ἀφαιρέοντα τὴν ἀκμὴν διδόναι. ἢ οὐ φέρει αὐτὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ μᾶλλον βλάπτει, ἢ ὠ-
φελέει.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΠΑΘΩΝ.

Ν ἢ τοῦ πλεύμονος ἀρτηρίη ἑλκωθῇ, ἢ τι ῥαγῇ τῶν φλεβίων τῶν λεπτῶν, τῶν κατὰ
κεκρημμένων ἐς τὸν πλεύμονα, ἢ τῶν συείπτων, τῶν διὰ τοῦ πλεύμονος τεταμένων,
ἢ συῤῥαγέωσιν ἐς ἀλλήλας, καὶ αἵματος πληθῶσι, διασπῶνταί τε καὶ καταῤῥήγνυνται
διὰ τὰς δὲ τὰς αἰτίας μάλιστα. διὰ ταλαιπωρίην. διὰ δρόμον. διὰ πτώματα. διὰ πλη
γάς. δι' ἐμέτους βιαίους γινομένους. διὰ πυρετούς. τάδε οὖν πάσχει. τὸ μὲν πρῶτον,
βὴξ ἴσχει ξηρή. ἔπειτα ὀλίγῳ ὕστερον, ἀποπτύει τὸ σίαλον, ὕφαιμον. τότε δὲ καθαρόν. οὕτως ἢν μὲν
ἐν τάχει παύσηται τῆς νούσου. ἢν δὲ μὴ, προϊόντος τοῦ χρόνου, τὸ αἷμα πλεῖον χωρέει. ἐνίοτε μὲν 10
καθαρόν. ἔστι δ' ὅτε καὶ ὑπόσαπρον. πολλάκις δὲ καὶ ἡ φάρυγξ λανθάνει αἵματος πιμπλαμένη. ἔπει-
τα θρόμβους αἵματος ἐκβράσσεται κατ' ὀλίγον καὶ θαμινά. ἐνίοτε δὲ καὶ ὀδμὴ βαρέη ἀπ' αὐτῶν
γίνεται. καὶ ἡ φάρυγξ ἔστιν ὅτε τινὸς ἄχνης πίμπλαται. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς ἐπιλαμβάνει, κατ'
ἀρχὰς μὲν τῆς νούσου, σφόδρα. προϊούσης δὲ, βληχρότερον. καὶ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐπιλαμβάνει.
καὶ ὀδύνη ἐνίοτε ἔγκειται ἐν τοῖς στήθεσι. καὶ ἐν τῷ μεταφρένῳ. καὶ ἐν τῇσι πλευρῇσι. καὶ ὁκόταν
τὸ αἷμα παύσηται πτύων, σίαλον πολλὸν ἀποπτύει ὑγρόν. ἐνίοτε δὲ καὶ γλίσχρον. ταῦτα μὲν οὖν
οὕτω πάσχει, μέχρι τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι παρέλθωσιν. μετὰ δὲ ταύτας ἢν μὴ παύσηται τὸ νού-
σημα, λεπίδας ἀπὸ τῆς ἀρτηρίης ἀποβήσσων ἀποπτύει, οἷαί περ ἀπὸ φλυκταινίδων. καὶ ὀδύνη
ἐμπίπτει ἐς τὰ στήθεα. καὶ ἐς τὸ μετάφρενον. καὶ ἐς τὸ πλευρόν. καὶ τῶν ὑποχονδρίων ὡς ἕλκος
ψαυόμενος ἀλγέει. τούτῳ ξυμφέρει ἡσυχίην ὡς μάλιστα τῷ νοσήματι ἔχειν ἔσω, ἢν οὕτως ἔχῃ. ἢν 20
γάρ τι πονήσῃ, ὅ, τε πόνος ὀξύτερος, καὶ ἡ βὴξ μᾶλλον ἢ τὸ πρότερον πιέζει. καὶ τὸ ῥῖγος καὶ ὁ πυ
ρετὸς μᾶλλον ἔχει. καὶ ἢν παρῇ, ἡ ὀδύνη ὀξέη προσέβαλεν. ἀλγέει δὲ καὶ ἐν τῇ εὐνῇ, ὁκόταν περι
στρέφηται. τούτῳ χρὴ προσφέρειν, σιτία μὲν τὰ αὐτὰ, ἃ καὶ τῷ ἐμπύῳ. ταῦτα δὲ οὐ πολλά. τῶν
δὲ ὄψων τούτοισι χρέεσθαι. ἰχθύσι μὲν, ῥίνης ἢ φάγρου. ἢ γαλεοῦ τοῦ μεγάλου τοῦ λευκοῦ. ἢ τῶν ἄλ-
λων τῶν ὁμοίων, πᾶσιν ἐν ῥόῳ καὶ ὀριγάνῳ ἠρτυμένοις. κρέας δὲ ἐσθιέτω, ἀλέκτορος, ὀπτόν. ἀνάλ
τον. ἢ αἰγὸς ἑφθόν. καὶ οἴνῳ αὐστηρῷ ὡς παλαιοτάτῳ, καὶ ἡδίστῳ μέλανι χρεέσθω. περιπάτοισι δὲ
μετρίοισι, πλὴν ταῦτα πυρετοῦ μὴ ἔχοντος. ἢν δὲ πυρετὸς ἔχῃ, ῥυφήματι ἀλεύρου ἢ κέγχρου χρεέ-
σθω. ἢν δὲ σιτία προσφέρηται, ὀλίγα προσφερέσθω. καὶ ὄψα τὰ διαχωρητικά. κἢν φαρμάκου
σοι δοκέῃ χρέεσθαι, ὑποκαθῆραι αὐτὸν τῷ κνιδίῳ κόκκῳ, ἢ τῇ τιθυμαλλίδι. καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν,
ἀλεύρου ἑφθοῦ δοῦναι τρυβλίον ἐκρυφέειν λιπαροῦ. εἶτα ἀνακομίζειν ὡς μάλιστα, ὅκως ἥκιστα λε- 30
πτὸς ᾖ. πρὸς γὰρ τὴν τοιαύτην νοῦσον, οὐ ξυμφέρει λεπτὸν εἶναι. καὶ περιπάτους ὀλίγους τὸ πρῶ-
τον ποιέεσθαι, ὡς μὴ κόπος ἐπιλάβηται. πυρίην δὲ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ ᾗ πυριηθῇ ἡμέρῃ, ἄσι
τος ἔστω πλὴν ἀλεύρου ἑφθοῦ, οὗ περ τρυβλίον ἐκρυφεέτω. ὕδωρ δὲ πινέτω. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἔλαττον
ἢ ὡς μεμαθήκει φαγέτω. καὶ πιέτω οἶνον μέλανα, ἡδὺν, αὐστηρὸν, ὀλίγον. τὸ δὲ λοιπὸν, δὶς ἢ τρὶς τῆς
ἡμέρης, τὰ σιτία διδόναι. οὕτω δίδου τούτῳ κατ' ὀλίγον, μέχρι καταστήσῃς τὴν κοιλίην. ἐκ γοῦν τῶν
πυρετῶν καὶ τῆς ἀσιτίης, ἢν μὲν τὸ σῶμα, ζητῇ, ἡ δὲ κοιλίη, οὐκ ἐθέλει δέξασθαι, ἀθρόον δεξαμένη,
φλεγμαίνει. ἀλλὰ κατ' ὀλίγον διδόναι χρή. ἢν δὲ ἀθρόον δῷς καὶ ὀλίγα πονήσῃ, τοῖσι περιπάτοισιν
οὐ διαψύχεται ἡ κοιλίη, ἅτε ἀτρέμα ξυνεστηκότων τῶν βρωτῶν. διὸ καὶ πυρετὸς φιλέει ἐπιγίνε-
σθαι. καὶ τοῦ μὲν χειμῶνος, ἧσσον. τοῦ δὲ θέρεος, κίνδυνος ἐξαμαρτεῖν. τοῦτον ἀνακομίζειν δεῖ ὡς μά-
λιστα, ὅκως ἂν ὡς παχύτατος ᾖ. καὶ περιπάτοισι μετρίοισι χρεέσθω. καὶ παλαιέτω ἧσσον ἑωυτοῦ. 40
καὶ πονεέτω ὀλίγα, τὸ πρῶτον. ἔπειτα δὲ, πλείω. πουλλὰ δὲ, οὐδέποτε. ταῦτα ἢν ποιέῃ, ὑγιὴς ἔ-
σται τάχιστα. ἢν δὲ λεπτὸς γίνηται διὰ τὴν ταλαιπωρίην, ἀνιέτω καὶ ἡσυχίην ἐχέτω. οὗτος μήτε
πρὸς ἄνεμον δραμῇ ὑγιὴς ἐὼν ὀξέως, μήτε ἐφ' ἵππον, μήτε ἐπὶ ζεῦγος ἀναβῇ. φυλασσέσθω δὲ καὶ
βοὴν καὶ ὀξυθυμίην. κίνδυνος γὰρ τὴν νοῦσον πάλιν ἀναλαβεῖν, ἀλλὰ φυλάσσεσθαι χρὴ, τούτων
ἁπάντων. ἢν δὲ τοῦ σίτου ἀποκλεισθῇ, ὀρόβους φώσας, τὰ κέλυφα ἀποκαθῆραι. εἶτα βρέξας αὐ-
τοὺς ἐν ὕδατι τρεῖς ἡμέρας. ἐφ' ἑκάστην δὲ ἡμέρην, ἀποχέειν τὸ ὕδωρ, καὶ ἄλλο ἐπεγχέειν. ἔπειτα τῇ
τετάρτῃ ἡμέρῃ ἀπηθῆσαι, καὶ ξηρῆναι. εἶτα ἀλέσας λεπτότατα διασεῖσαι. καὶ λίνου καρπὸν φώ-
σας, κόψαι λεῖον. καὶ σήσαμον φώσας κόψαι, λεῖον. καὶ ἄλφιτα ἄναλτα καθαρὰ λεπτά. καὶ τῶν
μὲν ὀρόβων καὶ ἀλφίτων, ἴσον ἑκατέρων ἔστω. τοῦ δὲ σησάμου, τρίτον μέρος. τοῦ δὲ λίνου, ἡμισυ
μιῆς μερίδος. ταῦτα ἐν γάλακτι αἰγείῳ ἑψήσας, ὡς ὑγρότατα ῥυφέειν. μετὰ δὲ ταῦτα, διδόναι 50
αὐτῷ ἐς ἄριστον, σιτία καθαρὰ, καὶ ὄψα ἀπὸ τῶν ἰσχυροτέρων. οἶνον δὲ τὸν αὐτὸν πινέτω. διδόναι δὲ
αὐτῷ καὶ τῶν ῥιζέων τῶν πρὸς ταῦτα τὰ ῥήγματα τῆς κενταυρείης, ἐπ' οἶνον ἐπιξύων. διδόναι δὲ
καὶ τοῦ δρακοντίου ἐπ' οἶνον ἐπιξύων. διδόναι δὲ καὶ τῆς βηχὸς ἐν μέλιτι, καὶ τὸ δρακόντιον ξύων,
λείχειν. κἢν τὸ ἕψημα τὸ ἐν τῷ γάλακτι μὴ φάσκῃ δυνατὸς εἶναι ῥυφέειν, γάλα βόειον ὡς πλεῖστον
πινέτω,

πινέτω, τρίτον μέρος τοῦ μελικρήτου προσμίσγων. καὶ οὕτω τάχιστα ὑγιὴς ἔσται, ἡ δὲ νοῦσος θερα-
πείης δέεται πουλλῆς. χαλεπὴ γάρ. ἢν δὲ θεραπευθεὶς ὑγιὴς γενόμενος, μὴ ἐν φυλακῇ ἔχῃ ἑωυτὸν,
τοῖσι πολλοῖσιν ὑποστροπιάσασα ἡ νοῦσος, αἰτίη ἀπωλείας ἐγένετο. οὗτος ἢν μὲν ἀπὸ ταύτης τῆς
θεραπείης ἰηθῇ, ἅλις. ἢν δὲ μὴ, παχυνάσας αὐτὸν γάλακτι, καῦσαι τά τε στήθεα καὶ τὸ μετάφρενον.
ἢν γὰρ τύχῃς καύσας, ἐλπὶς ἐκφυγέειν τῆς νούσου. Ἢν δὲ ἀρτηρίη σπασθῇ τῶν φλεβῶν τῶν
τεινουσῶν ἐς τὸν πλεύμονα, τάδε πάσχει. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν τῆς νούσου, βὴξ ἴσχει ὀξείη. καὶ ῥῖγος. καὶ
πυρετὸς. καὶ τὸ σίαλον ἀποπτύει, πουλύ τε καὶ λευκὸν, καὶ ἀφρῶδες. ἄλλοτε δὲ ὕφαιμον. καὶ ὀδύ-
νη τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν ῥάχηλον ἴσχει. αὕτη ἡ νοῦσος ἰσχυροτέρη τῆς πρόσθεν. καὶ μέχρι μὲν δέκα ἡ-
μερέων τῶν πρώτων, τοιαῦτα πάσχει. ἔπειτα οἱ πολλοὶ τῇ ἐνδεκάτῃ, πύα ἀποπτύουσι παχέα βι-
αίως. ἡμέρῃ δὲ καθαρώτερα ἀποπτύει, ἢν φύξιμος ᾖ, καὶ τῇ ὀδύνῃ ἧσσον πονέει, καὶ ἐν τάχει ὑγιὴς
γίνεται. ἢν δὲ μέλλῃ πουλυχρόνιος ἡ νοῦσος ἔσεσθαι, τότε πύα πολλῷ πλείονα ἀποπτύει, καὶ ὁ ἄλ-
λος πόνος ἐν τῷ σώματι, πολλῷ ἔνι πλείων. αἱ δὲ θέρμαι, βληχρότεραι ἔχουσιν, ἢ τὸ πρίν. τοῦτον ἢν
λάβῃς κατ᾽ ἀρχὰς ὑποκαθῆραι κάτω, ὀπῷ σκαμωνίης, ἢν ἀπύρετος ᾖ. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν,
προσφερέσθω ταῦτα ἃ καὶ πρόσθεν. καὶ τ᾽ἄλλα τὰ αὐτὰ προσφερέσθω, ἡσυχίην ἔχων ὡς μά-
λιστα τῷ σώματι, καὶ μαλθακῶς κοιμάσθω. ταῦτα μὲν κατ᾽ ἀρχὰς ποιεέτω, μέχρι τῶν δέκα ἡμε-
ρέων. ἢν δὲ ἔμπυος γένηται, τὰ αὐτὰ ἃ καὶ ὁ πρόσθεν ποιεέτω. ἢν δὲ ὑγιὴς γένηται, τῶν δὲ χρὴ ἀ-
πέχεσθαι, σιτίων καὶ ποτῶν. ὀξέων, καὶ δριμέων, καὶ ἁλικῶν, καὶ λιπαρῶν. ταλαιπωρίης δὲ ἀ-
πέχεσθαι, καὶ τῶν αὐτῶν ὧν καὶ ὁ πρόσθεν. ταῦτα ἢν ποιέῃ, τάχιστα τῆς νούσου ἀπαλλαγήσε-
ται. ἢν δέ τι τουτέων οὐ ποιήσῃ, κινδυνεύσει πάλιν ὑποστροπιάσας. καὶ ἡ νοῦσος κάκιον ἔ-
χει. καὶ γὰρ οἱ πολλοὶ πλευμορρωγέες ἐόντες διατελέουσιν, ἕως ἂν ἀποθάνωσι. τοῦτον ἢν μὴ πα-
ραχρῆμα τις ἰήσηται, ὑποστροπιασάσης τῆς νούσου, οὐκ ἂν μετὰ ταῦτα ἔχοις ὠφελῆσαι, ἢν
μὴ τάδε ποιήσῃς. γάλακτι βοείῳ παχύνας, καῦσαι τὰ στήθεα καὶ τὸ μετάφρενον. ἢν γὰρ τύ-
χῃς καύσας, ὠφελήσεις. ἡ δὲ νοῦσος ἀπὸ τῶν αὐτέων ἁμαρτάδων γίνεται, ὧν καὶ ἡ πρόσθεν.
Πλευμονὶς δὲ γίνεται, ἀπὸ τῶνδε μάλιστα. ὁκόταν ὁ πλεύμων αἷμα ἑλκύσας ἐφ᾽ ἑωυτὸν, ἢ φλέ-
γμα ἁλμυρὸν, μὴ ἀπῇ πάλιν, ἀλλ᾽ αὐτοῦ ξυστραφῇ καὶ ξυμπαγῇ, ἀπὸ τουτέων φύματα φιλεῖ
γίνεσθαι ἐν πλεύμονι καὶ ἐμπυοῦσθαι. οὗτος τάδε πάσχει. κατ᾽ ἀρχὰς καὶ διὰ παντὸς τοῦ νουσήμα-
τος, βὴξ ὀξείη ξηρὴ ἴσχει. καὶ ῥῖγος. καὶ πυρετὸς. καὶ ὀδύνη ἐν τοῖσι στήθεσι καὶ ἐν τῷ μεταφρένῳ
ἔγκειται. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τῷ πλευρῷ. καὶ ὀρθοπνοίη σφοδρὴ ἐμπίπτει. οὗτος μέχρι μὲν τεσσαρεσκαίδε-
κα ἡμερέων, τοιαῦτα πάσχων διατελέει. πολλάκις δὲ καὶ πλείονας ἢ δεκατέσσαρας ἡμέρας. ἔ-
πειτα ῥήγνυται πύα καὶ ἀποπτύει πολλόν. πολλάκις δὲ ἀποπτύει, καὶ οἷον ἀραχνίων χιτῶνας.
πολλάκις δὲ καὶ ὕφαιμον. κἢν μὲν ἀποκαθαρθῇ καὶ ἀπισχνωθῇ ἐν τάχει ὁ πλεύμων, ἐκφυγέει τὸν ὄλε-
θρον. ἢν δὲ μὴ προσέχῃ, ἐνιαυτὸν ἴσχει ἡ νοῦσος, καὶ μεταβάλλει, ἄλλοτε ἀλλοῖα πάσχων. τούτῳ χρὴ
κατ᾽ ἀρχὰς μὲν πρὶν ἢ τὰ πύα ῥαγῆναι, προσφέρειν τάδε. ὁκόταν ἀνῇ ὁ πυρετὸς, λούειν πολλῷ
θερμῷ, καὶ ῥυφήμασι πολλοῖς χρέεσθαι πτισάνης χυλῷ καθέφθῳ μέλι παραχέας ὁκόταν ἑ-
φθὸν ᾖ, ῥοφήτω. καὶ οἶνον πινέτω γλυκὺν λευκὸν. ἢ μελίκρητον ἑφθόν. ὁκόταν δὲ ἄρξηται πύα ἀ-
ποπτύειν, πινέτω τὰ αὐτὰ, ἃ καὶ ὁ πρόσθεν ἔμπυος. καὶ σιτίοισι καὶ ποτοῖσι καὶ ὅλοισι τοῖς αὐ-
τοῖς χρεέσθω, ἀπεχόμενος ὀξέων, καὶ δριμέων, καὶ ἁλυκῶν, καὶ λιπαρῶν, καὶ λαγνείης, καὶ θω-
ρηξίων, ἢν μὴ τῇ νούσῳ πρόσφορον ᾖ. ἐς χρῶμα δὲ ὀρέων, μελετᾶν, ὁκοίων δή τινων δοκέει σοι δέε-
σθαι. τὰ δ᾽ ἄλλα τὰ αὐτὰ ποιείτω. πινέτω δὲ καὶ γάλα βοὸς καὶ αἰγὸς τὴν ὥρην. πρόσθεν δὲ ὑπο-
καθηράσθω γάλακτι ὀνείῳ ἑφθῷ. πινέτω δὲ καὶ τὸ ἵππειον γάλα σεσεισμένον ἑκάστης ἡμέρης ἕωθεν
τρικότυλον κύλικα, ἢν ᾖ δυνατὸς. ἢν μὲν οὖν οὕτω μελετώμενος ῥηΐσῃ, ἅλις. καὶ ἢν μὴ ῥαγῇ τὰ
πύα ἐς τὰ στήθεα, αὐτὸς ἑωυτὸν θεραπευέτω ἡσυχίην ἔχων τῷ σώματι ὡς μάλιστα, καὶ τὰ ξύμφο-
ρα προσφέρων ἑωυτῷ. ἢν δὲ ῥαγῇ τὰ πύα ἐς τὰ στήθεα, ὅπῃ ἄν σοι δοκέῃ ἀποσημαίνειν, ἐκεῖσε μά-
λιστα ταμὼν ἢ καύσας, ἀφιέναι τοῦ πύου ὀλίγον τὸ πρῶτον. τὰ δ᾽ ἄλλα ποιέειν τὰ αὐτὰ, ἃ καὶ
ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐμπύου γενομένου γεγράφαται. Ἢν ἐν πλεύμονι κερσὸς ἐπιγένηται, βὴξ ξηρὴ
ἐπιλαμβάνει. καὶ ῥῖγος. καὶ πυρετὸς. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν τῆς νόσου, πάνυ σφοδρά. ἔχει δὲ καὶ ὀρθο-
πνοίη. καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ ἐνέστηκε. καὶ αἱ ὀφρύες δοκέουσιν ἐπικρέμασθαι. καὶ οἴδημα κατέρχεται
ἐς τὸ πρόσωπον, καὶ ἐς τὰ στήθεα, καὶ ἐς τοὺς πόδας. πολλάκις δὲ καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν ἐρείδει. καὶ
ὑπὸ τῆς ὀδύνης ὅταν ὁ πόνος ἔχῃ, οὐ δύναται ἀνορῆν. τό, τε σῶμα ὕπωχρος. καὶ αἱ φλέβες δι᾽
αὐτοῦ τείνουσιν, ἢ φλόγιαι, ἢ μέλαιναι. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, καὶ ὁ πόνος μάλιστα πιέζῃ, πρῶ-
τον μὲν αἷμα ἀφαιρέειν. ἔπειτα λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ ὁκόταν δίψα ἔχῃ, πίνειν διδόναι κυ-
κεῶνα ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ, ὡς ἡδίστῳ ἴσον ἴσῳ κεράσας. ψυχρὸν δὲ χρὴ μάλιστα πίνειν ῥοφήμασι
χρέεσθαι πτισάνης χυλῷ κατέφθῳ, μέλι χρηστὸν παραχέας, ταῦτα χρὴ προσφέρειν, ἐν τῇσι πρώ-
τῃσι τῶν ἡμερέων τῇσι τεσσαρεσκαίδεκα. ἢν δὲ ἐπὶ πλεῖον ἡ νοῦσος ἔχῃ, ὅ, τε πόνος πλείων ἐστὶν ἐν

τῷ σώματι, καὶ ἀδυναμίη ἔνι. τούτῳ δὲ οὕτως ἔχοντι, ταῦτα προσφέρειν, ἃ καὶ τὰ τῷ πυοῦντι
τὸν πλεύμονα, ὁκόταν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι παρέλθωσιν. αὕτη ἡ νοῦσος γίνεται, ἀπὸ ταλαι-
πωρίης καὶ χολῆς μελαίνης. ὁκόταν τὰ κοῖλα φλέβια τὰ διέχοντα ἐν τῷ πλεύμονι, πλησθῇ αἵ-
ματος ἢ χολῆς μελαίνης, ξυνερήξηται τὰ φλέβια ἐς ἄλληλα, ἅτε ἐν στενοῖσιν ἐόντα καὶ ἐπηλημ-
μένα, καὶ ἔξοδον οὐκ ἔχοντα, ὀδύνην παρέχει καὶ φῦσαν ἐν τῷ πλεύμονι. αὕτη ἡ νοῦσος χαλεπή. καὶ
θεραπείης δεομένη πουλλῆς. εἰ δὲ μή, οὐκ ἐθέλει ἐκλιπεῖν τὸν κάμνοντα. καὶ ὡς τὰ πολλὰ ἐν τοῖσι
πολλοῖσι ξυναποθνήσκει. Ἢν φλεγμονὴ ἐν πλεύμονι γένηται, γίνεται δὲ μάλιστα ἀπὸ οἰνοφλυγίης
καὶ λαιμαργίης, ἰχθύων κεφάλων, καὶ ἐγχελύων. ταῦτα γὰρ τὴν πιμελὴν πολεμιωτάτην ἔ-
χει πρὸς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου. ἤδη δὲ τὸ νούσημα ἐγένετο ἀπὸ φλέγματος, ὁκόταν μιγὲν τῷ αἵ-
ματι, ἐπιρρυῇ ἐπὶ τὸν πλεύμονα. προσπίπτει δέ, καὶ ἐκ κρεοφαγίης, καὶ ἐξ ὕδατος μεταβολῆς. 10
τάδε οὖν πάσχει. βήσσει ἰσχυρῶς. καὶ τὸ σίαλον ἀποπτύει ὑγρὸν καὶ πολλόν. πολλάκις δὲ καὶ παχὺ καὶ
λευκόν, οἷον ἀπὸ βράγχου. καὶ ὀδύνη πιέζει ὀξείη, ἐς τὰ στήθεα, καὶ τὸ μετάφρενον, καὶ τοὺς κενεῶνας, καὶ
τὰ πλευρά. καὶ βρύχεται ὀξύ. καὶ ἐκ τῶν στηθέων καὶ πλευμόνων, οἷον γαστὴρ φυλλίζει. καὶ ἐμέει
λάπην ὀξείην. καὶ τὸ ἔμεσμα ἢν ἐκχέῃς χαμαί, ζέει τὴν γῆν ὥσπερ ὄξος ἐπιχέοντι. καὶ τοὺς ὀδόν-
τας αἱμωδιᾷ. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς καὶ δίψα ἔχει ἰσχυρή. καὶ ἤν τι θέλῃ λιπαρὸν φαγέειν, μύζει
πρὸς τὰ σπλάγχνα, καὶ ἔμετον ἄγει, καὶ τὸ σῶμα ἅπαν νάρκη ἔχει. ὁκόταν δὲ ἀπεμέσῃ, ἐπ᾽ ὀλίγον
δοκέει ῥάων εἶναι. ἔπειτα ἐπειδὰν τῆς ἡμέρης ὀψίτερον γένηται, βρέμει ἡ κοιλίη. καὶ στρέφει. καὶ
βορβορύζει. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ καὶ δοκέῃ καιρὸς εἶναι, προσαίρειν ὧδε μελετῶν. μίξας μέ-
λι, καὶ γάλα, καὶ ὄξος, καὶ ὕδωρ, ταῦτα ἐγχέας ἐς χυτρίδα χλιαίνειν. καὶ ὀριγάνου κλωνίοισι τοῦ
κεφαλοειδέος ταράσσειν. ἐπειδὰν δὲ χλιαρὸν ᾖ, δοῦναι πιεῖν. ἢ λαβόμενος τῆς γλώσσης, ἐγχέειν 20
ἡσυχῇ διὰ σωλῆνος. εἶτα κελεύειν συνειλιχθέντα ἡσυχίην ἔχειν. ἔπειτα ἢν ἔμετος ἐπέλθῃ αὐτῷ,
ἐμέειν προθύμως. ἢν δὲ μὴ ἐπέλθῃ, καταματτευόμενος πτερῷ, ἐμείτω. καὶ ἤν τι φλέγματος ἐ-
μέσῃ, ἐπὶ πέντε ἡμέρας τὸ αὐτὸ ποιεέτω. ῥάων γὰρ ἔσται οὕτω ποιῶν. πινέτω δὲ τοῦτο γυμνασά-
μενος ἢν οἷός τε ᾖ, καὶ λουσάμενος πολλῷ θερμῷ. ἢν δὲ μή, ἀλλὰ λουσάμενος. ὁκόταν δὲ αἱ πέντε
ἡμέραι παρέλθωσιν, πρωῒ ἐς νῆστις πινέτω, ἐν μελικρήτῳ οἴνῳ, μέλιτι ὀπὸν σιλφίου, ὁκόσον ἐρέ-
βινθον. καὶ σκόροδον τρωγέτω, καὶ ῥαφανίδας νῆστις. καὶ ἄκρητον οἶνον ἐπιρρυμφανέτω μέλανα, ἢ
λευκὸν αὐστηρόν. πινέτω δὲ καὶ ἐπὶ σίτῳ, καὶ μετὰ τὸν σῖτον. σιτίοισι δὲ ξηροῖσι καὶ κρέασι κυνείοισι
χρεέσθω ἑφθοῖσιν, ἢν τὸ ῥῖγος καὶ ὁ πυρετὸς μὴ ἐπιλαμβάνῃ. οὗτος ἢν ἀπὸ τοῦ τοιοῦδε ἐγχύματος κα-
θαίρηταί τι, ἢν δὲ μή, ἄνω αὐτὸν καθαίρειν, ἐλλεβόρῳ. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν, ἀλεύρου ἑφθοῦ διδόναι
δύο κυβλία ἐκροφέειν, μέλι παραχέας. οἶνον δὲ τὸν αὐτὸν πινέτω ὑδαρέα, ἢν δὲ μὴ κατ᾽ ἀρχὰς πα- 30
ραγένηται τῇ νούσῳ, πάχνωσας αὐτὸν γάλακτι, καῦσαι τὰ στήθεα καὶ τὸ μετάφρενον. οὕτω γὰρ ἂν
μάλιστα τῆς νούσου ἀπαλλαγείη. ἢν δὲ μὴ καυθῇ, ξυμπαραμένει καὶ οὐ μάλα ἐκλείπει, ἀλλ᾽ ἕως
γήρους προσέχει. πολλάκις δὲ καὶ συναποθνήσκει, ἢν μὴ ἐν τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσι τεσσαράκοντα
ἀποθάνῃ. ἀλλὰ χρεία πολλὴ ὅτι μάλιστα μελεδαίνειν. καὶ ὀρρὸν καὶ γάλα τὴν ὥρην πινέτω βοός, καὶ
αἰγός, καὶ ὀνείου, καὶ ἱππείου. οὕτω γὰρ ἂν ῥήϊστα διάγοι. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή. Ἐὰν πλεύμων ἀπὸ
ἐρυσιπέλατος οἰδήσῃ. τὸ δὲ τὸ οἴδημα μάλιστα ἀπὸ αἵματος γίνεται, ὅταν ἐς ἑωυτὸν ὁ πλεύμων ἑλ-
κύσῃ αἷμα καὶ ἔχῃ ἀναλαβών. τὸ δὲ νούσημα θέρεος ἐν ὥρῃ μάλιστα γίνεται. τάδε οὖν ἀπ᾽ αὐτοῦ πά-
σχει. βὴξ ἐμπίπτει ξηρή. καὶ ῥῖγος. καὶ πυρετός, καὶ ὀρθοπνοίη. καὶ ὁ πόνος ἰσχυρός, ἐν τοῖσι στήθεσι.
καὶ τὰς ῥῖνας ἀνοίγει, ὡς ἵππος δραμών. καὶ τὴν γλῶσσαν ἐξαίρει, ὡς κύων θέρεος ὑπὸ τοῦ
πνεύματος τοῦ ἐν τῷ καύματι καιόμενος. καὶ οἴδημα κατέχει τὰ στήθεα, καὶ φθέγγεται βραχέως. καὶ 40
ἐρύθημα ἐν τῇ ὄψει. καὶ κνησμὸν φέρει ἐν τῷ σώματι. καὶ ὑπὸ τοῦ πόνου κατακέεσθαι οὐ δύναται,
ἀλλ᾽ αὐτὸς ἑωυτὸν ῥίπτει ἀλύων. οὗτος ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι θνήσκει. πλὴν κατ᾽ ἀρχὰς ὁκόταν ὧδε ἔχῃ,
ἰῆσθαι ἐν τούτοισι ψύχειν μὲν τὸ σῶμα, ἐν ὕδατι ψυχρῷ, βάπτων σεῦτλα καὶ τῷ σώματι ἐπιτιθείς,
μάλιστα πρὸς πόνον νέον. ἢ ῥάκια βάπτων ἐν ψυχρῷ ὕδατι καὶ ἐκθλίβων προστιθέναι. κἢν μὲν οὕτω
ῥηΐσῃ, ἢν δὲ μή, κεραμικὴν γῆν ψυχρὴν καταπλάσσειν. καὶ ἐν τῇ αἰθρίῃ κοιμάσθω. οὕτω γὰρ ἂν μελε-
τώμενος, πολλάκις ἂν φύγῃ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας. ὁκόταν δὲ αἱ ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσι, καὶ ἡ ὀδύνη
προσέχῃ, χρίων ἐν ἐλαίῳ τὸ πονέον μέρος ἔσω. καὶ χλιάσματα μάλιστα προστιθεὶ τὰ αὐτά, ἃ καὶ τῇ
πλευρίτιδι. καὶ πῖσαι αὐτὸν ἐς ὑποκάθαρσιν. τῷ τοῦ πεπλίου, καὶ τοῦ μηκωνίδος, καὶ τοῦ κόκκου τοῦ κνιδίου.
καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν, φακῆς τρύβλιον δοῦναι ῥυφῆσαι. πινέτω δὲ ὕδωρ. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, λοῦσαι αὐτὸν
πολλῷ καὶ θερμῷ πλὴν τῆς κεφαλῆς. ἔπειτα πῖσαι ὀρίγανον ἐν μελικρήτῳ ἀποβρέξας. ποτοῖσι δέ, 50
ὡς θερμοτάτοισι χρεέσθω. σιτία δὲ προσφερέσθω, τὰ αὐτὰ ταῦτα, ἃ καὶ ὁ ὑπὸ τῆς πλευρίτιδος
ἑαλωκώς, ἢν μὴ πυρετὸς προσίσχῃ. αὕτη ἡ νοῦσος χαλεπὴ καὶ παῦροι ἐκφυγγάνουσιν. Ἢν τὸ στῆθος καὶ
τὸ μετάφρενον ἀναρραγῇ. ἀναρρήγνυται δὲ μάλιστα ὑπὸ ταλαιπωρίης, καὶ τάδε πάσχει. βὴξ ἴσχει
ὀξείη. καὶ τὸ σίαλον ἐνίοτε ἀποπτύει ὕφαιμον. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς ἐπιλαμβάνει τὰ πολλά, καὶ ἐν τῷ

στήθει, καὶ ἐν τῷ μεταφρένῳ ὀδύνη ὀξείη ἔνεστι. καὶ ἐν τῷ πλευρῷ δοκέει οἱ λίθος ἐγκέεσθαι. καὶ
κεντέεσθαι ὑπὸ τῆς ὀδύνης διαμπερέως, ὡσεὶ βελόνη τις κεντοίη. τοῦτον ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, πα-
ραχρῆμα γάλακτι πιπίσας, καθῦσαι τὰ στήθεα καὶ τὸ μετάφρενον. καὶ οὕτω τάχιστα ὑγιὴς ἔσται. τὸ
δὲ λοιπὸν ἡσυχάζων τῷ σώματι μάλιστα διαιτήσθαι. ἢν γάρ τι πονήσῃ ἢ ἤδη ἅμαξαν ἀναβὰς, ἢ ἐφ'
ἵππον, ἢ τοῖς ὤμοισιν ἐν ἄχθει ταλαιπωρήσῃ, κινδυνεύσει πάλιν ὑποστροπιάσαι ἡ νοῦσος. καὶ
ἢν γένηται, κίνδυνος διαφθαρῆναι, τὸ γὰρ νούσημα ὑποστραφὲν, μᾶλλον πιέζει ἢ κατ' ἀρχάς. ἢν
δὲ μὴ καυθῇ, τοῖσιν αὐτοῖσιν ἰῆσθαι οἷσι καὶ τὸν ἔμπυον, ῥυφήμασι καὶ ποτήμασι καὶ σιτίοισι. τὸ δὲ
ξύμπαν ἡσυχίην ἔχοντα εὐωχέειν τοῖσιν ἐπιτηδείοισιν. ἢν γὰρ οὕτω μελετηθῇ, τάχιστα ὑγιὴς ἔ-
σται. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή. Ἢν ἐν πλευρῷ φῦμα φύηται καὶ ἔμπυος γένηται, τάδε πάσχει, ῥῖ-
γος ἴσχει καὶ πυρετός. καὶ βὴξ ξηρὴ, πουλλὰς ἡμέρας. καὶ ἀλγέει τὸ πλευρόν. καὶ ἐς τὸν τιτθὸν,
καὶ ἐς τὴν κληῗδα, καὶ ἐς τὰς ὠμοπλάτας, ὀδύνη ἴσχει ἀΐσσουσα. οὗτος ὅταν οὕτως ἔχῃ, ἐν μὲν
τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσι δέκα, ῥυφήμασι χρεέσθω. πτισάνης χυλῷ καθεφθῷ, μέλι παραχέων, ὁ-
κόταν ἑφθὸν τὸ ῥύφημα ᾖ. οἴνῳ δὲ χρεέσθω λευκῷ, γλυκεῖ, ἢ αὐστηρῷ, ἢ ὑδαρεῖ. καὶ ῥυμφανόντα
πλεονάκις τοῦ οἴνου, ἐκπτύειν κελεύειν. καὶ τοῦ ὕπνου κωλύειν, ἕως ἂν αἱ ἕνδεκα ἡμέραι παρέλθω-
σιν. μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας, σιτίοισιν ὀλίγοισιν ὡς μάλιστα χρεέσθω. κρέασι σκυλακείοισιν, ἢ
ἀλεκτρυονίοισι θερμοῖσι. διαζωννύσθαι δὲ χρὴ καλῶς, καὶ τὸν ζωμὸν ῥυμφανέτω. καὶ τοῖσι ῥυ-
φήμασι πρόσθεν χρεέσθω τοῦ σίτου. καὶ μὴ διψήτω, ἕως ἂν ἔμπυον γένηται τὸ πλευρόν. πυΐσκε-
ται δὲ μάλιστα, ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἢ ὀλίγῳ πρόσθεν. τοῦτο δὲ γνώσῃ, ὁκόταν ἔμπυον γέ-
νηται τὸ πλευρόν. πύον γὰρ οὐκ ἀποπτύεται, οὐδ' ἀνεμέεται. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, ὅκου ἂν
ἀποσημαίνῃ τὸ οἴδημα, τάμνειν ἢ καίειν. ἔπειτα, ἀφιέναι τὸ πύον κατ' ὀλίγον. καὶ ἐπειδὰν ἀπαρύ-
σῃς, μοτὸν καθιέναι ὠμολίνου. καὶ αὖθις τῇ ὑστεραίῃ ἐξελὼν, ἀπαρύσαι κατ' ὀλίγον τοῦ πύους. ἔ-
πειτα, μοτῶσαι. καὶ αὖθις τῇ τρίτῃ, καὶ τῇσιν ἄλλῃσιν ἡμέρῃσι, δὶς τῆς ἡμέρης ἀπαρύειν, ἕως
ἂν ξηρανθῇ. διδόναι δὲ καὶ τὰ σιτία καὶ τὰ ὄψα, ὁκόταν προσίηται. καὶ πινέτω ὀλίγον μὴ πολ-
λὸν, ἤν τε οἶνον, ἤν τε ὕδωρ. τρωγέτω δὲ καὶ τῆς ὀριγάνου τῆς ἁπαλῆς, ὡς πλεῖστον ἐς μέλι ἀπο-
βάπτων. ἢν δὲ μὴ ἁπαλὴν ἔχῃ, ἀλλ' αὔην λεπτὴν ποιήσας ἐς τὸ μέλι τε μίξας, λείην διδόναι ὡς
πλείστην. καὶ μηδὲ ῥιγούτω. καὶ τοῖσι λουτροῖσι λούειν. καὶ μαλθακῶς κοιμάσθω. οὕτω ταύτην τὴν
νοῦσον θεραπεύων, τάχιστα ἂν ὑγιέα ποιήσαις. ὁκόταν δὲ ὑγιὴς γένηται, φυλασσέσθω τὸ ψῦχος.
τὸ θάλπος. τὸν ἥλιον. καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ὀλίγοισι χρεέσθω, μετὰ τὸ σιτίον, ὅκως ἢν μὴ κόπος
λάβῃ τὸ σῶμα. ταῦτα ποιέων, ὑγιὴς ἔσται. τούτων τῶν νούσων οὕς τινας ἢν καύσῃς ἤδη τὰ καύ-
ματα, πρᾶσα τρίψας πουλλὰ, καταπλάσσειν εὐθὺς μετὰ τὴν καῦσιν, καὶ καταλιμπάνειν μί-
ην ἡμέρην. Τρεῖς δὲ εἰσὶ φθίσιες πρώτη. αὕτη μὲν γίνεται ὑπὸ φλέγματος, ἐπὴν ἡ κεφαλὴ φλέ-
γματος πλησθεῖσα, νουσήσῃ καὶ θέρμη ἐγγένηται, συσσήπεται τὸ φλέγμα ἐν τῇ κεφαλῇ, ἅτε οὐ
δυνάμενον κινέεσθαι, ὥστε ὑποχωρῆσαι. ἔπειτα ὁκόταν παχυνθῇ καὶ συσσαπῇ καὶ ὑπερπλη-
σθῇ τὰ φλέβια, ῥεῦμα ἤδη τὸ ἐς πλεύμονα ἐγένετο. καὶ ὁ πλεύμων ὁκόταν ἀναλάβῃ, νοσέει πα-
ραχρῆμα, ἅτε δακνόμενος ὑπὸ τοῦ φλέγματος, ἁλυκοῦ ἐόντος καὶ σαπροῦ. τάδε οὖν πάσχει.
πυρετὸς ἄρχεται βληχρὸς ἐπιλαμβάνειν, καὶ ῥῖγος, καὶ πονέει τὰ στήθεα, καὶ τὸ μετάφρενον. ἐ-
νίοτε δὲ καὶ βὴξ πιέζει ὀξείη. καὶ ἀποπτύει τὸ σίαλον, πουλὺ, καὶ ὑγρὸν, καὶ ἁλμυρόν. ταῦτα μὲν,
κατ' ἀρχὰς τῆς νούσου πάσχει. προϊούσης δὲ, τότε γυῖον λεπτύνεται, πλὴν τῶν σκελέων. ταῦτα
δὲ οἰδέει. καὶ οἱ πόδες, καὶ οἱ ὄνυχες ἕλκονται. ἐκ δὲ τῶν ὤμων λεπτὸς, καὶ ἀσθενὴς ὁ φάρυγξ, ὡς
χρόνου πίμπλαται. καὶ συρίζει ὡς διὰ καλάμου. καὶ δίψη ἰσχυρῶς διὰ παντὸς τοῦ νοσήματος. καὶ
ἀκρασίη πουλλὴ τὸ σῶμα ἔχει. οὗτος ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, ἐνιαυτῷ φθειρόμενος φαῦλος θνήσκει. μελε-
τᾶν δὲ χρὴ ὡς μάλιστα καὶ ἀνακομίζειν πρῶτον μὲν πῖσαι ἐλλέβορον. κάτω δὲ ὑποκαθῆραι ἐπιθύ-
μῳ. ἢ πεπλίῳ. ἢ τῷ κόκκῳ τῷ κνιδίῳ. ἢ τῇ τιθυμαλίδι. ταῦτα χρὴ τετράκις τοῦ ἐνιαυτοῦ. λοῦ-
ναι, ἄνω δὶς, κάτω δίς. διδόναι δὲ καὶ ὄνειον γάλα ἑφθὸν ἐς ὑποκάθαρσιν, ἢ βόειον, ἢ αἴγειον. πινέ-
τω δὲ καὶ ὠμὸν τὸ βόειον γάλα, τρίτον μέρος μελικρήτου ξυμμίσγων. πέντε καὶ τεσσαράκοντα
ἡμέρας ξυμπαραμίσγων καὶ τὸ ὀρίγανον. τὴν δὲ κεφαλὴν αὐτοῦ πρόσθεν καθαίρειν. πρὸς τὰς ῥῖ-
νας προστιθεὶς φάρμακον. σιτία δὲ καὶ ὄψα διδόναι, μήτε λιπαρὰ, μήτε κνισσώδεα, μήτε λίην δρι-
μέα. τεκμαιρόμενος δὲ τὸ νούσημα, ταῦτα ποιέειν δεῖ. καὶ περιπάτοισι χρέεσθαι πρὸς τὰ σιτία.
τεκμαιρόμενος μὴ ῥιγοῦν. τοῦ δὲ χειμῶνος, παρὰ πυρὶ τὴν οἴκησιν ποιεέσθω. οἶνον δὲ πινέτω, αὐστη-
ρὸν, μέλανα, ὡς παλαιότατον, καὶ ἥδιστον. ὀλίγον δὲ, ἢν δοκέῃ σοι πρὸ τοῦ φαρμάκου πυριῆσαι,
καὶ οὕτω δοῦναι τὸ φάρμακον. ἢν δὲ μὴ βούλῃ δοῦναι, πυριήσας, ἔμετον ἐκ τῶν σιτίων καταναγ-
κάσαι ποιήσασθαι, ὡς τὸ πρόσθεν γέγραπται. τούτῳ ἢν ξυμφέρωσι, περιπάτοισι χρεέσθω. ἢν δὲ
μὴ ξυμφέρωσιν, ἡσυχαζέτω ὡς μάλιστα τῷ σώματι. οὗτος οὕτω μελετώμενος, ῥήϊστα ἂν διάγοι ἐν τῷ

νουσήματι. ἡ δὲ νοῦσος θανάσιμη, καὶ παῦροι ταύτην διαφυγγάνουσιν. Φθίσις δευτέρα.

Γίνεται δὲ ἀπὸ ταλαιπωρίης. τὰ αὐτὰ δὲ πάσχει ὡς ἐπιτοπλεῖστον, ἃ καὶ ὁ πρόσθεν. ἡ δὲ νοῦσος
διαπαύει αὕτη μᾶλλον τῆς προτέρης. καὶ τοῦ θέρεος ἀνίησι. τὸ δὲ σίαλον ἀποπτύει, παχύτερον μὲν
τῇ πρόσθεν. καὶ βὴξ πιέζει μάλιστα τοὺς γέροντας. καὶ ὁ πόνος ἰσχυρότερος ἐν τοῖσι στήθεσι. καὶ δοκέει
οἷόν περ λίθον ἐν αὐτοῖσιν ἐγκέεσθαι. πονέει δὲ καὶ τὸ μετάφρενον. καὶ ἡ χροιὴ δίυγρος αὐτέου
ἐστί. καὶ ἢν τι πονήσῃ, φύσει καὶ ἀσθμαίνει. οὗτος ἐκ ταύτης τῆς νούσου, ἐν τρισὶν ἔτεσι μάλιστα
θνήσκει. μελετᾶν δὲ χρὴ τοῖσιν αὐτοῖσιν, οἷσι καὶ τὸν πρόσθεν. αὕτη ἡ νοῦσος προσέχει τοῖσι πουλλοῖ-
σι, μέχρι τριῶν ἐτέων, ἀλλ᾽ ἀποθνήσκουσιν. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή. Φθίσις τρίτη. Ἀπὸ ταύ-
της, τάδε πάσχει. ὁ μυελὸς αὐτέου ὁ νωτιαῖος, αἵματός τε μεστὸς γίνεται. φθίνει δὲ ὁμοίως καὶ ἀπὸ
τῶν κοίλων φλεβῶν. αὗται δὲ φλέγματος ὑδρωποειδέος ἐμπίπλανται καὶ χολῆς. πάσχουσι δὲ
τὰ αὐτά, ἀφ᾽ ὁποτέρων ἢν φθίνῃ. καὶ ὁ ἄνθρωπος εὐθὺς μέλας γίνεται καὶ ὑποιδαλέος. καὶ τὰ
ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπυα, ὠχρά. καὶ αἱ φλέβες αἱ ἐν τῷ σώματι, ὠχραὶ διατέτανται. ἔνιαι δὲ
σφόδρα ἐρυθραί. μάλιστα δὲ δῆλαι, αἱ ὑπὸ τῇσι μασχάλῃσι. καὶ ἀποπτύει ὠχρά. καὶ ὅταν αὐτέω
ἐπίῃ, πνίγεται, καὶ βῆξαι οὐ δύναται ἐνίοτε βουλόμενος. ἐνίοτε δὲ ὑπὸ τοῦ πνίγματος καὶ τῆς
προθυμίης τοῦ βήσσειν, ἀθρόον ἔμεσε χολήν. ὁτὲ δέ, λάπην. πολλάκις δέ, καὶ τὰ σιτία, ὅταν φά-
γῃ. καὶ ὁκόταν ἀπεμέσῃ, δοκέει κουφότερος εἶναι. εἶτ᾽ αὖθις ὀλίγον χρόνον διαλιπών, ἐν τοῖσιν αὐ-
τοῖσι πόνοισι κέεται. οὗτος καὶ φθείρεται ὀξύτερον ἢ ὑγιαίνων. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς διαπαύων,
ἐπιλαμβάνει ἱδρώδης. τοῦτον ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, βρωτοῖσι, καὶ ῥυφήμασι, καὶ ποτοῖσι, καὶ φαρμά-
κοισι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πᾶσι μελετῆν, ὥσπερ τὸν πρόσθεν. ἡ δὲ νοῦσος, διαφθείρει μάλιστα ἐννέα ἔ-
τεα, ἔπειτα διαφθείρει φθειρόμενος. παῦροι δὲ φυγγάνουσιν ἐξ αὐτῆς. χαλεπὴ γὰρ ἡ νοῦσος. ἢν δὲ
βούλῃ ὧδε ἰῆσθαι αὐτόν. πρῶτα μὲν πυριῆσαι. καὶ ὁκόταν πυριηθῇ, τῇ ὑστεραίῃ δοῦναι αὐτῷ
πιεῖν, μελίκρητον ἢ μέχρι ᾧ καὶ ὄξος παραχέαι ὀλίγον. καὶ κέλευε ἀπνευστὶ τοῦτο πιεῖν. ἔπειτα
τῶν ἱματίων ἀμφιέσαι αὐτόν, πολλὸν καὶ ὡς πλεῖστον χρόνον. ἢν δὲ μὴ ἀνέχηται ἀλλ᾽ ἐξεμέσαι
βούληται, ἐξεμεέτω. ἢν δὲ μὴ ἔμετος ἔχῃ χρόνου ἤδη γινομένου, ἐπιπιὼν ὕδατος χλιαροῦ μεγά-
λην κύλικα, ἐμεέτω καταματτόμενος πτερῷ. ὁκόταν δὲ ἀπεμέσῃ ὥς τε καλῶς ἔχειν, ἡσυχίην ἐ-
χέτω ταύτην τὴν ἡμέρην. ὁκόταν δὲ ὥρη δείπνου ᾖ, δειπνεέτω μάζαν ὀλίγην. καὶ ὄψον ἐχέτω,
τεῦχος καὶ πράσα. ταῦτα δὲ ἐσθιέτω ὡς πλεῖστα. οἶνον δὲ πινέτω γλυκύν. τὸν δὲ λοιπὸν χρόνον,
λουέσθω πᾶσαν ἡμέρην ἅμα ἕωθεν θερμῷ πολλῷ. καὶ μετὰ τὸ λουτρόν, φυλάσσειν χρὴ ὡς μὴ ῥι-
γώσῃ, ἀλλὰ κατακλιθείς, εὑδέτω ὡς πλεῖστον χρόνον. ὁκόταν δὲ ἀναστῇ εὕδων, περιελθέτω σταδίους εἴ-
κοσι τὸ βραχύτατον, ταύτῃ τῇ ἡμέρῃ. τῇσι δὲ ἄλλῃσιν ἡμέρῃσι, πέντε σταδίους, ἄλλους ὑπερβάλ-
λων βαδιζέτω. ἑκάστης ἡμέρης προστιθείς, ἄχρις ἂν ἀφίκηται εἰς τοὺς ἑκατὸν σταδίους. τὴν δὲ κοι-
λίην ὑποκαθαίρειν δεῖ ἐκ τῆς ἡμέρης χυλοῖσι τεύτλων, καὶ ἀπὸ κράμβης, χωρὶς ἑκάτερα ἑψή-
σας, ἀπηθῆσαι χοέα ἑκατέρου. εἶτα ξυμμίξας ἅμα, συνεψεῖν τὰ ὀστέα οἱ, τὸ ἀπὸ τῶν νεφρῶν τε-
ταρτημόριον μνᾶς ἐν ἀμφοτέροισιν ἑψεῖν διελών. ὁκόταν δὲ μέλλῃ πίεσθαι πρὸς μὲν τῆς κράμβης
τὸν χυλόν, ἅλας παραβάλλειν. πρὸς δὲ τὸν τῶν τευτλίων, μέλι παραχέειν. ἢν δὲ χωρὶς ἑκατέ-
ρου πίνειν ἢ παρεγχέας παρὰ τὴν ἑτέρην κύλικα, πίνειν. παρὰ δὲ τὴν ἑτέρην, ἅλας. ἐκπιεῖν
δὲ χρὴ πάντα τὸν χυλόν. ταῦτα μὲν ποιέειν χρή, τριήκοντα ἡμέρας. τῷ δὲ δευτέρῳ μηνί, ἐ-
σθιέτω ἄρτου καὶ κρέα πίονα ὑός, ἑφθά, ἄλλο δὲ μηδέν. οἶνον δὲ πινέτω, λευκόν, αὐστηρόν. καὶ ὁδὸν
ὁδοιπορεέτω, μὴ ἐλάσσω σταδίων τριήκοντα, πρὸ τοῦ δείπνου. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον, δέκα. καὶ μὴ ῥι-
γούτω ἀλλ᾽ ἐσκεπάσθω. ταῦτα ἢν ποιέῃ, ῥήϊον οἴσει τὴν νοῦσον. τῷ δὲ τρίτῳ μηνί, κυκεῶνα αὐ-
θινὴν πινέτω. σελίνου ῥίζας. καὶ ἄνηθον. καὶ πήγανον. καὶ μίνθην. καὶ κορίανον. καὶ μήκωνας ἁ-
παλάς. καὶ ὤκιμον. καὶ φακόν. καὶ ῥοιῆς γλυκείης, καὶ οἰνώδεος χυλόν. εἶναι δὲ χρὴ τὰς γλυκεί-
ας, διπλασίας. εἶναι δὲ χρὴ καὶ τοῦ χυλοῦ ξὺν ἀμφοτέρων, ἡμικοτύλιον. καὶ ὕδατος κοτύλης
ἥμισυ. ἔπειτα ἄνθεα τρίψας λεῖα, δεῦσαι τούτῳ τῷ κεκρημένῳ, καὶ ἐγχέαι ἐς κύλικα. ἔπειτα
ἐπιβαλεῖν ἄλευρα ὀρόβων, ὁκόσον ὀξύβαφον. καὶ ἄλφιτον ἴσον. καὶ τυροῦ παλαιοῦ αἰγείου ξέ-
σας τὸ ἴσον τοῖσιν ὀρόβοισι ταῦτα ξυγκυκήσας ἐκπιέτω. ἔπειτα διαλιπὼν ὀλίγον χρόνον, ἀρι-
στάτω ἄρτου. καὶ ὄψον ἐχέτω, τέμμαχος νάρκης. ἢ ῥίνης, ἢ γαλεοῦ. ἢ βατίδος. καὶ κρέα ὑὸς ἐσθιέ-
τω ἑφθά. καὶ παχυνέτω ἑωυτόν, ἡσυχίην ἄγων ὡς μάλιστα. καὶ πυριῆν διὰ δεκάτης ἡμέρης ἐς
ἑωυτὸν ἡσυχῆ. τῷ δὲ τετάρτῳ μηνί, πυριῆν διὰ πέμπτης ἡμέρης ἀτρέμα. καὶ ἐσθιέτω ὄψον ὡς πλεῖ-
στον. ὄψα δὲ χρεέσθω, πυροῖσι καὶ κρέασιν ὀλίγοισιν, οἷος ἑφθοῖσιν. ὁδοιπορεέτω δὲ καὶ σταδίους, ὡς
πρόσθεν εἴρηται. ἀρξάμενος δὲ τοῦ τετάρτου μηνός, τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ, ἀπὸ δέκα σταδίων βαδιζέτω.
καὶ καθ᾽ ἑκάστην προστιθέσθω, μέχρις ἂν αὐτῷ ὀγδοήκοντα γένωνται στάδιοι. καὶ περιπατείτω
τῆς ἡμέρης, ὀγδοήκοντα σταδίους. μετὰ τὸ δεῖπνον, εἴκοσι. ὄρθρου, τριάκοντα. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ χρό-

νου διαιτάσθω, μάζαν καὶ ἄρτον ἐσθίων ἀμφότερα. καὶ ὄψον ἐχέτω, σελάχια. καὶ κρέα δὲ πάντα ἐσθιέτω, πλὴν βοείων καὶ χοιρείων. ἰχθύων δὲ τῶνδε ἀπεχέσθω, κεστρέος, καὶ ἐγχέλυος, καὶ μελανούρου. ἐσθιέτω δὲ νάρκην. καὶ ῥίνην. καὶ βατίδα. καὶ γαλεὸν. καὶ φυκίδα. καὶ βατράχους. τῶν δὲ ἄλλων, μηδέν. ἢν δὲ δοκέῃ ἀσινέα εἶναι, καὶ κυκεῶνα. ἐπειδὰν θέλῃ καθεύδειν πινέτω ἀπὸ οἴνου μέλανος, ἢ ἡδέος, παλαιοῦ, δικότυλον κύλικα. καὶ μεθ' ἡμέρην, τῷ αὐτῷ οἴνῳ χρεέσθω ἐπὶ σιτίῳ. καὶ ὁδοιπορεέτω τῆς ἡμέρης, ἑκατὸν πεντήκοντα σταδίους. μετὰ δεῖπνον, εἴκοσιν. ὄρθρου δὲ, τεσσαράκοντα. οὗτος οὕτως θεραπευόμενος, γίνεται ἐν ἐνιαυτῷ ὑγιής. Αὐαίνεται μυελὸς ὁ κατὰ τὴν ῥάχιν μάλιστα, ὁκόταν τὰ φλέβια ἀποφραχθῇ, τὰ εἰς τὸν μυελὸν τείνοντα, καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου ἔφοδος. διὰ κένωσιν δὲ τοῦ σώματος, τάδε πάσχει καὶ νοσέει. αὐαίνεται μάλιστα καὶ ἀπὸ λαγνείης. τάδε οὖν πάσχει. ὀδύνη ὀξείη ἐμπίπτει αὐτῷ ἐς τὴν κεφαλὴν. καὶ ἐς τὸν τράχηλον. καὶ ἐς τὴν ὀσφῦν, καὶ ἐς τοὺς μύας τῆς ὀσφύος. καὶ ἐς τὰ ἄρθρα τῶν σκελέων, ὥστε ἐνίοτε οὐ δύναται ξυγκάμπτειν. καὶ ἡ κόπρος οὐ διαχωρέει, ἀλλ' ἵσταται. καὶ δυσουρέεται. οὗτος κατ' ἀρχὰς μὲν τῆς νούσου, ἡσυχέστερον διάγει. ὁκόσῳ δ' ἂν ὁ χρόνος τῇ νούσῳ ἀπομηκύνηται, πονέει ἅπαντα μᾶλλον. καὶ τὰ σκέλεα οἰδέει ὡς ἀπὸ ὕδερου. καὶ ἕλκεα ἐκφλυκταινοῦται ἀπὸ τῆς ὀσφύος. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ὑγιαίνεται. τὰ δὲ ἄλλα, φύεται. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, καθῆραι τὴν κεφαλὴν, τῷ ἱπποθέῳ ὀπῷ, ἢ τῷ κνιδίῳ κόκκῳ. πυριήσας πρῶτον τὸ σῶμα, εὖ μάλα. τῆς δὲ ἐπιούσης μετὰ τὴν κάθαρσιν, πτισάνης δύο τρυβλία ῥυφεέτω, μέλι παραχέας. οἶνον δὲ λευκὸν πινέτω, μαλθακόν. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ὀνείου γάλακτος διδόναι αὐτῷ ἑφθοῦ, μέλι παραχέας ὀκτὼ κοτύλας ἐκπιεῖν. ἢν δὲ μὴ ὄνειον ἔχῃς, βόειον ἢ αἴγειον ἑφθὸν, τρία ἡμιχόεα, παραχέας μέλι. καὶ τὴν ὥρην γαλακτοποτεέτω ἐν ὀροβίῳ καὶ γάλακτι, πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας. σιτίοισι δὲ καὶ ὄψοισι χρεέσθω, ὡς διαχωρητικωτάτοισιν. οἶνον δὲ πινέτω λευκὸν μαλθακὸν μενδήσιον. ὁκόταν δὲ παχύτατος ᾖ, καῦσαι αὐτοῦ ἐς τὴν ὀσφῦν, ἑκατέρωθεν τῶν σπονδύλων τέσσαρας ἐσχάρας. καὶ ἐς τὸ μετάφρενον, δέκα πέντε ἑκατέρωθεν. καὶ ἐς τὸν αὐχένα δύο, μεταξὺ τῶν τενόντων. ἢν γὰρ τύχῃς καύσας καὶ ὑγιέα ποιήσεις. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή.

Αἱ τέσσαρες νοῦσοι αἱ ἀπὸ τῶν νεφρῶν γινόμεναι. ἀπὸ τῆς πρώτης, τάδε πάσχει. ὀδύνη ὀξείη ἐμπίπτει εἰς τὸν νεφρὸν, καὶ ἐς τὴν ὀσφῦν, καὶ ἐς τὸν ὄρχιν τὸν κατὰ τὸν νεφρόν. καὶ οὐρέει πυκνά. καὶ στύφει κατ' ὀλίγον τὸ οὖρον. καὶ ἅμα τῷ οὔρῳ, προσέρχεται ψάμμος. καὶ ὁκόταν διίῃ διὰ τῆς οὐρήθρης ἡ ψάμμος, ὀδύνην παρέχει ἰσχυρὴν ἐν τῇ οὐρήθρῃ. ὁκόταν δὲ διεξουρήσῃ, ἡ ὀδύνη ἀνίησιν. ἔπειτα αὖθις ἐν τοῖσιν αὐτοῖσιν ἄλγεσι κέεται. ὁκόταν δὲ οὐρέῃ, καὶ τὸν καυλὸν ὑπὸ τῆς ὀδύνης τρίβει. πολλοὶ δὲ τῶν ἰητρῶν οἱ μὴ συνιέντες τὴν νοῦσον, ὁκόταν ἴδωσι τὴν ψάμμον, δοκέουσι λιθιῆν τὴν κύστιν. καὶ ταύτην μὲν, οὔ. τὸν δὲ νεφρὸν, λιθιᾷ. αὕτη ἡ νοῦσος γίνεται ἀπὸ φλέγματος, ὁκόταν ὁ νεφρὸς ἐς ἑωυτὸν ἀναλαβὼν φλέγμα, μὴ ἀφίῃ πάλιν, ἀλλ' αὐτοῦ ξυμπωρωθῇ. τοῦτο γίνεται λίθοι λεπτοὶ, οἷον ψάμμος. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ τῷ ὀπῷ τῆς σκαμμωνίης, ἢ αὐτῇ τῇ ῥίζῃ πυριῆσαι. πρόσθεν δὲ ἅπαν τὸ σῶμα ὑποκαθῆραι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ τῷ ἀπὸ ἐρεβίνθων λευκῶν χυλῷ ὑποκαθῆραι δύο χοῦσιν, ἅλας δὲ παρεμβαλὼν, διδόναι πίνειν. μετὰ δὲ ταῦτα ποτοῖσι καὶ βρωτοῖσι καὶ λουτροῖσι μελετῆν, διδοὺς τὰ αὐτὰ ἃ τῷ στραγγουριῶντι δίδοται φάρμακα. ὁκόταν δὲ ἡ ὀδύνη πιέσῃ, λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ χλιάσματα προστιθέναι ὅπῃ πονέει μάλιστα. ὁκόταν δὲ ἀποιδήσῃ καὶ ἐξαρθῇ, ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον τάμνειν κατὰ τὸν νεφρόν. καὶ ἐξελὼν τὸ πύον, τὴν ψάμμον διουρητικοῖσιν ἰῆσθαι. ἢν μὲν γὰρ τμηθῇ, ἐλπὶς ἐκφυγεῖν. ἢν δὲ μὴ, ἡ νοῦσος τῷ ἀνθρώπῳ συναποθνήσκει. Δευτέρη νοῦσος νεφρῶν. Αἱ μὲν ὀδύναι, ἰσχυρῶς πιέζουσιν ὡς ἐν τῇ πρόσθεν. γίνεται δὲ τὸ νούσημα ἀπὸ ταλαιπωρίης. ὁκόταν ῥαγῇ τὰ φλέβια, τὰ ἐς τὸν νεφρὸν τείνοντα, ἔπειτα ὁ νεφρὸς αἵματος πλησθῇ. οὗτος ὁκόταν ταῦτα πάθῃ, ἐξουρέει αἷμα σὺν τῷ οὔρῳ αἷμα κατ' ἀρχὰς τοῦ νοσήματος. ἔπειτα πύει προϊόντος τοῦ χρόνου. οὗτος ἢν ἡσυχίαν ἔχῃ τῷ σώματι, τάχιστα ὑγιὴς ἔσται. ἢν γάρ τι πονήσῃ, αἱ ὀδύναι πολλῷ μᾶλλον ἔχουσιν. ὁκόταν γοῦν ἔμπυος ᾖ ὁ νεφρὸς, ἀποιδέει παρὰ τὴν ῥάχιν. τοῦτον ὅταν οὕτως ἔχῃ, τάμνειν κατὰ τὸ ἀποιδέον. μάλιστα μὲν βαθείην τομὴν κατὰ τὸν νεφρόν. κἢν μὲν τύχῃς ταμὼν, παραχρῆμα ὑγιέα ποιήσεις. ἢν δὲ ἁμάρτῃς, κίνδυνος ἕλκος ἔμμοτον γενέσθαι. ἢν γὰρ ξυμφυῇ τὸ ἕλκος, ἐκπυοῦται ἔσωθεν ἡ κοιλίη ἡ ἀπὸ τοῦ νεφροῦ. κἢν μὲν ῥαγῇ ἔσωθεν καὶ χωρήσῃ κατὰ τὸν ἀρχὸν τὰ πύα, ἐλπὶς ἐκφυγέειν. ἢν γὰρ ψαύσῃ τοῦ ἑτέρου νεφροῦ, κινδυνεύσῃ καταφθαρῆναι. μελετῆν γὰρ φαρμάκοισι καὶ τοῖσιν αὐτοῖσι πᾶσιν, οἷσι καὶ τὸν πρόσθεν. καὶ τὴν δίαιταν τὴν αὐτὴν ἐχέτω. αὕτη γὰρ ἡ νοῦσος χαλεπή. καὶ πολλοὶ ἐκ ταύτης τῆς νούσου ἐς φθίσιν νεφρῖτιδα κατέστησαν. Τρίτη νοῦσος νεφρῶν. Τὸ μὲν νοῦσον προσέρχεται, οἷον ἀπὸ κρεῶν βοείων ὀπτῶν χυλός. γίνεται δὲ τὸ νούσημα, ἀπὸ χολῆς μελαίνης, ὁκόταν χολὴ ἐς τὰ φλέβια συῤῥῇ τὰ τείνοντα ἐς τὸν νεφρόν. καὶ ὁκόταν στῇ, ἑλκοῖ τὰ φλέβια καὶ τὸν νεφρόν. ὑπὸ δὲ τοῦ ἑλκώσιος, τοιοῦτον ὑποχωρέει ἅμα τῷ οὔρῳ. αἱ δὲ ὀδύναι, ἔχουσιν ἐν τῇ ὀσφύϊ. καὶ ἐν τῇ κύστει, καὶ ἐν τῷ περινέῳ. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ νεφρῷ, ἐπ' ὀλίγον χρόνον. ἔπειτα ἀνῆκεν ὁ πόνος, καὶ αὖθις ἐπέλαβεν ὀξὺς δι' ὀλίγου. καὶ ἐς τὸ

λεπτὸν τῆς γαστρὸς ἔστιν ὅτε ὀδύνη ἐμπίπτει. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην,
ἐπιθύμῳ, ἢ τῇ σκαμμωνίης ῥίζῃ. πίνειν διδόναι τὰ αὐτὰ ἃ καὶ τῷ στραγγουριῶντι. καὶ ὁκόταν
ἡ ὀδύνη ἔχῃ, λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. χλιάσματα προστιθέντα πρὸς τὸ πονέον μάλιστα. καὶ ῥυ-
φήματι χρεέσθω ἀλεύρῳ ἑφθῷ, μέλι παραχέας. καὶ τῇ ἄλλῃ διαίτῃ χρεέσθω, ὡς διαχωρητικω-
τάτῃ. καὶ οἶνον πινέτω λευκὸν μαλθακὸν μελίχρουν. ἢ ἄλλον λευκὸν τὸν ἥδιστον καλῶς κεκρημένον.
αὕτη ἡ νοῦσος, οὐ μάλα ἐκλείπει. καὶ τὴν ὥρην ὀῤῥοποτεέτω, καὶ γαλακτοποτεέτω. ἐς κάθαρσιν
μὲν τῷ ὀῤῥῷ. τὴν δὲ γαλακτοποσίην ποιεέσθω ἐν ὥρῃ, πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας. ταῦτ᾽ ἢν
οὕτω ποιέῃς, ἐπὶ τὸ κρέσσον διαθήσεις τὴν νοῦσον. Τετάρτη νοῦσος νεφρῶν. Τὸ μὲν νού-
σημα γίνεται ἀπὸ χολῆς καὶ φλέγματος. ἐν καιρῷ δὲ τοῦ θέρεος μάλιστα. γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ λα-
γνείης ἡ νοῦσος. οὗτος τάδε πάσχει. ὀδύναι πιέζουσιν αὐτὸν ἐς τὴν λαπάρην, καὶ ἐς τὸν κενεῶνα,
καὶ ἐς τὴν ὀσφὺν, καὶ ἐς τοὺς μύας τῆς ὀσφύος. καὶ πάσχει ὁκοῖα γυνὴ ὠδίνουσα. καὶ οὐκ ἀνέχε-
ται ἐπὶ τοῦ ὑγιέος κατακεῖσθαι, ἀλλ᾽ ἄγαν πονέει. καὶ τοῦ κενεῶνος δοκέει κατακρεμᾶσθαι ὡς ἀπο-
ῥηγνύμενα. ἔπειτα πονέει. ἐπὶ δὲ τὰ πρηνέα ἢν κατακέηται, οὐκ ἀλγέει. οἱ δὲ πόδες καὶ αἱ κνῆ-
μαι αὐτοῦ, ἀεὶ ψυχραί. τὸ δὲ οὖρον μόλις προέρχεται ὑπὸ τῆς φλεγμασίης καὶ παχύτητος τοῦ οὔ-
ρου. κἢν μὲν ἐάσῃς αὐτὸ ὀλίγον χρόνον, καταθεὶς ἕως ἂν καταστῇ, ὄψει τὸ ὑφεστηκὸς παχὺ, οἷόν περ
ἄλευρον. κἢν μὲν χολὴ ἐπικρατέῃ, ὑπόπυῤῥον αὐτὸ ὄψει. ἢν δὲ ἀπὸ φλέγματος ᾖ τὸ νούσημα, λευ-
κὸν καὶ παχὺ ἔσται. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐς ἐνιαυτὸν, ἢ ὀλίγῳ πλέονα, ἢ ὀλίγῳ ἐλάσσονα χρόνον τοι-
αῦτα πάσχων διατελέει. ἢν δὲ ἐπιμηκύνηται ἡ νοῦσος, πονέει τε μᾶλλον καὶ ἐμπυοῦται. καὶ ὁκό-
ταν ἔμπυος γενόμενος ἀποιδέῃ, ὅκου ἂν μάλιστα ἀποιδέῃ, τάμνειν ἐς τὸν νεφρὸν καὶ ἀφιέναι τὸ
πύον. καὶ ἢν μὲν τύχῃς ταμὼν, παραχρῆμα ὑγιέα ποιήσεις. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, τοῖσιν αὐ-
τοῖσι πάθεσι θεραπεύειν, οἷσι καὶ τὸ πρόσθεν καὶ κατ᾽ ἀρχὰς τῆς νούσου. δεῖ τε καθῆραι καὶ πρὸ
τῆς ὑποκαθάρσιος πυριῆσαι καὶ τοῖσι λουτροῖσι πυκινὰ λούειν. ἀλειφέσθω δὲ καὶ θαλπέσθω μᾶλ-
λον. μὴ δὲ ῥιγούτω. καὶ τοῦ ἡλίου ἀπεχέσθω. καὶ μὴ δὲ λαγνευέτω. ταῦτα ἢν ποιέῃ καὶ μὴ τάχιστα
ὑγιαίνῃ, οὐ καινὸν, ἡ νοῦσος γὰρ ὡς χαλεπή. ἢν δὲ βούληται ἄνευ φαρμάκων ἰῆσθαι, χρὴ παχὺν
ποιῆσαι ἀπὸ διαίτης, ἤν τε ταύτην τὴν νοῦσον κάμνοντα, ἤν τε τῶν προτέρων τινὰ τὰ σιτία διε-
λὼν, ἃ μεμαθήκει ἐσθίειν. ἤγουν δέκα μερίδας. ἔπειτα μίην ἀφελὼν μερίδα, τὰ λοιπὰ καταφα-
γέτω. ὄψον δὲ ἐχέτω, κρέας ὕος τε τετμημένον. καὶ περιπατεέτω δέκα σταδίους ταύτης τῆς ἡμέ-
ρης. τῇ δὲ ὑστεραίῃ καὶ τῇ τρίτῃ μέχρι τῶν δώδεκα ἡμερέων προστιθεὶς μερίδα, ἐλάσσω ἐσθιέτω.
καὶ περιπατεέτω δέκα σταδίους ἢ πλείω ἑκάστης ἡμέρης. ὁκόταν δὲ ἐς τὴν ἐσχάτην μερίδα ἀφίκη-
ται τοῦ σιτίου, καὶ ἐς τοὺς ἑκατὸν σταδίους βαδιζέτω. καὶ ἐσθιέτω τὴν μίην μερίδα μούνην. καὶ ταύ-
της τῆς ἡμέρης περιπατησάτω τοὺς ἑκατὸν σταδίους. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον, εἴκοσι. ὄρθρου δὲ τεσσαράκον-
τα. οἶνον δὲ πινέτω, μαλθακὸν, λευκὸν, αὐστηρόν. ταῦτα δὲ ποιεέτω τρεῖς μῆνας. ἔπειτα τὸν λοιπὸν
χρόνον ὑποβαίνων τῶν περιπάτων, καὶ τῶν σιτίων, πλείω ἐσθιέτω. τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ ἀ-
φῄρει, οὕτω δὴ προστιθείς. τὸν δὲ περίπατον ἀφῃρείτω, μέχρι τῶν δέκα ἡμερέων. ἔπειτα ἡσυχίην
ἐχέτω ὡς μάλιστα. καὶ εὐωχεέσθω σιτία τε καθαρὰ, καὶ ὄψα ὡς πιότατα ἐχέτω. καὶ τὰ γλυκέα
πάντα, ξύμφορα αὐτῷ. λαχάνων δὲ καὶ ὀξέων πάντων, ἀπεχέσθω καὶ τῶν δριμέων. καὶ ὁκόσα
φῦσαν παρέχει. λουέσθω τε πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ μὴ ῥιγούτω. ταῦτ᾽ ἢν ποιέῃ, τάχιστα ὑγιὴς ἔ-
σται. Ἀπὸ δὲ νεφρίτιδος ἐπιλαμβάνει. ἡ δὲ νοῦσος μεγάλη τῶν φλεβῶν τῶν κοίλων, αἳ τείνου-
σιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς παρὰ τὰς σφαγὰς διὰ τῆς ῥάχιος, ἐς τὸ σφυρὸν, τὸ ἐκτὸς τοῦ ποδὸς, καὶ ἐς
τὸ μεταξὺ τοῦ μεγάλου δακτύλου. τὸ δὲ νούσημα γίνεται μὲν ἀπὸ φλέγματος καὶ χολῆς, ὁκόταν
ἐς τὰς φλέβας συῤῥυῇ. αἱ δὲ φλέβες αὗται, αἵματος εἰσὶ πλήρεες. ἢν οὖν τι παρέλθοι ἀλλοῖον
ἐς αὐτὰς νοσοῦσι. τάδε οὖν πάσχει. ἢν ἐπὶ τὰ δεξιὰ νοσέῃ ἄρχεται τὴν ὀδύνην παρέχουσα, ἐκ
τῆς κοτυληδόνος τοῦ ἰσχίου, κατ᾽ ἀρχάς. ὁκόσῳ δὲ πλείων ὁ χρόνος προΐῃ καὶ ἀπομηκύνηται, ἥ, τε
ὀδύνη ὀξυτέρη κατέρχεται κατωτέρω. καὶ ὁκόταν ἐς τὸ σφυρὸν ἀφίκηται τὸ ἐκτὸς τοῦ ποδὸς
καὶ τὸ μεταξὺ τοῦ μεγάλου δακτύλου, ἄρχεται πάλιν ἐς τὴν κεφαλὴν ἔρχεσθαι. καὶ ὁκόταν
ἐς αὐτὴν τὸ ἕλκος στῇ, πιέζει ἰσχυρῶς. καὶ δοκέει ὁ ἄνθρωπος διαῤῥήγνυσθαι τὴν κεφαλήν. καὶ οἱ ὀ-
φθαλμοὶ φλέγματος πληροῦνται, καὶ τὸ πᾶν σῶμα. τοῦτον ὅταν οὕτως ἔχῃ, ἐλατήριον πῖσαι,
ἢ θαψίης ῥίζαν, ἢ ἐλλεβόρου, ἢ ὀπὸν σκαμμωνίης. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν ταῦτα προσφέρειν, ἃ
καὶ τοῖσι πρόσθεν. ἢν δὲ μὴ ὑπὸ ταύτης τῆς θεραπείης παύηται, γάλακτι παχυνθέντα,
καῦσαι κάτω τὴν ὠμοπλάτην τὴν δεξιὴν, τέσσαρας ἐσχάρας. καὶ ἐς τὴν κοτυληδόνα τοῦ
ἰσχίου τοῦ δεξιοῦ, τρεῖς. καὶ ὑπὸ τὸν γλουτὸν, δύο. καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μηροῦ, δύο. καὶ ὑπὲρ
τοῦ γούνατος, μίην. καὶ ὑπὲρ τοῦ σφυροῦ, μίην. οὗτος ἢν οὕτω καυθῇ, οὐκ ἀφήσει οὔτε ἄνω
οὔτε κάτω τὴν νοῦσον διαχωρέειν. ἢν δὲ κου ἡ ὀδύνη ὀφθῇ, ῥαγεῖσα. ἢν μὲν στηρίξῃ ἐς τὸ σκέλος

πρὶν ἢ καυθῆναι, χωλὸς ἔσται. ἢν δὲ ἐς τὴν κεφαλὴν, κωφὸς ἢ τυφλός. ἢν δὲ ἐς τὴν κύστιν καὶ
προχωρέῃ αἷμα τῷ οὔρῳ αἵματος μάλιστα, τεσσαράκοντα ἡμέρας. ἀλλὰ χρὴ ἢν ἐς τὴν κύστιν
ῥαγῇ, διδόναι τὰ αὐτὰ φάρμακα, ἃ καὶ τῷ στραγγουριῶντι. καὶ ἤν κου ὀδύνη ἁλισθῇ, καῦσαι.
καίειν δὲ χρὴ, τὰ μὲν σαρκώδεα σιδηρίοισι. τὰ δὲ ὀστώδεα καὶ νευρώδεα, μύκησι. πλὴν τάδε
πρότερον τούτων χρὴ ποιῆσαι. ἢν κατ' ἀρχὰς τῇ νούσῳ παραγένῃ, ἐς μὲν τὸ ποτὸν χρὴ διδόναι,
οἶνον λευκὸν μαλθακὸν, ὑδαρέστερον ὡς πλεῖστον μεθ' ἡμέρην. καὶ μεθυσκέσθω ἄχρις ἂν αἱμοῤῥαγήσῃ
κατὰ τὰς ῥῖνας. ὁκόταν δὲ ἄρξηται ῥέειν, τὸ ἐλάχιστον ἡμέρας ῥέει, δέκα ἢ τρεῖς. ὅταν δὲ αὗται
αἱ ἡμέραι διέλθωσι, μηκέτι μεθυσκέσθω, μηδὲ ὅταν ἄρξηται ἅπαξ ῥέειν. πινέτω μέντοι ὀλίγῳ
πλείονα τὸν οἶνον ἐπὶ σιτίῳ, ὅκως ἂν ῥέῃ τὸ αἷμα. ἤδη δέ τισι παυσαμένου τοῦ αἵματος, ἐῤῥάγη ἐς τὴν
κύστιν καὶ ἐχώρησεν αἷμα καὶ πύα. ἢν γοῦν ῥαγῇ, διδόναι τὰ αὐτὰ φάρμακα, ἃ καὶ τῷ στραγγου-
ριῶντι. καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ οἴνου διδόναι πλέον πιεῖν. οὗτος οὕτω μελετώμενος, καὶ τὰ σιτία προ-
σφερόμενος διαχωρητικὰ, καὶ τὰ ὄψα, τάχιστα ὑγιὴς ἔσται. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή. Ἄλλη ἀπὸ τῆς
ἀειστρῆς φλεβός. τὰ μὲν ἄλλα πλῆθος τὰ αὐτὰ πάσχει, ἃ καὶ ὁ πρόσθεν. ἐς δὲ τὸν πλεύμονα ὀδύνη
στηρίζει ὀξείη εὐθὺς, καὶ κατ' ἀρχὰς τοῦ νοσήματος. καὶ ἢν μὴ ξυνίῃ παραχρῆμα πρὶν καταστηρίξῃ
ἀλλ' ἢ ἐς τὸν πνεύμονα, μύκησι καῦσαι ὀκτὼ ἐσχάρας, τὰς κεφαλὰς ἀπολαβὼν τοῦ πλεύμονος, ὡς
τάχιστα. καὶ ὅκου ἂν ἄλλη ὀδύνη καταστηρίξῃ, καῦσαι. καὶ οὕτω παραχρῆμα ὑγιὴς ἔσται. ἢν δὲ μὴ
καυθῇ, ὑγιὴς δὲ γένηται ἀπὸ ταὐτομάτου, τοῖσι πουλλοῖσι μετὰ δυοκαίδεκα ἔτη, ἡ νοῦσος αὖθις τοῦ
πλεύμονος, τοῖσι πολλοῖσιν ὕδερον ἐποίησεν. ἀλλὰ χρὴ παραχρῆμα θεραπεύειν ὡς τὴν πρόσθεν. καὶ
ἢν δοκέῃ, καῦσαι ὥσπερ δὴ καὶ τὸν πρότερον. ἢν ἡ ὀδύνη καθεστήκῃ ἐν τοῖσιν αὐτοῖσιν ἄρθροισιν.
ἢν δὲ μὴ οὕτω μελετηθῇ, τὸ λοιπὸν τηκόμενος θνήσκει. ἡ γὰρ νοῦσος χαλεπή. Περὶ δὲ τοῦ φλέγμα-
τος, τὰς αὐτὰς γνώμας ἔχω, ἃς καὶ περὶ χολῆς, καὶ φημὶ τὰς ἰδέας αὐτοῦ πολλὰς εἶναι. καὶ
τὸ μὲν ἐπιδήμιόν ἐστι, τὸ δὲ, νεώτατον. οὗ καὶ ἡ ἴησις ῥάστη. ἐμέτους γὰρ δεῖ ποιέεσθαι μετὰ τὸ σῖτον
ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς προσαναριστῶντα καὶ ἡσυχάζοντα, ἢν εἰώθῃ τὰς πρόσθεν ἡμέρας, μονοσι-
τέειν καὶ ταλαιπωρέειν. ἢν δὲ μὴ τοιαύτῃ διαίτῃ χρεέσθω. πρῶτον λουέσθω πολλῷ καὶ θερμῷ,
ὁκόταν μέλλῃ ἔμετον ποιέεσθαι. καὶ ἐσθιέτω μᾶζαν φυστήν. καὶ ἄρτον ἔξοπτον ἕωλον. ἕλκει γὰρ
ἂν μᾶλλον ταῦτα τὸ φλέγμα. ὄψοισι δὲ χρεέσθω, καὶ λαχάνοισι δριμέσι. καὶ τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ
γλυκέα καὶ ὀξέα. ταῦτα πάντα ἐπιτήδεια ξυμμεμιγμένα προσφέρεσθαι, καὶ τοῖσι λαχάνοισι
πᾶσι χλωροῖσι χρεέσθω. καὶ πινέτω ἐπὶ τῷ σιτίῳ ὀλίγον πυκνὰ, οἶνον γλυκύν. καὶ πλακοῦντος
ἐπιφαγέτω ἐπὶ τελευτῆς, καὶ μέλι καὶ σῦκα. καὶ ὁκόταν δειπνήσῃ, πινέτω λάβρως τὰς κύλι-
κας. καὶ ὁκόταν ἤδη πλήρης ᾖ, κατακοιμηθήτω ὀλίγον, εἶτα ἐπεγερθεὶς ἐμεέτω, πιὼν οἴνου μεγάλην
κύλικα, καὶ ἐν χλιαρῷ ὕδατι κεκρημένην. ἕλκει γὰρ μᾶλλον τὸ φλέγμα ἐκ τῶν σαρκῶν καὶ τὸν
χυμὸν, καὶ ξηραίνει μᾶλλον τὸ σῶμα. ἐξεμεέτω δὲ, ἕως ἂν τὰ σῦκα ἐξεμέσῃ, ὕστατα γὰρ ταῦτα ἐ-
ξεμέει. ταῦτα μὲν τῇδε. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, συνεχέτω ἑωυτὸν, μέχρι δείπνου. καὶ δειπνεέτω ἄρτον
τὸν αὐτὸν πυρίτην. τὸ δὲ ὄψον ἔσω ἀπὸ τῶν ἰσχυροτέρων. οἶνον δὲ πινέτω μέλανα αὐστηρόν. αὕτη μὲν
οὖν τοῦ ἐπιδημίου φλέγματος ἡ ἴησις. ἢν δὲ δυνατὸς ἐὼν ἐσθίειν καὶ πίνειν, καὶ ἥδεται τοῖσι σι-
τίοισιν, εἶτα τὰ σκέλεα βαρύνοιτο, κἂν ἡ χροιὴ μετηλλαγμένη ᾖ, τοῦτο φαίνει ἐν τῇ κοιλίῃ φλέ-
γμα τὸ λυπέον εἶναι. ἀλλὰ χρὴ ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, μέλιτι καὶ οἴνῳ γλυκεῖ, καὶ ἐλαίῳ, καὶ νί-
τρου ὁκόσον κλέει οἷος ἀστράγαλος παραμίξας. ταῦτα γὰρ τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου εὐμενέστατα
εἰς τὸν κλυσμόν. μέτρον δὲ χρὴ ἑκάστου εἶναι. τοῦ μὲν οἴνου κοτύλην. ἡμικοτύλιον δὲ ἐλαίου. καὶ μέλι-
τος ἴσον. ἢν δὲ μὴ κλύζειν βούλῃ, δίυγρον χρὴ τὸν ἄνθρωπον ποιῆσαι, πυριῶντα ἐν ὑγρῇ τῇ πυριῇ.
τάχα γὰρ ἂν καὶ οὕτως ὑποκενωθῇ ἡ κόπρος. ὑπὸ γὰρ τῆς ὑπερξηρασίης τῶν σιτίων, ταῦτα πάσχει. ἢν μὲν
οὖν τις ἐσθίῃ τὰ σιτία λίην ἔγχυλα, οὐδ' ἂν ἴσως πάσχῃ ταῦτα οὕτω σφόδρα. ἢν δὲ καὶ πάσχοι ποτὲ,
ὀλίγης ἂν ἰήσεως δέοιτο. τοῦτον οὕτως ἰώμενος, τάχιστα ἂν ὑγιέα ποιήσῃς. Ἢν δὲ τύχῃ παλαιότερον
ἐὸν φλέγμα, λευκὸν δὲ καλέεται τοῦτο τὸ φλέγμα, πάσχει τάδε. βαρύνει τὸν ἄνθρωπον μᾶλλον, καὶ
ἰδέην ἀλλοίην ἔχειν τοῦ ἐπιδημίου δοκεῖ τε ὠχροτέρην. καὶ οἰδέει οἰδήματι πᾶν τὸ σῶμα, καὶ τὸ
πρόσωπον βρύθει. καὶ τὸ στόμα ξηρόν. καὶ δίψα ἐπέχει. καὶ ὁκόταν φάγῃ τὸ πνεῦμα πυκνὸν
ἐπιπίπτει αὐτῷ. οὗτος τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ποτὲ μὲν, γίνεται ῥάων, ποτὲ δὲ, πονέει ἐξαπίνης,
καὶ δοκέει ἀποθανέεσθαι. τούτῳ ἢν μὲν ἡ γαστὴρ αὐτομάτως ταραχθῇ, ἐν τάχει ὑγιὴς ἔσται.
ἢν δὲ μὴ ταραχθῇ αὐτομάτη ἡ κοιλίη, καθαίρειν δεῖ διδόντα τοῦ κνεώρου, ἢ τοῦ ἱπποφέως
ἢ τοῦ κνιδίου κόκκου, ἢ τῆς μαγνησίης λίθου. καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν, φακῆς δοῦναι τρυ-
βλίον ῥοφέειν, ἓν ἢ δύο. συνεψέσθω δὲ ἐν τῇ φακῇ σκόροδα. καὶ τεύτλου λιπαροῦ ἀνη-
θώτου τρυβλίον, ἐπ' ἀλφίτων περιπάσαντα. πινέτω δὲ οἶνον μέλανα αὐστηρόν τε καὶ ἰσχυ-
ρόν. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, περιπατείτω σταδίους εἴκοσι τὸ ἑωθινόν. ἐλθὼν δὲ, φαγέτω ἄρτον μικρὸν
ἔξοπτον καὶ ὄψον ἐχέτω σκόροδα ἑφθά. καὶ πινέτω τοῦ αὐτοῦ οἴνου ὀλίγον ἀκρητέστερον. εἰ-

τα βαδιζέτω σταδίους τριήκοντα. καὶ ὁκόταν ὥρη ᾖ, δειπνεέτω ὁκόσον περ καὶ εἴθιστο ἀριστῆν.
ὄψον δὲ ἐχέτω μάλιστα μὲν, πόδας συὸς καὶ κεφαλάς. εἰ δὲ μὴ, ἀλεκτρυόνος κρέασιν, ἢ ὑὸς πεφριμ-
μένοισι χρεέσθω. ἰχθύων δὲ, σκορπίῳ, ἢ δρακοντίῳ, ἢ κόκκυγι, ἢ καλλιωνύμῳ, ἢ κωβιῷ, ἢ τῶν ἄλ-
λων ἰχθύων, ὁκόσοι τὴν ἴσην δύναμιν ἔχουσι. λαχάνοισι δὲ χρεέσθω, σκορόδοισι μόνοις, καὶ ἄλλων
τῶν λαχάνων μηδενί. ταῦτα δὲ ὡς πλεῖστα τρωγέτω, καὶ ὠμὰ, καὶ ὀπτὰ, καὶ ἑφθὰ, αἰεὶ πλείω ἑ-
κάστης ἡμέρης. καὶ ταλαιπωρεέτω πρὸς τὰ σιτία τεκμαιρόμενος καὶ ἐξ ὀλίγου πλέον. τοῦτο τὸ
νούσημα μάλιστα γίνεται, θέρεος ὥρῃ ἀπὸ ὑδροποσίης, ἔτι δὲ καὶ ὕπνων πολλῶν. κρίνεται δὲ ἐν ἑξή-
κοντα ἡμέρῃσιν, εἰ θανάσιμον, ἢ οὔ. ταῦτα μὲν ποιεέτω, ὁκόταν αἱ τριάκοντα ἡμέραι παρέλθω-
σιν. ἐν δὲ τῇσι πρώτῃσι τῶν ἡμερέων, ῥοφήμασι διαχρεέσθω, φακῇ ἑφθῇ, ἐπικεσερῇ τῷ ὄξει. καὶ
πτισάνῃ ὀξείῃ. πινέτω δὲ χλιαρὸν μελίκρητον, ἀλφίτων ἐπιπάσσων ὀλίγα, ἵνα γοῦν ὠργισμένον τὸ
σῶμα ᾖ πρὸς τὴν φαρμακοποσίην. καὶ εὑδέτω ὑπαίθριος ταύτας τὰς ἡμέρας. καὶ ἢν σοι δοκέῃ
τοῦ αἵματος ἀφελεῖν ἀπὸ τῆς ὀσφύος, σικύην προσβαλεῖν, καὶ τὰς ἐν τῇ ὄσχῃ φλέβας σχάσας τὰς
παχυτάτας. οὗτος οὕτω θεραπευόμενος, τάχιστα ὑγιὴς ἔσται. Περιΐσταται ἀπὸ φλέγματος μά-
λιστα ἐς ὕδερον, τρόπῳ τοιῷδε. ἡ πιμελὴ συντήκεται, καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ καύματος τοῦ ἐν τῷ
φλέγματι ἐόντος, ὕδωρ. γνώσῃ δὲ τοῦτο, ὅς τις δυνατός ἐστιν ἰῆσθαι καὶ ὅς τις μή. ἕως γὰρ ἄν τις
ἐπὶ τῷ ἥπατι ἔχῃ πιμελὴν, ἀδύνατόν ἐστιν ἰηθῆναι. γνῶσις δὲ τούτοισι μάλιστα, εἰ ἔπεστι πιμελὴ
ἐπὶ τῷ ἥπατι, ἢ οὔ. ἢν μὲν πυρετοὶ ἐπιγένωνται καὶ μὴ δύναται ἀνίστασθαι, καὶ ὁ ὀμφαλὸς ἔξω
ἐξίσχῃ πεφυσημένος, φάναι μηκέτι ἐπεῖναι πιμελήν. ἢν δὲ πυρετὸς μὴ ἐπιγένηται, καὶ ἀδύνατος
ᾖ ἀνίστασθαι καὶ ὁ ὀμφαλὸς μὴ ἐξέχῃ, φάναι ἐπεῖναι πιμελὴν, καὶ ἰήσιμον εἶναι. τούτῳ ξυμφέρει
τὴν κοιλίην ξηραίνειν. διδόναι μὲν ἄρτον αὐτοπυρίτην, δίωλον θερμόν. ὄψον δὲ λαγωοῦ κρέας. καὶ
κυνὸς τελείου. καὶ οἰός. καὶ ὑὸς ὡς ὀπτά. καὶ ἀλεκτρυόνος ὡς ὀπτὰ καὶ θερμά. καὶ πολύποδας ἐ-
σθιέτω ἑφθοὺς, ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ. οἶνον δὲ πινέτω μέλανα ὡς παχύτατον καὶ στρυφνότατον.
ἰχθύων δὲ χρεέσθω, κωβιῷ, δράκοντι, καλλιωνύμῳ, κόκκυγι, σκορπίῳ, καὶ ἄλλοισι τοῖσι τοιούτοι-
σι, πᾶσι ἑφθοῖσι, ἑώλοισι, καὶ ψυχροῖσιν. ὡς ξηρότατοι γὰρ οὗτοι μάλιστά εἰσι. καὶ ἐς τὸν ζωμὸν μὴ
ἐμβαπτέσθω. καὶ ἄναλτοι ἔστωσαν οἱ ἰχθύες. λαχάνων δὲ χρεέσθω, ῥαφάνοισι καὶ σελίνοισι. ὀπτή-
τω δὲ φακὴν τῷ ὄξει ἐπικεσερίην, καὶ ἐσθιέτω. καὶ περιπατεέτω καθ' ἡμέρην. καὶ μετὰ τὸ δεῖ-
πνον καὶ ὄρθρου καὶ ὄψιος εὑδέτω. καὶ πρωῒ ἐξεγειρέσθω. κὴν μὲν ἀπὸ τούτων καθίστηται, ἅ-
λις. ἢν δὲ μὴ, πῖσαι αὐτὸν κνέωρον, ἢ ἱπποφεὼς τὸν ὀπούς, ἢ κνίδιον κόκκον. καὶ μετὰ τὴν κά-
θαρσιν, φακῆς δύο τρυβλία ἐπιρρυφεέτω. καὶ ἄρτον μικρὸν καταφαγέτω. οἶνον δὲ πινέτω μέλα-
να, στρυφνὸν ὀλίγον. πινέτω δὲ φάρμακον δὶς τῆς ἡμέρης, ἕως ἂν λαπαρὸς γένηται. ἢν δὲ τὸ οἴδημα
καθεστήκει ἐν τῇ ὄσχῃ, καὶ τοῖσι μηροῖσι, καὶ τῇσι κνήμῃσι κατασχᾶν χρὴ ὀξεῖ τῷ μαχαιρίῳ πολλὰ
πυκνά. ταῦτα ἢν ποιέῃς ταχὺ ὑγιέα ποιήσεις.

Ὕδερος.

Ὁ δὲ ὕδερος ἀπὸ τῶνδε γίνεται.
ὁκόταν θέρεος ὥρῃ διψήσας, ὕδωρ πουλὺ πίῃς. ἐπεί περ ἐκ τῶνδε γίνεσθαι φιλέει μάλιστα. καὶ ὁ
πνεύμων ἐκπλησθῇ, ἀφίησιν αὖθις ἐς τὰ στήθεα. καὶ ὁκόταν ἐν τοῖσι στήθεσι γένηται, καῦμα παρέ-
χει σφόδρα ὥστε τήκειν τὴν πιμελὴν, τὴν ἐπὶ τῇσιν ἀρτηρίῃσιν ἐνεοῦσαν. καὶ ἢν ἅπαξ ἄρξηται
τήκεσθαι τὸ στέαρ πουλὺ πλέον, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τὸν ὕδερον ἐποίησε. γίνεται δὲ καὶ ἢν φύματα
ἐν τῷ πλεύμονι ἐμφυῇ, καὶ πλησθῇ ὕδατος, καὶ ῥαγῇ ἐς τὰ στήθεα. ὡς δὲ γίνεται καὶ ἀπὸ φυμάτων
ὕδερος, τόδε μοι μαρτύριον, καὶ ἐν βοῒ, καὶ ἐν κυνὶ, καὶ ἐν ὑΐ. μάλιστα γὰρ τῶν τετραπόδων ἐν τού-
τοισι γίνεται φύματα ἐν τῷ πλεύμονι ἅπερ ἔχουσιν ὕδωρ. διαταμὼν γὰρ, γνοίης τάχιστα. ῥεύσε-
ται γὰρ ὕδωρ. δοκέει δὲ καὶ ἐν ἀνθρώπῳ γίνεσθαι τοιαῦται πολλῷ μᾶλλον, ἢ ἐν προβάτοισιν, ὁκό-
σῳ καὶ τῇ διαίτῃ ἐπινούσῳ χρεόμεθα μᾶλλον. ἐγένοντο δὲ πολλοὶ καὶ ἔμπυοι φυμάτων ἐγγινομένων.
τάδε οὖν κατ' ἀρχὰς τῷ νουσήματι ἐπιγίνεται. βὴξ ξηρή. καὶ ὁ φάρυγξ δοκέει κέρχνειν. καὶ ῥῖγος
καὶ πυρετὸς ἐπιγίνεται, καὶ ὀρθοπνοίη. καὶ ὠχρὸς ἐπιοιδαλέος. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι. καὶ οἱ ὄνυχες
ἕλκονται. καὶ ἕως μὲν ᾖ ἐν τῇ ἄνω κοιλίῃ ὁ ὕδερος, ἐν ᾗ ὁ πόνος ὀξύς. ἐπειδὰν δὲ ἐς τὴν κάτω κοι-
λίην ἔλθῃ, δοκέει ῥάων εἶναι. ἔπειτα πάσχει προϊόντος τοῦ χρόνου, οἷά περ πρόσθεν, πιμπλαμένης
τῆς κοιλίης. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀποιδέει πρὸς τὸ πλευρὸν, καὶ δηλοῖ ᾗ χρὴ τάμνειν. ἢν δὲ μὴ ἀποδηλοῖ, λού-
σας πολλῷ καὶ θερμῷ τῶν ὤμων λαβόμενος, σεῖσον. εἶτ' ἀκροᾶσθαι ἐν ὁκοτέρῳ ἂν τῶν πλευρέων
μᾶλλον κλύζηται. ξυνεὶς δὲ, τάμνειν τὴν πλευρὴν τὴν τρίτην, ἀπὸ τῆς νεάτης μέχρι τοῦ ὀστέου. εἶ-
τα τρυπῆσαι πέρην τρυπάνῳ ῥυγχητηρίῳ. καὶ ὁκόταν τρυπηθῇ, ἀφεῖναι τοῦ ὕδατος ὀλίγον. καὶ ὁκό-
ταν ἀφῇς, μοτῶσαι ὠμολίνῳ. καὶ ἄνωθεν ἐπιθεῖναι σπόγγον μαλθακόν. εἶτα καταδῆσαι ὅπως
μὴ ἐκπέσῃ ὁ μοτός. ἀφιέναι δὲ χρὴ δυοκαίδεκα ἡμέρας τὸν ὕδρωπα, ἅπαξ τῆς ἡμέρης. μετὰ δὲ τὰς
δυοκαίδεκα ἡμέρας, τῇ τρισκαιδεκάτῃ ἅπαν ἀφιέναι τὸ ὕδωρ. καὶ τὸν λοιπὸν χρόνον ἢν ἀπο-
τείνηται ὕδατος ἀφιέναι. καὶ τὴν κοιλίην τοῖσι σιτίοισιν ἀποξηραίνειν. τάδε δὲ δεῖ μετὰ τὴν
τμῆσιν διδόναι. σκευάσας ὀποῦ σιλφίου δραχμῆς σταθμὸν. καὶ ἀριστολοχίης. κνῆσαι ὁκόσον ἀστρά-

γαλον ἐλάφου. καὶ φακῶν καὶ ὀρόβων πεφρυγμένων ἄλφιτα καθαρῶς ὁκόσον ἡμιχοίνικον ἑκατέρων, ξυμφυρῆσαι ταῦτα μέλιτι καὶ ὄξει. εἶτα πλάσαι κόλλικας ἑξήκοντα, καὶ καθ' ἑκάστης ἡμέρης τρίβων ἕνα, διεῖναι οἴνου μέλανος ἡμικοτυλίῳ, αὐστηρῷ ὡς ἡδίστῳ. εἶτα διδόναι νήστει πιεῖν. τὴν δὲ ἄλλην δίαιταν καὶ ταλαιπωρίην, τὴν αὐτὴν κελεύειν διαιτεῖσθαι, ἣν καὶ τὸν πρόσθεν χρόνον. καὶ ἢν οἰδήσῃ τὰ αἰδοῖα καὶ τοὺς μηροὺς θαρσέως κατάσχασον. τοῦτον ἢν οὕτω μελετᾷς, τάχιστα ὑγιῆ ποιήσῃς.

Ὕδερος ἀπὸ τοῦ ἥπατος.

Ἀπὸ τοῦ ἥπατος ὕδερος γίνεται, ὁκόταν ἐς τὸ ἧπαρ φλέγμα ἐπιγένηται. καὶ ἀναλάβῃ τὸ ἧπαρ καὶ ὑγρανθῇ, εὐθὺς οὖν καῦμα τούτῳ παρέχει, καὶ φῦσαν ἐμποιέει. ἔπειτα δὲ χρόνῳ, ὕδατος πίμπλαται. κἄπειτα λιγμὸς ἐς τὸ σῶμα ἐμπίπτει. καὶ οἴδημα ἐν τῇσι κνήμῃσι, καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν ἔνεστι. καὶ τὸ ἧπαρ σκληρὸν καὶ οἰδέει. καὶ αἱ κληῗδες λεπτύνονται. τούτῳ ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, κατ' ἀρχὰς τοῦ νοσήματος διδόναι αὐτέῳ ἢν ἀλγέῃ τὸ ἧπαρ, ὀρίγανον τρίβων. ὀπόν τε σιλφίου, ὁκόσον ὄροβον, διεὶς ἐν οἴνῳ λευκῷ, ἡμικοτυλίῳ πίνειν. καὶ γάλα αἰγὸς τρίτον μέρος μελικρήτου παραμίσγων τετρακότυλον κύλικα. σιτίων δὲ ἀπεχέσθω τὰς πρώτας ἡμέρας δέκα. αὗται γὰρ κρίνουσι τὸ νούσημα εἰ θανάσιμον ἢ οὔ. ῥυμφανέτω δὲ πτισάνης χυλὸν, καθεφθὸν μέλι παραχέων. οἶνον δὲ πινέτω λευκὸν μαλθακὸν, ἢ ἄλλον τὸν ἥδιστον ὑδαρέα. ὁκόταν δὲ αἱ δέκα ἡμέραι παρέλθωσι, σιτία προσφερέσθω καθαρὰ, καὶ ὄψον ἐχέτω, καὶ ἀλεκτρυόνος κρέα ὀπτὰ θερμά. ἐχέτω δὲ καὶ σκύλακος ἑφθά. ἰχθύϊ δὲ γαλαίῳ καὶ νάρκῃ χρεέσθω ὀπτοῖσιν. οἶνον δὲ τὸν αὐτὸν πινέτω. κἢν μὲν ἀπὸ τούτων καύσηται, ἅλις. ἢν δὲ μὴ, ἐπεὶ γοῦν αὐτὸς ἑωυτοῦ παχύτατος ᾖ, καὶ τὸ ἧπαρ μέγιστον, καῦσαι μύκησιν. οὕτω γὰρ ἂν τάχιστα ὑγιέα ποιήσειας. καῦσαι δὲ χρὴ ἐσχάρας ὀκτώ. ἢν δὲ ὁ ὕδερος ἐκραγῇ, καὶ ῥαγῇ ἐς τὴν κοιλίην, τοῖσιν αὐτοῖσιν ἰῆσθαι, οἷσι καὶ τὰ πρόσθεν φαρμάκοισι καὶ ποτοῖσι, καὶ βρωτοῖσι, καὶ ταλαιπωρίῃσιν. οἶνον δὲ πινέτω μέλανα αὐστηρόν. ἢν δέ σοι δοκέει ἀφίστασθαι τοῦ ἥπατος, καῦσαι ὅκου φανῇ σιδηρίῳ. καὶ ἀφιέναι τοῦ ὕδατος κατ' ὀλίγον. καὶ ἰῆσθαι ὡς καὶ τὰ λοιπὰ πρόσθεν. ἢν δὲ μὴ ὑπὸ τούτων ὑγιὴς γένηται, φθειρόμενος θνήσκει χρόνῳ. ἡ γὰρ νοῦσος χαλεπὴ, καὶ παῦροι ταύτην διαφυγγάνουσιν.

Ὕδερος ἀπὸ τοῦ σπληνός.

Ὁ δὲ ὕδερος ὁ ἀπὸ τοῦ σπληνὸς, γίνεται τρόπου τοιοῦδε, καὶ ἀπὸ τῆς τοιαύτης προφάσιος μάλιστα, ὁκόταν φάγῃ σύκων χλωρῶν καὶ μήλων ὀπώρην πολλήν. πολλοὶ δὲ ἤδη καὶ ἀπὸ τροφῆς βοτρύων πουλλῶν καὶ πουλλοῦ γλεύκους, τὴν νοῦσον ἔλαβον. κἢν μὲν οὖν μέλλῃ ἐς τὸ νούσημα ἐμπεσεῖσθαι, παραχρῆμα ἐν τοῖσι πόνοισιν ἐστίν. ὀδύναι τε γὰρ ὀξεῖαι ἐν τῷ σπληνὶ καθεστῶσι. μεταπίπτουσι δὲ καὶ ἐς τὸν ὦμον, καὶ ἐς τὴν κληῗδα, καὶ ἐς τὸν τιτθὸν, καὶ ἐς τὸν λαγόνα. καὶ πυρετοὶ ἔχουσιν ἰσχυροί. καὶ μικρόν τι κἢν φάγῃ, ἡ γαστὴρ πίμπλαται. καὶ ὁ σπλὴν αἴρεται καὶ ὀδύνην παρέχει. τοῦτο ἢν χρονίσῃ τὸ νούσημα, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον, ἧσσον πονέει. ὁκόταν δὲ ὀπώρη ᾖ καὶ φάγῃ ταύτην, αὐτίκα τοῦ πρόσθεν μᾶλλον πονέει. τούτῳ ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, κατ' ἀρχὰς μελετᾶν, ἄνω μὲν ἐλλέβορον δοῦναι. κάτω δὲ, κνέωρον, ἢ ἱπποφέως ὀπὸν, ἢ κνίδιον κόκκον. καὶ γάλα ὄνειον, ὀκτὼ κοτύλας μέλι παραχέων. κἢν μὲν ἀπὸ τουτέων καθίστηται, ἅλις. ἢν δὲ μὴ, ὁκόταν μέγιστος ᾖ ὁ σπλὴν καὶ οἰδέῃ μάλιστα, καῦσαι μύκησι τὰς κεφαλὰς ἀπολαβών. ἢ σιδηρίοισι μετὰ φυλακῆς πουλλῆς καὶ τηρήσιος, ὅκως μὴ πέρην διακαύσῃς. ταῦτα δὲ κατ' ἀρχὰς ποιέειν τοῦ νοσήματος, καὶ τήνδε τὴν δίαιταν προσφερέσθω, πυρετοῦ μὴ ἔχοντος. ἄρτῳ μὲν χρεέσθω πυρίνῳ ὀπτῷ, ἢ τῶν σκληρῶν πυρῶν, δίπυρίτην. ὄψον δὲ ἐχέτω, τάριχος γαλεωτικὸν, ἢ σαπέρδην. καὶ κρέας τετριμμένον οἰός. καὶ τὰ ὀξέα καὶ τὰ ἁλμυρὰ πάντα ἐσθιέτω. καὶ πινέτω οἶνον αὐστηρὸν κῶον ὡς μελάντατον. τῶν δὲ γλυκέων ἀπεχέσθω. ἢν δὲ ἰσχναίνηται καὶ δύνηται, παλαιέτω ἐπ' ἄκρων τῶν ὤμων. καὶ ταλαιπωρεέτω περιόδοισι πολλῇς δι' ἡμέρης. καὶ εὐωχεέσθω ἅπερ εἴρηται.

Ἢν δὲ ὕδερος γένηται, ἰῆσθαι κατὰ ταῦτα καὶ τοῖσιν αὐτοῖσιν, οἷς καὶ τοὺς πρόσθεν. ὁ δὲ ὕδερος ἀπὸ τῶνδε γίνεται. θέρεος ὥρην, ἢν ὁδοιπορέων ὁδὸν μακρὴν, ἐπιτύχῃ ὀμβρίῳ ὕδατι καὶ στασίμῳ, καὶ πίῃ αὐτοῦ ἐπισπασάδην, πουλλόν. ἢν οὖν αἱ σάρκες ἀναπίωσι καὶ ἐνίσχωσιν ἐν ἑωυτῇσι τὸ ὕδωρ, ὑποχώρησις δὲ μὴ γένηται μηδεμίη, τάδε πάσχει. ἢν μὲν ᾖ ἐν τῇ σαρκὶ, καῦμα παρέχει, ἔν τε τῇ κοιλίῃ καὶ ἐν τῷ σώματι. ὥς τε τὸ στέαρ τὸ ἐπιὸν τῇ κοιλίῃ, τήκεται. οὗτος τέως μὲν ἢν βαδίζῃ, οὐδὲν δοκέει κακὸν ἔχειν. ὁκόταν δὲ παύσηται βαδίζων καὶ ὁ ἥλιος δύῃ, παραχρῆμα τὸν πόνον παρέχει πουλύν. προϊούσης δὲ τῆς νούσου, λεπτύνεται σφόδρα. ἢν δὲ καὶ ἀσιτίη ἐπιγένηται, πουλλῷ πλέον λεπτύνεται. ἢν δὲ τὰ σιτία μὲν ἐσθίειν μὴ δύνηται, ταλαιπωρέειν δὲ ἀδυνάτως ἔχῃ καὶ ἐπὶ πλέον σίνεται, τοῖσι πολλοῖσι τουτέων καὶ οἴδημα καθίσταται ἐς ὅλον τὸ σῶμα. καὶ τῷ μὲν λεπτῷ ἡ χροιὴ πελίη γίνεται. καὶ ἡ γαστὴρ μεγάλη. καὶ δίψα ἔχει ἰσχυρή. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτέου ξηραίνεται ὑπὸ τῆς θέρμης. τοῦ δὲ χρόνου προϊόντος, ἐς μὲν τὸ ἐσθίειν πρόθυμος ᾖ, καὶ ἐσθίει ὅπερ αὐτῷ τις διδῷ. καὶ πίνει. καὶ ἀλγέει οὐδέν. ἢν δὲ τὸ οἴδημα κατέχῃ, ἡ χροιὴ γίνεται τουτέῳ ὠχρή. καὶ διὰ τοῦ σώματος φλέβες διατέτανται μέλαιναι πυκναί. θυμαίνει δὲ καὶ λυπέεται ἐπὶ παντὶ, οὐδενὸς νεωτέρου ἐόντος. ἡ δὲ γαστὴρ δι' ὕδερος καὶ μεγά-

λη ὥσπερ λαπτήρ. καὶ τοῦ χρόνου προϊόντος, τὰ σιτία οὐ προσίεται. ἀλλὰ δοκέει αὐτὰ ὄζειν σικύου
ἀγρίου ἀπὸ τῆς βδελλυγείης. τούτῳ ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, διδόναι τοῦ κνεώρου, ἢ τοῦ ἱπποφέως
τὸν ὀπὸν, ἢ τὸν κνίδιον κόκκον. ταῦτα δὲ τὰ φάρμακα, οὕτω διδόναι χρή. τὸ μὲν κνέωρον δι' ἕκτης
ἡμέρης. τὸν δὲ τοῦ ἱπποφέως ὀπὸν, δι' ὀγδόης. τὸν δὲ κνίδιον κόκκον, διὰ δεκάτης ἡμέρης. διδόναι δὲ
τὰ αὐτὰ χρὴ, ἕως ἂν ἐκκαθαρθῇ, καὶ λαπαρὸς γένηται. τὰς δὲ μεταξὺ τῶν ἡμερέων, διαχέειν
τοῖσιν αὐτοῖσιν, οἷσι καὶ τὸν πρόσθεν. μάλιστα δὲ τοῦ ὕδατος τοῦ αὐτοῦ πίνειν διδόναι ὑπότευ καὶ τὸ νού-
σημα ἔλαβεν, ὡς πλεῖστον ὅκως ταράξῃ αὐτέου τὴν κοιλίην καὶ ὑποχωρήσῃ σφόδρα. οὕτως γὰρ
μάλιστα ὑγιέα ποιήσεις. ἢν δέ σοι δοκέῃ, καὶ κλύζειν θαμινὰ, τοῦ κνεώρου τρίψας, ἢ μισύ τε ποιή-
σας, μέλιτος παραμίξας τρίτον μέρος κοτύλης διεῖναι. καὶ τευτλίου τέταρτον κοτύλης. εἶθ'
οὕτω κλύζειν. καὶ ὀνείου γάλακτος ἑφθοῦ τῇ ὑστεραίῃ δοῦναι, ὀκτὼ κοτύλας μέλι παραχέων, ἢ ἅ-
λας παραβαλὼν, πίνειν. καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν, τοῖσιν αὐτοῖσι χρεέσθω, οἷσι καὶ ὁ πρόσθεν. καὶ
τὰς μεταξὺ τῶν ἡμερέων, σιτίοισι καὶ ποτοῖσι τοῖσιν αὐτοῖσι χρεέσθω, καὶ τοῖσι περιπάτοισιν ὁ-
μοίως. οὕτω θεραπευόμενος, ἐν τάχει τῆς νούσου ἀπαλλαγήσεται τρίμηνος ἢ ἑξάμηνος. ἢν δὲ ἀμε-
λείῃ τις ἐπιδέηται καὶ μὴ παραχρῆμα μελετηθῇ, ἐν τάχει ἀποθνήσκει. καὶ τὸν καταλειπόμε-
νον, τοῖσιν αὐτοῖσι χρῆσθαι πρὸς ἴησιν. προϋγρῆναι δὲ χρὴ πρότερον αὐτοῦ τὸ σῶμα πυριήσαντα
ὅκως ἢν μᾶλλον τῶν φαρμάκων ὑπακούειν. ἀλλὰ χρὴ παραχρῆμα μελετᾶν. ἢν δὲ μὴ, τοῖσι πολ-
λοῖσι ξυγγηράσκει ἡ νοῦσος. κλύζειν δὲ χρὴ καὶ τοῖσδε, ὁκοτέρῃ ἂν βούλῃ τῶν νούσων. οἴνου λευκοῦ
δύο κοτύλας λαβὼν, καὶ μέλιτος ἡμικοτύλιον. καὶ ἐλαίου ἡμικοτύλιον. νίτρου τεταρτημό-
ριον. αἰγυπτίου ὀποῦ, σικύου ἀγρίου τῶν φύλλων κόψας καὶ ἐκπιέσας τοῦ χυλοῦ κοτύλην, ταῦ-
τα μίξας πάντα, ἔς τι χυτρίδιον ἐγχέαι, καὶ ἐπιζέσας οὕτω κλύζειν.

Νοῦσος ἡπατῖτις.

Ἡ δὲ νοῦσος γίνεται ἀπὸ χολῆς μελαίνης, ὁκόταν ἐπιρρυῇ ἐς τὸ ἧπαρ. προσπίπτει δὲ μάλι-
στα μετοπώρου, ἐν τῇσι μεταβολῇσι τοῦ ἐνιαυτοῦ. τάδε οὖν πάσχει. ἐς τὸ ἧπαρ ὀδύνη ὀξείη ἐμπί-
πτει αὐτῷ. καὶ ὑπὸ τὰς νεάτας πλευρὰς, καὶ ἐς τὸν ὦμον, καὶ ἐς τὴν κληῗδα, καὶ ὑπὸ τὸν τιτ-
θόν. καὶ πνῖξ ἔχει ἰσχυρή. καὶ ἐνίοτε ἀπεμέει πελιδνὴν χολήν. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς τὰς πρώ-
τας ἡμέρας βληχρότερος ἔχει. καὶ ψαυόμενος, ἀλγέει τὸ ἧπαρ. καὶ ἡ χροιὴ ὑπόπελιδνος αὐ-
τέου. καὶ τὰ σιτία ἃ πρόσθεν ἐβεβρώκει, πνίγει αὐτόν. καὶ προσπίπτοντα, καίει καὶ στρέφει τὴν κοι-
λίην. ταῦτα μὲν πάσχει κατ' ἀρχάς. τῆς δὲ νούσου προϊούσης, οἵ τε πυρετοὶ ἀφιᾶσι, καὶ ἐπ' ὀλίγων
σιτίων πίμπλαται. ἐν δὲ τῷ ἥπατι, ἡ ὀδύνη μούνη λείπεται. καὶ αὕτη ποτὲ μὲν ἰσχυρή, ποτὲ δὲ
ἥσσω διαπαύουσα. ἐνίοτε δὲ ὀξείη λαμβάνει. καὶ πολλάκις ἐξαπίνης ἀφῆκε τὴν ψυχήν. τούτῳ ξυμ-
φέρει ὁκόταν μὲν ἡ ὀδύνη ἔχῃ, τά τε ἄλλα καὶ μὴν καὶ τὰ χλιάσματα προστιθέναι ταῦτα, ἃ καὶ
τῇ πλευρίτιδι. ὁκόταν δὲ ἀνῇ ὁ πόνος, λούειν αὐτὸν πολλῷ, καὶ θερμῷ. μελίκρητόν τε διδόναι πί-
νειν. καὶ οἶνον λευκὸν γλυκὺν, ἢ αὐστηρὸν, ὁκότερον ἂν ξυμφέρῃ. καὶ ῥοφήματα ταῦτα, ἃ καὶ τῷ
ὑπὸ πλευρίτιδος ἑαλωκότι. ὑπὲρ δὲ τῆς ὀδύνης τάδε χρὴ διδόναι πίνειν. ἀλεκτορίδος ᾠοῦ ἑ-
φθοῦ τὸ ὑγρὸν ῥίψας, παραχέας τε στρύχνου χυλοῦ ἡμικοτύλιον, καὶ μελίκρητον ἐν ὕδατι πε-
ποιημένον, ἥμισυ ἡμικοτυλίου, τούτοισι διεὶς, διδόναι πίνειν, καὶ παύσει τὴν ὀδύνην. διδόναι δὲ
καὶ ἑκάστης ἡμέρης, ἕως ἂν ἡ ὀδύνη παύσηται. πινέτω δὲ καὶ σιλφίου ὀπὸν, ὁκόσον ὄροβον. καὶ ὀρί-
γανον τρίβων, διεῖναι οἴνῳ λευκῷ. καὶ οὕτως πίνειν νῆστις. ἐπιπινέτω δὲ, καὶ τὰ ἐν τῇ πλευρίτιδι δι-
δόμενα φάρμακα, εἵνεκα τῆς ὀδύνης. πινέτω δὲ καὶ γάλα αἰγὸς, τρίτον μέρος μὲν παραμίσγων.
τοῦ δὲ γάλακτος ἔστωσαν τέσσαρες κοτύλαι. τοῦτο ἕωθεν πινέτω ὁκόταν τ' ἄλλα μὴ πίνῃ. σιτίων δὲ ἀ-
πεχέσθω, ἕως ἂν κριθῇ ἡ νοῦσος. κρίνεται δὲ μάλιστα ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι. ταύτῃσι γὰρ δηλοῦται, εἰ
θανάσιμος ἢ οὔ. ἢν δὲ καὶ πνῖγμα προσίστηται, τάδε χρὴ διδόναι, ὅκως ἂν ἀπεμέσῃ. μέλι. καὶ ὕδωρ.
ὄξος. ἅλας. ταῦτα μίξας ἐγχέαι ἐς χυτρίδιον καινόν. εἶτα χλιαίνειν καὶ ταράσσειν ὀριγάνου κλω-
νίοισι τῆς κεφαλοειδέος ξὺν τῷ καρπῷ. ὁκόταν δὲ χλιανθῇ, ἐκπιεῖν δοῦναι χλιαρόν. εἶτα περι-
βαλὼν ἱμάτια ἐᾶν περιστείλας ἕως ἂν ὑδρώσῃ μάλιστα. καὶ ὁκόταν ἔμετος αὐτὸν ἔχῃ, ἐμεέτω προ-
θύμως, καταματτυόμενος πτερῷ. ἢν δὲ μὴ δύνηται ἐμέσαι, ἐπιπιὼν μελικρήτου χλιαροῦ κύλι-
κα δικότυλον, οὕτως ἐμεέτω. καὶ ἤν τι ἀπεμέσῃ χολῆς ἢ φλέγματος, αὖθις τὸ αὐτὸ χρὴ ποιέειν,
ἐπὶ τέσσαρας ὥρας. ὠφελήσει γάρ. μετὰ δὲ τῆς νούσου τὴν κρίσιν, μελετᾶν σιτία ὀλίγα διδοὺς
ταῦτα δὲ καὶ καθαρά. κἢν μὲν ἄρτον ἐθέλῃ ἐσθίειν, ἄρτον θερμὸν ὡς μάλιστα καθαρὸν ἐσθιέτω. ἢν
δὲ μάζαν, ἄτριπτον ἐσθιέτω, πρότερον προφυρήσας. ὄψον δὲ ἐχέτω, σκυλακίου ἑφθὰ, ἢ πελιάδος,
ἢ ἀλεκτορίδος νεοσσοῦ ἑφθοῖσι πᾶσιν. ἰχθύων δὲ, γαλαίῳ. νάρκῃ. τρίγωνί τε καὶ βατίσι τῇσι μικρῇσι,
πᾶσι ἑφθοῖσι. λουέσθω δὲ καὶ ἡμέρης ἑκάστης, καὶ τὸ ψῦχος φυλασσέσθω. καὶ περιπατεέτω ὀλίγα,
τέως ἐν ἀσφαλείῃ. ταῦτα δὴ ἢν φυλάσσηται, οὐχ ὑποστρέψαι τὴν νοῦσον δέος πάλιν. καὶ γὰρ ἡ τοιαύτη
νοῦσος, χαλεπή ἐστι καὶ χρονίη.

Ἄλλη ἡπατῖτις.

Αἱ μὲν ὀδύναι πιέζουσι κατὰ τὰ αὐτὰ ἐς τὸ ἧπαρ.
καὶ ἡ χροιὴ διαφέρει τῆς πρόσθεν. σιδιοειδὴς γάρ ἐστιν. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ θέρεος μάλιστα ἐμπίπτει. γίνεται

δὲ ἀπὸ κρεοφαγίης βοείων κρεῶν, καὶ ἐξ οἰνοφλυγίης. ταῦτα γὰρ πάντα τὴν τοιαύτην τοῦ ἔτους ὥ-
ρην, πολεμιώτατα τῷ ἥπατι. καὶ χολὴν μάλιστα προσίστησι πρὸς τὸ ἧπαρ. τάδε οὖν πάσχει. ὀ-
δύναι ὀξεῖαι ἐπιπίπτουσι, καὶ οὐκ ἐκλείπουσιν οὐδεμίην ὥρην, ἀλλ' αἰεὶ μᾶλλον πιέζουσιν. ἔστι δ' ὅ-
τε καὶ ἐμέει χολὴν ὠχρήν. καὶ ὁκόταν ἐμέσῃ, ἐπ' ὀλίγον δοκέει ῥάων εἶναι. ἢν δὲ μὴ ἀπεμέσῃ, ἐς
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡ χολὴ καθίσταται, καὶ ὠχροὶ γίνονται σφόδρα. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι. ταῦτα πά-
σχει. ποτὲ μὲν, σφόδρα. ποτὲ δὲ, ἧσσον. ὁκόταν δὲ αἱ ἡμέραι παρέλθωσιν ἐν ᾗσι κρίνεται τὸ νούσημα.
ὅτε πόνος ἐλαττόνως ἔχῃ, ἢν ἀναμάρτητος ᾖ, διαιτῆσθαι χρὴ τοιαύτῃ διαίτῃ, ᾗ καὶ πρόσθεν. ἢν
γὰρ μεθυσθῇ παρὰ καιρὸν, ἢ λαγνεύσῃ, ἢ ἄλλό τι ποιήσῃ μὴ ἐπιτήδειον, τὸ ἧπαρ παραχρῆμα γί-
νεται σκληρὸν αὐτέῳ, καὶ οἰδέει, καὶ σφύζει ἀπὸ τῆς ὀδύνης. καὶ ἤν τι ἀπολύσῃ, πονέει ἐξαπίνης τὸ
ἧπαρ καὶ τὸ σῶμα ἅπαν. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, καὶ αἱ πρῶται ἡμέραι παρέλθωσι, πυριῆ-
σαι. εἶτα ὑποκαθῆραι τῷ σκαμμωνίῳ. ἢν δὲ ἡ κοιλίη ξυγκεκαυμένη ᾖ, κλύσαι ἐν τοῖσιν αὐτοῖσιν,
οἷσι καὶ τὸν πρόσθεν, ὅ, τι ἄξει καλῶς. καὶ μετὰ τὸν κλυσμὸν, ὀνείῳ γάλακτι ἑφθῷ ὑποκαθῆραι,
ὀκτὼ κοτύλῃσι. μέλι δὲ παραχέων, διδόναι πίνειν. διδόναι δὲ καὶ τὸ αἴγειον γάλα, τρίτον μέρος με-
λικρήτου παραμίσγων τὸ ἑωθινὸν, τετρακότυλον κύλικα. διδόναι δὲ καὶ ἑφθοῦ τοῦ αἰγείου δύο κοτύ-
λας, τρίτον μελικρήτου παραμίσγων, ἢ αὐτὸ μόνον μέλι παραχέων. διδόναι δὲ καὶ τὸ ἵππειον
γάλα τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ ὀνείῳ. κἢν μὲν ὑπὸ τούτων μελετωμένη ἡ νοῦσος ἐξέλθῃ, ἅλις. ἢν δὲ
μὴ, τάμνειν τοῦ δεξιοῦ ἀγκῶνος, τὴν εἴσω φλέβα, καὶ ἀφαιρέειν τοῦ αἵματος. ἢν δέ σοι μὴ δοκέῃ, ὀνείῳ
γάλακτι ὑποκαθῆραι. βοείου γάλακτος ὠμοῦ, διδόναι δύο κοτύλας, τρίτον μελικρήτου παρα-
μίσγων ἑκάστης ἡμέρης, ἐπὶ ἡμέρας δέκα. εἶτα ἄλλας δώδεκα, ἕκτον μέρος τοῦ μελικρήτου παρα-
χέων, πίνειν διδόναι. τὸ δὲ γάλα αὐτὸ τὸ λοιπὸν διδόναι ἕως ἂν ἀναπιανθῇ, δύο κοτύλας. ἢν δὲ μὴ
δὲ οὕτω παύηται, καῦσαι χρὴ, ὁκόταν μέγιστον τὸ ἧπαρ γένηται, καὶ ἐξεστήκῃ μάλιστα. καῦσαι δὲ
ἐν πυξίνοισιν ἀτράκτοισι, βάπτων ἐς ἔλαιον ζέον. προστιθέναι δὲ, ἕως ἄν σοι δοκέῃ καλῶς ἔχειν, καὶ
κέκαυσαι. ἢ μύκησιν ὀκτὼ ἐσχάρας καῦσαι. ἢν γὰρ τύχῃς καύσας, ὑγιέα ποιήσεις, καὶ τὸν λοιπὸν
χρόνον, ῥᾷον διάξει. ἢν δὲ μὴ τύχῃ καυθεὶς, ὑπὸ τῶν ἄλλων λοιπὸν ὑγιὴς μὴ γινόμενος, φθειρό-
μενος ἀποθνήσκει. Ἡπατῖτις ἄλλη. Τὰ μὲν ἄλλα, πλῆθος τὰ αὐτὰ πάσχει τῇσι πρό-
σθεν. ἡ δὲ χροιὴ μέλαινα. τοῦ δὲ ἥπατος ἡ χολὴ, φλέγματος καὶ αἵματος πληθεῖσα, ὡς λογιζόμε-
θα, διαρρήγνυται. καὶ ὁκόταν διαρραγῇ, τάχιστα μαίνεται. καὶ ἀγανακτεῖ. καὶ διαλέγεται ἀσύ-
νετα. καὶ ὑλακτέει ὡς κύων. καὶ οἱ ὄνυχες, φοινίκεοι εἰσί. καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐ δύναται ὁ-
ρῆν. καὶ τρίχες αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ, ὀρθαὶ ἵστανται. καὶ πυρετὸς ὀξὺς ἐπιλαμβάνει. τούτῳ χρὴ προσ-
φέρειν τὰ αὐτὰ, ἃ καὶ τοῖσι πρόσθεν. οἱ δὲ πολλοὶ, ἀποθνήσκουσιν ἐν τῇσιν ἕνδεκα ἡμέρῃσι. παῦροι
δὲ διαφυγγάνουσιν. Σπληνὸς νοῦσος πρώτη. Γίνεται δὲ ἡ τοιαύτη νοῦσος, διὰ θερμα-
σίην τοῦ ἡλίου χολῆς κινηθείσης, ὁκόταν ἑλκύσῃ ἐφ' ἑωυτὸν χολὴν ὁ σπλήν. τάδε οὖν πάσχει. πυ-
ρετὸς ὀξὺς ἐπιγίνεται κατ' ἀρχάς. προϊούσης δὲ τῆς νούσου ἀφίησι, πλὴν κατ' αὐτὸν τὸν σπλῆνα.
ταύτῃ δὲ αἰεὶ θέρμην ἔχει, καὶ ὀδύνη ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐμπίπτει ὀξείη, καὶ ἐς τὴν λαπάρην, καὶ
ἐς τὴν κοιλίην. τὰ δὲ σιτία κατ' ἀρχὰς, προΐεται μὲν, διαχωρέει δὲ οὐ μάλα. προϊούσης δὲ τῆς νού-
σου, ἥ τε χροιὴ ὠχρὴ γίνεται, καὶ ὀδύνη ἰσχυρὴ ἐμπίπτει. καὶ αἱ κληῖδες λεπτύνονται. καὶ τὰ σι-
τία οὐχ ὁμοίως προΐεται, ὥσπερ κατ' ἀρχάς. καὶ ἀπ' ὀλίγου πίμπλαται. ὁ δὲ σπλὴν ἄλλοτε καὶ
ἄλλοτε μέγας τῆς αὐτῆς ἡμέρης, καὶ ἄλλοτε ἐλάσσων γίνεται. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, πίσαι ἐλ-
λέβορον κάτω, ὑποκαθῆραι τε τῷ κνιδίῳ κόκκῳ. ἐς ἑσπέρην δὲ μετὰ τὴν κάθαρσιν, φακῆς δοῦ-
ναι τρυβλίον ῥοφέειν ὀξυτέρης. καὶ τευτλίων τρυβλίον ῥυπαρὸν, ἄλφιτα παραπάσας. τῇ δ' ὑ-
στεραίῃ καὶ τῇ τρίτῃ, ἄρτον μικρὸν δοῦναι. ὄψῳ δὲ, φακῇ χρεέσθω. καὶ ὑὸς κρέας ἐν τῇ φακῇ ἑ-
φθὸν τετριμμένον. οἶνον δὲ πινέτω αὐστηρὸν, μέλανα, ἀκρητέστερον κατ' ὀλίγον. καὶ ἡσυχίην ἐχέτω
ταύτας τὰς ἡμέρας, πλὴν ἔνδον ὀλίγα περιπατεέτω ἐν τῇ σκιῇ. τὸν δὲ λοιπὸν χρόνον τάδε χρὴ
προσφέρεσθαι. σιτίον μὲν ἄρτον αὐτοπυρίτην. ὄψον δὲ ἐχέτω, κρέας κυνὸς μέζονος. ἢ αἰγὸς. ἢ οἰὸς
τετριμμένον. καὶ τάριχος γαδειρικὸν, ἢ σαπέρδην. καὶ τὰ ὀξέα καὶ τὰ ἁλμυρὰ πάντα προσφερέσθω,
καὶ τὰ στρυφνά. πινέτω δὲ οἶνον κιῤῥὸν ὑπόστρυφνον ὡς μελάντατον. τῶν δὲ γλυκέων καὶ λιπαρῶν ἀπεχέ-
σθω, καὶ κνισωδέων. καὶ σίλφιον μὴ προσφερέσθω. μὴ δὲ σκόροδα. μὴ δὲ κρέας χοίρειον. μὴ δὲ κεστρέα.
μὴ δὲ τενέαρον. μὴ δὲ τάριχος. μήτε ἔγχελυν. μήτε λάχανον. μὴ δὲ ἑφθὸν ἄνευ ὄξεος. ὠκίμῳ ἢ, ῥαφα-
νίδι χρεέσθω. καὶ σελίνῳ, ἐς ὄξος βάπτων. καὶ οἴνῳ ἄλφιτα φυρῶν, ἐσθιέτω. καὶ τοῦ οἴνου ῥοφεέτω ἄκρη-
τον. ἢν δὲ βούληται, καὶ τὸν ἄρτον ἐς τὸν οἶνον ἐνθρυπτόμενος, ἐσθιέτω θερμόν. διδόναι δὲ καὶ ἰχθύων.
σκορπίον. δράκοντα. κόκκυγα. κωβιόν. καλλιώνυμον. τούτους ἑφθοὺς καὶ ψυχροὺς διδόναι. διδόναι
δὲ καὶ ἃ μέλλει τὸν σπλῆνα λεπτύνειν ἑκάστης ἡμέρης, ἀσφοδέλου τοῦ καρποῦ, ἢ ἰξοῦ τὰ φύλλα. ἢ
αἰγὸς κέρας. ἢ ἄγνου καρπὸν. ἢ πήγανον. ἢ ἡδυόσμου ῥίζαν. τούτων τρίβων ὅ, τι ἂν βούλῃ, διδό-
ναι ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ, νῆστει. ἢν δὲ δυνατὸς ᾖ, ἀναγκάζειν αὐτὸν πρίειν ξύλα τριήκοντα ἡμέρας. καὶ

ἀπ' ἄκρων τῶν ὤμων παλαιέτω. καὶ περιπατείτω δι' ἡμέρης. καὶ ὄψιος λουέτω. πρωΐος δὲ ἐγειρέ-
σθω. καὶ λουέσθω ἃ προείρηται. ἢν δὲ μὴ ὑπὸ τούτων ῥηΐσῃ, καῦσαι τὸν σπλῆνα μύκησι, δέκα
ἐσχάρας μεγάλας, ὁκόταν μέγιστος ᾖ ὁ σπλὴν καὶ ἐξηρμένος μάλιστα. ἢν γὰρ τύχῃς καύσας ὡς δεῖ,
ὑγιέα ποιήσεις, πλὴν οὐκ ἐν τάχει. ἡ δὲ νοῦσος δέεται θεραπηΐης. χαλεπὴ γὰρ καὶ χρόνιος, ἢν μὴ πα-
ραχρῆμα μελετηθῇ. Ἄλλη νοῦσος σπληνός. Γίνεται μὲν ἀπὸ τῶν αὐτῶν, ἀφ' ὧν καὶ ἡ
πρόσθεν. πάσχει δὲ ὑπὸ τούτου τοῦ νοσήματος, τάδε. ἡ γαστὴρ φυσᾶται. μετὰ δὲ καὶ ὁ σπλὴν οἰ-
δέει, καὶ σκληρός ἐστι. καὶ ὀδύναι ὀξεῖαι ἐμπίπτουσιν ἐς τὸν σπλῆνα. ἡ δὲ χροιὴ, τρέπεται καὶ ὁρᾶται
μέλας. ἔπωχρος. σιδιοειδής. καὶ ἐκ τοῦ στόματος κακὸν ὄζει. καὶ τὰ οὖλα κακὸν ὄζει. καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ὀδόν-
των ἀφίσταται. καὶ ἐκ τῶν κνημέων ἕλκεα ῥήγνυται, ὁποῖα περ ἐπινυκτίδες. τὰ δὲ γυῖα λεπτύνε-
ται. καὶ ἡ κόπρος οὐχ ὑποχωρέει. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, μελετᾶν τοῖσιν αὐτοῖσι φαρμάκοισι καὶ
ἐδέσμασι, καὶ ποτῷ, καὶ ταλαιπωρίῃσι, καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πᾶσι. καὶ κλύζειν ὁκόταν μὴ θέλῃ ἡ κόπρος
διαχωρέειν. ἐν τούτοισι μέλιτος ἡμικοτύλιον. καὶ νίτρου αἰγυπτίου, ὁκόσον ἀστράγαλον οἰός. ταῦτα
τρίψας διεῖναι ἀπὸ τεύτλων ἑφθῶν ὕδατι τέσσαρσι κοτύλῃσιν. εἶτα οὕτω κλύζειν. ἢν δὲ μὴ ὑπὸ
τούτων ἡ νοῦσος καθίστηται, καῦσαι αὐτοῦ τὸν σπλῆνα ὡς τὸν πρόσθεν. καὶ ἢν τύχῃς καύσης, ὑγιέα
ποιήσῃς. Ἄλλη νόσος σπληνός. Γίνεται μὲν τοῦ ἔτεος, ἔαρος ὥρῃ μάλιστα. ἀπὸ δὲ αἵμα-
τος. ὁκόταν γὰρ ἐμπλησθῇ ὁ σπλὴν αἵματος, ἐκρήγνυται ἐς τὴν κοιλίην. καὶ ὀδύναι ὀξεῖαι ἐς τὸν
σπλῆνα ἐμπίπτουσι, καὶ ἐς τὸν τιτθὸν, καὶ ἐς τὴν κληῖδα, καὶ ἐς τὸν ὦμον, καὶ ὑπὸ τὴν ὠμοπλάτην. ἡ
δὲ χροιὴ τοῦ γυίου, μολιβδοειδής. καὶ ἀμυχὰς ἐν τῇσι κνήμῃσι λαμβάνει, καὶ ἕλκεα μεγάλα γίνεται ἐξ
αὐτέων. καὶ τὰ κάτω ὑποχωρέοντα ἅμα τῷ πρώτῳ, αἱματώδεα καὶ ἰώδεα. καὶ ὑπέρχεται ἡ γαστὴρ
σκληρή. καὶ ὁ σπλὴν καθάπερ λίθος ἐστίν. οὗτος τῶν πρόσθεν θανατωδέστερος, καὶ ἐξ αὐτέου παῦροι διαφυγ-
γάνουσι. τοῦτον ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, τοῖσιν αὐτοῖσι θεράπευε, οἷσι καὶ τὸν ἔμπροσθεν, πλὴν ἄνω φάρμακον
μὴ δῷς. κάτω δὲ τοῦ κόκκου τοῦ κνιδίου, δοῦναι τῇ ὑστεραίῃ. καὶ ἱππείου γάλακτος ἑφθοῦ ὀκτὼ κο-
τύλας μέλι παραχέων. εἰ δὲ μὴ, βοείῳ ἢ αἰγείῳ ἑφθῷ, δύο χοεῦσι μέλι παρὰ τὴν ἑτέρην κύλικα.
ἐναλλὰξ δὲ πίνειν χρή. ἐς δὲ τὴν ἑσπέρην διδόναι μετὰ τὴν κάθαρσιν ταῦτα ἃ καὶ τῷ πρόσθεν, μετὰ τὸ
φάρμακον. καὶ ἢν δοκέῃ, τοῦ αἵματος ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος τοῦ ἀριστεροῦ τῆς εἴσω φλεβός. τὰς δὲ
λοιπὰς τῶν ἡμερέων διδόναι νήστει ἑκάστης ἡμέρης βοείου γάλακτος τέσσαρας κοτύλας, τρίτον
μέρος ἅλμης παραμίσγων. σιτίοισι δὲ, καὶ ποτοῖσι. καὶ τοῖσι ἄλλοισι, τοῖσι αὐτοῖσι θεραπεύειν, οἷσι
καὶ τὸν πρόσθεν. ἀπέχεσθαι δὲ λαγνείης καὶ οἰνοφλυγίης, καὶ τοῦτον καὶ τὸν πρόσθεν. καὶ ἢν σοι δοκέῃ, καὶ
καῦσαι ὁκόταν παχύτατος καὶ μέγιστος ὁ σπλὴν γένηται. καὶ ἢν τύχῃς καύσας τοῦ καιροῦ, ὑγιέα
ποιήσεις. ἢν δὲ μὴ ὑπὸ ταύτης τῆς ἰήσιος ὑγιὴς γένηται, φθειρόμενος χρόνῳ θνήσκει. ἡ γὰρ νοῦσος
λίην ἐστὶ χαλεπή. Ἄλλη νοῦσος σπληνός. Προσπίπτει καὶ αὕτη ἡ νοῦσος, ἔαρος μάλιστα.
ὁκόταν φλέγμα ἀναλάβῃ ὁ σπλὴν ἐς ἑωυτὸν, καὶ μέγας παραχρῆμα γένηται καὶ σκληρός. εἶτ' αὖ-
θις καθίσταται. καὶ ὅταν μὲν ἐξηρμένος ᾖ, ὀδύναι ὀξεῖαι ἐμπίπτουσιν. ὁκόταν δὲ λαπαρὸς ᾖ, ἀνώδυ-
νός ἐστι. καὶ ὁκόταν χρόνος γένηται τῇ νούσῳ, ἀμαυρότερη δοκέει, καὶ ἐπανίσταται, καὶ ταχέως καθίστα-
ται. οὗτος ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, κατ' ἀρχὰς τοῦ νοσήματος τὰ σιτία οὐ δύναται προσίεσθαι. καὶ τα-
χέως καταλεπτύνεται, καὶ ἀκρησίην ἔχει τὸ σῶμα πουλλήν. τὸ δὲ νούσημα, ἢν μὴ παραχρῆμα θε-
ραπευθῇ, ἢ αὐτόματον καταστῇ, διαλιπὼν πέντε μῆνας ἢ ἕξ, αὖθις ἐπανίσταται. διαλιμπάνει δὲ
μάλιστα τὸν χειμῶνα. τοῦτον κατ' ἀρχὰς ἢν λάβῃς, καῦσον δέκα ἐσχάρας ἐς τὸν σπλῆνα, καὶ παρ'
αὐθὺ ὑγιέα ποιήσεις. ἢν δὲ μὴ καύσῃς. τοῖσιν αὐτοῖσι φαρμάκοισιν ἰῆσθαι, οἷσι καὶ τὸν πρόσθεν, καὶ ἐδέ-
σμασι, καὶ ποτοῖσι, καὶ ταλαιπωρίῃσιν. οὕτω γὰρ ἂν τάχιστα ὑγιέα ποιήσῃς. τούτου δὲ ἡ χροιὴ γίνεται
ἔκλευκος, ἀρτιύπωχρος, καὶ αὐχμηρή. Ἄλλη νοῦσος σπληνός. Γίνεται μετοπώρου μά-
λιστα ἀπὸ χολῆς μελαίνης. γίνεται δὲ ἀπὸ λαχανοφαγίης τρωξίμων πολλῶν καὶ ὑδρωποσίης. πάσχει
δὲ τάδε. ὁκόταν τὸ νόσημα λάβῃ, ἀλγέει τὸν σπλῆνα σφόδρα. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς ἐπιλαμβά-
νει. καὶ ἀσιτίη ἔχει αὐτόν. τό, τε γυῖον ξυμπίπτει ταχέως. ὁ δὲ σπλὴν, μέγας μὲν πάνυ οὐ γίνεται,
σκληρὸς δέ. καὶ παρεκπίπτει παρὰ τὰ σπλάγχνα, καὶ μύζει προσκείμενος. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔ-
χῃ, τοῖσιν αὐτοῖσιν ἰῆσθαι καὶ φαρμάκοισι καὶ βρωτοῖσι καὶ ταλαιπωρίῃσιν, οἷσιν ἂν καὶ τὸν πρόσθεν.
καὶ ἢν σοι παρέξῃ, καῦσαι αὐτὸν, τρόπον ὅν περ καὶ τοὺς ἄλλους. αὕτη ἡ νοῦσος τοῖσι πολλοῖσιν ἢν πα-
ραχρῆμα μελετηθῇ, ἐν τάχει ἐξέρχεται. Ἴκτεροι τέσσαρες. Ὁ μὲν τοῦ θέρεος μάλιστα
ἐπιλαμβάνει χολῆς κινηθείσης. ἵσταται δὲ ἡ χολὴ, ὑπὸ τῷ δέρματι καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ. ὥστ' εὐθὺς
ἀλλοχροέει τὸ σῶμα. καὶ γίνεται ὠχρὸν ὁκοῖόν περ σίδιον. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὠχροί. καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ
ὑπὸ τὰς τρίχας, οἷον φλοῦς ὕπεστι. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς ἐπιλαμβάνει. καὶ οὐρέει ὠχρὸν τὸ οὖρον.
καὶ ὑφίσταται ὑπ' αὐτῷ παχὺ ὕποθρον. καὶ τὸ ἔσωθεν ἕως ἂν νῆστις ᾖ πρὸς τὴν καρδίην καὶ τὰ σπλάγ-
χνα μύζει. καὶ ὁκόταν τις αὐτῷ προσφθέγξηται ἢ ἐρωτήσῃ, ἄσῃ τε καὶ λυπέεται. καὶ οὐκ ἀνέχε-
ται ἀκροώμενος. ὁ δὲ ἀπόπατος προϊὼν, ὠχρόλευκος. καὶ κάκοδμος. οὗτος ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, θνή-
σκει μάλιστα,

σκει μάλιστα, ἐν τῇσι τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσιν. ἢν δὲ ταύτας διαφύγῃ, ὑγιαίνεται. μελετᾷν δὲ αὐτὸν χρὴ, ὧδε. ὁκόταν ὁ πυρετὸς ἀνῇ, λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. πίνειν τε διδόναι μελίκρητον. καὶ ῥοφήμασι διαχρεέσθω, πτισάνης χυλῷ μέλι παραχέων. καὶ μὴ συνεψεῖν τὸ μέλι, ἕως ἂν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι παρέλθωσιν. αὗται γὰρ κρίνουσιν ἢν θανάσιμον ᾖ οὔ. μετὰ δὲ ταῦτα, λούειν δὶς τῆς ἡμέρης, καὶ εὐωχέειν. τὸ πρῶτον ὀλίγοισιν ἅσσα ἂν μάλιστα προσίηται. ἔπειτα πλείω μέντοι διδόναι. πινέτω δὲ οἶνον λευκὸν ὡς πλεῖστον δι' ἡμέρης. καὶ ἤν σοι δοκέῃ, προϊόντος τοῦ χρόνου, ὠχρὸς εἶναι καὶ ἀσθενὴς, ἔμετον κελεύειν ποιέεσθαι ἀπὸ τῶν σιτίων, ὡς ἐν ταῖς ἄνω νούσοισιν ἔχει. καὶ ἢν μὲν ἀπὸ τούτων παύσηται, ἅλις. ἢν δὲ μὴ, ἐλλέβορον πῖσαι. μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην κάθαρσιν, ἑσπέρην φαγέτω, μάζαν μαλθακὴν, ἢ ἄρτου τὸ ἐντός. ὄψον δὲ ἐσθιέτω, νεοσσὸν ἀλεκτορίδος δίεφθον εὐζωμευμένον κρομύῳ, καὶ κοριάνῳ, καὶ τυρῷ, καὶ ἁλὶ, καὶ σησάμῳ, καὶ σταφίδι λευκῇ. οἶνον δὲ πινέτω, λευκὸν, αὐστηρὸν, ὡς παλαιότατον. τὴν δὲ κάτω κοιλίην ὑποκαθῆραι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, χυλῷ ἀπὸ ἐρεβίνθων λευκῶν, μέλι δὲ χρὴ τῷ χυλῷ παραχέαι, χρεέσθω, καὶ ἐκπιέτω δύο κοτύλας τοῦ τοιούτου χυλοῦ. τῇ δὲ τρίτῃ ἀρξάμενος ἀφ' ἑκάστης ἡμέρης πινέτω τόδε τὸ ὕδωρ, ἀπὸ τῶνδε ἑψήσας. μαράθρου ῥίζας λεπτὰς, πλῆθος ὁκόσον τρισὶ δακτύλοισι περιλαβεῖν τὴν δραχμίδα, ἐμβάλλειν καὶ ἑψεῖν, ἐν δύο χοεῦσιν ὕδατος. ἑψεῖν δὲ ἕως ἂν λειφθῇ τὸ ἥμισυ. καὶ ἐρεβίνθων λευκῶν χοίνικα ἐν δυσὶ χοεῦσι. καὶ τούτου δὲ πιέτω τὸ ἥμισυ. ταῦτα ὁκόταν λειφθῇ διηθήσας ἐξαιθριάσαι, καὶ ἀμφότερα μίξας τούτῳ τῷ ὕδατι, καὶ τὸν οἶνον κρήσας, πινέτω. καὶ αὐτὸ τὸ ὕδωρ μοῦνον ἢν βούληται, πινέτω ὡς πλεῖστον. καὶ ἄλλο ὕδωρ μὴ πινέτω. ἢν δὲ τοῦτο τὸ ποτὸν μὴ προσίηται, τόδε σκευάσας οὕτω διδόναι. ἰσχάδων λευκῶν χοίνικα ἑψήσας ἐν δυσὶ χοεῦσι, διηθῆσαι καὶ ἐξαιθριάσαι. ἔπειτα τὸ ὕδωρ τοῦτο πινέτω ἤν τε ψιλὸν αὐτὸ βούληται, ἤν τε σὺν τῷ οἴνῳ κιρνάς. πινέτω δὲ μὴ ἀθρόον πουλὺ, ἀλλὰ κατὰ φορὰν, ἢ μικοτύλιον, ὅκως μὴ διάρροια αὐτῷ ἐπιγένηται. καὶ διαλιπὼν χρόνον ὀλίγον, πινέτω. ἀγαθὰ δὲ καὶ τάδε διδόναι πίνειν, νῆστει ἑκάστης ἡμέρης, τρίβοντα λεῖα καὶ διέντα. κοτύλῃ οἴνου παλαιοῦ λευκοῦ. σελίνου καρπόν. σικύου σπέρμα. μαράθρου καρπόν. αἰθιοπικὸν κύμινον. ἀδίαντον. κόρυον τὴν ποίην. ἀσταφίδας λευκάς. ταῦτα πίνων κἀκεῖνα, ὠφεληθήσεται, καὶ τάχιστα ὑγιὴς γενήσεται.

Ἄλλος ἴκτερος. Οὗτος ἐπιλαμβάνει χειμῶνος ἐν ὥρῃ, ἐκ μέθης καὶ ῥίγεος. ἄρχεται δὲ τὸ πρῶτον, ῥῖγος ἐπιλαμβάνειν. ἔπειτα καὶ πυρετὸς κατέχει. τὸ δὲ ὑγρὸν τὸ ἐν τῷ σώματι, πήγνυται ἐν τῷ δέρματι. τοῖσι δὲ δείκνυται ὅτι οὕτως ἔχει. πελιδνόν ἐστιν αὐτοῦ τὸ σῶμα καὶ ὑπόσκληρον. καὶ αἱ φλέβες διὰ τοῦ σώματος τέτανται ὠχραί. μείζονες δὲ καὶ παχύτεραι ἢ πρόσθεν εἰσί. τέτανταί τε ὑπομελάντεραι καὶ ἄλλαι φλέβες. καὶ ἢν τάμνῃ τις τινὰ αὐτῶν, ῥεύσει ἐξελεύσεται τὸ αἷμα ὠχρὸν, ἐάν περ ὠχραί εἰσιν αἱ φλέβες. ἢν δὲ μέλαιναι ἔωσι, μέλαν τὸ αἷμα ῥεύσεται. καὶ τὸ ἱμάτιον πρὸς τῷ χρώματι προσκείμενον, οὐκ ἀνέχεται ὑπὸ τοῦ κνησμοῦ. οὗτος πρόθυμός ἐστι πρὸς τὸ πορεύεσθαι καὶ φοιτῆν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀσθενείης αὐτοῦ τὰ σκέλεα ὑποφέρεται. καὶ διψῇ σφόδρα. αὕτη ἡ νοῦσος, οὔπω ἧσσόν τῆς προτέρης θανασίμη. προσέρχεται δὲ πλείω χρόνον, ἢν μὴ ἐν τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσιν ἔπειτα ὑγιὴς γίνηται. ἢν δὲ ἡ νοῦσος ἀπομηκύνηται, καὶ γένηται ὄγδοος ἢ ἔνατος συμπίπτει εἰς νοῦσον. καὶ ἡ νοῦσος καὶ ἡ ἀλγηδὼν, πιέζει μᾶλλον. καὶ ἀνίστασθαι οὐ δύναται. καὶ οἱ πολλοὶ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ παραχρῆμα φθείρονται. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, κατ' ἀρχὰς μὲν τῆς νούσου ἢν παραγένηται, ὁκόταν ἤδη αἱ ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσιν, ἐλλέβορον πῖσαι. τὴν δὲ κάτω κοιλίην, χυλῷ ὑποκαθῆραι, ὡς ἐν τῷ πρόσθεν. καὶ τἄλλα τὰ αὐτὰ διδόναι φάρμακα. διδόναι δὲ καὶ κανθαρίδας, ἄνευ πτερῶν καὶ κεφαλῆς, τέσσαρας τρίβων, καὶ διεὶς οἴνῳ λευκῷ ἡμικοτυλίῳ. ἤδη δὲ καὶ μέλι παραχέαι ὀλίγον. εἶτα οὕτω διδόναι πιεῖν. τοῦτο πινέτω δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρης. προϊούσης δὲ τῆς νούσου, λουτροῖσι καὶ πυριήμασι θεραπεύειν. ἐσθιέτω δὲ ἅσσα προσίεται. οἶνον δὲ πινέτω, λευκὸν, αὐστηρόν. καὶ τἄλλα τὰ αὐτὰ προσφερέσθω, ἃ καὶ τῇ πρόσθεν. αὕτη ἡ νοῦσος, χρονίη καὶ χαλεπὴ, ἢν μὴ κατ' ἀρχὰς καλῶς μελετηθῇ.

Ἄλλος ἴκτερος. Ἐπιδήμιος οὗτος καλέεται, διότι πᾶσαν ὥρην ἐπιλαμβάνει. γίνεται δὲ ἀπὸ πλησμονῆς μάλιστα καὶ μέθης. καὶ ἐπειδὰν ῥιγώσῃ, εὐθέως οὖν τὸ σῶμα ἀλλοιοτροπέει καὶ γίνεται ὠχρόν. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σφόδρα ὠχροί. καὶ ὑπὸ τὰς τρίχας καὶ ὑπὸ τοὺς ὄνυχας ἡ νοῦσος ἐπέρχεται. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς βληχρὸς ἔχει. καὶ ἀσθενέει τὸ σῶμα. καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ ὀδύνην ἔχει. καὶ οὐρέει ὠχρὸν καὶ παχύ. οὗτος ὁ ἴκτερος, ἧσσον θανατώδης τῶν πρόσθεν. καὶ θεραπεύεται μελετώμενος ἐν τάχει. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, σχάσαι αὐτοῦ τὸν ἀγκῶνα καὶ ἀφαιρέειν τοῦ αἵματος. ἔπειτα πυριήσας, πῖσαι ἐλατήριον. κάτω δὲ αὖθις ὑποκαθῆραι τῇ τρίτῃ, ὀνείῳ γάλακτι. τὰ δὲ ἄλλα ῥοφήματά τε καὶ πόματα καὶ ἐδέσματα, τὰ αὐτὰ διδόναι, ἃ καὶ τῷ πρόσθεν. καὶ καθαίρειν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν θαμινά. καὶ ἀπὸ χαλαρίου πίνειν. καὶ λούειν αὐτὸν, πολλῷ καὶ θερμῷ, ξύων τὴν σάρκα. ἐν οἴνῳ λευκῷ διδόναι πίνειν. καὶ ἐς τὰ ἄλλα πάντα τοῖσιν αὐτοῖσι χρεέσθω, καὶ ἐν τάχει ὑγιὴς ἔσται.

Ἄλλος ἴκτερος. Γίνεται μὲν ἀπὸ φλέγματος. ᾤθη δὲ χειμῶνος μάλιστα

ἐπιλαμβάνει. καὶ ἡ χροιὴ αὐτέου λευκή. καὶ τὰ στήθεα αὐτέου, πλήρεα γίνεται φλέγματος. καὶ πτύει
τὸ σίαλον. καὶ ὁκόταν ἀποχρέμπτηται, λυγμὸς αὐτῷ γίνεται. καὶ οὐρέει λευκὸν καὶ παχύ. καὶ ὑπὸ
αὐτῷ ὑφίσταται, ὁκοῖον ἄλευρον. οὗτος ὁ ἴκτερος, οὐκ ἔστι θανατώδης, καὶ ἐν τάχει ὑγιαίνεται. τοῦ-
τον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, πίσαι κνίδιον κόκκον. καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν πτισάνης χυλὸν, μέλι παραχέας,
διδοῦναι ἐκροφέειν τέσσαρας κοτύλας. τὴν δὲ ἄνω κοιλίην ἐμετοποιεύμενος, κάθαρσιν παρεχέτω
ὡς ἐν τῇσι πρόσθεν. οὕτω γὰρ ἂν ῥήϊστα τὸ φλέγμα ἀπαγάγοι τοῦ πλεύμονος καὶ τῶν ἀρτηριῶν. καὶ
ἀναγαργαρισμὸν σκευάζειν αὐτῷ θαμινά. οὗτος ἐνίοτε καὶ πυρεταίνει βληχρῷ πυρετῷ. καὶ φρίκη
λεπτὴ ἐπιγίνεται. καὶ τἄλλα μελετῆν οἷσι καὶ τοὺς πρόσθεν ἰκτέρους. καὶ φαρμάκοισι. καὶ πυριή-
σι. καὶ λουτροῖσι. καὶ ἐδέσμασι. καὶ ποτοῖσι. καὶ ῥοφήμασιν. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα ὑγιέα ποιήσεις.
Νούσημα ὅπερ καλεῖται τῦφος. Τῦφος μὲν τὸ νούσημα καλέεται. ἐπιλαμβάνει δὲ θέρεος ἐν ὥρῃ,
ὁκόταν ὁ κύων τὸ ἄστρον ἐπιτέλλῃ, χολῆς κινηθείσης ἀνὰ τὸ σῶμα. εὐθέως οὖν αὐτὸν πυρετοὶ ἔχου-
σιν ἰσχυροί. καὶ καῦμα ὀξύ. καὶ ὑπὸ τοῦ βάρεος ἀσθενείη. καὶ ἀκρησίη τῶν σκελέων καὶ τῶν χειρῶν.
ἀχρεῖα γὰρ μάλιστα γίνεταί οἱ. καὶ ἡ γαστὴρ ταράσσεται. καὶ τὰ ὑποχωρέοντα δυσώδεα. καὶ στρόφος
ἰσχυρὸς ἐπιγίνεται. ταῦτά τε πάσχει. καὶ ἤν τις ἀναστῆναι θέλῃ αὐτὸν, οὐ δύναται ὀρθοῦσθαι. οὐ
δὲ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἀνορῆν δύναται ὑπὸ τοῦ καύματος. καὶ ἤν τις αὐτὸν ἐρωτᾷ, ὑπὸ τοῦ πό-
νου οὐ δύναται ἀποκρίνασθαι. ὁκόταν δὲ μέλλῃ ἀποθνήσκειν, ὀξὺ τὸ ὁρᾷ τε ὁρῇ, καὶ φθέγγεται θαρ-
σαλέως. καὶ πιέειν καὶ φαγέειν αἰτέει. καὶ ἢν δῶ τις καταφαγεῖν, ἐν τάχει μεθῆ, καὶ τὴν ψυχὴν,
ἢν μὴ ἐξεμέσῃ. τούτῳ ἡ νοῦσος αὕτη κρίνεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἢ δεκατέσσαρσι. πολλοὶ δὲ διαφεύγου-
σι καὶ ἐς τὰς εἰκοσιτέσσαρας. ἢν γοῦν ταύτας διέλθῃ, ὑγιὴς ἔσται. καὶ γὰρ ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέ-
ρῃσι, δηλοῦται εἰ θανάσιμος, ἢ οὔ. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, ὧδε ἰῆσθαι. ἐν τῇσι πρώτῃσι τῶν ἡμε-
ρέων, λουτροῦ μὲν, ἀπέχεσθαι. ἀλείφειν δὲ, οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ χλιαίνων ἐς κοίτην. καὶ σιτίων ἀπέχεσθαι.
ῥοφήματα δὲ λεπτὰ ψυχρὰ διδόναι. οἶνον δὲ πινέτω, μέλανα, αὐστηρὸν, ἢν ξυμφέρῃ αὐτῷ. ἢν δὲ μὴ,
λευκὸν, ὑδαρὸν, αὐστηρόν. ἢν δὲ δίψα ἰσχυρὴ πιέζῃ τοῦ καύματος, ἀθρόον διδοὺς πίνειν, κέλευε ἐξεμέειν.
ταῦτα δὶς ἢ τρὶς ποιήσας. καὶ ὁκόταν τὸ καῦμα ἔχῃ. ῥάκεα βάπτων, ὕδατι ψυχρῷ προστιθέναι, ἣν μά-
λιστα φῇ καίεσθαι. ἢν δὲ φρίκην ἔχῃ τὸ σῶμα, ἀνιέναι τὰ ψύγματα. οὗτος ὁκόταν πονῇ, μάλιστα
ὑπὸ τῆς τοιαύτης ὀδύνης, αἴφνης κινδυνεύσει καταλιπὼν τὴν ψυχήν. ἀλλὰ διδόναι χρὴ αὐτῷ τῆς
ὀδύνης τὰ φάρμακα μετὰ σπουδῆς, τὰ αὐτὰ ἃ καὶ ὑπὸ τῆς πλευρίτιδος ἐχομένῳ. ὁκόταν δὲ
ἐξαναστῇ, ἀνακομίζειν σιτίῳ, καὶ ποτῷ, καὶ λουτροῖσιν ὡς τάχιστα. ἡ γὰρ νοῦσος χαλεπὴ καὶ παῦ-
ροι διαφεύγουσιν. Ἄλλος τῦφος. Ἐπιλαμβάνει μὲν τὸ νούσημα πάσῃσιν ὥρῃσι. γίνεται δὲ δι' ὑγρα-
σίην τοῦ σώματος, ὁκόταν τὰ σιτία ὑγρὰ ἐόντα, καὶ τὸ ποτὸν πουλὺ, αἱ σάρκες ἀναπίωσι καὶ πλα-
δαραὶ γίνωνται, ὑπὸ τούτων τὸ νούσημα γίνεται μάλιστα. ἄρχεται οὖν ὁ πυρετὸς τριταῖος ἢ τε-
ταρταῖος κατ' ἀρχὰς γινόμενος. καὶ πόνος ἰσχυρὸς ἐν τῇ κεφαλῇ ἐνίσταται. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τῷ σώ-
ματι διαλείπων. καὶ ἐμέει σίαλον. καὶ ἐρεύγεται πυκνά. καὶ ἀλγέει τὰς χώρας τῶν ὀφθαλμῶν.
καὶ τὸ πρόσωπον ἀφύει. καὶ ἐς τοὺς πόδας οἴδημα κατέρχεται. ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλον τὸ σῶμα ἀποιδέει
καὶ ἐς τὰ στήθεα καὶ ἐς τὸ μετάφρενον ἐνίοτε ἡ ὀδύνη φέρεται. καὶ ἡ γαστὴρ τετάρακται. καὶ τοῖσιν ὀφ-
θαλμοῖσιν ἐξορέειν ἰσχυρῶς. καὶ τὸ σίαλον ἀποπτύει πολλὸν καὶ ἀφρῶδες. καὶ ἐν τῇ φάρυγγι δοκέει
ἐνέχεσθαι. καὶ κερχνεῖ αὐτόν. πολλάκις δὲ καὶ φλεγμαίνει ὁ φάρυγξ. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, καὶ
οὕτως ὁ πόνος πιέζῃ, καὶ ὀρθόπνοια ἰσχυρὴ ἐμπίπτῃ. ἔστιν ὅτε καὶ πολλάκις ἐξαπίνης ὑπὸ τοῦ πό-
νου τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ἢ ἐν δεκατέσσαρσι. πουλλοὶ δὲ διαφέρουσι καὶ ἕως τῶν εἰκο-
σιτεσσάρων ἡμερέων. πολλάκις δὲ καὶ ἐξαπίνης ἡ νοῦσος ἀνῆκε. καὶ δοκέει ὑγιὴς εἶναι. ἀλλὰ φυλάσ-
σεσθαι χρὴ, ἄχρις ἂν αἱ τέσσαρες καὶ εἴκοσιν ἡμέραι παρέλθωσιν. ἢν γὰρ ταύτας διαφύγῃ, οὐ μάλα
θνήσκει. τούτῳ ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, ἐν τῇσι πρώτῃσι τῶν ἡμερέων, χρὴ ῥοφήματα διδόναι, ἄλητον κά-
θεφθον, μέλι λεπτὸν παραχέων. πίνειν δὲ διδόναι, μέλανα οἶνον κατ' ὀλίγον, ὅκως ἂν βούληται κε-
κρημένον. σιτία δὲ μὴ προσφέρειν, πρὶν ἂν αἱ ἡμέραι παρέλθωσι. πολύποδας δὲ ἐν οἴνῳ ἑφθοὺς διδό-
ναι ἐσθίειν. καὶ τὸν ζωμὸν ῥυμφάνειν. καὶ ῥαφανίδας τρώγειν πολλάς. καὶ καρδάμου καρπὸν φώ-
σας, ἀλέσαι καὶ σῆσαι λεπτά. εἶτα πινέτω οἶνον μέλανα, ἐπιβαλὼν στρυφνόν. καὶ ἄλφιτα λεπτὰ
ὀλίγα διδόναι πίνειν ἕωθεν. λουτροῦ δὲ ἀπεχέσθω, μέχρις ἂν αἱ ἡμέραι παρέλθωσιν. οἴνῳ δὲ καὶ ἐλαίῳ
χλιήνας, ἀλείφειν ἐς κοίτην, καὶ ἐκμάσσειν. καὶ γλυκυσίδης καρποῦ δέκα κόκκους ἑψῶν ἐν οἴνῳ
μέλανι, διδόναι πίνειν. καὶ γογγυλίδας διέφθους ποιέων, ῥυμφανέτω τοῦ χυλοῦ, ἀρτύσας τυρῷ αἰγεί-
ῳ, καὶ μήκωνι, καὶ ἁλὶ, καὶ ἐλαίῳ, καὶ σιλφίῳ, καὶ ὄξει. ἢν δὲ καὶ φάρμακον βούλῃ πῖσαι, τοῦ
κνιδίου κόκκου πῖσαι. καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν, ἀλεύρου ἑφθοῦ καὶ λιπαροῦ διδοῦναι δύο τρυβλία ἐκ-
ροφέειν. οἶνον δὲ πινέτω τὸν αὐτόν. καὶ τῶν φαρμάκων καὶ ῥυφημάτων καὶ σιτίων ὅ, τι ἂν διδῷς, ὀνή-
σειεν, ἤν τε κατὰ ἓν, ἤν τε κατὰ πλέω προσφέρῃς. καὶ οὕτω τάχιστα ὑγιέα ποιήσεις. ἡ δὲ νοῦσος χα-
λεπή. καὶ παῦροι διαφυγγάνουσιν. Ἄλλος τῦφος. Γίνεται μὲν καὶ οὗτος, διὰ τόδε. ὁκόταν ἡ

χολὴ

χολὴ σαπεῖσα μιγῇ τῷ αἵματι ἀνὰ τὰς φλέβας καὶ τὰ ἄρθρα, ὁκόταν τὸ αἷμα στῇ, ἐνίσταται μὲν ἐν
τοῖσιν ἄρθροισι. καταστηρίζεται δὲ ἐνίοτε, καὶ ἐς τὸ ἄλλο πᾶν σῶμα. καὶ ὀδύνας παρέχει ὀξείας.
καὶ οἱ πουλλοὶ ἐκ τῆς τοιαύτης νούσου, χωλοὶ γίνονται, ὁκόταν ἀπολειφθεῖσα ἐν τοῖσιν ἄρθροισιν ἡ χο-
λὴ πορωθῇ. ἡ δὲ ὀδύνη διαλείπουσα ἐπιλαμβάνει, καὶ διὰ τριῶν ἡμερέων, καὶ διὰ τεττάρων. τοῦτον
ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, μελετῆν οὕτως. τῆς ὀδύνης ἐπικρατούσης ἐν τῷ σώματι, χλιάσματα χρὴ ποιέειν καὶ
προστιθέναι, ἐλαίῳ ὑπαλείψας. ὁκόταν δὲ ἀνῇ, δοῦναι αὐτῷ ἐλλέβορον, πυριήσας πρόσθεν ἅπαν
τὸ σῶμα. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ὀρρὸν αἰγὸς ἑψήσας, δοῦναι πιεῖν, δύο χόας, παρὰ τὴν ἑτέρην χόα, μέλι
παραχέας. παρὰ δὲ τὴν ἑτέρην, ἄλας παραβαλών. εἶτα κύλικα παρὰ κύλικα παραλλάσσων, πι-
νέτω ἕως ἂν ἐκπίῃ ἅπαν. ἐς ἑσπέρην δὲ μετὰ τὴν κάθαρσιν, φακῆς φυλλίον ῥοφεέτω. καὶ τεύτλων
ζυμβλίον λιπαρῶν ἄλφιτα παραπάσας, ἐκπιέτω. καὶ νεοσσοῦ ἀλεκτορίδος κρέας, ἢ πελιάδος, ἢ
ζυγόνος, ἢ οἰὸς, ἢ ὑὸς πίον ζωμὸν γευσάτω. τὸν δὲ ἐλλέβορον, διὰ ἕκτης ἡμέρης διδόναι. καὶ ἤν κου τῶν ἄρθρων ἀθροί-
ζηται καὶ μὴ θέλῃ ἀφίστασθαι, σικύην προσβαλὼν, ἀφαιρέειν τοῦ αἵματος. κατακεντῶν ἀκίδι ζιπώ-
νω, ἐς τὰ γουνάτα, καὶ ἐν τοῖσι γούνασιν ἐν οἷς τὸ οἴδημα. τῶν δὲ ἄλλων ἄρθρων μηδὲν κενζιώσης. τὰς
δὲ μεταξὺ τῶν ἡμερέων, σιτίον προσφερέσθω. ἄρτον μὲν, ὡς ὀπτότατον. μάζαν δὲ, ψαιστὴν ὡς μάλι-
στα. ὄψα δὲ ἐχέτω ὡς μάλιστα μὲν ὀπτά. ὀρνίθεια δὲ, ἄναλτα. εἰ δὲ μὴ, καὶ ἑφθὰ, ἐζωμευμένα, πλὴν ἄνευ
τυροῦ, καὶ σησάμου, καὶ ἁλός. ἰχθύεσι δὲ χρεέσθω, τοῖσι σαρκωδεστάτοισιν. ὀπτοῖσι δὲ, τὸν ἴσον τρόπον
τοῖς κρέασιν ἑψῶν, διὰ ὀριγάνου πάστα, ἐλαίῳ αὐτὰ ὑποχρίσας. οἶνον δὲ πινέτω λευκὸν, ἢν ξυμφέ-
ρῃ. ἢν δὲ οὐ ξυμφέρῃ, μέλανα. καὶ ἐν περιόδοισι ταλαιπωρεέτω δι' ἡμέρης. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον, καὶ ὄρ-
θριος. ὀρρὸν δὲ καὶ γάλα τὴν ὥρην πινέτω ἀεί. ἢν δέ σοι δοκέῃ, καὶ ὄνειον γάλα διδόναι ἀφεψήσας. καὶ
ἢν ὑγιὴς γένηται, ἐν φυλακῇ αὐτὸν εἶναι τοῦ ψύχεος καὶ τοῦ πνίγεος. καὶ τῶν σιτίων, μὴ λίην ἐμπιπλά-
σθω. κίνδυνος γὰρ αὖθις ὑποστρέψαι τὴν νοῦσον. αὕτη τοιγαροῦν ἡ νοῦσος οὕτω θεραπευομένη, ἐν
ἓξ μησὶν, ὑγιὴς γίνεται. ἐν δὲ τῷ τοσούτων μηνῶν τῷ διαστήματι κρίνεται ἤν τε θανάσιμος, ἤν τε
μή. ἢν καὶ παραχρῆμα θεραπεύηται, πλὴν ἡ νοῦσος χαλεπή. καὶ τοῖσι πλείστοισι συναποθνήσκει.

Ἄλλος τῦφος. Γίνεται μὲν τὸ νούσημα ἐν ὀπώρης καιρῷ, ὁκόταν τις πληθῇ παντοίης ὀπώρης.
τοῖσι δὲ πουλλοῖσι καὶ ἀπὸ τῶνδε ἐγένετο ἡ τοιάδε νοῦσος. φαγόντες πλακοῦντας καὶ σησαμῆς καὶ τῶν ἄλ-
λων μελιτωθέντων ἀπλείστως. τὸ γὰρ μέλι τὸ ἑφθὸν, καυματῶδές ἐστι, καὶ προσπλάσσεται τῇ κοιλίῃ.
ἔπειτα ὁκόταν κατεψυχθῇ ἐν τῇ κοιλίῃ, ἀναζέεται. καὶ ἐξαπίνης ἡ γαστὴρ αἴρεται. καὶ πίμπραται.
καὶ δοκέει διαρρήγνυσθαι. ἔπειτα δὲ ἐξαπίνης διάρροια ἐπεγένετο. καὶ ὁκόταν ἅπαξ ἄρξηται χωρέειν,
πολλὰς ἡμέρας καθαίρεται. καὶ πουλλοὶ μετὰ ταύτην τὴν κάθαρσιν, ὑγιέες ἐγένοντο. ὁκόταν οὖν
παύσηται αὐτόματος, καθαιρόμενος φακῶν χυμοῦ, ἀναγκάσαι αὐτὸν ἐκπιεῖν ζ ἡμίχοα, ἅλας
παραβάλλων. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν τοῦ χυμοῦ, ἐς ἑσπέρην, φακῆς φυλλίον ῥοφεέτω ψυχρῆς ἀνάλ-
του. σίλφιον δὲ ἐπιξέσθω πουλύ. καὶ τεύτλου ζυμβλίον, ἀνήθου λιπαροῦ, ἄλφιτα παραπάσ-
σων. οἶνον δὲ πινέτω, μέλανα αὐστηρὸν κατ' ὀλίγον. τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ χρόνου, τὰ αὐτὰ ποιεέτω. καὶ σιτία
προσφερέσθω, ἄρτον ἐξοπτὸν. μάζαν τε ψαιστὴν ὡς μάλιστα. τὰς δὲ πρώτας τῶν ἡμερέων, ἄλευρον
φαγέτω κάθεφθον, ἀποψύχων, καὶ μέλι παραχέων. οἶνον δὲ πινέτω μέλανα στρυφνὸν, ἕως ἂν καταστῇ
ἡ νοῦσος, ταῦτα προσφερέσθω. ὁ δὲ ὑπὸ τῆς ὀπώρης ληφθεὶς τῇ νούσῳ, φῦσαν παρέχει, καὶ στρό-
φον, καὶ ὀδύνην. καὶ τὰ σιτία οὐκ ἐθέλει διαχωρέειν. καὶ ἡ γαστὴρ μεγάλη καὶ σκληρὴ αὐτοῦ ἐστι. καὶ ῥῖγος
καὶ πυρετὸς ἔχει. τούτῳ ἢν μὲν αὐτομάτη ταραχθῇ, ἡ κοιλίη, ἐν εἴκοσιν ἡμέρῃσι τὸ ἐλάχιστον καθαίρε-
ται. καὶ ὁκόταν παύσηται καθαιρόμενος, ὑγιὴς παραχρῆμα ἔσται. ἢν δὲ μὴ καθαρθῇ, καθαίρειν αὐτὸν,
τῷ ἱπποφαέος ὀπῷ, ἢ τῷ κνιδίῳ κόκκῳ. ἐς ἑσπέρην δὲ ταῦτα διδόναι, καὶ τῷ αὐτομάτῳ καθαιρομέ-
νῳ. τῇ δ' ὑστεραίῃ, ἢν μὲν πυρετὸς ἔχῃ, ἡσυχίην ἐχέτω. διδόναι δὲ αὐτῷ πίνειν τὸν αὐτὸν οἶνον, ὡς ἐν ψυ-
χροτάτῳ ὕδατι. ἢν δὲ μὴ ἔχῃ πυρετὸς, διαιτήσθω δίαιταν μὴ ὑγρὴν, ἀλλ' ἰσχυροτέρην. καὶ περι-
πατεέτω πρὸς τὰ σιτία τεκμαιρόμενος. ὑπὸ τουτέου τοῦ νοσήματος, πολλοῖσιν ἤδη ὕδερος ἐξεγένετο.
καὶ ἤν δοκέῃ σοι κλύζειν, τοῖσιν αὐτοῖσι κλύσον, οἷσι καὶ τὸν ὑδεριῶντα. ἢν δὲ βούλῃ τοῖσιδε κλύ-
ζειν. ἐν μελικρήτου κοτύλῃ ποιέειν θαψίης ἐγχύσαι, εἶτα οὕτως ἐγκλύσαι. οὗτος οὕτω θεραπευόμε-
νος, τάχιστα ὑγιὴς ἔσται.

Ἄλλος τῦφος. Γίνεται μὲν τὸ νούσημα, ὁκόταν τὸ ὑγρὸν τὸ ἐν τῷ σώ-
ματι σαπῇ. καὶ ἀναξηρανθῇ μᾶλλον τοῦ καιροῦ. γίνεται οὖν τὴν εἰδέην, ὁκόταν τῷ νουσήματι ἔχηται,
δίυγρος. ὑπόχλωρος. διαφανής. κύστει ἔοικεν ὄρου, πλὴν οὐκ οἰδέει, ἀλλὰ λεπτὸς καὶ σκελιφρός ἐστι καὶ
ἀσθενής. μάλιστα δὲ τοῦ σώματος λεπτύνεται τὰς κληΐδας. καὶ τὸ πρόσωπον ἰσχνὸς κάτισχνος. καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ ἔγκοιλοι σφόδρα. ταῦτα μὲν ὑπὸ τοῦ νοσήματος πάσχει. ἡ δὲ χροιὴ τοῦ σώματος μέλαι-
να ἤ. τὰ δὲ αἴτια ἐστὶν, ἐς τὰ φλέβια καὶ ἐς τὸ δέρμα, ὁκόταν χολὴ μέλαινα ὑπέλθοι, καὶ ἐπειδὴ τούτοι-
σιν ὁκόταν θέρμη ἐπιγένηται, ἀνάγκη οὖν ὑπὸ τοῦ θέρμου ξυγκέεσθαί τε καὶ ἀναξηραίνεσθαι τὰ φλέ-
βια, ὥστε τὸ αἷμα ἐκχωρέειν κατὰ τὰ φλέβια. τάδε οὖν πάσχει. οὗτος λεπτὸς γίνεται. καὶ κάτισχνος
ἰσχρῶς. καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἀραιὰ καρδαμύσσει, καὶ τὰς μυίας ἀπὸ τοῦ ἱματίου θηρεύει. καὶ βάρος

τῶν σιτίων ὄζειν, ἢ ὑγιαίνων. καὶ λύχνου ἀπεσβεσμένου τῇ ὀσμῇ ἥδεται. καὶ ἐξονειρώσσει θαμινά. πολ-
λάκις δὲ καὶ βαδίζοντι αὐτῷ, ἐξέρχεται ἡ γονή. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, καθαίρειν τὴν κοιλίην
τῷ μέλανι ἐλλεβόρῳ, τὴν ἄνω δηλονότι. τὴν δὲ κάτω, ὀπῷ σκαμμωνίης. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν, τὰ
αὐτὰ διδόναι, ἃ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι. καὶ ὀῤῥὸν. καὶ γάλα βοὸς, ἢ αἰγὸς διδόναι τὴν ὥρην. διδόναι δὲ καὶ
ὄνειον γάλα ἀφεψῶν ἐς ὑποκάθαρσιν. οὗτος οὕτω μελετώμενος, μάλιστα ἐν δυσὶν ἔτεσιν ὑγιὴς γίνε-
ται. σιτία δὲ ἃ βούλεται προσφερέσθω. ἀνωχεέσθω δὲ ὡς μάλιστα καὶ περιπατείτω, πρὸς τὰ σι-
τία τεκμαιρόμενος. αὕτη ἡ νοῦσος λαμβάνει πρεσβύτερον εἰκοσαέτεος. ὁκόταν δὲ λάβῃ, ἢν μὴ κατ'
ἀρχὰς τοῦ νοσήματος μελετηθῇ, οὐκ ἐκλείπει, εἰ μὴ εἴκοσιν ἔτεα παρέλθῃ, ἀλλὰ προσέχει. ἔπειτα
ἐνίοισι μελετωμένοισιν ἐξέρχεται. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή. Εἰλεοί. Εἰλεοὶ δὲ τάδε τὰ νουσήματα
καλέεται. γίνεται δὲ ἀπὸ τῶνδε μάλιστα. ἢν τοῦ χειμῶνος θερμῇ τῇ διαίτῃ καὶ ὑγρῇ χρέεται, καὶ
μήτε περιόδοισι ταλαιπωρέῃ πρὸς τὰ σιτία τεκμαιρόμενος. πιμπλάμενος δὲ, εὕδει ἀεί. εἶτα ἐξαπί-
νης ἀναγκασθῇ βαδίσαι μακρὴν ὁδὸν, ψύχεος ἐόντος. εἶτα ῥιγώσῃ περὶ τὰ ὀστέα. τάδε οὖν πάσχει.
φῦσα ἐγγίνεται ἐν τῷ σώματι παντί. καὶ ἡ χροιὴ αὐτέου γίνεται, μολιβδοειδής. καὶ ῥιγοῖ αἰεί. ὥστε
οἱ θερμὸν καταχυθὲν, οὐ δοκέεται θερμὸν εἶναι. τὸ δὲ σῶμα λουόμενον αὐτοῦ, λεπίζεται ἀπὸ τοῦ θερ-
μοῦ. μάλιστα δὲ ἢ ὄχῃ. καὶ ἢν τῷ δακτύλῳ τοῦ σώματος ἀποπιέζῃς, ἐνθλάσεις. καὶ σημαινέεται ὥσ-
περ ἐν σταιτί. μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι ποσὶν ἐνθλᾶται. τὰ δὲ σκέλεα βαρέα αὐτοῦ. καὶ ἢν περιφοι-
τήσῃ φέρει. καὶ ἢν πρὸς ἔπος βαδίζῃ, πνευστιᾷ σφόδρα. καὶ αἱ ὠλέναι δοκέουσιν ἀποκρέμασθαι.
καὶ δίψη ἔχει τὰς νύκτας. τὰ δὲ σιτία ὠμὰ διαχωρέει, ἅσσα καταφάγῃ. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ,
πυριήσας αὐτὸν, κνεώρου διδόναι πίνειν, ἢ τοῦ ἱπποφαέως ὀποῦ, ἢ τοῦ κνιδίου κόκκου. μετὰ δὲ τὴν κάθαρ-
σιν ταῦτα διδόναι, ἃ καὶ τοῖσι πρόσθεν. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ὀνείου γάλακτος ἑφθοῦ χόεα διδόναι, δὶς ἐκ-
πιεῖν, ἅλας παραβάλλων. ἐς ἑσπέρην δὲ, δειπνεέτω ἄρτον. ὄψον δὲ ἐχέτω, οἷς κρέα ἑφθά. καὶ που-
λύποδας ἑφθοὺς ἐν οἴνῳ μέλανι. καὶ τὸν ζωμὸν ῥυφανέτω. καὶ φακὴν ἐχέτω, ὧδε ἐσκευασμένην. κοτύ-
λην φακοῦ ἑψήσας, τρίψαι λείην. ἔπειτα ἄλευρον παραμίξαι. καὶ σίλφιον ἐπιξέσαι, καὶ ἅλας
ἐμβαλεῖν. καὶ ὄξος ἐπιχέαι. καὶ σκόροδα πρὸς τούτοις συνεψεῖν. ἔπειτα ὕδωρ ἐπιχέας ζέσαι δὶς ἢ
τρίς. καὶ τορύνην ἅμα αὐτοῖς. ἔπειτα ἀφελὼν, ἑψήσθω. ἔστω δὲ μὴ λίην παχείη. ἐμβεβλήσθω δὲ καὶ ἡ
γλήχων ἑψομένη τῆς εὐωδίης εἵνεκα. τὰς δὲ μεταξὺ τῶν ἡμερέων, ἐμέτους ποιεέσθω διὰ ἕκτης ἡμέρης.
πυριῆσθαι δὲ χρὴ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε πρὸ τοῦ ἐμέτου καὶ τῆς φαρμακοποσίης. καὶ διὰ τρίτης ἡμέρης, λουέ-
σθω ἢν συμφέρῃ. εἰ δὲ μὴ ἀλειφέσθω, καὶ περιπατείτω ἢν δυνατὸς ᾖ, πρὸς τὰ σιτία τεκμαιρόμε-
νος. καὶ ἀκτῆς φύλλα καὶ κονύζης τῆς αἰεὶ ἁπαλῆς ἑψῶν, διδόναι ἐσθίειν. οὕτω τὸ ἂν μελετώμενος,
ῥήϊστα διάγοι. καὶ ἡ νοῦσος ἐκλείπῃ ἂν ἐνιαυσιαίη. πολλοῖσι δὲ ἤδη ὑγιέσι γινομένοισι, διὰ δύο ἐτέων ἡ νοῦ-
σος ὑπετροπίασεν. ἀλλὰ χρὴ ἢν ὑποτροπιάσῃ, τὴν αὐτὴν ἴησιν ἰῆσθαι. ἢν δὲ τρίτον ὑποτροπιάσῃ, οἴδημα
μὲν οὐκ ἐπιγίνεται. λεπτὸς δὲ γίνεται καὶ κάτισχνος. ἄρχεται δὲ λεπτύνεσθαι, ἀπὸ τοῦ προσώπου.
καὶ τὴν χροιὴν ἔκλευκος γίνεται, μᾶλλον ἢ τὸ πρόσθεν. τούτῳ ὕδερος ἐνίοτε ἐγένετο ἐν τῇ κοιλίῃ. ἢν
οὕτως ἐσίνηται, τάμνειν αὐτὸν οὐ χρή. ἀποθανέεται γάρ. θεραπεύειν δὲ τοῖσιν αὐτοῖσιν, οἷσι καὶ τὸν ἀπὸ
σπληνὸς ὑδεριῶντα. τοῦτον μάλιστα μὲν κατ' ἀρχὰς βούλεσθαι, ἢν μὴ καὶ οὕτω ταχέως ὑγιέα ποιή-
σῃς. ἡ δὲ νοῦσος δέεται μελέτης πολλῆς. χαλεπὴ γάρ. Ἄλλος εἰλεὸς ἰκτερώδης. Ἐπιλαμβά-
νει μάλιστα μὲν θέρεος ὥρην ἐν ἑλώδεσι χωρίοισιν οὗτος. μᾶλλον δὲ ἀπὸ ὑδροποσίης. πολλοὶ δὲ ἤδη
τῷ τοιούτῳ συνεσχέθησαν καὶ ὑπὸ τὸν ἥλιον εἰληθέντες, τὴν κεφαλὴν ἀλγήσαντες. ἀλλὰ παραπλή-
σια τοῖσι πρόσθεν πάσχουσι, πλὴν τῆς χροιῆς. καὶ τὸ ὦχρος γίνεται, οἷον σίδιον. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἔστιν ὅτε
ἰκτέρου πίμπλανται. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, θεραπεύειν χρὴ τοῖσιν αὐτοῖσιν. οἷσι καὶ τὸν πρόσθεν.
διδόναι τὸ ἀπὸ ἐρεβίνθων λευκῶν ὕδωρ ἑψῶν πίνειν. καὶ ἐν τῷ οἴνῳ διακιρνὰν καὶ διδόναι. καὶ τὴν κε-
φαλὴν αὐτέου καθαίρειν τῷ τετραγώνῳ. οὗτος ἧσσον τοῦ προτέρου θανατώδης. καλέεται δὲ εἰλεὸς ἰκτε-
ρώδης. Εἰλεὸς αἱματίτης. Τὰ μὲν ἄλλα πάσχει πλῆθος τὰ αὐτὰ τοῖσι πρόσθεν. ἄρχεται δὲ μετο-
πώρου γίνεσθαι τὸ νούσημα. τάδε δὲ ἐν τῷ νουσήματι προσγίνεται. ἐκ τοῦ στόματος κακὸν ὄζει ἀπὸ τῶν ὀδόν-
των, καὶ τὰ οὖλα ἀφίσταται. καὶ ἀπὸ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥέει. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐκ τῶν σκελέων ἕλκεα ἐκφλυνδά-
νει. καὶ τὰ μὲν, ὑγιαίνεται. τὰ δὲ ἄλλα, προσγίνεται. καὶ ἡ χροιὴ μέλαινα, καὶ λεπτόδερμος. περιφοιτῆν
δὲ καὶ ταλαιπωρέειν πρόθυμος. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, τούτοισιν ἰῆσθαι, οἷσι καὶ τὸν πρόσθεν. καὶ
κλύζειν τοῖσδε. σικύου τοῦ ἀγρίου πέντε φύλλα τρίψαι λεῖα, καὶ παραμίξαι μέλιτος ἡμικοτύλιον.
καὶ ἁλῶν δραξάμενος τῇ μιῇ χειρὶ, καὶ ἐλαίου, ἡμικοτύλιον. καὶ ἀπὸ τεύτλων ἑφθῶν τοῦ χυλοῦ
τέσσαρας κοτύλας. διδόναι δὲ ἐς ὑποκάθαρσιν ὀνείου γάλακτος ἑφθοῦ, κοτύλας ὀκτὼ, μέλι πα-
ραχέων. πινέτω καὶ βόειον τὴν ὥρην, τεσσαράκοντα ἡμέρας. πινέτω δὲ καὶ τὸ ἕωθεν τοῦ βοείου γά-
λακτος, δύο κοτύλας. τρίτον μελικρήτου παραμίσγοντας καὶ μεταξὺ τῶν ἡμερέων. αὕτη ἡ νοῦσος
δέεται πουλλῆς ἰήσιος. εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἐξέρχεται, ἀλλὰ ξυναποθνήσκει τῷ αὐτῷ. καλέεται δὲ εἰλεὸς αἱ-
ματίτης. Τὰ παχέα καλούμενα νοσήματα. Ἐκ δὲ τῶν παχέων καλουμένων νουσημάτων, τάδε μά-
λιστα

λιστα γίνεται. ὁκόταν φλέγμα καὶ χολὴ μιχθῇ κατὰ τὸ σῶμα, ῥέει ἐς τὴν κοιλίην. καὶ ὁκόταν ἀλι-
σθῇ ἐν τῇ κοιλίῃ, ἀείρεται. ἄνω τε καὶ κάτω ἀναζέει. ὥσπερ κῦμα. καὶ ῥῖγος. καὶ πυρετὸς ἐπιλαμβάνει. καὶ
ἐν τῇ κεφαλῇ ἡ ὀδύνη καθέστηκε. καὶ ὁκόταν πρὸς τὰ σπλάγχνα ἡ ὀδύνη κατάσχῃ, πνῖγα παρέχει.
ἐνίοτε δὲ ἐμέει λάπην ὀξείην. ἐνίοτε δὲ καὶ ἁλμυρήν. καὶ ὁκόταν ἀπεμέσῃ, πικρὸν τὸ στόμα δοκέει αὐτῷ
εἶναι. ἐν δὲ τῇσι πλευρῇσιν ἐρυθήματα κατέχεται. ἅτε ὑπὸ τοῦ φλέγματος ἐν τῇ κοιλίῃ ἐόντος, τὸ αἷμα ὑπὸ
θερμασίης ἁλισθὲν, προσέπεσεν ἐς τὰ πλευρά. καὶ ἐρυθήματα παρέχει ἐν τῇσι πλευρῇσι. καὶ θερμα-
σίην ἔχει μάλιστα τὰς πλευράς. καὶ τὸ μετάφρενον αὐτοῦ ἔγκυρτον γίνεται. καὶ ὁκόταν ὠνῇ μάλιστα, οὐκ
ἀνέχεται ψαυόμενος τοῦ σώματος. ἀλγέει γὰρ ὁκοῖον παρ' ἕλκος. καὶ αἱ σάρκες πάλλονται ὑπὸ τῆς ἀλ-
γηδόνος. καὶ οἱ ὄρχιες ἕλκονται. καὶ ἐς τὴν καθέδρην, καὶ ἐς τὴν κύστιν, θέρμη τις καὶ ὀδύνη ἐμπίπτει.
καὶ οὐρέει παχὺ ὁκοῖόν περ ὕδρωπος. καὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς αἱ τρίχες ῥέουσι. καὶ οἱ πόδες ἀεὶ ψυχροί. καὶ ἡ
ὀδύνη πιέζει μάλιστα τὰς πλευρὰς, καὶ τὸ μετάφρενον, καὶ τὸν τράχηλον. πρὸς δὲ τῷ δέρματι δοκέει οἵ τι
προσέρπειν. ἡ δὲ νοῦσος ὁτὲ μὲν, πιέζει. ὁτὲ δὲ, ἀνίησι. προϊούσης δὲ τῆς νούσου, συνεχέστερον πιέζει.
καὶ τῆς κεφαλῆς τὸ δέρμα παχὺ καὶ ἐρυθρόν ἐστιν. οὗτος μέχρι μὲν ἓξ ἐτέων, τοιαῦτα πάσχων διατελέει.
ἔπειτα ἱδρώς τε πουλὺς καταχέεται καὶ κάκοσμος γίνεται. πολλάκις δὲ καὶ ὀνειρώσσει. τὸ δὲ λάγνευμα
τούτου, ὕφαιμον προέρχεται ὑποπελιδνόν. τοῦτο τὸ νόσημα γίνεται, διὰ θερμασίην τοῦ ἡλίου καὶ ὑδρο-
ποσίην. τοῦτον τοιγαροῦν ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, τοῦ κνεώρου διδοὺς ὑποκαθαίρειν, ἢ τοῦ κνιδίου κόκκου.
ἢ τοῦ ἱπποφαέω. δίδου δὲ πίνειν καὶ γάλα ὄνειον ἑψήσας ὀκτὼ κοτύλας μέλι παραχέων. τῇ δὲ ὑστε-
ραίῃ μετὰ τὴν κάθαρσιν τὰ αὐτὰ προσφέρειν, ἃ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι. τὰς δὲ πρώτας ἡμέρας, ὧδε χρέ-
εσθω τὰ αὐτὰ, ἃ καὶ ὅστις ὑπὸ ὑδέρου ἑάλω. καὶ πονεέτω περιόδοισιν ἣν δύναται. ἢν δὲ ἀδύνατος ᾖ
ὑπὸ τῶν πυρετῶν, καὶ ἐσθίειν μὴ δύνηται τὰ σιτία, χρεέσθω ῥυφήματι φακῇ. ποτῷ δὲ οἴνῳ μέλανι ὡς
αὐστηροτάτῳ. αὕτη ἡ νοῦσος ἐπιλαμβάνει μάλιστα μετοπώρου, καὶ ὀπώρης ἐούσης. οὗτος ἢν μὲν ἰηθῇ
ἐν τοῖς ἓξ ἔτεσιν. εἰ δὲ μὴ προσέχει καὶ ἄχρι τῶν δέκα ἐνιαυτῶν. πουλλοῖσι δὲ καὶ ξυναποθνήσκει, ἢν μὴ
παραχρῆμα μελετηθῇ. Τὰ δὲ τοιάδε παχέα τῶν νοσημάτων γίνεται ἀπὸ χολῆς. ὁκόταν χολὴ ἐπὶ
τὸ ἧπαρ ἐπιρρυῇ, καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν κατάσχῃ. τάδε οὖν πάσχει τὸ ἧπαρ. οἰδέει καὶ ἀναπτύσσεται
πρὸς τὰς φρένας ὑπὸ τοῦ οἰδήματος. καὶ εὐθὺς ἐς τὴν κεφαλὴν ὀδύνη ἐμπίπτει. μάλιστα δὲ ἐς τοὺς
κροτάφους. καὶ τοῖσιν ὠσὶν οὐκ ὀξὺ ἀκούει. πολλάκις δὲ καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐχ ὁρᾷ. καὶ φρίκη καὶ
πυρετὸς ἐπιλαμβάνει. ταῦτα μὲν κατ' ἀρχὰς τοῦ νοσήματος αὐτῷ γίνεται. διαλιμπάνοντα. ὁτὲ μὲν,
σφόδρα. ὁτὲ δὲ, ἧσσον. ὁκόσῳ δ' ἂν ὁ χρόνος τῇ νούσῳ προΐῃ, ὅ, τε πόνος πλείων ἐν τῷ σώματι. καὶ αἱ
κόραι σκίδνανται τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ σκιαυγέει. καὶ ἢν προσφέρῃς τὸν δάκτυλον πρὸς τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, οὐκ αἰσθήσεται, διὰ τὸ μὴ ὁρῆν. τούτῳ δ' ἂν γνοίης ὅτι οὐχ ὁρῇ, ὅτι οὐ σκαρδαμύσσει προσφερομέ-
νου τοῦ δακτύλου. καὶ τὰς κροκίδας ἀφαιρέει τοῦ ἱματίου, ἤν περ ἴδῃ, δοκέων φθεῖρας αὐτὰς εἶναι.
καὶ ὁκόταν τὸ ἧπαρ μᾶλλον ἀναπτυχθῇ πρὸς τὰς φρένας, παραφρονέει. καὶ προφαίνεσθαί οἱ δοκέει
πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ἑρπετά. καὶ ἀλλοῖα παντοδαπὰ θηρία. καὶ ὁπλῖται μαχόμενοι. καὶ αὐτὸς ἐν
αὐτοῖς δοκέει μάχεσθαι. καὶ τοιαῦτα λέγει, ὡς ὁρέων μάχας καὶ πολέμους. καὶ ἐπέρχεται. καὶ ἀπει-
λέει, ἢν μή τις αὐτὸν ἐῇ ἐξιέναι. κἂν ἀναστῇ, οὐ δύναται ἀείρειν τὰ σκέλεα, ἀλλὰ καταπίπτει. καὶ οἱ πό-
δες αὐτοῦ αἰεὶ ψυχροί. καὶ ὁκόταν καθεύδῃ, ἀναΐσσει ἀπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ φοβέεται ὁκόταν ἐνύπνια ἴδῃ
φοβερά. τάδε δὲ γινώσκομεν ὅτι ἀπὸ ἐνυπνίων ἀΐσσει, φοβέεται ὁκόταν ἔννοος γένηται, καὶ ἀφηγέεται
τὰ ἐνύπνια, ὁκοῖα καὶ τῷ σώματι ἐποίει, καὶ τῇ γλώσσῃ ἔλεγε. ταῦτα μὲν, οὕτω πάσχει. ἔστι δ' ὅτε
καὶ κέεται ἄφωνος ὅλην τὴν ἡμέρην καὶ τὴν νύκτα, ἀναπνέων πολλὸν τὸ πνεῦμα ἀθρόον. ὁκόταν
δὲ παύσηται παραφρονέων, εὐθὺς παραχρῆμα ἔννοος γίνεται. καὶ ἢν ἐρωτᾷ τις αὐτὸν, εὐθὺς ἀποκρίνε-
ται. καὶ γινώσκει πάντα τὰ λεγόμενα. εἶτ' αὖθις ὕστερον ὀλίγῳ χρόνῳ, ἐν τοῖσιν αὐτοῖσιν ἄλγεσι κέ-
εται. αὕτη ἡ νοῦσος προσπίπτει μάλιστα ἐν ἀποδημίῃ. καὶ ἤν κου ἐρήμην ὁδὸν βαδίζῃ, ὁ φόβος αὐτὸν
λάβῃ ἐκ φάσματος. λαμβάνει δὲ καὶ ἄλλως. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, πίσαι τοῦ μέλανος ἐλλεβόρου
πέντε ὀβολοὺς στήσας. διδόναι δὲ ἐν οἴνῳ γλυκεῖ, ἢ κλύζειν αὐτὸν ἐν τουτοισι. νίτρου αἰγυπτίου, ὁκόσον
ἀστράγαλον οἷος. τοῦτο τρίψαι λεῖον. καὶ παραμίξαι μέλιτος καλλίστου. ἡμικοτύλιον δὲ ἑψήσας ἐν-
θυμίῃ, καὶ ἡμικοτύλιον ἐλαίου, καὶ ἀπὸ τεύτλων ἑφθῶν ὕδατος τέσσαρας κοτύλας ἐξαιθριάσας.
ἢν δὲ βούλῃ ἀντὶ τεύτλου ὄνειον γάλα ἑψήσας, παραμίξαι. ταῦτα μίξας κλύζειν, ἤν τε πυρετὸς
ἔχῃ, ἤν τε μή. ῥυφήμασι δὲ χρεέσθω, πτισάνῃ καθεφθῷ, μέλι παραχέων. πινέτω δὲ καὶ μέλι καὶ ὕ-
δωρ καὶ ὄξος συγκεράσας ἅμα, ἕως ἂν κριθῇ ἡ νοῦσος. κρίνεται δὲ ἐν δεκατέσσαρσιν ἡμέρῃσι τὸ μα-
κρότατον, ἤν τε θανάσιμον, ἤν τε οὔ. πουλλοῖσι δὲ ἤδη ἡ τοιαύτη νοῦσος πεπαυμένη, πάλιν ὑποτροπί-
ασεν. ἢν οὖν ὑποτροπιάσῃ, κίνδυνος αὐτὸν διαφθαρῆναι. κρίνεται δὲ ἡ νοῦσος ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ἢν
θανάσιμος, ἢ οὔ. ἢν δὲ ταύτας ἐκφύγῃ, οὐ μάλα θνήσκει, ἀλλὰ τοῖσι πουλλοῖσι μελεδαινομένη ἐξέρ-
χεται. ὁκόταν δὲ παύσηται ἡ νοῦσος, μελέτῃ χρεέσθω καλῇ. ἡσύχως προσάγων, ὁκόσα ἡ κοιλίη
προσδέξηται καὶ μὴ ξυγκαυθῇ, μήτε διάρροια ἐπιγίνηται. ἀμφότερα γὰρ δοκέει, κινδυνώδεα εἶναι.

λουέσθω δὲ ἑκάστης ἡμέρης, καὶ περιπατείτω μετὰ τὰ σιτία, ὀλίγα. ἐσθῆτα δὲ ἐνδυέσθω κούφην, καὶ
μαλθακὴν. καὶ γαλακτοποιείτω τὴν ὥρην, καὶ ὀρροποτείτω, πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας.
ταῦτα ἢν ποιέῃ, τάχιστα ὑγιὴς ἔσται. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπὴ, καὶ δέεται μελέτης πολλῆς. Ἕτερον παχύ.
Γίνεται δὲ ἀπὸ φλέγματος σαπέντος. τὸ δὲ δῆλον ὅθεν γίνεται ὅτι σαπρόν ἐστιν, βρύχεται ἀπὸ τοῦ
τοιοῦδε ἔχον τὴν ὀσμὴν, ὁκοῖον τῆς ῥαφανῖδος φαγών. ἄρχεται δὲ γίνεσθαι τὸ τοιοῦτον νόσημα, ἀπὸ τῶν
σκελέων. εἶτ' ἀπὸ τουτέων, ἄνεισιν ἐς τὴν κοιλίην. καὶ ὁκόταν ἐν τῇ κοιλίῃ στῇ, αὖθις ἀναΐσσει πρὸς τὰ
σπλάγχνα. καὶ ὁκόταν ἐπὶ τούτοισι στῇ, μύζει καὶ ἔμετον ἄγει ἅμα, καὶ λάπην ἐμέει ὀξείην ὑπόσα-
προν. καὶ ὁκόταν ἀπεμέσῃ, οὐκ ἔχει ἑωυτόν. ἔπειτα ἀπορέει πρὸς τοῖσι σπλάγχνοισιν. ἐνίοτε καὶ κατὰ
ἐς τὴν κεφαλὴν ἐξαπίνης ὀδύνη στηρίζει ὀξείη. καὶ τοῖσιν ὠσὶν ὀξέως ἀκούειν οὐ δύναται. οὐδὲ τοῖ-
σιν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῇν, ὑπὸ τοῦ βάρεος. ἱδρώς τε πουλὺς καταχέεται καὶ κόπος. καὶ μάλιστα ὅταν
ἡ ὀδύνη ἔχῃ, καὶ ποιέει λωφὴν τῆς νούσου. ἡ δὲ χροιὴ αὐτοῦ, ἰκτερώδης δείκνυται. αὕτη ἡ νοῦσος τῆς προ-
τέρης, ἧσσον μικρῷ θανατώδης. τοῦτον ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, καθαίρειν τὴν κοιλίην, κάτω μὲν, τῷ ἱπ-
ποφεώ. ἄνω δὲ, τῷ ἐλλεβόρῳ. καὶ τὴν κεφαλὴν καθαίρειν τῷ τετραγώνῳ. καὶ ὁκόταν ὑπὸ τοῦ ἐλ-
λεβόρου κεκαθαρμένος ᾖ, τῇ ὑστεραίῃ ὀνείῳ ἑφθῷ γάλακτι ὑποκαθαίρειν. τῇ δὲ τρίτῃ, αἰγείῳ ἑφθῷ.
ὡσαύτως δὴ καὶ τῇ τετάρτῃ καὶ τῇ πεμπτῇ. εἴκοσι δὲ ἄλλας ἡμέρας διδόναι ὠμὸν γάλα βόειον. ἔ-
πειτα καὶ αἴγειον. τρίτον μέρος μελικρήτου παραμίσγων. πινέτω δὲ τοῦ γάλακτος χόα. μετὰ δὲ τὴν κά-
θαρσιν τὴν κάτω, τῶν φαρμάκων τὰ αὐτὰ προσφέρειν, ἃ καὶ τοῖσιν ὑπὸ ὕδρου κατεχομένοισι. τὸν δὲ
λοιπὸν χρόνον ὁκόταν τὸ γάλα πίνῃ, δειπνεέτω ἄρτον ἐξόπτον. ὄψον δὲ ἐχέτω, ἐν ἰχθύσι μὲν, σκορπί-
ον, ἢ καλλιώνυμον, ἢ κόκκυγα, ἢ ῥίνης τέμμαχος ἑφθὸν ἐν ἀρτύμασιν. ἐν κρέασι δὲ, οἰός. ἢ ἀλεκτρυόνος
νεοσσοὺς, ταῦτα ἑφθά. οἶνον δὲ πινέτω λευκὸν, ἢν ξυμφέρῃ. ἢν δὲ μὴ, μέλανα αὐστηρόν. εἶτα περιπα-
τείτω μετὰ τὸ φαγεῖν, ὅκως ἂν μὴ ἐρυγγάνῃ. τούτῳ ἢν μὲν οὕτω ξυμφέρῃ, τὰ σιτία διδόναι ἃ εἴρηται. ἢν
δὲ μὴ ξυμφέρῃ, ῥυφήματα διδόναι πτισάνης ἢ κέγχρου. ταύτῃ τῇ νούσῳ ἢν ἑξήκοντα ἡμέρας πα-
ρέλθῃ ὁ νοσέων, ὑγιαίνεται. αὗται γὰρ κρίνουσιν ἢν θανάσιμος, ἢ μή. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή. Ἄλλο πα-
χύ. Γίνεται τὸ νούσημα, ὑπὸ φλέγματος λευκοῦ. ξυνίσταται δὲ ἐν τῇ κοιλίῃ, ὁκόταν πουλυχρό-
νιοι κατάσχωσι τὸ σῶμα πυρετοί. ἄρχεται δὲ τὸ νούσημα ἐκ τοῦ προσώπου γίνεσθαι. καὶ οἰδέει τὸ πρόσω-
πον. εἶτα καταβαίνει ἐς τὴν κοιλίην. καὶ ὁκόταν στῇ ἐν αὐτῇ, ἀείρει μεγάλην τὴν γαστέρα. καὶ τὸ σῶ-
μα κοπιᾷ ὡς ὑπὸ ταλαιπωρίης. καὶ ἐς τὴν κοιλίην βάρος ἐστὶ, καὶ πόνος ἰσχυρός. καὶ οἱ πόδες οἰ-
δέουσι. καὶ ἢν χυθῇ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς, τῆς κόνιος ὀδμώμενος οὐκ ἀνέχεται. ἢν δὲ ἑστηκὼς τύχῃ ἐν τῷ
ὕετῷ καὶ ὀδμηθῇ τῆς γῆς, ἐξαπίνης πίπτει. αὕτη ἡ νοῦσος διαφεύγουσα τῆς προτέρης, πλείονα χρό-
νον ἐπιλαμβάνει. καὶ χρονιωτέρη ἀπαλλάσσεται. μελετᾶν δὲ χρὴ ταύτην, τοῖσιν αὐτοῖσιν, οἷσι καὶ
τὴν ὑδεριῶντα. ἤγουν πυριῇσι, καὶ φαρμάκοισι, καὶ ἐδέσμασι, καὶ ταλαιπωρίῃσιν. αὕτη ἡ νοῦσος ἐπι-
κρατέει μάλιστα ἐξ ἔτεα. εἶτα ἐξέρχεται μελετωμένη καλῶς ἐν χρόνῳ, ἤν γε καὶ μὴ καταρχὰς ἰη-
θῇ. αὕτη ἡ νοῦσος χαλεπὴ, καὶ δέεται μελέτης πουλλῆς. Περὶ ἰσχιάδος. Ἰσχιὰς δὲ ἀπὸ τῶνδε τῶν
ἀφορμῶν γίνεται μάλιστα τοῖσι πουλλοῖσιν, ἢν ἔλθῃ ἐν τῷ ἡλίῳ πουλὺν χρόνον, καὶ τὰ ἰσχία δια-
θερμανθῇ, καὶ τὸ ὑγρὸν ἀναξηρανθῇ ὑπὸ τοῦ καύματος τὸ ἐὸν ἐν τοῖσιν ἄρθροισιν. ὡς δὲ ἀναξηραίνεται
πήγνυται. τόδε δέ μοι τεκμήριον. ὁ γὰρ νοσέων στρέφεσθαι ἢ κινέειν τὰ ἄρθρα οὐ δύναται ὑπὸ τῆς ἐν
αὐτοῖσιν ἀλγηδόνος, καὶ τοῦ ξυμπεπηγέναι τοὺς δακτύλους. ἀλγέει δὲ μάλιστα τὴν ὀσφῦν, καὶ τοὺς
σπονδύλους, τοὺς ἐκ πλαγίων τῶν ἰσχίων, καὶ τὰ γούνατα. ἵσταται δὲ ἡ ὀδύνη, ἐν τοῖσι βουβῶσι πλεῖ-
στον χρόνον ἅμα καὶ τοῖσιν ἰσχίοισιν, ὀξείη καὶ καυματώδης. κἢν τις αὐτὸν ἀναστῇ, ἢ μετακινέῃ, ὑπὸ
τῆς ἀλγηδόνος οἰμώσει ὁκόσον ἂν μέγιστον δύνηται. ἐνίοτε δὲ καὶ σπασμὸς ἐπιγίνεται καὶ ῥῖγος καὶ
πυρετός. γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ χολῆς καὶ φλέγματος. γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ αἵματος, ὀδύνη παραπλή-
σιοι ὡς ὑπὸ πάντων τῶν νουσημάτων. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς ἐνίοτε ἐπιλαμβάνει βληχρός. ἀλλὰ χρὴ
ὧδε μελετᾶν τὸν ἀπὸ τοῦ ἡλίου ταύτην τὴν νοῦσον λαβόντα. ὑγραίνειν αὐτοῦ τὸ σῶμα τῇ πυριήσει.
καὶ ἀπὸ τῶν σιτίων, καὶ ἀπὸ τῶν ποτῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν διδομένων, διδόναι χλιαρὰ καὶ ὑγρά.
ταῦτα δὲ πάντα ἑφθά. σίτῳ δὲ καὶ μάζῃ χρεέσθω μαλθακῇ ἀτρίπτῳ. οἶνον δὲ πινέτω, λευκὸν, ὑδα-
ρέα. καὶ τῷ σώματι ἡσυχίην ἐχέτω, ἢν καὶ δύνατος ᾖ ἀνίστασθαι, πλὴν ὀλίγα περιπατείτω
ἑκάστης ἡμέρης. καὶ μὴ ῥιγούτω καὶ λουέσθω μὴ πολλῷ. καὶ ὁκόταν σοι δοκέῃ καλῶς ἔχειν καὶ ὑγρὸς
εἶναι τῷ σώματι, πυριῆσαι σφόδρα βληχρῇ τῇ πυριῇ. μᾶλλον γὰρ ἀνήσει καὶ ἀνυγραίνει τὸ συμπε-
πηγὸς ἐκ τῶν ἄρθρων. εἶτα τῇ ὑστεραίῃ πῖσαι τοῦ κνιδίου κόκκου. ἢν δὲ μὴ ὠφελήσῃ, καῦσαι τούτοι-
σι χρὴ αὐτόν. τρίβειν κυμίνου ἢ μικοτύλιον. σικύην ἄτμητον τῶν μικρῶν καὶ στρογγύλων ξυγκόψας
ἐν τῷ ὅλμῳ. καὶ σήσας ὡς λεπτότατον νίτρου ἐρυθροῦ αἰγυπτίου τετάρτη μοῖραν μνᾶς, ὀπτήσας.
τρίψας τε λεῖον, ταῦτα ἐμβάλλειν ἐς χυτρίδα, καὶ ἐγχέαι ἐλαίου κοτύλην. μέλιτος ἡμικοτύ-
λιον. οἴνου λευκοῦ κοτύλην, καὶ σευτλίου χυλοῦ. ταῦτα ἑψῆν ἕως ἄν σοι δοκέῃ καλῶς ἔχειν τοῦ
πάχεος. εἶτα διηθήσας δι' ὀθονίου, παραμίξαι αὐτοῖσι μέλιτος ἀττικοῦ κοτύλην, ἢν μὴ βούλει ξυ-

νεψεῖν τὸ μέλι. ἢν δὲ μὴ ἔχῃς ἀττικὸν, κοτύλην τοῦ καλλίστου παραμίξας, ἑψῆσαι ἐν θύῃ. ἢν δὲ τὸ
κλύσμα παχύτερον ᾖ, παραχέαι οἴνου τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸ πάχος τεκμαιρόμενος, ἐν τούτῳ κλύζειν.
εἶτα ἐᾶν χρὴ, μέχρι τριῶν ἡμερέων καθαίρεσθαι. ἢν δὲ πλείονας ἡμέρας καθαίρηται, τοῦ βοείου ἢ τοῦ
αἰγείου γάλακτος τρεῖς κοτύλας δοῦναι ἐκπιεῖν. εἶτα τεῦτλα λιπαρὰ πείπασα ἐν ἀρτύμασιν ἄναλ-
τα, δοῦναι ἐσθίειν. ἐκ ταύτης οὖν τῆς νούσου, πουλλοὶ χωλοὶ ἐγένοντο. ἢν δὲ ἀπὸ χολῆς ἡ νοῦσος γέ-
νηται, πίσαι αὐτὸν ἐλλέβορον κάτω, ἢ ὀπὸν σκαμμωνίης. μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην κάθαρσιν, πτισάνης
χυλὸν, μέλι παραχέων, δύο τρυβλία δοῦναι ἐκροφέειν. τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἢ τῇ τρίτῃ πυριήσας, γάλα
κτι ὀνείῳ ἑφθῷ ὑποκαθῆραι. ἐς ἑσπέρην δὲ, τεύτλου λιπαροῦ, δύο τρυβλία ἐμφαγέτω, ἄλφιτα
παραπάσας. οἶνον δὲ πινέτω, λευκὸν, ὑδαρέα, γλυκὺν, καὶ νῦν καὶ μετὰ τὴν τοῦ φαρμάκου κάθαρ-
σιν. ἢν δὲ ἀπὸ φλέγματος νοσέῃ, πίσαι αὐτὸν τοῦ κνιδίου κόκκου, ἢ τοῦ ἱπποφέω πυριήσας. μετὰ δὲ
τὴν κάθαρσιν, τὰ αὐτὰ χρὴ προσφέρειν, καὶ ῥυφήματα καὶ ποτά. καὶ γαλακτοποσίην. τὰς δὲ μετα-
ξὺ τῶν ἡμερέων, δίαιτῃ χρεέσθω, ὡς κουφοτάτῃ. καὶ ἢν μὲν ἀπὸ τούτων ὠφελῆται, ἢν δὲ μὴ, καῦ-
σαι αὐτόν. τὰ μὲν ὀστώδεα, μύκησι. τὰ δὲ σαρκώδεα, σιδηρείοισι πολλὰς ἐσχάρας καὶ βαθείας. ἢν δὲ
ὑφ' αἵματος νοσέῃ, πυριῆσαι, καὶ σικύην προσβάλλειν, καὶ φλεβοτομέειν τὰς ἐν τῇσιν ἰγνύησι φλέ-
βας. ἢν δέ σοι δοκέῃ, καὶ τοῦ κνιδίου κόκκου πίσαι αὐτόν. δίαιτῃ δὲ χρεέσθω, ὡς ξηροτάτῃ. οἶνον δὲ
μᾶλλον μὲν μὴ πινέτω. ἢν δὲ ἄρα καὶ πίνειν θέλῃς, ὡς ἐλάχιστον καὶ ὑδαρέστερον δίδου. καὶ περιπατέ-
ειν ὀλίγα κέλευε. ἢν δὲ δυνατὸς ᾖ, πλεῖστα. ξυμφέρει δὲ, καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ φλέγματος νοσέοντι, τὰ
τοιαῦτα ποιέειν. ἢν δὲ μὴ δύνηται ἵστασθαι, ἐν τῇ κλίνῃ χρὴ περιφέρειν ὡς πυκνότατα ἀφ' οὗ ἂν
νοσέῃ, καὶ ἅπαντα ὁμοίως, ὅκως ἂν ἐντὸς μὴ ξυμφυῇ ὁ χόνδρος. ἢν δὲ ξυμφυῇ καὶ τὰ ἄρθρα ξυμ-
παγῇ, πᾶσα ἀνάγκη χωλὸν γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἢν βούλῃ καῦσαι τὸν ἀπὸ τοῦ αἵματος
νοσέοντα, ὥστε αἷμα ἀπάγειν καὶ φλέγμα ἀπὸ τῶν ἰσχίων. τοῖσι δὲ δεῖ κλύζειν. ἅλος δραχμίδα
τρίψας παραμίξαι ἐλαίου κοτύλην. καὶ ἀπὸ κριθέων ἑφθῶν, δύο κοτύλας. εἶτα οὕτω κλύζειν
τοῦτον. οὕτω μελετῶν, τάχιστα ὑγιέα ποιήσεις. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπὴ λίην ἐστὶ καὶ χρονίη. Τέτανοι
τρεῖς. Ἢν μὲν ἐπὶ τρώματι τέτανος γένηται, πάσχει τάδε. αἱ γένυες πήγνυνται. καὶ τὸ στόμα διαί-
ρειν οὐ δύναται. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύουσι καὶ ἕλκονται. καὶ τὸ μετάφρενον πέπηγε. καὶ τὰ σκέ-
λεα οὐ δύναται ξυγκάμπτειν, οὐδὲ τὰς χεῖρας, οὐδὲ τὴν ῥάχιν. ὁκόταν δὲ θανατώδης ᾖ, τὸ ποτὸν
καὶ τὰ βρώματα ἃ πρότερον ἐβεβρώκει, ἀνὰ τὰς ῥῖνας ἀνέρχεται ἐνίοτε. τοῦτον ὁκόταν οὕτως
ἔχῃ, πυριᾶν δεῖ. καὶ ἀλείψαντα λιπαρῶς, πρὸς τὸ πῦρ ἔνδοθεν θάλπειν. καὶ χλιάσματα προστι-
θέναι, ὑπαλείψας τὸ σῶμα. καὶ ἀψίνθιον, ἢ φύλλα δάφνης, ἢ τοῦ ὑοσκυάμου τὸν καρπὸν τρίψας,
καὶ λιβανωτόν. εἶτα οἴνῳ λευκῷ δεὶς, ἐγχέαι εἰς χυτρίδα καινήν. εἶτα ἐπιχέαι ἔλαιον ἴσον τῷ οἴνῳ.
καὶ θερμήνας ἀλεῖψαι πολλῷ θερμῷ, τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλήν. ἔπειτα κατακλίνας ἐμβάτῃ,
ἄνω τὴν στρωμνὴν ποιήσαντα, καὶ ἀμφιέσαι ἱμάτια μαλθακὰ καθαρὰ, ὅκως ἂν ἐξιδρώσῃ σφόδρα. με-
λίκρητον δὲ χλιαρὸν διδόναι, ἢν μὲν δύνηται τοῦτο πιεῖν κατὰ στόμα. ἢν δὲ μὴ δύνηται, ἐγχέειν
κατὰ τὰς ῥῖνας. διδόναι δὲ οἶνον λευκὸν πίνειν, ὡς ἥδιστον καὶ πλεῖστον. ταῦτα χρὴ ποιέειν ἑκάστης ἡμέ-
ρης ἕως ἂν ὑγιὴς γένηται. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή. καὶ δέεται μελέτης παραχρῆμα. Ὀπισθότονος.
Ὁ δὲ ὀπισθότονος, τὰ μὲν ἄλλα πάσχει πλῆθος τὰ αὐτά. γίνεται δὲ, ὁκόταν τὰ ἐν τῷ αὐχένι τένον-
τας τὰ ὄπισθεν νοσήσῃ. νοσέει δὲ, ἢ ὑπὸ κυνάγχης, ἢ ὑπὸ σταφυλῆς, ἢ ὑπὸ τῶν ἀμφιβραγχίων
ἐμπύων γινομένων. ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς πυρετῶν ἐπιγινομένων, σπασμὸς ἐπιγένηται.
ἤδη δὲ καὶ ὑπὸ τρωμάτων. οὗτος ἕλκεται ἐς τοὔπισθεν. καὶ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τὸ μετάφρενον καὶ
τὰ στήθεα οἰμώζει. οὗτος σπᾶται σφόδρα, ὥστε μόλις μὲν κατέχουσιν οἱ παρεόντες, ὡς μὴ ἐκ τῆς
κλίνης ἐκπίπτειν. οὗτος πολλάκις μὲν τῆς ἡμέρης πονέει. πολλάκις δὲ κουφότερον διάγει. τούτῳ οὕ-
τως ἔχοντι, ταῦτα χρὴ προσφέρειν, ἃ καὶ τῷ πρόσθεν. ἡ δὲ νοῦσος προσίσχει τὸ μακρότατον, ἄχρι
τεσσαράκοντα ἡμέρας. ἢν δὲ ταύτας διαφύγῃ, ὑγιαίνεται. Ἄλλος τέτανος. Ὁ δὲ τέτανος,
ἧττον θανατώδης ἢ οἱ πρόσθεν. γίνεται δὲ ἀπὸ τῶν αὐτῶν. πολλοὶ δὲ καὶ πεσόντες ἐς τὰ ὄπισθεν, ἔ-
λαβον τὸ νούσημα. πάσχει οὖν τάδε. σπᾶται ὅλον τὸ σῶμα. ἐνίοτε δὲ, καὶ ὅπῃ ἂν τύχῃ τοῦ σώματος,
σπᾶται. καὶ περιφοιτᾷ μὲν τὸ πρῶτον. ἔπειτα τοῦ χρόνου προϊόντος, ἐς τὴν κλίνην πίπτει, καὶ
αὖθις ἀνῆκεν ὁ πόνος καὶ ὁ σπασμός. καὶ ἀναστὰς ἢν ἴσως περιέλθῃ ὀλίγας ἡμέρας, ἔπειτα αὖθις
ἐν τοῖσιν αὐτοῖσιν ἄλγεσι κεῖται. ταῦτα πάσχει καὶ μεταβάλλει συχνὸν χρόνον. καὶ ἤν τι φάγῃ. οὐ
διαχωρέει κάτω, ἢν μὴ μόλις, καὶ ταῦτα ξυγκεκαυμένα. ἀλλ' ἐν τοῖσι στήθεσιν ἔρχεται τὸ σιτίον. καὶ
πνίγα παρέχει. τοῦτον τοῖσιν αὐτοῖσι θεραπεύων, οἷσι καὶ τὸν πρόσθεν, καὶ τάχιστα ὑγιέα ποιή-
σεις. κλύζειν δὲ πτισάνῃ ἑφθῇ τῇ λεπτῇ καὶ μέλιτι.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΘΕΝΙΩΝ.

Ἀρχή μοι τῆς ξυνθέσιος τῶν ἀειγενέων ἰητρικῆς. οὐ γὰρ δυνατὸν τῶν νοσημάτων τὴν φύσιν γνῶναι, ὅπερ ἐστὶ τῆς τέχνης ἐξευρεῖν, ἢν μὴ γνῷ τὴν ἐν τῷ ἀμερεῖ, κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐξ ἧς διεκρίθη, πρῶτον περὶ τῆς ἱερῆς νόσου καλεομένης, καὶ περὶ τῶν ἀποπλήκτων, καὶ περὶ τῶν δειμάτων, ὁκόσα φοβεῦνται ἄνθρωποι ἰσχυρῶς, ὥστε παραφρονέειν. καὶ ὁρῆν δοκέειν δαίμονάς τινας, ἐφ' ἑωυτῶν δυσμενέας. ὁκότε μὲν, νυκτός. ὁκότε δὲ, ἡμέρης. ὁκότε δὲ, ἀμφοτέρῃσι τῇσιν ὥρῃσιν. ἔπειτα ἀπὸ τῆς τοιαύτης ὄψιος, πολλοὶ ἤδη ἀπηγχονίσθησαν. πλέονες δὲ γυναῖκες, ἢ ἄνδρες. ἀθυμοτέρη γὰρ καὶ ὀλιγωτέρη ἡ φύσις ἡ γυναικείη. Αἱ δὲ παρθένοι ὁκόσῃσιν ὥρη γάμου παρανδρούμεναι, τοῦτο μᾶλλον πάσχουσιν, ἅμα τῇ καθόδῳ τῶν ἐπιμηνίων, πρότερον οὐ μάλα ταῦτα κακοπαθέουσαι. ὕστερον γὰρ τὸ αἷμα ξυλλείβεται ἐς τὰς μήτρας, ὡς ἀπορευσόμενον. ὁκόταν οὖν τὸ στόμα τῆς ἐξόδου μὴ ᾖ ἀνεστομωμένον, τὸ δὲ αἷμα πλέον ἐπιρρέῃ, διά τε σιτία καὶ αὔξησιν τοῦ σώματος, τηνικαῦτα οὐκ ἔχον τὸ αἷμα ἔκρουν, ἀναΐσσει ὑπὸ πλήθεος, ἐς τὴν καρδίαν, καὶ ἐς τὴν διάφραξιν. ὁκόταν οὖν ταῦτα πληρωθέωσιν, ἐμωρώθη ἡ καρδίη. εἶτα ἐκ τῆς μωρώσιος, νάρκη. εἶτ' ἐκ τῆς νάρκης, παράνοια ἔλαβεν. ὥσπερ ὁκόταν καθημένου πουλὺν χρόνον, τὸ ἐκ τῶν ἰσχίων καὶ μηρῶν αἷμα, ἀποπιεχθὲν ἐς τὰς κνήμας καὶ τοὺς πόδας, νάρκην παράσχῃ. ὑπὸ δὲ τῆς νάρκης, ἀκρατέες οἱ πόδες, ἐς ὁδοιπορίην γίνονται, ἔστ' ἂν ἀναχωρήσῃ τὸ αἷμα ἐς ἑωυτό. ἀναχωρέει δὲ τάχιστα, ὁκόταν στῇ ἐν ὕδατι ψυχρῷ. τεγγέτω δὲ ἄνω τῶν σφυρῶν. αὕτη μὲν οὖν ἡ νάρκη, εὐήθης. ταχὺ γὰρ παλιρροεῖ, διὰ τὴν ἰθύτητα τῶν φλεβῶν. καὶ ὁ τόπος τοῦ σώματος, οὐκ ἐπίκαιρος. ἐκ δὲ τῆς καρδίης καὶ τῶν φρενῶν, βραδέως παλιρροεῖ. ἐπικάρσιαι γὰρ αἱ φλέβες, καὶ ὁ τόπος ἐπίκαιρος, ἔς τε παραφροσύνην καὶ μανίην ἕτοιμος. ὁκόταν γὰρ πληρωθέωσι ταῦτα τὰ μέρεα, καὶ φρίκη ξὺν πυρετῷ ἀναΐσσει, πλανήτας τοὺς πυρετοὺς καλέουσιν. ἐχόντων δὲ τουτέων ὧδε, ὑπὸ μὲν τῆς ὀξυφλεγμασίης, μαίνεται. ὑπὸ δὲ τῆς σηπεδόνος, φωνέει. ὑπὸ δὲ τοῦ ζοφεροῦ, φοβέεται καὶ δέδοικεν. ὑπὸ δὲ τῆς περὶ τὴν καρδίην πιέξιος, ἀγχόνας κραίνουσιν. ὑπὸ δὲ τῆς κακίης τοῦ αἵματος, ἀλύων καὶ ἀδημονέων ὁ θυμὸς κακὸν ἐφέλκεται. ἕτερον δὲ καὶ φοβερὰ ὀνομάζει. καὶ κελεύουσιν ἄλλεσθαι καὶ καταπίπτειν ἐς τὰ φρέατα. καὶ ἄγχεσθαι. καὶ ἀμείνονά τε ἐόντα καὶ χρείην ἔχοντα παντοίην. ὁκότε δὲ ἄνευ φαντασμάτων, ἡδονή τις ἀφ' ἧς ἐρᾷ τοῦ θανάτου ὥσπερ τινὸς ἀγαθοῦ. φρονησάσης δὲ τῆς ἀνθρώπου, τῇ Ἀρτέμιδι αἱ γυναῖκες ἄλλα τε πουλλὰ, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ ἱμάτια πολυτελέστατα καθιερεῦσι τῶν γυναικείων, κελευόντων τῶν μάντεων, ἐξαπατεώμεναι. ἡ δὲ τῆς ἀπαλλαγῆς θεραπεία, ὁκόταν τι μὴ ἐμποδίζῃ τοῦ αἵματος τὴν ἀπόρρυσιν. κελεύω δ' ἔγωγε τὰς παρθένους ὁκόταν τὸ τοιοῦτον πάσχωσιν, ὡς τάχιστα ξυνοικῆσαι ἀνδράσιν. ἢν γὰρ κυήσωσιν ὑγιέες γίνονται. εἰ δὲ μὴ, ἢ αὐτέων ἅμα τῇ ἥβῃ, ἢ ὀλίγον ὕστερον ἁλώσεται, εἴπερ μὴ ἑτέρη νούσῳ. τῶν δὲ ἠνδρωμένων γυναικῶν, αἱ στεῖραι μᾶλλον ταῦτα πάσχουσιν.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΗΣ ΦΥΣΙΟΣ.

Περὶ δὲ τῆς γυναικείης φύσιος καὶ νοσημάτων, τάδε λέγω. μάλιστα μὲν τὸ θεῖον ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν αἴτιον εἶναι. ἔπειτα αἱ φύσιες τῶν γυναικῶν καὶ χροιαί. αἱ μὲν γὰρ ὑπέρλευκοι, ὑγρότεραί τε καὶ ῥοωδέστεραι. αἱ δὲ μέλαιναι, σκληρότεραι καὶ στρυφνότεραι. αἱ δὲ οἰνωπαὶ, μέσον τι ἀμφοτέρων ἔχουσιν. οὕτω δὲ καὶ περὶ τῶν ἡλικιῶν ξυμβαίνει. αἱ μὲν νέαι, ὑγρότεραι καὶ πολύαιμοι ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. αἱ δὲ πρεσβύτιδες, ξηρότεραι καὶ ὀλίγαιμοι. αἱ δὲ μέσαι, μέσον τι ἀμφοτέρων ἔχουσιν. δεῖ δὲ τὸν ὀρθῶς ταῦτα χειρίζοντα, πρῶτον μὲν ἐκ τῶν θείων ἄρχεσθαι. ἔπειτα διαγινώσκειν, τάς τε φύσιας τῶν γυναικῶν. καὶ τὰς ἡλικίας. καὶ τὰς ὥρας. καὶ τοὺς τόπους οὗ ἂν ᾖ. οἱ μὲν γὰρ τῶν τόπων ψυχροὶ, ῥοώδεις. οἱ δέ γε θερμοὶ, ξηροὶ καὶ στάσιμοί εἰσιν. ἄρχομαι δὲ διδάσκειν ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ κατὰ φύσιν. ἢν ὕδερος ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐγγένηται, τὰ ἐπιμήνια ἐλάσσω καὶ κακίω γίνεται. ἔπειτα ἐξαπίνης ἐκλείπει. καὶ ἡ γαστὴρ ἐπανοιδέει. καὶ οἱ μαζοὶ ξηροὶ γίνονται. καὶ τἄλλα πονήρως ἔχει. καὶ δοκέει ἐν γαστρὶ ἔχειν. καὶ τουτέοισι γνώσῃ, ὅτι ὑδεραίνει. σημαίνει δὲ, καὶ ἐν τῷ στόματι τῶν ὑστερέων, ψαύουσι γὰρ, ἰσχνὸν φαίνεται. καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ αὐτὴν λαμβάνει. ὁκόσῳ δ' ἂν ὁ χρόνος πλέων γένηται, ὀδύνη τὴν νειαίρην γαστέρα. καὶ τὰς ἰξύας. καὶ τοὺς κενεῶνας ἴσχει. αὕτη ἡ νοῦσος ἐκ τρωσμοῦ, μάλιστα γίνεται. προσγίνεται δὲ καὶ ἐξ ἄλλων. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, λούειν χρὴ θερμῷ, καὶ χλιάσματα προστιθέναι, ἢ ἂν ἡ ὀδύνη μὴ ἔχῃ, φάρμακον χρὴ πῖσαι κάτω. μετὰ δὲ τὸ φάρμακον, πυρίην ἐν τῷ βολβίτῳ τὰς ὑστέρας. ἔπειτα προσθεῖναι, τὸ ξὺν τῇ κανθαρίδι. διαλιπὼν ἡμέρας τρεῖς, τὸ ξὺν τῇ χολῇ. μίαν δὲ διαλιπὼν, τρεῖς ἡμέρας κλυσάτω ἐν τῷ ὄξει. καὶ ἢν μὲν ἡ γαστὴρ γίνεται λαπαρὴ, καὶ οἱ πυρετοὶ πεπαυμένοι ἔωσι, καὶ τὰ ἐπιμήνια γένηται, τῷ ἀνδρὶ ξυγκοιμάσθω. ἢν δὲ μὴ, αὖθις τὰ αὐτὰ ποιέειν, ἔστ' ἂν γένηται τὰ ἐπιμήνια. καὶ ἐνίοις προσθετοῖς χρήσθω. μεταξὺ δὲ ἡμέρας πινέτω τοῦ κρήθμου τὸν φλοιόν. καὶ γλυκυσίδης τοὺς μέλανας κόκκους. καὶ τῆς ἀκτῆς τὸν καρπὸν, ἐν οἴνῳ νῆστις. καὶ τὴν λινόζωστιν ἐσθιέτω, ὡς πλείστην. καὶ σκόροδα ἑφθὰ καὶ ὠμά. καὶ σιτίοισι μαλθακοῖσι.

καὶ τοῖσι πουλύποσι. καὶ τοῖσιν ἄλλοισι μαλθακοῖσιν. ἢν δὲ τέκῃ, ὑγιὴς γίνεται. Ἢν αἱ μῆτραι πρὸς
τὸ ἧπαρ ἔλθωσιν, ἄφωνος ἐξαπίνης γίνεται. καὶ τοὺς ὀδόντας ξυμβρύχει. καὶ ἡ χροιὴ μέλαινα γίνεται.
ἐξαπίνης δὲ ταῦτα πάσχει, ὑγιὴς ἐοῦσα. γίνεται δὲ τὸ τοιοῦτον πάθος, παρθένοισι μάλιστα παλαιῇ-
σιν ἐούσῃσι. καὶ χήρῃσιν, αἳ νέαι ἐοῦσαι καὶ τοκέουσαι χηρεύουσιν. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, τῇ χειρὶ πρώσασα κά-
τω ὑπὸ τοῦ ἥπατος, ἀποδῆσαι ταινίῃ ὑπὸ τὰ ὑποχόνδρια. καὶ τὸ στόμα διάγων οἶνον εὐωδέστατον ἐγ-
χέαι, καὶ προσίσχειν τὰς ῥῖνας, καὶ ὑποθυμιῆν τὰ κακώδεα. ὑπὸ δὲ τὰς ὑστέρας, τὰ εὐώδεα. ἐπὴν δὲ
κακοφρονήσῃ, πῖσαι φάρμακον κάτω. καὶ μετὰ πῖσαι γάλα ὄνου. ἔπειτα πυριῆσαι τὰς ὑστέρας εὐώ-
δεσι καὶ προστιθέναι τὰ ἔξω τῇ βουπρήστει. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, νέτωπον. διαλιπὼν δὲ δύο ἡμέρας, κλύσαι
τὰς ὑστέρας, εὐώδεσι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ προσθεῖναι τὴν γλήχωνα. διαλιπὼν δὲ μίην ἡμέρην, θυμιῆσαι
τοῖσιν ἀρώμασι. ταῦτα ποιέειν τὴν χήρην. τὴν δὲ παρθένον, πείθειν συνοικῆσαι ἀνδρί. πρὸς δὲ τὰς
ὑστέρας, προσφέρειν μηδὲν, μηδὲ τὸ φάρμακον πίνειν. κόνυζαν δὲ καὶ καστόριον, διδόναι ἐν οἴνῳ νήστει.
καὶ τὴν κεφαλὴν μὴ ἀλειφέσθω τισὶν εὐώδεσι, μηδὲ ὀσφραινέσθω. Ἢν προσέλθωσιν αἱ μῆτραι καὶ
ἐξέλθωσιν ἔξω, πῦρ ἔχει μάλιστα τὰ αἰδοῖα καὶ τὴν ἕδρην. καὶ τὸ οὖρον στάζει κατ' ὀλίγον, καὶ δάκνεται.
ταῦτα πάσχει, ἢν ἐκ τόκου ἐοῦσα τῷ ἀνδρὶ μὴ ξυγκοιμηθῇ. ὁκόταν δὲ οὕτως ἔχῃ, μύρτα καὶ λωτοῦ
πρίσματα ἑψήσας, ἐν ὕδατι καταθεὶς, τὴν νειαίραν προσχείσθω ὡς ψυχρότατον πρὸς τὰ αἰδοῖα,
καὶ τρίβων λεῖα προσπλάσσειν. ἔπειτα πινούσα ὕδωρ, φακὸν, καὶ μέλι, καὶ ὄξος, ἕως ἂν μεταρθῶσιν
αἱ ὑστέραι, ἐμείτω. καὶ τὴν κλίνην πρὸς ποδῶν ὑψηλοτέρην κείσθω. καὶ ὑποθυμιῆν ὑπὸ τὰ αἰδοῖα,
τὰ εὐώδεα. καὶ ὑπὸ τὰς ῥῖνας, τὰ κακώδεα. σιτίοισι δὲ χρήσθω, ὡς μαλθακωτάτοισι καὶ ψυχροῖσι. καὶ
τὸν οἶνον ὑδαρέα πινέτω, μὴ λευκόν. μὴ λουέσθω δὲ, μηδὲ μετ' ἀνδρὸς συγκοιμάσθω. Ἢν δὲ παντά-
πασιν ἐκ τῶν αἰδοίων ἐκπέσωσιν, ἐκκρέμαται ὥσπερ ὄσχη. καὶ ὀδύνη λαμβάνει τὴν νειαίρην γαστέρα,
καὶ τὰς ἰξύας. καὶ ὁκόταν ὁ πόνος ἐπίσχῃ, οὐ θέλουσιν ἐς χώρην ἰέναι. ἡ δὲ νοῦσος λαμβάνει, ὁκόταν ἐκ
τόκου ἐοῦσα πονήσῃ τὰς ὑστέρας, ἢ τῷ ἀνδρὶ ἐν τῷ λοχίῳ συγκοιμηθῇ. ὁκόταν δὲ οὕτως ἔχῃ, ψύγμα-
τα χρὴ προστιθέναι πρὸς τὰ αἰδοῖα. καὶ τὸ ἔξω ἐὸν ἀποκαθήρας σιδίην ἐν οἴνῳ μέλανι ἑψήσας τούτῳ
περιπλύνας εἴσω ἀπωθέειν. εἶτα μέλι καὶ ῥητίνην μίξας, ἐγχεῖν. καὶ κατακείσθω ὑπτίη, ἄνω τοὺς
πόδας ἔχουσα ἐκτεταμένη. ἔπειτα σπόγγους ἐπιθεὶς, ἀναδῆσαι ἐκ τῶν ἰξύων. ὁκόταν δὲ οὕτως ἔχῃ,
σίτων μὲν, ἀπεχέσθω. ποτῷ δὲ, ὡς ἐλαχίστῳ χρήσθω, μέχρις ἂν ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσι. καὶ ἢν μὲν
οὕτως ἐθέλωσιν, εἰσιέναι. ἢν δὲ μὴ, μακρὰς περιζέσας καὶ θερμήνας, περιπλύνας τε καὶ χρίσας, καὶ
δήσας τὴν γυναῖκα πρὸς κλίμακα, κρούειν τὴν κλίμακα κατὰ κεφαλῆς. καὶ τῇ χειρὶ ἔσωθεν τὰς ὑστέ-
ρας. ἔπειτα ξυνδῆσαι αὐτῆς τὰ σκέλεα ἐπαλλὰξ, καὶ ἐᾶν ἡμέρην καὶ νύκτα οὕτω. καὶ διδόναι ὀλί-
γον χυλὸν πτισάνης ψυχρὸν, ἄλλο δὲ μηδέν. τῇ δὲ αὔριον κατακλίνας ἐπὶ τὸ ἰσχίον σικύην προσβάλ-
λειν ὡς μεγίστην, καὶ ἐᾶν χρόνον πουλὺν ἕλκειν. ἐπὴν δὲ ἀφέλῃς, μὴ ἀποσχάζειν, ἀλλὰ κατακλίνας,
ἐᾶ. καὶ μὴ πρόσφερε ἄλλο, ἢ τὸν χυλὸν, ἕως ἂν ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσιν. ἢν δὲ διψῇ, ὕδωρ δίδου,
ψυχρὸν ὡς ἐλάχιστον. ἐπὴν δὲ αἱ ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσι, σιτίοισιν ὡς μαλθακωτάτοισι καὶ ἐλαχί-
στοισι χρεέσθω. ἢν δὲ ἀποπατῆσαι θέλῃ, ἀνακειμένη ἀποπατείτω, ἕως ἂν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι
παρέλθωσιν. ἔπειτα ἀνιστάσθω, καὶ περιχωρείτω ὡς ἐλάχιστα. καὶ μὴ λουέσθω. μηδὲ ὑποθυμιάσθω
τοῖσι κακώδεσι. καὶ ἐσθιέτω ὀλίγα. Ἢν αἱ μῆτραι ἅψωνται, πρόσκεινται. καὶ ἢν ἅψῃ, ὄψει σκληρὸν ὑπὸ
τὸν κτενῶνα. καὶ ὀδύνη λαμβάνει τὴν νειαίραν γαστέρα, καὶ τοὺς κτενῶνας, καὶ τὰς ἰξύας. καὶ ἐς τὸ σκέ-
λος ὀδύνη ἐμπίπτει. καὶ ἐκτείνειν οὐ δύναται. πολλάκις δὲ καὶ ἐκπυΐσκονται ἔμμοτοι γινόμεναι. καὶ ῥεό-
μεναι ἀποθνήσκουσιν, ἢν μὴ καύσῃς ἢ τάμῃς. ὁκόταν δὲ ὧδε ἔχῃ, φάρμακον χρὴ πῖσαι κάτω. καὶ λούειν
πολλῷ θερμῷ, καὶ πυριῆν. καὶ ὁκόταν νεόλουτος ᾖ, ἢ νεοπυρίητος κελεύειν παραπάσσειν, ἀφέλ-
κειν τὸ στόμα τῶν ὑστερέων. καὶ ὑποθυμιῆν καλωνίην σμύρναν ῥόδινον περιχέων. πινέτω δὲ γλυκυσίδης
κόκκους πέντε τοὺς μέλανας τοῦ καστορίου ξυμμίσγων ἐν οἴνῳ εὐώδει καὶ κατακείσθω ἐπὶ τοῦ ὑγιέος ἰσχίου
καὶ προσθέσθω βάκκαριν ἢ λευκὸν ἔλαιον, πρὸς τὸ ὑγιὲς ἰσχίον. καὶ ἐσθιέτω σκόροδα πλεῖστα, καὶ
ὠμὰ, καὶ ἑφθά. καὶ τὸν χυλὸν ῥοφείτω. καὶ σιτίοισι μαλθακοῖσι χρήσθω. ἐπὴν δὲ ὀδύνη παύσηται,
ἅπαξ ἐούσης, ἐπὶ τὸ ὑγιὲς ἰσχίον. ἔπειτα πυριῆν τῷ οὔρῳ, περιπάσσοντα τῆς δάφνης. καὶ ἐκ τῆς
πυριῆς προστιθέναι τὴν κυκλάμινον. τῇ δὲ ὑστεραίῃ λουσαμένη, ὑποθυμιάσθω τοῖσιν ἀρώμασι.
μάλιστα δὲ ἐκ ταύτης ἄτεκνοι γίνονται. Ἢν ἀποπτυχθῇ τὸ στόμα τῶν μητρέων, τὰ ἐπιμήνια
οὐκ ἐγγίνεται. ἢν δὲ ἐπίῃ, ὀλίγα καὶ πονηρά. καὶ τῷ ἀνδρὶ ὁκόταν ξυνίῃ, ἀλγέει. καὶ ὀδύ-
νη τὴν νειαίραν γαστέρα ἴσχει, καὶ τὰς ἰξύας. καὶ ἢν ἀφάσῃ τῷ δακτύλῳ καὶ σκέπτηται τὸ
στόμα, οὐ δῆλόν ἐστιν. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, πυριᾶσθαι τῷ ἀνθρωπίνῳ οὔρῳ. ἐπὴν δὲ πυριήσηται, λου-
σάσθω ἀπὸ τοῦ φακίου. ἔπειτα λουσαμένη, πυριάσθω τῷ αἰγυπτίῳ μύρῳ τὰς ὑστέρας. καὶ ἢν
ἐς τὰς ῥῖνας ἀνέλθῃ ἡ ὀδμὴ, ἐλπὶς αὐτὴν ὑγιέα γενέσθαι. καὶ ὁκόταν μέλλῃ καθεύδειν, προσ-
θέσθω τὸ αἰγύπτιον ἔλαιον, ἐν εἰρίῳ. τῇ δὲ αὔριον σκέψασθαι, ἢν τι μᾶλλον ὀρθῶνται. ἔπειτα
πυριῆν εὐώδεσι, καὶ προστιθέναι ἃ μὴ δήξηται καθαρτήρια. καὶ μετακλύζειν μετὰ τὰ πρόσθε-
τα, ἴσον τὸ ἕξος μίσγων. ὅταν δὲ τὰ ἐπιμήνια ἐγγένηται ἐκνηστεύσασα καὶ ἀλουτήσασα,

καὶ θυμιησαμένη, τῷ ἀνδρὶ συνέστω. μάλιστα δὲ ἐκ ταύτης τῆς νόσου, ἄφοροι γίνονται.

Ἢν αἱ μῆτραι πρὸς τὸ ἰσχίον ὀλανθέωσι, τά τε ἐμμήνια οὐκ ἐπιγίνεται. καὶ ὀδύνη ἐς τὴν νείαιραν γαστέρα φοιτᾷ, καὶ ἐς τὸν κενεῶνα. καὶ ἢν ἀφῇ τῷ δακτύλῳ, ἢ ὄψει τὸ στόμα ἐν τῷ ἰσχίῳ. ὅταν ὧδε ἔχῃ, λούειν θερμῷ. καὶ σκόροδα διδόναι ἐσθίειν ὡς πλεῖστα. καὶ γάλα ὄιος πινέτω ἄκρητον. καὶ ἐπειδὰν δὲ καταπαύσῃ ἄκρητον. ἔπειτα πυριήσας δοῦναι φάρμακον κάτω. ἐπειδὰν δὲ καθαρθῇ, αὖθις πυριῆν τὰς ὑστέρας, τὸ μάραθον καὶ τὸ ἀψίνθιον συμμίσγοντας. ἐπὴν δὲ νεοπυρίητος ᾖ, ἀφέλκειν τὸ στόμα τῷ δακτύλῳ. ἔπειτα προσθεῖναι τὴν σκίλλαν. μετὰ δὲ τοῦτο ξὺν τῷ ναρκισσίνῳ διαλιπών. ἢν δέ σοι δοκέῃ κεκαθάρθαι, νέτωπον προσθέσθω. τῇ δ᾽ ὑστεραίῃ, ῥόδινον μύρον. παυσάσθω δὲ τοῦ προστιθέναι τῇ προτεραίῃ τῶν ἐπιμηνίων. ἀρχέσθω δὲ τῇ αὔριον, ἐπὴν ἀπολίπῃ. ἐν δὲ τοῖσιν ἐπιμηνίοισιν, ἢν μὲν τὸ αἷμα καταρραγῇ. εἰ δὲ μή, πινέτω κανθαρίδας τέσσαρας, ἀποκόψασα τοὺς πόδας, καὶ τὰ πτερά, καὶ τὴν κεφαλήν. καὶ γλυκυσίδης κόκκους πέντε τοὺς μέλανας. καὶ σηπίης ᾠὰ. καὶ σπέρμα λίνου, ἐν οἴνῳ. καὶ ἢν ὀδύνη ἔχῃ, καὶ ἢν στραγγουρίη ἔχῃ, ἐν ὕδατι θερμῷ καθήσθω. καὶ πινέτω μελίκρητον ὑδαρές. ἢν δὲ μὴ καθαρθῇ ὑπὸ τοῦ πρώτου, αὖθις πινέτω, ἐς ἂν γένηται. ἐπὴν δὲ γένηται, ἀσιτήσασα ξυνέστω τῷ ἀνδρί. ἐν δὲ τῇ καθάρσει τὴν λινόζωστιν ἐσθιέτω. καὶ πουλύποδας ἑφθούς. καὶ σιτίοισι μαλθακοῖσι χρείσθω. τῆς δὲ νόσου ἀπαλλάσσεται ἐὰν ἐν γαστρὶ σχῇ.

Ἢν ἐκ τόκου μὴ καθαρθῇ, οἰδέει ἡ γαστὴρ καὶ τὰ σκέλεα. καὶ ῥῖγος καὶ ὀδύνη τὴν νείαιραν γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας ἔχει. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ πρὸς τὰ σπλάγχνα ἀνέρχεται καὶ λιποψυχέει. ταῦτα πάσχει ἀρχομένης τῆς νόσου. ὁκόταν δὲ χρόνος ἐγγένηται, τὰ κοῖλα τοῦ προσώπου ὑπερυθριᾷ. ὁκόταν οὖν ὧδε ἔχῃ, πυριήσας τὰς ὑστέρας, προσθεῖναι τὴν κυκλάμινον. πινέτω δὲ τὸ ξὺν τῇ δαυκί, ἐς ἂν τὸ ῥεῦμα κινηθῇ. ἐς ἀλείφειν δὲ ἐς τὸ στόμα τῶν ὑστερέων, ἔλαιον χήνειον. καὶ σμύρναν. καὶ ῥητίνην χλιαρήν. καὶ ἐμπλαζέσθω ὡς μάλιστα. καὶ πρὸ τοῦ σιτίου, ἐσθιέτω ἑψοῦσα τὴν λινόζωστιν. καὶ σκόροδα. καὶ πράσα. καὶ κράμβης τὸν χυλὸν ῥοφείτω. καὶ σιτίοισι μαλθακοῖσι χρήσθω. θαλασσίοισι δὲ μᾶλλον. καὶ λουέσθω θερμῷ. τῶν δὲ λιπαρῶν καὶ τῶν γλυκέων ἀπεχέσθω, ἕως ἂν ὑγιὴς γένηται.

Ἢν αἱ μῆτραι φλεγμήνασαι πλησθῶσι, φῦσαι ἐγγίνονται. καὶ τὰ ἐπιμήνια λευκὰ ἐπέρχεται, φλεγματώδεα. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ αἷμα λεπτόν, ὑμένων ἔμπλεων. καὶ τῷ ἀνδρὶ ὑπὸ τῆς ὑγρότητος οὐκ ἐθέλει μίσγεσθαι. καὶ ὠχρὴ καὶ λεπτὴ γίνεται. ἐρέσθαι οὖν χρὴ αὐτὴν τὸ ῥέον ἢν δάκνῃ τε καὶ ἑλκοῖ. καὶ ἢν μὴ δάκνηται, ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου φάναι εἶναι τὸ ῥεῦμα. εἰ δ᾽ οὖν, ἀπὸ τῆς κοιλίης. ἢν μὲν οὖν ἀπὸ τῆς κοιλίης ᾖ, ἐμείτω ἀπὸ τοῦ φακοῦ. ἔπειτα ἐλλεβόρῳ καθῆραι. ἔπειτα ἐς τὰς ῥῖνας ἐνεῖναι. ἐπὴν δέ σοι ἡ ἄνω κοιλίη κεκαθάρθαι δοκῇ, φάρμακον πῖσαι κάτω. σιτίων δὲ ἀπεχέσθω λιπαρῶν καὶ γλυκέων. τὰ δὲ δριμέα προσφέρειν, ὡς σύμφορα, ἢν μὴ τὰ αἰδοῖα ἡλκωμένα ᾖ. ψυχρὰ δὲ ἀμείνω. καὶ λουέσθω ὀλίγον, πλὴν μὴ θερμῷ, μηδὲ τὴν κεφαλήν. πινέτω δὲ νῆστις, ὑπερικόν. λίνου σπέρμα. ἐλελίσφακον, ἐν οἴνῳ ὑδαρεῖ. ἐπὴν δὲ παύσηται τὸ ῥεῦμα, κλύσαι τῷ χυλῷ τῶν ὀλύνθων. καὶ μετὰ κλύζειν τοῖσι στρυφνοῖσιν. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή.

Ἢν αἱ μῆτραι φλεγμήνωσι, τὰ ἐμμήνια οὐ γίνεται παντάπασιν, ἢ πονηρὰ καὶ ὀλίγα. καὶ ὁκόταν νῆστις ᾖ, ἔμετος αὐτὴν λαμβάνει. ὁκόταν δέ τι φάγῃ, ἐμέει τὰ σιτία. καὶ ὀδύνη ἔχει τὴν νείαιραν γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας. καὶ λειποψυχίη ἴσχει. ἡ δὲ γαστὴρ, ὅτε μὲν, σκληρή. ὅτε δέ, μαλθακή ἐστι. καὶ φυσᾶται, καὶ μεγάλη γίνεται. καὶ δοκέει ἐν γαστρὶ ἔχειν. ἢν δὲ ἀφχαστήσῃ, κενεὸν γίνεται τὸ πλήρωμα. ταύτῃ μέχρι μὲν τῶν δέκα μηνῶν τὸ οἴδημα κατ᾽ ὀλίγον αὔξεται, οἷον περ τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ. ἐπὴν δὲ οἱ δέκα μῆνες παρέλθωσιν, ἐμπίπλαται ἡ γαστὴρ ὕδατος. καὶ ὁ ὀμφαλὸς ἐξίσχει. καὶ ἢν ἐσαφάσῃ τὸν δάκτυλον, εὑρήσεις τὸ στόμα ἰσχνὸν καὶ ξυμπεπτωκὸς τῆς μήτρης. καὶ ὅσου ἐφαίνετο τὰ ἐπιμήνια ὀλίγα καὶ πονηρά. καὶ τὰς κληῖδας καὶ τὸν τράχηλον λεπτύνεται. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσιν. ὁκόταν οὖν ὧδε ἔχῃ, φάρμακον πῖσαι κάτω, καὶ προστιθέναι πρὸς τὰς ὑστέρας, ὁκόσα καθαίρει μὴ δάκνοντα. καὶ μετὰ τὴν πρόσθεσιν, κλύζειν τὰς ὑστέρας, ἴσον τὸ ὄξος μίσγων ὀξύτατον. καὶ τὴν λινόζωστιν ἐσθιέτω. καὶ τὸν χυλὸν ἐπιβάλλουσα ἄλητον. καὶ ὁκόταν ἑφθὸν ᾖ, ῥοφείτω. ἡ δὲ νοῦσος, ἐπικίνδυνός ἐστιν.

Ἢν ἐρυσίπελας δὲ ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐγγένηται οἴδημα γίνεται ἀπὸ τῶν ποδῶν ἀρξάμενον, καὶ ἐς τὰ σκέλεα καὶ τὴν ὀσφῦν. ὅσῳ δ᾽ ἂν πλείων ὁ χρόνος ἐγγένηται, οἰδεῖ καὶ ἡ γαστήρ. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς λαμβάνει, καὶ ἀσθένεια. ὑπὸ δὲ τῆς ὀδύνης, οὐ δύναται ἡσυχάζειν, ἀλλὰ ῥίπτει ἑωυτήν. ἡ δὲ ὀδύνη ἄρχεται ἐκ τῆς νειαίρης γαστρός, ἐς τὰς ἰξύας. ἔπειτα ἄνω ἔρχεται ὑπὸ τὰ ὑποχόνδρια, καὶ τὰ στήθεα, καὶ τὴν κεφαλήν. καὶ δοκέει ἀποθανεῖσθαι. ὁκόταν δὲ αὖ ἡ νάρκη λαμβάνει τὰς χεῖρας, ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ τοὺς βουβῶνας, καὶ τὰ σκέλεα, καὶ τὰς ἰγνύας, πελιὸς γίνεται. καὶ ὀλίγον ποτὲ χρόνον, ῥᾴων δοκέει εἶναι, ἔπειτα αὖθις τὰ αὐτὰ πάσχει. καὶ ὁ χρὼς φλυκταινῶν καταπίμπλαται. καὶ τὸ πρόσωπον ἐρυθήματα ἴσχει. καὶ δίψα ἔχει ἰσχυρή. καὶ ὁ φάρυγξ ξηρός. αὕτη ἡ νοῦσος ἐπὴν κυοφορήσῃ ἐγγίνεται, ἀποθνήσκει. ἢν δὲ μή, μελεδαινομένη ὑγιαίνει. ὁκόταν οὖν ὧδε ἔχῃ, προσφέρειν δεῖ ἢν ὁ πόνος ἔχῃ, ψύγματα, καὶ τὴν γαστέρα ταράσσειν. καὶ ἢν μὲν ἐν γαστρὶ ἔχῃ, σιτίοισι καὶ ποτοῖσι χρῆσθαι, ὅκως τὸ ἔμβρυον μὴ διαφθείρηται. ἢν δὲ μὴ ὑποχωρέῃ, κλύζειν. ἢν δὲ μὴ ἔχῃ ἐν γαστρί, φάρμακον δοῦναι πιεῖν. καὶ ὡς ἐλαχίστοισι σιτίοισι χρῆσθαι μαλθακωτάτοισι, καὶ ψυχροῖσι. καὶ τὴν λινόζωστιν ἐσθιέτω, καὶ τὴν ἀκτήν. καὶ μήτε ἁλυκά, μήτε λιπαρά, μήτε δριμέα. οἷον ὀρίγανον, ἢ θύμον, ἢ πήγανον. ἐπὴν δὲ τὸ πῦρ ἀφῇ, καὶ τὸ πνῖγμα, καὶ μὴ καταστῇ τὸ οἴδημα, φάρμακον ἰσχυρότερον μεταπῖσαι κάτω. τὴν δὲ νοῦσον ταύτην ὀλίγαι διαφεύγουσιν.

Ἢν αἱ μῆτραι παρὰ φύσιν χάνωσι. καὶ τὰ ἐπιμήνια πλέω τοῦ δέοντος ἔρχεται. καὶ γλισχρότερα καὶ πυκνὰ
καὶ ἡ γονὴ οὐκ ἐμμένει. καὶ ἢν ἅψῃ τῷ δακτύλῳ, εὑρήσεις κεχηνὸς τὸ στόμα. καὶ πῦρ, καὶ ῥῖγος, καὶ ὀδύνη
λαμβάνει τὴν νείαιραν γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας. αὕτη ἡ νοῦσος λαμβάνει, ἐκ ῥόου αἱματώδεος. γίνεται δὲ,
ὁκόταν τὰ καταμήνια ἐξαπίνης ἱστάμενα ῥαγῇ. καὶ ἢν ἡ ὀδύνη μάλιστα ἔχῃ, χλιάσματα προστιθέναι.
καὶ ὁκόταν ἡ πυριῇ τὰς ὑστέρας, καὶ πίσαι φάρμακον κάτω. καὶ προστιθέναι ὁκόσα μὴ δήξεται. καὶ κλύ
ζειν μετὰ τὰ προσθετὰ στρυφνοῖσι. καὶ λουέσθω ὡς ἥκιστα. σιτίοισι δὲ ὡς ξηροτάτοισι χρέεσθω. ἢν δὲ ταῦ
τα παθοῦσα ὑγιὴς μὴ γένηται, φάρμακον πίσαι, ὑφ' οὗ ἄνω καὶ κάτω καθαίρηται. ὁκόταν τὰ ἐπιμή
νια κινέηται. καὶ ὁκόταν παύηται. δίαιτα τὸν αὐτὸν τρόπον. ἡ δὲ νοῦσος, θανατώδης. Ἢν αἱ μῆτραι ἐς τὸ
μέσον τῶν ἰξύων ὦσιν, ὀδύνη ἴσχει τὴν νείαιραν γαστέρα, καὶ τὰ σκέλεα ὕστατα. καὶ ὁκόταν ἀποπατήσῃ,
ὀδύναι ἐπιγίνονται ὀξύταται, καὶ ὁ ἀπόπατος προσίσχεται, καὶ τὸ οὖρον στάζει καὶ λιποψυχέει. ὁκόταν ὧδε
ἔχῃ, αὐλίσκον προσδήσας πρὸς κύστιν, φυσῆσαι τὰς ὑστέρας, καὶ πυριῆσαι, ἢ λοῦσαι πολλῷ θερ-
μῷ. καὶ ὑποθυμιῆν ὑπὸ τὰ αἰδοῖα, τὰ κακώδεα. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας, τὰ εὐώδεα. ὁκόταν δὲ ἡ ὀδύνη παύ
σηται, φάκιον προπίσας, φάρμακον πίσαι ἄνω, ὑφ' οὗ ἡ κοιλίη κινηθήσεται. ἐπὴν δὲ αἱ ὑστέραι καταστῶ
σιν ἐς χώρην, φάρμακον πίσαι κάτω, καὶ γάλα μετὰ πῖσαι. ἔπειτα πυριήσας τὰς ὑστέρας, οἴνῳ τὰ
σὺν τῇ δάφνῃ ἐμβαλεῖν. καὶ προστιθέναι, ἃ μὴ δήξεται, ξυμμίσγων τὸ ὄξος. ἔπειτα ὑποθυμιῆν τοῖσιν
ἀρώμασιν. ἄτοκοι δὲ καὶ χωλαὶ ἐκ ταύτης τῆς νούσου γίνονται. Ὁκόταν δὲ λευκὸς ὁ ῥοῦς ἐπίστηται, οἷον οὖρον
φαίνεται. καὶ ὀδύνη ἔχει τὴν νείαιραν γαστέρα. καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς κενεῶνας. καὶ οἰδήματα τῶν τε σκελέ
ων καὶ τῶν χειρῶν. καὶ τὰ κοῖλα αἴρεται. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑγροί. καὶ ἡ χροιὴ ἰκτερώδης καὶ λευκὴ γίνεται. καὶ
ὁκόταν πορεύηται, ἀσθμαίνει. ἡ δὲ νοῦσος γίνεται, ἢν φύσει ἐοῦσα φλεγματώδης, πυρεταίνῃ. καὶ χολὴ κε
νηθεῖσα, μὴ καθαρθῇ. ἢν μὲν οὖν ἡ κοιλίη ὀξέη, διάῤῥοιαι γίνονται. ἢν δὲ ἐπὶ τὰς ὑστέρας τράπηται, ῥόος γί
νεται. ταύτην ἐπὴν διάῤῥοια ἔχῃ, τρίβων μήκωνος λευκῆς τὸ λέπυρον, τὸ ἴσον τῆς πυῤῥᾶς. καὶ ἀκάνθης
τὸν καρπὸν τρίβων ἐν οἴνῳ κεκρημένῳ, ἄλφιτα ἐπιβαλὼν, [illegible] πινέτω. ἢν δὲ θέλῃς σίδην ἐς σπο
δὸν ἐγκρύψασα, ἐν οἴνῳ πινέτω, καὶ ἄλφιτον ἴσον, καὶ ἄλητον ἐπιβαλών. ὡς ἥκιστα δὲ λουέσθω. σιτίοι
σι δὲ χρήσθω ὡς ξηροτάτοισι καὶ ψυχροῖσιν. ἐπὴν δὲ παύσηται τὸ ῥεῦμα, φάρμακον πίσαι, ὑφ' οὗ τὰ
ἄνω καθαίρεται. καὶ γάλα ὄνειον πινέτω. ἐπὴν δὲ κάτω καθαρθῇ, βόειον γάλα πινέτω, ἐπὶ τεσσαράκοντα
ἡμέρας, ἢν δύνηται, καὶ ἐξαιθριάσας ἄκρητον οἴνου μίσγων ὕδατι τὸ τέταρτον μέρος. ἑσπέρης δὲ ἐπὴν
ἐκπίῃ, ῥοφείτω χόνδρον. ἐπὴν δὲ γένηται δεκαταίη, ἀφαιρέειν τοῦ γάλακτος τὴν δεκάτην μοίρην, καὶ
τοῦ ὕδατος. ὅσον δὲ ἀφέλῃς, τοσοῦτον χλιεροῦ ἄρτι ἠμελγμένου, πινέτω τὴν μοίραν. τὴν δὲ αὔριον, δύο
μοίρας, ὡς ἐν τῇσι δέκα μοίρῃσιν εἶναι ἀντὶ ὀλίγου κεκρημένου ἄκρητον. καὶ ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας πί
νειν, ἀφαιρέων τὸ δέκατον μέρος. καὶ τοῦ ῥοφήματος προστιθέσθω πλεῖον. ἐπὴν δὲ γένηται τεσσαρεσκαι
δεκαταίη πίνουσα τὴν δεκάτην μοίραν τοῦ γάλακτος, ὑποχέων τρίτην ὕδατος μοίραν, πινέτω δέκα
ἡμέρας. καὶ σιτίοισι χρήσθω. καὶ οὕτως γίνονται αἱ ξύμπασαι ἡμέραι, ν'. Ἐπὴν διαβάλλῃ τοὺς τόκους
φύσει ἄτοκος ἐοῦσα, τὸ μὲν πρῶτον ὑπολείπει τὰ ἐμμήνια, καὶ γίνεται ἐλάσσω, καὶ τὸν χρόνον ὑπερβάλ
λει ἐν ᾧ ἐγένετο πρόσθεν. ἔπειτα ἐξαπίνης ἐγένετο πολλὰ, καὶ καθαρὰ καὶ ἰσχυρά. καὶ ἢν μὲν οἱ ἅπαξ
γενόμενα ἔῃ, τὸ λοιπὸν κατὰ λόγον ἐν γαστρὶ ἴσχει. ἢν δὲ μὴ, τὸ πρῶτον γίνεται, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον τὸν
μηνός. ἔπειτα τελευτήσει ἐξ ἑωυτοῦ ὁ ῥόος. ὠχρή τε καὶ λεπτὴ γίνεται. φάρμακον οὖν χρὴ πιπίσκειν,
καὶ ἄνω καὶ κάτω. καὶ γάλα μεταπιπίσκειν ὄνειον, ἢ ὀῤῥόν. ἔπειτα μετὰ ταῦτα πυριήσαντα, καθῆραι
τὰς ὑστέρας φαρμάκῳ ὃ μὴ δήξεται. ἔπειτα κλύσαι σὺν τῷ ὄξει. ἔπειτα ὑποθυμιῆσαι τοῖσιν ἀρώ-
μασι. ποιέειν δὲ ταῦτα, ὅκως τῇ προτέρῃ τῶν ἐπιμηνίων ἢ πεποιημένα. καὶ μὴ γένηται ἀλουτοῦσα καὶ ἀσι
τοῦσα. κυκεῶνα ἄναλτον παχὺν πίνουσα. καὶ ὑποθυμιέσθω τοῖσιν ἀρώμασι, νέτωπον περιχέασα,
καὶ μύρον ῥόδινον. ἔπειτα τῷ ἀνδρὶ ξυνίτω. Ἢν αἱ κοτυληδόνες φλέγματος περίπλεαι γένωνται. τὰ
μὲν ἐπιμήνια καλῶς ἐπιγίνονται, καὶ ἐν γαστρὶ ἴσχει. διαφθείρει δὲ, ἐπὴν ἰσχυρότερον τὸ ἔμβρυον γένηται.
οὐ γὰρ δύναται ἴσχειν, ἀλλ' ἀποῤῥήγνυται. γνοίης δὲ ὧδε. ὑγρὴ γίνεται, καὶ ἀποῤῥέει μυξῶδες, καὶ γλίσχρον, καὶ οὐ
δάκνει. καὶ τοῖσιν ἐμμηνίοισιν ἐπὴν παύσηται τοῦ ῥεύματος καθαιρομένη, καὶ δύο ἡμερέων καὶ τριῶν μύ
ξαι ἔρχονται, καὶ ἀπὸ τῶν ὑστερέων. ταύτην δεῖ κλύσαι, τῷ ἀπὸ τῶν ὀλύνθων. καὶ δὶς καὶ τρὶς μετακλύσας
στρυφνοῖσι, τὸ λοιπὸν προστιθέναι, ὑφ' οὗ καθαίρεται φλέγμα. καὶ τὰ μαλθακὰ πυριῆν. καὶ κλύζειν
μετὰ τὰ προσθετὰ, ἴσον τὸ ὄξος μίσγων. καὶ ὑποθυμιῆν ἐν τοῖσιν ἐπιμηνίοισι τοῖσιν ἀρώμασι. ἔπει
τα δὲ ἀσιτέουσα καὶ ἀλουτέουσα, συνευναζέσθω τῷ ἀνδρί. Ὁκόταν τὰ ἐπιμήνια κρυφθῇ, ὀδύ
νη ἴσχει, τὴν νειαίρην γαστέρα. καὶ δοκέει ἐπικεῖσθαί οἱ βάρος, καὶ τὰς ἰξύας πονέει, καὶ τοὺς κενεῶ-
νας. ὁκόταν δὲ πρὸς τὰ ὑποχόνδρια προσπίσωσι, πνίγουσι, καὶ ἐπὴν πυκνὰ ὀξέα ἀπεμέσῃ, ῥάων
γίνεται ὀλίγον χρόνον. ἡ δὲ ὀδύνη, καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐς τὸν τράχηλον φοιτᾷ. ἐπὴν οὖν μέλλῃ ἤδη
προσεστήκῃ, χλιάσματα προστιθέναι, καὶ ὑποθυμιῆν κακώδεα. κάτω δὲ εὐώδεα. καὶ πίνειν διδό-
ναι [illegible], καὶ τὴν κόνυζαν. ἐπὴν δὲ κάτω, ὑποθυμιῆν τὰ κακώδεα. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας,
τὰ εὐώδεα. ἐπὴν δὲ παύσωνται αἱ ὀδύναι, φάρμακον δοῦναι πιεῖν. καὶ μεταπιπίσκειν γάλα
ὄνου. ἔπειτα διδόναι χυμὸν, ἀφ' οὗ ἐμέεται. καὶ πρὸς τὰς ῥῖνας προστιθέναι. ἐπὴν δὲ καθαρῇς τὴν

ἑψήσας τὰς ὑστέρας τοῖσι ξὺν τῇ δάφνῃ προσθεῖναι, τὸ ξὺν τῇ ναρκίσσῳ. τρεῖς δὲ διαλιπὼν πυρίας, προσθεῖναι τὸ ξὺν τῇ κανθαρίδι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, στέαρ χήνειον. ἔπειτα διαλιπὼν τρεῖς ἡμέρας, κλύσαι τῷ ξὺν τῷ ὄξει. ἐν δὲ τοῖσι καθαρμοῖσι, ἐσθιέτω τὴν λινόζωστιν πρὸ τῶν σιτίων. καὶ σιτίοισι μαλθακωτάτοισι χρήσθω. καὶ δριμέα τρωγέτω. καὶ λουέσθω θερμῷ δὶς τῆς ἡμέρης. ἢν δὲ μὴ γίνηται ἐπιμήνια, ταῦτα ποιήσαντα ἐν τῷ δέοντι χρόνῳ, πίσαι κανθαρίδας. καὶ ἐπὴν γένηται νηστεύσασα. καὶ ἀλουτήσασα. καὶ ὑποθυμιήσασα, συνευνάσθω τῷ ἀνδρί. Ὁκόταν ἐν γαστρὶ ἔχουσα διαφθείρῃ τὸ ἔμβρυον μηνιαῖον ἢ διμηνιαῖον, καὶ ἐκφορέειν μὴ δύνηται, ἢ λεπτὴ παρὰ φύσιν γίνηται, ταύτην χρὴ καθήραντα καὶ τὰς ὑστέρας πρὸς τὸ στόμα. οὐ γὰρ δυνήσεται πρότερον διενέγκαι, ἐς ἂν αὐτῆς παχεῖαι γένωνται αἱ ὑστέραι, καὶ ἰσχύσωσιν. ἢν δὲ παχυνθῇ παρὰ φύσιν, οὐκ ἴσχει ἐν γαστρί. τὸ γὰρ ἐπίπλοον ἐπικείμενον πουλὺ παχὺ, ἀποπιέζει τὰς ὑστέρας, καὶ τὴν γονὴν οὐκ ἐνδέχεται. ταύτην χρὴ λεπτύναντα, φάρμακον πῖσαι κάτω. καὶ πρὸς τὰς ὑστέρας προσθεῖναι, ὅ, τι καθαίρεται αὐτὰς, καὶ φύσας οὐκ ἐμποιέει. Ἢν δὲ τὸ στόμα τῶν ὑστερέων σκληρὸν γένηται ἢ ὁ αὐχὴν, τὸν δάκτυλον παρεισάγων, γνώσῃ. καὶ ἐπὴν πρὸς τὸ ἰσχίον ἔωσιν ἀπεστραμμέναι, ὅταν ὧδε ἔχῃ, μηδὲν προσφέρειν δριμύ. ἢν γὰρ ἑλκώσῃς τὸ στόμα ἐπὴν φλεγμήνῃ, κίνδυνος τὸ πάμπαν ἄτοκον γενέσθαι. ἀλλὰ προστιθέναι ἃ μὴ δάκνει, ὑφ' ὧν καθαίρεται.

Ἢν γυναῖκα μὴ δυναμένην τεκεῖν, ἐθέλῃς καθῆραι, καὶ ἢ χολώδης ἢ φλεγματώδης. γνώσῃ δὲ τοῦτο ὁκότερον. ἢν ψάμμον ὑποβάλλων ἐπὴν τὰ ἐπιμήνια γένωνται, ἐν τῷ ἡλίῳ ἐπιχέας τὸ αἷμα, ἐάσῃς ξηρανθῆναι. καὶ ἢν μὲν χολώδης ᾖ, ἐπάνω τῆς ψάμμου ἔσται τὸ αἷμα ὠχρόν. ἢν δὲ φλεγματώδης, οἷον μύξα καὶ δὴ ὁκότερον ἂν εἴη, καθήρας κάτω, περὶ τὰς ὑστέρας ἐπιθεῖναι προσθετά. Ἢν τὰ ἐπιμήνια παντάπασι μὴ γίνωνται. ἢν μὲν ὑπὸ πόνου ᾖ, πρῶτον μὲν τὴν κοιλίην καθῆραι κάτω. ἔπειτα προσθεῖναι, ὑφ' οὗ αἷμα καθαίρεται ἐκ τῶν ὑστερέων. ἔπειτα διαλιπὼν ἡμέρην μίην ἢ δύο, ὑφ' οὗ αἷμα καθαίρεται προσθεῖναι. τὸν δὲ ἄλλον χρόνον φλοιὸν πινέτω τοῦ κρήθμου ἐν οἴνῳ τρίψασα. Ἢν ὑγρότερον τοῦ καιροῦ τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ᾖ, προστιθέναι τὰ δριμέα, ὅκως δηχθῇ. καὶ φλεγμήνῃ αν, σκληρὸν λίην γένηται. ἢν δὲ σκιρρωθῇ, τὰ δριμέα προσφέρειν. δάκνοντα γὰρ διαχεῖ τὴν ἰχῶρα. ἔπειτα μαλθακὰ προστιθέναι. ἐς δὲ τἄλλα νουσήματα, οὐχ ἥκιστα προστιθέναι. Ἢν δὲ τὸ ἰσχίον λέχοι καταστηρίξωσιν, αἵ τε ὑστέραι ἐς τὸν κενεῶνα, προστίθεσθαι χρὴ πρὸς τὸ ὑγιὲς ἰσχίον, ἔλαιον αἰγύπτιον λευκὸν, ἢ βακκάριον. καὶ αὐτὴ τὸ ὑγιὲς ἰσχίον κατακείσθω. καὶ πινέτω γλυκυσίδης κόκκους τοὺς μέλανας πέντε. καὶ ἀκτῆς καρπὸν ὅσον χηραμύδα. καὶ καστόρεος ὅσον κύαμον ἐν οἴνῳ. ἔπειτα λουσαμένη θυμιήσθω. καὶ τοῖσι πότοισι καὶ σίτοισι χρήσθω μαλθακοῖσι. καὶ λινοζώστει. καὶ τοῖσι δριμέσι πᾶσι χωρὶς ῥαφανίου καὶ κρομμύων. Ὁκόταν πνίγωσιν αἱ ὑστέραι, ὑποθυμιῇν χρὴ τὰ κακώδεα πάντα. ἤγουν ἄσφαλτον. θεῖον. κέρας. ἐλλύχνιον. φώκης ἔλαιον. καστόρεον. ὑπὸ δὲ τὰ αἰδοῖα εὐώδεα. ἢν δὲ λέχοι αἱ ὑστέραι φλεγμήνωσι πίμπρανται, καὶ πνῖξ ἔχει. ὁκόταν δὲ ὧδε ἔχῃ, παρατείνας ὀθόνιον, βρύα θαλάσσια λεπτὰ καταπλάσσειν. ἔπειτα ὠμήλυσιν. καὶ σπόδον κληματίνην. καὶ λίνου σπέρμα. ὄξος καὶ ἔλαιον ἐπιχέας, ἑψεῖν ἕως ἂν οἷόνπερ σταῖς γένηται. ἔπειτα καταπλάσαι. ἢν θερμοτέρῃ δύνηται ἀνέχεσθαι, τὴν νείαιραν γαστέρα. ἢν δὲ περιπήγωσι, φακοῦ ἑψήσας ἐν ὄξει καὶ ἡδυόσμῳ πολλῷ, ἕλκειν τὴν ἀτμίδα ἐς τὸ στόμα καὶ τὰς ῥῖνας προσίσχειν. καὶ κακώδεα ὑποθυμιῇν. καὶ λινόζωστιν ἐσθίειν. καὶ ἐν τῷ χυλῷ ἄλυτον ἑφθὸν ῥοφείτω ὅτ' ἂν τάχιστα καὶ πρὶν ἢ τὴν ὀδύνην ἔχειν, πρότερον χρὴ διδόναι τῶν φαρμάκων, ὅσα τὰς ὑστέρας παύει τῆς ὀδύνης. καὶ σιτία διαχωρητικὰ προσφερέσθω. ἢν δὲ ἡ γαστὴρ θερμαίνηται, ὑποκλύσαι. ἢν ἐκ τόκου φλεγμήνωσιν αἱ μῆτραι, στρύχνου χυλὸν ἐγχέαι ἐς τὰ αἰδοῖα. καὶ ἐπὴν οὗτος θερμὸς γένηται ἕτερον ἐγχεῖν. ἢν δὲ μὴ ᾖ, σχίνου, ἢ ῥάμνου, ἢ τεύτλου. Κολοκύντης χυλὸν ἐκπιέσας ἔγχεον. καὶ αὐτῆς τὸ ἐν μέσῳ τὸ ἁπαλότατον περιξύσας μακρὸν ἔνθες. ὕστερον ὕδατι ψιμμύθιον τρίβων ἐν ἐρείῳ ἀναπορπίζων, πρόσθες. ἢν δὲ φρίσσῃ, ἀφαιρέειν. Ἢν γυνὴ ἀσθενέῃ ἀπὸ ὑστερέων. καὶ χολαὶ αὐτὴν πνίγωσι. καὶ δέῃ αὐτὴν καθῆραι κούφως, καὶ τῆς ὀδύνης παύσασθαι. πευκεδάνου ὀπὸν, ὅσον τρεῖς κυάθους δίδου πίνειν. Ἢν δὲ ἐν τῇ ὀσφύϊ αἱ ὑστέραι ὦσιν ἢ ἐν τῷ κενεῶνι, ἢν θέλῃς μετακινῆσαι, τρίψας θεῖον καὶ ἄσφαλτον, μέλι ἑφθὸν παραχέας, καὶ ποιήσας βάλανον παχείην, ἐς ἕδρην ἔνθες. καὶ ἐκ τῶν ὑστερέων ἢν ξηραὶ γένωνται ταῦτα προσθεῖναι ὡς τάχιστα. Γυναικὶ ὅταν ὑστέραι σκληραὶ γένωνται. καὶ ἐς τὰ αἰδοῖα ὀξίζωσι. καὶ οἱ βουβῶνες σκληροὶ γίνωνται. καὶ καῦμα ἐν τοῖσιν αἰδοίοισιν ἐνῇ, καρκινοῦσθαι ἄρχεται. ὅταν οὕτως ἔχῃ, σικύης χρὴ τὸ εἴσω τρίψαι, καὶ κηρὸν, ὕδατος κοτύλην ἐπιχέας ἐνιεὶς ἐς τὴν ἕδρην ἐᾶν καθαίρεσθαι μέχρις ἂν καθαρθῇ. Ὁκόταν δὲ γυναικὶ δῷς φάρμακον, παράμισγε τῷ φαρμάκῳ, ὅσα ὑστέρας καθαίρει, καὶ ὅσα ἐλαύνει. Ἕτερα ποτὰ καὶ προσθετὰ, δυνάμενα χωρὶς ἐξάγειν καὶ τὰ ἐπιμήνια κατασπάσαι. * Κανθαρίδας ε' ἀποτίλας τὰ πτερὰ, καὶ τοὺς πόδας, καὶ τὴν κεφαλήν. ἔπειτα τριβόλους παραθαλασσίους σὺν τῇ ῥίζῃ τρίψας ὅσον κόγχην. καὶ τοῦ ἀνθέμου τοῦ χλωροῦ τὸ εἴσω ξηρὸν τρίψας ὅσον κόγχην σελίνου σπέρμα ἴσον. καὶ σηπίης ὠὰ ιε' ἐν οἴνῳ γλυκεῖ κεκρημένῳ, δίδου πιεῖν. καὶ ἐπὴν ἡ ὀδύνη ἔχῃ, ἐν ὕδατι θερμῷ καθιζέσθω. καὶ μελίκρητον ὑδαρέα πινέτω. Βατραχίου τῶν φύλλων, καὶ τοῦ ἄνθεος τετριμμένου ὅσον στατῆρα αἰγιναῖον ἐν οἴνῳ γλυκεῖ πιεῖν. ἐπὴν δὲ ἡ ὀδύνη ἔχῃ, λευκοὺς ἐρεβίνθους καὶ ἀσταφίδας ἑψήσας ἐν ὕδατι, καὶ ψύξας, διδόναι πιεῖν. καὶ ὁκόταν

ἢ στραγγουρίη ἔχῃ, ἐν ὕδατι χλιερῷ καθεζέσθω. Ἀδιάντου ὅσον στατῆρα αἰγιναῖον, ἐν οἴνῳ λευκῷ, ἴσον ἴσῳ κεράσας, δίδου πίνειν. Λευκοΐου καρπὸν ὅσον ἐν τοῖς τρισὶ δακτύλοις λαβὼν, ἐν οἴνῳ λευκῷ τὸν αὐτὸν τρόπον κεράσας, δοῦναι πίνειν. Λευκοΐου ῥίζαν τοῦ μέλανος ἐν οἴνῳ τὸν αὐτὸν τρόπον χρήσθω. Κεστρῖνον ἄνθεμον τὸ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν φυόμενον, τὸν αὐτὸν τρόπον μίξαι καὶ πίσαι. Τῆς ἀγχούσης τὰ φύλλα δύο δραχμίδας ἐν οἴνῳ ἑφθῷ κεράσας, ὕδατι ἴσως πίσαι. Χαμελέοντος τὴν ῥίζαν ξύσας ἢ ἐλλεβόρου πόσιν ἐν οἴνῳ ἑφθῷ κεράσας, ὕδατι πίσαι. Κράμβης καὶ πράσου χυλὸν ἑκατέρου μίξας τὸν ὀπὸν σιλφίου ὅσον τριόβολον οἴνῳ ἴσῳ μίξας λευκῷ πίσαι. Ἐλαίης λευκῆς πρόσθεν, ἢ ἔλαιον οἴνῳ κατακνίσας, ξήρανον. ἔπειτα κόψας καὶ σήσας ἐν οἴνῳ ἐπιβαλὼν, διδόναι πίνειν. τοῦτο καὶ ἐπιμήνια κατασπᾷ. Δικτάμνου κρητικοῦ ὅσον ὀβολὸν, ἐν ὕδατι πιεῖν. χωρεῖν ἢν μὴ δυνάσαι ἐμβαλεῖν πιπίσκων, πυριήσας τῆς ἀκτῆς τῷ χυλῷ ἑφθῷ ἐμβαλὼν, καὶ τὴν κανθαρίδα προστιθέναι. τοῦτο, καὶ τὸ ἔμβρυον ἐξελαύνει. ὁκόταν δὲ δάκνῃ ἀφαιρουμένη ῥόδινον μύρον ἐμβάπτουσα προστιθέσθω, ἕως ἂν ἀποφύγῃ. Αἰγείρου κρητικοῦ κόκκους ἐννέα, τρίψας ἐν οἴνῳ διδόναι πίνειν. τουτέῳ δὲ καὶ ἀπολύουσα τὴν δυστοκίην. Κονύζης ὅσον χεῖρα λείης διεῖναι πράσου χυλῷ. καὶ νέτωπον ξυμμίξας ὅσον χῆρα μύδα, ταῦτα ἐν οἴνῳ δίδου πίνειν. Ἐπιμήνια κατασπᾷ. Γλυκυσίδης καὶ πάνακος, καὶ γλυκυσίδης ῥίζαν, ἐν οἴνῳ δίδου πίνειν. Ἔμβρυον ἐκβάλλει τεθνεὸς καὶ τὰ ὕστερα. Τοῦ ἴου καὶ τῆς ἀνδράχνης τὸν καρπὸν, ταῦτα διακόψας καὶ μίξας, δίδου ἐν οἴνῳ λευκῷ παλαιῷ. Ἐπιμήνια κατασπᾷ. Λευκοΐου ὁ καρπὸς, ὅσον τρισὶ δακτύλοις ἐπιλαμβανόμενος. καὶ αἰγὸς τοῦ ῥάθους ὅσον πέντε ἢ ἕξ, ταῦτα ξυμμίξας οἴνῳ εὐώδεϊ τρίψας, προπυριάσας ἐς ὕδωρ καὶ ἔλαιον τὴν πυρίην ἐμβαλὼν, πυριῆν δὲ ἐπὶ δίφρου. ἐπὴν δὲ πυριήσῃς, δοῦναι πιεῖν. καὶ ὡς τάχιστα λούσαντα κατακλῖναι. δοῦναι δὲ φαγεῖν, κράμβην, καὶ τοῦ χυλοῦ ῥοφεῖν. Λευκοΐου τὸν καρπὸν ὅσον τοῖς τρισὶ δακτύλοις ἐν οἴνῳ δοῦναι πιεῖν. καὶ καθήσθω ἐν ὕδατι θερμῷ. ἢν δὲ μὴ ἔχῃ, μαράθου ῥίζας θλάσας, ἐν μελικρήτῳ χλιερῷ ἀποβρέχων δίδου. Μελίης ὅσον κόκκους δέκα ἐν οἴνῳ δοῦναι πιεῖν. τοῦτο ἀγαθὸν, ἐπὶ παντὸς ἀλγήματος ὑστερέων. καὶ σφόδρα διουρητικόν. Ὀπὸν σιλφίου ὅσον ὄροβον. καὶ καρδάμου καρπὸν τρίψας λεῖα καὶ ξυμμίξας ἐν οἴνῳ, ἢ ἐν κρίου γάλακτι, δίδου πιεῖν. τοῦτο καὶ ἔμβρυον ἐξελαύνει. Ἐκβόλιον. Βατράχιον καὶ ἐλατηρίου μικρὸν μίξας ἐν ὄξει, εὔκρατον πίσαι. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. Κράμβης καυλὸν ἁπαλὸν, τὸ ἄκρον χρίσας νετώπῳ τρῖψαι. Ἢν τὰ ἐπιμήνια μὴ γίνηται. Τερμίνθου καρπὸν τρίψας ἐν οἴνῳ καὶ ὕδατι διεὶς, καὶ διηθήσας, διδόναι νήστει πιεῖν. καὶ θερμῷ λουέσθω. Ἐμμήνια κινεῖν. Φοινικικοὺς κόκκους ἐν οἴνῳ νήστει διδόναι πίνειν. Λοχεῖα καθαίρειν. Μαράθου καρπὸν καὶ κρήθμου τὸν φλοιόν. καὶ λιβανωτὸν ἐν οἴνῳ διδόναι πίνειν. Δαῖδα ὡς πιοτάτην ἐν οἴνῳ ἑψήσας, καὶ γλυκυσίδης κόκκους πέντε τρίψας ἐν οἴνῳ, ὅσον τεταρτημόριον κοτύλης, δοῦναι πιεῖν. Λινοζώστιος τὸν καρπὸν καὶ τὰ φύλλα ἐν οἴνῳ δοῦναι πιεῖν. Γλυκυσίδης τοὺς μέλανας κόκκους ὅσον πέντε, καὶ ὠὰ σηπιῶν δοῦναι πίνειν ἐν οἴνῳ. Λεχοῖ πάσῃ. Εἰς ἐρύσιμον καὶ ἄλφιτον ἔλαιον παραχέας ἢ ἑφθὸν ῥοφείτω. καὶ σιτίοισιν ὡς μαλακωτάτοισι χρήσθω. Σκαμμωνίην τρίψας ἐν γάλακτι γυναικείῳ ἐν εἰρίῳ ἀναδεδεμένον, προσθεῖναι. Λινοζώστιος φύλλα τρίψας, ἐν ῥάκει προσθεῖναι. Τὴν ποίην τὴν ἀρτεμισίην τρίψας, καὶ μύρῳ ῥοδίνῳ δεύσας, προσθεῖναι. Τὴν λευκὴν ῥίζαν λείην κόψας ῥοδίνῳ μύρῳ δεύσας προσθεῖναι. Τῆς γλυκυσίδης μέλιτι δεύσας καὶ μύρῳ ῥοδίνῳ καὶ αἰγυπτίῳ ἐν εἰρίῳ προσθεῖναι. Ἄλητον ἄπλυτον τὸν αὐτὸν τρόπον προστιθέναι. Αἰρῶν ἄλευρον καὶ πύρινα ἅμα μέλιτι φυρήσας ἐν εἰρίῳ προστιθέναι. Καθαρτήριον ἐπιμηνίων καὶ λοχείων καὶ ὕδωρ ἄγει. Στρουθίου ῥίζης λείου κεκομμένου ὅσον τοῖσι τρισὶ δακτύλοισι, μέλιτι δεύσας προσθεῖναι. φύεται δὲ ἐν Ἄνδρῳ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς. Ὕστερας ἀποκαθῆραι. Λινοζώστιος κεκομμένης καὶ σικύης ὀλίγον τρίψας, ἐν οἴνῳ καὶ μέλιτι δεύσας προστιθέναι. Λαγωοῦ τρίχας κατακαύσας, καὶ τρίψας ἐν οἴνῳ καὶ μέλιτι δεύσας ἑφθῷ καὶ ὕδατι δοῦναι πιεῖν. καὶ ἐν ὕδατι θερμῷ λουέσθω. Τόκου καθαρτήριον. Κρίμνων ὀξείας, ὅσον ἡμισυ ἡμιχοινικίου ἑψεῖν ἐν ὕδατος κοτύλαις τέσσαρσιν. ὁκόταν δὲ ζέσῃ, δοῦναι δὶς ἢ τρὶς ῥοφῆσαι. Λοχεῖα καθῆραι. Τῆς ἀκτῆς τὰ φύλλα ἑψήσας, ἐπιχέας ἔλαιον δοῦναι πιεῖν. ἐσθιέτω δὲ καὶ κράμβας ἑφθὰς. καὶ πράσα. Καθαρτήριον ὑστερέων. Τοῦ ῥοῦ τὰ φύλλα καὶ ἐρύσιμον λεῖα ποιήσας ἐν οἴνῳ, καὶ ἄλφιτα ἐπιβαλὼν, δοῦναι πιεῖν. Μίσυος ὅσον δύο ὀβολοὺς, τρίψας ἐν οἴνῳ καὶ φυρήσας, προσθεῖναι. Λίνου καρπὸν τρίψας ἐν οἴνῳ φυρήσας προσθεῖναι. Τριφύλλου τὸν καρπὸν ἐν οἴνῳ πιεῖν δοῦναι. Ἐὰν δὲ ἐς τὴν ὀσφὺν ὑστέραι στηρίξουσιν, ἐσθιέτω πουλύποδας ἑφθοὺς, καὶ ὀπτούς. καὶ οἶνον πινέτω μέλανα εὐώδεα ἄκρητον ὡς πλεῖστον. Ἕτερα ποτὰ, προσθετὰ, καὶ καθαρτήρια. Ῥοῦ τὴν ἐρυθρὴν. καὶ γίγαρτα ἑψήσας ἐν ὕδατι, τοῦ σηπανίου ἐμβάλλων ἐπὶ τὸ ὕδωρ δίδου πίνειν. Ἄλητον ἐφ' ὕδωρ ἐμβαλὼν, δίδου πιεῖν. Μάραθα τὰ ἀπὸ τοῦ βάτου ξηρήνας, καὶ τρίψας λεῖα, καὶ ἄλφιτα ποταίνια ἀναμίξας ὅσον ὀξύβαφον ἀμφοτέρων ἐν οἴνῳ εὐώδει καὶ ὑδαρεῖ, πινέτω. Τὴν γῆν τὴν μέλαιναν τὴν σαμίην ἐν ὕδατι τρίψας ὅσον ἀστράγαλον δίδου πιεῖν. Ὑποκυστίδος ἐν οἴνῳ διδόναι πιεῖν. Σίδας οἰνώδεας ἐκχυλώσας. ἄλφιτα φυρήσας τῷ χυλῷ ξήρανον. ἔπειτα τρίψας ἐν οἴνῳ λεῖον δίδου πιεῖν. Μύρτων μελαινῶν τὸν καρπὸν τρίψας διεὶς ἐν ὕδατι

ἄλφιτα ἐπιβαλὼν, δίδου πίνειν. Ῥοιὴν γλυκεῖαν ὀπτήσας ὅλην, τρίψας ἐν οἴνῳ, δίδου πίνειν.
Πυροὺς καὶ κάχρυας τρίψας, φρύξας τε, καὶ ἄλητα ποιήσας, ἐν οἴνῳ μέλανι δίδου πιεῖν.
Ῥοιῆς γλυκείης τὰ ἔσω ξυμμίξας, ἴσῳ ὕδατι δίδου πίνειν. Κώνειον ὅσον τρισὶ δακτύλοισιν ἐν ὕδα-
τι δίδου πίνειν. Ἀλήτου σητανίου καὶ γύψου τὸ ἴσον μίξας ἐν ὕδατι δίδου πίνειν. Ῥοιῆς γλυκείης
τὸν φλοιὸν καὶ σίδια, ἐν οἴνῳ δίδου πίνειν. Ἢν αἷμα ἐξ ὑστερέων ῥέῃ. Ἄγνου φύλλα ἐν οἴνῳ δίδου πιεῖν
μέλανι. Ῥόου καὶ ὀδύνης. Κάχρυος ῥίζαν ἐν οἴνῳ διδόναι πίνειν. Ἕτερα ποτὰ ὑστερέων. Κεδρί-
δες. σέσελι. κύμινον αἰθιοπικόν. κασίης καρπόν. ἀρκευθίδες. κεγχρίδες. ἐχινίδες. μελάνθιον. δαύ-
κου ῥίζαν, καὶ τὸν καρπόν. ἀρώματα δὲ, θύμον. θυμβρίην. ἐρείκην. ὑπερικόν. μήκωνα λευκήν. κρί-
θμου ῥίζας, καὶ τὸν καρπόν. μαλάχης ῥίζας. λινοζώστιος καρπὸν, καὶ τὰ φύλλα. κνίδης καρπόν. ἐλελί-
σφακον. αἴγειρον. δίκταμνον. ψευδοδίκταμνον. ἄμωμον. καρδάμωμον. ἐλένιον. ἀριστολόχιον. κασό- 10
ριον. ἀδίαντον. δρακόντιον. πευκέδανον. πηγάνου φύλλα, καὶ τὸν καρπόν. σελίνου καρπόν. μαράθου καρ-
πόν. ἱπποσελίνου καὶ τὸν καρπὸν καὶ τὰς ῥίζας. ὕσσωπον κιλίκιον. ἐρύσιμον. γλυκυσίδην. πάνακες.
ὅ, τι ἂν τούτων βούλῃ, καὶ ξυμμίσγων, καὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀφεψῶν ἐν ὕδατι ἢ ἐν οἴνῳ ὡς ἂν βούλῃ, δίδου.
Ἀγαθὰ καὶ καθαρτικὰ, καὶ τὰς ὀδύνας παύοντα. Τῆς μαλάχης δίδου ἐν ὕδατι τὴν ῥίζαν. γλυ-
κυσίδης καρπόν. καὶ κέδρινον ὀλίγον, ξυμμίσγων, ἐν οἴνῳ δίδου πίνειν. καὶ παύσεις ὑστερῶν ὀδύνας.
Ὅταν αἱ ὑστέραι πνίγωσιν. Καστόριον καὶ κόνυζαν ἐν οἴνῳ λευκῷ δίδου πίνειν. ἣν δὲ προσεστήκῃ πρὸς
τῇ ῥινὶ, κόκκου τὸ ἔσω τὸ λευκὸν μέλιτι μίξας ἀλείφειν τὴν ῥῖνα. Ἕτερον παῦον ὀδύνας.
Μαλάχης τὴν ῥίζαν καὶ μαράθου φλοιὸν καὶ κρίθμου ἐν ὕδατι δοῦναι πιεῖν. Ἀστέρας θαλασσίους
τοὺς μέλανας καὶ κράμβην, μίξας ἐν οἴνῳ εὐώδει δοῦναι πιεῖν. Σμύρναν ὅσον τριόβολον. κέδρον ὀλί-
γον. ῥητίνην. γλυκυσίδης ῥίζαν, κύμινον αἰθιοπικόν. ταῦτα τρίψας λεῖα ἐν οἴνῳ λευκῷ διέντα, δί- 20
δου πίνειν ἀκροχλιερὸν ποιήσας. Ὑστέρας ἐλαύνει. Τοῦ κροτωνοειδέος τὴν ῥίζαν, δίδου πίνειν. Ἢν
πρὸς τὴν καρδίην προσπεσοῦσαι αἱ ὑστέραι πνίγωσιν. Ἄγνου τὸν καρπὸν καὶ γλυκυσίδης, δίδου ἐν οἴνῳ
πίνειν. Προσθετὰ δριμέα αἷμα ἄγοντα. Κανθαρίδας πέντε ξυμμίξας τῷ λιβανωτῷ καὶ τῇ σμύρ-
νῃ, τὸ μέγεθος ποίει, ὅσον κηκίδα μακρὸν ποιήσας. καὶ περιθεὶς ἐρίῳ περιελίξας τε ὀθονίῳ λευκῷ,
βρέξας μύρῳ αἰγυπτίῳ λευκῷ ἢ ῥοδίνῳ, πρόσθες. Βούπρηστιν, ἣν μὲν μικρὴ ᾖ, ὅλην. ἣν δὲ μεγά-
λη, τὸ ἥμισυ ξύμμισγε πρὸς τοῖς ἐνθεῖσι, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον προστίθει. ἣν δὲ μαλακωτέροισιν ἐθέ-
λωσι χρῆσθαι, τὰς βουπρήστιδας ἔμβαλλε ἐς οἶνον. κύμινον αἰθιοπικὸν παρεμβάλλων. καὶ σέσελι. καὶ
ἄννησον ἀναζέσαι. ἔστω δὲ καὶ βουπρήστιος ξυμμίξας ὀξύβαφον ἐλαιηρὸν τῶν ἄλλων ἁπάντων ἴσον
ἑκάστου. μίξαι δὲ σμύρναν, λιβανωτὸν ὀλίγον. τούτου λαβὼν ὅσον δραχμίδας προσθεῖναι, ὥσπερ
ἐν τῷ πρόσθεν προσθήματι. Τοῦ μελανθίου τρίψας μέλιτι, δεύσας τε ἐν οἴνῳ, βάλανον ποιήσας, 30
πρὸς τῷ προτέρῳ προσθέτω. Φιλίσιον τὸν αὐτὸν τρόπον ποιέων προστίθει. Τηλεφίου καρπὸν
τὸν ἴσον τρόπον ποιέων προστίθει. Ἀνεμώνης φύλλα τρίψας ἐνθείς τε εἰς ῥάκος, καὶ σμύρνης μι-
κρὸν ξυμμίσγειν, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον χρῆσθαι. Ἄγει αἷμα. Βάλανον αἰγυπτίην τρίψας. καὶ σούσινον,
* ὃ ἔστι γε αἰγυπτίη, ὕδατι δεὶς. ἐρίῳ ἑλίξας, προστίθει. Ἕτερον χολὴν καθαῖρον. Σικύης ἐντε-
ριώνην λείην τρίψας, μέλιτι φυρήσας, βάλανον ποιέων προστίθει. Κολοκυνθίδος ἀγρίης τὸ ἔ-
σω λεῖον ποιήσας, μέλιτι φυρήσας, τὸν αὐτὸν τρόπον προστίθει. Ἐλατηρίου πόσιας τέσσαρας, ξυμ-
μίσγων στέαρ χήνειον, καὶ αἴγειον, καὶ ἥμισυ βάλανον ποιέων, προστίθει ἐν τῷ ῥάκει. Θαλπίην ποιέων,
* μέλιτι φυρέων προστίθει. Συκοφυλλίου τὸ πῖον ξύσας, καὶ ξυμμίξας πόσιας ἐλατηρίου δύο, καὶ
νίτρου ὅσον τὸ ἐλατήριον μέλιτι δεύσας, προστίθει. Ἢν φλεγμαίνῃ. Νίτρον ἐρυθρὸν, σύκου τὸ ἔσω
τὸ πῖον, ἴσον. ἑκάστου τρίψας λεῖα, ὅσον κηκίδα ποιήσας, προστίθει. Κυμίνου φύλλα. ἐν οἴνῳ τρί- 40
ψας, ἐν ῥάκει προστίθει. Τὴν λευκὴν ῥίζαν, τρίψας λείην, μέλι ἐπιχέας, καὶ ἀναζέσας, βάλανον
ποιήσας προστίθει. Ὀπὸν σιλφίου, καὶ σύκον μίξας, βάλανον ποιέων, προστίθει. Συκῆς σπέρμα τρί-
ψας τὸν αὐτὸν τρόπον. Χολὴν ταύρου. καὶ νίτρον ἐρυθρόν. νέτωπον. κυκλάμινον. τρίψας τουτέων ὅσον κη-
κίδα. τοῦ κυκλαμίνου δὲ πλεῖστον, μέλιτι ξυμμίξας προστίθει. Τοῦ κομέου τὴν κεφαλὴν καθαί-
ρειν ἐν ὕδατι τρίψας ἐς ῥάκος ἀποδήσας προσθεῖναι. Σμύρναν. ἅλες. κύμινον. χολὴν ταύρου,
μέλιτι ταῦτα φυρήσας, ἐνθέντα πρὸς ῥάκος προσθεῖναι. Κόκκους ἐκλέξας δὶς τριάκοντα,
καὶ τρίμματα μηδικοῦ φαρμάκου τὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὃ καλεῖται πέπερι. καὶ τὸ στρογγύλον ἕτερα.
ταῦτα τὰ τρία τρίβων ἐν οἴνῳ παλαιῷ, λεῖα δεὶς, γλυκεῖ ἐρίῳ ἀναφυρέων περὶ τὸ ἔριον περιθεὶς,
προσθέσθω, καὶ διανιζέσθω οὔρῳ. Τιθυμάλου ὀπὸν μέλιτι φυρήσας, ἐς ῥάκος ἐνθεὶς, προστιθέναι.
Σκίλλης ῥίζαν ὅσον ἑξαδάκτυλον καταλίξας τοὺς δύο δακτύλους, ἐρίῳ πρόσθες. Ἕτερα μαλθα- 50
κτικὰ, ὑφ' ὧν καθαίρεται ὕδωρ, καὶ αἷμα. ἐπιμήνιά τε ἄγοντα, ἢν μὴ πολύχρονα ᾖ, καὶ τὸ στόμα μαλθάσσεται.
Ναρκίσσινον. κύμινον αἰθιοπικόν. λιβανωτόν. ἀψίνθιον. κύπειρον. τῶν μὲν ἄλλων ἴσον ἑκάστου. τοῦ δὲ ναρ-
κισσίνου, μοίρας τέσσαρας, ἐπ' ὀθόνιον ὠμόλινον ξυμμίξειν, ταῦτα τρίψας, καὶ ποιήσας βάλα-
νον, προστίθει. Κυκλαμίνου μέγεθος ὅσον ἀστραγάλου. καὶ ἄνθος χαλκοῦ, ὅσον κύαμον τρίψας,
καὶ μέλιτι δεύσας, καλῶς ποιήσας βάλανον προστιθέναι. Γλήχωνα. σμύρναν. λιβανωτόν. ὗος χο-

λὴν, μέλιτι φυρήσας, καὶ ποιήσας βάλανον προστιθέναι. Ῥόου οἴνῳ μέλανι φυρήσας προσθεῖναι.
Κνίκου τὸν αὐτὸν τρόπον ποιήσας, προστίθει. Λωτοῦ πρίσματα τὸν αὐτὸν τρόπον ποιέειν. Ῥόου
μέλιτι μίξας, προσθεῖναι. Ἕτερα μαλθακτήρια. Θεῖον. στέαρ. ὠοῦ λέκιθον. ἄλητον. μέλιτι
φυρήσας. ταῦτα παραχλιαίνων, τὸ ἀποστάζον εἰρίῳ πρόσθες. Χηνὸς ἔλαιον, καὶ στέαρ μήλειον.
κηρὸν λευκόν. ῥητίνην. μύρον ῥόδινον. ῥάκος καταπείλας λεπτὸν προστίθει. Ἐλάφου μυελὸν καὶ
στέαρ τήξας ἐν εἰρίῳ πρόσθες. Στέαρ οἶος ἢ αἰγός. καὶ ὠοῦ τὸ λευκὸν ῥοδίνῳ μύρῳ ἀναφυρήσας
εἰρίῳ ἀναπορπήσας πρόσθες. Κλυσμοί. Ὀλύνθους τοὺς χειμερινοὺς ἐμβαλὼν ἕψειν ἐν ὕδατι ὑπο-
καίων ἡσυχῆ. ἔπειτα ἀποχέας, ἔλαιόν τε ἐπιχέων κλύζειν. Μετὰ κλύζειν δὲ, σιδίοισι, καὶ κηκί-
δι, καὶ λωτοῦ πρίσμασιν ἐν οἴνῳ ἑψῶν, στρυφνῷ. ἀποχέων δὲ κλύζειν. Τρύγα κατακαίων, ἐς ὕδωρ
βάλλε. ἔπειτα τῷ ὕδατι κλύζειν. μετὰ κλύζειν δὲ, σιδίοις. μύρτοις. ῥοῦ φύλλοις. ἀφεψῶν ἐν οἴνῳ.
Σχίνου φύλλον, ἐλελισφάκου, ὑπερικοῦ ἑψήσας, ἐν οἴνῳ μέλανι. Ἢν ἑλκωθῇ δὲ τῶν μητρέων.
Βούτυρον. λιβανωτόν. σμύρναν. ῥητίνην ὀλίγην, τουτέοισι χρὴ κλύζειν. ἑψῶν ἐν ὕδατι ἀποχέων
δὲ τὸ ὕδωρ οἴνῳ μίξας κλύσαι. Γράσιν ἑψήσας ἐν ὕδατι ἀποχέων δὲ ὕδωρ οἴνῳ μίξας κλύζε.
Ἀκτῆς καρπόν. ἄννησον. λιβανωτόν. σμύρναν. οἶνον. τῷ χυμῷ τούτων κλύζειν. Κράμβην ἑψήσας
ἐν ὕδατι, ἐν τῷ χυμῷ τῆς κράμβης, ἕψε τὴν λινόζωστιν. παρεμβάλλων λίνου σπέρμα μικρόν. ἔπει-
τα ἀποχέας, κλύζε. Σμύρνης ὅσον ὀξύβαφον. λιβανωτόν. σέσελι. ἄννησον. λίνου σπέρμα. νέτω-
πον. ῥητίνην. μέλι. χηνὸς ἔλαιον. ὄξος λευκὸν τὸ αἰγύπτιον. τουτέων ἑκάστου τὸ ἴσον τρίψας, διεῖναι
οἴνου λευκοῦ κοτύλαις δυσί. ἔπειτα χλιαρῶς κλύζειν. Λινόζωστιν ἐν ὕδατι ἑψήσας, ἀπηθήσας.
σμύρνης ὀξύβαφον. λιβανωτοῦ νετώπου. ἴσον ἑκάστου μίξας, χλιαρῶς κλύζειν. Ἐλελίσφακον καὶ
ὑπερικὸν, ἐν ὕδατι κλύζε. Ἀκτῆς καρπὸν δαφνίδας, ἑκατέρου τὸ ἴσον, ἐν οἴνῳ ἕψε. ἔπειτα
τῷ οἴνῳ κλύζε. Γλήχωνα ἐν ὕδατι ἑψήσας, ἔλαιον περιχέας μεθ' ὕδατος κλύσον. Χηνὸς ἔλαιον
ῥητίνην ξυντήξας, κλύσον. Βούτυρον. κέδρινον ἔλαιον παραμίξας ὀλίγον, μέλιτι διατήξας,
κλύσαι τούτοις χλιαρῶς. Κύπειρον. σχοῖνον κάλαμον. ταῦτα ἴσα τῇ σμύρνῃ μίγνυται. σύμβριον
οἴνῳ ἑψῶν κλύζειν. Σελίνου καρπὸν ἀννήσου. σεσέλιος σπέρμα. μελάνθιον οἴνῳ ἑψήσας, κλύζειν.
Κέδρον κρητικὴν ἐν οἴνῳ ἑψήσας κλύζε. Ἐχέζωσιν καὶ σμύρναν διεὶς ἐν ὕδατι κλύζε. Ἀργυείου ἄν-
θος ἐν οἴνῳ καὶ ὕδατι κλύσαι. Ἐλατήριον ὅσον δύο πόσιας ὕδατι διεὶς, κλύσαι. Κολοκυντίδας
ἀγρίας δύο, ἐν οἴνῳ ἢ γάλακτι ἐφθῷ ἀποβρέξας, ὅσον τέσσαρας κοτύλας ἀπηθήσας, κλύζε.
Σικύης ἐντεριώνην ὅσον παλαιστὴν ἑψήσας ἐν ὕδατι κοτύλαις τέσσαρσι, μέλι καὶ ἔλαιον ἐπιχέας,
κλύσαι. Τῆς θαψίης ῥίζης ὅσον δύο πόσιας καὶ μέλι καὶ ἔλαιον διεὶς, ὕδατος κοτύλῃσι δυσὶ, κλύσαι.
Ἐλλεβόρου ὅσον δύο κοτύλας, κλύσαι χλιαρῶς. Θλάσπιον ὅσον ὀξύβαφον μέλιτι παραμίξας,
ὕδατος διεὶς ὅσον δύο κοτύλας, κλύσαι χλιαρῶς. Σικύης ὅσον παλαιστὴ ἑψήσας ἐν ὕδατος κοτύ-
λῃσι πέντε, ἔλαιον παραμίξας, κλύσαι. Κόκκους κνιδίους ὅσον ἑξήκοντα, μέλι ἔλαιον ὑποδιεὶς
κλύσαι. Ἢν φύσει φλεγματώδης ᾖ. Κνεώρου ποσὸν τρίψας διεῖναι μελικρήτου κοτύλῃ αἰγινῇ
τουτέῳ κλύσαι. Ἢν δὲ χολώδης ᾖ, τῆς δάφνης ὅσον πόσιν τῆς ἐδώδεος, ὅσον δραχμήν. Σκαμμω-
νίης ὅσον πόσιν, τρίψας διεῖναι μελικρήτῳ, ἢ ἀπὸ σταφίδος ὕδατι, ὅσον κοτύλῃ ἀττικῇ. Δαφνοειδέ-
ος πόσιν, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. τὴν φύσει ᾖ χολώδης τουτέῳ κλύσαι. τὴν δὲ φλεγματώδης, κόκκους
ἐκλελεγμένους, καὶ τοῦ τιθυμάλλου ὀποῦ ὅσον πόσιν κλύζειν. ὡσαύτως καὶ κνεωρείου καὶ μηκωνίου.
ὡσαύτως ἑκατέρου τουτέων χρῆσθαι χρή. κλύζε δὲ ἢ κλυσμῷ πλέον, ἢ δυσὶ κοτύλαις. Ὑποθυμιή-
σεσι διακεκομμένα γλυκέα. Κικίδα θυμιῆν, καὶ πρίσματα λωτοῦ. ἐλαίης φύλλοις ξηροῖς, κεκομ-
μένοις, μίξας καὶ φυρήσας ἐλαίῳ ὑποθυμιῆν. Ἄνθρακας ὑποβαλὼν κριθῶν ἄχυρα νοτερὰ ὑπο-
βάλλων ὑποθυμιῆν. Ἀπὸ ἀμφορέως ἐλαιηροῦ τὸ ἐπίθεμα τὴν στοιβὴν ὑποκαίων. πρίσματος κυ-
παρίσσου ὑποβάλλων θυμιῆν. Σκαμμωνίην. σμύρναν. λιβανωτόν. μύρον περιχέας, ὑποθυμιῆν.
Ἄσφαλτον. κριθῶν ἄχυρα ξυμμίξας, ὑποθυμιῆν. Ἔλαιον φώκης ἀναδεύσας, ὑποθυμιῆν. Μελί-
λην. κυπαρίσσου πρίσματα. κυπαίρου ῥίζαν. μύρον ῥόδινον δεύσας, θυμιῆν. Κάλαμον. κύπαιρον.
βρυωνίην. βρύον. σελίνου σπέρμα σι. ἄννησον μίξας ὁμοῦ καὶ μύρῳ ῥοδίνῳ δεύσας, ὑποθυμιῆν.
Ῥητίνην αὐτὴν ἐπὶ σποδὸν ἐπιβάλλων, ὑποθυμιῆν. Κιννάμωμον. σμύρναν. κασίην, ἴσον ἑκάστου.
Κρόκον μίσγοντα σμύρναν, τὸ βρύον, ἴσον τῷ κρόκῳ. Κάλαμον κνεώρου. κρόκου. ῥόδων φύλλα ἐρυ-
θρὰ τὰ ἡδὺ ὄζοντα τρίψας καὶ ξηρήνας ξυμμίσγειν τῷ κρόκῳ. καὶ στύρακος ἥμισυ τοῦ κρόκου, ταῦ-
τα λεῖα ξυμμίξας καὶ ξηράνας, μέλιτι ἐφθῷ δεύσας ὡς ἐλαχίστῳ, τουτέων δὲ πάντων ξυμμεμιγ-
μένων, ἔστω ἡ θυμίησις, ὀβολὸς ἀττικὸς σταθμός. ταῦτα θυμιῆν ἐπὶ βολβίτου. τὸ δὲ βόλβιτον πλάσ-
σειν. δεῖ ὀξύβαφον ἐλαιηρόν. τὸν πυθμένα δὲ ἐχέτω λεπτόν. ἔστω δὲ ξηρόν. τὸ πῦρ δὲ ἔστω κλημάτινον,
ἐφ' οὗ τὸ βόλβιτον κείσεται. ἐν τῷ ἐκείνῳ περιβάσαι, θυμιῆσθαι. Χαλβάνην. ῥητίνην. μάνναν. μύ-
ρῳ ῥοδίνῳ δεύσας, ὑποθυμιῆν. Πανάκεος καὶ κυπαρίσσου πρίσματα δεύσας μύρῳ αἰγυ-
πτίῳ λευκῷ θυμιῆν. Κινάμωμον, καὶ νάρδον καὶ σμύρναν μύρῳ ῥοδίνῳ δεύσας ὑποθυμιῆν.

λευκοῖο τὸν καρπόν. πρίσματα. καὶ χαλβάνην μέλιτι ἀναφυρήσας, ὑποθυμιῆν. Αἰγὸς οὐρ ράθους,
καὶ λαγωοῦ τρίχας ἐλαίῳ φώκης δεύσας, ὑποθυμιῆν. Φώκης τῆς πιτύης τὸ δέρμα κόψασα λεῖον,
καὶ οὐρ ράγον. καὶ βρύα ὁμοῦ λεῖα μίξασα τῷ ἐλαίῳ τῆς φώκης περιποιήσας, ὑποθυμιῆν. Αἰγὸς
οὐρ ράθους καὶ φώκης τοῦ πνεύμονος, καὶ κέδρου πρίσματα ὑποθυμιῆν. Βόλβιτον. κέρατος πρί-
σματα. καὶ ἄσφαλτον ὑποθυμιῆν. Ἀκάνθης αἰγυπτίης καρπὸν, καὶ κέδρου πρίσματα, καὶ μυρ
σίνης φύλλα ξηρῆς. ταῦτα ποιήσας λεῖα, κύρῳ τε ὑπὸ βαλσάμῳ δεύσας, ὑποθυμιῆν. Ἀρώματα
ἐς μύρον ἐμβαλλόμενα ὑποθυμιῆν. Γίγαρτα κόψασα λεῖα. καὶ κεδρίδας. καὶ ῥητίνην πιτυΐνην
ὁμοῦ μίξασα γλυκεῖ ἑφθῷ δεύσας ὑποθυμιῆν. Πυριήσιες. Βόλβιτον κεκομμένον, καὶ σεσησμένον.
ὄξεος τὸ ἥμισυ. τοῦ ἐρεβίνθου τὸ ἥμισυ ἐμβάλλων, πυριῆν βληχρῶς. ἐπὴν δὲ πυριήσῃς, φάκιον πίνειν,
καὶ ῥοφεῖν καὶ ἀπεμεῖν, δοῦναι ἄλητον. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον. τῇ δ' ὑστεραίῃ, κόκκον δοῦναι καταπότον.
τῇ δὲ ἑτέρῃ διουρητικόν. ἐρεβίνθους λευκοὺς δύο τρίψασα. τῆς δὲ σταφίδος τρίτον, ἐπιχέασα ἥμισυ
ὕδατος ἐνεψεῖν. ἔπειτα ἀποχέασα ἐς τὴν αἰθρίην θεῖναι. καὶ τῇ ὑστεραίῃ δοῦναι πίνειν καὶ τὸ λοιπὸν
ἐλελίσφακον. καὶ τοῦ λίνου σπέρμα τουτέοις ἀμφοτέροις μίξασα καὶ ἄλφιτον, διδόναι δὶς τῆς ἡμέ
ρης, ἐν οἴνῳ κεκρημένῳ, κοτύλῃσι τέσσαρσιν. ἐλαίου τρία ἡμικοτύλια. αὐτῆς φύλλα ὅσον χεῖρα πλεί
ην. ταῦτα ἑψεῖν ἐγχέασα ἐς κρατήριον θερμὸν πυριῆν. ὀστράκοις θερμοῖς ἐπὶ δίφρου καθίζασα
περικαλύψασα ἱματίοις τῆς ἀκτῆς φύλλα ὅσον χεῖρα πλείην. καὶ τῆς μυρσίνης τὸ ἴσον ἐμβάλλων ἐς
ὕδωρ, ἑψήσας καὶ ἀποχέασα τὸ ὕδωρ, ἐμβάλλων κριθῶν ἄχυρα, ἑψήσας ἔμβαλλε εἰς ῥάκος. ἔπει-
τα τουτέῳ πυριῆν. ὁκόσην δύνηται θερμότητα ἀνέχεσθαι μάλιστα. Ὄξος. ἔλαιον. ὕδωρ. μέλι κερά-
σας, ταῦτα ἀνάζεσον σφόδρα. ἔπειτα λαβὼν κύστιν, χωρέουσαν ὡσεὶ χοέα. ἢ ἀσκίον ὡς λεπτοδέρ
ματον ἐγχέασα, καὶ περιελίξασα ῥάκει εἰρέῳ, πυριῆν. ὁκόταν δὲ διαιρῶν τὸ ῥάκος γένηται, ἕτερον
περιελίσσειν τῆς πίτυος τὸν φλοιόν. καὶ τοῦ ῥοῦ τὰ φύλλα ἐμβάλλων, ἑψήσας ἰσχυρῶς, ἀποχέασα
τε τὸ ὕδωρ, καὶ κριθῶν ἄχυρον, ἕψε. ἔλαιον ἐπιχέασα. ὁκόταν δὲ συνεψήσῃς ἐμβαλὼν εἰς ῥάκος, πυ
ρία. λωτοῦ πρίσματα καὶ κυπαρίσσου, ὕδωρ ἐπιχέασα καὶ ἔλαιον ἕψε, ἕως ἂν ξυνεψήσῃς. ἔπει-
τα ἐμβαλὼν εἰς ῥάκος, πυρία. Ἀρώματα ἐς τὸ ὕδωρ ἐμβαλλόμενα ἑψήσας ὅσον χοίνικα. καὶ τῷ
ὕδατι πίτυρα πύρρινα ἑψήσας, τὸν αὐτὸν τρόπον κικίδα κόψασα, καὶ ῥάμνου τὸν φλοιὸν ἐφεψήσας
ἰσχυρῶς, πίτυρα πύρρινα φύρησον τῷ ὕδατι, καὶ παράμιξον ἔλαιον. ἔπειτα ἡμίοπτον ποιήσας ἄρ
τον ὅσον διχοίνικα, ἐνδήσας ἐς ῥάκος, πυρία. Κράμβην καὶ πράσα ἀφεψῶν τῷ χυμῷ ποίησον τὸ
ἴσον τρόπον. Κριθῶν ἄχυρα συνεψῶν, ἔλαιον ἐπιχέασα, ἐς ῥάκος ἐνδέων, πυρία. Σφύχνον, καὶ τῆς
ἐλαίης τὰ φύλλα ἀφεψῶν, τὸν αὐτὸν ποίει τρόπον πυρία. καὶ ταῦτα δὴ ἢν μὲν βούλῃ, ὑγροῖσι πυ
ρία, ὡς γέγραπται. ἢν δὲ βούλῃ ξηροὺς ἄρτους ποιέων, καὶ ἐξόπτους, καὶ ἡμιόπτους, πυρία. πυρία
δὲ καὶ ὀστράκοις εἰς ῥάκος ἐνειλίσσων, καὶ αὐτοῖς τοῖς ῥάκεσι θερμαίνων. καὶ τοῖς φακοῖς τοῖς ὀστρα-
κίνοις, τὸ ὕδωρ ἐγχέων ζεστόν. προστίθει δὲ πρὸς τοὺς πόδας, τῆς ἴρεως τὴν ῥίζαν, κόπτων καὶ ἀφεψῶν
τὸν αὐτὸν τρόπον πυρία. Ἢν ὕδωρ ἐγγένηται ἐν τῇσι μήτρῃσι, τὰ ἐπιμήνια ἐλάσσω γίνεται, καὶ κακίω,
καὶ διὰ πλέονος χρόνου. καὶ κυΐσκεται ἑκάστοτε. ἔτι δὴ μὴν οὐ μικρῷ πλέον. ἐπειδὰν δὲ οὗτος ὁ
χρόνος γένηται, καὶ διαφθείρῃ, καὶ ὕδωρ ἐν αὐτῇ γίνεται πουλὺ, ταύτην δὲ χρὴ, γαλακτοποτέειν.
καὶ τῶν μηκώνων πίνειν, ἕως ἂν κινῆσθαι ἄρχηται τὸ ἔμβρυον. ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ δὲ πρὸ τουτέου δια-
φθείρεται, καὶ ἐξαμβλοῦται. καὶ αἵματος ῥέουσιν αἱ μῆτραι. ταῦτα δὲ πάσχει, οὐδέν τι μᾶλλον ἐκ
πόνου, ἢ ἄλλως. τοῦτο δ' ἂν γνοίης, ὅτι ὕδρωψ ἔνεστιν ἀφασσων τῷ δακτύλῳ. ὄψει γὰρ τὸ σῶμα αὐτέ
ων, ἰσχνὸν καὶ ἀφανιζόμενον περιπλεῖον ὑγρασίης. ἢν δὲ αὐτῇ μὴ κατ' ἀρχὰς ἀλλ' ἤδη κενούμενον
μὴ διαφθείρηταί τε καὶ ἀποπνίγηται. ἥ τε γαστὴρ ἡ νειαίρα ἐπανοιδέει. καὶ ἀλγέει ἁπτομένη ὥσπερ
ἕλκεος. καὶ πυρετὸς αὐτὴν καὶ βρυγμὸς λαμβάνει. καὶ ὀδύνην ἔχει ἐς αὐτά τε τὰ αἰδοῖα, καὶ τὴν
νειαίραν γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς κενεῶνας, καὶ τὴν ὀσφύν. ὀξεῖά τε καὶ συνεχής. ὁκόταν
ὧδε ἔχῃ, λούειν χρὴ αὐτὴν θερμῷ. καὶ ὅπῃ ἂν ὀδύνη λαμβάνῃ τῶν χλιασμάτων πειρώμενος ὅτι
μάλιστα προσδέχηται προστιθέναι. καὶ φάρμακον πίσαι καθαρτήριον κάτω. διαλιπὼν δὲ χρόνον
ὅσον ἂν δοκέῃ σοι καιρὸς εἶναι καὶ πυριήσας, προστιθέναι τῆς κυκλαμίνου. ἀποδήσας ὅσον περ,
ἔνθες ἐς ῥάκος. καὶ τῷ μέλιτι δεύων, προστιθέναι πρὸς τὸ στόμα τῶν ὑστερέων. καὶ τῆς κυπαρίσσου
καταξύσας, καὶ τέγξασα ἐν ὕδατι, προστιθέναι ὡσαύτως. ἐλάσσω δὲ χρόνον καὶ διὰ πλείονος τοῦτο
ὅσῳ μᾶλλον δάκνει καὶ ἑλκοῖ. καὶ μήλην ποιησάμενος κασσιτερίνην, καθιέναι. καὶ τῷ δακτύ
λῳ ὡσαύτως. καὶ τῶν ποτημάτων πειρώμενος ὅτι ἂν προσδέχηται, πιπίσκειν. καὶ ξυγκοιμάσθω
τῷ ἀνδρί. ὡς μάλιστα τῶν καιρῶν παριόντων. ἢν γὰρ ξυλλάβῃ τὴν γονὴν, καὶ κυήσῃ, καὶ τέκῃ,
ὑποκαθαίρεται. καὶ τὰ πρόσθεν ὑπ' αὐτῷ ξὺν αὐτῷ. καὶ ὧδε ἂν μάλιστα ὑγιὴς γένοιτο.
Ἢν σκιῤῥωθῶσιν αἱ μῆτραι, τό, τε στόμα τραχὺ γίνεται, καὶ τὰ ἐμμήνια κρύπτεται. ὁκόταν δὲ προ
φανῇ ὥσπερ ψάμμος, καὶ ἡ γονὴ οὐ γίνεται τουτέου τοῦ χρόνου. ἢν δὲ καὶ ἐσαφάσσῃς τὸν δάκτυ
λον, τραχὺ τὸ στόμα εὑρήσεις τῶν μητρέων. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, τῆς κυκλαμίνου χρὴ τρίψαντα

καὶ ἅλας, καὶ σύκου ὠμοῦ μίσγοντα καὶ ἀναποιοῦντα μέλιτι, προστιθέναι. καὶ πυριήσαντα,
κλύσαι τοῖσι καθαρτηρίοισιν. ἐσθιέτω δὲ τὴν λινόζωστιν, καὶ κράμβας ἑφθὰς, καὶ τὸν χυλὸν,
ῥοφείτω. καὶ θερμῷ λουέσθω. Ἢν σκιῤῥωθέωσιν αἱ μῆτραι, τά τε ἐπιμήνια κρύπτεται,
καὶ τὸ στόμα αὐτέων ξυμμύει. καὶ οὐ κυΐσκεται. ὅταν ὧδε ἔχῃ, ἣν ἐσαφάσῃς τῷ δακτύ-
λῳ, ὄψει τὸ στόμα ψυχύ. καὶ τὸν δάκτυλον οὐκ ἐσίησι. καὶ πυρετὸς αὐτὴν λαμβάνει, καὶ βρυ-
γμός. καὶ ὀδύνη ἔχει τὴν νείαιραν γαστέρα, καὶ τὸν κενεῶνα, καὶ τὰς ἰξύας. πάσχει δὲ ταῦτα,
ἣν ἐν αὐτῇ διαφθαρὲν σαπῇ τὸ ἔμβρυον. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐκ τόκου γίνεται. πολλάκις δὲ καὶ ἄλλως.
ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, λούειν χρὴ ταύτην, πολλῷ καὶ θερμῷ, καὶ πυριῆν. ὅταν δὲ νεόλουτος ἢ νεοπύ-
ριτος ᾖ, τὴν μήλην καθεὶς, ἀνασομοῦ. καὶ ἀνεύρυνε τὸ στόμα αὐτέων. καὶ τῷ δακτύλῳ ὡσαύτως. καὶ
10 προστιθέναι ὥσπερ ἐπὶ τῆς προτέρης γέγραπται. καὶ τῶν πωμάτων ὡσαύτως πιπίσκειν. καὶ
θεραπεύειν τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ καὶ πρότερον. Ἢν αἱ μῆτραι πρὸς τὰς πλευρὰς προσπέσω-
σι, βὴξ ἴσχει καὶ ὀδύνη. ὑπὸ τὸ πλευρὸν, οἷον σφαῖρα. καὶ ἁπτομένη πονέει ὥσπερ ἕλκος. καὶ κατα-
φθίνει. καὶ δοκέει περιπλευμονίη εἶναι. καὶ σπᾶται. καὶ κυφὴ γίνεται. καὶ τὰ ἐμμήνια ὅλως οὐ
προφαίνεται, ἐνίοτε δὲ προφανέντα, οἴχεται. τότε δὲ γενόμενα ἀσθενέα τε καὶ ὀλίγα, ἢ κακίω, ἢ
καὶ πρὸ τοῦ, ἡ γονὴ γίνεται, τουτέου τοῦ χρόνου. ὅταν ὧδε ἔχῃ, φάρμακον χρὴ πῖσαι κάτω ἐλατήριον,
καὶ πίσας αὐτὴν πολλῷ καὶ θερμῷ, καὶ τῶν χλιασμάτων ὅτι ἂν μάλιστα προσδέχηται, προσίσχειν
καὶ προστιθέναι, ὑφ' ὧν καθαίρεται αἷμα. καὶ λίνου σπέρμα φώξας καὶ κόψας. καὶ σήσας, καὶ
τῶν μηκώνων τῶν λευκῶν, καὶ σὺν ἀλφίτοις λεπτοῖς. καὶ τυρὸν αἴγειον, περιξέσας τὸν ῥύπον καὶ
τὴν ἅλμην, ταῦτα μίσγειν τοῦ τυροῦ δύο, ἓν δὲ τῶν ἄλλων. τῶν δὲ ἀλφίτων ἑώλων ἀνάλτων, νῆστει
20 δίδου πίνειν ἐν οἴνῳ. ἐσπέρης δὲ κυκεῶνα παχὺ μέλι ἐπιχέων, δίδου. καὶ τῶν πωμάτων ὅ, τι ἂν μά-
λιστα προσδέχηται, πιπίσκειν καὶ πυριῆν πυκνά. τῷ θερμῷ δὲ αἰονᾶν. τῇ κηρωτῇ ἡσυχῇ μαλάσ-
σοντα ἀπωθέειν ἀπὸ τοῦ πλευροῦ. καὶ ἀναλεῖν τὸ πλευρὸν, ταινίῃ πλατείῃ. καὶ γαλακτοποτεῖν, τὸ
βόειον γάλα ὅτι πλεῖστον ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα. σιτίοισι δὲ χρήσθω, ὡς μαλθακωτάτοισιν. ἡ δὲ
νοῦσος, σπερχνή τε καὶ θανατώδης. καὶ ὀλίγαι καὶ μελεδαινόμεναι διαφεύγουσιν αὐτήν. Ἢν τὸ
στόμα ξυμμύσῃ, γίνεται ἰσχυρὸν, ὥσπερ ἐρινεόν. καὶ ἣν ἐσαφάσῃ τῷ δακτύλῳ, ὄψει σκληρὸν καὶ
ξυνεστραμμένον. καὶ τὸν δάκτυλον οὐκ ἐσίησι. καὶ τὰ ἐπιμήνια ἀποκεκρύφαται. καὶ τὴν γονὴν οὐ
δέχεται τουτέου τοῦ χρόνου. καὶ ὀδύνη ἔχει τὴν νείαιραν γαστέρα, καὶ τὴν ὀσφῦν, καὶ τὸν κενεῶνα. ἔστι
δ' ὅτε καὶ ἄνω προσίσταται, καὶ πνίγει. ὁκόταν οὕτω ὧδε ἔχῃ, φάρμακον πῖσαι κάτω. καὶ λούειν
πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ προστιθέναι ἅπερ μαλθάσσει τὸ στόμα. καὶ τὴν μήλην καθιέναι, καὶ ἀνασο-
30 μοῦν. καὶ τὸν δάκτυλον ὡσαύτως, καὶ αἰονᾶν. ὁκόταν οὕτω μαλθακὸν ᾖ, προστιθέναι, ὁκόσα καθαί-
ρει αἷμα. καὶ τῶν πωμάτων διδόναι πειρώμενον, ὅτι ἂν προσδέχηται. καὶ τὴν κράμβην ἐσθιέτω.
καὶ τὸν χυλὸν ῥοφείτω. Ἢν παραλεξαίνονται αἱ μῆτραι, καὶ τὸ στόμα αὐτέων λοξὸν γίνεται. καὶ
τὰ ἐπιμήνια αὐτῇ, τότε μὲν κρύπτεται, τότε δὲ προφανέντα οἴχεται. καὶ οὐχ ὅμοια γίνεται, ἀλλὰ
κακίω τε καὶ ἐλάσσω, ἢ πρὸ τοῦ. καὶ ἡ γονὴ οὐκ ἐγγίνεται. τουτέου τοῦ χρόνου, καὶ ὀδύνη ἴσχει τὴν
νείαιραν γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τὴν ὀσφῦν, καὶ τὸ ἰσχίον, καὶ ἐφέλκει αὐτό. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ,
φάρμακον χρὴ πῖσαι ἐλατήριον. καὶ λούειν θερμῷ καὶ πυριῆν. ὁκόταν δὲ νεοπυρίητος ἢ νεόλουτος
ᾖ, τὸν δάκτυλον ἐσαφάσσουσα, ἀπορθούτω καὶ παρευθυνέτω τὸ στόμα τῶν μητρέων. καὶ ὑποθυ-
μιήσθω τὰ εὐώδεα. καὶ τῶν πωμάτων δίδου πειρώμενος, ὅτι ἂν μάλιστα προσδέχηται. σιτίοισι δὲ
χρήσθω μαλθακοῖσι. καὶ σκόροδα ἐσθιέτω, ἑφθὰ καὶ ὠμά. καὶ τῷ ἀνδρὶ συγκοιμάσθω. καὶ ἐπὶ τοῦ
40 ὑγιέος ἰσχίου, κατακείσθω. τὸ δὲ ἕτερον πυριήσθω. ἡ δὲ νοῦσος, δυσαπάλλακτος. Ἢν πρησθῶσιν
αἱ μῆτραι, ἥ, τε γαστὴρ αἴρεται καὶ φυσᾶται. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι, καὶ τὰ κοῖλα τοῦ προσώπου. ἡ
χροιὴ δὲ ἀειδὴς γίνεται. καὶ τὰ ἐπιμήνια οὐ γίνεται τουτέου τοῦ χρόνου. καὶ ἀσθενεῖ. καὶ ἀλύει. καὶ
ὁκόταν ἀνίστηται ἢ προσέλθῃ, ἐς τὴν ὀρθόπνοιαν αὐτὴν ἴσχει. καὶ ὅ, τι ἂν φάγῃ ἢ πίῃ, λυπεῖ αὐτήν.
καὶ στένει τε καὶ δυσημεῖ μᾶλλον, ἢ πρὶν φαγεῖν. πολλάκις δὲ καὶ πνίγεται. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, φάρ-
μακον πῖσαι κάτω, καὶ τῷ θερμῷ λούειν, καὶ πυριῆν. διαλιπὼν δὲ χρόνον τινὰ, προστιθέναι ὑφ' ὧν
καθαρθείη, καὶ δηχθήσεται. πυριῆν δὲ ὡς πυκνότητα τὸ ὅλον σῶμα. τότε δὲ καὶ ὑπὸ τὰ αἰδοῖα
ὑποθυμιήσθω τὰ εὐώδεα. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας, τὰ κακώδεα. καὶ πόματα δίδου, ὅσα καθαίρει
ὕδρωπας καὶ ἐλάσεις. καὶ τὴν λινόζωστιν ἐσθιέτω. καὶ τὸ γάλα πινέτω, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ πλευροῦ εἴρη-
ται. ἡ δὲ νοῦσος, χρονίη. Ἄλλη θεραπεία. Ἢν θρομβωθῶσιν αἱ μῆτραι τὸ στόμα αὐτέων γίνεται, οἷον
50 ὀρόβων μεστόν. καὶ ἣν ἐσαφάσῃς, ὄψει ὧδε ἔχον. καὶ τὰ ἐπιμήνια οὐ γίνεται. οὐδ' ἡ γονὴ κατέχεται.
τέως ἂν ὧδε ἔχῃ. ὁκόταν οὖν ὧδε ἔχῃ, τῆς κυκλαμίνου τὸν φλοιὸν περιλεπίσαντα, καὶ σκόροδον, καὶ
ἅλας. καὶ σύκον. καὶ μέλι ὀλίγον. ταῦτα τρίψας καὶ ξυμμίξας ποιήσας βάλανον, προστιθέναι πρὸς
τὸ στόμα τῶν μητρέων. καὶ τῶν ἄλλων προσθετῶν τῶν μητρέων τὰ προσήκοντα, ὁκόσα δηλαδὴ δριμέα
ἐστί. καὶ ἐσθίειν καὶ ὑφ' ὧν καθαίρεται αἷμα. καὶ τῶν πωμάτων διδόναι, οἷα ὕδρωπας καθαίρει, καὶ

περιξύσας πάντα, καὶ περιειλίξας κύστιος δέρμα ἢ ὑμένα, διαξύειν τὸ στόμα τῶν μητρέων.   Ἢν πε-
ριστραφῶσιν αἱ μῆτραι, τά τε ἐπιμήνια οὐ γίνεται. καὶ ἡ γονὴ οὐκ ἐσίεται. καὶ ὀδύνη ἴσχει τὴν νείαιραν
γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς κενεῶνας. καὶ ἢν ἐσαφάσσῃ τῷ δακτύλῳ, οὐκ ἂν δύναιτο τοῦ στό-
ματος θιγεῖν τῶν μητρέων, ἀλλ᾽ ἀνακεχώρηκεν ἰσχυρῶς. ὁκόταν οὕτως ἔχῃ, φάρμακον χρὴ πίσαι,
ὑφ᾽ οὗ καθαίρεται ἄνω καὶ κάτω, κάτω δὲ μᾶλλον. καὶ πυριῆν τό, τε στόμα καὶ τὰς μήτρας ὡς μάλι-
στα. καὶ λούειν τῷ θερμῷ, δὶς τῆς ἡμέρης. καὶ τῶν ποτημάτων, ὅ, τι ἂν μάλιστα προσδέχηται,
πειρώμενος δίδου. καὶ ξυνευδέτω τῷ ἀνδρὶ, ὡς πυκνότατα. καὶ τὴν κράμβην ἐσθιέτω.   Ἢν μὴ
κατὰ χώραν μένωσι κινηθεῖσαι αἱ μῆτραι, ἔνθα δὲ προσπίπτουσιν ὀδύνας παρέχωσι, καὶ ἀφανέες
γίνονται. ὅτε δ᾽ ἐξίσχωσιν ὥσπερ ἕδρη. ὁκόταν μὲν ὑπτίη κατακειμένη τύχῃ, κατὰ χώρην μένουσιν.
ὅταν δὲ ἀναστῇ ἢ ἐπικύψῃ, ἢ ἄλλό τι κινηθῇ, ἐξέρχονται. πολλάκις δὲ καὶ ἡσυχίην ἔχουσι. ταύτην
χρὴ ὡς ὅτι μάλιστα, ἡσυχάζειν, καὶ μὴ κινεῖσθαι. καὶ τὴν κλίνην κεῖσθαι πρὸς ποδῶν ὑψηλοτέρην.
καὶ τοῖσι αὐτέοισι χρῆσθαι, ὥσπερ ἐν τοῖσιν ἐπάνω. καὶ τοῖς στρυφνοῖσιν αἰωνᾷν. καὶ ὑποθυμιῆν τὰ
κακώδεα. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας τὰ εὐώδεα. καὶ τοῦ ῥοιῶν διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ ζήσαντα, μέσην πίσαν χλιή-
ναντα ἐν οἴνῳ, ἢ τῷ ἂν μάλιστα ἁρμόζῃ. καὶ μὴ πιέζου λίαν προστιθεὶς ὡς προσωτάτω. ὁκόταν δέ τι
προστιθῇς ἐκ τῆς ὀσφύος ἐπαναδῆσαι ταινίῃ πλατείῃ ἀναλαβὼν ὡς ἂν μὴ ἐξολισθαίνῃ, ἀλλὰ μένῃ
καὶ ποιέῃ τὸ δοκέον. καὶ τῶν μηκώνων ξὺν τῷ πυρῷ, καὶ τοῖσιν ἀλφίτοισι πιπίσκειν, ὥσπερ ἐν τῇ
πρὸς τὸ πλευρὸν προσπτώσει γέγραπται. τῶν ποτημάτων πειρώμενος ὅτι ἂν μάλιστα προσδέχηται
πιπίσκειν. σιτίοισι δὲ ὡς μαλθακωτάτοισι χρήσθω. καὶ μετὰ ἀνδρὸς ὡς ὅτι μάλιστα κοιμάσθω.   Ἢν
ἀναχάνῃ τὸ στόμα τῶν μητρέων μᾶλλον ἢ ὡς πέφυκε, τά τε ἐπιμήνια γίνεται πλείω. καὶ κακίω. καὶ
ὑγρότερα. καὶ διὰ πλέονος χρόνου. καὶ ἡ γονὴ αὐτῆς οὐχ ἅπτεται, οὐδὲ ἐμμένῃ, ἀλλὰ πάλιν ἐκχεῖται
ἔξω. καὶ ἢν ἐσαφάσσῃς τῷ δακτύλῳ τὸ στόμα τῶν μητρέων εὑρήσεις ἀνακεχηνός. καὶ ἀδυναμίη αὐτὴν
λαμβάνει ἀπὸ τῶν ἐπιμηνίων. καὶ πυρετὸς, καὶ ῥῖγος, καὶ ὀδύνη ἴσχει τὴν νείαιραν γαστέρα, καὶ τοὺς
κενεῶνας, καὶ τὰς ἰξύας. πάσχει δὲ ταῦτα μάλιστα μὲν, ἤν τι ἐν αὐτῇ χυθῇ, καὶ διαφθαρὲν σαπῇ.
πάσχουσι δὲ καὶ ἐκ τόκων. αἱ δὲ καὶ ἄλλως. ὁκόταν γοῦν ὧδε ἔχῃ, φάρμακον χρὴ πιπίσκειν, ὑφ᾽ οὗ ἄνω
καθαίρεται. καὶ ὁκόταν ἡ ὀδύνη ἔχῃ τῶν χλιασμάτων προστιθέναι. καὶ τῷ θερμῷ λούειν. καὶ διαλιπὼν
κλύζειν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς προτέρας γέγραπται. καὶ τῶν ποτημάτων διδόναι, ὅ, τι ἂν μάλιστα προσ-
δέχηται καὶ ὑποθυμιῆν, ὁκόσα ξηραίνει. καὶ τῶν πολυπόδων ἐσθιέτω. καὶ τὴν λινοζῶστιν.   Ἢν λίαν
θέωσιν αἱ μῆτραι, τά τε ἐπιμήνια πλέω γίνεται, καὶ κακίω. καὶ ὑγρότερα. καὶ πυκνότερα. καὶ ἡ γονὴ
οὐκ ἐμμένει, ἀλλὰ πάλιν ἐξέρχεται. καὶ ἢν ἐσαφάσσῃς τῷ δακτύλῳ, ὄψει τὸ στόμα λεῖον. καὶ ἀδυναμίη
αὐτὴν λαμβάνει ἀπὸ τῶν ἐμμηνίων. καὶ πυρετὸς. καὶ ῥῖγος. καὶ ὀδύνη ἐς τὴν νείαιραν γαστέρα, καὶ
τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς κενεῶνας. μάλιστα μὲν ἤν τι ἐν αὐτῇ διαφθαρὲν σαπῇ, καὶ ἐκ τόκου, καὶ ἄλλως. ὅταν
ὧδε ἔχῃ, θεραπεύειν χρὴ, ὅκου ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. ὥσπερ ἐπὶ τῆς προτέρης γέγραπται.   Ἢν αἱ μῆ-
τραι κατὰ γαστέρα νεύσωσι, τὸ ἰσχίον ὀδύνη ἔχει, ὀξείη τε καὶ περιχνὴ, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς κενεῶ-
νας. καὶ τὸ σκέλος ἐπισκάζει. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, φάρμακον χρὴ πίσαι ἐλατήριον. τῇ δὲ ὑστεραίῃ ὑποθυ-
μιῆν. τῶν τε κριθέων χοίνικας δύο, καὶ ἐλαίης φύλλα κατακνήσας πυκνά. καὶ κηκίδα κατακόψας καὶ
σήσας. καὶ ὑοσκυάμου τριταῖα χοίνικος, ταῦτα μίξας καὶ ἐλαίῳ περιποιήσας ὅσον ἡμικοτύλιον ἐν χύ-
τρῃ, ὑποθυμιᾶν ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας, τρὶς τῆς ἡμέρης. τῆς δὲ νυκτὸς, γάλα βοὸς, καὶ μέλι καὶ ὕδωρ
πινέτω. καὶ θερμῷ λουέσθω.   Ἢν ἐς τὴν κεφαλὴν τραπῶσιν αἱ ὑστέραι, σημεῖον τόδε. τὰς φλέβας
τὰς ἐν τῇ ῥινὶ, τάς τε ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀλγεῖν δοκεῖ. ταύτην χρὴ λούειν θερμῷ πολλῷ, καὶ κα-
τὰ τῆς κεφαλῆς. δάφνην τε καὶ μυρσίνην ἑψῶν ἐν τῷ ὕδατι. καὶ ῥοδίνῳ μύρῳ τὴν κεφαλὴν ἐγχριέ-
σθω. καὶ ἐπιθυμιήσθω τὰ εὐώδεα. καὶ τὴν κράμβην ἐσθιέτω, καὶ τὸν χυλὸν ἐπιρροφείτω   Ἢν ἐς
τὰ σκέλεα καὶ τοὺς πόδας τραπῶσι, γνώσῃ ἐν τῷδε. τοὺς μεγάλους δακτύλους τῶν ποδῶν, σπᾶται
ὑπὸ τοὺς ὄνυχας. καὶ ὀδύνη ἴσχει τὰ σκέλεα καὶ τοὺς μηρούς. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, χρὴ λούειν αὐτὴν, πολ-
λῷ καὶ θερμῷ. καὶ πυριῆν, ὅ, τι ἂν μάλιστα προσδέχηται. καὶ ὑποθυμιῆν τὰ κακώδεα. καὶ τῷ
μύρῳ τῷ ῥοδίνῳ ἀλείφεσθαι.   Ἢν γυνὴ ὑστέρας ἀλγέῃ ἀσιτέουσα, καὶ πυρετὸς αὐτὴν, καὶ ῥῖγος
λαμβάνῃ, μήκωνος λευκῆς, ὅσον πεμπτημόριον ἡμιχοινικίου, καὶ κνιδίου καρποῦ τὸ ἴσον, καὶ τυ-
ροῦ αἰγείου ὅσον ἡμιχοίνικα ξύσας, ὁμοῦ τε μαλθάξας σὺν οἴνῳ παλαιῷ, ἔπειτα ἑψήσας, διδόναι
ῥυφάνειν.   Ἢν ἐκ τόκου ῥοῦς λαμβάνῃ, καὶ τὰ σιτία ἐν τῇ γαστρὶ μὴ ἐμμένῃ, ἀσταφίδος χρὴ μελαίνης
καὶ ῥοιῆς γλυκείης τὰ ἔσω τρίψαντα, καὶ ἐρίφου πιτύην διεὶς οἴνῳ μέλανι, χρέο, τυρὸν ἐπιξύσας αἴ-
γειον. καὶ ἄλφιτα πυρῶν πεφωσμένα ἐπιβάλλων, κεράσας εὔκρατον, δὸς πιεῖν.   Ἢν αἷμα
ἐμέῃ ἐκ τόκου, τοῦ ἥπατος ἡ σῦριγξ τέτρωται, καὶ ὀδύνη ἐς τὰ σπλάγχνα φοιτᾷ, καὶ τὴν καρ-
δίην, καὶ σπᾶται. ταύτην χρὴ λούειν, πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ τῶν χλιασμάτων, ὅ, τι ἂν μάλιστα
προσδέχηται προστιθέναι. καὶ πιπίσκειν ὄνου γάλα, ἐπὶ ἡμέρας πέντε. μετὰ δὲ ταῦτα πιπίσκειν
βοὸς μελαίνης, ἀσιτεοῦσαν ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα. ἐς δὲ τὴν ἑσπέρην, σήσαμον τριπτὸν πιπίσκειν.

ἡ δὲ νοῦσος ἐπικίνδυνος. Ἢν γυνὴ διὰ παλαιοῦ μὴ κυΐσκηται τῶν ἐπιμηνίων ἐμφαινομένων ὁκόταν
ἢ τριταίη ἢ τεταρταίη, σηπίην λείην τρίψας, διεὶς μύρῳ εἰρίῳ ἀναπολίζων προστιθεῖ. καὶ ἐχέτω
κείμενον ἡμέρας τρεῖς. τῇ δὲ τρίτῃ ξύσας βοὸς χολὴν, καὶ ἐν ῥάκει ἐπιθεὶς, διεὶς ἐλαίῳ τὸ ξύσμα καὶ
ἀναδεύσας προστιθεῖ. καὶ ἐχέτω ἡμέρας τρεῖς. τῇ δὲ τετάρτῃ ἀνδρὶ ξυνελθέτω. Λίνου τὸ χιστὸν
ταύτης τῆς καλάμης ὅσον δραχμίδα κόψας λεπτὰ καταβρέξας τε ἐν οἴνῳ λευκῷ ὡς ἡδίστῳ
τὴν νύκτα, ἔπειτα ἀπηθήσας χλιαίνων ἐν χυτριδίῳ, εἰρίον ὡς μαλθακώτατον ἐμβάπτων τὸ
μὲν προστιθέναι, τὸ δὲ ἀφαιρέειν. Ἢν βούλῃ ὑστέρας καθῆραι, πρῶτον μὲν χρὴ ὑποθυμιῆσαι
κριθὰς ἐν ἐλαίῳ δεδευμένας, ἐπ' ἀνθράκων. τῇ δὲ ὑστεραίῃ οἷος χρὴ κρέας ἕψειν, κριθιδίῳ ἐξηθεια-
σμένον. τὸ δὲ κριθίον εἶναι, ὅσον χόα. καὶ καθεψεῖν σφόδρα. ἐπειδὰν δὲ ἑφθὰ ᾖ, ἀκροχλίαρα
καταθιέτω. καὶ τὸν ζωμὸν ἐπιρροφείτω. τῇ δ' ὑστεραίῃ, λιβανωτὸν. καὶ γλήχωνα λεῖον ποιήσας ἀναδεύ-
σας μέλιτι εἰρίῳ ἀναπολίζων, προστιθεῖ, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Ἢν δὲ ἐς τὴν ἕδρην ῥαπῶσι, καὶ
τὰ ὑποχωρήματα κωλύωσιν ὑποχωρέειν, ὀδύναι ἴσχουσι τήν τε ὀσφῦν, καὶ τὴν νειαίραν γαστέρα,
καὶ τὰς ἰξύας. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, λούειν χρὴ αὐτὴν, τῷ θερμῷ. καὶ πυριῆν τὴν ὀσφῦν. καὶ ὑποθυμιῆν
τὰ κακώδεα. καὶ προστιθέναι ὁκόσα καθαίρει τε καὶ ἐλαύνει τὰς ὑστέρας. καὶ πιπίσκειν ὅ, τι ἂν μάλιστα
προσδέχηται. Ἢν ἑλκωθῇ τὸ στόμα ἢ φλεγμήνῃ, σμύρναν καὶ στέαρ χήνειον, καὶ κηρὸν λευκὸν. καὶ λιβανω-
τὸν ἐν λαγωοῦ θριξὶ, τῇσιν ἀπὸ τὴν γαστέρα μίξας, καὶ λεῖα ποιήσας ἐν εἰρίῳ ὡς μαλθακωτάτῳ
προστιθέσθω. Ἢν τὰ ὕστερα μὴ δύνηται ἀποφυγεῖν, παραχρῆμα μὲν χρὴ ἀσιτέειν. ἄγνου δὲ πέ-
ταλα λεῖα τρίψαντα ἐν οἴνῳ καὶ μέλιτι, ἔλαιον ἐπιχέας ἀναχλιήνας, δίδου πιεῖν, ὅσον κοτύλην.

Ἢν φλεγμήνωσιν αἱ ὑστέραι τῆς ἀκτῆς τὰ φύλλα ὡς ἁπαλώτατα ἐν πυρῶν κριμνοῖς ἑψήσας
σητανίοις ἀκροχλίαρον δίδου ῥοφεῖν. Ἢν μετακινηθῶσιν αἱ μῆτραι, κισσὸν ὡς ξηρότατον τρίψας,
καὶ λειότατον σήσας ἐς ὀθόνιον προσίσχειν λιπαρὸν, καὶ προσφέρειν ἄλλο μηδέν. πιεῖν δὲ διδόναι
πυροὺς προκωνίας. καὶ μήκωνα ὀπτήν. καὶ ἐλελίσφακον. καὶ κύπειρον, καὶ ἄννησον. ταῦτα τρίψας
λεῖα, διεὶς οἴνῳ, καὶ τῶν κυρηβίων τῶν ἀπὸ τῶν κριθῶν, διδόναι δὶς τῆς ἡμέρης ἐφ' ἑκάτερον ἡμικοτύ-
λιον. Ἢν τὰ ἐπιμήνια μὴ γίνηται ἐν τῷ καθεστηκότι χρόνῳ, κράμβης πέταλα, καὶ πήγανον τρίψας
λεῖα. ἔπειτα ἄχυρα ἀπὸ τῶν κριθῶν ὅσον χοίνικα βρέξας ὡς ἂν τέγγηται, ἐξαιθριάσον. ἕωθεν δὲ ποιή-
σας ὅσον κοτύλην διεῖναι τὴν κράμβην, καὶ τὸ πήγανον. ἔλαιον αὐτοῖς ἐπιχέας καὶ ἀναταράξας δοῦναι
πιεῖν. ἔπειτα πουλύποδα πνίξας ἐν οἴνῳ λευκῷ, δὸς φαγεῖν, καὶ τὸν οἶνον ἐκπιεῖν. ἢν δὲ βούλῃ τῶν
ἰχθύων ἑψῶν τῶν εὐωδεστάτων, διδόναι ἐσθίειν, καὶ τὸν ζωμὸν ῥυμφάνειν. Ἢν ἀφθήσῃ τὰ αἰδοῖα,
μύρα ἑψήσας ἐν οἴνῳ, διακλυζέσθω αἰδοῖα. ἔπειτα ῥοιῆς γλυκείης σίδια ἑψήσας ἐν οἴνῳ, καὶ σμύρ-
νης καὶ ῥητίνης ὁμοῦ μίξας, διεὶς οἴνῳ, ὀθόνιον ἐμβάπτων, προστιθέναι. Ἢν στραγγουρίη λάβῃ τῆς σι-
κύης ἀποταμὼν τὸ στόμα καὶ τὸν πυθμένα, ἐπιθεὶς ἀνθρακιὴν, περίβες τῇ σικύῃ τῆς μυρσίνης ἐπὶ τὸ
πῦρ ἐπιπάσας. περικαθίσας ἐπὶ τὴν σικύην. καὶ ἐνθέσθω ἐς τὸ αἰδοῖον τὸ ἄκρον τῆς σικύης, ὡς ἐ-
σωτάτω, ὅκως ἂν ἡ ἀτμὶς ὡς πλείστη ἐς τὰ αἰδοῖα ἀποπέμπηται. καὶ τῶν οὐρητικῶν ποτημάτων,
διδόναι νῆστει. Ἢν δὲ ἐς τὴν καρδίαν προϊστάμεναι πνίγωσιν αἱ ὑστέραι καὶ μὴ ἀφιστῶνται, πράσου
καρπὸν τρίψας. καὶ γλήχωνος διεὶς ὕδατος κυάθοις δυσί. καὶ ὄξεος λευκοῦ κυάθῳ, καὶ μέλιτος τρίτῳ
μέρει κυάθου, χλιαίνων. νῆστει δίδου ῥυμφάνειν. Ἢν ἐκ τόκου ἢ τρωσμοῦ ῥῖγος λαμβάνῃ, ἀρκεύθου
τὸν καρπὸν καὶ ἐλελισφάκου ὁμοῦ τρίψας, διεὶς ὄξεος λευκοῦ κυάθῳ. ἐπιχέας τε ἐπὶ οἴνου λευκοῦ
κεκρημένου κύλικα, καταλείξας, ἔασον κεῖσθαι. ἕωθεν δὲ ἀπηθήσας, χλιήνας πιεῖν δίδου. ἢν ἀνε-
μέωσιν αἱ μῆτραι, καὶ ἢν ἄνεμος ἐγγένηται τῇ νηδύϊ καὶ πόνος ἢ ἐλελίσφακον καὶ κύπειρον κόψας τέγξαι
τὴν νύκτα ἕωθεν ἀπηθήσας, τὸ καθαρὸν εἰς χύτρην ἐγχέας, κρίμνα πύρινα ἐμβαλὼν, καὶ ὄξος λευ-
κὸν ὅσον κύαθον, ἐπιχέας ὀπὸν σιλφίου ὅσον κύαθοι, ἐμβαλὼν καὶ ἑψήσας εὐωμότερον δίδου ῥυμ-
φάνειν. Ἢν ἐν τοῖς αἰδοίοισι δυσοσμίη ᾖ, καὶ κίων ἐγγένηται, καὶ ὀδύνην ἔχῃ, τὴν μὲν ὀδύνην παύ-
σει, σελίνου καρπὸς ἐν οἴνῳ διδόμενος νῆστει. τὴν δὲ δυσοσμίην, ἄννησον τὸν αὐτὸν τρόπον διδόμενον. τὸν
δὲ κίονα χρὴ ἀποτάμνειν. Ἢν ἕλκεα ἐγγένηται ἐν τοῖσι αἰδοίοισι. καὶ ξυσμὸς λαμβάνῃ, ἐλαίης
φύλλα καὶ κισσοῦ, καὶ βάτου. καὶ ῥοιῆς γλυκείης τρίψας, ἐν οἴνῳ τε διεὶς παλαιῷ, ἔπειτα λαβὼν
σάρκα ποταμίην προσθεῖναι καὶ καταπλάσσειν τοῖσι φύλλοισι. καὶ ἐχέτω τὴν νύκτα. ἕωθεν δὲ ἐξελο-
μένη μυρσίνην ἐν οἴνῳ ἀφεψοῦσα τῷ οἴνῳ, διακλυζέσθω τὰ αἰδοῖα. Ἢν τὴν γονὴν μὴ δέχηται τῶν
γυναικείων κατὰ φύσιν γινομένων, ἡ μῆνιγξ ἐπίπροσθεν τούτου γίνεται. γίνεται δὲ καὶ ἐξ ἄλλων. γνώσῃ
δὲ τόδε. ἢν ἐσαφάσῃς τῷ δακτύλῳ, ἅψῃ τοῦ προβλήματος. ταῦτα χρὴ πρόσθεμα ποιήσαντα, ῥητί-
νην καὶ ἄνθος χαλκοῦ, μέλιτι διεὶς, ὀθόνιον ἀρδαλώσας προσθεῖναι ὡς ἐσωτάτω ῥάμμα ἐνδήσας
ἀπὸ τοῦ ἄκρου. Ὁκόταν γονὴν ἐκβάλλῃ, τὴν μυρσίνην ἐν οἴνῳ ἀφεψῶν, τῷ οἴνῳ χλιαρῷ κλυζέσθω.

Ἢν ἄσθματα λαμβάνῃ γυναῖκα, θείου ὅσον κύαμον, καὶ καρδάμου τὸ ἴσον, καὶ πήγανον. καὶ κυμίνου
αἰθιοπικοῦ, ταῦτα τρίψας λεῖα. καὶ διεὶς ἐν οἴνῳ πίνειν δοῦναι νῆστει. δεῖ δὲ καὶ τῶν σιτίων ἀπέχεσθαι,
καὶ μὴ πυκνὰ ἐσθίειν. Ἢν τίκτουσα ἐξανεμωθῇ, ἢ παρ' οἷος ἢ αἰγὸς ἐς τέφρην ἐγκρύψας, διδόναι
ἐσθίειν ξηρότερον ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας. καὶ οἶνον πινέτω παλαιόν. Ἢν τὰς ἰξύας ἀλγέῃ, ἄννη-

σιν. καὶ κύμινον αἰθιοπικὸν πινέτω. καὶ θερμῷ λουέσθω. καὶ ἀπόθερμον πινέτω. Ἢν τὰ ἐπιμήνια γί-
νηται, ὄστρακον παχὺ κατακαύσας, καὶ λεῖον τρίψας, καὶ ὀρίγανον ἑψήσας ἐν χηνὸς ἐλαίῳ λεῖον
ποιῆσαι. καὶ ξυμμίξας τῷ ὀστράκῳ ἐν ὀθονίῳ, χλιαρὸν προστιθέσθω. Ἢν ξυμμύσωσιν αἱ μῆτραι, καὶ
τὰ ἐπιμήνια μὴ φαίνηται, κολοκυντίδα ἀγρίην. καὶ φύλλον. κύμινον αἰθιοπικόν. νίτρον. ἅλας θηβαϊ-
κόν. καὶ νέβρω. καὶ ἄλευρον. καὶ σμύρναν, καὶ ῥητίνην. ἅπαντα ζέσας ταῦτα, ὁμοῦ τε μίξας λεῖα,
ποιῶν βάλανον, προστιθέσθω. Ἢν πρὸς τὰ σπλάγχνα ῥαπεῖσαι πνίγωσιν, οἶνον κέδρινον, καὶ κύ-
μινον αἰθιοπικὸν, πινέτω. καὶ θερμῷ λουέσθω. καὶ ἀπόθερμον πινέτω. Ἢν τὰ ἐπιμήνια μὴ γίνηται,
χηνὸς ἔλαιον, καὶ νέτωπον. καὶ ῥητίνην ξυμμίσγουσα ἡ γυνὴ, προσθέσθω, ἐρίῳ ἀναπορίζουσα. Ἢν
δὲ μᾶλλον τοῦ προσήκοντος ἔρχωνται, σούσινον καὶ βάτου γλῶσσαν ἐν ἐρίῳ προστιθέσθω. Ἢν με-
τακινηθεῖσαι προπέσωσί που αἱ ὑστέραι, κριθὰς πτίσας λείας ἔξω τοῖς ἀχύροις πρόσβαλλε. καὶ
ἐλάφου κέρας οἴνῳ δεύσας, ὑποθυμιῇ τὰς ὑστέρας. Ἢν μὴ δύνηται ἀποφυγεῖν, μαράθῳ ἐν οἴνῳ
καὶ ἐλαίῳ, καὶ μέλιτι ἀναζέσαντα δοῦναι πιεῖν. Ἢν τὰ ἐπιμήνια μὴ φαίνηται καὶ βούλῃ αὐτὰ κα-
ταστῆσαι, πυρῶν κρίμνα καὶ κριθὰς ἑψεῖν, ἔλαιον ἐπιχέαντα. εἶτα διδόναι ἐσθίειν. Ἢν φλεγμή-
νωσιν αἱ μῆτραι, κοτ. ληδόνος φύλλα καὶ πράσα ἐνεψῶν πυρίνοις, ἔλαιον ἐπιχέων, δίδου ἐσθίειν.

Ἢν κινηθεῖσαί που προπέσωσι, καὶ ὀδύνην παρέχωσιν, ἐλαίης ψώρην καὶ δάφνης, καὶ κυπαρίσσου
πρίσματα ἑψήσας ἐν ὕδατι ἐς ὀθόνιον ἐμβαλὼν, προστίθει. Ἢν ὑστέρα ἀλγέῃ, καὶ πρὸς τὴν κύστιν
ἡ ὀδύνη, πράσου καρπὸν τρίψας ἐν ὕδατι, πιεῖν διδόναι νήστει. καὶ χλιάσματα προστιθέναι. Ἢν αἱ
μῆτραι προσέχωσι, περινίψας αὐτὰς ἐν ὕδατι χλιαρῷ, καὶ ἀλείψας ἐλαίῳ καὶ οἴνῳ, πάλιν ἐνθεῖ-
ναι. καὶ ἀναδεῖσαι ἐκ τῶν ἰξύων. καὶ ὑποθυμιῆν τὰ κακώδεα. καὶ ἢν μὴ δύνηται οὐρέειν, λούσας θερμῷ
καὶ πυριήσας. ὑποθυμιήσας κυπαρίσσου πρίσματα, καὶ τῶν οὐρητικῶν ποτημάτων διδόναι πίνειν.

Ἢν ῥόος γίνηται, ὑποθυμιήσας στρυφνοῖσιν, ἐνίδα περιξέσας, ἐνδήσας ἐρίῳ προστίθει. ἡ δὲ ὄνις
ἔσω ξηρή. Ἢν ἐν τοῖσιν αἰδοίοισιν ἕλκεα γίνηται, βόειον στέαρ ἐπαλείφειν καὶ προστιθέναι. καὶ τῆς
μυρσίνης ἐν οἴνῳ ἀφεψῶν, διακλύζειν. Ἢν ἐκ τόκου τὸ στόμα ἑλκωθῇ, ῥόδων ἄνθος τρίψας λεῖον, οἴνῳ
διεὶς ἐν λαγωοῖσι θριξὶ, προστιθέναι καὶ διακλυζέσθω τοῖσι στρυφνοῖσι. Ἢν τὰς ὑστέρας ἀλγέῃ,
σκορόδων μώλυζαν, καὶ νίτρον ὀπτόν. καὶ κύμινον λεῖα ποιήσας, μέλιτι δεύων, προστίθει. καὶ τῷ θερμῷ
λουέσθω. καὶ ἀπόθερμον πινέτω. Ἢν ἀφθήσῃ τὰ αἰδοῖα, στέαρ βοός. καὶ βούτυρον. καὶ χηνὸς ἔλαιον καὶ
σούσινον μίξας, διαχρίειν τὰ αἰδοῖα τουτέοισι. καὶ διακλυζέσθω χλιαρῷ ὕδατι. Ἢν προσιστάμεναι
πνίγωσιν, ἐλλύχνιον χλίνας, ἀποσβέσας, ὑπέχειν ὑπὸ τὴν ῥῖνα, ὅκως ἂν τὸν καπνὸν ἕλκῃ. ἔπειτα
σμύρναν διεὶς, μύρῳ. ἐρίῳ ἀναδεύσας προστίθει. καὶ πιεῖν δίδου ῥητίνην ἐλαίῳ διέντα. Ἢν τὸ χω-
ρίον μὴ ὑποχωρέῃ, κνύζαν τρίψας ἐν ἐρίῳ ποιήσας πρόσθεμα προστιθέναι. καὶ τὴν ἴγνυ ἐν οἴνῳ δια-
τρίψας δοῦναι πιεῖν. Ἢν τὴν κεφαλὴν ἀλγέῃ, καὶ τὴν νείαιραν γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, χολὴ ἐν
τῇσι μήτρῃσιν ἔνι. ταύτῃ γοῦν χρὴ δοῦναι φάρμακον, ὃ καθαίρειν ἄνω τε καὶ κάτω δύναται. καὶ λούειν
θερμῷ. καὶ προστιθέναι, ὅσα χολὴν καθαίρει. καὶ ἄννησον. καὶ μελάνθιον διεὶς οἴνῳ, δίδου πιεῖν. Ἢν
ῥόος ἐπιγένηται, καρκίνους ποταμίους ἀποπνίξας ἐν οἴνῳ, τὸν οἶνον διδόναι πίνειν καὶ ὑποθυμιῆν ὅσα
ξηραίνει καὶ προστιθέναι. Ἢν ῥοῦς ἐπιγένηται, τῶν πράσων ὅσον δεσμίδα τρίψας ἐν οἴνῳ δίδου πίνειν.
καὶ τοῖσι ξηροῖσι καὶ τοῖσι στρυφνοῖσι χρήσθω. Ἢν ῥοῦς ἐπιγένηται, ἡ μαινίδα κατακαύσας, καὶ κόψας
λείην, διασήσας τε, διεὶς οἴνῳ, πιπισκέτω. τοῖσι δ' ἄλλοισι τὸν αὐτὸν τρόπον χράσθω. Ἢν ῥοῦς ἐπιγέ-
νηται, καὶ πολυχρόνιος ἤδη ᾖ, σηπίην κατακαύσας καὶ τρίψας λεῖον, οἴνῳ διεὶς εὐώδει, πῖσον. καὶ ὑποθυ-
μιήσας, ξήραινε καὶ προστίθει ὅτι ἂν ἀποστύφῃ. Ἢν καθῆραι τὰς ὑστέρας βούλῃ, νίτρον. κύμινον. σκόρο-
δον. καὶ σῦκα λεῖα ποιήσας, μέλιτι δεύσας προστίθει. καὶ θερμῷ λουέσθω. καὶ ἀπόθερμον πινέτω.

Ἢν ἀλγέῃ τὰς ὑστέρας, κυκλαμίνου τὴν ῥίζαν ἐν οἴνῳ λευκῷ πιπίσκειν νήστει. καὶ θερμῷ λουέ-
σθω. καὶ ἀπόθερμον πινέτω. Ἢν γάλα ἀποσβεσθῇ, τὰ μὲν ἄλλα τὸν αὐτὸν τρόπον θεράπευε. πι-
πίσκειν δὲ δίδου, τὸν καρπὸν τοῦ μαράθου. καὶ τὰς ῥίζας ἐπτισμένας, καὶ βούτυρον ἑψήσας ὁμοῦ. ὁκό-
ταν δὲ ἑφθὰ ᾖ, ψύξας δὸς πιεῖν. ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ ἱππομάραθρον. καὶ τὸ ἱπποσέλινον συνεψόμενα.

Ἢν γάλα ἀποσβεσθῇ, πράσα τρίψας διεὶς ὕδατι, δοῦναι πιεῖν. καὶ θερμῷ λουέσθω. καὶ τῶν πρά-
σων καὶ τῶν κραμβῶν ἐσθιέτω συνεψοῦσα τοῦ κυτίσου τὰ φύλλα, καὶ τὸν χυλὸν ῥοφείτω. Ἢν γά-
λα ἀποσβεσθῇ πράσα τρίψας, διεὶς ὕδατι δοῦναι πιεῖν. καὶ θερμῷ λουέσθω. τὸν ἐλελίσφακον
ἑψοῦσα. καὶ τῶν κεδρίνων ἢ τῶν ἀρκευθίδων παρεμβάλλουσα, ἀποχέουσα τὸν χυμὸν, καὶ οἶνον ἐπι-
χέουσα, πινέτω ἐς τὰ λοιπὰ ἄλευρον ἐμβάλλουσα. καὶ βολβόν. καὶ ἐλαίου μικρὸν ἐπιχέουσα, ἐσθιέ-
τω. καὶ τῶν δριμέων. καὶ τῶν ὀξέων, καὶ ἁλμυρῶν, καὶ ὠμῶν λαχάνων, πάντων ἀπεχέσθω. τὸ δὲ κάρ-
δαμον ἐν οἴνῳ πινόμενον, ἀγαθόν. καὶ γὰρ τὸ γάλα καθαίρει. καὶ θερμῷ λουέσθω, καὶ ἀπόθερμον πινέ-
τω. Ἢν βούλῃ γυναῖκα κυῆσαι, καθῆρον αὐτὴν, καὶ τὰς μήτρας. ἔπειτα δίδου τὸ ἄνηθον ἐσθίειν
νήστει. καὶ οἶνον ἐπιπίνειν ἄκρητον. καὶ προστιθέναι νίτρον ἐρυθρόν. κύμινον. καὶ ῥητίνην. μέλιτι δεύσας, ἐν
ὀθονίῳ, πρόσθες. καὶ ὁκόταν τὸ ὕδωρ ἀπορρυῇ, τὸν μέλανα πεσσοὺς προστιθέσθω μαλθακτήριον,
καὶ τῷ ἀνδρὶ ξυνευνείτω. Ἢν βούλῃ ἔγκυον ποιῆσαι γυναῖκα, καθήρας αὐτὴν καὶ τὰς μήτρας,

προστιθέναι τῇσι μήτρῃσι ῥάκος, καταξηράνας ὡς λεπτότατον. καὶ μέλιτι διεὶς, καὶ βαλάνους
ποιήσας, ἀποβάπτων ἐς ὀπὸν συκῆς, προστιθέναι, μέχρις ἂν στομωθῇ. ἔπειτα δὲ μᾶλλον ἐσωθεῖν. ἐπει
δὰν δὲ ἀπορρυῇ τὸ ὕδωρ, διανιζομένη οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ, συνευδέτω τῷ ἀνδρί. πινέτω δὲ, καὶ ὁκόταν
μέλλῃ καθεύδειν, βλήχωνα ἐπὶ κεδρίνῳ οἴνῳ. Ἐκβόλιον ἐμβρύου καὶ μητρέων. Σικύου ἀγρίου
τὸν ὀπὸν, ὅσον πόσιν ἐς μάζαν ἐμπλάσσειν προσθεῖναι, προνηστεύσασαν ἐπὶ δύο ἡμέρας. Στα-
φίδος ἀγρίης ὅσον δύο δραχμὰς διεὶς ἐν μελικρήτῳ, δοῦναι πιεῖν. Πειρητήριον. Μέλυζαν σκο-
ρόδου ἀποξέσας, προσθεῖναι πρὸς τὰς μήτρας. τῇ δ' ὑστεραίῃ, τὸν δάκτυλον διεῖσα καὶ ἐσαφάσσουσα.
σκοπείτω. καὶ ἢν μὲν ὄζῃ τὸ στόμα, εὖ ἔχει. εἰ δ' οὔ, πάλιν προστιθέσθω. Ἕτερον πειρητήριον.
Νέτωπον ὀλίγον ἐν εἰρίῳ εἱλίξας, προσθεῖναι. καὶ ἐρωτᾶν ὅθεν ἂν τοῦ στόματος ὄζῃ. Προσθετά.
Σκορπίου θαλασσίου τὴν χολὴν ἐς εἴριον ἐρῆξας καὶ ξηρήνας, ἐν σκιᾷ προστίθει. Γλήχωνα ξηρὸν
λεῖον ποιήσας μέλιτι διεὶς, προστιθέναι ἐν εἰρίῳ. Σικύου σπέρμα καὶ ὄστρακον κατακαύσας,
οἴνῳ τε διεὶς, ἐν λαγωῇσι θριξὶν, ἐν εἰρίῳ προστιθέναι. Στυπτηρίην αἰγυπτίην εἰρίῳ κατειλί-
ξας, προστίθει. Κανθαρίδας οἴνῳ διεὶς ἐν εἰρίῳ προστίθει. Τὴν ἀρτεμισίην ποίην, οἴνῳ διεὶ-
σας προστίθει. Μελάνθιον τρίψας ἐν οἴνῳ, εἰρίῳ προστίθει. Νεοτόκῳ. Ῥόδινον μύρον καὶ
κηρὸν, ἐν εἰρίῳ, προστίθει. Βόλβιτον τὸ ἐκ τῶν πυρῶν τρίψας ἐν οἴνῳ διεὶς, ἐν εἰρίῳ προστίθει.

Οἴνου λευκοῦ παλαιοῦ τὴν τρύγα κατακαύσας καὶ καταδεύσας ἐν οἴνῳ λευκῷ, καὶ τρίψας,
ἐν εἰρίῳ προστίθει. Χαλβάνην. νέτωπον καὶ μίσυ ἐν ῥοδίνῳ μύρῳ, ἐν ὀθονίῳ προστίθει. Ἐλα-
τήριον ὡς δύο πόσιας καὶ κηρίον ἐν οἴνῳ, ἐν ὀθονίῳ προστίθει. Βούτυρον καὶ στυπτηρίην, μέλιτι
διεὶς, ἐν ὀθονίῳ προστίθει. Ὀπὸν σκαμμωνίης καὶ στέαρ ἐν μάζῃ, συναναμίξας οἴνῳ, διεὶ-
σας, ἐν ὀθονίῳ προστίθει. Ἢν μὴ θέλῃ κυΐσκεσθαι, μίσυος ὅσον κύαμον διεὶς ὕδατι δίδου πίνειν,
καὶ ἐνιαυτὸν οὐ κυΐσκεται. Ἢν βούλῃ γυναικὸς ἐμπειρηθῆναι εἰ ἔστι παιδίουσα εἴτε καὶ μὴ, τῇ
ἐρυθρᾷ λίθῳ, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπαλεῖψαι. καὶ ἢν μὲν ἐσέλθῃ τὸ φάρμακον, παιδίουσα γί-
νεται, ἢν δὲ μὴ, οὔ. Ἢν παιδίου ἄφθαι τὰ αἰδοῖα, ἀμύγδαλα λεῖα τρίψας, καὶ βοὸς μυελὸν ἐν
ὕδατι ἕψων, καὶ ἄλητον ἐμβαλὼν μικρὸν, διαχρίειν τὰ αἰδοῖα. καὶ διακλύζειν τῷ ὕδατι τῷ ἀπὸ τῶν
μύρτων. Ἢν παρθένος λιθιήσῃ, τοῦ φύλλου διδόναι τῆς αἰθιοπικῆς ῥίζης ἐν σταθμῷ, ἐν οἴνῳ παλαιῷ,
διδοὺς ἐπὶ ἡμέρας δέκα. τὸ δὲ λοιπὸν διηθῶν ἐν ὕδατι ἐπὶ εἴκοσιν ἡμέρας. καὶ λούειν δὶς τῆς ἡμέρης, πολ-
λῷ καὶ θερμῷ. Καταπλάσματα. Σκόροδον. ἀνδράχνην. σέλινον. λωτοῦ καὶ κέδρου πρίσματα. λεῖα
ὁμοῦ μίξας, διεὶς μελικρήτῳ, κατάπλασμα ποιέων, κατάπλασσε. Βάτου φύλλα. μυρσίνης φύλλα.
ὁμοῦ λεῖα διεὶς, μελικρήτῳ ξυμφυρήσας ἀλφίτοις κατάπλασσε. Ἀκτῆς φύλλα. μυρσίνης φύλλα.
τερμίνθου τὰ ἁπαλώτατα, τὸν αὐτὸν τρόπον κατάπλασσε. Λωτοῦ πρίσματα. συκαμίνου φύλλα
ὁμοῦ λεῖα μίξας, διεὶς ὕδατι ἀσταφίδος κατάπλασσε. Ὑποθυμιήσεις. Οἰὸς στέαρ. ἢ αἰγὸς ξηρὰς
κόψας, καὶ κριθὰς πεφωσμένας καὶ ἐρηρεισμένας ἐν ἐλαίῳ διεὶς, θυμία. Ἐλάφου κέρας, καὶ
ἐλαίας τὰς μήπω ἐχούσας ἔλαιον, ὁμοῦ λεῖα μίξας, θυμία. Ῥοῦ τὴν ἐρυθρὴν καὶ ἄλφιτα πεφω-
σμένα ἐλαίῳ διεὶς ὑποθυμία. Ἄλφιτον καὶ βόλβιτον καὶ ἄχυρα, ἐλαίῳ διεὶς, ὑποθυμία.
Λωτοῦ πρίσματα, καὶ ῥοῦ φύλλα, καὶ κυπαρίσσου ξηρῆς πρίσματα, οἴνῳ μέλανι διεὶς αὐστηρῷ
ὑποθυμιῆν. Χαλβάνην. μάνναν. ῥητίνην μύρῳ διεὶς ὑποθυμιῆν. Αἰγὸς κέρας, καὶ κηκίδα. καὶ
στέαρ ὑὸς καὶ κεδρία, ὑποθυμία. Ὄνων τὴν ἐπὶ τῷ ποδὶ γῆν, ξύσας, καὶ ὀνίδας οἴνῳ μέλανι διεὶς,
ὑποθυμιῆν. Κλυσμοί. Μυρσίνης φύλλα καὶ δάφνης καὶ μαστοῦ ἐν ὕδατι χλιηρῷ κλύζειν. Ῥοῦ φύλ-
λα, καὶ ῥοιῆς, καὶ βάτου, ἐν μελικρήτῳ ἀφεψῶν, ἀποχέων κλύζειν. Τῆς ἀκτῆς τὰ φύλλα καὶ τοῦ ἐχίνου
ἀφεψῶν ὕδατι ἀποχέας, ἀκροχλιήρως κλύζειν. Μαράθρου ῥίζαν κόψας, ἐν ὕδατι ἀφεψῶν, καὶ
κράμβης ἐπιχέας ἔλαιον, ἔπειτα ἀποχέας κλύζειν. Οἰνάνθην καὶ κύπειρον, καὶ ἀσταφίδας ἀφε-
ψῶν ἐν μελικρήτῳ, κλύζειν. Μάλαγμά τι ἐν ὕδατι ζέσας ἀποχέας τὸ ὕδωρ, ἀκροχλιήρον κλύζειν.
Κυπαρίσσου πρίσματα καὶ μαράκινον ἐν γλυκεῖ κεκρημμένῳ ὕδατι ἀφεψῶν κλύζειν. Ἕρπυλον καὶ
λευκοΐου τὴν ῥίζαν ἀφεψῶν ἐν μελικρήτῳ κλύζειν. Ὑπερικόν. καὶ σχῖνον. καὶ κεδρίνας ἐν ὕδατι ἀ-
φεψῶν, ἀκροχλιήρον κλύζειν. Κηρίον. καὶ βούτυρον. καὶ ῥητίνην, καὶ χήνειον ἔλαιον, ἐν ὕδατι ἀφεψῶν,
κλύζειν. Πυριήσεις. Αἴρας φώξας καὶ καταλέσας, ἕψε ἐν ὀξυκράτῳ ἀκρατεστέρῳ. ὁκόταν δὲ
ἑψήσῃς ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον. πυριῆν. Φακοὺς φώξας καὶ περιπτίσας, καὶ ποιήσας ἄλευρα χονδρώδη,
ὕδατι ἀφεψήσας ἐνδήσας εἰς ὀθόνιον προστίθει. Ὀρόβους τὸν αὐτὸν τρόπον ποιέων, πυριῆν. ἀγαθὸν δὲ
καὶ ἐλελίσφακος τὸν αὐτὸν τρόπον γινόμενος. Ἐλελίσφακον καὶ ὑπερικὸν ἀφεψῶν ἐν ὕδατι, ἐν
τῷ ἀφεψήματι ἄχυρα κριθῶν ἑψήσας ἐς ὀθόνιον, πυρία. Λωτοῦ πρίσματα καὶ κυπαρίσσου ἀφε-
ψῶν ἐν ἀσταφίδος ἀποβρέγματι, ἐνδήσας ἐς ὀθόνιον, πυρία. Ἐλαίης φύλλα, καὶ μυρσίνης καὶ κισσοῦ,
καὶ δάφνης ἕψων ἐν ὕδατι ἀποχέας τὸ ἀφέψημα ἕψε ἐν αὐτέῳ ἄχυρα κριθῶν. ἔπειτα ἐνδήσας ἐς
ὀθόνιον πυρία. Κυπαρίσσου πρίσματα, καὶ κέδρου, καὶ πίτυρα κριθῶν, ὁμοῦ μίξας ἐν ἀποβρέ-
γματι ἀσταφίδος, φυρήσας καὶ ποιήσας ἄρτον, ὀπτήσας θερμὸν ἐς ῥάκος ἐνδήσας, πυρία. Λευκοΐου
τὸν καρπὸν ἢ τὰς ῥίζας ἀφεψήσας ὕδατι, καὶ τῷ ὕδατι φυρήσας πίτυρα πυρῶν ἄρτον ποιήσας

θερμὸν, ἐς ῥάκος ἐνειλίξας, πυρία. Τὸν δὲ πτύελον ἐν ὕδατι ἀφεψήσας, τῷ ἀφεψήματι πίτυρα
πύρινα ἐμβαλὼν, τὸν αὐτὸν τρόπον πυρία. Σπόγγους θερμαίνων καὶ προστιθείς. καὶ εἰρίοισι μαλθα-
κοῖσι, καὶ ῥάκεσι βρέχοισιν, καὶ ὀστρακίνοισιν ἀγγείοισιν ὕδωρ ἐπιχέων, καὶ θυλακίοισι τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τὸ
ἀφέψημα τοῦτο ἐγχέων, πυριῆν. Καθαρτήριον. Ἢν γυναῖκα μὴ δυναμένην τεκεῖν, κυΐσκεσθαι θέλῃς ποιῆ-
σαι, σκέψασθαι χρὴ ἐν τοῖσιν καταμηνίοισιν, ἤν τε χολώδης, ἤν τε φλεγματώδης ᾖ. γνώσῃ δὲ τόδε
πρότερον. ψάμμον ἐμβαλὼν εἰς τὸν ἥλιον λεπτὴν ξηρὴν, ὁκόταν τὰ καταμήνια γένωνται, ἐν τῷ ἡλίῳ
ἀποχέας τοῦ αἵματος, ἔα ξηρανθῆναι. καὶ ἢν μὲν χολώδης ᾖ, ἐπὶ τῇ ψάμμῳ ξηραινόμενον τὸ αἷμα, χλω-
ρὸν γίνεται. ἢν δὲ φλεγματώδης, οἷον μύξα. τούτων δὲ, ὁκότερον ἂν ᾖ, καθήρας τὴν κοιλίην, ἤν τε ἄνω
ἤν τε κάτω δοκέῃ σοι δεῖσθαι, εἶτα διαλιπὼν ἡμέρας ὀλίγας, τὰς ὑστέρας καθαίρειν. Ὑστερέων πυ-
ρίαι. Ἢν σκληραὶ ἔωσιν αἱ ὑστέραι, καὶ μὴ κυΐσκηται, οἶνον ὡς ἥδιστον ἴσον κεράσας, ὡσεὶ δύο ἡμίχοα
ἀττικά. καὶ μαράθου ῥίζας. καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ μαράθου τετάρτην μοίρην. καὶ ῥοδίνου ἀλείμματος ἡμικοτύ-
λιον. ταῦτα ἐγχέας ἐς ἐχῖνον, καὶ τὸν οἶνον ἐπιχέας. τοῦ δὲ ἐχίνου δυπτῆσαι τὸ ἐπίθεμα, καὶ ἐνθέντα κάλα
μον πυριῆν. τὸν δὲ κάλαμον σὺν τῷ ἐπιθέματι ἀφαιρέεσθαι. ἢν δὲ ἄνευ τοῦ ἐπιθέματος ἀφαιρέῃς, καυθή-
σεται. ἐπὴν δὲ πυριήσῃ, τὴν σκίλλαν προστίθεσθαι, ὡς κάτω γέγραπται. προστίθεσθαι δὲ, ἔστ' ἂν δοκῇ μα-
λακὸν εἶναι τὸ στόμα καὶ εὐρύ. καὶ ἢν μὲν ἑλκωθῇ, καὶ φλεκτόνες ὦσιν ἐν τῇ καθάρσει. ἢν μὲν ἄκρα τὰ χείλεα
ἑλκωθῇ, ἄννησον καὶ χήνειον ἔλαιον ἐν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ τρίψας, ἐς εἴριον ἐνειλίξας, σάρκα βοὸς λαβὼν
παχύτερον τοῦ μεγάλου δακτύλου ποδός. μῆκος δὲ ἓξ δακτύλων, χρίσας τῷ φαρμάκῳ περιελί-
ξας τῷ εἰρίῳ τὸ φάρμακον ἀναπάσσας, τὸ ἔσχατον τῆς σαρκὸς ὃ μέλλει ἔξω εἶναι, λίνῳ δήσας, ἔνθες
τὸ ψιλὸν τῆς σαρκὸς, ἐς τὰς μήτρας, οὗ ἂν τὸ ἕλκος. Γυναικεῖα καθαρτήρια. Ἢν μὴ πορεύηται ἡ κάθαρ
σις, λαβὼν σικύης ἐντεριώνην, ὅσον διώβολον, καὶ ἀρτεμισίην ποίην, καὶ λιβανωτοῦ ὀβολὸν τρίψας, ἐν
μέλιτι μίξας ἐς εἴριον ἐνελίξας, πρόσθες πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρης, τῆς ἡμέρης πεντάκις τοῦτο ποιῶν.

Τὸ ἀμπέλιον τρίβων χλωρὸν, ἐν μέλιτι μίξας ἐς εἴριον ἐνελίξας προστιθέναι τὸν αὐτὸν τρόπον. Τῆς
κυπαρίσσου τὸν καρπὸν, καὶ σικυώνης ἐντεριώνης, καὶ λιβανωτὸν τρίψας, ἐν τῷ αὐτῷ τε μέλιτι ἐνελί-
ξας ἐν εἰρίῳ, πρόσθες τὸν αὐτὸν τρόπον. Τῆς κυπαρίσσου τὸν καρπὸν, καὶ λιβανωτὸν τρίψας, ἐν τῷ αὐ-
τῷ τε μέλιτι ἐνελίξας ἐν εἰρίῳ πρόσθες. Ἀβρότονον ὅσον διώβολον τρίψας, ἐν μέλιτι ἐς εἴριον
ἐνελίξας προστίθει. Ἐλατηρίου ὀβολὸν, καὶ σμύρνης ὀβολὸν τρίψας. καὶ μέλιτι ἐς εἴριον ἐνελίξας,
προστίθει. Ἢν γυνὴ μὴ κυΐσκηται καθαρτήριον. Ταύρου οὖρον ξυλλέξαι ὅσον τρεῖς κοτύλας. ἔπειτα
λαβὼν ἀρτεμισίην ποίην, ἢ παρθένιον, ἢ ἀδίαντον, καὶ δάφνην χλωρὴν, καὶ κέδρου πρίσματα, κόψον
λεῖα ὁμοῦ. εἶτα ὀρύξας βόθρον, ἐγκαύσας τε ἄνθρακας, καὶ ἐπιθεὶς χύτραν, ἐγχέαι τὸ οὖρον τοῦ ταύρου.
καὶ ἔμβαλλε τὰ κεκομμένα ἐν ὅλμῳ. ἔπειτα περιθεὶς δίφρον, ἐπίθες τῆς ἀρτεμισίης ποίης, ἢ ὕσσω-
πον, ἢ ὀρίγανον. εἶτα ἐπικαθίσας τὴν γυναῖκα, πυρίησον ἕως ἂν ἱδρώσῃ. ὅταν δὲ ἱδρώσῃ, λοῦσαι
θερμῷ. ἐς δὲ τὸ λουτρὸν ἐμβάλλειν τὴν ἀρτεμισίην. καὶ δάφνην. εἶτα πρόσθετον ποιῆσαι. ἢ ἀρτεμισίην,
ἢ βόλβιον ἐν οἴνῳ λευκῷ τρίψας εἰρίῳ ἐνειλίξας προστιθέτω. ταῦτα ποιέειν ἐφ' ἡμέρας τρεῖς. εἶτα κοι
μάσθω παρὰ ἀνδρί. Πρόσθετον κυητήριον. Ἐκνίδου καὶ λιβανωτοῦ βαλανεῖον ποιήσας ἐν μέλι-
τι, πρόσθες. Πρόσθετον καθαρτήριον μαλθακτικόν. Ἰσχάδα λαβὼν ἑψήσας, ἕως ἂν τὰς κεγ-
χραμίδας ἀποβάλλῃ, τοῦτο ἀποπιέσας ὡς λειότατον, προσθέσθω ἐν εἰρίῳ καὶ ῥοδίνῳ μύρῳ. Ἕτερον
δριμύτερον. Κράμβης. πηγάνου. ἑκάτερον ἴσον τρίψας, χρῶ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἕτερον πρόσθετον
μαλθακόν τε καὶ καθαρτήριον. Χηνὸς μυελὸν, ἢ βοὸς, ἢ ἐλάφου, ὅσον κύαμον παραχέοντα μύρου ῥο-
δίνου, καὶ γάλα γυναικὸς, τρίβειν ὥσπερ τὸ μαλθακὸν φάρμακον τρίβεται. εἶτα ὑπαλείφειν ἐκ τούτου,
τὸ στόμα τῆς μήτρης. Ἕτερον χλιαρὸν καθαρτήριον. Χηνὸς μυελὸν ὅσον κάρυον. ῥητίνης σχινίνης, ἢ
τερεβινθίνης, ὅσον κάρυον ταῦτα τήξας ἐν μύρῳ ῥοδίνῳ ἐπὶ πυρὸς μαλθακοῦ, καὶ ποιήσας ὥσπερ κη-
ρωτὴν. εἶτα τούτῳ χλιαρῷ, ἐναλείφειν τὸ στόμα τῆς μήτρης καὶ τὸν κτένα καταβρέχειν. Καταστασι
κὸν καθάρσιος καὶ στατικόν. Γλυκυσίδης κόκκους τοὺς μέλανας ἢ ἐρυθροὺς τρεῖς ἢ τέσσαρας τούτους τρί-
βοντας ἐν οἴνῳ, δοῦναι πιεῖν. ἢν δὲ μᾶλλον καταστῆσαι θέλῃς τῶν μελανῶν κόκκων τῆς γλυκυσίδης
τρίψας, τὸν αὐτὸν τρόπον δὸς πιεῖν. Ἕτερον καθαρτήριον καὶ καταστασικόν. Δαφνίδας εἴκοσι τὰς
πλείστας. καὶ σεσέλιος ἥμισυ ὀξυβάφου, τρίψας μετὰ οἴνου, πινέτω. Ταύρου χολὴν ὅσον τρία ἡμιωβό-
λια ἀττικὰ τρίψας, ἐν οἴνῳ δοῦναι πιεῖν νήστει. καὶ περιπλάσσων καταπότια δίδου. Ἄλευρον σιτά-
νιον. σμύρνης ὅσον διώβολον. κρόκου τὸ ἴσον. καστορίου ὀβολὸν, ταῦτα τρίψαντα, μύρῳ ῥοδίνῳ προστι-
θέσθω. Ἕτερον καθαρτήριον. Κνίδης καρποῦ καὶ μαλάχης χυλὸν ἐν στέατι χηνὸς τρίψαντα, προσθεῖ-
ναι. Ἢν μὴ καθαρθῇ, τῆς πάλης τῆς ἐκ τόκου ὅσον τοῖς τρισὶ δακτύλοις ἑψήσας, μέλιτι ἐγχέαι καὶ συμ-
πλάσαι τὴν κοιλίην, καὶ δοῦναι πιεῖν. Ὑστέρας ἀναστομωτήριον τὸ αὐτὸ καὶ καθαρκτικόν. Κανθαρίδας
τρίβε πέντε, ὄξος λευκὸν παραχέων. καὶ μὴ ὑγρὸν πάνυ ποίει. ἀλλ' ὡς ἐκμάσσεσθαι δάκτυλον. λαβὼν
δὲ σύκου λευκοῦ πίονος, ἄνευ τῶν κεγχραμίδων, καὶ τοῦ δέρματος διπλάσιον ξυμμίξας μέρος τῆς καν-
θαρίδος, τρυβλίον ποιήσας, εἰρίῳ λεπτῷ κατελίξασα προσθέσθω. Καθαρτήριον. Ἢν ἐκ τόκου μὴ
καθαρθῇ, τοῦ τριφύλλου ἐν οἴνῳ λευκῷ πίνειν. τοῦτο δὲ καὶ τὰ καταμήνια καταῤῥήγνυσι, καὶ ἔμβρυον
ἐκβάλλει.

ἐκβάλλει. Μητρέων καθαρτήριον. Ὁκόταν παιδίου ἐναποθανόντος αἷμα ἐμμένῃ, κολοκυντίδα ἀγρίην τρίψας ἐν μέλιτι, λειχέτω, ἢ προσθέτω. Αἵματος καθαρτικόν. Αἷμα ἐξελάσεις ἐκ μητρέων, λευκοΐου καρπὸν τρίβων λεῖον, οἴνῳ διεὶς, διδόναι πίνειν. Αἷμα ὡσαύτως ἐξελάσεις ἐκ μητρέων. Ῥοῦ τὸν καρπὸν, ὁκόταν ἐρυθρὸς ᾖ, τρίβων κόκκους ὅσον τριήκοντα χλωροὺς, καὶ κυνόροδα ἐρυθρὰ περιλέπων, τὸ ἐρυθρὸν διδόναι πίνειν ἐν οἴνῳ. Ὅταν τὸ αἷμα ῥαγῇ, προσθετὸν καθαρτήριον.

Ἢν τὰ γυναικεῖα μὴ φαίνηται, σύρακα, καὶ ὀρίγανον τρίψας λεῖα. καὶ ξυμμίξας, ἐπίχεον καὶ χηνὸς ἔλαιον. ἔπειτα προστιθέσθω. Προσθετὸν καθαρτικὸν, ὥστε μήτρας ἐκκαθαίρειν, καὶ κενοῦν.

Ἀψινθίου ῥίζαν, τρίψας λείην. καὶ περιμίξας μέλι, προσθεῖναι σὺν ἐλαίῳ. Προσθετὰ ὑστερέων καθαρτικὰ ἀνασπασμωτήρια καὶ ὕδωρ ἄγοντα. Σκίλλας ὅσον ἑξαδάκτυλον τὸ μῆκος. παχέος δὲ ὡς ὁ μικρὸς δάκτυλος. τουτέου περιξύσας ὅσον δύο δακτύλους, λεῖον ποιήσας, καταλείξας τὸ λοιπὸν εἰρίῳ ῥυπαρῷ. καὶ τὸ μὲν ἀπεξεσμένον, πρὸς τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ἐᾶν προσκεῖσθαι ἡμέραν καὶ εὐφρόνην. λουσαμένη δὲ καὶ ἀφαιρεομένη, διανιζέσθω ὕδατι εὐώδει. Καθαρτικὸν μαλθακὸν, ὅπερ ὕδωρ ἄγει καὶ φλέγματα. χλωρά τε ὕφαιμα καταμήνια καταστᾷ ἢν μὴ πολυχρόνια ᾖ, καὶ τὸ στόμα μαλθάσσει. Μύρον ναρκίσσινον. κύμινον ὃ ἐσθίομεν. σμύρναν τε καὶ λιβανωτόν. ἀψίνθιον. κυπάρισσον. ἅλας. ῥόδινον, ἄλειφα. τῶν μὲν ἄλλων, χοιῶ ἕκαστον. τοῦ δὲ ναρκισσίνου, τέσσαρας μοίρας. ἐπὶ ὀθόνιον ὠμόλινον ξυμμίξας ἅπαντα καὶ ποιήσας βάλανον, περὶ τῷ πτερῷ ῥάκος λεπτὸν περιθεὶς, καταδῆσαι καὶ ἐμβάψαι ἐς ἄλειφα λευκὸν αἰγύπτιον, προσθεῖναι. καὶ ἐᾶν ὅλην ἡμέραν προσκεῖσθαι. εἶτα λουσαμένη καὶ ἀφαιρευμένη, διανιζέσθω ἐν ὕδατι εὐώδει.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἀ δὲ ἀμφὶ γυναικείων νούσων, ὧδε φημί. γυναῖκα ἄτοκον ἐοῦσαν, ἢ τετοκυῖαν, χαλεπώτερον καὶ θᾶσσον ἀπὸ τῶν καταμηνίων νοσέειν. ὁκόταν γὰρ τέκῃ, εὐροώτεραί οἱ αἱ φλέβες εἰσὶν ἐς τὰ καταμήνια. εὔροα δέ σφιν ποιέει ἡ λοχίη, κάθαρσίς τις ἐοῦσα. καὶ ἢν καταῤῥαγῇ, τοῦ σώματος τὰ πλησιάζοντα μάλιστα, τῆς τε κοιλίης καὶ τῶν μαζῶν καταῤῥήγνυται. καταῤῥήγνυται δὲ καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. ὑπὸ τοῦ δὲ γίνεται, εἴρηταί μοι ἐν τῇ φύσει τοῦ παιδίου τοῦ ἐν τόκῳ. καταῤῥαγέντος δὲ τοῦ σώματος, ἀνάγκη τὰς φλέβας μᾶλλον στομοῦσθαι καὶ εὐροωτέρας γίνεσθαι ἐς τὰ καταμήνια. καὶ τὰς μήτρας μᾶλλον στομοῦσθαι, οἷα τοῦ παιδίου χωρήσαντος διὰ σφέων, καὶ βίην καὶ πόνον παρασχόντος. καὶ τουτέων ὧδε ἐχόντων, τὰ καταμήνια ἀνωδυνώτερον καθαίρεται ἡ γυνὴ, ἐπὴν λοχίων ἔμπειρος γένηται. εἰ δὲ καί τι πάθημα τῇ γυναικὶ γένοιτο τῇ ἤδη τετοκυίῃ, ὥστε τὰ καταμήνια μὴ δύνασθαι ἐλθόντα εὖ καθαρθῆναι, ῥηϊτέρως τὸν πόνον οἴσει, ἢ εἰ ἄτοκος ᾖ. ἠθάδες γὰρ αἱ μῆτραι, καὶ τὸ σῶμα ἐπιτήδειον πληροῦσθαι, ἅτε ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ ἅμα εὐρυχωρίη πολλή ἐστιν ἐν τῷ σώματι. πλείων δὲ ἡ εὐρυχωρίη γίνεται καὶ τῷ αἵματι, ἐπὴν τέκῃ, οἷα τοῦ σώματος καταῤῥαγέντος. καὶ ἐν εὐρυχωρίῃ ἐὸν τὸ σῶμα, ἀπονώτερον γίνεται, ἢν μὴ ὑπερπιμπλῶνται αἱ φλέβες καὶ ὑπερπονέωσιν. ἀτόκῳ δὲ ἐούσῃ, τοῦ τε σώματος οὐ ξυνήθεος ἐόντος, ἐπὴν πληρωθῇ, καὶ ἰσχυροτέρου τε καὶ στερεωτέρου καὶ πυκνοτέρου ἐόντος, ἐπὴν λοχίων ἔμπειρος γένοιτο, καὶ τῶν μητρέων ἀνασπασμωτέρων ἐουσῶν, τὰ ἐπιμήνια ἐπιπονωτέρως χωρέει, καὶ τὰ παθήματα προσπίπτει πλείονα, ὥστε διὰ τοῦτο τὰ καταμήνια ἀποφράσσεσθαι ἐπὴν ἄτοκος ᾖ. ἔχει δὲ ὧδε ὥς μοι καὶ πρὶν εἴρηται. φημὶ τὴν γυναῖκα ἀραιοσαρκοτέρην καὶ ἁπαλωτέρην εἶναι, ἢ τὸν ἄνδρα. καὶ τούτου δὲ ὧδε ἔχοντος, ἀπὸ τῆς κοιλίης ἕλκει τὴν ἰκμάδα. καὶ τάχιον καὶ μᾶλλον τὸ σῶμα τῆς γυναικὸς ἢ τὸ τοῦ ἀνδρός. καὶ γὰρ εἴ τις ὑπὲρ ὕδατος, καὶ διὰ χωρίου ὑδρηλοῦ δύο ἡμέρας καὶ δύο εὐφρόνας θείη εἴρια καθαρὰ, καὶ εἷμα καθαρὸν καὶ βεβυσμένον εὖ σταθμῷ ἴσον τοῖσιν εἰρίοισιν, ἀνελὼν εὑρήσει στήσας πολλὸν βαρύτερα τὰ εἴρια ἢ τὸ εἷμα. ὅτι δὲ τοῦτο γίνεται αἰεὶ ἀποχωρέει ἐς τὸ ἄνεκας ἀπὸ ὕδατος ἐν ἀγγείῳ εὐρυστόμῳ ἐόντι, καὶ τὰ μὲν εἴρια, ἅτε ἀραιά τε καὶ μαλθακὰ ἐόντα, ἀναδέξεται τοῦ ἀποχωρέοντος πλέον. τὸ δὲ εἷμα ἅτε πλῆρες ἐὸν καὶ βεβυσμένον, ἀποπληρώσεται τὸ πολλὸν οὐκ ἐπιδεχόμενον τοῦ ἐπιχωρέοντος. οὕτω δὴ καὶ ἡ γυνὴ, ἅτε ἀραιοτέρη ἐοῦσα, εἵλκυσε πλείονα ἀπὸ τῆς κοιλίης τῷ σώματι τὴν ἰκμάδα καὶ θᾶσσον, ἢ ὁ ἀνήρ. καὶ ἅτε ἁπαλοσάρκῳ ἐούσῃ τῇ γυναικὶ ἐπὴν πλησθῇ τοῦ αἵματος τὸ σῶμα, ἢν μὴ ὑποχωρέῃ ἀπ' αὐτέου, πληρευμένων τῶν σαρκῶν καὶ θερμαινομένων, πόνος γίνεται. θερμότερον γὰρ τὸ αἷμα ἔχει ἡ γυνή. καὶ διὰ τοῦτο θερμοτέρη ἐστὶ τοῦ ἀνδρός. ἢν δὲ τὸ πλεῖον ἐπιγινόμενον ἀποχωρέῃ, οὐ γίνεται ὁ πόνος, καὶ ἡ θέρμη ὑπὸ τοῦ αἵματος. ὁ δὲ ἀνὴρ στερεοσαρκότερος ἐὼν τῆς γυναικὸς, οὔτε ὑπερπίμπλαται τοῦ αἵματος ἐς τὸ ἄνω τῆς κοιλίης τόσον, ὥστε ἢν μὴ ἀποχωρέῃ τι τοῦ αἵματος καθ' ἕκαστον μῆνα, πόνον χρὴ ἔσεσθαι. ἕλκει τε ὁκόσον ἐς τροφὴν τοῦ αἵματος. τό, τε σῶμα οἱ οὐχ ἁπαλὸν ἐὸν, οὐχ ὑπερπονέει, οὐδ' ὑπερθερμαίνεται ὑπὸ πληθώρης ὡς τῇ γυναικί. μέγα δὲ ξυμβάλλεται ἐς τοῦτο τῷ ἀνδρὶ, ὅτι ταλαιπωρέει μᾶλλον τῆς γυναικός. ἡ γὰρ ταλαιπωρίη, ἀπάγει τι τῆς ἰκμάδος. Ἐπὴν οὖν γυναικὶ ἀτόκῳ ἐούσῃ, κρυφθῇ τὰ ἐπιμήνια, καὶ μὴ δύνηται ὁδὸν ἔξω εὑρεῖν, ἡ νοῦσος γίνεται. τοῦτο

δὲ ξυμβαίνει, ἢν τῶν μητρέων τὸ στόμα μεμύκῃ, ἢ λειωθῇ, ἢ ξυστραφῇ τι τοῦ αἰδοίου. ἢν γὰρ τουτέων τι ᾖ, οὐ δυνήσεται ἔξοδον εὑρεῖν τὰ ἐπιμήνια, πρὶν ἂν αἱ μῆτραι ἐς τὴν φύσιν τὴν ὑγιείην μεταστέωσι. γίνεται δὲ τὸ νόσημα τοῦτο μάλιστα ταύταις, αἵ τινες στενοχώρους τὰς μήτρας ἔχουσιν, ἢ τὸν αὐχένα πρόσω τοῦ αἰδοίου κείμενον. ἢν γὰρ τουτέων θάτερον ᾖ, καὶ μὴ μίσγηται ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί, καὶ κενωθῇ ἡ κοιλίη μᾶλλον τοῦ καιροῦ ὑπὸ τουτέου τοῦ παθήματος, στρέφονται αἱ μῆτραι, ὅτε γὰρ ἰκμαλέαι εἰσὶ κατὰ σφέας οἷα μὴ λαγνευομένης. εὐρυχωρίη τε σφίσιν ἐστίν, ἅτε τῆς κοιλίης κενωτέρης ἐούσης ὥστε στρέφεσθαι. ἅτε ξηροτέρης καὶ κουφοτέρης ἐούσης τοῦ καιροῦ. καὶ ἔστιν ὅτε στρεφομένων σφῶν τυγχάνει τὸ στόμα παραστρέφειν ἅτε τοῦ αὐχένος πρόσω τοῦ αἰδοίου κειμένου. ἢν γὰρ ἰκμαλέαι ἐῶσιν αἱ μῆτραι ἀπὸ λαγνείης καὶ κοιλία μὴ κενῶται, οὐ ῥηϊδίως στρέφονται. τοῦτ᾽ οὖν αἴτιον γίνεται ὥστε αὐτὰς ξυμμύειν, οἷα μὴ λαγνευομένης τῆς γυναικός. Ἐν δὲ τοῖσι τριταίοισιν, ἄριστα μὲν πείσεται, ἢν οἱ κατελθόντα ἐξαγάγῃ τὰ προϋπάρχοντα. εἰ δὲ μή, πείσεται τάδε ἡ γυνή, πνὶξ τέ οἱ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ξυμπεσεῖται. καὶ πῦρ λήψεται ἄλλοτε, καὶ φρίκη, καὶ ὀσφύος ἄλγημα. ταῦτα πείσεται, ἐν τοῖσι τριταίοισιν ἐπιμηνίοισιν, ἢν μή οἱ ἐξίῃ. Ἐν δὲ τοῖσι τεταρταίοισιν, ἢν μή οἱ ἐξιόντα, τοῖσί τε προτέροισιν ἔξοδον ποιήσῃ. καὶ τότε μὲν τρίτα πονήματα πάντα μᾶλλον πονήσει, καὶ μάλιστα ἐν τῷ χρόνῳ τῶν καταμηνίων. ἔπειτα ἧσσον. πολλάκις δὲ καὶ δοκέει ἄπονος εἶναι. ἔσται δὲ ἐπὴν τοῖσι τεταρταίοισι, καὶ τάδε τὰ σημεῖα. οὐρήσει τε, πολὺ παχύ, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ ἡ γαστὴρ αὐτῆς σκληρὴ ἔσται. καὶ μείζων, ἢ τὸ πρόσθεν. καὶ βρύξει τοὺς ὀδόντας. καὶ ἀσιτήσει. καὶ ἀγρυπνήσει. τοιαῦτα πείσεται, ἐπὴν τοῖσι τεταρταίοισι καταμηνίοισι μελεδαινομένη ᾖ, καὶ ἐν τουτέοισιν ὑγιαίνει. Καὶ ἐν τοῖσι πεμπταίοισιν, ἢν μή οἱ που ἄλλα τὰ ἐπιμήνια κατίῃ, καὶ ὁ πόνος ἰσχυρότερος προσπίπτῃ. Ἐν δὲ τοῖσιν ἑκταίοισιν, ἤδη ἀνίητος ἔσται. καὶ κατὰ μὲν πρότερα σημεῖα μᾶλλον πονήσει. ἔπειτα δὲ ἐπ᾽ αὐτοῖσι καὶ τάδε. ἀλύξει τε καὶ ῥίψει ἑωυτήν, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ λειποθυμήσει. καὶ ἐμέσει φλέγμα. καὶ δίψα ἰσχυρή μιν λήψεται. ἅτε καιομένης τῆς κοιλίης ὑπὸ τῶν μητρέων ἐουσέων πληρέων αἵματος. καὶ ψαυομένη ἀλγήσει. καὶ μάλιστα τὸ ἦτρον. καὶ πυρέξει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ὀξέως. καὶ βορβορύζουσιν αἱ μῆτραι ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, ἅτε τοῦ αἵματος ἐγκλονευμένου, καὶ διαχωρέοντος ἐν αὐτῇσι. καὶ ἡ κοιλίη οὐ διαχωρήσει κατὰ τρόπον. ὅτε ἡ κύστις διαθήσει τὸ οὖρον. ἐπὴν οἱ αἱ μῆτραι προσπέσωσι πρὸς τὸν στόμαχον ὑδρωπώδεα ἐόντα. καὶ ἐς τὴν κοιλίην ἐμβάλλωσιν, ἀλγέει τὴν ῥάχιν. καὶ τὸν νῶτον πᾶν. καὶ τὴν γλῶτταν αὐτῆς χαλινοῦται, καὶ ἀσαφῆ ταύτην ἔχει. καὶ λειποθυμίη ἐστὶ δ᾽ ᾗσι καὶ ἀφωνίη. καὶ δάκνεται τὸν στόμαχον. καὶ ξανθὴ ἡ χολὴ ἐξέσι. καὶ πνεῦμα προσπταῖον. καὶ ἀλύει. καὶ ῥίπτει ἑωυτήν. καὶ ἐμπίπραται. ἐπὴν δὲ μεταστέωσι καὶ εἰρύσει ἡ κύστις τὸ λεπτὸν τοῦ αἵματος τοῦ ἀπὸ τῶν μητρέων, τότε τὸ οὖρον διουρέεται ἐρυθρόν, καὶ πονέει μὲν τὸ ἄλλο σῶμα, μάλιστα δὲ τὸν τράχηλον, καὶ τὴν ῥάχιν, καὶ τὴν ὀσφῦν, τούς τε βουβῶνας. καὶ ἐς τοῦτο ἐλθούσῃ αὐτῇ, ἥ τε γαστὴρ αἴρεται, καὶ τὰ σκέλεα ὑπὸ τοῦ χρέους οἰδίσκεται, καὶ αἱ κνῆμαι, καὶ οἱ πόδες. καὶ ὁ θάνατος ἔπεισι. καὶ ἡ μὲν ταύτης οὕτω τελευτᾷ ἐς ἓξ μῆνας τὰ ἐπιμήνια ἀδηλούμενα, γίνεται δὲ καὶ ταῦτα. Ἔστιν ᾗσι τῶν γυναικῶν ἐπὴν δίμηνα ᾖ, τὰ καταμήνια ἐν τῇσι μήτρῃσι πολλὰ ἐόντα, ἔρχεται ἐς πλεύμονα, ἐπὴν ἀπολειφθῇ, καὶ πάσχει πάντα, ἅπερ ἐν φθινάδι εἴρηται. καὶ οὐχ οἵη τέ ἐστι περιεῖναι. γίνεται δὲ καὶ τάδε. ἔστιν ᾗσι διάπυα γίνονται τὰ ἐπιμήνια χρονίζοντα, ἐπὴν γένηται δίμηνα ἢ τρίμηνα. τοῦτο δὲ μάλιστα γίνεται, ἢν ξυγκαῇ ὑπὸ τοῦ πυρός. σημεῖα δὲ ἐστίν, ἢν διάπυα ᾖ, ὀδύναι τε ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ ἦτρον, ἰσχυραὶ καὶ σφύξιες, καὶ ψαυομένη οὐκ ἀνέχεται. καὶ ἢν μέλλῃ βελτιόνως ἔχειν, ῥήγνυται αὐτῇ τὰ ἐπιμήνια κατὰ τὸ αἰδοῖον. καὶ χωρέει πῦον καὶ αἷμα. ὀζόμενον ᾖ, χωρέει, ἐπὴν ἡμέρας ἑπτά, ἢ ὀκτώ, ἢ ἐννέα. ἐν δὲ τῷ πρὶν χρόνῳ, πονέεται ὡς εἴρηται ἔμπροσθεν. ἐπὴν δὲ ἀποκαθαρθῇ, ἄριστον μὲν ἢν μὴ γένοιτο ἕλκεα. ἢν δὲ ὑπολείπηται ἕλκεα, πλείονος δεήσει θεραπείης, ὅκως τὰ ἕλκεα μὴ μυδήσῃ, καὶ κάκοδμα γένηται. ἄφορος δὲ ἔσται, καὶ ἢν ῥαΐσῃ, ἢν μεγάλα ᾖ τὰ ἕλκεα γινόμενα ἐν τῇσι μήτρῃσιν, ἢν δὲ μή οἱ κατὰ τὸ αἰδοῖον χωρήσῃ τὰ ἐπιμήνια διάπυα γινόμενα ἐς τὰ ὑπὲρ τοῦ βουβῶνος, ξυμβήσεται κατὰ τὴν λαπάρην ῥαγῆναι ἀπὸ τοῦ φύματος. ἅτε τοῦ πύου διαρραγέντος, καὶ κείνῃ χωρήσει πυώδεα ὁμαλέα. καὶ ἢν τοῦτο γένηται οὐ περιγίνεται ἡ γυνή. ἢν δὲ καὶ περιγίνηται, ἀεὶ ἄφορος ἔσται. ταύτῃ γάρ οἱ τὸ λοιπὸν ἡ ὁδὸς γίνεται, τοῖσιν ἐπιμηνίοισιν ἔξω. τὸ γὰρ στόμα τῶν μητρέων, πρὸς τοῦτο τὸ χωρίον προσπέπτωκε. γίνεται δὲ καὶ τόδε. ἔστιν ᾗσιν ἐπὴν δίμηνα, ἢ τρίμηνα, ἢ χρονιώτερα ᾖ τὰ ἐπιμήνια, καὶ προσπέσῃ πρὸς τὴν λαπάρην, μὴ διάπυα τῶν καταμηνίων ἐόντων, ὡς φῦμα γίνεται ὑπὲρ τοῦ βουβῶνος, ἀκέφαλον, μέγα, ἐρυθρόν. καὶ τῶν ἰητρῶν πολλοὶ ἤδη οὐκ εἰδότες τοῦτο ὅ τι ἐστίν, ἔταμον, καὶ ἐς κίνδυνον ἤγαγον οὕτως. τὸ δὲ ὡς φῦμα γινόμενον, γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἐπαυρίσκεται τοῦ αἵματος ἡ σάρξ, ἅτε προσκειμένου τοῦ στόματος τῶν μητρέων, τῇ λαπάρῃ. καὶ πίμπλαται ἀπ᾽ αὐτέου, καὶ ἐξίσταται, ἅτε πληρουμένη τοῦ αἵματος ἡ σάρξ. καὶ ἔστιν ὅτε, ἢν μεταστῇ τὸ στόμα τῶν μητρέων, καὶ γένηται κατὰ τὸ αἰδοῖον, καὶ χωρέουσι διὰ τοῦ αἰδοίου τὰ καταμήνια, καθίσταται τὸ ἐξεστηκὸς κατὰ τὴν λαπάρην. διαδιδοῖ γὰρ ἐς τὰς μήτρας. αἱ δὲ, ἔξω ἐχάλαζεν. ἢν δὲ μὴ στραφῇ τὸ αἰδοῖον κατὰ τὸ στόμα τῶν μητρέων, διαπύει κατὰ τὴν λαπάρην, καὶ ταύτῃ ὁδὸς γίνεται τοῖσι καταμηνίοισι. καὶ οἱ κίνδυνοι οἱ αὐτοί εἰσιν, οἱ καὶ πρόσθεν εἰρημένοι. τρέπεται δὲ καὶ ἐς

ἔμετον.

ἔμετον. ἔστιν ᾗσι καὶ κατὰ τὴν ἕδρην, ὥσπερ μοι εἴρηται, ἐν τοῖσι παρθενίῃσι νούσοισι. καὶ σημεῖα καὶ
πόνους τοὺς αὐτοὺς δείκνυσι, τοῖσι κεῖθι εἰρημένοισιν. ὁκόσον δὲ ταύτην τὴν ὁδὸν ποιέεται τὰ ἐπιμήνια,
τῇσι γυναιξὶν, ἢ τοῖσι παρθένοισιν, ὁκόταν τὰ ἐπιμήνια κρυφθῇ, ὀδύνη ἕξει τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ
δοκέει τι ἐγκεῖσθαι βαρὺ, καὶ τὰς ἰξύας ἐκπάγλως πονέει, καὶ τοὺς κενεῶνας. Ἢν δὲ τὰ ἐπιμήνια
παντάπασι μὴ χωρέοντα, γίνεται ἀπὸ νόσου ἢ παχέα, καὶ γλίσχρα, ἢ κολλώδεα. χρὴ οὖν πρῶτον τὴν
κοιλίην καθῆραι, ἄνω τε καὶ κάτω. ἔπειτα τὰς ὑστέρας προσθέτῳ, ἀφ' οὗ αἷμα καθαίρεται καὶ διαλείπειν.
καὶ πίσαι ὑφ' οὗ αἷμα ἴῃ. πινέτω δὲ καὶ κρηθμὸν ἐν οἴνῳ τῷ ἀπὸ δᾳδός. ἢν δὲ ὁ ῥόος μὴ γίνηται, ἔσται ὥστε
δοκέειν ἔγκυμονα εἶναι. καὶ μισγομένην ἀνδρὶ, ἀλγέειν, ὥστε δοκέειν ἐγκεῖσθαί τι. καὶ βρῖθος ἐν τῇ γα-
στρὶ ἐσγίνεται. καὶ ἡ γαστὴρ πρόκειται, καὶ ἱμείρεται ἠδελφισμένως ὡς ἐν γαστρὶ ἔχουσα. καὶ καρδιώσσει,
10 ἕως ἂν ἡμέραι πεντήκοντα μάλιστα ἔωσι. καὶ πόνος ἔχει, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε τῆς γαστρὸς τὸ κατὰ τοῦ
ὀμφαλοῦ, τόν τε τράχηλον, καὶ τοὺς βουβῶνας, καὶ τὴν ὀσφύν. καὶ ἐπὴν μῆνες δύο ἢ τρεῖς γένωνται, ἔστιν
ὅτε ἐρράγη οἱ κατὰ τὸ αἰδοῖον τὰ καταμήνια ἀθρόα, καὶ δοκέει ὥσπερ σάρκια εἶναι τὰ ἀπιόντα, ὡς ἐκ
διαφθορᾶς, καὶ μέλανα. ἔστι δ' ᾗσι καὶ ἕλκεα γίνεται ἐν τῇσι μήτρῃσι. καὶ δεήσεται προσέχειν τῇ μελέτῃ. πολ-
λῇσι δὲ συμβαίνει, ὥστε δοκέειν, ἓξ μῆνας ἔχειν ἐν γαστρὶ, ἢ καὶ ὀλίγῳ ἐλάσσονα χρόνον. καὶ ἡ γαστὴρ
πρόκειται, καὶ τἄλλα οἱ δοκέει γίνεσθαι ὥστε ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ. ἔπειτα ἔστιν ᾗσι διαπύοντα, ἐρράγη
ὑπὲρ τοῦ βουβῶνος ἅμα πέμπτῳ ἢ ἕκτῳ μηνὶ, καὶ ὁδὸν ταύτῃ ἐποιήσατο. ἔστι δὲ καὶ ᾗσιν ἕλκεα γίνεται
ἐν τῇσι μήτρῃσι καὶ κάτω ὑπὲρ τοῦ βουβῶνος. καὶ κινδυνεύσει ἀποθανεῖν. ἢν δὲ καὶ περιγένηται ἄφορος
ἔσται. ἔστι δὲ ᾗσι καὶ κατὰ τὸ αἰδοῖον ῥήγνυται, καὶ χωρέει αὐτέῃ σεσηπότα καὶ πυώδεα. καὶ ἀπὸ τουτέων
ἕλκεα ἐσγίνεται ἐν τῇσι μήτρῃσι, καὶ κινδυνεύσει. καὶ χρὴ, ὅκως μὴ τὰ ἕλκεα παλαιὰ γένηται, ἰητρεύειν
20 προσέχοντα. ἄφορος δὲ καὶ αὕτη γίνεται, ἢν γε καὶ ἰηθῇ. ἢν δὲ μὴ οἱ ῥαγῇ τὰ καταμήνια διενειχθέντα
ἓξ μῆνας, πείσεται πάντα ἅπερ τῇ ἀτόκῳ τὰ καταμήνια ὁδὸν οὐ δυνάμενα ἐκφυγεῖν. καὶ ἢν μὲν θε-
ραπευθῇ, ὑγιὴς ἔσται. ἢν δὲ μὴ, διαρκέσασα καὶ ἐς ὀκτὼ μῆνας, θνήσκει. πολλῇσι δὲ γίνεται ἢν τὰ κα-
ταμήνια φλεγματώδεα χωρέοντα ἐπὶ πολλὸν χρόνον, καὶ ἐλάσσονα εἶναι τῶν ὑγιηρῶν. ὑγιὴς δὲ γίνε-
ται ἐν κόσμῳ τῷ προσήκοντι ἰηθεῖσα. Ἢν δὲ τὰ ἐπιμήνια γυναικὶ χωρέει μὲν, ἐλάσσονα δὲ τοῦ
δέοντος χωρέει, ἅτε τοῦ στόματος τῶν μητρέων παρακεκλιμένου ὀλίγον τοῦ αἰδοίου, ἢ ἁρμοῖ μεμυκότος ἐς
τοῦτο, ὥστε χωρέειν μὲν, ἀπεφράχθαι δὲ ἀπ' αὐτέων, καὶ αἱ δίοδοι ἃς περαιοῦσιν ἐπὴν κατέλθῃ ἐς
τὰς μήτρας, τὰ μέτρια τελείως τοῦ αἵματος ἐπικειμένου τῷ στόματι αἰεὶ προσβρέχεται δὴ κατ' ὀλίγον. καὶ
ἐπὴν αἱ ἡμέραι παρέλθωσιν ᾗσι καθαίρεσθαι μεμαθήκει, καὶ εἰρχθῇ τὸ αἷμα ἐν τῇσι μήτρῃσι τὸ ὑπολει-
φθὲν, καὶ ἔτι ῥᾳ ὑποκατιόντα ἐπιμήνια μὴ ἐξωθῇ τὸ ὑπερέχον αἷμα, ἀλλ' αἰεὶ βαρύνει κατ' ὀλίγον. ἔς τε
30 τοὺς πρώτους μῆνας, ἢ ἐπὶ δύο, ἢ ἐπὶ τρεῖς, μὴ ἐσίει κάρτα. ἐπὴν δὲ οἱ μῆνες πλέονες γένωνται,
ἔτι μᾶλλον πονήσεται. καὶ οὐκ ἴσχει ἐν γαστρὶ, μέχρις ἂν οὕτως ἔχῃ. καὶ πῦρ λήψεταί μιν μάλιστα τὰς ἡμέ-
ρας ἐν τῇσι καθαίρεσθαι μεμαθήκει, ἢ πεδανόν. εἰκὸς δέ ἐστι καὶ ἐν τῷ μεσηγὺ χρόνῳ πυρεταίνειν. καὶ
φρίσσειν. καὶ καρδιώσσειν, καὶ ἀνάγειν ἐπὶ τὸ πλῆθος ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην. καὶ ἀλγέει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε
τὸ σῶμα, καὶ μάλιστα τὴν ὀσφὺν, καὶ τὴν ῥάχιν, καὶ τοὺς βουβῶνας. τά τε ἄρθρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν.
ταῦτα δὲ οὐχ ὁμοῦ ἀλγέει, ἀλλ' ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, ὅπη ἂν βρίσῃ τὸ αἷμα τὸ ἀποκεκλειμένον, καὶ μὴ
δυνάμενον εἶναι ἐν τῇσι μήτρῃσι. καὶ ὅπη ἂν στηρίξῃ τοῦ σώματος, οἴδημά ἐστιν ὅτε γίνεται καὶ σπασμὸς ἰσχυρὸς
τῶν ἄρθρων τοῦ σώματος, καὶ τῶν ἄλλων σημείων τῶν προειρημένων, φαίνεταί οἱ ἄλλοτε ἄλλο ἔστιν ὅτε.
αὕτη ἢν μὲν θεραπευθῇ κατὰ τρόπον, ὑγιὴς ἔσται. εἰ δὲ μὴ, ἡ νοῦσος ἑπτάμηνος ἢ καὶ χρονιωτέρη γινομένη,
θανατώδης εἴη ἄν. ἢ χωλώσειεν. ἢ ἀκρατέα τινὰ τῶν μελέων ποιήσειεν. ἢν ὑπὸ ῥίγεος καὶ ἀσιτίης τὸ αἷ-
40 μα ἔνθα ἂν ἐπέλθῃ, πῆξιν ἴσχει περὶ τὰ νεῦρα. τοῦτο δὲ τὸ νόσημα γίνεται μᾶλλον τῇσιν ἀνάνδροισιν. ἢν δὲ
μὴ ἐμπειροτόκῳ ταῦτα τὰ νοσήματα ἐμπέσῃ τὰ εἰρημένα ἢ ἄλλα μέλλῃ εἰρήσεσθαι, πουλυχρονιώτε-
ρα ἔσται καὶ κάσσον ἐπίπονα. τὰ δὲ σημεῖα ταῦτα καὶ τελευταὶ αἱ αὐταὶ γίνονται τῇ τε ἀτόκῳ, καὶ τῇ λοχίων
ἐμπείρῳ, ἢν μὴ θεραπεύωνται. χρὴ δὲ αὐτίκα τὴν θεραπείην ποιέεσθαι. εἰ δὲ μὴ, ἐπιφαίνεται αὐτίκα τὰ
νοσήματα. ἢν δὲ τὰ ἐπιμήνια πλείονα τοῦ δέοντος χωρέῃ καὶ παχύτερα, διὰ τοῦ σώματος φύσει τε εὐρέος
ἐόντος, καὶ τοῦ στόματος τῶν μητρέων πλησίον τοῦ αἰδοίου κειμένου, καὶ ἔπειτα τουτέοισιν ἀνδρί τε ξυνίῃ πολλὰ
καὶ εὐωχέηται ἐσάπαξ ποτὲ, πολλὰ κατελθόντα καὶ χωρέοντα βύζην, ἐπευρύνει μᾶλλον τὸ στόμα τῶν
μητρέων βιασάμενα. καὶ ἢν ἐπὶ τουτέοισι μὴ ἐπιπέσῃ κενεαγγείη, ἀλλ' αὖθις πολλὰ ἴῃ ἀλέα, καὶ τὸ στόμα
εὐρὺ ποιέει καὶ τὸ σῶμα, ἅτε εὐωχουμένης ἱμειρομένης τε καὶ συνεούσης ἀνδρὶ, εὔροον ἢ ἐπὶ τὰς μήτρας,
καὶ ἀλέα ἐπιφέρηται, ἄχρους τε ἔσται μέχρις ἂν οὕτως ἔχῃ. καὶ ἢν ὑγρόν τι νόσημα ἢ πάθημα ἐπιπέσῃ, ὥσ-
50 τε ψυχωθῆναι τὸ σῶμα, ὁμοίως αἵ τε μῆτραι κατὰ τὸ εἰωθὸς εὐρύστομοί εἰσι. καὶ τὸ σῶμα εὔροον ἐπ' αὐτάς
ἐστιν. καὶ μετὰ ταῦτα πῦρ ἔχει. καὶ ἀσιτέει. καὶ ἀλύει. καὶ λεπτὴ, καὶ ἀμενηνὴ, καὶ τὴν ὀσφὺν ἐκ τῶν ἐπι-
μηνίων πονήσει. καὶ τοῦ χρόνου προϊόντος ἢν μὴ θεραπευθῇ, πάντα μιν μᾶλλον πονήσει, ἐν τῷ μεταξὺ χρό-
νῳ. καὶ οἱ ἔσται κίνδυνος ἀφόρῳ τε γενέσθαι, ἢ ψυχωθεῖσαν ὑπὸ χρόνου τε καὶ τῆς νόσου ἤν τι οἱ ξυμπέσῃ καὶ
ἄλλο νόσημα, ἐπὶ τουτέῳ θανεῖν αὐτήν. χωρέει δὲ τὰ καταμήνια παχύτερα. καὶ πλεῖστα τῶν ἡμερέων τῇσιν
ἐν μέσῳ. ἀρχόμενα δὲ καὶ τελευτῶντα, ἐλάσσονα καὶ λεπτότερα. μέτρια δ' ἐστὶ πάσῃ γυναικὶ χωρέειν ἢν

ὑγιαίνῃ τὰ ἐπιμήνια ἐλθόντα, ὅσον κοτύλαι δύο ἀττικαὶ, ἢ ὀλίγῳ πλέονα, ἢ ἐλάσσονα, ταῦτα δὲ
ἐφ' ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς. ὁ δὲ πλείων χρόνος ἢ ἐλάσσων, ἐπίνουσος καὶ ἄφορός ἐστι. τεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ ἐς
τὸ σῶμα τῆς γυναικὸς ὁρέοντα, καὶ ἐρωτᾶν πρὸς τὸ πρότερον ξυμβαλλόμενον, εἴτε ἐπίνοσος ἀεὶ, εἴτε
μή. ἢν γὰρ ἐλάσσονας ἢ πλέονας ἡμέρας τῶν μάθεος φοιτᾷ, ἢ αὐτὰ ἐλάσσονα, ἢ πλείονα εἴη, ἐπίνοσά
ἐστιν, ἢν μὴ ἡ φύσις αὐτῆς νοσηρὴ καὶ ἄφορος ᾖ. ἢν δὲ τοῦτο ᾖ καὶ μεθιστῆται ἐπὶ τὸ ὑγιηρότερον, ἄμεινον. χω-
ρέει δὲ αἷμα, οἷον ἀπὸ ἱερείου. καὶ ταχὺ πήγνυται, ἢν ὑγιαίνῃ ἡ γυνή. ᾗσι δὲ ἐν φύσει ἐστὶ πλέονα καθ-
αίρεσθαι τεσσάρων ἡμερέων, καὶ πολλὰ κάρτα χωρέει τὰ ἐπιμήνια, αὗται λεπταὶ γίνονται, καὶ τὰ
ἔμβρυα αὐτέων, λεπτά. καὶ ἀμαλδύνεται. ᾗσι δὲ τριῶν ἡμερέων ἔλασσον ἡ κάθαρσις γίνεται, ἢ ὀλίγα
χωρέει, αὗται παχεῖαι, καὶ εὔχροοι, ἀνδρικαί τε, οὐ μὴν ἐστὶ τοκοί εἰσιν, αἱ δὲ οὐδὲ κυΐσκονται. Ἢν δὲ
πνὶξ προσπέσῃ ἐξαπίνης. γίνεται δὲ μάλιστα τῇσι μὴ ξυνιούσῃσιν ἀνδράσι. καὶ τῇσι γεραιτέρῃσι μᾶλλον, ἢ
τῇσι νεωτέρῃσι. κουφότεραι γὰρ αἱ μῆτραι σφέων εἰσί. γίνεται δὲ μάλιστα τότε, ἐπὴν κενεαγγήσῃ. καὶ τα-
λαιπωρήσῃ πλείονα τοῦ μαθήσιος. αὐανθεῖσαι αἱ μῆτραι ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίης, στρέφονται, ἅτε κε-
ναὶ ἐοῦσαι καὶ κοῦφαι. εὐρυχωρίη γάρ σφιν ἐστὶν ὥστε στρέφεσθαι, ἅτε τῆς κοιλίης, κενεῆς ἐούσης. στρε-
φόμεναι δὲ, ἐπιβάλλουσι τῷ ἥπατι. καὶ ὁμοῦ γίνονται. καὶ ἐς τὰ ὑποχόνδρια ἐμβάλλουσι. θέουσι γὰρ καὶ ἔρ-
χονται ἄνω πρὸς τὴν ἰκμάδα. ἅτε ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίης ξηρανθεῖσαι μᾶλλον τοῦ καιροῦ. τὸ δὲ ἧπαρ
ἰκμαλέον ἐστίν. ἐπὴν δὲ ἐπιβάλλωσι τῷ ἥπατι, πνίγα ποιέουσιν ἐξαπίνης ἐπιλαμβάνουσαι τὴν διά-
πνοιαν, τὴν περὶ τὴν κοιλίην. καὶ ἅμα τε ἄρχονται ἔστιν ὅτε προσβάλλειν πρὸς τὸ ἧπαρ, καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς
φλέγμα καταρρέει ἐς τὰ ὑποχόνδρια οἷα πνιγομένης. καὶ ἔστιν ὅτε ἅμα τῇ καταρρεύσει τοῦ φλέγμα-
τος, ἔρχονται ἐς χώρην ἀπὸ τοῦ ἥπατος, καὶ παύεται ἡ πνίξ. κατέρχονται δὲ καθελκοῦσαι ἰκμάδα καὶ βαρυν-
θεῖσαι. Τρυσμὸς δὲ ἀπ' αὐτέων γίνεται ἐπὴν χωρέωσιν ἐς ἕδρην τὴν σφῶν αὐτέων. ἐπὴν δὲ ἔλ-
θωσιν ἔστιν ὅτε ἡ γαστὴρ μετ' ἐκεῖνα ὑγροτέρη γίνεται, ἢ ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ. χαλᾷ γὰρ ἤδη ἡ κεφαλὴ τοῦ
φλέγματος ἐς τὴν κοιλίην. ἐπὴν δὲ πρὸς τῷ ἥπατι ἔωσιν αἱ μῆτραι, καὶ τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν, καὶ
πνίγωσι, καὶ τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀναβάλλῃ, καὶ ψυχρὴ γίνεται. εἰσὶ δὲ αἳ καὶ πελιδναὶ γίνονται. ἡ δὲ καὶ
τοὺς ὀδόντας βρύχει. καὶ σίαλα ἐπὶ στόμα ῥέει. καὶ ἐοίκασι τοῖσιν ὑπὸ τῆς ἡρακλείης νόσου συνεχομένοι-
σιν. ἢν δὲ χρονίσωσιν αἱ μῆτραι πρὸς τῷ ἥπατι καὶ τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν, ἀποπνίγεται ἡ γυνή. ἔστι δ' ὅτε
ἐπὴν κενεαγγήσῃ ἡ γυνὴ καὶ ἐπιταλαιπωρήσῃ, αἱ μῆτραι στρεφόμεναι πρὸς τῆς κύστιος, τὸ στόμα χρὸν
προσπίπτουσι, καὶ στραγγουρίην ποιέουσιν. ἄλλο δὲ οὐδὲν κακὸν ἴσχει. καὶ ἐν τάχει ὑγιαίνει θεραπευομένη. ἔστι
δ' ὅτε καὶ αὐτομάτη. ἔστι δ' ᾗσιν ἐκ ταλαιπωρίης ἢ ἀσιτίης, πρὸς ὀσφὺν ἢ πρὸς ἰσχία προσπεσοῦ-
σαι, πόνους παρέχουσιν. Ἢν δὲ γυνὴ τὸ σῶμα φλαύρως ἔχῃ, καὶ ἴῃ χολώδεα τὰ καταμήνια, εὔγνωστά
ἐστι τῷδε. μέλανα ἐστὶ κάρτα. ἔστι δ' ὅτε μέλανα ἢ λαμπρά. καὶ κατ' ὀλίγιστα ἔρχεται, καὶ ταχύτατα
πήγνυται. καὶ ὁ γόνος ἀμαλδύνεται ἀμφοῖν τοῦ τε ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος, καὶ οὐκ ἴσχει ἐν γαστρί. καὶ ἀρχομένης
μὲν τῆς νόσου, καθαίρεται τὰς ἡμέρας ἃς μεμαθήκει οὐ πλέονας. προϊόντων δὲ τῶν ἐπιμηνίων, πλείονας
ἡμέρας καθαίρεται, καὶ ἐλάσσονα τὰ καταμήνια καθ' ἑκάστην ἡμέρην φαίνεται. πυρετοί τε ἐπιγίνονται
πλανῆται. ὀξέες. ξὺν φρίκῃ καὶ ἀσιτίῃ, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ καρδιωγμός. καὶ πονήσει μάλιστα ἐπὴν
πλησιάζωνται τὰ καταμήνια αὐτέῃ. ἐπὴν δὲ ἀποκαθαρθῇ καὶ ῥηΐσῃ ἐπ' ὀλίγον χρόνον πρὸς τὰ πρό-
σθεν. ἔπειτα δὲ αὖθις ἐς τὸ αὐτὸ καταστήσεται. μελεδαινομένη δὲ ἐν τάχει ὑγιαίνει. ἢν δὲ μὴ θεραπεύηται καὶ ὁ
χρόνος προΐῃ, πάντα μὲν μᾶλλα πονήσει τὰ πρόσθεν εἰρημένα, καὶ ὀδύνη λήψεται. τοτὲ μὲν τῆς γαστρὸς,
τὸ κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ. τοτὲ δὲ, τοὺς βουβῶνας. τοτὲ δὲ, τὴν ὀσφύν τε καὶ κοχώνην. τοτὲ δὲ, τὸν τράχηλον
τοτὲ δὲ, πνὶξ προσπεσεῖται ἰσχυρή. καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ζόφος ἔσται οἱ καὶ δεινὸς οἷα τῆς καθάρσιος ἄ-
νω στελλομένης καὶ ἀνιούσης. ἢν γὰρ τὸ σῶμα φλαύρως ἔχῃ, γυναικὶ τὰ καταμήνια ἐλάσσω γίνεται. καὶ ᾗσιν
ἂν τὸ σῶμα ἐμπλέων ᾖ, τὰ καταμήνια ταύτῃσι πλείονά ἐστι. τῇ δὲ χολώδεα τὰ καταμήνια ἢν ἔρ-
χηται, ὀλιγοψυχίη ἐμπίπτει. καὶ ἀποσιτίη ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ ἀλυσμός. καὶ ἀγρυπνίη. καὶ ἐρυγγάνει
θαμινά. καὶ οὐκ ἐθέλῃ περιπατέειν. καὶ ἀθυμέει. καὶ ἐμβλέπειν οὐ δοκέει. καὶ δέδιεν. καὶ ἢν μελεδαίνηται
ἐκ τουτέων, ὑγιὴς ἔσται. ἢν δὲ ὁ χρόνος προΐῃ, ἔτι μᾶλλον πονήσει. ξυμβαίη δ' ἂν ἄρειστα, ἢν ἔμετος χο-
λώδης ἐπιγένηται. ἢν ἡ κοιλίη ταραχθῇ μὴ ἰσχυρῶς, καὶ ὑπίῃ χολώδεα, καὶ ῥόος ἐπιγένηται αὐτῇ, μὴ
ἰσχυρός. ἢν μὲν γάρ τι τουτέων ἐπιπέσῃ ἰσχυρὸν ἐπὶ σῶμα τετρυχωμένον, κινδυνεύσει. ἢν δὲ ἠρεμέως ἀπο-
καθαίρηται τοῦ χολώδεός τι ἢ πᾶν τὸ λυπέον, ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μήτε μελεδαίνηται, μήτε μηδὲν τουτέων
γένηται, θνήσκει ἡ γυνή. ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξυμβαίνει ῥόον ἐμπίπτειν χολώδεα ἐκ τοιουτέου νοσήμα-
τος, ἢν ῥόος γένηται κατὰ μὲν πρῶτα, ὀλίγα οἱ τὰ φαινόμενα ἔσται. ἀνὰ πάσας δὲ τὰς ἡμέρας ὡς ἐπί-
παν, πλέονα ξυμβαίνει. ὁκόταν δὲ ὁ χρόνος προΐῃ ὡς ἐπὶ τὸ πλέον, καὶ ἡ νοῦσος ὀξείη γένηται, καὶ αἱ μῆτραι
δάκνονται ὑπὸ τῆς καθάρσιος τῆς χολώδεος χωρεούσης καὶ ἑλκοῦνται. ἔτι δὲ καὶ ἐν τούτῳ ὑγιαίνει μελεδαι-
νομένη, ἢν οἱ ἄρχηται ὁ ῥόος. ἢν δὲ φλεγμαίνωσιν αἱ μῆτραι ὑπὸ τῶν ἑλκέων, ἔτι ὀξυτέρη ἡ νοῦσος
ἔσται. καὶ πολλά τε καὶ ὁμαλέα καὶ πυώδεα ἐλεύσεται ἀπ' αὐτέων τῶν μητρέων ἤδη ἀπιόντα. καὶ
ἑκάστοτε, οἷον ἀπὸ κρεῶν. καὶ τὰ πρότερον εἰρημένα ἅπαντά μὲν μᾶλλον πονήσει. καὶ τὰ ἕλκεα ἔτι
μᾶλλον ἀγριώτερα ἔσται μέχρι μὲν ὑπερείκῃ. εἰ δὲ καὶ ἰηθῇ, ἄφορος ἔσται ἀπὸ τῶν οὐλέων.

Ἢν δὲ γυνὴ τὸ σῶμα φλαύρως ἔχῃ, καὶ ἢν φλεγματώδεα τὰ ἐπιμήνια χωρέῃ, γνωστὸν δέ ἐστιν ἢν χωρέῃ φλεγματώδεα, ὑμενώδεά τε γὰρ φαίνεταί οἱ καὶ ὡσπερ ἀράχνια διατείνεται, καὶ ὑπόλευκά ἐστι. τοῦτο δὲ γίνεται, ἢν οἱ τὸ σῶμα καὶ ἡ κεφαλὴ φλέγματος πεπληρωμένα ᾖ, καὶ τοῦτο μὴ ὑποκαθαίρηται, μήτε κατὰ τὰς ῥῖνας, μήτε κατὰ τὴν ἕδρην, μήτε κατ' οὐρήθρην, ἀλλ' ἐν τοῖσι καταμηνίοισι, καὶ ἐν τῷ ταράχῳ τοῦ αἵματος σὺν τῇ καθάρσει ἐξωθῆται. καὶ ἢν ταῦτα ὧδε ἔχῃ, ἐπὴν μὲν δύο ἢ τρεῖς μῆνας, οὐδὲν νοσέει. ἐπὴν δὲ ὁ χρόνος πλείων γένηται, καὶ μὴ μελεδαίνηται, μᾶλλον πονήσει, καὶ πυρετὸς ἐπιλήψεται πλάνος, καὶ ἀσιτήσει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ καρδιώξει. καὶ πονήσει, μάλιστα ἐπὴν οἱ πλησιάζῃ τὰ ἐπιμήνια. ὁκόταν δὲ ἀποκαθαρθῇ, ῥηΐων ἀπὸ ὀλίγων χρόνων πρὸς τὰ πρόσθεν. ἔπειτα ἐς τὸ αὐτὸ καθίσταται. καὶ ἢν μὴ μελεδαίνηται, ἀλλὰ χρόνος πλείων γένηται, πάνθ' ὅσα τῇ χολώδεα ἐχώρεε τὰ καταμήνια, ἄχρις οὗ ὁ ῥόος οἱ εἴχετο. ἔπειτα δὲ ταύτῃ, καὶ ῥόον φλεγματώδεα γίνεσθαι, ἢ ἄλλα ἄσσα ἐπὶ ὀρέῳ, ὀλίγῳ ὑδαρέα. καὶ ἢν προσεπιγένηται αἰεὶ, πορεύεται ἀνὰ πάσας τὰς ἡμέρας, ὁτὲ μὲν ἀθρόα, ὁτὲ δὲ ὀλίγα. καὶ ἔστιν ὅτε, οἷον ἀπὸ κρεῶν ὕδωρ χωρέει. ὁτὲ δὲ, οἷον ἰχώρ. καὶ ἐν αὐτέῳ θρόμβοι πολλοὶ αἵματος ἐνδίνονται. καὶ ξύει τὴν γῆν ὡς ὄξος. καὶ δάκνει τῆς γυναικὸς ὅ,τι ἂν ἐπιψαύσῃ. καὶ ἑλκοῖ τὰς μήτρας. καὶ ἐλθοῦσα ἐς τοῦτο, τὰ μὲν ἄλλα πάσχει ταύτῃ ὡς ἡ προτέρη. ἧσσον δὲ τὴν κεφαλὴν ἐκείνης πονήσει, καὶ τὰ ἕλκεα, οὔτε δυσειδέα, οὔτε μεγάλα, οὔτε πυώδεα, ὅτε ὁμαλέα ὁμοίως κείνῃ γίνεται. ἀλλὰ ταύτῃ ἧσσον. ἐπιμελαινομένη δὲ, ὑγιαίνει καὶ προεληλυθείης τῆς νούσου. καὶ οὐ μάλα ἀποθνήσκει. φορὸς δὲ οὐ δύναται εἶναι ὧδε ἔχουσα.

Ὁκόσαι δὲ ξυνοικέουσαι οὐ δύνανται ἐν γαστρὶ ἔχειν, πυθέσθαι χρὴ, εἴ σφιν ἐπιγένηται τὰ καταμήνια, ἢ οὔ. καὶ γίνεται πυώδεα ἢ ψυχρά. ἢν μὲν οὖν φῇ, αὐτίκα ἀπιέναι ὅταν ἡ γονὴ ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ, ἢ τῇ ἕκτῃ, ἢ τῇ ἑβδόμῃ. ἢν μὲν οὖν φῇ αὐτίκα ἀπιέναι ὅταν εὐνασθῇ, τὸ στόμα οὐκ ὀρθόν ἐστι τῆς μήτρης. ἀλλ' ἰδνοῦται καὶ οὐ δέξηται τὴν γονήν. ἢν δὲ φῇ δευτεραίῃ, ἢ τριταίῃ, ἢ ὑστεραίῃ, ἐξυγρασμένη ἐστί. καὶ ἡ γονὴ ἐκπλυνέεται. ἢν δὲ ἑκταίῃ καὶ ἑβδομαίῃ, ἡ γονὴ κατασήπεται. κατασαπεῖσα δὲ, ἀπέρχεται. τοῦ μὲν οὖν ἀρχὴν μὴ προσδέχεσθαι τὴν γονὴν, τῆς ὑστέρης τὸ στόμα θεραπευτέον πρῶτον, ὅκως ὀρθὸν ἔσται. τοῦ δὲ καταπλύνεσθαι, δευτεραίῃ καὶ τριταίῃ ἡ ὑστέρη καὶ κεφαλή. τοῦ δὲ κατασήπεσθαί τε καὶ ἀπέρχεσθαι καὶ ἡ ὑστέρη καὶ τὸ σῶμα ἅπαν ἔνυγρον ὄν. τουτέων ἕκαστα γινώσκειν, ὧδε χρή. ὁκοίης δὲ χρήζει καθάρσιος, γνώσῃ ταῦτα ὧδε.

Ὅταν τὰ ἐπιμήνια γίνεται ῥάκος πτύξας ὅσον σπιθαμῆς, ἐπιπαννύσαι ἐπὶ σποδίην λεπτήν. κἄπειτα ποιέειν ἐπὶ τούτῳ ὡς ἐπιῤῥυῇ τὰ ἀπιόντα. ἔστω δὲ δύο τὰ ξυχία, χωρὶς ἐφ' ἑκάτερα, τὸ μεθ' ἡμέρην τε καὶ νύκτωρ. καὶ τὰ μὲν ἡμερήσια πλύνειν χρὴ τῇ ὑστεραίῃ. τὰ δὲ νύκτωρ, ὁκόταν αὐτέοισιν ἡμέρη καὶ νύκτωρ γένηται, ἐπὶ τῇσι σποδίῃσι κειμένοισιν. ἐν δὲ τῇ πλύσει, σκέπτεσθαι ὁκοῖα ἄσσα γένηται τὰ ῥάκεα πλυθέντα. ὅταν ἐν ἡλικίῃ τέρσηται. κράτιστον δὲ ἐν σκοταίῳ χωρίῳ. ἢν μὲν οὖν φλέγμα ᾖ τὸ κωλῦον, μυξώδεα τὰ ῥάκεα ἔσται. ἢν δὲ δι' ἅλμην τε καὶ χολὴν, πυῤῥά τε καὶ ὑποπέλιδνα. ταῦτ' οὖν ἐσιδὼν, καὶ γνώμῃ σκεθρῇ βασανίσας ὅλον τε τὸ σῶμα ἀθρέειν, ἤν τε πολλῆς καθάρσιος δοκέῃ δέεσθαι, ἤν τε καὶ μή. ἀποσκεψάμενος ἐς τὴν χροιὴν, καὶ τὴν ἡλικίην, καὶ ῥώμην, καὶ ὥρην καὶ οἵῃ διαίτῃ χρέονται. ἰηθείη δὲ καὶ τοῦ σώματος παντὸς, καὶ τὰς ὑστέρας, καὶ τὸ στόμα ἰῆσθαι. καὶ ἢν μεμυκὸς ᾖ, ἀναστομοῦσαι. ἢν δὲ λοξωθέωσιν, ἰθύνειν χρή. ἢν δὲ ὑγραὶ ἔωσιν, αὐαίνειν. καὶ τ' ἄλλα δρᾶν ἐναντίον. σχεδὸν δὲ πάσῃσιν ἡ πολλὴ θεραπείη ἡ αὐτή ἐστι, πλὴν τοῦ καταπαύσαι τὰ ἐμμήνια. ὅσῃσι γὰρ γίνεται οὐδὲν, δεῖ ταύτῃσι καταπαῦσαι. ἀλλ' ὅτι κακὸν ἐν τοῖσιν ἐπιμηνίοισιν ἔνι, τοῦτο ἀφαιρέειν χρὴ, ὅταν φλεγματώδεά τε καὶ ὑμενώδεα καὶ ἰχωροειδέα καὶ λεπτὰ ἢ λευκὰ καὶ θρομβοειδέα, καὶ ὅταν μέλανά τε, καὶ ἀνθρακώδεα. ἢ ξοφοειδέα. ἢ δριμέα. ἁλμυρά. θολερά. πυώδεα. αὗται πᾶσαι αἱ προφάσιες, ὑπεξαιρέεται. κωλύουσι γὰρ λαμβάνειν ἐν γαστρί. ὁκόσα μὲν οὖν φλεγματώδεα καὶ ὑμενοειδέα τῶν ἐπιμηνίων ἐστὶ, καὶ αὗται σαρκώδεές εἰσι. καὶ ταύτῃσι τὸ στόμα ἔξυγρον. καὶ πτύελον πουλὺ, καὶ γλίσχρον. καὶ ἢν ὀξέος γεύσηται ἢ δριμέος, τὸ πτύελον ἐν τῷ στόματι, πλαδωδέστερόν τε ἔσται καὶ ἄναλτον. καὶ πρὸς πᾶν ὅ,τι ἂν φάγωσιν ἢ πίωσιν, ὄχλος καὶ προσίσταται αὐτέοισιν καὶ ἀείρεται καὶ ἡ κοιλίη. καὶ ναυσίη. καὶ ἀλυσμὸς πουλύς. ἀπό τε κεφαλῆς ῥεῦμα καταῤῥέει, καὶ πάντ' ἐπιπλάσσεται. καὶ πολλὴν ὑγρασίην ἐπάγεται. καὶ τὰ ὑποφθάλμια πελιδνὰ καὶ πεφυσημένα. ταύτας χρὴ ὅλας πυριῆν, καὶ πυκνὰ ἐμέειν, καὶ ἀπὸ σιτίων καὶ ἀπὸ νηστείης. μαλάσσειν δὲ τὴν κάτω κοιλίην. φαρμάκοισι δὲ πάμπαν κούφοισιν, ὁκόσα ἥκιστα χολὴν ἄγει. καὶ μονοσιτέειν, καὶ γυμνάζεσθαι συχνά. καὶ ὡς ξηροτάτῃ τροφῇ διαιτᾶσθαι. καὶ ποτῷ ἐλαχίστῳ ἀκρητεστέρῳ. κοιλίη δὲ εὔλυτος ἀμείνων διαφυλάσσεσθαι. τὰς δὲ ὑστέρας χρὴ ἢν μὴ πρὸς ταύτην τὴν δίαιτην ἐνακούωσι, καθαίρειν φαρμάκοισιν, ἀδήκτοισι προσθετοῖσιν.

Προπυριῆν δὲ πρὸ τῶν καθαρσίων αἰεὶ, πρότερον μὲν τῇ πυρίῃ τῇ ἐκ τῶν μαράθων. ἔπειτα τῇ ἐκ τῶν θυμιαμάτων. τὰς δὲ πυρίας ποιέεσθαι καὶ τὰς προσθέσιας τεκμαιρόμενος ὅκως ἅπαντα πεποιήσεται. καὶ κατὰ τὸ πονέεσθαι, ἐν ᾧ χρόνῳ τὰ ἐπιμήνια εἴη. ἢν μὲν οὖν καθαρά τε καὶ ἀκραιφνέα καὶ ἐναίμα γένηται, οὕτως ἴτω παρὰ τὸν ἄνδρα ἐν ἀρχομένοισι τοῖσιν ἐπιμηνίοισιν. ἄριστον δὲ ἐν ἀπολείπουσι, καὶ ἔτι ἰόντων μᾶλλον ἢ ἀφανέων. ὅταν δὲ μέλλῃ ἰέναι παρὰ τὸν ἄνδρα ὑποθυμιήσθω τι τῶν ὑποθυμιαμάτων τῶν στυπτικῶν. θυμιήσθω δὲ, οἷον τοῦ κωνείου καὶ

τοῦ καλάμου ἐπὶ τὴν ὀσφύην θερμὴν ἐπιπάσσουσα τὸ φάρμακον. ὅταν δὲ ἐπιπάσῃ καὶ τὸ κωνεῖον περι-
θεῖναι, καὶ τὸν κάλαμον, καθεζομένην πυριῆσθαι. ὁκόταν δὲ δέῃ αὐτὴν θυμιῆσθαι, τῷ μολιβδίῳ
χρῆσθαι, ὡς ἀνεῳγμένῳ τῷ στόματι θυμιῆται. εἶτα ὅταν ἀναστῇ, πάλιν ἐν τῇ κλίνῃ περιαθέσθω
τὸ μολίβδιον. εἶτα ὑφελομένη, τηνικαῦτα ξυνευναζέσθω τῷ ἀνδρί. καὶ ἢν τὰ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς μὴ
δῆλά οἱ ᾖ, ἐκτείνασα τὰ σκέλεα καὶ ἐπαλλάξασα ἠρεμείτω. νηστείη δὲ ὄφελος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρῃ.
πλὴν κυκεῶνα ἢν ἐθέλῃ ἄναλτον ἐφ᾽ ὕδατι. τοῦτο δὲ πίνειν τότε, ὁκόταν μέλλῃ θυμιῆσθαι. ἢν δὲ
ξυγγενομένη τῷ ἀνδρὶ κατάσχῃ τῇ ὑστέρῃ τὴν γονὴν, καὶ μὴ δὲ ἐς τὴν ἑτέρην ἀπίοι ἡμέρην, σιτίων μὲν
εἴργεσθαι καὶ λουτρῶν. πίνειν δὲ, ἄλφιτον ἐν ὕδατι ἄναλτον καὶ δὶς καὶ τρὶς τῆς ἡμέρης. αὕτη δὲ ἡ δίαι-
τα, ἔστω ἡμέρας ἕξ. ἀμείνων δὲ καὶ ἑπτά. ἢν μὴ ἀπίῃ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὅταν ξυγγένηται. ἀλουτείτω δὲ
πάντα τὸν χρόνον. καὶ ἀκινητεῖν ἐπιτηδευέτω. ἢν δὲ βούληται περιπατεῖν, περιπατείτω ἐν ὁμα-
λῷ χωρίῳ καὶ λείῳ. προσάναντες δὲ μηδαμῶς, μηδὲ κάταντες. καθέζεσθαι δὲ ἐπὶ μαλθακοῦ. ἢν
ξυλλάβῃ. τὴν δ᾽ ἄλλην δίαιταν τὴν αὐτὴν ποιέεσθαι, μέχρι ἡμερέων τριήκοντα. ἀλουτείτω δὲ, ἢ καὶ
ὅτε δέοι λουθῆναι, ὀλίγῳ καὶ μὴ λίην θερμῷ. τὴν δὲ κεφαλὴν μὴ βρέχειν. σιτίοισι δὲ χρεέσθω καὶ ἄρτοι-
σι, καὶ μάζῃ ἢν γε βούληται. κρεῶν δὲ, φάσσῃ, καὶ τοῖσι παραπλησίοισι. θαλασσίων δὲ, ὁκόσα κοιλίην
ἵστησιν. εἴργεσθαι δὲ λαχάνων δριμέων. οἴνῳ δὲ μέλανι χρεέσθω. κρέασι δὲ, ὀπτοῖσι μᾶλλον ἢ ἑφθοῖσι.
καὶ τῶν ἡμερέων καὶ τῶν θηρείων. καὶ ταῦτα μὲν, ἢν ξυλλάβοι οὕτως χρὴ ποιέειν. ἢν δέ γε μὴ ξυλλάβῃ
ἀλλ᾽ οἴχεται δευτεραῖα ἢ τριταῖα τὰ τοῦ ἀνδρὸς ῥεόμενα παμπόλλῳ ὑγρασίῃ, δῆλον ὅτι ὑγρότε-
ραί εἰσιν αἱ ὑστέραι. θεραπεύειν οὖν χρὴ, κατὰ τὸν ὑφηγημένον τρόπον, μέχρις ἂν ξηραὶ γένωνται. ὁκό-
ταν δὲ δοκέωσι ξηραὶ εἶναι, ἰητρεύεσθαι οὕτως. ἄριστον φάρμακον μαλθακτήριόν μιν κατόπιν τε καὶ
ἐς τοὔμπροσθεν, ἄχρις οὖν αὗται κατὰ φύσιν γένωνται. καὶ αὖθις ἴτω παρὰ τὸν ἄνδρα, ὅταν τὰ
ἐπιμήνια μηκέτι πολλὰ, ἀλλ᾽ ὀλίγα καὶ εὔχροα, καὶ ὀργᾷ. καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἡμέρῃσιν, ἱμείρεσθαι χρὴ
τοῦ ἀνδρὸς, ἢν ἄριστα ἔχωσιν αἱ ὑστέραι. ὅταν δὲ ξυγγένηται ἐν τῇσιν ἡμέρῃσι τῇσιν εἰρημένῃσιν, ἢν
εὐτρεπισθῶσιν αἱ ὑστέραι, ἢν κατάσχῃ τε τὴν γονὴν ἡμερέων δέκα, ἢ δυοκαίδεκα, μὴ ἰέναι ὡς τὸν ἄν-
δρα. ἢν δὲ μὴ ξυλλάβῃ, ὑγιέες δὲ ἔωσιν αἱ μῆτραι, γίνεται γὰρ δὴ καὶ τοῦτο πολλῇσιν, ἐπειδὰν ἀκι-
δναὶ αἱ μῆτραι ἐοῦσαι εὔτροφοι ὑπὸ πάθεος γίνονται, ἢ ἀπὸ φαρμακείης τε καὶ πυρίης πολλῆς, οὐ
δύνανται φέρειν τὴν γονὴν, πρὶν ἢ ἐθάδες γίνωνται καὶ ἰσχύωσι. γνωστὸν δὲ τοῖσι δ᾽ ἐστὶν ὧδε. ὁκό-
ταν ἀπίῃ οἱ, ἄπεισι δὲ δευτεραίῃ ἢ καὶ τριταίῃ, καὶ ἔτι ἀνωτέρω, ἀπέρχεται δὲ παχέα τε καὶ
ξυνεστεῶτα οἷον βλένναι, ἢν μὴ κακόν τι ᾖ, καὶ διὰ νοῦσον ἑτέρην ὑστερέων ἡ γονὴ ἀπαλλάσσηται. ὅταν
οὖν τοιαῦτα φανῇ, θεραπείης μὲν ἀπόχρη, ὑστερέων. τοῦ δ᾽ ἄλλου σώματος, ἐπιμελίην ἔχειν, ὡς
καὶ εὐεξίη τοιαύτη οἱ ᾖ. ὡς ξυνεσταλμένον τε ἅμα τὸ σῶμα ᾖ καὶ εὔογκον. λουτροῖσιν ὀλίγοισιν, πλείοσι
δὲ δριμέων καὶ ἁλμυρῶν εἴργεσθαι. ἐμέτοισι χρῆσθαι πρὸ τῶν ἡμερέων ὧν μεμαθήκει τὰ ἐπιμήνια
γίνεσθαι. καὶ αὖθις λιμοκτονέεσθαι. καὶ τ᾽ ἄλλα ἐπιτελέειν, ἅσσα εἴρηται. αὕτη μὲν θεραπείη ἀμφὶ
τῶνδε. ὅσῃσι δὲ ὅταν ξυγγένωνται αὐτίκα διαρρέει τὰ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ταύτῃσι τὸ στόμα τῶν ὑστερέων
πρόφασις. θεραπεύειν δὲ δεῖ οὕτως. ἢν μὲν σφόδρα μεμυκὸς ᾖ, ἀναστομῶσαι τοῖσι δαδίοισι καὶ
τοῖσι μολιβδίοισι. πυρίην δὲ μαλθακὴν πυρίῃ, τῇ ἐκ τοῦ μαράθου. καὶ καθαίρειν προσθέτοισιν οἷα
λεπτύνει τὰς ὑστέρας, καὶ ἐς εὐθὺ καθίστησι. μετὰ δὲ τὰς καθάρσιάς τε καὶ πυρίας κλύζειν τοῖσδε,
ἅσσα ἐναντία τῇ προφάσει. ὅσῃσι δὲ τὸ στόμα ἀπεστραμμένον ἐστὶ καὶ προσπεπτωκὸς πρὸς τὸ ἰσχίον,
γίνεται γὰρ καὶ τοιαῦτα διακωλύοντα τὴν ὑστέρην τὴν γονὴν προσδέχεσθαι. ὅταν οὖν τι τοιοῦτον
ξυμβῇ, πυριῆν χρὴ, τῇσιν εὐώδεσι πυρίῃσι. μετὰ δὲ τὴν πυρίην παραψησαμένην τῷ δακτύλῳ
ἀποσπᾶν τοῦ ἰσχίου. ὅταν δὲ ἀποστήσῃ, ἐξορθοῦν τοῖσι δαδίοισι, καὶ τῷ μολιβδίῳ κατὰ τὸν ἔμπροσθεν
λόγον. ὅταν δὲ ἐξορθωμέναι τε καὶ ἀνεστομωμέναι γένωνται, προσθέτοισι μαλακοῖσι καθαίρειν, καὶ τ᾽ ἄλ-
λα ποιέειν, κατὰ τὸν ὑφηγημένον λόγον. ὅταν ἀνεστομωμέναι μᾶλλον τοῦ δέοντος αἱ ὑστέραι ἔωσι,
καθάρσιος δέονται. μετὰ δὲ τὰς καθάρσιας, κλυσμῶν ἀξιοῦν καὶ θυμιαμάτων. ἢν δὲ ἐνυγρότεραι ἔωσι
τοῦ δέοντος, ἐμέτων δέονται αἱ ὑστέραι, καὶ πυρίης δυσώδεος, μέχρις ὅτου ἐς χώρην ἔλθωσι. τῇ
διαίτῃ δὲ τῇ ὑφηγημένῃ χρῆσθαι. ἢν δὲ τὸ στόμα πιμελῶδες ᾖ καὶ παχὺ, καὶ διὰ τοῦτο μὴ κυΐσκηται,
νάπυ ἑφθὸν ἐσθίειν νῆστιν. καὶ ἄκρητον ἐπιπίνειν. πρόσθετον δὲ, νίτρον ἐρυθρὸν. καὶ κύμινον. καὶ
ῥητίνην. ἄριστον δὲ, οἴνῳ νίτρον ξὺν σμύρνῃ καὶ ῥητίνῃ, ἅμα καὶ κυμίνῳ, καὶ μύρῳ λευκῷ. ἢ ἐλάφου
κέρας καῦσαι καὶ μίξαι ὠμήλυσιν διπλῆν ἐν οἴνῳ. ἢν δὲ μὴ ῥάξῃ, πράσα ἑψεῖν, καὶ ἀμφικαθέ-
ζεσθαι. ἢ φηγὸν τρίβουσα προστιθέσθω. σκόροδά τε τρώγειν νεαρὰ, καὶ μελίκρητον ἐπιπίνουσα,
ἐμεέτω. ὅσῃσι δὲ ἐμμένει, καὶ ἐνσήπεται, καὶ ὄχλον ποιέει, ἀνδράφαξιος ἀγρίης καρπὸν ἢ χυλὸν
ξὺν μέλιτι, ἢ ξὺν κυμίνῳ ἑλικτὸν διδόναι. ὅταν δὲ δυσοσμία ἔῃ, οὐ κυΐσκεται. ἀνδράχνην
οὖν καὶ χηνὸς ἔλαιον μίσγειν καὶ προστιθέναι. ὅσῃσι δὲ ἑκταῖα καὶ ἑβδομαῖα τὰ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς
κατασηπόμενα χωρέει, ταύτῃσιν εἰκὸς γίνεσθαι ὑπ᾽ ἀμφοῖν. ἢν ἐπιρρέῃ χολῆς καὶ ἅλμης, θερα-
πεύειν χρὴ ὧδε. ἐλλεβόρῳ ἢ σκαμμωνίῃ καὶ πεπλίῳ, καθαίρουσι γὰρ ταῦτα ἄνω τε καὶ κάτω
φλέγμα, καὶ χολὴν καὶ φύσας ἄγει. πρὸ δὲ τῶν καθαρσίων τῇσι πυρίῃσι χρῆσθαι ἐκ τοῦ θυμια-

ματων. ὅταν δὲ πυριήσῃς, καθαίρειν προσθέτοισι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὡς ἐν τοῖσι πρόσθεν. καὶ μετὰ τὰς
προσθέσιας καὶ καθάρσιας, τοῖσι μαλθακτηρίοισι χρέο. καὶ τὸ ἐκ τῆς λινοζώστιος πρόσθετον καὶ ἀρτε-
μισίης ποίης, καὶ ἀνεμώνης, καὶ ἐλλεβόρου λευκοῦ ἢ μέλανος. τὰ μὲν τῶν φαρμακειῶν ταύτῃσιν, ὧδε
χρή. τὴν δὲ δίαιταν ἀποσκεπτόμενον τῆς ἀνθρώπου, ἐς τὸ ὅλον σωματοποιέειν, ἤν τε αὐχμηροτέρη
δοκέῃ εἶναι, ἤν τε σαρκωδεστέρη. κἢν μὲν αὐχμηροτέρη, λουτροῖσι πλείοσι, καὶ ἑφθοῖσι πᾶσι τοῖς ὄψοισιν, εἴτε
θαλασσίοισιν, εἴτε κρέασιν. οἴνῳ δὲ ὑδαρεῖ. λαχάνοισί τε ἑφθοῖσι καὶ λιπαροῖσι πᾶσι καὶ γλυκέσι. ταῦτα
γὰρ ὡς ἐπιτοπουλὺ ποιέει ὑγρηδόνα εἶναι, καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ σώματι, καὶ ἐν τῇσιν ὑστέρῃσιν. ἢν δὲ ὑγρο-
τέρη ᾖ, δέονται αἱ τοιαῦται ὑστέραι τούτων οὐδὲν, ἀλλὰ τἀναντία. οὐ χρὴ ψαύεσθαι οὐδὲ κλύζεσθαι
νεοχμῶς, οὐδὲ θυμιῆσθαι. πρὸς γὰρ τὸ κινδυνεύμενον φιλέει ἰέναι. καὶ ἢν ἐξυγρανθῶσι μᾶλλον
τῆς φύσιος, χρὴ δὴ ξηραίνειν καὶ θυμιῆν. ἢν δὲ χολώδεα ἴῃ ἐπὶ σφέας, ὅ, τι χολὴν καθαίρει διδόναι.
ἢν δὲ ἁλμυρώδεα, γάλα ὄνειον, καὶ οἶνον καὶ τἄλλα ἀλεξιτήρια. χρὴ δὲ σκεψάμενον τῶν νοσημάτων
τὰς δυνάμιας, καὶ ὑφηγεύμενον τὰς προφάσιας ὡς χρὴ ἐξ ὧν αἱ νοῦσοι γίνονται, ἐπὶ τὰ ἄλλα
ἰέναι ὧδε, καὶ τὰ ἀμφὶ τὰ χωρία ἰῆσθαι. ὅσαι μὲν διὰ τῶν στομάτων προφανέων τὴν αἰτίην κωλύον-
ται μὴ ἴσχειν ἐν γαστρὶ, τούτων συντεπίζειν τὰ στόματα, ὡς εὐκρινέα ᾖ. ὁκόταν δὲ ἡ ὑγρηδὼν εἴργῃ,
ταύτην ἐσορᾶν ὡς μὴ διακωλύῃ, σκεπτόμενον ἐς ὅλα τὰ πρήγματα τῶν γυναικῶν, ἤν τε ἐξ ἅπαν-
τος τοῦ σώματος δοκέῃ τι κινέεσθαι, ἤν τε ἀπ' αὐτέων τῶν ὑστερέων, ἤν τε ἀπ' ἄμφω. τὰς δὲ ὑστέρας
ὧδε μελεδαίνειν, ὅκως μήτε ὑγραὶ ἐῶσι, μήτε λίην αὐαίνωνται. ἀλλὰ τὰς μὲν ξηροτέρας εὐχύλως
ὅσῳ καὶ αὐχμηρότεραί εἰσι τοιαύτῃ ἰκμάδι, ὡς παλέαι μᾶλλον ἔσονται, ἢ ἰσχναλέαι. τὰς δὲ ἐξυ-
γρασμένας καὶ διαβρόχους, ξηραίνειν ὑπολειπόμενον ἐνίκμους εἶναι, καὶ μὴ λίην ἀνεξηράνθαι. αἱ
γὰρ ὑπερβολαὶ τουτέων, πάνυ φευκταῖαι. λαμβάνειν δὲ ἐν γαστρὶ, οὔτε τὴν ὑγρηδόνα ἔχουσαν, ἀτὰρ
οὐδὲ τὴν αὐαινομένην, ἢν μὴ ᾖ ἐν τῇ ἀρχαίῃ φύσει τουτέων τι. ἰέναι δὲ χρὴ παρὰ τὸν ἄνδρα ὅταν
τὰ ἄλλα τῆς θεραπείης ἔχῃ, ληγόντων ἢ ἀρχομένων τῶν ἐπιμηνίων. ἄριστον δὲ καὶ ἔστ' ἂν παύση-
ται. μάλιστα δὲ ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσι πειρηθῆναι, ἢν δύνηται κυΐσκεσθαι. αὗται γὰρ κυριώτα-
ται. ἢν δὲ μὴ αὐτίκα ξυλλάβῃ, τἄλλα δὲ καλῶς ἔχῃ, οὐδὲν τὸ κωλύον ἐν τῇσιν ἄλλῃσι τῶν ἡμερέων
ξυνιέναι ἀνδρί. προθυμίην γὰρ σφίσι ποιέει ἡ μελέτη, καὶ ἀναχαλᾶται τὰ φλέβια. καὶ ἢν τὰ
ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἀπιόντα ὁμορροθῇ κατ' ἴξιν τῷ ἀπὸ τῆς γυναικὸς ταχύτερον κυήσει. καὶ γὰρ τόδε αἴ-
τιον ἐστὶν, ἧσιν ἤν τε αὐτίκα, ἤν τε ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ ἀπίῃ, ταῦτα μὲν ἀμφὶ τούτων λέλεκται. ἢν δὲ
ὑγρότερον ᾖ τὸ στόμα τῶν ὑστερέων, οὐ δύνανται εἰρύσαι τὸν γόνον. προσθέτοισι δὲ χρέεσθαι δριμέσι.
δηχθεὶς γὰρ καὶ φλεγμήνας ὁ στόμαχος στερρὸς ἐστὶν ὅτε γίνεται. κατὰ δέ τι ἠδέλφισται. καὶ ἢν σκι-
ρωθῶσιν ἄρειον τὰ δριμέα τε προστιθέναι ἃ δήξονται. τὰ γὰρ λευκὰ καὶ πυρώδεα ἐόντα, τὸν σκῦρον
διαχέει. ἢν δὲ λαπαχθῇ ὁ σκῦρος, μαλθακοῖσιν ἰῆσθαι, καὶ ὅ, τι μὴ δήξεται. ἢν δὲ διὰ πολλοῦ μὴ
κυΐσκηται τῶν καταμηνίων μὴ φαινομένων, ὅταν ᾖ τριταίη ἢ τεταρταίη, συπτηρίην λείην γίψας
δὶς μύρῳ εἰρίῳ ἀναπασπίζων προστίθει, καὶ ἐχέτω ἡμέρας τρεῖς. τῇ δὲ τετάρτῃ, χολὴν βοὸς αὖειν ἐν
ἐλαίῳ, ἀναζέσας καὶ ἄχνην ἀναλύσας, πρόσθες. καὶ ἐχέτω ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς. τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἐξελέ-
σθω καὶ τῷ ἀνδρὶ ξυνίτω. Ἢν γονὴν μὴ δέχηται ἡ γυνὴ, τῶν γυναικείων κατὰ φύσιν ἐρχομένων, ἢ
μήνιγξ ἐπὶ πρόσθεν ἔσται. γίνεται δὲ καὶ ἐξ ἄλλων. γνώσῃ δὲ, τῷ δακτύλῳ ἀφῇ τοῦ προβλήματος.
πρόσθεμα δὲ ποιῆσαι, ῥητίνην καὶ ἄνθος χαλκοῦ, ἐν μέλιτι εἰς ὀθόνιον ἀρδαλώσας, πρόσθες ῥάμμα
ἐκδήσας ἐκ τοῦ ἄκρου ὡς ἐσωτάτω. ὅταν δὲ ἐξελκύσῃς τὴν μυρσίνην ἐν οἴνῳ ἀφεψῶν τῷ οἴνῳ χλιε-
ρῷ διανιζέσθω. περιελεῖν δὲ τὸν χιτῶνα ἄμεινον. εἰσὶ δὲ γυναῖκες αἵτινες λαμβάνουσι μὲν ῥηϊδίως,
ἐν γαστρί. ἐξενεγκεῖν δὲ, οὐ δύνανται, ἀλλὰ σφέων τὰ παιδία διαφθείρονται ἢ ἅμα τῷ τρίτῳ μηνὶ,
ἢ τῷ τετάρτῳ, οὐδὲ μιῆς αἰτίης ἐπιγινομένης. οὐδὲ βορῆς ἐπιτηδείου. καὶ τοῦτό ἐστιν αἴτιον τὸ εἰρη-
μένον. καὶ μάλιστα ἐπὴν παραμυθέωσι τῆς αὐξήσιος τῷ ἐμβρύῳ αἱ μῆτραι, ἢ ἡ κοιλίη σφιν ταράσσε-
ται, ἀσθένεια καὶ πυρετὸς σφοδρὸς καὶ ἀσιτίη ἐμπίπτει τῷ χρόνῳ τούτῳ, ὧ ἂν τὰ παιδία φθείρω-
σιν. ἔστι δὲ καὶ τόδε αἴτιον. ἢν αἱ μῆτραι ἐῶσι λεῖαι, ἢ φύσει, ἢ ἑλκέων ἐν αὐτῇσιν ἐγγενομένων. ἢν γὰρ
λεῖαι ἐῶσιν, ἔστιν ὅτε περιέχοντες αὐτὸ ἅτε ἧσσον ὡς ἐχόμενοι τῶν μητρέων ὡς λείων ἐουσέων.
εἰδείη δ' ἄν τις τούτων ἕκαστα, εἰ δρωτῴη ἀτρεκέως ταῦτα. περὶ δὲ τῆς λειότητος εἰ ἑτέρη γυνὴ
ψαύσειεν τῶν μητρέων κενεῶν ἐουσέων, οὐ γὰρ ἁρμόδια, δῆλον γίνεται. ἢν δὲ ἰῶσι τὰ καταμήνια
ταύτῃσιν, ἀλέα ἔρχεται, ἔστιν αὐτέων ᾗσι γίνεται, ὥστε ἐκφθείρειν τὰ ἔμβρυα. μελεδαινομένῃ δὲ
ἐλπίδες ἔνεισι τόκου. ἀμφὶ δὲ τῶνδε, ὧδε ἔχει. Ἢν γυναῖκα μὴ δυναμένην, τοκῆα ἐθέλῃς γενέ-
σθαι, χρὴ τοῖσιν ἐπιμηνίοισι σκέψασθαι, ἤν τε φλεγματώδεα ἤν τε χολώδεα ᾖ. γνώσῃ δὲ τῷδε.
ψάμμον ὑποβάλλειν λεπτὴν καὶ ξηρὴν, ὅταν οἱ τὰ ἐπιμήνια γίνηται, ἐν τῷ ἡλίῳ ἐπιχέαι τοῦ αἵ-
ματος, καὶ ἐᾶν ξηρανθῆναι. καὶ ἢν μὲν χολώδης ᾖ, ἐν τῇ ψάμμῳ ξηραινόμενον τὸ αἷμα χλωρὸν ἔσται.
ἢν δὲ φλεγματώδης ᾖ, οἷον μύξαι. τούτων ὁκότερον ἂν ᾖ, καθῆραι τὴν κοιλίην, ἤν τε ἄνω δέῃ, ἤν
τε κάτω. ἔπειτα τὰς ὑστέρας καθαίρειν. ἢν δὲ θέλῃς ξυλλαβεῖν, τοῦ κισσοῦ ἑπτὰ κόκκους, ἢ τῶν
φύλλων κατὰ μῆνα πίνειν, ἐν οἴνῳ παλαιῷ, παυομένων τῶν ἐπιμηνίων. ἑψήσας καὶ ἡσίδιον

ἐν οἴνῳ εὐώδει ἀκρήτῳ. καὶ βάλανον ἐκ τούτου ποιήσας, προσθεῖναι ἐς τὴν μεσημβρίην, ἢ ξυμπήξειν
αἰγυπτίην ῥίψας λείην ἐς εἴριον ἐνδήσας προστιθέσθω. ἡμος δ' ἥλιος δύῃ, εἶτα ἀφελκομένη, δια-
νιζέσθω οἴνῳ εὐώδει. ποιέειν δὲ ταῦτα, παυομένων ἐπιμηνίων. ἔχει δὲ καὶ τόδε, οὕτως. Ἐπὴν ἀπο-
καθαρθῶσιν αἱ γυναῖκες, μάλιστα ἐν γαστρὶ λαμβάνουσιν, ἱδρωθεῖσαι, καὶ ὁ γόνος σφίσι ῥώννυται,
ἢν μιγέωσιν ὅτε χρή, καὶ ὁ τοῦ ἀνδρὸς ἠρεμίως μίσγεται. καὶ ἢν ἐπικρατήσῃ τῷδε ἠδέλφισαι. τότε
γὰρ μάλιστα τὸ στόμα τῶν μητρέων κέχηνε, καὶ τέτανός ἐστι καὶ μετὰ τὰς καθάρσιας, καὶ αἱ φλέβες τὴν
γονὴν σπῶσιν. ἐν δὲ τῷ πρὶν χρόνῳ, τό, τε στόμα τῶν μητρέων μέμυκε. καὶ μᾶλλον αἱ φλέβες πλεῖαι
αἵματος ἐοῦσαι, οὐχ ὁμοίως σπῶσι τὴν γονήν. ἢν δὲ γόνος ἀπορρέῃ διϊπετής, καὶ μὴ πῦρ ἔχῃ βληχρόν,
καὶ ἀδυναμίη καὶ ἀψυχίη ἐπιγένηται, καὶ ἔστιν ὅτε αἱ ὑστέραι ἐν τῇ σφέων αὐτέων εἰσὶν ἕδρῃ, ἢν μὲν οὖν
ὑπὸ πλησμονῆς ᾖ, ἐὰν ἄριστον. ἢν δ' ὑστέρην χαλάσῃ δίαιτα χόνδρος, κρέας ὕειον, ἢ φάσσης, ἢ 10
οἶνος μέλας. ποτήματα δέ, ὅσα πρὸς ῥόον γεγράψεται. νῦν δ' ἐρέω ἀμφὶ νουσημάτων τῶν ἐν γα-
στρὶ ἐχουσέων. φημὶ τῇ γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, δίμηνον ἢ τρίμηνον καὶ πορρωτέρω, ἢν τὰ ἐπιμή-
νια παραχωρέῃ αὐτίκα κατὰ μῆνα ἕκαστον, ἀνάγκη λεπτὴν τε μιν γενέσθαι καὶ ἀσθενέα. ἔστι δ' ὅτε καὶ
πῦρ ἐπιλαμβάνει τὰς ἡμέρας ἕως ἂν χωρέῃ τὰ ἐπιμήνια. καὶ ἐπὴν χωρέει καὶ μετὰ τὴν χώρησιν,
χλωρὴ γίνεται, καὶ χωρέῃ δὲ ὀλίγα, ταύτῃσι κεχήνασιν αἱ μῆτραι μᾶλλον τοῦ καιροῦ παραμεθίασι τῆς
αὔξης τοῦ ἐμβρύου. κατέρχεται γὰρ ἐπὴν ἐν γαστρὶ ἔχῃ ἡ γυνὴ ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος αἷμα ἐπὶ
τὰς μήτρας κατ' ὀλίγον, καὶ περιϊστάμενον κύκλῳ περὶ τὸ ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐόν, αὔξει κεῖνο. ἢν δὲ χά-
νωσιν αἱ μῆτραι μᾶλλον τοῦ καιροῦ παραμεθίασι τοῦ αἵματος κατὰ μῆνα, ὥσπερ εἴωθε χωρέειν. καὶ τὸ
ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐὸν λεπτόν τε καὶ ἀσθενὲς γίνεται. μελεδαινομένης δὲ τῆς γυναικός, ἄμεινον τό, τε
ἔμβρυον καὶ αὐτὴ ἡ γυνή. ἢν δὲ μὴ μελεδαίνηται, φθείρεται τὸ ἔμβρυον. κινδυνεύει δὲ καὶ αὐτή, τὸ 20
νούσημα χρόνιον ἔχειν, ἢν οἱ ἡ κάθαρσις πλεῖον τοῦ δέοντος χωρέῃ. μετὰ τὴν διαφθορὴν οἷα τῶν μητρέων
μᾶλλον ἐστομωμένων, καὶ κίνδυνος ἔσται. Ἢν δὲ γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἡ κεφαλὴ φλεγματώ-
δης ᾖ, καὶ καταβαίνῃ τὸ φλέγμα δριμὺ ἐς τὴν κοιλίην, ἢ καταρρήσει ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὴν κοι-
λίην, καὶ πῦρ ἐπιλαμβάνει αὐτὴν βληχρόν, καὶ παλμοί, ἔστιν ἧσιν ἀσθενέες ὑπεκλυόμενοι, ἐπανα-
διδόντες ὀξέες. ἢν δὲ καὶ ἀσιτίη ἔχῃ καὶ ἀδυναμίη, κίνδυνος ἐν τάχει φθαρῆναι τὸ ἔμβρυον. καὶ αὐτὴ
ἐν κινδύνῳ ἔσται ἀπεννεγμένη, ἢν μὴ μελεδαίνηται. ἐπὴν ἀποφύγῃ ἅτε τῆς κοιλίης εὐρόου ἐούσης
αὐτίκα δεῖ καταλαμβάνειν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι εἰσὶ κίνδυνοι, ἐν οἷσι τὰ ἔμβρυα φθείρονται. καὶ γὰρ ἢν
ἡ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα νοσήσῃ, καὶ ἀσθενήσῃ, καὶ ἄχθος βιήσηται, ἢ πληγῇ. ἢ πηδήσῃ, ἢ ἀσιτήσῃ, ἢ
λειποθυμίη ἔχηται, ἢ πλέονα ἢ ὀλίγην τροφὴν λαμβάνῃ, ἢ δειδίσσηται, ἢ πτύρηται, ἢ κεκράγῃ,
ἢ ἀκρατήσῃ. καὶ γὰρ καὶ τροφὴ αἰτίη φθορῆς, καὶ πόμα πουλύ. καὶ αὐταὶ δὲ αἱ μῆτραι ἔχουσι φύσιας 30
ἧσιν ἐξαμβλέεται οὖσαι πνευματώδεες πυκναί. μεγάλαι. μικραί. καὶ ἄλλα ὅσα ἔοικεν. Ἢν γυνὴ
ἐν γαστρὶ ἔχουσα, τὴν κοιλίην ἢ τὴν ὀσφὺν πονέῃ, ὀῤῥωδέειν χρὴ τὸ ἔμβρυον ἀμβλῶσαι ῥαγέντων
τῶν ὑμενέων, οἱ αὐτὸ περιέχουσιν. εἰσὶ δὲ αἳ διαφθείρουσι τὰ ἔμβρυα, ἢν δριμύ τι ἢ πικρὸν φάγωσι
παρὰ τὸ ἔθος ἢ πίωσι, νηπίου τοῦ παιδίου εἴσω ἐόντος. ἢν γὰρ τῷ παιδίῳ παρὰ τὸ ἔθος τι γένηται.
καὶ ἢν σμικρὸν ἔτι ᾖ, θνήσκει. καὶ ἢν τοιαῦτα φάγῃ ἢ πίῃ ὡς πρὶν εἴπομεν, ὥστε οἱ ἀνάγκη ταραχθῆναι
τὴν κοιλίην, νηπίου ἐόντος τοῦ παιδίου. ἐπαΐουσι γὰρ αἱ μῆτραι τοῦ ῥεύματος χωρέοντος ἐκ τῆς κοιλίης.
καὶ ἢν ταλαιπωρήσῃ ἡ γυνὴ πλέονα τοῦ καιροῦ, καὶ οἱ ἡ κοιλίη ὀρχηθῇ ἢ καὶ μεγάλη γένηται, ἀπο-
γίνεται καὶ οὕτως τὸ παιδίον, οἷα θορυβηθὲν ὑπὸ ταλαιπωρίης, καὶ πιεζόμενον ὑπὸ τῆς κοι-
λίης. κάρτα γὰρ τὰ πολλὰ σμικρὰ ἐόντα, ἔστιν ἄγγεα. τὰ δὲ καὶ μεγάλα φθείρεται παιδία. ὥστε
οὐ χρὴ θαυμάζειν τὰς γυναῖκας, ὅτι διαφθείρουσιν ἀκούσαι. φυλακῆς γὰρ καὶ ἐπιστήμης πολλῆς δεῖ, 40
ἐς τὸ διενεγκεῖν, καὶ ἐκθρέψαι τὸ παιδίον ἐν τῇσι μήτρῃσι καὶ ἀποφυγεῖν αὐτῷ ἐν τῷ τόκῳ. Εἰ δὲ
γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα τὸ σῶμα φλαύρως ἔχοι, καὶ εἴη χολώδης καὶ ἐπίπονος, καὶ πυρεταίνοι ἄλλοτε
καὶ ἄλλοτε, καὶ τὸ στόμα ἐκπικράζοιτο, καὶ χλωρὴ γλῶσσα. ὄμματα ἰκτερώδεα. ὄνυχες χολώ-
δεες. οὖρον δριμύ. ἄλλως τε καὶ εἰ πυρεταίνῃ, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ταύτῃ ξυμβήσεται. ἐπὴν καί τι
τὴν κάθαρσιν χολώδεα εἶναι καὶ πᾶσα ἐλπίς, καὶ τὰ παιδία ἀσθενέα. ἢν χολώδεα ἀποπατέῃ.
κάρτα δὲ γίνεται τοῦτο, ἠρεμαιότερον διάξει. καὶ ἢν χολώδεα τὰ λοχεῖα ἢ μέλανά ἐστι, κάρτα καὶ
εὐθὺ πολὺ λίπος ἐπιγίνεται, καὶ ἔρχεται κατ' ὀλίγον, καὶ οὐ ταχὺ πήγνυται. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
χρόνον ἠρεμαιοτέρως οἴσει, ἔπειτα χαλεπώτερον, καὶ ἐπικαθαίρεται ἐλάσσονα τοῦ δέοντος. ἢν γὰρ τὸ
σῶμα φλαύρως ἔχῃ, καὶ τὰ λοχεῖα οἱ ἐλάσσονα χωρήσει καὶ πονηρότερα. πείσεται δὲ ταῦτα πάν-
τα, καὶ ἢν τὰ καταμήνια χωρέηται χολώδεα, ἐλάσσονα δὲ χρόνον νοσήσει. καὶ κινδυνώσεις ἐς τοῦ 50
αὐτοῦ ἥξει ἡ νοῦσος. καὶ σημήϊα. καὶ μεταλλαγάς. εἰ γὰρ ἔμετος ταύτῃσι χολώδης ἢ κατὰ τὴν κοι-
λίην κάθαρσις εὐθὺ ταύτῃ γίνεται. καὶ ἑλκοῦνται αἱ μῆτραι. φυλακῆς δὲ πολλῆς, δέεται ἡ γυνή.
ὅταν οὖν τοιοῦτόν τι γίνηται, ὅκως μὴ θάνηται ἄφορος ἔσται. ἢν δὲ μηδὲν τουτέων γένηται, καὶ μὴ
μελεδαίνηται, ἀλλὰ οἱ τὰ λοχεῖα κρυφθῇ, θνήσκει ἐν ἑξήκοντα καὶ μιῇ ἡμέρῃ ὡς ἐπὶ τὸ πο-
πολύ. ταύτῃ φάρμακον πῖσαι χολαγόν. καὶ ἄνισον ἀρήγει. καὶ ὅσα ἐς οὔρησιν. ἐμέειν δὲ

καὶ ἱδρῶτας ἄγειν. καὶ τὴν κοιλίην κλύζειν χυλῷ πτισάνης, καὶ μέλιτι, καὶ ᾠοῖσι, καὶ μαλάχης
ὕδατι. Ἤσι ἐν γαστρὶ ἐχούσῃσι περὶ τὸν ἕβδομον ἢ ὄγδοον μῆνα ἐξαπίνης τὸ πλήρωμα τῶν μαζῶν
καὶ τῆς γαστρὸς ξυμπίπτει. καὶ οἱ μαζοὶ ἐξισχναίνονται. καὶ τὸ γάλα οὐ φαίνεται, φάναι τὸ παιδίον,
ἢ τεθνηκὸς εἶναι, ἢ ζώειν τε καὶ εἶναι ἠπεδανόν. ἢν γὰρ ἔχωσιν ἐν γαστρὶ, καὶ ἐπιφαίνηται τὰ ἐπιμήνια, καὶ
τιτρωσμοὶ γίνονται, ἢν πλείονα ᾖ, καὶ κάκοσμα ἢ νοσώδεα τὰ ἔμβρυα γίνεται. Ἢν γυνὴ ἐν γαστρὶ
ἔχουσα φλεγματώδης ᾖ, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγέει καὶ πυρεταίνει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ ἐν τῇ κεφα-
λῇ εἰλέεται τὸ φλέγμα. καὶ βάρος ἔχει καὶ ψύξιν. καὶ ἐς τὸ σῶμα διαχωρέει. καὶ ἐς τὰς φλέβας
ὅταν ἡ κεφαλὴ ᾖ πλήρης. γίνεται δὲ καὶ μολίβῳ τὴν χροιὴν ἴκελος. καὶ ἐμέει φλέγμα. γλῶσσα
λευκή. καὶ οὔρησις κοινὴ ἔκλευκος. ψυχρή. τάραξις. δυσκινησίη. ἐπὴν δὲ τέκῃ, χωρήσει οἱ ἡ κάθαρσις
φλεγματώδης. καὶ φανεῖται ὑμενῶδες. καὶ ὥσπερ ἀράχνια διατεταμένα ἐν ταύτῃ ἔσται. καὶ πείσεται
μὲν ταῦτα πάντα, καὶ ἢ τὰ καταμήνια ἐχώρεε τὰ φλεγματώδεα. ἐλάσσονα δὲ χρόνον νοσήσει. καὶ
κινδύνους τοὺς αὐτοὺς ἡ νοῦσος ἕξει. καὶ σημεῖα. καὶ μεταλλαγὰς. ξυμβήσεται δὲ αὐτῇ, ἔμετον γίνεσθαι φλε-
γματώδεα, καὶ παθήματα ὅμοια κείνῃ χωρέοντα. ἐξήρτηται δὲ τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὰ λοχεῖα, καὶ τὰ
καταμήνια τὰ φλεγματώδεα, ἐλάσσονα δὲ χρόνον μὲν τῶν καταμηνίων, καὶ ἢν μὴ ἐξαγῇ αὐτῇ ἡ κά-
θαρσις χρονιαθεῖσα, θνήσκει ἐν πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι. καὶ ἢν οἱ φλεγματώδης ἡ λοχίη κά-
θαρσις χωρήσει, μελεδαινομένη δὲ ἡ γυνὴ, ὑγιὴς ἔσται. καὶ φυσηθήσεται ἐξ ἀρχῆς ἢν ὑγιανθῇ. χαλεπὸν
δὲ τοῦτο ἔσται νόσημα. ταύτῃ χρὴ διδόναι φάρμακον, ὅ, τι φλέγμα ἄγει. καὶ μίσγειν γάλα ἑφθὸν αἰ-
γειον ξὺν μέλιτι. ἢν δὲ πολλάκις μὴ ἐσακούῃ. κάρδαμον, ἢ κνῆκος, ἢ κνέωρον, ἢ πολυπόδιον, ἢ ὀῤῥὸν,
ἢ τὸ ἀπὸ ἁλῶν ξυντιθέμενον διδόναι, καὶ ὅσα φλέγμα χαλᾷ, καὶ ἀνάγει. ἢν δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα
σπληνώδης ᾖ ὑπὸ παθημάτων ὧν εἴρηται ἐν νόσῳ τῶν καταμηνίων τὰ ὑδρωποειδέα καὶ φλεγματοειδέα
ἀφίησι, τὰ λοχεῖα χωρήσει ὑδρωποειδέα, καὶ ἐλεύσεται ὁτὲ μὲν πολλὰ, ὁτὲ δὲ ὀλίγα. καὶ γίνεται μὲν ὥσπερ
ἀπὸ κρεῶν ὕδωρ, ὡς εἴ τις κρέα αἱματώδεα ἀποπλύνοι. ὁτὲ δὲ ὀλίγῳ παχύτερον καὶ οὐ πήγνυται. καὶ
εἴσεται ταῦτα πάντα, καὶ εἰ τὰ καταμήνια τὰ ὑδατοειδέα χωρέει, καὶ κινδύνους τοὺς αὐτοὺς ἡ νοῦσος
ἕξει καὶ μεταλλαγάς. ξυμβήσεται γὰρ οἱ ῥόον γίνεσθαι ὑδατώδεα. ἢ κρυφθῆναι τὴν κάθαρσιν, καὶ σπαπέ-
σθαι περὶ τὴν κοιλίην, καὶ τὰ σκέλεα, ἢ ἐς τὸ στέρνον, ἢ τι τούτων. καὶ κίνδυνοι ἔσονται οἱ αὐτοὶ, οἳ καὶ
πρόσθεν εἴρηνται. Ἢν κύουσα οἰδέῃ, κνίδης καρπὸν ὡς πλεῖστον καὶ μέλι, καὶ οἶνον κεκρημένον εὐώδεα
διδόναι ποτὸν, δὶς τῆς ἡμέρης. ἢν κυούσῃσιν χολὴ λυπέῃ, πτισάνης χυλὸν δίδου, ῥόον ἐπιπάσσων τὸν ἐ-
ρυθρὸν, ἢ τὸν ἐκ τῆς συκαμίνου, ψυχρὸν δὲ ῥοφεέτω καὶ καταστήσεται. Ἢν δὲ πνὶξ προσπέσῃ ἐξα-
πίνης, ἐχούσῃ ἐν γαστρὶ, γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὴν ἡ γυνὴ ταλαιπωρέῃ. καὶ ἀσιτήσῃ θερμανθεισέων
τῶν μητρέων ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίης. καὶ ἐλάσσονος τῆς ἰκμάδος γινομένης τῷ ἐμβρύῳ, καὶ ἅτε τῆς μήτρης
κενεωτέρης τὴν κοιλίην τοῦ καιροῦ ἐούσης, ἰθύει τὸ ἔμβρυον πρὸς τὸ ἧπαρ καὶ τὰ ὑποχόνδρια, ἅτε
ἰκμαλέα ἐόντα. καὶ πνῖγα ποιήσει ἰσχυρὴν ἐξαπίνης. ἐπιλαμβάνεσθαι δὲ τὸν διάπνοον τὸν ἀμφὶ τὴν
κοιλίην. καὶ ἀναυδίη ἴσχει τὴν γυναῖκα. καὶ τὰ λευκὰ ἀναβάλλει τῶν ὀφθαλμῶν. καὶ τἄλλα πάσχει πάν-
τα ὅσα πρὶν εἴρηται. ἢν τινα ἐφεῖσα τὰς μήτρας πνιγείη, καὶ ἅμα τε ἄρχεται ἡ πνὶξ γίνεσθαι τῇ ἐν γαστρὶ
ἐχούσῃ γυναικὶ, καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταῤῥεῖ φλέγμα ἐς τὰ ὑποχόνδρια, οἷα τοῦ σώματος μὴ δυνα-
μένου τὴν ἀναπνοὴν ἕλκειν. καὶ ἢν μὲν ἅμα τοῦ φλέγματος τῇ κατελεύσει ἴῃ τὸ ἔμβρυον, ἐς χώρην τὴν
ἑωυτοῦ, ὅσα τὴν ἰκμάδα ἑλκύσαν καὶ κατενεχθὲν ὑπὸ τοῦ φλέγματος, ὑγιὴς γίνεται ἡ γυνή. ξυσμὸς
δὲ γίνεται, λιπόντος τοῦ ἐμβρύου τὴν χώρην τὴν ἑωυτοῦ. καὶ ἡ γαστὴρ ὑγρὴ γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖον τῆς
γυναικός. ἢν δὲ μὴ ἴῃ τὸ ἔμβρυον ἐν τάχει ἐς χώρην τὴν ἑωυτοῦ, δύο γίνεται ἤδη τὰ πονέοντα τὸ ἔμβρυον.
τὸ φλέγμα τὸ κατελθὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, βαρύνει τε δὲ καὶ ψύχει ἐπιμένον, καὶ ἡ ἀνθείη τοῦ χωρίου
καὶ κινδυνεύσει, ἤν γε μή τις ἐν τάχει ἐπιτηδειοτέρως διαιτῷ, ἀποπνιγείη ἂν ἡ γυνή. καὶ τὰ μὲν ἀμφὶ
τούτων ὧδε ἔχει. Ἢν δὲ γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ὁ χρόνος ἤδη τοῦ τόκου παρῇ, καὶ ὠδὶς ἔχῃ, καὶ ἐπὶ
πολλὸν χρόνον ἀποφυγεῖν ἡ γυνὴ τοῦ παιδίου μὴ οἵη τε ᾖ, ὡς ἐπίπαν ἔρχεται πλάγιον, ἢ ἐπὶ πόδας.
χρειῶδες δὲ ἐπὶ κεφαλὴν χωρέειν. καὶ ἢν πλάγιον ἴῃ, χαλεπὸν γίνεται τὸ πάθημα. ὡς δὲ εἴ τις ἐς λήκυ-
θον μικρόστομον πυρῆνα ἐμβάλλοι, οὐκ εὐφυὲς ἐξελεῖν πλαγιούμενον, οὕτω δὴ καὶ τῇ γυναικὶ χαλεπὸν
πάθημα τὸ ἔμβρυον ἐπειδὰν λοξωθῇ, καὶ δὲ χαλεπὸν ἐξελθεῖν. χαλεπὸν δὲ καὶ ἢν ἐπὶ πόδας χωρήσῃ,
καὶ πολλάκις ἢ αἱ μητέρες ἀπώλοντο ἢ τὰ παιδία, ἢ καὶ ἄμφω. ἔστι δὲ καὶ τόδε μέγα αἴτιον τοῦ μὴ ῥηιδίως
ἀπιέναι, ἢν νεκρὸν, ἢ ἀπόπληκτον, ἢ διπλόον ᾖ. Ἐπὴν ἐν γαστρὶ ἡ γυνὴ ἔχῃ, χλωρὴ γίνεται πᾶσα,
ὅτι αὐτέης τοῦ αἵματος αἰεὶ τὸ ἀκραιφνὲς καθ' ἡμέρην ὑπολείβεται ἐκ τοῦ σώματος, καὶ κατέρχεται ἐπὶ
τὸ ἔμβρυον, καὶ αὔξη οἱ γίνεται. καὶ ἐλάσσονος τοῦ αἵματος ἐόντος ἐν τῷ σώματι, ἀνάγκη εἶναι χλω-
ρήν. καὶ ἱμείρεσθαι ἀλλοκότων αἰεὶ βρωμάτων. καὶ ἐπὶ κοιλίην αἱματώδεα εἰσιέναι. καὶ ἀσθενεστέρη γίνε-
ται, ὅτι τὸ αἷμα μινύθει. φημὶ δὲ γυναῖκα ἢν ἐπιτύξῃ πνεῦμα πυκνὸν ἀφιέναι. καὶ ἢν ἡ κάθαρ-
σις ἄρχηται, ἡ κοιλίη πλήρης ἐστί. καὶ θέρμη πιεζομένη. μάλιστα δὲ ἀναπνέει πυκινὸν ἐπὴν
τόκου πελάζῃ. καὶ τὴν ὀσφὺν τότε μάλιστα πονέεται, φλᾶται γὰρ καὶ ἡ ὀσφὺς ὑπὸ τοῦ ἐμβρύου.

καρδιώσσει δὲ ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. ἅτε τῆς κοιλίης περιειλλομένης ἀμφὶ τὸ
ἔμβρυον. μάλιστα δὲ τῆς ὑστέρης. καὶ ἢν τεκούσης ὑστέρη ἐξανεμωθῇ, ἢ παρ' οἷος ἢ αἰγός, ἐς τέφρην κρύ-
ψαι. καὶ μετέπειτα ἑψεῖν, καὶ λαμβάνειν καὶ οἶνον ἢν μή τι κωλύῃ, πίνειν ζωρότερον παλαιόν, ἐπὶ
τέσσαρας ἡμέρας, ἢν πορρωτέρω ἢ ἀπὸ τῆς τέξιος. ἢν δὲ τὰς ἰξύας ἀλγέῃ, ἄννησον καὶ κύμινον
αἰθιοπικὸν πινέτω. καὶ τῷ θερμῷ λουέσθω. ἢν δ' ἆσθμα λάζηται, θείου ὅσον κύαμον, καὶ καρδάμωμα
ἴσον, καὶ πηγάνου, καὶ κυμίνου αἰθιοπικοῦ, ταῦτα τρίψαι. καὶ διεὶς οἴνῳ, δίδου πιεῖν νήστει. καὶ σιτίων ἀπε-
χέσθω πυκνά, ἢν ἐν τόκῳ κάθαρσις ἴῃ πολλή, ἢ ὑστέρη ξυνέλκεται καὶ ἡ κύστις, καὶ ἔντερον, καὶ οὔτε τὸ
κόπριον κατέχουσι, καὶ τὸ οὖρον προΐενται δέ. ὠὰ ὀπτὰ ῥοφεῖν δίδου. καὶ ἄρτον ἐγκρυφίην φάγειν, καὶ
ὅσα λοιπὰ γέγραπται. ἢν δὲ ἡ ἐν τόκῳ οὖσα, ξηρὴ καὶ δύσιμος, ἔλαιον πίνειν, καὶ καταιονᾶν τὰ χω-
ρία ἔλαιον θερμὸν μαλάχης ὕδωρ κηρωτῇ ὑγρῇ διαχρίειν, καὶ ἔγχυτον χηνὸς ἄλειφα ξὺν ἐλαίῳ. ἢν
δὲ μὴ δύναιτο τίκτειν, ὑποθυμιᾶν ῥητίνην, ἢ κύμινον, ἢ πίτυος φλοιόν. καὶ τούτῳ ὑποθυμιᾶν. ὅσα δὲ οἰ-
δήματα γίνεται ὑστέρῃσιν ἐν τόκῳ ἢ ἐκ τόκου, ἃ χρὴ σύφειν οἷα οἱ ἰητροὶ ποιέουσι. τὰ δὲ φάρμακα ἄριστα προ-
σφέρειν. κύμινον αἰθιοπικόν, ὅσον τοῖσι τρισὶ δακτύλοισι. καὶ τοῦ ἀννήσου. καὶ τοῦ σεσέλιος πέντε, ἢ ἓξ γλυ-
κυσίδης κηκραμύδος, ἥμισυ τῆς ῥίζης, ἢ καὶ τοῦ σπέρματος. ταῦτα ἐν οἴνῳ λευκῷ ἡδυόσμῳ μάλιστα νήστει
διδόναι. ἢ δαύκου ῥίζαν αἰθιοπικοῦ. σέσελι. γλυκυσίδης ῥίζαν τὸν αὐτὸν τρόπον. ἢ ἱπποσελίνου. ἢ δαύκου
καρπὸν αἰθιοπικὸν ὡσαύτως. ἢ κρήθμου ῥίζαν αἰθιοπικήν. ἢ κύμινον αἰττικὸν τριώβολον. ἢ πέπερι. ἄννη-
σον. δαῦκος. ἀκταίης γλυκυσίδης ῥίζα. ταῦτα ἐν οἴνῳ τρίβειν καὶ διδόναι πίνειν, ἢ μυρτιδάνου κλω-
νία δύο ἢ τρία. καὶ κύμινον αἰθιοπικόν. γλυκυσίδης ῥίζαν. ἢ καὶ λίνου σπέρμα ὁμοίως. ὃ καὶ τὰ παιδία
βήσσοντα ψωμίζουσι, ξὺν ᾠῷ ἐπὶ τῇ λεκίθῳ, ξὺν σησάμῳ πεφρυγμένῳ. Ἢν παιδίου ἄφθαι τὰ
αἰδοῖα, ἀμύγδαλα τρίψας, καὶ βοὸς μυελὸν ἐν ὕδατι ἑψεῖν. καὶ ἄλητον ἐμβαλὼν σμικρόν, δια-
χρίειν τὰ αἰδοῖα. καὶ διακλύζειν τῷ ὕδατι τῷ ἀπὸ τῶν μύρτων. νῦν δὲ ἐρέω ἀμφιλοχείων, καὶ
τῶν μετὰ τὸν τόκον ἰόντων. Ὅταν γυνή, ἢ τὰ λοχεῖα μὴ καθαρθῇ, ἢ τὰ ἐπιμήνια μὴ ἴῃ, ἢ καὶ ὑστέρη
σκληρὴ ᾖ, ἢ ὀδύνην ἔχει τὴν ὀσφῦν. καὶ τοὺς μὲν κενεῶνας, καὶ βουβῶνας, καὶ μηρούς, καὶ πόδας
ἀλγέει πικρῶς. καὶ ἡ γαστὴρ ἐπαίρηται. καὶ φρίκαι διὰ τοῦ σώματος διαΐσσωσιν. ἐκ δὲ τῶν τοιούτων
πυρετοὶ γίνονται ὀξέες. ταύτην τὴν οὕτως ἔχουσαν ἢν μὲν ἄπυρος ᾖ, διαιτᾶν λουτροῖσι. λιπαίνειν δὲ
καὶ τὴν κεφαλήν, ἐλαίῳ ἀνθινῷ. ἑψεῖν δὲ μαλάχην. ἢ ἔλαιον κύπρινον ἐς ὕδωρ ἐγχέειν, καὶ ἐγκα-
θίζεσθαι παρηγορικῶς. ἐν πάσῃσι δὲ τῇσι νούσοισιν ἐφ' ὧν πυρίη ἀρήγει, ἄμεινον ὕστερον χρέεσθαι καὶ
λίπα. ἢν δὲ πῦρ ἔχῃ, λουτρῶν ἀπέχεσθαι. πυρίῃσι δὲ καὶ χλιάσμασι τὴν νειαιρὰν γαστέρα, καὶ τὴν
ὀσφῦν θεραπεύειν. διδόναι δὲ πίνειν τῶν φαρμάκων τῶν ὑστερικῶν παραμίσγοντα. ἢ τῆς σηπίης
τῶν ᾠῶν, ἢ τοῦ κάστορος. μετὰ δὲ τοῦτο ῥοφέειν διδόναι, ἄλητον ξὺν πηγάνῳ ἑφθόν, ἢ πτισάνης χυλόν.
ἢν δὲ γυναικὶ μετὰ τοῦ παιδίου ἐν τῷ τόκῳ μὴ ἴῃ τὸ ὑγρὸν ὡς χρή, ἀλλὰ μὴν ἢν μὲν ἐν τῇ κεφαλῇ
ἔχῃ τὸ ὑγρὸν ὑπὸ θέρμης εἰρυσθὲν ἐν τόκῳ καὶ πρίν, ὀλίγον κεφαλαλγήσει. ἢν δὲ ἐς τὴν κοιλίην
ἔλθῃ ἅλες, ἐπειδὰν συθῇ, ταράξειεν αὐτὴν καὶ οὐχὶ πόρρω. τιμωρέειν δέ, ὡς μὴ ἐκ τούτου
διάρροια ἐπιγινομένη σώματι φλαύρως ἔχοντι, πονήσῃ μιν. ἢν δὲ ἀπὸ κεφαλῆς ἐλθὸν τὸ ῥεῦμα ἐς
τὴν λοχείην κάθαρσιν τραπῇ, καὶ πολλὰ συθῇ, ῥηΐζει. ἢν δὲ πλεῖον τοῦ μετρίου μελεδαίνει. ἢν δὲ ἐς
τὴν κοιλίην, ῥηϊτέρη ἂν ἡ ἔξοδος τῷ παιδίῳ γένοιτο. εἰ δὲ ἡ κάθαρσις τῇ γυναικὶ ὀλίγη χωρέοι,
πόνος λάζοιτο ἰσχυρὸς ἰξύας τε, καὶ τὸν ἀμφὶ τὰ αἰδοῖα πάντα χῶρον, καὶ οἰδέει. καὶ οἱ μηροὶ
πίμπρανται. καὶ ἐκ τοῦ στόματος καὶ ἐκ τῶν ῥινέων, ῥέει φλέγμα ἰσχυρῶς ὑδαρές. καὶ ἀλγέει κεφαλήν.
καὶ πῦρ ἔχει. καὶ φρίκη. καὶ οἰδέει. καὶ οἱ ὀδόντες βρύχουσι. καὶ ἡ γαστὴρ οἱ στεγνὴ ἔσται. καὶ ἡ κύστις καὶ
τὰ ὄμματα ἀναδινέει. καὶ ζοφοειδὲς ὁρῇ. Γυναικὶ δὲ ἐκ τόκου ἐούσῃ κάθαρσις ἐπὴν ἴῃ, οὐκ εὐ-
μαρέως χωρέει. διὰ τῶν μητρέων ἐν φλογμῷ γινομένων. καὶ τοῦ στόματος σφέων μύσαντος. περιειλεῦ-
ται δὲ ὁ στόμαχος τοῦ αἰδοίου μετὰ τὸ παιδίον ποιήσασθαι τὴν ἐκχώρησιν. ἢν γὰρ τούτων τι ᾖ, οὐ χω-
ρήσει οἱ ἡ κάθαρσις. ἢν δὲ μὴ χωρέῃ οἱ κάθαρσις, ξυμβήσεται ὥστε μιν πυρεταίνειν, καὶ φρίκην
ἔχειν. καὶ τὴν γαστέρα μεγάλην εἶναι. ἢν δὲ ψαύσῃ αὐτῆς, ἀλγέειν πᾶν τὸ σῶμα μάλιστα. ἢν τις τῆς
γαστρὸς ψαύσῃ, καὶ καρδιώσσει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ ὀσφῦν πονέει. καὶ ἀσιτίη, καὶ ἀγρυπνίη
καὶ λυγμός. ἔπειτα ἡμέρῃ πέμπτῃ ἢ ἑβδόμῃ, ἔστιν ὅτε ἡ κοιλίη ταράσσεται, καὶ ὑποχωρέει μέλανα,
καὶ κάκοδμα κάρτα, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, καὶ ὡς ὄνειον οὖρον. καὶ ἢν ὑπέλθοι, δοκέει οἱ ῥηΐτερον
εἶναι. καὶ μελεδαινομένη, ἐν τάχει ὑγιὴς γίνεται. ἢν δὲ μή, κινδυνεύσει διαρροίης αὐτῇ ἰσχυρῆς ἐπι-
πεσούσης. καὶ τὰ λοχεῖα οἱ κρύπτεται. ἢν δὲ ἡ κοιλίη οἱ μὴ ταράσσηται, μηδὲ ἡ κάθαρσις χωρέῃ, αὐ-
τομάτη. μηδὲ οἱ προσφέρηται ἐν τάχει τὰ ἐπιτήδεια. ὁ δὲ χρόνος προΐῃ, πονήσει πολλὰ τὰ προει-
ρημένα. καὶ ἐπὶ τουτέοισι κινδυνεύσει πελιδνὴ γενέσθαι ὡς ὁ μόλιβος. καὶ ὑδερωθῆναι. καὶ ὁ ὀμ-
φαλὸς ἐκστήσεται αὐτῇ, ἀειρόμενος ὑπὸ τῶν μητρέων. καὶ ἔσται μελαντέρος τῶν τρίξ. καὶ ἐπὴν ταῦτα
γένηται, οὐχ οἵη τέ ἐστι περιγενέσθαι ἡ γυνή. θνήσκουσι δὲ ἄλλαι ἄλλῳ χρόνῳ, ὅκως τε καὶ τὰ τοῦ σώ-
ματος ἔχωσι, καὶ τὰ τῆς πάθης. μῆνας δὲ καὶ εἴκοσι ἡμερέων οὐχ ὑπερβάλλουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλέον
οὕτω ξυμβαίνει.

οὕτω ξυμβαίνει. ἢν δὲ οἱ ῥαγῇ ἡ κάθαρσις εἴτε καὶ ἀπὸ φαρμάκων, εἴτε καὶ αὐτομάτη. γίνεται γὰρ καὶ τοῦτο. ἢν χαλάσωσι τὸ στόμα αἱ μῆτραι, ἢ βιασθεῖσαι ἀπὸ τοῦ αἵματος, ἄλεος ἐξαπίνης κατελθόντος, καὶ ἢν ῥαγῇ ἀποκαθαίρεται δύσοδμα καὶ πυώδεα. ἔστι δ' ὅτε καὶ μέλανα. καὶ ῥηΐτερον ἔσται. καὶ μελεδανθεῖσα ὑγιαίνεται. γίνεται δὲ καὶ ἕλκεα ἐν τῇσι μήτρῃσιν οἷα τῶν λοχείων σαπέντων. ἢν γὰρ ἑλκῶνται, πλείονος μελεδώνης δεήσεται, ὅκως μὴ οἱ τὰ ἕλκεα μεγάλα καὶ σηπεδονώδεα ἔσται. κίνδυνος δὲ ἢ θανεῖν, ἢ ἄφορον γενέσθαι. σημήϊα δὲ ταῦτα γίνεται, ἢν ἕλκεα ἐνῇ. ἐπὴν χωρέῃ ἡ κάθαρσις δοκέει ὡς ἄκανθα διὰ τῶν μητρέων ἰέναι. καὶ πῦρ μὲν λάζεται μάλιστα τὴν κοιλίην ἐπιλαμβάνειν. ἀλγέει δὲ ἐπαφωμένη τὸ κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ, ὡς ἕλκεος καθαροῦ νευρώδεος εἰ θήγοις. ἔπειτα ὀδύναι ἰσχυραὶ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐμπίπτουσιν ἐς τὰς μήτρας. καὶ πυρετός. ἔστι δ' ὅτε πρὸς χεῖρα βληχρός. καὶ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἀπὸ κακοήθεα χωρέει τὰ λοχεῖα. πυώδεα. δύσοδμα. ταῦτα σημεῖα ἐστὶν, ἢν ἕλκεα ἐν τῇσι μήτρῃσι, καὶ δέεται πολλῆς μελεδώνης. ταύτης μὲν νῦν ἀμφὶ τῆς νούσου, τόσαι τελευταί εἰσιν. ἢν δὲ ἡ κάθαρσις ἡ λοχείη, τὰς μὲν πρώτας ἡμέρας τρεῖς ἢ τέσσαρας χωρήσῃ. ἔπειτα ἀπόλωλεν ἐξαπίνης ταύτῃ, πάσχει παθήματα τῇ προτέρῃ ἀδελφεά. ἧσσον δὲ, καὶ ἢν μεταπίπτῃ ἡ νοῦσος, εἰς τοῦτο μεταπείσεται. χρονίη δὲ καὶ βληχροτέρη ἔσται τῆς προτέρης. διαιτεομένη δὲ ἡ γυνὴ ὑγιὴς γίνεται, ἢν ἄρμοι μελεδαίνηται. ἀμφὶ δὲ τῆς νούσου ταύτης ὧδε ἔχει.

Ἢν δὲ ἐκ τοῦ τόκου μὴ καθαρθῇ, οἰδέει ἡ γαστὴρ, καὶ ὁ σπλὴν, καὶ τὰ σκέλεα. καὶ πῦρ ἔχει. καὶ ῥῖγος λαμβάνει καὶ ὀδύναι ἀΐσσουσι πρὸς τὰς ἰξύας. ἔστι δ' ὅτε καὶ πρὸς τὰ σπλάγχνα. καὶ ἀποψύχεται. καὶ πῦρ ἔχει. σφυγμοὶ βληχροί. ἔστι δ' ὅτε καὶ ὀξέες, ἄλλοτ' ἀειρόμενοι, ἄλλοτε ἐλλείποντες. ταῦτα πάσχει ἀρχομένης τῆς νούσου, καὶ ὧδε ἔχει. ἢν δὲ προΐῃ τοῦ χρόνου, τὰ κοῖλα τοῦ προσώπου ἐρυθρὰ γίνεται. ὅταν ὧδε ἔχῃ, διδόναι κοῦφα σιτία. κἢν ὀργᾷ, φάρμακον πίσαι κάτω. ἢν μὲν χολώδης ᾖ, ὅτι χολὴν καθαίρει. ἢν δὲ φλεγματώδης, ὅτι φλέγμα. μετὰ δὲ τοῦτο, πυριῆσθαι τὰς ὑστέρας εὐώδεσι. καὶ προσθεῖναι μαλθακτήριον τὴν ἡμέρην. ἢν δὲ στερρὸν ᾖ, τὸ στόμα πυριῆν ἅπασαν ἡμέρην, καὶ τὰ μαλθακτήρια προστιθέναι. ἔπειτα λοῦσαι θερμῷ ὕδατι, καὶ τιθέναι τοὺς μολίβους. μετέπειτα δὲ ἁλὸς χόνδρους, καὶ σμύρναν ἐς τρύχιον ἀποδήσας καὶ τὴν πίσσην τὴν ἑφθὴν ἐν εἰρίῳ, ἡδύσματα ξυμμίξας, ἴσον ἑκάστου ποιέων ἴσον κικίδι σμικρῇ. προσκείσθω δὲ ἡμέρην καὶ εὐφρόνην. μετὰ δὲ τοῦτο καταλιπεῖν ἡμέρας τρεῖς. καὶ πυριῆσθαι τοῖσιν αὐτέοισιν. προστιθέναι δὲ καὶ κόκκους ἐκλέψας ὅσον δύο πόσιας, καὶ πεπέρεος τρίψας λεῖα, παραμίξας ἔλαιον αἰγύπτιον λευκὸν, καὶ μέλι ὡς κάλλιστον τοῦτο ἐμπλάσας ἐν εἰρίῳ, καὶ περιελίξας περὶ πτερὸν, προσθεῖναι ἡμέρην ἅπασαν καὶ εὐφρόνην. καὶ ἢν σοι δοκέῃ κεκαθάρθαι ἄμεινον ἐᾶν. ἢν δὲ δοκέῃ δέεσθαι καθάρσιος, δύο ἡμέρας διαλιπεῖν. καὶ αὖθις τὸ ἔξω τῇ σικύῃ ἡμέρην καὶ εὐφρόνην προστιθέναι. κἄπειτα τὸ νέτωπον. καὶ ῥόδινον ἔλαιον ὡς εὐωδέστατον. καὶ ἐλάφου στέαρ τήξας εἰρίῳ προστιθέναι μίαν ἡμέρην. καὶ λούειν πολλῷ τῷ θερμῷ, ὡς οἷόν τε ᾖ εὐμενές. καθαρτηρίοισι δὲ αὐτίκα καὶ θερμῷ κεκαθαρμένη τὰ ἀμφὶ τὸν εὐμενέα χωρία, ἐναλειφέσθω τὸ στόμα τῶν μητρέων, χηνείῳ στέατι καὶ σμύρνῃ, καὶ ῥητίνῃ χλιαρῇ, καὶ θάλπειν. κλυζέτω δὲ τὰς ὑστέρας, τῷ οἴνῳ, καὶ τῷ ναρκισσίνῳ ἐλαίῳ, τῇ ὑστεραίῃ. ἢν δὲ μὴ ᾖ ναρκίσσινον, οἴνῳ μόνῳ. ταῦτα ὅκως σοι πρὸ τῶν ἐπιμηνίων ἡμέρῃ μιῇ πρόσθεν ποιήσηται. ἔπην δὲ τὰ ἐπιμήνια γένηται, τὰς μὲν ἐν ἀρχῇ ἡμέρας, τρίβουσαν μελάνθιον τὸ κύπριον, καὶ ἁλὸς χόνδρον ἐπιχέασα εἰρίῳ ἀναφορύξαι τοῦτο ἐν τῷ σώματι ἐχέτω ἐπ' ὀλίγον. καὶ νῆστις οἶνον ἄκρητον εὐώδεα ἐπιρροφεέτω. ἔπην δὲ παύσηται τὰ ἐπιμήνια τὴν ἡμέρην τὸ ἔξω τῇ γλήχωνι προστιθεὶς, καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα ἴτω. κἢν ἐν γαστρὶ σχῇ, ὑγιὴς γίνεται. σιτίοισι δὲ χρέο ἐν τῇ καθάρσει. πρὸς τούτοις ἀρήγει ἑψεῖν τὴν λινόζωστιν. καὶ συμμίσγειν πράσα. σκόροδα. καὶ κράμβην, κόκκωνά τε. καὶ τὸν χυλὸν ῥοφεέτω τοῖσι δακτύλοισι. καὶ ὄψοισι θαλασσίοισι μᾶλλον, ἢ κρέασι χρήσθω. τῶν δὲ γλυκέων εἰργέσθω καὶ ἐλαιηρῶν. πίνειν δὲ αἰεὶ νῆστιν, τὸ ἀπὸ τῆς δαιδὸς, ἐς ἂν καθαίρηται. ἐν δὲ τοῖσιν ἐπιμηνίοισιν, μάλα πινέτω. ἢν δὲ ὀλίγῳ ἐλάσσονα τοῦ δέοντος χωρήσῃ γυναικὶ τὰ λοχεῖα διὰ τῶν μητρέων στενοστόμων ἐουσέων καὶ παρεστραμμένων, ἢ τοῦ αἰδοίου ἤ τι μεμυκὸς κάρτα ἀπὸ φλεγμασίης, ἡ γυνὴ πυρεταίνει ὀξέως. καὶ καρδιώσσει. καὶ ἀλγέει τὸ σῶμα πᾶν. καὶ σφαδάζει. καὶ ἐς τὰ ἄρθρα τῶν χειρέων καὶ τῶν σκελέων. καὶ τῆς ὀσφύος ἡ ὀδύνη φοιτᾷ, καὶ τὸν ἀμφὶ τὴν δειρὴν τόπον, καὶ ῥάχιν καὶ βουβῶνας ἀλγήσει, καὶ ἀκρατέα τινὰ τῶν μελέων τοῦ σώματος γενήσεται. ἔπειτα πῦρ ἠρεμαῖον. φρίκη πάνυ φανερή. ἐμέουσι δὲ καὶ φλεγματώδεα πικρὰ δριμέα. καὶ ἀμφὶ τῆσδε, ὧδε ἔχει. καὶ οἱ ξυμβήσεται. ἢν μελεδαίνηται, ὑγιέα γενέσθαι. ἢν δὲ μὴ, χωλὴν, καὶ ἀκρατέα τῶν μελῶν γίνεσθαι τοῦ σώματος. ἄφορος δὲ, ἡ νοῦσος οὐ πάνυ ἢν μὴ αἱ μῆτραι ἑλκωθῶσι, καὶ τὰ λοχεῖα μὴ παρῇ ὡς χρὴ, πάντα πονήσει. καὶ ἢν μὴ μεγάλα ᾖ τὰ ἕλκεα, μελεδαινομένη ἐν τάχει, ὑγιαίνει. χρὴ δὲ τὴν μὲν μελέτην ἀτρεκέως ποιέεσθαι, ἑλκέων τῶν ἐν τῇσι μήτρῃσιν. ἅτε γὰρ ἐν ἁπαλῷ ἐόντα, καὶ εὐεπαισθήτῳ, καὶ νευρώδει τῇ κοιλίῃ. πολλὰ δὲ τὰ κοινωνέοντα. βρέγμα. στόμαχος. γνώμη αὔξεται, καὶ κακοτροπέει, καὶ οὐ ῥηϊδίως ἐθέλει ξυνιέναι. ἢν δὲ οἱ αἱ

μῆτραι στενόστομοι γένοιατο, καὶ μὴ παραχαλάσωσι τὴν λοχείην κάθαρσιν, φλεγμαίνουσιν. ἢν μὴ μελεδαίνηται ἐν τῷ τάχει πάντα μὲν μᾶλλον πονήσει. καὶ ὁ λιμὴν πονηρή. καὶ οἰδίσκεται ἡ ἔξοδος. καὶ ἢν μὴ φλεγμήνωσιν αἱ μῆτραι, αὐτόματον ἔξεισι κακὸν ὀζόμενον, καὶ πελιδνὸν ἐὸν, ἢ μέλαν ἐὸν θρομβοειδὲς, καὶ ἡ γυνὴ καθαίρεται τὰ λοχεῖα. ἔστι δ' ὅτε οὐκ ἔξεισιν, ἀλλὰ τῇ γυναικὶ θάνατον σημαίνει, ἢν μή τις ἐν τάχει φλέβα τέμῃ, ἢ τὴν κοιλίην μαλθάξειεν. ἄμεινον δὲ καὶ κλύσμα ποιῆσαι. ἢν δὲ εὐέμετος ᾖ, καὶ ἐς ἔμετον ἄγειν. κρέσσον δὲ διουρέειν καὶ ἰδίειν. τούτων δὲ καιρὸς ὅτε δέοι ἄριστος. Ἢν δὲ ἐκ τόκου γυνὴ καθαρθῇ, ὀλίγῳ πλέονα ὧν χρή. γίνεται γὰρ καὶ τοῦτο, εἴ τε μῆτραι εὐρύστομοι γένοιατο, καὶ τῶν φλεβῶν τινὲς καταρραγέωσιν, αἳ τείνουσιν ἀπὸ τὰς μήτρας, ἀπὸ βίης τῆς ἐξόδου τοῦ ἐμβρύου. πυρετὸς καὶ ῥῖγος ἕξει αὐτὴν λεπτὸς θέρμη τε ἀνὰ πᾶν τὸ σῶμα, ἔστι δ' ὅτε καὶ φρίκη καὶ ἀσιτίη. καὶ βδελύξεται πάμπαν. καὶ λεπτὴ ἔσται καὶ ἀσθενής. καὶ χλωρή. καὶ οἰδαλέος. καὶ ἀσιτεῖ. ἢν δέ τι φάγῃ ἢ πίῃ, οὐ πέσσεται. ἐνίοισι δὲ καὶ κοιλίη καὶ κύστις καταρρήγνυται. καὶ φρίκην ἔχει μᾶλλον. ἀμφὶ δὲ ταύτης, ὧδε ἔχει. Ἢν δὲ ἐκ τόκου ἐούσης συμφραχθῇ τι τοῦ αἰδοίου. ἤδη δὲ καὶ τοῦτο εἶδον, ἢν ἑλκωθῇ τὸ στόμα τοῦ αἰδοίου, καὶ ἐπειδὰν ἑλκωθῇ ἐν τόκῳ βιηθὲν ἀπὸ τῆς ἐξόδου τοῦ παιδίου, ἐγένετο ἴκελόν τι ἄφθῃ. καὶ ἐφλέγμηνε κάρτα. καὶ τὰ χείλεα ἀπὸ τῆς φλεγμασίης συνέπεσε πρὸς ἄλληλα, καὶ ἐλάβετο ἀλλήλων, ἅτε ἡλκωμένα ἐόντα. καὶ ψύξις δὲ γίνεται, καὶ μεμύκει ἄμφω τὰ χείλεα. ξυνδήσασα τὸ τῆς καθάρσιος ἀπολελειμμένης. εἰ δὲ ἐχώρεεν ἡ κάθαρσις, οὐκ ἂν ἐμυκώθη τὰ ἕλκεα. νῦν δὲ ἐπιρρεῖ καὶ παχύνεται ἀλλοκότῳ σαρκί. καὶ ἰῆσθαι οὕτως ὡς τὰ ἐν τῷ ἄλλῳ σώματι, καὶ ἐς ὠτειλὰς ἄγειν. τὸ δὲ χωρίον λεῖον ἔστω, καὶ ὁ μόχρος εἰ φροντίς. ἔπαχε δὲ ταῦτα ἃ πάσχουσιν αἱ μῆτραι ἀποκαθαιρόμεναι τὰ λοχεῖα. καὶ ἤδη τουτέοισιν ἤλγει τὸ αἰδοῖον. καὶ ψηλαφῶσα ἔγνω, ὅτι ξυνεπέφρακτο. καὶ ἔφρασε. καὶ μελεδαινομένη ἀποκαθήρατό τε, καὶ ὑγιὴς ἐγένετο. καὶ φόρος. εἰ δὲ μὴ ἐμελάνθη μὴ δὲ οἵη, καθάρσιος ἐρράγη αὐτομάτη, τὸ ἕλκος μέζον ἐποίησεν, ἀνεῖσα μὲν ἐκινδύνευσεν. εἰ δὲ μὴ ἐμελάνθη καρκινωθῆναι τὰ ἕλκεα. εἰ δ' ὁρμηθείη γυναικὶ λοχείη κάθαρσις ὡς ἐς κεφαλὴν θώρηκά τε καὶ πλεύμονα, γίνεται γὰρ τοῦτο καὶ θνήσκουσι πολλάκις αὐτίκα ἢν ἴσχηται. εἰ δὲ χωρέοι κατὰ στόμα ἢ ῥῖνα καλῶς, ἐξαντὴς γίνεται. εἰ δὲ ὀλίγον ἡ νοῦσος χρονιωτέρη γίνοιτο καὶ πάσχοι ἂν ἡ γυνὴ ὁκοῖα εἴρηται ἀμφὶ τῆς παρθένου, ἢ τὰ ἐπιφαινόμενα πρῶτα ὥρουσεν ἄνω. ἡ δὲ γυνὴ πλέονα χρόνον περιέσται τῆς παρθένου. καὶ βληχρότερα τὰ παθήματα ἔσται οἱ, μέχρις οὗ ὁ πνεύμων διάπυος γένηται. ἢν δὲ μὴ χωρέῃ ἡ λοχείη κάθαρσις κατὰ τὸ στόμα, ἀλλ' ἄνω ὁρμηθεῖσα στραπῆναι, κεκρύψεται τὰ λοχεῖα, καὶ οὐ χωρήσῃ, κατά γε δίκην. καὶ βὴξ ὑπολήψεται. καὶ ἄσθματα. καὶ πληρουμένου τοῦ πλεύμονος ἀπὸ τοῦ αἵματος, πονήσει τὸ πλευρὸν κάρτα, καὶ τὸ μετάφρενον. καὶ ὅταν βήξῃ, ξηρὸν ἀποβήσεται. ἄλλοτε δὲ ἀφρῶδες πτύσεται. τοῦ δὲ χρόνου προϊόντος, πτύαλον ἐπιφαίνεται ὑπόμελαν ἐὸν, καὶ θολερόν. καὶ τὰ στήθεα πῦρ ἔχει, τοῦ ἄλλου σώματος πολλὸν διὰ αἵματος θερμήναντος αὐτό. καὶ πυρεταίνει ἡ γυνή. καὶ ἡ γαστὴρ οἱ στεγνὴ ἔσται. καὶ ἀσιτήσει. καὶ ἀγρυπνήσει. καὶ βδελύξεται. καὶ οὐ περιγίνεται ἀλλὰ θανεῖται ἐν μιῇ καὶ εἴκοσιν ἡμέρῃσιν ὡς τὰ πολλά. ἢν δὲ οἱ ἡ κάθαρσις ἀνορμήσασα κατὰ τὸ στόμα μὴ ἔλθῃ, μὴ δὲ εἰς τὸν πνεύμονα στράπηται, ῥέψεταί οἱ ἐς τὸ πρόσωπον τὰ λοχεῖα, καὶ ἔσται ἐρυθρὸν κάρτα, καὶ ἡ κεφαλὴ βαρείη. οὐδὲ κινῆσαι αὐτὰ ἔσται πόνων ἄτερ. ἢν δὲ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κάρτα ἔσονται, καὶ ἐκ σφῶν αἷμα ῥεύσεται λεπτόν. καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν ἔστιν οἷσιν αἷμα ῥεῖ. καὶ ἢν τοῦτο ἴῃ, ὧδε χρονιωτέρη ἡ νοῦσος γίνεται, τοῖσί τε οὔασιν, οὐκ ὀξέως ἔστι τὸ ἀκούειν ἐν τῇ νούσῳ. καὶ καρδιώξει. καὶ ἐρεύξεται. καὶ ἀλλοφρονήσει. καὶ παράνοιαι γίνονται μανιώδεες. ἔστι δ' οἷσι θράσος ὀμμάτων ἰλλωδέων, καὶ τἄλλα πάντα πονήσει, ὅκως καὶ ἐς τὸν πλεύμονα ὡς εἴρηται ἢν ἡ κάθαρσις στράπηται, πλὴν οὐ βήξει, οὐδὲ πτύσεται τοιαῦτα. οὐδὲ τὸ μετάφρενον ἀλγήσει ὁμοίως. μελεδαινομένη δὲ ὑγιαίνει. οὐ πολλαὶ δὲ ἐλπίδες εἰσὶ περιγενέσθαι. ἢν δ' ἄρα καὶ περιγένηται, κώφωσις ἔσται οἱ, ἢ τύφλωσις τοεπίπαν. ἀμφὶ τῆσδε τῆς νόσου ὧδε τελευτῇ. Ἢν ἐκ τόκου ῥόος λαμβάνῃ, καὶ τὰ σιτία ἐν τῇ γαστρὶ μένῃ, ἀσταφίδα χρὴ μέλαιναν, καὶ ῥοιῆς γλυκείης τὰ ἔνδον ψίσαι. οἴνῳ δεὶς ἐν μέλανι χρῷ, τυρὸν ἐπιξύσας αἴγειον. καὶ ἄλφιτα πύρινα πεφρυγμένα ἐπιπάσαι. καὶ εὔκρητον δίδου. Ἢν δὲ αἷμα ἐκ τόκου ἐμέσῃ, τοῦ ἥπατος ἡ σύριγξ τέτρωται. καὶ ὀδύνη πρὸς τὰ σπλάγχνα φοιτᾷ. καὶ τὴν καρδίαν σπᾶται. ταύτην χρὴ λούειν πολλῷ θερμῷ. καὶ τῶν χλιασμάτων ἃ μάλιστα προσδέχεται, προστιθέναι. καὶ πιπίσκειν ὄνου γάλα ἑπτὰ ἡμέρας, ἢ πέντε. μετὰ δὲ ταῦτα πιπίσκειν βοὸς μελαίνης γάλα ἀσιτεύσασα εἰ οἵη τε εἴη ἡμέρας μ. ἐς δὲ τὴν ἑσπέρην, σήσαμον τετριπτὸν πιπίσκειν. ἡ δὲ νοῦσος, κινδυνώδης. τὸ δὲ γάλα ὅκως γίνηται, εἴρηταί μοι ἐν τῇ γενέσει τοῦ παιδίου τῇ ἐν τόκῳ, καὶ τἄλλα παραπλησίως. Ἢν γάλα σβεσθῇ, πράσα ῥίψας, δεὶς τε ὕδατι, δίδου πιεῖν, καὶ ἐν θερμῷ λουέσθω. καὶ εἰς βρῶσιν πράσα καὶ κράμβην ἐσθιέτω. συνεψεῖν δὲ καὶ κυτίσου φύλλα. καὶ τοῦ χυλοῦ ῥοφέειν. πιπίσκειν δὲ καὶ τοῦ χυλοῦ τοῦ μαράθρου. καὶ τοῦ ἀπὸ τῶν μαραθείων ῥιζῶν. καὶ κριθὰς ἐπισμήσας, καὶ βούτυρον ἑψήσας ὁμοῦ, καὶ ψύξας, δίδου πίνειν. ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ ἱππομάραθον. καὶ τὸ ἱπποσέλινον. καὶ

κυτισός.

κυτισός. ὁμοῦ ταῦτα πάντα γάλα πουλὺ ποιέει καὶ ἄξει. σκυείαι αἶγες, τυροὶ δὲ μάλιστα ἀγαθόν. ἀλ
λὰ καὶ τὴν ἐλελίσφακον ἕψειν. ἢ ἐκ τῶν ἀρκευθίδων, ἢ κεδρίνων ἀποχέουσα τὸν χυλὸν, καὶ οἶνον ἐπιχέου
σα, πινέτω. καὶ ἐς τὰ λοιπὰ ἔλαιον ἐπιχέουσα ἑψέτω. καὶ τῶν δριμέων καὶ τῶν ἁλμυρῶν, καὶ ὀξέων
καὶ ὠμῶν λαχάνων, πάντων εἰργέσθω. τὸ δὲ κάρδαμον ἐν οἴνῳ πινόμενον, ἀγαθόν. καὶ γὰρ τὸ γάλα
καθαίρει. καὶ τῷ θερμῷ λουέσθω. καὶ ἀπόθερμον πινέτω, καὶ ἄγνου καρπὸν ἐν οἴνῳ διδόναι πίνειν. καὶ ὁ
χυλὸς τοῦ τεύτλου γάλα πουλὺ ποιεῖ πινόμενος. καὶ σησάμου ἀπ' αὐτοῦ. καὶ κριθέων τετριμμένων ἐμ
βαλὼν ἐς θυίαν, τρίψασα πάντα δι' ὀθονίου τὸν χυλὸν ἐπιχέουσα ἐκχυλίσας, παραμίξασα δὲ καὶ
μέλι, ἢ ἀμαμηλίδας. εἶτα ἐπ' οἴνῳ μέλανι διδόναι πίνειν. Ὅταν γυνὴ τέκῃ καὶ τοῦ ὑστέρου μὴ ἀπαλ
λαγῇ, διδόναι ἄμεινον, ὑφ' ὧν μάλιστα καθαίρεται τὰ λοχεῖα, σκόροδα ἑφθὰ, ἢ ὀπτὰ ἐν οἴνῳ καὶ ἐ-
λαίῳ μετὰ πουλυποδίων, καὶ σηπιδίων. ἐπ' ἀνθράκων δὲ, ὅ, τι ἂν βούληται τουτέων. κάστορα δὲ ἢ
νάρδον πινέτω. πίνειν δὲ καὶ πήγανον ἐν οἴνῳ μέλανι γλυκεῖ, νῆστις, ἢ ἄνευ οἴνου. ἢν δὲ μὴ γλυκὺς ὁ οἶ-
νος ᾖ, ἄμεινον μέλι παραμίσγειν. κράμβην ἑφθὴν ὁμοῦ πηγάνῳ. καὶ λινοζώστει. καὶ τῶν σπερματίων
τι πίνειν τῶν ὑστερικῶν. Ἢν δὲ θρομβωθῇ, καὶ πόνος ἐν νειαίρῃ τῇ γαστρὶ γένηται, διδόναι πράσα
ἑφθά. καὶ ὅσα ἄγρια καὶ ἔνυδρα. λιπαρὰ δὲ ποιέειν ἅπαντα. λούεσθαι δὲ καὶ διὰ τρίτης ἡμέρης ἐν ὕδατι.
τὸ γὰρ ψῦχος ταύτῃσιν ἐναντίον. καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν ὑπαλείφειν ἄμεινον. μὴ πολλῷ θερμῷ χρῆ-
σθαι. Ὅταν τὸ ὕστερον μὴ αὐτίκα ἀπίῃ μετὰ τὸν τόκον τῆς νειαίρης, γαστρὸς γίνονται πόνοι ἐν κενεῶ
σι. καὶ ῥίγεα καὶ πυρετοί. κἢν ἀπαλλάσσηται τὸ ὕστερον, ὑγιαίνει καὶ ἡ γυνή. σήπεται δὲ πουλύ. ἀπαλ
λάσσεται δὲ ἑκταίη, ἢ ἑβδομαίη, ἢ καὶ ἀνωτέρω. ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ χρὴ διδόναι φάρμακα, ὧν ἂν ἐγὼ
γράψω. καὶ πνεῦμα κατέχειν. ἄριστον δὲ πάντων οἶδα, ἀρτεμισίην βοτάνην. καὶ δίκταμνον. λευκοίου
ἄνθος. καὶ ὀπὸν σιλφίου, κράτιστον ἐν ὕδατι πινόμενον ὅσον κύαμος ἑλληνικός. καὶ ἢν τὰ ὕστερα μὴ
δύνηται ἀποφυγεῖν, ἀσιτέειν. κἄπειτα πέταλα τῆς ἄγνου τρίψασα ἐν οἴνῳ καὶ μέλιτι, καὶ ἔλαιον ἐπι
χέασα χλιήνασα, δίδου πίνειν ὅσον κοτύλην, καὶ ἔξεισιν. Ἢν δὲ γυναικὶ τὸ χορίον ἐλλειφθῇ ἐν τῇσι
μήτρῃσι, τοῦτο δὲ ὧδε γίνεται. ἢν ῥαγῇ βίῃ ὁ ὀμφαλὸς, ἢ ἀμαθίῃ ὑποτάμῃ ἡ ὀμφαλητόμος, τὸν ὀμ-
φαλὸν τοῦ παιδίου πρόσθεν ταμοῦσα, πρὶν ἢ τὸ χορίον ἐξιέναι ἐκ τῶν μητρέων, αἱ μῆτραι τε ἀνασπῶ
σιν ὕστερον ἄνω, ἅτε ὀλισθηρὸν ἐὸν καὶ χεόμενον, καὶ κατισχνοῦσιν ἐν ἑωυτῇσι. τέταται γὰρ τὸ χορίον, ἐκ
τοῦ ὀμφαλοῦ τοῦ παιδίου. καὶ ὕστερος ἔξεισιν ὁ ὀμφαλὸς ἐκ τῶν μητρέων. ἢν γὰρ πρότερος ἐξίοι, δι' αὐ
τοῦ οὐκ ἂν διέλθοι τῷ παιδίῳ ἡ τροφὴ, ὅτι ἐξήρτηται ἐξ αὐτέου. Ὅταν δὲ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φθεί-
ρῃ τὸ ἔμβρυον μηνιαῖον, ἢ διμηνιαῖον, καὶ τὰ ὕστερα ἐξιέναι μὴ δύνηται, ἢ δὲ λεπτὴ, ταύτης χρὴ τηνι
καῦτα καθῆραι τὸ σῶμα καὶ πιαίνειν. οὐ γὰρ πρότερον ἔξεισι τὰ ἔμβρυα σαπέντα, ἢν μὴ ἰσχυραὶ αἱ μῆ-
τραι ἔωσι καὶ εὐπηγέες. Ἢν γυναικὶ τὸ χορίον ἐλλειφθῇ, ἢν μὲν εὐρύστομοι αἱ μῆτραι ἔωσιν, χωρέει
ἡ κάθαρσις ἔλασσον τοῦ καιροῦ. καὶ ἡ γαστὴρ σκληρὴ γίνεται καὶ μεγάλη. καὶ ψύξις ἔχει. καὶ πυρετὸς ὀξύς.
καὶ πόνος καθ' ἅπαν τὸ σῶμα. γαστρὸς δὲ τὸ κατώτερον τοῦ ὀμφαλοῦ. καὶ βρῖθος γίνεται ἐν τῇσι μήτρη-
σι. καὶ στροφὴ ἕως ἐμβρύου ἐόντος. καὶ μελανθεῖσα ἐκβάλλει τὸ χορίον ἐν τάχει σεσηπός, καὶ ὑγιαίνεται.

Ἢν ἐκ τόκου ἡ μήτρη ἑλκωθῇ, ῥόδων ἄνθη ἰῆσθαι. διακλυζέσθω δὲ καὶ στρυφνοῖσιν. ἢν δὲ ἑλκωθῇ τὸ
στόμα καὶ φλεγμήνῃ, σμύρναν καὶ στέαρ χήνειον, καὶ κηρὸν λευκόν. καὶ λιβανωτὸν, λαγωῇσι θριξὶ, τῇ-
σιν περὶ γαστέρα μίσγειν καὶ προστιθέναι ἐν εἰρίῳ λεῖα ποιοῦντα. Ἢν ἐκ τόκου φλεγμήνωσιν αἱ ὕ-
στέραι, πυρετὸς ἴσχει τὸ σῶμα βληχρὸς καὶ ἀχλύς. ἐκ δὲ τῆς κοιλίης, οὐδέποτε ἐκλείπει τὸ πῦρ. καὶ δί-
ψῇ. καὶ τὰ ἰσχία ἀλγέει. καὶ οἰδέει τὴν γαστέρα τὴν νειαίρην ἰσχυρῶς. καὶ ἡ κοιλίη ταράσσεται. ὑποχώρη
μα δὲ κακὸν καὶ ὀζόμενον. καὶ λάζεται τὸ πῦρ σφοδρόν. καὶ ἀσιτίη ἔχει. καὶ κατὰ τὸ βρέγμα ὀδύνη.
καὶ οὐ δύναται εἰρύσαι τῆς κοιλίης ὁ στόμαχος, ποτὰ καὶ σιτία. καὶ ἀδυνατέει πέσσειν. καὶ ἢν μὴ θε
ραπεύωνται εὐθέως, αἱ πλεῖσται θνήσκουσιν. ἡ κοιλίη δὲ αὐτίκα. τῆς ἀκτῆς τὰ φύλλα ὡς ἁπαλώτα-
τα ἐν πύρων κριμνοῖσιν ἑψήσας σιτανίοισιν, ἀκροχλίαρον ῥοφέειν. διδόναι τε καὶ μελίκρητον, καὶ
οἶνον ὑδαρέα. καὶ τὸ ἦτρον καταπλάσσειν τοῖσι ψυκτικοῖσι. σιτίον δὲ ὡς ἐλάχιστον ἐσθίειν. καὶ τὴν γαστέ-
ρα ἰᾶσθαι. καὶ τὴν κεφαλὴν ἰῆσθαι. ὑποχόνδριον δὲ καταπλάσσειν. Ὁκόταν ἀλγέῃ τὴν ἕδρην,
ἢ ἄλλο τι, ἀρκεύθου καρπὸν, ἢ λίνου σπέρμα καὶ κνίδης τρίβειν, καὶ διδόναι πίνειν. ἢν ἐκ τόκου ἀλ-
γέῃ, ῥητίνην τερεβινθίνην, καὶ μέλι. καὶ οἶνον χλιαρὸν διδόναι ῥοφέειν. καὶ ἢν φλεγμήνωσιν αἱ μῆ
τραι, τοῦτο παύσει. ἢν δὲ μὴ ἀλγέῃ τι τῶν μητρέων, ποτὸν ἀμυγδάλας τρίψασα πικρὰς, ἐλαίης τε τὰ
ἁπαλὰ φύλλα. καὶ ἄννησον. καὶ ἐρύσιμον, καὶ ὀρίγανον, καὶ νίτρον, ταῦτα μίξασα καὶ τρίψασα λεῖα,
κολλούρια ποιέειν μητρέων. ἢν φλεγμήνωσιν καὶ ὀδύνην ἔχῃ ῥόδων φύλλα. κινάμωμον. καὶ κασ-
σίην τρίψασα ἐν τῷ αὐτῷ λεῖα ἐπιχέειν, νέτωπον. καὶ ποιήσας φθοΐσκους ὅσον δραχμιαίους, ὀστράκι
νον χυτρίδιον καινὸν διάπυρον ποιήσας, περικαθίσας καὶ περιστείλασα ἱματίοισι, θυμιῆν ἐς τὰς μή-
τρας. τοῦτο ὀδύνας παύσει. ἢν δὲ ἐκ τόκου αἱ ὕστεραι πονήσωσι, βληχρὸν ἔχει τὸ πῦρ. ἔνδοθεν δὲ ἡ κοι
λίη ἡ νειαίρη πυριφλεγέθης ἐστί. καὶ ἐς τὸ ἰσχίον ἐνίοτε ἀποιδέει. καὶ ὀδύνη ἴσχει τὴν νειαίρην γαστέρα,
καὶ ἐς τὸν κενεῶνα. καὶ τὰ ὑποχωρέοντα χολώδεα καὶ κάκοδμα. καὶ ἢν μὴ στάθῃ ἡ κοιλίη, ἐξαί-

φυνης θνήσκει. Ὅταν οὖν ὧδε ἔχῃ, χρὴ ψύχειν τὴν κοιλίην, φυλασσόμενον ὅκως μὴ φρίξῃ. πινέ-
τω δὲ ἢν μὴ ἵστηται, τὸ ἀπὸ τοῦ κρηθμνοῦ. ζογέτω ἄρτου ἄλητον. ῥοφέειν δὲ σίδης οἰνώδεος τὸν χυλὸν,
κεράσας ὕδατι. ἐπιπάσσε δὲ λεκίθῳ, φακὸν, καὶ τούτῳ ἕψει, μίσγων φακόν. καὶ κύμινον, καὶ ἅ-
λας, καὶ ἔλαιον, καὶ ὄξος. τοῦτο διδόναι ῥόφημα ψυχρόν. καὶ φακὴν ὀξείην. καὶ ἐπιπίνειν οἶνον οἰ-
νώδεα πράμνιον. τῶν δὲ ἄλλων σιτίων ἀπέχεσθαι χρὴ ἐς ἂν ὁ πυρετὸς λυθῇ. ἢν δὲ δοκέῃ καὶ λουέ-
σθω. ἢν δὲ ἀσθενῶς ἔχῃ, πίνειν δίδου τὰ ἄλφιτα. ἢν δὲ ἀκυλιστερὴ ἦ, ἐν ὕδατι ψυχρῷ. σιτίον δὲ προ-
σφερέσθω κοῦφον, ὅτι μὴ ἐνήσεται ὅταν τὸ πῦρ μεθῇ. ἡ δὲ νοῦσος, ὀξείη τε καὶ θανατώδης. Ἢν δὲ
φλεγμήνωσιν αἱ ὑστέραι λεχοῖ, πίμπλαται ἡ κοιλίη καὶ μεγάλη γίνεται. καὶ πρὸς τὰ ὑποχόνδρια
πνῖξ ἔχει. ὅταν ὧδε ἔχῃ, καταπλάσσειν βρύῳ τῷ θαλασσίῳ, ὃ ἐπὶ τοὺς ἰχθύας ἐπιβάλλουσι. κό-
ψαι δὲ ἐν ὅλμῳ καὶ ξυμμίσγειν ὠμήλυσιν, καὶ σποδίην κληματίνην. ἢ λίνον φώξαντα. βαλεῖν 10
δὲ ταῦτα καὶ ἀναφορύξαι ὄξει καὶ ἐλαίῳ. πρὶν δὲ δὴ κυκεῶνα παχύν. ταῦτα ἑψεῖν, ὡς δὴ στεαργ-
νέεσθαι. καὶ τούτῳ καταπλάσσειν ὡς θερμοτάτῳ. καὶ ἢν χρήζῃ ἐγκαθιγνύσθαι. Ἢν δὲ λεχοῖ
φλεγμήνωσιν, αἱ ὑστέραι οἰδέουσι. καὶ ὁκόταν τὰ λοχεῖα ἐμμείνῃ, κρύβδην τείνονται. γίνονται δὲ ἐπὴν
ἢν πυκνωθῶσιν ὑπὸ ψύχεος. ταύτῃσιν ἢν μὲν ἐπιψύχωνται, ἀλεαίνειν. ἢν δὲ περιφλεγέες ἐῶ-
σιν, καὶ τὸ ψύχος ἀφῇ, προσθετὸν ποιέειν, ὅ, τι φλεγμασίῃ ἐναντιοῦται. καὶ λούειν ἅμα καὶ πίνειν,
καὶ φαρμακεία προσάγειν, ὧν ἂν ἐγὼ γράψω. ἕλκειν τε ἀτμίδα ἐς τὸ στόμα καὶ ἐς τὰς ῥῖνας. ἢν
δὲ πνίγωσι, φακοὺς ἑψεῖν ἐν ὄξει, καὶ ἁλὶ, καὶ ὀριγάνῳ πολλῷ. καὶ ὀλκὴν ποιέεσθαι. καὶ τὴν λινο-
ζῶστιν ἐσθιέτω. καὶ ἐν τῷ χυλῷ λεπτὸν ἄλητον ῥοφεέτω. ὅτ᾽ ἂν τάχιστά τε καὶ πρὶν τὴν ὀδύνην ἔ-
χειν, πρότερον διδόναι τῶν φαρμάκων, ὅσα τὰς ὑστέρας παύει τῆς ὀδύνης. καὶ σιτία διαχωρητικὰ
προσφερέσθω. καὶ ἢν ἡ γαστὴρ φλεγμαίνηται, ὑποκλύζειν ὅτι τάχος. Ἢν αἱ μῆτραι φλέγματος 20
ἐμπλησθῶσι, φῦσαι ἐγγίνονται, ἐν τῇσιν ὑστέρῃσι. καὶ τὰ ἐπιμήνια προέρχεται ἐλάσσονα, λευκὰ,
φλεγματώδεα. ἔστι δ᾽ ὅτε αἷμα λεπτὸν ἀκραιφνὲς, ὑμένων ἀνάπλεον. καὶ ἔστιν ᾗσιν κυρκανᾶται. καὶ
φρὶς τοῦ μηνὸς ἐπιφαίνεται. καὶ τῷ ἀνδρὶ ὑπὸ τῆς ὑγρότητος οὐκ ἐθέλει μίσγεσθαι. οὐδ᾽ ὀργᾷ τοῦ-
το δρᾶν. καὶ λεπτὴ γίνεται. ὀδυνῆται δὲ τὴν νειαίρην γαστέρα. τὰς ἰξύας. καὶ τοὺς βουβῶνας. καὶ εἰ
δάκνοι τὸ ῥέον καὶ ἕλκοι τὸ ἀμφελλήϊμα, χρόνιον φαίνεται τὸ ῥεῦμα. καὶ ἢν μὴ πολὺ ᾖ, φάρμακον ξὺν ἐ-
λεβόρῳ δοῦναι ἐμέσαι. ἔπειτα ἐς τὰς ῥῖνας ἐγχέαι, καὶ φάρμακον πίσαι κάτω. σιτίων δὲ εἰργέσθω
δριμέων, ἢν δὲ βαρύνηται καὶ ψύχηται καὶ νάρκην ἔχῃ, γάλα διδόναι, καὶ οἶνον εὐώδεα. πινέτω δὲ
νῆστις, ὑπερικόν. λίνου σπέρμα. ἐλελίσφακον ἐν οἴνῳ εὐώδει ὑδαρεῖ. καὶ κλύσαι τὰς ὑστέρας, τῷ
ξὺν τῇ φυγῇ. καὶ ἢν ἑλκώμεναι ἔωσι, διαλιπόντα ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς, κλύσαι τρὶς, ξὺν τῷ κόκκῳ.
μετὰ δὲ τοῦτο στρυφνοῖσι. ἢν δὲ ἑλκώμεναι ἔωσι, νίπτεσθαι τῷ ἀπὸ τῆς μυρσίνης καὶ δάφνης ἀφεψή- 30
ματι. καὶ ἐγχριέσθω τῷ ξὺν τῷ ἀργυρέῳ ἄνθει. ἡ δὲ νοῦσος χαλεπή. καὶ ὀλίγαι ἐκφεύγουσι. Ἢν δὲ
κοτυληδόνες φλέγματος περίπλεαι ἔωσι, τὰ ἐπιμήνια γίνονται ἐλάσσονα. καὶ ἢν ἐν γαστρὶ ἴσχῃ,
διαφθείρει, ἐπειδὰν ἰσχυρότερον τὸ ἔμβρυον γένηται. οὐ γὰρ ῥώννυται, ἀλλ᾽ ἀπορρέει. γνοίης δ᾽ ἂν τῷ-
δε. ὑγρὴ γίνεται. καὶ τὸ ἀπορρέον μυξῶδες. καὶ γλίσχρον οἷα ἀπὸ κοιλίης φέρεται. καὶ οὐ δάκνει. καὶ
ἐν τοῖσιν ἐπιμηνίοισιν ἐπὴν παύσηται τοῦ αἵματος καθαιρομένη, καὶ δύο ἡμέραι καὶ τρεῖς βλεν-
ναὶ ἴασιν ἐκ τῶν ὑστερέων. καὶ φρίκην ἔχει. καὶ θέρμη οὐκ ὀξεῖα, πλὴν οὐκ ἐκλείπει. ταύτην κλύζω
ἀπὸ τῶν ὀλύνθων ἀφ᾽ ὧν ὕδωρ ἅπαν καθαίρεται, καὶ δὶς καὶ τρὶς. ἐπὴν δὲ καθαρθῇ, στρυφνοῖ-
σι τὸ λοιπὸν χρήσθω. προστιθέναι δὲ τὰ μαλθακὰ, ὑφ᾽ ὧν καθαίρεται φλέγμα. καὶ πυριῆν τὰς ὑ-
στέρας, ξὺν τῇ δάφνῃ. καὶ κλύζειν τῷ ξὺν τῷ ὄξει. καὶ θυμιῆν ἐπὴν παύσηται τὰ ἐπιμήνια τοῖ-
σιν ἀρώμασι. κἄπειτ᾽ ἀσιτέειν χρὴ, καὶ ἀλουτέειν. ξυνίτω δὲ τῷ ἀνδρί. καὶ σιτία, καὶ οἶνον ὀλίγα 40
λαμβάνειν. καὶ ἀλεαίνειν. καὶ εἰρινέας ἀμφὶ τὰ σκέλεα ἑλίσσειν, καὶ ἐλαίῳ ἀλείφειν. Ἢν δὲ ὕ-
δερος ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐγγένηται, τὰ ἐπιμήνια ἐλάσσονα καὶ πονηρὰ γίνεται, καὶ προαπολείπει. καὶ
ἡ νειαίρη γαστὴρ οἰδέει. καὶ οἱ μαζοὶ, στερροὶ, μαλθακοί. καὶ τὸ γάλα πονηρόν. καὶ δοκέει ἐν γαστρὶ ἔχειν.
καὶ ἐν τούτοισι γνώσῃ ὅτι ὕδερός ἐστι. σημαίνει δὲ καὶ ἐν τῷ στόματι τῇσιν ὑστέρῃσιν. ψαυούσῃ γὰρ ἰσχνὸν
καὶ ὑγρὸν φαίνεται. καὶ ῥῖγος καὶ πῦρ λαμβάνει. ὅσῳ δ᾽ ἂν ὁ χρόνος πλείω γίνηται, ὀδύνην ἔ-
χει τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς κενεῶνας, καὶ τοὺς βουβῶνας. αὕτη ἡ νόσος ἐκ τρω-
σμοῦ γίνεται. καὶ ἐξ ἄλλων δὲ προφασίων. καὶ ὅταν τὰ ἐπιμήνια κρυφθῇ, λούειν χρὴ πολλῷ καὶ
θερμῷ. καὶ χλιάσματα προστιθέναι ἢν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. ἐπὴν δὲ παύσηται, φάρμακον χρὴ πῖσαι κά-
τω. καὶ πυριῆσαι τῷ ξὺν τῷ βολίτῳ τὰς ὑστέρας. ἔπειτα προσθεῖναι τῷ ξὺν τῇ κανθαρίδι. καὶ
διαλείπειν δύο ἡμέρας ἢ τρεῖς. καὶ ἢν ῥώμην ἴσχῃ, νετώπῳ κλύσαι. καὶ ἢν ἡ γαστὴρ λαπαρὴ γένηται. καὶ 50
οἱ πυρετοὶ παύονται. καὶ τὰ καταμήνια προχωρέει κατὰ λόγον. καὶ τῷ ἀνδρὶ ξυγκοιμάσθω. καὶ
ἐν τοῖσι προσθέτοισι μεσηγὺ ἡμέρης πινέτω κρηθμοῦ φλοιόν. γλυκυσίδης τοὺς μέλανας κόκκους πέν-
τε. καὶ ἀκτῆς καρπὸν ἐν οἴνῳ νῆστις, καὶ τὴν λινόζωστιν ἐσθιέτω ὡς πλείστην. καὶ σκόροδα ὠμὰ καὶ ἑφθά.
καὶ τοῖσι μαλθακοῖσι πρὸς ὕπνον χρήσθω. καὶ πολυποσίῃ. καὶ τοῖσι ἄλλοισι μαλθακοῖσι. καὶ ὄψοισι

θαλασσίοισι

θαλασσίοισι μᾶλλον, ἢ κρέασι. καὶ ἢν τέκῃ, ὑγιαίνει.

Ἢν ὕδρωψ γένηται ἐν τῇσι μήτρῃσι, τὰ ἐπιμήνια ἐλάσσω γίνεται, καὶ κακίω. καὶ διὰ πλείονος χρόνου. καὶ καίειν ἐλασσόνα, ἢν μικρῷ πλείονα ἴῃ. καὶ οἰδέει ἡ κοιλίη. καὶ τὸ ἐπικτένιον. καὶ αἱ κνῆμαι. καὶ ἡ ὀσφῦς. ἐπειδὰν δὲ συχνὸς χρόνος γένηται καὶ ἐν γαστρὶ ἔχῃ, διαφθείρει καὶ ἐκβάλλει. καὶ ὕδωρ ἔξω αὐτῷ χέεται. καὶ ἡ γυνὴ θνήσκει ὡς ἐπιτοπολύ. τὸ δὲ αἷμα φθείρεται. καὶ ὑδεροῦται. ταύτην γαλακτοποτέειν, καὶ μηκώνων πίνειν ἐς ἂν τὸ ἔμβρυον κινέεσθαι δύνηται. ἔτι δὲ πρὸς τούτου, ὡς ἐπιτοπουλὺ διαφθείρεται καὶ ἐξαμβλύνεται. καὶ αἵματος καὶ ὕδατος ῥέουσιν αἱ μῆτραι. ταῦτα δὲ πάσχει οὐδέν τι μᾶλλον ἐκ πόνου ἢ ἄλλως. τοῦτο δ' ἂν γνοίης ὅτι ὕδρωψ ἐστὶν, εἰ ἀφάσσων τῷ δακτύλῳ ὄψει τὸ στόμα αὐτῶν ἰσχνὸν, καὶ περίπλεον ὑγρασίης. ἢν δὲ καὶ αὐτὴ τὸ ἔμβρυον μὴ κατ' ἀρχὰς, ἀλλ' ἤδη δίμηνον, διαφθείρεταί τε καὶ ἀποπνίγεται. ἥ τε γαστὴρ ἡ νειαίρη ἐπανοιδέει. καὶ ἁπτομένη ἀλγέει ὡς ἕλκος. καὶ πυρετὸς μέγας αὐτὴν, καὶ βρυγμὸς λαμβάνει. καὶ ὀδύνη ἰσχυρὴ τοῦ αἰδοίου. καὶ τὴν νειαίρην γαστέρα. καὶ τὰς ἰξύας. καὶ τοὺς κενεῶνας, καὶ τὴν ὀσφὺν ὀξεῖά τε καὶ συνεχής. ὅταν οὕτως ἔχῃ, λούειν τε αὐτὴν θερμῷ, ἢν ὀδύνη ἔχῃ, καὶ χλιάσματα προσάγειν. πειρεόμενον ὅ,τι ἂν μάλιστα προσδέχηται. καὶ φάρμακον καθαρτήριον κάτω. διαλιπεῖν δὲ χρόνον, ὅσον αὐτῇ δοκέῃ ἱκανὸς εἶναι. καὶ κλύσαι καὶ πυριῆσαι. καὶ τὴν κυκλάμινον ἐς ῥάκος μέλιτι δεύων, προσθεῖναι πρὸς τὸ στόμα τῶν μητρέων. καὶ τῆς κυπαρίσσου καταξύσας καὶ τέγξας ἐν ὕδατι, προσθεῖναι ὡσαύτως. ἐλάσσονι δὲ χρόνῳ. καὶ διὰ πλείονος τούτω, ὅσῳ μᾶλλον δάκνει καὶ ξαίνει. καὶ μήλην ποιησάμενος κασσιτερίνην ἐγκαθιέναι. καὶ τῷ δακτύλῳ ὡσαύτως. καὶ τὰ ποτήματα; ὅ,τι ἂν μάλιστα προσίηται, πιπίσκειν. καὶ ξυγκοιμάσθω τῷ ἀνδρὶ ὡς μάλιστα τῶν καιρῶν παρόντων. ἢν γὰρ συλλάβῃ τὴν γονὴν καὶ κυήσῃ, ὑποκαθαίρεται. καὶ τὰ πρόσθεν ὑπιόντα ξὺν αὐτοῖσι, καὶ οὕτως ἂν μάλιστα γένοιτο.

Ἢν δὲ γυνὴ ὑδρωπιήσῃ, οἱ αὐτοῦ σπληνὸς ὑδατώδεος καὶ μεγάλου ἐόντος, γίνεται δὲ σπλὴν ὑδατώδης, ἀπὸ τοῦδε τοῦ παθήματος. ἐπὴν πῦρ ἔχῃ, καὶ μὴ ἀφίῃ τὸν ἄνθρωπον. καὶ δίψαν λαμβάνῃ καρτερὴν, καὶ πίνῃ. καὶ μὴ ἀπεμέσῃ. τὸ μὲν γὰρ ἐς τὴν κύστιν διελθὸν, διουρέεται. τὸ λοιπὸν δὲ, ὁ σπλὴν λαμβάνει, διασπῶν ἀπὸ τῆς κοιλίης πρὸς ἑωυτὸν, ἅτε ἀραιὸς ὢν καὶ σπογγοειδής. κείμενός τε κατὰ τὴν κοιλίην. καὶ ἢν τούτων οὕτως ἐχόντων μὴ ἱδρώσῃ, μηδὲ ἡ κοιλίη χαλᾶται, αἴρεται ὁ σπλὴν ὑπὸ τούτου. καὶ μᾶλλον ἢν ὕδωρ ᾖ τὸ ποτόν. καί μιν ἤν τις ἐπαφήσεται μαλθακῶς ὡς μνοῦς ἐστιν. ἔστι δ' ὅτε ἀντιτυπεύμενος. ἀρθεὶς δὲ καὶ πιμπλάμενος, ἐκδιδοῖ κατὰ τὰς φλέβας τῷ σώματι. καὶ μάλιστα ἐς τὸ ἐπίπλοον. καὶ τοῖσιν ἀμφὶ τὴν κοιλίην ἐοῦσι χωρίοισι. καὶ τοῖσι σκέλεσι. ἕτερον γὰρ ἑτοίμω διεκδιδοῖ ἐν τῷ σώματι, ἐπὴν πλέον ἑκάστω τοῦ καιροῦ ᾖ, καὶ μὴ δύνηται κατέχειν. ἐπιγίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ὕδρωψ αἰεὶ, ἐπὴν μάθῃ ὁ σπλὴν ἕλκειν ἐς ἑωυτὸν καὶ φύσει ἀραιὸς ὢν καὶ μανός. γίνεται δὲ αἱ ἀρχὴ αὕτη τῆς νόσου καὶ ἄτερ πυρετοῦ. ἢν καῦμα τι τῇ κοιλίῃ ἐνσταίη, οἷα φλέγματος ἐς αὐτὴν κατιόντος. καὶ ἢν ὁ ἄνθρωπος τὴν δίψαν μὴ κατέχῃ. μηδ' ἡ κύστις μηδ' ἡ κοιλίη διαθέωσιν οὖρόν τε καὶ κόπριον κατά τε δίκην. μηδὲ ἐπιτηδείῃ διαίτῃ χρέηται ὁ ἄνθρωπος. ἢν δὲ ὑδρωποειδὴς ᾖ, ἄρχεται τὰ καταμήνια πολλὰ ἐξαπίνης. ὁτὲ δὲ ὀλίγα. καὶ γίνεται ὁτὲ μὲν ὡς ἀπὸ κρεῶν ὕδωρ ὡς εἴ τις αἱματώδεα ἀποπλύνειεν. ὁτὲ δὲ ὀλίγῳ ἰσχυρότερα. καὶ οὐ πήγνυται. καὶ ἆσθμα μιν λαμβάνει, πρὶν ἢ τὰ καταμήνια χωρέειν. καὶ ὀδύνη ἐν τῷ σπληνὶ, καὶ μᾶλλον ἐπὴν τι γλυκὺ φάγῃ. καὶ ἡ γαστὴρ ἐξαίρεται, καὶ μεγάλη ἔσται. καὶ ἐπὴν πλέονα τοῦ μάθεος φάγῃ, πονεῖ τε τὴν γαστέρα. καὶ τὴν ὀσφὺν ἀλγέει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ πῦρ μιν ἐπιλαμβάνει δι' ὀλίγου. ἐπὴν δὲ ἀποκαθαρθῇ, ῥηΐσσον δοκέει πρὸς τὰ πρόσθεν, ἔπειτα ἐς τὸ αὐτὸ καθίσταται. καὶ ἢν μελεδαίνηται, ὡς χρὴ, ὑγιὴς ἔσται. ἢν δὲ μὴ καὶ ὁ ῥόος ἐπιφαίνεται καὶ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου αἰεὶ ῥεύσεται κατ' ὀλίγον οἷον ἰχὼρ, ἐπιμελείης πλείονος δέεται.

Ἢν δὲ μὴ ῥόος ἐπιγένηται ἀλλ' αἱ μῆτραι ὑπὸ τοῦ πρόσθεν μὴ χαλάσωσι τὰ ἐπιμήνια, ἥ τε γαστὴρ οἱ μεγάλη ἔσται, καὶ βρῖθος ἐνείη ὡς τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ. καὶ δοκέει ὡσεὶ παιδίον ἐν τῇ γαστρὶ αὐτῆς κινέεσθαι. ἅτε τῶν μητρέων ὕδατος οὐσέων πεπληρωμένων, καὶ τοῦ ὕδατος κινουμένου. ἄλλοτε γοῦν καὶ ἄλλοτε κλυδάζεται αὐτῇσι τὸ ὕδωρ ὡς ἐν ἀσκῷ. καὶ ἀλγεῖ ψαυομένη τὸ κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ. καὶ αἱ κληῗδες καὶ ὁ θώρηξ, καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τὰ ὄμματα καταλεπτύνεται, καὶ αἱ θηλαὶ αἴρονται. ἔστι δὲ ἧσι μὲν ἥ τε κοιλίη καὶ τὰ σκέλεα πλήθει ὕδατος. εἰσὶ δὲ ἐς θάτερον τουτέων. καὶ ἢν μὲν ἄμφω πλησθῇ, οὐδεμία ἐλπὶς περιγενέσθαι τὴν ἄνθρωπον. ἔστι δὲ ἢν θάτερον, τούτων ἐλπίδες ὀλίγαι ἢν μελεδαίνηται, καὶ μὴ λίην τετυχωμένη ᾖ. χρονίη δὲ αὕτη ἡ νοῦσος. γίνεται δὲ πάντα μᾶλλον μὲν τῇσιν ἀτόκοισιν. γίνεται δὲ πολλάκις καὶ τῇσι τετοκυίῃσιν. ἐπικίνδυνα δὲ εἰσιν ὡς εἴρηται, καὶ τοπουλὺ ὀξέα καὶ μεγάλα καὶ χαλεπὰ ξυνιέναι. διὰ τοῦτο ὅτι αἱ γυναῖκες μετέχουσι τῶν νούσων. καὶ ἔσθ' ὅτε οὐδ' αὐταὶ ἴσασιν ὅτι νοσέουσιν, πρὶν ἢ ἔμπειροι νούσων γένωνται, ἀπὸ καταμηνίων, καὶ ἔωσι γεραίτεραι. τότε δὲ σφέας ἥ τε ἀνάγκη καὶ ὁ χρόνος διδάσκει τὸ αἴτιον τῶν νούσων, καὶ ἔστιν ὅτε τῇσι μὴ γινωσκούσῃσιν ὑφ' ὅτευ νοσεῦσι φθάνει τὰ νοσήματα ἀνίητα γινόμενα, πρὶν ἂν διδαχθῆναι τὸν ἰητρὸν ὀρθῶς ὑπὸ τῆς νοσεούσης ὑφ' ὅτου νοσέει. καὶ γὰρ αἰδέονται φράζειν, κἢν εἰδῶσι. καί σφιν δοκοῦσιν αἰσχρὸν εἶναι ὑπὸ ἀπειρίης καὶ ἀνεπιστημοσύνης. ἅμα δὲ καὶ οἱ ἰητροὶ

ἁμαρτάνουσιν οὐκ ἀτρεκέως πυνθανόμενοι τὴν πρόφασιν τῆς νούσου. ἀλλ' ὡς τὰ ἀνδρικὰ νοσήματα ἰώ-
μενοι. καὶ πολλὰς εἶδον διεφθαρμένας ἤδη ὑπὸ τῶν τοιούτων παθημάτων. ἀλλὰ χρὴ ἀνερωτᾶν αὐ-
τίκα ἀτρεκέως τὸ αἴτιον. διαφέρει γὰρ ἡ ἴησις πολλὸν, τῶν γυναικείων νοσημάτων, καὶ τῶν ἀνδρώων.

Ἢν δὲ αἱ μῆτραι ἑλκωθῶσιν, αἷμα καὶ πῦον καθαίρεται. καὶ ὀσμὴ βαρείη γίνεται. καὶ ὀδύνη ὀξείη λαμ-
βάνει ἐς τὰς ἰξύας. καὶ ἐς τοὺς βουβῶνας. καὶ ἐς τὴν νειαίρην γαστέρα. καὶ ἄνω φοιτᾷ ἡ ὀδύνη ἐς τοὺς κε-
νεῶνας, καὶ ἐς τὰς πλευρὰς, καὶ ἐς τὰς ὠμοπλάτας. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐς τὰς κληῖδας ἀφικνέεται.
καὶ δάκνεται. καὶ κεφαλὴν ἀλγέει σφοδρῶς. καὶ παρανοεῖ. τῷ δὲ χρόνῳ ἀνοιδίσκεται πᾶσα. καὶ ἀσθε-
νείη μιν λαμβάνει. καὶ ἀψυχίη. καὶ πυρετὸς λεπτός. καὶ περίψυξις. οἰδίσκεται δὲ μάλιστα τὰ σκέ-
λεα. ἡ δὲ νοῦσος λαμβάνει, ἐκ τρωσμοῦ. ἤτις ἂν διαφθαρεῖσα τὸ παιδίον ἐγκατασαπὲν μὴ ἐγκαθαρ-
θῇ. καὶ τὸ σῶμα πᾶν πῦρ ἔχει. λαμβάνει δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥόων. καὶ ἢν ὥσπερ σφέας δριμέα αὐτὴ καὶ χο-
λώδεα δάκνει. ἢν οὕτως ἐχούσῃ ἐπιτυγχάνῃς. ἐπὴν μὲν αἱ ὀδύναι ἔχωσι, λούειν τε πολλῷ καὶ θερ-
μῷ. καὶ χλιάσματα προστιθέναι, ὅκου ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. καὶ ἢν μὲν ἄνω ὀδύναι ἔωσι καὶ ἰσχυρὴ ἐστὶν
ἡ γυνὴ, πυριήσασθαι ὅλην, καὶ φάρμακον διδόναι κάτω πιεῖν. καὶ ἐπὴν ὥρη ᾖ τοῦ ἔτεος, ὀῤῥὸν ἀ-
φεψῶν, διδόναι ἐπιπίνειν ἡμέρας πέντε ἢν δυνατὴ ᾖ. ἢν δὲ μὴ ᾖ ὀῤῥὸς, ὄνου γάλα ἑψεῖν, καὶ διδό-
ναι πίνειν ἡμέρας τρεῖς ἢ τέσσαρας. μετὰ δὲ τὴν γαλακτοποσίην, ὕδασιν ἀνακομίσαι αὐτὴν, καὶ σι-
τίοισιν ἐπιτηδείοισι. κρέασι μηλείοισιν, ἁπαλοῖσι, νέοισι, καὶ ὀρνιθείοισι, καὶ τευτλίῳ, καὶ κολοκύν-
τῃ. ἀπεχέσθω δὲ τῶν ἁλμυρῶν, καὶ δριμέων, καὶ τῶν θαλασσίων πάντων, καὶ κρεῶν χοιρείων. καὶ βοείων. καὶ
αἰγείων. ἄρτους δὲ ἐσθιέτω. ἢν δὲ ἀψυχίαι ἔχωσι. καὶ μὴ ἰσχύῃ. καὶ περιψύχηται, ῥόφημα λαμβά-
νειν. εἰσὶ δέ τινες, οἳ ταύτῃσι κεφαλὴν ἀλγεούσῃσι, πιπίσκουσι γάλα, ὅτι κεφαλὴν ἀλγοῦσιν. οἱ δὲ ὕ-
δωρ, ὅτι λειποθυμοῦσι. τοὐναντίον δὲ οἶμαι, εἰ κεφαλὴν ἀλγέουσι, καὶ φρενῶν εἴη ἅψις ἁρμόσσον ὕ-
δωρ. ὅτι δὲ δάκνεται καὶ δριμέα ἐστὶ, γάλα ταύτῃσιν εὐμενές. ἐπὴν δέ σοι δοκέῃ ἰσχύειν, κλύζειν
τὰς ὑστέρας. πρῶτα μὲν, τῷ ἀπὸ τῆς ζυγός. μετὰ δὲ ταῦτα διαλιπὼν ἡμέρας τρεῖς ἢ τέσσαρας,
κλύζειν τῷ ζωμῷ τῷ κραμβίῳ χλιερῷ. καὶ αὖθις διαλιπὼν ἡμέρας τρεῖς, κλύσαι, τῷ ζωμῷ τῷ πικε-
ρίῳ. καὶ ἢν ταῦτα ποιήσαντι ὑγιάζωνται αἱ ὑστέραι, κλύσαι τῷ ξὺν τῷ σιδίῳ. ὥσπερ δὲ τὰ ἕλκεα ἐ-
πιχρίειν ἀργύρεον ἄνθος. καὶ κικίδα. καὶ σμύρναν. καὶ λιβανωτόν. καὶ τοῦ αἰγυπτίου κάνθου τὸν καρπόν. καὶ
οἰνάνθην τὴν ἀγρίην. καὶ χρυσοκόλλην. καὶ λεπίδα. καὶ λωτοῦ πρίσματα. καὶ κρόκον. καὶ στυπτηρίην αἰγυ-
πτίην κατακεκαυμένην. τούτων δὲ ἔστω ἴσον ἑκάστου. τὴν δὲ στυπτηρίην. καὶ τὴν κικίδα. καὶ τὸν κρόκον
ποιῆσαι μίαν μοῖραν πάντων. τρίψας δὲ καὶ ξυμμίξας, πάντα λεῖα διεῖναι ἐν οἴνῳ λευκῷ γλυκεῖ. ἔ-
πειτα ἑψεῖν, ἔστ' ἂν παχὺ γένηται οἷον περ μέλι. τούτῳ δὲ ἐπαλείφειν δὶς τῆς ἡμέρης διδόναι, νιψα-
μένην ὕδατι χλιαρῷ. ἑψεῖν δὲ ἐν τῷ ὕδατι καὶ κισθόν. καὶ ἐλελίσφακον. καὶ ἐπὴν σοι δοκέῃ ταῦ-
τα ποιέοντι ῥᾷον εἶναι, προπιεῖν γάλα ἑφθὸν αἴγειον, μίην ἡμέρην. ἔπειτα διδόναι, γάλα βόειον,
τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ τῇσι προτέρῃσι. μετὰ δὲ τὴν γαλακτοποσίην, παχύναι σιτίοισιν ὡς μάλι-
στα, καὶ ποιέειν ὅκως ἐν τῇ γαστρὶ ἔχῃ, ὑγιὴς γὰρ γίνεται. ὡς δὲ τὰ πολλὰ ἐκ τῆς νούσου ταύτης ἐκ-
φεύγουσι καὶ ἄτοκοι γίνονται. τῇσι δὲ γεραιτέρῃσιν, οὐ πάνυ τι. πίνειν δὲ μετ' αὐτὰ φάρμακα, λί-
νου σπέρμα ἀποπεφωσμένον. καὶ σήσαμον. καὶ κνίδης καρπόν. καὶ γλυκυσίδης ῥίζαν τὴν πικρὴν ζί-
βων ἐν οἴνῳ εὐώδει μέλανι κεκρημένῳ. ἢν αἱ μῆτραι ἑλκωθέωσιν, καὶ αἷμα καὶ πῦον ῥέοι καὶ ἰχὼρ.
σηπομένων γὰρ τῶν μητρέων, νόσημα ἀπ' αὐτέων γίνεται. καὶ ἡ γαστὴρ ἡ νειαίρη, ἐπαίρεται. καὶ λε-
πτὴ γίνεται. καὶ ἀλγέει ψαυομένη, ὡς ἕλκος. καὶ πῦρ ἔχει καὶ βρυγμὸς αὐτήν. καὶ ὀδύνη ὀξείη καὶ
συνεχὴς, ἔς τε τὰ αἰδοῖα, καὶ ἐς τὸ ἐπίσιον, καὶ ἐς τὴν γαστέρα τὴν νειαίρην, καὶ ἐς τὸν κενεῶνα, καὶ ἐς
τὰς ἰξύας. ἡ δὲ νοῦσος λαμβάνει μάλιστα μὲν, ἐκ τόκου ἢν ἐν αὐτῇσι τι διακινηθὲν σαπῇ. καὶ ἐκ τρω-
σμοῦ. καὶ ἄλλως ἀπὸ ταὐτομάτου. ταύτῃσιν ἢν ἐπιτυγχάνῃς, λούειν ἐν ὕδατι πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ
ὅκου ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ, τοιαῦτα τὰ χλιάσματα προστιθέναι, καὶ σπόγγον ἐξ ὕδατος θερμοῦ. καὶ κλύ-
ζειν, τὰ δριμέα καὶ τὰ στρυφνὰ ἀπεχομένην. τῶν δὲ μαλακωτέρων, διάμισγε ὅκως δοκέῃ σοι και-
ρὸς εἶναι. τοῦ τε λίνου τὸν καρπὸν κόψας, καὶ τῆς ἀκτῆς. συμμίξας δὲ ἐν μέλιτι καὶ ποιήσας φάρ-
μακον, τούτῳ χρῶ. λοῦσον δὲ ὕδατι θερμῷ. καὶ λαβὼν σπόγγον, ἢ εἴριον μαλθακὸν βάπτων ἐς θερ-
μὸν ὕδωρ διακάθαιρε τά τε αἰδοῖα καὶ τὰ ἕλκεα. εἶτα ἐς οἶνον ἄκρητον ἐμβάπτων πάλιν τὸν σπόγ-
γον ἢ τὸ εἴριον, τὸν αὐτὸν τρόπον χρῶ. ἔπειτα τῷ φαρμάκῳ τούτῳ ἀνάλειφε, ὁσάκις ἂν δοκέῃ σοι και-
ρὸς εἶναι. ἔπειτα ῥητίνην καὶ στέαρ ὕειον μίξας ὁμοῦ τῷ φαρμάκῳ διαλείφειν πολλάκις μεθ' ἡμέρην,
καὶ τῆς νυκτός. μετὰ δὲ ταῦτα λίνου σπέρμα φώξας καὶ κόψας, καὶ σήσας, μήκωνα λευκὴν κό-
ψας ἐν ἀλφίτοισι καὶ σῆσαι, καὶ τυρὸν αἴγειον ὀπτὸν περιξύσας τὸν ῥύπον καὶ τὴν ἅλμην, καὶ τὸ
πικρὸν συμμίξας, καὶ πάλιν ἀλφίτου, εἶτα ἐν τοῦ φαρμάκου μέτρον, καὶ τοῦ τυροῦ, καὶ τοῦ ἀλφί-
του τοῦτο διδόναι πίνειν ἐξ ἠοῦς νήστει ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ κεκρημένῳ, ἐς δὲ τὴν ἑσπέρην μίσσων καὶ πα-
χὺν κυκεῶνα διδόναι, καὶ τὸ γυναικεῖον ὅ, τι ἂν μάλιστα προσδέχηται, πιπίσκειν. καὶ μέχρι μὲν ἂν
τὸ αἷμα πολὺ ῥέῃ καὶ ὀδύναι ὀξεῖαι ἔχωσι, καὶ ὀλίγον χρόνον διαλείπωσι ταῦτα ποιέειν. ἐπὴν δὲ

τὸ ἕλκος ἔλασσον ᾖ, καὶ ὀδύναι βληχραὶ προσλαμβάνωσι, καὶ διὰ πλέονος χρόνου, φάρμακα πι-
πίσκειν ὑφ' ὧν μέλλει καθαίρεσθαι κάτω μᾶλλον, ἢ ἄνω. διαλείπειν χρόνον, ὁκόσον ἂν δοκέῃ ἐπίκαι-
ρος εἶναι, καὶ πυρίην βληχρῆσι πυριῆσι, ἀνακαθίζοντα ὑποθεὶς. ἢν δοκέῃ ἑκάστοτε καιρὸς εἶναι,
ταῦτα ποιέουσα ὑγιὴς γίνεται. ἡ δὲ νοῦσος βληχροτέρη καὶ θανατώδης, καὶ διαφεύγουσιν αὐτὴν
παῦραι. ἢν δὲ ἑλκωθῶσι σφοδρῶς, αἷμα καὶ πύον καθαίρεται. καὶ ὀδμὴ γίνεται βαρεῖα. καὶ ὁ-
κόταν ὁ χρόνος, ἢ ὀδύνη προσλάβῃ ὡς ἀπὸ ὠδῖνος τὰ περὶ τὸν ῥόον γίνεται. καὶ ὁκόταν ὁ
χρόνος ᾖ, τὰ σκέλεα καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι, καὶ ἰῶνται τοῦτο οἱ ἰητροὶ ὡς ὕδρωπα. τὸ δὲ οὐκ ἔστι
τοιοῦτον. Ταύτην ἢν λάβῃς, λούειν πρῶτα θερμῷ. καὶ χλιαίνειν. καὶ κλύζειν δριμέσι, καὶ
μαλθακοῖσι καὶ στρυφνοῖσιν, ὕδατί τε καὶ οἴνῳ. καὶ πολύκαρπον. καὶ πολύκνημον. καὶ μέλι ἐλαίῳ
ὁμοῦ. εἶτα εἴριον ἐς τοῦτο βάπτων, διαχρίειν τὰ αἰδοῖα. καὶ ῥητίνην καὶ μέλι, καὶ συὸς ἔλαιον ἐγ-
χρίειν. καὶ πιπίσκειν λίνου καρπόν. καὶ σήσαμον φώξας, καὶ βούτυρον, καὶ τυρὸν αἴγειον. καὶ ἄλ-
φιτον ἐν ἅπασι, πιπίσκειν ἐν οἴνῳ νῆστιν. ἐφ' ἑσπέρην δὲ, μέλιτι ἐπιχέων πουλύ. καὶ ἕως μὲν ἂν τὸ
αἷμα καθαίρηται, καὶ ὀδύναι ὀξεῖαι ἔχωσι, καὶ ὀλίγον χρόνον διαλίπωσι, τοῦτο ποιέειν. ὅταν δὲ
σοι ἔλασσον ᾖ, καὶ ὀδύναι βληχρότεραι ἴσχωσι διὰ πλείονος χρόνου, φάρμακον πιπίσκειν κάτω,
καὶ διαλιπεῖν. ταῦτα ποιέουσα, ὑγιὴς γίνεται. γυνὴ δὲ οὐκ ἐν.   Ὅσα δὲ ἑλκύσματα γίνεται ἐν
τῇσιν ὑστέρῃσιν ἀπὸ τρωσμοῦ, ἢ ὑπ' ἄλλου τινὸς, ταῦτα χρὴ ἀποσκεπτομένην ἐς τὸ ὅλον σῶμα θερα-
πεύειν πάντα, ὁκοίης ἂν δοκέῃ δέεσθαι θεραπείης. ἤν τε σοι δοκέῃ ἐξ ἅπαντος τοῦ σώματος ἡ ἄν-
θρωπος θεραπευτέη εἶναι. ἤν τε ἀπ' αὐτέων. γνώσῃ δὲ εἰ ἀπ' αὐτέων τῶν ὑστερέων ἐστί. τὰ μὲν ἀπ'
αὐτῶν τῶν ἑλκωμάτων τὴν κάθαρσιν παρέχει, πυοειδέα τε καὶ ξυνεστηκυῖαν. τὰ δὲ μὴ ἀπ' αὐ-
τέων, λεπτήν τε καὶ ἰχωροειδέα. ὅσα μὲν οὖν ἐστὶ λεπτὰ τῶν ῥευμάτων, ταύτας μὲν χρὴ θε-
ραπεύειν ἐν φαρμάκῳ. καὶ διδόναι καὶ ἄνω καὶ κάτω. πρῶτον δὲ ἄνω. καὶ ἢν μὲν μετὰ τὴν
φαρμακείην τὰ ῥεύματα ἐλάσσω γίνεται, καὶ δυπετέστερα ἂν διαλείποντα, αὖθις φαρμακεύειν τὸν
αὐτὸν τρόπον. μετὰ δὲ τὴν φαρμακείην διαιτᾶν, διαίτῃ τοιαύτῃ, ἐν ὁποίῃ ἂν μάλιστα ξηροτάτη ἡ
ἄνθρωπος. ἔσται δὲ ἢν αὐτὴν πυριῇς δι' ἡμέρης τρίτης ἢ τετάρτης, ὅλον τὸ σῶμα, καὶ ἐμέτους ποι-
έῃς ἐκ τῶν πυριῶν εὐθύς. μετὰ δὲ τοὺς ἐμέτους καὶ τὰς πυρίας, διαιτῆν, ἀλουσίῃσί τε καὶ ὑδροπο-
σίῃσι, καὶ ἀρτοσιτίῃσιν. ὄψῳ δὲ μηδενὶ, ἀλλ' ἢ οἴνῳ ἀκρήτῳ μέλανι. λαχάνῳ δὲ μηδενί. ὅταν τὸν ἔμε-
τον παρασκευάζῃς, τότε χρείαν ἔχῃς λαχάνων πολλῶν καὶ δριμέων ἐμπιπλάναι. καὶ σιτίων πολ-
λῶν, καὶ ὄψου ὁκοίου ἂν βούλωνται. καὶ οἴνου πολλοῦ ἐμπιπλάναι ὑδαρέος. καὶ λούειν ἐκ τῶν πυ-
ριῶν, πολλῷ θερμῷ. αὕτη μὲν θεραπείη τῶν τοιουτοτρόπων ῥευμάτων. ἄμεινον δὲ ἀμφω φαρμα-
κεύειν. καὶ ἐμέειν, καὶ ἄνω ἕλκειν. δίαιτα δὲ ξηραντικὴ κρεάτων, ἀλουσίη. τὰς δὲ ὑστέρας χρὴ θε-
ραπεύειν ὧδε. πρῶτα μὲν πυριᾶν ὕδατι ἀκτῆς ἀφεψῶντα τὰ φύλλα. ἔπειτα μετὰ τὴν πυρίην
κλύζειν ἐκ τῆς ἰλύος τῷ σμίγματι. ἢν μὲν σηπεδὼν ἐν τοῖς ἕλκεσι ᾖ, καὶ τὰ ἀπιόντα δυσώδεα,
ἀκρητεστέρῳ τῷ σμίγματι. ἢν δὲ μηδὲν τοιοῦτον, ὑδαρεστέρῳ. μετὰ δὲ τὴν ἰλὺν, ὕδατι. ἐν δὲ τῷ ὕ-
δατι, ἐναφεψεῖν μυρσίνην καὶ ἐλελίσφακον. μετὰ δὲ τοῦτο, οἴνῳ κλύζειν ἀκρήτῳ λευκῷ χλιαρῷ.
ὁκόταν δὲ δάκνηται ἤδη ἀπὸ τῶν κλυσμάτων, τότε ἤδη καθαρά ἐστι τὰ ἕλκεα. κλύζειν οὖν χρὴ,
ὑδαρεστέρῃ τῇ ἰλύϊ, καὶ οἴνῳ μέλανι. μετὰ δὲ τὸν οἶνον, πιμελὴν ὑὸς τήξαντα νεκρὴν ἔλαιον παραμί-
ξαντα, ἢν μὲν ᾖ χηνὸς, ἢν δὲ μὴ ἄλλου του, μάλιστα ὄρνιθος. εἰ δὲ μὴ τὸ ἐκ τῶν ἐλαιῶν παλαιὸν,
τούτῳ χλιαρῷ κλύζειν. μετὰ δὲ τὸν οἶνον ἐς ἕτερον κλυστῆρα ἐγχέαντα ἐς τὸ στόμα. καὶ ἢν μὴ ἑλ-
κώμενα, μοτοὺς ποιεῦντας τῶν μαλθακτηρίων προστιθέναι. καὶ ἢν καῦμα παρέχωσι προσκείμενοι,
ἀφελομένην τὴν γυναῖκα κελεύειν αὐτῇ νίψασθαι ὕδατι χλιαρῷ, τοιούτῳ οἵῳ περ ἐκλύζετο. ἢν
δὲ πρὸς τὴν δίαιταν τὴν δὲ τὰ ῥεύματα μὴ ἀπαλλάσσηται, ἐλάσσω δὲ γίνηται καὶ δάκνηται σφο-
δρῶς, καὶ τὰ ἀποῤῥέοντα χολή τε ᾖ καὶ ἅλμη, καὶ μὴ μόνον τὰ ἔνδον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔξω ἑλ-
κοῖ, μεταβάλλειν χρὴ τὴν δίαιταν, καὶ ὀξυγραίνειν πᾶσαν, ὅκως τὰ ῥεύματα ὡς ὑδαρέστατα ἔσται.
καὶ ἥκιστα δηκτικά, λουτροῖσι θερμοῖσι πουλλοῖσι. μάζῃ. λαχάνοισιν ἑφθοῖσι πᾶσι λιπαροῖσιν. ἰχθύσι
τοῖσι σελάχεσιν, ἐν κρομύοισι καὶ κορίοισιν ἕψοντα ἐν ἅλμῃ γλυκείῃ. ἕψειν δὲ λιπαρῶς κρέασιν ἑ-
φθοῖσι πᾶσι, πλὴν βοὸς καὶ αἰγός. τούτοισι γὰρ διέφθοισιν ἐν ἀνήθοισι καὶ μαράθοισιν. οἴνῳ μελι-
χρόῳ, κιῤῥῷ, ὑδαρεῖ. πλείονι γαλακτοποσίῃ μετ' οἴνου γλυκέος. τὰ δ' ἄλλα περὶ τῶν κλυσμά-
των ποιέειν κατὰ τὸν ὑφηγημένον λόγον. αὕτη μὲν νυν περὶ τῶν τοιούτων ἡ θεραπείη. ὅσα δὲ πυοει-
δέα τε καὶ ξυνεστεῶτα, ἄπεισι τούτων. τὸ μὲν ὅλον σῶμα οὐδὲν δεῖ κινέειν. κλύσειν δὲ καὶ ἀπὸ τού-
των τὴν θεραπείην πᾶσαν ποιέεσθαι. κλύζειν δὲ τοῖσιν αὐτέοισι κλύσμασιν, οἷς πρόσθεν εἴρηται τὸν
αὐτὸν τρόπον γεγράψεται δὲ καὶ ἄλλα κλύσματα.   Ἑλκῶν ἴησις.   Ἐλάφου στέαρ χλω-
ρὸν προσθεῖναι. κλύζειν δὲ χρὴ αὐτίκα οἴνῳ στραίῳ πάντα. κράτιστον δὲ ψιμυθίῳ ἢν ἕλκεα ᾖ. καὶ ἐ-
λαίῳ ναρκισσίνῳ. σιτίοισι δὲ μαλθακωτάτοισι χρῆσθαι, καὶ μὴ δριμέσιν. ἢν δὲ ῥερυπωμένα ᾖ καὶ

νενέμηνται, καὶ τὸν πελαστάτω χῶρον διακναίῃ, καθαίρειν, καὶ νέαν σάρκα φῦσαι, καὶ ἐς ὠτει-
λὰς ἄγειν τὴν σάρκα. ῥηϊδίως γὰρ ἀναχαλᾶται, καὶ κακοήθεα γίνεται. καὶ λούειν συχνῶς. Ἢν
δὲ γυνὴ ἐκ τρωσμοῦ τραῦμα λαμβάνῃ, ἢ προσθέτοισι δριμέσιν ἑλκωθῇ τὰς μήτρας, οἷα πολλὰ γυ-
ναῖκες αἰεὶ δρῶσί τε καὶ ἰατρεύουσι, καὶ τὸ ἔμβρυον φθαρῇ, καὶ μὴ καθαίρηται ἡ γυνή, ἀλλὰ οἱ
αἱ μῆτραι φλεγμαίνωσιν ἰσχυρῶς, καὶ μεμύκωσι, καὶ τὴν κάθαρσιν οὐχ οἷαί τε ὦσι παραμεθιέ-
ναι, εἰ μὴ τὸ πρῶτον αἷμα τὸ ἐν τῷ ἐμβρύῳ. αὕτη ἢν μὲν ἰητρεύηται, ἐν τάχει ὑγιὴς ἔσται. ἄφο-
ρος δὲ ἢν δὲ οἱ ῥαγῇ αὐτόματα τὰ λοχεῖα, καὶ τὰ ἕλκεα ὑγιανθῇ, καὶ ὧδε ἄφορος ἔσται. ἢν δὲ οἱ
ἡ μὲν κάθαρσις γένηται. τὰ δὲ ἕλκεα, μὴ μελεδαίνηται, κίνδυνος σηπεδονώδεα εἶναι. ἢν δὲ οἱ
κάθαρσις ἴῃ τετυχωμένη, θνήσκει. κἢν ἐν τῷ τόκῳ κάρτα ἑλκωθέωσι, καὶ αἱ μῆτραι τοῦ ἐμβρύου
μὴ κατὰ φύσιν ἐόντος, πείσονται τὰ αὐτά, τῇ ἐκ διαφθορῆς ἑλκεωθείσῃ τὰς μήτρας καὶ με-
ταλλαγάς. καὶ τελευτὰς τὰς αὐτὰς ἡ νοῦσος ἴσχει ἤν τε ἐκ διαφθορῆς ἤν τε ἐκ τόκου αἱ μῆ-
τραι ἑλκωθῶσι. καὶ τὰ λοχεῖα πάντα παρεήσαν, ἧσσον πονήσῃ. ἢν μὴ μεγάλα ἕλκεα εἴη, καὶ μελε-
δαινομένη, ἐν τάχει ὑγιαίνει. χρὴ δὲ τὴν μελεδὴν προσέχειν ἐν τάχει, ἢν ἕλκεα ἐν τῇ μήτρῃ. ἅ-
τε γὰρ ἐόντα ἐν ἁπαλῷ, ταχὺ αὔξεται, καὶ σαπρὰ ταχὺ γίνεται. ἰῆσθαι δὲ τὰ ἕλκεα, ὡς κατὰ
τὰ ἐν ἄλλῳ σώματι ἀφλέγμαντα χρὴ ποιέειν, καὶ ἀνακαθαίρειν, καὶ ἀναπιμπλάναι, καὶ ἐς ὠ-
τειλὰς ἄγειν. διδόναι δὲ ὕδωρ εἰς πόσιν. οἶνον δὲ μή. σιτία παῦρα. πολλὰ δὲ μή. Ὁκόσα δὲ τρω-
σμῶν γινομένων, μὴ ἀπαλλάσσεται δυνάμει μεζόνων ὅλων τε ἢ τῶν μελέων τῶν ἐμβρύων ἐόντων,
ἢ ἐλασσόνων καὶ πλαγίων καὶ ἀδυνάτων τὰ τοιαῦτα. ἢν μὲν κατὰ φύσιν εἴη, διδόναι τῶν φαρ-
μάκων τι, ὧν ἐγὼ γράφω. προλούοντα θερμῷ παμπόλλῳ. κἢν ἐθέλοντα προϊέναι μὴ εὐλύτως
ἀπίῃ. κατὰ φύσιν ἐόντα, τῇσι τοιαύτῃσι τοῦ πταρμικοῦ προσφέρειν. ἐπιλαμβάνειν δὲ τὸν μυκτῆ-
ρα καὶ πταρνύσθαι. καὶ στόμα πιέζειν ὅκως ὁ πταρμός, ὡς ὅτι μάλιστα ἐνεργήσῃ. χρῆσθαι δὲ καὶ
σεισμοῖσι. σείοις δ' ἂν ὧδε. Κλίνην λαβεῖν ὑψηλὴν ῥωμαλέην καὶ ὑποστορέσαντα, ἀνακλί-
νειν τὴν γυναῖκα ὑπτίην. τὰ δέ γε στήθεα, καὶ τὰς μασχάλας, καὶ τὰς χεῖρας, προκαταλαμβά-
νειν ταινίῃ, ἢ ἱμάντι πλατεῖ μαλθακῷ πρὸς τὴν κλίνην. καὶ ζωννύειν. καὶ τὰ σκέλεα ξυγκά-
ψαι. καὶ κατέχειν τοῖν σφυροῖν. ὅταν δὲ εὐτρεπίσῃς φρυγάνων φάκελλον μαλθακῶν, ἢ τι τῶνδε ἐοι-
κὸς εὐτρεπίζειν ὅσον τὴν κλίνην οὐ περιόψεται ἐπὶ τὴν γῆν ἐριπτουμένην, ὥς τε ψαῦσαι τοῖσι πρὸς
κεφαλὴν ποσὶ τῆς γῆς. καὶ κελεύειν αὐτὴν λαβέσθαι τῇσι χερσὶ τὴν κλίνην. καὶ μετέωρον πρὸς
κεφαλὴν τὴν κλίνην ἔχειν, ὡς κατάρροπος ἡ ἐπὶ πόδας, φυλασσόμενος ὅκως μὴ προπετὴς ἔσται ἡ
ἄνθρωπος. ὅταν δὲ ταῦτα ἐνεργῆται, καὶ μετάρσιος ᾖ ἡ κλίνη, ἐκ τῶν ὄπισθεν ὑποθεῖναι τὰ φρύ-
γανα. κατορθοῦσθαι δὲ ὡς μάλιστα. ὅκως δὲ οἱ πόδες μὴ ψαύωσι τῆς γῆς, ἐριπτουμένης τῆς κλίνης καὶ
τῶν φρυγάνων ἔσωθεν ἔσονται. αἴρειν δὲ ἐξ ἑκατέρου τοῦ ποδὸς ἄνδρα, τῇδε καὶ τῇδε, ὡς κατ' ἰθὺ πε-
σῆται ἡ κλίνη, ὁμαλῶς καὶ ἴσως, καὶ μὴ σπασμὸς ᾖ. σείειν δὲ ἅμα τῇ ὠδῖνι μάλιστα. καὶ ἢν μὲν ἀ-
παλλάσσηται αὐτίκα πεπαῦσθαι. εἰ δὲ μή, διαλαβόντα σείειν. καὶ αἰωρέειν ἐπὶ κλίνης φερομέ-
νην. ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ποιέεσθαι, ἢν ὀρθά τε καὶ κατὰ φύσιν ἀπαλλάσσηται. χρὴ δὲ κηρωτῇ
ὑγρῇ προχρίειν. ἐπὶ πάντων δὲ τῶν ἀμφὶ τὴν ὑστέρην τοιῶνδε παθέων, ἄριστον τόδε. καὶ μαλάχης
ὕδωρ καταιονᾶν, καὶ βουκέρας ἢ πτισάνης πυρίνης μᾶλλον χυλός. χρὴ δὲ ἄχρι βουβῶνος ἑδρὴν
καὶ αἰδοῖον πυρίην. καὶ πιέζεσθαι δέ, ὅταν αἱ ὠδῖνες σφόδρα ὀχλέωσι μάλιστα, καὶ μηδὲν ἐνδοέ-
τερον ἔχειν. τὴν δὲ ἰητρεύουσαν, τὰ στόματα μαλθακοῖσιν ἐξανοίγειν, καὶ ἠρέμα τοῦτο δρᾶν. ὀμφαλὸν
δὲ ξυνεφέλκεσθαι τὸ ἔμβρυον. ὅσα δὲ δίπτυχα πτύσσεται καὶ ἔγκειται ἐν τῷ στόματι τῶν ὑστε-
ρέων, ταῦτα δὲ ἤν τε ζώοντα ἤν τε τεθνεῶτα ᾖ, προώσαντα ὀπίσω πάλιν στρέφειν. ὅκως κα-
τὰ φύσιν ἴῃ ἐπὶ κεφαλήν. ὅταν δὲ ἀπωθέειν βούλῃ ἢ στρέφειν, ἀνακλίναντα χρὴ ὑπτίην ὑπὸ
τὰ ἰσχία, ὑποστορέσαι τι μαλθακόν. καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς κλίνης, ὅκως ὑψηλότεροι ἔσον-
ται οἱ πρὸς ποδῶν πόδες, συχνῷ ὑποτιθέναι χρή τι. καὶ ἀνωτέρω δὲ τὰ ἰσχία τῆς κεφαλῆς ἔ-
στω. προσκεφάλαιον δέ, μηδὲν ὑπέστω τῇ κεφαλῇ, προμηθεόμενος ταῦτα. ὅταν δὲ ἀπώσηται τὸ ἔμ-
βρυον καὶ περιδινῆται τῇδε καὶ τῇδε, κατὰ φύσιν καθίστασθαι. καὶ τὴν κλίνην καὶ τὰ ἰσχία ὑπεξε-
λὼν τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς κλίνης καὶ τοὺς λίθους, καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ἰσχίων. πρὸς κεφαλὴν δὲ
ὑποθεῖναι, ὑποκεφάλαιον, τὰ τοιαῦτα τούτῳ τῷ τρόπῳ θεραπεύειν. ὅσα δὲ ζῶντα τῶν ἐμβρύων,
τὴν χεῖρα ἢ τὸ σκέλος ἔξω προβάλλεται, ἢ καὶ ἄμφω, ταῦτα χρὴ ὅταν τάχιστα προσκυκλίῃ
τὴν ἔξοδον, εἴσω ἀπωθέειν τῷ προειρημένῳ τρόπῳ. καὶ στρέφειν ἐπὶ κεφαλήν. καὶ ἐς ὁδὸν ἄγειν.
καὶ ὅσα πλίσεται τῶν ἐμβρύων πεπτηότα, ἢ ἐς τὸν κενεῶνα, ἢ ἐς ἰσχίον ἐν τῷ τόκῳ, χρὴ ταῦτα
ἀπορθοῦσθαι καὶ στρέφειν. καὶ προσκαθίγνυσθαι ἐς ὕδωρ θερμόν, ἄχρις ἂν ἰαίνηται. Ὁκόσα
δὲ τεθνεῶτα τῶν ἐμβρύων, ἢ τὸ σκέλος, ἢ τὴν χεῖρα ἔξω ἔχει, ταῦτα ἄριστον μὲν ἢν οἷόν τε ἀ-
πώσασθαι εἴσω. καὶ ἄμφω ταῦτα ἐπὶ κεφαλὴν στρέφειν. εἰ δὲ μὴ οἷόν τε ᾖ, ἀνοιδίσκεται δέ, τά-

μνειν τῷδε τῷ τρόπῳ. σχίσαντα τὴν κεφαλὴν μαχαιρίῳ ξυμφλάσαι, ἵνα μὴ θραύσῃ τῷ πιέστρῳ.
καὶ τὰ ὀστέα ἕλκειν. ὡς τῷ ὀλίγῳ ἢ τῷ ἑλκυστῆρι παρὰ τὴν κληῗδα καταθέντα ὡς ἂν ἔχηται
ἕλκειν, μὴ κατὰ πουλὺ, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον ἐξανιέντα, καὶ αὖθις βιώμενον. ὅταν δὲ ταῦτα ἐξειρύ-
σῃς, ἐν δὲ τοῖσιν ὤμοισιν ἐὰν τάμνειν τὰς χεῖρας ἄμφω ἐν τοῖσιν ἄρθροισι μετὰ τῶν ὤμων. καὶ ὅ-
ταν ταῦτα κομίσῃς, ἢν μὲν οἷόν τε ᾖ ἰέναι καὶ τἄλλα εὐπετῶς ἕλκειν. ἢν δὲ μηδὲν ἀκούσῃ τὸ στῆ-
θος, πᾶν μέχρι τῶν σφαγέων σχίζειν. φυλάσσεσθαι δὲ, ὡς μὴ κατὰ τὴν γαστέρα τάμῃς, καὶ ψι-
λώσῃς τι τοῦ ἐμβρύου. ἔξεισι γὰρ ἡ γαστὴρ, καὶ τὰ ἔντερα, καὶ κόπρος. ἢν δέ τι τούτων ἐκπέσῃ,
πραγματοειδέστερον ἤδη γίνεται. ξυμφλάσαι δὲ τὰ πλευρὰ καὶ τὰς ὠμοπλάτας ξυνάγειν. καὶ
ῥηϊδίως μετὰ ταῦτα χωρήσει τὸ λοιπὸν ἔμβρυον, ἢν μὴ ἤδη οἰδαλέον ᾖ τὴν κοιλίην. ἢν γὰρ ᾖ τι
10 τοιοῦτον, ἄμεινον τὴν γαστέρα τοῦ ἐμβρύου ῥῆξαι πρηνέως. ἔξεισι γὰρ φῦσα μόνον ἀπὸ τῆς γαστρὸς,
καὶ εὐπετέως οὕτω χωρήσει. ἢν δὲ ἐκπεπτώκῃ ἡ χεὶρ ἢ τὸ σκέλος τεθνεῶτος τοῦ ἐμβρύου, ἢν μὲν
δυνατὸν ᾖ, εἴσω ἀπῶσαι ἄμφω, καὶ εὐτρεπίσαι τὸ ἔμβρυον, ταῦτα ἄριστα. εἰ δὲ μὴ οἷόν τε ᾖ τοῦτο
ποιῆσαι, ἀποτάμνειν ὅ, τι ἂν ἔξω ᾖ, ὡς ἂν δύνηται ἀνωτάτω, καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἐσμασάμενος προσῶ-
σαι καὶ στρέψαι τὸ ἔμβρυον ἐπὶ κεφαλήν. ὅταν δὲ στρέφειν ἢ κατατέμνειν μέλλῃς τὸ παιδίον,
τὰς ἰδίας χεῖρας χρὴ ἀπονυχίσασθαι. τὸ δὲ μαχαίριον ᾧ ἂν κατατάμνῃς, καμπυλώτερον ἔσω, ἢ
εὐθύτερον. καὶ τοῦτο κατὰ κεφαλὴν ἀμφικαλύπτειν, τῷ λιχανῷ δακτύλῳ ἐσματευμένον, καὶ ὁ-
δηγεῦντα, καὶ ὀρρωδέοντα, ὅπως μὴ ψαύσῃς τῆς ὑστέρης. Περὶ δὲ μύλης κυήσιος, τόδε αἴτιον.
ἐπὴν πουλλὰ τὰ ἐπιμήνια ἐόντα γονὴν ὀλίγην καὶ νοσώδη ξυλλάβωσιν, οὔτε κύημα ἰθαγενὲς γί-
νεται. καὶ ἡ γαστὴρ πλήρης ὥσπερ κυούσης. κινέεται δὲ οὐδὲν ἐν τῇ γαστρὶ, οὐδὲ γάλα ἐν τοῖσι τιτθοῖ-
20 σιν ἐγγίνεται. σφριγᾷ δὲ τοῦ στήθους. αὕτη οὖν δύο ἔτεα, πολλάκις δὲ καὶ τρία, οὕτως ἔχει. καὶ ἢν
μὲν μία σὰρξ γένηται, ἡ γυνὴ ἀπόλλυται, οὐδὲ γὰρ οἷόν τέ ἐστι περιγενέσθαι. ἢν δὲ πολλαὶ, ἐκγίνυ-
ται αὐτῇ ἡ κατὰ τὸ αἰδοῖον, αἷμά τε πολὺ καὶ σαρκῶδες. καὶ ἢν μετεκλάζῃ σώζεται. ἢν δὲ μὴ, ὑπὸ
ῥόου ἁλοῦσα ἀπόλλυται. τὸ μὲν νούσημα τοιοῦτόν ἐστι. κρίνεσθαι δὲ χρὴ τῷ πληρώματι, καὶ ὅτι οὐ
κινέεται ἐν τῇ γαστρί. τὸ μὲν γὰρ ἄρσεν, δίμηνον. τὸ δὲ θῆλυ, τετράμηνον τὴν κίνησιν ἔχει. ἐπὴν οὖν
τοῦ χρόνου παρελθόντος μὴ κινέηται, δηλονότι τοῦτό ἐστι. ἔστι δὲ τόδε τεκμήριον μέγα. ἐν τοῖσι τιτθοῖ-
σι γάλα οὐκ ἐγγίνεται. ταύτην μάλιστα μὲν ἰῆσθαι. καὶ πρῶτα μὲν πυρίησον ὅλον τὸ σῶμα. ἔπει-
τα κατὰ τὴν ἕδρην κλύσον, ὅκως αἷμα καταῤῥαγῇ πουλύ. καὶ γὰρ ἴσως ἂν κινήσαι τὸ ἔμβρυον.
δοκοῦν εἶναι τὸ ξυνεστηκὸς, διαθερμανθείσης τῆς γυναικὸς ἀπὸ τοῦ φαρμάκου. κλύζειν δὲ καὶ κατὰ
τὰς μήτρας, ὅκως ἂν αἷμα ἀγάγῃς. εἰ δὲ μὴ, προσθέτοισι χρῆσθαι τοῖσιν ἀπὸ τῆς βουπρήστιος ἰσχυροτά-
30 τοισι. καὶ πιπίσκειν τὸ δίκταμνον τὸ κρητικὸν ἐν οἴνῳ. εἰ δὲ μὴ καὶ τὸν καστόρειον ὄρχιν. καὶ ὄπισθεν ἀνὰ
τὴν σικύην προσβάλλειν πρὸς τοὺς κενεῶνας, καὶ ἀφαιρέειν ὅτι πλεῖστον αἷμα. πρόσβαλλε δὲ καὶ
ὅτι μάλιστα τεκμαιρόμενος τὰ κατ' αὐτάς. καὶ τοσοῦτον μὲν περὶ τῶν νοσημάτων τῶν ἀπὸ λοχείων
γινομένων εἴρηται. εἰσὶ δὲ οἱ κίνδυνοι ἐν αὐτοῖσιν οὐ σμικροὶ, ὀξέα γάρ ἐστι καὶ ταχὺ μεταλλάσσοντα,
καὶ μᾶλλον πονοῦντα, αἱ πρωτότοκοι, ἢ αἵ τινες εἰσὶν ἔμπειροι τόκων. χωρέει δὲ τὰ λοχεῖα τῇ ὑγιηρῇ
γυναικὶ, ἱκανὸν ὅσον ἀττικὴ κοτύλη, καὶ ἡμισείη τὸ πρῶτον ἢ ὀλίγῳ πλέονα. ἔπειτα ἐπὶ ἐλάσσονα
κατὰ λόγον τούτου, μέχρις ἂν παύσηται. χωρέει δὲ οἷον αἷμα ἀπὸ ἱερείων, ἢν ὑγιηρὴ, ὡς ἔφην, ἡ γυνὴ
ᾖ, καὶ μέλλῃ ὑγιαίνειν. καὶ ταχὺ πήγνυται, καὶ καθαίρεται. καὶ μετὰ τὸν τόκον, ὡς ἐπὶ τὸ πλέον
τῇ ὑγιηρῇ ξυμβαίνει, ἐπὶ μὲν τῇ κούρῃ, ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ δύο, τὴν χρονιωτάτην κάθαρσιν.
ἀκινδύνως δέ ἐστι, καὶ εἴκοσι πρὸς ταῖς πέντε ἡμέραις καθαιρομένη. ἐπὶ δὲ τοῦ κόρου ἡμέρας τριήκοντα
40 ἡ κάθαρσις γίνεται ἡ χρονιωτέρη. ἀκινδύνως δέ ἐστι καὶ εἴκοσιν ἡμέρας γινομένη. καὶ τῶν διαφθαρεισῶν τὰ
ἔμβρυα κατὰ λόγον ἡ κάθαρσις γίνεται τούτων τῶν ἡμερέων. καὶ ἐπὶ τῇσιν νεωτέρῃσι φθαρεῖσιν ἐλάσ-
σονας ἡμέρας. ἐπὶ δὲ τῇσι γεραιτέρῃσι πλέονας. παθήματα δὲ ταῦτά ἐστι, περὶ λοχείων φθειρά-
σῃ τε τὸ ἔμβρυον καὶ τεκούσῃ, ἢν μηνιαῖον φθείρῃ τὸ παιδίον. καὶ κινδυνεύουσιν αἱ φθείρουσαι μᾶλλον.
αἱ γὰρ φθοραὶ τῶν τόκων, χαλεπώτεραί εἰσιν. οὐ γάρ ἐστι μὴ οὐ βιαίως φθαρῆναι τὸ ἔμβρυον, ἢ φαρμά-
κῳ, ἢ ποτῷ, ἢ βρωτῷ, ἢ προσθέτοισιν, ἢ ἄλλῳ τινί. βίη δὲ πονηρόν ἐστιν. ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ κίνδυνός ἐστι
τὰς μήτρας ἑλκωθῆναι ἢ φλεγμῆναι. τοῦτο δὲ ἐστὶν ἐπικίνδυνον. Τὸ δὲ γάλα ὅκως γίνεται. εἴρη-
ταί μοι ἐν τῇ φύσει τοῦ παιδίου, τοῦ ἐν τόκῳ. ἐπὴν δὲ κυΐσκηται ἡ γυνὴ, καταμήνια οὐ μάλα χωρέει,
μὴν ἐστιν ἤσιν ὀλίγα. τρέπεται γὰρ ἐς τοὺς μαζοὺς τὸ γλυκύτατον τοῦ ὑγροῦ, ἀπό τε τῶν σιτίων καὶ τῶν πο-
τῶν, καὶ ἐκθηλάζεται. καὶ ἀνάγκη ἐστὶ, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα κενεωδέστερον μᾶλλον, καὶ ἧσσον πλῆρες γί-
50 νεται τοῦ αἵματος, τοῦτο οὕτως γίνεται. εἰσὶ δὲ αἵ τινες φύσει ἀγάλακτοί εἰσι, καὶ σφέας ἐπιλείπει
τὸ γάλα πρὸ τοῦ καιροῦ. αὗται δὲ φύσει στεῤῥαί εἰσι, καὶ πυκνόσαρκοι. καὶ διὰ τοῦτο οὐ διαβρέχεται
ἐπὶ τοὺς μαζοὺς ἀρκοῦσα ἰκμὰς ἀπὸ τῆς κοιλίης, πυκνῆς τῆς ὁδοῦ ἐούσης. Ἐπιμήνια κα-
ταστάται. ἐλατηρίου δύο πόσιας, ξυμμίσγεται δὲ καὶ στέαρ οἶος ἀπὸ τῶν νεφρῶν, ὅσον τὸ ἐλα-

τήριον μὴ διαθρύπτεσθαι. ποιέειν δὲ δύο προσθετά. ἢ μελάνθιον, τὸ ἐκ τῶν πυρῶν τρίψας, ὕδατι φο-
ρύξαι. καὶ προσθετὰ δύο ποιῆσαι. προστιθέναι δὲ ταῦτα, πρὸ τῶν ἡμερῶν ᾗσι μέλλει ἐπέρχεσθαι.
ποιέει δὲ μὴ ὑπερβαλλόμενα, ῥίγεα καὶ πυρετούς. Μαλθακὰ ὑφ' ὧν καθαίρεται ὕδωρ καὶ ψάμμος.
καὶ ἄγει ἐπιμήνια, ἢν μὴ πολυχρόνια ᾖ, καὶ τὸ στόμα μαλθάσσει. Νάρκισσον. σμύρναν. κύμινον.
καὶ λιβανωτόν. ἀψίνθιον. κύπερον. ἴσον ἑκάστου. ναρκίσσου δὲ, μόνου μοίρας τέσσαρας, ἐπικτένιον
ὠμοῦ λίνου, ξυμμίξας ταῦτα, τρίβειν ὀριγάνου ἑψημένου σὺν ὕδατι, καὶ ποιέειν βάλανον, καὶ
προστιθέναι. ἢ καὶ κυκλαμίνου μέγεθος ὅσον ἀστράγαλον. καὶ ἄνθος χαλκοῦ. ὑοσκύαμον τρίψας, μέλι-
τι δεῦσαι. καὶ ποιῆσαι βάλανον. καὶ προστιθέναι. ἢ γλήχωνα. ἢ σμύρναν. λιβανωτόν. ὑὸς χολῇ τε
καὶ βοὸς ἐν μέλιτι ἀναταράσσειν, καὶ ἀναπλάττειν βάλανον. Ἢν τὰ ἐπιμήνια μὴ γίνηται.
χηνὸς ἔλαιον. καὶ νέτωπον. καὶ ῥητίνην ξυμμίσγουσα, προστίθει τῷ ἐρίῳ ἀναλαμβάνουσα.
Προσθετὸν καθαρτικὸν μαλθακόν. Ἰσχάδα λαβὼν, δίεφθον ποιέειν. καὶ ἀποπιέσας, τρίβειν ὡς
λειότατον. εἶτα πρόσθες ἐν ἐρίῳ. καὶ ῥοδίνῳ μύρῳ. τὸ δριμὺ κράμβης πηγάνου ἑκατέρου ἥμισυ τρί-
ψας, τὸν αὐτὸν τρόπον χρέο. Καθαρτικόν. Χηνὸς μυελόν. ἢ ἐλάφου ὅσον κύαμον παρα-
χέοντα μύρου ῥοδίνου. καὶ γάλα γυναικὸς, τρίβειν ὡς φάρμακον τρίβεται. εἶτα ἐν τούτῳ ἀλείφειν
τὸ στόμα τῆς μήτρας. Ἕτερον προσθετὸν μαλθακόν. Χηνὸς μυελὸν, ὅσον κάρυον. κηρὸν ὅ-
σον κύαμον. ῥητίνης σχινίνης, ἢ τερεβινθίνης ὅσον κύαμον, ταῦτα τήξας σὺν μύρῳ ῥοδίνῳ, ἐπὶ πυρὸς
μαλθακοῦ, ποίησον ὡς κηρωτήν. εἶτα τούτῳ χλιερῷ ἀναλείφειν τὸ στόμα τῆς μήτρης. καὶ τὸν κτένα κα-
ταβρέχειν. Ἕτερον καθαρτικόν. Ἄλευρον σητάνιον. σμύρνης τριώβολον. κρόκου τὸ ἴ-
σον. καστορίου ὀβολόν. ταῦτα τρίψας, μύρῳ ἰρίνῳ προστιθέσθω. ἢ κνίδης καρπὸν, καὶ μαλάχης χυ-
λὸν, καὶ χηνὸς στέαρ ἅμα συμμίξαντα προσθεῖναι. Προσθετὸν ἄλλο καθαρτικὸν, ἢν τὰ γυναι-
κεῖα μὴ φαίνωνται. Στύρακα καὶ ὀρίγανον, τρίψας λεῖον καὶ συμμίξας ἐπίχεαι χηνὸς ἔ-
λαιον, καὶ προστίθει. Ἕτερον καθαρτικὸν προσθετὸν, ὥστε μήτρας ἐκκαθαίρειν, καὶ αἷμα ἐκ-
κενοῦν. Ἀψινθίου ῥίζαν τρίψας λείην, μέλιτι καὶ ἐλαίῳ χηνὸς μίξας, προστίθει. Ἕτερον προ-
σθετὸν καθαρτικόν. Βουπρήστιος ἀφελεῖν κεφαλὴν καὶ πόδας, καὶ πτερά. τὰ δ' ἄλλα αὐτοῦ
τρίβειν, καὶ ξυμμίσγειν τοῦ σύκου τὸ ἔνδον. διπλάσιον δὲ τοῦ σύκου, τὸ πίον ἔστω. τούτῳ φυσᾷ τὰς ὑ-
στέρας. τοῦτο καὶ ταῖς ἀπαιδήσαις ἄριστον. ἢ λινοζώστιος τὰ φύλλα λεῖα προσθετὰ ποιέειν. τοῦτο λεπτὴν
ἄγει χολώδεα κάθαρσιν. καὶ ἡ ἀρτεμισίη ποιέει ὡς ἡ λινόζωστις καὶ καθαίρει κρεῖσσον. ἐλλέβορος μέλας
ἐν ὕδατι λεῖος, ἄγει καὶ οὗτος, οἷον ἀπὸ κρεῶν ὕδωρ. καὶ στυπτηρίη δὲ καὶ ἡ ῥητίνη, τὸ αὐτὸ δρᾷ. κύπε-
ρος. ἀψίνθιον. ἀριστολοχία. κύμινον. ἅλες. μέλι. ταῦτα πάντα ἐν τῷ αὐτῷ τρίβειν καὶ προστιθέναι.
καὶ ἐλλέβορος ἐν οἴνῳ γλυκεῖ μετὰ ἀλεύρου αἰρῶν ἢ πυρίνων μέλιτι φυρηθεὶς ἐν ἐρίῳ προστιθέσθω.
Προσθετὰ ἢν μὴ τὰ καταπότα καθαίρει. Λινόζωστιν. σμύρναν. λευκοΐον. κρόμμυον ὡς
δριμύτατον. καὶ μελάνθιον, καὶ τὸ ἡδύοσμον ἢν ὑποφέρῃ, συμμίξας προστίθει. Προσθετὰ
δριμέα ἄγοντα αἷμα. Κανθαρίδας πέντε πλὴν τῶν ποδῶν καὶ τῶν κεφαλῶν. καὶ σμύρναν,
καὶ λιβανωτὸν ἅμα συμμίσγειν. καὶ μέλι μετ' αὐτῶν. ἔπειτα βάψας ἐς ἄλειφα ῥόδινον, ἢ αἰγύπτιον,
προσθέσθω τὴν ἡμέραν. καὶ ἐπὴν δάκνηται, ἀφαιρέεσθαι. καὶ βαπτίζειν πάλιν ἐς γάλα γυναικός. καὶ
μύρον αἰγύπτιον. προστίθεσθαι δὲ τοῦτο, ἐς νύκτα, καὶ διανίζεσθαι ὕδατι εὐώδει. προστιθέναι δὲ στέαρ,
ἁρμόζοι δ' ἂν βούπρηστις, ἢν μὲν σμικρὴ ᾖ, ἄνευ πτερῶν καὶ ποδῶν, καὶ κεφαλῆς. ἢν δὲ μεγάλη ᾖ,
μὴ συμμίσγειν. ἀλλὰ μόνον τιθέναι, ταῦτα ἃ καὶ τῇσι κανθαρίσι, καὶ προστιθέναι ὁμοίως. ἢν δὲ μαλ-
θακωτέρου δέηται, τῇ βουπρήστει μίξαι οἶνον καὶ κύμινον αἰθιοπικόν. ἀσταφίδα τε καὶ πάλιν σε-
σέλιος, καὶ ἀννήσου, καὶ ἀναζέσαι τὸν οἶνον. ἀποχέας δὲ, τρίψαι λεῖον. καὶ πλάσαι φθοΐσκους ὅσον δρα-
χμιαίους. τούτοις προστιθέναι σμύρναν καὶ λιβανωτὸν μίσγοντα. ποιέειν δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃν περ ἐπὶ
τῇσι κανθαρίσι. μελάνθιον τὸ ἐκ τῶν πυρῶν τρίβοντα λεῖον μέλιτι φυρῶντα προστιθέναι. ἢ αὐτὸ τοῦ-
το τὸ μελάνθιον τρίβοντα μετὰ τοῦ μέλιτος ποιέειν οἷον βάλανον. πτερῷ δὲ περιπλάσαι. Προ-
σθετὸν ἔνδρογον. Ὀπὸν μανδραγόρου, καὶ κολοκύνθης ἀγρίης, ξὺν γάλακτι γυναικείῳ πρό-
σθες ζύγα ξηρὴν ὑπὸ οἴνου παλαιοῦ λευκοῦ, καίειν. καὶ οἴνῳ σβέσαι. καὶ κολοκύνθην ἀγρίην, λινόζωστιν.
νίτρον, καὶ ἐρύσιμον, θᾶσσον καταπσαι. καὶ μανδραγόρου ῥίζα. κανθαρίς. ἕρπυλλος. δάφνης καρπός.
μύρον ἴρινον, δάφνινον. τιθυμάλλου τὸν ὀπὸν μίσγειν καὶ ἀνακινεῖν, καὶ τὸν ἰξὸν ἀφαιρέειν. καὶ δι-
δόναι ὅσον ὄροβον. καὶ προσθετὸν ποιῆσαι, ἄριστον. εἰ δὲ πλεῖον ἴοι, οἴνῳ προσκλυζέσθω. ἢ ὀποῦ
χαλκοῦ ἐκδεὶς, χλιερὸν ἀναλαμβάνειν ἐρίῳ, καὶ προστιθέναι. Κυητήριον. Κεδρίης ἐμ-
βάψασα. στέατος βοείου δραχμὰς τέσσαρας, λεῖα τρίψας, καὶ ἐς τὸ αὐτὸ τρίψας πεσσοὺς ποιέων,
προστίθει νήστει. καὶ προσκειμένη, ἐκκυησευέτω τὴν ἡμέρην. προστιθέσθω δὲ δὶς, πρωῒ καὶ δείλης,
μετὰ τὰ καταμήνια, ἢ μετὰ τὸ δεῖπνον. λούσθω καὶ κοιμάσθω σὺν τῷ ἀνδρί. ἢ μελάνθιον φλάσαι.
καὶ ἐς ῥάκος ἐνδῆσαι. καὶ χηνὸς ἔλαιον ἐμβαλεῖν. καὶ λοῦναι προσθέσθαι. Ἕτερον κυητήριον.

γυναῖκα θεραπεύειν, ὥστε ξυλλαβεῖν ἐν γαστρί. οὖρον λαβὼν, παλαιὸν, καὶ σιδήρου σκωρίην ὅ-
σην διπλᾶ ἐς τὰ θρύμματα. ἔπειτα καθίσας τὴν γυναῖκα ἐπὶ δίφρου. συγκαλύψασαν καὶ τὸ σῶ-
μα καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποθεῖσα ἐς πόδας νιπτῆρα, ἐμβαλεῖν κατὰ τρία διάπυρα τὰ τῆς σκωρίης θρύμ-
ματα. ἔστω δὲ τὸ παλαιὸν τοῦτο οὖρον, ὅσον χοῦς. καὶ ἐν τούτοις πυριᾶν αὐτὴν, ὅσον ἑξήκοντα πυρίας.
ἐπὴν δὲ πυριήσῃς, σμῆχε τὴν κεφαλὴν τῷ οὔρῳ, ἕως ἂν πυριηθῇ ἐναποσβεννύων πάλιν τοὺς λί-
θους. καὶ τὴν πυρίην πάλιν. θερμήνας δὲ μετὰ ταῦτα, λοῦε κατὰ κεφαλῆς ὡς πλεῖστον. ἕψων δὲ ἐν
τῷ ὕδατι πόλιον. καὶ τῆς ἄγνου ὡς πλεῖστα. ταῦτα δὲ ποίεε ἡμέρας ἑπτά. τρὶς δὲ ὑποθυμιῆν. τού-
των ἑκάστην πυρίην πρὸ τοῦ σμήχεσθαι. χριέσθω δὲ ἐκ τοῦ λουτροῦ, ἐλαίῳ δαφνίνῳ. μετὰ δὲ τὸ δεῖ-
πνον, φαγοῦσα κρόμυα ἐμβάπτουσα ἐς μέλι, καὶ μελίκρητον χλιερὸν, ὅσον κοτύλας τέσσαρας
πιοῦσα. ἔπειτα ἐπὴν φάγῃ σμικρὸν ἐπιχοῦσα, ἀπεμεέτω. καὶ ἀνακλιθεῖσα ὑπτίη, τοῦ πηγάνου
ἐχέτω, καὶ ἐν τοῖσιν ὠσὶ καὶ ἐν τῇσι ῥισί. καὶ ἄρτον ζυμίτην, ὅσον ἕκτον μέρος χοίνικος, ἐς ζωμὸν
ἐνθρύψαι ὄρνιθος, ἔχοντα σελίνου ὅσον χύμην προσφερέσθω. καὶ πάλιν δίδου τὸ ἴσον ἐπὶ τῷ δεί-
πνῳ. τὸ αὐτὸ δὲ ποίεε τὰς ἑπτὰ ἡμέρας. ἔπειτα δὲ τὴν κοιλίην κλύζε ἡμέρας ἑπτά. ἔστω δὲ κλύ-
σμα, ῥητίνης δραχμαὶ τέσσαρες. μέλιτος ὀξύβαφον. τοῦ πλατέων ἔλαιον ἴσον. πιτύρων σητανίων χυ-
λός. νίτρου ἀφρός. ὠὰ λεπτά. ἔστω δὲ τὸ κλύσμα, κοτύλαι ὀκτώ. τούτων αἱ τρεῖς πτισάνης χυλοῦ. κλυ-
ζέτω δὲ πλαγίην. καὶ λοῦε ὀλίγον. προστιθέσθω δὲ καὶ βαλάνους ἑπτὰ τῆς ἡμέρης. κατεχέτω δὲ, ἕς
ἂν κατατακῇ. ἔστωσαν δὲ λιβανοῦ. νίτρου. χαλβάνης. μέλιτος ἑφθοῦ. οὕτω δὲ χρήσθω τῷ αὐτῷ. ὑποθυ-
μιάσθω δὲ, ὄνου τρίχας λευκοῦ. καὶ λύκου κόπρον. ἐπίβαλλε δὲ ὡς πλεῖστον ἐπὶ ἀνθρακίην. καὶ περι-
καθίσας αὐτὴν καὶ περιστείλας, θυμία, φυλασσόμενος μὴ κατακαύσῃς. ἢν δὲ γυνὴ μὴ δύνηται τί-
κτειν πρόσθεν τίκτουσα, νίτρον. καὶ ῥητίνην. καὶ σμύρναν. καὶ κύμινον αἰθιοπικόν. καὶ μύρον τρίβειν ἐν
τωὐτῷ, καὶ προστίθεσθαι. ἢ γλήχωνα ξηρὴν, ἐν ὀθονίῳ προστιθέσθω. πίνειν δὲ τὴν γλήχωνα, ἐπὴν εὕ-
δειν μέλλῃ. Ἕτερον κυητήριον. Διαιτᾶν δεῖ τὴν γυναῖκα ἥτις δέεται κυήσιος. καὶ διδόναι
αὐτῇ ἅπερ δέχοιτο, καὶ ἐσθίειν καὶ πίνειν. τῷ δὲ ἀνδρὶ τῆς γυναικὸς, τἄλλα πλὴν σκορόδου, καὶ
κρομμύου, καὶ ἔτνου. καὶ ὀποῦ σιλφίου. καὶ ὅσα φυσητικά. τούτων δὲ ἀπεχέσθω. Ὁμοίως ἔγ-
χυτον κυητήριον εἰ μὴ κυΐσκεται. Γάλα γυναικὸς κουροτρόφου. σιδίης νεαρῆς τὸν κόκκον τρί-
ψας, καὶ ἐκπιέσας τὸν χυλὸν, καὶ χελώνης θαλασσίης τὸν περίνεον κατακαύσας τρίψας, ἐγχέαι εἰς
τὸ αἰδοῖον. Ὁμοίως ἔγχυτον κυητήριον μὴ κυούσῃ. Γάλα καὶ ῥητίνην, καὶ σιδίης γλυκείης
χυλόν. ταῦτα ξὺν μέλιτι μίξας ἐγχεῖν πάντα. Κυητήριον. Βολβοῦ τοῦ λευκοῦ καρ-
πὸν, ἢ τὸ ἄνθος τρίψας ξὺν μέλιτι, ἐν εἰρίῳ ἑλίξασα, προσθέσθω πρὸς τὴν μήτρην ἡμέρας τρεῖς.
τῇ δὲ τετάρτῃ, μαλάχην ἀγρίην τὴν πλατύφυλλον τρίψασα, μίξαι γυναικὸς γάλακτι. καὶ εἰς εἰ-
ρίον ἑλίξασα, προσθέσθω. εἶτα κοιμάσθω μετὰ ἀνδρός. προσφερέτω δὲ γλήχωνα ἐπ᾿ ἀλεύροισιν ἑ-
φθήν. καὶ πινέτω γλήχωνα ἐν οἴνῳ λεπτήν. ἢν δὲ τούτου μὴ ἐσακούῃ λαβὼν κόνυζαν εὐώδμον ξυγ-
κόψας, καὶ ἐκθλίψας τὸν χυλὸν, καὶ μίξας οἴνῳ, πινέτω νῆστις. Ἕτερον κυητήριον.
Ἀσπαράγου καρπὸν, πινέτω ὁμοίως ἐν οἴνῳ. Ἕτερον κυητήριον. Χοίρειον γυναικὸς καὶ τῶν ὀλέων
τὰς κεφαλὰς τρίψαι. διεὶς στυπτηρίην αἰγυπτίην ἐν χηνὸς στέατι, ἐν εἰρίῳ προσθέσθω πρὸς τὸ στόμα
τῆς μήτρης. Ἕτερον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. Ἰὸν χαλκοῦ, ἄνθος ἡμιωβόλιον ἑκατέρου, λιβανωτοῦ ἄρ-
σενος. στυπτηρίης σχιστῆς. οἰνάνθης ἀμπέλου. κικίδος. σμύρναν. σίδιον. ῥητίνην. πόλιον ἀνὰ ὀβολὸν ἑκά-
στου ἐν μέλιτι τρίψας, προσθέσθω, ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις δὶς τῆς ἡμέρας. ἢν δ᾿ ἴσως δριμύτερον ᾖ, πα-
ραμίσγειν χηνὸς στέαρ. καὶ νίτρον ὀπτόν. διδόναι δὲ οἶνον, φεύγοντα τὸ ἐν αὐτῷ μηνός. Ἕτερον
κυητήριον. Εὐλὴν ἥτις ἔχει τὴν κέρκον λαβὼν ἀπ᾿ αὐτῆς τρεῖς ἢ τέσσαρας μοίρας, καὶ ὀρίγα-
νον λεπτὴν, τρίψας ἐν ῥοδίνῳ μύρῳ, προσθέτω πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρας. Ἕτερον κυητήριον.
Ἀνδράχνην τρίψας μετὰ στέατος χηνὸς καὶ σμύρνης, καὶ πράσου σπέρματος. καὶ βοὸς
χολῆς ἐν εἰρίῳ ἐνελίξας, τιθέναι πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρης. Ἢν τὰ μὲν καταμήνια γίνωνται
πολλὰ, οὐ συλλαμβάνει δὲ, χαλκοῦ ἄνθος ὀβολοὺς δύο, καὶ στυπτηρίης σχιστῆς ὡσαύτως τρίψας λεῖα
ἐν μέλιτι, εἶτα ἐν εἰρίῳ ἀναπασπίσας, ἐνδήσασα ἡ γυνὴ τὸ εἰρίον ἐς ὀθόνιον λίνου, προσθέτω ἕως ἔ-
σω αὐτῆς. τὸ δὲ λίνον ὑπερεχέτω. εἶθ᾿ ὅταν καλῶς καθαρθῇ, ἀφελέτω. καὶ οἶνον ἀναζέσας εὐώδεα,
μυρσίνης φύλλα ἐμβαλὼν, τούτῳ προσκλυσάσθω. καὶ ἴτω πρὸς τὸν ἄνδρα. Κυητήριον προ-
σθετόν. Μέλι. σμύρναν. μυρίκης τὸν καρπόν. ῥητίνην ὑγρήν. χηνὸς ἄλειφαρ τρίψας ἅπαντα
τῷ αὐτῷ ἐν εἰρίῳ ἐνελίξασα προστιθέσθω. Κυητήριον προσθετὸν σφόδρα ἀναστομοῦσιν μήτρην δυ-
ναμένην ὅταν μεμύκῃ καὶ μὴ δύνηται κυῆσαι. καὶ ὕδωρ ἐκκαθῆραι. Λαβὼν χεδιάδα γῶν, καὶ χί-
νον. καὶ κύμινον. καὶ κύπερον. καὶ ἀγρίην κολοκύνθην. καὶ νίτρον ἐρυθρόν. καὶ ἅλας αἰγύπτιον. καὶ
χεδιάδα τὴν μεγάλην. ταῦτα πάντα λεῖα ποιήσας, δι᾿ ὀθονίου διηθεῖν. λαβὼν δὲ μέλι, ἕψησον
ἐπὶ πυρὶ μαλθακῷ. ἐπειδὰν δὲ ζέσῃ, παράμιξον κηρόν. ῥητίνην. ἔπειτα ξυμμίξας πάντα ἔλαιον
ἐπιχέας καὶ ἀφελὼν, χλιήνας εἴριον ἐγκυλίνδωτον ἐνελίξας, προστίθει τῇ μήτρῃ, μέχρις ἂν κα-

θαρθῇ. Ἕτερον κυητήριον. Ἢν γυναῖκα βούλῃ κυῆσαι, καὶ τοῖσι καθαρτηρίοισιν ἤ τις χρῆται,
καὶ δεῖ πρὸς τὸν ἄνδρα ἰέναι, δαφνίδας μέλανας δέκα. λιβανωτοῦ δὲ δραχμίδας τρεῖς. καὶ κύμι-
νον ὀλίγον τρίψας ἐν μέλιτι, ἐς εἴριον πινῶδες ἐγκυλίων ἅπαξ τῆς ἡμέρης, τῇ αὐτῇ προσιθέσθω.
καὶ ἀφαιρέσθω ἅπαξ ἕως ἡμερῶν τεσσάρων, καὶ ἔπειτα ἀσιτείτω τὰς αὐτὰς ἡμέρας. Ἀτό-
κιον. Ἢν μὴ δέῃ κυΐσκεσθαι, μίσυος ὅσον κύαμον διεὶς ὕδατι, πίνειν διδόναι. καὶ ἐνιαυτὸν ὡς ἔπος
εἰπεῖν οὐ κυήσεται. Ὠκυτόκια δυστοκούσῃ. Δάφνης ῥίζης ξύσας, ἢ τῶν κόκκων ὅσον ἥμισυ ὀξυ-
βάφου ἐφ' ὕδατι δὸς πιεῖν θερμήνας. Ὠκυτόκιον. Δικτάμνου ὅσον δύο ὀβολοὺς τρίψας ἐν
ὕδατι θερμῷ, πινέτω. ἢ ἀβροτόνου δραχμὴν, καὶ κεδρίδας καὶ ἄννησον ἐντρίψας ἐν γλυκέος οἴνου
κυάθῳ, παραχέας ὕδατος παλαιοῦ κύαθον, δὸς πιεῖν. τοῦτο καλὸν δίδοται ἢν πρὸ τῶν ὠδίνων
δοθῇ, ἢ δικτάμνου ὀβολόν. σμύρνης ὀβολόν. ἀννήσου δύο ὀβολούς. νίτρου ὀβολόν. ταῦτα τρίψας
διὰ γλυκέος οἴνου. ἐπιχέας κύαθον, καὶ ὕδατος θερμοῦ κυάθους δύο, δὸς πιεῖν. εἶτα λοῦσον θερμῷ.
Ὠκυτόκιον. Ῥητίνην τερμινθίνην. μέλι. ἔλαιον διπλάσιον τούτων. οἶνον εὐώδεα ὡς ἥδιστον. ταῦ-
τα συμμίξας, χλιήνας, διδόναι ἐκπιεῖν πλεονάκις. καταστῆσαι δὲ χρὴ, καὶ τὰς μήτρας ἢν φλε-
γμαίνωσιν. Ἕτερον ὠκυτόκιον. Τοῦ σικύου τοῦ ἀγρίου ὅστις αὖ ἢ λευκὸς τὸν καρπὸν ἐμπλάσας
κηρῷ. εἶτα εἰρίῳ ἐνελίξας φοινικῷ, περίαψον περὶ τὴν ὀσφύν. ἢν δὲ κύουσα πουλὺν χρόνον ἐπέ-
χηται, καὶ μὴ δύνηται τεκεῖν, ἀλλ' ὠδίνῃ πλείους ἡμέρας. νέη δ' ἔῃ καὶ ἀκμάζῃ, καὶ πουλύαιμος,
τάμνειν τὰς ἐν τοῖσι σφυροῖσι φλέβας, καὶ ἀφαιρέειν τοῦ αἵματος, πρὸς τὴν δύναμιν ὁρῶν. καὶ με-
τὰ ταῦτα λοῦσαι θερμῷ, διὰ φλοιῶν τε. πιεῖν δὲ δοῦναι ἄγνου καρπὸν, καὶ δίκταμνον κρητικὸν
ἴσον ἑκατέρου ἐν οἴνῳ λευκῷ ἢ ἐν ὕδατι. προσθετὸν ποιήσας πρόσθες χαλβάνην, καὶ δαφνίδας, καὶ
ῥόδινον ἔλαιον ἐν εἰρίῳ ἐνειλίξας. Ὠκυτόκιον. Τῆς δρυοπτερίδος τὴν ῥίζαν τρίψας ἐν οἴνῳ,
δὸς πιεῖν. καὶ ἀδίαντον τρίψας, ἐν ἐλαίῳ διεὶς ἀλείφειν ἐν οἴνῳ ἀκρήτῳ. Λέχοι τὰ λοχεῖα καθαί-
ρει ἄμεινον. Χελώνης θαλασσίης ἧπαρ χλωρὸν ἔτι ζώσης, ἐν γάλακτι γυναικείῳ τρίβειν. καὶ ἴρι-
νον μύρον. καὶ οἶνον ἀναδεῦσαι καὶ προστιθέναι. ἢ λινόζωστιν τρίψας ἐν εἰρίῳ πρόσθες. ἢ ἀρτεμισίην
τρίβων ὁμοίως ἐν εἰρίῳ προστιθέναι. καὶ λινοζώστιος, καὶ σικύης ὀλίγον τρίψας, ἐν οἴνῳ τε καὶ μέ-
λιτι δεύσας προστιθέναι. Ἐκ τόκου καθαρτήριον λοχείων. Πυροὺς τριμηνιαίους ἐρείκειν ὅσον
ἥμισυ χοίνικος ἑψῆσαι ἐν ὕδατι κοτύλῃσι τέσσαρσιν. ὅταν δὲ ζέσῃ δὶς ἢ τρὶς δοῦναι ῥοφῆσαι.
Ἕτερον. Τῆς ἀκτῆς τὰ φύλλα ἑψήσας ἐν ὕδατι ἐπιχέαι, καὶ πίνειν. τρωγέτω δὲ καὶ κράμβας
ἑφθάς. καὶ πράσα. καὶ μάραθον. καὶ ἄννησον. καὶ πουλύποδας. καὶ καράβους. ἢ τοῦ ῥόου τὰ φύλ-
λα. καὶ ἐρύσιμον ἐν οἴνῳ. ἄλφιτ' ἀπαλλώων δοῦναι πίνειν ἥμισυ, ὅσον δύο ὀβολοὺς τρίψας ἐν οἴνῳ φρύ-
ξας προστιθέναι. Καθαρτήριον ἐπιμηνίων καὶ λοχείων. μάλιστα καὶ ὕδωρ ἄγει. καὶ τἄλλα. Στρουθίου
ῥίζαν λείου κεκομμένου ὅσον τοῖσι τρισὶ δακτύλοισιν ἐν μέλιτι δεύσας, προσθεῖναι. φύεται δὲ, οἷ-
ον ἐν Ἄνδρῳ ἐν τοῖσιν αἰγιαλοῖσιν. Ἕτερον καθαρτήριον ὁμοίως. Ἐρύσιμον ἑψεῖν ἐν ὕδατι. καὶ
ἐπιχέειν ἔλαιον ὅταν ἀναβλύῃ καὶ ψύχειν καὶ ὑποθυμιῆν. ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸν χυλόν. καὶ σιτίοισι μαλ-
θακοῖσι χρῆσθαι. Λοχεῖα καθαίρει. Ἐρύσιμον τρίβε ἡσύχως. καὶ ἀναφυσᾶν θέλε τὸ κέλυφος.
ὅταν δὲ καθαρὸν ποιήσῃς, τρίβειν λείως. καὶ ὕδωρ παραστάζειν. καὶ ἄλας, καὶ ἔλαιον μίσγειν. ὅταν
ἐπιπλάσσῃς, ἑψεῖν ἄλητα, καὶ ῥυφείτω. Ἢν μὴ κατίῃ κάθαρσις ἢ λοχείη μὴ γένηται. λαβὼν σικύης
ἐντεριώνης ὅσον τριώβολον, καὶ ἀρτεμισίην ποίην, καὶ λιβανωτὸν ὅσον ὀβολὸν, τρίψας καὶ ἐν
μέλιτι μίξας, ἐς εἴριον ἐνειλίξας, πρόσθες πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρης, νυκτὸς ἀεὶ καὶ ἡμέρης, ἄχρις
ἡμερῶν πέντε τοῦτο ποιέειν. ἢ τὸ ἀμπέλιον τρίβειν χλωρὸν, καὶ μέλιτι μίσγων ἐς εἴριον ἐνειλίξας,
προστιθέναι τὸν αὐτὸν τρόπον. ἢ τῆς κυπαρίσσου τὸν καρπὸν, καὶ λιβανωτὸν τρίψας ἐν τῷ αὐτῷ ῥο-
δίνῳ διεὶς, καὶ μέλιτι ἐς εἴριον ἐνειλίξας, προστιθέσθω. ἢ ἀβρότονον ὅσον δραχμὴν, καὶ σικύης ἐν-
τεριώνην ὅσον ὀβολὸν τρίψας, καὶ λίβανον ἐν μέλιτι, ἐς εἴριον ἐνειλίξας προστιθέναι. ἢ ἐλατηρίου
ὀβολὸν, καὶ σμύρνης, τρίψας ἐν μέλιτι, ἐς εἴριον ἐνειλίξας προστιθέσθω. ἢ κυπαρίσσου καρπὸν καὶ
σικύης ἐντεριώνην, καὶ λιβανωτὸν μέλιτι μίξας, ἐν εἰρίῳ προστιθέσθω. Καθαρτήριον, ἢν ἐκ τό-
κου μὴ καθαρθῇ. Τοῦ τριφύλλου ἐν οἴνῳ λευκῷ πίνειν. καὶ τὰ καταμήνια καταῤῥήγνυσι τ' αὐ-
τὸ καὶ προσθετὸν καὶ ἔμβρυον ἐκβάλλει. Μητρέων καθαρτικὸν, ὅταν τοῦ παιδίου ἀποθανόντος
αἷμα ἐμμείνῃ. Κολοκύνθην ἀγρίην τρίψας ἐν μέλιτι λειχέτω. ἢ προστιθέσθω. Λέχοι πάσης ἢν μὴ
καλῶς ἴῃ. Ἐρύσιμον ἑψεῖν, καὶ ἄλφιτον καὶ ἔλαιον ἐπιχέας, ὅταν ᾖ ἑφθὸν ῥοφεέτω. καὶ σιτίοισιν ὡς
μαλθακωτάτοισι χρεέσθω. ἢ σκαμμωνίην τρίψας ἐν γάλακτι γυναικείῳ εἰρίῳ ἀνασπογγίσας, προσθεῖ-
ναι. ἢ τῆς γλυκυρίζης μέλιτι δεύσας καὶ ῥοδίνῳ μύρῳ ἢ αἰγυπτίῳ, ἐν εἰρίῳ προσθέσθω. ἢ ἄλητον πλητὸν
ὁμοίως προστιθέσθω. πινέτω δὲ κρηθμοῦ καρπὸν, καὶ σεσέλιος. πηγάνου καρπὸν, ὀπὸν ἑκάστου ὀβολοὺς
δύο τρίβειν ὁμοῦ, καὶ ἐν ἀκρήτῳ ἢν μὴ πυρεταίνῃ διδόναι. Προσθετὸν ἐκβαλὸν χορίον πολδύμενον.
Τῆς ἀκτῆς τὸ φύλλον, προπυριῆν δὲ καὶ προστιθέναι τὸ ἔξω τῇ κανθαρίδι. τοῦτο καὶ ὅσα ἠπεδανὰ
ἴαται. ἢν δὲ ἀμύσσηται καὶ δάκνῃ, αὐτίκα ἀφαιρέειν. καὶ ἐς ῥόδινον εἴριον ἀποβάπτουσα προσθέ-

έσθω. Πρόσθετον δυνάμενον χορίον ἐξαγαγεῖν. καὶ ἐπιμήνια καταστῆσαι. καὶ ἔμβρυον ἀπόπληκτον. Κανθαρίδας πέντε ἀποτείλας τὰ πτερὰ, καὶ τὰ σκέλεα, καὶ τὴν κεφαλὴν. εἶτα τρίβολον παραθαλάσσιον κόψας ξὺν τῇ ῥίζῃ, καὶ τοῖσι φύλλοισιν ὅσον κόγχην, καὶ τὸ εὐάνθεμον, καὶ σελίνου σπέρμα τὸ ἴσον, καὶ σηπίης ὠὰ, πεντεκαίδεκα ἐπὶ οἴνῳ γλυκεῖ κεκρημένῳ προσθεῖναι. καὶ ἐπὴν ἡ ὀδύνη ἔχῃ, ἐν ὕδατι θερμῷ καθήσθω, καὶ μελίκρητον ὑδαρὲς πινέτω. καὶ οἶνον γλυκύν. καὶ τοῦ τετριμμένου ὅσον στατῆρα αἰγιναῖον ἐν οἴνῳ πίνειν γλυκεῖ. ἐπὴν δὲ ὀδύνη ἔχῃ, λευκοὺς ἐρεβίνθους, καὶ σταφίδας ἑψήσας ἐν ὕδατι ψύξαι, καὶ διδόναι πίνειν, ὅταν ἡ στραγγουρίη ἔχῃ, καὶ ἐν ὕδατι χλιαρῷ ἐγκαθήσθω. Ἐκβόλιον ὑστέρων. Σικύου ἀγρίου τὸν ὀπὸν ὡς μάζιον ἐμπλάσασα, προστιθέσθαι προσνησθύσασα ἡμέρας δύο ἢ μέρας, οὐκ ἂν εὕροις τούτου ἄμεινον. Πειρητήριον. Μώλυζαν σκορόδου ἀποξέσας προσθεῖναι ὀρθήν. Ἕτερον πειρητήριον. Νέτωπον ὀλίγον εἰρίῳ ἐνελίξας προσθεῖναι. καὶ ὁρῆν, εἰ διὰ τοῦ στόματος ὄζηται. Προσθετά. Σκορπίου θαλασσίου τὴν χολὴν, ἐν εἰρίῳ τιθεὶς καὶ ξηράνας ἐν σκιῇ προστίθει. ἢ γλήχωνα ξηράναι, ἢ ποιήσας ἐν μέλιτι διαλύσας, ἐν εἰρίῳ προστιθέναι. ἢ ἄνθος χαλκοῦ ἐν μέλιτι ἐς ὀθόνιον ἐνδήσας προσθεῖναι. ἢ σικύου σπέρμα καὶ ὄστρακον καταπλύσας, ἐν οἴνῳ τε διαλύσας, ἐν λαγωοῦ θριξὶν, καὶ εἰρίῳ προστιθέναι. Ἄλλο προσθετόν. Στυπτηρίην αἰγυπτίην ἐν εἰρίῳ κατελίξας προσθεῖναι. ἢ κανθαρίδας τρίψας, οἴνῳ τε διαλύσας, προστίθει. ἢ τὴν ἀρτεμισίην ποίην, οἴνῳ διαλύσας προστίθει. ἢ μελάνθιον τρίψας ἐν οἴνῳ ἐν εἰρίῳ προστίθει. ἢ βόλβιον τὸ ἐκ τῶν πυρῶν τρίψας, ἐν οἴνῳ τε διαλύσας, προστίθει. ἢ οἴνου παλαιοῦ λευκοῦ τὴν τρύγα κατακαῦσαι καὶ κατασβέσαι οἴνῳ λευκῷ καὶ τρίψαι καὶ προσθεῖναι ἐν ὀθονίῳ. ἢ χαλβάνην καὶ νέτωπον, καὶ μίσυ, ἐν ῥοδίνῳ μύρῳ ἐν ὀθονίῳ. Ἄλλο προσθετόν. Ἐλατηρίου δύο πόσιας, καὶ κνεώρον ἐν οἴνῳ δι᾽ ὀθονίου προστίθει. ἢ βούτυρον, καὶ στυπτηρίην μέλιτι διαλύσας ὁμοίως. ἢ ὀπὸν σκαμμωνίης, καὶ στέαρ ἐν μάζῃ ξυμμίξας, οἴνῳ τε διαλύσας, δι᾽ ὀθονίου προσάγειν. Ποτὰ δυνάμενα χορίον τι κρατηθὲν ἐν τῇ μήτρῃ ἐξαγαγεῖν. Κολοκυνθίδος ἀγρίης τρίψας τὸ ἔνδον ἐν γάλακτι γυναικείῳ, ἐν ὀθονίῳ προστιθέσθω. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. Σίλφιον ὅσον κύαμον ἐν οἴνῳ διδόναι πίνειν. Ἕτερον ἐκβόλιον. Ὑπὸ τὰς μασχάλας λαβὼν, σείειν ἰσχυρῶς. ποτὰ δὲ διδόναι, ἄγνου πέταλα ἐν οἴνῳ, ἢ δίκταμνον κρητικὸν ὅσον ὀβολὸν ἐν ὕδατι τρίβειν καὶ διδόναι. ἢ κονύζης τῆς δυσόδμου ὅσον χεῖρα πλείην διεῖναι πράσου χυλῷ. καὶ νέτωπον ὅσον χύμην ἀσκήν. ταῦτα ἐν οἴνῳ διδοῦναι πιεῖν, τρίψαντα λεῖα. ἢ δάδα πιοτάτην ξὺν γλυκεῖ οἴνῳ ἑψεῖν, ἐπιχέας ὅσον τρεῖς κυάθους. καὶ χαλβάνην ὅσον τριώβολον. καὶ σμύρναν ἑψήσας, ἐπειδὰν παχὺ γένηται, δὸς πιεῖν χλιηρόν. ἢ πράσου χυλὸν, καὶ σμύρναν, καὶ οἶνον γλυκὺν ὁμοῦ. ἢ ἀνδράχνης καρπὸν λέαινε. δίδου δὲ ἐν οἴνῳ λευκῷ παλαιῷ. ἢ αἰγείρου κρητικῆς κόκκους ἐννέα τρίψας ἐν οἴνῳ, πινέτω. ἢ βατραχίου βοτάνης ἐκ τῶν φύλλων, καὶ τοῦ ἄνθεος τετριμμένου, ὅσον δραχμὴν αἰγιναίην, ἐν οἴνῳ πίνειν γλυκεῖ. ἢν δὲ ἔτι ἐνέχηται τὸ χορίον, λευκηρίδος ὅσον ὀβολὸν τρίβειν ἐν οἴνῳ, καὶ πίσαι. ἢ σελίνου ῥίζαν, καὶ μύρτα ἑψέτω, πίνειν δὲ ἡμέρας τέσσαρας. ἢ κύμινον αἰθιοπικόν. καὶ τὸ καστόρειον ὁκόσον ὀβολόν. καὶ κανθαρίδος μικρόν. ταῦτα ἐν οἴνῳ διδόναι πίνειν. ἢ μαράθου ῥίζαν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ καὶ μέλιτι ἀναζέσαντα πιπίσκειν. ἢν τὸ χορίον μὴ ὑποχωρέῃ κόνυζαν τρίψας ἐν εἰρίῳ πρόσθες. πίνειν δὲ ἄμεινον. ἢ κόνυζης ὅσον χανδάνει χεὶρ πράσου τε χυλὸν, καὶ νέτωπον ξυμμίξαι ὅσον χηραμύδα, ταῦτα ἐν οἴνῳ πινέτω. Χορίον ἐξάγει. καὶ ἐπιμήνια καταστᾶι. καὶ ἔμβρυον ἢ μόρ γονὴ ἀλκει. Κανθαρίδας πέντε, ἀποτείλας τὰ πτερὰ καὶ τὰ σκέλεα καὶ τὴν κεφαλὴν, εἶτα τρίβολον τὸ παραθαλάσσιον κόψας ξὺν τῇ ῥίζῃ καὶ τοῖσιν φύλλοισιν ὅσον κόγχην καὶ τὸ εὐάνθεμον τὸ χλωρὸν τρίψον ἴσον πλῆθος. καὶ σελίνου σπέρμα. καὶ σηπίης ὠὰ πεντεκαίδεκα ἐν οἴνῳ γλυκεῖ κεκρημένῳ ταῦτα ὁμοῦ. καὶ ἐπειδὰν ὀδύνη ἔχῃ, πίνειν. καὶ ἐν ὕδατι θερμῷ ἐγκαθιζέσθω. πινέτω δὲ μελίκρητον ὑδαρές. καὶ γλυκὺν οἶνον λευκόν. Ὕδρον δύναται ἐκβάλλειν. Ὁ μοκωνίτιδος τῆς γλυκείης ῥίζα. ἔστι δὲ ὡς ὁ βολβός. σμικρὸν δὲ ὡς ἐλαίη. ταύτην τρίβειν ἐν οἴνῳ, καὶ διδόναι πίνειν. ἢν μὲν ἡ σμικρὰ, δύο. ἢν δὲ μείζω, μία ἀρκεῖ. παραμίσγειν δὲ τῶν σπερμάτων, κύμινον αἰθιοπικόν. καὶ σέσελι μασσαλιωτικόν. ἢ φύλλον τὸ λευκὸν, ξηρὸν ἢ μυχοίνικον ξὺν οἴνῳ κοτύλησι τρισίν, ἑψεῖν καὶ ἄγειν ἐς τὸ ἥμισυ. καὶ ἀπὸ τούτου πινέτω. Ἄλλο. Λυγοῦ καρπόν. σεσέλιος ἴσον. σμύρνης τρίβειν ὁμοῦ. καὶ ξὺν ὕδατι διδόναι πίνειν. Ἐκβόλια. Ἄγνου λευκῆς νέης ὅσον ὀξύβαφον. ἐν οἴνῳ λευκῷ εὐώδει δὸς πιεῖν, τρίψας λεῖον. Ἕτερον. Καστορίου, ἢ σαγαπηνοῦ ὀβολόν. ἀσφάλτου δραχμὴν μίαν. νίτρου δύο. πάντα τρίψας ἐν γλυκεῖ οἴνῳ, καὶ ἐλαίου ὅσον ἡμικοτύλιον, δὸς πιεῖν νήστει, ὀβολοὺς δύο. καὶ λοῦσον θερμῷ, καλῶς. Ἄλλο ὁμοίως ἔχον. Ἐχίνους θαλασσίους τρεῖς τρίψας ὅλους λείους ἐν οἴνῳ εὐώδει, δὸς πιεῖν. Ἄλλο. Μίνθης δεσμίδα μικρὴν, καὶ πηγάνου, καὶ κοριάνου. καὶ κέδρου, ἢ κυπαρίσσου σπέρμα, ἐν οἴνῳ εὐώδει δὸς πιεῖν. καὶ τῶν ἐχίνων ἢν ἔχῃ ῥοφεέτω ἡμέρας τὸ πλεῖστον. ὡσαύτως ἔπειτα λοῦσον θερμῷ. Ἄλλο ὁμοίως. Ἄννησον. κεδρίδας. σελίνου καρπόν. αἰθιοπικὸν κύμινον. σέσελι ἑκάστου ἥμισυ ὀξυβάφου δὸς ἐκπιεῖν οἴνῳ λευκῷ τρίψας λεῖον. Ἄλλο ὁμοίως. Δικτάμνου δεσμίδα, καὶ λαύκου καρποῦ δραχμὰς δύο. καὶ με-

λαύθιον ἶσον ἐν οἴνῳ λευκῷ, τρίψας λεῖον, δὸς πιεῖν. καὶ λοῦσον θερμῷ πολλῷ. διδόναι δὲ πρὸς τὴν
ἰσχὺν τοῦ νοσήματος. Ἄλλο. χαλβάνην ὅσον ἐλαίην τρίψας ἐν κεδρίνῳ ἐλαίῳ, προσθέσθω. τοῦ-
το δύναται διαφθείρειν καὶ ἐκβάλλειν τὸ νοχελές. Ἄλλο ἐμβόλιον ἐγχύτων ὑστερέων. Ὅταν
σαπῇ νεκρωθὲν ὑπὸ ψύχεος, ὅταν ἄνεμος ψυχρὸς ᾖ, κρόκον τρίψας λεῖον ὅσον δραχμὴν, ὁλκὴν
ἐν στέατι χηνὸς ἐγχέαι. καὶ ἐᾶν ὡς πλεῖστον χρόνον. Περὶ τὸ συμβάλλον πρὸς τόδε καλῶς. Κόνυ-
ζαν τὴν ἡδύοσμον, μέλι καὶ ῥητίνην τρίψας λείην ἐν οἴνῳ εὐώδει, ἢ ἐν συρμαίῃ, δοῦναι πιεῖν, καὶ
λούειν θερμῷ. Τοῦ παιδίου καὶ τῶν ὀδόντων κακῶν, ἰὸν χαλκοῦ ξὺν τρίψας ξὺν μέλιτι, καὶ
συρμαίῃ, δὸς πιεῖν. Ἄλλο πρόσθετον ἐκβόλιον ἣν ἀποθνήσκῃ. χαλκοῦ ῥινήματα ἐνθεὶς
ἐς ὀθόνιον μαλθακὸν, πρόσθες πρὸς τὸ στόμα τῶν μητρέων, καὶ ὠφελήσεις. Ὀστρακον νέον. καὶ στέαρ
χήνειον τρίψασα προσθέσθω. Ἄλλο προσθετόν. Νίτρον ἑψήσας ξὺν ῥητίνῃ καὶ ποιήσας βάλανον
βάπτων ἐς ὄρνιθος στέαρ προσίθει. Ἄλλο προσθετόν. χαμαίλεον τὸ ἐπονομαζόμενον, τούτου ῥίζαν
πρὸς τὸν ὀμφαλὸν πρόσθες μὴ πουλὺν χρόνον. Ἄλλο. Ἀγρίην κολοκύνθην, καὶ μυῶν ἀπόπα-
τον τρίψας, λεῖα προσίθει. Ἄλλο. Ῥητίνην καὶ στέαρ ὄρνιθος, τρίψας ἅμα καὶ μίξας, ἐπιδησάσθω ἐπὶ
τὸν ὀμφαλὸν καὶ τὴν γαστέρα. Ἄλλο. Τοῦ κισσοῦ τοῦ λευκοῦ τὸν καρπὸν καὶ κέδρου πρίσμα τρίψασα,
καὶ βαλάνια ποιήσασα, προσιθέσθω. Ἄλλο. χελώνης θαλασσίης τὸν ἐγκέφαλον, καὶ αἰγύ-
πτιον κρόκον, καὶ ἅλας αἰγύπτιον τρίψας καὶ ξυμμίξας ποιέειν βαλάνους καὶ προσιθέσθω. Ἐκ-
βόλιον θυμίαμα, δυνάμενον καὶ αἷμα γαστρὸς ἐξελάσαι. Ἄλλο. Ἰτέης φύλλα ἐπὶ πῦρ ἐπιθεὶς
θυμιῆν. καὶ περικαθίσας τὴν γυναῖκα ἐᾶν ἄχρις ἂν ὁ καπνὸς ἐς τὴν μήτρην εἰσίῃ. Περὶ ἰάσιος ἐκ-
τρωσμοῦ. Ὅταν ἡ γυνὴ ἐκτρώσῃ, καὶ τὸ παιδίον μὴ ἐξίῃ, ἤν τε σαπῇ καὶ οἰδήσῃ, ἢ ἄλλό τι πά-
θῃ τοιοῦτον, πράσα καὶ σέλινα ἐκθλίψας τὸν χυλὸν διὰ ῥάκεος ἀμφοτέρων ἐπισυνάξας, καὶ κο-
τύλην ῥοδίνου ἐλαίου καὶ στέαρ χηνὸς ὅσον τεταρτημόριον, ῥητίνης τε ὀβολοὺς τρεῖς καταμίξας
ἐν ἐλαίῳ, καὶ ποιήσας πρὸς ποδῶν ὑψηλοτέρην, ἔγχεον ἐς τὰς μήτρας. καὶ ἐχέτω κειμένη χρόνον ὅτι
πλεῖστον. ἔπειτα κάθισον ἡμέρας τέσσαρας. καὶ ἐξέρχεται τὸ ἀποσαπὲν παιδίον. ἢν δὲ μὴ, λαβὼν
ἅλας αἰγυπτίους, καὶ κολοκύνθην ἀγρίην χλωρὴν, μέλιτι μίξας καὶ τρίψας, δοῦναι φαγεῖν.
καὶ ἐπὴν φάγῃ, κινεέσθω τῇδε καὶ τῇδε. Ἅλας αἰγυπτίους. καὶ μυόχοδα. καὶ ἀγρίην κολο-
κύνθην. καὶ μέλιτος ὅσον τεταρτημόριον ἐπιχεῖν ἡμίεφθον. λαβὼν ῥητίνης δραχμὴν μίαν, ἔμβα-
λε ἐς τὸ μέλι. καὶ τὴν κολοκύνθην καὶ τὰ μυόχοδα, συντρίψασα πάντα καλῶς, καὶ ποιήσασα βα-
λάνους πρὸς τὴν μήτρην προσθέσθω, ἕως ἂν δοκέῃ καιρὸς εἶναι. Ἕτερον ἐκβόλιον, ὃ τὸ παιδίον βλη-
τὸν γενόμενον, ἐκβάλλει. Ἐλξίνην ἐν οἴνῳ τρίψας πότισον. Ἕτερον περὶ τῆς ἐκβολῆς, ὃ τὸ παι-
δίον ἐκβάλλει πελιδνόν. Τοῦ ἐκτόμου τὰς ῥίζας τρίψας λεπτὰς, καὶ τοῖσι τρισὶ δακτύλοισι, καὶ
σμύρνης ὅσον κύαμον ἄρας ἐν οἴνῳ γλυκεῖ πιπίσκε. Ἐκβόλιον. Κορίαννον σὺν τῇ ῥίζῃ, καὶ νέ-
τωπον προσθεμένη, περιπατείτω. Ἔγχυτον ἐμβρύου ἢν ἀποθάνῃ παιδίον ὥστε ἐκβάλλειν.
Κρόκον τρίψας, ἐπίχεε χηνὸς ἔλαιον. καὶ διηθήσας, ἔγχεε ἐς τὰς μήτρας. καὶ καταλίμπανε ὡς
πλεῖστον χρόνον. Ἔμβρυον ἀκίνητον φθεῖραι καὶ ἐκβαλεῖν. Στυπτηρίης σχιστῆς δραχμὴν μίαν.
σμύρνης ἶσον. ἐλλεβόρου μέλανος τριώβολον τρίψας λεῖα ἐν οἴνῳ μέλανι, βαλάνια ποιέειν. καὶ προ-
στιθέναι ἄγχι, ἄχρις ἂν κατ᾽ ὀλίγον ἀπολυθῇ. Κλυσμοὶ καθαρτικοὶ μητρέων, ἢν ἐκ τόκου ἑλκωθῶσι, ἢ
φλεγμασίης. Ὀλύνθους χειμερινοὺς ὕδωρ ἐπιχέας καὶ ζέσας, ἀφεῖναι καὶ καταστῆναι. εἶτα
ἔλαιον ἐπιχέαι χλιηρὸν καὶ μίξαι. κλύσαι δὲ, δύο κοτύλῃσι τὸ πλεῖστον. πάντα δὲ τὰ κλύσματα
μὴ πλέω τούτων κλύζειν. καὶ σιδίοισι καὶ μάννῃ. ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ ἑψημένῳ. εἶτα ἀποχέας
τὸν οἶνον, τούτῳ κλύζε. Ἄλλος κλυσμός. Τρύγα οἴνου κατακαύσας, τῆξον. καὶ ἐν ὕδατι κλύσον.
εἶτα σίδια. μύρτα. σχοῖνον εὐώδεα. φακοὺς ἑψήσας ἐν οἴνῳ, ἀποχέας τὸν οἶνον, κλύζε. Ἄλλος κλυ-
σμός. Βούτυρον. λιβανωτὸν. ῥητίνην. μέλιτι τήξας ἐν τῷ αὐτῷ, οἶνον τε ἐπιχέας, κλύζε χλιη-
ρῷ. ἢ ἀκτῆς καρπὸν ἑψήσας ἐν ὕδατι ἀποχέας τὸ ὕδωρ, τρίψας ἐν τῷ αὐτῷ, σέλινον. σμύρναν. ἄν-
νησον. λιβανωτόν. ἐπιχέας τε καὶ οἶνον ὡς εὐώδεα, ἶσον τῷ ὕδατι διηθήσας τε δι᾽ ὀθονίου χλιήνας,
κλύσαι. Ἄλλο. Κράμβην. καὶ λινόζωστιν. καὶ λίνου σπέρμα. καὶ χλωρὸν τὸ λίνον ἑψήσας, ἐν ὕ-
δατι ἀπηθήσας, κλύσαι τῷ ὕδατι. μυρσίνης τῶν φύλλων ὀξύβαφον. σμύρνης. ἀννήσου. μέλι. ῥητίνην.
μύρον αἰγύπτιον, τρίψας πάντα καὶ ἑνώσας ἐπιχέας τε καὶ οἴνου λευκοῦ ὡς εὐωδεστάτου κοτύλας
δύο. διηθήσας. χλιήνας, κλύσον αὐτῷ. ἢ δάφνης καρπόν. καὶ γλήχωνα ἑψήσας ἐν ὕδατι, μύρον τε
ῥόδινον ἐπιχέας, τούτῳ κλύζε χλιηρῷ. ἢ χηνὸς στέαρ τῇ ῥητίνῃ μίξας ἐπιχέας τε πρὸς τοῦτο οἶ-
νον, καὶ χλιήνας κλύσαι. Ἄλλο. Βούτυρον καὶ κέδρινον ἔλαιον, ἐν μέλιτι ὀλίγῳ χλιήνας
κλύσον αὐτῷ. ἢ δάφνης καρπόν. ἢ βαλεῖν μέλι. βούτυρον. σχοῖνον. κάλαμον εὐώδεα. βρύον θα-
λάσσιον, καὶ ἑψῆσαι ἐν οἴνῳ. εἶτα ἀπηθῆσαι καὶ οὕτω κλύσαι. ἢ σελίνου καρπόν. σεσέλιος. σμύρ-
ναν. ἄννησον. μελάνθιον, ἐν οἴνῳ ἀπηθήσας τὸν οἶνον κλύσαι. ἢ κέδρον ἑψήσας ἐν οἴνῳ, κλύσαι τῷ
οἴνῳ. ἢ κισσὸν ἑψήσας ἐν ὕδατι, κλύσαι τῷ ὕδατι. ἢ ἐλατήριον, ἢ κέστρον δύο πόσιας, ἑψεῖν ἐν

ὕδατι. καὶ ὅσον δύο κοτύλων κλύσαι χλιαρῶς. ἢ σικύης ἐντεριώνης ὅσον δάκτυλον ἑψήσας, ἐν κοτύλησι δύο ὕδατος, ἔπειτα τὸ ὕδωρ ἐπιχέας μέλι καὶ ἔλαιον τούτῳ κλύσαι. ἢ θαψίης ῥίζης ὅσον δύο πόσιας τρίψας λεῖον, ἐπιχέας τε μέλι καὶ ἔλαιον, διεὶς ὕδατι χλιαρῷ ὅσον δυσὶ κοτύλῃσι κλύσαι. ἢ ἐλλεβόρου μέλανος, ὅσον δύο πόσιας διεὶς οἴνῳ γλυκεῖ καὶ ὕδατι κλύζειν. ἢ κόκκους κνιδίους ὅσον ἑξήκοντα τρίψας λείους, ἐπιχέας τε μέλι, καὶ ἔλαιον, καὶ ὕδωρ κλύσαι.

Κλυσμὸς κρατυντήριος, ἢν ἕλκη ᾖ καθαρά. Ὀλισθοὺς χειμερινοὺς τρίβειν. καὶ ἐπιχέειν ὕδωρ. βρέξειν δὲ ὅλην ἡμέραν, καὶ ἔλαιον ἐπίχεε καὶ κλύσαι. ἢ σιδίοισι καὶ λωτοῦ πρίσμασιν ἐν οἴνῳ μέλανι ἑψεῖν. ὅταν δὲ ἀκάθαρτα ᾖ, καὶ φθίνηται στρύγα καίειν οἴνῳ καὶ ὕδατι κλύζειν. ἢ σιδίῳ ῥόῳ βυρσοδεψικῆ, μυρσίνης φύλλοισι καὶ βάτου, ἐν οἴνῳ μέλανι ἑψεῖν καὶ κλύζειν.

Κλύσματα πρὸς τὰ παλαιὰ ἕλκη. Χυλῷ κράμβης ἑψημένης, κλύζειν. καὶ λινοζώστιν ὁμοίως. καὶ νίτρον παραμίσγειν ἐρυθρὸν ὀλίγον. σμύρνης ὀξύβαφον. λιβανωτόν. σέσελι. ἄννησον. σελίνου σπέρμα. νέτωπον. ῥητίνην. μέλι. χήνειον στέαρ. ὄξος τὸ λευκόν. μύρον τὸ λευκὸν αἰγύπτιον. ταῦτα πάντα ὁμοῦ τρίβειν λεῖα. εἶτα οἴνῳ διεὶς λευκῷ κοτύλῃσι δυσὶ χλιαρῶς κλύζειν. ἢ λινοζώστιν ἑψεῖν ἐν ὕδατι καὶ ἀπηθεῖν, ἢ σμύρνης ὀξύβαφον. λιβανωτόν. σέσελι. νέτωπον. ἴσον ἑκάστου χλιαρῶς κλύζειν. ἢ ἐλελίσφακον. καὶ ὑπερικὸν, ἐν ὕδατι ἑψήσας, κλύζειν τῷ ὕδατι. ἢ ἀκτῆς καρπὸν καὶ δαφνίδας ἑκατέρων ὀξ. ἴσον ἕψε ἐν οἴνῳ. εἶτα τῷ οἴνῳ κλύζε. ἢ γλήχωνος τῷ ὕδατι κλύσον, ἢ χηνὸς ἔλαιον ἐν ῥητίνῃ τήξας ὁμοίως κέδρινον ἔλαιον παραχέας, καὶ μέλιτι διατήξας, κλύζειν χλιαρῶς. ἢ ἀργύρου ἄνθος ἐν οἴνῳ. καὶ μέλιτι καὶ κηρῷ τηκτόν. καὶ κύπειρον. καὶ σχῖνον. καὶ κάλαμον, ἅτινα δὴ καὶ ἐς μύρον μίσγεται. καὶ ἶριν. βρύον. ἐν οἴνῳ ἑψῶν, κλύζειν, ἢ σελίνου καρπόν. ἄννησον. σέσελι. σμύρναν. μελάνθιον ἐν οἴνῳ ἑψῆσαι. ἢ κέδρον κρητικὴν ἐν οἴνῳ ἑψεῖν. καὶ κλύζειν ἐν ὕδατι. καὶ κισσὸν κρητικὸν ἐν ὕδατι. ταῦτα δρᾷν εἰ ἔχει στρῶσιν. καὶ σμύρναν διεὶς ἐν ὕδατι κλύσαι. ἢ ἐλατηρίου ὅσον δύο πόσιας ἐν ὕδατι κλύσαι. ἢ κολοκυντίδας ἀγρίας δύο ἐν οἴνῳ ἢ ἐν γάλακτι ἑφθὰς, ἀποβρέξας ὅσον τέσσαρας κοτύλας, καὶ ἀπηθέειν, καὶ κλύζειν. ἢ σικύης ἐντεριώνην ὅσον παλαιστὴν ἑψήσας ἐν ὕδατι κοτύλῃσι τέσσαρσι, μέλι τε καὶ ἔλαιον ἐπιχέαντα, ἐνθέρμειν. ἢ τῆς θαψίης ῥίζης ὅσον δύο πόσιας ἐν οἴνῳ γλυκεῖ διεὶς σὺν ὕδατος κοτύλῃσι δύο, κλύσαι χλιαρῶς. ἢ ἐλλέβορον ὅσον δύο πόσιας ἐν οἴνῳ γλυκεῖ διεὶς ὡσεὶ δύο κοτύλῃσιν. ἢ θλάσπιος ὅσον ὀξύβαφον μέλιτι παραμίξας ὕδατι διεὶς ὅσον δύο κοτύλῃσι, χρῶ χλιαρῷ. ἢ σικύης ὅσον παλαιστήν. καὶ κνεώρου ὅσον μίαν πόσιν ἑψήσας ὕδατος κοτύλῃσι πέντε μέλι παραχέας καὶ ἔλαιον κλύσαι. ἢ κόκκους κνιδίους ὅσον ἑξήκοντα ἐς μέλι, ἢ ἐς ἔλαιον σὺν ὕδατι διεὶς, κλύσαι.

Ἢν ἐκ τόκου διαῤῥοίη ληφθῇ. Γινέσθω ἀσταφίδα μέλαιναν. καὶ σίδια γλυκείης ῥοιῆς, τὸ ἔνδοθεν. καὶ πιτύην ἐρίφου, ταῦτα διεὶς οἴνῳ μέλανι. καὶ τυρὸν αἴγειον καὶ ἄλφιτα πύρινα ἐπιπλάσσειν, καὶ διδόναι πίνειν. τοὺς πυροὺς δὲ ἐπ᾿ ὀλίγον φῶξαι. ἢν δὲ ἐκ τόκου αἷμα ἐμέῃ, ταύτῃ ἡ σῦριγξ τοῦ ἥπατος τέτρωται. αὕτη πινέτω γάλα ὄνου. ἔπειτα βοὸς, συμπαρὲς τεσσαράκοντα ἡμέρας. καὶ σήσαμον τριπτὸν, ἄχρις ἂν οὖ ἔχῃ, πινέτω τὸ γάλα νῆστις. ἢν ἐκ τόκου τὴν ἕδρην ἀλγέῃ, ἀρκεύθου καρπὸν, λίνου ῥίζαν, ἑψεῖν καὶ πίνειν ἡμέρας τέσσαρας. καὶ θείδακος σπέρμα τρίψας σὺν χηνείῳ ἀλείφατι ἐσθίειν. ἢν δὲ ἐκ τόκου αἱ μῆτραι φλεγμήνωσιν, στρύχνου χυλὸν ἐγχέειν, ἢ τεύτλου, ἢ ῥάμνου. ἢν ἐκ τόκου τὸ σκέλος ὑπὸ ὑστερέων χωλωθῇ, αἰσθάνηται δὲ μὴ δύνηται, πίνειν ὑσκυάμου καρπόν. ὅσον χηραμίδα ἐν οἴνῳ μέλανι ἡμέρας τρεῖς. παραφρονέεται δὲ ὁ πίνων. λύσις γάλακτος ὀνείου πίσαι ὅσον κύλικα. ἔπειτα τοῦ φαρμάκου, ὑφ᾿ οὗ τὸ φλέγμα καθαίρεται. σανδαράκῃ δὲ καὶ κηρωτῇ, καὶ λατωοῦ θείξι, θυμιήσθω τρεῖς ἡμέρας.

Περὶ φλεγμονῆς ἐκ τόκου. Ἢν ἐκ τόκου φλεγμήνωσιν αἱ ὑστέραι, στρύχνου χυλὸν ἐγχέαι, αἰδοίων ἔσω, ἢ σελίνου, ἢ ῥάμνου, ἢ τεύτλου, ἢ κολοκυντης χυλὸν ἐκπιέσας αὐτόν. ἢ ἀκτῆς τὸ μέσον καὶ ἁπαλώτατον περιξέσας μακρὸν, ἔνθες. ἢ ἀψινθίου ἐν ὕδατι τρίβειν. εἰρίῳ δὲ ἀναπωτίσας. ἢν δὲ φρίξῃ ἀφαιρέειν. ἢ κοτυληδόνος φύλλα καὶ πράσα ἑψεῖν ἐν πυρῶν κριμνοῖσιν, ἔλαιον ἐπ᾿ αὐτοῖς χέας δίδου.

Χολῆς καθαρτικὰ ἐκ μήτρης. Σικύης τὴν ἐντεριώνην λείην τρίψας, καὶ μέλιτι φυρήσας βάλανον ποιέων, προστίθει. φάρμακον δὲ χρὴ διδόναι καὶ ἄνω καὶ κάτω καθαίρειν. καὶ λούειν τῷ θερμῷ. προστιθέναι δὲ ἄννησον, ἢ μελάνθιον, ἢ κολοκυνθίδος ἀγρίης τὸ ἔνδον λεῖον ποιέειν. καὶ μέλιτι φυρῆν. καὶ προστιθέναι ἐλατηρίου, ὅσον πόσιας τέσσαρας. ξυμμίξας στέαρ χήνειον, ἢ αἴγειον, βάλανον συμμήκεστέρην προστιθέναι. ἢ νίτρον, καὶ κύμινον, καὶ σκόροδον, καὶ σῦκον, λεῖα πάντα ποιήσας καὶ μέλιτι δεύσας, προστίθεσθαι. θερμῷ δὲ λουέσθω. καὶ ἀπὸ λυζοῦ πινέτω. ἢ θλάσπιν λείην ποιέων, καὶ μέλιτι φυρῶν προστιθέναι. ἢ σύκου παλαιοῦ τὸ πῖον ξύσας ξυμμίσγειν πόσιας ἐλατηρίου δύο, καὶ νίτρον ὅσον τὸ ἐλατήριον μέλιτι δεύσας, προστίθει. ἢ πευκεδάνου ὅσον τρεῖς κυάθους, δίδου πιεῖν. καὶ ἄννησον. καὶ μελάνθιον διεὶς οἴνῳ δίδου ἐλατηρίου πόσιας τέσσαρας, μίξας στέατι μηλείῳ. ἀφελομένη δὲ διανιζέσθω ὕδατι εὐώδει, ἠρέμα στύφοντι. ἢ ἐλατηρίου πόσιας τρεῖς, ξὺν μηλείῳ στέατι, βάλανον ὑπόπτερον ποιέειν. ἢν δὲ ἀφέληται, διανιζέσθω ὕδατι οὗ ἱκανῶς. ἢ θλάσπιον ὅσον πόσιν ξὺν μέλιτι δίδου.

κλυσμὸς ἢν χολώδης ᾖ. Ἐλατηρίου ὅσον δύο πόσιας ὕδατι διεὶς ἐπιχέαι ἔλαιον ναρκίσσι-
νον. καὶ κλύζειν χλιερῶς. ἢ κολοκυνθίδας ἀγρίας δύο ἀποβρέξας ἐν οἴνῳ γάλακτι ἑφθῷ ὅσον τέσ-
σαρας κοτύλας, τὴν μὲν μίαν ἀπηθέειν, καὶ ξυμμίσγειν ἔλαιον ναρκίσσινον, καὶ κλύζειν.
Ἄλλος κλυσμὸς, χολώδης καὶ φλεγματώδης. Σικύης ἐντεριώνης ὅσον παλαιστὴν ἑψήσας
ἐν ὕδατι ποτῷ τέσσαρσι κοτύλῃσι, καὶ μέλι μίξας καὶ ἔλαιον ἄνθινον, κλύζειν. Φλέγμα καὶ
χολὴν καθαῖρον. Κόκκους κνιδίους ἑξήκοντα, μέλι τε καὶ ἔλαιον ἄνθινον μίξας, κλύζειν ἐν ὕ-
δατι. ἢ κνῆστρον ἑψήσας ἐν ὕδατι ποτῷ. ἐν πέντε κοτύλῃσιν ἀποχέας δύο κοτύλας, ξυμμίξαι μέ-
λι καὶ ἔλαιον ἄνθινον σὺν ναρκισσίνῳ καὶ κλύσαι. Κλυσμοὶ καθαρτήριοι. Ὄλυνθοι χει-
μερινοὶ καυθέντες, καὶ βραχέντες ἐν ὕδατι. ἀποχύσαντα, τὸ ὕδωρ, ἔλαιον ξυμμίσγειν καὶ κλύζειν.
καὶ μετακλύζειν σιδίοισι. κικίδι. λωτοῦ πρίσμασιν. ἐν οἴνῳ δὲ μέλανι χρὴ ἕψειν, ἢ φρύγανα καίων, χρῆ-
σθαι σὺν ὕδατι. μετακλύζειν δὲ τούτοισι, τοῖσι τῆς μυρσίνης φύλλοισι, καὶ ῥόῳ τῇ βυρσοδεψικῇ.
ἕψειν δὲ οἴνῳ μέλανι εὐώδει. μετακλύζειν δὲ σχοίνου φύλλα, καὶ ὑπερικὸν καὶ ἐλελίσφακον ἑψή-
σαντα, σὺν οἴνῳ μέλανι εὐώδει, ἢ κράμβης ὕδατι. κἂν τῷδε ἕψειν, λινοζῶστιν νίτρου ἐρυθροῦ ὀλί-
γον. καὶ κλύζειν ἐλατηρίου ὅσον πόσις, σὺν ναρκισσίνῳ ἐλαίῳ, ἢ ἀνθίνῳ, καὶ κλύσαι χλιερῶς. ἢν δὲ
χολώδης ᾖ, κολοκυντίδας δύο ἀποβρέξαι ἐν γάλακτι ὀνείῳ ἑφθῷ, ὅσον τέσσαρσι κοτύλῃσι. καὶ
ἀποβρέξαντα κλύσαι. ξυμμίξαι τε ἔλαιον ναρκίσσινον, ἢ ἄνθινον, ἢ τὸ διὰ τῆς σικύης ἐντεριώνης ὅ-
σον παλαιστὴν, ἕψειν ἐν ὕδατι ποτῷ τέσσαρσι κοτύλῃσι, καὶ μέλι παραχέαι. καὶ ἔλαιον ἄνθινον. οὗ-
τος ὁ κλυσμὸς φλεγματώδει καὶ χολώδει ξυμφέρει. Κλύσμα ἕλκον φλέγμα. Κόκ-
κον τρίβειν τοῦ μανδραγόρου ξὺν ὕδατι. κάθαρσις γὰρ παμπόλλη τε καὶ παντοίη, ἀπὸ τούτου
γίνεται. σκορόδου μώλυζαν. νίτρον. σύκου τὸ ἔνδον τὸ πίον. ἶσον τρίψας λεῖα ὁκόσον κικίδα ποιέειν
τὸ μέγεθος, καὶ προστιθέναι. ἢ κυμίνου φύλλα ἐν οἴνῳ τρίψας, εἰρίῳ πρόσθες, ἢ γῆς λευκῆς ὅσον πό-
σιν. ἢ λευκὴν ῥίζαν τρίβειν λείην, καὶ μέλι ἐπιχέας, καὶ ἀναζέσας, βάλανόν τε ποιήσας, τίθει.
ἢ ὀπὸν σιλφίου μετὰ σύκων μαλάσσειν. καὶ βάλανον ποιέειν. ἀγαθὸν δὲ καὶ σικύης σπέρμα, τρίβειν
ὁμοίως. ἢ χολὴν ταύρου, καὶ νίτρον ἐρυθρὸν. καὶ νέτωπον, κυκλάμινον, τούτων ὅσον κικίδα. τῆς δὲ
κυκλαμίνου πλείονα μοῖραν μέλιτι ξυμμίξασα ἢ θεραπευομένη, προστιθέσθω. Προσθετόν.
Κυκλαμίνου τὴν κεφαλὴν, καθαίρειν ὕδατι τρίψαι. καὶ ἐς ἄχνην ἀναφυρήξαντα προστιθέναι. ἢ
σμύρναν. ἅλας. κύμινον. χολὴν ταύρου ξὺν μέλιτι ὁμοίως. ἢ κόκκους ἐκλέψαντα ὅσον τρεῖς μηδι-
κοῦ φαρμάκου, τοῦ τῶν ὀφθαλμῶν, ὃ καλέεται πέπερι. καὶ τοῦ στροβίλου τρία. ταῦτα δὲ λεῖα
τρίβειν, καὶ οἴνῳ παλαιῷ χλιερῷ διεὶς, βαλάνιον περὶ πτερὸν ὄρνιθος τιθέναι. καὶ ὧδε προσάγειν,
ἢ τιθυμάλλου ὀπὸν μέλιτι ἀναδεύσας, ἢ σκίλλης ῥίζαν ὅσον ἑξαδάκτυλον, ἑλίξας τὸν δύο δακτύ-
λους ἐν εἰρίῳ πρόσθες. ἢ αὐτὴν τὴν σκίλλαν ἄνευ ῥίζης τρίβειν, καὶ ὡσαύτως ἑλίσσειν εἰρίῳ. εἶτα
προστιθέναι. Κλυσμὸς ἢν φλεγματώδης γυνὴ ᾖ. Ἐλλεβόρου δύο πόσιας, ἐν οἴνῳ διιέ-
ναι γλυκεῖ, ὅσον δύο κοτύλας. καὶ κλύζειν μίσγοντα οἶνον, ἢν καθάρσιος δέηται, πράσα δεῖ ἕψειν,
ἢ ἀκτῆς καρπὸν, ἢ ἄννησον. λιβανωτόν. σμύρναν. οἶνον. ταῦτα πάντα τρίβειν καὶ τῷ χυλῷ του-
τέων κλύζειν. ἢ κράμβην ἑψήσας ἐν ὕδατι, ἐν τῷ χυλῷ ταύτης, ἕψει τὴν λινοζῶστιν. καὶ σμικρὸν
ἀποχέας, ἀπόκλυζε. ἢ κνήστρου πόσιν, ἐν μέλιτι διεὶς, ἐνιέναι. σκέπτεσθαι δὲ χρὴ τὰ ἐπιμήνια, ἢν
τε χολώδεα, ἤν τε φλεγματώδεα ᾖ. ἢ ψάμμον ἐς τὸν ἥλιον ὑποβάλλειν λεπτὴν ξηρήν. καὶ ὅταν τὰ
καταμήνια ἴῃ, τοῦ αἵματος ἐπιχέαι, καὶ ἐὰν ξηρανθῇ. καὶ ἢν μὲν χολώδεα ᾖ, ἐπὶ τῇ ψάμμῳ ξη-
ραινόμενον τὸ αἷμα χλωρὸν γίνεται. ἢν δὲ φλεγματώδεα, οἷον μύξαι ὁρῶνται. ἢν οὖν φλεγματώ-
δεα ᾖ, κνήστρου ὅσον πόσιν διιέναι, καὶ σὺν μελικρήτου κοτύλῃ, κλύσαι. Καθαρτικὸν μαλθακόν.
ὕδωρ ἄγει καὶ δέρματα. καὶ ἰχῶρα ὕφαιμον. καὶ καταμήνια κατασπᾷ ἢν καὶ μὴ πολυχρόνια ᾖ.
καὶ ὑστερέων στόμα μαλθάσσει. Μύρον ναρκίσσινον καὶ κύμινον ὃ ἐσθίεται. σμύρναν τε καὶ λιβα-
νωτόν. ἀψίνθιον κύπριον. ῥόδινον ἄλειφα. ἄλφιτα. τούτων τὸ ἶσον τῶν ἄλλων ἑκάστου, τοῦ δὲ ναρκισσί-
νου τέσσαρας μοίρας. ἐπικτένιον ὠμολίνου ξυμμίξας πάντα, τρίψον. καὶ ποίησον βάλανον πε-
ρὶ πτερῷ, ῥάκος λεπτὸν περιθεὶς, καταδῆσαι. καὶ ἐμβάψαι ἐς ἄλειφα λευκὸν αἰγύπτιον, καὶ προστι-
θέναι, καὶ ἐὰν ὅλην τὴν ἡμέρην. λουσαμένη δὲ καὶ ἀφαιρουμένη, διανιζέσθω τῷ ὕδατι τῷ εὐώδει.
Ἕτερον καθαρτικόν. ὕδωρ ἄγει. καὶ δέρματα. καὶ μύξας. καὶ ἰχῶρα ὕφαιμον. Σμύρ-
ναν. ἅλας. κύμινον. χολὴν ταύρου. ταῦτα συμμίξας, καὶ μέλιτι φυρήσας, καὶ ἐς ῥάκος ἐνθεὶς,
προσθεῖναι. ἡμέρην δι' ὅλην ἐντίθεσθαι. εἶτα λουσαμένη καὶ ἀφελομένη, διανιζέσθω ὕδατι τῷ εὐώ-
δει. Ἄλλο. Ἅλες. κύμινον. χολὴν ταύρου, μέλιτι ἀναφυρέειν, καὶ προστίθεσθαι. καὶ σίλ-
φιον τῷ σύκῳ μίξαι καὶ προστίθεσθαι εἶτα διανίψαι μύρῳ ῥοδίνῳ. ἢ κόκκους ἐκλέψαντα, ποσί-
τε τρίψαντα, καὶ βάλανον ποιέειν. ἢ σκόροδον. καὶ νίτρον ἐρυθρὸν καὶ σῦκον. τούτων ἑκάστου ἶσον μί-
ξας μέλιτι, δοῦναι προστίθεσθαι. κἀπειδὰν ἀφέληται, ἐλάφου στέαρ προστίθεσθαι, τήξας ἐν οἴ-
νῳ. ἢ πεπερέως κόκκους πέντε, σὺν ἐλατηρίῳ ὀλίγῳ. παραστάζειν δὲ γυναικὸς γάλα, ἐν εἰρίῳ, ἐς μή-
τρον ἀποβάψασα

βάψασα. προστιθέναι δὲ καὶ ἀφελεῖν ὡσαύτως. ἢ σύκου τὸ πιότατον ξὺν ἐλατηρίου πόσει. καὶ νίτρου ἐρυθροῦ τὸ ἴσον. καὶ μέλιτος ἴσον ὡσαύτως. ἢ χολὴν ταύρου, καὶ νίτρον ἐρυθρὸν. νέτωπον. κυκλάμινον ἴσον ὡσαύτως. κνίδας ἐν μέλιτι. ἢ χολὴν ταύρου, ἐς αἰγύπτιον ἔλαιον, βάψασα προστιθέσθω. καὶ ἀφελομένη ῥοδίνῳ. ἢ σικύης τῆς μακρῆς τὴν ἐντεριώνην, τὸ σπέρμα ἐξελὼν ξὺν γάλακτι γυναικὸς κουροτρόφου, καὶ σμύρναν ἄκρητον, καὶ μέλι ὀλίγον, καὶ μύρον αἰγύπτιον, τρίβειν καὶ προστιθέναι. ἢ τὴν ἐντεριώνην τῆς σικύης αὐῆναι. κόψαι δὲ ἄνευ τοῦ σπέρματος, καὶ μέλι ἐμβαλεῖν, καὶ ἀναζέσαι. καὶ βάλανον ποιέειν εὐμήκεα. καὶ βάπτειν ἐς ἔλαιον λευκόν. ἢ τὴν ἀγρίην κολοκύνθην ὡσαύτως. καὶ ἐλατηρίου τρεῖς πόσιας ἐν στέατι τρίβειν, καὶ βάλανον ποιέειν. Ἄλλο ὁμοίως.

Κόκκους ἐκλέψασα τρεῖς, ὅσον πόσιν ἑψήσας, καὶ μέλι περιχέαι καὶ προσθέσθαι. ἢ ῥόδινον ἄλειφαρ. ὅταν δὲ βάλανον προστίθενται ἐμπήξαντα χρὴ πρότερον ἐς τὴν βάλανον, ἔπειτα ῥάκος περιθεῖναι λεπτὸν ἐν εἰρίῳ βάψασα ἄλειφαρ αἰγύπτιον προστίθεσθαι. ἄγει δὲ μάλιστα καὶ δέρματα ἀφαιρούμενα. Πρόσθετα καθαρτικὰ ἰσχυρὰ, ὕδωρ ἄγειν δυνάμενα, καὶ μύξας, καὶ δέρματα μᾶλλον τῶν πρόσθεν. Τοῦ πεπερέως κόκκους τέσσαρας τῶν μεγίστων, ἢ καὶ τῶν μικρῶν εἰ δέοι, ἐλατηρίου πόσει συμμίξας, τρίβε λεῖα, παραστάζων γυναικὸς γάλα, καὶ μέλι ὀλίγον ἀναφυρήσας, τοῦτο ἐς εἴριον μαλθακὸν καθαρὸν περὶ πτερὸν περιελίξας ῥάκεα, καὶ καταλαβὼν προστιθέναι ἐς λευκὸν ἄλειφαρ αἰγύπτιον βάπτων. προσκείσθω δὲ ἡμέρην. καὶ ἐπειδὰν ἀφέληται, προστιθέσθω τὸ στέαρ τοῦ ἐλάφου. Πρόσθετα καθαρτικὰ, ἢν μὴ ποτὰ καθαίρῃ. Λινόζωστιν τρίψας καὶ σμύρναν προστιθέναι. Πρόσθετα ὁμοίως καθαρτικὰ χορία δυνάμενα ἐκβαλεῖν, καὶ ἔμβρυον ἀπόπληκτον ὑπεξαγαγεῖν. Κανθαρίδας πέντε, ἀποτίλας καὶ τὰ πτερὰ, καὶ τὰ σκέλεα, καὶ τὴν κεφαλήν. εἶτα τρίβολον παραθαλάσσιον κόψας τῇσι ῥίζῃσι, καὶ τοῖσι φύλλοισι. καὶ τὸ χλωρὸν τὸ ἔξω τρίψας ἴσον ὄγκον καὶ σελίνου σπέρματος, καὶ σηπίης ὠὰ πεντεκαίδεκα ἐν οἴνῳ γλυκεῖ κεκρημένα. καὶ ἐν ὕδατι θερμῷ καθιγνύσθω. καὶ μελίκρητον ὑδαρὲς, πινέτω, καὶ οἶνον γλυκὺν, καὶ τοῦ τετριμμένου, ὅσον στατῆρα αἰγιναῖον ἐν οἴνῳ γλυκεῖ πίνειν. ἐπὴν δὲ ὀδύνην ἔχῃ, λευκοὺς ἐρεβίνθους καὶ ἀσταφίδας ἑψήσας ἐν ὕδατι καὶ ψύξας, διδόναι πιεῖν. ὅταν ἡ στραγγουρίη ἔχῃ, ἐν ὕδατι χλιερῷ καθήσθω, καὶ οἶνον πινέτω γλυκύν. Πάσης νόσου δυνάμενον καὶ ἀναστομῶσαι καὶ καθῆραι. Σμύρναν ὀλίγην. καὶ ἐλελίσφακον, καὶ ἄννησον τρίψας, χρῶ. Καθαρτικὸν δυνάμενον ἄτοκον καθῆραι. Ἢν τὸ στόμα τῆς μήτρης ὀρθῶς ἔχῃ, πυριῆν βόλβιτον ξηρὸν κόψαι. καὶ διασήσας τέσσαρας χοίνικας. ὄξεος δὲ κοτύλας δέκα. καὶ οὔρου βοείου ἕτερον τοσοῦτον. καὶ θαλάσσης ἅλμης κοτύλας εἴκοσι. πυριῆν δὲ βληχροῖσι πουλὺν χρόνον. εἶτα λουσαμένη φακῆν πιοῦσα. καὶ μέλι καὶ ὄξος μεμιγμένον πιοῦσα, ἐμεσάτω, καὶ ῥοφέειν ἄλευρον δοῦναι. καὶ ἐπιπιεῖν οἶνον εὐώδεα, παλαιὸν, ἐξηθεισμένον. σίτου δὲ μὴ γευέσθω τῇ τοιαύτῃ ἡμέρῃ. τῇ δὲ ὑστερῇ, κόκκον δοῦναι καταπότον. τῇ δὲ τρίτῃ, δοῦναι διουρητικὸν, ἀσταφίδας καὶ ἐρεβίνθους λευκοὺς, δύο χοίνικας, ἀφ' ἑνὸς χοίνικος, καὶ ἐπιχέαι ὕδατος, τρία ἡμιχόεα. ἔπειτα ἀποχέασα, πρὸς τὴν αἰθρίην θεῖναι. καὶ τῇ ὑστεραίῃ πίνειν. καὶ τοῖσι προσθέτοισι χρέεσθαι. Ἔγχυτον καθαρτικὸν καταμηνίων. Βόλβιτον πλάσαι ὅσον σκαφίδα. φυρῆν δὲ ξυμμίσγων τῆς κυπαρίσσου τὰ πρίσματα. ξηραίνειν δὲ ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἐς τοῦτο τὰ θυμιήματα ἐμβάλλειν. Εἰς ὅμοιον πάθος.

Ἢν τὰ καταμήνια ἴῃ, ἀκάνθης λευκῆς τὰ φύλλα τρίψασα, καὶ ἐξηθήσας καὶ ἐπιχλιήνασα ἐγχέειν.

Κατάχριστον καθαρτικὸν ὥστε μήτρας καθαίρειν. Πράσου σπέρμα καὶ καρδάμωμον, τρίψασα, ἐν οἴνῳ τε δεὶς καὶ γάλακτι ἑφθῷ, διαχρίειν τὴν νειαίρην γαστέρα. Κατάχριστον μαλθακτήριον. ὕδωρ δὲ ἄγει καὶ μύξας καὶ δέρματα. καὶ λοχεῖα φέρει, καὶ οὐχ ἑλκοῖ. Σμύρνης ὡς ἀρίστης ἥμισυ. καὶ ἁλὸς χόνδρον ὁμοίως, πίσσαν ἡδυώτην φλάσας, μίξασα τε λεῖα. ἔσω δὲ τὸ τῆς σμύρνης τὸ ἥμισυ τοῦ ἁλὸς, καὶ τῇ πίσσῃ ἐμβαλεῖν ἐς ῥάκος τῆς πεφλασμένης, μέγεθος ὅσον κηκῖδα μεγάλην. δύο δὲ ἔσω. ὡς τὸ μὲν ἡμέρας ἔχειν, τὸ δὲ εὐφρόνης, ἐς ἀεὶ κατὰ τάχη. λουέσθω δὲ θερμῷ. εἶτα ἀφαιρέουσα, διανιζέσθω ὕδατι εὐώδει. Καθαρτικὸν ἄτοκον καθῆραι, ἢν τὸ στόμα ὀρθῶς ἔχῃ. Ἢν ἄτοκον θεραπεύῃς, βόλβιτον αὖον ἡλίου, διασείσας ὅσον τέσσαρας χοίνικας ἀττικάς. ὄξεος δὲ κοτύλας δέκα. καὶ ἐροβίου χοίνικα. καὶ θαλάσσης κοτύλας εἴκοσι, πυριῆσαι ἀλέα πουλὺν χρόνον. ἔπειτα φακῆν ποιῆσαι. καὶ μέλι καὶ ὄξος μίξαι, καὶ ἐμεέτω. καὶ ῥοφεέτω ἄλητον. καὶ ἐπιπινέτω οἶνον εὐώδεα. σίτου δὲ μὴ ἀπτέσθω ταύτῃ τῇ ἡμέρῃ. τῇ δ' ὑστεραίῃ, κόκκον δοῦναι καταπότον. τῇ δὲ τρίτῃ, διουρητικόν. ἐὰν δὲ λευκὸν βούλῃ, σταφίδα καὶ ἐρεβίνθους λευκοὺς δύο χοίνικας, ἐπιχέασα ὕδατος τρία ἡμιχόεα. ἀφελεῖν δὲ τὸ ἥμισυ. εἶτα ἐς τὴν αἰθρίην θεῖναι. καὶ τῇ ὑστεραίῃ, πίνειν ἐκ τούτου κατ' ὀλίγον, καὶ τοῖσι προσθέτοισι χρέεσθαι. Ἢν βούλῃ γυναῖκα κυῆσαι. καθῆραι αὐτὴν καὶ τὰς μήτρας. ἔπειτα δίδου ἄλητον ἐσθίειν, νῆστει. καὶ οἶνον ἐπιπίνειν ἄκρητον. καὶ προστιθέναι νίτρον ἐρυθρόν. καὶ κύμινον. καὶ ῥητίνην μέλιτι δεύσας, ἐν ὀθονίῳ πρόσθες. καὶ ὅταν τὸ ὕδωρ ἀποῤῥυῇ τοὺς μέλανας πεσσοὺς, προστιθέσθω μαλθακτήριον. καὶ τῷ ἀνδρὶ συνευνάσθω. ἢν δὲ τὸ στόμα μεμύκῃ,

προστιθέσθω καὶ ὀπὸν συκῆς, μέχρι ἐὰν ἀναστομωθῇ. καὶ ὕδατι αὐτίκα ἀπονίζεσθαι. ἴρηκος δὲ ἄφο-
δον τρίβειν ἐν οἴνῳ γλυκεῖ. καὶ πίνειν νῆστιν. καὶ τηνικαῦτα συνευναζέσθω τῷ ἀνδρί. Ἢν ὁκόταν
τὰ καταμήνια παύηται, χηνὸς ἢ ἀλώπεκος ἄφοδον ἐν ῥοδίνῳ μύρῳ τρίβειν. καὶ τὸ αἰδοῖον χρίεσθαι
καὶ συνευνάζεσθαι. Ἢν ἕλκεα ᾖ δριμέα, καὶ ἣν φλεγμαίνῃ, χρῶ τῷδε κλυσμῷ. Χηνὸς ἔ-
λαιον. καὶ ῥητίνην, μίσγε. καὶ διεὶς ὕδατι χλιερῷ, κλύσαι. ἢ μέλιτι βούτυρον μίξας, τῆξαι καὶ
κλύσαι. ἢ ἐχεφρώπιος ξύσαι, ὅσον σταφίδα μικρὴν, καὶ σμύρνην, καὶ μέλιτος ὁμοίως. ταῦτα διεῖναι
ἐν οἴνῳ μέλανι εὐώδει, καὶ κλύζειν χλιερῷ. Ἢν ἑλκωθῇ ἢ φλυκταινῶν ἀνάπλεα ᾖ ἐν τῇ κα-
θάρσει ἄκρα τὰ χείλεα. Στέαρ βοὸς, ἢ πικέριον, ἢ χήνειον ἄλειφα. καὶ ἄννησον. ἢ κόκκον, ἢ
πόδον κυπρίην, τρῖψαι ταῦτα πάντα. καὶ περιαλεῖψαι τὴν σάρκα. καὶ προστίθεσθαι. Ἢν ἕλ-
κεα γένηται καὶ ἀδαξᾶται. Βοὸς σάρκα. στέαρ ἐπαλείφειν. καὶ τὴν σάρκα προστιθέναι. καὶ
ἐγκλύζειν ἣν ῥυπαρὰ ᾖ, καὶ πυτίην συκῆς ἀπὸ ῥίζης. καὶ μετέπειτα καὶ πίους ἐν γλυκεῖ πινέτω.

Ἢν ἐν τοῖσιν αἰδοίοισι τὰ ἕλκεα γένηται. Βόειον στέαρ ἐπαλείφειν καὶ μυρσίνην ἐν οἴνῳ
καθεψῶν, διακλυζέτω τῷ οἴνῳ, ἢ ἐλαίας φύλλα, καὶ βάτου, καὶ ῥοιῆς, καὶ ὁ οἶνος ἔστω πράμνιος. ταῦτα
δὲ οὕτως ποιέειν, καὶ περσέης φύλλα τοῦ δένδρου δηλαδὴ, λεῖα τρῖψαι, καὶ πρὸς τὰ αἰδοῖα τιθέναι, ἢ
ἀννήθου καρπὸν καὶ σελίνου ῥίζας, ἐπίχριε. Ἢν ἀφθώσῃ τὰ αἰδοῖα πῶς δεῖ ἰᾶσθαι.
Στέαρ βοὸς ὡσεὶ δύο παλαιστῶν τὸ μῆκος, πάχος δὲ ὡσεὶ στελαίης προστιθέσθω μέχρις ἑσπέρης.
τὴν δὲ νύκτα αἴρειν. τῇ δ' ὑστεραίῃ πάλιν προστίθεσθαι μέχρι μεσημβρίης. καὶ ἐπιπινέτω οἶνον γλυκὺν
μέλιτι τὸν οἶνον ξυμμίσγουσα. Κλύσμα ἣν ἡλκωμέναι ἔωσιν αἱ μῆτραι, καὶ ἣν στραγγουρίη ἐπι-
λάβῃ. Γρᾶσα. ἀκτῆς καρπόν. σέσελι. ἄννησον. λιβανωτόν. σμύρναν. καὶ οἶνον ἴσον τῷ χυλῷ τού-
των, μίξας ταῦτα καὶ ἀναζέσας, ψύχειν, καὶ μετρίως κλύζειν. ἢ μέλι. βούτυρον. μυελὸν, καὶ κηρὸν
ἐνιέναι καὶ χρῆσθαι. Ἄσσα ἐν αἰδοίῳ ἕλκεα ἐστὶ καὶ φύεται. Φύλλα ἐλαίης, καὶ βάτου
καὶ κισσοῦ, καὶ ῥοιῆς γλυκείης, τρίβειν λεῖα. διεὶς δὲ οἴνῳ παλαιῷ, ἐρίῳ προστίθεσθαι τῇ νυκτὶ, πρὸς
τὰ αἰδοῖα. καὶ καταπλάσσειν τουτέοισιν. ὅταν δὲ ἡ μόρη γένηται, εἰρύσαι. ἀφεψεῖν δὲ μύρτα ἐν
οἴνῳ, καὶ διακλύζεσθαι. ἢ χηνὸς ἔλαιον καὶ ῥητίνην τῆξαι καὶ κλύσαι. ἢ βούτυρον. καὶ κέδρινον ἔ-
λαιον μέλιτι παραμίσγειν μικρὸν καὶ κλύζειν. ἕλκεα ἐν μέλιτι ἀποξηραίνει. ἀργύρου ἄνθος ἐν
οἴνῳ τρῖψαι καὶ κλύσαι. ἢ βούτυρον μετὰ μέλιτος κλύσαι. ἢ ἐχέφρωσιν, καὶ σμύρναν, καὶ μέλι οἴνῳ
διιέναι. οἴνῳ δὲ μέλανι χλιαρῷ, καὶ κλύζειν τῇ ὑστεραίῃ. ἢ χίνου φύλλα ἑψήσας ἐν ὕδατι, τουτέῳ με-
τακλύζειν. Ἄλλο. Βούτυρον. λιβανωτός. σμύρνα. ῥητίνη. μυελὸς ἐλάφειος. τουτέοισι κλύζειν. ἢ
φακὴν ἑψῆν ἐν ὕδατι. καὶ ἀποχύσας τὸ ὕδωρ ἐν τούτῳ κλύζειν. ὅταν δὲ ὕδωρ ἐκ τῶν ὑστερέων ῥέῃ, καὶ
ἕλκεα ᾖ, καὶ δάκνηται, χηνὸς στέαρ καὶ ᾠὸν διαχρίεσθαι. ἢ οἴος στέαρ, ἢ συός. καὶ φακὸν, ἐν οἴνῳ ἑψεῖν. καὶ
κεκρημένον ἴσον τῷ ὕδατι τουτέῳ κλύζε. τὰ δὲ ἐν τῷ αἰδοίῳ ἕλκεα ἐν τούτῳ καταιονᾶν. ἐπιπάσ-
σειν δὲ, μάνναν. βάτον. πίτυος φλοιόν. καὶ τῷ ὕδατι τούτων νιψάσθω. Διαφθόριον ἣν ἀποθάνῃ τὸ
ἔμβρυον. χαλβάνης ὅσον ἐλαίην ἐνελίξας ἐς ὀθόνιον κέδρινον ἐμβάψασα, προστιθέσθω πρὸς τὸ στόμα
τῆς μήτρης. Ἕτερον. Κάλαμον δυώδεκα. καὶ σικύης ἐντεριώνην, τρῖψαι ἐν χηνείῳ στέατι. ἐπιδῆ-
σον δὲ τὸν ὀμφαλὸν καὶ τὸ ἦτρον. καὶ σμικρὸν ἀπ' αὐτέου ἐνστάξασα, ἐς εἴριον προστιθέσθω πρὸς τὸ
στόμα τῆς μήτρης. καὶ ἐκ τούτου κατ' ὀλίγον ἕλκεται. Ἄλλο. Ἐρυθεδανὸν κόψας, καὶ κέδρου
πρίσματα. ὕδωρ τε ἐπιχέας τίθει ἐς τὴν αἰθρίην. εἶτα πρωὶ δὸς πρὸς τὰς ἀλγηδόνας.
Ἄλλο. Σιλφίου ὁκόσον δραχμὴν μίαν, καὶ πράσου χυλὸν ὁκόσον ὀξύβαφον, παραμίξας κέ-
δρινον ἔλαιον ἥμισυ κυάθου μικροῦ, δὸς πιεῖν. Ἄλλο. Ταύρου χολὴν ὅσον ὀβολὸν, ἢ ἡμιωβό-
λιον τρίβων ἐν οἴνῳ, δός. ἢ στέατι περιπλάσας ὣν πάλιν καταπιεῖν δίδου. Ἄλλο. Καρκίνους
ποταμίους πέντε. καὶ λαπάθου καὶ πηγάνου ῥίζαν. καὶ αἴθαλον ἀπὸ τοῦ ἰπνοῦ τρίψασα ὁμοῦ πάν-
τα, καὶ ἐνώσασα ἐν μελικρήτῳ, ὑπαίθριον θεῖσα, πινέτω νῆστις ἐκ σίτου. Ἄλλο. Σικύης ἐντε-
ριώνην ῥίζας λείην ἐν κεδρίνῃ πίσσῃ ἐς εἴριον ἐνελίξας. προσδήσασα πρὸς τὸ πτερὸν λίνῳ,
προσθέσθω δὲ ἴσον. τοῦ δὲ πτεροῦ τὸ σκληρὸν, προσεχέτω μικρὸν ἔξω ἐκ τοῦ εἰρίου. ὅταν δὲ αἷμα
φανῇ, ἀφελέσθω. Ἄλλο. Ἐλλεβόρου μέλανος λαβὼν ῥαβδίον ὅσον ἓξ δακτύλων, πε-
ριείλιξον ἐν εἰρίῳ. τὸ δὲ ἄκρον ἔα ψιλὸν εἶναι. εἶτα προσθέσθω ἔσω ὅτι μάλιστα. ὅταν δὲ αἱμαχθῇ τὸ
ἄκρον, ἀφελέσθω. Ἄλλο. Ἐλλέβορον μέλανα. καὶ κανθαρίδας. καὶ κόνυζαν τρίψας ἐν ὕδα-
τι, καὶ ποιήσας βάλανον μαλθακὸν, ὅσον ἑξαδάκτυλον, ξήρανον. καὶ ἐπειδὰν σκληρὸν γένηται,
ἐρίῳ περιελίξασα προσθέσθω. τῷ δὲ ἄκρῳ κεδρίῃ χρισάτω καὶ ἔσω ψιλόν. ὅταν δὲ αἷμα φανῇ-
ται, ἀφελέσθω. Ἐκβόλιον. Ἢν ἔμβρυον τεθνεὸς ἔνδον ᾖ ἢ ἀπόπληκτον, βατράχιον καὶ ἐλατήριον
μικρὸν μίξαι ἐν ὄξει ἀκρήτῳ, καὶ δοῦναι πιεῖν. ἢ κράμβης ἁπαλὸς καυλὸς, κατὰ τὸ ἄκρον νετώ-
πῳ χριόμενος ἐμβαλέσθω.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΕΊΩΝ ΤῸ ΔΕΎΤΕΡΟΝ.

Ῥόος λευκὸς ἐν τῇσι γεραιτέρῃσι τῶν γυναικῶν, μᾶλλον γίνεται, ἢ ἐν τῇσι νεωτέ-
ρῃσι. ῥόος πυῤῥὸς ἐν ἀμφοτέρῃσι. ῥόος ἐρυθρὸς ἐν τῇσι νεωτέρῃσι. καὶ ῥόος ἐρυθρὸς
μὲν γίνεται, ἐκ πυρετοῦ. μᾶλλον δὲ, ἐκ τρωσμοῦ. γίνεται δὲ καὶ ἐξ ἀπολήψεως ἐπι-
μηνίων, ὅταν ἀποκλεισθέντα ἐξαπίνης καταῤῥαγῇ. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τόκων καὶ
ἐκ πυρετῶν, αἷμα τε ῥέει πάμπολυ. καὶ θρόμβοι ἐκπίπτουσι. καὶ ὀδύνη γίνεται
τῶν κληΐδων, καὶ τῶν τενόντων. καὶ νάρκη τοῦ σώματος. ἀπόψυξίς τε τῶν σκελέων. ἐνίοτε δὲ καὶ
ἡ ῥὶς ἐκχεῖ ἐς τοὺς ὀδόντας, ἢν πλέον ἢ τὸ αἷμα ἀπιόν. καὶ ἱδρὼς καταχεῖται πουλύς. πρὸς δὲ
τούτοις, καρδιωγμοί τε γίνονται. καὶ περιψύξιες. καὶ πυρετοὶ ἀκρητόχολοι, καὶ κλυσμώδεες. καὶ
τῆς αὐτῆς ἡμέρης πολλάκις ῥιγέουσι. καὶ αὖθις ἱδροῦσι. καὶ ἄλλοτε μὲν, ἀπὸ τῶν ἄνω χωρίων σπα-
σμοὶ γίνονται σφίσιν. ἄλλοτε δὲ ἀπὸ τῶν κάτω. καὶ ἐς τοὺς βουβῶνας ὀδύναι αἱ ὀξεῖαι ἐμπίπτουσι
καὶ ἰσχυραὶ, φοιτέουσαι ὥσπερ ὠδῖνες. ἐνίοτε δὲ καὶ στραγγουρίη. καὶ τὸ στόμα ξηρόν. καὶ δίψα πιέζει.
καὶ ἡ γλῶσσα, τρηχεῖα. καὶ οἱ δάκτυλοι ξυνέλκονται τῶν ποδῶν, οἱ μεγάλοι. καὶ ἐς τὰς γαστρο-
κνημίας αἰεὶ τῷ μηρῷ ξυντιτένει. καὶ τῆς ὀσφύος περιωδυνίαι. καὶ τῶν χειρέων ἀκρασίη. ὁκόταν
δὲ τοιαῦτα γίνεται, τότε καὶ τέτανοι φιλέουσι γίνεσθαι, ἀπὸ τῶν κληΐδων κατὰ τὰς σφαγὰς ἐς
τὰς γνάθους καὶ τὴν γλῶσσαν. ἐκ δὲ τῶν τοιουτέων ὀλίγω ὕστερον ὄπισθεν ἀπὸ τῶν τενόντων κατὰ
τὴν ῥάχιν ἐς ὀσφῦν, καὶ ὧδε ἀπόλλυνται κατὰ βίην. προλέγειν οὖν δεῖ ἀρχομένων τῶν ῥόων,
διαιτῆν τόνδε τὸν τρόπον. πρωῒ μὲν διδόναι πρὸς τοὺς ῥόους φάρμακον πίνειν, τῶν ἂν ἐγὼ γράφω, οὗ
ἂν δοκέῃ δεῖσθαι μάλιστα. διδόναι δὲ καὶ δὶς καὶ τετράκις. καὶ ἢν πουλὺ ἀπίῃ τὸ αἷμα, διαιτῆν οὕτω.
ἢν μὲν ἀπύρετοι ἔωσι, σιτίοισιν. ἢν δὲ πυρεταίνωσι, ῥοφήμασιν. ἔστι δὲ τῶν μὲν ῥοφημάτων, τάδε ἐπι-
τηδειότατα. ἔλυμος. φακή. ἄλητον ἑφθόν. σητάνιον. χόνδρος καθεφθος, ῥοφητός. ζειὰ καθεφθος.
τῶν δὲ πομάτων, πάλη ἀλφίτου, ἐφ' ὕδατι. καὶ τὰ κλύσματα ἀπὸ τῶν ἄρτων κεκομμένα. καὶ
ἄλφιτα προκερήνια λεπτὰ βεβρεγμένα ἐν ὕδατι, ἃ καὶ ἐλλείχειν ἄναλτα. τῶν δὲ σιτίων, ἄρτος
ἐξοπτὸς ἐν σποδιῇ. ὄψον δὲ λαγῳοῦ κρέας. πελιάδος. φάσσης. καὶ ἑφθὰ καὶ ὀπτά. ἐρίφου τε κρέας
ὀπτόν. μηδενὶ πέπερι πεποιημένον ἐς ὄξος ἐμβάπτων. ἢ παρ' τε ἐν σποδιῇ ὀπτὸν, αἰγὸς ἢ βοός. ᾠοῦ τὸ
λεπτόν. ἢ ὁ λέκιθος. τυρὸς ἄναλτος. λαχάνων δὲ, μηδέ τινος γεύεσθαι, μήτε ἑφθῶν, μήτε ὠμῶν. καὶ
λουτρῶν ἀπέχεσθαι. καὶ ἐπιδεῖν τὼ χεῖρε, εἰρίῳ ῥερυπωμένῳ στρέψαντα, καὶ παχὺ τὸν ποιήσαντα
ὑπὲρ τῶν ἀγκώνων καὶ τῶν ἰγνύων ὑπὲρ τῶν γουνάτων. καὶ σικύας αἰρεῖν, ἐπάρας μαζοὺς
ὑπ' αὐτέους. ἄλλοτε μὲν ἐς τὰ δεξιά. ἄλλοτε δὲ ἐς τὰ λαιά. ἢν δὲ δύσπνοια γένηται, πρὸς τὴν πρόσ-
βλησιν τῆς σικύης, ἀφαιρέειν τὴν σικύην. αἷμα δὲ μὴ ἀπάγειν. προσθέτοισι δὲ χρῆσθαι, οἷσιν ἂν ἐγὼ
γράψω τῶν στασίμων τοῦ αἵματος προσθετὰ ποιέοντα τῇσι τοιαύτῃσι. ἢν μὲν περιγένηται ἐκ τῶν
ῥόων, ἀπιόντος πολλοῦ αἵματος, τό, τε χρῶμα ἀφυῶδες. καὶ τὸ πρόσωπον μετάρσιον. καὶ ἐν τοῖσιν
ὑποφθαλμίοισιν οἰδήματα. καὶ τὰ σκέλεα ἐπηρμένα, καὶ ἡ ὑστέρη ὑγρή. καὶ αἰεὶ ἐσόμωνται παρὰ
λόγον. καὶ τὰ ἀπιόντα ὑδαρέα, οἷα ἀπὸ κρεῶν ὠμῶν χυμός. τῇσι τοιαύτῃσι χρὴ, ὅταν ἰσχύῃ, καὶ
ἐμέτους ποιέειν καὶ νηστείας. καὶ μετὰ τοὺς ἐμέτους, ἄριστον διδόναι. ταύτῃσι συμφέρει ἡ ὀλιγοποσίη.
οἶνος μέλας ἀκρητέστερος. ἀλουσίη, ἢ ψυχρολουσίη. περίπατοι. μονοσιτίη. πᾶσα ξηρασίη. ἢν δὲ πρὸς
ταῦτα μὴ καθιστέωνται μηδὲ ξυμπίπτωσιν αἱ ὑστέραι, μηδὲ τῶν ῥευμάτων ἀπαλλάσσωνται, ἀπο-
σκεπτόμενον χρὴ ἐς τὴν δύναμιν τοῦ σώματος. καὶ ἢν ᾖ δυνατὴ, ἐλλεβορίζειν. ἢν δὲ μὴ, ἐνακούσῃ
τὴν κεφαλὴν καθαίρειν. καθήραντα δὲ, τὰ λοιπὰ διαίτῃ θεραπεύειν τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ περὶ τὰς
ἀτέκνους. σκεπτέον δὲ χρὴ καὶ τὰς φύσιας τῶν γυναικῶν, καὶ τὰς χροιὰς, καὶ τὰς ἡλικίας. καὶ
τὰς ὥρας, καὶ τοὺς τόπους, καὶ τὰ πνεύματα. αἱ μὲν γὰρ ψυχραί. αἱ δὲ ὑγραὶ καὶ ῥοώδεες. αἱ δὲ θερ-
μαὶ μὲν, ξηρότεραι δὲ καὶ στάσιμοί εἰσιν. αἱ μὲν γὰρ ὑπέρλευκοι, ὑγρότεραί τε καὶ ῥοωδέστεραι. αἱ δὲ μέ-
λαιναι, ξηρότεραί τε καὶ στρυφνότεραι. αἱ δὲ οἰνωποὶ, μέσηγύ τι ἀμφοῖν ἔχουσι. καὶ ἀμφὶ τῶν ἡλι-
κιῶν ὡσαύτως ξυμβαίνει. αἱ μὲν γὰρ ὑγρότεραι καὶ πολύαιμοι, ὁμοίως ἐπιτοπολύ. αἱ δὲ πρεσβύ-
τεραι, ξηρότεραι καὶ ὀλίγαιμοι. αἱ δὲ μέσαι, μεσόν τι ἀμφῶν ἔχουσιν, ἴσαι νέῳ ἐοῦσαι. δεῖ δὲ τὸν ὀρ-
θῶς ταῦτα διαχειριζόμενον διαγινώσκειν ἑκάστοτε τὰς φύσιας τῶν γυναικῶν. καὶ τοὺς καιρούς. καὶ
τὰς ἡλικίας. καὶ τὰς ὥρας. καὶ τοὺς τόπους. καὶ τὰ πνεύματα. Ἢν ῥόος ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐπιγένη-
ται, αἷμα ῥέει πολλόν. καὶ θρόμβοι πεπηγότες ἐκπίπτουσι. καὶ ἡ ὀδύνη ἴσχει ἐς τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς
κενεῶνας, καὶ τὴν νειαίρην γαστέρα. καὶ σκληρή ἐστι. καὶ ψαυομένη ἀλγέει. καὶ ῥῖγος, καὶ πυρετὸς ὀξὺς
λαμβάνει. καὶ ἀσθενείη ἐπιγίνεται. καὶ πάντα πλὴν ὤμων καὶ ὠμοπλατέων ἀλγέει. καὶ θέρμην
ἔχει. καὶ ἐρυθιᾷ. καὶ τὰ φλέβια σκληρὰ ἀντιτυπεόμενα. ἡ δὲ νοῦσος γίνεται μάλιστα ἐκ τρωσμῶν.
γίνεται δὲ καὶ ὁκόταν τὰ ἐπιμήνια μὴ γινόμενα ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, ἐξαπίνης καταῤῥαγῇ. ταύτῃ
ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, ὄλυνθον ξηρὴν κόψας, καὶ διασήσας ἐς ὀθόνιον ἐνδῆσαι καὶ προστίθεσθαι. καὶ ἐὰν

τὴν νειαίρην γαστέρα ψύγματα ἐπιτιθέναι φυλασσόμενος μὴ φρίξῃ. ἐπειδὰν δὲ τὸ ῥεῦμα στῇ, ἀγριε-
λαίης φύλλα ἑψήσας ἐν ὄξει ὀξυτάτῳ, διανιψάσθω τὰ αἰδοῖα. πινέτω δὲ γίγαρτα, καὶ ῥοιὰν τὴν ἐρυ-
θρὴν ἑψήσας ἐν ὕδατι ὡς ὀξυτάτῳ, ἀλειψάσθω τὰ αἰδοῖα, ὅσον ἡμικοτύλιον. ἢ μόρα τὰ ἀπὸ τοῦ
βάτου τὰ ἐρυθρὰ ξηράνας. καὶ τρίψας λεῖα μετὰ ἀλήτου σητανίου μέτρων ἴσον ἴσῳ, νήστει διδόναι
πίνειν. ἢν δὲ θέλῃς ἰσχυρότερον, πιτύνου ξυμμίξας δύο μοίρας ἀλήτου ἐπιβαλὼν, πῖσαι. καὶ μὴ λουέ-
σθω. σιτίοισι δὲ χρήσθω ξηροῖσι. καὶ οἴνῳ μέλανι οἰνώδει. ἢν δὲ οἱ δέῃ πεπαυμένου ἤδη τοῦ ῥόου, φαρμα-
κον πῖσαι κάτω. μετὰ δὲ τὸ φάρμακον, τὰς ὑστέρας κλύσαι, τῷ ἀπὸ τῶν ὀλωύθων. καὶ μετακλύζειν
στρυφνοῖσιν. ἢν ταῦτα παθοῦσα ὑγρανθῇ, θυμιήσθω ἕως ἂν ἀποξηραίνῃ ῥόος ἐρυθρός. ῥέει τοιόνδε οἷον
αἷμα νεοσφαγὲς, καὶ θρόμβια διαλείποντα. ἄλλοτε δὲ καὶ ῥόον ἐρυθρὸν ἐκβράσσει. καὶ γαστὴρ ἡ νειαίρη
ἐπαίρεται. καὶ λεπτύνεται. καὶ νηνεμεῖ. καὶ σκληρούει. καὶ ἀλγέει ψαυομένη ὡς ἕλκεος. καὶ πῦρ
ἔχει. καὶ βρυγμός. ὀδύνη τε ἐς ταῦτα τὰ αἰδοῖα. καὶ τὸ ἐπισειόμενον. καὶ ἐς τὸν κενεῶνα. καὶ τὰς
ἰξύας. καὶ τένοντα. καὶ κοιλίην. καὶ στῆθος. καὶ τὰς ὠμοπλάτας, καὶ ἄλλα πάντα ἀλγέει. καὶ ἀδυναμίη.
καὶ ὀλιγοψυχίην ἔχει. καὶ ὁ χρὼς στρέφεται. κατ᾽ ἀρχὰς τῆς νόσου ταῦτα ἐπιλαμβάνει. ἢν δὲ μηκύνῃ
ταῦτα πάντα, ἔτι μᾶλλον ἀσθενέει. καὶ δῆλος ἡ νοῦσος. καὶ τὰ κοῖλα ἐπανίσταται. καὶ οἱ πόδες οἰδέου-
σιν. ἡ δὲ νοῦσος λάζεται ἐκ τόκου μάλιστα. ἢν τι ἐν αὐτῇ διακινηθὲν μὴ ἴῃ, ἀλλ᾽ ἐνσάπηται καὶ ῥηχωθῇ
τὸ ἔμβρυον. ταύτῃ κατ᾽ ἀρχὰς ἢν ἐπιτυγχάνῃς τῶν προσθέτων, κατατέγγοντα προστιθέναι ὁκόταν ἡ ὀδύ-
νη. καὶ ὀθόνιον λεῖον μαλθακὸν καθεψῶν, ὕδατι τέγγοντι ψυχρῷ, ἔπειτα γαστέρα ἐπιβαλεῖν. καὶ ὕδατι
ψυχρῷ καταχεῖν. καὶ τὴν κλίνην ἀπὸ ποδῶν ὑψηλοτέρην εἶναι. καὶ στορέσαι ὧδε. καὶ τῶν γυναικείων
πειρώμενος, ὅτι ἂν μᾶλλον προσίηται, πιπίσκειν. τοῦ σελίνου τὸν καρπὸν φῶξαι. καὶ σῆσαι. καὶ κόψαι.
καὶ ἐρύσιμον ὡσαύτως. καὶ μήκωνος καρπὸν σὺν ἀλφίτοισι σήσας. καὶ κνίδης καρπὸν ὡσαύτως. καὶ
τῆς ψώρας ἀγριελαίης. καὶ κικίδα. καὶ πήγανον. καὶ ὀρίγανον. καὶ γλήχωνα ἐν ἀλφίτοις στῆσαι, καὶ
φορῆσαι. καὶ κρίμνα ἐπ᾽ ἀλφίτων ἁδρὰ, φῶξαι, καὶ πύρινα καταλέσας. καὶ τυρὸν αἴγειον περιξέσαν-
τα τὸ αὖχος. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἴσον ἑκάστου μέτρον. ὀρίγανον δὲ καὶ πήγανον, καὶ ψώρας. καὶ κικίδος
ἥμισυ, ταῦτα πίνειν νῆστιν πρωῒ πρὸ τῆς κινήσιος. κερνάναι δὲ χρὴ καὶ ἐς χρῆσιν. ἢν δριμέα ᾖ οἱ, καὶ κυ-
κεῶνα διδόναι. ἐν μὲν τοῦ φαρμάκου μέρος ἔστω. ἐν δὲ τοῦ τυροῦ. ἐν δὲ τῶν ἀλφίτων. ἐς ἑπτὰ δὲ τοῦ
μέλιτος ξυμμίσγοντα πιπίσκειν. καὶ ἄχρι μὲν ἂν ἀρχῆς ἔχηται τῇ νούσῳ, καὶ τὸ αἷμα συχνὸν ἴῃ, καὶ
διαλείπων ὀλίγον χρόνον, καὶ ὀδύναι ὀξεῖαι ἴσχωσι, ταῦτα χρὴ ποιέειν. ἢν δὲ τὸ αἷμα ἔλασσον ῥυῇ,
καὶ δι᾽ ἐλάσσονος χρόνου, πιπίσκειν ἃ δὴ κάτω ὑποχωρέει, ἢ ἄνω. καὶ πυριῆν τὰ αἰδοῖα βληχροῖσι
πυριήμασιν, ὡς ἂν δοκέῃ ἑκάστοτε καιρὸς εἶναι. καὶ ζειὰς ὀρίξαντα ξὺν τοῖσι κελύφεσι. καὶ ὀλύνθους ἐ-
ρινοὺς αὐήναντα κόψαι. καὶ σῆσαι. καὶ ἐλαίης φύλλα ὁμοίως ἴσον ἑκάστου καταπλάσσειν. καὶ γάλα πι-
πίσκειν βόειον, ἢ ἑφθὸν, ἢ ὠμόν. καὶ πρὸς τὸ ὀρθῶς ἔχον ὁρῶν, ὡς ἂν καιρὸς δοκέῃ εἶναι. καὶ ἡ νόσος δοκέῃ
βληχρὴ εἶναι καὶ θανατώδης. ὀλίγαι δὲ τῆς τοιαύτης νούσου, διαφεύγουσιν. ὁκόταν γυναικὶ αἷμα ῥέῃ,
ἀπὸ τῶν ἄρθρων, ἀπὸ τόκου διεφθορυῖα, ἢ ἀπὸ τοῦ πόνου. οἴονται δ᾽ ἔνιοι τοῦτο τῶν ἰκμῶν, ῥόον εἶναι. τὸ
δ᾽ οὐκ ἔστιν ἑτεροῖον. τὸ μὲν ἐκ τῶν ἄρθρων οὐκ ἔστιν ἑτεροῖον, καὶ ἐκ τῆς ὀσφύος καὶ ἰσχίου, κολλῶδες ὁμοῦ τῷ αἵματι.
κεῖνο δὲ ἀπὸ ὑστερέων καὶ κοίλων φλεβῶν, καθαρὸν αἷμα. ταύτην χρὴ ὑποθυμιῆν, ζειὰς κατερείξαν-
τα, ὅσον ἡμιέκτον, ὄξει φυρῆσαι ὀλίγῳ, ὅκως μὴ κατὰ πᾶν ὑγρήνῃς τὰς μήτρας. καὶ τοῦ θείου ὁκόσον
ἡμιωβόλιον μίξας πρὸς τὰς ζειὰς τετριμμένας, καὶ τῷ ὄξει φυρήσας, τὴν νύκτα τίθει. πρωῒ δὲ πῦρ
πολλὸν κατακαύσας, ἐπιτιθέναι θύσματα ἀπὸ ἐλαιηρῶν κεραμέων. καὶ ἀπὸ τοῦ κνάφου τῶν κνα-
φέων ξύμμισγε καθάρσεων, καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ ὄμφακος. ἀφαιρέειν δὲ, τὸ πολλὸν τοῦ πυρὸς, καὶ καίειν.
καπνιῶν δὲ μάλιστα. δίφρον δὲ χρὴ ὀπὴν ἔχοντα εἶναι καὶ ἀμφιέζεσθαι τὴν γυναῖκα περιεσταλμένην εἵ-
μασιν, ὡς μὴ παραπνέῃ, ἔπειτα δὲ τὸ πῦρ ἐπιπάσσειν, τὸ ξὺν τῷ ὄξει. καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ ὄμφακος. καὶ σμύρ-
να δὲ μισγομένη, ἐν ὑγρόν. καὶ παύειν τὰ αἰδοῖα τὸ θυμιῆν αἱμάσσεσθαι. ἢν δὲ ἅλις ἔχῃ, ἐρύσιμον
καρπὸν πεφωσμένον τρίψαι, καὶ ἐν οἴνῳ διδόναι. Ῥόος πυῤῥὸς ῥέει, οἷον ἐξ ᾠοῦ οὐλεχθέος πουλύ τε
καὶ δύσοδμον. καὶ φλεγμαίνουσιν αἱ ὑστέραι. καὶ ὀδύνη ἐκ τῆς ὀσφύος καὶ τῶν βουβώνων. καὶ τὰ ἐπερ-
χόμενα πουλλά. καὶ ἢν μὴ ἀπαλλάσσηται, ταχὺ ῥέοντα. ἀλλ᾽ εἰ καὶ χρόνος ἐπιγένηται, τὰ λείποντα
σήπει, ὡς οἷόν τε μάλιστα. ῥιγέει γὰρ, καὶ οἷον ἀπὸ κρεῶν ὀπτῶν, χυμὸς ἐπιῤῥέει. ἅμα δὲ τουτέοισι, πυ-
ρετοὶ ἰσχυροὶ, καὶ ῥῖγος. ἐκ δὲ τῶν τοιούτων ῥόων, αἱ μὲν πολλαὶ, ἀπόλλυνται. ὀλίγαι δὲ, διαφεύγουσι.
κἢν μὲν ἐν ἀρχῇ παραλάβῃς, θεραπεύειν ὧδε χρή. ἢν μὲν ἀπύρετοι ἔωσι καὶ ἰσχύωσιν ἐλλεβορίζειν.
ὅταν δὲ γένηται διαλιπόντα ἡμέρας τρεῖς ἢ τέσσαρας, κάτω πῖσαι φάρμακον. μετὰ δὲ τὴν κάθαρ-
σιν, διαιτᾶν ὀφείλεις ὧδε. ὅκως τὰ ῥεύματα ὑδαρέα ἔσται καὶ λιπαρὰ, πρωῒ μὲν νήστει διδόναι τῶν
φαρμάκων, ἢ πίνειν ἐπ᾽ οἶνον ἐπιπάσσων, ὧν ἂν ἐγὼ γράψω, πρὸς ῥόον. μετὰ δὲ τὸ φάρμακον, τῇ
ἄλλῃ διαίτῃ θεραπεύειν. τὰς δὲ ὑστέρας, θεραπεύειν ὧδε. ἢν μὲν φλεγμαίνωσι καὶ ξυμμεμύκωσι, πυ-
ριῆν χρή. μαλθακῇσι τῇσι δὲ πυριῇσι, μέχρις οὗ τὸ στόμα τῶν μητρέων μαλθακὸν γένηται. μετὰ δὲ τὰς
πυριάς, κλύζειν τῶν κλυσμάτων ὁκοίοισιν ἂν δοκέῃ δεῖσθαι. ἤν τε καθαρτικωτέροισιν, ἤν τε μαλ-
θακωτέροισι.

θακωτῆροισι. μετὰ δὲ τοὺς κλυσμοὺς, μαλθακτήρια προστιθέσθαι. ἢν δὲ μὴ εὔλυτον τὸ σῶμα γίνηται, πυ-
ρίην καὶ μαλθάσσειν προσθέτοισιν, ὧν ἂν ἐγὼ γράψω, μέχρις ἂν ἀνασομωθῇ. ἢν δὲ μὴ πρὸς ταῦτα
παύηται τὰ ῥεύματα, καθαίρειν τὴν κεφαλὴν, καὶ οὕτως διαιτῆν. ἢν μὲν ἄπυρος ᾖ, ὄνου γάλα πίνειν.
λαχάνοισιν ἑφθοῖσι καὶ ἠμβροῖσι καὶ ἀγρίοισι, πλὴν σκορόδων, καὶ πράσων, καὶ κράμβης, καὶ ῥαφανίδος τῆς
μακρῆς. θαλασσίων δὲ, βάτῳ τῷ λείῳ. σκορπίῳ. γόγγρῳ. νάρκῃ. ἐγχέλυϊ. ψήσσῃ. κωβίῳ. ἕψειν δὲ χρὴ
ἐν κρομμύοισι, καὶ κοριάννοισιν. ἐν ἅλμῃ γλυκείῃ καὶ λιπαρῇ, δίεφθα. κρεῶν δὲ μάλιστα μὲν συός. δεύτε-
ρον δὲ ἀρνοῦ. ἢ οἶος ἑφθοῖσι μᾶλλον ἢ ὀπτοῖσι. καὶ τοῖσι ζωμοῖσιν, οἴνῳ λευκῷ μελιχρῷ, ἢ ὑδαρεῖ. λου-
έσθω ἄνευ τῆς κεφαλῆς, μὴ λίην θερμοῖσι μηδὲ πολλοῖσιν. ἢν δὲ πρὸς ταύτην τὴν δίαιταν, τῆς μὲν
ἑλκώσιος καὶ τῆς φλεγμασίης ἀπαλλάσσωνται, ὑγραὶ δὲ ὦσιν αἱ μῆτραι, ἀντὶ μὲν λευκῶν ἀλευρίῃσιν.
ἀντὶ δὲ κιῤῥῶν οἴνων, μέλασιν. ἀντὶ δὲ ὑδαρεστέρων, ἀκρητεστέροισιν. ἀντὶ δὲ ἀλφίτων, ἄρτοισι. ἀντὶ δὲ
ἰχθύων, κρέασιν ὀπτοῖσι. καὶ σιτίοισι πᾶσι τοῖσι ξηραντικοῖσιν, οἷσι περ ἐν τῇσι διαῤῥοίῃσι χρεόμεθα.
κλυσμῶν ἀπηλλάχθαι πάντων, πλὴν οἴνου καὶ ὕδατος. θυμιῆσθαι δὲ τοῖσι στυπτικοῖσιν. ἄριστον δὲ ἐν
γαστρὶ ἔχειν. ἢν δέ τις νεᾶνις ᾖ, ἐμέτους νηστείας. πυκνὰ δὲ ἐξεμέειν. καὶ μετέπειτα ὀρισίζεσθαι μι-
κρόν. αὕτη ῥόων τῶνδε τυγχάνει δίαιτα. Ῥόος λευκός. ῥέει λευκὸν, ὡς ὄνου οὖρον. καὶ ἐν τῷ προ-
σώπῳ οἰδήματα. καὶ τὰ ὑποφθάλμια οἰδέει ἄμφω. ὑδρωποειδέα τε καὶ οὐ πάνυ εὐειδέα τὰ τῶν ὀφθαλ-
μῶν. καὶ τὸ λαμπρὸν ἄπεστι. καὶ γλαμυροὶ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἀμβλυώσσοντες. καὶ τὸ χρῶμα ἀφυῶδες, καὶ
φλυκταινοειδές. καὶ ἡ γαστὴρ ἐπανοιδέουσα ἡ νειαίρη. καὶ ἐν τοῖσι γνάθοισι κατὰ μικρὸν, ἐρυθροειδέας
τε καὶ σμικρὰ καὶ ὑδαρέα καὶ πονηρά. καὶ ἐν τοῖσι σκέλεσιν οἰδήματα. καὶ ἢν πιέζῃς τῷ δακτύλῳ,
ἐμπλάσσεται ὥσπερ ἐν σταιτί. καὶ τὸ σῶμα σιέλου ἐμπίπλαται. καρδιωγμοί τε ὁκόταν νήστιες ἔωσιν
ἢ καὶ ἐμέωσιν ὕδωρ οἷον ὀξύ. καὶ ἢν προσβαίνοντες πορευθῇ θᾶσσον ἆσθμα ἔχει. καὶ πνίξ. καὶ σκελέων ἀπό-
ψυξις. καὶ γουνάτων ἀκρασίη. καὶ ἐν τῷ σώματι ἅπτεται. καὶ ὑστέρη παρὰ λόγον ἀνεστόμωται. καὶ ἐμπέπτω-
κεν ἐν τῷ σώματι βαρείη ὥσπερ μόλιβδος. καὶ διὰ τῶν μηρῶν, διατείνουσιν ὀδύναι. καὶ ἀποψύ-
χεται πάντα τὰ κάτω. τὰ ἀπὸ νειαίρης γαστρὸς ἀρχόμενα, ἄχρι ποδῶν. καὶ τὰ θέναρα ναρκῶσι. καὶ
ἐπιβαίνειν οὐ δύνανται. τὰς τοιαύτας, χαλεπὸν ἀπαλλάσσειν τῶν νουσημάτων. αἵ τε γὰρ ἡλικίας
προβεβήκασιν. οἵ τε κάματοι ξυγκαταγηράσκουσιν, ἢν μή τι εὐτύχημα τῶν αὐτομάτων λύσει γινό-
μενον. ταύτῃσι χρὴ, ἀπαρύσαι, ὅταν πλεονάζῃ, φαρμάκοισιν ἄνω χολὴν ξανθὴν μὴ καθαίρει.
ἀλλὰ τὰ οὐρητικὰ ταύτῃσι ξυμφέρει πινόμενα. καὶ κεφαλῆς καθάρσιες. καὶ ἀλουσίαι. καὶ τὸ λευκὸν
ἐπίθυμον πίνειν. καὶ περίπατοι. καὶ πᾶσα ξηρασίη ἐν τῇ διαίτῃ. ταῦτα δρῶσαι, ὑγιέες μὲν παντε-
λῶς οὐ γίνονται, εὐπετέστερον δὲ διάγουσι. Ῥόου λευκοῦ θεραπείη. καθαίρεται λευκὸν ὑπόχλωρον.
καὶ ὅταν οὐρέῃ δάκνει. καὶ ἀμύσσει. καὶ ἑλκοῖ τὴν ὑστέρην. καὶ πυρετὸς ἔχει ὀξύς. καὶ θέρμη πολλή. δίψα.
ἀγρυπνίη. καὶ ἔκφρονες γίνονται. καὶ ὅταν σπουδάσῃ, ἆσθμα μιν ἔχει. καὶ τὰ γυῖα λύονται. ταύτην
δέον μήκωνα πιπίσκειν λευκὴν, καὶ κνίδης καρπὸν, ἄμεινον καὶ ῥοιῆς γλυκείης ῥίζαν, καὶ φύλλα, καὶ
ῥόον, καὶ κικίδα. ταῦτα ἐν οἴνῳ στρυφνῷ διδόναι πιπίσκειν. καὶ ῥοιῆς χυλόν. καὶ ξυμμίσγειν τυρὸν αἴ-
γειον. ὑποκάπνιζε δὲ ζειάς. καὶ ὀλύνθους χειμερινούς. καὶ ἐλαίης πέταλα. καὶ ψώρας τῆς αὐτῆς. καὶ
σικύης λέμματα τρίτον μέρος. τὰ δ' ἄλλα ἴσα, καὶ τῶν ἐψανῶν ῥοφεῖν. καὶ τὸ δι' ἀμυγδάλων. καὶ σησάμου
ῥοφήματα. καὶ ἐωρέεσθαι, καὶ ὀχέεσθαι, καὶ μὴ ἠρεμεῖν. Καταῤῥέεται ὁκοῖον προβάτου οὖρον πολύ.
χροιὴ λευκὴ, καὶ οἰδέει πᾶσα. καὶ ἐν τῇσι κνήμῃσι πόλφοι ἀνίστανται. καὶ ἢν ἐπαφήσῃ τῷ δακτύλῳ,
τῇσι κνήμῃσι καὶ τοῖσι ποσὶν ἐμπλάσσεται βοθροειδέα. καὶ ἢν τι φάγῃ, ἐμπίπλαται καὶ φλεγμαίνει.
καὶ ἐπειδὰν ὁδοιπορήσῃ καὶ ἔργον τι δράσῃ, ἆσθμα μιν λαμβάνει καὶ πόνος. καὶ ἡ χροιὴ λευκὴ ἐνίοτε
ὑπόχλωρος. ταύτῃ ἢν ἰσχύῃ, καὶ ἢν νέῃ καὶ τἄλλα φαίνηται, κατ' ἀρχὰς δίδου ἄνω φάρμακον καὶ
κάτω. καὶ τὴν κεφαλὴν κάθαιρε, ἢν φλεγματώδης ἐστὶ, δι' ὧν φλέγμα καθαίρεται. ἢν δὲ χολώδης,
δι' ὧν χολή. καὶ ἢν ὥρη ᾖ τοῦ ἔτεος, καὶ μὴ φύσει ἐστὶ σπληνώδης, καὶ ἢν τι τῶν εἰρημένων, ὀῤῥὸν διδόναι,
ἀφεψεῖν δὲ καὶ πίνειν ὡς πλεῖστον χρόνον. καὶ ἐς ἑσπέρην οἶνον γλυκὺν ὑδαρέα, ἢν δέῃ. σίτου δὲ μὴ ἅπτε-
σθαι. ἢν δὲ ἀσθενὴς ᾖ, ῥοφήματι ὡς ἐλαχίστῳ. καὶ ἀλουτείτω. ἐπειδὰν δέ σοι καιρὸς δοκέῃ εἶναι, τῆς
πόσιος παυέσθω. καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν σιτίοισι χρεέσθω. ἀπεχομένη λιπαρῶν, καὶ δριμέων, καὶ
γλυκέων, καὶ ἁλμυρῶν. καὶ λαχάνων δριμέων. χρῆσθαι δὲ ἰχθύσι πετραίοισι. καὶ κρέασι μηλείοισιν ἢ ὀρνι-
θίοισιν, ἢ λαγῴοισιν. ἄρτῳ σιτώδει, ἢ ἐρικτοῖσι. καὶ λαχάνοισιν ἑφθοῖσι χρεέσθω. καὶ ἀγρίοισι βρωτοῖ-
σι, καὶ ἠμβροῖσιν ἄτερ δριμέων. καὶ περιπατείτω πρωῒ, καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου. ἐπὴν δέ σοι δοκέῃ ταῦτα
ποιέοντι ξηροτέρη εἶναι, κλύζειν τὰς ὑστέρας τῇ φυγῇ. τρεῖς δὲ ἢ τέσσαρας ἡμέρας διαλιπὼν,
μετέπειτα στρυφνοῖσι κλύσαι. καὶ ἐπισχόντα ἢν μὲν ᾖ ξηρὴ ἡσυχίαν ἄγειν. καὶ ἢν φύσει ᾖ χολώδης ἢ
φλεγματώδης. ἀπὸ δὲ τῆς διαίτης καὶ τῆς φαρμακοποσίης λεπτυνθεῖσα, ἢν μὴ δύνηται ἀναλαμ-
βάνειν, γάλα πινέτω τεσσαράκοντα ἡμέρας βόειον, θερμὸν ἀπὸ βοός. τὴν δέ γε φλεγματώδεα ἄ-
μεινον σιτίοισιν ὡς ἐλαχίστοισι χρέεσθαι, ἕως ἂν γαλακτοποτέῃ. ἔστω δὲ μέτρον, ὅσον ἓξ κοτύλαι ἀττι-
καί. ἄρχεσθαι δὲ ἀπὸ δυοῖν. καὶ προσθέτω κοτύλην ἑκάστης ἡμέρας ἄχρις ἂν ἓξ γένωνται. καὶ ἐκ τοῦ

κατ' ὀλίγον αἰεὶ τὸ ἔλασσον. καὶ μετὰ τὴν γαλακτοποσίην, ἀνακόμιζε σιτίοισιν. καὶ διαίτῃ. καὶ μετὰ
τὴν τοῦ γάλακτος πόσιν, πινέτω πρωῒ νῆστις, ἀδίαντον ξηρήνας κόψατω καὶ διασήσας δι' ἄκρης, αἰρῆς
τοῦτο διδόναι ἐν οἴνῳ μέλανι εὐώδει κεκρημένῳ. ἢν δὲ ὑποστρέφῃ ἡ νοῦσος, πυριῆσαι αὐτὴν ὅλην. καὶ
αὖθις φαρμάκοισι καθῆραι κάτω. καὶ μετὰ τοῦτο κλύσαι τὰς ὑστέρας. ἢν μὲν φύσει ἡ φλεγματώ-
δης, τῷ κόκκῳ τῷ κνιδίῳ, ἢ τῇ ῥίζῃ τῆς θαψίης. ἢν δὲ χολώδης ἡ, τῆς σκαμμωνίης τῷ ὀπῷ, ἢ κο-
λοκυνθίδι τῇ ἀγρίῃ. ἐμβαλὼν γὰρ ἀπ' αὐτέης καὶ δύο κοτύλας ἐπιχέας ὕδατος, ἀφεψεῖν. καὶ
τὸ ἥμισυ τουτέῳ συμμίσγειν μέλι καὶ ἔλαιον ναρκίσσινον ἢ ἄνθινον. ἔστω δὲ τοῦ μὲν μέλιτος, τεταρ-
τημόριον κοτύλης. τοῦ δὲ ἐλαίου, μεῖζον ἡμιόλιον τοῦ μέλιτος. μετακλύζειν δὲ τῷ μέλιτι καὶ τῷ οἴνῳ
καὶ τῷ ἐλαίῳ μούνῳ, καὶ θυμιῆσαι. καὶ ἐπισχεῖν ἡμέρας τρεῖς ἢ τέσσαρας. ἀδίαντον δὲ πινέτω. καὶ ἢν
ἐν γαστρὶ λάβηται, ὑποστρέφει. καὶ ὑποστρεφομένης τῆς νούσου, ἀπόλλυται. ὁκόταν γεραιτέρας λαμ-
βάνει ἡ νοῦσος αὕτη, καὶ καταστήπονται αἱ ὑστέραι, ἐκφεύγουσι δὲ πάνυ ὀλίγαι. Ῥόος ἄλλος. Κα-
θαίρεται δὲ περ ὡς ὠοῦ ὠμοῦ, χλωρὸν ὑπόλευκον. καὶ ἑλκοῖ τὸ αἰδοῖον. καὶ οἰδίσκεται τούς τε πό-
δας, καὶ τὰς κνήμας. καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπανοιδέει. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑγροὶ γλαμυροί. καὶ ἢν
βαδίζῃ, ἆσθμα μιν λαμβάνει. καὶ ἀσθενείη γίνεται. ἢν δὲ φύγῃ ἡ νοῦσος φλεγματώδης ἡ. καὶ ἢν μὴ καθαρ-
θῇ, πυρετήνει λαύρως χολῆς κινηθείσης. γεραιτέρας δὲ ἡ νοῦσος αὕτη λαμβάνει μᾶλλον, ἢ νεωτέρας.
ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, ἢν μὲν ἀνοιδήσῃ σφόδρα, διδόναι κάτω φάρμακον πιεῖν, ὅ, τι φλέγμα καὶ χολὴν
ἄγεται. ἢν δὲ μὴ ἰσχυρῶς οἰδέῃ, καὶ τὸ φλέγμα αὐτὴν πιέζῃ, ἄνω δοῦναι φάρμακον. καὶ ἢν μὲν ἡ δυνατή,
ἐλλεβόρῳ καθαιρέσθω. ἢν δὲ μὴ, ὅ, τι χολὴν καὶ φλέγμα ἄγει. μετὰ δὲ τὰ φάρμακα ὀῤῥὸν ἑφθὸν διδό-
ναι πίνειν ὡς πλείστας ἡμέρας, ξὺν ἀλὶ ὀλίγῳ. ἐπιῤῥοφείτω δὲ ἡδύσμον. ἑσπέρην δὲ, σίτου μὴ ἀπτέ-
σθω. ῥοφεέτω δὲ ὀλίγον καὶ ἐπιπινέτω οἶνον γλυκὺν ἢν χρήζῃ. ἢν δὲ μὴ παρῇ, ὀῤῥὸν, γάλα τε ὄνειον
ἀφεψῆσαι, καὶ διδόναι τέσσαρας ἡμέρας. ἑσπέρην δὲ ταῦτα ποιέειν, ἢν μὴ πῦρ ἔχῃ νύκτωρ. ἢν δὲ
ἡ φύσει σπληνώδης, ἢ πνευματώδης λείφαιμος, μήτε ὀῤῥὸν, μήτε γάλα πινέτω. ἢν δὲ μὴ κάτω τε-
ει κοῖσι καθαίρειν. καὶ ἐπειδὰν σοι δοκέῃ καιρὸς εἶναι. κλύσαι τὰς μήτρας. πρώτῳ μὲν τῷ ἀπὸ τῆς βυγὸς
δὶς ἢ τρίς. μετὰ δὲ τοῦτο, τοῦ ὀποῦ τῆς σκαμμωνίης. οἶνον δὲ ἐπιχέαι γλυκὺν, ὅσον κοτύλην ἀττικήν.
καὶ ἐλαίου τέταρτον μέρος κοτύλης, μάλιστα μὲν ναρκισσίνου. μετακλύσαι δὲ τῇ ὑστέρῃ, οἴνῳ κοτύ-
λῃ. καὶ μέλιτι τετάρτῳ κοτύλης. καὶ ῥητίνης τρίτην μοῖραν μέλιτος. ἔλαιον δὲ ἴσον μέλιτι. ἢν δὲ τὰ ἀπὸ
τοῦ κλυσμοῦ ἀποχωρεῦντα ᾖ φλεγματώδεα, κλύσαι. καὶ αὖθις ἐπισχόντα ἡμέρας τρεῖς ἢ τέσσαρας,
ἔπειτα ἐκλέψαι τοῦ κόκκου δύο πόσιας. κλύζειν δὲ τοῖσιν αὐτέοισιν. ἢν δὲ μὴ παρῇ κόκκος, τῇ ῥίζῃ
τῆς θαψίης, πόσιν μίαν. καὶ μετακλύζειν τοῖσιν αὐτέοισιν. ἐπὴν δὲ καθαρθῇ τὰ ὑποχωρεῦντα πρὸς
τουτέους τοὺς κλυσμοὺς. καὶ ἢν γίνηταί τι αἱματῶδες, δὲ ἀφ' ἕλκεος, μετακλύζειν τοῖσι στρυφνοῖσι. καὶ
ἢν μετὰ ταῦτα αὐτὴ ἐρωτηθεῖσα φῇ, τὸ στόμα τῶν ὑστερέων σκληρὸν οἱ εἶναι, καὶ ὀδύνην ἔχειν, κλύ-
ζειν τὸν αὐτὸν τρόπον, τῷ ξὺν τῷ πικερίῳ, ἕως ἂν ἀποξηρανθῶσιν αἱ ὑστέραι, καὶ δοκέῃ ὑγιὴς εἶναι. τὰς δὲ
μεταξὺ ἡμέρας τῶν κλυσμῶν, πινέτω ἀκτῆς καρπὸν, καὶ λαπάθου πτισάνην. καὶ μήκωνος τὸ κέλυφος,
καὶ κνίδης καρπόν. ῥοιῆς τε γλυκείης τὸν φλοιόν. τρίβων ἴσον ἑκάστου. ἄλφιτον δὲ ξυμμίσγειν καὶ ἀδίαν-
τον, ἐν οἴνῳ μέλανι εὐώδει, νῆστις. σιτίοισι δὲ χρεέσθω, μαλθακοῖσι μὴ ἁλμυροῖσι, μὴ δὲ δριμέσι. κρέα δὲ
ἀμείνω ἰχθύων, ἤγουν ὀρνίθια, ἢ λαγῶα. καὶ λουέσθω θερμῷ μὴ πολλῷ. ἢν δὲ μὴ λωφήσῃ ὁ ῥόος ἀλλ' ὑπο-
λείπηται, καὶ ὑγράζονται αἱ ὑστέραι, θυμιῆσαι τῷ ξὺν τῷ σιδίῳ. καὶ ἔπειτα παρὰ τὸν ἄνδρα ἴτω.
κἢν ἐν γαστρὶ ἴσχῃ, ὑγιὴς γίνεται. αἱ δὲ γεραίτεραι, οὐ δύνανται ἀναφέρειν, ἀλλ' ἀπόλλυνται ὑπὸ
ἀσθενείης. Ῥοῦς λευκός. Ῥέει ὑπόχλωρον δὲ ὡς ὠοῦ. καὶ γλίσχρον. καὶ ἡ γαστὴρ ἀνίσταται ἡ
νειαίρη. καὶ σκληρὴ γίνεται. καὶ ἢν ψαύσῃς, ἀλγέει. καὶ βρύχει. καὶ πῦρ ἔχει. καὶ ὀδύνης τὸ ἐπίσιον.
καὶ ἐς τὰ αἰδοῖα. καὶ ἐς τὴν νειαίρην γαστέρα. καὶ ἐς τὰς ἰξύας. καὶ λιποθυμέει. ἀλυσμοί τε καὶ περι-
ψύξιες. καὶ ἱδρὼς πουλύς. σφυγμοὶ πρὸς χεῖρα ψαύοντες. βληχροὶ ἐκλίποντες. καὶ αὐτίκα ὄλλυν-
ται. ἢν δὲ περιῇ, καὶ ἡ χροιὴ οἱ τρέπεται καὶ γίνεται δὲ περ κηρίον, καὶ ὁ χρὼς τῷ δακτύλῳ πιε-
ζόμενος μαλθάσσεται καὶ ἐμπλάσσεται, δὲ περ ἐν σταιτί. καὶ οἰδέουσιν οἱ πόδες καὶ τὰ σκέλεα. ἡ
δὲ νοῦσος γίνεται μάλιστα, ἢν ἐν αὐτῇσι τι διακναισθῇ, ἢ ἐνσαπῇ ἐν τῷ τόκῳ. αἱ δ' ἀφηλικέστεραι
μᾶλλον πάσχουσιν. οὐ πάνυ δὲ ἡ τοιαύτη νοῦσος ἐστὶν εὐήθης. Ἄλλος ῥόος. Καθαίρεται δὲ ἀπὸ
κρεῶν ὀπτῶν χυμὸς, καὶ ἑλκοῦται τὸ αἰδοῖον, καὶ ὅπῃ ἂν ἄλλῃ τοῦ χρωτὸς ἐπιστάξῃ. καὶ ῥῖγος. καὶ
πῦρ ὀξὺ πυκινὸν μέγα. καὶ φρίκη ὁμοῦ λάζεται. ὀδύναι δὲ ἐν πᾶσι τοῖσι ῥόοισιν οἷαι. αὕτη πᾶσα
ἀνοιδίσκεται καὶ τὸ κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ. καὶ τὰ σκέλεα. καὶ ἡ χροιὴ ἰκτερώδης γίνεται. ὁ δὲ τοιοῦ-
τος ῥόος γίνεται ἀπὸ τοῦδε. ἐπειδὰν τὸ αἷμα ἐξαραιθὲν ὑπόχολον γένηται, καὶ μὴ καθαρθῇ. ὁκόταν
ὧδε ἔχῃ, φάρμακον δεῖ πίνειν. ἢν μὲν ἰσχυρὴ ἡ, ὡς ἐλλεβόρου. ἢν δὲ ἀσθενὴς, ῥίζαν τε καὶ ἐλατήριον.
καὶ ὑστέρῳ χρόνῳ, γάλα αἰγός. ἢ κάτω φαρμακεύειν, ὅ, τι χολὴν καὶ φλέγμα καθαίρει. κλύσαι δὲ
τὰς ὑστέρας, τῷ ξὺν τῷ κραμβίῳ. πίνειν δὲ ἐλελίσφακον. ὑπερικόν. λίνου σπέρμα. ἑκάστου ἐν οἴνῳ
μέλανι αὐστηρῷ. νήσει δὲ διδόναι πίνειν. ἢν δὲ ἑλκωμένον ἡ τὸ αἰδοῖον, μετακλύσαι τῷ πικερίῳ.

ἔπειτα

ἔπειτα φάρμακον πῖσαι. καὶ ἐπιχρίειν τὰ ἕλκεα πικέριον. ῥητίνην. σμύρνην. ἀργύρου ἄνθος. διανιζέσθω δὲ, ὕδατι ἀπὸ μυρσίνης καὶ ἐλελισφάκου χλιερῶς. σιτίοισι δὲ χρήσθω, μήθ' ἁλμυροῖσι, μήτε δριμέσιν, ὡς μὴ δακνῶδες τὸ οὖρον γένηται. καὶ τῶν θαλασσίων εἴργεσθαι. καὶ κρεῶν βοείων. καὶ οἴων. καὶ χοιρέων. τοῖς δὲ ἄλλοισι κρέασι χρέεσθαι ἑφθοῖσι. καὶ σιτείσθω ἄρτον καὶ οἶνον εὐώδεα παλαιὸν πινέτω μέλανα. ἢν δὲ ταῦτα ποιέῃ, καὶ μὴ ὑγιὴς γίνηται, πυριῆσαι ὅλην, καὶ φάρμακον δοῦναι τῇ ὑστεραίῃ ἄνω. ἔπειτα διαλιπὼν αὖθις, κάτω. καὶ ἢν μὲν μείνῃ ὁ ῥόος, μετὰ τὰ φάρμακα, ἀφεψήσας ὀῤῥὸν, νέμειν ἑκάστης ἡμέρης πίνειν. ἑσπέρην δὲ ῥοφήμασιν. οἴνῳ δὲ γλυκεῖ λευκῷ. ἢν δὲ μὴ ᾖ ὀῤῥὸς, γάλα ὄνου ἑφθὸν πινέτω, ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας. ἑσπέρην δὲ, τοῖσιν αὐτέοισι χρήσθω. μετέπειτα πινέτω ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, γάλα βοὸς θερμόν. καὶ τῆς ἡμέρης μηδὲν ἐσθιέτω, ὡς ἔπος εἰπεῖν. ἄριστον γὰρ τοῦτο. καὶ γὰρ καθαίρεται καὶ τρέφεται καὶ ἀμβλωΰεται, ὑπὸ τοῦ τοιοῦδε γάλακτος. ἑσπέρην δὲ δειπνείτω, κρέας ὄρνιθος ὀπτὸν ὀλίγον. καὶ ἄρτον μικρὸν ἐγκρυφίην. ἐπιπίνειν δὲ οἶνον μέλανα παλαιὸν οἰνώδεα. ἐς δ' ἂν τὸ γάλα πίνῃ, ἢν πολλὰ ἴῃ, καὶ ταράσσηται τὸ δριμύ. καὶ ἢν ταῦτα ποιήσασα ἐν γαστρὶ ἴσχῃ, ὑγιὴς γίνεται. ὅσαι δὲ γεραίτεραι εἰσὶν ἐνίοτε ὑποστρέφει ἡ νοῦσος, καὶ ἀπόλλυται. τῇσι δὲ νέῃσιν, οὐ θανατώδης. χρονίη δὲ τοῦ ἰχωροειδέος ῥόου ἡ θεραπείη. τὸ δὲ τοιοῦτον, ῥέει ὕφαιμον, οἷόνπερ ἀπὸ κρεῶν ὀπτῶν χυμός. καὶ δάκνει ὡς ἅλμη. καὶ ἐσθίει καὶ ἐξελκοῖ τὰ αἰδοῖα. καὶ ἡ ὑστέρη ἀνελκοῦται κατὰ τὰ πέριξ. καὶ τοὺς μηροὺς, καὶ τὰ ἄλλα. ἐπειδὰν ἐπιστάξῃ ἐπὶ τὰ ἱμάτια βάπτεται. καὶ δύσπλυτα ἐμμένει. καὶ ἡ γαστὴρ ἐπαίρεται καὶ σκληρὴ γίνεται. καὶ ἀλγέει ἢν ψαύσῃ. καὶ θέρμη ἔχει ἐς τὰ αἰδοῖα, καὶ ἐς τὴν ἕδρην, καὶ ἐς τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ κενεῶνας, καὶ ἰσχία. καὶ ἰξύας, ἀδυναμίη. καὶ ἡ χροιὴ τρέπεται ὡς ἰκτερώδης. ἢν δὲ ὁ χρόνος μηκύνῃ καὶ ἡ νοῦσος ταῦτα πάντα πολὺ μᾶλλον ἐπιλαμβάνει. καὶ τὰ κοῖλα ἐπανίσταται. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι. καὶ τὰ σκέλεα ἀπὸ τῶν ἰξύων. ἡ δὲ νοῦσος, λάζεται ἐπὴν διακναισθῇ τι τοῦ ἐμβρύου, ἢ ἐκτρώσῃ ἐν τόκῳ. χρὴ δὲ πυριῆν, καὶ θυμιῆν καὶ πιπίσκειν. ταῦτα πάντα καὶ ἴσχει τὸν ῥόον. καὶ ὄνειον γάλα καὶ τὰ ἄλλα προσάγειν, καὶ ἐμέειν ἢν δέῃ. ἢν δὲ ἄπυρος ᾖ καὶ βληχρὸς ἔχῃ, ἄμεινον, ξηρὴ πυριή.

Ὁκόταν ἐς τὴν κεφαλὴν ζαπῶσιν αἱ ὑστέραι, καὶ τῇδε λήγει ὁ πνιγμός. κεφαλὴν βαρύνει. ἄλλῃσι δὲ ἄλλῃ πῃ τέκμαρ ἴσχεται. σημήϊον δὲ τόδε. τὰς φλέβας τὰς ἐν τῇ ῥινὶ, καὶ τὰς ὑπὸ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἀλγέειν φασί. καὶ κῶμα ἴσχει. καὶ ἀφρίζει ὅταν ῥαΐσῃ. ταύτην χρὴ λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. ἢν δὲ μὴ ἐπακούῃ, ψυχρῷ. καὶ κατὰ κεφαλῆς δάφνην τε καὶ μυρσίνην ἑψῶν ἐν τῷ ὕδατι, καὶ ψύχων. καὶ ῥοδίνῳ μύρῳ τὴν κεφαλὴν χρεέσθω. καὶ ὑποθυμιήσθω τὰ εὐώδεα. τὰ δὲ κακώδεα, ὑπὸ τὰς ῥῖνας. καὶ τὴν κράμβην ἐσθιέτω. καὶ τὸν χυλὸν ῥοφεέτω. ἢν δὲ πρὸς τὴν καρδίαν προσιστάμεναι πνίγωσιν αἱ ὑστέραι, καὶ ἀνάστατος ἴῃ, ὁ ἀὴρ βιώμενος ἀλυσθύει καὶ ἐμέει. καὶ ἔστιν ᾗσιν αὐτίκα ἑλκυσθεῖσα κάτω χωρέει, καὶ φῦσα ἔξεισιν. ἡ μὲν ἐμέει, ἀφρώδεα. ἡ δὲ, παῦλα γίνεται. ᾗσι δὲ, οὐκ ἀφίστανται, πράσου τὸν καρπὸν, καὶ μήκωνα τρίψας διεὶς ὕδατος κυάθοις τρισὶ δίδου πίνειν. καὶ ὄξους λευκοῦ ἀκρήγει πόσις κύαθος. ἢ ἀρκεύθου καρπὸν καὶ ἐλελίσφακον ὄξος σὺν τοῖς εἴδεσιν, ἢ οἶνον. ἀλεαίνεσθαι δὲ χρὴ ἢ ἄλειφα χλιερὸς, κηρωτὴν ῥεῤῥητινωμένην, καὶ πίσσαν ἐν αὐτέῳ τῆξαι. καὶ προσθετὰ ποιέειν. ὅταν δὲ ὡς πρὸς τὰ ὑποχόνδρια προσπέσωσιν, πνίγουσιν. ἐπὴν ἐνθάδε τὸ στερεὸν ᾖ τοῦ πάθεος καὶ ἐπιλαμβάνει ἔμετος πυρώδης δριμὺς, καὶ ῥᾴων γίνεται ὀλίγον χρόνον. καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν καὶ ἐς τὴν τράχηλον ὀδύνη διαμπερὴς, χλιάσματα προστιθέναι ἢν ἄνω πνίγωσιν. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας θυμιῆν τὰ κάκοδμα ἐκ προσαγωγῆς. ἢν γὰρ ἀθρόως ἱστῶνται αἱ ὑστέραι, ἐς τὰ κάτω, καὶ ὄχλος γίνεται. εὔοδμα δὲ κάτω. καὶ πιεῖν διδόναι τὸ καστόρειον. καὶ τὴν κόνυζαν. ἐπὴν δὲ κάτω ἑλκυσθῶσιν, ὑποθυμιῆν, τὰ εἰδεχθέα. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας, τὰ εὐώδεα. ἢν δὲ αἱ ὀδύναι παύσωνται, φάρμακον πίσαι κάτω. καὶ μεταπιπίσκειν γάλα ὄνου, ἢ ὀῤῥὸν, ἢν μὴ σπληνώδης ᾖ ἀπὸ γενέσιος, ἢ λίφαιμος, ἢ ἄχροος. ἢ τὰ οὔατα ἠχώδεα ἔχῃ, διὰ συγγενείην ᾗσιν ἐθάδες ἀπὸ νεότητος αἱ νοῦσοι. τὴν δὲ ἄνω κοιλίην, μὴ κινέειν. ἀμβλυώσσουσι γὰρ ἢ ἀμφὶ τὴν φάρυγγα ὀχλοῖ, καὶ τἄλλα. διδόναι δὲ πτισάνης χυλόν. ἢν σφόδρα δὲ καὶ δυσεμὴς ᾖ καὶ ἐμέτω. κλυσμὸς δὲ ἄριστος, ὁ διὰ ναρκίσσου. πρόσθετον, τὸ διὰ κανθαρίδων. ἢν προσιῶσιν αἱ ὑστέραι πρὸς τὰ ὑποχόνδρια, πνίγεται ὡς ὑπὸ ἐλλεβόρου. καὶ ὀρθόπνους γίνεται. καὶ καρδιωγμοὶ σθεναροί. αἱ δὲ καὶ ἐμέουσιν ἐνίοτε, σίελον ὀξύ. καὶ τὸ στόμα ὕδατος ἐμπέπλησαι. καὶ τὰ σκέλεα ἀποψύχονται. αἱ τοιαῦται κἢν μὴ ταχὺ ἀφιστῶνται ἀπὸ τῶν ὑποχονδρίων, ἄναυδοι γίνονται. καὶ τὰ ἀμφὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὴν γλῶσσαν νάρκη ἔχει. πρὸς μὲν τὰς ὑστέρας, προσθεῖναι εἴριον πρὸς τὸν αὐλὸν, ὡς ἐνὶ μάλιστα τοῦ πτεροῦ περιελίξας βάψαι, ἢ λευκῷ ἢ αἰγυπτίῳ, ἢ μυρσίνῳ, ἢ βακχαρίῳ ἢ ἀμαρακίνῳ. ἐς δὲ τὰς ῥῖνας, τοῦ φαρμάκου, τοῦ μέλανος, τοῦ τῆς κεφαλῆς λαβόντα τῇ μήλῃ ἐμπλάσσαι. ἢν δὲ μὴ ᾖ τοῦτο, τῷ ὀπῷ διαλεῖψαι τὰς ῥῖνας. ἢ πτερὸν ὄξει βάψαι, καὶ καθῆραι. διαλεῖψαι δὲ τὰς ῥῖνας ἢ τοῦ πταρμικοῦ προσθεῖναι. ὅταν δὲ κλυσθῇ τὸ στόμα, καὶ ἡ ἐναυλίη, δοῦναι πιεῖν τοῦ καστορίου ἐν οἴνῳ. τὰς δὲ ῥῖνας διαλεῖψαι ἔλαιον φώκης. τὸ δὲ εἴριον ἐᾶν προσκεῖσθαι, μέχρις οὗ καταστέωσιν. ὅταν δὲ παύσηται, ἀφελέσθαι χρή. ἢν δὲ ἀφαιρεθέντος αὖθις ἀναχωρήσωσι, τὸ

αἱρέειν αὖθις προσθεῖναι τὸν αὐτὸν τρόπον. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας θυμιῆν, κέρας μέλαν αἰγὸς, ἢ ἐλά-
φου, κνίσας ἐπιπάσσων ἐπὶ σποδίην θερμὴν, ὅκως μάλιστα θυμιήσηται. καὶ εἰρυσάτω τὴν
ὀδμὴν ἄνω διὰ τῶν ῥινῶν, ὡς ἂν δύνηται μάλιστα θυμιῆν. φώκης ἔλαιον ἐπ' ὄστρακον ἐπιτι-
θέντα, ἄνθρακας περικαλύψαι. καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπερίσχειν, ὡς μάλιστα ἡ ὀσμὴ ἐστί. καὶ ἐπι-
στάζειν τοῦ λίπεος. καὶ ἄνω ἑλκέτω τὴν ὀδμήν. τὸ δὲ στόμα ξυμμεμυκέναι. ἢν ἄνω προσπίπτω-
σι, ταῦτα χρὴ ποιέειν. Ἢν αἱ μῆτραι πρὸς τὸ ἧπαρ ἅπτωσιν, ἄφωνος ἡ γυνὴ ἐξαπίνης γίνε-
ται. καὶ τοὺς ὀδόντας ξυμβρύχει. καὶ ἡ χροιὴ πελιδνὴ γίνεται. ἐξαπίνης δὲ ταῦτα πάσχει,
ὑγιὴς ἐοῦσα. γίνεται δὲ μάλιστα, παρθένοισι παλαιῇσι, καὶ χήρῃσιν ὁκόσαι καὶ τοκήεσσαι χηρεύου-
σι. γίνεται δὲ μάλιστα τῇσιν ἀφόροισι πάμπαν καὶ στείρῃσιν αἳ ἐκ τῶν τόκων εἰσίν. οὐ γὰρ γίνεται ἡ
λοχείη κάθαρσις. καὶ οὐκ ἀνοιδίσκεται ἡ ὑστέρη. οὐ δὲ μαλθάσσεται. οὐ δὲ ἐμέουσιν. ὅταν ὧδε ἔ-
χῃ, τῇ χειρὶ ἀπώσασθαι ἀπὸ τοῦ ἥπατος παρηγορικῶς τὸ οἶδος ἐς τὸ κάτω, καὶ ἀποδῆσαι ταινίῃ
τὰ ὑποχόνδρια, καὶ τὸ στόμα διανοίγειν. οἶνον δὲ ὡς εὐωδέστατον κεκρημένον ἐγχέειν, ὅτε χρὴ καὶ
προσίσχειν πρὸς τὰς ῥῖνας τὰ κάκοδμα καὶ ὑποθυμιῆν. πρὸς δὲ τὰς ὑστέρας, τὰ εὐώδεα καὶ ὅσα
θυμιητά. καὶ ἐπὴν ῥῄσῃ, φάρμακον πίσαι κάτω χρή. ἢν μὲν χολώδης ᾖ, ὅ, τι χολὴν καθαίρει. ἢν
δὲ φλεγματώδης, ὅ, τι φλέγμα. κἄπειτα πιπίσκειν γάλα ὄνου ἑφθόν. καὶ τὰς ὑστέρας πυριῆ-
σαι εὐώδεσι. καὶ προστίθεσθαι τῷ ξὺν τῇ βουπρήστει. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, νέτωπον. διαλιπὼν δὲ πά-
λιν ἡμέρας δύο, κλύσαι τὰς ὑστέρας εὐώδεσιν. ἔπειτα διαλιπὼν μίην ἡμέρην, θυμιῆσαι τοῖσιν
ἀρώμασιν. ταῦτα ποιέειν τὴν χήρην. ἄριστον δὲ ἐν γαστρὶ ἔχειν. τὴν δὲ παρθένον, πείθειν ξυνοι-
κέειν ἀνδρί. πρὸς δὲ τὰς ῥῖνας, αἱρέειν, μὴ δὲ τὸ φάρμακον πίνειν νῆστιν τὸν κάστορα. καὶ κόνυζαν
δὲ ἐν οἴνῳ ὡς εὐωδέστατον πίνειν ἐς εἴκοσιν ἡμέρας. καὶ τὴν κεφαλὴν μὴ ἀλείφεσθαι εὐώδει. μὴ
δὲ ὀσφραίνεσθαι τινὶ τῶν εὐωδέων. Ἢν δὲ αἱ μῆτραι φλεγμήνωσι παρὰ τὸ πλευρὸν, ἢν ψαύσῃς
σκληρὸν φαίνεται. καὶ ὅταν προσπέσωσι τὰ ὑποχόνδρια, πνίγουσι. καὶ ἐμέει φλέγμα ὀξύ.
καὶ τοὺς ὀδόντας αἱμωδέειν ποιέει. ἐπειδὰν ἐμέσῃ, ῥᾷον ἔχειν δοκέει. ὅταν δὲ κάτω ὁρμήσωσιν, ἀφί-
στανται ἀπὸ τῆς γαστρὸς, ἄλλοτε ἄλλῃ. μάλιστα δὲ ἐς τοὺς κενεῶνας ἐστὶν ὅτε ἐμπίπτουσι, καὶ ἐς τὴν
κύστιν, καὶ στραγγουρίη ἐπιλαμβάνει. καὶ ἐς τὴν ἕδρην, καὶ δοκέει ἀποπατεῖν. καὶ τὰ ἐπιμήνια
πρότερον ἢ ὕστερον τοῦ μεμαθηκότος γίνεται. ἢ οὐκ ἐπιφαίνεται ταύτῃ αὐτίκα. ταύτης τῆς νούσου.
ἢν τὰ ἄνω πνίγωσι, χλιάσματα προστιθέναι, καὶ ὑποθυμιῆν τὰ κάκοδμα πρὸς τὰς ῥῖνας. πρὸς
δὲ τὰς ὑστέρας, τὰ εὐώδεα. καὶ πίνειν κόνυζαν τὴν θήλειαν. καὶ κάστορα ἐν οἴνῳ νῆστιν. ἐπὴν δὲ τῇ φύ-
σει καθιστέωσι θυμιῆσαι ἠρεμέει. πινέτω δὲ διουρητικά. ταῦτα ποιέειν, ἕως ἂν αἱ ὀδύναι ἔχωσιν.
ἐπὴν δὲ παύσωνται πυριήσας ὅλην. ἔπειτα πῖσαι φάρμακον κάτω, ἢν μὲν χολώδης ᾖ, ὅ, τι χο-
λὴν καθαίρει. ἢν δὲ φλεγματώδης, ὅ, τι φλέγμα ἄγει. καὶ πιπίσκειν γάλα ὄνειον, ἢ ὀῤῥὸν αἴγειον
ἑφθόν. ἢν δὲ σπληνώδης ᾖ, πιπίσκειν τὸ γάλα. μὴ δὲ τὸ ὀῤῥόν. καὶ ἐν τοῖσι καθαρμοῖσι, σιτίοισι
χρέεσθαι μαλθακοῖσι καὶ ὑποχωρητικοῖσιν. ἰχθύες δὲ ἀμείνους κρεῶν. καὶ πυριῆν τὰς ὑστέρας, ἢ κα-
θαίρειν προσθετοῖσι. ἢ κλύσαι αὐτάς. ἢ ὑποθυμιῆσαι μὲν, παρὰ τὸν ἄνδρα ἴτω. λύσις δὲ τῆς νόσου
ἐπὴν λάβῃ ἐν γαστρί. Ἢν αἱ μῆτραι πρὸς τὰς πλευρὰς προσπέσωσιν, βὴξ ἴσχει. καὶ ὀδύνη ἐπὶ τὸ πλευ-
ρὸν καὶ προσίσταται σκληρὴ ὡς σφαῖρα. καὶ ἁπτομένη πονέει, ὡς ἀπὸ ἕλκεος. καὶ καταφθίνει. καὶ
δοκέει οἱ περιπλευμονίη εἶναι, καὶ εἰρύεται. καὶ κυφὴ γίνεται. καὶ τὰ ἐπιμήνια οὐ φαίνεται. ἐνίη-
σι δὲ καὶ ἀπόλλυται προφανέντα. τότε δὲ γινόμενα ἀσθενέα καὶ ὀλίγα κακίονα. καὶ ἡ γονὴ οὐ
γίνεται τουτέου τοῦ χρόνου. ὅταν ὧδε ἔχῃ, φάρμακον χρὴ πίσαι κάτω ἐλατήριον. καὶ λούειν πολλῷ
θερμῷ. καὶ τῶν χλιασμάτων ἃ ἂν προσδέχηται, προσίσχειν καὶ προστιθέναι ὑφ' ὧν καθαίρεται τὸ
αἷμα. ἢ λίνου σπέρμα, φῶσαι. κόψαι. ἢ σῆσαι, ἢ μήκων ὁ λευκὸς, ὠφελέουσι. ἢ ὁ ἐλελίσφακος
σὺν ἀλφίτοισι λεπτοῖσι. ἢ τυρὸν αἴγειον, ἐπιξύσας τὴν ἅλμην. ταῦτα μίσγε. μίαν μοῖραν τυροῦ, καὶ
τῶν ἀνάλτων ἀλφίτων μοῖραν. ἢ νῆστιν πίνειν δὶς, ἐν οἴνῳ. ὅταν δὲ ἐσπέριος ᾖ. κυκεῶνα παχὺν, μέλι
ἐπιχέων, δὶς ποιεῖν. καὶ τῶν ποτημάτων, ἃ δέεται πιπίσκειν. καὶ πυριῆν πυκνά. καὶ τῷ θερμῷ
καταιονᾶν. καὶ τῇ κυρωτῇ ἡσύχως, καὶ μαλθακῶς, καὶ ὁμαλῶς ἀπωθέειν ἀπὸ τοῦ πλευροῦ τὰς μή-
τρας. καὶ ἀναδεῖν τῷ πλευρῷ ταινίῃ πλατείῃ. καὶ γαλακτοποτέειν βόειον γάλα ὡς πλεῖστον,
ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα. σιτίοισι δὲ χρῆσθαι, ὡς μαλθακωτάτοισιν. ἡ δὲ νοῦσος, περιχυή τε καὶ
θανατώδης. καὶ ὀλίγαι φεύγουσιν ὧδε μελεδαινόμεναι. Ἢν δὲ ἐν τῇ ὀσφύϊ αἱ ὑστέραι ἐῶσιν, ἢ ἐν τῷ
κενεῶνι, καὶ ἴῃ πνεῦμα μετάρσιον. καὶ πνίγος ἔχῃ. καὶ ἆσθμά μιν λάζηται, πυκνὸν καὶ οὐκ ἐθέλει
κινέεσθαι. σίφας θεῖον, ἢ ἄσφαλτον, ἢ κώνειον, ἢ σμύρναν, μέλι ἑφθὸν παραχέας, ποιέειν δὲ βάλα-
νον μακρήν. παχείην. καὶ ἐντιθέναι ἐς τὴν ἕδρην. Ἢν αἱ μῆτραι εἰλέωσι σφέας ἐς τὸ μεσηγὺ τῶν
ἰξύων ὀδύνη ἔχει, καὶ τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὰ σκέλεα εἰρύεται. καὶ τὰς κοχώνας ἀλγέει. καὶ
ὁκόταν ἀποπατήσῃ, ὀδύναι ἴσχουσιν ὀξεῖαι. καὶ ὁ ἀπόπατος προέρχεται ὑπὸ βίης σμικρός. καὶ
τὸ οὖρον στάζει τε, καὶ ὀλιγοψυχίη λαμβάνει. ὁκόταν ὧδε ἔχῃ, χρὴ προσδῆσαι τῇ κύστει αὐλίσκον.

καὶ ἐγκλύζειν ἔλαιον θερμὸν ἐς τὰς ὑστέρας. καὶ πυριῆν, ἢ λοῦσαι πολλῷ, καὶ θερμῷ ὕδατι.
καὶ ἐς ἔλαιον καὶ ἐς ὕδωρ καθίζειν. ὑποθυμιῆν δὲ ὑπὸ τὰ αἰδοῖα, κακώδεα. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας,
εὐώδεα. ἐπὴν δὲ ἡ ὀδύνη παύσηται, φάρμακον διδόναι ἄνω. τὴν δὲ κάτω κοιλίην, οὐ χρὴ ταράσσειν.
ἐπὴν δὲ αἱ ὑστέραι καταστέωσι, φάρμακον πίσαι κάτω, γάλα ὄνου, ἢν μὴ σπληνώδης ᾖ. ἔπειτα πυριῆ-
σαι, καὶ καταιονᾶν τὰς ὑστέρας, τὸ ξὺν τῇ δάφνῃ προστιθεὶς, προσθετὸν καθαρτήριον ὃ μὴ δήξε-
ται. κἄπειτα θυμιωμένη τοῖσιν ἀρώμασι, παρὰ τὸν ἄνδρα ἴτω. καὶ ἢν ἐν γαστρὶ ἴσχῃ, ὑγιὴς γίνεται.
ἄτοκοι δὲ πολλαὶ καὶ πηραὶ τὰ σκέλεα πολλάκις γίνονται. Ὁκόσῃσι δὲ τὸ στόμα κλίνεται ἑτέρω-
σε, καὶ προσπίπτει τῷ ἰσχίῳ, γίνεται γὰρ καὶ τοιαῦτα διακωλύοντα τὴν ὑστέρην καθαίρεσθαι, καὶ
τὴν γονὴν δέχεσθαι, καὶ μὴ παιδοποιέειν. ταύτην πυριῆν χρὴ, τοῖσιν εὐώδεσι. καὶ μετὰ τὴν πυριὴν
10 παρασπασαμένη τῷ δακτύλῳ, ἀποστῆσαι ἀπὸ τοῦ ἰσχίου. κἄπειτα ἐξιθύνειν τοῖσι ῥαβδίοισί τε καὶ
τῷ μολίβδῳ. οὐ γὰρ βιήσεται θοῶς ὡς εἴρηται. ὅταν δὲ κατὰ φύσιν ᾖ καὶ ἀνεστομωμέναι γίνονται,
προσθετοῖσι μαλθακοῖσι καθαίρειν, καὶ τἄλλα προσηκόντως ποιέειν. Ὁκόσῃσιν ὑστέραι προσπί-
πτουσι πρὸς τὸ ἰσχίον, ἢν μὴ ταχέως ἀφιστέωνται, καὶ πάλιν ἐς χώρην καθιστέωνται, προσαυαίνον-
ται πρὸς τῷ ἰσχίῳ. ἀνάγκη δὲ τὸ στόμα ἀπεστράφθαι, καὶ ἀνωτέρω ἴσχεσθαι. ὅπου ἂν ᾖ ἀποστροφὴ, ξυμ-
μύσαι. ἐκ δὲ τοῦ ἀπεστράφθαι τε καὶ ξυμμύσαι, σκληρὸν γενέσθαι. καὶ ξυμμύειν καὶ πεπηρωμένον τὸ
στόμα τῶν ὑστερέων εἶναι. ἀποκλεισθέντων δὲ ἐπαναπέμπειν τὰ ἐπιμήνια ἐς τοὺς μαζοὺς, καὶ βεβριθό-
τας τοῦ στήθεος ποιέει. καὶ ἡ γαστὴρ ἡ νειαίρα ἐπαίρεται. καὶ δοκέουσιν αἱ ἄπειροι, ἐν γαστρὶ ἔχειν. πά-
σχουσι γὰρ τὰ τοιαῦτα, οἷα περ αἱ κύουσαι, μέχρι μηνῶν ἑπτὰ, ἢ ὀκτώ. ἥ τε κοιλίη ἐπιδιδοῖ κατὰ
λόγον τοῦ χρόνου. καὶ τὰ στήθεα ἐπαίρεται. καὶ γάλα δοκέει ἐγγίνεσθαι. ὁκόταν δὲ οὗτος ὁ χρόνος ὑπερ-
20 πέσῃ, οἵ τε τιτθοὶ συνισχναίνονται, καὶ ἐλάσσους γίνονται. καὶ ἡ κοιλίη, τὸ αὐτὸ πάσχει. καὶ τὸ γάλα
ἀποδέδρηκεν ἄδηλον. καὶ ἡ κοιλίη ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐν ᾧ ἐδόκεε τίκτειν ἐπειδὰν ἔλθῃ, ἀπο-
δέδρηκέ τε, καὶ ξυμπίπτει. τοιοῦτον δὲ γινόμενον, αἱ ὑστέραι ἰσχυρῶς ἐς ὀλίγον χρόνον συνέρχονται.
καὶ τὸ στόμα αὐτέων ἐξευρεῖν οὐχ οἷόν τε. οὕτω πάντα ξυνηρύονταί τε καὶ ξυναυαίνονται. καὶ ἐν
τοῖσι τιτθοῖσι, φυμάτια γίνονται σκληρά. τὰ μὲν μέζω, τὰ δὲ ἐλάσσω. ταῦτα δὲ οὐ γίνονται ἔμπυα,
ἀλλ' αἰεὶ σκληρότερα γίνονται. εἶτα ἐξ αὐτέων φύονται, καρκίνοι κρυπτοί. μελλόντων δὲ καρκίνων
ἔσεσθαι, πρότερον τὰ στόματα ἐκπικραίνονται. καὶ ὅ, τι ἂν φάγωσι, πάντα δοκοῦσι πικρὰ εἶναι. καὶ
ἢν τις πλείω διδῷ, ἀναίνονται λαβεῖν. καὶ σχέτλια δρῶσι. παράφοροι δὲ τῇ γνώμῃ. καὶ ὀφθαλμοὶ
σκληροί. καὶ βλέπουσιν οὐκ ὀξέα. καὶ ἐκ τῶν τιτθῶν εἰς τὰς σφαγὰς, ὀδύναι διαΐσσουσι, καὶ ὑπὸ
τὰς ὠμοπλάτας. καὶ δίψα ἴσχει. καὶ αἱ θηλαὶ καρφαλέαι. καὶ αὐταὶ πᾶν τὸ σῶμα λελεπτυσμέναι
30 εἰσί. καὶ αἱ ῥῖνες ξηραί τε καὶ ἐμπεπλασμέναι εἰσὶν οὐκ ἀειρόμεναι. πνεῦμα μινυθῶδες. καὶ οὐκ ὀδμῶν-
ται οὐδέν. καὶ ἐν τοῖσιν οὔασι, πόνος μὲν οὐκ ἐγγίνεται. πῶρος δὲ ἐνίοτε. ὁκόταν οὖν ἐς τόσον προΐωσι
τοῦ χρόνου, οὐ δύνανται ὑγιέες γίνεσθαι, ἀλλ' ἀπόλλυνται ἐκ τουτέων τῶν νοσημάτων. ἢν δὲ πρό-
τερον ἢ ἐς τόσον ἀφίκηται θεραπευθῇ καὶ λυθῇ τὰ ἐπιμήνια, ὑγιὴς γίνεται. θεραπεύειν δὲ τὰς τοιάσδε
ὧδε χρή. πρῶτον μὲν ἁπάντων ἢν ἐπισχυρὴν ἐοῦσαν λαμβάνῃς, ἀποσκεψάμενος εἰς τὸ ἄλλο σῶμα
φαρμακεύειν, ὁκοίης ἄν τινος δοκέει δεῖσθαι καθάρσιος. ὁκόταν δὲ καταστήσῃς τὸ σῶμα οὕτως ἰέναι
ἐς τὴν τῶν ὑστερέων θεραπείην. ἢν δὲ μηδὲν δοκέῃ τὸ πᾶν σῶμα κινητέον εἶναι, μηδὲ αἱ προφάσιες ἐν-
τεῦθεν ὁρμῆσθαι, ἀλλ' αἱ ὑστέραι ἐφ' ἑωυτῶν τὸ νούσημα ἔχωσι, τῆς θεραπείης ἐνάρχεσθαι ὧδε. πυριῆν
πρῶτον τὰς ὑστέρας, ὧδε. χύτρινον ὅσον δύο ἑκταίας χωρέοντα, καπνίον ἐπιθεῖναι καὶ ξυναρτῆσαι,
ὅκως παραπνεύσηται μηδέν. ἔπειτα δὲ κόψαι τοῦ καπνίου τὸν πυθμένα, καὶ ποιῆσαι ὀπήν. ἐς δὲ τὴν
40 ὀπὴν, ἐνθεῖναι κάλαμον, μῆκος ὅσον πηχυαῖον. ἐναρμόσασθαι δὲ χρὴ τὸν κάλαμον τῷ καπνίῳ καλῶς, ὅ-
κως μὴ παραπνεύσηται μηδαμῶς. ὁκόταν δὲ ταῦτα σκευάσῃς, ἐπίθες τὸ καπνίον, ἐπὶ τὸν χύτρινον
περιπλάσας πηλῷ. ὅταν δὲ ταῦτα ποιήσῃς, βόθρον ὄρυξον, ὅσον δύο ποδῶν βάθος. μῆκος, δὲ ὅσον
χωρέειν τὸν χύτρινον. ἔπειτα χρὴ ἐγκαίειν ξύλοις, ἕως τὸν βόθρον διάπυρον ποιήσῃς. ὅταν δὲ διάπυρος
γένηται, ἐξελεῖν χρὴ τὰ ξύλα. καὶ τῶν ἀνθράκων οἳ δὴ ἀδρότατοι ἔσονται καὶ διάπυροι. τὴν δὲ σποδιὴν
καὶ τὴν μαρίλην, ἐν τῷ βόθρῳ καταλιπεῖν. ὁκόταν δὲ ὁ χύτρινος ζέσῃ, καὶ ἡ ἀτμὶς ἐπανίῃ. ἢν μὲν ᾖ λίην
θερμὴ ἡ πυρὴ, ἐπισχεῖν. εἰ δὲ μὴ, καθίζεσθαι ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ καλάμου, καὶ ἐνθέσθαι ἐς τὸ στόμα χον. ἔπει-
τα πυριῆσαι. ἢν δὲ ψύχηται, ἄνθρακας διαπύρους παραβάλλειν, φυλασσόμενος, ἵνα μὴ ὀξείην ποιή-
σῃς τὴν πυριήν. ἢν δὲ παραβαλλομένων τῶν ἀνθράκων ὀξείη γένηται ἡ πυρίη μᾶλλον τοῦ δέοντος, ἀφαι-
ρέειν τῶν ἀνθράκων. τὴν δὲ πυρίην χρὴ κατασκευάζειν ἐν εὐδίῃσιν, ὅκου ἄνεμος μὴ προσπνεύσῃ, μηδὲ
50 προσψύξῃ. ἀμφικεκαλύφθαι δὲ χρὴ, ἀμφιέσμασιν. ἐς δὲ τὸν χύτρινον χρὴ, βάλλειν σκόροδα τῶν αὔων.
καὶ πλείονα μὲν καταθρύπτειν τῶν κατακεκαυμένων. καὶ ὕδωρ ἐπιχέαι, ὥς τε αὐτὰ καταβεβρέξε-
ται. καὶ ὑπερέχειν τὸ ὕδωρ τουτέων, ὅσον τρεῖς δακτύλους. καὶ ἐπιχεῖν φώκης ἔλαιον. καὶ οὕτως
θερμαίνειν. πυριῆν δὲ χρὴ, πουλὺν χρόνον. μετὰ δὲ τὴν πυριήν, ἢν ᾖ δυνατὴ, λουσάσθω. τὸ μὲν οὖν
ὅλον σῶμα πρὸς ἡδονήν. τὴν δὲ ὀσφὺν καὶ τὰ κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ, πλέον. δειπνεῖν δὲ δρυΐνας μάζας,

ἄρτον, καὶ σκόροδα ἑφθά. τῇ δὲ ὑστέρῃ ἣν μὲν διαλελυμένη ᾖ πρὸς τὴν πυρίην, διαλιπεῖν τὴν ἡμέ-
ρην ταύτην. ἢν δὲ μὴ, πυριῆν ὀπίσω. πυριωμένη δὲ ἢν δύνηται σκέψασθαι κελεύειν ψαῦσαι τοῦ
στόματος, ἢν ἡ πυρίη αὐτὴν φύσης ἐμπιπλᾷ τὰς ὑστέρας. ἐμπιπλάμεναι δὲ φύσης τὸ στόμα ἐκ τοῦ
λείου ἀπεστράφθαι, καὶ προσπεπτωκέναι πρὸς τῷ ἰσχίῳ, ὡς ὀρθὸν μᾶλλον καθεστᾶσι, καὶ ἀναστομοῦν-
ται. ὡς οὖν τοιαύτης ἐούσης τῆς πυρίης, καὶ ταῦτα ποιέειν δυναμένης, οὕτω πυριῆν δεῖ. ὅταν δὲ
πυριήσῃς, ἐμβάλλειν χρὴ τῶν σκορόδων, καὶ τῆς φώκης τοῦ ἐλαίου ἐπιχέειν. δρᾷν δὲ ταῦτα ἄχρις ἂν
δοκῶσιν αἱ ὑστέραι πεφυσῆσθαι, καὶ τὸ στόμα ἄνω ἑλκύσθαι ἰσχυρῶς. πρὸς γὰρ τὴν πυρίην ταύτην,
τοιάδε ἔσται. δίαιταν δὲ μετὰ τὰς πυρίας, ὡς ὅτε τὸ πρότερον πυριῆτο. ὁκόταν δὲ ἀνακινηθῶσιν αἱ
ὑστέραι, καὶ εὔλυτοι γένωνται, πυριῆν μαράθου ῥίζῃσιν. ἕτερόν τι χύτρινον κατασκευάσαι τὸν αὐτὸν
τρόπον. τὰς δὲ ῥίζας τοῦ μαράθου ἀμφιπλώαντα φλάσθαι, καὶ ἐς τὸν χύτρινον ἐμβαλεῖν. καὶ ἐπι-
χέας ὕδωρ, τὸν αὐτὸν τρόπον πυριῆν. μετὰ δὲ ταῦτα, λούειν. καὶ ἐς ἑσπέρην, δειπνεῖν μᾶζαν. ἢν δὲ
ἄρτον βούληται, καὶ βολβίδια καὶ σηπίδια τῶν σμικρῶν, ἐν οἴνῳ ἑψεῖν καὶ ἐν ἐλαίῳ, καὶ παρέχειν
ἐσθίειν. ἐν δὲ τῇ πυρίῃ, πειρῆσθαι τοῦ στόματος ψαύειν, ἢ πυρίη ἄγειν τὰς ὑστέρας ἄγχιστα. ταύτας
χρὴ πυριῆν, ἐφ' ἡμέρας πέντε ἢ ἕξ, σκεπτόμενον ἐς τὴν ἄνθρωπον. καὶ ἢν μὲν διαλύηται καὶ ἀσθενὴς
γίνεται, διαλαμβάνειν ἐς ὅσον δεῖ χρόνον. ἢν δὲ μὴ διαλύηται, πυριῆν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην. μετὰ δὲ
τὰς πυρίας πειρῆσθαι προστιθέναι τῶν προσθέτων. τῆς πίλου δαιδὸς πιοτάτης. χρῖσμα δὲ, λίπα
ἔσω. ποιέειν δὲ μῆκος μὲν, δακτύλων ἕξ. πλῆθος δὲ, πέντε ἢ ἕξ. εἶδος δὲ, ἔξουρα. εἶναι δὲ θάτερον θα-
τέρου, σμικρῷ βραχύτερον. τὸ δὲ παχύτερον, εἶναι ὁκόσον δάκτυλος ὁ λιχανός. καὶ τὸ εἶδος ὅμοιον τῷ
δακτύλῳ ἐξ ἄκρου λεπτότατον. ἀγόμενον δὲ, παχύτερον. ποιέειν δὲ, ὡς λειότατόν τε καὶ στρογγυλώ-
τατον. φυλασσόμενον δὲ, ὅκως σχινδαλασμὸς μηδεὶς ἔσται. προστιθέναι δὲ πρῶτον τὸ λεπτότατον.
ὅταν δὲ προστεθῇ, ἀναπαυέσθω, ὅκως μὴ ἐκπέσῃ φυλάσσουσα. προστιθέτω δὲ πρῶτον τὸ ἄκρον.
εἶτα καὶ αἰεὶ μᾶλλον ὁμοῦ τε ἐπιστρέφειν καὶ ἀπωθέειν κυκλόσε τὸ δαΐδιον. καὶ ὁκόταν σμικρὸν προσδέ-
ξηται, ἐπισχεῖν ἐν τῷ σμικρῷ τουτέῳ, φυλάσσουσα ὡς μὴ ἐκπέσηται. εἶτα αὖθις ἀπωθέειν ἐς τὸν
αὐτὸν τρόπον, ἄχρις οὗ τεσσάρων δακτύλων τὸ εἴσω τοῦ στόματος τῶν ὑστερέων γένηται. ὅταν δὲ τοῦτο
προσδέξηται, τὸ μετὰ τοῦτο προστιθέναι ὁμοῦ τὸ προκείμενον ἀφαιρέουσα, ὅκως πρὶν ξυμπεσεῖν τὸ
στόμα, προκείσεται ἐπ' ὀρθοῦ ἐόντος καὶ ἀνεῳγμένου. οὕτως γὰρ τοῦτο ἔσται, ἢν τὸ μὲν ἐξαιρέηται, τὸ δὲ
προστίθηται. χρὴ δὲ καὶ μολύβδιον ἴκελον ἐξελάσαντα ποιῆσαι τὸ εἶδος τῷ δαϊδίῳ τῷ παχυτάτῳ,
κοῖλον δὲ ὅκως ξυνέξῃ. τοῦ δὲ μολυβδίου εἶναι τὸ οὖρος ἐληλασμένον ὅθι αὐθὶ τὰ ἕλκεα ἐξελαύνεται,
ὅκως τὸ στόμα τοῦ μοτοῦ λεῖον ἔσται, καὶ μὴ ξύσῃ. ποιέει δὲ ταῦτα, ὡς καὶ τὰ τῶν δαϊδίων. ὁκόταν δὲ
πρινηθῇ ὁ μοτὸς ὁ μολύβδινος, στέατος αὐτὸν ἐμπλῆσαι οἷος τετριμμένου. ὁκόταν δὲ παρεσκευασμένος
ᾖ, τὸ μὲν δαΐδιον, ὑφελεῖν. τὸ δὲ μολύβδιον, ἐνθεῖναι. ἢν δὲ τὸ μολύβδιον κλύσμα περιέχῃ προστεθέν,
τὸ μὲν μολύβδιον ἀφαιρέειν, τὴν δὲ δᾷδα ὀπίσω προστιθέναι. καὶ τὸ μολύβδιον ἀποβάψαι ἐς ὕδωρ
ψυχρόν. ἔπειτα ὀπίσω προστιθέναι. τὴν δὲ δᾷδα ἀφελεῖν. προσκεῖσθαι δὲ χρὴ αἰεί τι. τὴν ἡμέρην ἄ-
μεινον τὴν δᾷδα ἔχειν. νύκτωρ δὲ τὸ μολύβδιον. ἢν δ' ἀναστῆναι θέλῃ, φυλασσομένη τοῦτο δράτω,
ὅκως ὁ μοτὸς ἀτρεμέει. ἢν δὲ μὴ, αὐτίκα κατόπιν προστιθέναι. ἢν γὰρ τῶν δαϊδίων ὧν πρόσκειται μηδὲν
προσδέχηται, λεπτότερον ποιέειν, μέχρις οὗ προσδέχηται, ἐκ τουτέων εἰς ἐκεῖνα καθεστάναι καὶ εὖ πι-
θῆσαι. ἢν δὲ τὸ στόμα μήδε δύνηται ἀνοίγεσθαι, μὴ δὲ ὑστέραι ἀγχοῦ προσίωσιν, αὖθις ἐπαναχωρέειν
ἐπὶ τὴν ἀρχαίην ἰητρείην. ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης, αὖθι τὴν δευτέρην. μέχρις ὅτου μαλθαχθῶσι, καὶ πε-
λασάτω προσίωσι. κἄπειτα ἢν ἀναστομωθῶσι, προστιθέναι προσθετὰ ποιήσαντα. εἶναι δὲ τὸ μέγεθος,
ὅσον ἐλαίη. τούτων δὲ τὸ ἕτερον προσκεῖσθαι, μέχρις ὅτου ἑπτὰ καὶ ἡ. κἄπειτα θάτερον προστιθέναι.
ὁκόταν δὲ προστίθεσθαι μέλλῃς, ἅψαι τὸ πρόσθετον τὸ ἐκ τῆς ῥητίνης. ἀφίστησι γὰρ ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν
ὑστερέων. ἐς ἔλαιον ῥόδινον, ἢ ἴρινον πρὶν τὸ μολύβδινον προσκεῖσθαι χρὴ, ὅκως ἐν ὀρθῷ τῷ σώματι
ἐνερείσηται εἰς τὸ εἴσω τοῦ σώματος. ἔπειτα μαλθακτήρια προστιθέναι. λούεσθαι δὲ θερμῷ, καὶ πρὸ τῶν
προσθετῶν, καὶ ὕστερον. καὶ δεῖπνον διδόναι τῶν θαλασσίων τι τῶν εἰρημένων. διδόναι δὲ ὅταν ἡμέραι
γένωνται δύο ἢ τρεῖς ἀπὸ προσθέσιος. σκεψάμενος, ἢν μὲν τὸ στόμα καλῶς ἔχῃ τῶν ὑστερέων καὶ κα-
θαρὸν ᾖ, παύεσθαι τουτέου τοῦ προσθετοῦ. μετὰ δὲ τοῦτο μαλθακτήρια. ὅταν δὲ ἀποφλεγμήνῃ τὸ
στόμα τῶν ὑστερέων, αὖθις προστιθέναι τὸν αὐτὸν τρόπον τὰ φάρμακα, καὶ τἄλλα ποιέειν, κατὰ τὸν
ὑφηγημένον τρόπον. ὅταν δὲ καλῶς ἔχῃ τὸ στόμα, ἀναφυσῆν ὡς εἴρηται. καὶ τὸ στόμα ἀναφυσῆν δεῖ
καὶ τὰς ὑστέρας, ὧδε. πρόσθετον ποιήσαντα ξὺν τῷ σύκῳ, προσθεῖναι. ποιέειν δὲ δύο καὶ
ταῦτα. πρὸ δὲ τοῦ προσθεῖναι πυριῆσαι. καὶ τῇ πυρίῃ τῇ ἐκ τοῦ μαράθου τῇ πρόσθεν εἰρημένῃ.
μετὰ δὲ τὴν πυρίην, τῇ ὑστέρῃ προστιθέναι τὸ φάρμακον. ὅταν δὲ μέλλῃ προστιθέναι πρὸ πάν-
των τῶν προσθετῶν λούσαντα, οὕτω προστιθέναι. τῇ δ' ὑστεραίῃ ἡμέρῃ, μαλθακτήρια ἀρήγει,
ἄχρις ἂν φλεγμήνωσι. μετὰ δὲ τὴν φλεγμασίην, ποιέειν τὰ ἄλλα κατὰ τὸν ἔμπροσθεν λό-
γον. ποιέειν δὲ καὶ περὶ τοῦ προσθέτου τούτου τοιαῦτα, οἷα καὶ περὶ τοῦ προτέρου. καὶ ἢν μὲν μήνη

ἅπαξ προστεθὲν ἀρκέοντος δοκέῃ εἶναι, φυσῆσαι τὰς ὑστέρας, καὶ πεπαῦσθαι. ἢν δέ τις χρήζῃ αὖθις προστιθέναι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ καὶ πρότερον. μετὰ δὲ ταῦτα ὅταν καλῶς δοκέωσι, καὶ καιρὸς εἶναι τὴν πυρίην κατασκευάζειν τὴν ἐκ τῶν θυμιαμάτων. σκευάζεται δὲ τόνδε τὸν τρόπον. κύπειρον κόψαντα κατασῆσαι ὅσον σκαφίδα. καὶ κάλαμον μυρεψικὸν, ἕτερον τοσοῦτον. καὶ σχοίνου τῆς μυρεψικῆς, ἴσον. καρδάμου τε ἴσον. καὶ κυμίνου αἰθιοπικοῦ. καὶ ἀννήσου. καὶ πηγάνου ξηροῦ. καὶ ὑπερικοῦ. καὶ μαράθου σπέρμα. ὅταν δὲ ταῦτα παρασκευάσῃς, ἐγχέας εἰς τὸν χύτρινον οἴνου αὐστηροῦ κοτύλας ἕξ, ὡς εὐωδεστάτου λευκοῦ, ἐπιπάσαι τῶν κεκομμένων ὅσον τεταρτημόριον, καὶ ἀνακταράξαι. εἶτα ἐπιχέαι, ὅσον διώβολον ὁλκὴν μύρον αἰγύπτιον ὡς βέλτιστον, ἢ ἀμαράκινον. ἢ ἴρινον ἄκρον. ὅταν δὲ ἐπιχέῃς, ἀνακταράξαι πυρίην μαλθακὴν τῇ πυρίῃ, πλεῖστον χρόνον. λούειν δὲ πρὸ τῆς πυρίης, καὶ πυριῆν ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς. ὅταν δὲ παύσηται πυριωμένη, ἐπίθεμά τι χρὴ ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τῇ πυρίῃ, ὅκως μὴ ἀποπνέῃ. μετὰ δὲ τοῖσι βαλανίοισι καὶ τοῖσι μολυβδίοισι, χρέο. ὅταν δὲ πυριήσῃς ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς, ἑτέρας διαλιπεῖν, δύο ἢ τρεῖς. τὰς δὲ μεταξὺ ἡμέρας, λούειν δὶς τῆς ἡμέρης. ἐσθίειν δὲ πράσα ἑφθὰ, καὶ ὠμά. καὶ ῥαφανίδας. καὶ κάρδαμα. καὶ σκόροδα ὀπτὰ καὶ ἑφθά. καὶ τὸ πόμα ἀκρητέστερον. καὶ τοῖσι θαλασσίοισι, τοῖσι προειρημένοισι χρέεσθαι. ὅταν δὲ ἡμέραι διαλιπόμεναι παρέλθωσι, πυριῆν χρὴ ἐπιπάσσοντα ὀλίγιστα ἑκάστου τῶν κεκομμένων εἰς τὴν ὑπάρχουσαν πυρίην. καὶ οἶνον ἐπιχέαι. ἢν δοκέῃ δεῖσθαι καὶ ἔλαιον. καὶ τούτῳ πυριῆσθαι. ὁκόταν δέ σοι δοκέῃ καλῶς ἔχειν τῶν πυριῶν, καὶ τὸ στόμα μαλθακὸν εἶναι, καὶ ἀνεστομωμένον ὡς χρή. καὶ αὗται αἱ ὑστέραι ἐοῦσαι, μετὰ τὴν πυρίην τὴν ὑστέρην ἡμέρην, προστιθέναι τὸ φάρμακον τὸ ἔξω τῇ σμύρνῃ. προσθετὰ δὲ εἶναι δύο. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ, τὰ μαλθακτήρια προστιθέναι. καὶ μέχρις ὅτου ἀποφλεγμήνωσιν αἱ ὑστέραι. μετὰ δὲ τοῦτο τοῖσι βαλανίοισι καὶ μολυβδίοισι χρῆσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα διαλιπεῖν ἡμέρας ὡς ἂν δοκέῃς εἶναι τὰς φλεγμασίας ἀποσκεπτόμενον τῶν ὑστερέων. καὶ τὴν δύναμιν τεκμαιρόμενον τοῦ σώματος, αὖθις ἀναπυριῆν ὡς γέγραπται. ἢν μὲν δοκέῃ ἔτι ὑπάρχουσα πυρίη ἱκανὴ εἶναι. ἐς ταύτην ἐμβαλὼν τῶν θυμιαμάτων ὥσπερ τὸ πρότερον. καὶ οἶνον ἐπιχέων καὶ ἔλαιον. ἢν δοκέῃ δὲ αὕτη ἄχρηστος εἶναι ἡ πυρίη, ἑτέρην ἐξ ἀρχῆς παρασκευάζειν. δεῖ δὲ νεοχμὸν ποιέειν τὸ φάρμακον ἐφ᾿ ἑκάστῃ προσθέσει μέχρις ὅτου ὕφαιμα καθαίρηται. ἢν δὲ τοιαῦτα καθαρθῇ, πεπαύσθω. δίαιταν δὲ τῷδε τῷ τρόπῳ. ἀνδρωθὰν δὲ ἐν ὁκοίῃσιν ἡμέρῃσιν αὐτῇ ἐγένετο τὰ καταμήνια. ἀπὸ τουτέων ἀρξάμενος δίαιταν τῇδε τῇ διαίτῃ. πρῶτον μὲν λουέσθω πολλῷ θερμῷ, πλὴν τῆς κεφαλῆς. ὅταν δὲ παύσηται, δοῦναι τυρὸν δριμὺν, καὶ πήγανον οἴνῳ διέντα μέλανι, ἴσον ἴσῳ κεκρημένον. ἔπειτα αὐτὸν, ἄλφιτα ἐπιπάσσοντα, δοῦναι πιεῖν ἐκ τοῦ λουτροῦ εὐθέως. εἶτα ἀριστον δοῦναι ἐν καιρῷ. ἐσθίειν δὲ μάζην ἢ ἄρτον. καὶ πράσα ἑφθὰ ἢ ὠμά. καὶ τῶν ὁμοιοτρόπων δριμέων πάντων τῶν προγεγραμμένων. καὶ ἔτνος ἄλλοτε. τὸν δὲ ἀφρὸν μὴ ἀφαιρέειν. καὶ σίλφιον πουλὺ ἐνεόντα. καὶ σκόροδα ἐγκαθεψῶντα πολλά. ὄψοισι δὲ χρῆσθαι τῶν ἰχθύων τοῖσι σελάχεσι πᾶσιν ἑφθοῖσι, ὀξυγλυκέσι, βολβιτίοισι, πολυποδίοισιν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ, φύλλον ἀποτετριμμένον πίνειν. καὶ ἐσθίειν ὡς πλεῖστα καὶ ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ, καὶ ἐπὶ δείπνῳ. λούεσθαι δὲ μετὰ τὸ δεῖπνον, ὅταν μέλλῃ ἀναπαύεσθαι. ταύτῃ τῇ διαίτῃ μέχρι ἡμερῶν πέντε ἢ ἕξ χρεέσθω. μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας πρωῒ μὲν διδόναι νήστει, ἀκτῆς καρπὸν, ὅσον πυρήνας ἕξ, ἐν οἴνῳ ἀκρήτῳ. καὶ σιπύης ὠὰ, ὅσον δέκα, ἢ δυοκαίδεκα. ταῦτα τρίψαντα ὁμοῦ λεῖα, πρωῒ διδόναι νήστει πίνειν. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ φάρμακον διδόναι τὴν πόσιν. ἐπιχοῦσαν δὲ λούεσθαι. πινέτω δὲ τὸ πήγανον. καὶ τὸν τυρὸν οὕτως ἀριστᾶν, τὸν προγεγραμμένον τρόπον. δειπνεῖν δὲ ὀψιαίτερον. λούεσθαι δὲ αἰεὶ τῆς ἡμέρης δὶς αὐτήν. ἡ δὲ δίαιτα ἴτω, μέχρις ἡμερῶν τρισκαίδεκα, ἢ τεσσαρεσκαίδεκα. ὅταν δὲ αὗται αἱ ἡμέραι παρέλθωσι καταπότια ποιέειν ἐκ τοῦ ὀποῦ τοῦ σιλφίου, ὅσον κύαμον. καὶ διδόναι τοῦτο πρῶτον. μετὰ δὲ τοῦτο, ἄλλα τὰ προγεγραμμένα ποιέειν. ὅταν δὲ ἡμέραι γένωνται πέντε καὶ εἴκοσιν ἐν ταύτῃ τῇ διαίτῃ, τὰ μὲν ἄλλα ποιέειν κατὰ ταῦτα. πρὸ δὲ τοῦ ἀρίστου, ὅταν μέλλῃ ἀριστᾶν, προτρίψαι σκορόδου ἄγλιθας δύο τέσσαρας. καὶ τυρὸν δριμὺν, ὅσον ἀστράγαλον. καὶ ἄλφιτα παραμῖξαι ὀλίγα, καὶ ποιέειν μαγίδα, καὶ ταύτην πρῶτον καταφαγεῖν. πρὸ δὲ τοῦ δείπνου, ἄκρητον ἐπιρροφέειν. καὶ οὕτω σιτέεσθαι. τὰ δ᾿ ἄλλα τὴν αὐτὴν δίαιταν διαιτῆν. ὅταν δὲ ἐννέα ἡμέραι γένωνται καὶ διαλίπωσι ἐς τὸν χρόνον, διδόναι τοῦτο πρῶτον. καὶ μετὰ τῶν ὠῶν καὶ τῆς ἀκτῆς, κύμινον αἰθιοπικόν. καὶ τοῦ καστορίου ὅσον ὀβολόν. ὅταν δὲ ἡμέραι λοιπαὶ δύο ἔωσι, τουτέων μὲν ἀπαλλαγῆναι πάντων τῶν πομάτων καὶ τῶν καταποτίων. τὸ δὲ ἔξω τῷ βαλανίῳ φάρμακον διδόναι λουσαμένῃ νήστει. μετὰ δὲ τὴν πόσιν τοῦ φαρμάκου, διδόναι λινόζωστιν. καὶ κράμβην ὁμοῦ ἑψῶντα ἐν ὕδατι, ἡδύνοντα ἐν ὀξυγλυκεῖ καὶ ἁλσί. καὶ σιλφίῳ καὶ ἐλαίῳ ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ. ταῦτα διδοὺς τρώγειν. καὶ τῶν χυλῶν ῥοφέειν. καὶ τὸ πόμα ἀκρητέστερον πίνειν. ὄψοισι δὲ χρῆσθαι πολυποδίῳ ἑφθῷ, ἢ σηπιδίοισι. ταῦτα μὲν ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ. ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ, κρέας αἰγὸς, ἢ οἰὸς, ἢ ἀρνοῦ δίεφθα. καὶ πράσα. καὶ τῶν ἄλλων δριμέων, ὅ, τι ἂν βούληται. λουσάσθω δὲ ἀπὸ τοῦ δείπνου. αὕτη ἡ δίαιτα τὰς δύο ἡμέρας, τὰς ὑστέρας. ἢν δὲ πρὸς τὴν δίαιταν ταύτην, μὴ καταστασθῇ τὰ ἐπιμήνια, τὸν ἐπιόντα μῆνα τὴν αὐτὴν δίαιταν ἐξ ἀρχῆς

διαιτῆν, ἄχρι τῶν ὑστάτων δύο ἡμερέων. ταύτας δὲ τὰς δύο τῇ πρότερον ἡμέρῃ τῆς ὑστάτης προσθετὰ ποιήσας, προσθεῖναι κατὰ τὸν ἔμπροσθεν λόγον, φαρμάκου τοῦ ἐν τῷ ὕδατι ποιευμένου. προστιθέσθω δὲ πρὸ λούσας. σκέψασθαι δὲ χρὴ, καὶ τῶν ὑστερέων ὅκως ἔχουσι. καὶ αἰεὶ περὶ πάντα τὸν χρόνον ὅκως καλῶς ἕξουσι. καὶ τὸ στόμα ὀρθόν τε καὶ ἐστομωμένον εἴη. καὶ ἢν δοκέωσι πρὸ τῆς προσθέσιος, προπυριηθῆναι. ἢν δὲ καὶ καταῤῥαγῇ τὰ ἐπιμήνια, ἢν μὲν συχνά, ἐλάττοσι τοῖσι λουτροῖσι κεχρῆσθαι, καὶ τῇ ἄλλῃ διαίτῃ τε καὶ θεραπείῃ. ἢν δὲ ἐλάσσω, πλείοσιν. ἢν δὲ προσσημήναντα ἴῃ, αὖθις διαίτῃ τῇ αὐτέῃ χρῆσθαι. καὶ θεραπεύειν, ἄχρις ὅτου ἂν φανῇ τὰ ἐπιμήνια. ὅταν δὲ ἅπαξ ἔλθῃ τῇσι τοιαύτῃσιν, ἄριστον ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. αὕτη πασέων τῶν ὁμοιοτρόπων νούσων ἡ θεραπείη. Ἢν αἱ μῆτραι ψαύσωσι τοῦ ἰσχίου καὶ προσκαίωνται, στερρὸν γίνεται ἐπὶ τὸν κενεῶνα. καὶ ὀδύναι νειαίρης γαστρός. καὶ ἐς αὐτὸν τὸν κενεῶνα, καὶ ἐς τὰς ἰξύας, καὶ ἐς τὰ σκέλεα ἡ ὀδύνη ἐμπίπτει. καὶ πιταίνεται. καὶ ἐκπυΐσκονται, καὶ ἔμμοτοι γίνονται, καὶ ὄλλυνται, ἢν μή τι τάμῃς ἢ καύσῃς. ὅταν οὕτως ἔχῃ, φάρμακον πίσαι κάτω. καὶ λούειν πολλῷ θερμῷ. καὶ πυριῆν τὰς ὑστέρας. ἐγχέαι τε καὶ οὖρον παλαιὸν, καὶ ἀναζέειν. καὶ ἐς τὰ κοῖλα τοῦ πυέλου αὐτίκα καθέζεσθαι, περικαλύψας εἵματι τὴν γυναῖκα, ὡς μὴ παραπνέῃ. ἐπειδὰν δὲ ἀποψύχηται τὸ οὖρον, ἐμβάλλειν μύδρους διαπύρους ἐς τὸ οὖρον. καὶ πυριῆν μέχρις οὗ φῇ, ἀμαυρὰ βλέπειν, καὶ λιποθυμέειν. λοῦσαι δὲ θερμῷ ὕδατι. κἄπειτα ἀψαμένη τῷ δακτύλῳ, ἕλκειν πρὸς τὸ στόμα τῶν ὑστερέων, πρὸς τὸ ὑγιὲς ἰσχίον. καὶ τὰς νύκτας προστίθεσθαι μαλθακτήρια. ἐπὴν δὲ φῇ κατ' ἰθὺ εἶναι, προπυριήσας τοῖσιν εὐώδεσιν, αὖθις προστιθέναι τινὰ μαλθακτήρια. ἀλλὰ καὶ τοὺς μολύβδους ἡμέρας τρεῖς, ἕνα καθ' ἑκάστην ἡμέραν. μετὰ δὲ ταύτας, τὴν ἐχέδρωσιν, ἢ τὴν σκίλλην, τρεῖς ἡμέρας. μετὰ δὲ τοῦτο σκεψάμενος ἐν τοῖσιν ἐπιμηνίοισι μάνθανε, ἤν τε χολώδεα, ἤν τε φλεγματώδεα, ἤν τε αἷμα διεφθορὸς ᾖ. καὶ ἢν δέῃ αὐτὴν αἷμα καθῆραι, προστιθέναι, ὅτου ἄν σοι δοκέῃ μάλιστα δέεσθαι. καὶ μετακλύζειν τοιουτέοισι. προστιθέναι δὲ τὰ προσθετά, ἐς ἂν αἷμα καθαρὸν ἀνάγηται. καὶ ταῦτα ἐνεργεῖν τρεῖς ἡμέρας. ἐλάφου δὲ στέαρ προστιθέσθω τῇ κατὰ τὸν ἐμβάπτων μαλθακὸν εἴριον. ἔπειτα γλήχωνα τὴν ἡμέρην. θυμιουμένη τοῖσιν ἀρώμασι. καὶ οὕτω παρὰ τὸν ἄνδρα ἴτω. Ἢν δὲ ἐκ τόκου ἡ νοῦσος γένηται, κεκαθαρμένης πάντα ἐκ τοῦ πυριῆς τοῦ οὔρου, αὐτίκα ἰέναι ἐς τὰ εὐώδεα. κἄπειτα λουσαμένη, ἄλειφα λευκὸν αἰγύπτιον προστιθέσθω, πρὸς τὸ ὑγιὲς ἰσχίον. καὶ κατακείσθω ἐπὶ τοῦτο. ἢν δὲ μὴ δὲ πρὸς ταῦτα μεταστέωσιν αἱ ὑστέραι, πινέτω νῆστις, τῆς γλυκυσίδης κόκκους τοὺς μέλανας πέντε, ἐν οἴνῳ εὐώδει. καὶ ἐπὶ τῷ σιτίῳ τρωγέτω, σκόροδα ὠμὰ καὶ ὀπτὰ καὶ ἑφθά. ὄψοισι δὲ χρήσθω ὡς ἐλαχίστοισιν. ἢν μὴ γένηται ὑγιής, ὡσαύτως καθαίρειν αὐτὴν ὡς ἐπὶ τῆς πρόσθεν. ἐπὶ δὲ ταύτης τῆς νούσου ἢν μὴ αὐτίκα σχοῖεν ἐν γαστρὶ, ἄτοκοι γίνονται. ἢν δὲ ὧδε ἔχωσι, τὰ ἐπιμήνια μὴ γίνηται, μὴ δὲ πῦρ ἐπιβάλῃ, φαρμάκοισι πρῶτον καθαίρειν, ἄνω μάλιστα. ἢν δὲ ἀσθενὴς ᾖ, κάτω. καὶ μετὰ τὴν φαρμακοποσίην, ἤν σοι δοκέῃ φλεγματώδης εἶναι, ἐμεέτω, νῆστίς τε καὶ ξὺν τῷ σιτίῳ. καὶ ὡς τὰ πολλὰ ὑγιὴς ἔσται. Ἢν δὲ αἱ μῆτραι πρὸς τὸ ἰσχίον ἐνανθῶσι, τὰ ἐπιμήνια παχέα ἐόντα, οὐ γίνεται. ὀδύνη δὲ ἐς τὴν νειαίρην γαστέρα ἀφικνέεται. ἀφικνεῖται δὲ καὶ ἐς τὸν κενεῶνα, καὶ διακνέεται. ὅταν ὧδε ἔχῃ, λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ διδόναι σκόροδα τρώγειν ὡς πλεῖστα. καὶ γάλα πίνειν ἐκνεσμένως. ἔπειτα οἶνον ἄκρητον. καὶ πυριῆσαι ὅλην. καὶ φάρμακον δοῦναι ἄνω. ἢν δὲ ἀσθενεστέρη ᾖ, κάτω. ἢν δὲ ἰσχθῇ, πυριῆν τὰς ὑστέρας, μαράθῳ. ξυμμίσγεται δὲ καὶ ἀψίνθιον. ἐπὴν δὲ νεοπυρίητος ᾖ, ἀφέλκειν τὸ στόμα τῷ δακτύλῳ ἠρέμα τῶν ὑστερέων, πρὸς τὸ ὑγιὲς ἰσχίον. παρηγορικῶς μαλθάσσοντα τό σῶμά τε καὶ τὰ ἀμφιπονεόμενα. καὶ προσθεῖναι τι μαλθακτήριον. μετὰ δὲ, μολύβδους. καὶ αὐτίκα σκίλλαν, εἶτε ναρκίσσινον μίαν ἡμέρην διαλιπών. ἐπὴν δέ σοι δοκέῃ καθαρή τις εἶναι, τὸ νέτωπον προσθέσθω ἐν εἰρίῳ. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἔλαιον ῥόδινον. τῶν ἐπιμηνίων δὲ ἰόντων, ἄμεινον μὴ προστίθεσθαι. ἢν δὲ μὴ ἴωσι, κανθαρίδας τέσσαρας, ἀπτέρους καὶ ἄποδας, ἄτερ κεφαλῆς, καὶ γλυκυσίδης κόκκους πέντε τοὺς μέλανας, καὶ σηπίης ὠά. καὶ σελίνου σπέρμα ὀλίγον ἐν οἴνῳ. καὶ ἢν ὀδύνη ἔχῃ, καὶ στραγγουρίη ἔχῃ, ἐν ὕδατι θερμῷ ἐγκαθήσθω. καὶ πινέτω μελίκρητον ὑδαρές. ἢν δὲ μὴ καθαίρηται, αὖθις τὸ φάρμακον πινέτω. ἢν δὲ εἴη ἀσιτήσασα, πινέτω καὶ ξυνίτω τῷ ἀνδρί. ἢν δὲ μὴ γίνηται, διδόναι ὅτι κατὰ φύσει, ὁρέων πρὸς τὴν δύναμιν τῆς γυναικὸς, καὶ τότε ἀσφαλὲς φοιτᾶν ἐς τὸν ἄνδρα, ἢν γὰρ ἴσχῃ ἐν γαστρὶ, ὑγιὴς γίνεται. ἐν δὲ τῇ καθάρσει ἢν ἴῃ πουλλὴ, λινόζωστιν ἐσθιέτω. καὶ πόλυπας ὀπτοὺς ἑφθοὺς ἁπαλούς. καὶ σιτίοισι μαλθακοῖσι χρεέσθω. Ἢν ἐς τὸ ἰσχίον αἱ ὑστέραι ἢ εἰς τὸν κενεῶνα κατασκήψωσιν λεχοῖ, προστιθέναι ἐς θάτερον ἰσχίον, αἰγύπτιον ἔλαιον λευκὸν ἢ ῥόδινον. ἐπὶ δὲ τὸ ὑγιὲς ἰσχίον ἄμεινον κατακεῖσθαι. πίνειν δὲ γλυκυσίδης κόκκους τέσσαρας τοὺς μέλανας, καὶ ἀκτῆς καρπὸν ἐν τοῖσι θυσίοισιν ὅσον χηραμύδα, καὶ κάστορος ὡς κύαμον. καὶ σιτίοισι χράσθω μαλθακοῖσι. λινόζωστις δ' ἂν ἁρμόζοι πρὸ τοῦ σιτίου ἑφθὴ ὡς κράμβη. ῥοφεέτω δὲ καὶ τοῦ ὕδατος. καὶ τὰ δριμέα τρωγέτω, πλὴν ῥαφανίδος. καὶ κρομμύου. καὶ καρδάμου. ἄριστον δὲ, θριδακίνη. ὁκόσα δὲ ἀπὸ τῶν ὑστερέων ξυμβαίνει γίνεσθαι νοσήματα, λέγω δὲ ὁκόταν αἱ ὑστέραι ἐκ χώρης κινηθῶσι, προσπίπτουσιν ἄλλοτε ἄλλῃ, ὅκου δ' ἂν προσπέσωσιν, ὀδυνήματα κατασκήπτουσιν ὀδυνηρά. καὶ

ἢν ἅψηταί τις τῆς κύστιος, ὀδύνην παρέχουσι. καὶ τὸ οὖρον οὐ δέχονται. οὐδὲ τὸν γόνον ἢν δὲ σφέας
ἕλκουσι. καὶ ἄμφω ἀλγέει. κἢν μὴ ταχεῖαι λύσιες γίνονται, διαπυΐσκονται αἱ ὑστέραι ὕστερον κατὰ
τὰ αὐτὰ χωρία, ἢν πρὸς αὐτὰ θέωσι. γίνεται δὲ κατὰ κενεῶνάς τε καὶ βουβῶνας, καὶ ὑπὲρ τοῦ
κτενός. χρὴ δὲ ἐν ἀρχῇσιν ὅταν ἡ ὀδύνη ἔχῃ, ὧδε θεραπεύειν. καὶ χλιάσματα προστιθέναι. καὶ ἐν ὕδατι
θερμῷ εἶναι. ἀγαθὸν γὰρ καὶ ἐν τούτῳ. ἢ σπόγγοισιν ἐν ὕδατι θερμῷ ἐκπεπιεσμένοισι πυριῆν. καὶ
πίνειν τῶν ὑστερικῶν φαρμάκων. ἢν δὲ μὴ πρὸς ταῦτα λύηται, φαρμακεύειν κάτω, καὶ ἄνω ἢν δέῃ.
ὁκοτέρου ἂν γένηται δέεσθαι. τοῦτο δὲ διαγνώσῃ, τῷδε τῷ τρόπῳ. ἢν μὲν ἐς τοὺς βουβῶνας, καὶ κτένα,
καὶ κύστιν ἐγχρέμψῃ, αὗται χρήσουσιν ἄνω φαρμακείης. ἢν δὲ ἐς τοὺς κενεῶνάς τε καὶ τὰ ὑποχόν-
δρια, αὗται δέονται κατωτερικοῦ φαρμάκου. τὰ δὲ νουσήματα πάντα τὰ τοιουτότροπα, γεραιτέ-
ρῃσι μάλιστα γίνεται, ἢ νεωτέρῃσι πρὸς τὰς ἀπολείψιας τῶν ἐπιμηνίων. γίνεται δὲ καὶ νέῃσιν ἐού-
σῃσιν, ὁκόταν χηρεύσωσι πουλὺν χρόνον. ἢν δὲ ἐς τὴν ἕδρην τράπωνται, τὰ ὑποχωρήματα κωλύ-
ονται. καὶ ὀδύναι ἴσχονται τήν τε ὀσφὺν καὶ τὴν νειαίρην γαστέρα καὶ τὸν ἀρχόν. ὅταν ὧδε ἔχῃ,
λούειν χρὴ μὲν τῷ θερμῷ. καὶ πυριῆν τὴν ὀσφύν. καὶ ὑποθυμιῆν τὸ κατὰ τὴν κακώδεσι. καὶ προ-
στιθέναι ἅσσα καθαίρει τε καὶ ἐλαύνει τὰς ὑστέρας. καὶ πιπίσκειν ὅτι ἂν προσδέχηται τῶν ξυμφε-
ρόντων μάλιστα. ἢν δὲ καταρραγέωνται ἐς τοὺς βουβῶνάς τε καὶ οὐρητῆρας, ὀδύναι γίνονται ἰσχυ-
ραί. καὶ νάρκη ἐν τοῖσι σκέλεσι, καὶ ὁ οὐρητὴρ ἀποφράσσεται. καὶ τὸ οὖρον οὐ μεθίησι. θεραπεύειν
δὲ χρὴ, ὧδε. πρὸς μὲν τὰς ῥῖνας προστιθέναι, τὰ εὐώδεα καὶ μύρα. πρὸς δὲ τὰς ὑστέρας, τὰ δυσοσμα
θυμιᾶν. ἅπασα γὰρ πρόφασις ἱκανὴ τὰς ὑστέρας παρορμῆσαι, ἢν ἔχωσί τι φλαῦρον. καὶ γὰρ ἀπὸ ῥί-
γεος τῶν ποδῶν καὶ ὀσφύος. καὶ ἀπὸ τοῦ ὀρχεῖσθαι, καὶ πτίσσαι, καὶ κεάσαι, καὶ δραμεῖν πρὸς ἀνάν-
τες χωρίον, καὶ πρὸς κάταντες. καὶ ἀπ' ἄλλων ἱκανῶν. ταῦτ' οὐ χρὴ σκέπτεσθαι ἐς ὅλον τὸ σῶμα
καθορέοντα, ὅταν παρεόντα λυθῇ νουσήματα. τὰ γὰρ τοιάδε πάντα, ἀνάγκη δεῖ τῷ πλέονι, τῷ
ἐλάσσονι νοσεῖν. καὶ ἐπειδὰν ἐκλάμψῃ, μάλιστα ταύτῃ τὰ ἐξαπιναῖα δῆλα τῶν νουσημάτων. ὁκόταν
δὲ ταῦτα λυθῇ, ἀνωτέρω χρὴ λαμβάνεσθαι ἐκ τοῦ παντὸς ἀνθρώπου, ὁκόσαι ἀποψύξιες σκελέων
ἢ ναρκώσιες ψύξει γίνονται, καὶ ἐν τοῖσιν ὑστερικοῖσι. ταῦτα πάντα μετάρσιοι τὰς ὑστέρας ἐν τοῖσι
τοιουτέοισι καταχεῖν χρή. θερμὸν ὕδωρ, κατὰ τὰς ὑστέρας τῶν πέριξ χωρίων. καὶ ἐκθερμαίνειν
αὐτὰς καὶ τὰ σκέλεα, ὅταν προσπεπτωκυῖαι ἔωσιν. Ἢν διεστραφῶσιν αἱ μῆτραι ἐκ τόκου κα-
τὰ δεξιὰ, τά τε λοχεῖα οὐ γίνονται. καὶ ὀδύνη ἔχει τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τὸν κε-
νεῶνας. καὶ τὸ δεξιὸν σκέλος βαρύνεται, καὶ νάρκη ἔχει. καὶ οὐ τετραμμένη, καὶ οὐκ ἂν δύναιτο
τοῦ στόματος θιγεῖν τῶν μητρέων, ἀλλ' ὄψει λείας τε καὶ ὁμαλὰς ἰσχυρῶς. ὅταν ὧδε ἔχῃ, φάρμακον
πίσαι ὑφ' οὗ καθαίρεται καὶ ἄνω καὶ κάτω, κάτω δὲ μᾶλλον. καὶ πυριῆν ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τὰς ὑ-
στέρας μάλιστα προσηνῶς. καὶ λούειν τῷ θερμῷ, δὶς τῆς ἡμέρης. καὶ τῶν ποτημάτων ὅ, τι μάλιστα
ἂν προσδέχηται πειρώμενος. καὶ τῷ ἀνδρὶ ξυνευδέτω θαμινά. καὶ τὴν κράμβην ἐσθιέτω. Ἢν αἱ
ὑστέραι κατὰ τὰ ἀριστερὰ κλιθῶσιν, ἢ τὸ ἰσχίον ὀδύνη ἴσχει, ὀξείη τε καὶ ὑπερέχει, τάς τε ἰξύας, καὶ
τοὺς κενεῶνας, καὶ τὸ σκέλος, καὶ ἐπισκάζει. ὅταν οὕτως ἔχῃ, φάρμακον χρὴ πῖσαι ἐλατήριον. τῇ
δὲ ὑστεραίῃ, ὑποθυμιῆν. τῶν δὲ κριθέων χοίνικας δύο. καὶ ἐλαίης φύλλα κατακνέσαι σμικρά. καὶ
κνίδης καταπάσαι. καὶ κατασῆσαι. καὶ ὑοσκυάμου τρίτον χοίνικος. ταῦτα μίξας καὶ ἐλαίῳ διαδεύσας
ποιήσας ὅσον ἡμικοτύλιον ἐν χύτρῃ καινῇ, ὑποθυμιᾶν τέσσαρας ἡμέρας. τῆς δὲ νυκτὸς γάλα βοὸς, καὶ
μέλι, καὶ ὕδωρ πινέτω. καὶ τῷ θερμῷ λουέσθω. Ἢν παραλοξαίνωνται αἱ μῆτραι, καὶ λοξοὶ ἔωσι,
καὶ τὸ στόμα ἐφ' ὧν τὰ ἐπιμήνια αὐτῇ τὰ μὲν κρύπτονται, τὰ δὲ προφανέντα οἴχονται, καὶ οὐχ ὅμοια
γίνονται, ἀλλὰ κακήθεα καὶ ἐλάσσονα ἢ πρὸ τοῦ. καὶ ἡ γονὴ οὐκ ἐπιγίνηται τουτέου τοῦ χρόνου. καὶ ἡ ὀδύνη
ἴσχει τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τὸ ἰσχίον καὶ ἐφέλκεται αὐτό. ὅταν οὕτως ἔχῃ, φάρμακον
χρὴ πίνειν, καὶ λούειν θερμῷ. καὶ πυριῆν. ὁκόταν δὲ νεοπυρίητος ᾖ καὶ νεόλουτος, τὸν δάκτυλον πα-
ραφράξασα, ἀπορθούτω. καὶ παραβυσσέτω τὸ στόμα τῶν μητρέων. καὶ ὑποθυμιάσθω τὰ εὐώδεα. καὶ
τῶν ποτημάτων δίδου, ὅ, τι ἂν μάλιστα προσδέχηται πειρεόμενος. σιτίοισι δὲ χρήσθω μαλθακοῖσι. καὶ
σκόροδα ἐσθιέτω, καὶ ὠμὰ, καὶ ἑφθά. καὶ τῷ ἀνδρὶ ξυνευδέτω. καὶ ἐπὶ τὸ ὑγιὲς ἰσχίον κατακείσθω ἐπὶ
θάτερον. καὶ πυριήσθω. ἡ δὲ νοῦσος δυσαπάλλακτος. ἢν δὲ ἄγχιστα ἔωσιν, ἐμέειν θαμινά. τὰς δὲ ὑστέ-
ρας πυριῆσαι, τοῖσι δυσόδμοισι, μέχρις ἂν ἐς χώρην ἱδρυνθῶσιν. διαίτῃσι δὲ χρήσθω μὴ λαπακτι-
κῇσιν. Ἢν αἱ μῆτραι προσίωσιν ἐξωτέρω τῆς φύσιος, πυρετὸς ἔχει τὸ αἰδοῖον, καὶ τὴν νειαίρην γα-
στέρα. καὶ τὸ οὖρον στάζει θαμινὰ καὶ κατ' ὀλίγον. καὶ δάκνεται σφοδρῶς τὸ αἰδοῖον. πάσχει δὲ, ἢν
ἐκ τόκου ἐοῦσα, τῷ ἀνδρὶ συνευνάζηται. ὅταν οὖν ὧδε ἔχῃ, μύρτα καὶ λωτοῦ ξύσματα ἑψῆσαι
ἐν ὕδατι, καὶ θεῖναι τὸ ὕδωρ ἐς τὴν αἰθρίην. προσσαινέσθω δὲ ὧδε, ὡς ψυχρότατον ᾖ τὸ αἰδοῖον. καὶ νίτρου
ἐν ὕδατι, καὶ θεῖναι τὸ ὕδωρ ἐς τὴν αἰθρίην. προσσαινέσθω ὧδε, ὡς ψυχρότατον ᾖ τὸ αἰδοῖον. καὶ νίτρον
λείως προσπλάσσε. ἔπειτα πινέτω ὕδωρ φακῶν σὺν μέλιτι, καὶ ὄξει, ἐμεέτω, ἐς ἂν αἱ ὑστέραι ἀνελ-
κυσθῶσι καὶ τὴν κλισίην ἀνέκας χρὴ ποιέειν τὰ ἀπὸ ποδῶν. καὶ τὸ αἰδοῖον ὑποθυμιῆν τὰ κακώδεα. τὰς
δὲ γε ῥῖνας, τὰ εὐώδεα. σιτίοισι δὲ χρεέσθω, ὡς μαλθακωτάτοισι καὶ ψυχροῖσι. καὶ τὸν οἶνον ὑδαρέα

λευκὸν πινέτω. καὶ μὴ λουέσθω. τῷ δὲ ἀνδρὶ ξυνερχέσθω. Ἢν παντάπασιν ἐκ τοῦ αἰδοίου ἐκπέσω-
σιν αἱ μῆτραι, ἐκκρέμανται οἷον ὄσχη. καὶ ὀδύνη λάζεται ἐς τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς
βουβῶνας. καὶ ὁκόταν ἐπιγένηται χρόνος, οὐκ ἐθέλουσιν ἐς τὴν ἑαυτῶν χώρην ἰέναι. ἡ δὲ νοῦσος λαμβά-
νει, ὁκόταν ἐκ τόκου ἐοῦσα πονήσῃ ἢ ταλαιπωρήσῃ, ὥς τε ψαύρειν τὰς ὑστέρας. ἢ τῷ ἀνδρὶ συνίῃ ἐν
τῇ λοχείῃ καθάρσει. ὅταν ὧδε ἔχῃ, φύγματα χρὴ προστιθέναι παρηγορικὰ πρὸς τὸ αἰδοῖον. καὶ τὸ
ἔξω ἐὸν ἀποκαθάρας, σιδίην ἐν οἴνῳ μέλανι ἑψήσας, τουτέῳ περιπλῦναι. καὶ ἔσω ἀπωθέειν. ἔπει-
τα καὶ μέλι καὶ ῥητίνην ξυντῆξαι ἴσον ἑκατέρου. καὶ ἐγχέειν ἐς τὸ αἰδοῖον. καὶ κατακείσθω ὑπτίη, ἄνω
τοὺς πόδας ἔχουσα ἐκτεταμένη. κἄπειτα σπόγγους προσθεῖσα, ἀναδῆσαι ἐκ τῶν ἰξύων. ἐς ἂν δ' οὕτως
ἔχῃ, σιτίων μὲν ἀπεχέσθω. ποτῷ δὲ, ὡς ἐλαχίστῳ χρήσθω, μέχρις ἂν ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσι. καὶ
ἢν μὲν οὕτως ἐθέλωσιν ἐνακούειν καὶ ἀπιέναι, ἅλις ἔσω. ἢν δὲ μὴ, ἄκρα περιξέσας τὰ λάχνα τῆς
ὑστέρης, καὶ ἀμφιπλύνας, χρῖσαι τῇ πισσηρῇ. ἔπειτα πρὸς κλίμακα δῆσαι τοὺς πόδας. τὴν δὲ κε-
φαλὴν κάτω ἔχειν. καὶ τῇ χειρὶ ἔσω ἀπωθέειν. ἔπειτα λούειν. καὶ ξυνδῆσαι αὐτῆς τὰ σκέλεα
ἐναλλάξ. καὶ ἐᾶν νύκτα καὶ ἡμέρην οὕτως. καὶ διδόναι ὀλίγον χυλὸν πτισάνης, ψυχρόν. ἄλλο δὲ
μηδέν. τῇ δὲ ὑστεραίῃ κατακλίνας ἐπὶ τὸ ἰσχίον, σικύην προσβάλλειν ὡς μεγίστην, καὶ ἐᾶν ἕλκειν
πουλὺν χρόνον, καὶ ἐπὴν ἀφέλῃς, μὴ ἀποσχάσῃς, ἀλλὰ κατακλίνας, ἔα καὶ μὴ πρόσφερε μηδὲν,
ἀλλ' ἢ τὸν χυλὸν, ἕως ἂν ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσιν. ἢν δὲ δίψα ἔχῃ, ὕδωρ ἐλάχιστον πινέτω. ἐπὴν δὲ
αἱ ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσι, σιτίοισιν ὡς μαλθακωτάτοισι καὶ ἐλαχίστοισι χρεέσθω. ὁκόταν δὲ ἀποπα-
τῆσαι θέλῃ, ἀνακειμένη ἀποπατείτω, ἕως ἂν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι γένωνται. ἔπειτα κλυζέσθω
χλιαροῖσι πυριῆσιν. ἄμεινον δὲ θερμῷ, ὡς ἐξ ἡλίου. καὶ περιπατείτω ὡς ἐλάχιστα. καὶ μὴ λουέσθω.
κοιλίην δὲ μὴ λύσῃς. σιτίοισι δὲ, ὀλιγίστοισι χρεέσθω, μήτε δριμέσι, μήτε ἁλμυροῖσι. καὶ θυμιήσθω
τὸ αἰδοῖον, τοῖσι κακώδεσι. κἀπειδὰν ἄρξηται περιπατεῖν, τὴν σφενδόνην ἀφαιρείτω. Ἢν δ' ἔ-
ξω τοῦ αἰδοίου τὸ στόμα τῶν μητρέων ἐκπέσῃ, οἷα τοῦ αὐχένος τῶν μητρέων πλησίον τοῦ αἰδοίου κειμέ-
νου καὶ εὐρέος ἐόντος, γίνεται δὲ τοῦτο μᾶλλον τῇσιν ἀτόκοισι. μάλιστα δὲ γίνεται ἐκ ταλαιπωρίης,
ἐπὴν ταλαιπωρήσῃ ἡ γυνή. καὶ αἱ μῆτραι θερμανθῶσι καὶ ἱδρώσωσιν, ἐκτρέπεται τὸ στόμα αὐτέων
διὰ τοῦ αὐχένος, ἅτε ἐν τῷ ὑγροτέρῳ, καὶ ὀλισθηροτέρῳ, καὶ θερμοτέρῳ χωρίῳ γενόμενον, ἢ ἐν
τῷ πρὶν χρόνῳ. καὶ ἐπὴν τοῦτο γένηται, ἰθύνουσιν ἔξω πρὸς τὸ ψῦχος. καὶ σφέων τὸ στόμα ἔρχεται
ἐκτραπέν. καὶ ἢν μὲν ἐν τάχει θεραπευθῇ, ὑγιὴς γίνεται. ἄφορος δὲ πάντως καταλιμπάνεται. ἢν δὲ μὴ ἐν
τάχει, ἔξω αἰεὶ ἔσται, οἷ σκληρὸν τὸ στόμα. καὶ ῥεύσεται αὐτόθι ἰχὼρ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε γλίσχρος
καὶ κάκοδμος. καὶ ἢν τὰ ἐπιμήνια χωρήσῃ, ἢν ἔτι ἐν τῇ ἡλικίῃ ᾖ, ἐν εὐνῇ εἶναι. χρόνου δὲ γενομένου ἡ
τοιήδε νοῦσος, ἀνίητος γίνεται. καὶ ξυγκαταγηράσκουσιν ἔξω τὰς μήτρας ἔχουσαι. Ἢν δὲ αἱ μῆ-
τραι ἐξίσχωσι, περινίψας αὐτὰς ὕδατι χλιαρῷ, καὶ ἀλείψας ἐλαίῳ καὶ οἴνῳ, πάλιν ἐνθεῖναι, καὶ
ἀναδῆσαι. καὶ ὑποθυμιῆν τὰ κακώδεα. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας τὰ εὐώδεα. ἢν δὲ πλείονα χρόνον αἱ ὑ-
στέραι ἐξίσχωσι, καὶ περιψύχωνται ναρκωδέως, καταχέειν ὕδωρ θερμὸν πουλὺ, ὅκως διαπυριη-
θῶσιν. ἢν δὲ ἤδη φυσέωνται καὶ ὄξους μίσγοντες ξὺν ὕδατι, πυριῆν, ἢ δάφνης, ἢ μυρσίνης, καὶ
ἠρέμα προσωθέειν. καὶ κηρωτῇ μύρῳ χρίειν ἢν ἐσακούῃ. ἢν δὲ μὴ, περικλύσαι τῷ ὕδατι καὶ ὄξεος
ὀλίγον χλιήνας καταχέαι. εἶτα ἀλειφαίειν. ὁκόταν δὲ ξυντακέωσι, περινίψας ὡς λέλεκται ἐν-
θεῖναι. καὶ τἄλλα ποιέειν τὰ προειρημένα. ἔλαιον δὲ μὴ προσφέρειν μηδ' ἄλλό τι πῖον, μηδὲ λίπα
ἔχον. Ἢν ὑποπτυχθῇ τι τῶν στομάτων τῆς ὑστέρης, τὰ ἐπιμήνια οὐ γίνονται. ἢ ὀλίγα καὶ πονηρὰ
καὶ ἀλγεινά. καὶ ὁκόταν τῷ ἀνδρὶ ξυνεύδῃ, ἀλγέει. καὶ ὅ, τι ἂν ὁ ἀνὴρ μεθίῃ, ἐκ συνδυασμοῦ ἔξει-
σι, καὶ οὐ θέλει ψαύεσθαι, οὐδ' ἕλκουσι τὴν γονήν. καὶ ὀδύνη ἴσχει τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας.
καὶ τὸ στόμα τῶν ὑστερέων, δῆλον ψηλαφήσει. ὅταν τοίνυν ὧδε ἔχῃ, πυριῆσαι οὔρῳ παλαιῷ. ἔπειτα
ἐμεσάτω τῷ φακέῳ συμμίξασα μέλι καὶ ὄξος. ἔπειτα λουέσθω, ὕδατι θερμῷ. ἔπειτα ἐγχέασα
ἐς φιάλην ἀργυρέην ἢ χαλκέην, ἔλαιον λευκὸν αἰγύπτιον, καὶ ἄλλας, καλυψαμένην δὲ καθέζε-
σθαι ἀμφὶ τὴν φιάλην. κἢν μὲν ἴῃ ὀδμὴ αὐτῇ διὰ τοῦ στόματος ἐλαίου, φάναι αὐτὴν τέξεσθαι, καὶ
τῇ ὑστεραίῃ ὑγιῆ γενέσθαι. ἢν δὲ ἴῃ ὀδμὴ, θαρσύνειν. κἀπειδὰν μέλλῃ εὕδειν, προστιθέσθω τὸ αἰγύ-
πτιον ἔλαιον ἐν εἰρίῳ. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, σκεψάσθω ἢν τι μᾶλλον κατ' ἰθὺ ᾖν τὸ στόμα τῶν ὑστερέων. καὶ ἢν
φῇ εἶναι, πυριῆσαι εὐώδεσιν ἡμέρας τρεῖς. καὶ προστιθέναι προσθετὰ ὁποῖα μὴ ἀνδήξηται. καθαίρειν
δὲ καὶ μετακλύζειν εὐώδεσι καὶ μαλθακοῖσιν, ἴσας ἡμέρας, τοῖσι πρόσθεν. ὁκόταν δὲ τὰ ἐπιμήνια
γένηται, νηστεῦσαι. καὶ ἀλουτήσασα, παρὰ τὸν ἄνδρα ἴτω. θυμιησαμένη τοῖσιν ἀρώμασιν. ἄτοκοι δὲ
πολλαὶ καὶ ἐκ ταύτης τῆς νούσου γίνονται, ἢν μὴ μελανθῇ. Ἢν ἑλκωθῶσιν αἱ μῆτραι, καὶ πρόσω
χωρήσωσιν, ἐξωτάτω ἐλαίῳ χρίων λίπα τὰς χεῖρας ἐντιθέναι. καὶ δίδου κατάποτον σμύρνης ἀ-
κρήτου, τρεῖς καταπίειν πυράδας. καὶ πινέτω δάφνην χλωρὴν τετριμμένην, οἴνῳ διείς. καὶ ὑγιὴς
οὕτω γίνεται. Ἢν ἐξόρου ἡ τὰ αἰδοῖα, πρόσθετον τίθει. ἀννήσου καρπὸν καὶ σελίνου τρίψας
λεῖα, πρόσθες πρὸς τὰ αἰδοῖα, ἢν μὴ κατὰ χώρην μένωσιν. ἀλλ' ὁτὲ μὲν ἔνθα, ὁτὲ δὲ ἔνθα ἴωσιν ὡς

ὀδύνας παρέχωσιν. αἱ δὲ ἀφανέες γίνονται. τοτὲ δὲ ἐξίσχουσιν ὡς ἔξω ὁρῆν. καὶ ὁκόταν μὲν ὑπτίη ᾖ, κατὰ
χώρην μένωσιν. ὁκόταν δὲ ἀναστῇ, ἢ ἐξ ὕπνου ἐγείρηται, ἢ ἐπικύψῃ, ἢ ἄλλο τι ποιήσῃ κίνημα, ἐξέρ-
χονται. πολλάκις δὲ καὶ ἡσυχίαν ἐχούσῃ. ταύτην χρὴ ὡς μάλιστα, ἠρεμέειν τε καὶ ἀτρεμέειν, καὶ μὴ
κινέεσθαι. καὶ τὸν κλισμὸν κεῖσθαι πρὸς ποδῶν ὑψηλότερον. καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι χρέεσθαι. χρὴ
γὰρ ἀντισπᾶσαι ἀνεκάς. καὶ τοῖσι δὲ στερφνοῖσιν ἀπαιονᾶν, καὶ ὑποθυμιῆν τὰ κακώδεα. ὑπὸ δὲ
τὰς ῥῖνας, τὰ εὐώδεα. καὶ τὴν ῥοιῶν διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ, τρήσαντα μέσην, ἐν οἴνῳ κλιήναντα, ἢ τις
ἂν ἁρμόζῃ μάλιστα. καὶ μή τι κωλύει, προστίθει ὡς ἐσωτάτω. εἶτ' ἀναδῆσαι ταινίῃ πλατείῃ καὶ ἀναλα-
βεῖν ὡς μὴ ὀλισθαίνοι, ἀλλὰ μένοι, καὶ ποιέει τὸ δέον. καὶ τὴν μηκώνων ξὺν τῷ πυρῷ, καὶ τοῖσιν ἀλ-
φίτοισι πιπίσκειν καθάπερ ἐν τῇ προσπτώσει γέγραπται. καὶ τῶν ποτημάτων πειρώμενος ὅ, τι ἂν
μάλιστα προσδέχηται πιπίσκειν. σιτίοισι δὲ, ὡς μαλθακωτάτοισι χρήσθω. καὶ μετὰ ἀνδρὸς μὴ συ-
ναυδέτω, ἄχρις τοῦ κατὰ χώρην οἴη τε ᾖ. Ἢν αἱ μῆτραι ἐκπέσωσι, κισσὸν ὡς ξηρότατον τρίψας
λεῖον, ἐνδήσας τε εἰς ὀθόνιον, προσίσχειν. καὶ λιπαρὸν προσφέρειν μηδέν. πιεῖν δὲ διδόναι πυροὺς
προκόψας. καὶ μήκωνα λεπτήν. καὶ ἐλελίσφακον. καὶ κύπερον. καὶ ἄννησον. ταῦτα τρίψας λεῖα,
διεὶς οἴνῳ, καὶ τῶν κυρηβίων τῶν ἀπὸ τῶν κριθέων, διδόναι δὶς τῆς ἡμέρης ἐφ' ἑκατέρου ἡμικοτύ-
λιον. ἢν ἐς τὰ σκέλεα τῷ ποδὶ ῥάπτωνται γνώσεις ὧδε. οἱ μεγάλοι δάκτυλοι τοῖν ποδοῖν σπῶνται
ὑπὸ τοὺς ὄνυχας. καὶ ὀδύνην ἔχει τὰ σκέλεα, καὶ τὼ μηρώ. καὶ ἔγκειται καὶ θλίβει τὰ ἀμφὶ τὸν
μηρὸν νεῦρα. ὅταν οὕτως ἔχῃ, λούειν χρὴ πολλῷ καὶ θερμῷ, θαμινά, καὶ πυριῆν ἂν δυνήται. καὶ
ὑποθυμιῆν τὰ κακώδεα. καὶ τὼ μηρὼ τῷ ῥοδίνῳ ἀλειφέσθω λίπα. ἢν δὲ ἄναυδος γένηται, ἐξα-
πίνης τὰ σκέλεα ψυχρὰ εὕροις ἂν καὶ τὰ γούνατα καὶ τὰς χεῖρας. καὶ ἢν ψαύσῃς τῆς ὑστέρης, οὐκ
ἐν κόσμῳ ἐστί. καὶ ἡ καρδίη πάλλεται, καὶ βρύχει. καὶ ἱδρὼς πουλύς. καὶ τ' ἄλλα ὅσα ὑπὸ ἱερῆς
νόσου ἐπίληπτοι πάσχουσι. καὶ ἄσσα ἀπ' οὔατος δρῶσι. ταύτῃσι καταχεῖν ὕδωρ ψυχρὸν χρὴ πολὺ
κατὰ τοῖν σκελοῖν τε. καὶ ὡς τ' ἄλλα ποιέειν, καθὰ πρόσθεν εἴρηται. ἢν κινηθεῖσαι που προπέσωσι
καὶ ὀδύνην παρέχωσιν, ἐλαίης ψώραν καὶ δάφνης, καὶ κυπαρίσσου πρίσμα ἑψήσας ἐν ὕδατι,
ἐς εἴριον ἐμβαλὼν προστίθει. Ὁκόταν δὲ γυνὴ ἐκ τόκου ἐοῦσα φορτίον αἴρηται, μεῖζον τι τῆς φύσιος.
ἢ πτίσσῃ, ἢ κεάσῃ ξύλα. ἢ δράμῃ. ἢ ἄλλα τινὰ τοιάδε δράσῃ, αἱ ὑστέραι ἐκπίπτουσι πρὸς ταῦτα μά-
λιστα. ἐνίοτε δὲ πρὸς πταρμόν. οὐ γὰρ βιᾶται ἢν βίῃ πταρνυμένη, μὴ ἐπιλάβηται τῆς ῥινός. περι-
πλύνειν χρὴ τὰς ὑστέρας ὕδατι χλιαρῷ. ἔπειτα τεύτλου χυλῷ ἀποζέσαντα ὁμοίως. εἶτα ἀκρήτῳ
οἴνῳ μέλανι. ἢν δὲ μὴ ἐσακούῃ, μαλθακτήρια ποιέειν χρή. ταῦτα δὲ ποιέειν χρὴ πρότερον, ἢ ψυχθῆ-
ναι καὶ ἐνθεῖναι εἴσω παρηγορικῶς. εἶτα ἐκτείνειν τὰ σκέλεα, καὶ ὑπαλλάξαι. καὶ ὑπὸ τὰ αὐτὰ
ὑποτιθέναι τι μαλθακόν, ὑπὸ τοῦ δὲ εἴργεσθαι χρή. τὰς τοιαύτας ὡς μάλιστα καὶ τὴν κοιλίην χρὴ
φυλάσσειν, ὅκως μὴ ἐκταραχθῇ. πρὸς δὲ τὴν ῥῖνα τῶν εὐωδέων διδόναι. τὰς τοιαύτας χρὴ ἐξ ὑστέρου
ἢν μὴ ἀτρεμίζωσιν, ἀλλὰ κινέωνται, ἐλλεβορίζειν. ἢν δὲ μὴ ἐξαρκέωσι, καὶ ἐμέτους ποιέειν. καὶ ἀλου-
τέειν. σιγῶν τε, καὶ ἠρεμέειν. Ἢν ἀγριωθῶσιν αἱ μῆτραι, ἡ γαστὴρ αἴρεται, καὶ φυσᾷ καὶ σμαραγεῖ. καὶ
οἱ πόδες οἰδέουσι. καὶ τὰ κοῖλα τοῦ προσώπου. καὶ ἡ χροιὴ ἀηδὴς γίνεται. καὶ τὰ ἐπιμήνια κρύπτε-
ται. καὶ ἡ γονὴ οὐκ ἐγγίνεται ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ. καὶ ἀσθμαίνει, ἀφρύζει τε καὶ ἀλύει. καὶ ὅταν ἐ-
γρηται ἐξ ὕπνου, ὀρθοπνοίην μὲν ἔχει. καὶ ὅ, τι ἂν φάγῃ ἢ πίῃ, λυπέει αὐτέην. καὶ στένει. καὶ ἀθυμέει μᾶλλον
ἢ πρὶν φαγεῖν. καὶ πνίγεται. καὶ τὰ νεῦρα ἕλκεται. καὶ αἱ μῆτραι, καὶ αἱ κύστιες ἀλγέουσι. καὶ οὐκ ἐστὶ
ψαῦσαι τῇ χειρί. οὐ δὲ τὸ οὖρον προΐενται. οὐ δὲ τὴν γονὴν δέχονται. ὅταν οὕτως ἔχῃ, φάρμακον χρὴ
πῖσαι κάτω. θερμῷ λούειν καὶ καθίννυσθαι θαμινὰ ὅλον τὸ σῶμα. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄχρις ὀμφαλοῦ πυριῆν.
διαλιπὼν δὲ προστιθέναι τὰ ὑφ' ὧν καθαρθήσεται. καὶ μὴ ὀλαξήσεται. ὑποθυμιήσθω δὲ τὰ εὐώδεα
ὑπὸ τὰ αἰδοῖα. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας, τὰ κάκοδμα. καὶ ποτήματα διδοῦ, ἃ καθαίρουσιν ὑστέρας, καὶ
ἐλαύνουσιν ἐς χώρην. καὶ τὴν λινόζωστιν ἐσθιέτω. καὶ τὸ γάλα μεταπινέτω, ὡς ἐπὶ τοῦ πλευροῦ
γέγραπται. ἡ δὲ νοῦσος οὐ χρονίη. Ἢν σκιρωθῶσιν αἱ μῆτραι, τοτὲ, στόμα τραχύνεται, καὶ τὰ ἐπιμή-
νια κρύπτεται. ὁκόταν δὲ ἴῃ, ὡς ψάμμος φαίνεται τρηχεῖα. ἢν δὲ καὶ καθάψηται τῷ δακτύλῳ,
τρηχὺ τὸ στόμα εὕροις τῆς μήτρης, ὡς πῶρος προσφύεται αἰεί. Ὅταν ὧδε ἔχῃ, τῆς κυκλαμίνου χρὴ
τρίψαντα. καὶ ἅλας. καὶ σῦκον ὁμοῦ μίσγειν. καὶ ἀναποιέειν μέλιτι βαλανίδας. καὶ πυριήσαντα
κλύσαι, τοῖσι καθαίρουσιν. ἐσθιέτω δὲ τὴν λινόζωστιν, καὶ κράμβην ἑφθήν. καὶ τὸν χυλὸν ῥοφεέτω. καὶ
πράσον. καὶ θερμῷ λουέσθω. Ἢν αἱ μῆτραι σκιρωθῶσι, τά τε ἐπιμήνια ἐπιλυγάζονται. καὶ τὸ στόμα
αὐτῶν ξυμμύει. καὶ οὐ κυΐσκεται. καὶ ὡς ἕτερον ἐστί. καὶ ἢν ψαύσῃς, ὡς λίθος δοκέει κεῖθι εἶναι. καὶ τὸ στόμα
τρηχὺ, καὶ πολύρριζον, καὶ οὐ λεῖον ἰδεῖν. καὶ τὸν δάκτυλον οὐκ ἐσίει. ὃς μὲν καθαρῇ. καὶ πῦρ λαμ-
βάνει περίψυχον. καὶ βρυγμός. καὶ τὰς μήτρας ὀδύνην ἔχει, καὶ τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τοὺς κε-
νεῶνας, καὶ τὰς ἰξύας. πάσχει δὲ ταῦτα, ἢν οἱ διαφθαρέντα τὰ ἐπιμήνια σαπῇ. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐκ
τόκου, καὶ ψύχεος, ἢ πονηρῆς διαίτης, καὶ ἄλλως. φάρμακον οὖν χρὴ πιπίσκειν. καὶ λούειν
θερμῷ πολλῷ τε ὕδατι καὶ ἐλαίῳ χρίειν. καὶ πυριῆν. ὁκόταν δὲ νεόλουτος ἢ νεοπυρίητος ᾖ, τὴν

μήλῃ καθεὶς, ἀνασπῶν. καὶ ἀνευρύναι τὸ στόμα αὐτέων, καὶ τῷ δακτύλῳ ὁμοίως. καὶ προστιθέναι μαλθακτήρια ὡς εἴρηται. καὶ τῶν πομάτων ὡσαύτως, πιπίσκειν καὶ θεραπεύειν. Ἢν δὲ σκληρυνθῶσιν αἱ μῆτραι, τὸ στόμα σκληρὸν γίνεται τῶν ὑστερέων, καὶ ξυμμέμυκε. καὶ τὰ ἐπιμήνια οὐ γίνεται, ἀλλ' ἐλάσσω καὶ κακίω. καὶ ὀδύνη ἐμπίπτει. καὶ πῦρ, καὶ ῥῖγος λαμβάνει, ἀμφὶ τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὴν ὀσφὺν, καὶ τοὺς κενεῶνας. ὅταν ὧδε ἔχῃ, λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ. καὶ χλιάσματα προστιθέναι, ἢν ὀδύνη ἔχῃ. καὶ πυριῆν τὰς ὑστέρας, βληχρῶς πουλὺν χρόνον, τῷ ἀπὸ τοῦ σικύου τοῦ ἀγρίου ὕδατι. ἔπειτα προστιθέσθω μαλθακτήρια τρεῖς ἡμέρας ταῦτα ποιέειν. καὶ ἢν ψαύσῃ αὐτῆς, μαλθακὸν τὸ στόμα τῶν ὑστερέων φαίνεται, μοτοῦν μολιβδίνῳ καθετηρίῳ, τοὺς ἐμπύρους μοτοὺς τρεῖς. τὸν μὲν πρῶτον, λεπτόν. τὸν δὲ δεύτερον, ὀλίγον παχύτερον. ὁ δὲ παχύτατος ἔστω τὸ μέγεθος, ὅσον ὁ σμικρὸς δάκτυλος. μῆκος δὲ πέντε δακτύλων. χρίων χηνείῳ ἀλείφατι. προστιθέναι δὲ, προπυριήσας τοῖσιν εὐώδεσι καὶ βάλανον μαλθακτικήν. ἢν ἤδη ὅσον ἐπαλείφοντα, ὡς μὴ ζώσῃ. οὐκ ἔτι κεντεῖν δεῖ, καὶ προκείσθω δύο ἡμέρας. ἀφίσταται δὲ οἱ λοπὸς καὶ δέρμα παχύ. διαλιπὼν δὲ τρεῖς ἡμέρας, τὴν κυκλάμινον τὸ ξὺν τῷ ναρκισσίνῳ. ἢν δὲ ταῦτα μὴ καθαίρῃ, κατὰ νόον πουλὺ προστιθέναι τέως τὸ ξὺν τῷ βουπρήστει. προσκείσθω δὲ τὴν ἡμέρην. καὶ ἐπὴν δάκνῃ ἰσχυρῶς, ἕλκειν τὴν βάλανον. καὶ διανίζεσθαι τὸ αἰδοῖον, ὕδατι θερμῷ, καὶ ἐν ἐλαίῳ δίζεσθαι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ λουσαμένη, ἐλάφου στέαρ τήξασα, καὶ εἰς εἴριον μαλθακὸν ἐναφυρήσασα, προστιθέσθω. καὶ ἤν σοι δοκέῃ ἔτι καθάρσιος δέεσθαι, διαλιπὼν τρεῖς ἡμέρας, προστιθέναι τὸ ξὺν τῷ ναρκισσίνῳ. τῇ δὲ ὑστεραίῃ τὸ νέτωπον. ἔπειτα πάλιν διαλιπὼν τρεῖς ἡμέρας, κλύζειν τὰς ὑστέρας, εὐώδεσι καὶ λιπαροῖσι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, τὴν γλήχωνα προστιθέναι μίην ἡμέρην. τῇ δὲ ἑπομένῃ, πυριῆν τοῖσιν ἀρώμασι. σιτίοισι δὲ δριμέσι χρήσθω, καὶ τοῖσι θαλασσίοισιν ἢ κρέασιν. ἐν δὲ τοῖσιν ἐπιμηνίοισιν, πινέτω τὸ καστόριον. καὶ ἀσιτεύσασα ἀλουτείτω θυμιωμένη. καὶ τὸν κυκεῶνα πίνουσα, παρὰ τὸν ἄνδρα ἡκέτω. Ἢν δὲ μὴ ἐνδέχηται τὸ στόμα τῶν ὑστερέων τὴν γονὴν, ἀλλὰ στερρῶδες ᾖ καὶ συμμεμυκὸς, προστιθέσθω μολύβδιον ὡς εἴρηται τρεῖς ἡμέρας λουσαμένη θερμῷ. καὶ μαλθακτηρίοισι χρεέσθω. καὶ ἀνακεέσθω ὑπτίη. καὶ ἐφ' ὕδωρ θερμὸν νιζέσθω. καὶ εἴριον ἐς μύρον ἀποβάπτουσα, προστιθέσθω. καὶ τὴν νύκτα προστιθέναι δεῖ μᾶλλον. παρατιθέναι δὲ παρὰ τὰ ἰσχία εἵματα ἐρίνεα, ἢ μαλθακὰ λινέα, ὡς μὴ περιῤῥηδὲς ᾖ τὸ σῶμα προσθέτοισι μαλθακοῖσι. σμύρναν πιοτάτην, καὶ πίσσαν, καὶ κηρὸν, καὶ στέαρ χηνὸς, ἔστω δὲ τῆς σμύρνης μὲν τὸ ἥμισυ. τῶν δ' ἄλλων διπλάσιον. ἐν εἰρίῳ δὲ προστίθεσθαι. ἔστω δὲ δύο. προσκείσθω δὲ λουσαμένη, τὴν ἡμέρην τὸ ἕν. τὸ δὲ ἕτερον, ἐς τὴν νύκτα ἐσάναι μαλθακόν. καὶ ἐπειδὰν τοῦτο ὑφέληται, τῷ εὐώδει ὕδατι περινιζέσθω. ἢ ἐκλέψας κόκκους πεντεκαίδεκα ἔσω καὶ ἢν δικοῦ ποσὸν, ἢν δοκέῃ τρῖψαι ἐν γάλακτι γυναικὸς κουροτρόφου, ἢ ζίβεν. παραμίσγειν δὲ καὶ ἐλάφου μυελὸν, καὶ τἄλλα ὁκόσα εἴρηται. καὶ μέλιτι ὀλίγῳ μίσγειν. τὸ δὲ εἴριον μαλθακὸν καθαρὸν ἔστω, καὶ πρὸς τὴν ἡμέρην προστιθέσθω. ἢν δὲ βούλῃ ἰσχυρότερον ποιέειν, σμύρνης σμικρόν τι παραμίσγειν. ἄριστον δὲ ὠοῦ τὸ λευκὸν, καὶ αἰγὸς στέαρ, καὶ μέλι, καὶ ἔλαιον ῥόδινον τουτέοισιν ἀναφυρῆν. ἔλαιον δὲ παραχλιαίνειν παρὰ τὸ πῦρ, καὶ τὸ ἀποστάζον εἰρίῳ ξυλλέγειν καὶ προστιθέναι. ἢ στέαρ ἐρυθρὸν χηνὸς τὸ ἡδὺ, καὶ μύρον ῥόδινον ταῦτα ξυμμίσγειν καὶ προστιθέναι ἐς εἴριον ἀναδεύσασα. ἄμεινον δὲ χηνὸς ἔλαιον. εἶτα στέαρ. κηρὸς λευκὸς. ῥητίνη. νέτωπον. ἔλαιον ῥόδινον, ταῦτα ὁμοῦ τῆξαι καὶ μῖξαι. λουσαμένη δὲ προστιθέσθω χλιαρὰ ἔσω πρὸς τὸ στόμα τῶν ὑστερέων. ἢ ἐλάφου μυελὸν καὶ στέαρ χηνὸς τήξας ῥοδίνῳ ἢ ἰρίνῳ ἐλαίῳ ἀναφυρῆν. εἴριον δὲ μαλθακὸν ἄγαν προστιθέναι. Γυναικὶ ὁκόταν αἱ ὑστέραι σκληραὶ γένωνται, καὶ ἐς τὰ αἰδοῖα ἐξίωσι καὶ οἱ βουβῶνες σκληροὶ γίνωνται. καὶ καῦμα ἐν τοῖσιν αἰδοίοισιν ἐνῇ, καὶ καρκινοῦται πάντα. ὅταν οὕτως ὧδε ἔχῃ, σικύας χρὴ τὸ ἔνδον τρῖψαι καὶ κηρίον, ὕδατος κοτύλην ἐπιχέων ἐνεῖναι εἰς τὴν ἕδρην, καὶ καθαίρεται. ἢν τὸ στόμα τῶν ὑστερέων σκληρὸν γένηται
* ὑπὸ ξηρασίης, καὶ ἐν σχήματι ἡ νοῦσος ᾖ, ὁ αὐχὴν, τῷ δακτύλῳ γνώσει παραψαύσας. καὶ ἢν εἰς τὸ ἰσχίον εἰληθῶσι, μὴ προσφέρειν δριμὺ μηδὲν, ἢν γὰρ ἑλκωθῇ, ἐπὴν φλεγμήνῃ, κίνδυνος τὸ παράπαν ἄτοκον γενέσθαι. προστίθεσθαι δὲ, ὅσα μὴ δάξεται, ὑφ' ὧν καθαιρεῖται. ὅταν δὲ σκληραὶ ἔωσιν αἱ ὑστέραι, καὶ τῇδε ἀλγέουσι, προσθετὰ τιθέναι, οἷον ἐλάφου μυελὸν, ἢ χήνειον στέαρ, ἢ ὕειον. καὶ ἴρινον μύρον ξὺν μέλιτι. καὶ μαλθάσσειν αὐτὸ τὸ πυῤῥόν. καὶ κηροῦ λευκοῦ ὡς ἐπίπλασμα. καὶ κέδρινον, ἢ πύρινον ἄλητον ξὺν ὕδατι καὶ πηγάνῳ ἑψεῖν. Ἢν αἱ μῆτραι ξυμμύωσι, τὰ στόματα σκληρὰ γίνονται σφέων. καὶ τὴν γονὴν οὐκ ἔτι δέχονται, ἀλλ' αὐτόθεν ἐπὴν ξυνευνηθῇ τῷ ἀνδρὶ, κινεούσας τὰ σκέλεα χωρέει. καὶ ὀδύναι τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς βουβῶνας ἔχουσι. καὶ τὰ ἐπιμήνια παντάπασιν οὐ γίνεται. ἢν δὲ γίνηται, ὀλίγα καὶ πονηρὰ, καὶ ἄχροα. ὅταν ὧδε ἔχῃ, λούειν πολλῷ θερμῷ. μετὰ δὲ τὸ λουτρὸν, διδόναι τοῦ καστορίου ξὺν τῇ γλυκυσίδῃ τῆς ῥίζης ξυμμίσγειν χρὴ ἐν οἴνῳ μέλανι εὐώδει. σιτίοισι δὲ διαιτήσθω, ὡς ἂν λέγω. καὶ ἢν δῆλα ᾖ τὰ ἐπιμήνια, ἐπισχεῖν μίην ἡμέρην, καὶ πυριῆν ὅλην. καὶ φάρμακον διδόναι ποτόν. ἢν δὲ ἐθάδες ἔωσιν, ἄνω ἢν δοκῇ δεῖσθαι ἢ κάτω. γάλα οὕτως ὄνου, ἢ ὀῤῥὸν προσφέρειν. καὶ πυριῆσθαι βληχρῶς. καὶ

μαλθακτήρια ὑστέρῃ προσφέρειν. καὶ κυκλάμινον, καὶ ναρκίσσινον. σικύων δὲ τῶν σμικρῶν, λαβεῖν
τὴν ἐντεριώνην. καὶ καταχνήσας ὀβελῶν τὸ δέρμα, παραστάζων γάλα γυναικὸς κουροτρόφου, τρί-
βειν, παραμιγνύων σμύρνην ἄκρητον. καὶ μέλι ὡς κάλλιστον. καὶ ἔλαιον λευκὸν αἰγύπτιον. καὶ
ποιεῖν μὴ ὑγρὸν ἀλλὰ ξηρόν. τοῦτ' ἐμπλάσαι εἰς εἴριον μαλθακὸν καθαρὸν, καὶ ἐμβαψάτω ἐν λευ-
κῷ ἐλαίῳ αἰγυπτίῳ. καὶ λουσαμένη προστιθέσθω. ὑπολειέσθω δὲ καὶ ἐν σκέπῃ ἥτω, ὅταν καθαίρη-
ται. ἐπὴν δέ οἱ δοκέῃ ἀρκούντως ἔχειν, παύσασθαι. ἢν δὲ μὴ, αὖθις τιθέναι ἕτερον. μετὰ δὲ τοῦτο
ἀμφελίξασα ἐς εἴριον μαλθακὸν, στρογγύλον δὲ ποιέειν. καὶ νέτωπον ἐμβάλλειν. καὶ προστίθεσθαι
μίην ἡμέρην. τῇ δ' ὑστεραίῃ, ἔλαιον ῥόδινον ἐν εἰρίῳ. εἶτα πάλιν ἐλάφου στέαρ τήξασα καὶ αὐτὸ ἐν εἰ-
ρίῳ. λουέσθω δὲ ἐν θερμῷ ὕδατι, αἰεὶ πρὸ τῶν προθετῶν. καὶ πυριήσθω εὐόδμοισι βληχρῶς πλεῖ-
στον χρόνον. μετὰ δὲ μίην διαλιποῦσαν ἡμέρην, κλύσαι, ἢν μὲν φλεγματώδης, τῷ ξὺν τῷ κόκκῳ. ἢν δὲ
χολώδης, τῷ ἀπὸ τῆς σκαμμωνίης. μετακλύζειν δὲ καὶ ἐπὶ τουτέοισιν ἀμφοτέροισι τῇ ὑστεραίῃ,
τῷ ναρκισσίνῳ σὺν οἴνῳ γλυκεῖ. ἢν δὲ μὴ ἔῃ ναρκίσσινον, ἀνθίνῳ ἢ ἰρινῷ, ὡς καλλίστῳ. ἔστω δὲ τοῦ ἐλαίου
τρίτη μοῖρα τοῦ οἴνου. ἔπειτα διαλιποῦσα δύο ἡμέρας, προσθέσθω τὸ ξὺν τῇ γλήχωνι ἡμέραν μί-
ην. ἢν δὲ γένηται τὰ ἐπιμήνια, πινέτω νῆστις τὸν κάστορα τρεῖς ἡμέρας, σὺν οἴνῳ εὐώδει λευκῷ. ἐπὴν
δὲ ἀπολήγῃ τὰ ἐπιμήνια καὶ παραμόνιμα ᾖ, λουέσθω. καὶ διανιζομένη ὕδατι ψυχρῷ, κυκεῶνα πι-
νέτω ἄναλτον. σίτου δὲ μὴ ἁπτέσθω. ξυνευνέτω δὲ τῷ ἀνδρὶ, δύο ἡμέρας ἢ τρεῖς. ὁκόσον δ' ἂν χρόνον
καθαίρηται, τὴν λινόζωστιν ἕψουσα ἐν ὕδατι, κἄπειτα ἐὰν ἑφθὴ γένηται, ἐκθλίψαι. ὑποτρίβειν δὲ
σκόροδα καὶ κύμινον καὶ ἅλας, καὶ ἔλαιον ἀνακυκεῖν ἐν τουτέοισι. καὶ ὀλίγον ἐπιχέαι τὰ τοῦ χυλοῦ ἀναζέ-
σαι. τοῦτο πρὸ τῶν σιτίων ἐσθίειν. σκόροδα δὲ ἑφθὰ καὶ ὀπτὰ λαμβάνειν ὡς πλεῖστα. ἢν δὲ ἡ λινόζωστις
μὴ ἁπαλὴ ᾖ, λείην ξυνεψεῖν χρὴ κράμβῃ, καὶ ἡδύνειν, καὶ προσηνὲς εἶναι. καὶ ἢν ἐν γαστρὶ λάβῃ,
ὑγιὴς γίνεται. ἢν πάντα οἱ κατὰ κόσμον ᾖ. Ἢν δὲ τὸ στόμα τῶν μητρέων ξυμμύσῃ, γίνεται ἰσχυρὸν
ὡς ἐρινεόν. καὶ ἢν ἐπαφήσῃ τῷ δακτύλῳ, ὄψει σκληρόν τε καὶ ξυναλεόμενον. καὶ τὸν δάκτυλον οὐκ
ἐσίησι, καὶ τὰ ἐπιμήνια κεκρύφαται, καὶ τὴν γονὴν οὐ δέχεται τουτέου τοῦ χρόνου. καὶ ὀδύνη ἔχει
τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὴν ὀσφὺν, καὶ τοὺς κενεῶνας. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄνω προσίσταται, καὶ πνίγει.
ὅταν οὕτως ἔχῃ, φάρμακον χρὴ πῖσαι κάτω. καὶ λούειν πολλῷ θερμῷ. καὶ προστιθέναι ἅσσα μαλ-
θάσσει τὸ στόμα. καὶ ὑπάλιπτρον καθιέναι. καὶ ἀναστομοῦν τόν τε δάκτυλον, καὶ ὡσαύτως λειοῦν. ὅταν
δὲ μαλθακὸν ᾖ, προστιθέναι ἅσσα καθαίρειν αἷμα. καὶ τῶν ποτημάτων διδόναι καὶ πειρηθῆναι πα-
ρέχειν καὶ ὅ, τι ἂν ἄλλο προσδέχηται. τὴν κράμβην δὲ ἐσθιέτω, καὶ τὸν χυλὸν ῥοφεέτω. Ἢν αἱ
μῆτραι ξυμμύωσι, καὶ τὰ ἐπιμήνια μὴ φαίνηται. κολοκυνθίδα ἀγρίην, καὶ κύμινον αἰθιοπικὸν,
καὶ νίτρον, καὶ ἅλας θηβαϊκὸν, καὶ νεφείδιον, καὶ ἄλευρον, καὶ σμύρναν, καὶ ῥητίνην, ξέσας πάν-
τα ὁμοῦ, καὶ μίξας λεῖα. καὶ ποιήσας βάλανον προστίθει. Ἢν θρομβωθῶσιν αἱ μῆτραι, τὸ στόμα αὐ-
τῶν γίνεται, οἷον ὀρόβων μεστόν. καὶ ἢν ἐπαφήσῃ, ὄψει οὕτως ἔχον. καὶ τὰ ἐπιμήνια οὐ γίνονται, οὐ-
δὲ ἡ γονὴ πως. ἂν ὧδε ἔχει. τῆς κυκλαμίνου τὸν φλοιὸν περιλέψας. καὶ σκόροδα. καὶ ἅλας. καὶ
σῦκον. καὶ μέλι ὀλίγον. ταῦτα τρίψαι καὶ συμμίξαι καὶ ποιῆσαι βάλανον, καὶ προσθεῖναι πρὸς
τὸ στόμα τῶν μητρέων. καὶ τῶν ἄλλων προσθετῶν, ὅσα δριμέα τέ ἐστι καὶ κατεσθίει, καὶ ὑφ' ὧν καθαίρε-
ται αἷμα. καὶ τῶν πομάτων ἅσσα ὑστέρας καθαίρει. Ἢν παρὰ φύσιν αἱ μῆτραι χάνωσι, τὰ ἐπιμή-
νια χωρέει πλείονα. καὶ γλίσχρα. καὶ θαμινά. καὶ ἡ γονὴ οὐκ ἐμμένει. καὶ τὸ στόμα κεχηνός ἐστι. καὶ
οὐχ οἷόν τε εἰρύσασθαι τὴν γονήν. καὶ πῦρ καὶ ῥῖγος λαμβάνει, τὴν κάτω κοιλίην, καὶ τὰς ἰξύας. ἡ
δὲ νοῦσος λάζηται ἐκ ῥόου αἱματώδεος. γίνονται δὲ καὶ ὁκόταν τὰ ἐπιμήνια ἐξαπίνης ἱστάμενα ῥα-
γῇ. ἡ δίαιτα γοῦν πρόσθεν εἴρηται. χρὴ δὲ προσθέτοισι θεραπεύειν. ἐν ἀρχῇ μὲν, καθαρτηρίοισιν ἅμα
καὶ μαλθακοῖσιν. ἔπειτα ἠρέμα στύφουσι. καὶ παρόδοισι τὰ κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ πυριῆν μυρσίνης ὕ-
δατι, ἢ βάτου, ἢ ἐλαιῶν φύλλοις ἀναφεψῶν. ἢ ῥόδων ἢ οἰνάνθης, ἢ ἀμπέλου. Ἢν τὸ στόμα τῶν μητρέων
ἀναχάνῃ. ἢ ὡς πέφυκεν ἐν τοῖς ἐπιμηνίοις, οὕτω γίνηται τὰ ἐπιμήνια, πλείω καὶ κακίω πάντα.
καὶ ὑγρότερα, καὶ διὰ πλείονος χρόνου. καὶ ἡ γονὴ οὐχ ἅπτεται, οὐδὲ μένει, ἀλλὰ πάλιν ἔξεισιν. καὶ ἢν
ἐπιμείνῃ, τὸ στόμα εὑρήσει διαπεπληχὸς, καὶ ἀδύναμον ἴσχει ἀπὸ τῶν ἐπιμηνίων. καὶ κούφη ἐστὶ καὶ
ἄτονος, καὶ πρόσω χωρέει. τὰ δὲ κράτεα χαλᾶται. καὶ πῦρ βληχρόν. καὶ ῥῖγος. καὶ ὀδύνη ἔχει τὴν
νειαίρην γαστέρα καὶ τοὺς κενεῶνας καὶ τὰς ἰξύας. πάσχει δὲ ταῦτα μάλιστα, ἤν τι ἐν αὐτῇ διαφθα-
ρῇ, σαπῇ καὶ παγῇ. πάσχουσι δὲ καὶ ἐκ τόκων ἔνιαι. αἱ δὲ καὶ ἄλλως. ὅταν γοῦν ὧδε ἔχῃ, φάρμα-
κον χρὴ πιπίσκειν. καὶ κρισιμωτέρη ἔσται. καὶ ἢν ὀδύνη ἔχῃ, τῶν χλιασμάτων προστιθέναι. καὶ τῷ
ψυχρῷ λούειν. καὶ διαλείποντα κλύζειν. καὶ τῶν ποτημάτων διδόναι, ὅ, τι ἂν μάλιστα προσδέχη-
ται. καὶ ὑποθυμιῆν, ὁκόσα ξηραίνει. καὶ πουλύποδας ἐσθιέτω. καὶ τὴν λινόζωστιν. ἢν δὲ μὴ μεμύκω-
σιν αἱ μῆτραι ὡς χρὴ, καθίννυσθαι ἐν ὕδατι, μυρσίνου ἀναφεψημένης, ἢ σχίνου, ἢ ἀμπέλου, ἢ ἐλαίης φύλ-
λοισιν, ἢ ῥόδων. δίαιτα δὲ ἣ λέλεκται ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ ῥόου. ἄριστον δέ οἱ βοήθημα, δίψα. ἔμετοι θα-
μέες. καὶ λουτρῶν εἴρξις, ὁκόταν ἀναστομωθῶσι μᾶλλον τοῦ δέοντος αἱ ὑστέραι, καὶ μὴ μεμυκῶσι.

καὶ καθαρσίος δέονται, καὶ κλυσμῶν. καὶ θυμιαμάτων. ἢν δὲ αὐθῶσι τὰ ἐπιμήνια, πλείω γίνεται
καὶ κακίω καὶ ὑγρότερα καὶ πυκνά. καὶ ἡ γονὴ οὐκ ἐμμένει, ἀλλ᾽ ἣν ἴκῃ ἴῃ, οἴχεται. καὶ τὸ στόμα ἐπα-
φώμενος τῷ δακτύλῳ ὄψει λεῖον. καὶ ἀδυναμίη αὐτὴν λαμβάνει ἀπὸ τῶν ἐμμηνίων. καὶ πυρε-
τὸς καὶ ῥῖγος ἴσχει. ὀδύνη τε ἐς τὴν νειαίρην γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς κενεῶνας. μάλιστα δὲ ἢν
τι ἐν ἑωυτῇ διαφθαρὲν σαπῇ, καὶ ἐκ τόκου, καὶ ἄλλως. ὅταν οὖν οὕτως ἔχῃ, θεραπεύειν χρὴ, ὅκου
ἂν ἡ ὀδύνη ἔχῃ. ὡς ἐπὶ τῶν πρόσθεν γέγραπται. Ἢν αἱ μῆτραι φλεγμήνωσι, τὰ ἐπιμήνια ἐπι-
λυγίζονται, καὶ ὁ τράχηλος ξυναραχνοῦται. καὶ πυρετὸς ὀξύς. καὶ γνώμης ἁπτόμενος. καὶ πονηρὰ
καὶ ὀλίγα οἱ ἐπιφαίνεται. καὶ ὁκόταν νῆστις ἦ, ἔμετός τις αὐτὴν ἐπέρχεται. ὁκόταν δέ τι φάγῃ,
ταῦτα ἐμέει. καὶ ὀδύνη τὴν νειαίρην γαστέρα ἴσχει, καὶ τὰς ἰξύας. καὶ ἀποψύχει. καὶ περί-
ψυξις δι᾽ ὅλου τοῦ σώματος. ἡ δὲ γαστὴρ τότε μὲν σκληρὴ, τότε δὲ μαλθακή. καὶ ἐμπίπραται. καὶ αἴ-
ρεται. καὶ δοκέει ἐν γαστρὶ ἔχειν. ἔστι δ᾽ ὅτε κενεὼν φαίνεται τὸ πλήρωμα τῆς γαστρός. καὶ ἐμπί-
πλαται ἡ κοιλίη ὕδατος. καὶ ὁ ὀμφαλὸς ἐξίσχει. καὶ τὸ στόμα ἰσχνόν. καὶ ἐξαπίνης ἐφάνη τὰ ἐπι-
μήνια ζέοντα. καὶ ὀλίγα καὶ πονηρά. καὶ λεπτύνεται τὰς κληῖδας, καὶ τὴν δειρήν. καὶ οἱ πόδες οἰδί-
σκονται, καὶ αἱ πέζαι μάλιστα. ὅταν ὧδε ἔχῃ, φάρμακον πίσαι, κάτω. καὶ προσθέτοισι πυριῆσαι τὰς
ὑστέρας, ὡς εὐώδεσι τὰς ἡμέρας τοῖσι μολυβδίοισι. καὶ λοῦσαι θερμῷ ὕδατι πρὸ τῆς προσθέσιος μὴ
δάκνοντι. καὶ μετὰ τὴν πρόσθεσιν κλύζειν δύο πόσιας. κνήστρου ἑψῆσαι κοτύλην ὕδατος, καὶ ἀποχέαν-
τα τὸ ὕδωρ, κλύσαι κοτύλην ὕδατος, ξυμμίξαντα καὶ ἐλαίου ναρκισσίνου ἢ ἀνθίνου. μετὰ δὲ ταῦ-
τα διαλιπεῖν ἡμέρας τρεῖς. εἶτα κλύσαι τῷ ξὺν τῷ ὄξει. καὶ πρὸ τοῦ σίτου τὴν λινόζωστιν ἑψοῦσα
σὺν οἴνῳ ποσῷ, ἐσθιέτω ὡς κράμβην. καὶ τὸν χυλὸν ῥοφεέτω. ἢν δὲ ἐπιμένοι, φάρμακα πιπίσκειν.
ὑφ᾽ ὧν ὕδωρ καθαίρεται τὰς ὑστέρας. σιτίοισι δὲ χρεέσθω ἄρτοισι καὶ λαχάνοισιν, ἑφθοῖσι, τακεροῖσι.
θαλασσίοισι δὲ μᾶλλον ἢ κρέασιν, ἢ ἀκροκωλίοισιν ἑφθοῖσι τακεροῖσι. καὶ ταλαιπωρέειν ὡς πλεῖστα,
καὶ πρὸ τοῦ σίτου καὶ μετὰ τὸν σῖτον. καὶ λουέσθω ὡς ἐλάχιστα ψυχρῷ. καὶ γλυκέων καὶ λιπαρῶν παν-
τοίων εἰργέσθω. τὰς δὲ διὰ μέσου τῶν καθαρσίων, ἀδίαντον πινέτω, ἐν ὄξει κεκρημένῳ νῆστις. ἡ δὲ
νόσος, θανατώδης. ἐκφυγεῖν δὲ ὀλίγαι δύνανται. Ἢν μὴ ἐν γαστρὶ ἔχωσι φλεγμασίης μητρέων,
τὰ ἐπιμήνια ἐπιλυγίζονται. καὶ ὁκόταν ἄσιτος ἦ, ἐμεῖ. ὁκόταν δὲ βεβρώκῃ, ὀδύνη ἴσχει τὴν νειαίρην
γαστέρα, καὶ τὰς ἰξύας. καὶ ὅλη ἡ κοιλίη, ὁτὲ μὲν σκληροτέρη, ὁτὲ δὲ μαλθακὴ γίνεται. καὶ καθίσταται
δὲ οὐ πάνυ. κοιλίη μεγάλη γίνεται, καὶ οὐ καθαίρεται. καὶ οὐ δοκέει κύειν. καὶ πάσχει ὁκόσα περ καὶ αἱ
ἐγκύμονες. κἢν θιγγάνῃς τῆς κοιλίης, κοῦφον τὸ οἴδημα γνοίης ὡς ἀσκοῦ. καὶ ὁκόταν δοκέῃ τόκου ὥρη
εἶναι, αἱ μῆτραι ξυμπίπτουσι. καὶ τὰ ἐπιμήνια ὀλίγα, καὶ κακίονα. ταύτην φάρμακον χρὴ πιπίσκειν
κάτω. καὶ προστιθέναι τῶν καθαρτικῶν. καθαρθεῖσα δὲ, ὑγιὴς γίνεται. Ἢν φλεγμαίνηται ἡ μήτρη,
φαίνεται. ἢν δέ τι σφακελίζῃ καὶ παλιγκοταίνῃ, πῦρ ἔχει ὀξὺ καὶ μέγα, καὶ φρίκη σκληρὴ, τὰ ἀμ-
φὶ τὰ αἰδοῖα. ἐκπάγλως τε αἴθεται. καὶ δάκνεται καὶ ὁρμᾷ. καὶ εἴ τις ἐπαφήσει τῷ δακτύλῳ, καὶ
αὖθις κάκιον ἴσχει. καὶ ἀδάξεται. καὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγέει, καὶ τὸ βρέγμα. καὶ ἀχλὺς, καὶ ὑδρὼς με-
τωπιδαῖος. τὰ ἄκρεα ψύχονται, καὶ τετραμαίνουσι. καὶ κῶμα ἔχει ἄλλοτε. καὶ ἐσακούειν οὐκ ἐθέλει. οὐδὲ
ἡ ὑστέρη ἐνεργεῖ. ἀσιτίη πολλή. καὶ στόμαχος οὐ πάμπαν εἰρύεται τὴν ζοφὴν, καὶ ἡ κοιλίη. καὶ βοᾷ, καὶ
ἀναΐσσει. καὶ ὀδυνᾶται τό, τε ἦτρον, καὶ τοὺς βουβῶνας, καὶ τὰς ἰξύας καὶ παραφύσιας. καὶ ταχὺ θνή-
σκουσιν. ἢν δὲ αἱ ὀδύναι καταγνῶσιν ὡς ποδίοισι θερμοῖσιν ἐξ ὕδατος καὶ ἐλαίου ἐκπεπιεσμένοισι
πυριῆσαι. καὶ προσθέτοισι μαλθακοῖσι, μυελὸν ἐλάφου, καὶ χηνὸς ἄλειφα, καὶ κηρὸν λευκὸν, καὶ ὠοῦ
τὸ πυρρόν. ἢ κηρωτὴν πισσηρὴν προστιθέναι ξὺν ῥητίνῃ. καθαίρειν δὲ οἴνῳ, ἢ γάλακτι αἰγείῳ, ἢ ζωμῷ
ὄρνιθος. οἶνον δὲ μὴ πίνειν. καὶ πτισάνης χυλὸν ῥοφεέτω. Μητρέων ὀδύνης ἔγχυτον. Ἢν ὀδύ-
νη μοῦνον ἢ ποτέρχῃ καὶ βίαιος, ἀχλὺς ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνῇ. καὶ οὐκ ἔξεισι τὸ πνεῦμα, ἀλλ᾽ αὐτόθι μένει κα-
κόν. δεῖ οὖν οὕτως θεραπεύειν. ἀνδραφάξιος ἀγρίης καρπὸν, καὶ τεῦτλα τρίψας ὁμοῦ λεῖα χλιήνας
τὸ ἔγχεον εἰς τὰς μήτρας. Ὑστερέων ὀδύνας παῦον. Οἶνον ὡς ἥδιστον ἴσον ἴσῳ κεράσας,
τρία ἡμίχοα ἀττικά. μαράθου ῥίζας, καὶ τοῦ καρποῦ τριτημόριον. καὶ ῥοδίνου ἐλαίου ἡμικοτύλιον.
ταῦτα ἐμβαλεῖν ἐς ἐχῖνον καινὸν, καὶ οἶνον ἐπιχέαι, εἶτα πυριῆσαι. προστιθέναι δὲ καὶ σκίλλαν, ἐς
ἂν τὸ στόμα μαλθακὸν ᾖ. καὶ φορακιῶδες. καὶ ὅταν ἐν καθάρσει φλυκταίναι ἀνὰ τὸ στόμα τῆς ὑστέρης
φύσωσιν, οὕτω θεραπεύειν. σάρκα βοὸς, ἢ πικερίῳ. χηνείῳ στέατι καὶ ἀννήσῳ, τρίψαι λείως τὴν σάρ-
κα, καὶ ἐς τὸ αἰδοῖον ἐντιθέναι. Ἢν ἐρυσίπελας ἔχῃ τὰς μήτρας, οἰδέει τοὺς πόδας καὶ τοὺς μαζοὺς,
καὶ τὸ σῶμα. καὶ πόνος αὐτὴν κατέχει. καὶ ὀρθόπνοια γίνεται. καὶ ἀλγέει τοὺς κενεῶνας, καὶ τὸ ὑπογά-
στριον, καὶ τὰ στέρνα, καὶ τὴν κεφαλήν. τρόμος τε ἔχει. καὶ τὰς χεῖρας ναρκᾷ, καὶ τοὺς βουβῶνας. καὶ
τὰς ἰγνύας τρέμει. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τῇσιν ἰγνύῃσι καὶ πελιδναὶ γίνονται. καὶ κουφίζει ὀλίγον χρόνον.
καὶ ἡ χροιὴ μάλιστα δὲ καὶ οἱ μαζοὶ ἀείρονται κατὰ τὴν ὁμοεθνίην. ἀλλὰ γὰρ οὐ πάνυ τι ἀλγέει. καὶ
πῦρ καὶ ῥῖγος λαμβάνει. καὶ ἐρυθρὸν τὸ πρόσωπον γίνεται. καὶ δίψα ἰσχυρή. καὶ τὸ ἧπαρ ξηραίνεται.
ταῦτα ἢν ἐγκύμονι περιπίσῃ, θνήσκει. καὶ οὐκ ἂν δυνήσεται διαφυγεῖν. Ἢν ἐρυσίπελας ἐν τῇ-

σι μήτρῃσιν οἰδήματα γίνεται πελιωδέστατα ἀπὸ τῶν ποδῶν ἀρξάμενα. καὶ ἐς τὰ σκέλεα πάντα καὶ
ἐς τὴν ὀσφύν. ὅσῳ δ' ἂν ὁ χρόνος πλείων γένηται, καὶ ὁ θώρηξ ἐπαίρει. καὶ οἰδίσκεται. καὶ περιψύ-
χεται πᾶσα. καὶ πῦρ ἔχει μέγα. καὶ ῥῖγος ἐπιλαμβάνει. καὶ πνεῦμα πυκνόν. καὶ λιποθυμέει. καὶ
ἀσθενέει. καὶ ὀδύνη παντὸς τοῦ σώματος. δυσθυμέει τε καὶ ἀιολᾶται τῇ γνώμῃ. καὶ τὸ πάθος ἀνέρ-
χεται ἐκ τῆς κάτω κοιλίης, ἐς τὰς ἰξύας, καὶ ἐς τὰ νῶτα, καὶ τὰ ὑποχόνδρια, καὶ τὰ στέρνα
καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὴν κεφαλήν, καὶ τὸν στόμαχον. καὶ δοκέει θανεῖσθαι. ὁκόταν δὲ λύηται ἡ ὀδύ-
νη, νάρκην ἔχει τὰς ἰξύας, καὶ τοὺς βουβῶνας, καὶ τὰ σκέλεα. καὶ ἐν τῇσιν ἰγνύῃσι πέλια γίνεται.
καὶ ὀλίγον χρόνον δοκέει ῥᾴων εἶναι. ἔπειτα αὖθις πονέεται. καὶ ὁ χρώς, φλεκταινῶν καταπίμ-
πλαται. καὶ τὸ πρόσωπον ἐρυθήματα λάζυται προφανέα καὶ δηλεόμενα. καὶ ὁ φάρυγξ αὖος. ἡ
10 γλῶσσα τρηχείη. αὕτη ἡ νοῦσος, εἰ ἐγκύμονα σχοίη, κτείνει. ἢν δὲ μὴ ἰητρείην χρὴ προσάγειν. ὄνου γά-
λα πιπίσκειν καὶ καθαίρειν. ἢν δὲ μὴ λύηται ὧδε, ψύχειν τὴν κοιλίην, μαλθακοῖσι ψύγμασι. καὶ
προσθέτοισι μὴ περισκελέσι. καὶ καθῆραι κούφοις, ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον, καὶ ἐμέειν. ἀγαθὸν δὲ ἀκτῆς
φύλλα λαμβάνειν ἑφθά, ξὺν ὀριγάνῳ ἢ θύμῳ ἢ πηγάνῳ. ἢν δὲ τὸ πῦρ μεθίηται, καὶ οἶνον καὶ σιτία
* διδόναι γλυκέα. πλὴν οἴω, ἀλλὰ παῦραι θεραπεύονται. Ὕδερος δὲ γίνεται, ἐν τῇσι μήτρῃσι τὰ
ἐπιμήνια χωρέει ἀσώδεα καὶ ὑδατώδεα. καὶ οὐ πάνυ αἱματώδεα. οἰδέει καὶ οἱ ὑστέρη, καὶ φλέβες καὶ
ὅσα ἄγχιστα. καὶ κυΐσκεται. ἔπειτα πνίγεται. καὶ οἱ μαζοὶ ῥέουσι. καὶ ἡ νείαιρα γαστήρ, σκληρή ἐστι καὶ
οἰδέει. καὶ πᾶς ὁ ἀμφὶ περὶξ χῶρος καὶ ἀλγέει. ἤν τις αὐτῆς ψαύσειε πυρετός τε καὶ βρυγμὸς ἴσχει. καὶ
ὀδύνη ἀπ' ἀρχῆς ἐς τοὺς κενεῶνας, καὶ ἐς τὰς ἰξύας. καὶ ἐξονειροῖ. καὶ κάκιον ἴσχει. ταύτην λούειν δὴ
θερμῷ καὶ χλιαίνειν. φάρμακον δὲ πιπίσκειν καὶ πυελὴν βληχρῆσι. καὶ κυκλάμινον τριώβολον
20 ἐν ὀθονίῳ προστιθέσθω, ἀποδήσασα. καὶ κυπαρίσσου χυλὸν βρέχειν ἐν ὕδατι. καὶ κανθαρίδας τρίβουσα,
προστιθέναι ὀλίγον χρόνον. καὶ διὰ πλείονος ἐνεργεῖ. Προσθετὸν ὅσον χήμην. κύμινον ἀσταφὶς λευ-
κή. Ἄλλο. Κνίδης καρπός. ἄρου ῥίζα. τουτέων ὃ βούλει ἐπιεικέως προστιθέναι. ἐπειδὰν ἐκ-
καθαρθῇς κλυζέσθω καὶ ἀφαιρέειν καὶ ἐγκλύζειν τὰ αἰδοῖα. καὶ ξυγκοιμάσθω ἅμα. καὶ ἢν διενέγκῃ
τὸ ἔμβρυον, ἐκκαθαίρεται πᾶσα καὶ ὑγιὴς γίνεται. Ἄλλο ὁμοίως ὑδέρου μητρέων. Ὕφαι-
μόν τι ῥέει ἰχωροειδές, καὶ καθαίρεται. καὶ δάκνει σφόδρα. καὶ ἑλκοῖ ὥσπερ ἅλμη τὰ αἰδοῖα. καὶ
τὰ περὶξ. καὶ ὅκου ἂν ἐπιστάξῃ, ἑλκοῖ. καὶ ἡ χροιὴ ἰκτερώδης. τὰ δὲ ἄλλα καθαίρεται πλῆθος, ὥσ-
περ ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν ῥόοισιν. ἡ δὲ νοῦσος βληχροτέρη τε καὶ ἄλλως θανατώδης γίνεται. ἢν ἐξέλθωσιν
αἱ μῆτραι, ταύτην θεραπεύειν, ὡς τὴν ὑπὸ λευκοῦ ῥόου ἐχομένην. καὶ γάλα ὄνειον πιπίσκειν. καὶ ἰ-
σχναίνειν. καὶ ἰῆσθαι φαρμάκοισι, τοῖσι προειρημένοισιν. Ὑδέρου ἑλικτοῦ. Ἢν ὕδωρ ἐκ τῶν
30 μητρέων ῥέῃ, θεῖον χλωρὸν ἄλειφα λείχειν. ἢν ἄνεμος ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐνῇ, φῦσα ἔξεισι. καὶ τρύζει. καὶ οἰ-
δέει πᾶσα. καὶ πῦρ ἔχει καὶ καῦμα. πρὸς τοῖσδε, ἀΐσσει σφόδρα ὑπὸ τῆς ὀδύνης. καὶ τὸν ἄνδρα οὐ
προσίεται. καὶ σφόδρα ἄχθεται τὴν εὐνήν. καὶ ὀρθοῦσθαι ἀδυνατεῖ. καὶ ὡς βαρέα μιν κέαται ἐν τῇ-
σι μήτρῃσι. καὶ κεφαλὴν ἀλγέει. καὶ ἀλύει. καὶ ἄναυδος ἐστιν. ἢν δὲ ἡ ὀδύνη προστῇ, βοᾷ τε καὶ ἀλγέει
πάντα, καὶ ἰξύας, καὶ ἐπίσχιον, καὶ τὴν ἕδρην. καὶ τὸ οὖρον εἴργεται. καὶ ἡ κοιλίη πνίγεται.
καὶ θανεῖν ἐρᾶται. καὶ ὑποχόνδριον πιταίνεται. καὶ στόμαχος δάκνεται. καὶ τὸ στόμα πικρόν. καὶ ἐ-
μέει ὀξέα καὶ ἄκρητα. καὶ ἐρεύγεται θαμινά. καὶ ῥαΐζει. ἢν δὲ μὴ ἀνοιδίσκεται, καὶ ἢν ἐπαφήσῃ, καὶ
ἀντιτυπέει καὶ ἀλγέει. κλύζειν οὖν χρὴ τὴν μήτραν μελικρήτῳ, καὶ ὀξυμέλιτι, καὶ ἐλαίῳ. κύμινόν τε τρι-
πτὸν ἢ ἄννησον. καὶ λίνου πέταλα τρίβειν. καὶ ὄρνιθος πάτων ξὺν ᾠοῖς καὶ ἐν ὕδατι ἐνεῖναι. προσθέ-
τοισι δὲ οἷς ἂν ἐγὼ γράψω. καὶ πτήμασι χρέο. καθίννυσθαι δὲ ἐν ἐλαίῳ θερμῷ, καὶ ἀρώματα ἐμβάλ-
40 λειν. σχοίνου ἄνθος ἢν ἐν ὕδατι δάφνης ἢ θαλάσσης. ἄριστον δὲ καθαίρειν κλυσμοῖσι μαλθακοῖσι τὴν κοι-
λίην. ἢ βάλανον προστιθέναι, ὡς νηπίῳ κοιλίη λύεται. ἔρειον ἄπλυτον ξὺν μέλιτι. ἢν δὲ γεραίτερον
ᾖ, κρόμυον ἐς ἔλαιον, ἢ ἐς μέλι καὶ προστιθέναι. ἢ ταύρου χολήν, ἢ νίτρον ξὺν μέλιτι, ἢ ῥοιῆς ὀξείης
χοίνικα ξὺν μέλιτι καὶ ἀλήτῳ κριθίνῳ. ἡ δὲ μύλη ἐμφύεται ὑπὸ πάχεος γονῆς συνεχομένης, θύμ-
βραν λείην ἐν ὄξει καὶ ὕδατι, τοῦτο δίδου πίνειν ἔνυγρον. ἢ ὑοσκυάμου τὸν καρπὸν λεῖον, καὶ κλύ-
ζειν ἅλμῃ καὶ ὀπῷ καὶ ὄξει. ἢν δὲ ἢ ξὺν ὕδατι κράτιστον μελίκρητον ἐνεῖναι ξὺν ὕδατι φακῶν, ἢ ὀ-
ρόβων, ἢ ἴου ἄνθεος. ἢν δὲ καθαρθῇ, οἷα τὰ πυριφλεγέθεα, μυρσίνην ἑψεῖν, καὶ διανίζεσθαι σμύρναν.
καὶ νέτωπον σὺν ἐρίῳ προστίθεσθαι. Ἢν ἄνεμος ἐνῇ ἐν τῇσι μήτρῃσι, καὶ δάκνῃ. καὶ τῇδε δεξιῶν,
πῦρ ποιέει. καὶ οἰδέει καύματι. καὶ ὀδυνᾷ. καὶ τὸν ἄνδρα ἀπαναίνεται. καὶ ἄχθεται σφόδρα τῇ
συνουσίῃ. καὶ τείνεται. καὶ οἰδέει τὸ ἦτρον. καὶ οὐ δύναται ὀρθοῦσθαι, ἢ ἰθύνεσθαι. ὅταν οὕτως εὕρῃς,
50 γνῶθι ὅτι ἄνεμος καὶ γονή ἐστιν ἐν τῇσι μήτρῃσι. καὶ ἡ γονὴ διὰ τοῦτο νῦν κάμνει. λαβὼν μέλι. κηρόν.
καὶ λίνου πέταλα τρίψας λεῖα, ὄρνιθος στέαρ οἴνῳ εὐώδει χλιήνας, ἔγχεον ἐς τὰς μήτρας κλυστῆ-
ρι. πινέτω δὲ λίνου πέταλα, ἢ τὸν καρπὸν τρίψαι, καὶ ἐς εἴριον ἐνελίξαι πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρης. εἰ δὲ
μή, ἐν ἐρίῳ χρῆσθαι. ἴρινον καὶ κρόκον, καὶ λίνου πέταλα, ὄρνιθος στέαρ τρίψας λεῖα, δεῖς τε γάλα-
κτι γυναικείῳ ἀποσπογγίσας ἄχνῃ ἀπὸ ὀθονίων λεπτῶν ἔνδησαι. προστιθέσθω δὲ πρὸς τὸ στόμα τῆς

ὑστέρης. κἢν ἀποφύηται πιμελὴ σαρκοειδὴς ὑπὸ τὴν κεδόνα ἐντιθέναι. καὶ λεπτύνειν μέσως. αἱ δὲ λίην
λεπτυνόμεναι, ἀραιαί εἰσι καὶ ἐκτιτρώσκουσιν. εἰ δὲ οὐ δέχεται ἡ ὑστέρη, ἀλλὰ ἀφίησι. καὶ θέρμον οὐκ
ἔχει ἐν ἑωυτῇ, ὄργανον χρὴ μηχανοποιέεσθαι, ἐφ' ὃ ἑζομένη εἰσελεύσεται ἀτμὸς ἐς τὰς μήτρας. ἀμφὶ δὲ τού-
τῳ, εἵματα κυκλόσε τιθέναι. ὑποθυμιῆν δὲ κασίην. κιννάμωμον. σμύρναν. ἴσον ἑκάστου ἐν οἴνῳ τὲ φυ-
ρῆν στεαίῳ τούτων καὶ ἐπιβάλλειν. ὀλίγον τὲ λούεσθαι. ὀλίγα σιτέεσθαι. ἀρήγει δὲ καὶ πρόσθετον τοιόν-
δε. σμύρναν ἁπαλὴν ξὺν μέλιτι. ἔστω δὲ προμήκης ὡς βάλανος. καὶ ταῦτα ποιέειν πλειστάκις πρὸς
τὴν δύναμιν ὁρέων. καὶ οἱ ἐν σίτῳ πελεκῖνοι τριπτοὶ ξὺν σμύρνῃ ὠφελέουσιν. ἑψεῖν δὲ μέλι σὺν τοῖ-
σι δαισὶν ἀνακυκῶν. καὶ ὅσον αἰγύπτιον κύαμον προστιθέναι. καὶ ταύρου χολήν. καὶ ῥοὰς ἐρυθρῆς ἴ-
σον κονύζῃ ποίη. ὅμοιον δὲ ἐστι σελίνῳ οὔλῳ. φύεται δὲ ἄγχιστα θαλάσσης ἐν χωρίοισι ψαμμώδεσιν.
ὀσμὴ δὲ τούτου, δύσοιστος. τοῦτο σὺν μέλιτι καὶ οἴνῳ πρόσθες, ἢ βόλβιον, ἐν πυροῖς δὲ θεωρέεται, αἰγυ-
πτίοισι δὲ μάλιστα, δριμὺ, ὅμοιον κυμίνῳ αἰθιοπικῷ. τοῦτο σκόροδον νίτρον ἐν τῷ αὐτῷ προστίθει. προ-
λουέσθω δέ. Ὅταν γυνὴ τὴν κεφαλὴν ἀλγέῃ, τὸ βρέγμα τὲ καὶ τὸν τράχηλον, καὶ ἰλιγγία περὶ τῶν
ὀμμάτων, καὶ φέρεται καὶ συγνὴ ἤ, καὶ οὖρα μέλαινα, καὶ δὴ ὑστέρης ὅμοια. καὶ ἄσην ἔχῃ, καὶ δυσθυ-
μέῃ. μέλαινα χολὴ ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐστί. θεραπευέσθω δὲ, ἐν πειρώνῃ παλαιῇ ἐνιαυσίῃ. ταύρου χο-
λὴν, ἄνθος χαλκοῦ τρίβειν ξὺν βακχάρει καὶ πρόσθετα ποιέειν. καὶ φάρμακον πιπίσκειν καὶ λούειν.

Ὁκόταν δὲ δάκνηται τὰς μήτρας γυνὴ καὶ ἀλγέῃ, καὶ ἀδάξηται. καὶ χολὴν οὐρέῃ ξανθήν. καὶ
ἡ μήτρη χάνῃ, οἷα καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἰκτερώδεες, ἴσθι ὅτι χολὴ ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐστί. ἄριστον γοῦν ἐκκαθαί-
ρειν, τό, τε πᾶν σῶμα, καὶ αὐτὰς προσθέτοισιν ἃ χολὴν ἄγει. Ψύχεται ὑστέρη. καὶ βάρος δοκέει
ἐγκεῖσθαι. καὶ τὸ χρῶμα οὐ λαμπρὸν, καὶ πέπηγεν ἡ ὑστέρη, ὅταν οὕτως ἔχῃ, καθαίρειν ὅ, τι φλέγμα
ἄγει. καὶ λεπτύνειν χρὴ, καὶ πυκινὰ ἐμέειν. Ὅταν γυναικὶ ὄζῃ κακὸν ἐκ τοῦ στόματος, καὶ τὰ οὖλα
μέλανα ἢ καὶ πονηρὰ, κεφαλὴν λαγωοῦ καὶ μύας τρεῖς, κατακαῦσαι χωρίς. καὶ τῶν δύο μυῶν ἐξε-
λεῖν τὴν κοιλίην. ἧπαρ δὲ καὶ νεφρούς. μή. καὶ ἐν θυίῃ λιθίνῃ, τρίβειν μάρμαρον. ἢ λίθον λευκὴν, καὶ δια-
σῆσαι. εἶτα μίσγειν ἴσον, ἑκάστου, καὶ τοὺς ὀδόντας τρίβειν. χρὴ δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ στόματι χωρία κἄπειτα
ἐρίῳ πινωδεστάτῳ τρίβειν, καὶ διακλύζεσθαι ὕδατι. βάπτουσα δὲ τὸ πινῶδες ἔριον ἐν μέλιτι, ἀνα-
τριβέτω τοὺς ὀδόντας καὶ τὰ οὖλα, καὶ τὰ ἔνδον καὶ τὰ ἔξω. τρίβειν τὲ ἄννησον. καὶ ἀνήθου καρπόν.
καὶ σμύρνην ὁλκῆς ὀβολοὺς δύο, διεῖναι οἴνῳ λευκῷ ἀκρήτῳ ἡμικοτυλίῳ, ἐν τουτέῳ διακλυζέ-
σθω. καὶ ἐν τῷ στόματι πουλὺν κατεχέτω χρόνον. θαμινὰ δὲ τοῦτο δρᾷν, καὶ ἀναγαργαρίζεσθαι νῆστιν,
καὶ μετὰ τὴν τροφήν. ἄριστον δὲ ὀλιγοσιτίη. κράτιστα χρὴ προσφέρεσθαι. τοῦτο τὸ φάρμακον, ὀδόν-
τας καθαίρει, καὶ εὐώδεας ποιέει. καλεῖται δὲ ἰνδικὸν φάρμακον. Ὁκόταν γυναικὶ ὁ μαζὸς τρη-
χὺς γένηται, συβῆς καρπὸν, ἢ βάτου ἑψῆν σὺν ὕδατι καὶ ἐλαίῳ. καὶ τοὺς μαζοὺς καταπλάσσειν.
καὶ σεύτλου φύλλα ἐπιῤῥίπτειν. ἔπειτα ῥάψαι ἐς ῥάκος, ὡς κυρβασίην τεκμηρόμενος, ὅσον τὸν μα-
ζὸν ἐκχωρήσει, καὶ οὕτως ἐντιθέναι τὸν τιτθόν. ἢν δὲ διαπύῃ, τάμνειν. καὶ ἐρίῳ ῥερυπωμένῳ μοτῶ-
σαι. καὶ ἐπιβάλλειν τὸ ᾠόν. μετέπειτα φακῷ ἑφθῷ ξὺν ἀλφίτῳ μίξαι, καὶ καταπλάσσειν.
Ἐπὴν γυναικὸς ἐν τῷ αἰδοίῳ ἢ ἐν τῷ ἀρχῷ ἀσκαριδώδεα γένωνται, λύγου καρπὸς μίσγεται ἢ φύλ-
λα. καὶ βοὸς χολὴ παραμίσγεται ὅσον ὀβολός. κεδρίνῳ δὲ ἐλαίῳ φυρᾷν. καὶ ἐρίῳ πινόεντι εὐερω-
τάτῳ ἀναλαβεῖν. ἐντιθέσθω δὲ διὰ τρίτης, νύκτα καὶ ἡμέραν. τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀφελομένη, λουέσθω θερ-
μῷ. καὶ σκόροδα ἑφθὰ, καὶ ὠμὰ ἐσθιέτω. καὶ αἱ ἀσκαριδώδεες ἐξίασι καὶ θνήσκουσιν. ἅλμῃ δὲ κλύζειν
χρή. Πρόσωπον ἀγλαΐζει. Ἡ παρὰ ταύρου τρίβειν ξὺν ἐλαίῳ, ἀλείφειν δὲ σὺν ἀκρήτῳ οἴνῳ. χο-
λὴ δὲ χλωροῦ φθείρει. ἀλλὰ καὶ ὁ χυλὸς τῆς πτισάνης, ὁμοίως λαμπρύνει. καὶ ᾠῶν τὸ λευκόν. καὶ
ἄλητον θέρμων καὶ ὀρόβων καὶ σύκων καταπλαττόμενα. καὶ κράμβης ῥίζα καὶ σπέρμα. ταῦτα
καὶ φακοὺς αἴρει. καὶ ἀλκυόνιον. καὶ κονιορτὸς ἢν λυπῇ τὸ πρόσωπον, κηρωτῇ ὑγρῇ, διὰ ῥοδίνου ὑπο-
χρίειν. καὶ ὕδωρ ψυχρὸν προσχέειν. καὶ ῥυτίδας ἐκτείνει. ἐν θυίῃ λιθίνῃ μολύβδαιναν τρίβειν μηνιαῖον
ὕδωρ παραχέοντα πλάσσαι κυκλίσκους. κἄπειτα ἐὰν ξηρανθῶσιν, ἐλαίῳ διεὶς, χρίειν τὰς ῥυτίδας
φέρον πρόσωπον. ἢν δὲ ῥέωσιν αἱ τρίχες, λάδανον μετὰ ῥοδίνου ἢ ἀνθίνου μύρου τρίβε. καὶ μετ' οἴνου
ἐγχεέτω. ἢ τὴν σμηκτρίδα γῆν, ξὺν οἴνῳ, ἢ ῥοδίνῳ, ἢ ὀμφακίνῳ, ἢ ἀκακίῃ. καὶ ἢν μαδήσῃ, κύμινον ἔμ-
πλασσε, ἢ πελιάδων κόπρον, ἢ ῥάφανον τριπτὴν, ἢ κρομύῳ τριπτῷ, ἢ τεύτλῳ, ἢ κνίδῃ. Τὰς δὲ ἐφη-
λίδας λεγομένας αἴρει, ὀρόβιον τεύτλου τὲ χυλός. ᾠῶν τὸ λευκόν. πτισάνη. ἢ σικύου ἀγρίου ῥίζη
ξηρὴ, μετ' οἴνου τρυγὸς τριφθεῖσα, ἐπαλειφομένη. ἢ συκῆς φύλλα προστιθέμενα. σησάμῳ τριπτῷ σμή-
χεσθαι, ἢ ἀμυγδάλαις πικραῖς. κνίδης τε σπέρμα, σκορόδων κέλυφος ἐπιδεόμενον λεπίδιον.
Λειχῆνας ἐξάγει πάντας. Ὄξος. μάννα. κισσηρίς. θεῖον μετ' ὄξους. κάρδαμον ἄγριον καὶ καὶ σπο-
δωθέν. ἐχίδνης λεβηρίδος. καὶ λαπάθου ἀγρίου ῥίζα. τρίβειν δὲ μετ' ὄξους οἰνώδεος φλυκταινοῦται.
καὶ λιθαργύρου χρέο. Ῥοῦ ἐρυθροῦ ποτὸν ἀγαθόν. Ἐλάφου κέρας κατακαύσας ὠμηλύσει κριθῶν
ξυμμίξαι διπλασίην, ἐπὶ οἶνον πράμνιον ἐπιπάσσουσα πινέτω καὶ ἴσα. Ἕτερον ὁμοίως ποτόν.
Ἀδιάντου ῥίζαν τρίψας, καὶ ἐρεβίνθους φώξας, καὶ λέκιθον πίνειν ἐν μέλιτι ὡς πλεῖστον διδόναι. ἢ

ἀλήτου σηπανίου ὀξύβαφον, κόμεως λευκοῦ ἥμισυ, μάννης τρίτον μόριον, καὶ σχοίνου ὀλίγον. ἢ πίτυος,
ἢ κυπαρίσσου διεὶς ὕδατι, δίδου πιεῖν. πίνειν δὲ τῆς ἡμέρης, ἢ ἐλάφου κέρας κατακαίειν, τρίβειν τε καὶ
ὡμηλύσει σὺν κέδροισι πέντε, οἶνος σὺν τοῖς δυσὶν αὐστηρὸς μέλας μίγνυται. ἢ ῥοιὴν γλυκείην, ἐκπιέσας
τὸν χυλὸν, ξὺν οἴνῳ μέλανι πίνειν. ἢ κυπαρίσσου καρπὸν ὅσον τρία ἢ τέσσαρα. καὶ μύρτα μέλανα, καὶ ὁ-
μοῦ καὶ αὐτὰ καθ᾽ ἑαυτὰ, πρὸς ἰσχὺν τοῦ σώματος ὁρέων τῆς γυναικός. ξὺν οἴνῳ δὲ ἡ πόσις γινέσθω. ἢ
καστορίου ὀβολὸν, ἐν οἴνῳ τρίβειν αὐστηρῷ μέλανι, καὶ ἐπιπίσκειν. Ῥόου καὶ πάσης νόσου παρὰ τὸ ὅσαι
ἀπὸ τῶν ὑστερέων γίνονται. Γλυκυσίδης καρπόν. καὶ τοῦ ῥόου τὰς ῥίζας. κύμινον αἰθιοπικὸν, καὶ με-
λάνθιον ἐν οἴνῳ λευκῷ διδόναι. ἢ νάρθηκα ξύσας, ὅσον ὀξύβαφον. καὶ πράσου χυλὸν, ἐν οἴνῳ λευκῷ
κεκρημένῳ, τοῦτο καὶ ἐκ ῥινῶν αἷμα ῥέον παύει. ἢ σίδην ἑψῆσαι ἐν οἴνῳ μέλανι. καὶ περιλέψαι καὶ τὰ
ἔνδον τρίβειν ἐν οἴνῳ μέλανι ξὺν παλῃ ἀλφίτου πιεῖν. ἢ λίνου, ἢ ἐρυσίμου φῶξαι. καὶ ἐλαίης φύλλα
χλωρῆς. καὶ μέλαιναν ῥίζαν μήκωνα ἁδρὰν. ταῦτα τρίψας, ἐν τῷ αὐτῷ οἴνῳ κεκρημένῳ δίδου πίνειν.
ἢ τα μισὸν ὄνειον, καὶ σίδης γλυκείης ῥίζαν, καὶ κικίδα ἐξ ἴσου πάντα, καὶ ῥοιῆς γλυκείης χυλὸν, ξὺν
οἴνῳ πίνειν. ἢ λαπάθου καρπὸν, ξὺν τῷ κικίδος ἔξω περιεξυσμένῳ, ταῦτα τρίβειν ἅμα, καὶ μετέπει-
τα κυκεῶνα. Ἢν αἷμα ῥέῃ λαῦρον ἐξ ὑστερέων ἄγνου φύλλα ξὺν οἴνῳ μέλανι τὰ στρυφνὰ, ῥόον ἵ-
στησιν, οἴνῳ μέλανι μιγνύμενα. Ῥόου καὶ ὀδύνης. Κάχρυος ῥίζαν ἐν οἴνῳ μέλανι πίνειν. ἢν δὲ πλεῖον
ᾖ, τερμίνθου καρπὸς τριβόμενος. χρὴ δὲ οἴνῳ καὶ ὕδατι διεῖναι καὶ πίνειν. Ἢν ῥόος γένηται, καρκίνους
ποταμίους ἀποπνίξας ἐν οἴνῳ, πίνειν διδόναι τοῦ τοιούτου οἴνου, μεθ᾽ ὕδατος. ἢν δέ τι φέρηται ὁ ῥόος,
πρόμαλον φώξας καὶ τρίψας ἐν οἴνῳ, δίδου. ἢ πράσων χυλὸν, ἢν δὲ πουλὺς καταρρέηται ὁ ῥόος, ἢ
μίσυ ὄνιδα κατακαίειν, καὶ λεῖῆναι, καὶ ξὺν οἴνῳ διδόναι. ἢν δὲ πολυχρόνιος ὁ ῥόος γένηται, πόδας
καταγεὶς ἀρρήγει, τρίβειν δὲ λεῖον τὸν πόδιον, καὶ σὺν οἴνῳ διδόναι εὐώδει. Κατάπλασμα ῥόων.
Σκόροδα, καὶ ἀνδράχνην, καὶ σέλινον, καὶ λωτοῦ πρίσματα, καὶ κέδρου λεῖα ὁμοῦ μίξαι. διεὶς δὲ ἐν με-
λικρήτῳ, κατάπλασμα ποιέειν. ἢ βάτου φύλλα καὶ ῥάμνου καὶ ἐλαίης, ὁμοῦ λεῖα μίξαι, καὶ διεῖναι ἐν
μελικρήτῳ. καὶ σὺν ἀλφίτοισι καταπλάσσειν. ἢ ἀκτῆς καὶ μυρσίνης φύλλα, καταπλάσσε. ἢ λωτοῦ
πρίσματα. συκαμίνου φύλλα, καὶ ῥόδου σὺν ἀσταφίδι. Πυριήσιες ῥόων. Αἴρων ἄλευρα πεφω-
σμένα, ἑψεῖν ἐν ὀξυκρήτῳ ἀκρητεστέρῳ, καὶ ἐς ὀθόνιον ἐγχρίων πυρία. ἢ φακοὺς φώξας καὶ περιπτί-
σας ποιέειν ἄλευρα χονδρότερα. καὶ ἐν ὕδατι ἑψεῖν. καὶ ὁμοίως καταπλάσσειν. ἢ ὀρόβους ὡσαύτως. ἀ-
γαθὸν δὲ καὶ ἐλελίσφακον. ἢ ἄχυρα κριθῶν, ἐν ἀφεψήματι ἐλελισφάκου καὶ ὑπερικοῦ ἑψεῖν καὶ κατα-
πλάσσειν. λωτοῦ πρίσματα, καὶ κυπαρίσσου ἐν ἀφεψῶν ἐν ἀσταφίδος ἀποβρέγματι ἐς ὀθόνιον ἐπι-
χρίων πυριῆν. ἢ ἐλαίης φύλλα, ἢ κισσοῦ, ἢ μυρσίνης, ἐν ἀφεψήματι. καὶ μετὰ τούτων, κριθῶν ἄχυρα ἑ-
ψεῖν. ἢ ἀρωμάτων ὕδατι συνεψεῖν, πίτυρα πύεινα. ἢ ἀσταφίδος ἀποβρέγματι πίτυρα πυρῶν ἑ-
ψεῖν, ἢ λευκοΐου καρπὸν ἢ τὰς ῥίζας ἀφεψεῖν. καὶ τῷ ὕδατι ξὺν πιτύροισι πυρίνοισιν ἐπιρρίπτειν,
ἢ τῷ ἀφεψήματι πίτυρα πυρῶν. τοῦτο ποιήσασα θερμῷ ἐνελιξαμένη ἐρίῳ, πυριήσθω. ἢ τῷ τῆς
ἑρπύλλου ἑψήματι, καὶ πίτυρα τὸν αὐτὸν τρόπον. πυριῆν δὲ καὶ σπόγγοισι θερμοῖσι, καὶ ἐρίοισι μαλθα-
κοῖσιν, ἢν περιοδυνέῃ. καὶ τοῖσιν ὀστρακίνοισιν ἀγγείοισιν, ὕδατος ἐγχέων, ἢ ἐν κύστεσιν ἐλαίῳ θερμῷ.
Κλυσμοὶ ῥόων. Μυρσίνης φύλλα καὶ δάφνης καὶ κισσοῦ, ἐν ὕδατι ἀφεψεῖν. τουτέῳ κλύζε χλιερῷ.
ἀκτῆς φύλλα, καὶ σχοίνου ἀφεψεῖν, ἐν ὕδατι ἀποχέας ἀκροχλιερῷ κλύζειν. ἢ οἰνάνθην καὶ κύπερον καὶ
ἀσταφίδα ἀφεψεῖν ἐν μελικρήτῳ καὶ κλύζειν. ἢ τῆλεος ὕδατι, ἢ βάτου ἀφέψημα, ἢ ἐλαίης χλωρῆς
ἢ κυπαρίσσου, ἢ ἑρπύλλου, ἢ ῥοῆς ἢ λευκοΐου ῥίζης, ἢ σχίνου ἀκροχλίερον. ἢ τὸ διὰ βουτύρου καὶ ῥητί-
νης, καὶ χηνείου ἐλαίου. ἢ τὸ διὰ μυελοῦ καὶ στέατος ὑείου. Ὑποθυμιήσιες ῥόων. Κριθὰς πεφωσμέ-
νας ἐς ἄνθρακας, ὑποθυμιῆν, ἢ ἐλάφου κέρας σὺν ἐλαίῃσιν ὀμφακίτοισιν, ἢ ῥόον τὴν ἐρυθρήν. καὶ
ἄλφιτα πεφωσμένα ξὺν ἐλαίῳ, καὶ οἴνῳ διπλασίῳ. ἢ ἄχυρα κριθῶν. καὶ βόλβιτον ὁμοίως. ἢ λωτοῦ
πρίσματα, ἢ ῥόον, ἢ κυπάρισσον, σὺν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ, ξηρὴν ὑποθυμιῆν. ἢ χαλβάνην, ἢ μάν-
ναν, ἢ ῥητίνην, οἴνῳ δεῦσαι. ἢ αἰγὸς κέρας, ἢ κικίδα. καὶ ὁ ῥόος ἵσταται. Ἑτέρα θυμιητά. Ὀρύξαι
χρὴ βόθρον, καὶ φῶξαι ὅσον δύο χοίνικας ἀτιμαγὰς γιγάρτων τῆς ποδῆς, ἐπιβαλὼν ἐπὶ τὸν βόθρον.
οἴνῳ τε ἐπιψεκάσαι εὐώδει. καὶ ἀμφικαθεζομένη, κατειλίξασα ἑαυτὴν, θυμιήσθω. ἢ τὸ λεγόμενον οἰ-
σύπη αἰγὸς ξηρὰ κόψαι καὶ φῶξαι σὺν κριθέων ἀλεύρῳ ἢ κρίγματι ἐλαίῳ φυρήσασα θυμιῆν. ἢ ἄνθρακας
πλεῖον κριθέων, ἢ ἄχυρα ὑποβάλλων, ἢ πρίσματα κυπαρίσσου, μύρῳ ἀνδῶν, θυμιῆν. ἢ κώνειον, ἢ
σμύρναν, ἢ λιβανωτὸν μύρον περιχέων, θυμιῆν. ἢ ἄσφαλτον καὶ κριθῶν ἄχυρα ὁμοίως. ἢ κυπαρίσσου
ῥίζαν ἐν ἀλείφατι ῥοδίνῳ περιχέας, θυμιῆν. ἢ καλάμῳ, σχοίνῳ, κυπέρῳ, σελίνου σπέρματι, ἀνή-
σου, ῥόδινον ἔλαιον περιχέας θυμιῆν. ὁμοίως δὲ καὶ ῥητίνην ὑποβάλλειν καὶ κιννάμωμον καὶ σμύρναν,
ξὺν βάτων φύλλοις, ἢ ῥόδων φύλλοις, ἢ ἡδυόσμοις, ξὺν ποσῷ κρόκῳ καὶ στύρακι. ταῦτα πάντα ἐν
τῷ αὐτῷ τρίβειν καὶ θυμιῆν, ὀβολῶ ἀττικῷ σταθμῷ, ἐπὶ σποδίην οἰναρέην. ἢ ἐπιβολὴ τοῦ πλάσου
ὡς ἐμβαφίου. τὸ δὲ πῦρ κληματίνον ἔστω. ἐπιτιθέναι δὲ ἤδη πρότερον ὡς μὴ ὀδμὴ ᾖ. ἐπεὶ εἰ ὀδμὴ ἔ-
σται, ἄμεινον μὴ θυμιῆν. Ῥόου ἐρυθροῦ προσθετά. Σμύρνα καὶ βολβίον ξὺν μέλιτι τριφθὲν, προσ-
τιθέναι ἄριστον. ἢ ῥόας ἑψητὰ ἐν ὕδατι, ἀπὸ δὴ καὶ τρίψας λεῖα ἐν μύρῳ ῥοδίνῳ, ἐν ἐρίῳ ἑλίξας προ-

στίθει. ἢ τοῦ λωτοῦ τὸ ἄνθος ἑψῆσαι ἐν ὕδατι, κἄπειτα τρίβειν ἐν ῥοδίνῳ μύρῳ, καὶ ἐν εἰρίῳ πρὸς τὸ στόμα τῆς ὑστέρης προσάγειν. ἢ κύπειρον, καὶ ἶριν, καὶ ἄννησον ἴσον ἑκάστου ἐν μύρῳ ῥοδίνῳ λεῖον βαλεῖν ἐς τὸ στόμα εἴσω. ἢ μυρσίνης φύλλα μελαίνης, ἐν οἴνῳ λευκῷ πίτυος φλοιὸν παραμίσγειν, καὶ ὁμοίως ποιεῖν. ἢ κυπαρίσσου καρπὸν, καὶ λιβανωτὸν ἴσον ἑκατέρου τρίβειν ὁμοῦ ἐν μύρῳ, καὶ προστιθέναι. Ἢν ξηρῶναι δέῃ ῥόον. Καλαμίνθην ἐν οἴνῳ μέλανι ἑψεῖν, καὶ ἐς ὀθόνιον βρέξαντα, ἐπιτιθέναι. ἢ ὑοσκυάμου τῶν φύλλων, καὶ κώνειον ἅμα ἑψεῖν. ὡσαύτως πράσα, καὶ μαλάχην, καὶ κηρὸν, καὶ χηνὸς ἄλειφα μίξαι. εἶτα χλιαρὸν προστιθέναι πρὸς τὰ αἰδοῖα. ἢ οἶνον ἄκρητον ξὺν ῥητίνῃ καὶ σιδίῳ ἑφθῷ τρίβειν, καὶ προστιθέναι ὁμοίως. ἢ κνίκον σὺν οἴνῳ τρίβων προστίθει. ἢ λωτοῦ τὸ πρίσμα ὁμοίως. ἢ σχίνου φύλλα. ἢ ῥόον μέλιτι καθεψῶν μίξας, πρόσθες. ἢν δὲ μὴ λήγῃ σούσινον ἢ βλῆτον τὴν βοτάνην ὡς γλῶσσαν οὖσαν, ἐν εἰρίῳ ποιεῖν πρόσθετον. Ῥόου ὕδατος, πρόσθετον καὶ ἔγχυτον. Ἢν γυναικὶ ὕδωρ ῥέει ἐκ τῶν αἰδοίων, λαβὼν ῥητίνην ξηρὴν, καὶ μυρσίνης πέταλα, καὶ λίνου καρπὸν, τρίψαι ἐν οἴνῳ. καὶ μίξαι ἐν ὄρνιθος στέατι. καὶ ἐγχέαι ἐς τὰ αἰδοῖα, κλυστῆρι. ἄλευρα χειρομύλια ὡς καθαρώτατα. ἢ ἀμύλιον ἐν εἰρίῳ προστίθεσθαι πρὸς τὸν στόμαχον. Ἄλλο ἔγχυτον ὁμοίως. Ὁκόταν ὕδωρ ἐκ τοῦ αἰδοίου ῥέῃ, μυρσίνης πέταλα καὶ λιβανωτοῦ καρπὸν ἐν χηνὸς στέατι τρίψας καὶ ῥητίνην, ἐς τὰ αἰδοῖα κλυστῆρι ἐνεῖναι. Ἢν ὑπὸ ῥόου ὑδατώδεος τὸ ἦτρον ἀλγέῃ. Ἄγνου καρπὸν τρίψαι ἐν μέλιτι καὶ καταπλάττειν τὸ ἦτρον καλῶς. Ἢν ῥόος αἱματώδης, ἢ λευκὸς, ἢ ὁποῖος. Θεῖον καὶ μανδραγόρου τὸ ἄκρητον, ἀναλαβόντα, εἰρίῳ προσθεῖναι. καὶ ὑπτίη εὑδέτω. καὶ ἀκίνητος μενέτω. ἢ σίδια ξηρὰ τρίβειν ἐν οἴνῳ πραμνίῳ, καὶ διδόναι πίνειν. Ῥόου λευκοῦ ποτόν. Κισσοῦ λευκοῦ τὸ σπέρμα, καὶ πίτυος φλοιὸν ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ παρέχειν. ἢ ἐλάφου κέρας κατακαῦσαι μοῖραν. ὠμηλύσιος δὲ δύο μοίρας καὶ κεδρίδας πέντε, τρίβειν ὕδατι καὶ πίνειν. Ὅταν πνίγηται ὑπὸ ὑστέρων. Κάστορα καὶ κόνυζαν ἐν οἴνῳ χωρὶς καὶ ἐν ταυτῷ πινέτω ἑκάτερον. ἀσφάλτου ὅσον τριώβολον. ἢ φώκης στέαρ ὅσον δὶς τῷ δακτύλῳ λαβεῖν. ῥίζης γλυκυσίδης ὅσον ἥμισυ πόσιος ἐν οἴνῳ εὐώδει διδόναι πίνειν. ὅταν δὲ πνίγωσι καὶ ὁμοῦ βήσσῃ, σανδαράχης ὅσον ὀβολὸν, καὶ θείου ἀπύρου ἴσον, καὶ ἀμύγδαλα πικρὰ καθήραντα ξυμμίσγειν τρία ἢ τέσσαρα, καὶ διδόναι ἐν οἴνῳ εὐώδει. ἢν δέ γε προσίσχωσιν αἱ ὑστέραι, κριθὰς τρίψας λεῖα ξὺν τοῖσιν ἀλεύροισι, καὶ κέρας ἐλάφου, ἐλαίῳ δεύσας ὑποθυμιήσθω. ὅταν δὲ ἄνω ᾖ, καὶ θλίβηται καρδίᾳ καὶ στόμαχος, καὶ ὑπομνήσωσι, σμύρνην ἢ ῥητίνην, ἢ νέτωπον, ἢ κάστορα, ἢ ὀπὸν σιλφίου πίσαι. Ὅταν ὑστέρα πνίγῃ. πνεῦμα δὲ σβέννυται, ἄλες ἄνω καὶ βάρος ἔχῃ. καὶ γνώμη καταπλήξ. ἀναυδίη. περίψυξις. πνεῦμα προσπταῖον. ὄμματα ἀμαλδύνεται. τὴν κεφαλὴν ξυρεῖν ὅτι τάχος, καὶ ταινίῃ ἀποδιωθεῖν. ὑπὲρ ὀμφαλὸν δὲ εἰ δεῖ. διδόναι δὲ καστόριον καὶ κόνυζαν, καὶ πηγάνου ὕδωρ. κύμινον αἰθιοπικόν. ῥαφάνου σπέρμα. θεῖον. σμύρνην. πρὸς δὲ τὰς ῥῖνας, τὰ κακόοδμα. εὔοδμα δὲ ἐς τὰς ὑστέρας. ἢν δὲ ἀνέχηται καὶ κόχλου τὸ ἔνδον, τὸ λευκὸν μέλιτι δεύσας καὶ μίξας, ἀλείφειν τὴν ῥῖνα. ἢ σχῖνον λεπτὴν ἢν δάκνηται. ὅταν δὲ ὀδύνην ἔχῃ καὶ πνίγηται, μαλάχης ῥίζαν. ἢ ὀξύμελι. ἢ φλοιὸν μαράθου, καὶ κρηθμὸν ἐν ὕδατι δοῦναι πίνειν. ἄριστον δὲ ὀρυγγάνειν, καὶ διακαθίζειν, ἢ ἐλλέβορον, καὶ πταρμὸν ποιέειν. καὶ προσίσχειν πρὸς τὰς ῥῖνας. ἢν δὲ ὑπὸ τὰς φρένας ὁρμέωσιν ἵζεσθαι, ἐξαπίνης ἄφωνος γίνεται. ὑποχόνδρια σκληρά. καὶ πνίγεται. καὶ τοὺς ὀδόντας συμβρύχει. καὶ οὐχ ὑπακούει καλεομένη. δεῖ οὖν ὑποθυμιῆν ὑπὸ τὰς ῥῖνας, εἰρίον κατακαίων. ἄσφαλτον ἐς πῦρ ἐμβάλλων. καὶ καστόριον καὶ θεῖον. καὶ πίσσαν. βουβῶνας δὲ καὶ μηροὺς, μύρῳ ἔνδοθεν εὐωδεστάτῳ χρίειν. ἢ ἀστράκους τοὺς θαλασσίους τοὺς μέλανας, καὶ κράμβην μίξας εὐώδει οἴνῳ, πινέτω. ἢ σμύρνης τριώβολον. κορίανον ὀλίγον. ῥητίνην. γλυκυσίδης ῥίζαν. κύμινον αἰθιοπικόν. ταῦτα τρίψας ἐν οἴνῳ λευκῷ καὶ ὕδατι ἢ μελικρήτῳ διέντα, πίνειν ἀκροχλίαρον. βοηθεῖ δὲ καὶ τὸ πευκέδανον. ἀριστολοχία. κρομμύου δάκρυον. πάνακες ἐν οἴνῳ ἢ ὕδατι, ἀκροχλίαρον διδόμενον. Ὑστέρας ἐς χώρην ἄγει. Τοῦ κρότωνος ῥίζα πινομένη. ἢ κύμινον αἰθιοπικόν. ἢ σέλινον. ἢ μαράθρου σπέρμα καὶ ἀννήσου. πέπερι, ἢ σμύρνα. καὶ ὀπὸς μήκωνος πινόμενος. Ἢν ἡ καρδία πνίγηται ὑπὸ ὑστέρης ἀναφλίβεται. καὶ πνεῦμα ἔχει. καὶ ἆσθμα. δεῖ τὸν καρπὸν τοῦ ἄγνου καὶ γλυκυσίδης ἐν οἴνῳ πίνειν. ἢ ἀβρότονον. καὶ πάνακες. καὶ ἀμμωνιακόν. ἢ πήγανον. ἢ ὑπνωτικὸν μηκώνιον. πάλιν οὖν εἰ ὁμοίως ἔχει, μελάνθιον τρίβειν λεῖον. καὶ μέλιτι δεύειν. καὶ ποιῶν δὴ βάλανον. καὶ πρὸς τῷ πυθμένι προστιθέναι. ἢ πολίσιον ὁμοίως προστίθει. ἢ τηλέφιον, ἢ ἀνεμώνης φύλλα τρίψας, ἔνθες ἐς φύκιον, καὶ σμύρνην μικρὴν ξυμμίσγειν. Ἢν ἐς τὴν ὀσφὺν αἱ ὑστέραι κατασκήψωσι, μὴ ψαύῃ δὲ τῆς κεφαλῆς ἡ πνὶξ, ἐσθιέτω πολύποδας ἑφθοὺς, καὶ οἶνον πινέτω μέλανα εὐώδη ἄκρητον ὡς πλεῖστον. ὅταν δὲ ὡς πρὸς τὰ σπλάγχνα ῥαπεῖσαι πνίγωσιν, οἶνον κέδρινον. καὶ οἶνον αἰθιοπικὸν πινέτω. καὶ θερμῷ λουέσθω. καὶ πυριάσθω τὰ εὐώδεα. Ἢν ἀνεμωθῶσιν αἱ ὑστέραι, ἡδύσματα πάντα ἐς τὸ μύρον ἐμβάλλεται. καὶ δάφνη. καὶ μυρσίνη. καὶ ἐλελίσφακος. κέδρου τε πρίσματα, καὶ κυπαρίσσου. ταῦτα κόψαι καὶ κατασῆσαι λεῖα. καὶ ἐπ' οἶνον εὔοδμον ἐπιπάσσειν. καὶ ἐπιχέαι ῥόδινον ἔλαιον. ὅταν δὲ μετακινηθεῖσαι θλίβωσιν αἱ ὑστέραι, κριθὰς ξὺν τοῖς κυρηβίοισι. καὶ πρόμαλον. ἐλάφου κέρας οἴνῳ δεύσας, ἐπιθυμιῆν. ὅταν προσιστάμενα πνίγωσιν, ἐλλύχνιον ἀνάψαι, καὶ ἀποσβέσαι ὑπὸ τὰς ῥῖνας. λιγνὺς καὶ αἰθαλὸς εἴσεισι καὶ πίσσαν καὶ καστόριον. καὶ πευκεδανὸν, καὶ σμύρναν διεὶς μύρῳ ἰρίνῳ

ἀναδεύσασα προστιθέσθω. πίνειν δὲ ῥητίνην ἐλαίῳ διέντα. Ἢν πνίγωσι λίην, διδόναι πορφύρην, ἢ χε-
λώνης παραθαλασσίης ὅσον τριώβολον τρίψας ἐν οἴνῳ λευκῷ, κοτύλην, ἢ κυάθους τρεῖς πίνειν. ἢ κέ-
δρον εἰς λύχνον ἐπιχέας ἅψαι τὸν λύχνον. καὶ ἐὰν ἀποσβεσθῇ πρὸς τὰς ῥῖνας, πρόσαγε βόρβορον
ὡς δυσωδέστατον ὁμοίως. ἢ εἴριον κατακαύσας ὑπὸ τὰς ῥῖνας ὑποθυμιῆν τῆς γυναικός. ἢ ἀσφάλ-
του ὀλίγον τρίψας ἐν οἴνῳ λευκῷ πινέτω. ἢ ἐρυσίμου κόγχην, καὶ καστορίου ἐν οἴνῳ λευκῷ, δὸς πιεῖν. καὶ
λοῦσον. ἢν δὲ μὴ βήσσῃ, σανδαράκης ὀβολόν. θείου δύο ὀβολοὺς ἀπύρου. ἀμύγδαλα πικρὰ ἀποκαθή-
ρας, καὶ καστορίου ὀβολόν, μίσγειν σὺν οἴνῳ εὐώδει. καὶ πίνειν δίδου. Ἢν δὲ πνίγωσιν αἱ ὑστέραι, καὶ τῆς
καρδίας ψαύσῃ τὸ πνῖγμα, καὶ μεμύκῃ τὸ στόμα, ὄξος θερμὸν δίδου ῥοφεῖν. πασσαλίσκῳ ἢ κορκίδι
ἄνοιγε. καὶ οἶνον ὁμοίως ἀνόσμον. καὶ σὺν ὀξυμέλιτι. ἢν λίην δὲ πνίγωσι, καὶ ἄφωνος ᾖ, κρόμμυον ἐν οἴνῳ
χλιαρῷ τρίψας, ἐνστάζειν ἐς τὰς ῥῖνας καὶ ἀνεγείρειν. ἢν δὲ ἄχρις ἥπατος ἀνίωσι καὶ πνίγηται, ἄφωνος
γίνεται. καὶ οὐδὲν ὁρᾷ. καὶ τοὺς ὀδόντας συνερείδει. καὶ σκληρὴ γίνεται. καὶ οὐδὲν φρονέει. καὶ ἀναπνεῖ πυκνά.
καὶ οὐχ ὑπακούει. ταύτην ὑπὸ τὰ ὑποχόνδρια λαβὼν τῇσι χερσί, χρίειν θαμινάκις. καὶ τοὺς ὀδόντας
διαγαγὼν πασσάλῳ, οἶνον ἄκρητον χλιαρὸν ἐγχέειν, ἢν μή τι κωλύοι. καὶ αὐτίκα ῥάϊζει ὡς τὰ πολλά.
ἐὰν ἐγχέωνται ἐς τοὺς βουβῶνας καὶ ἐρείδωσιν, αἰγὸς πυράθους, καὶ λαγωοῦ τρίψας, ἐλαίῳ φώκης διεῖ-
σας, ὑποθυμιᾶν. ἢ τῆς κυπαρίσσου τὸν καρπόν, ἢ τὰ φύλλα αὐαίνειν, ἢ τὸν φλοιόν, καὶ δρυὸς φύλλα, καὶ ῥη-
τίνην μίξας, ἐλαίῳ δεύειν καὶ ὑποθυμιῆν. φώκης τῆς πιτύης τὸ δέρμα κόψας λεῖον. καὶ ὑπόσπειον καὶ
βρύα λεῖα μίσγειν τῷ ἐλαίῳ τῆς φώκης. καὶ ὑποθυμιῆν αἰγὸς τοὺς πυράθους. καὶ φώκης πυτύμονος. καὶ
κέδρου πρίσματα. ὑποθυμιῆν δὲ καὶ βόλβιτον. ἢ κεράτων ξύσματα βοός, καὶ ἄσφαλτον. ἢ ἀκάνθης
αἰγυπτίης καρπόν, καὶ κέδρου πρίσματα. καὶ μυρσίνης φύλλα ξηρὰ μύρῳ μαλθακῷ. ταῦτα δεύ-
σας ὑποθυμιῆν. ἀρώματα δὲ συχνὰ ἐς τὸ μύρον ἐμβάλλειν. ἢ γίγαρτα κόψας λεῖα. καὶ κεδρίαν καὶ
ῥητίνην πιτυΐνην ὁμοῦ μίξας γλυκεῖ ἑφθῷ δεύσας ὑποθυμιῆν. πυριήσιες, ὡς ἀπίωσιν βολβί-
του κεκαυμένου καὶ ὄξεος ἡμίσυ. καὶ ὀρσβίου θαλάσσης ἢ ὕδατος ὁμοίως πυρίη τὰς ῥῖνας. πυριῆν δὲ
βληχρῶς. καὶ φάκιον πιεῖν. ἀπεμέειν δὲ καὶ ῥοφέειν διδόναι, ἄλητον. καὶ ἔτι τὸν οἶνον. τῇ δ' ὑστεραίῃ, κόκ-
κος ἔσω καταπότον. καὶ οὐρητικὸν δέ, ἀσταφίδα καὶ ἐρεβίνθους δύο τρίψας, σταφίδος τῆς ἀρίστης ἐπι-
χέας χόα ἕψε. ἔπειτα ἀποχέας πρὸς τὴν αἰθρίην θεῖναι. καὶ τῇ ὑστεραίῃ πίνειν. καὶ τὸ λοιπὸν ἐλελί-
σφακον. καὶ λίνου σπέρμα. καὶ ἄλφιτον διδόναι δὶς τῆς ἡμέρης ἐν οἴνῳ κεκρημένῳ, κοτύλας τέσσαρας.
ἐλαίου ἡμικοτύλιον. ἀκτῆς φύλλα χεῖρα πλέην. ταῦτα ἑψεῖν καὶ πυριῆν θερμοῖς, ἢ ὀστράκοισι θερ-
μοῖσιν, ἐπὶ δίφρου καθέζεσθαι. ἀμφικαλύπτειν δὲ εἵμασιν. ἢ τῆς ἀκτῆς τὰ φύλλα, σὺν μυρσίνῃ ἑψεῖν. καὶ κρι-
θῶν ἄχυρα ἑψεῖν. καὶ ἢν οἷά τε ᾖ ὑποφέρειν ὄξος. ἔλαιον. μέλι. ὕδωρ. ταῦτα κεράσας καὶ ἀναμίξας,
ἀναζέσαι σφόδρα ἐς κύστιν ἐγχέαι. καὶ τῆς πιτύης τὸν φλοιὸν καὶ τῆς ῥοιῆς τὰ φύλλα ἐμβάλλειν ἐς ὕ-
δωρ. ἀφεψεῖν δὲ ἰσχυρῶς. καὶ ἐμβάλλειν ἐς τὸ ὕδωρ. καὶ κριθῶν ἄχυρα ἑψεῖν, ἔλαιον ἐπιχέαντα. ἢ λωτοῦ
πρίσματα. καὶ κυπαρίσσου ὕδωρ ἐπιχέας καὶ ἔλαιον, ἕψε εὖ μάλα. καὶ πυρία σὺν ἀρώμασι. μύρον ἐγ-
χέειν. καὶ κικίδα ἐμβάλλειν. καὶ ῥάμνου φλοιοῦ, καὶ πύρινα ἄλφιτα, ξὺν ὕδατι. ἢν δὲ προέχωσιν ἔξω
τὰ νεῦρα, καὶ τὰ καλεόμενα ὄχοι χαλῶνται, μύρτα. λωτοῦ πρίσματα. βάτου. καὶ ἐλαίης φύλλα ἅμα
ἑψεῖν. καὶ πυριῆν ἀκρεχλιαρῶς, ἢ οἴνῳ μετὰ τουτέων καὶ κακωδέων, ὁμοίως. περιχρίειν δὲ τῷ λευκῷ
τοῦ ᾠοῦ τὰ ἔξω ὅταν ψύχηται, καὶ πελιδνὰ ἔωσιν ὕδατι θερμῷ. Μαλθακτήρια ὑστέρης. Οἰσύπου
στέαρ. ᾠῶν λέκιθος. μέλι. ἔλαιον ῥόδινον. τουτέοις ἀναφυρήσας ἄλητα, παραχλιαίνειν ἐν πυρὶ μαλ-
θακῷ τὸ ἀποσταζόμενον ἐς εἴριον ἀναμαλάσσειν, καὶ προστιθέναι. ἢ στέαρ οἰσύπου ἡδύ, νίτρον ἐρυθρόν, ἢ χηνὸς
ἄλειφα, ῥόδινον ἔλαιον ξυντήξας καὶ ἐς εἴριον ἀναφυρήσας, προσθεῖναι. χηνὸς ἄλειφα, ἢ μήλειον στέαρ
κηρὸν λευκόν. νέτωπον. ῥόδινον ἔλαιον. ὡς ἄριστα ταῦτα ἀναμὶξ ποιέειν. καὶ ῥάκεα ἐγκατίλλειν λε-
πτά. καὶ αὐτίκα λυσαμένη, προστιθέσθω χλιαρὰ πρὸς τὸ στόμα. ἢ ἐλάφου μυελὸν καὶ στέαρ τῆξαι ἐν ῥοδί-
νῳ ἐλαίῳ ἀναφυρήξασα σὺν εἰρίῳ μαλθακὸν προστιθέσθω. Μαλθακὰ προσθετὰ ὕδωρ ἄγει καὶ μύ-
ξας καὶ δέρματα καὶ οὐχ ἑλκοῖ. Σμύρναν ὡς ἀρίστην. καὶ ἁλὸς χόνδρον. καὶ πίσσαν ἡδυντήν, τρίβειν
λεῖα καὶ τιθέναι. Ἕτερον προσθετόν. Ἐκλέψας κόκκους τριήκοντα, τὸ ἰνδικὸν ὃ καλέουσιν οἱ πέρ-
σαι πέπερι, καὶ ἐν τουτέῳ ἔνι στρογγύλον, ὃ καλοῦσι μυρτίδανον, ξὺν γάλακτι γυναικείῳ ὁμοῦ τρίβειν,
καὶ μέλιτι διϊέναι. ἔπειτα εἴριον μαλθακὸν καὶ καθαρὸν ἀναφυρήσας, περὶ πτερὸν περιελίξας, προ-
σθεῖναι, καὶ τὴν ἡμέρην ἐᾶν. ἢν δὲ ἰσχυρότερον βούλῃ ποιῆσαι, σμύρναν ὀλίγην παραμίσγειν, ὅσον τε-
ταρτημόριον. καὶ εἴριον μαλθακὸν καθαρόν, ἢ μύρῳ. Ἄγει δὲ ὑστερέων καὶ τὸ στόμα μαλθάσσει. Νάρ-
κισσος. κύμινον. σμύρνα. λιβανωτός. ἀψίνθιον. κύπερος. αὐτὰ ταῦτα καθ' ἑαυτὰ καὶ ξὺν ῥοδίνῳ ἐλαίῳ
ἢ λευκῷ ἢ αἰγυπτίῳ. προστιθέσθω δὲ λυσαμένη. Ἰχῶρα ὕφαιμον δυνάμενον ἄγειν. Σὺν τοῖς δε-
σί, μίσγειν σμύρναν. ἅλας. κύμινον. χολὴν ταυρείην. μέλι ἐν εἰρίῳ προστιθέναι. καὶ κυμίνου φύλλα,
ἢ δελφισμένως ἐν οἴνῳ. ἢ ὀπὸν σιλφίου, σύκῳ μίσγειν, καὶ βάλανον ποιήσαντα προσθεῖναι. τὸ δ' αὐτὸ
ποιεῖ καὶ συκῆς ῥίζα σὺν μέλιτι. καὶ μετέπειτα, χρίειν ῥοδίνῳ. ὀδοργεῖ δὲ καὶ σκορόδου μόλυξα. νίτρου
ἐρυθροῦ. σύκου πίονος, ἴσον μίσγειν δὲ κικίδα μικρήν, καὶ βάλανον ποιέειν, καὶ ἐμβάπτειν ἔς τι τῶν

ὑγρῶν, καὶ προστιθέναι. κἄπειτα λουσαμένη ἐλάφου στέαρ ἐν εἰρίῳ ἐχέτω. Αἱματώδεα πάντα μᾶλ-
λον τοῦ πρόσθεν ἄγειν δύναται καὶ μαλθάσσειν. Πέπερι ἐλατήριον, ξυμμίσγειν δὲ καὶ γυναικὸς γάλα,
καὶ τρίβειν σὺν τοῖσδε, καὶ μέλι. καὶ ἄλειφα λευκόν. ἐλάφου τε στέαρ ψυχωομένη. Σφόδρα δὲ ἄγει παν-
τοῖα. Σύκου τὸ πίαρ. ἐλατηρίου δύο πόσιας, νίτρον ἐρυθρὸν, ὅσον τὸ ἐλατήριον. μέλι ὀλίγον ἐν ῥάκει
ἢ ἐν εἰρίῳ, βάλανον ποιέειν. Ἕτερον. Νέτωπον. χολὴν ταύρου. νίτρον, κυκλάμινον. κηκίδα, τρί-
βειν σὺν μέλιτι. μετέπειτα δὲ καὶ λουσαμένη, στέαρ ἐχέτω, ἢ γλήχωνα. καὶ χολὴν ταύρου τριπλῆν πε-
ριπλάσσειν πτερῷ. καὶ ἐς ἄλειφα ἐμβάψας αἰγύπτιον, προστιθέναι. ἢ κυκλάμινον ὅσον ἀστράγαλον
σὺν χαλκοῦ ἄνθει. ἢ ἀνεμώνης κεφαλὴν, τρίψας σὺν ἀλήτῳ, πτερῷ περιπλάσσειν ἐς λευκὸν εἴριον
ἐμβάπτεσθαι. Ἄγει πάντα. Σικύου ἐντεριώνης τοῦ μακρῆς ἐλὼν τὸ σπέρμα σὺν γάλακτι, καὶ σμύρ-
ναν σὺν αὐτοῖσιν ἄκρητον, μέλιτι ποσὸν αἰγύπτιον ἔλαιον εἰρίῳ μαλθακῷ ἀναφορύξαι. ἢ τὴν ἐντεριώ-
νην τοῦ σικύης ξηραίνειν. καὶ μέλι περιχέαι. καὶ τρίβειν καὶ βάλανον ποιέειν. ἐπὴν δὲ λούσηται, στέαρ προστι-
θέσθω. ἢ ἐλατηρίου τρεῖς πόσιας ἐν ὕδατι. Μαλθακτήρια. Ὠοῦ τὸ λευκόν. ἄλητον. μελίκρητον λευ-
κόν. ταῦτα ὁμοῦ χλιαίνειν, καὶ τὸ ἀποστάζον εἴριον ἀναπτύσσας, πρόσθες. Ἢ χηνὸς ἄλειφα, κηρὸν
λευκόν. ῥητίνην. μύρον ῥόδινον. μυελὸν ἐλάφου, τήκειν. ἢ στέαρ οἰὸς, ἢ αἰγὸς, ὠοῦ τὸ λευκὸν, ῥόδινον μύ-
ρον, ἢ βάλανον ποιέειν, ἢ εἰρίῳ ἀναλαμβάνειν. Πυρίαι δι' ὧν ὑστέραι καθαίρονται, ἢν σκληραὶ ἔωσιν.
Οἶνον χρὴ ὡς ἥδιστον, ἴσον ἴσῳ κεράσαι, ὡς τρία ἡμιχόεα ἀττικά. καὶ μαράθου ῥίζαν, καὶ τοῦ καρποῦ,
τεταρτημόριον. καὶ ῥοδίνου ἀλείφατος, ἡμικοτύλια, ἐς ἐχῖνον ἐᾶσαι, οὗ τὸ ἐπίθεμα ὀπὴν ἔχει. καὶ ἐπι-
χέαι τὸν οἶνον. καὶ ἐνθέντα κάλαμον, πυριῆσαι. καὶ μετέπειτα τὴν σκίλλην προστίθεσθαι. Ἢν ὀδύναι
καταλήζωσιν ἐξαπιναῖοι, καὶ ἄψυχοι ἔωσι. Ῥόδων φύλλα. κιννάμωμον. σμύρναν καθαρήν. νέ-
τωπον. ὀποῦ μήκωνος. τουτέων φθοΐσκους ποιήσας ὅσον δραχμιαίους, ἐπίθες. ἐπὶ τρύφος ἀμφοτερέως,
ἢν διαφανὲς, ἢ χρῶ ὑπὸ θυμιήματι. ἢ στύρακος, ὅσον ἐμβάλλουσιν ἐς τοὔλαιον. ὡς ἐπὶ τοῦ προτέρης
χρῆσθαι ἅπαντα. ὁκόσα ἐς τὰ μύρα ἐμβάλλεται, κόψαι καὶ κατασῆσαι. ἐπιβάλλειν δὲ ἐπὶ τὸν βολί-
τον τὸν στύρακα. καὶ περιχρίειν νετώπῳ. ῥόδινον ἔλαιον ὡς ἄριστον. καὶ αἰγύπτιον λευκὸν, θυμιᾶν τοῦτο
μετὰ τὰς καθάρσιας. ἢ δάφνης καὶ μυρσίνης φύλλα κόψαι, καὶ κυπέρου καρπὸν, ἐργάσασθαι αἰγυ-
πτίῳ λευκῷ μύρῳ. καὶ νετώπῳ καὶ ἐπὶ βολίτῳ, θυμιᾶν. ἀρήγει δὲ, καὶ μάννα. κυπαρίσσου πρίσματα.
καὶ κυπέρεως ῥίζα κόπτεσθαι. σῆσαι δὲ καὶ σχοῖνον, τὸν εὔοσμον ἢ λύσμον. καὶ κάρδαμον. καὶ ἶριν. ταῦτα
πάντα μίσγειν. περιχέαι δὲ αὐτοῖς, ῥόδινον ἔλαιον, καὶ νέτωπον. καὶ χρέος ἐν κρηθμοῖσι πυρίνοισιν. ἢ ῥη-
τίνην ἐπὶ νεοπήκτου κεραμίδος, θυμιᾶν, ἐπιβαλὼν καστόριον, ἢ τι τῶν ἀρωμάτων. τὴν δὲ κεφαλὴν, τέγγειν
ἐλαίῳ ῥοδίνῳ. ἐς δὲ τὰ ὦτα, μύρσινον ἢ μήλινον, ἢ λευκοὺς ἐρεβίνθους καὶ ἀσταφίδας ἑψήσας, δίδου
πίνειν. καὶ ἐν ὕδατι θερμῷ καθέζεσθαι. καὶ ἐλαίης λευκῆς πρὶν ἂν ἔλαιον ἀνεῖναι, κατακνῖσαι καὶ αὐῆναι.
καὶ εἰς οἶνον τρίβειν εὐώδεα. καὶ ἐμβάφιον ἀττικὸν διδόναι. ἢ κανθαρίδων τὰς γαστέρας, ἢ ἀδίαντον, καὶ νί-
τρον ἐρυθρὸν αἰγύπτιον. ῥίζαν νάρθηκος. καὶ σελίνου σπέρμα λεῖον. ταῦτα διδόναι. ἢν δὲ ἐπιλάβῃ στραγ-
γουρίη, ἐν ὕδατι καθιζέσθω. καὶ γλυκὺ πινέτω. ἢν μάλιστα πνίγηται ἐν ὀδύνῃ ὑστερέων. οἶνον ὡς ἥδι-
στον ἴσον ἴσῳ κεράσας, ὡς τρία ἡμίχοα ἀττικά, καὶ μαράθου ῥίζας, καὶ τοῦ καρποῦ τριτημόριον, καὶ ῥοδί-
νου ἐλαίου, ἡμικοτύλιον. ταῦτα ἐμβάλλειν ἐς ἐχῖνον καινόν. καὶ τὸν οἶνον ἐπιχέαντα πυριᾶν. καὶ τὴν
σκίλλην προστίθεσθαι, ἐς ἂν φῇ τὸ στόμα μαλθακὸν εἶναι καὶ εὐρύ. καὶ ἢν ἑλκωθῇ, καὶ φλυκτίδες παντα-
χοῦ αὐτῆς ἔωσιν, ἄμεινον στέατος χηνείου ἀλείφατι σὺν λιβανωτῷ θεραπεύειν. Ὑπὲρ ὑστερέων ὀ-
δύνης. Πευκέδανον, ἀριστολοχίαν, πάνακες, ταῦτα ὁμοῦ μίξαι ἐν γλυκεῖ οἴνῳ. καὶ χλιήναντα πῖ-
σαι. καὶ μήκωνος λευκῆς ῥοφέειν. καὶ κνίδης σπέρμα. Ἄλλη πυρίη. Θυμιᾶν ἢν ὀδύνη ἔχῃ, σίδια
ῥοιῆς γλυκείης. λωτοῦ πρίσματα. ἐλαίης φύλλα ξηρὰ κεκομμένα. ταῦτα ἐλαίῳ ἐργάσασθαι χρὴ, καὶ
ἐπὶ βολίτον πεπυρωμένον, ἐπιρρίπτειν. ἢ χαλβάνην. σμύρναν, λιβανωτὸν, ἔλαιον λευκὸν αἰγύ-
πτιον ἐπὶ οἰναρίδων. Ἑτέρη πυρίη ἡ δι' ἀσφάλτου στερεωτέρα. Ἀσφάλτου ῥίζης κανθίνης. λα-
γωοῦ τρίχας. ἢ πήγανον. κέριον ξηρὸν, ταῦτα τρίψας πάντα, φθοΐδας πλασάμενον, θυμιῆν. ἢ ἐπὶ
πίσσης σανδαράκην κόψας λείην, μίξαι πρίσματα κυπαρίσσου. καὶ μύρον ἐπιχέας, φθοΐδας
ποιεῖν, καὶ ἐπὶ πυρὶ θυμιῆν. ἢ αἰγὸς κέρας καταπρίσας ἐλαίῳ ἀνακυκῶν ἐπὶ πυρὶ θυμιῆν.
ἢ ὀρύξας βόθρον, γίγαρτα φρύγειν, καὶ τὴν σποδιὴν ἐμβάλλειν ἐς τὸν βόθρον. καὶ οἴνῳ εὐώδει νω-
τίσας τὰ γίγαρτα, περικαθεζομένην πυριῆσθαι. ἔστωσαν δὲ τῶν γιγάρτων δύο μοῖραι. καὶ αὗται δὲ
αὖαι ὡς τὰ μάλιστα. ἢν δὲ ὑστέρη ἀλγέῃ ἄχρι κύστιος, πράσου καρπὸν σὺν ὕδατι τριπτὸν πίνειν. ἢ κυ-
κλαμίνου ῥίζην ἐν οἴνῳ λευκῷ πιπίσκειν νῆστιν. καὶ θερμῷ λουέσθω. καὶ ἀπόθερμον πινέτω νῆστις.
καὶ χλιάσματα προστιθέναι. ἢ σκορόδου μόλυξαν, καὶ νίτρον ὀπτὸν, καὶ κύμινον, λεῖα ποιήσας μέλιτι
δεύων, προστίθει. καὶ ἐν θερμῷ λουέσθω. καὶ θερμὸν πινέτω. Ὑστερέων πάσης νούσου θεραπευ-
τικόν. Λίνον τὸ σχιστὸν αὐτῇ τῇ καλάμῃ ὅσον δραχμὴν κόψας λεπτὰ, καταβρέξαι ἐν οἴνῳ λευ-
κῷ ὡς ἡδίστῳ τὴν νύκτα. ἔπειτα ἀπηθήσας διαχλιήνας τὸ ἐν εἰρίῳ ὡς μαλθακωτάτῳ ἐμβάπτειν.
καὶ τὸ μὲν, προστιθέναι. τὸ δὲ, ἀφαιρέειν. βοηθεῖ δὲ καὶ κρόκος, ἔτι τε σμύρνα. κάρυα ποντικά. λευκόν τε

καθαρὸν ἐκ χηνὸς ἐν στέατι καὶ μύρῳ ἰρίνῳ προστιθέναι. Ἢν περιωδυνίη ἔχῃ ἐκ προσθέτων καθαιρομένην, μυρσίνης ἐμβάφιον. λιβανωτὸν ἴσον. μελάνθιον. κύπερον. σέσελι. ἄννησον. λίνον. νέτωπον. μέλι. ῥητίνην. χηνὸς στέαρ. ὄξος λευκόν. μύρον αἰγύπτιον. ἴσον ἑκάστου τρίβειν ἐν οἴνῳ λευκῷ γλυκεῖ, δύο κοτύλησι καὶ κλύζειν χλιεροῖσι κλυσμοῖσιν. Ἢν ὀδύνη ἔχῃ σφοδρὰ, κανθαρίδες, κύπερος. κάλαμος. σχοῖνος. καὶ ἶρις. ταῦτα ἐν οἴνῳ μέλανι ἑψῶν, χρέο. Ἕτερος κλυσμὸς ἢν περιωδυνίη καὶ στραγγουρίη ἔχει. Γράβου χυλόν. ἀκτῆς καρπόν. σέσελι. ἄννησον. λιβανωτόν. σμύρναν. οἶνον χύλωσον καὶ μῖξον, καὶ κλύσαι. ἢ σμύρνης ὀξύβαφον. λιβανωτοῦ ἴσον. μελανθίου τοῦ κυπρίου ἴσον. σέσελι. ἄννησον. σελίνου σπέρμα. νέτωπον. μέλι. ῥητίνην. χηνὸς στέαρ. ὄξος λευκόν. μύρον αἰγύπτιον. τούτων ἴσον ἑκάστου διεῖναι οἴνῳ λευκῷ γλυκεῖ, καὶ κλύζειν. ἢ λινοζώστιος ὕδωρ, ἀφεψήσας σὺν σμύρνῃ. λιβανωτῷ. νετώπῳ. ἢ ἐλελίσφακον ὑπερικὸν, ἑψεῖν ἐν ὕδατι καὶ κλύζειν. ἢ λίνου καρπόν. ἄννησον. μελάνθιον. σέσελι. σμύρνην. κασσίης καρπὸν ἐν οἴνῳ ἑψεῖν καὶ κλύζειν. Ἕτερος κλυσμὸς ἢν ὀδύνη ἴσχῃ σφοδρὴ, μετὰ κάθαρσιν. Ἀκτῆς καρπὸν καὶ δαφνίδας ἑψεῖν ἐν οἴνῳ μέλανι καὶ κλύσαι. ἢ ἀκτὴν ἑψήσας ἐν ὕδατι, ἀποχέειν τὸ ὕδωρ. οἶνον δὲ γλυκὺν παραχέας, κλύσαι. ἢν μετὰ κλυσμὸν ὀδύνη ἐπιγένηται, ἑψεῖν τὰ θυώματα ἐς τὸ μύρον ἐμβάλλονται. καὶ ἀποχέαι τοῦ ὕδατος, δύο κοτύλας. μῖξαι δὲ ἔλαιον χηνὸς καὶ ῥόδινον, καὶ κλύζειν χλιαρῷ. πλεῖον δὲ κλύσμα δύο κοτύλαι μηδενὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν. ἢ λινοζώστιν ἑψεῖν ὕδατι, καὶ μῖξαι χυλὸν μυρσίνης. ἢ λιβανωτόν. νέτωπον ἴσον. καὶ κλύσαι χλιαρῷ. ἢν δὲ ἀλγέῃ τὰς ὑστέρας, κυκλαμίνου ῥίζαν ἐν οἴνῳ λευκῷ πιπίσκειν νῆστιν. καὶ τῷ θερμῷ λούεσθαι. καὶ ἀπόθερμον πινέτω. Ἢν ἀφθῇ τὰ αἰδοῖα. Μύρον θερμὸν σὺν οἴνῳ κλύζεσθαι. καὶ μελίλωτον προστιθέναι. καὶ γλυκυσίδης ἐν οἴνῳ ἡψημένης τρίψας, προστιθέσθω. καὶ σμύρναν καὶ ῥητίνην ὁμοῦ μίξας, καὶ διεὶς οἴνῳ, ὀθόνιον ἐμβάπτων προστιθέναι. καὶ στραγγουρίη ἢν λάβῃ, πιεῖν καὶ χρίειν τὸ ἧτρον. ἐγκαθιζέσθω δὲ ἐν ῥόδων ἀφεψήματι, ἢ βάτου, ἢ μυρσίνης, ἢ ἐλαίης, ἢ ἑλίκων ἀμπέλου, ἢ ἀρκευθίδων, ἢ ἐλελισφάκου. Ἢν δὲ ἄνεμος ἐγγένηται ἐν τῇ μήτρῃ, πόνος τε ἐπιγίνηται συνεχὴς. καὶ φῦσα οὐκ ἔξεισιν, κύμινον προστιθέσθω. ἐλελίσφακον καὶ κύπερον κόψας καὶ τέγξας τὴν νύκτα ὅλην ἕωθεν ἀπηθήσας, τὸ διαυγὲς τε ἐγχέαι ἐς κειμνὰ πύελνα ἐν οἴνῳ λευκῷ φρύξαι. καὶ ὀπὸν σιλφίου, ὡς κύαθον, ἐς κρᾶμμα ἑψεῖν καὶ σὺν ὠμότερον δίδου ῥοφέειν. Ἢν κνῶν ἐν τοῖσιν αἰδοίοισιν ἐγγένηται, ὀδύνη ἴσχει. καὶ τὸ μὲν ὀδύνης σελίνου καρπὸς, ἀλέξημα. καὶ κισσὸς, καὶ ῥοιῆς γλυκείης τρίψας ἐν οἴνῳ παλαιῷ σὺν ποταινίῃ σαρκὶ προστιθέσθω. καὶ ἐπιπλάσαι τὰ φύλλα. τὴν δὲ νύκτα ὅλην ἐχέτω. κἄπειτα ἀφελομένη, ἐν οἴνῳ διακλυζέσθω.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἈΦΌΡΩΝ.

Π ερὶ μὲν τῶν γινομένων τῇσι γυναιξὶν ἐφ' ἑκάστοισι τῶν παθημάτων, πρότερον εἴρηται. νυνὶ δὲ ἀποφανέω δι' ἃς αἰτίας ἄφοροι γυναῖκες τὸ πάμπαν. καὶ διότι οὐ τίκτουσι πρὶν ἰηθῶσι. φημὶ δὲ τοῦτο αἴτιον εἶναι, ἢν στραφῇ τὸ στόμα τῶν μητρέων πάμπαν ἀπὸ τοῦ αἰδοίου, οὐ κυΐσκουσιν. οὐ γὰρ δέχονται αἱ μῆτραι τὴν γονὴν, ἀλλ' ἔξω αὐτίκα ἔρχεται. γίνεται δὲ τοῦτο καὶ ἢν ὀλίγον παραστραφῇ τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ἀπὸ τοῦ αἰδοίου παρὰ φύσιν. καὶ ἢν μεμύκῃ τὸ στόμα τῶν μητρέων πάμπαν, οὐδ' οὕτως δέχονται. οὐδ' ἢν ἀρμοῖ μεμύκῃ μᾶλλον ἢ δεῖ. δῆλον δὲ τουτέων ἕκαστόν ἐστι τῶν εἰρημένων. ἢν μὲν γὰρ ἀπεστραμμένον ᾖ πάμπαν ἢ μεμυκὸς, τὰ καταμήνια οὐκ ἔρχεται τὸ παράπαν. ἢ ἔρχεται βιαίως, σὺν νούσῳ. ἢν βιάσηται τὸ αἷμα τὰς μήτρας στραφῆναι κατ' ἰθέα. καὶ ἢν ἀποκαθαρθῇ ἡ γυνὴ ἔστιν ὅτε αὐτόματον ἀποστρέφεται τὸ στόμα τῶν μητρέων ἀπὸ τοῦ αἰδοίου. ἢν δὲ ὀλίγον παρακεκλιμένον ᾖ ἀρμοῖ μεμύκῃ, χωρέει μὲν τὰ καταμήνια. χωρέει δὲ βιαίως. καὶ κατ' ὀλίγον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. ταῦτα δὲ πάντα δῆλα γίνεται, εἰ οὕτως ἔχει ψηλαφώσῃ γυναικί. καὶ ἢν τούτων τι ᾖ, μελεδανθεῖσα ἡ γυνὴ, φορὸς γίνεται. ἔστι δὲ καὶ ὅτε αὐτομάτη. τούτων δὲ ἕκαστον διότι γίνεται, εἰρήσεται. εἴρηται δὲ ἐν τοῖσι γυναικείοισι νουσήμασιν.

Ἢν δὲ λεῖαι ἔωσιν αἱ μῆτραι, γίνεται δὲ τοῦτο καὶ φύσει ἐνίῃσι, καὶ ἢν ἕλκεα ἐγγινόμενα, μεγάλας οὐλὰς ἐγκαταλίπῃ. καὶ ἢν λεῖαι ἔωσιν, οὐ λαμβάνει ἡ γυνὴ ἐν γαστρί. τὴν γὰρ γονὴν δέχονται μὲν αἱ μῆτραι, ἢν μή τι αἴτιον ἄλλο ᾖ. ξυλλαμβάνουσι δὲ, οὔ. ἀλλὰ τὸν σπόρον ἔξω χαλῶσι. δῆλον δὲ μάλιστα ἐστὶ ψηλαφώσει. καὶ εἰρομένῃ εἴποτε ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἕλκεα, οἱ ἐγένοντο. τὰ δὲ καταμήνια ὑγιηρῶς μὲν ἐν τουτέῳ τῷ νοσήματι χωρέει. ἀνίητος δὲ γίνεται ὡς ἐπὶ πλέον ἡ τοιαύτη. γίνεται δὲ καὶ τοῦτο αἴτιον, τοῦ μὴ συλλαμβάνειν ἐν γαστρί. Ἢν ἕλκος γίνηται ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἀπὸ παθήματος τούτων τῶν εἰρημένων, καὶ μὴ ταχὺ ὑγιανθῇ, ἀλλὰ μολυνθῇ. παραμένει γὰρ τὸ ἕλκος ἐπὶ πουλὺν χρόνον, ὥσπερ καὶ τὸ ἐν ὠτὶ ἐόν, καὶ ὄζει πονηρὸν ἡ γυνή. καὶ ἔστιν ὅτε ἰχὼρ ῥέει αὐτῇ ἐκ τοῦ αἰδοίου κακόδμος. καὶ μέχρις ἂν ἔχῃ τὸ ἕλκος, οὐ λαμβάνει ἐν γαστρί. οὐ γὰρ συλλαμβάνουσιν αἱ μῆτραι τὴν γονήν. ταύτῃ τὰ δὲ καταμήνια χωρέει ὑγιηρῶς. ἐν ψηλαφήσει δὲ μάλιστα γίνεται δῆλον καὶ ἐρωτήσει περὶ τῶν εἰρημένων. μελεδανθεῖσα δὲ, φορὸς γίνεται. ὀλίγαι δὲ ἐλπίδες εἰσίν. ἢν δὲ τῶν κατα-

μηνίων ἐλληφθῇ τι ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἔκκρισιν ἔχῃ, θερμανθῇ δὲ, καὶ αὖθις ψυχωθῇ τὸ στόμα ἢ ὀλίγον
ἐνδοτέρω, οὐδ᾽ οὕτω λαμβάνει ἐν γαστρί. ἐμφραγμα γὰρ τοῦτο ἐπικείμενον, οὐ παρίησι τὴν γονὴν ἰέναι, ὅ-
κου δεῖ. καὶ ἢν μὲν ἐν ἀρχῇ μελεδαίνηται, ὑγιαίνει καὶ φορὸς γίνεται. ἢν δὲ χρόνος ἐγγένηται, ἄφορος μένει.
δῆλον δὲ τὸ πάθημα, ψηλαφήσει μάλιστα ἐστὶ, σκληρὸν γάρ τι εὑρίσκεται. καὶ ἢν χάνωσι μᾶλλον τοῦ και-
ροῦ αἱ μῆτραι, οὐδὲ οὕτω κυΐσκεται. οὐ γὰρ ξυλλαμβάνουσιν αἱ μῆτραι τὴν γονὴν, δῆλον δὲ ἔσται καὶ τοῦτο ψη-
λαφήσει. καὶ τὰ καταμήνια ἔρχεται ἀλέα, καὶ ἐπ᾽ ὀλίγας ἡμέρας. Γίνεται δὲ καὶ φύσει τὸ πάθημα
τοῦτο, καὶ ἀπὸ νοσημάτων τῶν εἰρημένων. καὶ ἢν μὲν φύσει ᾖ, ἀνίητος ἡ νοῦσος. ἢν δὲ μὴ, οὐχ ὑγιηρὰ χω-
ρέει τὰ καταμήνια, οἷα τῆς γυναικὸς μὴ ὑγιηρῆς ἐούσης, οὐδὲ οὕτω κυΐσκεται. οὐ γὰρ πήγνυται ἀπὸ τοῦ
αἵματος νοσεροῦ ἐόντος, ἀλλὰ διουρέει τὴν γονὴν, τὸ αἷμα τὸ κατιὸν ἀπὸ τοῦ σώματος νοσερὸν ἐόν. διου-
ρηθεῖσα δὲ ἡ γονὴ, ἐξέρχεται ἔξω τῷ χρόνῳ ἢ ὀλίγῳ, ἢ πολλῷ ξὺν ἰχῶρι. δῆλον δὲ ἐστὶ τῷ σώματι τῆς
γυναικὸς, καὶ τοῖσι καταμηνίοισι. χωρήσει γὰρ τὰ καταμήνια αὐτῇ, οἷα εἴρηται, ἤν τε χολώδης, ἤν τε
φλεγματώδης, ἤν τε ὑδρωποειδὴς εἴη. ἐν τάχει δὲ μελεδανθεῖσα, εὔφορος γίνεται. ἢν δὲ μὴ, οὔ. Ἢν
δὲ γυναικὶ μὴ χωρέῃ τὰ καταμήνια πάμπαν ἢ ἀπὸ παντὸς τῶν εἰρημένων, καὶ οὕτως οὐ ξυλλαμβάνει.
αἱ γὰρ φλέβες τοῦ αἵματος πλήρεις ἐοῦσαι, τὴν γονὴν οὐ δέχονται. καὶ ἐν τῇσι μήτρῃσιν αἵματος ἐνεῖναί τι
χρονίου πᾶσα μηχανὴ ὅτι ἀποκωλύει τὴν γονὴν φέρεσθαι. ἢν δὲ ἐλάσσω τὰ καταμήνια χωρέῃ τοῦ
δέοντος, οὐδὲ οὕτω κυΐσκεται. αἴτια δὲ τὰ ἐν τῇ προτέρῃ νούσῳ προειρημένα. δῆλον δὲ καὶ τοῦτο ἐν τῇ ἐ-
ρωτήσει. καὶ ἢν μὲν φύσει, ὀλίγα χωρέῃ τὰ καταμήνια, ἀνίητος γίνεται. ἢν δ᾽ ὑπὸ παθήματος τουτέων
τινὸς τῶν εἰρημένων, μελεδανθεῖσα, ἐν τάχει φορὸς ἔσται. καὶ ἢν πλείονα τοῦ δέοντος χωρέῃ τῇ γυναικὶ
τὰ καταμήνια, οὐδ᾽ οὕτως ἐν γαστρὶ λαμβάνει. αἱ γὰρ μῆτραι κεκενωμένου τοῦ αἵματος, οὐ ξυλλαμβά-
νουσι τὴν γονὴν ὑπὸ ἀσθενείης. ἂν δὲ ἄρα καὶ ξυλλάβωσιν, κατελθὸν τὸ αἷμα πολλὸν ἐξαπίνης ἐπὶ τὰς
μήτρας τῆς γυναικὸς, ἀποπνίγει τὴν γονήν. δῆλον δὲ καὶ τόδε τοῖσιν ἐπιμηνίοισιν ὁπόσα πολλὰ χωρή-
σει. καὶ ἢν μὲν φύσει ἡ γυνὴ πολλὰ χαλᾷ τὰ καταμήνια, ἄφορος γίνεται. ἢν δὲ μὴ φύσει, ἀλλ᾽ ὑπὸ πα-
θήματός τινος τῶν εἰρημένων, μελεδανθεῖσα ἐν τάχει, φορὸς ἔσται. καὶ ἢν τὸ στόμα τῶν μητρέων ἐκπέσῃ τοῦ
αἰδοίου, οὐδὲ οὕτω λαμβάνει ἐν γαστρὶ, τό, τε γὰρ στόμα σκληρὸν γίνεται, καὶ οὐ δέχεται τὴν γονήν. καὶ οἰδέει.
καὶ ταύτῃ ἄφορος γίνεται τὸ πάμπαν. δῆλον δὲ τὸ πάθημα τοῦτο διότι γίνεται. καὶ ἢν μὴ χωρέῃ τὰ κα-
ταμήνια κατὰ τὸ προσῆκον, ἀλλὰ κάτω ὁρμῇ ἐς τὴν ἕδρην, οὐδὲ οὕτω λαμβάνει ἐν γαστρί. δῆλον δὲ
ὅτι τὸ στόμα τῶν μητρέων ἐκτέτραπται ἀπὸ τοῦ αἰδοίου ἢ μέμυκε. καὶ ἢν μὲν κατὰ τὴν ἕδρην ᾖ ἐστραμμένον
τὸ στόμα ἢ μέμυκε, μελεδανθεῖσα, φορὸς γίνεται. δῆλον δὲ ἑκάτερόν ἐστι τῇ ἐρωτήσει καὶ ἀποκρίσει. ἢν
γὰρ τὰ καταμήνια ἑκάστῳ ὧδε εἴη, ἡ νοῦσος ταύτῃσι δῆλον ὅτι αὐτὴ ἐστί. τοσαῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα τῇσι
γυναιξὶν ἐστὶ, δι᾽ ἃ οὐ τίκτουσι πρὶν ἂν ἰηθῶσι. καὶ δι᾽ ὅσα ἄφοροι γίνονται τὸ πάμπαν. ὥς τε θαυμάζειν
τὰς γυναῖκας οὐ χρὴ, ὅτε εἰσὶ μὲν, οὐ τίκτουσι δὲ πολλάκις. Πειρητήρια δι᾽ ὧν δηλοῦται ἡ γυνὴ εἰ
κυήσει. Γυναῖκα ἢν θέλῃς γνῶναι εἰ κύει, σικύην ποιῆσαι ἢ βούτυρον καὶ γάλα γυναικὸς κουροτρό-
φου διδόναι πίνειν. καὶ ἢν ἐρεύγηται, κυήσει. εἰ δὲ μὴ, οὔ. Νέτωπον ὀλίγον προστίθεσθαι ἐν εἰρίῳ ἐνελίξα-
σα. κἄπειτα ἕωθεν σκέψασθαι ἢν ὄζῃ διὰ τοῦ στόματος τὸ ἐπιτεθέν. καὶ ἢν μὲν ὄζῃ, κυήσει. ἢν δὲ μὴ, οὔ.
Ἕτερον πειρητήριον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. Ἤ τινι ἂν γυναικὶ ἀπὸ τῶν προσθέτων μὴ λίην ἰσχυρῶν ἐόντων,
ἢν ὀδύναι ἐς τὰ ἄρθρα ἀφίκωνται. καὶ βρυγμὸς ἔχῃ. καὶ σκοτοδινῆται. καὶ χασμᾶται. ἐλπὶς αὐτῇ κυῆσαι
μᾶλλον, ἢ ἥτις τουτέων μηδὲν πάσχει. Ἄλλο. Μώλυζαν σκορόδου περικαθήραντα, τὴν κεφαλὴν
ἀποκνίσαντα προσθεῖναι πρὸς τὴν ὑστέρην, καὶ ὁρῆν τῇ ὑστεραίῃ, ἢν ὄζῃ διὰ στόματος. καὶ ἢν ὄζῃ, κυήσει.
ἢν δὲ μὴ, οὔ. Ἢν θέλῃ γνῶναι ἡ γυνὴ εἰ κυήσει, πινέτω ἄννησον τετριμμένον ἐν ὕδατι ὡς λειότατον,
καὶ εὑδέτω. καὶ ἢν μὲν κνησμὸς αὐτὴν λαμβάνῃ περὶ τὸν ὀμφαλὸν, κυήσει. ἢν δὲ μὴ, οὔ. Κύουσαν γυναῖ-
κα ἢν μὴ ἄλλῳ γινώσκῃς, ἐν τούτῳ γνώσεις, ὁρῶνται οἱ ὀφθαλμοὶ εἱλκυσμένοι καὶ κοιλότεροι, καὶ τὰ
λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν, οὐκ ἔχει τὴν φύσιν τῆς λευκότητος. ἀλλὰ πελιώτερα φαίνονται. Ὁκόσαι ἐν
γαστρὶ ἔχουσιν, ἔφηλιν ἐπὶ τοῦ προσώπου ἴσχουσι. καὶ ἀρχόμεναι συλλαμβάνειν, μέσοινοι γίνονται. καὶ
καρδιωγμοῦ μεσταί. καὶ πτυαλίζουσιν. Μίλτον καὶ ἄννησον τρίψαι ὡς λειότατα. εἶτα ἐν ὕδατι διεῖ-
ναι καὶ δοῦναι. καὶ ἐάσαι ὑπνῶσαι. καὶ ἢν μὲν στρόφος γίνηται οἱ περὶ τὸν ὀμφαλὸν, κύει. ἢν δὲ μὴ γίνηται,
οὐ κύει. πάντων τουτέων, ὕδρον πίνειν ἄλητον, καὶ μέλι, καὶ ὀρίγανον ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ. Ὅσαι ἐν γαστρὶ
ἔχουσαι, ἔφηλιν ἐπὶ τοῦ προσώπου ἴσχουσιν, ἄρρεν κύουσιν. ὅσαι δὲ εὔχροοι διαμένουσι, θῆλυ ὡς ἐπὶ τὸ
πουλὺ κύουσιν. Ἢν αἱ θηλαὶ ἄνω ἐῶσιν ἐστραμμέναι, ἄρσεν κύει. ἢν δὲ κάτω, θῆλυ. Λαβὼν τοῦ
γάλακτος, φυρῆσαι ἄλητον, καὶ ποιῆσαι ἀρτίσκον. καὶ ὀπτῆσαι ἐπὶ πυρὸς μαλθακοῦ. καὶ ἢν μὲν
κατακαυθῇ, ἄρρεν κύει. ἢν δὲ διαχανῇ, θῆλυ. τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐπιτυλίξας ἐν φύλλοισιν ὀπτᾶν. καὶ ἢν
μὲν πήγνυται, ἄρρεν κύει. ἢν δὲ διαχυθῇ, θῆλυ. Θεραπεῖαι κυήσιος πειρητήριοι καὶ παιδο-
γονίης ἥτις λέγεται. καὶ ἄτεκνος ἐοῦσα. καὶ ἤδη κύουσα. ἐοῦσα δὲ ἀτεκνοῦσα. Ἐπὴν ὁ στόμαχος
σκληρὸς ᾖ, ὅλος ἢ ἄκρος, καὶ ξυμμεμύκῃ, καὶ μὴ ὀρθὸς ᾖ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἰσχίον ἀπεστραμμένος τὸ ἕ-
τερον, ἢ ἐς τὸν ἀρχὸν κεκύφῃ, ἢ ἀνεσπάκῃ ἑωυτὸν, ἢ τὸ χεῖλος ἐπιβάλλῃ τοῦ στομάχου ἐφ᾽ ἑωυτό.

ὁπόθεν οὖν ἡ ψύξις ἢ ἡ πεπωρωμένος. σκληρὸς δὲ γίνεται καὶ ἀπὸ ξυμμύσιος, καὶ ἀπὸ πωρώσιος. ταύτῃσι
τὰ ἐπιμήνια οὐ φαίνεται, ἢ φαίνεται πολλῷ ἐλάσσονα, ἢ κακίονα τοῦ δέοντος. καὶ διὰ πλείονος χρόνου ἐπι-
φαίνεται. τὰ μὲν ἐπιμήνια καθ' ὑγείην τοῦ σώματος, καὶ τῶν μητρέων τὴν ἔξοδον εὑρίσκεται, κατά τε τὸ σύμ-
φυτον καὶ τὸ δίκαιον. καὶ ἀπὸ θέρμης καὶ ὑγρότητος τῶν ἐπιμηνίων, καὶ τοῦ στομάχου οὐ κάρτα βεβλαμ-
μένου. τὴν δὲ γονὴν πάλιν οὐ δέχεται διὰ τὴν βλάβην, ἥτις ἂν κωλύῃ ἀπὸ τοῦ στομάχου μὴ καλῶς ἔχον-
τος τοῦ δέχεσθαι. ταύτην χρὴ πυριήσαντα τὸ σῶμα ὅλον, πιεῖν δοῦναι φάρμακον. καὶ κάθαρσιν ποιήσα-
σθαι τοῦ σώματος πρῶτον, ἤν τε ἄνω καὶ κάτω, ἤν τε κάτω μοῦνον. καὶ ἢν μὲν ἄνω διδοῖς τὸ φάρμακον,
μὴ πυριῆν πρότερον τῆς καθάρσιος, ἀλλ' ὕστερον. πυριήσας δὲ, μετὰ πίσαι κάτω. ἢν δὲ μὴ δοκέῃ δεῖ-
σθαι ἀνωτερικοῦ, προπυριήσας κάτω πίσαι. ὅταν δὲ δοκῇ καλῶς ἔχειν τὸ σῶμα, μετὰ τοῦτο πυριῆν
ἐγκαθίζων τὰς μήτρας αὐτὰς πυκνὰ, ἐν ὅτῳ ἂν δοκέῃ ξυμφέρειν. ἐπιβάλλειν δὲ ἐς τὰ πυριήματα,
κυπαρίσσου πρίσματα. δάφνης φύλλα κεκομμένα. καὶ λούειν πολλῷ καὶ θερμῷ πολλάκις. ὁκόταν
δὲ νεόλουτος καὶ νεοπυρίητος ᾖ, ἀνευρύνειν τὸ στόμα τῶν μητρέων, μήλῃ κασσιτερίνῃ, καὶ ἀνορθοῦν ὁμοῦ, ἐὰν
δέῃ ἢ μολυβδίνῃ, ἀρξαμένη ἐκ λεπτῆς. εἶτα παχυτέρῃ ἢν παραδέχηται, ἕως ἂν δοκῇ καλῶς ἔ-
χειν. βάπτειν δὲ τὴν μήλην ἐν τῷ μαλθακτηρίῳ διειμένῳ ὅτι δοκέει ξυνοίσειν ὑγρὸν ποιήσας. τὰς
δὲ μήλας ποιέειν ὄπισθεν πλατείας. εἶτα περὶ ξυληφίοισι μακροῖσι περιαρμόσαι καὶ οὕτως χρῆσθαι.
τὸν δὲ χρόνον τοῦτον ἑψοῦσα ἐν οἴνῳ λευκῷ ὡς ἡδίστῳ γλυκεῖ δαῦκον πινέτω ὡς πιοτάτην κατασχίσα-
σα λεπτά. καὶ σελίνου καρπὸν κόψασα. καὶ κυμίνου αἰθιοπικοῦ καὶ κάλαμον. καὶ λιβανωτὸν ὡς κάλλιστον. τούτου
πινέτω νῆστις ὁκόσον δοκέει μέγιστον εἶναι πλῆθος, ἡμέρας ὁκόσας ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν. καὶ ἐσθιέτω σκυλά-
κια σαλώδεα ἑφθά. καὶ πουλύποδα ἐν οἴνῳ ἑφθὸν γλυκυτάτῳ. καὶ τοῦ ζωμοῦ πινέτω. καὶ κράμβην ἑφθὴν
καὶ οἶνον λευκὸν ἐπιπινέτω. καὶ μὴ δειπνείτω. καὶ λουέσθω δὶς τῆς ἡμέρης. σιτίων δὲ ἀπεχέσθω τοῦτον τὸν χρό-
νον. μετὰ δὲ, ἢν προχωρήσῃ κατὰ τὸν στόμαχον, καὶ φαίνῃ τινὰ κάθαρσιν ἔξω, πίνειν τε τι τοῦ πόματος, ἡμέ-
ρην μίαν ἢ δύο. καὶ τῇσι μήλῃσι παύσασθαι χρεόμενον. καὶ πειρᾶσθαι καθαίρειν τὰς μήτρας, προσθέτοισι καὶ
φαρμάκοισιν. ἢ τινὶ δὲ τοῦ στομάχου ὀρθοῦ καὶ μαλθακοῦ καὶ ὑγιέος καὶ καλῶς ἔχοντος καὶ ἐν τῷ δέοντι κειμένου
τὰ ἐπιμήνια μὴ φαίνηται πάμπαν, ἢ ἐλάσσονα, καὶ διὰ πλείονος χρόνου, καὶ μὴ ὑγιηρὰ, τὴν νοῦσον ἀνευρὼν
ἤν τινα ἔχουσιν αἱ μῆτραι, ἤν τε καὶ τὸ σῶμα ξυμβάλληταί τι, ἐξευρὼν τὸ αἴτιον ἀφ' ὅτευ οὐ κυΐσκεται. ὅτε
μὲν οὕτως ἔχει τὴν ἴησιν ποιέεσθαι προσφέρων τὸ δέον. ἢν δὲ ἔχηται τὴν ἴησιν ἀρχόμενος ἐξ ἰσχυρῶν, ὅκως
ἂν δοκέῃ καιρὸς εἶναι. τελευτᾶν δὲ μαλθακώτερα ὡς ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν καθάρσιος ἡ μήτρα. καὶ ὁ στόμαχος
καθεστάναι ὀρθῶς ἔχων ἐν τῷ ἐξαρκέοντί κείμενος. ἢν δὲ ἀπὸ φαρμάκου καὶ ἀπὸ τῶν ὑπὸ τῶν μὴ προχωρήσῃ, μὴ
δὲ πινούσης χρόνου τὸ μέγιστον, τούτου μὲν παύσασθαι τοῦ πόματος. ὅταν δὲ καλῶς ἔχῃ, τοῦ ἀπὸ τῶν μηλέων
ἔργου μαλθάξαι τὸ στόμα τοῦ στομάχου. καὶ ποιῆσαι ὅκως ἀναχάνηται ἐς ὁδὸν τῷ προσθετῷ. ἀπό τε τῶν
θυμιητῶν φαρμάκων καὶ μαλθακτηρίων. ὁκόταν δὲ δοκέῃ καλῶς ἔχειν, μαλθάξιος καὶ θυμιήσιος προ-
στιθεὶς φάρμακα, κάθαρσιν ποιέεσθαι τῆς μήτρης, ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν. ἀρχόμενος ἐκ μαλθακῶν,
ἐς ἰσχυρότερον. τελευτᾶν δὲ αὖθις, ἐς μαλθακὰ εὐώδεα. τῶν γοῦν ἰσχυρῶν φαρμάκων τὰ πλεῖστα, ἑλκοῖ
τὸν στόμαχον. καὶ εἴργει τοῦ καθεστάναι ὀρθὸν, καὶ καλῶς ἔχοντα πρὸς τῆς γονῆς τὴν ὑποδοχὴν, καὶ
τὴν μήτραν ξηρὴν ποιέει. Ἢν δέ τις γυνὴ δοκέῃ τὰς μήτρας ὑπὸ πιμελῆς βεβλάφθαι ἐς τὴν κύη-
σιν, λεπτύνειν ὡς μάλιστα, καὶ ἰσχναίνειν πρὸς τοῖσιν ἄλλοισιν. ὥρη δὲ ἐαρινὴ, κρατίστη κυήσιος. ὁ δ' ἀνὴρ
μὴ μεθυσκέτω, μὴ δὲ οἶνον λευκὸν πινέτω, ἀλλ' ὡς ἰσχυρότερον καὶ ἀκρητέστερον. καὶ σιτία σιτείσθω ἰσχυ-
ρότατα. καὶ μὴ θερμολουτείτω. καὶ ἰσχυέτω. καὶ ὑγιαινέτω. καὶ σιτίων ἀπεχέσθω τῶν μὴ ξυμφερόντων τῷ
πρήγματι. ὅτω δὲ δοκέῃ ἡ γυνὴ ἐκκεκαθάρθαι, καὶ τὸν στόμαχον καλῶς ἔχειν τῆς μήτρης, λουσάσθω καὶ
σμηξάσθω τὴν κεφαλήν. καὶ μὴ ἀλείφηται μηδὲν, ἔπειτα ὀθόνιον ἄνοσμον περιθεῖσα περὶ τὰς τρίχας
πεπλυμένον κεκρυφάλῳ πεπλυμένῳ μηδενὸς ὄζοντος καταδῆσαι, τὸ ὀθόνιον ὑποθεῖσα πρῶτον. ἔ-
πειτα ἀναπαύεσθαι προσθεμένη χαλβάνην πρὸς τὸν στόμαχον. θερμήνασα πρὸς πῦρ, ἢ πρὸς ἥλιον.
καὶ μαλθάξασα εὖ. ἔπειτα πρωῒ ἀπολύσασα τὸν κεκρύφαλον καὶ τὰ ὀθόνια, ὀσφραίνεσθαι παραχέ-
τω τινὶ ἑωυτῆς τὴν κεφαλήν. καὶ ὄζει ἢν καλῶς ἔχῃ τῆς καθάρσιος. εἰ δὲ μὴ, οὐκ ὄζει. ἄσιτος δὲ ταῦτα
ποιείτω. ἢν δὲ μὴ τεκνούσῃ προσθεὶς, οὐδέποτε ὄζει, οὔτε καθαιρομένη, οὔτε ἄλλως. οὐ δ' ἢν κυούσῃ προ-
σθεὶς, οὐδ' οὕτως ὀζέσει. ἥτις δὲ κυΐσκεται πολλὰ καὶ ἀρικύμων ἐστὶ καὶ ὑγιαίνει, ἢν προσθῇς μηδὲ καθή-
ρας, ὀζέσει αὐτὴ τῆς κορυφῆς. ἄλλοτε δὲ οὔ. ὅταν δὲ γνῷς καλῶς ἔχειν, παρὰ τὸν ἄνδρα κέλευε ἰέ-
ναι. καὶ ἡ μὲν γυνὴ ἄσιτος ἔστω. ὁ δ' ἀνὴρ ἀθώρηκτος. ψυχρῷ δὲ λελουμένος, καὶ εὐωχημένος σιτία ὀλίγα,
ξύμφορα. καὶ ἡ γυνὴ ἢν γνῷ ξυλλαβοῦσα τὴν γονὴν, μὴ ἔλθῃ παρὰ τὸν ἄνδρα τοῦ πρώτου χρόνου, ἀλλ' ἡ-
συχαζέτω. γνώσεται δὲ ἢν μὲν ὁ ἀνὴρ φῇ ἀφικέσθαι. ἡ δὲ γυνὴ ἀγνοῇ ὑπὸ ξηρότητος. ἢν δὲ ἀφιῶσι πάλιν
ἡ μήτρη τὴν γονὴν τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ἔσται ὑγρή. καὶ ἢν γένηται ὑγρὴ, αὖθις μιγνύσθω τῷ ἀνδρὶ, μέχρις ἂν
ξυλλάβῃ. Ἄλλη θεραπείη. Πυριήσας τὸ σῶμα ὅλον, πίσαι, καθῆραι ἄνω καὶ κάτω, εἶτα ὄνειον
γάλα μετὰ πίσαντα πυριῆν τὰς μήτρας δι' αὐλοῦ δύο ἡμέρας, οὔρῳ γυναικείῳ σαπρῷ καὶ λύθρον
ἐμβάλλειν. τῇ δὲ τρίτῃ, βοείῳ οὔρῳ. τῇ δὲ τετάρτῃ καὶ πέμπτῃ, ῥίζας μαράθου σπέρμα. καὶ ἀκτῆς
φύλλα. καὶ δάφνην. καὶ κυπαρίσσου πρίσματα, ταῦτα ἑψῆσαι ὕδωρ ἐπιχέαντα. δεῖ δὲ μετὰ τὴν

πυριήσιν λουσαμένην, πολλῷ θερμῷ προστιθέναι στέαρ ἥδιον τὸ ἐκ τῆς πυρίης εὐθὺς καὶ ἐς νύκτα.
μετὰ δὲ σκευάζειν, ξυμμιγνὺς σμύρναν στακτὴν, καὶ βούτυρον, καὶ χηνὸς ἄλειφα, καὶ ἐλάφου μυελόν.
καὶ ῥητίνην. καὶ νέτωπον. τουτέων ἴσον ἑκάστου ξυμμίξαντα διατήξαντα προστιθέναι ἐν εἰρίῳ μιλησίῳ
μαλῷ ὡς εὐειροτάτῳ. μετὰ δὲ ἀνασομοῦν τὴν μήτρην μολιβδίοις ἐληλασμένοις ὀκτωδακτύλοισι
πέντε. τὸ πρῶτον, ἔστω λεπτόν. τὸ δὲ δεύτερον, παχύτερον. καὶ τ' ἄλλα θάτερον θατέρου παχύτερον.
ἀνασομοῦσθαι δὲ, πέντε ἡμέρας. αἰεὶ δὲ λουσαμένη, προστιθέσθω. καὶ ἀνακλείσθω ἐκ τῆς ὀσφύος ὡς μὴ πί-
πτῃ. καὶ ὠθείτω τὰ μολύβδια, αἰεὶ ἀνωτέρω. τὸ δὲ τελευταῖον, ὡς ἀνωτάτω. ἐπὴν δὲ ἀνασομώσῃ,
προσθεῖναι καθαρτικόν. ῥίψας κανθαρίδας πέντε, καὶ σικυώνης μακρῆς, ὁπόσον, καὶ σμύρναν. ταῦτα
μέλιτι ἑφθῷ φορύξαντα καὶ φυρήσαντα βαλάνιον, εἰρίῳ κατειλίξαι πλὴν τοῦ ἄκρου. ἔπειτα εἰς
ἄλειφα βάψαντα ὡς ἥδιστον, προσθεῖναι. χρῆσθαι δὲ καθαρτικῷ, καὶ τούτῳ τῇ χολῇ τοῦ ταύρου. καὶ ἄν- 10
θει ὀπτῷ καὶ λίτρῳ καὶ σμύρνῃ, μέλιτι ὀλίγῳ δεύσαντα, ὀθόνιον λεπτὸν ἀποδήσαντα, καὶ ἄνω τὸ ὀθόνιον
περιελίξαντα τῷ φαρμάκῳ, προστιθέναι. χρῆσθαι δὲ καὶ βουπρήστει ξὺν τῇ σμύρνῃ. καὶ ἐλατηρίῳ ξὺν
τῷ μέλιτι ἑφθῷ. καὶ τῇσι κανθαρίσι ξὺν τῷ ἐλατηρίῳ τε καὶ τῇ σμύρνῃ. ἐπὴν δὲ καθαρθῇ, τῇ ὑστεραίῃ
λούσαντα, κλύσαι τὴν μήτρην. κύμινον αἰθιοπικὸν τρίψας καὶ μελάνθιον, καὶ ῥητίνην καὶ ἄλειφα, καὶ μέλι,
καὶ οἶνον γλυκύν. ταῦτα μίξας καὶ ἀναχλιήνας, κλύσαι. ἐπὴν δὲ κλύσεις, ἀναστήσας, περιϊέναι κελεύειν
ὅκως τὸ κλύσμα διασείηται. προσθεῖναι δὲ κρόκον καὶ σμύρναν καὶ λιβανωτὸν, ἐν ῥάκει λιναίῳ. ἀποδέον-
τα ξηρὸν ἴσον ἑκάστου. ξυμμίσγοντα χηνός τε ἄλειφα περιχρίοντα τὸ ῥάκος. τοῦτο δὲ προστιθέναι,
ἑπτὰ ἡμέρας. τῇ δὲ ὀγδόῃ, θυμιῆσαι, σμύρνῃ καὶ ἀσφάλτῳ, καὶ κεδρῇ, εὐώδει ἀλείφατι πεφυρημένα.
ἐπὶ μαλθακὸν ἐπιβαλὼν πῦρ, θυμιῆν διὰ αὐλοῦ. ἐπὴν δὲ θυμιήσῃς, τῇ ὑστεραίῃ, ψίλαι κάστορος ὄρχιν·
οἶνον λευκὸν παραχέων. καὶ αὐτὸ μήλῃ ἀμφιπλάσας καὶ εἰρίῳ κατειλίξας, προσθεῖναι ἐς νύκτα. ὄρ- 20
θρου δὲ ἀνελομένη, καὶ διαμαλαξαμένη, ἴτω παρὰ τὸν ἄνδρα. καὶ ξυγκοιμηθεῖσα, ἀτρεμείτω. καὶ ἂν μὴ ἐπὶ τοῦ
πρώτου κυήσῃ, αὖθις προσθεμένη αὐτὸ τοῦτο, παρὰ τὸν ἄνδρα ἐλθέτω. ἄρχεσθαι δὲ χρὴ φαρμακεύον-
τα, ἐπειδὰν ἔλθῃ τὰ καταμήνια. ληγόντων δὲ, χρὴ τὸ κυητήριον προσθεμένην, ξυγκοιμᾶσθαι. τοῦ δὲ
πρόσθεν χρόνου μήτε ἡ γυνὴ ἴτω ἆσσον τοῦ ἀνδρὸς, μήθ' ὁ ἀνὴρ παρὰ τὴν γυναῖκα. Ὅταν δὲ ἡ γυνὴ
μὴ κυΐσκηται εἰωθυῖα πρότερον κυΐσκεσθαι. τοῦ ἀνδρὸς δὲ τὴν γονὴν ἐσδέχονται αἱ μῆτραι ἐς ἑωυτὰς, ἀνάγ-
κη πάγχυ οὐρέειν τὴν γυναῖκα ταύτην. ἐνίοτε μὲν γὰρ ἐν τῇσι μήτρῃσι τὸ πῦον ἐγγίνεται. τὸ δὲ πῦον τὸ ἐν
τῇσι μήτρῃσιν, ἀπὸ φυμάτων γίνεται. διὰ δὴ τοῦτο ἡ γονὴ τοῦ ἀνδρὸς ὅταν μίσγηται, οὐχ ἅπτεται τῆς μή-
τρης. ἵνα δὴ πήγνυσθαι τὴν γονὴν τοῦ ἀνδρός. τὸ γὰρ πῦον ἀμαυροῖ, ὥστε μὴ προσφέρεσθαι. τέθνηκε γὰρ
τὸ πῦον, καὶ σήπει τὴν γονήν. δεῖ δὴ τό, τε πῦον ἐκκαθῆραι τῶν μητρέων, καὶ τὸ φῦμα τὸ ἐν τῇ δελφῦϊ κα-
ταστῆσαι, ὅκως τὸ λοιπὸν μὴ κωλύῃ τὴν γονὴν πήγνυσθαι καὶ προσφέρεσθαι. ταχυνέειν δὲ χρὴ ἐκκαθαί- 30
ροντα, πρὶν ἢ πωρωθῆναι τὸ πῦον ἐν τῇσι μήτρῃσι. κλύσαι δὲ χρὴ τὰς μήτρας ὧδε, ἵππειον γάλα ἑψή-
* σας δὶς διὰ ἄκρης αὐτῆς ὡς λεπτοτάτης καὶ καθαρωτάτης, τούτῳ κλύζειν κλυστῆρα ἐπιτήδειον ποιη-
σάμενος. τὸ μὲν ἄκρον τοῦ κλυστῆρος, λεῖον ἔστω, οἷόν περ μήλης ἀργύρεον. καὶ παρ' αὐτὰ τετρυπήσθω τοῦ
κλυστῆρος ἀπολεῖπον ὀλίγον τὸ τρῆμα. εἶναι δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἐκτρήσιας. διαλειπέτω δὲ ἶσον ἑκάστη ἔν-
θεν καὶ ἔνθεν. ἐκ τοῦ πλαγίου τοῦ κλυστῆρος ἑκάστης ἶσον. καὶ μὴ μεγάλα, ἀλλὰ στενά. τοῦ μὲν κλυστῆρος ἡ κο-
ρυφὴ, στερεὴ ἔστω. τὸ δὲ ἄλλο πᾶν, κοῖλον ἔστω ὡς αὐλίσκος. δῆσαι δὲ χρὴ κύστιν συὸς θηλείης. ταύτην δὲ
ἑψήσας εὖ μάλα. ἐπὴν δὲ προσδήσας, ἐγχέας τὸ γάλα ἐς τὴν κύστιν ἐς τὰς μήτρας ἐνθεὶς ῥάκος λεπτῆς
ὀθόνης, ὅκως μὴ τὸ γάλα ῥέῃ. ἐπειδὰν δὲ κλύσῃς τὴν κύστιν, ἀποδῆσαι καὶ δοῦναι τῇ γυναικὶ αὐτῇ,
ἣν μέλλεις κλύζειν. κείνη δὲ ἐθέλουσα τὸ κλύσμα, ἐς τὴν μήτρην ἐνθέσθαι. αὐτῇ δὲ εἰ δεήσει ὅκου
δεῖ. ἔπειτα σε πιέζειν τῇ χειρὶ τὴν κύστιν, ἐς ὃ ἂν τὸ πῦον ἐκρυῇ ἔξω. δῆλον δὲ τοῦτο ἔσται, ἐπὴν αὖ μηκέ- 40
τι ἐξίῃ τὸ πῦον ἅμα τῷ γάλακτι. δῆλον γὰρ ὅτι οὐκέτι ἔνεστι, τότε χρὴ παύεσθαι. καὶ μετὰ τοῦτο ἐπὴν οὖν
ψυχθῇ ὀλίγον, ὀλίγον χρόνον σικυώνης ξηρῆς πεφυκυίας τὸν πυθμένα ἀποπρίσας, καὶ τῆς κορυφῆς τὸ
ἄκρον ὡς ἂν τετρημένον ᾖ, τοῦτο ὅμοιον ποιήσας τὸ ἄλλο πλὴν τὸ ἄκρον, καθάπερ τοῦ κλυστῆρος τὸν αὐ-
τὸν τρόπον. πάχος δὲ λεπτότερον ὀλίγον ὡς ἀνδρὸς αἰδοῖον ἐστὶν, τοῦτο περιθεῖναι ἐς τεῦχος. οἴνου
ἐμπλήσας τὸ τεῦχος. ὁ δὲ οἶνος ἔστω ἀνθοσμίας ὡς εὐωδέστατος καὶ ξηρότατος, καὶ παλαιότα-
τος. ἔπειτα λίθον μέλανα διαφανῆ ἐμβάλλειν εἰς τὸν οἶνον. ἔπειτα περιθεῖναι συκυώνην ποιήσας
χαλκοῦ λευκοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἀμφικαθεζέσθω περὶ τὴν βάλανον τῆς σικύης, τὸ αἰδοῖον ποιήσασα
ὁκοῖον δεῖ. ὅκως δὲ ὑπερέξαι τὴν χαλκῆν, καὶ ἔξωθεν σικυώνην, δύο δακτύλοιν ἔστω. Ὅταν
μὴ δύνηται ἡ γυνὴ γονὴν δέχεσθαι, πᾶσα ἀνάγκη μήνιγγα ἐπιπεφυκέναι ἐν τῷ στόματι τῶν μη-
τρέων. δεῖ δὲ ἰὸν χαλκοῦ, καὶ χολὴν ταύρου, καὶ ὄφιος στέαρ, ταῦτα ξυμμίξαι ὁμοῦ. εἶτα εἰρίον 50
λαβὼν ἀναδεῦσαι τῷ φαρμάκῳ. καὶ ἐνελίξαι ἐς ὀθόνιον βύσσινον. μέλιτι ἀποχρίσας τὸ ὀθόνιον,
καὶ ποιῆσαι πρόσθετον ὅσον ἐλαίην τὴν μεγίστην. εἶτα προστιθέναι πρὸς τὸ αἰδοῖον νύκτα ὅλην. ὕ-
πτίη δὲ κείσθω. τὴν δὲ ἡμέρην ἀφαιρείσθω. καὶ λουέσθω θερμῷ ὕδατι, ἀπὸ μυρσίνης ὡς πλεί-
στῳ. ἔπειτα δι' ἡμέρης προστιθέσθω ἐν ἑκάστῃ νυκτί. μετὰ δὲ, συνέστω. Ἄλλη θεραπείη.
Πρασίου τῶν φύλλων λαβόντα πλῆθος, ὥς τε τὴν χεῖρα εὖ ἐμπλῆσαι, ἐμβαλεῖν ἐς ἀγγεῖον ἀττικόν.

καὶ ἐπιχέαι ὕδατος τούτου, κοτύλας ἀττικὰς τέσσαρας. καὶ προβρέξαντας ἐννέα ἡμέρας, πίνειν ἑ-
τέρας ἐννέα ἡμέρας νῆστιν, λουσαμένην δύο κυάθους τῆς ἡμέρης ἀπὸ τοῦ πρασίου γλυκέος λευκοῦ,
ἴσον μίσγουσα. ὅταν δὲ ἔσται τριταίη πίνουσα, πυριήσθω. κωνείου φύλλοισιν ἐπὶ πῦρ ἐπιβάλλων ἐν-
νέα ἡμέρας. καὶ μετὰ τὴν πυρίην λούεσθαι. καὶ οὕτω πίνειν εὐθὺς τούτων. ὅταν δὲ τὰς τρεῖς πυριημένη
ᾖ, προστίθεσθαι τοῦ πρασίου αὐτέου τετριμμένου λείου δὶς ἡμέρης, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, λινόζωστιν λείην
τετριμμένην, ἐν μέλιτι ἀττικῷ, δὶς τῆς ἡμέρης. προβρεχέσθω δὲ ἐν οἴνου λευκοῦ τρυγὶ χροΐ. καὶ ὑποσμα-
ράθου καὶ μαράθου ῥίζα. καὶ δαδὸς ὡς πιοτάτης ὄζοι. καὶ ἐρυθεδανοῦ τεταρτημόριον. καὶ μαράθου
σπέρμα. καὶ περιστερεῶνος ῥίζαι πολλαί. προβρεχέσθω δὲ ἡμέρας μὴ ἐλάσσω τῶν ἐννέα. πίνειν δὲ με-
τὰ ταῦτα λουσαμένην κατὰ κεφαλῆς, κοτύλην τῆς ἡμέρης ἀκρήτου βρεχομένου ἐν τῷ λευκῷ ἐοῦ-
σαν. καὶ μετὰ ταῦτα κατακλιθεῖσαν ἐκθερμαίνειν ἑωυτὴν καὶ προστίθεσθαι. ἐνταῦθα δὴ τρίτης με-
τὰ τὸ ποτὸν τὸ ἐκ τῆς χολῆς δὶς ἡμέρης, ἐπὶ ἡμέρας ἕξ. ὅτῳ δὲ μέλλει ἤδη προσεῖναι καλῶς καθάρ-
σιος ἔχουσα. ὑοσκυάμου φύλλα καὶ ῥίζας ἀναζέσας ἐν ὕδατι, πυριήσθω τούτοισιν ὡς θερμοτάτοι-
σιν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ἐς νύκτας. καὶ λουσαμένη, παρὰ τὸν ἄνδρα ἴτω. μετὰ δὲ ταύτην τὴν πυρίησιν
καὶ ἐλάφου αἰδοίου αὖ ὑποθυμιῆσαι. καὶ ὅταν ἴδῃς ἔχειν αὐτόν, τούτου ἐπ' οἶνον λευκὸν κεκειμένον,
ἐπιξύων ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, διδόναι πίνειν. καὶ ὅταν ὀδύνην ἔχῃ, διδόναι πίνειν. καὶ γὰρ ὠκυτόκιόν ἐστι
τοῦτο. Ἄλλη θεραπείη. Χολὴν ταύρου ἀναζέσαι, καὶ συμπήξειν μηλίνην. ἐλάφου δὲ κέρας
κατακαύσας τρίψαι λεῖον. καὶ ξυμμίξας βαλανίοις χρῆσθαι. Ἕτερον θεραπευτικόν. Κύμι-
νον ἐν οἴνῳ μέλανι ἑψήσας, τρίψας λεῖον, βάλανον ποιῆσαι. καὶ ἐς νύκτα προσθεῖναι. μετὰ δὲ ταῦ-
τα, κατακαύσας τρύγα οἴνου λευκοῦ, τὸ λεπτότατον δηλονότι τῆς τρυγός. ἐπειδὰν κατακαύσῃς, ἀφαι-
ρέειν τοῦτο ἐν πτερῷ. ἔπειτα ἐς ὀθόνιον ἀποδήσας, προσθεῖναι ἐς νύκτα. καὶ πράσα ἑφθὰ ἐσθιέτω.
μετὰ δὲ τοῦτο σφάγιον τρίβων, καὶ μέλιτι διεὶς προσθεῖναι ἐς νύκτα. μετὰ δὲ σφαγίου καρπὸν λεῖον τρί-
ψας ἐν οἴνῳ λευκῷ, διεὶς δὲ δὶς ἐπιξύων διδόναι πίνειν. μετὰ δέ, ὀρίγανον δὴ δευτέρης ὑποθυμιῆν,
καὶ οὕτω πρὸς τὸν ἄνδρα ἴτω. Ἄλλη θεραπείη ἐπὶ γυναῖκα μὴ δυναμένην τεκεῖν. Ἢν γυναῖ-
κα μὴ δυναμένην τεκεῖν τοκήεσσαν ἐθέλῃς ποιῆσαι, σκέψασθαι χρή, ἐν τοῖσιν ἐπιμηνίοισιν, εἴτε χο-
λώδης, εἴτε φλεγματώδης εἴη. γνώσῃ δὲ τῇδε ὁπότερον μᾶλλον, ψάμμον ὑποβαλὼν λεπτὴν καὶ ξη-
ρὴν ὅταν τὰ ἐπιμήνια γίνεται ἐν τῷ ἡλίῳ ἐπιχέαι ἀπὸ τοῦ αἵματος. καὶ ἢν μὲν χολώδης ᾖ, ἐπὶ τῇ
ψάμμῳ ξηραινόμενον τὸ αἷμα χλωρὸν γίνεται. ἢν δὲ φλεγματώδης ᾖ, οἷον μύξαι. τούτων ὁπότερον ἂν ᾖ
καθήρας τὴν κοιλίην, ἤν τε ἄνω ἤν τε κάτω δοκέει σοι δεῖσθαι. ἔπειτα διαλιπὼν ἡμέρας τινάς,
τὰς ὑστέρας καθαίρειν. καὶ ἢν ὑγρότερον τὸ στόμα τῶν ὑστερῶν ᾖ, προστιθέναι τὰ δριμέα, ὅκως δηχθὲν καὶ
φλεγμῆναν τὸ στόμα τῶν ὑστερέων, σκληρὸν γένηται. Ἢν δὲ γυνὴ μὴ πυρέσσῃ τὰ ἔνδοθεν, μηδὲ κυΐ-
σκηται ὑπὸ τῶν ὑστερέων, μηδὲ ἀνδρὶ μίσγεσθαι δύνηται, ἀλλ' ὑπνώσσῃ τε καὶ ἀσιτέῃ, μέλιτι μίξας
οἶνον, ἐγχεέσθω ἐς τὰ αἰδοῖα. καὶ σμύρναν ὑποθυμιήσθω. ἐς δὲ τὴν ἕδρην βαλάνους προστίθεσθαι,
μίσγουσα χηνὸς ἄλειφα, καὶ εἴσω ἐγχεῖν ἐς τὸ αἰδοῖον. εἶτα καὶ κλύζειν ἔλαιον, ἐν μέλιτι ἴσον μίξας.

Ἢν αἱ μῆτραι γυναικὶ ἰσχνωθῶσι, καὶ τρηχύνηται τὸ στόμα αὐτέων καὶ ξυμμεμύκῃ, καὶ τὰ ἐπιμήνια
αὐτῇ μὴ φαίνηται, μηδὲ κυΐσκηται, ἀλλὰ πυρετὸς λαμβάνει μαλθακός, καὶ ὀδύναι αὐτέῃ ἐμπίπτου-
σιν ἐς τὰς ἰξύας, καὶ τὴν νειαίραν γαστέρα. ἡ δὲ νοῦσος αὕτη γίνεται μάλιστα, ὅταν τι τῶν ἐν αὐτῇ δια-
φθείρῃ. γίνεται δὲ καὶ ἐκ τόκου. ταύτην χρὴ λούειν θερμῷ καὶ πυριῆν. ὅταν δὲ λελουμένη καὶ πεπυ-
ριημένη ᾖ, τῇ μήλῃ ἀνευρύνειν τὸ στόμα τῶν μητρέων. καὶ προστιθέσθω σμύρναν τρίψασα, καὶ νετώπου τὸ
ἴσον. ἢ μύρον, ἢ ῥόδινον ἐν ῥάκει. καὶ μολύβδου προστιθέσθω ποιήσαντα ὡς βάλανον καταξύοντα. καὶ
καταλείφειν βοὸς χολήν. καὶ γνώσεται ἐν τέσσαρσιν ἡμέραις τὰς ἀγόνους, καὶ πυριῆν καὶ φαρμα-
κεύειν. ἢν δὲ παχυνθῇ παρὰ φύσιν, οὐκ ἴσχει ἐν γαστρί. τὸ γὰρ ἐπίπλοον ἐπικείμενον παχὺ καὶ που-
λύ, ἀποπιέζοι τὸ στόμα τῶν μητρέων, καὶ τὴν γονὴν οὐ δέχονται. ταύτην χρὴ λεπτύναντα, φάρμα-
κον πίσαι κάτω. καὶ πρὸς τὰς ὑστέρας προσθεῖναι, ὃ καθαίρει τε καὶ φῦσαν ἐμποιέει. Ἢν τὸ στό-
μα τῶν μητρέων σκληρὸν γένηται, ἢ ὁ αὐχήν, τῷ δακτύλῳ γνώσεται ψαύουσα. κἢν πρὸς τὸ ἰσχίον
ἀπεστραμμέναι ἔωσιν, ὅταν οὕτως ἔχῃ, μὴ προσφέρειν μηδὲν δριμύ. ἢν γὰρ ἑλκώσῃ τὸ στόμα τῶν ὑ-
στερέων ὅταν φλεγμαίνῃ, οὐ πάμπαν κίνδυνος ἄτοκον γενέσθαι, ἀλλὰ προστίθεσθαι ἃ μὴ δάκνει,
ὑφ' ὧν φλέγμα καθαίρεται. Ὅταν γυναικὶ τὰ καταμήνια γένηται καὶ παρέλθῃ, πρῶτα
μὲν χρὴ κεφαλὴν καθῆραι. ἔπειτα ἐλλεβορίσαι, ἤν τε ἅπαξ ἤν τε δὶς δέῃ. μετὰ δέ, πυριῆσαι
πυριητήριον κατασκευάσας τὸ ἐκ τῆς σικύης. οὕτω δὲ πεποιημένον, ἐγχέας εἰς ἐχῖνον θαλάσσης καὶ
πράσα ἐμβαλών, ἐπιθεῖναι τὸν αὐλὸν τῆς σικύης, καὶ περιαλεῖψαι πηλῷ ὡς βέλτιστα, ὅκως μὴ
διαπνέῃ. εἶτα δὴ σχοινοτόνου δίφρου τῶν τρηματώνων διάγειν τὸν αὐλόν, ὅκως ὑπερέξῃ δύο δακτύ-
λους τοῦ τόνου. εἶτα ὑποκαίειν ἄνθραξι, καὶ τὰς καθέδρας φυλάσσειν. ὅταν δὲ καθίζηται
καὶ ὁκόταν ἀνίστηται, ὅκως μὴ κατακαυθῇ, ἀλλὰ καθίζειν ἐπὶ ψυχροῦ ἐόντος τοῦ πυριητηρίου.
καὶ ἀνίστασθαι ἕως ἂν καταψυχθῇ τὸν αὐλόν. ἐπὶ δὲ τῇ πυρίῃ, τὴν διατριβὴν ὅτι πλεῖστον τῆς

ἡμέρης μέρος ποιέεσθαι, καὶ τῇ μὲν τοιαύτῃ πυρίῃ ἐπὶ πέντε ἡμέρας χρῆσθαι. δεῖ δ' ἀντὶ τῶν πράσων, τῶν σκορόδων τάδε πυρία. καὶ ταύτην τὴν δέσμην κατακόψας, ἐς τὴν θάλασσαν ἐμβαλεῖν. μετὰ δὲ τὰς λοιπὰς τῶν ἡμερέων, αὐτῇ τῇ θαλάττῃ μόνῃ πυριήσθω, ὅκως πρόσω μὴ πρόεισιν ἐν πάσῃ τῇ θεραπείῃ. τὴν τελευταίαν δὲ πυρίην ὅταν μέλλῃς ἀφιέναι τῆς θεραπείης, σκυλάκιον, ὅτι νεώτατον ἀναχίσας ἀρωμάτων παντοδαπῶν εἴδη, ὅτι εὐωδεστάτων καὶ ξηροτάτων κόψας, τὰ ἐντοσθίδια ἐξελὼν τοῦ σκυλακίου ἐμπλῆσαι. καὶ σάξαι ὅτι μάλιστα τῶν ἀρωμάτων. ξυλήφια δὲ ὑποθεὶς ἐς τὸν ἐχῖνον ἐνθεὶς τὸ σκυλάκιον, οἴνου ὡς εὐωδεστάτου ἐπιχέαι. καὶ πυριῆν διὰ τοῦ αὐλοῦ. καὶ ὅκως κατὰ δύναμιν ᾖ, ὅλην τὴν ἡμέρην ἐπὶ ταύτης τῆς πυρίης, πυριῆσαί τε, καὶ ἐρωτᾶν αὐτήν, ἢν ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ στόματος δοκέῃ ὄζειν τῶν ἀρωμάτων. σημεῖον γὰρ οὐ μικρὸν ἐς ξύλληψιν τῇ θεραπευομένῃ. προσθέτοισι δὲ χρέο, κρόκον ὅσον ἂν βούλῃ. καὶ σμύρνης ὅσον δύο κυάμους. καὶ ἄλας συχνὸν παράμισγε. πρὸς ταῦτα τεκμαιρόμενος. καὶ ταύρου χολῆς ὅσον δύο κυάμους. ἢν δὲ πρηυτέρῳ βούλῃ χρῆσθαι, ἔλασσον μίσγειν τῆς χολῆς. ἢν δὲ ἰσχυροτέρῳ, πλέον. ταῦτα τρίψας λεῖα καὶ μέλιτος παραστάξας, τρῖβε ἄχρις ἂν σοι τριβόμενον γένηται, ὥστε δακτύλῳ ἐκμάξαι. ὅσῳ δ' ἂν πλείονα χρόνον τρίβῃς, τοσοῦτον ξηρότερον καὶ γλισχρότερον καὶ βέλτιον ἔσται. ποιήσας δὲ παχύτερον ἢ βάλανον. καὶ τὸ ἄκρον ὀξὺ ἐκ τοῦ μέσου παχύτερον. ἔπειτα δὲ ἀγόμενον ὅκως πρὸς τὴν ὑστέρην προσεθῇ, ἐς τοῦτο ἔμπηξον ξυλήφια ὀριγάνου δύο ποιήσας λεῖα. ἔστω δὲ ἑξαδάκτυλα. εἶτα κατέλιξον τὰ ξυλήφια εἰρίῳ ὡς μαλθακωτάτῳ. ἔπειτα ἄνωθεν ῥάμματι κατέλιξον λεπτῷ. καὶ ὑπερεχέτω τὸ ῥάμμα, ὅσον τέσσαρας δακτύλους τῶν ξυληφίων. προσχεαμένη δὲ καὶ καθαρὴν ἑαυτὴν ποιήσασα ὅτι μάλιστα, προσθέσθω αὐτὸ τὸ στόμα. ῥάκος ὑποβαλλομένη ὑπὸ τὰ ἰσχία. καὶ τὴν νύκτα προσκείσθω. ἔσται δὲ αὕτη ἡ κάθαρσις, ὑδατώδης. τῇ δευτεραίῃ ἀναστᾶσα, λουσάσθω. καὶ ἐπὶ τὴν πυρίην μὴ καθίσῃ ταύτῃ τῇ ἡμέρῃ. ὅταν δὲ πυριῆται καὶ ἀναστῇ ἀπὸ τῆς πυρίης κηρωτὴ ἔστω πεποιημένη ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρης, ὡς καλλίστη. καὶ ξυμμίξαι μάλιστα μὲν ἐλάφου μυελόν. εἰ δὲ μή, χηνὸς στέαρ. καὶ ὅταν ἀναστῇ ἀπὸ τῆς πυρίης, ἑκάστης ἡμέρης προσχεαμένη. καὶ καθαρὴν ἑωυτὴν ποιήσασα ἐς τὴν κοιλίην, τῇ κηρωτῇ ἀλειφέτω τὴν ὑστέρην, ἑκάστης ἡμέρης. τὰ μὲν ἄλλα ταῦτα πάντα ξύμμισγε, τοῖσιν ἔμπροσθεν ἐκτὸς τῆς χολῆς. ὀριγάνου δὲ τρίβων ὡς λειοτάτης ξύμμισγε ἐς τὴν βάλανον, καὶ προστιθέσθω.

Ἄλλο. Τὰ μὲν ἄλλα ταῦτα καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον πεποιημένα, ἀντὶ δὲ τῆς ὀριγάνου ἀψίνθιον συμμίξας, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ποιήσας, προστιθέσθω.

Ἐκ τῶν πυρῶν ἐκλέξας τὸ μελάνθιον, τρίψας τε λεῖον ἰσχυρῶς καὶ μέλι παραμίξας, καὶ σφαιροειδὲς ποιήσας, προστιθέσθω. πλὴν πυρετὸν ἐμποιέει. καὶ τὸ ἄρθρον οἰδέει. καὶ δηκτικὸν ἰσχυρῶς ἐστι τοῦτο.

Μέλι ἑψήσας καὶ ἐλλεβόρου κόψας τοῦ μέλανος τὸ λεπτὸν ἢν πλέον ἰσχυρῶς δηκτικὸν ἔσται. ἔστι δὲ πυρετῶδες καὶ τοῦτο.

Τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦτον, ἑψήσας μέλι ξυμμίξας τοῦ ἐλατηρίου ὅσον πόσιν, ἑψεῖν. καὶ ποιήσας βαλάνιον, τὸν αὐτὸν τρόπον διδόναι προστίθεσθαι. καὶ τοῦτο πυρετῶδες. ἄγει δὲ καὶ αἷμα. ἔνια δὲ τούτων καὶ δέρματα. ἢν δὲ βούλοιο καὶ τὸ σφακύντιον ξύον, ἔστι δὲ πρηὺ ἐν μέλιτι ἑφθὸν ἢ ὠμόν. καὶ τοῦτο σφαιροειδὲς ποιέειν, ὁκόσον κικίδα μεγάλην. πειρῶ δὲ φυσικὸς εἶναι, πρὸς τῆς ἀνθρώπου τὴν ἕξιν καὶ τὴν ἰσχὺν ὁρῶν. τούτων γὰρ οὐδεὶς σταθμός ἐστιν, ἀλλ' ἐς αὐτέων τουτέων τεκμαιρόμενος πειρῶ ὅλου τοῦ σώματος. κεφαλῆς καθάρσεσι. φαρμακείῃσι, καὶ πυριῆσι τῆς ὑστέρης, καὶ προσθέτοισι χρῆσθαι. στοιχεῖα δέ σοι ταῦτα ἐστίν. ἡ δὲ θεραπεία τουτέων ἐστὶν ἐν μέρει ἑκάστῳ. καὶ ἔτι ἂν μὴ ποιῇς τούτων, αἰεὶ ἐπὶ τῆς πυρίης διατριβέτω. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ μαλθάσσουσα καὶ ἄγουσα τοὺς ἰχῶρας. ὅταν δὲ καταπαύσῃ τῆς θεραπείης ληγόντων τῶν κατὰ φύσιν, χρὴ αἷμα ἀφαιρέειν ἀπὸ τῆς χειρός. ἢν μὲν ἰσχύῃ, ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων. ἢν δὲ ἀσθενεστέρη ᾖ, ἀπὸ τοῦ ἑτέρου ἀπόχρη. διαίτῃ δὲ οἵῃ χρῆσθαι δεῖ ἐν τῇσι θεραπείῃσι ταύτῃσιν, ἑτέρωθί μοι δεδήλωται. ἀποθυμιῆν ἢν βούλει, τὰς ἄχρας ἐκ τῶν κριθῶν ἐκλέξας, ἀλέσας λεπτά. καὶ κλημάτινον πῦρ ποιήσας ὅτι μαλθακώτατον. ἔπειτα ἐμβαλὼν ἐς φυελίον, ἔνθες ἐς ἡμίεκτον. καὶ ῥάκεα περιθεὶς ἵνα μαλθακῶς κάθηται, καθέζεσθαι αὐτὴν κελεύειν, ἐπὶ τῷ ἡμιέκτῳ, ὅτι μάλιστα διάγουσαν τὰ σκέλεα. ἡ δὲ θεραπείη ἢν μὲν ἱκανή σοι γένηται, ἐντεφαμίνῳ. εἰ δὲ μή, πρὸς ταῦτα σκέπτου. καὶ ὅκως πρὸς ἄνδρα μὴ πρόσεισιν, ἐν ᾧ θεραπεύεται χρόνῳ. ἐν δὲ τῇσι θεραπείῃσι διδόναι δαῦκον ἐν ὕδατι κατὰ βρέχων νῆστει, ὅσον κύαθον. καὶ τὴν καταπτερίνην ξυνεχῶς ἔχειν. διδόναι δὲ κοτυληδόνας ἐν ὕδατι ἑψῶν. ἄλας κύμινον συνεψῶν, καὶ χλιαρὸν ῥοφεῖν. αἱ πλατεῖαι θηλύγονοι δοκέουσιν εἶναι. αἱ δὲ σμικραὶ καὶ συμμύουσαι, ἀρσενόγονοι.

Ἐγκυτήριον. Ἄκρον μελανθίου, γυναικὶ διδόναι, ἐν οἴνῳ μέλανι στρυφνῷ. γυναικὶ νέᾳ οὔσῃ, ῥόος ἐρυθρὸς ὀχλέει. καὶ φαρμακευομένη, κεφαλὴν καθαιρομένη, φλεβοτομουμένη οὐδὲν ὠφελεῖ. δοκεῖ δὲ τοῦτό οἱ αἴτιον εἶναι ὥστε μὴ ξυλλαμβάνειν. ἐδίδου τὸ αὐτῆς τῆς ἀσπαλάθου τῶν ῥιζῶν, ἐν οἴνῳ λευκῷ ἀποζεόμενον πρωΐ. καὶ πρὸς δείπνου, ὅτε ῥόος ἐπαύσατο καὶ οὐ βραδέως ἐκύησεν, ἔτεκεν ἄρσεν. τὸ χρῶμα, λευκόχρως. εὔσαρκος.

Περὶ μύλης.

Περὶ δὲ μύλης κυήσιος, τὸ δὲ αἴτιον. ἐπὴν πολλὰ τὰ ἐπιμήνια ἐόντα γονὴν ὀλίγην καὶ νοσώδεα ξυλλάβωσιν, οὔτε κύημα ἰθαγενὲς γίνεται, ἥ τε γαστὴρ πλήρης, ὥσπερ κυούσης. κινεῖται δ' οὐδὲν ἐν τῇ γα-

τρί. οὐδὲ γάλα ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν ἐγίνεται. σφριγᾷ δὲ τοὺς τιτθοὺς αὐτῇ καὶ δύο ἔτεα. πολλάκις δὲ καὶ
τρία οὕτως ἔχει. καὶ ἢν μὲν μία σὰρξ γένηται, ἡ γυνὴ ἀπόλλυται. οὐ γὰρ οἷόν τέ ἐστι περιγενέσθαι.
ἢν δὲ πολλά, ῥήγνυται αὐτέῃ κατὰ τὸ αἰδοῖον, ἅμα τε πολὺ καὶ σαρκῶδες. καὶ ἢν μὲν μετειάσῃ,
σώζεται. ἢν δὲ μή, ὑπὸ ῥόου ἁλοῦσα ἀπόλλυται. τὸ μὲν νόσημα τοιοῦτόν ἐστι. κρίνεσθαι δὲ χρή, τῷ
πληρώματι. καὶ ὅ,τι οὐ κινεῖται ἐν τῇ γαστρί. τὸ μὲν γὰρ ἄρσεν, τρίμηνον. τὸ δέ γε θῆλυ, τετράμη-
νον τὴν κίνησιν ἔχει. ἐπὴν οὖν τοῦ χρόνου παρελθόντος, μὴ κινέηται, δῆλον ὅτι τοῦτό ἐστι. τὸ δέ τι τεκμή-
ριον μέγα ἐν τοῖσι τιτθοῖσι γάλα οὐκ ἐγγίνεται. ταύτην μάλιστα μέν, μὴ ἰῆσθαι. εἰ δὲ μή, προειπόντα ἰῆσθαι.
καὶ πρῶτα μὲν πυριῆσαι τὴν γυναῖκα ὅλην τὸ σῶμα. ἔπειτα κατὰ τὴν ἕδρην κλύσαι ὅπως διακα-
θαρθῇ. πολλοὶ γὰρ ἴσως κλύσασαν κινήσειε τὸ ἔμβρυον τὸ δοκέον εἶναι τὸ ξυνεστηκός, διαθερμανθείσης τῆς
10 γυναικὸς ὑπὸ τοῦ φαρμάκου. κλύζειν δὲ κατὰ τὰς μήτρας ὅκως αἷμα ἀγάγῃ. ἢν δὲ μή, προσθέτοισι χρῆ-
σθαι, τοῖσιν ἀπὸ τῆς βουπρήστιος, ὡς ἰσχυροτάτοισι. καὶ πιπίσκειν τὸ δίκταμνον τὸ κρητικὸν ἐν οἴνῳ. εἰ
δὲ μή, καὶ τὸν κάστορος ὄρχιν. καὶ ὄπισθεν αὐτῆς σικύην προσβάλλειν πρὸς τοὺς κενεῶνας. καὶ ἀφαιρέειν
ὅτι πλεῖστον. πρόσβαλλε δὲ ὅτι μάλιστα, τεκμαιρόμενος πρὸς τὰς μήτρας καθάρσιος. ὅταν δὲ μὴ γί-
νηται, ἤν τε ἐκ τόκου, ἤν τε καὶ ἄλλως, δαῦκον ὡς πιοτάτην κόψαντα λεπτήν, ἑψεῖν ἐν οἴνῳ λευκῷ.
καὶ ἀπὸ χρῆσθαι ὡς δισὶ κυάθοισι. γλυκυσίδης κόκκοι τέσσαρες, κυμίνου αἰθιοπικοῦ, σμικρόν, καὶ σεσέλιος
πλεῖον. ἢ κεδρίδα. ἢν δὲ πνιγμοὶ ἔωσι, κάστορος σμικρόν. ἢν δὲ ἐκ τόκου καθάρσιος γινομένης μετρίης ἡ
γαστὴρ μένῃ, ἢ καὶ φῦσα ἀποκεκλεισμένη, καὶ ὀδυνώδης γίνηται, ἤν τε ξὺν πυρετῷ, ἤν τε ἄνευ πυρετοῦ, ὅ-
που σκαμμωνίης πέμπτον μέρος πόσις, ἢ σεσέλιος, ἢ ἄλλου τινὸς τῶν εὐωδέων. καὶ πήγανον ἐν οἴνῳ λευ-
κῷ. ἢν δὲ μὴ βούληται πιεῖν, πρὸς τὴν ἕδρην ἄλειμμα ποιέειν. δεῖ ἐκ χολῆς ταυρείης, καὶ μέλιτος, καὶ
20 λίτρου. ἢν δ' ἐκ διαφθορῆς καθάρσιος, ὀδυνώδης ᾖ, καὶ τῶν εὐωδέων διδομένων μηδὲν ὑπακούῃ, καὶ
πυρετοῦ ἐόντος, γάλακτος αἰγείου δύο κοτύλας ἀφεψεῖν. εἶτα ψυχθέντος τὴν ὑγρὴν ἀφελεῖν. διηθεί-
σας, μελικρήτου ὅσον τρίτον μέρος μίξαι, ὅκως γλυκύτερον ἔσται. πιεῖν δὲ δὶς νῆστιν. ἢν δὲ μὴ παύηται
ἡ ὀδύνη, μηδὲ ἡ κοιλίη ὑποχωρέῃ, ἐς τὴν δείλην ἐν σκάφῃ ἐς θερμὸν ὕδωρ ἐγκαθισάτω. ὅταν δὲ
διαπυριηθῇ, ἐξαναστήσαντα κλύζειν ἐν οἴνῳ αὐστηρῷ μέλανι δὶς, καὶ ὕδατι ἅπαξ ἔλαιον ἥμισυ, τὸ
ὕδωρ χλιηρὸν κλύζειν καὶ ἐπικοιμηθήτω.   Πρόσθετον ὑστερέων, ἢν ξυμμεμύκῃ, ἢ σκληρὸν ᾖ τὸ
στόμα.   Σῦκον λευκὸν ἐκκαθήρας, καὶ λίτρον αἰγύπτιον, τὸ καθαρώτατον μίξας λεῖον τετριμμένον,
πρόσθετον ποιῆσαι ὅσον κηκίδα, μὴ μεγάλην ἐν εἰρίῳ μαλθακῷ. ἐς ἴρινον μύρον βάψασα, προσθέτω,
ἤν τε τρεῖς ἤν τε πλείους ἡμέρας δοκέῃ. πυρίησις μετὰ τοῦτο ξυμφέρει ἐν εὐώδει. μετὰ δέ, μαλθα-
κόν τι δεῖ προσθετόν, ὅ,τι ἰχωροειδέα ἄξει μάλιστα. μετὰ δέ, λινοζῶστις. ἢν ἡ ἁπαλὴ μύρῳ ῥοδίνῳ χρῆ-
30 σθαι ἐν ὀθονίῳ ἐς ἡμέρην καὶ νύκτα.   Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.   Χολὴν ταύρου καὶ ἄλας ἀναξῆναι. καὶ
θεῖον λεῖον παραμίσγειν πρὸς μακρὸν μῆκος μέγα πυρὴν ψιλὸν προσθέσθαι ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ
νύκτας, πρὸς αὐτὰς τὰς ὑστέρας. πάλιν λινοζῶστιν. μετὰ τοῦτο ἐπιπάσσειν σμύρναν ἄκρητον, μί-
ξας δ' ἐνεῖναι ῥοδίνῳ ἄκρῳ, καὶ μύρῳ ἰρίνῳ διαχρίεσθαι τὸ στόμα ὡς ἐσωτάτω.   Θεραπεία ἐπὶ
τὸ αὐτὸ νόσημα.   Ἶριν εὐώδεα κόψας καὶ διασήσας χωρίς, κυπέρου ἴσον, καὶ ἔκμαγμα ὅσον μα-
γίδα οἴνῳ ἀνθοσμίῃ διεῖναι. εἶτα ἀλειμματῶδες ποιέειν. καὶ ἐς σπλήνας ἀλείψας μῆκος σπιθαμῆς ἐς
σμικρὴν σιπυΐδα ἐνθείς, ὅκως μὴ παραπνέῃ προσθέσθω. ἢν δὲ ἑλκωθῶσιν αἱ μῆτραι, ἢ δηχθῇ τὸ στό-
μα, ἢ ὑπὸ προσθέτου τινὸς δηχθῶσιν, ἐν εἰρίῳ χρῖσαι στέαρ. καὶ ῥόδινον ἀλεῖψαι. καὶ κηροῦ μικρόν.
Ὅταν ἔχουσα ἐν γαστρὶ διαφθείρῃ, τὸ δὲ ἔμβρυον μηνιαῖον, καὶ ἐκφέρειν εἰς τέλος μὴ δύνηται,
καὶ λεπτὴ παρὰ φύσιν γένηται, ταύτην χρὴ καθήραντα τὰς ὑστέρας. καὶ αὐτὴν φαρμακεύειν καὶ
40 παχύνειν. οὐ γὰρ δυνήσεται ἐκφέρειν ἐς τέλος, ἐς ἂν ἑωυτήν τε ἀναλάβῃ, καὶ αἱ ὑστέραι ἰσχύωσιν.
ἢν δὲ κυΐσκηται μέν, διαφθείρῃ δὲ δίμηνα τὰ παιδία ἐς ἀκριβῶς τὸν αὐτὸν χρόνον, καὶ μήτε πρό-
τερον μήθ' ὕστερον. καὶ τοῦτο πάθῃ δὶς ἢ τρὶς κατὰ ταῦτα. ἢ καὶ πλείονα χρόνον γεγονότα κατὰ τὸν
αὐτὸν τρόπον τοῦτο διαφθείρει. ταύτης αἱ μῆτραι οὐκ ἐπιδιδοῦσιν ἐπὶ τὸ μεῖζον, τοῦ παιδίου ἐν αὐ-
τῇσιν αὐξανομένου καὶ ὑπερβάλλοντος ἐκ τοῦ διμήνου ἢ τριμήνου εἰς τὸ πλέον. ἀλλὰ τὸ μέν, αὔξε-
ται. αἱ δὲ μῆτραι, οὐδὲν ἐπιδιδοῦσι. διὰ δὴ τοῦτο διαφθείρουσιν αἱ πολλαὶ ἐς τὸν αὐτὸν χρόνον. ταύτην
χρὴ κλύσαι τὴν μήτρην διαφυσῆσαι ὡς μάλιστα προσθέτοισιν, ἢ φαρμάκοισι τοῖσδε. τῆς σικυώνης τὴν
ἐντεριώνην κόψαντα διασῆσαι. καὶ σίλφιον ὀλίγον παραμίξαι ὀλίγα ἐν πλείονι. καὶ καθεφθοτέ-
ρῳ τῷ μέλιτι, τοῦτο περιπλάσαι περὶ μήλην, ποιέοντα τὸ πάχος ὅσον μέλλει παραδέξασθαι ὁ
στόμαχος πρὸς τὸ στόμα τῆς μήτρης. καὶ ὦσαι πόρρω, ἕως ἂν περήσῃ ἐς τὸ ἔξω τῆς μήτρης. ὅταν δὲ ἀπο-
50 τακῇ τὸ φάρμακον, ἐξελεῖν τὴν μήλην, καὶ πάλιν οὕτω τὸ ἐλατήριον, καὶ τῆς κολοκυντίδος τῆς ἀ-
γρίης ποιέων ὡσαύτως τῷ προτέρῳ προστιθέναι. ἐθιζέτω δὲ τοῦτον τὸν χρόνον σκόροδα ὡς πλεῖστα.
καὶ καυλὸν σιλφίου. καὶ τῇ ἄλλῃ διαίτῃ χρῆσθαι, ὁκοίη ἂν μέλλοι φῦσαν ἐμποιῆσαι μάλιστα ἐν τῇ κοιλίῃ.
προστιθέσθω δὲ τὸ πρόσθετον διὰ τρίτης ἡμέρης ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν. ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ πλείονος. τὸ
δὲ ὅλον, ὅκως ἂν προσίηται. τὰς δὲ μεταξὺ ἡμέρας, μαλθακοῖσι χρῆσθαι. ὅταν δὲ καταστήσῃ τοῖσι μαλ-

βακτηρίοισι τὸ στόμα τῆς μήτρης, καὶ φαίνηται τὰ ἐπιμήνια ἐπιμείνασα, ὅταν ξηρὴ ἤδη ᾖ, μιγνύσθω
τῷ ἀνδρί. ἀφιέειν δὲ φῦσαν ἐν τῇ μήτρῃ. ὅταν δὲ βούλῃ σκορόδου μόλυζαν καὶ ὀπὸν σιλφίου παρα-
μιγνύναι πρὸς τὰ προσθετά. καὶ ἥτις ἂν μὴ δύνηται διατελέειν τοὺς δέκα μῆνας κύουσα, ἀλλὰ δια-
φθείρει, καὶ τοῦτο πάσχει πλεονάκις, ταύτης τῆς μήτρης καθαίρειν ὕδωρ, καὶ αὐτὴν φαρμακεύειν ὅ-
κως ὕδωρ καθαίρηται. Ἢν δὲ κατέχουσα τὴν γονὴν μὴ κυΐσκηται, συμβαίνει δὲ τοῦτο πλείστη-
σι τοῦ στομάχου χανόντος τῆς μήτρης παρὰ φύσιν, τὰ ἐπιμήνια πλείω γίνεται τοῦ προσήκοντος, καὶ
ὑγρότερα. ὥστε τὸ ἀπὸ τῆς γυναικὸς μὴ ξυλλαμβάνεσθαι πρὸς τὴν τέκνωσιν, τήν τε τοῦ ἀνδρὸς γο-
νὴν ἐπιοῦσαν διαφθείρεσθαι. γίνεται δὲ ταῦτα, τοῦ τε σώματος καὶ τῶν μητρέων, νοσεόντων. ἀλλὰ δεῖ
ταύτῃ, κατωτερικὸν διδόναι διαλίποντα. καὶ πυριῆν ὅλον τὸ σῶμα. καὶ τὰς μήτρας, ὄξει, καὶ θα-
λάσσῃ, μῆλα διαπύρους ἐμβάλλοντα. ἐμβάλλειν δὲ ἐς τὸ πυρίημα, κυπαρίσσου πρίσματα. καὶ
δάφνης φύλλα κόψας χλωρῆς. καὶ πολυκνήμου αὐτοῦ φύλλα. πυριῆν δὲ ὁκοῖον ἂν δοκέῃ καιρὸς εἶ-
ναι χρόνον. μετὰ δὲ τοῦτον λουέσθω. καὶ ὄξει ἐνέψων λωτοῦ τορνεύματα. καὶ ῥόδινον. καὶ πολυκνήμου
αὐτοῦ τὰ φύλλα. ἐπὶ τελευτῆς δὲ, θυμιῆν, φλόμου φύλλα κόψας, καὶ λωτοῦ τορνεύματα. ἔμπρο-
σθεν δὲ πρὶν ἐκλούσασθαι, θυμιῆσαι σμύρνῃ καὶ λιβανωτῷ, τρίψας ἴσον ἑκατέρου. καὶ μυρσίνης
καὶ δάφνης φύλλα. ταῦτα ἀναμίξας καὶ ἐπιβαλὼν ἐπὶ μαλθακὸν πῦρ, θυμιῆν νεοπυρίητον ἐοῦ-
σαν δὶς τῆς ἡμέρης, πυριῆν νεόλουτον ἐοῦσαν. καὶ τῆς θυμιήσεως ὕστερον, λουέσθω. καὶ τὸν στόμαχον
καθεστάναι ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν. καὶ ἢν ἐξαρκέουσα ᾖ. πρόσθεν δὲ τούτων πάντων, τάμνειν τὴν ἐν τῇ
χειρὶ φλέβα, τῇ ἀριστερῇ. καὶ οὕτω τἄλλα ποιέειν. Ἢν δὲ ὁ στόμαχος οὕτως ἔχῃ, τὰ δ᾽ ἐπιμήνια μὴ
ἴῃ φλαύρως ἢ ἐπὶ τοὔλαττον, ἢ πρὸς πλείονα κάθαρσιν φέρεσθαι τοῖσιν ἄλλοισιν ἅπασι. καὶ οὕτως
θεραπεύειν καὶ προστιθέναι ἢν δέῃ, καὶ ἐκ τῶν πρόσθεν λούων, καὶ θυμιῶν, καὶ ξηραίνων. ἢν δὲ γυνὴ
ἐκτιτρώσκῃ ἀέκουσα, καὶ μὴ θέλῃ ἐκβάλλειν πυροὺς πεφρυγμένους καὶ καταληλασμένους. καὶ στα-
φίδα κεκομμένην λευκὴν, μελικρήτῳ γλυκερῷ ταῦτα διεὶς ἐλαίου σμικρὸν παραχέας, νήστει πί-
νειν διδόναι. μετὰ δὲ ῥαφανίου σπέρμα τρίψας καὶ ὄξος καὶ χηνὸς στέαρ, ταῦτα μίξας ἐσθιέτω, καὶ
προστιθέσθω δάφνης φύλλα τρίβουσα. μετὰ δὲ πινέτω ὀρίγανον καὶ γλήχωνα καὶ ἄλφιτον ἐν ὕδα-
τι ἐπιπάσσουσα δάφνης φύλλα κεκομμένα καὶ τετριμμένα λεῖα κόμμι παραμίξας. καὶ διεὶς
ὕδατι, πίνειν διδόναι. Οἰὸς στέαρ. καὶ χηνὸς ἄλειφα. καὶ μέλι, ἐς τὸ αὐτὸ μίξας καὶ τρίψας,
ἐλικτὸν διδόναι. Σταφυλίνου τρίβων ὡς λειότατον, καὶ γάλακτος ὑπόστασιν ἐν τούτῳ μίξας καὶ
χηνὸς στέαρ τήξας, ταῦτα ἀνεψήσας, διδόναι ῥυφεῖν. Ὀριγάνου τρίψας φύλλα ὡς λειότατα. ἢν
μὲν ἔχῃ, χλωρῆς. εἰ δὲ μὴ, ξηρῆς διεὶς ἐν ὕδατι πίνειν διδόναι. Δάφνης καρπὸν τρίψας ὡς λειότα-
τον, καὶ ὑὸς θηλείης στέαρ τήξας καὶ μέλιτι, ταῦτα ὁμοῦ πάντα μίξας καὶ τρίψας, ἐλικτὸν δι-
δόναι. Σταφυλῖνον τρίβων ὡς λειότατον ἐν οἴνῳ διεὶς κεκρημένῳ, πίνειν διδόναι. Ἢν αἱ μῆ-
τραι μὴ κατέχωσι τὴν γονήν. Μόλυβδον καὶ λίθον ἥτις τὸν σίδηρον ἁρπάζει, ταῦτα τρίψας
λεῖα, ἐς ῥάκος ἀπόδησον, καὶ ἐς γάλα γυναικὸς ἐμβάψας, προσθετῷ χρήσθω. Χαλκοῦ ἄνθος τρί-
ψας, μέλιτι διεῖναι καὶ προστιθέναι. τοῦτο ὅταν αἱ μῆτραι τοῦ ἀνδρὸς τὴν γονὴν ἐξερεύγωνται, τρί-
τῃ ἡμέρῃ πᾶσα ἀνάγκη τῆς γυναικὸς, ἢν ταῦτα πάσχῃ, πῶρον πεπληρωμένας εἶναι τὰς μήτρας.
καὶ οὐ δύναται τοῦ ἀνδρὸς ἡ γονὴ ἐμμένειν ἐν τῇσι μήτρῃσιν, ἀλλὰ ἀποκλείεται. καὶ διὰ τούτων οὐ δύ-
ναται κυῆσαι ἕως ἂν ὁ πῶρος ἐνῇ ἐν τῇσι μήτρῃσι. τοῦ δὲ πώρου, ἥδε ἡ ἐξέλασις. πτερὰ λαβὼν ὡς ἐλά-
χιστα καὶ μαλθακώτατα ξυνδήσας ὁμοῦ, τούτοισιν ἐπαλείφειν τὰς μήτρας, ὡς τοὺς ὀφθαλμοὺς
ἐπαλείφουσιν, ὁμαλύνας τὰ πτερὰ ἄμματι ὡς λεπτοτάτῳ, καταδήσας τὰ ἄκρα, εἶτα ῥοδίνῳ
πολλῷ χρίσας αὐτὰ, ὑπτίην ἀνακλίνας, ὑπὸ τὴν ὀσφὺν μέσην ὑποθεῖναι προσκεφάλαιον, ὑπο-
θεῖναι τὴν μήλην. τὰ σκέλεα τανύσας τῆς γυναικός. καὶ διασείσας, τὸ μὲν ἔνθεν, τὸ δ᾽ ἔνθεν, ἀναστρέ-
φειν ἄνω καὶ κάτω τὴν μήλην, ἕως ἂν προκύψῃ. ἐπὴν δὲ ἴδῃς ἐν τῷ στόματι τῆς μήτρης. ἢν μὲν μὴ προ-
σίσχηται ἐν τῷ ἰχίῳ, καὶ ἐθέλῃ ἐπακολουθῆσαι, πάντων ἄριστον τοῦτο. ἢν δὲ ἐνέχηται ἐν τῷ στό-
ματι τῆς μήτρης, λαβίδι ὡς λεπτοτάτῃ, προμηθευόμενος ἐξελκύσαι ἡσυχῇ, καὶ μὴ βιαίως. καὶ με-
τὰ ταῦτα, ξυγκοιμάσθω τῷ ἀνδρί. ἢν κυούσῃ. ἐπιφαίνηται, ὀνίδα ξηρὴν, μίλτον ὄστρακον σηπίης
τρίψας λεῖα, ἐς ῥάκος ἀποδήσας προστιθέναι. Γλυκυσίδης τοὺς μέλανας καρποὺς τρίβων ἐν οἴ-
νῳ διδόναι πιεῖν κεκρημένῳ. ἢν δὲ συνοῦσα ἀλγέῃ τὴν νειαίραν γαστέρα, καὶ αἷμα οἱ φαίνηται νεαρὸν, λί-
νον κόψας, καὶ θρύον ἁπαλὸν, καὶ χήνειον ἔλαιον, ταῦτα μίξας οἴνῳ λευκῷ ὑδαρεῖ, διεὶς διδόναι
πίνειν. Ἢν αἱ μῆτραι προέλθωσιν ἔξω τῆς φύσιος, πῦρ ἔχει. μάλιστα μὲν τὰ αἰδοῖα, καὶ τὴν ἕδρην.
καὶ τὸ οὖρον στάζει, κατ᾽ ὀλίγον, καὶ δάκνεται τὰ αἰδοῖα. ταῦτα πάσχει. Εἰς τὸ αὐτὸ πάθος.

Ἢν δὲ ἐκ τόκου ἐοῦσα τῷ ἀνδρὶ μὴ παρακοιμᾶται, ὅταν οὕτως ἔχῃ, μύρτα καὶ λωτοῦ πρίσματα
ἑψήσας ἐν ὕδατι, καταθεὶς τὸ ὕδωρ ἐς τὴν ἕδρην, προσχείσθω ὡς ψυχρότατον ἐς τὰ αἰδοῖα, καὶ
τρίβων λεῖα προσπλάσσειν. ἔπειτα ὕδωρ πίνουσα, φακὸν μέλι καὶ ὄξος ξυμμίσγουσα, ἐμείτω, ἕως ἂν
αἱ μῆτραι ἀνασπασθῶσιν. καὶ τὴν κλίνην ὑψηλοτέρην πρὸς ποδῶν κεῖσθαι. ὑποθυμιῆν δὲ ὑπὸ

τὰ αἰδοῖα κακώδεα. ὑπὸ δὲ τὰς ῥῖνας εὐώδεα. σιτίοισι δὲ χρήσθω ὡς μαλθακωτάτοισι καὶ ψυ-
χροῖσι. καὶ τὸν οἶνον ὑδαρέα λευκὸν πινέτω. καὶ μὴ λουέσθω. καὶ τῷ ἀνδρὶ ξυγκοιμάσθω. Ἢν δὲ
παντάπασιν ἐκ τῶν αἰδοίων ἐκπέσωσιν, ἐκκρέμανται διὰ παρ' ὄχη. καὶ ὀδύνη λαμβάνει. τοῦτο δὲ
ὅταν ἐκ τόκου ταλαιπωρήσῃ, ὥς τι σείσῃ τὰς ὑστέρας, καὶ τῷ ἀνδρὶ μὴ ξυγκοιμᾶται ἐν τῷ λο-
χείῳ. ὅταν οὕτως ἔχῃ, ψύγματα προστίθεσθαι πρὸς τὰ αἰδοῖα. καὶ τὰ ἔξωθεν ὑποκαθήρας, σίδιον
ἐν οἴνῳ μέλανι οἰνώδει ἑψήσας, οὕτω περιπλυνέας εἴσω ἀπωθέειν. ἔπειτα μέλι καὶ ῥητίνην συν-
τήξας ἴσον ἑκατέρου, ἐγχεῖ ἐς τὰ αἰδοῖα. καὶ κεῖσθαι ὑπτίην, ἄνω τὰ σκέλη ἔχουσαν ἐκτεινα-
μένην. κἄπειτα σπόγγον προσθεὶς, ἀναδῆσαι ἐκ τῶν ἰξύων. ἐς ἂν δ' οὕτως ἔχῃ, σιτίων δέον ἀπέχεσθαι,
ποτῷ δὲ ὡς ἐλαχίστῳ χρέεσθαι, μέχρις ἂν ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσι. καὶ ἢν μὲν οὕτως ἐθέλωσιν ἰέναι.
εἰ δὲ μὴ ἄκρας περιξέσαι τὰς μήτρας, καὶ ἀποπλῦναι τῇ πιτύῃ ἑφθῇ. ἔπειτα πρὸς κλίμακα
δήσας τοὺς πόδας, κρούειν κατὰ τὴν κεφαλὴν, καὶ τῇ χειρὶ ἐσωθέειν. ἔπειτα ξυνδήσας τὰ σκέ-
λεα, ἐπαλλάξαι ἐᾶν ἡμέρην καὶ νύκτα. ἀτρέμα διδόναι ὀλίγον χυλὸν πτισάνης. ψυχρὸν δὲ διδόναι
μηδέν. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐγκατακλίνας ἐπὶ τὸ ἰσχίον, σικύην προσβάλλειν ὡς μεγίστην, καὶ ἀνέλκειν
πουλὺν χρόνον. καὶ ὅταν ἀφέλῃς κατακλίνας, ἐγκεῖσθαι καὶ προσφέρειν ἄλλο μηδὲν, ἢ τὸν χυ-
λὸν, ἐς ἂν ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσιν. σιτίοισι δὲ ὡς μαλθακωτάτοισι καὶ ἐλαχίστοισι χρήσθω. ἢν δὲ
ἀποπατεῖν ἐθέλῃ, ἀποπατείτω ἐκείνη ἀνακειμένη, ἕως ἂν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραι παρέλθωσιν.
ἔπειτα ἀνίστασθαι καὶ περιέρχεσθαι ὡς ἐλάχιστα. καὶ μὴ λουέσθω. σιτίοισιν ὀλίγοισι χρήσθω. τὰ
αἰδοῖα τοῖσι κακώδεσι θυμιήσθω. καὶ ἐπὴν ἄρχηται περιχωρέειν, τὴν σφενδόνην φορείτω.

Ἐξαίρεσις τοῦ ἐμβρύου. Ἢν δὲ ἔμβρυον ἐπὴν ἐναποθάνῃ ἐναποθάνῃ ἐν τῇσι γονῇσιν ἐς τελεογονίην
χρῆσθαι κατ' ὀλίγον τὸ φαινόμενον κατὰ λόγον θραύοντα. τὸ δέρεον καταλιπόντα προσβολὴν τῷ
σιδήρῳ.

Νόθα, τῇ τελευτῇ τοῦ πρώτου περὶ γυναικείων βιβλίου προσκείμενα.

Βηχὸς παιδίου. θαψίην ἐπ' ἀλφίτοις ψωμίζειν. ἕτερον. ᾠὸν ὀπτήσαντα, τὴν λέκιθον ἐξελόντα τρί-
ψαι. καὶ σήσαμον λευκὸν πεφρυγμένον καὶ ἅλες, ἐν μέλιτι ἐκλείχειν. Τὴν κοιλίην λῦσαι παι-
δίου. εἴριον ἄπλυτον ἐς μέλι βάψας, ἐνθεῖναι. ἐὰν δὲ γεραίτερον ᾖ, κρομμύων τὰ ἔξωθεν τρίψας,
ἐντιθέναι. ἐὰν δὲ γάλα μὴ ᾖ, σητάνιον ἄλευρον ἐκπλύνας, μέλι καὶ ἔλαιον μίξας χλιερῷ κλύσαι.

Ἄσθματος παιδίου. Λιβανωτὸν ἐν οἴνῳ γλυκεῖ. ἀλουσίη. Καθαρτήριον. Βαλανίδας
ποιέειν κοτύλην μέλιτος. ἀνίσου ὀξύβαφον. ἀσφάλτου δύο δραχμάς. χολὴν βοός. σμύρνης τρεῖς
δραχμάς. πόσιν ἐλατηρίου. ἑψεῖν ἐν χαλκῷ, μίσγειν ἔλαιον χηνός. καὶ ὅταν μέλλῃ χρῆσθαι, ἀλείφειν
τὰς βαλάνους τῷ χηνείῳ μαλακῷ. εἰρίῳ δὲ χρῆσθαι, τῷ οἰῷ. ἐλαίῳ δὲ, σχινίνῳ. τούτῳ μίσγειν κιν-
νάβαρι. Ἔμετον λύει. Ὠκίμου χυλὸς ἐν οἴνῳ λευκῷ. Ἕτερον. Ἁλήτου σητανίου κεχυλι-
σμένου τὸ ὕδωρ. ἢ ῥοιᾶς γλυκείας καὶ ὀξείας ἀποχυλώσας. εἶτα μέλιτι μίξας. Τὸ σηπτικὸν
ὧδε ποιέεται. ἐλλέβορος μέλας. σανδαράκη. λεπὶς χαλκοῦ, ἰσον ἑκάστου τρίβειν χωρίς. ὅταν δὲ λεῖον
ᾖ, παραμίξαι μιᾶς μερίδος διπλάσιον τίτανον, ἀναλαβὼν, κεδρίνῳ χριέτω. Ὀπτὸν φάρμακον
ὧδε ποιέεται. Ἄνθος κεκαυμένον καθαρῶς. ἄχρις οὗ φοινικοῦν γένηται, τρίψας λεῖον, τουτέῳ χρῶ.

Τὸ μέλαν φάρμακον. Λεπὶς. ἄνθος. χωρὶς τρίβειν ἑκάτερον. ὅταν δὲ λεῖον τρίβῃς, οὕτω μίσγε.
ποιέειν δύο ἢ τρία εἴδη τοῦ φαρμάκου. τὸ μὲν ἰσχυρότατον, τὸ ἄνθος, τρίτη μοῖρα τῆς λεπίδος. τὸ δὲ δεύ-
τερον, τετάρτη μοῖρα. τὸ δὲ τρίτον, πέμπτη μοῖρα. τοῦτο τὸ φάρμακον ἐπὶ πᾶν ἁρμόζει. Διαλειπτὸν
πρὸς τὴν συνάγχην. κάχρυα. σταφὶς ἀγρία. ἀψίνθιον. ἐλατήριον. μέλι. Ἐν τοῖς ποδαλγικοῖς ὀ-
δυνήμασιν τὰ ἀφιστάμενα καταπλάσσειν ὕδατι φύροντα λεῖον. καὶ μὴ λούειν τριῶν ἡμερέων. ὅταν
δὲ λούσῃς, αὖθις νίτρον ὠμὸν τοῦ ἐρυθροῦ τρίψαντα. καὶ μέλι ὀλίγον. τουτέῳ ὥσπερ αἰεὶ χρέεσθαι. καὶ
τὸν ἴσον χρόνον ἐς κύθραν ἐμβάλλειν λείους. εἶτα, συμπηγνύειν. εἶτα καταλείψας ὑποκεῖν, νύκτα καὶ
ἡμέρην. τὴν ἕδρην ἐμβαλεῖν ἀσταφίδι λείῃ, τετριμμένῃ, ξηρῇ, ἐναλείφοντι τὴν ἕδρην. τὰ πεπυρω-
μένα διάχριε. ἀνδράχνην ἐν σταιτί. θείδακος τῆς ἐρυθρῆς, ὁπόσον ὁλκὴν, λύει πάσαν ἐν ὕδατι. στα-
θμὸς ἡμιωβόλιον ἀττικόν. Ὀφθαλμικά. Χαλκὸς. οἶος χολὴ, αἰγός. σμύρνα. ταῦτα λύεται.
πάντα ὁμοῦ τρίψας λεῖα, οἴνῳ διιέναι λευκῷ. ἔπειτα ἐς κάλαμον ἐμβαλὼν, ξηρῷ χρῆσθαι.

Ἔμπλαστρον. Μίσυ κατασκευάσας, τρίβε ἐν ἴγδῃ. ξυμμίσγειν δὲ αὐτῷ, σποδὸν χρυσῆτιν πε-
πλυμένην. ἔσω δὲ τῆς σποδοῦ, τρία. τοῦ μίσυος, ἐν. τὸ μίσυ κατάκαιε ἐς μάζαν, φυλασσόμενος, ὅ-
κως μὴ ἐκρυῇ. ὀπτώμενον γὰρ, ὀξυγραίνεται. ὅταν δὲ καλῶς ὀπτὸν ᾖ, φοινίκεον γίνεται. Ἔμπλα-
στρον. Ψιμύθιον τὸν αὐτὸν τρόπον μισγόμενον τῷ μίσυϊ ὠπτημένῳ, ὥσπερ ἐν τῇ χρυσήτιδι σποδῷ,
τὸ μίσυ γίνεται. Ἕτερον ἔμπλαστρον ἰσχυρότερον τούτου. Σποδὸς κυπρία ἐκ τοῦ ἀσβόλου
πεπλυμένου. καὶ ψιμύθιον. καὶ μίσυ ὀπτόν. εἶναι δὲ δύο μοίρας τῆς σποδοῦ τοῦ ψιμυθίου. ἐν τούτῳ μι-
σύος ὑγρόν. ἀνεμώνης τὰ φύλλα κόψαντα, ἐκπιέσαι. καὶ ἐς τὸν ἥλιον θεῖναι ἐν χαλκῷ ἐρυθρῷ κα-

ταναλύψαντα, ὅκως μηδὲν ἐμπέσῃ τι. ὅταν δὲ παχὺ ᾖ, διαπλάσσειν φθοεῖς. εἶτα ξηραίνειν. ὅταν δὲ ξηρανθῇ, κατακαίειν ὡς δυνατὸν μάλιστα. εἶτα ἐπειδὰν ψυχθῇ, τρίβειν λεῖα. καὶ μίσγειν σποδῷ πεπλυμένῃ τῇ ἐκ τοῦ ἀσβόλου ἴσον. εἶτα παραστάζων νέτωπον, μικρὸν τρίβειν. εἶτα μέλιτι διιέναι. εἶτα ξηρήνας ἐς χαλκῆν κυστίδα τουτέῳ χρῶ. Ξηρὸν μαλακόν. Σποδὸς κυπρία. χαλκῖτις ἄπλυτος λεῖα τετριμμένη. καὶ ἄνθος χαλκοῦ. ταύτῃ ἴσα μίσγειν καὶ τρίβειν λεῖα. Ἕτερον ξηρόν. Σποδὸς κυπρία. χαλκῖτις διατετριμμένη. καὶ σποδὸς χρυσῖτις ἄπλυτος ἐναφεψεῖται τὸ χρυσίον. ταύταις ἀλλήλαις διατρίβειν. Ἕτερον ξηρόν. Σποδὸς πεπλυμένη. χρυσῖτις. καὶ ἀφρὸς χαλκοῦ ἴσα λεῖα.

Ἕτερον. Ὄμφακος χυλός. καὶ σποδὸς κυπρία. τὴν ὄμφακα ἀκμάζουσαν χρὴ ἐκπιέσαι τὸν χυλὸν δι' ὀθονίου ἐς χαλκεῖον ἐρυθρόν. καὶ μίξαι ὄξεος τρίτον μέρος λευκοῦ ὡς ὀξυτάτου. καὶ οὕτως καθεψεῖν ἐν τῷ ἡλίῳ. καὶ ἀνακταράσσειν πεντάκις τῆς ἡμέρης. ὅταν δὲ παχὺς γένηται ὁ χυλός, σποδὸν τῆς κυπρίης τῆς χαλκίτιδος λείην ἐμβαλεῖν καὶ ἀναμίξαι. ὅταν ἑκταῖος ἢ ἑβδομαῖος ᾖ ὁ χυλὸς ἐν τῷ ἡλίῳ κείμενος, ἐς κοτύλην ἀττικὴν τοῦ χυλοῦ τῆς σποδοῦ δραχμὰς ὀκτώ. ἐὰν δὲ βούλῃ δριμύτερον εἶναι, ἐλάττω τὴν σποδόν. ἐὰν δὲ μαλθακώτερον, πλέω. μετὰ δὲ ταῦτα ξηραίνειν, ἄχρις οὗ δυνατὸν διαπλάσσαι φθοεῖς. εἶτα ἐγξηραίνειν, κρεμάσας ἄνω ὑπὸ καπνοῦ. καὶ οὕτως ξηραίνειν, μέχρις οὗ ὀστρακώδης γένηται, ὡς τριβόμενον, μὴ ξυμφέρεσθαι. εἶθ' οὕτως χρῶ. κείσθω δέ, ὅκου ἰκμάδα μὴ ἕξει.

Ἕτερον ξηρόν. Σποδός. χαλκῖτις ὄξει πεφυρμένη λευκῷ. εἶτα φθοεῖς ποιήσας. ξήραινε δέ. ὅταν δὲ ξηρανθῇ, λεῖον τρίβειν ὑπαλείφειν ὀφθαλμὸν μὲν ὡς κάλλιστον, καὶ οἶνον παλαιὸν γλυκὺν, ἑψεῖν ὁμοῦ. Πρὸς ἀργήμον. Αἰγείρου δάκρυον. γάλα γυναικεῖον μίξας χρῶ. Ἐὰν ὀφθαλμὸς δακρύῃ καὶ ὀδύνην ἔχῃ. Ῥοιῆς γλυκείης τὸν χυλὸν ἐκπιέσας, ἐν χαλκέῳ ἑψεῖν καὶ μέλαν ὥσπερ πίσσαν. ἐὰν θολερὸς ᾖ, ἐς τὸν ἥλιον τιθέναι. εἶτα ὑγρῷ ὑπαλείφειν. Ἐὰν δὲ δακρύῃ καὶ γλυκύμυρος* ᾖ ὁ ὀφθαλμός. ὅταν ἡ σταφυλὴ ἡ λευκή, πέπειρος ἰσχυρῶς, καὶ ἰσχνὴ ἔτι τῇ ἀμπέλῳ ᾖ, δρέψασα ἐκθλῖψαι. εἶτα ξηραίνειν ἐν τῷ ἡλίῳ. ὅταν δὲ ξηρὸν ᾖ, ἀποξέσαι. μίξαι ἰοῦ ἡμιωβόλιον ἀττικῷ σταθμῷ. εἶτα τούτῳ ὑπαλείφειν. Παραπαστόν. Μόλιβος καὶ σποδὸς ἴσα. σμύρνης δέκατον μέρος. ὀποῦ μήκωνος σμικρόν. οἶνος παλαιός. ξηρὰ τρίψασα, χρῶ. Σκίλλα καὶ σποδοῦ τρίτον μέρος καὶ ψιμυθίου τρίτον μέρος. χάρτου κεκαυμένου, μέρος δέκατον σμύρνης. Εἰ βούλει ἐκ τοῦ σώματος τρίχας ἀπελάσαι. δακρύῳ ἀμπέλου ἀλείφειν ἐλαίῳ. ἐὰν δὲ καὶ τὸν ὀφθαλμὸν βούλῃ, ἀποδρέψασα ἀλείφειν. καὶ ἄπεισι

* σὺν λεπτῷ δέρματι. καὶ ἔσται ἐρυθρός, καὶ εὔχροος. Λιεντερίης. Φακός. πυροὺς σητανίους ὅσον δύο χοίνικας βρέξασα. ἐπειδὰν μαλθακοὶ ὦσι διαβρωτώμενοι, ἰσχυρῶς πτίσσαι λείους ἐν ὅλμῳ ἢ ἐν θυείᾳ. ἔπειτα ἐπιχέαι ὕδατος κοτύλας ἕξ. καὶ ἀνακινῆσαι ἰσχυρῶς. ὅτι δ' ἂν ἀπέλθῃ, ἐγχέασα ἐς χύτραν, ἑψεῖν μέλι ὀλίγον παραχέασα. ἐπειδὰν ἑφθὸν ἰσχυρῶς γένηται, φρύξασα διδόναι ἐσθίειν τὸ σιτίον. ἐὰν δὲ διψῇ, οἶνον πινέτω ὡς παλαιότατον. τουτέῳ χρήσθω, ἄχρις ἂν ὑγιὴς γένηται. Ἐὰν δὲ κόρυζαν ἔχῃ. σμύρναν τρίψας λεῖα. καὶ μέλι μίξας, ὀθόνιον ποιήσας. τὰς ῥῖνας τρίβειν. Κλυσμὸς φλέγμα ἄγων. Θαψίης πόσιν. ἢ ἀσταφίδος ὅσον τεσσαράκοντα κόκκους. ἢ κνιδίου πόσιν. ἢ κνήστρου. μίσγειν δὲ μέλιτος ἡμικοτύλιον, ἐλαίου, ἴσον, διιέναι θαλάσσῃ. πίτυρα ἐναφεψήσας. ἢ πτισάνην μέχρις οὗ λιπαρὰ γένηται. ἢ στέατος. ἢ τεύτλου χυλῷ. παραμίσγειν δὲ νίτρου ὅσον δέκα δραχμάς. ἢ ἅλας τρυβλίον πλεῖον ἐς θάλασσαν. Ἐὰν δὲ θέλῃς χολὴν ἄγειν. Ὀποῦ πόσιν. ἐλατηρίου, ὁλκὴν καὶ ἥμισυ. κολοκυνθίδος τρίψαι δραχμὴν σταθμόν. διιέναι τοῖς αὐτοῖς οἷς καὶ πρότερον. *Ἐὰν δὲ θέλῃς ἄγειν. σικύης ἐντεριώνην, τέταρτον δραχμῆς ἀποβρέξασα ἐν ὕδατος ἡμικοτυλίῳ, τουτέῳ κλύσαι. καὶ ἐὰν ὀξέλθῃ δέκην μετακλύσαι πτισάνης χυλῷ. Ἕτερον. Γάλακτι ἑφθῷ ὀνείῳ. ἢ ἐν τεύτλου χυλῷ τρισὶ κοτύλαις, ἐναποβρέχειν τὴν ἐντεριώνην, παραμίσγειν ἅλας καὶ μέλι καὶ ἔλαιον. μετακλύζειν δὲ πτισάνης χυλῷ. Κολοκυνθίδος δραχμὴν τρίψασα καὶ προβρέξασα ἐν γάλακτι ὀνείῳ, μίσγειν τὰ αὐτά. Ἐντεριώνης δραχμήν. ἐλατηρίου πόσιν. βολόμης ὅσον τοῖς τρισὶ δακτύλοις. μέλι. ἔλαιον, διιέναι θαλάσσῃ. Ἐὰν δὲ κόπριον θέλῃς ἀγαγεῖν, μηδὲν πίνειν φάρμακον. τοῖσι δὲ ἄλλοισι χρῶ. Δυσεντερίης κλυσμός. Ἐν οἴνῳ σίδια ῥοιῆς γλυκείης ἑψήσας ὡς πλεῖστα, ἑψεῖν δέ, μέχρις οὗ τὸ ἥμισυ λειφθῇ. μίσγειν δὲ ἔλαιον τεταρτημόριον κοτύλης, ἑκατέρου τὴν ἑτέρην*. λιβανωτοῦ τέταρτον δραχμῆς. μύρου ῥοδίνου ἡμικοτύλιον. πτισάνης χυλός. θάλασσα ἑφθή. Ἐλλεβόρου δύο πόσιας τρίψας. ὕδατος δὶς ἡμικοτύλιον, ἐλαίου ἴσον, κλύζειν χυλῷ. ἐγχέασα ἐς σκαφίδα. Μῆλα κυδώνια κατατάμνειν, καὶ ἐᾶν ἐμβρέχεσθαι. ἐπειδὰν δὲ τὸ ὕδωρ τὴν ὀσμὴν ἔχῃ, διδόναι πίνειν. Πτισάνης λέκιθον* ἐμβαλὼν ἐς χόα ὕδατος ἕψε μέχρι λιπαρὸς γένηται. Ψύξας* δὲ τὰ μῆλα ἣν κατατάμνῃ. κνεῖον. καταβρέξαι δὲ ἐν ὕδατι. καὶ ἅμα τρίβειν, ὅταν ὑπόγλυκυ ᾖ, καὶ διηθήσας, ἐμβάλλειν σελίνου φύλλα. Ἕτερον. Ἀσταφίδα λευκὴν ἐς ὕδωρ ἐμβαλών. καλαμίνθην, ἢ κορίον, ἀναρροφεῖν ἐς ὕδωρ ὑπόγλυκυ.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ.

Τμῆμα πρῶτον. Κατάστασις πρώτη.

Ν Θάσῳ φθινοπώρου περὶ ἰσημερίην καὶ ὑπὸ πληϊάδα, ὕδατα πουλλὰ, ξυνεχέα, μαλθακὰ, ὡς ἐν νοτίοισι. χειμὼν, νότιος. σμικρὰ πνεύματα βόρεια. αὐχμοί. τὸ σύνολον εἴς γε χειμῶνα, ὁκοῖον ἦρ γίνεται. ἦρ δὲ νότιον, ψυχινόν. μικρὰ ὕσματα. θέρος ὡς τὸ πολὺ ἐπινέφελον. ἀνυδρίαι. ἐτησίαι, ὀλίγα σμικρὰ διεσπασμένως ἔπνευσαν. γενομένης δὲ τῆς ἀγωγῆς ὅλης ἐπὶ τὰ νότια, καὶ μετὰ αὐχμῶν πρωῒ μὲν τοῦ ἦρος ἐκ τῆς πρόσθεν καταστάσιος ὑπεναντίης καὶ βορείου γενομένης, ὀλίγοισιν ἐγένοντο καῦσοι. καὶ τουτέοισι πάντη εὐσταθέες. καὶ ὀλίγοισιν ἡμορράγησεν. οὐδ' ἀπέθνησκον ἐκ τουτέων. ἐπάρματα δὲ κατὰ τὰ ὦτα, πολλοῖσιν ἑτερόρροπα. καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τοῖσι πλείστοισιν ἀπύροισιν ὀρθοστάδην. ἔστι δ' οἷς καὶ μικρὰ ἐπεθερμαίνοντο. κατέσβη πᾶσιν ἀσινέως. οὐδ' ἐξεπύησεν οὐδενὶ ὥσπερ τὰ ἐξ ἄλλων προφασίων. ἦν δὲ ὁ τρόπος αὐτέων, χαῦνα μεγάλα κεχυμένα, οὐ μετὰ φλεγμονῆς. ἀνώδυνα πᾶσιν ἀσήμως ἠφανίσθη. ἐγένετο δὲ ταῦτα, μειρακίοισιν, νέοισιν, ἀκμάζουσι. καὶ τουτέων τοῖσι περὶ παλαίστρην, καὶ γυμνάσια πλείστοισιν. γυναιξὶ δὲ ὀλίγῃσιν ἐγένετο. πλείστοισι δὲ βῆχες ξηραί. βήσσουσι καὶ οὐδὲν ἀνάγουσι. φωναὶ βραγχώδεες, οὐ μετὰ πουλύ. τοῖσι δὲ καὶ μετὰ χρόνον. φλεγμοναὶ μετ' ὀδύνης ἐς ὄρχιν ἑτερόρροπα. τοῖσι δὲ ἐς ἀμφοτέρους. πυρετοί. τοῖσι μὲν, τοῖσι δ' οὔ. ἐπιπόνως ταῦτα τοῖσι πλείστοισι. τὰ δ' ἄλλα ὁκόσα κατ' ἰητρεῖον, ἀνόσως διῆγον. πρωῒ δὲ τοῦ θέρεος ἀρξάμενοι, διὰ θέρεος καὶ κατὰ χειμῶνα, πολλοὶ τῶν ἤδη πουλὺν χρόνον ὑποφερομένων, φθινώδεες κατεκλίθησαν. ἐπεὶ καὶ τοῖσιν ἐνδοιαστῶς ἔχουσι, πολλοῖσιν ἐβεβαίωσε τότε. ἔστι δ' οἷσιν ἤρξατο πρῶτον, τουτέοισιν ἔρρεπεν ἡ φύσις ἐπὶ τὸ φθινῶδες. ἀπέθανον δὲ πολλοὶ καὶ πλεῖστοι τουτέων. καὶ τῶν κατακλιθέντων οὐκ οἶδ' εἴ τις καὶ μέτριον χρόνον διεγένετο. ἀπέθνησκον δὲ ὀξυτέρως, ἢ ὡς εἴθισται διάγειν τὰ τοιαῦτα. ὡς τά γε ἄλλα καὶ μακρότερα ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐόντα, εὐφόρως ἤνεγκαν, καὶ οὐκ ἀπέθνησκον. περὶ ὧν γεγράψεται. μοῦνον γὰρ καὶ μέγιστον τῶν γενομένων νουσημάτων τοὺς πολλοὺς τὸ φθινῶδες ἔκτεινεν. ἦν δὲ τοῖσι πλείστοισιν αὐτέων τὰ παθήματα τοιάδε, φρικώδεες πυρετοί. ξυνεχέες. ὀξέες. τὸ μὲν ὅλον οὐ διαλείποντες. ὁ δὲ τρόπος, ἡμιτριταῖος. μίην κουφότερην, τῇ δ' ἑτέρῃ ἐπιπαροξυνόμενοι. καὶ τὸ ὅλον ἐπὶ τὸ ὀξύτερον ἐπιδιδόντες. ἱδρῶτες δὲ αἰεὶ, οὐ δι' ὅλου. ψύξις ἀκρέων πολλή. καὶ μόλις ἀναθερμαινόμενα. κοιλίαι ταραχώδεες, χολώδεσιν, ὀλίγοισιν, ἀκρήτοισι, λεπτοῖσι, δακνώδεσι. πυκνὰ ἀνίσταντο. οὖρα δὲ ἦν λεπτὰ καὶ ἄχροα, καὶ ἄπεπτα, καὶ ὀλίγα, ἢ πάχος ἔχοντα καὶ μικρὴν ὑπόστασιν, οὐ καλῶς καθιστάμενα, ἀλλ' ὠμῇ τινι καὶ ἀκαίρῳ ὑποστάσει. ἔβησσον δὲ μικρὰ καὶ πυκνά. πέπονα μετ' ὀλίγον μόλις ἀνάγοντες. οἷσι δὲ τὰ βιαιότατα ξυμπίπτοι, οὐδ' ἐς ὀλίγον πεπασμὸς ἦν, ἀλλὰ διετέλεον ὠμὰ πτύοντες. φάρυγγες δὲ πλείστοισι τούτων ἐξ ἀρχῆς διὰ τέλεος, ἐπωδύνως εἶχον. ἔρευθος μετὰ φλεγμονῆς. ῥεύματα σμικρὰ, λεπτὰ, δριμέα. ταχὺ τηκόμενοι καὶ κακούμενοι. ἀπόσιτοι πάντων γευμάτων διὰ τέλεος. ἄδιψοι καὶ παράληροι πουλλοὶ περὶ θάνατον. περὶ μὲν τὰ φθινώδεα, ταῦτα. κατὰ δὲ θέρος ἤδη καὶ φθινόπωρον, πυρετοὶ πολλοὶ, καὶ ξυνεχέες, οὐ βίαιοι. μακρὰ δὲ νοσέουσιν, οὐ δὲ περὶ τὰ ἄλλα δυσφόρως διάγουσιν ἐγένοντο. κοιλίαι ταραχώδεες τοῖσι πλείστοισι πάνυ εὐφόρως, καὶ οὐδὲν ἄξιον λόγου προσέβλαπτον. οὖρα τε τοῖσι πλείστοισιν, εὔχροα μὲν, καὶ καθαρὰ. λεπτὰ δὲ, καὶ μετὰ χρόνον, περὶ κρίσιν πεπαινόμενα. βηχώδεες οὐ λίην. οὐ δὲ τὰ βησσόμενα δυσκόλως. οὐδ' ἀπόσιτοι. ἀλλὰ καὶ διδόναι πάνυ ἐνεδέχετο. τὸ μὲν οὖν ὅλον ὑπενόσεον οἱ φθινώδεες, οὐ τὸν φθινώδεα τρόπον. πυρετοῖσι φρικώδεσι σμικρὰ ἐπιθεροῦντες, ἄλλοτε ἄλλοι ὡς παροξυνόμενοι πεπλανημένως. τὸ μὲν ὅλον, οὐκ ἐκλείποντες. παροξυνόμενοι δὲ, τριταιοφυέα τρόπον. ἔκρινε δὲ τουτέων, οἷσι τὰ βραχύτατα γένοιτο, περὶ εἰκοστὴν ἡμέρην. τοῖσι δὲ πλείστοισι, περὶ τεσσαρακοστήν. πολλοῖσι δὲ, περὶ ὀγδοηκοστήν. ἔστι δ' οἷσιν, οὐδ' οὕτως, ἀλλὰ καὶ πεπλανημένως τε καὶ ἀκρίτως ἐξέλιπον. τουτέων δὲ τοὺς πλείστους οὐ πουλὺν διαλιπόντες χρόνον, ὑπέστρεψαν οἱ πυρετοὶ πάλιν. ἐκ δὲ τῶν ὑποστροφέων ἐν τῇσιν αὐτῇσι τῇσι περιόδοισιν ἐκρίνοντο. πολλοὶ δὲ αὐτέων ἀνήγαγον, ὥς τε καὶ ὑπὸ χειμῶνα νοσέειν. ἐκ πάντων δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, μούνοισι τοῖσι φθινώδεσι θανατώδεα ξυνέπεσεν, ἐπεὶ τοῖσί γε ἄλλοισιν εὐφόρως πᾶσι, καὶ θανατώδεες ἐν τοῖσιν ἄλλοισι πυρετοῖσιν οὐκ ἐγένοντο.

Τμῆμα δεύτερον. Κατάστασις δευτέρη.

Ἐν Θάσῳ πρωῒ τοῦ φθινοπώρου, χειμῶνες οὐ κατὰ καιρὸν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐν βορείοισι καὶ νοτίοισι πολλοῖς, ὑγροὶ καὶ προεκρηγνύμενοι. ταῦτα δὴ ἐγένετο τοιαῦτα, μέχρι πληϊάδος δύσιος, καὶ ὑπὸ πληϊάδα. χειμὼν δὲ βόρειος. ὕδατα πολλὰ, λάβρα, μεγάλα. χιόνες. μετὰ αἰθρίας. ταῦτα δὲ ἐγένοντο μὲν πάντα, ὀλίγην δὲ ἀκαίρως τὰ τῶν ψυχέων. ἤδη δὲ μεθ' ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς, καὶ ἡνίκα ζέφυρος πνέειν ἄρχεται, ὀπισθοχειμῶνες μεγάλοι. βόρεια πουλλά. χιὼν καὶ ὕδατα ξυνεχῶς πουλλά. καὶ οὐρανὸς λαιλαπώδης, καὶ ἐπινέφελος. ταῦτα δὲ ξυνέτεινε, καὶ οὐκ ἀνίει μέχρις ἰσημερίης. ἦρ δὲ

ψυχρὸν, βόρειον, ὑδατῶδες, ἐπινέφελον. θέρος οὐ λίην καυματῶδες ἐγένετο. ἐτησίαι οἱ ξυνεχέως ἔπνευ
σαν. ταχὺ δὲ περὶ ἀρκτοῦρον ἐν βορείοισι πολλὰ πάλιν ὕδατα. γενομένου δὲ τοῦ ἔτεος ὅλου ὑγροῦ καὶ ψυχροῦ
καὶ βορείου, κατὰ χειμῶνα μὲν ὑγιηρῶς εἶχον τὰ πλεῖστα. πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος, πολλοί τινες, καὶ οἱ πλεῖστοι
διῆγον ἐπινόσως. ἤρξαντο μὲν οὖν τὸ πρῶτον ὀφθαλμίαι ῥοώδεες, ὀδυνώδεες, ὑγραὶ, ἄπεπτοι, σμι-
κρὰ λήμια, πολλοῖσι δυσκόλως ἐκρηγνύμενα, τοῖσι πλείστοισιν ὑπέστρεφον. ἀπέλιπον ὀψὲ πρὸς τὸ
φθινόπωρον. κατὰ δὲ θέρος ἤδη καὶ τὸ φθινόπωρον, δυσεντεριώδεες, καὶ τεινεσμοὶ, καὶ λειεντεριώδεες,
καὶ διάρροιαι χολώδεες, λεπτοῖσι, πολλοῖσιν, ὠμοῖσι, καὶ δακνώδεσιν. ἔστι δ' οἷσι καὶ ὑδατώδεσι. πολλοῖ
σι δὲ καὶ περίρροιαι μετὰ πόνου χολώδεες, ὑδατώδεες, ξυσματώδεες, πυώδεες, στραγγουριώδεες. οὐ νε
φριτικὰ, ἀλλὰ τουτέοισιν ἀντ' ἄλλων ἄλλα. ἔμετοι χολώδεες, φλεγματώδεες, καὶ σιτίων ἀπέπτων
ἀναγωγαί. ἱδρῶτες πᾶσι πάντοθεν. πουλὺς ὁ πλάδος. ἐγένετο δὲ ταῦτα πουλλοῖσιν, ὀρθοστάδην ἀ-
πύροισιν. πολλοῖσι δὲ πυρετοῖσι περὶ ὧν γεγράψεται. ἐν οἷσί τε ἐπεφαίνοντο πάντα τὰ ὑπογεγραμμέ-
να. μετὰ πόνου φθινώδεες. ἤδη δὲ φθινοπώρου καὶ ὑπὸ χειμῶνα πυρετοὶ ξυνεχέες, καὶ τοῖσιν αὐ-
τέων ὀλίγοισι καυσώδεες. ἡμερινοὶ, νυκτερινοὶ, ἡμιτριταῖοι, τριταῖοι ἀκριβέες, τεταρταῖοι, πλα-
νῆτες. ἕκαστοι δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων πυρετῶν, πολλοῖσιν ἐγένοντο. οἱ μὲν οὖν καῦσοι, ἐλαχίστοισί τε
ἐγένοντο, καὶ ἥκιστα τῶν καμνόντων οὗτοι ἐπόνησαν. οὔτε γὰρ αἱμοῤῥάγει, εἰ μὴ πάνυ σμικρὰ καὶ ὀλίγοισιν, οὔτε
οἱ παράληροι. τά τε ἄλλα πάντα εὐφόρως ἐκρίνετο τουτέοισι πάνυ εὐτάκτως τοῖσι πλείστοισι
ξὺν τῇσι διαλιπούσῃσιν ἐν ἑπτακαίδεκα ἡμέρῃσιν. οὐδένα δὲ ἀποθανόντα οἶδα τότε ἐν καύσῳ. οὐδὲ
φρενιτικὰ τότε γενόμενα. οἱ δὲ τριταῖοι, πλείους μὲν τῶν καύσων καὶ ἐπιπονώτεροι. εὐτάκτως δὲ τούτοι-
σι πᾶσιν ἀπὸ τῆς πρώτης λήψιος, τέσσαρας περιόδους. ἐν ἑπτὰ δὲ τελέως ἔκρινον. οὐδ' ὑπέστρεψεν
οὐδενὶ τουτέων. οἱ δὲ τεταρταῖοι, πολλοῖσι μὲν ἐξ ἀρχῆς, ἐν τάξει τεταρταίου, ἤρξαντο. ἔστι δ' οἷς οὐκ
ὀλίγοισιν ἐξ ἄλλων πυρετῶν καὶ νοσημάτων ἀποστάσιες ἐς τεταρταίους ἐγένοντο. μακρὰ δὲ καὶ ὡς
ἔθιστα τουτέοισι καὶ ἔτι μακρότερα ξυνέπιπτεν. ἀμφημερινοὶ δὲ καὶ νυκτερινοὶ, καὶ πλανῆτες πολλοῖ
σι πολλοὶ. καὶ πουλὺν χρόνον παραμένοντες. ὀρθοστάδην τε καὶ κατακειμένοισι. τοῖσι πλείστοισι τουτέων
ὑπὸ πληϊάδα καὶ μέχρι χειμῶνος οἱ πυρετοὶ παρείποντο. σπασμοὶ δὲ πουλλοῖσι, μᾶλλον δὲ παι-
δίοισιν ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐπεπύρεσσον. καὶ ἐπὶ πυρετοῖσιν ἐγένοντο σπασμοί. χρόνια μὲν, τοῖσι πλείστοισι του-
τέων. ἀβλαβέα δὲ, εἰ μὴ τοῖσι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πάντων ὀλεθρίως ἔχουσιν. οἱ δὲ ξυνεχέες μὲν τὸ ὅλον,
καὶ οὐδὲν ἐκλείποντες. παροξυνόμενοι δὲ, πᾶσι τριταιοφυέα τρόπον. μίαν ὑποκουφίζοντες, καὶ μίαν πα
ροξυνόμενοι, πάντων βιαιότατοι τῶν τότε γενομένων, καὶ μακρότατοι, καὶ μετὰ πόνων μεγίστων γενό-
μενοι. πρηέως ἀρχόμενοι τὸ ὅλον ἐπιδιδόντες αἰεὶ, καὶ παροξυνόμενοι ἐν κρισίμοισι. καὶ ἀνάγοντες ἐπὶ
τὸ κάκιον σμικρὰ διακουφίζοντες. καὶ ταχὺ πάλιν ἐξ ἐπισχέσιος βιαιοτέρως παροξυνόμενοι ἐν κρι
σίμοισιν ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ κακούμενοι. ῥίγεα δὲ πᾶσι μὲν ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως ἐγένετο. ἐλάχι
στα δὲ καὶ ἥκιστα τουτέοισιν. ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἄλλων πυρετῶν, μείζω. ἱδρῶτες πολλοί. τουτέοισι δὲ ἐλαχί-
στοισι. κουφίζοντες οὐδὲν, ἀλλ' ὑπεναντίον, βλάβας φέροντες. ψύξις πολλὴ τουτέοισιν ἀκρέων, καὶ μόλις
ἀναθερμαινόμενα. οὐδὲ ἄγρυπνοι τὸ σύνολον μάλιστα οὗτοι. καὶ πάλιν κωματώδεες. κοιλίαι πᾶσι μὲν
ταραχώδεες καὶ κακαί. πολλὸν δὲ τουτέοισι κάκισται. οὖρα τοῖσι πλείστοισι τουτέων, ἢ λεπτὰ, καὶ
ὠμὰ, καὶ ἄχροα, καὶ μετὰ χρόνον σμικρὰ πεπαινόμενα κρισίμως, ἢ παχέα μὴ ἔχοντα. θολερὰ δὲ καὶ
οὐδὲν καθιστάμενα, οὐδ' ὑφιστάμενα. οὐδὲ πεπαινόμενα, ἢ σμικρὰ καὶ κακὰ, καὶ ὠμὰ τὰ ὑφιστάμενα.
κάκιστα δὲ ταῦτα πάντα. βῆχες μὲν παρείποντο τοῖσι πυρετοῖσι. γράψαι δὲ οὐκ ἔχω βλάβην, οὐδ'
ὠφελείην γενομένην διὰ βηχὸς τότε. χρόνια μὲν οὖν καὶ δυσχερέα, καὶ πάνυ ἀτάκτως, καὶ πεπλανη
μένως, καὶ ἀκρίτως τὰ πλεῖστα τουτέων διετέλει γινόμενα, καὶ τοῖσι πάνυ ὀλεθρίως ἔχουσι, καὶ τοῖσι μή.
εἰ γάρ τινας αὐτέων διαλίποιεν σμικρὸν, ταχὺ πάλιν ὑπέστρεφον. ἔστι δὲ οἷσιν ἔκρινεν αὐτέων ὀ-
λίγοισιν οἷσι τὰ βραχύτατα γένοιτο περὶ ὀγδοηκοστὴν ἐοῦσι, καὶ τουτέων ἐνίοις ὑπέστρεφον, ὥστε κατὰ
χειμῶνα τοὺς πλείους αὐτέων ἔτι νοσέειν. τοῖσι δὲ πλείστοισιν, ἀκρίτως ἐξέλιπον. ὁμοίως δὲ ταῦτα,
ξυνέπιπτε τοῖσι περιγινομένοισι καὶ τοῖσι μή. πολλῆς δέ τινος γενομένης ἀκρισίης, καὶ ποικίλης ἐκ τῶν
νοσημάτων, καὶ μεγίστου μὲν σημείου καὶ κακίστου διὰ τέλεος παρεπομένου, τοῖσι πλείστοισιν, ἀποσίτους
εἶναι πάντων γευμάτων, μάλιστα δὲ τουτέων, οἷσι καὶ τἄλλα ὀλεθρίως ἔχοι. διψώδεες οὐ λίην ἀκαίρως
ἦσαν ἐπὶ πυρετοῖσι τουτοισι. γενομένων δὲ χρόνων μακρῶν, καὶ πόνων πολλῶν, καὶ κακῆς ξυντήξιος,
ἐπὶ τουτέοισιν ἀποστάσιες ἐγένοντο. ἢ μείζους, ὥστε ὑποφέρειν μὴ δύνασθαι. ἢ μείους, ὥστε μηδὲν ὠφε
λέειν, ἀλλὰ ταχὺ παλινδρομέειν, καὶ ξυνεπείγειν ἐπὶ τὸ κάκιον. ἦν δὲ τουτέοισι τὰ γινόμενα, δυ-
σεντεριώδεα. καὶ τεινεσμοὶ, καὶ λειεντερικοὶ, καὶ ῥοώδεες. ἔστι δ' οἷσι καὶ ὕδρωπες μετὰ τούτων καὶ ἄνευ
τούτων ἄνω. ὅ τι δὲ παραγενόμενον τουτέων βιαίως ταχὺ ξυνῄρει, ἢ πάλιν ἐπὶ τὸ μηδὲν ὠφελέειν
ἐξανθήματα μικρὰ, καὶ οὐκ ἀξίως τῆς περιβολῆς τῶν νοσημάτων, καὶ ταχὺ πάλιν ἀφανιζόμενα. ἢ περὶ
τὰ ὦτα οἰδήματα μὴ λυόμενα καὶ οὐδὲν ἀποσημαίνοντα. ἔστι δ' οἷσιν ἐς ἄρθρα, μάλιστα δὲ κατὰ ἰσχίον,
ὀλίγοισι κρισίμως ἀπολιπόντα. καὶ ταχὺ πάλιν ἐπικρατυνόμενα ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἕξιν, ἔθνησκον

δὲ, ἐκ

δὲ, ἐκ παντὸς μὲν, πλεῖστοι δὲ, ἐκ τουτέων. καὶ τούτων παιδία, ὅσα ἀπὸ γάλακτος ἤδη. καὶ πρεσβύτερα ὀκταετέα καὶ δεκαετέα. καὶ ὅσα πρὸ ἥβης. ἐγίνετο δὲ τούτοισι ταῦτα, οὐκ ἄνευ τῶν πρώτων γεγραμμένων. τὰ δὲ πρῶτα πολλοῖσιν ἄνευ τουτέων. μοῦνον δὲ χρηστὸν καὶ μέγιστον τῶν γινομένων σημείων, καὶ πλείστους ἐρρύσατο τῶν ὄντων ἐπὶ τοῖσι μεγίστοισι κινδύνοισιν, οἷσιν ἐπὶ τὸ στραγγουριῶδες ἐτράπετο. καὶ ἐς τοῦτο ἀποστάσιες ἐγίνοντο. ξυνέπιπτε δὲ καὶ ἐν τοῖσι πλείστοισι τὸ στραγγουριῶδες, τῇσιν ἡλικίῃσι ταύτῃσι γίνεσθαι μάλιστα. ἐγίνετο δὲ καὶ τῶν ἄλλων πολλοῖσιν ὀρθοστάδην, καὶ ἐπὶ τῶν νοσημάτων. ταχὺ δὲ καὶ μεγάλη τις ἡ μεταβολὴ τούτοισι παντὸς ἐγίνετο. κοιλίαι τε γὰρ εἰ καὶ τύχοιεν ἐφυγραινόμεναι, κακοήθεα τρόπον ταχὺ ξυνίσταντο. γεύμασί τε πᾶσιν ἡδέως εἶχον. οἵ τε πυρετοὶ πρηέες μετὰ ταῦτα. χρόνια δὲ τουτέοισι τὰ περὶ τὴν στραγγουρίην καὶ ἐπίπονα ἦν. οὖρα δὲ τουτέοισιν ᾔει πολλὰ, παχέα, καὶ ποικίλα, καὶ ἐρυθρὰ, μιξόπυα μετ᾽ ὀδύνης. περιεγίνοντο δὲ πάντες οὗτοι. καὶ οὐδένα τουτέων οἶδα ἀποθανόντα. ὁκόσα δ᾽ ἀκινδύνως. πεπασμοὺς τῶν ἀπιόντων πάντας πάντοθεν ἐπικαίρους, ἢ καλὰς καὶ κρισίμους ἀποστάσιας, σκοπεῖσθαι. πεπασμοὶ ταχυτῆτα κρίσιος καὶ ἀσφαλείην ὑγιείης σημαίνουσιν. ὠμὰ δὲ καὶ ἄπεπτα, καὶ ἐς κακὰς ἀποστάσιας τρεπόμενα, ἀκρισίας, ἢ πόνους, ἢ χρόνους, ἢ θανάτους. ἢ τῶν αὐτῶν ὑποστροφάς. ὅτι δὲ τουτέων ἔσται μάλιστα, σκεπτέον ἐκ τῶν ἄλλων. λέγειν τὰ προγινόμενα. γινώσκειν τὰ παρεόντα. προλέγειν τὰ ἐσόμενα. μελετᾶν ταῦτα. ἀσκεῖν περὶ τὰ νοσήματα, δύο. ὠφελέειν, ἢ μὴ βλάπτειν. ἡ τέχνη διὰ τριῶν. τὸ νόσημα, ὁ νοσέων, καὶ ὁ ἰητρός. ὁ ἰητρὸς, ὑπηρέτης τῆς τέχνης. ὑπεναντιοῦσθαι τῷ νοσήματι τὸν νοσέοντα μετὰ τοῦ ἰητροῦ χρή. τὰ περὶ κεφαλὴν καὶ τράχηλον ἀλγήματα καὶ βάρεα μετ᾽ ὀδύνης, ἄνευ πυρετῶν, καὶ ἐν πυρετοῖσι. φρενιτικοῖσι μὲν σπασμοί. καὶ ἰώδεα ἐπανεμέουσιν, ἔνιοι ταχυθάνατοι τούτων. ἐν καύσοισι δὲ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πυρετοῖσιν οἷσι μὲν τραχήλου πόνος. καὶ κροτάφων βάρος. καὶ σκοτώδεα περὶ τὰς ὄψιας. ἢ καὶ ὑποχονδρίου ξύντασις μετ᾽ ὀδύνης γίνεται, τουτέοισιν αἱμορραγέειν διὰ ῥινῶν. οἷσι δὲ βάρεα μὲν ὅλης τῆς κεφαλῆς, καρδιωγμοὶ δὲ καὶ ἀσώδεές εἰσιν, ἐπανεμέουσι χολώδεα καὶ φλεγματώδεα. τὸ πολὺ δὲ παιδίοισιν ἐν τουτέοισιν οἱ σπασμοὶ μάλιστα. γυναιξὶ δὲ καὶ ταῦτα, καὶ ἀπὸ ὑστερέων πόνοι. πρεσβυτέροισι δὲ καὶ ὅσοισιν ἤδη τὸ θερμὸν κρατέεται, παραπληκτικὰ ἢ μανικὰ ἢ στερήσιες ὀφθαλμῶν.

Κατάστασις τρίτη.

Ἐν Θάσῳ, πρὸ ἀρκτούρου ὀλίγον. καὶ ἐπ᾽ ἀρκτούρου, ὕδατα πολλὰ, μεγάλα ἐν βορείοισι. περὶ δὲ ἰσημερίην καὶ μέχρι πληϊάδος, νότια ὕσματα ὀλίγα. χειμὼν βόρειος. αὐχμοί. ψύχεα, πνεύματα, μεγάλα. χιόνες. περὶ δὲ ἰσημερίην, χειμῶνες μέγιστοι. ἦρ βόρειον. αὐχμοί. ὕσματα ὀλίγα. ψύχεα. περὶ ἡλίου τροπὰς θερινὰς, ὕδατα ὀλίγα. μεγάλα ψύχεα μέχρι κυνός. μετὰ δὲ κύνα, μέχρις ἀρκτούρου θέρος θερμόν. καύματα μεγάλα, οὐκ ἐκ προσαγωγῆς, ἀλλὰ συνεχέα, καὶ βίαια. ὕδωρ οὐκ ἐγένετο. ἐτησίαι ἔπνευσαν. περὶ ἀρκτοῦρον, ὕσματα νότια μέχρις ἰσημερίης. ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, κατὰ χειμῶνα μὲν ἤρξαντο παραπληγίαι, καὶ πολλοῖσιν ἐγίνοντο. καί τινες αὐτέων ἔθνησκον διὰ ταχέων. καὶ γὰρ ἄλλως τὸ νόσημα ἐπίδημον ἦν. τὰ τ᾽ ἄλλα διετέλεον ἄνοσοι. πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος, ἤρξαντο καῦσοι, καὶ διετέλεον μέχρις ἰσημερίης, καὶ πρὸς τὸ θέρος. οἷσι μὲν οὖν ἦρος καὶ θέρεος ἀρξάμενοι αὐτίκα νοσέειν ἤρξαντο, οἱ πλεῖστοι διεσῴζοντο. ὀλίγοι δέ τινες ἔθνησκον. ἤδη δὲ τοῦ φθινοπώρου καὶ τῶν ὑσμάτων γενομένων θανατώδεες ἦσαν, καὶ πλείους ἀπώλλυντο. ἦν δὲ τὰ παθήματα τῶν καύσων, οἷσι μὲν καλῶς, καὶ δαψιλέως ἐκ ῥινῶν αἱμορραγήσαι, διὰ τούτου μάλιστα σῴζεσθαι. καὶ οὐδένα οἶδα εἰ καλῶς αἱμορραγήσειεν ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἀποθανόντα. Φιλίσκῳ γὰρ καὶ Ἐπαμείνονι, καὶ Σιληνῷ τεταρταίῳ καὶ πεμπταίῳ σμικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν, καὶ ἀπέθανον. οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι τῶν νοσησάντων, περὶ κρίσιν, ἐπερρίγεον, καὶ μάλιστα οἷσι μὴ αἱμορραγήσαι, ἐπερρίγεον δὲ καὶ οὗτοι καὶ ἐφίδρουν. ἔστι δ᾽ οἷσιν ἴκτεροι ἑκταίοισι, ἀλλὰ τούτοισιν ἢ κατὰ κύστιν κάθαρσις. ἡ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα ὠφελήσαιεν. ἢ δαψιλὴς αἱμορραγίη, οἷον Ἡρακλείδης, ὃς κατέκειτο παρὰ Ἀριστοκύδει. καίτοι τούτῳ καὶ ἐκ ῥινῶν αἱμορράγησε. καὶ ἡ κοιλίη ἐπεταράχθη. καὶ τὰ κατὰ κύστιν ἐκαθήρατο. ἐκρίθη εἰκοσταῖος. οὐχ οἷον ὁ Φαναγόρεω οἰκέτης, ᾧ οὐδὲν τουτέων ἐγένετο, ἀπέθανεν. αἱμορραγίες δὲ τοῖσι πλείστοισι. μάλιστα δὲ μειρακίοισι, καὶ ἀκμάζουσι. καὶ ἔθνησκον πλεῖστοι τουτέων, οἷσι μὴ αἱμορραγῆσαι ἐγένετο. πρεσβυτέροισι δὲ ἐς ἰκτέρους. ἢ κοιλίαι ταραχώδεες ἢ δυσεντεριώδεες, οἷον Βίωνι, τῷ παρὰ Σιληνὸν κατακειμένῳ. ἐπεδήμησαν δὲ καὶ δυσεντερίαι, κατὰ θέρος. καί τισι καὶ τῶν διανοσησάντων οἷσι καὶ αἱμορραγίαι ἐγίνοντο, ἐς δυσεντεριώδεα ἐτελεύτησεν. οἷον τῷ Ἐράτωνος τῷ παιδὶ καὶ Μύλλῳ, πολλῆς αἱμορραγίης γενομένης, ἐς δυσεντεριώδεα κατάστασιν περιεγένοντο. πολλοῖς μὲν οὖν μάλιστα ὁ χυμὸς οὗτος ἐπεπόλασεν, ἐπεὶ καὶ οἷσι περὶ κρίσιν οὐκ ἡμορράγησεν, ἀλλὰ παρὰ τὰ ὦτα ἐπαναστάντα ἠφανίσθη. τούτων δὲ ἀφανισθέντων παρὰ τὸν κενεῶνα βάρος τὸν ἀριστερόν, καὶ ἄκρον ἰσχίον ἀλγήματος μετὰ κρίσιν γινομένου, καὶ οὔρων λεπτῶν διεξιόντων, αἱμορραγέειν σμικρὰ ἤρξαντο. περὶ δὲ εἰκοστὴν τετάρτην, ἐγένοντο ἐς αἱμορραγίην ἀποστάσιες, Ἀντιφῶντι τῷ Κριτοβούλου ἐπεπαύσατο καὶ ἐκρίθη τελέως περὶ τεσσαρακοστήν. γυναῖκες δὲ ἐνόσησαν μὲν πολλαί. ἐλάσσους δὲ ἢ ἄνδρες. καὶ ἔθνησκον ἧσσον. ἐδυστόκεον δὲ πλεῖσται. καὶ μετὰ τοὺς τόκους ἐπενόσεον. καὶ ἔθνησκον αὗται μάλιστα, οἷον Τελεβούλου θυγάτηρ, ἀπέθανεν

ἑκταίῃ ἐκ τόκου. τῇσι μὲν οὖν πλείστῃσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι γυναικεῖα ἐπεφαίνετο. ἔστι δὲ ᾗσιν ἐκ
ῥινῶν ἡμοῤῥάγησεν. καὶ παρθένοισι πολλῇσι τότε πρῶτον ἐγένετο. ἔστι δ' ᾗσι καὶ ἐκ ῥινῶν. καὶ τὰ γυ-
ναικεῖα τισὶν ἐπεφαίνετο, οἷον τῇ Δαϊθάρσεως θυγατρὶ, παρθένῳ ἐπεφάνη τότε πρῶτον, καὶ ἐκ ῥινῶν
λάβρον ἐῤῥύη. καὶ οὐδεμίην οἶδα ἀποθανοῦσαν, ᾗσι τούτων τι καλῶς γένοιτο. ᾗσι δὲ συνεκύρησεν ἐν
γαστρὶ ἐχούσῃσι νοσῆσαι, πᾶσαι ἀπέφθειραν, ἅς καὶ ἐγὼ οἶδα. οὖρα δὲ τοῖσι πλείστοισιν εὔχροα μὲν, λε-
πτὰ δὲ, καὶ ὑποστάσιας ὀλίγας ἔχοντα διαχωρήμασι λεπτοῖσι καὶ χολώδεσι. πολλοῖσι δὲ τῶν ἄλλων
κεκριμένων ἐς δυσεντερίας ἐτελεύτα, οἷον Ξενοφάνει καὶ Κριτίᾳ, οὖρα ὑδατώδεα πολλὰ, καθαρὰ
καὶ λεπτά. καὶ μετὰ κρίσιν, καὶ ὑποστάσιος καλῆς γινομένης, καὶ τῶν ἄλλων καλῶς κεκριμένων, ἀναμνή-
σομαι οἷσιν ἐγένετο Βίων, ὃς κατέκειτο παρὰ Σιληνόν. Κρατίῃ τῇ παρὰ Ξενοφάνους. Ἀρέτωνος παι-
δί. Μνησιστράτου γυναικί. μετὰ δὲ, δυσεντεριώδεες ἐγένοντο οὗτοι πάντες. ἆρά γε ὅτι οὔρησαν ὑδα-
τώδεα, σκεπτέον. περὶ δὲ ἀρκτοῦρον, ἐνδεκαταίοισι πουλλοῖσιν ἔκρινε, καὶ τουτέοισιν, οὔθ' αἱ κατὰ
λόγον γινόμεναι ὑποστροφαὶ, ὑπέστρεφον. ἦσαν δὲ κωματώδεες περὶ τὸν χρόνον τοῦτον. πλεῖω δὲ παι-
δία, καὶ ἔθνησκον ἥκιστα οὗτοι πάντων. περὶ δὲ ἰσημερίην καὶ μέχρι πλειάδος καὶ ὑπὸ χειμῶνα, πα-
ρείποντο μὲν οἱ καῦσοι. ἀτὰρ καὶ φρενιτικοὶ πλεῖστοι τηνικαῦτα ἐγένοντο. καὶ ἔθνησκον τούτων οἱ πλεῖ-
στοι. ἐγένοντο δὲ καὶ κατὰ θέρος, ὀλίγοι. τοῖσι μὲν οὖν καυσώδεσιν ἀρχομένοισιν ἐπεσήμαινεν, οἷσι
τὰ ὀλέθρια ξυνέπιπτεν. αὐτίκα γὰρ ἀρχομένοισι, πυρετὸς ὀξύς. ἐπεῤῥίγωσε σμικρά. ἄγρυπνοι. δι-
ψώδεες. ἀσώδεες. σμικρὰ ἐφίδρουν, περὶ τὸ μέτωπον καὶ κληῗδας. οὐδεὶς δι' ὅλου. πολλὰ παρέλεγον.
φόβοι. δυσθυμίαι. ἄκρεα ὑπόψυχρα. πόδες ἄκροι. μάλιστα δὲ καὶ τὰ περὶ χεῖρας. οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἀρτίῃ-
σι. τοῖσι δὲ πλείστοισι τεταρταίοισιν, οἱ πόνοι μέγιστοι. καὶ ἱδρὼς ἐπὶ πλεῖστον ὑπόψυχρος. καὶ ἄκρεα οὐκ
ἔτι ἐθερμαίνοντο, ἀλλ' ἦσαν πελιδνὰ καὶ ψυχρά. καὶ οὐ δ' ἐδίψων ἐπὶ τούτοισιν. οὖρα τούτοις μέλα-
να. ὀλίγα. λεπτά. καὶ κοιλίαι ἐφίσταντο. οὐδ' ἡμοῤῥάγησαν ἐκ ῥινῶν, οὐδενὶ οἷσι ταῦτα ξυμπί-
πτοι, ἀλλὰ σμικρὰ ἔσταζεν. οὐδὲ ἐς ὑποστροφὴν οὐδενὶ τούτων ἦλθεν, ἀλλ' ἑκταῖοι ἀπέθνησκον ξὺν ἱδρῶ-
τι. τοῖσι δὲ φρενιτικοῖσι, ξυνέπιπτε μὲν καὶ τὰ ὑπογεγραμμένα πάντα. ἐκρίνετο δὲ τουτέοισιν, ὡς
ἐπὶ τὸ πουλὺ ἐνδεκαταίοισιν. ἔστι δ' οἷσι καὶ εἰκοσταίοισι. πλῆθος μὲν οὖν τῶν νοσημάτων ἐγένετο. ἐκ
δὲ τῶν καμνόντων ἀπέθνησκον μάλιστα μειράκια. νέοι ἀκμάζοντες. λεῖοι. ὑπολευκόχρωτες. ἰθύτριχες.
μελανότριχες. μελανόφθαλμοι. οἱ εἰκῇ καὶ ἐπὶ τὸ ῥάθυμον βεβιωκότες. ὑψόφωνοι. ἰσχνόφωνοι. τρηχύ-
φωνοι, τραυλοί. ὀργίλοι. γυναῖκες δὲ πλεῖσται ἐκ τουτέου τοῦ εἴδεος ἀπέθνησκον. ἐν δὲ τῇ καταστάσει
ταύτῃ ἐπὶ σημείων μάλιστα τεσσάρων διεσώζοντο. οἷσι γὰρ ἢν ἢ διὰ ῥινῶν αἱμοῤῥαγήσαι, ἢ κατὰ
κύστιν οὖρα πολλὰ, καὶ πολλὴν ὑπόστασιν καὶ καλὴν ἔχοντα ἔλθοι. ἢ κατὰ κοιλίην ταραχώδεα, χο-
λώδεσιν ἐπικαίρως. ἢ δυσεντερικοὶ γενοίατο. πολλοῖσι δὲ ξυνέπιπτε μὴ ἐφ' ἑνὸς κρίνεσθαι τῶν ὑπογε-
γραμμένων σημείων, ἀλλὰ διεξιέναι διὰ πάντων τοῖσι πλείστοισι. καὶ δοκέειν μὲν ἔχειν ὀχληροτέ-
ρως, διεσώζοντο δὲ πάντες, οἷσι ταῦτα ξυνεμπίπτοι. γυναιξὶ δὲ καὶ παρθένοισι, ξυνέπιπτε μὲν
καὶ τὰ ὑπογεγραμμένα σημεῖα πάντα. ᾗσι δὲ ἢ τούτων τι καλῶς γένοιτο. ἢ τὰ γυναικεῖα δαψιλῶς
ἐπιφανείη, διὰ τούτων ἐσώζοντο. καὶ ἔκρινε. καὶ οὐδεμίαν οἶδα ἀπολουμένην, ᾗσι τούτων τι καλῶς
γένοιτο. Φίλωνος γὰρ τῇ θυγατρὶ ἐκ ῥινῶν λάβρον ἐῤῥύη, ἑβδομαίη δὲ οὖσα ἐδείπνησεν ἀκαιροτέ-
ρως, ἀπέθανεν. οἷσιν ἐν πυρετοῖσιν ὀξέσι μᾶλλον καυσώδεσιν, ἀκούσια δάκρυα παραῤῥεῖ, τούτοισιν
ἀπὸ ῥινῶν, αἱμοῤῥαγίην προσδέχεσθαι, ἢν καὶ τἆλλα μὴ ὀλεθρίως ἔχωσιν. ἐπεὶ τοῖς γε φλαύρως
ἔχουσιν, οὐχ αἱμοῤῥαγίην, ἀλλὰ θάνατον σημαίνει. τὰ παρὰ τὰ ὦτα ἐν πυρετοῖσιν ἐπαιρόμενα μετ'
ὀδύνης, οὐκ ἔστιν οἷσιν ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ κρισίμως οὔτε καθίσατο, οὔτε ἐξεπύει, τουτέοισι διάῤ-
ῥοιαι χολωδέων. ἢ δυσεντερίη. ἢ παχέων οὔρων ὑπόστασις γινομένη λύει, οἷον Ἑρμίππῳ τῷ Κλαζο-
μενίῳ. τὰ δὲ περὶ τὰς κρίσιας ἐξ ὧν καὶ διαγινώσκομεν ἢ ὅμοια ἢ ἀνόμοια, οἷον οἱ δύο ἀδελφεοὶ, ἤρξαντο
ὁμοῦ τὴν αὐτὴν ὥρην. κατέκειντο παρὰ τὸ θέατρον Ἐπιγένεος ἀδελφεοὶ, τουτέων ὁ πρεσβύτερος,
ἔκρινεν ἕκτῃ. ὁ δὲ νεώτερος, ἑβδόμῃ. ὑπέστρεψεν ἀμφοτέροισιν ὁμοῦ τὴν αὐτὴν ὥρην. καὶ διέλιπεν ἡμέ-
ρας πέντε. ἐκ δὲ τῆς ἐπιστροφῆς, ἐκρίθη ἀμφοτέροισιν ὁμοῦ τὸ ξύμπαν ἑπτακαιδεκαταίοισιν. ἔκρι-
νε δὲ τοῖσι πλείστοισι πέμπτῃ. διέλειπεν ἑβδόμῃ. ἐκ δὲ τῶν ὑποστροφέων, ἔκρινε πεμπταίοισιν. οἷσι δὲ
ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διέλειπεν ἑβδόμῃ. ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς, ἐκρίνετο τρίτῃ. οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι
διαλιπόντας τὴν τρίτην ἔκρινεν ἑβδόμῃ. οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑκταίοισι διαλιπόντας ἕκτην ἐλάμβανε
τρίτῃ. οἷσι διέλιπε πρώτῃ ἐλάμβανε καὶ ἔκρινε πρώτῃ οἷον Εὐαγόντι τῷ Δαϊφάρσους. οἷσι δὲ ἔκρινεν
ϛ. διέλιπεν ζ. ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς, ἔκρινε τετάρτῃ. οἷον τῇ Ἀγλαΐδου θυγατρί. οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι
τῶν νοσησάντων, ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, τούτῳ τῷ τρόπῳ διενόσησαν. καὶ οὐδένα οἶδα τῶν περὶ
γινομένων ὅντινα οὐχ ὑπέστρεψαν, κατὰ λόγον αἱ ὑποστροφαὶ γινόμεναι. καὶ διεσώζοντο πάντες,
οὓς καὶ ἐγὼ οἶδα, οἷσιν αἱ ὑποστροφαὶ, διὰ τοῦ εἴδεος τούτου γενοίατο. οὐδὲ τῶν διανοσησάντων διὰ τούτου,
τοῦ τρόπου οὐδενὶ οἶδα ὑποστροφὴν γινομένην πάλιν. ἔθνησκον δὲ ἐν τοῖσι νουσήμασι τούτοισιν οἱ πλεῖ-
στοι, ἑκταῖοι. οἷον Ἐπαμινώνδας, καὶ Σιληνὸς, καὶ Φιλίσκος ὁ Ἀνταγόρεω. οἷσι δὲ τὰ παρὰ τὰ ὦτα

γινοίατο, ἔκρινε μὲν εἰκοσταίοισι. κατέσβη δὲ πᾶσι, καὶ οὐκ ἐξεπύησεν, ἀλλ' ἐπὶ κύστιν ἐτράπετο. Κρατιστώνακτι ὃς παρὰ Ἡρακλεῖ ᾤκει, καὶ Σκύμνου τοῦ γναφέως θεραπαίνῃ. ἐξεπύησεν. ἀπέθανον. οἷσι δ' ἔκρινεν ἑβδομαίοισι διέλιπεν. ἐνάτῃ ὑπέστρεψεν. ἔκρινεν ἐκ τῆς ὑποστροφῆς. ἔκρινεν ἑβδόμῃ Φανοκρίτῳ, ὃς κατέκειτο παρὰ Γνάθωνι τῷ γραφεῖ. ὑπὸ δὲ χειμῶνα περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς καὶ μέχρις ἰσημερίης, παρέμενον μὲν καὶ οἱ καῦσοι. καὶ τὰ φρενιτικὰ καὶ ἔθνησκον πολλοί. αἱ μέντοι κρίσιες, μετέπεσον. καὶ ἐκρίνετο τοῖσι πλείστοισιν ἐξ ἀρχῆς πεμπταίοισι. διέλιπε τεταρταίοισι ὑπέστρεφεν. ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς, ἔκρινε πεμπταίοισι. τὸ δὲ ξύμπαν τεσσαρεσκαιδεκαταίοισι. ἔκρινε δὲ παιδίοισιν οὕτω τοῖσι πλείστοισιν, ἀτὰρ καὶ πρεσβυτέροισιν. ἔστι δ' οἷσιν ἔκρινεν, ἑνδεκαταίοισι, ὑπέστρεφε τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. ἔκρινε τελείως εἰκοστῇ. εἰ δέ τινες ἐπερρίγουν περὶ τὴν εἰκοστὴν, τουτέοισιν ἔκρινε, τεσσαρακοστῇ. ἐπερρίγουν δ' οἱ πλεῖστοι περὶ κρίσιν τὴν ἐξ ἀρχῆς. οἱ δ' ἐπερριγώσαντες ἐξ ἀρχῆς περὶ κρίσιν, καὶ ἐν τῇσιν ὑποστροφῇσιν ἅμα κρίσει. ἐπερρίγουν ἐλάχιστοι μὲν τοῦ ἦρος, θέρεος πλείους. φθινοπώρου, ἔτι πλείου, ὑπὸ δὲ χειμῶνα πολὺ πλεῖστοι. αἱ δ' αἱμοῤῥαγίαι ὑπέληγον.

Τμῆμα τρίτον.

Τὰ δὲ περὶ τὰ νουσήματα ἐξ ὧν διεγινώσκομεν μαθόντες ἐκ τῆς κοινῆς φύσιος ἁπάντων, καὶ τῆς ἰδίης ἑκάστου. ἐκ τοῦ νοσήματος. ἐκ τοῦ νοσέοντος. ἐκ τῶν προσφερομένων. ἐκ τοῦ προσφέροντος. ἐπὶ τὸ ῥᾶον γὰρ καὶ χαλεπώτερον, ἐκ τούτων. ἐκ τῆς καταστάσιος ὅλης. καὶ κατὰ μέρεα τῶν οὐρανίων καὶ χώρης ἑκάστης. ἐκ τοῦ ἔθεος. ἐκ τῆς διαίτης. ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων. ἐκ τῆς ἡλικίης ἑκάστου. λόγοισι. τρόποισι. σιγῇ. διανοήμασι. ὕπνοισιν. οὐχ ὕπνοισιν. ἐνυπνίοισι τοιοῖσι. καὶ ὅτε τιλμοῖσι. κνησμοῖσι. δακρύοισιν. ἐκ τῶν παροξυσμῶν. διαχωρήμασιν. οὔροισι. πτυάλοισιν. ἐμέτοισι. καὶ ὅσαι ἐξ οἵων διαδοχαὶ νοσημάτων, καὶ ἀποστάσιες ἐπὶ τὸ ὀλέθριον καὶ κρίσιμον. ἱδρώς. ψύξις. ῥῖγος. βήξ. πταρμοί. λυγμοί. πνεύματα. ἐρεύξιες. φῦσαι, σιγώδεες. ψοφώδεες. αἱμοῤῥαγίαι. αἱμοῤῥοΐδες. ἐκ τούτων καὶ ὅσα διὰ τούτων σκεπτέον. πυρετοί. οἱ μὲν, ξυνεχέες. οἱ δὲ, ἡμέρην ἔχουσι, νύκτα διαλείπουσι. ἡμιτριταῖοι. τριταῖοι. τεταρταῖοι. πεμπταῖοι. ἑβδομαῖοι. ἐναταῖοι. εἰσὶ δὲ ὀξύταται μὲν καὶ μέγισται καὶ χαλεπώταται νοῦσοι, καὶ θανατωδέσταται, ἐν τῷ ξυνεχεῖ πυρετῷ. ἀσφαλέστατος δὲ πάντων, καὶ ῥήϊστος καὶ μακρότατος ὁ τεταρταῖος. οὐ γὰρ μόνον αὐτὸς ἀφ' ἑωυτοῦ τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ νοσημάτων μεγάλων ἄλλων ῥύεται. ἐν δὲ τῷ ἡμιτριταίῳ καλεομένῳ, ξυμπίπτει μὲν καὶ ὀξέα νοσήματα γίνεσθαι. καὶ ἔστι τῶν λοιπῶν οὗτος θανατωδέστατος. ἀτὰρ καὶ φθινώδεες, καὶ ὅσα ἄλλα μακρότερα νοσήματα νοσέουσιν, ἐπὶ τούτου μάλιστα νοσέουσι. νυκτερινὸς, οὐ λίην θανατώδης. μακρὸς δέ. ἡμερινὸς μακρότερος. ἔστι δὲ οἷσι ῥέπει καὶ ἐπὶ τὸ φθινῶδες. ἑβδομαῖος, μακρὸς οὐ θανατώδης. ἐναταῖος μακρότερος καὶ οὐ θανατώδης. τριταῖος ἀκριβὴς, ταχυκρίσιμος καὶ οὐ θανατώδης. ὁ δέ γε πεμπταῖος, πάντων μὲν κάκιστος. καὶ γὰρ πρὸ φθίσιος, καὶ ἤδη φθίνουσιν ἐπιγινόμενος, κτείνει. εἰσὶ δὲ τρόποι καὶ καταστάσιες, καὶ παροξυσμοὶ τουτέων ἑκάστου τῶν πυρετῶν, ὁμοίως ξυνεχέων διαλιπόντων. αὐτίκα, γὰρ ξυνεχὴς ἐστὶν οἷσιν ἀρχόμενος αὐθεῖ καὶ ἀκμάζει μάλιστα, καὶ ἀνάγει ἐπὶ τὸ χαλεπώτερον. περὶ δὲ κρίσιν καὶ ἅμα κρίσει, ἀπολεπτύνεται. ἔστι δ' οἷσιν ἄρχεται μαλακῶς, καὶ ὑποβρύχιος. ἐπαναδιδοῖ δὲ καὶ παροξύνεται καθ' ἡμέρην ἑκάστην. περὶ δὲ κρίσιν καὶ ἅμα κρίσει, ἅλις ἐξέλαμψεν. ἔστιν οἷσιν ἀρχόμενος πρηέως ἐπιδιδοῖ καὶ παροξύνεται, καὶ μέχρι τινὸς ἀκμάσας, πάλιν ὑφίησι μέχρι κρίσιος καὶ περὶ κρίσιν. ξυμπίπτει δὲ ταῦτα γίνεσθαι ἐπὶ παντὸς πυρετοῦ, καὶ παντὸς νουσήματος. δεῖ δὲ τὰ διαιτήματα σκοπεύμενον ἐκ τούτων προσφέρειν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἐπίκαιρα σημεῖα τούτοισιν ἐστὶν ἠδελφισμένα, περὶ ὧν τὰ μέν που γέγραπται, τὰ δὲ γεγράψεται. πρὸς ἃ δεῖ διαλογιζόμενον, δοκιμάζειν καὶ σκοπεῖσθαι τίνι τουτέων ὀξὺ καὶ θανατῶδες, ἢ περιεστικόν. καὶ τίνι προσακτέον, ἢ οὔ. καὶ πότε. καὶ πόσον. καὶ τί τὸ προσφερόμενον ἔσται. τὰ δὲ παροξυνόμενα ἐν ἀρτίῃσι, κρίνεται ἐν ἀρτίῃσιν. ὧν δὲ οἱ παροξυσμοὶ ἐν περισσῇσι, κρίνεται ἐν περισσῇσιν. ἔστι δὲ πρώτη κρίσιμος τῶν περιόδων. ἐν τῇσιν ἀρτίῃσι κρινόντων, δ'. ϛ'. η. ι. ιδ. κη. λ. μη. ξ. π. ρ. τῶν δὲ ἐν τῇσι περισσῇσι κρινόντων περιόδων, α. γ. ε. ζ. θ. ια. ιζ. κα. κζ. λα. εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅ, τι ἢν ἄλλως κριθῇ ἔξω τῶν ὑπογεγραμμένων ἐσομένας ὑποστροφὰς σημαίνοιτο, καὶ γένοιτο ἂν ὀλέθρια. δεῖ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, καὶ εἰδέναι ἐν τοῖσι χρόνοισι τούτοισι, τὰς κρίσιας ἐσομένας ἐπὶ σωτηρίῃ, ἢ ὀλέθριον, ἢ ῥοπὰς ἐπὶ τὸ ἄμεινον, ἢ τὸ χεῖρον. πλανῆτες δὲ πυρετοί. καὶ τεταρταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐναταῖοι, ἐν ᾗσι περιόδοισι κρίνονται, σκεπτέον.

Ἄῤῥωστοι δώδεκα. πρῶτος.

Φιλίσκος ᾤκει παρὰ τὸ τεῖχος. κατεκλίθη τῇ πρώτῃ. πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσεν ἐν νυκτί. ἐπιπόνως δευτέρῃ, πάντα παρωξύνθη. ὀψὲ δὲ ἀπὸ κλυσματίου καλῶς διῆλθε, νύκτα δι' ἡσυχίης. τρίτῃ πρωῒ, καὶ μέχρι μέσου ἡμέρης, ἔδοξε γενέσθαι ἀπύρετος. πρὸς δείλην δὲ πυρετὸς ὀξὺς, μετὰ ἱδρῶτος. διψώδης. γλῶσσα διεπεξηραίνετο. μέλανα οὔρησεν. νύκτα δυσφόρως. οὐκ ἐκοιμήθη. πάντα παρέκρουσε. τετάρτῃ, πάντα παρωξύνθη. οὖρα μέλανα. νύκτα εὐφορωτέρην. οὖρα εὐχρού-

στέρα. πέμπτῃ, περὶ μέσην ἡμέραν, μικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν ἄκρητον. οὖρα δὲ, ποικίλα ἔχοντα ἐναιωρήματα, στρογγύλα, γονοειδέα, διεσπαρμένα. οὐχ ἵδρυτο. προσθεμένῳ δὲ βάλανον, φυσώδεα σμικρὰ διῆλθε. νύκτα ἐπιπόνως. ὕπνοι σμικροί. λόγοι. λῆρος. ἄκρεα πάντοθεν ψυχρὰ, καὶ οὐκ ἔτι ἐπαναθερμαινόμενα. οὔρησε μέλανα. ἐκοιμήθη σμικρὰ πρὸς ἡμέρην. ἄφωνος. ἵδρωσε ψυχρόν. ἄκρεα πελιδνά. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης, ἑκταῖος ἀπέθανε. τουτέῳ πνεῦμα διὰ τέλεος, ὥσπερ ἀνακαλουμένῳ ἀραιὸν μέγα. σπλὴν ἐπήρθη περιφερεῖ κυρτώματι. ἱδρῶτες ψυχροὶ διὰ τέλεος. οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἀρτίῃσιν.

Ἄρρωστος δεύτερος.

Σιληνὸς ᾤκει ἐπὶ τοῦ Γλαταμῶνος πλησίον, τῶν Εὐαλκίδου, ἐκ κόπων, καὶ ποτῶν, καὶ γυμνασίων ἀκαίρων, πῦρ ἔλαβε. ἤρξατο δὲ πονέειν. καὶ ὀσφὺν. καὶ κεφαλὴν εἶχε βάρος. καὶ τραχήλου ξύντασις. ἀπὸ δὲ κοιλίης τῇ πρώτῃ, χολώδεα. ἄκρητα. ἔπαφρα. κατακορέα. πολλὰ διῆλθεν. οὖρα μέλανα. μέλαιναν τὴν ὑπόστασιν ἔχοντα. διψώδης. γλῶσσα ἐπίξηρος. νυκτὸς οὐδ' ἂν ἐκοιμήθη. δευτέρῃ, πυρετὸς ὀξύς. διαχωρήματα πλείω. λεπτότερα. ἔπαφρα. οὖρα μέλανα. νύκτα δυσφόρως. μικρὰ παρέκρουσε. τρίτῃ πάντα παρωξύνθη. ὑποχονδρίου ξύντασις ἐξ ἀμφοῖν παραμήκης, πρὸς ὀμφαλὸν ὑπολάπαρος. διαχωρήματα λεπτά. ὑπομέλανα. οὖρα θολερά. ὑπομέλανα. νυκτὸς οὐδὲν ἐκοιμήθη. λόγοι πολλοί. γέλως. ᾠδή. κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. τετάρτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. πέμπτῃ, διαχωρήματα ἄκρητα. χολώδεα. λεῖα. λιπαρά. οὖρα λεπτά. διαφανέα. σμικρὰ κατενόει. ἕκτῃ, περὶ κεφαλὴν σμικρὰ ἐφίδρωσεν. ἄκρεα ψυχρά. πελιδνά. πολὺς βληστρισμός. ἀπὸ κοιλίης οὐδὲν διῆλθεν. οὖρα ἐπέστη. πυρετὸς ὀξύς. ἑβδόμῃ ἄφωνος. ἄκρεα οὐκ ἔτι ἀνεθερμαίνετο. οὔρησεν οὐδέν. ὀγδόῃ, ἵδρωσε δι' ὅλου ψυχρόν. ἐξανθήματα μετὰ ἱδρῶτος ἐρυθρά. στρογγύλα. σμικρά, οἷα ἴονθοι, παρέμενεν. οὐκ ἀφίστατο. ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐρεθισμῷ σμικρῷ κόπρανα λεπτὰ οἷα ἄπεπτα, πολλὰ διήει μετὰ πόνου. οὔρει μετὰ ὀδύνης δακνώδεα. ἄκρεα σμικρὰ ἀνεθερμαίνετο. ὕπνοι λεπτοί. κωματώδεες. ἄφωνος. οὖρα λεπτὰ διαφανέα. ἐνάτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. δεκάτῃ, ποτὰ οὐκ ἐδέχετο. κωματώδης. οἱ δὲ ὕπνοι λεπτοί. ἀπὸ δὲ κοιλίης ὅμοια. οὔρησεν ἀθρόον ὑπὸ παχεῖ κειμένῳ. ὑπόστασις κριμνώδης, λευκή. ἄκρεα πάλιν ψυχρά. ἑνδεκάτῃ, ἀπέθανεν. ἐξ ἀρχῆς τούτῳ καὶ διὰ τέλεος, πνεῦμα μέγα ἀραιόν. ὑποχονδρίου παλμὸς ξυνεχής. ἡλικίη, ὡς περὶ ἔτεα εἴκοσι.

Ἄρρωστος τρίτος.

Ἡροφῶντι πυρετὸς ὀξύς. ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα. τεινεσμώδεα κατ' ἀρχάς. μετὰ δὲ ταῦτα λεπτὰ διήει χολώδεα, ὑπόσυχνα. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. οὖρα μέλανα λεπτά. πέμπτῃ πρωῒ, κώφωσις. παρωξύνθη πάντα. σπλὴν ἐπήρθη. ὑποχονδρίου ξύντασις. ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα, μέλανα διῆλθε. παρεφρόνησεν. ἕκτῃ, ἐλήρει. ἐς νύκτα, ἱδρώς. ψύξις. λῆρος παρέμενεν. ἑβδόμῃ, περιέψυκτο. διψώδης. παρέκρουσε. νύκτα κατενόει. κατεκοιμήθη. ὀγδόῃ ἐπύρεσσε. σπλὴν ἐμειοῦτο. κατενόει πάντα. ἤλγησεν κατὰ βουβῶνα. ἔπαρμα τὸ πρῶτον σπληνὸς κατ' ἴξιν. ἔπειτα ἐπόνει ἐς ἀμφοτέρας κνήμας. νύκτα εὐφόρως. οὖρα εὐχροώτερα. ὑπόστασιν εἶχε σμικρήν. ἐνάτῃ, ἵδρωσεν. ἐκρίθη. διέλιπεν. πέμπτῃ ὑπέστρεψεν. αὐτίκα δὲ σπλὴν ἐπήρθη. πυρετὸς ὀξύς. κώφωσις πάλιν. μετὰ δὲ τὴν ὑποστροφὴν, τρίτῃ σπλὴν ἐμειοῦτο. κώφωσις ἧσσον. σκέλεα ἐπωδύνως. νύκτα ἵδρωσεν. ἐκρίθη ἑπτακαιδεκάτῃ. οὐδὲ παρέκρουσεν ἐπὶ τῇ ὑποστροφῇ.

Ἄρρωστος τέταρτος.

Ἐν Θάσῳ Φιλίνου γυναῖκα, θυγατέρα τεκοῦσαν. κατὰ φύσιν καθάρσεως γινομένης, καὶ τἄλλα κούφως διάγουσαν. τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐοῦσαν μετὰ τὸν τόκον, πῦρ ἔλαβε μετὰ ῥίγεος. ἤλγεε δὲ ἀρχομένη καρδίην. καὶ περὶ ὑποχόνδριον δεξιόν. γυναικείων πόνοι. κάθαρσις ἐπαύσατο. προσθεμένη δὲ ταῦτα μὲν ἐκουφίσθη. κεφαλῆς δὲ καὶ τραχήλου καὶ ὀσφύος πόνοι παρέμενον. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. ἄκρεα ψυχρά. διψώδης. κοιλίη ξυνεκαύθη. σμικρὰ διήει. οὖρα λεπτά. ἄχροα κατ' ἀρχάς. ἑκταίη ἐς νύκτα παρέκρουσε πολλά. καὶ πάλιν κατενόει. ἑβδόμῃ διψώδης. διαχωρήματα χολώδεα, κατακορέα. ὀγδόῃ ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. σπασμοὶ πολλοὶ, μετὰ πόνου. πολλὰ παρέλεγεν. ἐξανίστατο. βάλανον προσθεμένη. πολλὰ διῆλθε μετὰ περιρρόου χολώδεος. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. ἐνάτῃ, σπασμοί. δεκάτῃ, σμικρὰ κατενόει. ἑνδεκάτῃ, ἐκοιμήθη. πάντων ἀνεμνήσθη. ταχὺ δὲ πάλιν παρέκρουσεν. οὔρει δὲ μετὰ σπασμῶν, ἀθρόον πουλύ. ὀλιγάκις ἀναμιμνησκόντων παχὺ λευκόν. οἷα γίνεται ἐκ τῶν καθισταμένων ὅταν ἀναταραχθῇ κείμενον πουλὺν χρόνον. οὐ καθίστατο χρῶμα. καὶ πάχος ἴκελον οἷα γίνεται ὑποζυγίου, τοιαῦτα οὔρει, οἷα καὶ ἐγὼ εἶδον. περὶ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐοῦσῃ, παλμοὶ δι' ὅλου τοῦ σώματος. λόγοι πολλοί. σμικρὰ κατενόει. διὰ ταχέων δὲ πάλιν παρέκρουσεν. περὶ δὲ ἑπτακαιδεκάτην ἐοῦσαν, ἄφωνος. εἰκοστῇ ἀπέθανε.

Ἄρρωστος πέμπτος.

Ἐπικράτεος γυναῖκα, ἣ κατέκειτο παρὰ Ἀρχηγέτην, περὶ τόκον ἤδη ἐοῦσαν, ῥῖγος ἔλαβε ἰσχυρῶς.

οὐκ ἐθερμαίνθη ὡς ἔλεγον. καὶ τῇ ὑστεραίῃ τοιαῦτα. τρίτη δὲ ἔτεκε θυγατέρα. καὶ τ᾽ ἄλλα πάντα
κατὰ λόγον ἦλθε. δευτέρῃ μετὰ τόκον, ἔλαβε πυρετὸς ὀξύς. καρδίης πόνος καὶ γυναικείων. προ-
θεμένη δὲ ταῦτα μὴ, ἐκουφίσθη. κεφαλῆς δὲ καὶ τραχήλου, καὶ ὀσφύος πόνος. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν.
ἀπὸ δὲ κοιλίης ὀλίγα χολώδεα λεπτὰ διήει. ἄκρητα οὖρα λεπτὰ ὑπομέλανα. ἀφ᾽ ἧς δὲ ἐλάμβανε πῦρ
ἐς νύκτα, ἑκταίη παρέκρουσε. ἑβδόμη πάντα παρωξύνθη. ἄγρυπνος. παρέκρουσε. διψώδης. δια-
χωρήματα χολώδεα κατακορέα. ὀγδόη, ἐπερρίγωσεν. ἐκοιμήθη πλείω. ἐνάτη διὰ τῶν αὐτῶν. δε-
κάτη, σκέλεα ἐπιπόνως ἤλγει. καρδίης πάλιν ὀδύνη. καρηβαρίη. οὐ παρέκρουσεν. ἐκοιμᾶτο μᾶλ-
λον. κοιλίη ἐπέστη. ἑνδεκάτη, οὔρησεν εὐχροώτερα, ἡσυχῇ ὑπόστασιν ἔχοντα. διῆγε κουφότερον. τεσ-
σαρεσκαιδεκάτη, ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. πεντεκαιδεκάτη, ἤμεσε χολώδεα, ξανθὰ, ὑπόσυχνα.
ἵδρωσεν ἄπυρος. ἐς νύκτα δὲ πυρετὸς ὀξύς. οὖρα πάχος ἔχοντα. ὑπόστασις λευκή. ἑξκαιδεκάτη,
παρωξύνθη νύκτα, καὶ δυσφόρως. οὐχ ὕπνωσε. παρέκρουσεν. ὀκτωκαιδεκάτη διψώδης. γλῶσσα
ἐπεκαύθη. οὐχ ὕπνωσε. παρέκρουσε πολλά. σκέλεα ἐπωδύνως εἶχε. περὶ δὲ εἰκοστὴν, πρωῒ σμικρὰ
ἐπερρίγωσε. κωματώδης. δι᾽ ἡσυχίης ὕπνωσε. ἤμεσε χολώδεα ὀλίγα, μέλανα. ἐς νύκτα κώφω-
σις. περὶ δὲ πρώτην καὶ εἰκοστὴν, πλευροῦ ἀριστεροῦ βάρος. δι᾽ ὅλου μετ᾽ ὀδύνης σμικρὰ ἐπέβησσεν.
οὖρα δὲ πάχος ἔχοντα. θολερά. ὑπέρυθρα. κείμενα οὐ καθίστατο. τὰ δ᾽ ἄλλα κουφοτέρως. οὐκ ἄπυ-
ρος αὕτη ἐξ ἀρχῆς. φάρυγγα ἐπωδύνως. ἔρευθος. κίων ἀνεσπασμένος. ῥεῦμα δριμύ. δακνώδεα.
ἁλμυρώδεα διὰ τέλους παρέμενε. περὶ δὲ εἰκοστὴν ἑβδόμην, ἄπυρος. οὔροισιν ὑπόστασις. πλευρὸν ἤλγεεν.
περὶ δὲ πρώτην καὶ τριακοστὴν, πῦρ ἐλάβετο. κοιλίη χολώδεσιν ὑπεταράχθη. ἤμεσε τῇ τεσσαρακοστῇ
ὀλίγα χολώδεα. ἐκρίθη. τελέως ἄπυρος τῇ ὀγδοηκοστῇ.

Ἄρρωστος ἕκτος.

Κλεανακτίδην, ὃς κατέκειτο ἐπάνω τοῦ Ἡρακλείου, πῦρ ἔλαβε πεπλανημένως. ἤλγει δὲ καὶ κεφα-
λὴν ἐξ ἀρχῆς. καὶ πλευρὸν ἀριστερόν. καὶ τῶν ἄλλων πόνοι, κοπιώδεα τρόπον. οἱ πυρετοὶ παροξυ-
νόμενοι, ἄλλοτε ἀλλοίως ἀτάκτως. ἱδρῶτες, ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δ᾽ οὔ. τὰ μὲν πλεῖστα ἐπεσήμαινον οἱ παρο-
ξυσμοὶ, ἐν κρισίμοισι μᾶλλον. περὶ δὲ εἰκοστὴν τετάρτην, χεῖρας ἄκρας ἐψύχετο. ἤμεσε χολώδεα.
ξανθά. ὑπόσυχνα. μετ᾽ ὀλίγον δὲ ἰώδεα. πάντων ἐκουφίσθη. περὶ δὲ τριακοστὴν ἐόντι, ἤρξατο ἀπὸ ῥι-
νῶν αἱμοῤῥαγεῖν ἐξ ἀμφοτέρων, καὶ ταῦτα πεπλανημένως κατ᾽ ὀλίγον μέχρι κρίσιος. οὐκ ἀπόσι-
τος δὲ, οὐ δὲ διψώδης παρὰ πάντα τὸν χρόνον. οὐ δὲ ἄγρυπνος. οὖρα δὲ λεπτὰ, οὐκ ἄχροα. περὶ δὲ
τεσσαρακοστὴν ἐὼν, οὔρησεν ὑπέρυθρα. ὑπόστασιν πολλὴν λίην ἐρυθρὴν ἔχοντα. ἐκουφίσθη. μετὰ δὲ
ταῦτα ποικίλως τὰ τῶν οὔρων, ὁτὲ μὲν ὑπόστασιν εἶχεν, ὁτὲ δὲ οὔ. ἑξηκοστῇ οὔροισιν ὑπόστασις πολλή.
καὶ λευκὴ, καὶ λείη. ξυνέδωκε πάντα. πυρετοὶ διέλιπον. οὖρα λεπτὰ μὲν, εὔχροα δέ. ἑβδομηκοστῇ,
ἄπυρος διέλιπεν ἡμέρας δέκα. ὀγδοηκοστῇ ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβεν. ἵδρωσε πολλῷ. οὔροι-
σιν ὑπόστασις ἐρυθρὴ, λείη. τελείως ἐκρίθη.

Ἄρρωστος ἕβδομος.

Μέτωνα πῦρ ἔλαβεν. ὀσφύος βάρος ἐπώδυνον. δευτέρῃ ὕδωρ πίοντι ὑπόσυχνον, ἀπὸ κοιλίης καλῶς
διῆλθεν. τρίτη, κεφαλῆς βάρος. διαχωρήματα λεπτὰ, χολώδεα, ὑπέρυθρα. τετάρτη, πάν-
τα παρωξύνθη. ἐῤῥύη ἀπὸ δεξιοῦ, δὶς κατ᾽ ὀλίγον. νύκτα δυσφόρως. διαχωρήματα ὅμοια τῇ τρίτῃ.
οὖρα ὑπομέλανα εἶχεν. ἐναιώρημα ὑπομέλαν ἐὸν διεσπασμένον οὐχ ἱδρύετο. πέμπτῃ ἐῤῥύη λάβρον ἐξ
ἀριστεροῦ ἄκρητον. ἵδρωσεν. ἐκρίθη. μετὰ δὲ κρίσιν ἄγρυπνος παρέλεγεν. οὖρα λεπτὰ, ὑπομέλανα.
λουτροῖσιν ἐχρήσατο κατὰ κεφαλῆς. ἐκοιμήθη. κατενόει. τούτῳ οὐχ ὑπέστρεψεν, ἀλλ᾽ ἡμοῤῥάγει πολ-
λάκις καὶ μετὰ κρίσιν.

Ἄρρωστος ὄγδοος.

Ἐρασινὸν, ὃς ᾤκει παρὰ Βοώτου χαράδρην, πῦρ ἔλαβε μετὰ δεῖπνον. νύκτα ταραχώδης. ἡμέρην
τὴν πρώτην δι᾽ ἡσυχίης. νύκτα ἐπιπόνως. δευτέρῃ, πάντα παρωξύνθη. ἐς νύκτα παρέκρουσε.
τρίτη ἐπιπόνως. παρέκρουσε πολλά. τετάρτη δυσφορώτατα. ἐς δὲ τὴν νύκτα οὐδὲν ἐκοιμήθη. ἐνύ-
πνια καὶ λογισμοί. ἔπειτα χείρω μεγάλα καὶ ἐπίκαιρα. φόβος. δυσφορίη. πέμπτῃ πρωῒ κατήρ-
τητο, καὶ κατενόει πάντα. πουλὺ δὲ πρὸ μέσου ἡμέρης ἐξεμάνη. κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. ἄκρεα ψυχρὰ
ὑπόπελια. οὖρα ὑπέστη. ἀπέθανε περὶ ἡλίου δυσμάς. τούτῳ οἱ πυρετοὶ διὰ τέλεος ξὺν ἱδρῶτι. ὑπο-
χόνδρια μετέωρα. ξύντασις μετ᾽ ὀδύνης. οὖρα δὲ μέλανα ἔχοντα ἐναιωρήματα στρογγύλα, οὐχ ἱδρύε-
το. ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρανα διήει. δίψα διὰ τέλεος οὐ λίην. σπασμοὶ δὲ πολλοὶ ξὺν ἱδρῶτι, περὶ
θάνατον.

Ἄρρωστος ἔνατος.

Κρίτωνι ἐν Θάσῳ, ποδὸς ὀδύνη ἤρξατο ἰσχυρὴ, ἀπὸ δακτύλου τοῦ μεγάλου ὀρθοστάδην περιϊόντι. κα-
τεκλίθη αὐθημερόν. φρικώδης. ἀσώδης. μικρὰ ὑποθερμαινόμενος. νύκτα παρεφρόνησε. δευτέρῃ,
οἴδημα δι᾽ ὅλου τοῦ ποδὸς. καὶ περὶ σφυρὸν ὑπέρυθρον μετὰ ξυντάσιος. φλυκταινίδια μέλανα.
πυρετὸς ὀξύς. ἐξεμάνη. ἀπὸ δὲ κοιλίης, ἄκρητα, χολώδεα, ὑπόσυχνα διῆλθεν. ἀπέθανεν, ἀπὸ τῆς
ἀρχῆς δευτεραῖος.

Ἄῤῥωστος δέκατος.

Τὸν Κλαζομένιον ὃς κατέκειτο παρὰ τὸ Φρυνιχίδεω φρέαρ πῦρ ἔλαβεν. ἤλγει δὲ κεφαλήν. τράχηλον. ὀσφὺν ἐξ ἀρχῆς. αὐτίκα δὲ κώφωσις. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβεν. ὑποχόνδριον ἐπήρτο μετ᾽ ὄγκου. οὐ λίην σύντασις. γλῶσσα ξηρή. τετάρτῃ, ἐς νύκτα παρεφρόνησε. πέμπτῃ, ἐπιπόνως. καὶ πάντα παρωξύνθη. περὶ δὲ ἑνδεκάτην, σμικρὰ ἐνέδωκεν. ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐξ ἀρχῆς καὶ μέχρι τεσσαρεσκαιδεκάτην, λευκὰ πολλὰ ὑδατόχροα διήει εὐφόρως. τὰ περὶ διαχώρησιν διῆγεν. ἔπειτα κοιλίη ἐπέστη. οὖρα διὰ τέλεος, λεπτὰ μὲν, εὔχροα δὲ, καὶ πολλὰ εἶχεν ἐναιωρήματα. ὑποδιεσπασμένον οὐχ ἱδρύετο. περὶ δὲ ἑκτὴν καὶ δεκάτην, οὔρησεν ὀλίγῳ παχύτερα. εἶχε σμικρὴν ὑπόστασιν. ἐκούφισεν ὀλίγῳ. κατενόει μᾶλλον. ιζ. δὲ, πάλιν λεπτά. παρὰ δὲ τὰ οὔατα ἀμφότερα, ἐπήρθη ξὺν ὀδύνῃ. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. παρελήρει. περὶ δὲ τὰ σκέλεα ἐπωδύνως εἶχε. κ΄. ἄπυρος ἐκρίθη. οὐχ ἵδρωσε. πάντα κατενόει. περὶ δὲ κζ. ἰσχίου ὀδύνη δεξιοῦ ἰσχυρῶς. διὰ ταχέων ἐπαύσατο. τὰ δὲ παρὰ τὰ οὔατα, οὔτε καθίστατο, οὔτε ἐξεπύει. ἤλγεε δέ. περὶ δὲ τὴν λα, διάῤῥοια πολλοῖσιν ὑδατώδεσι μετὰ δυσεντεριωδέων. οὖρα παχέα οὔρει. κατέστη παρὰ τὰ ὦτα. περὶ δὲ τὴν μ, ὀφθαλμὸν δεξιὸν ἤλγει. ἀμβλύτερον ἑώρα. κατέστη.

Ἄῤῥωστος ἑνδέκατος

Τὴν Δρομεάδεω γυναῖκα, θυγατέρα τεκοῦσαν, καὶ τῶν ἄλλων πάντων γενομένων κατὰ λόγον, δευτεραίην ἐοῦσαν, ῥῖγος ἔλαβε. πυρετὸς ὀξύς. ἤρξατο δὲ πονέειν τὴν πρώτην, περὶ ὑποχόνδριον. ἀσώδης. φρικώδης. ἀλύουσα. καὶ τὰς ἐχομένας οὐχ ὕπνωσε. πνεῦμα ἀραιόν. μέγα. αὐτίκα ἀνεσπασμένον. β ἀφ᾽ ἧς ἐῤῥίγωσεν ἀπὸ κοιλίης καλῶς κόπρανα διῆλθεν. οὖρα παχέα. λευκά. θολερά. οἷα γίνεται ἐκ τῶν καθισταμένων, ὅταν ἀναταραχθῇ κείμενα χρόνον πουλύν. οὐ καθίστατο. νύκτα οὐκ ἐκοιμήθη. τρίτῃ περὶ μέσον ἡμέρης, ἐπεῤῥίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. οὖρα ὅμοια. ὑποχονδρίου πόνος. ἀσώδης. νύκτα δυσφόρως οὐκ ἐκοιμήθη. ἵδρωσε δι᾽ ὅλου ὑπόψυχρα. ταχὺ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη. δ, περὶ μὲν ὑποχόνδρια, μικρὰ ἐκουφίσθη. κεφαλῆς δὲ βάρος μετ᾽ ὀδύνης ὑπεκαρώθη. ἔσταξε μικρὰ ἀπὸ ῥινῶν. γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. οὖρα λεπτὰ ἐλαιώδεα. σμικρὰ ἐκοιμήθη. ε, διψώδης. οὖρα ὅμοια. ἀπὸ κοιλίης οὐδέν. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης, πολλὰ παρέκρουσε. καὶ πάλιν σμικρὰ ταχὺ κατενόει. ἀνισταμένη, ὑπεκαρώθη. ψύξις μικρά. νυκτὸς ἐκοιμήθη. παρέκρουσε. ϛ΄, πρωῒ, ἐπεῤῥίγωσε. ταχὺ δὲ διεθερμάνθη. ἵδρωσε δι᾽ ὅλου. ἄκρεα ψυχρά. παρέκρουσε. πνεῦμα μέγα ἀραιόν. μετ᾽ ὀλίγον σπασμοὶ ἀπὸ κεφαλῆς ἤρξαντο. ταχὺ ἀπέθανεν.

Ἄῤῥωστος δωδέκατος

Ἄνθρωπος θερμαινόμενος ἐδείπνησε. καὶ ἔπιε πλέον. ἤμεσε πάντα νυκτός. πυρετὸς ὀξύς. ὑποχονδρίου δεξιοῦ πόνος. φλεγμονὴ ὑπολάπαρος ἐκ τοῦ ἔσω μέρεος. νύκτα δυσφόρως. οὖρα δὲ κατ᾽ ἀρχὰς πάχος ἔχοντα, ἐρυθρὰ, κείμενα οὐ καθίστατο. γλῶσσα ἐπίξηρος, οὐ λίην διψώδης. δ΄, πυρετὸς ὀξύς. πόνοι πάντων. ε. οὔρησε λεῖον ἐλαιῶδες πουλύ. πυρετὸς ὀξύς. ϛ, δείλης πολλὰ παρέκρουσεν. οὐδὲ ἐς νύκτα ἐκοιμήθη. ζ, πάντα παρωξύνθη. οὖρα ὅμοια. λόγοι πολλοί. κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐρεθισμῷ ὑγρὰ ταραχώδεα διῆλθε μετὰ ἑλμίνθων. νύκτα ὁμοίως ἐπιπόνως. πρωῒ δὲ ἐῤῥίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσε θερμῷ. ἄπυρος ἔδοξε γενέσθαι. οὐ πολὺ ἐπεκοιμήθη. ἐξ ὕπνου, ψύξις. πτυαλισμός. δείλης πολλὰ παρέκρουσε. μετ᾽ ὀλίγον δὲ ἤμεσε μέλανα, ὀλίγα χολώδεα. θ, ψύξις. παρελήρει πολλά. οὐχ ὕπνωσε. δεκάτῃ, σκέλεα ἐπωδύνως. πάντα παρωξύνθη. παρελήρει. ια, ἀπέθανεν.]

Ἄῤῥωστος τρισκαιδέκατος.

Γυναῖκα ἣ κατέκειτο ἐν ἀκτῇ τρίμηνον πρὸς ἑωυτὴν ἔχουσα, πῦρ ἔλαβε. αὐτίκα τε ἤρξατο πονέειν ὀσφύν. γ, πόνος τραχήλου. κεφαλῆς. κατὰ κληῗδα. χεῖρα δεξιήν. διὰ ταχέων δὲ γλῶσσα ἠφώνει. δεξιὴ χεῖρα παρελύθη μετὰ σπασμοῦ, παραπληκτικὸν τρόπον. παρελήρει πάντα. νύκτα δυσφόρως οὐκ ἐκοιμήθη. κοιλίη ἐταράχθη, χολώδεσιν, ἀκρήτοισιν, ὀλίγοισι. δ. γλῶσσα φωνῆς ἐλύθη. σπασμοὶ τῶν αὐτῶν πόνοι πάντων παρέμενον. κατὰ ὑποχόνδριον ἔπαρμα ξὺν ὀδύνῃ. οὐκ ἐκοιμᾶτο. παρέκρουσε. πάντα κοιλίη ταραχώδης. οὖρα λευκὰ, οὐκ εὔχροα. ε, πυρετὸς ὀξύς. ὑποχονδρίου πόνος. παρέκρουσε πάντα. διαχωρήματα χολώδεα. ἐς νύκτα ἵδρωσεν. ἄπυρος. ϛ, κατενόει. πάντων ἐκουφίσθη. περὶ δὲ κληῗδα ἀριστερὴν, πόνος παρέμενε. διψώδης. οὖρα λεπτά. οὐκ ἐκοιμήθη. ζ΄, τρόμος. ὑπεκαρώθη. σμικρὰ παρέκρουσεν. ἀλγήματα κατὰ κληῗδα, καὶ βραχίονα ἀριστερὸν, παρέμενε. τὰ δ᾽ ἄλλα διεκούφισε. πάντα κατενόει. τρὶς δὲ διέλιπεν ἄπυρος. ια, ὑπέστρεψεν. ἐπεῤῥίγωσε. πῦρ ἔλαβε. περὶ δὲ ιδ. ἤμεσε χολώδεα. ξανθά. ὑπόσυχνα. ἵδρωσεν. ἄπυρος ἐκρίθη.

Ἄῤῥωστος τεσσαρεσκαιδέκατος.

Μελιδίην, ἣ κατέκειτο παρὰ τὸ τῆς Ἥρης ἱερὸν, ἤρξατο κεφαλῆς, καὶ τραχήλου, καὶ στήθεος πόνος ἰσχυρός. αὐτίκα δὲ πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε. γυναικεῖα δὲ σμικρὰ ἐπεφαίνετο. πόνοι τουτέων πάντων ξυνε-

χέες. ἕκτη, κωματώδης. ἀσώδης. φρικώδης. ἐρύθημα ἐπὶ γνάθῳ. σμικρὰ παρέκρουσε. ζ' ἵδρωσεν. ἄπυρος διέλιπεν. οἱ πόνοι παρέμενον. ὑπέστρεψεν. ὕπνοι σμικροί. οὖρα διὰ τέλεος. εὔχροα μὲν, λεπτὰ δέ. διαχωρήματα λεπτά. χολώδεα. δακνώδεα. κάρτα ὀλίγα. μέλανα. λυσώδεα διῆλθεν. οὔροισιν ὑπόστασις λευκή. λείη. ἵδρωσεν. ἐκρίθη τελέως ἐν ἑνδεκαταίῃ.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Τμῆμα πρῶτον.

α

Ἄνθρακες ἐν Κραννῶνι οἱ θερινοί. ὗεν ἐν καύμασιν ὕδατι λαύρῳ δι' ὅλου ἐγένετο. καὶ μᾶλλον νότῳ. καὶ ὑπεγίνοντο μὲν ἐν τῷ δέρματι ἰχῶρες. ἐγκαταλαμβανόμενοι δὲ, ἐθερμαίνοντο, καὶ κνησμὸν ἐνεποίεον. εἶτα φλυκταινίδες, ὥσπερ πυρίκαυστοι διανίσταντο. καὶ ὑπὸ τὸ δέρμα καίεσθαι, ἐδόκεον ἐν καύμασιν ἀνυδρίης. οἱ πυρετοὶ ἀνίδρωτες τὰ πλεῖστα. ἐν τουτέοισι δὲ ἢν ἐπιψεκάσῃ, ἱδρωτικώτεροι γίνονται κατ' ἀρχάς. ταῦτα δυσκριτώτερα μέν, ἢ ἄλλως. ἀτὰρ ἤρασεν, εἰ μὴ εἴη διὰ ταῦτα, ἀλλὰ διὰ τῆς νόσου τὸν τρόπον. οἱ καῦσοι ἐν τῇσι θερινῇσι μᾶλλον γίνονται, καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσιν. ἐπιξηραίνονται δὲ μᾶλλον θέρεος. φθινοπώρου μάλιστα θηριώδεες. καὶ ἡ καρδιαλγία. καί τοι καὶ αὐτὴ ἤρασεν κακουργέοι ἂν, αὐτοῦ τοῦ νοσήματος τουτέου ἐόντος. αἱ ἀσκαρίδες δείλης, ὁμοίως τούτῳ. καὶ ἐκεῖναι τηνικαῦτα ὀχλέουσι τῆς ἡμέρης τὰ πλεῖστα. οὐ μόνον διὰ τὸ μᾶλλον πονέειν, ἀλλὰ καὶ αὗται διὰ σφᾶς ἑωυτάς. ἐν φθινοπώρῳ ὀξύταται νόσοι, καὶ θανατωδέσταται. τὸ ἐπίπαν ὅμοιον, τῷ δείλης παροξύνεσθαι. ὡς τοῦ ἐνιαυτοῦ περίοδον ἔχοντος τὴν νούσων. οἷον ἡμέρη τῆς νούσου, οἷον τὸ δείλης παροξύνεσθαι. τοιοῦτον τῆς νόσου καὶ ἑκάστης κατάστασιος πρὸς ἀλλήλας, ὅταν μή τι νεωτεροποιηθῇ ἐν τῷ αὐτῷ εἴδει. εἰ δὲ μὴ ἄλλης ταῦτα καταστάσιος ἂν ἄρχοι, ὥς τε καὶ τὸν ἐνιαυτὸν πρὸς ἑωυτὸν οὕτως ἔχειν. ἐν τοῖσι καθεστεῶσι καιροῖσι, καὶ ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδοῦσιν ἔτεσιν, εὐσταθέες καὶ εὐκρινέσταται αἱ νοῦσοι. ἐν δὲ τοῖσιν ἀκαταστάτοισιν, ἀκατάστατοι καὶ δύσκριτοι. ἐν γοῦν Περίνθῳ ὅταν τι ἐκλίπῃ ἢ πλεονάσῃ, ἢ πνευμάτων, ἢ μὴ πνευμάτων, ἢ ὑετῶν, ἢ αὐχμῶν, ἢ καυμάτων, ἢ ψύξεων. τὸ δὲ ἔαρ τὸ ἐπίπαν ὑγιεινότατον, καὶ ἥκιστα θανατῶδες. πρὸς τὰς ἀρχὰς σκεπτέον τῶν νούσων, εἰ αὐτίκα ἀνθεῖ. δῆλον δὲ τῇ ἐπιδόσει. τὰς δὲ ἐπιδόσιας, τῇσι περιόδοισι. καὶ αἱ κρίσιες ἐντεῦθεν δῆλοι. καὶ τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυσμοῖσιν, εἰ πρωϊαίτερον ἢ οὔ. καὶ εἰ πλείονα χρόνον, ἢ οὔ. καὶ εἰ μᾶλλον, ἢ οὔ. πάντων δὲ τῶν συνεχέων ἢ διαλιπόντων τῶν χρονίων. καὶ τρωμάτων. καὶ πτυέλων ὀδυνωδέων. καὶ φυμάτων φλεγμοναί, καὶ ὅσα ἄλλα ἐπιφαίνεται ὕστερον. ἴσως δὲ καὶ ἄλλων πρηγμάτων κοινῶν, τὰ μὲν θᾶσσον, βραχύτερα. τὰ δὲ βραδύτερον, μακρότερα. καὶ ἐν περιόδοισι τὸ ἐπιπρωϊότερον. καὶ ἄλλης ἐπιδόσιος ἀναπαυσάσης τῆς νόσου. καὶ ἐπὶ τῶν παραχρῆμα ἀπολλυμένων, ταχύτεραι αἱ κρίσιες, ὅτι ταχέες οἱ πόνοι, καὶ ξυνεχέες, καὶ ἰσχυροί. τὰ δὲ κρίνοντα ἐπὶ τὸ βέλτιον, μὴ αὐτίκα ἐπιφαινέσθω. τὰ κρίσιμα μὴ κρίνοντα, τὰ μὲν, θανατώδεα. τὰ δὲ, δύσκριτα. τὰ προκρινόμενα ἢν ὠμῶς κριθῇ, ὑποστροφαί. ἢν δὲ μὴ, ἀκρισίαι. γένοιτο δ' ἂν καὶ ὀλέθρια, τὰ μὴ σμικρά. ὅσα κρίσιμα σημεῖα γινόμενα, ταῦτα ταῦτα μὴ γινόμενα δύσκριτα. τὰ ἐναντία δὲ σημαίνοντα, κακόν. οὐ μόνον ἢν παλινδρομέῃ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχαίης φύσιος τὰ ἐναντία ῥέποντα. ὥσπερ καὶ τῶν κακῶν σημεῖον, ἐπὶ τἀναντία ῥέποντα. θεωρεῖν δὲ οὕτω δεῖ. βρωμάτων συμπτωσίων. φλεβῶν ὄγκοι. ὑποχονδρίων. ἀναῤῥοπιῶν. καταῤῥοπιῶν. πολλὰ δὲ καὶ τῶν τοιούτων, οἷον ἀποφθειρουσέων, οἱ τιτθοὶ προσισχναίνονται. οὐ δὲ τὸ ἐναντίον, οὐδὲ βῆχες χρόνιαι, ὅτι ὄρχιος οἰδήσαντος παύονται. ὄρχις οἰδήσας ἀπὸ βηχέων, ὑπόμνημα κοινωνίης στηθέων. μαζῶν. γονῆς. φωνῆς, ἀποστάσιες. ἢ διὰ φλεβῶν, ἢ τόνων, ἢ δι' ὀστέων, ἢ νεύρων, ἢ δέρματος, ἢ ἐκτροπέων ἑτέρων. χρησταὶ δὲ αἱ κάτω τῆς νούσου. οἷον κιρσοί. ὀσφύος βάρεα. ἐκ τῶν ἄνω. ἄρισται δὲ μάλιστα αἱ κάτω. καὶ αἱ κατωτάτω κοιλίης, καὶ προσωτάτω ἀπὸ τῆς νούσου, καὶ αἱ κατ' ἔκρουν. οἷον αἷμα ἐκ ῥινέων. πύον ἐξ ὠτός. πτύαλον. οὖρον. κατ' ἔκρουν. οἷσι μὴ ταῦτα ἀποστάσιες. οἷον ὀδόντες. ὀφθαλμοί. ῥίς. ἱδρώς. ἀτὰρ καὶ τὰ ὑπὸ δέρμα ἀφιστάμενα ἐς τὸ ἔξω φύματα. οἷον τὰ ὦτα. καὶ τὰ ἐκπυοῦντα. ἢ ἕλκος. καὶ τὰ τοιαῦτα ἐξανθήματα. ἢ λοποί, ἢ μάδησις τριχῶν. ἀλφοί. λέπραι. ἢ τὰ τοιαῦτα ὅσα ἀποστάσιες μέν εἰσιν ἀθρόως ῥέψασαι, καὶ μὴ ἡμιῤῥόπως. καὶ ὅσα ἄλλα εἴρηται. καὶ ἢν μὴ ἀναξίως τῆς περιβολῆς τῆς νούσου. οἷον τῇ Τημενέω ἀδελφιδῇ ἐκ νόσου ἰσχυρῆς, ἐς δάκτυλον ἀπεστήριξεν. οὐχ ἱκανὸν δὲ δέξασθαι τὴν νοῦσον, ἐπαλινδρόμησεν. ἀπέθανεν. ἀποστάσιες, ἢ διὰ φλεβῶν, ἢ διὰ κοιλίης, ἢ διὰ νεύρων, ἢ διὰ δέρματος, ἢ κατὰ ὀστέα, ἢ κατὰ τὸν νωτιαῖον, ἢ κατὰ τὰς ἄλλας ἐκροάς. στόμα. αἰδοῖον. ὦτα. ῥῖνας. ἐξ ὑστέρης. ὀκταμήνῳ τὰ τῶν κρίσεων, τῇ ὑστεραίῃ, ὡς ἂν ἐς τὴν ὀσφὺν ἢ ἐς τὸν μηρὸν, καὶ ἐς ὄρχιας. ἔστι δ' ὅτε ἐκ βηχέων. καὶ ὄρχις αὐτὸς ἐφ' ἑωυτοῦ. βηχώδεες ἀποστάσιες. αἱ μὲν ἀνωτέρω τῆς κοιλίης, οὐχ ὁμοίως τελέως ῥύονται. αἱμοῤῥαγίαι λάβροι ἐκ ῥινῶν, ῥύονται πολλά. οἷον τὸ Ἡραγόρεω οὐκ ἐγίνωσκον οἱ ἰητροί. τὰς φωνὰς οἱ τρηχέας φύσει ἔχον-

τες, καὶ αἱ γλῶσσαι ὑποβρυχέες. καὶ ὅσαι βραχύτητες ὑπὸ νούσων ὠφελίμως. αἱ οὖν ἐοῦσαι σκλη-
ραὶ τῇ φύσει καὶ ἄνοσοι, τοῦτ' ἔχουσιν. αἱ δὲ μαλθακαὶ καὶ βραδύτεραι ἐς ἁμαρτωλίην, ἢ χρησὸν,
ἢ ἀρχαίη φύσις. σκεπτέον, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν διετέων τὰ μακροκέφαλα. καὶ μακραύχενα ἀπὸ τῶν
τῶν ἐπικυψίων. καὶ τῶν φλεβῶν, ἡ εὐρύτης καὶ παχύτης ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ. καὶ στενότητες καὶ πλατύτητες.
καὶ βραχύτητες. καὶ λεπτότητες. καὶ ἀπὸ τῶν ἐναντίων, ὧν αἱ φλέβες εὐρεῖαι. καὶ αἱ κοιλίαι, καὶ τὰ ὀστέα,
εὐρέα. εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ λεπτοί. οἱ δὲ πίονες τἀναντία τουτέων. καὶ ἐν τοῖσι λιμαγχικοῖσιν αἱ μετριότητες.
ἀπὸ τουτέων σκεπτέαι, αἱ προαυξήσιες ἑκάστῳ ἃ μειοῦσι. καὶ αἱ μειώσιες ἃ προαυξοῦσι. καὶ τοῖσι προ-
αυξέσιν, ὁποῖα συμπροαύξεται, καὶ ὁποῖα συγκρατύνεται. καὶ διασφάξιες ποῖαι κοιναὶ τῶν φλεβῶν,
αἱ τῶν ἤτρων ῥήξιες. αἱ μὲν περὶ ἥβην τὰ πλεῖστα ἀσινέες τοπαραυτίκα. αἱ δὲ σμικρὸν ἄνωθεν τοῦ ὀμφα-
λοῦ ἐν δεξιᾷ, ὀδυνώδεες αὗται καὶ ἀσώδεες, καὶ κοπριήμετοι, οἷον καὶ τὸ Πιττακοῦ. γίνονται δὲ αὗται
ἢ ἀπὸ πληγῆς, ἢ σπάσιος, ἢ ἐμπηδήσιος ἑτέρου, οἷσι τὸ μεταξὺ τοῦ ἤτρου καὶ τοῦ δέρματος ἐμφυσᾶται
καὶ οὐ καθίσταται. τὸ τῶν χροιῶν οἷον τὸ πουλυχώρειον. τό, τε ἐκ λευκοχροίου, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἥπατος πᾶν
τὸ τοιοῦτον. καὶ ἀπὸ τουτέου ἡπατικὰ νουσήματα ἐν τουτέοισι. καὶ ἴκτεροι αἱ ἀπὸ ἥπατος ἐς τὸ ὑπό-
λευκον καὶ ὑδαταινόμενοι. καὶ οἱ λευκοφλέγματοι. οἱ δὲ ἀπὸ σπληνὸς μελάντεροι. καὶ ὕδρωπες. καὶ
οἱ ἴκτεροι. καὶ αἱ δυσελκίαι τῶν ἐκλεύκων, τῶν ὑποφακωδέων. καὶ τὸ δέρμα καταρρήγνυται. καὶ τὰ
χείλεα, οἷος Ἀντίλοχος καὶ Ἀλεύαο τὸ ἀπὸ τῶν χυμῶν τῶν ἐκ τοῦ σώματος τοῦ ἁλμώδεος. ὅτι ὑπὸ
τὸ δέρμα μάλιστα καὶ ἀπὸ κεφαλῆς ὅταν ἀπὸ τοῦ πλεύμονος διαθερμαίνηται. τὰς ἀφορμὰς ὁπόθεν ἤρξα-
το κάμνειν σκεπτέον, εἴτε κεφαλῆς ὀδύνη, εἴτε ὠτὸς, εἴτε πλευροῦ. σημεῖον δὲ ἐφ' οἷσιν ὀδόντες, καὶ
ἐφ' οἷσι βουβῶνες τὰ γινόμενα ἕλκεα. καὶ κρίνοντα πυρετοὺς καὶ φύματα. οἷσι ταῦτα μὴ παραγίνεται
ἀκρισία. οἷσιν ἐγκαταλίπεται βεβαιότατα ὑποστροφαὶ καὶ τάχισται. τὰ ὠμὰ διαχωρήματα καὶ
ὑγρά, κέγχρος στερεὸς ἐν ἐλαίῳ ἑφθὸς ἵστησιν, οἷον τὸ ναυτοπαίδιον καὶ ἡ μυειοχαύνη.

Τμῆμα δεύτερον.

Γυνὴ ἐκαρδιάλγει. καὶ οὐδὲν καθίστατο. πάλην ἐς ῥοιῆς χυλὸν ἄλφιτον ἐπιπάσσουσα, καὶ μονοσιτίη
ἤρκεσε. καὶ οὐκ ἀνήμει, οἷα τὰ Χαρίωνος. αἱ μεταβολαὶ ὠφελέουσιν, ἢν μὴ ἐς πονηρὰ μεταβάλλῃ. οἷον
ἀπὸ φαρμάκων ἐμέουσι πυρετῶν εἵνεκα. αἱ ἐς ἀκριτώτερα τελευταί, σῆψιν σημαίνουσιν. οἷον Δεξίπ-
που ἡ Σέραπις ὑπὸ ὑγρῆς κοιλίης ᾤδησε. κνησμοὶ δ' οὐκ οἷον δ' ἀποστασίη, οὐ πρόσω. ἔχε δέ τι καὶ ἀπόστημα
ἐν κενεῶνι. ὅπερ μελανθὲν ἀπέκτεινε. καὶ ἡ Στυμαργέω ἐκ ταραχῆς ὀλιγημέρου πολλὰ στήσασα, καὶ
* παιδίου μετάστασιν θήλεος ἀπὸ φθορῆς τετράμηνον ὑγιήνασα, ᾤδησε. Μόσχῳ λιθιῶντι, ἰσχυρῶς ἐπὶ
τῷ βλεφάρῳ τῷ ἄνω, κριθὴ ἐγένετο πρὸς τοῦ ὠτὸς μᾶλλον. ἔπειτα ὑπεξελκώθη ἔσω. πέμπτῃ καὶ ἕκτῃ
ἔσωθεν πῦον ἐρράγη. τὰ κάτωθεν ἔλυσε. βουβὼν παρ' οὖς ἦν. καὶ κάτω ἐπὶ τῷ τραχήλῳ κατ' ἴξιν τῶν
ἄνω βουβῶνος. Ὁ τῆς Ἀρισταίου γυναικὸς ἀδελφὸς, χλιαινόμενος ἐταλαιπώρει ὁδῷ. κἄπειτα
ἐν κνήμῃ τέρμινθοι ἐγένοντο. ἔπειτα συνεχὴς πυρετὸς ἐγένετο. καὶ τῇ ὑστεραίῃ ἱδρὼς ἐγένετο. καὶ
τὰς ἄλλας τὰς ἀρτιαίους ἐγένετο αἰεί. ἔτι δὲ ὁ πυρετὸς εἶχεν. ἦν δ' ὑπόσπληνος. αἱμορράγει ὑπὸ ἀρι-
στεροῦ πυκνὰ καὶ κατ' ὀλίγον ἐκρίθη. τῇ ὑστεραίῃ, ἀριστερὸν παρ' οὖς οἴδημα. τῇ δὲ ὑστέρῃ καὶ παρὰ
δεξιόν. ἧσσον δὲ τοῦτο, καὶ ἐπεχλιαίνετο. ταῦτα κατεμωλύνθη, καὶ οὐκ ἀπεπύησεν. Ὁ παρ' Ἀλ-
κιβιάδεω ἐλθὼν, ἐκ πυρετῶν ὀλίγων περὶ κρίσιος, ὄρχις ἀριστερὸς ᾤδησεν. ἦν δὲ σπλῆνα μέγαν ἔ-
χων. καὶ δὴ τότε ἐκρίθη ὁ πυρετὸς, εἰκοσταῖος. κἄπειτα ὑπεχλιαίνετο ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ ἔπτυεν
ὑπανθηρόν. Ἡ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὴ. σκέλος τε ἀριστερὸν ἐκ τῶν βηχωδέων βραχὺ οὐκ ἄξιον λόγου βηξάσῃ,
παρελύθη παραπληγικῶς. ἄλλο δὲ οὐδὲν ἠλλοιώθη. οὔτε πρόσωπον, οὔτε γνώμην. οὐ μὴν ἰσχυρῶς
ταύτῃ. ἐπὶ τὸ βέλτιον ἤρξατο χωρέειν, περὶ εἰκοστὴν ἡμέρην. σχεδὸν ἐγένετο οἱ περὶ γυναικείων κα-
τάρρηξιν. καὶ ἴσως τότε πρῶτα γινόμενα. παρθένος γὰρ ἦν, ἀποίμαντος. καὶ ὁ τοῦ τέκτονος πατὴρ τὴν
κεφαλὴν καταγέντος. καὶ Νικόστρατος οὐκ ὑπεξέβιασον, ἦν τε ἐτρώθη κατὰ νεφροὺς ἀλγήματα.
βρωτήματα. ἥρεον γὰρ αὐτὴν ἀεί, πληροῦσθαι ἀπὸ τοῦ ἢ σίτου. ὀδύνας τὰς ἰσχυροτάτας, ὅτῳ τρόπῳ
διαγνοίη ἄν τις ἰδών. ὁ φόβος. αἱ εὐφορίαι. αἱ ἐμπορίαι. καὶ αἱ δειλίαι. ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμε-
νον, καὶ ταχέως ψυχόμενον, αἰεὶ κουφότερον. τὰ βρώματα καὶ τὰ πόματα πείρης δεῖ, εἰ ἐπὶ τὸ ἴσον
μένει. ῥητέον ὅτι αἵματος ῥυέντος ἐκχλοοῦνται. καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα εἴρηται. τὸ ἑξηκονθήμερον ἀπό-
φθαρμα ἄρσεν τόκων ἐν ἐπισχέσεσιν ὑγιηρόν. Ἡρακλείης ὧδε τοῦ κακοῦ ὀγδοαίῳ. δυσεντεριώδης
μᾶλλον ὅστις ἄρα καὶ τεινεσμώδης. θηλάζουσα εἶτα ἐκθύματα ἀνὰ τὸ σῶμα πάντῃ εἶχεν. ἐπεὶ ἐ-
παύσατο θηλάζουσα, κατέστη θέρεος. Τῇ τοῦ σκυτέως, ὃς τὰ σκύτινα ἐποίησε, τεκούσῃ καὶ ἀπο-
λυθείσῃ τελέως, ἐδόκει τοῦ μὲν χορίου τι τὸ ὑμενοειδὲς ἀπέχειν, ἀπῆλθεν τεταρταίῃ κακῶς.
στραγγουριώδης γὰρ ἐγένετο. αὐτίκα συλλαμβάνουσα ἔτεκεν ἄρσεν. πολλὰ δὲ ἔτεα ἤδη εἶχε
τὰ ὕστατα, καὶ οὐ δ' ἐπιμήνια εἴη. ὅτε δὲ τέκοι, διέλιπεν ἐπ' ὀλίγον ἡ στραγγουρίη. Ἰσχίον
δέ τις ἤλγει, πρὶν ἴσχειν. ἐπεὶ δ' ἔσχεν, οὐκ ἔτι ἤλγει. ἐπεὶ δὲ ἔτεκεν, εἰκοσταίη ἐοῦσα, αὖ-
θις ἤλγησεν. ἔτεκεν οὖν ἄρσεν. ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἐν κνήμῃ κάτω δεξιῇ, ἢ τρίτῳ ἢ τετάρτῳ

μηνὶ, ἐξανθήματα. πρὸς ἃ τῇ μάννῃ χρώμεθα. καὶ ἐν χειρὶ δεξιῇ παρὰ μέγαν δάκτυλον. οὐκ οἶδα ὅτι ἔτεκε. κατέλιπον γὰρ ἑξάμηνον. ᾤκει δὲ ὡς ἐγὼ οἶμαι τὰ Ἀρχελάου πρὸς τῷ κρημνῷ, ἡ Ἀντιγένεος. ἡ τῶν περὶ Νικόμαχον, τέκεν παιδίον. σαρκῶδες μὲν, ἔχον δὲ, τὰ μέγιστα διακεκριμένα. μέγεθος δὲ ὡς τετραδάκτυλον ἀνόστεον. ὕστερον δὲ παχὺ στρογγύλον. αὕτη δὲ ἀσθματώδης ἐγένετο πρὸ τοῦ τόκου. ἔπειτα ἅμα τῷ τόκῳ, πῦον ἀνήμεσεν ὀλίγον. διὰ ἐκθυμίης, θυγατρὸς τεκούσης διδύμους, καὶ δυστοκησάσης, καὶ οὐ πάνυ καθαρθείσης, ἐξῴδησεν ὅλη. ἔπειτα ἡ γαστὴρ μεγάλη ἐγένετο. τὰ δ' ἄλλα ἐταπεινώθη. καὶ ἐρυθρὰ εἶχε μέχρι τοῦ ἕκτου μηνός. ἔπειτα λευκὰ κάρτα πάντα ἤδη τὸν χρόνον. πρὸς δὲ τὰ ἀφροδίσια οἱ ῥόοι ἔβλαπτον. καὶ οἱ ἄκριτα ἐρυθρὰ ἰκνεύμενα ᾔει. τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη γινομένη, πρόσθεν μηδέ ποτε γινομένη, σημεῖον χρηστὸν, διὸ Δημαινέτῃ ἐγένετο. ἴσως δ' οὖν καὶ τεχνήσασθαι. καὶ γὰρ αἱ ταραχαὶ αἱ τοιαῦται ἀλλοιοῦσιν. ἴσως δὲ καὶ ὀξυρεγμίαι, λειεντερίην λύουσιν. ἰήθη ἐλλεβόρου πόσει Λυκίη τὰ ὕστατα. σπλὴν μέγας. καὶ ὀδύναι. καὶ πυρετός. καὶ ἐς ὦμον ὀδύναι. καὶ ἡ φλὲψ ἡ κατὰ σπλῆνα, ἐπ' ἀγκῶνι ἐτέτατο. καὶ ἔσφυζε μὲν πολλάκις. ἔστι δ' ὅτε καὶ οὐκ ἐτμήθη, ἀλλ' ἅμα ἱδρῶτι διῆλθεν, ἢ αὐτόματον. ἐξιόντος δὲ ἰόντων ὁ σπλὴν τὰ δεξιὰ ἐνετείνετο, πνεῦμα ἐνεδιπλασιάζετο. οὐ μὴν μέγα παρεφέρετο. περιεστέλλετο φῦσαι ἐνεοῦσαι. οὐ διῄει κάτω οὐδὲν, οὐδὲ οὔρει. ἀπέθανε πρὸ τοῦ τόκου. τὰ ἀμφὶ φάρυγγα ἑτερόρροπα. ὁρμήσαντα οὐκ ἐφελκώθη. ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μετῆλθεν. ἐς σπλῆνα ὀδύνη ἦλθεν ἀκρήτως. ἱδρῶνι ἐκείθη πεντεκαιδεκαταίου. τῇ κωὺ ἀδελφαίῃ, ἢ παρὲ ἐπήρθη σπληνικὸν τρόπον. ἀπέθανε δευτεραίη. βίων ἅμα τε οὔρει ὑπὸ πολὺ ἀνυπίστατον, καὶ αἷμα ἐξ ἀριστεροῦ. ἦν δὲ καὶ ὁ σπλὴν κυρτὸς, καὶ σκληρός. καὶ ἄνω περιεγένετο ὑποστροφή. ἦν δὲ τῶν κυναγχικῶν τὰ παθήματα τάδε. τοῦ τραχήλου οἱ σπόνδυλοι, ἔσω ἔρρεπον. τοῖσι μὲν ἐπὶ πλέον, τοῖσι δὲ ἔλασσον. καὶ ἔσωθεν ἔνδηλος ἐγκοιλὶν ἔχων ὁ τράχηλος. καὶ ἤλγει ταύτην ψαυόμενος. ἦν δὲ καὶ κατωτέρω τινὶ τοῦ ὀδόντος καλεομένου ὀστοῦ, ὃ οὐχ ὁμοίως ὀξύ ἐστιν. ἔστι δ' οἷσι καὶ πάνυ περιφερὲς, μέζονι περιφερείῃ εἰ μὴ ξὺν τῷ ὀδόντι καλεομένῳ, φάρυγξ οὐ φλεγμαίνουσα. κειμένη δὲ τὰ ὑπὸ γνάθους ὀγκηρὰ, οὐ φλεγμαίνουσιν ἴκελα. οὐδὲ βουβῶνας οὐδενὶ ᾤδησαν. ἀλλὰ φύσει μὲν καὶ γλῶσσαν οὐ ῥηιδίως στρέφοντες. ἀλλὰ μείζων τε αὐτέοισιν ἐδόκει εἶναι, καὶ προπετεστέρη. καὶ ὑπὸ γλώσσῃ φλέβες ἐμφανέες. καταπίνειν οὐκ ἠδύναντο. ἢ πάνυ χαλεπῶς. ἀλλ' ἐς τὰς ῥῖνας ἔφευγεν εἰ πάνυ ἐβιάζοντο. καὶ διὰ τῶν ῥινῶν διελέγοντο. πνεῦμα δὲ τουτέοισιν, οὐ πάνυ μετέωρον. ἔστι δ' οἷσι φλέβες αἱ ἐν κροτάφοισι, καὶ ἐν κεφαλῇσι καὶ ἐπ' αὐχένι ἐπηρμέναι. βραχὺ δέ τι τουτέων τοῖσι παλιγκοτάτοισι. κρόταφοι θερμοί. καὶ τἄλλα μὴ πυρεταίνοισιν. οὐ πνιγόμενοι οἱ πλεῖστοι, εἰ μὴ καταπίνειν προθυμέοιντο, ἢ πτύαλον, ἢ ἄλλο τι. οὐδ' οἱ ὀφθαλμοὶ ἐγκαθήμενοι. οἷσι μὲν οὖν ἦν ἐς ὀρθὸν ἐξόγκωμα, μήτε ἑτερόρροπον, οὗτοι οὔτε παραπληκτικοὶ ἐγένοντο. ἀπολλόμενον δὲ εἴ τινα εἶδον, ἀναμνήσομαι. οὓς δὲ οἶδα νῦν, περιεγένοντο. ἦν δὲ τὰ μὲν, τάχιστα ῥηΐζοντα. τὰ δὲ πλεῖστα, καὶ ἐς τεσσαράκοντα ἡμέρας περιῄει. τοῦτο δ' οἱ πλεῖστοι καὶ ἄπυροι. πουλλοὶ δὲ καὶ πάνυ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔχοντές τι μόριος τοῦ ἐξογκώματος. καὶ κατάποσις. καὶ φωνὴ ἐνσημαίνουσα. κίονές τε τηκόμενοι, μινύθησίν τινα παρεῖχον, πονηρὸν οὐδὲν δοκέον κακὸν ἔχειν. οἱ δὲ ἑτερόρροπα ἔχοντες, οὗτοι ὁπόθεν ἂν ἐγκλιθείησαν οἱ σπόνδυλοι αὐτῇ παρελύοντο. τὰ δ' ἐπὶ θάτερα εἵλκοντο. ἦν δὲ ταῦτα ἐν προσώπῳ καταφανέα μάλιστα. καὶ τῷ στόματι. καὶ τῷ κατὰ γαργαρεῶνα διαφράγματι. ἀτὰρ καὶ γνάθοι οἱ κάτω, παρήλλασσον κατὰ λόγον. αἱ δὲ παραπληγαὶ, οὐ διὰ παντὸς τοῦ σώματος ἐγίνοντο. διὸ ἐξ ἄλλων, ἀλλὰ μέχρι χειρός. τὰ ὑπὸ τοῦ κυναγχικοῦ. οὗτοι καὶ πέπονα ἀναπτύοντες, καὶ βραχυμογέες ἦσαν. οἷσι δ' ἐς ὀρθὸν καὶ ἀπέπτυον. οἷσι δὲ καὶ ξὺν πυρετῷ, οὗτοι πολλῷ μᾶλλον καὶ δύσπνοοι καὶ διαλεγομένοισιν ἀλλοχόοι. καὶ φλέβες τουτέοισι μᾶλλον ἐπηρμέναι. καὶ πόδες, πάντων μὲν, ψυχρότατοι. τούτων δὲ μάλιστα, καὶ ὀρθοστατεῖν οὗτοι ἀδυνατώτεροι. καὶ οἵτινες μὴ αὐτίκα ἔθνησκον. οὓς δὲ ἐγὼ οἶδα, πάντες ἔθνησκον.

Τμῆμα τρίτον. Κατάστασις καιροῦ.

Ἐστερέμνθον περὶ ἡλίου τροπὰς ὀλίγον, τὰς θερινὰς, ἤλθομεν. ἐγεγόνει δὲ ὁ χειμὼν, εὔδιος, νότιος. τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος, πάνυ ἄνυδρον μέχρι πληϊάδων δύσιος. εἰ γάρ τι καὶ ἐγένετο, ἦν ὅσον ψεκάς. καὶ ἐτησίαι οὐ κάρτα ἔπνευσαν. καὶ οἱ πνεύσαντες, διεσπασμένως. τοῦ θέρεος, καῦσοι ἐπεδήμησαν πολλοί. ἦσαν δὲ ἀνήμετοι. καὶ κοιλίαι ταραχώδεες, λεπτοῖσιν, ὑδατώδεσιν, ἀχόλοισιν, ἐπ' ἀφροῖσι πολλοῖσιν. ἴσχοντα ἔστιν ὅτε καὶ ὑπόστασιν τεθέντα. ἐξ οἵων δὴ καὶ ἐξαιθεριαζόμενον τὸ ἴκελον. ἴσα τῷ εἴδει διαχωρήματα διὰ παντὸς, κακόν. ἐν τουτέοισι, πολλοὶ κωματώδεες ἦσαν, καὶ παράφοροι. οἱ δὲ ἐξ ὕπνων τοιοῦτοι ἐγίνοντο. ὅτε δ' ἐγερθεῖεν κατενόουν πάντα. πνεύματα μετέωρα οὐ μὴν πάνυ. οὖρα λεπτὰ μὲν τοῖσι πλείστοισι, καὶ ὀλίγα. ἄλλως δὲ οὐκ ἄχροα. αἱ μορραγίαι ἐκ ῥινῶν οὐκ ἐγένοντο, εἰ μὴ ὀλίγοισιν. οὐδὲ παρωτίδες. περὶ ὧν ὕστερον γράψω. οὐδὲ σπλῆνες ἐπήροντο. οὐδὲ δεξιὸν ὑποχόνδριον, οὐδ' ἐπώδυνον κάρτα, οὐδ' ἐντεταμένον ἰσχυρῶς. ἦν δέ τι ἐνσημαῖνον. καὶ μάλιστα ἐκρίνετο πάντα τὰ πολλὰ περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην, ὀλίγα σὺν ἱδρῶτι, ὀλίγα σὺν ῥίγει. καὶ πάνυ ὀλίγοισιν ὑποστροφαὶ ἐγίνοντο. ὑπὸ δὲ τὰς ψεκάδας τὰς γινομένας ἐν τῷ θέρει, ἐπεφαίνετο ἱδρώς. ἐν τοῖσι πυρέττουσι καί τινες αὐτίκα ἱδρῶτες

ἐπ' ἀρχῆς ἐγίνοντο, οὐ μὴν κακοήθως. καὶ τοῖσιν ἀπὸ τοῦτον τὸν χρόνον, καὶ ἐκεῖθι ἦν ἱδρῶτι. ἐγέ-
νοντο δὲ ἐν τοῖσι θερινοῖσι πυρετοῖσι, περὶ ζ' καὶ η' καὶ θ', τρηχύσματα ἐν τῷ χρωτὶ, κεγχρώδεα τοῖσιν
ὑπὸ κωνώπων γινομένοις μάλιστα ἴκελα ἀναδήγμασιν, οὐ πάνυ κνισμώδεα. ταῦτα διετέλει μέχρι
κρίσιος. ἄρσενι δὲ οὐδενὶ εἶδον τοιαῦτα ἐξανθήσαντα. γυνὴ δὲ οὐδεμία ἀπέθανεν, ᾗ ταῦτα ἐγένετο. βαρύ-
κοοί τε ἦσαν. καὶ κωματώδεες. πρόσθεν δὲ οὐκ ἄρτα ἦσαν κωματώδεες ᾗσιν ἔμελλε ταῦτα ἔσεσθαι. οὐ μὴν
τὸ σύμπαν διετέλεον. κωματώδεες δὲ καὶ ὑπνώδεες, τὸ θέρος καὶ μέχρι πληϊάδων δύσιος. ἔπειτα μὴν
ἀγρυπνίαι μᾶλλον. ἀτὰρ οὐ δὲ τὸ σύμπαν ὑπὸ τῆς καταστάσιος ταύτης ἔθνησκον. κοιλίην μὲν οὖν οὐκ ἐνεδέ-
χετο, οὐδὲ τοῖσι γεύμασιν ἐστάναι, ἀλλὰ παρὰ λόγον ὤετο ἄν τις ἰήσασθαι ξυμφέρειν. καί τοι ὑπὸ τὸ πολ-
λα, ἔστιν οἷσι τὰ διιόντα ἦν. τῷ ἐν ψύχει κεῖσθαι ὑποβεβλημένον. ὡς ἑλκοῖ μὲν τὸ ψυχρόν. θάλπει δὲ τὸ
τοιοῦτον εἶδος ἐκ προσαγωγῆς οὐδὲ μᾶλλον. καὶ τὸ μηδὲν τῇ φύσει πάθει γίνεσθαι, ἐφ' οἷσί τε καὶ ὁκοῖα τὰ
σημεῖα, καὶ πλείω ἢ μείω γινόμενα. χάσμη. βὴξ. πταρμός. σκορδίνημα. ἔρευξις. φῦσα. πάντα τὰ τοι-
αῦτα διαφθείρουσιν. ᾗσιν ἐν πυρετοῖσιν ἀσώδεσι, φρικώδεσι, ἐσθίονται πρόσωπα. κοπιώδεες. ὄμματα
ὀδυνώδεες. καρηβαρίαι. παραπληγίαι. καὶ γυναικεῖα ἢν ἐπιφαίνηται. μάλιστα δὲ ᾗσι πρῶτον, ἀτὰρ καὶ
παρθένοισι, καὶ γυναιξὶν, ᾗσι διὰ χρόνου, ἀτὰρ καὶ ᾗσι μὴ ἐν τῷ εἰθισμένῳ χρόνῳ, ἢ ὡς δεῖ ἐπιφαίνονται. ἔ-
πειτα ἔξωχροι γίνονται, μέγα δ' ἐν ἅπασι, τὸ καὶ ἑξῆς, καὶ ἐν ᾧ χρόνῳ, καὶ ἐφ' οἷσι. τοῖσι πάνυ χολώδε-
σιν ἐν πυρετοῖσι μάλιστα. ὅλως οἷσιν ἐπὶ σκέλεα ἡ κάθαρσις, φαρμάκων τε τρόπους ἴσμεν, διὰ ὧν
γίνεται ὁποῖα ἄσσα. οὐ γὰρ πάντες ἀλλ' ἄλλοι ἄλλως εὖ κεῖνται. καὶ ἄλλοθι πρωΐτερον, ἢ ὀψίτερον, λη-
φθέντα διαχειρισμοῖσιν. οἷον ἢ ξηραίνει, ἢ κόψαι, ἢ ἑψῆσαι. καὶ τὰ τοιαῦτα ἐῶ τὰ πλεῖστα, ὁκόσα ἐ-
κάστῳ, καὶ ἐφ' οἷσι νουσήμασι, καὶ ὁπότε τοῦ νοσήματος. ἡλικίην. εἰδέαν. δίαιταν, ὁποίη ὥρη ἔτεος, καὶ ἥτις
καὶ ὁκοίως ἀγομένη, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ζωΐλῳ τῷ παρὰ τὸ τεῖχος, ἐκ βηχὸς πεπείρης, πυρετὸς
ὀξὺς, καὶ προσώπου ἔρευθος. καὶ κοιλίη ἀπολελαμμένη, πλὴν πρὸς ἀνάγκην. πλευροῦ ὀδύνη ἀριστε-
ροῦ. καὶ οὖς. κατ' ἴξιν ὀδυνώδεες πάνυ. καὶ κεφαλῆς οὐ τοσοῦτον. πτύον δὲ παντὸς, ὑπώπυον ἐνώσει.
ἀλλὰ τὰ ἄλλα ἐκρίθη. καὶ κατὰ οὖς ἐρράγη πύον πουλύ. περὶ ὀγδόην ἢ ἐνάτην. αἱ δ' ἀρχαὶ τῆς ἐνάτης.
ὀδύνης τοῦ ὠτός. οὐκ οἶδ' ὅπως ἀνερρίγεος ἡ κρίσις ἱδρῶσι κεφαλὴν κάρτα. καὶ οὗτος ἐμπεδοτίμη ξύγ-
καυσις καὶ ἀριστεροῦ πλευροῦ. ἄνω ἅμα ὠτὶ, ἀνωδύνη μάλιστα κατ' ὠμοπλάτην. ἀτὰρ καὶ ἔμπροσθεν
πτύαλα πολλὰ, κατ' ἀρχὰς πτυέντα ἀνθηρὰ, καὶ ἀμφὶ ἑβδόμην ἢ ὀγδόην. ἔπειτα ἐπίπονα. κοιλίη
ἐστήκει μέχρις ἀμφὶ ἐνάτην καὶ δεκάτην. ἡ ὀδύνη ἀπέσβη. οἴδημα ἀνίει, καὶ ἱδρώτια ἐγένετο. οὐ μὴν
ἔκρινε. δῆλα δὲ ἦν καὶ ἄλλοισι καὶ τῇ ἐξόδῳ. περὶ γὰρ ἀρχομένην τὴν τοῦ ὠτὸς ὀδύνην, καὶ ἡ γαστὴρ ἐπετα-
ράχθη. ἐρράγη δὲ ἐκ τοῦ ὠτὸς ἐνάτῃ, καὶ ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἀνερρίγεος ἡ νοῦσος τῇ αὐτῇ
ἡμέρῃ. ἀτὰρ καὶ τὸ πτύελον λαυρότερον εἴη, ἐπεὶ τὸ οὖς ἐρράγη, καὶ πεπειρότερον. ἱδρῶτες δὲ καὶ ἔρπη-
τα, ἐπὶ πολλὸν χρόνον τῆς κεφαλῆς ἐγίνοντο. ἐξηράνθη ὡς ῥίτη, ὁπόταν ἀσήμως ἀφανίζεται
δύσκριτα. καὶ οἷον τῇ τοῦ Πολεμάρχου ἐρυσίπελας τῇ παιδίσκῃ. οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, κακὸν,
πλὴν τῶν ἐφημερῶν. καὶ οἱ ἐπὶ πυρετοῖσι βουβῶνες, κακίονες. ἐν τοῖσιν ὀξέσιν ἐξ ἀρχῆς παρακμάζον-
τες τὰ πνεύματα ὑποχονδρίοισιν ἔπαρσις μαλθακή. καὶ ἔντασις οὐδετέρῃ ἐπ' αὐτῶν ἄνω στρογγύλον,
ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν οἷον περιφέρεια ἀποπυητική. ἄλλο μακρότερον ἐπὶ πλέον. ἄλλο κεχυμένον. ἄλλο
κάτω ῥέπον, καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ξυντάσις μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ. ἐν πάσῃ τῇ ἄνω ἴξει, ἣν ἐπανάληται καὶ
ἐπιλήπτται ἐς τὸ περιφερές. ἡ μὲν πνεῦμα ἡ ἀκρήτως λεπτὴ ἔσται θέρμη. ἣν δὲ τοῦτο διαφύγῃ, ἐς ἐμ-
πύησιν ὁρμᾷ. πυκνὰ πνεύματα, σμικρὰ, μεγάλα, ἀραιά. ἔξεισιν ἔξω μέγα. ἔσω σμικρόν. τὸ μὲν ἐκτεί-
νον, τὸ δὲ κατεπεῖγον. διπλῆ ἔσω ἐπανάκλισις. οἷον ἐπαναπνέουσιν ἐν θέρμῳ ψυχρόν. ἰκτήειον συνε-
χέων χασμέων, μακρόπνους τοῖσιν ἀπότοισι. καὶ μόγις μακρόπνους κατ' ἴξιν. καὶ πλευρῶν ἔντασις
ὀδυνώδης. καὶ ἐντάσιες ὑποχονδρίων. καὶ σπληνὸς ἐπάρσιες, ἐκ ῥινῶν, ῥήξιες. τὰ ἐγκαταλιμπα-
νόμενα μετὰ κρίσιν ὑποστροφώδεα. τὸ γοῦν πρῶτον σπληνῶν ἐπάρσιες, ἢν μὴ ἐς ἄρθρα τελευτήσῃ,
αἱμορραγίη γίνεται. ὑποχονδρίου δεξιοῦ ἔντασις, ἣν μὴ διεξοδεύσῃ οὖρα, αὕτη γὰρ ἡ κατάληψις ἀμφοῖν
καὶ ὑποστροφαὶ, ἀποστάσιος οὕτω ποιέεσθαι αὐτὸν ἡγεύμενον. τὰς δὲ παρεκκλίνειν ἤδη γινομένας ἀπο-
δέχεσθαι ἢν ἴωσιν ἤδη. καὶ ὁποῖα δεῖ. καὶ ὁπόσα, μὴ ξυνδρᾶν δὲ, τὰς δ' ἀποτρέπειν, ἢν πάντη ἀσύμ-
φοροι ἔωσι. μάλιστα δὲ ταύτας μελλούσας. εἰ δὲ μὴ, ἄρτι ἀρχομένας. αἱ τεταρταῖαι αἱμορραγίαι, δύ-
σκριτοι. οἱ διαλείποντες μίαν τῇ ἑτέρῃ ἐπιρρίγουσιν ἅμα κρίσει ἐς ἑβδόμην σκοπῶ, ἐκ κορυζωδέων
χολωδέων, καὶ φάρυγγος φλεγμονῆς, φλαύρως διαιτηθέντι ἡ κοιλίη ἀπελήφθη. καὶ πυρετὸς
ξυνεχὴς ἐγένετο. καὶ γλῶσσα εὐανθής. καὶ ἄγρυπνος. ἤτρου ἔντασις ἰσχυρῶς ὁμαλῶς κατὰ σμικρὸν
ἐς τὸ κάτω. ἐν τοῖσι δεξιοῖσι πνεῦμα ὑπὸ πυκνόν. ὑποχόνδρια ἤλγει. καὶ ἀναπνέων καὶ στρεφόμενος. αὖθις
δὲ βηχὸς ἀνεχρέμπτετο. ὑπὸ πάχεος πέπλος δοθεῖσα, κάτω τοῦ ὑποχονδρίου μὲν ἀπῶσεν. ἐπηραιώ-
θη δὲ οὐδέν. τῇ δ' ὑστεραίῃ βάλανοι δύο προστεθεῖσαι οὐκ ἐφάνησαν. οὖρον δὲ παχὺ καὶ θολερὸν λείη
καὶ ὁμαλή. καὶ ἔστη κοιλίη ἐν θολερότητι, ἥ τε γαστὴρ μαλακωτέρη ἦν. καὶ σπλὴν ἐπηρμένος, καὶ
κατάρροπος ἐγένετο. ποτῷ ἐχρῆτο ὀξυγλυκεῖ. δεκάτῃ, αἷμα ἐξ ἀριστεροῦ ὑδαρὲς ὀλίγον ἦλθεν.

οὐ πάνυ δέ τι ἄῤῥωστος αὐτὸ τοῦτο. καὶ οὖρον ὑπόστασιν ἔχον. ἀπὸ δὲ τῆς ὑποστάσει, ὑπόλευκόν τι προσεχόμενον πρὸς τῷ ἀγγείῳ λεπτόν. οὔτε δὴ γονοειδὲς, οὔτε ἀνόμοιον, ἐῤῥύη τοῦτο βραχύ. τῇ δ᾽ ὑστεραίῃ κριθεὶς, ἀπύρετος, καὶ ὑπῆλθεν ὑπόγλισχρον τῇ ἑνδεκάτῃ. τὸ δέ τι περὶ ῥοῦν χολῶδες. οὔρου δὲ κάθαρσις πολλὴ, καὶ πλήθει, καὶ ὑποστάσει. καὶ πρὶν μὲν οἰνοποτέειν, ἤρξατο μικροῦ λάπῃ ὁμοίη. διῆλθε δὲ τῇ ἑνδεκάτῃ, ὡς ὀλίγων ἐόντων. γλίσχρα δὲ καὶ κοπρώδεα θολερά. τὸ τοιοῦτον εἰ κεκρισίμως ὅτι καὶ τὸ Ἀντιγένεος ἐν Περίνθῳ. τὰ περὶ τὰς γλώσσας αἰρόμενα συστρέμματα, καὶ τὰ πεινὰ ἐόντα λιθίδια. καὶ τὰ τοῖσι ποδαγρικοῖσι, τὰ ἀσθενέα παρ᾽ ἄρθρα ἐκείνων ἐστί. καὶ γὰρ ἡ ὀστέων φύσις καὶ τοῦ σκληρῶσθαι τοῦτο αἴτιον. καὶ τὸ συντείνεσθαι. τὸ τοῖς Ἱπποστράτου ἐκ τεταρταίου ἐνιαυσίου ἀπεκορύφου, ὑπόψυχρος φανερῶς δοκέουσα. ἔφοδος ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα καὶ ἱδρὼς ἐκρίθη ταύτῃ. καὶ μετὰ ταῦτα γυναικεῖα πλείω πλήθει καὶ χρόνῳ. τότε γὰρ ἐπεῖχε μὴ ἑστάναι ἔδοξεν ἀπόστασις. ἐν τοῖσι σφίζουσιν αἱμοῤῥαγέσι σχῆμα εὐρύ τε ὄν, καὶ τὸ ξύμπαν εἰ ἐκ τοῦ πάντη κατάντεος ἅπαντες ποιοῖτο. διὸ καὶ αἱ ἀποδέσιες αἱ ἐν τῇσι φλεβοτομέῃσιν ὁρμῶσι. αἱ δὲ ἰσχυραὶ κωλύουσιν οἶμαι τὸ ἔναιμον, καὶ τὸ ὑπόχολον ὀξυερευγμιῶδες. ἴσως δὲ ἐς μέλαιναν τούτοισι τελευτᾶν. ῥῖγη ἄρχεται, γυναιξὶ μὲν μᾶλλον ἀπὸ ὀσφύος διὰ νώτου ἐς κεφαλήν. ἀτὰρ καὶ ἀνδράσιν ὄπισθεν μᾶλλον, ἢ τὰ ἔξωθεν τοῦ σώματος. οἷον πηχέων, μηρῶν. ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιόν. δηλοῖ δὲ ἡ θρὶξ τῶν ζώων. ἤσιν οὐδὲν ἔσω τοῦ τεταγμένου χρόνου, ἑκάστῃσι τὰ τικτόμενα ἀπόγονα γίνεται. τὰ ἐπιφαινόμενα ἐν οἷσι μησὶ γίνεται. οἱ πόνοι ἐν περιόδοισιν, ὅτι ἐν ἑβδομήκοντα γίνεται. ἐν διπλασίοισι τελευτᾷ, ὅτι μετὰ γυναικεῖα δεξιά. τὰ δὲ ἀριστερὰ χάσκων ὑγρότης διὰ τῶν ἀπιόντων διαίτης ξηροτάτης, ὅτι θᾶσσον κινηθὲν διακριθὲν αὖθις αὔξεται, καὶ βραδύτερον. ἐπὶ πλείονα χρόνον οἱ πόνοι περὶ τρίτην ἡμέραν πρὸς τῇσι πεντήκοντα. καὶ ἕκτην πρὸς τῇσιν ἑκατόν. μηνιαῖοι, δευτεραίῳ καὶ τεταρταίῳ. ἃ δεῖ εἰδέναι εἰς τὸ ἐπίχυμνον. ἢ ἀπὸ τῶν γυναικείων ἀριθμητοῖσι οἱ ἐννέα μῆνες, ἢ ἀπὸ τῆς ξυλλήψιος καὶ εἰς ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίῃσιν οἱ ἑλληνικοὶ μῆνες γίνονται. καὶ ἔτι πρόσετι τούτοισι, καὶ ἤτοι τοῖς ἄρσεσιν, ἢ καὶ τῇσι θηλείῃσι, ταῦτα ποιέεται ἢ τἀναντία. τῶν βρωμάτων καὶ πομάτων, οἱ ὦμοι καὶ οἱ μαστοὶ ἐμφυσῶνται. καὶ τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ αἱ ἀκρισίαι καὶ τὰ ἐμφυσήματα ποιέουσιν αὐξήσιας, ἐς αὐτὰ ὀστέα στερεωθῇ. τῶν ἐπιμηνίων περίοδος, τὰ πρὸ τούτων βαρέα ἄδελφα τῶν ὀκταμήνων πόνων πρωτοτόκων τὰ γάλακτα. τῆς μὲν τροφῆς μεταβαλλούσης. τῆς δὲ ὀκταμήνου ἀπαρτιζούσης. σωμάτων ἢν ἰσχυρῶν ἐόντων οἴδημα μὴ φαίνηται μέγα, κακόν. τὰ χαῦνα, χρηστόν. τὰ ἀνωνεμόμενα, κάκιον. διὸ τὰ ἐπιμήνια, ἀδελφὰ τῶν ὀκταμήνων πρὸς δεκάμηνον τεινόντων γινόμενα, κακόν. οἷσιν οἰδήματα ἐφ᾽ ἕλκεσιν, οὐ μάλα σπῶνται, οὐδὲ μαίνονται. τούτων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης, οἷσι μὲν ἐς τὰ ὄπισθεν, σπασμοὶ μετὰ πόνων. οἷσι δὲ ἐς τοὔμπροσθεν, ἢ μανίαι, ἢ ὀδύναι πλευροῦ ὀξέαι, καὶ δυσεντερίη ἐρυθρή. τὰ οἰδήματα παραλόγως ῥηΐζοντα, κίβδηλον. οἷον τῷ τοῦ Ἀνδρονίκου παιδίῳ τὸ ἐρυσίπελας ἐπαλινδρόμησεν, ἢν μὴ ἐς τὸ αὐτὸ ἐλθὸν χρηστόν τι σημαίνῃ. τοῦτο ἐκ τε γενέσιος περὶ τὸ οὖς περὶ ἥβην διεδόθη. ἑτέρῳ δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐκ γενετῆς γινομένῳ ἀπεπύησεν ἐναταίῳ. γίνεται οὗτος ἑβδομαῖος ὑγιής. κακοηθέστερα τὰ ἀφανιζόμενα ἐξαίφνης.

Τμῆμα τέταρτον περὶ φλεβῶν.

Ἡπατῖτις ἐν ὀσφύϊ, μέχρι τοῦ μεγάλου σπονδύλου κάτωθεν, καὶ σπονδύλοισι προσδιδοῖ ἐντεῦθεν. μετέωρος δι᾽ ἥπατος, καὶ διὰ φρενῶν ἐς καρδίην. καὶ ἡ μὲν εὐθεῖα ἐς κληΐδας. ἐντεῦθεν δὲ, αἱ μὲν ἐς τράχηλον. αἱ δὲ, ἐπ᾽ ὠμοπλάτας. αἱ δὲ, ἀποκαμφθεῖσαι κάτω, παρὰ σπονδύλους καὶ πλευρὰς ἀποκλίνουσι. καὶ ἐξ ἀριστερῶν μὲν, μία ἐγγὺς κληΐδων. ἐκ δεξιῶν δὲ, ἐπί τι αὐτῇ χωρίον ἄλλη. ἡ δὲ σμικρὸν κατωτέρω ἀποκαμφθεῖσα, ὅθεν μὲν ἐκείνη ἀπέλιπε, προσέδωκε τῇσι πλευρῇσι, τῇσιν ἐπιλοίπῃσιν ἀπαίβευσιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀποσχίδας παρ᾽ ἑκάστην δίδου μέχρι οὗ ἂν. ἀπὸ μὲν τῆς καρδίης ἐπί τι χωρίον ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον ἐοῦσα ἐπὶ τὰ ὑποκάτω τῆς ἀρτηρίας, ἐς αὖ καταναλωθῇ καὶ ἔλθῃ, ὅθεν ἡ ἡπατῖτις ἐμετεωρίσθη. πρότερον δὲ πρὶν ἢ ἐνταῦθα ἐλθεῖν, παρὰ τὰς ἐσχάτας δύο πλευρὰς ἐδιαιρέθη. καὶ ἡ μὲν, ἔνθα. ἡ δὲ, ἔνθα τῶν σπονδύλων ἐλθοῦσα, καταναλωθῇ. εὐθεῖα δὲ ἀπὸ καρδίης πρὸς κληΐδα τείνουσα ἄνωθεν τῆς ἀρτηρίης ἐστί. καὶ ἀπὸ ταύτης ὥσπερ καὶ παρ᾽ ὀσφὺν κάτωθεν τῆς ἀρτηρίης ἀΐσσει ἐς τὸ ἧπαρ. ἡ μὲν ἐπὶ πύλας καὶ λοβόν. ἡ δὲ, τὸ ἄλλο ἐξῆς ἀφορμήκει, σμικρὸν κάτωθεν φρενῶν. φρένες δὲ προσπεφύκασι τῷ ἥπατι, ἃς οὐ ῥᾴδιον χωρίσαι. δισσαὶ δ᾽ ἀπὸ κληΐδων. αἱ μὲν, ἔνθεν. αἱ δὲ, ἔνθεν ὑπὸ στῆθος ἐς ἦτρον. ὅπῃ δὲ ἐντεῦθεν, οὔπω οἶδα. φρένες δὲ κάτω κατὰ τὸν σπόνδυλον τὸν κάτω τῶν πλευρῶν, ἢ νεφρὸς ἐξ ἀρτηρίης, ταύτῃ ἀμφιβεβήκει. αἱ ἀρτηρίαι δὲ ἐκ τοῦ τένοντος ἐξῆς πεφύκασιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀρτηρίης τόνον ἔχουσαι. ταύτῃ δὲ ἐπὶ παλινδρομέουσα ἀπὸ καρδίης ἡ ἡπατῖτις ἐληγεν. ἀπὸ δὲ τῆς ἡπατίτιδος διὰ τῶν νεφρῶν αἱ μέγισται δύο, ἡ μὲν, ἔνθεν. ἡ δὲ, ἔνθεν φέρονται μετέωροι. πολυσχιδέες τε διὰ τῶν φρενῶν εἰσιν ἀμφὶ ταύτας. καὶ πεφύκασιν ἄνωθεν δὴ φρενῶν. αὗται δὲ μᾶλλόν τι ἐμφανέες. δύο δὲ τόνοι ἀπ᾽ ἐγκεφάλου ὑπὸ τὸ ὀστέον τοῦ μεγάλου σπονδύλου, ἄνωθεν καὶ πρὸς τοῦ στομάχου μᾶλλον ἑκατέρωθεν τῆς ἀρτηρίης παρελθὼν, ἑκάτερος ἐς ἑαυτοῦ ἦλθεν, ἴκελος ἐνί. ἔπειτα οἱ σπόνδυλοι καὶ αἱ φρένες πεφύκασιν, ἐνταῦθα ἐτελεύτα. καί τινες ἐνδιασσοὶ πρὸς ἧπαρ καὶ σπλῆνα ἀπὸ τούτου

τοῦ κοινωνήματος, ἐδόκεον τείνειν. ἄλλος τόνος ἐκ τῶν ἔκατορώθεν σπονδύλων παρὰ ῥάχιν παρέτει-
νεν ἐκ πλαγίων σπονδύλων, καὶ τῇσι πλευρῇσιν ἀπένεμον. ὥσπερ αἱ φλέβες οὕτως οὗτοι διὰ φρενῶν,
ἐς μεσεντέριόν μοι δοκέουσι τείνειν. ἐν δὲ τουτέοισιν ἐξέλιπον. αὖθις δ᾽ ὅθεν φρένες ἐξεπεφύκεσαν,
ἀπὸ τούτου ξυνεχέες ἐόντες κατὰ μέσον κάτωθεν ἀρτηρίης, τὸ ἐπίλοιπον παρὰ σπονδύλους ἀπε-
δίδουν ὥσπερ αἱ φλέβες, μέχρι καταναλώθησαν, διελθοῦσαι ἐς τὸ ἱερὸν ὀστέον. Ἐν Αἴνῳ
ὀσπριοφαγέοντες ἐν λιμῷ ξυνεχέες θήλειαι ἄρσενες, σκελέων ἀκρατέες ἐγένοντο, καὶ διετέλεον.
ἀτὰρ καὶ ὀροφαγέοντες γουναλγέες. ἐπιτηδεύειν ὀξύθυμίην ἐμποιέειν. καὶ χρώματος ἀναλήψιας,
ἕνεκα ἐγχυμώσιος, καὶ εὐθυμίης, καὶ φόβους, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἢν μὲν τὸ ἄλλο σῶμα συννο-
σέῃ, ξυνιῆσθαι. εἰ δὲ μὴ, τοῦτο ἡ Στυμάργεω οἰκέτις ἡ ἰδουμαία, ἐγένετο ὡς ἔτεκε θυγατέρα ἐπέστρα-
πτε τὸ στόμα τοῦ αἰδοίου, καὶ ἐς ἰσχίον, καὶ σκέλος, ὀδύνη παρὰ σφυρόν. τμηθεῖσα ἐῤῥύησεν. καίτοι
καὶ τρόμοι κατὰ σῶμα πάντα κατεῖχον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν πρόφασιν διελθεῖν, καὶ τῆς προφάσιος τὴν
ἀρχήν.

Τμῆμα πέμπτον. φυσιογνωμονίη.

Ὁκόσοι πυῤῥοί. ὀξύρινες. ὀφθαλμοὶ σμικροὶ, πονηροί. ὁκόσοι πυῤῥοί. σιμοί. ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, ἐσθλοί.
ὑδρωπιώδεες, χαροποὶ, φαλακροὶ ἔωσιν. ἰσχνοφωνίην κιρσὸς λύει. ἐς τὸν ἀριστερὸν καὶ τὸν δεξιὸν ὄρχιν
ἄνευ τουτέου τοῦ ἑτέρου οὐχ οἷόν τε λύεσθαι. μεγάλοι φαλακροί. τραυλοί. ἰσχνόφωνοι. ἐσθλοί. νοσήματα
δὲ ἔχουσι τραυλὸς, ἢ φαλακρὸς, ἢ ἰσχνόφωνος ἢ δασὺς, ἰσχυρῶς μελαγχολικά. νοσήματα δ᾽ ἔχουσιν.
ὅσοι τῇ γλώσσῃ παφλάζουσιν. χειρῶν μὴ ἐγκρατέες ἐόντες, ἀνάγκη λυομένων ἐμπύους γίνεσθαι.
ὀδύνην ἐν τοῖσι κάτω χωρίοισιν, ἰσχυρὴ κωφότης λύει. καὶ αἷμα πολλὸν ἐκ τῶν ῥινῶν, ἢ μανίη. ἢν
λεχοῖ σπασμὸς ἐπιγένηται, πῦρ ποιεῖ. καὶ ἐς κύστιν κηρωτὴν ἐγχέας πουλλὴν χλιαρὴν, κλύζειν.
ἢν τῆς κεφαλῆς τὸ ὀστέον καταγῇ, διδόναι γάλα καὶ οἶνον πινόμενον, ἴσον ἴσῳ. ἢν δὲ ἕλκος ᾖ, φλεβο-
τομέειν τὰς ἴσω, ἢν μὴ πυρεταίνῃ. ἢν δὲ παραφρονέῃ, τὴν κεφαλὴν καταβρέχειν, ἢν μὴ τὰ ὑπο-
χόνδρια ἐπηρμένα ᾖ. ἢν τὴν κεφαλὴν ἀλγέῃ, ἐς στῆθος ἔρχεται. ἔπειτα ἐς τὸ ὑποχόνδριον. ἔπειτα
ἐς τὸ ἰσχίον. πάντα δὲ οὐχ οἷόν τε ἀλγέειν. ἀνεμέειν φλεβοτομέῃ. τῷ φαρμάκῳ τὸν ῥόον ἴσχειν ἐπα-
λείφων. ὁ δὲ γὰρ ὁ ῥόος, ἐκ τῆς μεγάλης φλεβός. ἢν δ᾽ αὐτόματον ῥέῃ πολλὸν, νηστευέτω. ἢ γάλα, δύο
ὕδατος, τέσσαρας γάλακτος, τὰς ἀγόνους πυρίην καὶ φαρμακεύειν. ὅσοι ἐξαπίνης ἄφωνοι ἢν ἀπύ-
ρετοι ἔωσιν, φλεβοτομέειν. φλέγματος καταῤῥόοι ἐκ τῶν μαζῶν ἕλκουσιν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ ἐξερεύ-
γεται κατὰ τὰς ῥῖνας ἐς τὸν πνεύμονα. οἷσι βὴξ ξηρὴ οὐ λύεται, ἢν μὴ ὀδύνη ἰσχυρὴ ἐς τὰ ἰσχία,
ἢ ἐς τὰ σκέλεα, ἢ ἐς τὸν ὄρχιν. ἢν ὑδρωπιῶντα βὴξ ἔχῃ, ἢν μὲν αὐτίκα λειποθυμέῃ, θερμοῖσι πᾶσι
διαχρήσθω. ἢν δὲ μὴ θορύξαι, καὶ σιτίων ἐμπλῆσαι. τάμνειν δὲ τὰς ἔσω. τοῦ νοσήματος τοῦ μεγάλου
ἐν τάσει γινομένου, λύσις ἰσχίων. ὀδύνης ὀφθαλμῶν διαστροφαί. τύφλωσις, ὀρχίων οἴδησις. μαζῶν
ἄρσις. ἢν πυρετοῦ ἔχοντος τὰ περὶ τὸ πρόσωπον ἰσχνὰ ᾖ, ἐν ἡμέρῃ γονίμῳ, τὴν ἐπιοῦσαν λύσει ὑδρωψ
ἢν οἴδημα ἔχων ἐν τοῖσι σκέλεσι, βήσσῃ. ἢν τὸ οὖς ἀλγέῃ, τῷ γάλακτι διαχρήσθω. ἢν μὴ ἐν τῇ γονίμῃ
μεθῇ ὁ πυρετὸς, ὑποτροπάζειν ἀνάγκη. οὗ ἂν ἡ φλὲψ ἡ ἐν τῷ ἀγκῶνι σφύζῃ, μανικὸς καὶ ὀξύθυμος.
ᾧ δ᾽ ἂν ἀτρεμέῃ, τυφώδης. τρῶμα ἢν αἱμοῤῥαγήσῃ, μὴ βρέχειν τὸ ἕλκος. τὴν κεφαλὴν δὲ βρέχειν
θερμῷ, ἢν καρδιώσσῃ, θερμὸν ἄρτον μετ᾽ οἴνου ἀκρήτου διδόναι. ἐμέτου λύσις, ὕδωρ θερμὸν διδόναι
πίνειν, καὶ ἐμείτω. ὅσα σφακελίζει ἀπολαβόντα τὴν φλέβα ἑλκῶσαι καὶ ὑγιώσαι. Σπασμοῦ
χειρὸς δακτύλων ἄνευ πυρετοῦ χάσαι. ἢν μὴ τὴν κεφαλὴν ἀλγέῃ. εἰ δὲ μὴ, ὕδωρ θερμὸν καταχεῖν.
Ὀφθαλμῶν. σποδίου δωδέκατον, κρόκου πέμπτον πυῤῥίνος ἐν. ψιμμυθίου ἐν. σμύρνης τὸ ὕ-
δωρ κατὰ τῆς κεφαλῆς ψυχρὸν καταχεῖν. καὶ διδόναι σκόροδα σὺν μάζῃ. Κιρσοὶ δὲ φαλακρῶν
ἢν μὴ μεγάλοι ἔωσι, μανιώδεις. Ἀλφοῦ καὶ λέπρης. τιτάνην ἐν ὕδατι ὡς μὴ ἑλκώσῃς. χωρίων
κάθαρσις ἢν ὑπερέχῃ, πρὸς τὰς ῥῖνας προστιθέναι, ὥστε πτάρνυσθαι καὶ ἐπιλαμβάνειν τὰς ῥῖ-
νας τῆς πταρνυμένης, καὶ τὸ στόμα.

Τμῆμα ἕκτον. φυσιογνωμονικόν.

Ἢν κεφαλὴ μεγάλη, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σμικροὶ, τραυλοὶ, ὀξύθυμοι. οἱ μακρόβιοι, πλειστοὺς ὀδόντας ἔ-
χουσιν. οἱ τραυλοὶ, ταχύγλωσσοι. μελαγχολικοί. κατακορέες. ἀσκαρδαμύκται. ὀξύθυμοι. μεγάλη κε-
φαλή. ὀφθαλμοὶ μέλανες καὶ μεγάλοι. ῥῖνα παχείην καὶ σιμήν. ἐσθλοί. χαροποὶ μεγάλοι. κεφαλὴ
σμικρή. αὐχὴν λεπτός. στήθεα στενά. εὐάρμοστοι. κεφαλὴ σμικρὴ, οὐ δ᾽ ἂν εἴη τραυλὸς, οὐ δὲ φαλακρὸς,
ἢν μὴ γλαυκὸς εἴη. Σπασμῶν φωνὴ ἐν γονίμῳ λύεται. ἀπήλλακται τοῦ μεγάλου νοσήματος.
Λεχοῖ δὲ πυρεταινούσῃ καὶ ἀλγεούσῃ, ὕδωρ καταχεῖν, καὶ πτισάνην παχείην διδόναι τρὶς τῆς
ἡμέρης, θερμήν. Παιδίον τρέφεται ἑβδόμῳ μηνὶ, ἢ ἐνάτῳ, ἢ δεκάτῳ. καὶ ἵσταται τῇ φωνῇ, καὶ
ἰσχὺς ἕπεται. καὶ τῶν χειρῶν κρατέει. τῆς φωνῆς λυομένης πάντα λύεται, ἡ δ᾽ λύσις τῇ φθέγξει
ὁμοίη. λύεται δὲ ἐν γονίμῃ. Ἢν αἱ φλέβες σφύζωσιν ἐν τῇσι χερσὶ, καὶ τὸ πρόσωπον ἐῤῥωμένον,
καὶ ὑποχόνδρια μὴ λαπαρὰ ᾖ, χρονίη ἡ νοῦσος γίνεται. ἄνευ σπασμοῦ οὐ λύεται, ἢ αἵματος πολλοῦ

ἐκ τῶν ῥινῶν, ἢ ὀδύνης ἐς τὰ ἰσχία. Τοῦ λαιμοῦ ὕδωρ θερμὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχεῖν, ἢν μὴ ψῦχος ᾖ. ἢν δὲ μὴ, ἄλητον ὡς θερμότατον διδόναι, καὶ οἶνον ἄκρητον. Ταραχῆς γαστρὸς, κυάμους ἑφθοὺς διδόναι, ἢν μὴ τὰ ἄνω κατακορέα ᾖ. ἢ κύμινον διδόναι τρώγειν, μετὰ τῶν κυάμων. ἀπόληψις δὲ τοῦ νοσήματος οὐκ ἂν γένοιτο, εἰ μὴ ἐν γονίμῃ ἡμέρῃ. οὐδὲ ἂν ἀρχὴ γένοιτο, ἢν μὴ ἀγόνῳ ἡμέρῃ καὶ μηνί. ἔτι δὲ γονίμῳ, λίτρον αἰγύπτιον, καὶ κορίανον καὶ κύμινον τρίβοντα σὺν ἀλείφατι συναλείφειν. Ὅσα θνήσκει ἀνάγκη γονίμῳ ἡμέρῃ, καὶ γονίμῳ μηνὶ, καὶ γονίμῳ ἔτει. προλέγειν δὲ ὀρθῶς ἂν ἔχοι θάνατον ἢ ὀδύνας ἰσχυράς. Ὧν τὰ ὄμματα μὴ ἔρρωται, ὁ θάνατος ἐν τάχει. ἢν δὲ ἐν γονίμῳ ἔτει γίνηται, ἀπ' ἀμφοτέρων γονίμους ἀνάγκη γενέσθαι. ἢν δὲ ἀγόνῳ ἔτει καὶ ἀγόνῳ ἡμέρῃ. θνήσκειν ἀνάγκη γονίμῳ ἡμέρῃ. τοῦ ἀριθμοῦ τρίτη ἰσχυροτάτη. Κυνάγχην καὶ ὀφθαλμίην, φλεβοτομίη. Τρωθέντος ἐντέρου, ἡ ἀνάπνευσις ἔρχεται κάτω ἀφανὴς κατὰ τὸ τρῶμα, καὶ κενοῦται τὰ στήθεα. διδόναι οὖν γάλα καὶ οἶνον ἴσον ἴσῳ. Ὧν κατακορέα τὰ στήθεα, ψελλοὶ μανιώδεες, καὶ φαλακροί. τουτέων ὅσοι ἐκ γενεῆς καὶ στρεβλοὶ, ἀσύνετοι. ἢ λιθιῶντες, ἢ μαινόμενοι. οἷσι δὲ μὴ, ἑτέρου κακοῦ λύσις περὶ φύσιος. Δυνάμιν πλείστην ἔχει τιτθὸς, ὀφθαλμὸς δεξιὸς, ταῦτα τὴν κάτω, καὶ ὅτι ἐμπέφυκε τοῖσι δεξιοῖσι τὰ ἄρσενα. Γυναιξὶν ἐπιμηνίων ὥστε ἴσχειν, σικύην μεγίστην παρὰ τὸν τιτθὸν προσβάλλειν. Τρίμηνον παιδίον πάντα δηλοῖ. καὶ μέγα τό τι ἔχει. Ἢν πολλὸν ῥέῃ γάλα, ἀνάγκη ἀσθενέειν τὸ ἐν γαστρί. Ἢν στερεώτεροι ἔωσιν οἱ τιτθοὶ, ὑγιηρότερον τὸ ἔμβρυον. Φλὲψ ἔχει παχείη ἐν ἑκατέρῳ τιτθῷ. ταῦτα μέγιστον ἔχει μόριον συνέσιος. Σφαδουείην λύει φλεβοτομίη. Ἢν τὰ ἄνω χωρία σπαργᾷ, τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν, ἑλκέων κάθαρσις, ἔμετος. ὕδρωψ. Ἀπὸ γαστρὸς ταραχῆς. ἢ ἀπὸ βηχὸς καρκίνου γινομένου τὸ στόμα πικραίνεται. διδόναι δὲ πίνειν, ἐλατήριον δὶς ἢ τρίς. ἢν μὴ ψελλὸς ᾖ, ἐπιπλέον δεῖ, χαλκοῦ ἄνθος καύσας, ἕως ἂν πυρρὸν ᾖ, καὶ σποδίην, ἢν μὴ ψελλὸς ᾖ. Ἀλύκης. φρίκης. χάσμης. οἶνος ἴσος, ἴσῳ, ἢ γάλα. Ὠτὸς περιωδυνίην σικύην προσβάλλειν. Ὅτι ἂν τῶν ἄνω πονέῃ, ὀδύνης ἐς τὰ ἰσχία, ἢ ἐς τὰ γούνατα. καὶ ἄσθμα λύει πάντα τουτέων γινόμενον. Εἰλέου λαπαροῦ, ψυχρὸν οἶνον πολλὸν ἄκρητον κατὰ λόγον διδόναι, ἐς ἂν ὕπνος, ἢ σκελέων ὀδύνη γένηται. λύει δὲ καὶ πυρετὸς, καὶ δυσεντερίη αὐτοῦ ὀδύνης. Ἢν ὑποχόνδριον τεταμένον ᾖ, πιέζειν τῇ χειρὶ καὶ λούειν. Παρωνυχίης κηκῖδα μέλαιναν ἐν μέλιτι ὕδατος ἀφλεμένου, γάλακτος ὀκτὼ κοτύλας δοῦναι πιεῖν. ἢν δὲ ἐμέῃ, καὶ μὴ πίνῃ μετὰ τὸν δριμμόν. Ὥστε τεκεῖν γυναῖκα ἐν γαστρί. πολύποδα ὑπὸ φλογὸς ὀπτῶντα ὡς θερμότατα. καὶ πλεῖστα ἡμίφλεκτα διδόναι φαγεῖν. καὶ ῥίψαντα λίτρον αἰγύπτιον, καὶ κορίανον, καὶ κύμινον κολλικίας ποιοῦντα, προστιθέναι ἐν τῷ αἰδοίῳ. Ἢν ἐκ κραιπάλης κεφαλὴν ἀλγέῃ, οἴνου ἀκρήτου κοτύλην πιεῖν. ἢν δὲ ἄλλως κεφαλὴν ἀλγέῃ, ἄρτον ὡς θερμότατον σὺν οἴνῳ ἀκρήτῳ ἐσθίειν.

Ἢν ἄνθρωπον θέρμη ἔχῃ μὴ ἀπὸ χολῆς, μὴ δὲ ἀπὸ φλέγματος, ἀλλ' ἢ ἀπὸ κόπου, ἢ ἄλλως πυρεταίνῃ, ὕδωρ θερμῆναι πολλόν. ἔπειτα ὑποχέων τὴν κεφαλὴν βρέχειν, μέχρις ἂν τοὺς πόδας ἱδρώσῃ. καὶ ἄλητον ἑψέσθω ὡς παχύτατον. ἐπὴν δὲ ἱδρώσῃ τοὺς πόδας, ἄλητον ὡς πλεῖστον καὶ θερμότατον ἐσθίων, καὶ οἶνον ἄκρητον ἐπιπίνων, περιεσταλμένος ἱματίοις, ἀναπαυέσθω, εὐκόπως. ἢ μὴν ναρκίσσου δύο ἢ τρεῖς κεφαλὰς ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐσθιέτω. Τῷ μέλλοντι μαίνεσθαι τόδε προσημαίνει τὸ σημεῖον, αἷμα συλλέγεται αὐτῷ ἐπὶ τοὺς τιτθούς.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ἘΠΙΔΗΜΙΩ͂Ν ΒΙΒΛΊΟΝ ΤΡΊΤΟΝ.

Τμῆμα πρῶτον. Ἄρρωστος πρῶτος.

Υθίων, ὃς ᾤκει παρὰ γῆς ἱερὸν ἤρξατο τρόμος ἀπὸ χειρῶν. τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξὺς, λῆρος. δευτέρῃ, πάντα παρωξύνθη. τρίτῃ, τὰ αὐτά. τετάρτῃ ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα ἄκρητα χολώδεα διῆλθε. πέμπτῃ πάντα παρωξύνθη. ὕπνοι λεπτοί. κοιλίη ἔστη. πτύελα ποικίλα, ὑπέρυθρα. ἑβδόμῃ στόμα παρειρύσθη. ὀγδόῃ πάντα παρωξύνθη. τρόμοι παρέμενον. οὖρα δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν καὶ μέχρι τῆς ὀγδόης, λεπτὰ, ἄχροα. ἐναιώρημα εἶχον ἐπινέφελον. δεκάτῃ ἵδρωσε. πτύελα ὑποπέπονα ἐκρίθη. καὶ οὖρα ὑπόλευκα περὶ κρίσιν. μετὰ δὲ κρίσιν, τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ὕστερον ἐμπύημα περὶ ἕδρην. καὶ στραγγουριώδης ἐγένετο ἀπόστασις. ΠΙ. Γ. ΟΥ. Μ. Υ.

Ἄρρωστος δεύτερος.

Ἑρμοκράτην, ὃς κατέκειτο παρὰ τὸ καινὸν τεῖχος, πῦρ ἔλαβεν. ἤρξατο δὲ ἀλγέειν κεφαλήν. ὀσφύν. ὑποχονδρίου ἔντασις λαπαρῶς. γλῶσσα δὲ ἀρχομένῳ ἀπεκαύθη. κώφωσις αὐτίκα. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. διψώδης οὐ λίαν. οὖρα παχέα ἐρυθρά. κείμενα οὐ καθίσταντο. ἀπὸ δὲ κοιλίης οὐκ ὀλίγα ξυγκεκαυμένα διῄει. πέμπτῃ, οὔρησε λεπτά. εἶχεν ἐναιώρημα. οὐχ ἵδρυτο. ἐς νύκτα παρέκρουε. ἕκτῃ ἰκτεριώδης. πάντα παρωξύνθη. οὐ κατενόει. ἑβδόμῃ δυσφόρως. οὖρα λεπτὰ ὅμοια τοῖς ἔμπροσθεν πα-

ῥαπλησίως. περὶ δὲ ἐνδεκάτην ἐόντι, πάντα ἔδοξε κουφισθῆναι. κῶμα ἤρξατο. οὖρα παχέα ὑπέρυ-
θρα. κάτω λεπτά. οὐ καθίστατο. ἡσυχῆ κατενόει. τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἄπυρος, οὐχ ἵδρωσεν. ἐκοιμήθη.
κατενόει πάντα. οὖρα παραπλήσια. περὶ ἑπτακαιδεκάτην ἐόντι, ὑπέστρεψεν. ἐθερμάνθη. ταῖς ἑπο-
μένῃσι, πυρετὸς ὀξύς. οὖρα λεπτά. πάλιν δὲ εἰκοστῇ ἐκρίθη. ἄπυρος οὐχ ἵδρωσε. ἀπόσιτος παρὰ πάν-
τα τὸν χρόνον. κατενόει. διαλέγεσθαι οὐκ ἠδύνατο. γλῶσσα ἐπίξηρος. οὐκ ἐδίψη. κατεκοιμᾶτο κω-
ματώδης. περὶ δὲ εἰκοστὴν καὶ τετάρτην, ἐπεθερμάνθη. κοιλίη ὑγρὴ, πολλοῖσι λεπτοῖσι ῥέουσα. καὶ
ταῖς ἑπομένῃσι, πυρετὸς ὀξύς. γλῶσσα ξυνεκαύθη. ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, ἀπέθανε. τούτῳ κώφωσις διὰ
τέλεος παρέμενεν. οὖρα παχέα καὶ ἐρυθρὰ, οὐ καθιστάμενα. ἢ λευκὰ καὶ ἄχροα, καὶ ἐναιώρημα ἔ-
χοντα. γεύεσθαι δὲ οὐκ ἠδύνατο. ΠΙ. Ε. Δ. ΚΖ. Θ.

Ἄῤῥωστος τρίτος.

Ὁ κατακείμενος ἐν τῷ Δεάλκους κήπῳ, κεφαλῆς βάρος καὶ κρόταφον δεξιὸν ἐπώδυνον εἶχε χρόνον πυ-
λλόν. μετὰ δὲ προφάσιος, πῦρ ἔλαβε. κατεκλίθη. δευτέρῃ ἐξ ἀριστεροῦ ὀλίγον ἄκρητον ἐῤῥύη αἷμα.
ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρανα καλῶς διῆλθεν. οὖρα λεπτὰ ποικίλα ἐναιώρημα ἔχοντα. κατὰ σμικρά. οἷον
κρίμνα γονοειδέα. τρίτῃ πυρετὸς ὀξύς. διαχωρήματα, μέλανα, λεπτὰ, ἔπαφρα. ὑπόστασις πελι-
δνὴ διαχωρήμασιν ὑπεκαροῦτο. ἐδυσφόρει περὶ τὰς ἀναστάσιας. οὔροις ὑπόστασις, πελιδνὴ, ὑπόγλι-
σχρος. τετάρτῃ, ἤμεσε χολώδεα, ξανθὰ, ὀλίγα. διαλιπὼν ὀλίγον ἰώδεα. ἐξ ἀριστεροῦ ὀλίγον ἄκρητον
ἐῤῥύη. διαχωρήματα ὅμοια. οὖρα ὅμοια. ἐφίδρωσε περὶ κεφαλὴν καὶ κληῖδας. σπλὴν ἐπήρθη. μη-
ροῦ ὀδύνη κατ' ἴξιν. ὑποχονδρίου δεξιοῦ, ξύντασις ὑπολάπαρος. νυκτὸς ἐκοιμήθη. παρέκρουσε σμι-
κρά. πέμπτῃ διαχωρήματα πλείω, μέλανα, ἔπαφρα. ὑπόστασις μέλαινα διαχωρήμασι. νύκτα οὐχ
ὕπνωσε. παρέκρουσε. ἕκτῃ διαχωρήματα μέλανα, λιπαρὰ, γλίσχρα, δυσώδεα. ὕπνωσε. κατενόει
μᾶλλον. ἑβδόμῃ, γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. οὐκ ἐκοιμήθη. παρέκρουσεν. οὖρα λεπτὰ, οὐκ εὔχροα. ὀγ-
δόῃ, διαχωρήματα μέλανα. ὀλίγα. συνεστηκότα. ὕπνωσε. κατενόει. διψώδης οὐ λίην. ἐνάτῃ ἐπεῤ-
ῥίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσε. ψύξις. παρέκρουσε. δεξιὸν εἴλλαινε. γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. ἄ-
γρυπνος. δεκάτῃ, περὶ τὰ αὐτά. ἐνδεκάτῃ κατενόει δι' ὅλου πάντα. ἄπυρος. ὕπνωσεν. οὖρα λεπτὰ,
περὶ κρίσιν. δύο διέλιπεν ἄπυρος. ὑπέστρεψεν τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. αὐτίκα δὲ νύκτα οὐκ ἐκοιμήθη, διε-
νόει πάντα. παρέκρουσε. πεντεκαιδεκάτῃ, οὖρον θολερόν. οἷον ἐκ τῶν καθεστηκότων γίνεται, ὅταν ἀ-
ναταραχθῇ. πυρετὸς ὀξύς. πάντα παρέκρουσεν. οὐκ ἐκοιμήθη. γούνατα καὶ κνήμας, ἐπώδυνα εἶ-
χεν. ἀπὸ δὲ κοιλίης βάλανον προσθεμένῳ, μέλανα κόπρανα διῆλθεν. ἑξκαιδεκάτῃ, οὖρα λεπτὰ, εἶ-
χεν ἐναιώρημα ἐπινέφελον. παρέκρουσεν. ἑπτακαιδεκάτῃ, πρωῒ ἄκρεα ψυχρὰ περιεστέλλετο. πυρε-
τὸς ὀξύς. ἵδρωσε δι' ὅλου. ἐκουφίσθη. κατενόει μᾶλλον. οὐκ ἄπυρος. διψώδης. ἤμεσε χολώδεα, ξαν-
θὰ, ὀλίγα. ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρανα διῆλθε. μετ' ὀλίγον δὲ μέλανα ὀλίγον λεπτά. οὖρα λεπτὰ, οὐκ εὔ-
χροα. ὀκτωκαιδεκάτῃ, οὐ κατενόει. κωματώδης. ἐννεακαιδεκάτῃ, διὰ τῶν αὐτῶν, οὖρα λεπτά. εἰκο-
στῇ, ὕπνωσε. κατενόει πάντα. ἵδρωσεν ἄπυρος. οὐκ ἐδίψα. οὖρα δὲ λεπτά. εἰκοστῇ πρώτῃ, σμικρὰ πα-
ρέκρουσεν. ὑπεδίψα. ὑποχονδρίου πόνος. καὶ περὶ ὀμφαλὸν παλμὸς διὰ τέλεος. εἰκοστῇ τετάρτῃ,
οὔροισιν ὑπόστασις. κατενόει πάντα. εἰκοστῇ ἑβδόμῃ, ἰσχίου δεξιοῦ ὀδύνη. οὖρα λεπτὰ, καὶ εἶχον ὑπό-
στασιν. τὰ δ' ἄλλα εἶχεν ἐπιεικέστατα. περὶ δὲ εἰκοστὴν ἐνάτην, ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ ὀδύνη. οὖρα λεπτά.
τεσσαρακοστῇ, διεχώρησε φλεγματώδεα, λευκὰ, ὑπόσυχνα. ἵδρωσε πολλῷ δι' ὅλου. τελέως ἐκρίθη.

Τμῆμα δεύτερον. Ἄῤῥωστος τέταρτος.

Ἐν Θάσῳ Φιλίστης, κεφαλὴν ἐπόνεε χρόνον πουλύν. καίποτε καὶ ὑποκαρωθεῖσα, κατεκλίθη. ἐκ δὲ
πότων πυρετῶν ξυνεχέων γινομένων, ὁ πόνος παρωξύνθη. νυκτὸς ἐπεθερμάνθη τὸ πρῶτον. τῇ πρώ-
τῃ ἤμεσε χολώδεα, ξανθὰ τὸ πρῶτον. μετὰ δὲ ταῦτα, ἰώδεα πλέον. ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρανα διῆλ-
θεν. νύκτα δυσφόρως. δευτέρῃ κώφωσις. πυρετὸς ὀξύς. ὑποχόνδριον δεξιὸν συνετάθη ἔῤῥεπεν εἰς
τὰ ἔσω. οὖρα λεπτὰ, διαφανέα. εἶχεν ἐναιώρημα γονοειδές. σμικρὸν ἐξεμάνη, περὶ μέσον ἡμέρης. τρί-
τῃ δυσφόρως. τετάρτῃ, σπασμοί. παρωξύνθη. πέμπτῃ πρωῒ ἀπέθανεν.

Ἄῤῥωστος πέμπτος.

Χαιρίωνα ὃς κατέκειτο παρὰ Δημαινέτῳ, ἐκ πότου πῦρ ἔλαβεν. αὐτίκα δὲ κεφαλῆς βάρος ἐπώδυ-
νον. οὐκ ἐκοιμᾶτο. κοιλίη ταραχώδης, λεπτοῖσιν, ὑποχολώδεσι. τρίτῃ, πυρετὸς ὀξύς. κεφαλῆς τρό-
μος. μάλιστα δὲ χείλεος τοῦ κάτω. μετ' ὀλίγον δὲ, ῥῖγος. σπασμοί. πάντα παρέκρουσε. νύκτα δυσφό-
ρως. τετάρτῃ δι' ἡσυχίης. μικρὰ ἐκοιμήθη. παρέλεγε. πέμπτῃ, ἐπιπόνως πάντα παρωξύνθη. λῆ-
ρος. νύκτα δυσφόρως. οὐκ ἐκοιμήθη. ἕκτῃ, διὰ τῶν αὐτῶν. ἑβδόμῃ, ἐπεῤῥίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. ἵδρω-
σε. δι' ὅλου ἐκρίθη. τούτῳ διατελέως ἀπὸ κοιλίης διαχωρήματα χολώδεα, ὀλίγα, ἄκρητα. οὖρα λευ-
κά. εὔχροα. ἐναιώρημα ἐπινέφελον ἔχοντα. περὶ ὀγδόην, οὔρησεν εὐχροώτερα, ἔχοντα ὑπόστασιν λευ-
κὴν, ὀλίγην. κατενόει. ἀπύρετος διέλιπεν. ἐνάτῃ, ὑπέστρεψεν. περὶ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην, πυρε-
τὸς ὀξύς. ἵδρωσεν. ἑξκαιδεκάτῃ, ἤμεσε χολώδεα, ξανθὰ, ὑπόσυχνα. ἑπτακαιδεκάτῃ, ἐπεῤῥίγωσε.

πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσεν. ἄπυρος ἐκρίθη. οὖρα μετὰ ὑποστροφὴν καὶ κρίσιν, εὔχροώτερα, ὑπόστασιν ἔχοντα. οὐδὲ παρέκρουσεν ἐν τῇ ὑποστροφῇ. ιη. ἐθερμαίνετο σμικρά. ἐπεδίψα. οὖρα λεπτά. ἐναιώρημα ἐπινέφελον. σμικρὰ παρέκρουσε. περὶ ιθ. ἄπυρος. τράχηλον ἐπωδύνως εἶχεν. οὔροισιν ὑπόστασις. τελέως ἐκρίθη εἰκοστῇ. ΧΓ. Δ. ΟΥ. Κ. Υ.

Ἄρρωστος ἕκτος.

Τὴν Εὐρυάνακτος θυγατέρα παρθένον, πῦρ ἔλαβεν. ἦν δὲ ἄδιψος. διατελέως γεύματα οὐ προσεδέχετο. ἀπὸ δὲ κοιλίης σμικρὰ διήει. οὖρα λεπτά, ὀλίγα, οὐκ εὔχροα. ἀρχομένου δὲ τοῦ πυρετοῦ, περὶ ἕδρην ἐπόνεε. ἕκτῃ δὲ ἐοῦσα, ἄπυρος. οὐχ ἵδρωσεν. ἐκρίθη. τὸ δὲ περὶ τὴν ἕδρην, σμικρὰ ἐξεπύησεν. ἐρράγη ἅμα κρίσει. μετὰ δὲ κρίσιν. ζ´ ἐοῦσα, ἐρρίγωσε. σμικρὰ ἐπεθερμάνθη, ἵδρωσεν. μετὰ δὲ κρίσιν ὀγδοαίη ἐοῦσα, ἐρρίγωσεν οὐ πολλά. ὕστερον δὲ ἄκρεα ψυχρὰ αἰεί. περὶ ι´, μετὰ τὸν ἱδρῶτα τὸν γενόμενον, παρέκρουσε. καὶ πάλιν ταχὺ κατενόει. ἔλεγον δὲ γευσαμένην βότρυος, ταῦτα παθεῖν. διαλιποῦσα δὲ ιβ´, πάλιν πολλὰ παρελήρει. κοιλίη ἐταράχθη, χολώδεσιν ὀλίγοισιν. καὶ ἀκρήτοισι. λεπτοῖσι. δακνώδεσι. πυκνὰ ἀνίστατο. ἀφ᾽ ἧς δὲ παρέκρουσε, τὸ ὕστερον ἀπέθανε. ζ´, αὕτη ἀρχομένου τοῦ νοσήματος, ἤλγεε φάρυγγα. καὶ διὰ τέλεος ἔρευθος εἶχε. καὶ γαργαρεὼν ἀνεσπασμένος. ῥεύματα πολλά, σμικρά, δριμέα. ἔβησσε πέπονα. οὐδὲν ἀνῆγε. ἀπόσιτος πάντων, παρὰ πάντα τὸν χρόνον. οὐδ᾽ ἐπεθύμησεν οὐδενός. ἄδιψος. οὐδ᾽ ἔπινεν οὐδὲν ἄξιον λόγου. σιγῶσα οὐδὲν διελέγετο. δυσθυμίη ἀνέλπιστος αὐτῆς εἶχεν. ἦν δέ τι καὶ ξυγγενικὸν, φθινῶδες.

Ἄρρωστος ἕβδομος.

Κυναγχική, ἡ παρὰ τὰ Ἀριστίωνος, ᾗ πρῶτον ἀπὸ γλώσσης ἤρξατο. ἀσαφὴς ἡ φωνή. γλῶσσα ἐρυθρή. ἐπεξηράνθη. τῇ πρώτῃ, φρικώδης ἐπεθερμάνθη. γ´ ῥῖγος. πυρετὸς ὀξύς. οἴδημα ὑπέρυθρον. σκληρόν. τραχήλου καὶ ἐπὶ στῆθος ἐξ ἀμφοτέρων. ἄκρεα ψυχρά. πελιδνά. πνεῦμα μετέωρον. ποτὸν διὰ ῥινῶν ἐχεῖτο. καταπίνειν οὐκ ἠδύνατο. τὰ διαχωρήματα καὶ οὖρα ἐπέστη. δ´ πάντα παρωξύνθη. ε´, ἀπέθανε κυναγχική. Δ. Ε. Ε. Θ.

Ἄρρωστος ὄγδοος.

Τὸ μειράκιον ὃ κατέκειτο ἐπὶ ψευδέων ἀγορῇ, πῦρ ἔλαβεν ἐκ κόπων καὶ πόνων, καὶ δρόμων παρὰ τὸ ἔθος. τῇ α´, κοιλίη ταραχώδης. χολώδεσι. λεπτοῖσι. πολλοῖσιν, οὖρα λεπτὰ ὑπομέλανα. οὐχ ὕπνωσε. διψώδης. β´, πάντα παρωξύνθη. διαχωρήματα πλείω ἀκαιρότερα. οὐχ ὕπνωσε. τὰ τῆς γνώμης ταραχώδεα. σμικρὰ ὑφίδρωσε. γ´, δυσφόρως. διψώδης. ἀσώδης. πουλὺς βληστρισμός. ἀπορίη. παρέκρουσεν. ἄκρεα πελιδνά. καὶ ψυχρά. ὑποχονδρίου ἔντασις ὑπολάπαρος ἐξ ἀμφοτέρων. δ´. οὐχ ὕπνωσεν. ἐπὶ τὸ χεῖρον. ζ´ ἀπέθανεν. ἡλικίαν, περὶ ἔτεα κ´. Ξ. Ζ. Θ.

Ἄρρωστος ἔνατος.

Ἡ παρὰ Τισαμενοῦ γυνὴ κατέκειτο, ᾗ τὰ εἰλεώδεα, δυσφόρως ὥρμησεν. ἔμετοι πολλοί. τὸ ποτὸν κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. πόνοι περὶ ὑποχόνδρια. καὶ ἐν τοῖσι κάτω κατὰ κοιλίην. πόνοι. στρόφοι ξυνεχέες. οὐ διψώδης. ἐπεθερμαίνετο. ἄκρεα ψυχρὰ διὰ τέλεος. ἀσώδης. ἄγρυπνος. οὖρα ὀλίγα λεπτά. διαχωρήματα, ὠμὰ λεπτὰ ὀλίγα. ὠφελέειν οὐκέτι ἠδύνατο. ἀπέθανεν.

Ἄρρωστος δέκατος.

Γυναῖκα δὲ ἐκ ἀποφθορῆς νηπίου τῶν περὶ Παντιμίδην. τῇ α´, πῦρ ἔλαβεν. ἡ γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. ἄγρυπνος. κοιλίη ταραχώδης λεπτοῖσι, πολλοῖσι, ὠμοῖσι. β´ ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξὺς ἀπὸ κοιλίης, οὐχ ὕπνωσε πολλά. τρίτῃ, μείζους οἱ πόνοι. τετάρτῃ παρέκρουσεν. ἑβδόμῃ, ἀπέθανεν. ἡ κοιλίη διὰ παντὸς ὑγρή. διαχωρήμασι πολλοῖσι λεπτοῖσιν, ὠμοῖσιν. οὖρα ὀλίγα λεπτά. πυρετὸς καυσώδης.

Ἄρρωστος ἑνδέκατος.

Ἑτέρην δὲ ἐξ ἀποφθορῆς περὶ πεντάμηνον, πῦρ ἔλαβεν. ἀρχομένη δὲ, κωματώδης ἦν. καὶ ἄγρυπνος πάλιν. ὀσφύος ὀδύνη. κεφαλῆς βάρος. β´, κοιλίη ἐπεταράχθη, ὀλίγοισι, λεπτοῖσιν, ἀκρήτοισι τὸ πρῶτον. τρίτῃ, πλείω, χείρω. νυκτὸς οὐκ ἐκοιμήθη. τετάρτῃ, παρέκρουσε. φόβοι. δυσφημίαι. δεξιὰ ἴλλαινε. ἵδρωσε, περὶ κεφαλὴν, ὀλίγῳ ψυχρῷ. ἄκρεα ψυχρά. παρωξύνθη. πολλὰ παρέλεγε. καὶ πάλιν ταχὺ κατενόει. ἄδιψος. ἄγρυπνος. κοιλίη πουλλοῖσιν ἀκαίροισι διὰ τέλεος. οὖρα ὀλίγα. λεπτά. ὑπομέλανα. ἄκρεα ψυχρὰ ὑποπέλιδνα. ἕκτῃ, διὰ τῶν αὐτῶν. ἑβδόμῃ, ἀπέθανε φρενιτική.

Ἄρρωστος δωδέκατος.

Γυναῖκα, ἥτις κατέκειτο ἐπὶ ψευδέων ἀγορῆς, τότε τεκοῦσαν πρῶτον ἐπιπόνως ἄρσεν, πῦρ ἔλαβεν. αὐτίκα ἀρχομένη, διψώδης. ἀσώδης. καρδίαν ὑπήλγει. γλῶσσα ἐπίξηρος. κοιλίη ἐπεταράχθη, λεπτοῖσιν, ὀλίγοισιν. οὐχ ὕπνωσε. β´, σμικρὰ ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. μικρὰ περὶ κεφαλὴν ἵδρωσε ψυχρά. γ´, ἐπιπόνως ἀπὸ κοιλίας ὠμά, λεπτά, πολλὰ διήει. δ´ ἐπερρίγωσε. πάντα παρωξύνθη. ἄγρυπνος. ε´. ἐπιπόνως. ϛ´, διὰ τῶν αὐτῶν. ἀπὸ κοιλίης δὲ ἦλθε πολλά. ζ´, ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. δίψα πουλλή. βληστρισμός. περὶ δείλην, ἵδρωσε δι᾽ ὅλου ψυχρῷ. ψύξις. ἄκρεα ψυχρά. οὐκέτι ἀνεθερμαίνετο. καὶ πάλιν ἐς νύκτα ἐπερρίγωσεν. ἄκρεα οὐκ ἀνεθερμαίνοντο. οὐχ ὕπνωσε. σμικρὰ παρέκρουσε. καὶ πάλιν ταχὺ κατενόει. η´, περὶ μέσον ἡμέρης ἀνεθερμάνθη. διψώδης. κωματώδης. ἀσώδης. ἤμεσε χολώδεα. μικρά. ὑπόξανθα. νύκτα δυσφόρως. οὐκ ἐκοιμήθη. οὔρησε πουλὺ ἀθρόον οὐκ εἰδυῖα. θ´, ξυνέδωκε πάντα. κωματώδης. πρὸς δείλην, σμικρὰ ἐπερρίγωσεν. ἤμεσε μικρά, χολώδεα. ι´, ῥῖγος,

πυρετὸς παρωξύνθη. οὐκ ὕπνωσεν οὐδέν. πρωῒ, οὔρησε πουλὺ, ὑπόστασιν ἔχον. ἄκρεα ἀνεθερμάνθη-
τα, ἤμεσεν ἰώδεα χολώδεα. ἐπερρίγωσεν οὐ μετὰ πολύ. καὶ πάλιν, ἄκρεα ψυχρά. ἐς δείλην, ἱδρώς.
ῥῖγος. ἤμεσε πολλά. νύκτα, ἐπιπόνως. ιβ. ἤμεσε πολλὰ, μέλανα. δυσώδεα. λυγμὸς πουλύς. δίψος
ἐπιπόνως. ιγ, μέλανα, δυσώδεα, πουλλὰ ἤμεσε. ῥῖγος. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης, ἄφωνος. ιδ, αἷμα διὰ
ῥινῶν, ἀπέθανε. ταύτῃ διὰ τέλεος, κοιλίη ὑγρὴ, φρικώδης. ἡλικίη, περὶ ἔτεα ιζ.

Τμῆμα τρίτον. Κατάστασις λοιμώδης.

Ἔτος, νότιον ἔπομβρον. ἄπνοια διὰ τέλεος. αὐχμῶν δὲ γενομένων, τοὺς ὑπόπροσθεν χρόνους ἐπ' ἐνιαυ-
τὸν, ἐν νοτίοισι. περὶ ἀρκτοῦρον, ὕδατα πουλλά. φθινόπωρον, σκιῶδες, ἐπινέφελον. ὑδάτων πλή-
θεα. χειμὼν, νότιος, ὑγρός. μαλακός. μετὰ δὲ ἡλίου τροπὰς, ὕστερον πολλῷ πλησίον ἰσημερίης, ὀπι-
σθοχείμωνες. καὶ ἤδη περὶ ἰσημερίην, βόρεια χιονώδεα, οὐ πολὺν χρόνον. ἦρ πάλιν νότιον ἄπνοον. ὕ-
δατα πολλὰ διὰ τέλεος μέχρι κυνός. θέρος, αἴθριον, θερμόν. πνίγεα μεγάλα. ἐτησίαι σμικρὰ διε-
σπασμένως ἔπνευσαν. πάλιν δὲ περὶ ἀρκτοῦρον ἐν βορείοισιν ὕδατα πολλά. γενομένου δὲ τοῦ ἔτεος
νοτίου, καὶ ὑγροῦ, καὶ μαλθακοῦ, κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα, διῆγον ὑγιηρῶς, πλὴν τῶν φθινωδέων, περὶ ὧν
γεγράψεται. πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος ἅμα τοῖσι γενομένοισι ψύχεσιν, ἐρυσίπελας. πολλοῖσι μὲν μετὰ προ-
φάσιος. τοῖσι δ' οὐ κακοήθεα. πολλοὺς ἔκτειναν. πολλοὶ φάρυγγας ἐπόνησαν. φωναὶ κακούμεναι. καῦ-
σοι φρενιτικοί. στόματα ἀφθώδεα. αἰδοίοις φύματα. ὀφθαλμίαι. ἄνθρακες. κοιλίαι ταραχώδεες. ἀπόσι-
τοι. διψώδεες, οἱ μὲν, οἱ δ' οὔ. οὖρα ταραχώδεα, πουλλὰ, κακά. κωματώδεες, ἐπὶ πολλοῖσι. καὶ πάλιν
ἄγρυπνοι. ἀκρασίαι πολλαί. δύσκριτα. ὕδρωπες. φθινώδεες πουλλοί. τὰ μὲν ἐπιδημήσαντα νου-
σήματα ταῦτα. ἑκάστου δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων εἰδέων, ἦσαν οἱ κάμνοντες. καὶ ἔθνησκον πολλοί. ξυνέ-
πιπτε δὲ ἐφ' ἑκάστοισι τουτέων, ὧδε. πολλοῖσι μὲν τὸ ἐρυσίπελας μετὰ προφάσιος ἐπὶ τοῖσι τυχοῦ-
σι. καὶ πάνυ ἐπὶ σμικροῖσι τρωματίοισιν, ἐφ' ὅλῳ τῷ σώματι. μάλιστα δὲ, τοῖσι περὶ. ξ. ἔτεα. περὶ κε-
φαλὴν, εἰ καὶ σμικρὸν ἀμεληθείη, πολλοῖσι δὲ καὶ ἐν θεραπείῃ ἐοῦσι, μεγάλαι φλεγμοναὶ ἐγίνοντο. καὶ
τὸ ἐρυσίπελας, πολύ. ταχὺ πάντοθεν ἐπενέμετο. τοῖσι μὲν οὖν πλείστοισιν αὐτῶν ἀποστάσιες ἐς ἐμ-
πυήματα συνέπιπτον σαρκῶν, καὶ νεύρων, καὶ ὀστέων ἐκπτώσιες μεγάλαι. ἦν δὲ καὶ τὸ ῥεῦμα τὸ ξυνιστά-
μενον οὐ πύῳ ἴκελον, ἀλλὰ σηπεδών τις ἄλλη, καὶ ῥεῦμα πουλὺ καὶ ποικίλον. οἷσι μὲν οὖν περὶ κεφα-
λὴν τουτέων τι ξυμπίπτει γίνεσθαι, μαδήσιές τε ὅλης τῆς κεφαλῆς ἐγίνοντο, καὶ τοῦ γενείου. καὶ ὀστέων ψι-
λώματα. καὶ ἐκπτώσιες. καὶ πολλὰ ῥεύματα. ἐν πυρετοῖσί τε ταῦτα, καὶ ἄνευ πυρετῶν. ἦν δὲ ταῦτα
φοβερώτερα ἢ κακίω. οἷσι γὰρ ἐς ἐμπύημα, ἤ τινα τοιοῦτον ἀφίκοιτο πεπασμὸς, οἱ πλεῖστοι τούτων
ἐσώζοντο. οἷσι δὲ ἡ μὲν φλεγμονὴ καὶ τὸ ἐρυσίπελας ἀπέλθοι, τοιαύτην δὲ ἀπόστασιν μηδεμίαν ποιή-
σαιτο, τούτων ἀπόλλοιντο πουλοὶ, ὁμοίως δὲ καὶ ὅποι ἄλλῃ τοῦ σώματος πλανηθῇ, ξυνέπιπτε ταῦ-
τα. πολλοῖσι μὲν γὰρ βραχίων, καὶ πῆχυς ὅλος περιερρύη. οἷσι δ' ἐπὶ τὰ πλευρὰ ταῦτα ἐκακοῦτο ἢ
τῶν ἔμπροσθέν τι ἢ τῶν ὄπισθεν. οἷσι δὲ ὅλος ὁ μηρὸς, ἢ τὰ περικνήμια ἐψιλοῦτο, καὶ ποὺς ὅλος. ἦν δὲ
πάντων χαλεπώτατον τῶν τοιούτων, ὅτε περὶ ἥβην καὶ αἰδοῖα γενοίατο. καὶ τὰ μὲν περὶ ἕλκεα καὶ με-
τὰ προφάσιος τοιαῦτα. πολλοῖσι δὲ ἐν πυρετοῖσι καὶ πρὸ πυρετοῦ, καὶ ἐπὶ πυρετοῖσι ξυνέπιπτεν. ἦν
δὲ καὶ τούτων ὅσα μὲν ἀπόστασιν ποιήσαιτο διὰ τοῦ ἐκπυῆσαι. ἢ κατὰ κοιλίην ταραχή τις ἐπίκαιρος,
ἢ χρηστῶν οὔρων διάδοσις γένοιτο, διὰ τούτων λελύσθαι. οἷσι δὲ μηδὲν τούτων ξυμπίπτοι, ἀσήμως δὲ ἀ-
φανιζομένων, θανατώδεα γίνεσθαι. πολλοὶ μὲν οὖν τοῖσι πλείστοισι ξυνέπιπτε τὰ περὶ τὸ ἐρυσίπελας τοῦ
ἦρος. παρείπετο δὲ καὶ διὰ τοῦ θέρεος, καὶ ὑπὸ φθινόπωρον. πολλὴ δὲ ταραχὴ τισὶ καὶ τὰ περὶ τὸν φά-
ρυγγα φύματα. καὶ φλεγμοναὶ γλώσσης. καὶ τὰ παρ' ὀδόντας ἀποστήματα. φωναί τε πολλοῖσιν ἐπε-
σήμαινον, κακούμεναι καὶ κατατίλλουσαι. πρῶτον μὲν φθινώδεσιν ἀρχομένοισιν, ἀτὰρ καὶ τοῖσι καυσώδε-
σι, καὶ τοῖσι φρενιτικοῖσιν. ἤρξαντο μὲν οὖν οἱ καῦσοι, πρωῒ τοῦ ἦρος, καὶ τὰ φρενιτικὰ, μετὰ τὰ γενόμε-
να ψύχεα. καὶ πλεῖστοι τηνικαῦτα διενόσησαν. ὀξέα δὲ τούτοισι καὶ θανατώδεα, ξυνέπιπτεν. ἦν δὲ ἡ
κατάστασις τῶν γενομένων καύσων, ὧδε. ἀρχόμενοι κωματώδεες. ἀσώδεες. φρικώδεες. πυρετὸς ὀξύς.
οὐ διψώδεες λίην. οὐ παράληροι. ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξε μικρά. οἱ παροξυσμοὶ τοῖσι πλείστοισιν, ἐν ἀρτίοισι.
περὶ δὲ τοὺς παροξυσμοὺς, λήθη καὶ ἄφεσις, καὶ ἀφωνίη. ἄκρεά τε τούτοισιν, ἀεὶ μὲν ψυχρότερα πο-
δῶν καὶ χειρῶν. πουλὺ δὲ περὶ τοὺς παροξυσμοὺς μάλιστα. πάλιν τε βραδέως καὶ οὐ καλῶς ἀνεθερμαί-
νοντο. καὶ πάλιν κατενόουν καὶ διελέγοντο. κατεῖχε δὲ καὶ τὸ κῶμα ξυνεχὲς, οὐχ ὑπνῶδες. ἢ μετὰ πό-
νων ἄγρυπνοι. κοιλίαι ταραχώδεες. τοῖσι πλείστοισι τούτων, διαχωρήμασιν ὠμοῖσι, λεπτοῖσι, πολλοῖ-
σι. οὖρα πολλὰ, λεπτά. κρίσιμον, οὐδὲ χρηστὸν οὐδὲν ἔχοντα. οὐδὲ ἄλλο κρίσιμον οὐδὲν τοῖσιν οὕτως ἔχου-
σιν ἐγένετο. οὔτε γὰρ ἡμορράγει καλῶς, οὔτε τις ἄλλη τῶν εἰθισμένων ἀπόστασις ἐγίνετο κρίσιμος. ἔθνη-
σκόν τε ἕκαστος, ὡς τύχοι πεπλανημένως τὰ πολλὰ περὶ τὰς κρίσιας. ἐκ πολλοῦ δέ τινες ἄφωνοι.
ἱδρῶντες πουλλοί. τοῖσι μὲν ὀλεθρίως ἔχουσι, ξυνέπιπτε ταῦτα. παραπλήσια δὲ καὶ τοῖσι φρενι-
τικοῖσιν. ἄδιψοι δὲ πάνυ οὗτοι ἦσαν. οὐδ' ἐξεμάνη τῶν φρενιτικῶν οὐδεὶς, ὥσπερ ἐπ' ἄλλοισιν. ἀλλ' ἄλ-
λῃ τινὶ καταφορῇ κακῇ νωθρῇ, βαρέως ἀπώλλυντο. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι πυρετοὶ περὶ ὧν γεγράψεται.

στόματα πολλοῖσιν ἀφθώδεα. ἑλκώδεα ῥεύματα. περὶ τὰ αἰδοῖα πολλὰ ἑλκώματα. φύματα ἔξωθεν.
ἔσωθεν. τὰ περὶ βουβῶνας. ὀφθαλμίαι ὑγραί. μακραί. χρόνιαι μετὰ πόνων. ἐπιφύσιες βλεφάρων
ἔξωθεν, ἔσωθεν. πολλῶν φθείροντα τὰς ὄψιας, ἃ σῦκα ἐπονομάζουσιν. ἐφύετο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
ἑλκέων πολλά. καὶ ἐν αἰδοίοισιν ἄνθρακες πολλοὶ κατὰ θέρος. καὶ ἄλλα, ἃ σὴψ καλέεται. ἐκθύματα με-
γάλα. ἕρπητες πολλοῖσι μεγάλοι. τὰ δὲ κατὰ κοιλίην πολλοῖσι πολλὰ καὶ βλαβερὰ συνέβαινε.
πρῶτον μὲν τεινεσμοὶ πολλοῖσιν ἐπιπόνως. πλείστοισι δὲ παιδίοισι. καὶ παισὶν ὅσα πρὸ ἥβης. καὶ ἀπώλ-
λυντο τὰ πλεῖστα τούτων. λειεντερικοὶ πολλοί. δυσεντερικοί. οὐ δ' οὗτοι λίην ἐπιπόνως. τὰ δὲ χολώ-
δεα, καὶ λιπαρὰ, καὶ λεπτὰ, καὶ ὑδατώδεα, πολλοῖσι μὲν αὐτὸ τὸ νούσημα ἐς τοῦτο κατέσκηψεν, ἄνευ τε
πυρετῶν, καὶ ἐν πυρετοῖσι μετὰ πόνων. στρόφοι καὶ ἀνειλήσιες κακοήθεες. τῶν πολλῶν ἐόντων τε καὶ ἐπι-
χόντων διέξοδοι. τά τε διεξιόντα, πόνους οὐ λύοντα. τοῖσι δὲ προσφερομένοισι δυσκόλως ὑπα-
κούοντα. καὶ γὰρ αἱ καθάρσιες τοὺς πλείστους προσέβλαπτον. τῶν δὲ οὕτως ἐχόντων, πολλοὶ μὲν ὀξέως ἀπώλ-
λοντο. πολλοῖσι δὲ καὶ μακρότερα διῆγεν. ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι, πάντες καὶ οἱ τὰ μακρὰ νοσέον-
τες καὶ οἱ τὰ ὀξέα, ἐκ τῶν κατὰ κοιλίην ἀπέθνησκον μάλιστα. πάντας γὰρ, κοιλίη συναπήνεγκεν. ἀπό-
σιτοι δὲ πάντες μὲν ἐγένοντο καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖσι προγεγραμμένοισιν, ὡς ἐγὼ οὐδέπω πώποτε ἐνέτυχον.
πολλοὶ δὲ μάλιστα αὐτοί. καὶ οἱ ἐκ τοιούτων. καὶ ἐκ τῶν ἄλλων δὲ, οἳ καὶ ὀλεθρίως ἔχοιεν. διψώδεες οἱ μὲν.
οἱ δὲ οὔ. τῶν ἐν πυρετοῖσι καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν, οὐδεὶς ἀκαίρως, ἀλλ' ἦν κατὰ πότον διαιτᾶν ὡς ἤθελες. οὖ-
ρα δὲ πολλὰ μὲν, τὰ διεξιόντα ἦν, οὐκ ἐκ τῶν προσφερομένων ποτῶν, ἀλλὰ πολλὸν ὑπερβάλλοντα.
πολλὴ δέ τις καὶ τῶν οὔρων κακότης ἦν τῶν ἀπιόντων, οὔτε γὰρ πάχος, οὔτε πεπασμοὺς, οὔτε καθάρσιας
χρηστὰς εἶχεν. ἐπὶ πολλοῖσι γὰρ αἱ κατὰ κύστιν καθάρσιες χρησταὶ γινόμεναι, ἀγαθόν. ἐσήμαινον δὲ τοῖ-
σι πλείστοισι, σύντηξιν, καὶ ταραχὴν, καὶ πόνους, καὶ ἀκρισίας. κωματώδεες δὲ μάλιστα οἱ φρενιτικοὶ,
καὶ οἱ καυσώδεες ἦσαν. ἀτὰρ καὶ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισι νουσήμασι πᾶσι τοῖσι μεγίστοισιν, ὅ τι μετὰ πυρετοῦ
γίνοιτο. διὰ παντὸς δὲ τοῖσι πλείστοισιν, ἢ βαρὺ κῶμα παρείπετο, ἢ μακροὺς καὶ λεπτοὺς ὕπνους κοι-
μᾶσθαι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πυρετῶν ἐπεδήμησαν εἴδεα. τριταίων. τεταρταίων. νυκτερινῶν. ξυνεχέων.
μακρῶν. πεπλανημένων. ἀσωδέων. ἀκαταστάτων. ἅπαντες δὲ οὗτοι, μετὰ πολλῆς ἐγίνοντο ταραχῆς.
κοιλίαι τε γὰρ τοῖσι πλείστοισι ταραχώδεες. φρικώδεες. ἱδρῶτες οὐ κρίσιμοι. καὶ τὰ τῶν οὔρων ὡς ὑπο-
γέγραπται. μακρὰ δὲ τοῖσι πλείστοισι τουτέων. οὐδὲ γὰρ αἱ γινόμεναι τουτέοισιν ἀποστάσιες, ἔκρινον ὥσ-
περ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισι. δύσκριτα μὲν πᾶσι πάντα ἐγίνετο. καὶ ἀκρισίαι, καὶ χρόνια. πολὺ δὲ μάλι-
στα τούτοισι. ἔκρινε δὲ τουτέων ὀλίγοισι, περὶ ὀγδοήκοντα. τοῖσι δὲ πλείστοισιν, ὡς ἔτυχεν ἐξέλιπεν.
ἔθνησκον δὲ τουτέων ὀλίγοι ὑπὸ ὕδρωπος, ὀρθοστάδην. πολλοῖσι δὲ καὶ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισι νουσήμασι,
οἰδήματα παρώχλει. πολὺ δὲ μάλιστα τοῖσι φθινώδεσι. μέγιστον δὲ καὶ χαλεπὸν, καὶ πλείστους ἔκτεινε
τὸ φθινῶδες. πολλοὶ γάρ τινες ἀρξάμενοι κατὰ χειμῶνα, πολλοὶ μὲν κατεκλίθησαν. οἱ δὲ αὐτέων ὀρ-
θοστάδην ὑπέφερον. τὸ πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος ἔθνησκον τῶν κατακλιθέντων. τῶν δὲ ἄλλων, ἐξέλιπον μὲν αἱ
βῆχες οὐδέν. ὑφίεσαν δὲ κατὰ θέρος. ὑπὸ δὲ τὸ φθινόπωρον, κατεκλίθησαν πάντες, καὶ πολλοὶ
ἔθνησκον. μακρὰ δὲ τούτων οἱ πλεῖστοι διενόσεον. ἤρξατο μὲν οὖν τοῖσι πλείστοισι τούτων ἐξαίφνης ἐκ
τούτων, κακοῦσθαι. φρικώδεες πυκνά. πολλάκις πυρετοὶ ξυνεχέες. ὀξέες. ἱδρῶτες τε ἄκαιροι. πολ-
λοὶ ψυχροὶ διὰ τέλεος. πολλὴ ψύξις. καὶ μόλις πάλιν ἀναθερμαινόμενοι. κοιλίαι ποικίλως ἐφιστά-
μεναι. καὶ πάλιν ταχὺ καθυγραινόμεναι. καὶ τῶν περὶ πλεύμονα πάντων, διάδοσις κάτω. πλῆθος
οὔρων οὐ χρηστῶν. ξυντήξιες κακαί. αἱ δὲ βῆχες ἐνῆσαν μὲν, διὰ τέλεος πολλαὶ, καὶ πολλὰ ἀνάγου-
σαι πέπονα καὶ ὑγρά. μετὰ πόνων δὲ οὐ λίην. ἀλλ' εἰ καὶ ὑπεπόνεον, πάνυ πρηέως πᾶσιν ἡ κάθαρσις ἡ
ἀπὸ πλευμόνος ἐγίνετο. φάρυγγες οὐ λίην δακνώδεες. οὐδὲ ἁλμυρώδεες οὐδὲν ἠνώχλεον. τὰ μέντοι γλί-
σχρα, καὶ λευκὰ, καὶ ὑγρὰ, καὶ ἀφρώδεα πολλὰ ἀπὸ κεφαλῆς κατῄει. πολὺ δὲ μέγιστον κακὸν παρείπε-
το καὶ τούτοισι καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τὰ περὶ τὴν ἀποσιτίην, καθάπερ ὑπογέγραπται. οὐδὲ γὰρ πότων μετὰ
τροφῆς ἡδέως εἶχον, ἀλλὰ πάνυ διῆγον ἀδίψως. βάρος σώματος. κωματώδεες. τοῖσι πλείστοισιν αὐ-
τέων οἴδημα, καὶ ἐς ὕδρωπα περιΐσταντο. φρικώδεες. παράληροι περὶ θάνατον. εἶδος δὲ τῶν φθινωδέων
ἦν, τὸ λεῖον. τὸ ὑπόλευκον. τὸ φακῶδες. τὸ ὑπέρυθρον. τὸ χαροπόν. λευκοφλεγματίαι. πτερυγώδεες.
καὶ γυναῖκες, οὕτω. τὸ μελαγχολικόν τε καὶ ὕφαιμον. οἱ καῦσοι. καὶ τὰ φρενιτικά. καὶ τὰ δυσεντεριώ-
δεα τούτων ἥπτετο. τεινεσμοὶ νέοισι. φλεγματώδεσιν αἱ μακραὶ διάρροιαι καὶ τὰ δριμέα διαχωρήμα-
τα, καὶ λιπαρὰ πικροχόλοισιν ἦν. πᾶσι τοῖσιν ὑπογεγραμμένοισι, χαλεπώτατον μὲν, τὸ ἔαρ, καὶ
πλείστους ἀπέκτεινε. τὸ δὲ θέρος, ῥήϊστον, καὶ ἐλάχιστοι ἀπώλλοντο. τοῦ δὲ φθινοπώρου καὶ ὑπὸ πληϊά-
δα πάλιν ἔθνησκον οἱ πολλοὶ τεταρταῖοι. Ἑκκαίδεκα ἄῤῥωστοι. Πρῶτος.

Ἐν Θάσῳ τὸν τοῦ Παρίωνος, ὃς κατέκειτο ὑπὲρ Ἀρτεμισίου, πυρετὸς ἔλαβεν ὀξύς. κατ' ἀρχὰς δὲ ξυ-
νεχής. καυσώδης. δίψος. ἀρχόμενος κωματώδης. καὶ αὖθις ἄγρυπνος. κοιλίη ταραχώδης ἐν ἀρχῇσιν.
οὖρα λευκά. ϛ, οὔρησεν ἐλαιῶδες. παρέκρουσεν. ζ, παρωξύνθη πάντα. οὐδὲν ἐκοιμήθη. ἀλλ' οὖρα τε
ὅμοια, καὶ τὰ τῆς γνώμης ταραχώδεα. ἀπὸ δὲ κοιλίης, χολώδεα λιπαρὰ διῆλθε. εἶτα τῇ η, σμικρὸν

ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν. ἤμεσεν ἰώδεα ὀλίγα. σμικρὰ ἐκοιμήθη. θ΄, διὰ τῶν αὐτῶν. ι΄, πάντα ξυνέδωκεν. ια΄, ἵδρωσεν οὐ δι᾽ ὅλου. περιέψυξε μὲν, ταχὺ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη. ιβ΄, πυρετὸς ὀξύς. διαχωρήματα χολώδεα. λεπτὰ, πολλά. οὔρησιν, ἐναιώρημα. παρέκρουσεν. ιζ΄, ἐπιπόνως. οὔτε γὰρ ὕπνοι, οὔτε πυρετὸς ἐπέτεινεν. κ΄, ἵδρωσε δι᾽ ὅλου. ἄγρυπνος. διαχωρήματα χολώδεα. ἀπόσιτος. κωματώδης. κδ΄ ὑπέστρεψε. λδ΄ ἄπυρος. κοιλίη οὐ ξυνίστατο. καὶ πάλιν ἀνεθερμάνθη. μ΄, ἄπυρος. κοιλίη ξυνέστη χρόνον οὐ συχνόν. ἀπόσιτος. σμικρὰ πάλιν ἐπύρεξε. καὶ διὰ παντὸς πεπλανημένως. ἄπυρος. τὰ μὲν, τὰ δ᾽ οὔ. εἰ γάρ τοι διαλείποι καὶ διακουφίζοιεν, πάλιν ὑπέστρεφε. σιτίοισί τε πουλλοῖσι, καὶ φαύλοισι προσεχρῆτο. ὕπνοι κακοὶ περὶ τὰς ὑποστροφάς. παρέκρουσεν. οὖρα πάχος μὲν ἔχοντα οὔρει τηνικαῦτα. ταραχώδεα δὲ καὶ πονηρὰ, καὶ κατὰ κοιλίην ξυνιστάμενα. καὶ πάλιν διαλυόμενα. πυρέτια ξυνεχέα. διαχωρήματα πουλλὰ, λεπτά. ἐν δὲ τῇ ρκ΄ ἡμέρῃ, ἀπέθανε. τούτῳ κοιλίη ξυνεχέως ἀπὸ τῆς πρώτης ὑγρὴ χολώδεσιν ὑγροῖσι πολλοῖσιν ἦν, ἢ ξυνισταμένη, ἐν ζέουσι καὶ ἀπέπτοισιν. οὖρα διὰ τέλεος κακὰ κωματώδεα. τὰ πλεῖστα μετὰ πόνων. ἄγρυπνος. ἀπόσιτος. ξυνεχέως καῦσος.

Ἄρρωστος δεύτερος.

Ἐν Θάσῳ τὴν κατακειμένην παρὰ τὸ ψυχρὸν, ἐκ τόκου θυγατέρα τεκοῦσαν, καὶ καθάρσιος μὴ γινομένης, πυρετὸς ὀξὺς φρικώδης τριταίην ἔλαβεν. ἐκ χρόνου δὲ πολλοῦ πρὸ τοῦ τόκου πυρετώδης ἦν κατακλινὴς, ἀπόσιτος. μετὰ δὲ τὸ γενόμενον ῥῖγος, ξυνεχέες, ὀξέες, φρικώδεες οἱ πυρετοί. η΄, πολλὰ παρέκρουσε, καὶ τὰς ἐχομένας. καὶ ταχὺ πάλιν κατενόει. κοιλίη ταραχώδης, πουλλοῖσι, λεπτοῖσιν, ὑδατοχόλοις. ἄδιψος. ια΄, κατενόει. κωματώδης δὲ ἦν. οὖρα πολλά. λεπτὰ καὶ μέλανα. ἄγρυπνος. κ΄, σμικρὰ περιέψυξε. καὶ ταχὺ πάλιν ἀνεθερμάνθη. σμικρὰ παρέλεγεν. ἄγρυπνος. τὰ κάτω κοιλίης, ἐπὶ τῶν αὐτῶν. οὖρα, ὑδατώδεα, πουλλά. κζ΄, ἄπυρος. κοιλίη. ξυνέστη οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον. ἰσχίου δεξιοῦ ὀδύνη ἰσχυρὴ, χρόνιον πουλλόν. πυρετοὶ πάλιν παρείποντο. καὶ οὖρα ὑδατώδεα. μ΄, τὰ μὲν περὶ τὸ ἰσχίον, ἐπεκούφισε. βῆχες δὲ ξυνεχέες ὑγραὶ πολλαί. κοιλίη ξυνέστη. ἀπόσιτος. οὖρα ἐπὶ τῶν αὐτῶν. οἱ δὲ πυρετοὶ τὸ μὲν ὅλον, οὐκ ἐκλείποντες. πεπλανημένως δὲ παροξυνόμενοι. τὰ μὲν, τὰ δ᾽ οὔ. ξ΄. αἱ μὲν βῆχες ἀσήμως ἐξέλιπον, οὔτε γάρ τις πτυάλων πεπασμὸς ἐγένετο, οὔτε ἄλλη τῶν εἰθισμένων ἀπόστασις. σιαγὼν δὲ ἡ ἐκ τῶν ἐπὶ δεξιὰ, κατεσπάσθη. κωματώδης. παρέλεγε πάλιν. καὶ ταχὺ κατενόει. πρὸς δὲ τὰ γεύματα, ἀπονενοημένως εἶχεν. ἡ σιαγὼν μὲν ἐπανῆκεν. ἡ κοιλίη δὲ, χολώδεα σμικρὰ διέδωκεν. ἐπύρεσεν ὀξυτέρως. φρικώδης. καὶ τὰς ἐχομένας ἄφωνος. καὶ πάλιν κατενόει καὶ διελέγετο. ὀγδοηκοστῇ, ἀπέθανε. ταύτῃ τὰ τῶν οὔρων διὰ τέλεος ἦν μέλανα, καὶ λεπτὰ, καὶ ὑδατώδεα. καὶ κῶμα παρείπετο. ἄσιτος. ἄθυμος. ἄγρυπνος. ὀργαί. δυσφορίαι. τὰ περὶ τὴν γνώμην μελαγχολικά.

Ἄρρωστος τρίτος.

Ἐν Θάσῳ, Πυθίωνα ὃς κατέκειτο ὑπεράνω τοῦ Ἡρακλείου, ἐκ πόνων καὶ κόπων καὶ διαίτης γενομένης ἀμελοῦς, ῥῖγος μέγα, καὶ πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε. γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. χολώδης. οὐχ ὕπνωσεν. οὖρα ὑπομέλανα. ἐναιώρημα μετέωρον. οὐχ ἱδρῶτο. β΄, περὶ μέσον ἡμέρης, ψύξις ἀκρέων. τὰ περὶ χεῖρας καὶ κεφαλὴν μᾶλλον. ἄναυδος. ἄφωνος. βραχύπνοος. ἐπὶ χρόνον πουλὺν ἀνεθερμάνθη. δίψα. νύκτα δι᾽ ἡσυχίης. ἵδρωσε περὶ κεφαλὴν σμικρά. γ΄ ἡμέρη δι᾽ ἡσυχίης. ὀψὲ δὲ περὶ ἡλίου δυσμὰς, ὑπεψύχθη σμικρά. ταραχὴ νυκτὸς ἐπιπόνως. οὐδὲν ὕπνωσεν. ἀπὸ δὲ κοιλίης, μικρὰ ξυνεστηκότα κόπρανα διῆλθε. δ΄ πρωῒ, δι᾽ ἡσυχίης. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης, πάντα παρωξύνθη. ψύξις. ἄναυδος. ἄφωνος. ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀνεθερμάνθη. μετὰ χρόνον, οὔρησε μέλανα ἐναιώρημα ἔχοντα. νύκτα δι᾽ ἡσυχίης ἐκοιμήθη. πέμπτῃ, ἔδοξε κουφισθῆναι. κατὰ δὲ κοιλίην, βάρος μετὰ πόνου. διψώδης. νύκτα ἐπιπόνως. ἕκτῃ πρωῒ μὲν, δι᾽ ἡσυχίης. δείλης δὲ, οἱ πόνοι μείζους. παρωξύνθη. ἀπὸ δὲ κοιλίης ὀψὲ κλυσματίῳ καλῶς διῆλθε. νυκτὸς, ἐκοιμήθη. ζ΄ ἡμέρῃ, ἀσώδης. ὑπεδυσφόρει. οὔρησεν ἐλαιώδεα. νυκτὸς ταραχὴ πολλή. παρέλεγεν. οὐδὲν ἐκοιμᾶτο. ὀγδόῃ πρωῒ μὲν, ἐκοιμήθη σμικρά. ταχὺ δὲ, ψύξις. ἀφωνίη. λεπτὸν πνεῦμα καὶ μινυθῶδες. ὀψὲ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη. παρέκρουσεν. ἤδη δὲ πρὸς ἡμέρην σμικρὰ ἐκουφίσθη. διαχωρήματα, ἄκρητα, σμικρὰ, χολώδεα. θ΄, κωματώδης. ἀσώδης. ὅτε διεγείροιτο, οὐ λίην διψώδης. περὶ δὲ ἡλίου δυσμὰς, ἐδυσφόρει. παρέλεγε. νύκτα κακήν. ι΄ πρωῒ, ἄφωνος. πολλὴ ψύξις. πυρετὸς ὀξύς. πολὺς ἱδρώς. ἔθανεν. ἐν ἀρτίῃσιν οἱ πόνοι τούτῳ.

Ἄρρωστος τέταρτος.

Ὁ φρενιτικὸς τῇ πρώτῃ κατακλιθεὶς, ἤμεσεν ἰώδεα, πολλὰ, λεπτά. πυρετὸς φρικώδης. πολὺς ἱδρὼς. ξυνεχής. δι᾽ ὅλου κεφαλῆς καὶ τραχήλου βάρος, μετ᾽ ὀδύνης. οὖρα λεπτά. ἐναιωρήματα σμικρὰ διεσπασμένα. οὐχ ἵδρωσεν. ἀπὸ δὲ κοιλίης ὑπεχώρησεν ἀθρόα. πολλὰ παρέκρουσεν. οὐδὲν ὕπνωσε. β΄ πρωῒ, ἄφωνος. πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσεν. οὐ διέλιπεν. παλμοὶ δι᾽ ὅλου τοῦ σώματος. νυκτὸς σπασμοί. γ΄, παρωξύνθη πάντα. δ΄, ἀπέθανεν.

Ἄρρωστος πέμπτος.

Ἐν Λαρίσῃ φαλακρὸς, μηρὸν δεξιὸν ἐπόνησεν ἐξαίφνης. τῶν δὲ προσφερομένων οὐδὲν ὠφέλει. τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξύς. καυσώδης. ἀτρεμέως εἶχεν. οἱ δὲ πόνοι, παρείποντο. β΄ τοῦ μηροῦ μὲν ὑφίεσαν οἱ πόνοι. ὁ δὲ πυρετὸς ἐπέτεινεν. ὑπεδυσφόρει. οὐκ ἐκοιμᾶτο. ἄκρεα ψυχρά. οὔρων πλῆθος διῄει οὐ χρηστῶν. γ΄,

τοῦ μηροῦ μὲν ὁ πόνος ἐπαύσατο. παρακοπὴ δὲ τῆς γνώμης, καὶ ταραχὴ, καὶ πολὺς βληστρισμός. δ΄ περὶ μέσον ἡμέρης, ἔθανεν ὀξυτάτως.

Ἄῤῥωστος ἕκτος.

Ἐν Ἀβδήροισι Περικλέα, νοῦσος ἔλαβεν ὀξὺς, ξυνεχὴς μετὰ πόνου. δίψα πολλή. ἄση. ποτὸν κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. ἦν δὲ ὑπόσπληνός τε καὶ καρηβαρικός. τῇ πρώτῃ, ἡμοῤῥάγησεν ἐξ ἀριστεροῦ. πουλὺς μέν τοι ὁ πυρετὸς ἐπέτεινεν. οὔρησε πολὺ θολερὸν λευκόν. κείμενον οὐ καθίστατο. β΄, πάντα παρωξύνθη. τὰ μέν τοι οὖρα, παχέα μὲν ἦν. ἱδρυμένα δὲ μᾶλλον. καὶ τὰ περὶ τὴν ἄσην ἐκούφισεν. ἐκοιμήθη. γ΄, πυρετὸς ἐμαλάχθη. οὔρων πλῆθος. πέπονα πολλὴν ὑπόστασιν ἔχοντα. νύκτα δι᾽ ἡσυχίης. δ΄ περὶ μέσον ἡμέρης, ἵδρωσε πολλῷ θερμῷ. δι᾽ ὅλου ἄπυρος. ἐκρίθη, οὐχ ὑπέστρεψεν ὀξύ.

Ἄῤῥωστος ἕβδομος.

Ἐν Ἀβδήροισι τὴν παρθένον, ἣ κατέκειτο ἐπὶ τῆς ἱερῆς ὁδοῦ, πυρετὸς καυσώδης ἔλαβε. ἦν δὲ διψώδης, καὶ ἄγρυπνος. κατέβη δὲ τὰ γυναικεῖα, πρῶτον αὐτῇ. ς΄, ἄση πολλή. ἔρευθος. φρικώδης. ἀλύουσα. ζ΄ διὰ τῶν αὐτῶν. οὖρα λεπτὰ μὲν, εὔχροα δέ. τὰ περὶ τὴν κοιλίην, οὐκ ἠνώχλει. η΄, κώφωσις. πυρετὸς ὀξύς. ἄγρυπνος. ἀσώδης. φρικώδης. κατενόει. οὖρα ὅμοια. ἐνάτῃ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ τὰς ἑπομένας. οὕτω ἡ κώφωσις παρέμενε. ιδ΄ τὰ τῆς γνώμης ταραχώδεα. ὁ πυρετὸς ξυνέδωκε. ιζ΄, διὰ τῶν ῥινῶν ἐῤῥύη πουλύ. ἡ κώφωσις, σμικρὰ ξυνέδωκε. καὶ τὰς ἑπομένας, ἄση. κωφότης ἐνῆν. καὶ παράληρος. κ΄, ποδῶν ὀδύνη. κωφότης παράληρος ἀπέλιπεν. ἡμοῤῥάγησεν μικρὰ διὰ ῥινῶν. ἵδρωσεν ἄπυρος. κδ΄, ὁ πυρετὸς ὑπέστρεψεν. κώφωσις πάλιν. ποδῶν ὀδύνη. παρέμεινε παρακοπή. κζ΄. ἵδρωσε πολλά. ἄπυρος. ἡ κώφωσις ἐξέλιπεν. ἡ τῶν ποδῶν ὑπέμενεν ὀδύνη. τὰ δ᾽ ἄλλα τελέως ἐκρίθη.

Ἄῤῥωστος ὄγδοος.

Ἐν Ἀβδήροισιν Ἀναξίωνα, ὃς κατέκειτο παρὰ τὰς Θρηκίας πύλας, πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβεν. πλευροῦ ὀδύνη δεξιοῦ συνεχής. ἔβησσε ξηρή. οὐδ᾽ ἔπτυε τὰς πρώτας. διψώδης. ἄγρυπνος. οὖρα εὔχροα, πολλὰ, λεπτά. ς΄, παράληρος. πρὸς δὲ τὰ θερμάσματα, οὐδὲν ἐνεδίδου. ζ΄, ἐπιπόνως. ὁ γὰρ πυρετὸς ἐπέτεινεν. οἵτε πόνοι οὐ ξυνεδίδοσαν. αἵτε βῆχες ἠνώχλουν. δύσπνοός τε ἦν. ὀγδόῃ, ἀγκῶνα ἔτεμον. ἐῤῥύη πολλὸν οἷον δεῖ. ξυνέδωκαν μὲν οἱ πόνοι. αἱ μέντοι βῆχες, ξηραὶ παρείποντο. ια΄, ξυνέδωκαν οἱ πυρετοί. σμικρὰ περὶ κεφαλὴν ἵδρωσεν. ἔτι βῆχες. καὶ τὰ ἀπὸ πλεύμονος ὑγρότερα. ιζ΄ ἤρξατο σμικρὰ πέπονα πτύειν. ἐκουφίσθη. διψώδης δὲ ἦν. καὶ τῶν ἀπὸ πλεύμονος οὐ χρησταὶ αἱ καθάρσιες. κ΄, ἵδρωσεν ἄπυρος. μετὰ δὲ κρίσιν ἐκουφίσθη. κζ΄, ὁ πυρετὸς ὑπέστρεψεν. ἔβησσεν. ἀνῆγε πέπονα πολλά. οὔροισιν, ὑπόστασις πολλὴ λευκή. ἄδιψος ἐγένετο. ὕπνοι. λδ΄ ὕπνωσε, δι᾽ ὅλου ἄπυρος. ἐκρίθη πάντα.

Ἄῤῥωστος ἔνατος.

Ἐν Ἀβδήροις Ἡρόπυθος. κεφαλὴν ὀρθοστάδην ἐπιπόνως εἶχεν. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον κατεκλίθη. ᾤκει πλησίον τῆς ἄνω ἀγωγῆς. πυρετὸς ἔλαβε καυσώδης, ὀξύς. ἔμετοι τὸ κατ᾽ ἀρχὰς, πολλῶν χολωδέων. διψώδης. πολλὴ δυσφορίη. οὖρα λεπτὰ μέλανα. ἐναιώρημα μετέωρον, ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δ᾽ οὔ. νύκτα ἐπιπόνως. πυρετὸς ἄλλοτε ἀλλοίως παροξυνόμενος. τὰ πλεῖστα ἀτάκτως. περὶ δὲ ιδ΄, κώφωσις. οἱ πυρετοὶ ἐξέτεινον. οὖρα διὰ τῶν αὐτῶν. κ΄, πολλὰ παρέκρουσε. καὶ τὰς ἑπομένας. μ΄, διὰ ῥινῶν ἡμοῤῥάγησε πουλύ. καὶ κατενόει μᾶλλον. ἡ κώφωσις, ἐνῆν μὲν, ἧσσον δέ. οἱ πυρετοὶ ξυνέδωκαν. ἡμοῤῥάγει τὰς ἑπομένας, πυκνὰ καὶ κατ᾽ ὀλίγον. περὶ δὲ τὴν ξ΄, αἱ μὲν αἱμοῤῥαγίαι, ἀπεπαύσαντο. ἰσχίου δὲ δεξιοῦ, ὀδύνη ἰσχυρή. καὶ οἱ πυρετοὶ ἐνέτεινον. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον, πόνοι τῶν κάτω πάντων. ξυνέπιπτε δὲ ἢ τοὺς πυρετοὺς εἶναι μείζους, καὶ τὴν κώφωσιν πολλήν. ἢ ταῦτα μὲν ὑφιέναι καὶ κουφίζειν, τῶν δὲ κάτω περὶ ἰσχία, μείζους εἶναι τοὺς πόνους. ἤδη δὲ περὶ τὴν ὀγδοηκοστὴν, ξυνέδωκε μὲν πάντα. ξυνέλιπε δὲ οὐδὲν, οὖρα τε γὰρ εὔχροα καὶ πλείους ὑποστάσιας ἔχοντα, κατέβαινεν. οἵ παράληροί τε μείους ἦσαν. περὶ δὲ ἑκατοστὴν τὴν κοιλίην πολλοῖσι χολώδεσιν ἐπεταράχθη. καὶ ἤει χρόνον οὐκ ὀλίγον πολλὰ τοιαῦτα. καὶ πάλιν δυσεντεριώδεα, μετὰ πόνου. τῶν δὲ ἄλλων, ῥαστώνη. τὸ δὲ σύνολον, οἵτε πυρετοὶ ἐξέλιπον, καὶ ἡ κώφωσις ἐπαύσατο. ἐν ἑκατοστῇ, τελέως ἐκρίθη καῦσος.

Ἄῤῥωστος δέκατος.

Ἐν Ἀβδήροισι Νικόδημον ἐξ ἀφροδισίων καὶ ποτῶν, πῦρ ἔλαβεν. ἀρχόμενος δὲ ἦν ἀσώδης. καὶ καρδιαλγικός. διψώδης. γλῶσσα ἐπεκαύθη. οὖρα λεπτὰ μέλανα. β΄, ὁ πυρετὸς παρωξύνθη. φρικώδης. ἀσώδης. οὐδὲ ἐκοιμήθη. ἤμεσε χολώδεα ξανθά. οὖρα ὅμοια. νύκτα δι᾽ ἡσυχίης. ὕπνωσε. γ΄, ὑφῆκε πάντα, ῥαστώνη δὲ ἦν. περὶ ἡλίου δυσμὰς, πάλιν ὑπεδυσφόρει. νύκτα ἐπιπόνως. τετάρτῃ ῥῖγος, πυρετὸς πουλύς. πόνοι πάντων. οὖρα λεπτά. ἐναιώρημα. παρέκρουσε πολλά. ζ΄, ῥαστώνη. η΄, τὰ ἄλλα ξυνέδωκε πάντα. ι΄, καὶ τὰς ἑπομένας, ἐνῆσαν μὲν οἱ πόνοι. ἧσσον δὲ πάντες. οἱ δὲ παροξυσμοὶ καὶ οἱ πόνοι τούτῳ διὰ τέλεος ἐν ἀρτίῃσιν ἦσαν μᾶλλον. εἰκοστῇ οὔρησε λευκὸν πάχος εἶχε, κείμενον οὐ καθίστατο. ἵδρωσε πολλά. ἔδοξεν ἄπυρος γενέσθαι. δείλης δὲ πάλιν ἐθερμάνθη. καὶ οἱ αὐτοὶ πόνοι. φρίκη. δίψα. σμικρὰ παρέκρουσε. κδ΄, οὔρησε πολὺ λευκὸν, πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον. ἵδρωσε πολλῷ θερμῷ. δι᾽ ὅλου ἄπυρος. ἐκρίθη.

Ἄῤῥωστος ἑνδέκατος.

Ἐν Θάσῳ γυνὴ δυσήνιος, ἐκ λύπης μετὰ προφάσιος ὀρθοστάδην, ἐγένετο ἄγρυπνός τε καὶ ἄσιτος. καὶ
διψώδης ἦν. καὶ ἀσώδης. ᾤκει δὲ πλησίον τοῦ Πυλάδου, ἐπὶ τοῦ λείου. τῇ πρώτῃ ἀρχομένης νυκτὸς,
φόβοι. λόγοι πολλοί. δυσθυμίη. πυρέτιον λεπτόν. πρωΐ, σπασμοὶ πολλοί. ὅτε δὲ διαλίποιεν οἱ σπα-
σμοὶ οἱ πολλοὶ, παρέλεγεν. ἠσχρομύθει. πολλοὶ πόνοι, μεγάλοι, ξυνεχέες. δευτέρῃ διὰ τῶν αὐτῶν. οὐ-
δὲν ἐκοιμᾶτο. πυρετὸς ὀξύτερος. τρίτῃ οἱ μὲν σπασμοὶ, ἀπέλιπον. κῶμα δὲ καὶ καταφορή. καὶ πά-
λιν ἔγερσις. ἀνήϊσσε. κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. παρέλεγε πολλά. πυρετὸς ὀξύς. ἐς νύκτα δὲ ταύτην
ἵδρωσε, πολλῷ θερμῷ. δι᾽ ὅλου ἄπυρος. ὕπνωσε. πάντα κατενόει. ἐκρίθη. περὶ δὲ τὴν τρίτην ἡμέ-
ρην, οὖρα μέλανα λεπτά. ἐναιώρημα δὲ, ἐπὶ πολὺ στρογγύλον. οὐχ ἱδρύτο. περὶ δὲ κρίσιν, γυναικεῖα
πολλὰ κατέβη. 10

Ἄῤῥωστος δωδέκατος.

Ἐν Λαρίσῃ, παρθένον πυρετὸς ἔλαβεν. καυσώδης. ὀξύς. ἄγρυπνος. διψώδης. γλῶσσα λιγνυώδης.
ξηρή. οὖρα, εὔχροα μέν. λεπτὰ δέ. δευτέρῃ ἐπιπόνως. οὐχ ὕπνωσε. τρίτῃ, πολλὰ διῆλθεν ἀπὸ κοιλίης,
ὑδατόχροα. καὶ τὰς ἑπομένας ᾔει τοιαῦτα εὐφόρως. τετάρτῃ, οὔρησε λεπτὸν ὀλίγον. εἶχεν ἐναιώρη-
μα μετέωρον. οὐχ ἱδρύτο. παρέκρουσεν ἐς νύκτα. ς, διὰ ῥινῶν λάβρον ἐῤῥύη πουλύ. φρίξασα. ἵδρω-
σε πολλῷ θερμῷ. δι᾽ ὅλου ἄπυρος ἐκρίθη. ἐν δὲ τοῖσι πυρετοῖσι καὶ ἤδη κεκριμένων, γυναικεῖα κα-
τέβη τότε πρῶτον. παρθένος γὰρ ἦν. ἦν δὲ διὰ παντὸς ἀσώδης. φρικώδης. ἔρευθος προσώπου. ὀμ-
μάτων ὀδύνη. καρηβαρική. ταύτῃ οὐχ ὑπέστρεψεν, ἀλλ᾽ ἐκρίθη. οἱ πόνοι ἐν ἀρτίῃσι.

Ἄῤῥωστος τρεισκαιδέκατος.

Ἀπολλώνιος ἐν Ἀβδήροισιν, ὀρθοστάδην ὑπεφέρετο χρόνον πολλόν. ἦν δὲ μεγαλόσπλαγχνος. καὶ πε- 20
ρὶ ἧπαρ ξυνήθης ὀδύνη, χρόνον πολλὸν παρείπετο. καὶ δὴ τότε καὶ ἰκτερώδης ἐγένετο. φυσώδης.
χροιῆς τῆς ὑπολεύκου. φαγὼν δὲ καὶ πιὼν ἀκαιρότερον βόειον, ἐθερμάνθη. σμικρὰ τὸ πρῶτον κατε-
κλίθη. γάλαξι δὲ χρησάμενος ἑφθοῖσι, καὶ ὠμοῖσι, πολλοῖσιν, αἰγείοισι καὶ μηλείοισι. καὶ διαίτῃ κακῇ,
πάντων αἱ βλάβαι μεγάλαι. οἵ τε γὰρ πυρετοὶ παρωξύνθησαν. κοιλίη τε τῶν προσενεχθέντων, οὐ-
δὲν διέδωκεν ἄξιον λόγου. οὖρά τε λεπτὰ καὶ ὀλίγα διῄει. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. ἐμφύσημα κακόν. πουλὺ
δίψος. κωματώδης. ὑποχονδρίου δεξιοῦ ἔπαρμα ξὺν ὀδύνῃ. ἄκρεα πάντοθεν, ὑπόψυχρα. σμικρὰ
παρέλεγε. λήθη πάντων ὅ τι λέγοι. παρεφέρετο. περὶ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην, ἀφ᾽ ἧς ῥιγώσας ἀπε-
θερμάνθη, κατεκλίθη, καὶ ἐξεμάνη. βοή. ταραχή. λόγοι πολλοί. καὶ πάλιν ἵδρυσις. καὶ τὸ κῶμα
τηνικαῦτα προσῆλθε. μετὰ δὲ ταῦτα, κοιλίη ταραχώδης, πολλοῖσι, χολώδεσιν, ἀκρήτοισι, ὠμοῖ-
σιν. οὖρα μέλανα, σμικρά, λεπτά. πολλὴ δυσφορίη. τὰ τῶν διαχωρημάτων ποικίλως. ἢ γὰρ μέλα-
να, καὶ σμικρά, καὶ ἰώδεα. ἢ λιπαρὰ καὶ ὠμά, καὶ δακνώδεα. κατὰ δὲ χρόνους ἐδόκεε καὶ γαλα- 30
κτώδεα διδόναι. περὶ δὲ εἰκοστὴν τετάρτην διὰ παρηγορίης, τὰ μὲν ἄλλα ἐπὶ τῶν αὐτῶν. σμικρὰ δὲ,
κατενόησεν. ἐξ οὗ δὲ κατεκλίθη, οὐδενὸς ἐμνήσθη. πάλιν δὲ ταχὺ παρενόει. ὥρμητο πάντα ἐπὶ τὸ
χεῖρον. περὶ δὲ τριηκοστὴν πυρετὸς ὀξύς. διαχωρήματα πολλὰ λεπτά. παράληρος. ἄκρεα ψυχρά. ἄ-
φωνος. τριηκοστῇ τετάρτῃ, ἀπέθανε. τουτέῳ διὰ τέλεος ἐξ οὗ καὶ ἐγὼ οἶδα. κοιλίη ταραχώδης. οὖρα
λεπτὰ μέλανα. κωματώδης. ἄγρυπνος. ἄκρεα ψυχρά. παράληρος διὰ τέλεος φρενιτικός.

Τεσσαρεσκαιδέκατος.

Ἐν Κυζίκῳ γυναῖκε θυγατέρας τεκούσῃ διδύμους, καὶ δυστοκησάσῃ, καὶ οὐ πάνυ καθαρθείσῃ, τὸ μὲν
πρῶτον ἐπῆλθε πυρετὸς φρικώδης, ὀξύς. κεφαλῆς καὶ τραχήλου βάρος μετ᾽ ὀδύνης. ἄγρυπνος ἐξ
ἀρχῆς. σιγῶσα δὲ καὶ σκυθρωπή, καὶ οὐ πειθομένη. οὖρα λεπτὰ καὶ ἄχροα. διψώδης. ἀσώδης τὸ που-
λύ. κοιλίη πεπλανημένως ταραχώδης. καὶ πάλιν ξυνισαμένη. ἕκτῃ, ἐς νύκτα πολλὰ παρέλεγε. 40
οὐδὲν ἐκοιμήθη. περὶ δὲ ἑνδεκάτην ἐοῦσα, ἐξεμάνη. καὶ πάλιν κατενόει. οὖρα μέλανα λεπτά. καὶ πά-
λιν διαλείποντα ἐλαιώδεα. καὶ κοιλίη πολλοῖσι, λεπτοῖσι, ταραχώδεσι. ιδ, σπασμοὶ πολλοί. ἄκρεα
ψυχρά. οὐδὲν ἔτι κατενόει. οὖρα ἀπέστη. ις ἄφωνος. ιζ, ἀπέθανε φρενῖτις. Πεντεκαιδέκατος.

Ἐν Θάσῳ Δεάλκους γυναῖκα ἣ κατέκειτο ἐπὶ τοῦ λείου. πυρετὸς φρικώδης. ὀξὺς, ἐκ λύπης ἔλαβεν.
ἐξ ἀρχῆς δὲ περιεστέλλετο. καὶ διὰ τέλεος αἰεὶ σιγῶσα, ἐψηλάφα. ἔτιλλεν. ἔγλυφεν. ἐτριχολόγει.
δάκρυα. καὶ πάλιν γέλως. οὐκ ἐκοιμᾶτο. ἀπὸ κοιλίης ἐρεθισμοί. οὐδὲν διῄει. μικρὰ ὑπομιμνησκόν-
των, ἔπινεν. οὖρα λεπτά, σμικρά. πυρετοὶ πρὸς χεῖρα λεπτοί. ἀκρέων ψύξις. ἐνάτῃ, πολλὰ πα-
ρέλεγε. καὶ πάλιν ἱδρυνθη σιγῶσα. τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, πνεῦμα ἀραιὸν μέγα, διὰ χρόνου, καὶ πά-
λιν βραχύπνοος. ἑπτακαιδεκάτῃ, ἀπὸ κοιλίης ἐρεθισμὸς ταραχώδης. ἔπειτα αὐτὰ τὰ ποτὰ οὐ
διῄει. οὐδὲν συνίστατο. ἀναισθήτως εἶχε πάντων. δέρματος περίτασις καρφαλέου. εἰκοστῇ, λόγοι πολ- 50
λοί. καὶ πάλιν ἱδρύνθη ἄφωνος. βραχύπνοος. κα, ἀπέθανεν. ἦν ταύτῃ διὰ τέλεος, πνεῦμα ἀραιὸν μέ-
γα. ἀναισθήτως πάντων εἶχεν. αἰεὶ περιεστέλλετο. ἢ λόγοι πολλοί, ἢ σιγῶσα. διὰ τέλεος φρενῖτις.

Ἑκκαιδέκατος.

Ἐν Μελιβοίῃ νεηνίσκος ἐκ πότων καὶ ἀφροδισίων πολλῶν πουλὺν χρόνον θερμανθεὶς, κατεκλίθη. φρι-

κώδης δὲ καὶ ἀσώδης ἦν. ἄγρυπνος. καὶ ἄδιψος. ἀπὸ δὲ κοιλίης τῇ πρώτῃ, πολλὰ κόπρανα διῆλθε,
ἔπειτα περὶ ῥόον πολλῶν. καὶ τὰς ἐχομένας ὑδατόχλοα πολλὰ διήει. οὖρα λεπτὰ ὀλίγα ἄχροα. πνεῦ-
μα ἀραιὸν μέγα διὰ χρόνου. ὑποχονδρίου ἔντασις, ὑπολάπαρος. παραμήκης ἐξ ἀμφοτέρων. καρ-
δίης παλμός. διὰ τέλεος ξυνεχής. οὔρησεν ἐλαιῶδες. παρέκρουσεν ἀτρεμέως. κόσμιός τε καὶ ἥσυχος.
δέρμα καρφαλέον καὶ περιτεταμένον. διαχωρήματα πολλὰ, καὶ λεπτὰ, ἢ χολώδεα, λιπαρά. ιδ'.
πάντα παρεκρούσθη. παρωξύνθη. πολλὰ παρέλεγεν. κ', ἐξεμάνη. βληστρισμός. οὐδὲν οὔρει. μικρὰ
ποτὰ κατείχετο. τῇ κδ', ἀπέθανε φρενῖτις. Δοκέει δέ μοι προσωφεληθῆναι κατὰ λόγον τὸ γενόμε-
νον θέρος. τὰς γὰρ θερινὰς νούσους χειμὼν ἐπιγενόμενος λύει. καὶ τὰς χειμερινὰς θέρος ἐπιγενόμενον
μεθίστησι. καίτοι αὐτό γε ἐπὶ ἑωυτοῦ τὸ γενόμενον θέρος, οὐκ εὐσταθὲς ἐγένετο, ἀλλ' ἐξαίφνης θερμὸν,
καὶ νότιον, καὶ ἄπνουν. ἀλλ' ὅμως πρὸς τὴν ἄλλην κατάστασιν μεταλλάξαν, ὠφέλησεν. μέγα δὲ μέρος
ἡγεῦμαι τῆς τέχνης εἶναι, τὸ δύνασθαι σκοπεῖν, καὶ περὶ τῶν γεγραμμένων ὀρθῶς. ὁ γὰρ γνοὺς καὶ
χρεόμενος τούτοις, οὐκ ἄν μοι δοκέει μέγα σφάλλεσθαι ἐν τῇ τέχνῃ. δεῖ δὲ καταμανθάνειν ἀκριβῶς
τὴν κατάστασιν τῶν ὡρέων ἑκάστην. καὶ τὸ νόσημα, ἀγαθὸν, ὅτι κοινὸν ἐν τῇ καταστάσει, ἢ ἐν τῇ νούσῳ,
μακρὸν ὅτι νόσημα καὶ θανάσιμον. μακρὸν ὅτι καὶ περιεστηκός. τάξιν τῶν κρισίμων, ἐκ τούτων σκοπεῖ-
σθαι καὶ προλέγειν. ἐκ τούτων εὐπορεῖται. εἰδότι περὶ τούτων ἐστὶν εἰδέναι, οὓς καὶ ὅτε, καὶ ὡς δεῖ διαι-
τᾶν.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ετ' ἰσημερίην καὶ μετὰ πληϊάδα, οἷα τὰ αἰνεθιόμενα καὶ βλεννώδεα, ἃ τὴν κεφα-
λὴν ὦξε, ἀπῆλθεν ὑπὸ τοῦ ὠτός. τῷ παρὰ Λεωκύδεος, ἐν περὶ Φανοδίκου, οἱ δά-
κτυλοι οἱ ἐν τῷ ποδὶ ἐπὶ τοῦ στήθεος ὁ τμηθεὶς τὴν κνήμην, ταύτῃ μὲν καὶ ἐμελάνθη,
ἢ τὸ μέγα ἕλκος, ἐν τῷ ἔξω τῆς κνήμης, καὶ ἐκ τοῦ πόθεν ᾔει. ἐπεὶ καθαρὸν ἐγίνετο.
περὶ δεροῦ ὀδύνη καὶ στήθεος κατ' ἴξιν ἀριστεροῦ. καὶ πυρετοί. ἀπέθανεν, ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ.
τὸ χολῶδες τῷ χοινοπλόκῳ κατακορές. καὶ τὰ καυστικὰ καταφερομένῳ περὶ ἰσημερίην, κάτω αἷ-
μα πολὺ διῆλθε. Γέροντι πάνυ σφόδρα ἀπεγένετο, οὐ πρόσω τεσσαρεσκαιδεκαημερέων. Τῷ
δὲ στίγματι ὁ παρ' Ἀντιφίλου καυστικῶν κειθέντων ἑβδόμῃ χολώδει, τυφώδει, τρίτῃ μετὰ κρίσιν.
ἢ οὕτως αἷμα ἔπτυσε. περιεγένετο. καὶ ὑποστροφὴ ὕστερον ἐγένετο. ἐκρίθη ὡς εἰκὸς, περὶ πληϊάδων δύσιν
τὸ πρῶτον. μετὰ δὲ πληϊάδων δύσιν, χολώδης εἰς μανίην. κρίσις περιεγένετο περὶ ἐνάτην ἄνευ ἱδρῶ-
τος. Περὶ ἰσημερίην, ὁ Καλχηδόνιος. ἀπὸ πυλέων μετακομισθεὶς παρ' ἀγρεῖν. ῥήγματος περὶ μα-
ζὸν δεξιὸν ὀδυνώμενος ἔπτυεν ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ὑπόχλωρον. γαστήρ. ἱδρῶς ἀρξάμενος ἑβδόμῃ, εἶχε
τὰ πολλὰ, ἄχρις ὀγδόης. ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. περὶ δὲ τεσσαρακοστὴν, ἤρθη περὶ τὰ ὦτα οἱ ἀμφό-
τερα. οὐκ ἀπεοικὸς ἐδόκει ἔμπυος ἔσεσθαι, οὐκ ἐγένετο. Στῆθος Ἀλεισοδήμῳ ἐκαύθη. Τῷ Φιλί-
δος οἱ ὡς ἀπέβη ἐκ πτώματος καὶ τούτῳ. προϋπῆρχε δὲ ὀδύνη τις ἀνωτέρω. μετ' ἰσημερίας φθινοπω-
ρινὰς, ὑποστροφαί. καὶ ἄλλως μέχρι τροπέων χειμερινῶν, μεθ' ἡλίου τοῦ θερινοῦ. Ἡ Ἀχελώου ἐκ ταύτης
ἀπέφθειρεν αἱματώδης ἐοῦσα καὶ φρικώδης. καὶ ἱδρῶτες. κρίσις τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. ὁποσάμηνον οὐκ
οἶδα. ἄρσεν δὲ καὶ ἄλλο πρὸς τὰς εἴκοσιν ἔφη, εἰ ἀληθέα οὐκ οἶδα. Περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς,
βόρεια ἦν. ἰκτεριώδεες ἐγένοντο κατακορέως, καὶ οἱ μὲν, φρικώδεες. οἱ δὲ, οὔ. γλῶσσαι ξυγκεκαυμέ-
ναι τρίτῃ. καὶ ὄχλοι περὶ ἕκτην καὶ ἑβδόμην. καὶ οὗτοι μακρὰν ἀποτείνοντες. ιδ', γαστέρες αὐτεχόμεναι. καὶ
ἐν τῇσι φαρμακείῃσιν οὐχ ὑπακούουσαι. κατὰ λόγον τῶν πυρετῶν, καὶ ἀνιδρῶτες. πελιδνοὶ ἐστὶν οἷσι σμι-
κροὶ, πρὸς ὑποχόνδρια δεξιὰ ἐκτεταμένοι. καὶ πρὸς χεῖρα ὑποβορβορύζοντες αἱμόῤῥοοι. καὶ οὔροισιν
ἡ κάθαρσις καὶ ἡ κρίσις. πολλῷ δὲ μᾶλλον, εἶχον τὸ κάτω. καὶ γὰρ τοῦτο ἐπελαμβάνετο ὑπὸ τὸν χρόνον
τοῦτον. οἷσι μὴ οὕτως ἦν. πελιδνοὶ δὲ καὶ ἐπηρμένοι. αἱμοῤῥαγίη ἐξ ἀριστεροῦ. ἥλιος ἐτράπετο. τὰ χειμερι-
νὰ χειμερίως ἐν βορείοισι. μετὰ δὲ ὀλίγον, νότια ἦν. ἐφ' ἡμέρας πεντεκαίδεκα. μετὰ δὲ ταῦτα, νι-
φετός. ιδ' ἡμέρῃσιν. ἀμφὶ ταῦτα τοῦ ἔτεος, ἰκτεριώδεες κατακορέες. οὐ κρινόμενοι εἰλικρινέως
φιλυποστροφώδεα. μετὰ δὲ χιόνας, νότια ὑπεγένετο. καὶ ὑέτια. κόρυζαι κατεῤῥάγησαν, καὶ ξὺν
πυρετοῖσι καὶ ἄνευ πυρετῶν. ἐνὶ δέ τινι καὶ ἐς ὀδόντας. ἐκ τοῦ ἀπὸ μέσου προσηλγηκότι ἐπὶ δεξιά. καὶ
ὀφρὺν, καὶ ὄμμα. ἦσαν δὲ καὶ βραγχώδεες. καὶ φάρυγγες φλεγμαίνουσαι. καὶ οἱ παρίσθμια καλεόμενοι ἀνεῖχον.
καὶ τὰ περὶ τὰ ὦτα καὶ γνάθον ἐπάρματα μαλθακὰ, καὶ ξὺν πυρετῷ καθίστατο. ἀρχομένοισι πυρεταί-
νειν, ἐγίνετο ἐπάνω καὶ ἐπὶ θάτερα, τὰ πολλὰ τουτέων. καὶ οἱ παρίσθμιοι εἰσὶν, οἷσιν ὑπὸ τὸ μετόπωρον καὶ χει-
μῶνα, ἀτὰρ καὶ τὰ πιτυρώδεα. καὶ ἀπέφθειραν πολλαὶ παντοίως, καὶ ἐδυσόκεον. ἕκτῃ τῇ παρθένῳ κρι-
θέντα. ἕκτῃ ὑπεστρόπιασεν. ἐκρίθη δὲ δι' ἕκτης πάντα. ἐν τούτοισι τοῖσι χρόνοισιν, ἑκταῖα. ὀγδοαῖα ἐ-
κρίνετο περὶ πληϊάδων δύσιας. Ἡ Μεανδρίου τοῦ τυφλοῦ, αὐτίκα χλωρὸν καὶ αὐτίκα πτυῶδες ἔ-
πτυσε περὶ ἕκτην. καὶ ἥπατος ζύμωσις. καὶ κάτω ὑποχώρησις ὀλίγη. σκληρὰ πυώδεα ἄνω. ὀλίγα. λευ-
κὰ. πλατέα ἀνέπτυσεν. ἀπόσιτος. ἀπέθανεν ἐγγὺς εἰκοσταίη. Ἐκ τῶν γειτόνων Θέστορος οἰκέτις,

ἐκ καυστικῶν, ὑπὸ χωρήσιος χολώδεος, συχνῆς, ὑπὸ χονδρίου ἐντεταμένου. τῇ ἕκτῃ δὲ ἐπισχέσιος
οἱ κοιλίη λεπτὰ συχνὰ ἐς ἅπαξ διῆλθε. καὶ εὐθέως ἵδρωσε. καὶ ἐκρίθη. καὶ ἡ κοιλίη ἔστη. ἐς δὲ τὴν αὐ-
τὴν ὥρην, ῥιγώσασα ἐπυρέταινε. καὶ ἐς τὴν αὐτὴν πάλιν ὥρην. Ἡ Θερσάνδρου, λευκοφλε-
γματώδης οὐ πάνυ ἐοῦσα θηλάζουσα, ἐπυρέταινεν ὀξύ. ταύτῃ ἡ γλῶσσα ξυνεκαύθη τῶν ἄλλων
ξυγκαιομένων. ὑπὸ τὸν χρόνον τοῦτον, γλῶσσα τε ἐξηχώετο, ὥσπερ χαλαζώδει πυκνῷ. καὶ ἑλ-
μίνθια κατὰ τὸ στόμα. περὶ δὲ τὴν κ΄, οὐ τελέως ἐκρίθη. Περὶ δὲ πληϊάδων δύσιας, ὁ Μητροφάντου
τὴν κεφαλὴν πληγεὶς ὑπὸ ἑτέρου παιδὸς, ὀστράκῳ. καὶ ἀπογλυόμενος δωδεκαταῖος, ἐπύρεσσε.
προφάσιος δὲ, ὅτι σμήχων ἔτρεψε τὰ περὶ τὸ ἕλκος, καὶ μετεψύχθη. καὶ ἐξηρέθη τὰ χείλεα αὐτίκα.
διελεπτώθη τὸ δέρμα πολλαχῆ ἀπὸ τοῦ ἕλκεος πρόσω. τριαθέντι δὲ οὐ βραδέως, οὔτε πύον ἐῤῥύη,
οὔτε ἐκουφίσθη. παρὰ δὲ τὸ οὖς ἐδόκει παραπυΐσκειν, ἐπὶ τῇ γνύϊ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. ταύτῃ γὰρ καὶ
τὸ ἕλκος. ἔπειτα τοῦτο τε οὐκ ἀπεπύει. καὶ ὁ ὦμος ὁ δεξιὸς ἐνέπυσε, ταχέως. ἀπέθανε περὶ κδ΄.
Μετὰ πληϊάδων δύσιας, ὁ τὸ οὖς ἀλγήσας, περὶ εἴκοσιν, ὕστερον ἄφωνος. τὰ ἐπὶ δεξιὰ τε ἀκρατής.
ἀπύρετος. ἵδρωσε. δεξιὸν οὖς, δεξιὸς ὀφθαλμὸς, ἐστήκει οὐ κάρτα. καὶ ἐφείλκετό τι ἐκ τοῦ κάτω μέ-
ρεος. ἀριστερὰ δὲ ἴλλαεν. αἰνῶς ὁ ὀφθαλμὸς ὀδυνώμενος. τράχηλος σκληρὸς ἀπεγένετο. τρίτην ὥρην
ἴσως ὠδυνήθη ὕστερον. Μετὰ πληϊάδων δύσιν ὁ θεράπων ὁ τοῦ Ἀττικοῦ, ἀπὸ τεταρταίου ἁλι-
σκόμενος. τυφλώδης ἱδρύθη. ἕτερος τὴν αὐτὴν ὥρην ἀληθεῖ τυφλομανίῃ. ἐς ἰσχία καὶ σκέλεα ἦλθεν
ὀδύνη. ἐπαύετο, ποσταῖος οὐ γινώσκω. ταύτην τὴν ὥρην φρικώδεες. ἐμετώδεες. καὶ μετὰ κρίσιν ἀ-
πόσιτοι. καὶ χολώδεες. καὶ σπλῆνες μεγάλοι. σκληροί. ὀδυνώδεες. καὶ αἱμοῤῥαγικοί. τοῖσι δὲ τὴν αὐ-
τὴν ὥρην μετὰ πληϊάδων δύσιας, ἐκ ῥινῶν αἷμα χολῶδες ἐπισπλήνοισιν. Ἐν Κρανῶνι τῇ Νι-
κοστράτου ληφθείσῃ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἔφθασεν, αὐτίκα κρατέα τραχήλου καὶ τῶν ἄλλων καὶ σί-
τος ἐγκατεκλείσθη μέχρι δεκάτης. πνεῦμα πυκνὸν, σμικρόν. ἀκρασίη. ψηλαφῶσα δακτύλους. πα-
ραλγέουσα. ἱδρῶτες. εἱλκύσθη ἐπὶ τὰ δεξιά. τράχηλος. στόμα. ὄμμα. ῥίς. οὔρων ὑπόστασις λευκή. ὀρο-
βώδης. ἑτέρη λευκή. ξυσματώδης ἄλλη. ὑπόχλωρος. λικεθώδης. ταύτῃ ἐστὶν ὅτε, ὡς πιμελῶδες ἐ-
φίστατο τοῦτο ἀθρόον οὐκ ἐπὶ πολὺ διεσκεδασμένον, διὰ τὸ ἐναιώρημα διεστηκός. διὰ ἔξω δὲ οἷον, οὐ τὸ
ὑφιστάμενον ἔπειτα οὐρεῖται. καὶ τὸ μέν τι τοιοῦτον. τὸ δὲ ἱδρυμένον, ἄλλο τοιοῦτον ὀλίγον, ἐπὶ πλα-
τὺ διεσκεδασμένον. ἄλλο τεταραγμένον. ἕτερον τοιοῦτον. ἐναιώρημα, νεφελίου ὑπομέλανος, δοκέον-
τος πάχος ἔχειν. χαῦνον δὲ ἄλλο λεπτόν. ἄλλο ἐναιώρημα λεπτὸν τοιοῦτον. ἄλλο διὰ ἵππου. ἄλλο, διὰ
τὰ ζοφώδεα. ὁ πρῶτος παρενεχθεὶς, μειράκιον. τούτῳ οὖρον καθαρὸν λεπτόν. πάντων διαχώρησις,
λεπτή. πολλή. ἄχολος. γλῶσσα τρηχέη πάνυ. πυρετὸς περικαής. ἄγρυπνος. κοιλίη κυρτή. οὗτος πα-
ρέκρουσεν οἶμαι ὀγδόη, τρόπον τὸν ἀκόλαστον. ἀνίστασθαι. μάχεσθαι. αἰσχρομυθέειν ἰσχυρῶς, οὐ τοιοῦτος
ἐών. τούτῳ ἀθρόων οὔρων πολλῶν ἐλθόντων λεπτῶν δὲ ἐπισχέσιος, ὕπνος ἐγένετο ξυνεχὴς καὶ ἱδρὼς,
κρίσιμος δοκέων δὲ οὐ τοιοῦτος. ἴσως περὶ δεκάτην. ἔπειτα δὲ ἐμάνη τε αὖθις, καὶ ἀπέθανε ταχέως,
ἑνδεκαταῖος. προφάσιος οἶμαι τοῦ πιεῖν ἄκρητον συχνὸν, πρὶν ἐκμανῆναι. ὀλίγα ἔτεα αὐτῷ, εἴκοσι
ἐπτύς. Τοῦ φθινοπώρου, ἤμεσε χολὴν. μέλαιναν, ἡ Εὐμενέος. καὶ αἱ ὀσμαὶ δὲ πρόσδηλοι. καὶ οἱ φρι-
κώδεες πυρετοί. καὶ αἱ καρδιαλγίαι χολώδεες. βραχέα ἀνεμοῦσα, καὶ τὸ ἑλμίνθιον. διαχωρήματα
λεπτὰ πάντα τὸν χρόνον. περὶ πληϊάδων δύσιος. ἔληγον περὶ αὐτὰς, αἵ τε αἱμοῤῥαγίαι. καὶ βρα-
χύτεροι οἱ πυρετοὶ, καὶ ὑποστροφώδεες αὐτίκα, βραχέησιν ὑποστροφῇσι. καὶ ἀπόσιτοι. καὶ ἔφθοι. καὶ
ἀσώδεες. καὶ καρδιαλγέες. καὶ θηριώδεες ἐν τῇσι κρίσεσι. καὶ ῥιγώδεες. καὶ χολώδεες. Μειράκιον
ξένον, τρίτῃ αἷμα ἐκ ῥινῶν πολύ. καὶ τετάρτῃ. καὶ πέμπτῃ. ἕκτῃ ἵστατο κοσμίως. παρέκρουσεν. ἑβ-
δομαῖος γαστὴρ ἐστήκει. καυματώδης ἦν ὑποστροφὴ τριταίῳ. δὲ ἔλιπε γαστὴρ αὖτε χολωμένη. οὖρον οὐκ οἶ-
δα. περὶ κρίσιν διὰ ἔλει. περὶ δὲ πληϊάδων δύσιας, νότια καὶ ὑέτια ἦν, κατὰ τότε. μειράκιον. μυ-
ξώδεα. ὑπόχολα. πέπονα ὑπεχώρει. γλίσχρα. συχνὰ διαχωρήματα. πῦρ συνεχές. γλῶσσα ξηρή. ἐκρί-
θη ἑκταῖος. ἑβδομαῖος αὖθις ἔλαβεν. ἀφῆκεν αὐθημερὸν, στόμω. ὠτὸς ῥεῦμα κατ᾿ ἀριστερόν. γλί-
σχρον. παχύ. ἕκτῃ. Τῷ παιδίῳ τῷ φαγεδαινωθέντι, ὀδόντες οἱ ὑποκάτω. καὶ τῶν ἄνω καὶ τῶν
κάτω οἱ ἔμπροσθεν, ἀνέπλεον. ἔγκοιλον εἶχον ὀστέον. ὧν μὲν ἐκ τῆς ὑπερῴης ἀπέρχεται, μέση ἵζει
ἡ ῥίς. ὧν δὲ οἱ ἄνω ὀδόντες οἱ ἔμπροσθεν, πλατεῖα ἄκρη ἀριθμούμενος. ὁ πεμπταῖος ἀπὸ τῶν ἔμπρο-
σθεν, τέσσαρας ῥίζας κατὰ δύο συνεζευγμένας, ὡς πρὸς ἑκάτερον τῶν γειτόνων ὀδόντων, ἄκρας
ἀποκεκαμμένας εἰς τὸ ἔσω μέρος πάσας, παρὰ τὸν τρίτον ὀδόντα, ἀποπυήματα πλείω, ἢ παρὰ
τοὺς ἄλλους πάντας. καὶ τὰ ἐκ ῥινῶν παχέα ῥεύματα. καὶ ἀπὸ κροτάφων ὀδύναι ἐκ τούτου μάλι-
στα γίνονται. ἐσθίεται οὗτος, μάλιστα ὁ πέμπτος. ἐκ μέσου μὲν κόνδυλον εἶχεν. δύο δὲ ἔμπροσθεν. ὁ μι-
κρὸς, πρῶτος ἔνδοθεν κατὰ τοὺς δύο ἐβέβρωτο. ῥίζαν μίαν παχέην εἶχεν ὁ ἕβδομος. Τῷ Ἀθη-
ναίῳ δὲ παιδίῳ ἄρσενι ὀδὼν ἐπ᾿ ἀριστερὰ κάτω ἄνω. ὁ ἐπὶ δεξιὰ τούτου. οὖς δεξιὸν ἐνεπύησεν, οὐκ ἔ-
τι ἀλγέοντος. μετὰ δὲ πληϊάδα, εὐδίαι ἐπινέφελοι. καὶ ὀμίχλαι. κρίσιες, πεμπταῖαι, καὶ ἑκταῖαι, καὶ
ἑβδομαῖαι, ἔτι δὲ καὶ μακρότεραι. ὑποστροφώδεες οἱ πυρετοί. καὶ ἐς τὸ πλανώδεες. καὶ ἀπόσιτοι. καὶ

χολώδεες. καὶ δυσεντερίαι ἀπόσιτοι. πυρώδεες. περὶ πληϊάδων δύσιας, νότια ἰσχυρῶς ἦν. αἱμοῤῥαγίαι. καὶ τεταρταιοφυέες. καὶ ἠπιαλώδεες. ὁ ἐν τῷ σκυτείῳ ἡμοῤῥάγησε κατακορέως. διαχώρησις ὀλίγη. ἐκρίθη ἑβδομαῖος ῥίγει. Ὁ παῖς ὁ παρὰ τὸ ἔσχατον καπηλεῖον, ἡμοῤῥάγησε τεταρταῖος. πολλὸν αὐτίκα ἐφλυήρει. γαστὴρ ἀντείχετο. ὑποχόνδριον ὀδυνῶδες σκληρόν. πρὸς βάλανον ἐκταίῳ ὑπῆλθεν κάτω χλωρά. ἑβδόμῃ πρωΐ, ῥιπτασμός. πολλὴ βοή. φλεβῶν σφυγμοὶ παρ' ὀμφαλόν. ἐν τοῖσιν ὀξυτάτοισι τῶν πυρετῶν, οἱ σφυγμοὶ πυκνότατοι. καὶ μέγιστοι δὲ τὸ ἐς δείλην παροξύνεσθαι. τοιοῦτον ἐν πάσῃ τῇ νούσῳ. πρὸς τὰς ἀρχὰς δὲ καὶ οἱ παροξυσμοί, καὶ τὸ πρωϊαίτερον σκεπτέον. καὶ τὸ συνεχέον. καὶ τὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ. Μετὰ πληϊάδων δύσιας, νότια. πέμπτῃ κρινόμενα διαλίποντα, μίαν λαμβάνει· τὰ δὲ φολλικώδεα ἐπιφλεκταινούμενα, οἷα τῷ Ἀκανθίῳ λαπύτῳ. περὶ δὲ πληϊάδων δύσιας, ὑποψωρώδεα καὶ ψυχέα τὰ κνησμώδεα οὐκ ἐπιδακρύοντα. μᾶλλον μὲν ταύτην τὴν ὥρην. ἀτὰρ καὶ τὰ λειχηνώδεα ἐξαιρόμενα. ταῦτα ἦν οἱ, τῇ Πυθοδώρου καὶ τῷ καπηλίῳ ξὺν πυρετῷ. ἅμα ἀρχομένῳ σχεδὸν τῇ Πυθοδώρου ἰσχία ἀκρατέα. Μετὰ πληϊάδων δύσιας, φρικώδεες. αἱμοῤῥαγικοὶ ἐκ ῥινῶν. ὁ μέντοι σκυτεὺς ἐκρίθη ἑβδομαῖος. μίαν διαλιπών, μίαν ἐλάμβανεν. αὖθις τετάρτῃ ἐκρίθη. ἄλλος τῶν παρὰ Λεωκύδεος, ἐκρίθη ἑβδόμῃ. ἄλλος, τετάρτῃ. Μόσχος ἐνάτῃ. λαῦρον ἐξ ἀριστεροῦ. βραχὺ δὲ, ἐκ δεξιοῦ μυκτῆρος. πρὸς τὰς ιδ, ἐς κρίσιν. ἣ ἔδει ἀρξάμενα παροξύνεσθαι. ἁμαρτάδες βρωμάτων ιζ ἐγένοντο. παρὰ τὸ οὖς ὑπὸ δεξιὰ σμικρὸν ἔσωθεν σκληρόν. ἔξωθεν σμικρὸν χαῦνον. ὀδυνῶδες οὐδὲν ἐπεδίδου. ιθ. ἐπεγένετο νυκτός, τοῖσι πάνυ χολώδεσιν ἐμπύοις. μάλιστα ὀλωΐ κέλη ἡ κάθαρσις. δὲ ὁ τὴν σικύην προσβαλλόμενος. ἐπεὶ ἐς τὸ ἰσχίον ὀδύνη τούτῳ ἐς σκέλος κάτω ἦλθε. καὶ ἐρρήϊσεν ὁ ἐκ τοῦ κεραμέου ἵππου καταπεσών, ᾧ οὐ προσεβλήθη αὐτίκα σικύη. ἐκαύθη ἔσω. καὶ κ, ἐπαλιγκότησεν. αἱμοῤῥαγικά. καὶ ξυστώδεα. καὶ ἐσθιόμενα. Ἡ Τενεδίη τεταρταίη ἀπέφθειρεν, ὡς ἔφη ξηκοσταῖον ἄρσεν. γαστὴρ ὑγρὰ λεπτά. ξυνεκαύθη γλῶσσα. κρίσις τεταρταίη. Μετὰ πληϊάδων δύσιας, σπληνώδεα. καὶ μέχρι πέμπτης ἔῤῥει. ἐκρίθη. ἑβδομαίῳ δὲ ἐόντι οὔρεεν, δὲ ὀρόβων πλύμα. ὅμοιον αὐτὸ ἑωυτῷ. ἔπειτα καθαρόν. ὑποστροφή. διέλιπέ τε καὶ τῷ Μεγάρεος, πολλὸν αἷμα οὐκ ἐῤῥύη. οὔρεεν δὲ τὸ Ἀρτιγένεος, λευκὸν παχὺ ὅμοιον. Ἡλίου χειμερινέων τροπέων, ἄστρον οὐ σμικρόν. πέμπτῃ δ' ὕστερον ἑκάστων σεισμός. ἡ τοῦ ἐν Κορίνθῳ ἡ μὲν ἀσθματώδης, ἡ Ἀντιγένεος. ἡ ἐκ εἰδυῖα εἶχε ἐρυθρὰ ἐπιφαινόμενα. ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. γαστὴρ σμικρή. ἄλλοτε μεγάλη. βιάσασθαι γὰρ δὴ ἐτύγχανεν ὁδοιπορῆσαι θᾶσσον. μὴν ἦν ὄγδοος. ἱδρύθη προπυρεταίνουσα. Ἡ δὲ τοῦ Ἀπημάνθου ἀδελφεοῦ γυνὴ, ἀπέφθειρεν ἑξήκονθ' ἡμερῶν, ὡς ἔφη ἑβδομαίη, θῆλυ. περὶ δὲ ἐνάτην ἐθορυβήθη. μετὰ δὲ κρίσιν, τὰ δεξιὰ ἤλγει. ὡς ἂν ἀπὸ ἀποστροφῆς αὐτῇ εἶχε ταχέως, καὶ ἀπέφθειρεν. ἑτέρη λευκοῖς θυγατέρα ἔτεκεν. ἑτέρη ἐρυθροῖς, ὡς ἔδει φρικώδεες. ἀσώδεες. ἀπόσιτοι. ὑποστροφώδεες. χολώδεες. αἱμοῤῥαγικοί. ὑπόσπληνοι. ὀδυνώδεα τὸ πόνον ἐκ τῶν ἀριστερῶν οἱ πλεῖστοι τῇ Ἀπημάντου, ἡ ἔστραπτο ταύτῃ, τὸν ὀφθαλμὸν τὸν δεξιόν. τὸν δὲ κενεῶνα, ὑπὸ τὰ ἕτερα. Ἡ Ἀρισοφῶντος θυγάτηρ, τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ε, ἐπυρέταινε. ξηρὴ διετέλει τὰ πλεῖστα. γαστὴρ μέντοι ταραχώδης ταύτῃ. δύσκριτα. ὑπὸ τὰ ξήκοντα ἐπαύσατο. φλεκταίναι μὲν ἐκ κόπων οὐ κάρτα ἰσχυρῶν. ἀφικνεῦνται ἐς ἑβδόμην, ὑπὸ πέλιοι. ῥῖγος τῇ ὄπισθεν τοῦ Ἡρωΐου παιδίσκῃ ἐγένετο. αἱ δὲ λευκαὶ μεγάλαι, οὐ δ' αὗται πάνυ χρησταὶ τῶν κατοχέων καὶ ὑπνωδέων, καὶ μὴ ξυμπιπτόντων καὶ χολῆς ἀντεχομένης. καὶ ἦν ὑγρὴ ἢ σκληρή, οὐ ξυμπίπτοντες. Ζωΐλου τοῦ τέκτονος, στομώδεες. σφυγμοὶ νωθροί. οὔρησις καὶ κοιλία μετρίως ἄχροος. ἦν δὲ ἔντασις ἑκατέρωθεν ἐς ἰθὺ, μέχρις ὀμφαλοῦ ξὺν ὀξεῖ. ἀπόσιτος. διψώδης.

Ἡ παρὰ Τηκομαίῳ Ἀγορινόμου θυγάτηρ, ἐν γαστρὶ ἄσημος ἀρξαμένη διμήνου ἔμετος φλεγματώδης. ὅτε δὲ χολώδης. ἔῤῥηξε χαλεπῶς. ἔτεκε. τελέως ἐκαθάρθη. ἔμετος ὁμοίως μέχρι ξηκοστῆς. ἔπειτα γαστὴρ ἐταράχθη. καὶ ὁ ἔμετος ἐπαύσατο. λειεντερίη. γυναικεῖα οὐκ ἐγένετο. δύο ἐτέων χειμῶνος ἔσχεν αἱμοῤῥοΐδας. Οἱ δύο ἀδελφεοί, οἱ τοῦ Κέκροπος οἰκεῖοι, οἷσι τὰ μέλανα κατ' ἀρχὰς διήει. ὑπόστρυφνα. βαρυκοειδέα. ἐκ καταμορέων ἀφρωδέων χλοώδεα ἤισαν. ὡς τὸν οἶνον ἐκ συνθήκης ἦρεν, ἐπυρέταινεν αὐτίκα. σιταίῳ ἡμοῤῥάγησεν. δ. καὶ ε καὶ ς, καὶ η, ἐκρίθη κοιλίη ὑγρή. Ὁ ἐκ μετάλλων, ὑποχόνδριον δεξιὸν ἐκτεταμένον. σπλὴν μέγας. καὶ κοιλίη ἐντεταμένη. ὑπόσκληρα. πνευματώδης. ἄχροος. τούτῳ ἐς γόνυ ἀριστερὸν, ὑποστροφή. δι' ὅλου ἐκρίθη. Ὁ Τημένεω εἶχέ τι πνεύματος ὡς χλοώδης εἰς νῶτα ἐς χεῖρας χλοώδης. Ὁ τῆς Λέχους ἀνὴρ, ὁ παρὰ τὰ σιτοδόκου, ὁ ἰκτεριώδης πρὸς ὃν ἑβδομαῖον ἐσῆλθεν, ὀγδόη ἀπώλετο. οὔτε οὐρῶν, οὔτε διαχωρέων. ὑποχόνδρια μεγάλα καὶ σκληρά. καὶ πνεῦμα πυκνόν. οὗτος ἀπολλύμενος, οὐ δὲ ὑπὸ πόνου, ἐνόπισε τὸ μέτωπον. ἡ τούτου γυνὴ, ἐξέβαλλε θῆλυ ἑβδόμη, ἑβδόμῳ μηνί. ἐφάνη δὲ τετάρτῃ. ταύτην μὲν ἐν ἀρχῇ, ποδῶν ὀδύνη εἶχε. λήγοντος δὲ τοῦ πυρετοῦ, πνεῦμα οὐκ ἐλύθη, ἀλλ' ἐγκατελείφθη ἐς χεῖρας ὀδύνη, καὶ βραχίονα. ὑποστροφὴ δὲ καὶ μηκίστου ἔλαβεν. οἷος ἐπέχητο οὖρα πρὸ κρίσιος. Ἡ παρὰ Τιμοχέω ἀδελφεή, ξὺν ῥίγει ἐκρίθη. τοῦ χλώδεος δὲ λήγοντος ταχέως, χεῖρες καὶ ὦμοι. τούτων δὲ ληγόντων, κεφαλῆς. ὀφθαλμῶν τὰ ἄνω βλέφαρα ἐπήρθη, καὶ ἐδακρυῤῥόει. οὐκ οἶδα τὰ λοιπά.

ἐκρίθη περὶ ζ´ τοῦ πρώτου. Ὁ δὲ Μενάνδρου ἀμπελουργὸς ὡσαύτως. πλὴν γαστὴρ κατ᾽ ἀρχὰς
λεπτὰ ἐδίδου. ἔπειτα ἔστη. καὶ τὸ οὖρον ἐκρίθη. οὐκ ἐῤῥίγωσεν ἑβδόμῃ ἡμέρῃ, ὅτι ἡ γαστὴρ προεταρά-
χθη. Ὁ Ποταμῶνος, τούτῳ κοιλίη οὐ διήει ἑβδομαίῳ. πρὸ κρίσιος δύο ἡμέρας οὐκ ἐῤῥίγωσε. διὰ
τοῦτο, οὐδὲ τὸ οὖρον ἔσχετο. Ὁ ὀδοὺς τοῦ Ἡγησιστρατίου, ὅτῳ ἀπόστημα παρ᾽ ὀφθαλμὸν, καὶ ἀπε-
πύησε παρὰ τὸν ἔσχατον. καὶ αὖθις ἐξῳδήθη ὁ ὀφθαλμός. καὶ κατὰ ῥῖνας πύον ἧκε παχύ. παρὰ τὸ οὖλον,
σάρκια σμικρὰ, στρογγύλα ἀπῆλθε. τούτῳ περὶ τὸν τρίτον ἐδόκει ἀποπύησιν. ἔπειτα ἀπεστρέπετο. ἐξαί-
φνης δὲ ᾤδησεν ἡ γνάθος, καὶ ὀφθαλμοί. οἷσιν ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀποστάσιες ἐν καύσοις. ἐξέρυθροι γνά-
θους. καὶ αἱμοῤῥαγικοί. ἀτὰρ καὶ οἷσι παρὰ τὰ ὦτα ὀξύν. ἴσως δὲ καὶ ἀποστάσιες ἐς ἄρθρα μᾶλλον, οὐ μὴν
σάφα οἶδα τὰ ῥίγεα. τρομώδεσιν, ὑποχονδρίου ἔντασις. γυναικεῖα ἐπεφάνη δεκάτῃ. καὶ ἑβδόμῃ ἐ-
κρίθη διὰ τέλεος. εἶχε μὲν οὕτως ἐνέμεινεν, ἐκρίθη τρίτῃ. ἄλλη πέμπτῃ. ἄλλη ἑβδόμῃ ἐκρίθη. Τῷ 10
Ἡγησιστρατίῳ οἱ δύο ὀδόντες οἱ ἔσχατοι, τὰ πρὸς ἀλλήλους ἐβέβρωντο. ὁ ἔσχατος εἶχεν ἄνωθεν τοῦ οὔ-
λου δύο κονδύλους. ἕνα μὲν, κατὰ βρῶμα. ἕνα δὲ, ἐπὶ θάτερον. ᾗ δὲ οἱ δύο, ταύτῃ ῥίζαι πλατεῖαι
ἴκελοι ἐκ δύο ξυνέπιπτον ἐπὶ τὰ ἕτερα. μία ἡμυσία, πρὸς στρογγύλη. Γυναικὶ, ἣ ἡμοῤῥάγησε. δ´.
καὶ ς´. ἑβδομαίη ἐκρίθη, ἐξέρυθρος. Γυναικὶ καρηβαρικῇ, ἰσχυρῶς ταύτῃ ἐκρίθη περὶ εἰκοστήν. εἰ-
κοστῇ καυσώδης ὑποχόνδρια. ἑβδόμῃ οὐ κάρτα ἡμοῤῥάγησε. διαχωρήματα λεπτά. ἐς ὀφθαλμὸν δε-
ξιὸν, περὶ ὀγδόην. ἀνδρὶ ταυτά. πλὴν ἑβδόμῃ ἐκρίθη. Τῷ Ἀπολληνὸς ἐς τὰ ἀριστερά. ὀγδοηκοσταίῳ.
καὶ χρονιώτερα τούτῳ τὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἴσως ὅτι ὕστερον τῆς κρίσιος, καὶ ὅτι πολλά. Ἡ Μενέω ἀδελ-
φὴ πνευματώδης ὑποχόνδρια καὶ ἐντεταμένα ἐφάνη διὰ χρόνου. εἰ δὲ καὶ εἶχε τι νήπιον, οὐκ οἶδα. γα-
στὴρ τὰ πρῶτα ἑστήκει. καὶ ἐμετώδης τότε. ἔπειτα οὐκ ἔτι. γαστὴρ γοῦν διήει πολλὰ γλισχρόχολα. ὑπο-
χόνδριον οὐκ ἐκώλυεν. ια´, ἐς τὸν μέγαν τῆς δεξιῆς, φλεγμονὴ, καταῤῥῆξις. καὶ ἐπεχώρει ἀνωτέρω τού- 20
των γινομένων, βελτίων ἐγένετο. καὶ γὰρ καταφορὴ ἧσσον καὶ πυρετός. καὶ τινὶ καὶ εὐπνοωτέρη, ὅτι ἄνω
ἤμει ἔμετον κακόν. ἑξκαιδεκάτῃ, ἰσχνὸν ἐγένετο. καὶ πνεῦμα πυκνόν. καὶ πυρετός. ἀπέθανεν. αὕτη ἐπύ-
ρεξε πρὸ τῆς ἀποστάσιος. ἑβδόμῃ μετὰ τὴν ἀπόστασιν ἀπώλετο. ἦν καὶ αὕτη τοῦ ἐξερυθροῦ τρόπου.
Ὁ παῖς ὃς ἦν τῆς γυναικὸς τῆς τοῦ Ἀπημάντου ἀδελφῆς, ὑποχόνδρια μεγάλα. καὶ πλὴν πνευμα-
τώδης. διαχώρησις, γλισχρόχολος. ὑπόκοπρος. κοπιώδης. ἐξ ὀρίων εἰκοσταῖος ἐς πόδας. καὶ κρίσις ἦ-
ρα τοῖσι κοπιώδεσιν ἐς ἄρθρα. καὶ οὐκ ἐς ὀφθαλμόν. τὰ ὑποχόνδρια δὲ ἐκτεταμένα ἦν. καὶ δὴ καὶ ἦν τι
βηχίον ξηρὸν ἰσχύη. τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα μετὰ κρίσιν, ὑποστροφώδεα. καὶ τὰ ἐν αὐτῇσι τῇσι
νούσοισι ἀποκρινόμενα, πτύαλον προσπεπαινόμενον. ἡ γαστὴρ. ἀκρασίαι. καὶ ταυτὰ Ἀπημάντων, ᾧ τὰ
ἐν τῇ ἕδρῃ ἀλγήματα ἐν τῷ δεξιῷ κενεῶνι, καὶ παρὰ τὸν ὀμφαλὸν κάτωθεν ὀλίγον. καὶ ἐκ δεξιοῦ πρὸ
τοῦ ἀλγήματος, προούρει αἱματῶδες. ἔληξε τρίτῃ. καὶ ὁ τέκτων ἐπὶ τὰ ἕτερα, ἐκ τῆς αὐτῆς ἰξύος. καὶ 30
οὗτος προούρει αἱματῶδες. λήγοντος δὲ ἀμφότεροι, ὑποστάσεις εἶχον. καὶ τοῦτο τρίτῃ. ἐπεχλιαίνετο δὲ,
πλεῖστα Ἀπήμαντος. ὁ ἕτερος οὐκ ἐνόει, εἰ μὴ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. καὶ Νικοστράτῳ προσεγένετό τι τὰ ὕ-
στατα ἐκ τῶν δεξιῶν κατώτερον. ἢ οἷσιν ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι. πρόμακρα δὲ πρὸ τοῦ κενεῶνος, μέχρι πρὸς
ὀμφαλὸν ἀμφοτέροισιν. Ἡ γραίη ἡ κατὰ Σωσιλέω λευκοφλέγματος. κνήμαι σκληροῖσιν οἰδή-
μασι, λευκοῖσι, φολλικώδεσι. καὶ πόδες. ἧσσον δέ. ἦν δὲ καὶ ἐν τοῖσι κάτω τῶν μηρῶν. τοῖσι δὲ πολλοῖσι
δυσέξοδον τοῦτο. ἀτὰρ καὶ ὀσφύϊ καὶ λεπτόγαστρος. ὑποχόνδρια, ὑπολάπαρα. πνευματώδεες δὲ οὐ
κάρτα. ἦν δὲ λήγοντων τῶν πλείστων, μελέτη καὶ ἄλλη. ἦν ἐγλαυκώθη ἡ ὄψις. ταύτῃ μὲν τῶν ὀμμάτων,
ἡσυχώτερα δή τι σμικρῶν ἦν. ἰσχίου δὲ καὶ σκέλεος, ὕστερον καὶ ἦν, δοκέοντα ἀλγήματα εἶναι. προσθε-
μένη εὐώδεες ἐξ ἀλήτου καὶ μύρου, ξυνέβη ταχέως ἀναδοθῆναι καὶ τελευτῆσαι. χρόνος τῇ ἐς ὀφ-
θαλμοὺς ἀποστάσει, ἐνιαυτός. περιομφακώδης, ᾧ καὶ τὰ ἐξανθήματα ἐξεταίκη οὐ τελέως. ἔστι δὲ καὶ 40
ἀπὸ τῶν συρμάτων τοιαῦτα. Ἐν τῇ Ἱππολόχου κώμῃ, παῖς, ᾧ ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισι τὸ περιλαμ-
βανόμενον περὶ ἀμφότερα ἦν τῷ αὐτῷ. σκληρὸν δὲ καὶ κάτωθεν ἔχον ὑπόλαμψιν ἐμφερῆ τῇ τοῦ
χαλκέως, τῇ ὑδρωπιώδει, ἢ λεπτὰ ἐλθόντα, μέρος τι ἐλάπαξεν. ἦν δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο πρὸς τοῦ δε-
ξιοῦ ὁμαλόν τι ὑπερεξηρμένον, τῶν ὑπό τι περιφέρειαν ἐχόντων. τούτῳ ὁ ὀμφαλὸς ἐκ γονῆς, ἐ-
μελάνθη. καὶ ἕλκος βαθὺ ἐγένετο. καὶ ὁ ὀμφαλὸς, οὐ μάλα οὐλὴ ἐγεγόνει. καὶ τὸ αἰδοῖον, ἀκρόψι-
λον ἐγεγόνει, οὐ τοιοῦτον αὐτίκα ἐόν. οὐδὲ ξυγγενικόν. ἐπεὶ τὸ μᾶλλον ἐγίνετο, οὗτος ἀνήμει τὰ πλεῖ-
στα. πυρετὸς. ἀποσιτίη, ὑγιάνθη. περὶ δὲ ξ´. ἀπὸ τῆς κατακλίσιος. πρόσθεν γὰρ προεκάμνεν. ὕδωρ τὸ
πολὺ πίνων, καὶ ἴσως ἄλλως ὑποκατεφρόνει. ἐριπτάζετο καί τι ἐσπᾶτο. λήγοντος δὲ τοῦ σπασμοῦ,
ἔλαθεν ἀποσβεὶς. πρὸ δὲ τούτου, οὔρησεν ἀθρόον. καὶ φῦσαι διῆλθεν ἐν βρόμῳ. καὶ τὰ ἄνω οὐκ ἐλά-
παξεν οὐδέν. ἀπογινομένου τε εὐθέως, κεῖνά τε ἐλαπάχθη ἰσχυρῶς, καὶ τἄλλα διεφοινίχθη, ὡς 50
μάστιξι πᾶν τὸ σῶμα, πλὴν τούτου ᾗ μάλιστα τὸ ἔξαρμα ἦν. καὶ θερμὸς ἐπὶ συχνὸν ἦν. Ὧι δ᾽ ἐν
αἰδοίοις ἐῤῥάγη κάτω. Ὧι δ᾽ ἔμπροσθεν ἀνώδει ἀπυρέτῳ. τὸ δὲ ἔπαρμα φαινόμενον, ἴκελον ἐμ-
πύῳ ἦν. Ἀσθματώδει οἰκέτιδι. ἔνθα ὅταν ἐπαύσατο ἡμοῤῥάγησε. τοῖσι ἐπιμηνίοισιν ἐγένετο
δὲ ἄσθματα. ἐκεῖνα ἐπαύσατο. πυρετὸς ἐγένετο. μαζὸς ἐξεπύησεν ἀριστερὸς ὕπερθεν. καὶ ἀπ᾽ ἀρχῆς

κλαίουσ. Τῇ Ὀλυμπιοδώρου παιδίσκῃ, αἷμα ἐκ τοῦ δεξιοῦ. καὶ ἐκρίθη ὡς εἰκοσταίη. οἷα καὶ τοῖσι πυρεταίνουσι. καὶ διαχωρήσιες, οἷαι καὶ τοῦ θέρεος ἐπιδήμησαν καὶ οἷα Ἱππώνακτος. καὶ Ὕλη οἰκέτις ἡ Ἀριστίδου ὀγδόῃ ἐν τῇσι τῶν φαρμάκων καθάρσεσι. κάτω σημεῖα, οἷα εὐφόρως φέρουσι, κἢν μὴ παρὰ λόγον γίγνηται. καὶ μήτε ἔπαφρα, μήτε ὕφαιμα, ἀλλ' οἷα ὡς οὐδέν, οἷα Ἡρακλείδεω. ἐκαθάρθη πολλά. καὶ ῥηϊδίως ἔφερε. Τῇ ἐν τῇ Βουλαγόρεω κώμῃ, ἀμφιλαποκαθαρθείσῃ, ἤρξατο πυρεταίνειν ἐπὶ σπληνί. ἔχουσιν δὲ καὶ δεξιὸν ὑπό τι. μετέωρον μὲν οὔ. ἐντεταμένον δέ. οὗτοι καὶ ἐξέρυθροι γίνονται, μᾶλλόν τι ἐξέρυθρος ἐοῦσα. κοιλίην ἐν ἀρχῇσι τεταραγμένην. προσεδεχόμην ἐς ὀφθαλμὸν στηρίξειν. ταύτῃ ἑβδόμῃ ἁλμῶδες ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἦλθεν δάκνον δάκρυον, καὶ κατὰ ῥῖνα, καὶ κατὰ φάρυγγα καὶ οὖς ἀριστερόν. πεντεκαιδεκάτῃ ἵδρωσε σὺν ῥίγει. οὐκ ἐκρίνετο πρὸ τοῦ ῥίγεος, ἐχλωρίασε. κάρτα καὶ προσώπου περίστασις, καὶ σύμπτωσις. τὸ οὖς κατ' ἴξιν τοῦ σπληνός, καὶ τοῦ πλευροῦ ἤλγει. τοῖσι παιδίοισι, γαστέρες ταραχώδεες, καὶ βῆχες ξηραί. ἐς ὦμον ἐστὶν ὅτε ἀποπίπτει ἐν τῇσι βήξεσι τῇσιν ὑστερήσιν. Ὁ κναφεύς, τράχηλον, κεφαλήν. ἑβδόμῃ, χεὶρ ναρκώδης. ἐν τῇ θ', σκέλος ναρκῶδες. βὴξ ἐπαύσατο. ἡ τὴν γνάθον ἐρυθεῖσα ἐν πέμπτῳ μηνὶ ἐν γαστρὶ εἵλκυσεν ἐς τὰ ἀριστερά. Ἐν Κρανῶνι Λυκίνῳ γραμματικῷ ἐκ πυρετοῦ χολώδεος, ἐπὶ σπληνὸς καρυβαρίη, ἐκόρυζα κατὰ σπλῆνα. ἐν χείλεσιν ἀμφοτέροισιν ἕλκεα, ἔσωθεν στρογγύλα σμικρά. ἔπειτά τι καὶ αἷμα ἐκ τοῦ κατ' ἴξιν σμικρὸν ἐῤῥύη. Τῇ οἰκέτιδι, ἣν νεώνητον ἐοῦσαν κατεῖδον. ἦν τὸ σκλήρωμα ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἐὸν μέγα. οὐ κάρτα ὀδυνῶδες. καὶ γαστὴρ μεγάλη καὶ περιτεταμένη. οὐκ ἴκελη ὑδατώδει, καὶ τ' ἄλλα λιπαρή. καὶ οὐ πάνυ δύσπνοος. ἄχρως δέ. γυναικεῖα ἑπτὰ ἐτέων οὐκ ἐληλύθει. ἐγένετο δυσεντεριώδης, καὶ οὐ τεινεσμώδης. καὶ μετὰ ταῦτα, ὀδυνῶδες τὸ ἐν τῷ δεξιῷ ἦν. καὶ πυρετοὶ γλίσχροι. καὶ οὐ πρόσω ἑπτὰ ἡμερέων, καὶ κοιλίη ἐταράχθη. ἡ λεκιθώδης. ὑπόγλισχρος. ὑπέρπολλος ἐς ἡμέρας τινὰς ὑγιής. καὶ γυναικεῖα μετὰ ταῦτα ἐγίνετο. καὶ κατὰ τὴν γαστέρα, λαπαρά. καὶ χρῶμα εὔχροον, καὶ παχὺ ἦν αὐτῷ. Ἡ Μίνωος ἡ ἐκ τομῆς πιεσάντων ἐσφακελίσθη, καθισαμένου ἐς πελιδύμονα, ἐπεσήμαινε βραχέως, ὅσησι περὶ ἦν, καὶ ἄλλό τι ἐς ἔδον. τὰ ἐντεθέντα ἐς τὴν ῥίτην ἢν πυρετήνωσιν. ἢ μὴ λυθῇ ἡ ὀδύνη, παχέα κατὰ τὸν μυκτῆρα ῥεῖ. ἢν δὲ μήτε ὀδύνη, μήτε ὁ πυρετός, λεπτὰ καὶ ἴσως πυρώδεα. δεῖ τὸ μὲν λεπτὸν Ἡγησίππῳ ἐς νύκτα προσθέμενον. τὸ δὲ παχύ, τῷ ἐν τῷ Κορίνθῳ εὐνουχοειδεῖ, τῷ Κελβυρέος, ἦν. πέπειροι αἱ ἐπὶ τῇσι νούσοισιν ἀποστάσιες, εἰ κρίνουσι σημεῖον. ἢν πυρώδεα ἐόντα, μὴ πυρεταίνωσι. καὶ δύσφορα ἐόντα, εὐφόρως φέρωσιν. δεῖ τὰ ἐπὶ τῇ ἕδρῃ, Χαίρωνι. τῷ δὲ Λεαμβίῳ ἑλκώδεος ἐντέρου δοκέοντος εἶναι, ἐν δυσεντερίῃ φαρμακευθέντι, ὦμος καὶ ἕδρη ἀφηλκώθη ἀπυρέτου ἐν ἀριστερῷ. Ὁ ἀπὸ τῶν φυσέων μετεωριζόμενος, ἐπήρετο καὶ ὑπήλγει ἐν κενεῶνι. τούτῳ γάλα πλεῖον καὶ ἀκρητέστερον πιόντι καὶ ἐπικοιμηθέντι, αὐτίκα ναυσίη καὶ θέρμη ἐγένετο. ἔπειτα ἀπιόντι, καὶ ἀντὶ σιτίων ἐχαρεπέπων κειμνῶν ἀποφαγόντι, συνέστη ἡ γαστήρ. καὶ πυῶδές τι ἐπιδιῆλθεν. ἕδρης δὲ ἐπιφλεγμηνάσης, ἀπύρετος καὶ ἀνώδυνος ἦν ἱκανῶς. τοῦτο λέγω. Ὁ ἐν τοῖσι λιθίνοισι προπύλοισι πρέσβυς, ὀσφὺν ἤλγησε. καὶ σκέλεα ἄμφω. καὶ θάτερον κατέβαινεν ἐπὶ μηρούς. καὶ ποτὲ κνήμας. καὶ ποτὲ γούνατα. ἐγχρονιζούσης μάλιστα, πολλαὶ παλινδρομαὶ ἐγεγένοιντο. οἴδημα ἐν ποσίν. ὀσφύϊ. κνήμῃ. βραχεῖς βουβῶνες. γαστὴρ σκληρή. καὶ ἔντασις ἦτρου ἡ πᾶσα. καὶ ὀδυνώδης τὰ πλεῖστα εὑρέθη ἔχων. καὶ κύστιν σκληρὴν καὶ ὀδυνώδεα. καὶ βλαστήματα. καὶ θέρμαι. ὅτι τοῖσι ὄμμασι, τοῖσιν οὔασι, τῇσι ῥισί, τῇ χειρὶ αἱ κρίσιες, καὶ τ' ἄλλα οἷσι γινώσκομεν. Ὁ ἀσθενέων ἢ ἱδρῶν, ἢ θιγών, ἢ ὀσφρανθεὶς ἢ γευσάμενος, τὰ δ' ἄλλα γνούς, τρίχες. χροιή. δέρματα. φλέβες. νεῦρα. μύες. σάρκες. ὀστέα. μυελός. ἐγκέφαλος. καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ αἵματος σπλάγχνα. κοιλίη. χολή. οἱ ἄλλοι χυμοί. ἄρθρα. καὶ μετὰ ταῦτα ἤλγηκει παρ' οὗς. ταὐτὸ τὸ σύστρεμμα. ἀδένος οὐκ ἐπιφαίνοντος. ὀστέον οὐκ ἀποπυοῦν. καὶ τοῦτο ἐμολωύθη. καὶ τότε εὐθὺς ἐπυρέτηνε. σφυγμοί. τρόμοι. σπασμοί. λύγγες. ἀμφίπνευμα. ἄφοδοι. οἷσι γινώσκομεν. τοῖσιν ἐμπύοισι τὰ ὄμματα. καὶ ἐκρηγνύμενα μεγάλα ἕλκεα γίνεται. καὶ τὰ μυνόμενα βαθέα, ἀμφοτέρως. αἱ ὄψεις ἑλκοῦντο. Ὁ ἀπὸ Ἀμφιλόχου κώμης Ἀριστεύς, τετάρτῃ παρέκρουσε. κοιλίη ὑπόχλωρα διῄει. καὶ ὕπνοι ὑγιέες, λευκόχρως. ἀρχομένων δὲ ὑποτρομώδης. καὶ δάκτυλοι καὶ χείλεα διαλεγόμενοι. καὶ τ' ἄλλα, καὶ ταχυγλωσσότεροι προπετέως. ἔρευθος ἐπὶ προσώπου μάλιστα τούτοισιν ἦν. οὗτοι ἐθώρηξαν, ἢ ἐμέτου χρηστῶς ἐμέσαντες ὤλεον. Ὁ δὲ κατὰ Μνησαδέω ὢν λεπτά, ἄχολα, ὑδατώδεα, πουλλὰ διεχώρει. ὑποχόνδριον ὑπακοῦον καὶ κυρτόν. κωματώδης ἐγένετο. περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην πρὸς κρίσιν μάλιστα ἰόντι, ῥῖγος ἄζομον. διάλυσις. πάρεσις. σύμπτωσις. τὰ τῶν ἀπιόντων, κωματώδης, παραφερόμενος ἐξ ὕπνου. οὐκ ἐξεμάνη. ἐκρίθη περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην. οὐδὲν τῶν κρινόντων ἐναντίον. ὁμοίως ὁ ἕτερος ἐν ἀρχῇσιν ὑπόγλισχρα διαχωρήματα, ἐξ οἵων τὸ παχὺ κρίσιμον. ἄγρυπνος. μετὰ ταῦτα ὑπόγλισχρα. ὑπόχολα. πέπονα. χολώδεα. μὴ λεπτά. ἐπὴν δὴ ἄρξηται ξυνίστασθαι, ταχεῖαι αἱ κρίσιες. ὑποχόνδριον ἐντεταμένον ἐφάνη φλεβονώδεα στρόφον περὶ ἕκτην. ἔπειτα ἐκοιμήθη ἑβδόμῃ. ἐκρίθη περὶ ἐνάτην. λευκόχροοι. οὐ πυῤῥοὶ ἀμφότεροι. διαχωρημάτων ὑδατωδῶν, ἐς αἰθρίην τέθηπτε. λεῖον ἄνωθεν λεπτόν. κάρτα ἴκελον ὑδατώδει. κάτωθεν γίνεται ὑπόστασιν ἔχον.

Οἷσι κατὰ τὰ δεξιὰ ὑπολάπαρος ἔντασις, φρενιτικοὶ, ἢν μὴ λύηται, λήγοντος τοῦ πυρετοῦ. οἷσι δὲ ὑπὸ λαπαρότητος κοιλίης, ἐν αὐτῷ τούτῳ. δεῖ περιλαμβανόμενον ἢ σκληρὸν ὀδυνῶδες γίνεται. καὶ πάνυ κακόηθες οὐκ ἐθέλει διαχεῖσθαι, ἴσως ἐκ τῶν τοιούτων ἐκπυΐσκονται. ἐν δὲ τοῖσι δεξιοῖσιν αἱ ἐπάρσιες. ὅσαι μὲν ἐπὶ πολὺ καὶ μάλα καὶ μάλιστα πιέζοντι, ἢν ὑποβορβορύζῃ, οὐ πάνυ τι κακοήθεις οἵην τὸ. τῷ ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἀπ' Ἀμφιλόχου, καὶ τῷ κατὰ Μηδοσάδεω, οὗτοι κωματώδεες, καὶ ἐν τοῖσιν ὕπνοισι καταφερόμενοι. αἱ καταστάσιες, καὶ οἷαι ἐν ᾗσι μᾶλλον καὶ ἧσσον γίνονται ὥρῃσι. χώρῃσι τὰς ἀκμὰς ὅτε τῶν νούσων, καὶ πρὸς κρίσιν, καὶ τὸ καθημερινὸν, καὶ τὸ πρωϊαίτερον, καὶ ὀψιαίτερον. τρίτῃ, τετάρτῃ περιόδῳ. καὶ περιόδων ἐν ᾗσι τὰ κρίνοντα οἰδαίνωται. αἱμυμμένα καὶ μή. αἱ ἀποστάσιες ᾗσιν ὑποστροφαί. φλέβες κροτάφων, καὶ συμπτώσιες, καὶ χροιῶν μεταβολαί. πρὸ τῶν κρισίων, καὶ οἷσι μὴ κρίνεται. καὶ οἱ ἀλυσμοί. περιτάσιες. χροιῶν μεταβολαὶ, ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ ἐς χλωρὸν. ἢν μὴ κρίνῃ. καὶ αἱ δέρματος περιτάσιες, αὖθις κρίσιος. καὶ σύμπτωσις ὄμματος. τοῦ σώματος σκληρότης ξηρή. οἱ μὲν ἑκόντες δακρύουσιν, οὐ κακόν. οἷσι δὲ ἀκουσίως παραρρέει, κακόν. οἷσι δ' αὖθι τῶν ὀδόντων περὶ γλίσχρα γίνεται, κακὸν ὑποχάσκειν. ὃς ἐν τῇ ζημίῃ ἕλκος εἶχε, καὶ τῷ Ἀττικῷ ἐχρήσατο τούτῳ. ἐξανθήματα ἐξαιρόμενα. ἐρυθρά. μεγάλα. τοῦτο ἀντὶ τῆς βηχὸς τῆς ὕστερον. οὐ γὰρ ἔβηξεν. τὸ δὲ πρότερον, ἐν Αἴνῳ. ὅσοι φρικώδεες σωμάτια. κεφαλῆς κακοήθεις καὶ ἐμπυητικοί. ἐκ τεινεσμοῦ ὀδοιπορήσει ὀδύνη ἑδρῶν. καὶ ἐν τῇσι ταραχῇσιν οἱ κόποι. ὧν ἡ Κλινία ἀπόσιτος τηκομένη, πυώδεα. ἄλλοτε σμικρὸν αἱματῶδες. πυώδες ἐποίδεον. Ἡ Ἱππέου ὑδρωπιώδης, ἣ καὶ αὖθι διὰ ἔτεα ἦρος ἀρχομένου, ἔβησσεν, αὖθι πλέον δὲ διεπύησεν, ἐς χειμῶνα ἐξυδατώθη. κρίνων δὲ φαρμακευθεῖσα, ἐρήσεν. ἀπέθανεν ἡ παιδίσκη τῶν βησσόντων. οἱ μὲν τῇσι χερσὶ ταλαιπωρέοντες, ὥσπερ ὁ παῖς, ὁ τὰ κλήματα στρέφων, καὶ ὁ Ἀμιώτεω, παραλυθέντες αὐτὴν μοῦνον τὴν δεξιὴν ἀμφότεροι, ἐπαύσαντο. ἔπειτα ἔπαθον τοῦτο βήσσοντες. οἱ δὲ ἢ ἵππευσαν, ἢ ὁδοιπόρησαν ἐς ὀσφὺν. ἐς μηρόν. ξηραὶ δὲ αἱ πλεῖσται. εἰ δὲ μὴ, βίαιοί γε. Ἡ Εὐμύελος ζόπω οὐ νοσώδης, ἐδόκει αὐτὴ πυρετοῦ τυφλώδης ἐοῦσα. ἔπειτα ἐς δρόμον οἰῆλθε παντὸς τοῦ σώματος. καὶ τῆξιν. καὶ ἀποσιτίην. καὶ δίψαν. καὶ ψυχρὴ ἦν. οἱ δὲ νυκτάλωπες. οἱ πλεῖστον οὐρήσαντες τὸ ὕστερον βραχύτι. ἐς δὲ τὰ ὦτα βήσσοντες, καὶ ἐπιπυρεταίνοντες ἐκρηγνύμενα περὶ ἑβδόμην ἢ καὶ ὀγδόην. Ἡ Εὐμύριος παῖς ἐπυρέταινε. καὶ ἐξ ὠτὸς ἔρρυη πυώδεα. περὶ ὀγδόην οὐκ οἶδα σαφέως. ἔστι δ' οἷσι καὶ ὀδὼν ὑπῆρχε βεβρωμένος. μάλιστα ὁ τρίτος τῶν ἄνω. ἀντὶ πάντων δὲ οὗτος εὑρίσκεται βεβρωμένος. ἐς τοῦτον, ὀδύνη. καὶ ἔστιν οἷσι καὶ περιπύημα. οἷσι δὲ ἐς ὦτα ἰσχυρῶς βήσσοντες μᾶλλον ἢ ἐκεῖνοι. οἷσι δὲ καὶ ἐς ἐμπύησιν πυρετοῖσι, καὶ ἀπαλλάσσει ἑβδόμη. ἐπεὶ παρωξύνθη ὑποχόνδριον οὐκ ἐλύθη. μαλαχθείσης ἐν ᾗ τὰ σμικρὰ ὑπόγλισχρα. ξυστρέμματα οὐ χρηστά. οὖρον αἱμοχροῶδες. ἔπτυε δὲ, ἀφρώδεα. πρὸς ὃν κινηθεὶς εἰ σηγαγέμε. ἑβδόμη παρωξύνθη. περὶ δὲ ιλ, ἐκρίθη. μὴ λύσει κακή. καθαρὸς φαρ[illegible]δα. ὀλίγα, πλατέα, πέπονα, ἀνέπτυσε. ἐκρίνων μικρὸν ἔσταξεν. ἐκάρη βαρεῖ. χειρῶν καὶ σκελέων κατάλυσις. κοιλίη λυθεῖσα ὤνησε. πόδες αἰεὶ θερμοί. ὕπνοι ἦσαν οἱ. καὶ παρ' οὓς οὐ γενέσθαι, ὅτι πέπονα ἔπτυσεν.

Ἡ Δημαράτου γυνὴ, πόδες καὶ ἐν τῇσι φρίκῃσι θερμοί. εἶτε ἐς τὸ ἔμπυον εἰ μὴ ἀπολεῖται. εἶχεν ὁ πρεσβύτης, ὁ ἀπογινόμενος ἅμα ἠσθένει τῇ ἑωυτοῦ. τῇ κεκρυμμένον μανικόν τι ἐνῆν. ἐπεὶ δὲ ἐλθούσης ἕλμινθος ὑποπαχέης, καὶ σίτου ὀλίγου, αὐτίκα ἐπαύσατο. καὶ ἐκοιμήθη. καὶ ὑγιὴς ἦν ὁ πρεσβύτης οὗτος. καὶ τοῦ σώματος περίτασις τοῦ δέρματος. ἄκρεα ψυχρά. λαπαρός. δρομώδης. ἐν ἀρχῇσι καὶ χείλεα καὶ χεῖρες. καὶ φωνὴν παρῆν ἔχειν κοσμίως. ἔχασκεν οὐ πάνυ. δύσπνοος ἦν. ἡμέρῃσιν οὐκ οἶδα πρόσω εἴκοσιν, ἀπέθανεν. Οἷσιν ὑποχόνδρια καὶ κοιλίη ὑποχωρέει, πιεζόμενα ἀλέα, οὐ βορβορυσμῷ, ὡς ἐν Ἀβδήροισι κωλοτοειδέα, ὅτι δεῖ πρῶτον κρισίμων ἡμερέων τῇ προτεραίῃ. καὶ τὰ κακὰ καὶ τἀγαθὰ σημεῖα, γίνεται ταῖς ἡμέραις ᾗσιν ἐπιπαροξυνόμενοι χρονίζουσι, καὶ ᾗσι λήγοντες βραδύνουσι. καὶ τὰ ἄπιστα τῶν ἐρίζοντων, καὶ τὰ δι' ἃ σφῶν αὐτῶν παρωξύνοντο. πτυάλων τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν, οἷσι χολώδεα ὅταν μέλλῃ λήγειν, τὰ πάνυ ξανθὰ, βραχέα γίνεται, οἷα τὰ ἐν ἀρχῇσιν ἐόντα τοιαῦτα ἐπιφαίνεται, οὐ πάνυ δοκέω ταῦτα ἐκπεπαίνεσθαι. ἀλλὰ κρίνειν δεῖ τῷ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, καὶ ἄλλοτε δεῖ εἶδον. Νικίππος ἐν πυρετοῖσι ἐξωνείρωσσε. καὶ οὐδὲν ἐπέδωκεν αὖθι τὸ χεῖρον. καὶ τὸ αὐτὸ οἱ τοῦτο πλεονάκις ἐγένετο, καὶ οὐδὲν ἔβλαψε. προσερρέθη ὅτι παύσεται, ὅταν οἱ πυρετοὶ κριθῶσι. καὶ ἐγένετο οὕτως. Κριτίας ἐν πυρετοῖς ὑπὸ ἐνυπνίων ὠχλεῖτο ὑφ' οἵων οἴδαμεν. ἐπαύσατο καὶ αὐτὸς ἅμα κρίσει. Ἀλκίππος ἔχων αἱμορροΐδας, ἐκωλύετο θεραπευθῆναι. θεραπευθεὶς, ἐμάνη. πυρετοῦ ὀξέος ἐπιγινομένου, ἐπαύσατο. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πυρετοῖσι διψώδεες ὑπὸ ἰητρῶν πεπιεσμένοι τῷ ποτῷ, ἢ καὶ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν, δοκέουσι πολὺ ἂν ἐκπίνειν. ὕδωρ ψυχρὸν δοθὲν ἵνα ἀπεμέσῃ, ὠφελεῖ. χολώδεα γὰρ πάρεσται. ὅτι τὰ νεῦρα αὐτὰ ἐφ' ἑωυτὰ ἕλκει σημεῖον. ἢν μὲν τὰ ἐν τοῖσιν ἄνω τῆς χειρὸς ζωσθῇ νεῦρα, ἐς τὸ κάτω νεύσει ἡ χείρ, ὑπὸ τῶν κάτω νεύρων ἑλκομένη. ἢν δὲ τἀναντία, ἄλλως βήσσουσι ξηρά. οἱ ἐπὶ ὄρχιας, καὶ ἐκ τῶν βηχέων ἐς ὄρχιν λύεται φλεβοτομηθέντα. καὶ φλεγμαίνοντες βήσσουσιν. οἱ ἐν τοῖς βουβῶσι πυρετοῖς ἐπιβήσσουσι.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΤΟ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ν Ἤλιδι ἡ τοῦ κηπωροῦ γυνὴ, πυρετὸς εἶχεν αὐτὴν ξυνεχής. καὶ φάρμακα πίνουσα, οὐδὲν ὠφελέετο. ἐν δὲ τῇ γαστρὶ κάτωθεν τοῦ ὀμφαλοῦ, ἦν σκληρὸν, καὶ ὑψηλότερον τοῦ ἑτέρου, καὶ ὀδύνας παρεῖχεν ἰσχυράς. τοῦτο ἐθλιμάθη ἰσχυρῶς, τῇσι χερσὶ σὺν ἐλαίῳ. καὶ μετὰ τοῦτο ἐχώρησεν αἷμα ἐν συχνὸν κάτω. καὶ ἐγένετο ὑγιὴς, καὶ ἐβίω. Ἐν Ἤλιδι Τιμοκράτης ἔπιε πλέον. μαινόμενος δὲ ἀπὸ χολῆς μελαίνης, ἔπιε τὸ φάρμακον. οὗτος ἐκαθάρθη. τὸ κάθαρμα, πολὺ φλέγμα καὶ χολὴν μέλαιναν διήει. δι' ἡμέρης καὶ πρὸς δείλην, ἐπαύσατο τῆς καθάρσιος. καὶ πόνον ἐπόνησεν ἐν τῇ καθάρσει πουλὺν, καὶ πιὼν ἄλφιτον. ὕπνος ἔλαβεν αὐτὸν, καὶ εἶχε τὴν νύκτα, μέχρις ἥλιος ἐγένετο. ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ, οὐκ ἐδόκεε τοῖς παροῦσιν ἀναπνέειν οὐδὲν, ἀλλὰ τεθνάναι. οὐ δ' ᾐσθάνετο οὐδενὸς, οὔτε λόγου, οὔτε ἔργου. ἐτάθη δὲ τὸ σῶμα καὶ ἐπάγη. ἐβίω δὲ καὶ ἐξηγέρθη. Σκόμφος ἐν Οἰνιάδῃσι πλευρίτιδι ἐχόμενος, ἀπέθανεν ἑβδομαῖος παρακόπτων. φάρμακον δὲ ἔπιε κατωτερικόν. ταύτῃ τῇ ἡμέρῃ τῇ πρόσθεν κατανοέων, καὶ ἐκαθάρθη οὐ πολλά. καθαιρόμενος δὲ, παρέκοψεν. Φοίνικι ἐν Οἰνιάδῃσι καὶ ἀνδρὶ ἀδελφεοῖς, ἡ γνάθος ᾤδησεν ἡ ἑτέρη. καὶ τὸ χεῖλος τὸ πρὸ τῆς γνάθου καὶ ὀφθαλμοῦ. καὶ οὔτε ἔνδοθεν οὐδὲν σκοπέοντι ἐφαίνετο, οὔτε θύραθεν ἀπέπυει, ἀλλ' οἰδέουσα σαπρὴ ἐγένετο ξηρῇ σηπεδόνι καὶ ἀπέθανε. καὶ θάτερος τὰ αὐτά. ἀπέθανε δὲ ὁ μὲν, ἑβδομαῖος. καὶ ἔπιε φάρμακον καὶ οὐδὲν ὠφελήθη. τῷ δὲ Φοίνικι ἐξετμήθη κύκλος σαπρός. καὶ τὸ ἕλκος ἐκαθαειάθη μὲν τὸ πλέον, πρὶν αὐτὸν ἀποθανέειν. ἀπέθανε δὲ καὶ οὗτος, πλείονα χρόνον βιούς. Γυείδαμος ἐν Οἰνιάδῃσιν ἐν περιπλευμονίῃ δεκαταῖος ἤρξατο παρακόπτειν. ἱδρυόμενος κατενόησέ τε καὶ πτύαλα ἐγένετο καθαρώτερα. καὶ περιχωρέουσα ἡ νοῦσος ἐπὶ τὸ βέλτιον. ὕπνος τε αὐτῷ κατεχύθη πουλύς. καὶ τὰ ὄμματα ἰκτερώδεα ἐγένετο. καὶ ἀπέθανε πρὸς τὰς κ. ἡμέρας. Ἐν Οἰνιάδῃσιν ἀνὴρ νούσῳ εἴχετο, ὁκότε ἄσιτος εἴη. ἔμυσεν αὐτοῦ ἐν τῇ γαστρὶ ἰσχυρῶς. καὶ ὠδυνᾶτο. καὶ ὅτε φαγόντι τὰ σιτία διφθείη. καὶ χρόνος ἐπιγένοιτο μετὰ τὴν βρῶσιν τοῦ σιτίου, μετ' οὐ πολὺ, ταυτὸ τοῦτο ἔπασχε. καὶ ἔφθινε τὸ σῶμα καὶ ἐτήκετο. καὶ ῥοφὴ οὐκ ἐγένετό οἱ ἀπὸ τῶν σιτίων ἐσθίοντι. καὶ ὑπεχώρεεν ὁ σῖτος πονηρὸς καὶ συγκεκαυμένος. ὁκότε δὲ νεωστὶ βεβρωκὼς εἴη, αὐτὸν τοῦτον τὸν χρόνον ἥκιστα ἔμυξε. καὶ τὸ ἄλγος εἶχεν αὐτόν. οὗτος φάρμακα πίνων παντοδαπὰ καὶ ἄνω καὶ κάτω, οὐδὲν ὠφελέετο. φλεβοτομούμενος δὲ ἐν μέρει ἑκατέρην τὴν χεῖρα ἕως ἔξαιμος ἐγένετο, ἔπειτα ὠφελήθη, καὶ ἀπηλλάγη τοῦ κακοῦ. Εὐπόλεμος ἐν Οἰνιάδῃσιν ὠδυνᾶτο, ἰσχίον τὸ δεξιὸν, καὶ τὸν βουβῶνα, καὶ τὴν πλησίον συμβολὴν πρὸς τοῦ ἰσχίου, ἀπὸ τοῦ βουβῶνος καὶ τοῦ ἰσχίου τὸ πρόσθεν. τούτῳ αἷμα ἀφῃρέθη ἀπὸ τοῦ σφυροῦ πουλὺ πάνυ, καὶ μέλαν, καὶ παχύ. καὶ φάρμακον ἔπιεν ἐλατήριον. καὶ ἐκαθάρθη πολλά. καὶ ῥηΐων μέν τι ἐγένετο. αἱ δὲ ὀδύναι οὐκ ἐξέλιπον, ἀλλ' ἔμπυον ἔσχε τότε ἰσχίον, καὶ τὴν κεχώνην, καὶ τὸ ἀμφὶ τὸν βουβῶνα, ἅπερ ὠδυνᾶτο καὶ ἐπὶ πλέον. τὸ δὲ πύον ἐγένετο πρὸς τὸ ὀστέον μᾶλλον, ἢ πρὸς τὸ τῆς σαρκὸς κατὰ βάθος. καὶ ἐλελήθει χρόνον οὕτως ἔχων, ἕως πάνυ ἀσθενὴς ἐγένετο. ἔπειτα ἐκαύθη ἐσχάραις πάνυ πολλαῖς. καὶ μεγάλαι ἐγένοντο, καὶ πλησίαι ἀλλήλων. καὶ πύον ἐῤῥύη πουλὺ καὶ παχύ. καὶ ἔθανεν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσι μετὰ ταῦτα, καὶ ἀπὸ μεγέθεος τῶν ἑλκέων καὶ πλήθεος καὶ ἀσθενείης τοῦ σώματος. οὗτος ἐδόκεεν ἂν εἰ ἐτμήθη εὔροον μίαν τομὴν, καὶ πρὸς τομὴν ἀφίετο τὸ πύον, καὶ εἰ προσέδει τομῆς ἑτέρης ταμεῖν εὔροον. ταῦτα παθὼν ἐν τῇ ὥρῃ, ἐδόκεεν ἂν ὑγιὴς γενέσθαι.

Λύκων ἐν Οἰνιάδῃσι τὰ μὲν ἄλλα ταυτὰ ἔπασχεν. αἱ δὲ ὀδύναι καὶ ἐς τὸ σκέλος οὐ πάνυ διεφοίτων. καὶ οὐκ ἐγένετο ἔμπυος. ὑγιὴς δὲ πολλῷ χρόνῳ. φάρμακα δὲ ἔπινε, καὶ σικύας προσεβάλετο. καὶ ἐφλεβοτομέετο. καὶ ἐδόκεε ῥάων γίνεσθαι. ταῦτα πάσχοντι. Ἀθήνησιν ἄνθρωπος, ξυσμῷ εἴχετο πᾶν τὸ σῶμα. μάλιστα δὲ τοὺς ὄρχιας καὶ τὸ μέτωπον. εἴχετο δὲ πάνυ σφόδρα. καὶ τὸ δέρμα παχὺ ἦν, καθ' ἅπαν τὸ σῶμα. καὶ οἷον περὶ λέπρη τὴν πρόσοψιν. καὶ οὐκ ἂν ἀπέλαβεν οὐδαμόθεν τοῦ δέρματος, ὑπὸ τῆς παχύτητος. τοῦτον οὐδεὶς ἠδύνατο ὠφελῆσαι. διελθὼν δὲ εἰς Μῆλον ἢ τὰ θερμὰ λουτρὰ, τοῦ μὲν κνησμοῦ ἐπαύσατο, καὶ τῆς παχυδερμίης. ὑδρωπιήσας δὲ ἔθανεν.

Ἀθήνησιν ἄνδρα χολέρη ἔλαβεν. ἤμει τε καὶ κάτω διήει. καὶ ὠδυνᾶτο. καὶ στῆναι οὐκ ἠδύνατο, οὔτε ὁ ἔμετος, οὔτε ἡ ὑποχώρησις. καὶ ἥ τε φωνὴ ὑπολελοίπει. καὶ κινέεσθαι ἐκ τῆς κλίνης οὐκ ἠδύνατο. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀχλυώδεες, καὶ ἐγκοίλοι ἦσαν. καὶ σπασμοὶ εἶχον ἀπὸ τῆς κοιλίης ἀπὸ τοῦ ἐντέρου. λύγξ. ἡ δ' ὑποχώρησις πολλῷ πλείων ἦν τοῦ ἐμέτου. οὗτος ἔπιεν ἐλλέβορον, ἐπὶ φακῶν χυλῷ. καὶ ἐπέπιεν φακῶν χυλὸν ἕτερον, ὅσον ἠδύνατο. καὶ ἔπειτα ἐπήμεσε καὶ προσηναγκάσθη, καὶ ἔστη αὐτῷ ἄμφω. ψυχρὸς δὲ ἐγένετο. ἐλούετο δὲ μέχρι τῶν αἰδοίων κάτω πάνυ πολλῷ, ἕως καὶ τὰ ἄνω διεθερμάνθη. καὶ ἐβίω. τῇ δ' ὑστεραίῃ, ἄλφιτα ἔπιε λεπτὰ ἐφ' ὕδατι. Ἐν Λαρίσῃ γυναικὶ Γοργίου τὰ ἐπιθύμια διὰ δ'. ἐτέων ἴσχετο, πλὴν ὀλίγων πάνυ. ἐν δὲ τῇ μίξει ἐφ' ὁκότερα ἂν κλιθῇ, σφυγμὸν παρεῖχε καὶ βάρος. αὕτη ἡ γυνὴ, ἐκύησε. καὶ ἀπεκύησε. καὶ ἀπελύθη τὸ παιδίον ἐνάτῳ μηνί. ζῶον θή-

λυ ἕλκος ἔχον ἐν τῷ ἰσχίῳ. καὶ τὰ ὕστερα ἑπόμενα. καὶ αἵματος ῥεῦμα πολὺ πάνυ ἐπεγένετο, καὶ τῇ
ὑστεραίῃ καὶ τῇ γ. καὶ τῇ δ. καὶ θρόμβοι πεπηγότες. καὶ πυρετὸς εἶχε, μέχρις ἡμερέων δέκα τῶν
πρώτων. καὶ ὑπεχώρεεν τὸ λοιπὸν αὐτῇ, αἷμα ἐρυθρόν. καὶ ᾤδεε τὸ πρόσωπον ἰσχυρῶς. καὶ τὰς κνή-
μας. καὶ τὼ πόδε. καὶ τὸν ἕτερον μηρόν. καὶ σιτίον οὐ προσίετο. δίψος δὲ εἶχεν ἰσχυρόν. καὶ τὸ ψυχρό-
τατον ὕδωρ ξυνέφερεν. οἶνος δὲ οὐδαμῶς. ἡ δὲ γαστὴρ μετὰ τὸ πρῶτον παιδίον, ὀλίγῳ μὲν τινὶ ἐλα-
πάχθη, πάνυ δὲ οὐ ξυνέπεσεν, ἀλλὰ σκληροτέρη ἦν. ὀδύνη δὲ οὐ προσῆν. τεσσαρακοστῇ δὲ ἡμέρῃ
ἀπὸ τῆς πρώτης, ἐξέπεσε τὸ ἐπικύημα, σάρξ. καὶ ἡ γαστὴρ ξυνέπεσε. καὶ τὰ οἰδήματα πάντα, καὶ
τὸ ῥεῦμα λεπτὸν, καὶ τὸ αἷμα τὸ ἔξον, καὶ ὑγιὴς ἐγένετο. Γυνὴ ἐν Φαίρησι, περιωδύνεε κεφαλήν.
πουλὺν χρόνον. καὶ οὐδεὶς οὐδὲν ἠδύνατο ὠφελῆσαι. οὔτε καθαιρομένη τὴν κεφαλήν. ῥηΐστη δὲ ἐγέ-
νετο, ὁκότε τὰ ἐπιμήνια εὐχερῶς οἱ ἤει. αὕτη ὁκότε περιωδύνει τὴν κεφαλὴν προστιθέμενα προ- 10
σθετὰ εὐώδεα πρὸς τὴν μήτρην, ὠφέλει, καὶ ἀπεκαθαίρετο ὀλίγον τι. καὶ ὁκότε ἐκύησεν, ἐξέλιπον αἱ
ὀδύναι τὴν κεφαλήν. Γυνὴ ἐν Λαρίσσῃ κύουσα, τῷ δεκάτῳ μηνὶ αἷμα ἐχώρεεν αὐτῇ πουλὺ,
ιδ. ἡμέρας. πλεῖστον δὲ τὰς γ. τὰς πρὸ τοῦ παιδίου τῆς ἀπολύσιος. τῇ ιδ. ἐξέπεσεν ἐκ τῆς
γαστρὸς τὸ παιδίον τεθνεός, ἔχον τὸν δεξιὸν βραχίονα προσπεφυκότα τῇ πλευρῇ καὶ τὸ χορίον τρί-
τῃ ἡμέρῃ, τῆς νυκτὸς τὴν αὐτὴν ὥρην. ὡς ὅτε τὸ παιδίον, καὶ τὰ λοιπά. ἔπειτα μετὰ ταῦτα ἐχώ-
ρεεν τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας μετρίως τι πολλά. μετὰ δὲ τοῦτο, πυρετὸς ἔλαβε δύο ἡμέρας, καὶ
δύο νύκτας. καὶ ὠδύνατο τὴν γαστέρα πᾶσαν. καὶ τὰ ἰσχία. τὸ δὲ ἦτρον μάλιστα. Ἐν Λαρίσσῃ Ἱπ-
ποσθένης περιπλευμονίῃ ἐδόκεε τοῖσιν ἰητροῖσιν ἔχεσθαι. ἦν δὲ οὐδαμῶς. ἀρχὴ μὲν παλαίων, ἔπε-
σε σκληρῷ χωρίῳ ὕπτιος. καὶ ἐπενέπεσεν αὐτῷ. καὶ ἐλούσατο ψυχρῷ. καὶ ἐδείπνησε. καὶ ἐδόκεε
βαρύτερος γίνεσθαι. τῇ δ' ὑστεραίῃ ἐπύρεξε. καὶ βὴξ εἶχε ξηροτέρη. καὶ τὸ πνεῦμα πυκνόν. πεμπταῖος 20
δὲ αἱματῶδες ἐχρέμψατο, οὐ πολύ. καὶ παρακόπτειν ἤρχετο. ὁκότε βήσσοι, τότε ὠδύνατο τὰ στήθεα,
καὶ τὸν νῶτον. ἑκταίῳ δὲ αἷμα ἐρρύη ἐκ τῶν ῥινῶν παρέντι, ὅσον τέσσαρες κοτύλαι. πρὸς τὴν ἑσπέ-
ρην, οὔτε ἐφθέγγετο, οὔτε ᾐσθάνετο, οὔτε ἔργου, οὔτε λόγου. ἑνδεκαταῖος δὲ ἔθανε. τὰς δὲ πέντε ἡμέ-
ρας, τότε μὲν, εὔφρων ἦν. τότε δὲ, οὔ. ἐγένετο καὶ ἀπύρετος. σίαλον δὲ οὐδὲν ἀπεχώρεεν, οὐδὲ ῥῖγος
εἶχεν, οὐ γὰρ ἦν σίαλον. Σκάμανδρος ἐν Λαρίσσῃ καὶ ἰσχίον ἐσφακέλισε. καὶ ὀστέον ἀφεστηκὸς χρό-
νιον. ὃ δὲ ἐτμήθη τομὴν μεγάλην καὶ πρὸς τοῦ ὀστέου. καὶ ἔπειτα ἐκάη τότε ἡμέρῃ δωδεκάτῃ. ἤρξατο
μετὰ τὴν τομὴν, σπασμός. καὶ εἶχε μᾶλλον. ἐσπάσατο δὲ τὸ σκέλος τοῦτο μέχρι τῶν πλευρῶν. διε-
φοίτα δὲ καὶ ἐπὶ θάτερα ὁ σπασμός. συνεκάμπτετο δὲ τὸ σκέλος καὶ ἐξετείνετο. καὶ τ' ἄλλα μέλεα
ἐκίνει. καὶ αἱ γνάθοι ἐπάγησαν. οὗτος ἔθανε σπώμενος, ὀγδόῃ μετὰ τὴν τοῦ σπασμοῦ ἐπίληψιν. ἐθε-
ραπεύετο δὲ χλιάσμασιν ἀσκίοισι, καὶ πυριήσιν ὀρόβων ὅλον τὸ σῶμα. καὶ ὑπεκλύσθη. καὶ ὑπῆλθε 30
παλαιὴ κόπρος ὀλίγη. καὶ τὸ κατακορὲς φάρμακον, ἔπιε καὶ προσκατέπιε. καὶ ἐπῆλθε μὲν, οὐδὲν
δὲ ἀπὸ τοῦ καταπότου ὠφελήθη. καὶ ὕπνος ὀλίγος ἦλθε. καὶ αὖθις πιὼν τὸ κατακορὲς ἰσχυρὸν ἑσπερι-
νὸς, ἡλίου ἀνιόντος, ἔθανεν. ἐδόκει δ' ἂν πλείονα χρόνον διενεγκεῖν, εἰ μὴ κατὰ τοῦ φαρμάκου τὴν ἰ-
σχύν. Ἱπποκόμος Γαλαμήδεος ἐν Λαρίσῃ, ἑνδεκαέτης ἐπλήγη κατὰ τοῦ μετώπου ὑπὲρ τὸν ὀφθαλ-
μὸν τὸν δεξιὸν ὑφ' ἵππου. καὶ ἐδόκεε τὸ ὀστέον, οὐχ ὑγιὲς εἶναι. καὶ ἐπήδα ἐξ αὐτοῦ ὀλίγον αἷμα. οὗτος
ἐπρίσθη μέγα μέχρι τῆς διπλόης. καὶ ἰητρεύετο οὕτως ἔχον τὸ ὀστέον, ὃ καὶ πρόσθεν αὐτίκα τὸ ὀστέον
ἔκυεν ἐπὶ εἴκοσιν. οἴδημα παρὰ τὸ οὖς ἤρξατο. καὶ πυρετὸς καὶ ῥῖγος. καὶ ἡμέρῃ μᾶλλον ᾠδίσκετο.
καὶ ὠδύνατο τὸ οἴδημα. καὶ ἐπύρεσσεν ἀρχόμενος ἐκ ῥίγεος. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ᾤδησαν, καὶ τὸ μέτω-
πον, καὶ ἅπαν τὸ πρόσωπον. ἔπαχε δὲ ταῦτα, ἐπὶ δεξιὰ μᾶλλον τῆς κεφαλῆς. παρῆλθε δὲ καὶ ἐς
τὰ ἀριστερὰ τὸ οἴδημα. οὐδὲν οὖν τοῦτο ἔβλαψεν. τελευτῶν δὲ πυρετὸς ξυνεχὴς εἶχεν. ἧσσον ταῦτα 40
ἦν, μέχρι ἡμερῶν ὀκτώ. ἐβίω δὲ καυθεὶς. καὶ καθηράμενος διὰ καταπότου. καὶ περιπλασσόμενος
τὸ οἴδημα. τὸ δὲ ἕλκος τῶν κακῶν οὐδὲν αἴτιον ἦν. Ἐν Λαρίσσῃ Θεοφόρβου παῖς ἐλέπρα τὴν κύ-
στιν. καὶ διούρει γλίσχρον. καὶ ὠδύνατο καὶ ἀρχομένης καὶ τελευτῶν τῆς οὐρήσιος. καὶ ἔτριβε τὸ
πρόσθιον. οὗτος πιὼν τὸ διουρητικὸν δριμὺ, ἐς μὲν τὴν κύστιν οὐδὲν ἐχώρησεν. ἐξήμεσε δὲ συχνὸν πυώ-
δες, καὶ χολήν. καὶ κάτω ἕτερα τοιαῦτα διεχώρεε. καὶ ὠδύνατο τὴν γαστέρα. καὶ ἐκαίετο ἔνδο-
θεν. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ψυχρὸν ἐγένετο. καὶ παρελύθη ὅλος. καὶ προσδέχεσθαι οὐδὲν ἤθελε. τούτῳ
εἱλκώθη κοιλίη ἰσχυρῶς, ὑπὸ ἰσχύος τοῦ φαρμάκου ἄγαν. ἀποθνήσκει δὲ μετὰ τὴν πόσιν τεταρταῖος.

Γυνὴ Ἀντιμάχου ἐν Λαρίσσῃ, ἐκυΐσκετο ἡμέρας ὡσεί. ν. καὶ ἠσιτέετο τὸν ἄλλον χρόνον. καὶ
ἡμέρας ζ. ἤλγει τὰς ὑστέρας. καὶ ὠδύνατο τὴν καρδίην. καὶ πυρετὸς ὑπελάμβανεν. οὐχ ὑπεκεχωρή-
κει τοῦ χρόνου τούτου. ταύτῃ ἐδόθη ἐλατήριον κατάποτον ἰσχυρότερον τοῦ δέοντος. καὶ ἀπήμεσε χολὴν 50
ξυγκεκαυμένην, ὑπό τε τῆς ἀσιτίης καὶ τοῦ πυρετοῦ. καὶ γὰρ οὐδὲ ποτῷ ἐχρῆτο οὐδενί. ὀλίγην δὲ καὶ ἀπή-
μεσε βιαίως, καὶ θρομβώδεα. κἄπειτ' ἀήσατο καὶ ἠρέει αὐτήν. καὶ ἐδόκεεν ἀσθενέειν. καὶ οὐκ ἤθελε πίνουσα
ὕδωρ ἐξεμεῖν. μετὰ δὲ τοῦτο, ὀδύνη ἴσχει ἰσχυρὴ τὴν κάτω κοιλίην. εἵλκωτο γὰρ ὑπὸ τοῦ φαρμά-
κου. καὶ ἐχώρεεν αὐτῇ μετὰ τὴν κόπρον αὐτίκα ὕφαιμον ξυσματῶδες. αἰεὶ δὲ πλέον ἐγίνετο, καὶ ἡ

ἀσθένεια καὶ ἡ ἄση. καὶ τοῦ καθάρματος ἦσαν. ε. κοτύλαι. ἔστη δὲ ἡ κοιλίη ὕδατος καταχεομένου
πολλοῦ κατὰ τῆς γαστρός. ἄλλο δὲ οὐδὲν ἠδυνήθη προσδέξασθαι. ἔθανε περὶ μέσας νύκτας. ἐδόκεε
δ' ἂν βιῶναι, εἰ ἐδύνατο πίνειν τὸ ὕδωρ, καὶ ἐμεῖν αὐτίκα πρὶν ἢ πιεῖν. Οἰκέτις ὀνησιδήμου ἐν
Λαρίσσῃ, ἡλκώθη κοιλίην καὶ τὸ ἔντοσθεν ὑπὸ χολῆς αὐτομάτης κινηθείσης. καὶ ὑπεχώρεε καὶ ἄνω
καὶ κάτω, χολὴ καὶ αἷμα. καὶ πυρετὸς εἶχε. ταύτῃ ἐδόθη ἀσθενεούσῃ, ἐλατήριον ἀσθενὲς ποτὸν ὑ-
δαρὲς καὶ ὀλίγον. καὶ ἤμεσέ τι ἄνω αὐτοῦ πουλύ. καὶ κάτω ὑπῆλθε πλέον. καὶ τῆς ἑσπέρης ἐπα-
νῆλθε. τῇ δ' ὑστεραίῃ, πυρετὸς ἦν. ἀσθενὴς δέ. ἡ δὲ κοιλίη, ἡλκωτό τε καὶ ἔτι ὑπεχώρεε ταῦτα. τρί-
τῃ δὲ ἔθανε δείλης. πυρετοῦ ἐπιλαβόντος πάνυ ἰσχυροῦ. ταύτῃ ἐδόκεεν ἀποθανεῖσθαι πάντως. ἥκι-
στα δ' ἂν ὕδωρ πίνων ψυχρὸν, ἕως ἔμετος εἶχεν. ἐπεὶ δὲ ἐψύχθη ἡ ἄνω κοιλίη, ἀποκαθαρθεῖσα τῷ ὕδα-
τι, χυλὸν μετὰ πτισάνης ψυχρὸν, οὕτω μετακλύσασθαι. Εὔδημος ἐν Λαρίσσῃ αἱμορροΐδας ἔχων ἰσχυρὰς
πάνυ. καὶ χρονίας, ἔξαιμος ὢν, χολὴ ἐκινήθη. ἀλλ' ἠπίως τῷ σώματι. καὶ ἡ κοιλίη ἐταράχθη κά-
τω. ὑπεχώρεε χολώδεα, καὶ αἱμόρροιαι ἀνεῖλον. φάρμακον κατωτερικὸν πιὼν, ἀπεκαθάρθη κα-
λῶς. καὶ αὖθις μετέπιεν χυλόν. καὶ ἔτι ἐτετάρακτο. καὶ ὀδύνη πρὸς τὰ ὑποχόνδρια προσίστατο.
τούτῳ ἐπεχειρήθη τῇσιν αἱμόρροισι τὴν κοιλίην οὐ καλῶς πως ἔχοντι. ἀλλὰ δεομένῳ θεραπείης
ἔτι καὶ ἀπέμεσεν. ἔπειτα δὲ ἐπαλειφθέντος τοῦ καρκίνου, πυρετὸς ἐπέβαλλε καὶ οὐκ ἀφῆκεν πρὶν
ἀπέκτεινεν. ὅτε δὲ καὶ ἀφῆκε ῥῖγος ὑπολαβὸν, ἧκεν ὁ πυρετός. καὶ ὑπεχώρησεν αὐτῷ χολὴ καὶ φῦ-
σα. ἡ μὲν διεξῄει. ἡ δὲ ἐνῆν. καὶ ὀδύνη ἐν τῇ κοιλίῃ. αἱ δὲ αἱμορροΐδες ἔξω ἦσαν τοῦ ἀρχοῦ. ἀπὸ τῶν ἄνω
καθαρσίων ἀρξάμεναι τὸν ἄλλον χρόνον. καὶ ἡ φῦσα διὰ ταύτας ἐπεγίνετο. καὶ πρὸς πταρμὸν ἐπε-
γίνετο ἡ ἀρχή. Ἐν Λαρίσσῃ ἀνὴρ ἐτρώθη ἐκ χειρὸς, λόγχῃ πλατείῃ ὄπισθεν. καὶ τὸ ἄκρον διήνεγ-
κε κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ, πελιὸν ἀποίδεον. καὶ διῆλθε χωρίον πουλύ. ἐπεὶ δὲ ἐτρώθη, ἔπειτα ὀδύνη
εἶχε τὰ πρῶτα ἰσχυρὴ, καὶ ἐπωδίσκετο ἡ γαστήρ. τούτῳ ἐδόθη τῇ ὑστεραίῃ, κατωτερικόν. καὶ διεχώ-
ρησεν ὀλίγον ὕφαιμον, καὶ ἔθανεν. ἐδόκεε τούτου τὰ ἔντερα εἶναι οὐχ ὑγιέα. καὶ αἵματος ἡ κοιλίη πλέ-
ης τυγχάνειν. Ἀπελλαῖος Λαρισαῖος εἶχε μὲν ἡλικίην, ὡσεὶ ἐτέων τριήκοντα, ἢ ὀλίγον ἀπέλι-
πεν. εἴχετο δὲ τῇ νούσῳ. ἐλαμβάνετο δὲ τὰς νύκτας μᾶλλον τῶν ἡμερέων ἐν τῷ ὕπνῳ. ἐνόσει δὲ ὡς
δύο ἔτεα, πρὸ τοῦ θανάτου. ἤμεε δὲ χολὴν πυῤῥὴν ἐνίοτε ἐπεὶ διέγροιτο. ἤμεε δὲ καὶ μέλαιναν. οὗτος
ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καθάρσιος ἰσχυρῆς πάνυ καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον καθαιρόμενος. καὶ φάρμακον
δὶς πιὼν, ἓξ μῆνας αὐτὸν διέσχεν. ἦν δὲ πουλυφάγος. ἔχων δὲ τὸ σῶμα ἐπίχολον, παλαίσας πολ-
λὰ, μάλα ἐῤῥίγωσε. καὶ πυρετὸς ἐπέλαβε. καὶ ἡ νοῦσος ἐς νύκτα. τῇ δ' ὑστεραίῃ, ἐδόκεε ὑγιὴς εἶναι.
αὖ καὶ τῇ ἑτέρῃ. τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ, ἡ νοῦσος ἐπέλαβε δεδειπνηκότα ἀπὸ πρώτου ὕπνου. καὶ
εἶχε τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέρην. καὶ μέχρι δορπίστου, ἔθανε πρὶν ἐμφρονῆσαι ἐσπᾶτο. περὶ τὰ δεξιὰ
πρῶτον, τό, τε πρόσωπον καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. ἔπειτα, ἐπὶ τὰ ἀριστερά. καὶ ὅτε δοκέοι διαπεπαῦσθαι,
κῶμα εἶχε καὶ ῥέγχε. καὶ αὖθις ὑπεδέχετο ἡ νοῦσος. Εὔμηλος Λαρισαῖος, ἐπάγη τὰ σκέλεα. καὶ
χεῖρας. καὶ γνάθους. καὶ οὐκ ἠδύνατο οὔτε ἐκτείνειν, οὔτε ξυγκάμπτειν, εἰ μὴ ἕτερος ξυγκάμπτοι
καὶ ἐκτείνοι. οὔτε τὰς γνάθους διαίρειν, εἰ μὴ ἕτερος διαίροι. ἄλλο δὲ οὐδὲν οὔτε ἐδύνατο, οὔτε ἤσθιεν,
εἰ μὴ μάζαν καὶ μελίκρητον ἔπινεν. εἰκοσταῖος ὕπτιος πίπτει καθήμενος. καὶ τύπτει τὴν κεφαλὴν πρὸς
λίθον σφόδρα. καὶ αὐτοῦ σκότος κατεχύθη. καὶ ὀλίγον ὕστερον ἀναστὰς, ὑγιὴς ἦν. καὶ ἐλέλυτο πάν-
τα πλὴν μετὰ τὸν ὕπνον. ὅτε ἐξέγροιτο, ὀλίγον τι συνεδέδετο τὰ ἄρθρα. ἔτεα δὲ ἦν ἤδη ιβ΄, ἢ ιγ΄,
ἔκαμνε δὲ μῆνας γ΄, ἢ δ΄. Ἐν Λαρίσσῃ παρθένος αἷμα ἐμέσασα οὐ πολὺ, ἔμπυος γενομένη, πυρε-
τῶν ἐπιλαβόντων, οὐκ ἀπηλλάσσετο πρὶν τελευτῆσαι. ἀπέθανε τρίτῳ μηνί. πρὸ δὲ τοῦ θανάτου,
ἐκωφώθη τὰ οὔατα. καὶ οὐκ εἰσήκουεν, εἰ μή τις πάνυ μέγα βοήσαι. πρὸ δὲ τοῦ ἐμέτου τοῦ αἵματος προ-
σησθένει. Ἀμφίπολος ἐν Λαρίσσῃ Δυσήειδος νέη ἐοῦσα, ὁκότε λαγνεύοιτο, περιωδύνεε ἰσχυρῶς.
ἄλλως δὲ ἀνώδυνος ἦν. ἐκύησε δὲ οὐδέποτε. ἑξήκοντα ἔτης δὲ γενομένη, ὠδύνατο ἀπὸ μέσου ἡμέρης
ὡς ὠδίνουσα ἰσχυρῶς. πρὸ δὲ μέσου ἡμέρης αὕτη πράσα τρώγουσα πολλὰ, ἐπειδὴ ὀδύνη αὐτὴν ἔ-
λαβεν ἰσχυροτάτη τῶν πρόσθεν, ἀναστᾶσα ἐπέψαυσέ τινος τρηχέος ἐν τῷ στόματι τῆς μήτρης. ἔπειτα
ἤδη λειποψυχούσης αὐτῆς, ἑτέρη γυνὴ καθεῖσα τὴν χεῖρα, ὑπεπίεσε λίθον ὅσον σπόνδυλον ἀτρά-
κτου τρηχύν. καὶ ὑγιὴς τότε αὐτίκα καὶ ἔπειτα ἦν. Ὁ Μαλιεὺς, ἅμαξα αὐτῷ ἐπῆλθε ἄχθος ἔχου-
σα, ἐπὶ τὰς πλευράς. καὶ κατῆξε τῶν πλευρέων. καὶ χρόνον αὐτῷ ὑπέστη πῦον κάτωθεν τῶν πλευ-
ρέων. ὑπὸ τὸν σπλῆνα καυθεὶς, ἔμμοτος ὤν. ἀφίκετο ἐς δέκα μῆνας ἀνατμηθὲν τὸ δέρμα ὅπῃ ἐφά-
νη ἐς τὸ δέρτρον ἐπὶ θάτερα ἀφίκουσα. καὶ πρὸς τὸν νεφρὸν καὶ πρὸς τὰ ὀστέα ἐπῆλθε σαπρά. τού-
του, ἥτε χρῶσις τοῦ σώματος παρέλαθεν ἐπίχολος οὖσα. καὶ ἐν τῷ σώματι τὴν σηπεδόνα ξηρὴ τοῦ δέρ-
τρου πολλὴ, καὶ ἄλλων σαρκῶν ἃς ἔδει αὐτίκα ἐμβάλλειν. ἔτις ἐδύνατο ξηρῷ φαρμάκῳ, ἕως ἰσχύν
τινα εἶχεν ὁ ἄνθρωπος. ὑπὸ γὰρ τῶν ὑγρῶν οὐδὲν ἐπεδίδου, ἀλλ' ἐσήπετο. ἀπὸ δὲ τῶν μότων ἰσχομέ-
νου τοῦ ὑγροῦ, ῥῖγος ἐλάμβανε καὶ πυρετὸς, καὶ ἐσήπετο μᾶλλον. ἐπέῤῥει δ' αὐτοῦ σαπρόν τι ὑπὸ
μέλανι δυσῶδες. πρὶν δὲ ἐπιχειρέειν ἰητρεύεσθαι, δι' ἑκάστης ἡμέρης συχνὸν διεπήδα ἔξω ἦν δ' οὐκ

ῥόοον. ἐγνώσθη τὸ εἶναι πορρωτέρω τὴν φύσιν τοῦ νοσήματος ἀπὸ τὸ δέρμα. πάντα ἂν ὀρθῶς πα-
θὼν ὅμως οὐκ ἂν ἐδόκεε σωθῆναι. καὶ διάῤῥοια καὶ ἐπέλαβεν. Αὐτόνομος ἐν Ὀμίλῳ ἐν κεφαλῆς
τρώματι ἔθανεν. ιϛ. ἡμέρῃ. θέρεος μέσου λίθῳ ἐκ χειρὸς βληθεὶς κατὰ τὰς ῥαφὰς μέσῳ τῷ βρέγμα-
τι. τοῦτο παρέλαθέ με δεόμενον πρισθῆναι. ἔκλεψαν δέ μου τὴν γνώμην αἱ ῥαφαί. ἔχουσαι ἐν σφί-
σιν ἑωυτῇσι, τοῦ βέλεος τὸ σίνος. ὕστερον γὰρ καταφανὲς γίνεται. πρῶτον μὲν ἐς τὴν κληῗδα. ὕστερον
δὲ ἐς τὴν πλευρὴν, ὀδύνη ἰσχυρὴ πάνυ. καὶ σπασμὸς ἐς ἄμφω τὼ χέρε ἦλθεν. ἐν μέσῳ γὰρ εἶχε τῆς
κεφαλῆς, καὶ τοῦ βρέγματος τὸ ἕλκος. ἐπρίσθη δὲ ιε. καὶ πύον ὑπῆλθεν οὐ πολύ. ἡ δὲ μήνιγξ ἄσα-
πτος ἐφαίνετο. Παιδίσκη ἐν Ὀμίλῳ ἐκ τρώματος κεφαλῆς, ὡς δωδεκαέτης θνήσκει ἐν μέσῳ θέρει
ιδ ἡμέρῃ, θύρην τις αὐτῇ ἐνέβαλε. καὶ τὸ ὀστέον φλᾶ, καὶ ῥήγνυσιν. αἱ δὲ ῥαφαὶ ἐν τῷ ἕλκει ἦσαν.
τοῦτο ἐγνώσθη ὀρθῶς πρίσιος δεόμενον. ἐπρίσθη δὲ οὐκ ἐς τὸ δέον, ἀλλ' ὅσον ὑπελείφθη πύον ἐν αὐτῷ
ἐγένετο. ὀγδόη, ῥῖγος. πυρετὸς ἐπέλαβεν. εἶχε δὲ οὐκ ἐς τὸ δέον, ἀλλ' ὅσον καὶ τῶν πρόσθεν ἡμερέων,
ὅτε πυρετὸς οὐκ εἶχεν. ἐνάτῃ δὲ τὸ λοιπὸν ἐξεπρίσθη. καὶ ὑπεφάνη ὀλίγον πάνυ πύον ξὺν αἵματι.
καὶ ἡ μήνιγξ καθαρὴ ἦν. καὶ ὕπνος μὲν ἐπέλαβεν. ὁ δὲ πυρετὸς αὖθις οὐκ ἠφίει. σπασμὸς δὲ χεῖ-
ρα τὴν ἀριστερὴν ὑπελάμβανεν. ἐν γὰρ τοῖσι δεξιοῖσι μᾶλλον εἶχε τὸ ἕλκος. Κυρήνιος ἐν Ὀμίλῳ
ἔμπυος γινόμενος, τὴν κάτω κοιλίην ἐκαύθη ὕστερον, ἐν ἡμέρῃσι τριάκοντα τοῦ δέοντος. καὶ ἔσχεν
ἐπιεικέως. καὶ ἐξηράνθη τὸ πύον, ἐν τῇ κοιλίῃ. ἐν δὲ τῇ θερμοτάτῃ ὥρῃ ἐσθίων ὀπώρην, καὶ ἄλλα
σιτία ἀξύμφορα, πυρετὸς ἐπέλαβε, καὶ διάῤῥοια, καὶ ἔθανεν. Ἑκάσων ἐν Ὀμίλῳ ὡσαύτως
καὶ ὄγκεστρος ὕστερον ἐκαύθη. ὅμως δὲ ἐξηράνθη, πλὴν ὀλίγου ἡ κοιλίη. δυσεντερίη δὲ ὑπέλα-
βε. καὶ αὐτὴν ἀποφυγὼν, ἤσθιε τὸ πᾶν, ἕως ὅλος ᾤδησε. καὶ ἐῤῥάγη αὐτῷ, πύον κάτω. καὶ διαῤ-
ῥοίᾳ ἔθανεν. Ἑκάσων ἐν Ὀμίλῳ ἀπὸ ἀκαθαρσίης καὶ πονηρῆς καθάρσιος ἐς τὸ ἰσχίον ἐπέστη
αὐτῷ ὀδύνη ὀξείη. καὶ αὕτη μὲν ἀπηλλάγη. πυρετοὶ δὲ αὐτὸν ὑπέλαβον. καὶ χρόνον πουλὺν κλι-
νοπετὴς ὤν. οὔτε πίνων οὐδὲν, οὔτε διψῶν. ἀσθενής τε ὢν καὶ φρικώδης. τούτῳ, ἀφῃρέθη μὲν τὸ νό-
σημα χρηστῶς ὡς ἔδει τὸ σῶμα. ὠφελεῖτο δὲ ἀπὸ τῶν προσφερομένων. τελευτῶντι διεῤῥάγη τὸ νού-
σημα κάτω. καὶ ἐχώρεε πᾶν, ἀπὸ πολλὴ χολή. καὶ παρέκοψε, καὶ ἔθανε. ἐδόκεε δ' ἂν ἐκφυγεῖν
τὸ νόσημα. Ἐν Σαλαμῖνι ὁ περὶ τὴν ἄγκυραν περιπεσὼν, τὴν γαστέρα διετρώθη. περιωδύ-
νεε δέ. φάρμακον δὲ ἔπιε, καὶ οὐ διεχώρησε κάτω, οὐδ' ἀνήμεσεν. Ἡ γυνὴ ἡ ἀπέσφαξεν αὐτὴν,
ἐπνίγετο. καὶ ἐδόθη αὐτῇ ὕστερον πολλῷ, καταπότιον ἐλατήριον, καὶ διεχώρησεν αὐτῇ.
Ὁ δὲ Εὐόης ἐλθὼν νεηνίσκος, πολὺ κάτω κεκαθαρμένος διαλιπὼν, πεπαυμένος ἐπύρεσσεν. εἶτα
δοκέων ἄνω δέεσθαι, ἔπιεν ἀσθενὲς, ῥίζαν ἐλατήριον. καὶ μετὰ τὴν πόσιν, τεταρταῖος ἔθανεν, ἐκ-
καθαρθεὶς οὐδέν. ἀλλ' ὕπνος εἶχε. καὶ οὐκ ἠδύνατο παύσασθαι ἡ δίψα. Ἡ δούλη ἡ ἀπὸ κατα-
πότου, ἄνω μὲν ἐχώρησεν ὀλίγα, καὶ ἔπνιγε. κάτω δὲ, πολλά. τῆς νυκτὸς δὲ ἔθανε. βάρβαρος δὲ
ἦν. Ὁ Εὐβίου ἄνθρωπος πιὼν ἐλατήριον, τρεῖς ἡμέρας ἐκαθαίρετο, καὶ ἔθανε. τὴν δὲ χεῖρα
ἔμπυον εἶχε μέχρι τοῦ ἀγκῶνος. Ὁ Συμμάχου παῖς, ἀπὸ χολῆς ἀπεπνίγη. νύκτωρ καταδαρ-
θὼν, καὶ πυρετοῦ ἐπέχοντος. φάρμακον δὲ πιὼν, οὐ κατέχων, οὐδὲ καθήρατο ἡμερῶν καὶ πρὶν
ἀποθανέειν ἕξ. Ὁ παρὰ τὸν δρόμον οἰκέων τῆς νυκτὸς αἷμα ἐμέσας, τῇ ὑστεραίῃ ἔθανεν. αἷμα
ἐμέων πολύ. καὶ πνιγόμενος. ἐς σπλῆνα δὲ καὶ κάτω, αἱματῶδες αὐτῷ ἐχώρεε πουλύ. Παι-
δίον ἀπὸ συὸς πληγὲν τὴν γαστέρα καὶ τὸ ἧπαρ, ἀπέθανε τῇ τετάρτῃ. τὸ δὲ πνεῦμα πυκνὸν εἶχε.
καὶ οὐ κατενόει. καὶ πυρετὸς εἶχεν. Ἑρμοφίλου υἱὸς, ἔκαμεν ἡμέρας ἕνδεκα. πυρετὸς δὲ εἶ-
χε, καὶ οὐχ ὑπήει τὰ σιτία. καὶ πρῶτον μὲν παρενόησε. τῆς δὲ νυκτὸς ἐπαύσατο. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡ-
μέρῃ, ἄφωνος ἔκειτο ῥέγχων, διεστραμμένα ἔχων τὰ ὄμματα. πυρέσσων. πίνοντος δὲ καθιεμένου, ἔ-
μεσε χολὴν μέλαιναν. καὶ κλυσθέντος κόπρος ὑπῆλθε πολλή. Ἀρισίωνος δούλης, αὐτόμα-
τος ὁ ποὺς ἐσφακέλισε, κατὰ μέσον τοῦ ποδὸς ἔνδοθεν ἐκ πλαγίου. καὶ τὰ ὀστέα σαπρὰ γινόμενα,
ἀπέστη. καὶ ἐξῄει κατὰ μικρὸν συριγγώδεα. καὶ διάῤῥοια ἐπεγένετο. καὶ ἔθανεν. Γυνὴ ὑγιαίνου-
σα παχεῖα κινήσιος ἕνεκεν ἀπὸ καταπότου, ὀδύνη εἴχετο τὴν γαστέρα. καὶ στρόφος ἐς τὸ ἔντερον. καὶ
ᾤδησε. πνεῦμα δὲ προΐσατο. καὶ ἀπορίη ξὺν ὀδύνῃ. καὶ ἀνεμημέκεεν οὐ πολύ. καὶ ἐξέθανε πεντά-
κις, ὡς τεθνάναι δοκέειν. καὶ οὔτε ἐμέσασα ἀπὸ ὕδατος ψυχροῦ ἐχάλα, οὔτε τῆς ὀδύνης ἐπιού-
σης, οὔτε τὴν πνοήν. ὕδατος ἢ κατεχύθη ξὺν ψυχροῦ ἀμφορέες ὡς τριάκοντα κατὰ τοῦ σώματος. καὶ
ἐδόκεεν ἀρχὴ τοῦτο μόνον ὠφελέειν. καὶ ὕστερον κάτω ἐχώρησεν χολὴ συχνή. ὅτε δὲ ἡ ὀδύνη εἶχεν,
οὐδὲν ἐδύνατο χωρῆσαι καὶ ἐβίω. Ἄντανδρος ἀπὸ καταπότου ἐξαυτῆς ἐὼν τἄλλα. περὶ
δὲ τὴν νύκτα ἐδόκεεν ἄλγος ἔχειν. ἐκαθήρατο αὐτὴν ὀξέως πουλὺ κάθαρμα. καὶ ἀπὸ μέσης ἡμέρης,
ὀδύνη ἔχων ἰσχυρὴ πάνυ καὶ ἐς τὴν ὑστέρην πνίγμα. καὶ ἀπορίη. καὶ ῥιπτασμός. καὶ ἤμει. καὶ ἐχώρεεν
οὐδέν. καὶ τὴν νύκτα ἔπασχε. καὶ ὕπνος οὐκ ἐπῄει. τῇ δ' ὑστεραίῃ ἐχώρεε πολλὸν ὕστερον ἅμα καὶ ἔ-
θανεν. Τῷ Ἀθηνάδεω παιδὶ ἄῤῥενι τῷ φαγεδαινωθέντι. ὀδὼν ἑ ἐν ἀεὶ στερὰ κάτω. ἄνω δὲ τὸ
ἐν δεξιᾷ οὖς τὸ δεξιὸν ἐνεπύησεν, οὐκ ἔτι ἀλγέοντος. Ὁ σκυτεὺς κάττυμα κεντῶν ὁ ὑπὲρ τῷ

πιτύω, ἐκέντησεν αὐτὸν ἐπάνω τοῦ γόνατος ἐς τὸν μηρὸν, καὶ ἔβαλλεν ὡς δάκτυλον. τούτω αἷμα μὲν οὐδὲν ἐῤῥύη. τὸ δὲ τρῶμα ταχὺ ἔμυσεν. ὁ δὲ μηρὸς ὅλος, ἐμετεωρίζετο. καὶ διέτεινεν ὁ μετεωρισμὸς, ἔστε τὸν βουβῶνα, καὶ τὸν κενεῶνα. οὗτος τῇ τρίτῃ ἀπέθανεν. Τὶς παρὰ τὸν βουβῶνα πληγεὶς τοξεύματι, ὃν ἡμεῖς ἑωράκαμεν, παραδοξώτατα ἐσώθη. οὔτε γὰρ ἀκὶς ἐξῃρέθη, ἦν γὰρ ἐν βάθει λίην. οὔτε αἱμοῤῥαγίη οὐδεμίη ἐγένετο ἀξίη λόγου. οὔτε φλεγμονή. οὔτε ἐχώλευσεν. τὴν δὲ ἀκίδα εὑρίσκοντες ἡμεῖς, ἀπηλλαττόμεθα ἐτέων ἐόντων ἓξ ἀφ' οὗπερ ἐτρώθη. ὑπενοεῖτο δὲ τοῦτο μεσηγὺ τῶν νεύρων κεκρύφθαι κατὰ τὴν ἀκίδα, φλέβα τε καὶ ἀρτηρίαν οὐδεμίαν διαιρεθῆναι. Ὁ πληγεὶς ὀξεῖ βέλει ἐς τοὔπισθεν μικρὸν κάτω τοῦ τραχήλου, τὸ μὲν τρῶμα ἔλαβεν οὐκ ἄξιον λόγου εἰσιδεῖν. οὐ γὰρ ἐν βάθει ἐγένετο. μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον ἐξαιρεθέντος τοῦ βέλεος ἐπιταίνετο ἐς τοὔπισθεν ὀρυωθεὶς ὡς οἱ ὀπισθοτονικοί. καὶ αἱ γένυες ἐδέδεντο. καὶ εἴ τι ὑγρὸν ἐς τὸ στόμα λάβοι, καὶ τοῦτο ἐγχειρέη καταπίνειν, πάλιν ἀνέκυπτεν ἐς τὰς ῥῖνας καὶ τὰ λοιπά. αὐτίκα ἐκακοῦτο. καὶ δευτεραίη ἡμέρῃ, ἔθανεν. Νελωίστος ὁδὸν ζητέειαν ζοχάζας ἤλγεε τὴν ὑστέρην. μάλιστα τὸ κάτω μέρος. ἀπόστασιν δὲ ὁ τόπος οὐκ ἐλάμβανεν οὐδεμίην, ὡς ξυνάγων ὑγρὸν, ἀλλὰ τεταρταίῳ τε ἐόντι αὐτῷ, ἐμελαίνετο πᾶς ὁ τόπος, ἄχρι τοῦ ἀστραγάλου καλεομένου, καὶ τοῦ κοίλου τοῦ κατὰ τὸ στῆθος τοῦ ποδός. καὶ τὸ μελανθὲν, οὐ περιεῤῥάγη, ἀλλὰ πρότερον ἐτελεύτα. τὰς πάσας δὲ ἐβίου ἡμέρας ἀπὸ δρόμου, εἴκοσιν. Ὁ δὲ ἐς τὸν ὀφθαλμὸν πληγεὶς, ἐπλήγη μὲν κατὰ τοῦ βλεφάρου. ἔδυ δὲ ἡ ἀκὶς ἱκανῶς. ὁ δὲ αἰθὴρ προσυπερεῖχε. τμηθέντος βλεφάρου, ἤρθη πάντα. οὐδὲν φλαῦρον. ὁ γὰρ ὀφθαλμὸς διέμεινε καὶ ὑγιὴς ἐγένετο ξυντόμως. αἷμα δὲ ἐῤῥύη λαῦρον, ἱκανὸν τῷ πλήθει. Ἡ παρθένος ἡ καλὴ ἡ τοῦ Νερίου, ἦν μὲν εἰκοσαέτης. ὑπὸ δὲ γυναίου φίλης παιζούσης, πλατέῃ τῇ χειρὶ ἐπλήγη κατὰ τὸ βρέγμα. καὶ τότε μὲν ἐσκοτώθη. καὶ ἄπνοος ἐγένετο. καὶ ὅτε ἐς οἶκον ἦλθε, αὐτίκα τὸ πῦρ εἶχε. καὶ ἤλγει τὴν κεφαλήν. καὶ ἔρευθος ἀμφὶ τὸ πρόσωπον ἦν. ἑβδομαίῃ δὲ ἐούσῃ, ἀμφὶ τὸ οὖς τὸ δεξιὸν, πύον ἐχώρησε. δυσῶδες. ὑπέρυθρον. πλεῖον κυάθου. καὶ ἔδοξεν ἄμεινον ἔχειν. καὶ ἐκουφίσθη. πάλιν ἐπετείνετο τῷ πυρετῷ. καὶ κατεφέρετο. καὶ ἄναυδος ἦν. καὶ τοῦ προσώπου τὸ δεξιὸν μέρος εἵλκετο. καὶ δύσπνοος ἦν. καὶ σπασμός. καὶ τρομώδης ἦν, καὶ γλῶσσα κατείχετο. καὶ ὁ ὀφθαλμὸς καταπλήξ. ἐνάτῃ, ἔθανεν. Ὁ Κλεομένεω παῖς χειμῶνος ἀρξάμενος ἀπόσιτος ἄνευ πυρετοῦ ἐτύχετο. καὶ ἔμεε τὰ σιτία καὶ φλέγμα. δύο μῆνας ἀσιτίη παρείπετο. Τῷ μαγείρῳ ἐν ἀκάνθῳ τὸ κύφωμα ἐκ φρενίτιδος ἐγένετο. τούτῳ, φαρμακοποσίη οὐδεμίη συνήνεγκεν. οἶνος δὲ μέλας καὶ ἀρτοσιτίη. λουτρῶν ἀπέχεσθαι καὶ ἀνατρίβεσθαι, λείως θάλπεσθαί τε μήτε πολλῷ πνεύματι, ἀλλὰ πρηέως. Τῇ κατὰ τὸ εἴκοσιν τῆς ἡλικίης ἀπόφθαρμα πιούσῃ, ξυνέβη πόνος ἔμετος χολωδέων. πολλῶν. ὠχρῶν. καὶ πρασοειδέων. ὅτε πίοι, σπασμὸς εἶχε γλῶσσαν. κατεμασᾶτο. πρὸς τεταρταίην εἰσῆλθον. καὶ αὐτῇ ἦν ἡ γλῶσσα μεγάλη. μέλαινα. τοῖν ὀφθαλμοῖν δὲ τὰ λευκὰ, ἐρυθρὰ ἦν. ἄγρυπνος. τῇ τετάρτῃ δὲ ἔθανεν ἐς νύκτα. Ὁ Ὀείνανος ἀφθαλμοῖσι κακὸν πιόμενος, καὶ ὀδοῦσιν. Ἡ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ κόρη πεσοῦσα ἄφωνος. ῥιπτασμὸς εἶχε. καὶ ἤμεσεν ἐς νύκτα, αἷμα πουλύ. κατὰ ἀριστερὰ πεσούσης, συχνότερον ἐῤῥύη. μελίκρητον χαλεπῶς κατέπινεν. ῥέγχος. πνεῦμα πυκνὸν, ὡς τῶν θνησκόντων. φλέβες ἀμφὶ τὸ πρόσωπον τεταμέναι κλίσις. ὑπτίη. πόδες χλιεροί. πυρετὸς βληχρός. ἀφωνίη. ἑβδομαίη φωνὴν ἔῤῥηξεν. αἱ θέρμαι λεπτότεραι ἔσχον. περιεγένετο. Πυθοκλῆς τοῖς κάμνουσιν ὕδωρ γάλα πολλῷ ὕδατι μιγνὺς ἐδίδου. Χιμέτλων κατάστασιν ἀλεείνειν τοὺς πόδας ὧδε. μάλιστα ἐκθερμαίνειν πυρὶ καὶ ὕδατι. ὀφθαλμοῖς ὡς ἡ πονηρὸν ἡ φακή. ὀπώρη τὰ γλυκέα. καὶ λάχανα. τοῖσι δὲ περὶ ὀσφὺν καὶ σκέλεα καὶ ἰσχίον ἀλγήμασιν ἐκπίνων θάλασσαν ὄξει. θερμοῖσι καταιονεῖν. καὶ σπόγγους βάπτοντα πυριῆν. ἐπικαταδεῖν δὲ, ἐρείοισιν οἰσυπηροῖσι καὶ ἐλαιηροῖσι.

Τῷ γναφέῳ οἱ βουβῶνες, ἐφυματοῦντο σκληροὶ, καὶ ἀνώδυνοι. καὶ περὶ ἥβην καὶ ἐν τραχήλῳ, ὅμοια μεγάλα. πυρετὸς, πρόσθεν μὲν, βληχρώδης. τρίτῃ μὲν ἢ τετάρτῳ, γαστὴρ ξυνετάκη. θέρμαι ἐπεγένοντο. γλῶσσα ξηρή. δίψα. ὑποχωρήσιες αἰκάτω, χαλεπαί. ἔθανεν. Ὁ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ Μακεδόνος λίθῳ πληγεὶς, καὶ ἔπεσε τρίτῃ, ἄφωνος ἦν. ἀλυσμός. πυρετὸς λεπτός. οὐ πάνυ σφυγμὸς ἐν κροτάφοις. ἤκουεν οὐδὲν οὐ δήλως. οὐδὲ ἐφρόνει, οὐκ ἀτρεμέας. ἀλλὰ τῇ τετάρτῃ, ἐκινέετο. νοτὶς περὶ μέτωπόν τε καὶ ὑπὸ ῥῖνα, καὶ ἄχρις ἀνθερεῶνος, καὶ ἔθανεν.

Ὁ Ἐνιήτης ἐν ἰδίῳ ἀκοντίῳ πληγεὶς ὄπισθεν τοῦ πλευροῦ κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος, τὸ μὲν ἕλκος ἄπονος. τρίτῃ δὲ γαστρὸς ὀδύνη δεινή. οὐχ ὑπεχώρεε. κατασθέντι δὲ, κόπρος ἐς νύκτα. οὐ κόπος διαλιπὼν, ἔδραμεν εἰς τοὺς ὄρχιας. τετάρτῃ καὶ ἥβην καὶ κοιλίην πόνος κατεῖχεν. ζῶν ἀτρεμέειν οὐκ ἠδύνατο. χολώδεα ἤμεσε κατακορέα. ὀφθαλμοὶ, οἷοι τῶν λιποθυμεόντων. μετὰ τὰς πέντε δὲ ἐτελεύτησε. θέρμη λεπτή τις ἐνῆν. Τῷ δὲ καθ' ἧπαρ πληγέντι ἀκοντίῳ εὐθὺς τὸ χρῶμα κατεχύθη νεκρῶδες. τὰ ὄμματα κοῖλα. ἀλυσμός. δυσφορίη. ἔθανε πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι, ἅμ' ἡμέρῃ πληγείς.

Τῇ Πολεμάρχου χειμῶνος κυναγχική, οἴδημα ὑπὸ τὸν βρόγχον. πολὺς πυρετός. ἐφλεβοτο-
μήθη. ἔληξεν ὁ πνιγμὸς ἐκ τῆς φάρυγγος. ὁ πυρετὸς παρείπετο. περὶ πέμπτην, γούνατος ἄλγημα.
οἴδημα τοῦ ἀριστεροῦ. καὶ κατὰ τὴν καρδίην ἐδόκει τι συλλέγεσθαι αὐτῇ. καὶ ἀνέπνεεν ὡς ἐκ τοῦ
βεβαπτίσθαι ἀναπνέουσι. καὶ ἐκ τοῦ στήθεος, ὑπεψόφεεν, ὥσπερ αἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμεναι. τοιοῦ-
τό τι ξυνέβαινε. περὶ δὲ τὰς ἑπτὰ ἢ ἐννέα, ἐς νύκτα κοιλίη κατερράγη. ὑγρὰ πολλὰ κακὰ νομι-
ζόμενα. ἡ δ' ἐν ἀφωνίῃ ἐτελεύτησεν. Ὑποκαθαίρειν τὰς κοιλίας χρὴ ἐν τοῖσι νουσήμα-
σιν, ἐπὴν πέπονα ᾖ. τὰς μὲν κάτω, ἐπὴν ἱδρυμένα ἴδῃς. σημεῖον, ἢν μὴ ἀσώδεες, ἢ καρηβαρικοὶ ἔω-
σι. καὶ ὅταν αἱ θέρμαι πρηΐταται, ἢ ὅταν λήγωσι μετὰ τοὺς παροξυσμούς. τὰς δὲ ἄνω, ἐν τοῖσιν
παροξυσμοῖσι. τότε γὰρ καὶ αὐτόματα μετεωρίζεται. ἐπὴν ἀσώδεες καὶ καρηβαρέες καὶ ἀλύον-
τες ὦσιν. Ἐκ πτώματος ῥωθέντος πήχεος ἐπὶ σφακελισμῷ, πυοῦται πῆχυς. περιπαινομένου δὲ ἤ- 10
δη, γλίσχρος ἰχὼρ, ἐκθλίβεται, ὡς καὶ Λεοντίσκῳ καὶ Δημάρχῳ τοῦ Ἀγλευτέλεος. ὁμοίως δὲ
καὶ πάνυ ἐκ τῶν αὐτῶν πτύον οὐδέν. οἷον τῷ Αἰσχύλου παιδὶ ξυνέβη. πυουμένοισι δὲ τοῖσι πλείστοι-
σι, φρίκη καὶ πυρετὸς ἐπεγίνετο. Τῷ Παρμονίσκου παιδὶ, κωφότης συνήνεγκε μὴ κλύ-
ζειν. διακαθαίρειν δὲ εἰρίῳ μούνον. καὶ ἐγχεῖν ἔλαιον ἢ νέτωπον. κελεύειν δὲ περιπατέειν. ἐγείρε-
σθαι πρωΐ. οἶνον πίνειν λευκόν. Τῇ Ἀσπασίου, ὀδόντος δεινὸν ἄλγημα καὶ γνάθοι ἐπήρθη-
σαν. καστόρειον δὲ καὶ πέπερι διακλυζομένῃ, ὠφελέετο. Τῷ Καλλιμέδοντος ξυνήνεγκε
πρὸς τὸ φῦμα τὸ ἐν τῷ τραχήλῳ σκληρὸν ἐόν. καὶ μέγα. καὶ ἄπεπτον. καὶ ἐπώδυνον. ἀπόστασις
βραχίονος. λίνον καταπλάσσειν πεφυρημένον ἐν οἴνῳ λευκῷ καὶ ἐλαίῳ λούοντα. ἐπιδεῖν δὲ ἑφ-
θὸν ἄγαν. ἢ ξὺν μελικρήτῳ ἕψειν καὶ ἀλεύρῳ τήλιος. ἢ κριθῶν. ἢ πυρῶν. Μελισάνδρῳ τοῦ οὔλου
ἐπιλαβόντος, καὶ ὄντος ἐπωδύνου, σφόδρα ξυνοιδέοντος, ἀπόστασις βραχίονος. συντήξει ἡ αἰγυ- 20
πτίη ἐν ἀρχῇ παρασέλλει. Ὑδρωπιώδεα δέον ταλαιπωρέειν. ἱδροῦν. ἄρτον ἐσθίειν θερμόν.
ἐν ἐλαίῳ πίνειν. μὴ πουλὺ λούεσθαι. καὶ κεφαλὴν χλιηρῶς. οἶνος δὲ λευκὸς καὶ λεπτός. καὶ ὕπνος
ἀρήγει. Βίαντι τῷ πύκτῃ, φύσει πολυβόρῳ ἐόντι, ξυνέβη ἐμπεσεῖν ἐς πάθεα χολερικά,
ἐκ κρεηφαγίης. μάλιστα δὲ ἐκ χοιρείων ἐναιμοτέρων, καὶ μέθης εὐώδεος, καὶ πεμμάτων, καὶ με-
λιτωμάτων, καὶ σικύου πέπονος. καὶ γάλακτος. καὶ ἀλφίτων νέων. ἐν θέρει δὲ τὰ χολερικά,
καὶ οἱ διαλείποντες πυρετοί. Τιμοχάρει χειμῶνος καταρρόους μάλιστα ἐς τὰς ῥῖνας. ἀ-
φροδισιάσαντι ὑπεξηράνθη πάντα. κόπος. θέρμη ἐπεγένετο. κεφαλὴ βαρεῖα. ἱδρὼς ἀπὸ κεφαλῆς
πουλύς. ἦν δὲ καὶ ὑγιαίνων. ἱδρώδης. τεταρταῖος ὑγιής. Μετὰ κύνα, οἱ πυρετοὶ ἐγένοντο
ἱδρώδεες. καὶ οὐ περιεψύχοντο παντάπασι, μετὰ τὸν ἱδρῶτα. πάλιν δὲ ἐπεθερμαίνοντο.
καὶ μακροί. καὶ ἐπιεικέως ἄκριτοι. καὶ οὐ πάνυ διψώδεες. ὀλίγοισιν ἐν ἑπτὰ καὶ ἐννέα ἐπαύον- 30
το. ἐνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι. καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι. καὶ εἰκοσταῖοι ἐκρίνοντο. Πο-
λυκράτει πυρετὸς ἐπῄει. καὶ τὰ τοῦ ἱδρῶτος οἷα γέγραπται. ἀπὸ φαρμάκου κάθαρσις κάτω ἐγέ-
νετο. καὶ τὰ τοῦ πυρετοῦ ἤπια. πάλιν κροτάφοις ἱδρώτια, καὶ περὶ τράχηλον ἐς δείλην. εἶτα ἐς
ὅλον. καὶ πάλιν ἐπεθερμάνθη. περὶ δὲ τὰς δώδεκα καὶ τεσσαρεσκαίδεκα ἐπέτεινεν ὁ πυρετός.
καὶ ὑποχωρήματα βραχέα. ῥοφήμασι μετὰ τὴν κάθαρσιν ἐχρήσατο. περὶ τὰς πεντεκαίδεκα γα-
στρὸς ἄλγημα κατὰ σπλῆνα, καὶ κατὰ κενεῶνα ἀριστερόν. θερμῶν προσθέσιες, ἧσσον ἢ ψυχρῶν
προσωφέλεον. κλύσματι δὲ μαλθακῷ χρησαμένῳ, ἔληξεν ἡ ὀδύνη. Τῷ ἐκ τοῦ μεγάλου
πλοίου διώπῳ ἡ ἄγκυρα λιχανὸν δάκτυλον, καὶ τὸ κάτω ὀστέον ξυνέφλασε δεξιῆς χειρός. φλεγ-
μασίη ἐπεγένετο, καὶ σφάκελος. καὶ πυρετὸς ὑπεκαθάρθη μετρίως. θέρμαι ἤπιοι. καὶ ὀδύναι. δα-
κτύλου τι ἀπέπεσε μετὰ τὰς ἑπτά. ὑπεξῄει ἰχὼρ ἐπιεικής. μετὰ ταῦτα γλώσσης οὐ πάντα ἔφη δύ- 40
νασθαι ἑρμηνεύειν. προρρήσιος ὅτι ὀπισθότονος ἥξει. ξυνεφέροντο αἱ γνάθοι συνερειδόμεναι. εἶτα
ἐς τράχηλον. τεταρταῖος δὲ ὅλος ἐσπᾶτο ἐς τοὐπίσω ξὺν ἱδρῶτι. ἑκταῖος ἀπὸ τῆς προρρήσεως ἔθα-
νεν. Ὁ δὲ Ἀρπάλου ἐκ τῆς ἀπελευθέρης Τηλεφάνης, στρέμμα κάτω μεγάλου δακτύλου ἔλαβεν,
ἐφλέγμηνε καὶ ἐπώδυνος ἦν. καὶ ἐπεὶ ἀνῆκεν, ᾤχετο ἐς ἀγρόν. ἀναχωρέων, ὀσφὺν ἤλγησεν. ἐλού-
σατο. αἱ γένυες ξυνήπτοντο ἐς νύκτα. καὶ ὀπισθότονος παρῆν. τὸ σίελον ἀφρῶδες. μόλις διὰ τῶν
ὀδόντων ἔξω διῄει. τεταρταῖος ἔθανεν. Θερίνων ὁ τοῦ Δαίμωνος περὶ κνήμης σφυρὸν ἕλκος.
κατὰ νεῦρον δὴ καθαρὸν τούτῳ δηχθέντι ὑπὸ φαρμάκου, ξυνέβη ὀπισθοτόνῳ θανεῖν. ἦρά γε ἐν
πᾶσι ἐμπυήμασι, καὶ τοῖσι περὶ ὀφθαλμὸν ἐς νύκτα οἱ πόνοι. αἱ βῆχες χειμῶνος. μάλιστα δ' ἐν νοτί-
οισι παχέα καὶ πολλὰ λευκά. καὶ χρεμπτομένοισι πυρετοὶ ἐπεγίνοντο ἐπιεικέως. καὶ πεμπταῖοι
ἐπαύοντο. αἱ δὲ βῆχες, περὶ τὰς τεσσαράκοντα. οἷον, Ἡγησιπόλι. Εὐτυχίδης ἐκ χολερικῶν 50
ἐπὶ τῶν σκελέων ἐς τετανώδεα ἔληξεν, ἅμα τῇ κάτω ὑποχωρήσει. κατακορέα χολὴν πολλὴν
ἤμεσεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας καὶ λείην ἐρυθρήν. καὶ ἀκρατὴς ἦν καὶ ἀσώδης. οὐδὲν δὲ κα-
τέχειν ἠδύνατο, οὔτε ἐκ τῶν ποτῶν οὔτε ἐκ τῶν σιτίων. καὶ τοῦ οὔρου πολλὴ χύσις. καὶ τῆς κάτω

διόλου

διόδου διὰ τοῦ ἐμέτου, στρὺξ μαλθακὴ ἦλθε, καὶ κατέῤῥιψε κάτω. Ἀνδροφάνη ἀφωνίη. λήρησις. λυθέντων δὲ τούτων, περὶ ἣν ἔτι συχνά. καὶ ὑποστροφαὶ ἐγίνοντο. ἡ δὲ γλῶσσα διετέλει
πάντα τὸν χρόνον ξηρή. καὶ εἰ μὴ διακλύζοιτο, διαλέγεσθαι οὐχ οἷός τ' ἦν. καὶ πικρὴ λίην ἦν τὰ πολ
λά. ἔστι δ' ὅτε καὶ πρὸς καρδίην ὀδύνη, ἣν φλεβοτομίη ἔλυσε. ταύτῃ ὑδροποσίη ἢ μελίκρητον
συνήνεγκεν. ἐλλέβορον ἔπιε μέλανα. οὐδὲ τὸ χολῶδες διήει, ἀλλ' ὀλίγον. τέλος δὲ χειμῶνος κα-
τακλιθεὶς, ἔξω ἐγένετο. καὶ τὰ τῆς γλώττης παθήματα ὅμοια. θέρμη λεπτή. ἄπονος γλῶσσα. ἄ-
χροος. φωνὴ περιπλευμονική. ἀπόσταξις. αἷμα ἀπελύετο. καὶ ἐξάγειν ἐκέλευεν. οὐδὲν δὲ ἠδύνα-
το σάφα εἰπεῖν. ἐς νύκτα ἐτελεύτα. Τὸ Νικάνορος πάθος, ὁπότε ἐς πότον ὥρμητο φόβος
τῆς αὐλητρίδος. ὁκότε φωνῆς αὐλοῦ ἀρχομένης, ἀκούσειεν αὐλεῖν ἐν συμποσίῳ, ὑπὸ δειμάτων
ὄχλοι, μόλις ὑπομένειν ἔφη ὅτε εἴη νύξ. ἡμέρης δὲ ἀκούων, οὐδὲν διεφέρετο. τοιαῦτα παρείπετό
οἱ συχνὸν χρόνον. Δημοκλῆς ὁ μετ' ἐκείνου ἀμβλυώσσειν καὶ λυσισωματεῖν ἐδόκεε. καὶ οὐκ ἂν
παρῆλθε παρὰ κρημνὸν, οὐδ' ἐπὶ γεφύρης. οὐδὲ τοὐλάχιστον βάθος τάφρου διαπορεύεσθαι, ἀλ-
λὰ δι' αὐτῆς τῆς τάφρου οἷός τ' ἦν, χρόνον τινὰ ξυνέβη αὐτῷ. Τὸ Φοίνικος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ
δεξιοῦ, τοιοῦτόν τι ἦν. τὰ πολλὰ ὡς ἀστραπὴν ἐδόκεε λάμπειν. οὐ πολὺ δὲ ἐπισχόντι, ὀδύνη ἐς
τὸν κρόταφον τὸν δεξιὸν ἐνεστήκει, ἢ σπονδύλου καὶ ξύντασις. καὶ σκληρότης ἀμφὶ τοὺς ὀδόντας.
καὶ διωγεῖν ἐπειρᾶτο συντεινόμενος. ἔμετοι ὁπότε γίνοιατο, ἀπέτρεπον τὰς εἰρημένας ὀδύνας,
καὶ ἠπιωτέρας ἐποίεον. ἀλλὰ μὴν καὶ φλεβοτομίη ὠφέλεε. καὶ ἐλλεβοροποσίη, αὕτη γε παντο-
δαπά. οὐχ ἥκιστα δὲ πρασοειδέα. Γαρμενίσκῳ καὶ πρότερον ἐνέπιπτον ἀθυμίαι. καὶ ἀπαλ-
λαγῆς βίου ἐπιθυμίη. ὁτὲ δὲ πάλιν εὐθυμίη. Ἡ δὲ Κόνωνος θεράπαινα ἐκ κεφαλῆς ὀδύνης
ἀρξαμένης, ἔκφρων ἐγένετο. βοή. κλαυθμοὶ πολλοί. ὀλιγάκις ἡσυχίη. περὶ δὲ τὰς τεσσαράκοντα,
ἐτελεύτησε. τὰς ὅτε δὲ ἔθνησκε δέκα ἡμέρας, ἄφωνος καὶ σπασμώδης ἐγένετο. Νεανίσκος
δέ τις πολλὸν ἄκρητον πεπωκὼς, ὕπτιος ἐκάθευδεν ἔν τινι σκηνῇ, τούτῳ ὄφις ἐς τὸ στόμα παρεισεδύ-
ετο ἀργῆς. καὶ δὴ ὅτε ᾔσθετο οὐ δυνάμενος φράσασθαι, ἔβρυξε τοὺς ὀδόντας, καὶ παρέφαγε τοῦ
ὄφιος. καὶ ἀλγηδόνι μεγάλῃ εἴχετο. καὶ τὰς χεῖρας προσέφερεν, ὡς ἀγχόμενος. καὶ ἐῤῥίπτει ἑωυ-
τόν. καὶ σπασθεὶς, ἔθανεν. Καὶ ὁ τοῦ Τιμοχάρεος θεράπων ἐκ μελαγχολικῶν δοκεόντων αὐ-
τὸν εἶναι, καὶ τοιούτων καὶ τοσούτων, ἔθανεν ὁμοίως περὶ τὰς αὐτὰς ἡμέρας. Τῷ Νικο-
λάου παιδὶ, περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς, ἐκ ποτῶν ἔφριξεν ἐς νύκτα. πυρετοὶ τῇ ὑστεραίῃ. ἔμε-
τος χολώδης. ἄκρητος. ὀλίγος. τῇ τρίτῃ ἀγορῆς ἔτι πληθούσης, ἱδρὼς ὅλου τοῦ σώματος ἔλη-
ξεν. Τῇ Διοπείθεος ἀδελφεῇ ἐν ἡμιτριταίῳ, καὶ ἡ καρδίη περὶ τὴν λῆψιν δεινή. καὶ ξυμ-
παρείπετο ὅλῃ τῇ ἡμέρῃ. καὶ ἡ τοιαύτη καρδιαλγίη, καὶ τῇσιν ἄλλῃσι παραπλησίως, πλὴν ἀλλ'
ὑπὸ πληϊάδος δύσιν, ἀνδράσι σπανιώτερα ἐγίνετο τὰ τοιαῦτα. Τῇ Ἐπιχάρμου πρὸ τοῦ
τεκεῖν, δυσεντερίη ἦν. ὁ πόνος σφοδρός. ὑποχωρήματα ὕφαιμα. μυξώδεα. τεκοῦσα παραχρῆ-
μα ἰάθη. Τῇ Πολεμάρχου ἐν ἀρθριτικοῖς ἰσχίου ἄλγημά τι δεινόν. ἐξ αἰτίης γυναικείων μὴ γινο-
μένων, ἡ φωνὴ ἴσχετο. νύκτα ὅλην μέχρι μέσου ἡμέρης. ἤκουε δὲ καὶ ἐφρόνεε, καὶ ἐσήμαινε τῇ χει-
ρὶ, ὅτι περὶ τὸ ἰσχίον εἴη τὸ ἄλγημα. Ἐπιχάρμου περὶ πληϊάδων δύσιν, ὤμου ὀδύνη, καὶ
βάρος ἐς βραχίονα. νάρκη. ἔμετοι συχνοί. ὑδροποσίη. Τῷ Εὐφάνορος παιδὶ, τὰ ἐξανθήμα-
τα οἷα τὰ τῶν κωνώπων δήγματα. ὀλίγον δὲ χρόνον τῇ ὑστεραίῃ, ἐπυρέτηνεν. Λυγμοὶ πολ-
λοὶ μετὰ ζέφυρον ἐγένοντο, μέχρις ἰσημερίης φθινοπωρινῆς. ὑπὸ καῦμα, πνίγεα μεγάλα, θερμά.
πυρετοὶ ἱδρώδεες. φύματα παρ' οὖς συχνοῖς ἐγένοντο. Τύχων ἐν τῇ πολιορκίῃ περὶ Δάτον,
ἐπλήγη ὑπὸ καταπέλτου ἐς τὸ στῆθος. καὶ μετ' ὀλίγον, γέλως ἦν περὶ αὐτὸν θορυβώδης. ἐδό-
κεε δέ μοι ὁ ἰητρὸς ἐξαιρέων τὸ ξύλον, ἐγκαταλιπεῖν τι τοῦ δόρατος, κατὰ τὸ διάφραγμα. δοκέον-
τος δὲ αὐτοῦ πρὸς τὴν ἑσπέρην ἐκλύσεται. καὶ ἐφαρμάκευσε κάτω. νύκτα διήγαγε τὴν πρώτην
δυσφόρως. ἅμ' ἡμέρῃ δὲ, ἐδόκεε καὶ τῷ ἰητρῷ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι βέλτιον ἔχειν. πρόῤῥησις ὅτι
σπασμοῦ γινομένου, ταχέως ἀπολεῖται. τῇ γοῦν ἐπιούσῃ νυκτὶ, δύσφορος, ἄγρυπνος. ἐπὶ γα-
στέρα τὰ πουλλὰ κλινόμενος. τῇ τρίτῃ ἅμ' ἡμέρῃ, ἐσπᾶτο. καὶ τηνικαῦτα ἐτελεύτησεν.
Τῷ Βίλλῳ πληγέντι ἐς τὸν νῶτον, τὸ πνεῦμα πουλὺ κατὰ τὸ τρῶμα μετὰ ψόφου ἐχώρεεν. ἡ μοῤῥα-
γεῖ. τῷ δὲ ἐναίμῳ καταδεθεὶς ἰάθη. καὶ τῷ δύσλυτα ξυνέβη τὸ ἑωυτοῦ. Τῷ τῆς Φίλης
παιδὶ, ψιλώματος ἐν τῷ μετώπῳ γινομένου, ἐνναταίῳ πυρετὸς ἔσχεν. ἐπελιάνθη τὸ ὀστέον. ἐτελεύ-
τησεν. Καὶ τῷ Φανίου καὶ τῷ Εὐεργέτου, πελιαινομένων τῶν ὀστέων καὶ πυρεταινόντων, ἀφίσταται
τὸ δέρμα ἀπὸ τοῦ ὀστέου καὶ πύον οὐ φαίνεται. Ἀρίστιππος ἐς τὴν κοιλίην ἐτοξεύθη. ἄνω βίη χαλε-
πῶς. ἄλγος κοιλίης δεινόν. καὶ ἐπίμπρατο ταχέως. κάτω δὲ οὐ διεχώρεεν. ἀσώδης ἦν. χολώδεα καὶ
κακορέα. καὶ ὅτε ἐπήμεσεν ἐδόκει ῥήϊον εἶναι. μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν τὰ ἀλγήματα δεινά. καὶ ἡ κοι-
λίη ὡς ἐν εἰλεοῖσι. θέρμαι. δίψαι. καὶ ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἐτελεύτησεν. Ὁ δὲ Νεάπολις πλη-

γεὶς ὁμοίως ταὐτ᾽ ἔπαχεν. κλυσθέντι δ᾽ ἐν δριμεῖ, κοιλίη κατερράγη· χρῶμα κατεχύθη λεπτὸν· ὠχρὸν· μελανεόν· ὄμματα αὐχμηρά· καθαρώδεα· ἐνδεδινημένα· ἀτενίζοντα ἐν καρδίῃ. Τῷ Μηδοσάδεω παιδὶ ἐξ ὀδόντος ὀδύνης, σφακελισμὸς τῆς γνάθου. καὶ οὔρων ὑπερσάρκησις, μετρίως ἐξεπύησεν. ἐξέπεσον οἱ γόμφοι καὶ ἡ σιαγών. Γυναικὶ ἐν Ἀβδήροισι, καρκίνωμα ἐγένετο περὶ τὸ στῆθος. καὶ διὰ τῆς θηλῆς ἔρρεεν ἰχὼρ ὕφαιμος. πιλειφθήσης δὲ τῆς ῥύσιος, ἔθανεν.

Ἐκ καταῤῥόου κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς, ἐπόνεον. καὶ κατὰ ῥῖνας ὑγροῦ χωρέοντος, ἐπυρέταινον ἐπιεικέως. ἐν τῇσι πέντε ἡμέρῃσι, περιεψύχοντο. Τῇ ἐν τόκῳ σειαθείσῃ, ἄλγημα περὶ στῆθος ἐγένετο καὶ πλευρόν. ἀποχρέμψιες, πυώδεες. φθίσις κατέστη. ἐξ ἡμέρας οἱ πυρετοί. πάλιν διάῤῥοια. παῦσις. πυρετοί. κοιλίη ἔστη. καὶ περὶ ἡμέρας ἑπτὰ, ἔθανεν. Ἡ κυναγχικὴ χεῖρα δεξιὴν καὶ σκέλος ἤλγησε. πυρετὸς ἐπεῖχε βληχρός. ὁ δὲ πνιγμὸς τεταρταίη ἐχάλασεν. ἑβδόμη, σπασμώδης. ἄφωνος. ῥέγχος. ὀδόντων σύντριψις. γνάθων ἐρύθος. ἔθανε πεμπταίη, ἢ ἑκταίη. σημεῖον περὶ χεῖρα ὑποπέλιον. Καὶ ἑτέρη ἦν τις ὑπερῴου ῥεγχώδης. γλῶσσα ξηρή. περιπλευμονίη. ἔμφρων ἔθανεν. Καὶ ἐν Ὀλύνθῳ ὑδρωπικὸς, ἐξαίφνης ἄφωνος. ἔκφρων. νύκτα καὶ ἡμέρην, ἔθανεν.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ἘΠΙΔΗΜΙΩ͂Ν, ΤῸ ἝΚΤΟΝ.

Τμῆμα πρῶτον.

Κόσῃσιν ἐξ ἀποφθορῆς περὶ ὑδέρην καὶ οἰδημάτων ἐς καρηβαρίην τρέπεται, κατὰ τὸ βρέγμα ὀδύναι μάλιστα. καὶ ὅσαι ἄλλαι ἀπὸ ὑδραίων ταύτῃσιν ἐν ὀκτὼ ἢ δέκα μησὶν, ἐς ἰσχίον τελευτᾷ. Οἱ φοξοὶ, ἢν μὲν καρτεραύχενες, ἰσχυροὶ καὶ τἄλλα καὶ ὀστέοισιν. οἱ δὲ κεφαλαλγέες, καὶ ὠτόῤῥυτοι. τούτοις ὑπερῷαι κοῖλαι, καὶ ὀδόντες παρηλλαγμένοι. Ὅσοις ὀστέον ἀπὸ ὑπερῴης ἀπῆλθε, τουτέοισι μέση ἵζει ἡ ῥίς. οἷσιν δὲ ὅθεν οἱ ὀδόντες, ἄκρη σιμοῦται. Αἱ τῶν νηπίων ἐπιλήψιες ἅμα ἥβῃ λύειν. οἷσι μεταβολὰς ἴσχουσι καὶ ἄλλας, καὶ ἐς νεφρὸν, ὀδύνη βαρεῖα. ὅταν πληρῶνται σίτου, ἐμέουσί γε φλέγμα. ὅταν δὲ πλεονάζωσιν, ἰώδεα. καὶ ῥᾶους μὲν γίνονται. λύονται δὲ ὅταν σίτου κενωθῶσι. ψαμμία τε πυῤῥὰ ὑφίστανται. αἱματώδεά τε οὐρέουσι. νάρκη μηροῦ τοῦ κατ᾽ ἴξιν. ἐλλινύειν οὐ ξυμφέρει, ἀλλὰ γυμνάσια. μὴ ἐμπιπλᾶσθαι. τοὺς νέους, ἐλλεβορίζειν. ἰγνύην τάμνειν. οὐρητικοῖσι καθαίρειν λεπτῦναι καὶ ἁπαλῦναι. Γυναικεῖα τῇσιν ὑδεριώσῃσιν, ἐπιπολὺ παραμένει. ὅταν δὲ μὴ ταχὺ ἴῃ, ἐποιδέει. Ἐν Κρανῶνι αἱ παλαιαὶ ὀδύναι ψυχραί. αἱ δὲ νεαραὶ, θερμαί. αἱμαστίαι αἱ πλεῖσται. καὶ τὰ ἀπὸ ἰσχίου ψυχρά. Τὰ ἐῤῥιγκαιέοντα, οὐ πάνυ τι πηρεῦνται. ἀλλ᾽ ἐγγὺς τῆς ἀκμῆς. Προῤῥίγεος στάσιες τῶν οὔρων, ἢν ἐκ χρηστῶν ἴωσιν καὶ κοιλίην ἢν ὑποδιέλθῃ, καὶ ὕπνοι ἐνέωσιν. ἴσως δὲ καὶ ὁ τρόπος τοῦ πυρετοῦ. ἴσως δὲ καὶ τὰ ἐκ κόπων. Ἀποστάσιες οὐ μάλα οἷσι ῥίγεα. Αἱ τῶν σκελέων ἐκθηλυώσιες, οἷον ἢ πρὸ νόσου ὁδοιπορήσαντι, ἢ ἐκ νόσου αὐτίκα. διότι ἴσως τὸ ἐκ κόπων, ἐς ἄρθρα ἀπέστη. διὸ καὶ τῶν σκελέων ἐκθηλυώσιες. Φύματα ἔξω ἐξοιδέοντα, καὶ τὰ ἀπόξηρα, καὶ κορυφώδεα, καὶ τὰ ὁμαλῶς ξυμπεπαινόμενα, καὶ μὴ περίσκληρα, καὶ κατάῤῥοπα, καὶ μὴ δίκρανα ἀμείνω. τὰ δὲ ἐναντία κακά. καὶ ὅσα πλεῖστα ἐναντία, κάκιστα. Τὸ θηριῶδες φθινοπώρου, καὶ αἱ καρδιαλγίαι, καὶ τὸ φρικῶδες, καὶ μελαγχολικόν. Πρὸς τὰς ἀρχὰς τοὺς παροξυσμοὺς σκέπτεσθαι, καὶ ἐν ἁπάσῃ τῇ νούσῳ, οἷον τὸ ἐς δείλην παροξύνεσθαι. καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ἐς δείλην, καὶ αἱ ἀσκαρίδες.

Νηπίοισι βηχίον, ξὺν γαστρὸς ταραχῇ, καὶ πυρετῷ ξυνεχεῖ, σημαίνει μετὰ κρίσιν διμηναῖον τὸ ξύμπαν εἰκοσταῖον. καὶ οἰδήματα ἐς ἄρθρα. Καὶ ἢν μὲν κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ καταστῇ, τὰ ἄνω ἐν τοῖσι κάτω ἄρθροισιν ἀγαθόν. ἢν δὲ ἄνω, οὐχ ὁμοίως λύει τὴν νοῦσον, ἢν μὴ ἐκπυήσῃ. Τὰ δὲ ἐν ὤμοισιν ἐκπυεῦντα, τοῖσι τηλικούτοισι γαλιάγκωνας ποιέει. Λύσειε δ᾽ ἂν καὶ ἑλκυδρίων κάτω ἔκθυσις, ἢν μὴ στρογγύλη καὶ βαθέα ᾖ. τὰ δὲ τοιαῦτα ὀλέθρια καὶ ἄλλως παιδίοισι.

Καὶ αἷμα λύσειεν ἂν ῥαγέν. μᾶλλον δὲ τοῖσι τελειοτέροισιν ἐπιφαίνεται. Δάκρυον ἐν τοῖσιν ὀξέσι τῶν φλαύρως ἐχόντων. ἑκόντων μὲν, χρηστόν. ἀκόντων δὲ, παραῤῥέον κακόν. Καὶ οἷσι περιτείνεται βλέφαρα, κακόν. κακὸν δὲ καὶ τὸ ἐπιξηραινόμενον, οἷον ἄχνη. καὶ τὸ ἀμαυρόν. καὶ αὐχμηρὸν, κακόν. καὶ οἱ ῥυπιδούμενοι ἔνδοθεν. καὶ οἱ πεπηγότες. καὶ οἱ μόλις στρεφόμενοι. καὶ οἱ ἐνδεδινημένοι, καὶ τἄλλα ὅσα παρεῖται. Πυρετοὶ, οἱ μὲν δακνώδεες τῇ χειρί. οἱ δὲ πρηΐες. οἱ δ᾽ οὐ δακνώδεες μὲν, ἐπαναδιδόντες δέ. οἱ δ᾽ ὀξέες μὲν, ἡσσώμενοι δὲ τῆς χειρός. οἱ δὲ περικαέες εὐθέως.

οἱ δὲ διὰ παντὸς βληχροί. ξηροί. οἱ δὲ ἁλμυρώδεες. οἱ δὲ πεμφιγώδεες ἰδεῖν δεινοί. οἱ δὲ πρὸς τὴν χεῖρα χνοτιώδεες. οἱ δὲ ὑπέρυθροι. οἱ δὲ πελιοί. οἱ δὲ ἔξωχροι. καὶ τἄλλα τοιουτότροπα. Αἱ ξυντάσιες τοῦ σώματος. καὶ οἱ σκληρυσμοὶ τῶν ἄρθρων, κακόν. καὶ αὐτὸς διαλελυμένος, κακόν. καὶ αἱ κατακλάσιες τῶν ἄρθρων, κακαί. ὄμματος θράσος παρακρουστικόν. καὶ ἔῤῥιψις καὶ κατάκλασις, κακόν.

Τμῆμα δεύτερον.

Εὐρῦναι. στενυγρῶσαι. τὰ μὲν, ναί. τὰ δὲ μή. Χυμούς. τοὺς μὲν, ὑγρῶσαι. τοὺς δὲ, ξηρᾶναι. τοὺς δὲ, ἐνθεῖναι. καὶ τῇ μὲν. τῇ δὲ μή. Λεπτῦναι. παχῦναι. τεῦχος. δέρμα. σάρκας. καὶ τἄλλα, καὶ τὰ μὲν, τὰ δὲ μή. Λειῶσαι. τρηχῶσαι. σκληρῦναι. μαλθάξαι. τὰ μὲν. τὰ δὲ μή. Ἐπεγεῖραι. ναρκῶσαι. καὶ τἄλλα ὅσα τοιαῦτα. Παροχετεύειν. ὑπείξαντα ἀντισπᾶν. αὐτίκα ἀντιτείναντα ὑπεῖξαι. Ἄλλον χυμὸν μὴ τὸν ἰόντα ἄγειν. τὸ δὲ ἐόντα συνεκχυμοῦν. ἐργάσασθαι τὸ ὅμοιον. οἷον ὀδύνη ὀδύνην παύει. τὰ ἀνόμοια, ἢν ῥέπει ἄνωθεν ἀρθέντα, κάτωθεν λύειν. καὶ τὰ ἐναντία ταῦτα. οἷον κεφαλῆς κάθαρσις, φλεβοτομίη ὅτε οὐχ ἥκει, ἀφαιρέεται. Αἱ ἀποστάσιες οἷον βουβῶνες. σημεῖον μὲν τῶν τὰ βλαστήματα ἐχόντων, ἀτὰρ καὶ ἄλλων. μάλιστα δὲ περὶ τὰ σπλάγχνα. κακοήθεες δὲ οὗτοι. Πνεύματα σμικρά. πυκνά. μεγάλα. ἀραιά. σμικρὰ. ἀραιά. πυκνά. μεγάλα. ἔξω μεγάλα, ἔσω σμικρά. ἔσω μεγάλα ἔξω σμικρά. τὸ μὲν ἐκτεῖνον, τὸ δὲ κατεπεῖγον. διπλῆ ἔσω ἐπανάκλισις οἷον ἐπιπνέουσι θερμὸν ψυχρόν. Ἰκτήειον ξυνεχέων χασμέων μακρόπνους. Ἐν τοῖσιν ἀπότοισι καὶ μόγις βραχύπνοις κατ' ἴξιν καὶ πλευρέων ὀδύνην. καὶ ξυντάσιες ὑποχονδρίων. καὶ σπληνὸς ἐπάρσιες. καὶ ἐκ ῥινῶν ῥήξιες. καὶ ὦτα κατ' ἴξιν. τούτων τὰ πλεῖστα ταῦτα καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσι. Πότερον ἦρα πάντα, ἢ τὰ μὲν ἄνωθεν κάτω, οἷα κατ' ἴξιν, τὰ δὲ κάτωθεν ἄνω, οἷα τὰ παρὰ γνάθους, ἢ παρ' ὀφθαλμὸν καὶ οὖς. τὰ δ' ἄνωθεν κάτω οὐ κατ' ἴξιν. ἢ καὶ τὰ κατὰ ἥπατος ἄνωθεν διαδύντα, δι' ἃ τὰ ἐς ὄρχιας καὶ κίρσους. Σκεπτέα ταῦτα, ὅπῃ καὶ ὅθεν, καὶ διότι. Φλέβες κροτάφων οὐχ ἱδρυμέναι, οὐδὲ χλώρασμα λαμπρὸν, ἢν πνεῦμα ἐγκαταλείπηται, ἢ βὴξ ξηρὴ μὴ θηριώδης, ἐς ἄρθρα στήριξιν προσδέχεσθαι δεῖ κατ' ἴξιν. τῶν ἐντασίων τῶν κατὰ κοιλίην ὡς ἐπιτοπουλύ. Ἔχουσι δὲ οὗτοι οἱ πλεῖστοι, καὶ ὑπέρυθρα. καὶ τῇ φύσει τοῦ λευκοχροωτέρου τρόπου. καὶ οὐχ αἱμοῤῥαγέουσι ῥῖνες, ἢ σμικρὰ αἱμοῤῥαγέουσι. καὶ ἢν μὲν ῥυέντων ἐγκαταλίπηται, ἑτοῖμον. Δίψα ἐγκαταληφθεῖσα καὶ στόματος ἐπιξηρασίη καὶ ἀηδίη, καὶ ἀποσιτίη τοῦτον τὸν τρόπον. Πυρετοὶ δὲ οὐκ ὀξέες οἱ τοιοίδε. ὑποστροφώδεες δέ. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα μετὰ κρίσιν, ὑποστροφώδεα. τὸ γοῦν πρῶτον σπληνῶν ἐπάρσιες, ἢν μὴ ἐς ἄρθρα τελευτήσῃ, ἢ αἱμοῤῥαγίη γένηται, ἢ δεξιοῦ ὑποχονδρίου ἔντασις, ἢν μὴ ὑποδύη οὖρα. αὕτη γὰρ ἡ ἐγκατάληψις ἀμφοτέρων αἱ ὑποστροφαὶ τουτέων εἰκότως. ἀπόστασιν δεῖ ποιέεσθαι αὐτῶν, μὴ γινομένας. τὰς δὲ, ἐκκλίνειν γινομένας. τὰς δὲ ἀποδέχεσθαι ἢν ἴωσιν, οἷαι δεῖ, καὶ ᾗ δεῖ. ὁκόσαι δὲ μὴ σφόδρα, ξυνδρᾶν. τὰς δ' ἀποτρέπειν, ἢν πάντῃ ἀξύμφοροι ἔωσι. μάλιστα δὲ ταύτας μελλούσας. εἰ δὲ μὴ, ἀρχομένας ἄρτι. Αἱ τεταρταῖαι αἱμοῤῥαγίαι δύσκριτοι. Οἱ διαλείποντες μίαν, τῇ ἑτέρῃ ἐπιῤῥιγέουσιν ἅμα κρίσει, ἐκ τῶν πέντε, εἰς τὰς ἑπτά. Ὅσοι τεταρταιοφυέες, τουτέοισιν ἡ νὺξ δύσφορος ἡ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ. ἡ δὲ ἐπιοῦσα, εὐφορωτέρη ὡς ἐπιτοπουλύ. Βῆχες ξηραὶ, βραχὺ ἐρεθίζουσαι ἀπὸ πυρετοῦ περικαέος, οὐ κατὰ λόγον διψώδεες. οὐδὲ γλῶσσαι καταπεφρυγμέναι. οὐ τῷ θηριώδει ἀλλὰ τῷ πνεύματι, δῆλον δέ. ὅταν γὰρ διαλέγωνται ἢ χασμῶσι, τότε βήσσουσιν· ὅταν δὲ μὴ, οὔ. τοῦτο ἐν τοῖσι κοπιώδεσι μάλιστα πυρετοῖσι γίνεται. Μηδὲν εἰκῆ, μηδὲν ὑπερορᾶν. Ἐκ προσαγωγῆς τἀναντία, ἃ προσάγειν καὶ διαναπαύειν. Τῷ ὄπισθεν κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, ἡ ἐν μετώπῳ ὀρθὴ φλὲψ τμηθεῖσα, ὠφέλησεν. Αἱ διαδέξιες τῶν ὑποχονδρίων, ὑπ' οἵων οἷα ἄλλοισι καὶ τῶν σπλάγχνων τῶν φλεγμονῶν, οἷα δύναται. ἔτι ὑφ' ἥπατος σπληνὶ καὶ τἀναντία, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἀντισπᾶν, ἢν μὴ ᾗ δεῖ, ῥέπει. ἢν δὲ ὅπῃ δεῖ, τουτέοισι δεῖ στομοῦν, οἷως ἕκαστα ῥέπει. Τὰ πλατέα ὑπερανθήματα, οὐ πάνυ τι κνησμώδεα. οἷα Σίμων εἶχε χειμῶνος. ὃς ὅτε πρὸς πῦρ ἀλείψαιτο, ἢ θερμῷ λούσαιτο, ὀνίνατο. ἔμετοι οὐκ ὠφέλεον. οἴομαι. εἴ τις ὑπεπυρίη, ἀνίσαι ἄν. Ὅσα πεπαίνεσθαι δεῖ, κατακεκλεῖσθαι δεῖ. τἀναντία δὲ ξηραίνειν, καὶ ἀνεῷχθαι. οἷον ὀμμάτων ῥυωδέων, ἢν ἄλλως φαίνηται ξυμφέρειν, ἀντισπᾶν ἐς φάρυγγα, καὶ ὅπῃ ἔρευξις λυσιτελέει, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Τὰς ἐφόδους ἀνεστομῶσθαι, δι' οἷον ῥῖνας, καὶ τὰς ἄλλας, ὧν δεῖ. καὶ ὡς δεῖ. καὶ οἷα. καὶ ὅπῃ. καὶ ὅτε. καὶ ὅσον δεῖ, οἷον ἱδρῶτας καὶ τἄλλα δὴ πάντα. Ἐπὶ τοῖσι μεγάλοισι κακοῖσι πρόσωπον ἢν ᾖ χρηστόν. ἐπὶ δὲ τοῖσι σμικροῖσι τἀναντία ξυμβαῖνον ἢ εὖ, σημεῖον κακόν. Παρὰ τὸ μέγα οὖν ἡ γυνὴ ὄπισθεν τοῦ ἡρῴου ἰκτερώδεος ἐπιγινομένου, παρέμενεν αὐτέῃ. Ὁ παρὰ Τιμένεω ἀδελφιδῆ, οὗτος μελάγχρως.

ἐν Γορτύνῃ τὸ γονοειδὲς τὸ τοιοῦτον ὅτι κρίσιμον. καὶ τῶν ἰκτέρων τὰ τοιαῦτα ὅτε αἱ οὐρήσιες ῥύον-
ται. ὅτι οὔτε φύσιες πολλῆς, οὔτε κόπρου πολλῆς, γλίσχρης δὲ διελθούσης, ἐμαλάσσετο. ὁ γὰρ δὴ μέ-
γα ἦν τὸ ὑποχόνδριον. κράμβην ἑβδομαῖος ἔφαγεν. ἐπὶ λύσσωνος ἐὼν, αὐτίκα τὸ ἧπαρ ἐμαλάσσετο. εὔ-
θυπνος ἐγένετο. ἡ κοιλίη αὐτῷ διεξετίναξεν. Περὶ δὲ τοῦ αἵματος τοῦ ἰχωροειδέος, ὅτι ἐν τοῖσι πτυώδε-
σι τὸ τοιοῦτον καὶ τοῖσιν ἠγρυπνηκόσι, καὶ εἴτε φλαῦρον, εἴτε χρηστόν. Οἷσιν ὁ σπλὴν ἐστὶ κατὰ τὰ ῥ-
ροπος, πόδες καὶ γούνατα καὶ χεῖρες, θερμά. ῥῖς καὶ ὦτα, ἀεὶ ψυχρά. ἦρα διὰ τοῦτο λεπτὸν τὸ αἷ-
μα; ἦρα καὶ φύσει τοιοῦτον οὗτοι ἔχουσιν; Ἐν τοῖς ἐμπυήμασιν ὅρος οἷσι μέλλουσιν ἐμπυεῖν, αἱ κοι-
λίαι ἐκταράσσονται. Σπλὴν σκληρὸς, οὐ τὰ ἄνω. κάτω, στρογγύλος. πλατύς. παχύς. λεπτός.
μακρός. ἧσσον τοῖς ἀπὸ κεφαλῆς κορυζώδεσιν. Ἡ περὶ τὸν νοσέοντα οἰκονομίη. καὶ ἐς τὴν νοῦσον
ἐρώτησις. ἃ διηγεῖται, οἷα, ὡς ἀποδεκτέον οἱ λόγοι τὰ πρὸς τὸν νοσέοντα. τὰ πρὸς τοὺς παρεόντας.
καὶ τὰ ἔξωθεν. Ὅτι ἐν θερμοτέρῳ, τὸ ἐν τοῖσι δεξιοῖσι. καὶ μέλανες διὰ τοῦτο καὶ ἔξω αἱ φλέ-
βες. μᾶλλον ξυνεκρίθη. συνέστη. ὀξύτερον κινηθὲν, ἐμωλώθη. καὶ βραδύτερον αὔξεται. καὶ
αὐτίκα πλείω χρόνον, ὅτι ἐστερεώθη. καὶ χολωδέστερόν τε καὶ ἐναιμότερον. ἢ τοῦτο θερμόν ἐστι τὸ χω-
ρίον τῶν ζώων. ϲ.

Τμῆμα τρίτον.

Ἠ δέρματος ἀραιότης. ἢ κοιλίης πυκνότης. ἢ δέρματος ξυνώδεσις. ἢ σαρκῶν αὔξησις. ἢ κοιλίης ναρκώ-
σις. ἢ τῶν ἄλλων ξύγχυσις. ἢ τῶν ἀγγείων ἀκαθαρσίη. ἢ ἐγκεφάλου ἀνάλωσις. διὸ καὶ φαλακρότης.
ἢ τῶν ὀργάνων κατάτεξις. ἢ καθαίρεσις. δρόμοισιν. ἡσυχίῃσιν. πάλῃσι. πολλοῖσι περιπάτοισι.
τάχεσιν. οἷσιν ἔφθη μᾶζα τὸ πλεῖστον, ἄρτος ὀλίγος. καθαιρέσιος σημεῖον τὴν αὐτὴν ὥρην τῆς ἡμέ-
ρης φυλάσσειν. ἐξαπίνης γὰρ ἐρύεται. ἢ ὑφαιρέει τῶν πόνων, ἢ ῥύεται. ὁμοίως γὰρ ὅλον ξυμπίπτει.
ὅταν δὲ δὴ ξυμπέσωσιν, προσάγειν ὑγιεινὰ ὀπτά. ὅταν δὲ πληρῶνται. σημεῖον αὖθις, τὸ σῶμα αὐθηρὸν
γίνεται. Ἐν γυμνασίοισι σημεῖον, ὁ ἱδρὼς ὁ ῥέων σταγδήν. ὅς ἐξεισιν ὥσπερ διὰ ὀχετῶν. ἢ σύμπτω-
σις διεπάρσιος. Ἡ γυνὴ ἣν πρῶτον ἐθεράπευσα ἐν Κρανῶνι, σπλὴν οἱ φύσει μέγας. πυρετός.
καυσώδης. διέρυθρος. πνεῦμα δεκάτῃ. ἱδρὼς τὰ πολλὰ ἄνω, ἀτὰρ τι καὶ κάτω τεσσαρεσκαιδεκάτῃ.
Ἧσσον τοῖσιν ἀπὸ κεφαλῆς κορυζώδεσιν ἐπιπυρετήνωσιν ὡς οἶμαι, ὑποστροφαί. Πᾶν τὸ ἐκ-
πυέον ἀνυπόστροφον. οὗτος γὰρ πεπασμός. καὶ κρίσις ἅμα καὶ ἀπόστασίς ἐστιν. Οἷσιν ὅταν ἀφρο-
διάζωσι, φυσᾶται ἡ γαστὴρ, ὡς Δαμνογόρα. οἷσι δ' ἐν τούτῳ ψόφος. Ἀρκεσιλάῳ τὸ φυσῶδες ξυ-
ναίτιον τοῖσι πτερυγώδεσι. καὶ γὰρ εἰσὶ φυσώδεες. Τὸ ψυχρὸν, πάνυ φλεβῶν ῥηκτικὸν καὶ βη-
χῶδες. οἷον χιὼν, κρύσταλλος. συστρεπτικὸν δὲ, οἷα τὰ φρέατα, καὶ αἱ γοργῶναι. ξυναίτιον, καὶ αἱ σκλη-
ρότητες. Τὸ μετ' οὔρησιν συνάγμα, παιδίοισι μᾶλλον. ἦρ' ὅτι θερμότερα; Τὰ σχήματα τὰ ῥη-
ΐζοντα μᾶλλον, οἷον ὁ τὰ κλήσματα τῇ χειρὶ πλέκων ἢ στρέφων, ὑπὸ ὀδυνέων κατακείμενος,
λαβόμενος πασσάλου ἄκρον ὑποπεπηγότος εἴχετο, καὶ ἐρρήϊσεν. Ὃν δὲ ὀρειτυπίης παρὰ τὴν γέ-
φυραν εἶδον ἐπῳρίπτευντα σκέλεα. κνήμην ἑτέρην ἥκιστα ἐλεπτύνετο. μηροὶ δὲ κάρτα. οὖρα, καὶ γονὴ
οὐκ ἔχωτο. Ὅσαι πτερυγώδεες φύσιες πλευρέων διὰ δυναμίην τῆς ἀφορμῆς, αὐτίκα τοῖσι κατὰ ῥ-
ροισι τοῖσι κακοήθεσιν, ἣν ἔκκρισις εἴη, κἢν μὴ εἴη, κακόν. Ῥίγεα ἄρχεται γυναιξὶν μὲν, μᾶλλον
ἀπ' ὀσφύος, καὶ διὰ νώτου. καὶ τότε ἐς κεφαλήν. ἀτὰρ καὶ ἀνδράσιν ὄπισθεν μᾶλλον ἢ ἔμπροσθεν.
φρίσσομεν γὰρ τὰ ἔξωθεν μᾶλλον ἢ τὰ ἔνδοθεν τοῦ σώματος. οἷον πηχέων. μηρῶν. ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα
ἀραιότερον. δηλοῖ δὲ ἡ θρίξ. ἀφ' ὧν δὲ ἄλλων ῥιγέουσιν ἴσως ἑλκέων, ἄρχεται ἀπὸ τῶν ἀγγείων.
Κεφαλὴ ἐκ τῆς γενέσιος. καὶ ἀφορμῆς. καὶ πλείστων λόγων. καὶ κατὰ σμικρὰ γινωσκομένων. συ-
νάγοντα καὶ καταμανθάνοντα, εἰ ὅμοιά ἐστιν ἀλλήλοισι. καὶ εἰ μὴ ὅμοια ἀλλήλοις εἰσίν. ὡς ἐκ τῶν ἀνο-
μοιοτήτων, ὁμοιότης γένηται μία. οὕτως ἂν ἡ ὁδός. οὕτω καὶ τῶν ὀρθῶς ἐχόντων, δοκιμασίη. καὶ
τῶν μὴ, ἔλεγχος. Αἱ μορραγίαι ἐκ ῥινῶν, ἢ τοῖσιν ὑπὸ χλωρομέλασιν, ἢ τοῖσιν ἐρυθροχόλοισιν, ἢ
τοῖσιν ὑποχλώροισι. Βρεχθέα ὑφαίνεται, παχῦναι ξηρῶς. τοῖσι δὲ ἑτέροισι παχυσμοῖς, ἧσσον. ξη-
ρῷ δὲ λεῖ λευκῷ. οἷον κνηκὶς στυπτηρία. Ἐπὴν ἀφροδισιάζειν ἄρξωνται, ἢ γαργαλίζειν, αἱμορραγέουσιν.
Ἐν τοῖσι δὲ προσόδοισιν ἔστιν οἳ ἀποψοφέουσιν. οἷα Ἀρκεσίλαος. οἱ δὲ μέλλοντες ῥιγώσειν, ῥικνώδεες. οἱ
δ' ἐπὴν προσέλθωσι, φυσῶνται κοιλίην. οἷα Δαμναγόρας. Αἱ μεταβολαὶ φυλακτέαι. ὀλιγοσι-
τίη, ἄκοπον. ἄδιψον πίνοντι. Πᾶς λεπτυσμὸς, χαλᾷ τὸ δέρμα. ἔπειτα περιτείνεται ἀνάθρεψις
τἀναντία χρωτὸς ῥίκνωσις, ξυμπίπτοντος. ἔκτασις, ἀναξεφομένου. τὸ ῥικνῶδες. τὸ λεῖον ἑκατέρου
σημεῖον. τὸ ὑπόχολον. τὸ ὑπέρυθρον. οὕτω τὸ καταπιαίνεσθαι μαζούς. ἰσχνοὺς δὲ ἀναπιαίνεσθαι καὶ πε-
ριτετάσθαι. καίτοι οὐκ ἄν τις οἴοιτο διὰ τοῦτο, ἀλλὰ σαρκωθέντος τούτου γενέσθαι. κλεῖς περιφα-
νέες. φλέβες διαφανέες. Πρόδικος τοὺς πυρεταίνοντας ἔκτεινεν. περιόδοισι. πάλῃσι. πολλοῖ-
σι, πυρίῃ, κακόν. τὸ πυρετῶδες πολέμιον πάλῃσι. περιόδοισι. δρόμοισιν. ἀναξηραίνει. αὐτοῖσι. πόνῳ.
πόνον.

πόνον. Φλεβῶν ὄρθωθος. τελείωσις. χλωρότης. πλευρέων ὀδύναι λαπάραι. ἄδιψον συνέχειν, στόμα σιγᾶν. ἀνέμων ἔξω τῷ ποτῷ ψυχρὸν εἰσάγειν. Τὰς ἀφορμὰς ὁκόθεν ἤρξαντο κάμνειν εἴτε κεφαλῆς ὀδύνη, εἴτε ὠτὸς, εἴτε πλευροῦ, σημεῖον οἱ ὀδόντες. καὶ ἐφ' οἷσι βουβῶνες. Τὰ γινόμενα ἕλκεα, καὶ φύματα κρίνοντα πυρετούς. οἷσι ταῦτα μὴ παραγίνηται ἀκρασίη. οἷσιν ἐγκαταλείπηται, βεβαιόταται καὶ τάχισται ὑποστροφαί. Τὰ στρογγυλόμενα πτύαλα παρακρουστικὰ οἷα ἐν Γληνῷ. Οἱ αἱμορροΐδας ἔχοντες, οὔτε πλευρίτιδι, οὔτε περιπλευμονίῃ, οὔτε φαγεδαίνῃ, οὔτε δοθιῆσιν, οὔτε τερμίνθοισιν ἁλίσκονται. ἴσως δὲ οὐδὲ λέπραις. ἴσως δὲ οὐδὲ ἄλλοισιν. ἰηθέντες γε μὴν ἀκαίρως συχνοὶ, τοῖσι τοιούτοισιν οὐ βραδέως ἑάλωσαν. καὶ ὀλέθρια οὕτω, καὶ ὅσαι ἄλλαι ὑποστάσιες. διὰ σύριγγες, ἢ ἕτεραι ἀποσκήψιες. ἐφ' οἷσι γινόμενα ῥύεται, τοῦτο προγινόμενα κωλύει, ἀλλ' οὐδὲ τόποι οὗτοι οἱ δεξάμενοι. ἢ πόνῳ. ἢ βάρει. ἢ ἄλλῳ τινὶ ῥύονται. ἀλλ' οἷσιν αἱ κοινωνίαι διὰ τὴν ῥοπὴν οὐκέτι αἷμα ἔρχεται. ἀλλὰ κατὰ τοῦ χυμοῦ τὴν ξυγγένειαν τοιαῦτ' ἀποπτύουσιν. ἔστιν οἷσιν αἷμα ἀφίεσθαι ἐν καιρῷ ἐπὶ τούτοισιν. ἐπ' ἄλλοισι δὲ ὥσπερ ἐπὶ τούτοισι, τοῦτο οὐκ εἰκός. Κώλυσις ἐπὶ τοῖσιν αἱματώδεα πτύουσιν, ὥρησι πλευρῖτις χολή.

Τμῆμα τέταρτον.

Τὰ παρ' οὖς, οἷσιν ἀμφὶ κρίσιν γινόμενα μὴ ἐκπυήσῃ, τουτέου λαπασσομένου, ὑποστροφὴ γίνεται. κατὰ λόγον τῶν ὑποστροφέων, τῆς ὑποστροφῆς γινομένης, αὖθις αἴρεται καὶ παραμένει. ὥσπερ αἱ τῶν πυρετῶν ὑποστροφαί. ἐν ὁμοίῃ περιόδῳ. ἐπὶ τούτοισιν ἐλπὶς, εἰς ἄρθρα ἀφίστασθαι. Οὖρον παχὺ. λευκόν. διὰ τῷ τοῦ Ἀμφιγένεος ἐπὶ τοῖσι κοπιώδεσι τεταρταίοισιν ἔστιν ὅτε ἔρχεται καὶ ῥύεται τῆς ἀποστάσιος. ἣν δὲ πρὸς τούτῳ αἱμορραγήσῃ ἀπὸ ῥινῶν ἱκανῶς, καὶ πάνυ. Ὧ τὸ ἔντερον ἐπὶ δεξιὰ ἀρθριτικὸς ἐγένετο, ἦν ἡσυχώτερος. ἐπεὶ δὲ τούτῳ ἰητρεύθη ἐπιπονώτερος. Ἡ Ἀγάσιος, κόρη μὲν ἐοῦσα, πυκνοπνεύματος ἦν. γυνὴ δὲ γινομένη, ἐκ τόκου πάλαι ἐπίπονος ἐοῦσα, ἐπιπολαίως ἦρεν ἄχθος μέγα. αὐτίκα μὲν ψοφῆσαί τι ἐδόκει κατὰ τὸ στῆθος. τῇ δ' ὑστεραίῃ, ἆσθμα τε εἶχε καὶ ἤλγει ἰσχίον τὸ δεξιόν. ὁπότε περ πονέοι, ἐπόνει τότε. καὶ τὸ ἆσθμα εἶχε. παυσαμένου δὲ, ἐπαύσατο. ἔπτυσεν ἀφρώδεα. ἀρχομένη δὲ, αὐθημερά. καταστάθεν δὲ, ἐμέσματι χολώδει ἐῴκει λεπτῷ. οἱ πόνοι μάλιστα μὲν, ὁπότε πονοίη τῇ χειρί. ταύτην εἴργεσθαι, σκορόδου. χοιρείου. οἴος. βοός. ἐν δὲ τοῖσι πυθμένοισι, βοῆς. ὀξυθυμίης. Ὧ ἐν τῇ κεφαλῇ ἐγένετο ἔπαρμα πρῶτον, ἡ συπηείη ἡ κεκαυμένη ἐνήρμοσεν. εἶχεν ἄλλην ἀπόστασιν ἴσως ὅτι ὀστέον ἔμελλεν ἀποστήσεσθαι. ἀπέστη ἑξηκοσταῖον, ὑπὲρ τοῦ ὠτὸς ἄνω πρὸς κορυφὴν τὸ στρῶμα ἦν. Τὰ κῶλα ἔχει οἷα κιονός. μεῖζον δὲ ἤρτηται ἐκ τῶν μεσοκώλων. ταῦτα δὲ ἐκ νεύρων ἀπὸ τῆς ῥάχιος ὑπὸ τὴν γαστέρα. Αἱ τοῖσι κάμνουσι χάριτες. οἷον τὸ καθαρίως δρᾶν, ἢ ποτὰ, ἢ βρωτὰ, ἢ ἃ ἂν ὁρᾷ μαλακῶς ὅσα ψαύει. ἄλλαι. ἃ μὴ μεγάλα βλάπτει ἢ εὐανάληπτα. οἷον ψυχρὸν ὅπου τοῦτο δεῖ. ἄλλαι. εἴσοδοι. λόγοι. σχῆμα. ἐσθής. τῷ νοσέοντι. κουρή. ὄνυχες. ὀδμαί. Ὕδωρ ἀφεψηθὲν. τὸ μὲν ὡς δέχηται τὸν ὑδρία. τὸ δὲ μὴ ἔμπλεων εἶναι καὶ ἐπίθημα ἔχειν. Ὅτι ὑπὸ αἱμορραγιῶν ἐξυδεροῦνται, ἣν οἷα δεῖ καθαίρωνται, καὶ εὐφόρως φέρουσιν. Ἐν Αἴνῳ ὀσπριοφαγέοντες ξυνεχέως θήλεα. ἄρσενα, σκελέων ἀκρατέες ἐγένοντο. καὶ διετέλεον. ἀτὰρ καὶ ὀροβοφαγέοντες γονυαλγέες. Ἐμφανέως, ἐγρηγόρως, θερμότερος τὰ ἔξω. τὰ ἔσω δὲ ψυχρότερος. καθεύδων τἀναντία. Ἐν θερμῷ φύσει ψύξις. ποτὸν ὕδωρ ἐλινύειν. Ὕπνος ἐν ψύχει ἐπιβεβλημένῳ. Ὕπνος ἑδραῖος ὀρθῷ νυσταγμός. Αἱ ἀσθενέες δίαιται, ψυχραί. αἱ δ' ἰσχυραὶ, θερμαί. Ὑετῶν ἀτεχνέων, τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ αἰθέρος ἀποκριθὲν. βροντιαῖον. ὡραῖον. τὸ δὲ λαιλαπώδες, κακόν. Ὕδωρ βορόν. καὶ ἀγρυπνίη ἱερόν. Ἐν θερμῷ φύσει, καὶ θερμῇ ὥρῃ. κοίτη ἐν ψύχει παχύνει. ἐν δὲ θερμῷ, λεπτύνει. Ἄσκησις ὑγιής. ἀκορίη τροφῆς. ἀοκνίη πόνων. Ἐν τῷ ἐγρηγορέναι. δίψης ἐπιπολαίου. ὕπνος ἄκοπος. τῷ δ' ὑπὸ ὕπνου διέγερσις. Οἷσι πλεῖστον τὸ θερμὸν, μεγαλοφωνότατοι. καὶ γὰρ ψυχρὸς ἀὴρ πλεῖστος. δύο δὲ μεγάλων, μεγάλα καὶ τὰ ἔκγονα γίνεται.

Οἱ θερμοκοίλιοι, ψυχρόσαρκοι καὶ λεπτοί. οὗτοι ἐπίφλεβοι. καὶ ὀξυθυμότεροι. Αὐχμοῦ ἐπὶ γῆς, οἰωνῶν γένος εὐθυνεῖ. Τράγος ὁπότερος ἂν φανῇ ἔξω. ὄρχις δεξιὸς, ἄρσεν. εἰ δὲ εὐώνυμος, θῆλυ. Ὀφθαλμοὶ ὡς ἂν ἰσχύωσιν, οὕτω καὶ γυῖον. καὶ χροιὴ ἐπὶ τὸ κάκιον ἢ ἄμεινον ἐπιδιδοῖ. δίκαιον δὲ ὡς ἂν ἔχῃ ἡ τροφὴ, οὕτω καὶ τὸ ἔξω ἕπεσθαι. Σημεῖα θανατώδεα. ἀνὰ δέρμα, ῥῖνα, θερμὸς ἀτμός. πρότερον δὲ ῥὶς, ψυχρὸν πνεῦμα ἀφίησιν. τὰ ζωτικὰ ἐναντία. πόνοι. σιτίων ἡγείσθωσαν.

Τμῆμα πέμπτον.

Νούσων φύσιες ἰητροί. Ἀνευρίσκει ἡ φύσις αὐτὴ ἑωυτῇ, τὰς ἐφόδους οὐκ ἐκ διανοίης. τὰ μὲν οἷον τὸ σκαρδαμύσσειν. τὰ δὲ καὶ ἡ γλῶσσα ὑπουργέει, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. ἀπαίδευτος ἡ φύσις. ἐκ τοῦ σαίου μαθοῦσα τὰ δέοντα ποιέειν. Δάκρυα. ῥινῶν ὑγρότης. πταρμοί. ὠτὸς ῥύπος. στόματος.

σιάλου ἀναγωγή. πνεύματος εἴσοδος. ἔξοδος. χάσμη. βήξ. λύγξ. οὐ τοῦ αὐτέου παντάπασι τρόπου.
Οὔρου ἄφοδος καὶ φύσης καὶ ταύτης τῆς ἑτέρης τροφῆς καὶ πνοιῆς. καὶ τοῖσι θήλεσιν, ἃ τούτοισι καὶ κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα. ἱδρῶτες. κνησμοί. σκορδινιασμοί. καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἀνθρώπου ψυχὴ αἰεὶ φύεται μέχρι θανάτου. ἣν δὲ ἐκπυρωθῇ ἅμα τῇ νούσῳ καὶ ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα φέρβεται.
Νοῦσοι ξύντροφοι ἐν γήραϊ. καὶ διὰ πεπασμὸν λείπουσι. καὶ διὰ λύσιν. καὶ δι' ἀραίωσιν.
Ἴησις ἀντίνοον μὴ ὁμονοεῖν τῷ πάθει. Τὸ ψυχρὸν καὶ ἐπικουρέει καὶ κτείνει ὁκόσα ἐκ θερμοῦ. Ὀξυθυμίη ἀνασπᾷ καρδίην καὶ πλεύμονα εἰς ἑωυτά. καὶ ἐς κεφαλὴν τὰ θερμὰ, καὶ τὸ ὑγρόν. ἡ δ' εὐθυμίη, ἀφίει καρδίην. Πόνος τοῖσιν ἄρθροισι καὶ σαρκί. σῖτος. ὕπνος. σπλάγχνοισι. Ψυχῆς περίπατος φροντὶς ἀνθρώποισιν. Ἐν τοῖσι τρώμασι τὸ αἷμα ξυντρέχει. βοηθητέον ὡς τὸ κενὸν πληρωθῆναι. Ἢν οὖς ἀλγέῃ, εἴριον περὶ τὸν δάκτυλον ἑλίξας, ἐγχέειν ἄλειφα θερμόν. ἔπειτα ἐπιθεὶς εἴσω ἐν τῷ θέναρι τὸ εἴριον, τὸ οὖς ὑποθεῖναι, ὥς δοκέῃ τί οἱ ἐξιέναι. ἔπειτα ἐπὶ τὸ πῦρ ἐπιβάλλειν ἀπάτῃ. Γλῶσσα, οὖρον σημαίνει. χλωραὶ γλῶσσαι, χολώδεες. τὸ δὲ χολῶδες, ἀπὸ πίονος. ἐρυθραὶ δὲ, ἀφ' αἵματος. μέλαιναι δὲ, ἀπὸ μελαίνης. αὗαι δὲ, ἀπὸ ἐκκαύσιος λιγνυώδεος, καὶ μηζώου μορίου. λευκαὶ δὲ, ἀπὸ φλέγματος. Οὖρον, ὁμόχροον σώματι καὶ πώματι, καὶ ὡς ἔσωθεν ἐόν. ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ ξυντήξις. Γλῶσσα ὁμόχρους τῇσι προστάσεσι, διὸ ταύτῃ γινώσκομεν τοὺς χυμούς. Ἢν ἁλμυραὶ σάρκες γευομένῳ, περιεστώσιος σημεῖον. Ἢν τῶν μαζῶν αἱ θηλαὶ, καὶ τὸ ἐρυθρὸν χλωρὸν ᾖ, νοσῶδες τὸ ἄγγος. Ἀνθρώποις ὁ ἐν τοῖσιν ὠσὶ ῥύπος, ὁ μὲν γλυκὺς, θανάσιμος. ὁ δὲ πικρὸς, οὔ. Γῆν μεταμείβειν σύμφορον, ἐπὶ τοῖσι μακροῖσι νουσήμασιν. Τὰ ἀσθενέστερα σιτία, ὀλιγοχρονίαν βιοτὴν ἔχει. Κεδμάτων τὰς ἐν τοῖσιν ὠσὶν ὄπισθεν φλέβας, σχάζειν. Λαγνείη τῶν ἀπὸ φλέγματος νόσων, ὠφέλιμον. Θερμοκοιλίοισιν ἰσχυρὰ ποτὰ ἢ βρωτὰ, ταρακτικά. Μελαίνης χολῆς, ὡς ὅμοιον αἱμορροειδεῖ. Τὰς ἐπαυξέας νόσους, μίξις. Ψύξις τὰ κατὰ κοιλίην σκληρύνει.
Ἐλλέβορον πίνοντα θᾶσσον καθαίρειν ἢν θέλῃς, λούειν ἢ φαγεῖν. Τὸ αἷμα ἐν ὕπνῳ, εἴσω μᾶλλον φεύγει. Ῥῖγος ἀπὸ τῆς ἄνω κοιλίης. πῦρ δὲ ἀπὸ τῆς κάτω μᾶλλον. Ἐπισπασμὸς, ἢν πνεύμων ξηρός. ἢ ὑγρὸν καῦμα ὑπὸ ῥινῶν. ξηραίνει καὶ ὕπνος πουλύς. Ψυχρότατον βρῶμα, φακοί. κέγχροι. κολοκύνται. Ἕλκεα ἐκφύουσιν, ἢν ἀκάθαρτος ἐὼν πονήσῃ. Γωνὴ, αἲξ, ἐλατήριον ἢ σικύον ἄγριον βεβρωκυῖα, καὶ παιδίοισι κάθαρσις. Ἐν θερμῷ βρωθέν. ἔσωθεν ψύξις. ἔξωθεν πόνος. ἡλίῳ. πυρί. ἐσθῆτι, ἐν ὥρῃ θερινῇ. τῷ δὲ ἐναντίῳ, ὡς ἐναντίως. Βρώματα τὰ μὲν ταχέως κρατεῖται. τὰ δ' ἐναντίως.

Τμῆμα ἕκτον.

Σάρκες. ὁλκοί. καὶ ἐκ κοιλίης καὶ ἔξωθεν δῆλον ἡ αἴσθησις ἔμπνοον καὶ εὔπνοον. Ἐν θερμότατον φλέβιον, αἵματος πλήθει, ἀνίσχει τὸ καυσῶδες. καὶ εὐθὺς ἀποκρίνει. Καὶ οἷσι τὸ μὲν πῖον, χολὴ ξανθή. τὸ δ' αἷμα, μέλαινα. Γνώμης. μνήμης. ὀδμῆς τῶν ἄλλων. καὶ πείνης. ὀργάνων ἄσκησις. πόνοι. σιτία. ποτά. ὕπνος. ἀφροδίσια μέτρια. Ὁ ἐν ψυχροτέρῳ ἐν ψυχρῇ ὥρῃ καὶ χώρῃ, ἐν θερμοτέροις ἔσται. Ὁ δυνέων τὴν ἐσύτατα κοιλίην καθαίρειν. αἵματος δὲ κοιλίην διαιρεῖν. καῦσις. τομή. θάλψις. ψύξις. πταρμοί. φυσῶν χυμοί, ἐφ' ὧν τὴν δύναμιν ἔχουσι, καὶ κυκεών. κακούργων. γάλα. σκόροδον. οἶνος ἀπεζεσμένος. ὄξος. ἅλες. Ἄνθρωπος ἐκ κόπων, ὑπὸ ὀδοῦ. ἀδυναμίη. βάρος. ἀνέπτυεν. ἔβησσε γὰρ ἐκ κορυφῆς. πυρετὸς ὀξὺς ὑποδάκνων πρὸς χεῖρα. δευτεραίῳ δὲ, καρυβαρίη. γλῶσσα ἐπεκαύθη. ῥὶς ὀνυχογραφηθεῖσα. οὐχ ἡμορράγησεν. ἀριστερὸς σπλὴν μέγας καὶ σκληρός. ὠδυνᾶτο. Οἱ ὑπὸ τεταρταίου ἁλισκόμενοι, ὑπό τινος μεγάλης νούσου οὐχ ἁλίσκονται. ἢν δ' ἁλίσκωνται πρότερον, ἐπιγένηται δὲ τεταρταῖος, παύονται. Ἀνθ' οἵων αἱ νοῦσοι. Ἡ χολή. οἷον εἶπον περὶ τῶν ὀρνίθων, ὅτι χολώδεες. Ἡ θερμότης δριμύτητος σημεῖον. Οἱ ὄχλοι. αἱ δίοδοι. ὅτι τοῖσι παρακρούουσι. λήγουσιν ὀδύναι πλευρέων. ἔστι δ' οἷσι πυρετοὶ, ἔστι δ' οἷσιν, οὔ. ἀλλὰ ξὺν ἱδρῶσιν. ἔστι δ' οἷσι σὺν ὄχλῳ. ἔστι δ' οἷσι, καρφαλέον καὶ περιτεταμένον τὸ δέρμα. καὶ ἁλμυρῶδες. Αἱ ναρκώσιες οἷαι ὑπὸ οἵων. καὶ οἷαι ὡς τὸ ἰσχίον. Δι' οὐάτων. ὑπὸ οὐάτων τὰ πολλὰ θνήσκει τεταῖα. Οἷσι μὲν δέρματα περιτείνεται καρφαλέα καὶ σκληρὰ ἄνευ ἱδρῶτος. οἷσι δὲ καὶ χαλαρὰ ξὺν ἱδρῶτι, θνήσκουσιν. Ἐν τοῖσι παλιμβόλοισιν αἱ μεταβολαὶ ὠφελέουσι, τούτοισι μεταβάλλειν πρὶν κακοῦσθαι ἐς τὰ πρέποντα. οἷον χορίωνι. Τὰ ἐρεθιζόμενα, ὑπὸ οἵων τὰ κερχνώδεα ὄθειον. Οἷσι μὲν ὑγιὲς καταλείπεται, κάτω ὑφειμένης τῆς προφάσιος, ἢ καθαίρων, ἢ ἀποδέων, ἢ ἐκβάλλων, ἢ ἀποτάμνων, ἢ ἀποκαίων ἔστι. οἷσι δὲ μὴ, οὔ. Οἷσιν αἷμα ῥέει πολὺ ἐκ ῥινῶν, οἷσι μὲν ἄχροιαι ἄκρητοι, τούτοισιν ὀλίγα ἀρήγουσιν. οἷσι δὲ ὑπ' ἐρυθροὶ χρῶτες, οὐχ ὁμοίως. καὶ οἷσι κεφαλαὶ εὔφοροι, ἀρήγει. οἷσι δὲ μὴ, οὔ. Οἷσι ῥῖνες ὑγρόταται φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη

καὶ πλείων. ὑγιαίνουσιν οὗτοι νοσηλότερον. τοῖσι πλείστοισι δὲ οἷσιν ἀπὸ νόσου, τἀναντία.

Τὰ στρογγυλούμενα πτύαλα, παρακρουστικά. οἷον τῷ ἐν Γλινθίῳ, τούτῳ ἡμοῤῥάγησεν ἐξ ἀριστεροῦ, καὶ ἐλύθη πεμπταίῳ. Οὖρον πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον, ῥύεται τὰς παρακρούσιας, οἷον καὶ τὸ τοῦ Δεξίππου μετὰ μάθησιν οὐ πρόσω ἐνιαυτοῦ τεταρταῖος. Ὧ τὰ τοῦ θέρεος ῥήξιες πεμπταίοισιν. ἔστι δ' ὅτε καὶ μακρότερα. Τὰ παρὰ τὰ οὖλα καὶ αἱ κατὰ ῥῖνας ἐμπυήσιες.

Οἷσιν αἱ ὀδόντων ὀδύνης ἀπὸ ὀφρύος λεπτὰ ἔρχεται, τούτοισιν ἀπὸ πεπείρεως, εὖ ἐνδραθέντος, παχύτερα τῇ ὑστεραίῃ ἔρχεται, ἢν καὶ τὰ ἄλλα μὴ κρατήσῃ. Ἡγησίππου γὰρ τὸ ὑπνικὸν ἐντεῦθεν, οὐκ ἐκράτησεν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ προσεκαλέσθη βιαιότερον. Τὴν ἀπὸ κεφαλῆς ὀστέων φύσιν, ἔπειτα νεύρων, καὶ φλεβῶν, καὶ σαρκῶν, καὶ τῶν ἄλλων χυμῶν, καὶ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω κοιλιῶν, καὶ γνώμης, καὶ τρόπων, καὶ τῶν κατ' ἐνιαυτὸν γινομένων. ὥρῃ τινὶ πότ' αἱ πρωϊαίτερον τοῦ ἔτεος, οἷον ἐξανθήματα καὶ τὰ τοιαῦτα, ὁμοίως τοῖσι καθ' ἡμέρην πρωϊαίτερον λαμβανομένοισιν, ἢ ὀψιαίτερον. ὡσαύτως τὸ ἐπίχολον, καὶ ἔναιμον σῶμα μελαγχολικὸν, μὴ ἔχον ἐξεῤῥώσιας. Λυκίνῳ τὰ ὕστατα πλὴν μέλας ὀδυνώδης, ἐν τῇ τετάρτῃ ἢ τῇ πέμπτῃ.

Τμῆμα ἕβδομον.

Βῆχες ἤρξαντο, περὶ ἡλίου τροπὰς τὰς χειμερινάς. ἢ πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ, ἢ εἰκοστῇ ἡμέρῃ, ἐκ μεταβολῆς πυκνῆς νοτίων καὶ βορείων. καὶ χιονωδέων. ἐκ τούτων τὰ μὲν, βραχύτερα. τὰ δὲ, μακρότερα ἐγένοντο. καὶ περιπλευμονικὰ συχνὰ μετὰ ταῦτα. περὶ ἰσημερίης αὖθις ὑπέστρεφε τοὺς πλείους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεσσαρακοσταίους ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. καὶ τοῖσι μὲν, βραχέα πάνυ καὶ εὔκριτα ἐγίνετο. τοῖσι δὲ, φάρυγγες ἐφλέγμαινον. τοῖσι δὲ, κυνάγχαι. τοῖσι δὲ, παραπληγικά. τοῖσι δὲ, νυκτάλωπες. μᾶλλον δὲ παιδίοισι. περιπλευμονικὰ δὲ, πάνυ βραχέα ἐγένετο. φάρυγγες δὲ βήξασι τὸ ὕστερον. ἢ πάνυ βραχὺ ἀντὶ τῆς βηχὸς ἐγίνοντο. φάρυγγες δὲ, βραχέαι. μᾶλλον δὲ, νυκτάλωπες. κυνάγχαι δὲ καὶ παραπληγικὰ, ἢ σκληρὰ καὶ ξηρὰ, ἢ σμικρὰ, καὶ ὀλιγάκις ἀνάγουσαι πέπονα. ἔστι δ' οἷσι καὶ κάρτα. οἱ μὲν οὖν ἢ φωνῇσι πλέον ταλαιπωρήσαντες. ἢ ῥιγώσαντες, εἰς κυνάγχας μᾶλλον ἐτελεύτων. οἱ δὲ τῇ χειρὶ πονήσαντες, ἐς χεῖρας μόνον παραπληγικοί. οἱ δ' ἱππεύσαντες ἢ πλείω ὁδοιπορήσαντες, ἢ ἄλλο τι τοῖσι σκέλεσι ταλαιπωρήσαντες, τουτέοισι δὲ ἐς ὀσφὺν ἢ σκέλεα ἀκρασίαι παραπληγικαί. καὶ ἐς μηροὺς καὶ κνήμας, κόπος καὶ πόνος. σκληρότατοι δὲ καὶ βιαιότατοι, αἱ ἐς τὰ παραπληγικὰ ἄγουσαι. πάντα δὲ ταῦτα αἱ τῇσιν ὑποστροφῇσιν ἐγένοντο. ἐν ἀρχῇσι δὲ οὐ μάλα. πολλοῖσι δὲ τούτων, ἀνῆκαν μὲν αἱ βῆχες ἐν τῷ μέσῳ. ἐξέλιπον δὲ τελέως οὔ. ἀλλὰ συνῆσαν τῇ ὑποστροφῇ. οἷσι φωναὶ ἀπεῤῥήγνυντο ἐς τὸ βηχῶδες, τούτων οἱ πλεῖστοι οὐδὲ ἐπυρέταινον. οἱ δέ τινες, βραχέα. ἀτὰρ οὐδὲ περιπλευμονικὰ ἐγίνετο τούτων οὐδενὶ, οὐδὲ παραπληγικὰ, οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ἐσημάνθη, ἀλλ' ἐν τῇ φωνῇ μόνῃ ἐκρίνετο. τὰ δὲ νυκταλωπικὰ, ἱδρύετο, ὡς καὶ τὰ ἐξ ἄλλων προφασίων γινόμενα. ἐγίνετο δὲ νυκταλωπικὰ, τοῖσι παιδίοισι μάλιστα. ὀμμάτων δὲ τὰ μέλανα ὑποποίκιλα, ὅσα τὰς μὲν κόρας σμικρὰς ἔχει. τὸ δὲ ξύμπαν, μέλαν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. μεγαλόφθαλμοι δὲ μᾶλλον. καὶ οὐ σμικρόφθαλμοι. καὶ ἰθύτριχες οἱ πλεῖστοι. καὶ μελανότριχες. γυναῖκες δὲ οὐχ ὁμοίως ἐπόνησαν ἀπὸ τῆς βηχὸς, ἀλλ' ὀλίγαι τε ἐπυρέτηναν. καὶ τούτων πάνυ ὀλίγαι ἐς τὸ περιπλευμονικὸν ἦλθον, καὶ αὗται πρεσβύτεραι, καὶ πᾶσαι περιεγένοντο. ἠτιώμην καὶ τόδε, καὶ τὸ μὴ ἐξιέναι ὁμοίως ἀνδράσι, καὶ ὅτι οὐδαμῶς ὁμοίως ἀνδράσιν ἁλίσκονται. κυνάγχαι δὲ ἐγίνοντο μὲν καὶ ἐλευθέρῃσι δισσῇσι. καὶ αὗται τοῦ εὐηθεστάτου τρόπου. πλειοτέρως δὲ δούλῃσι. ὅσῃσί τε ἐγίνοντο βιαιόταται, καὶ ταχύταται ἀπώλλυντο. ἀνδράσι δὲ πολλοῖσιν ἐγίνοντο. καὶ οἱ μὲν, διέφυγον. οἱ δὲ, ἀπώλλυντο. τὸ δὲ ξύμπαν. οἱ μὲν δυνάμενοι καταπίνειν μοῦνον, πάνυ εὐηθὴ καὶ εὔφορα. οἱ δὲ καὶ διαλεγόμενοι πρὸς τούτοισιν ἀσαφέστεροι, καὶ ὀχλωδέστερα, καὶ χρονιώτερα. οἷσι δὲ καὶ φλέβες αἱ περὶ κρόταφον καὶ αὐχένα ἐπαίροντο, ὑποπόνηρα. οἷσι δὲ καὶ πνεῦμα ξυνεμετεωρίζετο, κάκιστον. οὗτοι γὰρ καὶ ἐπεχλιαίνοντο. ὡς γὰρ γέγραπται, οὕτως αἱ ξυγκλήσιαι τῶν παθημάτων ἦσαν. τὰ μὲν πρῶτα γεγραμμένα, καὶ ἄνευ τῶν ὕστερον γεγραμμένων, ἐγίνετο. τὰ δ' ὕστερον, οὐκ ἄνευ τῶν προτέρων. τάχιστα ἔθνησκον, ὅτ' ἐπεῤῥιγώσειαν πυρετώδει ῥίγει. τούτους οὐδὲ ἀνασπάσει πιεζομένους, οὐδὲν ἄξιον λόγου ὠφέλει. οὔτε γαστρὸς ταραχὴ, οὔτε φλεβοτομίη. ὅσα ἐπειράθην. ἔταμον δὲ καὶ ὑπὸ γλῶσσαν. οὓς δὲ καὶ ἄνω ἐφαρμάκευσα. ταῦτα μὲν οὖν καὶ διὰ παντὸς ἐν τῷ θέρει. ὡς δὲ καὶ τὰ ἐπιῤῥηγνύμενα πάμπολλα. πρῶτον μὲν ἐν τοῖσιν αὐχμοῖσιν, ὀφθαλμίαι ἐπεδήμησαν ὀδυνώδεες. αἵματος φλεβῶν στάσιες. λιποθυμίης σχῆμα. Ἀλλη ἀπόληψις. Μετεωρίσματος ξυστροφή. πρόσθεσις. ἐπίδεσις. ἐβουβωνοῦτο τὰ πλεῖστα, διότι ἡ πατῖτις. ἣν δὲ καὶ ἀπὸ ἀρτηρίης κακωθείσης κακὸν σημεῖον, οἷον Ποσειδωνίῃ.

οἱ αἱμοῤῥαγοῦντες τελευτῶντες, οὐκ ἐφίδρωσαν μέτωπον, ἀλλ᾽ οἷα ξυμπεπτωκότες. καὶ οἱ φαρ-
ματίαι. καὶ οἱ ὑπὸ ἱδρώτων ὀλλύμενοι, πονηρόν. τῶν γαστέρων αἱ εὐφορίαι ταραχὴν φέρουσιν. οἷ
Ποσειδωνίῃ. καὶ τὰ θηρία οἷα ἐνεποίει ἐν τῷ λεπτυσμῷ ἡ περίτασις πρὸ τῆς τελευτῆς. καὶ ὁ ὀμ-
φαλὸς πρόσμακρος ἑλκώθη αὐτῇ. καὶ οὔλων ἐφελκώσιες τῶν ἐπιόντων περὶ ὀδόντα. ὅτι πολλὰ
περὶ ἑκάστου ἐστὶν ὀρθῶς ἐντείλασθαι. τὰ μὲν, ταῦτα δυνάμενα. τὰ δὲ οὔ. οἷον ἐστὶ τὰ τοιάδε διαχυ-
θῆναι. ἐπιλυθῆναι. καὶ ἐξαχθῆναι. καὶ σκληρυνθῆναι. καὶ πεπανθῆναι. καὶ ὅπου κλίνειν διώ-
κεσθαι. τοὺς ἀτολμέοντας δέον μεταβολῇ ἀνεγείρειν καταναρκωμένους, ἃ ὑστεραίουσιν.
ὑδατώδεας θᾶσσον τάμνειν. φθίνοντας, καίειν αὐτίκα. πρίειν κεφαλήν. τὰ τοιαῦτα τῶν ὑδατου-
μένων μὴ ψαύειν ἧπαρ, μὴ δὲ τῶν ἔσω. ὅμοιον γὰρ τοῖσι πολλοῖσι νοσέουσι τὰ παρὰ καρδίην Ξεναρ-
χω. καὶ θερμὸν ἅλες εὐπνεῖν. καὶ τὸ ἕλκος ἀντὶ τῆς κενώσιος θάλπειν ἀρχῆθεν. Φωνὴ οἵη γί-
νεται ὀργιζομένοισιν, ἣν τοιαύτη ἢ μὴ ὀργιζομένῳ, φύσει ἦ. καὶ ὄμματα οἷα ἂν ἡ φύσει ταραχώδεα
οἷα ὅταν ὀργίζωνται οἱ μὴ τοιοῦτοι. καὶ τἄλλα κατὰ λόγον τῶν νούσων, οἷον τὸ φθινῶδες ποιέει, τὸ
εἶδος. ἢν τοιοῦτος φύσει ὑπάρχῃ, ἐς τοιοῦτον νόσημα παρέσται. καὶ τἄλλα οὕτως. Αἱ βῆχες
κοπιώδεες καὶ ἅπτονται τῶν συναρθρώσεων. ἀτὰρ καὶ μάλιστα ἄρθρων. ἀτὰρ καὶ ἐν τοῖσι κοπιώδεσι
πυρετοῖσι, βῆχες ξηραὶ γίνονται. αἱ ξηραὶ βῆχες, ἄρθρα στηρίζουσι ξὺν πυρετῷ, ἢν ἐγκαταλίπων-
ται. Τὰ πνεύματα τοῖσι φθινώδεσι τὰ ἄσημα, κακὸν, καὶ τῇσιν ἀτόκοισι. καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦ-
τα, ἀπὸ τῆς αὐτῆς καταστάσιος. Τοῖσι φθίνουσι, τὸ φθινόπωρον κακόν. κακὸν δὲ καὶ τὸ ἔαρ,
ὅταν τὰ τῆς συκῆς φύλλα κορώνης ποσὶν ἴκελα ᾖ. Ἐν Περίνθῳ ἦρος οἱ πλεῖστοι ξυνάπτιον.
βὴξ χειμερινὴ ἐπιδημήσασα, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ὅσα χρόνια, καὶ τοῖσιν ἐνδιαστοῖσιν ἐβεβαίωσεν.
ἔστι δ᾽ οἷσι τῶν χρονίων οὐκ ἐγένοντο, οἷον τοῖσι τὰς νεφριτικὰς ὀδύνας ἔχουσιν. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἄλ-
λοισιν. οἷ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, πρὸς ὃν ὁ Κυνίσκος ἤγαγέ με. τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι καὶ στή-
θει καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τὰς ὥρας εἰ μέγα διαφέρουσι καταμαθητέον. ὅτι ὅταν βέλτιον ἴσχωσιν, αὖ-
θις κάκιον ἴσχουσιν οὐχ ἁμαρτάνοντες.

Τμῆμα ὄγδοον.

Ἐν τῇσι μακρῇσι λύσεσι τῶν ἰήσιων, αἱ ἀποσιτίαι, κακόν. ἄλλως τε καὶ ἢν ἐπιπυρετήνωσιν. Τὰ πε-
ριμάδαρα ἕλκεα κακοήθεα. Ὀσφὺν ἀλγέοντι, ἀναδρομὴ ἐς τὸ πλευρόν. καὶ ἐκφύματα ἃ
σὴψ καλεῖται. Τὰ νεφριτικὰ οὐκ εἶδον ὑγιασθέντα, ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτεα. Τὰ ἐν τοῖ-
σιν ὕπνοισι παροξυνόμενα. καὶ ὅσοις ἄκρεα περιψύχεται. καὶ ἡ γνώμη ταράσσεται. καὶ τἄλλα
ὅσα περὶ ὕπνον τοιαῦτα, καὶ οἷσι τἀναντία. Ὅσησι μὲν οὐδὲν εἴσω τοῦ τεταγμένου χρόνου ἐκτα-
στῆσι τὰ τικτόμενα ἄγονα γίνεται, τὰ ἐπιφαινόμενα ἐν οἷσι μησὶ γίνεται. ὑπόνοιαι ἐν περιόδοισιν, ὅ-
τι ἐν ἑπτὰ κινέεται. ἐν τριπλασίῃ τελειοῦται. καὶ ὅτι ἐν ἐννέα κινεῖται. ἐν τριπλασίῃ τελειοῦ-
ται. καὶ ὅτι μετὰ γυναικεῖα τὰ δεξιά. τὰ δ᾽ ἀριστερὰ χάσκων, ὑγρότης διὰ τῶν ἀπιόντων διαίτης
ξηρῆς. ὅτι δὲ τὸ θᾶσσον διακριθὲν, κινηθὲν αὖθις αὔξεται βραδύτερον. περὶ πλείονα δὲ χρόνον οἱ
πόνοι, τρίτῳ. πέμπτῳ. ἑβδόμῳ. ἐνάτῳ μὲν. δευτέρῳ. τετάρτῳ. ἕκτῳ. τὰ ἐκ τοῦ σμικροῦ πινακι-
δίου σκεπτέα. Δίαιτα γίνεται πλησμονῇ. κενώσει. βρωμάτων. πομάτων. μεταβολαὶ τούτων
οἷαι ἐξ οἵων ὡς ἔχει. ὀδμαὶ τέρπουσαι. λυποῦσαι. πιμπλῶσαι. πειθόμεναι. μεταβολαὶ, ἐξ οἵων
οἵως ἔχουσι τὰ ἐσπίπτοντα. εἰσιόντα. ἢ ἐξιόντα πνεύματα, ἢ καὶ σώματα. Ἀκοαὶ κρείσσονες,
αἱ δὲ λυποῦσαι. καὶ γλώσσης ἐξ οἵων οἷα προσκαλέεται. πνεῦμα τοσαύτη θερμότης. ψυχρότης.
παχύτης. λεπτότης. ξηρότης. ὑγρότης. πεπληρωμένον. μεῖόν τε καὶ τὸ πλεῖον. ἀφ᾽ ὧν αἱ μεταβο-
λαὶ, οἷαι ἐξ οἵων ὡς ἔχουσι. τὰ ἴσχοντα. ἢ ὁρμῶντα. ἢ ἐνισχόμενα σώματα. λόγοις. σιγῇ. εἰπεῖν ἃ βού-
λεται. λόγοις οἷσι λέγει, ἢ μέγα, ἢ πολλοὶ ἀξενέες, ἢ πλαστοί. τὰ ἀπιόντα εἰδέναι ὅθεν ἤρξατο, ἢ ὅπῃ
ἐπαύσατο, ἢ ὅσον διεπράξατο. χρώματά τε οἷσιν, ἢ θερμότητα, ἢ ἁλμυρότατα, ἢ γλυκύτητα, ἢ λε-
πτότητα, ἢ παχύτητα. ὁμαλῶς ἢ ἀνωμάλως. τὸ σῶμα. τὸν χρόνον. αἱ μεταβολαὶ, οἷαι ἐξ οἵων ἔχου-
σιν. ἤρξατο βρύξιν, οὐκ ἐκράτησε δάκρυα. ἑκοντί. ἀέκοντι. πολλά. ὀλίγα. θερμά. ψυχρά. πάχος. χύ-
σις. πτύαλον αὐτόθι ἀναχρεμπτόμενον, ἢ ἀναβήσσοντα. ἔμετος. ἡλίου θάλπος. ψύχος. τέγξις. ξηρό-
της. μεταβολὴ διὰ οἷα, ἐξ οἵων, ἐς οἷα ἔχει. πόνοι. ἀργίαι. ὕπνοι. ἀγρυπνίαι. τὰ ἐν ὕπνῳ ἐνύπνια.
κοῖται. καὶ ἐφ᾽ οἷσι, καὶ ὑφ᾽ οἵων. καὶ τῆς γνώμης ξύνοια, αὐτῇ καθ᾽ ἑαυτήν. χωρὶς τῶν ὀργάνων
καὶ τῶν πρηγμάτων. ἄχθεται. καὶ ἥδεται. καὶ φοβεῖται. καὶ θαρσέει. καὶ ἐλπίζει, καὶ ἀδοξέει,
οἷον ἡ Ἱπποθόου ἡ κοῦρος. τῆς γνώμης αὐτῆς καθ᾽ ἑωυτήν. ἐπίσημος ἐοῦσα, τῶν ἐν τῇ νούσῳ ἐπιγι-
νομένων. ἡλικίην μὲν ἡλικίης. καὶ ἢ πρότερον ἢ ὕστερον τοῦ δέοντος. οἷον εἰ παρελύθη ἐν χειμῶ-
νι, καὶ γέροντι τὴν ἡλικίην, ἢ νηπίῳ. ἢ θερείης ἢ πρότερον ἢ ὕστερον τοῦ δέοντος. ὀδόντων ἐκβολαί.
τριχῶν φύσιες. γόνος τὸ μᾶλλον καὶ ἧσσον. τριχῶν αὔξησις. παχυσμός. κρατυσμός. μινύθη-
σις. τὸ ξυγγενές. καὶ τὸ καθ᾽ ἑαυτό. ὅσῳ μᾶλλον καὶ ἧσσον τοῦ ἔτεος, ἢ ὥρῃ, ἐν ᾗ τε καὶ πρωϊαίτερον

ἢ ὀψέ· τὸ δ' ὕστερον. ἢ ὥρη ἐν ᾗ ἐγεγόνει ἔπομβρος ἢ αὐχμηρή. ψυχρὴ ἢ θερμή. νηνέμος ἢ ἐπήνεμος. καὶ οἵων ἀνέμων. τῆς ὥρης ἐν ἀρχῇ ἢ μέσῃ. ἢ ἐσχάτῃ. ἢ διὰ παντὸς. παροιχομένης ἢ παρεούσης. ὥρη τῆς νόσου. ὁ χρόνος. τὰ ἐπιγινόμενα. αἱ περίοδοι, καὶ τῶν παροξυσμῶν αἱ μείζονες. καὶ αἱ διὰ πλείονος. αἱ ἐπιδόσιες. καὶ ἡ τῆς ἄλλης νούσου ἐπίδοσις. ἡ χάλασις. ἡ ἀκμή. καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧσσον ἀποτελεῦσα. καὶ ὅτε. καὶ ὁποίως. καὶ ἐν οἵῃ ὥρῃ, καὶ ἡλικίῃ. τῶν ἐπιδημιουσέων νόσων οἱ τρόποι, καὶ εἴ τις τῶν ἀρχομένων ἄρξαιτο ἀνήμετος. οἷον ἢ πίοντές τι, ἢ τυχόντες, ἢ βραχὺ καθαιρόμενοι. πυρετώδεες ἴσως οἱ ἑλκώδεες. ὧν καὶ χείλεα οἷος ὁ τρόπος. οἱ χρόνοι. τὸ σῶμα. ἔργον. ἐς τὴν σκέψιν ἀλγέειν. ὄψις. ἀκοή. ῥίς. ἁφή. γλῶσσα. λογισμός. καταμανθάνει, τὰ ἐν τοῖσι βλεφάροισι τοῖς ἄνω καταλειπόμενα οἰδήματα. τῶν ἄλλων παραμιχνυομένων ἐπιστροφαί. ἐν δ' ἄκρῳ ὑπέρυθρα σκληρά. καὶ πάνυ τούτοισι γλίσχρα. καὶ ἀνιστάμενα. καὶ ἐνεχόμενα ἐν τούτοισιν. οἷον Φαρσάλῳ Πολυμήδει. τὰ καταῤῥηγνύμενα, οἰδήματα, ἢ πελιώματα, ἢ ἔσω ὀφθαλμίαις ἢ ἕλκεσιν. ἀλλὰ γὰρ τὰ ἐκ τῶν φυμάτων καὶ ἐμπυημάτων καταφερόμενα. ὅτι σημεῖον ἀμφίσβητον στρόφοι περὶ τὸν ὀμφαλόν. καὶ ὀδύναι ἐστὶν ὅτε ἀπὸ πράσων. ἀτὰρ καὶ ἀπὸ σκορόδων τούτοισιν ὕδερον. δρυσίπελάς τε ἐστὶν, οἷσιν ἀπὸ τραχήλου. καὶ περὶ ταῦτα ἐν προσώπῳ ἔκεινετο, τὰ μέλανα. καὶ οἷσι τράχηλοι κακοί. καὶ αἱ φλυκταίναι κακαί. καὶ οἷσι ταρακτικαί. ὁ μελαγχολικὸς ὁ Ἀδάμαντος ἀπὸ πεπλίων πλειόνων ἤμεσε ποτὲ μέλανα, ἄλλοτε ἀπὸ κρομμύων. Οἱ πυρετοὶ, ἐν οἷσιν ἐφελκοῦται χείλεα ἴσως διαλιπόντες. καὶ τεταρταίοισι λύξιες. οἱ δὲ περιηκέες αὐτίκα πρὸς τὴν χεῖρα λυόμενοι αἰεὶ οἷον ἔνεστιν ἐν τοῖσιν ἄρθροισι. σκεπτέον ἦρα οὐκ ἐμπυοῦνται. Ἔθος δὲ ἐξ οἵων ὑγιαίνομεν, διαίτῃσι, σκέπῃσι. πόνοισιν. ὕπνοισι. ἀφροδισίοισι. γνώμῃ. Ὅπως τὰς νόσους ἀπό τινων τινὰ σχήματα. ἐφ' οὓς τόπους ἐτράποντο. ἤρχοντο. παρῆσαν. ἐπαύσαντο. ἐν οἷσιν ἀκρατὴς φοβερός. τὰ ἐναντία ἐν τῇ νούσῳ διαιτήματα. τὸ εὔφορον. τὸ δύσφορον. αἱ δίαιται. ὅσον γνῶναι μὴ ἐξειδῆσαι. συμφοραὶ γὰρ πολλαί. ἀγαθοῖσι δὲ ἰητροῖσιν, αἱ ὁμοιότητες. πλάνας καὶ ἀπορίας. ἀλλὰ τἀναντία ἡ πρόφασις οἵη. ὅτι χαλεπόν ἐστιν ἐκλογίσασθαι εἰδότα τὰς ὁδούς. οἷ εἰ φοξός. εἰ σιμός εἰ ὑπόξηρος. εἰ χολώδης δυσήμετος. χολώδης μέλας. νέος, εἰκῇ βεβιωκώς. ἅμα ταῦτα πρὸς ἄλληλα. ξυνομολογῆσασθαι χαλεπόν. ᾧ τὸ συνείδιον ἐπανεῤῥήγνυτο βηχία, ἐκώλυε διαμένειν. ὧ ὁ λοβὸς τοῦ ἥπατος ἐπεπτύχθη διέσεισε, ἐξαίφνης ὁ πόνος ἐπαύσατο. Σάτυρος ἐν Θάσῳ, παρωνόμιον ἐκαλεῖτο γρυπαλώπηξ, περὶ ἔτεα ἐὼν, πέντε καὶ εἴκοσιν, ἐξωνείρωσσε πλεονάκις. προσῄει δ' αὐτῷ, καὶ δι' ἡμέρης πλεονάκις, γενόμενος δὲ περὶ ἔτεα τριάκοντα, φθινώδης ἐγένετο, καὶ ἀπέθανεν. Ἐν δὲ Ἀβδήροις ὁ παλαιστροφύλαξ, ὁ καὶ σθενεὸς λεγόμενος, παλαίσας πλείω πρὸς ἰσχυρότερον, καὶ πεσὼν ἐπὶ κεφαλὴν, ἀπελθὼν, ἔπιε ψυχρὸν ὕδωρ πουλύ. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκείνης τῆς νυκτὸς, ἀγρυπνίη. δυσφορίη. ἄκρεα ψυχρά. τῇ δ' ὑστεραίῃ, εἰσῆλθεν εἰς οἶκον. καὶ τῇ κοιλίῃ βαλάνου προστεθείσης, οὐχ ὑπῆλθεν. οὔρησε δὲ σμικρόν. πρότερον οὐδὲν οὐρήκει. ἐς νύκτα, ἐλούσατο. οὐδὲν ἧσσον ἀγρυπνίη καὶ δυσφορίη. παρέκρουσεν. ἐόντι δὲ τριταίῳ, κατάψυξις ἀκρέων. ἐκθερμανθεὶς, ἵδρωσε. πιὼν δὲ μελίκρητον, ἀπέθανε τεταρταῖος. Οἱ μελαγχολικοὶ, καὶ ἐπιληπτικοὶ εἰώθασι γίνεσθαι ὡς ἐπιτοπολύ. καὶ οἱ ἐπίληπτοι, μελαγχολικοί. τούτων δὲ ἑκάτερον μᾶλλον γίνεται, ἐφ' ὁπότερα ἂν ῥέψῃ τὸ ἀῤῥώστημα. ἢν μὲν ἐς τὸ σῶμα, ἐπίληπτοι. εἰ δὲ ἐπὶ τὴν διάνοιαν, μελαγχολικοί.

Ἐν Ἀβδήροις, Φαέθουσα ἡ Πυθέου γυνὴ, ἡ κοῦρος ἐπίτοκος ἐοῦσα τοῦ ἔμπροσθεν χρόνου, τοῦ δὲ ἀνδρὸς αὐτῆς φυλάττοντος, τὰ γυναικεῖα ἀπελήφθη χρόνον πουλύν. μετὰ δὲ, ἐς ἄρθρα πόνοι καὶ ἐρυθήματα. τούτων δὲ ξυμβάντων, τότε σῶμα ἠνδρώθη. καὶ ἐδασύνθη πάντα. καὶ πώγωνα ἔφυσε. καὶ φωνὴ τρηχείη ἐγενήθη. καὶ πάντα πραγματευσαμένων ἡμῶν ὅσα ἦν πρὸς τὸ τὰ γυναικεῖα καταspάσαι, οὐκ ἦλθεν, ἀλλ' ἀπέθανεν, οὐ πολλὸν μετέπειτα χρόνον βιώσασα. Ξυνέβη δὲ καὶ Ναμυσίῃ τῇ Γοργίππου γυναικὶ ἐν Θάσῳ, τὸ αὐτό. ἐδόκει δὲ πᾶσι τοῖσιν ἰητροῖσιν οἷσι κἀγὼ ἐνέτυχον, μία ἐλπὶς εἶναι, οὐ γυναικωθῆναι, εἰ τὰ κατὰ φύσιν ἔλθοι. ἀλλὰ καὶ ταύτῃ οὐκ ἠδυνήθη πάντα ποιούντων ἐπελθεῖν. ἀλλ' ἐτελεύτησεν οὐ βραδέως.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ Ζ.

μ ετὰ κῦνα οἱ πυρετοὶ ἐγένοντο ἱδρώδεες. καὶ οὐ περιεψύχοντο παντάπασι μετὰ τοὺς ἱδρῶτας. πάλιν δὲ ἐπεθερμαίνοντο. καὶ μακροὶ ἐπιεικῶς. καὶ δύσκριτοι. καὶ οὐ πάνυ διψώδεες. ὀλίγοισιν, ἐν ἑπτὰ καὶ ἐννέα ἐπαύοντο. ἄλλοις ια, καὶ ιβ, καὶ ιδ, καὶ ιζ.

Πολυκράτει πυρετὸς, καὶ τὰ τοῦ ἱδρῶτος οἷα γέγραπται. ἀπὸ φαρμάκου κάθαρσις κάτω σφόδρα, ἡ ἐγένετο κατὰ τὸν πυρετὸν οὕτως ἠπία, ὡς ἄδηλα καταστῆναι, πλὴν ἐν κροτάφοισι. καὶ τὰ ἱδρώτια πρὸς δείλην, περὶ κεφαλὴν, τράχηλον, στήθεα. εἶτ' αὖθις καὶ ἐς ὅλην κοιλίην. καὶ πάλιν ἐπεθερμαίνετο. περὶ δὲ τὰς ιβ καὶ τὰς ιδ, ἐπέτεινεν ὁ πυρετός. καὶ ὑποχωρήσιες βραχέαι. ῥυφήμασι γὰρ μετὰ τὴν κάθαρσιν ἐχρήσατο. περὶ δὲ τὰς ιε, ἀλγήματα γαστρὸς κατὰ σπλῆνα, καὶ κενεῶνα ἀριστερόν. θερμῶν προσθέσις ἧσσον, ἢ ψυχρῶν ξυνέφερον. κλύσματι μαλθακῷ χρησαμένῳ, ἔληξεν ἡ ὀδύνη. τὸ αὐτὸ γὰρ καὶ Κλεοκύδει ξυνήνεγκε πρὸς ὀδύνην ὁμοίως ἔχουσαν καὶ πυρετόν. περὶ γὰρ ις, ἠπιώτεραι αἱ θέρμαι, ἐδόκεον εἶναι. καὶ ὑποχωρήσιες ἀκρήτου χολῆς. καὶ ἡ διάνοια θρασυτέρη. πνεῦμα δὲ μέτριον. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἅλες ἑλκύσας, πάλιν ἀθρόον ἐξέπνει, ὥσπερ ὑπὸ ἀψυχίης. ἢ ὡς αὖ διὰ πνίγους πορευθεὶς ἐν σκιῇ καθεζόμενος ὅστις ἀναπνεύσειε. τῇ δ' οὖν ιζ, ἑσπέρης καθεζόμενος ἐς δίφρον ἐλειψύχησε. καὶ ἄφωνος πουλὺν χρόνον. καὶ ἀναίσθητος ἔκειτο. μελικρήτου μόγις κατεδέξατο. ξυντείνων τὰς ἐν τῷ τραχήλῳ ἶνας, ὡς κατεξηραμμένης τῆς φάρυγγος, καὶ τῆς πάσης ἀδυναμίης παρεούσης. μόγις γοῦν ἐν ἑωυτοῦ ἐγένετο. καὶ αἱ θέρμαι ἠπιώτεραι. μετὰ ταῦτα ἐπαύσατο δευτέρῃ καὶ εἰκοστῇ. Πυθοδώρῳ περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, πυρετὸς ξυνεχής. ὀγδοαίῳ ἱδρὼς ἐγένετο. καὶ πάλιν ἐπεθερμήνε. ι, πάλιν ἱδρώς. ιβ, ἐρύφησε χυλόν. καὶ μέχρι ιδ'. ἄδηλος ἦν. ἐν κροτάφοισι δὲ ἦν. ἄδιψος δὲ, καὶ αὐτὸς ἑωυτῷ ὑγιὴς ἐδόκεεν εἶναι. ἱδρῶτες ἐγίνοντο ἑκάστης ἡμέρης. ἐν γὰρ τῇ ιε, ζωμὸν νεοσσοῦ ῥυφῶν, ἤμεσε χολήν. καὶ κοιλίη κάτω ἐξεταράχθη. καὶ ὁ πυρετὸς παρωξύνθη. πάλιν ἔληξε. καὶ ἱδρῶτες ἐγίνοντο πολλοί. καὶ τὸ σῶμα πᾶν περιεψυγμένον, πλὴν κροτάφων. σφυγμὸς οὐκ ἔλιπεν. ἐδόκει δὲ κοπιάσαι ὀλίγον χρόνον, ὡς δόξαι ἐπιθερμαίνειν. κδ', ἤδη ἀπογευομένῳ σιτίων συχνὰς ἡμέρας, καὶ ἀριστήσαντι, πολὺς ἦν ὁ πυρετός. καὶ πρὸς τὴν ἑσπέρην, παραλήρησις προσιόντι ἅμα καὶ ὕπνῳ. εἶχε γοῦν ἤδη, ξυνεχὴς καὶ ἰσχυρός. ὁτὲ μὲν, μίαν. ὁτὲ δὲ, δύο νύκτας ἄγρυπνος. τὸν δὲ λοιπὸν ἅπαντα χρόνον, κατακορὴς ὕπνος. ἐγείρειν ἔργον. καὶ παραλήρησις ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ εἴποτε ἐξ ὕπνου ἐγερθείη, μόγις αὐτὸς ἑωυτοῦ ἄδιψος. καὶ τὸ πνεῦμα μέτριον. τοιοῦτον δὲ ἐνίοτε, οἷον Πουλυκράτει. γλῶσσα, οὐκ ἄχρως. μετὰ δὲ ἑβδόμην τῆς ὑποστροφῆς, χυλοὶ προσεφέροντο. μετὰ δὲ ιδ', σιτίον περὶ τὰς πρώτας ζ', ἐρύγμαι καὶ ἀπήμει. ἔστιν ὅτε μετὰ τὸν ποτὸν ὑπόχολον ἀνδυάσης, ἕως κάτω ἐλύθη ἡ κοιλίη. ἱδρῶτες δὲ οὐχ ὑπέστρεψαν ἐξέλιπον. εἰ μή τις ὅσον ὡς σημεῖον περὶ μέτωπον. γλῶσσα ἐκ τοῦ ὕπνου εἰ μὴ διακλύσαιτο ὑπόξαυλος ἀπὸ ξηρότητος. καὶ ῥήγματα περὶ αὐτὴν ἑλκέων, καὶ ἐν χείλει τῷ κάτω, καὶ παρ' ὀδόντας. μικραὶ ὑποχωρήσιες. περὶ ιε ὡς ὑπέστρεψε, πυκνότεραι καὶ γλυώδεες. τὸ ἀπὸ τῶν σιτίων ἔπαυσεν αὐτάς. οὖρα οἷα τὰ πολυχρόνια. ὑπὸ δὲ τὸν τελευταῖον χρόνον ἄλγημα στήθεος καταπίνοντι τὸ ποτόν. καὶ ἡ χεὶρ ἐπὶ τῷ στήθει. κύμινον καὶ ὠὸν ῥυφέοντι κατέστη. ἡ γλῶσσα δὲ τὸ μανῶδες ξυνήνεγκε. ν. ἀπὸ τῆς α, περὶ ἀρκτοῦρον, ἱδρώτια κατ' ὀσφὺν, καὶ στήθεα βραχέα. καὶ τὸ σῶμα περιεψύχετο πλὴν κροτάφων, ὀλίγον χρόνον πάνυ. πρώτῃ καὶ ν, ἐχάλασε. καὶ ϛ, οὐκ ἔλαβεν.

Ὁ Ἐρατολάου, περὶ φθινοπωρινὴν ἰσημερίην, δυσεντερικὸς ἐγένετο. καὶ πυρετὸς εἶχε. τὰ ὑποχωρήματα ἦν, χολώδεα, λεπτὰ, πολλὰ, καὶ ὕφαιμα μετρίως. ἡ δὲ ὀδύνη τῆς γαστρὸς, σφοδρή. ὀρροποτήσαντι δὲ καὶ γαλακτοποτήσαντι ἐν γάλακτι πεπυρωμένῳ, μετριώτερα ἐγένετο τὰ ἀλγήματα καὶ τὰ ὕφαιμα. τὰ δὲ χολώδεα παρηκολούθει. καὶ ἀναστάσιες πυκναὶ, καὶ ἀπονώτεραι. τὸ πυρέτιον δ' ἐδόκει ἀρρωστέοντι, καὶ τοῖσι πολλοῖσιν ὅλως μὴ ἔχειν διὰ παντὸς τοῦ χρόνου μετὰ τὰς πρώτας ἓξ ἡμέρας. οὕτως ἄδηλος ἦν. κατὰ κροτάφους δὲ σφυγμὸς ἦν. καὶ γλῶσσα ὑπὸ ξηρότητος ὑπόξαυλος, καὶ διψώδης μετρίως, καὶ ἄγρυπνος. ῥυφήμασι δὲ ἤδη ἐχρῆτο, καὶ οἴνοισι. περὶ ιδ' ἐοῦσας ἡμέρας, ἤδη ἐγένετο τὰ παρ' οὖς ἐν μέρει καὶ παρ' ἑκάτερον, σκληρὰ καὶ ἄπεπτα. πάντα ἐμολύνθη. ὀδυνώδεα γὰρ μετρίως. οὐκ ἀπολήγοντος δὲ τοῦ ὑποχωρήματος, κατὰ χολῶν τε διὰ παντὸς ἐόντος, τὴν ἐν τῷ ἀλεύρῳ βοτάνην ῥυφέοντι, μετριώτερα τὰ χολώδεα καὶ τὰ ἀλγήματα ἐγένοντο μέχρι τινὸς χρόνου. ὑγρὰ γὰρ πολλὰ πολλάκις. καὶ ἀπόσιτος σφόδρα. καὶ μετὰ πάσης ἀνάγκης προσδεχόμενος. τὰ γὰρ τῆς θέρμης καὶ γλώσσης καὶ δίψης, τοιαῦτα παρηκολούθει, οἷα εἴρηται. καὶ ἱδρῶτες οὐδέν. λήθη δέ τις τοιαύτη. ἐρωτήσας ὅτι πύθοιτο σμικρὸν, καὶ διαλιπὼν, πάλιν ἠρώτα. καὶ ἔλεγεν αὖθις, ὡς οὐκ εἴη εἰρηκώς. καθεζόμενός τε ἐπελανθάνετο, εἰ μή τις ἀπομιμνήσκοι αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἑωυτῷ ξυνῄδει τὸ πάθος. οὐδ' ἠγνόει. πνεῦμα ὅπερ ἐν ὑγιαίνοντι. ὑπὲρ δὲ, τὰς λ μέχρι τῶν μ, ἥ τε ὀδύνη πουλὺ ἐπεδίδου τῆς γαστρός. ὕπτιός τε κατέκειτο. καὶ ἐπιστρέφεσθαι οὐδ' αὐτὸς ἠδύνατο. τὸ δὲ εἶναι τὸ ἄλγημα δεινόν. ψωμίζειν ἄλλων δεῖ. ἡ δὲ ὑποχώρησις πουλλὴ, καὶ διακεκριμένη λεπτή. καὶ χρώματα οἰνωπὰ ὅσα περ προσδέχοιτο. καὶ ὕφαιμά ἐστιν

ὅτε. καὶ ὁ τόνος τοῦ σώματος. ἔκτηξις ἐσχάτη. καὶ ἀδυναμίη. οὐδ᾽ ἀνίστασθαι ἄλλου ἐπαίροντος ἐπι-
δυνατὸς ἦν. μέσον δὲ ὀμφαλοῦ καὶ χονδροῦ κατὰ ταύτην τὴν κατατομὴν ἁπτομένῳ τῇ χειρὶ, τοιοῦ-
τος παλμὸς ἦν, οἷος οὐδὲ ὑπὸ δρόμου, οὔτε ὑπὸ δείματος περὶ καρδίην γενηθείη. πίνοντι ἄπε-
φθον, ὡς ἐννέα ἀττικὰς κοτύλας ὄνειον ἐπὶ δύο ἡμέρας, χολώδης ἐγένετο σφόδρα ἡ κάθαρσις, καὶ
ἔληξαν αἱ ὀδύναι. καὶ σιτίων ἐπιθυμίη ἐγένετο. μετὰ δὲ ταῦτα, βοείου γάλακτος ὡς τέσσαρας κο-
τύλας ἀττικὰς ὁμοῦ ἔπινεν, κατὰ δύο κυάθους, δι᾽ ἡμέρης. πρῶτον ὕδατος τὸ ἕκτον μίσγων, καὶ
μέλανος οἴνου. καὶ αὐστηροῦ μικρόν. ἐμονοσίτει δέ. ἑσπέρην ἄρτος ὡς ἡμιχοίνικος ἐγκρυφίης καὶ
ἰχθύδιον πετραῖον ἀπλόως. ἢ κρεάδιον αἰγὸς, ἢ προβάτου. ἡ δὲ πόσις τοῦ γάλακτος, ἐπὶ τεσσαράκον-
τα ἡμέρας ἄνευ ὕδατος, μετὰ τὰς πρώτας δέκα ἡμέρας. οἴνου δὲ, ὡς μικρὸν μέλανος μέρος. ἱδρώ-
τιον δὲ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑβδομήκοντα ἤδη ἀπὸ τῆς πρώτης μετὰ λουτρὸν ἐς νύκτα. ὀλιγοποσίῃ
δὲ ἐχρῆτο. καὶ μετὰ τὸ σιτίον τῷ ποτῷ, ἢ αὐστηροτέρῳ τῆς ἁλωσίμου. Κτησικράτει δὲ τῷ ἐν τῷ
ἀλεύρῳ μᾶλλον τοῦ αἰγείου ὀῤῥοῦ ξυνήνεγκεν, ὀδύνης ἐούσης περὶ ὅλην τὴν κοιλίην. καὶ πόνων. καὶ
ἀναστάσιος πολλῆς καὶ ὑφαίμου. καὶ ἐπάρματος περὶ τοὺς πόδας. σχεδὸν ἤδη περὶ πέντε καὶ εἴκοσιν
ἡμέρας, ἐόντα καὶ Ἀδριανῷ ταῦτα. τῷ δὲ Καινείου τὸ ὄνειον ἐφθόν. Τῷ Κύδιος περὶ χειμε-
ρινὰς ἡλίου τροπὰς ῥῖγος. καὶ πυρετός. καὶ ὠτὸς δεξιοῦ ἄλγημα. καὶ κεφαλῆς ὀδύνη. τὸ δὲ τοιοῦτον
ἄλγημα εὐθὺς ἐκ μικροῦ παιδίου παρηκολούθει ῥευματῶδες. καὶ συειπῶδες. καὶ ἔνοδμον. ἔχον δὲ
οὔπω τὰ πολλὰ ἀνώδυνον ἦν. τότε δὲ ἡ ὀδύνη ἦν δεινή. καὶ ἡ κεφαλαλγίη δευτεραίῳ ἢ τριταίῳ ἐόν-
τι, χολῆς ἔμετος ἀνακαθιζομένῳ ἐγένετο ὑπόχολον γλίσχρον, ὡς ἐξ ᾠοῦ ὕπωχρον. τετάρτῃ καὶ πέμ-
πτῃ, ἐς νύκτα ὑποπαρελήρει. καὶ ἡ ὀδύνη τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ ὠτὸς δεινή. καὶ ὁ πυρετός. ἕκτῃ
ὑποχώρησις ἀπὸ λινοζώστιος. καὶ ἡ θέρμη λῆξαι ἐδόκει καὶ ἡ ὀδύνη. τῇ ἑβδόμῃ ὡς ὑγιής. κροτάφων
δὲ σφυγμὸς οὐκ ἔλιπεν. ἱδρῶτος οὐδὲν ἐγένετο. ὀγδόῃ, χυλοῦ ῥύφησιν. ἐς δὲ τὴν ἑσπέρην, σεύ-
τλου. καὶ τὴν νύκτα ὕπνος. καὶ σφόδρα ἀνώδυνος. καὶ τὴν ἐνάτην ᾔσθετο πρὸς ἡλίου δυσμάς. ἐς
δὲ νύκτα τῆς κεφαλῆς δεινὴ ὀδύνη καὶ τοῦ ὠτός. ξυνέβαινε δὲ καὶ πυῤῥοεῖν τὸ οὖς περὶ τοῦτον τὸν
καιρὸν, ὁπότε μάλιστα πονοίη εὐθὺς ἀπ᾽ ἀρχῆς. ὅλην δὲ τὴν νύκτα τὴν ἐνάτην καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέ-
ρην, καὶ τῆς νυκτὸς τὸ πλεῖον, οὐκ ἐπεγίνωσκεν οὐδένα. στένων δὲ διετέλει. ἡμέρην δὲ ἐντὸς ἑωυτοῦ ἐ-
γένετο. καὶ αἱ ὀδύναι ἔληξαν, καὶ τὰ τῆς θέρμης μετριώτερα. ῥυφήσαντι δὲ λινόζωστιν, τῇ ἐνδεκά-
τῃ ὑπεχώρησε φλεγματώδεα. μυξώδεα. κάκοδμα. δυοκαιδεκάτῃ, καὶ τρισκαιδεκάτῃ, μετρίως.
τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, ἀρξάμενος ἀφ᾽ ἑωθινοῦ, μέχρι ἐς μέσον ἡμέρης, ἵδρου ὅλον τὸ σῶμα. μετὰ ὕπ-
νου καὶ κώματος πολλοῦ, ἐγείρεσθαι ἔργον ἦν. πρὸς ἑσπέρην δὲ διηγέρθη. καὶ τὸ μὲν σῶμα μετρίως
κατεψύχθη. ἐν κροτάφοισι δὲ σφυγμὸς διετέλει. πεντεκαιδεκάτῃ, καὶ ἑκκαιδεκάτῃ, χυλοῖσιν ἐχρή-
σατο. ἐν δὲ τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ, ἧκε πάλιν ἐς νύκτα ὀδύνη τὴν αὐτήν. καὶ παραλήρησις. καὶ ἐπυ-
ῤῥόει. ιη. καὶ ιθ. καὶ εἰκοστῇ μανικῶς. ἦν δὲ κεκραγὼς ἐπαίρειν ἑωυτὸν πειρώμενος. οὐ δυνάμε-
νος δὲ κρατεῖν τῆς κεφαλῆς, τῇσι χερσὶν ἐπορεγόμενος. καὶ αἰεί τι διακενῆς θηρεύων. πρώτῃ καὶ εἰκο-
στῇ. καὶ ἱδρώτιον περὶ πλευρὸν δεξιὸν, καὶ στήθεα, καὶ κεφαλήν. κβ, ἱδρώτιον περὶ τὸ πρόσωπον
πλεῖστον ἦν. τῇ δὲ φωνῇ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, εἰ μὲν σφόδρα ἀποβιάσατο, εἶπεν ἃ ἐβούλετο τε-
λέως. εἰ δ᾽ οὖν προχείρως ἡμιτελέα. καὶ τὸ στόμα λελυμένον. καὶ αἱ γένυες, καὶ χείλεα αἰεὶ ἐν κι-
νήσει, ὥστε θέλοντος λέγειν. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν πυκνὴ κίνησις, καὶ ἔμβλεψις. καὶ χρῶμα ἐπὶ
ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ. διὸ εἴρηται τὸ ὕφαιμον. καὶ βλέφαρον τὸ ἐπάνω ἐπώδησε. καὶ κατὰ γνάθον ἔ-
ρευθος ἐπὶ τελευτῆς. καὶ φλέβες πᾶσαι αἱ ἐν τῷ προσώπῳ, φανεραὶ οὕτω ξυνεσταλμέναι. καὶ
τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐκέτι ξυμμύων ἦν, ἀλλ᾽ ἀτενὲς ἐνεωρῶν καὶ διαίρων τὰ βλέφαρα ἐς τὸ ἄνω
μέρος, ὡς ἐπήν τι ἐμπέσῃ ἐς τὸ ὄμμα. καὶ ὁπότε πίει κατιόντος ἐς τὰ στήθεα καὶ τὴν κοιλίην, ψό-
φος οἷος καὶ χαρτάλει. πνεῦμα δὲ ἐπιεικῶς διὰ παντὸς μέτριον. γλῶσσα οἵη ἐστὶ τοῖσι περιπλευ-
μονικοῖσιν, ὠχρώλευκος ἀπ᾽ ἀρχῆς. καὶ διὰ παντὸς κεφαλαλγίη. τράχηλος διὰ παντὸς ἀκίνητος
ξυμπεριάγειν τῇ κεφαλῇ ἐδέετο. καὶ τὸ κατὰ ῥάχιν ἐκ τραχήλου, ἰθὺ καὶ ἄκαμπτον. καὶ κλίσιες
ὁποῖαι εἴρηνται. καὶ οὐκ αἰεὶ ὕπτιος. τὸ δὲ πύον ἤδη, ὀῤῥῶδες λευκόν. πολὺ ἔργον ὑποσπάσαι. ὀδ-
μὴ ὑπερβεβλημένη κατὰ τὸν τελευταῖον χρόνον. ποδῶν ἄψιος οὐ πάνυ καταισθανόμενος.
Τῇ Ἁρπαλίδεω ἀδελφῇ περὶ τέταρτον μῆνα ἢ πέμπτον κυούσῃ, οἰδήματα περὶ τοὺς πόδας ὑδατώ-
δεα ἐγένετο. καὶ τὰ κύκλα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπώδεε. καὶ ἅπαν τὸ χρῶμα, μετέωρον, διὸ τῇσι φλεγ-
ματίῃσι. βὴξ ξηρή. ὀρθόπνοιη δὲ καὶ ἆσθμα τοιοῦτον. καὶ πνιγμοὶ ἔστιν ὅτε ὑπὸ τοῦ πνεύματος, ὥς
τε καθημένη διετέλει κατὰ κλίνην. ἡ δὲ οὐχ οἵη τε ἦν. ἀλλ᾽ εἴ τις καὶ ὕπνου δόξα γένοιτο, καθημένη
ἦν. ἄπυρος δὲ ἐπιεικῶς. καὶ τὸ κύημα ἐπὶ πλεῖστον χρόνον ἀκίνητον ἦν, ὡς διεφθαρμένον, καὶ με-
τέπιπτε. παρηκολούθησε δὲ τὸ ἆσθμα, σχεδὸν δύο μῆνας. κυάμοισι δὲ χρωμένη μελιχροῖσι, καὶ μετὰ
μέλιτος ἐλλίξει, καὶ τοῦ αἰθιοπικοῦ κυμίνου πιοῦσα ἐν οἴνῳ, ῥᾴϊσε. μετὰ ταῦτα δὲ ἀνῆγε βήσσου-
σα πολλά. πέπονα. φλεγματώδεα. λευκά. καὶ τὸ πνεῦμα ἔληξεν. ἔτεκε δὲ γόνυ θῆλυ.

Τῇ Πολυκράτεος θέρεος περὶ τὸ ἄστρον πυρετός. πνεῦμα τὸ ἐσωθινὸν ἧσσον. ἀπὸ μέσου ἡμέρης μᾶλλον
τὸ πνεῦμα, πυκνότερον μικρῷ. βὴξ καὶ ἀπόχρεμψις εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς, ὁμοίη πυώδεσιν. ἔσω περὶ
ἀρτηρίην καὶ φάρυγγα, ὑπεσύριζε κερχαλέον. πρόσωπον εὔχροον. ἐπὶ γνάθοισιν ἐρύθημα, οὐ κα-
τακορές, ἀλλ' ἐπιεικῶς ἀνθηρόν. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ ἡ φωνὴ βραγχώδης. καὶ τοῦ σώματος
ξύντηξις. καὶ περὶ ὀσφὺν ἐκρήγματα. καὶ ἡ κοιλίη κατὰ τὸν τελευταῖον χρόνον ὑγροτέρη. ἑβδο-
μηκοστῇ, ὁ πυρετὸς ἔξωθεν σφόδρα ἔψυχεν. ἐν δὲ τοῖσι κροτάφοισιν, ἡσυχίη. τὸ δὲ πνεῦμα πυκνότε-
ρον ἐγίνετο. μετὰ δὲ τὴν παῦσιν ταύτην, τὸ πνεῦμα πυκνότερον, οὕτως ὥστε καθημένη διετέλεσεν,
ὥστε ἀπέθανεν. ἐν δὲ τῇ ἀρτηρίῃ, ψόφος πουλὺς ἐνῆν. καὶ ἱδρῶτες πονηροί. καὶ ἐμβλέψιες ἐμφρο-
νώδεες σφόδρα, μέχρι τοῦ ἐσχάτου χρόνου. ἡμέραι δ' ἐπεγίνοντο αὐτῇ κατεψυγμένῃ, πλείους ἢ πέν-
τε. μετὰ δὲ τὰς πρώτας διετέλει πυώδεα ἀποχρεμπτομένη. Τῇ ἄνω τῶν πυλέων οἰκεούσῃ. ἤδη 10
οὔσῃ πρεσβυτέρῃ, πυρέτιον ἐγένετο. καὶ ἤδη ἀπολήγοντος τοῦ τραχήλου, ἄλγημα, μέχρις ἐς ῥάχιν
καὶ ὀσφῦν. καὶ οὐ πάνυ ἐγκρατὴς τούτων. γένυες δὲ ξυνηγμέναι, καὶ ἑωυτῇ ὀδόντας πλέον, ἢ
μήλην παρεῖναι. ἤτε φωνὴ ψελλὴ διὰ τὸ παραλελυμένον, καὶ ἀκίνητον καὶ ἀσθενὲς εἶναι τὸ σῶμα.
ἔμφρων δὲ χλιάσμασι καὶ μελικρήτῳ χλιαρῷ. ἐχάλασε τεταίῃ σχεδόν. καὶ μετὰ ταῦτα χυλοῖσι
καὶ ζωμοῖσιν ὑγιὴς ἐγένετο. ξυνέβη δὲ τελευτῶντος τοῦ μετοπωρινοῦ καιροῦ. Ὁ παρὰ Ἁρπαλί-
δι ἀλείπτης, ἀκρατέστερος σκελέων καὶ χειρῶν, περὶ φθινόπωρον γενόμενος, ἔπιεν ἐκεῖ φάρμακον,
ἄνω καὶ κάτω. ἐκ δὲ τῆς καθάρσιος, πυρετός. καὶ ἐς τὴν ἀρτηρίην κατερρύη τὸ τοιοῦτον. διὸ ἐπισχεῖν
διαλεγόμενον. καὶ ἀσθμαίνειν ἐν τῷ διαλέγεσθαι. ὁμοίως κυναγχικῷ βραγχιώδει πνιγμὸς κατα-
πίνοντι. καὶ ἄλλα κυναγχικά. οἴδημα δὲ οὐκ ἦν. ὁ δὲ πυρετὸς ἐπέτεινε καὶ ἡ βήξ. καὶ ἀπόχρεμψις ὑ-
γροῦ καὶ πολλοῦ φλέγματος. προϊόντος δὲ, καὶ ὀδύνη κατὰ στῆθος καὶ μαζὸν ἀριστερόν. ὁπότε δὲ 20
ἐξαναστείη ἢ μετακινηθείη ἆσθμα πολύ. καὶ ἱδρὼς ἀπὸ μετώπου, καὶ κεφαλῆς. καὶ τὰ περὶ τὴν φά-
ρυγγα κατεῖχε. μαλακώτερον δὲ ἐς τὸ στῆθος τῆς ὀδύνης ἀπελθούσης. ἀπ' ἀρχῆς μὲν οὖν κυάμοισι μελι-
χροῖσιν ἐχρῆτο. ἐπεὶ δὲ οἱ πυρετοὶ ἐπεῖχον, μᾶλλον ὀξυμέλιτι θερμῷ, καὶ μέλιτος ἐλίξει πολλῇ. πα-
ρελθουσέων τεσσάρων καὶ δέκα ἡμερέων, ἅπαντα ἔληξε. καὶ τὰ περὶ χεῖρας καὶ σκέλεα οὐ πο-
λὺ ὕστερον ἐγκρατὴς ἐγένετο. Χαρτάδει, πυρετὸς καῦσος. ἔμετος χολῆς φαυλύς. καὶ κάτω ὑπο-
χώρησις. ἄγρυπνος. καὶ κατὰ σπλῆνα ἔπαρμα στρογγύλον ἐν αὐτῇ πρωῒ ἐξανέστη. ψόφου περὶ τὴν
κοιλίην, αὐτοῦ ὀδύνης γενομένου, ὡς ἀσφαλέων δὲ ἦν, ὑπῆλθεν αἵματος πλέον, ἢ χοῦς προσφά-
του. καὶ μικρὸν ἐπισχόντι. καὶ τρίτον, πεπηγότες θρόμβοι. ἄση δὲ περὶ τὴν καρδίαν. καὶ ἱδρώτιον
σχεδὸν καθ' ὅλον τὸ σῶμα. καὶ τὸ πυρέτιον. κατὰ ψυχὴν ἐδόκει. καὶ ἔμφρων τὸ πρῶτον. προϊούσης 30
δὲ τῆς ἡμέρης, ἥτε ἄση πλείω καὶ ἀλυσμός. καὶ πνεῦμα σμικρῷ πυκνότερον. καὶ θρασύτερον. καὶ
φιλοφρονώτερον τοῦ καιροῦ προσηγόρευε, καὶ ἐδεξιοῦτο. καί τινες λειποψυχίαι ἐδόκεον ἐπιγίνε-
σθαι. προσφερόντων δέ τινων χυλοὺς καὶ τὸ ἀπὸ κειμνῶν ὕδωρ, οὐκ ἔληγεν. ἀλλὰ τὸ πνεῦμα πρὸς
τὴν ἑσπέρην, ὑπέρπολυ ἦν. καὶ ῥιπτασμὸς πολύς, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ ἐπὶ τὰ ἀριστερά, μεταρ-
ρίπτων ἑωυτόν, οὐδένα χρόνον ἀτρεμίζειν δυνατὸς ἦν. πόδες ψυχροί. ἐν κροτάφοισι. καὶ κεφαλῆς θέρ-
μη μᾶλλον, ὑπὸ γοῦν τῆς τελευτῆς. καὶ ἱδρώτια πολλά. καὶ πίνοντι τὰ τοῦ ψόφου περί τε στήθεα
καὶ κοιλίην, κατιόντος τοῦ στόματος. διὸ δὲ κάκιστον. φάμενος δὲ θέλειν τι ἑωυτῷ ὑπελθεῖν, καὶ ἀτε-
νίσας τοῖς ὄμμασιν, οὐ πολὺ ἐπισχών, ἐτελεύτησεν. Τῇ Ἑρμοπτολέμου χειμῶνος ὥρῃ, πυρετός. καὶ
κεφαλῆς ἀλγήματα. καὶ ὁπότε πίοι, ὡς χαλεπῶς καταπιοῦσα, ἐξανέστη. καὶ τὴν καρδίην ἠγιά-
σθαι ἔφη. γλῶσσα πελιδνὴ ἀπ' ἀρχῆς. ἡ δὲ πρόφασις ἐδόκει ἐκ φρίκης μετὰ λουτρὸν γενέσθαι. ἄγρυ-
πνος καὶ νύκτα καὶ ἡμέρην. μετὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἐρωτωμένη, οὐκέτι μόνον κεφαλήν, ἀλλὰ 40
καὶ ὅλον τὸ σῶμα πονέειν ἔφη. δίψα. ὁτὲ μέν, κατακορής. ὁτὲ δὲ, μετρίη. πέμπτῃ καὶ ἕκτῃ, καὶ μέ-
χρι τῆς ἐνάτης, σχεδὸν παραλήρησις. καὶ αὖθις πρὸς ἑωυτὴν ἐλάλει μετὰ κώματος, ἢ μετ' ἐλέα. καὶ
τῇ χειρὶ ἔστιν ὅτε ἐπορέγετο πρὸς τὸ κονίαμα. καὶ προσκεφαλόν τι ψυχρὸν ἐνεὸν τῇ κεφαλῇ. καὶ
τοῖσι στήθεσι προσεῖχε. καὶ τὸ ἱμάτιον ἔστιν ὅτε ἀπερρίπτει. καὶ ἐπὶ ὀφθαλμοῦ τοῦ δεξιοῦ τὸ ὕφαιμον
ἦν. καὶ δάκρυον ἦν. οὖρον δὲ, ὃ τοῖσι παισὶ πονηρὸν ἐστὶν αἰεί. ὑπεχώρει δὲ ἀπ' ἀρχῆς μὲν, ὑπόκιρρα. ὕ-
στερον δὲ, ὑδατώδεα σφόδρα. καὶ τοιουτόχροα. ιαʹ, ἐδόκει μετριώτερον θέρμη εἶναι. καὶ ἄδιψος ἔστιν
ὅτε ἐγένετο, οὕτως ὡς εἰ μή τις διδοίη, οὐκ ᾔτει. ὕπνοι μετὰ τὸν πρῶτον χρόνον ἐγένοντο ἐπιεικῶς ἡ-
μέρης. ἐς δὲ νύκτα, ἄγρυπνος. καὶ ἐπόνει μᾶλλον ἐς νύκτα. ἐνάτῃ, ἡ γαστὴρ ἐξεταράχθη, ὑδατώδεα
διαχωρήσασα. ὡσαύτως δὴ καὶ ἑνδεκάτῃ. τὰς δὲ ἐπιούσας, ἐπιεικῶς. πολλὴ ἡ διανάστασις. καὶ τοιαύ-
τη. ἦσαν δὲ ἐν τῇσι πρόσθεν ἡμέρῃσιν, ἀκρηχολίαι καὶ κλαυθμοί, διὸ παιδαρίου. καὶ βοή. καὶ δείμα- 50
τα. καὶ περιβλέψιες, ὁπότε δὴ ἐκ τοῦ κώματος ἐγείρατο. τῇ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, ἔργον κατέχειν
ἦν, ἀναπηδῶσαν καὶ βοῶσαν, ἐξαίφνης καὶ συντόνως. ὥσπερ ἂν ἐκ πληγῆς, καὶ δεινῆς ὀδύνης,
καὶ φόβου. ὡς καταλαβών τις αὐτήν, κατάσχοι χρόνον ὀλίγον. εἶτα πάλιν ἡσυχίην τε εἶχεν. καὶ
κωματισμένη, ὑπνοῦσα διετέλει οὐχ ὁρῶσα ὅλως. ἔστι δ' ὅτε, οὐδὲ ἀκούουσα. μετέβαλλε δ' ἐς ἀμφό-

τερα θέρμβόν τε καὶ ἡσυχίην πυκνὰ, σχεδὸν ὅλην τὴν ἡμέρην ταύτην. ἐς νύκτα δὲ τὴν ἐπομένην,
ὑπῆλθέ τι καὶ ὕφαιμον, ἔτι μυξῶδες. καὶ πάλιν ἔτι ἰλυῶδες. μετὰ δὲ, πρασοειδέα σφόδρα καὶ μέ-
λανα. τῇ δὲ ιε. ὀξέες ῥιπτασμοί. καὶ οἱ φόβοι. καὶ ἡ βοὴ ἐγίνετο ἧττος. παρηκολούθει δὲ τὸ ἀγριοῦ-
σθαι. καὶ τὸ θυμαίνειν. καὶ κλαίειν, εἰ μὴ οἱ ταχέως ὅτι βούλοιτο ῥεχθείη. καὶ ἐπεγίνωσκον μὲν πάν-
τας. καὶ πάντα ἤδη μετὰ πρώτας εὐθὺς ἡμέρας. καὶ τὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ κατέστη. ἡ δὲ μανίη παρὰ
καιρόν. καὶ ἡ βοή. καὶ ἡ μεταβολὴ ἡ εἰρημένη παρηκολούθει ἐς τὸ κῶμα. ἤκουεν ἀνωμάλως. τὰ μὲν
σφόδρα καὶ εἰ σμικρόν τι λέγοι. ἐπ' ἐνίων δὲ, μεῖζον ἐδόκει διαλέγεσθαι. πόδες αἰεὶ ὁμαλῶς τῷ ἄλλῳ
σώματι θερμοὶ ἔς τε τὰς τελευταίας ἡμέρας. τῇ δὲ ις, ἧσσον. ιζ, μετριώτερον τῶν ἄλλων ἡμερῶν,
ἔχουσα ἐς νύκτα ὡς φρίκης αὐτῇ γενομένης, ξυνάγουσα ἐπυρέτηνε μᾶλλον. καὶ ἡ δίψα πολλὴ ἦν.
τὰ δ' ἄλλα ὅμοια παρηκολούθει. τρόμοι δὲ περὶ τὰς χεῖρας ἐγένοντο. καὶ κεφαλῆς ὑπίσεισιν. καὶ αἱ
ἐμβλέψιες τῶν ὀφθαλμῶν πονηραί. καὶ ἡ δίψα ἰσχυρή. πιέουσα, πάλιν ᾔτει. καὶ ἥρπαξε. καὶ λάυ-
ρως ἔπινεν. ἀποσπάσαι δὲ οὐκ ἠδυνάαντο. γλῶσσα ξηρὴ, ἐρυθρὴ σφόδρα. καὶ τὸ στόμα ὅλον καὶ
χείλεα καθηλκωμένα καὶ ξηρά. καὶ τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας ἐπὶ τὸ στόμα φέρουσα ἐμασσᾶτο, βο-
μώδης ἐοῦσα. καὶ εἴ τι προσενέγκαι τις μασήσασθαι, ἢ ῥυφήσασθαι, λαύρως καὶ μανικῶς κα-
τέπινεν καὶ ἔτρυφανεν. καὶ τὰ περὶ τὴν ὄψιν πονηρά. ἡμέρῃσι δὲ τρισὶν ἢ τέτταρσι, πρὸ τῆς τελευ-
τῆς, φρῖκαί τε αὐτῇ ἔστιν ὅτε ἐνέπιπτον, ὥστε ξυνάγειν τὸ σῶμα. καὶ ξυγκαλύπτεσθαί τε καὶ πνευ-
στιᾶν. τέτανοί τε τὰ σκέλεα, καὶ ψύξις ποδῶν. ἡ δίψα δὲ ὁμοίη. καὶ τὰ περὶ τὴν διάνοιαν ὅμοια. καὶ ἀνα-
νασάσιες, ἢ διὰ κενῆς, ἢ σμικρὰ καὶ λεπτὰ, μετά τινος βραχέος τόνου. τῇ δὲ τελευταίῃ τῇ τρίτῃ καὶ
εἰκοστῇ, τὸ ὄμμα μέγα τὸ πρωὶ ἦν. καὶ περίβλεψις βραχείη. καὶ ἡσυχίην ἔχεν. ἔστιν ὅτε καὶ αὖθις τοῦ
ξυγκεκαλύφθαι τε καὶ κωματίζεσθαι. πρὸς δὲ τὴν ἑσπέρην τοῦ δεξιοῦ ὄμματος κίνησις οἵη ὁρεούσης,
ἢ τινὸς βουλήσιος, ἐκ τοῦ ἔξω κανθοῦ πρὸς ῥῖνα. ἐπεγίνωσκέ τε καὶ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀπεκρίνε-
το. φωνὴ μετὰ πολλὰ ὑπόφαυλος, καὶ ἀπὸ τῆς βοῆς ἀπερρωγυῖα καὶ βραγχώδης. Τῷ Ἀμφι-
φράδεος, θέρεος πλευροῦ ἀριστεροῦ ὀδύνη καὶ βὴξ. καὶ ὑποχωρήματα πολλὰ, ὑδατώδεα, καὶ ὑπό-
χολα. καὶ ὁ πυρετὸς ἐδόκει λῆξαι περὶ ἑβδόμην. ἡ βὴξ ἐνῆν. χρῶμα ὑπόλευκον καὶ ὕπωχρον. περὶ
δὲ τὰς ιβ, ὑπόχλωρα ἔπτυεν. τὸ πνεῦμα προϊόντος τοῦ νοσήματος αἰεὶ πυκνότερον. καὶ ἄσθμα, καὶ
ὑποκέρχαλέον, περὶ στήθεα καὶ ἀρτηρίας. ῥυφήμασιν ἐχρῆτο. ἔμφρων ἅπαντα τὸν χρόνον. περὶ
δὲ κη. ἐτελεύτησεν. ἱδρῶτες ἔστιν ὅτε ἐγίνοντο ἔξω. Κάπηλος ὁ περιπλευμονικὸς, κοιλίη εὐθὺς
ὑπῄει. περὶ δ. ἱδρὼς πουλύς. ἐδόκει λῆξαι τὸ πυρέτιον. τὸ βηχίον οὐδὲν ὡς εἰπεῖν. ε. καὶ ς. καὶ ζ.
ἐπεῖχεν ὁ πυρετός. ἱδρὼς, η. θ, ἀπεχρέμψατο ὠχρόν. δεκάτῃ ἤει χόλος οὐ πολλάκις. περὶ ια, ἡ πτώ-
σις. ἐν τῇ ιδ, ὑγιής. Ἑρμοπτολέμῳ μετὰ πληιάδος δύσιν, πυρετὸς ἐπῆλθε. βὴξ οὐ πάνυ.
γλῶσσα δὲ περιπλευμονική. ἐνάτῃ, ἐξίδρωσεν. ὅλος κατεψύχθη, ὡς ἐδόκει. προσήνεγκαν αὐτῷ,
χυλόν. περὶ μέσον ἡμέρης, ἐθερμαίνετο. ια, ἱδρὼς, καὶ κοιλίη, ἐξηραίνετο. κατὰ χόλα ὑποχωρήμα-
τα. τὸ βηχίον ἐπεγένετο. ιδ, ὠχρὸν ἀπεχρέμψατο. καὶ ῥεγχώδης ἦν καὶ τῇ ιε. ἔμφρων δὲ πάν-
τα τὸν χρόνον ἐὼν, ἐτελεύτησεν. Ἕτερός τις ἐπὶ τοῦ ὑπερῴου ῥεγχώδης γλῶσσα ξηρὴ περι-
πλευμονική, ἔμφρων ἐτελεύτησεν. Καὶ Ποσειδώνιος ἔτι τοῦ θέρεος ἐνισταμένου, κατὰ στῆθος, καὶ ὑπο-
χόνδρια, καὶ πλευρὸν, ἐπόνει χρόνον πουλὺν, ἄνευ πυρετοῦ. πολλοῖσι δὲ ἔτεσιν ἔμπροσθεν, ἔμπυος
ἐγένετο. τοῦ δὲ χειμῶνος φρίξαντι, ἐπέτεινεν ἡ ὀδύνη. καὶ τὸ πυρέτιον λεπτόν. καὶ ἀπόχρεμψις
πυώδης. βὴξ κερχαλέη, περὶ φάρυγγα. καὶ ῥεγχώδης. ἔμφρων δὲ ἐὼν ἐτελεύτησεν. Ὁ δὲ Βάλεω
ἐκ τοῦ ὄρεος πάντα ἡμαρτηκώς. ιθ, γλῶσσα πονηρή. ὑπέρυθρος. καὶ κατὰ φωνὴν ἦν ἐν τῇ ῥεμβίῃ.
ὀφθαλμοὶ κεχρωσμένοι. πλέοντες ὥσπερ τῶν νυσταζόντων χρῶμα, καὶ τοῦ ἄλλου σώματος οὐκ ἰκτε-
ριώδεες σφόδρα, ἀλλ' ὕπωχρον, πελιδνόν. φωνὴ πονηρή. ἀσαφὴς γλῶσσα. περιπλευμονική. οὐκ ἔμ-
φρων. πνεῦμα πρὸς χεῖρα πονηρὸν, οὐ πυκνὸν, οὐ δὲ μέγα. πόδες ψυχροί. λιθώδεις. περὶ ἐνάτην ἐτε-
λεύτησε. Κυναγχική. Ἡ παρὰ Μέζωνι, χεῖρα δεξιὴν, σκέλος ἤλγησε. πυρέτιον ἐπεῖχε. βη-
χίον. πνῖγμα. τρίτῃ ἐχάλασεν. ἑβδόμῃ, σπαραγμώδης. ἄφωνος. ῥέγχος. ὀδόντων ξυνέρεισις. γνά-
θων ἔρευθος. οὗτος οὐ πολὺ διαζήσας, τῇ πέμπτῃ ἢ ἕκτῃ, ἐτελεύτησε. σημεῖον περὶ χεῖρα τὸ ὑποπέ-
λιον. Βίων δὲ ὑδρωπικοῦ πολυχρονίου, ἀπόσιτος ἐγένετο πολλὰς ἡμέρας, καὶ σταφυλοειδώδης.
ἐπὶ γούνατος ἀριστεροῦ, ἀπόστημα ἐγένετο. διεπύησεν. ἐτελεύτησεν. Κτησιφῶν ὑδρωπικὸς ἐκ
καύσου πολλοῦ. καὶ πρότερον ὑδρωπικὸς καὶ σπληνώδης, σφόδρα συνεπληρώθη, καὶ ὄσχεον,
καὶ σκέλεα, καὶ περιτόναια. ἐπὶ τῇ τελευτῇ βὴξ καὶ πνιγμοὶ ἐγίνοντο ἐς νύκτα, μᾶλλον ἀπὸ τοῦ
πλεύμονος ὥσπερ τοῖς πλευμονώδεσι. πρὸ δὲ ἡμέρης τῆς τελευτῆς, τρισὶν ἢ τέτρασι, ῥῖγος. πυρετός.
κατὰ μηρὸν δεξιὸν, ἔσω κατὰ φλέβα μέσην τὴν ἀπὸ τοῦ βουβῶνος, ὡς πυρὸς ἀγρίου σύστρεμμα. ὑπο-
πέλιον ἔχον ἔρευθος. ἐς νύκτα καρδίης ἄλγος. καὶ οὐ πολὺ ὕστερον, ἀφωνίη. πνιγμὸς μετὰ ῥέγχους.
καὶ ἐτελεύτησεν. Καὶ ὁ Ἀλωάδου ὑδρωπικὸς, ἐξαίφνης ἄφωνος. ἔμφρων νύκτα καὶ ἡμέρην, ἐτε-
λεύτησεν. Ὁ δὲ πρὸ δρόμου, θέρεος ὑπόφαυλος. καυσώδης ἡ γλῶσσα ἐν. ὑπόξηρος. ἀσαφής.

κάτω πολλὴ ἄφοδος περιεγένετο. Λεωφερβείδῃ πυρετὸς ὀξὺς μετὰ χειμερινὰς τροπὰς, ὑποχον-
δρίων, καὶ κατὰ κοιλίην ἄλγημα. ὑποχωρήματα ὑγρὰ, χολώδεα, πολλά. καὶ μεθ' ἡμέρην, κωμα-
τώδης. γλῶσσα περιπλευμονική. βὴξ οὐκ ἐνῆν. ιβ, μέλανα σμικρά. καὶ πρασοειδέα ὑπεχώρησε.
ιδ, λῆξαι πυρέτιον ἐδόκει. μετὰ δὲ, ἐρυφήμασιν ἐχρήσατο. ις, στόμα σφόδρα ἁλμῶδες ξηρὸν ἐγέ-
νετο. ἀκρέστερον δὲ, φρίκη, πυρετός. μέχρι καὶ εἰκοστῆ, περὶ μέσον ἡμέρης, ῥῖγος καὶ ἱδρώς. τὸ πυ-
ρέτιον ἔληξε. θέρμη δὲ ὑπῆν λεπτή. ἐς νύκτα πάλιν ἱδρώς. καὶ κβ ἐς νύκτα ἱδρώς. καὶ ἡ θέρμη
ἐχάλασεν. τῆσι δὲ ἔμπροσθεν πάσῃσιν, ἀνίδρωτος ἦν. ἡ δὲ κοιλίη ὑγράνθη, καὶ ἐν τῇ ὑστέρῃ δο-
κούσῃ ὑποστροφῇ. Ἡ ἄνω οἰκοῦσα, ἡ τῷ Θεόκλῃ προσήκουσα, ὑπὸ πληϊάδα πυρετὸς ὀξύς. ς',
ἐδόκει λῆξαι. ἐλούσατο ὡς πεπαυμένη. ἑβδόμῃ πρωῒ, γνάθος σφόδρα ἐρυθρή. ὁποτέρη οὐ μέμνη-
μαι. ἐν τῇ ἑτέρῃ ὁ πυρετὸς ἦλθε πουλύς. καὶ λιποψυχίη, καὶ ἀφωνίη ἦν. οὐ πολὺ δὲ ὕστερον ἱδρώς.
καὶ παῦσις ἑβδομαίῃ. Καὶ ἡ Θεοδώρου σφόδρα ἐν πυρετῷ αἱμορραγίης γινομένης χειμῶνος.
λήξαντος δὲ τοῦ πυρετοῦ περὶ. θ οὐ πολὺ ὕστερον, πλευροῦ δεξιοῦ ὡς ἀπὸ ὑστερέων βάρος. καὶ πρῶ-
τον δὲ ἐγεγόνει, καὶ τὰς ἐχομένας ἡ ὀδύνη κατὰ στῆθος δεινή. καὶ πλευρὸν δεξιὸν πυειωμένη, ἐχά-
λασεν τεταρταίῃ τὰ ἀλγήματα. τὸ πνεῦμα πυκνότερον. ἡ ἀρτηρίη μόλις ἀναπνεούσῃ, ὑπεσύριζε.
καὶ ὑπτίη ἐπιστρέφεσθαι χαλεπῶς. ἐς νύκτα ὀξύτερος ὁ πυρετὸς, καὶ λῆρος βραχὺς ἐγένετο. πέμ-
πτῃ πρωῒ, ἐδόκει ἠπιώτερος εἶναι. ἱδρώτιον ἀπὸ μετώπου κατεχύθη ὀλίγον πρῶτον. ἔπειτα πο-
λλὸν χρόνον, ἐς ὅλον τὸ σῶμα καὶ πόδας. μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόκει αὐτῇ, κεχαλακέναι τὸ πῦρ. ἦν δὲ
πρὸς χεῖρα, ψυχρότερον τὸ σῶμα ταῖς ἀρτηρίαις. αἱ δὲ ἐν κροτάφοισι καὶ μᾶλλον ἐπήδων. καὶ πνεῦμα
πυκνότερον. καὶ ἐπελήρει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ πάντα ἐπὶ τὸ χεῖρον. γλῶσσα διὰ τέλεος λευκὴ
λίην. ἥ τε βὴξ οὐκ ἐνῆν, ὅτι μὴ τριταίη καὶ πεμπταίη ὀλίγον χρόνον. δίψα οὐκ ἐνῆν. πτυσμὸς δὲ ἦν.
ὑποχόνδριον δεξιὸν σφόδρα ἐπῄρετο περὶ τὴν ε. μετὰ δὲ, μαλθακώτερον. ὑποχώρησις τριταίῃ ἀπὸ
βαλανείου κόπρου ὀλίγης. πέμπτῃ πάλιν, ὑγρὸν ὀλίγον. κοιλίη δὲ, λαπαρή. οὖρα στρυφνά. ὀποειδέα.
ὄμματα, ὡς κοπιώσης. χαλεπῶς ἀνέβλεπε καὶ περιέφερε. πέμπτῃ ἐς νύκτα, χαλεπῶς, καὶ λῆ-
ρος εἵπετο. ς', πάλιν τὴν αὐτὴν ὥρην περὶ πλήθουσαν ἀγορὴν, ἱδρὼς πουλὺς κατείχετο. ἀπὸ με-
τώπου ἤρχετο εἰς ὅλον τὸ σῶμα, πουλὺν χρόνον ἐμφρόνως διετίθετο τὰ ἑαυτῆς. πρὸς μέσον δὲ ἡ-
μέρης, σφόδρα ἐλήρει. καὶ τὰ τῆς καταψύξιος ὅμοια. βαρύτερα δὲ τὰ κατὰ τὸν χρῶτα πάντα.
πρὸς δὲ τὴν ἑσπέρην ἡ κνήμη αὐτῆς ἐκ τῆς κοιλίης κατερρύη. καὶ τῷ παιδὶ παραλόγως ἠπείλη-
σέ τε καὶ πάλιν ἐσιώπησε, καὶ ἐς ἡσυχίην μετέβαλλε. περὶ δὲ τὸν πρῶτον ὕπνον, δίψα πουλλὴ
καὶ μανίη. καὶ ἀνεκάθιζε. καὶ τοῖσι παροῦσιν ἐλοιδορεῖτο. καὶ πάλιν ἀπεσιώπησεν καὶ ἐν ἡσυ-
χίῃ ἦν. καὶ ἐδόκει τὴν ἐπίλοιπον νύκτα, κεκωματίσθαι. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς οὐ ξυνῆγεν. ἐπὶ δὲ ἡμέ-
ρην ὑπεκείνετο. τὰ πλεῖστα νεύμασιν ἀφεμίζουσα τὸ σῶμα. καὶ κατανοοῦσα ἐπιεικῶς. πάλιν δὲ
ἱδρὼς τὴν αὐτὴν ὥρην. ὁμοίως οἱ ὀφθαλμοὶ, κατηφέες, ἐς τὸ κάτω βλέφαρον μᾶλλον ἐγκείμενοι.
ἀτενίζοντες κεκαρωμένω. τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ὠχρὰ καὶ νεκρώδεα. καὶ τὸ πᾶν χρῶμα ὠ-
χρὸν καὶ μελανεόν, τῇ χειρὶ τὰ πουλλὰ, πρὸς τοῖχον, ἢ πρὸς ἱμάτιον. οἱ ψόφοι δὲ πνεούσῃ μεγάλοι
ἐγίνοντο. ἀποπύτιζε καὶ ἄνω ἐς τὴν ῥῖνα ἀφώρει, καὶ ἐκροκυδολόγει. καὶ ξυνεκάλυπτε τὸ πρό-
σωπον. μετὰ δὲ τὸν ἱδρῶτα, χεῖρες ὥσπερ κρυστάλλιναι. ὁ ἱδρὼς παρηκολούθει ψυχρός. σῶμα
πρὸς χεῖρα ψυχρόν. ἀνεπήδα. ἀνεκεκράγει. ἐμαίνετο. πνεῦμα πουλύ. τρομώδεες αἱ χεῖρες ἐγένοντο.
ὑπὸ δὲ τὸν θάνατον ἐλθούσῃ, σπασμώδεες. ἑβδομαίη ἐτελεύτησεν. ἐνούρησε τῇ ἕκτῃ ἐν νυκτὶ ὀλί-
γον. τὸ οὐρούμενον τῷ κάρφει εἵλκετο, γλίσχρον, γονοειδές. ἄγρυπνος ἁπάσας. μετὰ τὴν ς, οὖρον ὕ-
φαιμον. Τῷ Ἀντιφάνους χειμῶνος, ἄλγημα πλευροῦ δεξιοῦ. βὴξ. πυρετός. ἤσθιεν. ἐπορεύετο ὑπο
πυρεταίνων. ἐδόκεε ῥηγματώδης εἶναι. ἐνάτῳ ἀφίητο ὁ πυρετός. οὐκ ἔλιπεν. ἡ βὴξ πολλὴ καὶ πα-
χεῖα. ἀφρώδεα. τὸ πλευρὸν ἐπόνει. περὶ τὴν ιδ. καὶ πάλιν τὴν κ ἐδόκεον ἀπολήγειν οἱ πυρετοί. καὶ
πάλιν ἐπελάμβανον. ἦν δὲ λεπτὴ καὶ θέρμη, βραχύ τι ἐξέλιπεν. ἡ δὲ βὴξ, ὁτὲ μὲν, ἐξέλιπε. ὁτὲ
δὲ, κατακορὴς ἦν μετὰ πνίγματος πολλοῦ. τότε δὲ, ἐχάλα. καὶ ἀπόχρεμψις μετὰ ταύτας τὰς ἡμέ-
ρας πολλὴ, μετὰ πνιγμώδους βηχός. καὶ πυώδεα ζέοντα ὑπὸ τοῦ ἀγγείου, καὶ ἀφρέοντα. καὶ
ἐν τῇ φάρυγγι τὰ πολλὰ κερχαλέα ὑπεσύρριξεν. ἆσθμα αἰεὶ κατεῖχε, καὶ πνεῦμα πυκνότερον. ὀλι-
γάκις εὔπνοος. ὕστερον δὲ τὰς μ. ἐς τὰς οἶμαι τῶν ἑξήκοντα, ὀφθαλμὸς ἀριστερὸς ἐτυφλώθη μετὰ οἰδή-
ματος ἄνευ ὀδύνης. οὐ πολὺ δὲ ὕστερον καὶ ὁ δεξιός. καὶ σφόδρα αἱ κόραι λευκαί, καὶ ξηραὶ ἐγένοντο.
καὶ ἐτελεύτησε μετὰ τὴν τύφλωσιν οὐ πολὺ, ὕστερον ζ ἡμέρας, μετὰ ῥέγχου καὶ πολλῆς ληρήσιος.
Ὅμοια δὲ καὶ ἐξ ὁμοίων τὴν ὥρην τὴν αὐτὴν ξυνέβη Θεσσαλίωνι τὰ ζέοντα. καὶ ἀφρέοντα. καὶ
πυώδεα. καὶ βῆχες. καὶ οἱ κέρχμοί. Τῇ Πολεμάρχου χειμῶνος κυναγχική, οἴδημα ὑπὸ τὸν βρόγ-
χον. πουλὺς πυρετός. φλέβα ἐτμήθη. ἔληξεν ὁ πνιγμὸς ἐκ τῆς φάρυγγος. ὁ πυρετὸς παρείπετο. περὶ
πέμπτην, γούνατος ἄλγημα καὶ οἴδημα ἀριστεροῦ. καὶ κατὰ τὴν καρδίην ἔφη δοκεῖν τι ξυνάγεσθαι
ἑωυτῇ, καὶ ἀνέπνει, οἷ ἐκ τοῦ βεβαπτίσθαι ἀναπνεούσῃ. καὶ ἐκ τοῦ στήθεος ὑπεψόφει, ὡς αἱ ἐγγαστρί-

μυθοι λεγόμεναι. τοιοῦτόν τι ξυνέβαινε, περὶ τὴν ηʹ. ἢ θʹ. ἐς νύκτα κοιλίη κατεῤῥάγη. ὑγρὰ, πολλὰ,
ἄλεα, καὶ κάκοδμα. ἀφωνίη ἔσχεν, ἐτελεύτησεν. Ἀρείσιππος ἐς τὴν κοιλίην τοξευθεὶς, ἄνω βίη
χαλεπῶς. ἄλγος κοιλίης δεινόν. ἐμπίπρατο ταχέως. κάτω δὲ οὐδὲν διεχώρεεν. ἀσώδης ἦν. ἤμει χο-
λώδεα κατακορέα. ὁπότε δὴ ἀπεμέσειεν, ἐδόκει ῥάων εἶναι. μετ᾽ ὀλίγον δὲ, τὰ ἀλγήματα πάλιν
δεινά. καὶ ἡ κοιλίη ὁμοίως ἐμπίπρατο ὡς ἐν εἰλεοῖς. θέρμαι καὶ δίψαι. ἐν ἑπτὰ ἡμέραις ἐτελεύτη-
σεν. Ὁ δὲ Νεόπολις πληγεὶς ὁμοίως, ταῦτα ἔπαχε. κλυσθέντι δὲ, δριμεῖη κοιλίη κατεῤῥάγη.
χρῶμα κατεχύθη λεπτόν. ὠχρόν. μέλαν ἐόν. ὄμματα. αὐχμηρά. καρώδεα. ἐνδεδινημένα. ἀτενίζον-
τα. Τῷ δὲ καθ᾽ ἣν παρ᾽ ἔτους πληγέντι ἀκοντίῳ, εὐθὺς τὸ χρῶμα κατεχύθη νεκρῶδες. τὰ ὄμματα
κοῖλα. ἀλυσμός. δυσφορίη. ἀπέθανε πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι, ἐν ᾗ περ ἡμέρῃ ἐπλήγη. Ὁ τὴν κεφα
10 λὴν ἀπὸ Μακεδόνος λίθῳ πληγεὶς, ὑπὲρ κροτάφου ἀριστεροῦ ὅσην ἀμυχὴν διεκόπη. ἐσκοτώθη
πληγεὶς, καὶ ἔπεσε. δευτεραῖος ἄφωνος ἦν. ἀλυσμός. πυρετὸς οὐ πάνυ σφοδρός. σφυγμὸς ἐν κροτά-
φοισιν, ὡς λεπτῆς θέρμης. ἤκουεν οὐδέν. οὐδὲ ἐφρόνεεν. οὐδ᾽ ἠρέμιζεν. ὅς τις περὶ μέτωπον καὶ ἀπὸ
ῥίνα, ἄχρις ἀνθερεῶνος, πεμπταῖος ἐτελεύτησεν. Ὁ Γενιήτης ἐν Δήλῳ ἀκοντίῳ πληγεὶς ἐς τοὔ-
πισθεν τοῦ πλευροῦ κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος, τὸ μὲν ἕλκος, ἄπονον. δευτεραίῳ δὲ γαστρὸς ὀδύνη σμι-
κρή. οὐχ ὑπεχώρει. κλυσθέντι δὲ ἐς νύκτα, κόπρος ἦν. καὶ ὁ πόνος διέλιπεν. ἔδρη ἔξω ἐς τὰς ὀχίας,
τεταρταίῳ. καὶ ἐς ἥβην καὶ κοιλίην ὅλην δεινῶς ὁ πόνος κατανγίζων. ἐξεμέειν οὐκ ἠδύνατο.
χολώδεα ἤμεσεν κατακορέα. χλοώδεες ὀφθαλμοὶ, καὶ οἷοι τῶν λιποθυμεόντων. μετὰ εʹ, ἐτελεύτη-
σεν. πλὴν θέρμη λεπτή τις ἐνῆν αὐτῷ. Αὐδέλλῳ πληγέντι ἐς τὸν νῶτον, πνεῦμα πουλὺ κατὰ
τὸ τρῶμα μετὰ ψόφου ἐχώρει, καὶ αἱμοῤῥάγει. τῷ ἐναίμῳ δὲ καταδεθεὶς, ὑγιὴς ἐγένετο. Συνέβη
20 δὲ καὶ τῷ Δυσχυτάτῳ Φιλίας παιδίῳ, ψιλώματος ἐν τῷ μετώπῳ γινομένου. ἐναταίῳ πυρετός.
εἶτα ἐπελιαίνθη τὸ ὀστέον. ἐτελεύτησεν. Καὶ τῷ Φανίου καὶ τῷ Εὐέργου. πελιαινομένων δὲ τῶν
ὀστέων καὶ πυρεταινόντων, ἀφίστατο τὸ δέρμα ἀπὸ τοῦ ὀστέου. καὶ πύον ὑπενέμετο. τούτοισι σηπομέ-
νοισιν, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀστέου ἀνήρχετο ἰχὼρ λεπτός. ὀῤῥώδης. ὕπωχρος. κάκοδμος. θανάσιμος. ξυμβαίνει
δὲ τοῖσι τοιούτοισι, καὶ ἐμέτους ἐπιγίνεσθαι. καὶ τὰ σπασμώδεα περὶ τελευτήν. καὶ ἐνίους κλαγγώ-
δεας εἶναι. καὶ ἐνίους ἀκρατέας. καὶ ἢν ἐν τοῖσι δεξιοῖσι τὸ τρῶμα ᾖ, τὰ ἀριστερά. ἢν δ᾽ ἐν τοῖσιν ἀρι-
στεροῖσι, τὰ δεξιά. Τῷ Θεοδώρου ἐναταίῳ ἡλιωθέντι, πυρετὸς ἐπῄει δεκαταίῳ ἐκ ψιλώματος.
οὐδενὸς ἀξίου εἰπεῖν κατὰ τὸ ὀστέον. ἐν δὲ τῷ πυρετῷ, ἐμελαίνθη. ἀπέστη τὸ δέρμα. ἐπιπολὺ κλαγγώ-
δης. δευτέρῃ καὶ εἰκοστῇ ἡ γαστὴρ ἐπήρθη. μάλιστα δὲ κατὰ τὰ ὑποχόνδρια. κγʹ, ἐτελεύτησεν.
Οἷσι δ᾽ ἂν ὀστέα καταγῇ, τούτοισιν ἑβδομαίοισιν οἱ πυρετοί. ἢν δὲ θερμοτέρη ἡ ὥρη, καὶ θᾶσσον.
30 ἢν δὲ μᾶλλον κλασθῇ, καὶ παραχρῆμα. Καὶ ὁ Ἐξαρμόδου παιδίσκος, παραπλησίως καὶ ἄλ-
γημα ἐς μηρὸν οὐ κατ᾽ ἴξιν τοῦ τρώματος. καὶ ἐγεγόνει κλαγγώδης. καὶ τραχήλου ὀδύνη. Καὶ ὁ Γουσι-
δοκρέων, τρίτῃ, σπασμός. θέρμη οὐκ ἔλιπεν. ἐτελεύτησεν ὀκτωκαιδεκαταῖος. Ὁ τοῦ Ἰβαγόρα,
ὄπισθεν ἐπλήγη τῆς κεφαλῆς, φλασθέντος τοῦ ὀστέου, καὶ μελανθέντος, πεμπταίῳ περιεγένετο.
ὀστέον δὲ οὐκ ἀπέστη. Τῷ ἐκ τοῦ μεγάλου πλοίου Διοπῷ, ἡ ἄγκυρα τὸν λιχανὸν δάκτυλον, καὶ τὸ
ὀστέον συνέφλασε τῆς δεξιῆς χειρός. φλεγμασίη ἐπεγένετο. καὶ σφάκελος. καὶ πυρετός. ὑπεκαθάρ-
θη. πέμπτῃ, μετρίως αἱ θέρμαι ἀνῆκαν. καὶ αἱ ὀδύναι τοῦ δακτύλου τι ἀπέπεσεν. μετὰ δὲ τὴν ζʹ.
ὑγρὴ ἰχὼρ ἐπιεικῶς. μετὰ ταῦτα τῇ γλώσσῃ, οὐ πάντα ἔφη δύνασθαι ἑρμηνεύειν. τί προῤῥήσις.
ὀπισθότονος εἶχε. ξυνέφερόν τε αἱ γνάθοι, ξυνερειδόμεναι. ἔπειτα ἐς τράχηλον, τριταῖος ὅλος
ἐσπᾶτο ἐς τοὐπίσω ξὺν ἱδρῶτι. ἑκταῖος, ἀπὸ τῆς προῤῥήσιος ἀπέθανεν. Ὁ δὲ ἐκ τῆς Ἁρπάλου
40 ἀπελευθέρης Τελεφάνης, τύμμα κάτωθεν μεγάλου δακτύλου ἔλαβεν. ἐπεφλέγμηνε. καὶ σφό-
δρα ἐπώδυνος ἦν. καὶ ἐπεὶ ἀνῆκεν, ᾤχετο εἰς ἀγρόν. ὀσφὺν ἤλγησεν. ἐλούσατο. αἱ γένυες, ξυνή-
γοντο ἐς νύκτα. καὶ ὀπισθότονος παρῆν. τὸ σίαλον ἀφρῶδες. μόλις ἔξω διὰ τῶν ὀδόντων, διήει.
τριταῖος ἀπέθανεν. Ζήνων ὁ τοῦ Δάμωνος, περὶ κνήμην ἢ σφυρὸν, ἕλκος κατὰ νεῦρον ἤδη καθα-
ρόν. τούτῳ δηχθέντι ὑπὸ φαρμάκου, ξυνέβη ὀπισθοτόνῳ ἀποθανεῖν. Μένωνι ὑπ᾽ ἀρκτοῦρον
καὶ πρότερον, ἐκ πυρετοῦ θερινοῦ καὶ διαῤῥοίης, ἀσθενῶς διατεθέντι. ἐκ πορείης κοπιάσαντι. καὶ
πλευροῦ ὀδύνη ἀριστεροῦ. καὶ βὴξ ἔχουσα μὲν ἐκ καταῤῥόου καὶ πρότερον. τότε δὲ ἦν κατακο-
ρής. καὶ ἄγρυπνος. καὶ δυσφόρως φέρων τὸν πυρετὸν εὐθὺς ἀπ᾽ ἀρχῆς. καὶ ἀνακαθίζων τριταῖος,
ἔπτυσεν ὠχρόν. χρηστείη ὑπεσύριζε ῥεγχῶδες. περὶ τὴν εʹ, πνεῦμα ἐπιεικῶς πυκνόν. πόδες, αἱ
κνῆμαι, ἄκρεα τὰ πλεῖστα ψυχρά. καὶ ἔξω τοῦ ἱματίου ὑποχώρησις ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐπεγένετο χολώ-
50 δης, οὔτε λίην ὀλίγη, οὔτε πολλή. ζʹ καὶ ηʹ καὶ θʹ. ῥᾷον ἐδόκει φέρειν. καί τινες ὕπνοι ἐγένοντο.
καὶ ἀποχρεμπτόμενα, ἀπεπτότερα. δεκάτῃ καὶ μέχρι ιγʹ, σφόδρα λευκά, καὶ καθαρά. καὶ ὑπο-
χόνδριον λαπαρώτερον ἐγένετο. τὸ δὲ ἀριστερὸν, ξυντεταμένον, καὶ εὔπνουστερον. πρὸς δὲ βάλανον
ὑπῆλθε μετρίως. ιγʹ, πάλιν ἔπτυσεν ὠχρόν. ιδʹ, δὲ μᾶλλον. ιεʹ, πρασοειδές. κοιλίη δὲ, κακώδεα χο-

λώδεα. ὑγρὰ, συχνὰ ὑπῆλθεν. ἀριστερὸν ὑποχόνδριον, ἐπήρετο. ῑς δὲ καὶ σφόδρα ἐπώδησεν. καὶ
τὸ πνεῦμα ἤδη ῥεγχῶδες. ἱδρὼς περὶ μέτωπον καὶ αὐχένα. ὀλιγάκις ἐπὶ τὸ στῆθος. ἄκρεα καὶ μέ-
τωπον ἐπιεικῶς διετέλει ψυχρά. πηδηθμὸς δὲ φλεβῶν, περὶ κροτάφους κατεῖχεν. ὕπνοι κω-
ματώδεες καὶ ἡμέρην καὶ νύκτα τοὺς τελευταίους χρόνους. οὖρον ἀπ᾽ ἀρχῆς ὠμὸν, ὑδατοειδές.
περὶ τὴν ῑ. καὶ μέχρι ῑγ, λεπτὰ καὶ οὐκ ἄχροα. ἀπὸ δὲ τῆς ῑγ, οἷα περ ἀπ᾽ ἀρχῆς. Τῷ Κλεόχῳ
πλευροῦ ἄλγημα καὶ πυρετός. ἀνῆκεν ὁ πυρετός. ἵδρωσε τὸ σῶμα ὅλον. ἐν τῷ οὔρῳ πολλὰ τὰ ἐκ
φερόμενα ἦν. ἐθορυβήθη μετὰ ταῦτα. Πληϊάδων περὶ δύσιν τὴν Ὀλυμπιάδεω, ὀκτάμηνον
ἔχουσαν ἐκ πτώματος, πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε. γλῶσσα καυσώδης. ξηρή. τρηχείη. ὠχρή. ὀφθαλμοὶ
ὠχροί. καὶ τὸ σῶμα νεκρῶδες. διέφθειρε πεμπταίη. ῥηϊδίως ἀπήλλαξε. καὶ ὕπνος ὡς ἐδόκεε κω-
ματώδης. δειλῆς, διεγειρόντων οὐκ ᾐσθάνετο. πταρμικῷ ὑπήκουσε. πόμα κατεδέξατο καὶ χυ-
λοῦ. ὑπέβησσε καταπίνουσα τὸ πόμα. ἡ φωνὴ, οὐκ ἐλύετο. οὐδὲ αὐτὴ τι ἀνέφερε. τὰ ὄμματα κατη-
φέα. πνεῦμα μετέωρον, κατὰ ῥῖνα σπώμενον. χρῶμα πονηρόν. ἱδρὼς περὶ τοὺς πόδας, καὶ σκέ-
λεα περὶ θάνατον ἐούσῃ, ἐτελεύτησεν. Τῇ Νικολάου Εὐνέτιδι, ἐκ καύσου τὰ παρ᾽ οὖς ἐγένετο
ἐπ᾽ ἀμφότερα. ὀλίγον ὕστερον τὸ ἕτερον ἤδη δοκέοντος χαλᾶν τοῦ πυρετοῦ ὡς οἴδημα περὶ ῑδ μεγά-
λα ἀσήμως κατέστη. ὑπέστρεψε. χρῶμα νεκρῶδες. γλῶσσα τρηχείη, δασείη σφόδρα, ὑπόλευκος.
διψώδης. ὑποχώρησις κάτω, πολλὴ, ὑγρὴ, κακώδης παρὰ πάντα τὸν χρόνον. πρὸ τῆς τελευτῆς,
ἐφθάρη τὸ σῶμα τῷ πλήθει. ἐτελεύτησε περὶ τὰς κ̄. Ἀνδρέαν πρὸ πληϊάδος, φρίκη. πυρετός.
ἔμετος. ἀπ᾽ ἀρχῆς ἡμιτριταῖος ἐφαίνετο. τριταῖος δ᾽ οὕτω ἐών. πάλιν ἀγοράζων, ἔφριξε. πυρετὸς ὀ-
ξύς. ἔμετος χολῆς ἀκρήτου. παραλήρησις ἐς νύκτα. ῥάων πάλιν. πέμπτη χαλεπῶς. ἕκτη, ἀπὸ λι-
νοζώστιος, οὐ ὑπῆλθε. ζ̄, χαλεπωτέρως. καὶ τὰς ἐφεξῆς συνεχέστερος ἤδη καὶ ἀνίδρωτος ἀπ᾽ ἀρ-
χῆς καὶ διψώδης. μάλιστα δὲ τὸ στόμα ὑπεξηραίνετο, καὶ πόμα οὐδὲν ἡδέως προσεδέχετο. ἀηδίης
πολλῆς ἐούσης περὶ τὸ στόμα. γλῶσσα ξηρή. ἄκροπις. τρηχύτης ἐπήνθει. ὠχρόλευκος. ἄγρυπνος. ἀσώδης.
ἐκλελυμένος. κεκλασμένος. γλῶσσα ὑπὸ ξηρότητος ἐνίοτε ὑπότραυλος, ἕως διαβρέξειε. χυλὸν
μάλιστα προσεδέχετο. ἐναταίῳ ἢ δεκαταίῳ παρ᾽ οὖς ἀριστερὸν καὶ περὶ τὸ ἕτερον, ἐπάρματα μικρὰ
ἀσήμως ἐφάνη. οὖρα διὰ παντὸς οὐκ ἄχροα. ἄνευ δὲ ὑποστάσιος. τεσσαρεσκαιδεκαταίῳ, ἱδρώπιον.
περὶ τὰ ἄνω οὐ πολὺ μετριώτερον. ἡ θέρμη περὶ τὰς ῑζ ἐμαλάχθη. κοιλίη μετὰ τὰς ῑ, ξηρὴ, οὐκ
ἄνευ βαλανείου ὑποχωρέουσα. περὶ δὲ τὰς κε̄, ἐξανθήματα δι᾽ ὀλίγου κνησμώδεα θερμὰ, ὥσπερ
πυρίκαυστα. ὀδύνη δὲ ἦν περὶ τὰς μασχάλας, καὶ τὰ πλευρ. ἐς σκέλεα διῆλθεν ἀσήμως, καὶ
ἔληξε. λουτρὸν ὠφέλει καὶ χρίσμα τὸ ἐν τῷ ὄξει. μιῇ δὲ λουτρῷ ἴσως ἢ τρίτῳ, ἐς νεφροὺς ἡ ὀδύ-
νη, καὶ πρότερόν ποτε γινομένη, κατέστη. Ἀριστοκράτει περὶ ἡλίου τροπέων χειμερινέων, κόπος.
* καὶ φρίκη. καὶ θέρμη. μετὰ δὲ, ἤρξατο τριταίῳ, πλευροῦ ὀδύνη. καὶ ὀσφύος. καὶ οἴδημα ἐκ τῆς μα-
σχάλης ἀρξάμενον παρ᾽ ὅλον τὸ δεξιὸν πλευρὸν σκληρὸν κατὰ ταύτην τὴν πλευρὴν ἐκ μασχάλης
ἀρξάμενον ἐρυθρὸν, πελιδνὸν ὡς ὑπὸ πυρὸς θαλφθὲν καὶ ἐγκεκαυμένον. ἀσώδης. δυσφόρως ἔχων.
σφόδρα διψώδης γλῶσσα ὑπόλευκος. οὖρα οὐκ ἐχώρεε. σκέλεα ὑπόψυχρα. ὑποχώρησις ἀπὸ λινο-
ζώστιος ὀλίγη. ὑγρά. ὑπόλευκα. ἀφρώδεα. ἐς νύκτα πνεῦμα, ἐμετεωρίζετο. ἱδρώπιον περὶ μέτω-
πον κάτω. ψυχρά. ἀσώδης. τράχηλος ἐνεφυσᾶτο. βὴξ οὐκ ἐνῆν. ἐτελεύτησεν ἔμφρων. Ὀνησιά-
νακτι περὶ φθινόπωρον, ὀφθαλμίη. μετὰ δὲ, τεταρταῖος πυρετός. ἀρχομένου τοῦ τεταρταίου,
σφόδρα ἀπόσιτος. προσιόντος δὲ ἡδέως πρὸς σιτίον. καὶ Πολυχάρει γὰρ ἐν τεταρταίῳ ὅμοια τὰ περὶ
τὴν σίτισιν. συνέβη δὲ καὶ τῷ Μνησιάνακτι, ὑποχώρησις ἔμπροσθεν τοῦ πυρετοῦ. καὶ μετὰ ἐπὶ που-
λὺν χρόνον, παρηκολούθει πολλῶν, λευκῶν, μυξοποιῶν. καὶ ἔστιν ὅτε σμικρὸν αἷμα ἄνευ πόνων
καὶ ὀδύνης. ψόφοι δὲ ἐν γαστρί. μετὰ τὸν πυρετὸν, ἀπέστη παρὰ τὴν ἕδρην φῦμα σκληρὸν πουλὺν
χρόνον παρηκολούθει ἄπεπτον. ἐῤῥάγη ἐς τὸ ἔντερον. καὶ ἔξω συριγγῶδες ἐγένετο. περιπατοῦντι
δ᾽ αὐτῷ ἐν τῇ ἀγορᾷ, μαρμαρυγαὶ ὁρῶντο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν. καὶ τὸν ἥλιον οὐ πάνυ καθεώρα.
ἀποχωρήσας δὲ σμικρὸν ἐξ ἑωυτοῦ, ἦν καὶ τράχηλον σπασμώδης. ἐπεὶ δὲ ἐκομίσθη ἐς οἶκον, μόγις
ἀνέβλεψε. καὶ αὐτὸς ἑωυτοῦ μόγις ἐγένετο. τὸ πρῶτον, δὲ περιέβλεπε τοὺς περιεστῶτας. καὶ τὸ
σῶμα κατεψύχθη. μόγις δὲ ἀνεθερμάνθη ἀσκίοισι καὶ πυρίῃ ὑπὸ τῇ κλίνῃ. ἐπεὶ δὲ ἑωυτοῦ ἐντὸς ἦν,
καὶ ἐξανίστατο, οὐκ ἐξιέναι ἤθελεν, ἀλλὰ δεδιέναι ἔλεγεν. εἰ δέ τις περὶ νουσημάτων χαλεπῶν
διελέγετο, ὑπεξήρχετο φόβῳ. ἔστιν ὅτε προσπίπτειν αὐτῷ πρὸς τὰ ὑποχόνδρια θερμασίην ἔφη,
καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μαρμαρυγὰς παρακολουθεῖν. καὶ ἡ ὑποχώρησις πουλλή. καὶ πολλάκις καὶ ὁ-
μοίη χειμῶνος ξυνέβη. φλεβοτομίη γέγονε. ἐλλέβοροι. γαλακτοποσίαι βοείου. πρότερον δὲ ὀνείου
ξυνήνεγκε, καὶ τὰς ὑποχωρήσιας ἔπαυσεν. ὑδρωποσίη ἀπ᾽ ἀρχῆς. περίπατοί τε καὶ κεφαλῆς
καθάρσιες. Τῷ Ἀνεχέτου ταυτά. χειμῶνος ἐν βαλανείῳ πρὸς πυρὶ χριόμενος, ἐθερμάνθη. καὶ πα-
ραχρῆμα περιέπεσεν ἐν ἐπιληπτικοῖς σπασμοῖς. ἐπειδὰν δὲ ἱκανοὶ σπασμοὶ περιέβλεπον, οὐ

περὶ ἑωυτῷ ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ ἑωυτοῦ ἦν, πάλιν τῇ ὑστεραίῃ πρωῒ ἐλήφθη σπασμώδης. ἀφρὸς δὲ
οὐ πάνυ. καὶ τρίτῃ, ἀκριτής. καὶ τετάρτῃ ἐπεσήμαινε τῇ γλώττῃ. πεμπταῖος, οὐχ οἷός τε ἦν λέγειν.
ἀλλ' ἴσχετο ἐν τῇσιν ἀρχῇσι τῶν ὀνομάτων. καὶ τῇ ε, γλῶσσα σφοδρά. καὶ ὁ σπασμὸς ὀξὺς ἐγένετο.
καὶ ἐκτὸς ἑωυτοῦ ἐγένετο. ὅτε δὲ ἀνίει ταῦτα, ἡ γλῶσσα μόγις ἀπεκαθίστατο εἰς ταυτό. ἑκταίῳ ἀπο-
χομένῳ πάντων, καὶ ῥυφήματος καὶ ποτοῦ, καὶ οὐκ ἔτι οὐδενὸς ἐλάμβανεν. Κλεόχῳ ἐκ κό-
πων καὶ γυμνασίων, μέλιτι τὰς ἡμέρας διαχρωμένῳ, οἴδημα ἐς γόνυ δεξιόν. μᾶλλον δὲ ἐς τὸ κά-
τω περὶ τοὺς τένοντας τοὺς ὑπὸ τῷ γούνατι. περιῄει ὑποχωλαίνων. καὶ ἡ γαστροκνημίη ᾤδει, καὶ
σκληρὴ ἦν. καὶ ἐς τὸν πόδα, καὶ ἐς τὸν σφυρὸν τὸν δεξιόν, καὶ ἐς τὰ οὖλα παρ' ὀδόντας, μεγάλα
ὡς ῥάγες, πελιδνά, μεμελανωμένα, ἀνώδυνα, ὁπότε μὴ ἐσθίῃ. καὶ τὰ σκέλεα εἰ μὴ ἐξανασταίη. ἦλ-
θε γὰρ ἐς τὸ ἀριστερὸν τὸ οἴδημα. ἧσσον δὲ καὶ ἀπολιαίνετο. ἐν τοῖσιν οἰδήμασι τοῖσι περὶ γούνατα
καὶ πόδας ὥσπερ ὑπόπυα. τέλος δέ, οὐχ οἷός τε ἦν ἵστασθαι. οὐ δ' ἔτι τὰς πτέρνας ἐπιβαίνειν,
ἀλλὰ κλινοπετὴς ἦν. θέρμαι δῆλοι. ἐνίοτε, ἀπόσιτος. οὐ πάνυ διψώδης. οὐ δὲ ἔτι θῶκον ἀνίστατο. ἀ-
σώδης. καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ὀλιγοψυχίῃ ἴσχετο. ἐλλέβοροι προσήχθησαν κεφαλῆς καθάρσιες. πρὸς τὸ
στόμα μαννώδες ξὺν τοῖσιν ἄλλοισι μισγομένοισι ξυνήνεγκεν. πρὸς τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκεα, ῥύφημα
φακὴ ἐπιτήδειον. περὶ δὲ ἑξηκοστήν, κατέστη τὰ οἰδήματα πρὸ τοῦ δευτέρου ἐλλεβόρου. μοῦνον ὀ-
δῦναι ἐς τὰ γόνατα κατακειμένῳ ἦλθον. ὑγρὸν δὲ καὶ χολή, ἀπέστη ἐς γούνατα, καὶ πλείους ἡ-
μέρας πρὸ τοῦ ἐλλεβόρου. Τεισιστράτῳ ὤμου ἄλγημα. καὶ βάρος πολὺ χρόνιον, περιπα-
τοῦντι. καὶ τἄλλα ὑγιαίνοντι. χειμῶνος δὲ ἐπέπεσε πολλὴ ὀδύνη πλευροῦ. καὶ θέρμη. καὶ βήξ.
ἀπόχρεμψίς τε αἵματος ἀφρώδεος. ἦν καὶ ῥεγχῶδες ἐν τῇ φάρυγγι. εὔφορος δὲ καὶ παρ' ἑωυτῷ.
καὶ ἡ θέρμη ἐχάλασεν. ἅμα δὲ καὶ ἡ ἀπόχρεμψις, καὶ τὸ ῥέγχον. καὶ περὶ τετάρτην ἢ πέμπτην ἡ-
μέρην, ὑγιής. Τῇ Σιμῶ ἐν τόκῳ σεισθείσῃ, ἄλγημα περὶ στῆθος καὶ πλευρόν. βήξ. πυρετοί. ἀπο-
χρέμψιες πυώδεες. φθίσις. καὶ κατέστη. καὶ ἓξ μῆνας οἱ πυρετοί. καὶ διάρροιαι αἰεί. ἐπὶ τέλει,
παῦσις πυρετῶν. κοιλίη ἔστη μετὰ τὴν παῦσιν. ἡμέρας μεθ' ἑπτά, ἐτελεύτησεν. Καὶ ἡ Εὐξένου
ἐκ πυελήσιος ἐδόκει. θέρμαι οὐκ ἔλιπον οὐδένα χρόνον. μᾶλλον πρὸς ἑσπέρην ἐπετείνοντο. ἱδρῶτες
ἐγίνοντο, ἐς ὅλον τὸ σῶμα. μέλλοντος ἐπιτείνειν τοῦ πυρετοῦ, ψύξις τῶν ποδῶν. ὅτε δὲ καὶ κνημέων καὶ
γουνάτων ἐγίνοντο. βηξίον ξηρόν. ὀλίγον χρόνον ἀρχομένου τοῦ πυρετοῦ παροξύνεσθαι. εἶτα ἔλη-
γε. διὰ δὲ χρόνου πολλοῦ καὶ ὅλου τοῦ σώματος ῥῖγος ἐγένετο. ἄδιψος διὰ παντός. φάρμακον πιοῦ-
σα καὶ ὀῤῥόν, ἐβλάβη μᾶλλον. ἀπ' ἀρχῆς πάντων ἀνώδυνος καὶ εὔπνοος. μεσοῦντος δὲ τοῦ χρόνου,
πλευροῦ δεξιοῦ ἐγένετο ἄλγημα. καὶ ἡ βὴξ ἐκινήθη. καὶ ἆσθμα. καὶ ἀποχρέμψιες σμικραὶ λευκαὶ
καὶ ὑπόλεπτοι. καὶ ἡ φρίκη, οὐκ ἔτι ἐκ ποδῶν, ἀλλὰ ἀπὸ τραχήλου καὶ νώτου. καὶ κοιλίη, ὑγροτέρη.
ἐχάλασεν ὁ πυρετὸς μετὰ πολλοῦ ἱδρῶτος καὶ κατεψύχθη. ἆσθμα δὲ ἦν ποικίλον. ἐτελεύτησε με-
τὰ τὴν ἄφεσιν ἑβδόμη ἔμφρων. Ἡ Πολεμάρχου, θέρεος ἤρξατο πυρεταίνειν, ἀφῆκε δὲ αὐ-
τὴν ἑκταίην. μετὰ δὲ, ὑπεφέρετο ἐς νύκτα, θέρμα. πάλιν δὲ διαλιπὼν, ἔλαβεν ὁ πυρετός. καὶ οὐκ
ἀνῆκε σχεδὸν τριῶν μηνῶν. βὴξ πολλή. ἀπόχρεμψις φλέγματος. ἐπεὶ περ δὲ τὰς εἴκοσιν ἐγένετο,
πνεῦμα αἰεὶ πυκνόν. ἐν τῷ στήθει ψόφοι. ἱδρώδης τὰ πολλά. πρωῒ ἠπιώτερος ὁ πυρετός. καὶ φρί-
και ἔστιν ὅτε ἐλάμβανεν. ὕπνοι ἐγίνοντο. καὶ κοιλίη ἔστιν ὅτε καθυγραίνετο, καὶ πάλιν ξυνίστατο. ἐ-
γίνετο ἐπιεικῶς. μεσοῦντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐς γούνατα καὶ κνήμας, ἄλγημα. καὶ ξυγκάμπτειν καὶ
ἐκτείνειν ἄλλου ἐδεῖτο. διετέλει τὰ τῶν σκελέων, μέχρι τελευτῆς. ὑπόγυον δέ. καὶ ἐπῳδήκεσαν οἱ
πόδες μέχρι κνημέων. καὶ ἐφαπτομένων, ἤλγει. καὶ οἱ ἱδρῶτες ἔληξαν, καὶ τὰ ῥίγεα. ὁ δὲ πυρετὸς
αἰεὶ ἐπέτεινεν. πρὸ δὲ τῆς τελευτῆς, κοιλίη κατερράγη. ἔμφρων διετέλει. πρὸ τριῶν ἡμερῶν τῆς
τελευτῆς, ῥεγχώδης ἐν φάρυγγι, καὶ πάλιν ἐπανήρχετο. ἐτελεύτησεν. Ἡ Ἡγησιπόλιος παι-
δίον σχεδὸν τέσσαρας μῆνας ἄλγημα περὶ ὀμφαλὸν βρωτικὸν εἶχεν. προϊόντος δὲ ἐπέτεινεν ἡ ὀδύ-
νη ἔκοπτε τὴν γαστέρα. ἐτίλλετο. θέρμαι ἐπελάμβανον. ἐτήκετο. ὀστέα ἐλήφθη. τὼ πόδε ἐπῴδει. ὄρ-
χιες. γαστρὸς τὰ περὶ ὀμφαλὸν πεφυσημένον ἀραιὸν, οἷσι μέλλουσι κοιλίαι ἐκταράσσεσθαι, ἀπό-
σιτος ἐγένετο. γάλα μοῦνον προσεδέχετο ὑπόγυον. καὶ ἡ κοιλίη καθυγράνθη. καὶ ὕφαιμος ἰχὼρ ὑπῄει.
κάκοδμος. κοιλίη ἐμπίπρατο. ἐτελεύτησεν ἐμέσας μικρὸν, βραχὺ, φλεγματῶδες. ὥστε δόξαι
οἷ γονὴν τῆς πλατείης. τελευτησάντι δὲ, ῥαφὴ τῆς κεφαλῆς σφόδρα ἐκοιλάνθη. ἀῤῥωστῶν δ' αἰεὶ,
τῇ χειρὶ κατῆγε κατὰ τοῦ βρέγματος. μάλιστα δ' ὑπόγυον. οὐκ ἤλγει δὲ τὴν κεφαλήν. καὶ ἐν μηρῷ
ἀριστερῷ ὑπὸ βουβῶνα τὰ κάτω, πελιδνὸν ἴσως τῇ προτεραίῃ. ὄρχιες δὲ κατισχνάνθησαν. ὅμοια δὲ
καὶ τῷ Ἡγητορίδεω παιδίῳ ἀπέθανε, πλὴν ὅτι ἔμετοι προσεγένοντο ὑπὸ τὴν τελευτὴν πλεί-
ους. Ἡ Ἱππίου ἀδελφεὴ χειμῶνος φρενιτική. ἁμαρτάνουσα, τῇσι χερσὶ πραγματευομένη,
ἀμύσσουσα ἑωυτήν, πέμπτῃ. ἕκτῃ ἐς νύκτα, ἄφωνος. κωματώδης. ἐμφυσῶσα ἐς γνάθους, καὶ χείλεα
ὡς οἱ καθεύδοντες. ἐτελεύτησεν ἑβδομαία. Ἄσανδρος φρίξας πλευροῦ ὀδύνη, ἄλγος ἐς γούνα-

τα καὶ μηρόν. φαγὼν παρεφρόνει. ἐτελεύτησε ταχέως. Τῷ Κλεοτίμου σκύτει κοιλίης ὑγραν-
θείσης πουλὺν χρόνον, καὶ θέρμης γινομένης, καθ' ἧπαρ ἔπαρμα φυματῶδες ἐς ὑπογάστριον κατέ-
βη. καὶ κοιλίη ὑγραίνετο. καὶ ἕτερον αὐτῷ καθ' ἧπαρ ἄνω πρὸς ὑποχόνδριον φῦμα ἐτελεύτησεν.
οἷσι κεφαλῆς ὀδύνη δεινὴ ξὺν θέρμῃ. οἷσι μὲν ἐς τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς καὶ κατὰ ῥῖνας τι ὑγρὸν
ἀποχωρέει λεπτόν. ἢ πέπον. ἢ ἐς ὦτα. ἢ ἐς φάρυγγα ἐκ κεφαλῆς ἀσφαλέστερον. οἷσι δὲ ξηρὰ ταῦτα.
ὁ δὲ σφάκελος δεινὸς, ἐπικίνδυνα. ἢν δὲ προσῇ ἀσώδης, ἢ χολώδης ἔμετος, ἢ καταπλήξεις ὀμμά-
των, ἢ ἀφωνία καὶ σπαιόν τι φθέγγεται, ἢ λῆρός τις, θανάσιμα καὶ σπασμώδεα. ὁπόσοι δ' αἰὲν ἐκ
κατάῤῥου τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς πονέοντες, καὶ κατὰ ῥῖνας ὑγροῦ ὑποχωρέοντος ἐπιπυρετήνω-
σιν ἐπιεικῶς ἐν τῇ πέμπτῃ ἢ ἕκτῃ περιφύγονται. Ἐχεκράτει τῷ τυφλῷ, κεφαλῆς ὀδύνη
δεινὴ μᾶλλον, ἐς τοὔπισθεν, καὶ τραχήλου, ὅπου ἡ πρόσφυσις. καὶ ἐς κορυφὴν ἐχώρει. προϊόντος 10
δὲ καὶ ἐς οὖς ἀριστερόν. καὶ τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς ἐπώδυνον. μυξώδεα αἰεὶ ἐχώρει ἐπιεικῶς ξυγκε-
καυμένα. καὶ θέρμη παρηκολούθει, λεπτή. καὶ ἀπόσιτος. τὴν ἡμέρην ἐρῶν. ἐς νύκτα δὲ ὠδυνᾶτο.
ἐπεὶ δὲ τὸ κατὰ τὸ οὖς ἐῤῥάγη πύον, ἔληξε πάντα, ἐῤῥάγη δὲ περὶ χειμῶνα. ἠῤῥάγει ἐν πᾶσι τοῖς
ἐμπυήμασι. καὶ τοῖσι περὶ ὀφθαλμὸν ἐς νύκτα οἱ πόνοι. Εἰσὶ βῆχες χειμῶνος μάλιστα δὲ νό-
τοισι, παχέα καὶ πολλὰ χρεμπτομένοισι πυρετοὶ ἐπιγίνονται. ἐπιεικῶς δὲ πεμπταῖοι παύονται. αἱ
βῆχες δὲ περὶ μ̄, οἷ Ἡγησιπόλει. οἷσι θέρμαι πολλαί ἐστιν ὅτε παυομένων, οὐχ ὅλον τὸ σῶμα, ἀλλ' ἢ
περὶ αὐχένα, ἢ ὑπὸ μασχάλας, ἢ κεφαλὴν ἀφιδρώοντες, παύονται. Χαρίτι χειμῶνος
ἐκ βηχίου ἐπιδημέου προσγινόμενος πυρετὸς ἐπέλαβεν ὀξύς. τὰ ἱμάτια ἀπέβαλλεν. κῶμα μετὰ
πόνου. οὖρα ἐγένετο ἐρυθρὰ, οἷ ὀρόβων πλύμα. ὑπόστασις εὐθὺς ἀπὸ ἀρχῆς πολλὴ, λευκή. ὕστερον δὲ
καὶ ὑπέρυθρος. ἑβδόμη, ἀπὸ βαλάνου σμικρὰ ὑπῆλθε. τὸ κῶμα κατεῖχεν, ἄλυπον. νοτὶς ἐπὶ μετώ- 20
πῳ. ὕπνος ἐς νύκτα. καὶ θέρμη ἠπιωτέρη. ὀγδόη, χυλὸν προσεδέξατο. κωματώδης διετέλει μέχρις
ἐνδεκάτην. ταύτῃ δὲ καὶ ἡ θέρμη μάλιστα ἔληξεν. ἐπὴν δὲ ἡ βὴξ, ἀπόχρεμψις διετέλει αἰεὶ πουλλὴ,
ῥηϊδίως. πρῶτον γλίσχρη. λευκή. παχέη. ἐπεὶ δὲ ξυνεπεπαίνετο, ὁμοίη πυώδεσιν. οὖρα ἀπὸ ἐνδεκά-
της καθαρώτερα. ὑπόστασις τρηχέη. τρισκαιδεκάτη, ἄλγημα ἐπὶ δεξιὰ μέχρι κενεῶνος ἐς ὑπογάστριον.
οὖρον ἔσχετο. πόμα τὸ ἀπὸ τοῦ καλλιφύλλου ξυνήνεγκε πεντεκαιδεκάτῃ. πάλιν τὸ ἄλγημα ις̄. ἐς
νύκτα μᾶλλον τὸ ἄλγημα ὑποχονδρίου ἤρχετο ἐς κοιλίην. λινόζωστις ὕδωρ ὑπήγαγεν. ἡ θέρμη ἐντὸς
τῶν κ̄, ἐμαλακώθη. καὶ ἀποχρέμψιες παρηκολούθουν παχεῖαι. ῥηϊδίως ἐς μ̄. ὑποκαθαίρειν τὰς κοι-
λίας. ἐν τοῖσι νουσήμασιν ἐπὴν πέπονα ᾖ, πεμπταῖα. τὰς μὲν κάτω, ἐπὴν ἱδρυμένα ἴδῃς σημεῖον, ἢν
μὴ ἀσώδεες μὴ δὲ καρυβαρικοὶ ἔωσι. καὶ ὅτε αἱ θέρμαι πραΰνονται. καὶ ὅταν ληρῶσι μετὰ τοὺς πα-
ροξυσμούς. τὰς δὲ ἄνω, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖς. τότε γὰρ καὶ αὗται μετεωρίζονται. ἐπὴν ἀσώδεες 30
* καὶ βαρέες τὰ ἄνω ἔωσιν. διὰ τοῦτο δὲ μὴ ἐν ἀρχῇσι καθαίρειν, ὅτι ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἐν τοῖσι χρο-
νίοισι τούτοισιν, ἢ χρόνια ἐπικίνδυνα. Ἐπιωλεκράνου ἐκ τρώματος τρωθέντος, πῆχυς ἐπισφα-
κελίζας πυοῦται. πεπαινομένου δὲ, γλίσχρος ἰχὼρ καὶ κολλώδης ἐκθλίβεται. ταχὺ προσίσταται,
ὡς καὶ Κλεογενίσκῳ, ἢ Διμάρχῳ τῷ Ἀγλαοτέλεος. ὁμοίως δὲ ἢ πάνυ ἐκ τῶν αὐτῶν πύον οὐδέν.
οἷ τῷ Αἰσχύλου παιδὶ ξυνέβη. πυουμένου δὲ τοῖσι πλείστοισι φρῖκαι καὶ πυρετοὶ ἐπιγίνονται.

Ἀλκμᾶνι, ἐκ νεφριτικῶν ἀνακομιζομένῳ, κάτω καὶ αἵματος ἀφαιρεθέντος, ἄνω καθ' ἧπαρ ἐ-
στράφη. καὶ πρὸς καρδίην ἄλγος δεινόν. καὶ τὸ πνεῦμα ὑπὸ τοῦ πόνου κατείχετο. καὶ ἡ κοιλίη χα-
λεπῶς ὑπεχώρεε. σμικρὰ σπυραθώδεα. ἄση οὐκ ἐνῆν. ῥῖγος δ' ἔστιν ὅτε καὶ πυρετὸς ὑπελάμβανε. καὶ
ἱδρώς. καὶ ἔμετος. καὶ ἐν τῷ ἀλγήματι οὐ ξυνέφερεν ὑποκλύσαι θαλάσσῃ, ξυνήνεγκεν ἀπὸ πιτύ-
ρων. ἠσίτησεν ἡμέρας ἑπτά. μελίκρητον ἀκρητέστερον ἔπιεν. μετὰ δὲ χυλὸν φακοῦ. ὅτε δὲ λεπτὸν τὸ 40
ἔτνος, ἐπέπινεν ὕδωρ. μετὰ δὲ σκυλακίου ἑφθοῦ. μάζης, μικρὸν ὅτι μάλιστα πάλαι ξυγκειμένης.
προϊόντος δὲ ἢ βόεια τραχήλια, ἢ κωλῆνας ὑὸς ἀκρέων ἑφθῶν. τῇ προτεραίῃ ὑδρωποσίη. ἡσυχίη.
σκέπη. πρὸς τὸ νεφριτικὸν ἐκ τῆς σικύης κλυσμός. Τῷ Γαρμενίσκου παιδί. κώφωσις ξυνή-
νεγκε μὴ κλύζειν. διακαθαίρειν δὲ εἰρίῳ. μοῦνον δὲ ἐγχέειν ἔλαιον. ἢ νέτωπον. περιπατεῖν. ἐγείρε-
σθαι πρωΐ. οἶνον πίνειν λευκόν. λόχων ἀπέχεσθαι. ἄρτῳ τρέφεσθαι. ἰχθύσι πετραίοις. Τῇ Ἀσπα-
σίου, ὀδόντος δεινὸν ἄλγημα, καὶ γνάθου. καστόριον καὶ πέπερι διακλυζομένη, καὶ κατέχουσα ἐν
τῷ στόματι, ἀνῆκε. καὶ στρατιουεικὸν αὐτῇ ἀνῆκε. προσθερμαίνει τὸ ἄλευρον τὸ ξὺν τῷ ῥοδίνῳ. τὰς
ἀφ' ὑστερέων κεφαλαλγίας, καστόριον παύει. τὰ πλεῖστα τῶν ὑστερικῶν, αἱ φῦσαι σημεῖον. οἱ βορβορυγ-
μοί. καὶ οἱ περὶ γαστέρα ψόφοι. καὶ ἐπάρματα ὀσφύος. καὶ περὶ νεφροὺς ἀλγήματα, καὶ ἰσχία. καὶ
ἐκλελευγυσμένος μέλας. ἢ ἀρωμάτων τρίτον μέρος ἀλεύρου, δύο ἐν οἴνῳ εὐώδει ἑψῆσαι λευκῷ, 50
ἐς ὀθόνιον ἐπιχέοντα, ἐπαλείψαντα τῷ ὀθονίῳ καταπλάσσειν, ἢ ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἀλγήματα ὑ-
στερικά. Τῷ Καλλιμέδοντος, ξυνήνεγκε πρὸς τὸ φῦμα ἐν τῷ τραχήλῳ, σκληρὸν ἐὸν, καὶ μέγα,
καὶ ἄπεπτον, καὶ ἐπώδυνον, καὶ ἀπόχασις βραχίονος, λίνου σπόρῳ καταπλάσσειν πεφρυγμένῳ.

οἴνῳ λευκῷ, καὶ ἐλαίῳ διδόντα ἐμπλεῖν. μὴ θερμόν. μὴ δὲ ἑφθὸν ἄγαν. ἢ ξὺν μελικρήτῳ ἑψεῖν, ἄ-
λευρον τήλιος. ἢ κριθῶν, ἢ πυρῶν. Μελισάνδρῳ τοῦ οὔλου ἐπιβαλόντος, καὶ ὄντος ἐπωδύνου,
καὶ σφόδρα οἰδέοντος, ἀπόσχασις βραχίονος. στυπτηρίη αἰγυπτίη. ἐν ἀκμῇ παρασέλλειν. Εὐτυ-
χίδει ἐκ χολερικῶν, ἔπειτα τῶν σκελέων τετανώδεα ἔληξεν ἅμα τῇ κάτω ὑποχωρήσει, κα-
τακορέα χολὴν πολλὴν ἤμει, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτα, σφόδρα ὑπέρυθρον. ὑπὸ δὲ τὸν ἔμετον,
ἔπινε. καὶ ἀκρατὴς ἦν καὶ ἀσώδης. οὐδὲν κατέχειν ἠδύνατο. οὐδὲ τὸ ἐκ τῶν σιτίων. καὶ οὔρου σχέσις.
καὶ τῆς κάτω διόδου. διὰ τοῦ ἐμέτους λὺξ μαλθακὴ ἦλθεν. καὶ κατέρυξε κάτω. ἰκτερώδη ταλαι-
πωρέειν. ἱδροῦν. ἄρτον ἐσθίειν. πίνειν μὴ πολύ. λούεσθαι κατὰ κεφαλῆς πολλῷ καὶ θερμῷ, ἀλλὰ
χλιερῷ. ὁ οἶνος λευκός. ὕπνῳ μὴ πολλῷ χρῆσθαι. Καλλιγένει, περὶ πέντε καὶ εἰκοσιέτεα, γε-
γενημένῳ, κατάῤῥοος. ἡ βὴξ πολλή. αὐτή γε τὸ καταῤῥέον ὑπὸ ῥινός. οὐδὲν κάτω ὑπέμενεν. ἔτεα τέσ-
σαρα διετέλεσεν. θέρμαι λεπταὶ ἐν ἀρχῇ ἐγένετο. ἐλλέβορος οὐκ ὠφέλησεν, ἀλλὰ ὀλιγοσιτίη.
ἀλλὰ τὸ συμπιαθῆναι. ἐσθίειν ἄρτον. οἶνον μέλανα. ὄψα ὁποῖα ἐθέλοι. ἀπέχεσθαι δριμέων ἁλυκῶν.
λιπαρῶν. ὀποῦ σιλφίου. λαχάνων ὠμῶν. περιπατεῖν πολλά. γαλακτοποσίη οὐ ξυνήνεγκεν, ἀλλὰ
σήσαμον πίνειν, καθαρὸν, ὠμόν, ὅσον ὀξύβαφον, σὺν οἴνῳ μαλθακῷ. Τιμοχάρει τι χειμῶνος, κα-
τάῤῥους μάλιστα ἐς τὰς ῥῖνας ἀφροδισιάζοντι, ἐξηράνθη πάντα. κόπος. θέρμη ἐπεγένετο. κεφαλὴ
βαρέη. ἱδρὼς ἀπὸ κεφαλῆς πουλύς. κατέῤῥει δὲ καὶ κατὰ τοῦ σώματος ὅλου. ἦν δὲ καὶ ὑγιαίνων,
ἱδρώδης. τριταῖος ὑγιάνθη. Ὁ τοῦ Κλεομένεος παῖς χειμῶνος ἀρξάμενος ἀπόσιτος αὐτοῦ πυ-
ρετοῦ ἐψύχετο. καὶ ἤμει τὰ σιτία. καὶ φλέγμα. μῆνας δὲ δύο, ἡ ἀσιτίη παρηκολούθησεν. Τῷ
μαγείρῳ ἐν Ἀκάνθῳ τὸ κύφωμα ἐκ φρενίτιδος ἐγένετο. φαρμακοποσίη οὐδεμία ξυνήνεγκεν. οἶνος
μέλας, καὶ ἀρτοσιτίη. καὶ λουτρῶν ἀπέχεσθαι. χρίεσθαί τε καὶ ἀνατρίβεσθαι χριόμενον. μὴ σφό-
δρα θάλπειν, μὴ πολλῷ πυρὶ, ἀλλ' ἠπίῳ. Οἷσι ῥεύματα ἐν ὀφθαλμοῖς λεπτὰ καὶ χρόνια, ἢν
πέπονα κατὰ ῥῖνας χωρήσῃ, ὠφελέονται. ἧσιν ἐν κυήμασιν ἐκ πτώματος, ἢ σπάσματος, ἢ πληγῆς
πόνοι ἐπιεικῶς, ἐν τῇσι τρίτῃσι δηλοῖ εἰ διαφθείρει. Τῆς Τισίμου τὸ εἰκοσταῖον ἀπόφθαρμα.
πιούσῃ τι αὐτόματον, ξυνέβη πόνος. ἔμετος χολωδέων πολλῶν, ὠχρῶν, πρασοειδέων, μελάνων,
ὅτ' ἔπιε τριταίῃ σπασμὸς τὴν γλῶσσαν κατεμασσᾶτο. πρὸς τεταρταίην εἰσῆλθεν ἡ γλῶσσα
μέλαινα μεγάλη. τῶν ὀφθαλμῶν τὰ λευκὰ, ἐρυθρά. ἄγρυπνος. τεταρταίη ἀπέθανεν ἐς νύκτα.

Πυθοκλῆς τοῖσι κάμνουσιν, ὕδωρ. γάλα πολλῷ τῷ ὕδατι μιγνὺς, ἐδίδου. καὶ ἀνέζεσε. χυμέ-
* τλων καταχεῖν. ἀλεαίνειν. τοὺς πόδας ὡς μάλιστα ἐκθερμαίνειν πυρὶ καὶ ὕδατι ὀφθαλμοῖσι πονη-
ρόν. κακὴ τοῖσί γε οὕτως ἔχουσιν ἡ γλυκέη ὀπώρη, καὶ λάχανα τοῖσι περὶ ὀσφῦν, ἢ ἰσχίον, ἢ σκέλεα.
ἀλγήμασιν ἐκ πόνων. θαλάσσῃ. ὄξει. θερμοῖσι καταιονᾶν. καὶ σπόγγους βάπτοντα πυρίην. ἐπικατα-
δεῖν δὲ, εἰρίοισιν. Ὀρείγανος ὀφθαλμιῶσι κακὸν πινομένη, καὶ ὀδοῦσιν. Ἡ ἀπὸ τοῦ κνί-
μου κόρη πεσοῦσα ἄφωνος, ῥιπτασμὸς αὐτὴν εἶχεν. ἤμεσεν ἐς νύκτα. αἷμα συχνὸν ἐῤῥύη, κατὰ τὸ οὖς
τὸ ἀριστερὸν πεσούσης. καὶ μελίκρητον χαλεπῶς κατέπινεν. ῥέγκος εἶχε. πνεῦμα πυκνὸν ὥσπερ
τῶν ἀποθνησκόντων, φλέβες αἱ περὶ τὸ μέτωπον τεταμέναι. κλίσις ὑπτίη. πόδες χλιεροί. πυρετὸς
πολύς. ποτὲ ὀξύς. μάλιστα κατεπλήσσετο. ἑβδόμη, φωνὴν ἔῤῥηξεν. αἱ θέρμαι λεπτότεραι περιεγέ-
νετο. Ὁ Νικοντίδης τοῦ ὤμου τὸ ἄλγημα ἔσχεν ἐν θέρει γενόμενος ἐξ ἀποστάσιος, ἐν τῇ θαλάσσῃ
βρέχειν τὸ σῶμα, καὶ τὸν ὦμον, ὡς πλεῖστον χρόνον. ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, οἶνον λευκὸν ὑδαρέα ἅμα πί-
νειν ἐν τῇ θαλάσσῃ κατακείμενον. καὶ οὐρέειν ἐν τῇ θαλάσσῃ. Ὁ γναφεὺς ὁ ἐν Σύρῳ, ὁ φρενι-
τικός. μετὰ δὲ καύσιος ζομώδης. σκελέων τὸ χρῶμα. οἷον ὑπὸ κωνώπων ἐγκαταδαμάσειν. ὀφθαλ-
μὸς μέγας. βραχείη κίνησις. φωνὴ κεκλασμένη. σαφὴς δὲ, οὖρον καθαρόν. ὑπόστασιν οὐκ ἔχον. ἤρα διὰ
τὴν τῆς θαψίης ὑποχώρησιν ὀκτωκαιδεκαταῖος ἀνῆκε μολυνθεὶς αὐτοῦ ἱδρῶτος. Ὁ ἐν Ὀλύνθῳ
Νικόξενος ὁμοίως ἑβδομαῖος ἐδόκει χαλάσσειν μεθ' ἱδρῶτος. ῥοφήματα προσεφέρετο. οἷον βόρζω ἐξ
ἡλίου πρὸς ἑπτακαιδεκαταῖον εἰσῆλθεν καυστικός. ἡ γλῶσσα θερμή. ἔξωθεν οὐ πάνυ ἰσχυρή. ἔκλυ-
σις σώματος δεινή. φωνὴ κεκλασμένη. ἔργον ἀκούειν. σαφὴς δὲ κρόταφοι συμπεπτωκότες. ὀφθαλ-
μοὶ κοῖλοι. πόδες μαλθακοὶ καὶ χλιεροί. κατὰ σπλῆνα ξυντάσις. τὸ κλύσμα οὐ πάνυ τι ἐδέχετο,
ἀλλ' ἀνεπήδα ἐς νύκτα. ἐπῆλθε κόπρος ξυνεστηκυῖα ὀλίγη. καὶ αἵματός τι. οἶμαι ἀπὸ τοῦ κλυσμοῦ.
οὖρον καθαρὸν λαμπρόν. κλίσις ὑπτίη. σκέλεα διηνυγμένα διὰ τὴν ἔκλυσιν. παράπαν ἄγρυπνος,
ἐντὸς τῶν εἴκοσιν ἡ θέρμη ἐμαλάχθη. ἄποτον τὸ ἀπὸ κειμνοῦ. ἀλλ' ὅ γε ἀπὸ μήλων ὠμοῦ. καὶ σιδῆς χυ-
λός. καὶ φακοῦ πεφωσμένου ψυχρός. καὶ ἀλεύρου πλύμα ἑφθόν. ψυχρόν. λεπτὸν ῥύφημα ἐπεγέ-
νετο. Τῶν κναφέων οἱ βουβῶνες, ἐφυματοῦντο σκληροὶ καὶ ἀνώδυνοι. καὶ περὶ ἥβην καὶ τρά-
χηλον ὅμοια μεγάλα. πυρετὸς ἔμπροσθεν δὲ, βηχώδεες ἀπὸ ῥηγμάτων. τρίτῳ μηνὶ ἢ τετάρτῳ,
γαστὴρ ξυνετάκη. θέρμαι ἐπεγένοντο. γλῶσσα ξηρή. δίψα. ὑποχώρησις ἑκάστῳ, χαλεπαί. ἀπέθανεν.

Τὰ χολερικὰ ἐκ κρεηφαγίης. μάλιστα δὲ χοιρείων ἐνωμοτέρων. καὶ ἐκ ὀρεβίνθων. καὶ μέθης

ὀνώδεος παλαιοῦ. καὶ ἡλιώπος. καὶ σηπείης. καὶ καράβων τε καὶ ἀστακῶν, καὶ λαχανοφαγίης.
μάλιστα δὲ πράσων καὶ κρομμύων. ἔτι δὲ θριδάκων ἑφθῶν. καὶ κράμβης. καὶ λαπάθων ἐνωμο-
τέρων. καὶ ἀπὸ πεμμάτων, καὶ μελιτωμάτων, καὶ ὀπώρης. καὶ σικύου πέπονος. καὶ οἰνογάλακτος.
καὶ ὀροβόν. καὶ ἀλφίτων νέων. μᾶλλον ἐνθέρει τὰ χολερικά. καὶ οἱ διαλείποντες πυρετοί. καὶ
οἷσι φρῖκαι ἐπιγίνονται, οὗτοι ἔστιν ὅτε κακοήθεις γίνονται, καὶ ἐς νοσήματα ὀξέα καθίστανται. ἀλλ'
εὐλαβεῖσθαι χρή. μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα νοσήματα ἡ πέμπτη, καὶ ἡ ἑβδόμη καὶ ἡ ἐνάτη δηλοῦσι.
βέλτιον δὲ μέχρι τῶν τεσσαρεσκαίδεκα φυλάττεσθαι. Φερεκύδη μεθ' ἡλίου τροπὰς χειμερι-
νὰς τῆς νυκτὸς, πλευροῦ δεξιοῦ ἄλγημα. καὶ πρότερον εἰθισμένον ἔληξεν. ἠρίστησεν. ἐξελθὼν. ἔφρι-
ξε. πυρετὸς ἐς νύκτα, ἀνώδυνος. βηχίον ξέον τι ξηρόν. οὖρα πολλά. ὑπόστασις πολλή. ξυσματώδεα
μαδαρὰ διεσπασμένα, ἀπ' ἀρχῆς. μετὰ δὲ τέσσαρας. θολερὰ ὑφίστατο. καὶ τὸ οὖρον οὐκ ἄχροον ὑπό-
στασιν ἔχον. καὶ τὸ σύστημα οὐκ ἐφαίνετο ἐν τῷ χερνιβίῳ. ψύξιος ἐούσης. τριταίῳ αὐτομάτη κοιλίη
ὑπῆλθε. τετάρτη βαλάνου γεγονότος, κοπρώδεα καὶ χολώδεα διεχώρησεν. ὑγρός. περίῤῥοος. ὕπνος
ἐς νύκτα, οὐ πάνυ. ἡμέρης δέ τι ἐκοιμᾶτο. δίψα οὐ σφοδρή. τεταρταίῳ μάλιστα ἐς νύκτα, δέρμα
περὶ μέτωπον, καὶ τὸ ἄλλο μαλθακὸν ὑπερφέρειν ἀεί. πυρετὸς ἐκρατεῖτο πρὸς χεῖρα, καὶ ὑπενό-
τιζεν. ἄδηλος σφυγμὸς σφόδρα ἐν μετώπῳ. φλεβῶν βάρος, ἐν τῇσιν ὑποστροφῇσι, καὶ ἐν τῇσιν
ὑποχωρήσεσι πάσῃσιν. ὀλίγον χρόνον διὰ παντὸς, ἀνώδυνος ἀπ' ἀρχῆς. ἀσώδης. καὶ κατὰ μικρὸν,
ἤμει. ἑβδόμῃ παρὰ βαλάνου ὑπεχώρησε τρὶς, χολῶδες καὶ κοπρῶδες, ὑγρὸν σφόδρα καὶ ὠχρόν.
καὶ ἤδη τι ὑποπαρέκρουσε. καὶ νοτὶς ἐπ' ὀλίγον ἔστιν ὅτε περὶ μέτωπον. τὸ ἱμάτιον ἐπὶ τὸ πρόσω-
πον. τὰ ὄμματα διὰ κενῆς ὡς εἴ τις βλέπων ξυνέστρεφε. καὶ πάλιν κατέμυεν αὐτοῦ τὸ ἱμάτιον. ἀ-
πέβαλεν ἐνταῖς. ἱδρὼς πρωὶ ἀρξάμενος μέχρι στήθεος διετέλει, ἕως ἐτελεύτησε. καὶ ὁ πυρετὸς
ἐπέτεινε. καὶ ἡ παραλήρησις. περὶ μέτωπον πλεῖστος ἱδρώς. καὶ οἱ δεινὸν μὲν ἢ ἔκλευκον. τὸ δέρ-
μα δὲ τὸ ὑπὸ τὰς τρίχας ἐσμιγμένον. ὑπὸ χόνδριον δεξιὸν, ἐπηρμένον. ὑφῆκεν ἐφ' ἑωυτὸν χολώ-
δες. ὀγδόῃ ὡς ὑπὸ κωνώπων ἀνκδήγματα πρὸ τῆς τελευτῆς ἐνέβηξεν. οἱ ἐκ μύξης. μύκητα
ξυνεστηκότα λευκῷ φλέγματι περιεχόμενα. ἀπεχρέμπτετο δὲ καὶ ἔμπροσθεν. σμικρά. λευκά.
γαλακτώδεα μετὰ τὸ δεῖπνον. ἐν τῷ ὕπνῳ ἔφριξε. πρωὶ ἐξανέστη καρηβαρικὸς ἔφριξεν, ἀπήμεσε.
κεφαλὴν ἐβαρύνετο. ἐς νύκτα ἀνῆκε μέχρι μέσου ἡμέρης ἐπιεικῶς. ἔφριξε. πάλιν, νύκτα χαλε-
πῶς. τὴν ἐπιοῦσαν δὲ ἡμέρην, πυρετὸς ὀξύς. κεφαλῆς σφάκελος. ἔμετος χολῆς πολλῆς. ἡ πλείστη
πρασοειδής. ἔληξε πάντα. ὕπνος ἐς νύκτα. πρωὶ περιέψυκτο. ἱδρώτιον. νοτὶς ἐπὶ πολὺ τοῦ σώμα-
τος κατὰ σπλῆνα. τῇ χειρὶ ἐδείκνυεν ὀλίγον χρόνον. ξύστρεμμα ἀνώδυνον. παραχρῆμα ἐμαράνθη.
ἐς νύκτα ἄγρυπνος. περὶ ἀγορὴν παρωξύνετο. πυρετός. ἄση. σκοτόδινος. στρόφος. κεφαλῆς ὀδύνη.
ἔμετος πρασοειδὴς λεῖος γλίσχρος ὡς φλέγμα. πρὸς δυσμὰς ἔληξε πάντα. ἱδρὼς κεφαλῆς, τραχή-
λου. ὑπεχώρησε μετὰ τὸν ἔμετον κοπρώδεα. ὑγρά. χολώδεα. οὔτε μέλανα, οὔτε ἐπεοικότα. νύκτα
μετρίως. καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέρην. ἐς νύκτα πάλιν ἄγρυπνος. ἔμετος ὄρθρου ὁμοίως καὶ τὴν ἐπιοῦ-
σαν ἡμέρην ἄνευ ἄσης. τῆς δὲ κεφαλῆς μετὰ τὸν ἱδρῶτα, ἔληξαν αἱ ὀδύναι. ἐς τὴν ἑσπέρην πάντα
ἐχάλασεν. ἐνάτη οὐκ ἔτι ἤμεσεν. ἐθερμάνθη μᾶλλον. τοῖσιν ἄλλοισιν οὐκ ἐδόκει πυρεταίνειν. αἱ ἐν κρο-
τάφοισιν φλέβες ἐπήδων. ἀνώδυνος πάντη. δίψος ἦν αἰεί. ἐναταῖος ἐπὶ θῶκον ἀναστὰς, ἐλειποψύχει
σφόδρα. ὑπεχώρησε πρὸς βαλάνου ξυσμάτια μέλανα καὶ χολώδεα. χρῶμα κοπρῶδες ὅθεν ἀπέστα-
ξεν. ἡ φωνὴ κεκλασμένη. ἐν τῇσιν ὑποστροφῇσι βαρύς. ὀφθαλμοὶ κοῖλοι. δέρμα μετώπου περιτετα-
μένον. ἄλλως, εὔπνοος κόσμιος. πρὸς τοῖχον τὰ πλεῖστα ἀπεστραμμένος. ὑγρὸς ἐν τῇσι κλίσεσιν. ἐπι-
κεκαμμένος. ἀφρεμάζων. γλῶσσα λευκή. λείη. περὶ δὲ τὰς δέκα καὶ μετὰ, οὖρα ἐρυθρὰ τὰ κυκλώδεα.
ἐν μέσῳ σμικρὸν λευκόν. δωδεκαταίῳ πρὸς βάλανον ὅμοια ἀπέσταξε χολώδεα καὶ ξυσματώδεα. μετὰ
τοῦ βαλανείου, λειποψυχίη. ἔπειτα τὸ στόμα ἐπεξηραίνετο. διεκλύζετο αἰεί. καὶ εἰ μὴ σφόδρα ψυ-
χρὸν ἦν. θερμὸν ἔφασκεν εἶναι τῆς χιόνος ἐπιεικῶς. εἶτα δίψα οὐκ ἐνῆν. τὸ ἱμάτιον αἰεὶ ἀπὸ τῶν στη-
θέων ἀπεώθει. τὴν χλαμύδα χλιαίνειν οὐκ εἴα. τὸ πῦρ πόῤῥω καὶ σμικρόν. γνάθων ἀμφοτέρων ἔρευ-
θος. μετὰ ταῦτα ἄκρος τις ἀνεθερμαίνετο μίαν ἢ δύο ἡμέρας. καὶ ἔληξεν. Ἀνδροθαλεῖ. ἀφωνίη.
ἄγνοια. παραλήρησις. παυθέντων δὲ τουτέων περιῄει ἔτεα συχνά. καὶ ὑποστροφαὶ ἐγίνοντο. ἡ γλῶσσα
διετέλει πάντα τὸν χρόνον ξηρὴ εἰ μὴ διακλύζοιτο. διαλέγεσθαι οὐχ οἷός τε ἦν. καὶ σφόδρα πικρὴ
ἦν τὰ πουλλά. ἔστι δ' ὅτε καὶ πρὸς καρδίην ὀδύνη. φλεβοτομίη ἔλυσε ταῦτα. ὑδροποσίη. μελίκρη-
τον. ἐλλέβορον ἔπιε μέλανα. χολώδεα οὐ διήει, ἀλλ' ὀλίγον. τέλει δὲ χειμῶνος κατακλιθεὶς, ἐξ
ἑωυτοῦ ἐγένετο. καὶ τὰ τῆς γλώσσης παθήματα ὅμοια. θέρμη λεπτή. γλῶσσα ἄχρως. φωνὴ, περι-
πλευμονική. ἀπὸ τοῦ στήθεος τὸ ἱμάτιον ἀπέῤῥιπτε. καὶ ἐξάγειν ἑωυτὸν ὡς οὐρήσοντα ἐκέλευεν. οὐδὲν
δυνάμενος σάφα εἰπεῖν. οὐ δὲ ἐῶν παρ' ἑωυτὸν, ἐξῆγον αὐτόν. ἐς νύκτα ἐτελεύτησεν. ᾗσι κατέκλινε
δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐγένετο. Τὸ Νικάνορος, πάθος ὁπότε ἐς πότον ὥρμητο, φόβος τῆς αὐλητρίδος ὅτε

ἀρχομένης αὐλεῖν, ἀκούσειεν ἐν συμποσίῳ ὑπὸ δειμάτων ὄχλοι μόγις ὑπομένειν, ἔφη, ὅτε νὺξ εἴη. ἡμέρης δὲ ἀκούων, οὐδὲν διετέπετο. καὶ ταῦτα παρείπετο χρόνον συχνόν. Τιμοκλεὴς δὲ ὁ μετ᾽ ἐκείνου ἀμβλυώσσειν καὶ λυσισωματεῖν ἐδόκει. καὶ οὐκ ἂν παρὰ κρημνὸν ἔφη παρελθεῖν. οὐδὲ ἐπὶ γεφύρας. οὐδὲ τοὐλάχιστον βάθος τάφρου τολμῆσαι ἂν, ὑπὸ δείματος μὴ πέσῃ, διελθεῖν. ἀλλὰ δι᾽ αὐτῆς τῆς τάφρου πορεύεσθαι. τοῦτον χρόνον τινὰ αὐτῷ ξυμβῆναι. Τὸ Φοίνικος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ πολλὰ τοῦ δεξιοῦ, ὥσπερ ἀστραπὴν ἐκλάμπειν ἐδόκει. οὐ πολὺ δὲ ἐπισχόντι, ὀδύνη ἐς κρόταφον τὸν δεξιὸν ἐγένετο δεινή. ἔπειτα καὶ ἐς ὅλην τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐς τὸν τράχηλον οἴδετο ἡ κεφαλὴ, ὄπισθεν τῶν σπονδύλων. καὶ ξυντάσεις καὶ σκληρότης, ἀμφὶ τοὺς τένοντας. εἰ γοῦν ἐπειρᾶτο διακινέειν τὴν κεφαλὴν, ἢ διοίγειν τοὺς ὀδόντας ἠδύνατο, ὡς σφόδρα ξυντεινόμενος. ἔμετοι ὁπότ᾽ ἂν γενοίατο, ἀπέτρεπον τὰς εἰρημένας ὀδύνας. ἠπιωτέρως ἐποίουν. καὶ φλεβοτομίη ὠφέλησε. καὶ ἐλλέβοροι ἦγον παντοδαπὰ οὐχ ἥκιστα πρασοειδέα. Τῷ Ἀρμενίσκῳ καὶ πρότερον ἐνέπιπτον ἀθυμίαι καὶ ἵμερος. καὶ ἀπαλλαγὴ βίου. ὁτὲ δὲ πάλιν εὐθυμίη. ἐν Ὀλύνθῳ δέ ποτε φθινοπώρου ἄφωνος κατέκειτο. ἡσυχίην ἔχων, βραχύ τι ὅσον ἄρχεσθαι ἐπιχειρέων προσειπεῖν. ἤδη δέ τι καὶ διελέχθη. καὶ πάλιν ἄφωνος. ὕπνοι ἐνῆσαν. ὁτὲ δὲ ἀγρυπνίη, καὶ ῥιπτασμὸς μετὰ σιγῆς. καὶ ἀλυσμός. καὶ χεὶρ πρὸς ὑποχόνδρια ὡς ὀδυνωμένου. ὁτὲ δὲ ἀποστραφεὶς, ἔκειτο ἡσυχίην ἄγων. ὁ πυρετὸς δὲ διὰ τέλεος καὶ εὔπνοος. ἔφη δὲ ὕστερον ἐπιγινώσκειν τοὺς ἐσιόντας. πίνειν δὲ ὁτὲ μὲν, ἡμέρης ὅλης καὶ νυκτὸς, καὶ διδόντων, οὐκ ἤθελεν. ὁτὲ δὲ ἐξαίφνης τὴν σάμνιον ἁρπάσας, τοῦ ὕδατος πάνυ τὸ ἐξέπιεν. οὖρον παχύ. ὡς ὑποζυγίου. περὶ δὲ τὴν ιδ. ἀνῆκεν. Ἡ δὲ Κόνωνος θεράπαινα ἐκ κεφαλῆς ὀδύνης ἀρξαμένη, ἐκ τοῦ φρενῶν αὐτῆς. καὶ βοὴ. καὶ κλαυθμὸς πολύς. ὀλιγάκις δὲ ἡσυχίη. περὶ ἔτεα τεσσαράκοντα, ἐτελεύτησεν. τὰς δὲ περὶ τελευτῆς ἡμέρης, ἄφωνος καὶ σπασμώδης ἐγένετο. Καὶ ὁ τοῦ Τιμοχάρεος θεράπων. ἐκ μελαγχολικῶν δοκῶν εἶναι καὶ τοιούτων, ἐτελεύτησεν ὁμοίως, καὶ περὶ ἡμέρας τὰς αὐτάς. Τῷ Νικολάου, περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς, ἐκ πότων ἔφριξεν. ἐς νύκτα πυρετός. τῇ ὑστεραίῃ ἔμετος χολώδης, ἄκρητος, ὀλίγος. τρίτη δὲ ἀχροέης πλυθούσης, ἱδρὼς δι᾽ ὅλου τοῦ σώματος. ἔληξε. καὶ ταχὺ πάλιν ἐθερμάνθη. περὶ μέσας νύκτας, ῥῖγος. πυρετὸς ὀξύς. ἡμέρης δὲ τὴν αὐτὴν ὥρην, ἱδρώς. ταχὺ πάλιν ἐπεθερμάνθη. ἔμετος ὅμοιος. τῇ τετάρτῃ ἀπὸ ὕδατος λινοζώστιος, ὑπεχώρησεν, εὐκοπρώδεα καὶ ὑγρά. ὑπομύσαρα δὲ σπογγοειδέα, οἷα ὕδωρ λινοζώστιος, οὐκ ἀνόμοια. ὑπόστασις οὐκ ἦν, οὐδὲ πολὺ τὸ οὖρον. ἐναιωρήματα σμικρά. ἀλγήματα ὑποχονδρίου ἀριστεροῦ καὶ ὀσφύος. ᾤετο ἐκ τοῦ ἐμέτου ἐπαναπνεῖν. καὶ ἐπανέπνει. ἔστι δ᾽ ὅτε διπλόον. γλῶσσα λευκὴ, ἔχουσα ἐκ δεξιοῦ, οἷον θερμοῦ πρόσφυσιν. ἐπὶ τὴν βραχὺ ἦν διψώδης. ἄγρυπνος. ἔμφρων. ἐκταίῳ δὲ δεξιὸς ὀφθαλμὸς μείζων ἐν τῷ βλέπειν. ἑβδομαῖος ἐτελεύτησε. πλὴν ἡ κοιλίη πρὸ τῆς τελευτῆς ἐμετεωρίσθη. καὶ ἀποθανόντι, τὰ ὄπισθεν ἐφοινίχθη. Μέτωνι μετὰ πληϊάδων δύσιν, πυρετὸς πλευροῦ ἀριστεροῦ. ὀδύνη μέχρι κληῗδος. οὕτω δὲ δεινὴ, ὥστε ἀτρεμίζειν οὐχ οἷός τε ἦν. καὶ τὸ φλέγμα κατεῖχεν. ὑποχώρησις πολλὴ, χολώδης. ἐν τρισὶν ἡμέρῃσι σχεδὸν, ἔληξεν ἡ ὀδύνη. ἡ θέρμη δὲ περὶ τὰς ζ ἢ θ. βὴξ ἐνῆν. ἀποχρέμψιες ὑπόχολοι οὐδὲ ἐγένοντο, οὐδὲ πολλαί. φλεγματώδεες δὲ, αἱ βῆχες παρηκολούθεον. σιτίων ἀπεγεύετο ἔστιν ὅτε ἐξήει ὡς ὑγιής. ὑπελάμβανον δὲ ἐνίοτε θέρμαι λεπταὶ, ὀλίγον χρόνον. ἱδρώτια ἐγίνοντο ἐς νύκτα. τὸ πνεῦμα ἐν τῇ θέρμῃ πυκνότερον. γνάθων ἔρευθος. περὶ τὸ πλευρὸν βάρος. καὶ ὑπὸ τὴν μασχάλην, καὶ ἐς ὦμον. αἱ βῆχες ἀπεῖχον. φάρμακον ἄνωθεν ἦγε χολώδεα. τρίτῃ, ἀπὸ τοῦ φαρμάκου ἐρράγη τὸ πύον. ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀρρωστήματος, τεσσαρακοστῇ. ἀποκαθῆραι δὲ, περὶ πέντε καὶ ἑξήκοντα ἡμέρας ἄλλας, καὶ ὑγιής. Τῇ Θεοτίμου ἐν ἡμιτριταίῳ, ἄση. καὶ ἔμετος, καὶ φρίκη ἅμα. ἀρχομένῳ τῷ πυρετῷ καὶ δίψα. προϊόντος ἀρχομένῳ ἐξαίσιον τὸ θερμὸν μελίκρητον πιούσῃ, καὶ ἀπεμούσῃ, ἥ τε φρίκη καὶ ἡ ἄση ἐπαύσατο. καὶ τὸ ἀπὸ τῆς σιδῆς ὕστερον. Τῇ Διοπείθεος ἀδελφῇ ἐν ἡμιτριταίῳ, δεινὴ καρδιαλγίη περὶ τὴν λῆψιν. καὶ ξυμπαρείπετο ὅλην τὴν ἡμέρην. καὶ κεφαλαλγίη καὶ τῇσιν ἄλλῃσιν. ὡσαύτως ὑπὸ πληϊάδος δύσιν. ἀνδράσιν σπανιώτερα ἐγίνετο τὰ τοιαῦτα.

Τῇ Ἀπομότου ἐν ἡμιτριταίῳ περὶ ἀρκτοῦρον, δεινὴ καρδιαλγίη περὶ τὴν λῆψιν. καὶ ἔμετοι. καὶ πνῖγες προσίσταντο ἅμα ὑστερικαί. καὶ ἐς τὸ μετάφρενον ὀδύναι κατὰ ῥάχιν. ὅτε δὲ ἐνταῦθα οἱ ἴοι, ἔληγον αἱ καρδιαλγίαι. Τῇ Τερπιδέω μητρὶ, τῇ ἀπὸ Δωρίσκου διαφθορῆς γινομένης, μηνὶ πέμπτῳ διδύμων ἐκ πτώματος, τοῦ μὲν ἑτέρου αὐτίκα ὡς ἐν χιτῶνι τινὶ ἀπηλλάγη. τοῦ δὲ ἑτέρου ἢ πρότερον ἢ ὕστερον μετ᾽ ἡμερέων, ἀπηλλάγη. ὕστερον δὲ ἔλαβεν ἐν γαστρί. ἔπειτα δὲ ἐνάτῳ ὀδύναι δειναὶ κατὰ γαστέρα ἐπὶ πουλὺν χρόνον ἤρχοντο. ἔστι μὲν ὅτε ἐκ τοῦ τραχήλου καὶ ῥάχιος. καθίσταντο δὲ ἐς ὑπογάστριον καὶ βουβῶνες. ἔστι δ᾽ ὅτε ἐκ γούνατος τοῦ δεξιοῦ. καθίσταντο δὲ ἐς τοῦτο. καὶ ὅτε μὲν κατὰ τὴν γαστέρα αἱ ὀδύναι εἶεν, ἐμετεωρίζετο ἡ κοιλίη. ὅτε δὲ ἐπαύσατο, ξυνέπιπτεν ἡ καρδιαλγίη. πνιγμοὶ οὐκ ἐνῆσαν. ψύξις δὲ τοῦ σώματος ὡς ὕδατι κειμένῳ. κατὰ τὸν χρόνον ἡνίκα ἡ ὀδύνη ἐγίνετο, ὑπέστρεφε δι᾽ ὅλου τὰ ἀλγήματα, ἠπιώτερα τῶν κατ᾽ ἀρχάς. σκόροδα. σίλφιον. τὰ δριμέα ξύμπαντα, οὐ ξυνέφερεν. οὐδὲ τὰ γλυκέα. οὐδὲ τὰ ὀξέα, οὐδὲ οἱ λευκοὶ οἶνοι. οἱ μέλανες δὲ, καὶ λουτρὰ ὀλιγάκις ἀρχομένῃ. καὶ ἔμετοι δεινοὶ ἐπεγίνοντο. καὶ τῶν σιτίων

ἀποκλείσιες, καὶ περὶ τὰς ὀδύνας. τὰ γυναικεῖα οὐκ ἐφαίνετο. Τῇ Κλεομένεος περὶ ζεφύρου
πνοὰς, ἐκ ναυσίης καὶ κόπου, πλευροῦ ἀριστεροῦ ὀδύνη. ἐκ τραχήλου ἀρξαμένη, καὶ τοῦ ὤμου. πυ-
ρετός. καὶ φρίκη. καὶ ἱδρώς. ἤρξατο δὲ ὁ πυρετὸς καὶ οὐκ ἔληγεν ἀλλ' ἐπέτεινε. καὶ ἡ ὀδύνη δεινή.
βήξ. ἀπόχρεμψις ὕφαιμος. ὠχρή. πολλή. γλῶσσα λευκή. διαχωρήματα μέτρια ὑγρά. οὖρα χολώδεα.
τετάρτη ἐς νύκτα, τὰ γυναικεῖα ἦλθε πουλλά. ἔληξεν ἥτε βὴξ καὶ ἡ ἀπόχρεμψις, καὶ ἡ ὀδύνη. ἡ
δὲ θέρμη λεπτή. Τῇ Ἐπιχάρμου πρὸ τόκου δυσεντερίη. πόνος. ὑποχωρήματα ὕφαιμα, μυξώ-
δεα. τεκούσῃ παραχρῆμα ὑγιής. Τῇ Πολεμάρχου ἐν ἀρθριτικοῖς, ἰσχίου ἄλγημα ἐξαίφνης, γυναι-
κείων οὐ γινομένων. τὸ ἐν τῷ σεύτλῳ πιούσῃ, ἔσχετο ἡ φωνὴ νύκτα. καὶ ἐς μέσον ἡμέρης. ἤκουσε με-
τὰ ταῦτα καὶ ἐφρόνει. καὶ τῇ χειρὶ ἐσήμαινεν, ἀμφὶ τὸ ἰσχίον εἶναι τὸ ἄλγημα. Τῇ Λικινίου
ἀδελφῇ, τῇ ἀφηλικεστέρῃ, ἔμετος ὅτι προσδέξαιτο τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας, ἄνευ πυρετοῦ. αἱματω-
δέων τῶν ἐμεσμάτων. βρεγμοί. καὶ ξυνεσταλμένον. ἐχώρει πρὸς καρδίην πνῖγμα. καστόρειον. σέσε-
λι, πάντα ἔπαυσε. καὶ τὸ ἀπὸ τῆς σιδῆς. ἄπεστι δὲ ἄλγημα μέτριον ἐς κενεῶνα. βολβοῦ χυλός.
καὶ οἶνος γαλακτώδης, αὐστηρός. καὶ ἄρτοι ὡς ἐλάχιστοι ξὺν ἐλαίῳ. Τῇ Παυσανίου κούρῃ, μυκή-
τα ὠμὸν φαγούσῃ ἄση εἶχε. πνιγμός. ὀδύνη γαστρός. μελίκρητον θερμὸν πίνειν, καὶ ἐμέειν ξυνή-
νεγκε καὶ λουτρὸν θερμόν. ἐν τῷ λουτρῷ, ἐξήμεσε τὸν μυκήτα. καὶ ἐπεὶ λήξειν ἔμελλεν, ἐξίδρωσεν.
Ἐπιχάρμῳ περὶ πληϊάδων δύσιν, ὤμου ὀδύνη. καὶ βάρος δεινὸν ἐς βραχίονα. ἄση. ἔμετοι συ-
χνοί. ὑδροποσίη. Τῷ Εὔφρονος παιδὶ, ἐξανθήματα οἷα ἀπὸ κωνώπων. μετὰ ζέφυρον, αὐχμοὶ
ἐγένοντο, μέχρις ἡμέρας μετοπωρινῆς. ὑπὸ κῶμα, δεινὰ πνίγεα. καὶ πνεύματα θερμὰ, καὶ πυ-
ρετοὶ ἱδρώδεες. καὶ πάλιν εὐθὺς ὑπεθέρμαινον. φύματα δὲ παρ' οὖς πολλοῖσιν ἐγένετο. Τῇ γραίῃ
βηχικῇ περὶ ἐνάτην. Τῷ μειρακίῳ τῷ πλωάδει τῷ τῆς παιδίσκης, κοιλίης ὑγρανθείσης
περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον. Κτησιφῶντι ὑπ' ἀρκτοῦρον σχεδὸν περὶ τὰς ἑπτὰ τῷ παιδὶ μοῦνον
ἐπωήθη. Τῷ Ἐρατύλλου ἀπεμολώθη. περὶ ἀμφότερα ἀνιδρώσιες. γλώσσης ὑπὸ ξηρότη-
τος ψελλοί. οἱ ὄρθιαι ἔπνευσαν πολλοὶ καὶ ψυχροί. καὶ χιόνες ἐξ εὐδείων ἔστιν ὅτε ἐγένοντο. καὶ με-
τὰ ἰσημερίην, νότια διαμίσγοντα βορείοις. ὕδατα συχνὰ ἐπεδήμησαν. βῆχες πολλαί, μᾶλλον δὲ
παιδίοισι. παρὰ τὰ ὦτα πολλοῖσιν, οἷα τοῖσι σατύροισιν. ὅτε δὲ ὁ πρὸ τούτου τοῦ χρόνου χειμὼν,
σφόδρα χειμέριος ἐγένετο, ἐν χιόνι καὶ ὄμβροισι βορείοισιν. Τῷ Τιμώνακτος παιδίῳ ὡς
διμηναίῳ ἐξανθήματα ἐν σκέλεσιν. καὶ ἐν ἰσχίοισι, καὶ ὀσφύϊ, ὑπογαστρίῳ, καὶ οἰδήματα σφόδρα
ἐνερεύθη. καταστάντων δὲ τούτων, σπασμοὶ καὶ ἐπιληπτικοὶ ἐγένοντο, ἄνευ πυρετῶν ἡμέρας πολ-
λὰς καὶ ἐτελεύτησεν. Τῷ τοῦ Πολεμάρχου, ξυνέβη μὲν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἐμπυωθῆναί τε
καὶ ἀποχρέμψασθαι. ὕστερον δὲ θέρμαι αὐτῷ ἦσαν. καὶ ὑδρωπιώδης ἦν, καὶ ἐπίπαλιν ὡς, καὶ
ἀσθματώδης. πρὸς αἶπος εἴ ποτε ἴοι, ἀδύνατος. καὶ διψώδης. καὶ ἀπόσιτος ἐπιεικῶς ἔστιν ὅτε. καὶ
βηχία ξηρὰ ἦν διὰ πουλὺν χρόνον οὕτως ἐγίνετο. ὑπεφέρετο καὶ εἰ μή τοι εὔλυτος. κοιλίη κάτω πλή-
ρης ἐγίνετο. καὶ ἆσθμα καὶ πνῖγμα ἐγένετο μᾶλλον. τέλεος δὲ κατάῤῥοος. καὶ ἀπόχρεμψις ἐπικα-
τῆλθε. καὶ βήξ. ἡ δὲ ἀπόχρεμψις παχεῖα καὶ ὠχρά. πύα δὲ καὶ πυρετὸς σφοδρός. καὶ ἐδόκει λῆξαι.
καὶ ἡ βὴξ πρηΰτερη. καὶ ἡ ἀπόχρεμψις καθαρή. ὑπέστρεψε πάλιν ὀξὺς πυρετός. πνεῦμα πυκνόν. ἐτε-
λεύτησε, πλὴν προσεῤῥίσωσε πόδας, καὶ κατεψύχθη μετὰ ταῦτα. πνεῦμα μᾶλλον ἐγκατελήφθη.
ἡ οὔρησις ἔστη. τὰ ἄκρεα κατεψύχθη. ἔμφρων ἐτελεύτησε. τριταῖος δὲ ἀπὸ τῆς ὑποστροφῆς. Τῷ τοῦ
Θωύου σφόδρα ἐν πυρετῷ καυσώδει, ἐλιμοκτονήθη. ὑποχώρησις συχνή. μετὰ χολῆς δὲ ἐγένετο,
καὶ μετὰ ἀψυχίης, καὶ ἱδρῶτος πολλοῦ. κατεψύχθη σφόδρα. καὶ ἄφωνος ἦν ἡμέρην ὅλην καὶ
νύκτα. ἐγχεόμενος χυλὸν πτισάνης, κατείχετο. ἐφρόνει. δύσπνοος ἦν. Τῷ Ἐπιχάρμου ξυνέβη
ἐκ περιόδου, καὶ ποτοῦ, ἀπεψίη. τῇ ὑστεραίῃ δὲ πρωῒ ἄσης γινομένης, πιὼν ὕδωρ. ὄξος. ἅλας, ἐξή-
μεσε φλέγμα. μετὰ δὲ, ῥῖγος ἔλαβεν. ἐλούσατο πυρεταίνων. τὸ στῆθος ἤλγει. τῇ τρίτῃ εὐθὺς πρωῒ,
κῶμα. ὀλίγον χρόνον ἐπεῖχεν, καὶ ἐπελήρει. καὶ πυρετὸς ὀξύς. βαρέως ἔφερε τὴν νόσον. τῇ τετάρ-
τῃ ἄγρυπνος. ἀπέθανεν. Ἀρίστωνι, δακτύλου τοῦ ποδὸς ἡλκωμένου, ξὺν πυρετῷ. ἀσάφεια.
τὸ γαγγραινῶδες, ἀνέδραμεν ἄχρι πρὸς γόνυ. ἀπώλετο. ἦν δὲ μέλαν. ὑπόξηρον. δυσῶδες. Ὁ τὸ
καρκίνωμα τὸ ἐν τῇ φάρυγγι καυθεὶς, ὑγιὴς ἐγένετο ὑφ' ἡμέων. Πολυφάντου ἐν Ἀβδήροισι κε-
φαλὴν ὠδυνᾶτο, ἐν πυρετῷ σφοδρῷ. οὖρα λεπτὰ πολλά. ὑποστάσιες δασεῖαι καὶ ἀνατεταραγ-
μέναι. οὐ παυομένου δὲ τοῦ ἀλγήματος τῆς κεφαλῆς, πταρμικὰ προσετέθη ἐόντι δεκαταίῳ.
μετὰ δὲ, ἐς τράχηλον ὀδύνη ἰσχυρή. οὖρον ἦλθεν ἐρυθρόν. ἀνατεταραγμένον, διὰ τοῦ ὑποζυγίου.
παρέκρουσε τρόπον φρενιτικόν. ἀπέθανεν ἐν σπασμοῖσιν ἰσχυροῖσιν. Παραπλησίως δὲ, καὶ ἡ
τοῦ Εὐαλκίδου οἰκέτις. ἔνθα οἱ πολὺν χρόνον τὰ δασέα ἐχώρει οὖρα. καὶ κεφαλαλγίαι ἐνῆσαν.
φρενιτικὴ γινομένη ἀπέθανεν. ὡσαύτως σπασμοῖσιν ἰσχυροῖσι. πάνυ γὰρ τὰ δασέα οὖρα καὶ ἀνατεταραγ-
μένα σημεῖον ἀκριβὲς κεφαλαλγίης. καὶ σπασμοῦ. καὶ θανάτου. Ὁ δ' Ἁλικαρνασσεὺς ὁ ἐν τῇ Ξανθίππου

οἰκίην καταλύων οὓς ἐν χειμῶνι ὠδυνᾶτο. καὶ κεφαλὴν οὐ μετρίως. ἦν δὲ περὶ ἔτεα πεντήκοντα,
φλέβα ἐτμήθη. κατὰ Μνησίμαχον, ἐβλάβη ἡ κεφαλὴ, κενωθεῖσα. καὶ ψυχθεῖσα. οὐ γὰρ ἐξεπύησεν.
φρενιτικὸς ἐγένετο ἀπέθανε. οὖρα καὶ τούτῳ δασέα ἐν καρδίῃ. τῷ Μητροδώρου παιδίου ἐξ ὀδόν-
των ὀδύνη. σφακελισμὸς σιαγόνος, καὶ οὔρων ὑπερσάρκωσις λευκή. μετρίως ἐξεπύησεν. ἐξέπεσον
οἵ τε γόμφοι, καὶ ἡ σιαγών. Ἀναξίωρ ἐν Ἀβδήροισιν. ἦν μὲν σπληνώδης, καὶ κακόχρους. ξυνέβη δὲ
αὐτῷ οἰδήματος γινομένου ἐπὶ μηρὸν τὸν ἀριστερὸν, ἐξαπίνης τοῦτο ἀφανισθῆναι. οὐ πολλῇσι δὲ ὕστερον
ἡμέρῃσιν ἐγκλίθη αὐτῷ κατὰ τὸν σπλῆνα, οἷ ἐπινυκτὶς ἐξ ἀρχῆς. ἔτι δὲ οἴδημα καὶ ἐρύθημα σκλη-
ρόν. μετὰ δὲ ἡμέρην τετάρτην πυρετὸς ἐγένετο καυσώδης, καὶ ἐπελιδνώθη πάντα κύκλῳ καὶ
σαπρὰ ἐδόκει. ἀπέθανεν. ὑπεκαθάρθη δὲ πρότερον καὶ κατενόει. Κλόνιγος ἐν Ἀβδήροισιν, ἦν μὲν
νεφριτικός. οὔρει δὲ αἷμα κατὰ σμικρὸν κατὰ πουλὺ χαλεπῶς. ἠνώχλει δὲ καὶ κοιλίη δυσεντερική.
τούτῳ πρωὶ μὲν ἐδίδοτο γάλα αἴγειον, καὶ ὕδατος πέμπτῃ μοίρῃ ἀνεζυγμένον τὸ πᾶν κοτύλαι
τρεῖς. ἐπὶ δείλην δὲ ἄρτος μὲν ἔξοπτος. ὄψα δὲ, σεῦτλα. ἢ σικυός. οἶνος μέλας λεπτός. ἐδίδοτο δὲ καὶ
σικύου πέπονα. οὕτω δὲ διαιτωμένῳ, καὶ ἡ κοιλίη ξυνέστη. καὶ τὰ οὖρα καθαρὰ ἐφοίτα. ἐγαλακτοπό-
τησε δὲ, ἕως τὰ οὖρα ἀπεκατέστη. Γυναικὶ ἐν Ἀβδήροισι, καρκίνωμα ἐγένετο περὶ τὸ στῆθος. ἦν δὲ
τοιοῦτον. διὰ τῆς θηλῆς, ἰχὼρ ὕφαιμος ἔρρει. ἐπιληφθείσης δὲ τῆς ῥύσιος, ἀπέθανεν. Τῷ Δεινίου
παιδίῳ ἐν Ἀβδήροισι μετρίως ὀμφαλὸν ἐξέχοντι, συρίγγιον κατελείφθη. καί ποτε καὶ ἕλμις δι' ἑωυτοῦ
διῆλθεν ἀθρόα. καὶ ἔφη ὅτε πυρέξειε χολώδεα, ὅτι καὶ αὐτὰ ταύτῃ διῄει. προσεπεπτώκει τούτῳ τὸ
ἔντερον πρὸς τῷ συριγγίῳ, καὶ διαβέβρωτο ὡς τὸ συρίγγιον, καὶ ἐπανερρήγνυτο. καὶ βηχία διεκώ-
λυε διαμένειν. Τῷ παιδίῳ τῷ Πυθῶνος ἐν Πέλλῃ πυρετὸς αὐτίκα ἤρξατο πουλύς. καὶ καταφορὴ
πουλλὴ μετὰ ἀφωνίης ὕπνοι ἐγένοντο. καὶ κοιλίη σκληρὴ, παρὰ πάντα τὸν χρόνον. προστιθεμένου δὲ τοῦ
ἐκ τῆς χολῆς, πολλὰ διεχώρει. καὶ αὐτίκα ἐνεδίδου. ταχὺ δὲ πάλιν ἡ κοιλίη ἐπήρετο. καὶ ὁ πυρετὸς
παρωξύνετο. καὶ ἡ καταφορὴ διὰ τῶν αὐτῶν. τῆς δ' αὐτῆς ἀγωγῆς ἐούσης, ἐδόθη τι τῶν ζώων κνίκου
καὶ σικύου. καὶ μηκωνίου. καὶ χολώδεα κατέρρηξε. καὶ αὐτίκα τὸ σῶμα ἐπέπαυτο. καὶ ὁ πυρετὸς
ἐπραΰνετο. καὶ τὰ ὅλα ἐκουφίσθη. καὶ ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκαταῖος. Εὔδημος, σπλῆνα ἐπόνει
ἰσχυρῶς. προσετάττετο ὑπὸ τῶν ἰητρῶν ἐσθίειν πουλλά. πίνειν οἶνον ὀλίγον λεπτόν. περιπατεῖν συχνά.
οὐ μετέβαλλεν. ἐφλεβοτομήθη. σιτία καὶ ποτὰ πεφεισμένως. περίπατοι ἐκ προσαγωγῆς. οἶνος μέ-
λας λεπτός. ὑγιάνθη. Φιλιστίδι τῇ Ἡρακλείδου γυναικὶ, ἤρξατο πυρετὸς ὀξύς. ἔρευθος προσώ-
που, ἐξ οὐδεμιῆς προφάσιος. ὀλίγον δ' ὕστερον τῆς ἡμέρης, ἐρρίγωσεν. οὐκ ἀναθερμανθείσης, σπασμὸς
ἐγένετο, ἐν τοῖσι δακτύλοισι τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. σμικρὸν δὲ μετὰ ταῦτα, ἐπεθερμάνθη.
οὔρησε ζοφώδεα. νεφελώδεα. διεσπασμένα. νύκτα ἐκοιμήθη. δευτέρη ἐπερρίγωσεν. ἡμέρῃ σμικρῷ
μᾶλλον ἐθερμάνθη. καὶ τὸ ἔρευθος ἧσσον. καὶ οἱ σπασμοὶ ἐπεγένοντο μετριώτεροι. οὖρα διὰ τῶν αὐ-
τῶν. νύκτα ἐκοιμήθη. σμικρὰ διαγρυπνήσασα, μηδεμιῆς δυσφορίης ἐνεούσης. τριταίη οὔρησεν εὐ-
χροώτερα, σμικρὰ ὑφεστηκότα. τὴν δ' αὐτὴν ὥρην, ἐπερρίγωσεν. πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσεν νύκτα δι' ὅ-
λου. ὀψὲ δὲ τῆς ἡμέρης τὸ χρῶμα ἀνεστάπη εἰς τὸν ἰκτερώδεα τρόπον. νύκτα, ὕπνωσε δι' ὅλου. τεταρ-
ταίη, αἷμα ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ἐρρύη καλῶς. καὶ γυναικεῖα σμικρὰ, ἐπεφάνη ἐν τάξει. πάλιν δὲ τὴν αὐ-
τὴν ὥρην, τὸ πυρέτιον παρωξύνθη. οὖρα ζοφώδεα σμικρά. κοιλίη δὲ, φύσει μὲν σκληρή. πολὺ δὲ
μᾶλλον ξυνιστήκει, καὶ οὐδὲν διῄει, εἰ μὴ βάλανον πρόσθοιτο. νύκτα, ὕπνωσε. πεμπταίη τό, τε πυρέτιον
πρηΰτερον. καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ δείλην δι' ὅλου ἵδρου. καὶ γυναικείων χώρησις. καὶ νύκτα ὕπνωσεν.
ἑκταίη, οὔρησεν ἀθρόον πουλὺ ζοφῶδες. σμικρὴν ὑπόστασιν ἔχον ὁμόχροον. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης,
σμικρὰ ἐρρίγωσεν. ὑπεθερμάνθη. ἵδρωσε δι' ὅλου. νύκτα ἐκοιμήθη. ἑβδομαίη, σμικρὰ ἐπεθερμάν-
θη. εὐφόρως ἤνεγκεν. ἵδρωσε δι' ὅλου. οὖρα εὔχροα. ἐκρίθη πάντα. Τύχων ἐν τῇ πολιορκίῃ τῇ περὶ
Δάτον ἐπλήγη καταπέλτῃ. καὶ μετ' ὀλίγον ἐς τὸ στῆθος. καὶ μετ' ὀλίγον, γέλως ἦν περὶ αὐτὸν,
θορυβώδης. ἐδόκει δέ μοι ὁ ἰητρὸς ἐξαιρῶν τὸ ξύλον, ἐγκαταλιπεῖν τὸν σίδηρον, κατὰ τὸ διάφρα-
γμα. ἀλγέοντος δὲ αὐτοῦ περὶ τὴν ἐπὶ δείλην, ἔκλυσέ τε καὶ ἐφαρμάκευσε. κατὰ νύκτα διήγαγε τὴν
πρώτην, δυσφόρως. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρῃ, ἐδόκει καὶ τῷ ἰητρῷ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι βέλτιον ἔχειν. ἦν γὰρ
ἡσυχέος. πρόρρησις ὅτι σπασμοῦ γινομένου, οὐ βραδέως ἀπολεῖται. ἐς τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα δύσφο-
ρος. ἄγρυπνος. ἐπὶ γαστέρα τὰ πολλὰ κείμενος. τρίτη πρωὶ, ἐσπᾶτο. περὶ μέσον ἡμέρης, ἐτελεύτη-
σεν. Εὐνοῦχος ἐκ κυνηγεσίης καὶ διαδρομῆς, ὑδρωπώδης γίνεται, ὁ παρὰ τὴν τοῦ Ἐλεαλκέος κρή-
νην. ὁ περὶ τὰ ἓξ ἔτεα, ἔχων ἱππουρίν τε, καὶ βουβῶνα, καὶ ἴξιν καὶ κέδματα. ὁ τὸν κενεῶνα φθινή-
σας, ἑβδομαῖος ἀπέθανεν. Γεστιούντων ἄπεπτον ἁλμυρὰ μετὰ μέλιτος. πορνείη ἄχρωμος δυσεν-
τερίης ἄκος. Τῇ Λεωνίδεω θυγατρὶ, ἡ φύσις ὁρμήσασα ἀπεστράφη. ἀποστραφεῖσα, ἐμυκτήρισεν.
μυκτηρίσασα διηλλάγη. οἱ ἰητροὶ οὐ ξυνεῖδον. ἡ παῖς ἀπέθανεν. Ὁ Φιλοτίμου παῖς ἔφηβος, ἦλθεν
* εἰς μέ. θυρῶν κρανίον ὀστέον ἔρημον ἰητρικῆς ἐς ἰσχίνα τὰ κρύφημα οὐχ ὁρῶν ἔσωτα.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΔΙΑΊΤΗΣ ὈΞΈΩΝ.

ι ξυγγράψαντες τὰς κνιδίας καλεομένας γνώμας, ὁκοῖα μὲν πάσχουσιν οἱ κά-
μνοντες ἐν ἑκάστῃσι τῶν νουσημάτων, ὀρθῶς ἔγραψαν, καὶ ὁκοίως ἔνια ἀπέβαινεν
αὐτέων, καὶ ἄχρι μὲν τουτέων καὶ μὴ ἰητρὸς ἂν δύναιτο ὀρθῶς ξυγγράψαι, εἰ εὖ πα-
ρὰ τῶν καμνόντων ἑκάστου πυθοίατο, ὁκοῖα πάσχουσιν. ὁκόσα δὲ προκαταμαθεῖν
χρὴ τὸν ἰητρὸν μὴ λέγοντος τοῦ κάμνοντος, τουτέων τὰ πουλλὰ παρεῖται, ἄλλα ἐν
ἄλλοισι, καὶ ἐπίκαιρα ἔνια ἐόντα, ἐς τέκμαρσιν. ὁκόταν δὲ ἐς τέκμαρσιν λέγηται ὡς χρὴ ἕκαστα
ἰητρεύειν ἐν τουτέοισι, πολλὰ ἑτεροίως γινώσκω, ἢ ὡς ἐκεῖνοι ἐπεξῄεσαν. καὶ οὐ μόνον διὰ τοῦτο οὐκ
ἐπαινέω, ἀλλ' ὅτι καὶ ὀλίγοισι τὸν ἀριθμὸν τοῖσιν ἀκέεσιν ἐχρέοντο. τὰ γὰρ πλεῖστα, αὐτέοισιν
εἴρηται, πλὴν τῶν ὀξειῶν νούσων, φάρμακα ἐλατήρια διδόναι, καὶ ὀῤῥὸν, καὶ γάλα ἐς τὴν
ὥρην πιπίσκειν. ἢν μὲν οὖν ταῦτα ἀγαθὰ ἦν καὶ ἁρμόσσοντα τοῖσι νουσήμασιν, ἐφ' οἷσι παρῄνεον δι-
δόναι, πολὺ ἂν ἀξιώτερα ἐπαίνου ἦν, ὅτι ὀλίγα ἐόντα αὐτάρκεά ἐστι. νῦν δὲ οὐκ οὕτως ἔχει.
οἱ μέντοι ὕστερον ἐπιδιασκευάσαντες ἰητρικώτερον δή τι ἐπῆλθον περὶ τῶν προσοιστέων ἑκάστοισιν.
ἀτὰρ οὐδὲ περὶ διαίτης οἱ ἀρχαῖοι ξυνέγραψαν οὐδὲν ἄξιον λόγου, καίτοι μέγα τοῦτο παρῆκαν.
τὰς μέντοι πολυτροπίας τὰς ἐν ἑκάστῃσι τῶν νούσων, καὶ τὴν πολυσχιδίην αὐτέων, οὐκ ἠγνόουν.
ἔνιοι δὲ τοὺς ἀριθμοὺς ἑκάστου τῶν νουσημάτων σάφα φράζειν ἐθέλοντες, οὐκ ὀρθῶς ἔγραψαν. μὴ
γὰρ καὶ οὐκ εὐαρίθμητον ᾖ, εἰ τουτέῳ τις σημανεῖται τὴν τῶν καμνόντων νοῦσον, τῷ, ἕτερον τοῦ
ἑτέρου διαφέρειν τι. καὶ μὴ τωὐτὸν νόσημα δοκέειν εἶναι, ἢν μὴ τωὐτὸ ὄνομα ἔχῃ. ἐμοὶ δ' ἀνδάνει
μὲν ἐν πάσῃ τῇ τέχνῃ προσέχειν τὸν νόον. καὶ γὰρ ὁκόσα ἔργα δήκει καλῶς, ἕκαστα χρὴ ποιέειν
καὶ ὀρθῶς. καὶ ὁκόσα ταχέως ἔργα, ταχέως. καὶ ὁκόσα καθαρίως, καθαρίως. καὶ ὁκόσα ἀνω-
δύνως διαχειρίζεσθαι, ὡς ἀνωδυνώτατα ποιέειν. καὶ τἄλλα πάντα τὰ τοιουτότροπα δια-
φερόντως τῶν πέλας, ἐπὶ τὸ βέλτιον ποιέειν χρή. μάλιστα δ' ἂν ἐπαινέσαιμι ἰητρὸν, ὅς τις ἐν
τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασιν, ἃ τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων κτείνει, ἐν τουτέοισι διαφέρων τι τῶν ἄλ-
λων εἴη ἐπὶ τὸ βέλτιον. ἔστι δὲ ταῦτα ὀξέα, ὁκοῖα ὠνόμασαν οἱ ἀρχαῖοι, πλευρῖτιν. καὶ περι-
πλευμονίην. καὶ φρενῖτιν. καὶ λήθαργον. καὶ καῦσον. καὶ τἄλλα νουσήματα, ὁκόσα τουτέων
ἐχόμενά ἐστιν. ὧν οἱ πυρετοὶ τὸ ἐπίπαν ξυνεχέες ὄντες, κτείνουσιν. ὅταν γὰρ μὴ λοιμώδεος νόσου
τρόπος τις κοινὸς ἐπιδημήσῃ, ἀλλὰ σποράδεες ἔωσιν αἱ νόσοι καὶ μὴ παραπλήσιοι, ὑπὸ τουτέων
τῶν νουσημάτων ἀποθνήσκουσι μᾶλλον, ἢ ὑπὸ τῶν ἄλλων τῶν ξυμπάντων. οἱ μὲν οὖν ἰδιῶται, οὐ
κάρτα γινώσκουσι τοὺς ἐς ταῦτα διαφέροντας τῶν πέλας, ἑτεροίων τε μᾶλλον ἰημάτων ἐπαινέ-
ται ἢ ψέκται εἰσίν. ἔπειτα μέγα σημεῖον τόδε, ὅτι οἱ μὲν δημόται, ἀξυνετώτατοι αὐτοὶ ἑωυτῶν
περὶ τουτέων τῶν νουσημάτων εἰσὶν, ὥς τε μελετητέα εἶναι. οἱ γὰρ μὴ ἰητροὶ, ἰητροὶ δοκέουσιν εἶναι
μάλιστα διὰ ταύτας τὰς νούσους. ῥηΐδιον γὰρ τὰ ὀνόματα ἐκμανθάνειν ὁκοῖα νενόμισται προσφέ-
ρεσθαι, πρὸς τοὺς τὰ τοιαῦτα κάμνοντας. ἢν γὰρ ὀνομάσῃ τις πτισάνης χυλὸν, καὶ οἶνον τοῖον, ἢ
τοῖον, ἢ καὶ μελίκρητον, ἅπαντα τοῖσι δημότῃσι δοκέουσιν ἰητροὶ ταῦτα λέγειν, οἵ τε βελτίους, καὶ
οἱ χείρους. τὰ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλ' ἐν τουτέοισι δὴ, καὶ πάνυ μέγα διαφέρουσιν ἕτεροι ἑτέρων. δο-
κέει δέ μοι ἄξια γραφῆς εἶναι ταῦτα μάλιστα, ὁκόσα τε ἀκαταμάθητά ἐστι τοῖσιν ἰητροῖσιν, ἐπίκαι-
ρα ἐόντα εἰδέναι, καὶ ὁκόσα μεγάλας ὠφελείας φέρει, ἢ μεγάλας βλάβας. ἀκαταμάθητα
μὲν οὖν, τάδε ἐστι. διατί ἄρα ἐν τοῖσιν ὀξείῃσι νούσοισιν, οἱ μὲν τῶν ἰητρῶν, ἅπαντα τὸν αἰῶνα δια-
τελέουσι πτισάνας διδόντες ἀδιηθήτους, καὶ νομίζουσιν ὀρθῶς ἰητρεύειν. οἱ δέ τινες, περὶ παντὸς
ποιοῦνται, ὅκως κρίθην μηδεμίαν καταπίῃ ὁ κάμνων. μεγάλην γὰρ βλάβην ἡγοῦνται εἶναι. ἀλλὰ δι' ὀθο-
νίου διηθεῦντες τὸν χυλὸν, διδόασιν. οἱ δέ τινες αὐτέων, οὔτ' ἂν πτισάνην παχείην δοῖεν, οὔτε χυ-
λόν. οἱ μὲν, μέχρις ἂν ἑβδομαῖος γένηται ὁ κάμνων. οἱ δὲ, καὶ διὰ τέλεος ἄχρις ἂν κριθῇ ἡ νοῦσος. μάλα
μὲν οὖν οὐδὲ προβάλλεσθαι τὰ τοιαῦτα ζητήματα εἰθισμένοι εἰσὶν οἱ ἰητροί. ἴσως δὲ οὐδὲ προβαλλό-
μενα εὑρίσκεται, καίτοι διαβολήν γε ἔχει ὅλη ἡ τέχνη πρὸς τῶν δημοτέων μεγάλην, ὡς μηδὲ δοκέειν
ὅλως ἰητρικὴν εἶναι. ὥς τε ἔν γε τοῖσιν ὀξέσι τῶν νουσημάτων, τοσόνδε διοίσουσιν ἀλλήλων οἱ χειρώνα-
κτες, ὥς τε ἃ ὁ ἕτερος προσφέρει ἡγεύμενος ἄριστα εἶναι, ταῦτα νομίζειν ἤδη τὸν ἕτερον, κακὰ
εἶναι. καὶ σχεδὸν ἂν κατά γε τὸ τοιόνδε, τὴν τέχνην φαῖεν ὁμοιῶσθαι μαντικῇ. ὅτι οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν
ὄρνιθα. εἰ μὲν, ἀριστερὸς εἴη, ἀγαθὸν νομίζουσιν εἶναι. εἰ δὲ δεξιὸς, κακόν. καὶ ἐν ἱεροσκοπίῃ τὰ τοιάδε
ἄλλα ἐπ' ἄλλοισι. ἀλλ' ἔνιοι τῶν μαντίων, τἀναντία τουτέων. φημὶ δὲ πάγκαλον εἶναι τοῦτο τὸ σκέμ-
μα, καὶ ἠδελφισμένον τοῖσι πλείστοισι τῶν ἐν τῇ τέχνῃ, καὶ ἐπικαιροτάτοισι. καὶ γὰρ τοῖσι νοσέουσι πᾶσιν

ἐς ὑγείην μέγα τι δύναται. καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσιν ἐς ἀσφαλείην. καὶ τοῖσιν ἀσκέουσιν ἐς εὐεξίην,
καὶ ἐς ὅτι ἕκαστος ἐθέλοι. πτισάνη μὲν οὖν δοκέει ὀρθῶς προκεκρῖσθαι τῶν σιτηρῶν γευμάτων,
ἐν τουτέοισι τοῖσι νουσήμασι. καὶ ἐπαινέω γε τοὺς προκρίναντας. τὸ γὰρ γλίσχρασμα αὐτέης, λεῖον.
καὶ ξυνεχές. καὶ προσηνές ἐστι. καὶ ὀλισθηρόν. καὶ πλαδαρὸν μετρίως. καὶ ἄδιψον. καὶ εὐέκπλυ-
τον, εἴ τι καὶ τουτέου προσδέοι. καὶ οὔτε στύψιν ἔχον, οὔτε ἄραδον κακὸν, οὔτε ἀνοιδίσκεται ἐν
τῇ κοιλίῃ, ἀνῴδηκε γὰρ ἐν τῇ ἑψήσει, ὁκόσον πλεῖστον ἐπεφύκει διογκοῦσθαι. ὁκόσοι μὲν οὖν πτι-
σάνῃσι χρέωνται ἐν τουτέοισι τοῖσι νουσήμασιν, οὐδεμιῇ ἡμέρῃ κενεαγγητέον ὡς ἔπος εἰρῆσθαι, ἀλλὰ
χρηστέον καὶ οὐ διαλειπτέον, ἢν μή τι δέῃ, ἢ διὰ φαρμακείην, ἢ κλύσιν διαλείπειν. καὶ τοῖσι μέν γε
εἰθισμένοισι, δὶς σιτέεσθαι τῆς ἡμέρης, δὶς δοτέον. τοῖσι δὲ μονοσιτέειν εἰθισμένοισιν, ἅπαξ δοτέον
τὴν πρώτην. ἐκ προσαγωγῆς δὲ, ἢν ἐνδέχηται, τουτέοισι καὶ δὶς δοτέον ἢν τι δοκέῃ προσδεῖν.
πλῆθος δὲ ἀρκέει κατ᾿ ἀρχὰς διδόναι, μὴ πουλὺ, μηδὲ ὑπέρπαχυ, ἀλλ᾿ ὁκόσον εἵνεκεν τοῦ ἔθεος ἐ-
σιέναι τι καὶ κενεαγγίην μὴ γίνεσθαι πολλήν. περὶ δὲ τῆς ἐπιδόσιος ἐς πλῆθος τοῦ ῥοφήματος, ἢν
μὲν ξηρότατον ᾖ τὸ νούσημα, ἢ ὡς ἄν τις οἴοιτο, οὐ χρὴ ἐπὶ πλέον διδόναι, ἀλλὰ προπίνειν πρὸ τοῦ
ῥοφήματος, ἢ μελίκρητον, ἢ οἶνον, ἢ ὁκότερον ἂν ἁρμόζῃ. τὸ δ᾿ ἁρμόζον ἐφ᾿ ἑκάστοισι τῶν τρόπων
εἰρήσεται. ἢν δὲ ὑγραίνηται τὸ στόμα, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ πλεύμονος ἔῃ, ὁκοῖα δεῖ, ἐπιδιδόναι χρὴ ὡς πλῆθος
τοῦ ῥοφήματος, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι. τὰ μὲν γὰρ θᾶσσον καὶ μᾶλλον πλαδῶντα ταχυτῆτα κρί-
σιος σημαίνει. τὰ δὲ βραδύτερον καὶ ἧσσον, βραδυτέρην σημαίνει τὴν κρίσιν. καὶ ταῦτα αὐτὰ
μὲν καθ᾿ αὐτὰ, τοιάδε τὸ ἐπίπαν ἐστί. πολλὰ, δὲ καὶ ἄλλα ἐπίκαιρα παρεῖται, οἷσι προσημαίνε-
σθαι δεῖ, ἃ εἰρήσεται ὕστερον. καὶ ὁκόσῳ ἂν πλείων ἡ κάθαρσις γίνηται, τοσῷδε χρὴ πλέον ἐπι-
διδόναι ἄχρι κρίσιος. μάλιστα δὲ κρίσιος ὑπερβολὴ, δύο ἡμερέων. οἷσί γε ἢ πεμπταίοισιν ἢ ἑβδο-
μαίοισιν, ἢ ἐναταίοισι δοκέει κρίνεσθαι, ὡς καὶ τὸ ἄρτιον καὶ τὸ περισσὸν, προμηθέῃ. μετὰ δὲ
τοῦτο τῷ μὲν ῥοφήματι ἐς τὸ πρωῒ χρηστέον, ἐς ὀψὲ δὲ ἐς σιτία μεταβάλλειν. ξυμφέρει δὲ τὰ τοιάδε
ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖσιν ὅλῃσι πτισάνῃσιν αὐτίκα χρεομένοισιν. αἵ τε γὰρ ὀδύναι ἐν τοῖσι πλευρι-
τικοῖσιν, αὐτίκα αὐτόματοι παύονται, ὅταν ἄρξωνται πτύειν τι ἄξιον λόγου καὶ ἐκκαθαίρε-
σθαι. αἵ τε καθάρσιες, πολλῷ τελεώτεραί εἰσι, καὶ ἔμπυοι ἧσσον γίνονται, ἢ εἰ ἀλλοίως τις
διαιτῷτο. καὶ αἱ κρίσιες ἁπλούστεραι, καὶ εὐκριτώτεραι, καὶ ἧσσον ὑποστροφώδεες. τὰς δὲ πτι-
σάνας χρὴ ἐκ κριθέων τέως βελτίστων εἶναι. καὶ κάλλιστα ἑψῆσθαι. καὶ ἄλλως, ἢν μὴ τῷ χυλῷ
μούνῳ μέλλῃς χρέεσθαι. μετὰ γὰρ τῆς ἄλλης ἀρετῆς, τῆς πτισάνης τὸ ὀλισθηρὸν τὴν κριθὴν κα-
ταπινομένην, ποιέει μὴ βλάπτειν. οὐδαμοῦ γὰρ προσίσχεται. οὐδὲ μένει κατὰ τὴν τοῦ θώρακος
ἴξιν. ὀλισθηροτάτη δὲ, καὶ ἀδιψοτάτη, καὶ εὐπεπτοτάτη, καὶ ἀσθενεστάτη ἐστὶν, ἡ κάλλιστα ἑφθὴ,
ὧν πάντων δεῖ. ἢν οὖν μὴ προσιμωρήσῃ τις ὁκόσων δεῖται, αὐτάρκης εἶναι ὁ τρόπος τῆς τοι-
αύτης πτισανορροφίης, πολλαχῇ βεβλάψεται. ὁκόσοισι γὰρ σῖτος αὐτίκα ἐγκατακέκλεισται, ἢν
μή τις ὑποκενώσας τὸ ῥόφημα δῴη, τὴν ὀδύνην ἐνεοῦσαν προσπαροξύνειεν ἄν. καὶ μὴ ἐνεοῦσαν
εὐθὺς ποιήσειεν. καὶ πνεῦμα πυκνότερον γένοιτ᾿ ἄν. κακὸν δὲ τοῦτό ἐστι, ξηραντικὸν γὰρ πλεύμο-
νος. καὶ κοπῶδες ὑποχονδρίων. καὶ ἤτρου. καὶ φρενῶν. τοῦτο δὲ, ἢν ἔτι τῆς ὀδύνης τοῦ πλευ-
ροῦ ξυνεχέος ἐούσης, καὶ πρὸς τὰ θερμάσματα μὴ χαλώσης. καὶ τοῦ πτυέλου μὴ ἀνιόντος, ἀλλὰ
καταγλισχραινομένου ἀσαπέως, ἢν μὴ λύσῃ τις τὴν ὀδύνην, ἢ κοιλίην μαλθάξας, ἢ φλέβα
ταμὼν, ἢ ὁκότερον ἂν τουτέων ξυμφέρῃ. τὰς δὲ πτισάνας ἢν οὕτως ἔχουσι διδῷς, ταχέως οἱ θά-
νατοι τῶν τοιουτέων γίνονται, διὰ ταύτας οὖν τὰς προφάσιας καὶ ἑτέρας τοιαύτας ἔτι
μᾶλλον, οἱ ὅλῃσι τῇσι πτισάνῃσι χρώμενοι, ἑβδομαῖοι καὶ ὀλιγημερώτεροι θνήσκουσιν. οἱ μέν τοι,
καὶ τὴν γνώμην βλαβέντες. οἱ δὲ, ὑπὸ τῆς ὀρθοπνοίης τε καὶ τοῦ ῥέγχους ἀποπνιγέντες. μάλα δὲ
τοὺς τοιουτέους οἱ ἀρχαῖοι, βλητοὺς ἐνόμιζον εἶναι, διὰ τόδε μάλιστα. οὐχ ἥκιστα δὲ ὅτι καὶ ἀποθανόντων
αὐτέων, ἡ πλευρὴ πελίη εὑρίσκεται, ἴκελόν τι πληγῇ. αἴτιον δὲ τουτέου, τὸ δέ ἐστιν, ὅτι πρὶν λυ-
θῆναι τὴν ὀδύνην, θνήσκουσι. ταχέως γὰρ πνευματίαι γίνονται. ὑπὸ δὲ τοῦ πολλοῦ, καὶ πυκνοῦ
πνεύματος ὡς ἤδη εἴρηται καταγλισχραινόμενον τὸ πτύελον ἀπέπτως, κωλύει τὴν ἐπάνοδον γίνε-
σθαι, ἀλλὰ τὴν ῥέγξιν ποιέει, ἐνισχόμενον ἐν τοῖσι βρογχίοισι τοῦ πλεύμονος. καὶ ὁκόταν ἐς τοῦτο
ἔλθῃ, θανατῶδες ἤδη ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ ἐστί. καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ πτύελον ἐνισχόμενον, κωλύει μὲν τὸ πνεῦ-
μα εἴσω φέρεσθαι. ἀναγκάζει δὲ ταχέως ἔξω φέρεσθαι. καὶ οὕτως ἐς τὸ κακὸν ἀλλήλοισι τιμω-
ρέουσι. τό, τε γὰρ πτύελον ἐνεχόμενον, πυκνὸν τὸ πνεῦμα ποιέει. τό, τε πνεῦμα πυκνὸν ἐὸν, ἐπιγλι-
σχραίνει τὸ πτύελον. καὶ κωλύει ἀπολισθαίνειν. καταλαμβάνει δὲ ταῦτα οὐ μόνον ἢν πτισάνῃ ἀ-
καίρως χρέωνται, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, ἢν τι ἄλλο φάγωσιν ἢ πίωσιν πτισάνης ἀνεπιτηδειότερον.
μάλα μὲν οὖν τὰ πλεῖστα παραπλήσιαί εἰσιν αἱ τιμωρίαι, τοῖσι τε ὅλῃσι τῇσι πτισάνῃσι χρεομένοισι,
τοῖσί τε τῷ χυλῷ αὐτέῳ, τοῖσί τε μηθ᾿ ἑτέρῳ τουτέων, ἀλλὰ ποτῷ μούνῳ. ἔστι δ᾿ ὅπη καὶ διαφερόντως

τιμωρητέον. χρὴ δὲ τό γε πάμπαν οὕτω ποιέειν. ἢν νεοβρῶτι ἐόντι αὐτέῳ καὶ κοιλίης μήπω
ὑποκεχωρηκυίης ἄρξηται ὁ πυρετὸς, ἤν τε ξὺν ὀδύνῃ, ἤν τε ἄνευ ὀδύνης ἐπισχεῖν τὴν δόσιν τοῦ ῥο-
φήματος, ἐς ἂν οἴηται κεχωρηκέναι ἐς τὸ κάτω μέρος τοῦ ἐντέρου τὸ σιτίον. χρέεσθαι δὲ ποτῷ, ἢν
μὲν ἄλγημά τι ἔχῃ, ὀξυμέλιτι. χειμῶνος μὲν, θερμῷ. θέρεος δὲ, ψυχρῷ. ἢν δὲ πολλὴ δίψα ἔῃ, με-
λικρήτῳ καὶ ὕδατι. ἔπειτα μέντοι, ἢν μὲν ἄλγημά τι ἐνῇ, ἢ τῶν ἐπικινδύνων τι ἐμφαίνηται, δι-
δόναι τὸ ῥόφημα, μήτε πουλὺ, μήτε παχύ. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην ἢ ἐνάτην, ἢν ἰσχύῃ. ἢν δὲ μὴ ὑπεληλύ-
θῃ ὁ παλαιότερος σῖτος νεοβρῶτι ἐόντι, ἢν μὲν ἰσχύῃ τε καὶ ἀκμάζῃ τῇ ἡλικίῃ, κλύσαι. ἢν δὲ ἀσθε-
νέστερος ᾖ, βαλάνῳ προσχρήσασθαι, ἢν μὴ αὐτόματα διεξίῃ καλῶς. καιρὸν δὲ τῆς δόσιος τοῦ ῥοφήμα
τος, τόνδε μάλιστα φυλάσσεσθαι, κατ᾽ ἀρχὰς καὶ διὰ παντὸς τοῦ νοσήματος. ὅταν μὲν οἱ πόδες ψυ-
χροὶ ἔωσιν, ἐπισχεῖν χρὴ τοῦ ῥοφήματος τὴν δόσιν. μάλιστα δὲ καὶ τοῦ ποτοῦ ἀπέχεσθαι. ὁκόταν δὲ ἡ
θέρμη καταβῇ ἐς τοὺς πόδας, τότε διδόναι. καὶ νομίζειν μάλα δύνασθαι τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν ἁπά-
σῃσι τῇσι νούσοισιν. οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τῇσιν ὀξείῃσι. μάλιστα δὲ ἐν τῇσι μᾶλλον πυρετώδεσι καὶ ἐπικινδυ-
νοτάτῃσι. χρῆσθαι δὲ πρῶτον μάλιστα μὲν, χυλῷ. ἔπειτα δὲ, πτισάνῃ, κατὰ τὰ τεκμήρια τὰ προ-
γεγραμμένα ἀκριβῶς θεωρῶν. Ὀδύνη δὲ πλευροῦ, ἤν τε κατ᾽ ἀρχὰς γένηται, ἤν τε ἐς ὕ-
στερον, θερμάσμασι μὲν πρῶτον οὐκ ἀπὸ τρόπου ἐστὶ χρησάμενον, πειρηθῆναι διαλῦσαι τὴν ὀδύνην.
θερμασμάτων δὲ, κράτιστον μὲν ὕδωρ θερμὸν ἐν ἀσκῷ, ἢ ἐν κύστει, ἢ ἐν χαλκῷ ἀγγείῳ, ἢ ἐν ὀστρακίνῳ.
προϋποτιθέναι δὲ χρὴ, μαλθακόν τι πρὸς τὴν πλευρὴν, προσηνείης εἵνεκεν. ἀγαθὸν δὲ καὶ σπόγγος
μαλθακὸς, μέγας, ἐξ ὕδατος θερμοῦ ἐκπεπιεσμένος προστίθεσθαι. περιστέγειν τε ἱματίῳ τὴν θάλ-
ψιν χρή. πλείω τε γὰρ χρόνον ἀρκέσει καὶ παραμενεῖ, καὶ ἅμα ὡς μὴ ἀτμὶς πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ
κάμνοντος προσφέρηται. ἢν ἄρα μὴ δοκέῃ καὶ τοῦτο χρήσιμον πρός τι εἶναι. ἔστι γὰρ ὅτε δεῖ πρός
τι. ἔτι δὲ καὶ κριθαὶ καὶ ὄροβοι ἐν ὄξει κεκρημένῳ, σμικρῷ ὀξυτέρῳ ἢ ὡς ἄν τις πίοι, διέντα καὶ
ἀναζέσαντα, ἐς μαρσίππιά τε ἀπορράψαντα, προστιθέναι. καὶ πίτυρα τὸν αὐτὸν τρόπον. Πυρίη
δὲ ξηρὴ, ἅλες κέγχροι πεφρυγμένοι ἐν ἐρινέοισι μαρσιππίοισιν ἐπιτηδειότατοι. καὶ γὰρ κοῦφον
καὶ προσηνὲς ὁ κέγχρος. λύει δὲ μάλθαξις ἡ τοιήδε, καὶ τὰς πρὸς κληῗδας περαιούσας ἀλγηδό-
νας. τὸ μὴν μέντοι γε οὐχ ὁμοίως λύει ὀδύνην, ἢν μὴ πρὸς τὴν κληῗδα περαίνῃ ἡ ὀδύνη. ἢν δὲ μὴ λύη
ται πρὸς τὰ θερμάσματα ὁ πόνος, οὐ χρὴ πουλὺν χρόνον θερμαίνειν. καὶ γὰρ ξηραντικὸν τοῦ πλεύ-
μονος τοῦτό ἐστι καὶ ἐμπυητικόν. ἀλλ᾽ ἢν μὲν σημαίνῃ ἡ ὀδύνη ἐς τὴν κληῗδα ἢ ἐς τὸν βραχίονα βάρος,
ἢ περὶ μαζὸν, ἢ ὑπὲρ τῶν φρενῶν, τάμνειν ἀρήγει τὴν ἐν τῷ ἀγκῶνι φλέβα, τὴν εἴσω. καὶ μὴ ὀκνεῖν
συχνὸν ἀφαιρέειν τὸ αἷμα, ἕως ἂν ἐρυθρότερον πολλῷ ῥυῇ. ἢ ἀντὶ καθαροῦ καὶ ἐρυθροῦ πέλιον. ἀμφό-
τερα γὰρ γίνεται. ἢν δὲ ὑπὸ τὰς φρένας ᾖ τὸ ἄλγημα. ἐς δὲ τὴν κληῗδα μὴ σημαίνῃ, μαλθάσσειν
δεῖ τὴν κοιλίην, ἢ μέλανι ἐλλεβόρῳ. ἢ πεπλίῳ. μέλανι μὲν δαῦκος, ἢ σέσελι, ἢ κύμινον, ἢ ἄννησον,
ἢ ἄλλο τι τῶν εὐωδέων μίσγοντα. πεπλίῳ δὲ, ὀπὸν σιλφίου. ἀτὰρ καὶ μισγόμενα ἀλλήλοισιν, ὁμοιό-
τροπα ταῦτά ἐστιν. ἄγει δὲ μέλας μὲν καλλίω, καὶ κρισιμώτερα πεπλίου. πέπλιον δὲ, μέλανος
μᾶλλον φυσέων καταρρηκτικώτερον ἐστιν. ἄμφω δὲ ταῦτα, ὀδύνην παύει. παύει δὲ καὶ ἄλλα πολ
λὰ τῶν ὑπηλάτων. κράτιστα δὲ ταῦτα ὧν ἐγὼ οἶδα ἐστίν. ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν τοῖσι ῥοφήμασι διδόμενα
ὑπήλατα, ἀρήγει, ὁκόσα μὴ ἄγαν ἐστὶν ἀηδέα, ἢ διὰ πικρότητα. ἢ δι᾽ ἄλλην τινὰ ἀηδίην. ἢ διὰ πλῆ-
θος. ἢ χροιήν. ἢ ὑποψίην τινά. τὴν μέντοι πτισάνην ὁκόταν πίῃ τὸ φάρμακον, ἐπιῤῥοφεῖν αὐτίκα χρὴ δι-
δόναι, μὴ δὲ ἔλασσον ἀξίως λόγου, ἢ ὁκόσον εἴθισται. ἐπεὶ καὶ κατὰ λόγον ἐστὶ, μεσηγὺ τῆς καθάρσιος,
μὴ διδόναι ῥοφεῖν. ὁκόταν δὲ λήξῃ ἡ κάθαρσις, τότε ἔλασσον ῥοφεέτω, ἢ ὁκόσον εἴθισται. μετὰ δὲ τοῦτο
ἀναγέτω αἰεὶ ἐπὶ τὸ πλεῖον, ἢν ἥ τε ὀδύνη πεπαυμένη ᾖ, καὶ μηδὲν ἄλλο ἐναντιῶται. ὡυτὸς δέ μοι
λόγος ἐστὶ, καὶ ἢν χυλῷ πτισάνης δέῃ χρέεσθαι. φημὶ γὰρ ἄμεινον εἶναι αὐτίκα ἄρξασθαι ῥοφῆν το-
ἐπίπαν μᾶλλον, ἢ προκενεαγγήσαντα ἄρξασθαι τοῦ ῥοφήματος, ἢ τριταῖον, ἢ τεταρταῖον, ἢ πεμ-
πταῖον, ἢ ἑκταῖον, ἢ ἑβδομαῖον, ἤν γε μὴ προκριθῇ ἡ νοῦσος ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ. αἱ δὲ προπα-
ρασκευαὶ καὶ τουτέοισι παραπλήσιαι ποιητέαι, ὁκοῖαι περ εἴρηται. περὶ μὲν οὖν ῥοφήματος
προσάρσιος οὕτω γινώσκω. ἀτὰρ καὶ περὶ ποτοῦ ὁκοῖον ἄν τις μέλλῃ πίνειν τῶν γραφησομένων
ὡυτός μοι λόγος ὡς ἐπίπαν ἐστίν. οἶδα δὲ καὶ τοὺς ἰητροὺς, τὰ ἐναντιώτατα ἢ ὡς δεῖ ποιοῦντας. βού-
λονται γὰρ ἅπαντες ὑπὸ τὰς ἀρχὰς τῶν νούσων προταριχεύσαντες τοὺς ἀνθρώπους, ἢ δύο, ἢ τρεῖς, ἢ καὶ
πλείονας ἡμέρας, οὕτω προσφέρειν τὰ ῥοφήματα καὶ τὰ ποτά. καὶ ἴσως τι καὶ εἰκὸς δοκέει αὐτέοισιν
εἶναι. μεγάλης τῆς μεταβολῆς γινομένης τῷ σώματι, μέγα τι κάρτα καὶ ἀντιμεταβάλλειν. τὸ δὲ μετα-
βάλλειν μὲν εὖ ἔχει, μὴ ὀλίγον. ὀρθῶς μέντοι γε μεταβιβαστέη καὶ ἡ μεταβολή. καὶ ἔκ γε τῆς μεταβο-
λῆς, ἡ πρόσαρσις τῶν γευμάτων ἔτι μᾶλλον. μάλιστα μὲν οὖν βλάπτοιντο ἂν, ἢν μὴ ὀρθῶς μεταβάλλοιεν
οἱ ὅλῃσι τῇσι πτισάνῃσι χρεόμενοι. βλάπτοιντο δ᾽ ἂν, καὶ οἱ μούνῳ τῷ χυλῷ χρεόμενοι. βλάπτοιντο δ᾽ ἂν,
καὶ οἱ μούνῳ τῷ ποτῷ χρεόμενοι. ἥκιστα οὗτοι. χρὴ δὲ καὶ τὰ μαθήματα ποιέεσθαι ἐν τῇ διαίτῃ τῶν ἀνθρώπων

ἔτι ὑγιαινόντων, οἷα ξυμφέρει. εἰ γὰρ δὴ τοῖσί γε ὑγιαίνουσι φαίνεται διαφέροντα τὰ μεγάλα,
τὰ τοῖα ἢ τοῖα διαιτήματα, καὶ ἐν ἄλλῳ τινί που, καὶ ἐν τῇσι μεταβολῇσι, πῶς οὐχὶ καὶ ἔν γε
τῇσι νούσοισι διαφέρει μεγάλα, καὶ τουτέων ἐν τῇσιν ὀξυτάτῃσι μάλιστα; ἀλλὰ μὴν εὐκαταμάθητόν
γε ἐστὶν, ὅτι φαύλη δίαιτα βρώσιος καὶ πόσιος, αὐτὴ ἑωυτῇ ἐμφερὴς ἀεὶ ἀσφαλεστέρη ἐστὶ τὸ ἐπί-
παν ἐς ὑγείην, ἢν εἴ τις ἐξαπίνης μέγα μεταβάλλοι ἐς ἄλλο κρέσσον. ἐπεὶ καὶ τοῖσι δὶς σιτεομένοισι
τῆς ἡμέρης, καὶ τοῖσι μονοσιτέουσιν, αἱ ἐξαπιναῖοι μεταβολαὶ, βλάβας καὶ ἀῤῥωστίην παρέχου-
σιν, καὶ τοὺς μέν γε μὴ μεμαθηκότας ἀριστᾶν, εἰ ἀριστήσουσιν, εὐθέως ἀῤῥώστους ποιέει. καὶ βαρέας
ὅλον τὸ σῶμα. καὶ ἀσθενέας. καὶ ὀκνηρούς. ἢν δὲ καὶ ἐπιδειπνήσωσιν, ὀξυρεγμιώδεας. ἐνίοισι δὲ,
καὶ σπατίλη γένοιτο ἂν, ὁκόταν παρὰ τὸ ἔθος ἀχθοφορήκοι ἡ κοιλίη, εἰθισμένη ἐπιξηραίνεσθαι καὶ
μὴ δὶς διογκοῦσθαι, μήτε δὶς ἕψειν τὰ σιτία. ἀρήγει οὖν τουτέοισιν, ἀνασηκῶσαι τὴν μεταβολήν.
ἐγκοιμηθῆναι γὰρ χρὴ, ὡς νύκτα ἀνάγοντα μετὰ τὸ δεῖπνον. τοῦ μὲν χειμῶνος, ἀριγέως. τοῦ δὲ θέρεος,
ἀθαλπέως. ἢν δὲ μὴ δύνηται καθεύδειν, βραδεῖην συχνὴν περίοδον πλανηθέντα, μὴ στασίμως
δειπνῆσαι μηδὲν, ἢ ὀλίγα καὶ μὴ βλαβερά. ἔτι γε ἔλασσον πιεῖν καὶ μὴ ὑδαρές. ἔτι δ᾽ ἂν μᾶλλον, πονή-
σειεν ὁ τοιοῦτος, εἰ τρὶς σιτέοιτο τῆς ἡμέρης ἐς κόρον. ἔτι δὲ μᾶλλον, εἰ πλεονάκις. καί τοί γε πολλοί
εἰσιν, οἳ εὐφόρως φέρουσιν τρὶς σιτεόμενοι τῆς ἡμέρης ἐς πλῆθος, οἳ ἂν οὕτως ἐθισθῶσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ
οἱ μεμαθηκότες δὶς σιτέεσθαι τῆς ἡμέρης, ἢν μὴ ἀριστήσωσιν ἀσθενέες. καὶ ἄῤῥωστοί εἰσι. καὶ δειλοὶ
ἐς πᾶν ἔργον. καὶ καρδιαλγέες. κρεμᾶσθαι γὰρ δοκέει τὰ σπλάγχνα αὐτέοισι. καὶ οὐρέουσι θερμὸν
καὶ χλωρόν. καὶ ἡ ἄφοδος ξυγκαίεται. ἔστι δ᾽ οἷσι καὶ τὸ στόμα πικραίνεται. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κοιλαί-
νονται. καὶ οἱ κρόταφοι πάλλονται. καὶ τὰ ἄκρα διαψύχονται. καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν ἀνηριστη-
κότων, οὐ δύνανται κατεσθίειν τὸ δεῖπνον. δειπνήσαντες δὲ βαρύνουσι τὴν κοιλίην, καὶ δυσκοι-
τέουσι πολὺ μᾶλλον, εἰ προηριστήκεισαν. ὁκότε γοῦν ταῦτα τοιαῦτα γίνεται τοῖσιν ὑγιαίνουσιν εἵνε-
κεν ἡμίσεος ἡμέρης διαίτης μεταβολῆς παρὰ τὸ ἔθος, οὐκ προσθεῖναι λυσιτελέειν φαίνεται, οὔ-
τε ἀφελέειν. εἰ τοίνυν οὗτος ὁ παρὰ τὸ ἔθος μονοσιτήσας ὅλην ἡμέρην κενεαγγήσας δειπνήσειεν ὁ-
κόσον εἴθιστο, εἰκὸς αὐτὸν εἰ τότε ἀνάριστος ἐὼν, ἐπόνεε καὶ ἠῤῥώστει. δειπνήσας δὲ τότε βαρὺς ἦν,
πουλὺ μᾶλλον βαρύνεσθαι. εἰ δέ γε ἔτι πλείω χρόνον κενεαγγήσας, ἐξαπίνης μεταδειπνήσειεν,
ἔτι μᾶλλον ἂν βαρύνοιτο. τὸν γοῦν παρὰ τὸ ἔθος κενεαγγήσαντα, ξυμφέρει ταύτην τὴν ἡμέρην ἀν-
τισηκῶσαι ὧδε ἀριγέως καὶ ἀθαλπέως καὶ ἀταλαιπώρως. ταῦτα γὰρ πάντα βαρέως ἂν ἐνέγκαι.
καὶ τὸ δεῖπνον συχνῷ ἔλασσον ποιήσασθαι, ἢ ὅσον εἴθιστο, καὶ μὴ ξηρὸν, ἀλλὰ τοῦ πλαδαρωτέρου
τρόπου. καὶ μετὰ ταῦτα, πιεῖν μὴ ὑδαρὲς, μὴ δ᾽ ἔλασσον, ἢ κατὰ λόγον βρώματος. καὶ τῇ ὑστεραίῃ
ὀλίγα ἀριστῆσαι, ὡς ἐκ προσαγωγῆς ἀφίκηται ἐς τὸ ἔθος. αὐτοὶ μέν τοι σφῶν αὐτῶν δυσφορώ-
τερον δὴ τὰ τοιαῦτα φέρουσιν οἱ πικρόχολοι τὰ ἄνω, τὴν δὲ ἀσιτίην τὴν παρὰ τὸ ἔθος, οἱ φλεγμα-
τίαι τὰ ἄνω εὐφορώτερον φέρουσι τὸ ἐπίπαν, ὥς τε καὶ τὴν μονοσιτίην, τὴν παρὰ τὸ ἔθος, εὐφορώ-
τερον ἂν οὗτοι ἐνέγκοιεν. ἱκανὸν μὲν οὖν καὶ τοῦτο σημεῖον, ὅτι αἱ μέγισται μεταβολαὶ τῶν περὶ
τὰς φύσιας ἡμῶν καὶ τὰς ἕξιας συμβαινόντων μάλιστα νοσοποιέουσιν. οὐδ᾽ εἰ οἷόν τε παρὰ καιρὸν,
οὔτε σφοδροτάτας κενεαγγείας ποιέειν. οὔτε ἀκμαζόντων τῶν νουσημάτων, καὶ ἐν φλεγμασίῃ ἐόντων
προσφέρειν. οὔτε ἐξαπίνης οἷόν τε ὅλῳ τῷ πρήγματι μεταβάλλειν, οὔτε ἐπὶ τὰ, οὔτε ἐπὶ τά. πολλὰ
δ᾽ ἂν τις ἠδελφισμένα τουτέοισι τῶν ἐς κοιλίην καὶ ἄλλα εἴποι, ὡς εὐφόρως μὲν φέρουσι τὰ βρώματα,
ἃ εἰθισμένοι εἰσὶν, εἰ καὶ μὴ ἀγαθὰ ᾖ φύσει. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ποτά. δυσφόρως δὲ φέρουσι τὰ
βρώματα ἃ μὴ εἰθισμένοι εἰσὶν, εἰ καὶ καλὰ ᾖ. ὡσαύτως δὴ καὶ τὰ ποτά. καὶ ὁκόσα μὲν κρεηφαγίη
πολλὴ παρὰ τὸ ἔθος καταβρωθεῖσα ποιέει. ἢ σκόροδα. ἢ σίλφιον. ἢ ὀπός. ἢ καυλός. ἢ ἄλλα ὁκόσα
τοιουτότροπα, μεγάλας δυνάμιας ἔχοντα ἰδίας, ἧσσον ἄν τις θαυμάσειεν, εἰ τὰ τοιαῦτα πόνους
ἐμποιέει, τῇσι κοιλίῃσι μᾶλλον τῶν ἄλλων. ἀλλ᾽ εἰ καταμάθῃς ὅκως ἂν μᾶζα τε ὄχλον. καὶ ὄγκον.
καὶ φῦσαν. καὶ στρόφον τῇ κοιλίῃ παρέχοι παρὰ τὸ ἔθος βρωθεῖσα, τῷ μὴ μαζοφαγέειν εἰθισμένῳ. ἢ
αὐτός τε ὁ ἄρτος θερμὸς βρωθεὶς. οἵην δίψαν παρέχει. καὶ ἐξαπιναίην πληθώρην, διὰ τὸ ξηραν-
τικόν τε καὶ βραδύπορον. καὶ οἱ ἄγαν καθαροί τε καὶ ξυγκομιστοὶ παρὰ τὸ ἔθος βρωθέντες, οἷα
διαφέροντα ἀλλήλων ποιέουσι. καὶ μᾶζά τε ξηρὴ παρὰ τὸ ἔθος, ἢ ὑγρὴ, ἢ γλισχρή. καὶ τὰ ἄλφιτα
οἷόν τι ποιέει τὰ ποταίνια, τοῖσι μὴ εἰωθόσι καὶ τὰ ἑτεροῖα τοῖσι τὰ ποταίνια εἰωθόσι. καὶ οἰνο-
ποσίη, καὶ ὑδροποσίη παρὰ τὸ ἔθος εἰς θάτερα μεταβληθέντα ἐξαπίνης, καὶ ὑδαρής τε οἶνος καὶ ἄ-
κρητος παρὰ τὸ ἔθος ἐξαπίνης ποθείς. ὁ μὲν γὰρ πλάδον τε ἐν τῇ ἄνω κοιλίῃ ἐμποιήσει, καὶ φῦσαν
ἐς τὴν κάτω. ὁ δὲ παλμὸν φλεβῶν καὶ καρηβαρίην καὶ δίψαν. καὶ λευκός τε καὶ μέλας οἶνος
παρὰ τὸ ἔθος μεταβάλλοντι εἰ καὶ ἄμφω οἰνώδεες εἶεν, ὅμως πολλὰ ἂν ἑτεροιώσειαν κατὰ τὸ
σῶμα. ὡς δὴ γλυκύν τε καὶ οἰνώδεα οἶνον, ἧσσον ἄν τις φαίη θαυμαστὸν εἶναι, μὴ τὸ ωὐτὸ δύνα-
σθαι ἐξαπίνης μεταβληθέντα. τιμωρητέον δὲ τοιόνδε τι μέρος, τῷ ἐναντίῳ λόγῳ, ὅτι ἡ μετα-
βολὴ τῆς διαίτης, τουτέοισιν ἐγένετο, οὐ μεταβάλλοντος τοῦ σώματος, οὔτε ἐπὶ τὴν ῥώμην, ὥς τε

προσθέσθαι δεῖν σιτία, οὔτ᾽ ἐπὶ τὴν ἀῤῥωστίην, ὥστε ἀφαιρεθῆναι. προσεκμαρτέα δὴ καὶ ἰσχὺς,
καὶ ὁ τρόπος τοῦ νοσήματος ἑκάστοισι, καὶ τῆς φύσιος τοῦ τε ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἔθεος, καὶ τῆς διαίτης τοῦ
κάμνοντος, οὐ μόνον σιτίων, ἀλλὰ καὶ ποτῶν. πολλῷ δὲ ἧσσον ἐπὶ τὴν πρόσθεσιν ἰτέον. ἐπεὶ τήν γε
ἀφαίρεσιν ὅλως ἀφελεῖν πολλαχοῦ λυσιτελέει, ὅκου διαρκέειν μέλλει ὁ κάμνων, μέχρις ἂν τῆς νού-
σου ἡ ἀκμὴ πεπανθῇ. ἐν ὁκοίοισι τὸ τοιόνδε ποιητέον γεγράψεται. πολλὰ δ᾽ ἄν τις καὶ ἄλλα ἠδελ-
φισμένα τοῖσιν εἰρημένοισι γράφοι, τό γε μὴν κρέσσον μαρτύριον. οὐ γὰρ ἠδελφισμένον ἐστὶ τῷ
πρήγματι, περὶ οὗ μοι ὁ πλεῖστος λόγος εἴρηται. ἀλλ᾽ αὐτὸ τὸ πρῆγμα, ἐπικαιρότατόν ἐστι δι-
δακτήριον. οἱ γὰρ ἀρχόμενοι τῶν ὀξέων νουσημάτων, ἔστιν ὅτε οἱ μὲν σιτία ἔφαγον αὐθημερὸν, ἠρ-
γμένοι ἤδη. οἱ δὲ, καὶ τῇ ὑστεραίῃ. οἱ δὲ, καὶ ἐῤῥόφεον τὸ προστυχόν. οἱ δὲ, καὶ κυκεῶνα ἐῤῥόφεον.
ἅπαντα δὲ ταῦτα, κάκιώ μέν ἐστιν ἢ εἰ ἑτεροίως τις διαιτηθείη. πολλῷ μέντοι ἐλάσσω βλάβην
φέρει, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἁμαρτηθέντα, ἢ εἴ τις τὰς μὲν πρώτας ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς κενεαγγήσειε
τελέως. τεταρταῖος δὲ ὢν, τοιάδε διαιτηθείη, ἢ καὶ πεμπταῖος. ἔτι μέντοι κάκιον, εἰ ταύτας πάσας
τὰς ἡμέρας προκενεαγγήσας, ἐν τῇσιν ὕστερον ἡμέρῃσιν, οὕτω διαιτηθείη, πρὶν ἢ πέπειρον γενέσθαι τὴν
νοῦσον. οὕτω μὲν γὰρ θάνατον φέρει φανερῶς τοῖσι πλείστοισιν, ἢν μὴ παντάπασί τις εὐήθης ἡ νοῦσος
εἴη. αἱ δὲ κατ᾽ ἀρχὰς ἁμαρτάδες, οὐχ ὁμοίως ταύτῃσιν ἀνήκεστοί εἰσιν, ἀλλὰ πολλῷ εὐακεστότεραι. τοῦτο
οὖν ἡγεῦμαι μέγιστον διδακτήριον, ὅτι οὐ στερητέαι αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ ῥοφήματος, ἢ τοίου, ἢ τοίου,
τοῖσι μέλλουσιν ὀλίγον ὕστερον ῥοφήμασιν, ἢ τοίοις, ἢ τοίοις χρέεσθαι. πυθμενόθεν μὲν οὖν οὐκ ἴσασιν, οὐδ᾽
οἱ τῇσι κριθώδεσι πτισάνῃσι χρεόμενοι, ὅτι αὐτέῃσι κακοῦνται. ὁκόταν ῥοφέειν ἄρξωνται, ἢν προ-
κενεαγγήσωσι, δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἢ καὶ πλείους. οὔτ᾽ αὖ οἱ τῷ χυλῷ χρεόμενοι γινώσκουσιν ὅτι αὐ-
τέοισι βλάπτονται ῥοφέοντες, ὅταν μὴ ὀρθῶς ἄρξωνται τοῦ ῥοφήματος. τόδε μὲν φυλάσσουσι καὶ
γινώσκουσιν, ὅτι μεγάλην τὴν βλάβην φέρει, ἢν πρὶν πέπειρον τὴν νόσον γενέσθαι κριθώδεα πτι-
σάνην ῥοφήσῃ, ὁ κάμνων εἰθισμένος χυλῷ χρέεσθαι. πάντα οὖν ταῦτα, μεγάλα μαρτύρια, ὅτι οὐκ
ὀρθῶς ἄγουσιν ἐς τὰ διαιτήματα οἱ ἰητροὶ τοὺς κάμνοντας, ἀλλ᾽ ἐν ᾗσί γε νούσοισιν οὐ χρὴ κενεαγγέειν τοὺς
μέλλοντας, ῥοφήμασι διαιτᾶσθαι, κενεαγγέουσιν. ἐν ᾗσί τε οὐ χρὴ μεταβάλλειν ἐκ κενεαγγείης ἐς ῥοφή-
ματα, ἐν ταύτῃσι μεταβάλλουσι, καὶ ὡς ἐπιτοπολὺ ἁμαρτάνουσιν. ἐνίοτε δὲ, ἐν τοῖσι καιροῖσι με-
ταβάλλουσιν ἐς τὰ ῥοφήματα ἐκ τῆς κενεαγγείης, ἐν οἷσι πολλάκις ἀρήγει ἐκ τῶν ῥοφημάτων πλη-
σιάζειν τῇ κενεαγγείῃ, ἢν οὕτω τύχῃ παροξυνομένη ἡ νοῦσος. ἐνίοτε δὲ καὶ ὠμὰ ἐπισπῶνται, ἀπό τε
κεφαλῆς, καὶ τοῦ περὶ τὸν θώρηκα τόπου χολώδεα. ἀγρυπνίαι τε συνεμπίπτουσιν αὐτέοισι, δι᾽ ἃς
οὐ πέσσεται ἡ νοῦσος. περίλυποί τε καὶ πικροὶ γίνονται. καὶ παραφρονέουσι. καὶ μαρμαρυγώδεα
σφέων τὰ ὄμματα. καὶ αἱ ἀκοαὶ ἤχου μεσταί. καὶ τὰ ἀκρωτήρια κατεψυγμένα. καὶ οὖρα ἄπεπτα.
καὶ πτύσματα λεπτὰ, καὶ ἁλυκὰ, καὶ κεχρωσμένα ἀκρήτῳ χρώματι σμικρά. καὶ ἱδρῶτες περὶ
τὸν τράχηλον. καὶ διαπορήματα. καὶ πνεῦμα προσπταῖον ἐν τῇ ἄνω φορῇ, πυκνὸν, ἢ μέγα λίην. ὀ-
φρύες δεινώσιος μετέχουσαι. λειποψυχώδεα πονηρά. καὶ τῶν ἱματίων ἀποῤῥίψιες ἀπὸ τοῦ στήθεος.
καὶ χεῖρες τρομώδεες. ἐνίοτε δὲ καὶ χεῖλος τὸ κάτω σείεται. ταῦτα δὲ ἐν ἀρχῇσι παραφαινόμενα,
παραφροσύνης δηλωτικά εἰσι σφοδρῆς. καὶ ὡς ἐπιτοπολὺ, ἀποθνήσκουσιν. οἱ δὲ διαφυγόντες ἢ
μετὰ ἀποστήματος, ἢ αἵματος ῥύσιος ἐκ τῆς ῥινὸς, ἢ πύον παχὺ πτύσαντες διαφεύγουσιν. ἄλλως δὲ οὔ.
οὐδὲ γὰρ τῶν τοιουτέων ὁρέω ἐμπείρους τοὺς ἰητροὺς, ὡς χρὴ διαγινώσκειν τὰς ἀσθενείας ἐν τῇσι νού-
σοισιν, αἵ τε δι᾽ ἄλλον τινὰ ἐρεθισμὸν, αἵ τε διὰ πόνον, καὶ ὑπὸ ὀξύτητος τῆς νούσου. ὁκόσαι τε ἡμέων
ἡ φύσις καὶ ἡ ἕξις ἑκάστοισιν ἐκτεκνοῖ πάθεα καὶ εἴδεα παντοῖα. καίτοι σωτηρίην ἢ θάνατον φέρει, γι-
νωσκόμενα ἢ ἀγνοούμενα τὰ τοιαῦτα. μέζον μὲν γὰρ κακόν ἐστιν, ἢν διὰ τὸν πόνον καὶ τὴν ὀξύτητα
τῆς νούσου ἀσθενέοντι, προσφέρῃ τις ποτὸν, ἢ ῥόφημα πλεῖον, ἢ σιτίον, οἰόμενος διὰ κενεαγγείην ἀσθε-
νέειν. ἀεικὲς δὲ καὶ διὰ κενεαγγείην ἀσθενέοντα, μὴ γνῶναι καὶ πιέζειν τῇ διαίτῃ. φέρει μὲν γάρ τι-
να κίνδυνον καὶ αὕτη ἡ ἁμαρτάς. πολλῷ δὲ ἧσσον, τῆς ἑτέρης. καταγελαστοτέρη δὲ πολλῷ αὕτη
μᾶλλον ἡ ἁμαρτὰς τῆς ἑτέρης. εἰ γὰρ ἄλλος ἰητρὸς ἢ καὶ ἰδιώτης εἰσελθὼν καὶ γνοὺς τὰ συμβεβηκό-
τα, δοίη καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν, ἃ ὁ ἕτερος ἐκώλυσεν, ἐπιδήλως ἂν δοκοίη ὠφεληκέναι. τὰ δὲ τοιαῦ-
τα μάλιστα καθυβρίζηται τῶν χειρωνακτέων ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. δοκέει γὰρ αὐτέοισιν ὁ ἐσελθὼν
ἰητρὸς ἢ ἰδιώτης, ὥσπερ εἰ τεθνεῶτα ἀναστῆσαι. γεγράψεται οὖν καὶ περὶ τουτέου, σημεῖα οἷσι
δεῖ ἕκαστα τουτέων διαγινώσκειν. παραπλήσια μέντοι τοῖσι κατὰ κοιλίην καὶ ταῦτά ἐστι. καὶ γὰρ
ἢν ὅλον τὸ σῶμα ἀναπαύσηται πουλὺ παρὰ τὸ ἔθος, οὐκ αὐτίκα ἔῤῥωται μᾶλλον. ἢν δὲ δεῖ καὶ
πλείω χρόνον διελινύσας ἐξαπίνης ἐς τοὺς πόνους ἔλθῃ, φλαῦρόν τι πρήξειεν ἐπιδήλως. οὕτω δὲ καὶ
ἓν ἕκαστον τοῦ σώματος. καὶ γὰρ ἢν πόδες τοιόνδε τι πρήξειαν, καὶ τὰ ἄλλα ἄρθρα μὴ εἰθισμένα πονέειν, ἢν
διὰ χρόνου ἐξαπίνης πρὸς τὸ πονέειν ἔλθῃ, ταῦτα δ᾽ ἂν καὶ οἱ ὀδόντες καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ πάθοιεν, καὶ
οὐθὲν ὁτιοῦν. ἐπεὶ καὶ κοίτη ἡ παρὰ τὸ ἔθος μαλθακὴ, πόνον ἐμποιέει. καὶ σκληρὴ παρὰ τὸ ἔθος. καὶ
ὕπαιθρος εὐνὴ παρὰ τὸ ἔθος, σκληρύνει τὸ σῶμα. ἀτὰρ καὶ τὰ τῶν τοιῶνδε πάντων, ἀρκέει παρα-
δείγματα

διαγράμματα γράψαι. εἰ γάρ τις ἕλκος λαβὼν ἐν κνήμῃ, μήτε λίην ἐπίκαιρον, μήτε λίην εὔηθες ὄν,
καὶ μήτε ἄγαν δυσελκὲς ὄν, μήτε ἄγαν εὐελκὲς, αὐτίκα ἀρξάμενος ἐκ πρώτης κατακείμενος ἰητρεύοι-
το, καὶ μηδαμῇ μετεωρίζοι τὸ σκέλος, ἀφλέγμαντος μὲν ἂν οὗτος εἴη. καὶ ὑγιὴς πολλῷ θᾶσσον οὕτω
γένοιτο, ἢ εἰ πλανώμενος ἰητρεύοιτο. εἰ μέντοι πεμπταῖος, ἢ ἑκταῖος, ἢ καὶ ἔτι ἀνωτέρω ἀναστὰς, ἐ-
θέλοι προβαίνειν μᾶλλον ἂν πονέοι τότε, ἢ αὐτίκα ἐξ ἀρχῆς πλανώμενος ἰητρεύοιτο. εἰ δὲ καὶ πολ-
λὰ ταλαιπωρήσειεν ἐξαπίνης, πολλῷ ἂν μᾶλλον πονέσειεν, ἢ ἐκείνως ἰητρευόμενος. ταῦτα ταλαι-
πωρήσει ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσι. διατέλεος οὖν μαρτυρεῖ ταῦτα πάντα ἀλλήλοισιν, ὅτι πάντα
ἐξαπίνης μέζω πολλῷ τοῦ μετρίου μεταβαλλόμενα ἐπὶ τὰ καὶ ἐπὶ τὰ βλάπτει. πολλαπλασίη μὲν
οὖν κατὰ κοιλίην ἡ βλάβη ἐστὶν, ἢν ἐκ πολλῆς κενεαγγείης, ἐξαπίνης πλέον τοῦ μετρίου προσαίρηται.
ἀτὰρ καὶ κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα ἢν ἐκ πολλῆς ἡσυχίης ἐξαίφνης ἐς πλείω πόνον ἔλθοι, πουλὺ πλείω
βλάψει, ἢ εἰ ἐκ πολλῆς ἐδωδῆς ἐς κενεαγγείην μεταβάλλοι. δεῖ μέντοι καὶ τὸ σῶμα τουτέοισιν ἐλ-
λινύειν. καὶ ἢν ἐκ πολλῆς ταλαιπωρίης ἐξαπίνης ἐς σχολήν τε καὶ ῥᾳθυμίην ἐμπέσῃ, δεῖ δὲ καὶ του-
τέοισι τὴν κοιλίην ἐλλινύειν πλήθεος βρώμης. ἢν δὲ μὴ, πόνον ἐν τῷ σώματι ἐμποιήσει, καὶ βάρος
ὅλου τοῦ σώματος. ὁ δὴ οὖν πλεῖστός μοι λόγος γέγονε, περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς ἐπὶ τῆς διαίτης,
καὶ ἐπὶ τὰ καὶ ἐπὶ τά. ἐς πάντα μὲν οὖν, εὔχρηστον ταῦτα εἰδέναι. ἀτὰρ καὶ περὶ οὗ ὁ λόγος ἦν.
ὅτι καὶ ἐν τῇσιν ὀξείῃσι νούσοισιν ἐς τὰ ῥοφήματα μεταβάλλουσιν ἐκ τῆς κενεαγγείης. μεταβλητέον
γὰρ ὡς ἐγὼ κελεύω ἤδη. ἔπειτα οὐ χρηστέον ῥοφήμασι, πρὶν ἢ νοῦσος πεπανθῇ, ἢ ἄλλο τι σημεῖον φα-
νῇ, ἢ κατ' ἔντερον κενεαγγικὸν, ἢ ἐρεθιστικὸν, ἢ κατὰ τὰ ὑποχόνδρια ὁκοῖα γεγράψεται σημεῖα. ἀγρυ-
πνίη ἰσχυρή. πόμα καὶ σιτία ὠμὰ καὶ ἀπεπτότερα ποιέει. καὶ ἡ ἐπὶ τὰ ἕτερα αὖ μεταβολὴ, διαλύει
σῶμα, καὶ ἑφθότητα καὶ καρηβαρίην ἐμποιέει. Γλυκὺν δὲ οἶνον, καὶ οἰνώδεα, καὶ λευκὸν, καὶ
μέλανα. καὶ μελίκρητον. καὶ ὕδωρ. καὶ ὀξύμελι, τοῖσι δὲ σημαινόμενον, χρὴ διορίζειν ἐν τῇσιν ὀξεί-
ῃσι νούσοισιν. ὁ μὲν γλυκὺς, ἧσσον ἐστὶ καρηβαρικώτερος τοῦ οἰνώδεος. καὶ ἧσσον φρενῶν ἁπτόμενος.
καὶ διαχωρητικώτερος δή τι τοῦ ἑτέρου κατ' ἔντερον. μεγαλόσπλαγχνος δὲ σπληνὸς, καὶ ἥπατος.
οὐκ ἐπιτήδειος οὖν οὐδὲ τοῖσι πικροχόλοισι. καὶ γὰρ οὖν διψώδης τοῖσί γε τοιουτέοισιν ἐστίν. ἀτὰρ
καὶ φυσώδης ἐντέρου τοῦ ἄνω. οὐ μὴν πολέμιός γε αὐτῷ ἐντέρῳ τῷ κάτω, ὡς κατὰ λόγον τῆς φύ-
σης. καίτοι γε οὐ πάνυ πορίμη ἐστὶν, ἡ ἀπὸ τοῦ γλυκέος οἴνου φῦσα, ἀλλ' ἐγχρονίζει περὶ ὑποχόνδρια.
καὶ γὰρ οὖν ἧσσον οὗτος διουρητικὸς γίνεται τὸ ἐπίπαν τοῦ οἰνώδεος λευκοῦ. πτυάλου δὲ μᾶλλον ἀνα-
γωγός ἐστι τοῦ ἑτέρου γλυκύς. καὶ οἷσι μὲν διψώδης ἐστὶ πινόμενος, ἧσσον ἂν τούτοισιν ἀνάγοι, ἢ ὁ ἕτερος οἶ-
νος. οἷσι δὲ μὴ διψώδης, μᾶλλον ἀνάγοι ἂν τοῦ ἑτέρου. ὁ δὲ λευκὸς οἰνώδης οἶνος. ἐπῄνηται μὲν καὶ ἔψεκται,
τὰ πλεῖστα καὶ τὰ μέγιστα ἤδη ἐν τῇ τοῦ γλυκέος οἴνου διηγήσει. ἐς δὲ κύστιν μᾶλλον πόριμος ἐὼν τοῦ ἑτέ-
ρου, καὶ διουρητικὸς καὶ καταρρηκτικὸς ἀεὶ πολλὰ προσωφελέει ἂν ἐν ταύτῃσι τῇσι νούσοισι. καὶ
γὰρ εἰ πρὸς ἄλλα ἀνεπιτηδειότερος τοῦ ἑτέρου πέφυκεν, ἀλλ' ὅμως ἡ κατὰ κύστιν κάθαρσις ὑπ' αὐ-
τοῦ γινομένη, ῥύεται ἢν προσξέπηται, ὁκοῖον δεῖ. καλὰ δὲ ταῦτα τεκμήρια ἐστὶ, τῆς περὶ οἴνου ὠφε-
λίης καὶ βλάβης, ὁκόσα ἀκατάμαθητα ἦν, τοῖσιν ἐμοῦ γεραιτέροισι. κιῤῥῷ δὲ οἴνῳ καὶ μέλανι αὐ-
στηρῷ ἐν ταύτῃσι τῇσι νούσοισιν, ἐς τάδε ἂν χρήσαιο, εἰ καρηβαρίη μὴ ἐνείη, μηδὲ φρενῶν ἅψις, μηδὲ τὸ
πτύελον κωλύοιτο τῆς ἀνόδου, μηδὲ τὸ οὖρον ἴσχοιτο. τὰ διαχωρήματα δὲ πλαδαρώτερα καὶ ξυ-
σματωδέστερα εἴη. ἐν δὴ τοῖσι τοιουτέοισι πρέπει ἂν μάλιστα μεταβάλλειν ἐκ τοῦ λευκοῦ. καὶ ὁκόσα
τουτέοισιν ἐμφερέα. προσξυνιέναι δὲ δεῖ, ὅτι τὰ μὲν ἄνω πάντα καὶ τὰ κατὰ κύστιν, ἧσσον βλάψει,
ἢν ὑδαρέστερος ᾖ. τὰ δὲ κατ' ἔντερον, καὶ μᾶλλον ὀνήσει, ἢν ἀκρατέστερος ᾖ. Μελίκρητον δὲ πινόμε-
νον διὰ πάσης τῆς νούσου ἐν τῇσιν ὀξείῃσι νούσοισι, τὸ ἐπίπαν μὲν τοῖσι πικροχόλοισι καὶ μεγαλοσπλάγ-
χνοισιν, ἧσσον ἐπιτήδειον, ἢ τοῖσιν οὐ τοιούτοισιν ἐστίν. διψῶδές γε μὴν, ἧσσον τοῦ γλυκέος οἴνου. πνεύ-
μονός τε γὰρ, μαλθακτικόν ἐστι, καὶ πτυέλου ἀναγωγὸν μετρίως, καὶ βηχὸς παρηγορικόν. ἔχει γὰρ
σμηγματῶδές τι, ὃ μᾶλλον τοῦ μετρίου καταγλισχραίνει τὸ πτύελον. ἔστι δὲ καὶ οὐρητικὸν μελίκρη-
τον ἱκανῶς, ἢν μή τι τῶν ἀπὸ σπλάγχνων κωλύῃ. καὶ διαχωρητικὸν δὲ, κάτω χολωδέων. ἔστι μὲν
ὅτε καλῶν. ἔστι δ' ὅτε κατακορεστέρων μᾶλλον τοῦ καιροῦ, καὶ ἀφρωδεστέρων. μᾶλλον δὲ τὸ τοιοῦτο τοῖ-
σι χολώδεσί τε καὶ μεγαλοσπλάγχνοισι γίνεται. πτυάλου μὲν οὖν ἀναγωγὴν, καὶ πνεύμονος μάλ-
θαξιν, τὸ ὑδαρέστερον μελίκρητον ποιέει μᾶλλον. τὰ μέντοι ἀφρώδεα διαχωρήματα καὶ μᾶλλον τοῦ
καιροῦ κατακορέως χολώδεα, καὶ μᾶλλον θερμὰ, τὸ ἄκρητον μᾶλλον τοῦ ὑδαρέος ἄγει. τὸ δὲ τοιόνδε
διαχώρημα, ἔχει μὲν καὶ ἄλλα σίνεα μεγάλα. οὔτε γὰρ ἐξ ὑποχονδρίων καῦμα σβεννύει, ἀλλὰ ὁρ-
μᾷ. δυσφορίην τε καὶ ῥιπτασμὸν τῶν μελέων ποιέει. ἑλκῶδες ἐστὶ καὶ ἐντέρων καὶ ἕδρης. ἀλεξιτή-
ρια δὲ τούτων, γεγράψεται. ἄνευ μὲν οὖν ῥοφημάτων μελικρήτῳ χρεόμενος ἀντ' ἄλλου ποτοῦ ἐν ταύ-
τῃσι τῇσι νούσοισι, πολλὰ ἂν εὐτυχοίης, καὶ οὐκ ἂν πολλὰ ἀτυχοίης. οἷσι δὲ δοτέον, καὶ οἷσι μὴ δοτέον,
τὰ μέγιστα εἴρηται, καὶ δι' ἃ οὐ δοτέον. κατέγνωσται δὲ μελίκρητον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὡς κατα-
γυιοῖ τοὺς πίνοντας, καὶ διὰ τοῦτο ταχυθάνατον εἶναι νενόμισται. ἐκλήθη δὲ τοῦτο, διὰ τοὺς ἀποκαρτε-

ρέοντας. ἔνιοι γοῦν μελικρήτῳ μούνῳ χρέονται ποτῷ, ὡς τοιοῦδε δῆθεν ἐόντος. τὸ δὲ, οὐ παντάπασιν
ὧδε ἔχει. ἀλλ᾽ ὕδατος μὲν πολλῷ ἰσχυρότερόν ἐστι πινόμενον μοῦνον, ἢν μὴ ἐκταράσσῃ τὴν κοιλίην. ἀ-
τὰρ καὶ οἴνου λευκοῦ, καὶ λεπτοῦ, καὶ ὀλιγοφόρου, καὶ ἀνόσμου, ἢ μὲν, ἰσχυρότερον, ἐν οἷσι δὲ, ἀσθενέστερον. μέ-
γα μὴν διαφέρει καὶ οἴνου καὶ μέλιτος ἀκρητότης ἐς ἰσχὺν ἀμφοῖν. ὅμως τοίνυν εἰ καὶ διπλάσιον μέτρον
οἴνου καὶ ἀκρήτου πίνοι τις, ἢ ὁκόσον μέλι ἐκλείχοι, πολλῷ ἂν δήπου ἰσχυρότερος εἴη ὑπὸ τοῦ μέλιτος
μούνου, εἰ μὴ ταράσσοι τὴν κοιλίην. πολλαπλάσιον γὰρ καὶ τὸ κόπριον διεξίοι ἂν αὐτέῳ, εἰ μέν τοι ῥο-
φήματι χρέοιτο πτισάνῃ, ἐπιπίνοι δὲ μελίκρητον ἄγαν, πλησμονῶδες ἂν εἴη. καὶ φυσῶδες. καὶ τοῖσι κα-
τὰ τὰ ὑποχόνδρια σπλάγχνοισιν, ἀξύμφορον. προπινόμενον μὲν πρὸ ῥοφήματος μελίκρητον, οὐ
βλάπτει ὥσπερ μεταπινόμενον, ἀλλά τι καὶ ὠφελέει. ἑφθὸν δὲ μελίκρητον ἐσιδεῖν μὲν, πολλῷ κάλλιον
τοῦ ὠμοῦ. λαμπρὸν τε καὶ λεπτὸν, καὶ λευκὸν, καὶ διαφανὲς γίγνεται. ἀρετὴν δὲ ἥν τινα αὐτέῳ προσθέω
διαφέρουσάν τι τοῦ ὠμοῦ, οὐκ ἔχω. οὔτε γὰρ ἥδιόν ἐστι τοῦ ὠμοῦ. ἢν τυγχάνοι γε τὸ μέλι καλὸν ἐόν. ἀσθε-
νέστερον μέντοι γε τοῦ ὠμοῦ, καὶ ἀκοπρωδέστερόν ἐστιν. ὧν οὐδ᾽ ἑτέρου εἰς τιμωρίην προσδέεται μελί-
κρητον. ἄγχιστα δὲ χρηστέον αὐτῷ τοιῷδε ἐόντι, εἰ τὸ μέλι τυγχάνοι πονηρὸν ἐὸν, καὶ ἀκάθαρτον, καὶ μέ-
λαν, καὶ μὴ εὐῶδες. ἀφέλοιτο γὰρ ἂν ἡ ἕψησις τῆς κακότητος αὐτέων, τὰ πλείονα τοῦ αἴσχεος. Τὸ δὲ ὀξύ-
μελι καλεόμενον ποτὸν, πολλαχοῦ μὲν εὔχρηστον ἐν ταύτῃσι τῇσι νούσοισιν εὑρήσεις ἐόν. καὶ γὰρ πτυάλου ἀνα-
γωγόν ἐστι, καὶ εὔπνοον. καιροὺς μέν τοι τοιούσδε ἔχει. τὸ μὲν γὰρ κάρτα ὀξὺ, οὐδὲν ἂν μεῖζον ποιήσειε πρὸς τὰ
πτύελα τὰ μὴ ῥηϊδίως ἀνιόντα. εἰ γὰρ ἀνάγοι μὲν τὰ ἐγκορχνέοντα, καὶ ὀλισθον ἐμποιήσειεν, καὶ ὥσπερ
διαπτερώσειε τὸν βρόγχον, παρηγορήσειεν ἂν τὸν πλεύμονα. μαλθακτικὸν γὰρ αὐτέου. καὶ εἰ μὲν ταῦτα
συγκυρήσειεν, μεγάλην ἂν ὠφελείην ποιήσειεν. ἔστι δ᾽ ὅτε τὸ κάρτα ὀξὺ, οὐκ ἐκράτησε τῆς ἀναγωγῆς τῆς
πτυέλου, ἀλλὰ προσεγλίσχρηνέ τε καὶ ἔβλαψε. μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, οἵπερ καὶ ἄλλως ὀλέθριοί εἰσι
καὶ ἀδύνατοι βήσσειν τε καὶ ἀποχρέμπτεσθαι τὰ ἐνεχόμενα. ἐς μὲν οὖν τόδε προσεκμαίρεσθαι χρὴ τὴν ῥώμην
τοῦ ἀνθρώπου, κἢν ἐλπίδα ἔχῃ διδόναι. διδόναι δὲ ἢν, δίδως, ἀκροχλίαρον. καὶ κατ᾽ ὀλίγον τὸ τοιόνδε, καὶ
μὴ λάβρως. τὸ μέν τοι ὀλίγον, ἔποξυ. ὑγραίνει μὲν τὸ στόμα καὶ φάρυγγα. ἀναγωγὸν δὲ πτυέλου ἐστὶ καὶ ἄ-
διψον. ὑποχονδρίῳ δὲ, καὶ σπλάγχνοισι, καὶ τῇσι ταύτῃσιν εὐμενές. καὶ γὰρ τὰς ἀπὸ μέλιτος βλάβας
ταύτας κωλύει. τὸ γὰρ χολῶδες ἐν μέλιτι κολάζεται. ἔστι δὲ καὶ φυσέων καταρρηκτικόν. καὶ ἐς οὔρησιν
προτρεπτικόν. ἐντέρου μέν τοι, τῷ κάτω μέρει πλαδαρώτερον. καὶ ξύσματα ἐμποιέει. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ
φλαῦρον τοῦτο ἐν τῇσιν ὀξείῃσι νούσοισι γίνεται, μάλιστα μὲν ὅτι φύσας κωλύει περαιοῦσθαι, ἀλλὰ πα-
λινδρομέειν ποιέει. ἔτι δὲ καὶ ἄλλως γυιοῖ, καὶ τὰ ἀκρωτήρια ψύχει. ταύτην καὶ οἶδα μούνην δι᾽ ὀξυμέλι-
τος γινομένην βλάβην, ἥτις, καὶ ἀξίη γραφῆς. ὀλίγον δὲ τὸ τοιόνδε ποτὸν, νυκτὸς μὲν καὶ νήστει πρὸ ῥο-
φήματος ἐπιτήδειον προπίνεσθαι. ἀτὰρ καὶ ὁκόταν πολὺ μετὰ ῥόφημα, ἢ οὐδὲν κωλύει πίνειν. τοῖ-
σι δὲ ποτῷ μούνον διαιτωμένοισι ἄνευ ῥοφημάτων, διὰ τόδε οὐκ ἐπιτήδειόν ἐστιν αἰεὶ, καὶ διὰ παντὸς
χρέεσθαι τούτῳ, μάλιστα μὲν διὰ ξύσιν ἢ τρηχυσμὸν τοῦ ἐντέρου. ἀκόπρῳ γὰρ ἐόντι, μᾶλλον ἐμποιοίη
ἄν. καὶ ταῦτα κενεαγγείης παρεούσης. ἔπειτα δὲ καὶ τὸ μελίκρητον τῆς ἰσχύος, ἀφαιρέοιτο ἄν. ἢν μέν τοι
ἀρήγειν φαίνηται πρὸς τὴν ξύμπασαν νοῦσον, πολλῷ ποτῷ τούτῳ χρέεσθαι, ὀλίγον χρὴ τὸ ὄξος παρα-
χέειν, ὅσον μοῦνον γινώσκεσθαι. οὕτω γὰρ ἂν καὶ ἃ φιλέει βλάπτειν, ἥκιστα ἂν βλάπτοιτο. καὶ ἃ δεῖται προ-
σωφελέειν, προσωφελοίη ἄν. ἐν κεφαλαίῳ δ᾽ εἰρῆσθαι, αἱ ἀπὸ ὄξεος ὀξύτητες πικροχόλοισι μᾶλλον,
ἢ μελαγχολικοῖσι ξυμφέρουσι. τὰ μὲν γὰρ πικρὰ διαλύεται, καὶ ἐκφλεγματοῦται, μετεωριζόμενα
ὑπ᾽ αὐτέου. τὰ δὲ μέλανα ζυμοῦται, καὶ μετεωρίζεται, καὶ πολλαπλασιοῦται. ἀναγωγὸν γὰρ μελαίνων,
ὄξος. γυναιξὶ δὲ τὸ ἐπίπαν, πολεμιώτατον, ἢ ἀνδράσιν ὄξος. ὑστεραλγὲς γάρ ἐστι. Ὕδατι δὲ πο-
τῷ ἐν τῇσιν ὀξείῃσι νούσοισιν ἄλλο μὲν οὐδὲν ἔχω ἔργον ὅτι προσθῶ. οὔτε γὰρ βηχὸς παρηγορικόν ἐστιν
ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν, οὔτε πτυέλου ἀναγωγὸν, ἀλλ᾽ ἧσσον τῶν ἄλλων, εἴ τις διὰ παντὸς ὕδατι ποτῷ
χρέοιτο. μεσηγὺ μέν τοι ὀξυμέλιτος καὶ μελικρήτου ὕδωρ ἐπιρροφεόμενον ὀλίγον, πτυέλου ἀνα-
γωγόν ἐστι, διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς ποιότητος τοῦ ποτοῦ. πλημμυρίδα γάρ τινα ἐμποιέει. ἄλλως δὲ οὔτε
δίψαν παύει, ἀλλ᾽ ἐπιπικραίνει. χολῶδες γὰρ φύσει χολώδει. καὶ ὑποχονδρίῳ κακόν. καὶ κάκιστον ἑωυ-
τοῦ, καὶ χολωδέστατον. καὶ φιλαδυναμώτατον ὅταν ἐς κενεώτατον ἐσέλθῃ. καὶ σπληνὸς δὲ αὐξητι-
κὸν, καὶ ἥπατός ἐστιν, ὁκόταν πεπυρωμένον ᾖ. καὶ ἐγκλυδαστικόν τε καὶ ἐπιπολαστικόν. βραδύπορόν
τε γάρ ἐστι διὰ τὸ, ὑπόψυχρον καὶ ἄπεπτον εἶναι. καὶ οὔτε διαχωρητικὸν. οὔτε διουρητικόν. προσβλά-
πτει δέ τι καὶ διὰ τόδε, ὅτι ἄκοπρόν ἐστι φύσει. ἢν δὲ δὴ καὶ ποδῶν ψυχρῶν ποτὲ ἐόντων ποθῇ, πάν-
τα ταῦτα πολλαπλασίως βλάπτει, ἐς ὅ τι ἂν αὐτέων ὁρμήσῃ. ὑποπτεύσαντι μέν τοι ἐν ταύτῃσι
τῇσι νούσοισι ἢ καρηβαρίην ἰσχυρὴν, ἢ φρενῶν ἅψιν, παντάπασιν οἴνου ἀποσχετέον. ὕδατι δὲ ἐν τῷ
τοιῷδε χρηστέον, ἢ ὑδαρέα καὶ λευκὸν παντελῶς δοτέον οἶνον, καὶ ἄοσμον παντάπασι, καὶ μετὰ τὴν πό-
σιν αὐτοῦ, ὕδωρ μεταποτέον ὀλίγον. οὕτω γὰρ ἂν ἧσσον τὸ ἀπὸ τοῦ οἴνου μένος ἅπτοιτο τῆς κεφαλῆς καὶ
γνώμης. ἐν οἷσι δὲ μάλιστα αὐτῷ, ὕδατι ποτῷ χρηστέον. καὶ ὁκότε πολλῷ κάρτα. καὶ ὅκου μετρίῳ. καὶ ὅκου
ψυχρῷ. καὶ ὅκου θερμῷ, τὰ μέν που, πρόσθεν εἴρεται. τὰ δὲ, ἐν αὐτέοισι τοῖσι καιροῖσι, ῥηθήσε-

ται. περὶ δὲ τῶν ἄλλων πότων, οἷον τὸ κρίθινον. καὶ τὰ ἀπὸ χλοίης ποιεύμενα. καὶ τὰ ἀπὸ σταφίδος, καὶ στεμ-
φύλων, καὶ πυρῶν, καὶ κνίκου, καὶ μύρτων, καὶ ῥοιῆς, καὶ τῶν ἄλλων, ὅτε οὖν ἄν τινος αὐτέων καιρὸς ᾖ χρέε-
σθαι, γεγράψεται παρ' αὐτῷ τῷ νουσήματι, ὅκως τε καὶ τἄλλα τῶν συνθέτων φαρμάκων. Λουτρὸν
δὲ συχνοῖσι τῶν νουσημάτων ἀρήγοι ἂν χρεομένοισιν, ἐς τὰ μὲν ξυνεχέως, ἐς τὰ δ' οὔ. ἔστι δὲ ὅτε ἧσσον
χρηστέον, διὰ τὴν ἀπαρασκευασίην τῶν ἀνθρώπων, ἐν ὀλίγῃσι γὰρ οἰκίῃσι παρεσκευάσται τὰ ἄρμενα,
καὶ οἱ θεραπεύοντες ὡς δεῖ. εἰ δὲ μὴ παγκάλως λούοιτο, βλάπτοιτ' ἂν οὐ σμικρά. καὶ γὰρ σκέπης ἀκα-
πνου δεῖ. καὶ ὕδατος δαψιλέος. καὶ τοῦ λουτροῦ συχνοῦ, καὶ μὴ λίην λάβρου, ἢν γε μὴ οὕτω δέοι. καὶ μᾶλ-
λον μὲν μὴ σμήχεσθαι. ἢν δὲ σμήχηται, θερμῷ χρέεσθαι αὐτέῳ, καὶ πολλαπλασίῳ, ἢ ὡς νομίζεται, σμή-
γματι. καὶ προσκαταχεῖσθαι μὴ ὀλίγῳ. καὶ ταχέως μετακαταχεῖσθαι. δεῖ δὲ καὶ τῆς ὁδοῦ βραχείης ἐς τὴν
πύελον. καὶ ἐς εὐέμβατον, καὶ ἐς εὐέκβατον. εἶναι δὲ καὶ τὸν λουόμενον κόσμιον, καὶ σιγηλόν. καὶ μηδὲν αὐτὸν
προσεξεργάζεσθαι, ἀλλ' ἄλλους καὶ καταχέειν, καὶ σμήχειν. καὶ μετακέρασμα πολλὸν ἡτοιμάσθαι. καὶ
τὰς ἐπαντλήσιας ταχείας ποιέεσθαι. καὶ σπόγγοις χρέεσθαι ἀντὶ στλεγγίδος. καὶ μὴ ἄγαν ξηρὸν χρέεσθαι
τὸ σῶμα. κεφαλὴν μέν τοι ἀνεξηράνθαι χρὴ ὡς οἷόν τε μάλιστα ὑπὸ σπόγγου ἐκματασσομένην. καὶ μὴ δια-
ψύχεσθαι τὰ ἄκρεα, μήτε τὴν κεφαλὴν, μήτε τὸ ἄλλο σῶμα. καὶ μήτε νεοῤῥύφητον, μήτε νεόποτον λοῦε-
σθαι. μηδὲ ῥοφέειν. μηδὲ πίνειν ταχὺ μετὰ τὸ λουτρόν. μέγα μέν τοι μέρος χρὴ νέμειν τῷ κάμνοντι, ἢν
ὑγιαίνων ᾖ φιλόλουτρος ἄγαν, καὶ εἰθισμένος λούεσθαι. καὶ γὰρ ποθέουσι μᾶλλον οἱ τοιοίδε, καὶ ὠφελέονται λου-
σάμενοι, καὶ βλάπτονται μὴ λουσάμενοι. ἁρμόζει δὲ ἐν περιπλευμονίῃσι μᾶλλον, ἢ ἐν καύσοισι τοεπί-
παν. καὶ γὰρ ὀδύνης τῆς κατὰ πλευρὴν, καὶ στήθεα, καὶ μετάφρενον, παρηγορικόν ἐστι τὸ λουτρόν. καὶ πτυέ-
λου πεπαντικὸν, καὶ ἀνάγωγον. καὶ εὔπνοον, καὶ ἄκοπον. μαλθακτικὸν γὰρ καὶ ἄρθρων, καὶ τοῦ ἐπιπολαίου
δέρματος. καὶ οὐρητικὸν δέ. καὶ καρηβαρείην λύει. καὶ ῥῖνας ὑγραίνει. ἀγαθὰ μὲν οὖν λουτρῷ τοσαῦτα πά-
ρεστιν ὧν πάντων δεῖ. ἢν μέν τοι τῆς παρασκευῆς ἔνδειά τις ἔσται ἑνὸς ἢ πλειόνων, κίνδυνος μὴ λυσιτε-
λέειν τὸ λουτρὸν, ἀλλὰ μᾶλλον βλάπτειν. ἓν γὰρ ἕκαστον αὐτέων, μεγάλην φέρει τὴν βλάβην, μὴ πα-
ρασκευασθὲν ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν, ὡς δεῖ. ἥκιστα δὲ λούειν καιρὸς, οἷσιν ἡ κοιλίη ὑγροτέρη τοῦ καιροῦ ἐν τῇ-
σι νούσοισιν. ἀτὰρ οὐδὲ οἷσιν ἔστηκε μᾶλλον τοῦ καιροῦ, καὶ μὴ προεληλύθει. ἀλλ' οὐδὲ τοὺς γεγυιωμένους χρὴ
λούειν. οὐδὲ δὴ τοὺς ἀσώδεας, ἢ ἐμετικούς. οὐδὲ τοὺς ἐπανερευγομένους χολῶδες. οὐδὲ τοὺς ἐκ ῥινῶν αἱμορ-
ῥαγέοντας, εἰ μὴ ἔλασσον τοῦ καιροῦ ῥέοι. τοὺς δὲ καιροὺς οἶδας. ἢν δὲ ἔλασσον τοῦ καιροῦ ῥέοι, λούειν.
ἤν τε ὅλον τὸ σῶμα πρὸς τὰ ἄλλα ἀρήγῃ, ἤν τε τὴν κεφαλὴν μοῦνον. ἢν οὖν αἱ παρασκευαὶ ἔωσιν ἐπιτή-
δειοι, καὶ ὁ κάμνων μέλλῃ εὖ δέξασθαι τὸ λουτρὸν, λούειν χρὴ ἑκάστης ἡμέρης. τοὺς δὲ φιλολουτρέοντας καὶ
δὶς τῆς ἡμέρης εἰ λούεις, οὐδὲν ἁμαρτοίης. χρέεσθαι δὲ λουτροῖσι, τοῖσιν ὅλῃσι πτισάνῃσι χρεομένοισι, πα-
ρὰ πουλὺ μᾶλλον ἐνδέχεται, ἢ τοῖσι χυλῷ μοῦνον χρεομένοισι. ἐνδέχεται δὲ καὶ τούτοισιν ἐνίοτε. ἥκιστα δὲ καὶ
τοῖσι ποτῷ μοῦνον χρεομένοισιν. ἔστι δὲ καὶ οἷσι τούτων ἐνδέχεται. τεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ τοῖσι προγεγραμμέ-
νοισιν οὕς τε μέλλει λουτρὸν ὠφελέειν, ἐν ἑκάστοισι τῶν τρόπων τῆς διαίτης, οὕς τε μή. οἷσι μὲν γὰρ προσδέε-
ταί τινος κάρτα τουτέων, ὁκόσα λουτρὸν ἀγαθὰ ποιέει, λούειν, καὶ ὅσα ἂν λουτρῷ ὠφελέηται. οἷσι δὲ τού-
των μηδενὸς προσδεῖ καὶ πρόσεστιν αὐτέοισι τῶν σημείων, ἐφ' οἷσι λούεσθαι ξυμφέρει, οὐ δεῖ λούειν.

Τῶν ἑπομένων, τινὰ μὲν, ὡς Γαληνός φησι γνήσια Ἱπποκράτους ἐστὶ, καὶ τὴν λέξιν ἀμεμπτον
ἔχει μετὰ τῆς διανοίας. τινὰ δὲ, αὐτοῦ οὐκ ἄξια, ὡς ὑπονοῆσαι παρεγγεγράφθαι τοῖς γνησίοις.

K Καῦσος δὲ γίνεται, ὁκόταν ἀναξηρανθέντα τὰ φλέβια ἐν θερινῇ ὥρῃ, ἐπισπάσηται δριμέας καὶ χολώ-
δεας ἰχῶρας ἐς ἑωυτά. καὶ πυρετὸς πολὺς ἴσχει. τό, τε σῶμα ὑπὸ κόπου ἐχόμενον, κοπιᾷ καὶ ἀλγέει.
γίνεται δὲ ὡς ἐπιτοπουλὺ, καὶ ἐκ πορείης μακρῆς, καὶ δίψεος μακροῦ. ὁκόταν ἀναξηρανθέντα τὰ φλέ-
βια, δριμέα καὶ θερμὰ ῥεύματα ἐπισπάσηται. γίνεται δὲ ἡ γλῶσσα τρηχείη, καὶ ξηρὴ, καὶ μέλαινα κάρτα. καὶ
τὰ περὶ τὴν νηδὺν δακνόμενος ἀλγέει. τά τε ὑποχωρήματα ἔξυγρα καὶ ὠχρὰ γίνεται. καὶ δίψαι σφοδραὶ
ἔνεισι. καὶ ἀγρυπνίη. ἐνίοτε δὲ καὶ παραλλάξιες φρενῶν. τῷ τοιῷδε δίδου πίνειν, ὕδωρ τε καὶ μελίκρη-
τον ἑφθὸν, ὑδαρὲς, ὁκόσον θέλει. κἢν πικρὸν τὸ στόμα γίνηται, ἐμέειν ξυμφέρει. καὶ τὴν κοιλίην ὑπο-
κλύζειν. ἢν δὲ μὴ πρὸς ταῦτα λύηται, γάλα ὄνου ἑψήσας, κάθαιρε. ἁλμυρὸν δὲ μηδὲν μηδὲ δριμὺ προ-
σφέρειν, οὐ γὰρ ὑποίσει. ῥοφήματα δὲ, ἕως ἂν ἔξω τῶν κρισίμων γένηται, μὴ δίδου. κἢν αἷμα ἐκ τῶν ῥι-
νῶν ῥυῇ, λύεται τὸ πάθος. κἢν ἱδρῶτες ἐπιγένωνται κριτικοὶ γνήσιοι μετ' οὔρων λευκῶν καὶ παχέων, καὶ
λείων ὑφισταμένων. κἢν ἀπόστημά που γένηται. ἢν δ' ἄνευ τούτων λυθῇ, ὑποστροφὴ πάλιν ἔσται τῶν ἀρ-
ρωστίης, ἢ ἰσχίων, ἢ σκελέων ἄλγημα ξυμβήσεται. καὶ πτύσεται παχέα, ἢν μέλλῃ ὑγιὴς ἔσεσθαι. Ἡ κοιλίη ὑ-
πάγουσα, δίψης ἐστὶ μεστή. γλῶσσα τρηχείη ξηρὴ, ἁλυκώδης. οὔρων ἀπολήψιες. ἀγρυπνίη. ἀκρωτήρια
ἐψυγμένα. τῷ τοιούτῳ ἢν μὴ αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυῇ, ἢ ἀπόστημα περὶ τὸν τράχηλον γένηται, ἢ σκελέων ἄλγη-
μα, καὶ πτύσματα παχέα πτύσῃ. ταῦτα δὲ ξυστάσης τῆς κοιλίης γίνεται, ἢ ἰσχίου ὀδύνη, ἢ αἰδοίου πελίω-
μα, οὐ κρίνεται. καὶ ὄρχις ἐνταθεὶς, κριτικόν. ῥοφήματα ἐπισπαστικὰ δίδου. τὰ δ' ὀξέα πάθεα, φλεβο-
τομήσεις, ἢν ἰσχυρὸν φαίνηται τὸ νόσημα, καὶ οἱ ἔχοντες ἀκμάζωσι τῇ ἡλικίῃ, καὶ ῥώμη παρῇ αὐτέοισιν.
ἢν μὲν οὖν σύναγχος ᾖ, καὶ ἐκλίκτοισιν ἀνακάθαιρε. εἴτ' ἄλλό τι τῶν πλευριτικῶν. ἢν δὲ ἀσθενέστεροι φαί-

νωνται, ἢν καὶ πλείω τοῦ αἵματος ἀφέλῃς, κλυσμῷ κατὰ κοιλίην χρέεσθαι, διὰ τρίτης ἡμέρης, ἕως ἂν
ἐν ἀσφαλείῃ γένοιτο ὁ νοσέων. καὶ λιμοῦ χρήζοι. φλεγμαίνοντα ὑποχόνδρια μὴ πνευμάτων ἀπολήψει,
φρενῶν ἐντάσιες, ἢ πνευμάτων προστάσιες, ὀρθοπνοίης ξηρῆς οἷσι μὴ πύον ὕπεισιν, ἀλλὰ ὑπὸ πνευμάτων
ἀπολήψιος τὰ παθήματα ταῦτα ὑπογίνεται. μάλιστα δὲ ἥπατος περιωδυνίαι. καὶ σπληνὸς βάρεα
καὶ ἄλλαι φλεγμασίαι τε καὶ ὑπὲρ φρενῶν περιωδυνίαι τε καὶ ξυστροφαὶ νοσημάτων, οὐ δύνανται
λύεσθαι ἤν τις πρῶτον ἐπιχειρέῃ φαρμακεύειν. ἀλλὰ φλεβοτομίη τῶν τοιῶνδε ἡγεμονικόν ἐστιν. ἔπειτα
δὲ ἐπικλυσμὸν, ἢν μὴ μέγα καὶ ἰσχυρὸν τὸ νόσημα ᾖ. εἰ δὲ μὴ καὶ ὕστερον φαρμακείης δεῖ. δέεται δὲ ἀσφαλείης
καὶ μετριότητος, μετὰ φλεβοτομίην φαρμακείη. ὁκόσοι δὲ τὰ φλεγμαίνοντα ἐν ἀρχῇ τῶν νούσων εὐ-
θέως ἐπιχειρέουσι λύειν φαρμακείῃ. τοῦ μὲν ξυντεταμένου καὶ φλεγμαίνοντος, οὐδὲν ἀφαιρέουσιν, οὐ γὰρ
διαδιδοῖ, ὠμὸν ἐὸν τὸ πάθος. τὰ δὲ ἀντέχοντα τῷ νοσήματι καὶ ὑγιεινὰ συντήκουσιν. ἀσθενέος δὲ τοῦ
σώματος γενομένου, τὸ νόσημα ἐπικρατέει. ὁκόταν δὲ τὸ νόσημα ἐπικρατήσῃ τοῦ σώματος, τὸ τοιόνδε
ἀνιάτως ἔχει. τὸ δὲ ἄφωνον τινὰ ἐξαίφνης γενέσθαι, φλεβῶν ἀπολήψιες λυπέουσιν, ἢν ὑγιαίνοντι τόδε
ξυμβῇ ἄνευ προφάσιος, ἢ ἄλλης αἰτίης ἰσχυρῆς, φλεβοτομέειν οὖν χρὴ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν, τὴν ἔ-
σω φλέβα, καὶ ἀφαιρέειν τοῦ αἵματος, κατὰ τὴν ἕξιν, καὶ τὴν ἡλικίην διαλογιζόμενος τὸ πλέον καὶ τὸ
ἔλασσον. ξυμπίπτει δὲ τοῖσι πλείστοισιν αὐτέων, τοιάδε. ἐρυθήματα προσώπου. ὀμμάτων στάσιες. χει-
ρῶν διαστάσιες. ὀδόντων πρισμοί. σφυγμοὶ σιαγόνων. συναγωγὴ καὶ κατάψυξις ἀκρωτηρίων. πνευμάτων
ἀπολήψιες ἀνὰ φλέβας. ὁκόταν ἀλγήματα προσγένηται μελαίνης χολῆς, καὶ δριμέων ῥευμάτων ἐ-
πιῤῥύσιες γίνονται. ἀλγέει δὲ τὰ ἐντὸς δακνόμενος. δηχθεῖσαι δὲ καὶ λίην ξηραὶ γενόμεναι αἱ φλέβες, ἐν-
τείνονταί τε. καὶ φλεγμαίνουσαι, ἐπισπῶνται τὰ ἐπιῤῥέοντα. ὅθεν διαφθαρέντος τοῦ αἵματος, καὶ τῶν
πνευμάτων οὐ δυναμένων ἐν αὐτῷ τὰς κατὰ φύσιν ὁδοὺς βαδίζειν, καταψύξιές τε γίνονται ὑπὸ τῆς
στάσιος. καὶ σκοτώσιες. καὶ ἀφωνίη. καὶ καρηβαρίη. καὶ σπασμοὶ, ἢν ἤδη ἐπὶ τὴν καρδίην, ἢ τὸ ἧπαρ, ἢ
ἐπὶ τὴν φλέβα διέλθῃ, ὅθεν ἐπίληπτοι γίνονται ἢ παραπλῆγες, ἢν ἐς τοὺς περιέχοντας τόπους ἐμ-
πέσῃ τὰ ῥεύματα, καὶ ὑπὸ τῶν πνευμάτων οὐ δυναμένων διεξιέναι, καταξηρανθῇ, ἀλλὰ χρὴ τοὺς τοιού-
τους προπυειῶντας, φλεβοτομέειν ἐν ἀρχῇσιν εὐθέως, μετεώρων ἐόντων, πάντων τῶν λυπεόντων πνευ-
μάτων, καὶ ῥευμάτων. εὐβοηθότερα γάρ ἐστι καὶ ἀναλαμβάνοντα, καὶ τὰς κρίσιας ἐπιθεωροῦντα φαρμα-
κεύειν, ἢν μή κου φρίζηται ἄνω. τὴν δὲ κάτω κοιλίην ἢν μὴ ὑποχωρέῃ κλυσμῷ, ὄνου γάλα ἑφθὸν διδοὺς.
καὶ πινέτω μὴ ἔλασσον δώδεκα κοτύλων. ἢν δὲ ῥώμη αὐτὸν περιέχῃ, πλεῖον ἑκκαίδεκα. Κυνάγχος
δὲ γίνεται, ὁκόταν ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥεῦμα πουλὺ καὶ κολλῶδες, ὥρῃ χειμερινῇ ἢ ἐαρινῇ, ἐς τὰς σφαγί-
τιδας φλέβας ἐπιῤῥυῇ. καὶ τὸ ῥεῦμα πλεῖον, διὰ τὴν εὐρύτητα ἐπισπάσωνται. ὁκόταν δὲ ψυχρόν
τε ἐὸν καὶ κολλῶδες ἐμφράξῃ, τοῦ τε πνεύματος τὰς διεξόδους, καὶ τοῦ αἵματος ἀποφράσσον, πήγνυσι
τὰ ξυνεστῶτα τοῦ αἵματος, καὶ ἀκίνητον καὶ στάσιμον ποιέει, φύσει ψυχρὸν ἐὸν καὶ ἐμφρακτικόν. διὰ τοῦτο
πνίγονται τῆς γλώττης ἀποπελιουμένης, καὶ στρογγυλουμένης, καὶ ἀνακαμπτομένης διὰ τὰς φλέβας τὰς
ὑπὸ τὴν γλῶσσαν. τῆς γὰρ ὑποτεμνομένης σταφυλῆς, οἱ δὲ κιονίδα καλοῦσιν, ἑκατέρωθεν φλὲψ πα-
χεῖα. ὁκόταν γοῦν πλήρεις αὗται ἐοῦσαι ἐς τὴν γλῶσσαν ἐναποστηρίζονται ἀραιὴν ἐοῦσαν καὶ σπογγοει-
δέα, διὰ τὴν ξηρασίην. ἡ δ' ὑπὸ βίης τὸ ἐκ τῶν φλεβῶν δεχομένη ὑγρὸν, ἐκ πλατείης μὲν, στρογ-
γύλη γίνεται. ἐξ εὐχρόου δὲ, πελιδνή. ἐκ μαλθακῆς δὲ, σκληρή. ἐξ εὐκάμπτου δὲ, ἄκαμπτος. ὥς τε τα-
χέως ἀποπνίγεσθαι, ἢν μή τις ὀξέως βοηθῇ. φλεβοτομέειν τε ποιεύμενος ἀπὸ βραχιόνων, καὶ τὰς ὑ-
πὸ τὴν γλῶσσαν φλέβας ὑποτάμνων. καὶ φαρμακεύων τοῖσιν ἐλλικτοῖσι. καὶ ἀναγαργαρίζων θερμοῖ-
σι. καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποξυρῶν. καὶ κήρωμα κεφαλῇ, καὶ τραχήλῳ περιτιθέναι. καὶ εἰρίοις περιελίσσειν.
καὶ σπόγγοισι μαλθακοῖσι. καὶ ὕδατι θερμῷ ἐκπιεζεῦντα πυριῆν. πίνειν τε ὕδωρ καὶ μελίκρητον, μὴ
ψυχρά. χυλὸν δὲ προσφέρειν, ὁκόταν ἐκ κρίσιος ἐν ἀσφαλείῃ ἤδη ᾖ. Ὁκόταν ἐν θερινῇ ἢ μετο-
πωρινῇ ὥρῃ ἐκ κεφαλῆς θερμὸν τὸ ῥεῦμα καταῤῥυῇ. καὶ νιτρῶδες ἅτε ὑπὸ τῆς ὥρης δριμὺ καὶ θερμὸν γε-
γενημένον. δάκνει δὲ τὸ τοιόνδε ἐὸν, καὶ ἑλκοῖ, καὶ πνεύματος ἐμπίπλησι. καὶ ὀρθόπνοια παραγίνεται. καὶ
ξηρασίη πουλλή. καὶ τὰ θεωρεύμενα ἰσχνὰ φαίνεται. καὶ τοὺς ὄπισθεν τένοντας ἐν τῷ τραχήλῳ ξυντείνεται. καὶ
δοκέει ὁ τέτανος ἐντετάσθαι. καὶ ἡ φωνὴ ἀπέῤῥωγε. καὶ τὸ πνεῦμα σμικρόν. καὶ ἡ ἀντίσπασις τοῦ πνεύμα-
τος, πυκνὴ καὶ βιαία παραγίνεται. οἱ τοιοίδε, τὴν ἀρτηρίαν ἑλκοῦνται. καὶ τὸν πνεύμονα πιμπλᾶνται, οὐ δυ-
νάμενοι τὸ ἔξωθεν πνεῦμα ἐπάγεσθαι. τοῖσι τοιουτέοισιν ἢν μὴ εἰς τὰ ἔξω μέρεα τοῦ τραχήλου ἑκουσίη
ἀποφέρηται, δεινότερη καὶ ἀφυκτοτέρη ἐστὶ, διὰ τὴν ὥρην, ὅτι ἀπὸ θερμῶν καὶ δριμέων. Ἢν πυρε-
τὸς λάβῃ παλαιῆς κόπρου ὑπεούσης, ἢν νεοβρῶτι ἐόντι, ἤν τε ξὺν ὀδύνῃ πλευροῦ, ἤν τε μὴ, ἡσυ-
χίην ἄγειν, μέχρις οὗ καταβῇ τὰ σιτία πρῶτον ἐς τὴν κάτω κοιλίην. πόματι δὲ χρεέσθω, ὀξυμέλι-
τι. ὁκόταν δὲ ἐς τὴν ὀσφὺν, βάρος ἥκῃ, κάτω κλύσαι κλυσμῷ, ἢ καθῆραι φαρμάκῳ. ὁκόταν δὲ
καθαρθῇ, διαιτᾶν ῥοφήματι πρῶτον, καὶ πόματι μελικρήτῳ. ἔπειτα σιτίοισι, καὶ ἰχθύσιν ἑφθοῖσι, καὶ
οἴνῳ ὑδαρεῖ, ἐς νύκτα ὀλίγῳ. ἡμέρῃ δὲ, ὑδαρὲς μελίκρητον. ὁκόταν δὲ αἱ φῦσαι δυσώδεες ἔωσιν, ὅπως
ἢ βαλάνῳ, ἢ κλυσμῷ, εἰ μὴ ἐπισχεῖν ὀξύμελι πίνοντα, ἕως ἂν καταβῇ ἐς τὴν κάτω κοιλίην. εἶθ' οὕ-

τῷ κλυσμῷ ὑπαγαγεῖν. ἢν δὲ λαπαρῷ ἐόντι καῦσος ἐπιγένηται, ἢν σοι δοκέῃ φαρμακεύειν, ἐπιτη-
δείως ἔχειν εἴσω τριῶν ἡμερῶν, μὴ φαρμακεύειν, ἀλλ' ἢ τεταρταῖον. ὁκόταν δὲ φαρμακεύσῃς, τοῖσι ῥο-
φήμασι χρεόμενος, διαφυλάσσων τοὺς παροξυσμοὺς τῶν πυρετῶν, ὅκως μηδέποτε προσοίσῃς ἐόντων, μὴ δὲ
μελλόντων ἔσεσθαι, ἀλλὰ ληγόντων, ἢ παυσαμένων, καὶ ὡς προσωτάτω ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. Ποδῶν δὲ ψυ-
χρῶν ἐόντων, μήτε ποτὸν, μήτε ῥόφημα, μήτ' ἄλλο μηδὲν δίδου τοιόνδε, ἀλλὰ μέγιστον ἡγεῖο τοῦτ' εἶναι. διαφυ-
λάσσεσθαι ἕως ἂν διάθερμοι σφόδρα γένωνται. ἔπειθ' οὕτω τὸ ξυμφέρον προσφέρε. ὡς γὰρ ἐπιτοπουλὺ
σημεῖον τοῦ μέλλοντος παροξύνεσθαι τοῦ πυρετοῦ, ψύξις ποδῶν. εἰ δ' ἐν τοιούτῳ καιρῷ προσοίσεις ἅ-
παντα, τὰ μέγιστα ἐξαμαρτήσεις. τὸ γὰρ νόσημα αὐξήσεις οὐ μικρῶς. ὁκόταν δὲ ὁ πυρετὸς λήγῃ, τοὐ-
ναντίον. οἱ πόδες θερμότεροι γίνονται τοῦ ἄλλου σώματος. αὔξεται μὲν γὰρ ψύχων τοὺς πόδας, ἐξαπτόμενος
ἐκ τοῦ θώρηκος, ἐς τὴν κεφαλὴν ἀναπέμπων τὴν φλόγα. συνδεδραμηκότος δὲ ἅλεος τοῦ θερμοῦ ἅ-
παντος ἄνω, καὶ ἀναθυμιωμένου ἐς τὴν κεφαλὴν, εἰκότως οἱ πόδες ψυχροὶ γίνονται, ἄσαρκες καὶ νευρώ-
δεες φύσει ὑπάρχοντες. ἔτι δὲ πολὺ ἀπέχοντες τῶν θερμοτάτων τόπων, ψύχονται, συναθροιζομένου
τοῦ θερμοῦ εἰς τὸν θώρηκα. καὶ πάλιν ἀνάλογον λυομένου τοῦ πυρετοῦ καὶ κατακερματιζομένου, ἐς τοὺς
πόδας καταβαίνει, κατὰ τόνδε οὖν τὸν χρόνον, ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ θώρηξ κατέψυκται αὐτέων, εἵνεκεν τουτέου.
προσεκτέον ὅτι ὁκόταν οἱ πόδες ψυχροὶ ἔωσι, θερμὴν ἀνάγκη τὴν κάτω κοιλίην εἶναι, καὶ πολλῆς ἄσης
μεστήν. καὶ ὑποχόνδριον ἐκτεταμένον. καὶ ῥιπτασμὸν τοῦ σώματος, διὰ τὴν ἔνδοθεν ταραχήν. καὶ μετεω-
ρισμὸν γνώμης. καὶ ἀλγήματα. καὶ ἕλκεται. καὶ ἐμέειν ἐθέλει. καὶ ἢν πονηρὰ ἐμέῃ, ὀδυνᾶται. θέρμης δὲ κα-
ταβάσης ἐς τοὺς πόδας, καὶ οὔρου διελθόντος, ἢν μὴ ἱδρώσῃ, πάντα λωφᾷ. κατὰ τόνδε οὖν τὸν καιρὸν,
δεῖ τὸ ῥόφημα διδόναι. τότε δὲ, ὄλεθρος. ὁκόσοισι δὲ διατελέως ἡ κοιλίη ἐν τοῖσιν πυρετοῖσιν ὑγρὴ, του-
τέοισι διαφερόντως τοὺς πόδας θερμαίνων καὶ περιστέλλων, κηρώμασι καὶ ταινιδίοισι περιελίσσων προ-
σέχε, ὅκως μὴ ἔσονται ψυχρότεροι τοῦ λοιποῦ σώματος. θερμοῖσι δὲ οὖσι, θέρμασμα μηδὲν προσφέρε,
ἀλλὰ παρατήρει, ὅκως μὴ ψυχήσονται. πόμασι δὲ χρέεσθαι, ὡς ἐλαχίστῳ ὕδατι ψυχρῷ, ἢ μελικρήτῳ.

Ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι, κοιλίη ὑγρὴ, καὶ γνώμη τεταραγμένη. καὶ οἱ πολλοὶ τῶν τοιουτέων τὰς κρο-
κύδας ἀφαιρέουσι, καὶ τὰς ῥῖνας σκάλλουσι. καὶ κατὰ βραχὺ μὲν ἀποκρίνονται τὸ ἐρωτώμενον. αὐτοὶ δὲ
ἀφ' ἑωυτῶν οὐδὲν λέγουσι κατηρτημένον. δοκέει οὖν μοι τὰ τοιάδε, μελαγχολικὰ εἶναι. ὁσῶν τοιῶνδε ἐόντων.
ἢν ἡ κοιλίη ὑγρὴ ᾖ καὶ συντήκῃ, δοκέει μοι τὰ ῥοφήματα, ψυχρότερα καὶ παχύτερα προσφέρειν. καὶ
τὰ πόματα ἀσακτικὰ καὶ οἰνωδέστερα, ἢ στυπτικώτερα. Ὁκόσοισι δὲ τῶν πυρετῶν, δῖνοι τὸ ἀπ' ἀρχῆς,
καὶ σφυγμοὶ κεφαλῆς εἰσὶ, καὶ οὖρα λεπτὰ, τουτέοισι προσδέχεσθαι πρὸς τὰς κρίσιας παροξυνόμενον
τὸν πυρετόν. οὐ θαυμάζοιμι δ' ἂν, οὐδ' εἰ παραφρενήσειαν. οἷσιν ἐν ἀρχῇ τὰ οὖρα νεφελοειδέα ἢ καὶ
παχέα, τοὺς τοιούσδε ἀποκαθαίρειν, ἢν καὶ τὰ ἄλλα ξυμφέρῃ. ὁκόσοισι δὲ ἐν ἀρχῇ τὰ οὖρα λεπτὰ, μὴ
φαρμάκευε τοὺς τοιούτους, ἀλλ' ἢν δοκέῃ κλύζειν. τούτους ξυμφέρει, οὕτως θεραπεύεσθαι τῷ σώματι ἡ-
συχίην ἄγοντα, ἀλείφοντά τε καὶ περιστέλλοντα, ὁμαλῶς. ποτῷ δὲ χρέεσθαι, μελικρήτῳ ὑδαρεῖ. καὶ ῥο-
φήματι, χυλῷ πτισάνης ἐς ἑσπέρην. κοιλίην δὲ, ὕπαγε κατ' ἀρχὰς κλυσμῷ. φαρμακείᾳ δὲ μὴ προ-
σάγε τουτοισιν. ἢν γάρ τι κινήσῃς κατὰ κοιλίην, τὸ οὖρον οὐ πεπαίνεται, ἀλλ' ἀνίδρως τε καὶ ἄκριτος ὁ
πυρετὸς ἐπὶ πλείω χρόνον ἔσται. τὰ δὲ ῥοφήματα ὁκόταν ἐγγὺς τῶν κρισίων ᾖ, μὴ δίδου ἢν θορυβῆται.
ἀλλ' ὅταν ἀνῇ καὶ ἐπιδιδῷ ἐπὶ τὸ βέλτιον. φυλάσσεσθαι δὲ χρὴ καὶ πάντων τῶν πυρετῶν τὰς κρίσιας, καὶ
ἀφαιρέειν τὰ ῥοφήματα κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὡς μεμάθηκας. εἰ δὲ μακροὶ οἱ πυρετοὶ οἱ τοιοῦτοι γί-
γνονται, καὶ ἀποσκήμματα ἴσχει, ἢν μὲν τὰ κάτω ψυχρὰ ᾖ, περὶ ὦτα καὶ τράχηλον. ἢν δὲ μὴ ψυχρὰ, ἄλλας
ἴσχει μεταβολάς. ῥέει δὲ καὶ αἷμα ἐκ ῥινῶν. καὶ αἱ κοιλίαι τοῖσι τουτέοισιν ἐκταράσσονται. ὁκόσοισι δὲ πυ-
ρετοὶ ἀσώδεές εἰσι, καὶ ὑποχόνδρια συντείνουσι, καὶ κεκλιμένοι οὐκ ἀνέχονται ἐν τῷ αὐτέῳ. καὶ τὰ ἄκρεα
ψύχονται πάντα, πλείστης ἐπιμελείας καὶ φυλακῆς δέονται. διάγειν δὲ τούτοισι προσφέροντας μηδὲν ἄλ-
λο, ἢ ὀξύμελι ὑδαρές. ῥόφημα δὲ μὴ προσφέρε, ἕως ἂν λήξῃ καὶ τὸ οὖρον πεπανθῇ. κατακλίνειν δὲ
ἐς ζοφερὰ οἰκήματα καὶ κατακεκλίσθαι ὡς ἐπὶ μαλθακωτάτοισι στρώμασι πλεῖστον χρόνον ἐπὶ τὰ αὐ-
τὰ καρτερέοντα, καὶ ὡς ἥκιστα ῥιπτάζειν. μάλιστα γὰρ τοῦτο τοὺς τοιούτους ὠφελέει. ἐπὶ δὲ τὸ ὑποχόνδριον,
λίνου σπέρμα ἐγχέων ἐπιτίθει, φυλασσόμενος ὅκως μὴ φρίξῃ προστιθέμενος. ἔσω δὲ ἀκροχλίαρον,
ἑφθὸν ὕδατι καὶ ἐλαίῳ. τεκμαίρεσθαι δὲ ἐκ τῶν οὔρων, τὸ μέλλον ἔσεσθαι. ἢν μὲν γὰρ παχύτερα καὶ ὠχρότε-
ρα ᾖ, βελτίω. ἢν δὲ λεπτότερα καὶ μελάντερα, πονηρότερα. ἢν δὲ μεταβολὰς ἔχῃ, χρόνον τε σημαί-
νει καὶ ἀνάγκη τῷ σώματι μεταβάλλειν καὶ ἐπὶ τὰ χείρω καὶ ἐπὶ τὰ βελτίω, τὴν ἀνωμαλίην. τοὺς δὲ
ἀκαταστάτους τῶν πυρετῶν, ἐᾶν μέχρις ἂν καταστῶσιν, ὁκόταν δὲ στῶσιν ἀπαντῆσαι διαίτῃ καὶ θεραπείῃ
τῇ προσηκούσῃ, κατὰ φύσιν θεωρέων. εἰσὶ δὲ ὄψιες πολλαὶ τῶν καμνόντων, διὸ προσεκτέον τῷ ἰωμένῳ,
ὅκως μὴ διαλύσηταί τις τῶν προφασίων. μήτε τῶν κατὰ λογισμόν. μήτε ὁκόσα ἐς ἀριθμὸν ἄρτιον, ἢ
περισσὸν δεῖ φανῆναι. μάλιστα μὲν οὖν δεῖ περισσὸν ἀριθμὸν εὐλαβέεσθαι, ὡς αὗται αἱ ἡμέραι ἑτερο-
ῥοπέας ποιέουσι τοὺς κάμνοντας. φυλάσσεσθαι οὖν δεῖ τὴν πρώτην ἡμέρην, ἐν ᾗ ἤρξατο ἀσθενέειν ὁ κά-
μνων, ἰδόντα τὴν ἀρχὴν, ἐξ ὅτου καὶ ὅτε. ἡγέεται γὰρ τοῦτο πρῶτον εἰδῆσαι. ὁκόταν δὲ ἔρῃ αὐτὸν καὶ δια-

σκέψῃ ταῦτα πάντα. πρῶτον μὲν κεφαλὴν, ὅκως ἔχῃ, εἰ ἀνάλγητος, καὶ μὴ βάρος ἔχῃ ἐν ἑωυτῇ. ἔπειτα ὑποχόνδρια καὶ τὰ πλευρὰ, εἰ ἀνάλγητα, ὑποχόνδριον μὲν γὰρ εἰ ἐπίπονον ἦν, ἢ ἐπηρμένον, ἢ ἔχῃ τινὰ σκολιότητα, ἢ κόρον, ἢ πλευροῦ ἀλγηδὼν ἐνῇ, καὶ ἅμα τῷ ἀλγήματι, ἢ βηχίον, ἢ στρόφος, ἢ πόνος κοιλίης. ὅταν δέ τι τούτων παρῇ, ἐν ὑποχονδρίῳ μὲν, μάλιστα λύειν τὴν κοιλίην, κλυσμοῖσι. πινέτω δὲ μελίκρητον θερμὸν ἀφεψημένον. καταμανθάνειν δὲ, καὶ τοῖσιν ἐξαναστάσεσιν, εἰ λυποθυμέει. καὶ εἰ τοῦ πνεύματος εὐφορείη αὐτῷ ἔχει. ἰδεῖν τε καὶ διαχώρησιν, μή τι μέλαν διαχώρησεν ἰσχυρῶς χρῶμα. καὶ εἰ καθαρὸν, ὁκοῖα ὑγιαίνοντες ἂν εἴη διαχωρήματα. καὶ ὁ πυρετὸς ἐς τὴν τρίτην ἐπιπαροξυνόμενος. κατιδὼν δὲ εὖ μάλα τοὺς τοιούσδε ἐν ταύτῃσι τῇσι νούσοισι τριταίους, πρὸς ταύτην ἤδη καὶ τὰ ἄλλα, συνορῆν. καὶ ἢν ἡ τετάρτη τῇ τρίτῃ ἡμέρῃ ὅμοιον ἔχῃ τι τῶν αὐτῶν τούτων, κινδυνώδης ὁ κάμνων γίνεται. τὰ δὲ σημεῖα ἡ μὲν μέλαινα διαχώρησις θάνατον σημαίνει. ἢν δὲ ὁμοίη τῷ ὑγιαίνοντι ὁκόταν ἀνὰ πάσας τὰς ἡμέρας φαίνηται σωτηρίη. ὁκόταν δὲ μὴ ὑπακούῃ τῇ βαλάνῳ, ἐνῇ δὲ τοῦ πνεύματος εὐφορείη, διαναστὰς ἐπὶ τὸν θρόνον, ἢ αὐτοῦ ἐν τῇ κλίνῃ ἢν ἀψυχίη ἐνῇ. ταῦτα δὲ ὁκόταν προσῇ τῷ κάμνοντι ἢ τῇ καμνούσῃ, κατ᾽ ἀρχὰς, παραφροσύνην οἷον ἐσομένην. προσέχειν δὲ χρὴ καὶ τῇσι χερσίν. ἢν γὰρ τρομέωσιν, προσδέχου τῷ τοιῷδε ἀπόστασιν αἵματος ἐκ ῥινῶν ἐσομένην. ὁρῆν δὲ χρὴ καὶ τοὺς μυκτῆρας ἢν ὁμοίως τὸ πνεῦμα δι᾽ ἀμφοτέρων ἕλκηται. καὶ ἢν πολὺ φέρηται ἐκ τῶν μυκτήρων, φιλέει γίνεσθαι σπασμός. ἢν δὲ σπασμὸς γένηται τῷ τοιῷδε, θάνατος προσδόκιμος. καὶ καλῶς ἔχει προλέγειν. εἰ δὲ ἐν πυρετῷ χειμερινῷ ἡ γλῶσσα τρηχείη γένηται, καὶ ἀψυχίαι ἐνέωσι, φιλέει τῷ τοιῷδε καὶ ἐπάνεσις εἶναι τοῦ πυρετοῦ. ἀλλ᾽ ὅμως τὸν τοιόνδε παραφυλάσσειν τῇ λιμοκτονίῃ. καὶ τῇ ὑδατοποσίῃ. καὶ μελικρήτου πόσει. καὶ χυλοῖσι παραφύλασσε, μηδὲν πιστεύων τῇ ἀνέσει τοῦ πυρετοῦ. ὅσοι δὲ τοιάδε ἔχουσι σημεῖα, ἐπικίνδυνοί εἰσι θνήσκειν. ὁκόταν δὲ ταῦτα συνειδῇς, οὕτω προλέγειν ἤν σοι ἀρέσκῃ θεωρήσας εὖ μάλα. ὁκόταν δὲ πυρετοῖσι φοβερόν τι γένηται πεμπταίοισιν ἐοῦσιν, ἢ κοιλίη τε ἐξαίφνης ὑγρὰ διαχωρήσῃ καὶ ἀψυχίη γένηται, ἢ ἀφωνίη ἐπιλάβῃ, ἢ σπασμώδης γένηται, ἢ λυγμώδης, ἐπὶ τούτοισι καὶ ἀσώδης φιλέει γίνεσθαι. καὶ περὶ ὑπορίνιον καὶ μέτωπον ἱδρῶτες, καὶ αὐχένα ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς. οἱ δὲ ταῦτα πάσχοντες, θνήσκουσιν οὐκ ἐς μακρὰν πνευματωθέντες. ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ σκέλεα γίνεται φυματώδεα, καὶ ἐγχρονιζόμενα, μὴ ἐκπεπαίνηται ἔτι ἐόντων ἐν πυρετοῖσι. καὶ προσπέσῃ πνιγμὸς ἐν φάρυγγι, ἰσχνὸν ἐόντων τῶν περὶ φάρυγγα, καὶ μὴ σβεσθῇ, φιλέει τῷ τοιῷδε, αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥέειν. καὶ ἢν μὲν πολὺ ῥυῇ, λύσιν σημαίνει τῆς νούσου. ἢν δὲ μὴ, μακρήν. ὁκόσῳ δ᾽ ἂν ἔλασσον ῥυῇ, τοσῷδε χεῖρον καὶ μῆκος. ἢν δὲ τἄλλα ῥήϊστα γένηται, προσδέχεσθαι τῷ τοιῷδε, ἐς πόδας ἀλγήματα. ἢν δὲ ἅψηται τοῦ ποδὸς, καὶ ἐπώδυνος γενόμενος παραμένῃ πυριφλεγὴς γενόμενος καὶ μὴ λυθῇ, κατὰ μικρὸν ἥξει. καὶ ἐς αὐχένα ἀλγήματα, καὶ ἐς κληῖδα, καὶ ἐς ὦμον, καὶ ἐς στῆθος, καὶ ἐς ἄρθρον. καὶ τοῦτο δεήσει φυματῶδες γενέσθαι. σβεννυμένων δὲ τούτων ἢν αἱ χεῖρες ἐφέλκωνται, ἢ τρομώδεαι γένωνται, σπασμὸς τὸν τοιόνδε ἐπιλαμβάνει, καὶ παραφροσύνη. ἀτὰρ καὶ φλυζάκια ἐπὶ τὴν ὀφρύν. καὶ ἐρυθήματα ἴσχει. καὶ βλέφαρον τὸ ἕτερον ἐπὶ τὸ ἕτερον παραβλαστάνει. καὶ σκληρὴ φλεγμονὴ κατέχει. καὶ οἰδέει ἰσχυρῶς ὁ ὀφθαλμός. καὶ παραφροσύνη μεγάλη ἐπιδιδοῖ. αἱ δὲ νύκτες μᾶλλον σημαίνουσιν ἢ αἱ ἡμέραι, τὰ περὶ τὴν παραφροσύνην. τὰ δὲ σημεῖα μάλιστα γίνεται πολλὰ ἐπὶ τὸν περισσὸν ἀριθμὸν, ἢ ἐπὶ τὸν ἄρτιον. ὁκοτέρῳ δ᾽ ἂν τούτων τῶν ἀριθμῶν γένηται, ὀλέθριοι ἐπιγίνονται. τοὺς τοιούτους δὲ, ἢν μὲν ἐξ ἀρχῆς φαρμακεύειν προαιρῇ πρὸ τῆς πέμπτης ἢν βορβορύζῃ ἡ κοιλίη. εἰ δὲ μὴ, ἐὰν ἀφαρμάκευτον εἶναι. ἢν δὲ διαβορβορύζῃ καὶ τὰ ὑποχωρήματα χολώδεα ᾖ, σκαμμωνίῳ ὑποκάθαιρε μετρίως. τῇ δὲ ἄλλῃ θεραπείῃ, ὡς ἐλάχιστα προσφέρειν πόματα καὶ ῥοφήματα, ἵνα βελτιόνως ἔχῃ, ἢν μὴ ὑπερβῶσι τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην, ἐπανιόντες. ὁκόταν πυρέσσοντι τεσσαρεσκαιδεκαταίῳ ἐόντι ἀφωνίη προσγένηται, οὐ φιλέει ἥκειν λύσις ταχείη, οὐδ᾽ ἀπαλλαγὴ τοῦ νουσήματος γίνεσθαι, ἀλλὰ χρόνον τῷ τοιῷδε σημαίνει. ὁκόταν δὲ φανῇ ἐπὶ τῇ ἡμέρῃ ταύτῃ, μακρότερον ξυμπίπτει. ὁκόταν δὲ πυρέσσοντι τεταρταίῳ, ἡ γλῶσσα ἐκτεταραγμένα διαλέγηται, καὶ ἡ κοιλίη χολώδεα ὑποχωρέει ὑγρὰ, φιλέει παραληρεῖν ὁ τοιόσδε, ἀλλὰ χρὴ παραφυλάσσειν παρεπόμενον τοῖσιν ἀποβαίνουσι θερινῆς καὶ μετοπωρινῆς ὥρης. ἐπὶ τῶν ὀξέων, αἵματος ἀπόσταξις ἐξαπίνης, συντονίην καὶ πολλὴν θεραπείην, κατὰ φλέβας δηλοῖ. καὶ ἐς τὴν ὑστεραίαν λεπτῶν οὔρων ἐπιφάσιας. καὶ ἢν ἀκμάζῃ τῇ ἡλικίῃ, καὶ τὸ σῶμα ἐν γυμνασίῳ, ἢ εὐσαρκώσιος ἔχῃ. ἢ μελαγχολικός. ἢ ἐκ πόσιος χεῖρες τρομώδεαι, καλῶς ἔχει παραφροσύνην προειπεῖν, ἢ σπασμόν. καὶ ἢν μὲν ἐν ἀρτίῃσιν ἐπιγένηται βελτίω. ἐν κρισίμῃσι δὲ, ὀλέθριον, ἢν μὴ πολὺ ἅλις ἀποσυθὲν αἷμα ἐξόδους ποιήσηται τοῦ πλεονεξίης κατὰ ῥῖνας, ἢ κατὰ ἕδρην ἐμποιήσειεν, ἢ ἀποστάσεις, ἢ πόνους ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, ἢ ἐς ὄρχιας, ἢ ἐς σκέλεα. λυθέντων δὲ τούτων, ἔξοδοι γίνονται. πτυσμοὶ παχέων οὔρων. λείων. λευκῶν. ἔξοδοι. πυρετῷ λυγγώδει, ὀπὸν σιλφίου. ὀξύμελι, δαῦκον, σίσφας, πιεῖν δίδου. καὶ χαλβάνην ἐν μέλιτι. καὶ κύμινον ἐκλικτικόν. καὶ χυλὸν πτισάνης, ἐπὶ τουτέοισι ῥοφέειν. ἄφυκτος δὲ ὁ τοιοῦτος. ἢν μὴ ἱδρῶτες κριτικοὶ καὶ ὕπνοι ὁμαλοὶ ἐπιγένωνται. καὶ οὖρα παχέα καὶ δριμέα καταδράμῃ, ἢ ἐς ἀπόστασιν στηρίζῃ. κόκκαλος. σμύρναν. ἐκλικτόν. πίνειν δὲ τούτοισι διδόναι, ὀξύμελι ὡς ἐλάχιστον.

ἐλάχιστον. ἢν δὲ διψώδεες ἔωσι σφόδρα, τοῦ κριθίνου ὕδατος. Τὰ δὲ περιπλευμονικὰ καὶ πλευρι-
τικὰ ὧδε χρὴ σκέπτεσθαι, ἢν ὀξύς τε ὁ πυρετὸς ᾖ. καὶ τὰ ὀδυνήματα τοῦ ἑτέρου πλευροῦ, ἢ ἀμφοτέ-
ρων. καὶ τοῦ πνεύματος δὲ ἀναφερομένου, ἢν πονέῃ. καὶ βῆχες ἐνέωσι, καὶ πτύσματα ἀνίῃ πυῤῥὰ, ἢ πε-
λια, ἢ καὶ λεπτὰ, καὶ ἀφρώδεα, καὶ ἀνθηρὰ, καὶ εἴ τι ἄλλο διάφορον ἔχοι, παρὰ τὰ μεμαθηκότα τούτοισιν,
οὕτω χρὴ διάγειν. ἢν μὲν ἡ ὀδύνη ἄνω περαίνει πρὸς κληῗδα, ἢ περὶ μαζὸν, ἢ περὶ βραχίονα, τάμνειν χρὴ
τὴν ἐν τῷ βραχίονι φλέβα τὴν εἴσω, ἐφ' ὁκότερον ἂν ᾖ τῶν μερέων, κατὰ τόδε. ἀφαιρέειν δὲ κατὰ τὴν
τοῦ σώματος ἕξιν, καὶ ὥρην. καὶ ἡλικίην. καὶ χροιὴν, πλεῖον καὶ θαρσέων. κἢν ὀξὺ τὸ ἄλγημα ᾖ, ἄγειν
πρὸς λειποψυχίην. ἔπειτα ὑποκλύζειν μετὰ τοῦτο. ἢν δὲ ὑποκάτω τοῦ θώρηκος ᾖ τὸ ἄλγημα καὶ συν-
τείνῃ λίην, τῷ πλευριτικῷ τὴν κοιλίην ὑποκάθαιρε. μεσηγὺ δὲ τῆς καθάρσιος, μηδὲν δίδου. μετὰ κά-
θαρσιν δὲ, ὀξύμελι. φαρμακεύειν δὲ τεταρταῖον. τὰς δὲ ἐξ ἀρχῆς τρεῖς ὑποκλύζειν. καὶ ἢν μὴ κουφί-
ζῃ, οὕτως ὑποκάθαιρε. φυλακὴ δὲ ἔστω, ἕως ἀπυρέτου καὶ ἑβδόμης. ἔπειτα ἢν ἀσφαλὴς γένηται ἐὼν,
οὕτω. χυλῷ ὀλίγῳ καὶ λεπτῷ τὸ πρῶτον σὺν μέλιτι μίσγων, δίδου. ἢν δὲ ἀνάγηται ῥηϊδίως, καὶ εὔπνοος
ᾖ, καὶ ἀνώδυνος τὰ πλευρὰ κατὰ σμικρὸν, παχυτέρῳ καὶ πλείονι, καὶ δὶς τῆς ἡμέρης. ἢν δὲ μὴ ῥηϊ-
δίως ἀπαλλάσσῃ, ἔλασσόν τε τὸ πόμα, καὶ τὸ ῥόφημα ὀλίγον χυλὸν λεπτὸν καὶ ἅπαξ. καὶ ἐν ὁποτέρῃ
ἂν ὥρῃ, βέλτιον διάγει. γνώσῃ δὲ καὶ ἐκ τῶν οὔρων. δεῖ δὲ ῥόφημα προσφέρειν τοῖσιν ἐκ τῶν νουσημάτων
μὴ πρότερον ἢ πέπονα τὰ οὖρα, ἢ πτύσματα ἴδῃς γεγενημένα. ἢν δὲ φαρμακευθεὶς συχνὰ καθαρθῇ,
ἀναγκαῖον διδόναι, ἔλασσον καὶ λεπτότερον, οὐ γὰρ δυνήσεται ὑπὸ κενεαγγείης ὑπνώσσειν. οὐδὲ πέσ-
σειν ὁμοίως. οὐδὲ τὰς κρίσιας ὑπομένειν, ἀλλ' ἐπειδὰν ξυντήξιες ὠμῶν γένωνται, καὶ τὰ ἀντέχον-
τα ἀποβάλλῃ, ἀνθέξει οὐδέν. πέπονα δέ ἐστι τὰ μὲν πτύελα, ὁκόταν γένηται ὅμοια τῷ πύῳ. τὰ δὲ οὖ-
ρα τὰς ὑποστάσιας ὑπερυθρὰ ἔχοντα, ὁκοῖον ὄροβος. οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ἀλγήματα
τῶν πλευρέων, καὶ χλιάσματα προστιθέναι. καὶ κηρώματα. ἀλείφειν δὲ τὰ σκέλεα καὶ ὀσφὺν, θερ-
μῷ. καὶ λίπος ἐγκαταλείφειν. ἐπὶ δὲ ὑποχόνδρια, λίνου σπέρμα καταπλάσσειν ἕως μαζῶν. ἀκ-
μαζούσης δὲ τῆς περιπλευμονίης, ἀβοήθητον μὴ ἀνακαθαιρομένου, καὶ πονηρὸν, ἢν δύσπνοος ᾖ, καὶ τὰ
οὖρα λεπτὰ καὶ δριμέα, καὶ οἱ ἱδρῶτες περὶ τράχηλον καὶ κεφαλὴν γίνονται, οἱ τοιοῦτοι γὰρ ἱδρῶ-
τες πονηροὶ, ὑπὸ πνιγμοῦ καὶ ῥωγμῆς καὶ βίης ἐπικρατεόντων τῶν νουσημάτων. ἢν μὴ οὖρα πολ-
λὰ, καὶ παχέα ὁρμήσῃ, καὶ πτύσματα πέπονα ἔλθῃ. ὅ, τι δ' ἂν τούτων αὐτοματίσῃ, λύει τὸ νούσημα.
περιπλευμονίης ἐκλικτὸν, χαλβάνη καὶ κόκκαλος, ἐν μέλιτι ἀττικῷ. ἀβρότονον ἐν ὀξυμέλιτι.
πέπερι. ἐλλέβορος μέλας. ἀποζέσας, καὶ πλευριτικῷ ἐν ἀρχῇ περιωδυνέοντι, δίδου. ἀγαθὸν δὲ
καὶ τὸ πάνακες ἐν ὀξυμέλιτι ἀναζέσαντα καὶ διηθέοντα, διδόναι πίνειν. καὶ ἡπατικοῖσι, καὶ τῇσιν ἀπὸ
τῶν φρενῶν περιωδυνέουσι. καὶ ὁκόσα δεῖ ἐς κοιλίην ἢ ἐς οὔρησιν, ἐν οἴνῳ καὶ μέλιτι. τὰ δὲ ἐς κοιλίην
σὺν ὑδαρεῖ μελικρήτῳ πίνειν πλέω δίδου. δυσεντερίῃ ἀπόστημα, ἢ ἔπαρμά τι παυσαμένῃ ποιήσει,
ἢν μὴ ἐς πυρετοὺς, ἢ ἱδρῶτας, καὶ οὖρα παχέα, καὶ λευκὰ καὶ λίαν ἐπιφανῆ, ἢ ἐς τριταίους, ἢ ἐς κιρ-
σὸν, ἢ ἐς ὄρχιν, ἢ ἐς σκέλεα, ἢ ἐς ἰσχίας ἠείξῃ ὀδύνη. ἐν πυρετῷ χολώδει πρὸ τῆς ἑβδόμης μετὰ ῥί-
γεος ἴκτερος ἐπιγενόμενος, λύει τὸν πυρετόν. ἄνευ δὲ ῥίγεος ἢν ἐπιγένηται, ἔξω τῶν καιρῶν, ὀλέ-
θριον. Τέτανος δὲ ὀσφύος, καὶ ἀπὸ μελαγχολικῶν διὰ φλεβῶν, πνευμάτων ἀπολήψιες ὁκόταν
ἔωσι, φλεβοτομίη λύει. ὁκόταν δὲ ἀπὸ τῶν τενόντων σφοδρῶς ἔμπροσθεν ἀντισπῶνται, καὶ ἱδρῶτες
περὶ τράχηλον καὶ πρόσωπον, ὑπὸ τοῦ πόνου δακνομένου, καὶ ξηραινομένων τῶν τενόντων, καὶ τῶν
οὐρωδέων, οἱ παχύτεροι τὴν ῥάχιν ξυνέχουσιν, ἢ οἱ μέγιστοι σύνδεσμοι, κατατεφυκότες ἕως ἐς πό-
δας ἀποτελευτῶσι, τῷ τοιῷδε, ἢν μὴ πυρετὸς καὶ ὕπνος ἐπιγένηται καὶ τὰ ἑπόμενα οὖρα πέψιν ἔ-
χοντα ἔλθῃ, καὶ ἱδρῶτες κριτικοὶ, πίνειν οἶνον κρητικὸν οἰνώδεα. καὶ ἄλητον ἑφθὸν ἐσθίειν. καὶ κη-
ρωτῇ ἀλείφειν, καὶ ἐγχρίειν. τά τε σκέλεα περιελίσσειν ἕως τῶν ποδῶν, θερμῷ προσβρέχων ἐν
σκάφῃ. καὶ βραχίονας ἕως δακτύλων κατελίσσειν. καὶ ὀσφὺν ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἕως τῶν ἰσχίων.
σίαλον ἐγκηρώσας μαλακῷ δέρματι, ὅπως καὶ τὰ ἔξωθεν περιέξει. καὶ διαλιπὼν πυρίατοισιν ἀσ-
κίοισι, θερμὸν ὕδωρ ἐγχέων, καὶ περιτείνων σινδόνιον, ἐπανάκλινε αὐτόν. κοιλίην δὲ μὴ λίην λύ-
σῃς, ἢν μὴ βαλάνῳ, ἢν πολὺς ὁ χρόνος ᾖ, καθ' ὃν ἀδιαχώρητος μένει. καὶ ἢν ἐπιδιδῷ τί σοι, ἐπὶ τὸ
βέλτιον. εἰ δὲ μὴ, τοῦ μόδου τῆς ῥίζης τρίβων ἐν οἴνῳ εὐώδει, καὶ δαῦκον, πίνειν δίδου πρωῒ νήστει,
πρὸ τοῦ βρέχειν, καὶ ταχὺ ἐπὶ τούτοισι, τὸ ἄλευρον ἑφθὸν χλιαρὸν, ἐσθιέτω ὡς πλεῖστον. καὶ οἶνον
ὁκόταν βούληται εὔκρητον ἐπιπινέτω. καὶ ἢν μέν σοι ἐπιδιδῷ ἐπὶ τὸ βέλτιον. εἰ δὲ μὴ προλέγειν.
τὰ δὲ νουσήματα πάντα, λύεται, ἢ κατὰ στόμα, ἢ κατὰ κοιλίην, ἢ κατὰ κύστιν, ἢ τινὸς ἄλλου τοιού-
του ἄρθρου. ἡ δὲ τοῦ ἱδρῶτος ἰδέη, κοινὴ ἁπάντων. Ἐλλεβορίζειν δὲ χρὴ, οἷσιν ἀπὸ κεφαλῆς φέρε-
ται ῥεῦμα. ὁκόσοι δὲ ἐξ ἀποστημάτων, ἢ φλεβοῤῥαγίης ἢ δι' ἀκρασίην ἢ δι' ἄλλην τινὰ ἰσχυρὴν αἰτίην
ἔμπυοι γίνονται, μὴ δίδου ἐλλέβορον τοῖσι τοιουτέοισιν, οὐδὲν γὰρ ὠφελήσει. καὶ ἤν τι πάθῃ, αἴτιον
δόξει εἶναι ἐλλέβορος. ἢν δὲ διαλύηται τὸ σῶμα, ἢ πόνος ἐν κεφαλῇ, ἢ ἐμπεπλασμένα τὰ ὦτα,

ἢ ῥῖς, ἢ πτυελισμὸς, ἢ γουνάτων βάρος, ἢ σώματος ὄγκος παρὰ τὸ ἔθος, ὅτι ἂν συμβαίνῃ μήτε ἀπὸ
ποτῶν, μήτ' ἀπὸ ἀφροδισίων, μήτε ἀπὸ λύπης, μήτε ἀπὸ φροντίδων, μήτε ἀγρυπνιῶν. ἢν
μέν τι τουτέων ἔχῃ αἴτιον, πρὸς τοῦτο ποιέεσθαι τὴν θεραπείην. τὰ δὲ ἐκ πορείης ἀλγήματα.
πλευρέων. νώτου. ὀσφύος. ἰσχίων. καὶ ὁκόσα ἀναπνέοντες ἀλγέουσι πρόφασιν ἔχοντες. πολλάκις
γὰρ μεμάθηκε φοιτῆν, ἐκ κραιπαλέων, καὶ βρωμάτων φυσωδέων ἀλγήματα ἐς ὀσφὺν καὶ ἰσχία,
οἷσι δ' ἂν αὐτέων ἢ τοιάδε δυσουρέεται. τούτων δὲ αἰτίη αὐτὴ, καὶ κορυζέων καὶ βράγχων.
Ὁκόσα δὲ ἀπὸ διαιτημάτων, τὰ μὲν πολλὰ ἕκαστος ὡς ἂν παρὰ τὸ ἔθος διαιτηθῇ, μάλιστα ἐπιση-
μαίνει. καὶ γὰρ ὁκόσοι ἂν μὴ μεμαθηκότες ἀριστῆν, ἢν ἀριστήσωσιν, ὄγκος πολὺς αὐτοῖσι τῆς γα-
στρὸς, καὶ νυσταγμὸς, καὶ πληθώρη. ἢν δὲ ἐπιδειπνήσωσι, κοιλίη ἐκταράσσεται. ξυμφέρει δὲ του-
τέοισιν ἐκλουσαμένοισιν καθεύδειν. κοιμηθέντας δὲ περιπατῆσαι βραδέως συχνὴν περίοδον. ἢν 10
μὲν λαπαχθῇ, δειπνῆσαι καὶ πιεῖν οἶνον ἐλάσσονα ἀκρητέστερον. ἢν δὲ μὴ λαπαχθῇ, ὑποχρίσασθαι
τὸ σῶμα θερμῷ. καὶ ὑδαρέα οἶνον λευκὸν, ἢ γλυκὺν, ἢν διψῇ ἐπιπίοντα ἀναπαύεσθαι. ἢν δὲ μὴ
ἐγκοιμηθῇ, πλείω ἀναπαύεσθαι. τὰ δ' ἄλλα ὁμοίως τοῖσιν ἐκ κραιπάλης διαιτάσθω. Τὰ δὲ
ἀπὸ πομάτων, ὁκόσα μὲν ὑδαρέα, βραδυπορώτερά ἐστι. καὶ ἐγκυκλέεται. καὶ ἐπιπολάζει περὶ
τὰ ὑποχόνδρια. καὶ ἐς οὔρησιν οὐ καταφέρει. τοιούτου δὲ πόματος πληρωθεὶς, μηδὲ ἔργον ὀξέως δια-
πρήξῃ. ὁκόσα τῷ σώματι ξυνταθέντι, βίῃ, ἢ τάχει πονέειν ξυμβαίνει. ὡς μάλιστα δὲ ἡσυχαζέτω,
ἕως ἂν καταπευθῶσι μετὰ τῶν σιτίων. ὁκόσα δὲ τῶν πομάτων ἀκρητέστερά ἐστιν ἢ αὐστηρότερα, παλ-
μὸν ἐν τῷ σώματι καὶ σφυγμὸν ἐν τῇ κεφαλῇ ἐμποιέει, τούτοισι καλῶς ἔχει ἐπικοιμᾶσθαι. καὶ θερ-
μόν τι ῥοφέειν, πρὸς ὅπερ μάλιστα ἡδίστως ἔχουσι. νηστείη δὲ, πονηρὸν πρὸς τὴν κεφαλαλγίην καὶ
κρεπαλην. ὁκόσοι δὲ μονοσιτέουσι, κεῖνοι καὶ ἀδύνατοί εἰσι. καὶ οὐρέουσι θερμὸν παρὰ τὸ ἔθος κε- 20
νεαγγέοντες. γίνεται δὲ καὶ τὸ στόμα, ἁλικὸν καὶ πικρόν. καὶ τρέμουσιν ἐν παντὶ ἔργῳ. καὶ κροτάφους
ἐπιξυντείνονται. καὶ τὸ δεῖπνον οὐ δύνανται πέσσειν, ὅκως περ ἢν ἠριστηκότες ἔωσι. τούτους δὲ χρὴ
πίνειν ἔλασσον ἢ μεμαθήκασι. καὶ ὑγροτέρην μάζαν ἀντὶ ἄρτου. καὶ λαχάνων λάπαθα, ἢ μαλάχην
ἢ πτισάνην, καὶ σεῦτλα. πίνειν δὲ κατὰ τὸ σιτίον, οἶνον, ὁκόσον ξύμμετρον καὶ ὑδαρέστερον. καὶ ἀπὸ
δείπνου περιπατῆσαι ὀλίγον, ἕως οὖρα καταδράμῃ καὶ οὐρήσῃ. χρήσθω καὶ ἰχθύσιν ἑφθοῖσιν.
Βρώματα δὲ μάλιστα ἐπισημαίνει σκόροδον φῦσαν, καὶ θέρμην περὶ τὸν θώρηκα. καὶ κεφαλῆς βά-
ρος. καὶ ἄσην. καὶ ἔτι ἄλλο ἄλγημα εἴη μεμαθηκὼς πρόσθεν, παροξυνέειεν ἄν. οὐρητικὸν δὲ, καὶ τοῦτο
ἔχει ἀγαθόν. ἄριστον δὲ αὐτοῦ φαγέειν, εἰ μέλλοι τις ἐς πόσιν ἰέναι, ἢ μεθύοντι. Τυρὸς δὲ φῦσαν ἐμ-
ποιέει. καὶ στεγνό τατον. καὶ σιτίων ἔμφαξιν ποιήσει. τὸ δ' ὠμὸν καὶ ἄπεπτον. κάκιστον δὲ ἐν ποτῷ φα-
γεῖν πεπληρωμένοισιν. Ὄσπρια δὲ πάντα φυσώδεα καὶ ὠμὰ καὶ ἑφθά. καὶ πεφρυγμένα, καὶ 30
βεβρεγμένα, καὶ χλωρὰ, τούτοισι δὲ μὴ χρέεσθαι, ἢν μὴ μετὰ καὶ ἑτέρων σιτίων. ἔχει δὲ καὶ ἰδίας
μοχθηρίας, ἕκαστον αὐτέων. Ἐρέβινθος μὲν φῦσαν ὠμὸς καὶ πεφρυγμένος καὶ πόνον ἐμποιέει.
Φακὸς δὲ στύφει, καὶ ταραχὴν ἐμποιέει, ἢν μετὰ τοῦ φλοιοῦ ᾖ. Θέρμος δὲ ἥκιστα τουτέων κακὰ
ἔχει. Σιλφίου δὲ καυλὸς καὶ ὀπὸς, ἔστι μὲν, οἷσι μάλιστα. τοῖσι δὲ ἀπειροῖσιν οὐ διέρχεται ἡ κοιλίη.
ἀλλὰ καλέεται ξηρὴ χολέρη. μάλιστα δὲ γίνεται, ἢν μετὰ πολλοῦ τυροῦ μιχθῇ, ἢ κρεηφαγίης βοείων
κρεῶν. Τὰ μὲν γὰρ μελαγχολικὰ παθήματα καὶ παροξυνθείη ἂν ἀπὸ βοείων κρεῶν. ἀνυπέρ-
βλητος γὰρ ἡ φύσις αὐτέων, καὶ οὐ τὸ τυχὸν δύναται τὴν κοιλίην καταβλάψαι ὡς λύσαι πέψαι. βέλ-
τιστα δ' ἂν καὶ ἀπαλλάττοιεν, εἰ διέφθοισί τε χρέοντο ὡς παλαιοτάτοισι. Αἴγεια δὲ κρέα, συμ-
φορώτερα. πλὴν ὅσα τε βοείοισιν ἐνι κακὰ πάντα ἔχει. ἤγουν τήν τε ἀπεψίην, καὶ φυσωδέστερα, καὶ
ἐρευγματώδεα. καὶ χολέρης γεννητικά. ἔστι δὲ τὰ εὐωδέστατα στερεὰ, καὶ ἥδιστα ταῦτα ἄριστα διέ- 40
φθα καὶ ψυχρά. τὰ δὲ ἀηδέστατα καὶ δυσώδεα καὶ σκληρὰ, ταῦτα κάκιστα. ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ πρό-
σφατα. βέλτιστα δὲ ἐστιν ἐν θέρους καιρῷ. ἐν δὲ μετοπώρου καιρῷ, κάκιστα. Χοίρου δὲ πονηρὰ, ὁ-
κόταν ᾖ ἐνωμότερα ἢ περικαῆ. χολερώτερα δ' ἂν εἴη, καὶ ἐκταρακτικά. Ὕεια δὲ βέλτιστα τῶν
κρεῶν ἁπάντων. κράτιστα δὲ, τὰ μήτε ἰσχυρῶς πίονα, μήτε πάλιν ἰσχυρῶς λεπτά. μήτε ἡλικίην φέ-
ροντα παλαιοῦ ἱερείου. ἐσθίειν δὲ ἄνευ τῆς φορινῆς καὶ ὑπόψυχρα. Χολέρης δὲ ξηρῆς ἡ γαστὴρ πε-
φύσηται. καὶ ψόφοι ἔνεισι. καὶ ὀδύνη πλευρέων, καὶ ὀσφύος. διαχωρέει δὲ οὐδὲν κάτω, ἀλλ' ἀπε-
στέγνωται. τὸν τοιόνδε διαφύλαξον, ὅκως μὴ ἐμέσηται. ἀλλ' ἡ κοιλίη ὑπελεύσηται. κλύσον οἷον ὅ-
τι τάχος θερμῷ, καὶ ὡς λιπαρωτάτῳ. καὶ ἐς ὕδωρ ἀλείφων ὡς πλείστῳ κάθιζε. θερμὸν ἐν σκάφῃ
κατακλίνων. καὶ τοῦ θερμοῦ παράχεε κατὰ μικρόν. καὶ ἢν θερμαινομένῳ αὐτέῳ ἡ κοιλίη ὑπάγῃ,
λέλυται. ξυμφέρει δὲ καὶ ἐγκοιμᾶσθαι τῷ τοιῷδε. καὶ πίνειν οἶνον λεπτὸν, καὶ παλαιὸν, καὶ ἀκρητέ- 50
στερον. καὶ ἔλαιον δίδου, ὥστε ἡσυχίη. καὶ ἡ κοιλίη ὑπίῃ, καὶ λέλυται. σιτίων δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀ-
πεχέσθω. ἢν δὲ μὴ ἀνῇ ὁ πόνος, ὄνου γάλα δίδου πίνειν, ἕως ἂν καθαρθῇ. ἢν δὲ ὑγρὴ ἡ κοιλίη ᾖ, καὶ
χολὴ ὑποχωρέῃ, καὶ στρόφοι. καὶ ἔμετοι. καὶ πνιγμοὶ, τούτοισιν ἢ κράτιστον, ἀτρεμίζειν. πίνειν δὲ με-
λίκρητον,

λίκρητον, καὶ μὴ ὀξυμέλιν. Ὑδρώπων δύο φύσιες, ὧν ὁ μὲν ὑποσαρκίδιος ἐγχειρέων γίνεσθαι, ἄ-
φυκτος. ὁ δὲ μετ' ἐμφυσημάτων πολλῆς εὐτυχίης δεόμενος. μάλιστα δὲ ὑπὸ ταλαιπωρίης καὶ πυ-
ρίης καὶ ἐγκρατείης, ξηρὰ καὶ δριμέα ἐσθιέτω. οὕτω γὰρ οὐρητικώτατος ἂν εἴη, καὶ ἰσχύοι μάλιστα.
ἢν δὲ δύσπνοος ᾖ, καὶ ἡ ὥρη ἐαρινὴ ἐοῦσα τύχῃ, καὶ ἡλικίῃ ἀκμάζῃ, καὶ ῥώμη ᾖ, ἀπὸ τοῦ βρα-
χίονος αἷμα ἀφαιρέειν. εἶτα θερμοὺς ἄρτους ἐξ οἴνου μέλανος καὶ ἐλαίου ἀποβάπτων, ἐσθιέτω. καὶ
ὡς ἐλάχιστα πίνων, καὶ ὡς πλεῖστα πονεέτω. καὶ κρέα ὕεια σαρκώδεα ἐσθιέτω μετὰ ὄξους ἑφθά. ὅ-
κως πρὸς τοὺς προσάντεας περιπάτους ἀντέχῃ. ὁκόσοι κοιλίας τὰς κάτω θερμὰς ἔχουσι καὶ δρι-
μέα τὰ ὑποχωρήματα, καὶ ἀνώμαλα διέρχεται ὑπὸ συντήξιος αὐτέοισιν. ἢν μὲν δυνατοὶ ἔω-
σιν ἐλλεβόρῳ τῷ λευκῷ ἀντισπάσαι. ἢν δὲ μὴ ὁ χυλὸς τῶν σητανίων πυρῶν, παχύς. ψυχρός. καὶ
τὸ φάκιον ἔτνος. καὶ ἄρτοι ἐγκρυφίαι. καὶ ἰχθύες, πυρέσσοντι μὲν, ἑφθοί. ἀπυρέτῳ δὲ ἐόντι, ὀπτοί.
καὶ οἶνος μέλας ἀπυρέτῳ. ἢν δὲ μὴ, ὕδωρ ἀπὸ μεσπίλων, ἢ μύρτων, ἢ μήλων, ἢ οὔων. ἢ φοινικοβα-
λάνων. ἢ οἰνάνθης ἀμπελικῆς. ἢν δὲ πυρετὸς μὴ ἔχοι, καὶ στρόφοι ἔωσι, γάλα βόειον θερμὸν ὀλίγον
τὸ πρῶτον. ἔπειτα ἐκ προσαγωγῆς πλεῖον. καὶ λίνου σπέρμα. καὶ πύρινα ἄλφιτα. καὶ τῶν αἰγυ-
πτίων κυάμων ἐξελὼν τὰ πικρὰ καταλέσας ἐπιπάσσων, πινέτω. καὶ ὠὰ ἡμιπαγέα ἐσθιέτω ὀ-
πτὰ, καὶ σεμίδαλιν. καὶ κέγχρον. καὶ χόνδρον ἑφθὸν ἐν γάλακτι, ἑφθὰ ψυχρὰ ἐσθίειν. καὶ τὰ τού-
τοισιν ὅμοια καὶ ποτὰ καὶ ἐδέσματα προσφερέσθω. τῆς διαιτικῆς ἐστι μέγιστον παρατηρεῖν καὶ φυ-
λάσσειν, ὥσπερ ἐν τοῖς ὀξέσι καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν ἀῤῥωστήμασι. καὶ τὰς ἐπιτάσιας τῶν πυρετῶν, καὶ
τὰς ἀνέσιας, ὥς τε τοὺς καιροὺς διαπεφυλάχθαι, ὁκότε μὴ δεῖ τὰ σιτία προσενεγκεῖν. καὶ ἀσφα-
λέως ὁκόταν δεῖ προσενεγκεῖν, εἰδέναι. ἔτι δὲ ὁκόταν πλεῖστον ἀπέχωσι τῆς ἐπιτάσιος. εἰδέναι δὲ τοὺς
κεφαλαλγικοὺς, ἐκ γυμνασίων. ἢ δρόμων. ἢ πορειῶν. ἢ κυνηγεσίων. ἢ ἄλλου τινὸς πόνου ἀκαίρου. ἢ
ἐξ ἀφροδισίων τοὺς ἀχρόους. τοὺς βραγχαλέους. τοὺς σπληνώδεας. τοὺς λειφαίμους. τοὺς πνευματώδεας,
τοὺς ξηρὰ βήσσοντας. καὶ διψώδεας. τοὺς φυσώδεας. φλεβῶν ἀπολήψιας. ἐκτεταμένους ὑπὸ χόνδρια
καὶ πλευρά. καὶ μετάφρενον. τοὺς ἀπονεναρκωμένους. καὶ ἀμαυρὰ βλέποντας. καὶ ἦχοι οἷσιν τῶν οὐά-
των ἐμπίπτουσι. καὶ τῆς οὐρήθρης ἀκρατέως διακειμένους. τοὺς ἰκτερώδεας, καὶ ὧν αἱ κοιλίαι ὠμὰ
ἐκβάλλουσι. καὶ αἱμοῤῥαγέοντας ἐκ ῥινὸς ἢ καθ' ἕδρην σφοδρῶς. ἢ ἐν ἐμφυσήμασιν ἐόντας ἢ πό-
νος αὐτοῖσιν ἐπιστέχει σφοδρὸς, καὶ μὴ ἐπικρατέωσι, τῶν τοιῶνδε μηδένα φαρμακεύειν. κίνδυνόν τε
γὰρ ἕξει καὶ οὐδὲν ὀνήσεις. τάς τε ἀπὸ ταυτομάτου ἀπαλλάξιας καὶ κρίσιας ἀφαιρήσεις. ἢν δὲ αἷ-
μά τινι ξυμφέρῃ ἀφαιρέειν, στερεὴν πρότερον ποιέειν τὴν κοιλίην, καὶ οὕτως ἀφαιρέειν καὶ λιμο-
κτονέειν, καὶ οἶνον ἀφαιρέειν αὐτέων. ἔπειτα τῇ διαίτῃ τῇ προσηκούσῃ, τὰ ἐπίλοιπα αὐτέων. καὶ
πυρίῃσιν ἐνίκμοισιν θεράπευε. ἢν δέ σοι κατὰ πυκνὸς ἡ κοιλίη δοκέῃ εἶναι, μαλθακῷ κλύσματι ὑ-
πόκλυζε. ἢν δὲ φαρμακεῦσαι δόξῃ, ἐλλεβόρῳ ἀσφαλέως, ἄνω κάθαιρε. κάτω δὲ, μηδενὶ τῶν τοιῶν
δε. κράτιστα δὲ ἐς οὔρησιν, καὶ ἐς ἱδρῶτας, καὶ ἐς περιπάτους ἄγειν. καὶ ῥίψει ἡσύχῳ χρέο, ἵνα μὴ
πυκνώσῃς τὴν ἕξιν. ἢν δὲ κλινοπετὴς ᾖ, ἄλλοι τριβέτωσαν αὐτόν. κἢν μὲν ἐν τῷ θώρηκι ὑπὲρ τῶν
φρενῶν λύπῃ τὸ πάθος, αὐτὸν ἀνακαθίζειν ὡς πλειστάκις. καὶ ὡς ἥκιστα προσκλινέσθωσαν, ἐς ὅτι
δυνατοί εἰσι. καὶ καθίζοντα ἀνατρίβειν μὴ πολὺν χρόνον, πολλῷ θερμῷ. ἢν δὲ ἐν τῇ κάτω κοιλίῃ ὑπὸ
φρένας ἴσχει τὰ ἀλγήματα, ἀνακέεσθαι ξυμφέρει, καὶ μηδεμίην κίνησιν κινέεσθαι τῷ τοιῷδε σώματι,
ξυμφέρει ἔξω τῆς ἀνατρίψιος. τὰ δὲ ἐκ τῆς κάτω κοιλίης λυόμενα δι' οὔρων καὶ ἱδρώτων, ἢν ὀλισθῇ με-
τρίως, ὑπὸ αὐτοματισμοῦ λύεται τὰ σμικρά. τὰ σφόδρα δὲ, πονηρόν. οἱ τοιοῦτοι γὰρ ἢ ἀπόλλυνται, ἢ ἄνευ
ἄλλων κακῶν, οὐ γίνονται ὑγιέες, ἀλλ' ἀποστηρίζει καὶ τὰ τοιουτότροπα. Πόμα ὑδρωπιῶντι. κανθα-
ρίδας τρεῖς, ἀφελὼν τὴν κεφαλὴν ἑκάστης καὶ πόδας καὶ πτερὰ τρίψας ἐν τρισὶ κυάθοις ὕδατος τὰ σώ-
ματα, ὁκόταν δὲ πονέῃ ὁ πιὼν, θερμῷ βρεχέσθω. ὑπαλειψάμενος δὲ πρότερον, νῆστις πινέτω, ἐσθιέ-
τω δὲ ἄρτους θερμοὺς ἐξ ἀλείφατος. Ἴσχναιμον. ὀπὸν συκῆς ἐν εἰρίῳ προσθεῖναι εἴσω πρὸς τὴν φλέ-
βα, ἢ πιτύιν συστρέψαντα ἐμβῦσαι ἐς τὸν μυκτῆρα, ἢ χαλκίτιδος τῷ δακτύλῳ προσεμπασσάμενος,
πιέσαι. καὶ τοὺς χόνδρους ἔξωθεν προσπιέζειν ἑκατέρωθεν. καὶ τὴν κοιλίην λῦσον, ὄνου γάλακτι ἑφθῷ. καὶ
τὴν κεφαλὴν ξυρῶν, ψυκτικὰ πρόσφερε, ἢν ἐν ὥρῃ θερμῇ γίνηται. σησαμοειδὲς ἄνω καθαίρει, ἡ πόσις
ἡμιόλιον δραχμῆς ὁ σταθμὸς ἐν ὀξυμέλιτι τετριμμένον. ξυμμίσγεται δὲ καὶ τοῖσιν ἐλλεβόροισι, καὶ ὅσον
πνίγει τὸ τρίτον μέρος τῆς πόσιος. Τριχώσιος ὑπαρθεὶς τὸ ῥάμμα, τῇ βελόνῃ τῇ τὸ κύαρ ἐχούσῃ, κατὰ τὸ
ὀξὺ τοῦ ἄνω ταρσοῦ τοῦ βλεφάρου ἐς τὸ κάτω διακεντήσας, δίες καὶ ἄλλο ὑποκάτω τούτου. ἀνατείνας δὲ
τὰ ῥάμματα, ῥάψον καὶ κατάδει, ἕως ἂν ὑποπέσῃ, κἢν μὲν ἱκανῶς ἔχῃ. ἢν δὲ μὴ ἐλλείπῃ ὀπίσω ποιέειν
τὰ αὐτά. καὶ τὰς αἱμοῤῥοΐδας τὸν αὐτὸν τρόπον διώσεις. τῇ βελόνῃ ὡς παχύτατον εἰρίου οἰσυπηροῦ ῥάμ-
μα, καὶ ὡς μέγιστον ἀποδήσας, ἀσφαλεστέρη γὰρ γίνεται ἡ θεραπείη. εἶτα ἀποπιέσας τῷ σηπτῷ, χρέο. καὶ
μὴ βρέχε πρὶν ἀποπέσῃ. καὶ αἰεὶ μίην καταλίμπανε. καὶ μετὰ ταῦτα ἀναλαβὼν ἐλλεβορίσαι. εἶτα
γυμναζέσθω καὶ διιδρούτω. γυμνασίου δὲ τρίψις που, μὴ ἀπὸ ὄρθου. δρόμου δὲ ἀπεχέσθω καὶ μέθης. καὶ τῶν δρι-

μέων ἔξω ὀριγάνου. ἐμεέτω δὲ, διὰ ἑπτὰ ἡμερέων, ἢ τρεῖς ἐν τῷ μηνί. οὕτω γὰρ ἂν ἔχοι ἄριστα τὸ σῶμα.
οἶνον δὲ κιῤῥὸν αὐστηρὸν, ὑδαρέα τε καὶ ὀλίγον πινέτω. Τοῖσι δὲ ἐμπύοισι, σκίλλης κατατάμων
κυκλίσκους, ἕψειν ὕδατι. καὶ ἀποζέσας εὖ μάλα ἀπόχεον. καὶ ἐπιχέας ἄλλο, ἕψε, ἕως ἂν ἁπτομέ-
νῳ δίεφθον καὶ μαλθακὸν φανῇ. εἶτα τρίψας λεῖον, σύμμισγε κύμινον πεφρυγμένον. καὶ λευκὰ
σήσαμα. καὶ ἀμυγδάλας νέας τρίψας ἐν μέλιτι, ἔλλικτὸν δίδου. καὶ ἐπὶ τούτῳ, οἶνον γλυκύν. ῥο-
φήματα δὲ μήκωνος τῆς λευκῆς ὑποτρίψας ὁκόσον λεκίσκιον, ὕδατι δεὶς σητανίου πλήματι ἀλεύ-
ρου, ἑψήσας μέλι ἐπιχέας. χλιαρὸν ἐπιῤῥοφέων, οὕτω διαγέτω τὴν ἡμέρην, εἶτα ἐς τὰ ἀποβαίνον-
τα λογιζόμενος, τὸ δεῖπνον δίδου. Δυσεντερίης. Κυάμων καθαρὸν, τεταρτημόριον. καὶ ἐρυ-
θροδάνου δυοκαίδεκα κάρφεα λεῖα συμμίξαντα καὶ ἑψήσαντα, λιπαρὰ διδόναι ἐκλείχειν.
Ὀφθαλμῶν. Σποδὸς πεπλυμένη, λιπαρῶς πεφυρημένη, ὡς στέαρ μὴ ὑγρὸν λεῖον τρίψας, ὀμ-
φακίῳ τῷ τῆς πικρῆς ὄμφακος ἀνυγρήνας, ἐν ἡλίῳ τε ἀναξηρήνας, ὑγραίνειν ὡς ἐνάλειπτον. ὁκόταν δὲ
ξηρὸν γένηται, τρίψας λεῖον ξηρὸν, ὑπάλειφε τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ παράπασσε τοὺς κανθούς. Ὑγρῶν.
Ἐβένου δραχμήν. χαλκοῦ κεκαυμένου ἐννέα ὀβολοὺς ἐπ᾽ ἀκόνης τρίβων. κρόκου τριώβολον. ταῦτα τρί-
ψας λεῖα, παράχεε οἴνου γλυκέος κοτύλην ἀττικήν. κἄπειτα ἐς τὸν ἥλιον θεὶς, κατακαλύψας ὁ-
κόταν συνεψηθῇ, τούτῳ χρέο. Πρὸς τὰς περιωδυνίας. Χαλκίτιδος δραχμή. σταφυλὶς, ὁ-
κόταν δύο μέρεα ληφθῇ, ἐκπιέσας σμύρναν, καὶ κρόκον τρίψας, συμμίξας τὸ γλεῦκος, ἕψησον
ἐν τῷ ἡλίῳ. καὶ τούτῳ ὑπάλειφε τοὺς περιωδυνέοντας. ἔστω δὲ ἐν χαλκῷ ἀγγείῳ. Ὑπὸ ὑδερικῶν
πνιγομένων γνῶσις. πίεζε τοῖσι δακτύλοισι. κἢν αἴσθηται, τὰ ὑδερικά ἐστιν. ἢν ᾖ μὴ, σπασμώδεα.

Τοῖσιν ὑδρωπιώδεσι, μηκώνιον. λεκίσκιον ἀττικὸν στρογγύλον. πόσις. λεπίδος, μηλαὶ τρεῖς τῷ πλά-
τει. καὶ ἀλήτου σητανίου κολλήσαντα. ταῦτα λεῖα τρίψας καταπότια δίδου. Κάτω ὕδωρ κα-
θαίρειν. κοιλίην ἐκκοπρεῖ. ἐς ἰσχάδας, ἀπὸ τοῦ τιθυμάλλου ἀπόσταζε, ἑπτάκις ὡς ἑκάστην. εἶτα ἐς και-
νὸν ἄγγος συνθεὶς τα μυδέεσθαι, δίδου τῷ εἰρημένῳ πρὸ τῶν σιτίων. Καὶ τὸ μηκώνιον τρίβων, ὕδωρ
ἐπιχέων καὶ διηθέων, ἄλευρον φυρῶν ἴτριον, ὀπτῶν μέλι παραχέων τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι. τρώγειν δί-
δου καὶ ἐπιπίνειν οἶνον γλυκύν. ὑδαρέα. ἢ μελίκρητον ὑδαρές. τὸ δὲ ἀπὸ τῶν κοπρίων μηκώνιον ξυλ-
λέγων, ταμιεύου καὶ θεράπευε.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΚΡΊΣΕΩΝ.

Περὶ κρισίων ξυντόμως καὶ τὸ ἄμεινον, τὰ μὲν πλεῖστα ταῦτ᾽ ἐστὶν, ἅπερ ὑγιεινὰ ση-
μεῖα. ἱδρῶτες γὰρ ἄριστοί εἰσιν, καὶ τάχιστα πυρετὸν παύοντες, οἱ ἐν τῇσι κρισίμῃσιν
ἡμέρῃσιν γινόμενοι, καὶ τελέως τὸν πυρετὸν ἀπαλλάσσοντες. ἀγαθοὶ δὲ καὶ ὅσοι διὰ
παντὸς τοῦ σώματος γενόμενοι, εὐπετεστέρως τὸ νόσημα φέρειν ποιήσωσιν. οἱ δ᾽ ἂν του-
τέων τι μὴ ἐργάσωνται, οὐ λυσιτελέσουσιν γινόμενοι. παχύνεσθαι δὲ χρὴ τὸ διαχώ-
ρημα, πρὸς τὴν κρίσιν ἰούσης τῆς νούσου. ἔστω δὲ τὸ ὑπόπυῤῥον, καὶ μὴ σφόδρα δυσῶδες. ἐπιτήδειον
δὲ καὶ ἕλμινθας ἐξιέναι πρὸς τὴν κρίσιν. οὖρον δὲ ἄριστόν ἐστιν, ὃ ἂν ἔχῃ λευκότατον ὑπόστημα καὶ λεῖον
καὶ ὁμαλὸν παρὰ πάντα τὸν χρόνον ἕως ἂν κριθῇ τὸ νόσημα. σημαίνει γὰρ ἀσφαλέα καὶ ὀλιγο-
χρονίην τὴν νοῦσον ἔσεσθαι. ἢν ἱδρῶτος ἐπιγενομένου ἡ νοῦσος ἐκλίπῃ, καὶ τὸ οὖρον πυῤῥὸν θεωρηθῇ
λευκὴν ὑπόστασιν ἔχον, τουτέοισιν αὐθήμερον ὑποστροφὴ τοῦ πυρετοῦ γίνεται, οὗτος καὶ ἐν πέντε ἀ-
κινδύνως κρίνεται. τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλουσιν ὑγιάζεσθαι μέγιστα σημεῖα ἅπαν γίνεται, ἀ-
πονώτεροι γὰρ διατελοῦσιν, καὶ ἀκίνδυνοι, καὶ τὰς νύκτας κοιμέωνται, καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα προ-
φαίνουσιν ἀσφαλέα. οἷς ἐν πυρετῷ μὴ θανατώδει, κεφαλῆς ἄλγημα καὶ τὰ ἄλλα παρέστηκε ση-
μεῖα χολὴ τουτέων κρατεῖ. οἷς ἂν ἄρξηται ὁ πόνος τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσιν, τεταρταῖοι τε μᾶλλον
καὶ πεμπταῖοι πιέζονται. ἐς δὲ τὴν ἑβδόμην, ἀπαλλάσσονται τοῦ πυρετοῦ. οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται
ἐν τῇσιν αὐτέῃσιν ἡμέρῃσιν τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν ἀπόλλυνται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐξ ὧν περιγίνονται. οἵ-
τε γὰρ εὐηθέστατοι τῶν πυρετῶν καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων τεταρταῖοι παύονται ἢ πρό-
σθεν. οἵτε φονικώτατοι καὶ ἐπὶ σημείων δεινοτάτων γινόμενοι, τεταρταῖοι κτείνουσιν ἢ πρόσθεν. ἡ
μὲν οὖν πρώτη ἔφοδος οὕτως τελευτᾷ. ἡ δ᾽ ἑτέρη, ἐς ἑπτὰ περιάγει. ἡ δὲ τρίτη, ἐς τὴν ἑνδεκάτην.
ἡ δὲ τετάρτη, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην. ἡ δὲ πέμπτη, ἐς τὴν ἑπτακαιδεκάτην. ἡ δὲ ἕκτη, ἐς
τὴν εἰκοστήν. αὗται μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ὀξυτάτων διὰ τεσσάρων ἐς τὰς εἴκοσι προσθέσεις. οὐ δύνα-
ται δὲ ὅλαις ἡμέραις οὐδὲν τουτέων ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως. οὐδὲ γὰρ οἱ ἐνιαυτοὶ τε καὶ μῆνες ὅ-
λαις ἡμέραις πεφύκασιν, οὐδὲ ξυνεστήκασιν. ἐν τοῖσι καύσοισι τὰ ἀγαθὰ σημεῖα γινόμενα, οἷα ἐν τῇσιν
ὑγιεινοῖσι γέγραπται. μείονα μὲν ἐόντα, ἐς τρίτην ἄνεσιν δηλοῖ. παχύτερα δὲ, αὔριον πάνυ. παχέα δὲ,

αὐθημερὸν ἐν τοῖσι καύσοισιν. ἢν ἑβδομαίῳ ὕστερον ἐπιγένηται ἴκτερος δῆλον ἱδρῶτος. τὸ γὰρ νόσημα
οὐ φιλέει διξιδροῦν, οὐδὲ ἄλλῃ ἀφίστασθαι οὐδαμῆ, ἀλλ' ὑγιὲς γίνεται. ἀνάγκη τοῦ θερμοῦ ἐπαπιόντος
ἐφ' ἑωυτὸ τὸ ὑγρὸν ἑλκύσαντος, τῷ πυρετῷ κρίσιν γενέσθαι. καὶ τὰ οὖρα τὰ ἀποχωρέοντα ἢ καὶ
τὰ διαχωρήματα κοιλίης, ἢ αἵματος ἐκ τῶν ῥινέων ῥύσιν, ἢ οὔρησιν πολλὴν, ἢ διὰ ὑγρὴν ἰσχυρὴν, ἱ-
δρῶτα, ἢ ἔμετον. γυναικὶ δὲ, καὶ ἐπιμηνίων ὁδόν. μάλιστα μὲν οὖν, ταῦτα ποιέει κρίσιν, ἢ ὅ, τι ἂν
τουτέων ἐγγὺς γίνεται. ποιέει δὲ καὶ ἕτερα κρίσεις. ἧττον μὲν τουτέων. ἴκτερος δὲ, ἢν ἑβδομαίῳ
ἐπιγένηται, ἢ ὕστερον ἐν καύσῳ καὶ δυσεντερία σιάλου πολλοῦ ἀποχώρησις, ἔν τε τοῖς καυσώδεσι πυ-
ρετοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις, ἢν μηδενὸς τουτέων τῶν σημείων γενομένων, ἀφίῃ ὁ πυρετὸς, ἀνάγκη τοιάσδε κρί-
σιας ἀντὶ τουτέων γενέσθαι. ἢ φυμάτων μεγάλων ἀπόστασιν. ἢ ὀδύνας ἰσχυρὰς ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος. ἢ τη-
κεδόνας τῶν ὑγρῶν ἐκ τοῦ θερμοῦ. κρίσιες δὲ καὶ ἀφέσιες τῶν καύσων σημαινόντων, μακροτέρα ἡ νοῦσος. τῶν
δὲ ἰσχυρῶν, θάνατος ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. οἱ δὲ λοιποὶ ἀσφαλέες παύονται καῦσοι, ἑβδομαῖοι ἢ τεσσαρες-
καιδεκαταῖοι. φιλέει δὲ, καὶ ἐς λιπυρίην περιΐστασθαι. καὶ λαμβάνει μάλιστα τεσσαράκοντα ἡμέρας
καὶ ὀξὺ ἐπιπάλλεται. καὶ ἡ λιπυρίη τῆς αὐτῆς ἡμέρης, λαμβάνει τε καὶ μεθίησι. γίνεται δὲ καὶ τῆς κεφαλῆς ὀδύνη,
ἐὰν δὲ μὴ μεθίῃ αὐτὴν ἡ λιπυρίη ἐν ταῖς τεσσαράκοντα ἡμέραις, ἀλλ' ἄχθη καὶ ὀδύνη ἔχῃ τὴν κεφαλὴν,
καὶ φλυηρέῃ, ἐπικάθηρον αὐτόν. λήγοντος δὲ καύσου ἂν ἐπιγένηται ἴκτερος, οὐ φιλέει ἔτι ἱδροῦν, οὐδ' ἄλ-
λῃ ἐφίστασθαι οὐδαμῆ, ἀλλ' ὑγιὴς γίνεται. τριταῖος κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισιν, ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. ὁκόσοις
ἐν ἀφορήτοις πυρετοῖς τῇ ἑβδόμῃ ἢ τῇ ἐνάτῃ ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἴκτεροι γίνωνται, ἀγαθὸν, ἐὰν μὴ
τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν γένηται, εἰ δὲ μὴ, ἐνδοιαστόν. τὰ ὀξέα νοσήματα κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαί-
δεκα ἡμέρῃσιν ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. ἱδρῶτες πυρεταίνοντι ἢν γίνωνται τριταίοις, καὶ πεμπταίοις, καὶ ἑβδο-
μαίοις, καὶ ἐναταίοις, καὶ ἐνδεκαταίοις, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταίοις, καὶ μιᾶς, καὶ εἰκοσταίοις, καὶ τριακοσταίοις,
οὗτοι οἱ ἱδρῶτες νούσους κρίνουσιν. οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι, πόνους σημαίνουσιν. αἱ πεπάνσιες τῶν οὔρων καὶ
τὰ μικρὸν ἐκπεπαινόμεναι ἐν τοῖς κρισίμοις ἐὰν πεπανθῶσιν, λύουσι τὴν νοῦσον. παράδειγμα δεῖ
τῶν οὔρων τὰ ἕλκεα ποιέεσθαι. τά τε γὰρ ἕλκεα, ἢν μὲν ἀνακαθαίρηται πύῳ λευκῷ, ταχεῖην θεραπείην
δηλοῖ. ἐὰν δὲ μεταβάλλῃ ἐς τοὺς ἰχῶρας, κακοήθη γίνεται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ οὖρα σημαίνει. ἐὰν
ἐκ πόνου λεπτὰ γένηται, ἀπὸ τῆς προφάσιος δεῖ λογίζεσθαι, ἢν τὸ νόσημα παρεγένετο, καὶ ταύτην ὁρᾶν
ἐπιπαύεται, ὡς ταύτης ἐπιλειπομένης τῶν ἄλλων σημείων ἐπιγινομένων οἵων δεῖ οὐκ ἔστι ἀπαλλαγὴν τῆς
νούσου οἰητέον. ἐὰν ἀλγέῃ ἡ κεφαλὴ, καὶ ἀπὸ τουτέου πυρετὸς ἐπιγένηται, τουτέου μὴ καταπαύσηται, μὴ
δὲ τῆς ὀδύνης παυομένης, οὐ κρίσιμος ὁ πυρετὸς κρίσεως μακρῆς ἔτι ἐπὶ τὸ ἄμεινον, πλεῖστα ταῦτα
ἐστὶ καὶ ἐπὶ τουτέων ἅπερ ἐς ὑγίην ἐόντα. ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν οἰδήματα μαλθακὰ καὶ ἀνώδυνα καὶ
ὑπείκοντα ἐπεὶ θιγγάνῃς αὐτέου, χρονιωτέρας μὲν, τὰς κρίσιας ποιέει. ἧσσον δὲ, φοβερὰς τῶν ἐναντίων
τουτέοις φυμάτων. ὡσαύτως δὲ ἔχει καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ φυμάτων. οὔρων δὲ, ἢν τὸ μὲν οὐρηθὲν, μὴ κα-
θαρὸν ᾖ. τὸ δ' ὑπόστημα λευκόν τε καὶ λεῖον ἔχῃ, χρονιωτέρη ἡ κίνησις. ἢ καὶ ἧσσον ἀσφαλὲς τοῦ βελτίστου
οὔρου. ἢν δέ ποτε ὑπέρυθρον οὐρέῃ καὶ τὸ ὑπόστημα ὑπέρυθρον καὶ λεῖον, πολυχρονιώτερον μὲν τοῦτο, τοῦ
πρωτέρου. σωτήριον δὲ, κάρτα. ὁκόσα δὲ ποδαγρικὰ νοσήματα γίνεται, ταῦτα ἐν τεσσαράκοντα ἡμέ-
ραις ἀφλέγμαντα καθίσταται κρίσεως μακρᾶς ἐπὶ τὸ ἄμεινον ἐπὶ τουτέων τὰ πλεῖστα ἐστίν. ἅπερ ἐς
θάνατον ἐν ἡμέρῃ καὶ νυκτὶ κρίνεται. ἅπερ ἀσθενεστέρως σημεῖα. διὰ φαρμακοποσίης. κοιλίης ἐκ ταρά-
ξεως καὶ ἄνω καὶ κάτω. ἄσης, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιουτέων. ἢν μὲν οὖν ἀπαλλάσσηται τούτων τὰ σημεῖα ἐν ἡμέ-
ρῃ καὶ νυκτί. εἰ δὲ μὴ, θανατώδη νομίζειν ἐστί. τῶν ἱδρώτων κάκιστοί εἰσιν, οἱ ψυχροί τε καὶ περὶ τὸν αὐχένα
γενόμενοι, οὗτοι γὰρ θανάτους καὶ μῆκος νούσων προσημαίνουσιν. τὰ ποικίλα ὑποχωρήματα, χρονιώτερα
μὲν τῶν μελαινῶν καὶ τῶν ἄλλων θανασίμων ὑποχωρημάτων. οὐδὲν δὲ ἧσσον, ὀλέθρια. ἔστι δὲ τοιάδε. ξυσμα-
τώδεα. χολώδεα. αἱματώδεα. πρασοειδέα. μέλανα. καὶ τότε μὲν ὁμοῦ, πάντα διαχωρέει. τότε δὲ, κα-
τὰ μέρος ἕκαστον. οὖρον δὲ ἐὰν τότε μὲν, καθαρὸν οὐρηθῇ. τότε δὲ, ὑπόστημα ἔχον λευκόν τε καὶ λεῖον, χρο-
νιώτερα καὶ ἧσσον ἀσφαλῆ, ταῦτ' ἐστὶ, τοῦ βελτίστου οὔρου. ἐὰν πυῤῥὸν καὶ λεπτὸν ᾖ τὸ οὖρον πολὺ χρόνου,
κίνδυνος μὴ οὐ δύνηται διαρκέσαι ὁ ἄνθρωπος, ἕως ἂν πεπανθῇ τὸ οὖρον, καὶ ἢν ἄλλως περιεσο-
μένου σημεῖα ᾖ προσδέχου τουτέοις ἀπόστασιν προσεσομένην ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία. ἐν τοῖ-
σι πυρετοῖσι ἐὰν μεταβολὰς ἔχῃ τὸ οὖρον, χρόνον τε σημαίνει, καὶ ἀνάγκη τῷ ἀσθενέοντι μεταβάλ-
λειν καὶ ἐπὶ τὰ χείρω. καὶ ἐπὶ θάτερα. ἢν ἀρχόμενα οὖρα μὴ ὅμοια ᾖ, ἀλλὰ γίνηται παχέα ἐκ λε-
πτῶν, καὶ παντελῶς λεπτὰ, δύσκριτα καὶ ἀβέβαια τὰ τοιαῦτα. ψυχροὶ ἱδρῶτες ξὺν μὲν ὀξεῖ
πυρετῷ, θανάσιμοι. ξὺν δὲ πρηυτέρῳ, μῆκος σημαίνουσι τῆς νούσου. καὶ ὅκου τοῦ σώματος θερμὸν ἢ ψυ-
χρὸν, ὅπου τοῦτο ἐνῇ, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος. καὶ τουτέῳ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, μεταβολαὶ ὀξεῖαι γίνονται.
καὶ ἢν τὸ σῶμα ψύχηται, ἢ αὖθις θερμαίνηται. ἢ τὸ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλληται μῆ-
κος νούσου σημαίνουσιν. κἢν πυρέσσοντι, ἱδρὼς ἐπιγένηται μὴ ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ, κακόν. μη-
κύνει γὰρ ἡ νοῦσος, καὶ ὑγρασίην σημαίνει. πυρέσσοντι ψυχροὶ ἱδρῶτες ἐπιγενόμενοι, μακρὸν
τὸν πυρετὸν σημαίνουσιν. ἱδρὼς πουλὺς ἀκρίτως γινόμενος μὴ ὑγιαίνοντι νόσον σημαίνει. θέρεος

μὲν μείω. ψύξεος δὲ, πλείω ἐς τὸ αὐτὸ χωρέοντα, ἐὰν ἐάσῃς ξυστῆναι, ὑφίσταται ὁκοῖον ξύσματα. ἢν
ὀλίγα, ὀλίγη ἡ νοῦσος. ἢν πολλὰ, πολλή. τουτέοισι ξυμφέρει τὴν κοιλίην ἐπικλύζειν. ὁκόσοις δὲ ἐν
τῇ κάτω ὑποχωρήσει χολῆς μελαίνης ὕπεστιν, ἢν πλεῖον, πλείων ἡ νοῦσος. ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσων. ἐὰν
αἱ φλέβες σφίζωσι, καὶ τὸ πρόσωπον ἐῤῥωμένον ἦ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μὴ λαπαρὰ, ἀλλὰ ἐπηρμένα,
χρονίη ἡ νοῦσος καὶ ἄνευ σπασμοῦ οὐ λύεται, ἢ αἵματος πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινέων ῥύσιος, ἢ ὀδύνης ἰσχυρῆς. καὶ
οἱ παλμοὶ ἐν τῇσι χερσὶν πολυχρονίου πυρετοῦ σημεῖον, ἢ κρίσεως ξυντόμου ἐπὶ τὸ κάκιον. καὶ ἐπὶ τοῦτο
τὰ πλεῖστα ἄπερ ἐς θάνατον. τοῖσιν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλουσιν ἀπόλλυσθαι, μέγιστα σημεῖα ἀπ' ἀρχῆς γί-
νεται. δυσπνόητοι γάρ εἰσιν, καὶ οὐ κοιμέονται τὰς νύκτας, καὶ τὰ σημεῖα προφαίνουσιν ἐπικίνδυνα. ξυ-
νεχοῦς δὲ πυρετοῦ ἐὰν τεταρταῖος πονέηται καὶ ἑβδομαῖος, καὶ μὴ κριθῇ ἐνδεκαταῖος, ὀλέθριος ὡς τὰ
πολλά. ὅσοι ὑπὸ τετάνου ἁλίσκονται, ἐν ταῖς τέσσαρσιν ἡμέραις ἀπόλλυνται. ἢν δὲ ταύτας ἀποφύ- 10
γωσιν, ὑγιέες γίνονται. ἐν τοῖσι καύσοισιν ἐὰν ἐπιγένηται ἴκτερος καὶ λύγξ πεμπταίῳ ἐόντι, θανατῶδες. ὑ-
ποστροφαὶ λαμβάνονται. οἷς ἂν ἀπυρέτοισιν γενομένοισιν, ἀγρυπνίαι ἐῤῥωμέναι προσγίνωνται, ἢ ὕπνοι
ταραχώδεες, ἢ ἕλκωσις τοῦ σώματος, ἢ ἀλγήματα ἐν ἑκάστου τῶν μελέων. καὶ ὅσοις ἂν οἱ πυρετοὶ παύσων-
ται, μήτε σημείων γενομένων λυτηρίων, μήτ' ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσι. καὶ ἐὰν ἐκλελοιπότος τοῦ πυρετοῦ καὶ
ἱδρῶτος ἐπιγενομένου πυῤῥὸν οὖρον οὐρήσει, λευκὴν ὑπόστασιν ἔχον, προσδέχου τούτοις ὑποστροφὴν
πυρετοῦ αὐθημερόν. αὗται δὲ καὶ ὑποστροφαὶ, πεμπταῖαι κρίνονται ἀκίνδυνοι. καὶ ἢν κρίσιος ἐκγενομένης
οὖρον ἐρυθρὸν οὐρήσει ὑπόστασιν ἔχον ἐρυθρὴν, καὶ τουτέοις ὑποστροφὴ γίνεται τοῦ πυρετοῦ αὐθημερὸν, καὶ
ὀλίγοι ἐκ ταύτης σώζονται. ὅταν ὑποστρέφῃ ὁ καῦσος τὰ πολλὰ καὶ ὀξίδροι. καὶ ἢν ἡμέρας λάβῃ ὑπο-
στρέψας ὅσας τὸ πρῶτον. ὑποδροπιάζει δὲ καὶ δὶς πυρετὸς ἢν μὴ περὶ τὴν ἡμέρην ἀφῇ ὑποδροπιάσας τὰ
πολλὰ ἐὰν ἀπέπτων ἐόντων τῶν οὔρων, καὶ τῶν ἄλλων σημείων μὴ κατὰ λόγον ἐόντων ἡ νοῦσος κρίσιμος ἡμέ- 20
ρῃ ὑποδροπιάζει. ὅταν δὲ καὶ ὑποστρέφει ἐν κρισίμῃ ἡμέρῃ τουτέων καταλειπομένων τοιούτων. τὰ παρ-
ούς οἷς ἀμφὶ κρίσιν γενόμενα μὴ ἐκπυήσῃ, τουτέων ἀπαλλασσομένων, ὑποστροφὴ γίνεται κατὰ λόγον
τῶν ὑποστρόφων ὁμοίου περιόδου, ἐπὶ τουτέοις ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι. ἢ οὖρον παχὺ δὲ τὸ λευκὸν
ἐπὶ τοῖς κοπιώδεσι τεταρταίοισι ῥέεται τῆς ἀποστάσιος. ἐνίοις δὲ τουτέων, καὶ αἱ μοῤῥαγίαι γίνονται ἐκ τῶν
ῥινέων. ἤτις τεταρταίοις, οὐ λυτική. καὶ τοῖς ἐπὶ ἀποχωρέοντα ὑγιάζειν νοῦσοις. τοῖς μελαγχολικοῖς
μετὰ φρενιτίδων ἐχομένοις, αἱ μοῤῥοΐδες ἐπιγινόμεναι ἀγαθόν. ὅσοι μαίνονται, ἢ αὐτόματοι ἀπαλλασ-
σόμενοι ἐκ τῶν νούσων, τουτέοις τὴν μανίην, ὀδύνη ἐς τοὺς πόδας εἰσελθοῦσα, ἢ ἐς στῆθος, ἢ βὴξ ἰσχυρὴ
γενομένη λύει. ἐὰν δὲ τουτέων μηδὲν γένηται λυομένης τῆς μανίης, στέρησις τοῦ ὀφθαλμοῦ γίνεται. ὁκόσοι τῇ
γλώσσῃ παφλάζουσι τῶν χειλέων μὴ κρατέοντες, ἐὰν ταῦτα παύσηται, ἔμπυοι γίνονται. ἢ ὀδύνη ἰσχυρὴ
ἐν τοῖς κάτω χωρίοις λύει. ἢ κυφότης. ἢ αἷμα πολὺ ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυέν. ἢ μανίη τοῦ μεγάλου νοσήματος, 30
ἐν ἔθει γενομένου λύσις. ὅσοις ἐν τοῖσι καύσοισιν ἰσχίων ὀδύνη. ὀφθαλμῶν διαστροφὴ ἢ τύφλωσις. ἢ ὀρ-
χέων οἰδήσεις. ἢ τιτθῶν ἄρσις, καῦσον λύει. αἵματος ἐκ ῥινῶν ῥύσις. ἐν καύσῳ ἐὰν ἐπιλάβῃ ῥῖγος, ἀπο-
λέει ὀξίδροον. καύσῳ ἐχομένῳ, ῥίγεος ἐπιγενομένου λύσις. ὅσοις ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι ἐπιγίνονται πα-
ρακοπὴ λύει. ὅσοις ἂν ἐν τοῖς πυρετοῖς τὰ ὦτα κωφωθῇ, τουτέοισι μὴ λυθέντος τοῦ πυρετοῦ, μανῆ-
ναι ἀνάγκη. λύει δὲ ἐκ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥυέν. ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα χολώδεα. ἢ δυσεντερίη ἐπιγενο-
μένη. ἢ ὀδύνη ἰσχίων, ἢ γονάτων. ὅσοισι πυρετοῖσι ῥῖγος ἐπιγίνεται, ὁ πυρετὸς λύεται. ὁκόσοισιν ὀδύναι γί-
νονται ὀξαπίνης, τὸ ὑποχόνδριον ἀπαίρεται ἄνω. καὶ ἐὰν περὶ τὴν νόθον πλευρὴν ἀποσκελέες αἱ ὀδύναι γί-
νονται, τουτέοισι λύσις φλεβοτομίη καὶ κάθαρσις κάτω. οὐ γὰρ λαμβάνει πυρετὸς ἰσχυρὸς ἀδυνατούν-
των τῶν χωρίων. ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένων κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν ἢ κοιλίην ὑδατώδους ῥυέν-
τος, λύσις. ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγένηται ἰσχυρὴ, λύσις. ὅσοι ὑπὸ διαῤῥοίης 40
πολλὴν χρόνου λαμβάνονται ξὺν βηχὶ, οὐχ ἀπαλλάσσονται, ἐὰν μὴ ὀδύναι ἰσχυραὶ ἐν τοῖς ποσὶν ἐμπέ-
σωσιν. εἰ βούλεται διαστροφὴ γίνεσθαι φύσιος ἐπειδὰν μὴ διάῤῥοια ᾖ. ἡ κενὴν διαχώρησιν πρὸς πᾶσαν
λάβῃ. ἐπιγίνονται γὰρ φῦσαι ἔξωθεν οὖσαι. δῆλον τοίνυν οὐκ ἔχουσιν οὐδὲν ὑγρὸν, ὥστε προσφέρειν εἰ-
δήσει τὰ ἀσφαλῶς τῷ οὕτως ἔχοντι. εἰλεοῦ ἐπιγενομένου, οἶνον ψυχρὸν δίδου πίνειν πουλὺν ἄκρα-
τον κατ' ὀλίγον ἕως ὕπνος ἢ σκελέων ὀδύνη γίνεται. λύει δὲ καὶ πυρετὸς ἢ δυσεντερίη. κεφαλὴν περιω-
δυνέοντι καὶ νοσέοντι πύου ῥέοντος ἢ κατὰ τὰ ὦτα ἢ κατὰ τὰς ῥῖνας, λύει τὸ νόσημα. ὁκόσοισιν ὑγιαί-
νουσιν ὀξαπίνης ὀδύναι ἐπιγίνονται ἐν ταῖς κεφαλαῖς, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγκουσιν, ἀπόλ-
λυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέραις, ἐὰν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ. κεφαλὴν περιωδυνέοντι ὅ, τι ἂν τῶν ἄνω χωρίων πο-
νήσῃ, σικύην πρόσβαλλε, λύει ὀδύνη ἐς ἰσχία καὶ γούνατα καὶ ἆσθμα, ὅ, τι ἂν τουτέων γένηται. ὀφθαλ-
μιῶντι ὑπὸ διαῤῥοίης ἁλῶναι, ἀγαθόν. ὑπὸ σπασμοῦ ἢ τετάνου ἐχομένῳ, πυρετὸς ἐπιγενόμενος, λύει 50
τὸ νόσημα. ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ σπασμὸς ἢν λάβῃ, παύεται ὁ πυρετὸς αὐθημερὸν, ἢ τῇ ὑστεραίῃ, ἢ
τῇ τρίτῃ. ὁπόταν ξυντεταμένος τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, μανίην ἐμποιέουσιν. ἢν αἱ φλέβες σφύ-
ζωσιν αἱ ἐν ταῖς χερσὶν, καὶ τὸ πρόσωπον ἐῤῥωμένον ᾖ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μὴ μαλακὰ, ἀλλὰ ἠρημένα
ᾖ, χρονίη ἡ νοῦσος ἄνευ ὄντος σπασμοῦ.

Ἐγὼ μὲν δὲ ἡγέομαι τῆς τέχνης εἶναι, τὸ δύνασθαι κατασκοπέεσθαι περὶ τῶν γεγραμμένων ὀρθῶς. ὁ γὰρ νοῶν καὶ χρεόμενος τούτοισιν, οὐκ ἄν μοι δοκέῃ μέγα σφάλλεσθαι κατὰ τὴν τέχνην. δεῖ δὴ καταμανθάνειν τὴν κατάστασιν τῶν ὡρέων ἀκριβῶς, καὶ τῶν νούσων. ἑκάστη ὅ, τι νόσημα ἀγαθὸν, καὶ ὅ, τι κινδυνῶδες, ἢ ἐν τῇ καταστάσει, ἢ ἐν τῇ νούσῳ. μακρὸν, ὅ, τι νούσημα καὶ θανάσιμον. μακρὸν, ὅ, τι περιεστηκός. ὀξὺ, ὅ, τι θανάσιμον. ὀξὺ, ὅ, τι περιεστηκός. τάξιν τῶν κρισίμων ἐκ τουτέων σκοπέεσθαι, καὶ τὸ προλέγειν ἐκ τούτων εὐπορέεται. ἔτι δὲ ἀπὸ τούτων ἔστιν οὓς, ὅτε, καὶ ὡς δεῖ διαιτῆν. μέγιστον τοίνυν σημεῖον ἐν τοῖσι μέλλουσι τῶν καμνόντων βιώσεσθαι, ἐὰν μὴ παρὰ φύσιν ἢ ὁ καῦσος. καὶ τἄλλα δὲ νουσήματα ὡσαύτως. οὐδὲν γὰρ δεινὸν τῶν κατὰ φύσιν γίνεται, οὐδὲ θανατῶδες. δεύτερον δὲ, ἐὰν μὴ αὐτή τε τῇ ὥρῃ τῷ νουσήματι ξυμμαχήσῃ. ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ οὐ νικᾷ ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις τὴν τοῦ ὅλου δύναμιν. ἔπειτα δὲ, ἢν τὰ περὶ τὸ πρόσωπον ἰσχναίνηται, καὶ αἱ φλέβες αἱ ἐν τῇσι χερσὶ, καὶ ἐν τοῖσι κανθοῖσι, καὶ ἐπὶ τῇσιν ὀφρύησιν, ἡσυχίην ἔχωσι, πρότερον μὴ ἡσυχάζουσαι. τούτῳ δὲ ἢν ἡ φωνὴ ἢ ἀσθενεστέρη, καὶ λειοτέρη γίνεται, καὶ τὸ πνεῦμα μανότερον καὶ λεπτότερον, ἐς τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέρην ἄνεσις τῆς νούσου. ταῦτα οὖν χρὴ σκοπεῖν, πρὸς τὰς κρίσιας, καὶ ἐς τὸ παραδικροῦν τῆς γλώττης ὥσπερ σιάλῳ λευκῷ ἐπαλείφεται, καὶ ἐν ἄκρῃ τῇ γλώττῃ, ταυτὸ τοῦτο γεγένηται. ἧσσον δὲ, εἰ μὴ οὖν σμικρὰ ταῦτα εἴη, ἐς τὴν τρίτην ἄνεσις τῆς νούσου. ἢν δέ τι παχύτερον, αὔριον. ἢν δέ τι παχύτερον, αὐθημερινόν. τοῦτο δὲ, ὁκόταν τῶν ὀφθαλμῶν τὰ λευκὰ ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς νούσου, ἀνάγκη μελαίνεσθαι, ἐὰν ἰσχύῃ ἡ νοῦσος. ταῦτα οὖν καθαρὰ γινόμενα, τελείην ὑγείην δηλοῖ. ἀτρέμα μὲν, βραδύτερον. σφόδρα δὲ γινόμενον, θᾶσσον. Τὰ δὲ ὀξέα τῶν νουσημάτων γίνεται ἀπὸ χολῆς, ὁκόταν ἐπὶ τὸ ἧπαρ ἐπιῤῥυῇ, καὶ ἐς τὴν κεφαλὴν καταστῇ. τάδε οὖν πάσχει· τὸ ἧπαρ οἰδέει καὶ ἀναπτύσσεται πρὸς τὰς φρένας ὑπὸ τοῦ οἰδήματος. καὶ εὐθὺς ἐς τὴν κεφαλὴν ὀδύνη ἐμπίπτει. μάλιστα δὲ ἐς τοὺς κροτάφους. καὶ τοῖσι τε ὠσὶν, οὐκ ὀξὺ ἀκούει. πολλάκις δὲ καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐχ ὁρῇ. καὶ φρίκη καὶ πυρετὸς ἐπιλαμβάνει. ταῦτα μὲν οὖν κατ' ἀρχὰς τοῦ νοσήματος αὐτέῳ γίνεται διαλιμπάνοντα. τότε μὲν, σφόδρα. τότε δὲ, ἧσσον. ὁκόσῳ δ' ἂν ὁ χρόνος τῆς νούσου προΐῃ, ὅ, τε πόνος πλείων ἐν τῷ σώματι, καὶ αἱ κόραι σκίδνανται τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ σκιαυγεῖ. καὶ ἢν προσφέρῃς τὸν δάκτυλον πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς, οὐκ αἰσθήσεται διὰ τὸ μὴ ὁρῆν. τοῦτο δ' ἂν γνοίης ὅτι οὐχ ὁρῇ, οὐ γὰρ σκαρδαμύσσει προσφερομένου τοῦ δακτύλου. καὶ τὰς κροκύδας ἀφαιρέει ἀπὸ τῶν ἱματίων, ἢν περ ἴδῃ, δοκέων φθεῖρας εἶναι. καὶ ὁκόταν τὸ ἧπαρ μᾶλλον ἀναπτυχθῇ πρὸς τὰς φρένας, παραφρονέει. καὶ προσφέρεσθαί οἱ δοκέει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ἑρπετὰ καὶ ἄλλα παντοδαπὰ θηρία. καὶ ὁπλίτας μαχομένους, καὶ αὐτὸς αὐτοῖς δοκέει μάχεσθαι. καὶ τοιαῦτα λέγει ὡς ὁρέων, καὶ ἐξέρχεται, καὶ ἀπειλεῖ, ἢν μή τις αὐτὸν ἐᾷ διεξιέναι. καὶ ἢν ἀναστῇ, οὐ δύναται αἴρειν τὰ σκέλεα, ἀλλὰ πίπτει. οἱ πόδες δὲ γίνονται αἰεὶ ψυχροί. καὶ ὁκόταν καθεύδῃ, ἀναΐσσει ἀπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ ἐνύπνια ὁρῇ φοβερά. τοῦτο δὲ γινώσκομεν ὅτι ἀπὸ ἐνυπνίων ἀναΐσσει καὶ φοβέεται, ὅταν ἔννοος γένηται. ἀφηγεῖται γὰρ τὰ ἐνύπνια ταῦτα ὁκοῖα καὶ τῷ σώματι ἐποίεέ τε καὶ τῇ γλώσσῃ ἔλεγε. ταῦτα μὲν οὖν ὧδε πάσχει. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄφωνος γίνεται ὅλην τὴν ἡμέρην. καὶ τὴν νύκτα ἀναπνέων πουλὺ ἀθρόον πνεῦμα. ὅταν δὲ παύσηται παραφρονέων, εὐθὺς ἔννοος γίνεται. καὶ ἢν ἐρωτᾷ τις αὐτὸν, ὀρθῶς ἀποκρίνεται. καὶ γινώσκει πάντα τὰ λεγόμενα. εἶτα πάλιν ὀλίγῳ ὕστερον, ἐν τοῖσιν αὐτοῖσιν ἄλγεσι κεῖται. αὕτη ἡ νοῦσος, προσπίπτει μάλιστα ἐν ἀποδημίῃ. καὶ ἢν που ἐρήμην ὁδὸν βαδίσῃ. λαμβάνει δὲ καὶ ἄλλως. Τέτανοι δ' ὑφ' ὧν τρεῖς, ἢν μὲν ἐπὶ τῷ σώματι γένηται, πάσχει τάδε. αἱ γνάθοι πήγνυνται, ὥσπερ ξύλα. καὶ τὸ στόμα ἀνοίγειν οὐ δύναται. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύουσι θαμινὰ καὶ ἑλκοῦνται. καὶ τὸ μετάφρενον πέπηγε. καὶ τὰ σκέλεα οὐ δύναται ξυγκάμπτειν, οὐδὲ τὰς χεῖρας καὶ τὴν ῥάχιν. ὁκόταν δὲ θανατώδης ᾖ, τὸ ποτὸν καὶ τὰ βρώματα ἃ πρότερον ἐβεβρώκει ἀνὰ τὰς ῥῖνας ἐνίοτε ἔρχεται. Ὁ δὲ ὀπισθότονος τὰ μὲν ἄλλα πάσχει διὰ πλῆθος τὰ αὐτά. γίνεται δὲ ὁκόταν τοὺς ἐν τῷ αὐχένι τένοντας τοὺς ὄπισθεν νοσήσῃ. νοσέει δὲ ἢ ἀπὸ συνάγχης, ἢ ἀπὸ σταφυλῆς, ἢ τῶν ἀντιβραγχίων ἐμπύων γινομένων. ἐνίοισι δὲ καὶ ἀπὸ κεφαλῆς πυρετῶν ἐπιγεγενημένων, σπασμὸς ἐπιγίνεται. ἤδη δὲ καὶ ὑπὸ σώματος οὗτος ἕλκεται εἰς τοὔπισθεν. καὶ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τὸ μετάφρενον πέπηγε. καὶ τὰ στήθεα οἰμώζει. οὗτος σπᾶται σφόδρα, ὥστε μόλις κατέχεται ὑπὸ τῶν παρεόντων, μὴ ἐκ τῆς κλίνης ἐκπίπτειν. ὁ δὲ τέτανος ἧσσον θανατώδης τῶν πρόσθεν. γίνεται δὲ ἀπὸ τῶν αὐτέων, καὶ σπᾶται πᾶν τὸ σῶμα ὁμοίως. Καῦσος δὲ τοῖσι προειρημένοισιν οὐχ ὁμοίως γίνεται. φύσει γὰρ ἅπαξ, ὡς ἢν ἀναγκάσθῃ πειράσασθαι. δίψα μὲν οὖν πολλὴ ἔχει τὸν ἄνθρωπον καὶ πυρετὸς σφοδρός. γλῶσσα δὲ ῥήγνυται, παχυνομένη, καὶ ξηρὴ γίνεται. καὶ τὸ χρῶμα αὐτῆς, τὸ μὲν πρῶτον ὠχρόν ἐστι, οἷόν περ εἴωθε. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, μελαίνεται. καὶ ἢν μὲν ἐν ἀρχῇσι μελαίνοιτο, θᾶσσους αἱ κρίσιες εἰσίν. ἢν δὲ ὕστερον, χρονιώτεραι. Ἰσχιάδες δὲ, ἀπὸ τῶνδε μάλιστα γίνονται τοῖσι πουλλοῖσιν, ἢν ἔλθῃ ἐν ἡλίῳ πουλὺν χρόνον, καὶ τὰ ἰσχία διαθερμανθῇ, καὶ τὸ ὑγρὸν ἀναξηρανθῇ, τὸ ἐνεὸν τοῖς ἄρθροισιν, ὑπὸ τοῦ καύματος. ὡς δ' ἀναξηραίνεται καὶ πήγνυται τόδε μέγα τεκμήριον. ὁ γὰρ νοσέων, ἐπιστρέφεσθαι καὶ κινέειν τὰ ἄρθρα οὐ δύναται ὑπὸ τῆς ἀλγηδόνος τῶν ἄρθρων, καὶ τοῦ ξυμπεπηγέναι τοὺς σπονδύλους. ἀλγέει δὲ μάλιστα τὴν ὀσφύν.

καὶ τοὺς σπονδύλους, τοὺς ἐκ τοῦ πλαγίου τῶν ἰσχίων, καὶ τὰ γουνάτα. ἵσταται δὲ ἡ ὀδύνη πλεῖστον χρόνον ἐν τοῖσι βουβῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, ὀξείη καὶ καυματώδης. καὶ ἢν τις αὐτὸν ἀνιστῇ, οὐ μετακινέεται. οἰμώζει δὲ ὑπὸ τῆς ἀλγηδόνος, ὅσον ἂν μέγιστον ὀδυνῆται. ἐνίοτε δὲ καὶ σπασμὸς ἐπιγίνεται, καὶ ῥῖγος, καὶ πυρετός. γίνεται δὲ, ἀπὸ χολῆς. γίνεται δὲ, καὶ ἀπὸ αἵματος. καὶ ὀδύναι παραπλήσιοι ἀπὸ πάντων τῶν νουσημάτων. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς ἐνίοτε δὲ ἐπιλαμβάνει βληχρός. ἀλλὰ χρὴ, ὧδε μελετᾶν. Ἴκτερος δὲ οὗτος ἐστὶν, ὀξὺς καὶ ταχέως ἀποκτείνων. ἡ χροιὴ δὲ ἐστὶν ἡ σιδιοειδής. σφόδρα δὲ ἐστὶ χλωροτέρη, καθάπερ καὶ οἱ σαῦροι οἱ χλωρότεροι. παρόμοιος δὲ οἷον ὁ χρὼς, καὶ ἐν τῷ οὔρῳ ὑφίσταται. οἷον ὀρόβιον πυῤῥόν. καὶ πυρετὸς, καὶ φρίκη βληχρὴ ἔχει. ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ἱμάτιον οὐκ ἀνέχεται ἔχων, ἀλλὰ δάκνεται καὶ ξύεται τὰ ἔωθινα, ἄσιτος ἐὼν τὰ ἔνδοθεν. ἔπειτα μύζει τὰ σπλάγχνα ὡς ἐπιτοπουλύ. καὶ ὁκόταν ἀνιστῇ τις αὐτὸν ἢ προσδιαλέγηται, οὐκ ἀνέχεται. οὗτος ὡς ἐπιτοπουλὺ θνήσκει ἐντὸς τεσσαρεσκαίδεκα ἡμερέων. ταύτας δὲ διαφυγὼν, ὑγιαίνει. Ἡ δὲ περιπλευμονίη, τοιάδε ποιέει. πυρετός τε ἰσχυρὸς ἴσχει. καὶ πνεῦμα πυκνὸν, καὶ θερμὸν ἀναπνέει. καὶ ἀπορίη καὶ ἀδυναμίη ἔχει. καὶ ῥιπτασμός. καὶ ὀδύναι ὑπὸ τὴν ὠμοπλάτην, καὶ τὴν κληῖδα, καὶ τὸν τιτθόν. καὶ βάρος ἐν τοῖσι στήθεσι, καὶ παραφροσύναι. ἔστι δ᾽ ὅτι καὶ ἀνώδυνός ἐστιν, ἕως ἂν ἄρξηται βήσσειν. πολυχρονιωτέρη δὲ ἐκείνης, καὶ χαλεπωτέρη. τὸ δὲ σίαλον, λευκὸν καὶ ἀφρῶδες πτύει τὸ πρῶτον. ἡ δὲ γλῶσσα, ξανθή. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου μελαίνεται. ἢν μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ μελαίνοιτο, θᾶσσον αἱ ἀπαλλαγαί. ἢν δὲ ὕστερον, σχολαίτεραι. τελευτῶσα δὲ, καὶ ῥήγνυται ἡ γλῶσσα. κἢν προσθεὶς τὸν δάκτυλον, ἕλκεται. τὴν δὲ ἀπαλλαγὴν τῆς νούσου, σημαίνει ἡ γλῶσσα, ἅπερ καὶ ἐν τῇ πλευρίτιδι ὁμοίως. ταῦτα δὲ πάσχει ἡμέρας τεσσαρεσκαίδεκα τὸ ἐλάχιστον. τὸ πλεῖστον δὲ, εἴκοσι καὶ μίαν. καὶ βήσσει τοῦτον τὸν χρόνον σφόδρα. καὶ καθαίρεται ἅμα τῇ βηχὶ. τὸ μὲν πρῶτον, πουλὺ καὶ ἀφρῶδες σίαλον. ἑβδόμῃ δὲ καὶ ὀγδόῃ, ὅταν ὁ πυρετὸς ἀκμάζῃ, καὶ ὑγρὰ εἴη ἡ περιπλευμονίη, παχύτερον, ἢν δὲ μὴ, οὔ. ἐνάτῃ δὲ καὶ δεκάτῃ, ὑπόχλωρον καὶ ὕφαιμον. δωδεκάτῃ δὲ μέχρι τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης πουλὺ καὶ πυῶδες. ὧν ὑγραί εἰσιν αἱ φυσικαὶ διαθέσεις τοῦ σώματος, καὶ ἡ νοῦσος ἰσχυρή. ὧν δὲ ἥτε φύσις καὶ ἡ στάσις τῆς νούσου ξηρὴ, ἧσσον οὗτοι. Περὶ δὲ κρισίμων ἡμερέων, ἤδη μέν μοι καὶ πρόσθεν λέλεκται. Κρίνονται δὲ οἱ πυρετοὶ, τεταρταῖοι. ἑβδομαῖοι. ἑνδεκαταῖοι. τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι. ἑπτακαιδεκαταῖοι. εἰκοστῇ πρὸς τῇ μιᾷ. ἐκ δὲ τούτων τῶν ὀξέων, τριακοσταῖοι. εἶτα τεσσαρακοσταῖοι. εἶτα ἑξηκοσταῖοι. ὅταν δὲ τούτους τοὺς ἀριθμοὺς ὑπερβάλλῃ, χρονίη ἤδη γίνεται ἡ κατάστασις τῶν πυρετῶν.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ἈΦΟΡΙΣΜΟΊ.

Τμῆμα πρῶτον.

Βίος, βραχύς. ἡ δὲ τέχνη, μακρή. ὁ δὲ καιρὸς, ὀξύς. ἡ δὲ πεῖρα, σφαλερή. ἡ δὲ κρίσις, χαλεπή. δεῖ δὲ οὐ μόνον ἑωυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιεῦντα, ἀλλὰ καὶ τὸν νοσέοντα, καὶ τοὺς παρεόντας, καὶ τὰ ἔξωθεν. Ἐν τῇσι ταραχῇσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι, τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοισιν, ἢν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσιν. ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. οὕτω δὲ καὶ κενεαγγείη. ἢν μὲν οἷα δεῖ γίνεσθαι γίνοιτο, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως ἔχουσιν. ἢν δὲ μὴ, τοὐναντίον. ἐπιβλέπειν οὖν δεῖ, καὶ χώρην. καὶ ὥρην. καὶ ἡλικίην. καὶ νούσους ἐν ᾗσι δεῖ, ἢ οὔ. Ἐν τοῖσι γυμναστικοῖσιν, αἱ ἐπ᾽ ἄκρον εὐεξίαι, σφαλεραὶ, ἢν ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἔωσιν. οὐ γὰρ δύνανται μένειν ἐν τῷ αὐτέῳ, οὐδὲ ἀτρεμέειν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀτρεμέουσιν, οὐκέτι δύνανται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι. λείπεται οὖν ἐπὶ τὸ χεῖρον. τουτέων οὖν εἵνεκεν τὴν εὐεξίην λύειν ξυμφέρει μὴ βραδέως, ἵνα πάλιν ἀρχὴν ἀναθρέψιος λάβῃ τὸ σῶμα. μὴ δὲ τὰς ξυμπτώσιας ἐς τὸ ἔσχατον ἄγειν, σφαλερὸν γάρ. ἀλλ᾽ ὁκοίη ἂν ἡ φύσις ᾖ τοῦ μέλλοντος ὑπομένειν, ἐς τοῦτο ἄγειν. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ κενώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἄγουσαι, σφαλεραί. καὶ πάλιν αἱ ἀναθρέψιες, αἱ ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἐοῦσαι, σφαλεραί. Αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται, καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν αἰεὶ πάθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ὀξέσιν, οὐ μὴ ἐπιδέχεται, σφαλεραί. καὶ πάλιν αἱ ἐς τὸ ἔσχατον λεπτότητος ἀφιγμέναι δίαιται, χαλεπαί. καὶ γὰρ αἱ πληρώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἀφιγμέναι, χαλεπαί. Ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτῃσιν, ἁμαρτάνουσιν οἱ νοσέοντες, διὸ μᾶλλον βλάπτονται. πᾶν γὰρ τὸ ἁμάρτημα ὃ ἂν γίνηται, μέγα γίνεται μᾶλλον, ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἁδροτέρῃσι διαίτῃσι. διὰ τοῦτο καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι, σφαλεραὶ αἱ πάνυ λεπταὶ καὶ καθεστηκυῖαι, καὶ ἀκριβέες δίαιται, ὅτι τὰ ἁμαρτανόμενα, χαλεπώτερον φέρουσι. διὰ τοῦτο οὖν αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται, σφαλεραὶ ἐς τὰ πλεῖστα τῶν μικρὸν ἁδροτέρων. Ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νουσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην κράτισται. Ὅκου μὲν κάτοξυ τὸ νούσημα, αὐτίκα τοὺς ἐσχάτους πόνους ἔχει. καὶ τῇ ἐσχάτως λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι. ὅκου δὲ μὴ, ἀλλ᾽ ἐνδέχεται ἁδροτέρως διαιτᾶν τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, ὁκόσον ἂν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ᾖ. Ὁκόταν δὲ ἀκμάζῃ τὸ νούσημα, τότε λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι. Συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ καὶ τὸν νοσέοντα εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νούσου. καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀπαυδή-

σει πρότερον, καὶ οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπαυδήσει καὶ ἀμβλυνεῖται. Ὁκόσοισι μὲν οὖν αὐτίκα ἡ ἀκμὴ, αὐτίκα λεπτῶς διαιτᾶν. ὁκόσοισι δὲ ἐς ὕστερον ἡ ἀκμὴ, ἐς ἐκεῖνο καὶ πρὸ ἐκείνου, μικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμπροσθεν δὲ πιοτέρως διαιτᾶν, ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων. Ἐν δὲ τοῖσι παροξυσμοῖσιν, ὑποστέλλεσθαι χρή. τὸ προστιθέναι γὰρ βλάβη. καὶ ὁκόσα κατὰ περιόδους παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλεσθαι. Τοὺς δὲ παροξυσμοὺς καὶ τὰς καταστάσιας, δηλώσουσιν αἱ νοῦσοι, καὶ αἱ ὧραι τοῦ ἔτεος, καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἀνταποδώσιες. ἤν τε καθ᾽ ἡμέρην, ἤν τε παρ᾽ ἡμέρην, ἤν τε καὶ διὰ πλείονος χρόνου γίγνωνται. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, οἷον ἐν πλευριτικοῖσι, πτύελον, ἢν αὐτίκα ἐπιφαίνηται, ἀρχομένου, βραχύνει. ἢν δ᾽ ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει. καὶ οὖρα καὶ ὑποχωρήματα καὶ ἱδρῶτες καὶ δύσκριτα καὶ εὔκριτα, καὶ βραχέα καὶ μακρὰ τὰ νοσήματα ἐπιφαινόμενα δηλοῖ. Γέροντες, εὐφορώτατα νηστείην φέρουσι. δεύτερον οἱ καθεστηκότες. ἥκιστα μειράκια. πάντων δὲ μάλιστα παιδία. τουτέων δὲ αὐτέων ἃ ἂν τύχῃ αὐτὰ ἑωυτῶν προθυμότερα ἐόντα. Τὰ αὐξανόμενα, πλεῖστον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμόν. πλείστης οὖν δεῖται τροφῆς. εἰ δὲ μὴ, τὸ σῶμα ἀναλίσκεται. γέρουσι δὲ, ὀλίγον τὸ θερμὸν, διὰ τοῦτο ἄρα ὀλίγων ὑπεκκαυμάτων δέονται. ὑπὸ πολλῶν γὰρ ἀποσβέννυνται. διὰ τοῦτο καὶ οἱ πυρετοὶ τοῖσι γέρουσιν οὐχ ὁμοίως ὀξέες. ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα. Αἱ κοιλίαι χειμῶνος καὶ ἦρος, θερμόταται φύσει, καὶ ὕπνοι μακρότατοι. ἐν ταύτῃσιν οὖν τῇσιν ὥρῃσι, καὶ τὰ προσάρματα πλείω δοτέον. καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν, πλεῖον ἔχει. τροφῆς οὖν πλείονος δέονται. σημεῖον, αἱ ἡλικίαι καὶ οἱ ἀθληταί. Αἱ ὑγραὶ δίαιται, πᾶσι τοῖσι πυρεταίνουσι ξυμφέρουσι. μάλιστα δὲ παιδίοισι καὶ τοῖς ἄλλοισι τοῖσι οὕτως εἰθισμένοισι διαιτᾶσθαι. Καὶ οἷσι ἅπαξ ἢ δὶς, καὶ πλείω ἢ ἐλάσσω, καὶ κατὰ μέρος. δοτέον δέ τι καὶ τῷ ἔθει, καὶ τῇ ὥρῃ, καὶ τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλικίῃ. Θέρεος καὶ φθινοπώρου σιτία δυσφορώτατα φέρουσι. χειμῶνος, ῥήϊστα. ἦρος, δεύτερον. Τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυνομένοισι, μηδὲν διδόναι, μηδ᾽ ἀναγκάζειν, ἀλλ᾽ ἀφαιρέειν τῶν προσθέσιων πρὸ τῶν κρισίων. Τὰ κρινόμενα καὶ τὰ κεκριμένα, ἀρτίως μὴ κινέειν, μηδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακείοισι, μήτ᾽ ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλ᾽ ἐᾶν. Ἃ δεῖ ἄγειν, ὅκου ἂν μάλιστα ῥέπῃ, ταύτῃ ἄγειν, διὰ τῶν ξυμφερόντων χωρίων. Πέπονα φαρμακεύειν καὶ κινέειν μὴ ὠμὰ, μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, ἢν μὴ ὀργᾷ. τὰ δὲ πλεῖστα οὐκ ὀργᾷ. Τὰ χωρέοντα, μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ᾽ ὡς ἂν χωρέῃ οἷα δεῖ καὶ φέρει εὐφόρως. καὶ ὅκου δεῖ μέχρι λειποθυμίης ἄγειν. καὶ τοῦτο ποιέειν, ἢν ἐξαρκέῃ ὁ νοσέων. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσιν, ὀλιγάκις καὶ ἐν ἀρχῇσι τῇσι φαρμακείῃσι χρέεσθαι. καὶ τοῦτο προεξευκρινήσαντας ποιέειν. Ἢν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρονται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι. τὰ δ᾽ ἐναντία, δυσχερῶς.

Τμῆμα δεύτερον.

Ἐν ᾧ νοσήματι ὕπνος πόνον ποιέει, θανάσιμον. ἢν δὲ ὕπνος ὠφελέῃ, οὐ θανάσιμον. Ὅκου παραφροσύνην ὕπνος παύῃ, ἀγαθόν. Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα τοῦ μετρίου μᾶλλον γινόμενα, κακόν. Οὐ πλησμονή. οὐ λιμός. οὐδ᾽ ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν, ὅ, τι ἂν μᾶλλον τῆς φύσιος ᾖ. Κόποι αὐτόματοι, φράζουσι νόσους. Ὁκόσοι πονέοντές τι τοῦ σώματος τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, τουτέοισιν ἡ γνώμη νοσέει. Τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ λεπτυνόμενα σώματα, νωθρῶς ἐπαναθρέφειν δεῖ. τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως. Ἢν ἐκ νόσου τροφὴν λαμβάνων μὴ ἰσχύῃ, σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ τὸ σῶμα χρέεται. ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντος τοῦτο γίγνηται, χρὴ εἰδέναι, ὅτι κενώσιος δεῖται. Τὰ σώματα χρὴ ὅκου τις βούλεται καθαίρεσθαι, εὔροα ποιέειν. Τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων, ὁκόσῳ ἂν θρέψῃς μᾶλλον, βλάψεις. Ῥᾷον πληροῦσθαι ποτοῦ ἢ σιτίου. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νούσῃσι μετὰ κρίσιν, ὑποστροφὰς ποιέειν εἴωθεν. Ὁκόσοισι κρίσις γίνηται, τουτέοισιν ἡ νὺξ δύσφορος, ἡ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ. ἡ δὲ ἐπιοῦσα, εὐφορωτέρη ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Ἐν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεσιν, αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέουσιν, ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ. Ὅκου φάρυγξ νοσέει, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι φύεται, τὰς ἐκκρίσιας σκέπτεσθαι. ἢν γὰρ χολώδεες ἔωσι, τὸ σῶμα ξυννοσέει. ἢν δὲ ὅμοιαι τοῖσιν ὑγιαίνουσι γίγνωνται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα τρέφειν. Ὅκου λιμὸς, οὐ δεῖ πονέειν. Ὅκου ἂν τροφὴ πλείω παρὰ φύσιν ἐσέλθῃ, τοῦτο νόσον ποιέει. δηλοῖ δὲ ἡ ἴησις. Τῶν τρεφομένων ἀθρόως καὶ ταχέως, ταχεῖαι καὶ διαχωρήσιες γίνονται. Τῶν ὀξέων νοσημάτων, οὐ πάμπαν ἀσφαλέες αἱ προδιαγορεύσιες, οὔτε τοῦ θανάτου, οὔτε τῆς ὑγείης. Ὁκόσοισι νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ὑγραί εἰσι, τουτέοισιν ἀπογηράσκουσιν ξηραίνονται. ὁκόσοισι δὲ νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ξηραὶ εἰσὶ, τουτέοισι πρεσβυτέροισι γινομένοισι, ὑγραίνονται. Λιμὸν, θώρηξις λύει. Ἀπὸ πλησμονῆς ὁκόσα ἂν νοσήματα γένηται, κένωσις ἰῆται. καὶ ὁκόσα ἀπὸ κενώσεως, πλησμονή. καὶ τῶν ἄλλων ἡ ὑπεναντίωσις. Τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων, κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι. Τῶν ἑπτὰ, ἡ τετάρτη ἐπίδηλος. ἑτέρης ἑβδομάδος, ἡ ὀγδόη ἀρχή. θεωρητὴ δὲ, ἡ ἑνδεκάτη. αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη τῆς ἑτέρης ἑβδομάδος. θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἑπτακαιδεκάτη. αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη, μὲν ἀπὸ τῆς ιδ΄, ἑβδόμη δὲ, ἀπὸ τῆς ἑνδεκάτης. Οἱ θερινοὶ τεταρταῖοι, τὰ πολλὰ γίνονται βραχέες. οἱ δὲ φθινοπωρινοὶ, μακροὶ, καὶ μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα

σινάπτοντες. Πυρετὸν ἐπὶ σπασμῷ βέλτιον γενέσθαι, ἢ σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ. Τοῖσι μὴ κα-
τὰ λόγον κουφίζουσιν, οὐ δεῖ πιστεύειν. οὐδὲ φοβεῖσθαι λίην τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παραλόγως. τὰ
γὰρ πολλὰ τῶν τοιουτέων ἐστὶν, ἀβέβαια. καὶ οὐ πάνυ τοι διαμένειν, οὐδὲ χρονίζειν εἴωθεν. Τῶν πυ-
ρεσσόντων μὴ παντάπασιν ἐπιπολαίως τὸ διαμένειν, καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τὸ σῶμα, ἢ καὶ συντήκε-
σθαι, μᾶλλον τοῦ κατὰ λόγον, μοχθηρόν. τὸ μὲν γὰρ, μῆκος νόσου σημαίνει. τὸ δὲ, ἀσθένειαν. Ἀρχο-
μένων τῶν νούσων, ἤν τι δοκέῃ κινεῖν, κίνει. ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστιν. Περὶ δὲ
τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλη πάντα ἀσθενέστατα. περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰσχυρότατα. Τῷ ἐξ ἀῤῥωστίης
εὐσιτέοντι, μηδὲν ἐπιδιδόναι τὸ σῶμα, μοχθηρόν. Ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φαύλως ἔχοντες, κατ᾽
ἀρχὰς μὲν εὐσιτέοντες καὶ μηδὲν ἐπιδιδόντες, πρὸς τῷ τέλει πάλιν ἀσιτεύουσιν. οἱ δὲ κατ᾽ ἀρ-
χὰς μὲν ἀσιτέοντες ἰσχυρῶς, ὕστερον δὲ εὐσιτέοντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσιν. Ἐν πάσῃ νού-
σῳ, τὸ, ἐῤῥῶσθαι τὴν διάνοιαν, καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς, ἀγαθόν. τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν. Ἐν
τῇσι νούσοισιν, ἧσσον κινδυνεύουσιν, οἷς ἂν οἰκείη τῆς φύσιος, καὶ τῆς ἕξιος, καὶ τῆς ἡλικίης καὶ τῆς ὥρης ἡ νοῦσος
ᾖ μᾶλλον, ἢ οἷσιν ἂν μὴ οἰκείη κατά τι τουτέων. Ἐν πάσῃσι τῇσι νούσῃσι, τὸ περὶ τὸν ὀμφαλὸν καὶ
τὸ ἦτρον πάχος ἔχειν βέλτιόν ἐστι. τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν καὶ ἐκτετηκὸς, μοχθηρόν. ἐπισφαλὲς δὲ τὸ
τοιοῦτον, καὶ πρὸς τὰς κάτω καθάρσιας. Οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα ἐν τῇσι φαρμακείῃσι κα-
θαιρόμενοι, ἐκλύονται ταχέως. καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεόμενοι. Οἱ εὖ τὰ σώματα ἔχοντες, φαρμα-
κεύεσθαι ἐργώδεες. Τὸ σμικρῷ χεῖρον καὶ πόμα καὶ σιτίον, ἥδιον δὲ, τῶν βελτιόνων μὲν, ἀηδεστέρων
δὲ, μᾶλλον αἱρετέον. Οἱ πρεσβῦται τῶν νέων, τὰ μὲν πολλὰ νοσέουσιν ἧσσον. ὅσα δ᾽ ἂν αὐτέοισι
χρόνια νοσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει. Βράγχοι καὶ κόρυζαι τοῖσι σφόδρα πρε-
σβύτῃσιν, οὐ πεπαίνονται. Οἱ ἐκλυόμενοι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς, ἄνευ φανερῆς προφάσιος, ἐξα-
πίνης τελευτῶσι. Λύειν ἀποπληξίην ἰσχυρὴν μὲν, ἀδύνατον. ἀσθενέα δὲ, οὐ ῥηΐδιον. Τῶν ἀπαγ-
χομένων καὶ καταλυομένων, μηδέπω δὲ τεθνηκότων, οὐκ ἀναφέρουσιν, οἷσιν ἂν ἀφρὸς ᾖ περὶ τὸ στόμα.

Οἱ παχέες σφόδρα κατὰ φύσιν, ταχυθάνατοι γίνονται μᾶλλον τῶν ἰσχνῶν. Τῶν ἐπιληπτι-
κῶν τοῖσι νέοισιν ἀπαλλαγὴν αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τῆς ἡλικίης, καὶ τῶν χωρίων, καὶ τῶν βίων
ποιέουσι. Δύο πόνων ἅμα γινομένων μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, ὁ σφοδρότερος, ἀμαυροῖ τὸν ἕτε-
ρον. Περὶ τὰς γενέσιας τοῦ πύου, οἱ πόνοι καὶ οἱ πυρετοὶ συμβαίνουσι μᾶλλον, ἢ γενομένου. Ἐν
πάσῃ κινήσει τοῦ σώματος, ὁκόταν ἄρχηται πονέειν, τὸ διαναπαύειν εὐθὺς, ἄκοπον. Οἱ εἰθισμέ-
νοι τοὺς συνήθεας πόνους φέρειν, κἂν ὦσιν ἀσθενέες ἢ γέροντες, τῶν ἀσυνήθων ἰσχυρῶν τε καὶ νέων,
ῥᾷον φέρουσι. Τὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου συνήθεα, κἂν ᾖ χείρω τῶν ἀσυνήθων, ἧσσον ἐνοχλεῖν εἴωθε.
δεῖ οὖν καὶ ἐς τὰ συνήθεα μεταβάλλειν. Τὸ κατὰ πολὺ καὶ ἐξαπίνης κενοῦν, ἢ πληροῦν, ἢ θερ-
μαίνειν, ἢ ψύχειν, ἢ ἄλλως ὁκωσοῦν τὸ σῶμα κινεῖν, σφαλερόν. καὶ πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον.
τὸ δὲ κατ᾽ ὀλίγον, ἀσφαλές. καὶ ἄλλως, ἤν τις ἐξ ἑτέρου, ἐφ᾽ ἕτερον μεταβαίνῃ. Πάντα κατὰ
λόγον ποιέοντι, καὶ μὴ γινομένων τῶν κατὰ λόγον, μὴ μεταβαίνειν ἐφ᾽ ἕτερον, μένοντος τοῦ δόξαντος
ἐξ ἀρχῆς. Ὁκόσοι τὰς κοιλίας ὑγρὰς ἔχουσιν, νέοι μὲν ὄντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσι, τῶν τὰς
ξηρὰς ἐχόντων. ἐς δὲ τὸ γῆρας, χεῖρον ἀπαλλάσσουσι. ξηραίνονται γὰρ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῖσιν ἀπο-
γηράσκουσι. Μεγέθει δὲ σώματος, ἐννεάσαι μὲν, ἐλευθέριον καὶ οὐκ ἀειδές. ἐγγηρᾶσαι δὲ, δύσχρη-
στον καὶ χεῖρον τῶν ἐλασσόνων.

Τμῆμα τρίτον.

Αἱ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων, μάλιστα τίκτουσι νοσήματα. καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταλλαγαὶ ἢ
ψύξιος ἢ θάλψιος, καὶ τἄλλα κατὰ λόγον οὕτως. Τῶν φυσίων, αἱ μὲν, πρὸς θέρος. αἱ δὲ, πρὸς χει-
μῶνα, εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι. Τῶν νούσων ἄλλαι πρὸς ἄλλας, εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι. καὶ ἡλικίαι
τινὲς, πρὸς ὥρας καὶ χώρας, καὶ διαίτας. Ἐν τῇσιν ὥρῃσιν, ὅταν τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὁτὲ μὲν θάλ-
πος, ὁτὲ δὲ ψῦχος γένηται, φθινοπωρινὰ τὰ νοσήματα προσδέχεσθαι χρή. Νότοι βαρυήκοοι.
ἀχλυώδεες. καρηβαρικοί. νωθροί. διαλυτικοί. ὁκόταν οὕτω δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσιν
πάσχουσιν. ἢν δὲ βόρειον ᾖ, βῆχες. φάρυγγες. κοιλίαι σκληραί. δυσουρίαι φρικώδεες. ὀδύναι πλευ-
ρέων, στηθέων. ὁκόταν οὕτως δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσι προσδέχεσθαι χρή. Ὁκόταν
θέρος γένηται ἦρι ὅμοιον, ἱδρῶτας ἐν τοῖσι πυρετοῖσι πολλοὺς προσδέχεσθαι χρή. Ἐν τοῖσιν αὐχ-
μοῖσι, πυρετοὶ ὀξέες γίνονται. καὶ ἢν μὲν ἐπὶ πλέον ᾖ τὸ ἔτος τοιουτέον ἐὸν, οἵην τὴν κατάστασιν ἐ-
ποίησεν ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ καὶ τὰ νοσήματα, τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι. Ἐν τοῖσι καθεστῶσι και-
ροῖσιν ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδίδωσιν, εὐσταθέες καὶ εὐκρινέες αἱ νοῦσοι γίνονται. ἐν δὲ τοῖσιν ἀκατα-
στάτοισιν, ἀκατάστατοι καὶ δύσκριτοι. Ἐν φθινοπώρῳ, ὀξύταται αἱ νοῦσοι, καὶ θανατωδέσταται
τὸ ἐπίπαν. ἦρ δὲ ὑγιεινότατον, καὶ ἥκιστα θανατῶδες. Τὸ φθινόπωρον, τοῖς φθίνουσι κακόν. Πε-
ρὶ δὲ τῶν ὡρέων, ἢν μὲν ὁ χειμὼν αὐχμηρὸς καὶ βόρειος γένηται, τὸ δὲ ἔαρ ἔπομβρον καὶ νότιον, ἀ-
νάγκη τοῦ θέρεος, πυρετοὺς ὀξέας, καὶ ὀφθαλμίας, καὶ δυσεντερίας γίνεσθαι, μάλιστα τῇσι γυναι-
ξὶ, καὶ ἀνδρῶν τοῖσιν ὑγροῖσι τὰς φύσιας. Ἢν δὲ νότιος ὁ χειμὼν, καὶ ἔπομβρος καὶ εὔδιεινος γέ-

νηται, τὸ δὲ ἔαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες ἧσιν οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ ἐκ πάσης προφάσιος
ἐκτιτρώσκουσιν. αἱ δ' ἂν τέκωσιν ἀκρατέα καὶ νοσώδεα τὰ παιδία τίκτουσιν. ὥστε ἢ παραυτίκα
ἀπόλλυσθαι, ἢ λεπτὰ καὶ νοσώδεα ζῆν ἐόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοισι δυσεντερίαι καὶ ὀφθαλμίαι ξηραὶ γίνον-
ται. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι, κατάῤῥοιαι συντόμως ἀπολλύντες. Ἢν δὲ τὸ θέρος αὐχμηρὸν καὶ
βόρειον γένηται. τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον καὶ νότιον, κεφαλαλγίαι ἐς τὸν χειμῶνα γίνονται.
καὶ βῆχες. καὶ βράγχοι. καὶ κόρυζαι. ἐνίοισι δὲ καὶ φθίσιες. Ἢν δὲ βόρειον ἦ καὶ ἄνυδρον, τοῖσι
μὲν ὑγροῖσιν ἐοῦσι τὰς φύσιας, καὶ τῇσι γυναιξὶ, ξύμφορον. τοῖσι δὲ λοιποῖσιν, ὀφθαλμίαι ἔσονται
ξηραί. καὶ πυρετοὶ ὀξέες. καὶ κόρυζαι. ἐνίοισι δὲ καὶ μελαγχολίαι. Τῶν δὲ καταστασίων τοῦ ἐνιαυτοῦ,
τὸ μὲν ὅλον οἱ αὐχμοὶ τῶν ἐπομβρίων εἰσὶν ὑγιεινότεροι, καὶ ἧσσον θανατώδεες. Νοσήματα δὲ ἐν
10 μὲν τῇσιν ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται, πυρετοί τε μακροὶ, καὶ κοιλίης ῥύσιες καὶ σηπεδόνες,
καὶ ἐπίληπτοι, καὶ ἀπόπληκτοι, καὶ κυνάγχαι. ἐν δὲ τοῖσιν αὐχμοῖσι, φθινώδεες ὀφθαλμίαι. ἀρ-
θρίτιδες. στραγγουρίαι. καὶ δυσεντερίαι. Αἱ δὲ καθ' ἡμέρην καταστάσιες, αἱ μὲν βόρειοι, τά τε σώ-
ματα ξυνιστῶσι, καὶ εὔτονα, καὶ εὐκίνητα, καὶ εὔχροα, καὶ εὐηκοώτερα ποιέουσι. καὶ τὰς κοιλίας
ξηραίνουσι. καὶ τὰ ὄμματα δάκνουσι. καὶ περὶ τὸν θώρηκα ἄλγημα ἤν τι προϋπάρχῃ μᾶλλον πο-
νέουσιν. αἱ δὲ νότιοι, διαλύουσι τὰ σώματα καὶ ὑγραίνουσιν, καὶ βαρυκοίας, καὶ καρηβαρίας, καὶ
ἰλίγγους ποιέουσιν. ἐν δὲ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν καὶ τοῖσι σώμασι, δυσκινησίην, καὶ τὰς κοιλίας ὑγραί-
νουσι. Κατὰ δὲ τὰς ὥρας, τοῦ μὲν ἦρος, καὶ ἄκρου τοῦ θέρεος, οἱ παῖδες καὶ οἱ τουτέων ἐχόμενοι,
τῇσιν ἡλικίῃσιν, ἄριστά τε διάγουσι καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα. τοῦ δὲ θέρεος καὶ τοῦ φθινοπώρου, μέχρι
μέν τινος οἱ γέροντες. τὸ δὲ λοιπὸν καὶ τοῦ χειμῶνος, οἱ μέσοι τῇσιν ἡλικίῃσι. Νοσήματα δὲ πάντα
20 μὲν ἐν πάσῃσι τῇσιν ὥρῃσι γίνεται. μᾶλλον δ' ἔνια κατ' ἐνίας αὐτέων, καὶ γίνεται καὶ παροξύνε-
ται. Τοῦ μὲν γὰρ ἦρος, τὰ μανικὰ καὶ τὰ μελαγχολικά. καὶ τὰ ἐπιληπτικά. καὶ αἵματος ῥύσιες
καὶ κυνάγχαι. καὶ κόρυζαι. καὶ βράγχοι. καὶ λέπραι, καὶ βῆχες. καὶ λειχῆνες. καὶ ἀλφοί. καὶ ἐξαν-
θήσιες ἑλκώδεες πλεῖσται. καὶ φύματα. καὶ ἀρθριτικά. Τοῦ δὲ θέρεος ἔνιά τε τουτέων, καὶ πυ-
ρετοὶ ξυνεχέες. καὶ καῦσοι. καὶ τριταῖοι πυρετοί. καὶ τεταρταῖοι. καὶ ἔμετοι καὶ διάῤῥοιαι, καὶ ὀφ-
θαλμίαι, καὶ ὤτων πόνοι. καὶ στομάτων ἑλκώσιες. καὶ σηπεδόνες αἰδοίων. καὶ ἵδρωα. Τοῦ δὲ φθι-
νοπώρου καὶ τῶν θερινῶν τὰ πολλά. καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοι. καὶ πλανῆτες. καὶ σπλῆνες. καὶ
ὕδρωπες. καὶ φθίσιες. καὶ στραγγουρίαι. καὶ λειεντερίαι. καὶ δυσεντερίαι. καὶ ἰσχιάδες. καὶ κυνάγχαι.
καὶ ἄσθματα. καὶ εἰλεοί. καὶ ἐπιληψίαι. καὶ τὰ μανικά. καὶ τὰ μελαγχολικά. Τοῦ δὲ χειμῶ-
νος, πλευρίτιδες. περιπλευμονίαι. λήθαργοι. κόρυζαι. βράγχοι. βῆχες. πόνοι στηθέων. πόνοι πλευ-
30 ρέων. ὀσφύος. κεφαλαλγίαι. ἴλιγγοι. ἀποπληξίαι. Ἐν δὲ τῇσιν ἡλικίῃσι τοιάδε ξυμβαίνει. τοῖσι
μὲν σμικροῖσι καὶ νεογνοῖσι παιδίοισιν, ἄφθαι. ἔμετοι. βῆχες. ἀγρυπνίαι. φόβοι. ὀμφαλοῦ φλεγμο-
ναί. ὤτων ὑγρότητες. Πρὸς δὲ τὸ ὀδοντοφυεῖν προσάγουσιν, οὔλων ὀδαξυσμοί. πυρετοί. σπασμοί.
διάῤῥοιαι. καὶ μάλιστα, ὅταν ἄγωσι τοὺς κυνόδοντας. καὶ τοῖσι παχυτάτοισι τῶν παίδων, καὶ τοῖσι
σκληρὰς τὰς κοιλίας ἔχουσι. Πρεσβυτέροισι δὲ γενομένοισι, παρίσθμια. σπονδύλου τοῦ κατὰ τὸ
ἰνίον, εἴσω ὤσιες. ἄσθματα. λιθιάσιες. ἕλμινθες στρογγύλαι. ἀσκαρίδες. ἀκροχορδόνες. σατυριασμοί.
στραγγουρίαι. χοιράδες. καὶ τἄλλα φύματα. μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα. Τοῖσι δὲ ἔτι πρεσβυτέροισι
καὶ πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσι, τουτέων τε τὰ πολλὰ, καὶ πυρετοὶ χρόνιοι μᾶλλον, καὶ ἐκ ῥινῶν,
αἵματος ῥύσιες. Τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοισι πάθεα κρίνεται. τὰ μὲν, ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃ-
σι. τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ μησί. τὰ δὲ, ἐν ἑπτὰ ἔτεσι. τὰ δὲ, πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσιν. ὅσα δ' ἂν διαμείνῃ
40 τοῖσι παιδίοισι, καὶ μὴ ἀπολυθῇ περὶ τὸ ἡβάσκειν. ἢ τῇσι θήλεσι περὶ τὰς τῶν καταμηνίων ῥήξιας,
χρονίζειν εἴωθεν. Τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν. αἵματος πτύσιες. φθίσιες. πυρετοὶ ὀξέες. ἐπιληψίαι, καὶ
τἄλλα νουσήματα. μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα. Τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικίην ταύτην, ἄσθματα.
πλευρίτιδες. περιπλευμονίαι. λήθαργοι. φρενίτιδες. καῦσοι. διάῤῥοιαι χρόνιαι. χολέραι. δυσεντε-
ρίαι. λειεντερίαι. αἱμοῤῥοΐδες. Τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσι. δύσπνοιαι. κατάῤῥοοι βηχώδεες. στραγγουρίαι.
δυσουρίαι. ἄρθρων πόνοι. νεφρίτιδες. ἴλιγγοι. ἀποπληξίαι. καχεξίαι, ξυσμοὶ τοῦ σώματος ὅλου. ἀ-
γρυπνίαι. κοιλίης, καὶ ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν ὑγρότητες. ἀμβλυωπίαι. γλαυκώσιες. βαρυκοΐαι.

Τμῆμα τέταρτον.

Τὰς κυούσας φαρμακεύειν ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν, ἧσσον δὲ παρὰ ταύτας. τὰ δὲ
νήπια καὶ πρεσβύτερα, εὐλαβεῖσθαι χρή. Ἐν τῇσι φαρμακείῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ τοῦ σώματος,
50 ὁκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα χρήσιμα. τὰ δὲ ἐναντίως ἰόντα, παύειν. Ἢν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι
καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι. τὰ δὲ ἐναντία, δυσχερῶς. Φαρμακεύειν θέρεος
μὲν, μᾶλλον τὰς ἄνω. χειμῶνος δὲ, τὰς κάτω. Ὑπὸ κύνα καὶ πρὸ κυνὸς, ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι.
Τοὺς ἰσχνοὺς τοὺς εὐημέας, ἄνω φαρμακεύειν, ὑποστελλομένους χειμῶνα. Τοὺς δὲ δυσημέας καὶ
μέσως εὐσάρκους, κάτω ὑποστελλομένους θέρος. Τοὺς δὲ φθινώδεας ὑποστελλομένους τὰς ἄνω.

Τοὺς δὲ μελαγχολικοὺς, ἁδροτέρως τὰς κάτω τῷ αὐτῷ λογισμῷ τἀναντία προστιθείς. Φαρ-
μακεύειν ἐν τοῖσιν λίην ὀξέσιν ἢν ὀργᾷ αὐθημερόν. χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιούτοισι κακόν. Ὁκό-
σοισι στρόφοι καὶ περὶ τὸν ὀμφαλὸν πόνοι, καὶ ὀσφύος ἄλγημα μὴ λυόμενον, μήτε ὑπὸ φαρμακίης,
μήτ᾽ ἄλλως εἰς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύεται. Ὁκόσοισι κοιλίαι λειεντερώδεες, χειμῶνος φαρμα
κεύειν ἄνω, κακόν. Πρὸς τοὺς ἐλλεβόρους τοῖσι μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοισι πρὸ τῆς πόσιος,
προϋγραίνειν τὰ σώματα πλείονι τροφῇ καὶ ἀναπαύσει. Ἐπὴν πίῃ τις ἐλλέβορον, πρὸς μὲν τὰς
κινήσιας τῶν σωμάτων μᾶλλον ἄγειν. πρὸς δὲ τοὺς ὕπνους καὶ μὴ κινήσιας, ἧσσον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ
ναυτιλία, ὅτι κίνησις τὰ σώματα ταράσσει. Ἐπὴν βούλῃ μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ
σῶμα. ἐπὴν δὲ παύσαι, ὕπνον ποίει καὶ μὴ κίνει. Ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς σάρκας ὑγιέας
ἔχουσι. σπασμὸν γὰρ ἐμποιέει. Ἀπυρέτῳ ἐόντι, ἀποσιτίη. καὶ καρδιωγμὸς, καὶ σκοτόδινος, καὶ 10
στόμα ἐκπικρούμενον, ἄνω φαρμακίης δεῖσθαι σημαίνει. Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνήματα ἄνω
φαρμακείην σημαίνει. ὁκόσα δὲ κάτω, κάτω. Ὁκόσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι καθαι-
ρόμενοι, οὐ παύονται πρὶν ἢ διψήσωσιν. Ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν, ἢν γίνεται στρόφος, καὶ γουνάτων
βάρος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, κάτω φαρμακίης δεῖσθαι σημαίνει. Ὑποχωρήματα μέλανα οἱονεὶ
αἷμα μέλαν ἀπ᾽ αὐτομάτου ἰόντα, καὶ ξὺν πυρετῷ καὶ ἄνευ πυρετοῦ κάκιστα. καὶ ὁκόσοισιν ἂν τὰ
χρώματα πονηρότερα ᾖ, μᾶλλον κάκιον. ξὺν φαρμάκῳ δὲ ἄμεινον. καὶ ὁκόσῳ ἂν πλείω χρώματα,
οὐ πονηρά. Νοσημάτων ὁκόσων ἀρχομένων χολὴ μέλαινα ἢ ἄνω ἢ κάτω ἐπέλθῃ, θανάσιμον.
Ὁκόσοισιν ἐκ νουσημάτων ὀξέων, ἢ ἐκ πολυχρονίων, ἢ ἐκ τρωμάτων, ἢ ἄλλως πῶς λεπτυνομένων
χολὴ μέλαινα, ἢ ὁκοῖον αἷμα μέλαν ἐπέλθῃ, τῇ ὑστεραίῃ ἀποθνήσκουσι. Δυσεντερίη, ἢν ἀπὸ χολῆς
μελαίνης ἄρξηται, θανάσιμον. Αἷμα ἄνω μὲν ὁκοῖον ἂν ᾖ, κακόν. κάτω δὲ, ἀγαθόν. καὶ τὰ μέλανα ὑπο- 20
χωρέοντα, κακόν. Ἢν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ, ὁκοῖαι ἂν σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον.
Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμοῤῥαγέει πλῆθος ὁκοθενοῦν, ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι, τουτέοισιν
αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται. Ὁκόσοισι χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφώσιος γινομένης παύε-
ται. καὶ ὁκόσοισι κώφωσις, χολωδέων γινομένων παύεται. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἑκ-
ταίοισιν ἐοῦσι ῥίγεα γίνονται δύσκριτα. Ὁκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται ἢν ἂν ὥρην ἀφῇ, ἐς τὴν
αὔριον τὴν αὐτὴν ὥρην ἢν λάβῃ, δύσκριτα. Τοῖσι κοπιώδεσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα καὶ
παρὰ τὰς γνάθους μάλιστα ἀποστάσιες γίνονται. Ὁκόσοισι δὲ ἀνισταμένοισιν ἐκ τῶν νόσων τι πονέσει,
ἐνταῦθα ἀποστάσιες γίνονται. Ἀτὰρ ἢν καὶ προπεπονηκός τι ᾖ πρὸ τοῦ νοσέειν, ἐνταῦθα στηρίζει
ἡ νοῦσος. Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι πνὶξ ἐξαίφνης ἐπιστῇ,
θανάσιμον. Ἢν ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐξαίφνης ἐπιστραφῇ, καὶ μόλις καταπί- 30
νειν δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον. Ἱδρῶτες πυρεταίνουσιν ἢν ἄρ-
ξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι. καὶ πεμπταῖοι. καὶ ἑβδομαῖοι. καὶ ἐναταῖοι, καὶ ἑνδεκαταῖοι. καὶ τεσσαρε-
σκαιδεκαταῖοι. καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι. καὶ μιῇ καὶ εἰκοστῇ. καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ. καὶ τριακοστῇ
πρώτῃ. καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ. οὗτοι γὰρ οἱ ἱδρῶτες, νούσους κρίνουσιν. οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι, πό-
νον σημαίνουσι καὶ μῆκος νόσου, καὶ ὑποτροπιασμούς. Οἱ ψυχροὶ ἱδρῶτες, ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ
γινόμενοι, θάνατον. ξὺν πρηϋτέρῳ δὲ, μῆκος νόσου σημαίνουσι. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος ἱδρὼς,
ἐνταῦθα φράζει τὴν νοῦσον. Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος θερμὸν ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος. Καὶ
ὅκου ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ ἢν τὸ σῶμα καταψύχηται. ἢ αὖθις θερμαίνηται. ἢ χρῶμα
ἕτερον ἐξ ἑτέρου γίνηται, μῆκος νούσου σημαίνει. Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνου ἄνευ τινὸς αἰτίης ἑτέ-
ρης γινόμενος, τὸ σῶμα, σημαίνει, ὅτι πλείονι τροφῇ χρέεται. ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντι, τοῦτο γί- 40
νηται, σημαίνει ὅτι κενώσιος δέεται. Ἱδρὼς πολὺς ψυχρὸς ἢ θερμὸς αἰεὶ ῥέων, ὁ ψυχρὸς, μεί-
ζων. ὁ δὲ θερμὸς, ἐλάσσων, νοῦσον σημαίνει. Οἱ πυρετοὶ ὁκόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης, ἰσχυ-
ρότεροι γίνονται, ἐπικίνδυνοι. ὅτῳ δ᾽ ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι. Ὁκόσοισι πυ-
ρετοὶ μακροὶ, τουτέοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγγίνονται. Ὁκόσοισι φύματα ἐς τὰ ἄρ-
θρα, ἢ πόνοι ἐκ πυρετῶν γίγνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται. Ἢν ῥῖγος ἐπιπίπτει πυρετῷ μὴ δια
λείποντι, ἤδη ἀσθενεῖ ἐόντι, θανάσιμον. αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν αἱ πε-
λιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ δυσώδεες, καὶ χολώδεες πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς ἀ-
γαθαὶ, καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσιας, καὶ κατὰ τὰ οὖρα. ἢν δὲ μή τι τῶν συμφερόντων ἐκκρίνηται
διὰ τῶν τρόπων τούτων, κακόν. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ
ᾖ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος ἢ ὀφρὺς 50
ἢ ὀφθαλμὸς ἢ ῥὶς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ ἀσθενέος ἐόντος, ὅ, τι ἂν τουτέων γένηται,
ἐγγὺς ὁ θάνατος. Ὅκου ἐν πυρετῷ μὴ διαλείποντι δύσπνοια γένηται καὶ παραφροσύνη, θανάσι-
μον. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποστήματα μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσιας, μῆκος νόσου ση-
μαίνει. Ὁκόσοι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀῤῥωστίῃσι κατὰ προαίρεσιν δακρύουσιν,

οὐδὲν ἄτοπον. ὁκόσοι δὲ, μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἀτοπώτερον. Ὁκόσοισι δὲ ἤδη τῶν ὀδόντων ἐν
τοῖσι πυρετοῖσι περιγλίσχρα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίνονται οἱ πυρετοί. Ὁκόσοισιν ἤδη πολὺ βή-
χες ξηραὶ βραχέα ἐρεθίζουσαι ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν, οὐ πάνυ διψώδεές εἰσιν. Οἱ ἤδη βου-
βῶσι πυρετοὶ, πάντες κακοὶ, πλὴν τῶν ἐφημέρων. Πυρέσσοντι ἱδρὼς ἐπιγενόμενος, μὴ ἐκλεί-
ποντος τοῦ πυρετοῦ κακόν. μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος, καὶ ὑγρασίην πλείω σημαίνει. Ὑπὸ σπασμοῦ
ἢ τετάνου ἐνοχλουμένῳ πυρετὸς ἐπιγενόμενος, λύει τὸ νόσημα. Ὑπὸ καύσου ἐχομένῳ ἐπιγενομένου
ῥίγεος λύσις. Τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι τὸ μακρότατον. Ὁκόσοισιν
ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα, λύει τὸ νούση-
μα. Πυρέσσοντι ἢν μὴ ἐν περισσῇσιν ἡμέρῃσιν ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποτροπιάζειν εἴωθεν. Ὁκόσοισιν
ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἴκτεροι ἐπιγίνονται πρὸ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, κακόν, *ἢν μὴ ξυνδόσιες ὑγρῶν κα-
τὰ τὴν κοιλίην γένωνται. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καθ᾽ ἡμέρην ῥίγεα γίνηται, καθ᾽ ἡμέρην
οἱ πυρετοὶ λύονται. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι, τῇ ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐνάτῃ, ἢ τῇ τεσσαρεσκαιδεκά-
τῃ ἴκτεροι ἐπιγίνονται, ἀγαθὸν, ἢν μὴ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ᾖ, ἢν δὲ μὴ, κακὸν οὐκ ἀγαθόν.
Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν ὕπνων φόβοι ἢ σπασμοὶ, κακόν. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ τὴν
κοιλίην καῦμα ἰσχυρὸν, καὶ καρδιωγμὸς, κακόν. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσιν, οἱ σπασμοὶ
καὶ οἱ περὶ τὰ σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, κακόν. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν ὕπνων φόβοι ἢ
σπασμοὶ, κακόν. Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν. σπασμὸν γὰρ σημαίνει.
Ὁκόσοισιν οὖρα παχέα θρομβώδεα ὀλίγα οὐκ ἀπυρέτοισι, πλῆθος ἐπελθὸν ἐκ τουτέων λεπτὸν,
ὠφελέει. μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, τοῖσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων ὑπόστασιν ἴσχει. Ὁκό-
σοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ οὖρα ἀνατεταραγμένα οἷον ὑποζυγίου, τουτέοισι κεφαλαλγίαι πάρεισιν ἢ
παρέσονται. Ὁκόσοισιν ἑβδομαῖα κρίνεται, τουτέοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον, τῇ τετάρτῃ
ἐρυθρὸν καὶ τἆλλα κατὰ λόγον. Ὁκόσοισιν οὖρα διαφανέα λευκὰ, πονηρά. μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι φρε-
νιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται. Ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορύζοντα ὀσφύος ἀλγήματος
ἐπιγενομένου, αἱ κοιλίαι τουτέοισι καθυγραίνονται. ἢν μὴ φῦσαι καταρραγέωσιν, ἢ οὔρου πλῆθος
ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα. Ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι, ῥύεται τῆς ἀποστάσιος.
οὖρον πολὺ, κάρτα παχὺ, καὶ λευκὸν γινόμενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπιώδεσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν
ἄρχεται ἐνίοισι γίνεσθαι. ἢν δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἱμορραγήσῃ, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται. Ἢν αἷμα
ἢ πύον οὐρέῃ, τῶν νεφρῶν, ἢ τῆς κύστιος, ἕλκωσιν σημαίνει. Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ σαρκία μικρὰ
παχέι ἐόντι ὥσπερ τρίχες συνεξέρχονται, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται. Ὁκό-
σοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχέι ἐόντι πιτυρώδεα συνεξουρέεται, τουτέοισιν ἡ κύστις ψωριᾷ. Ὁκό-
σοι ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου αἷμα οὐρέουσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν, φλεβίου ῥῆξιν σημαίνει. Ὁκόσοι-
σιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμώδεα ὑφίσταται, τουτέοισιν ἡ κύστις λιθιᾷ. Ἢν αἷμα οὐρέει καὶ θρόμβους, καὶ
στραγγουρίην ἔχῃ. καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ ὑπογάστριον καὶ ἐς τὸν περίνεον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πο-
νέει. Ἢν αἷμα καὶ πύον οὐρέῃ, καὶ λεπίδας, καὶ ὀσμὴ βαρέη ᾖ, τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει. Ὁκό-
σοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φύματα φύεται, τουτέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύσις. Οὔρησις
νύκτωρ πολλὴ γινομένη, σμικρὴν τὴν ὑποχώρησιν σημαίνει.

Τμῆμα πέμπτον.

Σπασμὸς ἐξ ἐλλεβόρου, θανάσιμον. Ἐπὶ τρώματι σπασμὸς ἐπιγενόμενος, θανάσιμον. Αἵματος
πολλοῦ ῥυέντος κάτω, σπασμὸς ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν. Ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς ἢ
λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν. Ἢν μεθύων ἐξαίφνης ἄφωνός τις γένηται σπασθεὶς, ἀποθνήσκει, ἢν
μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς τὴν ὥρην ἐλθὼν, καθ᾽ ἣν αἱ κραιπάλαι λύονται, φθέγξηται. Ὁκόσοι
ὑπὸ τετάνου ἁλίσκονται, ἐν τέσσαρσιν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες
γίνονται. Τὰ ἐπιληπτικὰ ὁκόσοισι πρὸ τῆς ἥβης γίνεται, μετάστασιν ἴσχει. ὁκόσοισι δὲ πέντε καὶ
εἴκοσιν ἐτέων γίνεται, τουτέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει. Ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ
ἀνακαθαίρονται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι, τουτέοισιν ἐς ἐμπύημα καθίσταται. Φθίσις γίνε-
ται μάλιστα ἡλικίῃσι, τῇσιν ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτέων μέχρι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων. Ὁκό-
σοι κυνάγχην διαφεύγουσιν, ἐς τὸν πλεύμονα αὐτέοισι τρέπεται, καὶ ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκου-
σιν. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ἔμπυοι γίνονται. Τοῖσιν ὑπὸ τῶν φθισίων ἐνοχλουμένοισιν, ἢν τὸ
πτύσμα ὅπερ ἂν ἀποβήσσωσι βαρὺ ὄζῃ ἤδη ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας ἐπιχεόμενον, καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κε-
φαλῆς ῥέωσι, θανατῶδες. Ὁκόσοι ἂν φθισιῶσιν αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσιν, οὗτοι διαρ-
ῥοίης ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσιν. Ὁκόσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτύουσι, τουτέοισιν ἐκ τοῦ πλεύμο-
νος ἡ τοιαύτη ἀναγωγὴ γίνεται. Ὑπὸ φθίσιος ἐχομένῳ, διάρροια ἐπιγενομένη, θανατῶδες. Ὁκό-
σοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπυοι γίνονται, ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν, ἀφ᾽ ἧς ἂν ἡ ῥῆ-
ξις γίνηται, παύονται. ἢν δὲ μὴ, ἐς φθίσιν μεθίστανται. Τὸ θερμὸν βλάπτει ταῦτα, πλεονάκις

χρεομένοισι. σαρκῶν ἐκθήλυνσιν. νεύρων ἀκράτειαν. γνώμης νάρκωσιν. αἱμοῤῥαγίας. λειποθυμίας. ταῦτα οἷσι θάνατος. Τὸ δὲ ψυχρὸν, σπασμοὺς. τετάνους. μελασμούς. καὶ ῥίγεα πυρετώδεα. Τὸ ψυχρὸν πολέμιον, ὀστέοισιν. ὀδοῦσι. νεύροις. ἐγκεφάλῳ. νωτιαίῳ μυελῷ. τὸ δὲ θερμὸν, ὠφέλιμον.

Ὁκόσα κατέψυκται, ἐκθερμαίνειν. πλὴν ὁκόσα αἱμοῤῥαγέει, ἢ μέλλει. Ἕλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνῶδες. δέρμα περισκληρύνει. ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιέει. μελαίνει. ῥίγεα πυρετώδεα ποιέει. σπασμοὺς καὶ τετάνους. Ἔστι δὲ ὅκου ἐπὶ τετάνου ἄνευ ἕλκεος νέῳ εὐσάρκῳ θέρεος μέσου, ψυχροῦ πολλοῦ κατάχυσις, ἐπανάκλησιν θέρμης ποιέεται. θέρμη δὲ ταῦτα ῥύεται. Τὸ θερμὸν ἐκπυητικὸν, οὐκ ἐπὶ παντὶ ἕλκει, μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφαλείην. δέρμα μαλάσσει. ἰσχναίνει. ἀνώδυνον. ῥιγέων, σπασμῶν, τετάνων, παρηγορικόν. τὴν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρίην λύει. πλεῖστον δὲ διαφέρει ὀστέων κατήγμασι. μάλιστα δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. τουτέων δὲ μάλιστα, τοῖσιν ἐν κεφαλῇ ἕλκεα ἔχουσι. καὶ ὁκόσα ὑπὸ ψύξιος θνήσκει, ἢ ἑλκοῦται, καὶ ἕρπησιν ἐσθιομένοισιν. ἕδρῃ. αἰδοίῳ. ὑστέρῃ. κύστει. τουτέοισι τὸ θερμὸν, φίλιον καὶ κρῖνον. τὸ δὲ ψυχρὸν, πολέμιον καὶ κτεῖνον. Ἐν τουτέοισι δεῖ τῷ ψυχρῷ χρέεσθαι, ὁκόθεν αἱμοῤῥαγέειν μέλλει, μὴ ἐπ' αὐτὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτὰ ὁκόθεν ἐπιῤῥεῖ. καὶ ὁκόσαι φλεγμοναὶ, ἢ ἐπιφλογίσματα ἐς τὸ ἐρυθρὸν καὶ ὕφαιμον ῥέποντα αἵματι νεαρῷ, ἐπὶ ταῦτα. ἐπεὶ τά γε παλαιὰ, μελαίνει. καὶ ἐρυσίπελας τὸ μὴ ἑλκούμενον. ἐπεὶ τό γε ἑλκούμενον, βλάπτει. Τὰ ψυχρὰ οἷον χιὼν, κρύσταλλος, τῷ στήθει πολέμια. βηχέων κινητικά. αἱμοῤῥοϊκά. καταῤῥοϊκά. Τὰ δὲ ἐν ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ ἀλγήματα, ἄτερ ἕλκεος, καὶ ποδαγρικὰ, καὶ σπάσματα, τουτέων τὰ πλεῖστα ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενον, ῥηΐζει τε καὶ ἰσχναίνει, καὶ ὀδύνην λύει. νάρκη δὲ μετρίη ὀδύνης λυτική. Ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, καὶ ταχέως ψυχόμενον, κουφότατον. Ὁκόσοισι δὲ πιεῖν ὀρέξιες νύκτωρ τοῖσι πάνυ διψῶσιν, ἢν ἐπικοιμηθῶσιν, ἀγαθόν. Γυναικείων ἀγωγὸν, ἡ ἐν ἀρώμασι πυρίη, πολλαχῇ δὲ καὶ εἰς ἄλλα χρησίμη ἂν ἦν, εἰ μὴ καρηβαρίας ἐποίει. Τὰς κυούσας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν ἧσσον. τὰ δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα εὐλαβέεσθαι. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ὑπό τινος τῶν ὀξέων νουσημάτων ληφθῆναι, θανατῶδες. Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φλεβοτομηθεῖσα ἐκτιτρώσκει, καὶ μᾶλλον εἰ μεῖζον εἴη τὸ ἔμβρυον. Γυναικὶ αἷμα ἐμεούσῃ τῶν καταμηνίων ῥαγέντων λύσις. Γυναικὶ τῶν καταμηνίων ἐκλιπόντων, αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῆναι ἀγαθόν. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν ἡ κοιλίη πουλλὰ ῥυῇ, κίνδυνος ἐκτρῶσαι. Γυναικὶ ὑπὸ ὑστερικῶν ἐνοχλουμένῃ ἢ δυστοκούσῃ, πταρμὸς ἐπιγινόμενος, ἀγαθόν. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἄχροα, καὶ μὴ κατὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γινόμενα, καθάρσιος δεῖσθαι σημαίνει. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν οἱ μαστοὶ ἐξαίφνης ἰσχνοὶ γένωνται, ἐκτιτρώσκει. Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἢν ὁ ἕτερος μαστὸς ἰσχνὸς γένηται, δίδυμα ἐχούσῃ, θάτερον ἐκτιτρώσκει. καὶ ἢν μὲν ὁ δεξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ ἄρσεν. ἢν δὲ ὁ ἀριστερὸς, τὸ θῆλυ.

Ἢν γυνὴ μὴ κύουσα, μηδὲ τετοκυῖα γάλα ἔχῃ, ταύτῃ τὰ καταμήνια ἐκλέλοιπε. Γυναιξὶν ὁκόσῃσιν ἐς τοὺς τιτθοὺς αἷμα συστρέφεται, μανίην σημαίνει. Γυναῖκα ἢν θέλῃς εἰδέναι εἰ κύει, ἐπὴν καθεύδειν μέλλῃ ἀδείπνῳ ἐούσῃ, μελίκρατον διδόναι πιεῖν. κἢν μὲν στρόφος αὐτὴν ἔχῃ περὶ τὴν γαστέρα, κύει. ἢν δὲ μὴ, οὐ κύει. Γυνὴ ἔγκυος εἰ μὲν ἄῤῥεν κύῃ, εὔχρους ἐστίν. ἢν δὲ θῆλυ, δύσχρους. Ἢν γυναικὶ κυούσῃ ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑστέρῃ γένηται, θανατῶδες. Ὁκόσαι παρὰ φύσιν λεπταὶ ἐοῦσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσιν ἐκτιτρώσκουσι, δίμηνα πρὶν ἢ παχυνθῆναι. Ὁκόσαι δὲ μετρίως τὸ σῶμα ἔχουσαι ἐκτιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα ἄτερ προφάσιος φανερῆς, ταύτῃσιν αἱ κοτυληδόνες μύξης μεσταί εἰσιν. καὶ οὐ δύνανται κρατεῖν ὑπὸ τοῦ βάρεος τὸ ἔμβρυον, ἀλλ' ἀποῤῥήγνυνται. Ὁκόσαι παρὰ φύσιν παχεῖαι ἐοῦσαι μὴ ξυλλαμβάνουσιν ἐν γαστρὶ, ταύτῃσι τὸ ἐπίπλοον τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ἀποπιέζει. καὶ πρὶν ἢ λεπτυνθῆναι οὐ κύουσιν. Ἢν ὑστέρη ἐν τῷ ἰσχίῳ ἐγκειμένη διαπυήσῃ, ἀνάγκη ἔμμοτον γίνεσθαι. Ἔμβρυα τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιοῖσι. τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον. Ὑστερέων ἐκπτώσιες πταρμικὸν προστιθεὶς, ἐπιλαμβάνειν τοὺς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα. Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἢν βούλῃ ἐπισχεῖν, σικύην ὡς μεγίστην πρὸς τοὺς τιτθοὺς πρόσβαλλε. Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσι, τουτέων τὸ στόμα τῶν ὑστερέων συμμέμυκεν. Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ γάλα πουλὺ ἐκ τῶν μαζῶν ῥυῇ, ἀσθενὲς τὸ ἔμβρυον σημαίνει. ἢν δὲ στερεοὶ οἱ μαστοὶ ἔωσιν, ὑγιεινότερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει. Ὁκόσαι διαφθείρειν μέλλουσι τὰ ἔμβρυα, ταύτῃσιν οἱ τιτθοὶ ἰσχνοὶ γίνονται. ἢν δὲ πάλιν σκληροὶ γένωνται, ὀδύνη ἔσται, ἢ ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσι γούνασι, καὶ οὐ διαφθείρουσιν. Ὁκόσῃσι τὸ στόμα τῶν ὑστερέων σκληρόν ἐστι, ταύτῃσιν ἀνάγκη τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ξυμμύειν. Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, καὶ ἰσχυρῶς ἰσχναίνονται ἄνευ προφάσιος φανερῆς, τίκτουσι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως. ἢ ἐκτιτρώσκουσαι, κινδυνεύουσιν. Ἐπὶ ῥόῳ γυναικείῳ σπασμὸς καὶ λειποθυμίη ἢν ἐπιγένηται κακόν. Καταμηνίων γινομένων πλειόνων, νοῦσοι ξυμβαίνουσι. καὶ μὴ γινομένων ἀπὸ τῆς ὑστέρης γίνονται νοῦσοι. Ἐπὶ ἀρχῷ φλεγμαίνοντι, καὶ ὑστέρῃ φλεγμαινούσῃ,

στραγγουρίη ἐπιγίνεται. καὶ ἤδη νεφροῖσιν ἐμπύοισι, στραγγουρίη ἐπιγίνεται. ἤδη δὲ ἥπατι φλε-
γμαίνοντι, λὺγξ ἐπιγίνεται. Γυνὴ ἢν μὴ λαμβάνῃ ἐν γαστρὶ, βούλῃ δὲ εἰδέναι εἰ λήψεται, περι-
καλύψας ἱματίοισι, θυμία κάτω. κἢν μὲν πορεύεσθαί σοι δοκέῃ ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ σώματος ἐς τὰς ῥῖ-
νας καὶ ἐς τὸ στόμα, γίνωσκε ὅτι αὐτὴ οὐ δι᾽ ἑαυτὴν ἄγονός ἐστιν. Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, κα-
θάρσιες πορεύωνται, ἀδύνατον τὸ ἔμβρυον ὑγιαίνειν. Ἢν γυναικὶ καθάρσιες μὴ πορεύωνται, μήτε
φρίκης, μήτε πυρετοῦ ἐπιγινομένου, ἄσαι δὲ αὐτῇ προσπίπτουσι, λογίζου ταύτην ἐν γαστρὶ ἔχειν.

Ὁκόσαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσιν οὐ κυΐσκουσι. καὶ ὁκόσαι καθύγρους ἔχουσι
τὰς μήτρας οὐ κυΐσκουσι. ἀποσβέννυται γὰρ αὐταῖς ὁ γόνος. καὶ ὁκόσαι ξηρὰς μᾶλλον καὶ περικαεῖς.
ἐνδείῃ γὰρ τῆς τροφῆς, φθείρεται τὸ σπέρμα. ὁκόσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τὴν κρᾶσιν ἔχουσι σύμμετρον,
αἱ τοιαῦται ἐπίτεκνοι γίνονται. Παραπλησίως δὲ καὶ ἤδη τῶν ἀρρένων. ἢ γὰρ δι᾽ ἀραιότητα
τοῦ σώματος τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται πρὸς τὸ μὴ παραπέμπειν τὸ σπέρμα. ἢ διὰ τὴν πυκνότητα
τὸ ὑγρὸν οὐ διαχωρέει ἔξω. ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα οὐκ ἐκπυροῦται ὥστε ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τό-
πον τοῦτον. ἢ διὰ τὴν θερμασίην, τὸ αὐτὸ τοῦτο γίνεται. Γάλα διδόναι κεφαλαλγέουσι κακόν. κα-
κὸν δὲ καὶ πυρεταίνουσι. καὶ οἷσιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορύζοντα. καὶ τοῖσι διψώδεσι.
κακὸν δὲ, καὶ οἷσι χολώδεες αἱ ὑποχωρήσιες ἐν ὀξέσι πυρετοῖσιν ἐοῦσι. καὶ οἷσιν αἵματος πολλοῦ δια-
χώρησις γέγονεν. ἁρμόζει δὲ τοῖσι φθινώδεσι μὴ λίην πολλῷ πυρέσσουσι. διδόναι δὲ γάλα καὶ ἐν
πυρετοῖσι μακροῖσι βληχροῖσι, μηδενὸς τῶν προειρημένων σημείων παρεόντος. παρὰ λόγον δὲ τῶν
ἐκτετηκόσι. Ὁκόσοισιν οἰδήματα ἐφ᾽ ἕλκεσι φαίνονται, οὐ μάλα σπῶνται οὐδὲ μαίνονται. του-
τέων δὲ ἀφανισθέντων, ἐξαίφνης τοῖσι μὲν ὄπισθεν, σπασμοί. τέτανοι. τοῖσι δὲ ἔμπροσθεν, μανίαι.
ὀδύναι πλευροῦ ὀξεῖαι. ἢ ἐμπύησις. ἢ δυσεντερία. ἢν ἐρυθρὰ μᾶλλον ᾖ τὰ οἰδήματα. Ἢν τραυ-
μάτων ἰσχυρῶν ἐόντων καὶ πονηρῶν, οἴδημα μὴ φαίνεται, κακόν. Τὰ χαῦνα, χρηστά. τὰ ἐνώμα, κα-
κά. Τὰ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, ἡ ἐν μετώπῳ ὀρθίη φλὲψ τμηθεῖσα, ὠφελέει. Ῥί-
γεα ἄρχεται γυναιξὶ μὲν, ἐξ ὀσφύος μᾶλλον, καὶ διὰ νώτου ἐς κεφαλήν. ἀνδράσι δὲ μᾶλλον ὄπι-
σθεν, ἢ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος, οἷον ἀπό τε πηχέων καὶ μηρῶν. ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιόν. δηλοῖ δὲ
τοῦτο ἡ θρίξ. Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἁλισκόμενοι, ὑπὸ σπασμοῦ οὐ πάνυ τι ἁλίσκονται. ἢν δὲ
ἁλίσκονται πρότερον, εἶτα ἐπιγένηται τεταρταῖος, παύονται. Ὁκόσοισι δέρματα περιτεί-
νεται καρφαλέα καὶ σκληρὰ, ἄνευ ἱδρώτων τελευτῶσιν. ὁκόσοισι δὲ χαλαρὰ καὶ ἀραιὰ, σὺν
ἱδρῶτι, τελευτῶσιν. Οἱ ἰκτερώδεες, οὐ πάνυ τι πνευματώδεές εἰσιν.

Τμῆμα ἕκτον.

Ἐν τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη ἐπιγινομένη, μὴ γινομένη πρότερον, σημεῖον ἀγαθόν. Οἷσι
ῥῖνες ὑγρότεραι φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη, ὑγιαίνουσι νοσηρότερον. οἷσι δὲ τἀναντία, ὑγιεινότερον.

Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσιν, αἱ ἀποσιτίαι κακόν. καὶ σὺν πυρετῷ κάκιον. Τὰ περιμάδαρα
ἕλκεα, κακοήθεα. Τῶν ὀδυνέων ἐν πλευροῖσι, καὶ ἐν στήθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισι, ἢν μέγα δια-
φέρωσι καταμαθητέον. Τὰ νεφριτικὰ καὶ ὁκόσα κατὰ τὴν κύστιν, ἐργωδῶς ὑγιάζεται τοῖσι
πρεσβύτῃσι. Τὰ ἀλγήματα τὰ κατὰ τὴν κοιλίην γινόμενα, τὰ μὲν μετέωρα κοῦφα. τὰ δὲ μὴ
μετέωρα, ἰσχυρότερα. Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἐν τῷ σώματι, οὐ ῥαδίως ὑγιάζεται.

Τὰ πλατέα ἐξανθήματα, οὐ πάνυ τι κνησμώδεα. Κεφαλὴν πονέοντι, καὶ περιωδυνέοντι
πύον, ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥυὲν κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὸ στόμα, ἢ κατὰ τὰ ὦτα λύει τὸ νούσημα. Τοῖ-
σι μελαγχολικοῖσι, καὶ τοῖσι νεφριτικοῖσι, αἱμοῤῥοΐδες ἐπιγινόμεναι, ἀγαθόν. Τῷ ἰηθέντι χρονίας
αἱμοῤῥοΐδας, ἢν μὴ μία φυλαχθῇ, κίνδυνος ὕδρωπα ἐπιγενέσθαι ἢ φθίσιν. Ὑπὸ λυγμοῦ ἐχο-
μένῳ πταρμοὶ ἐπιγινόμενοι, λύουσι τὸν λυγμόν. Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ τοῦ κατὰ τὰς φλέβας
ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ῥυέντος, λύσις. Ὑπὸ διαῤῥοίης ἐχομένῳ μακρῆς, ἀπὸ ταυτομάτου ἔμετος
ἐπιγινόμενος, λύει τὴν διάῤῥοιαν. Ὑπὸ πλευρίτιδος, ἢ ὑπὸ περιπλευμονίης ἐχομένῳ, διάῤῥοια
ἐπιγινομένη κακόν. Ὀφθαλμιῶντι ὑπὸ διαῤῥοίης ληφθῆναι, ἀγαθόν. Κύστιν διακοπέντι, ἢ
ἐγκέφαλον, ἢ καρδίην, ἢ φρένας, ἢ τῶν ἐντέρων τι τῶν λεπτῶν, ἢ κοιλίην, ἢ ἧπαρ, θανατῶδες.

Ἐπὴν διακοπῇ ὀστέον. ἢ χόνδρος. ἢ νεῦρον. ἢ γνάθου τὸ λεπτόν. ἢ ἀκροποσθίη, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμ-
φύεται. Ἢν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα χυθῇ παρὰ φύσιν, ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι. Τοῖσι μαινομένοισι κιρ-
σῶν ἢ αἱμοῤῥοΐδων ἐπιγινομένων, τῆς μανίης λύσις. Ὁκόσα ῥήγματα ἐκ τοῦ νώτου ἐς τοὺς ἀγκῶ-
νας καταβαίνει, φλεβοτομίη λύει. Ἢν φόβος ἢ δυσθυμίη, πουλὺν χρόνον διατελέῃ, μελαγ-
χολικὸν τὸ τοιοῦτον. Ἔντερον ἢν διακοπῇ, τῶν λεπτῶν τι, οὐ ξυμφύεται. Ἐρυσίπελας ἔξω-
θεν κατακεχυμένος, ἔσω τρέπεσθαι οὐκ ἀγαθόν. ἔσωθεν δὲ ἔξω, ἀγαθόν. Ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι καύ-
σοισι τρόμοι γένωνται, παρακοπὴ λύει. Ὁκόσοι ἔμπυοι ἢ ὑδρωπικοὶ τέμνονται ἢ καίονται ἐ-
κρυέντος τοῦ πύου καὶ τοῦ ὕδατος ἀθρόου, πάντως ἀπόλλυνται. Εὐνοῦχοι οὐ ποδαγριῶσιν, οὐ-
δὲ φαλακροὶ γίνονται. Γυνὴ οὐ ποδαγριᾷ, ἢν μὴ τὰ καταμήνια αὐτέῃ ἐκλίπῃ. Παῖς οὐ πο-

δαγρία πρὸ τοῦ ἀφροδισιασμοῦ. Ὀδύνας ὀφθαλμῶν, ἀκρητοποσίη, ἢ λουτρὸν, ἢ πυρίη, ἢ φλεβοτομίη, ἢ φαρμακοποσίη λύει. Τραυλοὶ ὑπὸ διαῤῥοίης μάλιστα ἁλίσκονται μακρῆς.

Οἱ ὀξυρεγμιώδεες, οὐ πάνυ τι πλευριτικοὶ γίνονται. Ὁκόσοι φαλακροὶ ἐοῦσι, τουτέοισι κιρσοὶ μεγάλοι οὐκ ἐπιγίνονται. ὁκόσοισι δ᾽ ἂν φαλακροῖσι κιρσοὶ γίνονται, πάλιν οὗτοι γίνονται δασέες.

Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι βὴξ ἐπιγινομένη κακόν. Δυσουρίην φλεβοτομίη λύει. τάμνειν δὲ τὰς εἴσω.

Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἰδήματα γίνεσθαι ἐν τῷ βρόγχῳ ἔξω, ἀγαθόν. Ὁκόσοισι κρυπτοὶ καρκῖνοι γίνονται, μὴ θεραπεύειν βέλτιον. θεραπευόμενοι γὰρ, ἀπόλλυνται ταχέως. μὴ θεραπευόμενοι δὲ, πουλὺν χρόνον διατελοῦσι. Σπασμοὶ γίνονται, ἢ ὑπὸ πληρώσιος, ἢ κενώσιος. οὕτω δὲ καὶ λυγμός. Ὁκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνοι γίνονται ἄτερ φλεγμονῆς, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγινόμενος λύει τὸν πόνον. Ὁκόσοισι διάπυόν τι ἐὸν ἐν τῷ σώματι μὴ διασημαίνει, τουτέοισι διὰ παχύτητα τοῦ πύου ἢ τοῦ τόπου, οὐκ ἀποσημαίνει. Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσι τὸ ἧπαρ σκληρὸν γίνεσθαι, πονηρόν. Ὁκόσοισι σπληνώδεες ὑπὸ δυσεντερίης ἁλίσκονται, τουτέοισιν ἐπιγινομένης μακρῆς τῆς δυσεντερίης, ὕδρωψ ἐπιγίνεται ἢ λειεντερίη καὶ ἀπόλλυνται. Ὁκόσοισιν ἐκ στραγγουρίης εἰλεοὶ γίνονται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγινομένου ἅλις τὸ οὖρον ῥυῇ. Ἕλκεα ὁκόσα ἐνιαύσια γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον ἴσχουσιν, ἀνάγκη ὀστέον ἀφίστασθαι, καὶ τὰς οὐλὰς κοίλας γίνεσθαι. Ὁκόσοι ὑβοὶ ἐξ ἄσθματος ἢ βηχὸς γίνονται, πρὸ τῆς ἥβης ἀπόλλυνται. Ὁκόσοισι φλεβοτομίη ἢ φαρμακείη ξυμφέρει, τουτέους προσήκει τοῦ ἦρος φλεβοτομεῖν, ἢ φαρμακεύειν. Τοῖσι σπληνώδεσι δυσεντερίη ἐπιγινομένη, ἀγαθόν. Ὁκόσα ποδαγρικὰ νουσήματα γίνεται, ταῦτα ἀποφλεγμήναντα, ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀποκαθίσταται. Ὁκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος διακοπῇ, τουτέοισιν ἀνάγκη πυρετὸν καὶ χολῆς ἔμετον ἐπιγίνεσθαι. Ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ὀδύναι γίνονται ἐξαίφνης ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι κεῖνται, καὶ ῥέγχουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ. Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν, ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται ξυμβαλλομένων τῶν βλεφάρων τοῦ λευκοῦ μὴ ἐκ διαῤῥοίης ἐόντι, ἢ ἐκ φαρμακοποσίης, φλαῦρον τὸ σημεῖον καὶ θανατῶδες σφόδρα. Αἱ παραφροσύναι, αἱ μὲν μετὰ γέλωτος γινόμεναι, ἀσφαλέστεραι. αἱ δὲ μετὰ σπουδῆς, ἐπισφαλέστεραι. Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσι τοῖσι μετὰ πυρετοῦ, αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ κακαί. Τὰ ποδαγρικὰ τοῦ ἦρος καὶ τοῦ φθινοπώρου κινέεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Τοῖσι μελαγχολικοῖσι νουσήμασιν, ἐς τάδε ἐπικίνδυνοι αἱ ἀποσκήψιες, ἢ ἀπόπληξιν τοῦ σώματος, ἢ σπασμὸν, ἢ μανίην, ἢ τύφλωσιν σημαίνει. Ἀπόπληκτοι δὲ μάλιστα γίνονται, ἡλικίῃ τῇ ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτέων, ἄχρις ἑξήκοντα. Ἢν ἐπίπλους ἐκπέσῃ, ἀνάγκη ἀποσαπῆναι. Ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλουμένοισιν ἐξίσταται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπτει, τουτέοισι μύξαι ἐπιγίνονται. Ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἐχομένοισι χρονίης τὸ ἰσχίον ἐξίσταται, τουτέοισι τήκεται τὸ σκέλος, καὶ χωλοῦνται ἢν μὴ καυθῶσιν.

Τμῆμα ἕβδομον.

Ἐν τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασι, ψύξις ἀκρωτηρίων, κακόν. Ἐπὶ ὀστέῳ νοσσοῦντι, σὰρξ πελιδνὴ, κακόν.

Ἐπὶ ἐμέτῳ λὺγξ καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, κακόν. Ἐπὶ ἱδρῶτι φρίκη, οὐ χρηστόν. Ἐπὶ μανίῃ δυσεντερίη, ἢ ὕδρωψ, ἢ ἔκστασις, ἀγαθόν. Ἐπὶ νούσῳ πολυχρονίῃ, ἀσιτίη καὶ ἄκρητοι ὑποχωρήσιες, κακόν.

Ἐκ πολυποσίης ῥῖγος καὶ παραφροσύνη, κακόν. Ἐπὶ φύματος εἴσω ῥήξιος, ἔκλυσις, ἔμετος καὶ λειποψυχίη γίνεται. Ἐπὶ αἵματος ῥύσει παραφροσύνη ἢ καὶ σπασμὸς, κακόν. Ἐπὶ εἰλεῷ, ἔμετος, ἢ λὺγξ, ἢ σπασμὸς, ἢ παραφροσύνη, κακόν. Ἐπὶ πλευρίτιδι περιπλευμονίη ἐπιγινομένη, κακόν. Ἐπὶ περιπλευμονίῃ φρενῖτις, κακόν. Ἐπὶ καύμασιν ἰσχυροῖσι σπασμὸς ἢ τέτανος, κακόν. Ἐπὶ πληγῇ ἐς τὴν κεφαλὴν ἔκπληξις ἢ παραφροσύνη, κακόν. Ἐπὶ αἵματος πτύσει, πύου πτύσις. Ἐπὶ πύου πτύσει, φθίσις καὶ ῥύσις. ἐπὴν δὲ τὸ σίελον ἴσχεται, ἀποθνήσκουσιν.

Ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος, λὺγξ κακόν. Ἐπὶ ἀγρυπνίῃ σπασμὸς καὶ παραφροσύνη κακόν.

Ἐπὶ ὀστέου ψιλώσει, ἐρυσίπελας. Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι, σηπεδὼν ἢ ἐκπύησις κακόν. Ἐπὶ ἰσχυρῷ σφυγμῷ ἐν τοῖσιν ἕλκεσιν αἱμοῤῥαγίη. Ἐπὶ ὀδύνῃ πουλυχρονίῃ, τῶν περὶ τὴν κοιλίην ἐκπύησις. Ἐπὶ ἀκρήτῳ ὑποχωρήσει, δυσεντερίη. Ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ, παραφροσύνη ἢν κενεὸν λάβῃ. Ἐκ φαρμακοποσίης σπασμὸς, θανατῶδες. Ἐπὶ ὀδύνῃ ἰσχυρῇ τῶν περὶ τὴν κοιλίην ἀκρωτηρίων ψύξις, κακόν. Ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, τεινεσμὸς ἐπιγινόμενος, ἐκτρῶσαι ποιέει. Ὅ τι ἂν ὀστέον ἢ χόνδρος ἀποκοπῇ ἐν τῷ σώματι, οὔτε αὔξεται οὔτε συμφύεται. Ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγένηται ἰσχυρὴ, λύει τὴν νοῦσον. Ὁκόσοισιν ἀφρώδεα τὰ διαχωρήματα ἐν τῇσι διαῤῥοίῃσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ταῦτα καταῤῥεῖ. Ὁκόσοισι πυρέσσουσιν, ἐν τοῖσι οὔροισι κριμνώδεες αἱ ὑποστάσιες γίνονται, μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην σημαίνουσιν. Ὁκόσοισι δὲ χολώδεες αἱ ὑποστάσιες, ἄνωθεν δὲ λεπταὶ, ὀξεῖαν ἀῤῥωστίην σημαίνει. Ὁκόσοισι δὲ διεστηκότα τὰ οὖρα γίνεται,

τουτέοισι

τουτέοισι τὰ ῥαχὴ ἰσχυρὴ ἐν τῷ σώματι ἐστίν. Ὁκόσοισι δ᾽ ἐν τοῖσιν οὔροισιν ἐφίστανται πομφόλυγες, νεφριτικὰ σημαίνουσι καὶ μακρὴν ἀῤῥωστίην ἔσεσθαι. Ὁκόσοισι δὲ λιπαρὴ ἡ ὑπόστασις καὶ ἀθρόη, τουτέοισι νεφριτικὰ, καὶ ὀξέα σημαίνει. Ὁκόσοισι δὲ νεφριτικοῖς ἐοῦσι, τὰ προειρημένα συμβαίνει σημεῖα, πόνοι τε περὶ τοὺς μύας τοὺς ῥαχιαίους γίνονται. ἢν μὲν περὶ τοὺς ἔξω τόπους γένωνται ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον ἔξω. ἢν δὲ μᾶλλον οἱ πόνοι πρὸς τοὺς ἔσω τόπους γίνωνται, καὶ τὸ ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον μᾶλλον ἔσω. Ὁκόσοι αἷμα ἐμέουσιν, ἢν μὲν ἄνευ πυρετοῦ, σωτήριον. εἰ δὲ ξὺν πυρετῷ, κακόν. θεραπεύειν δὲ, τοῖσι ψυκτικοῖσι καὶ τοῖσι στυπτικοῖσι. Κατάῤῥοι ἐς τὴν ἄνω κοιλίην ἐκπυοῦνται ἐν ἡμέραις εἴκοσιν. Ἢν οὐρέῃ αἷμα καὶ θρόμβους, καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸν περίνεον, καὶ τὸν κτένα, τὰ περὶ τὴν κύστιν νοσέειν σημαίνει. Ἢν ἡ γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατὴς γένηται, ἢ ἀπόπληκτόν τι τοῦ σώματος, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτο γίνεται. Ἢν ὑπερκαθαιρομένων τῶν πρεσβυτέρων λὺγξ ἐπιγένηται, οὐκ ἀγαθόν. Ἢν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχῃ, ὕδατος πολλοῦ καὶ θερμοῦ καταχεομένου κατὰ τῆς κεφαλῆς, λύσις τοῦ πυρετοῦ γίνεται. Γυνὴ ἀμφιδέξιος οὐ γίνεται. Ὁκόσοι ἔμπυοι καίονται, ἢν μὲν τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, περιγίνονται. ἢν δὲ ὕφαιμον καὶ βορβορῶδες καὶ δυσῶδες ἀπόλλυνται. Ὁκόσοι τὸ ἧπαρ διάπυον καίονται, ἢν μὲν τὸ πύον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, περιγίγνονται. ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πύον τουτέοισιν ἐστίν. ἐὰν δὲ οἷον ἀμόργη ῥυῇ, ἀπόλλυνται. Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἄκρητον ποτίσας καὶ λούσας πολλῷ θερμῷ φλεβοτόμει. Ὑδρωπιῶντα ἐὰν βὴξ ἔχῃ, ἀνέλπιστός ἐστιν. Στραγγουρίην καὶ δυσουρίην, θώρηξις καὶ φλεβοτομίη λύει. τάμνειν δὲ τὰς ἔσω. Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ, οἴδημα καὶ ἐρύθημα, ἐν τῷ στήθει ἐπιγινόμενον, ἀγαθόν. ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νούσημα. Ὁκόσοισι σφακελισθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται. Πταρμὸς γίνεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, διαθερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ διυγραινομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ ὑγροῦ κενοῦ πληρουμένου. ὑπερχεῖται οὖν ὁ ἀὴρ ὁ ἐνεὼν ἔξω. ψοφεῖ δὲ, ὅτι διὰ στενοῦ ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἐστίν. Ὁκόσοισιν ἧπαρ περιωδυνέεται, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγινόμενος, λύει τὴν ὀδύνην. Ὁκόσοισι συμφέρει αἷμα ἀφαιρέειν ἀπὸ τῶν φλεβῶν, τουτέοισι ξυμφέρει ἔαρι φλεβοτομέεσθαι. Ὁκόσοισι μεταξὺ τῶν φρενῶν καὶ τῆς γαστρὸς φλέγμα ἀποκλείεται, καὶ ὀδύνην παρέχει οὐκ ἔχον διέξοδον οὐ δὲ εἰς ἑτέρην τῶν κοιλιῶν, τουτέοισι κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν τραπέντος τοῦ φλέγματος, λύσις γίνεται τῆς νόσου. Ὁκόσοισι δὲ τὸ ἧπαρ ὕδατος πλησθὲν εἰς τὸν ἐπίπλουν ῥαγῇ, τουτέοισιν ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπίπλαται καὶ ἀποθνήσκουσιν. Ἀλύκην. χάσμην. φρίκην, οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, λύει. Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φύματα γίνονται, τουτέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύεται ὁ πόνος. Ὁκόσοις δ᾽ ἂν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ ὑπό τινος προφάσιος, ἀνάγκη ἀφώνους γενέσθαι παραχρῆμα. Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, ὁ τράχηλος ἐπιστραφῇ, καὶ καταπίνειν μὴ δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον. Τοῖσι σώμασι τοῖσιν ὑγρὰς τὰς σάρκας ἔχουσιν δεῖ λιμὸν ἐμποιέειν, λιμὸς γάρ. ξηραίνει τὰ σώματα. Ὅκου ἂν ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ τὸ σῶμα καταψύχηται καὶ πάλιν θερμαίνηται ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλῃ, μῆκος νόσου σημαίνει. Ἱδρὼς πολύς. θερμὸς ἢ ψυχρὸς ῥέων αἰεὶ, σημαίνει ἔχειν πλησμονὴν ὑγροῦ. ἀπάγειν οὖν χρὴ τῷ μὲν ἰσχυρῷ, ἄνωθεν, τῷ δὲ ἀσθενεῖ, κάτωθεν. Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ διαλείποντες ἢν ἰσχυρότεροι διὰ τρίτης γένωνται, ἐπικίνδυνοι. ὅτῳ δ᾽ ἂν τρόπῳ διαλείπωσιν, σημαίνει, ὅτι ἀκίνδυνοι. Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τουτέοισιν ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγγίνονται.

Ὁκόσοισι φύματα μακρὰ ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν γίνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται. Ἢν τις πυρέσσοντι τροφὴν διδῷ, ἢν ὑγιεῖ, τῷ μὲν ὑγιαίνοντι ἰσχύς. τῷ δὲ κάμνοντι, νοῦσος.

Τὰ ἀπὸ τῆς κύστιος διαχωρέοντα, ὁρᾶν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ὑποχωρέεται. τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσωδέστερα. τὰ δ᾽ ὅμοια τοῖσιν ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά. Καὶ οἷσι τὰ ὑποχωρήματα, ἢν ἐάσῃς στῆναι καὶ μὴ κινήσῃς οἷον εἰ ὑφίσταται. καὶ ἢν ὀλίγα ᾖ, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίνεται. ἢν δὲ πολλὰ πολλή. τουτέοισι ξυμφέρει, ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην. ἢν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῷς τὰ ῥοφήματα, ὁκόσῳ ἂν πλείω διδῷς, μᾶλλον βλάψεις. Ὁκόσοισιν ἢν κάτω ὠμὰ διαχωρέῃ, ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἐστὶν, ἢν πλείονα, πλείονος. ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσονος. Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσι πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες καὶ δυσώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαὶ, καὶ κατὰ κοιλίην καὶ κύστιν. καὶ ὅκου ἄν τι ἀποχωρέον στῇ μὴ κεκαθαρμένῳ, κακόν. Τὰ σώματα χρὴ ὅκου τις βούλεται καθαίρεσθαι, εὔροα ποιεῖν. κἢν μὲν ἄνω βούλῃ εὔροα ποιέειν, στῆσαι τὴν κοιλίην. ἢν δὲ κάτω εὔροα ποιέειν, ὑγρῆναι τὴν κοιλίην. Ὕπνος, ἀγρυπνίη ἀμφότερα μᾶλλον τοῦ μετρίου γινόμενα, κακόν. Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔσω καίηται, καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον. Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ῥὶς, ἢ ὀφθαλμὸς διαστραφῇ, ἢ μὴ βλέπῃ, ἢ μὴ ἀκούῃ, ἤδη ἀσθενὴς ἐὼν, ὅ, τι ἂν ᾖ τουτέων τῶν σημείων, θανάσιμον. Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι, ὕδρωψ ἐπιγίνεται. Ἐπὶ διαῤῥοίῃ, δυσεντερίη ἐπιγίνεται. Ἐπὶ δυσεντερίῃ,

λειεντερίη. Ἐπὶ σφακέλῳ, ἀπόστασις ὀστέου. Ἐπὶ αἵματος ἐμέτῳ, φθόη. καὶ πύου κάθαρσις ἄνω. ἐπὶ φθόῃ, ῥεῦμα ἐκ τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ τῷ ῥεύματι διάῤῥοια. ἐπὶ διαῤῥοίῃ, σχέσις τῆς ἄνω καθάρσιος. ἐπὶ τῇ διαχέσει, θάνατος. Ἐπὶ αἵματος πτύσει πύου πτύσις καὶ ῥύσις. ἐπὴν δὲ σίαλον ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν. Ὁκοῖα καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κύστιν, καὶ τοῖσι κατὰ τὴν κοιλίην ὑποχωρήμασι, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σάρκας, καὶ ἤν που ἄλλῃ τῆς φύσιος ἐκβαίνῃ τὸ σῶμα, ἢν ὀλίγον, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίνεται. ἢν δὲ πουλὺ, πολλή. ἢν πάνυ πολλὴ, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον. Ὁκόσοι ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα ἔτεα φρενιτικοὶ γίνονται, οὐ πάνυ τι ὑγιάζονται. ἧσσον γὰρ κινδυνεύουσιν οἷσιν ἂν οἰκείη τῆς φύσιος καὶ τῆς ἡλικίης ἡ νοῦσος ᾖ. Ὁκόσοισιν ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσιν οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ προαίρεσιν δακρύουσιν, ἀγαθόν. ὁκόσοισι δὲ ἄνευ προαιρέσιος, κακόν. Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἐοῦσιν, αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῇ, πονηρόν. Ἱδρῶτες ἐν τῇσι κρισίμοισιν ἡμέρῃσι γινόμενοι σφοδροὶ καὶ ταχέες, ἐπικίνδυνοι. οἱ ὠθούμενοι ἐκ τοῦ μετώπου, ὥσπερ σταλαγμοὶ καὶ κρουνοὶ, καὶ ψυχροὶ σφόδρα καὶ πολλοὶ, ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον ἱδρῶτα, πορεύεσθαι μετὰ βίης, καὶ πόνου ὑπερβολῆς, καὶ ἐκθλίψιος πολυχρονίου. Ἐπὶ χρονίῳ νουσήματι καὶ κοιλίης καταφορὴ, κακόν.
Ὁκόσα φάρμακα οὐκ ἰῆται, σίδηρος ἰῆται. ὅσα σίδηρος οὐκ ἰῆται, πῦρ ἰῆται. ὅσα δὲ πῦρ οὐκ ἰῆται, ταῦτα χρὴ νομίζειν ἀνίατα.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΌΝ.

Τὸν ἰητρὸν, δοκέει μοι ἄριστον εἶναι, πρόνοιαν ἐπιτηδεύειν. προγινώσκων γὰρ καὶ προλέγων παρὰ τοῖσι νοσέουσι, τά τε παρεόντα, καὶ τὰ προγεγονότα, καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, ὁκόσα τε παραλείπουσιν οἱ ἀσθενέοντες, ἐκδιηγεύμενος, πιστεύοιτ' ἂν μᾶλλον γινώσκειν, τὰ τῶν νοσεόντων πρήγματα. ὥστε τολμᾶν ἐπιτρέπειν τοὺς ἀνθρώπους σφέας ἑωυτοὺς τῷ ἰητρῷ. τὴν δὲ θεραπείην ἄριστ' ἂν ποιέοιτο προειδὼς τὰ ἐσόμενα τῶν παθημάτων. ὑγιέας μὲν γὰρ ποιέειν ἅπαντας τοὺς ἀσθενέοντας, ἀδύνατον. τοῦτο γὰρ τοῦ προγινώσκειν τὰ μέλλοντα, ἀποβήσεσθαι κρέσσον ἂν ἦν. ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄνθρωποι ἀποθνήσκουσιν, οἱ μὲν πρὶν καλέσαι τὸν ἰητρὸν, ὑπὸ ἰσχύος τῆς νόσου. οἱ δὲ, καὶ ἐσκαλεσάμενοι, παραχρῆμα ἐτελεύτησαν. οἱ μὲν, ἡμέρην μίην ζήσαντες. οἱ δὲ, ὀλίγῳ πλέονα χρόνον, πρὶν ἢ τὸν ἰητρὸν τὴν τέχνην πρὸς ἕκαστον νόσημα ἀνταγωνίσασθαι. γνῶναι οὖν χρὴ τῶν παθέων τῶν τοιουτέων τὰς φύσιας, ὁκόσον ὑπὲρ τὴν δύναμίν εἰσι τῶν σωμάτων. ἅμα δὲ καὶ εἴ τι θεῖον ἔνεστιν ἐν τῇσι νούσοισι, καὶ τούτου τὴν πρόνοιαν ἐκμανθάνειν. οὕτω γὰρ ἂν θαυμάζοιτό τε δικαίως, καὶ ἰητρὸς ἀγαθὸς ἂν εἴη. καὶ γὰρ οὓς οἷόν τε περιγίνεσθαι, τούτους ἔτι μᾶλλον δύναιτ' ἂν ὀρθῶς διαφυλάσσειν, ἐκ πλείονος χρόνου προβουλευόμενος πρὸς ἕκαστα. καὶ τοὺς ἀποθανουμένους τε καὶ σωθησομένους προγινώσκων τε καὶ προαγορεύων, ἀναίτιος ἂν εἴη. Σκέπτεσθαι δὲ χρὴ ὧδε. ἐν τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασι, πρῶτον μὲν τὸ πρόσωπον τοῦ νοσέοντος, εἰ ὅμοιόν ἐστι, τοῖσι τῶν ὑγιαινόντων. μάλιστα δὲ, εἰ αὐτὸ ἑωυτῷ, οὕτω γὰρ ἂν εἴη ἄριστον. τὸ δ' ἐναντιώτατον τοῦ ὁμοίου, δεινότατον. εἴη δ' ἂν τὸ τοιόνδε. ῥὶς, ὀξεῖα. ὀφθαλμοὶ, κοῖλοι. κρόταφοι, ξυμπεπτωκότες. ὦτα, ψυχρὰ καὶ ξυνεσταλμένα. καὶ οἱ λοβοὶ τῶν ὤτων ἀπεστραμμένοι. καὶ τὸ δέρμα τὸ περὶ τὸ μέτωπον, σκληρόν τε καὶ περιτεταμένον, καὶ καρφαλέον ἐόν. καὶ τὸ χρῶμα τοῦ ξύμπαντος προσώπου χλωρόν τε ἢ καὶ μέλαν ἐὸν, καὶ πελιὸν, ἢ μολιβδῶδες. ἢν μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ τῆς νούσου, τὸ πρόσωπον τοιοῦτον ᾖ, καὶ μή πω οἷόν τε ᾖ, τοῖσιν ἄλλοισι σημείοισι ξυντεκμαίρεσθαι, ἐπανέρεσθαι χρὴ, μὴ ἠγρύπνηκεν ὤνθρωπος, ἢ τὰ τῆς κοιλίης ἐξυγρασμένα ᾖ ἰσχυρῶς, ἢ λιμῶδές τι ἔχῃ αὐτόν. κἢν μέν τι τουτέων ὁμολογῇ, ἧσσον νομίζειν δεινὸν εἶναι. κρίνεται δὲ τὰ τοιαῦτα, ἐν ἡμέρῃ τε καὶ νυκτὶ, ἢν διὰ ταύτας τὰς προφάσιας, τὸ πρόσωπον τοιοῦτον ᾖ. ἢν δὲ μηδὲν τουτέων φῇσιν εἶναι, μὴ δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῷ προειρημένῳ καταστῇ, εἰδέναι χρὴ, ἐγγὺς ἐόντα τοῦ θανάτου. ἢν δὲ καὶ παλαιοτέρου ἐόντος τοῦ νοσήματος, ἢ τριταίου, ἢ τεταρταίου, τὸ πρόσωπον τοιοῦτον ᾖ, περὶ τουτέων ἐπανέρεσθαι, περὶ ὧν καὶ πρότερον ἐκέλευσα. καὶ τἄλλα σημεῖα σκέπτεσθαι, τά τε ἐν τῷ ξύμπαντι προσώπῳ, τά τε ἐν τῷ σώματι. Καὶ τὰ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν. ἢν γὰρ τὴν αὐγὴν φεύγωσιν. ἢ δακρύωσιν ἀπροαιρέτως, ἢ διαστρέφωνται. ἢ θάτερος θατέρου ἐλάσσων γίνεται. ἢ τὰ λευκὰ ἐρυθρὰ ἴσχωσιν, ἢ πελιὰ βλέφαρα. ἢ φλέβια μέλανα ἐν αὐτέοισιν ἔχωσιν. ἢ λῆμαι φαίνονται περὶ τὰς ὄψιας. ἢ καὶ ἐναιωρεύμενοι. ἢ ἐξίσχοντες. ἢ ἔγκοιλοι ἰσχυρῶς γινόμενοι. ἢ ὄψιες αὐχμῶσαι καὶ ἀλαμπεῖς. ἢ τὸ χρῶμα τοῦ ξύμπαντος προσώπου ἠλλοιωμένον ᾖ, ταῦτα πάντα κακὰ νομίζειν καὶ ὀλέθρια εἶναι. σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται τοῦ λευκοῦ, τῶν βλεφάρων μὴ ξυμβαλλομένων, τοῦ λευκοῦ μὴ ἐκ διαῤῥοίης ἢ φαρμακοποσίης ἐόντι, ἢ μὴ εἰθισμένῳ οὕτω καθεύδειν, φλαῦρον τὸ σημεῖον, καὶ θανατῶδες λίαν. ἢν δὲ καμπύλον ἢ ῥικνὸν γίνηται, ἢ πελιὸν, ἢ ὠχρὸν βλέφαρον,

ἢ χεῖλος,

ἢ χεῖλος, ἢ ῥὶς, μετά τινος τῶν ἄλλων σημείων, εἰδέναι χρὴ, ἐγγὺς ἐόντα θανάτου. Θανατώ-
δεες δὲ καὶ χείλεα ἀπολυόμενα, καὶ κρεμάμενα, καὶ ψυχρὰ, καὶ ἔκλευκα γινόμενα. Κεκλιμέ-
νον δὲ χρὴ καταλαμβάνεσθαι τὸν νοσέοντα ὑπὸ τοῦ ἰητροῦ, ἐπὶ τὸ πλευρὸν τὸ δεξιὸν, ἢ τὸ ἀρι-
στερόν. καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὸν τράχηλον καὶ τὰ σκέλεα ὀλίγον ἐπικεκαμμένα ἔχοντα. καὶ τὸ ξύμ-
παν σῶμα, ὑγρὸν κείμενον. οὕτω γὰρ καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν ὑγιαινόντων κατακλίνονται. ἄρισται δὲ
εἰσὶ τῶν κατακλίσεων, αἱ ὅμοιαι τῇσι τῶν ὑγιαινόντων. ὕπτιον δὲ κεῖσθαι καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὸν
τράχηλον, καὶ τὰ σκέλεα ἐκτεταμένα ἔχοντα, ἧσσον ἀγαθόν. εἰ δὲ καὶ προπετὴς γένοιτο, καὶ κα-
ταῤῥέοι ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ πόδας, δεινότερόν ἐστιν. εἰ δὲ καὶ γυμνοὺς τοὺς πόδας εὑρίσκοιτο ἔχων,
μὴ θερμοὺς κάρτα ἐόντας. καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὰ σκέλεα ἀνωμάλως διεῤῥιμμέ-
να καὶ γυμνὰ, κακόν. ἀλυσμὸν γὰρ σημαίνει. Θανατῶδες δὲ, καὶ τὸ κεχηνότα καθεύδειν αἰεί.
καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίου κειμένου ξυγκεκαμμένα εἶναι ἰσχυρῶς, καὶ διαπεπλεγμένα. ἐπὶ γαστέρα
δὲ κεῖσθαι ᾧ μὴ σύνηθές ἐστι καὶ ὑγιαίνοντι οὕτω κοιμᾶσθαι, παραφροσύνην τινὰ σημαίνει, ἢ ὀδύνην
τῶν ἀμφὶ τὴν κοιλίην τόπων. ἀνακαθίζειν δὲ βούλεσθαι τὸν νοσέοντα, τῆς νόσου ἀκμαζούσης, πο-
νηρὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖς ὀξέσι νουσήμασι. κάκιστον δὲ, ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν. Ὀδόντας δὲ
πρίειν ἐν πυρετοῖσιν ὁκόσοισι μὴ ξυνήθές ἐστιν ἀπὸ παίδων, μανικὸν καὶ θανατῶδες, ἀλλὰ προλέ-
γειν ἀπ᾽ ἀμφοῖν κίνδυνον ἐσόμενον. ἢν δὲ καὶ παραφρονέων τοῦτο ποιῇ, ὀλέθριον γίνεται κάρτα
ἤδη. Ἕλκος δὲ ἤν τε καὶ προγεγενὸς τύχῃ ἔχων, ἤν τε καὶ ἐν τῇ νούσῳ γίνηται, καταμανθάνειν δεῖ.
ἢν γὰρ μέλλῃ ἀπόλλυσθαι ὁ ἄνθρωπος, πρὸ τοῦ θανάτου, πελιδνόν τε καὶ ξηρὸν ἔσται, ἢ ὠχρόν τε
καὶ ξηρόν. Περὶ δὲ χειρῶν φορῆς, τάδε γινώσκω. ὁκόσοισιν ἐν πυρετοῖσιν ὀξέσιν, ἢ περι-
πλευμονίῃσιν, ἢ ἐν φρενίτισι, ἢ ἐν κεφαλαλγίῃσι, πρὸ τοῦ προσώπου φερομένας καὶ θηρευού-
σας διὰ κενῆς. καὶ ἀποκαρφολογούσας. καὶ κροκύδας ἀπὸ τῶν ἱματίων ἀποτιλλούσας. καὶ ἀπὸ τοῦ
τοίχου ἄχυρα ἀποσπώσας, πάσας εἶναι κακὰς καὶ θανατώδεας. Πνεῦμα δὲ πυκνὸν μὲν ἐὸν, πό-
νον σημαίνει. ἢ φλεγμονὴν, ἐν τοῖσιν ὑπὲρ τῶν φρενῶν χωρίοισι. μέγα δὲ ἀναπνεόμενον διὰ πουλλοῦ
χρόνου, παραφροσύνην δηλοῖ. ψυχρὸν δὲ ἐκπνεόμενον ἐκ τῶν ῥινῶν καὶ τοῦ στόματος, ὀλέθριον κάρ-
τα ἤδη γίνεται. εὔπνοιαν δὲ χρὴ νομίζειν κάρτα μεγάλην δύναμιν ἔχειν ἐς σωτηρίην ἐν ἅπασι
τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασιν, ὅσα ξὺν πυρετοῖσίν ἐστι, καὶ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι κρίνεται. Οἱ δὲ
ἱδρῶτες, ἄριστοι μέν εἰσιν ἐν πᾶσι τοῖς ὀξέσι νουσήμασιν, ὁκόσοι ἂν ἡμέρῃσί τε κρισίμοισι γίνονται,
καὶ τελέως τὸν πυρετὸν ἀπαλλάττουσιν. ἀγαθοὶ δὲ, ὁκόσοι διὰ παντὸς τοῦ σώματος γινόμενοι, ἀπέ-
δειξαν τὸν ἄνθρωπον εὐπετέστερον φέροντα τὸ νόσημα. οἳ δ᾽ ἂν μὴ τοιουτέον τι ἐργάσωνται, οὐ λυσι-
τελέες. κάκιστοι δὲ, οἱ ψυχροί τε καὶ μοῦνον περὶ τὴν κεφαλήν τε καὶ τὸ πρόσωπον γινόμενοι καὶ
τὸν αὐχένα. οὗτοι γὰρ ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ θάνατον προσημαίνουσι. ξὺν δὲ πρηυτέρῳ, μῆκος νούσου. καὶ
οἱ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα ὡσαύτως γινόμενοι, τοῖσι περὶ τὴν κεφαλήν. οἱ δὲ κεγχροειδέες καὶ μοῦ-
νον περὶ τὸν τράχηλον γινόμενοι, πονηροί. οἱ δὲ μετὰ σταλαγμῶν καὶ ἀτμίζοντες, ἀγαθοί. κατανοεῖν δὲ
χρὴ τὸ σύνολον τῶν ἱδρώτων. γίνονται γὰρ οἱ μὲν, δι᾽ ἔκλυσιν σωμάτων, οἱ δὲ, διὰ συντονίην φλε-
γμονῆς. Ὑποχόνδριον δὲ, ἄριστον μὲν, ἀνώδυνόν τε ἐὸν, καὶ μαλθακὸν, καὶ ὁμαλόν. καὶ ἐπὶ δε-
ξιὰ καὶ ἐπ᾽ ἀριστερά. φλεγμαῖνον δὲ, ἢ ὀδύνην παρέχον, ἢ ἐντεταμένον, ἢ ἀνωμάλως διακείμενα,
τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερά, ταῦτα πάντα φυλάσσεσθαι χρή. εἰ δὲ καὶ σφυγμὸς ἐνείη ἐν τῷ ὑπο-
χονδρίῳ, θόρυβον σημαίνει, ἢ παραφροσύνην, ἀλλὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπικατιδεῖν τῶν τοιουτέων.
ἢν γὰρ αἱ ὄψιες πυκνὰ κινέωνται, μανῆναι τούτοις ἐλπίς. οἴδημα δὲ ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ σκληρόν τε
ἐὸν καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μὲν, εἰ παρ᾽ ἅπαν εἴη τὸ ὑποχόνδριον. εἰ δὲ καὶ εἴη ἐν τῷ ἑτέρῳ μέρει, ἀ-
κινδυνώτερον δ᾽ ἐστὶν ἐν τῷ ἐπ᾽ ἀριστερά. σημαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα οἰδήματα ἐν ἀρχῇ μὲν, θάνατον ὀ-
λιγοχρόνιον ἔσεσθαι. ἢν δὲ ὑπερβάλλῃ εἴκοσιν ἡμέρας ὅ, τε πυρετὸς ἔχων καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθιστά-
μενον, ἐς διαπύησιν τρέπεται. γίνεται δὲ τουτέοισιν ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ, καὶ αἵματος ῥῆξις ἐκ τῶν
ῥινῶν, καὶ κάρτα ὠφελέει, ἀλλ᾽ ἐπανερωτᾶν χρὴ, εἰ τὴν κεφαλὴν ἀλγέουσιν, ἢ ἀμβλυωποῦσιν. ἢν
γάρ τι τοιοῦτον εἴη, ἐνταῦθα ῥέποι. μᾶλλον δὲ τοῖσι νεωτέροισι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων, τὴν τοῦ
αἵματος ῥῆξιν προσδέχεσθαι χρή. τὰ δὲ μαλθακὰ τῶν οἰδημάτων καὶ ἀνώδυνα καὶ τῷ δακτύλῳ
ὑπείκοντα, χρονιωτέρας τὰς κρίσιας ποιέεται, καὶ ἧσσον ἐκείνων δεινότερά ἐστιν. εἰ δὲ ὑπερβάλ-
λοι ἑξήκοντα ἡμέρας ὅ, τε πυρετὸς ἔχων καὶ τὸ οἴδημα μὴ καθίσταται, ἔμπυον ἔσεσθαι σημαίνει. καὶ
τοῦτο καὶ τὸ ἐν τῇ ἄλλῃ κοιλίῃ κατὰ τ᾽ αὐτό. ὁκόσα μὲν οὖν ἐπώδυνά τε ἐστὶ, καὶ σκληρὰ καὶ μεγάλα.
σημαίνει κίνδυνον θανάτου, ὀλιγοχρόνιον. ὁκόσα δὲ μαλθακά τε καὶ ἀνώδυνα καὶ τῷ δακτύλῳ πιε-
ζόμενα ὑπείκει, χρονιώτερα ἐκείνων. τὰς δὲ ἀποστάσιας. ἧσσον τὰ ἐν τῇ γαστρὶ οἰδήματα ποιέεται, τῶν ἐν
τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν. ἥκιστα δὲ τὰ ὑποκάτω τοῦ ὀμφαλοῦ ἐς ἀποπύησιν τρέπεται. αἵματος δὲ ῥῆξιν ἐκ τῶν
ἄνω τόπων μάλιστα προσδέχεσθαι. ἁπάντων δὲ χρὴ τῶν οἰδημάτων χρονιζόντων περὶ ταῦτα τὰ χωρία, ὑπο-
σκέπτεσθαι τὰς ἐκπυήσιας. τὰ δὲ διαπυήματα ὧδε δεῖ σκέπτεσθαι τὰ ἐντεῦθεν. ὁκόσα μὲν ἔξω τρέπεται,

ἄριστά ἐστι. μικρά τε ἐόντα. καὶ ὡς μάλιστα ἐκκλίνοντα. καὶ ἐς ὀξὺ ἀποκυρτούμενα. τὰ δὲ μεγάλα τε ἐόντα καὶ πλατέα, καὶ ἥκιστα ἐς ὀξὺ ἀποκορυφούμενα, κάκιστα. ὅσα δὲ ἔσω ῥήγνυται, ἄριστά ἐστιν, ἃ μηδὲν τῷ ἔξω χωρίῳ ἐπικοινωνέει, ἀλλ' ἔστι προσεσταλμένα τε καὶ ἀνώδυνα. καὶ πᾶν τὸ ἔξω χωρίον, ὁμόχροον φαίνεται. Τὸ δὲ πύον, ἄριστον λευκόν τε εἶναι, καὶ ὁμαλὸν, καὶ λεῖον, καὶ ὡς ἥκιστα δυσῶδες. τὸ δὲ ἐναντίον τουτέου, κάκιστον, Οἱ δὲ ὕδρωπες, οἱ ἐκ τῶν ὀξέων νουσημάτων πάντες κακοί. οὔτε γὰρ τοῦ πυρὸς ἀπαλλάσσουσιν. ἐπώδυνοί τε εἰσὶ κάρτα καὶ θανατώδεες. ἄρχονται δὲ οἱ πλεῖστοι, ἀπὸ τῶν κενεώνων καὶ τῆς ὀσφύος. οἱ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἥπατος. οἷσι μὲν οὖν ἀπὸ τῶν κενεώνων καὶ τῆς ὀσφύος αἱ ἀρχαὶ γίνονται, οἵ τε πόδες οἰδέουσι, καὶ διάῤῥοιαι πολυχρόνιοι ἔχουσιν, οὔτε τὰς ὀδύνας λύουσαι τὰς ἐκ τῶν κενεώνων καὶ τῆς ὀσφύος, οὔτε τὴν γαστέρα λαπάσσουσαι. ὁκόσοισι δὲ ἀπὸ τοῦ ἥπατος ὕδρωπες γίνονται, βῆχές τε καὶ θυμὸς τούτοισιν ἐγγίνεται. καὶ οὐδὲν τι ἀποπτύουσιν ἄξιον λόγου. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι. καὶ ἡ γαστὴρ οὐ διαχωρέει, εἰ μὴ σκληρά τε καὶ πρὸς ἀνάγκην. καὶ περὶ τὴν κοιλίην γίνονται οἰδήματα, τὰ μὲν ἐπὶ δεξιὰ, τὰ δ' ἐπ' ἀριστερὰ, ἱστάμενά τε καὶ καταπαυόμενα. κεφαλὴ δὲ καὶ χεῖρες καὶ πόδες, ψυχρὰ ἐόντα, κακόν. τῆς τε κοιλίης καὶ τῶν πλευρῶν, θερμῶν ἐόντων. ἄριστον δὲ καὶ ὅλον τὸ σῶμα, θερμόν τε ἐὸν καὶ μαλθακόν. στρέφεσθαι δὲ χρὴ ῥηϊδίως τὸν ἀλγεῦντα καὶ ἐν τοῖσι μετεωρισμοῖσιν ἐλαφρὸν εἶναι. εἰ δὲ βαρὺς ἐὼν φαίνοιτο, καὶ τὸ ἄλλο σῶμα καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἐπικινδυνώτερον. εἰ δὲ πρὸς τῷ βάρει καὶ οἱ ὄνυχες καὶ οἱ δάκτυλοι πελιδνοὶ γίνονται, προσδόκιμος ὁ θάνατος παραυτίκα. μελαινόμενοι δὲ παντελῶς οἱ δάκτυλοι, καὶ οἱ πόδες, ἧσσον ὀλέθριοι τῶν πελιδνῶν εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ τ' ἄλλα σημεῖα, σκέπτεσθαι χρή. ἢν γὰρ εὐπετέως φέρων φαίνηται τὸ κακὸν, καὶ ἄλλο τι τῶν περιεστηκότων πρὸς τουτέοισι τοῖσι σημείοισιν ὑποδεικνύει, τὸ νόσημα ἐς ἀπόστασιν τραπῆναι ἐλπίς. ὥστε τὸν μὲν ἄνθρωπον περιγενέσθαι, τὰ δὲ μελανθέντα τοῦ σώματος ἀποπεσεῖν. ὄρχιες δὲ καὶ αἰδοῖα ἀνεσπασμένα, πόνους ἰσχυροὺς σημαίνει, καὶ κίνδυνον θανατώδεα. Περὶ δὲ ὕπνων ὥσπερ κατὰ φύσιν σύνηθες ἡμῖν ἐστι, τὴν μὲν ἡμέρην, ἐγρηγορέναι χρή. τὴν δὲ νύκτα, καθεύδειν. ἢν δὲ εἴη τοῦτο μεταβεβλημένον κάκιον. ἥκιστα δ' ἂν λυποίοιτο, εἰ κοιμῷτο τὸ πρωῒ ἐς τὸ τρίτον μέρος τῆς ἡμέρης. οἱ δὲ ἀπὸ τουτέου τοῦ χρόνου ὕπνοι, πονηρότεροί εἰσι. κάκιστον δὲ μὴ κοιμᾶσθαι, μήτε τῆς νυκτὸς, μήτε τῆς ἡμέρης. εἰ γὰρ ὑπὸ ὀδύνης τε καὶ πόνων ἀγρυπνίη ἂν, ἢ παραφροσύνη ἔσται ἀπὸ τουτέου τοῦ σημείου. Διαχώρημα δὲ ἐστιν ἄριστον, τὸ μαλθακόν τε καὶ ξυνεστηκός. καὶ τὴν ὥρην ἥνπερ καὶ ὑγιαίνοντι ὑπεχώρει. πλῆθος δὲ πρὸς λόγον τῶν ἐσιόντων. τοιαύτης γὰρ ἐούσης τῆς διεξόδου, ἡ κάτω κοιλίη ὑγιαίνοι ἄν. εἰ δὲ εἴη ὑγρὸν τὸ διαχώρημα, ξυμφέρει μήτε τρύζειν, μήτε πυκνόν τι εἶναι. καὶ κατ' ὀλίγον ὑποχωρέειν. κοπιῆ γὰρ ὁ ἄνθρωπος, ὑπὸ τῆς ξυνεχέος ἐξαναστάσιος, καὶ ἀγρυπνοίη ἄν. εἰ δὲ ἀθρόον πολλάκις διαχωρέει, κίνδυνος λειποθυμῆσαι. ἀλλὰ χρὴ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐσιόντων, ἢ δὶς, ἢ τρὶς τῆς ἡμέρης ὑποχωρέειν. τῆς δὲ νυκτὸς, ἅπαξ. πλεῖστα δ' ἐπὶ τὸ πρωῒ, ὥσπερ σύνηθές ἐστι τῷ ἀνθρώπῳ. παχύνεσθαι δὲ χρὴ τὸ διαχώρημα, ἰούσης πρὸς κρίσιν τῆς νόσου. ὑπόπυῤῥον δὲ ἔστω καὶ μὴ λίην δυσῶδες. ἐπιτήδειον δὲ καὶ ἕλμινθας στρογγύλας διεξιέναι μετὰ τοῦ διαχωρήματος, πρὸς κρίσιν ἰούσης τῆς νόσου. δεῖ δὲ ἐν παντὶ τῷ νουσήματι, λαπαρὴν τὴν κοιλίην εἶναι, καὶ εὔογκον. ὑδαρὲς δὲ κάρτα ἢ λευκὸν, ἢ χλωρὸν, ἢ ἐρυθρὸν ἰσχυρῶς, ἢ ἀφρῶδες διαχωρέειν, πονηρὰ ταῦτα πάντα. ἔτι δὲ πονηρὸν, καὶ σμικρόν τε ἐὸν, καὶ γλίσχρον, καὶ λευκὸν, καὶ ὑπόχλωρον, καὶ λεῖον. τουτέων δὲ, θανατωδέστερα ἂν εἴη, τὰ μέλανα, ἢ λιπαρὰ, ἢ πέλια, ἢ ἰώδεα, καὶ κάκοδμα. τὰ δὲ ποικίλα, χρονιώτερα μὲν τουτέων. ὀλέθρια δὲ, οὐδὲν ἧσσον. ἔστι δὲ ταῦτα, ξυσματώδεα, καὶ χολώδεα, καὶ πρασοειδέα, καὶ μέλανα. ποτὲ μὲν, ὁμοῦ διεξερχόμενα ἀλλήλοισι. ποτὲ δὲ, κατὰ μέρος. φῦσαν δὲ ἄνευ ψόφου καὶ περδήσιος διεξιέναι, ἄριστον. κρέσσον δὲ καὶ σὺν ψόφῳ διελθεῖν, ἢ αὐτοῦ ἀνειλέεσθαι. καὶ οὕτω διελθοῦσα σημαίνει ἢ πονέειν τι τὸν ἄνθρωπον, ἢ παραφρονέειν. ἢν μὴ ἑκὼν ὁ ἄνθρωπος οὕτω τὴν ἄφεσιν τῆς φύσης ποιήσηται. Τοὺς δὲ ἐκ τῶν ὑποχονδρίων πόνους τε καὶ κυρτώματα, ἢν ᾖ νεαρὰ καὶ μὴ ξὺν φλεγμονῇ, λύει βορβορυγμὸς ἐγγινόμενος ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ. καὶ μάλιστα μὲν διεξιὼν, ξὺν κόπρῳ τε καὶ οὔρῳ καὶ φύσῃ. ἢν δὲ μὴ, καὶ αὐτὸς δὴ περαιωθεὶς, ὠφελέει. ὠφελέει δὲ, καὶ ὑποκαταβὰς ἐς τὰ κάτω χωρία. Τὸ δὲ οὖρον ἄριστόν ἐστιν, ὅταν εἴη λευκή τε ἡ ὑπόστασις, καὶ λείη, καὶ ὁμαλὴ παρὰ πάντα τὸν χρόνον, ἔστ' ἂν κριθῇ ἡ νοῦσος. σημαίνει γὰρ ἀσφάλειάν τε καὶ νούσημα ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι. εἰ δὲ διαλείποι, καὶ ποτὲ μὲν καθαρὸν οὐρέοιτο, ποτὲ δὲ ὑφίσταιτο τὸ λευκὸν καὶ λεῖον, χρονιωτέρα γίνεται ἡ νοῦσος. καὶ ἧσσον ἀσφαλής. εἰ δὲ εἴη τό τε οὖρον ὑπέρυθρον, καὶ ἡ ὑπόστασις αὐτέου ὁμοίη, καὶ λείη, πολυχρονιώτερον μὲν τοῦτο τοῦ πρώτου γίνεται, σωτήριον δὲ κάρτα. κριμνώδεες δὲ ἐν τοῖσιν οὔροισιν αἱ ὑποστάσιες, πονηραί. τουτέων δέ εἰσι κακίους, αἱ πεταλώδεες. αἱ λευκαὶ δὲ καὶ λεπταὶ, κάρτα φλαῦραι. τουτέων δ' ἔτι κακίους. εἰσὶν αἱ πιτυρώδεες. νεφέλαι ἐμφαιρόμεναι τοῖσιν οὔροισι, λευκαὶ μὲν, ἀγαθαί. μέλαιναι δὲ, φλαῦραι ἔστ' ἂν πυρόν τε εἴη τὸ οὖρον καὶ λεπτὸν, σημαίνει τὸ νούσημα ἄπεπτον εἶναι. ἢν δὲ καὶ πολυχρόνιον εἴη τοῦτο ἐὸν, κίνδυνος μὴ οὐ δυνήσεται ὁ ἄνθρωπος διαρκέσαι,

ἔστ' ἂν πεπανθῇ τὸ οὖρον. θανατωδέστερα δὲ τῶν οὔρων, τά τε δυσώδεα καὶ ὑδατώδεα. καὶ μέλανα
καὶ παχέα. ἔστι δὲ τοῖσι μὲν ἀνδράσι καὶ τῇσι γυναιξὶ, τὰ μέλανα τῶν οὔρων, κάκιστα. τοῖσι δὲ
παιδίοισι, τὰ ὑδατώδεα. ὁκόσοι δ' ἂν οὖρα λεπτὰ καὶ ὠμὰ οὐρέουσι πουλὺν χρόνον, ἢν τ' ἄλλα ὡς
περιεσομένοισι σημεῖα ᾖ, τουτέοισιν ἀπόστασιν δεῖ προσδέχεσθαι ἐς τὰ κάτω τῶν φρενῶν χωρία.
καὶ τὰς λιπαρότητας δὲ τὰς ἄνω ὑφισταμένας ἀραχνοειδέας μέμφεσθαι. συντήξιος γὰρ σημεῖα.
σκοπεῖν δὲ χρὴ τῶν οὔρων ἐν οἷσιν αἱ νεφέλαι ἤν τε ἄνω ἤν τε κάτω ἔωσι, καὶ τὰ χρώματα ὁκοῖα
ἴσχουσι. καὶ τὰς μὲν κάτω φερομένας ξὺν τοῖς χρώμασιν, οἷσιν εἴρηται, ἀγαθὰς εἶναι νομίζειν καὶ
ἐπαινέειν. τὰς δὲ ἄνω ξὺν τοῖσι χρώμασιν, οἷσιν εἴρηται, κακὰς εἶναι καὶ μέμφεσθαι τὰς τοιάσδε. μὴ
ἐξαπατάτω δέ σε ἢν γε ἡ κύστις τι νούσημα ἔχουσα, τῶν οὔρων τὰ τοιαῦτα ἀποδιδῷ, οὐ γὰρ τοῦ
ὅλου σώματος σημεῖον ἐστὶν, ἀλλ' αὐτῆς καθ' ἑωυτῆς. Ἔμετος δὲ ὠφελιμώτατος, ὁ φλέγματος
καὶ χολῆς ξυμμεμιγμένος, καὶ μὴ παχὺς κάρτα, μηδὲ πολὺς, ὡς μάλιστα. οἱ γὰρ ἀκρητέστεροι, κα-
κίους εἰσίν. εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμεύμενον πρασοειδὲς, ἢ πελιὸν, ἢ μέλαν, ὅ, τι ἂν ᾖ τουτέων τῶν χρωμάτων, νο-
μίζειν χρὴ πονηρὸν εἶναι. εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐμέει, κάρτα ὀλέθριον
τοῦτο γίνεται. τάχιστα γὰρ θάνατον σημαίνει τὸ πελιὸν τῶν ἐμεσμάτων, εἰ ὄζει δυσῶδες. πᾶσαι δὲ
αἱ ὑπόσαπροι καὶ δυσώδεες ὀσμαὶ κακαὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἐμεομένοισιν. Πτύελον χρὴ ἐπὶ πᾶσι
τοῖσιν ἀλγήμασι, τοῖσι περὶ τὸν πλεύμονα καὶ τὰς πλευρὰς, ταχέως τε ἀναπτύεσθαι, καὶ εὐπε-
τέως. ξυμμεμιγμένον τε φαίνεσθαι τὸ ξανθὸν, ἰσχυρῶς τῷ πτυέλῳ. εἰ γὰρ πολλῷ ὕστερον μετὰ τὴν
ἀρχὴν τῆς ὀδύνης ἀναπτύοιτο, ξανθὸν ἐὸν, ἢ πυῤῥὸν, ἢ πολλὴν βῆχα παρέχον, καὶ μὴ ἰσχυρῶς ξυμ-
μεμιγμένον, κάκιον γίνεται. τό, τε γὰρ ξανθὸν ἄκρητον ἐὸν, κινδυνῶδες. τὸ δὲ λευκὸν καὶ γλίσχρον
καὶ στρογγύλον, ἀλυσιτελές. κακὸν δὲ καὶ χλωρὸν ἐὸν κάρτα καὶ ἀφρῶδες. εἰ δὲ εἴη οὕτως ἄκρητον,
ὥς τε καὶ μέλαν φαίνεσθαι, δεινότερόν ἐστι τοῦτο ἐκείνων. κακὸν δὲ, καὶ ἢν μηδὲν ἀνακαθαίρηται, μηδὲ
προΐῃ ὁ πλεύμων, ἀλλὰ πλήρης ἐὼν, ζέῃ ἐν τῷ φάρυγγι. κορύζας δὲ καὶ πταρμοὺς ἐπὶ πᾶσι τοῖ-
σι περὶ τὸν πλεύμονα νουσήμασι, προγεγονέναι ἢ ἐπιγενέσθαι κακόν. ἀλλ' ἐν τοῖσιν ἄλλοισι νουσήμα-
σι τοῖς θανατωδεστάτοισιν, οἱ πταρμοὶ λυσιτελοῦσιν. αἵματι δὲ ξυμμεμιγμένον μὴ πολλῷ πτύελον
ξανθὸν, ἐν τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν, ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς νούσου πτυόμενον περιεστηκὸς καὶ κάρτα ὠ-
φελέει. ἑβδομαίῳ δὲ ἐόντι καὶ παλαιοτέρῳ, ἧσσον ἀσφαλές. πάντα δὲ πτύελα πονηρά ἐστιν ὁκόσα
ἂν τὴν ὀδύνην μὴ παύῃ. κάκιστα δὲ τὰ μέλανα, ὡς διαγέγραπται. τὰ δὲ παύοντα ὀδύνην, πάν-
των ἀμείνω ἀναπτυόμενα. ὁκόσα δὲ τῶν ἀλγημάτων ἐκ τουτέων τῶν χωρίων μὴ παύηται, μήτε
πρὸς τὰς τῶν πτυέλων καθάρσιας, μήτε πρὸς τὴν τῆς κοιλίης ἐκκόπρωσιν, μήτε πρὸς τὰς φλεβο-
τομίας τε καὶ φαρμακείας. καὶ διαίτας, εἰδέναι δεῖ ἐκπυήσοντα. τῶν δὲ ἐκπυημάτων ὁκόσα μὲν ἔτι
χολώδεος ἐόντος τοῦ πτυέλου ἐκπυΐσκεται, ὀλέθρια κάρτα, ἤν τε ἐν μέρει τὸ χολῶδες τῷ πύῳ
ἀναπτύοιτο, ἤν τε ὁμοῦ. μάλιστα δὲ ἢν ἄρξηται χωρέειν τὸ ἐμπύημα, ἀπὸ τουτέου τοῦ πτυέλου, ἑβ-
δομαίου ἐόντος τοῦ νοσήματος. ἐλπὶς δὲ τὸν τοιαῦτα πτύοντα, ἀποθανεῖσθαι τεσσαρεσκαιδεκαταῖον,
ἢν μή τι αὐτέῳ ἐπιγένηται ἀγαθόν. ἔστι δὲ τὰ μὲν ἀγαθὰ, τάδε. εὐπετέως φέρειν τὸ νούσημα. εὔπνουν
εἶναι. τῆς ὀδύνης ἀπηλλάχθαι. τό, τε πτύελον, ῥηϊδίως ἀναβήσσειν. τό, τε σῶμα ὁμαλῶς φαίνεσθαι
θερμόν τε εἶναι καὶ μαλθακόν. καὶ δίψαν μὴ ἔχειν. οὖρά τε καὶ διαχωρήματα, καὶ ὕπνους καὶ ἱδρῶ-
τας, ὡς διαγέγραπται ἕκαστα εἰδέναι ἀγαθὰ ἐόντα ἐπιγίνεσθαι. οὕτω μὲν γὰρ ἁπάντων τουτέων
ἐπιγινομένων, οὐκ ἂν ἀποθάνοι ὁ ἄνθρωπος. ἢν δὲ τὰ μέν τοι αὐτέων ἐπιγίνοιτο. τὰ δὲ, μὴ, οὐ πλείονα
χρόνον ζήσας ἢ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας, ἀπόλοιτ' ἂν ὁ ἄνθρωπος. κατὰ δὲ τὰ ἐναντία τουτέων,
δυσπετέως φέρειν τὴν νοῦσον. πνεῦμα μέγα καὶ πυκνὸν εἶναι. τὴν ὀδύνην μὴ παύεσθαι. τὸ πτύε-
λον μόλις ἀναβήσσειν. διψῆν κάρτα. τό, τε σῶμα ὑπὸ πυρὸς ἀνωμάλως ἔχεσθαι. καὶ τὴν μὲν κοι-
λίην καὶ τὰς πλευρὰς, θερμὰς εἶναι ἰσχυρῶς. τὸ δὲ μέτωπον καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ψυ-
χρούς. οὖρα δὲ καὶ διαχωρήματα καὶ ὕπνους καὶ ἱδρῶτας ὡς διαγέγραπται ἕκαστα εἰδέναι, κακὰ
ἐόντα. οὕτως γὰρ εἰ ἐπιγένοιτό τι τῷ πτυέλῳ τουτέων, ἀπόλλοιτο ἂν ὁ ἄνθρωπος, πρὶν ἢ ἐς τὰς
τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας ἀφικέσθαι, ἢ ἐναταῖος, ἢ ἑνδεκαταῖος. οὕτως οὖν ξυμβάλλεσθαι χρὴ, ὡς
τοῦ πτυέλου τουτέου θανατώδεος ἐόντος μάλα, καὶ οὐ περιάγοντος ἐς τὰς τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας.
τὰ δὲ ἐπιγινόμενά τε κακὰ καὶ ἀγαθὰ ξυλλογιζόμενον ἐκ τουτέων, χρὴ τὰς προῤῥήσιας προλέγειν.
οὕτω γὰρ ἂν τις ἀληθεύοι μάλιστα. αἱ δὲ ἄλλαι ἐκπυήσιες, ῥήγνυνται αἱ πλεῖσται. αἱ μὲν, εἰκοσταῖαι. αἱ
δὲ, τριηκοσταῖαι. αἱ δὲ, τεσσαρακονθήμεροι. αἱ δὲ, πρὸς τὰς ἑξήκοντα ἡμέρας ἀφικνέονται. ἐπισκέπτεσθαι
δὲ χρὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐμπυήματος ἔσεσθαι λογιζόμενον, ἀπὸ τῆς ἡμέρης ἧς τὸ πρῶτον ὁ ἄνθρωπος ἐπύρεξεν,
ἢ εἴ ποτε αὐτὸν πρῶτον ῥῖγος ἔλαβε. καὶ εἰ φαίη ἀντὶ τῆς ὀδύνης αὐτῷ βάρος γενέσθαι ἐν τῷ τόπῳ ἐν
ᾧ ἤλγεεν. ταῦτα γὰρ ἐν ἀρχῇσι γίνεται τῶν ἐμπυημάτων. ἐξ οὖν τουτέων τῶν χρόνων τὴν ῥῆξιν χρὴ
προσδέχεσθαι τῶν ἐμπυημάτων, ἔσεσθαι ἐς τοὺς χρόνους τοὺς προειρημένους. εἰ δὲ εἴη τὸ ἐμπύημα ἐπὶ
θάτερα μοῦνον, στρέφειν τε καὶ καταμανθάνειν χρὴ ἐπὶ τουτέοισι, μή τι ἔχῃ ἄλγημα ἐν τῷ ἑτέρῳ

πλευρῷ. καὶ ἢν θερμότερον ᾖ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου, κατακλινομένου ἐπὶ τὸ ὑγιαῖνον πλευρὸν, ἐρωτᾷν εἴτι αὐτῷ δοκέει βάρος ἐκκρέμασθαι ἐκ τοῦ ἄνωθεν. εἰ γὰρ εἴη τοῦτο, ἐπὶ θάτερόν ἐστι τὸ ἔμπυημα, ἐπὶ ὁκοῖον ἂν πλευρὸν τὸ βάρος γίνηται. τοὺς δὲ ξύμπαντας ἐμπύους γινώσκειν χρὴ, τοῖσι δὲ τοῖς σημείοισι. πρῶτον μὲν εἰ ὁ πυρετὸς οὐκ ἀφίησιν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡμέρην λεπτὸς ἴσχει, τὴν δὲ νύκτα πλείων. καὶ ἱδρῶτες πουλλοὶ ἐπιγίνονται. βῆχάς τε θυμὸς ἐθέλει ποιέεσθαι αὐτέοισι. καὶ ἀποπτύουσιν οὐδὲν ἄξιον λόγου. καὶ οἱ μὲν ὀφθαλμοὶ, ἔγκοιλοι γίνονται. αἱ δὲ γνάθοι, ἐρυθήματα ἴσχουσι. καὶ οἱ μὲν ὄνυχες τῶν χειρῶν, γρυποῦνται. οἱ δὲ δάκτυλοι, θερμαίνονται. καὶ μάλιστα ἄκροι. καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν, οἰδήματα γίνεται. καὶ σιτίων οὐκ ἐπιθυμέουσι. καὶ φλύκταιναι γίνονται ἀνὰ τὸ σῶμα. ὁκόσα μὲν οὖν ἐγχρονίζει τῶν ἐμπυημάτων, ἔχει τὰ σημεῖα ταῦτα. καὶ πιστεύειν αὐτέοισι χρὴ κάρτα. ὁκόσα δὲ ὀλιγοχρόνιά ἐστι, σημαίνεσθαι τουτέων, ἤν τι ἐπιφαίνηται, οἷα καὶ τοῖσιν ἐν ἀρχῇσι γινομένοισιν. ἅμα δὲ καὶ ἤν τι δυσπνούστερος ᾖ ὁ ἄνθρωπος. τὰ δὲ ταχύτερον αὐτέων καὶ βραδύτερον ῥηγνύμενα, τοῖσδε γινώσκειν χρή. ἢν μὲν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇσι γίνηται, καὶ ἡ δύσπνοια, καὶ ἡ βὴξ, καὶ ὁ πτυαλισμὸς διατείνει ἐς τὰς εἴκοσιν ἡμέρας ἔχων, προσδέχεσθαι τὴν ῥῆξιν, ἢ καὶ ἔτι πρόσθεν. ἢν δὲ ἡσυχαίτερος ὁ πόνος ᾖ, καὶ τἄλλα πάντα τουτέοισι κατὰ λόγον, τουτέου προσδέχεσθαι τὴν ῥῆξιν, ἐς ὕστερον. γίνεσθαι δὲ ἀνάγκη καὶ πόνον, καὶ δύσπνοιαν, καὶ πτυελισμὸν πρὸ τῆς τοῦ πύου ῥήξιος. περιγίνονται δὲ τουτέων μάλιστα μὲν οὓς ἂν ἀφῇ ὁ πυρετὸς αὐθημερὸν μετὰ τὴν ῥῆξιν. καὶ σιτίων ταχέως ἐπιθυμοῦσιν. καὶ δίψης ἀπηλλαγμένοι ἔωσι. καὶ ἡ γαστὴρ σμικρά τε καὶ ξυνεστηκότα ὑποχωρέει. καὶ τὸ πῦον λευκόν τε καὶ λεῖον καὶ ὁμόχροον ᾖ καὶ φλέγματος ἀπηλλαγμένον. καὶ ἄτερ πόνου τε καὶ βηχὸς ἰσχυρῆς ἀνακαθαίρεται. ἄριστα μὲν οὕτως καὶ τάχιστα ἀπαλλάσσουσιν. ἢν δὲ μὴ, οἷσιν ἂν ἐπιτηδειότατα τουτέων γίνηται. ἀπόλλυνται δὲ οὓς ἂν ὅ τε πυρετὸς μὴ ἀφιῇ, ἢ δοκέων αὐτέους ἀφιέναι, αὖθις φαίνηται ἀναθερμαινόμενος. καὶ δίψαν μὲν ἔχωσι, σιτίων δὲ μὴ ἐπιθυμέωσι. καὶ ἡ κοιλίη ὑγρὴ ᾖ. καὶ τὸ πῦον χλωρὸν καὶ πέλιον πτύῃ, ἢ φλεγματῶδες καὶ ἀφρῶδες. ἢν ταῦτα πάντα γίγνηται, ἀπόλλυνται. ὁκόσοισι δ' ἂν τουτέων τὰ μὲν, ἐπιγένηται. τὰ δὲ, μή. οἱ μὲν αὐτέων ἀπόλλυνται. οἱ δὲ ἐν πολλῷ χρόνῳ περιγίνονται. ἀλλ' ἐκ πάντων τῶν τεκμηρίων τῶν ἐόντων ἐν τουτέοισι, σημαίνεσθαι καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πᾶσιν. ὁκόσοισι δὲ ἀποστάσιες γίγνονται ἐκ τῶν περιπλευμονικῶν νουσημάτων, παρὰ τὰ ὦτα, καὶ ἐμπύουσιν ἐς τὰ κάτω χωρία καὶ συριγγοῦνται. οὗτοι δὲ περιγίνονται. ὑποσκέπτεσθαι δὲ χρὴ τὰ τοιαῦτα, ὧδε. ἢν ὅ τε πυρετὸς ἔχῃ, καὶ ἡ ὀδύνη μὴ παύηται, καὶ τὸ πτύελον μὴ ἐκχωρέῃ κατὰ λόγον, μηδὲ χολώδεες αἱ τῆς κοιλίης διαχωρήσιες, μηδὲ εὔλυτοί τε καὶ ἄκρητοι γίγνοιντο, καὶ μηδὲ τὸ οὖρον πολύ τε κάρτα καὶ πουλλὴν ὑπόστασιν ἔχον. ὑπηρετῆται δὲ περιεστηκῶς ὑπὸ τῶν λοιπῶν πάντων τῶν περιεστηκῶν σημείων, τουτέοισι χρὴ, τὰς τοιαύτας ὑποστάσιας ἐλπίζειν ἔσεσθαι. γίνονται δὲ αἱ μὲν ἐς τὰ κάτω χωρία, οἷσιν ἂν περὶ τὰ ὑποχόνδρια τοῦ φλέγματός τι ἐγγίνηται. αἱ δὲ, ἄνω, οἷσι τὸ ὑποχόνδριον λαπαρόν τε καὶ ἀνώδυνον διατελέῃ. δύσπνους δέ τινα χρόνον γενόμενος, παύσηται, ἄτερ φανερῆς προφάσιος ἄλλης. Αἱ δὲ ἀποστάσιες αἱ ἐς τὰ σκέλεα ἐν τῇσι περιπλευμονίῃσι τῇσιν ἰσχυρῇσί τε καὶ ἐπικινδύνοισι. λυσιτελέες μὲν, πᾶσαι. ἄρισται δὲ, αἱ τοῦ πτυέλου ἐν μεταβολῇ ἐόντος γιγνόμεναι. εἰ γὰρ τὸ οἴδημα καὶ ἡ ὀδύνη γίνοιτο, τοῦ πτυέλου ἀντὶ ξανθοῦ πυώδεος γενομένου καὶ ἐκχωρέοντος ἔξω, οὕτως ἂν ἀσφαλέστατα ὅ, τε ἄνθρωπος περιγίνοιτο, καὶ ἡ ἀπόστασις ἀνώδυνος τάχιστα παύσεται. εἰ δὲ τὸ πτύελον μὴ ἐκχωρέῃ καλῶς, μηδὲ τὸ οὖρον ὑπόστασιν ἀγαθὴν ἔχον φαίνοιτο, κίνδυνος χωλὸν γενέσθαι τὸ ἄρθρον, ἢ πολλὰ πρήγματα παρασχεῖν. ἢν δὲ ἀφανίζωνται καὶ παλινδρομέωσιν αἱ ἀποστάσιες, τοῦ πτυέλου μὴ ἐκχωρέοντος, καὶ τοῦ πυρετοῦ ἔχοντος, δεινόν. κίνδυνος γὰρ, μὴ παραφρονήσῃ, καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος. τῶν δὲ ἐμπύων, τῶν ἀπὸ τῶν περιπλευμονικῶν, οἱ γεραίτεροι μᾶλλον ἀπόλλυνται. ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἐμπυημάτων, οἱ νεώτεροι μᾶλλον ἀποθνήσκουσιν. αἱ δὲ ξὺν πυρετῷ γινόμεναι ὀδύναι περὶ τὴν ὀσφύν τε καὶ τὰ κάτω χωρία, ἢν τῶν φρενῶν ἅπτωνται, τὰ κάτω ἐκλείπουσαι, ὀλέθρια κάρτα. προσέχειν οὖν δεῖ, τὸν νόον, τοῖσιν ἄλλοισι σημείοισιν, ὡς ἤν τι καὶ τῶν ἄλλων σημείων ἐπιφαίνηταί τι πονηρὸν, ἀνέλπιστος ὁ ἄνθρωπος. ὁκόσοι δὲ τῶν ἐμπύων καίονται, οἷσιν ἂν καθαρὸν μὲν τὸ πῦον ᾖ καὶ λευκὸν, καὶ μὴ δυσῶδες, σώζονται. οἷσι δὲ ὕφαιμόν τε καὶ βορβορῶδες, ἀπόλλυνται. εἰ δὲ ἀναΐσσοντος τοῦ νοσήματος ὡς πρὸς τὰς φρένας, τἄλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ ἐπιγίνηται, ἔμπυον ἔσεσθαι τοῦτον πολλαὶ ἐλπίδες. Κύστιες δὲ σκληραί τε καὶ ἐπώδυνοι, δειναὶ μὲν παντελῶς καὶ ὀλέθριαι. ὀλεθριώταται δὲ, ὁκόσαι ξὺν πυρετῷ συνεχεῖ γίνονται. καὶ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων τῶν κύστεων πόνοι, ἱκανοὶ ἀποκτεῖναι. καὶ αἱ κοιλίαι οὐ διαχωρέουσιν ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ, εἰ μὴ σκληραί τε καὶ πρὸς ἀνάγκην. λύει δὲ οὖρον πυῶδες οὐρηθὲν, λευκὴν καὶ λείην ἔχον τὴν ὑπόστασιν. ἢν δὲ μήτε τῷ οὔρῳ μηδὲν ἐνδιδῷ ὁ πόνος, μήτε ἡ κύστις μαλάσσοιτο, ὅ, τε πυρετὸς ξυνεχὴς ᾖ ἐν τῇσι πρώτῃσι περιόδοισι τοῦ νοσήματος, ἐλπὶς τὸν ἀλγέοντα ἀπολέσθαι. ὁ δὲ τρόπος οὗτος, ἅπτεται τῶν παιδίων τῶν ἑπταετέων, ἕως ἂν ἐς τὰ πεντεκαίδεκα ἔτεα γένωνται.

Οἱ δὲ πυρετοὶ κρίνονται ἐν τῇσιν αὐτέῃσιν ἡμέρῃσι τὸν ἀριθμὸν, ἐξ ὧν τε περιγίνονται οἱ ἄνθρω-
ποι, καὶ ἐξ ὧν ἀπόλλυνται. οἵ τε γὰρ εὐηθέστατοι τῶν πυρετῶν, καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων
βεβῶτες τεταρταῖοι παύονται ἢ πρόσθεν. οἵ, τε δὲ κακοηθέστατοι καὶ ἐπὶ σημείων δεινοτάτων γι-
νόμενοι, τεταρταῖοι κτείνουσιν ἢ πρόσθεν. ἡ μὲν οὖν πρώτη ἔφοδος αὐτέων οὕτω τελευτᾷ. ἡ δὲ δευτέρη,
ἐς τὴν ἑβδόμην περιάγεται. ἡ δὲ τρίτη, ἐς τὴν ἐνδεκάτην. ἡ δὲ τετάρτη ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκά-
την. ἡ δὲ πέμπτη, ἐς τὴν ἑπτακαιδεκάτην. ἡ δὲ ἕκτη, ἐς τὴν εἰκοστήν. αὗται μὲν οὖν ἐκ τῶν ὀξυτάτων
νουσημάτων διὰ τεσσάρων ἐς τὰς εἴκοσιν, ἐκ προσθέσιος τελευτῶσιν. οὐ δύναται δὲ ὅλῃσιν ἡμέ-
ρῃσιν οὐδὲν τουτέων ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως, οὐδὲ γὰρ ὁ ἐνιαυτός τε καὶ οἱ μῆνες ὅλῃσιν ἡμέρῃσιν πε-
φύκασιν ἀριθμεῖσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν τῷ αὐτέῳ τρόπῳ κατὰ τὴν αὐτὴν πρόσθεσιν ἡ πρώτη πε-
ρίοδος τεσσάρων καὶ τριήκοντα ἡμερέων. ἡ δὲ β', τεσσαράκοντα ἡμερέων. ἡ δὲ τρίτη ἑξήκοντα ἡμερέων.
τουτέων δ' ἐν ἀρχῇσιν ἐστὶ χαλεπώτατον διαγινώσκειν, τὰ μέλλοντα ἐν πλείστῳ χρόνῳ κρίνεσθαι.
ὁμοιόταται γὰρ αἱ ἀρχαί εἰσιν αὐτέων. ἀλλὰ χρὴ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρης ἐνθυμέεσθαι. καὶ καθ' ἑ-
κάστην τετράδα προστιθεμένην σκέπτεσθαι. καὶ οὐ λήσεται ὅπῃ τρέψεται τὸ νούσημα. γίνεται δὲ ἡ
τῶν τεταρταίων κατάστασις, ἐκ τοῦ τοιούτου κόσμου. τὰ δὲ ἐν ἐλαχίστῳ χρόνῳ μέλλοντα κρίνεσθαι,
εὐπετέστερα γινώσκεσθαι. μέγισται γὰρ τὰ διαφέροντα ἀπ' ἀρχῆς αὐτέων ἐστίν. οἱ μὲν γὰρ περιεσό-
μενοι, εὔπνοοί τε καὶ ἀνώδυνοί εἰσι. καὶ κοιμῶνται τὰς νύκτας. τά τε ἄλλα σημεῖα ἔχουσιν ἀσφα-
λέστατα. οἱ δὲ ἀπολλύμενοι δύσπνοοι γίνονται. ἀλλοφάσσοντες. ἀγρυπνέοντες. τά τε ἄλλα σημεῖα
κάκιστα ἔχοντες. ὡς οὖν τουτέων οὕτω γινομένων, ξυμβάλλεσθαι χρὴ κατά τε τὸν χρόνον, κατά τε
τὴν πρόσθεσιν ἑκάστην ἐπὶ τὴν κρίσιν ἰόντων τῶν νουσημάτων. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ τῇσι
γυναιξὶν αἱ κρίσιες ἐκ τῶν τόκων γίνονται. κεφαλῆς δὲ ὀδύναι ἰσχυραί τε καὶ ξυνεχέες, ξὺν πυρετῷ.
ἢν μέν τι τῶν θανατωδέων σημείων προσγίνοιτο, ὀλέθριον κάρτα. εἰ δὲ ἄτερ τῶν τοιούτων σημείων ἡ
ὀδύνη ὑπερβάλλοι εἴκοσιν ἡμέρας, ὅ, τε πυρετὸς ἔχοι, ὑποσκέπτεσθαι χρὴ, αἵματος ῥῆξιν διὰ ῥινῶν.
ἢ ἄλλην τινὰ ἀπόστασιν, ἐς τὰ κάτω χωρία. ἔστ' ἂν δὲ καὶ ἡ ὀδύνη ᾖ νεαρὰ, προσδέχεσθαι χρὴ ὡσαύ-
τως, αἵματος ῥῆξιν διὰ ῥινῶν, ἢ ἐκπύησιν. ἄλλως δὲ ἢν ἡ ὀδύνη περὶ τοὺς κροτάφους καὶ τὸ μέτωπον
ᾖ. μᾶλλον δὲ χρὴ προσδέχεσθαι τοῦ μὲν αἵματος τὴν ῥῆξιν τοῖσι νεωτέροισι, πέντε καὶ τριήκοντα ἐ-
τέων. τοῖσι δὲ γεραιτέροισι, τὴν ἐκπύησιν. ὠτὸς δὲ ὀξείη, ὀδύνη ξὺν πυρετῷ ξυνεχεῖ τε καὶ ἰσχυρῷ,
δεινόν. κίνδυνος γὰρ παραφρονῆσαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀπολλύσθαι. ὡς οὖν τουτέου τοῦ τρόπου σφαλε-
ροῦ ἐόντος, ταχέως δεῖ προσέχειν τὸν νόον τοῖσι σημείοισι πᾶσιν, ἀπὸ πρώτης ἡμέρης. ἀπόλλυνται
δὲ οἱ μὲν νεώτεροι τῶν ἀνθρώπων, ἑβδομαῖοι, καὶ ἔτι θᾶσσον ὑπὸ τουτέου τοῦ νοσήματος. οἱ δὲ γέ-
ροντες, πολλῷ βραδύτερον. οἵ τε γὰρ πυρετοὶ καὶ αἱ παραφροσύναι, ἧσσον αὐτέοισιν ἐπιγίνονται.
καὶ τὰ ὦτα διὰ τοῦτο φθάνει ἐκπυΐσκεσθαι. ἀλλὰ ταύτῃσι μὲν τῇσιν ἡλικίῃσιν ὑποστροφαὶ τοῦ νο-
σήματος ἐπιγινόμεναι, ἀποκτείνουσι τοὺς πλείστους. οἱ δὲ νεώτεροι, πρὶν ἐκπυῆσαι τὸ οὖς, ἀπόλλυν-
ται. ἐπὴν γε ῥυῇ πύον λευκὸν ἐκ τοῦ ὠτὸς, ἐλπὶς τῷ νεωτέρῳ περιγενέσθαι, ἢν γε καὶ ἄλλο τι αὐ-
τέῳ ἐπιγένηται χρηστὸν σημεῖον. φάρυγξ δὲ ἑλκουμένη, ξὺν πυρετῷ, δεινὸν, ἀλλ' ἤν τι καὶ ἄλλο ση-
μεῖον γένηται τῶν προκεκριμένων πονηρῶν εἶναι, προλέγειν ὡς ἐν κινδύνῳ ἐόντος τοῦ ἀνθρώπου.

Αἱ δὲ κυνάγχαι, δεινόταται μέν εἰσι καὶ τάχιστα ἀναιρέουσιν, ὁκόσαι μήτε ἐν τῇ φάρυγγι, μηδὲν
ἔκδηλον ποιέουσι, μήτε ἐκ τῷ αὐχένι. πλεῖστον δὲ πόνον παρέχουσι καὶ ὀρθόπνοιαν. αὗται γὰρ καὶ
αὐθημερὸν ἀποπνίγουσι, καὶ δευτεραῖαι, καὶ τριταῖαι, καὶ τεταρταῖαι. ὅσαι δὲ τὰ μὲν ἄλλα πα-
ραπλησίως πόνον παρέχουσιν, ἐπαίρονται δὲ, καὶ ἐρυθήματα ἐν τῇ φάρυγγι ποιέουσιν, ὀλέθριαι μὲν
κάρτα. χρονιώτεραι δὲ μᾶλλον τῶν πρόσθεν, ἢν τὸ ἐρύθημα μέγα γίνηται. ὁκόσοισι δὲ ξυνεξαιρεθῇ
ἡ φάρυγξ καὶ ὁ αὐχὴν, αὗται δὲ χρονιώτεραι. καὶ μάλιστα ἐξ αὐτέων τινὲς περιφεύγουσιν. ἢν ὅ, τε
αὐχὴν καὶ τὸ στῆθος ἐρύθημα ἔχῃ καὶ μὴ παλινδρομέῃ τὸ ἐρυσίπελας ἔσω. ἢν δὲ μήτε ἐν ἡμέρῃσι
κρισίμῃσιν ἀφανίζηται τὸ ἐρυσίπελας, μήτε φύματος ξυστραφέντος ἐν τῷ ἔξω χωρίῳ, μήτε πύον
ἀποβήσσῃ, ῥηϊδίως τε καὶ ἀπόνως ἔχειν δοκέῃ, θάνατον σημαίνει, ἢ ὑποστροφὴν τοῦ ἐρυθήματος. ἀ-
σφαλέστερον δὲ τὸ οἴδημα καὶ τὸ ἐρύθημα ὡς μάλιστα ἔξω τρέπεσθαι. ἢν δὲ ἐς τὸν πνεύμονα τράπηται,
παράνοιάν τε ποιέει καὶ ἔμπυοι ἐξ αὐτέων τινὲς ὡς τὰ πολλὰ γίνονται. Οἱ δὲ γαργαρεῶ-
νες, ἐπικίνδυνοι, καὶ ἀποτάμνεσθαι καὶ ἀποσχάζεσθαι, ἔστ' ἂν ἐρυθροί τε ὦσι καὶ μεγάλοι. καὶ γὰρ
φλεγμοναὶ ἐπιγίνονται τουτέοισι καὶ αἱμοῤῥαγίαι. ἀλλὰ χρὴ τὰ τοιαῦτα τοῖσιν ἄλλοισι μηχανήμασι
πειρῆσθαι κατισχναίνειν ἐν τουτέῳ τῷ χρόνῳ. ὁπόταν δὲ ἀποκριθῇ ἤδη πᾶν, ὃ δὴ σταφυλὴν καλέουσι, καὶ
γένηται τὸ μὲν ἄκρον τοῦ γαργαρεῶνος μεῖζόν τε καὶ περιφερὲς, τὸ δὲ ἀνωτέρω λεπτότερον, ἐν τουτέῳ τῷ
καιρῷ, ἀσφαλὲς διαχειρίζειν. ἄμεινον δὲ καὶ τὴν κοιλίην ὑποκενώσαντα χειρουργίῃ χρῆσθαι. ἢν ὅ, τε
χρόνος ξυγχωρέῃ, καὶ μὴ ἀποπνίγηται ὁ ἄνθρωπος. Ὁκόσοισι δ' ἂν οἱ πυρετοὶ παύωνται, μήτε σημείων
γινομένων λυτηρίων, μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσιν, ὑποστροφὴν προσδέχεσθαι χρὴ τουτέοισιν. Ὅστις
δ' ἂν τῶν πυρετῶν μηκύνῃ περιεστηκότως διακειμένου τοῦ ἀνθρώπου, μηκέτι ὀδύνης ἐχούσης διὰ φλεγμονὴν

τινα. μήτε διὰ πρόφασιν ἄλλην μηδεμίην ἐμφανέα, τουτέῳ προσδέχεσθαι ἀπόστασιν μεθ᾽ οἰδήματός τε
καὶ ὀδύνης ἔς τι τῶν ἄρθρων, καὶ οὐχ ἧσσον ἐκ τῶν κάτω. μᾶλλον δὲ γίνονται καὶ ἐν ἐλάσσονι χρόνῳ αἱ τοιαῦ-
ται ἀποστάσιες, τοῖσι νεωτέροισι τριήκοντα ἐτέων. ὑποσκέπτεσθαι δὲ χρὴ εὐθέως τὰ περὶ τῆς ἀπο-
στάσιος, ἢν εἴκοσιν ἡμέρας ὁ πυρετὸς ἔχων, ὑπερβάλλῃ. τοῖσι δὲ γεραιτέροισιν ἧσσον γίνεται πολυ-
χρονιωτέρου ἐόντος τοῦ πυρετοῦ. χρὴ δὲ τὴν μὲν τοιαύτην ἀπόστασιν προσδέχεσθαι, συνεχέος ἐόντος
τοῦ πυρετοῦ. ἐς δὲ τεταρταῖον καταστήσεσθαι, ἢν διαλείπῃ τε καὶ καταλαμβάνῃ, πεπλανημένον
τρόπον. καὶ ταῦτα ποιέων τῷ φθινοπώρῳ προσπελάσῃ. ὥσπερ δὲ τοῖσι νεωτέροισι τῶν τριάκοντα
ἐτέων αἱ ἀποστάσιες γίνονται, οὕτως οἱ τεταρταῖοι μᾶλλον τοῖσι τριήκοντα ἐτέων, καὶ γεραιτέροι-
σι. τὰς δὲ ἀποστάσιας εἰδέναι χρὴ, τοῦ χειμῶνος μᾶλλον γινομένας χρονιώτερόν τε παυομένας, ἧσσον
δὲ παλινδρομεύσας. Ὅς τις δ᾽ ἂν ἐν πυρετῷ μὴ θανατώδει φῇ τὴν κεφαλὴν ἀλγέειν, ἢ καὶ ὀρ-
φνῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, ἢ καρδιωγμὸς τουτέῳ προσγένηται, χολώδης ἔμετος
πάρεστι. ἢν δὲ καὶ ῥῖγος προσγένηται καὶ τὰ κάτω μέρη τοῦ ὑποχονδρίου ψυχρὰ ἔχῃ, καὶ θᾶσσον
ἔτι ὁ ἔμετος παρέσται. ἢν δέ τι πίῃ ἢ φάγῃ ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον, κάρτα τοῦτο ταχέως ἐμεῖται.
τουτέων δὲ οἷσιν ἄρξηται ὁ πόνος τῇ πρώτῃ ἡμέρῃ γίνεσθαι, τεταρταῖοι πιέζονται μάλιστα καὶ
πεμπταῖοι. ἐς δὲ τὴν ἑβδόμην ἀπαλλάσσονται. οἱ μέντοι πλείονες αὐτῶν, ἄρχονται μὲν πονέεσθαι, τριταῖοι.
χειμάζονται δὲ μάλιστα, πεμπταῖοι. ἀπαλλάσσονται δὲ, ἐναταῖοι, ἢ ἐνδεκαταῖοι. οἳ δ᾽ ἂν ἄρξωνται
πεμπταῖοι πονέεσθαι, καὶ τἆλλα κατὰ λόγον αὐτέοισι τῶν πρόσθεν γίνεται, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδε-
κάτην κρίνεται ἡ νοῦσος. γίνεται δὲ ταῦτα, τοῖσι μὲν ἀνδράσι, καὶ τῇσι γυναιξὶ, ἐν τοῖσι τριταίοι-
σι μάλιστα. τοῖσι δὲ νεωτέροισι, γίνεται μὲν καὶ ἐν τούτοισι. μᾶλλον δὲ ἐν τοῖσι ξυνεχεστέροισι πυρετοῖ-
σιν, καὶ ἐν τοῖσι γνησίοισι τριταίοισι. οἷσι δ᾽ ἂν ἐν τοιουτοτρόπῳ πυρετῷ κεφαλὴν ἀλγέουσιν, ἀντὶ μὲν
τοῦ ὀρφνῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαίνεσθαι, ἀμβλυωγμὸς γίνεται, ἢ μαρμαρυγαὶ προφαίνον-
ται. ἀντὶ δὲ τοῦ καρδιώσσειν, ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ ἢ ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπ᾽ ἀριστερὰ, ξυντείνεταί τι, μήτε ξὺν
ὀδύνῃ, μήτε ξὺν φλεγμονῇ, αἷμα διὰ τῶν ῥινῶν τούτοισι ῥυῆναι προσδόκιμον, ἀντὶ τοῦ ἐμέτου. μᾶλλον
δὲ καὶ ἐνταῦθα τοῖσι νέουσι τοῦ αἵματος τὴν ῥῆξιν προσδέχεσθαι. τοῖσι δὲ τριήκοντα ἔτεσι καὶ γεραι-
τέροισιν ἧσσον, ἀλλὰ τοὺς ἐμέτους τούτοις προσδέχεσθαι. τοῖσι δὲ παιδίοισι σπασμοὶ γίνονται, ἢν ὁ
πυρετὸς ὀξὺς ᾖ, καὶ ἡ γαστὴρ μὴ διαχωρέει, καὶ ἀγρυπνέωσί τε καὶ ἐκπλαγέωσι, καὶ κλαυθμηρί-
ζωσι, καὶ τὸ χρῶμα μεταβάλλωσι, καὶ χλωρὸν ἢ πελιὸν, ἢ ἐρυθρὸν ἴσχωσι. γίνεται δὲ ταῦτα ἐξ
ἑτοιμοτάτου μὲν, τοῖσι παιδίοισι. τοῖσι δὲ νεωτάτοις, ἐς τὰ ἑπτὰ ἔτεα. τὰ δὲ πρεσβύτερα τῶν παι-
δίων καὶ οἱ ἄνδρες, οὐκέτι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ὑπὸ τῶν σπασμῶν ἁλίσκονται, ἢν μή τι τῶν ση-
μείων προσγένηται τῶν ἰσχυροτάτων τε καὶ κακίστων, οἷάπερ ἐν τῇσι φρενίτισι γίνεται. τοὺς δ᾽ ἀ-
πολουμένους τε καὶ περιεσομένους τῶν παιδίων τε καὶ τῶν ἄλλων, τεκμαίρεσθαι τοῖς ξύμπασι
σημείοισιν ὡς ἐφ᾽ ἑκάστοισιν ἕκαστα διαγέγραπται. ταῦτα δὲ λέγω, περί τε τῶν ὀξέων νοσημάτων, καὶ
ὅσα ἐκ τουτέων γίνεται. χρὴ δὲ τὸν μέλλοντα ὀρθῶς προγινώσκειν τοὺς περιεσομένους καὶ τοὺς ἀπο-
θανουμένους, ὅσοισί τε ἂν μέλλῃ πλέονας ἡμέρας παραμένειν τὸ νούσημα, καὶ ὅσοισιν ἂν ἐλάσσους,
τὰ σημεῖα ἐκμανθάνοντας πάντα δύνασθαι κρίνειν, λογιζόμενον τὰς δυνάμεις αὐτέων πρὸς ἀλλή-
λας, ὥσπερ διαγέγραπται, περί τε τῶν ἄλλων, καὶ τῶν οὔρων, καὶ τῶν πτυέλων. ὅταν ὁμοῦ πύον
τε ἀναβήσσῃ καὶ χολήν. χρὴ δὲ καὶ τὰς φορὰς τῶν νοσημάτων ἀεὶ ἐπιδημεόντων, ταχέως ἐνθυμεῖ-
σθαι, τήν τε τῆς ὥρης κατάστασιν. εὖ μέντοι χρὴ εἰδέναι, περὶ τῶν τεκμηρίων, καὶ τῶν ἄλλων ση-
μείων, καὶ μὴ λανθάνειν ὅτι ἐν παντὶ ἔτει καὶ πάσῃ ὥρῃ, τά τε κακὰ κακὸν σημαίνει, καὶ τὰ χρηστὰ
ἀγαθόν. ἐπεὶ καὶ ἐν Λιβύῃ, καὶ ἐν Δήλῳ, καὶ ἐν Σκυθίῃ φαίνεται τὰ προγεγραμμένα ἀληθεύοντα
σημεῖα. ἐξ ὧν χρὴ εἰδέναι, ὅτι ἔν τε τοῖσιν αὐτοῖσι χωρίοισιν, οὐδὲν δεινὸν, τὸ μὴ οὐ τὰ πολλαπλάσια
αὐτῶν ἐπιτυγχάνειν. ἢν ἐκμαθὼν τις αὐτὰ κρίνειν τε καὶ λογίζεσθαι ὀρθῶς ἐπίστηται. ποθέειν δὲ
χρὴ οὐδενὸς νουσήματος ὄνομα, ὅ, τι μὴ τυγχάνῃ ἐνθάδε γεγραμμένον. πάντα γὰρ ὁκόσα ἐν τοῖσι
χρόνοισι τοῖσι προειρημένοισι κρίνεται, γνώσῃ τοῖσι αὐτέοισι σημείοισιν.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΡΡΗΤΙΚΩΝ. Α´.

Οἱ κωματώδεες ἐν ἀρχῇσι γινόμενοι μετὰ κεφαλῆς, ὀσφύος, ὑποχονδρίου, τραχήλου
ὀδύνης, ἀγρυπνέοντες, ἆρά γε φρενιτικοί εἰσιν; μυκτὴρ ἐν τουτέοισιν ἀποστάζων
ὀλέθριον, ἄλλως τε καὶ ἢν τεταρταίοισιν ἀρχομένοισιν. Κοιλίης περίπλυσις
ἐξέρυθρος, κακὸν μὲν ἐν πᾶσι τοῖσι νοσήμασι, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐπὶ τοῖς προειρημένοις.
Αἱ δασεῖαι γλῶσσαι καὶ κατάξηροι, φρενιτικαί. Τὰ ἐπὶ ταραχώδεσιν ἀγρύ-
πνοισιν οὖρα ἄχροα μέλανα ἐναιωρούμενα ἐφιδρῶσι, φρενιτικά. Ἐνύπνιά τε ἐν φρενιτικοῖσιν ἐ-
ναργῆ. Ἀναχρέμψιες πυκναὶ, ἢν δή τι καὶ ἄλλο σημεῖον προσῇ, φρενιτικά. Τὰ ἐγκαταλιμ-

φαινόμενα καύματα ἐν ὑποχονδρίῳ πυρετοῦ περιψυχθέντος, κακόν. ἄλλως τε κἢν ἐφιδρῶσιν.

Αἱ προεξαδυνατησάντων παραφροσύναι, κάκισται, οἷον καὶ Θρασύνοντι. Τὰ φρενιτικὰ νεανικῶς, τρομώδεα τελευτᾷ. Τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσι ἰώδεα ἐμέσματα μετὰ κωφώσιος ἀγρυπνώδεα, ταχὺ ἐκμαίνει. Τὰ ἐν ὀξέσι κατὰ φάρυγγα ὀδυνώδεα ἰσχνὰ σμικρὰ πνιγώδεα ὅτε χάνοι μὴ ῥηϊδίως συνάγειν τε καὶ κλείειν τὸ στόμα, παρακρουστικά, ἐκ τοιουτέων, φρενιτικοὶ καὶ ὀλέθριοι. Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇ τὸ ἐπιεικές. πυκνὰ δὲ μεταπίπτειν, κακὸν τοιοῦτον, καὶ πτυελισμὸς κακόν.

Ἐν φρενιτικοῖσι λευκὴ διαχώρησις, κακὸν ὡς καὶ Ἀρχεκράτει. ἆρά γε δὴ τούτοισι καὶ νωθρότης γίνεται; ῥῖγος δὴ τούτοισι κάκιστον. Τοῖσιν ἐξισταμένοισιν μελαγχολικῶς, οἷσι τρόμοι ἐπιγίνονται, κακοήθες. Οἱ ἐκστάντες ὀξέως, ἐπιπυρέξαντες σὺν ἱδρῶτι, φρενιτικοὶ γίνονται· Οἱ φρενιτικοὶ βραχυπόται, ψόφου καθαπτόμενοι τρομώδεες. Τὰ ἐξ ἐμέτου ἀσώδεος, κλαγγώδης φωνή, ὄμματα ἐπίχνουν ἔχοντα, μανικά. οἷον καὶ ἡ Ἑρμοζύγου ἐκμανεῖσα ὀξέως ἄφωνος, ἀπέθανε.

Ἐν πυρετῷ καυσώδει ἤχων προσγινομένων μετὰ ἀμβλυωγμοῦ. καὶ κατὰ τὰς ῥῖνας προσελθόντος βάρεος, ἐξίστανται μελαγχολικῶς. Αἱ παρακρούσιες σὺν φωνῇ κλαγγώδει, γλώσσης σπασμοὶ τρομώδεες, καὶ αὗται τρομώδεες γινόμεναι, ἐξίστανται. σκληρυσμὸς τουτέουσιν ὀλέθριον. Αἱ τρομώδεες γλῶσσαι σημεῖον οὐχ ἱδρυμένης γνώμης. Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι ἀκρήτοισι διαχωρήμασι, τὸ ἀφρῶδες ἐπάνθισμα κακόν, ἄλλως τε καὶ ὀσφύϊ προηλγηκότι, καὶ παρενεχθέντι.

Τὰ ἀραιὰ κατὰ πλευρὸν ἐν τουτέοισιν ἀλγήματα, παραφροσύνην σημαίνει. Αἱ μετὰ λύγγος ἀφωνίαι κάκιστον. Αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφωνίαι κάκιστον. ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα οἷον τοῖσι πνιγομένοισι πρόχειρον, πονηρόν. ἆρά γε καὶ παρακρουστικὸν τὸ τοιοῦτον; Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι παρακρούσιες θηριώδεές εἰσιν. Αἱ μετὰ καταψύξεως, οὐκ ἀπυρέτῳ ἐφιδρῶντι τὰ ἄνω, δυσφορίαι φρενιτικαί, ὡς καὶ Ἀρισταγόρῃ, καὶ μέντοι καὶ ὀλέθριαι. Τὰ ἐν φρενίτισι, πυκνὰ μεταπίπτοντα, σπασμώδεα. Τὰ οὐρούμενα μὴ ὑπομνησάντων ὀλέθρια. ἆρά γε τουτέοισιν οὐρέεται, οἷον εἰ τὴν ὑπόστασιν ἀναταράξειας; Οἱ παλμώδεες δι' ὅλου, ἆρά γε ἀφώνως τελευτῶσιν; Τὰ ἐν τοῖς φρενιτικοῖσι μετὰ καταψύξεως πτυελίζοντα μέλανα ἀναμεῖται. Κώφωσις καὶ οὖρα ἀκατάστατα, ἐξέρυθρα, ἐναιωρούμενα, παρακρουστικά, τοῖσι τουτέοισιν ἰκτεροῦσθαι κακόν. κακὴ δὲ καὶ ἡ δὴ ἰκτέρῳ μώρωσις, τούτους ἀφώνους μὲν, αἰσθανομένους δὲ συμβαίνει γίνεσθαι, οἶμαι δὲ καὶ κοιλίαι καταῤῥήγνυνται. τουτέοισιν οἷον ἐγένετο Ἑρμίππῳ καὶ ἀπέθανεν. Κώφωσις ἐν ὀξέσι καὶ ταραχώδεσι παρακολουθοῦσα, κακόν. Αἱ τρομώδεες ἀσαφώδεες ψηλαφώδεες παρακρούσιες, πάνυ φρενιτικαί, ὡς καὶ τῷ Διδυμάρχῳ, ἐν Κῷ. Αἱ ἐκ ῥίγεος νωθρότητες, οὐ πάνυ παρ' ἑωυτοῖσιν. Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πόνοι παλμώδεες ἔχουσι μέν τι καὶ γνώμης παράφορον. περὶ κρίσιν δὲ τουτέοισι πνεῦμα ἅλις ξὺν τόνῳ διορχεῖται, καὶ οἱ κατὰ γαστροκνημίην πόνοι, ἐν τούτοισιν γνώμης παράφοροι. Ἢν ἐναιωρηθῇ τι τῷ οὔρῳ, τοῦ κατὰ τὸν μηρὸν ἀλγήματος ἀφανισθέντος, παρακρουστικόν, καὶ οἷα τὰ ἤχους τοιαῦτα. Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, κοπώδει, κεφαλαλγικῷ, διψώδει, ἀγρύπνῳ, ἀσαφεῖ, ἀδυνάτῳ. οἷσι τὰ τοιαῦτα, ἐλπὶς ἐκστῆναι. Οἱ ἐφιδροῦντες καὶ μάλιστα κεφαλὴν ἐν ὀξέσιν ὑποδύσφοροι, κακόν. ἄλλως τε καὶ ἐπ' οὔροισι μέλασι, καὶ τὸ θολερὸν πνεῦμα δὴ τουτέοισι κακόν. Αἱ παρὰ λόγον κενεαγγικῶς ἀδυναμίαι, οὐκ ἐούσης κενεαγγείης, κακόν. Κοιλίαι ἀπολελαμμέναι, σμικρὰ δὲ μέλανα σπυραθώδεα πρὸς ἀνάγκην χαλῶσαι, μυκτὴρ δὴ τουτέοισι ῥηγνύμενος, κακόν. Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα δὴ πολύ, μετὰ καύματος ἀσώδεος, ἐφιδρῶντες οὗτοι, κακόν. ἆρά γε τουτέοισι τρομώδεα γίγνεται; καὶ φωνὴ δὲ ὡς ἐν ῥίγει αὐτοπτική. Ἄκρεα ἐπ' ἀμφότερα ταχὺ μεταπίπτοντα, κακόν. καὶ δίψα τοιαύτη πονηρόν. Ἐκ κοσμίου, θρασεῖα ἀπόκρισις, κακόν. Φωνὴ ὀξείη, ὑποχόνδρια τουτέοισιν εἴσω εἰρύαται. Ὄμμα ἀμαυρούμενον φλαῦρον, καὶ τὸ πεπηγὸς καὶ ἀχλυῶδες κακόν. Ὀξυφωνίη κλαγγώδης, πονηρόν. Ὀδόντων πρίσις ὀλέθριον, οἷσι μὴ σύνηθες καὶ ὑγιαίνουσιν. πνιγμὸς ἐν τούτοισι, πάνυ κακόν. Προσώπου εὔχροια, καὶ τὸ λίην σκυθρωπόν, πονηρόν. Τὰ τελευτῶντα ὑποχωρήματα εἰς ἀφρώδεα ἄκρητα παροξυντικά.

Αἱ ἐκ καταψύξιος ἐν ὀξέσι οὔρων ἀπολήψιες κάκισται. Τὰ ὀλέθρια ἀσήμως ῥαστωνήσαντα, θάνατον σημαίνει. Τὰ ἐν ὀξέσι χολώδεσιν ἔκλευκα, ἀφρώδεα, περίχολα διαχωρήματα, κακόν. κακὸν δὲ καὶ οὖρα τοιαῦτα. ἆρα τουτέοισιν ἡ παρ' ἐπώδυνον; Αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἀφωνίαι σπασμώδεα τρόπον ἐξίστανται σιγῇ, ὀλέθριον. Αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι, δυσθάνατοι. Οἱ ἐξ ὑποχονδρίων ἀλγημάτων πυρετοί, κακοήθεες. Δίψα παραλόγως λυθεῖσα ἐν ὀξέσι, κακόν. Ἱδρὼς πολὺς ἅμα πυρετοῖσιν ὀξέσι γιγνόμενος, φλαῦρος. Καὶ οὖρα δὲ ἐπίπονα, πονηρόν. Καὶ τὰ ἐρυθρὰ ἐκ τούτων ἐπανθίσματα κατεχόμενα, καὶ τὰ ἰώδεα πονηρά. καὶ τό, μικρὰ ἐπιφαίνεσθαι. οἷον σάξιος. Καὶ ἔμετοι μετὰ ποικιλίας, κακόν. ἄλλως τε καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων ἰόντων.

Ὁκόσα ἐν κρισίμοισιν ἀλυσμῷ ἀνιδρωτὶ περιψύχεται, κακόν, καὶ τὰ ἐπιῤῥιγώσαντα ἐκ τούτων κακά. Ἐμέσματα ἄκρητα ἀσώδεα, πονηρά. Τὸ καρῶδες, ἆρά γε πανταχοῦ κακόν;

Μετὰ ῥίγεος ἄπνοια, κακόν. κακὸν δὲ καὶ λήθη. Αἱ ἐκ ῥίγεος καταψύξιες, μὴ ἀναθερμαινό-
μεναι, κακαί. Οἱ ἐκ καταψύξιος ἱδρώδεες ἀναθερμαινόμενοι, κακόν. ἆρα τούτοις ἐν πλευροῖς
καῦμα ὀδυνῶδες, ἢ τὸ ἐπιῤῥιγῶσαι, κακόν. Τὰ καυματώδεα ῥίγεα, ὑπό τι ὀλέθρια, καὶ τὸ φλο-
γῶδες ἐν προσώπῳ μετ᾽ ἱδρῶτος ἐν τούτοις κακόν. ἆρα τούτοις ἡ ψύξις τῶν ὄπισθεν, σπασμὸν ἐπι-
καλέεται. Οἱ ἐφιδρῶντες ἄγρυπνοι, ἀναθερμαινόμενοι, κακόν. Ἐξ ὀσφύος ἀναδρομῆς, ὀφ-
θαλμοῦ ἴλλωσις κακόν. Ὀδύνη εἰς στῆθος ἱδρωθεῖσα σὺν νωθρότητι, κακὸν, ἐπὶ πυρετήναντες
οὗτοι καυστικοὶ, ὀξέως ἀποθνήσκουσιν. Οἱ ἐπανεμέοντες μέλανα, ἀπόσιτοι, παράφοροι, καθ᾽ ἥβην
μικρὰ ὀδυνώδεες, ὄμμα θρασὺ, κεκλεισμένον, τούτους μὴ φαρμακεύειν, ὀλέθριον γάρ. Μηδὲ τοὺς
ἐποιδέοντας, σκοτώδεας, ἐν τῷ πλανᾶσθαι ἐκλείποντας, ἀποσίτους, ἀχρόους. Μηδὲ τοὺς ἐν πυ-
ρετῷ, εἰ κωματώδεες, κατακεκλασμένους. ὀλέθριον γάρ. Καρδίης πόνος ἅμα ὑποχονδρίῳ συν-
τόνῳ, καὶ κεφαλαλγίῃ κακοήθεες, καίτοι ἀσθματώδες, ἆρά γε ἐξαίφνης οὗτοι τελευτῶσιν; ὡς ἐν Δυ-
σώδει, τούτῳ καὶ οὖρα ἐζυμωμένα, ἐγένετο βιαίως ἐξέρυθρα. Τραχήλου πόνος, κακὸν μὲν ἐν
παντὶ πυρετῷ. κάκιστον δ᾽ οἶσιν ἐκμανῆναι ἐλπίς. Κωματώδεες, κοπιώδεες, ἀχλώδεες, ἄγρυπνοι,
ἐφιδρῶντες πυρετοὶ κακοήθεες. Ἐκ νώτου φρῖκαι πυκναὶ, ὀξέως μεταπίπτουσαι, δύσφοροι,
οὔρου ἀπόληψιν ἐπώδυνον σημαίνουσιν. Καὶ οἱ ἀσώδεες ἀνεμέτως παροξυνόμενοι, κακόν. Κα-
τάψυξις μετὰ σκληρυσμοῦ, σημεῖον ὀλέθριον. Ἀπὸ κοιλίης λεπτὰ μὴ αἰσθανομένῳ διιέναι, ἐόντι
παρ᾽ ἑωυτῷ κακόν. οἷον τῷ ἡπατικῷ. Τὰ σμικρὰ ἐμέσματα χολώδεα κακὸν, ἄλλως τε καὶ ἢν ἐ-
παγρυπνήσωσιν, μυκτὴρ ἐν τουτέοισιν ἀποστάζων ὀλέθριον. Αἷς ἐκ τόκου γε λόχια, ἐπιστάντα
δ᾽ ἅμα πυρετῷ, κώφωσις, καὶ εἰς πλευρὸν ὀδύνη ὀξείη, ἐξίστανται ὀλεθρίως. Ἐν πυρετοῖσι καυ-
σώδεσιν ὑποπεριψύχουσι διαχωρήμασιν, ὑδατοχόλοις, συχνοῖσιν, ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, σημεῖον κα-
κὸν, ἄλλως τε καὶ ἢν κάτοχοι γένωνται. Τὰ ἐξαίφνης ἀποπληκτικὰ λελυμένως, ἐπὶ πυρετή-
ναντι χρονίως ὀλέθρια. οἷον τι ἐπεπόνθη ὁ ἢ Νουμηνίου υἱός. Ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομαὶ εἰς
καρδίην, πυρετώδεες, φρικώδεες, ἀνεμέουσαι ὑδατώδεα, λεπτὰ, πλέονα, παρανεχθεῖσαι ἄφωνοι,
ἐμέσασαι μέλανα, τελευτῶσιν. Ὄμματος κατάκλεισις, ἐν ὀξέϊ κακόν. Ἆρά γε τοῖς ἀσώδεσιν
ἀνεμέτοισιν, ὀσφυαλγέσιν, ἢν θρασέως παρακρούσωσιν, ἐλπὶς μέλανα διελθεῖν. Φάρυγξ ἐπώ-
δυνος ἰσχνὴ μετὰ δυσφορίης, πνιγώδης ὀλεθρίη ὀξέως. Οἷς πνεῦμα ἀνέλκεται. φωνὴ δὲ πνιγώ-
δης ὁ σπόνδυλος ἐγκάθηται, τουτέοισιν ἆρα τὴν τελευτὴν, ὡς συσπῶντός τινος τὸ πνεῦμα γίνε-
ται. Οἱ κεφαλαλγικοὶ κατόχως παρακρούοντες κοιλίης ἀπολελαμμένης, ὄμμα θρασύοντες,
ἀνθηροὶ, ὀπισθοτονώδεες γίνονται. Ἐπ᾽ ὀμμάτων διαστροφῇ πυρετώδει, κοπιώδει, ῥῖγος ὀλέ-
θριον, καὶ οἱ κωματώδεες ἐν τούτοισι, πονηρόν. Αἱ ἐν πυρετοῖσι πρὸς ὑποχόνδριον ὀδύναι, ἀναύ-
δως, ἱδρ… όμεναι, κακοήθεες. τουτοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα ἅμα καυσώδει πυρετῷ, ἢ ἢν κοι-
λίη κατὰ… γῆ, ὀλέθριον. Οἷσι φωναὶ ἅμα πυρετοῖσιν ἐκλείπουσι μετὰ κρίσιν, τρομώδεες
καὶ κωματώδεες τελευτῶσιν. Οἷσι καυστικὰ, μεμωρωμένα, κάτοχα, ποικίλλονται ὑποχόνδρια
καὶ κοιλίην ἐπηρμένοι, σίτων ἀπολελαμμένων, ἐφιδρῶσι, ἆρα τούτοις τὸ θολερὸν πνεῦμα, καὶ τὸ
γονοειδὲς ἐπελθὸν, λύσιν διασημαίνει; καὶ κοιλίη δὲ ἐπαφραχολώδεα προσδιέρχεται, τὸ λαμπώ-
δες ἐν τούτοισιν ὠφελέει οὐρηθὲν, κοιλίη δὲ τούτοισιν ἐπιταράσσεται. Οἷς κῶμα γίνεται ἐπὰ-
φρων περιελθόντων πυρετὸς παροξύνεται ὀξύς. Αἱ ἐκ κεφαλαλγίης ἀφωνίαι ἅμα ἱδρῶσι
πυρετώδεες χαλῶνται ἐφ᾽ ἑαυτῶν, ἐπανιόντα χρονιώτερον ἐπιῤῥιγῶσαι τούτοισιν οὐ πονηρόν.

Χεῖρες τρομώδεες, κεφαλαλγέες, τραχήλου ὀδυνώδεες, ὑπόκωφοι, οὐρέοντες μέλανα δεδασυ-
μένα, οἷσι ταῦτα ἢ, μέλανα προσδέχεσθαι ἥξειν, ὀλέθριον. Αἱ μετ᾽ ἐκλύσεως κατόχως ἀφωνίαι,
ὀλέθριαι. Πλευροῦ ἄλγημα ἆρα πτύσεσι χολώδεσιν ἀλόγως ἀφανισθὲν ἐξίστανται. Ἐπὶ τρα-
χήλου ἀλγήματι κωματώδει ἱδρώδει κοιλίη φυσηθεῖσα, εἰ δέ τι πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ, χαλῶσα,
ὑποπεριπλευθεῖσα, ἐκ τουτέων ἄχολα ἐξίστανται, τὰ τοιαῦτα διασωζόμενα μακροτέρως δια-
νοσέει. ἆρά γε εἰσὶν ἄχολοι περιπλύσιες εὐηθέστεραι, καὶ τὸ φυσώδες ὄγκῳ προσωφελέοι; Κοι-
λίης περίτασις πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ, χαλῶσα, ταχὺ ὀγκουμένη ἔχει τι σπασμῶδες. οἷον καὶ τῷ
Ἀσπασίου υἱῷ, τὸ ἐπιῤῥιγοῦν τούτοις ὀλέθριον. ἐκ τουτέων σπασμώδης ξυννηθεὶς ἢ ἐμφυσηθεὶς μα-
κρότερον διανοσήσας, στόματι σήψιος χλωρῇ ἐπεγένετο. Τὰ κατ᾽ ὀσφὺν κατὰ λεπτὸν χρόνια ἀλ-
γήματα πρὸ ὑποχόνδριον γριφόμενα ἀποσιτικὰ ἅμα πυρετῷ, τούτοισιν εἰς κεφαλὴν ἄλγημα σύν-
τονον ἐλθὸν κτείνει ὀξέως τρόπῳ σπασμώδει. Τὰ ἐπιῤῥιγοῦντα καὶ ἐς νύκτα μᾶλλον τι παρο-
ξυνόμενα ἄγρυπνα φλεβοδυνώδεα ὄντα ἐν τοῖς ὕπνοις. ἐστιν ὅτε οὖρα ὑφ᾽ ἑαυτῶν χαλῶντα ἐς
σπασμοὺς ἀποτελευτᾷ κωματώδεας. Οἱ ἐξ ἀρχῆς ἐφιδρῶντες οὔροισι, πέποσι, καυστικοὶ, ἀ-
κρίτως περιψύχοντες, διὰ ταχέως περικαέες. νωθροί. κωματώδεες. σπασμώδεες, ὀλέθριοι. Τῇ-
σιν ἐπιφόροισι κεφαλαλγικὰ καρώδεα μετὰ βάρεος γινόμενα, φλαῦρα, ἴσως δὲ ταύτῃσι καὶ σπα-
σμῶδες τι παθεῖν ὠφέλει. Τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχνῷ ἀλγήματα πνιγώδεα ἔχει τι σπασμῶδες,

ἄλλως τε καὶ ἀπὸ κεφαλῆς ὁρμῶντα, δι᾽ ὃ καὶ τῇ Θρασύνοντος ἀνεψιῇ. Τὰ ζομώδεα σπασμώδεα
γινόμενα ἐφιδρῶσι φιλυπόστροφα, τούτοις ἡ κρίσις ἐπερριγώσασιν. οὗτοι ἐπερριγοῦσι περὶ κοιλίην
καύματι προκληθέντες. Ὀσφύος πόνος, καὶ κεφαλαλγικὸς καὶ καρδιαλγικὸς μετὰ ἀναχρέμ-
ψεος βιαίης, ἔχει τι σπασμῶδες. Ἀπὸ κοιλίης ὑπόπελια ταραχώδεα, καὶ οὖρα λεπτὰ, καὶ ὑδα-
τώδεα, ὕπωπα. Φάρυγξ ξηχωθεῖσα ἐπ᾽ ὀλίγον, καὶ κοιλίη διαβορβορίζουσα κεναῖς ἐξαναστάσε-
σι, καὶ μετώπου ἀλγήματα, ψηλαφώδεες, κοπιώδεες, ἐν στρώμασι, καὶ ἱματίοισιν ὀδυνώδεες. τὰ ἐκ
τούτων αὐξανόμενα, δυσκόλα. ὕπνος πολὺς ἐν τούτοισι σπασμώδης, καὶ τὰ εἰς μέτωπον ἀλγήματα
βαρέα, καὶ οὔρησις δυσκολαίνουσα. Οὔρου ἐπίστασις καὶ οἷσι ῥίγεα ἐνθὶ τούτοισι σπασμώδεσι, δι᾽ ὃ καὶ
αὕτη φρίξασα ἐξίδρωσεν. Αἱ ἄκριτοι τελευτῶσαι καθάρσιες, ἐν παισὶ μὲν παροξυντικαί. τού-
τοισι δὲ καὶ πάνυ ἐκ τοιούτων καὶ παρ᾽ οὓς ἀνίστανται. Αἱ ταραχώδεες θρασύταται ἐπεγέρσιες
σπασμώδεες ἄλλως τε καὶ μεθ᾽ ἱδρῶτος. Καὶ αἱ τραχήλου καὶ αἱ μεταφρένου κατὰ ψύξιες δοκέου-
σαι, καὶ ὅλου δὲ τοῦ σώματος, ἐν τούτοισι καὶ ἀφρώδεες οὐρήσιες ἅμα ἀψυχίῃ, καὶ ὀμμάτων ἀμαύρω-
σις, σπασμὸν ἐγγὺς σημαίνει. Πήχεος ἀλγήματα μετὰ τραχήλου, σπασμώδεα. ἀπὸ προσώπου δὲ
ταῦτα καὶ κατὰ φάρυγγα, ἦχοι συχνοὶ σπελίζοντες. ἐν τούτοισι ἐν ὕπνοις ἱδρῶτες, ἀγαθοί. ἆρά γε
καὶ τῷ ἱδρῶτι κουφίζεσθαι τοῖς πλείστοις οὐ πονηρόν; οἱ εἰς τὰ κάτω μέρη πόνοι, τούτοισιν εὔφο-
ροι. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐφιδρῶντες, κεφαλαλγέες, κοιλίης ἀπολελαμμένης, σπασμώδεες.
Τὰ ὑποψάθυρα ὑγρὰ διαχωρήματα περιψύχοντα, οὐκ ἀπύρως, φλαῦρα, τὰ ἐνθὶ τούτοισι ῥίγεα,
κύστιν καὶ κοιλίην ἐπιλαμβάνοντα ὀδυνώδεα, ἆρα τὸ κωματῶδες τούτοισιν ἔχειν τι σπασμῶδες;
οὐκ ἂν θαυμάσαιμι. Τὰ ἐν ὀξέσι ἐμετώδεως ἑλκόμενα φλαῦρα, καὶ αἱ λευκαὶ διαχωρήσιες δύ-
σκολοι. ἀγλίσχρα ἐκ τούτων διεξελθόντα ἐξίσανται καύματι πολλῷ. οἱ ἐκ τούτων κωματώδεες νω-
θροὶ, ἀπογίνονται. τὰ ἐκ τοιούτων μακροτέρως ἐπινοσέει, ἆρα περὶ κρίσιν ἤτοι ξηρώδεες δύσπνοοι;
Τὰ δὲ ὀσφύος εἰς τράχηλον καὶ κεφαλὴν ἀναδιδόντα καὶ παραλύσαντα παραπληκτικὸν τρό-
πον σπασμώδεα, παρακρουστικά, ἆρά γε καὶ λύεται τὰ τοιαῦτα σπασμῷ; ἐκ τῶν τοιούτων ποι-
κίλως διανοσέουσι καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἰόντες. Οἱ ἐν ὑστερικαῖσιν ἀπύρως σπασμοὶ εὐχερεῖς, δι᾽ ὃ
καὶ Δορκάδι. Κύστις ἀποληφθεῖσα ἄλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλγίης, ἔχει τι σπασμῶδες, τὰ ναρ-
κωδέως ἐν τούτοισιν ἐκλυόμενα δύσκολα, οὐ μὴν ὀλέθρια. ἆρά γε καὶ παρακρουστικὸν τὸ τοιοῦτον;
Ἆρά γε καὶ περὶ κρόταφον ὀστέων διακοπαὶ σπασμὸν ἐπικαλέονται; ἢ τὸ μεθύοντα πλη-
γῆναι; ἢ τὸ ῥυῆναι πολὺ, ἐν ἀρχῇσι, εἰ δὲ τὸ ποιεῖ σπασμώδεα. Ἐν ἱδρῶτι πτύελα παραρρέον-
τα πυρετώδει ἐόντι, ἀήθεα, ἆρά γε τουτέοισιν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας κοιλίαι καθυγραίνονται; οἶμαι,
ἆρά γε τούτοισιν εἰς ἄρθρον ἀπόστημα ἔσεσθαι; Τὰ ἐπ᾽ ὀλίγον θρασέως παρακρούοντα, μελαγχο-
λικά. ἢν δὲ ἀπὸ γυναικείων ᾖ, θηριώδεα, ἐνθὶ πλείω δὲ ταῦτα συμπίπτει, ἆρά γε καὶ σπασμώ-
δεες αὗται; ἆρά γε καὶ αἱ μετὰ κάρου ἀφωνίαι, σπασμώδεες αὗται; δι᾽ ὃ τῇ τοῦ σκυτέος θυγατρὶ,
ἤρξατο γυναικείων παρεόντων. Οἷσιν σπασμώδεσιν ὀφθαλμοὶ ἐκλάμπουσιν ἀτενέως, οὔτε παρ᾽
ἑωυτοῖσιν εἰσὶν, διανοσέουσί τε μακροτέρως. Τὰ ἀνάπαλιν αἱμορραγέοντα κακὸν, δι᾽ ὃ ἐνθὶ σπλη-
νὶ μεγάλῳ ἐκ δεξιοῦ ῥέειν, καὶ τὰ καθ᾽ ὑποχόνδριον ὡσαύτως, ἐφιδρῶντι δὲ κάκιον. Ἐκ ῥινῶν
μικροῖς ἱδρῶσι περιψυχόμενα κακοήθεα μοχθηρά. Μεθ᾽ αἱμορραγίαν μελαίνων δίοδος, κακὸν, πο-
νηρὰ δὲ καὶ τὰ ἐξέρυθρα, εἰ δὲ ἆρά γε τεταρταίοισι ταῦτα αἱμορραγέει, κωματώδεες; ἐκ τοιούτων
σπασμῷ τελευτῶσιν. ἆρα μελαίνων προδιελθόντων καὶ κοιλίης ἐπαρθείσης; Τὰ αἱμορραγέον-
τα ἐφιδροῦντα, ζώματα, κακοήθεα, οὗτοι διαλεγόμενοι λαθραίως τελευτῶσιν. Ἡ μεθ᾽ αἱμορρα-
γίαν βραχεῖαν, καὶ μελαίνων διαχώρησιν ἐν ὀξέσι κώφωσις, κακόν. αἵματος διαχώρησις ἐν τούτοισι, ὀ-
λέθριον, κώφωσιν δὲ λύει. Ὀσφύϊ ἐπωδύνῳ καρδιαλγικὰ προσιόντα σημεῖα αἱμορραγώδεα.
οἶμαι δὲ καὶ προγεγενημένον σημεῖον. Τὰ τεταγμένοισι χρόνοισιν αἱμορραγέοντα, διψώδεα, δύ-
σκολα, ἐκλυόμενα, μὴ αἱμορραγήσαντα, ἐπιληπτικὰ τελευτᾷ. Τὰ εὐθὺ ταραχώδεα, ἄγρυπνα,
ἀποσαίξαντα ἑκταῖα κουφισθέντα, νύκτα πονήσαντα, εἰς τὴν αὔριον ἐφιδρώσαντα, κατενεχθέν-
τα, παρακρούσαντα αἱμορραγήσει λαύρως, ἆρά γε τὸ ὑδατῶδες οὖρον τοιοῦτόν τι σημαίνει;
Οἷσιν αἱμορραγίαι πλείους παρεληλυθότος χρόνου κοιλίαι πονηρεύονται, ἢν μὴ τὰ οὖρα πεπαν-
θῇ. Ἐν κρισίμοις περιψύξεσι τῶν αἱμορραγιῶν αἱ νεανικαὶ κάκισται. Οἱ καρηβαρικοὶ κατὰ
βρέγμα ὀδυνώδεες, ἄγρυπνοι, αἱμορραγικοὶ, ἄλλως τε καὶ ἤν τι ἐν τραχήλῳ ἐντείνει. Τὰ ἀγρυ-
πνήσαντα ἐξαίφνης ἀλυσμῷ αἱμορραγεῖ, ἄλλως τε καὶ ἢν μή τι προσεῤῥύη, ἆρά γε φρίξαντα;
Τραχήλου ὀδυνώδεα ὄμματα ἐξέρυθρα αἱμορραγικά. Οἷσι κοιλίης ἐπιστάσης αἱμορραγέει,
καὶ ἐπιρριγέει. ἆρα κοιλίη λειεντεριώδης καὶ ἐπίσκληρος ἢ ἀσκαρίδες ἢ ἀμφότερα; Οἷσιν δὲ
ὀσφύος ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν καὶ χεῖρας, ναρκώδεες, καρδιαλγικοὶ, ἰχωρώδεες, αἱμορραγέουσι λά-
βρως, καὶ κοιλίη δὲ καταρρήγνυται, τούτοισι ταραχώδεσιν. Οἷς ἐφ᾽ αἱμορραγίῃ λαύρως πυκνὴ,
μελαίνων, συχνῶν διαχώρησις, ἐπιστάσης αἱμορραγοῦσιν, οὗτοι, κοιλίης ὀδυνώδεες, ἅμα δέ τινι ῥύ-

σει εὔφοροι, ἆρα οὗτοι ψυχροῖς ἐφιδροῦσι πολλοῖς; τὸ ἀνατεταραγμένον ἐν τούτοισιν οὖρον οὐ πονηρὸν, οὐδὲ τὸ ὑφιστάμενον γονοειδὲς, ἐπίσχυον δὲ οὗτοι ὑδατώδεα οὐρέουσιν. Οἷς ἂν ἀπὸ ῥινῶν ἐπὶ κώφωσις, καὶ νωθείῃ μικρὰ ἡ ἀπόσταξις, ἔχει τι δύσκολον, ἔμετος τούτοις συμφέρει καὶ κοιλίης ταραχή. Οἷσιν ἐκ ῥίγεος πυρετοὶ κοπιώδεες γυναικεῖα καταῤῥέχει, τράχηλος δ' ἐν τούτοις ὀδυνώδης, αἱμοῤῥαγικόν. Καὶ διὰ ῥινῶν αἱμοῤῥαγήσειν ἐλπίζειν τὰ σείοντα κεφαλὴν καὶ τὰ ἠχώδεα, αἱμοῤῥαγέει ἢν γυναικεῖα καταβιβάζει, ἄλλως τε καὶ ἢν κατὰ ῥάχιν καῦμα παρακολουθήσῃ, ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικῶν. Καὶ οἱ κατὰ κοιλίην παλμοὶ, ὑποχονδρίου ἐντάσεις ὑπομάκρῳ, ἐγκώδει, αἱμοῤῥαγικοὶ, φρικώδεες οὗτοι. Ἐκ ῥινῶν λαῦρα βίαια πολλὰ ῥυέντα ἕτοιμον εἰς σπασμοὺς προσάγεται, φλεβοτομίη λύει. Αἱ πυκναὶ, καὶ κατὰ μικρὰ ἐπαναστάσιες ὑπόξανθοι γλίσχραι ἔχουσαι μικρὰ κοπρώδεα μεθ' ὑποχονδρίου ἀλγήματος, καὶ πελιδνοῦ ἰκτεριώδεες, ἆρα δὲ ἐπιστάντων αὐτῶν οὗτοι ἐκλύονται; οἶμαί τε καὶ αἱμοῤῥαγέει, τούτοις τάσις ὀσφύος, ἀλγήματα ἐν τούτοισιν αἱμοῤῥαγικά. Ὑποχονδρίου τάσις μετὰ καρηβαρίης καὶ κωφώσιος ἢ τὰ πρὸς αὐτὰς ὀχλέοντα αἱμοῤῥαγικά. Ἐνδεκαταίοισι στάξιες δύσκολαι, ἄλλως τε καὶ ἢν ἐπιστάξις. Τὰ ἐν φρίκῃσιν ἅμα ἱδρώσαντα κεισίμως. εἰς δὲ τὴν αὔριον φρίξαντα παραλόγως ἀγρυπνέοντα, τὰ πεπαινόμενα αἱμοῤῥαγήσειν οἴομαι. Οἷσιν ἐξ ἀρχῆς αἱμοῤῥαγίαι λαῦραι ῥίγος ἵστησι ῥύσιν. Ἐξ αἱμοῤῥαγίας, ῥίγεα μακρά. Οἷσι κεφαλαλγίαι καὶ τραχήλου πόνοι καὶ ὅλου δέ τις ἀκράτεια τοῦ σώματος τρομώδης. αἱμοῤῥαγικὰ λύουσιν, ἀτὰρ καὶ χρόνῳ οὔπω λύονται. Οὖρα τοῖσι παρ' ὦτα ταχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα φλαῦρα, καὶ τὸ καταψύχεσθαι ὧδε πονηρόν. Τὰ ὑποκαρώδεα ἰκτερώδεα οὐ πάνυ αἰσθανόμενα οἷσι λύστες κοιλίη καταῤῥήγνυται, ἴσως καὶ ἐπίστασις. οὗτοι ἐκλύονται, ἆρα τούτοισι καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα; Τὰ ἐπεχημένα μετὰ ῥίγεος οὖρα πονηρὰ, ἄλλως τε καὶ προκαρωθέντα τὰ παρ' οὖς. ἆρα ὦδε τούτοισιν ἐλπίς; Ἐκ στροφώδεος ὑπόστασις ἰλυώδης, ὑποπέλιος, κακὴ, ἆρά γε ἐκ τῶν ὑποχονδρίων ὀδυνᾶται; δοκέω δὲ δεξιὸν ἐκλύονται. ἆρα τὰ παρ' ὦτα τοιούτοισιν ὀδυνώδεα ἐπ' ὀλίγῳ; κοιλίη καταῤῥαγεῖσα τούτοισιν ἐν ἅπασιν ὀλέθριον. Ἐν τισιν ἀσώδεσιν ἀγρυπνίῃσι τὰ παρ' οὖς μάλιστα. Ἐπὶ εἰλεοῖσι δυσώδεσι πυρετῷ ὀξεῖ, ὑποχονδρίῳ μετεώρῳ χρονιωτέρῳ, τὰ παρ' οὖς ἐπαρθέντα κτείνει. Ἐκ κωφώσιος ἐπιεικῶς τὰ παρ' ὦτα, ἄλλως τε καὶ ἢν ἀσῶδές τι ἐπιγένηται, καὶ τοῖσι κωματώδεσιν, ὦδε τούτοισι μᾶλλον. Τὰ παρ' ὦτα φλαῦρα τοῖσι παραπληγικοῖς. Τὰ σπασμώδη τρόπον παροξυνόμενα κατόχως τὰ παρ' οὖς ἀνίστησιν. Τὸ σπασμῶδες τρομῶδες ἀσῶδες, κατόχως μικρὰ παρ' οὖς ἐπιπαροξυνόμενα. Ἆρά γε εἰσὶ τὰ παρ' ὦτα κεφαλαλγικοί; ἆρά γε καὶ ἐφιδροῦσι τὰ ἄνω. εἶτα καὶ κοιλίη καταῤῥήγνυται, καί τι κωματῶδες; ἆρά γε καὶ ὑδατώδεα οὖρα ἐναιωρεύμενα λευκοῖς, καὶ ποικίλως ἔκλευκα, δυσώδεα ποιέει τὰ παρ' οὖς; ἆρά γε εἰσὶ τὰ τοιαῦτα οὖρα, στάξιες πυκναί, ἆρά γε καὶ γλῶσσα τούτοις λείη; Οἷσι πνεῦμα τουμένοισιν ἐοῦσιν ἴκτεροι, καὶ πυρετοὶ ὀξέες μεθ' ὑποχονδρίων σκληρῶν κατεψύχθαι, εἰ τὰ παρ' ὦτα μεγάλα ἵστανται. Τὰ κωματώδεα, ἀσώδεα, ὑποχόνδρια ὀδυνώδεα, ἐμετώδεα μικρὰ, ἐν τούτοισι τὰ παρ' οὖς ἐπανίστανται, πρόσθεν δὲ καὶ τὸ περὶ πρόσωπον. Κοιλίης μέλανα κοπρώδεα διείσης, κῶμα ἐπιφανὲν τὸ παρ' οὖς ἀνίστησιν. Βήχια μετὰ πτυελισμοὺς ὄντα τὸ παρ' οὖς ἀπαλλάσσει. Ἐν κεφαλαλγίῃ κῶμα, καὶ κώφωσις παρ' οὖς τι ἐξοιδέεται. Ὑποχονδρίου σύντασις μετὰ κώματος ἀσώδους καὶ κεφαλαλγίης, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει. Τὰ ἐπώδυνα παρ' οὖς ἀκρίτως καταμωλυνθέντα φλαῦρα.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΡΟῤῬΗΤΙΚῸΝ ΒΙΒΛΊΟΝ Β'.

Τῶν ἰητρῶν προῤῥήσιες ἀπαγγέλλονται συχναί τε καὶ μαλακαὶ, καὶ θαυμασταί. οἵας ἐγὼ μὲν οὔτ' αὐτὸς προεῖπον, οὔτ' ἄλλου του ἤκουσα προλέγοντος. εἰσὶ δ' αὐτῶν, αἱ μὲν τοιαίδε. ἄνθρωπον δοκέειν ὀλέθριον εἶναι, καὶ τῷ ἰητρῷ τῷ μελεδαίνοντι αὐτέου, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν. ἐπεισιόντα δὲ ἰητρὸν ἕτερον εἰπεῖν, ὅτι ὁ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ἀπολεῖται, ὀφθαλμῶν δὲ τυφλὸς ἔσται. καὶ παρ' ἕτερον δοκέοντα παγκάκως ἔχειν, ἐσελθόντα προειπεῖν, τὸν μὲν ἄνθρωπον ἀναστήσεσθαι, χεῖρα δὲ χωλὴν ἕξειν. καὶ ἄλλῳ τῳ δοκέοντι οὐ περιέσεσθαι, εἰπεῖν, αὐτὸν μὲν ὑγιέα ἔσεσθαι, τῶν δὲ ποδῶν τοὺς δακτύλους μελανθέντας, ἀποσαπήσεσθαι. καὶ τἄλλα τοιουτότροπα προῤῥήματα λέγεται ἐν τοιουτέῳ τῷ εἴδει. ἕτερος δὲ τρόπος προῤῥήσιος ὠνεομένοισί τε καὶ διαπρηχθησομένοισι προειπεῖν. τοῖσι μὲν, θανάτους. τοῖσι δὲ, μανίας. τοῖσι δὲ, ἄλλας νόσους. ὧδε πᾶσι τούτοισί τε καὶ τοῖσι προτέροισι χρόνοισι, προφητίζειν, καὶ πάντα ἀληθεύειν. ἄλλο δὲ σχῆμα προῤῥήσεων, τάδε λέγεται. τοὺς ἀθλητὰς γινώσκειν καὶ τοὺς τῶν νούσων εἵνεκα γυμναζομένους τε καὶ ταλαιπωρέοντας, ἤν τι ἢ τοῦ σιτίου ἀπολίπωσιν, ἢ ἑτεροῖόν τι φάγωσιν,

έωσιν, ἢ ποτῷ πλέονι χρήσωνται, ἢ τοῦ περιπάτου ἀπολίπωσιν, ἢ ἀφροδισίων τι πρήξωσι. τούτων πάντων οὐδὲν λανθάνει, οὐδ᾽ εἰ σμικρόν τι εἴη ἀπειθήσας ὤνθρωπος, οὕτως ἐξήκει βοᾶσθαι. οὗτοι πάντες οἱ τρόποι λέγονται τῶν προῤῥήσίων. ἐγὼ δὲ τοιαῦτα μὲν οὐ μαντεύομαι. σημεῖα δὲ γράφω, οἷσι χρὴ τεκμαίρεσθαι τούς τε ὑγιέας ἐσομένους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς ἀποθανουμένους. τούς τε ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἢ ἐν πολλῷ ὑγιέας ἐσομένους, ἢ ἀπολουμένους. γέγραπται δέ μοι καὶ περὶ ἀποστασίων, ὡς χρὴ ἐπισκέπτεσθαι ἑκάστας. δοκέω δὲ καὶ τοὺς προειπόντας περί τε τῶν χωλωσίων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιουτέων ἤδη ἀποστηριζομένους τοῦ νοσήματος προειπεῖν, καὶ δήλου ἐόντος, ὅτι οὐ παλινδρομήσει ἡ ἀπόστασις, ἔπειτα νόσον εἶχον πολὺ μᾶλλον, ἢ πρὶν ἄρξασθαι τὴν ἀπόστασιν γινομένην. ἐλπίζω δὲ καὶ τ᾽ ἄλλα προῤῥηθῆναι θανάτους τε καὶ νοσήματα καὶ μανίας. ταῦτα δέ μοι δοκέει τοιαῦτα γενέσθαι, καὶ οὐδέν τι δοκέει χαλεπὰ εἶναι προειπεῖν τῷ βουλομένῳ τὰ τοιάδε διαγωνίζεσθαι. πρῶτον μὲν γὰρ τοὺς ἐφύδρους τε καὶ φθινώδεας τίς οὐκ ἂν γνοίη; ἔπειτα τοὺς παραφρονήσαντας ἐστὶ μὴ πολὺ λανθάνειν, εἴ τις εἰδείη οἷσι τὸ νόσημα τοῦτο ἢ ξυγγενές ἐστιν, ἢ πρόσθεν πότ᾽ ἐμάνησαν. εἰ δ᾽ οὗτοι οἱ αὐτοὶ οἰνοφλυγέοιεν, ἢ κρεηφαγοῖεν, ἢ ἀγρυπνοῖεν, ἢ τῷ ψύχει ἢ τῷ θάλπει ἀλογίστως ὁμιλέοιεν, πολλαὶ ἐλπίδες ἐκ τουτέων τῶν διαιτημάτων, παραφρονῆσαι αὐτούς. τούς τε τὰς αἱμοῤῥοΐδας ἔχοντας, εἴ τις ὁρῴη τοῦ χειμῶνος περιψυχέοντάς τε καὶ εὐχρόους ἐόντας, ἔστι προειπεῖν ἀμφὶ τούτων. ἐς γὰρ τὸ ἔαρ ἤ κατὰ ῥαγῆναι τὸ αἷμα πολλαὶ ἐλπίδες, ὥς τε ἀχρόους τε καὶ ὑδαλέους περὶ τὴν θερείην τούτους εἶναι. ἀλλὰ χρὴ προλέγειν καταμανθάνοντα πάντα ταῦτα, ὅστις τῶν τοιουτέων ἐπιθυμέει ἀγωνισμάτων. ἔστι γὰρ ἐκ τῶν γεγραμμένων προειπεῖν, καὶ θάνατον, καὶ μανίην, καὶ ὑγιείην. εἴη μὲν δ᾽ ἂν καὶ ἄλλα πάμπολλα τοιαῦτα, ἀλλὰ τὰ εὐγνωστότατα ἔδοξέ μοι γράψαι. συμβουλεύω δὲ ὡς σωφρονεστάτους εἶναι, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ τέχνῃ, καὶ ἐν τοῖσι τοιούτοισι προῤῥήμασι. γνόντας ὅτι ἐπιτυχὼν μὲν ἄν τις τοῦ προῤῥήματος, θαυμασθείη ὑπὸ τοῦ ξυνιέντος ἀλγέοντος. ἁμαρτὼν δ᾽ ἄν τις, πρὸς τῷ μισεῖσθαι, τάχ᾽ ἂν καὶ μεμηνέναι δόξειεν. ὧν δὴ εἵνεκα κελεύω, σωφρόνως τὰ προῤῥήματα ποιέεσθαι, καὶ τ᾽ ἄλλα πάντα καὶ ταῦτα. καίτοι γε ἀκούω καὶ ὁρῶ οὔτε κρίνοντας ὀρθῶς τοὺς ἀνθρώπους τά λεγόμενά τε καὶ περιιδόμενα ἐν τῇ τέχνῃ, οὔτ᾽ ἀπαγγέλλοντας, ἀμφὶ δὲ τῶν γυμναζομένων καὶ ταλαιπωρεόντων, τὰς μὲν ἀτρεκείας τὰς λεγομένας ὡς λέγουσιν οἱ λέγοντες, οὔτε δοκέω εἶναι, οὔτ᾽ εἴ τις δοκέει, κωλύω δοκέειν. ἀπὸ σημείου μὲν γὰρ οὐδενὸς βλάπτεται τὰ ὑπερνοήματα, οὔτε καλοῦ, οὔτε κακοῦ, ὧ χρὴ πιστεύσαντα εἰδέναι, εἴτε ὀρθῶς ἀπήγγελται, εἴτε οὔ. ἄλλως δὲ ἐκποιέει τῷ βουλομένῳ πιστεύειν, οὐ γὰρ ἐμποδὼν ἵσταμαι. δοκέω δὲ αὐτῶν εἴ τι ἀληθὲς λέγεται, ἢ τῶν δὲ τῶν περὶ τοὺς γυμναζομένους, ἢ ἐκείνων τῶν πρότερον γεγραμμένων, πρῶτον μὲν τῶν σημείων τεκμήρασθαι τοῦτον γνόντα. ἔπειτα ἐνδοιαστῶς τε καὶ ἀνθρωπίνως προειπεῖν. ἅμα δὲ καὶ τοὺς ἀπαγγέλλοντας τερατωδεστέρους διηγεῖσθαι ἢ ὡς ἐγένετο. ἐπεὶ οὐδὲν τῇσι νούσοισιν εὐπετὲς γινώσκειν τὰ ἁμαρτήματα. καί τοι κατάκεινταί γε οἱ ἄνθρωποι, καὶ διαιτήμασιν ὀλιγοτρόφοισι χρῶνται. ὥστε μὴ πάμπολλα δεῖ ὁρᾶσθαι ὑποσκεπτόμενον τὸν μελεδαίνοντα. οἱ μὲν γὰρ πίνουσι μόνον. οἱ δὲ πρὸς τῷ πίνειν, ἢ ῥύφημα ἢ σιτίον ὀλίγιστον ἐπιφέρονται. ἀνάγκη οὖν ἐν τῷ τοιούτῳ, τοὺς μὲν τῷ ποτῷ πλέονι χρησαμένους, δυσπνοωτέρους γίνεσθαι, καὶ οὐρέοντας πλέον φαίνεσθαι. τοὺς δὲ τῷ ῥοφήματι ἢ τῷ σιτίῳ πλεονάσαντας, διψῆν τε μᾶλλον καὶ πυρεταίνειν. εἰ δέ τις ἀμφοτέροις καὶ τῷ ποτῷ, καὶ τοῖσι περὶ τὰ σιτία ἀμέτρως χρήσαιτο, πρὸς τῷ πυρεταίνειν καὶ δυσπνοεῖν, καὶ τὴν γαστέρα περιτεταμένην ἂν καὶ μείζω ἔχειν. ἔξεστι δὲ καὶ ταῦτα πάντα καταβανίζειν κάλλιστα, καὶ τ᾽ ἄλλα τοῖσι δοκιμοῖσι, οἷσιν ἔχομέν τε καὶ χρεόμεθα εὖ πάντα. πρῶτον μὲν γὰρ τῇ γνώμῃ τε καὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἄνθρωπον κατακείμενον ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ ἀτρεκέως διαιτώμενον, ῥᾷόν ἐστι γνῶναι, ἤν τι ἀπειθήσῃ, ἢ περιοδοιπορέοντα, καὶ πάμπολλα ἐσθίοντα. ἔπειτα τῇσι χερσὶ ψαύσαντα τῆς γαστρός τε καὶ τῶν φλεβῶν, ἧσσόν ἐστιν ἐξαπατᾶσθαι ἢ μὴ ψαύσαντα. αἵ τε ῥῖνες ἐν μὲν τοῖσι πυρεταίνουσι, πολλά τε καὶ καλῶς σημαίνουσιν. αἱ γὰρ ὀδμαί, μέγα διαφέρουσιν. ἐν δὲ τοῖσιν ἰσχύουσί τε καὶ ὀρθῶς διαιτωμένοισιν, οὐκ οἶδα τί ἂν χρησαίμην. οὐδ᾽ ἐν τούτῳ τῷ δοκιμίῳ. ἔπειτα τοῖς ὠσὶ, τῆς φωνῆς ἀκούσαντα καὶ τοῦ πνεύματος ἔστι διαγινώσκειν, ἃ ἐν τοῖσιν ἰσχύουσιν, οὐχ ὁμοίως ἐστὶ δῆλα. ἀλλ᾽ οἵως πρόσθεν. ἢν τὰ ἤθεα τῶν νοσημάτων τε καὶ τῶν ἀλγεόντων ἐκμάθῃ ὁ ἰητρὸς, οὐ χρὴ προλέγειν οὐδέν. οὐ γὰρ ἂν δυσπνούστερος ὤνθρωπος γένοιτο, ἔτι πλανωμένης τῆς νόσου, καὶ πυρετήνειεν ὀξυτέρῳ πυρί. καὶ ἡ γαστὴρ ἐπιταθείη. ὥς τε διὰ ταῦτα, οὐκ ἀσφαλὲς προλέγειν πρόσθεν, πρὶν ἂν κατάστασιν λαβεῖν τὸ νόσημα. μετὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ὅτι ἂν παράλογον γένηται λέγειν χρή. δῆλα δὲ τὰ διὰ τὴν ἀπειρίην γινόμενα κακά. αἵ τε γὰρ δύσπνοιαι, καὶ τ᾽ ἄλλα ταῦτα, τῇ ὑστεραίῃ πεπαύσεται, ἢν δι᾽ ἁμαρτάδα γένηται. ἢν οὖν τις ταύτην τὴν κρίσιν περιιδὼν λέγῃ, οὐχ ἁμαρτήσεται. ἐγὼ μὲν νῦν τόνδε τὸν τρόπον ἐσηγέομαι τῶν ἐπισκεψίων, καὶ περὶ τῶν οἴκοι μενόντων, οἷα ἐξαμαρτάνουσιν. καὶ περὶ τῶν γυμναζομένων τε καὶ τῶν ἄλλων πάντων. τὰς δ᾽ ἀκριβείας κείνας ἀκούω τε καὶ καταγελῶ τῶν ἀπαγγελλόντων, σμικρὰ μὲν γὰρ ἀπειθούντων τῶν ἀνθρώπων, οὐκ

οἶδ᾽ ὅπως ἂν ἐλέγξαιμι. εἰ δ᾽ εἴη μείζονα τὰ ἁμαρτήματα, ὅν τινα τρόπον ὑποσκέπτεσθαι χρὴ, γρά-
φω. χρὴ δὲ πρῶτον μὲν τὸν ἄνθρωπον ἐν ᾧ μέλλει τις γνώσεσθαι τὰ ἀπηθυμένα, ἅπασαν ἡμέρην
ὁρᾶν, ἐν τῷ αὐτῷ τε χωρίῳ, καὶ τὴν αὐτὴν ὥρην, μάλιστα τῆμος ἥλιος νεωστὶ καταλάμπει, τοῦτον
γὰρ τὸν χρόνον ὑποκεκενωμένος ἂν εἴη. καὶ νῆστις ἂν ἔτι εἴη, καὶ τεταλαιπωρηκὼς οὐδὲν, πλὴν τῶν
ὀρθρινῶν περιπάτων, ἐν οἷς ἥκιστα ἀπηθεῖ. ἢν γε ἐπανεγερθεὶς ὤνθρωπος ἐς τὴν περίοδον κατα-
στῇ. ὥς τε ἀνάγκη τὸν δικαίως διαιτώμενον μάλιστα ταύτην τὴν ὥρην, ὁμαλῶς ἔχειν τὴν κατάστασιν
τοῦ χρώματός τε, καὶ τοῦ ξύμπαντος σώματος, διὸ καὶ ὁ ἐπιμελούμενος ὀξύτατος τ᾽ ἂν εἴη καὶ τὸν
νόον καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον. ἐνθυμέεσθαι δὲ χρὴ καὶ τοῦ ἀνθρώπου, τὴν γνώμην.
τοὺς τρόπους. τοῦ σώματος τὴν δύναμιν. ἄλλοι γὰρ ἄλλα ῥηϊδίως ἐπιτελοῦσι τῶν προστασσομένων, καὶ
χαλεπῶς. πρῶτον μὲν οὖν ὁ λιμαγχεόμενος εἰ πλείονα φάγῃ τε καὶ πίῃ, τούτοισι δῆλος ἔσται, καὶ 10
ὀγκηρότερος αὐτοῦ τὸ σῶμα φανεῖται, καὶ λιπαρότερον καὶ εὐχρούστερον ἔσται, ἢν μὴ κακῶς διακε-
χωρήκῃ τὰ ἀπὸ τῆς γαστρὸς αὐτῷ. ἔσται δὲ καὶ εὐθυμότερος ἐν τῇ ταλαιπωρίᾳ. σκεπτέον δὲ καὶ ἤν
τι βρυχάνῃ ἢ ὑπὸ φύσης ἔχηται. ταῦτα γὰρ προσήκει γίνεσθαι, τοῖσι ὧδε διακειμένοισι, ὥσθ᾽ ταύ-
τῃ τῇ ἁμαρτάδι. ἢν δὲ ἐσθίειν τε ἤδη ἀναγκαζόμενος συχνὰ, καὶ ταλαιπωρέειν ἰσχυρῶς, ἢ τὸ σιτίον
μὴ καταφάγῃ, ἢ θωρηχθῇ, ἢ μὴ περιέλθῃ ἀπὸ τοῦ δείπνου συχνοῦ, ὧδ᾽ ὑποσκέπτεσθαι. τὸ μὲν δεῖπνον
εἰ μὴ καταφάγοι, περιπατῆσαι δὲ τὰ μεμαθηκότα, ἥδιόν τε ἂν προσιδεῖν, ὀξύτερος τε καὶ ὀργασι-
κώτερος, ἐν τοῖσι γυμνασίοισι. ὁ δ᾽ ἀπόπατος, σμικρότερός τε καὶ ξυνεστηκὼς μάλιστ᾽ ἂν τούτῳ γέ-
νοιτο. ἢν δὲ τὸ δεῖπνον καταφαγὼν μὴ περιπατήσῃ, βρυχάνοι τ᾽ ἄν. καὶ φυσώδης εἴη. καὶ πλῆθος οὐκ
ἔλασσον φαίνοιτο. καὶ ἱδρώσῃ ἂν μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἐν τῇ ταλαιπωρίῃ. καὶ δύσπνοος ἂν εἴη καὶ βα-
ρύς. αἵ τε διέξοδοι τῆς κοιλίης, μέζονές τε καὶ ἧσσον γλίσχραι τουτέων γένοιτ᾽ ἄν. εἰ δὲ μήτε τὸ σιτίον 20
καταναλώσειε, μήτε περιπατήσειε, νωθρότερος ἂν εἴη καὶ ὀγκωδέστερος. εἰ δὲ μεθυσθείη, ἱδρώη
τ᾽ ἂν μᾶλλον ἢ πρόσθεν, καὶ δύσπνοος ἂν εἴη, καὶ βαρύτερος αὐτὸς ἑωυτοῦ, καὶ ὑγρότερος. εἴη δ᾽ ἂν καὶ
εὐθυμότερος, ἢν μή τι αὐτῷ ἡ κεφαλὴ ἀνιῷτο. γυναικὶ δὲ χρησάμενος ἅπαξ, ὀξύτερος τ᾽ ἂν εἴη
καὶ λελυμένος μᾶλλον. εἰ δὲ πλειστάκις διαπρήξαιτο, σκληρότερος ἂν γένοιτο. καὶ αὐχμηρόν τε ἔ-
χων. καὶ ἀχρούστερός τε καὶ κοπιώδης μᾶλλον. Ἀποπάτους δὲ χρὴ διαχωρέειν τοῖσι ταλαιπω-
* ρέουσιν, ἔστ᾽ ἂν ὀλιγοσιτέωσί τε καὶ ὀλιγοποτέωσι, σμικροὺς τε καὶ σκληρούς. ἢν δὲ παύσῃ ἡμέρην,
ἤν τε καὶ διὰ τρίτης, ἤ τε τετάρτης, ἢ διὰ πλέονος χρόνου διαχωρέῃ, κίνδυνος ἢ πυρετὸν, ἢ διαῤῥοίην
ἐπιλαβεῖν. ὅσα δὲ ὑγρότερά ἐστι τῶν διαχωρημάτων, ἢ ὥς τε ἐκτυποῦσθαι ἐν τῇ διεξόδῳ, ταῦτα
δὲ πάντα τοῖσι κακίω. τοῖσι δὲ συχνὰ ἐσθίουσιν ἤδη, καὶ πολλὰ ταλαιπωρέουσι. τὴν διέξοδον χρὴ
μαλθακὴν ἐοῦσαν, ξηρὴν εἶναι. πλῆθος τῶν τε εἰσιόντων κατὰ λόγον τῆς ταλαιπωρίης. διαχωρέει 30
δὲ ἀπὸ τῶν ἴσων σιτίων. τοῖσι μὲν ἐλάχιστα ταλαιπωρέουσι, πλεῖστα. τοῖσι δὲ ταλαιπωρέουσι πλεῖ-
στα, σμικρὸν, ἢν ὑγιαίνωσί τε καὶ δικαίως διαιτῶνται, ἀλλὰ πρὸς ταῦτα συμβάλλεσθαι. αἱ δὲ ὑ-
γρότεραι τῶν διαχωρήσεων καὶ ἄτερ πυρετῶν γινόμεναι, καὶ ἑβδομαῖαι, καὶ θᾶσσον κρινόμεναι,
λυσιτελέες ἐς ἅπαξ παύσαι γινόμεναι, καὶ μὴ ὑποστρέφουσαι. εἰ δ᾽ ἐπιπυρεταίνοιεν οἱ ἄνθρωποι, ἢ
ὑποστρέφοιεν αἱ διάῤῥοιαι εἰ μακραὶ γίγνοιντο, πάντως πονηραὶ, εἴτε χολώδεες ἦσαν, εἴτε φλεγμα-
τώδεες, εἴτε ὠμαί. καὶ διαιτημάτων τε ἰδίων προσδεόμεναι ἕκασται, καὶ φαρμακευσίων ἄλλαι ἄλλων.

Οὖρον δὲ χρὴ κατά τε τὸ τοῦ πινομένου πλῆθος διουρέεσθαι. καὶ ἰὸν αἰεί. καὶ ἀθρόον ὡς μάλιστα.
καὶ ῥοπῇ ὀλίγον παχύτερον, ἢ οἷον ἐπόθη. εἰ δὲ εἴη ὑδατῶδές τε, καὶ πλεῖον τοῦ προστασσομένου πί-
νεσθαι, σημαίνει μὴ πείθεσθαι τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ πλέονι ποτῷ χρῆσθαι, ἢ οὐ δύνασθαι ἀναξηρανθῆ-
ναι, ἔστ᾽ ἂν τὰ τοιαῦτα ποιέῃ τὸ οὖρον. εἰ δὲ κατ᾽ ὀλίγον στάζοι τὸ οὖρον, σημαίνει ἢ φαρμακεύσιος δεῖσθαι 40
τὸν ἄνθρωπον, ἢ νόσημά τι τῶν περὶ κύστιν ἔχειν. αἷμα δὲ οὐρῆσαι, ὀλιγάκις μὲν καὶ ἄτερ πυρετοῦ καὶ
ὀδύνης οὐδὲν κακὸν σημαίνει, ἀλλὰ κόπων λύσις γίνεται. εἰ δὲ πολλάκις οὐρέοι, ἤ τι τούτων προσγί-
νοιτο, δεινόν. ἀλλὰ προλέγειν ἤν τε ξὺν ὀδύνῃσι οὐρέηται, ἤν τε ξὺν πυρετῷ, πύον ἐπιδιουρήσειν,
καὶ οὕτω παύεσθαι τῶν ἀλγεόντων. παχὺ δὲ οὖρον λεπτὴν ὑπόστασιν ἔχον, σημαίνει ἢ περὶ τὰ ἄρ-
θρα τινὰ ὀδύνην καὶ ἔπαρσιν. αἱ δ᾽ ἄλλαι ὑποστάσεις αἱ ἐν τοῖσιν οὔροισι τῶν γυμναζομένων πᾶσαι
ἀπὸ τῶν νοσημάτων γίνονται τῶν περὶ τὴν κύστιν. δῆλον δὲ ποιέουσι, ξὺν ὀδύνῃσί τε γὰρ ἔσονται,
καὶ δυσαπάλλακτοι. καὶ ταῦτα μὲν γράφω περὶ τούτων καὶ λέγω τοιαῦτα ἕτερα. ὧν δὲ δι᾽ ἀκρί-
βειαν κατηγορέονται τῶν προῤῥήσεων, τοῖσι μὲν αὐτῶν, αὐτὸς ξυνεγενόμην, τῶν δὲ παισί τε καὶ
μαθητῇσιν ἐνέτυχον, εὗρον. τῶν δὲ ξυγγράμματα ἔλαβον. ὥς τε εὖ εἰδὼς οἷα ἕκαστος αὐτῶν ἐφρόνει.
καὶ τὰς ἀκριβείας οὐδαμοῦ εὑρὼν, ἐπεχείρησα τάδε γράφειν. Περὶ δὲ ὑδρώπων τε καὶ φθισίων. 50
καὶ τῶν ποδαγρῶν, τῶν τε καὶ λαμβανομένων ὑπὸ τῆς ἱερῆς νόσου καλεομένης, τάδε λέγω. κα-
τὰ μέν τι περὶ πάντων, τὸ αὐτό. τὸν γὰρ ξυντονέα τουτέων τῶν νουσημάτων ἔστιν εἰδέναι δυσα-
πάλλακτον ἐόντα. τὰ δὲ ἄλλα καθ᾽ ἕκαστον γράψω. χρὴ δὲ τὸν ὑπὸ τοῦ ὕδρωπος ἐχόμενον καὶ μέλ-
λοντα περιέσεσθαι, ἄσπλαγχνόν τε εἶναι, καὶ ἀνατείνεσθαι, καὶ φύσιν ἅμα πέττεσθαί τε εὐπετέως.

εὔπνοόν τε ἐόντα, ἀνώδυνον εἶναι καὶ χλιαρόν. ὁμαλῶς πᾶν τὸ σῶμα ἔχειν καὶ μὴ περιεστηκὸς περὶ τὰ ἔσχατα. κρέσσον δὲ ἐπάρματα μᾶλλον ἔχειν ἐν τοῖσιν ἀκρωτηρίοισι. ἄριστον δὲ μηδὲ ἕτερον τούτων, ἀλλὰ μαλακά τε χρὴ καὶ ἰσχνὰ εἶναι τὰ ἀκρωτήρια. καὶ τὴν γαστέρα μαλθακὴν εἶναι, ψαυομένην. βῆχα δὲ μὴ προσεῖναι, μὴ δὲ δίψαν, μὴ δὲ τὴν γλῶσσαν ἐπιξηραίνεσθαι, οὔτε τῷ ἄλλῳ χρόνῳ, καὶ μετὰ τοὺς ὕπνους. γίνεται δὲ ταῦτα, κάρτα. τὰ δὲ σιτία ἡδέως δέχεσθαι. καὶ ἐσθίοντα ἱκανά, μὴ πονεῖσθαι. τὴν δὲ κοιλίην πρὸς μὲν τὰ φάρμακα, ὀξέην εἶναι. τὸν δ᾽ ἄλλον χρόνον διαχωρέειν, μαλθακὸν ἐκτετυπωμένον. τὸ δὲ οὖρον φαίνεσθαι περαιούμενον πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ τῶν οἴνων τὰς μεταβολάς. τὴν δὲ ταλαιπωρίην εὐπετέως φέρειν, καὶ ἄκοπον εἶναι. ἄριστον μὲν οὕτω πάντα διακεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀσφαλέστατ᾽ ἂν γένοιτο ὑγιής. εἰ δὲ μή, ὡς πλεῖστα τουτέων ἐχέτω. ἐν ἐλπίσι γὰρ ἔσται περιγενέσθαι. ὃς δ᾽ ἂν μηδὲν τούτων ἔχῃ, ἀλλὰ τὰ ἐναντία, ἀνέλπιστον ἐόντα εἰδέναι. ὃς δ᾽ ἂν τούτων ὀλίγα ἔχῃ, ἄφημι μὲ χρηστὰ εἶναι τῷ ὑδρωπιῶντι προσόντα, ὀλίγαι ἐλπίδες αὐτῷ. ᾧ δ᾽ ἂν αἱμορραγέῃ πολλὸν ἄνω καὶ κάτω, καὶ πυρετὸς ἐπιγένηται, ὕδατος ἐμπλησθῆναι πολλοῦ ἐλπίδες τοῦτον, καὶ τῶν ὑδρώπων, οὗτος ὀλιγοχρονιώτατός τε, καὶ ἐν τοῖσιν ἀφλεκτοτάτοισιν. ἄλλῳ δὲ προσημαίνειν περὶ τούτου. οἷσι δὲ οἰδήματα μεγάλα γινόμενα καταμαραίνεται, καὶ αὖθις ἐπαίρεται, οὗτοι δὲ μᾶλλον περιγίνονται τῶν ἐκ τῶν αἱμάτων τῆς ἀναῤῥήξιος, ἐμπιπραμένων. ἐξαπατέουσι δὲ τοὺς ἀλγέοντας οὗτοι οἱ ὕδρωπες, ὥς τε ποιέουσιν αὐτοὺς ἀπιέντας τοῖσιν ἰητροῖσιν ἀπόλλυσθαι. Περὶ δὲ τῶν φθινόντων, κατὰ μὲν τὸ πτύελον καὶ τὴν βῆχα, ταῦτα λέγω, ἅπερ περὶ τῶν ἐμπύων ἔγραφον. χρὴ γὰρ τὸ πτύελον τῷ μέλλοντι καλῶς ἀπαλλάξειν, εὐπετέως τε ἀναβήσσεσθαι, καὶ εἶναι λευκόν. καὶ ὁμαλόν. καὶ ὁμόχροον. καὶ ἀφλέγμαντον. τὸ δ᾽ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταῤῥέον, ἐς τὰς ῥῖνας τρέπεσθαι. πυρετὸν δὲ μὴ λαμβάνειν, ὥς τε τῶν σιτίων μὴ κωλύεσθαι, μὴ δὲ διψῆν. ἡ δὲ γαστὴρ ὑποχωρείτω πᾶσαν ἡμέρην. καὶ τὸ ὑποχωρέον ἔστω σκληρόν. πλῆθος δὲ κατὰ τὰ εἰσιόντα. τὸν δὲ ἄνθρωπον ὡς ἥκιστα λεπτὸν εἶναι. τὸ δὲ στῆθος ἐπαινεῖν χρή, τετράγωνόν γε ἐόν, καὶ λάσιον. καὶ ὁ χόνδρος αὐτοῦ μικρὸς ἔστω. καὶ σεσαρκωμένος ἰσχυρῶς. ὅς τις μὲν γὰρ ταῦτα πάντα ἔχει, περιεστηκότατος γίνεται. ὃς δ᾽ ἂν μηδὲν τούτων ἔχῃ, ὀλεθριώτατος. ὅσοι δ᾽ ἂν ἔμπυοι γένωνται νέοι ἐόντες ἐξ ἀποσκήψιος, ἢ σύριγγος, ἢ ἀπ᾽ ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων, ἢ ἐκ παλινδρομέης ἀποστάσιος, οὐ περιγίνονται, ἢν μὴ πολλὰ κάρτα αὐτοῖσιν ἐπιγένηται τῶν ἀγαθῶν σημείων. ἀπόλλυνται δὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἐς τὸ φθινόπωρον. ἰσχυρῶς δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων νοσημάτων μακρῶν, ἐς τὴν ὥραν ταύτην τελευτῶσιν οἱ πλεῖστοι. τῶν δ᾽ ἄλλων ἥκιστα περιγίνονται, αἵ τε παρθένοι καὶ αἱ γυναῖκες, ᾗσιν ἀπολήψει ἐπιμηνίων ἡ φθίσις γένηται. εἰ δὲ μέλλοι τις περιέσεσθαι τῶν παρθένων, ἢ τῶν γυναικῶν τῶν τε ἄλλων σημείων τῶν τε ἀγαθῶν δεῖ πολλὰ ἐπιγενέσθαι, καὶ τὰ ἐπιμήνια λαμπρῶς τε καὶ καθαρῶς ἐπιφαίνεσθαι, ἢ οὐδεμία ἐλπίς. οἱ δὲ ἐκ τῶν αἱμάτων τῆς ἀναῤῥήξιος ἔμπυοι γινόμενοι τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παρθένων, περιγίνονται μὲν οὐχ ἧσσον. τὰ δὲ σημεῖα χρὴ πάντα ἀναλογισάμενον τά τε περὶ τῶν ἐμπύων καὶ τῶν φθινόντων προλέγειν, τόν τε περιεσόμενον, καὶ τὸν ἀπολλύμενον. μάλιστα δὲ περιγίνονται, ἐκ τῶν τοῦ αἵματος ἀναῤῥήξεων, οἷσιν ἂν ἀλγήματα ὑπάρχῃ μελαγχολικά, ἔν τε τῷ νώτῳ καὶ ἐν τῷ στήθει. καὶ μετὰ τὴν ἀνάῤῥηξιν ἀνωδυνότεροι γένωνται. βῆχές τε γὰρ οὐ κάρτα ἐπιγίνονται καὶ πυρετοί, οἱ πλεῖστοι διατελέουσιν ἐόντες, δίψαν εὐπετέως φέρουσιν. ὑποστροφαὶ δὲ τῆς ἀναῤῥήξιος μάλιστα γίνονται τούτοισιν, εἰ μὴ ἀποστάσιες ἐπιγένωνται. ἄρισται δὲ τῶν ἀποστασίων, αἱ αἱματηρόταται. ὁκόσοισι δὲ ἐν τοῖσι στήθεσιν ἀλγήματα ἔνεστι, καὶ διὰ χρόνου λεπτύνονταί τε καὶ βήσσουσι, καὶ δύσπνοιαι γίνονται, οὔτε πυρετῶν ἐπιλαμβανόντων, οὔτε ἐκ πυημάτων ἐπιγινομένων, τούτους ἐπανορθοῦσθαι, ὁκόταν βήσσωσί τε καὶ δυσπνοιέωσι, καὶ ξυνεστραμμένον τι καὶ μικρὸν ὀδμὴν ἔχον, ἐκβήσσωσι. Περὶ ποδαγριώντων τάδε. ὅσοι μὲν ἢ γέροντες, ἢ περὶ τοῖσιν ἄρθροισιν ἐπιπωρώματα ἔχουσιν, ἢ τρόπον ταλαίπωρον ζῶσι κοιλίας ξηρὰς ἔχοντες, οὗτοι μὲν πάντες ἀδύνατον ὑγιέες γίνεσθαι ἀνθρωπίνῃ τέχνῃ, ὅσον ἐγὼ οἶδα. ἰῶνται μὲν τούτους, ἄριστα μὲν δυσεντερίαι, ἢν ἐπιγένωνται, ἀτὰρ καὶ ἄλλαι ἐκτήξιες ὠφελέουσι κάρτα, αἳ ἐς τὰ κάτω χωρία ἐξέπουσι. ὅς τις δὲ νέος ἐστί, καὶ ἀμφὶ τοῖσιν ἄρθροισιν οὔπω ἐπιπωρώματα ἔχει καὶ τὸν τρόπον ἐστὶν ἐπιμελής τε καὶ φιλόπονος, καὶ κοιλίας ἀγαθὰς ἔχων, ὑπακούειν πρὸς τὰ ἐπιτηδεύματα, οὗτος δὴ ἰητροῦ γνώμην ἔχοντος ἐπιτυχών, ὑγιὴς ἂν γένοιτο.
Τῶν δ᾽ ὑπὸ τῆς ἱερῆς νόσου λαμβανομένων, χαλεπώτατοι μὲν ἐξίστασθαι. ὁκόσοισι δ᾽ ἂν ἀπὸ παιδὸς ξυμβήσεται καὶ συνανδρωθῇ τὸ νόσημα, ἔπειτα δὲ ὅσοισιν ἂν γένηται ἐν ἀκμάζοντι τῷ σώματι τῆς ἡλικίης. εἴη δ᾽ ἂν ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτέων, ἐς πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἔτεα. μετὰ δὲ τούτους, ὅσοις ἂν γένηται τὸ νούσημα μηδὲν προσημαῖνον, ὁκόθεν ἄρχεται τοῦ σώματος. οἷσι δὲ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς δοκέει ἄρχεσθαι, ἢ ἀπὸ τοῦ πλευροῦ, ἢ ἀπὸ τῆς χειρός, ἢ ποδός, εὐπετέστεροι ἰᾶσθαι. διαφέρει γὰρ καὶ ταῦτα. τὰ γὰρ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, τούτων χαλεπώτατα. ἔπειτα τὰ ἀπὸ τοῦ πλευροῦ. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν χειρῶν τε καὶ τῶν ποδῶν μάλιστα οἷά τε ἐξυγιαίνεσθαι. ἐπιχειρέειν δὲ χρὴ τουτέοισι τὸν

ἰκτὸν, εἰδότα τὸν τρόπον τῆς ἰήσιος. ἢν ἔωσιν οἱ ἄνθρωποι νέοι τε καὶ φιλόπονοι. πλὴν ὅσαι αἱ φρέ-
νες τι κακὸν ἔχουσιν. ἢ εἴ τις ἀπόπληκτος γένοιτο. αἱ μὲν γὰρ μελαγχολικαὶ αὗται ἐκστάσιες, οὐ λυ-
σιτελέες. αἱ δὲ ἄλλαι, αἱ ἐς τὰ κάτω τρεπόμεναι, πᾶσαι ἀγαθαί. ἄρισται δὲ καὶ ἐνταῦθα πολλῷ, αἱ
αἱματηρότατοι. ὁπόσοι δὲ γέροντες ἤρξαντο λαμβάνεσθαι, ἀποθνήσκουσί τε μάλιστα, καὶ ἢν μὴ ἀπόλ-
λωνται, τάχιστα ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. ὑπὸ δὲ τῶν ἰητρῶν ἥκιστα ὠφελέονται.

Οἷσι δὲ τῶν παιδίων ἐξαπίνης οἱ ὀφθαλμοὶ διεστράφησαν, ἢ μεῖζόν τι κακὸν ἔπαθον, ἢ φύματα
ὑπὸ τὸν αὐχένα ἔφυη, ἢ ἰσχνοφωνότεροι ἐγένοντο, ἢ βῆχες ξηραὶ χρόνιοι προσέχουσιν, ἢ ἐς τὴν γα-
στέρα μείζοσι γινομένοισιν ὀδύνη φοιτᾷ, καὶ οὐκ ἐκταράσσεται. ἢ ἐν τοῖσι πλευροῖσι διαστρέμματα
ἔχουσιν. ἢ φλέβας παχέας περὶ τὴν γαστέρα κιρσώδεας. ἢ ἐπίπλοον καταβαίνει. ἢ ὄρχις μέγας
γένοιτο. ἢ χεὶρ λεπτὴ καὶ ἀκρατής. ἢ πούς. ἢ κνήμη ξύμπασα ἐχωλώθη, ἄτερ προφάσιος ἄλλης, τού- 10
τοισι πᾶσιν εἰδέναι ὅτι ἡ νοῦσος προεγένετο, πρὸ τούτων ἁπάντων. καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν τρεφόντων
τὰ παιδία, ἐρωτώμενοι ὁμολογήσουσι. τοὺς δὲ καὶ λανθάνει. καὶ οὔ φασιν εἰδέναι τοιοῦτον οὐδὲν γε-
νόμενον. Τὸν δὲ περὶ τῶν ἑλκέων μέλλοντα γνώσεσθαι, ὅκως ἕκαστα τελευτήσῃ, πρῶτον μὲν χρὴ
τὰ εἴδεα τῶν ἀνθρώπων ἐξεπίστασθαι, τά τε ἀμείνω πρὸς τὰ ἕλκεα καὶ τὰ κακίω. ἔπειτα τὰς ἡλι-
κίας εἰδέναι, ὁποίῃσιν ἕκαστα τῶν ἑλκέων, δυσαπάλλακτα γίνεται. τά τε χωρία ἐπισκέφθαι τὰ
ἐν τοῖσι σώμασιν, ὅσον διαφέρει θάτερα θατέρων. τά τε ἄλλα ὁκοῖα τὲ ἐφ᾽ ἑκάστοισιν ἐπιγίνεται ἀγα-
θά τε καὶ κακὰ εἰδέναι. εἰδὼς μὲν γὰρ ἄν τις ταῦτα πάντα, εἰδείη ἂν καὶ ὅκως ἕκαστα ἀποβήσεται.
μὴ εἰδὼς δὲ ταῦτα, οὐκ ἂν εἰδείη, ὅπως αἱ τελευταὶ ἔσονται ἀμφὶ τῶν ἑλκέων. εἴδεα μὲν γὰρ ἀγα-
θὰ ἐστὶ τὰ τοιάδε. ἐλαφρά. καὶ ξύμμετρα. καὶ εὔσπλαγχνα. καὶ μήτε σαρκώδεα ἰσχυρῶς. μήτε σκλη-
ρά. κατὰ δὲ χρῶμα ἔστω λευκὸν, ἢ μέλαν, ἢ ἐρυθρόν. ταῦτα γὰρ πάντα ἀγαθὰ, ἄκρητα ἐόντα. εἰ δ᾽ 20
εἴη μιξόχλωρον, ἢ χλωρὸν, ἢ πελιδνὸν τὸ χρῶμα, κάκιον γίνεται. τάδε εἴδεα ὅσα ἂν τοῖσι προγεγραμ-
μένοισι τἀναντία πεφύκῃ, εἰδέναι χρὴ κακὰ ἐόντα. Περὶ δὲ ἡλικιῶν, φύματα μὲν ἔμπυα γίνε-
ται. καὶ τὰ χοιρώδεα ταῦτα πλεῖστα τῶν παιδίων ἴσχουσι. καὶ ῥᾷστα ἐξ αὐτέων ἀπαλλάσσει. τοῖ-
σι δὲ γεραιτέροισί τε τῶν παιδίων, καὶ νεηνίσκοισιν, φύεται μὲν, ἐλάσσω. χαλεπώτερα δὲ, ἐξ αὐ-
τέων ἀπαλλάσσουσι. τοῖσι δὲ ἀνδράσι, τὰ μὲν τοιαῦτα φύματα, οὐ κάρτα ἐπιγίνεται. τὰ δὲ κη-
ρία, δεινά. καὶ οἱ κρυπτοὶ καρκῖνοι οἱ ὑποβρύχιοι. καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπινυκτίδων ἕρπητες ἐς ἂν ἑξήκον-
τα ἔτεα συχνῷ ὑπερβάλλωσι. τοῖσι δὲ γέρουσι τῶν μὲν τοιουτοτρόπων φυμάτων, οὐδὲν ἐπιγίνεται.
οἱ δὲ καρκῖνοι οἱ κρυπτοὶ καὶ οἱ ἀκρόπαθοι γίνονται, καὶ ξυναποθνήσκουσι. τῶν δὲ χωρίων, μασχάλαι
λυσιτελέστεραι. καὶ κενεῶνες τε καὶ μηροί. ὑποστάσιές τε γὰρ ἐν αὐτοῖσι γίνονται, καὶ ὑποστροφαί.
Τῶν δὲ περὶ ἄρθρα, ἐπικινδυνότατοι οἱ μεγάλοι δάκτυλοι, καὶ μᾶλλον οἱ τῶν ποδῶν. οἷσι δὲ τῆς γλώτ- 30
της ἐν τῷ πλαγίῳ ἕλκος γίνεται πολυχρόνιον, καταμαθεῖν τῶν ὀδόντων, ἤν τις ὀξὺς τῶν κατ᾽ αὐ-
τό. Τὰ δὲ τρώματα, θανατωδέστερα μὲν, τὰ ἐς τὰς φλέβας τὰς παχείας τὰς ἐν τῷ τραχήλου τε
καὶ τοῖς βουβῶσιν. ἔπειτα ἐς τὸν ἐγκέφαλον καὶ ἐς τὸ ἧπαρ. ἔπειτα τὰ ἐς ἔντερον καὶ ἐς κύστιν.
ἔστι δὲ ταῦτα πάντα ὀλέθρια, ἐόντα ἰσχυρῶς, οὐχ οὕτως ἄφυκτα ὡς δοκέει. τά τε γὰρ χωρία ὀνό-
ματα ἔχοντα ταῦτα, μέγα διαφέρει. καὶ οἱ αὐτοὶ τρόποι. πολὺ δὲ διαφέρει, τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου τοῦ
σώματος ἡ παρασκευή. ἔστι μὲν γὰρ ὅτε οὔτ᾽ ἂν πυρετήνειεν, οὔτε φλεγμήνειεν τρωθείς. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ
ἄνευ προφάσιος, ἐπυρέτηνεν ἂν, καὶ φλεγμανθείη τι τοῦ σώματος πάντως. ἄλλος ὅτε ἕλκος ἔχων,
παραφρονέει, εὐπετέως τε φέρει τὸ τρῶμα, ἐγχειρέειν χρὴ τῷ τρώματι ὡς ἀποβησομένῳ κατὰ λό-
γον τῆς ἰητρείης τε, καὶ τῶν ἐπιγινομένων. ἀποθνήσκουσι μὲν γὰρ οἱ ἄνθρωποι, ὑπὸ τρωμάτων παν-
τοίων. πολλαὶ μὲν γὰρ φλέβες εἰσὶ, καὶ λεπταὶ καὶ παχεῖαι, αἵ τινες αἱμοῤῥαγοῦσαι ἀποκτείνου- 40
σιν, ἢν αὐτῷ τύχωσιν ὁρμῶσιν. ἃς ἐν ἑτέρῳ καιρῷ διακόπτοντες, ὠφελέουσι τὰ σώματα. πολλὰ δὲ
τῶν τρωμάτων, ἐν χωρίοισί τε εἶναι εὐήθεσι, καὶ οὐδέν τι δεινὰ φαινόμενα, οὕτως ὀδυνήσειεν ἡ πλη-
γὴ, ὥς τε μὴ δύνασθαι ἀναπνεῦσαι. ἄλλοι δὲ ὑπὸ τῆς ὀδύνης τοῦ τρώματος, οὐδὲν δή τι δεινοῦ ἐόν-
τος, τὸ μὲν πνεῦμα ἀνήνεγκαν. παρεφρόνησαν δὲ καὶ πυρετήναντες ἀπέθανον. ὅσοι γὰρ ἂν ἢ τὸ σῶ-
μα πυρετῶδες ἔχουσιν, ἢ τὰς γνώμας θορυβώδεας, τὰ τοιαῦτα πάσχουσιν. ἀλλὰ χρὴ μήτε ταῦτα
θαυμάζειν, μήτε ὀῤῥωδέειν, κεῖνα εἰδότα, ὅτι αἱ ψυχαί τε καὶ τὰ σώματα, πλεῖστον διαφέρουσιν αἱ
τῶν ἀνθρώπων, καὶ δύναμιν ἔχουσι μεγίστην. ὅσα μὲν οὖν τῶν τρωμάτων καιροῦ ἔτυχεν, ἢ σώματός
τε καὶ γνώμης τοιαύτης, ἢ ὀργῶντος οὕτω τοῦ σώματος, ἢ μέγεθος τοσαῦτα, ἢν ὥς τε μὴ δύνασθαι
καταστῆναι τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἴησιν καταφρονέοντα, τοῖσι μὲν ἐξίστασθαι χρὴ ὁποῖα ἂν ᾖ, πλὴν
τῶν ἐφημερέων λειποθυμιῶν. τοῖσι δ᾽ ἄλλοισι πᾶσιν ἐπιχειρέειν, νεοτρώτοισι ἐοῦσιν, ὡς ἄν τούς τε πυ- 50
ρετοὺς διαφεύγωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰς αἱμοῤῥαγίας τε καὶ τὰς νομὰς περιεσομένων. ἀσφαλέστατα
δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖστον χρόνον τὰς φυλακὰς αἰεὶ τῶν δεινοτάτων ποιέεσθαι. καὶ γὰρ δίκαιον οὕτως.
αἱ δὲ νομαὶ, θανατωδέσταται μὲν, ὧν αἱ σηπεδόνες βαθύταται. καὶ μελάνταται. καὶ ξηρόταται,
πονηραὶ δὲ καὶ ἐπικίνδυνοι, ὅσαι μέλανα ἰχῶρα ἀναδιδοῦσιν. αἱ δὲ λευκαὶ καὶ μυξώδεες τῶν ση-
πεδόνων,

πελιδνῶν, ἀποκτείνουσι μὲν ἧσσον· ὑποστρέφουσι δὲ μᾶλλον. καὶ χρονιώτεραι γίνονται. οἱ δ' ἕρπητες,
ἀκινδυνότατοι πάντων ἑλκέων ὅσα νέμεται. δυσαπάλλακτοι δὲ μάλιστα, κατά γε τοὺς κρυπτοὺς
καρκίνους. ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖσι τοιουτέοισι, πυρετόν τε ἐπιγενέσθαι ξυμφέρει μίαν ἡμέρην. καὶ πῦον
ὡς λευκότατον, καὶ παχύτατον. λυσιτελεῖ δὲ καὶ σφακελισμὸς νεύρου, ἢ καὶ ὀστέου, ἢ καὶ ἀμφοῖν,
ἐπί τε τῇσι βαθείῃσι σηπεδόσι καὶ μελαίνῃσι. πῦον γὰρ ἐν τοῖσι σφακελισμοῖσι ῥεῖ πουλὺ, καὶ λύει τὰς
σηπεδόνας. Τῶν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ τρωμάτων, θανατωδέστατα μὲν, τὰ ἐς τὸν ἐγκέφαλον ὡς καὶ προ-
γέγραπται. δεινὰ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα. ὀστέον ψιλὸν μέγα. ὀστέον ἐμπεπλασμένον. ὀστέον κατερρω-
γός. εἰ δὲ καὶ τὸ στόμα τοῦ ἕλκεος σμικρὸν εἴη, ἡ δὲ ῥωγμὴ τοῦ ὀστέου ἐπὶ πολὺ παραμένοι, ἐπικινδυνότε-
ρόν ἐστι. ταῦτα δὲ πάντα δεινότερα γίνεται. καὶ κατὰ ῥαφὴν τε ὄντα. καὶ τῶν χωρίων αἰεὶ, τὰ ἐν τοῖσι ἀ-
νωτάτω τῆς κεφαλῆς. πυνθάνεσθαι δὲ χρὴ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν ἀξίοις λόγου τρώμασιν, ἢν ἔτι νεότρω-
τοι αἱ πληγαὶ ἔωσιν, ἢ βλήματα εἴη, εἰ κατέπεσεν ὥνθρωπος ἢ εἰ ἐκαρώθη. ἢν γάρ τι τούτων ᾖ γε-
γονὸς, φυλακῆς πλείονος δεῖται, ὡς τοῦ ἐγκεφάλου ἐπακούσαντος τοῦ τρώματος. εἰ δὲ μὴ νεότρωτος
εἴη, ἐς τ' ἄλλα σημεῖα σκέπτεσθαι καὶ βουλεύεσθαι. ἄριστον μὲν οὖν μήτε πυρετῆναι, μήθ' ἅμα τὸν
τὸ ἕλκος ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ, μήθ' αἷμα ἐπαναῤῥαγῆναι αὐτῷ, μὴ δὲ φλεγμονὴν, μηδὲ μίαν ὀ-
δύνην ἐπιγενέσθαι. εἰ δέ τι τούτων ἐπιφαίνοιτο, ἐν ἀρχῇσι τε γίνεσθαι ἀσφαλέστατον καὶ ὀλίγον
χρόνον παραμένειν. ξυμφέρει δὲ ἐν τῇσιν ὀδύνῃσιν καὶ τὰς φλεγμονὰς τὰς ἐπὶ τοῖσιν ἕλκεσιν ἐπι-
γίνεσθαι. τῇσι δ' αἱμοῤῥαγίῃσι, πῦον ἐπὶ τῇσι φλεψὶ φαίνεσθαι. τοῖσι δὲ πυρετοῖσιν ἃ ἐν τοῖσιν ὀ-
ξέσι νοσήμασιν ἔγραψα, ξυμφέρει ἐπὶ τούτοισι γενέσθαι ταῦτα. καὶ ἐνθάδε λέγω ἀγαθὰ εἶναι. τὰ
δ' ἐναντία, κακά. ἄρξασθαι δὲ πυρετὸν ἐπὶ κεφαλῆς τρώσει τεταρταίῳ, ἢ ἑβδομαίῳ, ἢ ἑνδεκα-
ταίῳ, θανατῶδες μάλα. κρίνεται δὲ τοῖσι πλείστοισιν. ἢν μὲν τεταρταίου ἐόντος τοῦ ἕλκεος πυρετὸς
ἄρξηται, ἐς τὴν ἑνδεκάτην. ἢν δ' ἑβδομαῖος ἐὼν πυρετήνῃ, ἐς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἢ ἑπτακαι-
δεκάτην. ἢν δὲ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρξηται πυρεταίνειν, ἐς τὴν εἰκοστὴν, ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσι διαγέγρα-
πται, τοῖς ἄνευ προφάσεων ἐμφανέων γινομένοισι. τῇσι δ' ἀρχῇσι τῶν πυρετῶν, ἢν τε παραφροσύ-
νη ἐπιγένηται, ἢν τε ἀπόπληξις τῶν μελέων τινὸς, εἰδέναι τὸν ἄνθρωπον ἀπολλύμενον, ἢν μὴ παν-
τάπασι ἢ τῶν καλλίστων τι σημεῖον ἐπιγένηται, ἢ σώματος ἀρετὴ ὑπόκειται, ἀλλ' ὑπεσκεψάσθω
τὸν τρόπον τῷ ἀνθρώπῳ, ἔτι γὰρ αὕτη ἐλπὶς γίνεται σωτηρίας. χωλὸν δὲ γενέσθαι τὸ ἄρθρον ἐς ὃ
ἀπεσκήριξεν, ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἢν ἄρα καὶ περιγένηται ὁ ἄνθρωπος. Τὰ δὲ τρώματα τὰ ἐν τοῖσιν
ἄρθροισι, μεγάλα μὲν ὄντα καὶ τελέως ἀποκόπτοντα τὰ νεῦρα τὰ συνέχοντα, εὔδηλον ὅτι χωλοὺς
ἀποδείξει. εἰ δὲ ἐνδοιαστὸν εἴη ἀμφὶ τῶν νεύρων, ὅπως ἔχοι, ὀξέος μὲν ἐόντος τοῦ βέλεος τοῦ ποιήσαν-
τος ὀρθὸν τὸ τρῶμα, εἶναι ἄμεινον ἐπικαρσίου. εἰ δ' εἴη βαρύ τε καὶ ἀμβλὺ τὸ τρῶσαν, οὐδὲν διαφέ-
ρει. ἀλλ' ἔσται βάθος τε τῆς πληγῆς σκέπτεσθαι, καὶ τ' ἄλλα σημεῖα. ἔστι δὲ τάδε. πῦον ἢν ἐπιγένηται
ἐπὶ τὸ ἄρθρον, σκληρότερον ἀνάγκη γενέσθαι. ἢν δὲ καὶ οἰδήματα συμπαραμένῃ, σκληρὸν ἀνάγ-
κη πουλὺν χρόνον τοῦτο τὸ χωρίον γίνεσθαι. καὶ τὸ οἴδημα ὑγιέος ἐόντος τοῦ ἕλκεος παραμένειν ἀ-
νάγκη συγκάμπτεσθαί τε καὶ ἐκτείνεσθαι ὁκόσα ἂν τοῦ ἄρθρου καμπύλου ἐόντος θεραπεύηται. οἷ-
σι δ' ἂν καὶ νεῦρον δοκέει ἐκπεσεῖσθαι, ἀσφαλεστέρως τὰ περὶ τῆς χωλώσιος ᾖ προλέγειν, ἄλλως
τε καὶ ἢν τῶν κάτωθεν νεύρων ᾖ τὸ ἐκλυόμενον. γνώσῃ δὲ τοῖσι νεῦρον μέλλον ἐκπίπτειν, πῦον λευκόν
τε καὶ παχὺ, καὶ πουλὺν χρόνον ὑποῤῥεῖ. ὀδύναι τε καὶ φλεγμοναὶ γίνονται περὶ τὸ ἄρθρον ἐν
ἀρχῇσι. τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα γίνεται, καὶ ὀστέου μέλλοντος ἐκπεσεῖσθαι. Τὰ δὲ ἐν τοῖσι ἀγκῶσι δια-
κόμματα ἐν φλεγμονῇ μάλιστα ἐόντα, ἐς διαπύησιν ἀφικνέεται, καὶ τομάς τε καὶ καύσιας. ὁ δὲ
νωτιαῖος μυελὸς ἢν νοσέῃ ἤν τε ἐκ πτώματος, ἤν τε ἐξ ἄλλης τινὸς προφάσιος, ἤν τε ἀπὸ αὐτομά-
του, τῶν τε σκελέων ἀκρατὴς γίνεται ὁ ἄνθρωπος, ὥστε μηδὲ θιγγανόμενος ἐπαΐειν καὶ τῆς γαστρὸς
καὶ τῆς κύστιος. ὥστε τοὺς μὲν πρώτους χρόνους, μήτε κόπρον, μήτε οὖρον διαχωρέειν, ἢν μὴ πρὸς ἀ-
νάγκην. ὅταν δὲ παλαιότερον γένηται τὸ νούσημα οὐκέτι ἐπιόντι τῷ ἀνθρώπῳ, ἥ τε κόπρος διαχω-
ρέει, καὶ τὸ οὖρον. ἀποθνήσκει δὲ μετὰ ταῦτα, οὐ πολλῷ ὕστερον χρόνῳ. ὧν δὲ ἐμπίπλαται αἵματος
ἡ φάρυγξ, πολλάκις τῆς ἡμέρης τε καὶ τῆς νυκτὸς ἑκάστης, οὔτε κεφαλὴν προαλγήσαντι, οὔτε βη-
χὸς ἐχούσης, οὔτε ἐμέοντι, οὔτε πυρετοῦ λαμβάνοντος, οὔτε ὀδύνης ἐχούσης, οὔτε τοῦ στήθεος, οὔτε τοῦ
μεταφρένου, τούτου κατιδεῖν ἐς τὰς ῥῖνας καὶ τὴν φάρυγγα, ἢν ἕλκος τι ἔχων φαίνηται ἐν τῷ
χωρίῳ τούτῳ, ἢ βδέλλαν. Ὀφθαλμοὶ δὲ λημῶντες ἄριστα ἀπαλλάττουσιν, ἤν τό, τε δάκρυον,
καὶ ἡ λήμη, καὶ τὸ οἴδημα, ἄρξηται ὁμοῦ γενόμενα. ἢν δὲ τὸ μὲν δάκρυον τῇ λήμῃ μεμιγμένον ᾖ,
καὶ μὴ θερμὸν ἰσχυρῶς. ἡ δὲ λήμη λευκή τε ᾖ καὶ μαλθακὴ, τό, τε οἴδημα ἐλαφρόν τε καὶ λελυμέ-
νον, εἰ γὰρ οὕτω ταῦτ' ἔχοι, ξυμπλάσσοιτ' ἂν ὀφθαλμὸς ἐς τὰς νύκτας ὥστε ἀνώδυνος εἶναι, καὶ
ἀκινδυνότατον οὕτως ἂν εἴη, καὶ ὀλιγοχρονιώτατον. εἰ δὲ τὸ δάκρυον χωρέει πουλὺ καὶ θερμὸν

ξὺν ὀλιγίστῃ λήμῃ, καὶ σμικρῷ οἰδήματι. εἰ μὲν ἐκ τοῦ ἑτέρου τῶν ὀφθαλμῶν, χρόνιον μὲν κάρτα
γίνεται. ἀκίνδυνον δέ. καὶ ἀνώδυνος οὗτος ὁ τρόπος. ἐν τοῖσι μάλιστα τήνδε κρίσιν ὑποσκέπτεσθαι.
τὴν μὲν πρώτην, ἐς τὰς εἴκοσιν ἡμέρας. ἢν δ᾽ ὑπερβάλλῃ τοῦτον τὸν χρόνον, ἐς τὰς τεσσαράκοντα
προσδέχεσθαι. ἢν δὲ μὴ δ᾽ ἐν ταύτῃσι παύηται, ἐν τῇσιν ἑξήκοντα κρίνεται. παρὰ πάντα δὲ τὸν
χρόνον τοῦτον, ἐνθυμεῖσθαι τὴν λήμην, ἢν ἐν τῷ δακτύλῳ τι μίσγηται καὶ λευκή τε καὶ μαλ-
θακὴ γίνεται, μάλιστα δ᾽ ἀπὸ τοὺς χρόνους τοὺς κρισίμους. ἢν γὰρ μέλλῃ παύεσθαι, ταῦτα ποιήσει.
εἰ δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀμφότεροι ταῦτα πάθοιεν, ἐπικινδυνότερον γίνονται ἑλκωθῆναι. ἡ δὲ κρίσις
ἐλάσσονος χρόνου ἔσται. λῆμαι δὲ ξηραὶ, ἐπώδυνοι κάρτα. κρίνονται δὲ ταχέως, ἢν μὴ ῥῶμα λάβῃ
ὁ ὀφθαλμός. οἴδημα δὲ ἢν μέγα ᾖ, ἀνώδυνόν τε καὶ ξηρὸν ἀκίνδυνον. εἰ δὲ εἴη ξὺν ὀδύνῃ, κακὸν μὲν
ξηρὸν ἐὸν καὶ ἐπικίνδυνον ἑλκῶσαι τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ ξυμφῦσαι. δεινὸν δὲ καὶ ξὺν δακρύῳ
τε ὂν καὶ ὀδύνῃ. εἰ γὰρ δάκρυον χωρέει, θερμὸν καὶ ἁλμυρὸν, κίνδυνος τῇ τε κόρῃ ἑλκωθῆναι, καὶ
τοῖσι βλεφάροισιν. εἰ δὲ τὸ μὲν οἴδημα καταστείη, δάκρυον δὲ πολὺ ἐπιχέεται πολλὸν χρόνον, καὶ
λῆμαι ἔωσι, τοῖσι μὲν ἀνδράσι, βλεφάρων ἐκστροφὴν προλέγειν. τῇσι δὲ γυναιξὶ, καὶ τοῖσι παιδίοι-
σιν, ἑλκῶσιν, καὶ τῶν βλεφάρων ἐκστροφήν. ἢν δὲ λῆμαι χλωραὶ ἢ πελιδναὶ ἔωσι. καὶ δάκρυον που-
λὺ καὶ θερμόν. καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ καῦμα ᾖ. καὶ διὰ τοῦ κροτάφου ὀδύναι ἐς τὸν ὀφθαλμὸν καταστη-
ρίξωσι. καὶ ἀγρυπνίη τουτέοισιν ἐπιγένηται, ἕλκος ἀνάγκη γενέσθαι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ. ἐλπὶς δὲ
καὶ ῥαγῆναι τὸ τοιοῦτον. ὠφελέει δὲ καὶ πυρετὸς ἐπιγενόμενος ἢ ὀδύνη, ἐς τὴν ὀσφὺν στηρίξασα.
προλέγειν δὲ δεῖ τούτοισι τὰ ἐσόμενα, ἔς τε τὸν χρόνον σκεπτόμενον, ἔς τε τὰ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ ῥέον-
τα, ἐς τὰς περιωδυνίας τε καὶ ἀγρυπνίας. ἐπὴν δὲ καὶ τὸν ὀφθαλμὸν οἷόν τε ᾖ κατιδεῖν, ἢν μὲν
εὑρεθῇ ἐῤῥωγώς τε καὶ διὰ τῆς ῥωγμῆς ὑπερέχουσα ἡ ὄψις, πονηρὸν καὶ χαλεπὸν καθιδρύσαι. εἰ δὲ
καὶ σηπεδὼν ὑπῇ τῷ τοιούτῳ, τελέως ἄχρηστος ὁ ὀφθαλμὸς γίνεται. τοὺς δ᾽ ἄλλους τρόπους τῶν ἑλ-
κέων ἐς τὰ χωρία σκεπτομένους προλέγειν, καὶ τάς τε σηπεδόνας καὶ βαθύτητας, ἀναγκαῖον κα-
τὰ τὴν ἰσχὺν τῶν ἑλκέων τὰς οὐλὰς γίνεσθαι. οἷσι μὲν οὖν ῥήγνυνται οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ μετὰ, ὑπε-
ρέχουσιν ὥς τε ἔξω τὴν ὄψιν τῆς χώρης εἶναι, ἀδύνατοι ὠφελέεσθαι καὶ χρόνῳ καὶ τέχνῃ εἰς τὸ
βλέπειν. τὰ δὲ σμικρὰ μετακινήματα τῶν ὄψεων οἷά τε καθιδρύεσθαι, ἢν μήτε κακὸν ἐπιγένη-
ται μηδὲν, ὅ, τε ἄνθρωπος νέος ᾖ. αἱ δὲ ἐκ τῶν ἑλκέων οὐλαὶ, οἷσιν ἂν μὴ κακόν τι ἄλλο προσῇ, πᾶσαι
οἴεσθαι ὠφελέεσθαι καὶ ἀπὸ τῶν χρόνων καὶ ἀπὸ τῆς τέχνης. μάλιστα δὲ αἱ νεώταταί τε καὶ
ἐν τοῖσι νεωτάτοισι τῶν σωμάτων. τῶν δὲ χωρίων, μάλιστα μὲν αἱ ὄψιες βλάπτονται ἑλκόμεναι. ἔπει-
τα τὸ ὑπεράνω τῶν ὀφρύων. ἔπειτα δὲ καὶ ὅ, τι ἂν ἄγχιστα ᾖ τούτων τῶν τόπων. αἱ δὲ κόραι γλαυ-
κούμεναι, ἢ ἀργυροειδέες γινόμεναι, ἢ κυάνεαι, οὐδὲν χρηστόν. τουτέων δὲ, ὀλίγαι ἀμείνους. ὁκόσαι ἢ
σμικρότεραι φαίνονται. ἢ εὐρύτεραι. ἢ γωνίας ἔχουσαι, εἴτ᾽ ἐκ προφασίων τοιαῦται γινοίατο, εἴτ᾽
αὐτόμαται. ἀχλύες, καὶ νεφέλαι, καὶ αἰγίδες ἐκλεαίνονταί τε καὶ ἀφανίζονται, ἢν μὴ τρῶμα τι
ἐπιγένηται ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ. ἢ πρόσθεν τύχῃ οὐλὴν ἔχων ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, ἢ πτερύγιον. ἢν
δὲ παραλήψιες γένηται ἀπολελυμένη τοῦ μέλανος μόριόν τι, εἰ πουλὺν χρόνον παραμένῃ, καὶ τρη-
χείη τε καὶ παχείη, καὶ μνημόσυνον ἀπάγκατα λιπεῖν. αἱ δὲ κρίσιες ὡς ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἔγρα-
ψα, οὕτω καὶ ἐνθάδε ἔχουσιν. ἀλλὰ χρὴ τὰ σημεῖα ἐκμαθόντα προλέγειν. τὰς μὲν διαφορὰς τῶν
ὀφθαλμιῶν, ὅταν τὰ κάκιστα τῶν σημείων ἐπιγένηται, τὰς δὲ πολυχρονίους τῶν ὀφθαλμιῶν, ὡς
διαγέγραπται ἐφ᾽ ἑκάστῃσι. τὰς δ᾽ ὀλιγοχρονίους, ὅταν τὰ σημεῖα προφαίνηται τὰ ἄριστα, τότε προ-
λέγειν ἑβδομαίας παύσασθαι, ἢ ἐγγὺς τουτέων, καὶ ἄλλως ἀσφαλῶς νομίζειν ἔχειν. τὰς δὲ ἀπο-
στροφὰς προσδέχεσθαι, οἷσιν ἂν ῥᾳστῶναι γένωνται, μήτ᾽ ἐν ἡμέρῃσι κρισίμοισι, μήτε σημείων ἀγαθῶν
ἐπιφανέντων. πάντων δὲ χρὴ μάλιστα τὴν κατάστασιν τοῦ οὔρου, ἐν τοῖσι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνθυ-
μεῖσθαι. οἱ γὰρ καιροὶ ὀξέες. Αἱ δὲ δυσεντερίαι ξὺν πυρετῷ μὲν ἢν ἐπίωσιν, ἢ ποικίλοισί τε δια-
χωρήμασιν, ἢ ξὺν φλεγμονῇ ἥπατος, ἢ ἀπὸ χονδρίου, ἢ γαστρὸς, ἢ ὅσαι ἐπώδυνοι, ἢ ὅσαι τῶν σι-
τίων ἀπολαμβάνουσιν, δίψαν τε παρέχουσιν, αὗται μὲν πᾶσαι πονηραί. καὶ ὅσαι ἂν πλεῖστα ἔχῃ
τούτων τῶν κακῶν, τάχιστα ἀπολεῖται. ᾧ δ᾽ ἂν ἐλάχιστα τῶν τοιούτων προσῇ, πλεῖσται αὐτῷ ἐλ-
πίδες. ἀποθνήσκουσι δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς νόσου μάλιστα παιδία, τὰ πενταετέα. καὶ γεραίτερα ἔτι,
τὰ δεκαετέα. αἱ δ᾽ ἄλλαι ἡλικίαι ἧσσον. ὅσαι δὲ τῶν δυσεντεριῶν λυσιτελέες, τὰ μὲν κακὰ ταῦ-
τα οὐκ ἐμποιέουσιν. αἷμα δὲ καὶ ξύσματα διαχωρήσαντα, ἐπαύσαντο ἑβδομαῖα, ἢ τεσσαρεσκαι-
δεκαταῖα, ἢ εἰκοσταῖα, ἢ τεσσαρακονθήμερα, ἢ ἐντὸς τούτων τῶν χρόνων. τὰ τοιαῦτα γὰρ διαχωρή-
ματα καὶ ὑπάρχοντα πρόσθεν ἐν τοῖσι σώμασι, νοσήματα ὑγιάζει. τὰ μὲν παλαιότερα, ἢν πλείο-
νι χρόνῳ. τὰ δὲ νεώτερα δύναται καὶ ἐν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσιν ἀπαλλάσσειν. ἐπεὶ καὶ ἐν γαστρὶ ἔχου-
σαι καὶ αὗται περιγίνονται, μᾶλλον ἐς τοὺς τόκους τε καὶ ἐκ τῶν τόκων, καὶ τὰ ἔμβρυα διασώζου-

σιν, αἵματός τε

σιν, αἵματός τε καὶ ξύσματος διαχωρεόντων, καὶ πολλοὺς μῆνας, ἢν μήτις ὀδύνη αὐτῇσι προσῆν.
ἀλλ' ὅτι τῶν πονηρῶν ἔγραψα σημείων, εἶναι ἐν τῇσι δυσεντερίῃσιν ἐπιγίνεσθαι. εἰ δέ τι κείνων ἐπι
φαίνοιτο, τότε ἐμβρύου ὄλεθρον σημαίνει, καὶ τῇ ἐχούσῃ κίνδυνον, ἢν μὴ μετὰ τοῦ ἐμβρύου τὴν ἀπό-
φυξιν, καὶ τοῦ ὑστέρου τὴν ἀπόλυσιν, ἡ δυσεντερίη παύσηται αὐθημερὸν, ἢ μετ' ὀλίγον χρόνον. Αἱ
δὲ λειεντερίαι, ξυνεχέες μὲν καὶ πολυχρόνιοι. καὶ πᾶσαν ὥρην ξὺν ψόφοισί τε καὶ ἄνευ ψόφων ἐκ
ταρασσόμεναι. καὶ ὁμοίως νυκτός τε καὶ ἡμέρης ἐπικείμεναι. καὶ τοῦ διαχωρήματος ὑπιόντος, ἢ ὠμοῦ
ἰσχυρῶς, ἢ μέλανός τε καὶ λείου, καὶ δυσώδεος. αὗται μὲν πᾶσαι πονηραί. καὶ γὰρ δίψαν παρέχουσι.
καὶ τὸ ποτὸν οὐκ ἐς τὴν κύστιν τρέπουσιν, ὥστε διουρέεσθαι. καὶ τὸ στόμα ἐξελκοῦσι. καὶ ἔρευθος ἐξηρμένον
ὑπὸ τῷ προσώπῳ ποιέουσι. καὶ ἐφηλίδας παντοῖα χρώματα ἐχούσας. ἅμα δὲ καὶ τὰς γαστέρας,
ἀποξύμους τε καὶ ῥυπαρὰς ἀποδεικνύουσι, καὶ ῥυτιδώδεας. ἐκ δὲ τῶν τοιούτων, ἐσθίειν τε ἀδυνατοι
γίνονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ τῇσι περιόδοισι χρῆσθαι, καὶ τ' ἄλλα τὰ πρασσόμενα ποιέειν. τὸ δὲ νούσημα τοῦ-
το, δεινότατον μὲν τοῖσι πρεσβυτέροισιν. ἰσχυρὸν δὲ γίνεται, καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. τῇσι δὲ ἄλλῃσιν ἡλι
κίῃσι, πολλῷ ἧσσον. ὅς τις δὲ μήτε ἐν τῇσιν ἡλικίῃσιν ἐστὶ ταύτῃσιν ᾗσι φημὶ, ὑπὸ τοῦ νοσήματος τού-
του κακῶς περιέπεται, ἐλάχιστά τε τῶν σημείων ἔχει τῶν πονηρῶν ἃ ἔγραψα εἶναι, ἀσφαλέστατα
διάκειται οὗτος. θεραπείης δὲ προσδεῖται ἡ νοῦσος αὕτη, ἐς ὃ ἂν τό, τε οὖρον χωρέηται τοῦ πινομένου
κατὰ λόγον. καὶ τὸ σῶμα τῶν σιτίων εἰσιόντων αὔξηται. καὶ τῶν χροιῶν τῶν πονηρῶν ἀπαλλαχθῇ.

Αἱ δὲ ἄλλαι διάῤῥοιαι ὅσαι ἄνευ πυρετῶν, καὶ ὀλιγοχρόνιοί τε καὶ εὐήθεες. ἢ γὰρ καταντιφθεῖσαι
πεπαύσονται, ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. προσαγορεύειν δὲ χρὴ παύεσθαι τὴν ὑπέξοδον, ὅταν τῇ τε χει-
ρὶ ψαύοντι τῆς γαστρὸς, μηδεμία κίνησις ὑπῇ. καὶ φῦσα διέλθοι ἐπὶ τελευτῇ τοῦ διαχωρήματος. Ἕ-
δραι δὲ ἐκτρέπονται, ἀνδράσι μὲν, οὓς ἂν διάῤῥοια λάβῃ ἔχοντας αἱμοῤῥοΐδας. παιδίοισι δὲ λιθιῶσί
τε καὶ ἐν τῇσι δυσεντερίῃσι τῇσι μακρῇσι. τε καὶ ἀκρήτοισι. πρεσβυτάτοισι δὲ, οἷς ἂν προσπήγματα
μύξης ἐνῇ. Τῶν δὲ γυναικῶν ὅσαι μᾶλλον καὶ ἧσσον ἐν γαστρὶ λαμβάνειν, πεφύκασιν ὧδε ὑποσκέ-
πτεσθαι. πρῶτον μὲν γὰρ εἴδεα, σμικραί τε γὰρ μειζόνων ἀμείνονες ξυλλαμβάνειν. λεπταὶ παχειῶν.
λευκαὶ ἐρυθρῶν. μέλαναι πελιδνῶν. φλέβας ὅσαι ἐμφανέες ἔχουσιν, ἀμείνονες, ἢ ὅσῃσι μὴ κατα-
φαίνονται. σάρκα δὲ ἐπιτετρεπτὸν ἔχειν πρεσβυτικὴ πονηρόν. μαζοὺς δὲ ὀγκηρούς τε καὶ μεγάλους, ἀγα-
θόν. ταῦτα μὲν τῇ πρώτῃ ὄψει δῆλά ἐστι. πυνθάνεσθαι χρὴ καὶ περὶ καταμηνίων. ἢν πάντας μῆ-
νας φαίνωνται. καὶ ἢν πλῆθος ἱκανόν. καὶ ἢν εὔχροά τε καὶ ἴσα ἐν ἑκάστοισι τῶν χρόνων, καὶ ἐν τῇ-
σιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τῶν μηνῶν. οὕτω γὰρ ταῦτα γίνεσθαι ἄριστον. τὸ δὲ χωρίον ἐν ᾧ ἡ σύλληψίς ἐστιν, ὃ
δὴ μήτρην ὀνομάζομεν, ὑγιές τε χρὴ εἶναι, καὶ ξηρὸν, καὶ μαλθακὸν, καὶ μήτ' ἀνεσπασμένον ἔστω, μήτε
προπετὲς, μήτε τὸ στόμα αὐτοῦ ἀπεστράφθω, μήτε ξυμμεμυκέτω, μήτ' ἐκπεπλήχθω. ἀμήχανον γὰρ ὅ-
τι ἂν ἢ τῶν τοιούτων κωλυμάτων σύλληψις γίνεσθαι. ὁκόσαι μὲν οὖν τῶν γυναικῶν, μὴ δύνανται
ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. φαίνονται δὲ χλωραὶ, μήτε πυρετοῦ, μήτε τῶν σπλάγχνων αἰτίων ἐόντων, αὗ-
ται φήσουσι κεφαλὴν ἀλγέειν. καὶ τὰ καταμήνια πονηρῶς τε σφίσι καὶ ἀκρήτως γίνεσθαι. καὶ ὀλί-
γως δὲ καὶ πολλὸν χρόνον αὐτῇσιν οὕτω διακειμένῃσιν ἀφανέα. ἢ αἱ μῆτραι καθάρσιος ταύτῃσι προσχρή-
ζουσιν. ὁκόσαι τε εὔχροοί τε εἰσι. καὶ σάρκα πολλήν τε καὶ πίειραν ἔχουσι. καὶ φλέβια κεκρυμμένα,
ἀνώδυνοί τέ εἰσι, καὶ τὰ καταμήνια ταύτῃσιν ἢ παντάπασιν οὐ φαίνεται, ἢ ὀλίγα τε καὶ ἀκρήτως
γίνεται. τῶν τρόπων, οὗτος ἐν τοῖσι χαλεπωτάτοισιν ἐστὶ καταναγκάσαι ὡς ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. ἢν
δὲ ἐπιφαινομένων τῶν καταμηνίων ἀπροφασίστως, τό τε σῶμα ὧδε διάκειται ἡ γυνὴ, κἢν μὴ συλλαμ-
βάνῃ, τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἡ μήτρη, αἴτιον, ὥστε μὴ δύνασθαι γίνεσθαι ἔκγονα. ἢ γὰρ ἀνεσπασμένον ἐστὶν, ἢ ἐκ-
πεπληγμένον. τὰ δ' ἄλλα καταγινόμενα ἐνταῦθα ξὺν ὀδύνῃσί τε γίνεται, καὶ ἀχροίῃσί τε καὶ τή-
ξει. Ἤσι δ' ἂν ἕλκος γένηται ἐν τῇσι μήτρῃσιν, εἴτε ἐκ τόκου, εἴτε ἐκ φύματος, εἴτε ὑπ' ἄλλης τινὸς προ
φάσιος, πυρετούς τε καὶ βουβῶνας ταύτῃσιν ἀνάγκη ἐπιγίνεσθαι. καὶ ὀδύνας ἐν τοῖσι χωρίοισι τού-
τοισιν. εἰ δὲ καὶ τὰ λοχεῖα συναπολειφθείη, ταῦτα ὑπάρχοντα κακὰ πάντῃ ἀκρητότερά τε καὶ
χρονιώτερα. καὶ πρὸς τούτοισιν ὑποχονδρίων τε καὶ κεφαλῆς ὀδύναι. ἕλκεος δὲ γινομένου, καὶ ἐξυγια-
σθέντος, τὸ χωρίον τοῦτο ἀνάγκη λειότερον καὶ σκληρότερον γίνεσθαι, καὶ ἧσσον δύνασθαι ἐν γαστρὶ λαμ
βάνειν. εἰ δὲ μοῦνον ἐν τοῖσιν ἐπ' ἀριστερὰ γένοιτο ἕλκος, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ λάβοι, εἴτε τὸ ἕλκος ἔπ' ἔχου-
σα, εἴτε λοιπὸν ἤδη ὑγιὴς ἐοῦσα, ἄρσεν μᾶλλον τεκεῖν αὐτὴν ἐλπίς ἐστιν. εἰ δὲ ἐν τοῖσι ἐπὶ δεξιὰ τὸ ἕλ-
κος γένοιτο, ἡ δὲ γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχοι, θῆλυ μᾶλλον τὸ ἔκγονον χρὴ δοκέειν ἔσεσθαι. ἢν δὲ πυρετοὶ γένων-
ται, οὐ δυναμένῃ ἐν γαστρὶ λαβεῖν, καὶ λεπτῆς βηχὸς ἐχούσης, πυνθάνεσθαι χρὴ, μή τι αἱ μῆτραι
ἕλκος ἔχουσιν, ἢ ἄλλό τι τῶν πονηρῶν ὧν ἔγραψα. εἰ γὰρ ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ μηδὲν ὑπεὸν κακὸν φαί-
νοιτο αἴτιον τῆς λεπτυσιός τε καὶ τοῦ μὴ συλλαμβάνειν δύνασθαι, αἷμα ἐμέσαι τὴν γυναῖκα πρὸς
δόκιμον. τὰ δὲ καταμήνια τῇ τοιαύτῃ ἠφάνισται ἀνάγκη. ἢν δὲ ὁ πυρετὸς λυθῇ ὑπὸ τῆς ῥήξιος

τοῦ αἵματος, καὶ τάτε καταμήνια φανῇ, ἐν γαστρὶ λήψεται. ἢν δὲ τὰ τῆς γαστρὸς πρὶν ἢ τὸ αἷμα ἀναῤῥαγῆναι, ὑγρὰ γένηται πονηρὸν τρόπον, κίνδυνος ἀπολέσθαι τὴν γυναῖκα ἔμπροσθεν, ἢ τὸ αἷμα ἐμέσαι. Ὁκόσαι δὲ ἐν γαστρὶ δοκέουσιν ἔχειν, οὐκ ἔχουσαι, καὶ πολλοὺς μῆνας διαπατῶνται τῶν καταμηνίων οὐ φαινομένων, καὶ τὰς γαστέρας ὁρῶσιν αὐξανομένας τε καὶ κινεομένας, αὗται κεφαλὴν τε ἀλγέουσι, καὶ τράχηλον, καὶ ὑποχόνδρια. καὶ ἐν τοῖσι τιτθοῖσι γάλα οὐκ ἐγγίνεται σφίσιν, εἰ μὴ ὀλίγον τι καὶ ὑδαρές. ἐπὴν δὲ τὸ κύρτωμα τὸ τῆς γαστρὸς ἀπολυθῇ, καὶ λαπαραὶ γένωνται, αὗται ἐν γαστρὶ λήψονται, ἢν μή τι ἄλλο κώλυμα γένηται σφίσιν. ἐπεὶ τὸ πάθος γε τοῦτο ἀγαθόν ἐστι, μεταβολὴν ποιῆσαι ἐν τῇ ὑστέρῃ, ὥστε μετὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν γαστρὶ λαμβάνειν. τῇσι δ᾽ ἐχούσῃσιν ἐν γαστρὶ τὰ ἀλγήματα ταῦτα οὐ γίνεται, ἢν μὴ ξυνήθεα ἔωσι, ταύτῃσιν αἱ κεφαλαλγίαι, καὶ γάλα ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν ἐγγίνεται. Τὰς δὲ ὑπὸ τῶν ῥόων τῶν πολυχρονίων ἐχομένας, ἐρωτᾶν, εἰ κεφαλὴν ἀλγέουσι, καὶ ὀσφὺν, καὶ τὸ κάτω τῆς γαστρός. ἔρεσθαι δὲ καὶ περὶ αἱμωδίας, καὶ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ ἤχων. ὁκόσαι δὲ νήστιες ἐοῦσαι, ὑπόχολα ἐμέουσι πολλὰς ἡμέρας, μήτε ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, μήτε πυρεταίνουσαι, πυνθάνεσθαι ἕλμινθας στρογγύλας εἰ ξυνεμέουσιν. ἢν γὰρ μὴ ὁμολογέουσι, προλέγειν αὐτῇσι τοῦτο ἔσεσθαι. γίνεται δὲ μάλιστα μὲν, τῇσι γυναιξὶ τὸ νόσημα τοῦτο. ἔπειτα δὲ καὶ παρθένοις. τοῖσι δ᾽ ἄλλοισιν ἀνθρώποισιν ἧσσον.

Ὅσαι δὲ ἄνευ πυρετῶν ὀδύναι γίνονται, θανάτους μὲν οὐκ ἐξεργάζονται. πολυχρόνιοι δὲ αἱ πλεῖσται εἰσὶ καὶ πολλὰς μεταστάσιας ἔχουσι καὶ ὑποστροφάς. οἱ δὲ τρόποι πρῶτον μὲν, τῶν περὶ τὴν κεφαλὴν ἀλγημάτων. τὰ μὲν, εὐηθέα. τὰ δὲ, χαλεπώτερα πολλῷ. χρὴ δὲ ὑποσκέπτεσθαι ἑκάτερα αὐτῶν, ὧδε. ὁκόσαι δὲ αὐτῶν ἀμβλυώσσουσι καὶ ἐρύθημά τι ἔχουσιν, ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῖσι γίνεται, καὶ κνησμὸς ἔχει τὸ μέτωπον, τούτοισιν ἀῤῥήγει, αἷμα ῥυὲν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. καὶ ἐξ ἀνάγκης ἁπλοῦς οὗτος ὁ τρόπος. οἷσι δὲ ὀδύναι περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μέτωπον, ἔκ τε τῶν ἀνέμων τῶν μεγάλων γίνονται καὶ ἐκ τῶν ψυχέων ὅταν θαλφθῶσιν ἰσχυρῶς, τούτους δὲ κόρυζαι μὲν τελείως μάλιστα ἀπαλλάσσουσιν. ὠφελέουσί τε καὶ πταρμοὶ, καὶ βλένναι ἐν τῇσι ῥισὶ γινόμεναι, μᾶλλον μὲν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. εἰ δὲ μὴ, ἐξ ἀνάγκης. κόρυζαι γίνονται τελέως, ὥστε καὶ βῆχας ἐπιγίνεσθαι. οἵ τε πταρμοὶ ἐπιγινόμενοι, τὰς ὀδύνας ἢν μὴ παύωσι, φύματα ἀνάγκη ἐπιγίνεσθαι καὶ ἀχροίας τούτοισιν. ὁκόσοισι δὲ ὀδύναι ἄνευ προφασίων τε γίνονται, καὶ πολυχρόνιοι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ κεφαλῇ ἰσχνοῖσί τε ἐοῦσι καὶ ἀμενηνοῖσι προσορᾶσθαι, τούτοισιν τὸ νόσημα, πολλῷ χαλεπώτερον τοῦ πρόσθεν. ἢν δὲ καὶ ἐς τὸν τράχηλόν τε καὶ ἐς τὸν νῶτον ἡ ὀδύνη καταβαίνῃ τὴν κεφαλὴν ἀπολιποῦσα, καὶ αὖθις πάλιν, παλινδρομέει εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔτι χαλεπώτερον γίνεται. τούτων δὲ πάντων δεινότατον, εἰ ξυντείνοι ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐς τὸν τράχηλόν τε καὶ τὸν νῶτον. τὰς δὲ ὠφελείας τουτέοισι, προσδέχεσθαι ἐξ ἀποστασίων ἔσεσθαι. ἢ πύον βήξασιν. ἢ αἱμοῤῥοΐδας ἔχουσιν. ἢ ἐξανθήματα ἐν τοῖς σώμασι. λυσιτελέει δὲ καὶ πιτυρωθεῖσα ἡ κεφαλή. Νάρκαι δὲ καὶ κνιδώσιες οἷσι διὰ τῆς κεφαλῆς διαΐσσουσι, τότε μὲν διὰ πάσης, τότε δὲ διὰ μέρους τινός. πολλάκις δὲ καὶ ψυχρόν τι δοκέει αὐτοῖσιν, εἰ διαχωρέει διὰ τῆς κεφαλῆς, τούτους ἐπανέρεσθαι, εἰ καὶ ἐς τὴν γλῶσσαν ἄκρην ἀφικνεῖται ἡ κνίδωσις. εἰ γὰρ τοῦτο ποιέοι, τέλεον τὸ νόσημα γίνεται, καὶ χαλεπώτερον ἀπαλλάξαι. εὐπετὲς δὲ ἄνευ τούτου. οἱ δὲ τρόποι τῶν ὠφελειῶν, ἐξ ἀποστασίων οἷς περ προγέγραπται, ἧσσον μέν τι ἐπιγίνονται ἀποστάσιες ἐπὶ τούτοισιν ἢ ἐκείνοισιν. Ὁκόσους δὲ ξὺν τῇσιν ὀδύνῃσιν σκοτόδινοι λαμβάνουσι, δυσαπάλλακτον καὶ μανικόν. γέρουσι δὲ ὁ τρόπος οὗτος μάλιστα γίνεται. αἱ δὲ ἄλλαι νοῦσοι αἱ ἀμφὶ κεφαλὰς ἀνδράσι τε καὶ γυναιξὶν, ἀσφαλῶς ἰσχυρόταται, καὶ πολυχρονιώτεραι. γίνονται δὲ καὶ νεανίσκοισί τε καὶ παρθένοισι, τῇσιν ἐν ἡλικίῃ, καὶ μάλιστα τῶν καταμηνίων ἐς τὴν πρόσοδον. τῇσι δὲ γυναιξὶν, ἐν τῇσι κεφαλαλγίῃσι, τὰ μὲν ἄλλα πάντα γίνεται, ἃ καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν. αἱ κνιδώσιες δὲ καὶ τὰ μελαγχολικὰ, ταύτῃσιν ἧσσον, ἢ τοῖσιν ἀνδράσιν, ἢν μὴ τὰ καταμήνια τελέως ἠφανισμένα ᾖ.

Οἷσι δὲ τὰ χρώματα νέοις ἐοῦσι πονηρά ἐστι πολὺν χρόνον, ξυνεχέως δὲ μὴ ἰκτεριώδεα τρόπον, οὗτοι καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, κεφαλὴν ἀλγέουσι. καὶ λίθους τε καὶ γῆν τρώγουσι. καὶ αἱμοῤῥοΐδας ἔχουσι. τὰ δὲ χλωρὰ χρώματα, ὅσα χρόνια εἰσὶ, καὶ μὴ ἰσχυροὶ ἴκτεροί εἰσι, τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτὰ ποιέειν αὐτοῖσι ξυμβαίνει. ἀντὶ δὲ τῶν λίθων καὶ τῆς γῆς, ῥάξιος πρὸς τὰ ὑποχόνδρια λυπέει μᾶλλον ἢ τοὺς ἑτέρους. ὁκόσοι δὲ πολὺν χρόνον ὠχροὶ φαίνονται, καὶ τὰ πρόσωπα ἐπηρμένα ἔχοντες, εἰδέναι χρὴ τούτους τὴν κεφαλὴν ὀδυνωμένους, ἢ περὶ τὰ σπλάγχνα ἀλγήματα ἔχοντας, ἢ ἐν τῇ ἕδρῃ κακόν τι ἐν ἑωυτοῖσι. τοῖσι δὲ πλείστοισι τῶν τοιούτων φαινομένων, οὐχ ἕν τι τούτων τῶν κακῶν φαίνεται, ἀλλ᾽ ἔστιν ὅτε πολλὰ, ἢ καὶ πάντα. Οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ὁρῶντες, οὓς δὴ νυκτάλωπας καλέομεν, οὗτοι ἁλίσκονται ὑπὸ τοῦ νοσήματος νέοι, ἢ παῖδες. ἢ καὶ νεανίσκοι.

καὶ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου. οἱ μὲν, τεσσαρακονθήμεροι. οἱ δὲ, ἑπτάμηνοι. τισὶ δὲ καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον παρέμεινε. σημαίνεσθαι χρὴ περὶ τοῦ χρόνου, ἔς τε τὴν ἰσχὺν τοῦ νοσήματος ὁρῶντα, ἔς τε τὴν ἡλικίην τοῦ νοσέοντος. αἱ δὲ ἀποστάσιες, ὠφελέουσι μὲν τούτους ἐπιφαινόμεναί τε καὶ ἐς τὰ κάτω ῥεόμεναι. ἐπιγίνονται δὲ οὐ κάρτα, διὰ τὴν νεότητα. αἱ δὲ γυναῖκες οὐχ ἁλίσκονται ὑπὸ τοῦ νοσήματος τούτου. οὐδὲ παρθένοι ᾗσι τὰ ἐπιμήνια φαίνονται. οἷσι δὲ ῥεύματα δακρύων πολυχρόνια ἢ νυκτάλωπες γίνονται, τούτους ἐπανερωτᾶν, ἢν τὴν κεφαλήν τι προειληφότες ἔωσι, πρὸ τῶν ἀποκηρυγμάτων τουτέων. Ὁκόσοι δὲ μήτε πυρετήναντες, μήτε ἄχροοι ἐόντες, ἀλγέουσι πολλάκις τήν τε κορυφὴν καὶ τοὺς κροτάφους, ἢν μὴ τὴν ἄλλην φανερὴν ἔχωσιν ἀπόστασιν ἐν τῷ προσώπῳ, ἢ βαρὺ φθέγγωνται, ἢ ὀδόντας ἀλγέωσι, τούτοισιν αἷμα ῥαγῆναι διὰ τῶν ῥινῶν προσδέχεσθαι. οἷσι δὲ ἐκ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥεῖ, δοκέουσιν οἱ δ᾽ ὑγιαίνειν τἄλλα. τούτους δὲ ἢ σπλῆνα εὑρήσεις ἐπηρμένον ἔχοντας, ἢ τὴν κεφαλὴν ἀλγέοντάς τε καὶ μαρμαρυγῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φαινόμενον σφίσιν. τοῖσι δὲ πλείστοισι τῶν τοιούτων ἅμα καὶ τὰ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς οὕτως ἔχοντα φαίνεται, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ σπληνός. οὖλα δὲ πονηρὰ καὶ στόματα δυσώδεα, οἷσι σπλῆνες μεγάλοι. ὁκόσοι δὲ ἔχουσι σπλῆνας μεγάλας, μήτε αἱμοῤῥαγίαι γίνονται, μήτε στόμα δυσῶδες, τουτέων αἱ κνῆμαι, ἕλκεα πονηρὰ ἴσχουσι. καὶ οὐλὰς μελαίνας. ἢν δ᾽ ἄλλην φανερὴν ἔχωσιν ἀπόστασιν ἐν τῷ προσώπῳ. ἢ βαρὺ φθέγγωνται, ἢ ὀδόντας ἀλγέωσι, τουτέοισιν αἱμοῤῥαγίην διὰ ῥινῶν προσδέχεσθαι. οἷσι δὲ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπαίρεται ἰσχυρῶς, τούτους σπλῆνας μεγάλους εὑρήσεις ἔχοντας. εἰ δὲ καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα προσγίνονται, καὶ ὕδρωπα φανήσονται ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ τὴν γαστέρα καὶ τὴν ὀσφὺν ἐπισκεπτέειν. τὰ δὲ ἐν τοῖσι προσώποισι παραστρέμματα ἢν μηδενὶ ἄλλῳ τοῦ σώματος ἐπικοινωνέῃ, ταχέως παύεται, καὶ αὐτόματα καὶ πρὸς ἀνάγκας. οἱ δ᾽ ἄλλοι ἀπόπληκτοι, οἷσι μὲν τῷ μὴ δύνασθαι κινέειν, λεπτύνεται τὸ νενοσηκὸς τοῦ σώματος, οὗτοι ἀδύνατοι εἰς τοῦτο καθίστασθαι. οἷσι δὲ ξυντήξιες μὴ ἐπιγένωνται, οὗτοι δὴ ἔσονται ὑγιέες. περὶ δὲ τοῦ χρόνου ὁπότε ἔσονται προλέγειν ἔς τε τὴν ἰσχὺν τοῦ νοσήματος ὁρῶντες, καὶ ἐς τὸν χρόνον, καὶ ἐς τὴν ἡλικίην τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐς τὴν ὥρην, εἰδὼς ὅτι τὰ παλαιότατα τῶν νοσημάτων, καὶ τὰ ἥκιστα κυλινδούμενα, βαρύτατα ὑπακούει. καὶ τὰ ἐν τοῖσι γεραιτάτοισι τῶν σωμάτων. ἔστι δὲ καὶ τὸ φθινόπωρόν τε καὶ ὁ χειμὼν τοῦ ἦρός τε καὶ τοῦ θέρεος, ἀνεπιτηδειότερος ταῦτα τὰ νοσήματα ἀφιέναι. Αἱ δὲ ἐν τοῖσιν ὤμοισι γινόμεναι ὀδύναι, ὁκόσαι μὲν ἐς τὰς χεῖρας ἐπικαταβαίνουσαι, νάρκας τε καὶ ὀδύνας παρέχουσιν ταύτῃσιν, ἀποστάσιες μὲν οὐκ ἐπιγίνονται. ὑγιάζονται δὲ, μελαίνας χολὰς ἐμέοντες, ὁκόσαι δὲ αὐτοῦ μένουσι ἐν τοῖσιν ὤμοισιν, ἢ καὶ ἐς τὸν νῶτον ἀφικνέονται, ταύτας πύον ἐμέσαντες, ἐκφυγγάνουσιν, ἢ μέλαιναν χολήν. καταμανθάνειν δὲ περὶ τουτέων, ὧδε. ἢν μὲν γὰρ εὔπνοοι ἔωσι καὶ ἰσχνοί, μέλαιναν χολὴν αὐτοὺς μᾶλλον ἐλπὶς ἐμέσαι. εἰ δ᾽ αὖ δυσπνοώτεροι, καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐπιτρέχει τι αὐτοῖσι χρῶμα, ὃ πρόσθεν οὐκ ἐπεγένετο ὑπέρυθρον, εἴτε μέλαν, τούτους πύον ἐλπὶς μᾶλλον πτύσειν. σκέπτεσθαι δὲ πρὸς τούτοισι, καὶ εἰ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα ἔνεστι. καὶ γὰρ τοῦτο τὸ σημεῖον, τούτοισι ὁμολογέον ἐστί. τὸ δὲ νόσημα τοῦτο, τοῖσιν ἀνδράσι προσγίνεται ἰσχυρότατον, τοῖσιν ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτέων, ἐς τὰ ἑξήκοντα. τὴν ἡλικίην δὲ ταύτην μάλιστα ἰσχιάδες βιάζονται.

Σκέπτεσθαι δὲ δεῖ ὧδε περὶ ἰσχιάδων. ὁκόσοισι γὰρ τῶν γεραιτέρων αἵ τε νάρκαι ἰσχυρόταται καὶ καταψύξιες τῆς ὀσφύος τε καὶ τῶν σκελέων, καὶ τὸ αἰδοῖον ἐπαίρειν ἀδυνατέουσι, καὶ ἡ γαστὴρ οὐ διαχωρέει, εἰ μὴ πρὸς ἀνάγκην, καὶ κοπρώδης μύξα πολλὴ διεξέρχεται, τουτέοισι χρονιώτατον τὸ νούσημα ἔσται. καὶ προλέγειν ἐνιαυτὸν τὸ ἐλάχιστον, ἀφ᾽ οὗ χρόνου ἤρξατο τὸ νούσημα γίνεσθαι. καὶ τὰς ὠφελείας ἐς τὸ ἔαρ τε καὶ τὸ θέρος προσδέχεσθαι. τοῖσι δὲ νεανίσκοισιν, ἐπώδυνοι μὲν οὐχ ἧσσον αἱ ἰσχιάδες. βραχύτεραι δέ. καὶ γὰρ τεσσαρακονθήμεροι ἀπαλλάσσονται. ἀλλ᾽ οὐδὲ αἱ νάρκαι ἐπιγίνονται ἰσχυραί. οὔτε αἱ καταψύξιες τῶν σκελέων τε καὶ τῆς ὀσφύος. οἷσι δὲ τὸ νούσημα τοῦτο ἐστὶ μὲν ἐν τῇ ὀσφύϊ καὶ τῷ σκέλει, βιάζεται δὲ οὐχ οὕτως ὥστε κατακέεσθαι, ξυστρέμματα σκέπτεσθαι μὲν ἤπου ἐν τῷ ἰσχίῳ. καὶ ἐπανερέσθαι, εἰ εἰς τὸν βουβῶνα ἡ ὀδύνη ἀφικνεῖται. ἢν γὰρ ταῦτ᾽ ἔχει ἄμφω, χρόνιον τὸ νούσημα γίνεται. ἐπανερέσθαι δὲ καὶ εἰ ἐν τῷ μηρῷ νάρκαι ἐπιγίνονται, καὶ ἐς τὴν ἰγνύην ἀφικνοῦνται. καὶ ἢν φῇ αὖθις ἐρέεσθαι, καὶ ἢν διὰ τῆς κνήμης, ἐπὶ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδός. ὁπόσοι δ᾽ αὖ τουτέων τὰ πλεῖστα ὁμολογέωσι, εἰπεῖν αὐτοῖσι, ὅτι τὸ σκέλος σφιν τότε μὲν θερμὸν γίνεται, τότε δὲ ψυχρόν. ἡ δὲ νοῦσος αὕτη, ὁκόσοισι μὲν ἀνὰ τὴν ὀσφὺν ἐκλείπουσα ἐς τὰ κάτω ῥέπεται, θαρσύνει. ὁκόσοισι δὲ τά τε ἰσχία καὶ τὴν ὀσφὺν, μὴ ἐκλείπουσα εἰς τὰ ἄνω ῥέπεται, προλέγειν δεινὰ εἶναι. οἷσι δὲ περὶ τὰ ἄρθρα, ὀδύναι τε γίνονται καὶ ἐπάρσιες καὶ καταπαύονται, οὐκ ἐν τῷ ποδαγρικῷ τρόπῳ, εὑρήσεις τε σπλάγχνα μεγάλα. καὶ ἐν τῷ οὔρῳ λευκὴν ὑπόστασιν. καὶ τοὺς κροτάφους ἢν ἐπαίρῃ, φήσει πολλάκις ἀλγέειν. φήσει δὲ καὶ ἱδρῶτας αὐτῷ γίνεσθαι νυκτερινούς. ἢν δὲ μήτε ἀπὸ τῶν οὔρων ὑφίσταται ἡ ὑπόστασις αὕτη, μήτε οἱ ἱδρῶτες γίνονται, κίνδυνος ἢ χωλωθῆναι τὰ ἄρθρα, ἢ ὃ δὴ μελικηρίδα καλέουσι γίνεσθαι ὑπ᾽ αὐτοῖσι.

γίνεται δὲ τὸ νούσημα τοῦτο, οἷσιν ἐν τῇ παιδίῃ τε καὶ νεότητι ξυνῆθες ἐὸν, αἷμα ῥεῖν ἐκ τῶν ῥινῶν πέπαυται. ἐπανερέεσθαι οὖν περὶ τῆς τοῦ αἵματος ῥήξιος, εἰ ἐγένετο ἐν τῇ νεότητι. καὶ αἱ κνησμώσιες εἴτε τῷ στήθει καὶ τῷ μεταφρένῳ, εἰ ἔνεισι. καὶ ὁκόσοις αἱ κοιλίαι ἰσχυρὰς ὀδύνας παρέχουσιν ἄνευ ἐκ ταραξίων. καὶ ὁκόσοισιν αἱμοῤῥοΐδες γίνονται. αὕτη γὰρ ἡ ἀρχὴ τῶν νουσημάτων τούτων. ἢν δὲ κακόχροοι ἄνθρωποι οὗτοι φαίνωνται, ἐπανερέεσθαι καὶ κεφαλὴν εἰ ὀδυνῶνται. φήσουσι γάρ. τούτων δὲ ὁκόσοισιν αἱ κοιλίαι ἐπώδυνοι, εἴτε τοῖς δεξιοῖς εἶεν, τὰ ἀλγήματα ἰσχυρότερα γίνεται. καὶ μάλιστα ὅταν πρὸς τῷ ὑποχονδρίῳ κατὰ τὸ ἧπαρ τὸ ὑπόλειμμα τῆς ὀδύνης ᾖ. ὠφελέει δὲ ταύτας τὰς ὀδύνας, τὸ παραυτίκα ψόφος ἐν τῇ γαστρὶ γινόμενος. ὁκόταν δὲ ἡ ὀδύνη παύσηται, τὸ οὖρον παχὺ καὶ χλωρὸν οὐρέουσιν. ἔστι δὲ θανατώδης μὲν οὐδαμῶς ὁ τρόπος οὗτος. χρόνιος δὲ κάρτα. ὁκόταν δὲ παλαιὸν ἤδη ᾖ τὸ νούσημα, ἀμβλυώσσουσιν οἱ ἄνθρωποι ὑπ' αὐτοῦ. ἀλλ' ἐπανερέεσθαι περὶ τοῦ αἵματος, εἰ νέῳ ἐόντι ἔῤῥει, καὶ περὶ τοῦ ἀμβλυωσμοῦ, καὶ περὶ τοῦ οὔρου τῆς κενώσιος, χλωρότητος. καὶ ἀμφὶ τῶν ψόφων εἰ ἐγίνοντο τε καὶ ὠφελέουσιν ἐπιγινόμενοι. φήσουσι γὰρ πάντα ταῦτα, εἴτε ἐρυθρόν τε εἴτε μέλαν, τουτέοισι πύον ἐλπίζειν μᾶλλον ἢ πτύειν. σκέπτεσθαι δὲ τουτέοισι καὶ ἐν τοῖσι ποσὶν οἰδήματα. τοῦτο τὸ σημεῖον τουτέοισιν ὁμόλογον ἐστίν. Λειχῆνες δὲ καὶ λέπραι καὶ λεῦκαι, οἷσι μὲν νέοισιν, ἢ παισὶν ἐοῦσιν ἐγένετό τι τούτων, ἢ κατὰ μικρὸν φανὲν, αὔξεται ἐν πολλῷ χρόνῳ, τούτοισι μὲν οὐ χρὴ ἀπόστασιν νομίζειν τὸ ἐξάνθημα, ἀλλὰ νόσημα. οἷσι δὲ ἐγένετο τούτων τι πολύ τε καὶ ἐξαπίνης, τοῦτο ἂν εἴη ἡ ἀπόστασις. γίνονται δὲ λευκαὶ μὲν, ἐκ τῶν θανατωδεστάτων νοσημάτων. οἷον καὶ ἡ νοῦσος ἡ φοινικὴ καλεομένη. αἱ δὲ λέπραι καὶ οἱ λειχῆνες, ἐκ τῶν μελαγχολικῶν. ἰῆσθαι δὲ τουτέων εὐπετέστερά ἐστιν, ὅσα νεωτάτοισί τε γίνεται, καὶ σαρκωδεστάτοισι φύεται.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΩΑΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΕΙΣ.

Ἱ ἐκ ῥίγεος περιψυχόμενοι, κεφαλαλγέες, τράχηλον ὀδυνώδεες, ἄφωνοι, ἐφιδροῦντες, ἐπανενέγκαντες, θνήσκουσιν. Αἱ μετὰ καταψύξιος δυσφορίαι, κάκισται. Κατάψυξις μετὰ σκληρυσμοῦ, ὀλέθριον. Ἐκ καταψύξιος φόβος καὶ ἀθυμίη ἄλογος, ἐς σπασμὸν ἀποτελευτᾷ. Αἱ ἐκ καταψύξιος οὔρων ἀπολήψιες, κάκιστον. Μετὰ ῥίγους ἄπνοια κακόν. κακὸν δὲ καὶ λήθη. Τὰ κωματώδεα ῥίγεα ὑπόλεθρα. καὶ τὸ φλογῶδες ἐν προσώπῳ μεθ' ἱδρῶτος ἐν τούτοισι κακόηθες. ἴσως τουτέοισι ψύξις τῶν ὄπισθεν, σπασμὸν ἐπικαλέεται. καὶ ὅλως δὲ ψύξις τῶν ὄπισθεν, σπασμώδες. Αἱ ἐκ νώτου φρῖκαι πυκναὶ, καὶ ὀξέως μεταπίπτουσαι, δύσφοροι, οὔρου γὰρ ἀπόληψιν καὶ ἐπώδυνον σημαίνουσι. τὸ ἐφιδροῦν τούτοισι κάκιστον. Κατάψυξις μετὰ σκληρυσμοῦ, ὀλέθριον. Ῥῖγος ἐν συνεχείᾳ τοῦ σώματος ἀσθενέος ἤδη ἐόντος, θανάσιμον. Οἱ πυκνὰ ἐφιδροῦντες καὶ ἐπεῤῥιγέοντες, ὀλέθριον. καὶ ἴσως τῇσι τελευτήσιν ἀναφαίνονται ἐμπύημα ἔχοντες καὶ κοιλίας ταραχώδεας. Ὅσ' ἂν ἑπτακαιδεκάτῃ ἐῤῥιγώσας, τετάρτῃ καὶ εἰκοστῇ ἐπεῤῥιγοῖ, δύσκολον. Οἱ φρικώδεες κεφαλαλγικοὶ ἐφιδροῦντες κακοήθεες. Οἱ φρικώδεες ἐφιδροῦντες πολλῷ, δύσκολοι. Τὰ περὶ νωθρόδεα ῥίγεα, κακοήθεα. Οἷσιν ἐκταίοισι ῥίγεα γίνεται, δύσκριτον. Ὁκόσοισι φρῖκαι πυκναὶ ὑγιαίνουσιν, οὗτοι ἐξ αἵματος ῥύσιος ἐκπυΐσκονται. Τὸ φρικῶδες καὶ τὸ δυσπνοῦν ἐν τοῖσι πόνοισι, σημεῖα φθινώδεα. Ἐξ ἐμπυήσιος πλεύμονος καὶ κατὰ κοιλίην ἐνίοτε ἀλγήματα καὶ κληῗδα, καὶ τὸ ὑπορεγχεῖν ἀσώδεα, σημαίνει πτυέλου πλῆθος ἐν τῷ πλεύμονι. Οἱ φρικώδεες. ἀσώδεες. κοπιώδεες. ὀσφυαλγέες, κοιλίας καθυγραίνονται. Τὰ ἐπεῤῥιγέοντα ἐς νύκτα μᾶλλόν τι παροξυνόμενα ἄγρυπνα. Ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν ἔστιν ὅτε οὖρον ὑφ' ἑωυτῶν χαλῶντα φλεβοτονώδεα σπασμὸν ἀποτελευτᾷ. Τὰ ξυνεχέα ῥίγεα ἐν ὀξέσι, πονηρόν. Αἱ ἐκ ῥίγεος μετὰ κεφαλαλγίης ἐκλύσιες, ὀλέθριον. τὰ αἱματώδεα οὖρα ἐν τούτοισι πονηρόν. Ῥῖγος ὀπισθοτονῶδες κτείνει. Τὰ φρικώσαντα καὶ ἀνιδρώσαντα κρισίμως, ἐς δὲ τὴν αὔριον φρίξαντα παραλόγως μὴ ἀγρυπνεῦντα, μήτε πεπαινομένων, αἱμοῤῥαγήσειν οἴομαι. Τὰ μετὰ ῥίγεος ἐπισχόμενα οὖρα, πονηρὰ καὶ σπασμώδεα, ἄλλως τε καὶ προκαρωθέντι. ἐλπὶς δὲ ἴσως τούτοισι, καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα τεταρτοφέα ῥίγεα, ἢν ἐν μέσῳ παροξυνόμενα πυρετῷ ἀτάκτῳ πάνυ κακοήθεα. τἀναντία δὲ παροξυνόμενα τῶν σπώντων, τῶν μετὰ ῥίγους καὶ πυρετοῦ ὀλέθριον. Αἱ ἐκ ῥίγεος ἀφωνίαι, τρόμῳ λύονται. καὶ τὸν ἐπεῤῥιγέοντας τρομώδεα γινόμενα κρίνει. Οἱ ἐκ ῥίγεος μετὰ κεφαλαλγίης ἐκλυόμενοι, σφαλεροί. τὸ αἱματῶδες οὖρον τουτέοισι κακόν. Οἷσι ῥῖγος, οὔρου ἐπίστασις. Σπασμὸς ἐν πυρετῷ, χειρῶν καὶ ποδῶν πόνοι, κακόηθες. κακόηθες δὲ καὶ ἐκ μηροῦ ὁρμὴ ἀλγήματος. ἀλλ' οὐδὲ γουνάτων πόνος, χρήσιμον. ἀτὰρ καὶ γαστροκνημιῶν πόνοι, κακοήθεες. καὶ γνώμης παραφορή. ἄλλως τε καὶ οὖρον ἢν ἐναιωρηθῇ. Οἱ δὲ ὑποχονδρίων ἀλγήματος πυρετοὶ, κακοήθεες. τὸ καρῶδες ἴσως τούτοισιν κάκιστον. Οἱ μὴ διαλείποντες ἐφιδροῦντες πυκνὰ μετὰ ὑποχονδρίου ἐν

τάσεως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κακοήθεες. καὶ τὰ ἐς ἀκρώμιον καὶ κληῗδα στηρίζοντα ἀλγήματα ἐν τού-
τοισι πονηρά. Οἱ φριτταιοφυέες ἀσώδεες πυρετοὶ κακοήθεες. Αἱ ἐν πυρετῷ ἀναυδίαι, κακόν.
Κοπιώδεες, ἀχλυώδεες, ἄγρυπνοι, κωματώδεες, ἐφιδροῦντες ἀνάθροα μαινόμενοι, κακόν.
Οἱ κοπιώδεες μετὰ φρίκης ἐφιδρώσαντες, χρησίμως ἀνάθροα μανθέντες ἐν ὀξεῖ, κακόν. ἄλλως
τε κἢν ταῦτα ἐπιστάζωσι, περὶ ταῦτα ἰκτερώδεες κατακορέες, θνήσκουσι, λευκὸν διαχώρημα
τουτέοισι προσδιδέχεται. Οἱ τεταιοφυέες πλανώδεες ἐς ἀρτίας μεταπεσόντες δύσκολοι.
Οἱ ἐν κρισίμοισιν ἀλυσμοὶ ἀνιδροῦντες περιψυχόμενοι, καὶ ἅπαντες δὲ οἱ ἄνευ ἱδρῶτος περιψυ-
χόμενοι ἀκρίτως, κακόν. Καὶ οἱ ἐπιῤῥιγώσαντες ἐκ τούτων ἐμέσαντες ἄκρητα, ἀσώδεες, βομβώδεες
ἐν πυρετῷ, κακόν. καὶ φωνὴ δὲ ἔκριγκος. Τὰ δὲ ἐκ ῥινῶν μικροῖσιν ἱδρῶσι περιψύχοντα, κα-
10 κόν. Οἱ ἐφιδροῦντες ἄγρυπνοι ἀνάθροα μαινόμενοι, κακόν. Οἱ ἐφιδροῦντες ἐν πυρετῷ κακοή-
θεες, οἷσι χολώδεος διαχωρήσιος ἐούσης, περὶ στῆθος δῆξις καὶ πικρότης, κακόν. Ἐν πυρετοῖ κοιλίης
ἐμφυσωμένης, πνεῦμα μὴ διεκπίπτον, κακόν. Κοπιώδεες, λυγγώδεες, κάτοχοι, κακοί. Ἐκ νώ-
του πυκνῇσι καὶ λεπτῇσι φρίκῃσιν ἐφιδροῦντες, δύσφοροι. Οὔρου ἀπόληψιν ἐπώδυνον σημαί-
νει. τὸ ἐφιδροῦν τούτοισι κακόν. Τὸ παρὰ τὸ ἔθος ποιέειν τι, οἷον προθυμέοντι προσδέχεσθαί τι πρό-
τερον μὴ εἰθισμένον, ἢ τοὐναντίον, πονηρόν, καὶ πλησίον παρακοπῆς. Τὰ ἐν πονηροῖσι σημείοισι κου-
φίζοντα, καὶ τὰ ἐν χρησοῖσι μὴ ἐνδιδόντα, δύσκολα. Οἱ ἐφιδροῦντες καὶ μάλιστα κεφαλὴν ἐν
ὀξέσι [illegible] δύσφοροι, κακόν. ἄλλως τε καὶ ἐπ' οὔροισι μέλασι. καὶ τὸ θολερὸν ἐνθὶ τούτοισι πνεῦμα,
κακόν. Ἄκρεα ταχὺ ἐπ' ἀμφότερα μεταπίπτοντα, καὶ δίψα δὲ τοιαύτη, πονηρόν. Ἐκ κοσμίου
θρασεῖα ἀπόκρισις φωνὴ ὀξεῖα, κακόν. ὑποχόνδρια τουτέοισιν εἴσω εἰρύαται. Τὰ ἐκ καταψύ-
20 ξιος ἱδρώδεος ταχὺ ἀνάθροα μαινόμενα, κακόν. Οἱ ἐν ὀξέσι ἐφιδροῦντες ὑποδύσφοροι, κακόν.
Οἱ παραλόγως κενεαγγέης μὴ ἐούσης ἀδύνατοι, κακόν. Ἐν πυρετῷ ἔλξις οἷον ἀπὸ ἐμέτου ἐς ἀνα-
χρέμψιν τελευτῶσα, κακόν. Νάρκη ἐς ἀμφότερα ταχὺ μεταπίπτουσα, κακόν. Στάξιες αἱ ἐλάχι-
σται, κακαί. Κακὸν δὲ πάντως ἐν ὀξεῖ δίψα παραλόγως λυθεῖσα κακόν. Οἱ πρὸς χεῖρα
ἀναΐσσοντες, κακοί. Οἷσιν ἅμα πυρετῷ καυσώδει, οἰδήματα ὑπνώδεα νενωθευμένα, ἐς πλευρὸν ὀδύ-
νη ἐπελθοῦσα παραπληκτικῶς κτείνει. Γυιγμὸς ἐν ὀξέσιν ἐλθοῦσι ἰσχνοῖσιν, ὀλέθριον. Ἐπὶ τοῖ-
σιν ἤδη ὀλεθρίοισι τὰ σμικρὰ βομβώδεα, καὶ ἰώδης ἔμετος οἷον τοῖσι ποτοῖσιν ὑποψοφέοντες καὶ ὑπο-
βορβορύζοντες ξηροῖσι. καὶ οἱ χαλεπῶς καταβροχθίζοντες πνεύματι βηχώδει, ὀλέθριοι ἐν ὀξέσι
κατεψυγμένοισι. Τὰ ἐν χερσὶ καὶ ποσὶν ἐρυθήματα, ὀλέθρια. Οἱ ἐκφυσῶντες καὶ ἀνακεκλα-
σμένοι ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν ὑποβλέποντες, ἰκτερώδεες κατακορέες θνήσκουσι. λευκὸν διαχώρημα τού-
30 τοισι προσδέχεται. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐκστάσιες σιγῶσαι μὴ ἀφώνῳ, ὀλέθριαι. Τὰ πελιδνὰ γινόμενα
ἐν πυρετῷ, σύντομον θάνατον σημαίνει. Οἷσιν ἐν πυρετῷ ἀλγήματος πλευροῦ γινομένου κοιλίης
ὑδατόχολα πολλὰ διαδιδούσης, ῥηΐζει. Ἀσιτίαι δὲ παρακολουθοῦσι καὶ ἱδρῶτες μετὰ προσώ-
που εὐχροίης καὶ κοιλίης ὑγρῆς, καί τι καὶ καρδιαλγίης, οὗτοι μακροτέρως νοσήσαντες, περιπλευ-
μονικῶς τελευτῶσι. Πυρέσσοντι ἐν ἀρχῇ, μέλαινα χολὴ ἄνω ἢ κάτω διελθοῦσα, θανάσιμον. Αἱ
μετὰ καταψυξίων οὐκ ἀπύρων ἐφιδρώσιες ἄνω, δυσφόροι, φρενιτικοί τε καὶ ὀλέθριοι ἐν ὀξεῖ.
Τὰ ἐπ' ὀλίγον ὀξέα ἀλγήματα ἐς κληῗδα, καὶ τὰ ἄνω πίπτοντα, ὀλέθρια. Ἐν μακροῖσι ὀλέθριοι
σιν ἕδρης ἄλγημα, θανάσιμον. Τοῖσιν ἀσθενέως ἤδη διακειμένοισι, μὴ βλέπειν, ἢ μὴ ἀκούειν, ἢ δια-
στρέφεσθαι χεῖλος, ἢ ὀφθαλμόν, ἢ ῥῖνα, θανάσιμον. Ἐν πυρετοῖσι βουβῶνος ἄλγημα, νοῦσον χρο-
νίην σημαίνει. Αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἀκρασίαι, χρόνους μὲν ἐμποιέουσιν, ἀτὰρ οὐχὶ ὀλέθριαι. Οἱ ἐξ
40 ἀλγημάτων ἰσχυρῶν πυρετοὶ πολυχρόνιοι. Αἱ βομβώδεες, ψηλαφώδεες παρακούσιες, φρε-
νιτικαί. Καὶ οἱ κατὰ γαστροκνημίην πόνοι ἐν τούτοισι γνώμης παράφοροι. Ὅσοι ἐν ξυνεχεῖ ἄφω-
νοι κείμενοι μύοντες σκαρδαμύσσουσιν, ἢν αἵματος ῥυέντος ἐκ ῥινῶν ῥυῇ ἐμέσαντες φθέγξωνται,
παρ' αὐτοῖσι γένωνται, σώζονται. μὴ γινομένων δὲ τούτων ἄπνοοι γινόμενοι, θνήσκουσι συντό-
μως. Οἱ λαβόντες ἐς τὴν αὔριον παροξυνθέντες, κακόν. Τρίτην ἐπισχόντες τετάρτην πα-
ροξυνθέντες, κακόν. ἆρά γε καὶ φρενιτικοὶ οἱ τοιοῦτοι παροξυσμοί; Ὁκόσοισιν ἐκλείπουσιν
οἱ πυρετοὶ μὴ κατὰ κρισίμους, ὑποστροφικόν. Οἱ ἐν ἀρχῇ λεπτοὶ κεφαλῆς σφυγμοῦ καὶ οὔρου λε-
πτοῦ πρὸς κρίσιν, παροξύνονται, θαῦμα δὲ οὐδὲν εἰ καὶ παρακοπὴ καὶ ἔτι ἀγρυπνίη γένοιτο. Ἐν ὀ-
ξέσι, κίνησις. ῥιπτασμός. ὕπνος ταραχώδης, σπασμὸν ἐνίοισι σημαίνει. Αἱ ταραχώδεες θρασύτητι
ἐγέρσιες παράφοροι, πονηρόν, καὶ σπασμώδεες, ἄλλως τε καὶ μεθ' ἱδρώτων. σπασμώδεες δὲ καὶ ῥαχί-
50 λου καὶ μεταφρένου δυκέουσι ψύξιες, ἀτὰρ καὶ ὅλου τοῦ σώματος. ἐν τούτοισιν ὑμενώδεες οὐρήσιες. Οἱ
ἐν καύματι παρακρούσιες, σπασμώδεες. Αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι παρακρούσιες, θηριώδεες. καὶ σπασμοὺς
δὲ προσημαίνουσιν. Ἐν τοῖσι μακροῖσι κοιλίης ἄλογοι ἐπάρσιες, σπασμώδεες. Τὰ εὐθὺ παρα-
χώδεα, ἄγρυπνα, ἐπιστάζοντα ἐκ ῥινῶν ἑκταῖα κουφισθέντα νύκτα, πονήσαντα δὲ ἐς τὴν αὔριον,
ἐφιδρώσαντα, κατενεχθέντα, παρακρούσαντα, αἱμοῤῥοεῖ λαύρως. καὶ λύει τὰ πάθεα. Τὸ ὑδατώ-

δες οὖρον, τοιαῦτα σημαίνει. Μετὰ τῶν εἰρημένων τῶν ἐξισταμένων μελαγχολικῶς, οἱ τρομώδεες
γινόμενοι κακοήθεες. Παραφροσύνη ἐμ πνεύματι καὶ ἱδρῶτι θανατώδης. Θανατώδης δὲ καὶ ἐμ
πνεύματι καὶ λυγμῷ. Ἐνύπνια τὰ ἐν φρενίτισιν ἐναργῆ, ἀγαθόν. Ἐν φρενίτισι διαχωρήσιες
λευκαὶ, καὶ νωθρότης, κακόν. ῥῖγος τουτέοισι, κάκιστον. Ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇσι τὰ
ἐπιεικῶς ἔχοντα, πυκνὰ τὲ μεταπίπτοντα, κακόν. Τῶν ἐξισταμένων μελαγχολικῶς οἷς τρό-
μοι ἐπιγίνονται κακόν. Οἱ ἐξιστάμενοι μελαγχολικῶς τρομώδεες γινόμενοι καὶ πτυαλίζοντες
ἆρά γε φρενιτικοί; Οἱ ἐκστάντες ὀξέως ἐπιπυρέξαντες, φρενιτικοὶ γίνονται. Οἱ φρενιτικοὶ
βραχύποτοι ψόφου καθαπτόμενοι, τρομώδεες ἢ σπασμώδεες. Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι νεανικῶς τρο-
μώδεα, θανάσιμα. Αἱ περὶ ἀναγκαῖα παραφροσύναι, κάκισται. Αἱ ἐκ τούτων παροξυνόμε-
ναι ὀλέθριοι. Αἱ παρακρούσιες, φωνὴ κλαγγώδεες, γλῶσσα σπασμώδεες. καὶ αὐτοὶ τρομώδεες 10
γινόμενοι ἐξίστανται. σκληρυσμὸς ταύτῃσιν, ὀλέθριον. Αἱ προεξαδυνατησάντων παραφροσύ-
ναι, κάκισται. Τὰ ἐν φρενιτικοῖσι πυκνὰ μεταπίπτοντα σπασμώδεα, πονηρά. Οἱ ἐν φρενιτι-
κοῖσι μετὰ καταψύξιος πτυαλίζοντες, μέλανα ἔμετον δηλοῦσι. Τοῖσι ποικίλως διανοσέουσι καὶ
παρακρούουσι πυκνὰ κωματώδεσι, προσδέχεσθαι λέγε, μέλανα ἔμετον. Τὰ παροξυνόμενα τρόπον
σπασμώδεα κάτοχα. Τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα ἐν μακροῖσι μικρὰ, αἱμορραγώδεα καὶ σκοτώδεα ἐπι
φαινόμενα, ὀλέθρια. Οἱ ἰλυγγώδεες πυρετοὶ καὶ ἄνευ ἱδρῶν, καὶ μετὰ ἱδρῶν ὀλέθριοι. Τοῖσι
πνευματίοισιν ἐοῦσι πυρετὸς ὕδρον, ὀξύς. Μετὰ ὑποχονδρίου ξυντόνου καταψυχθεῖσι, παρ' οὖς
μέγα ἔπαρμα. Οἷσιν αἱ ἐν πυρετῷ ὀδύναι γινόμεναι, περὶ ὀσφῦν, καὶ τὰ κάτω χωρία, φρε-
νῶν ἅπτονται. Ἐκλείπουσιν τὰ κάτω ὀλέθρια, ἄλλως τε κἢν ἄλλο τι σημεῖον προσγένηται, πο-
νηρόν. ἢν δὲ τ' ἄλλα σημεῖα μὴ πονηρὰ γένηται, ἔμπυον γενέσθαι ἐλπίς. Παιδίοισιν ὀξὺς πυρετὸς 20
καὶ κοιλίης ὑπόστασις μετὰ ἀγρυπνίης, καὶ τὸ ἐκλακτίζειν, καὶ τὸ χρῶμα μεταβάλλειν, καὶ ἴ-
σχειν ἔρευθος, σπασμῶδες. Τὰ εὐθὺ ταραχώδεα ἄγρυπνα μέλανα δὲ τὰ σύνδετα, αἱμορροεῖ ἔνια.
Τὰ ἀγρυπνήσαντα ἐξαίφνης ἀλισμ[illegible], αἱμορροέει. ἄλλως τε καὶ ἢν τι προερρυήκῃ. ἆρά γε καὶ
μεταφρίξαντες οἱ ἐπ' ὀλίγον περιψύχοντες; περὶ δὲ τοὺς παροξυσμοὺς βήσσοντες καὶ ἐφιδροῦν-
τες μικρὸν, κακοήθεες. Ἐς πλευρὸν ὀδύνης καὶ πνιγμοῦ προσγινομένου, οὗτοι ἐμπυοῦνται.
Οἷσιν ἐν συνεχέσι φλυζάκια κατὰ πᾶν τὸ σῶμα ἐκφύει, θανάσιμον, μὴ γινομένου πυώδους ἀποστήμα-
τος. μάλιστα δὲ εἴθισται τούτοισι γίνεσθαι παρ' οὖς. Ἐν ὀξεῖ τὰ μὲν ἔξωθεν περιψύχεσθαι, τὰ δὲ
ἔσωθεν καίεσθαι, καὶ δίψην, κακόν. Οἱ συνεχέες διὰ τρίτης ἐπιτείνοντες, ἐπικίνδυνοι. Οἷσιν
ἂν ποτε πυρετὸς διαλίπῃ, ἀκίνδυνον. Ἐν μακροῖς πυρετοῖσιν, ἢ φύματα, ἢ ἐς ἄρθρα πόνοι ἐγγίνον-
ται, καὶ ἢν γένωνται, οὐκ ἄχρηστοι. Κεφαλαλγίῃ ἐν ὀξεῖ, ὑποχόνδριον ἀνεσπασμένον, μὴ ῥυέν- 30
τος αἵματος ἐκ ῥινέων, ἐς φρενιτικὸν περιΐσταται. Τὰ λειπυρικὰ μὴ χολέρας ἐπιγινομένης οὐ
λύεται. Ἴκτερος πρὸ μὲν τῆς ἑβδόμης ἡμέρης ἐπιγινόμενος κακόν. ἑβδόμῃ δὲ καὶ ἐνάτῃ καὶ
ἑνδεκάτῃ καὶ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, κρίσιμον μὴ σκληρεῶν ὑποχονδρίων. ἢν δὲ μὴ, ἐνδοιαστόν. Αἱ
πυκναὶ διὰ τὴν αὐτὴν ὑποστροφαὶ, περὶ κρίσιν αἱματώδεες, μελαίνων ἔμετον ποιέουσι. γίνονται δὲ
καὶ τρομώδεες. Τὰ ἐν τεταρταίοισι πυρετοῖσι ἀλγήματα παροξυνόμενα τεταρταίου γλυῆ ποιέεται.
καὶ θρομβώδεα αἵματα διαχωρέει. Ἐν πυρετοῖσι κατὰ φλέβα τὴν ἐν τῷ τραχήλῳ σφυγμὸς
καὶ πόνος, ἐς δυσεντερίην ἀποτελευτᾷ. Τὸ μεταβάλλον πολλάκις χρῶμα καὶ θερμασίην, χρή-
σιμον. Τοῖσι χολώδεσι πνεῦμα μέγα καὶ πυρετὸς ὀξὺς μετὰ ὑποχονδρίου ἐντάσιος παρ' οὖς ἀφί-
στησιν. Οἱ ἐκ μακρῶν ἀναλαμβάνοντες εὔσιτοι, μηδὲν ἐπιδιδόντες ἐπιστρέφουσι κακοήθως. Οἷ-
σιν ἐν πυρετοῖσι φλέβες αἱ ἐν κροτάφοισι σφυγματώδεες, καὶ πρόσωπον ἐρρωμένων, καὶ ὑποχόν- 40
δριον μὴ λαπαρὸν, χρόνιον. καὶ οὐ παύονται χωρὶς αἵματος ῥύσιος ἐκ ῥινῶν πολλῆς, ἢ λυγγὸς, ἢ
σπασμοῦ, ἢ ὀδύνης ἰσχίων. Ἐν καύσῳ κοιλίη καταρραγεῖσα, θανάσιμον. Ἐκ κοιλίης ἀλγή-
ματος ἐπιπόνου πυρετὸς καυσώδης, ὀλέθριον. Ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ἤχων προσγινομένων μετὰ ἀμ-
βλυωσμοῦ, καὶ κατὰ ῥῖνας βάρεος, ἐξίστανται μελαγχολικῶς μὴ αἱμορραγήσαντες. Τοὺς ἐν
καύσεσι τρόμους, παρακοπὴ, λύει. Ἐν καύσῳ ῥύσις ἐκ μυκτήρων τεταρταίῳ, κακὸν, ἢν μή τι ἄλ-
λο ἀγαθὸν ξυμπέσῃ. πεμπταίῳ δὲ ἧσσον κινδυνῶδες. Οἱ ἐν τοῖσι καυσώδεσιν ἀπὸ περιψύ-
χουσι διαχωρήμασι ὑδατοχόλοισι συχνοῖσιν ὀφθαλμοῖσι κακὸν, ἄλλως τε κἢν κάτοχοι γένωνται.
Καῦσος ῥίγεος ἐπιγινομένου λύεται. Καῦσοι ὑποτροπιάζειν εἰώθασι. καὶ ἡμέρας τέσσαρας ἐπι-
σημήναντες, ἔπειτα ἐφιδροῦσι. εἰ δὲ μὴ τῇ ἑβδόμῃ ἢ δεκάτῃ. Τοὺς καυσώδεας διακρίνουσιν αἱ τεσ-
σαρεσκαιδεκαήμεραι, κουφίζουσαι ἢ ἀναιροῦσαι. Ἐκ καύσου μὴ γινομένου πυώδους παρ' οὖς ἀπο- 50
στήματος, οὐ πάνυ σώζονται. Οἱ ληθαργικοὶ τρομώδεες ἀπὸ χειρῶν. ὑπνώδεες. δύσχρωτες. οἰδηματώ-
δεες, σφυγμοῖσι νωθροῖσι, καὶ μετάρσια τὰ ὑποφθάλμια, καὶ ἱδρῶτες ἐπιγίνονται. καὶ κοιλίας ὑποι-
δέουσι χολώδεας, καὶ ἀκρατέας. Ἢν καταξήρους ἴσχωσιν οὖρα καὶ διαχωρήματα προϊόντα λα-
θραίως, τὸ οὖρον ὑποζυγίου πιεῖν τε οὐκ αἰτέουσιν, οὐδὲ θάτερον οὐδέν. ἔμφρονες δὲ γινόμενοι, τράχηλον

ἐπώδυνον φασὶν ἔχειν. καὶ διὰ τῶν οὐάτων ἤχους διαΐσσειν. Ὁκόσοι δὲ σώζονται τῶν λη-
θαργικῶν, ἔμπυοι ὡς ἐπιτοπολὺ γίνονται. Ὁκόσοισιν ἐν πυρετοῖσιν ἀκρίτως τὰ φομώδεα παύε-
ται, τουτέοισι χρόνῳ ἐς ἄρθρα ἀπόστασις ὀδυνώδης ἐκπύουσα, καὶ κύστις ἐπώδυνος τῶν πυρεσ-
σόντων. Οἷσι μὲν ἐρυθήματα ἀνὰ προσώπων, καὶ πόνος κεφαλῆς ἰσχυρὸς, καὶ σφυγμὸς φλε-
βῶν, αἵματος ῥύσις ταπολλὰ γίνεται. Οἷσι δὲ ἄσαι, καὶ καρδιωγμοὶ, καὶ πτυαλισμοὶ, ἔμε-
τος. οἷσι δὲ βρεγμοί. φῦσαι. ψόφοι κοιλίης καὶ ἐπάρσιες. καὶ ἐκτάραξις κοιλίης, τοῖσι χρονίζου-
σιν ἀσφαλέως. Ἐν πυρετῷ ξυνεχεῖ χωρὶς πόνου. ἢ φλεγμονῆς. ἢ ἄλλης προφάσιος, ἀπόστα-
σιν προσδέχεσθαι. πόνου καὶ οἰδήματος, καὶ μᾶλλον ἐς τὰ κάτω χωρία προσδέχεσθαι δὲ δεῖ τὰς
ἀποστάσιας, τοῖσιν ὑπὲρ τριήκοντα ἔτεα μᾶλλον; ὑποσκέπτεσθαι δὲ τουτέοισι τὰς ἀποστάσιας,
ἢν τὰς εἴκοσιν ἡμέρας πυρετὸς ὑπερβάλλῃ. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισιν ἧσσον γίνονται, καὶ πολλῷ
χρόνῳ γινομένων τῶν πυρετῶν. οἱ δὲ διαλείποντες καὶ λαμβάνοντες πεπλανημένως, φθινοπώρου
μάλιστα ἐς τεταρταῖον ἐπιεικέως μεθίστανται, καὶ μᾶλλον οἷσιν ὑπὲρ τὰ τριήκοντα ἔτεα γεγο-
νόσιν. αἱ δὲ ὑποστάσιες τοῦ χειμῶνος γίνονταί τε μᾶλλον, καὶ παύονται βραδύτερον, καὶ ἧσσον πα-
λινδρομέουσι. Τοῖσι δὲ πολλάκις ὑποτροπιασθεῖσιν ἢν ἑξάμηνον ὑπερβάλλωσιν, ἰσχιαδικὴ φθί-
σις ἐπιεικέως γίνεται. Ὁκόσα πυρετῷ ἀντιδίδοται, καὶ μὴ ἀποστηματώδεα σημεῖα, κακοή-
θεα. Τῶν πυρετῶν οἱ μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσι, μήτε μετὰ σημείων λυτηρίων ἀφιέντες, ὑπο-
τροπιάζουσι. Τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων, ἐν ἡμέρῃσι κρίνεται τεσσαρεσκαίδεκα. Τριταῖος
ἀκριβὴς, ἐν πέντε, ἢ ἐν ἑπτὰ περιόδοισιν, ἢ τὸ μακρότατον ἐν ἐννέα κρίνεται. Οἷσιν ἀρχομένοι-
σι πυρέσσειν αἵματος στάξιες ἐκ ῥινῶν πταρμοῦ γινομένου, λευκὴν ὑπόστασιν τὸ οὖρον ἴσχει ἐν τῇ τε-
τάρτῃ, λύσιν ἐν τῇ ἑβδόμῃ σημαίνει. Τὰ δὲ ὀξέα κρίνεται, αἵματος ἐκ ῥινῶν ῥυέντος, ἐν κρισί-
μῳ. καὶ ἱδρῶτος πολλοῦ γινομένου. καὶ οὔρου πυώδεος καὶ ὑαλώδεος γινομένου, ὑπόστασιν χρη-
στὴν ἔχοντος. καὶ ἀθρόου γινομένου. καὶ ἀποστήματος ἀξιολόγου. καὶ κοιλίης μυξώδεος καὶ αἱματώ-
δεος. καὶ ἐξαπίνης καταῤῥαγείσης, καὶ ἐμέτων οὐ μοχθηρῶν κατὰ κρίσιν. ὕπνοι βαθέες μὴ παρα-
χώδεες, βεβαίαν κρίσιν σημαίνουσιν. οἱ δὲ ταραχώδεες μετὰ ἀλγήματος σώματος, ἀβέβαιοι. ἑβδο-
μαίοισιν, ἢ ἐνναταίοισιν, ἢ τεσσαρεσκαιδεκαταίοισι, ῥύσιες ἐκ ῥινέων, λύουσιν ὡς ἐπιτοπουλὺ τοὺς πυ-
ρετούς. ὁμοίως δὲ καὶ κοιλίης ῥύσις, χολώδης, καὶ δυσεντεριώδης. καὶ πόνος γουνάτων, ἢ ἰσχίων. καὶ
οὖρον πεπανθὲν, πρὸς τὴν κρίσιν. ἐν γυναικὶ δὲ καὶ ἐπιμηνίων ῥύσις. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν αἱμοῤῥα-
γήσαντες ἱκανῶς, ὁκόθεν οὖν ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι, κοιλίας καθυγραίνονται. Οἱ ἐν πυρετοῖσιν ἐ-
ρυθριῶντες κεφαλαλγέες, κοιλίην ἀπολελαμμένοι, σπασμώδεες. Οἱ ἐπ' ὀλίγον θρασέως πα-
ρακρούσιες, καὶ θηριώδη καὶ σπασμὸν σημαίνουσι. Σπασμὸς ἐν πυρετῷ γινόμενος, καὶ παυό-
μενος αὐθημερὸν, ἀγαθόν. Σπασμὸς ἐν πυρετῷ γινόμενος, παύει τὸν πυρετὸν αὐθημερὸν, ἢ τῇ
ὑστεραίῃ, ἢ τῇ τρίτῃ. ὑπερβάλλων δὲ τὴν ὥρην ἐν ᾗ ἤρξατο καὶ μὴ παυόμενος, κακόν. Οἱ δια-
λείποντες, ἀνωμάλως δὲ χλιαινόμενοι, κοιλίης ἐμφυσωμένης μικρὰ διαδιδούσης ὀσφυαλγήεσσι
μετὰ κρίσιν, τουτέοισι κοιλίαι καταῤῥήγνυνται. οἱ δὲ περικαέες πρὸς χεῖρα νωθροί. διψώδεες. ἀσώ-
δεες. κοιλίης ἀπειλημμένης βαρυνόμενοι ἐκλύονται. ἔστι δ' ὅτε καὶ τὰ ὑπέρυθρα ἐν ποσὶ κατακαύ-
ματα, τὰ αὐτὰ σημαίνει. Οἱ χειμερινοὶ τεταρταῖοι πυρετοὶ, ἐπιεικέως μεθίστανται ἐς τὰς ὀ-
ξείας νούσους. Κεφαλῆς πόνος σύντονος μετ' ὀξέος πυρετοῦ, καὶ ἄλλου σημείου τῶν δυσκό-
λων, θανάσιμον. ἄνευ δὲ σημείου φαύλου, ὑπερβάλλων τὰς εἴκοσιν ἡμέρας, αἵματος ῥύσιν. ἢ πύον ἐκ
ῥινός. ἢ ἀποστασίας ἐς τὰ κάτω σημαίνει. μάλιστα μὲν νεωτέροισι τῶν τριήκοντα πέντε, τὰς ῥύσιας.
τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι, τὰς ἀποστάσιας προσδέχεσθαι. Περὶ μέτωπον δὲ καὶ κροτάφους ὄντος
τοῦ πόνου, καὶ συντόμου, ῥύσιας. Οἷσι κεφαλαλγίαι. καὶ ἦχοι ἀπυρέτοισι. καὶ σκοτοδίνη. καὶ
φωνῆς βραδυτής. καὶ νάρκη χειρῶν. ἢ ἀποπληκτους, ἢ ἐπιληπτικοὺς προσδέχου τούτους ἔσε-
σθαι, ἢ καὶ ἐπιλήσμονας. Οἱ κεφαλαλγέες κατόχως παρακρούοντες, κοιλίης ἀποληφθείσης.
ὄμμα θρασυνθέντες. ἀνθηροὶ, ὀπισθοτονώδεες γίνονται. Τὰ ὑποσείοντα κεφαλῆς ὄμματα ὑπέ-
ρυθρα παρακρούοντα σαφῶς, ὀλέθρια. οὐ ξυναποθνήσκει τοῦτο, ἀλλὰ παρ' οὖς οἴδημα ποιέει. Κε-
φαλαλγίαι μεθ' ἕδρης, καὶ αἰδοίων ἀλγήματος καὶ νωθρότητα καὶ ἀκρησίην παρέχει, καὶ φω-
νὴν παραλύει, ταῦτα οὐ χαλεπά. ὑπνώδεες δὲ καὶ λυπώδεες γίνονται ἐνάτῳ μηνὶ ἐκ τούτων.
φωνῆς λυθείσης ἐς τὸ αὐτὸ καθίστανται. Ἀσκαριδώδεες δὲ γινόμενοι ἐν κεφαλαλγίῃ, κώφω-
σις καὶ κῶμα παρακολουθοῦντα, τὰ παρ' οὖς ἐπαίρει. Οἱ κεφαλαλγέες κατόχως ὀδυνώδεες.
ὄμμα ὑπέρυθρον αἱμοῤῥοεῖ τὰ σείοντα. κεφαλὴν τὰ ἠχώδεα αἱμοῤῥοεῖ. ἢ γυναικὶ τὰ γυναικεῖα
καταβιβάζει, ἄλλως τε καὶ ἢν κατὰ ῥάχιν καῦμα παρακολουθέῃ. ἴσως δὲ καὶ δυσεντερικά.
Οἱ καρηβαρικοὶ κατὰ βρέγμα ὀδυνώδεες ἄγρυπνοι αἱμοῤῥαγέωσιν, ἄλλως τε καὶ ἢν τι ἐς τρά-
χηλον συντείνει. τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσιν ἰώδεα ἐμέσματα μετὰ κωφώσιος ἀγρύπνοισι ταχὺ ἐκμαί-
νει. Οἷσι κεφαλῆς καὶ τραχήλου πόνος, καὶ ὅλου δέ τις ἀκρατὴς τρομώδης, αἱμοῤῥαγίη λύει. ἀτὰρ καὶ

οὕτω χρόνῳ λύονται. αἱ δὲ κύστιες ἐν τουτέῳ συλλαμβάνονται. Ἐν τῇσιν ὀξείῃσι κεφαλαλγίῃσι.
καὶ τῇσι ναρκώδεσι μετὰ βάρεος, ἐθέλει σπασμώδεα γίνεσθαι. Κεφαλαλγίην λύει, πύον διὰ
ῥινῶν, ἢ πτύελα παχέα καὶ ἄοσμα. Λύει δὲ καὶ ἑλκέων ἔκθυσις, ποτὲ δὲ καὶ ὕπνος, καὶ κοι-
λίης ῥύσις. Κεφαλῆς ἄλγημα μέτριον μετὰ δίψης νηδιούσης, ἢ μετὰ ἱδρῶτος μὴ λύοντος τὸν πυ
ρετὸν, ἀποστασίας ἐν οὔλοισιν ἢ παρ' οὖς σημαίνει, μὴ κοιλίης ἐκταραχθείσης. Κεφαλαλγίη καρώ-
δης μετὰ βάρεος, ποιεῖ τι σπασμῶδες. Οἱ κεφαλαλγικοὶ διψώδεες. ὑπάγρυπνοι. ἀσαφέες. ἀδύ-
νατοι. ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ κοπιώδεες. ἆρά γε ἐξανίστανται; κεφαλαλγέες. ὑπόκωφοι. χεῖρας τρομώδεες.
τράχηλον ὀδυνώδεες. οὐρέοντες μέλανα διεδευμένα. ἐμέοντες μέλανα. ὀλέθριοι; Οἱ κεφαλαλ-
γέες. ἐφιδροῦντες. κοιλίην ἀπειλημμένοι, σπασμώδεες. Τὸ καρῶδες πανταχοῦ κακόν. Οἱ κω
ματώδεες ἐν ἀρχῇσι γινόμενοι, μετὰ κεφαλῆς ὀσφύος, τραχήλου, ὑποχονδρίου ὀδύνης, ἀγρυπνέον
τες, ἆρά γε φρενιτικοί; μυκτὴρ ἐν τουτέοισιν ἀποστάζων, ὀλέθριον. ἄλλως τε καὶ τεταρταίοις
ἐοῦσιν ἀρχομένοισι. Κακὸν δὲ καὶ κοιλίης περίπλυσις ἐξ ἐρύθρος. Οἱ κωματώδεες ἐξ ἀρχῆς
ἐφιδρώσαντες, οὔροισι πέποσι καυστικοὶ, ἀκρίτως δὲ περιψύχοντες, διὰ ταχέων περικαέες νω-
θροὶ κωματώδεες σπασμώδεες, ὀλέθριοι. Οἱ κωματώδεες ὕπνοι, καὶ αἱ καταψύξιες, ὀλέθριον.
Κωματώδεες κοπιώδεες κεκωφωμένους κοιλίης καταρρωγυίης, ἐρυθρὰ διελθόντα περὶ κρίσιν ὠ-
φελέει. Κωματώδεες, ἀσώδεες, ὑποχόνδριον ὀδυνώδεες, σμικρὰ ἐμετώδεες τὰ παρ' οὖς ἴσχου-
σι. πρόσθεν δὲ περὶ τὸ πρόσωπον ἐπάρματα μετὰ κώματος. Τὰ ἐξαίφνης παρακρούσαντα ἄλυ-
σμῷ, αἱμορραγικά. Τὰ κωματώδεα ἀσώδεα ὀδυνώδεα ὑποχόνδρια, θαμινὰ σμικρὰ πτύον-
τα τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα κωματώδεες. ἆρα τι ἔχει σπασμῶδες; κωματώδεα μεμωρωμένα κά-
τοχα ποικίλλοντα. Ὑποχόνδρια καὶ κοιλίην ἐπηρμένοι, ἀπόσιτοι. Ἀπολελαμμένοι ἐφιδροῦν
τες, ἆρα τουτέοισι τὸ θαλερὸν πνεῦμα καὶ τὸ γονοειδὲς ἐλθὸν, λύσσα σημαίνει; κοιλίη δὲ ἆρα χολώδης
προσδιέρχεται; τὸ λαμπῶδες ἐν τουτέοισιν οὐρηθὲν ὠφελέει. καὶ κοιλίαι δὲ τουτέοισιν ἐπιταράσ-
σονται. Ἐγκεφάλου σφακελίσαντος, οἱ μὲν, ἐν τῇσι τρίτῃσιν ἡμέρῃσιν, οἱ δὲ ἐν τῇσιν ἑβδόμῃσι,
τελευτῶσι, ταύτας δὲ διαφεύγοντες, σώζονται. οἷσι δὲ ἀνατμηθεῖσι, τῶν τοιουτέων διεστηκὸς εὑρεθῇ
τὸ ὀστέον, ἀπόλλυνται. Τοῖσι κεφαλαλγικοῖσιν ὀστέα ῥαγεῖσιν ἐκ τῶν ὄπισθεν ῥύσις ἐκ μυκτῆρος
λαύρος παχεῖα, κακόν. ὀφθαλμὸν προαλγήσαντες οὗτοι, ῥιγέουσιν. ἆρα αἱ κατὰ κρόταφον ὀστέων
διαρραγαὶς σπασμώδεες; Ὠτὸς πόνος σύντονος, μετὰ πυρετοῦ ὀξέος, καὶ ἄλλου τοῦ σημείου
τῶν ὑπὸ δυσκόλων, τοὺς μὲν νέους, ἑβδομαίους κτείνει, καὶ συντομώτερον παραφρονήσαντας.
μὴ ῥυέντος πολλοῦ πύου ἐκ τοῦ ὠτὸς, ἢ ἐκ ῥινῶν αἵματος, μὴ δὲ ἄλλου του σημείου χρηστοῦ γινομένου.
τοὺς δὲ πρεσβυτέρους, βραδύτερον καὶ ἧσσον ἀναιρεῖ, τά τε γὰρ ὦτα, φθάνει ἐκπυέειν, καὶ παρα-
φρονέουσιν ἧσσον. ὑποστρέφουσι δὲ οἱ πολλοὶ τουτέων, καὶ οὕτως ἀπόλλυνται. Κώφωσις ἐν ὀξέσι
καὶ ταραχώδεσι παρακολουθοῦσα, κακόν. κακὸν δὲ καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν. ἄγει δὲ τουτέοισι καὶ
ἐς ἰσχία πόνους. Ἐν πυρετοῖσι κώφωσις, κοιλίην ἐφίστησιν. Ὦτα ψυχρὰ καὶ διαφανέα καὶ
συνεσταλμένα, ὀλέθριον. Βόμβος ἐν ὀξέσι, καὶ ἦχος ἐν ὠσὶ, θανάσιμον. Ἦχοι μετὰ ἀμβλυω-
σμοῦ, καὶ κατὰ ῥῖνας, βαρέως παρακρουστικὸν, καὶ αἱμορραγέει. Οἷσι κώφωσις μετὰ καρη-
βαρίης, καὶ ὑποχονδρίου ἐντάσιος, καὶ πρὸς αὐγὰς ἐνοχλεῖν, αἱμορραγεῖ. Ἐν ὀξεῖ πυρετῷ ὦτα
κωφοῦσθαι, μανικόν. Οἱ δύσκωφοι. ἐν τῷ λαμβάνειν τρομώδεες. γλῶσσαν παραλελυμένοι. νω-
θροὶ, κακόν. Προσηκούσης ἀρρωστίης κώφωσις κατ' οὖρον ὑπέρυθρον ἀκατάστατον ἐναιωρεύμενον, πα
ρακρουστικόν. Τὸ ἰκτεριοῦσθαι ἐν τούτοισι, κακόν. κακὸν δὲ καὶ ἐπὶ ἰκτέρου μώρωσις. τούτους
ἀφώνους αἰσθανομένους, ξυμβαίνει πνίγεσθαι. τάχα δὲ καὶ κοιλίη πονηρεύεται τούτοισι. Τὰ δὲ
ὀδυνηρῶς παρ' οὖς ἀνιστάμενα, ὀλέθρια. Τὰ παρ' οὖς ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν ἀλγήματος ἐρυθήματα ἐν
πυρετοῖσι γινόμενα, σημεῖον μὲν ἐρυσιπέλατος ἐπὶ προσώπου ἐσομένου. ἀτὰρ καὶ σπασμοὶ ἐκ τῶν
τοιουτέων γίνονται μετὰ ἀφωνίης καὶ ἐκλύσιος. Τὰ παρ' οὖς ἐπὶ πλείστοισι δυσώδεσι πυρετῷ
ὀξεῖ, ὑποχονδρίῳ συντόνῳ χρονιωτέρως ἀρθέντα, κτείνει. Τὰ παρ' οὖς, φαῦλα τοῖσι παρα-
πληκτικοῖς. Τὰ παρ' οὖς ἐν μακροῖσι μὴ ἐκπυεῦντα, θανάσιμον. κοιλίαι δὲ τοῖσι τουτέοισι κά-
τω φέρονται. ἆρά γε οἷσι τὰ παρ' ὦτα κεφαλαλγικοῖσιν, ἆρά τι ἐφιδροῦσι τὰ ἄνω, ἆρά τι καὶ ἐ-
περιγέουσιν. ἆρά γε αἱ κοιλίαι καταρρήγνυνται, καί τι καὶ κωματώδεες. ἆρα καὶ τὸ ὑδατῶδες
οὖρον ἐναιωρεύμενον λευκοῖσι, καὶ τὰ ὑποποίκιλα ἔκλευκα δυσώδεα. Τὰ παρ' οὖς λαπάσσει βηχία
μετὰ πτυαλισμῶν ἰόντα, οὖρα τοῖσι παρ' ὦτα ταχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα φλαῦρα. καὶ τὸ
καταψύχεσθαι ὧδε πονηρόν. Τὰ παρ' οὖς ἐν τοῖσι χρονίοισιν ἐκπυεύμενα μὴ λευκῷ, σφόδρα
καὶ ἀόδμῳ κτείνει. καὶ μάλιστα γυναῖκας. Τὰ παρ' οὖς μάλιστα ἐκ τῶν ὀξέων ἐν τοῖσιν καυσώ-
δεσι γίνεται. κἢν μὴ κρίσιν ποιήσῃ, καὶ ἐκπεπαίνεται, ἢ ἐκ ῥινῶν αἷμα ῥυῇ. ἢ οὖρα ὑπόστασιν πα
χεῖαν λάβῃ. ἀπόλλυνται. τὰ πολλὰ δὲ τῶν τοιούτων οἰδημάτων προσαφηκαθίστανται. Προσεπι-
θεωρέειν δὲ, καὶ τοὺς πυρετοὺς, ἤν τε ἐπιτείνωσιν, ἤν τε ἀνιῶσι, καὶ οὕτως ἀποφαίνεσθαι. Ἐπὶ κω-

φώσει

φώσει καὶ νωθείῃ, ἐκ ῥινῶν ἀποστάζειν ἔχει τι δύσκολον. ἔμετος τουτέοισιν ἁρμόσει, καὶ κοιλίης τα-
ραχή. Ἐκ κωφώσιος ἐπιεικέως τὰ παρ' ὦτα, ἄλλως τε καὶ ἢν ἀσῶδές τι γίνηται. ἀτὰρ καὶ τοῖσι κω-
ματώδεσιν αὐθὶ τουτέοισι, καὶ μᾶλλόν τι τὰ παρ' ὦτα. Κώφωσιν ἐκ πυρετῶν, ῥύσις ἡ ῥινῶν λύει.
καὶ κοιλίης ταραχή. πρόσωπον ἐκ μετεώρου ταπεινούμενον. καὶ φωνὴ λεπτοτέρη καὶ ἀσθενεστέρη γι-
νομένη. καὶ πνεῦμα μανώτερον, καὶ λεπτότερον, ἄνεσιν ἐς τὴν ἐπιοῦσαν σημαίνει. Προσώπου διαφθο-
ρὴ, θανάσιμον. ἧσσον δ' εἰ δι' ἀγρυπνίην ἢ λιμὸν, ἢ κοιλίης ἐκτάραξιν γένηται. καθίσταται δὲ ἐν ἡμέ-
ρῃ καὶ νυκτὶ, τὸ διὰ ταῦτα διαφθαρέν. γένοιτο δ' ἂν τοιοῦτον. ὀφθαλμοὶ κοῖλοι. ῥὶς ὀξεῖα. κρόταφοι
συμπεπτωκότες. ὦτα ψυχρὰ καὶ συνεσταλμένα. δέρμα σκληρόν. χρῶμα ὠχρὸν ἢ μέλαν. πελιαινό-
μενον δὲ αὐθὶ τουτέοισι βλέφαρον, ἢ χεῖλος, ἢ ῥὶς, συντόμως θανάσιμον. Προσώπου εὔχροια, καὶ σκυ-
θρωπότης ἐν ὀξέσι, κακόν. μετώπου ξυναγωγὴ αὐθὶ τουτέοισι, φρενιτικόν. Περὶ πρόσωπον εὔχροια,
καὶ ἱδρῶτες ἀπυρέτοισι, κόπρανα παλαιὰ ὑπεόντα οἱ σημαίνει, ἢ διαίτης ἀταξίην. Τὰ κατὰ ῥί-
νας ἐρυθήματα, κοιλίης ὑγραινομένης σημεῖα. Τοῖσι κατὰ τὰ ὑποχόνδρια ἢ τὸν πλεύμονα πόνοι-
σιν ἐμπυομένοισι, κακόν. Ὀφθαλμῶν καθαρότης καὶ τὰ λευκὰ αὐτέων ἐκ μελάνων ἢ πελίων κα-
θαρὰ γίνεσθαι, χρήσιμον. ταχέως μὲν οὖν καθαιρομένων, ταχεῖαν σημαίνει κρίσιν. βραδέως δὲ, βρα-
δυτέρην. Τὸ ἀχλυῶδες τῶν ὀφθαλμῶν, ἢ τὸ λευκὸν ἐρυθραινόμενον, ἢ πελιαινόμενον, ἢ φλεβῶν
μελαινῶν πληρούμενον, οὐκ ἀστεῖον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ τὴν αὐγὴν φεύγειν, ἢ δακρύειν, ἢ διαστρέφεσθαι.
καὶ τὸν ἕτερον ἐλάσσω γίνεσθαι πονηρόν. καὶ τὸ τὰς ὄψιας πυκνὰ διαρρίπτέειν. ἢ λημία μικρὰ
περὶ αὐτὰς, ἢ αἰγίδα λεπτὴν ἴσχειν. ἢ τὸ λευκὸν, μέζω γίνεσθαι. τὸ δὲ μέλαν, ἐλάσσω. ἢ κρύπτε-
σθαι τὸ μέλαν, ὑπὸ τὸ ἄνω βλέφαρον. πονηρὸν δὲ καὶ κοιλότης ὀμμάτων. καὶ ἔκθλιψις ἔξω σφο-
δρὰ, καὶ λαμπηδόνος ἐκλάμψιες, ὥς τε μὴ δύνασθαι τὴν κόρην ἐκτείνεσθαι. καὶ βλεφαρίδων
καμπυλότης. καὶ πῆξις ὀμμάτων. συνεχέως τε μύειν, καὶ χρώματα μεταβάλλειν, καὶ βλέφαρα
μὴ συμβάλλειν ἐν τῷ καθεύδειν ὀλέθριον. κακὸν δὲ καὶ ἰλλαίνων ὀφθαλμός. Ὀφθαλμῶν ἔρευθος
ἐν πυρετῷ γινόμενος, κοιλίης πονηρίην χρονίην σημαίνει. Αἱ παρ' ὀφθαλμῶν ἐπαναστάσιες ἐν τῇ
σιν ἀνακομιδῇσι, κοιλίην καταῤῥηγνύουσιν. Ἐπὶ ὀμμάτων διαστροφῇ, κοπιώδει, πυρετώδει, ῥί-
γος ὀλέθριον. καὶ οἱ κωματώδεες ἐν τουτέοισι, κακόν. Ὀφθαλμιῶντι ἀνδρὶ, πυρετοῦ ἐπιγινομέ-
νου, λύσις. εἰ δὲ μὴ, κίνδυνος τυφλωθῆναι, ἢ ἀπολέσθαι, ἢ ἀμφότερα. Οἷσιν ὀφθαλμιῶσι κεφα-
λαλγίη προσγίνεται, καὶ παρακολουθεῖ χρόνον πολὺν, κίνδυνος τυφλωθῆναι. Ὀφθαλμιῶντι
διάῤῥοια ἀπὸ ταυτομάτου, χρήσιμον. Ὀμμάτων ἀμαύρωσις καὶ τὸ περὶ πηγὸς ἀχλυῶδες, κακόν. Ὀμ-
μάτων ἀμαύρωσις ἅμα ἀψυχίῃ, σπασμῶδες συντόμως. Ὀμμάτων ὀρθότης ἐν ὀξέσι, καὶ κίνησις ὀ-
ξείη, καὶ ὕπνος ταραχώδης, ἀγρυπνίη. ποτὲ δὲ καὶ στάσεις ἐκ ῥινῶν, πρὸς τὴν ἀφὴν μὴ περικαέες,
φρενιτικοὶ γίνονται. καὶ μᾶλλον ἢν αἷμα ῥυῇ. Γλῶσσα δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν πεφρικυῖα. τῷ δὲ χρώμα-
τι διαμένουσα, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, τραχυνομένη καὶ πελιαινομένη, καὶ ῥηγνυμένη, θανάσιμον.
σφόδρα δὲ μελαινομένη ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, κρίσιν γίνεσθαι δηλοῖ. χαλεπωτάτη δὲ ἐστιν,
ἡ μέλαινα καὶ χλωρή. Γλώσσης παρὰ τὸ δικρὸν, ὥσπερ σιάλῳ λευκῷ καταλείφεσθαι, σημεῖον ἀ-
νέσεως. Πυρετοῦ παχέος, μένοντος τοῦ ἐπιγινήματος αὐθημερὸν, λεπτοτέρου δὲ ἐς τὴν ὑστεραίην,
ἐπὶ λεπτοτέρου τεταρταίην, τὰ δ' αὐτὰ σημαίνει καὶ ἐπ' ἄκρην τὴν γλῶσσαν γινόμενα ἧσσον δέ.
Γλῶσσα τρομώδης μετὰ ἐρυθήματος κατὰ ῥίνας, καὶ κοιλίης ὑγρῆς τὰ δὲ ἄλλα ἀσήμως ἐχόν-
τα κατὰ πλεύμονα, πονηρά. καὶ ὀξείας καθάρσιας ὀλεθρίους σημαίνει. Γλῶσσα παρὰ λόγον ἀ-
παλυνομένη, καὶ ἀσώδης μεθ' ἱδρῶτος ψυχροῦ αὐθὶ κοιλίη ὑγρῇ, μελαινῶν ἐμέτων ἐστὶ σημεῖον. τὸ
κοπιῶδες ἐν τουτέοισι κακόν. Αἱ τρομώδεες γλῶσσαι τισὶ καὶ κοιλίην ὑγρήν ποτε περιέχουσι. μελαν-
θεῖσαι δὲ ἐν τουτέοισι, ταχὺν θάνατον σημαίνουσι. ἆρά γε τρομώδης γλῶσσα σημαίνει οὐχ ἱδρυμένης
γνώμης; Αἱ δασεῖαι κατάξηροι φρενιτικαί. Ὀδόντας συμπρίζειν ἢ πρίειν, ᾧ μὴ σύνηθες ἐκ παι-
δίου, μανικὸν καὶ θανάσιμον. ἤδη δὲ παραφρονῶν ἢν ποιέῃ τοῦτο, παντελῶς ὀλέθριον. ὀλέθριον δὲ
καὶ ξηραίνεσθαι τοὺς ὀδόντας. Ὀδόντος σφακελισμὸς, ἀπόστημα παρὰ οὖλον γινόμενον, λύει. Ἐ-
πὶ ὀδόντος σφακελισμῷ πυρετὸς ἐπιγινόμενος σφοδρὸς, καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον. ἢν δὲ σώ-
ζωνται, ἕλκεα, καὶ ἐκπυήσει, ὀστέα ἀφίσταται. Οἷσι περὶ τὴν ὑπερῴην ὑγροῦ σύστασις γένηται,
ὡς τὰ πολλὰ πυοῦται. Τὰ περὶ γέννυας ἀλγήματα σφόδρα, κίνδυνος εἰς ὀστέου ἀπόπτωσιν ἐλ-
θεῖν. Χεῖλος συσπώμενον σημαίνει κοιλίης χολώδεος καταῤῥηξιν. Τὰ ἀπὸ οὔλων αἵματα
αὐθὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, ὀλέθρια. Πτυάλου ἀναχρέμψιες ἐν πυρετῷ, πελιδναὶ, μέλαιναι, χολώδεες, ἐπι-
στᾶσαι μὲν κακόν. ἀποχωρέουσαι δὲ κατὰ λόγον, χρήσιμοι. Οἷσιν ἁλμώδεα πτύελα καὶ βὴξ ὑφίστα-
ται, τουτέοισι χρὼς ἐρυθραίνεται. εἶτ' ἐξανθίσματα. πρὸ δὲ τῆς τελευτῆς, τραχύνεται. Ἀνάχρεμ-
ψις πυκνὴ ἢν δή τι καὶ ἄλλο σημεῖον προσῇ, φρενιτικόν. Αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφωνίαι κάκισται. Αἱ
ἐπ' ὀλίγον θρασέες παρακρούσιες, πονηρὸν καὶ θηριῶδες. Οἷσι φωνὴ ἅμα πυρετῷ ἐκλείπει μετὰ ἀ-
κρισίας, τρομώδεες θνήσκουσιν. Αἱ ἐν πυρετῷ ἀφωνίαι, σπασμώδεα τρόπον ἐξιστάντα, σιγῇ ὀλέ-

θειον. Αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι, δυσθάνατοι. Αἱ μετ' ἐκλύσεως κατόχως ἀφωνίαι, ὀλέθριοι. Αἱ κα-
τακλώμεναι φωναὶ μετὰ φαρμακείην ἆρα πονηρόν; τουτέων οἱ πλεῖστοι ἐφιδροῦσι, καὶ κοιλίαι δὲ κα-
θυγραίνονται. Ἐν ἀφωνίῃ πνεῦμα οἷον τοῖσι πνιγομένοισι, πρόχειρον πονηρόν. ἆρά γε καὶ παρακρου-
στικόν; Αἱ ἐκ κεφαλαλγίης ἀφωνίαι ἅμα ἱδρῶτι πυρετώδεες. χαλῶντα ἐπ' αὐτοῦ ἀνιέντα χρο-
νιώτερα ἐπιρριγοῦντα τουτέοισιν, οὐ πονηρόν. Αἱ μετὰ ἀφωνίης ἐκστάσιες, ὀλέθριαι. Αἱ τοῖσιν
ἐπιρριγοῦσιν ἀφωνίαι, θανάσιμον. εἰσὶ δὲ κεφαλαλγέες οἱ τοιοῦτοι ἐπιεικέως. Αἱ μετ' ἐκλύσεως
ἀφωνίαι ἐν πυρετῷ ὀξεῖ ἀνιδρῶτι, εἰσὶ μὲν θανάσιμοι. ἧσσον δὲ τῷ ἐφιδρῶντι. χρόνον δὲ σημαίνει. ἴ-
σως δὲ καὶ οἱ διὰ ἐπιστροφῆς παθόντες τι τοιοῦτον, ἀφελέστατοι. ὀλεθριώτατοι δὲ τῶν τοιούτων οἷ-
σι τὰ ἐκ ῥινέων, καὶ οἷσι κοιλίαι καθυγραίνονται. Ἡ ξυμφωνίῃ κλαυθμώδης, καὶ ὀμμάτων ἀμαύ-
ρωσις, σπασμῶδες, οἱ ἐς τὰ κάτω πόνοι, τουτέοισιν εὔφορον. Ἅμα φωνῇ βομβώδει, λύσις κοιλίης
παράλογος ἐν τουτέοισι διεστηκόσι χρονίοισιν, ὀλέθριον. Αἱ πυκναὶ ὑποκαρώδεες ἀφωνίαι ξυστᾶσαι,
φθινώδεα προσημαίνουσι. Πνεῦμα πυκνὸν μὲν καὶ σμικρὸν ἐὸν, φλεγμονὴν καὶ πόνον, ἐν τοῖσι καιρίοι-
σι τόποισι σημαίνει. μέγα δὲ καὶ διὰ πολλοῦ, παραφροσύνην ἢ σπασμόν. ψυχρὸν μὲν, θανάσιμον. θανά-
σιμον δὲ, καὶ πυρετῶδες καὶ λιγνυῶδες πνεῦμα. ἧσσον δὲ τοῦ ψυχροῦ. καὶ τὸ μέγα ἔξω πνεόμενον. σμι-
κρὸν δὲ εἴσω. καὶ τὸ μικρὸν ἔξω, μέγα δὲ εἴσω. κάκιστον δὴ καὶ πλησίον θανάτου. καὶ τὸ ἐκτεῖνον καὶ
κατεπεῖγον, δι' ἀμαυρὸν. καὶ διπλῇ εἴσω ἐπανάκλησις ὁποῖον ἐπεισπνέουσιν. εὔπνοια δὲ ἐν πᾶσιν, ὁ-
κόσα ἐν πυρετῷ ὀξεῖ, κὴν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι κρίνεται, μεγάλην ἔχει ῥοπὴν ἐς σωτηρίην.
Τράχηλος σκληρὸς καὶ ἐπώδυνος, καὶ γνυῶν σύνδεσις, καὶ φλεβῶν σφαγιτίδων παλμὸς, ἰσχυ-
ρὸς. καὶ τενόντων ξύντασις, ὀλέθριον. Τὰ ἐν φάρυγγι ἰσχνῷ ἀλγήματα πνιγώδεα ἀπὸ κεφαλῆς ἀλ-
γηδόνος ὁρμώμενα, σπασμώδεα. Αἱ τραχήλου καὶ μεταφρένου ψύξιες δοκέουσαι, καὶ ὅλου δὲ τοῦ
σώματος σπασμώδεες, ἐν τουτέοισι κρημνώδεες οὐρήσιες. Οἷς κατὰ φάρυγγα βρεθισμοὶ, ἐπιεικέως
τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα. Φάρυγξ ἐπώδυνος ἰσχνὴ μετὰ δυσφορίης, ὀλέθριον ὀξέως. Οἷσι πνεῦ-
μα ἀνέλκεται, καὶ φωνὴ πνιγμώδης, σπόνδυλος ἐγκάθηται, τουτέοισιν, ἐπὶ τῇσι τελευτῇσιν, οἷον
συσπῶντός τινος τὸ πνεῦμα γίνεται. Φάρυγξ ῥηχωθεῖσα ἐπ' ὀλίγον καὶ κοιλίη κενεῇσιν ἀναστάσεσι, με-
τώπῳ ἀλγήματα, ψηλαφώδεες, ὀδυνώδεες, τὰ ἐκ τουτέων αὐξανόμενα δύσκολα. Τὰ κατὰ φά-
ρυγγα ἰσχυρὰ ἀλγήματα, τὸ παρ' οὖς ἔπαρμα, καὶ σπασμοὺς ἐργάζεται. καὶ τραχήλου καὶ νώτου
ἀλγήματα. Μετὰ πυρετοῦ ὀξέος, σπασμοὶ ὀλέθριον. Τραχήλου καὶ πήχεων ἀλγήματα, σπασμώ-
δεα. ἀπὸ προσώπου δὲ ταῦτα καὶ κατὰ φάρυγγα. Ὠχροὶ. ἰσχνοί. πτυαλίζοντες, ἐν τουτέοισιν ἐν ὕ-
πνοισιν ἱδρῶτες ἀγαθοί. ἆρά γε καὶ τῷ ἱδρῶτι κουφίζεται; τοῖσι πλείστοισιν οὐ πονηρόν. οἱ ἐς τὰ
κάτω πόνοι τουτέοισιν εὔφοροι. Ἐν ἀλγήματι νώτου καὶ στήθεος αἱματώδης οὔρησις ἐπιστᾶσα, ὀλέθριος
ἐπιπόνως. Τραχήλου πόνος, κακὸν μὲν ἐπὶ πυρετῷ παντὶ, κάκιστον δὲ, ἐν οἷσι καὶ ἐκμανῆναι ἐλ-
πίς. Ἐπὶ στήθεος ἀλγήματι πυρετώδει, καὶ κοιλίη ταραχώδης, ναρκώδης, σημεῖα μελαινῶν ὑποχω-
ρησίων. Τὰ ἐν ὀξέσι κατὰ φάρυγγα ἰσχνὴν μικρὰ ὀδυνώδεα, ὅτε χάνοι μὴ ῥηϊδίως συνάγοντι ἰσχνῷ,
παρακρουστικά. ἐκ τουτέων φρενιτικοὶ, ὀλέθριον. Φάρυγξ ἑλκομένη ἐν πυρετῷ μετ' ἄλλου σημείου
τῶν δυσκόλων, κινδυνῶδες. Ἐν πυρετοῖσιν ἐξαπίνης πνίγεσθαι, τοὺς καταπίνειν μὴ δυνάσθαι
χωρὶς οἰδήματος, κακόν. Τράχηλον ἐπιστραφῆναι μὴ δύνασθαι, μὴ δὲ καταπίνειν, θανάσιμον ὡς τὰ
πολλά. Ὑποχόνδριον δὲ χρὴ μαλθακὸν εἶναι, καὶ ἄπονον καὶ ὁμαλές. φλεγμαῖνον δὲ ἢ ἀνωμάλως
ἔχον, ἢ ἀλγούμενον, σημεῖον ἀρρωστίης ἐστὶν οὐκ εὐήθεος. Οἴδημα δὲ ἐν ὑποχονδρίοισι σκληρόν τε ἐὸν
καὶ ἐπώδυνον, κάκιστον μὲν εἰ παρὰ πάντων εἴη τῶν μερέων. τῶν δὲ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρεος, ἀκινδυνό-
τερον τὸ ἐκ τῶν ἀριστερῶν. σημαίνει δὲ ἐν ἀρχῇ μὲν τὰ τοιαῦτα, θάνατον σύντομον. ὑπερβάλλον-
τας δὲ τὰς εἴκοσι τοῦ πυρετοῦ μένοντος, ἐμπύησιν. γίνεται δὲ τοῦτο ἐν τῇ πρώτῃ περιόδῳ. Ῥῆξις αἵ-
ματος διὰ ῥινῶν κάρτα ὠφελέει. τὰ γὰρ πολλὰ, κεφαλὴν οὗτοι πονέουσι, καὶ ὄψιες ἀμαυροῦνται.
καὶ μᾶλλον εἰς τ' αὐτὰ προσγίνεσθαι προσδέχου τὴν ῥῆξιν. ἡλικίῃσι δὲ. λε. ἐτέων. τοῖσι δὲ πρεσβυτέ-
ροισιν, ἧσσον. Τὰ μαλθακὰ δὲ, καὶ ἀνώδυνα τῶν οἰδημάτων. χρονιώτερα δὲ τὰς κρίσιας ποιέεται καὶ
ἧσσόν ἐστιν ἐπικίνδυνα. τὰς δὲ ἑξήκοντα καὶ ταύτας ὑπερβάλλοντα, τοῦ πυρετοῦ μένοντος, ἐμπυοῦ-
ται. παραπλήσια δὲ σημαίνει, τοῖσιν ὑποχονδρίοισι, καὶ τὰ περὶ κοιλίην. πλὴν ἧσσον ἐκπυοῦται
ταῦτα ἐκείνων. ἥκιστα δὲ ὑπ' ὀμφαλόν. καὶ γίνεται δὲ ταῦτα μὲν ἐν χιτῶνι. τὰ δ' ἄνω κεχυμένα. θα-
νάσιμα δ' ἐστὶν αὐτῶν, ὅσα ἀνέσω ῥαγῇ. Τῶν δὲ λοιπῶν ἐμπυημάτων τὰ μὲν ἔξω ῥηγνύμενα, βέλ-
τιστον μὲν ὡς εἰ ἐλάχιστον καὶ ὀξύτατον συλλέγεσθαι. τὰ δὲ εἴσω, μήτε ὄγκῳ, μήτε πόνῳ, μήτε χρώ-
ματι διάδηλον ἔξω ποιέει. τὸ δὲ ἐναντίον κάκιστον. τίνα δὲ τούτων διὰ πάχος πύου οὐ διασημαίνει. τὰ
δὲ πρόσφατα τῶν ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν ἐπαρμάτων ἢν μὴ σὺν φλεγμονῇ ᾖ, καὶ τοὺς ἀπ' αὐτῶν
πόνους λύει βορβορυγμὸς γινόμενος ἐν ὑποχονδρίῳ, καὶ μάλιστα μὲν διεκπεσὼν δι' οὔρων καὶ δια-
χωρημάτων. εἰ δὲ μὴ καὶ αὐτὸς διαπορευθείς. ὠφελεῖ δὲ καὶ ὑποκαταβὰς ἐς τὰ κάτω χωρία.
Σφυγμὸς ἐν ὑποχονδρίῳ μετὰ θορύβου, παρακρουστικὸν, καὶ μᾶλλον ἢν ὄψιες πυκνὰ κινέωνται. Καρ-

δίης πόνος καὶ σφυγμὸς ὑποχονδρίων, πυρετοῦ περιψυχθέντος, κακὸν, ἄλλως τε κἢν ἐφιδρῶ.
Ἐς ὑποχόνδριον ἐμπίπτοντα ἀλγήματα, ἄλλως τε πονηρὰν, καὶ ἢν κοιλίας καθυγραίνῃ. κακίω
δὲ ἐν ὀλίγῳ γινόμενα. καὶ τὰ παρ᾽ οὖς τε ἀνιστάμενα ἐκ τούτων κακοήθεα, καὶ τὰ ἄλλα ἐκπυήματα.
Καρδιαλγικὰ καὶ μετὰ στρόφου, κοιλίης θυεία καταῤῥήγνυται. Καρδίης ἄλγημα πρεσβυτέ-
ρῳ πυκνὰ ἐπιφοιτέον, θάνατον ἐξαπίνεον σημαίνει. Οἷσιν ὑποχόνδρια μετεωρίζεται, κοιλίης
ὑποστάσης κακόν. μάλιστα δὲ ἐν φθινώδεσι τῶν μακρῶν. καὶ οἷς κοιλίαι ὑγραίνονται ἐν ὑποχονδρίῳ φλε-
γμονὴ ἀποπυητικὴ ἐστὶν, οἷς πρὸ τῶν θανάτων μέλανα διαχωρέει. Ὑποχονδρίων σύντασιν μετὰ
καύματος ἀσώδεος, κεφαλαλγικῶ, τὰ παρ᾽ οὖς ἐπαίρει. Μετὰ ὑποχονδρίων ἔπαρσιν, τοῖσι χο-
λώδεσιν πνεῦμα μέγα καὶ πυρετὸς ὀξύς. τὰ παρ᾽ οὖς ἐπαίρει ἐν ὑποχονδρίων ἀλγήματι. Ὑποβορ-
βορύζοντι ὀσφύος ἄλγημα ἐπιγινόμενον ἐν πυρετοῖς κοιλίας ἐπιτοπολὺ καθυγραίνει, ἢν μὴ φῦσα
καταῤῥαγῇ ἢ οὔρου πλῆθος ἔλθοι. Ἐπὶ ὑποχονδρίῳ χρονίῳ. καὶ κοιλίῃ δυσώδει, παρ᾽ οὖς ἀπό-
στημα, κτείνει. Τοῖσιν ἀπὸ ὑποχονδρίων ἀλγήμασιν κοιλίη κατὰ μικρὸν ὑπόγλισχρα διαδιδοῦσα
βραχέα κοπρώδεα ἐκχλοιοῖ, ἆρα καὶ αἱμοῤῥαγεῖ; Οἷσιν ἐξαίφνης ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν ὑποχονδρίου
καὶ καρδίης πόνος, καὶ περὶ σκέλεα καὶ τὰ κάτω μόρια. καὶ κοιλίη ἐπῆρται, λύει φλεβοτομίη, καὶ
κοιλίης ῥύσις. πυρέξαι βλαβερὸν τούτοισι. μακροὶ γὰρ οἱ πυρετοὶ καὶ ἰσχυροὶ γίνονται. καὶ βῆχες.
καὶ πνεῦμα καὶ λυγμοὶ γίνονται. λύεσθαι δὲ μελλόντων τούτων, πόνος ἰσχυρὸς ἰσχίων. ἢ σκελέων. ἢ
πύου πτύσις ἢ ὀφθαλμῶν στέρησις ἐπιγίνεται. Οἷσι πόνοι ὑποχονδρίων, καρδίης, ἥπατος, τῶν περὶ
ὀμφαλὸν μορίων, αἵματος διαχωρήσαντος, σώζονται. μὴ διαχωρήσαντος δὲ, θνήσκουσιν. Οἷσιν ὑ-
ποχόνδρια λαπαρὰ, πρόσωπον ἐῤῥωμένον, οὐ λύονται χωρὶς αἵματος ῥύσιος ἐκ ῥινῶν πολλοῦ. ἢ σπα-
σμοῦ. ἢ ὀδύνης ἰσχίων. Αἱ πρὸς ὑποχόνδρια ἐν πυρετῷ ὀδύναι ἄναυδοι, ἀνιδρῶτι λυόμεναι, κα-
κὸν, τούτοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα. Οἱ κατὰ κοιλίην ἐν πυρετῷ παλμοὶ ἔκστασιν ποιέουσιν. αἱ-
μοῤῥοΐη δὲ φρικώδης. Αἱ ἐς ὑποχόνδρια ἐν πυρετῷ ὀδύναι ἀναύδους ἀνιδρῶτι λυόμεναι, κα-
κοήθεες. τούτοισιν ἐς ἰσχία ἀλγήματα, ἅμα πυρετῷ καὶ δυσώδει, κοιλίη καταῤῥαγεῖσα, ὀλέθριον.
Οἱ περὶ ὀμφαλὸν πόνοι παλμώδεες, ἔχουσι μέν τι καὶ γνώμης παραφορὴν. περὶ κρίσιν δ᾽ οὖν τού-
τοισι φλέγματα ἄλες συχνὸν σὺν πόνῳ διέρχεται. Μετὰ κοιλίης ὑπόστασιν ὑποχόνδρια μετέω-
ρα, κακόν. μάλιστα δὲ, τοῖσι φθινώδεσι τῶν μακρῶν. καὶ οἷσι κοιλίαι ὑγραίνονται. Τοῖσιν ἀλυσμώ-
δεσιν ἐν ὑποχονδρίῳ τὰ παρ᾽ οὖς ἐπαρθέντα, κτείνει. Τὰ κατὰ κοιλίην σκληρύσματα, μετὰ πό-
νου, πυρετοῖσι φρικώδεσιν, ἀποσίτοισι, σμικρὰ ἐφυγραινομένης, κάθαρσιν οὐ διδόντα, ἐς ἐμπύησιν
ἥξει. Ὑπὸ ὀμφαλὸν πόνος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, φαρμακείῃ μὴ λυόμενα, ἐς ὑδρωπιῶδες ξηρὸν
ἀποτελευτᾷ. Τὰ δὲ ἐξ ὀσφύος ἀλγήματα χρονιώτερα, πυρετῷ παροξυνόμενα. τεταρταϊκῶς,
ποιέει τὰ θρομβώδεα αἵματα διαχωρέειν. Τὰ ἐν ὀσφύϊ ἀλγήματα, αἱμοῤῥοϊκά. Αἱ ἐξ ὀσφύος
ἀλγήματος, αἱμόῤῥοιαι λαῦραι. Οἷσι ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος, ἀναδρομὴ ἐς κεφαλὴν, καὶ χεῖρες
ναρκώδεες. καὶ καρδιαλγικὰ, καὶ ἠχώδεα, αἱμοῤῥοϊκὰ λάβρως. καὶ κοιλίαι δὲ καταῤῥήγνυνται
τούτοισι. καὶ γνῶμαι ταραχώδεες ἐπιπολύ. Αἱ ἐκ νώτου ἀλγήματος ἀῤῥωστίης ἀρχαὶ, δύσκολοι.
Ἐν ὀσφύος ἀλγήματι σὺν τόνῳ, καὶ ὑποφορῇ πλέονι, ἀπ᾽ ἐλλεβόρου ἐμέσαι ἀφρώδεα συχνὰ, ὠφελεῖ.
Ῥάχιος διαστροφὴν καὶ δύσπνοιαν, αἵματος ῥύσις λύει. Ἐν ὀσφύϊ ἐπωδύνῳ καρδιαλγικὰ προσελ-
θόντα σημεῖα, αἱμοῤῥοώδη ἢ καὶ προγεγενημένα. Τὰ ἐξ ὀσφύος ἐς τράχηλον καὶ κεφαλὴν ἀναδι-
δόντα παραλύοντα παραπληκτικὸν τρόπον, σπασμώδεα, παρακρουστικὰ, ἆρ᾽ καὶ λύεται τὰ
τοιαῦτα σπασμοῖσιν; ἢ τῶν τοιούτων κοιλίαι νοσέουσιν διὰ τῶν αὐτῶν ἰόντων; Ἐξ ὀσφύος ἀνα-
δρομὴ πόνου, ὀφθαλμῶν ἴλλωσις, κακόν. Πόνος ἐς στῆθος ἱδρυθεὶς νωθρότητι, κακὸν ἤδη πυρε-
τῷ, οὗτοι ὀξέως ἀπόλλυνται. Ἐξ ὀσφύος ἀλγήματος ἀναδρομαὶ ἐς καρδίην πυρετώδεες, φρι-
κώδεες, ἀνεμέοντες λεπτὰ, ὑδατώδεα παρενεχθέντες ἄφωνοι, ἐμέσαντες μέλανα, τελευτῶσιν.
Τὰ κατ᾽ ὀσφὺν καὶ τὸ λεπτὸν, χρόνια ἀλγήματα, καὶ πρὸς ὑποχόνδρια πόνοι, ἀπόσιτοι ἅμα πυρετῷ
τούτοισιν ἐς κεφαλὴν ἄλγημα σύντονον ἐλθὸν, κτείνει ὀξέως τρόπον σπασμώδεα. Οἷσιν ὀσφύος
ἄλγημα, οὗτοι κακοὶ, ἆρα τούτοισι τρομώδεα γίνεται καὶ φωνὴ* δὲ ὡς ἐν ῥίγει; ἆρ᾽ τοῖς ὀσφυαλγέ-
σιν. ἀσώδεσιν. ἀνημέτοισιν, ὀλίγα θρασέως παρακρούσασιν, ἐλπὶς μέλανα διελθεῖν; Ὀσφύος πό-
νος καρδιαλγικῷ μετὰ ἀναχρέμψιος βιαίης, ἔχει τι σπασμῶδες ὑπὸ ἄφωνον* ἅμα κρίσει ῥίγος.
Ὀσφύος ἄλγημα, ἄνευ προφάσιος, πυκνὰ ἐπιφοιτέον, κακοήθεος ἀῤῥωστίης σημεῖον. Ὀσφύος ἄλγη-
μα μετὰ καύματος ἀσώδεος, πονηρόν. Ὀσφύος σύντασις ἐκ γυναικείων πλήθεος, ἐκπυητικόν. καὶ τὰ
ποικίλως ἰόντα γλίσχρα δυσώδεα, πνιγώδη ἤδη τοῖσι προειρημένοισιν, ἐκπυητικόν. οἶμαι δὲ καὶ πα-
ρακρούειν τι τὰς τοιαύτας. Οἷσιν ὀσφύος ἄλγημα καὶ πλευροῦ ἄνευ προφάσιος, ἰκτεριώδεες γί-
νονται. Αἱ ἐν κρισίμοισιν ἐκ τῶν αἱμοῤῥαγιῶν περιψύξιες νεανικαὶ, κάκισται. Τὸ ἀνάπαλιν αἱ-
μοῤῥαγέειν, πονηρὸν, οἷον ἤδη σπληνὶ μεγάλῳ ἐκ τῶν δεξιῶν κατὰ ὑποχόνδρια ὡσαύτως. Τὰ αἱ-
μοῤῥαγέντα ἐπεῤῥιγοῦντα χρώματα, κακοήθεα, διαλεγόμενοι λαθραίως τελευτῶσι. Τὰ πεμ-

ἑπταῖα αἱμορραγοῦντα λάβρως, ἕκτῃ ἐπιστάσαντα, ἑβδόμῃ περιψυχθέντα, ἀναθερμανθέντα
ὀξέως, τούτοισι κοιλίαι πονηρεύονται. Μεθ' αἱμορραγίην μελαίνων διαχώρησις, κακόν. πονηρὸν δὲ
καὶ τὰ ὑπέρυθρα ἰώδεα. τεταρταίοισιν αἱ τοιαῦται αἱμορραγίαι, κωματώδεες. ἐκ τοιούτων σπα-
σθέντες θνήσκουσι μελαίνων προδιελθόντων καὶ κοιλίης ἐπαρθείσης. Μεθ' αἱμορροΐας καὶ μελαίνων δια-
χωρήσιας ἐν ὀξεῖ κώφωσις, κακόν. αἵματος διαχώρησις τούτοισιν, ὀλέθριον. κώφωσις δὲ λύει. Οἷ-
σιν αἱμορραγίαι πλείους προϊόντος χρόνου κοιλίαι πονηρεύονται, ἢν μὴ οὖρον πέπον ἔλθῃ, ἆρά γε
τὸ ὑδατῶδες οὖρον τοιουτόν τι σημαίνει; Οἷσιν ἐπὶ αἱμορραγίῃ λάβρῳ πυκνῇ, μετὰ μελαίνων συ-
χνὴ διαχώρησις. ἐπιστάσης δὲ, αἱμόρροοι. οὗτοι, κοιλίας ὀδυνώδεες. ἅμα δὲ τῇσι φύσησιν ἄφοροι, ἆ-
ρα οἱ τοιοῦτοι ἐφιδροῦσι πολλοῖσι ψυχροῖσι; τὸ ἀνατεταραγμένον οὖρον, ἐν τούτοισιν, οὐ πονηρὸν οὐδὲ
τὸ ἐφιστάμενον γονοειδές. ἐπιπολὺ δὲ οὗτοι, ὑδατώδεα οὐρέουσιν. Οἷσιν ἐκ ῥινῶν ἐπὶ κωφώσει, καὶ
νωθρότητι μικρὰ ἀποστάζει, ἔχει τι δύσκολον. ἔμετος τούτοισι συμφέρει, καὶ κοιλίης ταραχή. Αἱ
ἐν ἀρχῇσι μεγάλαι αἱμορραγίαι περὶ ἀνακομιδὴν κοιλίας καθυγραίνουσι. Τὰ ἐκ ῥινῶν λάβρα
βίῃ ἀποληφθέντα ἔστιν ὅτε σπασμὸν ἐπικαλεῖται, φλεβοτομίη λύει. Αἱ ἐνδεκαταῖαι στάξιες
δύσκολοι, ἄλλως τε ἢν δὶς ἐπιστάξῃ, καὶ ἢν ἐπιστάξῃ. Ἐπὶ αἵματος ῥύσει πολλῇ ἢ λυγμὸς, ἢ σπα-
σμὸς, κακόν. Τοῖσιν ἕως ἐ τῶν ἑβδόμων δύναμιν μετὰ ἀχροίης καὶ πνεῦμα ἁλιζόμενον ἐν τῇσι ὁδοῖσι
καὶ γῆς ἐπιθυμίην, αἵματος φθορὴν καὶ ἔκλυσιν σημαίνει. Ἐν τοῖσι μακροῖσι τὰ μικρὰ ἐπιφαινό-
μενα, αἱμορροώδεα ὀλέθρια. Τὰ σκοτώδεα ἐξ ἀρχῆς αἱμορροΐη ῥινὸς λύει. Τὰ ἐκ ῥινῶν σμικροῖς
ἱδρῶσι περιψυχόμενα, κακοήθεα. Αἵματος ἀφαίρεσις ἐν καταψύξει νενωθρευμένῃ κακόν. Ὅσοι κοι-
λίης ἐπιστάσης αἱμορρέουσι, καὶ ἐπιρριγοῦσιν ἅμα τῷ αἱμορροεῖν, τούτοισι κοιλίην λειεντεριώδεα
ποιέει. καὶ ἐπίσκληρον. καὶ ἀσκαρίδας. ἢ ἀμφότερα. Τὰ τεταγμένοισι χρόνοισιν αἱμορροώδεα διψώ-
δεα, μὴ αἱμορραγήσαντα, ἐπιληπτικῶς θνήσκει. Ἐξ αἱμορροΐδος ὅσον ἐπιφανείσης, σκοτώδεα
ἐλθόντα παραπληγικὸν μικρὸν καὶ ἐπ' ὀλίγον σημαίνει, λύει φλεβοτομίη. καὶ πᾶν τὸ οὕτως ἐπιφαι-
νόμενον κακόν τι σημαίνει. Οἱ παλμώδεες δι' ὅλου ἆρα καὶ ἄφωνοι τελευτῶσι; Τὰ τρομώδεα σπα-
σμώδεα γινόμενα ἐφιδροῦσι, φιλυπόστροφα, τούτοισι κρίσις ἐπιρριγώδεσιν. ἐπιρριγοῦσι δ' οὗτοι ἐπὶ
κοιλίην καύματι προκληθέντες. ὕπνος πολὺς ἐν τούτοισι σπασμώδης καὶ τὰ ἐς μέτωπον βαρέα καὶ
οὔρησις δυσκολαίνουσα. Οἱ ἐν ὑστερικοῖσιν ἄπειροι σπασμοὶ, εὐχερέες. Τὰ σπασμώδεα ἀνιδρῶτι πύε-
λα παραφέροντα πυρετώδει ἐόντι εὐήθεα. τούτοισιν ἐπεὶ κοιλίαι τι καθυγραίνονται, τάχα δέ τι καὶ
ἐς ἄρθρα ἀποστηρίζονται. Οἷσιν ἐν σπασμώδεσιν, ὀφθαλμοὶ ἐκλειμπάνουσιν ἀτενέες, οὔτε παρ' ἑωυτοῖ-
σιν εἰσὶ, διανοσέουσι τε μακροτέρως. Τὰ σπασμώδεα ζόφον παροξυνόμενα, κατόχως, τὰ παρ' οὖς
ἐπαίρει. Τρομώδεσιν ἀσώδεσι μικρὰ τὰ παρ' οὖς ἐπάρματα σπασμὸν σημαίνει κοιλίης πονηρευο-
μένης. Τὰ σπασμώδεα, καὶ τετανώδεα πυρετὸς ἐπιγινόμενος λύει. Σπασμὸς ἐπὶ τρώματι, θανά-
σιμον. Σπασμὸς ἐπὶ πυρετῷ γινόμενος ὀλέθριον. ἧσσον δὲ παιδίοισι. Οἱ πρεσβύτεροι ἑπτὰ ἐ-
τέων ἐν πυρετῷ οὐχ ἁλίσκονται, ὑπὸ σπασμοῦ. εἰ δὲ μὴ, ὀλέθριον. Σπασμοῦ λυτικὸν, πυρετὸς
ἐπιγινόμενος ὀξὺς μὴ πρότερον γεγονώς. εἰ δὲ εἴη ἢ πρότερον γεγονὼς, παροξυνθεὶς δὲ, ὠφελέει καὶ
οὔρου διέξοδος ὑαλοειδὴς πολλὴ καὶ ῥύσις κοιλίης καὶ ὕπνοι. Τῶν δὲ ἐξαπίνης σπασμῶν λυτι-
κὸν, πυρετὸς κοιλίης ῥύσις ἐν τοῖσι σπασμοῖσιν. Ἀναυδίη ἐπὶ πολὺ, κακόν. τὸ δὲ ἐπὶ μικρὸν ἤτοι
γλώσσης ἀποπληξίην. ἢ βραχίονος καὶ τῶν ἐπὶ δεξιὰ σημαίνει. λύεται δὲ οὔροισιν ἐξαπίνης ἐλ-
θοῦσιν πολλοῖσιν ἀθρόοισιν. Ἱδρῶτες δὲ οἱ μὲν κατὰ μικρὸν ὠφελέουσιν. οἱ δὲ ἄθροοι καὶ αἱ τῶν αἱ-
μάτων ἀφαιρέσιες αἱ ἀθρόοι, βλάπτουσιν. Ἐν τοῖσι τετάνοισι καὶ ὀπισθοτόνοισι γένυες λυόμεναι, θα-
νάσιμον. θανάσιμον δὲ καὶ ἱδροῦν ἐν ὀπισθοτόνῳ καὶ τὸ σῶμα διαλύεσθαι. καὶ ἀνεμεῖν ὀπισθοτόνῳ διὰ ῥι-
νῶν. ἢ ἐξ ἀρχῆς ἄφωνον ἐόντα βοᾶν ἢ φλυηρεῖν. ἐς γὰρ τὴν ὑστεραίην, θάνατον σημαίνει. Πυρετώδεα
ὀπισθοτονώδεα, γονοειδέες οὐρήσιες λύουσι. Τὰ κυναγχικὰ τὰ μήτε ἐν τῷ τραχήλῳ, μήτε ἐν τῇ φά-
ρυγγι, μηδὲν εὔδηλον ποιέοντα. πνιγμὸν δὲ νεανικὸν καὶ δύσπνοιαν παρέχοντα, αὐθημερὸν, καὶ τριταίους
κτείνει. Τὰ δὲ ἐπάρματα καὶ ἔρευθος ἐν τῷ τραχήλῳ λαμβάνοντα, τὰ μὲν λοιπὰ παραπλήσια,
χρονιώτερα δέ. Ὅτοισι δὲ συνεξερυθαίνει ἥτε φάρυγξ καὶ ὁ αὐχὴν καὶ τὸ στῆθος χρονιώτερα καὶ μάλι-
στα ἐξ αὐτῶν σώζονται ἢν μὴ παλινδρομέῃ τὰ ἐρυθήματα. ἢν δὲ ἀφανίζηται, μήτε φύματος συ-
στραφέντος ἔξω, μήτε πύου ἀναχρεμπτομένου πρηέως καὶ ἀπόνως, μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσιν, ὀλέ-
θρια γίνεται. ἆρά γε ἔμπυοι γίνονται; ἀσφαλέστατον δὲ τὸ ἔρευθος καὶ τὰ ἀποστάσιας ὅτι μάλιστα
ἔξω τρέπεσθαι. Ἐρυσίπελας δὲ ἔξωθεν μὲν ἐπιγίνεσθαι, χρήσιμον. ἔσω δὲ τρέπεσθαι θανάσιμον. τρέπε-
ται δὲ ὅταν ἀφανιζομένου τοῦ ἐρυθήματος βαρύνεται τὸ στῆθος καὶ δυσπνοώτερος γίνεται. Οἷς
δὲ κυνάγχη ἐς τὸν πλεύμονα τρέπεται οἱ μὲν, ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. οἱ δὲ, διαφυγόντες
ἔμπυοι γίνονται. μὴ γινομένης αὐτῆς ἀναγωγῆς φλεγματώδεος. Οἷσι διὰ σφοδρότητος σφυγμοῦ κό-
πριον ἐξαπίνης διαχωρέει θανάσιμον. Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖσι τὰ ὑπόξηρα πτύσματα ἰσχνῶν κακόν.
Τὰ κυναγχικὰ ἐν γλώσσαις οἰδήματα ἀσήμως ἀφανιζόμενα ὀλέθρια. καὶ τὰ ἀλγήματα ἀφανιζό-
μενα.

μενα χωρὶς προφάσιος, ὀλέθρια. Ἐν τοῖσι κυναγχικοῖσιν οἱ μὴ παχὺ ἀναπτύοντες πέπονα, ὀλέθριοι. Ἐν κυνάγχῃ ἀσήμως εἰς κεφαλὴν ἀλγήματα μετὰ πυρετοῦ, ὀλέθρια. Ἐν κυνάγχῃ ἀσήμως ἐς σκέλη ἀλγήματα μετὰ πυρετοῦ, ὀλέθρια. Ἐκ κυναγχικῶν ἀκρίτως ἀπὸ χονδρίου ἄλγημα, μετὰ ἀκρασίης καὶ νωθρότητος γινόμενον, κτείνει λαθρέως, εἰ καὶ πάνυ δοκοῖεν ἐπιεικῶς ἔχειν. Ἐκ κυναγχικῶν ἀσήμως ἰσχνανθέντων ἐς στῆθος ἄλγημα καὶ ἐς κοιλίην ἐλθὸν σύντονον ποιέει πυώδεα διαχωρέειν, ἄλλως δὲ λυομένου τὸ τοιοῦτον. Ἐκ κυναγχικῶν πάντα ὀλέθρια ὅσα μὴ ἔκδηλον ἐποίησεν ἄλγημα. ἀτὰρ καὶ ἐς σκέλεα ἀλγήματα χρόνια φοιτᾷ καὶ ἐκπυοῦται δυσκόλως. Τὰ ἐκ κυνάγχης πτύαλα γλίσχρα. παχέα. ἔκλευκα. βιαίως ἀναγόμενα, κακόν. καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος περιπασμὸς, κακόν. κάθαρσις πολλὴ κάτω τοὺς τοιούτους παραπληκτικῶς ἀπόλλυσιν. Ἐκ κυνάγχης ὑπόξηρα πυκνὰ πτύελα βηχώδεα, πλευροῦ ὀδυνώδεα ὀλέθρια. καὶ τὰ ἐν τοῖσι ποτοῖσιν ὑποβήσσοντα, καὶ κατάποσις βιαία πονηρόν. Τῶν πλευριτικῶν οἷσιν ἐν ἀρχῇ πάμπυοι αἱ πτύσιες, τεταρταῖοι θνήσκουσιν. ἢ πεμπταῖοι. φυγόντες δὲ ταύτας, μὴ πολὺ ῥᾷον ἔχοντες ζ. ἢ θ. ἢ ια, ἄρχονται ἐμπυοῦσθαι. Οἷσι δὲ ἄνω ὤμου ὀδύνη, τῶν πλευριτικῶν καὶ ὁμοίως θερμαίνονται, ἢ κοιλίη ταράσσεται χολώδεα καὶ δυσώδεα, εἰκοσταῖοι, καὶ τεσσαρακοσταῖοι, κινδυνεύουσι. φυγόντες δὲ ταύτας σώζονται. Αἱ ξηραὶ τῶν πλευριτίδων καὶ ἄπτυστοι, χαλεπώταται. φοβεραὶ δὲ ἐν οἷσιν ἄνω τὰ ἀλγήματα. Αἱ ἄνευ σπασμάτων πλευρίτιδες χαλεπώτεραι τῶν μετὰ σπασμάτων. Τῶν πλευριτικῶν οἷσιν ἐν ἀρχῇ γλῶσσα χολώδης γίνεται, ἑβδομαῖοι κρίνονται. οἷσι δὲ γ. ἢ δ, περὶ τὴν θ. Πομφόλυγος δὲ ὑποπελίου γινομένης ἐπὶ τῆς γλώσσης ἐν ἀρχῇ, οἷη σιδηρίου βαφέντος ἐς ἔλαιον, χαλεπωτέρη ἡ ἀπόλυσις γίνεται. καὶ ἡ μὲν κρίσις ἐς τὴν ιδ. ἀφικνεῖται. αἷμα δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πτύουσι. Πτύαλον δ' ἐν τῇσι πλευρίτισι. τὸ μὲν ἀρχόμενον πεπαίνεσθαι καὶ πτύεσθαι, θάσσους ποιέει τὰς ἀπολύσιας. ὕστερον δὲ, βραδυτέρας. Τὰ δὲ ἀλγήματα τοῖσι πλευριτικοῖσι, χρήσιμον κοιλίην μαλάσσεσθαι. πτύαλα χρωματίζεσθαι. ψόφους ἐν τῷ στήθει μὴ γίνεσθαι. τὸ οὖρον εὐοδεῖν. τὰ δὲ τούτων ἐναντία δυσχερέα. καὶ πτύαλον γλυκαινόμενον. Αἱ δὲ χολώδεες ἅμα καὶ αἱματώδεες πλευρίτιδες, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κρίνονται ἐναταῖαι ἢ ἑνδεκαταῖαι. καὶ μάλιστα ὑγιάζονται. Οἷσι δὲ τῶν πλευριτικῶν ἐν ἀρχῇ μὲν οἱ πόνοι μαλθακοί. ε δὲ, ἢ ς. παροξύνονται, μᾶλλον πρὸς τὰς ιβ. ἀφικνέονται, καὶ οὐ πάνυ σώζονται. κινδυνεύουσι δὲ μάλιστα ἑβδομαῖοι. καὶ δωδεκαταῖοι. τὰς δὲ δὶς ἑπτὰ φυγόντες, σώζονται. Ὅσοισι τῶν πλευριτικῶν ψόφος τοῦ πτυάλου πολὺς ἐν τῷ στήθει. καὶ πρόσωπον κατηφές. καὶ ὀφθαλμὸς ἰκτεριώδης καὶ ἀχλυώδης, ἀπόλλυνται. Οἱ ἐκ πλευριτικοῦ ἔμπυοι γινόμενοι, ἐν τῇσι μ. ἡμέρῃσιν ἀναπτύουσιν ἀπὸ τῆς ῥήξιος. Πτύαλον δὲ χρὴ πᾶσι τοῖσι πλευριτικοῖσι, καὶ περιπλευμονικοῖσιν εὐπετέως τε καὶ ταχέως ἀναπτύεσθαι. μεμίχθαι τε τὸ ξανθὸν τῷ πτυάλῳ. τὸ δ' ὕστερον πολλῷ τῆς ὀδύνης ἀναγόμενον ξανθὸν ἢ μὴ μεμιγμένον καὶ πολλὴν βῆχα παρέχον, πονηρόν. πονηρὸν δὲ, πάντως καὶ τὸ ξανθὸν ἄκρητον. καὶ τὸ γλίσχρον καὶ λευκόν. καὶ τὸ στρογγύλον καὶ τὸ χλωρὸν σφόδρα. καὶ τὸ ἀφρῶδες. καὶ τὸ πελιῶδες καὶ ἰῶδες. χεῖρον δὲ τι τὸ οὕτως ἄκρητον ὥστε μέλαν φαίνεσθαι. αἵματι δὲ μὴ πολλῷ συμμεμιγμένον. τὸ ξανθὸν ἐν ἀρχῇ μὲν σωτήριον. ἑβδομαίῳ δ' ἢ παλαιοτέρῳ, ἧσσον ἀσφαλές. αἱματώδεες δὲ λίην, ἢ πελιὸν εὐθέως ἐν ἀρχῇ κινδυνώδεες. πονηρὰ δὲ καὶ τὰ ἀφρώδεα καὶ τὰ ξανθὰ καὶ μέλανα. καὶ ἰώδεα. καὶ ἰξώδεα. καὶ ὅσα ταχέως χρωματίζεται. τὰ δὲ μυξώδεα καὶ λιγνυώδεα καὶ χρωματίζεται ταχέως, καὶ ἔστιν ἀσφαλέστερα. τὰ δ' ἀπὸ πεμπτης ἐς πέψιν χρωματιζόμενα, βελτίω. Πᾶν δὲ πτύαλον μὴ λῦον τὴν ὀδύνην πονηρὸν λῦον δὲ, χρήσιμον. Ὅσοι δὲ μετὰ τοῦ χολώδεος πυώδεα ἀνάγουσιν. ἢ χωρίς. ἢ μεμιγμένον ὡς ἐπιτοπολὺ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι θνήσκουσιν, ἢν μήτι κακὸν ἢ ἀγαθὸν ἐπιγένηται τῶν προγεγραμμένων. εἰ δὲ μὴ κατὰ λόγον, μάλιστα δὲ οἷσιν ἑβδομαίοισιν, ἄρχεται τὸ τοιοῦτον πτύαλον. Ἔστι δὲ ἀγαθὸν μὲν καὶ τούτοισι καὶ πᾶσι τοῖσι περιπλευμονικοῖσι φέρειν ῥηϊδίως τὸ νόσημα. τῆς ὀδύνης ἀπηλλάχθαι. τὸ πτύαλον εὐπετέως ἀνάγειν. εὔπνοον εἶναι. καὶ ἄδιψον. τὸ σῶμα ἅπαν ὁμαλῶς θερμαίνεσθαι. καὶ μαλθακὸν εἶναι καὶ πρὸς τοῖσιν ὕπνους. ἱδρῶτας. οὔρων διαχώρησιν χρηστὴν γίνεσθαι. κακὰ δὲ τἀναντία τούτων. εἰ μὲν οὖν πάντα προσγένοιτο τῷ πτύσματι τούτῳ τὰ χρήσιμα, σώζοιτ' ἄν. εἰ δὲ τὰ μὲν, τὰ δὲ μὴ, πλείους τῶν ιδ βιώσας. τῶν δ' ἐναντίων σημείων ἐπιγινομένων συντομώτερον. Ὅσα δὲ τῶν ἀλγημάτων ἐν τοῖσι τόποισι τούτοισι μὴ παύσηται. μήτε πρὸς τὰς ἀναπτύσιας. μήτε πρὸς τὰς φλεβοτομίας τε καὶ διαίτας, ἐμπυοῦται. Ὅσοισι δὲ ἐκ περιπλευμονίης ἀποστάσιες παρ' οὖς ἢ ἐς τὰ κάτω γίνεται. καὶ ἐκπυοῦσιν τε. καὶ ἐκσυριγγοῦνται. περιγίνονται δὲ οἷσιν ἂν ὅ, τε πυρετὸς καὶ ὁ πόνος παρακολουθῇ, καὶ τὸ πτύαλον χωρέῃ κατὰ λόγον. μὴ δὲ χολώδεες αἱ διαχωρήσιες εὔλυτοί τε καὶ ἄκρητοι γίνονται. μὴ δὲ οὖρον παχύ τε σφόδρα, ἢ πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον. τά τε ἄλλα σωτηρίως ἔχοιεν. γίνονται δὲ αἱ μὲν ἐς τὰ κάτω οἷσιν ἂν περὶ ὑπο-

χόνδρια φλεγμονὴ γίνεται. αἱ δὲ ἐς τὰ ἄνω, οἷσιν ἂν τὸ μὲν ὑποχόνδριον λαπαρόν τε καὶ ἀνώδυνον ᾖ. δύσπνοοι δέ τινα χρόνον γενόμενοι, παύσονται χωρὶς προφάσιος. Αἱ δὲ ἐς τὰ σκέλεα τῶν προφασίων, ἐν τῇσιν ἐπικινδύνοισι περιπλευμονίῃσι, λυσιτελέες μὲν πᾶσαι. βέλτισται δὲ, αἱ τοῦ πτυέλου πυώδεος ἀντὶ ξανθοῦ γενομένου. μὴ χωρέοντος δὲ τοῦ πτυέλου κατὰ λόγον, μὴ δὲ οὔρου χρηστὴν ὑπόστασιν ἔχοντος, κίνδυνος χωλωθῆναι τὸν ἄνθρωπον. ἢ καὶ πολλὰ πρήγματα παρασχεῖν.

Ἢν δὲ παλινδρομέωσιν αἱ ἀποστάσιες πυρετοῦ παρακολουθοῦντος καὶ τοῦ πτυάλου μὴ χωρέοντος, κίνδυνος θανεῖν καὶ παραφρονῆσαι. ὅσοι δὲ τῶν περιπλευμονικῶν μὴ ἀνεκαθάρθησαν ἐν τῇσι κυρίῃσιν ἡμέρῃσιν, ἀλλὰ παρακόψαντες διέφυγον τὰς τεσσαρεσκαίδεκα, κίνδυνος ἐμπύους γενέσθαι. Τῶν περιπλευμονιῶν αἱ ἐκ πλευριτικοῦ μεταστᾶσαι, τῶν ἐξ ἀρχῆς γενομένων, ἀσφαλέστεραι. Τῶν δὲ σωμάτων τὰ γεγυμνασμένα καὶ πυκνὰ θᾶσσον ὑπὸ τῶν πλευριτικῶν καὶ περιπλευμονικῶν ἀπόλλυται τῶν ἀγυμνάστων. Κόρυζαν καὶ πταρμοὺς τοῖσι περιπλεύμονα καὶ προγενέσθαι καὶ ἐπιγενέσθαι, πονηρόν. τοῖσι δὲ λοιποῖσι, πταρμὸς οὐκ ἀλυσιτελής.

Τοῖσι περιπλευμονικοῖσιν οἷσι γλῶσσα πᾶσα λευκὴ καὶ τρηχεῖα γίνεται, ἀμφότερα φλεγμαίνει τὰ μέρεα τοῦ πλεύμονος. οἷσι δὲ τὸ ἥμισυ, ἐν ᾧ καθ' ὃ φαίνεται. καὶ οἷσι μὲν πρὸς τὴν κληῗδα ὁ πόνος γίνεται, ἡ ἄνω πτέρυξ τοῦ πλεύμονος, ἢ μία νοσέει. οἷσι δὲ πρὸς ἄμφω τὰς κληῗδας ὁ πόνος γίνεται, αἱ ἄνω πτέρυγες τοῦ πλεύμονος ἄμφω νοσέουσιν. οἷσι κατὰ μέσην τὴν πλευρὴν, ἡ μέση. οἷσι δὲ πρὸς τὴν διάτασιν, ἡ κάτω. οἷσι δὲ πᾶν τὸ ἓν μέρος πονέουσι, πάντα τὰ κατὰ τοῦτο μέρος νοσέει. Ἢν μὲν οὖν σφόδρα φλεγμαίνουσιν αἱ ἀορταὶ, ὥστε προσκαθῆσθαι πρὸς τὸ πλευρὸν, παραλύονται τὸ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ σώματος, καὶ πελιώματα περὶ τὴν πλευρὴν ἔξω γίνεται. τούτους δὲ ἐκάλεον οἱ ἀρχαῖοι βλητούς. ἢν δὲ μὴ σφόδρα φλεγμαίνουσιν, ὥστε μὴ προσκαθῆσθαι, ἀλγηδὼν μὲν γίνεται παρ' ὅλον, οὐ μὴν παραλύονταί γε, οὐδὲ πελιώματα ἴσχουσιν. Οἷσι δ' ἅπας ὁ πλεύμων φλεγμήνῃ μετὰ τῆς καρδίης ὥστε καὶ προσπεσεῖν πρὸς τὴν πλευρὴν, παραλύεται πᾶς ὁ νοσέων καὶ κεῖται ψυχρὸς ὁ νοσέων ἀναίσθητος. θνήσκει δὲ δευτεραῖος ἢ τεταρταῖος. ἢν δὲ καὶ χωρὶς τῆς καρδίης συμβῇ, καὶ ἧσσον πλείονα χρόνον ζῶσιν. ἔνιοι δὲ καὶ διασώζονται. Τοῖς ἐμπύοις γινομένοισι, μάλιστα δὲ ἐκ πλευριτικοῦ καὶ περιπλευμονικοῦ, θέρμαι παρακολουθοῦσι. τὴν μὲν ἡμέρην λεπταί. τὴν δὲ νύκτα, συντονώτεραι. καὶ πτύουσιν οὐδὲν ἄξιον λόγου. ἱδροῦσι τε περὶ τράχηλον καὶ κληῗδα. καὶ τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς κοιλαίνονται. τὰς δὲ γνάθους ἐρυθαίνονται. χεῖρας δὲ θερμαίνονται μὲν δακτύλους ἄκρους καὶ ζαχιώονται. γρυποῦνται δὲ ὄνυχας καὶ καταψύχονται. περί τε τοὺς πόδας ἐπάρματα ἴσχουσι καὶ κατὰ τὸ σῶμα φλυκταινίδια, σίτων τε ἀφίστανται. τὰ μὲν οὖν χρονίζοντα τῶν οἰδημάτων ἴσχει τὰ σημεῖα. ταῦτα δὲ συντόμως ῥηγνύμενα σημειοῦσθαι, τούτων τε τοῖσιν ἐπιγενομένοισι. καὶ τοῖσιν ἐν ἀρχῇ πόνοισι. ἅμα δὲ καὶ ἤν τι δυσπνοώτερος γίνηται. ῥήγνυται δὲ τὰ πλεῖστα τῶν ἐμπυημάτων. τὰ μὲν, εἰκοσταῖα. τὰ δὲ, τεσσαρακοσταῖα. τὰ δὲ πρὸς τὰ ἑξήκοντα. οἷσι μὲν οὖν ὁ πόνος ἐν ἀρχῇ ἔγκειται σύντονος. καὶ δύσπνοια. καὶ βὴξ μετὰ πτυαλισμοῦ, πρὸς τὰς εἴκοσι ἢ συντομώτερον προσδέχου τὴν ῥῆξιν. οἷσι δὲ ἐλαφρότερα ταῦτά ἐστιν, κατὰ λόγον. λογίζεσθαι δὲ τὸν χρόνον ἀφ' οὗ πρῶτον ἤλγησεν. ἢ ἐβαρύνθη. ἢ ἐπύρεξεν. ἢ εἴ ποτε ῥῖγος ἔλαβεν. προγίνεσθαι δὲ ἀνάγκη, καὶ πόνον. καὶ δύσπνοιαν. καὶ πτυαλισμὸν, πρὸ τῆς ῥήξιος. οἷσι μὲν οὖν ὅ, τε πυρετὸς εὐθέως ἀπογίνεται μετὰ τὴν ῥῆξιν. καὶ σιτίων ἐπιθυμέουσιν. καὶ τὸ πῦον ἀνάγεται ῥηϊδίως λευκὸν ἐόν. καὶ ἄοσμον. καὶ λεῖον. καὶ ὁμόχροον. καὶ ἀφλέγμαντον, κοιλίη τε μικρὰ συνεστηκότα ὑποχωρέει, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σώζονται συντόμως. οἷσι δὲ πυρετοί τε παρακολουθοῦσι καὶ δίψα καὶ ἀποσιτίη καὶ τὸ πῦον πελιὸν, ἢ χλωρὸν, ἢ φλεγματῶδες, ἢ ἀφρῶδες. κοιλίη τε ἐφυγραίνεται, τελευτῶσι. οἷσι δὲ τὰ μὲν, ἐπιγίνεται ἐκ τῶν προειρημένων. τὰ δὲ, μὴ, τούτων. οἱ μὲν, ἀποθνήσκουσιν. οἱ δὲ, πολλῷ χρόνῳ σώζονται. Οἱ δὲ μέλλοντες ἔμπυοι γίνεσθαι, πτύουσιν, τὸ μὲν πρῶτον ἁλμυρόν. εἶτα, γλυκύτερον. Οἷσι δ' ἐν πλεύμονι φύματα γίνεται, τὸ πῦον ἀνάγουσιν, ἐς. μ. ἡμέρας μετὰ τὴν ῥῆξιν. ταύτας δὲ ὑπερβάλλοντες ὡς τὰ πολλὰ, φθισικοὶ γίνονται. Ἐπὶ πλευροῦ ἀλγήματι, στάξις ἀπὸ ῥινῶν αἵματος κακόν. Οἷσιν ἐμπύησιν ἐπιεικέστερον ἔχουσιν, δυσωδίαι τῶν πτυσμάτων παρακολουθοῦσιν, τούτους ὑποστροφὴ κτείνει. Οἱ ἐν πλευριτικοῖσιν ἀναπτύοντες πυώδεα. ὑπόχολα. στρογγύλα. ἢ πυώδεα ὕφαιμα, προεληλυθότος χρόνου ὀλέθριοι. ὀλέθριοι δὲ καὶ οἱ τὰ μέλανα λιγνυώδεα πτύοντες. ἢ οἷσιν ἀπὸ οἴνου μέλανος γίνεται πτύσματα. Ὅσοι αἷμα ἀφρῶδες πτύουσιν, πονέοντες ὑποχόνδριον δεξιὸν, ἀπὸ τοῦ ἥπατος πτύουσιν, καὶ οἱ πολλοὶ ἀπόλλυνται. Οἷσι σειομένοισι πῦον βορβορῶδες ἔρχεται καὶ δυσῶδες, ἀπόλλυνται ὡς τὰ πολλά. Οἷσιν ἀπὸ τοῦ πύου, ἡ μήλη χρωματίζεται καθάπερ ἀπὸ πυρὸς, ἀπόλλυνται ὡς τὰ πολλά. Μετὰ πλευροῦ ἀλγήματος. μὴ πλευριτικοῦ δὲ καὶ ταραχωδέων λεπτῶν ἐπιεικῶν, οὗτοι φρενιτικοὶ ἀποβαίνουσιν. Ἐν τοῖσι κατὰ πλεύμονα αἱ λίην ἐξέρυθροι ἀποστάξιες, πονηρόν. Μετὰ

βρόγχου πτύελα γλίσχρα ἁλμυρώδεα, κακόν. ἢν δέ τι καὶ ἐπαίρηται κατὰ στῆθος ἐπὶ τούτοισι, κα-
κόν. τὰ ἐς τράχηλον ἀλγήματα τούτων ἰσχνανθέντων, ὀλέθριον. Βράγχος μετὰ βηχὸς καὶ κοιλίης
ὑγρῆς πύον ἀνάγει. Οἷσιν ἐν περιπλευμονίῃ οὖρα παχέα ἐν ἀρχῇ. εἶτα πρὸ τῆς τετάρτης λε-
πτύνεται, θανάσιμον. Οἱ ἐν ξηροῖσι περιπλευμονικοῖσιν ὀλίγα πέπονα ἀνάγοντες, φοβεροί.
Τὰ ἐν τοῖσι στήθεσιν ἐρυθήματα ὑποπλάτεα γίνεται, τοῖς τοιούτοισιν ὀλέθρια. Γλυκὺ ἐν πτύσει
χολώδει ἀλόγως ἀφανισθὲν ἐξίστανται. Οἱ δ᾽ ἐμπύησιν πυρετοὶ διαλείποντες, ἐφιδροῦντες οἱ πολ-
λοί εἰσι. Τοῖσιν ἐμπύοισι κώφωσις γινομένη, αἱματώδεα διαχώρησιν σημαίνει. τούτοισι πρὸς τὴν τε-
λευτὴν μέλανα διαχωρέει. Πλευροῦ ἄλγημα μετὰ πυρετοῦ χρονίου σημαίνει πύον ἀνάξειν. Οἱ
φρικώδεες πυκνὰ ἐς ἐμπύησιν ἔρχονται, ἀτὰρ καὶ πυρετὸς ὁ τοιοῦτον ἄγει ἐς ἐμπύησιν. Οἷσιν
ἐκ πλευροῦ ἀλγήματος ἀσιτίαι παρακολουθοῦσιν ὑπό τι καρδιαλγικοὶ ἱδρώδεες. Ἔχοντος δὲ
προσώπου αὔθη καὶ κοιλίης ὑγροτέρης, ἐκπυήματα κατὰ πλεύμονα ἴσχουσι. Τὰ ὀρθοπνοϊκὰ ποιέει
ὑδρωπιώδεα σκληρά. Τὰ σπάσματα μὲν πάντα ὀχληρὰ γίνεται καὶ πόνους τε ἐν ἀρχῇ συν-
τόνους παρέχοι, καὶ ἐξυστέρου ἐνίους ὑπομιμνήσκει. δυσκολώτατα δὲ τὰ περὶ θώρηκα. μάλιστα δὲ
κινδυνεύουσιν. Οἷς ἔμετος αἵματος, πυρετὸς πολλύς. καὶ πόνος, περὶ μαζὸν καὶ θώρηκα καὶ με-
τάφρενον, οἷσι γὰρ γίνεται πάντα ταῦτα, συντόμως θνήσκουσιν. οἷσι δὲ μὴ πάντα μὴ δὲ σφό-
δρα, βραδύτερον. φλεγμαίνει δὲ ὁ μακρότατον ἡμέρας τεσσαρεσκαίδεκα. Τοῖσιν αἷμα πτύου-
σιν ἀπυρέτοις εἶναι συμφέρει, καὶ βήσσειν. καὶ πονέειν ἐλαφρῶς. καὶ τὸ πτύαλον λεπτύνεσθαι
πρὸς τὰς δὶς ἑπτά. πυρέσσειν δὲ καὶ βήσσειν καὶ πονέειν συντόνως. καὶ αἷμα πρόσφατον αἰεὶ πτύειν,
ἀσύμφορον. Ὅσοισι τὸ πλευρὸν μετέωρον καὶ θερμότερον ὅταν ἐγκεκλιμένοισιν ἐπὶ θάτερον, βά-
ρος ἐξηρτῆσθαι δοκέει. τούτοισι τὸ πύον ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρεός ἐστιν. Τοῖσιν ἐμπύοισιν τὸν πλεύμονα κα-
τὰ κοιλίην πύον ὑποχωρέειν, θανάσιμον. Ὅσοι τρωθέντες ἐς τὸν θώρακα τὸ μὲν ἕλκος τοῦ σώματος
ὑγιάσθησαν. τὸ δ᾽ ἔνδον μή, κινδυνεύουσιν ἔμπυοι γενέσθαι. ὅσοις δ᾽ ἂν ἀσθενὴς ἔνδοθεν ἡ οὐλὴ γένηται,
ῥηιδίως ἀναρρήγνυνται. Ἀπόλλυνται δὲ ἐκ μὲν τῶν περιπλευμονικῶν ἐμπυημάτων, οἱ γεραί-
τεροι μᾶλλον. ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν, οἱ νεώτεροι. Τῶν ἐμπύων οἷσι σειομένοισιν ἀπὸ τῶν ὤμων πο-
λὺς γίνεται ψόφος, ἔλασσον ἔχουσι πύον ἢ οἷσιν ὀλίγον δυσπνοωτέροισι ἐοῦσιν καὶ εὐχροωτέροισιν.
οἷσι δὲ ψόφος μὲν μὴ δὲ εἷς ἐγγίνεται, δύσπνοια δὲ ἰσχυρὴ καὶ ὄνυχες πελιοί, πλήρεες οὗτοι εἰσὶν
πύου καὶ ὀλέθριοι. Ὅσοι ἀφρῶδες αἷμα ἐμέουσι πόνου μὴ ἐόντος κάτω τοῦ διαφράγματος, ἀπὸ
τοῦ πλεύμονος ἐμέουσι. Καὶ οἷσι μὲν ἡ μεγάλη φλὲψ ἐν αὐτῷ ῥήγνυται, πολύ τε ἐμέουσι καὶ εἰ-
σὶν ἐπικίνδυνοι. οἷσι δὲ ἡ ἐλάσσων, ἔλασσον τε ἀνάγουσιν καὶ εἰσὶν ἀσφαλέστεροι. Τῶν φθισικῶν
οἷσιν ἐπὶ τοῦ πυρὸς ὄζει τὸ πτύαλον κνίσης βαρὺ καὶ αἱ τρίχες ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέουσιν, ἀπόλλυν-
ται. Τῶν φθισικῶν οἷσιν ἐπὶ θάλασσαν πτύουσιν ἐς τὸν πυθμένα βαδίζει τὸ πύον, ὀλέθριον συν-
τόμως. ἔστω δὲ ἐν χαλκῷ ἡ θάλασσα. Ὅσοισι τῶν φθισικῶν αἱ τρίχες ἐκ τῆς κεφαλῆς ῥέουσιν ὑπὸ
διαρροίης, ἀπόλλυνται. Καὶ ὅσοισι φθισικοῖσιν ἐπιγίνονται διάρροιαι, θνήσκουσιν. Αἱ ἐν φθι-
νώδεσιν ἐπισχέσιες πτυάλων ἐξιστᾶσι ληρωδῶς, αἱμορροΐδες τούτοισιν ἐλπὶς ἐπιφανῆναι. Φθί-
σιες ἐπικινδυνώταται, αἵ τε ἀπὸ ῥήξιος φλεβῶν τῶν παχειῶν. καὶ ἀπὸ καταρρόου τοῦ ἀπὸ κε-
φαλῆς. Τῶν δὲ ἡλικιῶν ἐπικινδυνώταται πρὸς φθίσιν ἀπὸ ιη ἐτέων, μέχρι λε καὶ λ. Τὰ
κνησμώδεα σώματα μετὰ κοιλίης στάσιν ἐν φθισικοῖσι, κακόν. Ἐπὶ τῇσι φθινώδεσιν ἕξεσι μετὰ
πυρετοῦ ἐς οὖλα καὶ ὀδόντας ῥεύματα ἐπιφαινόμενα, κακόν. Ἐπὶ πᾶσιν ὑποχόνδρια μετέωρα,
κακόν. κάκιστον δὲ ἐπὶ τοῖσι φθισικοῖσι. * Τῶν μακρῶν ἐπὶ τοῖσι τετηκόσιν ὀλεθρίοισιν ἔνιοι πρὸ τῆς
τελευτῆς ἐπιρριγοῦσι. Τὰ ἀμυχώδεα ἐξανθήσματα, φθίσιν ἕξιος σημαίνει. Οἱ δύσπνοοι ξη-
ρώσει, πολλὰ ἄπεπτα ἀνάγοντες ἐν φθίσει, ὀλέθριοι. Οἷσιν ἡπατικοῖσι πολὺ πτύαλον αἱμα-
τῶδες. εἴτε ἐν ὑποστρέφον. εἴτε χολῶδες ἄκρητον, ὀλέθριον εὐθέως. Ἐφ᾽ ἡπατικῷ τῆξις ἅμα
βράγχῳ, κακὸν, ἄλλως τε ἢν ὑποβήσσῃ. Οἱ καθ᾽ ἧπαρ ὀδυνώδεες. καρδιαλγικοί. καρώδεες.
ῥιγώδεες. κοιλίαι ταραχώδεες. λεπτοί. ἀπόσιτοι. ἐφιδροῦντες πολλῷ, πυώδεα κατὰ κοιλίην προ-
ΐενται. Τοῖσιν ἧπαρ ἐξαπίνης περιοδυνοῦσιν πυρετὸς ἐπιγινόμενος λύει. Ὅσοι δὲ ἀφρώ-
δες αἷμα πτύουσι πονέοντες ὑποχόνδριον δεξιὸν, ἀπὸ τοῦ ἥπατος πτύουσιν, καὶ θνήσκουσιν.
Οἷσιν ἧπαρ καυθεῖσιν διὰ ἀμόργης ἔρχεται, θανάσιμον. Οἱ δὲ ὕδρωπες, οἱ ἐκ τῶν ὀ-
ξέων νοσημάτων ἐπίπονοι γίνονται καὶ ὀλέθριοι. ἄρχονται δὲ οἱ πλεῖστοι μὲν ἀπὸ τῶν κενεώνων. οἱ δὲ
καὶ ἀπὸ τοῦ ἥπατος. τοῖσι μὲν οὖν ἀπὸ τῶν κενεώνων ἀρχομένοισιν οἱ πόδες οἰδέουσι καὶ διάρροιαι
πολυχρόνιοι παρακολουθοῦσιν οὐ λαπάσσουσαι κοιλίην. οὐδὲ τὰς ὀδύνας λύουσαι τὰς ἐξ ὀ-
σφύος καὶ κενεώνων. ὅσοι δὲ ἀπὸ τοῦ ἥπατος βὴξ ἔτ᾽ ἐτύμως ἐγγίνεται. καὶ οἱ πόδες οἰδέουσι. καὶ
ἡ κοιλίη σκληρὰ διαδίδωσι. καὶ πρὸς ἀνάγκην οἰδήματά τε περὶ αὐτὴν γίνεται. τὰ μὲν, ἐπὶ
δεξιά. τὰ δ᾽ ἐπ᾽ ἀριστερά. καὶ πάλιν καταπαύεται. Ἐπὶ τοῖσι ξηροῖσιν ὑδρωπιώδεσι τὰ
στραγγουριικὰ, μοχθηρόν. φλαῦρα δὲ καὶ τὰ μικρὰς ὑποστάσιας ἔχοντα. Τοῖσιν ὑδρωπιοειδέ-

σιν ἐπιληπτικαὶ ἐπιγινόμεναι, ὀλέθριον, ἀλλήλων τε σημείων μοχθηρῶν καὶ κοιλίας ὑπεξυγραινού-
σιν. Ἐν τοῖσι χολώδεσι κοιλίη ταραχώδης διαδιδοῦσα σμικρὰ γονώδεα, μυξώδεα, καὶ πόνον περὶ ἦτρον
ἐμποιέοντα, καὶ οὖρα οὐκ εὐλύτως ἰόντα ἐς ὕδρωπα ἀποτελευτᾷ ἐκ τῶν τοιούτων. Ὑδεριῶν τι πυρε-
τώδει, οὖρον μικρὸν καὶ τεταραγμένον ὀλέθριον. Ἐπὶ δὲ ὑδέρῳ ἀρχομένῳ διάρροια γινομένη ὑδα-
τώδης χωρὶς ἀπεψίης, λύει τὸ νόσημα. Τοῖσι ξηροῖσιν ὑδρωπιώδεσι προσημαίνουσι στρόφοι περὶ τὸ λε-
πτὸν ἐμπίπτοντες, κακόν. Τὰ δὲ ὑδρωπικῶν ἐπιληπτικὰ, ὀλέθρια. Ὕδερος πρὸς θεραπείην ἐν-
διδοὺς παλινδρομέων, ἀνέλπιστον. Τοῖσιν ὑδρωπιώδεσι κατὰ φλέβας ἐς κοιλίην ῥαγέντος τοῦ
ὕδατος λύσις. Δυσεντερίη ἀκαίρως ἐπιστᾶσα, ἀπόστασιν, ἐν πλευροῖσιν. ἢ σπλάγχνοισιν. ἢ ἐν ἄρθροι-
σιν ποιέει. ἀρχ, ἡ μὲν χολώδης ἐν ἄρθροισιν, ἡ δὲ αἱματώδης, ἐν πλευροῖσιν. ἢ σπλάγχνοισιν; Δυσεν-
τερικοῖσιν ἔμετος χολώδης ἐν ἀρχῇ, κακόν. Οἷσιν ἐκ δυσεντερίης ἐξαίφνης ἐς πυώδεα ἥκει τὸ ὑγρὸν τὸ 10
δὲ ἐφιστάμενον ἕλκυκον ἔσται καὶ πολύ. Τὰ δυσεντεριώδεα. ὑπέρυθρα. ἰλυώδεα. λάβρα διαχωρήμα-
τα ἰδὲ φλογώδεσιν, ὑπερύθροισι χρώμασι λυόμενα, ἐλπὶς ἐκμανῆναι. Δυσεντερίη σπληνώδεσι
μὴ μακρῇσι, χρήσιμον. μακρὴ δὲ, πονηρὸν, ληγούσης τε εἰ ὕδρωπες ἢ λειεντερίαι γίνονται, θανάσιμον.

Ἐν λειεντερικοῖσι μετὰ θηρίων ὀδύναι στρόφῳ λυόμεναι, τὰ περὶ ἄρθρα μετεωρίζουσιν. ἐκ τοιού-
των λέπια ὑπέρυθρα φλυκταινούμενα. ἐφιδρώσαντες οὗτοι διαφοινίσσονται οἷα μάστιξιν. Οἱ ἐν λειεν-
* τεριώδεσι μακροῖσιν ἅμα θηρίοισι στροφώδεες, ὀδυνώδεες, λυομένων ἐπιδιδοῦσι, τὸ ἐπιρριγοῦν τούτοι-
σι κακόν. Λειεντερικὰ μετὰ δυσπνοίης καὶ πλευροῦ τῇ κινήσει ἐς φθίσιν ἀποτελευτᾷ. Εἰλεώδεσιν
ἔμετος, καὶ κώφωσις κακόν. Κύστιες δὲ σκληραί τε καὶ ἐπώδυνοι πάντων μὲν κακὸν, κάκιστον δὲ πυρε-
τῷ συνεχεῖ. καὶ γὰρ οἱ ἀπ' αὐτέων πόνοι, ἱκανοὶ ἀνελεῖν. καὶ κοιλίαι τουτέοισιν, οὐ πάνυ διαχωρέουσιν.
λύει δὲ τούτους οὖρον πυῶδες ἐλθὸν, λευκὴν καὶ λείην ἔχον ὑπόστασιν. μὴ λυομένων δὲ τούτων. μηδὲ τῆς 20
κύστιος λαπασσομένης ἐν τῇσι πρώτῃσι περιόδοισιν ἐλπὶς ἀπολέσθαι τὸν νοσέοντα. μάλιστα δὲ γίνεται
τοῦτο, τοῖσιν ἀπὸ ἑπτὰ ἐτέων μέχρι πεντεκαίδεκα. Οἱ λιθιῶντες σχηματισθέντες, ὥς τε τὸν λίθον μὴ
προσπίπτειν πρὸς τὸν οὐρητῆρα, ῥηιδίως οὐρέουσιν. Οἷσι δὲ φῦμα περὶ τὴν κύστιν ἐστὶ τὸ παρέχον τὴν δυ-
σουρίην παντοίως σχηματισθέντες, ὀχλέονται. λύσις δὲ τούτου γίνεται, πύου ῥαγέντος. Οἷσι λανθάνει
τὸ οὖρον προσπίπτον καὶ τὸ αἰδοῖον, ἕλκονται ἀνέλπιστοι. Ἐπὶ στραγγουρίῃ εἰλεὸς ἐπιγινόμενος, ἑβδο-
μαίους ἀπόλλυσιν, ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγινομένου, ἀθρόον οὖρον ἔλθῃ. Νάρκαι καὶ ἀναισθησίαι γινόμεναι
παρὰ τὸ ἔθος, ἀποπληκτικῶν συμβησομένων σημείων. Ὅσοι ἐκ σώματος ἀκρατέες γίνονται τοῦ σώμα-
τος, πυρετοῦ μὲν ἐπιγινομένου χωρὶς ῥίγεος ὑγιάζονται, μὴ γινομένου δὲ, ἀποπληκτικοὶ γίνονται τὰ δε-
ξιὰ, ἢ τὰ ἀριστερά. Ἀποπληκτικοῖσιν αἱμορροΐδες ἐπιγινόμεναι, χρήσιμον. ψύξιες δὲ καὶ ναρκώ-
σιες, πονηρόν. Ἐν τοῖσιν ἀποπληκτικοῖσιν ἰδὲ τῇ δυσφορίῃ τοῦ πνεύματος ἱδρὼς ἐπιγινόμενος, θα- 30
νάσιμον. ἐν αὐτοῖσι δὲ πάλιν τούτοισιν ἢν πυρετὸς ἐπιγένηται λύσις. Τὰ ἐξαίφνης ἀποπληκτικὰ λε-
λυμένως ἐπιπυρετήναντα χρόνῳ ὀλέθρια. Οἷσιν ἔκ τινος ἀρρωστίης ἐς ὕδερον περιίσταται, τούτοισι
κοιλίαι ξηραὶ σπυραθώδεες ἔρχονται μετὰ περιτήξιος μυξώδεος καὶ οὖρον οὐ καλόν. Διαστάσιες τε περὶ ὑπο-
χόνδρια καὶ πόνοι. καὶ ἐπάρματα περὶ κοιλίην. καὶ πόνοι περὶ κενεῶνας. καὶ περὶ τοὺς ῥαχιαίους μύας προσπί-
πτουσι. πυρετοί τε καὶ δίψαι καὶ βῆχες ξηραὶ παρακολουθοῦσιν. καὶ δύσπνοια περὶ τὰς κινήσιας. καὶ σκε-
λέων βαρύτης. σιτίων τε ἀφεστᾶσι. καὶ προσενεγκάμενοι μικρὰ πληροῦνται. Τοὺς λευκοφλεγμα-
τοῦντας, διάρροια παύει. Αἱ μετὰ σιγῆς ἀθυμίαι, καὶ ἀπανθρωπίαι ἐπιεικῶς αὗται κατεργαστικαί.
Οἷσι φόβου μετὰ καταψύξιος ἐξίστανται πυρετοὶ μεθ' ἱδρώτων καὶ ὕπνοι οἱ πάναυδοι ταῦτα λύου-
σιν. Ἐκ μανίης ἐς βράγχον μετὰ βηχὸς ἀπόστασις. Ἐν τοῖσι μανικώδεσι σπασμὸς προσγινόμενος,
ἀμαύρωσιν ἴσχει. Αἱ σιωπῶσαι ἐκστάσιες. οὐχ ἡσυχάζουσαι, ὄμμασι. περιβλέπουσαι, πνεῦμα ἔξω ἀνα- 40
φέρουσαι, ὀλέθριαι ποιέουσαι δὲ παραπληκτικὰ χρόνια, ἀτὰρ καὶ ἐκμαίνονται οὗτοι. Οἷσι δὲ ἰδὲ τα-
ραχῇ κοιλίης οὕτω παροξύνονται, περὶ κρίσιν μέλανα διέρχεται. Οἷσιν ὑγιαίνουσι χειμῶνος ἐόν-
τος περὶ τὴν ὀσφὺν ψυχρότης καὶ βάρος ἀπὸ βραχείης προφάσιος καὶ κοιλίης ἐπίστασις τῆς ἄνω
καλῶς ὑπηρετούσης, ἰσχίας ἢ νεφρῶν πόνος ἢ στραγγουρίης τάχα ἂν συμβαίη. Οἷσι τὰ κάτω
κακοῦται κνησμῶν ἐγγινομένων ἔμπροσθεν ἰσχυρῶν, τούτοισιν ἀμμῶδες οὖρον γίνεται καὶ ἐφίστα-
ται. τοῖσι δὲ ὀλεθρίοισιν αὐτῶν ἡ διάνοια ἀποναρκοῦται. Οἱ τὰ ἄρθρα φλυκταινούμενοι ὑπε-
ρύθροισιν ἐπιπολαίοις ἐπιρριγώσαντες, οὗτοι κοιλίας καὶ βουβῶνας διαφοινίσσονται οἷα πληγῆ-
σιν ἐπωδυνοῖσι καὶ ἀποθνήσκουσιν. Τὰ ἰκτερώδεα οὐ πάνυ τι ἐπαισθανόμενα. οἷσι λύσιες. κοι-
λίαι καταρρήγνυνται. ἴσως δὲ καὶ ἐπίστασις, οὗτοι ἐκχλοιοῦνται. Τὰ κατὰ πλευρὸν ἀλγή-
ματα ἐν πυρετοῖσιν ἰσχνῶς ἑστηκῶτα ἄσημα, φλεβοτομίη, βλάπτοι κἢν ἀπόσιτος ᾖ. κἢν ὑποχόν- 50
δριον μετέωρον καὶ ἐν καταψύξει. οὐκ ἀπύρους νενωθευμένους αἵματος ἀφαίρεσις βλάπτει. καὶ δο-
κέοντες δὲ ἐπιεικέστερον ἔχειν, οὗτοι θνήσκουσιν. Κεφαλὴν καὶ πόδας καὶ χεῖρας κατεψῦχθαι, κοι-
λίης καὶ πλευρῶν θερμῶν ἐόντων, κακόν. βέλτιστον δὲ πᾶν ὁμοίως τὸ σῶμα θερμόν τε εἶναι. καὶ μαλθακόν.
Στρέφεσθαι δὲ ῥηιδίως χρὴ τὸν νοσέοντα καὶ ἐν τοῖσι μετεωρισμοῖσιν ἐλαφρὸν εἶναι. Βαρύτης δὲ ὅλου τοῦ

σώματος

σώματος καὶ χειρῶν καὶ ποδῶν, πονηρόν. εἰ δὲ καὶ πρὸς τῷ βάρει πελιοὶ γίγνονται οἱ δάκτυλοι καὶ οἱ ὄνυχες,
πλησίον ὁ θάνατος. μελαινόμενα δὲ παντελῶς, ἧσσον ὀλέθρια τῶν πελιῶν, ἀλλὰ τὰ λοιπὰ θεωρεῖν. ἢν
γὰρ εὐπετέως φέρει τὸ νόσημα καὶ ἄλλο τι τῶν χρησίμων ὑποδεικνύει, τὸ νόσημα ἐς ἀπόστασιν τρέπεται. καὶ
τὰ μελανθέντα τοῦ σώματος ἀποπίπτει. Ὄρχιες καὶ αἰδοῖον ἀνεσπασμένα, πονηρὸν σημαίνει. Φῦσαν
δὲ ἄνευ ψόφου πραδήσιος διεξιέναι βέλτιστον. κρέσσον δὲ καὶ σὺν ψόφῳ διελθεῖν ἢ αὐτοῦ ἀνειλέεσθαι. καί
τοι τὴν τοιοῦτον τρόπον διελθοῦσα, σημαίνει πονηρὸν καὶ παραφροσύνην, ἢν μὴ ἑκὼν τοῦτο ποιέηται τὴν
ἄφεσιν τῆς φύσης. Ἕλκος πελιὸν καὶ ξηρὸν ἢ χλωρὸν γινόμενον, θανάσιμον. Ἀνάκλισις βελτίστη μὲν,
ὡς εἴθισταί τις ὑγιαίνων. ὕπτιον δὲ κεῖσθαι, τὰ σκέλεα ἐκτεταμένον, οὐκ ἀστεῖον. εἰ δὲ καὶ καταῤῥέοι προ-
πετὴς ἐπὶ πόδας, χεῖρον. θανάσιμον δὲ καὶ κεχηνέναι καὶ καθεύδειν ἀεί. καὶ τὰ σκέλεα ὑπτίου κειμένου συγ-
κεκαμμένα τε εἶναι ἰσχυρῶς καὶ διαπεπλεγμένα. τὸ δὲ ἐπὶ γαστέρα κεῖσθαι οἷσι μὴ σύνηθες, παραφροσύ-
νην σημαίνει, καὶ πόνους περὶ κοιλίην. Πόδας δὲ γυμνοὺς ἔχειν καὶ χεῖρας μὴ θερμὸν ἐόντα ἰσχυρῶς, καὶ τὰ
σκέλεα διεῤῥῖφθαι, κακόν. ἀλυσμὸν γὰρ σημαίνει. Ἀνακαθίζειν δὲ βούλεσθαι, κακὸν ἐν τοῖσιν ὀξέσι. κάκι-
στον δὲ ἐν περιπλευμονικοῖσι καὶ πλευριτικοῖσι. Καθεύδειν δὲ χρὴ τὴν νύκτα. τὴν δὲ ἡμέρην ἐγρηγο-
ρέναι. τὸ δ' ἐναντίον, πονηρόν. ἥκιστα δ' ἂν βλάπτοι τὸ πρωῒ κοιμώμενος ἕως τοῦ τρίτου τῆς ἡμέρης. οἱ δὲ
μετὰ ταῦτα ὕπνοι, πονηροί. κάκιστον δὲ μὴ καθεύδειν, μήτε ἡμέρης μήτε νυκτός. ἢ γὰρ ὑπὸ ὀδύνης τε καὶ
πόνου ἀγρυπνοίη ἂν, ἢ παραφρονήσει ἀπὸ τούτου τοῦ σημείου. Ὁκόσοισι κρόταφος τάμνεται, σπασμὸς
ἐκ τῶν ἐναντίων τῆς τομῆς ἐπιγίνεται. Ὅσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ καὶ πονέσει πληγεῖσιν, ἢ ἄλλως πί-
πτουσιν, παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται. καὶ οὔτε ὁρῶσιν. οὔτε ἀκούουσιν. καὶ τὰ πολλὰ θνήσκουσιν. Οἷς ὁ ἐγκέ-
φαλος τιτρώσκεται. πυρετὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ χολῆς ἔμετος ἐπιγίνεται καὶ ἀποπληξίη σώματος καὶ ὀλέ-
θριοι οἱ τοιοῦτοι. Τῶν ἐῤῥηγμένων ἐγκέφαλος ὀστέων χαλεπώτατον γνῶναι τὰ κατὰ τὰς ῥαφὰς ἐῤ-
ῥηγμένα. ῥήγνυται δὲ ὑπὸ τῶν βαρέων καὶ στρογγύλων βελέων μάλιστα. καὶ ἐκ τοῦ ὀρθοῦ ὑπεναντίου φερομένων
καὶ μὴ ἐξ ἰσοπέδου. Τὰ δ' ἀπορούμενα πότερον ἔῤῥωγεν ἢ οὔ, κρίνειν δεῖ, διαμασσᾶσθαι διδόντα ἐφ' ἑκα-
τέρην τὴν σιαγόνα, ἀνθέρικον ἢ νάρθηκα. καὶ προσέχειν κελεύειν εἴ τι ψοφεῖν αὐτῷ δοκέει τὸ ὀστέον. τὰ γὰρ
κατεηγότα δοκέει ψοφεῖν. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου τὰ ἐῤῥωγότα μὲν ζ. τὰ δὲ ιδ. τὰ δὲ καὶ ἄλλως διαση-
μαίνει. τῆς τε γὰρ σαρκὸς ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ ὀστέου γίνεται. καὶ τὸ ὀστέον πελιὸν καὶ πόνοι, ἰχῶρων ὑποῤῥεόντων. γί-
νεται δὲ ταῦτ' ἤδη δυσβοήθητα. Ὀστέοισιν ἐπίπλοον ἐκπίπτει, ἀνάγκη ἀποσαπῆναι. Ἢν ἔντερον δια-
κοπῇ τῶν λεπτῶν, οὐ συμφύεται. Νεῦρον διακοπὲν ἢ γνάθου τὸ λεπτὸν ἢ ἀκροποσθίη, οὐ συμφύεται. Ὅτι
ἂν ἐν τῷ σώματι ὀστέον ἀποκοπῇ. ἢ χόνδρος, οὐκ αὔξεται. Ἐπὶ τρώματι σπασμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.
Ἐπὶ τρώματι χολῆς ἔμετος ἐπιγενόμενος, κακόν. καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῖσι κεφαλικοῖσι. Νεῦρα ὅσα πα-
χέα τιτρώσκεται, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χωλοῦνται. καὶ λοξὰ τιτρωσκόμενα. μάλιστα καὶ τῶν μυῶν αἱ κεφαλαὶ, μάλι-
στα τῶν ἐν μηροῖσιν. Ἀποθνήσκουσι δὲ μάλιστα ἐκ τῶν τρωμάτων ἤν τις ἐγκέφαλον τρωθῇ. ἢ ῥαχίτην μυελὸν,
ἢ ἧπαρ. ἢ φρένας. ἢ καρδίην. ἢ κύστιν. ἢ φλέβα τῶν παχειῶν. θνήσκει δὲ καὶ ἢν ἐς ἀρτηρίην καὶ πλεύμονα
μεγάλαι σφόδρα αἱ πληγαὶ γίνωνται ὥστε τοῦ πλεύμονος πληγέντος ἔλασσον προερχόμενον πνεῦ-
μα κατὰ στόμα γίνεσθαι ἢ τὸ ἐκπῖπτον ἐκ τοῦ τρώματος. θνήσκουσι δὲ καὶ οἱ ἐς τὰ ἐντὸς νεῦρα, ἤν τέ τι τῶν λε-
πτῶν τιτρωθῶσιν, ἤν τε τῶν παχέων ἢν ἐπίκαιρος ἡ πληγὴ γένηται καὶ μεγάλη. εἰ δὲ μικρὴ καὶ εὐθεῖα, πε-
ριγίνονται ἔνιοι. ἥκιστα δὲ θνήσκουσιν οἱ τιτρωσκόμενοι ἐν οἷσι ταῦτα μὴ ἔνι τῶν τοῦ σώματος μερῶν ἢ τούτων προ-
σωτάτω. Τὴν δὲ ὄψιν ἀμαυροῦνται ἐν τοῖσι τρώμασι τοῖσιν ἐς τὴν ὀφρύν. καὶ μικρὸν ἐπάνω. ὅσῳ δ' ἂν
τὸ τρῶμα νεωτερον ᾖ, μάλιστα βλέπουσιν. χρονιζομένης δὲ τῆς οὐλῆς, ἀμαυροῦσθαι μᾶλλον, συμπίπτει.
Αἱ σύριγγες χαλεπώταταί εἰσιν ὅσαι ἐν τοῖσι χονδρώδεσιν τε καὶ ἀσάρκοισι, τόποισι πεφύκασιν. εἰσί
τε κοῖλαι μολοῦνται καὶ ἰχωροροοῦσιν αἰεὶ, σαρκίον τε ἐπὶ τῷ στόματι ἔπεστιν αὐταῖς. εὐθεραπευτότεραι
δὲ ὅσαι ἐν τοῖσι μαλθακοῖσι τόποισι καὶ σαρκώδεσί τε καὶ ἀνεύροισι πεφύκασι. Τὰ δὲ πρὸ ἥβης οὐ γίνεται
νοσήματα περιπλευμονικά. περιπλευριτικά. ποδαγρικά. νεφρίτις. κιρσὸς περὶ κνήμην. ῥόος αἱμα-
τηρός. καρκῖνος μὴ σύμφυτος. λεύκη μὴ συγγενής. κατάῤῥους νωτιαῖος. αἱμοῤῥοΐς. μὴ σύμφυτος χορ-
δαψός. τούτων τῶν νοσημάτων πρὸ ἥβης οὐ χρὴ προσδέχεσθαι, γεννησόμενον οὐδὲν ἀπὸ ιδ. μέχρι β καὶ μ ἐτέων
παμφόρος ἡ φύσις νοσημάτων ἤδη τοῦ σώματος γίνεται. πάλιν δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς ἡλικίης μέχρι ξγ. ἐτέων
οὐ γίνονται χοιράδες οὐδὲ λίθος ἐν κύστει ἢν μὴ τύχῃ πρότερον ὑπάρχων. οὐδὲ κατάῤῥους νωτιαῖος. οὐδὲ νεφρίτις.
ἢν μὴ παρακολουθῶσιν ἐξ ἄλλης ἡλικίης. οὐδὲ αἱμοῤῥοΐδες. οὐδὲ ῥόος αἱματηρὸς, ἢν μὴ πρότερον τύχῃ γεγενη-
μένος. ταῦτα μέχρι γήρως ἀπέχεται νοσήματα. Ἐν γυναικείοισι τὰ πρὸ τῶν τόκων ἰόντα ὑδατώδεα, κακόν.
στόματα ἀφθώδεα τῇσιν ἐπιφόροισιν οὐ χρηστόν. ἆρα καὶ κοιλίαι καθυγραίνονται; Ἐκ κενεώνων μεθιστάμενα
ἀλγήματα ἐς τὸ λεπτὸν, ἐν μακροῖσιν ἐκ διαφθορῆς καὶ μὴ λίην καθαρθείσης, ὀλέθριον. Τὰ ἐκ τόκου καὶ δια-
φθορῆς πολλὰ ὀξέως ὁρμήσαντα, ἐπιστάντα, δύσκολα. ῥῖγος ταύτῃσι πολέμιον καὶ κοιλίης ταραχή.
* ἄλλως τε καὶ ὑποχονδρίου ὀδυνώδεες τῇσι ἐπιφόροισι. Κεφαλαλγικὰ καρώδεα μετὰ βάρεος γινόμενα καὶ
σπασμοῦ, φλαῦρα ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Ἣ σὺν ἐκ γυναικείων περὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ λεπτὸν πόνοι σύντονοι κοιλίας κα-
θυγραίνουσιν, ὑπασώδεες ταύτῃσι περὶ κεῖσιν καταφοραὶ καὶ ἀδύνατοι κενεαλγικῶς ἐφιδροῦσι καὶ περι-

ψύχουσιν. αἱ τοιαῦται ὑποστροφαὶ, τῇσι πλείστῃσι γινόμεναι μετὰ τὴν ἄφεσιν ταχέως κτείνουσι.
Τὰ μετὰ μυχθισμοῦ ἔξω ἀναφερόμενα πτύσματα καὶ τῆξις παράλογος τῇσιν ἐπιφόροισιν, ἐκτι-
τρώσκει. Ὀδύνη κοιλίης μετὰ τόκον ἐπὶ ταύτῃσι, πυώδεα καθαίρει. Αἱ ναρκώδεες καὶ μάλι
στα ἐν τῇσι κινήσεσι μετὰ ἀδυναμίης κατακεκλασμέναι. περὶ κεῖσιν ἐνοχληθεῖσαι. ἀσώδεες. ἐφιδροῦ
σι πολλῷ. κοιλίαι καθυγρανθεῖσαι ταύτῃσι κακόν. Τὰ δὲ γυναικεῖα μὴ ἐπιστῆναι, χρήσιμον ἐπιλη
πτικοῖς ἐκ τῶν τοιούτων, οἶμαι. ἐνίῃσι δὲ, ὑποφοραὶ μακραί. ἐνίῃσι δὲ, αἱ μοῤῥοΐδες. Τῇσι ἐπιφόροισιν
ὑποχονδρίου ἄλγημα κακόν. καὶ κοιλίαι ταύτῃσι φερόμεναι, κακόν. καὶ τὸ ἐπιῤῥιγοῦν ταύτῃσι κα
* κόν. ὀδύνη κοιλίης ἐν τῇσι τοιαύτῃσιν ἧσσον κακόν. ἢν ἰλυώδεα καθαίρῃ τῇσι ῥηιδίως τῶν τοιούτων τί-
κτεται, μετὰ τόκον δύσφορα σφόδρα. Τῇσι κυούσῃσι φθινώδεσιν ἧσιν ἔρευθος ἐπὶ προσώπου γί-
νεται αἱ ἀπὸ ῥινῶν ἀποστάξιες τοῦτο ἀποστρέπουσι γινόμεναι. Ἧσιν ἐκ τόκου λευκὰ, ἐπιστάντων δὲ 10
ἅμα πυρετῷ κώφωσις καὶ ἐς πλευρὸν ὀδύνη ὀξεῖα ἐξίσανται, ὀλέθριοι. Τὰ ἐν τῇσιν ἐπιφόροισι
ἁλμυρώδεα, σημαίνει μετὰ τόκον δύσκολα λευκοῖσιν δακνώδεσιν, αἱ τοιαῦται καθάρσιες ἀποσκλη
ρύνουσιν. λὺγξ ἐπὶ τούτοισι φλαῦρον. καὶ πτύσις ὑδρῶν καὶ συντείνει. Ἐς πόδας καὶ ἐς ὀ-
σφὺν συντάσιες ἐκ γυναικείων ἐκπυητικόν. καὶ τὰ ἀπὸ κοιλίης γλίσχρα δυσώδεα ἐπιπόνως ἰόν
τα, πνιγμοὶ ἐπὶ τοῖσι προγεγραμμένοισιν, ἐκπυητικόν. Τὰ ὑστερικὰ ἐν κοιλίῃσι σκληρύσματα
ἐπώδυνα, ὀξέως ὀλέθριον. Τῇσιν ἐπιφόρῃσιν ἤδη ἀφθώδεα ῥεύματα ἐπώδυνα, πονηρόν. αἱ μοῤ-
ῥοῒς ταύτῃσι κάκιστον. Ἧσι κοιλίης ἐπαρθείσης ἐς αἰδοῖον ἔρευθος ἦλθεν, γυναικείων λευκῶν ὑγρῶν
κατελθόντων ἐξαπίνης, ἐν μακροῖσι πυρετοῖσι τελευτῶσι. Σπασμῷ, γυναικείων ἐν ἀρχῇσι φα
νέντων, πυρετοῦ μὴ ἐπιγινομένου, λύσις. Οὖρα λεπτὰ ὑπονέφελα ἐν μέσῳ φερόμενα, ῥῖγος σημαί-
νει. Ἢν ἀπὸ τῆς τετράδος αἵματος ῥύσις γένηται, χρόνια σημαίνει, καὶ κοιλίη καταῤῥήγνυται καὶ σκε 20
λέων οἰδήματα. Τῇσιν ἐπιφόροισι κεφαλαλγικὰ καρώδεα μετὰ βάρεος γινόμενα, φλαῦρα. ἴσως δὲ
ταύτῃσι καὶ ἅμα σπασμῶδές τι ὠφελέει. Αἱ προαλγήσασαι τὸ ὅπον χολώδεα πρὸ τῶν τόκων, τί
κτουσι μὲν ῥηιδίως. πυρέξασαι δὲ κακοήθεες. ἄλλως τε κἢν τι κατὰ φάρυγγα ὀχλῇ, ἤ τι τῶν ἐν πυρε
τῷ κακοήθων ἐπιφανῇ σημεῖον. Τὰ πρὸ τῶν τόκων ῥηγνύμενα ὑδατώδεα φλαῦρα. Τῇσιν ἐπιφό-
ρῃσι κατὰ φάρυγγα ἁλμυρώδεες ῥύσιες, πονηρόν. Τὸ πρὸ τῶν τόκων ἐπιῤῥιγοῦν καὶ τὰ ἀνωδύνως
τικτόμενα, κινδυνώδεα. Τῇσιν ἐπιφόροισι τὰ ἀφθώδεα ῥεύματα, πονηρὸν, σπασθεῖσαι, ἐκλυθεῖσαι,
μετὰ καταψυχθεῖσαι, ἐκθερμαίνονται ὀξέως. καὶ μέν τοι καὶ δύσκολα ἀποβαίνει τῇσιν ἐπιφόροισι τὰ περὶ
τὸ λεπτὸν οἰδήματα. οἷα τὰ περὶ τὰς ὀχίας γίνεται ἀπολαμβανόμενα ὀρθοπνοίῃσιν, ἆρα τὰ τοιαῦτα οἰ-
δήματα διδυμοτοκεῖ; ἆρα καὶ σπασμῶδες τὰ τοιαῦτα οἰδήματα ποιέει; Τὰ μυχθώδεα ἐξαναφέρον
τα πτύσμα, ἐν πυρετοῖσιν ἐκτιτρώσκονται φρικώδεσιν. κοπιώδεσι. καρηβαρικοῖσι. γυναικεῖα κατα ῤ- 30
ῥήγνυται. Αἱ πρὸς χεῖρα νωθραί. κατάξηροι. ἄδιψοι. γυναικεῖα πολλὰ χαλῶσαι, ἐκπυητικαί. Τὰ
ἐξαίφνης λευκὰ καταστάζοντα ἐπὶ σωμάτων τι ῥηγνῦ καὶ ἐς μηρὸν ὁρμαὶ, τὸ ὅμως δύσκολον. Τὰ ἀφθώ
δεα στόματα τῇσιν ἐπιφόροισι κοιλίας καθυγραίνει. ἧσι δὲ τῶν κυουσέων προνοσέουσαι πρὸ τῶν τόκων ἐ-
πιῤῥιγοῦσι. Αἱ ναρκώδεες ἐκλύσιες δύσκολοι μὲν ἐκ τῶν τόκων ἀποβαίνουσι καὶ παρακρουστικαὶ, οὐ
μέν τοι ὀλέθριοι. ἀτὰρ καὶ πλῆθος γυναικείων προσημαίνουσιν. Αἱ ἐν τόκῳ καρδίην προαλγήσασαι
ὀλίγω ὕδρον ἀποβάλλουσι. Τὰ φρικώδεα. κοπιώδεα. καρηβαρικά. τραχήλου ὀδυνώδεα, γυναικεῖα
καταῤῥήγνυσι. περὶ κεῖσιν τὸ τοιοῦτον γινόμενον μετὰ βηχίου ἐπιῤῥιγεῖ. Ἧσι κόρησιν ὀρθοπνοϊκὰ
συμβαίνει ἐν τῇσιν ἐπιφόροισι, πιτθοὺς ἐκπυοῦνται, γυναικεῖα ἐπιφαίνεσθαι ἐν ἀρχῇ, κακόν. Τὰ
μανικὰ πυρετῶν ὀξεῖς ταραχώδεας ἀχόλω καρδιαλγικῷ λύουσιν. Τῇσιν ἀτόκοισιν αἵματος ἔμετος
πρὸς τὸ συλλαβεῖν ὠφελεῖ. Τὰ ἀχλυώδεα γυναικείων συχνῶν ἐπιφανέντων λύεται. Ὅσῃσι γυ- 40
ναιξὶν ἐκ πρετῶν ἄλγημα πιτθῶν γίνεται, πτύσις αἱμάλωπος οὐ φυσώδης ἐγγινομένη λύει τοὺς πό-
νους. Οἱ ἐν ὑστερικῇσιν ἀπύροισι σπασμοὶ εὐχερέες εἰσὶ καὶ Δορκάδι. Ἧσιν ἐκ ῥίγεος πυρετὸς κοπιώ-
δης, γυναικεῖα καταστάζει. τράχηλος ἐν τούτοις ὀδυνώδης αἱμοῤῥαγικόν. Ἔμετος δὲ ἀλυπότατος
φλέγματος καὶ χολῆς συμμεμιγμένος, μὴ πολὺς δὲ κάρτα ἐμείσθω. τὰ δὲ ἀκρατέστερα τῶν ἐμου-
μένων κακίω. πρασοειδὴς δὲ ἔμετος καὶ μέλας καὶ πελιὸς, πονηρόν. εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα ὁ
αὐτὸς ἐμοίει, ὀλέθριον. τάχιστον δὲ θάνατον σημαίνει ὁ πελιὸς καὶ κακώδης. ἔστιν δὲ θανάσιμος ὁ ἐρυ-
θρὸς ἔμετος, καὶ μάλιστα εἰ μετὰ ἀνάγκης ἐμέοιτο ἐπωδύνου. Οἱ ἀσώδεες ἀνημέτως παροξυ-
νόμενοι, κακόν. καὶ οἱ σπαρασσόμενοι ἀνημέτως. Τὰ μικρὰ ἐμέσματα, χολώδεα, ἄλλως τε
κἢν ἀγρυπνέωσιν. Ἐπὶ μελαίνων ἐμέτων κώφωσις οὐ βλάπτει. Οἱ κατὰ μικρὰ ταχεῖς, χο
λώδεες, ἄκρητοι ἔμετοι, κακὸν, ἐν ὑποφθορῇ πλείονι καὶ ὀσφύος ἀλγήματι συντόνῳ. Τὰ ἐξ ἐ- 50
μέτων ἀσώδεα κλαγγώδεα ὄμματα. ἐπιχνοῦν ἴσχοντα, μανικά. ὀξέως μανέντες θνήσκουσιν ἄφωνοι.
Ἐν ἐμέτῳ διψώδεα ἐόντα ἄδιψον γίνεσθαι, κακόν. Ἐν ἀσώδεσιν ἀγρύπνοις τὰ παρ' οὖς μά-
λιστα τοῖς ἀσώδεσι, κοιλίης ταραχώδης ἐπίστασις διὰ ταχέων ἐξανθεῖ, οἷα κωνώπων κεντήματα,
καὶ ἐς ὄμματα δακρυώδης ἀπόστασις ἔρχεται. Ἐπὶ ἀκρήτοις ἐμέτοις λυγμὸς, κακόν. κακὸν

δὲ καὶ σπασμός. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖσιν ὑπερκαθάρσεσι τῇσιν ἐκ τῶν φαρμακείων οἱ μέλ-
λοντες ἐμέειν πτυαλίζουσι ἔμπροσθεν. Ἐπὶ ἐλλεβόρῳ σπασμὸς ὀλέθριον. Ἐπὶ πάσῃ
καθάρσει πλεοναζούσῃ ψύξις μεθ' ἱδρῶτος, ὀλέθριον. καὶ οἱ ἐπανεμέοντες διψώδεες ἐν τούτοισι
κακόν. οἱ δὲ ἀσώδεες ὀσφυαλγέες κοιλίην καθυγραίνονται. Αἱ ἐξ ἐρυθρῶν μελαίνων ὑπὸ ἐλ-
λεβόρου καθάρσεις, πονηραί. καὶ ἔκλυσις δὲ μετὰ τοιούτων, κακόν. Ἀπὸ ἐλλεβόρου ἐμέσαι
ἐρυθρὰ ἀφρώδεα ὀλίγα, ὠφελέει. περιέει μὲν τοι σκληρύσματα. καὶ ἐμπυήσιας μεγάλας ἀφίστη-
σιν. εἰσὶ δὲ οἱ τοιαῦτα ἐμέοντες ἄλλως τε καὶ στῆθος ἐπώδυνοι, καὶ ἐν τοῖς ῥίγεσιν ἐφιδροῦντες, καὶ
ὄρχιας ἐπαίρονται, τούτου προσγενομένου ἐπερριγοῦσι καὶ ἰσχναίνονται. Αἱ πυκναὶ δὲ τῶν
αὐτῶν ὑποστροφαὶ ἐμετώδεες περὶ κρίσιν μέλανον ἔμετον ποιέουσι. γίνονται δὲ καὶ τρομώδεες.

10 Ἱδρὼς ἄριστος μὲν, ὁ λύων τὸν πυρετὸν ἐν ἡμέρῃ κρισίμῳ. χρήσιμος δὲ καὶ ὁ κουφίζων. ὁ δὲ ψυ-
χρὸς καὶ μοῦνον περὶ κεφαλὴν καὶ τράχηλον γινόμενος, φλαῦρος. καὶ γὰρ χρόνον καὶ κίνδυνον ση-
μαίνει. ἱδρὼς δὲ ψυχρὸς ἐν ὀξεῖ μὲν πυρετῷ, θανάσιμος. ἐν πρηϋτέρῳ δὲ, χρόνον σημαίνει. ἱδρὼς ἅμα
πυρετῷ γενόμενος ἐν ὀξεῖ φλαῦρον. Οὖρον ἐν πυρετῷ λευκὴν ἔχον καὶ λείην ὑπόστασιν ἱδρυ-
μένην, ταχείαν ἄφεσιν σημαίνει. ταχείαν δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀκρίτου λίπος ἴσχοντι ἐξυδατούμενον. τὸ δ' ὑ-
πέρυθρον καὶ τὴν ὑπόστασιν ἔχον ὑπέρυθρόν τε καὶ λείην πρὸ μὲν τῆς ἑβδόμης γενόμενον, ἑβδο-
μαῖον ἀπολύει. μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην, χρονιώτερον ἢ πάντως χρόνιον. τό, τε ἐν τετάρτῃ λαβὸν ἐπι-
νέφελον ὑπέρυθρον, ἑβδομαῖον ἀπολύει, τῶν λοιπῶν κατὰ λόγον ἐχόντων. τὸ δὲ λεπτὸν καὶ χολώ-
δες καὶ τὸ μόλις γλίσχρον, ἔχον ὑπόστασιν. καὶ τὸ μεταβάλλον ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ χεῖρον, χρόνιον.
ἐπὶ πλεῖον δὲ τοῦτο ἐπακολουθοῦν, ἢ περὶ κρίσιν χρόνων γενομένων, οὐκ ἀκίνδυνον. ὑδατῶδες δὲ
20 καὶ λευκὸν διατελέως ἐν χρονίοισι δύσκριτον γίνεται καὶ οὐκ ἀσφαλές. Νεφέλαι δὲ ἐν οὔροι-
σι λευκαὶ μὲν καὶ κάτω, λυσιτελέες. ἐρυθραὶ δὲ καὶ μέλαιναι καὶ πελιαὶ, δύσκολοι. Κινδυ-
νώδες τῶν οὔρων ἐστὶν τὸ χολῶδες μὴ ὑπέρυθρον ἐν τοῖσιν ὀξέσι. καὶ τὸ κριμνῶδες λευκὰς ἔχον ὑ-
ποστάσιας. καὶ τὸ ποικίλον χροιῇ καὶ ὑποστάσει καὶ μάλιστα τοῖσιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥευματισμοῖσι.
κινδυνώδες δὲ καὶ τὸ ἐκ μέλανος μεθιστάμενον ἐς λεπτὸν χολῶδες. καὶ τὸ ἐξ ὑποστάσιος διασπώμε-
νον. καὶ τὸ ἐκ ζοφώδεος ὑπόστασιν ἴσχον ὑποπέλιον ἰλυώδεα. ἆρα ἐκ τοιούτων ὑποχόνδριον ὀδυνῶν-
ται; δοκέω δεξιόν, ἢ καὶ χλοώδεες γίνονται, καὶ τὰ παρ' οὖς ὀδυνώδεες. τούτοισιν ἐπὶ βραχὺ κοι-
λίη καταρραγεῖσα, ὀλέθριον. Οὖρα ἐξαίφνης παραλόγως ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦ-
ρα. καὶ ὅλως τὸ παραλόγως πέπον ἐν ὀξεῖ φλαῦρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἐξ ἐρυθροῦ ἐκ τούτων ἐπάν-
θυσμα ἰώδες κατεχόμενον. λευκὸν δὲ καὶ καταχεόμενον, διαφανὲς οὖρον, πονηρὸν, μάλιστα ἐν φρενι-
30 τικοῖσιν ἐπιφαίνεται. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ μετὰ πόνον ταχέως διουρούμενον, καὶ μάλιστα πλευριτι-
κοῖσι καὶ περιπλευμονικοῖσι. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πρὸ ῥίγους ἐλαιῶδες οὐρεόμενον. πονηρὸν δ' ἐν τοῖσιν
ὀξέσι καὶ τὰ χλοιώδεα μὴ ἐπὶ χροιῇ ἐόντα. Ὀλέθριον δὲ ἐστὶν τῶν οὔρων τό, τε μέλαιναν τὴν
ὑπόστασιν ἔχον, καὶ τὸ μέλαν. μᾶλλον δ' ἐν τοῖσι παισὶ τὸ λεπτὸν τοῦ παχέος. τοῖσι δὲ λεπτοῖσι τὸ ἀνά-
παλιν οἷσι συνεστραμμένοις. καὶ τὸ χαλαζώδες γονοειδὲς διαχεόμενον τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπίπονον. ὀλέθριον
δ' ἐστὶν καὶ πᾶν τὸ λαθραίως οὐρούμενον. περιπλευμονικοῖσι δ' ἐστὶν ὀλέθριον καὶ τὸ ἐν ἀρχῇ μὲν πέ-
πον. μετὰ δὲ τὴν τετράδα, λεπτυνόμενον. πλευριτικοῖσιν οὖρον αἱματῶδες. ζοφώδες. μεθ' ὑποστάσιος
ποικίλης ἀδιακρίτου, θανάσιμον ἐν δ. καὶ ι. ἡμέρῃσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. θανάσιμον δὲ καὶ ἐν τοῖσι πλευ-
ριτικοῖσι συντόμως καὶ τὸ πρασοειδὲς μέλαιναν ἔχον ὑπόστασιν, ἢ πιτυρώδεα. καυσώδεσιν δὲ κα-
τόχως, κάκιστον οὖρον ἐστὶν τὸ ἔκλευκον. Οὖρον δὲ ὠμὸν πλεῖον χρόνον γινόμενον, τῶν ἄλλων
40 σωτηρίων ἐόντων, ἀπόστασιν καὶ πόνον σημαίνει. καὶ μᾶλλον ἐν τοῖσιν ὑπὸ φρένα. ἀλγημάτων δὲ ἐν ὀ-
σφύϊ πλανωμένων ἐς ἰσχίον καὶ ἐν πυρετῷ καὶ ἄνευ πυρετοῦ. τὸ δὲ ἐκπεμπόμενον λίπος ἰσχνὸν οὖ-
ρον ὑπόστασιν σημαίνει πυρετόν. τὸ δὲ αἱματῶδες ἐν ἀρχῇ οὐρηθὲν χρόνιον. τὸ δ' ἀνατεταραγμένον μεθ'
ἱδρῶτος, ὑποστροφήν. τὸ δὲ λευκὸν οἷον τῶν ὑποζυγίων, κεφαλαλγίην. τὸ δ' ὑμενώδες, σπασμόν. τὸ δὲ
πτυαλώδες, ἔχον ὑποστάσιας οὖρον, ἢ ἰλυώδεις, ῥίγεος δηλωτικόν. τὸ δὲ ἀραχνιώδες, συντήξιος.
τὰ δ' ἐν πλανώδεσι πυρετοῖσι μέλανα νεφέλια, τεταρταίου. τὰ δ' ἄχροα μέλασιν ἐναιωρεύμενα.
μετὰ ἀγρυπνίης καὶ ταραχῆς, φρενιτικά. τὰ δὲ κονιώδεα μετὰ δυσπνοίης, ὑδατώδεα. οὖρον ὑδατῶ-
δες ἢ τεταραγμένον ψαφαρῇ τρηχύτητι, κοιλίην ὑγρὴν ἐσομένην σημαίνει. τὸ δὲ ἔκλεπτον οὖρον
διασειόμενον, ἆρα ἱδρῶτα μέλλοντα δηλοῖ; γεγενημένον δὲ, τὸ ἀφρώδες ἐφ' αὐτὸ ἐφιστάμενον.
τὰ δ' ἐν τριταίοισι μετὰ φρικὸς, οἷα νεφέλια μέλανα, φρικὸς ἀκαταστάτου δηλωτικά. καὶ
50 ὑμενώδεες οὐρήσιες καὶ αἱ μετὰ φρικὸς ὑφιστάμενα, σπασμώδεες. Οὖρον χρηστὸν ἔχον ὑ-
πόστασιν ἐξαπίνης μύχ*ον, πόνον καὶ μεταβολὴν σημαίνει. τὸ δὲ ὑπόστασιν ἔχον ἐπιταραχθὲν κα-
θιστάμενον, ῥίγος περὶ κρίσιν. τάχα δὲ καὶ ἐς τριταῖον ἢ τεταρταῖον μετάστασιν. Ἐν πλευριτι-
κοῖς οὖρον ὑπέρυθρον ἔχον λείην ὑπόστασιν, ἀσφαλέα κρίσιν σημαίνει. τὸ δ' ὑπόχλωρον εὐανθὲς λευ-

κὴν ἔχον ὑπόστασιν καὶ παχεῖαν. τὸ δὲ ἐρυθρὸν σφόδρα καὶ εὐανθὲς ὑπόστασιν χλωρὴν ἔχον λείην
ἐπικεινέα, πολυχρόνιον. σφόδρα ταραχώδεα νοῦσον μεταβάλλουσαν ἐς ἄλλην οὐ μὴν ὀλέθριον.
τὸ δὲ λευκὸν ὑδατῶδες κριμνώδεα πυῤῥὴν ἔχον ὑπόστασιν, πόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει. καὶ τὸ
χλωρὸν πυῤῥὴν ἔχον ὑπόστασιν κριμνώδεα, χρόνον καὶ κίνδυνον σημαίνει. Οὖρα τοῖσι παρ' ὦτα
ταχὺ καὶ ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, φλαῦρον. καὶ τὸ καταψύχθαι ὧδε πονηρόν. Κύστις ἀπολη-
φθεῖσα ἄλλως τε καὶ μετὰ κεφαλαλγίης ἔχει τι σπασμῶδες. τὰ ναρκώδεα ἐν τοιούτοισιν ἐκλυό-
μενα δύσκολα ὀλέθρια. ἆρά τι καὶ παρακρούουσιν; Νεφρῶν ἐξαπίναιον ἄλγημα μετὰ οὔρου ἐ-
πισχέσιος, λιθιδίων οὔρησιν, ἢ παχέων οὔρων σημαίνει. Τρομώδεα πρεσβυτέροισιν ἐν πυρετῷ καὶ
οὕτως ἐπιφαινόμενα λιθίδια που διουρέει. Οὔρου ἀπόληψις καὶ βάρος ἐν νειαίρῃ σημαίνει, ὡς τὰ
πολλὰ στραγγουρίην ἐσομένην. εἰ δὲ μὴ ἄλλην ἀῤῥωστίην ἣν εἴωθεν ἀῤῥωστεῖν. Ἐν χολώδεσιν οὔ- 10
ρου ἀπόληψις κτείνει συντόμως. Οὖρον ἐν πυρετῷ δάσος ἔχον διασπώμενον, ὑποτροπικὸν
ἢ ἱδρῶδες. Ἐν μακροῖσι πυρετοῖσι λεπτοῖσι πλανώδεσι λεπτῶν οὔρων οὐρήσιες, σπληνώδεες.
Ἐν πυρετῷ ἄλλοτε ἀλλοίων οὔρων οὐρήσιες, μηκύνουσι τὰ οὐρούμενα ὑπομνησάντων. ἄλλως δὲ
ὀλέθρια. ἆρα τούτοισιν οὐρεῖται, ὅτι εἰς τὴν ὑπόστασιν ταράξειας; Οἷσιν οὖρα ὀλίγα θρομβώ-
δεα οὐκ ἀπυρέτοις, πλῆθος ἐκ τούτων ἐλθὸν λεπτὸν, ὠφελεῖ. ἔρχεται δὲ τοιούτοις ἐξ ἀρχῆς. ἢ διὰ
ταχέων ὑπόστασιν ἴσχει. Οἷσιν οὖρα ταχέως ὑπόστασιν ἴσχει, ταχέως οὗτοι κρίνονται. Ἐπι-
ληπτικοῖς οὖρα λεπτὰ καὶ ἄπεπτα παρὰ τὸ ἔθος ἄνευ πλησμονῆς, ἐπίληψιν σημαίνει, ἄλλως τε
κἢν τις ἐς ἀκρώμιον. ἢ τράχηλον. ἢ μετάφρενον πόνος, ἢ σπασμὸς ἐμπεπτώκῃ. ἢ νάρκη περιγί-
νηται τοῦ σώματος. ἢ ταραχῶδες ἐνύπνιον ἑωράκῃ τὸ μικρὰ ἐπιφαίνεσθαι διὰ στάξιος. καὶ οὖρον. καὶ
ἔμετον. καὶ διαχωρήματα κακὸν μὲν πάντως. κάκιστον δὲ ἐγγὺς ἀλλήλων ἰόντα. Διαχώρημα κοι- 20
λίης βέλτιστον, μαλθακόν. συνεστηκόν. ὑπόπυῤῥον μὴ σφόδρα δυσῶδες. διαχωρέειν τὴν εἰθισμέ-
νην ὥρην. πλῆθος δὲ πρὸς λόγον τῶν εἰσιόντων. παχυνέσθω δὲ πρὸς τὴν κρίσιν. χρήσιμον δὲ καὶ
ἕλμινθας στρογγύλας διεξιέναι πρὸς κρίσιν προσιέναι. Ἐν ὀξέσι τὸ ἀφρῶδες περίχολον δια-
χώρημα, κακόν. κακὸν δὲ καὶ τὸ ἔκλευκον. ἔτι δὲ καὶ κάκιον τὸ ἀλητοειδές. κοπριῶδες. κάρος ἐπὶ
τούτοισι κακόν. καὶ αἱματώδης διαχώρησις καὶ κενεαγγίη παραλόγως. Κοιλίης ἀπόληψις μικρὴ
μέλανα σπυραθώδεα πρὸς ἀνάγκην χαλῶσα, μυκτὴρ τούτοισι ῥηγνύμενος, κακόν. Γλίσχρον
ἄκρητον ἢ λευκὸν διαχώρημα. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ἅλες ἐζυμωμένον ὑποφλεγματῶδες. πονηρὸν δὲ
καὶ ἐκ ῥοφλωδέων ὑπόστασις ὑποπέλιος πυώδης μετὰ χολώδεος. Αἷμα λαμπρὸν διαχωρέειν
κακὸν, ἄλλως τε κἢν τις ὀδύνη παρῇ. Τὸ ἀφρῶδες περίχολον διαχώρημα φλαῦρον. καὶ ἰκ-
τεροῦνται δὲ ἐκ τοιούτων. Ἐπὶ τοῖσι χολώδεσι τὸ ἀφρῶδες ἐπάνθισμα, κακόν. μάλιστα δὲ ὀ- 50
σφὺν πεπονηκότι, καὶ παρενεχθέντι. ἆρα δὲ τούτοισι τὰ ἀλγήματα; Λεπτὸν ἔπαφρον διαχώ-
ρημα, ὑδατόχλοον ἴσχον ὑπόστασιν, πονηρόν. πονηρὸν δὲ καὶ τὸ πυῶδες. καὶ τὸ μέλαν αἱματῶδες πο-
νηρὸν σὺν πυρετῷ καὶ ἄλλως. Καὶ τὸ ποικίλον κατακορὲς διαχώρημα φλαῦρον. καὶ χεῖρον ὅσῳ φο-
βερώτερον τῇ χροιῇ, πλὴν ἐν φαρμακείῃσι. ἐν δὲ ταύτῃσιν ἀκίνδυνον μὴ πλήθει ὑπερβάλλον. καὶ
τὸ ψαφαρὸν μαλθακὸν ἐν πυρετῷ διαχώρημα φλαῦρον. φλαῦρον δὲ καὶ τὸ ξηρόν. ψαθυρόν. ἄχλοον.
καὶ ἄλλως καὶ ἢν κοιλίην καθυγραίνῃ. μελάνων δὲ προδιελθόντων, κτείνει. Ὑγρὸν διαχώρη-
μα καὶ ἀθρόον κατὰ μικρὸν, κακόν. τὸ μὲν γὰρ κακόν. καὶ ἀγρυπνίην. τὸ δὲ ἔκλυσιν τάχ' ἂν ποιήσῃ.
Ἔνυγρον ὑποψάφαρον διαχώρημα περιψυχόμενον μὴ ἀπύρῳ, φλαῦρον. τὰ ἐπὶ τούτοισι
ῥίγεα κύστιν, κοιλίην ἐπιλαμβάνει. ὑδατῶδες δὲ σφόδρα διαχώρημα μὴ παυόμενον ἐν ὀξέσι, κα-
κὸν καὶ μᾶλλον ἢ καὶ ἀδιψήσει. Ἐξέρυθρον ἐν περιπλύσει, διαχώρημα φλαῦρον. φλαῦρον δὲ 40
καὶ τὸ σφόδρα χλωρόν. ἢ λευκόν. ἢ ἀφρῶδες. ἢ ὑδαρές. καὶ τὸ μικρόν τε καὶ γλίσχρον καὶ λεῖον
καὶ ὑπόχλωρον, κακόν. καὶ τὸ κωματώδεσιν νενωθρευμένοισιν ὑγρὸν διαχώρημα, κάκιστον. θανα-
τῶδες δὲ καὶ αἱμοῤῥοεῖν αἱματῶδες πολὺ θρομβῶδες λευκόν τε καὶ ὑγρὸν μετὰ κοιλίης μετεώ-
ρου. Διαχώρημα μέλαν οἷον αἷμα καὶ σὺν πυρετῷ καὶ ἄνευ πυρετοῦ, πονηρόν. πονηρὸν δὲ καὶ πάντα τὰ
ποικίλα. καὶ τὰ κατακορέα πονηρά. Τὰ ἐς ἀφρώδεα ἄκρητα τελευτῶντα διαχωρήματα, παρο-
ξυντικὰ μὲν πᾶσι. τοῖσι δὲ σπασμώδεσι καὶ πάνυ ἐκ τοιούτων τὰ παρ' οὖς ἀνίσταται. τὰ δὲ ἐξυγραι-
νόμενα καὶ πάλιν συνιστάμενα κριτὰ κοπρώδεα, μῆκος νόσου σημαίνει. τὸ δὲ ἐξέρυθρον ἐν πυρετῷ πα-
ρακοπήν. τὸ δὲ λευκὸν κοπρῶδες, ἰκτέρῳ δύσκολον. τὸ δὲ ὑγρὸν ἐν τῷ τεθεῖναι λαῦρον ἔρευθος. αἱ-
μοῤῥαγέσι γλίσχρον διαχώρημα μέλασι διαποίκιλον κακόηθες μάλιστα δ' ἐκ λευκοῖς. Ἔκλευκον δια-
χώρημα ἐν πυρετῷ οὐκ εὐκρινές. Κοιλίη ταραχώδης σμικρῇσι πυκνῇσιν ἀναστάσεσι σιηγόνας ἐντείνει 50
λύει δὲ καὶ ἐπὶ προσώπου γινόμενα ἐρυθήματα. Κοπρώδης μετὰ τόνου διαχώρησις, κοιλίης πο-
νηρίην σημαίνει. φλεγματώδης δὲ ὀξέως μετὰ καρδιωγμοῦ, δυσεντερίην, τάχα δὲ καὶ ὀσφυαλ-
γίην. τοῖσι τοιούτοισι κοιλίης περίστασις πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσα τάχιον κυλλομένη, ἔχει τι

σπασμώδεες. τὸ ἐπιῤῥιγοῦν τούτοισιν ὀλέθριον. Οἷσι μέλανα διαχωρέει, ἐφιδροῦσι ψυχροῖς. οἷσι κοι-
λίη κατ' ἀρχὰς ταράσσεται. τὰ δὲ οὖρα μικρὰ προαγόντων κοιλίη μὲν ξηραίνεται. τὸ δ' οὖρον πλη-
θύει λεπτόν, τούτοισιν ἀποστάσιες ἐς ἄρθρα. Αἱ κατὰ μικρὰ ἀναστάσιες φρικώδεες, ῥιγώδεες καὶ οἷς
φλαῦρον διαχώρημα, δυσκολώτατον τεταρταίοισιν ἀρχόμενον. Αἱ πυκναὶ κατὰ μικρὰ ἀναστά-
σιες ὑπόγλισχροι ἔχουσαι μικρὰ κοπρώδεα μεθ' ὑποχονδρίου καὶ πλευροῦ ἀλγήματος, ἰκτερώδεες
ἆρα ἐπιστάντων οὗτοι ἐκχλοιοῦνται; οἶμαι δὲ καὶ αἱμοῤῥοεῖν τούτους. τὰ δ' ἐς ὀσφὺν ἀλγήματα, ἐν
τούτοισιν αἱμοῤῥοοῦσιν αἷμα διαχωρέει λαμπρὸν, μετὰ κάρου καὶ κεφαλαλγίης τὸ ἐπιχλιαίνεσθαι ὀ-
λέθριον. Τὰ γλίσχρα, χολώδεα μᾶλλον τι τὰς ἀποστάσιας παρ' οὖς ποιέει. Ὅσα κοιλίης καθυ-
γραινομένης οἰδήματα μετεωρίζεται, μετὰ ἀλγημάτων, κακόν. κοιλίης δ' ἐπιστάσης. ἄλλου δέ τι-
νος μὴ νεωτερισθέντος, ταχέως καταῤῥήγνυται καὶ κακοηθέστερον. τὰ ἐμούμενα δὲ τούτοισι πονη-
ρὰ καὶ θηριώδεα. Οἷσιν δὲ φλεγώδεσι καὶ ἐξερύθροις λυομένοις δυσώδεες. λάβρον ὑπέρυθρον, ἐλ-
πὶς ἐκμανῆναι. Ὁ αὐχμώδης χρὼς σημαίνει κοιλίην πονηρευομένην, δὲ τούτοισιν ἐξέρυθρα σαρ-
κῶν πη μάλιστα δίεισιν. Ἐπὶ κοιλίην χολώδη μαλθακὴν κοπρώδη καύματα ἐπιφανέντα παρ-
οὖς ἔπαρμα ποιέει. Χολώδεα διαχωρήματα κώφωσις παύει. κώφωσιν δὲ παύει χολῶδες διαχώ-
ρημα. Τὰ δὲ πυστικὰ ὑπὲρ ἄνω βουβῶνος πρὸς κενεῶνα καὶ ἥβην γινόμενα, σημαίνει κοιλίην πο-
νηρευομένην. Ἔκλυσις ὀδύνην λύουσα κοιλίην μάλα καθυγραίνει. Τὰ καθ' ἕδρην ὀδυνώδεα ἐκ-
πυήματα κοιλίην ἐπιταράσσει. Θανατώδεα δὲ τῶν διαχωρημάτων, τὸ λιπαρὸν καὶ τὸ μέλαν καὶ
τὸ πελιὸν μετὰ δυσωδίης καὶ τὸ χολώδεες ἔχον ἐν ἑωυτῷ, φακῶν ἢ ἐρεβίνθων ἐρίγμασι παραπλή-
σια, ἢ οἷον θρόμβους αἵματος εὐανθέας. κατὰ τὴν ὀδμὴν ὅμοιον τῷ τῶν νηπίων. καὶ τὸ ποικίλον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ
χρόνιον. γίνοιτο δ' ἂν τοιοῦτον αἱματῶδες. ξυσματῶδες. χολῶδες. μέλαν. πρασοειδὲς καὶ ὁμοῦ καὶ ἐναλ-
λάξ. θανατῶδες δὲ καὶ πᾶν ἔστι τὸ ἀναισθήτως διεξιόν. * Γε τὸν χαλεπῶς καταβροχίζοντι πνεύμα-
τι βηχώδει, βορβορυγμὸς ὑποσπώμενος ἔσω κατειλούμενος σημαίνει πόνον κοιλίης. πονηρὸν δὲ καὶ ἐξερύ-
θρα ἰώδεα τεταρταίοισι. καὶ αἱ τοιαῦται αἱμοῤῥοΐαι κωματώδεες. ἐκ τούτων σπασμῷ τελευτῶσι
μελαινῶν προσδιελθόντων. Οἷσι μέλανα διαχωρέει ἐφιδροῦσι ψυχροῖς. Αἱ ἐξαίφνης παράλογοι
ἐκλύσιες κοιλίης ἐν τοῖσι τετηκόσι χρόνοισιν ἅμα ἀφωνίῃ τρομώδεες ὀλέθριοι. Αἱ λεπταὶ μελαινῶν
διαχωρήσιες αἱ φρικώδεες, βελτίους τοῖσι τοιούτοισιν αἱ τοιαῦται ὠφελοῦσι μάλιστα κατὰ τὴν ἡλι-
κίην ἢ προακμάζουσι πᾶσι τὰ κνησμώδεα μελαινῶν διαχώρησιν σημαίνει. καὶ ἔμετον θρομβώδεα καὶ
τρομώδεα, σὺν δηγμῷ μετὰ κεφαλαλγίης, τὰ μέλανα διαχωρήματα πρὸ τῶν τοιούτων ἔμετος διέρ-
χεται καὶ ἐμέσασι, συχνὰ τοιαῦτα προσκατασσεῖται. Οἷσι δὲ ἐκ ταραχῆς κοιλίης παροξύνε-
ται ἐπὶ κεῖσιν, κάτω μέλανα διέρχεται. Ἐπεὶ κοιλίῃ μακρῇ ἐμετώδεσι, χολώδεσιν ἀσίτοις ἱδρὼς
πολὺς μετὰ ἀδυναμίης ἐξαπίνης, κτείνει. ἐν φαρμακείῃσιν ἐν περιῤῥόῳ λεπτὸν συχνῷ αἷμα ἐξετη-
ζομένοισιν. ἔπειτα δὲ φλαῦρον τὰ κατὰ κοιλίην σκληρύσματα μετὰ πόνου πυρετοῖσιν ἅμα φρικώδε-
σιν ἀποσίτους σμικρὰ ἐφυγραινομένης ἐς κάθαρσιν οὐ   τὰ ἐς ἐμπύησιν   ἅμα πυρετῷ κοιλίη ταρα-
χώδης ζόφον ἁλμυρώδεα κωματώδεσι νωθροῖς οὐ πάνυ παρέ   Ἐπὶ κοιλίῃ ὑγρῇ, κοπιώδει. κε-
φαλαλγικῶ. διψώδει ἄγρυπνοι. ἐξερύθρῳ χρώματι λυομένους, ἐλπὶς ἐκμανῆναι. ἢν δύσπνοοι ἐῶ-
σι πρὸς τὸ ἐκχλοιοῦσθαι εὔπνοον σινόν τε κοιλίης ἐπεισελθούσης. Τὰ κωματώδεα διαχωρήματα τό-
νον ἴσχοντα, κοιλίην πονηρευομένην σημαίνει. Τοῖσι χολώδεσι κοιλίη ταραχώδης μικρὰ πυκνὰ δια-
διδοῦσα τονώδεα μικροῖσι, μυξώδεσι, πόνον περὶ τὸ λεπτὸν ποιέουσι. καὶ οὖρον οὐκ εὐλύτως ἰὸν, ἐς ὕδρω-
πα ἐκ τοιούτων ἀποτελευτᾷ. αἱ τρομώδεες γλῶσσαι σημεῖον ἐνίοισι κοιλίης καταῤῥαγησομένης. Οἷσι
καῦμα γίνεται, ἐφιδροῦσι δὲ ἐλθόντων, πυρετὸς παροξύνεται. Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσιν καταψύξις
μεθ' ἱδρῶτος, φλαῦρον. Ἐπὶ κοιλίῃσιν ὑγρῇσι, τὰ ἀπ' οὔλων αἵματα ἐπιῤῥυέντα, θανατώδεες.
Διαχώρημα καθαρὸν ἐπιγινόμενον, λύει πυρετὸν ὀξὺν μεθ' ἱδρῶτος.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΤΩ͂Ν ἘΝ ΚΕΦΑΛΗ͂Ι ΤΡΩΜΆΤΩΝ.

Τῶν ἀνθρώπων αἱ κεφαλαὶ οὐδὲν ὁμοίως σφίσιν αὐταῖς, οὐδὲ αἱ ῥαφαὶ τῆς κεφαλῆς πάντων κατὰ ταὐτὰ πεφύκασιν, ἀλλ' ὅς τις μὲν ἔχει ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς προβολήν, ἡ δὲ προβολή ἐστι, τὸ τοῦ ὀστέου διέχον στρογγύλον παρὰ τὸ ἄλλο, τούτου εἰσὶν αἱ ῥαφαὶ πεφυκυῖαι ἐν τῇ κεφαλῇ, ὡς γράμμα τὸ ταῦ. Τ. γράφεται. τὴν μὲν γὰρ βραχυτέρην γραμμὴν ἔχει πρὸ τῆς προβολῆς ἐπικαρσίην πεφυκυῖαν. τὴν δ' ἑτέρην γραμμήν, ἔχει διὰ μέσης τῆς κεφαλῆς κατὰ μῆκος ἐς τὸν τράχηλον αἰεί. ὅς τις δ' ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς τὴν προβολὴν ἔχει, αἱ ῥαφαὶ τούτου πεφύκασιν τἀναντία ἢ τῷ προτέρῳ. ἡ μὲν γὰρ βραχυτέρη γραμμή, πρὸ τῆς προβολῆς πέφυκεν ἐπικαρσίη. ἡ δὲ μακροτέρη, διὰ μέσης τῆς κεφαλῆς πέφυκεν κατὰ μῆκος ἐς τὸ μέτωπον αἰεί. ὅς τις δὲ καὶ ἀμφοτέρωθεν τῆς κεφαλῆς προβολὴν ἔχει, ἔκ τε τοῦ ἔμπροσθεν καὶ τοῦ ὄπισθεν, τούτῳ αἱ ῥαφαὶ εἰσὶν ὁμοίως πεφυκυῖαι ὡς γράμμα τὸ ἦτα. Η. γράφεται. πεφύκασι δὲ τῶν γραμμῶν. αἱ μὲν μακραί, πρὸς τῆς προβολῆς ἑκατέρης ἐπικάρσιοι πεφυκυῖαι. ἡ δὲ βραχεῖη, διὰ μέσης τῆς κεφαλῆς κατὰ μῆκος πρὸς ἑκατέρην τελευτῶσα τὴν μακρὴν γραμμήν. ὅς τις μηδ' ἑτέρωθι μηδεμίαν προβολὴν ἔχει, οὗτος ἔχει τὰς ῥαφὰς τῆς κεφαλῆς, ὡς γράμμα τὸ χί. Χ. γράφεται. πεφύκασι δ' αἱ γραμμαί. ἡ μὲν ἑτέρη, ἐπικαρσίη πρὸς τὸν κρόταφον ἀφικνοῦσα. ἡ δὲ ἑτέρη, κατὰ μῆκος διὰ μέσης τῆς κεφαλῆς. διπλόον δ' ἐστὶ τὸ ὀστέον κατὰ μέσην τὴν κεφαλήν. σκληρότατον δὲ καὶ πυκνότατον αὐτοῦ πέφυκεν, τὸ ἀνώτατον, ἡ ὁμοχροίη τοῦ ὀστέου ὑπὸ τῇ σαρκί. καὶ τὸ κατώτατον τὸ πρὸς τῇ μήνιγγι, ἡ ὁμοχροίη τοῦ ὀστέου ἡ κάτω. ἀποχωρέον δὲ ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ὀστέου καὶ τοῦ κατωτάτου. ἀπὸ τῶν σκληροτάτων καὶ πυκνοτάτων ἐστὶ τὸ μαλθακώτερον καὶ ἧσσον πυκνὸν καὶ ἐπικοινότερον ἐς τὴν διπλόην. ἡ δὲ διπλόη κοιλότατον καὶ μαλθακώτατον, καὶ μάλιστα σηραγγῶδές ἐστιν. ἔστι δὲ καὶ πᾶν τὸ ὀστέον τῆς κεφαλῆς, πλὴν κάρτα ὀλίγου τοῦ τε ἀνωτάτου καὶ κατωτάτου, σπόγγῳ ὅμοιον. καὶ ἔχει τὸ ὀστέον ἐν ἑωυτῷ ὅμοια σαρκία πολλὰ καὶ ὑγρά, καὶ εἴ τις αὐτὰ διατρίβοι τοῖσι δακτύλοισιν, αἷμα ἂν διαγίνοιτο ἐξ αὐτῶν. ἔνι δ' ἐν τῷ ὀστέῳ καὶ φλέβια λεπτότερα καὶ κοιλότερα, αἵματος πλέα. σκληρότητι μὲν νῦν καὶ μαλθακότητι καὶ κοιλότητι, ὧδε ἔχει. παχύτητι δὲ καὶ λεπτότητι. συμπάσης τῆς κεφαλῆς τὸ ὀστέον λεπτότατόν ἐστιν καὶ ἀσθενέστατον τὸ κατὰ βρέγμα, καὶ σάρκα ὀλιγίστην καὶ λεπτοτάτην ἔχει ἐφ' ἑωυτῷ ταύτῃ τῆς κεφαλῆς τὸ ὀστέον. καὶ ὁ ἐγκέφαλος κατὰ τοῦτο τῆς κεφαλῆς πλεῖστος ὕπεστι. καὶ διότι οὕτω ταῦτα ἔχει τῶν τε τρωσίων καὶ τῶν βελέων ἴσων τε ἐόντων κατὰ μέγεθος καὶ ἐλασσόνων, καὶ ὁμοίως τε τρωθεὶς καὶ ἧσσον, τὸ ὀστέον ταύτῃ τῆς κεφαλῆς φλᾶταί τε μᾶλλον καὶ ῥήγνυται καὶ ἔσω ἐσφλᾶται. καὶ θανασιμώτερά ἐστιν καὶ χαλεπώτερα ἰῆσθαί τε καὶ ἐκφυγγάνειν τὸν θάνατον ταύτῃ ἤ που ἄλλοθι τῆς κεφαλῆς. ἐξ ἴσων τε ἐόντων τῶν τρωμάτων. καὶ ὁμοίως τε τρωθεὶς καὶ ἧσσον, ἀποθνήσκειν ἄνθρωπος, ὅταν καὶ ἄλλως μέλλῃ ἀποθανεῖσθαι ἐκ τοῦ τρώματος, ἐν ἐλάσσονι χρόνῳ ὁ ταύτῃ ἔχων τὸ τρῶμα τῆς κεφαλῆς, ἤ που ἄλλοθι. ὁ γὰρ ἐγκέφαλος τάχιστά τε καὶ μάλιστα κατὰ τὸ βρέγμα αἰσθάνεται τῶν κακῶν τῶν γινομένων ἔν τε τῇ σαρκὶ καὶ τῷ ὀστέῳ, ὑπὸ λε-

λεπτοτάτῳ

ὑποτάτῳ γὰρ ὀστέῳ ἐστὶ ταύτῃ ὁ ἐγκέφαλος καὶ ὀλίγῃ σαρκί. καὶ ὁ πλεῖστος ἐγκέφαλος ὑπὸ τῷ
βρέγματι κεῖται. τῶν δὲ ἄλλων τὸ κατὰ τοὺς κροτάφους ἀσθενέστατόν ἐστιν. συμβολή τε γὰρ τῆς κάτω
γνάθου πρὸς τὸ κρανίον. καὶ κίνησίς ἐστιν ἐν τῷ κροτάφῳ ἄνω καὶ κάτω ὡς περ ἄρθρου. καὶ ἡ ἀκοὴ
πλησίον γίνεται αὐτέου. καὶ φλὲψ διὰ τοῦ κροτάφου τέταται κοίλη τε καὶ ἰσχυρή. ἰσχυρότερον
δ᾽ ἐστὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὀστέου παντὸς τὸ ὀστέον τῆς κορυφῆς καὶ τῶν οὐάτων ἢ πᾶν τὸ πρόσθεν. καὶ σάρ-
κα πλέονα καὶ βαθυτέρην ἐφ᾽ ἑωυτῷ ἔχει τοῦτο τὸ ὀστέον. καὶ δὴ τούτων οὕτως ἐχόντων, ὑπό τε τῶν
τρωσίων καὶ τῶν βελέων ἴσων ἁπάντων καὶ ὁμοίων. καὶ μειζόνων καὶ μειόνων ὁμοίως τιτρωσκόμενος,
καὶ μᾶλλον ταύτῃ τῆς κεφαλῆς τὸ ὀστέον ἧσσον ῥήγνυται καὶ φλᾶται. καὶ ἢν μέλλῃ ἄνθρωπος ἀπο-
θνήσκειν καὶ ἄλλως ἐκ τοῦ τρώματος, ἐν τῷ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς ἔχων τὸ τρῶμα, ἐν πλέονι χρόνῳ ἀ-
10 ποθανεῖται. ἐν πλέονι γὰρ χρόνῳ τὸ ὀστέον ἐμπυΐσκεταί τε καὶ διαπυΐσκεται κάτω ἐπὶ τὸν ἐγκέ-
φαλον, διὰ τὴν παχύτητα τοῦ ὀστέου. καὶ ἐλάσσων ταύτῃ τῆς κεφαλῆς ὁ ἐγκέφαλος ὕπεστι. καὶ
πλέονες ἐκφυγγάνουσι τὸν θάνατον τῶν ὄπισθεν τιτρωσκομένων τῆς κεφαλῆς ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ἢ τῶν ἔμ-
προσθεν. καὶ ἐν χειμῶνι πλέονα χρόνον ζῇ ἄνθρωπος ἢ ἐν θέρει, ὅς τις καὶ ἄλλως μέλλει ἀποθανεῖσθαι
ἐκ τοῦ τρώματος, ὅπου ὦν τῆς κεφαλῆς ἔχων τὸ τρῶμα. αἱ δὲ ἕδραι τῶν βελέων τῶν ὀξέων καὶ κουφο-
* τέρων, αὐταὶ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν γινόμεναι ἐν τῷ ὀστέῳ τὸ ἄνευ ῥωγμῆς τε καὶ φλάσιος, καὶ ἔσω
ἐσφλάσιος. αὗται δὲ γίνονται ὁμοίως ἔν τε τῷ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς καὶ ἐν τῷ ὄπισθεν. ἐκ τουτέων
θάνατος οὐ γίνεται κατά γε δίκην, οὐδ᾽ ἢν γένηται. ῥαφὴ δὲ ἐν ἕλκει φανεῖσα ὀστέου ψιλωθέντος,
πανταχοῦ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἕλκεος γενομένου, ἀσθενέστατον γίνεται τῇ τρώσει καὶ τῷ βέλει ἀντέχειν,
εἰ τύχῃ τὸ βέλος ἐς αὐτὴν τὴν ῥαφὴν στηριχθέν. πάντων δὲ μάλιστα ἢν τὸ βέλος ἐν τῷ βρέγματι γε-
20 νόμενον κατὰ τὸ ἀσθενέστατον τῆς κεφαλῆς, καὶ αἱ ῥαφαὶ εἰ τύχοιεν οὖσαι περὶ τὸ ἕλκος, καὶ τὸ βέ-
λος αὐτέων τύχοι τῶν ῥαφῶν. τιτρώσκεται δὲ ὀστέον τὸ ἐν κεφαλῇ, τοσούσδε τρόπους. τῶν δὲ τρό-
πων ἑκάστου πλέονες ἰδέαι γίνονται τοῦ κατήγματος ἐν τῇ τρώσει. Ὀστέον ῥήγνυται τιτρωσκόμενον
καὶ τῷ περιέχοντι ὀστέῳ τὴν ῥωγμὴν ἀνάγκη φλάσιν προσγενέσθαι ἢν περ ῥαγῇ. τῶν γὰρ βελέων
ὅ τι περ ῥήγνυσι τὸ ὀστέον, τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ φλᾷ τὸ ὀστέον ἢ μᾶλλον ἢ ἧσσον. αὐτό τε ἐν ᾧ περ καὶ ῥήγνυ-
σι τὴν ῥωγμήν. εἷς οὗτος τρόπος. ἰδέαι δὲ ῥωγμέων παντοῖαι γίνονται. καὶ γὰρ λεπτότεραί τε καὶ λε-
πταὶ πάνυ ὀστέου καταφανέες γίνονται. ἔστι δ᾽ αἵτινες ῥωγμέων, οὔτε αὐτίκα μετὰ τὴν τρῶσιν, οὔτ᾽ ἐν
τῇσιν ἡμέρῃσιν ἐν ᾗσιν ἂν καὶ πόνων ὄφελος γένοιτο τοῦ θανάτου τῷ ἀνθρώπῳ. αἱ δ᾽ αὖ, παχύτεραί τε
καὶ εὐρύτεραι γίνονται τῶν ῥωγμέων. ἔνιαι δὲ, καὶ πάνυ εὐρέαι. καὶ αἱ μὲν, ἐπὶ μακρότερον ῥήγνυν-
ται. αἱ δὲ, ἐπὶ βραχύτερον. καὶ αἱ μὲν, ἰθύτεραι. αἱ δὲ, ἰθεῖαί τε καὶ πάνυ. αἱ δὲ, καμπυλώτεραί τε
30 καὶ καμπύλαι καὶ βαθύτεραι. αἱ δὲ, εἰς τὸ κάτω καὶ διὰ παντὸς τοῦ ὀστέου. Φλασθείη δ᾽ ἂν τὸ ὀστέον ἐν
τῇ ἑωυτοῦ φύσει, καὶ ῥωγμὴ τῇ φλάσει οὐκ ἂν προσγένοιτο τῷ ὀστέῳ οὐδεμία. δεύτερος οὗτος. ἰδέαι
δὲ τῆς φλάσιος, πλείους γίνονται. καὶ γὰρ μᾶλλόν τε καὶ ἧσσον φλᾶται καὶ ἐς βαθύτερόν τε καὶ ἔλασ-
σον, μήκεός τε καὶ πλατύτητος. ἀλλὰ τουτέων τῶν ἰδεῶν, οὐδεμία ἐστὶν ἰδόντι τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν γνῶ-
ναι, ὁποίη τίς ἐστι τὴν ἰδέην, καὶ ὁπόση τὸ μέγεθος. οὐδὲ γὰρ εἰ πεφλασται, ἐόντων πεφλασμένων καὶ τοῦ
κακοῦ γεγενημένου, γίνεται τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι καταφανὲς ἰδεῖν αὐτίκα μετὰ τὴν τρῶσιν. ὥς περ οὐ-
δὲ τῶν ῥωγμέων ἔνιαι ἑκὰς ἐοῦσαι καὶ ἐρρωγότος τοῦ ὀστέου. Ἐσφλᾶται τὸ ὀστέον ἐκ τῆς φύσιος τῆς
ἑωυτοῦ ἔσω σὺν ῥωγμῇσιν. ἄλλως γὰρ οὐκ ἂν ἐσφλασθείη. τὸ γὰρ ἐσφλώμενον, ἀπορρηγνύμενόν τε καὶ
κατεαγνύμενον, ἐσφλᾶται ἔσω ἀπὸ τοῦ ἄλλου ὀστέου μένοντος ἐν τῇ φύσει τῇ ἑωυτοῦ. καὶ δὴ οὕτω ῥω-
γμὴ ἂν προσείη τῇ ἐσφλάσει. τρίτος οὗτος τρόπος. ἔσφλασται δὲ τὸ ὀστέον πολλὰς ἰδέας. καὶ γὰρ ἐπὶ
40 πλέον τοῦ ὀστέου καὶ ἐπ᾽ ἔλασσον. καὶ μᾶλλόν τε καὶ ἐς βαθύτερον κάτω. καὶ ἧσσόν τε καὶ ἐπιπολαιό-
τερον. Καὶ ἕδρης γενομένης ἐν τῷ ὀστέῳ βέλεος προσγένοιτο ἂν ῥωγμὴ τῇ ἑδραίῃ, τῇ τε ῥωγμῇ καὶ
φλάσιν προσγενέσθαι ἀναγκαῖόν ἐστιν ἢ μᾶλλον ἢ ἧσσον. ἤν περ καὶ ῥωγμὴ προσγένηται ἔνθα περ καὶ
ἕδρη ἐγένετο. καὶ ἡ ῥωγμὴ ἐν τῷ ὀστέῳ τῷ περιέχοντι τήν τε ἕδρην καὶ τὴν φλάσιν. τέταρτος οὗτος
τρόπος. καὶ ἕδρη δὲ τοῦ βέλεος γίνεται ἐν τῷ ὀστέῳ. ἕδρη δὲ καλέεται, ὅταν μένον τὸ ὀστέον ἐν τῇ ἑωυτοῦ
φύσει τὸ βέλος στηριχθὲν ἐς τὸ ὀστέον δῆλον ποιήσῃ ὅπῃ ἐστηρίχθη. ἐν δὲ τῷ τρόπῳ ἑκάστῳ πλέονες ἰ-
δέαι γίνονται. καὶ περὶ μὲν φλάσιος καὶ ῥωγμῆς, ἢν ἄμφω ταῦτα προσγίνηται τῇ ἕδρῃ, καὶ ἢν
φλάσις μούνη γένηται, ἤδη πέφρασται, ὅτι πολλαὶ ἰδέαι γίνονται καὶ τῆς φλάσιος καὶ τῆς ῥωγ-
μῆς. ἡ δὲ ἕδρη αὐτή, ἐφ᾽ ἑωυτῆς γίνεται μακροτέρη καὶ βραχυτέρη ἐοῦσα, καὶ καμπυλωτέρη,
50 καὶ ἰθυτέρη, καὶ κυκλωτερής, καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἰδέαι τοῦ τοιούτου τρόπου, ὁποῖον ἄν τι καὶ τὸ σχῆ-
μα τοῦ βέλεος ᾖ. καὶ δ᾽ αὐταὶ καὶ βαθύτεραί τε κάτω καὶ μᾶλλον καὶ ἧσσον. καὶ στενότεραι, καὶ
εὐρύτεραι, καὶ πάνυ εὐρέαι. ἢ διακεκόψεται, διακοπὴν δ᾽ ὁπόση τις ὦν γενομένη μήκεός τε καὶ εὐρύ-
τητος ἐν τῷ ὀστέῳ ἕδρην ἐστίν. ἢν τ᾽ ἄλλ᾽ ὀστέα, τὰ περιέχοντα τὴν διακοπὴν μένει ἐν τῇ φύσει τῇ
ἑωυτῶν, καὶ μὴ συνεσφλᾶται τῇ διακοπῇ ἔσω ἐκ τῆς φύσιος τῆς ἑωυτῶν. οὕτω δ᾽ ἔσφλασις
ἂν εἴη καὶ οὐκ ἐπὶ ἕδρῃ ὀστέου τιτρώσκεται, ἀλλ᾽ ἢ τῆς κεφαλῆς ἢ τὸ ἕλκος ἔχει ἄνθρωπος καὶ τὸ

ὀστέον ἐψιλώθη τῆς σαρκός, ἕβδομος οὗτος τρόπος. καὶ ταύτην τὴν ξυμφορὴν ὅταν γένηται, οὐκ ἂν
ἔχοις ὠφελῆσαι οὐδέν, οὐδὲ γὰρ εἰ πέπονθε τὸ κακὸν τοῦτο οὐκ ἔστιν ὅπως χρὴ αὐτὸν ἐξελέγξαντα
εἰδέναι εἰ πέπονθεν τὸ κακὸν τοῦτο ἄνθρωπος, οὐδ᾽ ὅπη τῆς κεφαλῆς. τούτων τῶν τρόπων τῆς κατή-
ξιος ἐς πρίσιν ἀφήκει. ἥ τε φλάσις ἡ ἀφανὴς ἰδεῖν. καὶ ἤν πως τύχῃ φανερὴ γινομένη. καὶ ῥωγμὴ ἢν
ἀφανὴς ἰδεῖν. καὶ ἢν φανερὴ ᾖ. καὶ ἢν ἕδρης γινομένης τοῦ βέλεος ἐν τῷ ὀστέῳ προσγένηται ῥωγμὴ
καὶ φλάσις τῇ ἕδρῃ. καὶ ἢν φλάσις μοῦνον προσγένηται ἄνευ ῥωγμῆς τῇ ἕδρῃ, καὶ αὕτη ἐς πρίσιν
ἀφήκει. τὸ δ᾽ ἔσω ἐσφλώμενον ὀστέον ἐκ τῆς φύσιος, τῆς ἑωυτοῦ, ὀλίγα τῶν πολλῶν πρίσιος προσ-
δεῖται καὶ τὰ μάλιστα ἐσφλασθέντα καὶ μάλιστα καταῤῥαγέντα. ταῦτα πρίσιος ἥκιστα κέχρηται.
οὐδὲ ἕδρη αὐτὴ ἐφ᾽ ἑωυτῆς γινομένη ἄτερ ῥωγμῆς καὶ φλάσιος, οὐδὲ αὐτὴ πρίσιος δεῖται. οὐδ᾽ ἡ δια-
κοπὴ ἢν μεγάλη καὶ εὐρέη οὐδ᾽ αὐτή. διακοπὴ γὰρ καὶ ἕδρη τ᾽ αὐτό ἐστιν. πρῶτον δὲ χρὴ τὴν τετρωμα-
τίην σκοπεῖσθαι, ὅπῃ ἔχει τὸ τρῶμα τῆς κεφαλῆς εἴτ᾽ ἐν τοῖσιν ἀσθενεστέροισιν. καὶ τὰς τρίχας κατα-
μανθάνειν τὰς περὶ τὸ ἕλκος, εἰ διακεκόφαται ἀπὸ τοῦ βέλεος, καὶ εἰ ἔσω ἐσήεσαν ἐς τὸ τρῶμα, κιν-
δυνεύειν τὸ ὀστέον ψιλὸν εἶναι τῆς σαρκός. καὶ ἢν τοῦτο ᾖ, φάναι ἔχειν τι σινὸς τὸ ὀστέον ἀπὸ τοῦ βέ-
λεος. ταῦτα μὲν οὖν χρὴ ἀπὸ προσθεν σκεψάμενον λέξαι, μὴ ἁπτόμενον τοῦ ἀνθρώπου. ἁπτόμενον δ᾽ ἤ-
δη πειρᾶσθαι εἰδέναι σάφα, εἰ ἔστι ψιλὸν τὸ ὀστέον τῆς σαρκὸς ἢ οὔ. καὶ ἢν μὲν καταφανὲς ᾖ τοῖσιν ὀ-
φθαλμοῖσι τὸ ὀστέον ψιλόν. εἰ δὲ μή, τῇ μήλῃ σκέπτεσθαι. καὶ ἢν μὲν εὕρῃς ψιλὸν ἐὸν τὸ ὀστέον τῆς σαρ-
κὸς, καὶ μὴ ὑγιὲς ἀπὸ τοῦ τρώματος, χρὴ τοῦ ἐν τῷ ὀστέῳ ἐόντος τὴν διάγνωσιν πρῶτα ποιέεσθαι, ὁ-
ρῶντα ὅσον τέ ἐστι τὸ κακὸν, καὶ τίνος δεῖται ἔργου. χρὴ δὲ καὶ ἐρωτᾶν τὸν τετρωμένον ὅπως ἔπαθε
καὶ τίνα τρόπον. ἢν δὲ μὴ καταφανὲς ᾖ τὸ ὀστέον, εἰ ἔχει τι κακὸν ἢ μὴ ἔχει, πολλῷ ἔτι χρὴ μᾶλλον τὴν
ἐρώτησιν ποιέεσθαι, ψιλοῦ τε ἐόντος τοῦ ὀστέου τὸ τρῶμα ὅπως ἐγένετο, καὶ ὅν τινα τρόπον. τὰς γὰρ φλά-
σιας, καὶ τὰς ῥωγμὰς τὰς οὐ φαινομένας ἐν τῷ ὀστέῳ, ἐνεούσας δὲ ἐκ τῆς ὑποκρίσιος τοῦ τετρωμένου
πρῶτον διαγινώσκειν πειρῆσθαι εἴ τι πέπονθε τούτων τὸ ὀστέον ἢ οὐ πέπονθεν. ἔπειτα δὲ καὶ λόγῳ καὶ
ἔργῳ ἐξελέγχοντα πλὴν μηλώσιος. μήλωσις γὰρ οὐκ ἐξελέγχει εἰ πέπονθε τοῦτο τῶν κακῶν τὸ ὀ-
στέον, καὶ εἴ τι ἔχει ἐν αὐτῷ, ἢ οὐ πέπονθεν, ἀλλ᾽ ἕδρην τε τοῦ βέλεος ἐξελέγχει μήλωσις. καὶ ἢν ἐμ-
φλασθῇ τὸ ὀστέον ἔσω ἐκ τῆς φύσιος τῆς ἑωυτοῦ. καὶ ἢν ἰσχυρῶς ῥαγῇ τὸ ὀστέον, ἅπερ καὶ τοῖσιν ὀφθαλ-
μοῖσι καταφανέα ἐστὶν ὁρῶντα γινώσκειν. ῥήγνυται δὲ τὸ ὀστέον τάς τε ἀφανέας ῥωγμὰς καὶ τὰς
φανεράς. καὶ φλᾶται τὰς ἀφανέας φλάσιας καὶ ἐσφλᾶται ἔσω ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἑωυτοῦ μά-
λιστα. ὅταν ἕτερος ὑφ᾽ ἑτέρου τιτρωσκόμενος ἐπίτηδες τρῶσαι βουλόμενος. ἢ ὅταν ἐξ ὑψηλοτέρης
γίνηται ἡ βολὴ ἢ ἡ πληγὴ, ὁπότερ᾽ ἂν ᾖ μᾶλλον. ἢ ὅτ᾽ ἂν ἐξ ἰσοπέδου τοῦ χωρίου. καὶ ἢν περικρατέῃ
τῇ χειρὶ τὸ βέλος, ἤν τε βάλλῃ, ἤν τε τύπτῃ. καὶ ἰσχυρότερος ἐὼν ἀσθενεστέρους τιτρώσκει. ὅσοι δὲ πί-
πτοντες τιτρώσκονται, πρός τε τὸ ὀστέον. καὶ αὐτὸ τὸ ὀστέον. ὁ ἀπὸ ὑψηλοτάτου πίπτων καὶ ἐπὶ σκλη-
ρότατον καὶ ἀμβλύτατον, τούτῳ κίνδυνος τὸ ὀστέον ῥαγῆναί τε καὶ φλασθῆναι, καὶ ἔσω ἐσφλα-
σθῆναι ἐκ τῆς φύσιος τῆς ἑωυτοῦ. τῷ δ᾽ ἐξ ἰσοπέδου μᾶλλον χωρίου πίπτοντι καὶ ἐπὶ μαλθακώτερον,
ἧσσον ταῦτα πάσχει τὸ ὀστέον, ἢ οὐκ ἂν πάθοι. ὅσα δὲ ἐμπίπτοντα ἐς τὴν κεφαλὴν βέλεα τιτρώσκει
περὶ τὸ ὀστέον, τὸ ἀπὸ ὑψηλοτάτου ἐμπεσὸν καὶ ἥκιστα ἐξ ἰσοπέδου. καὶ σκληρότατόν τε καὶ ἀμβλύ-
τατον. καὶ βαρύτατον, καὶ ἥκιστα κοῦφον. καὶ ἥκιστά τε καὶ ὀξὺ καὶ μαλθακὸν, τοῦτο ἂν ῥήξειε τὸ ὀ-
στέον καὶ φλάσειε. καὶ μάλιστά γε ταῦτα πάσχειν τὸ ὀστέον κίνδυνος, ὅταν ταῦτά τε γίνηται, καὶ ἐς
ἰθὺ τρωθῆναι κατ᾽ ἀντίον γίνηται τὸ ὀστέον τοῦ βέλεος. ἤν τε πληγῇ ἐκ χειρός. ἤν τε βληθῇ. ἤν τέ τι
ἐμπέσῃ αὐτέῳ. καὶ ἢν αὐτὸς καταπεσὼν τρωθῇ. καὶ ὁπωσοῦν τρωθεὶς κατ᾽ ἀντίον γένοιτο τοῦ ὀστέου
τῷ βέλει. τὰ δὲ πλάγιον τοῦ ὀστέου παρασύραντα βέλεα, ἧσσον καὶ ῥήγνυσι τὸ ὀστέον, καὶ φλάσει
ἔσω ἐς κεφαλὴν, κἢν ψιλωθῇ τὸ ὀστέον τῆς σαρκός. ἔνια γὰρ τῶν τρωμάτων τῶν οὕτω τρωθέντων οὐ-
δὲ ψιλοῦται τὸ ὀστέον τῆς σαρκός. τῶν δὴ βελέων ῥήγνυσι μάλιστα τὸ ὀστέον, τάς τε φανερὰς ῥωγμὰς
καὶ τὰς ἀφανέας καὶ φλᾶται καὶ ἐσφλᾶ ἔσω ἐκ τῆς φύσιος τῆς ἑωυτοῦ τὸ ὀστέον τὰ στρογγύλα τε
καὶ περιφερέα, καὶ ἀρτίστομα, ἀμβλέα τε ὄντα καὶ βαρέα, καὶ σκληρά. καὶ τὴν σάρκα ταῦ-
τα φλᾶται, καὶ πέπειρον ποιέει, καὶ κόπτει. καὶ τὰ ἕλκεα γίνεται ἀπὸ τῶν τοιούτων βελέων ἐς
τὸ πλάγιον. καὶ ἐν κύκλῳ ὑπόκοιλα καὶ διάπυά τε μᾶλλον γίνεται καὶ ὑγρά ἐστι καὶ ἐπὶ πλεό-
να χρόνον καθαίρεται. ἀνάγκη γὰρ τὰς σάρκας τὰς φλασθείσας καὶ κοπείσας πύον γινομένας
ἐκτακῆναι. τὰ δὲ βέλεα καὶ προμήκεα ἐπὶ πολὺ λεπτὰ ἐόντα καὶ ὀξέα καὶ κοῦφα, τήν τε σάρκα
διατάμνει μᾶλλον ἢ φλᾶ. καὶ ὀστέον ὡσαύτως. καὶ ἕδρην μὲν ἐμποιέει αὐτὸ καὶ διακόψαι. διακο-
πὴ γὰρ καὶ ἕδρη τωυτόν ἐστι. φλᾶ δὲ οὐ μάλα τὸ ὀστέον τὰ τοιαῦτα βέλεα. οὐδὲ ῥήγνυσιν, οὐδ᾽ ἐκ τῆς
φύσιος ἔσω ἐσφλᾶ. ἀλλὰ χρὴ πρὸς τῇ ὄψει τῇ ἑωυτοῦ ὅ, τι ἄν σοι φαίνηται ἐν τῷ ὀστέῳ καὶ ἐρώτησιν
ποιέεσθαι πάντων τούτων. τῶν δὲ μᾶλλόν τε καὶ ἧσσον τρωθέντος ταῦτ᾽ ἐστὶ σημεῖα. καὶ ἢν ὁ τρωθεὶς καρωθῇ. καὶ σκό-
τος περιχυθῇ. καὶ δῖνος. ἢ καὶ πέσῃ. ὅτ᾽ ἂν δὲ τύχῃ ψιλωθὲν τὸ ὀστέον τῆς σαρκὸς ὑπὸ τοῦ βέλεος καὶ τύχῃ
κατ᾽ αὐτὰς τὰς ῥαφὰς γενόμενον τὸ ἕλκος, χαλεπὸν γίνεται καὶ τὴν ἕδρην τοῦ βέλεος φράσασθαι τὴν ἐν

τῷ ἄλλῳ ὀστέῳ φανερὴν γινομένην. εἴτ' ἔνεστιν ἐν τῷ ὀστέῳ, εἴτε μὴ ἔνεστιν. ἢν τε τύχῃ γινομένη ἡ ἕδρη
ἐν αὐτῇσι τῇσι ῥαφῇσι. συμβλέπει γὰρ αὐτὴ ἡ ῥαφὴ τρηχυτέρη ἐοῦσα τοῦ ἄλλου ὀστέου. καὶ οὐ διά-
δηλον ὅτι τε αὐτοῦ ῥαφή ἐστιν, καὶ ὅτι τοῦ βέλεος ἕδρη, ἢν μὴ κάρτα μεγάλη γένηται ἡ ἕδρη. προσγί-
νεται δὲ καὶ ῥῆξις τῇ ἕδρῃ ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ αὐτὴ ἐν τῇσι ῥαφῇσι γινομένη, καὶ γίνεται καὶ αὐτὴ
ἡ ῥῆξις χαλεπωτέρη φράσασθαι ἐρρωγότος τοῦ ὀστέου, διὰ τοῦτο, ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν ῥαφὴν ἡ ῥῆξις
γίνεται, ἢν ῥηγνύηται ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. ἕτοιμον γὰρ ταύτῃ ῥήγνυσθαι τὸ ὀστέον, καὶ διαχαλᾶν διὰ
τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσιος τοῦ ὀστέου ταύτῃ, καὶ ἀραιότητα, καὶ διά τε τῆς ῥαφῆς ἑτοίμης ἐούσης
* ῥήγνυσθαι, καὶ διαχαλᾶν τ' ἄλλα τὰ ὀστέα τὰ περιέχοντα τὴν ῥαφὴν μένει ἀρραγέα, ὅτι ἰσχυρότε-
ρά ἐστι τῆς ῥαφῆς. ἡ δὲ ῥῆξις ἡ κατὰ τὴν ῥαφὴν γινομένη καὶ διαχάλασίς ἐστιν τῆς ῥαφῆς, καὶ φράσα-
σθαι οὐκ εὐμαρὴς ἡ, οὔτε ὑπὸ ἕδρης τοῦ βέλεος γινομένης ἐν τῇ ῥαφῇ, ἐπειδὰν ῥαγῇ καὶ διαχα-
λάσῃ, ἀλλ' ἔστι χαλεπώτερον φράσασθαι τὴν ἀπὸ τῆς φλάσιος ῥωγμήν. συγκλέπτουσι γὰρ τὴν
γνώμην καὶ τὴν ὄψιν τοῦ ἰητροῦ αὗται αἱ ῥαφαὶ ῥωγμοειδέες φαινόμεναι, καὶ τρηχύτεραι ἐοῦσαι τοῦ
ἄλλου ὀστέου. ὅτι μὴ ἰσχυρῶς διεκόπη, καὶ διεχάλασε. διακοπὴ δὲ καὶ ἕδρη τ' αὐτόν ἐστιν. ἀλλὰ χρὴ εἰ
κατὰ τὰς ῥαφὰς τὸ τρῶμα γένοιτο καὶ πρός γε τὸ ὀστέον στηρίξειε τὸ βέλος, προσέχοντα τὸν νόον ἀ-
νευρίσκειν ὅτι πέπονθεν τὸ ὀστέον. ἀπὸ γὰρ ἴσων βελέων τὸ μέγεθος καὶ ὁμοίων. καὶ πολλόν τε ἐλασσό-
νων καὶ ὁμοίως τρωθεὶς καὶ πολὺ ἧσσον, πολλῷ μεῖζον ἐκτήσατο τὸ κακὸν ἐν τῷ ὀστέῳ ἐς τὰς ῥαφὰς
δεξάμενος τὸ βέλος, ἢ ὁ μὴ ἐς τὰς ῥαφὰς δεξάμενος. καὶ τούτων τὰ πολλὰ πρίεσθαι δεῖ. ἀλλ' οὐ χρὴ
αὐτὰς τὰς ῥαφὰς πρίειν, ἀλλ' ἀποχωρήσαντα ἐν τῷ πλησίον ὀστέῳ τὴν πρίσιν ποιέεσθαι, ἢν πρίῃς.
περὶ δὲ ἰήσιος τρώσιος τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ ὡς χρὴ ἐξελέγχειν τὰς πάθας τὰς ἐν τῷ ὀστέῳ γινο-
μένας τὰς μὴ φανερὰς, ὧδέ μοι δοκέει. ἕλκος ἐν τῇ κεφαλῇ οὐ χρὴ τέγγειν οὐδενὶ, οὐδὲ οἴνῳ, ἀλλ' ὡς
ἥκιστα. οὐδὲ καταπλάσσειν οὐδὲ μοτῷ τὴν ἴησιν ποιέεσθαι. οὐδὲ πιέζειν χρὴ ἕλκος ἐν κεφαλῇ, ἢν μὴ
ἐν τῷ μετώπῳ ᾖ τὸ ἕλκος, ἢ ἐν τῷ ψιλῷ τῶν τριχῶν, ἢ περὶ τὴν ὀφρὺν καὶ τὸν ὀφθαλμόν. ἐνταῦθα
δὲ γινόμενα τὰ ἕλκεα, καταπλάσιος καὶ ἐπιδέσιος μᾶλλον κέχρηται ἢ πού ἄλλοθι τῆς κεφαλῆς τῆς
ἄλλης. περιέχει γὰρ ἡ κεφαλὴ ἡ ἄλλη τὸ μέτωπον πᾶν. ἐκ δὲ τῶν περιεχόντων τὰ ἕλκεα, καὶ ἐν
ὅτῳ ἂν ᾖ τὰ ἕλκεα φλεγμαίνει καὶ ἐπανοιδίσκεται δι' αἵματος ἐπίρρυσιν. χρὴ δὲ οὐδὲ τὰ ἐν τῷ με-
τώπῳ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου καταπλάσσειν καὶ ἐπιδεῖν, ἀλλ' ἐπειδὰν παύσηται φλεγμαίνον-
τα, καὶ τὸ οἴδημα καταστῇ, παύσασθαι καταπλάσσοντα καὶ ἐπιδέοντα. ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ κεφαλῇ
ἕλκος οὔτε μοτοῦν χρὴ, οὔτε καταπλάσσειν, οὔτ' ἐπιδεῖν, εἰ μὴ καὶ τομῆς δέοιτο. τάμνειν δὲ χρὴ τῶν
ἑλκέων τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ γινομένων καὶ ἐν μετώπῳ ὅπῃ ἂν τὸ μὲν ὀστέον ψιλὸν ᾖ τῆς σαρκὸς, καὶ
δοκέῃ τι σινὸς ἔχειν ὑπὸ τοῦ βέλεος. τὰ δὲ ἕλκεα μὴ ἱκανὰ τὸ μέγεθος τοῦ μήκεος καὶ τῆς εὐρύτητος,
ἐς τὴν σκέψιν τοῦ ὀστέου εἴ τι πέπονθεν ὑπὸ τοῦ βέλεος κακὸν, καὶ ὁποῖόν τι πέπονθεν, καὶ ὅσον ἡ μὲν
σὰρξ πέφλασται, καὶ τὸ ὀστέον ἔχει τὸ σινός. καὶ δ' αὖτε, εἰ ἀσινές τέ ἐστιν τὸ ὀστέον ὑπὸ τοῦ βέλεος, καὶ
μηδὲν πέπονθε κακόν. καὶ ἐς τὴν ἴησιν, οἵης δεῖται τινὸς τό τε ἕλκος. ἥ τε σὰρξ. καὶ ἡ πάθη τοῦ ὀστέου.
τὰ δὴ τοιαῦτα τῶν ἑλκέων, τομῆς δεῖται. ἢν καὶ τὸ μὲν ὀστέον ψιλωθῇ τῆς σαρκὸς, ὑπόκοιλα δὲ ᾖ
ἐς πλάγιον ἐπὶ πολὺ ἐπανατάμνειν τὸ κοῖλον, ὅπου μὴ εὐχερὲς τῷ φαρμάκῳ ἀφικέσθαι, ὁποίῳ
ἄν τινι χρῇ καὶ τὰ κυκλωτερὰ τῶν ἑλκέων, καὶ ὑπόκοιλα ἐπὶ πολὺ, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπανατά-
μνων τὸν κύκλον διχῇ κατὰ μῆκος, ὡς πέφυκεν ἄνθρωπος, μακρὸν ποιέειν τὸ ἕλκος. τάμνοντι δὲ κε-
φαλήν. τὰ μὲν ἄλλα τῆς κεφαλῆς, ἀσφαλείην ἔχει τεμνόμενα. ὁ δὲ κρόταφος, καὶ ἄνωθεν ἔτι τοῦ
κροτάφου κατὰ τὴν φλέβα, τὴν διὰ τοῦ κροτάφου φερομένην, τοῦτο δὲ τὸ χωρίον μὴ τάμνειν, σπα-
σμὸς γὰρ ἐπιλαμβάνει τὸν τμηθέντα. καὶ ἢν μὲν ἐπ' ἀριστερὰ τμηθῇ κροτάφου, τὰ ἐπὶ δεξιὰ ὁ σπα-
σμὸς ἐπιλαμβάνει. ἢν δ' ἐπὶ τὰ δεξιὰ τμηθῇ κροτάφου, τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ὁ σπασμὸς ἐπιλαμβάνει.
ὅτ' ἂν οὖν τάμνῃς ἕλκος ἐν κεφαλῇ, ὀστέον εἵνεκα τῆς σαρκὸς ἐψιλωμένον, θέλων εἰδέναι εἴ τι ἔχει τὸ
ὀστέον κακὸν ὑπὸ τοῦ βέλεος ἢ καὶ οὐκ ἔχει, τάμνειν χρὴ τὸ μέγεθος τὴν ὠτειλὴν*, ὅση ἂν δοκέῃ ἄνω
χρῆναι. τάμνοντα δὲ χρὴ ἀναστεῖλαι τὴν σάρκα ἀπὸ τοῦ ὀστέου, ἣ πρὸς τῇ μήνιγγι καὶ πρὸς τῷ ὀστέῳ πέ-
φυκεν. ἔπειτα διαμοτῶσαι τὸ ἕλκος πᾶν μοτῷ, ὅς τις ἂν εὐρύτατον τὸ ἕλκος παρέξει ἐς τὴν ὑ-
στεραίην ξὺν ἐλαχίστῳ πόνῳ. μοτώσαντα δὲ καταπλάσματι χρῆσθαι ὅσον ἂν χρόνον καὶ τῷ μοτῷ,
μάζην ἐκ λεπτῶν ἀλφίτων, ἐν ὄξει διαμάσσειν ἢ ἕψειν καὶ γλίσχρην ποιέειν ὡς μάλιστα. τῇ δ' ὑ-
στεραίῃ ἡμέρῃ ἐπειδὰν ἐξέλῃς τὸν μοτὸν, κατιδὼν τὸ ὀστέον ὅτι πέπονθεν, ἐὰν μή σοι καταφανὴς ᾖ ἡ
τρῶσις, ὁποίη τίς ἐστιν ἐν τῷ ὀστέῳ. μὴ δὲ διαγινώσκῃς εἴ τό τι ἔχει τὸ ὀστέον κακὸν ἐν ἑωυτῷ, ἢ καὶ οὐκ ἔ-
χει. τὸ δὲ βέλος δοκέῃ ἀφικέσθαι ἐς τὸ ὀστέον καὶ σινάσθαι. ἐπιξύειν χρὴ τῷ ξυστῆρι κατὰ βάθος καὶ κα-
τὰ μῆκος τοῦ ἀνθρώπου ὡς πέφυκεν, καὶ αὖτις εἰ ἡ κάρσιον τὸ ὀστέον τῶν ῥηξίων εἵνεκα τῶν ἀφανέων
ἰδεῖν. καὶ τῆς φλάσιος εἵνεκα τῆς ἀφανέος τῆς οὐκ ἐσφλωμένης εἴσω ἐκ τῆς φύσιος τῆς κεφαλῆς τοῦ
ἄλλου ὀστέου. ἐξελέγχει γὰρ ἡ ξύσις μᾶλλον, ἢν μὴ καὶ ἄλλως καταφανέες ἔωσιν αὗται αἱ πάθαι
οὖσαι ἐν τῷ ὀστέῳ τοῦ βέλεος. καὶ ἢν ἕδρην ἴδῃς ἐν τῷ ὀστέῳ τοῦ βέλεος, ἐπιξύειν χρὴ αὐτήν τε τὴν

ἕδρην τοῦ βέλεος, καὶ τὰ περιέχοντα αὐτὴν ὀστέα, μὴ πολλάκις τῇ ἕδρῃ προσένηται ῥῆξις, καὶ
φλάσις. ἢ μούνη φλάσις. ἔπειτα λανθάνῃ οὐ καταφανέα ἐόντα. ἐπειδὰν δὲ ξύσῃς τὸ ὀστέον τῷ ξυ-
στῆρι, ἢν μὲν δοκέῃ ἐς πρίσιν ἀφίκειν ἡ τρῶσις τοῦ ὀστέου, πρίειν χρὴ καὶ τὰς τρεῖς ἡμέρας μὴ ὑπερ-
βάλλειν ἄπριστον, ἀλλ᾽ ἐν ταύτῃσι πρίειν, ἄλλως τε καὶ τῆς θερμῆς ὥρης ἢν ἐξ ἀρχῆς λαμβάνῃς
τὸ ἴημα. ἢν δὲ ὑποπτεύῃς μὲν τὸ ὀστέον ἐρρωγέναι. ἢ πεφλάσθαι. ἢ ἀμφότερα ταῦτα, τεκμαιρόμε-
νος ὅτι ἰσχυρῶς τέτρωται ἐκ τῶν λόγων τοῦ τρωματίου. καὶ ὅτι ὑπὸ ἰσχυροῦ τοῦ τρώσαντος, ἢν ἕ-
τερος ὑφ᾽ ἑτέρου τρωθῇ. καὶ τὸ βέλος ὅτῳ ἐτρώθη, ὅτι τῶν κακούργων βελέων ἦν. ἔπειτα τὸν ἄν-
θρωπον, ὅτι δῖνός τε ἔλαβεν καὶ σκότος καὶ ἐκαρώθη καὶ κατέπεσεν. τούτων δὲ οὕτω γινομένων. ἢν μὴ
διαγινώσκῃς, εἰ ἔρρωγε τὸ ὀστέον. ἢ πέφλασται. ἢ καὶ ἀμφότερα ταῦτα. μήτε ἄλλως ὁρῶν. δεῖ δὴ
* ἐπὶ τὸ ὀστέον τήκων τὸ μελάντατον διεῖναι τι τῷ μέλανι φαρμάκῳ τῷ τηκομένῳ. τὸ ἕλκος ὑποτεί-
νας ὀθόνιον. ἐλαίῳ τέγξας. εἶτα καταπλάσας τῇ μάζῃ ἐπιδῆσαι. τῇ δ᾽ ὑστεραίῃ, ἀπολύσας καὶ
ἐκκαθήρας τὸ ἕλκος ἐπιξῦσαι. καὶ ἢν μὴ ᾖ ὑγιὲς, ἀλλ᾽ ἐρρώγῃ καὶ πεφλασμένον ᾖ. τὸ μὲν ἄλλο ἔσται
ὀστέον, λευκὸν ξυόμενον. ἡ δὲ ῥωγμὴ καὶ ἡ φλάσις, καταταμεῖσα τοῦ φαρμάκου δεξαμένη τὸ φάρμα-
κον ἐς ἑωυτὴν μέλαν ἐὸν ἔσται μέλαν ἐν λευκῷ τῷ ὀστέῳ τῷ ἄλλῳ. ἀλλὰ χρὴ αὖθις τὴν ῥωγμὴν ταύ-
την φανεῖσαν, ἐπιξέειν κατὰ βάθος. καὶ ἢν μὲν ἐπιξύων τὴν ῥωγμὴν ταύτην φανεῖσαν μέλαιναν
ἐξέλῃς καὶ ἀφανέα ποιήσῃς. φλάσις μὲν γεγένηται τοῦ ὀστέου ἢ μᾶλλον ἢ ἧσσον, ἥ τις περιέρρηξε καὶ
τὴν ῥωγμὴν τὴν ἀφανισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ξυστῆρος. ἧσσον δὲ φοβερὸν καὶ ἧσσον ἂν πρῆγμα ἀπ᾽ αὐ-
τῆς γένοιτο ἀφανισθείσης τῆς ῥωγμῆς. ἢν δὲ κατὰ βάθος ᾖ καὶ μὴ ἐθέλῃ ἐξιέναι ἐπιξυομένη, ἀφίκει
ἐς πρίσιν ἡ τοιαύτη ξυμφορή. ἀλλὰ χρὴ πρίσαντα τὰ λοιπὰ ἰητρεύειν τὸ ἕλκος. φυλάσσεσθαι δὲ
χρὴ ὅπως μή τι κακὸν ἀπολαύσῃ τὸ ὀστέον ἀπὸ τῆς σαρκὸς, ἢν κακῶς ἰητρεύηται. ὀστέῳ γὰρ καὶ πε-
πρισμένῳ, καὶ ἄλλως ἐψιλωμένῳ, ὑγιεῖ δὲ ἐόντι, καὶ ἔχοντι τι σινὸς ὑπὸ τοῦ βέλεος, δοκέοντι δὲ
ὑγιεῖ εἶναι, κίνδυνός ἐστι μᾶλλον ὑπόπυον γενέσθαι ἢν καὶ ἄλλως μὴ μέλλῃ, ἢν καὶ ἡ σὰρξ ἡ πε-
ριέχουσα τὸ ὀστέον κακῶς θεραπεύηται καὶ φλεγμαίνῃ [illegible] περισφίγγηται. πυρετῶδες γὰρ
γίνεται, καὶ πολλοῦ φλογμοῦ πλέων. καὶ δὴ τὸ ὀστέον ἐκ τῶν περιεχουσῶν σαρκέων ἐς ἑωυτὸ θέρ-
μην τε καὶ φλογμὸν καὶ ὅσα περ ἡ σὰρξ ἔχει ἐν ἑωυτῇ, καὶ ἐκ τουτέων ὥσπερ ὑπόπυον γίνεται. κα-
κὸν δὲ καὶ ὑγρήν τε εἶναι τὴν σάρκα ἐν τῷ ἕλκει. καὶ μυδῶσαν. καὶ ἐπὶ πολλὸν χρόνον καθαίρε-
σθαι. ἀλλὰ χρὴ διάπυον μὲν ποιῆσαι τὸ ἕλκος ὡς τάχιστα, οὕτω γὰρ ἂν ἥκιστα φλεγμαίνοι τὰ περιέ-
χοντα τὸ ἕλκος, καὶ τάχιστα καθαρὸν εἴη. ἀνάγκη γὰρ ἔχει τὰς σάρκας τὰς κοπείσας, καὶ φλα-
σθείσας ὑπὸ τοῦ βέλεος ὑποπύους γενομένας, ἐκτακῆναι. ἐπειδὰν δὲ καθαρθῇ, ξηρότερον χρὴ γί-
γνεσθαι τὸ ἕλκος. οὕτω γὰρ ἂν τάχιστα ὑγιὲς γένοιτο ξηρῆς σαρκὸς βλαστούσης καὶ μὴ ὑγρῆς. καὶ
οὕτως οὐκ ἂν ὑπερσαρκήσῃ τὸ ἕλκος. ὁ δ᾽ αὐτὸς λόγος καὶ ὑπὲρ τῆς μήνιγγος τῆς περὶ τὸν ἐγκέφα-
λον. ἢν γὰρ αὐτίκα ἐκπρίσας τὸ ὀστέον καὶ ἀφελὼν ἀπὸ τῆς μήνιγγος ψιλώσας, αὐτὴν καθαρὴν
χρὴ ποιῆσαι ὡς τάχιστα καὶ ξηρήν. ὡς μὴ ἐπὶ πουλὺν χρόνον ἐοῦσα μυδᾷ τε καὶ ἐξαίρηται. τού-
των γὰρ οὕτω γινομένων, σαπῆναι αὐτὴν κίνδυνος. ὀστέον δὲ ὅτι δὴ ἀποστῆναι δεῖ ὅτου ἄλλου ὀστέου
ἕλκεος ἐν κεφαλῇ γενομένου, ἕδρης τε ἐούσης τοῦ βέλεος ἐν τῷ ὀστέῳ, ἢ ἄλλως ἐπὶ πουλὺ ψιλωθέν-
τος τοῦ ὀστέου, ἀφίσταται ἐπὶ πουλὺ ἕξαιμον γινόμενον. ἀναξηραίνεται γὰρ τὸ αἷμα ἐκ τοῦ ὀστέου ὑπό
τε τοῦ χρόνου καὶ ὑπὸ φαρμάκων τῶν πλείστων. τάχιστα δ᾽ ἂν ἀποσταίη, εἴ τις τὸ ἕλκος ὡς τάχιστα
καθήρας ξηραίνοιτο λοιπὸν τό τε ἕλκος καὶ τὸ ὀστέον. καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἧσσον. τὸ γὰρ τάχιστα ἀπο-
ξηρανθὲν καὶ ὀστρακῶδες, ἐν τούτῳ μάλιστα ἀφίεται ἀπὸ τοῦ ἄλλου ὀστέου τοῦ ἐναίμου τε καὶ ζῶντος
αὐτέου, ἕξαιμόν τε γενόμενον καὶ ξηρὸν τῷ ἐναίμῳ καὶ ζῶντι μάλα ἀφίσταται. ὅσα δὲ τῶν ὀστέων
ἐσφλᾶται ἔσω, ἐκ τῆς φύσιος τῆς ἑωυτῶν καταρραγέντα ἢ καὶ διακοπέντα πάνυ εὐρέα, ἀκιν-
δυνότερα τὰ τοιαῦτα γίνεται. ἐπὴν ἡ μῆνιγξ ὑγιὴς ᾖ. καὶ τὰ πλέοσι ῥωγμῆσιν ἐσκαταρραγέν-
τα καὶ εὐρυτέρῃσιν, ἔτι ἀκινδυνότερα καὶ εὐμαρέστερα ἐς τὴν ἀφαίρεσιν γίνεται. καὶ οὐ χρὴ πρίειν
τῶν τοιούτων οὐδέν. οὐδὲ κινδυνεύειν τὰ ὀστέα πειρώμενον ἀφαιρέειν πρὶν ἢ αὐτόματα ἐπανίῃ εἰκὸς
πρῶτον χαλάσαντος. ἐπανέρχεται δὲ τῆς σαρκὸς ὑποφυομένης. ὑποφύεται δὲ ἐκ τῆς διπλόης τοῦ
ὀστέου καὶ ἐκ τοῦ ὑγιέος, ἢν ἡ ἄνωθεν μοῖρα τοῦ ὀστέου μούνη σφακελίσῃ. οὕτω δ᾽ ἂν τάχιστα ἥ τε σὰρξ
ὑποφύοιτο καὶ βλαστάνοι, καὶ τὰ ὀστέα ἐπανίοι, εἴ τις τὸ ἕλκος ὡς τάχιστα διάπυον ποιήσας καθα-
ρὸν ποιήσηται. καὶ ἢν διὰ παντὸς τοῦ ὀστέου ἄμφω αἱ μοῖραι ἐσφλασθῶσιν ἔσω ἐς τὴν μήνιγγα, ἥ τε ἄνω
μοίρη τοῦ ὀστέου καὶ ἡ κάτω, ἰητρεύοντι ὡσαύτως τὸ ἕλκος ὑγιὲς τάχιστα ἔσται. καὶ τὰ ὀστέα τάχιστα ἐ-
πάνεισιν τὰ ἐσφλασθέντα ἔσω. τῶν δὲ παιδίων τὰ ὀστέα καὶ λεπτότερά ἐστι καὶ μαλθακώτερα
διὰ τοῦτο, ὅτι ἐναιμότερά ἐστι καὶ κοῖλα. καὶ οὔτε σκληρώδεα. καὶ οὔτε πυκνὰ, οὔτε στερεὰ, καὶ ὑπὸ τῶν βε-
λέων ἴσων τε ἐόντων καὶ ἀσθενεστέρων καὶ τρωθέντων ὁμοίως τε καὶ ἧσσον τὸ τοῦ νεωτέρου παιδίου,
καὶ μᾶλλον καὶ θᾶσσον ὑποπυΐσκεται, ἢ τὸ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἐν ἐλάσσονι χρόνῳ. καὶ ὅσα ἂν
ἄλλως μέλλῃ ἀποθανεῖσθαι ἐκ τοῦ τρώματος ὁ νεώτερος τοῦ πρεσβυτέρου θᾶσσον ἀπόλλυται. ἀλλὰ

χρὴ ἢν

χρὴ ἢν ψιλωθῇ τῆς σαρκὸς τὸ ὀστέον προσέχοντα τὸν νόον πειρῆσθαι διαγινώσκειν ὅ τι μὴ ἔστι τοῖσιν
ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν· καὶ γνῶναι εἰ ἔρρωγε τὸ ὀστέον, καὶ εἰ πέφλασται, ἢ μοῦνον πέφλασται. καὶ εἰ ἑ-
δρῆς γινομένης τοῦ βέλεος πρόσεστι φλάσις ἢ ῥωγμὴ ἢ ἄμφω ταῦτα. καὶ ἢν τι τούτων πεπόνθῃ
τὸ ὀστέον, ἀφεῖναι τοῦ αἵματος τρυπῶντα τὸ ὀστέον σμικρῷ τρυπάνῳ φυλασσόμενον ἐπ' ὀλίγον. λε-
πτότερον γὰρ τὸ ὀστέον καὶ ἐπιπολαιότερον τῶν νέων ἢ τῶν πρεσβυτέρων. ὅς τις δὲ μέλλει ἐκ τρω-
μάτων ἐν κεφαλῇ ἀποθνήσκειν, καὶ μὴ δύναται αὐτὸν ὑγιᾶ γενέσθαι, μηδὲ σωθῆναι, ἐκ τῶνδε τῶν
σημείων χρὴ τὴν διάγνωσιν ποιέεσθαι τοῦ μέλλοντος ἀποθνήσκειν, καὶ προλέγειν τὸ μέλλον ἔσεσθαι.
πάσχει γὰρ τάδε. ὁπόταν τις ὀστέον κατεηγὸς, ἢ ἐρρωγὸς, ἢ πεφλασμένον, ἢ ὅπως γοῦν τρόπῳ κατεη-
γὸς ἐννοήσας ἁμάρτῃ. καὶ μήτε ξύσῃ, μήτε πρίσῃ, μήτε δεόμενον, μήτε δὲ ὡς ὑγιέος ἐόντος τοῦ ὀστέου,
πρὸ τῶν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμερέων πυρετὸς ἐπιλήψεται ὡς ἐπιπολὺ ἐν χειμῶνι. ἐν δὲ τῷ θέρει
μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ὁ πυρετὸς ἐπιλαμβάνει. καὶ ἐπειδὰν τοῦτο γένηται, τὸ ἕλκος ἄχροον γίνε-
ται, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἰχὼρ ῥέει σμικρός. καὶ τὸ φλεγμαῖνον ἐκτέθνηκεν ἐξ αὐτοῦ καὶ γλισχρῶδες γίνε-
ται. καὶ φαίνεται, ὥσπερ τάριχος, χροιὴν πυῤῥὸν, ὑποπέλιον. καὶ τὸ ὀστέον σφακελίζειν τηνικαῦ-
τα ἄρχεται. καὶ γίνεται περκνὸν, λεῖον ὄν. τελευταῖον δὲ ἔπωχρον γινόμενον ἢ ἔκλευκον. ἐπὰν
δὲ ἤδη ὑπόπυον, ἢ ἐπὶ τῇ γλώσσῃ φλυκταῖναι γίνωνται. καὶ παραφρονέων τελευτᾷ. καὶ σπα-
σμὸς ἐπιλαμβάνει τοὺς πλείστους τὰ ἐπὶ θάτερα τοῦ σώματος. ἢν μὲν ἐν τῷ ἐπ' ἀριστερὰ τῆς κεφα-
λῆς ἔχῃ τὸ ἕλκος, τὰ ἐπὶ δεξιὰ τοῦ σώματος ὁ σπασμὸς λαμβάνει. ἢν δ' ἐν τῷ ἐπὶ δεξιὰ τῆς κεφα-
λῆς ἔχῃ τὸ ἕλκος, τὰ ἐπ' ἀριστερὰ τοῦ σώματος ὁ σπασμὸς ἐπιλαμβάνει. εἰσὶ δ' οἳ καὶ ἀπόπληκτοι γί-
νονται, καὶ οὕτως ἀπόλλυνται πρὸ ἑπτὰ ἡμερέων ἐν θέρει, ἢ τεσσάρων καὶ δέκα ἐν χειμῶνι. ὁμοίως
δὲ τὰ σημεῖα ταῦτα σημαίνει, καὶ ἐν πρεσβυτέρῳ ἐόντι τῷ τρώματι, ἢ καὶ ἐν νεωτέρῳ. ἀλλὰ χρὴ
ἐννοήσαντα τὸν πυρετὸν ἐπιλαμβάνοντα, καὶ τῶν ἄλλων τι σημείων τούτῳ προσγινόμενον, μὴ διατρί-
βειν, ἀλλὰ πρίσαντα τὸ ὀστέον πρὸς τὴν μήνιγγα, ἢ καταξύσαντα τῷ ξυστῆρι. καὶ πυρὸν δὲ γίνεται
καὶ εὔξηστον. ἔπειτα τὰ λοιπὰ οὕτως ἰητρεύειν ὅπως ἂν δοκέῃ ξυμφέρειν πρὸς τὸ γινόμενον ὁρῶν.
ὅταν δ' ἐπὶ τρώματι ἐν κεφαλῇ ἀνθρώπου ἢ πεπριωμένου ἢ ἀπριώτου, ἐψιλωμένου δὲ τοῦ ὀστέου, οἴ-
δημα ἐπιγένηται ἐρυθρὸν καὶ ἐρυσιπελατῶδες ἐν τῷ προσώπῳ, καὶ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ἀμφο-
τέροισιν, ἢ τῷ ἑτέρῳ. καὶ εἴ τις ἅπτοιτο τοῦ οἰδήματος ὀδυνῷτο. καὶ πυρετὸς ἐπιλαμβάνει. καὶ ῥί-
γος. τὸ δὲ ἕλκος αὐτὸ τά τε ἀπὸ τῆς σαρκὸς καλῶς ἔχοι ἰδέσθαι καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ὀστέου, καὶ τὰ περιέ-
χοντα τὸ ἕλκος ἔχῃ καλῶς, πλὴν τοῦ οἰδήματος τοῦ ἐν τῷ προσώπῳ. καὶ ἄλλην ἁμαρτάδα μηδε-
μίαν ἔχοι τὸ οἴδημα τῆς ἄλλης διαίτης, τούτου χρὴ τὴν κάτω κοιλίην ὑποκαθῆραι φαρμάκῳ, ὅ, τι
χολὴν ἄγει. καὶ οὕτω καθαρθέντος, ὅ, τε πυρετὸς ἀφίησιν, καὶ τὸ οἴδημα καθίσταται. καὶ ὑγιὴς γίνε-
ται. τὸ δὲ φάρμακον χρὴ διδόναι πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου ὁρῶν, ὡς ἂν ἔχῃ ἰσχύος. περὶ δὲ
πρίσιος, ὅταν καταλάβῃ ἀνάγκη πρίσαι ἄνθρωπον, ὧδε γινώσκειν. ἢν ἐξ ἀρχῆς λαβὼν τὸ ἴημα πε-
ρίης, οὐ χρὴ ἐκπρίειν τὸ ὀστέον πρὸς τὴν μήνιγγα αὐτίκα. οὐ γὰρ συμφέρει τὴν μήνιγγα ψιλὴν εἶναι τοῦ
ὀστέου ἐπὶ πολὺν χρόνον κακοπαθοῦσαν, ἀλλὰ τελευτῶσά ποτε καὶ διεμύδησεν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος κίν-
δυνος ἢν αὐτίκα ἀφαιρέῃς πρὸς τὴν μήνιγγα ἐκπρίσας, τὸ ὀστέον τρῶσαι ἐν τῷ ἔργῳ τῷ πρίονι τὴν
μήνιγγα. ἀλλὰ χρὴ πρίοντα, ἐπειδὰν ὀλίγου πάνυ δέῃ διαπεπρίσθαι. καὶ ἤδη κινέεται τὸ ὀστέον,
παύσασθαι πρίοντα. καὶ ἐᾶν ἐπὶ τὸ αὐτόματον ἀποστῆναι τὸ ὀστέον. ἐν γὰρ τῷ διαπρίῳ τῷ ὀστέῳ
καὶ ἐπιλελειμμένῳ τῆς πρίσιος, οὐκ ἂν ἐπιγένοιτο κακὸν οὐδέν. λεπτὸν γὰρ τὸ λοιπόμενον ἤδη γίνε-
ται. τὰ δὲ λοιπὰ ἰῆσθαι χρὴ ὡς ἂν δοκέῃ ξυμφέρειν τῷ ἕλκει. πρίοντα δὲ χρὴ πυκνὰ ἐξαιρέειν τὸν
πρίονα τῆς θερμασίης εἵνεκα τοῦ ὀστέου, καὶ ὕδατι ψυχρῷ ἐναποβάπτειν. θερμαινόμενος γὰρ ὑπὸ
τῆς περιόδου πρίων, καὶ τὸ ὀστέον ἐκθερμαίνων καὶ ἀναξηραίνων, κατακαίει. καὶ μεῖζον ποιέει ἀφί-
στασθαι τὸ ὀστέον τὸ περιέχον τὴν πρίσιν ἢ ὅσον μέλλει ἀφίστασθαι. καὶ ἢν αὐτίκα βούλῃ ἐκπρίσαι
τὸ πρὸς τὴν μήνιγγα. ἔπειτα ἀφελέειν τὸ ὀστέον, ὡσαύτως χρὴ πυκνά τε ἐξαιρέειν τὸν πρίονα καὶ
ἐναποβάπτειν τῷ ὕδατι τῷ ψυχρῷ. ἢν δὲ μὴ ἐξ ἀρχῆς λαμβάνῃς τὸ ἴημα, ἀλλὰ παρ' ἄλλου παρα-
δέχῃ ὑστερίζων τῆς ἰήσιος, πρίονι χρὴ χαρακτῷ ἐκπρίειν μὲν αὐτίκα τὸ ὀστέον πρὸς τὴν μήνιγγα. θα-
μινὰ δὲ ἐξαιρέοντα τὸν πρίονα σκοπεῖσθαι καὶ ἄλλως καὶ τῇ μήλῃ περὶξ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ πρίονος.
καὶ γὰρ πολὺ θᾶσσον διαπρίεται τὸ ὀστέον, ἢν ὑπόπυόν τε ἐὸν ἤδη καὶ διάπυον πρίῃς. καὶ πολλά-
κις τυγχάνει ἐπιπόλαιον ἐὸν τὸ ὀστέον, ἄλλως τε καὶ ἢν ταύτῃ τῆς κεφαλῆς ᾖ τὸ τρῶμα, ᾗ τυγχάνει
λεπτότερον ἐὸν τὸ ὀστέον ἢ παχύτερον. ἀλλὰ φυλάσσεσθαι χρὴ ὡς μὴ λάθῃς προσβαλὼν τὸν πρίονα,
ἀλλ' ὅτῃ δοκέῃ παχύτατον ᾖ τὸ ὀστέον, ἐς τοῦτο αἰεὶ ἐνστηρίζειν τὸν πρίονα, θαμινὰ σκοπούμενος. καὶ πειρᾶ-
σθαι ἀνακινέων τὸ ὀστέον ἀναβάλλειν. ἀφελὼν δὲ τὰ λοιπὰ, ἰῆσθαι ὡς ἂν δοκέῃ ξυμφέρειν τῷ ἕλκει.

ταῦτα προσγεγράφθαι τῷδε τῷ βιβλίῳ, Γαληνός φησι.

* Ὅτι τὸ παχύτατον καὶ χολωδέστατον αὐτέου μένει καὶ συστρέφεται. τὰ μὲν πλεῖστα οὕτω λιθιᾷ. γί-
νεται δὲ παισὶν καὶ ἀπὸ τοῦ γάλακτος. ἢν μὴ ὑγιηρὸν ᾖ. ἀλλὰ θερμόν τε λίην καὶ χολῶδες. τὴν γὰρ

κοιλίην διαθερμαίνει καὶ τὴν κύστιν, ὥστε τὸ οὖρον ξυγκαιόμενον ταῦτα πάσχειν. καί φημι ἄμεινον εἶναι τοῖς παιδίοισι τὸν οἶνον ὡς ὑδαρέστατον διδόναι. ἧσσον γὰρ τὰς φλέβας ξυγκαίει καὶ συναυαίνει. τοῖσι δὲ θήλεσι λίθοι οὐ γίνονται ὁμοίως. οὐ γὰρ οὐρητὴρ βραχύς ἐστιν ὁ τῆς κύστιος καὶ εὐρὺς, ὥστε βιάζεται τὸ οὖρον ῥηϊδίως. οὔτε γὰρ τῇ χειρὶ τρίβει τὸ αἰδοῖον, ὥσπερ τὸ ἄρσεν. οὔτε ἅπτεται τοῦ οὐρητῆρος. ἐς γὰρ τὰ αἰδοῖα ξυντέτρηνται. καὶ διότι οἱ οὐρητῆρες οὐκ εὐρεῖς, καὶ πίνουσι πλεῖον, ἢ οἱ παῖδες. περὶ μὲν οὖν τουτέων ὧδε ἔχει. ἢ ὅτι τουτέων ἐγγύτατα. Περὶ δὲ τῶν ὡρέων ὧδ᾽ ἄν τις ἐνθυμεύμενος διαγινώσκῃ, ὁκοῖόν τι μέλλοι ἔσεσθαι τὸ ἔτος. εἴτε νοσερόν. εἴτε ὑγιηρόν. ἢν μὲν γὰρ κατὰ λόγον γίνηται τὰ σημεῖα ἐπὶ τοῖς ἄστροισι, δύνουσί τε καὶ ἐπιτέλλουσιν. ἔν τε τῷ μετοπώρῳ ὕδατα γένηται. καὶ ὁ χειμὼν μέτριος. καὶ μήτε λίην εὔδιος. μήτε ὑπερβάλλων τὸν καιρὸν τῷ ψύχει. ἔν τε τῷ ἦρι ὕδατα γένηται ὡραῖα, καὶ ἐν τῷ θέρει. οὕτω τὸ ἔτος ὑγιεινότατον εἰκὸς εἶναι. ἢν δὲ ὁ μὲν χειμὼν, αὐχμηρὸς καὶ βόρειος γένηται. τὸ δὲ ἦρ, ἔπομβρον καὶ νότιον, ἀνάγκη τὸ θέρος πυρετώδεα γίνεσθαι, καὶ ὀφθαλμίας ἐμποιεῖν. ὁκόταν γὰρ τὸ πνῖγος ἐπιγένηται ἐξαίφνης, τῆς τε γῆς ὑγρῆς ἐούσης ὑπὸ τῶν ὄμβρων τῶν ἐαρινῶν, καὶ ὑπὸ τοῦ νότου, ἀνάγκη διπλόον τε καῦμα εἶναι, ἀπό τε τῆς γῆς διαβρόχου ἐούσης καὶ θερμῆς, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καίοντος. τῶν τε κοιλιῶν μὴ ξυνεστηκουσῶν τοῖς ἀνθρώποις. μήτε τοῦ ἐγκεφάλου ἀνεξηρασμένου. οὐ γὰρ οἷόν τε τοῦ ἦρος τοιουτέου ὄντος, μὴ οὐ πλαδᾶν τὸ σῶμα καὶ τὴν σάρκα, ὥστε τοὺς πυρετοὺς ἐπιπίπτειν ὀξυτάτους ἅπασιν. μάλιστα δὲ τοῖσι φλεγματίῃσι. τὰς δυσεντερίας εἰκός ἐστι γίγνεσθαι καὶ τῇσι γυναιξὶν καὶ τοῖς εἴδεσι τοῖς ὑγροτάτοισι. καὶ ἢν μὲν ἐπὶ κυνὸς ἐπιτολῇ ὕδωρ ἐπιγένηται καὶ χειμὼν, καὶ οἱ ἐτησίαι πνεύσωσιν, ἐλπὶς παύσασθαι, καὶ τὸ μετόπωρον ὑγιηρὸν γενέσθαι. ἢν δὲ μὴ, κίνδυνος θανάτους τε γενέσθαι τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇσι γυναιξίν. τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσιν ἥκιστα. τούς τε περιγενομένους εἰς τεταρταίους ἀποτελευτᾶν. καὶ ἐκ τῶν τεταρταίων ἐς ὕδρωπας. ἢν δ᾽ ὁ μὲν χειμὼν νότιος γένηται, καὶ ἔπομβρος, καὶ εὔδιος. τὸ δὲ ἦρ βόρειόν τε καὶ αὐχμηρὸν καὶ χειμέριον. πρῶτον μὲν τὰς γυναῖκας ὁκόσαι ἂν τύχωσιν ἐν γαστρὶ ἔχουσαι, καὶ ὁ τόκος αὐτῇσιν ᾖ, πρὸς τὸ ἦρ ἐκτιτρώσκεσθαι. ὁκόσαι δ᾽ ἂν καὶ τέκωσιν, ἀκρατέα τὰ παιδία τίκτειν καὶ νοσώδεα. ὥστε ἢ αὐτίκα ἀπόλλυσθαι. ἢ ζῶσι λεπτά τε ἐόντα. καὶ ἀσθενέα. καὶ νοσώδεα. ταῦτα μὲν τῇσι γυναιξίν. τοῖς δὲ λοιποῖσι δυσεντερίας, καὶ ὀφθαλμίας ξηράς. καὶ ἐνίοισι καταῤῥόους ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸν πνεύμονα. τοῖσι μὲν οὖν φλεγματίῃσι τὰς δυσεντερίας εἰκὸς γίγνεσθαι. καὶ τῇσι γυναιξὶν, φλέγματος ἐπικαταῤῥυέντος ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου διὰ τὴν ὑγρότητα τῆς φύσιος. τοῖσι δὲ χολώδεσιν, ὀφθαλμίαι ξηραὶ διὰ τὴν θερμότητα καὶ ξηρότητα τῆς σαρκός. τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσι, καταῤῥόους διὰ τὴν ἀραιότητα καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν φλεβῶν. ὥστε ἐξαίφνης τοὺς μὲν, ὑπὸ φρενίτιδος ἀπόλλυσθαι. τοὺς δὲ, παραπλήκτους γίνεσθαι τὰ δεξιά. ὁκόταν γὰρ τοῦ χειμῶνος ἐόντος νοτίου καὶ θερμοῦ τοῦ σώματος μὴ ξυνίστηται, μηδὲ φλέβες, τοῦ ἦρος ἐπιγινομένου βορέου καὶ αὐχμηροῦ καὶ ψυχροῦ ὁ ἐγκέφαλος ὁπηνίκα αὐτὸν ἔδει ἅμα τῷ ἦρι διαλύεσθαι καὶ καθαίρεσθαι ὑπό τε κορύζης καὶ βράγχων, τηνικαῦτα πήγνυταί τε καὶ συνίσταται, ὥστε ἐξαίφνης τοῦ θέρεος ἐπιγινομένου καὶ αὐτοῦ καύματος καὶ τῆς μεταβολῆς ἐπιγινομένης, ταῦτα τὰ νοσεύματα ἐπιπίπτειν. Καὶ ὁκόσαι μὲν τῶν πόλεων, κέονταί γε καλῶς τοῦ ἡλίου καὶ τῶν πνευμάτων μεταβολέων. ὁκόσαι τε ὕδασί τε χρῶνται ἀγαθοῖσιν. αὗται μὲν ἧσσον αἰσθάνονται τῶν τοιούτων μεταβολέων. ὁκόσαι δὲ ὕδασί τε ἑλείοισι χρέονται καὶ λιμνώδεσιν, κέονταί τε μὴ καλῶς τῶν πνευμάτων καὶ τοῦ ἡλίου, αὗται δὲ μᾶλλον. κἢν μὲν τὸ θέρος αὐχμηρὸν γένηται, θᾶσσον παύονται αἱ νοῦσοι. ἢν δὲ ἔπομβρον, πολυχρόνιοι γίνονται. καὶ φαγεδαίνας κοινῶς ἐγγίνεσθαι ἀπὸ πάσης προφάσιος ἢν ἕλκος ἐγγένηται. τοῦ δὲ χειμῶνος ψυχροῦ, τούς τε ἀνθρώπους τὰς κεφαλὰς ὑγρὰς ἔχειν καὶ φλεγματώδεας, τάς τε κοιλίας αὐτέων πυκνὰ ἐκταράσσεσθαι ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ φλέγματος ἐπικαταῤῥέοντος. τά τε εἴδεα ἐπὶ τὸ πλῆθος αὐτέων ἀτονώτερα εἶναι. ἐσθίειν δ᾽ οὐκ ἀγαθοὺς εἶναι οὐδὲ πίνειν. ὁκόσοι μὲν γὰρ κεφαλὰς ἀσθενέας ἔχουσιν, οὐκ ἂν εἴησαν ἀγαθοὶ πίνειν. ἡ γὰρ κραιπάλη μᾶλλον πιέζει. νοσήματά τε τάδε ἐπιχώρια εἶναι. πρῶτον μὲν τὰς γυναῖκας νοσερὰς καὶ ῥοώδεας εἶναι. ἔπειτα πολλὰς ἀτόκους ὑπὸ νούσου καὶ οὐ φύσει ἐκτιτρώσκεσθαί τε πυκνά. τοῖσί τε παιδίοισιν, ἐπιπίπτειν σπασμοὺς καὶ ἄσθματα καὶ ἃ νομίζουσιν τὸ παιδίον ποιέειν, καὶ ἱερὴν νοῦσον εἶναι. τοῖσι δὲ ἀνδράσιν, δυσεντερίας, καὶ διαῤῥοίας, καὶ ἠπιάλους, καὶ πυρετοὺς πολυχρονίους χειμερινοὺς, καὶ ἐπινυκτίδας πολλὰς, καὶ αἱμοῤῥοΐδας ἐν τῇ ἕδρῃ. πλευρίτιδες δὲ καὶ περιπνευμονίαι καὶ καῦσοι, καὶ ὁκόσα ὀξέα νοσήματα νομίζονται, οὐκ ἐγγίνονται πολλά. οὐ γὰρ οἷόν τε, ὅκου ἂν κοιλίαι ὑγραὶ ἔωσι, τὰς νούσους ταύτας ἰσχύειν. ὀφθαλμίαι τε ἐγγίνονται ὑγραὶ καὶ οὐ χαλεπαὶ, ὀλιγοχρόνιοι. ἢν μή τι κατάσχῃ νόσημα πάγκοινον ἐκ μεταβολῆς. καὶ ὁκόταν τὰ πεντήκοντα ἔτεα ὑπερβάλλωσι, κατάῤῥοοι ἐπιγινόμενοι ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου παραπληκτικοὺς ποιέουσι τοὺς ἀνθρώπους, ὁκόταν ἐξαίφνης ἡλιωθέωσι τὴν κεφαλὴν ἢ ῥιγώσωσι. ταῦτα μὲν τὰ νοσήματα αὐτέοισιν ἐπιχώριά ἐστιν.

χώρια ἐστιν. χωρὶς δὲ ἤν τι πάγκοινον κατάσχῃ νόσημα ἐκ μεταβολῆς τῶν ὡρέων, καὶ τουτέου μετέχουσιν. ὁκόσαι δ᾽ ἀντικέονται τουτέων πρὸς τὰ πνεύματα τὰ ψυχρὰ μεταξὺ τῶν δυσμῶν τῶν θερινῶν τοῦ ἡλίου καὶ τῆς ἀνατολῆς τῆς θερινῆς. καὶ αὐτῇσι ταῦτα τὰ πνεύματα ἐπιχώρια ἐστιν. τοῦ δὲ νότου καὶ τῶν θερινῶν πνευμάτων σκέπη ὧδε ἔχει περὶ τῶν πόλεων τουτέων. πρῶτον μὲν τὰ ὕδατα τὰ σκληρά τε καὶ ψυχρὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος γλυκαίνεται. τοὺς δὲ ἀνθρώπους εὐτόνους τε καὶ σκελιφροὺς ἀνάγκη εἶναι. τούς τε πλείους τὰς κοιλίας ἀτεράμνους ἔχειν καὶ σκληρὰς τὰς κάτω. τὰς δὲ ἄνω εὐροωτέρας. χολώδεάς τε μᾶλλον ἢ φλεγματίας εἶναι. τὰς δὲ κεφαλὰς ὑγιηρὰς ἔχουσι καὶ σκληράς. ῥηγματίαι τε εἰσὶν ἐπὶ τὸ πλῆθος. νοσεύματα δὲ αὐτέοισιν ἐπιδημεῖ, τὰ πλευρίτιδές τε πολλαί. αἵ τε ὀξεῖαι νομιζόμεναι νοῦσοι. ἀνάγκη δὲ ὧδε ἔχειν. ὁκόταν κοιλίαι σκληραὶ ἔωσιν, ἔμπυοί τε πολλοὶ γίνονται ἀπὸ πάσης προφάσιος. τουτέου δὲ αἴτιόν ἐστι τοῦ σώματος ἡ ἔντασις καὶ ἡ σκληρότης τῆς κοιλίης. ἡ γὰρ ξηρότης ῥηγματίας ποιέει εἶναι, καὶ τοῦ ὕδατος ἡ ψυχρότης. ἐδωδοὺς δὲ ἀνάγκη τὰς τοιαύτας φύσιας εἶναι καὶ οὐ πολυπότας. οὐ γὰρ οἷόν τε ἅμα πολυβόρους τε εἶναι καὶ πολυπότας. ὀφθαλμίας τε γίγνεσθαι μὲν διαχρόνους. γίγνεσθαι δὲ σκληρὰς καὶ ἰσχυράς. καὶ εὐθέως ῥήγνυσθαι τὰ ὄμματα. αἱ μοῤῥοίας δὲ ἐκ τῶν ῥινέων τοῖσι νεωτέροισι τριήκοντα ἐτέων γίγνεσθαι ἰσχυρὰς τοῦ θέρεος. τά τε ἱερὰ νοσεύματα καλεύμενα, ὀλίγα μὲν ταῦτα. ἰσχυρὰ δέ. μακροβίους δὲ τοὺς ἀνθρώπους τουτέους μᾶλλον εἰκὸς εἶναι ἑτέρων. τά τε ἕλκεα οὐ φλεγματώδεα ἐπιγίγνεσθαι, οὐδὲ ἀγριοῦσθαι. τά τε ἤθεα, ἀγριώτερα ἢ ἡμερώτερα. τοῖσι μὲν ἀνδράσιν ταῦτα τὰ νοσήματα ἐπιχώριά ἐστιν. καὶ χωρὶς ἤν τι πάγκοινον κατάσχῃ ἐκ μεταβολῆς τῶν ὡρέων. τῇσι δὲ γυναιξίν. πρῶτον μὲν στριφναὶ πολλαὶ γίνονται διὰ τὰ ὕδατα ὄντα σκληρά τε καὶ ἀτέραμνα, καὶ ψυχρά. αἱ γὰρ καθάρσιες οὐκ ἐπιγίνονται τῶν ἐπιμηνίων ἐπιτήδειαι, ἀλλὰ ὀλίγαι καὶ πονηραί. ἔπειτα τίκτουσι χαλεπῶς. τιτρώσκουσί τε οὐ σφόδρα. ὁκόταν δὲ τέκωσιν, τὰ παιδία ἀδύνατοι τρέφειν εἰσί. τὸ γὰρ γάλα ἀποσβέννυται ἀπὸ τῶν ὑδάτων τῆς σκληρότητος καὶ ἀτεραμνίης. φθίσιές τε γίνονται συχναὶ ἀπὸ τῶν τοκετῶν. ὑπὸ γὰρ βίης ῥήγματα ἴσχουσιν καὶ σπάσματα. τοῖς δὲ παιδίοισιν ὕδρωπες ἐπιγίνονται ἐν τοῖσιν ὄρχεσιν ἕως μικρὰ ᾖ. ἔπειτα προϊούσης τῆς ἡλικίης ἀφανίζονται. ἡβῶσι τε ὀψὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει. περὶ μὲν οὖν τῶν θερμῶν πνευμάτων καὶ τῶν ψυχρῶν καὶ τῶν πόλεων τουτέων, ὧδε ἔχει ὡς προείρηται. ὁκόσαι δὲ κέονται πρὸς τὰ πνεύματα μεταξὺ τῶν θερινῶν ἀνατολέων τοῦ ἡλίου. καὶ τῶν χειμερινῶν. καὶ ὁκόσαι τὸ ἐναντίον τουτέων, ὧδε ἔχει περὶ αὐτέων. ὁκόσαι μὲν πρὸς τὰς ἀνατολὰς τοῦ ἡλίου κέονται, ταύτας εἰκὸς εἶναι ὑγιεινοτέρας τῶν πρὸς τὰς ἄρκτους ἐστραμμένων, καὶ τῶν πρὸς τὰ θερμά, ἢν καὶ στάδιον τὸ μεταξὺ ᾖ. πρότερον μὲν γὰρ μετριώτερον ἔχει τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν. ἔπειτα τὰ ὕδατα ὁκόσα πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου ἀνατολάς ἐστιν, πάντα λαμπρά τε εἶναι ἀνάγκη. καὶ εὐώδη. καὶ μαλακά. ἢ ἐρατεινὰ ἐπιγίγνεσθαι ἐν ταύτῃ τῇ πόλει. ὁ γὰρ ἥλιος κωλύει ἀνίσχων καὶ καταλάμπων. τὸ γὰρ ἑωθινὸν ἑκάστοτε αὐτὸς ὁ ἠὴρ ἐπίσχει ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. τά τε εἴδεα τῶν ἀνθρώπων, εὔχροά τε καὶ ἀνθηρά ἐστι μᾶλλον, ἢν μή τις νοῦσος ἄλλη κωλύῃ. λαμπρόφωνοί τε οἱ ἄνθρωποι. ὀργήν τε καὶ ξύνεσιν βελτίους εἰσὶ τῶν πρὸς βορέων. εἴπερ καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐμφυόμενα ἀμείνω ἐστιν. ἔοικέ τε μάλιστα ἡ οὕτω κειμένη πόλις, ἦρι κατὰ τὴν μετριότητα τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ. τά τε νοσεύματα ἐλάσσω μὲν γίγνεται καὶ ἀσθενέστερα. ἔοικε δὲ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσιν γινομένοις νοσεύμασιν, ταῖς πρὸς τὰ θερμὰ τὰ πνεύματα ἐστραμμένῃσιν. αἵ τε γυναῖκες αὐτόθι, ἀρικύμονές εἰσι σφόδρα, καὶ τίκτουσι ῥηϊδίως. περὶ μὲν τουτέων ὧδε ἔχει. ὁκόσαι δὲ πρὸς τὰς δύσιας κέονται. καὶ αὐτέῃσιν ἐστὶ σκέπη τῶν πνευμάτων τῶν ἀπὸ τῆς ἠοῦς πνεόντων. τά τε θερμὰ πνεύματα παραῤῥεῖ καὶ τὰ ψυχρὰ ἀπὸ τῶν ἄρκτων, ἀνάγκη ταύτας τὰς πόλιας θέσιν κέεσθαι νοσερωτάτην. πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ὕδατα, οὐ λαμπρά. αἴτιον δὲ ὅτι ὁ ἠὴρ τὸ ἑωθινὸν κατέχει, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ὅστις τῷ ὕδατι ἐγκαταμιγνύμενος τὸ λαμπρὸν ἀφανίζει. ὁ γὰρ ἥλιος πρὶν ἄνω ἀρθῆναι οὐκ ἐπιλάμπει. τοῦ δὲ θέρεος. ἕωθεν μὲν αὖραι ψυχραὶ πνέουσι, καὶ δρόσοι πίπτουσιν. τὸ δὲ λοιπὸν ἥλιος ἐγκαταδύων, ὥστε μάλιστα διέψει τοὺς ἀνθρώπους, διὸ καὶ ἀχρόους τε εἰκὸς εἶναι, καὶ ἀῤῥώστους. τῶν τε νοσευμάτων πάντων μετέχειν μέρος τῶν προειρημένων οὐδὲν αὐτέοις ἀποκέκριται. βαρυφώνους τε εἰκὸς εἶναι καὶ βραγχώδεας διὰ τὸν ἠέρα ὅτι ἀκάθαρτος ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ αὐτόθι γίγνεται, καὶ νοσώδης. οὔτε γὰρ ὑπὸ τῶν βορείων ἐκκρίνεται σφόδρα. οὐ γὰρ προσέχουσι τὰ πνεύματα. ἅτε προσέχουσιν αὐτέοισιν καὶ προσκέονται, ὑδατεινότατά ἐστιν. ἐπεὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἑσπέρης πνεύματα ἔοικεν εἴτε μεθοπώρῳ μάλιστα ἡ θέσις ἡ τοιαύτη τῆς πόλιος κατὰ τάς τε ἡμέρης μεταβολάς, ὅτι πολὺ τὸ μέσον γίγνεται τοῦ τε ἑωθινοῦ καὶ τοῦ πρὸς τὴν δείλην. περὶ μὲν πνευμάτων, ἅ τέ ἐστιν ἐπιτήδεια καὶ ἀνεπιτήδεια ὧδε ἔχει.

Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ὑδάτων βούλομαι διηγήσασθαι, ἅ τέ ἐστι νοσώδεα. καὶ ἃ ὑγιεινότατα. καὶ ὁκόσα ἀφ᾽ ὕδατος κακὰ εἰκὸς γίνεσθαι. καὶ ὅσα ἀγαθά. πλεῖστον γὰρ μέρος ξυμβάλλεται ἐς τὴν ὑγιείην. ὁκόσα μὲν οὖν ἐστιν ἑλώδεα, καὶ στάσιμα, καὶ λιμναῖα, ταῦτα ἀνάγκη τοῦ μὲν

θέρους εἶναι θερμὰ καὶ παχέα καὶ ὀδμὴν ἔχοντα, ἅτε οὐκ ἀπόῤῥυτα ἐόντα, ἀλλὰ τοῦ τε ὀμβρείου ὕδατος ἐπιστρεφομένου αἰεὶ νέου τοῦ τε ἡλίου καίοντος, ἀνάγκη ἄχροά τε εἶναι καὶ πονηρὰ καὶ χολώδεα. τοῦ δὲ χειμῶνος, παγετώδεά τε καὶ ψυχρὰ καὶ τεθολωμένα, ὑπό τε χιόνος καὶ παγετῶν, ὥστε φλεγματωδέστατα. τοῖσι δὲ πίνουσιν, σπλῆνας μὲν αἰεὶ μεγάλους εἶναι καὶ μεμυωμένους. καὶ τὰς γαστέρας, σκληράς τε καὶ λεπτὰς καὶ θερμάς. τοὺς δὲ ὤμους καὶ τὰς κληΐδας καὶ τὸ πρόσωπον καταλελεπτύνθαι. ἐς γὰρ τὸν σπλῆνα αἱ σάρκες ξυντήκονται, διότι ἰσχνοί εἰσιν. ἐδωδούς τε εἶναι τοὺς τοιουτέους καὶ διψηρούς. τάς τε κοιλίας ξηροτάτας τε καὶ τὰς ἄνω καὶ τὰς κάτω ἔχειν, ὥστε τῶν φαρμάκων ἰσχυροτέρων δεῖσθαι. τοῦτο μὲν τὸ νόσημα αὐτέοισιν ξύντροφόν ἐστιν καὶ θέρεος καὶ χειμῶνος. πρὸς δὲ τουτέοισιν οἱ ὕδρωπές τε καὶ πλεῖστοι γίνονται καὶ θανατωδέστατοι. τοῦ γὰρ θέρεος δυσεντερίαι τε πολλαὶ ἐμπίπτουσι, καὶ διάῤῥοιαι, καὶ πυρετοί τε τεταρταῖοι πολυχρόνιοι. ταῦτα δὲ τὰ νοσεύματα μηκυνθέντα, τὰς τοιαύτας φύσιας ἐς ὕδρωπας καθίστησι, καὶ ἀποκτείνει. ταῦτα μὲν αὐτέοισι τοῦ θέρεος γίγνεται. τοῦ δὲ χειμῶνος, τοῖσι νεωτέροισι μὲν, περιπνευμονίαι τε καὶ μανιώδη νοσεύματα. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι, καῦσοι, διὰ τὴν τῆς κοιλίης σκληρότητα. τῇσι δὲ γυναιξὶν, οἰδήματα ἐγγίνεται. καὶ φλέγμα λευκόν. καὶ ἐν γαστρὶ ἴσχουσι μόλις. καὶ τίκτουσι χαλεπῶς. μεγάλα τε τὰ ἔμβρυα καὶ οἰδέοντα. ἔπειτα ἐν τῇσι τροφῇσι φθινώδεά τε καὶ πονηρὰ γίγνεται. ἥ τε κάθαρσις τῇσι γυναιξὶν οὐκ ἐπιγίνεται χρηστὴ μετὰ τὸν τόκον. τοῖσι δὲ παιδίοισιν, κῆλαι ἐπιγίγνονται. μάλιστα καὶ τοῖσιν ἀνδράσιν κιρσοὶ καὶ ἕλκεα ἐν τῇσι κνήμῃσιν, ὥστε τὰς τοιαύτας φύσιας, οὐχ οἷόν τε μακροβίους εἶναι, ἀλλὰ προγηράσκειν τοῦ χρόνου τοῦ ἱκνευμένου. ἔτι δὲ αἱ γυναῖκες δοκέουσιν ἔχειν ἐν γαστρί. καὶ ὁκόταν ὁ τόκος ᾖ, ἀφανίζηται τὸ πλήρωμα τῆς γαστρός. τοῦτο δὲ γίγνεται ἀπὸ ὑδέρων ὁκόταν ὑδρωπιήσωσιν αἱ ὑστέραι. τὰ μὲν τοιαῦτα ὕδατα νομίζω μοχθηρὰ εἶναι πρὸς ἅπαν χρῆμα. δεύτερα δὲ ὅσων εἰσὶν αἱ πηγαὶ ἐκ πετρέων. σκληρὰ γὰρ ἀνάγκη εἶναι. ἢ ἔστε ὅκου θερμὰ ὕδατά ἐστιν. ἢ σίδηρος γίγνεται. ἢ χαλκός. ἢ ἄργυρος. ἢ θεῖον. ἢ στυπτηρία. ἢ ἄσφαλτον. ἢ νίτρον. ταῦτα γὰρ πάντα ὑπὸ βίης γίνονται τοῦ θερμοῦ. οὐ τοίνυν ἐκ τοιαύτης γῆς ὕδατα ἀγαθὰ γίνεται, ἀλλὰ σκληρά τε καὶ καυσώδεα. διουρέεταί τε χαλεπά. καὶ πρὸς τὴν διαχώρησιν ἐναντία εἶναι. ἄριστα δὲ ὁκόσα ἐκ μετεώρων χωρίων ῥέει καὶ λόφων γεηρῶν. αὐτά τε γάρ ἐστι γλυκέα καὶ λευκά. καὶ τὸν οἶνον φέρειν ὀλίγον οἷά τέ ἐστιν. τοῦ δὲ χειμῶνος θερμὰ γίνεται. τοῦ δὲ θέρους, ψυχρά. οὕτω γὰρ ἂν εἴη ἐκ βαθυτάτων πηγέων. μάλιστα δὲ ἐπαινέω, ὧν τὰ ῥεύματα πρὸς τὰς ἀνατολὰς τοῦ ἡλίου ἐῤῥώγασι, καὶ μᾶλλον πρὸς τὰς θερινάς. ἀνάγκη γὰρ λαμπρότερα εἶναι καὶ εὐώδεα καὶ κοῦφα. ὁκόσα δέ ἐστιν ἁλυκὰ καὶ ἀτέραμνα καὶ σκληρά. τῷ μὲν πάντα πίνειν οὐκ ἀγαθά. εἰσὶ δ᾽ ἔνιαι φύσιες καὶ νοσεύματα εἰς ἃ ἐπιτήδειά ἐστιν τὰ τοιαῦτα ὕδατα πινόμενα, περὶ ὧν φράσω αὐτίκα. ἔχει δὲ καὶ περὶ τουτέων ὧδε. ὁκόσων μὲν αἱ πηγαὶ πρὸς τὰς ἀνατολὰς ἔχουσιν, ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἑωυτέων ἐστίν. δεύτερα δὲ, τῶν τὰ μεταξὺ τῶν θερινῶν ἀνατολέων ἐστὶ τοῦ ἡλίου καὶ δύσεων. καὶ μᾶλλον τὰ πρὸς τὰς ἀνατολάς. τρίτα δὲ τὰ μεταξὺ τῶν δυσμέων τῶν θερινῶν καὶ τῶν χειμερινῶν. φαυλότατα δὲ, τὰ πρὸς τὸν νότον καὶ τὰ μεταξὺ θερινῆς ἀνατολῆς καὶ δύσιος. καὶ ταῦτα τοῖσι μὲν νοτίοισιν πάνυ πονηρά. τοῖσι δὲ βορέοισιν ἀμείνω. τουτέοισι δὲ πρέπει ὧδε χρέεσθαι. ὅστις μὲν ὑγιαίνει τε καὶ ἔῤῥωται μηδὲν διακρίνειν, ἀλλὰ πίνειν αἰεὶ τὸ παρεόν. ὅστις δὲ νούσου εἵνεκα βούλεται, τὸ ἐπιτηδειότατον πίνειν, ὧδε ἂν ποιέων μάλιστα τυγχάνοι τῆς ὑγιείης. ὁκόσων μὲν αἱ κοιλίαι σκληραί εἰσιν καὶ ξυγκαίειν ἀγαθαὶ εἶναι, τουτέοισι μὲν τὰ γλυκύτατα ξυμφέρει καὶ κουφότατα καὶ λαμπρότατα. ὁκόσων δὲ μαλακαὶ αἱ νηδύες καὶ ὑγραί εἰσι καὶ φλεγματώδεες, τουτοῖσι δὲ τὰ σκληρότατα καὶ ἀτεραμνότατα καὶ τὰ ὑφαλικά, οὕτω γὰρ ἂν ξηραίνοιτο μάλιστα. ὁκόσα γὰρ ὕδατα ἐστὶν ἕψειν ἄριστα, καὶ τακερώτατα, ταῦτα καὶ τὴν κοιλίην διαλύειν εἰκὸς μάλιστα καὶ διατήκειν. ὁκόσα δέ ἐστιν ἀτέραμνα καὶ σκληρὰ καὶ ἥκιστα ἕψειν ἀγαθά, ταῦτά δὲ ξυνίστησι μᾶλλον τὰς κοιλίας καὶ ξηραίνει. ἀλλὰ γὰρ ψευσάμενοί εἰσιν οἱ ἄνθρωποι τῶν ἁλμυρῶν ὑδάτων πέρι δι᾽ ἀπειρίην, καὶ ὅτι νομίζεται διαχωρητικά. τὰ δὲ ἐναντιώτατά ἐστιν πρὸς τὴν διαχώρησιν. ἀτέραμνα γὰρ καὶ ἀνέψανα, ὥστε καὶ τὴν κοιλίην ὑπ᾽ αὐτῶν στύφεσθαι μᾶλλον ἢ τήκεσθαι. καὶ περὶ μὲν τῶν πηγέων ὑδάτων ὧδε ἔχει. περὶ δὲ τῶν ὀμβρίων, καὶ ὁκόσα ἀπὸ χιόνος φράσω ὅκως ἔχει. τὰ μὲν οὖν ὄμβρια κουφότατα καὶ γλυκύτατά ἐστιν καὶ λεπτότατα καὶ λαμπρότατα. τήν τε γὰρ ἀρχὴν ὁ ἥλιος ἀνάγει καὶ ἀναρπάζει τοῦ ὕδατος τό τε λεπτότατον καὶ κουφότατον. δῆλον δὲ αἱ ἅλες ποιέουσιν. τὸ μὲν γὰρ ἁλμυρὸν λείπεται αὐτέου ὑπὸ παχέος καὶ βαρέος, καὶ γίγνεται ἅλες. τὸ δὲ λεπτότατον ὁ ἥλιος ἀναρπάζει ὑπὸ κουφότητος. ἀνάγει δὲ τὸ τοιοῦτο οὐκ ἀπὸ τῶν ὑδάτων μόνον τῶν λιμναίων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης. καὶ ἐξ ἁπάντων ἐν ὁκόσοισιν ὑγρόν τί ἐστιν. ἔνεστι δὲ ἐν παντὶ χρήματι. καὶ ἐξ αὐτέων τῶν ἀνθρώπων ἄγει τὸ λεπτότατον τῆς ἰκμάδος, καὶ κουφότατον. τεκμήριον δὲ μέγιστον ὅταν ἄνθρωπος ἐν ἡλίῳ βαδίζῃ, ἢ καθίζῃ ἱμάτιον ἔχων. ὁκόσα μὲν τοῦ χρωτὸς ὁ ἥλιος ἐφορᾷ, οὐχ ἱδρώῃ ἄν. ὁ γὰρ ἥλιος ἀναρπάζει τὸ προφαινόμενον

φαινόμενον τοῦ ἱδρῶτος. ὁκόσα δὲ ὑπὸ τοῦ ἱματίου ἐσκέπασται, ἢ ὑπ᾽ ἄλλου του, ἱδροῖ. ἐξάγεται
μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ βιάζεται. σώζεται δὲ ὑπὸ τῆς σκέπης, ὥστε μὴ ἀφανίζεσθαι ὑπὸ
τοῦ ἡλίου. ὁκόταν δὲ εἰς σκιὴν ἀφίκηται, ἅπαν τὸ σῶμα ὁμοίως διΐει. οὐ γὰρ ἔτι ὁ ἥλιος ἐπιλάμπει.
διὰ ταῦτα δὲ καὶ σήπεται τῶν ὑδάτων τάχιστα ταῦτα, καὶ ὀδμὴν ἴσχει πονηρὴν τὸ ὄμβριον, ὅτι ἀπὸ
πλείστων ξυνῆκται καὶ συμμέμικται, ὥστε σήπεσθαι τάχιστα. ἔτι δὲ πρὸς τουτέοισιν ἐπειδὰν
ἁρπασθῇ καὶ μετεωρισθῇ περιφερόμενον καὶ καταμεμιγμένον ἐς τὸν ἠέρα. τὸ μὲν θολερὸν αὐ-
τέου καὶ νυκτοειδὲς, ἐκκρίνεται καὶ ἐξίσταται καὶ γίνεται ἠὴρ καὶ ὁμίχλη. τὸ δὲ λεπτότατον καὶ
κουφότατον αὐτέου, λείπεται καὶ γλυκαίνεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου καιόμενόν τε καὶ ἑψόμενον. γίνε-
ται δὲ καὶ τἆλλα πάντα τὰ ἑψόμενα αἰεὶ γλυκέα. ἕως μὲν οὖν διεσκεδασμένον ᾖ καὶ μή πω ξυ-
νεστήκει, φέρεται μετέωρον. ὁκόταν δέ κου ἀθροισθῇ καὶ ξυστραφῇ ἐς τὸ αὐτὸ ὑπὸ ἀνέμων ἀλλή-
λοισιν ἐναντιωθέντων ἐξαίφνης, τότε καταῤῥήγνυται ᾗ ἂν τύχῃ πλεῖστον ξυστραφέν. τότε γὰρ
ἐοικὸς τοῦτο μᾶλλον γίνεται. ὁκόταν τὰ νέφεα μὴ ὑπὸ ἀνέμου στάσιν ἔχοντος, ὡρμημένα ἐόντα, καὶ
χωρέοντα ἐξαίφνης ἀντικόψῃ πνεῦμα ἐναντίον καὶ ἕτερα νέφεα, ἐνταῦθα μὲν πρῶτον αὐτέου
ξυστρέφεται. τὰ δὲ ὄπισθεν, ἐπιφέρεταί τε, καὶ οὕτω παχύνεται καὶ μελαίνεται καὶ ξυστρέφε-
ται ἐς τὸ αὐτὸ, καὶ ὑπὸ βάρεος καταῤῥήγνυται, καὶ ὄμβροι γίνονται. ταῦτα μὲν ἐστὶν ἄριστα κα-
τὰ τὸ εἰκός. δεῖται δὲ ἀφέψεσθαι καὶ ἀποσήπεσθαι. εἰ δὲ μὴ ὀδμὴν ἴσχει πονηρὴν, καὶ βράγχος καὶ
βαρυφωνίην τοῖς πίνουσι προσίστασθαι. τὰ δὲ ἀπὸ χιόνος καὶ κρυστάλλων, πονηρὰ πάντα. ὁκόταν γὰρ
ἅπαξ παγῇ, οὐκ ἔτι ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν καθίσταται, ἀλλὰ τὸ μὲν αὐτέου λαμπρὸν καὶ κοῦφον
καὶ γλυκὺ ἐκκρίνεται καὶ ἀφανίζεται. τὸ δὲ θολωδέστατον καὶ σταθμωδέστατον, λείπεται. γνοίης δ᾽ ἂν
ὧδε. εἰ γὰρ βούλει ὅταν ᾖ χειμὼν ἐς ἀγγεῖον μέτρῳ ἐγχέας ὕδωρ, θεῖναι ἐς τὴν αἰθρίην ἵνα πήξηται
μάλιστα. ἔπειτα τῇ ὑστεραίῃ ἐσενεγκὼν εἰς ἀλέαν, ὅπου χαλάσει μάλιστα ὁ παγετός. ὁκόταν δὲ λυ-
θῇ ἀναμετρέειν τὸ ὕδωρ, εὑρήσεις ἔλασσον συχνῷ. τοῦτο τεκμήριον ὅτι ὑπὸ τῆς πήξιος, ἀφανίζεται τὸ
κουφότατον καὶ λεπτότατον, οὐ τὸ βαρύτατον καὶ παχύτατον, οὐ γὰρ ἂν δύναιτο. ταύτῃ οὖν
νομίζω πονηρότατα ταῦτα τὰ ὕδατα εἶναι τὰ ἀπὸ χιόνος καὶ κρυστάλλου, καὶ τὰ τουτέοισιν ἑ-
πόμενα πρὸς ἅπαντα χρήματα. περὶ μὲν οὖν ὀμβρίων ὑδάτων, καὶ τῶν ἀπὸ χιόνος καὶ κρυστάλ-
λων, οὕτως ἔχει. λιθιῶσι δὲ μάλιστα ἄνθρωποι. καὶ ὑπὸ νεφριτίδων καὶ στραγγουρίης ἁλίσκονται
καὶ ἰσχιάδων, καὶ κῆλαι γίνονται, ὅκου ὕδατα πίνουσι παντοδαπώτατα, καὶ ἀπὸ ποταμῶν με-
γάλων εἰς οὓς ποταμοὺς ἕτεροι ἐμβάλλουσιν. καὶ ἀπὸ λίμνης, εἰς ἣν ῥεύματα πολλὰ καὶ παντοδα-
πὰ ἀφικνεῦνται. καὶ ὁκόσοι ὕδασιν ἐπακτοῖσι χρέονται διὰ μακροῦ ἀγομένοισι, καὶ μὴ ἐκ βρα-
χέος. οὐ γὰρ οἷόν τε ἕτερον ἑτέρῳ ἐοικέναι ὕδωρ. ἀλλὰ τὰ μὲν, γλυκέα εἶναι. τὰ δὲ, ἁλυκά τε καὶ
στυπτηριώδεα. τὰ δὲ, ἀπὸ θερμῶν ῥέειν. ξυμμισγόμενα δὲ ταῦτα ἐς ταυτὸ ἀλλήλοισι στασιάζει, καὶ
κρατέει αἰεὶ τὸ ἰσχυρότατον. ἰσχύει δὲ οὐκ αἰεὶ τωὐτὸ, ἀλλ᾽ ἄλλοτε ἄλλο. καὶ τὰ πνεύματα. τῷ μὲν γὰρ
βορέης τὴν ἰσχὺν παρέχεται. τῷ δὲ ὁ νότος. καὶ τῶν λοιπῶν πέρι ωὑτὸς λόγος. ὑφίστασθαι οὖν
τοῖσι τοιουτέοισιν ἀνάγκη ἐν τοῖς ἀγγείοις ἰλὺν καὶ ψάμμον. καὶ ἀπὸ τούτων πινομένων τὰ νοσήμα-
τα γίνεται τὰ προειρημένα. ὅτι δὲ οὐχ ἅπασιν ἑξῆς, φράσω. ὁκόσων μὲν ἥ τε κοιλίη, εὔροός τε καὶ
ὑγιηρής ἐστιν. καὶ ἡ κύστις μὴ πυρετώδης. μὴ δὲ ὁ στόμαχος τῆς κύστιος ξυμπέφρακται λίην, οὗτοι μὲν
διουρέουσι ῥηϊδίως. καὶ ἐν τῇ κύστει οὐδὲν ξυστρέφεται. ὁκόσων δὲ ἂν ἡ κοιλίη πυρετώδης ᾖ ἀνάγκη καὶ
τὴν κύστιν τωὐτὸ πάσχειν. ὁκόταν γὰρ θερμανθῇ μᾶλλον τῆς φύσιος ἐφλέγμηνεν αὐτῆς ὁ στόμαχος.
ὁκόταν δὲ ταῦτα πάθῃ, τὸ οὖρον οὐκ ἀφίησιν, ἀλλ᾽ ἐν ἑωυτέῳ ξυνέψει καὶ συγκαίει. καὶ τὸ μὲν λε-
πτότατον αὐτέου, ἀποκρίνεται. καὶ τὸ καθαρώτατον, διεῖ καὶ ἐξουρέεται. τὸ δὲ παχύτατον καὶ
θολωδέστατον, ξυστρέφεται καὶ συμπήγνυται. τὸ μὲν πρῶτον μικρόν. ἔπειτα μεῖζον γίνεται. κυ-
λινδεύμενον γὰρ ὑπὸ τοῦ οὔρου, ὅ τι ἂν ξυνίστηται παχὺ, ξυναρμόζει πρὸς ἑωυτό. καὶ οὕτως αὔ-
ξεταί τε καὶ πωροῦται. καὶ ὁκόταν οὐρέῃ, πρὸς τὸν στόμαχον τῆς κύστιος προσπίπτει ὑπὸ τοῦ οὔρου
βιαζόμενον, καὶ κωλύει οὐρέειν, καὶ ὀδύνην παρέχει ἰσχυρήν. ὥστε τὰ αἰδοῖα τρίβουσι καὶ ἕλκου-
σιν τὰ παιδία τὰ λιθιῶντα. δοκέει γὰρ αὐτέοις τὸ αἴτιον ἐνταῦθα εἶναι τῆς οὐρήσιος. τεκμήριον δὲ
ὅτι οὕτως ἔχει. τὸ γὰρ οὖρον λαμπρότατον οὐρέουσιν οἱ λιθιῶντες πρὸς τὸν γινόμενον ὀῤῥόν.

Καὶ τάδε τὰ τελευταῖα ὑπό τινος προσγεγράφθαι δῆλον ἐστίν.

αἰ ἣν ἐξ ἀρχῆς λαβὼν τὸ ἴημα αὐτίκα βούλῃ ἐκπρίσας τὸ ὀστέον ἀφελεῖν ἀπὸ τῆς μήνιγγος, ὡσαύ-
τως χρὴ πυκνά τε σκοπεῖσθαι τῇ μήλῃ καὶ περίοδον τοῦ πρίονος. καὶ ἐς τὸ παχύτατον αἰεὶ τοῦ ὀστέου
τὸν πρίονα ἐνστηρίζειν. καὶ ἀνακινέων. βούλεσθαι ἀφελέειν τὸ ὀστέον. ἣν δὲ τρυπάνῳ χρῇ. πρὸς δὲ τὴν
μήνιγγα μὴ ἀφικνέεσθαι. ἣν ἐξ ἀρχῆς λαμβάνων τὸ ἴημα τρυπᾷς, ἀλλ᾽ ἐπιλιπεῖν τοῦ ὀστέου λεπτόν.
ὥσπερ καὶ ἐν τῇ πρίσει γέγραπται.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἈΓΜΩ͂Ν.

χρῆν τὸν ἰητρὸν τῶν ἐκπτωσίων τε καὶ καταγμάτων ὡς ἰθυτάτας τὰς κατατάσιας ποιέεσθαι. αὕτη γὰρ ἡ δικαιοτάτη φύσις. ἢν δέ τι ἐγκλίνῃ ἢ τῇ ἢ τῇ, ἐπὶ τὸ πρηνὲς ῥέπειν, ἐλάσσων γὰρ ἡ ἁμαρτὰς ἢ ἐπὶ τὸ ὕπτιον. οἱ μὲν οὖν μηδὲν προβουλεύσαντες οὐδὲν ἐξαμαρτάνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. αὐτὸς γὰρ ὁ ἐπιδεόμενος τὴν χεῖρα ἀπορέγει, οὕτως ὑπὸ τῆς δικαίης φύσιος ἀναγκαζόμενος. οἱ δὲ ἰητροὶ σοφιζόμενοι δῆθεν ἐστὶν οἱ ἁμαρτάνουσιν. σπουδὴ μὲν οὖν οὐ πολλὴ χεῖρα κατηγυῖαν χειρίσαι. καὶ παντὸς δὲ ἰητροῦ, ὡς ἔπος εἰπεῖν. ἀναγκάζομαι δὲ πλείω γράφειν περὶ αὐτέου, ὅτι οἶδα ἰητροὺς σοφοὺς δόξαντας εἶναι ἀπὸ σχημάτων χειρὸς ἐν ἐπιδέσει. ἀφ᾽ ὧν ἀμαθέας αὐτέους ἐχρῆν δοκέειν εἶναι. ἀλλὰ γὰρ πολλὰ οὕτω ταύτης τῆς τέχνης κρίνεται. τὸ γὰρ ξενοπρεπὲς οὔπω ξυνιέντες εἰ χρηστὸν, μᾶλλον ἐπαινέουσιν ἢ τὸ ξυνήθες, ὃ ἤδη οἴδασιν ὅτι χρηστὸν, καὶ τὸ ἀλλόκοτον ἢ τὸ εὔδηλον. ῥητέον οὖν ὁκόσας ἐθέλω τῶν ἁμαρτάδων τῶν ἰητρῶν. τὰς μὲν ἀποδιδάξαι. τὰς δὲ διδάξαι περὶ τῆς φύσιος τῆς χειρός. καὶ γὰρ ἄλλων ὀστέων τῶν κατὰ τὸ σῶμα δίδαγμα ὅδε ὁ λόγος ἐστίν. τὴν μὲν οὖν χεῖρα περὶ οὗ ὁ λόγος ἔδωκέ τις καταδῆσαι καταπρηνέα ποιήσας. ὁ δὲ ἠνάγκαζεν οὕτως ἔχειν ὥσπερ οἱ τοξεύοντες, ἐπὴν τὸν ὦμον ἐμβάλλωσι, καὶ οὕτως ἔχουσαν ἐπέδει, νομίζων ἑωυτῷ εἶναι τοῦτο αὐτέῃ τὸ κατὰ φύσιν. καὶ μαρτύριον ἐπήγετο τά τε ὀστέα ἅπαντα τὰ ἐν τῷ πήχει ὅτι ἰθυωρίην κατάλληλα εἶχε, τήν τε ὁμόχροιαν, ὅτι αὐτὴ καθ᾽ ἑωυτὴν τὴν ἰθυωρίην ἔχει. οὕτω καὶ ἐκ τοῦ ἔξωθεν μέρεος καὶ ἐκ τοῦ ἔσωθεν. οὕτω δὲ ἔφη καὶ τὰς σάρκας καὶ τὰ νεῦρα πεφυκέναι, καὶ τὴν τοξικὴν ἐπήγετο μαρτύριον. ταῦτα λέγων καὶ ταῦτα ποιέων σοφὸς ἐδόκεεν εἶναι. τῶν δὲ ἄλλων τεχνέων ἐπελελήθει. καὶ ὁκόσα ἰσχύϊ ἐργάζονται καὶ ὁκόσα τεχνήμασιν, οὐκ εἰδὼς ὅτι ἄλλο ἐν ἄλλῳ, τὸ κατὰ φύσιν σχῆμά ἐστιν, καὶ ἐν τῷ αὐτέῳ ἔργῳ ἕτερα τῆς δεξιῆς χειρὸς σχήματα κατὰ φύσιν ἐστὶν, καὶ ἕτερα τῆς ἀριστερῆς, ἢν οὕτω τύχῃ. ἄλλο μὲν γὰρ σχῆμα ἐν ἀκοντισμῷ κατὰ φύσιν. ἄλλο δὲ ἐν σφενδονήσει. ἄλλο δὲ ἐν λιθοβολίῃσιν. ἄλλο ἐν πυγμῇ. ἄλλο ἐν τῷ ἐλινύειν. ὁκόσας δ᾽ ἄν τις τέχνας εὕροι ἐν ᾗσιν οὐ τὸ αὐτὸ σχῆμα τῶν χειρέων κατὰ φύσιν ἐστίν. καὶ ἐν ἑκάστῃ τῶν τεχνέων. ἀλλὰ πρὸς τὸ ἄρμενον ὃ ἂν ἔχῃ ἕκαστος, καὶ πρὸς τὸ ἔργον ὃ ἂν ἐπιτελέεσθαι θέλῃ σχηματίζονται αἱ χεῖρες. τοξικὴν δὲ ἀσκέοντι, εἰκὸς τοῦτο τὸ σχῆμα κράτιστον εἶναι τῆς ἑτέρης χειρός. τοῦ γὰρ βραχίονος τὸ γιγγλυμοειδὲς ἐν τῇ τοῦ πήχεος βαθμίδι, ἐν τουτέῳ τῷ σχήματι ἐρείδον, ἰθυωρίην ποιέει τοῖσιν ὀστέοισι τοῦ πήχεος, καὶ τοῦ βραχίονος, ὡς ἐν εἶναι τὸ πᾶν. καὶ ἡ ἀνάκλασις τοῦ ἄρθρου κέκλασται, ἐν τουτέῳ τῷ σχήματι. εἰκὸς οὖν οὕτως ἀκαμπτότατόν τε καὶ τετανώτατον εἶναι τὸ χωρίον, καὶ μὴ ἡσσᾶσθαι, μηδὲ ξυνδιδόναι ἑλκομένης τῆς νευρῆς ὑπὸ τῆς δεξιῆς χειρός. καὶ οὕτως ἐπὶ πλεῖστον μὲν τὴν νευρὴν ἑλκύσει. ἀφήσει δὲ, ἀπὸ στερεωτάτου, καὶ ἀθροωτάτου. ἀπὸ τῶν τοιουτέων γὰρ ἀφεσίων τῶν τοξευμάτων, ταχεῖαι καὶ αἱ ἰσχύες καὶ τὰ μήκεα γίνονται. ἐπιδέσει δὲ καὶ τοξικῇ οὐδὲν κοινόν. τοῦ μὲν γὰρ ἐπιδήσας ἔχειν τὴν χεῖρα οὕτως ἔμελλεν, πόνους ἂν ἄλλους πολλοὺς προσετίθει μείζονας τοῦ τρώματος. τοῦτο δὴ συγκάμψαι ἐκέλευεν, οὔτε τὰ ὀστέα οὔτε τὰ νεῦρα οὔτε αἱ σάρκες ἔτι ἐν τῷ αὐτέῳ ἐγίνοντο, ἀλλὰ ἄλλῃ μετεκοσμεῖτο κρατέοντα τὴν ἐπίδεσιν. καὶ τί ὄφελος ἐστὶ τοξικοῦ σχήματος. καὶ ταῦτα ἴσως οὐκ ἂν ἐξημάρτανε σοφιζόμενος εἰ εἴα τὸν τετρωμένον αὐτὸν τὴν χεῖρα παρασχέσθαι. ἄλλος δ᾽ αὖ τις τῶν ἰητρῶν ὑπτίην τὴν χεῖρα δοὺς οὕτω κατατείνειν ἐκέλευεν, καὶ οὕτως ἔχουσαν ἐπέδει, τοῦτο νομίζων τὸ κατὰ φύσιν εἶναι τῷ τε χροῒ σημαινόμενος, καὶ τὰ ὀστέα νομίζων κατὰ φύσιν εἶναι οὕτως, ὅτι φαίνεται τὸ ἐξέχον ὀστέον τὸ παρὰ τὸν καρπὸν ᾗ ὁ σμικρὸς δάκτυλος κατ᾽ ἰθυωρίην εἶναι τοῦ ὀστέου. ἀφ᾽ ὁκόθεν τε τὸν πῆχυν οἱ ἄνθρωποι μετρέουσιν, ταῦτα μαρτύρια ἐπήγετο ὅτι κατὰ φύσιν οὕτως ἔχει. καὶ ἐδόκεεν εὖ λέγειν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἰ ὑπτίη ἡ χεὶρ κατατείνοιτο ἰσχυρῶς πονοίη ἄν. γνοίη δ᾽ ἄν τις τὴν ἑωυτοῦ χεῖρα κατατείνας, ὡς ἐπώδυνον τὸ σχῆμα. ἐπεὶ καὶ ἀνὴρ ἥσσων κρέσσονα διαλαβὼν οὕτως ἐν τῇσιν ἑωυτοῦ χερσὶν ὡς κλᾶται ὁ ἀγκὼν ὕπτιος ἄγοι ἂν ὅπῃ ἐθέλοι. οὔτε γὰρ εἰ ξίφος ἐν ταύτῃ τῇ χειρὶ ἔχοι, ἔχοι ἂν ὅ τι χρήσαιτο τῷ ξίφει, οὕτω βίαιον τοῦτο τὸ σχῆμά ἐστιν. τοῦτο δὲ εἰ ἐπιδήσας τις ἐν τούτῳ τῷ σχήματι ἐῴη. μέζων μὲν πόνος εἰ περιΐοι. μέγας δὲ καὶ εἰ κατακέοιτο. τοῦτο δὲ εἰ συγκάμψαι τὴν χεῖρα, ἀνάγκη συνάγειν τοὺς μύας, καὶ τὰ ὀστέα ἄλλο σχῆμα ἔχειν. ἠγνόει δὲ καὶ τάδε τὰ ἐν τῷ σχήματι χωρὶς τῆς ἄλλης λύμης. τὸ γὰρ ὀστέον τὸ παρὰ τὸν καρπὸν ἐξέχον, τὸ κατὰ τὸν σμικρὸν δάκτυλον, τοῦτο μὲν τοῦ πήχεός ἐστιν. τὸ δ᾽ ἐν τῇ συγκάμψει ἐὸν ἀπὸ τοῦ τὸν πῆχυν οἱ ἄνθρωποι μετρέουσιν, τοῦτο δὲ τοῦ βραχίονος ἡ κεφαλή ἐστιν. ὁ δὲ ᾤετο τωὐτὸ ὀστέον εἶναι τοῦτό τε κἀκεῖνο. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι. ἔστι δὲ ἐκείνῳ τῷ ὀστέῳ τωὐτὸ, ὁ ἀγκὼν καλεόμενος, ᾧ ποτὶ στηριζόμεθα. οὕτως οὖν ὑπτίην ἔχοντι τὴν χεῖρα. τοῦτο μὲν τὸ ὀστέον διεστραμμένον φαίνεται. τοῦτο δὲ τὰ νεῦρα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τείνοντα ἐκ τοῦ ἔσω μέρεος, καὶ ἀπὸ τῶν δακτύλων ταῦτα ὑπτίην ἔ-

χοντι τὴν

χοντι τὴν χεῖρα διεστραμμένα γίνεται. τείνεται γὰρ ταῦτα τὰ νεῦρα πρὸς τὸ τοῦ βραχίονος ὀστέον, ὅθεν ὁ πῆχυς μετρεῖται. αὗται τοσαῦται καὶ τοιαῦται αἱ ἁμαρτάδες καὶ ἄγνοιαι τῆς φύσιος τῆς χειρὸς, εἰ δ' ὡς ἐγὼ κελεύω χεῖρα κατεαγυῖαν κατατείνοι τις ἐπιστρέψαι μὲν τὸ ὀστέον ἐς ἰθὺ τὸ κατὰ τὸν σμικρὸν δάκτυλον τὸ ἐς τὸν ἀγκῶνα τείνων. ἰθυωρίην δὲ ἕξει τὰ νεῦρα τὰ ἀπὸ τοῦ καρποῦ πρὸς τοῦ βραχίονος τὰ ἄκρα τείνοντα. ἀναλαμβανομένη δὲ ἡ χεὶρ, ἐν παραπλησίω σχήματι ἔσται, ἐν ὥσπερ καὶ ἐπιδεομένη. ἄπονος μὲν ὁδοιπορέοντι. ἄπονος δὲ κατακειμένω καὶ ἀκάματος. καθίννυσθαι δὲ χρὴ τὸν ἄνθρωπον οὕτως ὅκως ἂν τὸ ἐξέχον τοῦ ὀστέου πρὸς τὴν λαμπροτάτην τῶν παρεουσέων αὐγέων, ὡς μὴ λάθη τὸν χειρίζοντα ἐν τῇ κατατάσει ἱκανῶς ἐξίθυνται. τοῦ γε μὴν ἐμπείρου, οὐδ' ἂν τὴν χεῖρα λάθοι ἐπαγομένην τὸ ἐξέχον ψαυόμενον. τῶν δὲ ὀστέων τοῦ πήχεος, ὧν μὴ ἀμφότερα κατέηγεν, ῥάων ἡ ἴησις, ἢν τὸ ἄνω ὀστέον τέτρωται. καίπερ παχύτερον ἐόν. ἅμα μὲν ὅτι τὸ ὑγιὲς ὑποτεταμένον γίνεται ἀντὶ θεμελίου. ἅμα δ' ὅτι εὐκρυπτότερον γίνεται, πλὴν εἰ τὸ ἐγγὺς τοῦ καρποῦ. παχεῖα γὰρ ἡ τῆς σαρκὸς ἐπίφυσις ἡ ἐπὶ τὸ ἄνω. τὸ δὲ κάτω ὀστέον ἄσαρκον, καὶ οὐκ εὐξυγκρυπτον, καὶ κατατάσιος ἰσχυροτέρης δεῖται. ἢν δὲ τοῦτο μὴ ξυντριβῆ, ἀλλὰ τὸ ἕτερον, φαυλοτέρη ἡ κατάτασις ἀρκέει. ἢν δ' ἀμφότερα κατεηγῆ, ἰσχυροτάτης κατατάσιος δεῖται. παιδίου μὲν γὰρ ἤδη εἶδον κατατταθέντα μᾶλλον, ἢ ὡς ἔδει. οἱ δὲ πλεῖστοι ἧσσον τείνονται, ἢ ὡς δεῖ. χρὴ δ' ἐπὴν τείνωσιν τὰ θέναρα προσβάλλοντα διορθοῦν. ἔπειτα χρίσαντα κηρωτῇ μὴ πάνυ πολλῇ, ὡς μὴ περιπλέη τὰ ἐπιδέσματα, οὕτως ἐπιδεῖν. ὅπως μὴ κατωτέρω ἄκρην τὴν χεῖρα ἕξει τοῦ ἀγκῶνος, ἀλλὰ σμικρῷ καὶ ἀνωτέρω, ὡς μὴ τὸ αἷμα ἐς ἄκρον ἐπιρρέη, ἀλλὰ ἀπολαμβάνηται. ἔπειτα ἐπιδεῖν τῷ ὀθονίω τὴν ἀρχὴν βαλλόμενος κατὰ τὸ κάτηγμα. ἐρείδων μὲν οὖν, μὴ πιέζων δὲ κάρτα. ἐπὴν δὲ περιβάλλη, κατὰ τοῦτο δὶς ἢ τρὶς ἐπὶ τὸ ἄνω νεμέσθω ἐπιδέων, ἵνα αἱ ἐπιρροαὶ τοῦ αἵματος ἀπολαμβάνωνται, καὶ τελευτησάτω κεῖθι. χρὴ δὲ μὴ μακρὰ εἶναι τὰ πρῶτα ὀθόνια. τῶν δὲ δευτέρων ὀθονίων. τὴν μὲν ἀρχὴν βάλλεσθαι ἐπὶ τὸ κάτηγμα. περιβαλὼν δὲ ἅπαξ ἐς τὸ αὐτό. ἔπειτα νεμέσθω ἐς τὸ κάτω καὶ ἐπὶ ἧσσον πιέζων καὶ ἐπὶ μεῖζον διαβιβάσκων, ὡς ἂν αὐτέῳ ἱκανὸν γένηται τὸ ὀθόνιον ἀναπαλινδρομῆσαι κεῖθι, ἵνα περ τὸ ἕτερον ἐτελεύτησεν. ἐνταῦθα μὲν οὖν τὰ ὀθόνια ἐπ' ἀριστερὰ ἢ ἐπὶ δεξιὰ ἐπιδεδέσθω. ἢ ἐπὶ ὁκότερα ἂν ξυμφέρη πρὸς τὸ σχῆμα τοῦ κατεάγματος, καὶ ἐφ' ὁκότερα ἂν περιρρέπειν ξυμφέρη. μετὰ δὲ ταῦτα σπλῆνας κατατείνειν χρὴ κεχρισμένους κηρωτῇ ὀλίγῃ. καὶ γὰρ προσηνέστερον καὶ εὐθετώτερον. ἔπειτα οὕτως ἐπιδεῖν τοῖσιν ὀθονίοισιν ὡς ἐναλλὰξ. ὅτε μὲν, ἐπὶ δεξιά. ὅτε δὲ, ἐπ' ἀριστερά. καὶ τὰ μὲν πλείω κάτωθεν ἀρχόμενος ἐς τὸ ἄνω ἄγειν. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἄνωθεν ἐς τὸ κάτω. τὰ δὲ ὑπόξηρα ἀκέεσθαι τοῖσι σπλήνεσι κυκλεῦντας. τῷ δὲ πλήθει τῶν περιβολέων μὴ πάνυ ἀθρόον ξυνδιορθοῦντα, ἀλλὰ κατὰ μέρος. προσπεριβάλλειν δὲ χρὴ χαλαρὰ καὶ περὶ τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. πλῆθος δὲ τῶν ὀθονίων ἱκανὸν τὸ πρῶτον αἱ δύο μοῖραι. σημεῖα δὲ τοῦ καλῶς ἰητρευμένου ταῦτα, καὶ ὀρθῶς ἐπιδεομένου, εἰ ἐρωτῴης αὐτὸν εἰ πεπίεκται. καὶ ἢν φαίη μὲν πεπιέχθαι, ἡσύχως δὲ καὶ μάλιστα εἰ κατὰ τὸ κάτηγμα φαίη. τοιαῦτα τοίνυν φάναι χρὴ πεπηγμένα διὰ τέλεος τὸν ὀρθῶς ἐπιδεόμενον. σημεῖα δὲ ταῦτα τῆς μετριότητος τὴν μὲν ἡμέρην ἣν ἂν ἐπιδεθῆ καὶ τὴν νύκτα δοκεέτω αὐτὸς ἑωυτῷ μὴ ἐπὶ ἧσσον πεπιέχθαι, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον. τῇ δ' ὑστεραίῃ οἰδημάτιον ἐλθεῖν ἐς χεῖρα ἄκρην μαλθακόν. μετριότητος γὰρ σημεῖον τῆς πιέξιος σου. τελευτώσης δὲ τῆς ἡμέρης ἐπὶ ἧσσον δοκεέτω πεπιέχθαι. τῇ δὲ τρίτῃ χαλαρά σοι δοκεέτω εἶναι τὰ ἐπιδέσματα. κἢν μέν τι τούτων τῶν εἰρημένων ἐλλίπη, γινώσκειν χρὴ ὅτι χαλαρωτέρη ἐστὶν ἐπίδεσις τοῦ μετρίου. ἢν δέ τι τῶν εἰρημένων πλεονάζη, χρὴ γινώσκειν ὅτι μᾶλλον ἐπιέχθη τοῦ μετρίου. καὶ τουτέοισι σημαινόμενος τὸ ὕστερον ἐπιδέειν, ἢ χαλαρῶ μᾶλλον, ἢ πιέζειν. ἀπολύσαντα δὲ χρὴ τριταῖον ἐόντα, κατατεινάμενον καὶ διορθωσάμενον, κἢν μετρίως τὸ πρῶτον ἐτετυχήκει ἐπιδήσας. ταύτην τὴν ἐπίδεσιν χρὴ ὀλίγω μᾶλλον ἢ ἐκείνην πιέσαι. βάλλεσθαι δὲ χρὴ τὰς ἀρχὰς κατὰ τὸ κάτηγμα, ὥσπερ καὶ τὸ πρότερον, ἢν μὲν γὰρ πρότερον ἐπιδέῃς ἐξαρείαται ἐκ τούτου ἰχῶρες ἐς τὰς ἐσχατιὰς ἔνθα καὶ ἔνθα. ἢν δέ τι ἄλλο πρότερον πιέξῃς, ἐς τοῦτο ἐξαρείαται ἐκ τοῦ πιεχθέντος. ἐς πολλὰ δ' εὔχρηστον τὸ ξυνιέναι. οὕτως οὖν ἄρχεσθαι μὲν ἀεὶ χρὴ τὴν ἐπίδεσιν καὶ τὴν πίεξιν ἐκ τουτέου τοῦ χωρίου. τὰ δ' ἄλλα κατὰ λόγον, ὡς ἂν προσωτέρω ἀπὸ τοῦ κατήγματος ἀγάγης ἐπὶ ἧσσον τὴν πίεξιν ποιέεσθαι. χαλαρὰ δὲ παντάπασιν μηδέποτε περιβάλλειν, ἀλλὰ προσπεπτωκότα. ἔπειτα δὲ πλείοσιν ὀθονίοισιν χρὴ ἐπιδεῖν ἑκάστην τῶν ἐπιδεσίων. ἐρωτώμενος δὲ φάτω ὀλίγω μᾶλλον οἱ πεπιέχθαι, ἢ τὸ πρότερον, καὶ μάλιστα φάτω κατὰ τὸ κάτηγμα. καὶ τὰ ἄλλα δὲ κατὰ λόγον, καὶ ἀμφὶ τῷ οἰδήματι, καὶ ἀμφὶ τῷ πονέειν, καὶ ἀμφὶ τῷ ῥηΐζειν, κατὰ λόγον τῆς προτέρης ἐπιδέσιος γινέσθω. ἐπὴν δὲ τριταῖος ἦ, χαλαρώτερά οἱ δοκεέτω εἶναι τὰ ἐπιδέσματα. ἔπειτα ἀπολύσαντα χρὴ αὖθις ἐπιδῆσαι ὀλίγω μᾶλλον πιέζοντα καὶ ἐν πᾶσι τοῖσιν ὀθονίοισιν οἷσι περ ἤμελλεν ἐπιδεῖσθαι. καὶ ἔπειτα αὐτὸν πάντα ταῦτα καταλαβέτω, ἅπερ καὶ ἐν τῇσι πρώτῃσι περιόδοισι τῶν ἐπιδεσίων.

ἐπὴν δὲ τριταῖος γένηται, ἑβδομαῖος δὲ ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπιδέσιος ἢν ὀρθῶς ἐπιδέηται, τὸ μὲν οἴδη-
μα ἐν ἄκρῃ τῇ χειρὶ ἔσται οὐ δὲ τοῦτο λίην μέγα. τὸ δ' ἐπιδεόμενον χωρίον ἐν πάσῃσι τῇσιν ἐπιδέσεσιν
ἔτι τὸ λεπτότερον καὶ ἰσχνότερον εὑρεθήσεται. ἐν δὲ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ πάνυ λεπτὸν, καὶ τὰ ὀστέα τὰ
κατεηγότα ἔτι μᾶλλον κινεύμενα καὶ εὐπαράγωγα ἐς κατόρθωσιν. καὶ ἢν ᾖ ταῦτα τοιαῦτα κα-
τορθωσάμενον χρὴ ἐπιδῆσαι ὡς ἐς νάρθηκας, ὀλίγῳ μᾶλλον πιέζοντας, ἢ τὸ πρότερον, ἢν μὴ πό-
νος τις πλείων ᾖ ἀπὸ τοῦ οἰδήματος τοῦ ἐν ἄκρῃ τῇ χειρί. ἐπὴν δ' ἐπιδήσῃς τοῖσιν ὀθονίοισι τοὺς νάρ-
θηκας περιθεῖναι χρὴ καὶ περιλαβεῖν ἐν τοῖσι δεσμοῖσιν, ὡς χαλαρωτάτοισιν ὁκόσον ἠρεμέειν, ὥς
τε μηδὲν ξυμβάλλεσθαι ἐς τὴν πίεξιν τῆς χειρὸς τὴν τῶν ναρθήκων πρόσθεσιν. μετὰ δὲ ταῦτα ὅ, τε
πόνος, αἵ τε ῥαστῶναι αἱ αὐταὶ γινέσθωσαν, αἵπερ καὶ ἐν τῇσι πρώτῃσι περιόδοισι τῶν ἐπιδεσίων.
ἐπὴν δὲ τριταῖος ἐὼν φῇ χαλαρὸν εἶναι, τότ' ἔπειτα χρὴ τοὺς νάρθηκας ἐρείσασθαι, μάλιστα μὲν κα-
τὰ τὸ κάτηγμα, ἀτὰρ καὶ τἄλλα κατὰ λόγον, ᾗπερ καὶ ἡ ἐπίδεσις ἐχάλα μᾶλλον ἢ ἐπίεζε. πα-
χύτατον δὲ χρὴ εἶναι τὸν νάρθηκα, ᾗ ἐξέστη τὸ κάτηγμα μὴ μὲν πολλῷ. ἐπιτηδεύειν δὲ χρὴ, μάλι-
στα μὲν κατ' ἰθυωρίην τοῦ μεγάλου δακτύλου ὡς μὴ κείσεται ὁ νάρθηξ, ἀλλὰ τῇ ἢ τῇ. μὴ δὲ κατὰ τὴν
τοῦ σμικροῦ δακτύλου ἰθυωρίην, ᾗ τὸ ὀστέον ὑπερέχει ἐν τῷ καρπῷ, ἀλλὰ τῇ ἢ τῇ. ἢν δὲ ἄρα πρὸς
τὸ κάτηγμα ξυμφέρει κεῖσθαι κατὰ ταῦτα τινὰς τῶν ναρθήκων βραχυτέρους αὐτοὺς χρὴ τῶν ἄλλων
ποιέειν, ὡς μὴ ἐξικνέωνται πρὸς τὰ ὀστέα τὰ ὑπερέχοντα παρὰ τὸν καρπὸν, κίνδυνος γὰρ ἑλκώ-
σιος, καὶ νεύρων ψιλώσιος. χρὴ δὲ διὰ τρίτης ἐρείδειν τοῖσι νάρθηξιν πάνυ ἡσυχῇ, οὕτω τῇ γνώμῃ
ἔχοντας ὡς οἱ νάρθηκες φυλακῆς εἵνεκα τῆς ἐπιδέσιος προσκέονται, ἀλλ' οὐ τῆς πιέξιος εἵνεκεν ἐ-
πιδέονται. ἢν μὲν οὖν εὖ εἰδῇς ὅτι ἱκανῶς τὰ ὀστέα ἀπίθυνται ἐν τῇσι προτέρῃσιν ἐπιδέσεσιν καὶ μή
τε κνησμοὶ λυπέωσι, μήτε τις ἕλκωσις μηδεμία ὑποπτεύηται εἶναι, ἐᾶν χρὴ ἐπιδεδέσθαι ἐν τοῖσι
νάρθηξιν ἐς ἂν ὑπὲρ εἴκοσιν ἡμέρας γίνηται. ἐν τριήκοντα μάλιστα τῇσι ξυμπάσῃσι κρατύνεται ὀστέα
τὰ ἐν τῷ πήχει τὸ ἐπίπαν. ἀτρεκὲς δὲ οὐδέν. μάλα γάρ τε καὶ φύσις φύσιος καὶ ἡλικίη ἡλικίης διαφέρει.
ἐπὴν δὲ λύσῃς ὕδωρ θερμὸν καταχέαι χρὴ καὶ μετεπιδῆσαι, ἧσσον μὲν ὀλίγῳ πιέζοντα, ἢ τὸ πρόσθεν.
ἐλάσσοσι δὲ τοῖσιν ὀθονίοισιν, ἢ τὸ πρότερον. καὶ ἔπειτα διὰ τρίτης ἡμέρης λύοντα ἐπιδεῖν, ἔτι
μὲν ἧσσον πιέζοντα, ἔτι δὲ ἐλάσσοσι τοῖσιν ὀθονίοισιν. ἐπὴν δὲ ὅταν τοῖσι νάρθηξιν δεθῇ ὑποπτεύῃς
τὰ ὀστέα μὴ ὀρθῶς κεῖσθαι, ἢ ἄλλο τι ὀχλέῃ τὸν τετρωμένον, λῦσαι ἐν τῷ ἡμίσει τοῦ χρόνου, ἢ ὀλίγῳ
πρόσθεν μετεπιδῆσαι. δίαιτα δὲ τουτέοισιν οἷσιν ἂν μὴ ἕλκεα ἐξ ἀρχῆς γένηται, ἢ ὀστέα ἔξω ἐξίσχει
ἀρκέει ὑποφαύλη. ἐνδεέστερον δὲ χρὴ διαιτᾶν ἄχρι ἡμερέων δέκα ἅτε ἤδη καὶ ἐλινύοντας. καὶ ὀ-
ψοισιν ἁπαλοῖσι χρῆσθαι ὁκόσα τῇ διεξόδῳ μετριότητα παρέχουσι. οἴνου δὲ καὶ κρεηφαγίης ἀπέ-
χεσθαι. ἔπειτα μέντοι ἐκ προσαγωγῆς ἀνακομίζεσθαι. οὗτος ὁ λόγος ὥσπερ νόμος κεῖται δίκαιος
περὶ καταγμάτων ἰήσιος. ὥς τε χειρίζειν χρὴ ὥς τε ἀποβαίνειν ἀπὸ τῆς δικαίης χειρίξιος. ὅτι δ' ἂν
μὴ οὕτως ἀποβαίνῃ, εἰδέναι χρὴ ὅτι ἐν τῇ χειρίξει τι ἐνδεὲς πεποίηται, ἢ πεπλεόνασται. ἔτι δὲ τάδε
χρὴ προσξυνιέναι ἐν τούτῳ τῷ ἁπλῷ τρόπῳ, ἃ οὐ κάρτα ἐπιμελέονται οἱ ἰητροὶ, καίτοι πᾶσαν με-
λέτην, καὶ πᾶσαν ἐπίδεσιν οἷά τε διαφθείρειν οὐ μὴ ὀρθῶς ποιεύμενα. ἢν γὰρ τὰ μὲν ὀστέα ἄμφω κα-
τεαγῇ ἢ τὸ κάτω μοῦνον, ὁ δὲ ἐπιδεδεμένος ἐν ταινίῃ τινὶ τὴν χεῖρα ἔχει ἀναλελαμμένος. τυγχάνει
δὲ ἡ ταινίη κατὰ τὸ κάτηγμα πλείστη ἐοῦσα, ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν ἡ χεὶρ ἀπαιωρέηται, τοῦτον ἀνάγκη
τὸ ὀστέον εὑρεθῆναι διεστραμμένον ἔχοντα πρὸς τὸ ἄνω μέρος. ἢν δὲ κατεηγότων τῶν ὀστέων οὕτως ἄ-
κρην τε τὴν χεῖρα ἐν τῇ ταινίῃ ἔχει, καὶ παρὰ τὸν ἀγκῶνα, ὁ δὲ ἄλλος πῆχυς μὴ μετέωρος ᾖ, οὕτως
εὑρεθήσεται τὸ ὀστέον ἐς τὸ κάτω μέρος διεστραμμένον ἔχων. χρὴ οὖν ἐν ταινίῃ πλάτος ἐχούσῃ μαλ-
θακῇ τὸ πλεῖστον τοῦ πήχεος καὶ τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς ὁμαλῶς αἰωρέεσθαι. Ἢν δὲ ὁ βραχίων κα-
ταγῇ. ἢν μέν τις ἀποτανύσας τὴν χεῖρα ἐν τουτέῳ τῷ σχήματι διατείνῃ ὁ μῦς τοῦ βραχίονος κατατε-
ταμένος, ἐπιδεθήσεται. ἐπὴν δ' ἐπιδεθεὶς ξυγκάμψῃ τὸν ἀγκῶνα ὁ μῦς τοῦ βραχίονος, ἄλλο σχῆμα
σχήσει. δικαιοτάτη οὖν βραχίονος κατάτασις ἥδε. ξύλον πηχυαῖον ἢ ὀλίγῳ βραχύτερον ὁκοῖοι οἱ
στύλαιοι εἰσὶ τῶν σκαφίων κρεμάσαι χρὴ ἔνθεν καὶ ἔνθεν σειρῇ δήσαντα. καθίσαντα δὲ τὸν ἄνθρωπον
ἀφ' ὑψηλοῦ τινὸς τὴν χεῖρα ὑπερκεῖσθαι ὡς ὑπὸ τῇ μασχάλῃ γένηται ὁ στύλαιος, ἔχων ξυμμέ-
τρως, ὥς τε μόλις δύνασθαι καθίζεσθαι τὸν ἄνθρωπον. σμικροῦ δ' ἐόντα μετέωρον εἶναι. ἔπει-
τα θέντα τι ἄλλο ἔφεδρον καὶ ὑποθέντα σκύτινον ὑποκεφάλαιον ἢ ἓν ἢ πλείω, ὅκως ξυμ-
μέτρως σχήσει ὕψος τοῦ πήχεος πλαγίου πρὸς ὀρθὴν γωνίην. ἄριστον μὲν σκύτος πλατὺ καὶ
μαλθακὸν ἢ ταινίην πλατείην ἀμφιβάλλοντα τῶν μεγάλων τι σταθμίων ἐξαρτῆσαι ὅτι με-
τρίως ἕξει κατατείνειν. εἰ δὲ μὴ τῶν ἀνδρῶν ὅστις ἐῤῥωμένος ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τοῦ πήχεος πα-
ρὰ τὸν ἀγκῶνα καταναγκαζέτω ἐς τὸ κάτω. ὁ δὲ ἰητρὸς ὀρθῶς μὲν ἐὼν χειριζέτω τὸν ἕτερον πόδα
ἐπὶ ὑψηλοτέρου τινὸς ἔχων. κατορθώσας δὲ τοῖσι θέναρσι τὸ ὀστέον, ῥηϊδίως δὲ κατορθώσεται. ἀγα-
θὴ γὰρ ἡ κατάτασις ἢν τις καλῶς παρασκευάσηται. ἔπειτα ἐπιδείτω τάς τε ἀρχὰς βαλλόμενος
ἐπὶ τὸ κάτηγμα, καὶ τἄλλα πάντα ὥσπερ πρότερον παρῄνεται χειριζέτω. καὶ ἐρωτήματα

ταῦτα ὑστάτῳ. καὶ σημείοισι χρήσθω τοῖσιν αὐτέοισιν. ἢν μετρίως ἔχῃ ἢ οὔ. καὶ διὰ τρίτης ἐπιδείσθω. καὶ ἐπὶ μᾶλλον πιεζείτω. καὶ ἑβδομαῖον ἢ ἐναταῖον ἐν νάρθηξιν δησάτω. καὶ ἢν ὑποπτεύσῃ μὴ καλῶς κεῖσθαι τὸ ὀστέον μεσηγὺ τουτέου τοῦ χρόνου λυσάτω, καὶ εὐθετησάμενος μετεπιδησάτω. κρατύνεται δὲ μάλιστα βραχίονος ὀστέον ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν. ἐπὴν δὲ ταύτας ὑπερβάλῃ, λύειν χρὴ καὶ ἐπὶ ἧσσον πιέζειν τοῖσιν ὀθονίοισιν καὶ ἐπὶ ἐλάσσοσιν ἐπιδεῖν. δίαιταν δὲ ἀκριβεστέρην τινὰ ἢ τὸ πρότερον διαιτᾶν καὶ πλείω χρόνον. τεκμαίρεσθαι δὲ πρὸς τοῦ οἰδήματος τοῦ ἐν ἄκρῃ τῇ χειρὶ, τὴν ῥώμην ὁρῶν. προσξυνιέναι δὲ χρὴ καὶ τάδε. ὅτι βραχίων κυρτὸς πέφυκεν ἐς τὸ ἔξω μέρος, καὶ διαστρέφεσθαι φιλέει, ἐπὴν μὴ καλῶς ἰητρεύηται. ἀτὰρ καὶ τἄλλα πάντα ὀστέα ἅπερ πέφυκε διεστραμμένα ἐς τοῦτο καὶ ἰητρευόμενα φιλέει διαστρέφεσθαι ἐπὴν κατεαγῇ. χρὴ τοίνυν ἐπὴν τοιοῦτό τι ὑποπτεύηται ταινίῃ πλατείῃ προσεπιλαμβάνειν τὸν βραχίονα κύκλῳ περὶ τὸ στῆθος περιδέοντα. καὶ ἐπὴν ἀναπαύεσθαι μέλλῃ μεσηγὺ τοῦ ἀγκῶνος καὶ τῶν πλευρέων σπλῆνά τινα πουλύπτυχον πτύξαντα ὑποτιθέναι, ἢ ἄλλό τι ὃ τουτέῳ ἔοικεν. οὕτω γὰρ ἂν ἰθὺ τὸ κύρτωμα τοῦ ὀστέου γένοιτο. φυλάσσεσθαι μέντοι χρὴ, ὅπως μὴ ᾖ ἄγαν ἐς τὸ ἔσω μέρος.

Πούς δὲ ἀνθρώπου ἐκ πολλῶν καὶ μικρῶν ὀστέων ξύγκειται, ὥσπερ χεὶρ ἄκρη. κατάγνυται μὲν, οὐ πάνυ τι ταῦτα τὰ ὀστέα, ἢν μὴ ξὺν τῷ χρωτὶ τιτρωσκομένῳ ὑπὸ ὀξέος τινὸς ἢ βαρέος. τὰ μὲν οὖν τιτρωσκόμενα, ἐν ἑλκωσίων μέρει εἰρήσεται ὡς χρὴ ἰητρεύειν. ἢν δέ τι κινηθῇ ἐκ τῆς χώρης. ἢ τῶν δακτύλων ἄρθρον. ἢ ἄλλό τι τῶν ὀστέων τοῦ ταρσοῦ καλεομένου, ἀναγκάζειν μὲν χρὴ ἐς τὴν ἑωυτοῦ χώρην ἕκαστον, ὥσπερ καὶ τὰ ἐν τῇ χειρὶ εἴρηται. καὶ ἰητρεύειν δὲ κηρωτῇ καὶ σπλήνεσιν καὶ ὀθονίοισιν, ὥσπερ καὶ τὰ κατήγματα. πλὴν τῶν ναρθήκων. τὸν μὲν αὐτὸν τρόπον πιέζοντα. διὰ τρίτης δὲ ἐπιδέοντα. ὑποκρινέσθω δὲ ὁ ἐπιδεόμενος παραπλήσια, οἷάπερ καὶ ἐν τοῖσι κατήγμασι. καὶ περὶ τοῦ πεπιέχθαι. καὶ περὶ τοῦ χαλαρὰ εἶναι. ὑγιέα δὲ γίνεται ἐν εἴκοσιν ἡμέρῃσιν τελέως ἅπαντα, πλὴν ὁκόσα κοινωνέει τοῖσι τῆς κνήμης ὀστέοισι, καὶ αὐτέῃ τῇ ἴξει. ξυμφέρει δὲ κατακεῖσθαι τοῦτον τὸν χρόνον. ἀλλὰ γὰρ οὐ τολμέουσιν ὑπερορῶντες τὸ νόσημα, ἀλλὰ περιέρχονται πρὶν ὑγιέες γενέσθαι. διὰ τοῦτο καὶ οἱ πλεῖστοι οὐκ ἐξυγιαίνουσι τελέως. ἀλλὰ πολλάκις αὐτοὺς ὁ πόνος ὑπομιμνήσκει εἰκότως. ὅλον γὰρ τὸ ἄχθος τοῦ σώματος οἱ πόδες ὀχέουσιν. ὁκόταν οὖν μήπω ὑγιέες ἐόντες, ὁδοιπορέουσιν φλαύρως ξυναλθάσσεται τὰ ἄρθρα τὰ κινηθέντα. διὰ τοῦτο ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ὀδυνῶνται τὰ πρὸς τῇ κνήμῃ. τὰ δὲ κοινωνέοντα τοῖσι τῆς κνήμης ὀστέοισιν, μείζω τε τῶν ἑτέρων ἐστὶν, καὶ κινηθέντων τούτων πουλυχρονιωτέρη ἡ ἄλθαξις. ἴησις μὲν οὖν ἡ αὐτή. ὀθονίοισι δὲ πλείοσι χρέεσθαι καὶ σπλήνεσιν. καὶ ἐπὶ πᾶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπιδέειν. πιέζειν δὲ ὥσπερ καὶ τἄλλα πάντα, ταύτῃ μάλιστα ᾗ ἐκινήθη, καὶ τὰς πρώτας περιβολὰς τῶν ὀθονίων, κατὰ ταῦτα ποιέεσθαι. ἐν δὲ ἑκάστῃ τῶν ἀπολυσίων ὕδατι πολλῷ θερμῷ χρέεσθαι. ἐν πᾶσι δὲ πολλὸν ὕδωρ θερμὸν καταχέειν τοῖσι κατ᾽ ἄρθρα σίνεσιν. αἱ δὲ πιέξιες καὶ αἱ χαλάσιες ἐν τοῖσιν αὐτέοισιν χρόνοισι τὰ αὐτὰ σημεῖα δεικνυόντων ἅπερ ἐπὶ τοῖσιν πρόσθεν. καὶ τὰς μετεπιδέσιας, ὡσαύτως χρὴ ποιέεσθαι. ὑγιέες δὲ τελέως οὗτοι γίνονται ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι μάλιστα, ἢν τολμέωσι κατακεῖσθαι. ἢν δὲ μὴ, πάσχουσι ταῦτα ἃ καὶ πρότερον καὶ ἐπὶ μᾶλλον.

Ὁκόσοι δὲ πηδήσαντες ἀφ᾽ ὑψηλοῦ τινὸς ἐστηρίξαντο τῇ πτέρνῃ ἰσχυρῶς. τουτέοισι διΐστανται μὲν τὰ ὀστέα. φλέβια δ᾽ ἐκχυμοῦνται ἀμφιθλασθείσης τῆς σαρκὸς ἀμφὶ τὸ ὀστέον. οἴδημα δ᾽ ἐπιγίνεται καὶ πόνος πουλύς. τὸ γὰρ ὀστέον τοῦτο, οὐ σμικρόν ἐστιν, καὶ ὑπερέχει μὲν ὑπὸ τὴν ἰθυωρίην τῆς κνήμης. κοινωνέει δὲ φλεψὶ καὶ νεύροις ἐπικαίροισιν. ὁ τένων δὲ ὁ ὄπισθιος τούτῳ προσήρτηται τῷ ὀστέῳ. τούτους χρὴ ἰητρεύειν μὲν κηρωτῇ καὶ σπλήνεσι καὶ ὀθονίοισιν. ὕδατι δὲ θερμῷ, πλείστῳ τουτέοισι χρῆσθαι, καὶ ὀθονίοισι πλείοσιν. καὶ ἐπὶ τουτέοισι δεῖ καὶ ἄλλως ὡς βελτίστων, καὶ προσηνεστάτων. καὶ ἢν μὲν τύχῃ ἁπαλὸν τὸ δέρμα φύσει ἔχον τὸ ἀμφὶ τῇ πτέρνῃ, ἐᾶν οὕτως. ἢν δὲ παχὺ καὶ σκληρὸν οἷα μετεξέτεροι ἴσχουσιν, κατατάμνειν χρὴ ὁμαλῶς καὶ διαλεπτύνειν μὴ διατιτρώσκοντα. ἐπιδεῖν δὲ ἀγαθῶς, οὐ παντὸς ἀνδρός ἐστι τὰ τοιαῦτα. ἢν γάρ τις ἐπιδέῃ ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὰ σφυρὰ ἐπιδεῖται, ὁτὲ μὲν περὶ τὸν πόδα περιβαλλόμενος. ὁτὲ δὲ περὶ τὸν τένοντα, αἱ ἀποσφίγξιες αὗται χωρίζουσι τὴν πτέρνην, ᾗ τὸ θλάσμα ἐγένετο. καὶ οὕτω κίνδυνος σφακελίσαι τὸ ὀστέον τὸ τῆς πτέρνης. καίτοι ἢν σφακελίσῃ τὸν αἰῶνα ταῦτα ἱκανὸν ἀντισχεῖν τὸ νόσημα. καὶ γὰρ τἄλλα ὅσα μὴ ἐκ τοιούτου τρόπου σφακελίζει, ἀλλ᾽ ἐν κατακλίσει μελανθείσης τῆς πτέρνης ὑπὸ ἀμελείης τοῦ σχήματος. ἢ ἐν κνήμῃ τρώματος γινομένου, ἐπικαίρου καὶ χρονίου, καὶ κοινοῦ τῇ πτέρνῃ. ἢ ἐν μηρῷ. ἢ ἐπὶ ἄλλῳ νοσήματι ὑπτιασμοῦ χρονίου γινομένου. ὅμως καὶ τοῖσι τοιούτοισι χρόνια καὶ ὀχλώδεα, καὶ πολλάκις ἀναρρηγνύμενα, ἢν μὴ χρηστῇ μελέτῃ θεραπευθῇ. πολλῇ δ᾽ ἡσυχίῃ, ὡς τά γ᾽ ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου σφακελίζοντα κινδύνους μεγάλους τῷ σώματι παρέχει πρὸς τῇ ἄλλῃ λύμῃ. καὶ γὰρ πυρετοὶ ὑπεροξέες. ξυνεχέες. τρομώδεες. λυγγώδεες. γνώμης ἁπτόμενοι. καὶ ὀλιγήμεροι, κτείνοντές τε. γένοιτο δ᾽ ἂν καὶ φλεβῶν αἱμορρόων, πελιώσιες. ναυσιώσιες. καὶ γαγγραινώσιες ὑπὸ τῆς πιέξιος. γένοιτο δ᾽ ἂν ταῦτα ἔξω τοῦ ἄλλου σφακελισμοῦ. ταῦτα μὲν οὖν εἴρηται, οἷα τὰ ἰσχυρότατα θλάσματα γίνεται.

ταῦτα μέντοι πλεῖστα ἡσυχαίως ἀμφιθλᾶται, καὶ οὐδεμίη πολλὴ σπουδὴ τῆς μελέτης, ἀλλ᾽ ὅμως
ὀρθῶς γε χρὴ χειρίζειν. ἐπὴν μέντοι ἰσχυρὸν δόξῃ εἶναι τὸ θρῖσμα, τά τε εἰρημένα ποιέειν χρή.
καὶ τὴν ἐπίδεσιν τὴν πλείστην ποιέεσθαι ἀμφὶ τὴν πτέρνην περιβάλλοντα. ἄλλοτε πρὸς τὰ ἄκρα
τοῦ ποδὸς αὖτις περιβάλλοντα. ἄλλοτε πρὸς τὰ μέσα. ἄλλοτε πρὸς τὰ περὶ τὴν κνήμην. προσεπι-
δεῖν δὲ, καὶ τὰ πλησίον πάντα καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ὥσπερ καὶ πρόσθεν εἴρηται. καὶ ἰσχυρὴν μὲν μὴ ποιέεσθαι
τὴν πίεξιν πολλοῖσι τοῖς ὀθονίοισιν. ἄμεινον δὲ καὶ ἐλλέβορον πιπίσκειν αὐθημερὸν ἢ τῇ ὑστεραίῃ. ἀπο
λῦσαι δὲ τριταῖον καὶ αὖθις μεταπιδῆσαι. σημεῖα δὲ τάδε ἢν παλιγκοταίνει, ἢ οὔ. ἐπὴν μὲν τὰ
ἐκχυμώματα τῶν φλεβῶν καὶ τὰ μελάσματα, καὶ τὰ ἐγγὺς ἐκείνων ὑπέρυθρα γίνηται καὶ ὑπόσκλη-
ρα, κίνδυνος παλιγκοτῆσαι. ἀλλ᾽ ἢν μὲν ἀπύρετος ᾖ φαρμακεύειν ἄνω χρὴ ὡς πρὶν εἴρηται. καὶ ὅσα
μὴ ξυνεχῆ πυρεταίνηται. ἢν δὲ ξυνεχῆ πυρεταίνηται, μὴ φαρμακεύειν. ἀπέχειν δὲ σιτίων καὶ ῥο- 10
φημάτων. ποτῷ δὲ χρῆσθαι ὕδατι καὶ μὴ οἴνῳ. ἀλλὰ ὀξυγλυκεῖ. ἢν δὲ μὴ μέλλῃ παλιγκοταίνειν
τὰ ἐκχυμώματα καὶ τὰ μελάσματα, καὶ τὰ περιέχοντα ὑπόχλωρα γίνεται καὶ μὴ σκληρά.
ἀγαθὸν γὰρ τὸ μαρτύριον ἐν πᾶσιν ἐκχυμώμασιν, τοῖσι μὴ μέλλουσιν παλιγκοταίνειν. ὅσα δὲ
σὺν σκληρύσμασιν πελιοῦται κίνδυνος μὴ μελανθῆναι. τόνδε πόδα ἐπιτηδεύειν χρὴ, ὅκως ἀνωτέρω
τοῦ ἄλλου σώματος ἔσται τὰ πλεῖστα ὀλίγον. ὑγιὴς δ᾽ ἂν γένοιτο ἐν ἑξήκοντα ἡμέρῃσιν εἰ ἀτρεμέοι.

Ἡ δὲ κνήμη δύο ὀστέα ἐστί. τῇ μὲν, συχνῷ λεπτότερον τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου. τῇ δὲ, οὐ πολλῷ λε-
πτότερον. ξυνέχεται δὲ ἀλλήλοισι τὰ πρὸς τοῦ ποδὸς, καὶ ἐπίφυσιν κοινὴν ἔχει. ἐν ἰθυωρίῃ δὲ τῆς
κνήμης οὐ ξυνέχεται. τὰ δὲ πρὸς τοῦ μηροῦ ξυνέχεται, καὶ ἐπίφυσιν ἔχει. καὶ ἡ ἐπίφυσις διάφυσιν.
μακρότερον δὲ τὸ ἕτερον ὀστέον σμικρῷ τὸ κατὰ τὸν σμικρὸν δάκτυλον. ἡ μὲν φύσις τοιαύτη τῶν ὀ-
στέων τῶν ἐν τῇ κνήμῃ. ὀλισθαίνει δὲ ἔστιν ὅτε τὰ πρὸς τοῦ ποδός. ὅτε μὲν ξὺν τῇ ἐπιφύσει ἀμφότερα 20
τὰ ὀστέα. ὅτε δὲ ἡ ἐπίφυσις ἐκινήθη. ὅτε δὲ τὸ ἕτερον ὀστέον. ταῦτα δὲ ὀχλώδεα μὲν ἧσσον, ἢ τὰ ἐν τῷ
καρπῷ τῶν χειρέων, εἰ τολμῷεν ἀτρεμέειν οἱ ἄνθρωποι. ἴησις δὲ παραπλησίη, οἵη περ ἐκείνῳ. τήν τε
γὰρ ἐμβολὴν χρὴ ποιέεσθαι ἐκ κατατάσιος ὥσπερ ἐκείνων. ἰσχυροτέρης δὲ δεῖται τῆς κατατάσιος,
ὅσῳ ἰσχυρότερον τὸ σῶμα ταύτῃ. ἐς τὰ πλεῖστα μὲν γὰρ ἀρκέουσιν ἄνδρες δύο. ὁ μὲν, ἔνθεν. ὁ δὲ, ἔνθεν
τείνοντες. ἢν δὲ μὴ ἰσχύωσιν ἰσχυροτέρην ῥηΐδιόν ἐστι ποιέειν τὴν κατάτασιν. ἢ γὰρ πλήμνην κατο-
ρύξαντα χρὴ, ἢ ἄλλο τι ὅτι τούτῳ ἔοικεν, μαλθακὸν τι περὶ τὸν πόδα περιβάλλειν. ἔπειτα πλα-
τέσι βοείοισιν ἱμᾶσι περιδήσαντα τὸν πόδα τὰς ἀρχὰς τῶν ἱμάντων. ἢ πρὸς ὕπερον. ἢ πρὸς ἕτερον
ξύλον προσδήσαντας τὸ ξύλον πρὸς τὴν πλήμνην ἄκρον ἐνθέντα ἀνακλᾶν. τοὺς δὲ ἀντιτείνειν, ἄνω-
θέν τε τῶν ὤμων ἐχομένους καὶ τῆς ἰγνύης. ἔστι δὲ καὶ τὸ ἄνω σώματος ἀνάγκην προσλαβεῖν. ἢν γὰρ μὲν
ἢν βούλῃ, ξύλον στρογγύλον λεῖον κατορύξας βαθέως, μέρος τι αὐτοῦ ὑπερέχον τοῦ ξύλου μεσηγὺ τῶν 30
σκελέων ποιήσασθαι παρὰ τὸν περίνεον ὡς κωλύει ἀκολουθέειν τὸ σῶμα τοῖσι πρὸς ποδῶν τείνου-
σιν. ἔπειτα πρὸς τὸ τεινόμενον σκέλος μὴ ἐξέπειν. τὸν δέ τινα πλάγιον παρακαθήμενον ἀπωθέειν τὸ
γλουτὸν ὡς μὴ περιέλκηται τὸ σῶμα. ἢν γὰρ δὲ καὶ ἢν περὶ τὰς μασχάλας ἔνθεν καὶ ἔνθεν τὰ ξύλα
παραπέπηγεν. αἱ δὲ χεῖρες παρατεταμέναι φυλάσσονται. προσεπιλαμβανέτω δέ τις κατὰ γόνυ,
καὶ οὕτως ἀντιτείνοιτο. ἢν γὰρ δ᾽ ἢν παρὰ τὸ γόνυ βούληται ἄλλους ἱμάντας περιδήσας ἢ περὶ τὸν
μηρὸν πλήμνην ἄλλην ὑπὲρ κεφαλῆς κατορύξας, ἐξαρτήσας τε τοὺς ἱμάντας ἔκ τινος ξύλου τὸ
ξύλον στηρίζων ἐς τὴν πλήμνην, τἀναντία τῶν πρὸς ποδῶν ἕλκειν. ἢν γὰρ δ᾽ ἢν βούλῃ ἀντὶ τῶν πλη-
μνέων δοκίδα ὑποτείνας ὑπὸ τὴν κλίνην μετεώρην. ἔπειτα πρὸς τῆς δοκίδος, ἔνθεν καὶ ἔνθεν
τὴν κεφαλὴν στηρίζων καὶ ἀνακλῶν τὰ ξύλα κατατείνειν τοὺς ἱμάντας. ἢν δὲ θέλῃς, ὀνίσκους κα-
ταστήσας ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπ᾽ ἐκείνων τὴν κατάτασιν ποιέεσθαι. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τρόποι κατα- 40
τασίων. ἄριστον δὲ ὅς τις ἐν πόλει μεγάλῃ ἰητρεύει κεκτῆσθαι ἐσκευασμένον ξύλον ἐν ᾧ πᾶσαι ἀνάγκαι
ἔσονται. πάντων μὲν καταγμάτων, πάντων δὲ ἄρθρων ἐμβολῆς ἐκ κατατάσιος καὶ μοχλεύσιος,
ἀρκέει δὲ τὸ ξύλον ἢν ᾖ τοιοῦτον. οἷοι οἱ τετράγωνοι στῦλοι οἱ δρύϊνοι γίνονται μῆκος καὶ πλάτος καὶ
πάχος. ἐπὴν δὲ ἱκανῶς κατατανύσῃς, ῥηΐδιον ἤδη τὸ ἄρθρον ἐμβαλεῖν. ὑπεραιωρέεται γὰρ ἐς ἰθυω-
ρίην ὑπὲρ τῆς ἀρχαίης ἕδρης. κατορθοῦσθαι οὖν χρὴ τοῖσι θέναρσιν τῶν χειρῶν, τοῖσι δὲ ἐς τὸ ἐξε-
στηκὸς ἐρείδοντα. τοῖσι δὲ ἑτέρῃσι θάτερα κατώτερον τοῦ σφυροῦ ἀντερείδοντα. ἐπὴν δ᾽ ἐμβαλῇς. ἢν
μὲν οἷόν τε ᾖ κατατεταμένον ἐπιδεῖν χρή. ἢν δὲ κωλύηται ὑπὸ τῶν ἱμάντων, ἐκείνους λύσαντα
ἀντικατατείνειν ἐς ἂν ἐπιδήσῃς. ἐπιδεῖν δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰς ἀρχὰς ὡσαύτως βαλλόμενον κα-
τὰ τὸ ἐξεστηκὸς, καὶ τὰς περιβολὰς τὰς πρώτας πλείστας κατὰ τοῦτο ποιέεσθαι. καὶ τοὺς σπλή-
νας πλείστους κατὰ τοῦτο. καὶ τὴν πίεξιν μάλιστα κατὰ τουτό. προσεπιδεῖν δὲ καὶ ἔνθεν καὶ 50
ἔνθεν ἐπὶ συχνόν. μᾶλλον δέ τι γὰρ τὸ ἄρθρον πεπιέχθαι χρὴ ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιδέσιν ἢ τὸ ἐν τῇ
χειρί. ἐπὴν δὲ ἐπιδήσῃς. ἀνωτέρω μὲν τοῦ ἄλλου σώματος ἐχέτω τὸ ἐπιδεθέν. τὴν δὲ θέσιν δεῖ
ποιήσασθαι, οὕτω δὲ, ὅκως ἥκιστα ἀπαιωρηθήσεται ὁ πούς. τὸν δὲ ἰσχνασμὸν τοῦ σώματος οὕτως
ποιέεσθαι, ὁκοίην τινὰ δύναμιν ἔχει καὶ τὸ ὀλίσθημα, τὰ μὲν γὰρ σμικρόν. τὰ δὲ μέγα ὀλισθαίνει.

τὸ ἐπίπαν δεῖ ἰσχναίνειν μᾶλλον καὶ ἐνθάδε πλείω χρόνον χρὴ ἐν τοῖσι κατὰ σκέλεα τρώμασιν, ἢ ἐν τοῖσι
κατὰ χεῖρας. καὶ γὰρ μέζω καὶ παχύτερα ταῦτα ἐκείνων. καὶ δὴ καὶ ἀναγκαῖον ἐλιννύειν τὸ σῶμα
καὶ κατακεῖσθαι. μετεπιδῆσαι δὲ τὸ ἄρθρον, οὔτε τι κωλύει οὐδὲν, οὔτε κατεπείγει. καὶ τὰ ἄλλα
πάντα παραπλησίως χρὴ ἰητρεύειν, ὥσπερ καὶ τὰ παροιχόμενα. καὶ ἢν μὲν ἀτρέμα κατακεῖσθαι
ἱκαναὶ τεσσαράκοντα ἡμέραι, ἢν μοῦνον ἐς τὴν ἑωυτῶν χώρην τὰ ὀστέα αὖθις καθίζηται. ἢν δὲ μὴ
θέλῃ ἀτρεμέειν, χρῷτο μὲν ἂν οὐ ῥᾳδίως τῷ σκέλεϊ, ἐπιδεῖσθαι δὲ ἀναγκάζοιτ᾽ ἂν πολὺν χρόνον. ὁ-
κόσα μέντοι τῶν ὀστέων μὴ τελέως ἵξει ἐς τὴν ἑωυτῶν χώρην, ἀλλά τι ἐπιλίπει, τῷ χρόνῳ λεπτύνε-
ται ἰσχίον καὶ μηρὸς καὶ κνήμη. καὶ ἢν μὲν εἴσω ὀλισθῇ, τὸ ἔξω μέρος λεπτύνεται. ἢν δὲ ἔξω, τὸ εἴσω.
τὰ πλεῖστα δὲ ἐς τὸ εἴσω ὀλισθαίνει. ἐπὴν δὲ κνήμης ὀστέα ἀμφότερα κατεαγῇ ἄνευ ἑλκώσιος, κατα-
τάσιος ἰσχυροτέρης δεῖται. τείνειν δὲ τουτέων τῶν τρόπων ἐνίοισι τῶν προειρημένων τισί. ἢν μεγάλαι
αἱ παραλλάξιες ἔωσιν, ἱκαναὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν κατατάσιες. τὰ πλεῖστα γὰρ ἀρκέοιεν ἂν δύο
ἄνδρες ἐρρωμένοι, ὁ μὲν ἔνθεν, ὁ δ᾽ ἔνθεν ἀντιτείνοντες. τείνειν δὲ ἐς τὸ ἰθὺ χρὴ κατὰ φύσιν, καὶ κατὰ
τὴν ἰθυωρίην τῆς κνήμης καὶ τοῦ μηροῦ. καὶ ἢν κνήμης ὀστέα κατηγὼς κατατείνῃς, καὶ ἢν μηροῦ. καὶ
ἐπιδεῖν δὲ οὕτως ἐκτεταμένων ἀμφοτέρων ὁκότερον ἂν τουτέων ἐπιδέῃς, οὐ γὰρ ταὐτὰ ξυμφέρει
σκέλει τε καὶ χειρί. πήχεος μὲν γὰρ καὶ βραχίονος ἐπὴν ἐπιδεθῶσιν ὀστέα κατεηγότα, ἀναλαμβάνε-
ται ἡ χείρ. καὶ ἢν ἐκτεταμένα ἐπιδέῃς τὰ σχήματα τῶν σαρκῶν ἑτεροιοῦται ἐν τῇ ξυγκάμψει τοῦ
ἀγκῶνος. ἀδύνατος γὰρ ὁ ἀγκὼν ἐκτετάσθαι πολὺν χρόνον. οὐ γὰρ πολλάκις ἐν τοιούτῳ εἴθισται,
ἀλλ᾽ ἐν τῷ ξυγκεκάμφθαι. καὶ δὴ καὶ ἅτε δυνάμενοι οἱ ἄνθρωποι περιϊέναι, ἐπὴν κατὰ χεῖρα τρω-
θῶσιν ξυγκεκάμφθαι κατὰ τὸν ἀγκῶνα δέονται. σκέλος δὲ ἔν τε τῇσιν ὁδοιπορίῃσιν, καὶ ἐν τῷ ἑστά-
ναι εἴθισται. ὅτε μὲν, ἐκτετάσθαι. ὅτε δὲ, μικροῦ δεῖν ἐκτετάσθαι ἐς τὸ κάτω κατὰ φύσιν. καὶ δὴ
καὶ πρὸς τὸ ὀχέειν τὸ ἄλλο σῶμα διὰ τοῦτο εὔφορον αὐτῷ ἐστιν τὸ ἐκτετάσθαι, ὅταν ἀνάγειν ἔχῃ, καὶ
δὴ καὶ ἐν τῇσι κοίτῃσι πολλάκις ἐν τῷ σχήματι τουτέῳ ἐστὶν ἐν τῷ ἐκτετάσθαι. ἐπὴν δὲ δὴ τρωθῇ, ἀ-
νάγκη καταδουλοῦται τὴν γνώμην ὅτι ἀδύνατοι μετεωρίζεσθαι γίνονται. ὥστε οὐδὲ μέμνηνται
περὶ τοῦ συγκαμφθῆναι, καὶ ἀναστῆναι, ἀλλὰ ἀτρεμέωσιν ἐν τουτέῳ τῷ σχήματι κείμενοι. διὰ οὖν
ταύτας τὰς προφάσιας χειρὸς καὶ σκέλεος, οὔτε ἡ κατάτασις οὔτε ἡ ἐπίδεσις τοῦ σχήματος ξυμφέρει
αὐτῇ. ἢν μὲν οὖν ἱκανὴ ἡ κατάτασις ἡ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ᾖ, οὐδὲν δεῖ μάτην πονέεσθαι. καὶ γὰρ σολοι-
κότερον μηχανοποιέειν μηδὲν δέον. ἢν δὲ μὴ ἱκανὴ ἡ κατάτασις ἡ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἄλλων τινὰ τῶν
ἀναγκαίων προσφέρειν ἤν τινά γε προσχωρέῃ. ὅταν δὲ δὴ ἱκανῶς κατατάθῇ ῥηΐδιον ἤδη κατορθῶ-
σθαι τὰ ὀστέα καὶ ἐς τὴν φύσιν ἀγαγεῖν τοῖσι θέναρσι τῶν χειρέων ἀπευθυνόντα καὶ διορθοῦντα.
ἐπὴν δὲ κατορθώσῃ, ἐπιδεῖν τοῖσιν ὀθονίοισιν κατατεταμένα. ἢν τε ἐνθάδε δεξιά. ἢν τε ἐπ᾽ ἀριστερὰ πε-
ριφέρει αὐτέοισιν τὰ πρῶτα ὀθόνια. βαλλέσθω δὲ τὴν ἀρχὴν κατὰ τὸ κάτηγμα. καὶ περιβαλλέ-
σθω κατὰ τοῦτο τὰς πρώτας περιβολάς. κἄπειτα νεμέσθω ἐνθάδε τὴν ἄνω κνήμην ἐπιδέων, ὥσπερ
ἐνθάδε τοῖσιν ἄλλοισι κατήγμασιν εἴρηται. τὰ δὲ ὀθόνια πλατύτερα χρὴ εἶναι καὶ μακρότερα καὶ πλέω
πολὺ αὐτὰ κατὰ τὸ σκέλος τῶν ἐν τῇ χειρί. ἐπὴν δ᾽ ἐπιδέῃς καταθεῖναι ἐφ᾽ ὁμαλοῦ τινος καὶ μαλ-
θακοῦ, ὥστε μὴ διεστράφθαι, ἢ τῇ, ἢ τῇ, μήτε λορδὸν, μήτε κυφὸν εἶναι. μάλιστα δὲ ξυμφέρει προσκε-
φάλαιον, ἢ λινέον, ἢ ἐρίνεον μὴ σκληρὸν λαπαρὸν μέσον κατὰ μῆκος ποιήσαντα ὑποθεῖναι, ἢ ἄλλο
τι, ὃ τούτῳ ἔοικεν. περὶ δὲ τῶν σωλήνων τῶν ὑποτιθεμένων ὑπὸ τὰ σκέλεα τὰ κατεηγότα ἀπορέω ὅτι
ξυμβουλεύσω, ἢ ὑποτιθέναι χρὴ ἢ οὔ. ὠφελέουσι μὲν γὰρ, οὐχ ὅσον δὲ οἱ ὑποτιθέντες οἴονται. οὐ γὰρ ἀναγκά-
ζουσιν οἱ σωλῆνες ἀτρεμέειν, ὡς οἴονται. οὔτε γὰρ τῷ ἄλλῳ σώματι στρεφομένῳ, ἢ ἔνθα, ἢ ἔνθα ἐπα-
ναγκάζει ὁ σωλὴν μὴ ἐπακολουθέειν τὸ σκέλος, ἢν μὴ ἐπιμελῆται αὐτὸς ὥνθρωπος. οὔτε αὖ τὸ σκέ-
λος ἄνευ τοῦ σώματος κωλύει ὁ σωλὴν κινηθῆναι, ἢ τῇ ἢ τῇ, ἀλλὰ μὴν ἀτερπέστερον ξύλον ὑποτετά-
σθαι, ἢν μὴ ὁμῶς ἄν τις μαλθακόν τι ἐς αὐτὸ ἐντεθῇ, ἀχρηστότατον δὲ ἐστὶν ἐν τῇσι μεθυποστρώσεσιν,
καὶ ἐν τῇσιν ἐς ἄφοδον προχωρήσεσιν. ἔστιν οὖν σὺν σωλῆνι καὶ ἄνευ σωλῆνος καὶ καλῶς καὶ αἰσχρῶς κα-
τασκευάσασθαι. πιθανώτερον δὲ τοῖσι δημότῃσιν ἐστὶν, καὶ τὸν ἰατρὸν ἀναμαρτητότερον εἶναι. ἢν σωλὴν
ὑποκέηται, καίτοι ἀτεχνέστερόν γε ἐστίν. δεῖ μὲν γὰρ ἐφ᾽ ὁμαλοῦ καὶ μαλθακοῦ κεῖσθαι πάντῃ πάντως
ἐς ἰθύ. ἐπεί τοι γε ἀνάγκη κρατηθῆναι τὴν ἐπίδεσιν ὑπὸ τῆς διαστροφῆς τῆς ἐν τῇ διαθέσει, ὅποι ἂν ῥέπῃ,
καὶ ὁκόσον ἂν ῥέπῃ. ὑποκρινέσθω δὲ ὁ ὑποδεδεμένος ταῦτα, ἅπερ καὶ πρότερον εἴρηται. καὶ γὰρ τὴν ἐπίδε-
σιν χρὴ τοιαύτην εἶναι. καὶ τὸ οἴδημα οὕτως ἐξαείρεσθαι ἐς τὰ ἄκρεα, καὶ τὰς χαλάσιας οὕτως, καὶ τὰς μετε-
πιδέσιας διὰ τρίτης, καὶ εὑρισκέσθω ἰσχνότερον τὸ ἐπιδεόμενον, καὶ τὰς ἐπιδέσιας ἐνθάδε μᾶλλον ποιέε-
σθαι, καὶ πλέοσι τοῖσιν ὀθονίοισιν περιλαμβάνειν τε καὶ τὸν πόδα χαλαρῶς, ἢν μὴ ἄγαν ἐγγὺς ᾖ τοῦ γόνα-
τος τὸ τρῶμα. κατατείνειν δὲ μετρίως καὶ ἐπικατορθοῦν ἐφ᾽ ἑκάστῃ ἐπιδέσει χρὴ τὰ ὀστέα. ἢν γὰρ ὀρθῶς μὲν
ἰητρεύηται, κατὰ λόγον δὲ τὸ οἴδημα χωρέῃ, ἐπὶ μὲν λεπτότερον καὶ ἰσχνότερον τὸ ἐπιδεόμενον χωρίον
ἔσται, ἐπὶ δὲ αὖ παρατωγότερα τὰ ὀστέα, ἐνακούοντα δὲ τῆς κατατάσιος μᾶλλον. ἐπὴν δὲ ἑβδομαῖος ἢ ἐνα-
ταῖος ἢ ἑνδεκαταῖος γένηται, τοὺς νάρθηκας προστιθέναι, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοισι κατήγμασιν εἴρηται. τῶν

δὲ ναρθήκων τὰς ἐνέδρας χρὴ φυλάττεσθαι κατά τε τῶν σφυρῶν τὴν ἴξιν, καὶ κατὰ τὸν τένοντα τὸν ἐν τῇ
κνήμῃ τοῦ ποδός. ὀστέα δὲ κνήμης κρατύνεται ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἢν ὀρθῶς ἰητρεύηται. ἢν δὲ ὑποπτεύῃς
τῶν ὀστέων τι δεῖσθαι τινὸς διορθώσιος, ἤ τινα ἕλκωσιν ὀρρώδῃς ἐν τῷ μεσηγὺ χρόνῳ, χρὴ λύσαντα καὶ
εὐθετησάμενον μεταπιδῆσαι. ἢν δὲ τὸ ἕτερον ὀστέον κατεαγῇ ἐν κνήμῃ, κατατάσιος μὲν ἀσθενεστέρης
δεῖται, οὐ μὴν ἐπιλείπειν χρὴ, οὐδὲ βλακεύειν ἐν τῇ κατατάσει. μάλιστα μὲν ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιδέσει
κατατείνεσθαι ὅσον ἐφικνέεται αἰεί ποτε πάντα τὰ κατήγματα, εἰ δὲ μὴ ὡς τάχιστα. ὅτι γὰρ ἂν μὴ
κατὰ τρόπον εὐθετισμένων τῶν ὀστέων ἐπιδέων τις πιέζει, ὀδυνηρότερον τὸ χωρίον γίνεται. ἡ δὲ ἄλλη
ἰητρείη ἡ αὐτή. τῶν δὲ ὀστέων τὸ μὲν ἔσω τοῦ ἀντικνημίου καλεομένου ὀχλωδέστερον ἐν τῇ ἰητρείῃ ἐστὶ, καὶ
κατατάσιος μᾶλλον δεόμενον, καὶ ἢν μὴ ὀρθῶς τὰ ὀστέα τεθῇ, ἀδύνατον κρύψαι. φανερὸν γὰρ καὶ ἄσαρ-
κον πᾶν ἐστὶ, καὶ ἐπιβαίνειν ἐπὶ τὸ σκέλος πολλῷ βραδύτερον δύναιντ' ἂν τουτέου κατεηγότος. ἢν
δὲ τὸ ἔξω ὀστέον κατεαγῇ, πουλὺ μὲν εὐφορώτερον φέρουσι, πουλὺ δ' εὐκρυπτότερον. καὶ ἢν μὴ κα-
λῶς ξυντεθῇ, ἐπίσαρκον γάρ ἐστιν, ἐπὶ πόδας τε ταχέως ἵστανται. τὸ πλεῖστον γὰρ τοῦ ἄχθεος ὀχέει
τὸ ἔσωθεν τοῦ ἀντικνημίου ὀστέον. ἅμα μὲν γὰρ αὐτῷ σκέλει καὶ τῇ ἰθυωρίῃ τοῦ ἄχθεος, τοῦ κατὰ τὸ σκέλος,
τὸ πλεῖον ἔχει τοῦ πόνου τὸ ἔσω ὀστέον. τοῦ γὰρ μηροῦ ἡ κεφαλὴ ὑπεροχέει τὸ ὕπερθεν τοῦ σώματος, αὕτη
δὲ ἔσωθεν πέφυκε τοῦ σκέλεος, καὶ οὐκ ἔξωθεν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ ἀντικνημίου ἴξιν. ἅμα δὲ τὸ ἄλλο
ἥμισυ τοῦ σώματος γειτονεύεται ταύτῃ μᾶλλον τῇ ἴξει ἀλλ' οὐχὶ τῇ ἔσωθεν. ἅμα δὲ ὅτι παχύτερον τὸ
ἔσω τοῦ ἔξωθεν. ὥσπερ καὶ τὸ ἐν τῷ πήχει τὸ κατὰ τὴν τοῦ μικροῦ δακτύλου ἴξιν λεπτότερον καὶ μα-
κρότερον. ἐν μέντοι τῷ ἄρθρῳ τῷ κάτω οὐχ ὁμοίη ἡ ὑπόστασις τοῦ ὀστέου τοῦ μακροτέρου. ἀνομοίως γὰρ
ὁ ἀγκών τε καὶ ἡ ἰγνύη κάμπτεται. διὰ οὖν ταύτας τὰς προφάσιας τοῦ μὲν ἔξωθεν ὀστέου κατεαγέντος,
ταχεῖαι αἱ ἐπιβάσιες. τοῦ δὲ ἔσωθεν κατεαγέντος, βραδεῖαι αἱ ἐπιβάσιες. Ἢν δὲ τὸ τοῦ μηροῦ ὀστέον
κατεαγῇ, τὴν κατάτασιν χρὴ ποιέεσθαι περὶ παντὸς, ὅκως μὴ ἐνδεεστέρως σχήσει. πλεονασθεῖσα μὲν γὰρ
οὐδὲν ἂν σίνοιτο, οὐδὲ γὰρ εἰ διεστεῶτα τὰ ὀστέα ὑπὸ τῆς ἰσχύος τῆς κατατάσιος ἐπιδέοι τις, οὐκ ἂν
δύναιτο κρατέειν ἡ ἐπίδεσις, ὥστε διεστάναι, ἀλλὰ συνέλθοι ἂν πρὸς ἄλληλα τὰ ὀστέα ὅτι τάχιστα
ἂν ἀφιῶσιν οἱ τείνοντες. παχεῖαι γὰρ καὶ ἰσχυραὶ αἱ σάρκες ἐοῦσαι, κρατήσουσι τῆς ἐπιδέσιος ἀλλ' οὐ κρα-
τηθήσονται. περὶ οὗ οὖν ὁ λόγος διατείνειν εὖ καὶ ἀδιαστρέπτως χρὴ μηδὲν ἐπιλείποντα. μεγάλη γὰρ ἡ
αἰσχύνη καὶ βλάβη βραχύτερον τὸν μηρὸν ἀποδεῖξαι. χεὶρ μὲν γὰρ βραχυτέρη γινομένη καὶ ξυγκρυφθείη
ἂν, καὶ οὐ μέγα τὸ σφάλμα. σκέλος δὲ βραχύτερον γενόμενον χωλὸν ἀποδείξει τὸν ἄνθρωπον. τὸ γὰρ ὑγιὲς
ἐλέγχει μακρότερον ἐόν. ὥστε λυσιτελέει τὸν μέλλοντα κακῶς ἰητρεύεσθαι ἀμφότερα κατεαγῆναι
τὰ σκέλεα μᾶλλον ἢ τὸ ἕτερον. ἰσόρροπος γοῦν ἂν εἴη αὐτὸς ἑωυτῷ. ἐπὴν μέντοι ἱκανῶς κατατανύ-
σῃς κατορθωσάμενον χρὴ τοῖσι θέναρσι τῶν χειρῶν ἐπιδεῖν τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ καὶ πρόσθεν γέ-
γραπται. καὶ τὰς ἀρχὰς βαλλόμενον, ὥσπερ εἴρηται. καὶ νεμόμενον ἐς τὸ ἄνω τῇ ἐπιδέσει, καὶ ὑπο-
κρινέσθω ταῦτα ὥσπερ καὶ πρόσθεν. καὶ πονείτω κατ' αὐτὰ καὶ ῥηϊζέτω καὶ μεταπιδείσθω ὡσαύτως.
καὶ ναρθήκων πρόσθεσις ἡ αὐτή. κρατύνεται δὲ μηρὸς ἐν πεντήκοντα ἡμέρῃσιν. προσξυνιέναι δὲ χρὴ
καὶ τόδε. ὅτι μηρὸς γαῦσός ἐστιν ἐς τὸ ἔξω μέρος, ἢ ἐς τὸ ἔσω. καὶ ἐς τὸ ἔμπροσθεν μᾶλλον, ἢ ἐς τοὔπι-
σθεν. ἐς ταῦτα τοίνυν τὰ μέρεα καὶ διαστρέφεται ἐπὴν μὴ καλῶς ἰητρεύηται. καὶ δὴ καὶ κατὰ
ταῦτα ἀσαρκότερος αὐτὸς ἑωυτοῦ ἐστιν. ὥστε οὐδὲ ξυγκρύπτειν δύναται ἐν τῇ διαστροφῇ. ἢν οὖν
τι τοιοῦτον ὑποπτεύῃς, μηχανοποιέεσθαι χρὴ οἷά περ ἐν τῷ βραχίονι τῷ διαστρεφομένῳ παρῄνηται.
προσπεριβάλλειν δὲ χρὴ ὀλίγα τῶν ὀθονίων κύκλῳ ἀμφὶ τὸ ἰσχίον, καὶ τὰς ἰξύας, ὅκως ἂν οἱ βου-
βῶνές τε καὶ τὸ ἄρθρον τὸ κατὰ τὴν πλιχάδα καλεομένην προσεπιδέηται. καὶ γὰρ ἄλλως ξυμ-
φέρει καὶ ὅκως μὴ τὰ ἄκρεα τῶν ναρθήκων σίνηται πρὸς τὰ ἀνεπίδετα προσβαλλόμενα. ἀπολεί-
πειν δὲ χρὴ ἀπὸ τοῦ γυμνοῦ αἰεὶ τοὺς νάρθηκας, καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἱκανόν. καὶ τὴν θέσιν αἰεὶ τῶν ναρ-
θήκων προμηθέεσθαι χρὴ, ὅκως μήτε κατὰ τὸ ὀστέον τῶν ἐξεχόντων παρὰ τὰ ἄρθρα φύσει πεφυ-
κότων, μήτε κατὰ τὸ ἄρθρον νεῦρον ἔσται. τὰ δὲ οἰδήματα κατ' ἰγνύην, ἢ κατὰ πόδα, ἢ κατά τι ἄλλο
ἐξαειρόμενα ὑπὸ τῆς πιέξιος εἰρίοισι πολλοῖσι ῥυπαροῖσιν εὐκατεργασμένοις, οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ῥαί-
νοντα, κηρωτῇ ὑποχρίοντα καταδεῖν. καὶ ἢν πιέζωσιν οἱ νάρθηκες χαλᾶν θᾶσσον. ἰσχναίνοις δ' ἂν εἰ
ἐπάνω ἐς τοὺς νάρθηκας ὀθονίοισιν ἰσχνοῖσιν ἐπιδέοις τὰ οἰδήματα ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ κατωτάτω
ἐπὶ τὸ ἄνω νεμόμενος. οὕτω γὰρ ἂν τάχιστα ἰσχνὸν τὸ οἴδημα γένοιτο. καὶ ὑπερβαίη ὑπὲρ τὰ ἀρ-
χαῖα ἐπιδέσματα. ἀλλ' οὐ χρὴ τούτῳ τῷ τρόπῳ χρῆσθαι τῆς ἐπιδέσιος ἢν μὴ κίνδυνος ᾖ ἐν τῷ
οἰδήματι φλυκταινώσιος ἢ μελασμοῦ. γίνεται δὲ οὐδὲν τοιοῦτο, ἢν μὴ ἄγαν τις πιέζῃ τὸ κάτη-
γμα, ἢ κατακεκρεμμένον ἔχῃ, ἢ κνῆται τῇ χειρὶ, ἢ ἄλλο τι προσπίπτῃ ἐρεθιστικὸν πρὸς τὸν χρῶτα.
σωλῆνα δὲ, εἰ μέν τις ὑπ' αὐτὸν τὸν μηρὸν ὑποθείη, μὴ ὑπερβάλλοντα τὴν ἰγνύην, βλάπτοι ἂν μᾶλλον
ἢ ὠφελέοι. οὔτε γὰρ ἂν τὸ σῶμα κωλύοι, οὔτε τὴν κνήμην ἄνευ τοῦ μηροῦ κινεῖσθαι. ἀσηρόν τε εἴη πρὸς
τὴν ἰγνύην προσβαλλόμενον, καὶ ὃ ἥκιστα δεῖ τοῦτ' ἂν ἐπορμώοι ποιέειν. ἥκιστα γὰρ δεῖ κατὰ τὸ γόνυ
κάμπτειν. πᾶσαν γὰρ ἂν τυρβὴν παρέχοι τῇσιν ἐπιδέσεσιν, καὶ μηροῦ ἐπιδεδεμένου καὶ κνήμης ὅς τις

κατὰ τὸ γόνυ κάμπτοι ἀνάγκη ἂν εἴη ὑπὸ τῶν μυῶν ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἄλλο σχῆμα ἴσχειν. ἀνάγκη
δ᾽ ἂν εἴη καὶ τὰ ὀστέα τὰ κατεηγότα κίνησιν ἔχειν. περὶ παντὸς οὖν ποιητέον τὴν ἰγνύην ἐντετά-
σθαι. δοκεῖ ἂν οὖν ὁμοίως ὁ σωλὴν ὁ περιέχων πρὸς τὸν πόδα ἀπὸ τοῦ ἰσχίου ὠφελέειν ὑποτιθέμε-
νος. καὶ ἄλλως κατ᾽ ἰγνύην ταινίῃ χαλαρῶς περιβάλλειν ξὺν τῷ σωλῆνι. ὥσπερ τὰ παιδία ἐν
τῇσι κοίτῃσι σπαργανοῦται. εἶτα ἐπὴν ὁ μηρὸς ἐς τὸ ἄνω διαστρέφοιτο, ἢ ἐς τὸ πλάγιον, οὐ κατασχε-
τώτερον εἴη ἂν ξὺν τῷ σωλῆνι οὕτως. ἣν οὖν διαμπερὲς εἴη ποιητέος ὁ σωλὴν ἢ οὐ ποιητέος. πτέρνης
δὲ ἄκρης κάρτα χρὴ ἐπιμελέεσθαι ὡς εὐθέτως ἔχῃ, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ κνήμην, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ
μηρὸν κατήγμασιν. ἢν μὲν γὰρ ἀπαιωρῆται ὁ ποὺς τῆς ἄλλης κνήμης ἠρτισμένης, ἀνάγκη κατὰ
τὸ ἀντικνήμιον τὰ ὀστέα κυρτὰ φαίνεσθαι. ἢν δὲ ἡ μὲν πτέρνη ὑψηλοτέρη ᾖ τοῦ μετρίου ἠρτισμένη. ἡ
δὲ ἄλλη κνήμη ὑπομετέωρος ᾖ, ἀνάγκη τῷ ὀστέῳ τούτῳ κατὰ τὸ ἀντικνήμιον ὑπὸ κοιλότερον φα-
νῆναι τοῦ μετρίου, προσέτι καὶ ἢν ἡ πτέρνη τυγχάνῃ ἐοῦσα τοῦ ἀνθρώπου φύσει μεγάλη. ἀτὰρ καὶ
κρατύνεται πάντα τὰ ὀστέα βραδύτερον, ἢν μὴ κατὰ φύσιν κείμενα ᾖ. καὶ τὰ μὴ ἀτρεμέοντα ἐν τῷ
αὐτέῳ σχήματι. καὶ αἱ πωρώσιες ἀσθενέστεραι. ταῦτα μὲν δὴ ὅσοισι τὰ μὲν ὀστέα κατέηγεν. ὑπερέχει
δὲ, μὴ δὲ ἄλλως ἕλκος ἐγένετο. οἷσι δὲ τὰ ὀστέα κατέηγεν ἁπλῷ τρόπῳ, καὶ μὴ πουλυσχιδεῖ, αὐθή-
μερα ἐμβληθέντα ἢ τῇ ὑστεραίῃ κατὰ χώρην ἱζόμενα, καὶ μὴ ἐπίδοξος ἡ ἀπόστασις παραχίδων
ὀστέων ἀπιέναι. ἢ καὶ οἷσιν ἕλκος μὲν ἐγένετο. τὰ δὲ ὀστέα κατεηγότα οὐχ ὑπερίσχει. οὐδ᾽ ὁ τρόπος τῆς κα-
τήξιος τοιοῦτος, οἷος παραχίδας ὀστέων ἐούσας ἐπιδόξους εἶναι ἀναπλῶσαι τοὺς τοιούτους. οἱ μὲν
μήτε μέγα ἀγαθὸν μήτε μέγα κακὸν ποιέοντες ἰητρεύουσι τὰ μὲν ἕλκεα καθαρτικῷ τινι ἢ πισσηρῇ
ἐπιθέντες. ἢ ἐναίμῳ. ἢ ἄλλο τι ὧν εἰώθασι ποιέειν. ἐπαινέω δὲ τοὺς οἰνηροὺς σπλῆνας ἢ εἴρια ῥυπα-
ρὰ ὁκόσοι ἐπιδέουσιν. ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. ἐπὴν δὲ τὰ ἕλκεα καθαρὰ γένηται, καὶ ἤδη ξυμφύηται,
τότε τοῖς ὀθονίοισιν συχνοῖσι πειρῶνται ἐπιδεῖν καὶ νάρθηξιν κατορθοῦν. αὕτη μὲν ἡ ἴησις ἀγαθόν τι
ποιεῖ. κακὸν δὲ οὐ μέγα. τὰ μέντοι ὀστέα οὐχ ὁμοίως δύναται ἱδρύεσθαι ἐς τὴν ἑωυτῶν χώρην, ἀλλὰ
τινὶ ὀγκηρότερα τὰ σώματα τοῦ καιροῦ ταύτῃ γίνεται. γένοιτο δ᾽ ἂν καὶ βραχύτερα ὧν ἀμφότερα
τὰ ὀστέα κατέηγεν ἢ πήχεος, ἢ κνήμης. ἄλλοι δ᾽ αὖ τινες εἰσὶν οἳ ὀθονίοισι τὰ τοιαῦτα ἰητρεύουσιν εὐ-
θέως. καὶ ἔνθεν μὲν καὶ ἔνθεν ἐπιδέουσι τοῖς ὀθονίοισι. κατὰ δὲ τὸ ἕλκος αὐτὸ διαλείπουσιν καὶ ἐῶσιν
ἀναψύχεσθαι. ἔπειτα ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τὸ ἕλκος τῶν καθαρτικῶν τι, καὶ σπλήνεσιν οἰνηροῖσιν, ἢ εἰρίοισιν
ῥυπαροῖσι θεραπεύουσιν. αὕτη ἡ ἴησις κακή. καὶ εἰκὸς τοὺς οὕτως ἰητρεύοντας τὰ μέγιστα ἀσυνετέειν, καὶ
ἐν τοῖσιν ἄλλοισι κατήγμασιν, καὶ ἐν τοῖσι τοιούτοισι. μέγιστον γάρ ἐστιν τὸ γινώσκειν καθ᾽ ὁποῖον τρόπον
χρὴ τὴν ἀρχὴν βάλλεσθαι τοῦ ὀθονίου, καὶ καθ᾽ ὁποῖον μάλιστα πεπιέχθαι. καὶ οἷά τε ὠφελέονται, ἢν ὀρθῶς
τις βάλληται τὴν ἀρχὴν καὶ πιέζῃ ᾗ μάλιστα χρή. καὶ οἷα βλάπτονται, ἢν μὴ ὀρθῶς τις βάλληται
μηδὲ πιέζῃ ᾗ μάλιστα χρὴ, ἀλλὰ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. εἴρηται μὲν οὖν καὶ ἐν τοῖσι πρόσθεν γεγραμμένοισιν ὁποῖα
ἐφ᾽ ἑκατέρων ἀποβαίνει. μαρτυρεῖ δὲ καὶ αὐτὴ ἡ ἰητρική. ἀνάγκη γὰρ τῷ οὕτως ἐπιδεομένῳ τὸ οἶδος
ἐξαείρεσθαι ἐς αὐτὸ τὸ ἕλκος. καὶ γὰρ εἰ ὑγιὴς χρὼς ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπιδεθείη. ἐν μέσῳ δὲ διαλειφθῇ, μά-
λιστα κατὰ τὴν διάληψιν οἰδήσειεν ἂν, καὶ ἀχροιήσειεν. πῶς οὖν οὐχὶ ἕλκος γε ταῦτα ἂν πάθοι;
ἀναγκαίως οὖν ἔχει ἄχροον μὲν καὶ ἐκπεπιεσμένον τὸ ἕλκος εἶναι. δακρυῶδες δὲ καὶ ἀνεκπύητον εἶναι.
ὀστέα δὲ καὶ μὴ μέλλοντα ἀποστῆναι ἀποστατικὰ γίνεσθαι, σφυγμῶδές τε καὶ πυρετῶδες τὸ ἕλκος ἂν εἴη.
ἀναγκάζονται δὲ διὰ τὸ οἶδος ἐπικαταπλάσσειν. ἀσύμφορον δὲ καὶ τοῦτο τοῖσιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπιδεο-
μένοισιν. ἄχθος γὰρ ἀνωφελὲς πρὸς τῷ ἄλλῳ σφυγμῷ ἐπιγίνεται. τελευτῶντες δὲ ἀπολύουσι τὰ
ἐπιδέσματα, ὁπότ᾽ ἂν σφιν παλιγκοτέῃ. καὶ ἰητρεύουσι τὸ λοιπὸν ἄνευ ἐπιδέσιος. οὐδὲν δ᾽ ἧσσον, καὶ ἢν
τι ἄλλο τρῶμα τοιοῦτο λάβωσι τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἰητρεύουσιν. οὐ γὰρ οἴονται τὴν ἐπίδεσιν τὴν ἔνθεν καὶ ἔνθεν.
καὶ τὴν ἀνάψυξιν τοῦ ἕλκεος αἰτίην, ἀλλ᾽ ἄλλην τινὰ ἀτυχίην. οὐ μέντοι γε ἂν ἔγραφον περὶ τουτέου
τοσαῦτα, εἰ μὴ εὖ μὲν ᾔδειν ἀσύμφορον ἐοῦσαν τὴν ἐπίδεσιν. συχνοὺς δὲ οὕτως ἰητρεύοντας. ἐπι-
καιρὸν δὲ τὸ ἀπομάθημα. μαρτύριον δὲ τοῦ ὀρθῶς γεγράφθαι τὰ πρόσθεν γεγραμμένα ᾗτε μάλιστα
πιεστέα τὰ κατήγματα, ᾗτε ἥκιστα. χρὴ δὲ ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι, οἷσιν ἂν μὴ ἐπίδοξος ᾖ ἡ τῶν ὀστέων
ἀπόστασις ἔσεσθαι, τὴν αὐτὴν ἰητρείην ἰητρεύειν. ὥσπερ ἂν οἷσιν, ὀστέα μὲν, κατεηγότα εἴη. ἕλκος δὲ, μὴ
ἔχοντα. τάς τε γὰρ κατατάσιας καὶ κατορθώσιας τῶν ὀστέων τὸν αὐτὸν τρόπον ποιέεσθαι, τήν τε
ἐπίδεσιν παραπλησίαν. ἐπὶ μὲν γὰρ αὐτὸ τὸ ἕλκος πισσηρὴν κηρωτὴν χρίσαντα σπλῆνα λεπτὸν
διπλόον ἐπιδεθῆναι. τὰ δὲ πέριξ κηρωτῇ λεπτῇ χρίειν. τὰ δὲ ὀθόνια καὶ τὰ ἄλλα πλατύτερα τινὶ
ἐσχισμένα ἔστω, εἰ μὴ ἕλκος εἶχεν. καὶ ᾧ ἂν πρώτῳ ἐπιδέηται συχνῷ ἔστω τοῦ ἕλκεος πλατύτερα.
τὰ γὰρ στενώτερα τοῦ ἕλκεος ζώσαντα ἔχει τὸ ἕλκος. τὸ δ᾽ οὐ χρή. ἀλλ᾽ ἡ πρώτη περιβολὴ ὅλον κα-
τεχέτω τὸ ἕλκος. καὶ ὑπερεχέτω τὸ ὀθόνιον ἔνθεν τε καὶ ἔνθεν. βάλλεσθαι μὲν οὖν χρὴ τὸ ὀθόνιον κατ᾽
αὐτὴν τὴν ἶξιν τοῦ ἕλκεος. πιέζειν δὲ ὀλίγῳ ἧσσον ἢ εἰ μὴ ἕλκος εἶχε. ἐπινέμεσθαι δὲ τῇ ἐπιδέσει
ὥσπερ καὶ πρόσθεν εἴρηται. τὰ δὲ ὀθόνια αἰεὶ μὲν τοῦ τρόπου τοῦ μαλθακοῦ ἔστωσαν. μᾶλλον δέ τι
δεῖ ἐν τοῖσιν τοιούτοισιν ἢ εἰ μὴ ἕλκος εἶχεν. πλῆθος δὲ τῶν ὀθονίων μὴ ἐλάσσω ἔστω τῶν πρότερον

εἰρημένων. ἀλλὰ τινὶ καὶ πλείω. ἢν δ' ἐπιδεθῇ, δοκείτω τῷ ἐπιδεδεμένῳ ἡρμόσθαι μὲν, πεπιέχθαι δὲ μή. φάτω δὲ κατὰ τὸ ἕλκος μάλιστα ἡρμόσθαι. τοὺς δὲ χρόνους τοὺς αὐτοὺς μὲν χρὴ εἶναι ἐπὶ τὸ μᾶλλον δοκέειν ἡρμόσθαι. τοὺς αὐτοὺς δὲ ἐπὶ τὸ μᾶλλον δοκέειν χαλᾶν. ὥσπερ καὶ ἐν τοῖσι πρόσθεν εἴρηται. μετεπιδεῖν δὲ διὰ τρίτης πάντα μεταποιέοντα ἐς τοὺς τρόπους τοὺς παραπλησίους, ὥσπερ καὶ πρόσθεν εἴρηται, πλὴν ἐς τὸ σύμπαν ἧσσον τινὶ πιέζειν ταῦτα ἢ ἐκεῖνα. καὶ ἢν κατὰ λόγον τὰ εἰκότα γένηται, ἰσχνότερον μὲν αἰεὶ εὑρεθήσεται τὸ κατὰ τὸ ἕλκος. ἰσχνὸν δὲ, καὶ τὸ ἄλλο πᾶν τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιδέσιος κατεχόμενον. καὶ αἵ τε ἐκπυήσιες ἔσονται θᾶσσους ἢ τῶν ἄλλων ἰητρευομένων ἑλκέων. ὅσα τε ἐσχάρια ἐν τῷ τρώματι ἐμελάνθη, καὶ ἐθανατώθη θᾶσσον περιρρήγνυται, καὶ ἐκπίπτει ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἰήσει, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἐς ὠτειλάς τε θᾶσσον ὁρμᾶται τὸ ἕλκος οὕτως ἢ ἄλλως ἰητρευμένον. πάντων δὲ τούτων αἴτιον ὅτι ἰσχνὸν μὲν τὸ κατὰ τὸ ἕλκος χωρίον γίνεται. ἰσχνὰ δὲ τὰ περιέχοντα. τὰ μὲν οὖν ἄλλα πάντα, παραπλησίως χρὴ ἰητρεύειν, ὥς τε ἄνευ ἑλκωσίων ὀστέα κατηγνύμενα. τοὺς δὲ νάρθηκας οὐ χρὴ προστιθέναι. διὰ τοῦτο καὶ τὰ ὀθόνια χρὴ τούτοισι πλείω εἶναι, ἢ τοῖσιν ἑτέροισιν ὅτε ἧσσον πιέζεται, ὅτι τε οἱ νάρθηκες, βραδύτεροι προστίθενται. ἢν μέντοι τοὺς νάρθηκας προστιθῇς, μὴ κατὰ τὴν ἴξιν τοῦ ἕλκεος προστιθέναι. ἀλλ' ὥς τε καὶ χαλαρῶς προστιθέναι προθυμευμένοις, ὅκως μηδεμία σφίγξις μεγάλη ἔσται ἀπὸ τῶν ναρθήκων. εἴρηται δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖσι πρότερον γεγραμμένοισιν. τὴν μέντοι δίαιταν ἀκριβεστέρην καὶ πλείω χρόνον χρὴ ποιέεσθαι, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς ἕλκεα γίνεται καὶ οἷσιν ὀστέα ἐξίσχει. καὶ τὸ ξύμπαν δὲ εἰρῆσθαι, ἐπὶ τοῖσιν ἰσχυροτάτοισιν τρώμασιν ἀκριβεστέρην, καὶ πουλυχρονιωτέρην εἶναι χρὴ τὴν δίαιταν. ἡ αὐτὴ δὲ ἴησις τῶν ἑλκέων, καὶ οἷσιν ὀστέα μὲν κατέηγεν. ἕλκος δὲ ἐξ ἀρχῆς μηδὲν ᾖ. ἢν δὲ ἐν τῇ ἰήσει ἕλκος γένηται ἢ τοῖσιν ὀθονίοισιν μᾶλλον πιεχθέντος. ἢ ὑπὸ νάρθηκος ἐνέδρης. ἢ ὑπὸ ἄλλης τινὸς προφάσιος. γινώσκεται μὲν οὖν τὰ τοιαῦτα ἢν ἕλκος ὕπῃ τῇ τε ὀδύνῃ καὶ τοῖσι σφυγμοῖσιν. καὶ τὸ οἴδημα τὸ ἐν τοῖσιν ἄκροισιν σκληρὸν γίνεται τῶν τοιουτέων. καὶ εἰ τὸν δάκτυλον ἐπαγάγοις ἐξαείρεται. ἀτὰρ καὶ αὖτις ὑποτρέχει ταχέως. ἢν οὖν τι τοιοῦτον ὑποπτεύῃς, λύσαντα χρή. ἢ μὲν ᾖ κνησμὸς κατὰ τὰς ὑποδεσμίδας. ἢ ἐπὶ τὸ ἄλλο τὸ ἐπιδεδεμένον πισσηρῇ κηρωτῇ ἀντὶ τῆς ἑτέρης χρῆσθαι. ἢν δὲ τούτων μὲν μηδὲν ᾖ. αὐτὸ δὲ τὸ ἕλκος ἠρεθισμένον εὑρίσκεται μέλαν ἐπὶ πουλὺ ἢ ἀκάθαρτον. καὶ τῶν μὲν σαρκῶν ἐκπυησομένων. τῶν δὲ νεύρων προσεκπεσουμένων. τουτέους οὐδὲν δεῖ ἀναψύχειν παντάπασιν, οὐδέ τι φοβεῖσθαι τὰς ἐκπυήσιας ταύτας. ἀλλ' ἰητρεύειν. τὰ μὲν ἄλλα παραπλήσιον τρόπον, ὥσπερ καὶ οἷσιν ἐξ ἀρχῆς ἕλκος ἐγένετο. τοῖσι δὲ ὀθονίοισιν ἄρχεσθαι χρὴ ἐπιδέοντα ἀπὸ τοῦ οἰδήματος, τοῦ ἐν τοῖς ἀκραίοις πάνυ, χαλαροῖσιν. καὶ ἔπειτα ἐπινέμεσθαι τῇ ἐπιδέσει, αἰεὶ ἐς τὸ ἄνω, καὶ πεπιέχθαι μὲν μηδαμῇ. ἡρμόσθαι δὲ μάλιστα κατὰ τὸ ἕλκος. τὰ δὲ ἄλλα ἐπὶ ἧσσον. τὰ δὲ ὀθόνια τὰ πρῶτα ταῦτα μὲν καθαρὰ ἔστω καὶ μὴ στενά. τὸ δὲ πλῆθος τῶν ὀθονίων ἔστω, ὅσονπερ καὶ ἐν τῇσι νάρθηξιν εἰ ἐπιδέοιτο, ἢ ὀλίγῳ ἔλασσον. ἐπὶ δὲ αὐτὸ τὸ ἕλκος ἱκανὸν σπλήνιον τῇ λευκῇ κηρωτῇ κεχρισμένον. ἤν τε γὰρ σὰρξ. ἤν τε νεῦρον μελανθὲν προσεκπεσεῖται. τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐ χρὴ δριμέσιν ἰητρεύειν, ἀλλὰ μαλθακοῖσιν, ὥσπερ τὰ πυρίκαυτα. μετεπιδεῖν δὲ διὰ τρίτης. νάρθηκας δὲ μὴ προστιθέναι. ἀτρεμέειν δὲ ἐπὶ μᾶλλον, ἢ τὸ πρόσθεν, καὶ ὀλιγοσιτέειν. εἰδέναι δὲ χρή, εἴτε σὰρξ, εἴτε νεῦρον τὸ ἐκπεσούμενον ἐστίν, ὅτι οὕτω πολλῷ μὲν ἧσσον νέμεται ἐπὶ πλεῖον. πολλῷ δὲ θᾶσσον ἐκπεσεῖται. πολλῷ δὲ ἰσχνότερα τὰ περιέχοντα ἔσται, ἢ εἴ τις ἀπολύσας τὰ ὀθόνια ἐπιθείη τι τῶν καθαρτικῶν φαρμάκων ἐπὶ τὸ ἕλκος. καίτοι καὶ ἢν ἐκπέσῃ τὸ ἐκπυησόμενον θᾶσσόν τε σαρκοῦται ἐκείνως ἢ ἑτέρως ἰητρευόμενον. καὶ θᾶσσον ὠτειλοῦται. πάντα μὴν ἐστὶν ταῦτα ὀρθῶς ἐπιδεῖν καὶ μετρίως ἐπίστασθαι. προσυμβάλλεται δὲ καὶ τὰ σχήματα ἢν οἷα χρὴ εἶναι, καὶ ἡ ἄλλη δίαιτα, καὶ τῶν ὀθονίων ἡ ἐπιτηδειότης. ἢν δ' ἄρα ἐξαπατηθῇς ἐν τοῖς νεωτρώτοισι μὴ οἰόμενος ὀστέων ἀπόστασιν ἔσεσθαι. τά δ' ἐπίδοξα ᾖ ἀναπλῶσαι, οὐ χρὴ ὀρρωδέειν τὸν τρόπον τῆς ἰήσιος. οὐδὲν γὰρ ἂν μέγα φλαῦρον γένοιτο. ἢν μοῦνον οἷος ἔσῃ τῇ χειρὶ τὰς ἐπιδέσιας ἀγαθὰς καὶ ἀσινέας ποιέεσθαι. σημεῖον δὲ τόδε, ἢν μέλλῃ ὀστέων ἀπόστασις ἔσεσθαι ἐν τῷ τρόπῳ τούτῳ τῆς ἰήσιος. πύον γὰρ συχνὸν ῥέει ἐκ τοῦ ἕλκεος, καὶ ὀργᾶν φαίνεται. πυκνότερον οὖν μετεπιδέεσθαι διὰ τὴν πλάδην, ἐπεὶ ἄλλως τε καὶ πυρετοὶ γίνονται. καὶ ἢν μὲν κάρτα πιέζωνται ὑπὸ τῆς ἐπιδέσιος καὶ τὸ ἕλκος καὶ τὰ περιέχοντα ἰσχνά. ὅσα μὲν οὖν λεπτῶν πάνυ ὀστέων ἀποστάσιες οὐδεμιῆς μεγάλης μεταβολῆς δέονται, ἀλλ' ἢ χαλαρωτέρως ἐπιδεῖν, ὡς μὴ ἀπολαμβάνηται τὸ πύον, ἀλλ' εὐαπόρρυτον ᾖ. καὶ πυκνότερον μετεπιδεῖν ἐς ἂν ἀποστῇ τὸ ὀστέον. καὶ νάρθηκας μὴ προστιθέναι. ὁκόσοισι δὲ μείζονος ὀστέου ἀπόστασις ἐπίδοξος γένηται. ἤν τε ἐξ ἀρχῆς προγνῷς. ἤν τε καὶ ἔπειτα μεταγνῷς, οὐκ ἔτι τῆς αὐτῆς ἰήσιος δεῖται, ἀλλὰ τὰς μὲν κατατάσιας, καὶ τὰς διορθώσιας οὕτω ποιέεσθαι, ὥσπερ εἴρηται. σπλήνας δὲ χρὴ διπλούς. πλάτος μὲν ἡμισπιθαμιαίους μὴ ἐλάσσους. ὁκοῖον δὲ ἄν τι καὶ τρῶμα ᾖ πρὸς τοῦτο τεκμαίρεσθαι. μῆκος δὲ βραχυτέρους μὲν ὀλίγῳ, ἢ ὥς τε δὶς περιϊκνέεσθαι περὶ τὸ σῶμα τὸ τετρωμένον. μακροτέρους δὲ συχνῷ, ἢ ὥς τε ἅπαξ περιϊκνέεσθαι. πλῆθος δέ, ὁκόσους ἂν ξυμφέρει ποιησάμενον τούτους ἐν οἴνῳ

μέλανι αὐστηρῷ βρέχοντα χρὴ ἐκ μέσου ἀρχόμενον, ὡς ἀπὸ δύο ἀρχῶν ὑπόδεσμις ἐπιδεῖται περι-
ελίσσειν. κἄπειτα σκεπαρνηδὸν παραλλάσσοντα τὰς ἀρχὰς ἀφιέναι. ταῦτα κατά τε αὐτὸ τὸ
ἕλκος ποιέειν, καὶ κατὰ τὸ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ ἕλκεος. καὶ πιέζειν μὲν μὴ, ἀλλ' ὅσον ἐρμασμοῦ ἕνεκεν
τοῦ ἕλκεος προσκείσθω. καὶ ἢν μὲν ἡ ὥρη θερινὴ ᾖ, ἐπιτέγγειν τῷ οἴνῳ τοὺς σπλῆνας πυκνά, ἢν δὲ
χειμερινὴ ἡ ὥρη ᾖ, εἴρια πολλὰ ῥυπαρὰ νενοτισμένα οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ἐπικείσθω. ἰξάλην δ' αἰγὸς χρὴ
ὑποτετάσθαι καὶ εὐαπόρρυτα ποιέειν φυλάσσοντα τοὺς ὑπορρόους, μεμνημένον ὅτι οἱ τόποι οὗτοι
ἐν τοῖσιν αὐτοῖσι σχήμασι πολλὸν χρόνον κείμενοι ἐκτρίμματα δυσαλθέα ποιέουσιν. ὅσους δὲ μὴ οἷόν
τε ἐπιδέσει ἰήσασθαι διά τινα τούτων τῶν εἰρημένων τρόπων, ἢ τῶν εἰρησομένων, τούτους περὶ πλεί
ονος χρὴ ποιέεσθαι, ὅκως εὐθέτως σχήσουσι τὸ κατεηγὸς τοῦ σώματος κατ' ἰθυωρίην προσέχοντα τὸν
νόον. καὶ τῷ ἀνωτέρω δὲ μᾶλλον ἢ κατωτέρω. εἰ δέ τις μέλλοι καλῶς καὶ εὐχερῶς ἐργάζεσθαι, ἄξιον
καὶ μηχανοποιήσασθαι, ὅκως κατάτασιν δικαίην, καὶ μὴ βιαίην σχῇ τὸ κατεηγὸς τοῦ σώματος, μά
λιστα δὲ ἐν κνήμῃ ἐνδέχεται μηχανοποιέειν. εἰσὶ μὲν οὖν τινὲς οἳ ἐπὶ πᾶσι τοῖσι τῆς κνήμης κατήγμα-
σιν, καὶ τοῖσιν ἐπιδεομένοισι καὶ τοῖσι μὴ ἐπιδεομένοισι καὶ τὸν πόδα ἄκρον προσδέουσιν πρὸς τὴν
κλίνην, ἢ πρὸς ἄλλο τι ξύλον παρὰ τὴν κλίνην κατορύξαντες. οὗτοι μὲν οὖν πάντα κακὰ ποιέου
σιν, ἀγαθὸν δὲ οὐδὲν, οὔτε γὰρ τοῦ κατατείνεσθαι ἄκος ἐστὶ τὸ προσδεδέσθαι τὸν πόδα. οὐδὲν ἧσσον τὸ
ἄλλο σῶμα προσχωρήσει πρὸς τὸν πόδα. καὶ οὕτως οὐκ ἂν ἔτι τείνοιτο. οὔτ' αὖ ἐς τὴν ἰθυωρίην οὐδὲν
ὠφελέει, ἀλλὰ καὶ βλάπτει. στρεφομένου γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος ἢ τῇ ἢ τῇ οὐδὲν κωλύσει ὁ δεσμὸς
τὸν πόδα καὶ τὰ ὀστέα τῷ ποδὶ προσηρτημένα ἐπακολουθέειν τῷ ἄλλῳ σώματι. εἰ δὲ μὴ προσεδέδε
το ἧσσον ἂν διεστρέφετο. ἧσσον γὰρ ἂν ἐγκατελείπετο ἐν τῇ κινήσει τοῦ ἄλλου σώματος. εἰ δέ τις σφαί
ρας δύο ῥάψαιτο ἐκ σκύτεος αἰγυπτίου τοιαύτας οἵας φορέουσιν οἱ ἐν τῇσι μεγάλῃσι πέδῃσιν πολ-
λὸν χρόνον πεπεδημένοι. αἱ δὲ σφαῖραι ἔχοιεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν χιτῶνας. τὰ μὲν πρὸς τοῦ τρώματος,
βαθυτέρους. τὰ δὲ πρὸς τῶν ἄρθρων, βραχυτέρους. εἶεν δὲ ὀγκηραὶ μὲν καὶ μαλθακαί. ἁρμόζου
σαι δέ, ἡ μὲν ἄνωθεν τῶν σφυρῶν. ἡ δὲ κάτωθεν τοῦ γόνατος. ἐκ δὲ πλαγίης ἑκατέρη δισσὰ ἑκατέρω
θεν ἔχοι προσηρτισμένα ἢ ἁπλοῦ ἱμάντος ἢ διπλόου βραχύτερα ὥσπερ ἀγκύλας. τὰ μέν τι τοῦ
σφυροῦ ἑκατέρωθεν. τὰ δέ τι τοῦ γούνατος. καὶ ἡ ἄνωθεν σφαῖρα ἕτερα τοιαῦτα ἔχοι κατὰ τὴν ἰθυω
ρίην τὴν αὐτὴν, κἄπειτα κρανεΐνας ῥάβδους λαβὼν ἴσας μέγεθος ἀλλήλῃσιν ἐχούσας. πάχος
μὲν ὡς δακτυλιαίας. μῆκος δὲ ὡς κεκαμμέναι ἐναρμόζουσιν ἐς τὰ ἀπαιωρήματα, ἐπιμελεόμενος
ὅκως τὰ ἄκρα τῶν ῥάβδων μὴ ἐς τὸν χρῶτα, ἀλλ' ἐς τὰ ἄκρα τῶν σφαιρέων ἐγκέλσει. εἶναι δὲ χρὴ
ζεύγεα τρία τῶν ῥάβδων, καὶ πλέω, καὶ τινὶ μακροτέρας τὰς ἑτέρας τῶν ἑτέρων. καὶ τινὶ καὶ
βραχυτέρας, καὶ μικροτέρας ὡς καὶ μᾶλλον διατείνειν ἢν βούληται. ἔστωσαν δὲ αἱ ῥάβδοι ἑκά-
τεραι ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῶν σφυρῶν. ταῦτα εἰ καλῶς μηχανοποιηθείη, τήν τε κατάτασιν δικαίην
παρέχοι καὶ ὁμαλὴν κατὰ τὴν ἰθυωρίην, καὶ τῷ τρώματι πόνος οὐδεὶς ἂν εἴη. τὰ γὰρ ἀποπιέσμα
τα, εἴ τι καὶ ἀποπιέζοιτο. τὰ μὲν ἂν, ἐς τὸν πόδα ἀπάγοιτο. τὰ δὲ, ἐς τὸν μηρόν. αἵ τε ῥάβδοι εὐθετώ
τεραι. αἱ μὲν, ἔνθεν. αἱ δὲ, ἔνθεν τῶν σφυρῶν. ὥστε μὴ κωλύεσθαι τὴν θέσιν τῆς κνήμης. τό τε τρῶμα
εὐκατάσκεπτον καὶ εὐβάστακτον. οὐδὲ γὰρ ἐμποδὼν εἴ τις ἐθέλοι τὰς δύο τῶν ῥάβδων τὰς ἀνωτέρω
αὐτὰς πρὸς ἀλλήλας ζεῦξαι. καὶ ἤν τις κούφως βούλοιτο ἐπιβάλλειν, ὥστε τὸ ἐπιβαλλόμενον
μετέωρον ἀπὸ τοῦ τρώματος εἶναι. εἰ μὲν οὖν αἵ τε σφαῖραι προσηνέες. καὶ καλαί. καὶ μαλθακαί. καὶ
καιναὶ ῥαφεῖεν. καὶ ἡ ἔντασις τῶν ῥάβδων χρηστῶς ἐνταθείη, ὥσπερ ἤδη εἴρηται, εὔχρηστον τὸ μηχάνη-
μα. εἰ δέ τι τουτέων μὴ καλῶς ἕξει, βλάπτοι ἂν μᾶλλον ἢ ὠφελέοι. χρὴ δὲ καὶ τὰς ἄλλας μηχανὰς, ἢ
καλῶς μηχανᾶσθαι, ἢ μὴ μηχανᾶσθαι. αἰσχρὸν γὰρ καὶ ἄτεχνον μηχανοποιέοντα ἀμηχανοποιέεσθαι.
τοῦτο δὲ οἱ πλεῖστοι τῶν ἰητρῶν τὰ κατήγματα, καὶ τὰ ξὺν ἕλκεσι, καὶ τὰ ἄνευ ἑλκέων τὰς πρώ
τας τῶν ἡμερέων ἰητρεύουσιν εἰρίοισιν ῥυπαροῖσιν, καὶ οὐδέν τι ἄτεχνον δοκέει τοῦτο εἶναι. ὅσοι μὲν
ἀναγκάζονται ὑπὸ τῶν αὐτίκα νεοτρώτων ἐόντων μὴ ἔχοντες ὀθόνια, εἰρίοισι παρασκευάσασθαι,
τουτέοισι πλείστη συγγνώμη. οὐ γὰρ ἄν τις ἔχοι ἄνευ ὀθονίων ἄλλο τι πολλῷ βέλτιον εἰρίου ἐπιδῆσαι
ἐπὶ τὰ τοιαῦτα. εἶναι δὲ χρὴ πάμπολλα. καὶ πάνυ καλῶς εἰργασμένα καὶ μὴ τρηχέα. τῶν γὰρ ὀλί
γων καὶ φλαύρων ὀλίγη καὶ ἡ δύναμις. ὅσοι δὲ ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἡμέρας, εἴρια ἐπιδέειν δικαιέουσι,
τρίτῃ δὲ καὶ τετάρτῃ ὀθονίοισιν ἐπιδέοντες πιέζουσι καὶ κατατείνουσιν, τότε μάλιστα οὗτοι πολ
λύ τι ἰητρικῆς καὶ κάρτα ἐπὶ καιρὸν ἀσυνετέουσιν. ἥκιστα γὰρ χρὴ τῇ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ στυφε-
λίζειν πάντα τὰ τρώματα. ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ εἰρῆσθαι, καὶ μηλώσιας δὲ πάσας φυλάττεσθαι
χρὴ. ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσιν καὶ ὁκόσοισιν ἄλλοισι τρώμασιν ἠρέθισται. τὸ ἐπίπαν γὰρ ἡ τρίτη καὶ
καὶ ἡ τετάρτη ἡμέρη ἐπὶ τοῖσι πλείστοισι τῶν τρωμάτων τίκτει τὰς παλιγκοτίας, καὶ ὅσα ἐς
φλεγμονὴν καὶ ἀκαθαρσίην ὁρμᾷ, καὶ ὅσα αὖ ἐς πυρετοὺς ἴει. καὶ μάλα πολλοῦ ἄξιον τοῦτο μάθη
μα, εἴπερ τι καὶ ἄλλο. τινὶ γὰρ οὐκ ἐπικοινωνέει τῶν ἐπικαιροτάτων ἐν ἰητρικῇ, οὐ κατὰ τὰ ἕλκεα
μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἄλλα πολλὰ νουσήματα. εἰ μή τις φύσει καὶ τἆλλα νοσήματα ἕλκεα εἶναι.

ἔχει γάρ τινα καὶ οὗτος ὁ λόγος ἐπιείκειαν, πολλαχῇ ἠθέλωσαι τὰ ἕτερα τοῖσιν ἑτέροισιν. ὁκόσοι μέν τοι δικαιεῦσιν εἰρίοισιν χρῆσθαι, ἐς ἂν ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσιν. ἔπειτα κατατείνειν τε καὶ κατορθοῦν, καὶ ὀθονίοισιν ἐπιδεῖν, οὗτοι οὐκ ἂν ἀσύνετοι ὁμοίως φανεῖεν. καὶ γὰρ τῆς φλεγμονῆς τὸ ἐπικαιρότατον παρεληλύθει, καὶ τὰ ὀστέα χαλαρὰ καὶ εὔθετα μετὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἂν εἴη. πολλῷ μέν τοι ἥσσων ἐστὶ καὶ αὕτη ἡ μελέτη τῆς ἐξ ἀρχῆς τοῖσιν ὀθονίοισιν ἐπιδέσιος. κεῖνος μὲν γὰρ ὁ τρόπος ἑβδομαίους ἐόντας ἀποδείκνυσι καὶ παρασκευάζει νάρθηξιν τελέως ἐπιδεῖν. οὗτος δὲ ὁ τρόπος πολὺ ὑστερεῖ. βλάβας δέ τινας καὶ ἄλλας ἔχει, ἀλλὰ μακρὸν ἂν εἴη πάντα γράφειν. ὁκόσοισι δὲ τὰ ὀστέα κατεηγότα καὶ ἐξίσχοντα μὴ δύνηται ἐς τὴν ἑωυτῶν χώρην καθιδρύεσθαι, ἥδε ἡ κατάτασις. σιδήρια χρὴ ποιέεσθαι, ἐς τοῦτον τὸν τρόπον ὅνπερ οἱ μοχλοὶ ἔχουσιν, οἷς οἱ λατύποι χρέονται. τὸ μέν τι πλατύτερον. τὸ δέ τι, στενότερον. εἶναι δὲ χρὴ καὶ τρία καὶ ἔτι πλείω ὡς τοῖς μάλιστα ἁρμόζουσι τις χρήσαιτο. ἔπειτα τουτέοισι χρὴ ἅμα τῇ κατατάσει μοχλεύειν ὑποβάλλοντα. πρὸς μὲν τὸ κατώτερον τοῦ ὀστέου, ἐρείδοντα. πρὸς δὲ τὸ ἀνώτερον, τῷ ἀνωτέρῳ τοῦ σιδηρίου. ἁπλῷ δὲ λόγῳ. ὥσπερ εἰ λίθον τις ἢ ξύλον μοχλεύοι ἰσχυρῶς. ἔστω δὲ ὡς στερεὰ τὰ σιδήρια ὡς οἷόν τε, ὡς μὴ κάμπτηται. αὕτη μεγάλη τιμωρίη, ἤν τε τὰ σιδήρια ἐπιτήδεια ᾖ καὶ μοχλεύηταί τις ὡς χρή. ὁκόσα γὰρ ἀνθρώποις ἄρμενα μεμηχάνηνται πάντων ἰσχυρότατά ἐστι τρία ταῦτα, ὄνου τε περιαγωγὴ, καὶ μόχλευσις, καὶ σφήνωσις. ἄνευ δὲ τούτων ἢ ἑνός δή τινος ἢ πάντων οὐδὲν τῶν ἔργων τῶν ἰσχυροτάτων οἱ ἄνθρωποι ἐπιτελέουσιν. οὔκων ἀτιμαστέη αὕτη ἡ μόχλευσις. εἰ γὰρ οὕτως ἐμπεσεῖται τὰ ὀστέα, ἢ οὐκ ἄλλως. ἢν δ' ἄρα τοῦ ὀστέου τὸ ἄνω παρηλλαγμένον μὴ ἐπιτήδειον ἔχῃ ἐνέδρην τῷ μοχλῷ, ἀλλὰ παροξὺ ὂν παραφέρει, παραγλύψαντα χρὴ τοῦ ὀστέου ἐνέδρην τῷ μοχλῷ ἀσφαλέα ποιῆσαι. μοχλεύειν δὲ χρὴ καὶ τείνειν αὐθημερὰ, ἢ δευτεραῖα. τριταῖα δὲ μή. τεταρταῖα δὲ, ὡς ἥκιστα, καὶ πεμπταῖα. καὶ γὰρ μὴ ἐμβάλλοντι, ὀχλήσαντι δὲ, ἐν ταύτῃσι τῇσιν ἡμέρῃσι φλεγμονὴν ἂν ποιήσειε, καὶ ἐμβάλλοντι οὐδὲν ἧσσον. σπασμὸν μέν τοι ἐμβάλλοντι, πουλὺ ἂν μᾶλλον ποιήσειεν ἢ ἀπορήσαντι ἐμβαλεῖν. ταῦτα εὖ χρὴ εἰδέναι. καὶ γὰρ εἰ ἐπιγένοιτο σπασμὸς ἐμβάλλοντι, ἐλπίδες μὲν οὐ πολλαὶ σωτηρίης. λυσιτελέει δὲ ὀπίσω ἐμβάλλειν τὸ ὀστέον εἰ οἷόν τε εἴη ἀόχλως. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖσιν χαλαρωτέροισι τοῦ καιροῦ σπασμοὶ, καὶ τέτανοι ἐπιγίνονται, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἐντεταμένοισι μᾶλλον, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος. οὐ χρὴ ἐνοχλέειν ἐν τῇσι προειρημένῃσιν ἡμέρῃσι ταύτῃσιν, ἀλλὰ μελετᾶν ὅκως ἥκιστα φλεγμαίνῃ τὸ ἕλκος καὶ μάλιστα ἐκπυήσῃ. ἐπὴν δὲ ἑπτὰ ἡμέραι παρέλθωσιν, ἢ ὀλίγῳ πλείους, ἢν ἀπύρετος ᾖ, καὶ μὴ φλεγμαίνῃ τὸ ἕλκος, τότε ἧσσον κωλύει ἢ πειρῆσθαι ἐμβάλλειν ἢν ἐλπίζῃς κρατήσειν, εἰ δὲ μὴ οὐδὲν δεῖ μάτην ὀχλέειν καὶ ὀχλέεσθαι. ἢν μὲν οὖν ἐμβάλῃς τὰ ὀστέα ἐς τὴν ἑωυτῶν χώρην, γεγράφαται ἤδη οἱ τρόποι ὡς χρὴ ἰητρεύειν, ἤν τε ἐλπίζῃς ὀστέα ἀποστήσεσθαι, ἤν τε μή. χρὴ δὲ καὶ ἢν μὲν ἐλπίζῃς ὀστέα ἀποστήσεσθαι ὡς ἔφην τῷ τρόπῳ τῶν ὀθονίων ἐπὶ πᾶσι τοῖσι τοιουτέοισι τὴν ἐπίδεσιν ποιέεσθαι ἐκ μέσου τοῦ ὀθονίου ἀρχόμενον, ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ, ὡς ἐπὶ δύο ἀρχαίων ἐπίδεσμις ὑποδεῖται. τεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ πρὸς τὴν μορφὴν τοῦ ἕλκεος, ὅκως ἥκιστα σεσηρὸς, καὶ εὐπεριπληγμένον ἔσται παρὰ τὴν ἐπίδεσιν. τοῖσι μὲν γὰρ ἐπὶ δεξιὰ ἐπιδεῖν ξυμφόρως ἔχει. τοῖσι δὲ ἐπ' ἀριστερά. τοῖσι δὲ ἀπὸ δύο ἀρχέων. ὁκόσα δὲ κατὰ τὴν πορήθη ὀστέα ἐμπεσεῖν, ταῦτα αὐτὰ εἰδέναι χρὴ ὅτι ἀποστήσεται, καὶ ὅσα τελέως ἐψιλώθη τῶν σαρκῶν, ψιλοῦται δὲ, ἐνίων μὲν, τὸ ἄνω μέρος, μετεξετέρων δὲ κύκλωθεν ἀμφιθνήσκουσιν αἱ σάρκες. καὶ τῶν μὲν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου τρώματος σεσάπρισται ἔνια τῶν ὀστέων, τῶν δ' οὔ. καὶ τῶν μὲν μᾶλλον, τῶν δ' ἧσσον. καὶ τὰ μὲν σμικρά. τὰ δὲ, μεγάλα. διότι οὖν ταῦτα τὰ εἰρημένα οὐκ ἔστιν ἑνὶ ὀνόματι εἰπεῖν ὁκότε τὰ ὀστέα ἀποστήσεται. τὰ μὲν γὰρ διὰ μικρότητα. τὰ δὲ, διὰ τὸ ἐπ' ἄκρον ἔχεσθαι θᾶσσον ἀφίσταται. τὰ δὲ, διὰ τὸ μὴ ἀφίστασθαι, ἀλλὰ λεπιδοῦσθαι καταξηρανθέντα, καὶ σαπρὰ γινόμενα. πρὸς δὲ τούτοις, διαφέρει τε καὶ ἰητρείη ἰητρείης. ὡς μὲν οὖν τὸ ἐπίπαν τάχιστα τουτέων ὀστέα ἀφίσταται, ὧν τάχισται μὲν αἱ ἐκπυήσιες. τάχισται δὲ καὶ κάλλισται αἱ σαρκοφυΐαι. καὶ γὰρ αἱ ὑποφυόμεναι σάρκες κατὰ τὸ σιναρὸν αὗται μετεωρίζουσι τὰ ὀστέα ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. ὅλος μὲν ὁ κύκλος τοῦ ὀστέου, ἢν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀποστῇ, καλῶς ἀποστήσεται. ἔνια γὰρ ὡς ἑξήκοντα ἡμέρας ἀφικνεῖται. τὰ μὲν γὰρ ἀραιότερα τῶν ὀστέων, θᾶσσον ἀφίσταται. τὰ δὲ στερεώτερα, βραδύτερον. τὰ δὲ ἄλλα τὰ μείω, πολλὸν ἐνδοτέρω. ἄλλα δ' ἄλλως. ἀποπρίειν δ' ὀστέον ὑπερέχον ἐπὶ τῶνδε τῶν προφασίων χρὴ, ἢν μὴ δύνηται ἐμβάλλειν, μικροῦ δέ τινος αὐτῷ δοκέει δεῖν παρελθεῖν, καὶ οἷόν τε ᾖ παραιρεθῆναι. ἤν τε ἀσηρὸν ᾖ καὶ θραῦόν τι τῶν σαρκίων, καὶ δυσθεσίην παρέχει. ψιλὸν δὲ τυγχάνει ἐόν. καὶ τὸ τοιοῦτον ἀφαιρέειν χρὴ, τὰ δ' ἄλλα οὐδὲν μέγα διαφέρει, οὔτε ἀποπρίσαι, οὔτε μὴ ἀποπρίσαι. σαφέως γὰρ εἰδέναι χρὴ ὅτι ὀστέα ὅσα τελέως στερέεται τῶν σαρκῶν καὶ ἐπιξηραίνεται, ὅτι πάντα τελέως ἀποστήσεται. ὅσα δὲ ἀπολεπιδοῦσθαι μέλλει, ταῦτα οὐ χρὴ ἀποπρίειν. τεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ ἀπὸ τῶν τεταγμένων σημείων τὰ τελέως ἀποστησόμενα. ἰητρεύειν δὲ τοὺς τοιούτους σπλήνεσι καὶ τῇ οἰνηρῇ ἰητρείῃ, ὥσπερ καὶ πρόσθεν γέγραπται τῶν ἀποστησομένων ὀστέων. φυλάσσεσθαι

δὲ χρὴ

δὲ χρὴ μὴ καταψυχροῖσι τέγγειν τὸν πρῶτον χρόνον. ῥιγέων γὰρ πυρετωδέων κίνδυνος. κίνδυνος δὲ
καὶ σπασμῶν, προκαλέεται γὰρ ἀεὶ σπασμὸν τὰ ψυχρά. ποτὲ δὲ καὶ ἕλκει. εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι περ
ἀνάγκη βραχύτερα τὰ σώματα ταύτῃ γίνεσθαι, ὧν ἀμφότερα τὰ ὀστέα κατεηγότα καὶ παρηλ-
λαγμένα ἰητρεύηται, καὶ οἷς ὅλως καὶ ὁ κύκλος τοῦ ὀστέου ἀπέστη. ὅσων δὲ μηροῦ ὀστέον ἢ βραχίονος
ὑπερέχῃ, οὗτοι οὐ μάλα περιγίνονται. τὰ γὰρ ὀστέα μεγάλα καὶ πολυμύελα καὶ πολλὰ καὶ ἐπίκαιρα
τὰ συντιτρωσκόμενα καὶ νεῦρα, καὶ μύες καὶ φλέβες, καὶ ἢν μὲν ἐμβάλλοις σπασμοὶ φιλέουσιν
ἐπιγίνεσθαι. μὴ ἐμβληθεῖσι δὲ πυρετοὶ ὀξέες καὶ ἐπίχολοι καὶ λυγγώδεες, καὶ ἐπιμελαίνονται.
περιγίνονται δὲ οὐχ ἧσσον οἷσι μὴ ἐμβληθῇ μηδὲ πειρηθῇ ἐμβάλλεσθαι. ἔτι δὲ μᾶλλον περιγίνον-
ται οἷσι τὸ κάτω μέρος τοῦ ὀστέου ὑπερέχει, ἢ οἷσι τὸ ἄνω. περιγίνονται δ᾽ ἂν καὶ οἷσιν ἐμβληθείη. σπα-
νίως γε μήν. μελέται γὰρ μελετέων μέγα διαφέρουσιν, καὶ φύσιες φυσίων τῶν σωμάτων εἰς εὐφο-
ρίην. διαφέρει δὲ μέγα καὶ ἢν ἔσω τοῦ βραχίονος καὶ τοῦ μηροῦ τὰ ὀστέα ὑπερέχῃ. πολλαὶ γὰρ καὶ ἐπί-
καιροι κατατάσιες φλεβῶν ἐν τῷ ἔσω μέρει. ὧν ἔνιαι τιτρωσκόμεναι σφάγιαί εἰσιν. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τῷ
ἔξω μέρει. ἧσσον δέ. ἐν τοῖσιν οὖν τοιούτοισι τρώμασι τοὺς μὲν κινδύνους οὐ χρὴ λήθειν, ὁκοῖοι τινές
εἰσιν, καὶ προλέγειν χρὴ πρὸς τοὺς καιρούς. εἰ δὲ ἀναγκάζοιο μὲν ἐμβαλεῖν. ἐλπίζοις δὲ ἐμβάλλειν καὶ
μὴ πολλὴ ἡ παράλλαξις ᾖ τοῦ ὀστέου, καὶ μὴ ξυνδεδραμήκοιεν οἱ μύες, φιλέουσι γὰρ ξυνδεῖν, ἡ μό-
χλευσις καὶ τούτοισι μετὰ τῆς κατατάσιος εὖ ἂν ξυλλαμβάνοιτο. ἐμβάλλοντα δὲ ἐλλέβορον μαλθα-
κὸν πιπίσαι χρὴ αὐθημερὸν, ἢν αὐθημερὸν ἐμβληθῇ, εἰ δὲ μὴ οὐδ᾽ ἐγχειρέειν χρή. τὸ δ᾽ ἕλκος ἰητρεύειν
χρὴ οἷσιπερ κεφαλῆς ὀστέα κατεηγῆς, καὶ ψυχρὸν μηδὲν προσφέρειν. σιτίων δὲ στερῆσαι τελέως. καὶ
ἢν μὲν πικρόχολος φύσει ᾖ, ὀξύγλυκυ εὐῶδες ὀλίγον ἐπὶ ὕδωρ ἐπιστάζοντα τουτέῳ διαιτᾶν. ἢν
δὲ μὴ πικρόχολος ᾖ, ὕδατος πόματι χρῆσθαι. καὶ ἢν μὲν πυραιταίνῃ ξυνεχῶς, τεσσαρεσκαίδεκα
ἡμέρας τὸ ἐλάχιστον οὕτω διαιτᾶν. ἢν δὲ ἀπύρετος ᾖ, ἑπτὰ ἡμέρῃσιν. ἔπειτα ἐκ προσαγωγῆς κατὰ
λόγον, φαύλην δίαιταν ἄγειν. καὶ οἷσιν ἂν μὴ ἐκβληθῇ τὰ ὀστέα καὶ τὴν φαρμακείην χρὴ τοιαύτην
ποιέεσθαι, καὶ τῶν ἑλκέων τὴν μελέτην, καὶ τὴν δίαιταν. ὡσαύτως καὶ τὸ ἀπαιωρεύμενον τοῦ σώμα-
τος μὴ κατατείνειν, ἀλλὰ προσάγειν μᾶλλον, ὥστε χαλαρώτερον εἶναι τὸ κατὰ τὸ ἕλκος. τῶν δὲ
ὀστέων ἀπόστασις χρονίη, ὥσπερ καὶ πρόσθεν εἴρηται. μάλιστα δὲ χρὴ τὰ τοιαῦτα διαφυγεῖν. ἀλλ᾽ ἤν τις
καλὴν ἔχῃ τὴν ἀποφυγήν, αἵ τε γὰρ ἐλπίδες ὀλίγαι, καὶ οἱ κίνδυνοι πολλοί. καὶ μὴ ἐμβάλλων ἄτε-
χνος ἂν δοκέοι εἶναι, καὶ ἐμβάλλων ἂν ἐγγυτέρω τοῦ θανάτου ἀγάγοι, ἢ σωτηρίης. τὰ δὲ ὀλισθήμα-
τα τὰ κατὰ γούνατα, καὶ τὰ διακινήματα τῶν ὀστέων εὐηθέστερα πουλὺ τῶν κατ᾽ ἀγκῶνα κινη-
μάτων καὶ ὀλισθημάτων. τό, τε γὰρ ἄρθρον τοῦ μηροῦ εὐσταλέστερον ὡς ἐπὶ μεγέθει, ἢ τὸ τοῦ βραχίονος.
καὶ δικαίην φύσιν μοῦνον ἔχον, καὶ ταύτην περιφερέα. τὸ δὲ τοῦ βραχίονος ἄρθρον μέγα καὶ βα-
θμίδας πλείονας ἔχον. πρὸς δὲ τούτοις. τὰ μὲν κνήμης ὀστέα παραπλήσια μήκεός ἐστι καὶ σμι-
κρόν τι οὐκ ἄξιον λόγου τὸ ἔξω ὀστέον ὑπερέχει οὐδενὸς μεγάλου κώλυμα ἐόν, ἀφ᾽ οὗ πέφυκεν ὁ ἔξω
τένων ὁ παρὰ τὴν ἰγνύην. τὰ δὲ τοῦ πήχεος ὀστέα, ἄνισά ἐστιν. καὶ τὸ βραχύτερον παχύτερον
συχνῷ. τὸ δὲ λεπτότερον, πολλῷ ὑπερβάλλει καὶ ὑπερέχει τὸ ἄρθρον. ἐξήρτηται μέντοι καὶ
τούτων τῶν νεύρων κατὰ τὴν κοινὴν ξύμφυσιν τῶν ὀστέων. πλεῖον δὲ μέρος ἔχει τὸ ἄρθρον. ἐξήρτη-
ται μέντοι καὶ τούτων τῶν νεύρων κατὰ τὴν κοινὴν ξύμφυσιν τῶν ὀστέων. πλεῖον δὲ μέρος ἔχει τῆς
ἐξαρτήσιος τῶν νεύρων ἐν τῷ βραχίονι τὸ λεπτὸν ὀστέον. ἤπερ τὸ παχύ. ἡ μὲν οὖν φύσις τοιουτότρο-
πος τῶν ἄρθρων τούτων καὶ τῶν ὀστέων τοῦ ἀγκῶνος. καὶ διὰ τὸν τρόπον τῆς φύσιος τὰ κατὰ γόνυ
ὀστέα. πολλάκις μὲν ὀλισθαίνει. ῥηϊδίως δὲ ἐμπίπτει. φλεγμονὴ δὲ οὐ μεγάλη προσγίνεται, οὐδὲ δε-
σμὸς τοῦ ἄρθρου. ὀλισθαίνει δὲ τὰ πλεῖστα ἐς τὸ εἴσω μέρος, ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ ἐς τὸ ἔξω. ποτὲ δὲ καὶ ἐς
τὴν ἰγνύην. τούτων ἁπάντων αἱ ἐμβολαὶ οὐ χαλεπαί, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔξω καὶ ἔσω ὀλισθαίνοντα,
καθῆσθαι μὲν χρὴ τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ χαμαιζήλου τινός. τὸ δὲ σκέλος ἀνωτέρω ἔχειν μὴ μὴν πολλῷ.
κατάτασις δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ μετρίη ἀρκέει. τῇ μὲν κατατείνειν τὴν κνήμην. τῇ δὲ ἀντιτείνειν τὸν
μηρόν. Τὰ δὲ κατὰ τὴν ἀγκῶνα ὀχλωδέστερά ἐστιν τῶν κατὰ τὸ γόνυ καὶ δυσεμβολώτερα, καὶ
διὰ τὴν φλεγμονὴν, ἢν μή τις αὐτίκα ἐμβάλοι. ὀλισθαίνει μὲν γὰρ ἧσσον, ἢ ἐκεῖνα, δυσεμβολώτε-
ρα δὲ καὶ δυσθετώτερα, καὶ ἐπιφλεγμαίνει μᾶλλον καὶ ἐπιπωροῦται. ἔστι δὲ καὶ τούτων τὰ μὲν
πλεῖστα, σμικραὶ ἐγκλίσιες. ἄλλοτε ἐς τὸ πρὸς τῶν πλευρέων μέρος. ἄλλοτε ἐς τὸ ἔξω. οὐ πᾶν δὲ τὸ
ἄρθρον μεταβεβηκὸς, ἀλλὰ μένον τὸ κατὰ τὸ κοῖλον ὀστέον τοῦ ὀστέου τοῦ βραχίονος, ἢ τὸ τοῦ πήχεος
ὀστέον τὸ ὑπερέχον ἔχει. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα, κἢν τῇ ἢ τῇ ὀλισθῇ, ῥηΐδιον ἐμβάλλειν, καὶ ἀπόχρη ἡ
κατάτασις ἡ ἐς τὸ ἰθὺ γινομένη κατ᾽ ἰθυωρίην τοῦ βραχίονος, τὸν μὲν κατὰ τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς
τείνειν. τὸν δὲ κατὰ τὴν μασχάλην περιβάλλοντα. τὸν δὲ τῇ ἑτέρῃ πρὸς τὸ ἐξεστὸς ἄρθρον τὸ θέ-
ναρ. προσβάλλοντα ὠθέειν. τῇ δ᾽ ἑτέρῃ ἀντωθέειν προσβάλλοντα ἐγγὺς τῷ ἄρθρῳ. ὑπακούει δὲ οὐ
βραδέως ἐμβαλλόμενα, τὰ τοιαῦτα ὀλισθήματα, ἢν πρὶν φλεγμονὴν ἐμβάλλῃ τις. ὀλισθαίνει δέ,
ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ μᾶλλον ἐς τὸ ἔσω μέρος. ὀλισθαίνει δὲ καὶ ἐς τὸ ἔξω. εὔδηλα δὲ τῷ σχήματι, καὶ

πολλάκις ἐμπίπτει τὰ τοιαῦτα, καὶ ἄνευ ἰσχυρῆς κατατάσιος. χρὴ δὲ τῶν ἔσω ὀλισθαινόντων τὸ μὲν ἄρθρον ἀπωθέειν ἐς τὴν φύσιν. τὸν δὲ πῆχυν ἐς τὸ καταπρηνὲς μᾶλλον ῥέποντα περιάγειν. τὰ μὲν πλεῖστα ἀγκῶνος τοιαῦτα ὀλισθήματα. ἢν δὲ ὑπερβῇ τὸ ἄρθρον ἢ ἔνθα ἢ ἔνθα ὑπὲρ τὸ ὀστέον τοῦ πήχεος τὸ ὑπερέχον ἐς τὸ κοῖλον τοῦ βραχίονος. γίνεται μὲν οὖν ὀλιγάκις τοῦτο. ἢν δὲ γένηται, οὐκ ἔτι ὁμοίως ἡ κατάτασις, ἡ ἐς τὴν ἰθυωρίην γινομένη ἐπιτηδείη τῶν τοιουτέων ὀλισθημάτων. κωλύει γὰρ ἐν τῇ τοιαύτῃ κατατάσει τὸ ἀπὸ τοῦ πήχεος ὑπερέχον ὀστέον τὴν ὑπέρβασιν τοῦ βραχίονος. χρὴ τοίνυν τοῖσιν οὕτως ἐκβεβληκόσι τὴν κατάτασιν ποιέεσθαι τοιαύτην, οἵη περ πρόσθεν γέγραπται, ἐπήν τις ὀστέα βραχίονος κατεηγότα ἐπιδέῃ. ἀπὸ μὲν τῆς μασχάλης, ἐς τὸ ἄνω τείνεσθαι. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀγκῶνος αὐτοῦ ἐς τὸ κάτω ἀναγκάζειν. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα ὁ βραχίων ὑπερεωρηθείη ὑπὲρ τῆς ἑωυτοῦ βαθμίδος. ἢν δὲ ὑπερεωρηθῇ, ῥηϊδίη ἡ κατάτασις τοῖσι θέναρσι τῶν χειρῶν· τὸ μὲν ὑπερεστεὸς τοῦ βραχίονος ἐμβάλλοντα ὠθέειν. τὸ δὲ ἐς τὸ τοῦ πήχεος ὀστέον τὸ παρὰ τὸ ἄρθρον ἐμβάλλοντα ἀντωθέειν. τὸν αὐτὸν τρόπον ἄμφω. ἥσσον μέν τοι ἡ τοιαύτη κατάτασις τοῦ τοιούτου ὀλισθήματος δικαιοτάτη. ἐμβληθείη δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἐς ἰθὺ κατατάσιος. ἥσσον δὲ ἢ οὕτω. ἢν δὲ ἐς τοὔμπροσθεν ὀλισθῇ ὁ βραχίων, ἐλαχιστάκις μὲν τοῦτο γίνεται. ἀλλὰ τί ἂν ἐξαπίνης ἐκπάλησις οὐκ ἐμβάλλοι. πολλὰ γὰρ καὶ παρὰ τὴν οἰκείαν φύσιν ἐμπίπτει. κἢν μέγα τι ᾖ τὸ κωλῦον. ταύτῃ δὲ τῇ ἐκπαλήσει μέγα τι τὸ ὑπερβαινόμενον τὸ ὑπὲρ τὸ παχύτερον τῶν ὀστέων καὶ τῶν νεύρων συχνὴ κατάτασις. ὅμως δὲ δή τισιν ἐξεπάλησεν. σημεῖον δὲ τοῖς οὕτως ἐκπαλήσασιν. οὐδὲν γὰρ χρῆμα τοῦ ἀγκῶνος κάμψαι δύνανται. εὔδηλον δὲ καὶ τὸ ἄρθρον ψαυόμενον. ἢν μὲν οὖν μὴ αὐτίκα ἐμβληθῇ ἰσχυραὶ καὶ βίαιοι φλεγμοναὶ καὶ πυρετώδεες γίνονται. ἢν δὲ δὴ αὐτίκα τις παρατύχῃ εὐέμβολον. χρὴ δὲ ὀθόνιον σκληρὸν εἱλιγμένον ἀρκέσει μὴ μέγα ἐνθέντα πλάγιον ἐς τὴν καμπὴν τοῦ ἀγκῶνος ἐξαπίνης ξυγκάμψαι τὸν ἀγκῶνα, καὶ προσαγαγεῖν ὡς μάλιστα τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ὦμον. ἱκανὴ μὲν οὖν αὕτη ἡ ἐμβολὴ τοῖσιν οὕτω ἐκπαλήσασιν. ἀτὰρ καὶ ἐς τὸ ἰθὺ κατάτασις, δύναται εὐθετίζειν τοῦτον τὸν τρόπον τῆς ἐμβολῆς, τοῖσι μέντοι θέναρσι τῆς χειρὸς χρή. τὸν μὲν ἐμβάλλοντα ἐς τὸ τοῦ βραχίονος ὑπερέχον τὸ παρὰ τὴν καμπὴν ὀπίσω ἀπωθέειν. τὸν δέ τινα κάτωθεν ἐς τὸ τοῦ ἀγκῶνος ὀξὺ ἐμβάλλοντα ἀντωθέειν ἐς τὴν ἰθυωρίην τοῦ πήχεος ῥέποντα. δύναται δὲ ἐν τουτέῳ τῷ τρόπῳ τοῦ ὀλισθήσιος κἀκείνη ἡ κατάτασις ἡ πρόσθεν γεγραμμένη ὡς χρὴ κατατείνειν τὰ ὀστέα τοῦ βραχίονος κατεηγότα, ἐπὴν μέλλωσιν ἐπιδεῖσθαι. ἐπὴν δὲ κατατανθῇ οὕτω χρὴ τοῖσι θέναρσι τὰς προσβολὰς ποιέεσθαι, ὥσπερ καὶ πρόσθεν γέγραπται. ἢν δὲ εἰς τοὔπισω βραχίων ἐκπέσῃ, ὀλιγάκις δὲ τοῦτο γίνεται, ἐπωδυνώτατον δὲ τοῦτο πάντων καὶ πυρετωδέστατον ξυνεχέων πυρετῶν καὶ ἀκρηχόλων θανατωδέων καὶ ὀλιγημερέων. οἱ τοιοῦτοι ἐκτανύειν οὐ δύνανται. ἢν μὲν οὖν αὐτίκα παρατύχοις βιάσασθαι χρὴ ἐκτανύσαντα τὸν ἀγκῶνα, καὶ αὐτόματον ἐμπίπτει. ἢν δέ γε φθάσῃ πυρετήνας, οὐκέτι χρὴ ἐμβάλλειν. κατατείνειεν γὰρ ἂν ἡ ὀδύνη ἀναγκαζομένου. ὡς δὲ ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι, οὐδ' ἄλλο χρὴ ἄρθρον πυρεταίνοντι ἐμβάλλειν. ἥκιστα δὲ ἀγκῶνα. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα σίνεα κατ' ἀγκῶνα καὶ ὀχλώδεα. τοῦτο μὲν γὰρ τὸ παχύτερον ὀστέον ἐστὶν ὅτε ἐκινήθη ἀπὸ τοῦ ἑτέρου καὶ οὔτε ξυγκάμπτειν, οὔτε κατατανύειν ὁμοίως δύναται. δῆλον δὲ γίνεται ψαυόμενον κατὰ τὴν σύγκαμψιν τοῦ ἀγκῶνος παρὰ τὴν διαχίδα τῆς φλεβὸς τὴν ἄνωθεν τοῦ μυὸς τείνουσαν. οἷσι δὲ τὸ τοιοῦτον οὐκέτι ῥηΐδιον ἐς τὴν ἑωυτοῦ φύσιν ἀγαγεῖν. οὐδὲ γὰρ ἄλλην οὐδὲ μίαν ῥηΐδιον ξυμφυάδα κοινὴν δύο ὀστέων κινηθεῖσαν ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν ἱδρυνθῆναι, ἀλλ' ἀνάγκη ὄγκον ἴσχειν τὴν διάστασιν. ὡς δ' ἐπιδέειν χρὴ ἐν ἄρθρῳ ἐν τῇ κατὰ σφυρὸν ἐπιδέσει εἴρηται. ἔστι δ' οἷσι κατήγνυται τοῦ πήχεος τὸ ὀστέον τὸ ὑποτεταγμένον τῷ βραχίονι. ὅτε μὲν τὸ χονδρῶδες αὐτοῦ ἀφ' οὗ πέφυκεν ὁ τένων ὄπισθεν τοῦ βραχίονος, καὶ ἐπὴν τοῦτο κινηθῇ πυρετῶδες, καὶ κακόηθες γίνεται, τὸ μέντοι ἄρθρον μένει ἐν τῇ ἑωυτοῦ χώρῃ. ἴσως γὰρ ἡ βάσις αὐτέου ταύτῃ ὑπερέχει. ὅταν δὲ ἀπαγῇ ταύτῃ ᾗ ὑπερέχει ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος πλανωδέστερον τὸ ἄρθρον γίνεται, ἢν παντάπασιν ἀποκαυλισθῇ. ἀσινέστερα δὲ ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι πάντα τὰ κατηγνύμενα τῶν ὀστέων ἐστὶν, ἢ οἷσι τὰ μὲν ὀστέα οὐ κατάγνυται, φλέβες δὲ καὶ νεῦρα ἐπίκαιρα ἀμφιφλᾶται, ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισιν. ἐγγυτέρω γὰρ θανάτου πελάζει ταῦτα ἢ ἐκεῖνα. ἢν ἐκπυρωθῇ ξυνεχεῖ πυρετῷ ὀλίγα γε μὲν τὰ τοιαῦτα κατήγματα γίνεται. ἔστι δ' ὅτε αὐτὴ ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος κατὰ τὴν ἐπίφυσιν κατάγνυται. τοῦτο δὲ δοκέω κακοσινώτερον εἶναι πολλῷ, πολλῷ τινὶ εὐηθέστερον τῶν κατ' ἀγκῶνα σινέων ἐστίν. ὡς μὲν οὖν ἕκαστα τῶν ὀλισθημάτων ἁρμόσει ἐμβάλλειν μάλιστα ἰητρεύειν γέγραπται. καὶ ὅτι παραχρῆμα ἐμβάλλειν μάλιστα ἄρθρον ξυμφέρει διὰ τὸ τάχος τῆς φλεγμονῆς τῶν νεύρων. καὶ γὰρ ἢν ἐκπεσόντα αὐτίκα ἐμπέσῃ, ὁμοίως φιλέει τὰ νεῦρα ξύντασιν ποιέεσθαι, καὶ κωλύειν ἐπὶ πόσον χρόνον τήν τε ἔκτασιν ὅσην περ φιλέει ποιέεσθαι, τήν τε ξύγκαμψιν. ἰητρεύειν δὲ πάντα παραπλησίως ταῦτα ξυμφέρει, καὶ ὁκόσα ἄγνυται, καὶ ὁκόσα διΐσταται, καὶ ὁκόσα ὀλισθαίνει. πάντα γὰρ χρὴ ὀθονίοισι πολλοῖσι καὶ σπλήνεσι καὶ κηρωτῇ ἰητρεύειν, ὥσπερ καὶ τἄλλα κατήγματα

τα τὸ δὲ

τα τὸ δὲ σχῆμα τοῦ ἀγκῶνος. ἐν τούτοισι δὲ καὶ παντάπασι δεῖ τοιοῦτον ποιέεσθαι, διότι πρὸς οἷσιν ὁ βραχίων ἐπελεῖτο κατεαγεὶς, καὶ πῆχυς. κοινότατον μὲν γὰρ πᾶσι τοῖσιν ὀλισθήμασιν. καὶ τοῖσι κινήμασιν. καὶ τοῖσι κατήγμασιν τοῦτο τὸ σχῆμα ἐστίν. κοινότατον δὲ πρὸς τὴν ἔπειτα διάτασιν, καὶ τὸ ἐκτανύειν ἕκαστα, καὶ ξυγκάμπτειν. ἐντεῦθεν γὰρ ὁδοὶ ἐς ἀμφότερα παραπλήσιοι. εὐοχώτατον δὲ καὶ εὐανάληπτον αὐτῷ τῷ κάμνοντι τοῦτο τὸ σχῆμα. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις εἰ ἄρα κρατηθείη ὑπὸ τοῦ πωρώματος. εἰ μὲν ἐκτεταμένη ἡ χεὶρ κρατηθείη, κρέσσων ἂν εἴη μὴ προσεοῦσα. πολλῷ μὲν γὰρ κώλυμα εἴη. ὠφελείη δὲ ὀλίγον. εἰ δ' αὖ ξυγκεκαμμένη, μᾶλλον εὔχρηστος ἂν εἴη. πολλῷ δὲ εὐχρηστοτέρη εἴη τὸ διὰ μέσου σχῆμα ἔχουσα πωρωθείη κρέσσων. τὰ μὲν περὶ τοῦ σχήματος τοιαῦτα. ἐπιδεῖν δὲ χρὴ τήν τε ἀρχὴν τοῦ πρώτου ὀθονίου βαλλόμενον κατὰ τὸ βλαφθὲν ἤν τε κατεαγῇ, ἤν τε ἐκστῇ, ἤν τε διαστῇ. καὶ τὰς περιβολὰς τὰς πρώτας κατὰ τούτου ποιέεσθαι, καὶ ἐρηρείσθω μάλιστα ταύτῃ. ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν ἐπὶ ἧσσον. τὴν δὲ ἐπίδεσιν κοινὴν ποιέεσθαι χρὴ τοῦ τε πήχεος καὶ τοῦ βραχίονος, καὶ ἐπὶ πουλὺ πλέον ἑκατέρου ἢ ὡς οἱ πλεῖστοι ποιέουσιν, ὅκως ἐξαρίηται ὡς μάλιστα ἀπὸ τοῦ σίνεος τὸ οἴδημα ἔνθεν καὶ ἔνθεν. προσπεριβαλλέσθω δὲ καὶ τὸ ὀξὺ τοῦ πήχεος ἤν τε κατὰ τοῦτο ᾖ, ἤν τε μὴ, ἵνα τὸ οἴδημα ἐνταῦθα περὶ αὐτὰ ξυλλέγηται. περιφεύγειν δὲ χρὴ ἐν τῇ ἐπιδέσει, ὅκως μὴ κατὰ τὴν καμπὴν πολλῷ τοῦ ὀθονίου ἠθροισμένον ἔσται ἐκ τῶν δυνατῶν. πεπιέχθαι δὲ κατὰ τὸ σίνος ὡς μάλιστα, καὶ τὰ ἄλλα καταλαβέτω αὐτὸν περὶ τῆς πιέξιος καὶ τῆς χαλάσιος ταῦτα. καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἕκαστα ὥσπερ τῶν ὀστέων τῶν κατεηγότων ἐν τῇ ἰητρείῃ πρόσθεν γέγραπται. καὶ αἱ μεταπιδέσιες διὰ τρίτης ἔστωσαν. χαλαρὰ δὲ δοκέετω τῇ τρίτῃ ὥσπερ καὶ τότε καὶ νάρθηκας προσπεριβάλλειν ἐν τῷ ἱκνευμένῳ χρόνῳ. οὐδὲν γὰρ ἀπὸ τρόπου. καὶ τοῖσι τὰ ὀστέα κατεηγόσι, καὶ τοῖσι μὴ, ἢν μὴ πυρεταίνῃ. ὡς χαλαρωτάτους δὲ τοὺς μὲν, ἀπὸ τοῦ βραχίονος κατατεταμένους. τοὺς δὲ, ἀπὸ τοῦ πήχεος κειμένους. ἔστωσαν δὲ μὴ παχέες οἱ νάρθηκες. ἀναγκαῖον δὲ καὶ ἀνίσους αὐτοὺς εἶναι ἀλλήλοισιν. παραλλάσσειν δὲ παρ' ἀλλήλους. ᾗ ἂν ξυμφέρει τεκμαιρόμενον πρὸς τὴν ξύγκαμψιν. ἀτὰρ καὶ τῶν σπληνῶν τὴν πρόσθεσιν τοιαύτην χρὴ ποιέεσθαι. ὥσπερ καὶ τῶν ναρθήκων εἴρηται. ὀγκηροτέρους δὲ ὀλίγῳ κατὰ τὸ σίνος προστιθέναι. τοὺς δὲ χρόνους τοὺς ἀπὸ τῆς φλεγμονῆς τεκμαίρεσθαι, καὶ ἀπὸ τῶν πρόσθεν γεγραμμένων.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἌΡΘΡΩΝ.

Ὤμου δὲ ἄρθρον ἕνα τρόπον οἶδα ὀλισθάνον τὸ ἐς τὴν μασχάλην. ἄνω δὲ, οὐδέποτε εἶδον, οὐδὲ ἐς τὸ ἔξω. οὐ μέντοι διισχυριείω γε, εἰ ὀλισθάνοι ἂν, ἢ οὔ, καίπερ ἔχων περὶ αὐτοῦ, ὅ, τι λέγω, ἀτὰρ, οὐδὲ ἐς τὸ ἔμπροσθεν οὐδέπω ὄπωπα ὃ δὲ τοῦτο ὅτι ἔδοξέ μοι ὠλισθηκέναι, τοῖσι μέντοι ἰητροῖσι δοκέει κάρτα ἐς τοὔμπροσθεν ὀλισθαίνειν, καὶ μάλιστα ἐξαπατῶνται ἐν τούτοισιν, ὧν ἂν φθίσις καταλάβῃ τὰς σάρκας τὰς περὶ τὸ ἄρθρον τε καὶ τὸν βραχίονα. φαίνεται γὰρ ἐν τοῖσι τοιούτοισι παντάπασιν ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος, ἐξέχουσα ἐς τοὔμπροσθεν. ἐγὼ δέ ποτε τὸ τοιοῦτον οὐ φὰς ἐκπεπτωκέναι ἤκουσα φλαύρως ὑπό τε τῶν ἰητρῶν, ὑπό τε τῶν δημοτέων διὰ τοῦτο τὸ πρῆγμα, ἐδόκεον γὰρ αὐτοῖσιν ἠγνοηκέναι, μοῦνος, οἱ δὲ ἄλλοι πάντες ἐγνωκέναι, καὶ οὐκ ἠδυνάμην αὐτοὺς ἀναγνῶσαι, εἰ μὴ μόλις ὅτι τὸ δ' ἐστὶ τοιόνδε. εἴ τις τοῦ βραχίονος ψιλώσειε μὲν τῶν σαρκῶν τὴν ἐπωμίδα, ψιλώσειε δὲ, ᾗ ὁ μῦς ἀνατείνει. ψιλώσειε δὲ, τὸν τένοντα, τὸν κατὰ τὴν μασχάλην καὶ τὴν κληῖδα πρὸς τὸ στῆθος ἔχοντα, φαίνοιτο ἂν ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος ἐς τοὔμπροσθεν ἐξέχουσα ἰσχυρῶς, καίπερ οὐκ ἐκπεπτωκυῖα. πέφυκε γὰρ ἐς τοὔμπροσθεν, προπετὴς ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος. τὸ δ' ἄλλο ὀστέον τοῦ βραχίονος, ἐς τὸ ἔξω καμπύλον. ὁμιλέει δὲ ὁ βραχίων τῷ κοίλῳ τῆς ὠμοπλάτης πλάγιος, ὅταν παρὰ τὰς πλευρὰς παρατεταμένος ᾖ. ὅταν μέντοι ἐς τοὔμπροσθεν ἐκτανυσθῇ ἡ ξύμπασα χεὶρ, τότε ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος, κατ' ἴξιν τῆς ὠμοπλάτης τῷ κοίλῳ γίνεται, καὶ οὐκέτι ἐξέχειν ἐς τοὔμπροσθεν φαίνεται. περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος, οὐδέποτε εἶδον, οὐδὲ εἰς τοὔμπροσθεν ἐκπεσὸν οὐ μὴν ἰσχυριείω γε οὐδὲ περὶ τούτου, εἰ μὴ ἐκπέσῃ ἂν οὕτως, ἢ οὔ. ὅταν οὖν ἐκπέσῃ ὁ βραχίων ἐς τὴν μασχάλην, ἅτε πολλοῖσιν ἐκπίπτοντος, πολλοὶ ἐπίστανται ἐμβάλλειν. εὐπαίδευτον δέ ἐστι τὸ εἰδέναι πάντας τοὺς τρόπους οἷσιν οἱ ἰητροὶ ἐμβάλλουσι. καὶ ὡς ἄν τις αὐτοῖσι τοῖσι τρόποισι τούτοισι κάλλιστα χρῷτο. χρέεσθαι δὲ χρὴ τῷ κρατίστῳ τῶν τρόπων ἢν τὴν ἰσχυροτάτην ἀνάγκην ὁρᾷς. κράτιστος δὲ ὁ ὕστατος γεγραψόμενος. ὅσοισι μὲν οὖν πυκνὰ ἐκπίπτει ὁ ὦμος, ἱκανοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αὐτοὶ σφίσιν αὐτοῖσιν ἐμβάλλειν εἰσίν. ἐνθέντες γὰρ τῆς ἑτέρης χειρὸς τοὺς δακτύλους ἐς τὴν μασχάλην, ἀναγκάζουσιν ἄνω τὸ ἄρθρον, τὸν δὲ ἀγκῶνα παράγουσιν ἐπὶ τὸ στῆθος. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τοῦτον καὶ ὁ ἰητρὸς ἂν ἐμβάλλοι, εἰ αὐτὸς μὲν ὑπὸ τὴν μασχάλην, ἐσωτέρω τοῦ ἄρθρου ἐκπεπτωκότος, ὑποτείνας τοὺς δακτύλους ἀπαναγκάζοι ἀπὸ τῶν πλευρέων ἐμβάλλειν τὴν ἑωυτοῦ κεφαλὴν ἐς τὸ ἀκρώμιον, ἀντερείσιος ἕνεκα, τοῖσι δὲ γούνασι πα-

ρα τὸν ἀγκῶνα ἐς τὸν βραχίονα ἐμβαλὼν αὐτόθεν πρὸς τὰς πλευράς. ξυμφέρει δὲ καρτερὰς
τὰς χεῖρας ἔχειν τὸν ἐμβάλλοντα, ἢ αὐτὸς μὲν τῇσι χερσὶ καὶ τῇ κεφαλῇ, οὕτω ποιοίη. ἄλλος δέ τις
τὸν ἀγκῶνα παράγοι παρὰ τὸ στῆθος. ἔστι δὲ ἐμβολὴ ὤμου, καὶ ἐς τοὐπίσω ὑποβάλλοντα τὸν πῆχυν
ἐπὶ τὴν ῥάχιν, ἔπειτα τῇ μὲν ἑτέρῃ χειρὶ ἀνακλᾶν ἐς τὸ ἄνω τοῦ ἀγκῶνος ἐχόμενον, τῇ δὲ ἑτέρῃ
παρὰ τὸ ἄρθρον ὄπισθεν ἐρείδειν. αὕτη ἡ ἐμβολὴ, καὶ ἡ πρόσθεν εἰρημένη, οὐ κατὰ φύσιν ἐοῦσαι,
ὅμως ἀμφιβάλλουσαι τὸ ἄρθρον, ἀναγκάζουσιν ἐμπίπτειν. οἱ δὲ τῇ πτέρνῃ πειρώμενοι ἐμβάλλειν
ἐγγύς τι τοῦ κατὰ φύσιν ἀναγκάζουσι. χρὴ δὲ τὸν μὲν ἄνθρωπον, χαμαὶ κατακλῖναι ὕπτιον, τὸν δὲ
ἐμβάλλοντα χαμαὶ ἵζεσθαι ἐφ' ὁπότερα ἂν τὸ ἄρθρον ἐκπεπτώκῃ. ἔπειτα λαβόμενον τῇσι χερσὶ
τῇσιν ἑωυτοῦ, τῆς χειρὸς τῆς σιναρῆς, κατατείνειν αὐτὴν, τὴν δὲ πτέρνην ἐς τὴν μασχάλην ἐμβάλ-
λοντα αὐτόθεν, τῇ μὲν δεξιῇ, ἐς τὴν δεξιὴν, τῇ δὲ ἀριστερῇ, ἐς τὴν ἀριστερὴν, δεῖ δὲ ἐς τὸ κοῖλον τῆς
μασχάλης, ἐνθεῖναι στρογγύλον τι ἐναρμόττον. ἐπιτηδειόταται δὲ αἱ πάνυ σμικραὶ σφαῖραι καὶ
σκληραὶ, οἷαι πολλαὶ ἐκ τῶν σκυτέων ῥάπτονται, ἢν γὰρ μή τι τοιοῦτον ἐγκέηται, οὐ δύναται ἡ
πτέρνη ἐξικνέεσθαι πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ βραχίονος. κατατεινομένης γὰρ τῆς χειρὸς κοιλαίνεται
ἡ μασχάλη, οἱ γὰρ τένοντες οἱ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς μασχάλης ἀντισφίγγοντες ἐναντίοι εἰσί. χρὴ δέ τινα
ἐπὶ θάτερα τοῦ κατατεινομένου καθήμενον κατέχειν κατὰ τὸν ὑγιέα ὦμον ὡς μὴ περιέλκηται τὸ
σῶμα τῆς χειρὸς τῆς σιναρῆς ἐπὶ θάτερα τεινομένης. ἔπειτα ἱμάντος μαλθακοῦ πλάτος ἔχοντος
ἱκανὸν ὅταν ἡ σφαῖρα ἐντεθῇ εἰς τὴν μασχάλην περὶ τὴν σφαῖραν περιβεβλημένου τοῦ ἱμάντος, καὶ
κατέχοντος λαβόμενον ἀμφοτέρων τῶν ἀρχῶν τοῦ ἱμάντος, ἀντικατατείνειν τινὰ ὑπὲρ κεφαλῆς
τοῦ κατατεινομένου καθήμενον τῷ ποδὶ προσβάντα πρὸς τοῦ ἀκρωμίου τὸ ὀστέον, ἡ δὲ σφαίρη ὡς ἐ-
σωτάτω καὶ ὡς μάλιστα πρὸς τῶν πλευρέων κείσθω, καὶ μὴ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ βραχίονος. ἔστι δὲ
καὶ ἄλλη ἐμβολὴ, ὡς κατωμίζουσιν ἐς ἄνθρωπον. μείζω μέντοι εἶναι χρὴ τὸν κατωμίζοντα, δια-
λαβόντα δὲ τὴν χεῖρα, ὑποθεῖναι τὸν ὦμον τὸν ἑωυτοῦ ἐπὶ τὴν μασχάλην ὀξύν. κἄπειτα ὑποστρέ-
ψαι, ὡς ἂν ἐνίζηται ἕδρη, οὕτω στοχασάμενον ὅκως ἀμφὶ τὸν ὦμον τὸν ἑωυτοῦ κρεμάσαι τὸν ἄνθρω-
πον κατὰ τὴν μασχάλην. αὐτὸς δὲ ἑωυτὸν ὑψηλότερον ἐπὶ τοῦτον τὸν ὦμον ποιεέτω, ἢ ἐπὶ τὸν ἕ-
τερον. τοῦ δὲ κρεμαμένου τὸν βραχίονα πρὸς τὸ ἑωυτοῦ στῆθος προσαναγκαζέτω ὡς τάχιστα. ἐν τού-
τῳ δὲ τῷ σχήματι προσαναπειέτω, ὅκόταν μετεωρίσῃ τὸν ἄνθρωπον ὡς ἀντιρρέποι τὸ ἄλλο σῶμα
αὐτῷ, ἀντίον τοῦ βραχίονος τοῦ κατεχομένου. ἢν δὲ ἄγαν κοῦφος ἔῃ ὁ ἄνθρωπος, προσεπικρεμασθήτω
τούτου ὄπισθεν τις κοῦφος παῖς. αὗται δὲ αἱ ἐμβολαὶ πᾶσαι κατὰ παλαίστρην εὔχρηστοί εἰσιν,
ὅτι οὐδὲν ἀλλοίων ὀργάνων δέονται ἐπεισενεχθῆναι. χρήσαιτο δ' ἄν τις καὶ ἄλλοθι. ἀτὰρ καὶ οἱ περὶ
τὸ ὕπερον ἀναγκάζοντες, ἐγγύς τι τοῦ κατὰ φύσιν ἐμβάλλουσι. χρὴ δὲ τὸ μὲν ὕπερον κατειλῆχθαι
ταινίῃ τινὶ μαλθακῇ, ἧσσον γὰρ ἂν ὑπολισθάνοι, ὑπαναγκάσθαι δὲ μεσηγὺ τῶν πλευρέων καὶ
τῆς κεφαλῆς τοῦ βραχίονος. ἀλλ' ἢν μὲν βραχὺ ἔῃ τὸ ὕπερον, καθῆσθαι χρὴ τὸν ἄνθρωπον ἐπί τινος,
ὡς μόλις τὸν βραχίονα περιβάλλειν δύνηται περὶ τὸ ὕπερον. μάλιστα δὲ ἔστω μακρότερον τὸ ὕ-
περον, ὡς ἂν ἑστεὼς ὁ ἄνθρωπος, κρέμασθαι μικροῦ δέῃ ἀμφὶ τῷ ξύλῳ. κἄπειτα ὁ μὲν βραχίων καὶ
ὁ πῆχυς παρατεταμένος περὶ τὸ ὕπερον ἔστω. τὸ δὲ ἐπὶ θάτερα τοῦ σώματος, καταναγκαζέτω
τις περιβάλλων κατὰ τὸν αὐχένα παρὰ τὴν κληῗδα τὰς χεῖρας. αὕτη ἡ ἐμβολὴ κατὰ φύσιν ἐπιει-
κέως ἐστίν. καὶ ἐμβάλλειν δύναται, ἢν χρηστῶς σκευάσωνται αὐτήν. ἀτὰρ καὶ ἡ διὰ τοῦ κλιμακίου
ἑτέρη τις τοιαύτη, καὶ ἔτι βελτίων, ὅτι ἀσφαλεστέρως ἂν τὸ σῶμα τὸ μὲν τῇ, τὸ δὲ τῇ, ἀντισηκω-
θείη μετεωρισθέν, περὶ γὰρ τὸ ὑπεροειδὲς ὁ ὦμος εἰ καὶ καταπεπήγει περισφάλλεσθαι τὸ σῶμα
κίνδυνος, ἢ τῇ, ἢ τῇ. χρὴ μέντοι καὶ ἐπὶ τῷ κλιμακτῆρι ἐπιδεδέσθαι τι ἄνωθεν στρογγύλον ἐναρμόσσον
ἐς τὸ κοῖλον τῆς μασχάλης, ὃ προσδιαναγκάσῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ βραχίονος ἐς τὴν φύσιν ἀπιέναι.
κρατίστη μέντοι πασέων ἐμβολέων, ἡ τοιήδε. ξύλον χρὴ εἶναι πλάτος μὲν ὡς πεντεδάκτυλον, ἢ
τετραδάκτυλον τὸ ἐπίπαν. πάχος δὲ, ὡς διδάκτυλον, ἢ καὶ λεπτότερον. μῆκος δὲ, δίπηχυ, ἢ ὀλί-
γῳ ἔλασσον. ἔστω δὲ ἐπὶ θάτερα τὸ ἄκρον περιφερὲς καὶ στενότατον ταύτῃ καὶ λεπτότατον. ἄμβην
δὲ ἐχέτω, μικρὸν ὑπερέχουσαν ἐπὶ τῷ ὑστάτῳ τοῦ περιφερέος ἐν τῷ μέρει, ἀλλὰ μὴ τῷ πρὸς τὰς
πλευρὰς, ἀλλὰ τῷ πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ βραχίονος ἔχοντι, ὡς ὑφαρμόσειεν τῇ μασχάλῃ παρὰ
τὰς πλευρὰς ὑπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ βραχίονος ὑποτιθέμενος. ὀθονίῳ δὲ, ἢ ταινίῃ μαλθακῇ, κα-
τακεκολλήσθω ἄκρην τὸ ξύλον, ὅκως προσηνέστερον ἔῃ. ἔπειτα χρὴ ὑπώσαντα τὴν κεφαλὴν τοῦ
ξύλου, ὑπὸ τὴν μασχάλην ὡς ἐσωτάτω, μεσηγὺ τῶν πλευρέων καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ βραχίονος,
τὴν δὲ ὅλην χεῖρα πρὸς τὸ ξύλον κατατείνοντα προσκαταδῆσαι κατά τε τὸν βραχίονα, κατά τε
τὸν πῆχυν, κατά τε τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς, ὡς ἂν ἀτρεμέη ὅτι μάλιστα. περὶ παντὸς δὲ χρὴ ποιέε-
σθαι, ὅκως τὸ ἄκρον τοῦ ξύλου, ὡς ἐσωτάτω τῆς μασχάλης ἔσται, ὑπερβεβηκὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ
βραχίονος. ἔπειτα χρὴ μεσηγὺ δύο στύλων σταυρὸν πλάγιον εὖ προσδῆσαι, ἔπειτα ὑπερενεγκεῖν
τὴν χεῖρα ξὺν τῷ ξύλῳ ὑπὲρ τοῦ σταυροῦ, ὅκως ἡ μὲν χεὶρ, ἐπὶ θάτερα ἔῃ, ἐπὶ θάτερα δὲ, τὸ

σῶμα. κατὰ

σῶμα. κατὰ δὲ τὴν μασχάλην, ὁ στρωτήρ. κἄπειτα ἔνθεν μὲν θάτερα τὴν χεῖρα καταναγκάζειν ἔξω τοῦ ξύλου περὶ τὸν στρωτῆρα. ἔνθεν θάτερα δὲ, τὸ ἄλλο σῶμα ὕψος δὲ ἔχων. ὁ στρωτὴρ προσδεδέσθω, ὥστε μετέωρον τὸ ἄλλο σῶμα εἶναι, ἐπ᾽ ἄκρων τῶν ποδῶν. οὗτος ὁ τρόπος παραπολὺ κράτιστος ἐμβολῆς ὤμου, δικαιότατα μὲν γὰρ μοχλεύει, ἢν καὶ μόνον ἐσωτέρω ἔῃ τὸ ξύλον τῆς κεφαλῆς τοῦ βραχίονος, δικαιόταται δὲ αἱ ἀντιρρόπαι, ἀσφαλέες δὲ τῷ ὀστέῳ τοῦ βραχίονος. τὰ μὲν οὖν νεαρὰ ἐμπίπτει θᾶσσον, ἢ ὡς ἄν τις οἴοιτο πρὶν ἢ κατατετάσθαι δοκέειν. ἀτὰρ καὶ τὰ παλαιὰ μούνη αὕτη τῶν ἐμβολέων οἵη τε ἐμβιβάσαι. ἢν μὴ ἤδη ὑπὸ χρόνου σὰρξ μὲν ἐπεληλύθη ἔνθεν τὴν κοτύλην, ἡ δὲ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος ἤδη τρίβον ἑωυτῇ πεποιημένη ἔῃ ἐν τῷ χωρίῳ ἵνα ἐξεκλίθη, οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐμβάλλειν γάρ μοι δοκέει, καὶ οὕτω πεπαλαιωμένον ἔκπτωμα τοῦ βραχίονος. τί γὰρ ἂν δικαίη μόχλευσις οὐχὶ κινήσειεν, μένειν μέντοι οὐκ ἄν μοι δοκέῃ κατὰ χώρην, ἀλλ᾽ ὀλισθαίνειν ὡς ἂν τὸ ἔθος. τὸ αὐτὸ δὲ ποιέει καὶ περὶ κλιμακτῆρα, καταναγκάζειν τοῦτον τὸν τρόπον σκευάσαντα. πάνυ μὴν ἱκανῶς ἔχει, καὶ περὶ μέγα ἔθος θεσσαλικὸν ἀναγκάζειν ἢν νεαρὸν ἔῃ τὸ ὀλίσθημα, ἐσκευάσθαι μέντοι χρὴ τὸ ξύλον, ὥσπερ εἴρηται. ἀτὰρ τὸν ἄνθρωπον καθίσαι πλάγιον ἔνθεν τῷ δίφρῳ. κἄπειτα τὸν βραχίονα ξὺν τῷ ξύλῳ ὑπερβαλλέειν ὑπὲρ τοῦ ἀνακλισμοῦ. καὶ ἔνθεν μὲν θάτερα τὸ σῶμα καταναγκάζειν. ἔνθεν δὲ θάτερα, τὸν βραχίονα σὺν τῷ ξύλῳ. τὸ αὐτὸ δὲ ποιέειν ἀναγκάζειν, καὶ ὑπὲρ δικλείδος θύρης. χρέεσθαι δὲ τούτοισιν, ἃ ἂν τύχῃ παρεόντα. εἰδέναι μὲν οὖν χρὴ, ὅτι φύσιες φυσίων μέγα διαφέρουσιν, ἐς τὸ ῥηϊδίως ἐμπίπτειν τὰ ἐκπίπτοντα. διενέγκει μὲν γὰρ ἄν τι, καὶ κοτύλη κοτύλας. ἡ μὲν, εὐυπέρβατος ἐοῦσα. ἡ δὲ, ἧσσον. πλεῖστον δὲ διαφέρει καὶ τῶν νεύρων ὁ σύνδεσμος, τοῖσι μὲν, ἐπιδόσιας ἔχων, τοῖσι δὲ, ξυντεταμένος ἐών. καὶ γὰρ ἡ ὑγρότης τοῖσιν ἀνθρώποισι γίνεται ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων διὰ τῶν νεύρων τὴν ἀπάρτισιν. ἢν χαλαρά τε ἔῃ φύσει, καὶ τὰς ἐπιτάσιας εὐφόρως φέρει. συχνοὺς γὰρ ἄν τις ἴδοι οἳ οὕτως ὑγροί εἰσιν, ὥστε ὁπόταν ἐθέλωσιν, τότε αὐτοῖσι τὰ ἄρθρα ἐξίσανται ἀνωδύνως, καὶ καθίσανται ἀνωδύνως. διαφέρει μέντοι καὶ ἕξις τις σώματος. τοῖσι μὲν γὰρ εὖ ἔχουσι τὸ γυῖον καὶ σεσαρκωμένουσιν ἐκπίπτει τε ἧσσον, ἐμπίπτει τε χαλεπώτερον. ὅταν δὲ αὐτοὶ σφῶν αὐτῶν λεπτότεροι καὶ ἀσαρκότεροι ἔωσι, τότε ἐκπίπτει τε μᾶλλον, ἐμπίπτει τε ῥᾷον. σημεῖον δὲ ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχοι, τόδε. τοῖσι γὰρ βουσὶ, τότε ἐκπίπτουσι μᾶλλον οἱ μηροὶ ἐκ τῆς κοτύλης, ἡνίκα ἂν αὐτοὶ σφῶν αὐτῶν λεπτότατοι ἔωσι. γίνονται δὲ καὶ βόες λεπτότατοι, τοῦ χειμῶνος τελευτῶντος. τότε οὖν καὶ ἐξαρθρέουσι μάλιστα. εἰ δή τι καὶ τοιοῦτο δεῖ ἐν ἰητρικῇ γράψαι, δεῖ δέ. καλῶς γὰρ Ὅμηρος καταμεμαθήκει ὅτι πάντων τῶν προβάτων βόες ὅτι μάλιστα πονέουσι ταύτην τὴν ὥρην, καὶ βοῶν οἱ ἀρόται, ὅτι κατὰ τὸν χειμῶνα ἐργάζονται. τούτοισι τοίνυν ἐκπίπτει μάλιστα. οὗτοι γὰρ μάλιστα λεπτύνονται. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα βοσκήματα δύναται βραχεῖαν τὴν ποίην βόσκεσθαι. βοῦς δὲ οὐ μάλα πρὶν βαθεῖα γένηται. τοῖσι μὲν γὰρ ἄλλοισιν ἐστὶ λεπτὴ ἡ προβολὴ τοῦ χείλεος. λεπτὴ δὲ ἡ ἄνω γνάθος. βοΐ δὲ παχεῖα μὲν ἡ προβολὴ τοῦ χείλεος. παχεῖα δὲ ἡ ἀμβλεῖα ἡ ἄνω γνάθος. διὰ ταῦτα ὑποβάλλειν ἐς τὰς βραχείας πόας οὐ δύνανται. τά τε αὖ μώνυχα τῶν ζώων, ἅτε ἀμφόδοντα ἐόντα. δύνανται μὲν σαρκάζειν. δύνανται δὲ ὑπὸ τὴν βραχεῖαν πόην ὑποβάλλειν τοὺς ὀδόντας. καὶ ἥδεται τῇ οὕτως ἐχούσῃ πόῃ μᾶλλον, ἢ τῇ βαθείῃ. καὶ γὰρ τὸ ἐπίπαν ἀμείνων, καὶ στερεωτέρη ἡ βραχεῖα πόη τῆς βαθείης, ὅτι καὶ πρὶν ἐκκαρπεῖν τὴν βαθεῖαν. διὰ τοῦτο οὖν ἐποίησεν ὧδε τάδε τὰ ἔπη. ὡς δ᾽ ὁπότ᾽ ἀσπάσιον ἔαρ ἤλυθε βουσὶν ἕλιξιν. ὅτι ἀσμενωτάτη τοῖσιν αὐτοῖσιν ἡ βαθεῖα ποίη φαίνεται. ἀτὰρ καὶ ἄλλως ὁ βοῦς χαλαρὸν φύσει τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔχει μᾶλλον τῶν ἄλλων. διὰ τοῦτο καὶ εἰλίποδες εἰσὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων ζώων. καὶ μάλιστα ὅταν λεπτὸν καὶ γηραλέον ἔῃ. διὰ ταῦτα πάντα καὶ ἐκπίπτει βοῒ μάλιστα. πλείω δὲ γέγραπται περὶ αὐτοῦ. ὅτι πάντων τῶν προειρημένων ταῦτα μαρτύριά ἐστι, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος. τοῖσιν ἀσάρκοισι μᾶλλον ἐκπίπτει, ὡς θᾶσσον ἐμπίπτειν, ἢ τοῖς εὖ σεσαρκωμένοισι. καὶ ἧσσον ἐπιφλεγμαίνουσι, τοῖσιν ὑγροῖσιν καὶ τοῖσιν ἀσάρκοισιν. ἢ τοῖσι σκελιφροῖσι, καὶ σεσαρκωμένοις. καὶ ἧσσόν γε δέδεται ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον. ἀτὰρ καὶ ἢν μύξα πλείων ὑπείη τοῦ μετρίου, μὴ ξὺν φλεγμονῇ. καὶ οὕτως ἂν ὀλισθηρὸν εἴη. μυξωδέστερα τοὐπίπαν τὰ ἄρθρα τοῖσιν ἀσάρκοισιν, ἢ τοῖσι σεσαρκωμένοισιν ἐστίν. καὶ γὰρ αὗται αἱ σάρκες, τῶν μὴ ἀπὸ τέχνης ὀρθῶς λελιμαγχημένων. αἱ τῶν λεπτῶν, μυξωδέστεραί εἰσιν, ἢ αἱ τῶν παχέων. ὅσοισι μέντοι ξὺν φλεγμονῇ μύξα ὑπογίνεται, ἡ φλεγμονὴ δήσασα ἔχει τὸ ἄρθρον. διὰ τοῦτο οὐ μάλα ἐκπίπτει τὰ ὑπόμυξα. ἐκπίπτοντα ἂν εἰ μή τι ἢ πλέον ἢ ἔλασσον φλεγμονῆς ὑπεγένετο. οἷσι μὲν οὖν ὅταν ἐμπέσῃ τὸ ἄρθρον, καὶ μὴ ἐπιφλεγμήνῃ τὰ περιέχοντα, χρῆσθαί τε ἀνωδύνως αὐτίκα τῷ ὤμῳ δύνανται, οὗτοι μὲν οὐδὲν νομίζουσι δεῖν ἑωυτῶν ἐπιμελέεσθαι. ἰητροῦ μὴν ἐστὶ καταμαντεύσασθαι τῶν τοιούτων. τοῖσι τοιούτοισιν ἐκπίπτει, καὶ αὖθις μᾶλλον καὶ οἷσιν ἂν ἐπιφλεγμήνῃ τὰ νεῦρα. τοῦτο κατὰ πάντα τῷ ἀνθρώπῳ οὕτως ἔχει. καὶ μάλιστα κατ᾽ ὦμον καὶ κατὰ γόνυ. μάλιστα γὰρ οὖν καὶ ὀλισθαίνει ταῦτα. οἷσι δ᾽ ἂν ἐπιφλεγμήνῃ τὰ νεῦρα, οὐ δύνανται χρέεσθαι τῷ ὤμῳ. κωλύει γὰρ ἡ ὀδύνη καὶ ἡ ξύντασις τῆς φλεγμονῆς. τοὺς οὖν τοιούτους ἰῆσθαι χρὴ κηρωτῇ καὶ σπλήνεσι

καὶ ὀθονίοισι πολλοῖσιν ὑποδέοντα. ὑποτιθέναι δὲ ἐς τὴν μασχάλην εἴριον μαλθακὸν καθαρὸν ξυνειλί-
ξαντα, ἐκπλήρωμα τοῦ κοίλου ποιέοντα, ἵνα ἀντιστήριγμα μὲν τῇ ἐπιδέσει ἔῃ. ἀνακωχέῃ δὲ τὸ ἄρ-
θρον. τὸν δὲ βραχίονα ἐς τὸ ἄνω ῥέποντα, ἴσχειν χρὴ τὰ πλεῖστα. οὕτω γὰρ ἂν οἴῃ ἑκαστάτω εἴη τοῦ χωρίου
ἐς ὃ ὠλίσθανεν ἡ κεφαλὴ τοῦ ὤμου. χρὴ δὲ ὅταν ἐπιδήσῃς τὸν ὦμον, ἔπειτα προσκαταδεῖν τὸν βρα-
χίονα πρὸς τὰς πλευρὰς ταινίῃ τινὶ κύκλῳ περὶ τὸ σῶμα περιβάλλοντα. χρὴ δὲ καὶ ἀνατρίβειν
τὸν ὦμον ἡσυχέως καὶ λιπαρῶς. πολλῶν δὲ ἔμπειρον δεῖ εἶναι τὸν ἰατρὸν, ἀτὰρ δὴ καὶ ἀνατρίψιος.
ἀπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος οὐ τὸ αὐτὸ ἀποβαίνει. καὶ γὰρ ἂν δήσειεν ἄρθρον ἀνάτριψις, χαλαρώτερον
τοῦ καιροῦ ἐὸν, καὶ λύσειεν ἄρθρον, σκληρότερον τοῦ καιροῦ ἐόν. ἀλλὰ διορίζεται ἡ μὲν περὶ ἀνατρί-
ψιος ἐν ἄλλῳ λόγῳ. τὸν γοῦν τοιοῦτον ὦμον μαλθακοῖσι χρὴ χερσὶν ἀνατρίβειν, συμφέρει γὰρ, καὶ
ἄλλως πρηέως. τὸ δὲ ἄρθρον διακινέειν μὴ βίῃ, ἀλλὰ τοσοῦτον, ὅσον ἀνωδύνως κινήσεται. καθίστα-
ται δὲ πάντα. τὰ μὲν ἐν πλείονι χρόνῳ. τὰ δ᾽ ἐν ἐλάσσονι. γινώσκειν δὲ, εἰ ἐκπέπτωκεν ὁ βραχίων
τοῖσι δὲ χρὴ τοῖσι σημείοισι. τοῦτο μὲν ἐπειδὴ δίκαιον ἔχουσι τὸ σῶμα οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰς χεῖρας,
καὶ τὰ σκέλεα, παραδείγματι χρέεσθαι δεῖ τῷ ὑγιεῖ πρὸς τὸ μὴ ὑγιὲς καὶ τὸ μὴ ὑγιὲς πρὸς τὸ ὑγιές.
μὴ τὰ ἀλλότρια ἄρθρα καθορῶντα. ἄλλοι γὰρ ἄλλως μᾶλλον ἔξαρθροι πεφύκασιν. ἀλλὰ τὰ αὐτὰ τοῦ
κάμνοντος, ἢν ἀνόμοιον ἔῃ τὸ ὑγιὲς τῷ κάμνοντι. καὶ τοῦτο εἴρηται μὲν ὀρθῶς. παραξυνίεσιν δὲ ἔχει
πάνυ πολλὴν διὰ τὰ τοιαῦτα. καὶ οὐκ ἀρκέει μοῦνον λόγῳ εἰδέναι τὴν τέχνην ταύτην, ἀλλὰ καὶ ὁμιλίῃ
ὁμιλέειν. πολλοὶ γὰρ ὑπὸ ὀδύνης, ἢ ὑπ᾽ ἄλλοίης προφάσιος οὐκ ἐξεστεώτων αὐτέοισι τῶν ἄρθρων,
ὅμως οὐ δύνανται ἐς τὰ ὅμοια σχήματα καθιστάναι, ἐς οἷά περ τὸ ὑγιαῖνον σῶμα σχηματίζεται. προσ-
ξυνιέναι δὲ δεῖ οὖν, καὶ ἐννοέειν καὶ τὸ τοιόνδε σχῆμα χρὴ, ἀτὰρ καὶ ἐν τῇ μασχάλῃ ἡ κεφαλὴ τοῦ βρα-
χίονος φαίνεται ἐγκειμένη, πολλῷ μᾶλλον τοῦ ἐκπεπτωκότος ἢ τοῦ ὑγιέος. τοῦτο δὲ ἄνωθεν κατὰ τὴν
ἐπωμίδα κοῖλον φαίνεται τὸ χωρίον. καὶ τὸ τοῦ ἀκρωμίου ὀστέον ἐξέχον φαίνεται. ἅτε ὑποδεδυκό-
τος τοῦ ἄρθρου ἐς τὸ κάτω τοῦ χωρίου. παραξυνίεσιν μὲν καὶ ἐν τούτῳ ἔχει τινὰ, ἀλλ᾽ ὕστερον περὶ αὐ-
τοῦ γεγράψεται, ἄξιον γὰρ γραφῆς ἐστί. τοῦτο δὲ τοῦ ἐκπεπτωκότος ὁ ἀγκὼν φαίνεται ἀφεστεὼς μᾶλλον
ἀπὸ τῶν πλευρέων, ἢ τοῦ ἑτέρου. εἰ μέντοι τις προσαναγκάζοι, προσάγεται μὲν, ἐπιπόνως δέ. τοῦτο
δὲ ἄνω τὴν χεῖρα ἄρξ εὐθεῖαν παρὰ τὸ οὖς ἐκτεταμένου τοῦ ἀγκῶνος οὐ μάλα δύναται, ὥσπερ τὴν
ὑγιέα, οὐδὲ παράγειν ἔνθα καὶ ἔνθα ὁμοίως. τά τε οὖν σημήϊα ταῦτά ἐστιν ὤμου ἐκπεπτωκότος. αἵ τε
ἐμβολαὶ, αἱ γεγραμμέναι. αἵ τε ἰητρεῖαι αὗται. ἐπάξιον δὲ τὸ μάθημα ὡς χρὴ ἰητρεύειν, τοὺς πυκνὰ
ἐκπίπτοντας ὤμους. πολλοὶ μὲν γὰρ ἤδη ἀγωνίης ἐκωλύθησαν διὰ ταύτην τὴν ξυμφορὴν, τἄλλα
πάντα ἀξιόχρεοι ὄντες. πολλοὶ δὲ ἐν πολεμικοῖσιν ἀχρήϊοι ἐγένοντο, καὶ διεφθάρησαν διὰ ταύτην
τὴν ξυμφορὴν, ἅμα τε ἐπάξιον καὶ διὰ τοῦτο, ὅτι οὐδένα οἶδα ὀρθῶς ἰητρεύοντα, ἀλλὰ τοὺς μὲν, μὴ δὲ
ἐγχειρέοντας. τοὺς δὲ, τἀναντία τοῦ ξυμφέροντος φρονέοντάς τε καὶ ποιέοντας. συχνοὶ γὰρ ἤδη ἰη-
τροὶ ἔκαυσαν ὤμους ἐκπίπτοντας, κατά τε τὴν ἐπωμίδα, κατά τε τὸ ἔμπροσθεν, ᾗ ἡ κεφαλὴ τοῦ βρα-
χίονος ἐξογκέει, κατά τε τὸ ὄπισθεν ὀλίγον τῆς ἐπωμίδος. αὗται οὖν αἱ καύσιες. εἰ μὲν εἰς τὸ ἄνω
ἐξέπιπτεν ὁ βραχίων, ἢ ἐς τοὔμπροσθεν, ἢ ἐς τὸ ὄπισθεν, ὀρθῶς ἂν ἔκαιον. νῦν δὲ δὴ ὅτε ἐς τὸ κάτω
ἐκπίπτει ἐκβάλλουσιν αὗται αἱ καύσιες μᾶλλον, ἢ κωλύουσιν. ἀποκλείουσι γὰρ τῆς ἄνω εὐρυχωρίης,
τὴν κεφαλὴν τοῦ βραχίονος. χρὴ δὲ ὧδε καίειν ταῦτα ἀπολαβόντα τοῖσι δακτύλοισι κατὰ τὴν
μασχάλην. τὸ δέρμα ἀφελκύσαι κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἴξιν μάλιστα, καθ᾽ ἣν ἡ κεφαλὴ τοῦ βραχίονος ἐκ-
πίπτει. ἔπειτα δὲ οὕτως ἀφειλκυσμένον τὸ δέρμα, διακαῦσαι ἐς τὸ πέρην. σιδηρείοισι δὲ χρὴ τὰ τοιαῦ-
τα καίειν, μὴ παχέσι, μὴ δὲ λίην φαλακροῖσιν, ἀλλὰ προμήκεσι. ταχυπορώτερα γὰρ, καὶ τῇ χειρὶ
ἐπερείδειν. χρὴ δὲ διαφανέσι καίειν, ὡς ὅτι τάχιστα περαιωθῇ κατὰ δύναμιν. τὰ γὰρ παχέα βρα-
δέως περαιούμενα, πλατυτέρας τὰς ἐκπτώσιας τῶν ἐσχαρῶν ποιέεται. καὶ κίνδυνος ἂν εἴη ξυῤῥαγῆναι
τὰς ὠτειλάς. καὶ κάκιον μὲν οὐδὲν ἂν εἴη. αἴσχιον δὲ καὶ ἀτεχνότερον. ὅταν δὲ διακαύσῃς ἐς τὸ πέρην.
τῶν μὲν πλείστων, ἱκανῶς ἂν ἔχοιε τῷ κάτω μέρει τὰς ἐσχάρας ταύτας μόνας θεῖναι. ἢν δὲ μὴ κίν-
δυνος φαίνηται εἶναι ξυῤῥαγῆναι τὰς ὠτειλὰς, ἀλλὰ πολὺ τὸ διὰ μέσου ἔῃ, ὑπαλειπτῆρον χρὴ λε-
πτὸν διεῖραι διὰ τῶν καυμάτων. ἔτι ἀναλελαμμένου τοῦ δέρματος. οὐ γὰρ ἄλλως δύναιο διεῖραι.
ἐπὴν δὲ διείρῃς, ἀφεῖναι τὸ δέρμα. ἔπειτα μεσηγὺ τῶν ἐσχαρῶν, ἄλλην ἐσχάρην ἐμβάλλειν λεπτῷ
σιδηρείῳ καὶ διακαῦσαι, ἄχρις ἂν τῷ ὑπαλειπτῆρι ἐγκύρσῃ. ὁκόσον δέ τι χρὴ τὸ δέρμα τὸ ἀπὸ τῆς μα-
σχάλης ἀπολαμβάνειν, τοῖσι δὲ χρὴ τεκμαίρεσθαι. ἀδένες ὕπεισιν ὑπὸ τῇ μασχάλῃ. πολλαχῇ δὲ καὶ
ἄλλῃ τοῦ σώματος. ἀλλὰ ἐν ἄλλῳ λόγῳ περὶ ἀδένων οὐλομελίης γεγράψεται, ὅτι τέ εἰσι καὶ οἷα ἐν
οἵοισι σημαίνουσί τε καὶ δύνανται. τοὺς μὲν οὖν ἀδένας οὐ χρὴ προσεπιλαμβάνειν. οὐδ᾽ ὅσα ἐσωτέ-
ρω τῶν ἀδένων. μέγας γὰρ ὁ κίνδυνος. τοῖσι γὰρ ἐπικαιροτάτοισι τόνοισι γειτονεύονται. ὅσον δὲ ἐξω-
τέρω τῶν ἀδένων ἐπὶ πλεῖστον ἀπολαμβάνειν. ἀσινέα γάρ. γινώσκειν δὲ χρὴ, ὅτι ἢν μὲν ἰσχυρῶς τὸν
βραχίονα ἀνατείνοις, οὐ δυνήσῃ τοῦ δέρματος ἀπολαβεῖν οὐδὲν τοῦ ἀπὸ τῇ μασχάλῃ. ὅ, τε καὶ ἄξιον λό-
γου κατατείναι. σημιοῦται γὰρ ἐν τῇ ἀνατάσει οὐδ᾽ ἂν τόνους οὐδεμιῇ μηχανῇ δεῖ τιτρώσκειν. οὗτοι γὰρ
πρόχειροι

πρόχειροι γίνονται καὶ κατατεταμένοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι. εἰ δὲ μικρὸν ἐπάρῃς τὸν βραχίονα, πολὺ
μὲν τοῦ δέρματος ἀπολήψῃ. οἱ δὲ τόνοι ὧν δεῖ προμηθέεσθαι, εἴσω καὶ πρόσω τοῦ χειρίσματος γίνονται.
ἐν ὅλῃ οὖν ἐν πάσῃ τῇ τέχνῃ περὶ παντὸς χρὴ ποιέεσθαι τὰ δίκαια σχήματα ἐξευρίσκειν ἐφ᾽ ἑκάστοισι.
ταῦτα μὲν κατὰ μασχάλην καὶ ἱκαναὶ αὗται αἱ καταλήψιες, ἢν ὀρθῶς τεθῶσιν αἱ ἐσχάραι. ἔκ-
τοσθεν δὲ τῆς μασχάλης, δισσὰ μόνα ἐστὶ χωρία, ἵνα ἄν τις ἐσχάρας θείη, τιμωρεούσας τῷ παθήματι.
μίαν μὲν ἐν τῷ ἔμπροσθεν μεσηγὺ τῆς κεφαλῆς τοῦ βραχίονος καὶ τοῦ τένοντος τοῦ κατὰ τὴν μασχάλην.
καὶ ταύτῃ τὸ μὲν δέρμα τελέως διακαίειν χρὴ, βαθύτερον δὲ οὐ χρή. φλέψ γὰρ παχείη πλησίη καὶ
νεῦρα, ὧν οὐδέτερα θερμαντέα. ὄπισθεν δ᾽ αὖ ἄλλην ἐσχάρην ἐνδέχεται ἐνθεῖναι ἀνωτέρω μὲν, συχνῷ
τοῦ τένοντος τοῦ κατὰ τὴν μασχάλην. κατωτέρω δὲ, ὀλίγῳ τῆς κεφαλῆς τοῦ βραχίονος. καὶ τὸ μὲν δέρ-
10 μα τελέως χρὴ διακαίειν. βαθεῖαν δὲ, μηδὲ κάρτα ταύτην ποιέειν. πολέμιον γὰρ τὸ πῦρ νεύροισιν. ἰη-
τρεύειν μὲν οὖν χρὴ διὰ πάσης τῆς ἰητρείας τὰ ἕλκεα μηδέποτε ἰσχυρῶς ἀνατείνοντα τὸν βραχίονα,
ἀλλὰ μετρίως ὅσον τῆς τῶν ἑλκέων ἐπιμελείης εἵνεκα. ἧσσον μὲν γὰρ ἂν διαψύχοιτο. ξυμφέρει γὰρ πάντα
τὰ καύματα σκέπειν, ὡς καὶ ἐπιεικῶς ἰητρεύεσθαι. ἧσσον δ᾽ ἂν ἐκπλήσσοιτο. ἧσσον δ᾽ ἂν αἱμοῤῥαγοίη.
ἧσσον δ᾽ ἂν σπασμὸς ἐπιγένοιτο. ὅταν δὲ δὴ καθαρὰ γένηται τὰ ἕλκεα, ἐς ὠτειλὰς τείνῃ, τότε δὴ καὶ
παντάπασι χρὴ αἰεὶ τὸν βραχίονα πρὸς τῇσι πλευρῇσι προσδεδέσθαι, καὶ νύκτα καὶ ἡμέρην. ἀτὰρ καὶ
ὅταν ὑγιέα γένηται τὰ ἕλκεα, ὁμοίως ἐπὶ πουλὺν χρόνον χρὴ προσδεῖν τὸν βραχίονα πρὸς τὰς πλευ-
ράς, οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα ἐπουλωθείη καὶ ἀπολειφθείη ἡ εὐρυχωρίη καθ᾽ ἣν μάλιστα ὀλισθάνει ὁ βρα-
χίων. ὁκόσοισι δ᾽ ἂν ὦμος καταπορηθῇ ἐμβληθῆναι, ἢν μὲν ἔτι ἐν αὐξήσει ἐῶσιν οὐκ ἐθέλει συναύξε-
σθαι τὸ ὀστέον τοῦ βραχίονος ὁμοίως τῷ ὑγιεῖ. ἀλλὰ αὔξεται μὲν, ἐπί τι, βραχύτερον δὲ, τοῦ ἑτέρου γί-
20 νεται. καὶ οἱ καλεόμενοι δὲ ἐκ γενεῆς γαλιάγκωνες, διὰ δισσὰς ξυμφορὰς ταύτας γίνονται. ἢν γέ τι
τοιοῦτον αὐτοῖσιν ἐξάρθρημα καταλάβῃ ἐν γαστρὶ ἐόντα. διά τε ἄλλην συμφορὴν, περὶ ἧς ὕστερόν ποτε
γεγράψεται. ἀτὰρ καὶ οἷσιν ἐπὶ νηπίοισιν ἐοῦσι κατὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ βραχίονος βαθεῖαι καὶ ὑποβρύ-
χιοι ἐκπυήσιες γίνονται, καὶ οὗτοι πάντες γαλιάγκωνες γίνονται, καὶ ἤν τε τμηθῶσιν, ἤν τε καυθῶσιν,
ἤν τε αὐτόματόν σφιν ἐκραγῇ, εὖ εἰδέναι χρὴ, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει. χρέεσθαι μέντοι τῇ χειρὶ δυνα-
τώτατοί εἰσιν, οἱ ἐκ γενεῆς γαλιάγκωνες, οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνοί γε ἀνατεῖναι παρὰ τὸ οὖς τὸν βραχίο-
να ἐκτανύσαντες τὸν ἀγκῶνα δύνανται. ἀλλὰ πολὺ ἐνδεεστέρως, ἢ τὴν ὑγιέα χεῖρα. οἷσι δ᾽ ἂν ἤδη ἀν-
δράσιν ἐοῦσιν ἐκπέσῃ ὁ ὦμος, καὶ μὴ ἐμβληθῇ, ἡ ἐπωμὶς ἀσαρκοτέρη γίνεται. καὶ ἡ ἕξις λεπτὴ ἡ κατὰ
τοῦτο. ὅταν μέντοι ὀδυνώμενοι παύσωνται. ὁκόσα μὲν δεῖ ἐργάζεσθαι ἐπαίροντας τὸν ἀγκῶνα ἀπὸ
τῶν πλευρέων εἰς τὸ πλάγιον, ταῦτα μὲν, οὐ δύνανται ἅπαντα ὁμοίως ἐργάζεσθαι. ὁκόσα δὲ δεῖ ἐρ-
30 γάζεσθαι, παραφέροντας τὸν βραχίονα παρὰ τὰς πλευρὰς, ἢ ἐς τοὐπίσω ἢ ἐς τοὔμπροσθεν. ταῦτα δὲ
δύνανται ἐργάζεσθαι, καὶ γὰρ ἂν ἀρίδι ἑλκύσειαν, καὶ πρίονα. καὶ πελεκήσαιεν ἂν, καὶ σκάψαιεν, ἂν μὴ
κάρτα ἄνω αἴροντες τὸν ἀγκῶνα, καὶ τἄλλα ὅσα τῶν τοιούτων σχημάτων ἐργάζονται. ὁκόσοισι δ᾽ ἂν τὸ ἀ-
κρώμιον ἀποσπασθῇ, τουτέοισι φαίνεται ὑπερέχον τὸ ὀστέον τὸ ἀπεσπασμένον. ἔστι δὲ τοῦτο ὅσον δεσμὸς
τῆς κληῗδος καὶ τῆς ὠμοπλάτης. ἑτεροίη γὰρ ἡ φύσις ἀνθρώπου ταύτῃ, ἢ τῶν ἄλλων ζώων. οἱ οὖν ἰητροὶ μά-
λιστα ἐξαπατέονται ἐν τούτῳ τῷ τρώματι. ἅτε γὰρ ἀνασχόντος τοῦ ὀστέου τοῦ ἀποσπασθέντος, ἡ ἐπωμὶς
φαίνεται χαμαιζήλη καὶ κοίλη, ὥστε καὶ προμηθέεσθαι τῶν ὤμων τῶν ἐκπεπτωκότων. πολλοὺς οὖν οἶδα ἰητροὺς,
τἄλλα οὐ φλαύρους ἐόντας, οἳ πολλὰ ἤδη ἐλυμήναντο, ἐμβάλλειν πειρώμενοι τοὺς τοιούτους ὤμους. οὕτως
οἰόμενοι ἐκπεπτωκέναι, καὶ οὐ πρόσθεν παύονται πρὶν ἢ ἀπογνῶναι ἢ ἀπορῆσαι δοκέοντας, αὐτοὶ
σφᾶς αὐτοὺς ἐμβαλέειν τὸν ὦμον. τούτοισι ἰητρείη μὲν, ἥπερ καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν τοῖσι τοιούτοισι κηρωτὴ
40 καὶ σπλῆνες καὶ ὀθόνια. καὶ ἐπίδεσις τοιαύτη. καταναγκάζειν μέντοι τὸ ὑπερέχον χρὴ καὶ τοὺς σπλῆνας
κατὰ τοῦτο τιθέναι πλείστους. καὶ πιέζειν ταύτῃ μάλιστα. καὶ τὸν βραχίονα πρὸς τῇσι πλευρῇσι προσηρ-
τημένον ἐς τὸ ἄνω μέρος ἔχειν. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα πλησιάζοιτο ἀπεσπασμένον. ταῦτα δὲ μὴν εὖ εἰδέναι
χρὴ, καὶ προλέγειν ὡς ἀσφαλέα εἰ ἄλλως ἐθέλοις ὅτι βλάβη μὲν οὐδεμίη, οὔτε μικρὰ, οὔτε μεγάλη τῷ
ὤμῳ γίνεται ἀπὸ τούτου τοῦ τρώματος. αἶσχιον δὲ τὸ χωρίον. οὐ δὲ γὰρ τοῦτο τὸ ὀστέον ἐς τὴν ἀρχαίην ἕδρην
ὁμοίως ἂν ἱδρυνθείη, ὥσπερ ἐπέφυκεν, ἀλλ᾽ ἀνάγκη πλέον ἢ ἔλασσον ὀγκηρότερον εἶναι ἐς τὸ ἄνω. οὐδὲ
γὰρ ἄλλο ὀστέον, οὐδὲν ἐς τὸ αὐτὸ καθίσταται ὅτι ἂν κοινωνέον ἐστὶν ἑτέρῳ ὀστέῳ καὶ προσπεφυκὸς ἀποσπασθῇ
ἀπὸ τῆς ἀρχαίης φύσιος. ἀνώδυνον δὲ τὸ ἀκρώμιον ἐν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσι γίνεται, ἢν χρηστῶς ἐπιδέηται.
κληῒς δὲ κατεαγεῖσα, ἢν μὲν ἀφρεκέως ἀποκαυλισθῇ εὐιητοτέρη ἐστί. ἢν δὲ παραμηκέως, δυσιητο-
τέρη. τἀναντία δὲ τούτου ἐστὶν ἢ ὡς ἄν τις οἴοιτο. τὴν μὲν γὰρ ἀφρεκέως ἀποκαυλισθεῖσαν προσαναγκά-
50 σειεν ἄν τις μᾶλλον ἐς τὴν φύσιν ἐλθεῖν. καὶ εἰ πάνυ προμηθηθείη τὸ ἀνωτέρω, κατωτέρω ἂν ποιή-
σειε, σχήμασί τε ἐπιτηδείοισι καὶ ἐπιδέσει ἁρμοζούσῃ. εἰ δὲ μὴ τελέως ἱδρυνθείη, ἀλλ᾽ οὖν τὸ ὑ-
περέχον γε τοῦ ὀστέου οὐ κάρτα ὀξὺ γίνεται. ὧν δ᾽ ἂν παράμηκες τὸ ὀστέον κατεαγῇ. ἱκέλη ἡ ξυμ-
φορὰ γίνεται τοῖσιν ὀστέοισι τοῖσιν ἀπεσπασμένοισι, περὶ ὧν πρόσθεν γέγραπται, οὔτε γὰρ ἱ-
δρυνθῆναι αὐτὸ πρὸς ἑωυτὸ κάρτα ἐθέλει, ἥ τε ὑπερέχουσα ἀκὶς τοῦ ὀστέου ὀξεῖα γίνεται κάρτα.

τὸ μὲν οὖν σύμπαν εἰδέναι χρὴ ὅτι βλάβη οὐδεμίη τῷ ὤμῳ οὐδὲ τῷ ἄλλῳ σώματι γίνεται διὰ
τὴν κάτηξιν τῆς κληῗδος, ἣν μὴ ἐπισφακελίσῃ. ὀλιγάκις δὲ τοῦτο γίνεται. αἶσχος γε μὴν προσγίνε-
ται περὶ τὴν κάτηξιν τῆς κληῗδος, καὶ τούτοισι τὸ πρῶτον αἴσχιστον. ἔπειτα μὴν ἐπὶ ἧσσον γίνε-
ται. συμφύεται δὲ ταχέως κληῒς, καὶ τἄλλα πάντα ὅσα χαῦνα ὀστέα. ταχεῖαν γὰρ τὴν ἐπιπώ-
ρωσιν ποιέεται τὰ τοιαῦτα. ὅταν μὲν οὖν νεωστὶ κατεαγῇ οἱ τετρωμένοι σπουδάζουσιν οἰόμενοι μεῖ-
ζον τὸ κακὸν εἶναι, ἢ ὅσον ἐστίν. οἵ τε ἰητροὶ προθυμέονται δῆθεν ὀρθῶς ἰῆσθαι. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου
οἱ τετρωμένοι, ἅτε οὐκ ὀδυνώμενοι, οὔτε κωλυόμενοι, οὔτε ὁδοιπορίης, οὔτε ἐδωδῆς καταμελέου-
σιν. οἵ, τε οὖν ἰητροὶ ἅτε οὐ δυνάμενοι κατὰ τὰ χωρία ἀπολεικνῦσαι, ἀποδιδράσκουσι, καὶ οὐκ ἄχθον-
ται τῇ ἀμελείῃ τῶν τετρωμένων. ἐν τούτῳ δὲ ἡ ἐπιπώρωσις συνταχύνεται. ἐπιδέσιος μὲν οὖν τρό-
πος καθέστηκε παραπλήσιος τοῖσι πλείστοισι, κηρωτῇ καὶ σπλήνεσι καὶ ὀθονίοισι μαλθακοῖσιν ἰη-
τρεύειν. καὶ τάδε δεῖ προσινδεύειν, καὶ τὰ δὲ δεῖ προσξυνιέναι, καὶ μάλιστα ἐν τούτῳ τῷ χειρίσματι.
ὅτι τούς τε σπλῆνας πλείστους κατὰ τὸ ἐξέχον χρὴ τιθέναι. καὶ τοῖσιν ἐπιδέσμοισι πλείστοισι, καὶ
μάλιστα κατὰ τοῦτο χρὴ πιέζειν. εἰσὶ δὲ δή τινες οἳ ἐπεφιλοσόφησαν τὸ ἤδη μολίβδιον βαρὺ προσεπικα-
ταδεῖν, ὡς καταναγκάζειν τὸ ὑπερέχον. ξυνιᾶσι μὲν οὖν ἴσως, οὐδὲ οἱ ἁπλῶς ἐπιδέοντες, ἀτὰρ
δὲ οὐδ' οὗτος ὁ τρόπος κληῗδος κατάξιος ἐστίν, οὐ γὰρ δυνατὸν τὸ ὑπερέχον καταναγκάζεσθαι, οὐδὲν
ὅ, τι καὶ ἄξιον λόγου. ἄλλοι δ' αὖ τινες εἰσὶν οἵ τινες καταμαθόντες τοῦτο, ὅτι αὗται αἱ ἐπιδέσιες πα-
ραφοραὶ εἰσὶ καὶ οὐ κατὰ φύσιν καταναγκάζουσι τὰ ὑπερέχοντα. ἐπιδέουσι μὲν οὖν αὐτοὶ σπλή-
νεσι καὶ ὀθονίοισι χρώμενοι, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι. ζώσαντες δὲ τὸν ἄνθρωπον ταινίῃ τινὶ ᾗ εὐζωστότα-
τος αὐτὸς ἑωυτοῦ ἐστίν. ὅταν ἐπιθῶσι τοὺς σπλῆνας ἐπὶ τὰ ὑπερέχοντα τοῦ κατήγματος, ἐξογ-
κώσαντες ἐπὶ τὰ ἐξέχοντα, τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀθονίου προσέδησαν πρὸς τὸ ζῶσμα ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν,
καὶ οὕτως ἐπιδέουσιν ἐπὶ τὴν ἴξιν τῆς κληῗδος ἐπιτανύοντες ἐς τοὔπισθεν ἄγοντες. κἄπειτα περι-
βαλόντες περὶ τὸ ζῶσμα, ἐς τοὔμπροσθεν ἄγουσι. καὶ αὖθις ἐς τοὔπισθεν. οἱ δέ τινες οὐχὶ περὶ τὸ
ζῶσμα περιβάλλουσι τὸ ὀθόνιον, ἀλλὰ περὶ τὸ περίνεόν τε καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἕδρην, καὶ παρὰ
τὴν ἄκανθαν κυκλεύοντες τὸ ὀθόνιον, οὕτω πιέζουσι τὸ κάταγμα. ταῦτα γοῦν ἀπείρῳ μὲν ἀκοῦσαι,
φαίνεται ἐοικὸς τοῦ κατὰ φύσιν εἶναι. χρεομένῳ δὲ ἄχρηστα. οὔτε γὰρ μόνιμα οὐδένα χρόνον, οὐδ' εἰ
κατακέοιτό τις, καί τοι ἐπιτηδειότατα ἂν οὕτως, ἀλλ' ὅμως εἰ κατακείμενος, ἢ τὸ σκέλος συγκάμψοιεν,
ἢ αὐτὸς καμφθείη. πάντα ἂν τὰ ἐπιδέσματα κινέοιτο. ἄλλως τε ἀσηρὴ ἡ ἐπίδεσις. ἥ τε γὰρ ἕδρη ἀπο-
λαμβάνεται, ἀθρόα τε τὰ ὀθόνια ἐν ταύτῃ τῇ στενοχωρίῃ γίνεται. τά τε αὖ περὶ τὴν ζώνην περι-
βαλλόμενα, οὐχ οὕτως ἰσχυρῶς ἔζωσται, ὡς οὐκ ἀναγκάσαι ἐς τὸ ἄνω τὴν ζώνην ἐπανιέναι, καὶ οὕ-
τως ἀνάγκη ἂν εἴη πάντα χαλᾶν τὰ ἐπιδέσματα. ἄγχιστα δ' ἄν τις δοκέῃ ποιέειν, καίπερ οὐ μεγά-
λα ποιέων. εἰ τοῖσι μέν τισι τῶν ὀθονίων περὶ τὴν ζώνην περιβάλλοι. τοῖσι δὲ πλείστοισι τῶν ὀθονίων, τὴν
ἀρχαίην ἐπίδεσιν ἐπιδέοι, οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὰ ἐπιδέσματα μόνιμά τε εἴη καὶ ἀλλήλοισι τιμω-
ρέειε. τὰ μὲν οὖν πλεῖστα εἴρηται. ὅσα καταλαμβάνει τοὺς τὴν κληῗδα καταγνυμένους. προσξυνιέναι
δὲ καὶ τόδε χρὴ, ὅτι κληῒς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατάγνυται, ὥς τε τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ στήθεος πεφυκὸς ὀστέον,
ἐς τὸ ἄνω μέρος ὑπερέχειν, τόδε ἀπὸ τῆς ἀκρωμίης πεφυκὸς ὀστέον ἐν τῷ κάτω μέρει εἶναι. αἴτια δὲ
τούτων τάδε. ὅτι τὸ μὲν στῆθος οὔτε κατωτέρω ἂν πολὺ, οὔτε ἀνωτέρω χωρήσειεν. μικρὸς γὰρ ὁ
κιγκλισμὸς τοῦ ἄρθρου τοῦ ἐν τῷ στήθει. αὐτὸ γὰρ ἑωυτῷ συνεχές ἐστι τὸ στῆθος, καὶ τῇ ῥάχει. ἄγχιστα
μὲν ἡ κληῒς πρὸς τὸ τοῦ ὤμου ἄρθρον περιωδής ἐστίν. ἠνάγκασται γὰρ πυκινοκίνητος εἶναι, διὰ τὴν
τῆς ἀκρωμίης σύζευξιν. ἄλλως τε, ὅταν ῥωθῇ, φεύγει ἐς τὸ ἄνω μέρος τὸ πρὸς τῷ στήθει προσεχόμε-
νον. καὶ οὐ μάλα ἐς τὸ κάτω μέρος ἀναγκάζεσθαι ἐθέλει. καὶ γὰρ πέφυκε κοῦφον, καὶ ἡ εὐρυχωρίη
αὐτῷ ἄνω πλείων, ἢ κάτω. ὁ δὲ ὦμος καὶ ὁ βραχίων καὶ τὰ προσηρτημένα τούτοισι εὐαπόλυτά εἰσιν
ἀπὸ τῶν πλευρέων καὶ τοῦ στήθεος. καὶ διὰ τοῦτο δύναται καὶ ἀνωτέρω πολὺ ἀνάγεσθαι καὶ κα-
τωτέρω. ὅταν γοῦν καταγῇ κληῒς, τὸ πρὸς τῷ ὤμῳ ὀστέον ἐς τὸ κατωτέρω ἐπιρρέπει. ἐς τοῦτο
γὰρ ἐπιρροχώτερον αὐτὸ ἅμα τῷ ὤμῳ καὶ τῷ βραχίονι κάτω ῥέψαι μᾶλλον, ἢ ἐς τὸ ἄνω. ὑπό
τε οὖν ταῦτα τοιαῦτα ἐστὶν ἁξυνετέουσιν ὅσοι τὸ ὑπερέχον τοῦ ὀστέου ἐς τὸ κάτω καταναγκάσαι
οἴονται εἶναι. ἀλλὰ δῆλον ὅτι τὸ κάτω πρὸς τὸ ἄνω προσακτέον ἐστί. τοῦτο γὰρ ἔχει κίνησιν, τοῦτο
γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ ἀποστὰν ἀπὸ τῆς φύσιος. δῆλον οὖν ὅτι ἄλλως μὲν οὐδαμῶς ἐστὶν ἀναγκάσαι τοῦτο.
αἵ τε γὰρ ἐπιδέσιες οὐδέν τι μᾶλλον προσαναγκάζουσιν ἢ ἀπαναγκάζουσιν. εἰ δέ τις τὸν βραχίονα πρὸς
τῇσι πλευρῇσιν ὡς μάλιστα ἐόντα ἀναγκάζοι ἄνω ὡς ὅτι ὀξύτατος ὁ ὦμος φαίνηται εἶναι, δῆλον ὅτι
οὕτως ἂν ἁρμοσθείη πρὸς τὸ ὀστέον τὸ ἀπὸ τοῦ στήθεος πεφυκὸς ὅθεν ἀπεσπάσθη. εἰ οὖν τις τῇ μὲν ἐπιδέσει
χρῷτο τῇ νενομισμένῃ τοῦ ταχέως συναλθεσθῆναι εἵνεκα, ἡγήσαιτο δὲ τἄλλα πάντα μάτην εἶναι παρὰ τὸ σχῆμα
τὸ εἰρημένον, ὀρθῶς τε ἂν ξυνίη, ἰητρεύοιτ' ἂν τάχιστα καὶ κάλλιστα. κατακέεσθαι μέν τοι τὸν ἄνθρωπον μέγα τὸ
διάφορον ἐστὶ καὶ ἡμέραι ἱκαναὶ τεσσαρεσκαίδεκα εἰ ἀτρεμέοι, εἴκοσι δὲ παμπολλαι. εἰ μέν τοι τινὶ
ἐπὶ τἀναντία ἡ κληῒς καταγείη, ὃ οὐ μάλιστα γίνεται. ὥς τε τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ στήθεος ὀστέον ὑποδεδυ-

κέεσθαι. τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ἀκρωμίης ὀστέον ὑπερέχειν καὶ ὑποχέεσθαι ἐπὶ τοῦ ἑτέρου, οὐ δὲ μιῆς μεγάλης
ἰητρείης ταῦτα γ' ἂν δέοιτο. αὐτὸς γὰρ ὁ ὦμος ἀφιέμενος καὶ ὁ βραχίων, ἱδρύοι ἂν τὰ ὀστέα πρὸς ἄλ-
ληλα. καὶ φαύλη ἄν τις ἐπίδεσις ἀρκέοι, καὶ ὀλίγαι ἡμέραι τῆς πωρώσιος γένοιντ' ἄν. εἰ δὲ μὴ κατα-
γείη μὲν οὕτω, παραλισθαίνοι δὲ ἐς τὸ πλάγιον ἢ τῇ ἢ τῇ, ἐς τὴν φύσιν μὲν ἀπαγαγεῖν ἂν δέοι ἀνα-
γκάζοντα τὸν ὦμον σὺν τῷ βραχίονι, ὥσπερ καὶ πρόσθεν εἴρηται. ὅταν δὲ ἵζηται εἰς τὴν ἀρχαίην
φύσιν, ταχείη ἂν ἡ ἄλλη ἰητρείη εἴη. τὰ μὲν οὖν πλεῖστα τῶν παραλλαγμάτων κατορθοῖ αὐτὸς ὁ βρα-
χίων ἀναγκαζόμενος πρὸς τὰ ἄνω. ὅσα δὲ τῶν ἄνωθεν παρολισθαίνοντα ἐς τὸ πλάγιον ἦλθεν, ἢ ἐς
τὸ κατωτέρω, συμπορσύνοι ἂν τὴν κατόρθωσιν· εἰ ὁ μὲν ἄνθρωπος ὕπτιος κέοιτο. κατὰ δὲ τὸ μεσηγὺ
τῶν ὠμοπλατέων ὑψηλότερόν τι ὀλίγον ὑποκέοιτο ὡς περιρρεπὲς ἔῃ τὸ στῆθος ὡς μάλιστα· καὶ τὸν
βραχίονα ἀνάγοι τις παρὰ τὰς πλευρὰς παρατεταμένον. ὁ δὲ ἰητρὸς τῇ μὲν ἑτέρῃ χειρὶ ἐς τὴν κε-
φαλὴν τοῦ βραχίονος ἐμβαλὼν τὸ θέναρ τῆς χειρὸς ἀπωθέοι. τῇ δὲ ἑτέρῃ τὰ ὀστέα τὰ κατεαγότα
εὐθετίζοι. οὕτως ἂν μάλιστα ἐς τὴν φύσιν ἄγοι. ἀτὰρ ὅπερ ἤδη εἴρηται οὐ μάλα τὸ ἄνωθεν ὀστέον, ἐς τὸ
κάτω φιλέει ὑποδύνειν. τοῖσι μὲν οὖν πλείστοισιν ὅταν ἐπιδεθῶσι τὸ σχῆμα ἀρήγει, παρ' αὐτὰς τὰς
πλευρὰς τὸν ἀγκῶνα ἔχοντα, οὕτως ἐς τὸ ἄνω τὸν ὦμον ἀναγκάζεσθαι. ἔστι δ' οἷσι μὲν τὸν ὦμον ἀναγ-
κάζειν δεῖ ἐς τὸ ἄνω ὡς εἴρηται. τὸν δὲ ἀγκῶνα πρὸς τὸ στῆθος παράγειν. ἄκρην δὲ τὴν χεῖρα παρὰ τὸ
ἀκρώμιον τοῦ ὑγιέος ὤμου ἴσχειν. ἢν μὲν οὖν κατακέεσθαι τολμᾷ, ἀντιστήριγμά τι προσιθέναι χρή,
ὡς ἀνωτάτω ὁ ὦμος ἀνωτάτω ἔῃ. ἢν δὲ περιίῃ, σφενδόνην χρὴ ἐκ ταινίης περὶ τὸ ὀξὺ τοῦ ἀγκῶνος ποιή-
σαντα, ἀναλαμβάνειν περὶ τὸν αὐχένα. Ἀγκῶνος δὲ ἄρθρον παραλλάξαν μὲν, ἢ παραρθρῆσαν πρὸς
πλευρὴν ἢ ἔξω μένοντος τοῦ ὀξέος τοῦ ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ βραχίονος ἐς εὐθὺ κατατείναντα, τὸ ἐξέχον
ἀπωθεῖν ὀπίσω καὶ ἐς τὸ πλάγιον. τὰ δὲ τελείως ἐμβάντα ἢ ἔνθα, ἢ ἔνθα. κατάτασις μὲν ἐν ᾗ ὁ βρα-
χίων κατεαγεὶς ἐπιδέεται. οὕτω γὰρ ἂν τὸ καμπύλον τοῦ ἀγκῶνος οὐ κωλύσει. ἐκπίπτει δὲ μάλιστα
ἐς τὸ πρὸς πλευρὰς μέρος. τὰς δὲ κατορθώσιας ἀπάγοντα ὅτι πλεῖστον ὡς μὴ ψαύῃ τῆς κορώνης
ἡ κεφαλὴ μετέωρον περιάγειν καὶ περικάμπτειν, καὶ μὴ ἐς εὐθὺ βιάζεσθαι. ἅμα δὲ ὠθεῖν τἀναντία,
ἐφ' ἑκάτερα, καὶ παρωθεῖν ἐς χώρην. συνωφελοίη δ' ἂν καὶ ἐπιστροφὴ τῆς ἀγκῶνος ἐν τουτέοισι. ἐς τὸ
μὲν εἰς τὸ ὕπτιον. ἐν τῷδε, ἐς τὸ πρηνές. ἴησις δὲ σχήματος μὲν, ὀλίγον ἀνωτέρω ἄκρην τὴν χεῖρα τοῦ
ἀγκῶνος ἔχειν. βραχίονα δὲ κατὰ πλευράς. οὕτω δὲ καὶ ἀνάληψις. καὶ θέσις. καὶ εὔφορον. καὶ φύ-
σις. καὶ χρῆσις ἐν κοινῷ. ἢν ἄρα μὴ κακῶς πωρωθῇ. πωροῦται δὲ ταχέως. ἴησις δὲ, ὀθονίοισι κατὰ τὸν
νόμον τὸν ἀρθρητικὸν καὶ τὸ ὀξὺ προσεπιδεῖν. παλιγκοτώτατον δὲ ὁ ἀγκὼν πυρετοῖσιν ὀδύνῃσι,
ἀσώδεϊ ἀκρητοχόλῳ. ἀγκῶνος δὲ μάλιστα τοὐπίσω διὰ τὸ ναρκῶδες. δεύτερον δὲ τοὔμπροσθεν. ἴησις
δὲ ἡ αὐτή. ἐμβολαὶ δὲ τοῦ μὲν ὀπίσω ἐκτείναντι κατατεῖναι. σημεῖον δὲ, οὐ γὰρ δύνανται ἐκτείνειν.
τοῦ δὲ ἔμπροσθεν, οὐ δύνανται ξυγκάμπτειν. τουτέῳ δὲ, ἐνθέντα τι συνειλεγμένον σκληρὸν, περὶ
τοῦτο ξυγκάψαι ἐξ ἐκτάσιος ἐξαίφνης. διαστάσιος δὲ ὀστέων, σημεῖον κατὰ τὴν φλέβα τὴν κατὰ βρα-
χίονα σχιζομένην διαψαύοντι. ταῦτα δὲ ταχέως διαπωροῦνται. ἐκ γενεῆς δὲ βραχύτερα τὰ κά-
τω τοῦ σίνεος ὀστέα. πλεῖστον τὰ ἐγγύτατα τοῦ πήχεος. δεύτερα, χειρός. τρίτα, δακτύλων. βραχίων
δὲ καὶ ὦμος, ἐγκρατέστερα διὰ τὴν τροφήν. ἡ δὲ ἑτέρη χεὶρ διὰ τὰ ἔργα ὅτι πλείω ἐγκρατεστέρη. μι-
νύθησις δὲ σαρκῶν, εἰ μὲν ἔξω ἐξέπεσεν, ἔσωθεν. εἰ δὲ μὴ ἐς τοὐναντίον, ᾗ ἐξέπεσεν. ἀγκὼν δὲ ἢν εἴσω
ἢ ἔξω ἐκβαίη. κατάτασις μὲν ἐν σχήματι κοινῷ τῷ πήχει πρὸς βραχίονα. τὴν μὲν γὰρ μασχάλην
ἀναλαμβάνοντα ταινίῃ ἀνακρεμάσαι. ἀγκῶνι δὲ ἄκρῳ ὑποθέντα τι παρὰ τὸ ἄρθρον βάρος,
ἐκκρεμάσαι. ἢ χερσὶ καταναγκάζειν. ὑπεραιωρηθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου, αἱ παραγωγαὶ τοῖς θέναρσιν.
ὡς τὰ ἐν χερσὶν ἐπίδεσις ἐν τούτῳ τῷ σχήματι. καὶ ἀνάληψις. καὶ θέσις. τὰ δὲ ὄπισθεν ἐξαίφνης ἐκ-
τείναντα, διορθοῦν τοῖσι θέναρσιν. ἅμα δὲ δεῖ ἐν τῇ διορθώσει καὶ ἐν τοῖσιν ἑτέροισιν. ἢν δὲ ἔμπροσθεν
ἀμφιθεὶς ὀθόνιον συνειλημμένον εὔογκον συγκάμπτοντα ἅμα διορθοῦν. ἢν δὲ ἑτεροκλινὲς ᾖ ἐν τῇ διορ-
θώσει ἀμφότερα ἅμα χρὴ ποιέειν. τῆς δὲ μελέτης τῆς θεραπείης. κοινὸν δὲ τὸ σχῆμα καὶ ἡ ἐπίδεσις.
δύνανται δὲ καὶ ἐκ τῆς διατάσιος κοινῇ συμπίπτειν ἅπαντα. τῶν δὲ ἐμβολέων. αἱ μὲν ἐξ ὑπεραιω-
ρήσιος ἐμβάλλονται. αἱ δὲ ἐκ κατατάσιος. αἱ δὲ ἐκ περισφάλσιος. αὗται δὲ ἐκ τῶν ὑπερβολέων τῶν
σχημάτων, ἢ τῇ, ἢ τῇ σὺν τῷ τάχει. χειρὸς δὲ ἄρθρον ὀλισθάνει ἢ ἔσω, ἢ ἔξω. ἔσω δὲ, τὰ πλεῖστα. ση-
μήϊα δὲ εὔσημα. ἢν μὲν ἔσω. συγκάμπτειν τοὺς δακτύλους οὐ δύνανται. ἢν δὲ ἔξω, ἐκτείνειν. ἐμβολὴ
δὲ, ὑπὲρ τραπέζης τοὺς δακτύλους ἔχων. τοὺς μὲν, τείνειν. τοὺς δὲ, ἀντιτείνειν. τὸ δὲ ἐξέχον, ἢ θέναρι, ἢ
πτέρνῃ ἅμα ἀπωθέειν, καὶ ὠθέειν πρόσω κάτω. κάτωθεν δὲ κατὰ τὸ ἕτερον ὀστέον ὄγκον μαλθακὸν
ὑποθεὶς, ἢν μὲν ἄνω, καταστρέψας τὴν χεῖρα. ἢν δὲ κάτω, ὑπτίην. ἴησις δὲ ὀθονίοισιν. ὅλη δὲ ἡ χεὶρ
ὀλισθαίνει, ἢ ἔσω, ἢ ἔξω, ἢ ἔνθα, ἢ ἔνθα. μάλιστα δὲ ἔσω. ἔστιν δ' ὅτε καὶ ἡ ἐπίφυσις ἐκινήθη. ἔστι δ' ὅτε
τὸ ἕτερον τῶν ὀστέων διέστη. τούτοισι κατάτασις ἰσχυρὴ ποιητέη. καὶ τὸ μὲν ἐξέχον ἀπωθέειν. τὸ δὲ
ἕτερον ἀντωθέειν δύο εἴδεα ἅμα ἐς τοὐπίσω καὶ ἐς τὸ πλάγιον. ἢ χερσὶν ἐπὶ τραπέζης, ἢ πτέρνῃ πα-
λιγκότῳ. τὰ δὲ καὶ ἀσχήμονα, τῷ μὲν χρόνῳ, κρατύνεται ἐς χρῆσιν ἡ ἴησις, ὀθονίοισι σὺν τῇ χειρὶ καὶ τῇ

πήχει. καὶ νάρθηκας μέχρι δακτύλων τιθέναι. ἐν νάρθηξι δὲ ἐνθάδε ταῦτα πυκνότερον λύειν ἢ
τὰ κατάγματα. καὶ καταχρίσει πλείονι χρέεσθαι. ἐκ γενεῆς δὲ, βραχυτέρη ἡ χεὶρ γίνεται. καὶ μινύ-
θησις σαρκῶν μάλιστα τἀναντία ἢ ᾗ τὸ ἔκπτωμα. ἠυξημένῳ δὲ τὰ ὀστέα μένει, δακτύλου δὲ ἄρθρον
ὀλισθὲν, μὲν εὔσημον. ἐμβολὴ δὲ κατατείνοντα ἐς ἰθὺ. τὸ δὲ ὑπερέχον ἀπωθέειν. τὸ δὲ ἐναντίον, ἀντω-
θέειν. ἴησις δὲ ταινιοισιν ὀθονίοισι. μὴ ἐκπεσὸν δὲ, ἐπιπωροῦται ἔξωθεν. ἐκ γενεῆς δὲ, ἢ ἐν αὐξήσει
ἐξαρθρήσαντα τὰ ὀστέα συνήρθρωται κάτω τοῦ ὀλισθήματος καὶ σάρκες μινύθουσι τἀναντία μά-
λιστα ἢ πρὸς τὸ ἔκπτωμα. ἠυξημένῳ δὲ τὰ ὀστέα μένει. γνάθος δὲ ὀλίγοισιν ἤδη τελέως ἐξήρθρησεν.
ὀστέων τε γὰρ τὸ ἀπὸ τῆς ἄνω γνάθου πεφυκὸς ὑποζύγωται πρὸς τῷ ὑπὸ τὸ οὖς ὀστέῳ προσπεφυ-
κότι. ὅπερ ἀποκλείει τὰς κεφαλὰς τῆς κάτω γνάθου. τῆς μὲν ἄνωτέρω ἐόν. τῆς δὲ κατωτέρω τῶν
κεφαλαίων. τά τε ἄκρεα τῆς κάτω γνάθου. τὸ μὲν διὰ τὸ μῆκος, οὐκ εὐπαρέσδυτον. τὸ δ' αὖ τὸ κο-
ρωνόν τε καὶ ὑπερέχον ὑπὲρ τοῦ ζυγώματος. ἅμα τε ἀμφοτέρων τῶν ἀκρέων τούτων νευρώδεες
τένοντες πεφύκασιν, ἐξ ὧν ἐξήρτηνται οἱ μύες, οἱ κροταφῖται καὶ μασητῆρες καλεόμενοι. διὰ τοῦτο
δὲ καλέονται, καὶ διὰ τοῦτο κινέονται, ὅτι ἐντεῦθεν ἐξήρτηνται. ἐν γὰρ τῇ ἐδωδῇ. καὶ ἐν τῇ δια-
λέκτῳ. καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ χρήσει τοῦ στόματος. ἡ μὲν ἄνω γνάθος, ἀτρεμέει. συνήρτηται γὰρ τῇ κεφα-
λῇ. καὶ οὐ διαρθροῦται. ἡ δὲ κάτω γνάθος κινέεται. ἀπήρθρωται γὰρ ἀπὸ τῆς ἄνω γνάθου, καὶ ἀπὸ
τῆς κεφαλῆς. διότι μὲν οὖν ἐν σπασμοῖσι καὶ τετάνοισι, τοῦτο πρῶτον τὸ ἄρθρον ἐπισημαίνει συν-
τεταμένον. καὶ διότι πληγαὶ καίριοι καὶ καρώδεες αἱ κροταφίτιδες γίνονται, καὶ ἐν ἄλλῳ λόγῳ εἰρήσεται.
περὶ δὲ τοῦ μὴ κάρτα ἐξαρθρέειν, τάδε τὰ αἴτια. αἴτιον δὲ καὶ τόδε ὅτι οὐ μάλα καταλαμβάνουσι
τοιαῦται ἀνάγκαι βρωμάτων. ὥστε τὸν ἄνθρωπον χανέειν μεῖζον ἢ ὅσον δύναται. ἐκπέσοι δ' ἂν
ἀπ' οὐδενὸς ἄλλου σχήματος, ἢ ἀπὸ τοῦ μεγάλα χανόντα, παραγαγεῖν τὴν γένυν ἐπὶ θάτερα. προσ-
συμβάλλεται μέντοι καὶ τόδε πρὸς τὸ ἐκπίπτειν. ὁκόσα γὰρ νεῦρα καὶ ὁκόσοι μύες παρὰ τὰ ἄρθρα
εἰσὶν, ἢ ἀπὸ ἄρθρων. ἀφ' ὧν ξυνδέδενται τούτων ὅσα ἐν τῇ χρήσει πλειστάκις διακινέεται, ταῦτα καὶ
ἐς τὰς κατατάσιας δυνατώτατα ἐπιδιδόναι. ὥσπερ καὶ τὰ δέρματα τὰ εὐδεψητότατα πλεί-
στην ἐπίδοσιν ἔχει. περὶ οὗ οὖν ὁ λόγος. ἐκπίπτει μὲν γνάθος, ὀλιγάκις. χαλᾶται μέντοι, πολλάκις ἐν
χάσμασιν. ὥσπερ καὶ ἄλλαι μυῶν παραλλαγαὶ καὶ νεύρων τοιαῦτα ποιέουσι. δῆλον δὲ, τοῖσι δὲ μάλι-
στα ἐστὶν ὅταν ἐκπεπτώκει. προΐσχεται γὰρ ἡ κάτω γνάθος, ἐς τοὔμπροσθεν. καὶ παρῆκται τἀναν-
τία τοῦ ὀλισθήματος. καὶ τοῦ ὀστέου τὸ κόρωνον ὀγκηρότερον φαίνεται παρὰ τὴν ἄνω γνάθον. καὶ χα-
λεπῶς ξυμβάλλουσι τὰς κάτω γνάθους. τούτοισι δὲ ἐμβολὴ πρόδηλος, ἥτις γίνοιτ' ἂν ἁρμόζουσα.
χρὴ γὰρ τὸν μέν τινα κατέχειν τὴν κεφαλὴν τοῦ τετρωμένου. τὸν δὲ περιλαβόντα τὴν κάτω γνάθον,
καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τοῖσι δακτύλοισι κατὰ τὸ γένειον. χάσκοντος τοῦ ἀνθρώπου, ὅσον μετρίως
δύναται. πρῶτον μὲν διακινέειν τὴν γνάθον χρόνον τινὰ, τῇ καὶ τῇ παράγοντα τῇ χειρί. καὶ αὐτὸν
τὸν ἄνθρωπον κελεύειν χαλαρὴν τὴν γνάθον ἔχειν, καὶ συμπαράγειν καὶ συνδιδόναι ὡς μάλιστα.
ἔπειτα ἐξαπίνης σχάσαι τρισὶ σχήμασιν ὁμοῦ προσέχοντα τὸν νόον. δεῖ μὲν γὰρ παράγεσθαι ἐκ τῆς
διαστροφῆς εἰς τὴν φύσιν. δεῖ δὲ ἐς τοὐπίσω ἀπωθῆναι τὴν γνάθον τὴν κάτω. δεῖ δὲ ἑπόμενον τούτοισι
συμβάλλειν τὰς γνάθους καὶ μὴ χάσκειν. ἐμβολὴ μὲν οὖν αὕτη. καὶ οὐκ ἂν γένοιτο ἀπ' ἄλλων σχη-
μάτων. ἴησις δὲ, βραχεῖα ἀρκέει. σπλῆνα προστιθέντα κεκηρωμένον χαλαρῷ ἐπιδέσμῳ ἐπιδεῖν.
ἀσφαλέστερον δὲ, χειρίζειν ἐστὶν ὕπτιον κατακλίνοντα τὸν ἄνθρωπον, ἐρείσαντα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,
ἐπὶ σκυτίνον ὑποκεφάλαιον ὡς πληρέστατον, ἵνα ὡς ἥκιστα ὑπείκῃ, προσκατέχειν δέ τινα χρὴ τὴν
κεφαλὴν τοῦ τετρωμένου. ἢν δ' ἀμφότεραι γνάθοι ἐξαρθρήσωσιν ἡ μὲν ἴησις, ἡ αὐτή. συμβάλλειν δὲ
τι ἧσσον οὗτοι τὸ στόμα δύνανται. καὶ γὰρ προπετέστεραι αἱ γένυες τουτοισιν. ἀστραβέες δέ. τὸ δὲ ἀστρα-
βὲς, μάλιστ' ἂν γνοίης, τοῖσιν ὀρθίοισι τῶν ὀδόντων τῶν τε ἄνω καὶ τῶν κάτω κατ' ἴξιν. τούτοισι ξυμ-
φέρει ἐμβαλλέειν ὡς τάχιστα. ἐμβολῆς δὲ τρόπος πρόσθεν εἴρηται. ἢν δὲ μὴ ἐμπέσῃ, κίνδυνος περὶ
τῆς ψυχῆς ὑπὸ πυρετῶν ξυνεχέων καὶ νωθρῆς καρώσιος. καρώδεες γὰρ οἱ μύες οὗτοι, καὶ ἀλλοιού-
μενοι, καὶ ἐντεινόμενοι παρὰ φύσιν. φιλέει δὲ καὶ ἡ γαστὴρ ὑποχωρέειν τούτοισι χολώδεα ἄκρητα
ὀλίγα. καὶ ἢν ἐμέωσιν, ἄκρητα ἐμέουσιν. οὗτοι οὖν καὶ θνήσκουσι δεκαταῖοι μάλιστα. ἢν δὲ καταγῇ
ἡ κάτω γνάθος. ἢν μὲν μὴ ἀποκαυλισθῇ παντάπασιν, ἀλλὰ ξυνέχηται τὸ ὀστέον, ἐγκεκλασμένον δὲ
ᾖ. κατορθῶσαι μὲν χρὴ τὸ ὀστέον παράγοντα τὴν γλῶσσαν πλαγίην ὑπείραντα τοὺς δακτύλους. τὸ δὲ
ἔξωθεν ἀντερείδειν, ὡς ἂν ξυμφέρῃ. κἢν διεστραμμένοι ἔωσιν οἱ ὀδόντες οἱ κατὰ τὸ τρῶμα κεκινημένοι,
ὁκόταν τὸ ὀστέον κατορθωθῇ, ζεῦξαι τοὺς ὀδόντας χρὴ πρὸς ἀλλήλους, μὴ μόνον τοὺς δύο, ἀλλὰ καὶ πλέο-
νας, μάλιστα δὲ δὴ χρυσίῳ, ἔστ' ἂν κατασταθῇ τὸ ὀστέον. εἰ δὲ μὴ ἐν λίνῳ. ἔπειτα ἐπιδεῖν κηρωτῇ καὶ σπλή-
νεσιν ὀλίγοισιν. καὶ ὀθονίοισιν ὀλίγοισιν, μὴ ἄγαν ἐρείδοντα, ἀλλὰ χαλαροῖσιν. εὖ γὰρ εἰδέναι χρὴ, ὅτι
ἐπίδεσις ὀθονίων γνάθῳ καταγείσῃ, μικρὰ μὲν ἂν ὠφελέοι, εἰ χρηστῶς ἐπιδέοιτο. μεγάλα δὲ βλάπτοι, εἰ
κακῶς ἐπιδέοιτο. πυκνὰ δὲ περὶ τὴν γλῶσσαν ἐσμάττεσθαι χρὴ, καὶ πουλὺ χρόνον ἀντέχειν τοῖσι δακτύ-
λοισι κατορθοῦντα τοῦ ὀστέου τὸ ἐγκλιθέν. ἄριστον δὲ εἰ ἀεὶ δύναιτο, ἀλλ' οὐχ οἷόν τε. ἢν δὲ ἀποκαυλισθῇ

παντάπασι τὸ ὀστέον, ὀλιγάκις δὲ τοῦτο γίνεται. κατορθοῦν μὲν χρὴ τὸ ὀστέον οὕτως, καθάπερ εἴρη-
ται. ὅταν δὲ κατορθώσῃς, τοὺς ὀδόντας χρὴ ζευγνύναι, ὡς ἔμπροσθεν εἴρηται. μέγα γὰρ ἂν συλλαμ-
βάνοιεν ἐς τὴν ἀτρεμίην. προσέτι καὶ εἴ τις ὀρθῶς ζεύξῃ ὥσπερ χρὴ τὰς ῥαφὰς ῥάψας. ἀλλὰ τί οὐ χρὴ ἴδιον
ἐν γραφῇ χειρουργίην πάσχειν ἀτρεκέως ἡγέεσθαι, ἀλλ' ὑποτυπέεσθαι χρὴ ἀπὸ τῶν γεγραμμένων.
Ἔπειτα χρὴ δέρματος καρχηδονίου, ἢν μὲν νεώτερος ἦ ὁ τρωθεὶς, ἀρκέει τῷ λοιπῷ χρέεσθαι. ἢν δὲ τε-
λειότερος ἦ, αὐτῷ τῷ δέρματι, τάμνοντα χρὴ εὖρος ὡς τριδάκτυλον ἢ ὅκως ἂν ἁρμόζῃ, ὑπαλεί-
ψαντα κόμμι τὴν γνάθον. εὐμενέστερον γὰρ κόλλη προσκολλῆσαι τὴν δέρριν ἄκρον πρὸς τὸ ἀποκεκαυ-
λισμένον τῆς γνάθου, ὡς δάκτυλον ἀπὸ τοῦ τρώματος ἢ ὀλίγῳ πλέον. ταῦτα μὲν ἐς τὸ κάτω μέρος.
ἐχέτω δὲ ἐντομὴν κατὰ τὴν ἴξιν τοῦ γενείου ὁ ἱμὰς ὡς ἀμφιβεβήκει ἀμφὶ τὸ ὀξὺ τοῦ γενείου. ἕτερον
δὲ ἱμάντα τοιοῦτον ἢ ὀλίγῳ πλατύτερον προσκολλῆσαι χρὴ πρὸς τὸ ἄνω μέρος τῆς γνάθου. ἀπο-
λιπόντα κατὰ τοσοῦτον ἀπὸ τοῦ τρώματος, ὅσονπερ ὁ ἕτερος ἀπέλιπεν. ἐσχίσθω δὲ καὶ οὗτος ὁ ἱμὰς
τὴν ἀμφὶ τὸ οὖς περίβασιν, ἔνθα συνάπτεσθαί τε καὶ συνδεῖσθαι εἰς τὰ πέρατα τῶν ἱμάντων. ἐν
δὲ τῇ κολλήσει ἡ σὰρξ τοῦ σκύτεος πρὸς τοῦ χρωτὸς ἔσω, ἐχεκολλότερον γὰρ οὕτως. ἔπειτα κατα-
τείναντα χρὴ καὶ τοῦτον τὸν ἱμάντα. μᾶλλον δέ τι τὸν περὶ τὸ γένειον. ὡς ὅτι μάλιστα μὴ ἀποσμιλαί-
νει ἡ γνάθος ξυνάψαι τοὺς ἱμάντας κατὰ τὴν κορυφήν. κἄπειτα περὶ τὸ μέτωπον, ὀθονίῳ κατα-
δῆσαι. καὶ κατάβλημα χρὴ εἶναι, ὥσπερ νομίζεται. ὡς ἀτρεμέῃ τὰ δεσμά. τὴν δὲ κατάκλισιν ποιε-
έσθω ἐπὶ τὴν ὑγιέα γνάθον, μὴ τῇ γνάθῳ ἐρηρεισμένος, ἀλλὰ τῇ κεφαλῇ. ἰσχναίνειν δὲ χρὴ τὸ σῶμα
ἄχρι ἡμερέων δέκα. ἔπειτα ἀνατρέφειν μὴ βραδέως. ἢν γὰρ οὖν τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσι μὴ φλεγμή-
νῃ, ἐν εἴκοσιν ἡμέρῃσιν γνάθος κρατύνεται. τελέως γὰρ ἐπιπωροῦται. ὥσπερ καὶ τἄλλα τὰ ἀραιὰ
ὀστέα, ἢν μὴ ἐπισφακελίσῃ. ἀλλὰ γὰρ περὶ σφακελισμῶν τῶν συμπάντων ὀστέων, ἄλλος μακρὸς λό-
γος λείπεται. αὕτη ἡ διάστασις ἡ ἀπὸ τῶν κολλημάτων εὐμενὴς καὶ εὐταμίευτος καὶ ἐς πολλὰ καὶ
πολλαχοῦ διορθώματα εὔχρηστος. τῶν δὲ ἰητρῶν οἱ μὴ ξὺν νόῳ εὔχειρες καὶ ἐν ἄλλοισι τρώμασι τοιοῦτοί
εἰσι καὶ ἐν γνάθων κατήξεσιν. ἐπιδέουσι γὰρ τὴν γνάθον κατεαγεῖσαν ποικίλως καὶ καλῶς καὶ κα-
κῶς. πᾶσα γὰρ ἐπίδεσις γνάθου οὕτω κατεαγείσης, ἐκκλίνει τὰ ὀστέα τὰ ἐς τὸ κάτηγμα ῥέποντα
μᾶλλον, ἢ ἐς τὴν φύσιν ἄγει. ἢν δὲ ἡ κάτω γνάθος κατὰ τὴν σύμφυσιν τὴν κατὰ τὸ γένειον διασπα-
σθῇ. μόνη δὲ αὕτη ξύμφυσις ἐν τῇ κάτω γνάθῳ ἐστίν. ἐν δὲ τῇ ἄνω, πολλαί. ἀλλ' οὐ βούλομαι ἀποπλα-
νᾶν τὸν λόγον. ἐν ἄλλοισι γὰρ εἴδεσι νοσημάτων περὶ τούτων λεκτέον. ἢν οὖν διαστῇ ἡ κατὰ τὸ γένειον
σύμφυσις. κατορθῶσαι μὲν παντὸς ἀνδρός ἐστι. τὸ μὲν γὰρ ἐξεστεὸς ἐσωθέειν χρὴ, εἰς τὸ εἴσω μέρος,
προσβαλόντα τοὺς δακτύλους. τὸ δὲ εἴσω ῥέπον, ἀνάγειν ἐς τὸ ἔξω μέρος, ἐνερείσαντα τοὺς δα-
κτύλους. ἐς διάστασιν μέντοι διατεινάμενοι ταῦτα χρὴ ποιέειν. ῥᾷον γὰρ οὕτως ἐς τὴν φύσιν ἥξει, ἢ
εἰ ἐγχρίπτων τις ἐς ἄλληλα τὰ ὀστέα παραναγκάζειν πειρᾶται. τοῦτο παρὰ πάντα ὑπομνήμα-
τα χρέιον εἰδέναι. ὁπόταν δὲ κατορθώσῃ. ζεῦξαι μὲν χρὴ τοὺς ὀδόντας τοὺς ἔνθεν καὶ ἔνθεν πρὸς ἀλλή-
λους, ὥσπερ καὶ πρόσθεν εἴρηται. ἰῆσθαι δὲ χρὴ κηρωτῇ καὶ σπλήνεσιν ὀλίγοισι καὶ ὀθονίοισιν.
ἐπίδεσιν δὲ βραχείην ἢ ποικίλην μάλιστα τοῦτο τὸ χωρίον ἐπιδέχεται, ἐγγὺς γάρ τι τοῦ ἰσορρόπου
ἐστὶν, ὡς δὴ μὴ ἰσόρροπον ἐόν. τοῦ δὲ ὀθονίου τὴν περιβολὴν ποιέεσθαι χρή. ἢν μὲν ἡ δεξιὴ γνάθος
ἐξεστήκῃ, ἐπὶ δεξιά. ἐπὶ δεξιὰ δὲ νομίζεται εἶναι, ἢν ἡ δεξιὰ χεὶρ ἡγῆται τῆς ἐπιδέσιος. ἢν δὲ ἡ
ἑτέρη γνάθος ἐξεστήκῃ, ὡς ἑτέρως χρὴ τὴν ἐπίδεσιν ἄγειν, κἂν μὲν ὀρθῶς τις κατορθώσηται καὶ ἐπι-
δεμήσῃ ὡς χρή. ταχεῖα μὲν ἡ ἄλθεξις. οἱ δὲ ὀδόντες, ἀσινέες γίνονται. ἢν δὲ μή. χρονιωτέρη μὲν, ἡ ἄλ-
θεξις. διαστροφὴν δὲ, ἴσχουσα. οἱ ὀδόντες δὲ, καὶ σιναροὶ καὶ ἀχρήϊοι γίνονται. ἢν δὲ ἡ ῥὶς καταγῇ,
τρόπος μὲν οὐχ εἷς ἐστι κατάξιος. Ἀτὰρ πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἄλλα λωβέονται οἱ χαίροντες τῇσι κα-
λῇσιν ἐπιδέσεσιν, ἄνευ νόου, ἐν δὲ τοῖσι περὶ τὴν ῥῖνα, καὶ μάλιστα. ἐπιδεσίων γὰρ ἐστὶν αὕτη ἡ ποικι-
λωτάτη. καὶ πλείστους μὲν σκεπάρνους ἔχουσα. διαρρωγὰς δὲ καὶ διαλήψιας, ποικιλωτάτας
τοῦ χρωτὸς ῥομβοειδέας. ὡς οὖν εἴρηται οἱ τὴν ἀνόητον εὐχειρίην ἐπιτηδεύοντες ἄσμενοι ῥινὸς κα-
ταγείσης ἐπιτυγχάνουσιν ὡς ἐπιδήσωσι. μίαν μὲν οὖν ἡμέρην, ἢ δύο, ἀγάλλεται μὲν ὁ ἰητρός. χαίρει
δὲ ὁ ἐπιδεδεμένος. ἔπειτα ταχέως μὲν, ὁ ἐπιδεδεμένος κορέσκεται. ἀσηρὸν γὰρ τὸ φόρημα. ἀρκέει
δὲ, τῷ ἰητρῷ ἐπειδὴ ἐπέδειξεν, ὅτι ἐπίσταται ποικίλως ῥῖνα ἐπιδέειν. ποιέει δὲ ἡ ἐπίδεσις ἡ τοιαύτη
πάντα τἀναντία τοῦ δέοντος. τοῦτο μὲν γὰρ ὁκόσοισι σιμοῦται διὰ τὴν κάτηξιν δῆλονότι εἰ ἄνω-
θέν τις μᾶλλον πιέζοι, σιμώτεροι ἂν εἶεν. τοῦτο δὲ ὅσοισι παραστρέφεται ἢ ἔνθα ἢ ἔνθα ἡ ῥὶς, ἢ κατὰ
τὸν χόνδρον, ἢ ἀνωτέρω, δῆλον ὅτι οὐδὲν αὐτοὺς ἡ ἄνωθεν ἐπίδεσις ὠφελήσει, ἀλλὰ καὶ βλάψει μᾶλ-
λον. οὐχ οὕτω γοῦν συναρμόσει σπλήνεσι τὸ ἐπιθάτερον τῆς ῥινὸς, καίτοι οὐδὲ τοῦτο ποιέουσιν οἱ ἐπι-
δέοντες. ἄγχιστα δὲ ἡ ἐπίδεσίς μοι δοκέει ἄν τι ποιέειν, εἰ κατὰ μέσην τὴν ῥῖνα κατὰ τὸ ὀξὺ ἀμφιφλα-
σθείη ἡ σὰρξ κατὰ τὸ ὀστέον, εἰ καὶ τὸ ὀστέον μικρόν τισιν εἴη καὶ μὴ μέγα. τοῖσι γοῦν τούτοισιν ἐπιπώρω-
μα ἴσχει ἡ ῥὶς, καὶ ὀκριοειδεστέρη τινὶ γίνεται. ἀλλ' ὅμως οὐδὲ τούτοισι δή που πολλοῦ ὄχλου δέεται ἡ ἐπί-
δεσις, εἰ δή τι καὶ δεῖ ἐπιδέειν. ἀρκέει δὲ ἐπὶ μὲν τὸ φλάσμα σπλήνιον ἐπιτείναντα κεκηρωμένον.

ἔπειτα ὡς ἀπὸ δύο ἀρχέων ἐπιδέεται, οὕτως ὀθονίῳ ἐς ἅπαξ περιβαλέειν. ἀρίστη μέντοι ἴησις, τῷ ἀλήτῳ τῷ σιτανίῳ, τῷ πολυτῷ, γλίσχρῳ, πεφυρημένῳ, ὀλίγῳ, καταπλάσσειν τὰ τοιαῦτα. χρὴ δὲ ἢν μὲν ἀγαθὸν ᾖ, τῶν πυρῶν τὸ ἄλητον καὶ εὐόλκιμον τούτῳ χρέεσθαι ἐς πάντα τὰ τοιαῦτα. ἢν δὲ μὴ πάνυ ὁλκιμον ᾖ, ἐς ὀλίγην μάνναν ὕδατι ὡς λειοτάτην διέντα, τούτῳ φυρᾶν τὸ ἄλητον, ἢ κόμμι πάνυ ὀλίγον ὡσαύτως μίσγειν. ὁκόσοισι μὲν οὖν ῥὶς ἐς τὸ κάτω καὶ ἐς τὸ σιμὸν ῥέπουσα καταγῇ. ἢν μὲν ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν μορέος κατὰ τὸν χόνδρον ἵζηται, οἷόν τε ἐστὶ καὶ ἐντιθέναι διόρθωμα εἰς τοὺς μυκτῆρας. ἢν δὲ μὴ ἀνορθοῦν μὲν χρὴ πάντα τὰ τοιαῦτα, τοὺς δακτύλους ἐς τοὺς μυκτῆρας ἐντιθέντα, ἢν ἐνδέχηται. ἢν δὲ μὴ παχὺ ὑπάλειπτρον μὴ ἐς τὸ ἔμπροσθεν τῆς ῥινὸς ἀπάγοντα τοῖσι δακτύλοισιν, ἀλλ' ᾗ ἵδρυται. ἔξωθεν δὲ τῆς ῥινὸς ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀμφιλαμβάνοντα τοῖσι δακτύλοισι, συναναγκάζειν τε ἅμα καὶ ἀναφέρειν ἐς τὸ ἄνω, καὶ ἢν μὲν πάνυ ἐς τὸ ἔμπροσθεν τὸ κάτηγμα ᾖ, οἷόν τέ τι καὶ ἔσω τῶν μυκτήρων ἐντιθέναι, ὥσπερ ἤδη εἴρηται. ἄχνην τὴν ἀμφὶ ἡμιτύβιον, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐν ὀθονίῳ ἐλίσσοντα. μᾶλλον δὲ ἐν καρχηδονίῳ δέρματι ἐρράψαντα σχηματίσαντα τὸ ἁρμόζον σχῆμα τῷ χωρίῳ ἵνα ἐγκείσεται. ἢν μέντοι προσωτέρω ᾖ τὸ κάταγμα, οὐδὲν οἷόν τε ἔσω ἐντιθέναι. καὶ γὰρ εἰ ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἀσηρὸν τὸ φόρημα, πῶς γε δὴ οὐκ ἐν τῷ ἐσωτέρω; τὸ μὲν οὖν πρῶτον καὶ ἔσωθεν ἀναπλάσσεσθαι καὶ ἔξωθεν ἀφειδήσαντα χρὴ ἀνάγειν ἐς τὴν ἀρχαίαν φύσιν καὶ διαρθρώσασθαι. κάρτα γὰρ οἱ ἥ τε ῥὶς καταγεῖσα ἀναπλάσσεται. μάλιστα μὲν αὐθήμερον. ἢν δὲ μὴ ὀλίγῳ ὕστερον. ἀλλὰ καταβλακεύουσιν οἱ ἰητροὶ καὶ ἁπαλωτέρως τὸ πρῶτον ἅπτονται ἢ ὡς χρή. παραβάλλοντα γὰρ τοὺς δακτύλους χρὴ ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατὰ τὴν φύσιν τῆς ῥινὸς ὡς κατωτάτω κάτωθεν συναναγκάζειν, καὶ οὕτω μάλιστα ἀνορθοῦται σὺν τῇ ἔσωθεν διορθώσει διορθοῦντα. ἔπειτα δὲ ἐς ταῦτα ἰητρὸς οὐδεὶς ἄλλος τοιοῦτός ἐστιν εἰ ἐθέλοι μελετᾶν καὶ τολμᾶν, ὡς οἱ αὐτοῦ δάκτυλοι, οἱ λιχανοί. οὗτοι γὰρ κατὰ φύσιν μάλιστά εἰσι. παραβάλλοντα γὰρ χρὴ τῶν δακτύλων ἑκάτερον παρὰ πᾶσαν τὴν ῥῖνα ἐρείδοντα, ἡσύχως οὕτως ἔχειν. μάλιστα μὲν, εἰ οἷόν τε εἴη αἰεὶ, ἔστ' ἂν κρατυνθῇ. εἰ δὲ μὴ, ὡς πλεῖστον χρόνον, ὡς εἴρηται. εἰ δὲ μὴ, ἢ παῖδα ἢ γυναῖκά τινα, μαλθακὰς γὰρ τὰς χεῖρας δεῖ εἶναι. οὕτως, ὡς ἂν κάλλιστα ἰητρευθείη ἡ ῥὶς, ὅτεῳ μὴ ἐς τὸ κοῖλον, ἀλλ' ἐς τὸ κάτω ἱδρυμένη εἴη ἰσόρροπος. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδεμίαν που ῥῖνα εἶδον, ἥ τις οὕτω καταγεῖσα οὐχ οἵη τε διαρθρωθῆναι αὐτίκα πρὶν πωρωθῆναι συναναγκαζομένη ἐγένετο, εἴ τις ὀρθῶς ἐθέλοι ἰητρεύειν ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι αἰσχροὶ μὲν εἶναι πολλοῦ ἀποτιμῶσι. μελετᾶν δὲ ἅμα μὲν οὐκ ἐπίστανται, ἅμα δὲ οὐ τολμέουσιν, ἢν μὴ ὀδυνῶνται, ἢ θάνατον δεδοίκασι. καίτοι ὀλιγοχρόνιος ἡ πώρωσις τῆς ῥινὸς, ἐν γὰρ δέκα ἡμέρῃσι κρατύνεται, ἢν μὴ ἐπισφακελίσῃ. ὁκόσοισι δὲ τὸ ὀστέον ἐς τὸ πλάγιον κατάγνυται. ἡ μὲν ἴησις αὐτή. τὴν δὲ διόρθωσιν δηλονότι χρὴ ποιέεσθαι, οὐχ ἰσόρροπον ἀμφοτέρωθεν, ἀλλά τοτε ἐγκεκλιμένον ὠθέειν ἐς τὴν φύσιν ἔκτοσθεν ἀναγκάζοντα. καὶ ἐσματευόμενον ἐς τοὺς μυκτῆρας καὶ τὰ ἔσω ἐξέχοντα διορθοῦν ἀόκνως ἔστ' ἂν κατορθώσῃ, εὖ εἰδότα, ὅτι ἢν μὴ αὐτίκα κατορθώσηται, οὐχ οἷόν τε μὴ καὶ διεστράφθαι τὴν ῥῖνα. ὅταν δὲ ἀγάγῃς ἐς τὴν φύσιν προσβαλόντα χρὴ ἐς τὸ χωρίον, ἢ τοὺς δακτύλους, ἢ τὸν ἕνα δάκτυλον ᾗ ἐξέχεν ἀναγκωχέειν, ἢ αὐτὸν, ἢ ἄλλον τινὰ, ἔστ' ἂν κρατυνθῇ τὸ τρῶμα. ἀτὰρ καὶ ἐς τὸν μυκτῆρα τὸν μικρὸν δάκτυλον ἀπωθέοντα, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, διορθοῦν χρὴ τὰ ἐκκλιθέντα. ὅτι δ' ἂν φλεγμονῆς ἐπιγίνεται τούτοισι, χρὴ τῷ σταιτὶ χρέεσθαι. τοῖσι μέντοι δακτύλοισι προσέχειν χρὴ ὁμοίως, καὶ τοῦ σταιτὸς ἐπικειμένου. ἢν δέ που κατὰ τὸν χόνδρον ἐς τὰ πλάγια καταγῇ, ἀνάγκη τὴν ῥῖνα ἄκρην μετεστράφθαι. χρὴ οὖν τοῖσι τοιούτοισι ἐς τὸν μυκτῆρα ἄκρον διόρθωμά τι τῶν εἰρημένων, ἢ ὅ τι τούτοισιν ἔοικεν ἐντιθέναι. πολλὰ δ' ἄν τις εὕροι τὰ ἐπιτήδεια, ὅσα μήτε ὀσμὴν ἴσχει μήτε ἄλλως προσηνέα ἐστίν. ἐγὼ δέ ποτε πνεύμονος προβάτου ἀπότμημα ἐνέθηκα, ἔτυχε γάρ πως παρέτυχεν. οἱ γὰρ σπόγγοι ἐντιθέμενοι ὑγράσματα δέχονται. ἔπειτα χρὴ, καρχηδονίου λοπὸν πλάτος ὡς τοῦ μεγάλου δακτύλου τετμημένον, ἢ ὅκως ἂν ξυμφέρῃ, προσκολλῆσαι ἐς τὸ ἔκτοσθεν πρὸς τὸν μυκτῆρα τὸν ἐγκεκλιμένον. κἄπειτα κατατεῖναι τὸν ἱμάντα ὅκως ἂν ξυμφέρῃ. μᾶλλον δὲ ὀλίγον τείνειν χρὴ, ὥστε ὀρθὴν καὶ ἀπαρτῆ τὴν ῥῖνα εἶναι. ἔπειτα, μακρὸς γὰρ ἔστω ὁ ἱμὰς, κάτωθεν τοῦ ὠτὸς ἀγαγόντα αὐτὸν, ἀναγαγεῖν περὶ τὴν κεφαλήν. καὶ ἔξεστι μὲν κατὰ τὸ μέτωπον προσκολλῆσαι τὴν τελευτὴν τοῦ ἱμάντος. ἔξεστι δὲ μακρότερον ἄγειν. ἔπειτα περιελίσσοντα περὶ τὴν κεφαλὴν καταδεῖν. ἔστι γὰρ ἅμα μὲν, δικαίην τὴν διόρθωσιν ἔχει. ἅμα δὲ εὐταμεύτον, καὶ μᾶλλον ἢν ἐθέλῃ καὶ ἧσσον τὴν ἀντίρροπιν ποιῆσαι τῆς ῥινός. ἀτὰρ καὶ ὁκόσοισιν ἐς τὸ πλάγιον ἡ ῥὶς κατάγνυται, τὰ μὲν ἄλλα ἰητρεύειν χρὴ, ὡς προείρηται. προσδέεται δὲ τοῖσι πλείστοισι καὶ τοῦ ἱμάντος πρὸς ἄκρην τὴν ῥῖνα προσκολλῆσαι τῆς ἀντιρροπίης εἵνεκα. ὅσοισι δὲ σὺν τῇ κατάξει καὶ ἕλκεα προσγίνεται, οὐδὲν δεῖ ταράσσεσθαι διὰ τοῦτο, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τὰ ἕλκεα ἐπιτιθέναι πισσηρὴν, ἢ τῶν ἐναίμων τι, εὐαλθέα γὰρ τὰ τοιαῦτα. ὁμοίως κἢν ὀστέα μέλλῃ ἀπιέναι, τήν τε διόρθωσιν τὴν πρώτην, ἀόκνως χρὴ ποιέεσθαι μηδὲν ἐπιλείποντα, καὶ τὰς διορθώσιας τοῖσι δακτύλοισιν ἐν τῷ ἔπειτα χρόνῳ. χαλαρωτέροισι μὲν γὰρ χρεόμενον. χρεόμενον δὲ,

εὐπλαστότατον γάρ τι πάντων τῶν τοῦ σώματος ἡ ῥίς ἐστι. τῶν δὲ ἱμάντων τῇ κολλήσει καὶ τῇ ἀντιπροσπείρῃ
παντάπασιν οὐδὲν κωλύει χρῆσθαι. οὔτ' ἢν ἑλκώσῃ. οὔτ' ἢν ἐπιφλεγμήνῃ. ἀλύπητοι γάρ εἰσιν.
Ἢν δὲ οὖς καταγῇ, ἐπιδέσιες πᾶσαι πολέμιαι. οὐ γὰρ οὕτω τις χαλαρὸν περιβάλλοι. ἢν δὲ μᾶλλον
πιέζῃ, πλέον κακὸν ἐργάσεται. ἐπεὶ καὶ ὑγιὲς οὖς ἐπιδέσει πιεχθὲν ὀδυνηρὸν, καὶ σφυγματῶδες,
καὶ πυρετῶδες γίνεται. ἀτὰρ καὶ τὰ ἐπιπλάσματα κάκιστα μὲν τὰ βαρύτατα ἐπίπαν. ἀτὰρ
καὶ τὰ πλεῖστα, φλαῦρα καὶ ἀποστατικὰ, καὶ μύξαν τε ἀπὸ ποιέει πλείω. κἄπειτα ἐκπυήσιας
ἀσηρὰς, τούτων δὲ οὖς ἥκιστα καταγὲν προσδέεται. ἄγχιστα μὲν εἴπερ χρὴ τὸ γλίσχρον ἄλητον. χρὴ δὲ
μὴ δὲ τοῦτο βάρος ἔχειν. ψαύειν δὲ ὡς ἥκιστα ξυμφέρει. ἀγαθὸν γὰρ ἐνίοτε φάρμακον, καὶ τὸ μηδὲν
φέρειν φάρμακον καὶ πρὸς οὖς, καὶ πρὸς ἄλλα πολλά. χρὴ δὲ καὶ τὴν ἐπικοίμασιν φυλάττεσθαι.
τὸ δὲ σῶμα ἰσχναίνειν, καὶ μᾶλλον, ὧν ἂν κίνδυνος ἔῃ, ἔμπυον τὸ οὖς γενέσθαι. ἄμεινον δὲ, καὶ μαλθά-
ξαι τὴν κοιλίην. ἢν δὲ καὶ εὐήμετος ἔῃ, ἐμέειν ἀπὸ συρμαισμοῦ. ἢν δὲ ἐς ἐκπύησιν ἔλθῃ, ταχέως μὲν,
οὐ χρὴ στομοῦν. πολλὰ γὰρ καὶ τῶν δοκεόντων ἐκπυέεσθαι ἀναπίνεταί ποτε, κἢν μηδέπω τις κα-
ταπλάσῃ. ἢν δὲ ἀναγκασθῇ στομῶσαι τάχιστα μὲν, ὑγιὲς γίνεται, ἤν τις πυρὶ διακαύσῃ. εἰδέναι
μέντοι χρὴ σαφῶς, ὅτι κυλλὸν ἔσται τὸ οὖς καὶ μεῖον τοῦ ἑτέρου, ἢν πυρὶ διακαυθῇ. ἢν δὲ μὴ πυρὴν
καίηται, τάμνειν χρὴ τὸ μετέωρον, μὴ πάνυ σμικρὴν τομήν. διὰ παχυτέρου μὲν καὶ τὸ πύον εὑρί-
σκεται, ἢ ὡς ἄν τις δοκέοι. ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, καὶ πάντα τἆλλα τὰ μυξώδεα καὶ μυξοποιὰ,
ἅτε γλίσχρα ἐόντα ὑποθιγγανόμενα διολισθαίνει ταχέως ὑπὸ τοὺς δακτύλους καὶ ἔνθα καὶ ἔνθα.
διὰ τοῦτο διὰ παχυτέρου εὑρίσκουσι τὰ τοιαῦτα οἱ ἰητροὶ, ἢ ὡς οἴονται. ἐπεὶ καὶ τῶν γαγγλιωδέων ἔνια
ὅταν πλαδαρὰ ἔῃ, καὶ μυξώδεα σάρκα ἔχῃ, πολλοὶ στομοῦσιν οἰόμενοι ῥεῦμα ἀνευρήσειν ἐς τὰ τοι-
αῦτα. ἡ μὲν οὖν γνώμη τοῦ ἰητροῦ ἐξαπατᾶται. τῷ δὲ πρήγματι, τῷ τοιούτῳ οὐδὲ μέγα βλάβη στο-
μωθέντι. ὅταν δὲ ὑδατώδεα χωρία ἐστὶν, ἢ μύξης πεπληρωμένα, καὶ ἐν οἵοισι χωρίοισιν ἕκαστα θάνατον
φέρει στομούμενα, ἢ κατὰ ἀλλοίας βλάβας, περὶ τούτων ἐν ἄλλῳ λόγῳ γεγράψεται. ὅταν οὖν
τάμῃ τις τὸ οὖς, πάντων μὲν καταπλασμάτων, πάσης τε μοτώσιος ἀπέχεσθαι χρή. ἰητρεύειν δὲ, ἢ
ἐναίμους, ἢ ἄλλῳ τῳ, ὅ, τι μήτε βάρος, μήτε πόνον παρέχῃσει. ἢν γὰρ ὁ χόνδρος ἄρχηται ψιλοῦ-
σθαι καὶ ὑποστάσιας ἴσχῃ πυρώδεας, ἢ χαλώδεας, ὀχληρόν. γίνεται δὲ καὶ τοῦτο δι' ἐκείνας τὰς
ἰήσιας. πάντων δὲ τῶν παλιγκοτησάντων ἡ πυρὶ διάκαυσις αὐταρκέστατον. Σπόνδυλοι
δὲ οἱ κατὰ ῥάχιν. ὅσοισι μὲν ὑπὸ νοσημάτων ἕλκονται ἐς τὸ κυφὸν. τὰ μὲν πλεῖστα ἀδύνατα λύε-
σθαι. ποτὶ, καὶ ὅσα ἀνωτέρω τῶν φρενῶν τῆς προσφύσιος κυφοῦται. τῶν δὲ κατωτέρω, μεθε-
ξέτερα λύουσι κιρσοὶ γινόμενοι ἐν τοῖσι σκέλεσι. μᾶλλον δέ τι ἐγγινόμενοι κιρσοὶ ἐν τῇ κατ' ἰγνύην
φλεβί. οἷσι δ' ἂν τι κύφωμα ᾖ, λύουσιν. ἐγγίνονται δὲ καὶ ἐν τῇ κατὰ βουβῶνα. ἤδη δέ τισιν ἔλυσε
καὶ ἡ δυσεντερίη πολυχρόνιος γινομένη. καὶ οἷσι μὲν κυφοῦται ῥάχις παισὶν ἐοῦσιν, πρὶν ἢ τὸ σῶμα
τελειωθῆναι ἐς αὔξησιν, τούτοισι μὲν, οὐδὲ συναύξεσθαι ἐθέλοι κατὰ τὴν ῥάχιν τὸ σῶμα, ἀλλὰ σκέ-
λεα μὲν καὶ χεῖρες τελειοῦνται. ταῦτα δὲ, ἐνδεέστερα γίνονται. καὶ ὅσοισι ἂν ἡ ἀνωτέρω τῶν φρε-
νῶν τὸ κύφος, τούτοισι μὲν αἵ τε πλευραὶ οὐκ ἐθέλουσιν ἐς τὸ εὐρὺ αὔξεσθαι, ἀλλ' ἐς τοὔμπροσθεν.
τό, τε στῆθος ὀξὺ γίνεται, ἀλλ' οὐ πλατύ. αὐτοί τε δύσπνοοι γίνονται, καὶ κερχνώδεες. ἧσσον γὰρ εὐ-
ρυχωρίην ἔχουσιν αἱ κοιλίαι αἱ τὸ πνεῦμα δεχόμεναι καὶ προπέμπουσαι. καὶ μέντοι καὶ ἀναγκά-
ζονται κατὰ τὸν μέγαν σπόνδυλον λορδὸν τὸν αὐχένα ἔχειν, ὡς μὴ προπετὴς ἔῃ αὐτοῖσιν ἡ κεφαλή.
στενοχωρίην μὲν οὖν πολλὴν τῷ φάρυγγι παρέχει καὶ τοῦτο ἐς τὸ εἴσω ῥέπον. καὶ γὰρ τοῖσιν ὀρθοῖσι
φύσει δύσπνοιαν παρέχει τοῦτο τὸ ὀστέον, ἢν ἔσω ῥέψῃ ἔστ' ἂν ἀναπιεχθῇ. διὰ οὖν τὸ τοιοῦτον σχῆμα
ἐξεχέβρογχοι οἱ τοιοῦτοι τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον φαίνονται, ἢ ὑγιέες. φυματίαι τε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
κατὰ τὸν πνεύμονά εἰσιν οἱ τοιοῦτοι σκληρῶν φυμάτων καὶ ἀπέπτων. καὶ γὰρ ἡ πρόφασις τοῦ κυφώ-
ματος, καὶ ἡ ξύστασις τοῖσι πλείστοισι, διὰ τοιαύτας συστροφὰς γίνεται, ᾗσιν ἂν κοινωνήσωσιν οἱ τό-
νοι οἱ σύνεγγυς. ὅσοισι δὲ κατωτέρω τῶν φρενῶν τὸ κύφωμά ἐστι, τούτοισι νοσήματα μὲν ἐνίοισι προσ-
γίνεται νεφριτικὰ, καὶ κατὰ κύστιν. ἀτὰρ καὶ ἀποστάσιες ἐς ἐμπύημά τι, καὶ κατὰ κενεῶνας, καὶ
κατὰ βουβῶνας χρόνιαι, καὶ δυσαλθέες. καὶ τουτέων οὐδ' ἑτέρη λύει τὰ κυφώματα. ἰσχία δὲ τοῖσι
τουτέοισιν ἔτι ἀσαρκότερα γίνεται, ἢ τοῖσιν ἄνωθεν κυφοῖσιν. ἡ μέντοι σύμπασα ῥάχις, μακροτέρη
τούτοισιν, ἢ τοῖσιν ἄνωθεν κυφοῖσιν. ἥβη δὲ καὶ γένειον βραχύτερα καὶ ἀτελέστερα. καὶ ἀγονώτεροι
οὗτοι, τῶν ἄνωθεν κυφῶν. οἷσι δ' ἂν ηὐξημένοισι ἤδη τὸ σῶμα γένηται κύφωσις, τούτοισιν ἀπαντικρὺ
μὲν τῆς νόσου τῆς τότε παρεούσης κρίσιν ποιέει ἡ κύφωσις. ἀνὰ χρόνον μέντοι ἐπισημαίνει τι τῶν αὐ-
τέων, ὥσπερ καὶ τοῖσι νεωτέροισιν, ἢ πλέον, ἢ ἔλασσον. ἧσσον δὲ κακοήθως ὡς τὸ ἐπίπαν μὴν τοιαῦ-
τά ἐστι. πολλοὶ μέντοι ἤδη καὶ εὐφόρως ἤνεγκαν καὶ ὑγιεινῶς τὴν κύφωσιν ἄχρι γήρως. μάλιστα δὲ
οὗτοι, οἷσιν ἂν ἐς τὸ εὔσαρκον καὶ πιμελῶδες προτράπηται τὸ σῶμα. ὀλίγοι μὲν ἤδη καὶ τῶν τοιούτων
ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη ἐβίωσαν. οἱ δὲ πλεῖστοι βραχυβιώτεροί εἰσιν. ἔστι δ' οἷσι καὶ ἐς τὸ πλάγιον σκολιοῦνται
σπόνδυλοι, ἢ τῇ, ἢ τῇ. πάντα. μὲν ἢ τὰ πλεῖστα τὰ τοιαῦτα γίνεται διὰ συστροφὰς τὰς εἴσωθεν ῥάχιος.

προσξυμβάλλεται δὲ ἐνίοισι ξὺν τῇ νούσῳ καὶ τὰ σχήματα, ἐφ᾽ ὁποῖα ἂν ἐθισθέωσι κεκλίσθαι. ἀλ-
λὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖσι χρονίοισι κατὰ πνεύμονα νοσήμασιν εἰρήσεται. ἐκεῖ γάρ εἰσιν αὐτῶν χα-
ριέσταται προγνώσιες περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. ὅσοισι δὲ ἐκ καταπτώσιος ῥάχις κυφοῦται,
ὀλίγα δὴ τούτων ἐκρατήθη, ὥστε ἐξιθυνθῆναι. τοῦτο μὲν γὰρ αἱ ἐν τῇ κλίμακι κατατάσιες, οὐδὲν
ἀπεξίθυναν, ὧν γε ἐγὼ οἶδα. χρέονται γὰρ οἱ ἰητροὶ μάλιστα αὐτῇ οὗτοι οἱ ἐπιθυμέοντες ἐκχαυνοῦν
τὸν πολὺν ὄχλον. τοῖσι γὰρ τοιούτοισι ταῦτα θαυμάσιά ἐστιν, ἢν ἢ κρεμάμενον ἴδωσιν, ἢ ῥιπτούμενον,
ἢ ὅσα τοῖσι τοιούτοισιν ἔοικε, καὶ ταῦτα κληΐζουσιν ἀεὶ καὶ οὐκέτι αὐτοῖσι μέλλει, ὁκοῖόν τι ἀπέβη
ἀπὸ τοῦ χειρίσματος, εἴτε κακὸν, εἴτε ἀγαθόν. οἱ μέντοι ἰητροὶ οἱ τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύοντες, σκαιοί
εἰσιν, οὓς ἔγωγε ἔγνων. τὸ μὲν γὰρ ἐπινόημα ἀρχαῖον. καὶ ἐπαινέω ἔγωγε σφόδρα τὸν πρῶτον ἐπι-
νοήσαντα καὶ τοῦτο καὶ ἄλλο πᾶν ὅ, τι μηχάνημα κατὰ φύσιν ἐπενοήθη. οὐδὲν γάρ μοι ἄελπτον, εἴ
τις καλῶς σκευάσας κατασείσειε κἂν ἐξιθυνθῆναι ἔνια. αὐτὸς μέντοι καταισχύνθην πάντα τὰ τοιου-
τότροπα ἰητρεύειν οὕτω, διὰ τοῦτο ὅτι πρὸς ἀπατεώνων μᾶλλον οἱ τοιοῦτοι τρόποι. ὅσοισι μὲν οὖν ἐγγὺς
τοῦ αὐχένος ἡ κύφωσις γένηται, ἧσσον εἰκὸς ὠφελέειν τὰς κατατάσιας ταύτας, τὰς ἐπὶ κεφα-
λήν. μικρὸν γὰρ τὸ βάρος ἡ κεφαλὴ καὶ τὰ ἀκρώμια καταῤῥέποντα, ἀλλὰ τούς γε τοιούτους εἰ-
κὸς ἐπὶ τοὺς πόδας κατασεισθέντας μᾶλλον ἐξιθυνθῆναι, μείζων γὰρ οὕτως ἡ καταῤῥοπίη ἐπὶ τὰ
τοιαῦτα. ὅσοισι δὲ κατωτέρω τὸ ὕβωμα, τούτοισιν εἰκὸς μᾶλλον ἐπὶ κεφαλὴν κατασείεσθαι. εἰ οὖν
τις ἐθέλει κατασείειν, ὀρθῶς ἂν ὧδε σκευάζοι. τὴν κλίμακα χρὴ σκυτίνοισιν ἐν τοῖσι κεφαλέοισιν
πλαγίοισιν, ἢ ὀρινέοισι κατασορέσαι εὖ προσδεδεμένοισιν ὀλίγῳ πλέον καὶ ἐπὶ μῆκος, καὶ ἔνθεν καὶ
ἔνθεν, ἢ ὅσον ἂν τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου κατάσχοι. ἔπειτα τὸν ἄνθρωπον ὕπτιον κατακλῖναι ἐπὶ τὴν
κλίμακα χρή. κἄπειτα προσδῆσαι μὲν τοὺς πόδας παρὰ τὰ σφυρὰ πρὸς τὴν κλίμακα μὴ διαβεβῶ-
τα. ἐν δεσμῷ εὐόχῳ μὲν, μαλθακῷ δέ. προσδῆσαι δὲ κατωτέρω ἑκατέρων τῶν γουνάτων, καὶ ἀνω-
τέρω. προσδῆσαι δὲ καὶ κατὰ τὰ ἰσχία. κατὰ δὲ τοὺς κενεῶνας καὶ κατὰ τὸ στῆθος χαλαρῇσι ται-
νίῃσι περιβαλέειν οὕτως ὅκως μὴ κωλύωσι τὴν κατάσεισιν. τὰς δὲ χεῖρας παρὰ τὰς πλευρὰς πα-
ρατείναντα προσκαταβαλεῖν πρὸς αὐτὸ τὸ σῶμα, καὶ μὴ πρὸς τὴν κλίμακα. ὅταν δὲ ταῦτα κα-
τασκευάσῃς οὕτως ἀνέλκειν τὴν κλίμακα ἢ πρὸς τύρσιν τινὰ ὑψηλὴν, ἢ πρὸς ἀέτωμα οἴκου. τὸ δὲ χω-
ρίον ἵνα ὅπου κατασείεις, ἀντίτυπον ἔστω. τοὺς δὲ ἀνατείνοντας εὐπαιδεύτους χρὴ εἶναι, ὅκως ὁμα-
λῶς, καὶ καλῶς, καὶ ἰσοῤῥόπως, καὶ ἐξαπιναίως ἀφήσωσι, καὶ μήτε ἡ κλίμαξ ἑτερόῤῥοπος εἰς γῆν
ἀφίξεται, μήτε αὐτοὶ προπετέες ἔσονται. ἀπὸ μέντοι τύρσιος ἀφιεὶς ἢ ἀπὸ ἱστοῦ καταπεπηγότος
καρχήσιον ἔχοντος. ἔτι κάλλιον ἄν τις σκευάσαιτο, ὥστε ἀπὸ τροχιλίης τὰ χαλώμενα εἶναι ὅπλα
ἢ ἀπὸ ὄνου. ἀηδὲς μὴν καὶ μακρηγορεῖν περὶ τούτων. ὅμως δὲ ἐκ τουτέων ἂν τῶν κατασκευῶν, μάλι-
στα ἄν τις κατασεισθείη. εἰ μέντοι κάρτα ἄνω εἴη τὸ ὕβωμα. δέοι δὲ κατασείειν πάντως ἐπὶ πόδας
λυσιτελέει, ὡς πρὶν ἤδη εἴρηται. πλείων γὰρ οὕτω γίνεται ἡ καταῤῥοπίη ἐπὶ ταῦτα. ὁρμῆσαι μὲν
χρὴ κατὰ μὲν τὸ στῆθος πρὸς τὴν κλίμακα προσδήσαντα ἰσχυρῶς. κατὰ δὲ τὸν αὐχένα, ὡς χαλαρω-
τάτῃ ταινίῃ ὅσον τοῦ κατορθοῦσθαι εἵνεκα. καὶ αὐτὴν τὴν κεφαλὴν κατὰ τὸ μέτωπον προσδῆσαι
πρὸς τὴν κλίμακα. τὰς δὲ χεῖρας παρατανύσαντα πρὸς τὸ σῶμα προσδῆσαι, μὴ πρὸς τὴν κλίμα-
κα. τὸ μέντοι ἄλλο σῶμα, ἄδετον εἶναι χρὴ, πλὴν ὅσον τοῦ κατορθοῦσθαι εἵνεκα, ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ται-
νίῃ χαλαρῇ περιβεβλῆσθαι. ὅκως δὲ μὴ κωλύωσιν οὗτοι οἱ δεσμοὶ τὴν κατάσεισιν, σκοπέειν. τὰ δὲ
σκέλεα πρὸς μὲν τὴν κλίμακα μὴ προσδεδέσθω. πρὸς ἄλληλα δὲ, ὡς κατὰ τὴν ῥάχιν, ἰθυῤῥοπα ἔῃ.
ταῦτα μέντοι τοιουτοτρόπως ποιητέα, εἰ πάντως δέοι, ἐν κλίμακι κατασεισθῆναι. αἰσχρὸν μέντοι
καὶ ἐν πάσῃ τέχνῃ, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐν ἰητρικῇ πολὺν ὄχλον, καὶ πολλὴν ὄψιν, καὶ πολὺν λόγον
παρασχόντα, ἔπειτα μηδὲν ὠφελῆσαι. χρὴ δὲ πρῶτον μὲν γινώσκειν τὴν φύσιν τῆς ῥάχιος οἵη τίς
ἐστιν. ἐς πολλὰ ἂν νοσήματα, προσδέοι ἂν αὐτοῦ. τοῦτο μὲν γὰρ τὸ πρὸς τὴν κοιλίην ῥέπον, οἱ σπόνδυλοι
ἐντὸς ἄρτιοι εἰσὶν ἀλλήλοισι. καὶ δέδενται πρὸς ἀλλήλους δεσμῷ μυξώδεϊ καὶ νευρώδεϊ ἀπὸ χόνδρων ἀπο-
πεφυκότι ἄχρι πρὸς τὸν νωτιαῖον. ἄλλοι δέ τινες τόνοι νευρώδεες διανταῖοι πρόσφυτοι παρατέταν-
ται ἔνθεν καὶ ἔνθεν αὐτῶν. αἱ δὲ φλεβῶν καὶ ἀρτηριῶν κοινωνίαι, ἐν ἑτέρῳ λόγῳ δεδηλώσονται,
ὅσαι τε καὶ οἷαι καὶ ὅθεν ὡρμημέναι. καὶ ἐν οἵοισιν οἷα δύνανται. αὐτὸς δὲ ὁ νωτιαῖος οἵοισιν ἐλλύτρω καὶ
ἐλλύτροισι, καὶ ὅθεν ὡρμημένοισι, καὶ ὅπῃ κραίνουσι, καὶ οἷσι κοινωνέουσι, καὶ οἷσι δυναμένοισιν. ἐν δὲ
τῷ ἐπέκεινα ἐν ἀθρόοισι γιγγλύμωνται πρὸς ἀλλήλους οἱ σπόνδυλοι. τόνοι δὲ κοινοὶ παρὰ πάντας,
καὶ ἐν τοῖσιν ἔξω μέρεσι, καὶ ἐν τοῖσιν εἴσω παρατέτανται. ἀπόφυσίς τε ἐστὶν ὀστέου ἐς τὸ ἔξω μέρος
ἀπὸ πάντων τῶν σπονδύλων μία ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου, ἀπό τε τῶν μειζόνων, ἀπό τε τῶν ἐλασσόνων. ἐπὶ
δὲ τῇσιν ἀποφύσεσιν ταύτῃσι χονδρίων ἐπιφύσιες. καὶ ἀπ᾽ ἐκείνων νεύρων ἀποβλάστησις ἀδελφιζομέ-
νη τοῖσιν ἐξωτάτω τόνοισι. πλευραὶ δὲ προσπεφύκασιν ἐς τὸ εἴσω μέρος τὰς κεφαλὰς ῥέπουσαι
μᾶλλον, ἢ ἐς τὸ ἔξω. καθ᾽ ἕνα δὲ ἕκαστον τῶν σπονδύλων προσήρθρωνται. καμπυλώταται δὲ πλευ-
ραὶ ἀνθρώπου εἰσὶ, ῥοβοειδέα τρόπον. τὸ δὲ μέσον γε τῶν πλευρέων καὶ τῶν ὀστέων τῶν ἀποπεφυκότων

ἀπὸ τῶν

ἀπὸ τῶν σπονδύλων, ἀποπληρέουσιν ἑκατέρωθεν οἱ μύες ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἀρξάμενοι, ἄχρι τῶν φρε-
νῶν τῆς προσφύσιος. αὐτὴ δὲ ἡ ῥάχις κατὰ μῆκος ἰθυσκολιός ἐστι. ἀπὸ μὲν τοῦ ἱεροῦ ὀστέου ἄχρι τοῦ με-
γάλου σπονδύλου παρ' ὃν προσήρτηται τῶν σκελέων ἡ πρόσφυσις, ἄχρι μὲν τούτου κυφή. κύστις
τε γὰρ, καὶ γοναὶ, καὶ ἀρχοῦ τὸ χαλαρὸν ἐν τουτέῳ ἔκτισται. ἀπὸ δὲ τούτου ἄχρι φρενῶν προσαρ-
τήσιος, ἰθυλόρδη. καὶ παραφύσιας ἔχει μυῶν, τοῦτο μοῦνον τὸ χωρίον ἐκ τῶν ἔσωθεν, ἃς δὴ καλέουσι
ψόας. ἀπὸ δὲ τούτου ἄχρι τοῦ μεγάλου σπονδύλου, τοῦ ὑπὲρ τῶν ἐπωμίδων ἰθυκυφή. ἔτι δὲ μᾶλλον
δοκέει ἢ ἐστίν. ἡ γὰρ ἄκανθα κατὰ μέσον ὑψηλοτάτας τὰς ἐκφύσιας τῶν ὀστέων ἔχει. ἔνθεν δὲ, καὶ ἔνθεν,
ἐλάσσους. αὐτὸ δὲ τὸ ἄρθρον τοῦ αὐχένος λορδόν ἐστιν. ὁκόσοισι μὲν οὖν κυφώματα γίνεται κατὰ τοὺς
σπονδύλους, ἔξωσις μὲν μεγάλη ἀπορραγεῖσα ἀπὸ τῆς συμφύσιος, ἢ ἑνὸς σπονδύλου, ἢ καὶ πλειό-
νων, οὐ μάλα πολλοῖσι γίνεται, ἀλλ' ὀλίγοισιν. οὐδὲ γὰρ τὰ τρώματα τὰ τοιαῦτα ῥηΐδιον γίνεσθαι,
οὔτε γὰρ ἐς τὸ ἔξω ἐξωσθῆναι ῥηΐδιόν ἐστιν, εἰ μὴ ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν ἰσχυρῷ τινὶ τρωθείη διὰ τῆς κοι-
λίης. οὕτω δ' ἂν ἀπόλλοιτο, ἢ εἴ τις ἀφ' ὑψηλοῦ τοῦ χωρίου πεσὼν, ἐρείσειε τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἢ τοῖσιν
ὤμοισιν. ἀλλὰ καὶ οὗτος ἂν ἀποθάνοι, παραχρῆμα δὲ, οὐκ ἂν ἀποθάνοι. ἐκ δὲ τοῦ ὄπισθεν οὐ ῥηΐδιον
τοιαύτην ἔξαλσιν γενέσθαι ἐς τὸ εἴσω, εἰ μὴ ὑπερβαρύ τι ἄχθος ἐμπέσοι. τῶν τε γὰρ ὀστέων τῶν ἐκπε-
φυκότων ἔξωθεν ἕκαστον τοιοῦτόν ἐστιν, ὥστε πρόσθεν ἂν αὐτὸ καταγῆναι, πρὶν ἢ μεγάλην ῥοπὴν εἴσω
ποιῆσαι, τούς τε συνδέσμους βιασάμενον, καὶ τὰ ἄρθρα τὰ ἐπηλλαγμένα. ὅ, τε αὖ νωτιαῖος πονοίη ἂν,
εἰ ἐξ ὀλίγου χωρίου τὴν περικαμπὴν ἔχοι τοιαύτην ἔξαλσιν ἐξαλλομένου σπονδύλου, ὅ, τ' ἐκπηδή-
σας σπόνδυλος πιέζοι ἂν τὸν νωτιαῖον, εἰ μὴ καὶ ἀπορρήξειε. πιεχθεὶς δ' ἂν καὶ ἀπολελαμμένος πολλῶν
ἂν καὶ μεγάλων καὶ ἐπικαίρων ἀπονάρκωσιν ποιήσειεν. ὥστε οὐκ ἂν μέλλοι τῷ ἰητρῷ, ὅπως χρὴ τὸν
σπόνδυλον κατορθῶσαι, πολλῶν καὶ βιαίων ἄλλων κακῶν παρεόντων. ὥστε δὴ οὐδ' ἐμβαλεῖν οἷόν
τε οὔτε κατασεῖσαι, οὔτ' ἄλλῳ τρόπῳ τινὶ, πρόδηλον τὸ τοιοῦτον, εἰ μή τις διαταμὼν τὸν ἄνθρωπον,
ἐσμασσάμενος ἐς τὴν κοιλίην, ἐκ τοῦ ἔσωθεν τῇ χειρὶ ἐς τὸ ἔξω ἀντωθέοι. καὶ ταῦτα νεκρῷ μὲν, οἷόν
τε ποιέειν. ζῶντι δὲ, οὐ πάνυ. διὰ τί οὖν ταῦτα γράφω; ὅτι οἴονταί τινες ἰητρευκέναι ἀνθρώπους,
οἷσιν εἴσωθεν ἔπεσον σπόνδυλοι τελέως ὑπερβάντες τὰ ἄρθρα, καίτοι γε ῥηΐστην ἐς τὸ περιγενέσθαι
τῶν διαστροφέων ταύτην ἔνιοι νομίζουσι, καὶ οὐδὲν δεῖσθαι ἐμβολῆς, ἀλλ' αὐτόματα ὑγιέα γενέσθαι
τὰ τοιαῦτα. ἀγνοέουσι δὲ πολλοὶ καὶ κερδαίνουσιν ὅτι ἀγνοέουσιν. πείθουσι γὰρ τοὺς πέλας. ἐξαπατῶν-
ται δὲ διὰ τόδε. οἴονται τὴν ἄκανθαν τὴν ἐξέχουσαν κατὰ τὴν ῥάχιν ταύτην τοὺς σπονδύλους αὐτοὺς
εἶναι, ὅτι στρογγύλον αὐτῶν ἕκαστον φαίνεται ψαυόμενον, ἀγνοοῦντες ὅτι τὰ ὀστέα ταῦτά ἐστι τὰ ἀπὸ
τῶν σπονδύλων πεφυκότα, περὶ ὧν ὁ λόγος ὀλίγῳ πρόσθεν εἴρηται. οἱ δὲ σφόνδυλοι, πολὺ προσωτέ-
ρω ἄπεισι. στενοτάτην γὰρ πάντων ζώων ἄνθρωπος κοιλίην ἔχει. ὡς ἐπὶ μεγέθει ἀπὸ τοῦ ὄπισθεν εἰς τὸ
ἔμπροσθεν ποτὶ καὶ κατὰ τὸ στῆθος. ὅταν οὖν τι τούτων τῶν ὀστέων τῶν ὑπερεχόντων ἰσχυρῶς καταγῇ,
ἤν τε ἓν, ἤν τε πλείω, ταύτῃ ταπεινότερον τὸ χωρίον γίνεται, ἢ τὸ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. διὰ τοῦτο ἐξαπα-
τῶνται οἰόμενοι τοὺς σφονδύλους εἴσω οἴχεσθαι. προσεξαπατᾷ δὲ ἔτι αὐτοὺς καὶ τὰ σχήματα τῶν τετρω-
μένων. ἢν μὲν γὰρ πειρῶνται καμπύλλεσθαι, ὀδυνῶνται, περιτενέος γινομένου ταύτῃ τοῦ δέρματος, ᾗ
τέτρωνται, καὶ ἅμα τὰ ὀστέα τὰ κατεηγότα ἐνθράσσει οὕτω μᾶλλον τὸν χρῶτα. ἢν δὲ λορδαίνωσι ῥάους εἰσί.
χαλαρώτερον γὰρ τὸ δέρμα κατὰ τὸ τρῶμα ταύτῃ γίνεται. καὶ τὰ ὀστέα ἧσσον ἐνθράσσει. ἀτὰρ καὶ ἤν τις
ψαύῃ αὐτῶν κατὰ τοῦτο ὑπείκουσι λορδοῦντες, καὶ τὸ χωρίον κενεὸν καὶ μαλθακὸν ψαυόμενον ταύτῃ
φαίνεται. ταῦτα πάντα τὰ εἰρημένα προσεξαπατᾷ τοὺς ἰητρούς. ὑγιέες δὲ ταχέως καὶ ἀσινέως αὐτόμα-
τοι οἱ τοιοῦτοι γίνονται ταχέως γὰρ πάντα τὰ τοιαῦτα ὀστέα ἐπιπωροῦται ὅσα χαῦνα ἐστί. σκολιαί-
νεται μὲν οὖν ῥάχις, καὶ ὑγιαίνουσι, κατὰ πολλοὺς τρόπους, καὶ γὰρ ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν τῇ χρήσει, οὕτως ἔχει,
ἀτὰρ καὶ ὑπὸ γήραος, καὶ ὑπὸ ὀδυνημάτων ξυνδετική ἐστιν. αἱ δὲ δὴ κυφώσιες, αἱ ἐν τοῖσι πτώμασιν
ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνονται, ἢν ἢ τοῖσιν ἰσχίοισιν ἐρείσῃ, ἢ ἐπὶ τοὺς ὤμους πέσῃ. ἀνάγκη γὰρ ἔξω φαίνε-
σθαι ἐν τῷ κυφώματι ἕνα μέν τινα ὑψηλότατον τῶν σφονδύλων. τοὺς δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἐπὶ ἧσσον.
οὔκουν ὡς ἐπὶ πολὺ ἀποπεπηδηκὼς ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐστὶν, ἀλλὰ μικρὸν ἢν ἕκαστος συνδιδοῖ ἀθρόως
πολύ. διὰ οὖν τοῦτο καὶ ὁ νωτιαῖος μυελὸς εὐφόρως φέρει τὰς τοιαύτας διαστροφὰς, ὅτι κυκλώδης
αὐτῷ ἡ διαστροφὴ γίνεται, ἀλλ' οὐ γωνιώδης. χρὴ δὲ τὴν κατασκευὴν τοῦ διαναγκασμοῦ τοιήνδε
κατασκευάσαι. ἔξεστι μὲν ξύλον ἰσχυρὸν καὶ πλατὺ, ἐντομὴν παραμήκεα ἔχον κατορύξαι. ἔξεστι δὲ
καὶ ἀντὶ τοῦ ξύλου ἐν τοίχῳ ἐντομὴν παραμήκεα ἐνταμεῖν, ἢ πήχεϊ ἀνωτέρω τοῦ ἐδάφεος, ἢ ὅκως ἂν
μετρίως ἔχῃ. ἔπειτα δὲ στύλον δρύϊνον, τετράγωνον, πλάγιον, παραβάλλειν, ἀπολείποντα ἀπὸ τοῦ
τείχου ὅσον παρελθεῖν τινὰ ἢν δέῃ. καὶ ἐπὶ μὲν τὸν στύλον ἐπιστορέσαι, ἢ χλαίνας, ἢ ἄλλο τι ὃ μαλθα-
κὸν μὲν ἔσται. ὑπείξει δὲ μὴ μέγα. τὸν δὲ ἄνθρωπον πυριῆσαι. ἢν δὲ δέχηται πολλῷ καὶ θερμῷ λού-
σας, κἄπειτα πρηνέα κατακλῖναι κατατεταμένον. καὶ τὰς μὲν χεῖρας αὐτοῦ παρατείναντα κατὰ
φύσιν προσδῆσαι πρὸς τὸ σῶμα. ἱμάντι δὲ μαλθακῷ ἱκανῶς πλατεῖ τε καὶ μακρῷ ἐκ δύο διαντέων
ξυμβεβλημένῳ μέσῳ, καὶ κατὰ μέσον τὸ στῆθος δὶς περιβεβλῆσθαι χρὴ, ὡς ἐγγυτάτω τῶν μασχα-

λέων. ἔπειτα τὸ περιάγειν τῶν ἱμάντων κατὰ τὴν μασχάλην ἑκατέρην περὶ τοὺς ὤμους περιβε-
βλήσθω. ἔπειτα αἱ ἀρχαὶ πρὸς ξύλον ὑπεροειδές τι προσδεδέσθωσαν, ἁρμόζουσαι κατὰ μῆκος
τῷ ξύλῳ τῷ ὑποτεταμένῳ πρὸς ὅ, τι προσβάλλον τὸ ὑπεροειδὲς ἀντιστηρίζοντα κατατείνει. τοιού-
τῳ δέ τινι ἑτέρῳ δεσμῷ χρὴ ἄνωθεν τῶν γουνάτων δήσαντα καὶ ἄνωθεν τῶν πτερνέων, τὰς ἀρ-
χὰς τῶν ἱμάντων πρὸς τοιοῦτό τι ξύλον προσδῆσαι, ἄλλῳ δὲ ἱμάντι πλατεῖ καὶ μαλθακῷ καὶ
δυνατῷ ταινιοειδεῖ, πλάτος ἔχοντι καὶ μῆκος ἱκανόν, ἰσχυρῶς περὶ τὰς ἴξυας κύκλῳ περιδεδέ-
σθαι ὡς ἐγγύτατα τῶν ἰσχίων. ἔπειτα τὸ περιάγειν τοῦ ταινιοειδέος ἅμα ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς
τῶν ἱμάντων, πρὸς τὸ ξύλον προσδῆσαι πρὸς τῶν ποδῶν. κἄπειτα κατατείνειν ἐν τούτῳ τῷ σχήματι
καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἅμα μὲν, ἰσοῤῥόπως, ἅμα δὲ, ἐς ἰθύ. οὐδὲν γὰρ ἂν μέγα κακὸν ἡ τοιαύτη κατάτα-
σις ποιήσῃ εἰ χρηστῶς σκευασθείη. εἰ μὴ ἄρα ἐξεπίτηδες τις βούλοιτο τείνεσθαι. τὸν δὲ ἰητρὸν χρὴ, ἢ ἄλλον
ὅς τις ἰσχυρὸς, καὶ μὴ ἀμαθὴς, ἐπιθέντα τὸ θέναρ τῆς χειρὸς, ἐπὶ τὸ ὕβωμα καὶ τὴν ἑτέρην χεῖρα
προσεπιθέντα ἐπὶ τὴν ἑτέρην καταναγκάζειν προσξυνιέντα. ἤν τε ἐς ἰθὺ ἐς τὸ κάτω πεφύκῃ κα-
ταναγκάζεσθαι. ἤν τε πρὸς τῆς κεφαλῆς. ἤν τε πρὸς τῶν ἰσχίων. καὶ ἀσινεστάτη μὲν αὕτη ἡ ἀνάγκη.
ἀσινὲς δὲ καὶ ἐπικαθίζεσθαί τινα ἐπὶ τὸ κύφωμα τοῦ ἅμα κατατεινομένου ἐνσεῖσαι μετεωρισθέν-
τα. ἀτὰρ καὶ ἐπιβῆναι τῷ ποδὶ, καὶ ὀχηθῆναι ἐπὶ τὸ κύφωμα. ἡσύχως τε ἐπενσεῖσαι, οὐδὲν κωλύει.
τὸ τοιοῦτο δὲ ποιῆσαι μετρίως ἐπιτήδειος ἄν τις εἴη τῶν ἀμφὶ παλαίστραν εἰθισμένων. δυνατωτάτη
μέντοι τῶν ἀναγκαίων ἐστὶν, εἰ ὁ μὲν τοῖχος ἐντετμημένος εἴη. τὸ δὲ ξύλον τὸ κατωρορυγμένον, ἢ ἐντέ-
τμηται, κατωτέρω εἴη τῆς ῥάχιος τοῦ ἀνθρώπου, ὁκόσῳ ἂν δοκέῃ μετρίως ἔχειν. σανὶς δὲ φιλυρείνη
μὴ λεπτὴ ἐνείη, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς ξύλου. ἔπειτα ἐπὶ τὸ ὕβωμα ἐπιτεθείη, ἢ ῥάκιόν τι πολύπτυχον,
ἢ μικρόν τι σκύτινον ὑποκεφάλαιον. ὡς ἐλάχιστα μὴν ὑποκεῖσθαι ξυμφέρει, μόνον προμηθεόμενον,
ὡς μὴ ἡ σανὶς ὑπὸ σκληρότητος ὀδύνην παρὰ καιρὸν προσπαρέχῃ. κατὰ ἴξιν δὲ ἔσω ὡς μάλιστα
τῇ ἐντομῇ τῇ ἐς τὸν τοῖχον, τὸ ὕβωμα. ὡς ἂν ἡ σανὶς, ᾗ μάλιστα ἐξέστηκεν, ταύτῃ μάλιστα πιέζῃ ἐπι-
τεθεῖσα. ὅταν δὲ ἐπιτεθῇ, τὸν μέν τινα καταναγκάζειν χρὴ τὸ ἄκρον τῆς σανίδος, ἤν τε εἷς δέῃ, ἤν τε
δύο. τοὺς δὲ κατατείνειν τὸ σῶμα κατὰ μῆκος, ὡς πρόσθεν εἴρηται. τοὺς μὲν, τῇ. τοὺς δὲ, τῇ. ἔξεστι δὲ καὶ
ὀνίσκοισι τὴν κατάτασιν ποιέεσθαι, ἢ παρακατορύξαντα παρὰ τὸ ξύλον, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ ξύλῳ τὰς
φλιὰς τῶν ὀνίσκων ἐντεκτηνάμενον, ἤν τε ὀρθὰς ἐθέλῃς ἑκατέρωθεν μικρὸν ὑπερεχούσας. ἤν τε
κατὰ κορυφὴν τοῦ ξύλου ἔνθεν καὶ ἔνθεν. αὗται αἱ ἀνάγκαι, εὐταμίευτοί εἰσιν, καὶ ἐς τὸ ἰσχυρότα-
τον. καὶ ἐς τὸ ἧσσον. καὶ ἰσχὺν ἔχουσι τοιαύτην, ὥς τε καὶ εἴ τις ἐπὶ λύμῃ βούλοιτο, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ ἰήσει,
ἐς τοιαύτας ἀνάγκας ἀγαγεῖν, κἂν τούτῳ ἰσχυρῶς δύνασθαι. καὶ γὰρ ἂν κατατείνων κατὰ μῆκος
μοῦνον ἔνθεν καὶ ἔνθεν οὕτω καὶ ἄλλην ἀνάγκην οὐδεμίην προστιθεὶς ὅμως κατατείνειεν ἄν τις, ἀλλὰ μὴν
καὶ ἢν μὴ κατατείνων. αὐτῇ δὲ μοῦνον τῇ σανίδι οὕτως εἰ ποιέει τις, καὶ οὕτως ἱκανῶς καταναγκά-
σειε. καλαὶ οὖν αἱ τοιαῦται ἰσχύες εἰσὶν ᾗσιν ἔξεστιν καὶ ἀσθενεστέρῃσι, καὶ ἰσχυροτέρῃσι χρέεσθαι
αὐτὸν ταμιεύοντα. καὶ μὲν δὴ καὶ κατὰ φύσιν γε ἀναγκάζουσι. τὰ μὲν γὰρ ἐξεστεῶτα ἐς τὴν χώ-
ρην ἀναγκάζει καὶ ἡ ἴπωσις ἰέναι. τὰ δὲ ξυνελθόντα κατὰ φύσιν, κατατείνουσιν αἱ κατὰ φύσιν κα-
τατάσιες. οὔκουν ἔγωγε ἔχω τουτέων ἀνάγκας καλλίους, οὐδὲ δικαιοτέρας. ἡ γὰρ κατ' αὐτὴν τὴν
ἄκανθαν ἰθυωρείη τῆς κατατάσιος κάτωθέν τε καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν ὀστέον καλεόμενον, οὐκ ἔχει ἐπιλα-
βὴν οὐδεμίην. ἄνωθεν δὲ κατὰ τὸν αὐχένα καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν, ἐπιλαβὴν μὲν ἔχει, ἀλλ' ἐς εἰδέην
γε, ἀπρεπής. ταύτῃ τοι γενομένη ἡ κατάτασις καὶ ἄλλας βλάβας ἂν προσπαρέχοι πλεονασθεῖ-
σα. ἐπειρήθην δὲ δή ποτε ὕπτιον τὸν ἄνθρωπον κατατείνας, ἀσκὸν ἀφύσητον ὑποθεῖναι ὑπὸ τὸ ὕ-
βωμα. κἄπειτα αὐλὸν ἐκ χαλκείου ἐς τὸν ἀσκὸν τὸν ὑποκείμενον ἐνιέντα, φυσᾶν. ἀλλά μοι οὐκ εὐπορεῖ-
το. ὅτε μὲν γὰρ εὖ κατατείνοιμι τὸν ἄνθρωπον ἡσσᾶτο ὁ ἀσκὸς καὶ οὐκ ἠδύνατο ἡ φῦσα ἐπαναγκάζεσθαι.
καὶ ἄλλως ἑτοῖμον περιολισθάνειν ἦν, ἅτε ἐς τὸ αὐτὸ ἀναγκαζόμενον τό, τε τοῦ ἀνθρώπου ὕβωμα,
καὶ τὸ τοῦ ἀσκοῦ πληρουμένου κύρτωμα. ὅτε δ' αὖ μὴ κάρτα κατατείνοιμι τὸν ἄνθρωπον. ὁ μὲν ἀ-
σκὸς, ὑπὸ τῆς φύσης ἐκυρτοῦτο. ὁ δὲ ἄνθρωπος, πάντῃ μᾶλλον ἐλορδαίνετο ἢ συνέφερεν. ἔγραψα
δὲ ἐπίτηδες τοῦτο. καλὰ γὰρ καὶ ταῦτα μαθήματά ἐστι, ἀπειρηθέντα, ἀπορηθέντα ἐφάνη, καὶ
δι' ἅσσα ἠπορήθη. ὁκόσοισι δὲ ἐς τὸ εἴσω σκολιαίνονται οἱ σπόνδυλοι ὑπὸ πτώματος, ἢ καὶ ἐμπεσόν-
τος τινὸς βαρέος, εἷς μὲν οὐδεὶς τῶν σπονδύλων μέγα ἐξίσταται κάρτα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ τῶν
ἄλλων. ἢν δὲ ἐκστῇ μέγα, ἢ εἷς, ἢ πλείονες, θάνατον φέρουσιν, ὥσπερ δὴ καὶ πρόσθεν εἴρηται, κυκλώ-
δης καὶ αὕτη, καὶ οὐ γωνιώδης γίνεται ἡ παραλλαγή. οὖρα μὲν οὖν τοῖσι τοιούτοισι καὶ ἀπόπατος
μᾶλλον ἴσχεται, ἢ τοῖς ἔξω κυφοῖσι. καὶ πόδες καὶ ὅλα τὰ σκέλεα ψύχεται μᾶλλον. καὶ θανατηφόρα
ταῦτα μᾶλλον, ὧν ἔφην. καὶ ἢν περιγένωνται δὲ, ῥυώδεες τὰ οὖρα μᾶλλον οὗτοι. καὶ τῶν σκελέων
ἀκρατέστεροι καὶ ναρκωδέστεροι. ἢν δὲ καὶ ἐν τῷ ἄνω μέρει, μᾶλλον τὸ λόρδωμα γένηται, παντὸς τοῦ
σώματος ἀκρατέες καὶ νεναρκωμένοι γίνονται. μηχανὴν δὲ οὐκ ἔχω οὐδεμίην ἔγωγε ὅκως χρὴ τὸν
τοιοῦτον ἐς τὸ αὐτὸ καταστῆσαι. καὶ εἰ μή τινα ἡ κατὰ τῆς κλίμακος κατάσεισις, ὠφελέειν οἵη τε εἴη. ἢ

καὶ ἄλλη τις τοιαύτη ἴησις, ἢ κατάσεισις, οἵη περ ὀλίγῳ πρόσθεν εἴρηται. καταναγκάσιν δὲ ξὺν τῇ
κατασείσει οὐδεμίαν ἔχω, ἥ τις ἂν γίνοιτο, ὥσπερ τῷ κυφώματι τὴν καταναγκάσιν ἡ ξυνὶς ἐποιέε-
το. πῶς γὰρ ἄν τις ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν διὰ τῆς κοιλίης ἀναγκάσαι δύναιτο; οὐ γὰρ οἷόν τε, ἀλλὰ μὴν,
οὔτε βῆχες, οὔτε πταρμοὶ οὐδεμίην δύναμιν ἔχουσιν ὥστε τῇ κατατάσει συντιμωρέειν. οὐ μὴν οὐδ' ἐνέ-
σις φύσης ἐνιεμένης ἐς τὴν κοιλίην, οὐδὲν ἂν δυνηθῇ. καὶ μὴν αἱ μεγάλαι σικύαι προσβαλλόμεναι
ἀνασπάσιος εἵνεκα δῆθεν τῶν ἔσω ῥεπόντων σφονδύλων μεγάλη ἁμαρτὰς γνώμης ἐστίν. ἀπωθέουσι
γὰρ μᾶλλον ἢ ἀνασπῶσι καὶ οὐδ' αὐτὸ τοῦτο γινώσκουσιν οἱ προσβάλλοντες. ὅσῳ γὰρ ἄν τις μείζω
προσβάλλῃ, τοσούτῳ μᾶλλον λορδοῦνται οἱ προσβληθέντες συναναγκαζομένου ἄνω τοῦ δέρμα-
τος. τρόπους δὲ ἄλλους κατασεισίων ἢ οἷοι πρόσθεν εἴρηνται ἔχοιμι ἂν εἰπεῖν, ἁρμόσαι οὓς ἄν τις
δοκέῃ τῷ παθήματι μᾶλλον, ἀλλ' οὐ κάρτα πιστεύω αὐτοῖς. διὰ τοῦτο οὐ γράφω. ἀθρόον δὴ ξυνιέναι
χρὴ περὶ τούτων ὧν ἐν κεφαλαίῳ εἴρηται. ὅτι τὰ μὲν εἰς τὸ λορδὸν ῥέψαντα ὀλέθρια εἰσὶ καὶ συ-
νόμωρα. τὰ δὲ ἐς τὸ κύφον ἀσινέα θανάτου, καὶ οὔρων σχεσίων καὶ ἀποναρκωσίων τὸ ἐπίπαν. οὐ γὰρ
ἐκτείνει τοὺς ὀχετοὺς τοὺς κατὰ τὴν κοιλίην, οὐδὲ κωλύει εὐρόους εἶναι, ἡ ἐς τὸ ἔξω κύφωσις. ἡ δὲ λόρ-
δωσις ταῦτα ἀμφότερα ποιέει, καὶ ἐς τὰ ἄλλα πολλὰ προσγίνεται. ἐπεί τοι πολὺ πλείονες σκε-
λέων τε καὶ χειρῶν ἀκρατέες γίνονται καὶ καταναρκοῦνται τὸ σῶμα, καὶ οὖρα τούτοισιν ἴσχε-
ται, οἷσιν ἂν μὴ ἐκστῇ μὲν τὸ ὕβωμα μήτε ἔξω, μήτε ἔσω. σεισθέωσι δὲ ἰσχυρῶς ἐς τὴν ἰθυωρίην τῆς ῥά-
χιος. οἷσι δὲ ἂν μὴ ἐκστῇ μὲν τὸ ὕβωμα, ἧσσον τοιαῦτα πάσχουσιν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἐν ἰητρικῇ ἂν
τις θεάσοιτο, ὧν τὰ μὲν ἰσχυρὰ ἀσινέα ἐστὶ κατ' ἑωυτὰ τὴν κρίσιν ὅλην λαμβάνοντα τοῦ νοσήματος.
τὰ δὲ ἀσθενέστερα σινόμωρα καὶ ἀποτόκους νοσημάτων χρονίους ποιέοντα καὶ κοινωνέοντα, καὶ
τῷ ἄλλῳ σώματι ἐπὶ πλέον. ἐπεὶ καὶ πλευρέων κάτηξις, τοιοῦτόν τι πέπονθεν. οἷσι μὲν γὰρ ἂν κα-
ταγῇ πλευρὴ μία ἢ πλέονες ὡς τοῖσι πλείστοισι κατάγνυται, μὴ διασχόντα τὰ ὀστέα ἐς τὸ ἔσω μέ-
ρος, μηδὲ ψιλωθέντα. ὀλίγοι μὲν ἤδη ἐπυρέτηναν. ἀτὰρ οὐδὲ αἷμα πολλοὶ ἤδη ἔπτυσαν, οὐδὲ ἔμπυοι
πολλοὶ γίνονται, οὐδὲ ἔμμοτοι, οὐδὲ ἐπισφακελίσιες τῶν ὀστέων, δίαιτά τε φαύλη ἀρκέει. ἢν γὰρ
μὴ πυρετὸς ξυνεχὴς ἐπιλαμβάνῃ αὐτοὺς, καὶ κενεαγγέειν κάκιον τοῖς τοιούτοισιν, ἢ μὴ κενεαγγέειν, καὶ
ἐπωδυνέστερον, καὶ πυρετωδέστερον, καὶ βηχωδέστερον. τὸ γὰρ πλήρωμα τὸ μέτριον τῆς κοιλίης, διόρ-
θωμα τῶν πλευρέων γίνεται. ἡ δὲ κένωσις κρεμασμὸν μὲν τῇσι πλευρῇσι ποιέει. ὁ δὲ κρεμασμὸς, ὀ-
δύνην. ἔξωθεν δὲ, φαύλη ἐπίδεσις τοῖσι τοιούτοισιν ἀρκέει κηρωτῇ καὶ σπλήνεσι καὶ ὀθονίοισιν ἡ-
σύχως ἐρείδοντα, ὁμαλὴν τὴν ἐπίδεσιν, ἢ καὶ ἐριῶδές τι προσεπιθέντα. κρατύνεται δὲ πλευρὴ
ἐν εἴκοσιν ἡμέρῃσι. ταχεῖαι γὰρ αἱ ἐπιπωρώσιες τούτων τῶν ὀστέων. ἀμφιθλασθείσης δὲ τῆς σαρκὸς,
ἀμφὶ τῇσι πλευρῇσιν, ἢ ὑπὸ πληγῆς, ἢ ὑπὸ πτώματος, ἢ ὑπὸ ἀντερείσιος, ἢ ἄλλου τινὸς τοιου-
τοτρόπου, πολλοὶ ἤδη πολὺ αἷμα ἔπτυσαν. οἱ γὰρ ὀχετοὶ οἱ κατὰ τὸ λαπαρὸν τῆς πλευρῆς ἑκάστης
παρατεταμένοι, καὶ οἱ τόνοι ἀπὸ τῶν ἐπικαιροτάτων τῶν ἐν τῷ σώματι, τὰς ἀφορμὰς ἔχουσι. πολ-
λοὶ γοῦν ἤδη βηχώδεες, καὶ φυματίαι, καὶ ἔμπυοι ἐγένοντο, καὶ ἔμμοτοι, καὶ ἡ πλευρὴ ἐπεσφακέ-
λισεν αὐτοῖσιν. ἀτὰρ καὶ οἷσι μηδὲν τοιοῦτον προσεγένετο, ἀμφιφλασθείσης τῆς σαρκὸς ἀμφὶ τῇσι
πλευρῇσιν, ὅμως δὲ βραδύτερον, ὀδυνώμενοι παύονται οὗτοι, ἢ οἷσιν ἂν ἡ πλευρὴ καταγῇ. καὶ
ὑποστροφὰς μᾶλλον ἴσχει ὀδυνημάτων τὸ χωρίον, ἐν τοῖσι τοιούτοισι τρώμασι, ἢ τοῖσιν ἑτέροισιν. μά-
λα μὲν οὖν μεθεξέτεροι καταμελέουσι τῶν τοιούτων σινέων, μᾶλλον ἢν πλευρὴ καταγῇ αὐτοῖσιν.
ἀτὰρ καὶ ἰήσιος σκεθροτέρης οἱ τοιοῦτοι δέονται εἰ σωφρονοῖεν. τῇ τε γὰρ διαίτῃ ξυμφέρει ξυνεστάλ-
θαι. ἀτρεμέειν δὲ τῷ σώματι ὡς μάλιστα. ἀφροδισίων τε ἀπέχεσθαι. βρωμάτων τε λιπαρῶν, καὶ κερ-
χνωδέων, καὶ ἰσχυρῶν πάντων. φλέβα τε κατ' ἀγκῶνα τέμνεσθαι. σιγᾶν τε ὡς μάλιστα. ἐπιδέεσθαι
δὲ εἰς τὸ χωρίον τὸ φλασθὲν σπλήνεσι μὴ πολυπτύχεσι. συχνοῖσι δὲ καὶ πολὺ πλατυτέροισι πάντῃ
τοῦ φλάσματος. κηρωτῇ τε ὑποχρίειν. ὀθονίοισί τε πλατέσι. ξὺν ταινίῃσι πλατείῃσι καὶ μαλθακῇσι
ἐπιδέειν. ἐρείδειν τε μετρίως, ὥστε μὴ κάρτα πεπιέχθαι φάναι τὸν ἐπιδεδεσμένον. μὴ δ' αὖ χαλα-
ρόν. ἄρχεσθαι δὲ τὸν ἐπιδέοντα κατὰ τὸ φλάσμα καὶ ἐρηρεῖσθαι ταύτῃ μάλιστα. τὴν δὲ ἐπίδεσιν
ποιέεσθαι ὡς ἀπὸ δύο ἀρχέων, ἐπιδέειν τε, ἵνα μὴ περιρρεπὲς τὸ δέρμα τὸ περὶ τὰς πλευρέας ᾖ,
ἀλλ' ἰσόρροπον. ἐπιδέειν δὲ, ἢ καθ' ἑκάστην ἡμέρην, ἢ παρ' ἑτέρην. ἄμεινον δὲ καὶ τὴν κοιλίην μαλθά-
ξαι κούφῳ τινὶ ὅσον κενώσιος εἵνεκεν τοῦ σίτου. καὶ ἐπὶ μὲν δέκα ἡμέρας ἰσχναίνειν. ἔπειτα ἀναθρέ-
ψαι τὸ σῶμα καὶ ἁπαλῦναι. τῇ δὲ ἐπιδέσει ἐς ἂν μὲν ἰσχναίνῃς ἐρηρεισμένῃ μᾶλλον χρέεσθαι. ἐπό-
ταν δὲ ἐς τὸν ἁπαλυσμὸν ἄγῃς, ἐπιχαλαρωτέρῃ. καὶ ἢν μὲν αἷμα ἀποπτύσῃ κατ' ἀρχὰς, τεσσαρα-
κονθήμερον τὴν μελέτην καὶ τὴν ἐπίδεσιν ποιέεσθαι χρή. ἢν δὲ μὴ πτύσῃ τὸ αἷμα, ἀρκέει εἴκοσιν ἡμέρη-
σιν ἡ μελέτη, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. τῇ ἰσχύϊ δὲ τοῦ τρώματος τοὺς χρόνους προσεκμαίρεσθαι χρή. ὅσοι δ' ἂν
ἀμελήσωσι τῶν τοιουτέων ἀμφιφλασμάτων, ἢν καὶ ἄλλο μηδὲν αὐτοῖσι φλαῦρον μέζον γένηται,
ὅμως τό γε χωρίον ἀμφιφλασθὲν μυξωδεστέρην τὴν σάρκα ἴσχει, ἢ πρόσθεν εἶχεν. ὅκου δέ τι τοιοῦ-
τον ἐγκαταλείπεται, καὶ μὴ ἐξιποῦται τῇ γε ἀλθέξει. φαυλότερον μὲν ἢν παρ' αὐτὸ τὸ ὀστέον

ἐγκαταλειφθῇ τὸ μυξῶδες. οὔτε γὰρ ἔτι ἡ σὰρξ ὁμοίως ἅπτεται τοῦ ὀστέου. τό τε ὀστέον νοσηλότε-
ρον γίνεται. σφακελισμοί τε χρόνιοι ὀστέου πολλοῖσιν ἤδη ἀπὸ τοιουτέων προφασίων ἐγένοντο. ἀτὰρ
καὶ ἢν μὴ παρὰ τὸ ὀστέον, ἀλλ' αὐτὴ ἡ σὰρξ μυξώδης ἔῃ, ὅμως γοῦν ὑποστροφαὶ γίνονται καὶ ὀ-
δύναι, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε, ἤν τις τῷ σώματι τύχῃ πονήσας. διὰ τοῦτο τῇ ἐπιδέσει δέεσθαι χρὴ, ἅμα
μὲν, ἀγαθῇ. ἅμα δὲ, πολὺ προσηκούσῃ, ἕως ἂν ξηρανθῇ μὲν καὶ ἀναποθῇ τουτὶ τὸ ἐγχύμωμα τὸ ἐν
τῇ φλάσει γενόμενον. αὐξηθῇ δὲ σαρκὶ ὑγιεῖ τὸ χωρίον. αὔξηται δὲ τοῦ ὀστέου ἡ σάρξ. οἷσι δ' ἂν ἀμελη-
θεῖσι χρονιωθῇ, καὶ ὀδυνῶδες τὸ χωρίον γένηται, καὶ ἡ σὰρξ ὑπόμυξος ἔῃ, τούτοισι καῦσις ἴησις ἀρί-
στη. καὶ ἢν μὲν αὐτὴ ἡ σὰρξ μυξώδης ἔῃ, ἄχρι τοῦ ὀστέου καίειν χρὴ, μὴ μὴν διαθερμανθῆναι τὸ ὀστέον.
ἢν δὲ μεσηγὺ τῶν πλευρέων ἔῃ, ἐπιπολῆς μὲν οὐδ' οὕτως χρὴ καίειν. φυλάσσεσθαι μέντοι μὴ δια-
καύσῃς πέρην. ἢν δὲ πρὸς τῷ ὀστέῳ δοκέῃ εἶναι τὸ φλάσμα, καὶ ἔτι νεαρὸν ἔῃ, καὶ μήπω σφακε-
λίσῃ τὸ ὀστέον. ἢν μὲν κάρτα ὀλίγον ἔῃ, οὕτω καίειν χρὴ ὥσπερ εἴρηται. ἢν μέντοι παραμήκης ἔῃ ὁ με-
τεωρισμὸς ὁ κατὰ τὸ ὀστέον, πλείονας ἐσχάρας ἐμβάλλειν χρή. περὶ δὲ σφακελισμοῦ πλευρῆς,
ἅμα τῇ τῶν ἐμμότων ἰητρείῃ, εἰρήσεται. Ἢν δὲ μηροῦ ἄρθρον ἐξ ἰσχίου ἐκπέσῃ. ἐκπίπτει δὲ κατὰ
τέσσαρας τρόπους. ἐς μὲν τὸ ἔσω, πλειστάκις. ἐς δὲ τὸ ἔξω, τῶν ἄλλων πλειστάκις. ἐς δὲ τὸ ὄπισθεν
καὶ τὸ ἔμπροσθεν, ἐκπίπτει μὲν, ὀλιγάκις δέ. οἷσι μὲν οὖν ἂν ἐκβῇ ἐς τὸ ἔσω, μακρότερον τὸ σκέλος
φαίνεται, παραβαλλόμενον πρὸς τὸ ἕτερον, διὰ δισσὰς προφάσιας εἰκότως. ἐπὶ μὲν γὰρ τὸ ἀπὸ
τοῦ ἰσχίου πεφυκὸς ὀστέον, τὸ ἄνω φερόμενον, πρὸς τὸν κτένα ἐπὶ τούτου ἡ ἐπίβασις τῆς κεφαλῆς
τοῦ μηροῦ γίνεται. καὶ ὁ αὐχὴν τοῦ ἄρθρου, ἐπὶ τῆς κοτύλης ὀχέεται. ἔξωθέν τε αὖ, ὁ γλουτὸς, κοῖ-
λος φαίνεται, ἅτε ἔσω ῥεψάσης τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ. τό, τε αὖ κατὰ τὸ γόνυ τοῦ μηροῦ ἄκρον ἀ-
ναγκάζεται ἔξω ῥέπειν, καὶ ἡ κνήμη καὶ ὁ ποὺς ὡσαύτως. ἅτε οὖν ἔξω ῥέποντος τοῦ ποδὸς, οἱ ἰητροὶ
δι' ἀπειρίην, τὸν ὑγιέα πόδα πρὸς τοῦτον προσίσχουσιν, ἀλλ' οὐ τοῦτον πρὸς τὸν ὑγιέα. διὰ τοῦτο πο-
λὺ μακρότερον φαίνεται τὸ σιναρὸν τοῦ ὑγιέος. πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλῃ τὰ τοιαῦτα παρασύνεσιν
ἔχει. οὐδὲ μὴν οὐδὲ ξυγκάμπτειν δύναται κατὰ τὸν βουβῶνα ὁμοίως τῷ ὑγιεῖ. ἀτὰρ καὶ ψαυομένη ἡ
κεφαλὴ τοῦ μηροῦ κατὰ τὸν περίνεον ὑπερογκέουσα εὔδηλός ἐστι. τὰ μὲν οὖν σημεῖα ταῦτά ἐστιν
οἷσιν ἂν ἔσω ἐκπεπτώκει ὁ μηρός. οἷσι μὲν ἂν οὖν ἐκπεσὼν μὴ ἐμπέσῃ, ἀλλὰ καταπορηθῇ καὶ ἀμελη-
θῇ, ἥ τε ὁδοιπορίη περιφοράδην τοῦ σκέλεος ὥσπερ τοῖς βουσὶ γίνεται, καὶ ὄχλησις πλείστη αὐτοῖ-
σιν ἐπὶ τοῦ ὑγιέος σκέλεος ἐστί. καὶ ἀναγκάζονται κατὰ τὸν κενεῶνα ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον τὸ ἐκπεπτω-
κὸς, κυλλοὶ καὶ σκολιοὶ εἶναι. κατὰ δὲ τὸ ὑγιὲς ἐς τὸ ἔξω ὁ γλουτὸς ἀναγκάζεται περιφερὴς εἶναι.
εἰ γάρ τις ἔξω τῷ ποδὶ τοῦ ὑγιέος σκέλεος βαίνει ἀπωθέει ἂν τὸ σῶμα τὸ ἄλλο ἐς τὸ σιναρὸν σκέλος
τὴν ὄχησιν ποιέεσθαι. τὸ δὲ σιναρὸν οὐκ ἂν δύναιτο ὀχέειν. πῶς γάρ; ἀναγκάζεται οὖν οὕτω κατὰ
τοῦ ὑγιέος σκέλεος τῷ ποδὶ ἔσω βαίνειν, ἀλλὰ μὴ ἔξω. οὕτω γὰρ ὀχέει μάλιστα τὸ σκέλος τὸ ὑγιὲς,
καὶ τὸ ἑωυτοῦ μέρος τοῦ σώματος, καὶ τὸ τοῦ σιναροῦ σκέλεος μέρος. κοιλαινόμενοι δὲ κατὰ τὸν κενεῶ-
να καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα, μικροὶ φαίνονται, καὶ τῷ ξύλῳ ἀναγκάζονται ἀντερείδεσθαι πλάγιοι
κατὰ τὸ ὑγιὲς σκέλος. δέονται γὰρ ἀντικοντώσιος ταύτῃ. ἐπὶ τοῦτο γὰρ οἱ γλουτοὶ ῥέπουσι, καὶ τὸ
ἄχθος τοῦ σώματος ὀχέεται ἐπὶ τοῦτο. ἀναγκάζονται δὲ καὶ ἐπικύπτειν. τὴν γὰρ χεῖρα τὴν κατὰ τὸ
σκέλος τὸ σιναρὸν ἀναγκάζονται κατὰ πλάγιον τὸν μηρὸν ἐρείδειν. οὐ γὰρ δύναται τὸ σιναρὸν σκέ-
λος ὀχέειν τὸ σῶμα ἐν τῇ μεταλλαγῇ τῶν σκελέων, ἢν μὴ κατέχηται πρὸς τὴν γῆν πιεζόμενον. ἐν
τούτοισι γοῦν τοῖσι σχήμασιν ἀναγκάζονται ἐσχηματίσθαι, οἷσιν ἂν ἔσω ἐκβαίη τὸ ἄρθρον, μὴ ἐμπέ-
σῃ, οὐ προβουλεύσαντος τοῦ ἀνθρώπου ὅπως ἂν ῥήϊστα ἐσχηματισμένον ἔῃ. ἀλλ' αὐτὴ ἡ ξυμφορὴ δι-
δάσκει ἐκ τῶν παρεόντων τὰ ῥήϊστα αἱρέεσθαι. ἐπεὶ καὶ ὁκόσοι ἕλκος ἔχοντες ἐν ποδὶ ἢ κνήμῃ, οὐ
κάρτα δύνανται ἐπιβαίνειν τῷ σκέλεϊ πάντες. καὶ οἱ νήπιοι οὕτως ὁδοιπορέουσιν, ἔξω γὰρ βαίνου-
σι τῷ σιναρῷ σκέλει. καὶ δισσὰ κερδαίνουσι. δισσῶν γὰρ δέονται, τό, τε γὰρ σῶμα οὐκ ὀχέεται ὁ-
μοίως, ἐπὶ τοῦ ἔξω ἀποβαινομένου, ὥσπερ ἐπὶ τὸ ἔσω. οὐδὲ γὰρ κατ' ἰθυωρίην αὐτῷ γίνεται τὸ
ἄχθος, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ ὑπερβαινομένου. κατ' ἰθυωρίην γὰρ αὐτῷ γίνεται τὸ ἄχθος, ἔν τε
τῇ αὐτῇ ὁδοιπορίῃ, καὶ τῇ μεταλλαγῇ τῶν σκελέων. ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τάχιστα ἂν δύναιτο
ὑποτιθέναι τὸ ὑγιὲς σκέλος. ἢν τῷ μὲν σιναρῷ, ἐξωτέρω βαίνοι. τῷ δὲ ὑγιεῖ, ἐσωτέρω. περὶ οὗ
νῦν ὁ λόγος. ἀγαθὸν εὑρίσκεσθαι αὐτὸ ἑωυτῷ τὸ σῶμα ἐς τὰ ῥήϊστα τῶν σχημάτων. ὅσοισι μὲν οὖν
μήπω τελειουμένοισιν ἐς αὔξησιν, ἐκπεσὸν μὴ ἐμπέσῃ, γυιοῦται ὁ μηρὸς, καὶ ἡ κνήμη, καὶ ὁ πούς. οὔτε
γὰρ τὰ ὀστέα ἐς τὸ μῆκος ὁμοίως αὔξεται, ἀλλὰ βραχύτερα γίνεται. μάλιστα δὲ τὰ τοῦ μηροῦ. ἄσαρ-
κόν τε ἅπαν τὸ σκέλος καὶ ἄμυον, καὶ ἐκτεθηλυσμένον, καὶ λεπτότερον γίνεται. ἅμα μὲν, διὰ τὴν
στέρησιν τῆς χώρης τοῦ ἄρθρου. ἅμα δὲ, ὅτι ἀδύνατον χρέεσθαι ἐστὶν, ὅτι οὐ κατὰ φύσιν κέεται. χρῆσις
γάρ μετεξετέρη ῥύεται τῆς ἄγαν ἐκθηλώσιος. ῥύεται δέ τι καὶ τῆς ἐπὶ μῆκος ἀναυξήσιος. κακοῦν-
ται μὲν οὖν μάλιστα, οἷσιν ἂν ἐν γαστρὶ ἐοῦσιν ἐξαρθρήσῃ τοῦτο τὸ ἄρθρον. δεύτερον δὲ οἷσιν ἂν ὡς νη-
πιωτάτοισιν ἐοῦσιν. ἥκιστα δὲ, τοῖσι τετελειωμένοισιν. τοῖσι μὲν οὖν τετελειωμένοισιν εἴρηται οἵη τις

ὁδοιπορείη γίνεται. οἷσι δ᾽ ἂν νηπίοισιν ἐοῦσιν, ἡ ξυμφορὴ αὕτη φαίνεται. οἱ μὲν πλεῖστοι καταβλα-
κεύουσι τὴν διόρθωσιν τοῦ σώματος, ἀλλὰ κακῶς εἰλέονται ἐπὶ τὸ ὑγιὲς σκέλος τῇ χειρὶ πρὸς τὴν
γῆν ἀπερειδόμενοι τῇ κατὰ τὸ ὑγιὲς σκέλος. καταβλακεύουσι δὲ ἔνιοι τὴν ἐς τὸ ὀρθὸν ὁδοιπορείην. καὶ
οἷσιν ἂν τετελειωμένοισιν αὕτη ἡ ξυμφορὴ γένηται. ὁκόσοι δ᾽ ἂν νήπιοι ὄντες ταύτῃ τῇ ξυμφορῇ χρη-
σάμενοι ὀρθῶς παιδαγωγηθῶσι, τῷ μὲν ὑγιεῖ σκέλει χρέονται ἐς ὀρθόν. ὑπὸ δὲ τὴν μασχάλην τὴν
κατὰ τὸ ὑγιὲς σκέλος σκίπωνα περιφέρουσι. μετεξέτεροι δὲ, καὶ ὑπ᾽ ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας. τὸ
δὲ σιναρὸν σκέλος μετέωρον ἔχουσι. καὶ τοσούτῳ ῥηΐους εἰσὶν, ὅσῳ ἂν αὐτοῖσιν ἔλασσον τὸ σκέλος τὸ
σιναρὸν ἔῃ. τὸ δὲ ὑγιὲς, ἰσχὺν αὐτέοισιν οὐδὲν ἧσσον, ἢ εἰ καὶ ἀμφότερα ὑγιέα ἦν. θηλύνονται δὲ πᾶ-
σι τοῖσι τοιούτοισιν αἱ σάρκες τοῦ σκέλεος, μᾶλλον δ᾽ ἔτι θηλύνονται αἱ ἐκ τοῦ ἔξω μέρεος, ἢ αἱ ἐκ
τοῦ ἔσω ὡς ἐπὶ πολὺ πᾶσι. μυθολογοῦσι δέ τινες, ὅτι αἱ Ἀμαζονίδες τὸ ἄρσεν γένος τὸ ἑωυτῶν,
αὐτίκα νήπιον ἐὸν, ἐξαρθρέουσιν. αἱ μὲν, κατὰ γούνατα. αἱ δὲ, κατὰ ἰσχία, ὡς δῆθεν χωλὰ γί-
νοιτο, καὶ μὴ ἐπιβουλεύοι τὸ ἄρρεν γένος τῷ θήλει. χειρώναξιν ἄρα τούτοισι χρέονται, ὁκόσα ἢ σκυ-
τίης ἔργα, ἢ χαλκείης, ἢ ἄλλο τι ἑδραῖον ἔργον. εἰ μὲν οὖν ἀληθέα ταῦτά ἐστι, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα. ὅτι
δὲ γένοιατο ἂν τοιαῦτα οἶδα. εἴ τις ἐξαρθρέοι αὐτίκα νήπια ἐόντα. κατὰ μὲν οὖν τὰ ἰσχία, μέζον τὸ
διάφορόν ἐστιν, εἰς τὸ ἔσω, ἢ ἐς τὸ ἔξω ἐξαρθρῆσαι. κατὰ γούνατα δὲ, διαφέρει μέν τι. ἔλασσον δέ τι
διαφέρει. τρόπος δὲ ἑκατέρου τοῦ χωλώματος, ἴδιος ἐστί. γυοῦνται γὰρ μᾶλλον, οἷσιν ἂν ἐς τὸ ἔξω
ἐξαρθρήσῃ. ὀρθοὶ δὲ ἧσσον ἵστανται, οἷσιν ἂν ἐς τὸ ἔσω ἐξαρθρήσῃ. ὡσαύτως δὲ καὶ εἰ παρὰ τὸ σφυ-
ρὸν ἐξαρθρήσῃ, ἢν μὲν εἰς τὸ ἔξω μέρος, κυλλοὶ μὲν γίνονται. ἑστάναι δὲ δύνανται. ἢν δὲ ἐς τὸ ἔσω
μέρος. βλαισοὶ μὲν, γίνονται. ἧσσον δὲ ἑστάναι δύνανται. ἥ γε μὴν ξυναύξησις τῶν ὀστέων, τοιήδε γί-
νεται. οἷσι μὲν οὖν κατὰ τὸ σφυρὸν ὀστέον τὸ τῆς κνήμης ἐκστῇ, τούτοισι μὲν τὰ τοῦ ποδὸς ὀστέα ἥκιστα
ξυναύξεται. ταῦτα γὰρ ἐγγυτάτω τοῦ τρώματός εἰσι. τὰ δὲ τῆς κνήμης ὀστέα, αὔξεται μὲν, οὐ πολὺ
δὲ ἐνδεεστέρως. αἱ μέντοι σάρκες μινύθουσιν. οἷσι δ᾽ ἂν κατὰ μὲν τὸ σφυρὸν μένῃ τὸ ἄρθρον κατὰ φύσιν,
κατὰ δὲ τὸ γόνυ ἐξεστήκῃ, τούτοισι τὸ τῆς κνήμης ὀστέον οὐκ ἐθέλοι ξυναύξεσθαι ὁμοίως, ἀλλὰ βρα-
χύτατον γίνεται. τούτου γὰρ ἐγγυτάτω τοῦ τρώματός ἐστιν. τοῦ μέντοι ποδὸς τὰ ὀστέα, μινύθει μὲν, ἀτὰρ
οὐχ ὁμοίως, ὥσπερ ὀλίγον τι πρόσθεν εἴρηται, ὅτι τὸ ἄρθρον τὸ παρὰ τὸν πόδα σῶον ἐστίν. εἰ δὲ οἷ
χρέεσθαι ἠδύνατο, ὥσπερ καὶ τῷ κυλλῷ, ἔτι ἂν ἧσσον ἐμινύθη τὰ τοῦ ποδὸς ὀστέα τούτοισιν. οἷσι
δ᾽ ἂν κατὰ τὸ ἰσχίον ἐξάρθρησις γίνεται, τούτοισι τοῦ μηροῦ τὸ ὀστέον οὐκ ἐθέλοι ξυναύξεσθαι ὁμοίως.
τούτου γὰρ ἐγγυτάτω τοῦ τρώματός ἐστιν, ἀλλὰ βραχύτερον τοῦ ὑγιέος γίνεται. τὰ μέντοι τῆς κνήμης
ὀστέα, οὐχ ὁμοίως τούτοισιν ἀναύξεα γίνεται, οὐδὲ τὰ τοῦ ποδός. διὰ τοῦτο δὲ, ὅτι τὸ τοῦ μηροῦ ἄρθρον
τὸ παρὰ τὴν κνήμην, ἐν τῇ ἑωυτοῦ φύσει μένει, καὶ τὸ τῆς κνήμης, τὸ παρὰ τὸν πόδα. σάρκες μέντοι
μινύθουσι παντὸς τοῦ σκέλεος, τούτοισιν. εἰ μέντοι χρέεσθαι τῷ σκέλει ἐδύναντο, ἔτι ἂν μᾶλλον τὰ
ὀστέα ξυνηυξάνετο, ὡς καὶ πρόσθεν εἴρηται, πλὴν τοῦ μηροῦ, καὶ ἂν ἧσσον ἄσαρκα ἔῃ. ἀσαρκότερα δὲ
πολλῷ ἢ ὑγιέα ἦν. σημεῖον δὲ ὅτι τοιαῦτά ἐστίν. ὁκόσοισι γὰρ τοῦ βραχίονος ἐκπεσόντος, γαλιάγκω-
νες ἐγένοντο ἐκ γενεῆς ἢ καὶ ἐν αὐξήσει πρὶν τελειωθῆναι, οὗτοι τὸ μὲν ὀστέον τοῦ βραχίονος βραχὺ
ἴσχουσι. τὸν δὲ πῆχυν καὶ ἄκρην τὴν χεῖρα ὀλίγῳ ἐνδεεστέρην τοῦ ὑγιέος. διὰ ταύτας τὰς προφάσιας
τὰς εἰρημένας, ὅτι ὁ μὲν βραχίων ἐγγυτάτω τοῦ ἄρθρου τοῦ τρώματός ἐστιν, ὥστε διὰ τοῦτο βραχύτε-
ρος γέγονεν. ὁ δ᾽ αὖ πῆχυς διὰ τοῦτο οὐχ ὁμοίως ἐπακούει τῆς ξυμφορῆς, ὅτι τὸ τοῦ βραχίονος ἄρθρον
τὸ πρὸς τοῦ πήχεος ἐν τῇ ἀρχαίῃ φύσει μένει. ἥ τε αὖ χεὶρ ἔτι τηλοτέρω ἄπεστιν, ἢ ὁ πῆχυς ἀπὸ τῆς
ξυμφορῆς. διὰ ταύτας οὖν τὰς εἰρημένας προφάσιας τῶν ὀστέων τά τε μὴ συναυξόμενα οὐ συ-
ναύξεται. τὸ δὲ ξυναυξόμενον, ξυναύξεται. ἐς δὲ τὸ εὔσαρκον τῇ χειρὶ καὶ τῷ βραχίονι ἡ ταλαι-
πωρίη τῆς χειρὸς μέγα προσωφελήσει. ὅσα γὰρ χειρῶν ἔργα ἐστὶ, τὰ πλεῖστα προθυμέονται οἱ γα-
λιάγκωνες ἐργάζεσθαι τῇ χειρὶ ταύτῃ, ὅσα καὶ τῇ ἑτέρῃ δύνανται, οὐδὲν ἐνδεεστέρως τῆς ἀσινέος.
οὐ γὰρ δεῖ ὀχέεσθαι τὸ σῶμα ἐπὶ τῶν χειρῶν, ὡς ἐπὶ τῶν σκελέων, ἀλλὰ κοῦφα αὐτοῖσι τὰ ἔργα
ἐστί. διὰ δὲ τὴν χρῆσιν οὐ μινύθουσιν αἱ σάρκες αἱ κατὰ τὴν χεῖρα καὶ κατὰ τὸν πῆχυν τοῖσι γαλιάγ-
κωσιν, ἀλλὰ καὶ ὁ βραχίων τι προσωφελέεται ἐς εὐσαρκίην διὰ ταῦτα. ὅτε δὲ ἰσχίον ἐκπαλὲς
γένηται ἐς τὸ ἔσω μέρος ἐκ γενεῆς, ἢ καὶ ἔτι νηπίῳ ἐόντι μινύθουσιν αἱ σάρκες, διὰ τοῦτο μᾶλλον ἢ
τῆς χειρὸς, ὅτι οὐ δύνανται χρέεσθαι τῷ σκέλει. μαρτύριον δέ τι ἐνέσται ἐν τοῖσιν ὀλίγον ὕστερον
εἰρησομένοισιν, ὅτι ταῦτα τοιαῦτά ἐστίν. ὁκόσοισι δ᾽ ἂν ἐς τὸ ἔξω ἡ τοῦ μηροῦ κεφαλὴ ἐκβῇ, τούτοισι
βραχύτερον μὲν τὸ σκέλος φαίνεται παρατεινόμενον παρὰ τὸ ἕτερον εἰκότως. οὐ γὰρ ἐπ᾽ ὀστέον ἡ
ἐπίβασις τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ ἐστὶν, ὡς ὅτε ἔσω ἐξέπιπτεν, ἀλλὰ παρ᾽ ὀστέον παρεγκεκλιμένην
τὴν φύσιν ἔχον. ἐν σαρκὶ δὲ στηρίζεται ὑγρῇ καὶ ὑπεικούσῃ, διὰ τοῦτο μὲν βραχύτερον φαίνεται.
ἔσωθεν δὲ ὁ μηρὸς παρὰ τὴν πληχάδα καλεομένην κυλλότερος καὶ ἀσαρκότερος γίνεται. ἔξωθεν
δὲ ὁ γλουτὸς κυρτότερος. ἅτε ἐς τὸ ἔξω τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ ὀλισθηκυίας. ἀτὰρ καὶ ἀνωτέρω

φαίνεται ὁ γλουτὸς ἅτε ὑπεξεχούσης τῆς σαρκὸς τῆς ἐνταῦθα, τῇ τοῦ μηροῦ κεφαλῇ. τὸ δὲ παρὰ τὸ
γόνυ τοῦ μηροῦ ἄκρον, εἴσω ῥέπον φαίνεται, καὶ ἡ κνήμη, καὶ ὁ πούς. ἀτὰρ οὐδὲ ξυγκάμπτειν ὥσπερ τὸ
ὑγιὲς σκέλος δύνανται. τὰ μὲν οὖν σημεῖα ταῦτα, τοῦ ἔξω ἐκπεπτωκότος μηροῦ εἰσιν. οἷσι μὲν
οὖν τετελειωμένοισιν ἤδη ἐκπεσὸν τὸ ἄρθρον μὴ ἐμπέσῃ, τούτοισι βραχύτερον μὲν φαίνεται τὸ
σύμπαν σκέλος. ἐν δὲ τῇ ὁδοιπορίῃ τῇ μὲν πτέρνῃ, οὐ δύνανται καθικνέεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς. τῷ δὲ
στήθεϊ τοῦ ποδὸς, βαίνουσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ὀλίγον δὲ εἰς τὸ ἔσω μέρος ῥέπουσι τοῖσι δακτύλοισιν ἄ-
κροισιν. ὀχέειν δὲ δύναται τὸ σῶμα. τὸ σιναρὸν σκέλος τούτοισι πολλῷ μᾶλλον, ἢ οἷσιν ἂν ἐς τὸ
ἔσω μέρος ἐκπεπτώκῃ. ἅμα μὲν ὅτι ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ καὶ ὁ αὐχὴν τοῦ ἄρθρου πλάγιος φύσει πε-
φυκὼς ὑπὸ συχνῷ μέρει τοῦ ἰσχίου τὴν ὑπόστασιν πεποίηται. ἅμα δὲ ὅτι ἄκρος ὁ πούς, οὐκ ἐς τὸ
ἔξω μέρος ἀναγκάζεται ἐγκεκλεῖσθαι, ἀλλ' ἐγγὺς ἐστὶ τῆς ἰθυωρίης τῆς κατὰ τὸ σῶμα, καὶ τείνει
καὶ ἐσωτέρω. ὅτι μὲν οὖν τρίβον λάβῃ τὸ ἄρθρον ἐν τῇ σαρκὶ εἰς ἣν ἐξεκλείσθη. ἡ δὲ σὰρξ γλι-
σχρανθῇ ἀνώδυνον τῷ χρόνῳ γίνεται. ὅταν δὲ ἀνώδυνον γένηται, δύνανται μὲν ὁδοιπορέειν ἄνευ
ξύλου, ἢν ἄλλως βούλωνται. δύνανται δὲ ὀχέειν τὸ σῶμα, ἐπὶ τὸ σιναρὸν σκέλος. διὰ οὖν τὴν
χρῆσιν ἧσσον τοῖσι τοιούτοισιν ἐκθηλύνονται αἱ σάρκες, ἢ οἷσιν ὀλίγον πρόσθεν εἴρηται. ἐκθηλύ-
νονται δὲ ἢ πλεῖον ἢ ἔλασσον. μᾶλλον δ' ἔτι ἐκθηλύνονται κατὰ τὸ εἴσω μέρος, ἢ κατὰ τὸ ἔξω ὡς
ἐπὶ τὸ πολύ. τὸ μέντοι ὑπόδημα μετεξέτεροι τούτων ὑποδέεσθαι οὐ δύνανται διὰ τὴν ἀκαμπίην τοῦ
σκέλεος. οἱ δέ τινες καὶ δύνανται. οἷσι δὲ ἂν ἐν γαστρὶ ἐοῦσιν ἐξαρθρήσῃ τοῦτο τὸ ἄρθρον, ἢ ἔτι ἐν αὐ-
ξήσει ἐοῦσι βίῃ ἐκπεσὸν ἤδη μὴ ἐμπέσῃ. ἢ καὶ ὑπὸ νόσου ἐξαρθρήσῃ τοῦτο τὸ ἄρθρον, καὶ ἐκπα-
λήσῃ, πολλὰ γὰρ τοιαῦτα γίνεται. καὶ ἐνίων μὲν τῶν τοιούτων ἢν ἐπισφακελίσῃ ὁ μηρὸς ἐμπυή-
ματα χρόνια καὶ ἔμμοτα γίνεται. καὶ ὀστέων ψιλώσιες ἐνίοισιν. ὁμοίως δὲ καὶ οἷσιν ἐπισφακελί-
ζει, καὶ οἷσι μὴ ἐπισφακελίζει τοῦ μηροῦ τὸ ὀστέον, πολλῷ βραχύτερον γίνεται, καὶ οὐκ ἐθέλει ξυ-
ναύξεσθαι, ὥσπερ τοῦ ὑγιέος. τὰ μέντοι τῆς κνήμης βραχύτερα μὲν γίνεται, ἢ τὰ τῆς ἑτέρης. ὀλί-
γῳ δὲ διὰ τὰς αὐτὰς προφάσιας, αἳ καὶ πρόσθεν εἰρήνται, ὁδοιπορέειν τε δύνανται οἱ τοιοῦτοι. οἱ
μέν τινες αὐτῶν, τοῦτον τὸν τρόπον. ὥσπερ οἷσι τετελειωμένοισιν ἐξέπεσε καὶ μὴ ἐνέπεσεν. οἱ δὲ, καὶ
βαίνουσι μὲν παντὶ τῷ ποδί. διαρρέπουσι δὲ ἐν τῇσιν ὁδοιπορίῃσιν, ἀναγκαζόμενοι διὰ τὴν βραχύ-
τητα τοῦ σκέλεος. ταῦτα δὲ τοιαῦτα γίνεται, ἢν ἐπιμελῶς μὲν παιδαγωγηθῶσιν ἐν τοῖσι σχήμα-
σι, καὶ ὀρθῶς ἐν οἷσι δεῖ, πρὶν κρατηθῆναι ἐς τὴν ὁδοιπορίην. ἐπιμελέως δὲ καὶ ὀρθῶς, ἐπὴν κρα-
τηθῶσι. πλείστης δὲ ἐπιμελείης δέονται οἷσιν ἂν νηπιωτάτοισιν ἐοῦσιν, αὕτη ἡ ξυμφορὴ γένηται. ἢν
γὰρ ἀμεληθῶσι νήπιοι ἐόντες, ἀχρήϊον παντάπασι καὶ ἀναυξὲς ὅλον τὸ σκέλος γίνεται. αἵ τε σάρ-
κες τοῦ σύμπαντος σκέλεος μινύθουσι μᾶλλον, ἢ τοῦ ὑγιέος. πάνυ μὴν πολλῷ ἧσσον τούτοισι μινύθου-
σιν, ἢ οἷσιν ἂν εἴσω ἐκπεπτώκει διὰ τὴν χρῆσιν καὶ τὴν ταλαιπωρίην. διότι εὐθέως δύνασθαι χρέεσθαι
τῷ σκέλεϊ, ὡς καὶ πρόσθεν ὀλίγον ἐπὶ τῶν γαλιαγκώνων εἴρηται. εἰσὶ δέ τινες, ὧν τοῖσι μὲν ἐκ γενεῆς
αὐτίκα. τοῖσι δὲ, καὶ ὑπὸ νούσου ἀμφοτέρων τῶν σκελέων ἐξέστη τὰ ἄρθρα ἐς τὸ ἔξω μέρος. τούτοισιν
οὖν τὰ μὲν ὀστέα, ταυτὰ παθήματα πάσχει. αἱ μέντοι σάρκες, ἥκιστα ἐκθηλύνονται. εὔσαρκα δὲ, καὶ τὰ
σκέλεα γίνονται. πλὴν εἴ τις ἄρα κατὰ τὸ εἴσω μέρος ἐλλείποι ὀλίγον. διὰ τοῦτο δὲ εὔσαρκά ἐστιν, ὅτι
ἀμφοτέροισι τοῖσι σκέλεσιν ὁμοίως ἡ χρῆσις γίνεται. ὁμοίως γὰρ σαλεύουσιν ἐν τῇ ὁδοιπορίῃ ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐξεχέγλουτοι δὲ οὗτοι ἰσχυρῶς φαίνονται, διὰ τὴν ἔκστασιν τῶν ἄρθρων. ἢν δὲ μὴ ἐπισφακελίσῃ αὐτοῖσι
τὰ ὀστέα, μηδὲ κυφοὶ ἀνωτέρω τῶν ἰσχίων γένωνται. ἐνίους γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα καταλαμβάνει.
ἢν οὖν μὴ τοιοῦτόν τι γένηται ἱκανῶς ὑγιηροὶ τἄλλα διαφέρονται. ἀναυξέστεροι μέντοι τὸ πᾶν σῶ-
μα οὗτοι γίνονται, πλὴν τῆς κεφαλῆς. οἷσι δ' ἂν εἰς τοὔπισθεν ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ ἐκπέσοι, ὀλίγοι-
σι δὲ ἐκπίπτει, οὗτοι ἐκτανύειν οὐ δύνανται τὸ σκέλος, οὔτε κατὰ τὸ ἄρθρον τὸ ἐκπεσὸν, οὔτε τι
κάρτα κατὰ τὴν ἰγνύην. ἀλλ' ἥκιστα τῶν ἐκπαλαιῶν, οὗτοι μᾶλλον ἐκτανύουσι καὶ τὸ κατὰ τὸν
βουβῶνα, καὶ τὸ κατὰ τὴν ἰγνύην ἄρθρον. προσξυνιέναι μὲν οὖν καὶ τόδε χρή. εὔχρηστον γὰρ καὶ
πολλοῦ ἄξιόν ἐστιν, καὶ τοὺς πλείστους λήθει, ὅτι οὔτε ὑγιαίνοντες δύνανται κατὰ τὴν ἰγνύην ἐκταν-
νύειν τὸ ἄρθρον, ἢν μὴ ξυνεκτανύουσι καὶ τὸ κατὰ τὸν βουβῶνα ἄρθρον, πλὴν ἢν μὴ πάνυ ἄνω
ἀείρωσι τὸν πόδα. οὕτω δ' ἂν δύναιντο. οὗτοι τοίνυν οὐδὲ ξυγκάμπτειν δύνανται τὸ κατὰ τὴν ἰγνύην
ἄρθρον ὁμοίως, ἀλλὰ πολὺ χαλεπώτερον, ἢν μὴ συγκάμψωσι καὶ τὸ κατὰ τὸν βουβῶνα ἄρθρον. πολ-
λὰ δὲ καὶ ἄλλα κατὰ τὸ σῶμα τοιαύτας ἀδελφίξιας ἔχει, καὶ κατὰ νεύρων ξυντάσιας, καὶ κατὰ
μυῶν σχήματα καὶ πλεῖστά τε καὶ πλείστου ἄξια γινώσκεσθαι, ἢ ὥς τις οἴεται καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἐντέ-
ρου φύσιν, καὶ τὴν τῆς ξυμπάσης κοιλίης, καὶ κατὰ τὰς τῶν ὑστερέων πλάνας καὶ ξυντάσιας.
ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἑτέρωθι λόγος ἔσται, ἠδελφισμένος τοῖσι νῦν λεγομένοισι. περὶ οὗ δὲ ὁ λό-
γος ἐστὶν, οὔτε ἐκτανύειν δύναται, ὥσπερ ἤδη εἴρηται, βραχύτερόν τε τὸ σκέλος φαίνεται διὰ
δισσὰς προφάσιας, ὅτι τε οὐκ ἐκτανύεται, ὅτι τε πρὸς τὴν σάρκα ὠλίσθηκε τὴν τοῦ πυγαίου.

ἡ γὰρ

ἡ γὰρ φύσις τοῦ ἰσχίου τοῦ ὀστέου ταύτῃ, ᾗ καὶ ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ αὐχὴν τοῦ μηροῦ γίνεται. ὅταν δὲ ἐξαρθρήσῃ, καταφανής τε πέφυκεν ἐπὶ τοῦ πυγαίου τὸ ἔξω μέρος. ξυγκάμπτειν μέντοι δύνανται, ὅταν μὴ ὀδύνη κωλύοι. καὶ ἡ κνήμη τε καὶ ὁ πούς, ὀρθὰ ἐπιεικέως φαίνονται. καὶ οὔτε τῇ, οὔτε τῇ πολὺ ἐγκεκλιμένα. κατὰ δὲ τὸν βουβῶνα δοκέει τι ἡ σὰρξ λαπαρωτέρα εἶναι ποτὶ καὶ ψαυομένη. ἅτε τοῦ ἄρθρου, εἰς τὰ ἐπὶ θάτερα μέρη, ὠλισθηκότος. κατὰ δὲ τὸ αὐτὸ πυγαῖον διαψαυομένη ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ, δοκέει τι ἐξογκέειν καὶ μᾶλλον. τὰ μὲν οὖν σημήϊα ταῦτα, ᾧ ἂν ἐς τὸ ὄπισθεν ἐκπεπτώκῃ ὁ μηρός. ὅτῳ μὲν οὖν τετελειωμένῳ ἤδη ἐκπεσὼν μὴ ἐμπέσῃ, ὁδοιπορέειν μὲν δύναται, ὅταν ὁ χρόνος ἐγγένηται, καὶ ἡ ὀδύνη παύσηται, καὶ ἐθισθῇ τὸ ἄρθρον ἐν τῇ σαρκὶ ἐνστροφᾶσθαι. ἀναγκάζεται μέντοι ἰσχυρῶς ξυγκάμπτειν κατὰ τοὺς βουβῶνας ὁδοιπορέων, διὰ δισσὰς προφάσιας, ἅμα μὲν ὅτι πολλῷ βραχύτερον τὸ σκέλος γίνεται, διὰ τὰ προειρημένα. καὶ τῇ μὲν πτέρνῃ. καὶ πάνυ πολλῷ δέεται ψαύειν τῆς γῆς. ἢν γὰρ πειρᾶτο καὶ ἐπ' ὀλίγον τοῦ ποδὸς ὀχηθῆναι μηδενὶ ἄλλῳ ἀντιστηριζόμενος, ἐς τὸ ὀπίσω ἂν πέσοι. ἡ γὰρ ῥοπὴ πολλὴ ἂν εἴη τῶν ἰσχίων ἐπὶ πολὺ ἐς τοὐπίσω ὑπερεχόντων ὑπὲρ τοῦ ποδὸς τῆς βάσιος, καὶ τῆς ῥάχιος ἐς τὰ ἰσχία ῥεπούσης. μόλις δὲ τῷ στήθει τοῦ ποδὸς καθικνέεται, καὶ οὐδὲ οὕτως ἢν μὴ κάμψῃ αὐτὸς ἑωυτὸν κατὰ τοὺς βουβῶνας, καὶ τῷ ἑτέρῳ σκέλει κατὰ τὴν ἰγνύην ἐπιξυγκάμψῃ. ἐπειδὴ τούτοισιν ἀναγκάζεται ὥστε τῇ χειρὶ, τὰ κατὰ τὸ σιναρὸν σκέλος ἐρείδεσθαι ἐς τὸ ἄνω τοῦ μηροῦ ἐφ' ἑκάστῃ ξυμβάσει. ἀναγκάζει οὖν τι τοῦτο αὐτὸ ὥστε κάμπτεσθαι κατὰ τοὺς βουβῶνας. ἐν γὰρ τῇ μεταλλαγῇ τῶν σκελέων ἐν τῇ ὁδοιπορίῃ, οὐ δύναται τὸ σῶμα ὀχέεσθαι ἐπὶ τοῦ σιναροῦ σκέλεος, εἰ μὴ προσκατερείδεται τὸ σιναρὸν πρὸς τὴν γῆν ὑπὸ τῆς χειρὸς, ἅτε οὐχ ὑφεστῶτος τοῦ ἄρθρου ὑπὸ τῷ σώματι, ἀλλ' ἐς τὸ ὄπισθεν ἐξεστῶτος κατὰ τὸ ἰσχίον. ἄνευ μέντοι τοῦ ξύλου δύνανται ὁδοιπορέειν οἱ τοιοῦτοι, ἢν ἄλλως ἐθισθῶσιν, διὰ τοῦτο ὅτι ἡ βάσις τοῦ ποδὸς κατὰ τὴν ἀρχαίην ἰθυωρίην ἐστὶν, ἀλλ' οὐκ εἰς τὸ ἔξω ἐγκεκλιμένη. διὰ τοῦτο οὖν οὐδὲν δέονται τῆς ἀντικοντώσιος. ὅσοι μέντοι βούλονται ἀντὶ τῆς τοῦ μηροῦ ἐπιλαβῆς ὑπὸ τὴν μασχάλην τὴν κατὰ τὸ σιναρὸν σκέλος ὑποτιθέμενοι σκίπωνα ἀντερείδειν, κεῖνοι ἢν μὲν μακρότερον τὸν σκίπωνα ὑποτιθέοιντο, ὀρθότεροι μὲν ὁδοιπορήσουσι. τῷ δὲ ποδὶ πρὸς τὴν γῆν οὐκ ἐρείδονται. εἰ δ' αὖ βούλονται ἐρείδεσθαι τῷ ποδὶ, βραχύτερον μὲν τὸ ξύλον ποιητέον. κατὰ δὲ τοὺς βουβῶνας ἐπιξυγκάμπτεσθαι ἂν δέοι αὐτούς. τῶν δὲ σαρκῶν αἱ μινυθήσιες κατὰ λόγον γίνονται καὶ τούτοισιν, ὥσπερ καὶ πρόσθεν εἴρηται. τοῖσι μὲν γὰρ μετέωρον ἔχουσι τὸ σκέλος καὶ μηδὲν ταλαιπωρέουσιν, τούτοισι καὶ μάλιστα μινύθει. εἰ δ' ἂν πλεῖστα χρέονται τῇ ἐπιβάσει, τούτοισιν ἥκιστα μινύθουσι. τὸ μέντοι ὑγιὲς σκέλος οὐκ ὠφελέεται, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἀσχημονέστερον γίνεται, ἢν χρέωνται τῷ σιναρῷ σκέλει ἐπὶ τὴν γῆν. συνυπουργέον γὰρ ἐκείνῳ ἐξίσχιόν τε ἀπαναγκάζεται εἶναι καὶ κατὰ τὴν ἰγνύην ξυγκάμπτειν. ἢν δὲ μὴ προσχρέηται τῷ σιναρῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ἀλλὰ μετέωρον ἔχων, σκίπωνι ἀντερείδηται. οὕτω δὲ καρτερὸν γίνεται τὸ ὑγιὲς σκέλος. ἔν τε γὰρ τῇ φύσει διαιτᾶται καὶ τὰ γυμνάσια προσκρατύνει αὐτόν. φαίη μὲν ἂν τις ἔξω ἰητρικῆς τὰ τοιαῦτα εἶναι. τί γὰρ δῆθεν δεῖ περὶ τῶν ἤδη ἀνηκέστων γεγονότων ἔτι προσξυνιέναι; πολλοῦ δὲ δεῖ οὕτως ἔχειν. τῆς γὰρ αὐτῆς γνώμης καὶ ταῦτα ξυνιέναι. οὐ γὰρ οἷόν τε ἀπαλλοτριωθῆναι ἀπ' ἀλλήλων. δεῖ μὲν γὰρ τὰ ἀκεστὰ μηχανάεσθαι ὅκως μὴ ἀνήκεστά ἐστι. ξυνιέντα ὅπῃ ἂν μάλιστα κωλυτέα εἰς τὸ ἀνήκεστον ἐλθεῖν. δεῖ δὲ τὰ ἀνήκεστα ξυνιέναι, ὡς μὴ μάτην λυμαίνηται. τὰ δὲ προρρήματα λαμπρὰ καὶ ἀγωνιστικὰ ἀπὸ τοῦ διαγινώσκειν, ὅπῃ ἕκαστον, καὶ οἵως, καὶ ὁπότε τελευτήσει. ἤν τε εἰς τὸ ἀκεστὸν τράπηται, ἤν τε εἰς τὸ ἀνήκεστον. ὁκόσοισι δ' ἂν ἐκ γενεῆς, ἢ καὶ ἄλλως ἐν αὐξήσει ἐοῦσιν, οὕτως ὀλισθῇ τὸ ἄρθρον ὀπίσω καὶ μὴ ἐμπέσῃ, ἤν τε βίῃ ὀλισθῇ, ἤν τε καὶ ὑπὸ νόσου. πολλὰ γὰρ τοιαῦτα ἐξαρθρήματα γίνεται ἐν νούσοισιν. οἷαι δέ τινες εἰσὶν αἱ νοῦσοι, ἐν ᾗσιν ἐξαρθρέεται τὰ τοιαῦτα ὕστερον γεγράψεται. ἢν γοῦν ἐκστὰν μὴ ἐμπέσῃ. τοῦ μὲν μηροῦ τὸ ὀστέον βραχὺ γίνεται. κακοῦται δὲ πᾶν τὸ σκέλος καὶ ἀναυξέστερον γίνεται καὶ ἀσαρκότερον πολλῷ, διὰ τὸ μηδὲν προσχρέεσθαι αὐτῷ. κακοῦται γὰρ τούτοισι καὶ τὸ κατὰ τὴν ἰγνύην ἄρθρον. τὰ γὰρ νεῦρα ἐντεταμένα γίνεται διὰ τὰ πρόσθεν εἰρημένα. διὸ οὐ δύνανται τὸ κατὰ τὴν ἰγνύην ἄρθρον ἐκτανύειν οἷσιν ἂν οὕτως ἰσχίον ἐκπέσῃ. ὡς γὰρ ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν πάντα τὰ ἐν τῷ σώματι ὁκόσα ἐπὶ χρήσει γέγονε. χρεομένοισι μὲν μετρίως καὶ γυμναζομένοισιν ἐν τῇσι ταλαιπωρίῃσιν ἐν ᾗσιν ἕκαστα εἴθισται, οὕτω μὲν ὑγιεινὰ, καὶ αὔξιμα, καὶ εὔγηρα γίνεται. μὴ χρεομένοισι δὲ ἀλλ' ἐλινύουσι νοσηρότερα γίνεται, καὶ ἀναυξέα, καὶ ταχύγηρα. ἐν δὲ τούτοισιν οὐχ ἥκιστα τὰ ἄρθρα τοῦτο πέπονθεν καὶ τὰ νεῦρα, ἢν μή τις αὐτοῖσι χρέηται. κακοῦται οὖν διὰ ταύτας τὰς προφάσιας μᾶλλόν τι ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ ὀλισθήματος ἢ ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν. ὅλον γὰρ τὸ σκέλος ἀναυξὲς γίνεται, καὶ τῇ ἀπὸ τῶν ὀστέων φύσει, καὶ τῇ ἀπὸ τῶν σαρκῶν. οἱ οὖν τοιοῦτοι ὁκόταν ἀνδρωθῶσι μετέωρον καὶ συγκεκλιμένον τὸ σκέλος ἴσχουσιν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ὀχέονται καὶ τῷ ξύλῳ ἀντιστηριζόμενοι. οἱ μὲν, ἑνί. οἱ δὲ, δυσίν. εἰσὶ δ' ἂν ἐς τοὐμ-

πρόσθεν ἡ κεφαλὴ μηροῦ ἐκπέσῃ. ὀλίγοισι δὲ τοῦτο γίνεται. οὗτοι ἐκτανύειν μὲν τὸ σκέλος δύνανται τελέως. ξυγκάμπτειν δὲ ἥκιστα οὗτοι δύνανται τὰ κατὰ τὸν βουβῶνα. πονέουσι δὲ καὶ ἢν κατὰ τὴν ἰγνύην ἀναγκάζωνται ξυγκάμπτειν. μῆκος δὲ τοῦ σκέλεος παραπλήσιον φαίνεται κατὰ μὲν τὴν πτέρνην καὶ πάνυ. ἄκρος δὲ ὁ ποὺς ἧσσόν τι προκύπτειν ἐθέλοι ἐς τοὔμπροσθεν. ὅλον δὲ τὸ σκέλος ἔχει τὴν ἰθυωρίην κατὰ τὴν φύσιν, καὶ οὔτε τῇ, οὔτε τῇ ῥέπει. ὀδυνῶνται δὲ αὐτίκα οὗτοι μάλιστα, καὶ οὖρον ἴσχεται τὸ πρῶτον μᾶλλον τι ἢ τοῖσιν ἄλλοισιν ἐξαρθρήμασι. ἐγκέεται γὰρ ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ ἐγγυτάτω τούτοισι τῶν τόνων τῶν ἐπικαίρων. καὶ κατὰ μὲν τὸν βουβῶνα ἐξογκέονται καὶ κατατεταμένον τὸ χωρίον φαίνεται. κατὰ δὲ τὸ πυγαῖον, στολιδωδέστερον, καὶ ἀσαρκότατον. ταῦτα μὲν οὖν σημεῖα ἐστὶ τὰ εἰρημένα, ὧν ἂν οὕτως ἐκπεπτώκῃ ὁ μηρός. ὁκόσοισι μὲν οὖν ἂν ἤδη ἠνδρωμένοισι τοῦτο τὸ ἄρθρον ἐκπεσὸν μὴ ἐμπέσῃ, οὗτοι ὁκόταν αὐτοῖσιν ἡ ὀδύνη παύσηται, καὶ τὸ ἄρθρον ἐθισθείη, ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ στροφᾶσθαι ἵνα ἐξέπεσεν, οὗτοι δύνανται σχεδὸν εὐθὺς ὀρθοὶ ὁδοιπορέειν ἄνευ ξύλου, καὶ πάνυ μέντοι εὐθέες. ἅτε δὲ τὸ σιναρὸν ἅτε οὔτε κατὰ τὸν βουβῶνα εὐκαμπέες ἐόντες, οὔτε κατὰ τὴν ἰγνύην. διὰ γοῦν τοῦ βουβῶνος τὴν ἀκαμπίην εὐθυτέρῳ ὅλῳ τῷ σκέλει ἐν τῇ ὁδοιπορίῃ χρέονται ἢ ὅτε ὑγίαινον. καὶ σύρουσι δὲ ἐνίοτε πρὸς τὴν γῆν τὸν πόδα. ἅτε οὐ ῥηϊδίως ἐξυγκάμπτοντες τὰ ἄνω ἄρθρα. καὶ ἅτε παντὶ βαίνοντες τῷ ποδί. οὐδὲν γὰρ ἧσσον τῇ πτέρνῃ οὗτοι βαίνουσι, ἢ τῷ ἔμπροσθεν. εἰ δέ γε ἠδύναντο μέγα προβαίνειν κἂν πάνυ πτερνοβάται ἦσαν. καὶ γὰρ οἱ ὑγιαίνοντες ὅσῳ ἂν μέζον προβαίνοντες ὁδοιπορέωσι, τοσούτῳ μᾶλλον πτερνοβάται εἰσίν. τιθέντες τὸν πόδα. αἴροντες δὲ, τὸ ἐναντίον. ὁκόσοισι δὲ δὴ οὕτως ἐκπέπτωκε καὶ ἔτι μᾶλλον, τῇ πτέρνῃ προσεγχρίπτουσιν, ἢ τὸ ἔμπροσθεν. τὸ γὰρ ἔμπροσθεν τοῦ ποδὸς, ὅταν ἐκτεταμένον ἔῃ, τὸ ἄλλο σκέλος οὐχ ὁμοίως δύναται ἐς τὸ πρόσω καμπυλέεσθαι. ὥσπερ ὅταν ξυγκεκαμμένον ἔῃ τὸ σκέλος. οὔτ᾽ αὖ σιμοῦσθαι δύναται ὁ ποὺς ξυγκεκλιμένου τοῦ σκέλεος, ἕως ὅταν ἐκτεταμένον ἔῃ τὸ σκέλος. ὑγιαίνουσά τε οὖν ἡ φύσις οὕτω πέφυκεν, ὥσπερ εἴρηται. ὅταν δὲ ἐκπεσὸν μὴ ἐμπέσῃ τὸ ἄρθρον, οὕτως ὁδοιπορέουσιν ὡς εἴρηται, διὰ τὰς προφάσιας ταύτας τὰς εἰρημένας. ἀσαρκότερον μέντοι τὸ σκέλος τοῦ ἑτέρου γίνεται, κατά τε τὸ πυγαῖον, κατά τε τὴν γαστροκνημίην, καὶ κατὰ τὴν ὄπισθεν ἴξιν. οἷσι δ᾽ ἂν νηπίοισιν ἔτι ἐοῦσι τὸ ἄρθρον οὕτως ὀλισθάνον μὴ ἐμπέσῃ, ἢ καὶ ἐκ γενεῆς οὕτω γένηται, καὶ τούτοισι τὸ τοῦ μηροῦ ὀστέον μᾶλλόν τι μινύθει, ἢ τὰ τῆς κνήμης, καὶ τὰ τοῦ ποδός. ἥκιστα μὲν ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ ὀλισθήματος ὁ μηρὸς μειοῦται. μινύθουσι μέντοι αἱ σάρκες πάντῃ. μάλιστα δὲ κατὰ τὴν ὄπισθεν ἴξιν, ὥσπερ ἤδη καὶ πρόσθεν εἴρηται. ὅσοι μὲν οὖν ἂν τιθηνηθῶσιν ὀρθῶς, οὗτοι μὲν δύνανται προσχρέεσθαι τῷ σκέλει αὐξανόμενοι. βραχυτέρῳ μέντοι τοῦ ἑτέρου ἐόντι. ὅμως δὲ ἐρειδόμενοι ξύλῳ ἐπὶ ταῦτα ᾗ τὸ σιναρὸν σκέλος. οὐ γὰρ κάρτα δύνανται ἄνευ τῆς πτέρνης, τῷ στήθει τοῦ ποδὸς χρέεσθαι. ἐπικαθιέντες ὥσπερ ἐν ἑτέροις χωλεύμασιν ἔνιοι δύνανται. αἴτιον δὲ τοῦ μὴ δύνασθαι τὸ ὀλίγῳ πρόσθεν εἰρημένον. διὰ οὖν τοῦτο προσδέονται ξύλου. ὅσοι δ᾽ ἂν καταμελιθῶσι καὶ μηδὲν χρέονται ἐπὶ τὴν γῆν τῷ σκέλει, ἀλλὰ μετέωρον ἔχουσι, τούτοισι μινύθουσι μὲν τὰ ὀστέα ἐς αὔξησιν μᾶλλον, ἢ τοῖσι χρεομένοισι. μινύθουσι δὲ αἱ σάρκες πολὺ ἢ τοῖσι χρεομένοισι. κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα ἐς τὸ εὐθὺ πηροῦται τούτοισι τὸ σκέλος μᾶλλόν τι, ἢ οἷσιν ἂν ἄλλως ἐκπεπτώκῃ. ὡς μὲν οὖν ἐν κεφαλαίῳ εἰρέεσθαι, τὰ ἄρθρα τὰ ἐκπίπτοντα καὶ τὰ ὀλισθαίνοντα ἀνίσως αὐτὰ ἑωυτοῖσιν ἐκπίπτει καὶ ὀλισθαίνει. ἄλλοτε μὲν πολὺ πλείονα. ἄλλοτε δὲ πολὺ ἐλάσσονα. καὶ οἷσι ἂν μὲν πολὺ πλεῖον ὀλισθῇ ἢ ἐκπέσῃ, χαλεπώτερα ἐμβάλλειν τὸ ἐπίπαν ἐστί. καὶ ἢν μὴ ἐμβιβασθῇ μείζους καὶ ἐπιδηλοτέρας τὰς πηρώσιας καὶ κακώσιας ἴσχει τὰ τοιαῦτα, καὶ ὀστέων, καὶ σαρκῶν, καὶ σχημάτων. ὅταν δὲ μεῖον ἐκπέσῃ καὶ ὀλισθῇ, ῥήϊδιον μὲν ἐμβάλλειν τὰ τοιαῦτα τῶν ἑτέρων γίνεται. ἢν δὲ καταπορηθῇ ἢ ἀμεληθῇ ἐμπεσεῖν, μείους καὶ ἀσινέστεραι αἱ πηρώσιες γίνονται τούτοισιν, ἢ οἷσιν ὀλίγῳ πρόσθεν εἴρηται. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ἄρθρα καὶ πάνυ πολὺ διαφέρει ἐς τὸ ὅτε μὲν μεῖον, ὅτε δὲ μεῖζον τὸ ὀλίσθημα ποιέεσθαι. μηροῦ δὲ καὶ βραχίονος κεφαλαὶ παραπλησιώταται ὀλισθαίνουσιν αὐτὴ ἑωυτῇ ἑκατέρη. ἅτε γὰρ στρογγύλαι μὲν αἱ κεφαλαὶ ἐοῦσαι ἐπὶ πολὺ τὴν στρογγύλωσιν καὶ φαλακρὴν ἔχουσι. κυκλοτερέες δὲ αἱ κοιλίαι ἐοῦσαι, αἱ δεχόμεναι τὰς κεφαλάς. ἁρμόζουσαι δὲ, τῇσι κεφαλῇσι. διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν αὐτῇσι τὸ ἥμισυ ἐκστῆναι τοῦ ἄρθρου. ὀλισθαίνοι γὰρ ἂν διὰ τὴν περιφερείην ἢ ἐς τὸ ἔξω, ἢ ἐς τὸ εἴσω, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος ἐστίν. ἐκπίπτουσι τελέως ἤδη, ἐπεὶ ἄλλως γε οὐκ ἐκπίπτουσιν. ὅμως δὲ καὶ ταῦτα ὅτε μὲν, πλεῖον ἀποπηδᾷ ἀπὸ τῆς φύσεως. ὅτε δὲ, ἔλασσον. μᾶλλον δέ τι μηρὸς τοῦ βραχίονος πέπονθεν. ἐπεὶ ἔνια καὶ τῶν ἐκ γενεῆς γινομένων ὀλισθημάτων ἢν μικρὸν ὀλισθῇ, οἷά τε ἐς τὴν φύσιν ἄγεσθαι καὶ μάλιστα τὰ παρὰ τοῦ ποδὸς ἄρθρα. ὁκόσοι ἐκ γενεῆς κυλλοὶ γίνονται, τὰ πλεῖστα τούτων ἰήσιμά ἐστιν, ἢν μὴ πάνυ μεγάλη ἡ ἔκκλισις εἴη. ἢ καὶ προαυξέων γεγονότων ἤδη παιδίων ξυμβῇ. ἄριστον μὲν οὖν ὡς τάχιστα

ἰητρεύειν

ἰητρεύειν τὰ τοιαῦτα. πρὶν πάνυ μεγάλην τὴν ἔνδειαν τῶν ὀστέων, τῶν ἐν τῷ ποδὶ, γενέσθαι.
πρίν τε πάνυ μεγάλην τὴν ἔνδειαν τῶν σαρκῶν, τῶν κατὰ τὴν κνήμην εἶναι. τρόπος μὲν οὖν κυλ-
λώσιος οὐχ εἷς, ἀλλὰ πλείονες. τὰ πλεῖστα μὲν οὐκ ἐξηρθρηκότα παντάπασιν, ἀλλὰ δι' ἔθος σχήμα-
τος ἔν τινι ἀπολήψει τοῦ ποδὸς κεκυλλωμένα. προσέχειν δὲ τῇ ἰητρείῃ τοῖσι δὲ χρή. ἀπωθέειν μὲν καὶ
κατορθοῦν τῆς κνήμης τὸ κατὰ τὸ σφυρὸν ὀστέον, τὸ ἔξωθεν ἐς τὸ εἴσω μέρος. ἀντωθέειν δὲ ἐς τὸ ἔξω
μέρος τὸ τῆς πτέρνης τὸ κατ' αὐτὴν τὴν ἴξιν, ὅπως ἀλλήλοις ἀπαντήσῃ τὰ ὀστέα τὰ ἐξίσχοντα. κα-
τὰ μέσον δὲ καὶ πλάγιον τὸν πόδα. τοὺς δ' αὖ δακτύλους ἀθρόους ξὺν τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ ἐς τὸ
εἴσω μέρος ἐγκλίνειν, καὶ περιαναγκάζειν οὕτως. ἐπιδεῖν δὲ κηρωτῇ ἐρρητινωμένῃ εὖ, καὶ σπλήνεσι,
καὶ ὀθονίοισι μαλθακοῖσι μὴ ὀλίγοισι μὴ δὲ ἄγαν πιέζοντα. οὕτω δὲ τὰς περιαγωγὰς ποιέεσθαι τῆς
ἐπιδέσιος, ὥσπερ καὶ τῇσι χερσὶν ἡ κατόρθωσις ἦν τοῦ ποδός. ὅκως ὁ πους ὀλίγον μᾶλλον ἐς τὸ βλαισὸν
ῥέπον φαίνηται. ἴχνος δέ τι ποιέεσθαι, ἢ δέρματος μὴ ἄγαν σκληροῦ ἢ μολυβδίνου. προσεπιδεῖν δὲ,
μὴ πρὸς τὸν χρῶτα τιθέντα, ἀλλ' ὅταν ἤδη τοῖσιν ὑστάτοισι ὀθονίοισι μέλλῃς ἐπιδέειν. ὅταν δὲ ἤδη
ἐπιδεδεμένος ἔῃ, ἑνός τινος τῶν ὀθονίων χρὴ, οἷσιν ἐπιδέεται τὴν ἀρχὴν προσράψαι πρὸς τὰ κάτω
τοῦ ποδὸς ἐπιδέσματα κατὰ τὴν ἴξιν τοῦ μικροῦ δακτύλου. ἔπειτα ἐς τὸ ἄνω τείνοντα, ὅκως ἂν δο-
κέῃ μετρίως ἔχειν, περιβάλλειν ἄνωθεν τῆς γαστροκνημίης, ὡς μόνιμον ᾖ κατατεταγμένον οὕτως.
ἁπλῷ δὲ λόγῳ, ὥσπερ κηροπλαστέοντα χρὴ ἐς τὴν φύσιν τὴν δικαίην ἄγειν, καὶ τὰ ἐκκεκλιμένα
καὶ τὰ συντεταμένα παρὰ τὴν φύσιν, καὶ τῇσι χερσὶν οὕτω διορθοῦντα, καὶ τῇ ἐπιδέσει ὡσαύτως.
προσάγειν δὲ οὐ βιαίως, ἀλλὰ παρηγορικῶς. προσράπτειν δὲ τὰ ὀθόνια ὅκως ἂν ξυμφόρῃ τὰς ἀνα-
λήψιας ποιέεσθαι. ἄλλα γὰρ ἄλλης τῶν χωλωμάτων δέεται ἀναλήψιος. ὑποδημάτιον δὲ ποιέε-
σθαι μολύβδινον, ἔξωθεν τῆς ἐπιδέσιος ἐπιδεδεμένον, οἷαι αἱ Χῖαι, ῥυθμὸν τῇσι χερσὶν ἔχον. ἀλλ' οὐ-
δὲν αὐτοῦ δεῖ, ἢν τις ὀρθῶς μὲν τῇσι χερσὶ διορθώσῃ. ὀρθῶς δὲ, τοῖσιν ὀθονίοισιν ἐπιδέῃ. ὀρθῶς δὲ καὶ
τὰς ἀναλήψιας ποιοῖτο. ἡ μὲν οὖν ἴησις αὕτη, καὶ οὔτε τομῆς, οὔτε καύσιος, οὐδὲν δεῖ, οὔτ' ἄλλης
ποικιλίης. θᾶσσον γὰρ ἐνακούει τὰ τοιαῦτα τῆς ἰητρείης, ἢ ὡς ἄν τις οἴοιτο. προσνικᾶν μέντοι χρὴ τῷ
χρόνῳ, ἕως ἂν αὐξηθῇ τὸ σῶμα ἐν τοῖσι δικαίοισι σχήμασιν. ὅταν δὲ ἐς ὑποδήματος λόγον ἔῃ, ἀρ-
βύλαι ἐπιτηδειόταται αἱ πηλοπατίδες καλεόμεναι. τοῦτο γὰρ ὑποδημάτων ἥκιστα κρατέεται
ὑπὸ τοῦ ποδὸς, ἀλλὰ κρατέει μᾶλλον. ἐπιτήδειος δὲ καὶ ὁ κρητικὸς τρόπος τῶν ὑποδημάτων.

Ὁκόσοισι δ' αὖ κνήμης ὀστέα ἐξαρθρήσαντα, καὶ ἕλκος ποιήσαντα τελέως ἐξίσχῃ τὰ παρὰ τὸν
πόδα ἄρθρα, εἴτε εἴσω ῥέψαντα, εἴτε μέντοι καὶ ἔξω, τὰ τοιαῦτα μὴ ἐμβάλλειν, ἀλλ' ἐᾶν τὸν βουλό-
μενον τῶν ἰητρῶν ἐμβαλεῖν. σαφέως γὰρ εἰδέναι χρὴ ὅτι ἀποθανεῖται, ἐὰν ἐμβληθέντα ἐμμείνῃ. καὶ
ἡ ζωὴ δὲ ὀλιγήμερος τούτοις γενήσεται. ὀλίγοι γὰρ αὐτῶν τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ὑπερβάλλοιεν. σπα-
σμὸς γὰρ ὁ κτείνων ἐστίν. ἀτὰρ καὶ γαγγραινοῦσθαι ἱκνέεται κνήμην καὶ τὸν πόδα. ταῦτα βεβαίως
εἰδέναι χρὴ οὕτως ἐσόμενα. καὶ οὐκ ἄν μοι δοκέῃ οὐθ' ἐλλέβορος ὠφελήσειν αὐθημερόν τε δοθεὶς, καὶ
αὖθις πινόμενος. ἄγχιστα δὲ εἴπερ τι τοιοῦτον, οὐ μέντοι οὐδὲ τοῦτο δοκέω. ἢν δὲ μὴ ἐμβληθῇ μὴ δὲ
ἀπ' ἀρχῆς μηδὲ ἐπιχειρηθῇ ἐμβάλλειν, περιγίνονται οἱ πλεῖστοι αὐτῶν. χρὴ δὲ ἡρμόσθαι μὲν τὴν
κνήμην καὶ τὸν πόδα οὕτως, ὡς αὐτὸς ἐθέλει. μοῦνον δὲ, μὴ ἀπαιωρεύμενα, μὴ δὲ κεκινευμένα ἔσω.
καὶ ἰητρεύειν δὲ, πισσηρῇ καὶ σπλήνεσιν οἰνηροῖσιν, ὀλίγοισι, μὴ ἄγαν ψυχροῖσιν, ψῦχος γὰρ ἐν τοῖσι
τοιούτοισι σπασμὸν ἐπικαλέεται. ἐπιτήδεια δὲ καὶ φύλλα τεύτλων, ἢ βηχίου, ἢ ἄλλου τινὸς τῶν
τοιούτων ἐν οἴνῳ μέλανι αὐστηρῷ ἡμίεφθα ἐπιτεθέντα, ἰητρεύειν ἐπί τε τὸ ἕλκος, ἐπί τε τὰ περιέ-
χοντα. κηρωτῇ δὲ χλιαρῇ ἐπιχρίειν αὐτὸ τὸ ἕλκος. ἢν δὲ ἡ ὥρη χειμερινὴ ἔῃ, καὶ ἔρια ῥυπαρὰ ἐν οἴνῳ
καὶ ἐλαίῳ καταρραίνοντα χλιαροῖσι ἄνωθεν ἐπιτέγγειν. καταδεῖν δὲ, μηδὲν μηδενὶ, μὴ δὲ περιπλάσ-
σειν. εὖ γὰρ εἰδέναι χρὴ, ὅτι πίεξις καὶ ἀχθοφορίη πᾶν κακὸν τοῖσι τοιούτοισι ἐστίν. ἐπιτήδεια
δὲ πρὸς τὰ τοιαῦτα καὶ τῶν ἐναίμων μετεξέτερα, ὁκόσοισιν αὐτῶν ξυμφέρει. ἔρια δὲ ἐπιτεθέντα
οἴνῳ ἐπιτέγγοντα πολλὸν χρόνον ἐᾶν. τὰ δὲ ὀλιγημερώτατα τῶν ἐναίμων, καὶ ὅσα ῥητίνῃ προσ-
καταλαμβάνεται, οὐχ ὁμοίως ἐπιτήδεια ἐκείνοισιν ἐστί. χρονίη γὰρ ἡ κάθαρσις τῶν ἑλκέων γί-
νεται τούτων. πολλὸν γὰρ χρόνον πλαδαρὴ γίνεται. τινὰς δὲ τούτων ἀγαθὸν ἐπιδέειν. εἰδέ-
ναι μὲν δή που σάφα χρὴ, ὅτι ἀνάγκη τὸν ἄνθρωπον χωλὸν αἰσχρῶς γενέσθαι. καὶ γὰρ ὁ πους
ἐπὶ τὸ ἄνω ἀνεσπασται τῶν τοιούτων. καὶ τὰ ὀστέα τὰ διολισθήσαντα, ἔξω ἐξέχοντα φαίνε-
ται. οὔτε γὰρ ψιλοῦται τῶν τοιούτων ὀστέων οὐδὲν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, εἰ μὴ κατὰ βραχύ τι, οὔτε ἀφί-
σταται, ἀλλὰ περιωτειλοῦται λεπτῇσιν ὠτειλῇσι καὶ ἀσθενέσι. καὶ ταῦτα ἢν ἀτρεμίζωσι πουλ-
λὺν χρόνον. ἢν δὲ μὴ ἑλκύδριον ἐγκαταλειφθῆναι κίνδυνος, ἀναλθές. ὅμως δὲ περὶ οὗ
ὁ λόγος, οὕτω μὲν οἱ ἰητρευόμενοι σῴζονται. ἐμβληθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου καὶ ἐμμείναντος, ἀπο-
θνήσκουσιν. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος οὗτος ἢν καὶ τὰ τοῦ πήχεος ὀστέα τὰ παρὰ τὸν καρπὸν τῆς χει-
ρὸς ἕλκος ποιήσαντα ἐξίσχῃ, ἤν τε ἐς τὸ εἴσω μέρος τῆς χειρὸς, ἤν τε ἐς τὸ ἔξω. σάφα γὰρ

ἐπίστασθαι χρὴ, ὅτι ἀποθανεῖται ἐν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσι, τοιούτῳ θανάτῳ, οἵῳ περ καὶ πρόσθεν εἴρηται.
ὅτω ἂν ἐμβληθέντα τὰ ὀστέα ἐμμείνῃ. οἷσι δ' ἂν μὴ ἐμβληθῇ, μηδὲ πειρηθῇ ἐμβαλέεσθαι, οὗτοι πολὺ
πλείονες περιγίνονται. ἰητρείη δὲ τοιαύτη τοῖσιν τοιούτοισιν ἐπιτηδείη, οἵηπερ εἴρηται, τὸ δὲ σχῆ-
μα αἰσχρὸν τοῦ χωλώματος ἀνάγκη εἶναι, καὶ τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς ἀσθενέας καὶ ἀχρηΐους.
ἢν μὲν γὰρ ἐς τὸ εἴσω μέρος ὀλισθῇ τὰ ὀστέα, ξυγκάμπτειν οὐ δύναται τοὺς δακτύλους. ἢν δὲ ἐς
τὸ ἔξω μέρος, ἐκτανύειν οὐ δύναται. οἷσι δ' ἂν κνήμης ὀστέον ἕλκος ποιησάμενον παρὰ τὸ γόνυ,
ἔξω ἐξίσχῃ, ἤν τε ἐς τὸ ἔξω μέρος, ἤν τε ἐς τὸ εἴσω, τούτοισιν ἢν μέν τις ἐμβάλῃ, ἔτι ἑτοιμότε-
ρος ὁ θάνατος ἐστὶν, ἤπερ τοῖσιν ἑτέροισι. καίπερ κἀκείνοισιν ἑτοίμος ἐών. ἢν δὲ μὴ ἐμβαλὼν ἰη-
τρεύῃς, ἐλπίδες μὲν σωτηρίης οὕτω μόνως εἰσίν. κινδυνωδέστερα δὲ ταῦτα τῶν ὀστέων γίνεται,
ὅσῳ ἂν ἀνωτέρω, καὶ ὅσῳ ἂν ἰσχυρότερα ἔῃ. καὶ ἀπὸ ἰσχυροτέρων ὀλισθήκῃ. ἢν δὲ τὸ ὀστέον τὸ τοῦ
μηροῦ τὸ πρὸς τοῦ γόνατος ἕλκος ποιησάμενον ἐξολισθῇ. ἐμβληθὲν μὲν καὶ ἐμμεῖναν, ἔτι βιαιό-
τερον θᾶσσον τὸν θάνατον ποιήσει τῶν πρόσθεν εἰρημένων. μὴ ἐμβληθὲν δὲ, πολὺ ἀκινδυνωδέστε-
ρον, ἢ τὰ πρόσθεν. ὅμως δὲ μούνη ἐλπὶς αὕτη σωτηρίης. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ τῶν κατὰ
τὸν ἀγκῶνα ἄρθρων, καὶ περὶ τῶν τοῦ πήχεος καὶ βραχίονος. ἃ γὰρ ἂν τούτων ἐξαρθρήσαντα
ἐξίσχῃ, ἕλκος ποιησάμενα πάντα. ἢν ἐμβληθῇ, θάνατον φέρει. μὴ ἐμβληθέντα δὲ, ἐλπίδα σω-
τηρίης. χώλωσις δὲ τοῖσι περιγενομένοισι. θανατωδέστερα δὲ τοῖσιν ἐμβαλλομένοισιν ἐστὶν, τὰ
ἀνωτέρω τῶν ἄρθρων. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐμβαλλομένοισι, κινδυνέστερα αὐτὰ ταῦτα. εἰ δέ τινι
τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα ἐξαρθρήσαντα ἕλκος ποιήσαντα ἐξίσχοι. ταῦτα δ' ἔτι καὶ ἐμβαλλόμενα,
ταχυθανατώτατα ἔῃ, καὶ μὴ ἐμβαλλόμενα, κινδυνωδέστερα. ἰητρείη δὲ ἤδη εἴρηται οἵη τις ἐμοὶ
δοκέει ἐπιτηδειοτάτη εἶναι. ὅσοισι δὲ ἄρθρα δακτύλων, ἢ ποδὸς, ἢ χειρὸς ἐξαρθρήσαντα ἕλ-
κος ποιήσαντα ἐξέσχεν, μὴ κατεηγότος τοῦ ὀστέου, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν τὴν ξύμφυσιν ἀποσπασθέντος,
τούτοισιν εἰ ἐμβληθέντα ἐμμένει. ἔνι μέντοι κίνδυνος σπασμοῦ, ἢν μὴ χρηστῶς ἰητρεύωνται.
ὅμως δέ τι ἄξιον ἐμβάλλειν, προειπόντα ὅτι φυλακῆς πολλῆς καὶ μελέτης δέεται. ἐμβάλλειν
μέντοι ῥήϊστον καὶ δυνατώτατον καὶ τεχνικώτατόν ἐστι τῷ μοχλίσκῳ, ὥσπερ καὶ πρόσθεν εἴρη-
ται ἐν τοῖσι κατεαγνυμένοισι καὶ ἐξίσχουσιν ὀστέοισιν. ἔπειτα ἀτρεμέειν ὡς μάλιστα χρὴ, καὶ κα-
τακεῖσθαι καὶ ὀλιγοσιτέειν. ἄμεινον δὲ καὶ φαρμακεῦσαι ἄνω, κούφῳ τινὶ φαρμάκῳ. τὸ δὲ ἕλ-
κος ἰητρεύειν, ἢ ἐναίμοισι τοῖσιν ἐπιτέγκτοισιν, ἢ πολυοφθαλμοῖσιν, ἢ οἷσιν ἐν κεφαλῇ ὀστέα κατεη-
γότα ἰητρεύεται. κατάψυχρον δὲ κάρτα μηδὲν προσφέρειν. ἥκιστα μὲν οὖν τὰ πρῶτα ἄρθρα,
κινδυνώδεά ἐστι. τὰ δὲ ἔτι ἄνω κινδυνωδέστερα. ἐμβάλλειν δὲ χρὴ αὐθημερινὸν ἢ τῇ ὑστεραίῃ. τρι-
ταίῳ δὲ, ἢ τεταρταίῳ ἥκιστα. τεταρταῖα γὰρ ἐόντα ἐπισημαίνει τῇσι παλιγκοτίῃσι μάλιστα.
οἷσιν ἂν οὖν μὴ αὐτίκα γένηται ἐμβάλλειν, ὑπερβαίνειν χρὴ ταύτας τὰς εἰρημένας ἡμέρας. ὅτι
γὰρ ἂν εἴσω δέκα ἡμερέων ἐμβάλλῃ, πᾶν καταληπτόν. ἢν δ' ἄρα ἐμβεβλημένῳ σπασμὸς ἐπι-
γένηται, ἐμβάλλειν τὸ ἄρθρον δεῖ ταχύ. καὶ θερμῷ τέγγειν ὡς πλειστάκις. καὶ τὸ ὅλον σῶμα
θερμῶς καὶ λιπαρῶς καὶ μαλθακῶς ἔχειν, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ ἄρθρα. κεκάμφθαι δὲ μᾶλλον ἢ
ἐκτετάσθαι πᾶν τὸ σῶμα χρή. προσδέχεσθαι μέντοι κατὰ τοὺς δακτύλους τὰ ἄρθρα τὰ ἐμβαλλό-
μενα ἀποστατικὰ ἔσεσθαι. τὰ γὰρ πλεῖστα οὕτω γίνεται ἢν καὶ ὁποιουοῦν φλεγμονῆς ὑπογένηται
ὡς μὴ δι' ἀμαθίην τῶν δημοτέων ἐν αἰτίῃ ἔμελλεν ὁ ἰητρὸς ἔσεσθαι, οὐδὲν ἂν πάντως οὐ δ' ἐμβάλλειν
ἔδει. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὰ ἄρθρα ὀστέα ἐξίσχοντα, ἐμβαλλόμενα οὕτω κινδυνώδεά ἐστιν, ὡς εἴρη-
ται. Ὅσα δὲ κατὰ τὰ ἄρθρα τὰ κατὰ τοὺς δακτύλους ἀποκόπτεται τελέως, ταῦτα ἀσινέα
τὰ πλεῖστα ἐστὶν, ἢν μή τις ἐν αὐτῇ τῇ τρώσει λειποθυμήσας βλαβείη. καὶ ἰητρείη φαύλη ἀρκέ-
σει τῶν τοιούτων ἑλκέων. ἀτὰρ καὶ ὅσα μὴ κατὰ τὰ ἄρθρα, ἀλλὰ κατ' ἄλλην τινὰ ἴξιν τῶν
ὀστέων ἀποκόπτεται, καὶ ταῦτα ἀσινέα ἐστὶ, καὶ ἔτι εὐαλθέστερα τῶν ἑτέρων. καὶ ὅσα κατὰ τοὺς
δακτύλους ὀστέα κατεαγότα ἐξίσχει μὴ κατὰ τὸ ἄρθρον, καὶ ταῦτα ἀσινέα ἐστὶν ἐμβαλλόμε-
να. ἀποκόψιες δὲ τέλειαι ὀστέων καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα καὶ ἐν ποδὶ καὶ ἐν χειρί. καὶ ἐν κνήμῃ,
τοῖσι παρὰ τὸ σφυρά. καὶ ἐν πήχεϊ, τοῖσι κατὰ τοὺς καρπούς. τοῖσι πλείστοισιν ἀποκοπτομένοι-
σιν, ἀσινέα γίνεται. ὅσα ἂν μὴ αὐτίκα λειποθυμίη ἀνατρέψῃ. ἢ τεταρταίοισιν ἐοῦσι, πυρετὸς
ξυνεχὴς ἐπιγένηται. ἀποσφακελίσιες μέντοι σαρκῶν, καὶ ἐν τρώμασιν αἱμοῤῥόοισι γενομένοισιν.
ἢ ἀποσφίγξεσιν ἰσχυραῖς. καὶ ἐν ὀστέων κατήγμασι γενομένοισι, πιεχθεῖσι μᾶλλον τοῦ καιροῦ. καὶ
ἐν ἄλλοισι δεσμοῖσι βιαίοισιν ἀπολειφθέντα, ἀποπίπτει πολλοῖσι. καὶ οἱ πολλοὶ περιγίνονται τῶν
τοιούτων. καὶ οἷσι μηροῦ μέρος τι ἀποπίπτει καὶ τῶν σαρκῶν καὶ τοῦ ὀστέου. καὶ οἷσι βραχίονος.
ἧσσον δὲ πήχεός τε καὶ κνήμης ἀποπεσούσης, καὶ ἔτι εὐφόρως περιγίνονται. οἷσι μὲν οὖν κατεα-
γέντων ὀστέων ἀποσφακελίσιες αὐτίκα ἐγένοντο, καὶ μελασμοὶ, τούτοισι μὲν, ταχεῖαι περιῤῥή-
ξιες γίνονται τοῦ σώματος, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα ταχέος ἀποπίπτει ἤδη τῶν ὀστέων προενδεδωκότων.

οἷσι δὲ ὑγιέων ἐόντων τῶν ὀστέων οἱ μελασμοὶ γίνονται, αἱ μὲν σάρκες ταχέως θνήσκουσι καὶ τούτοισι. τὰ δὲ ὀστέα βραδέως ἀφίστανται, ᾗ ἂν τὰ ὅρια τοῦ μελασμοῦ γένηται, καὶ ἡ ψίλωσις τοῦ ὀστέου. χρὴ δὲ ὅσα ἂν κατωτέρω τοῦ σώματος τῶν ὁρίων τοῦ μελασμοῦ ἔῃ, ταῦτα ὅταν ἤδη πάμπαν τεθνήκῃ καὶ ἀνάλγεα ᾖ, ἀφαιρέειν κατὰ τὸ ἄρθρον, προμυθεόμενον ὅκως μὴ τιτρώσκῃς. ἢν γὰρ ὀδυνηθῇ ἀποταμνόμενος, καὶ μήπω κυρήσῃ τὸ σῶμα τεθνεὸς ταύτῃ ᾗ ἀποτέμνεται, κάρτα κίνδυνος ὑπὸ τῆς ὀδύνης λειποθυμῆσαι. αἱ δὲ τοιαῦται λειποθυμίαι πολλοὺς παραχρῆμα ἤδη ἀπώλεσαν. μηροῦ μὲν οὖν ὀστέον ψιλωθὲν ἐκ τοιούτου τρόπου, ὀγδοηκοσταῖον εἶδον ἀποστάν. ἡ μέντοι κνήμη τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ κατὰ τὸ γόνυ ἀφῃρέθη εἰκοσταίη. ἐδόκεε δέ μοι καὶ ἐγγυτέρω. οὐ γὰρ ἅμα, ἀλλ' ἐπὶ τὸ προμηθέστερον ἔδοξέ μοι τι ποιέειν. κνήμης δὲ ὀστέα ἐκ τοιούτου μελασμοῦ, μάλα κατὰ μέσην τὴν κνήμην ἐόντα, ἑξηκοσταῖά μοι ἀπέπεσεν, ὅσα ἐψιλώθη αὐτῶν. διενέγκοι μὲν γὰρ ἄν τι καὶ ἰητρείη ἰητρείης, ἐς τὸ θᾶσσόν τε καὶ βραδύτερον τὰ ὀστέα ψιλούμενα ἀποπίπτειν. διενέγκοι ἄν τι καὶ πίεξις πιέξιος, καὶ ἐπὶ τὸ ἰσχυρότερόν τε καὶ ἀσθενέστερον. καὶ ἐς τὸ θᾶσσόν τε καὶ βραδύτερον ἀπομελανθέντα ἀποθανεῖν τὰ νεῦρα, καὶ τὰς σάρκας, καὶ τὰς ἀρτηρίας, καὶ τὰς φλέβας. ἐπεὶ ὅσα μὴ ἰσχυρῶς ἀποληφθέντα θνήσκει, ἔνια τῶν τοιουτέων οὐκ ἀφικνέεται ἐς ὀστέων ψιλώματα, ἀλλ' ἐπιπολαιότερα ἐκπίπτει. ἔνια δὲ οὐδὲ ἐς νεῦρον ψιλώματα ἀφικνεῖται, ἀλλ' ἐπιπολαιότερα ἐκπίπτει. διὰ οὖν ταύτας τὰς προφάσιας οὐκ ἔστιν ἓν ὄνομα ἀριθμοῦ τῷ χρόνῳ θέσθαι ἐν ὁκόσῳ ἕκαστα τούτων κρίνεται. προσδέχεσθαι δὲ μάλα χρὴ τοιαῦτα ἰήματα. ἐπιδέειν γὰρ φοβερώτερά ἐστιν ἢ τινὶ ἰητρεύειν. καὶ ἰητρείη πρηείη ἀρκέει πᾶσι τοιούτοισι. αὐτὰ γὰρ ἑωυτὰ κρίνει μόνον. τῆς τε διαίτης ἐπιμελέεσθαι χρὴ, ὡς κατὰ δύναμιν ἀπύρετος ἔῃ. καὶ ἐν σχήμασι δικαίοισιν εὐθετίζειν τὸ σῶμα. δίκαια δὲ καὶ ταῦτα, μηδὲ μετεωροποιέειν, μηδὲ ἐς τὸ κάτω ῥέπειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐς τὸ ἄνω ποτὶ, καὶ ἐς ἂν τελέως περιρραγῇ. αἱμορραγιέων γὰρ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κίνδυνος. διὰ τοῦτο γοῦν οὐ χρὴ κατάρροπα ποιέειν τὰ τρώματα, ἀλλὰ τἀναντία. ἐπεὶ ὅταν γε ὁ χρόνος ἐγγένηται πλείων, καὶ καθαρὰ τὰ ἕλκεα γένηται, οὐκέτι ταῦτα τὰ σχήματα ἐπιτήδειά ἐστιν, ἀλλ' ἡ εὐθεῖα θέσις. καὶ ἐνίοτε ἐπὶ τὸ κατάρροπον ῥέποντα. ἀνὰ χρόνον γὰρ ἐνίοισι τούτων ἀποστάσιες ὀστέου γίνονται, καὶ ὑποδεσμίδων δέονται. προσδέχεσθαι δὲ χρὴ τοὺς τοιούτους ἀνὰ χρόνον ὑπὸ δυσεντερίης πιέζεσθαι. καὶ γὰρ ἐπὶ τοῖς μελαινομένοισι τοῖσι πλείστοισιν ἐπιγίνεται δυσεντερίη, καὶ ἐπὶ τῇσιν αἱμορραγίῃσιν ἐξ ἑλκέων. ἐπιγίνεται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κεκριμένων ἤδη καὶ τῶν μελασμῶν καὶ τῆς αἱμορραγίης. καὶ ὁρμᾶται μὲν λάβρως καὶ ἰσχυρῶς, ἀτὰρ οὔτε πολυήμερος γίνεται, οὔτε θανατώδης. οὔτε γὰρ μάλα ἀπόσιτοι γίνονται οἱ τοιοῦτοι, οὔτε ἄλλως ξυμφέρει κενεαγγέειν. μηροῦ δὲ ὀλίσθημα κατ' ἰσχίον, ὧδε χρὴ ἐμβάλλειν, ἢν ἐς τὸ εἴσω μέρος ὀλισθήκῃ. ἀγαθὰ μὲν ἥδε καὶ δικαίη καὶ κατὰ φύσιν ἡ ἐμβολὴ, καὶ δή τι καὶ ἀγωνιστικὸν ἔχουσα. ὅστις γε τοῖσι τοιούτοισιν ἥδεται κομψευόμενος, κρεμάσαι χρὴ τὸν ἄνθρωπον, τῶν ποδῶν πρὸς μεσόδμην δεσμῷ δυνατῷ, μαλθακῷ δὲ καὶ πλάτος ἔχοντι. τοὺς δὲ πόδας διέχειν χρὴ, ὅσον τέσσαρας δακτύλους ἀπ' ἀλλήλων ἢ καὶ ἔλασσον. χρὴ δὲ καὶ ἐπάνωθεν τῶν ἐπιγουνίδων προσπεριβεβλῆσθαι πλάτει ἱμάντι καὶ μαλθακῷ ἀνατείνοντι ἐς τὴν μεσόδμην. τὸ δὲ σκέλος τὸ σιναρὸν τετάσθαι χρὴ, ὡς δύο δακτύλοισι μᾶλλον τοῦ ἑτέρου. ἀπὸ δὲ τῆς γῆς τὴν κεφαλὴν ἀπεχέτω, ὡς δύο πήχεας, ἢ ὀλίγῳ πλέον, ἢ ἔλασσον. τὰς δὲ χεῖρας παρατεταμένας παρὰ τὰς πλευρὰς προσδεδεμένος ἔστω μαλθακῷ τινί. πάντα δὲ ταῦτα ὑπτίῳ κατακειμένῳ κατασκευασθήτω, ὡς ὅτι ἐλάχιστον χρόνον κρέμηται. ὅταν δὲ κρεμασθῇ, ἄνδρα χρὴ εὐπαίδευτον καὶ μὴ ἀσθενέα ἐνείραντα τὸν πῆχυν μεσηγὺ τῶν μηρῶν. εἶτα θέσθαι τὸν πῆχυν μεσηγὺ τοῦ περινέου καὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ ἐξεστηκυίης. ἔπειτα συνάψαντα τὴν ἑτέρην χεῖρα πρὸς τὴν ἑτέρην, παραστάντα ὀρθὸν παρὰ τὸ σῶμα τοῦ κρεμαμένου ἐξαπίνης ἐκκρεμασθέντα, μετέωρον αἰωρηθῆναι, ὡς ἰσορροπώτατον. αὕτη δὲ ἡ ἐμβολὴ παρέχεται πάντα ὅσα χρὴ κατὰ φύσιν. αὐτό τε γὰρ τὸ σῶμα κρεμάμενον τῷ ἑωυτοῦ βάρει, κατάτασιν ποιέεται. ὅ, τε ἐκκρεμασθεὶς ἅμα μὲν τῇ κατατάσει ἀναγκάζει ὑπεραιωρέεσθαι τὴν κεφαλὴν τοῦ μηροῦ ὑπὲρ τῆς κοτύλης. ἅμα δὲ τῷ ὀστέῳ τοῦ πήχεος ἀπομοχλεύειν καὶ ἀναγκάζειν εἰς τὴν ἀρχαίην φύσιν ὀλισθαίνειν. χρὴ δὲ παγκάλως μὲν τοῖσι δεσμοῖσιν ἐσκευάσθαι. φρονέοντα δὲ ὡς ἰσχυρότατον τὸν ἐξαιωρούμενον εἶναι. ὡς μὲν οὖν καὶ πρόσθεν εἴρηται, μέγα τὸ διάφορόν ἐστι τῶν φυσίων τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἐς τὸ εὐέμβλητα εἶναι, καὶ δυσέμβλητα. καὶ διότι μέγα διαφέρει, εἴρηται πρόσθεν ἐν τοῖς περὶ ὤμου. ἐνίοισι γὰρ ὁ μηρὸς ἐμπίπτει ἀπ' οὐδεμιῆς παρασκευῆς, ἀλλ' ὀλίγης μὲν κατατάσιος ὅσον τῇσι χερσὶ κατιθῦναι. βραχείης δὲ, κιγκλίσιος. πολλοῖσι δὲ συγκάμψασι τὸ σκέλος κατὰ τὸ ἄρθρον, ἐνέπεσεν ἤδη ἀμφίσφαλσιν ποιησάμενον. ἀλλὰ γὰρ τὰ πολὺ πλείω, οὐκ ἐπακούει τῆς τυχούσης παρασκευῆς. διὰ τοῦτο ἐπίστασθαι μὲν χρὴ, τὰ κράτιστα περὶ ἑκάστου ἐν πάσῃ τῇ τέχνῃ. χρέεσθαι δὲ οἷσιν ἂν δοκέῃ ἑκάστοτε. εἴρηνται μὲν οὖν τρόποι κατατασίων καὶ ἐν τοῖσιν ἐμ-

πρόσθεν γεγραμμένοισιν, ὥς τε χρέεσθαι τούτων ὅστις ἂν παρατύχῃ. δεῖ δὲ ἀντικατατετάσθαι ἰσχυ-
ρῶς. ἐπὶ θάτερα μὲν, τοῦ σκέλεος. ἐπὶ θάτερα δὲ, τοῦ σώματος. ἢν γὰρ εὖ κατατταθῇ, ὑπεραιωρηθή-
σεται ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ, ὑπὲρ τῆς ἀρχαίης ἕδρης. καὶ ἢν μὲν ὑπεραιωρηθῇ οὕτως, οὐδὲ κω-
λύσαι ἔτι ῥηΐδιον ἵζεσθαι αὐτὴν ἐς τὴν ἑωυτῆς ἕδρην, ὥς τε ἤδη πᾶσα ἀρκέει μόχλευσίς τε καὶ
κατόρθωσις. ἀλλὰ γὰρ ἐλλείπουσιν ἐν τῇ κατατάσει. διὰ τοῦτο ὄχλον πλείω παρέχει ἡ ἐμβολή.
χρὴ οὖν οὐ μόνον παρὰ τὸν πόδα τὰ δεσμὰ ἐξηρτῆσθαι, ἀλλὰ καὶ ἄνωθεν τοῦ γούνατος, ὅκως μὴ κα-
τὰ τὸ τοῦ γούνατος ἄρθρον ἐν τῇ τανύσει ἡ ἐπίδεσις ἔῃ μᾶλλον, ἢ κατὰ τὸ τοῦ ἰσχίου ἄρθρον. οὕτω
μὲν οὖν χρὴ τὴν κατάτασιν, τὴν πρὸς τὸ τοῦ ποδὸς μέρος, ἐσκευάσθαι. ἀτὰρ καὶ τὴν ἐπὶ θάτερα
κατάτασιν, μὴ μόνον ἐκ τῆς περὶ τὸ στῆθος καὶ τὰς μασχάλας περιβολῆς ἀντιτείνεσθαι, ἀλλὰ καὶ
ἱμάντι μακρῷ, διπτύχῳ, ἰσχυρῷ, προσηνεῖ, παρὰ τὸν περίνεον βεβλημένῳ, παρατεταμένῳ. ἐπὶ
μὲν τὰ ὄπισθεν, παρὰ τὴν ῥάχιν. ἐπὶ δὲ τὰ ἔμπροσθεν, παρὰ τὴν κληΐδα προσηρτημένῳ, πρὸς
τὴν ἀρχὴν τὴν ἀντικατατείνουσαν οὕτω διαναγκάζεσθαι. τοῖσι μὲν, ἔνθα διατεινομένοισιν. τοῖσι δὲ,
ἔνθα. ὅκως δὲ ὁ ἱμὰς ὁ παρὰ τὸν περίνεον μὴ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ μηροῦ παρατεταμένος ἔσται, ἀλλὰ
μεσηγὺ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τοῦ περινέου. ἐν δὲ τῇ κατατάσει κατὰ μὲν τὴν κεφαλὴν τοῦ μηροῦ ἐ-
ρείσας τὴν πυγμὴν, ἐς τὸ ἔξω ὠθεέτω. ἢν δὲ μετεωρίζηται ἑλκόμενος, διέρσας τὴν χεῖρα, καὶ ἐπι-
συλλάξας τῇ ἑτέρῃ χειρὶ, ἅμα μὲν συγκατατεινέτω, ἅμα δὲ ἐς τὸ ἔξω συναναγκαζέτω. ἄλλος δέ
τις τὸ παρὰ τὸ γόνυ τοῦ μηροῦ ἡσύχως ἐς τὸ εἴσω μέρος κατορθούτω. εἴρηται δὲ καὶ πρόσθεν ὅτι ἐπά-
ξιον ὅστις ἐν πόλει πολυανθρώπῳ ἰητρεύει, ξύλον κεκτῆσθαι τετράγωνον, ὡς ἑξάπηχυ, ἢ ὀλίγῳ μεῖ-
ζον. εὖρος δὲ, ὡς δίπηχυ. πάχος δὲ, ἀρκέει σπιθαμιαῖον. ἔπειτα κατὰ μῆκος μὲν ἔνθεν, καὶ ἔνθεν τὸ
μὲν ἔχειν χρὴ, ὡς μὴ ὑψηλότερη τοῦ καιροῦ ἡ μηχάνησις ἔῃ. ἔπειτα φλιὰς βραχείας, ἰσχυρὰς, ἐνηρ-
μοσμένας, ὀνίσκον ἔχειν ἑκατέρωθεν. ἔπειτα ἀρκέει μὲν ἐν τῷ ἡμίσει τοῦ ξύλου. οὐδὲν δὲ κωλύει
καὶ διὰ παντὸς ἐντετμῆσθαι ὡς καπέτους μακρὰς πέντε ἢ ἕξ, διαλειπούσας ἀπ᾽ ἀλλήλων τέσσα-
ρας δακτύλους. αὐτὰς δὲ ἀρκέει εὖρος τριδακτύλους εἶναι, καὶ βάθος οὕτως. ἔχειν δὲ κατὰ μέσον
τὸ ξύλον καὶ καταγλυφὴν χρὴ βαθυτέρην ἐπὶ τετράγωνον ὡς τριῶν δακτύλων. καὶ ἐς μὲν τὴν
καταγλυφὴν ταύτην, ὅταν δοκέῃ προσδεῖν ξύλον ἐμπηγνύναι ἐναρμόζον τῇ καταγλυφῇ. τὸ δὲ
ἄνω στρογγύλον. ἐμπηγνύναι δὲ ἐπὴν ποτε δοκέῃ ξυμφέρειν, μεσηγὺ τοῦ περινέου καὶ τῆς κεφα-
λῆς τοῦ μηροῦ. τοῦτο τὸ ξύλον ἑστεὸς κωλύει τὴν ἐπίδοσιν ἐπιδιδόναι τὸ σῶμα, τοῖσι πρὸς ποδῶν ἕλ-
κουσιν. ἐνίοτε γὰρ ἀρκέει αὐτὸ τὸ ξύλον τοῦτο, ἀντὶ τῆς ἄνωθεν ἀντικατατάσιος. ἐνίοτε δὲ καὶ κατα-
τεινομένου τοῦ σκέλεος ἔνθεν καὶ ἔνθεν, αὐτὸ τὸ ξύλον τοῦτο χαλαρὸν ἐγκείμενον ἢ τῇ, ἢ τῇ, ἐκμοχλεύειν
ἐπιτήδειον ἂν ἔῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ μηροῦ ἐς τὸ ἔξω μέρος. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ αἱ κάπετοι ἐντετμέαται, ὡς
καθ᾽ ὁκοίην ἂν αὐτέων ἁρμόσῃ ἐμβαλλόμενος ξύλινος μοχλὸς μοχλεύῃ. ἢ παρὰ τὰς κεφαλὰς τῶν
ἄρθρων, ἢ κατὰ τὰς κεφαλὰς τελέως ὑπερειδόμενος ἅμα τῇ κατατάσει, ἤν τε ἐς τὸ ἔξω μέρος συμ-
φέρῃ ἐκμοχλεύεσθαι, ἤν τε ἐς τὸ εἴσω. καὶ ἤν τε στρογγύλον τὸν μοχλὸν ξυμφέρῃ εἶναι, ἤν τε πλά-
τος ἔχοντα. ἄλλος γὰρ ἄλλῳ τῶν ἄρθρων ἁρμόζει. εὔχρηστος δέ ἐστιν ἐπὶ πάντων τῶν ἄρθρων ἐμβο-
λῇ τῶν κατὰ τὰ σκέλεα αὕτη ἡ μόχλευσις σὺν κατασείσει. περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος ἐστί. στρογγύλος ἁρ-
μόζει ὁ μοχλὸς εἶναι. τῷ μέντοι ἔξω ἐκπεπτωκότι ἄρθρῳ πλατὺς ἁρμόζει εἶναι ἀπὸ τουτέων
τῶν μηχανέων. καὶ ἀνάγκαιον οὐδὲν ἄρθρον μοι δοκέει οἷόν τε εἶναι, ἀπορηθῆναι τοῦ ἐμπεσεῖν. εὕροι
δ᾽ ἄν τις καὶ ἄλλους τρόπους τούτου τοῦ ἄρθρου ἐμβολῆς. εἰ γὰρ τὸ ξύλον τοῦτο τὸ μέγα ἔχει κατὰ μέ-
σον καὶ ἐκ πλαγίων φλιὰς δυοποδιαίας, ὕψος δὲ ὅκως δοκέει ξυμφέρειν, τὴν μὲν, ἔνθεν, τὴν δὲ,
ἔνθεν. ἔπειτα ξύλον πλάγιον ἐνείη ἐν τῇσι φλιῇσιν, ὡς κλιμακτήρ. ἔπειτα διέρσαι τὸ ὑγιὲς σκέλος
μεσηγὺ τῶν φλιέων. τὸ δὲ σιναρὸν ἄνωθεν τοῦ κλιμακτῆρος ἔχοι ἐναρμόσσον. ἀτάρ τι πρὸς τὸ ὕψος
καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον ᾗ ἐκπέπτωκε, ῥηΐδιον χρὴ ἁρμόζειν. τὸν γὰρ κλιμακτῆρα, ὑψηλότερον χρὴ
ποιέειν τοῦ μετρίου. καὶ ἱμάτιον πολύπτυχον ὡς ἂν ἁρμόσῃ, ὑποτείνειν ὑπὸ τὸ σῶμα. ἔπειτα χρὴ
ξύλον ἔχοντα πλάτος μέτριον καὶ μῆκος, ἄχρι τοῦ σφυροῦ ὑποτεταμένον ὑπὸ τὸ σκέλος εἶναι
ἱκνεόμενον ἐπέκεινα τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ, ὡς οἷόν τε. προσκαταδεδέσθαι δὲ χρὴ πρὸς τὸ σκέλος
ὁκοσαχῶς ἢν μετρίως ἔχῃ. κἄπειτα κατατεινομένου τοῦ σκέλεος, εἴτε ξύλῳ ὑπεροειδεῖ, εἴτε του-
τέων τινὶ τῶν κατατασίων ὁμοῦ χρὴ καταναγκάζεσθαι τὸ σκέλος περὶ τὸν κλιμακτῆρα ἐς τὸ κά-
τω μέρος, ξὺν τῷ ξύλῳ τῷ προσδεδεμένῳ. τὸν δέ τινα κατέχειν τὸν ἄνθρωπον ἀνωτέρω τοῦ ἄρθρου
κατὰ τὸ ἰσχίον. καὶ γὰρ οὕτως ἅμα μὲν ἡ κατάτασις ὑπεξαίροιτο τὴν κεφαλὴν τοῦ μηροῦ ὑπὲρ τῆς
κοτύλης. ἅμα δὲ ἡ μόχλευσις ἀπωθέοι τὴν κεφαλὴν τοῦ μηροῦ εἰς τὴν ἀρχαίην φύσιν. αὗται πᾶσαι
αἱ εἰρημέναι ἀνάγκαι ἰσχυραὶ, καὶ πᾶσαι κρείσσους τῆς ξυμφορῆς, ἤν τις ὀρθῶς καὶ καλῶς σκευά-
ζοι, ὥσπερ δὴ καὶ πρόσθεν εἴρηται, πουλύ τι ἀπὸ ἀσθενεστέρων κατατασίων καὶ φαυλοτέρης κα-
τασκευῆς τοῖσι πλείοσιν ἐμπίπτει. ἢν δὲ ἐς τὸ ἔξω κεφαλὴ μηροῦ ὀλισθῇ, τὰς μὲν κατατάσιας ἔνθα

καὶ ἔνθα χρὴ ποιέεσθαι, ὥσπερ εἴρηται τοιουτοτρόπως. τὴν δὲ μόχλευσιν, πλάτος ἔχοντι μοχλῷ, μοχλεύειν χρὴ, ἅμα τῇ κατατάσει, ἐκ τοῦ ἔξω μέρεος, ἐς τὸ ἔσω ἀναγκάζοντα. κατά τε αὐτὸν ἤδη τὸν γλουτὸν, τιθέμενον τὸν μοχλὸν, καὶ ὀλίγῳ ἀνωτέρω. ἐπὶ δὲ τὸ ὑγιὲς ἰσχίον, κατὰ τὸν γλουτὸν ἀντιστηριξέτω τις τῇσι χερσὶν ὡς μὴ ὑπείκῃ τὸ σῶμα, ἢ ἑτέρῳ τινὶ τοιούτῳ μοχλῷ ὑποβάλλων. καὶ ἐρείσας ἐκ τῶν καππέτων, τὴν ἁρμόζουσαν ἀντικατασχέτω. τοῦ δὲ μηροῦ τοῦ ἐξηρθρηκότος τὸ παρὰ τὸ γόνυ ἔσωθεν ἔξω, παραγέτω ἡσύχως. ἡ δὲ κρέμασις οὐχ ἁρμόσει τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς ὀλισθήσιος τοῦ ἄρθρου. ὁ γὰρ πῆχυς τοῦ ἐκκρεμαμένου, ἀπωθέοι ἂν τὴν κεφαλὴν τοῦ μηροῦ, ἀπὸ τῆς κοτύλης. τὴν μέντοι ξὺν τῷ ὑποκειμένῳ ξύλῳ μόχλευσιν μηχανήσαιτ' ἄν τις ὥστε ἁρμόζειν καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ ὀλισθήματος ἔξωθεν προσαρτέων. ἀλλὰ τί καὶ δεῖ πλείω λέγειν; ἢν γὰρ ὀρθῶς μὲν καὶ εὖ κατατείνηται, ὀρθῶς δὲ μοχλεύηται, τί οὐκ ἂν ἐμπέσοι ἄρθρον, οὕτως ἐκπεπτωκός; ἢν δὲ ἐς τοὔπισθεν μέρος ἐκπεπτώκῃ ὁ μηρὸς, τὰς μὲν κατατάσιας καὶ ἀντιτάσιας, οὕτω δεῖ ποιέεσθαι, καθάπερ εἴρηται. ἐπιστορέσαντα δὲ ἐπὶ τὸ ξύλον ἱμάτιον πολύπτυχον ὡς μαλακώτατον ἔῃ, πρηνέα κατακλίναντα τὸν ἄνθρωπον, οὕτω κατατείνειν. ἅμα δὲ τῇ κατατάσει, χρὴ τῇ σανίδι καταναγκάζειν τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς τὰ ὑβώματα, κατ' ἴξιν τοῦ πυγαίου ποιησάμενον τὴν σανίδα, καὶ μᾶλλον ἐς τὸ κάτω μέρος, ἢ ἐς τὸ ἄνω τῶν ἰσχίων. καὶ ἡ ἐντομὴ ἐν τῷ τοίχῳ τῇ σανίδι μὴ εὐθεῖα ἔστω, ἀλλ' ὀλίγον καταφερὴς, πρὸς τὸ τῶν ποδῶν μέρος. αὕτη ἡ ἐμβολὴ κατὰ φύσιν μάλιστα τῷ τρόπῳ τούτῳ τοῦ ὀλισθήματός ἐστι, καὶ ἅμα ἰσχυροτάτη. ἀρκέσειε δ' ἂν ἴσως ἀντὶ τῆς σανίδος καὶ ἐφεζόμενόν τινα ἢ τῇσι χερσὶν ἐρεισάμενον, ἢ ἐπιβάντα ἐξαπίνης ὁμοίως ἐπαιωρηθῆναι ἅμα τῇ κατατάσει. ἄλλη δὲ οὐδεμίη ἐμβολὴ τῶν προειρημένων κατὰ φύσιν ἐστὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ τοῦ ὀλισθήματος. ἢν δὲ ἐς τὸ ἔμπροσθεν ὀλισθῇ, τῶν μὲν κατατασίων ὁ αὐτὸς τρόπος ποιητέος, ἄνδρα δὲ χρὴ ὡς ἰσχυρότατον ἀπὸ χειρῶν, καὶ ὡς εὐπαιδευτότατον ἐνερείσαντα τὸ θέναρ τῆς χειρὸς τῆς ἑτέρης παρὰ τὸν βουβῶνα καὶ τῇ ἑτέρῃ χειρὶ τὴν ἑωυτοῦ χεῖρα προσκαταλαβόντα, ἅμα μὲν, ἐς τὸ κάτω ὠθέειν τὸ ὀλίσθημα. ἅμα δὲ, ἐς τὸ ἔμπροσθεν τοῦ γούνατος μέρος. οὗτος γὰρ ὁ τρόπος τῆς ἐμβολῆς μάλιστα κατὰ φύσιν τούτῳ τῷ ὀλισθήματί ἐστιν. ἀτὰρ καὶ ὁ κρεμασμὸς, ἐγγύς τι τοῦ κατὰ φύσιν. δεῖ μέντοι τὸν ἐκκρεμάμενον ἔμπειρον εἶναι, ὡς μὴ ἐκμοχλεύοι τῷ πήχεϊ τὸ ἄρθρον, ἀλλὰ περὶ μέσον τὸ περίνεον καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν ὀστέον τὴν ἐκκρέμασιν ποιέεται. εὐδοκιμέει δὲ καὶ ὁ πειρηθεὶς ἀσκῷ τοῦτο τὸ ἄρθρον ἐμβαλέεσθαι. καὶ ἤδη μέν τινας εἶδον, οἵτινες ὑπὸ φαυλότητος, καὶ τὰ ἔξω ἐγκεκλιμένα καὶ τὰ ὄπισθεν, ἀσκῷ ἐπειρῶντο ἐμβαλεῖν, οὐ γινώσκοντες ὅτι ἐξέβαλλον αὐτὸ μᾶλλον, ἢ ἐνέβαλλον. ὁ μέντοι πρῶτος ἐπινοήσας, δῆλον, ὅτι πρὸς τὰ ἔσω ὠλισθηκότα, ἀσκῷ ἐμβάλλειν ἐπειρήσατο. ἐπίστασθαι μὲν οὖν χρὴ ὡς χρηστέον ἀσκῷ εἰ δέοι χρέεσθαι. διαγινώσκειν δὲ χρὴ, ὅτι ἕτερα πολλὰ ἀσκοῦ κρέσσω ἐστί. χρὴ δὲ τὸν μὲν ἀσκὸν, καταθεῖναι ἐς τοὺς μηροὺς, ἀφύσητον ἐόντα, ὡς δύναιτο ἀνωτάτω πρὸς τὸν περίνεον ἀνάγοντα. ἀπὸ δὲ τῶν ἐπιγουνίδων ἀρξάμενον, ταινίῃ πρὸς ἀλλήλους τοὺς μηροὺς καταδῆσαι, ἄχρι τοῦ ἡμίσεος τῶν μηρῶν. ἔπειτα ἐς ἕνα τῶν πολλῶν, τὸν λελυμένον ἐνθέντα αὐλὸν ἐκ χαλκείου, φυσᾶν. καὶ ἐσαναγκάζειν ἐς τὸν ἀσκόν. τὸν δὲ ἄνθρωπον πλάγιον κατακέεσθαι τὸ σιναρὸν σκέλος ἐπιπολῆς ἔχοντα. ἡ μὲν οὖν παρασκευὴ αὕτη ἐστί. σκευάζονται δὲ, κάκιον οἱ πλεῖστοι, ἢ ὡς ἐγὼ εἴρηκα. οὐ γὰρ καταδέουσι τοὺς μηροὺς, ἐπὶ συχνὸν, ἀλλὰ μοῦνον τὰ γόνατα, καὶ οὐ προσκατατείνουσι. χρὴ δὲ καὶ προσκατατείνειν. ὅμως δὲ ἤδη τινὲς ἐνέβαλον, ῥηϊδίου πρήγματος ἐπιτυχόντες. εὐφόρως δὲ οὐ πάνυ ἔχει διαναγκάζεσθαι οὕτως. ὅ, τε γὰρ ἀσκὸς ἐμφυσώμενος, οὐ τὰ ὀγκηρότατα αὐτοῦ ἔχει πρὸς τῷ ἄρθρῳ τῆς κεφαλῆς, ἣν δεῖ μάλιστα ἐκμοχλεύεσθαι. ἀλλὰ κατὰ τὸ ἑωυτὸν, αὐτὸς μέσος καὶ τῶν μηρῶν ἴσως, ἢ κατὰ τὸ μέσον, ἢ ἔτι κατωτέρω. ὅ, τε αὖ μηροὶ φύσει γαυσοὶ πεφύκασιν. ἄνωθεν τε σαρκώδεές τε καὶ ξύμμηροι. ἐς δὲ τὸ κάτω ὑπόξηροι. ὥστε καὶ ἡ τῶν μηρῶν φύσις ἐπαναγκάζοι τὸν ἀσκὸν, ἀπὸ τοῦ ἐπικαιροτάτου χωρίου. εἴτε οὖν τι σμικρὸν ἐνθήσει τὸν ἀσκὸν μικρὴ ἡ ἰσχὺς ἐοῦσα, ἀδύνατόν ἐστιν ἀναγκάζειν τὸ ἄρθρον. εἰ δὲ δεῖ ἀσκῷ χρέεσθαι ἐπὶ πολὺ οἱ μηροὶ ξυνδετέοι πρὸς ἀλλήλους. καὶ ἅμα τῇ κατατάσει τοῦ σώματος, ὁ ἀσκὸς φυσητέος. τὰ δὲ σκέλεα ἀμφότερα ὁμοῦ καταδεῖν ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς ἐμβολῆς ἐπὶ τὴν τελευτήν. χρὴ δὲ περὶ πλείστου μὲν ποιέεσθαι ἐν πάσῃ τῇ τέχνῃ, ὅκως ὑγιὲς μὲν ποιήσῃς τὸ νοσέον. εἰ δὲ πολλοῖσι τρόποισιν οἷόν τε εἴη ὑγιέας ποιέειν, τὸν ἀοχλότατον χρὴ αἱρέεσθαι. καὶ γὰρ ἀνδραγαθικώτερον τοῦτο καὶ τεχνικώτερον, ὅστις μὴ ἐπιθυμέει δημοειδέος κιβδηλίης, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος ἐστίν. τοιαίδε τ' ἂν τινες κατοικίδιοι κατατάσιες εἶεν τοῦ σώματος, ὥστε ἐκ τῶν παρεόντων τὸ εὔπορον εὑρίσκειν. τοῦτο μὲν, ἢν τὰ δεσμὰ τὰ ἱμάντινα μὴ παρέῃ τὰ μαλθακὰ καὶ προσηνέα, ἀλλ' ἢ σιδήρεα, ἢ ὅπλα, ἢ σχοινία ταινίῃσι χρὴ ἢ ῥήγμασι τρυχίων ἐρινεῶν περιλίσσειν ταύτῃ μάλιστα, ᾗ μέλλοι τὰ δεσμὰ καθέξειν καὶ ἔτι ἐπὶ πλέον. ἔπειτα οὕτω δεῖν τοῖσι δεσμοῖσι. τοῦτο δὲ ἐπὶ κλίνης χρὴ, ἥτις ἰσχυροτάτη καὶ μεγίστη τῶν παρεουσέων, κατά τε τὰ ἄξ καλῶς τὸν αὐτόν. τῆς δὲ κλίνης, τοὺς πόδας ἢ τοὺς πρὸς κεφαλῆς ἢ τοὺς πρὸς ποδῶν ἐρηρεῖσθαι πρὸς τὸν οὐδὸν, εἴτε ἔξωθεν ξυμφορέει, εἴτε ἔσωθεν. παρὰ δὲ τοὺς ἑτέρους

πόδας παρεμβεβλήσθαι ξύλον τετράγωνον, πλάγιον, διῆκον ἀπὸ τοῦ ποδὸς πρὸς τὸν πόδα. καὶ ἢν μὲν λεπτὸν ἔῃ τὸ ξύλον, προσδεδέσθω πρὸς τοὺς πόδας τῆς κλίνης, ἢν δὲ παχὺ ἔῃ, μηδέν. ἔπειτα τὰς ἀρχὰς χρὴ τῶν δεσμῶν καὶ τῶν πρὸς τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν πρὸς τῶν ποδῶν, προσδῆσαι ἑκατέρας, πρὸς ὕπερον, ἢ πρὸς ἄλλο τι τοιοῦτον ξύλον. ὁ δὲ δεσμὸς ἐχέτω ἰθυωρίην κατὰ τὸ σῶμα, ἢ καὶ ὀλίγον ἀνωτέρω. ξυμμέτρως δὲ ἐκτετάσθω πρὸς τὰ ὕπερα ὡς ὀρθὰ ἑστεῶτα. τὸ μὲν, παρὰ τὸν οὐδὸν ἐρείδηται. τὸ δὲ, παρὰ τὸ ξύλον τὸ παραβεβλημένον. κἄπειτα οὕτω τὰ ὕπερα ἀνακλῶντα χρὴ τὴν κατάτασιν ποιέειν. ἀρκέει δὲ κλίμαξ ἰσχυροὺς ἔχουσα τοὺς κλιμακτῆρας ὑποτεταμένη ὑπὸ τὴν κλίνην, ἀντὶ τοῦ οὐδοῦ τε καὶ τοῦ ξύλου τοῦ παρατεταμένου, ὡς τὰ ὕπερα πρὸς τῶν κλιμακτήρων τοὺς ἁρμόζοντας ἔνθεν καὶ ἔνθεν προσηρεισμένα, οὕτω τὴν κατάτασιν ποιέεσθαι τῶν δεσμῶν. ἐμβάλλεται δὲ μηροῦ ἄρθρον καὶ τόνδε τὸν τρόπον, ἢν ἐς τὸ εἴσω ὀλισθῇ καὶ ἐς τὸ ἔμπροσθεν. κλίμακα χρὴ κατορύξαντα, ἐπικαθίσαι τὸν ἄνθρωπον. ἔπειτα τὸ μὲν ὑγιὲς σκέλος ἡσύχως κατατείναντα προσδῆσαι ὅκου ἂν ἁρμόσῃ. ἐκ δὲ τοῦ σιναροῦ, εἰς κεράμιον ὕδωρ ἐγχέαντας ἐκκρεμάσαι, ἢ ἐς σφυρίδα λίθους ἐμβάλλοντας. ἕτερος τρόπος ἐμβολῆς. ἢν ἐς τὸ εἴσω ὀλισθῇ, σταυρῶτῆρα χρὴ διαδῆσαι, μεταξὺ δύο στύλων. ὕψος ἔχοντα συμμέτρως. προσεχέτω δὲ τοῦ σταυρωτῆρος κατὰ τὸ ἐν μέρος ὀνοστέων, ὁκόσον τὸ πυγαῖον. περιδήσας δὲ περὶ τὸ στῆθος τοῦ ἀνθρώπου ἱμάτιον, ἐπικαθίσαι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τὸ προσεχὲς τοῦ σταυρωτῆρος. εἶτα προσλαβεῖν τὸ στῆθος πρὸς τὸν στύλον πλατεῖ τινί. ἔπειτα τὸ μὲν ὑγιὲς σκέλος κατεχέτω τις, ὡς μὴ περισφάλληται. ἐκ δὲ τοῦ σιναροῦ ἐκκρεμάσαι βάρος ὅσον ἁρμόζει, ὡς καὶ πρόσθεν εἴρηται. πρῶτον μὲν οὖν δεῖ εἰδέναι, ὅτι πάντων τῶν ὀστέων αἱ ξυμβολαί εἰσιν ὡς ἐπιπολὺ ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ κοτύλη. ἐφ' ὧν δὲ καὶ ἡ χώρα κοτυλοειδὴς καὶ ἐπιμακρος. ἔνιαι δὲ τῶν χωρέων γληνοειδέες εἰσίν. ἀεὶ δὲ ἐμβάλλειν δεῖ, πάντα τὰ ἐκπίπτοντα ἄρθρα. μάλιστα μὲν εὐθὺς παραχρῆμα ἔτι θερμῶν ἐόντων. εἰ δὲ μὴ, ὡς τάχιστα. καὶ γὰρ τῷ ἐμβάλλοντι ῥήϊτερον καὶ θᾶσσόν ἐστιν ἐμβαλεῖν. καὶ τῷ ἀσθενέοντι πολὺ ἀπονωτέρη ἡ ἐμβολὴ, ἢ πρὶν διοιδεῖν ἐστί. δεῖ δὲ ἀεὶ πάντα τὰ ἄρθρα ὁκόταν μέλλῃς ἐμβάλλειν, προαναμαλάξαι καὶ διακιγκλίσαι. ῥᾷον γὰρ ἐθέλει ἐμβάλλεσθαι. παρὰ δὲ πάσας τὰς τῶν ἄρθρων ἐμβολὰς, ἰσχναίνειν δεῖ τὸν ἄνθρωπον, μάλιστα μὲν περὶ τὰ μέγιστα ἄρθρα καὶ χαλεπώτατα ἐμβάλλεσθαι. ἥκιστα δὲ, περὶ τὰ ἐλάχιστα, καὶ ῥήϊδια. δακτύλων δὲ ἢν ἐκπέσῃ ἄρθρον, ἤν τε τὸ πρῶτον τῆς χειρὸς, ἤν τε τὸ δεύτερον, ἤν τε τὸ τρίτον, ὁ αὐτὸς καὶ ἴσος τρόπος τῆς ἐμβολῆς. χαλεπώτερα μὲν ἀεὶ τὰ μέγιστα τῶν ἄρθρων ἐμβάλλειν. ἐκπίπτει δὲ κατὰ τέσσαρας τρόπους, ἢ ἄνω, ἢ κάτω, ἢ ἐς τὸ πλάγιον ἑκατέρωθεν. μάλιστα μὲν, ἐς τὸ ἄνω. ἥκιστα δὲ, ἐς τὰ πλάγια, ἐν τῷ σφόδρα κινέεσθαι. ἑκατέρωθεν δὲ τῆς χώρης οὗ ἐκβέβηκεν, ὥσπερ ἄμβη ἐστίν. ἢν μὲν οὖν ἐς τὸ ἄνω ἐκπέσῃ ἢ ἐς τὸ κάτω, διὰ τὸ λειοτέρην εἶναι ταύτην τὴν χώρην, ἢ ἐκ τῶν πλαγίων. καὶ ἅμα μικρῆς ἐούσης τῆς ὑπερβάσιος, ἢν μεταστῇ τὸ ἄρθρον, ῥήϊδιόν ἐστιν ἐμβάλλειν. τρόπος δὲ τῆς ἐμβολῆς ὧδε. περιελίξας τὸν δάκτυλον ἄκρον, ἢ ἐπιδέσματί τινι, ἢ ἄλλῳ τρόπῳ τοιούτῳ τινὶ, ὅκως ὁκόταν κατατείνῃς ἄκρου λαβόμενος, μὴ ἀπολισθάνῃ. ὅταν δὲ περιελίξῃς, τὸν μέν τινα διαλαβέσθαι ἄνωθεν τοῦ καρποῦ τῆς χειρός. τὸν δὲ, τοῦ κατειλημμένου. ἔπειτα κατατείνειν πρὸς ἑωυτὸν ἀμφοτέρους οὐ μάλα, καὶ ἅμα ἀπῶσαι τὸ ἐξεστηκὸς ἄρθρον ἐς τὴν χώρην. ἢν δὲ ἐς τὰ πλάγια ἐκπέσῃ, τῆς μὲν κατατάσιος ὁ αὐτὸς τρόπος. ὅταν δὲ δὴ δοκέῃσοι ὑπερβεβηκέναι τὴν γραμμὴν, ἅμα χρὴ κατατείναντας ἀπῶσαι ἐς τὴν χώρην εὐθύς. ἕτερον δέ τινα ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ δακτύλου, φυλάσσειν καὶ ἀνωθέειν, ὅκως μὴ πάλιν ἐκεῖθεν ἀπολισθῇ. ἐμβάλλουσι δὲ ἐπιεικέως καὶ αἱ σαῦραι αἱ ἐκ τῶν φοινίκων πλεκόμεναι, ἢν κατατείνῃς ἔνθεν καὶ ἔνθεν τὸν δάκτυλον λαβόμενος, τῇ μὲν ἑτέρῃ τῆς σαύρης. τῇ δὲ ἑτέρῃ τοῦ καρποῦ τῆς χειρός. ὁκόταν δὲ ἐμβάλλῃς, ἐπιδεῖν δεῖ ὀθονίοισιν ὡς τάχιστα λεπτοτάτοισι, κεκηρωμένοισι κηρωτῇ, μήτε λίην μαλακῇ, μήτε λίην σκληρῇ, ἀλλὰ μετρίως ἐχούσῃ. ἡ μὲν γὰρ σκληρὴ, ἀφέστηκεν ἀπὸ τοῦ δακτύλου. ἡ δὲ ἁπαλὴ καὶ ὑγρὴ, διατήκεται καὶ ἀπόλλυται, θερμαινομένου τοῦ δακτύλου. λύειν δὲ ἄρθρον δακτύλου, τριταῖον ἢ τεταρταῖον. τὸ δὲ ὅλον. ἢν μὲν φλεγμήνῃ, πυκνότερον λύειν. ἢν δὲ μὴ ἀραιότερον. κατὰ πάντων δὲ τῶν ἄρθρων, ταῦτα λέγω. καθίσταται δὲ τοῦ δακτύλου τὸ ἄρθρον, τεσσαρεσκαιδεκαταῖον. ὁ αὐτὸς δὲ ἐστὶ θεραπείης τρόπος, δακτύλων χειρός τε καὶ ποδός. παρὰ πάσας δὲ τὰς τῶν ἄρθρων ἐμβολὰς, δεῖ ἰσχναίνειν, καὶ λιμαγχονέειν ἄχρι ἑβδόμης. καὶ εἰ μὲν φλεγμαίνει, πυκνότερον λύειν. ἢν δὲ μὴ, ἀραιότερον. ἡσυχίην δὲ δεῖ ἔχειν ἀεὶ τὸ πονέον ἄρθρον, καὶ ὡς κάλλιστα ἐσχηματισμένον κέεσθαι. γόνυ δὲ εὐανθέστερον ἀγκῶνος, διὰ τὴν εὐσταλίην καὶ τὴν εὐφυΐην, διὸ καὶ ἐκπίπτει ῥᾷον. ἐκπίπτει δὲ πλειστάκις εἴσω. ἀτὰρ καὶ ἔξω καὶ ὄπισθεν. ἐμβολαὶ δὲ ἐκ τοῦ συγκεκάμφθαι, ἢ ἐκλακτίσαι ὀξέως, ἢ συνελίξας ταινίης ὄγκον ἐν τῇ ἰγνύϊ, καὶ θεὶς ἀμφὶ τοῦτον ἐξαίφνης, ἐς ὄκλασιν ἀφεῖναι τὸ σῶμα. δύναται δὲ καὶ κατατεινόμενον μετρίως, ὥσπερ ἀγκὼν ἐμπίπτειν τὰ ὄπισθεν. τὰ δὲ ἔνθα καὶ ἔνθα, ἐκ τοῦ συγκεκάμφθαι, ἢ ἐκλακτίσαι. ἀτὰρ ἐκ κατατάσιος μετρίης, ἡ διόρθωσις ἅπασι κοινή. ἢν δὲ μὴ ἐκπέσῃ, τοῖσι μὲν ὄπισθεν ξυγκάμπτειν οὐ δύνανται, ἀτὰρ οὐδὲ τοῖσι ἄλλοισι. πάνυ μινύθει δὲ μηροῦ καὶ κνήμης

τοῦ ἔμπροσθεν. ἢν δὲ ἐς τὸ εἴσω, βλαισότεροι· μινύθει δὲ τὰ ἔξω. ἢν δὲ ἐς τὸ ἔξω, γαυσότεροι. χωλοὶ δὲ ἧσσον. κατὰ δὲ τὸ παχύτερον ὀστέον ὀχέει, μινύθει δὲ τὰ εἴσω. ἐκ γενεῆς δὲ καὶ ἐν αὐξήσει κατὰ λόγον τῶν πρόσθεν. τὰ δὲ κατὰ τὰ σφυρὰ, κατατάσιος ἰσχυρῆς δέεται, ἢ τῇσι χερσὶν, ἢ ἄλλοισι τοιούτοισι. κατορθώσιος δὲ ἅμα ἀμφότερα ποιεούσης. κοινὸν δὲ τοῦτο ἅπασι. τὰ δὲ ἐν ποδὶ, ὡς καὶ τὰ ἐν τῇ χειρὶ ὑγιέες. τὰ δὲ τῆς κνήμης ξυγκοινωνέοντα καὶ ἐκπεσόντα ἐκ γενεῆς, ἢ καὶ ἐν αὐξήσει ἐξαρθρήσαντα, ταῦτα ἃ καὶ ἐν χειρί. ὁκόσοι δὲ πηδήσαντες ἄνωθεν ἐστηρίξαντο τῇ πτέρνῃ, ὥστε διαστῆναι τὰ ὀστέα καὶ φλέβας ἐκχυμωθῆναι, καὶ νεῦρα ἀμφιφλασθῆναι, ὁκόταν γένηται οἷα τὰ δεινὰ, κίνδυνος μὲν σφακελίσαντα τὸν αἰῶνα πρήγματα παρασχεῖν. ἐρειώδη μὲν γὰρ τὰ ὀστέα. τὰ δὲ νεῦρα ἀλλήλοισι κοινωνέοντα. ἔπειτα καὶ οἷσιν ἂν μάλιστα κατεηγεῖσιν, ἢ ἀπὸ τρώματος, ἢ ἐν κνήμῃ, ἢ ἐν μηρῷ, ἢ νεύρων ἀπολυθέντων, ἃ κοινωνέει τούτων, ἢ ἐκ κατακλίσιος ἀμελέος ἐμελάνθη πτέρνη καὶ τούτοισι. τὰ παλιγκοτέοντα δὲ ἐκ τῶν τοιούτων ἐστὶν, ὅτε καὶ πρὸς τῷ σφακελισμῷ γίνονται πυρετοὶ ὀξέες. λυγμώδεες. γνώμης ἁπτόμενοι. ταχυθάνατοι. καὶ ἐν φλεβῶν αἱμορροΐεων πελιώσεσιν. σημεῖα δὲ τῶν παλιγκοτησάντων, ἢν τὰ ἐκχυμώματα, καὶ τὰ μελάσματα, καὶ τὰ περὶ ταῦτα ὑπόσκληρα, καὶ ὑπέρυθρα, ἢν τε ξὺν σκληρύσμασι πελιδνωθῇ, κίνδυνος μελανθῆναι. ἢν δὲ ὑποπέλια ἢ καὶ πέλια μάλα καὶ ἐκκεχυμωμένα. ἢ ὑπόχλωρα καὶ μαλακὰ, ταῦτα ἐπὶ πᾶσι τοῖσι τοιούτοισιν ἀγαθά. ἡ ἴησις, ἢν μὲν ἀπύρετος ἔῃ, ἐλλέβορον. ἢν δὲ μὴ, μή. ἀλλὰ ποτὸν ὀξύγλυκυ εἰ δέοι. ἐπίδεσις δὲ ἄρθρων. ἐπὶ δὲ πάντα μᾶλλον, τοῖσι φλάσμασιν ὀθονίοισι πλείοσι καὶ μαλθακωτέροισι πίεξις ἧσσον. προσυποβάλλειν δὲ τὰ πλεῖστα τῇ πτέρνῃ τὸ σχῆμα, ὅπερ ἡ ἐπίδεσις, ὡς μὴ ἐς τὴν πτέρνην ἀποπιέζηται. νάρθηξι δὲ μὴ χρέεσθαι. ἧσι δ᾽ ἂν ὁ πούς ἢ αὐτὸς, ἢ ξὺν τῇ ἐπιφύσει, ἐκπίπτει μὲν μᾶλλον ἐς τὸ εἴσω. ἢν δὲ μὴ ἐμπέσῃ, λεπτύνεται ἀνὰ χρόνον, τό, τε ἰσχίον καὶ ὁ μηρὸς, καὶ κνήμης τὸ ἀντίον τοῦ ὀλισθήματος. ἐμβολὴ δὲ ἄλλη ὥσπερ καρποῦ. κατάτασις δὲ ἰσχυρή. ἴησις δὲ νόμος ἄρθρων. παλιγκοτέει. ἧσσον δὲ καρποῦ, ἢν ἡσυχάσωσι. δίαιτα μείων ἐλινύουσι. τὰ δὲ ἐκ γενεῆς ἢ ἐν αὐξήσει, κατὰ λόγον τῶν προτέρων.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΤ᾽ ΙΗΤΡΕΙΟΝ.

ὅμοια, ἢ ἀνόμοια ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τῶν μεγίστων. ἀπὸ τῶν ῥηΐστων. ἀπὸ τῶν πάντη πάντως γιγνωσκομένων. ἃ καὶ ἰδεῖν, καὶ θίγειν, καὶ ἀκοῦσαι ἐστί. ἃ καὶ τῇ ὄψει. καὶ τῇ ἁφῇ. καὶ τῇ ἀκοῇ. καὶ τῇ ῥινί. καὶ τῇ γλώσσῃ. καὶ τῇ γνώμῃ ἔστι αἰσθέσθαι. ἃ καὶ οἷς γιγνωσκόμενα, πᾶσιν ἐστι γνῶναι. τὰ δὲ ἐς χειρουργίην κατ᾽ ἰητρεῖον. ὁ ἀσθενέων. ὁ δρῶν. οἱ ὑπηρέται. τὰ ὄργανα. τὸ φῶς. ὅκου. ὅκως. ὅσα. ὅκως. ὅκωτε. τὸ σῶμα. τὰ ἄρμενα. ὁ χρόνος. ὁ τρόπος. ὁ τόπος. ὁ δρῶν. ἢ καθήμενος. ἢ ἑστεώς. ξυμμέτρως πρὸς ἑωυτὸν, πρὸς τὸ χειριζόμενον, πρὸς τὴν αὐγήν. αὐγῆς μὲν οὖν δύο εἴδεα. τὸ μὲν κοινόν. τὸ δὲ τεχνητόν. τὸ μὲν οὖν κοινὸν, οὐκ ἐφ᾽ ἡμῖν. τὸ δὲ τεχνητὸν, καὶ ἐφ᾽ ἡμῖν. ὧν ἑκατέρου διοσαὶ χρήσιες, ἢ πρὸς αὐγὴν, ἢ ὑπ᾽ αὐγήν. ὑπ᾽ αὐγὴν μὲν οὖν ὀλίγη τε ἡ χρῆσις, καταφανής τε ἡ μετριότης. τὰ δὲ πρὸς αὐγὴν ἐκ τῶν παρεουσέων, ἐκ τῶν ξυμφερουσέων αὐγέων, πρὸς τὴν λαμπροτάτην τρέπειν τὸ χειριζόμενον. πλὴν ὁκόσα ἢ λαθεῖν δεῖ ἢ ὁρῆν αἰσχρόν. οὕτως δὲ τὸ μὲν χειριζόμενον, ἐναντίον τῇ αὐγῇ, τὸν δὲ χειρίζοντα, ἐναντίον τῷ χειριζομένῳ. πλὴν ὥστε μὴ ἐπισκοτάζειν. οὕτω γὰρ ἂν ὁ μὲν δρῶν, ὁρῴη. τὸ δὲ χειριζόμενον, οὐχ ὁρῷτο. πρὸς ἑωυτὸν δὲ καθημένῳ μὲν πόδες ἐς τὴν ἄνω ἴξιν κατ᾽ ἰθὺ γούνασι. διάστασιν δὲ, ὀλίγον συμβεβῶτες. γούνατα δὲ, ἀνωτέρω βουβώνων σμικρὸν διάστασιν ἀγκῶσιν θέσει καὶ παραθέσει. ἱμάτιον εὐσταλέως. εὐκρινέως. ἴσως. ὁμοίως. ἀγκῶσιν. ὤμοισι. πρὸς δὲ τὸ χειριζόμενον, τοῦ πρόσω. καὶ ἐγγύς. καὶ ἄνω. καὶ κάτω. καὶ ἔνθα, ἢ μέσον. ἢ ἔνθα, τοῦ μὲν πρόσω καὶ ἐγγὺς ὅριον ἀγκῶνες. εἰς μὲν τὸ πρόσθεν, γούνατα μὴ ἀμείβειν. εἰς δὲ τὸ ὄπισθεν, πλευράς. τοῦ δὲ ἄνω, μὴ ἀνωτέρω μαζῶν ἄκρας χεῖρας ἔχειν. τοῦ δὲ κάτω μὴ κατωτέρω, ἢ ὡς τὸ στῆθος ἐπὶ γούνασιν ἔχειν ἄκρας χεῖρας ἐγγωνίους πρὸς βραχίονας. τὰ μὲν κατὰ μέσον οὕτως. τοῦ δὲ ἔνθα, ἢ ἔνθα μὴ ἔξω τῆς ἕδρης. κατὰ λόγον δὲ τῆς ἐπιστροφῆς προβαλλόμενον τὸ σῶμα καὶ τοῦ σώματος τὸ ἐργαζόμενον. ἑστεῶτα δὲ δεῖ. καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρων βεβῶτα ἐξ ἴσου τῶν ποδῶν ἅλις. δρῆν δὲ τῷ ἑτέρῳ ἐπιβεβηκότα μὴ τὸ κατὰ τὴν δρῶσαν χεῖρα. ὕψος γούνατι πρὸς βουβῶνα, ὡς ἐν ἕδρῃ. καὶ τὰ ἄλλα ὅρια τὰ αὐτά. ὁ δὲ χειριζόμενος τῷ χειρίζοντι τῷ ἄλλῳ τοῦ σώματος μέρει ὑπηρετείτω. ἢ ἑστεώς. ἢ καθήμενος. ἢ κείμενος ὅκως ἂν ῥῇστα, ὧδε ὡς σχῆμα ἔχων διατελέει. φυλάσσων ὑπόρρυσιν. ὑπόστασιν. ἔκκλισιν. καταντίαν, ὡς ὃ δεῖ σώζηται καὶ σχῆμα καὶ εἶδος τοῦ χειριζομένου. ἐν παρέξει. ἐν χειρισμῷ. ἐν τῇ ἔπειτα ἕξει. ὄνυχας μήτε ὑπερέχειν, μήτε ἐλλείπειν. δακτύλων κορυφὰς ἐς χρῆσιν ἀσκέειν. δακτύλοισι μετ᾽ ἄκροις, τὰ πλεῖστα λιχανῷ πρὸς μέγαν. ὅλῃ δὲ καταπρηνεῖ. ἀμφοτέρῃσι δὲ ἐναντίῃσι. δακτύλων εὐφυΐη μέγα τὸ ἐν μέσῳ τῶν δακτύλων, καὶ ἀπεναντίον τοῦ μέγαν τῷ λιχανῷ. νοῦσος δὲ ἣν καὶ βλάπτονται οἷσιν ἐν γενετῇσιν ἐν τροφαῖς εἴθισται ὁ μέγας ὑπὸ τῶν ἄλλων δακτύλων κατέχεσθαι δῆλον.

τὰ ἔργα πάντα ἀσκέειν ἑκατέρῃσι δρῶντα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἅμα. ὅμοια γάρ εἰσιν ἀμφοτέρῃσι,
στοχαζόμενον ἀγαθῶς. καλῶς. ταχέως. ἀπόνως. εὐρύθμως. εὐπόρως. ὄργανα μὲν καὶ ὅτε καὶ οἵως
εἰρήσεται. ὅκου δεῖ μὴ ἐμποδὼν τὸ ἔργον. μὴ δὲ ἐμποδὼν τῇ ἀναιρέσει. παρὰ τὸ ἐργαζόμενον δὲ τοῦ
σώματος οὐκ εἶ. ἄλλως δὲ ἢν δίδω ἑτοίμως ὀλίγω πρότερον ἔσω. ποιείτω δὲ ὅταν κελεύῃς. οἱ δὲ περὶ
τὸν ἀσθενέοντα τὸ μὲν χειριζόμενον παρεχόντων ὡς ἂν δοκῇ. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα κατεχόντων, ὡς ὅλον
ἂν ἀτρεμέῃ, σιγῶντες. ἀκούοντες τοῦ ἐφεστῶτος. ἐπιδέσιος δύο εἴδεα εἰργασμένον, καὶ ἐργαζόμενον. ἐργα-
ζόμενον μὲν ταχέως. ἀπόνως. εὐπόρως. εὐρύθμως. ταχέως μὲν, ἀνύειν τὰ ἔργα. ἀπόνως δὲ, ῥηϊδίως
δρῆν. εὐπορίῃ δὲ, ἐς πᾶν ἑτοίμῃ. εὐρυθμίῃ δὲ, ὁρῆσθαι ἡδέως. ἀφ' ὧν δὲ ταῦτα ἀσκημάτων, εἴρηται.
εἰργασμένον δὲ ἀγαθῶς. καλῶς. καλῶς μὲν, ἁπλῶς. εὐκρινέως. ἢ ὅμοια. ἢ ἴσα. ἴσως καὶ ὁμοίως. ἢ ἄνισα
καὶ ἀνόμοια. ἀνίσως καὶ ἀνομοίως. τὰ δὲ εἴδεα. ἁπλοῦν. εὔκυκλον. σκέπαρνον. σιμόν. ὀφθαλμός. ῥόμ-
βος. καὶ ἡμίτομον. ἁρμόζον τὸ εἶδος τῷ εἴδει καὶ τῷ πάθει τοῦ ἐπιδεομένου. ἀγαθῶς δὲ δύο ἰδέα τοῦ
ἐπιδεομένου. ἰσχύος μὲν ἢ πιέζει ἢ πλήθει ὀθονίων. τὸ μὲν οὖν αὐτὴ ἡ ἐπίδεσις ἰῆται. τὸ δὲ τοῖσι ἰωμένοισιν
ὑπηρετέει. ἐς μὲν οὖν ταῦτα νόμος. ἐν δὲ τουτέοισι μέγιστα ἐπιδέσιος. πίεξις μὲν ὥστε τὰ ἐπικείμενα
μὴ ἀφεστάναι, μὴ δὲ ἐρηρεῖσθαι. ἀλλὰ ἡρμόσθαι μὲν. προσηναγκάσθαι δὲ, μὴ ἧσσον μὲν, τὰ ἔσχατα.
ἥκιστα δὲ, τὰ μέσα. ἅμμα καὶ ῥάμμα, νεμόμενον μὴ κάτω, ἀλλ' ἄνω, ἐν παρέξει, καὶ σχέσει, καὶ ἐπι-
δέσει. καὶ πιέξει. ἀρχὰς βάλλεσθαι μὴ ἐπὶ τὸ ἕλκος, ἀλλ' ἔνθεν ἢ ἔνθεν τὸ ἅμμα. τὸ δὲ ἅμμα. μήτε ἐν
τρίβω. μήτε ἐν ἔργω. μήτε ἐκεῖσε. ὅκου, κενεόν. ὡς μὴ ἔσω κενεὸν κέηται. ἅμμα δὲ καὶ ῥάμμα μαλθα-
κὸν, καὶ μέγα. εὖγε μὴν γνῶναι, ὅτι ἐς τὰ κατάντη, καὶ ἀπόξυ φεύγει πᾶς ἐπίδεσμος. οἷον κεφα-
λῆς μὲν, τὸ ἄνω. κνήμης δὲ, τὸ κάτω. ἐπιδεῖν δεξιὰ, ἐπ' ἀριστερὰ, καὶ ἀριστερὰ, ἐπὶ δεξιὰ, πλὴν κε-
φαλῆς. ταύτην δὲ, κατ' ἴξιν. τὰ δ' ὑπεναντία, ἀπὸ δύο ἀρχαίων. ἢν δὲ ἀπὸ μιῆς, ἐφ' ὅ τι πρὸς ὅμοιον ἐς
τὸ μόνιμον. οἷον τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς. καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. τὰ δὲ κινεύμενα, οἷον ἄρθρα ὅπῃ μὲν συγ-
κάμπτεται, ὡς ἥκιστα, καὶ εὐσταλέστατα περιβάλλειν. οἷον ἰγνύην. εἰ δὲ περιτείνεται ἁπλᾶ τε καὶ
πλατέα, οἷον ἡ μύλη. προσαπτέει βάλλειν δὲ, καταλήψιος μὲν, τῆς περὶ ταῦτα εἵνεκα. ἀναλήψιος
δὲ, τοῦ σύμπαντος ἐπιδέσμου, ἐν τοῖσιν ἀτρεμέουσιν, καὶ λαπαρωτέροισι τοῦ σώματος. οἷον τὸ ἄνω. καὶ
τὸ κάτω τοῦ γούνατος. ὁμολογέει δὲ, ὤμου μὲν ἡ περὶ τὴν ἑτέρην μασχάλην περιβολή. βουβῶνος δὲ,
ἡ περὶ τὸν ἕτερον κενεῶνα. καὶ κνήμης ἡ ὑπὲρ γαστροκνημίης. ὁκόσοισι μὲν ἄνω ἡ φυγὴ, κάτωθεν ἡ
ἀντίληψις. οἷσι δὲ κάτω, τοὐναντίον. οἷσι δὲ μὴ ἔστι οἷον ἡ κεφαλὴ, τουτέων ἐν τῷ ὁμαλωτάτω τὰς κα-
ταλήψιας ποιέεσθαι, καὶ ἥκιστα λοξῷ τῷ ἐπιδέσμῳ χρέεσθαι, ὡς τὸ μονιμώτατον ὕστατον περι-
βληθὲν τὰ πλανωδέστατα κατέχει. ὁκόσοισι δὲ μὴ εὐκαταλήπτως τοῖς ὀθονίοισι, μὴ δ' εὐαναλήπτως
ἔχει, ῥάμμασι τὰς ἀναλήψιας ποιέεσθαι ἐκ καταβολῆς ἢ ξυρραφῆς. ἐπιδέσματα καθαρά. κοῦφα.
μαλθακά. λεπτά. ἑλίσσειν ἀμφοτέροισιν ἅμα, καὶ ἑκατέροισιν χωρὶς ἀσκέειν. τῇ πρεπούσῃ δὲ ἐς τὰ
πλάτη καὶ τὰ πάχη τῶν ὀθονίων τεκμαιρόμενον χρέεσθαι. ἑλίξιος κεφαλαὶ σκληραί. ὁμαλαί.
εὐκρινέες. τὰ δὲ δὴ μέλλοντα ἀποπίπτειν κάκιον ταχέως ἀποπεσόντων. τὰ δὲ, ὡς μήτε πιέζειν.
μήτε ἀποπίπτειν τὰ εἰρημένα. ὧν δὲ ἔχεται ἐπίδεσις. ἢ ὑπόδεσις. ἢ ἀμφότερα. ὑπόδεσις μὲν αἰτίη.
ὥστε ἢ ἀφεστῶτα, προσστεῖλαι. ἢ ἐκπεπταμένα, συστεῖλαι. ἢ ξυνεσταλμένα, διαστεῖλαι. ἢ διεστραμμέ-
να, διορθῶσαι. ἢ τἀναντία. παρασκευάζει δὲ ὀθόνια κοῦφα. λεπτά. μαλθακά. καθαρά. πλατέα. μὴ
ἔχοντα συρραφὰς, μὴ δ' ἐξεσίας. καὶ ὑγιᾶ ὥστε τανύειν φέρειν καὶ ὀλίγω κρέσσω. μὴ ξηρὰ,
ἀλλ' ἔγχυμα χυμῷ ᾧ ἕκαστα σύντροφα. ἀφεστεῶτα μὲν ὥστε τὰ μετέωρα τῆς ἕδρης ψαύειν μὲν,
πιέζειν δὲ, μή. ἄρχεσθαι δὲ ἐκ τοῦ ὑγιέος τελευτᾶν πρὸς τὸ ἕλκος. ὡς τὸ μὲν ὑπεὸν, ἐξαθέλγηται. ἕτε-
ρον δὲ μὴ, ἐπισυλλέγηται. ἐπιδεῖν τὰ μὲν ὀρθὰ, ἐς ὀρθόν. τὰ δὲ λοξὰ, λοξῶς. ἐν σχήματι ἀπόνῳ, ἐν
ᾧ μήτε ἀπόσφιγξις. μήτε ἀπόστασις ἔσται. ἐξ οὗ ὅταν μεταλλάσσῃ ἐς ἀνάληψιν ἢ θέσιν, οὐ μεταλλά-
ξουσιν, ἀλλ' ὅμοια ταῦτα ἕξουσι μύες. φλέβες. νεῦρα. ὀστέα. ἀναλελάμφθαι δὲ ἢ κέεσθαι ἐν σχήμα-
τι ἀπόνῳ τῷ κατὰ φύσιν. ὧν δὲ ἂν ἀποστῇ τἀναντία. ὧν δ' ἂν ἐκπεπταμένα συστεῖλαι. τὰ μὲν ἄλλα τὰ
αὐτά. ἐκ πολλοῦ δέ τινος δεῖ τὴν συναγωγὴν καὶ ἐκ προσαγωγῆς τὴν πίεξιν τὸ πρῶτον ἥκιστα. ἔπειτα
ἐπὶ μᾶλλον ὅρον τοῦ μάλιστα τὸ συμψαύειν. ὧν δὲ συνεσταλμένα διαστεῖλαι. ξὺν μὲν φλεγμονῇ τἀναν-
τία. ἄνευ δὲ ταύτης, παρασκευὴ μὲν, τοιαύτη. ἐπιδέσει δὲ, ἐναντίῃ. διεστραμμένα δὲ, διορθῶσαι. τὰ μὲν
ἄλλα κατὰ τὰ αὐτά. δεῖ δὲ τὰ μὲν ἀπεληλυθότα, ἐπαγαγεῖν. τὰ δὲ ἐπεληλυθότα, ἀπαγαγεῖν, ὑπο-
δέσει. παρακολλήσει. ἀναλήψει. τὰ δὲ ἐναντία, ἐναντίως. πλὴν ὧν μήκεα. πλάτεα. πάχεα. πλή-
θεα. μῆκος ὅσον ἡ ἐπίδεσις. πλάτος τριῶν, ἢ τεσσάρων δακτύλων. πάχος τριπτύχους ἢ τετραπτύχους.
πλῆθος κυκλοῦντας μὴ ὑπερβάλλειν, μὴ δὲ ἐλλείπειν. οἷσι δὲ ἐς διόρθωσιν μῆκος κυκλοῦντας πλά-
τος καὶ πάχος τῇ ἐνδείῃ τεκμαίρεσθαι, μὴ ἀθρόα πληροῦντας. τῶν δὲ ὀθονίων ὑποδεσμίδες εἰσὶ δύο.
τῇ πρώτῃ ἐκ τοῦ σίνεος εἰς τὰ ἄνω τελευτῶσι. τῇ δὲ δευτέρῃ, ἐκ τοῦ σίνεος εἰς τὰ κάτω. ἐκ τοῦ κάτω
ἐς τὸ ἄνω τελευτώσῃ. κατὰ τὸ σίνος πιέζειν μάλιστα, ἥκιστα τὰ ἄκρα. τὰ δὲ ἄλλα κατὰ λόγον. ἡ δὲ
ἐπίδεσις πουλὺ τοῦ ὑγιέος προσλαμβανέτω. ἐπιδέσμων δὲ πλῆθος μῆκος. πλάτος. πλῆθος μὲν μὴ

ἧσσᾶσθαι

ἡσσᾶσθαι τοῦ σίνεος. μηδὲ ναρθήκων ἐνδρείσιν εἶναι. μηδὲ ἄχθος. μηδὲ περιρρέπειν. μηδὲ ἐκθήλυσιν ἐπι-
δέσμου. μῆκος δὲ καὶ πλάτος τριῶν. ἢ τεττάρων. ἢ πέντε. ἢ ἕξ. πήχεων μὲν, μῆκος. δακτύλων δὲ,
πλάτος. καὶ παρερέρματος περιβολαὶ τοσαῦται, ὥστε μὴ πιέζειν. μαλθακὰ δὲ μὴ παχέα. ταῦ-
τα πάντα ὡς ἰθὺ μήκει καὶ πλάτει καὶ πάχει τοῦ παθόντος. νάρθηκες δὲ λεῖοι. ὁμαλοί. σιμοί. ἄ-
κρα σμικρῷ σιμοὺς ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ἐπιδέσεως. παχύτατοι δὲ ᾗ ἐξέρριπε τὸ κάτηγμα. ὁκόσα δὲ
κυρτὰ καὶ ἄσαρκα φύσει φυλασσομένων τῶν ὑπερεχόντων. οἷον κατὰ δακτύλους ἢ σφυρὰ τῇ θέσει
ἢ τῇ βραχύτητι. παρερέρμασι δὲ ἐρμάζειν μὴ πιέζειν τὸ πρῶτον. κηρωτῇ μαλθακῇ καὶ λείῃ καὶ κα-
θαρῇ. ὕδατι θερμότητος. πλῆθος. θερμότητος μὲν, κατὰ τῆς ἑωυτοῦ χειρὸς καταχέειν. πλῆθος δὲ, χα-
λάσαι μὲν καὶ ἰσχνῶσαι τὸ πλεῖστον, ἄριστον. σαρκῶσαι δὲ καὶ ἁπαλῦναι, τὸ μέτριον. μέτριον δὲ ἐν
10 τῇ καταχύσει ἔτι μετεωριζομένου, δεῖ πρὶν συμπίπτειν παύεσθαι. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, αἴρεται. ἔ-
πειτα δὲ, ἰσχναίνεται. θέσις δὲ μαλθακή. ὁμαλή. ἀνάρροπος τοῖσιν ἐξέχουσι τοῦ σώματος. οἷον πτέρ-
νη καὶ ἰσχίῳ. ὡς μήτε ἀνακλᾶται μήτε ἐκτρέπεται. σωλῆναι παντὶ τῷ σκέλει ἢ ἡμίσει. ἐς τὸ πάθος
δὲ βλέπειν καὶ τἄλλα ὅσα βλάπτει δῆλα. πάρεξις δέ. καὶ διάτασις. καὶ κατάτασις. καὶ τὰ ἄλλα
κατὰ φύσιν. φύσις δὲ ἐν μὲν ἔργοις τοῦ ἔργου τῇ πρήξει ὃ βούλεται τεκμαρτέον. ἐς δὲ ταῦτα ἐκ τοῦ
ἐλιννύοντος. ἐκ τοῦ κοινοῦ. ἐκ τοῦ ἔθεος. ἐκ μὲν τοῦ ἐλιννύοντος καὶ ἀφειμένου, τὰς ἰθυωρείας σκέπτε-
σθαι, οἷον τὸ τῆς χειρός. ἐκ δὲ τοῦ κοινοῦ, ἔκτασιν, σύγκαμψιν, οἷον τὸ ἐγγὺς τοῦ ἐγγωνίου πήχεος πρὸς βρα-
χίονα. ἐκ δὲ τοῦ ἔθεος, ὅτι οὐκ ἄλλα σχήματα φέρειν δυνατώτερον, οἷον σκέλεα ἔκτασιν. ἀπὸ τουτέου
γὰρ ἥκιστα πλεῖστον χρόνον ἔχοι ἂν μὴ μεταλλάσσοντα. ἐν δὲ τῇ μεταλλαγῇ ἐκ διατάσιος ὅμοια ταῦ-
τα ἔχουσιν. εἰς ἕξιν. ἢ θέσιν μύες. φλέβες. νεῦρα. ὀστέα. ᾗ μάλιστα εὔθετα. καὶ εὔοχα. διάτασις μάλι-
20 στα. τὰ μέγιστα. καὶ πάχιστα. καὶ ὁμαλά, καὶ ὅκου ἀμφότερα δεύτερα, ὧν τὸ ὑποτεταγμένον. ἥκι-
στα, ὧν τὸ ἄνω. μᾶλλον δὲ τοῦ μετρίου βλάβη, πλὴν παιδίων ἔχειν ἀνάγκη σμικρῶν. διορθώσιος πα-
ράκλεισμα τὸ ὁμώνυμον. τὸ ὁμόζυγον. τὸ ὅμοιον. τὸ ὑγιές. ἀνάτριψις δύναται λῦσαι. δῆσαι. σαρκῶσαι.
μινυθῆσαι. ἡ σκληρὴ, δῆσαι. ἡ μαλακὴ, λῦσαι. ἡ πολλὴ, μινυθῆσαι. ἡ μετρίη, παχῦναι. ἐπιδεῖν δὲ
τὸ πρῶτον ὁ μὲν ἐπιδεδεμένος μάλιστα φάτω πεπιέχθαι κατὰ τὸ σίνος. ἥκιστα τὰ ἄκρα. ἡρμόσθαι δὲ
μὴ πεπιέχθαι τῷ πλήθει μὴ ἰσχύει. τὴν δὲ ἡμέρην ταύτην καὶ νύκτα ὀλίγῳ μᾶλλον. τὴν δ' ὑστέρην,
ἧσσον. τρίτῃ, χαλαρά. εὑρεθήτω δὲ, τῇ μὲν ὑστεραίῃ ἐν ἄκροις οἴδημα μαλθακὸν, τῇ τρίτῃ δὲ, τὸ ἐπιδε-
θὲν λυθὲν ἰσχνότερον παρὰ πάσας τὰς ἐπιδέσιας ἑτέρας. τῇ δ' ὑστεραίῃ, ἐπιδέσει, ἢν δικαίως ἐπι-
δεδεμένον φανῇ, μαθεῖν δεῖ. ἐντεῦθεν δὲ μᾶλλον καὶ ἰθὺ πλέοσιν πιεχθήτω. τῇ δὲ τρίτῃ ἰθὺ μᾶλλον
καὶ ἰθὺ πλείοσιν. τῇ δὲ ἑβδόμῃ, ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπιδέσιος λυθέντα, εὑρεθήτω ἰσχνά, χαλαρὰ τὰ
30 ὀστέα. ἐς δὲ νάρθηκας δεθέντα ἢν ἰσχνὰ καὶ ἄκνησμα καὶ ἀνέλκεα ᾖ, ἐὰν μέχρις εἴκοσιν ἡμερέων ἀπὸ
τοῦ σίνεος. ἢν δέ τι ὑποπτεύηται, λῦσαι ἐν μέσῳ ναρθήκας διὰ τρίτης ἐρείδειν ἢ ἀνάληψις, ἡ ἀνάθεσις,
ἡ ἐπίδεσις, ὡς ἐν τῷ αὐτῷ ἢ διαφυλάσσειν. κεφάλαια. σχημάτων ἔθη. φύσεις ἑκάστου τῶν μελέων. τὰ
εἴδεα ἐκ τοῦ τρέχειν. ὁδοιπορέειν. ἑστάναι. κατακεῖσθαι. ἐκ τοῦ ἔργου. ἐκ τοῦ ἀφεῖσθαι. ὅτι χρῆσις, κρα-
τύνει. ἀργίη δὲ, τήκει. ἢ πιέξει. ἢ πλήθει. ὁκόσα δὲ ἐκχυμώματα. ἢ φλάσματα. ἢ σπάσματα. ἢ οἰ-
δήματα ἀφλέγμαντα ἐξεργᾶται ἐκ τοῦ τραύματος ἐς μὲν τὸ ἄνω τοῦ σώματος τὸ πλεῖστον, βραχὺ
δέ τι καὶ ἐς τὸ κάτω. μὴ κατάντη τὴν χεῖρα ἔχοντα. ἢ τὸ σκέλος, τιθέμενον τὴν ἀρχὴν κατὰ τὸ τραῦ-
μα, καὶ μάλιστα ἐρείδοντα. ἥκιστα τὰ ἄκρα. μέσως τὰ διὰ μέσου τὸ ἔσχατον πρὸς τὰ ἄνω τοῦ σώματος
νενόμενον ἐπιδέσει, πιέξει. ἀτὰρ καὶ ταῦτα πλήθει μᾶλλον, ἢ ἰσχύϊ. μάλιστα δὲ τουτέοισιν ὀθόνια λε-
πτὰ, κοῦφα, μαλθακὰ, καθαρὰ, πλατέα, ὑγιέα, ὡς ἂν ἄνευ ναρθήκων, καὶ καταχύσει χρῆσθαι
40 πλέονι. τὰ δὲ ἐκπτώματα, ἢ στρέμματα. ἢ διαστήματα. ἢ ἀποσπάσματα. ἢ ἀποκλάσματα. ἢ δια-
στρέμματα. οἷα τὰ κυλλὰ, τὰ ἑτερόρροπα ἔνθεν μὲν ἐξέστη συνδιδόντα. ὅπως δὲ συντείνοντα, ὡς
ἐς τἀναντία ῥέπῃ ἐπιθέντα, ἢ πρὶν ἐπιδεθῆναι. σμικρῷ μᾶλλον, ἢ ὥστε ἐξ ἴσου εἶναι. καὶ τοῖσιν
ἐπιδέσμοισι. καὶ τοῖσι σπλήνεσι. καὶ τοῖσιν ἀναλήμμασι. καὶ τοῖσι σχήμασι κατατάσει. ἀνατρίψει.
διορθώσει. ταῦτα καὶ καταχύσει πλείονι. τὰ δὲ μινυθήματα, πολὺ προσλαμβάνονται τοῦ ὑ-
γιέος ἐπιδεῖν ὡς ἂν ἐπιδρομῆς τὰ συντακέντα πλέονα ἢ αὐτόματα ἐμινύθη. ἢ ἄλλῃ ἢ τῇ ἐξ ἐπι-
δέσει παραλλάξαντα ἐκκλίνειεν ἐς τὴν αὔξησιν καὶ ἀνάπλασιν τῶν σαρκῶν ποιήσεται. βέλτιον δὲ
καὶ τὸ ἄνωθεν οἷον κνήμης καὶ τῶν μηρῶν. καὶ τὸ ἕτερον σκέλος τῷ ὑγιεῖ συνεπιδεῖν. ὡς ὁμοιότερον
ἢ καὶ ὁμοίως ἐλιννύῃ. καὶ ὁμοίως τῆς τροφῆς ἀποκλείηται καὶ δέχηται. ὀθόνιον πλήθει μὴ πιέξει. ἀ-
νιέντα πρῶτον τὸ μάλιστα δεόμενον. καὶ ἀνατρίψει χρώμενον σαρκούσῃ. καὶ καταχύσει ἄνευ ναρθή-
50 κων. τὰ δὲ ἐρμάσματα καὶ ἀποστηρίγματα οἷον στήθει. πλευρῇσι. κεφαλῇ. καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ὅσα
τοιαῦτα. τὰ μὲν σφυγμῶν ἕνεκεν, ὡς μὴ ἐνσείηται. τὰ δὲ, καὶ τῶν διαστάσεων τῶν κατὰ τὰς ἁρ-
μονίας, ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κεφαλὴν ὀστέοισιν ἐρεισμάτων χάριν. ἐπί τε βηχέων. ἢ πταρμέων. ἢ ἄλ-
λης κινήσεως. οἷα τὰ κατὰ θώρακα καὶ κεφαλὴν ἀποστηρίγματα γίγνεται, τουτέων ἁπάντων αἱ
αὐταὶ ξυμμετρίαι τῆς ἐπιδέσιος. ἡ γὰρ τὰ σίνη μάλιστα πεπιέχθαι. ὑποτιθέναι οὖν εἴριον, μαλθα-

κόν τι ἁρμόζον τῷ πάθει. ἐπὶ πλέον δὲ μὴ μᾶλλον πιέζοντα ὥς τε τοὺς σφυγμοὺς μὴ ἐνσείειν. μηδὲ μᾶλ-
λον ἢ ὥς τε διεστηκότων τὰ ἔσχατα τῶν ἁρμονιῶν ψαύειν ἀλλήλων, μὴ δὲ τὰς βῆχας καὶ τοὺς πταρ-
μοὺς, ἀλλ᾽ ὥς τε κωλύειν ἀπόστηριγμα εἶναι, ὡς μήτε ἀναγκάζηται, μήτε ἐνσείηται.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΜΟΧΛΙΚΌΝ.

Ὀστέων φύσις, δακτύλων μὲν, ἁπλᾶ καὶ ὀστέα καὶ ἄρθρα. χειρὸς δὲ καὶ ποδὸς, πολ-
λὰ ἄλλα, ἄλλοίως συνηρθρωμένα. μέγιστα δὲ τὰ ἀνωτάτω. πτέρνης δὲ ἓν ὀστοῦν ἔξω φαί-
ὀ νεται. πρὸς δὲ αὐτὴν, οἱ ἐπίσθιοι τένοντες τείνουσι. κνήμης δὲ, δύο ἄνωθεν καὶ κά-
τωθεν ξυνεχόμενα, κατὰ μέσον δὲ διέχοντα. σμικρὸν τὸ ἔξωθεν, κατὰ τὸν σμικρὸν
δάκτυλον λεπτότερον βραχεῖ. πλεῖστον δὲ ταύτῃ διεχούσῃ καὶ σμικροτέρῃ ἐοῦσῃ,
κατὰ γόνυ. καὶ ὁ τένων ὁ ἐξ αὐτοῦ πέφυκεν, ὁ παρὰ τὴν ἰγνύην ἔξω. ἔχουσι δὲ κάτωθεν κοινὴν ἐπίφυ-
σιν πρὸς ἣν ὁ πούς κινέεται. ἄλλην δὲ ἄνωθεν ἔχουσιν ἐπίφυσιν ἐν ᾗ τὸ τοῦ μηροῦ ἄρθρον κινέεται, ἁ-
πλοῦν καὶ εὐσταλέως ἐπιμήκει. εἶδος κονδυλῶδες, ἔχον ἐπιμυλίδα. αὐτὸς δ᾽ ἔγκυρτος ἔξω καὶ ἔμ-
προσθεν. ἡ δὲ κεφαλὴ ἐπίφυσις ἐστι στρογγύλη, ἐξ ἧς τὸ νεῦρον τὸ ἐν τῇ κοτύλῃ τοῦ ἰσχίου πέφυκεν. ὑπο-
πλάγιον δὲ καὶ τοῦτο προσήρτηται. ἧσσον δὲ βραχίονος. τὸ δ᾽ ἰσχίον προσίσχεται, πρὸς τῷ μεγά-
λῳ σπονδύλῳ τῷ παρὰ τὸ ἱερὸν ὀστέον, χονδρονευρώδει δεσμῷ. ῥάχις δὲ ἀπὸ μὲν τοῦ ἱεροῦ ὀστέου μέχρι
τοῦ μεγάλου σπονδύλου, κυφή. κύστις τε καὶ γονὴ καὶ ἀρχοῦ τὸ ἐγκεκλιμένον ἐν τούτῳ. ἀπὸ δὲ τού-
του ἄχρι φρενῶν, ἰθεῖα ἡ ἰθυλορδος, καὶ αἱ ψόαι κατὰ τοῦτο. ἐντεῦθεν δὲ ἄχρι τοῦ μεγάλου σπονδύ-
λου τοῦ ὑπὲρ τῶν ἐπωμίδων, ἰθυκυφής. ἔτι δὲ μᾶλλον δοκέει, ἢ ἐστίν. αἱ γὰρ ὄπισθεν τῶν σπονδύ-
λων ἀποφύσιες ταύτῃ ὑψηλόταται. τὸ δὲ τοῦ αὐχένος ἄρθρον, λορδόν. σπόνδυλοι δὲ ἔσωθεν ἄρτιοι
* πρὸς ἀλλήλους. ἀπὸ δὲ τῶν ἔξωθεν χονδρωνευρέων συνεχόμενοι. ἡ δὲ ξυνάρθρωσις αὐτῶν, ἐν τῷ
ὄπισθεν τοῦ νωτιαίου. ὄπισθεν δὲ ἔχουσιν ἔκφυσιν ὀξείην, ἔχουσαν ἐπίφυσιν χονδρώδεα, ὅθεν νεύρων
ἀπόφυσις καταφερής. ὥσπερ καὶ οἱ μύες παραπεφύκασιν ἀπὸ αὐχένος ἐς ὀσφύν. πληρεῦντες δὲ
πλευρέων. καὶ ἀκάνθης τὸ μέσον. πλευραὶ δὲ κατὰ τὰς διαφύσιας τῶν σπονδύλων νευρέῳ προσπε-
φύκασιν, ἀπ᾽ αὐχένος ἐς ὀσφὺν ἔσωθεν. ἐπίπροσθεν δὲ κατὰ τὸ στῆθος. χαῦνον καὶ μαλθακὸν τὸ ἄκρον
ἔχουσαι εἶδος ῥαιβοειδέστατον τῶν ζώων. στενότατος γὰρ ταύτῃ ὁ ἄνθρωπος ἐπ᾽ ὄγκων. ἡ δὲ μὴ πλευ-
ραί εἰσιν, ἔκφυσις πλαγείη, βραχείη, καὶ πλατείη, ἐφ᾽ ἑκάστῳ σπονδύλῳ νευρέῳ προσπεφύκασι. στῆ-
θος δὲ ξυνεχὲς αὐτὸ ἑωυτῷ, διαφύσιας ἔχον πλαγίας, ᾗ πλευραὶ προσήρτηνται. χαῦνον δὲ καὶ
χονδρῶδες. κληΐδες δὲ περιφερέες ἐς τοὔμπροσθεν, ἔχουσαι πρὸς μὲν τὸ στῆθος, βραχείας κινή-
σιας. πρὸς δὲ τὸ ἀκρώμιον, συχνοτέρας. ἀκρώμιον δὲ ἐξ ὠμοπλατέων πέφυκεν, ἀνομοίως τοῖσι
πλείστοισιν. ὠμοπλάτη δὲ χονδρῶδες τὸ πρὸς ῥάχιν. τῇ δ᾽ ἄλλῃ χαύνη, τὸ ἀνώμαλον ἔξω ἔχουσα.
αὐχένα δὲ καὶ κοτύλην ἔχουσαι χονδρώδεα, ἐξ ἧς αἱ πλευραὶ κίνησιν ἔχουσιν. εὐαπόλυτος ἐοῦσα ὀ-
στέων, πλὴν βραχίονος. τούτου δὲ ἐκ τῆς κοτύλης νευρέῳ ἡ κεφαλὴ ἐξήρτηται, χόνδρου χαύνου
περιφερῆ ἐπίφυσιν ἔχουσα. αὐτὸς δ᾽ ἔγκυρτος ἔξω, καὶ ἔμπροσθεν πλάγιος, οὐκ ὀρθὸς πρὸς κοτύ-
λην. τὸ δὲ πρὸς ἀγκῶνα αὐτοῦ, πλατύ. καὶ κονδυλῶδες. καὶ βαλβιτῶδες. καὶ στερεόν. ἔγκυλον ὄ-
πισθεν. ἐν ᾧ ἡ κορώνη ἐκ τοῦ πήχεος. ὅταν ἐκταθῇ ἡ χείρ ἔνεστιν ἐς τοῦτο, καὶ τὸ νευρῶδες νεῦρον ὃ ἐκ
τῆς διαφύσιος τῶν τοῦ πήχεος ὀστέων, ἐκ μέσων ἐκπέφυκε καὶ περαίνεται. Ῥὶς δὲ καταγεῖσα.
ἀναπλάσσεσθαι οἵη τε αὐθωρόν. ἢν μὲν οὖν ὁ χόνδρος ἐντίθεται, ἄχνην ὀθονίου ἐναποδέοντα λο-
πῷ καρχηδονίῳ ἢ ἐν ἄλλῳ ὃ μὴ ἐρεθιεῖ. τῷ λοπῷ δὲ τὰς παραλλάξιας παρακολλᾶν, καὶ ἀνα-
λαμβάνειν. ταῦτα δὲ, ἐπίδεσις κατὰ ποιέει. ἴησις ἄλλη. ἅμα δὲ τῷ ξυμβαλεῖν ἢ θείῳ ξὺν κηρωτῇ
αὐτίκα ἀναπλάσσεις. ἔπειτα ἀνακωχέουσας τοῖσι δακτύλοισιν ἐσμαντευόμενον καὶ παραστρέφον-
τα. καὶ τὸ καρχηδόνιον πωροῖτο ἄν. καὶ ἢν ἕλκος ἐνῇ, καὶ ἢν ὀστέα ἀπιέναι μέλλῃ, οὐ γὰρ παλιγκο-
τώτατα οὕτω ποιητέα. Οὖς καταγὲν, μὴ ἐπιδεῖν, μὴ δὲ καταπλάσσειν. ἢν δέ τι δέῃ, ὡς κουφό-
τατον ἢ κηρωτὴ, ἢ θείῳ κατακολλᾶν. ὧν δὲ ἔμπυα τὰ ὦτα διὰ πάχεος εὑρίσκεται, πάντα δὲ τὰ
ὑπόμυξα καὶ τῇ ὑγρῇ σαρκὶ πλήρεα ἐξαπατᾷ οἷον μὴ βλάβη γένηται στομωθὲν τὸ τοιοῦτον. ἔστι
γὰρ ἄσαρκα καὶ ὑδατώδεα. μύξης πλέα. ὅπου δὲ καὶ οἷα ἐόντα θανατώδεά ἐστι παρεθέντα. ὤτων
καῦσις πέρην, τάχιστα ὑγιάζει. κυλλὸν δὲ καὶ μεῖον γίνεται τὸ οὖς, ἢν πέρην καυθῇ. ἢν δὲ στομω-
θῇ, κούφῳ ἐναίμῳ δεήσει χρῆσθαι. Γνάθοι δὲ κατασπῶνται μὲν πολλάκις καὶ καθίστανται. ἐκ-
πίπτουσι δὲ ὀλιγάκις, μάλιστα μὲν χασμωμένοισιν, οὐ γὰρ ἐκπίπτει, ἢν μή τις χανὼν μέγα παρανά-
γοι. ἐκπίπτει δὲ μᾶλλον, ὅτι τὰ νεῦρα ἐν πλαγίῳ, καὶ λελυγισμένα συνδέδοι. σημεῖα παρέχει ἡ
κάτω γνάθος. καὶ παρέστραπται τἀναντία τοῦ ἐκπτώματος ξυμβάλλειν οὐ δύνανται. ἢν δ᾽ ἀμφό-
τεραι προέχωσι, μᾶλλον συμβάλλουσιν ἧσσον ἀστραβέες. δηλοῖ δὲ τὰ ὄρεα τῶν ὀδόντων τὰ ἄνω τοῖ-
σι κάτω κατ᾽ ἴξιν. ἢν οὖν ἀμφότεραι ἐκπεσοῦσαι μὴ αὐτίκα ἐμπέσωσι, θνήσκουσι δεκαταῖοι οὗτοι

μάλιστα,

μάλιστα πυρετῷ συνεχεῖ, νωθρῇ τε καρώσει. οἱ γὰρ μύες οὗτοι, τοιοῦτοι. γαστὴρ ἐπιταράσσεται ὀλίγα
ἄκρητα. καὶ ἢν ἐμέωσι, τὰ τοιαῦτα ἐμέουσιν. ἡ δ' ἑτέρη ἀσινεστέρη. ἐμβολὴ δὲ ἡ αὐτὴ ἀμφοτέρων.
κατακειμένου ἢ καθημένου τοῦ ἀνθρώπου τῆς κεφαλῆς ἐχόμενον περιλαβόντα τὰς γνάθους ἀμφο-
τέρας ἀμφοτέρῃσι χερσὶν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, ζίαμμα ποιῆσαι, ὦσαι ἐς ὀρθὸν καὶ ἐς τοὐπίσω. καὶ
συγχεῖν τὸ σῶμα. ἴησις, μαλάγμασι καὶ σχήμασι. καὶ ἀναλήψει γενείου ποιοῦσι ταῦτα τῇ ἐμβολῇ.
Ὦμος δὲ, ἐκπίπτει κάτω. ἄλλῃ δὲ οὔπω ἤκουσα. δοκέει μὴν δ' ἐς τοὔμπροσθεν ἐκπίπτειν, ὧν αἱ σάρκες αἱ
περὶ τὸ ἄρθρον μεμινυθήκασι διὰ τὴν φύσιν. διὸ καὶ τοῖσι βουσὶ χειμῶνος φαίνεται διὰ λεπτότη-
τα, καὶ ἐκπίπτει μᾶλλον. τοῖσι δὲ λεπτοῖσιν, ἢ ἰσχνοῖσι, ἢ ξηροῖσι, καὶ τοῖσιν ὑγράσματα περὶ τὰ ἄρθρα
ἔχουσιν ἄνευ φλεγμονῆς, αὕτη γὰρ συνδέει. καὶ βουσὶν ἐμβάλλοντες καὶ ἀποπτερνοῦντες, ἐξαμαρ-
τάνουσι. καὶ ὅτι διὰ τὴν χρῆσιν ὡς χρῆται βοῦς σκέλει, λήθει. καὶ ὅτι κοινὸν καὶ ἀνθρώπῳ οὕτως ἔ-
χοντι, τὸ σχῆμα τοῦτο. τό, τε ὁμήρειον. καὶ διότι λεπτόταται βόες τηνικαῦτα. ὅσα τε τὸν πῆχυν
πλάγιον ἀπὸ πλευρέων ἄραντες δρῶσιν, οὐ πάνυ δύνανται δρᾶν, οἷσιν ἂν μὴ ἐμπέσῃ. οἷσι μὲν οὖν
ἐκπίπτει, μάλιστα καὶ ὡς ἔχουσιν εἴρηται. οἷσι δὲ ἐκ γενεῆς, τὰ ἐγγύτατα μᾶλλον βραχύνεται ὀστέα,
διὸ ἐν τούτῳ οἱ γαλιάγκωνες. πῆχυς δὲ ἧσσον, χεὶρ δὲ ἔτι ἧσσον. τὰ δ' ἄνωθεν, οὐδέν. καὶ ἀσαρκότατον
ἐγγύς. μινύθει δὲ μάλιστα τὰ ἐναντία τῶν ὀλισθημάτων, καὶ τὰ ἐν αὐξήσει. ἧσσον δέ τινι τῶν ἐκ γενεῆς.
καὶ τὰ παραποιήματα, τὰ κατ' ἄρθρον, βαθέα νεογνέσι μάλιστα παρ' ὦμον γίνεται. καὶ τουτέοισιν
ὥσπερ τὰ ἐξαρθρήσαντα ποιέει. ἢν δὲ ηὐξημένοισι. τὰ μὲν ὀστέα οὐ μειοῦται, οὐδὲ γὰρ ἔχει οἱ ἄλλα οὐ
ξυναύξεται ὁμοίως. αἱ δὲ μινυθήσιες τῶν σαρκῶν, ἑκάστη γὰρ καθ' ἡμέρην καὶ αὔξεται καὶ μειοῦται,
καὶ καθ' ἡλικίας καὶ ἃ δύναται σχήματα. καὶ ἂν σημεῖον τὸ παρὰ τὸ ἀκρώμιον κατεσπασμένον
καὶ κοῖλον. διότι ὅταν τὸ ἀκρώμιον ἀποσπασθῇ, καὶ κοῖλον ᾖ, οἴονται τὸν βραχίονα ἐκπεπτωκέναι.
κεφαλὴ δὲ τοῦ βραχίονος ἐν τῇ μασχάλῃ φαίνεται. αἴρειν γὰρ οὐ δύνανται, οὐδὲ παράγειν ἔνθα ἢ
ἔνθα. ὁμοίως ὁ ἕτερος ὦμος μινύει. ἐμβολαὶ δὲ, αὐτὸς μὲν τὴν πυγμὴν ὑπὸ μασχάλην ὑποθεὶς, τὴν
κεφαλὴν ἀνωθέειν. τὴν δὲ χεῖρα ἐπιπαράγειν ἰθὺ τὸ στῆθος. ἀλλ' ἢ ἐς τοὐπίσω περιαναγκάζειν ὡς ἀμ-
φισβαλῇ. ἀλλ' ἡ κεφαλῇ μὲν, πρὸς ἀκρώμιον, χερσὶ δὲ ὑπὸ μασχάλην, κεφαλὴν ὑπάγειν βραχίο-
νος. γουνάσι δὲ ἀγκῶνα ἀπωθέειν. ἢ ἀντὶ τῶν γουνάτων τὸν ἀγκῶνα τὸν ἕτερον παράγειν ὡς τὸ πρό-
τερον. ἢ κατ' ὦμον ἰξεαθαι, ὑποθεὶς τῇ μασχάλῃ τὸν ὦμον, ἢ τῇ πτέρνῃ. ἔνθεν τὰ ἐκπληρώματα τῇ μα-
σχάλῃ δεξιῇ, δεξιόν. ἢ περὶ ὕπερον. ἢ περὶ κλιμακτῆρα. ἢ πεσίδος ξὺν τῷ ξύλῳ τῷ ὑπὸ χεῖρα
τεινομένῳ. ἴησις, τὸ σχῆμα πρὸς πλευρῇσι, βραχίων. χεὶρ ἄκρη. ἄνω ὦμος. ἄνω οὕτως ἐπίδεσις. ἀνά-
ληψις. ἢν δὲ μὴ ἐμπέσῃ, ἀκρώμιον προσλεπτύνεται, ἀκρώμιον ἀποσπασθὲν, τὸ μὲν εἶδος φαίνεται,
διὸ περὶ ὤμου ἐκπεσόντος. στερίσκεται δ' οὐδενός. ἐς δὲ τὸ αὐτὸ οὐ καθίσταται σχῆμα, τὸ αὐτό. ὦ καὶ ἐκ-
πεσόντι ἐν ἐπιδέσει καὶ ἀναλήψει ἐπιδέσιος καὶ ὡς νόμος. Ἀγκῶνος ἄρθρον παραλλάξαν μὲν ἢ
πρὸς πλευρὴν ἢ ἔξω μένοντος τοῦ ὀξέος, τοῦ ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ βραχίονος, ἐς ἰθὺ κατατείνοντα τὰ ἐξέ-
χοντα ἀνωθέειν ὀπίσω. καὶ ἐς τὸ πλάγιον. τὰ δὲ τελευταίως ἐκβάντα ἢ ἔνθα ἢ ἔνθα, κατάτασις μὲν
ἐν ᾗ ὁ βραχίων ἐπιδέεται. οὕτω γὰρ τὸ καμπύλον τοῦ ἀγκῶνος οὐ κωλύσει. ἐκπίπτει δὲ μάλιστα ἐκ τοῦ
πρὸς πλευρέα μέρους. τὰς δὲ κατορθώσιας ἀπάγοντα ὅτι πλεῖστον, ὡς μὴ ψαύσῃ τῆς κορώνης ἡ κε-
φαλή. μετέωρον δὲ περιάγειν, καὶ περικάμψαι, καὶ μὴ ἐς ἰθὺ βιάζεσθαι. ἅμα δὲ ὠθέειν τἀναντία ἐφ'
ἑκάτερον καὶ παρωθέειν, ἐς χώρην. συνωφελοίη δ' ἂν καὶ ἐπιστρέψαι ἀγκῶνος ἐν τούτοισιν, ἐν τῷ
μὲν, ἐς τὸ ὕπτιον. ἐν τῷ δὲ, ἐς τὸ πρηνές. ἐμβολὴ δὲ σχήματος μὲν ὀλίγον ἀνωτέρω ἄκρην χεῖρα ἀγκῶ-
νος ἔχειν. βραχίονα δὲ κατὰ τὰς πλευράς. οὕτω δὲ καὶ ἀνάληψις, εὔφορον. καὶ φύσις καὶ χρῆσις ἐν τῷ
κοινῷ. ἢν ἄρα μὴ κακῶς πωρωθῇ. πωροῦται δὲ ταχέως. ἴησις, ὀθονίοισι κατὰ τὸν νόμον τὸν ἀρθρητι-
κὸν, καὶ τὸ ὀξὺ προσεπιδεῖν. παλιγκοτώτατον δὲ ἀγκὼν πυρετοῖσιν ὀδύνῃ ἀσώδει ἀκρητοχόλῳ. ἀγ-
κῶνος δὲ μάλιστα ὀπίσω διὰ τὸ ναρκῶδες δεύτερον τὸ ἔμπροσθεν. ἴησις ἡ αὐτή. ἐμβολαὶ δὲ, τοῦ μὲν ὀ-
πίσω ἐκτείνοντα κατατεῖναι. σημεῖον δὲ, οὐ γὰρ δύνανται ἐκτείνειν. τοῦ δὲ ἔμπροσθεν, οὐ δύνανται
ξυγκάμπτειν. τούτῳ δὲ ἐνθέντα τι σκληρὸν συνειλεγμένον περὶ τοῦτο ξυγκάμψαι ἐξ ἐκτάσιος ἐξαί-
φνης. διαστάσιος δὲ ὀστέων σημεῖον, κατὰ τὴν φλέβα, τὴν κατὰ τὸν βραχίονα σχιζομένην, διαψαύοντι.
ταῦτα δὲ ταχέως διαπωροῦται. ἐκ γενεῆς δὲ βραχύτερα τὰ κάτω ὀστέα τοῦ σίνεος πουλύ. τὰ δ' ἐγ-
γύτατα πήχεος. δεύτερον χειρός. τρίτον δακτύλων. βραχίων δὲ καὶ ὦμος ἐγκρατέστερα διὰ τὴν τρο-
φήν. ἡ δ' ἑτέρη χεὶρ διὰ τὰ ἔργα, πλέω ἔτι ἐγκρατεστέρη. μινύθησις δὲ σαρκῶν. εἰ μὲν ἔξω ἐξέπεσεν,
ἔσω. εἰ δὲ μὴ, ἐς τοὐναντίον ἢ ἐξέπεσεν. Ἀγκὼν δὲ ἢν μὲν ἔξω ἢ ἔσω ἐκβῇ, κατάτασις μὲν ἐν σχήμα-
τι ἐγγωνίῳ, τῷ πήχει κοινῷ, πρὸς βραχίονα καὶ μασχάλην, ἀναλαβὼν ταινίῳ ἀνακρέμμασαι. ἀγκῶνι
δὲ ἄκρῳ ὑποθείς. παρὰ δὲ τὸ ἄρθρον βάρος ἐκκρέμμασαι ἢ χερσὶ καταναγκάσαι. ὑπεραιωρηθέντος
δὲ τοῦ ἄρθρου αἱ παραγωγαὶ τοῖσι θέναρσιν, ὡς τὰ ἐν χερσὶν ἐπίδεσις ἐν τούτῳ τῷ σχήματι καὶ ἀνάλη-
ψις καὶ θέσις. τὰ δ' ὄπισθεν ἐξαίφνης ἐκτείνοντα διορθοῦν τοῖσι θέναρσιν. ἅμα δὲ δεῖ ἐν τῇ διορθώσει, καὶ
τοῖσιν ἑτέροισιν. ἢν δὲ πρόσθεν ἀμφὶ ὀθόνιον συνειλεγμένον εὔογκον ξυγκάμπτοντα ἅμα διορθοῦσθαι.

ἢν δ' ἑτεροκνημέες ἢ ἐν τῇ διορθώσει, ἀμφότερα ἅμα χρὴ ποιέειν. τῆς δὲ μελέτης, κοινὸν τὸ σχῆμα καὶ ἡ ἐπίδεσις, δύναται γὰρ ἐκ τῆς διαστάσιος κοινῇ ξυμπίπτειν πάντα. τῶν δὲ ἐμβολέων αἱ μὲν ἐξ ὑπεραιωρήσιος ἐμβάλλονται. αἱ δὲ ἐκ κατατάσιος. αἱ δὲ ἐκ περισφάλσιος. αὗται δὲ ἐκ τῶν ὑπερβολέων τῶν σχημάτων, ἢ τῇ ἢ τῇ, σὺν τῷ τάχει. Χειρὸς δὲ ἄρθρον, ὀλισθάνει, ἢ ἔσω, ἢ ἔξω. ἔσω δὲ τὰ πλεῖστα. σημεῖα δ' εὔσημα ἢν μὲν ἔσω, ξυγκάμπτειν ὅλως σφῶν τοὺς δακτύλους οὐ δύνανται. ἢν δ' ἔξω, ἐκτείνειν. ἐμβολὴ δὲ, ὑπὲρ τραπέζης τοὺς δακτύλους ἔχων, τοὺς μὲν τείνειν, τοὺς δ' ἀντιτείνειν. τὸ δὲ ἐξέχον, ἢ θέναρι ἢ πτέρνῃ, ἅμα ἀπωθέειν πρόσω καὶ κάτωθεν κατὰ τὸ ἕτερον ὀστέον. ὄγκον τι μαλθακὸν ὑποθεὶς, κ' ἢν μὲν ἄνω καταστρέψας τὴν χεῖρα. ἢν δὲ κάτω, ὑπτίην. ἴησις ὀθονίοισιν. ὅλη δὲ ἡ χεὶρ ὀλισθάνει ἢ ἔσω ἢ ἔξω. μάλιστα δὲ ἔσω. ἢ ἔνθα ἢ ἔνθα. ἔστι δ' ὅτε ἡ ἐπίφυσις ἐκινήθη. ἔστι δ' ὅτε, τὸ ἕτερον τῶν ὀστέων διέστη. τουτέοισι κατάτασις ἰσχυρὴ ποιητέη. καὶ τὸ μὲν ἐξέχον ἀπωθέειν. τὸ δ' ἕτερον ἀντωθέειν. δύο εἴδεα ἅμα καὶ ἐς τοὔπισω καὶ ἐς τὸ πλάγιον. ἢ χερσὶν ἐπὶ τραπέζης, ἢ πτέρνῃ. παλίγκοτα δὲ καὶ ἀσχήμονα. τῷ χρόνῳ δὲ κρατύνεται ἐς χρῆσιν. ἴησις ὀθονίοισι ξὺν τῇ χειρὶ καὶ τῷ πήχεϊ. καὶ νάρθηκας μέχρι δακτύλων τιθέναι. ἐν νάρθηξι δὲ τεθέντα ταῦτα, πυκνότερον λύειν ἢ τὰ κατήγματα. καὶ καταχύσει πλέονι χρῆσθαι. ἐκ γενεῆς δὲ βραχυτέρη ἡ χεὶρ γίνεται. καὶ ἡ μινύθησις σαρκῶν μάλιστα τἀναντία, ἢ ὡς τὸ ἔκπτωμα. ηὐξημένῳ δὲ ὀστέα μένει. δακτύλου δὲ ἄρθρον ὀλισθὸν μὲν εὔσημον οὐ δεῖ γράφειν. ἐμβολὴ δὲ αὐτοῦ, ἥδε. κατατείναντα ἐς ἰθὺ, τὸ μὲν ἐξέχον ἀπωθέειν. τὸ δὲ ἐναντίον ἀντωθέειν. ἴησις δὲ ἡ προσήκουσα τοῖς ὀθονίοισιν ἐπίδεσις. μὴ ἐμπεσὸν δ' ἐπιπωροῦται ἔξωθεν. ἐκ γενεῆς δὲ ἢ ἐν αὐξήσει ἐξαρθρήσαντα τὰ ὀστέα, βραχύνεται κάτω τοῦ ὀλισθήματος. καὶ σάρκες μινύθουσι ἀντία μάλιστα, ἢ ὡς τὸ ἔκπτωμα. ηὐξημένῳ δὲ, τὰ ὀστέα μένει. Μηροῦ ἄρθρον ἐκπίπτει, κατὰ τρόπους τέσσαρας. ἔσω πλεῖστα. ἔξω δεύτερον. τὰ δ' ἄλλα ὁμοίως σημεῖα. κοινὸν μὲν τὸ ἕτερον σκέλος. ἴδιον δὲ τοῦ μὲν ἔσω, παρὰ περίνεον φαίνεται ἡ κεφαλή. ξυγκάμπτουσιν οὐχ ὁμοίως. δοκέει δὲ μακρότερον, τὸ σκέλος, καὶ πολὺ, ἢν μὴ ἐς μέσον ἀμφότερα ἄγων παρατείνῃς. καὶ γὰρ οὕτω ἔξω ὁ ποὺς καὶ τὸ γόνυ ῥέπει. ἢν μὲν οὖν ἐκ γενεῆς ἢ ἐν αὐξήσει ἐκπέσῃ, βραχύτερος ὁ μηρός. ἧσσον δὲ κνήμη. κατὰ λόγον δὲ τὰ ἄλλα. μινύθουσι δὲ σάρκες, μάλιστα δὲ ἔξω. οὗτοι κατοκνέουσιν ὀρθοῦσθαι, ἀλλ' εἰλέονται ἐπὶ τὸ ὑγιές. ἢν δ' ἀναγκάζωνται σκίμπονι ἐνὶ ἢ δυσὶν ὁδοιπορέουσι. τὸ δὲ σκέλος αἴρουσιν. ὅσῳ γὰρ μεῖον, τόσῳ ῥᾷον. ἢν δ' ηὐξημένοισι τὰ μὲν ὀστέα μένει, αἱ δὲ σάρκες μινύθουσιν ὡς προείρηται. ὁδοιπορέουσι δὲ περιστροφάδην ὡς βόες. ἐν δὲ τῷ κενεῶνι καμπύλοι ἐπὶ τὸ ὑγιὲς ἐξίσχιοι ἐόντες. τῷ μὲν γὰρ ἀνάγκη ὑποβαίνειν ὡς ὀχέῃ, τῷ δ' ἀποβαίνειν. οὐ γὰρ δύναται ὀχέειν, ὥσπερ οἱ ἐν ποδὶ ἕλκος ἔχοντες. κατὰ δὲ τὸ ὑγιὲς, πλάγιον ξύλῳ τῷ σώματι ἀντικοντέουσι. τὸ δὲ σιναρὸν τῇ χειρὶ ὑπὲρ τοῦ γουνάτος καταναγκάζουσιν ὡς ὀχέειν ἐν τῇ μεταβάσει τὸ σῶμα, ἰσχίῳ κάτωθεν εἰ χρῆται, κάτωθεν ἧσσον μινύθει καὶ ὀστέα. μᾶλλον δὲ σάρκες. τοῦ δὲ ἔξω τἀναντία. καὶ τὰ σημεῖα, καὶ αἱ στάσιες, καὶ τὸ γόνυ. καὶ ὁ ποὺς, ἔσω ῥέπει βραχύ. τοῖσι δὲ ἐν αὐξήσει ἢ ἐκ γενεῆς παθοῦσιν, οὐχ ὁμοίως ξυναύξεται κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἰσχίον ἀνωτέρῳ τινὶ οὐχ ὁμοίως. οἷσι δὲ πυκνὰ ἐκπίπτει ἐς τὸ ἔξω ἄνευ φλεγμονῆς, ὑγροτέρῳ τῷ σκέλει χρῶνται. ὥσπερ ὁ μέγας τῆς χειρὸς δάκτυλος. μάλιστα γὰρ οὗτος ἐκπίπτει φύσει, οἷς μὲν ἐκπίπτει μᾶλλον ἢ ἧσσον. καὶ οἷς μὲν ἐκπίπτει χαλεπώτερον ἢ ῥᾷον. καὶ οἷσιν ἐλπὶς θᾶσσον ἐμπεσεῖν. καὶ οἷσιν οὐκ ἀκὴ τούτου. καὶ οἷσι πολλάκις ἐκπίπτει, ἴησις τούτου. ἐκ γενεῆς δὲ ἢ ἐπ' αὐξήσει, ἢ ἐν νούσῳ. μάλιστα γὰρ ἐκ νόσου. ἔστι μὲν οὖν, οἷσιν ἐπισφακελίζει τὸ ὀστέον. ἀτὰρ καὶ οἷσι μὲν μὴ πάσχῃ πάντα. ἧσσον δὲ ἢ τὸ ἔσω, ἢν χρηστῶς ἐπιμεληθῶσιν. ὥστε καὶ ὅλῳ βαίνοντας τῷ ποδὶ, διαῤῥίπτειν διὰ μελέτης πλείστης. τοῖσιν νηπιωτάτοισιν ἐαθέντα, κακοῦται. ἐπιμεληθέντα δὲ, ὠφελέεται τοῖσι ὅλοισιν. ἧσσον δέ τι μινύθουσιν. οἷσιν δ' ἂν ἀμφότερα οὕτως ἐκπέσῃ τῶν ὀστέων, ταῦτα παθήματα, εὔσαρκοι μὲν, πλὴν ἔσωθεν, ἐξεχέγλουτοι. ῥοικοὶ μηροὶ ἢν μὴ ἐπισφακελίσῃ. εἰ κύφοι τὰ ἄνωθεν ἰσχίου γένοιντο, ὑγιηροὶ μὲν, ἀναυξέες δὲ τὸ σῶμα, πλὴν κεφαλῆς. οἷσι δὲ ὄπισθεν σημεῖα, ἔμπροσθεν λαπαρώτερον. ὄπισθεν ἐξέχον. ποὺς ὀρθὸς, συγκάμπτειν οὐ δύναται, εἰ μὴ μετ' ὀδύνης. ἐκτείνειν ἥκιστα. τούτοις, σκέλος βραχύτερον. ἀτὰρ οὐδ' ἐκτανύειν δύνανται κατ' ἰγνύην, ἢ κατὰ βουβῶνα, ἢν μὴ πάνυ αἴρῃ. οὐδὲ ξυγκάμπτειν ἡγεῖται ἐν τοῖσι πλείστοισι τὸ ἄνω ἄρθρον, τὸ πρῶτον κοινόν. τοῦτο ἄρθροισι. νεύροισι. μυσίν. ἐντέροισιν. ὑστέραις. ἄλλησι ταύταις τοῦ ἰσχίου τὸ ὀστέον καταφέρεσθαι ἐς τὸν γλουτόν. διὰ τοῦτο βραχὺ καὶ ὅ, τι ἐκτείνειν οὐ δύνανται σάρκες παντὸς τοῦ σκέλεος ἐν πᾶσι μινύθουσιν. ἐφ' οἷσι δὲ μάλιστα, καὶ οἱ εἴρηται. τὰ ἔργα τὰ ἑωυτοῦ ἕκαστον τοῦ σώματος ἐργαζόμενον μὲν ἰσχύει, ἀργέον δὲ κακοῦται, πλὴν κόπου, πυρετοῦ. φλεγμονῆς. καὶ τὸ ἔξω, ὅτι ἐς σάρκα ὑπείκουσαν, βραχύτερον. τὸ δὲ ἔσω, ὅτι ἐπ' ὀστέον προέχον, μακρότερον. ἢν μὲν οὖν ηὐξημένοισι μὴ ἐμπέσῃ ἐπὶ βουβῶσι καμπύλοι ὁδοιπορέουσι, καὶ ἡ ἑτέρη ἰγνύη κάμπτεται. στήθεσι μόλις κινεῖται, χειρὶ τὸ σκέλος καταλαμβάνει ἄνευ ξύλου ἢν ἐθέλωσιν. ἢν μὲν τι μακρότερον ᾖ, οὐ βήσεται. ἢν δὲ βαίνῃ, βραχύ. μινύθησις δὲ σαρκῶν, οἷσι πόνοι καὶ ἡ ἴξις ἔμπροσθεν. καὶ τῷ ὑγιεῖ κατὰ λόγον. οἷσι δὲ ἐκ γενεῆς, ἢ αὐξομένοισιν, ἢ ἀπὸ νόσου, ἐνόσησε καὶ ἐξάρθρα ἐγένετο. ἐν αἷς εἰρήσεται, οὗτοι

μάλιστα

μάλιστα κακοῦνται, διὰ τὴν τῶν νεύρων καὶ ἄρθρων ἀργίην. καὶ τὸ γόνυ διὰ τὰ εἰρημένα συγκα-
κοῦνται, συγκεκαμμένον οὗτοι ἔχοντες, ὁδοιπορέουσιν ἐπὶ ξύλου ἑνὸς ἢ δύο. τὸ δὲ ὑγιὲς, εὔσαρκον διὰ
χρῆσιν. οἷσι δὲ ἐς τοὔμπροσθεν, σημεῖα τἀναντία. ὄπισθεν, λαπαρόν. ἔμπροσθεν, ἐξέχον. ἥκιστα ξυγκάμ-
πτουσιν οὗτοι τὸ σκέλος. μάλιστα δὲ ἐκτείνουσιν. ὀρθὸς πούς. σκέλος ἴσον. πτέρνα βραχεῖ ἄκρως ἀνέσταλ-
ται. ἢ ἀλγέουσι μάλιστα οὗτοι αὐτίκα. καὶ οὖρον ἴσχεται μάλιστα ἐν τοῖσι τούτοισιν ἐξαρθρήμασιν. ἐν γὰρ
τόνοισι ἔγκειται τοῖσιν ἐπικαίροισι. τὰ ἔμπροσθεν κατατέταται. ἀναύξεα. νοσώδεα. ταχύγηρα. τὰ
ὄπισθεν στολιδώδεις. οἷσιν ηὐξημένοισιν ὁδοιπορέουσιν, ὀρθῇ πτέρνῃ, μᾶλλον βαίνοντες. οἱ δὲ ἢν δύναν-
το μέγα προβαίνειν κἂν πάνυ. σύρουσι δὲ, μινύθει δὲ ἥκιστα. τούτοισι δὲ ἡ χρῆσις αἰτίη. μάλιστα δὲ, ὄπι-
σθεν διὰ παντὸς τοῦ σκέλεος ὀρθότεροι. τοῦ μετρίου ξύλου δέονται κατὰ τὸ σιναρόν. οἷσι δὲ ἐκ γενεῆς
αὐξανομένοισι, χρηστῶς μὲν ἐπιμεληθεῖσιν, ἡ χρῆσις ὥσπερ τοῖσιν ηὐξημένοισιν. ἀμεληθεῖσι δὲ, βραχὺ
ἐκτεταμμένον. πωροῦται γὰρ τούτοισι. μάλιστα δὲ ἐς ἰθὺ τὰ ἄρθρα. αἱ δὲ τῶν ὀστέων μειώσιες καὶ αἱ τῶν
σαρκῶν μινυθήσιες κατὰ λόγον. μηροῦ δὲ κατάτασις μὲν ἰσχυρή. καὶ ἡ διόρθωσις κοινὴ, ἢ χερσὶν, ἢ σανί-
δι, ἢ μοχλῷ, τὰ μὲν ἔσω, στρογγύλῳ. τὰ δὲ ἔξω, πλατεῖ. μάλιστα δὲ τὰ ἔξω. καὶ τὰ μὲν ἔσω, ἀσκοῖσι
ἀκεσάμενον ἐς τὸ ὑπόξηρον τοῦ μηροῦ. κατατάσιος δὲ καὶ συνδέσιος σκελέων, κρεμάσαι διαλείποντα
σμικρὸν τοὺς πόδας. ἔπειτα πλέξαντα ἐκκρεμασθῆναι τινὰ ἐν τῇ διορθώσει, ἀμφότερα ἅμα ποιοῦν-
τα. καὶ τὸ ἔμπροσθεν τοῦτο ἱκανόν. καὶ τοῖσιν ἑτέροις. ἥκιστα δὲ τῷ ἔξω. ἡ τοῦ ξύλου ὑπόστασις ὥσπερ ὤ-
μῳ ὑπὸ τὴν χεῖρα οἷς ἔσω. τοῖσι γὰρ ἄλλοισιν ἧσσον. καταναγκάσιες δὲ μετὰ διατάσιος, μάλιστα τῶν
ἔμπροσθεν ἢ ὄπισθεν, ἢ ποδὶ ἢ χειρὶ ἐφίζεσθαι, ἢ σανίδι. Γόνυ δὲ εὐηθέστερον ἀγκῶνος, διὰ τὴν εὐστα-
λίην καὶ εὐφυΐην. διὸ καὶ ἐκπίπτει καὶ ἐμπίπτει ῥᾷον. ἐκπίπτει δὲ πλειστάκις ἔσω, ἀτὰρ καὶ ἔξω, καὶ
ὄπισθεν. ἐμβολαὶ δὲ, ἢ ἐκ τοῦ ξυγκεκάμφθαι, ἢ ἐκλακτίσαι ὀξέως. ἢ ξυνελίξας ταινίης ὄγκον ἐν ἰ-
γνύῃ θεὶς ἀμφὶ τοῦτον ἐξαίφνης. ἐς ὄκλασιν ἀφεῖναι τὸ σῶμα μάλιστα αὐτῇ τῶν ὄπισθεν. δύναται δὲ
καὶ κατατεινόμενα μετρίως, ὥσπερ ἀγκὼν ἐμπίπτει τὰ ὄπισθεν. τὰ δὲ ἔνθα, ἢ ἔνθα, ἐκ τοῦ συγ-
κεκάμφθαι ἢ ἐν κατατάσει. μάλιστα δὲ αὐτὴ τὸ ὄπισθεν. ἀτὰρ καὶ ἐκ κατατάσιος μετρίης, ἡ διόρθω-
σις ἅπασι κοινή. ἢν δὲ μὴ ἐμπέσῃ, τοῖσι μὲν ὄπισθεν ξυγκάμπτειν οὐ δύνανται, ἀτὰρ οὐδὲ τοῖσιν ἄλ-
λοισι, πάνυ τι. μινύθει δὲ μηροῦ καὶ κνήμης ὀστέον τὸ ἔμπροσθεν. ἢν δὲ ἐς τὸ εἴσω, βλαισότεροι. μινύθει
δὴ τὰ ἔξω. ἢν δὲ ἐς τὰ ἔξω, γαυσότεροι. χωλοὶ δὲ ἧσσον. κατὰ γὰρ τὸ παχύτερον ὀστέον ὀχέει. μινύθει
δὲ τὰ ἔσω. ἐκ γενεῆς δὲ ἢ ἐν αὐξήσει, κατὰ λόγον τῶν πρόσθεν. τὰ δὲ κατὰ τὰ σφυρὰ, κατατάσιος ἰ-
σχυρῆς δεῖται, ἢ τῇσι χερσὶ, κατορθώσιος δὲ ἅμα ἀμφότερα ποιεούσης. κοινὸν δὲ πᾶσι. τὰ δὲ ἐν ποδὶ,
ὡς τὰ ἐν χειρὶ ὑγιῶς. Τὰ δὲ ἐν τῇ κνήμῃ συγκοινωνέοντα, καὶ μὴ ἐκπεσόντα ἐκ γενεῆς, καὶ ἐν αὐξή-
σει ἐξαρθρήσαντα, ταῦτα ἃ καὶ ἐν χειρί. ὅσοι δὲ πηδήσαντες ἄνωθεν ἐστηρίξαντο τῇ πτέρνῃ, ὥστε δια-
στῆναι τὰ ὀστέα καὶ φλέβας ἐγχυμωθῆναι καὶ νεῦρα ἀμφιθλασθῆναι ὅταν γένηται, οἷα τὰ δεινότα-
τα. κίνδυνος μὲν σφακελίσαντα τὸν αἰῶνα πρήγματα παρασχεῖν. καὶ ῥοικώδη μὲν τὰ ὀστέα, τὰ δὲ
νεῦρα ἀλλήλοισι κοινωνέοντα. ἐπεὶ καὶ οἷσιν ἂν καταγεῖσιν ἢ ὑπὸ τρώματος οἷα ἐν κνήμῃ. ἢ μηρῷ, νεύ-
ρων ἀπολυθέντων ἃ κοινωνέει τουτέοισιν. ἢ ἐξ ἄλλης κατακλίσιος ἀμελέος ἐμελανώθη ἡ πτέρνη. καὶ του-
τέοισι παλιγκοτώτατα ἐκ τοιουτέων, ἔστιν ὅτε προσσφακελισμῷ γίνονται πυρετοὶ ὑπέροξέες.
λυγγώδεες. τρομώδεες. γνώμης ἁπτόμενοι. ταχυθάνατοι. καὶ ἔτι φλεβῶν αἱμοῤῥόων πελιώσιες. καὶ γαγ-
γραινώσιες. σημεῖα τῶν παλιγκοτησάντων, ἢν τὰ ἐκχυμώματα, καὶ τὰ μελάσματα, καὶ τὰ περὶ
ταῦτα ὑπόσκληρα ἢ ὑπέρυθρα ᾖ. ἢν γὰρ ξὺν σκληρύσματι πελιωθῇ, κίνδυνος μελανθῆναι. ἢν δ' ὑ-
πόπυα ᾖ τὰ πέλια καὶ μαλθακὰ καὶ κεχυμένα, ἢ ὑπόχλωρα καὶ μαλθακὰ, ταῦτ' ἐν πᾶσι τοῖσι τοιού-
τοισιν ἀγαθά. ἴησις δὲ, ἢν μὲν ἀπύρετοι ἔωσιν, ἐλλεβορίζειν. ἢν δὲ μὴ, μή. ἀλλὰ ποτὸν διδόναι ὀξύ-
γλυκυ εἰ δέοι. ἐπίδεσις δὲ, ἡ ἄρθρων σύνθεσις. ἔτι δὲ πάντα μᾶλλον, τοῖσι φλάσμασι καὶ ὀθονίοισι
πλέοσι καὶ μαλθακωτέροισι χρῆσθαι. πίεξις, ἧσσον. ὕδωρ πλέον προσπεριβάλλειν τὰ πλεῖστα τῇ
πτέρνῃ. τὸ σχῆμα, ὅπερ ἡ ἐπίδεσις, ὡς μὴ ἐς τὴν πτέρνην ἀποπιέζηται. ἀνωτέρω γούνατος, ἔσω εὔ-
θετος. νάρθηξι μὴ χρήσασθαι. ὅταν δὲ ἐκστῇ ὁ πούς, ἢ μοῦνος, ἢ ξὺν τῇ ἐπιφύσει, ἐκπίπτει μᾶλλον ἐς τὸ
ἔσω. εἰ δὲ μὴ ἐμπέσῃ, λεπτύνεται ἀνὰ χρόνον ἰσχίου καὶ μηροῦ καὶ κνήμης τὸ ἀντίον τοῦ ὀλισθήματος.
ἐμβολὴ ὡς ἡ καρποῦ. κατάτασις δὲ ἰσχυροτέρη. ἴησις, νόμος ἄρθρων. παλιγκοτέει ἧσσον καρποῦ
ἢν ἡσυχάσῃ, δίαιτα μείων. ἐλινύουσι γάρ. τὰ δὲ ἐκ γενεῆς μὲν ἢ ἐν αὐξήσει, κατὰ λόγον τῶν πρότερον.
ἔπειτα σμικρὸν ὀλισθηκότα ἐκ γενεῆς ἔνια, οἷά τε διορθοῦσθαι. μάλιστα δὲ ῥοδὸς κύλλωσις. κυλλώσιος τε,
οὐχ εἷς ἐστι τρόπος. ἡ δὲ ἴησις τουτέου κηροπλαστεῖν, κηρωτῇ ῥητινώδει. ὀθόνια συχνὰ, ἢ πέλματα, ἢ μο-
λύβδιον προσεπιδεῖν. μὴ χρωτί. ἀνάληψις, τά τε σχήματα ὁμολογείτω. ἢν δὲ ἐξαρθρήσαντα ἕλκος
ποιησάμενα ἐξίσχῃ, ἐώμενα ἀμείνω, ὥστε δὴ μὴ ἀπαιωρέεσθαι, μηδ' ἀπαναγκάζεσθαι. ἴησις δὲ πισση-
ρή. ἢ σπληνίοισιν οἰνηροῖσι θερμοῖσιν. ἅπασι γὰρ τουτέοισι, τὸ ψυχρὸν κακόν. καὶ φύλλοισι. χειμῶνος
δὲ, εἰρίοισι ῥερυπωμένοισι τῆς σκέπης εἵνεκα μὴ καταπλάσσειν, μὴ δὲ ἐπιδεῖν. δίαιτα λεπτή. ψῦχος.
ἄχθος πολύ. πίεξις ἀνάγκη. σχήματος τάξις. εἰδέναι μὲν οὖν ταῦτα πάντα, ὀλέθρια. μετρίως δὲ θε-

ῥαπευθέντες χωλοὶ αἰσχρῶς. ἢν γὰρ παρὰ πόδας γένηται πούς, ἀνασπᾶται. καὶ ἢν τι ἄλλη κα-
τὰ λόγον, ὀστέα οὐ μάλα ἀφίστανται. μικρὰ γάρ, ψιλοῦται, περιωτειλοῦται λεπτῶς. τουτέων τὰ
μέγιστα κινδυνωδέστατα, καὶ τὰ ἀνωτάτω. ἐλπὶς δὲ μόνη σωτηρίης, ἐὰν μὴ ἐμβάλλῃ, πλὴν τὰ κα-
τὰ δακτύλους καὶ χεῖρα ἄκρην. ταῦτα δὲ πρόειπε τῷ τῶν κινδύνους ἐγχειρέειν ἐμβάλλειν, ἢ τῇ
πρώτῃ, ἢ τῇ δευτέρῃ. ἢν δὲ μὴ πρὸς τὰς δέκα ἥκιστα τεταρταία. ἐμβολὴ δὲ οἱ μοχλίσκοι. ἴησις δὲ ὡς
κεφαλὴ ὀστέων καὶ θέρμη. ἐλλεβόρῳ δὲ καὶ αὐτίκα. ἔπειτα τοῖσιν ἐμβαλλομένοισι βέλτιον χρῆσθαι,
τὰ δ᾽ ἄλλα εὖ εἰδέναι. διότι ἐμβαλλομένων, θανατοὶ τὰ μέγιστα καὶ τὰ ἀνωτάτω μάλιστα καὶ τάχι-
στα. τοὺς δὲ ἐκβάς, σπασμός. γάγγραινα. καὶ γὰρ ἢν ἐμβληθέντι ἐπιγένηταί τι τουτέων, ἐκβάλ-
λοντι ἐλπίς, εἴτις ἄρα ἐλπίς. οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν χαλώντων οἱ σπασμοί, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν ἐντεινόντων. αἱ
δ᾽ ἀποκοπαὶ ἢ ἐν ἄρθρῳ, ἢ κατὰ τὰ ὀστέα. μὴ ἄνω, ἀλλ᾽ ἢ παρὰ τῷ ποδί. ἢ παρὰ τῇ χειρὶ ἐγγὺς πε-
ριγίνονται, ἢν μὴ αὐτίκα μάλα λιποθυμέῃ ἀπόλλωνται. ἴησις, ὡς κεφαλῆς θέρμης. ἀποσφακελί-
σιος μέντοι ἑλκῶν καὶ ἐν τρώμασιν αἱμοῤῥόοις ἀποσφιγχθεῖσιν, καὶ ἐν ὀστέων κατήγμασι πιεχθεῖσι, καὶ ἐν
δεσμοῖς ἀπομελανθέν, καὶ οἷσι μηροῦ μέρος ἀποπίπτει καὶ βραχίονος, ὀστέα τε καὶ σάρκες ἀποπίπτου-
σι, πολλοὶ περιγίνονται, ὡς τά γε ἄλλα εὐφορώτερα. οἷσι μὲν οὖν κατεαγέντων ὀστέων, αἱ μὲν περι-
ῥήξιες ταχεῖαι, αἱ δὲ τῶν ὀστέων ἀποπτώσιες ἢ ἂν τὰ ὅρια τῆς ψιλώσιος ᾖ, ταύτῃ ἀποπίπτουσι. βρα-
δύτερον δέ. δεῖ δὲ τὰ κατωτέρω τοῦ τρώματος προσαφαιρέειν, καὶ τοῦ σώματος τοῦ ὑγιέος. προθνή-
σκει γὰρ φυλασσόμενον, ὀδύνη. ἅμα γὰρ λιποθυμέῃ, θνήσκουσι. μηροῦ ὀστέον, ἀπελύθη ἐκ τοιούτου, ὀγ-
δοηκοσταῖον. ἡ δὲ κνήμη ἀφῃρέθη, εἰκοσταίη. κνήμης δὲ ὀστέα κατὰ μέσην, ἑξηκοσταῖα ἀπελύθη. ἐκ τοιου-
τέων ταχὺ καὶ βραδέως αἱ πρήξιες αἱ ἰητρικαί. τὰ δ᾽ ἄλλα ὅσα ἡσυχαίως. τὰ μὲν ὀστέα οὐκ ἀποπίπτει,
οὐδὲ σαρκῶν ψιλοῦται. ἀλλ᾽ ἐπιπολαιότερον προσδέχεσθαι ταῦτα χρή. τὰ γὰρ πλεῖστα, φοβερώτε-
ρα ἢ κακίω. ἡ ἴησις πραεῖα. θέρμη. διαίτη ἀκριβεῖ. κίνδυνος αἱμοῤῥαγιῶν, ψῦχος. σχήματα δέ, ὡς μὴ
ἀνάῤῥοπα. ἔπειτα ὑποστάσιος πύου εἵνεκα ἐξ ἴσου ἢ ὅσα ξυμφέρει ἐπὶ τοῖσι τοιουτέοισι, καὶ ἐπὶ
τοῖσι μελασμοῖσιν. αἱμοῤῥαγίαι. δυσεντερίαι ὑπὲρ κρίσιν λαῦροι μέν, ὀλιγήμεροι δέ. οὐκ ἀπόσιτοι
δὲ πάνυ πυρετώδεες, οὐδὲ τι κενεαγγητέον. ὕβωσις, ἡ μὲν εἴσω ἐπιθανάτος. οὔρων σχέσιες, ἀπονάρκω-
σιες. τὰ δὲ ἔξω τουτέων, ἀσινέα τὰ πλεῖστα πουλὺ μᾶλλον, ἢ ὅσα σεισθέντα, μὴ ἐξέστη. αὐτὰ ἐν ἑωυ-
τοῖσι κρίσιν ποιησάμενα. κεῖνα δὲ ἐπὶ πλέον τῷ σώματι ἐπιδιδόντα, καὶ ἐν ἐπικαίροις ἐόντα. διὸ
πλευραὶ καταγεῖσαι μέν, ὀλίγαι πυρετώδεες. καὶ αἵματος πτύσιος, καὶ σφακελισμῶν. ἤν τε μία,
ἤν τε πλείους. μὴ καταγεῖσαι δέ, καὶ ἴησις φαύλη, μὴ κενεαγγοῦντα. ἢν ἀπύρετος ἔῃ. ἐπίδεσις, ὡς
νόμος. ἡ δὲ πώρωσις, ἐν εἴκοσιν ἡμέρῃσι, χαῦνον γάρ. ἢν δ᾽ ἀμφιφλασθῇ, φυματίαι. καὶ βηχώδεες. καὶ
ἔμμοτοι, καὶ πλευρὰς ἐσφακέλισαν. παρὰ γὰρ πλευρὴν ἑκάστην, ἀπὸ πάντων τόνοι εἰσί. τὰ δ᾽ ἀπὸ
καταπτώσιος, ἧσσον δύνανται ἐξιθυώσασθαι. χαλεπώτερα δὲ τὰ ἄνω φρενῶν ἐξιθυώεσθαι. οἷσι δὲ
παισὶν οὐ συναύξεται, ἀλλ᾽ ἢ σκέλη καὶ χεῖρες, καὶ κεφαλή, ἠυξημένοισιν ὕβωσις. παραχρῆμα μὲν
τῆς νούσου ῥύεται, ἀνὰ χρόνον δ᾽ ἐπισημαίνεται, δι᾽ ὧν περ καὶ τοῖσι νεωτέροισιν. ἧσσον δὲ κακοήθως.
εἰσὶ δὲ οἱ εὐφόρως ἤνεγκαν οἷσιν εὔσαρκον καὶ πιμελῶδες τρέπεται. ὀλίγοι δὲ τουτέων, ὑπὲρ ἑξήκον-
τα ἔτεα ἐβίωσαν. ἀτὰρ καὶ ἐς τὰ πλάγια διαστρέμματα γίνεται. συναίτια δὲ καὶ τὰ σχήματα ἐν
οἷσιν ἂν κατακέωνται. καὶ ἔχει προγνώσιας. πολλοὶ δὲ καὶ αἷμα ἔπτυσαν, καὶ ἔμπυοι ἐγένοντο. ἡ δὲ
μελέτη, ἴησις. ἐπίδεσις ὡς νόμος. διαίτης τὰ πρῶτα ἀτρεκέως. ἔπειτα ἀπαλύνειν ἡσυχίη. σιγή. σχή-
ματα. κοιλίη. ἀφροδίσια. ἀτὰρ οἷς ἂν αἷμα, ἀνωδυνώτερα τῶν καταγνυμένων. καὶ φιλυποστροφώ-
τερα χρόνοισιν. οἷσι δὲ καταλείπεται μυξῶδες ὑπομιμνήσκει. ἐν πόνοισιν, ἴησις, καῦσις, τοῖσι μὲν ἀπ᾽
ὀστέου μέχρις ὀστέου, μὴ αὐτόθι. ἢν δὲ μεταξύ, μὴ πέρην. μὴ δὲ ἐπιπολῆς σφακελισμός. καὶ τὰ ἔμμο-
τα πειρᾶσθαι. εἰρήσεται ἅπαντα τὰ ἐπισιόντα ἑρατά. λόγοις δ᾽ οὐ μὴ βρώματα. πόματα. θάλπος.
ψῦχος. σχῆμα. ὅτι καὶ φάρμακα. τὰ μὲν ξηρά, τὰ δὲ ὑγρά. τὰ δὲ πυῤῥά. τὰ δὲ μέλανα. τὰ δὲ λευ-
κά. τὰ δὲ στρυφνά. ἐπὶ ἕλκει οὕτω καὶ δίαιται. νόμος ἐμβολῆς καὶ διορθώσιος. νόμος μοχλός. σφη-
νίσκος ὑπόσονος μὲν ἀνάγειν. μοχλὸς δὲ παράγειν. τὰ δ᾽ ἐμβλητέα ἢ διορθωτέα διαναγκάζειν διεκτεί-
νοντα, ἐν ᾧ ἂν ἕκαστα σχήματι μέλλῃ ὑπεραιωρηθήσεσθαι. τὸ δ᾽ ἐκβὰν ὑπὲρ τούτου ὅθεν ἐξέβη. τοῦτο
δὲ ἢ χερσίν, ἢ κρεμασμῷ, ἢ ὄνοισιν ἢ περί τι. χερσὶ μὲν οὖν ὀρθῶς κατὰ μόρια. καρπὸν δὲ καὶ ἀγκῶ-
να, ἀπόχρη διαναγκάζειν. καρπὸν μὲν ἐς ἰθὺ ἀγκῶνος. ἀγκῶνα δὲ ἐγγώνιον τὸν πρὸς βραχίονα ἔχον-
τα. διὸ ὑπὲρ τῷ βραχίονι τὸ ὑπὸ τὴν χεῖρα ὑποτεινόμενον. ἐν οἷσι δὲ δακτύλους ὀρθούς. χειρός. καρ-
ποῦ. ὑβώματος, τὸ ἔξω διαναγκάζειν δεῖ καὶ καταναγκάσαι. τὰ μὲν ἄλλα ὑπὸ χειρῶν αἱ διαναγκά-
σιες ἱκαναί. καταναγκάζειν δὲ τὰ ὑπερέχοντα ἐς ἕδρην. πτέρνῃ ἢ θέναρι ἐπί τινος. ὥς τε κατὰ μὲν
* τὸ ἐξέχον, ὑποκέεσθαι ὄγκον σύμμετρον μαλθακόν. κατὰ δὲ τὸ ἕτερον. μήστωρ δ᾽ ἂν χρὴ ὠθέειν ὀπίσω
καὶ κάτω, ἤν τε ἔσω, ἤν τε ἔξω ἐκπεπτώκῃ. τὰ δ᾽ ἐκ πλαγίων, τὰ μὲν ἀπωθέειν, τὰ δὲ ἀντωθέειν
ὀπίσω ἀμφότερα. καὶ τὸ ἕτερον. τὰ δὲ ὑβώματα τὰ μὲν ἔσω, οὔτε πταρμῷ, οὔτε βηχί, οὔτε φύσης
ἐνέσει. οὔτε σικύη. δεῖ δέ τι ἡ κατάστασις. ἡ δὲ ἀπάτη ὅτι διὸ τέ ποτε καταγέντων σπονδύλων, καὶ

τὰ λορδώματα

τὰ λορδώματα ἐξ ἦν ὀδύνη δοκέῃ ἔσω ὀλισθηκέναι. ταῦτα δὲ ταχύφυα καὶ ῥάδια. τὰ δὲ ἔξω
κατάτασις, τὰ μὲν ἄνω ἐπὶ πόδας, τὰ δὲ κάτω, τἀναντία. κατανάγκασις δὲ συγκατατάσει, ἢ ἕ-
δρῃ, ἢ ποδὶ, ἢ σανίδι. τὰ δ᾽ ἔνθα ἢ ἔνθα, εἴ τις κατάτασις, καὶ ἔτι τὰ σχήματα ἐν τῇ διαίτῃ. τὰ ἄρ-
μενα πάντα εἶναι, πλατέα. προσηνέα. ἰσχυρὰ εἰδέη. μὴ δεῖ ῥάκεσι προκατειλίχθαι. ἐσκευάσθαι πρὶν
ἢ ἐν τῇσιν ἀνάγκῃσι. πάντα συμμεμετρημένως, τὰ μήκεα καὶ ὕψεα καὶ εὐρέα. διάτασις δὲ μηροῦ τὸ πα-
ρὰ σφυρὸν δεδέσθαι καὶ ἄνω τοῦ γούνατος. ταῦτα μὲν ἐς τὸ αὐτὸ τείνοντα. παρὰ δ᾽ ἰξύϊ καὶ περὶ μα-
σχάλας καὶ κατὰ περίνεον καὶ μηρὸν τὰ μεταξὺ τῆς ἀρχῆς. τὸ μὲν ἐπὶ τὸ στῆθος, τὸ δ᾽ ἐπὶ νῶτον
τείνοντα. ταῦτα δ᾽ ἐς τὸ αὐτὸ ἅπαντα τεινόντων προσδεθέντα. ἢ πρὸς ὑπεροειδέα, ἢ πρὸς ὄνον.
ἐπὶ μὲν οὖν κλίνης ποιέοντι, τοῦτο μὲν τῶν ποδῶν πρὸς οὐδὸν χρὴ ἐρεῖσαι. πρὸς δὲ τὸ ἕτερον, ξύλον
ἰσχυρὸν πλάγιον παραβεβλῆσθαι. τὰ δὲ ὕπερθεν ὑπεροειδέα πρὸς ταῦτα ἀντιστηρίζοντα διατεί-
νειν. ἢ πλήμνας κατορύξας, ἢ κλίμακα διαθέντα, ἀμφοτέρωθεν ὠθέειν. Τὸ δὲ κοινόν. σανὶς ἑ-
ξάπηχυς, εὖρος, δίπηχυς. πάχος, σπιθαμῆς ἔχουσα. ὄνους δύο ταπεινοὺς, ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἔχουσα δὲ
καὶ κατὰ μέσον, στυλίσκους ξυμμέτρους. ἐξ ὧν ὡς κλιμακτῆρες πεσαί. ἐς τὴν ὑπόστασιν τῷ ξύλῳ,
ὥσπερ τῷ κατώμῳ. καταγλύφους δὲ, ὥσπερ λήνους λείας ἔχειν. τετραδακτύλους εὖρος καὶ βά-
θος. καὶ διαλιπεῖν τοσοῦτον, ὅσον αὐτῇ τῇ μοχλεύσει ἐς διόρθωσιν. ἐν μέσῳ δὲ τετράγωνον καταγλυ-
φήν. ὥς τε στυλίσκον ἐνεῖναι, ὃς παρὰ περίνεον ἐὼν, περιρρέπειν τε κωλύσειεν, ὅτε ὑποχαλαρὸς
ὑπομοχλεύσει. χρὴ δὲ τῆς σανίδος ἢ ἐν τῷ τοίχῳ τὸ ἄκρον καταγεγλυμμένον τι ἐχούσης τοῦ ξύλου, ὤ-
σαι τὸ ἄκρον. ἐπὶ δὲ θάτερα καταναγκάζειν. ὑποτιθέντα μαλθακά τινος σύμμετρα. οἷσιν ὀστέον ἀπὸ
ὑπερώης ἀπῆλθε μέση ἵζει ἡ ῥὶς τουτέοισιν. οἱ δὲ φλώμενοι κεφαλὰς ἄνευ ἕλκεος. ἢ πεσόντος ἢ κατά-
ξαντος, ἢ πέσαντος τουτέων ἐνίοισι, τὰ δριμέα ἔρχεται ἀπὸ κεφαλῆς κατὰ τὰς φάρυγγας. καὶ
ἀπὸ τρώματος ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐς τὸ ἧπαρ, καὶ ἐς τὸν μηρόν. σημεῖα παραλλαγμάτων καὶ ἐκπτω-
μάτων καὶ ᾗ καὶ ὅπως, καὶ ὅσον διαφέρει ταῦτα πρὸς ἄλληλα. καὶ οἷσιν ἡ κοτύλη παρέαγε, καὶ
οἷσι νεῦρον ἀπεσπάσθη, καὶ οἷσιν ἐπίφυσις ἀπέαγε. καὶ οἷσι, καὶ ὡς καὶ ἐν ᾗ δύο ὧν δύο ἐστὶν ἐπὶ του-
τέοισι κίνδυνοι. ἐλπίδες. οἷσι κακοί, καὶ ὅτε κακώσιες θανάτου, ὑγιείας ἀσφαλείας, καὶ ἃ ἐμβλη-
τέα, ἢ χειριστέα. καὶ ὅτε καὶ ἃ οὔ, ἢ ὅτε οὔ. ἐπὶ τουτέοισιν ἐλπίδες κίνδυνοι οἷα καὶ ὅτε χειριστέα. καὶ
τὰ ἐκ γενεῆς, ἐξάρθρα, τὰ αὐξανόμενα, τὰ ηὐξημένα καὶ ὅ, τι θᾶσσον καὶ ὅ, τι βραδύτερον, καὶ
ὅ, τι χωλόν. καὶ ὡς, καὶ οὔ ὧν. καὶ διότι καὶ ὅτι μινυθείσῃ, καὶ ᾗ, καὶ ὡς, καὶ οἷσιν ἧσσον. καὶ ὅτι τὰ
καταγέντα θᾶσσον καὶ βραδύτερον φυόμενα. ἢ αἱ διαστροφαὶ καὶ ἐπιπωρώσιες γίνονται, καὶ ἄκη
τουτέων. οἷσι ζῶν ἕλκεα αὐτίκα ἢ ὕστερον γίνονται. οἷσι καὶ ὀστέα καταγῇσι, μείω. οἷσιν οὔ. οἷσι καταγέν-
τα ἐξέσχεν, καὶ ἢ ἐξίσχει μᾶλλον, οἷσιν ἐκβάντα. ἢ ἄρθρα ἐξίσχια πατῶνται. καὶ δι᾽ ἃ ἐν οἷσιν ὁρῶ-
σιν, ἐν οἷσι διανοεῦνται. ἀμφὶ τὰ παθήματα ἀμφὶ τὰ θεραπεύματα, νόμοισι τοῖσι νομίμοισι. περὶ
ἐπιδέσιος, παρασκευή. πάρεξις. κατάτασις. διόρθωσις. ἀνάτειψις. ἐπίδεσις ἀνάληψις. θέσις. σχῆμα.
χρόνοι. δίαιται. τὰ χαυνότατα τάχιστα φύεται. τὰ δ᾽ ἐναντία ἐναντίως. διαστροφαί. ἢ κυρτοί. ἄ-
σαρκοι, ἄνευροι, τὸ ἐμπεσὸν ὡς προσωτάτω ἢ τὸ ἐκπεσὸν, ἔσται. τοῦ χωρίου οὗ ἐξέπεσε. νεύρων, τὰ
μὲν ἐν κινήσει. καὶ ἐν πλάσει ἐπιδοτικά. τὰ δὲ μὴ ἧσσον. ἄριστον ἢ ἂν ἐκπέσῃ, ἢ ἐμπέσῃ τάχιστα. πυ-
ρεταίνοντι μὴ ἐμβάλλειν, μηδὲ τεταρταῖα. πεμπταῖα ἥκιστα ἀγκῶνα, καὶ τὰ ναρκώδεα πάντα,
ὡς τάχιστα ἄριστα. τὴν φλεγμονὴν παρέντα τὰ ἀποσπώμενα. ἢ νεῦρα, ἢ χόνδρια, ἢ ἐπιφύσιες, ἢ
διϊστάμενα κατὰ συμφύσεις. ἀδύνατα ὁμοιωθῆναι. διαπωροῦνται ταχέως τοῖσι πλείστοισιν. ἡ δὲ
χρῆσις σώζεται ἐκβάντων τὰ ἔσχατα. ῥᾷον τὰ ῥᾷστα ἐκπεσόντα ἥκιστα φλεγμαίνῃ τὰ δὲ ἥκιστα
θερμαίνοντα. καὶ μὴ ἐπιθεραπευθέντα μάλιστα αὖθις ἐκπίπτει. κατατείνειν ἐν σχήματι τοιουτέου, ἐν
ᾧ μάλιστα ὑπεραιωρηθήσεται, σκεπόμενον ἐς τὴν φύσιν καὶ τὸν τόπον. ἢ ἐξέβη διόρθωσις ὀπίσω ἐς
ὀρθὸν καὶ ἐς πλάγιον. παρωσθέντα δὲ ταχέως ἀντισπασθέντα, ἀντισπᾶσθαι ταχέως ἢ δὴ ἐκ περια-
γωγῆς, τὰ πλειστάκις ἐκπίπτοντα, ῥᾷον ἐμπίπτει. αἴτιον νύσις, ἢ νεύρων, ἢ ὀστέων, νεύρων μὲν, μήκιος,
ἢ ἐπιδόσιος. ὀστέων δὲ, κοτύλης ὁμαλότης. κεφαλῆς φαλακρότης. τὸ ἔθος, τρῖβον ποιέει. αἰτίη, καὶ σχέ-
σις. καὶ ἕξις. καὶ ἡλικίη. τὸ ὑπόμυξον ἀφλέγμαντον. οἷσιν ἕλκεα ἐγένετο, ἢ αὐτίκα, ἢ ὀστέων ἐξισχόν-
των, ἢ ἔπειτα, ἢ κνησμῶν, ἢ ξυσμῶν. ταῦτα μὲν ἢν αἰσθῇ εὐθέως λύσας πιεστηρίῳ ἐπὶ τὸ ἕλκος
ἐπιθεὶς, ἐπιδεῖν ὡς ἐπὶ τὸ ἕλκος πρῶτον τὴν ἀρχὴν βαλλόμενος. καὶ τἄλλα ὡς οὐ ταύτῃ τοῦ σίνεος
ἐόντος. οὕτω γὰρ αὐτὸ τε ἰσχνότατον, καὶ ἐκπέσῃ τάχιστα καὶ περιρρήξεται, καὶ καθαρθέντα τά-
χιστα φύσεται. νάρθηκες δὲ μήτε κατ᾽ αὐτὸ τοῦτο προσάγειν, μήτε πιέζειν. καὶ ὧν ὀστέα μὴ μεγάλα ἄ-
πεισιν. ὧν δὲ μεγάλα, οὕτω ποιεῖν. πολλὴ γὰρ ἐμπύησις. καὶ ταῦτ᾽ οὐκ ἔτι οὕτως, ἀλλ᾽ ἀνέψυκται τῶν
ὑποστασίων εἵνεκα. Τὰ δὲ τοιαῦτα ὁπόσα. ἐξέσχε. καὶ εἴτε ἐμβληθῇ εἴτε μὴ, ἐπίδεσις μὲν, οὐκ ἐπι-
τήδειον. διάτασις δὲ, σφαῖραι ποιηθεῖσαι, οἷα πέδαι. ἡ μὲν παρὰ σφυρὸν, ἡ δὲ παρὰ γόνυ ἐς κνήμην.
πλατεῖαι. προσηνέες. ἰσχυραί. κρίκους ἔχουσαι. ῥάβδοι τε σύμμετροι κρανίης, καὶ μῆκος καὶ πάχος,
ὥς τε διατείνειν. ἱμάντια δὲ ἐξ ἄκρων ἀμφοτέρωθεν ἔχοντα εἰς τοὺς κρίκους ἐνδεδέσθαι. ὡς τὰ ἄκρα ἐς

τὰς σφαίρας ἐνστηριζόμενα διαναγκάζῃ. ἴησις δὲ πιστηρὴ θερμή. σχήματα καὶ ποδὸς θέσις. καὶ ἰ-
σχίου δίαιτα, ἀτρεκής. ἐμβάλλειν τὰ ὀστέα τὰ ὑπερίσχοντα αὐθημερὰ, ἢ δευτεραῖα. τεταρταῖα
δὲ ἢ πεμπταῖα, μή, ἀλλ' ἐπὴν ἰσχρὰ ἦ. ἡ δ' ἐμβολὴ τοῖσι μοχλικοῖσιν, ἢν τὸ ἐμβαλλόμενον τοῦ ὀστέου ἢν
μὴ ἔχῃ ἀποστήριξιν, ἀποπρίσαι τῶν κωλυόντων. ἀτὰρ καὶ ὡς τὰ ψιλωθέντα ἀποπέσῃ τε καὶ βρα-
χύτερα τὰ μέλεα. τὰ δὲ ἄρθρα, τὰ μὲν πλέον τὰ δὲ μεῖον ὀλισθάνει. καὶ τὰ μὲν μεῖον, ἐμβαλεῖν ῥᾴ-
διον. τὰ δὲ μέζους ποιεῖ τὰς κακώσιας. καὶ ὀστέων, καὶ νεύρων, καὶ ἄρθρων, καὶ σαρκῶν, καὶ σχη-
μάτων. μηρὸς δὲ καὶ βραχίων, ὁμοιότητα ἐκπίπτουσιν.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ἙΛΚΩ͂Ν.

Ἕλκεα ξύμπαντα, οὐ χρὴ τέγγειν, πλὴν οἴνῳ. ἢν μὴ ἐν ἄρθρῳ ᾖ τὸ ἕλκος, τὸ γὰρ ξη-
ρὸν τοῦ ὑγιέος. ἐγγυτέρω ἐστὶ καὶ τὸ ὑγρὸν, τοῦ μὴ ὑγιέος. τὸ γὰρ ἕλκος, ὑγρόν ἐστι. τὸ
δὲ ὑγιὲς, ξηρόν. ἀνεπίδετον δὲ ἐᾶν, ἄμεινόν ἐστιν, ὅτι γε μὴ καταπλάσσεται. οὐδὲ κα-
ταπλάσσειν ἐνδεχόμενόν ἐστιν ἔνια τῶν ἑλκέων. μᾶλλον δὲ τὰ νεόβρωτα τῶν πα-
λαιοτέρων καὶ τὰ ἐν τοῖσιν ἄρθροισιν ὀλιγοσιτέειν τε ὡς μάλιστα καὶ ὕδωρ ξυμφέ-
ρει πᾶσι τοῖσιν ἕλκεσι. μᾶλλον δὲ τοῖσι νεωτέροισι τῶν παλαιοτέρων. καὶ ὅ, τι ἄλλο φλεγμαίνει
ἕλκος, ἢ μέλλει. καὶ ὅτι σφακελίσαι κίνδυνος. καὶ τοῖσιν ἕλκεσι καὶ φλέγμασι, τοῖσιν ἐν τοῖσιν
ἄρθροισι. καὶ ὅκου σπασμὸς γενέσθαι κίνδυνος. καὶ τοῖσιν ἐν κοιλίῃ τρώμασι. πάντων δὲ μάλιστα,
τοῖσιν ἐν κεφαλῇ καὶ μηρῷ κατεαγεῖσι, καὶ ἄλλῳ ὅκου κάτηξις γένηται. ἑστάναι δὲ ἐν τῷ ἕλκει ἥκιστα
ξυμφέρει. καὶ μᾶλλον ἢν ἐν τῷ σκέλει ἔχῃ τὸ ἕλκος. ἀλλ' οὐδὲ καθῆσθαι οὐδὲ πορεύεσθαι. ἡσυχίη
δὲ καὶ ἀτρεμίη, ξυμφέρει μάλιστα. τὰ δὲ νεόβρωτα ἕλκεα πάντα, ἥκιστα ἂν φλεγμήνειεν αὐτά τε
καὶ τὰ περιέχοντα. εἴ τις διαπυήσει ὡς τάχιστα. καὶ τὸ πύον μὴ ἀπολαμβανόμενον ἀπὸ τοῦ ἕλκεος
τοῦ στόματος ἴσχοιτο. ἢ εἴ τις ἀποτρέποι ὅκως μὴ δὲ μελήσει διαπυῆσαι, πλὴν τοῦ ἀναγκαίου πύου ὀ-
λιγίστου. ἀλλὰ ξηρὸν εἶναι ὡς μάλιστα φαρμάκῳ μὴ περισκελεῖ. πυρῶδες γὰρ γίνεται, ἐπὴν φρί-
κη ἐπιγένηται. καὶ σφυγμός. φλεγμαίνει γὰρ τὰ ἕλκεα τότε, ὁκόταν διαπυῆσαι μέλλῃ. διαπυεῖ
δὲ, ἀλλοιουμένου τοῦ αἵματος καὶ θερμανθέντος, ἕως σαπὲν πύον γένηται τῶν τοιούτων ἑλκέων. ὅ-
ταν δοκέῃς δέεσθαι καταπλάσιος, οὐ χρὴ αὐτὸ τὸ ἕλκος καταπλάσσειν. ἀλλὰ τὰ περιέχοντα.
ὅκως τὸ πύον ἀποχωρέῃ, καὶ τὰ σκληρυνόμενα μαλαχθῇ. τῶν δὲ ἑλκέων, ὁπόσα μὲν ἂν ὀξεῖ βέλει
διατμηθῇ ἢ διακοπῇ, ἐνδέχεται ἔναιμον φάρμακον. καὶ τὸ κωλῦον διαπυεῖν ἀναξηραῖνόν τι. ἢ τις
ὑπὸ τοῦ βέλεος ἐθλάσθη καὶ ἐκόπη σάρξ. ταύτην δὲ ἰητρεύειν, ὅκως διάπυος ὡς τάχιστα γένηται.
ἧσσον τε γὰρ φλεγμαίνει, καὶ ἀνάγκη τὰς σάρκας τὰς φλασθείσας καὶ κοπείσας σαπείσας καὶ
πύον γενομένας, ἐκτακῆναι. ἔπειτα βλαστάνειν νέας σάρκας. ἕλκει νεοτρώτῳ παντὶ, πλὴν ἐν
κοιλίῃ ξυμφέρει, αἷμα ποιέειν, ἀπορρέειν πυκνὰ, ὅκως ἂν δοκέῃ καιρὸς εἶναι. καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν
ἑλκέων τῶν περιεχόντων τὸ ἕλκος. ἄλλως τε καὶ ἢν ἐν κνήμῃ ᾖ τὸ ἕλκος. ἢ ἐν δακτύλῳ ποδὸς ἢ
χειρός. μᾶλλον ἢ ἄλλοθι τοῦ σώματος. γίνεται γὰρ ἀπορρέοντος τοῦ αἵματος, ξηρότερα καὶ μείονα
ἰσχναινόμενα. κωλύει μὲν γὰρ μάλιστα τὰ τοιαῦτα ἕλκεα ὑγραίνεσθαι. ἔπειτα δὲ καὶ τὰ σύμπαν-
τα αἵματος σηπεδὼν, καὶ ἐξ αἵματος μετάστασις γένηται. ξυμφέρει δὲ μετὰ τὴν τοῦ αἵματος ἀ-
πόρροιαν, ἐπὶ τῶν τοιούτων ἑλκέων. καὶ σπόγγον ἐπιδεῖν, πυκνὸν καὶ μαλθακὸν τετμημένον. ξηρό-
τερον ἢ ὑγρότερον. ἢ ἐπὶ τῷ σπόγγῳ ἄνωθεν φύλλα ἰσχνὰ τίθεσθαι. ἔλαιον δὲ καὶ ὅσα μαλθακώ-
δεα, ἢ ἐλαιώδεά ἐστι φάρμακα, οὐ ξυμφέρει τοῖσι τοιούτοισιν ἕλκεσιν, ἢν μὴ πάνυ ἤδη πρὸς ὑγείην
τείνῃ. οὐδὲ τοῖσι νεοτρώτοισιν ἕλκεσι ξυμφέρει ἔλαιον, οὐδὲ μαλθακώδεα, οὐδὲ στεατώδεα φάρμακα.
ἄλλως τε καὶ ὅτι ἂν δέηται ἕλκος πλείονος καθάρσιος. τὸ δὲ ξύμπαν εἰπεῖν, ἐλαίῳ τὴν χρίσιν ποιέε-
σθαι, καὶ ἐν θέρει καὶ ἐν χειμῶνι, πρὸς ἃ τῶν τοιούτων φαρμάκων δεόμεθα. Ὑποκάθαρσις τῆς
κάτω κοιλίης ξυμφέρει τοῖσι πλείστοισι τῶν ἑλκέων καὶ ἐν τρώμασιν ἐν κεφαλῇ ἐοῦσι, καὶ ἐν κοι-
λίῃ, καὶ ἐν ἄρθροισι, καὶ ὅσα σφακελίσαι κίνδυνος. καὶ ὅσα ῥαπτὰ, καὶ τοῖσιν ἐσθιομένοισι καὶ ἑρ-
πυστικοῖσι. καὶ τοῖσιν ἄλλως πεπαλαιωμένοισιν ἕλκεσι. καὶ ὅπῃ ἂν μέλλῃ ἐπιδεῖν, οὐ χρή. οὐδ' ἐμ-
πλάσσειν τὰ φάρμακα, πρὶν ἂν πάνυ ξηρὸν ποιήσῃς τὸ ἕλκος. τότε δὲ δεῖ προστιθέναι, ἀνασπογγί-
ζειν δὲ τὸ ἕλκος πολλάκις σπόγγῳ. καὶ αὖθις ὀθόνιον ξηρὸν καὶ καθαρὸν προσίσχων πολλάκις. οὕτω δὲ
ἐπιθεὶς τὸ φάρμακον τὸ δοκέον ξυμφέρειν, ἐπιδεῖν, ἢ μὴ ἐπιδεῖν, ἕλκεσι τοῖσι πλείστοισιν. ὥρη ἡ
θερμοτέρη, ξυμφορωτέρη τοῦ χειμῶνος, πλὴν τοῖσιν ἐν κεφαλῇ καὶ κοιλίῃ. μᾶλλον δὲ ἡ ἰσημε-
ρινή. τὰ ἕλκεα ὁκόσα ἂν καθαρθέντα, καλῶς τε καὶ ἐς τὸ δέον αἰεὶ, ἐπὶ τὸ ξηρότερον τρέπηται τὴν
βλάστησιν. ταῦτα δὲ οὐχ ὑπερσαρκέει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἢν ὁκόθεν οὖν ὀστέον ἀφίστηται, ἢ καυθὲν, ἢ

τριφθὲν, ἢ ἄλλῳ τῳ τρόπῳ, τῶν ἑλκέων τούτων αἱ οὐλαὶ, κοιλότεραι γίνονται. ἕλκεα οὐ κεκαθαρμένα, οὐκ ἐθέλει ξυνιέναι, ξυναγόμενα, οὐδ' αὐτόματα ξυνέρχεται. ὧν τὰ περιέχοντα φλεγμαίνει τοῦ ἕλκεος, ἐς ἂν μὴ παύσηται τῆς φλεγμασίης, οὐκ ἐθέλει ξυνιέναι. οὐδὲ ὧν τὰ περιέχοντα τοῦ ἕλκεος μελανθῇ, καὶ αἵματος σηπεδόνι ἢ καὶ κιρσοῦ παρέχοντος τὴν ἐπίρροιαν τοῦ αἵματος. οὐδὲ ταῦτα ἐθέλει ξυνιέναι, ἢν μὴ τὰ περιέχοντα τοῦ ἕλκεος, ὑγιέα ποιήσῃς. Τῶν ἑλκέων τὰ κυκλοτερέα, ἢν ὑπόκοιλα ᾖ, ἐν κύκλῳ πάντῃ ἐπιτάμνειν χρὴ, τὰ ἀφεστεῶτα. ἢ πάντα ἢ τὰ ἡμίσεα τοῦ κύκλου. κατὰ μῆκος τῆς φύσιος τοῦ ἀνθρώπου, ἐπὶ παντὶ ἕλκει ἐρυσιπέλατος ἐπιγενομένου, κάθαρσιν δεῖ ποιέεσθαι τοῦ σώματος. ἐφ' ὁπότερα ἂν ξυμφέρει τῷ ἕλκει, εἴτε ἄνω εἴτε κάτω, ὅτῳ ἂν οἴδημα γένηται παρὰ τὸ ἕλκος. ἀφλεγμάντου ἐόντος τοῦ ἕλκεος, χρόνῳ ὕστερον, τίνου ὑπόστασιν ἴσχει τὸ οἴδημα. καὶ ὅτι ἂν τῇ φλεγμασίῃ, οἰδῆσαν μὴ καθίσηται, τῶν ἄλλων καθισαμένων, ὅσα ἅμα ἤρξατο φλεγμαίνειν καὶ οἰδίσκεσθαι, καὶ τοῦτο κίνδυνος, μὴ δι' ἅμα ξυνιέναι. ὅσα δὲ πιπτόντων, ἢ ἄλλῳ τῳ τρόπῳ διακόπτεται. καὶ θλᾶται καὶ ἀνοιδίσκεται. τὰ περιέχοντα τὸ ἕλκες, καὶ διαπυήσαντα πύον ἀπὸ τῶν οἰδημάτων, ἀποχωρέει κατὰ τὸ ἕλκος τῶν τοιούτων ὅτι ἂν δοκέῃ δέεσθαι καταπλάσιος, οὐ χρὴ αὐτὸ τὸ ἕλκος καταπλάσσειν. ἀλλὰ τὰ περιέχοντα. ὅκως τὸ πύον ἀποχωρέῃ, καὶ τὰ σκληρυνόμενα λαπαχθῇ. ἐπειδὰν δὲ λαπαχθῇ καὶ ἡ φλεγμασίη παύσηται. ἔπειτα ἀφεστηκότα σπόγγους, ἐπιδέων προσιστάναι. ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ ὑγιέος ὀλίγον προσχωρέων. ἐπὶ δὲ τῷ σπόγγῳ ἄνωθεν, φύλλα ἐπέσω συχνά. ὅτι δ' ἂν μὴ δύνηται προσιέναι ἡ σὰρξ ὑγρὴ ἐοῦσα, αἰτίη ἐστὶ ταύτην ἐκβάλλειν. ἢν ὑπὸ βαθείῃ ὑπερέχῃ τὸ ἕλκος ἢ κατ' ἄμφω, καὶ ἐκ τῆς ἐπιδέσιος, καὶ ἐκ τοῦ προσπεσόντος ὑποκυρσοῦται. τὸ δὴ τοιοῦτον, αὖτις τάμνειν πρὸς μήλην ἢν ἐνδέχηται εὔροον, ἀπὸ τοῦ στόματος τὸ ἕλκος ἀνατάμνειν, ὅπῃ ἂν δοκέῃ καιρὸς εἶναι. καὶ οὕτως ἰητρείην προσφέρειν, ὁκοίης δ' ἂν δοκέῃ προσδέεσθαι. ὡς δὲ τὰ πολλὰ ἐπὶ παντὶ ἕλκει ὅτι ἂν κοιλίην ἔχῃ πρὸς τὸ ἰθὺ καταφανέα ἰδεῖν οἰδήματος μὴ προσεόντος. ἢν μὲν ἐν αὐτῷ σηπεδὼν, ἢ ἡ σὰρξ ὑπερμυδῶσα ᾖ ὑπερπρήσαι, τοῦτο τὸ ἕλκος καὶ τὰ περιέχοντα τὸ ἕλκος, ἰδεῖν μέλαινα ὑποπέλια. καὶ τῶν ἐσθιομένων ἑλκέων, ὅπῃ ἂν φαγέδαινα ἐνῇ. ἰσχυρότατά τε νέμεται καὶ ἐσθίει. ταύτῃ τοῦ ἕλκεος τὸ περιέχον, χροιὴν ἕξει μέλαιναν ὑπόπελιον. καταπλάσματα οἰδημάτων καὶ φλεγμασίης τῆς ἐν τοῖς περιέχουσιν. ἡ ἑφθὴ φλόμος, καὶ τῆς τριφύλλου τὰ φύλλα ὠμά. καὶ τοῦ ἐπιπέτρου τὰ φύλλα. ἑφθὰ, καὶ τὸ πόλιον. ἢν δὲ καὶ καθαίρεσθαι δέῃ τὸ ἕλκος, πάντα μὲν καὶ ταῦτα καθαίρει. ἀτὰρ καὶ τῆς συκῆς τὰ φύλλα καὶ τῆς ἐλαίης, καὶ τὸ πράσιον, ἕψειν δὲ ταῦτα πάντα, μάλιστα δὲ τούτων ἕψειν, τὸν ἄγνον, καὶ τὴν συκῆν καὶ τὴν ἐλαίην, καὶ τῆς σίδης τὰ φύλλα ὡσαύτως ἑψεῖν, ὠμοῖσι δὲ τοῖσι δεῖ χρέεσθαι. τῆς μαλάχης τὰ φύλλα, τρίβων ξὺν οἴνῳ. καὶ τοῦ πηγάνου τὰ φύλλα. καὶ τῆς ὀριγάνου χλωρῆς. πᾶσι τούτοισι χρὴ τοῦ λίνου τὸν καρπὸν φρύξαντα καὶ κόψαντα ὡς λειότατον μιγνύναι. ὅκου δὲ ἐρυσίπελας κίνδυνος ἐφ' ἕλκεσι γενέσθαι, τῆς ἰσάτιδος τὰ φύλλα τρίβων, ὠμὰ καταπλάσσειν σὺν τῷ λίνῳ, ἢ τὸ λίνον δεύων στρύχνου χυλῷ, ἢ ἰσάτιδος καταπλάσσειν. Ὅταν δὲ τὸ ἕλκος καθαρὸν μὲν ᾖ, φλεγμαίνει δὲ τό τε ἕλκος, καὶ τὰ περιέχοντα τοῦ ἕλκεος, φακὸν ἐν οἴνῳ ἑψήσας καὶ τρίψας λεῖον, ἐλαίῳ ὀλίγῳ φυρήσας καταπλάσσειν ἐπιδεῖν. καὶ τοῦ κυνοσβάτου ἑψήσας τὰ φύλλα ἐν ὕδατι τρίψας λεῖα καταπλάσσειν. ὀθόνιον ὑποτείνας λεπτὸν, καθαρόν. οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ τέγξας. καὶ ὅταν ξυνάγειν βούλῃ τοῦ κυνοσβάτου τὰ φύλλα, ὥσπερ τὸν φακὸν σκευάζειν. σαυρίδιον. οἶνος καὶ λίνου καρπὸς παραμίγνυται λεπτὸς καὶ τόδε ὁ τοῦ λίνου καρπὸς, καὶ ἄγνος ὠμὸς, καὶ μηλέα στυπτηρίη, ὄξει ταῦτα δευθέντα. Ὄμφακα λευκὴν, ἐς χαλκεῖον θλίψας ἐρυθρόν. διηθμοῦ πρὸς ἥλιον τιθέναι τὰς ἡμέρας. τὰς δὲ νύκτας αἴρειν, ὅκως μὴ δροσίζηται. ἀνατρίβειν δὲ τῆς ἡμέρης ἀπαύστως, ὡς ὁμαλῶς ξηραίνηται. καὶ ἀπὸ τοῦ χαλκείου ὡς ὅτι πλεῖστον ἀναλαμβάνειν. τιθέναι δὲ ἐς τὸν ἥλιον τοσοῦτον χρόνον, ἐς ἂν παχὺ γένηται, ὥσπερ μέλι. ἔπειτα ἐς χύτρην χαλκῆν ἐγχέας, καὶ μέλι ὡς κάλλιστον, καὶ οἶνον γλυκὺν, ἐναφεψήσας πρότερον ῥητίνην τερμινθίνην, ἕψειν δὲ τὴν ῥητίνην ἐν τῷ οἴνῳ, ἕως ἂν σκληρὴ γένηται ὥσπερ μέλι ἑφθόν. ἔπειτα τὴν μὲν ῥητίνην ἐξελεῖν. τὸν δὲ οἶνον ξυγχέαι. ἔστω δὲ πλεῖστος μὲν ὁ χυλὸς τῆς ὄμφακος. δεύτερος δὲ ὁ οἶνος. τρίτον δὲ τὸ μέλι. καὶ σμύρναν, τὴν στακτήν. καὶ ἄλλως, ὡς βελτίστην τρίψας λείην καὶ δέεσθαι τοῦ οἴνου τοῦ αὐτοῦ, παρεγχέοντα κατ' ὀλίγον. ἔπειτα ἕψειν αὐτὴν ἐφ' ἑαυτῆς τὴν σμύρναν ξὺν τῷ οἴνῳ ἀνακινέοντα. ὅταν δὲ δοκέῃ ἤδη καλῶς ἔχειν τὸ πάχος, ξυγχέαι ἐς τὸν χυλὸν τῆς ὄμφακος. καὶ νίτρον ὡς ἄριστον φρύξας, ἡσύχως μιγνύναι ἐς τὸ φάρμακον. καὶ ἄνθος χαλκοῦ, ἔλασσον τοῦ νίτρου. ταῦτα δὲ ἐπειδὰν μίξῃς, ἕψει, μὴ ἔλασσον τριῶν ἡμερέων.

Ἕτερον. Ξύλοισι συκίνοισιν ὡς ὀλίγον ὑποκαίοντα, ἢ ἀνθραξὶν ὡς μὴ φρύγηται. καὶ ἐμβαλλόμενα πάντα, ἄνυδρα ἔστω. καὶ τὰ ἑλκέα μὴ τεγγέσθω, ὅπῃ ἂν ἐπαλείφηται τοῦτο τὸ φάρμακον. χρῆσθαι δὲ τούτῳ τῷ φαρμάκῳ, πρὸς τὰ πεπαλαιωμένα ἕλκεα. καὶ πρὸς τὰ νεότρωτα. καὶ ἐς πόσθιον, καὶ ἐς κεφαλῆς ἕλκεα καὶ ὠτός. Φάρμακον πρὸς παλαιὰ καὶ νεότρωτα ἕλκεα.

Τῶν αὐτέων ἑλκέων, χολὴ βοὸς ξηρή. μέλι ὡς κάλλιστον. οἶνος λευκός. ἀναφεψῆσαι δὲ ἐν αὐτῷ, λω-
τοῦ τορνεύματα. λιβανωτός. σμύρνη. ἴση. κρόκος ἴσος. ἄνθος τε χαλκοῦ. ὁμοίως δὲ ὑγρῶν, οἶνος πλεῖ-
στος. μέλι δεύτερον. ὀλίγιστον ἡ χολή. Ἕτερον. Οἶνος. μέλι κέδρινον, ὀλίγον. τὰ δὲ ξηρὰ, ἄνθος
χαλκοῦ. σμύρνα. σίδιον αὖον. Ἕτερον. Ἄνθος χαλκοῦ. ὀπτὸν ἡμιμοίριον. σμύρνης, δύο ἡμιμοί-
ρια. κρόκου τρεῖς μοῖραι. μέλι ὀλίγον σὺν οἴνῳ ὀπτώμενα. Ἕτερον. Λιβανωτοῦ μοῖρα. κηκῖδος μοῖ-
ρα. κρόκου τρεῖς. τούτων ἕκαστον ξηρὸν τρῖψαι ὡς λειότατον. ἔπειτα μίξας, τρίβειν ἐφ' ἡλίῳ
ὡς θερμοτάτῳ, παραχέων χυλὸν ὄμφακος, ἕως ἂν ἰξώδες γένηται, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. ἔπειτα ἐν
οἴνῳ αὐστηρῷ μέλανι εὐώδεϊ παραχέειν κατ' ὀλίγον δίεσθαι. Ἕτερον. Ἐν οἴνῳ γλυκεῖ ἑψεῖν,
λευκῷ, πρίνου ῥίζας. ἐπειδὰν δοκέῃ καλῶς ἔχειν, ἀποχέας τοῦ οἴνου δύο μοίρας, ποιῆσαι τοῦδε.
καὶ ἀμοργαίου ἐλαίου ὡς ἀνυδροτάτου μοῖραν μίαν. ἔπειτα ἑψεῖν, ἀνακινέων ὡς μὴ φρυγῇ μαλ- 10
θακῷ πυρὶ, ἕως ἂν δοκέῃ τοῦ πάχεος καλῶς ἔχειν. Ἕτερον. Τὰ μὲν ἄλλα, τὰ αὐτά. ἀν-
τὶ δὲ τοῦ οἴνου, ὄξος ὀξύτατον ἔστω λευκόν. ἐμβάψαι δὲ ἐς αὐτὸ, εἴρια ὡς οἰσυπώδεα. κἄπειτα δεύ-
σας τῇ ἀμόργῃ, ἑψεῖν. καὶ ὀπὸν ἐρινεοῦ, ξυγχέαι. καὶ στυπτηρίην μηλείην, καὶ νίτρον. καὶ ἄνθος χαλ-
κοῦ, μίξαι ὀπτὰ ἀμφότερα. τοῦτο μᾶλλον τοῦ προτέρου καθαίρει τὰ ἕλκεα. ξηραίνει δὲ τὸ πρότε-
ρον οὐχ ἧσσον. Ἕτερον. Τὰ εἴρια βάψαι ὡς ἐν ὀλιγίστῳ ὕδατι. ἔπειτα οἶνον ξυγχέας μέρος τρί-
τον, ἑψεῖν ἕως ἂν καλῶς ἔχῃ τὸ πάχος, ἀπὸ τῶνδε διαπυΐσκεσθαι ἄρξεται τὰ νεότρωτα τάχιστα.
Ἄλλο. Ἄρον ξηρὸν ἐπιπάσσειν. καὶ σέλλειν κράδης ἐν ὀπῷ φλοιὸν χλωρὸν τρίβων ἐν οἴνῳ.
ἐν σέλλειν, καὶ αὖθις οἶνον αὐτὸν καὶ ξὺν μέλιτι. Ἕτερον. Ὄξος ἀφεψῶν, λωτοῦ τορνεύματα.
ἔστω δὲ λευκὸν τὸ ὄξος. κἄπειτα μίξαι ἀμόργην ἐλαιέων, καὶ ὀῤῥὸν πίσσης ὠμόν. καὶ ἀπαλείφειν
καὶ καταστάζειν. καὶ ἐπιδεσμεῖν. ξηρὰ ἀποτρέπει τὰ νεότρωτα διαπυΐσκεσθαι. ἢ ὄξει ἀπονίψας, 20
οἴνῳ ἀποσπογγίσας. Ἄλλο. Τὸν μόλιβδον τὸν λεῖον ξὺν τῇ σποδῷ τῇ κυπρίῃ λεανθέντα ἐπι-
πάσσειν. καὶ τοῦ λωτοῦ τὰ ἰχθυήματα ἐπιπάσσειν. καὶ τὴν λεπίδα τοῦ χαλκοῦ. καὶ τὴν στυπτηρίην
καὶ τὴν χαλκῖτιν μετὰ τοῦ χαλκοῦ. καὶ μούνην. καὶ μετὰ τῶν τοῦ λωτοῦ ἰχθυημάτων. καὶ ἄλλως, ὅ-
ταν δέηται ξηροῖσι τοῖσι τοιούτοισι χρέεσθαι. καὶ τῇ σποδῷ τῇ ἰλλυριώτιδι λείῃ μετὰ τῶν ἰχθυη-
μάτων. καὶ αὐτοῖσι μούνοισιν ἰχθυήμασι. καὶ ἄνθη ἀργύρου μούνη, ὡς λειοτάτη. καὶ τὴν ἀριστολο-
χίην, ξύων τε καὶ τρίβων λίην ἐπιπάσσειν. Ἕτερον ἔναιμον. Σμύρνα. λιβανωτός. κηκὶς.
ἰός. ἄνθος χαλκοῦ ὀπτόν. στυπτηρίη αἰγυπτίη ὀπτή. οἰνάνθη. οἰσυπίδες. μολύβδαινα. τούτων ἴσον ἑκά-
στου ἡ δίεσις σὺν οἴνῳ ὥσπερ τὸ πρότερον. καὶ ἄλλη ἐργασίη κατὰ τὰ αὐτά. ὄξος ὡς ὀξύτατον λευ-
κόν. μέλι. στυπτηρίην αἰγυπτίην. νίτρον ὡς ἄριστον. ἡσύχως φρύξας, χολῆς ὀλίγῳ συνέψει. τοῦτο
τὰ ὑπερσαρκέοντα καθαίρει καὶ κοιλαίνει, καὶ οὐ δάκνει. Ἄλλο. Ποίη ἡ μικρόφυλλος ἣ ὄνο- 50
μα παρθένιον. τὸ μικρόφυλλον, ἢ τὰ θύμια τὰ ἀπὸ τοῦ ποσθίου ἀφαιρεῖ. καὶ στυπτηρίη ἡ χαλκῖτις,
καὶ μηλιάδος ὠμῆς, ἐλατήριον λεπτὸν ξηρὸν προσεῖλαι καὶ τὸ σίδιον λεπτὸν ξηρὸν ὡσαύτως. πλη-
ροῖ δὲ μάλιστα τὰ κοῖλα τὰ καθαρὰ, ποίη, ἧ λατὼ πυρὸς οὔνομα. ἔστι δὲ πιτύροισιν ὁμοίη. ὅταν αὐαίνη-
ται. μικρὸν τὸ φύλλον, ὥσπερ καὶ τὸ τῆς ἐλαίης, καὶ μακρότερον. καὶ πρασίου τὸ φύλλον, σὺν ἐ-
λαίῳ. Ἕτερον. Ἰσχάδος, τὸ εἴσω, τὸ πῖαρ, τὸ μελιτοειδὲς, ὡς ξηροτάτης, ὕδατος δύο μοίρας.
καὶ λίνου καρπὸν φρύξας μὴ σφόδρα ὡς λεπτοτάτου μοῖραν μίαν. Ἄλλο. Τῆς ἰσχάδος. καὶ
ἄνθος χαλκοῦ ὀλίγον λεπτόν. καὶ συκῆς ὀπόν. τὸ δὲ ἐκ τῆς ἰσχάδος, χαμαιλέων μέλας. χολὴ βοὸς
ξηρή. τὰ μὲν ἄλλα τὰ αὐτά. τὰ δὲ, ξηρά. κάρδαμον λεπτόν. ὠμόν. ἐρύσιμον. ἑκατέρου ἴσον. τῆς δὲ
ἰσχάδος δύο μέρη, λίνου καρποῦ, δύο μοίρας. ὀπὸν συκῆς. ὅταν τούτων τινὶ χρέῃ τῶν φαρμάκων,
σπλήνας ἄνωθεν ὀξηροὺς ἐπιθεὶς, σπόγγον ἄνωθεν τῶν σπληνῶν ἐπίθες, καὶ ἐπίδει. καὶ προσπιέ- 40
σαι ὀλίγῳ μᾶλλον. τὰ δὲ περιέχοντα ἢν φλεγμαίνῃ, ὅ, τι ἂν δοκέῃ ξυμφέρειν, περιπλάσσειν.
ἢν βούλῃ ὑγρῷ χρέεσθαι, καὶ τὸ καθαρτικὸν φάρμακον ἐπαλείφειν. ἐπιδεῖν δὲ ὥσπερ τὰ πρότε-
ρα γέγραπται, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. ἔστι δὲ ἐκ τῶνδε τὸ φάρμακον ποιεύμενον. ἐλλεβόρου μέλα-
νος. σανδαράχης λεπίδος. μολίβδου κεκλιμένου, σὺν πολλῷ θείου ἀῤῥενικοῦ κανθαρίδος. τούτῳ ὁ-
ποίῳ δοκέει συντεθέντι χρῆσθαι. ἡ δὲ δίεσις, κεδρίνῳ ἐλαίῳ. ἐπειδὰν δὲ ἅλις ἔχῃ ἐπαλείφοντι
ἐκβάλλειν τὸ φάρμακον. ἐπιπλάσσων. ἄρτον ἑφθὸν, λεῖον. ἢ τρίβων ξηρὸν, τῷ μέλιτι δεύων, καὶ
ἢν ξηρῷ χρῇ τῷ καθαρτικῷ, τούτων χρὴ ἀφεστάναι τὸ φάρμακον ἐπιπλάσσων. ποιέει δὲ τὸ ξηρὸν ἀπὸ
τοῦ ἐλλεβόρου μόνου καὶ τῆς σανδαράχης. Ἕτερον ὑγρόν. Ποίη, ἧς τὸ φύλλον ὅμοιον ἄρῳ τὴν φύ-
σιν. λευκὸν δέ. χνοῶδες κατὰ κισσοῦ φύλλον τὸ μέγεθος. αὕτη ἡ ποίη, σὺν οἴνῳ ἐπιπλάσσεται. ἢ τοῦ
πρίνου τὸ περὶ τὸ στέλεχος τρίψας σὺν οἴνῳ, ἐπίπλασσε. Ἕτερον. Ὄμφακος χυλός. ὄξος ὡς 50
ὀξύτατον. ἄνθος. χαλκοῦ. νίτρον. ὀπὸς ἐρινεοῦ. ἐς ὄμφακος χυλόν. στυπτηρίην τε ἐμβάλλειν, ὡς λειο-
τάτην καὶ θεῖναι ἐν χαλκῷ ἐρυθρῷ ἐς ἥλιον καὶ ἀνακινέειν. καὶ ἀνελεῖν ὅταν δοκέῃ καλῶς ἔχειν τὸ
πάχος. Ἐναίμακτα ξηρὰ τάδε. Ἐλλέβορος μέλας. ὡς λειότατος ἐπιπάσσεται, ἕως ἂν τι τοῦ
ὑγροῦ ἐνέῃ, καὶ νεμομένου. ἐπίδεσις δὲ ἡ αὐτή. ἥπερ ἐπὶ τοῖσιν ἐμπλάστροισιν. Ἕτερον ὁμοίως.

Ἄλλος. χόνδρους ὡς ξηροτάτους, ἐς χυτρίδιον χάλκεον ἢ κεραμεοῦν καινὸν ἐμβάλλειν, ἴσους ὡς μάλιστα τὸ μέγεθος, μὴ ἀθρόους. καὶ μέλι ὡς κάλλιστον διπλάσιον τῶν ἁλῶν ἐνστάξας ἐπιχέαι ἐπὶ τοὺς ἅλας. ἔπειτα ἐπιθεῖναι ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας τὸ χυτρίδιον, καὶ ἐᾶν ἕως ἂν κατακαυθῇ πᾶν. ἔπειτα ἀνασπογγίσας τὸ ἕλκος καὶ ἐκκαθήρας, ἐπιδῆσαι ὡς πρὸ τὸ πρότερον. καὶ πιέζειν ὀλίγῳ μᾶλλον. τῇ δ' ὑστεραίῃ, ὅπῃ ἂν μὴ λάβηται τὸ φάρμακον, ἐπιπάσας, προσπιέζειν καὶ ἐπιδεῖν. ὅταν δὲ βούλει ἀφιστάναι τὸ φάρμακον, ὄξος θερμὸν ἐπιχέειν, ἕως ἂν ἀποστῇ. καὶ αὖθις τὰ αὐτὰ ποιέειν, ἢν δέηται ἀνασπογγίσας. Ἄλλο ξηρὸν δάκνον. Μίσυος ὡς λειοτάτου ἐπιπάσσειν, ἐπὶ τὰ ὑγρὰ καὶ σαπρὰ, καὶ ἄνθος λεπτὸν, μὴ παντελῶς λεῖον. Ἄλλο ξηρὸν ὁμοίως δάκνον. Ἀνασπογγίσας ὡς οἰσυπωδέστατα εἴρια, ἐπ' ὀστράκου κατακαῦσαι σποδιῷ, προσίσχων ἕως ἂν πάντα κατακαύσῃς. τοῦτο λεῖον τρίβων καὶ ἐπιπάσσων, τὴν αὐτὴν ἐπιδεῖν ἐπίδεσιν. Ἕτερον ξηρὸν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἑλκέων. Χαμαιλέων μέλας. στυπτηρίη ἢ τῷ ὀπῷ τῆς συκῆς δεδευμένη. λειαίνειν δὲ ὀπτὴν, καὶ ἀγχοῦ σμίγειν. ἀναγαλλὶς καὶ στυπτηρίη αἰγυπτίη ὀπτὴ, ἐπίπαστον ἐρχομένιον ἐπιπάσσειν. πρὸς δὲ τὰς νομὰς στυπτηρίη ἥ τε αἰγυπτίη ὀπτὴ καὶ ἡ μηλείη. πρότερον δὲ ἀπονίψασθαι ὀπῷ καὶ ἀνασπογγίσαι. καὶ ἡ χαλκῖτις στυπτηρίη ὀπτή. ὀπτᾶν δὲ ἕως ἂν φλογοειδὴς γένηται. Τῶν παλαιῶν ἑλκέων τῶν ἐν τοῖσιν ἀντικνημίοισι γινομένων. αἱματώδεα δέ τοι γίνεται καὶ μέλανα. Μελιλώτου ἄνθος τρίψας, μέλιτι φυρῶν, ἐπιπλάσσων χρῆσθαι. ἐπὶ νεῦρα δὲ διατμηθέντα, ἐπιδεῖν, μυρσίνης ἀγρίης ῥίζας κόψας καὶ διαττήσας, καὶ φυρήσας ἐλαίῳ. καὶ τὴν ποίην τὴν πεντάφυλλον. λευκὴ δέ ἐστι καὶ χλοώδης, καὶ ὑψηλοτέρα ἀπὸ τῆς γῆς. ἢ τὸ μέλαν πεντάφυλλον. ταύτην τρίψας ἐν ἐλαίῳ ἐπιδεῖν. ἀπολύειν δὲ τριταῖον μαλθακώδεα. τοῖσι δὲ χρὴ τοῖσι φαρμάκοισι χρῆσθαι ἐν χειμῶνι μᾶλλον, ἢ ἐν θέρει.

Φάρμακα μαλθακώδεα, ἃ καὶ οὐλὰς καλὰς ποιέει. Σκίλλης τὸ ἔσω τὸ μυξῶδες τρίψας, ἢ πυκνῷ σὺν συείῳ στέατι νέῳ, ὀλίγον ἔλαιον καὶ ῥητίνης ὀλίγον, καὶ ψιμυθίου. καὶ στέαρ χηνὸς, καὶ συὸς νέον, καὶ σκίλλαν, καὶ ἔλαιον ὀλίγον. κηρὸς ὡς λευκότατος, στέαρ πρόσφατον καθαρόν. ἢ σκίλλαν. ἔλαιον λευκόν. ῥητίνης ὀλίγον. κηρόν. στέαρ συὸς παλαιὸν καὶ νέον. καὶ ἔλαιον. καὶ ἰὸς καὶ σκίλλα. καὶ ῥητίνη. ἔστω δὲ δύο μοῖραι τοῦ παλαιοῦ στέατος πρὸς τὸ νέον. τῶν δὲ ἄλλων ὁκόσον δοκέῃ καιρὸς εἶναι. στέαρ συῶν τήξας πρόσφατον ἀποχέας εἰς ἕτερον χυτρίδιον. καὶ τῆς μολυβδαίνης τρίψας ὡς λειότατον διαττήσας, συμμίξας, ἕψειν, καὶ κινέειν τὸ πρῶτον. ἕψειν δὲ, ἕως ἂν ἐπισταχθὲν ἐπὶ γῆς πήγνυται. ἔπειτα καθελὼν ἀποχέαι τὸ ἄλλο, πλὴν τῆς λίθου τῆς ὑποστάσης. καὶ ἐμβάλλειν ῥητίνην καὶ ἀνακινέειν. καὶ κέδρινον ἔλαιον ὀλίγον ξυμμίξας τὸ ἀφηρημένον, πᾶσι χρὴ τοῖσι μαλθακοῖσιν ὅκου ἂν ῥητίνην ξυμμιγνύῃς, ἐπειδὰν ἀφέλῃς ἀπὸ τοῦ πυρὸς τὸ φάρμακον ἐᾶν θερμὸν ἔτι ἐὸν, καθεὶς τὴν ῥητίνην κινέειν. Ἕτερον. Στέαρ συὸς παλαιὸν, καὶ κηρὸς, καὶ ἔλαιον. τὰ δὲ ξηρὰ ἰχθυήματα τοῦ λωτοῦ. λιβανωτός. μολύβδαινα. ἤγουν τοῦ μὲν μοῖρα, καὶ τῆς δὲ μοῖρα, καὶ τοῦ ἰχθυήματος μοῖρα. ἔστω δὲ τοῦ παλαιοῦ στέατος, δύο μοῖραι. κηροῦ δὲ μία. καὶ νέου στέατος μία. Ἕτερον. Ἡ στέαρ μόνον παλαιὸν ὕειον. σὺν τῷδε, στέαρ αἰγὸς πρόσφατον. ὡς ἥκιστα ἔξω τῶν ὑμένων κατακαθήρας μακρὰ, τρίψας ἢ κατακόψας λεῖα, ἔλαιον παραχέειν, καὶ παραπάσσειν τὸν μόλιβον, ξὺν τῇ σποδῷ. καὶ λωτοῦ ἰχθυημάτων τὸ ἥμισυ. Ἕτερον. Στέαρ αἰγός. σποδὸς χαλκῖτις. κυανέη. ἔλαιον.

Περὶ πυρικαύστου. Ἕψειν χρὴ πρίνου ῥίζας ἁπαλὰς, ὧν εἰ ὁ φλοιὸς ἐστὶ παχύτατος καὶ χλωρότατος, κατατάμων μικρὰ, οἶνον λευκὸν ἐπιχέας, μαλθακῷ πυρὶ καθεψεῖν, ἕως ἂν δοκέῃ καλῶς ἔχειν τὸ πάχος, ὡς ὑπαλειπτὸν, καὶ ἐν ὕδατι τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἕτερον μὴ δάκνον. Ὑὸς στέαρ μόνον παλαιὸν ὑπαλείφειν, τήξας αὐτὸ ἄνωθεν διὰ τῆς σκίλλης, τὴν ῥίζαν διαιρῶν καὶ προστιθεὶς καταδεῖν. τῇ δὲ ἑξῆς ἐπαιονᾶν. τήξας, στέαρ τε ὑὸς παλαιὸν, καὶ κηρὸν καὶ ἔλαιον συμμίξας, καὶ λιβανωτὸν, καὶ λωτοῦ ἰχθυήματα, καὶ μίλτον τούτῳ ὑπαλείψας. ἄρου φύλλα ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ἑψήσας, προστιθεὶς καταδεῖν. Ἕτερον. Ἐπειδὰν τῷ συείῳ στέατι ὑπαλείψῃς τῷ παλαιῷ, καταλείφειν ἀσφοδέλου ῥίζας ἐν οἴνῳ τρίψας καὶ λειώσας. Ἕτερον. Τήξας στέαρ συὸς παλαιὸν, συμμίξας ῥητίνῃ καὶ ἀσφάλτῳ, καὶ αὐτὸ ἐπαλείψας ἐς ὀθόνιον θερμήνας πρὸς πῦρ ἐπιθεὶς, ἐπιδεῖν.

Ὅταν ἐν τῷ νώτῳ ὑπὸ πληγέων ἢ ἄλλως ἕλκος γένηται, τῇ σκίλλῃ δεέφθω, τρίψας καὶ ἐπ' ὀθόνιον ἀλείψας ἐπιδεῖν. ὕστερον δὲ στέαρ αἰγός. καὶ συὸς νέον, καὶ σποδόν. καὶ ἔλαιον, καὶ λιβανωτὸν ἐπαλείφειν. Οἰδήματα ἐν τοῖσι ποσὶ γινόμενα, αὐτόματα καὶ μὴ αὐτόματα, οὐδὲν ὑπὸ τῶν καταπλασμάτων καθιστάμενα, τά τε οἰδήματα, καὶ ἡ φλεγμασίη. καὶ ἢν σπόγγους ἐπιδέῃ τις, ἢ εἴρια, ἤ τι ἄλλο ἐπὶ τὸ ὑγιὲς, ἔπειτα ἀνοιδίσκηται αὐτόματον καὶ ἀναφλεγμαίνῃ κατὰ φλέβας ἐπιῤῥέους, αἴτιόν ἐστιν αἵματος. ᾧ τινι μὴ φλάσμα αἴτιόν ἐστι. καὶ ἢν ὑπό του ἄλλου τοῦ σώματος τοιοῦτον γένηται, ὁ αὐτὸς λόγος. ἀλλὰ τοῦ αἵματος χρὴ ἀφαιρέειν. μάλιστα μὲν κατὰ φλέβας τὰς ἐπιῤῥεούσας, ἢν καταφανέες ἔωσιν. ἢν δὲ μὴ, κατακρούειν τὰ οἰδήματα βαθύτερα καὶ πυκνότερα. καὶ ἄλλο πᾶν ὅ, τι ἂν κατακρούῃς, οὕτω χρὴ ποιέειν. καὶ ὡς ὀξυτάτοισι σιδηρείοισι, καὶ λεπτοτάτοισι. καὶ ὅταν ἀφαιρῇς τὸ αἷμα τῇ μήλῃ, μὴ κάρτα πιέζειν, ὡς μὴ φλάσις προσγίνηται. ὄξει δὲ κατανίζειν καὶ

θρόμβον αἵματος, ἐν τοῖσι χάσμασι μὴ ἐάν ἐγκαταλείπεσθαι, καταχείσας τῷ ἐναίμῳ φαρμάκῳ, εἴρια οἰσυπηρὰ ὡς ταῦτα, κατεξασμένα, μαλθακὰ ἐπιδῆσαι, ῥάνας οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ. καὶ ἐχέτω τὸ χαλεπὸν
ὅκως ἀνάῤῥους ἔῃ τοῦ αἵματος, καὶ μὴ κατάῤῥους. καὶ μὴ τεμνέτω ὅλως. καὶ ὀλιγοσιτεέτω. καὶ πι-
νέτω ὕδωρ. ἢν δὲ ἀπολύων, εὑρίσκῃς τὰ χάσματα φλεγμαίνοντα, καταπλάσσειν τῷ ἐκ τοῦ ἀ-
γνοῦ ἢ λίνου καρποῦ καταπλάσματι. ἢν δὲ ἑλκωθῇ τὰ χάσματα ἢ συῤῥαγῇ, πρόσχρημα ὀρέων.
ἔπειτα προσφόρων ὅ,τι ἂν δέῃ, τὰ λοιπὰ ἰητρεύειν. ὅκου δὲ κιρσὸς ἔνεστιν ἐπ᾽ ἀντικνημίῳ, ἢ περιφανής,
ἢ κατὰ τῆς σαρκὸς, καὶ ἔστι μέλαν τὸ ἀντικνήμιον, καὶ δοκέῃ δεῖσθαι αἵματος ἀπ᾽ αὐτοῦ ἀποῤῥυέν-
τος, οὐ χρὴ τὰ τοιαῦτα κατακρούειν οὐδαμῶς. ὡς γὰρ ἐπιτοπολὺ ἕλκεα μεγάλα γίνεται ἐκ τῶν
χασμάτων διὰ τοῦ κιρσοῦ τὴν ἐπίῤῥοιαν. ἀλλὰ χρὴ αὐτὸν τὸν κιρσὸν ἀποκεντέειν ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε,
ὅπῃ ἂν δοκέῃ καιρὸς εἶναι. ὅταν δὲ φλέβα τάμνῃς, ἐπειδὰν τοῦ αἵματος ἀφῇς καὶ λύσῃς τὴν ται-
νίην, καὶ μὴ ἵστηται τἀναντία ὅκως ἂν ὁ ῥοῦς γίνηται. καὶ αἵματος ἐχέτω, ἤν τε χεὶρ ἤν τε σκέλος
ᾖ. ὡσεὶ χρέοντος τοῦ αἵματος ὀπίσω. καὶ οὕτως ὑπομείνας χρόνον πλείω ἢ ἐλάσσω κατακείμενος. ἔ-
πειτα ἐπιδῆσαι αὐτὸν οὕτως ἔχοντα, μὴ ἐνεόντος τινὸς θρόμβου ἐν τῇ τομῇ. ἔπειτα σπληνίον δι-
πλόον προσθεὶς, τέγξας οἴνῳ καὶ ἄνωθεν εἴριον ἐλαιώσας καθαρόν. ἢν γὰρ ἐπίῤῥυσις τοῦ αἵμα-
τος ᾖ βιαίη, σχέσις γίνεται ἐπιῤῥέοντος. ἢν θρόμβου ἐπὶ τῇ τομῇ γινομένου οὕτω φλεγμήνῃ, δια-
πυΐσκεται. ἑστηκότα δὲ χρὴ πλέον ἢ ἔλαττον, καὶ πεπωκότα φλεβοτομέειν ἢ ὑποτεθερμασμέ-
νον. καὶ ἡμέρης θερμοτέρης ἢ ψυχροτέρης. σικύην δὲ προσβάλλοντα χρὴ, ἢν ἐπιῤῥέῃ τὸ αἷμα ἀφῃρη-
μένης τῆς σικύης. κἢν πολὺ ῥέῃ, ἢ ἰχὼρ ῥέῃ αὐτοῖσι ταχέως πρὶν ἢ πλησθῇ, αὖθις προσβάλλων, ἐ-
ξέλκειν τὸ λειπόμενον. ἢν δὲ μὴ θρόμβοι ἐνεχόμενοι ἐν τοῖσι χάσμασιν, ἔπειτα ἀναφλεγμήναν-
τα ἕλκεα γίνεται ἐξ αὐτῶν. ὀξεῖ δὲ χρὴ πάντα τὰ τοιαῦτα καταινίζειν, ἢ ὕδωρ μὴ τέγγειν, μὴ δὲ
κατακέεσθαι ἐπὶ τὰ χάσματα. τῶν δὲ ἐναίμων τινὶ φαρμάκων καταχεῖσθαι τὰ χάσματα. καὶ
ὅταν κάτωθεν τοῦ γόνατος δέῃ προσβάλλων ἢ πρὸς τὸ γόνυ, ἑστηκότι ὀρθῷ, ἢν δύνηται ἑστάναι.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ΠΕΡῚ ΣΥΡΊΓΓΩΝ.

Σύριγγες γίνονται μὲν ἀπὸ φλασμάτων ἢ φυμάτων. γίνονται δὲ καὶ ἀπὸ ἐρέσιης
καὶ ἱππασίης, ὅταν ἀθροισθῇ ἐν τῷ γλουτῷ αἷμα πλησίον τῆς ἕδρης. σηπόμενον γὰρ
νέμεται ἐς τὰ μαλθακὰ, ἅτε ὑγροῦ ἐόντος τοῦ τε ἀρχοῦ, καὶ τῆς σαρκὸς μαλθα-
κῆς ἐν ᾗ νέμεται, ἐς ἂν τὸ φῦμα ῥήξῃ, καὶ κάτω ἐς τὸν ἀρχὸν διασήψῃ. ἐπὴν δὲ τοῦ-
το γένηται, συριγγοῦται καὶ ἰχωρέει. καὶ κόπρος ῥεῖ δι᾽ ἑωυτῆς. καὶ φῦσα. καὶ βδε-
λυγμίη πολλή, ἀπὸ μὲν οὖν τῶν φλασμάτων γίνεται, ὁκόταν τι τῶν περὶ τὸν ἀρχὸν χωρίων,
φλασθῇ ἀπὸ πληγῆς. ἢ ἀπὸ πτώματος. ἢ ὑπὸ ῥώματος. ἢ ἱππασίης. ἢ ἐρέσιης, ἢ ὅσα τοιουτότρο-
πα ἐστί. ξυνίσταται γὰρ αἷμα. σηπόμενον δὲ ἐκπυΐσκεται. ἀπὸ δὲ τοῦ ἐκπυϊσκομένου πάχει ἄπορ
ἐπὶ τῶν φυμάτων εἴρηται. πρῶτον μὲν οὖν ὅταν τι τοιοῦτον αἴσθῃ φυόμενον φῦμα, τάμνειν ὡς τάχι-
στα ὠμὸν πρὶν ἢ διαπυῆσαι ἐς τὸν ἀρχόν. ἢν δὲ νοσέοντα ἤδη τὴν σύριγγα παραλάβῃς, λαβὼν σκο-
ρόδου φύσιγγα νεαρὴν, ἀνακλίνας τὸν ἄνθρωπον ὕπτιον, τὰ σκέλεα διαγαγὼν, τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δὲ ἔνθα τὴν
φύσιγγα καθιέναι ἐς ἂν προσκόψῃ, μετρῆσαι τε τὸ βάθος τῆς σύριγγος τῇ φύσιγγι. καὶ σεσέλεος δὲ ῥί-
ζαν κόψας ὡς λεπτοτάτης, ὕδωρ ἐπιχέας, βρέχειν τέσσαρας ἡμέρας. καὶ προνηστεύσας πινέτω,
μέλιτι παραμίσγων τὸ ὕδωρ, κατὰ τρεῖς κυάθους. ἐν τούτῳ κάθαιρε ἢ τὰς ἀσκαρίδας. ὁκόσοι δ᾽ ἂν
καταλειφθῶσιν ἀθεράπευτοι, θνήσκουσιν. ἔπειτα ὀθόνιον βύσσινον τιθυμάλλου ὀπῷ τοῦ μεγάλου
δεύσας, καταπάσσων ἄνθος χαλκοῦ, ὀπτὸν τετριμμένον. στρεβίλον ποιήσας ἴσην τῇ σύριγγι τὸ μῆκος.
ῥάμμα διεὶς δι᾽ ἄκρας τῆς στρεβίλης. καὶ αὖθις διὰ τῆς φύσιγγος ὕπτιον κατακλίνας τὸν ἄνθρω-
πον, κατοπτῆρι κατιδὼν τὸ διαβεβρωμένον τοῦ ἀρχοῦ, ταύτῃ τὴν φύσιγγα διεῖναι. καὶ ὁκόταν πα-
ρακύψῃ ἐς τὸν ἀρχὸν, ἐπιλαμβανόμενος ἕλκειν, ἄχρις οὗ ἡ στρεβίλη διωσθῇ, καὶ ἰσωθῇ τῷ τε ἄνω,
καὶ τῷ κάτω. ἐπὴν δὲ ἐσωσθῇ, βάλανον ἐνθεὶς κερατίνην ἐς τὸν ἀρχὸν, γῆν διαχείσας σμηκτεί-
δα τὸν ἀρχὸν ἐάν. ἐπὴν δὲ ἀποπατέῃ, ἐξαιρέειν, καὶ αὖθις προστιθέναι, ἕως ἂν πεμπταίη γένηται.
ἕκτῃ δὲ ἡμέρῃ ἐξαιρέειν, ἕλκων τὴν στρεβίλην ἔξω τῆς σαρκός. καὶ τρίψαι στυπτηρίην μετὰ ταῦ-
τα. καὶ πλήσας τὴν βάλανον καὶ ἐς τὸν ἀρχὸν ἐμβαλὼν, ἐὰν ἄχρις οὗ ἡ στυπτηρίη ὑγρὴ γένη-
ται. τὸν δὲ ἀρχὸν, σμύρνῃ ἀλείφειν, ἄχρις οὗ ἂν δοκέῃ ξυμπεφωνηκέναι. Ἑτέ-
ρη θεραπείη. ὠμόλινον λαβὼν ὡς λεπτότατον, συμβάλλειν ὅσον σπιθαμιαῖον πεντάπλουν.
καὶ ξυμπεριλαβεῖν, ἱππείην τρίχα. ἔπειτα ποιησάμενος μήλην κασσιτερίνην ἐπ᾽ ἄκρου τε-
τρημένην ἐνείρας ἐς τὴν μήλην τὴν ἀρχὴν τοῦ ὠμολίνου συμβεβλημένου, καθιέναι τὴν μή-
λην ἐς τὴν σύριγγα. καὶ ἅμα τῆς ἀριστερῆς χειρὸς, τὸν δάκτυλον τὸν λιχανὸν καθιέναι ἐς τὴν
ἕδρην. ἐπὴν δὲ ψαύσῃ ἡ μήλη τοῦ δακτύλου, ἄγειν τῷ δακτύλῳ, ἀποκάμψας τῆς μήλης τὸ

ἄκρον. καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν ἐν τῇ μήλῃ. καὶ τὴν μὲν μήλην πάλιν ἐξαιρέειν, τοῦ δὲ ὠμολίνου τὰς ἀρχὰς ἅψασθαι δὶς ἢ τρίς. καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ ὠμολίνου ἐπιστρέψας, ἐπιδῆσαι πρὸς τὸ ἅμμα. ἔπειτα κελεύειν ἀπελθόντα, διαπρήσσεσθαι τὰ ἑωυτοῦ. Ἄλλη θεραπεία. Ὁκόσον δὴ σηπομένης τῆς σύριγγος χαλᾶται τοῦ ὠμολίνου, τοῦτο ἐπιτείνειν καὶ ἐπιστρέφειν ἀεὶ καθ' ἑκάστην ἡμέρην. ἢν δέ σοι τὸ ὠμόλινον διασαπῇ πρόσθεν, ἢ τὴν σύριγγα διαβρωθῆναι, πρὸς τὴν θρίχα προσάψας ἕτερον ὠμόλινον διεῖναι καὶ ἅψασθαι. ἡ γὰρ θρὶξ διὰ τοῦτο παραβάλλεται τῷ ὠμολίνῳ, ὅτι ἄσηπτός ἐστιν. ἐπὴν δὲ διασαπῇ ἡ σῦριγξ, τάμνεσθαι χρὴ σπόγγον μαλακὸν ὡς λεπτότατον προστεθέντα. ἔπειτα ἐς μὲν τὴν σύριγγα, ἄνθος χαλκοῦ ὀπτὸν συχνὸν, τῇ μήλῃ ἐνθεῖναι. τὸν δὲ σπόγγον ἀλεῖψαι μέλιτι. καὶ ὑποβαλὼν μέσῳ τῷ λιχανῷ δακτύλῳ, τῆς ἀριστερῆς χειρὸς, ὦσαι πρόσω. καὶ προσθεὶς ἕτερον σπόγγον ἀναδῆσαι, τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ καὶ ἐπὶ τῇσιν αἱμορροΐσιν. τῇ δὲ αὔριον ἀπολύσας, περιθεῖναι ὕδατι θερμῷ. καὶ σπόγγῳ τῷ δακτύλῳ τῆς ἀριστερῆς χειρὸς, πειρᾶν διακαθαίρειν τὴν σύριγγα. καὶ αὖθις πάλιν τὸ ἄνθος ἐπιδῆσαι. ταῦτα ποιέειν ἑπτὰ ἡμέρας, ἐν ταύτῃσι γὰρ μάλιστα ὁ χιτὼν τῆς σύριγγος ἐκπίπτει. τὸ δὲ λοιπὸν ἐς ἂν ὑγιανθῇ τουτέῳ ἐπιπλεῖν. κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν τρόπον, ὑπὸ τοῦ σπόγγου διαναγκαζομένη καὶ ἀναπτυσσομένη ἡ σῦριγξ, οὔτε πάλιν ξυμπέσοι ἂν, οὔτε τὸ μὲν αὐτῆς ὑγιανθείη ἂν, τὸ δὲ πάλιν ξυμπληρωθείη. ἀλλ' ἐν ἑωυτῇ πᾶσα ὑγιὴς ἔσται. ἐν τῇ θεραπείῃ δὲ προσζωμονᾶν, ὕδατι πολλῷ θερμῷ, καὶ λιμοκτονέειν. ἢν δὲ μὴ διαβεβρώκῃ ἡ σῦριγξ προμηλώσας μήλῃ, τάμνε ἕως ἂν διέλθῃ, καὶ ἐπίπασσε ἄνθος χαλκοῦ. καὶ ἐᾶν, ἐπὶ πέντε ἡμέρας. καταχέε δὲ ὕδωρ θερμόν. καὶ ἐπάνω ὕδατι φυρῶν, ἄλφιτον κατάπασσε. καὶ φύλλα τεύτλων ἐπίδει. ἐπὴν δ' ἐκπέσῃ τὸ ἄνθος τοῦ χαλκοῦ, καὶ καθαρὸν ᾖ τὸ ἕλκος τῆς σύριγγος, ἰῶ ὥσπερ τὴν ἔμπροσθεν. ἢν δὲ ἐν χωρίῳ ᾖ, ὃ μὴ οἷόν τε, βαθείη δὲ καὶ ἡ σῦριγξ, ἄνθει χαλκοῦ, καὶ σμύρνῃ, καὶ λίτρῳ οὔρῳ διεὶς, κλύζειν. καὶ ἐς τὸ στόμα τῆς σύριγγος, μολύβδιον ἐντιθέναι, ὅπως μὴ ξυμφύηται. κλύζειν δὲ πτεροῦ σύριγγα, προσδήσας πρὸς κύστιν. καὶ καθεὶς ἐς τὴν σύριγγα, πρὸς τοῦτο διάγειν κλύζων. ὑγιὴς δὲ οὐ γίνεται, ἢν μὴ τμηθῇ.

Ἢν ὁ ἀρχὸς φλεγμαίνῃ, καὶ ὀδύνη ἔχει καὶ πυρετός. καὶ ἐς ἄφοδον θαμινὰ καθίζῃ. καὶ μηδὲν ὑποχωρέῃ. καὶ ὑπὸ τοῦ φλέγματος δοκέῃ ἐξιέναι ἡ ἕδρη. καὶ ἐνίοτε στραγγουρίη ἐπιλαμβάνῃ, τοῦτο τὸ νόσημα γίνεται, ὅταν φλέγμα ἐς τὸν ἀρχὸν κατασκήψῃ ἐκ τοῦ σώματος. ξυμφέρει δὲ τὰ θερμὰ, δύναται γὰρ τάδε προσφερόμενα, λεπτύνειν καὶ ἐκτήκειν τὸ φλέγμα, καὶ ἅμα τῷ δριμεῖ, τὸ ἁλμυρὸν ἐξυδατοῦν. ὥστε μὴ ᾖ τὸ καῦμα, μηδὲ δῆξίν τινα ἐν τῷ ἐντέρῳ. θεραπεύειν οὖν χρὴ, ὧδε. καθίζειν ἐς ὕδωρ θερμόν. καὶ τρίψαντα τοῦ κόκκου τοῦ κνιδίου ἑξήκοντα κόκκους, διεῖναι ἐν οἴνου κοτύλῃ, καὶ ἐλαίου ἡμικοτυλίῳ χλιήνας, κλύσον. ἄγει δὲ ταῦτα, φλέγμα καὶ κόπρον. ὅταν δὲ μὴ ἐν τῷ ὕδατι καθίζει, ὠὰ ἑψήσας ἐν οἴνῳ μέλανι εὐώδει, προστιθέναι πρὸς τὴν ἕδρην. ὑποπετάσας τι κάτωθεν θερμόν. ἢ κύστιν ὕδατος θερμοῦ πλήσας. ἢ λίνου σπέρμα πεφωσμένον ἀλέσας, τρίψας καὶ μίξας ἶσον ἄλητον ἐν οἴνῳ μέλανι καὶ εὐώδει, καὶ ἐλαίῳ, καταπλάσσειν ὡς θερμοτάτῳ. ἢ κριθὰς μίξας, ἢ στυππείῳ αἰγυπτίῳ τετριμμένῳ. ἔπειτα πλάσαι βάλανον μακρήν. καὶ χλιαίνων πρὸς πυρὸς, καταπλάσσειν τε καὶ πυριῆν. καὶ τοῖσι δακτύλοισι προσπλάσσειν. ἔπειτα ἀκροχλίηρον ποιέων, ἐντιθέναι ἐς τὴν ἕδρην. τὰ ἔξωθεν δὲ κηρωτῇ περιαλεῖψαι. καὶ καταπλάσσειν σκορόδοισιν ἑφθοῖσιν, ἐν οἴνῳ μέλανι κεκρημένῳ. ἐπὴν δὲ ἐξαιρέῃς ἐς ὕδωρ θερμὸν ἐφίζειν. καὶ συμμίξας χυλὸν στρύχνου καὶ χηνὸς, καὶ ὑὸς στέαρ, καὶ χρυσόκολλαν, καὶ ῥητίνην, καὶ κηρὸν λευκόν. ἔπειτα διατήξας ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ ξυμμίξας, τούτοισιν ἐγχρίειν. καὶ ἕως ἂν φλεγμαίνῃ, καταπλάσσειν τοῖσι σκορόδοισι θερμοῖσι. καὶ ἢν μὲν πρὸς ταῦτα ἀπαλλάσσηται τῆς ὀδύνης, ἀρκείτω. ἢν δὲ μὴ, πίσαι τὸ μηκώνιον τὸ λευκόν. ἢν δὲ μὴ, ἄλλο ὅ, τι φλέγμα καθαίρει. διαιτᾶν δὲ ἕως ἂν φλεγμαίνῃ, ῥυφήμασι κούφοισιν.

Ἢν δὲ στραγγουρίη ἐπιπίπτει ἐκ τῶνδε. θερμαινομένη ἡ κύστις ἐκ τοῦ ἀρχοῦ, προσάγεται τῇ θερμότητι φλέγμα. ὑπὸ δὲ τοῦ φλέγματος, στραγγουρίη γίνεται. ἢν μὲν οὖν ἅμα τῇ νούσῳ παύηται, φιλέει γὰρ ὡς τὰ πολλὰ οὕτως γίνεσθαι. ἢν δὲ μὴ, δίδου τῶν φαρμάκων τῶν στραγγουρικῶν. ἢν δὲ ὁ ἀρχὸς ἐκπίπτῃ, ἀνώσας σπόγγῳ μαλθακῷ. καὶ καταχρίσας κογχλίῃ, τῶν χειρῶν δήσας, ἐκκρέμασον ὀλίγον χρόνον, καὶ ἔσεισιν. ἢν δὲ μεῖζον ἐκπέσῃ, καὶ μένῃ ἔνδον, διαζώσας ἐν τῇσι λαγόσι. καὶ ὑφεὶς ὄπισθεν ταινίην, ὤσας ἔσω τὸν ἀρχὸν, προσθεῖναι σπόγγον μαλθακὸν βρέξας ὕδατι θερμῷ, ἐνεψήσας λωτοῦ πρίσματα. καταχέαι δὲ καὶ κατὰ τοῦ ἀρχοῦ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὕδατος, τὸν δὲ σπόγγον ἐκπιέσαι. ἔπειτα ὑποτείνας τὴν ταινίην διὰ μέσων τῶν σκελέων ἀναδῆσαι περὶ τὸν ὀμφαλόν. ὅταν δὲ θέλῃ ἀφοδεύειν, ἐπὶ τρινίσιν ὡς στενοτάτοισιν, ἀφοδευέτω. ἢν δὲ παιδίον ᾖ, ἐπὶ γυναικὸς τῶν ποδῶν πρὸς τὰ γούνατα προσκλιθείς. ὅταν δὲ ἀφοδεύῃ, τὰ σκέλεα ἐκτεινάτω, οὕτω γὰρ ἂν ἥκιστα ἐκπίπτοι ἡ ἕδρη. ἢν δὲ ὑγραίνηται ὁ ἀρχὸς, καὶ ἰχὼρ ἀπορρέῃ, περινίψαι φυγῇ κεκαυμένῃ καὶ ὕδατι, ἀπὸ μυρσίνης. καὶ ἀδίαντον ξηρήνας καὶ κόψας, διασήσας, κατάπασσε. ἢν δ' αἱμορροῇ, περινίψας τοῖσι αὐτοῖσι χαλκῖτιν καὶ πρίσμα κυπαρίσσου, ἢ κέδρου, ἢ πίτυος, ἢ τερμίνθου τρίψας, συμμίξας τῇ χαλκίτιδι ἴσον, καταπλάσσειν. τὰ ἔξωθεν δὲ κηρωτῇ παχείῃ περιαλείφειν.

ὁκόταν ὁ ἀρχὸς ἐκπίπτῃ, καὶ μὴ θέλῃ κατὰ χώρην μένειν, σιλφίου ὅτι ἄριστον καὶ πυκνότατον, ξύσας λεπτὸν καταπλάσσειν. καὶ τοῦ πταρμικοῦ φαρμάκου πρὸς τὴν ῥῖνα προστιθέναι, καὶ παροξύνειν τὸν αὐτόν. ἢ ὕδατι θερμῷ περιπλύνας σίδια. καὶ στυπτηρίην τρίψας ἐν οἴνῳ λευκῷ, καταχέαι τοῦ ἀρχοῦ. ἔπειτα ῥάκεα ἐμβαλεῖν, καὶ τοὺς μηροὺς ξυνδῆσαι ἡμέρας τρεῖς. καὶ νηστευέτω. οἶνον δὲ πινέτω γλυκύν. ἢν δὲ μηδὲ οὕτω διαχωρέῃ, μίλτον μίξας ὁμοῦ μέλιτι διαχριέτω. Ἀρχὸς ἢν ἐκπίπτῃ καὶ αἱμοῤῥοῇ. Ἄρου ῥίζης περιελὼν τὸν φλοιόν, ἑψεῖν ἐν ὕδατι. ἔπειτα τρίβειν ἄλητον ξυμμίσγων, καὶ καταπλάσσειν θερμόν. Ἄλλο. Τῆς ἀμπέλου τῆς ἀγρίης, ἣν ἔνιοι καλοῦσι ψιλάθειον, τουτέης τὰς ῥίζας τὰς ἁπαλωτάτας περιξέσαντα, ἑψῆσαι ἐν οἴνῳ μέλανι ἀκρήτῳ αὐστηρῷ. ἔπειτα τρίψαντα, καταπλάσσειν χλιηρόν. ξυμμίσγειν δὲ καὶ ἄλευρα. καὶ φυρῆν ἐν οἴνῳ λευκῷ, καὶ ἐλαίῳ χλιηρῶς. Ἄλλο. Κωνείου καρπὸν τρίβοντα, παραστάζειν οἶνον λευκὸν εὐώδεα. ἔπειτα καταπλάσσειν χλιηρόν. Ἢν δὲ φλεγμαίνῃ, κισσοῦ ῥίζαν ἑψήσας ἐν ὕδατι τρίψας λεῖον, ἄλευρον ξυμμίσγων ὡς κάλλιστον ἐν οἴνῳ λευκῷ φυρήσας, καταπλάσσειν, καὶ ἄλειφα πρὸς τούτοις ξυμμίξας. Ἄλλο. Μανδραγόρου ῥίζαν μάλιστα μὲν χλωρήν. εἰ δὲ μὴ ξηρήν. τὴν μὲν οὖν χλωρὴν ἀποπλύναντα καὶ ταμόντα, ἑψῆσαι ἐν οἴνῳ κεκρημένῳ, καὶ καταπλάσσειν. τὴν δέ γε ξηρὴν τρίψαντα, καταπλάσσειν ὁμοίως. Ἄλλο. Σικύου πέπονος τὸ ἔνδον τρίψας λεῖον καταπλάσσειν. ἢν δὲ γένηται ὀδύνη καὶ μὴ φλεγμαίνῃ, λίτρον ἑψήσας ἐρυθρόν, καὶ τρίψας λεῖον, συμμῖξαι ἴσον ἑκάστου. εἶτα πίσσῃ συμμίξας ὡς βελτίστῃ ἐς ῥάκος ἐναλείψας, ἐπιτιθέναι καὶ καταδεῖν. Ἄλλο. Καππάρεος φύλλα χλωρὰ τρίψας ἐς μαρσίππιον ἐμβαλὼν προσκαταδεῖν. καὶ ἐπὴν καίειν δοκέῃς, ἀφαιρέειν καὶ αὖθις προστιθέναι. ἢν δὲ μὴ ᾖ φύλλα καππάρεος, τὸν φλοιὸν τῆς ῥίζης κόψας, φυρῆσαι οἴνῳ μέλανι τὸν αὐτὸν τρόπον καταδεῖν. τοῦτο καὶ πρὸς σπληνῶν ὀδύνην, ἀγαθόν. τούτων τῶν καταπλασμάτων. τὰ μὲν ψύχοντα, κωλύει ῥεῖν. τὰ δὲ μαλθάσσοντα καὶ θερμαίνοντα, διαχεῖν. τὰ δὲ εἰς ἑωυτὰ ἕλκοντα, ξηραίνειν καὶ ἰσχναίνειν. Τοῦτο δὲ τὸ νούσημα γίνεται, ὅταν χολὴ καὶ φλέγμα ἐς τοὺς τόπους κατασκήψῃ. ἀρχοῦ δὲ φλεγμήναντος διαχρίειν τῷ φαρμάκῳ, ὅπῃ ἡ ῥητίνη καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ὁ κηρός, καὶ ἡ μολύβδαινα, καὶ τὸ στέαρ ὡς θερμότατον, διεῤῥήθησαν καταπλάττεσθαι.

ἹΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑἹΜΟῤῬΟΪ́ΔΩΝ.

α

Αἱμοῤῥοΐδων τὸ μὲν νόσημα, ὧδε γίνεται, ἐπὴν χολὴ ἢ φλέγμα ἐς τὰς φλέβας, τὰς ἐν τῷ ἀρχῷ κατασκήψῃ, θερμαίνει τὸ αἷμα, τὸ ἐν τοῖσι φλεβίοισι. θερμαινόμενα δὲ τὰ φλέβια ἐπισπᾶται ἐκ τῶν ἔγγιστα φλεβίων τὸ αἷμα. καὶ πληρεύμενα, ἐξοιδέει τὸ εἴσω τοῦ ἀρχοῦ, καὶ ὑπερίσχουσιν αἱ κεφαλαὶ τῶν φλεβίων. καὶ ἅμα μὲν ὑπὸ τοῦ κόπρου ἐξιούσης φλώμεναι, ἅμα δὲ ὑπὸ τοῦ αἵματος ἀθροιζομένου βιαζόμεναι, ἐξακοντίζουσιν αἷμα. μάλιστα μὲν ξὺν τῷ ἀποπάτῳ. ἐνίοτε δέ, χωρὶς τοῦ ἀποπάτου. θεραπεύειν δὲ δεῖ, ὧδε. Πρῶτον μὲν ὑπαρχέτω εἰδέναι ἐν οἵῳ χωρίῳ γίνονται, ἀρχὸν γὰρ καὶ τάμνων. καὶ ἀποτάμνων. καὶ ἀναῤῥάπτων. καὶ διαίων. καὶ ἀποσήπων, ταῦτα γὰρ δοκέει δεινότατα εἶναι, οὐδὲν ἂν σίνοιο. παρασκευάσασθαι δὲ κελεύω ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ σιδήρια, σπιθαμιαῖα τὸ μέγεθος. πάχος δὲ ὡσεὶ μήλης παχείης. ἐξ ἄκρου δὲ κατακεκάμφθαι. καὶ ἐπὶ τῷ ἄκρῳ, πλατὺ ἔστω, ὡς ἐπὶ ὀβολοῦ μικροῦ. προσκαθήρας δὴ φαρμάκῳ τῇ προτέρῃ. αὐτῇ δὲ ἢν ἐπιχαιρέῃς καῦσαι, ἀνακλίνας τὸν ἄνθρωπον ὕπτιον. καὶ προσκεφάλαιον ὑπὸ τὴν ὀσφὺν ὑποθείς, ἐξαναγκάζειν ὡς μάλιστα τοῖσι δακτύλοισι τὴν ἕδρην ἔξω. ποιέειν δὲ καὶ διαφανέα τὰ σιδήρια. καὶ καίειν ἕως ἂν ἀποξηραίνῃς, καὶ ὅκως μὴ ὑπαλείψῃς. καίειν δὲ καὶ μηδεμίην ἐᾶσαι ἄκαυστον τῶν αἱμοῤῥοΐδων, ἀλλὰ πάσας ἀποκαύσεις. γνώσει δὲ οὐ χαλεπῶς τὰς αἱμοῤῥοΐδας. ὑπερέχουσι γὰρ ἐς τὸ εἴσω τοῦ ἀρχοῦ, οἷαι ῥᾶγες πελιδναί, καὶ ἅμα ἐξαναγκαζομένου τοῦ ἀρχοῦ, ἐξακοντίζουσιν αἷμα. κατεχόντων δὲ αὐτὸν ὅταν καίηται, τῆς κεφαλῆς, καὶ τὰς χεῖρας ὡς μὴ κινέηται, βοάτω καιόμενος. ὁ γὰρ ἀρχὸς μᾶλλον ἐξίσχει. ἐπὴν δὲ καύσῃς, φακοὺς καὶ ὀρόβους ἑψήσας, ἐν ὕδατι τρίψας λείους, καταπλάσσειν πέντε ἢ ἓξ ἡμέρας, τῇ δὲ ἑβδόμῃ σπόγγον μαλθακὸν τάμνειν ὡς λεπτότατον. πλάτος δὲ εἶναι τοῦ σπόγγου, ὅσον ἓξ δακτύλων πάντῃ. ἔπειτα ἐπιθεῖναι ἐπὶ τὸν σπόγγον, ὀθόνιον ἴσον τῷ σπόγγῳ λεπτόν, καὶ λεῖον, ἀλείψας μέλιτι. ἔπειτα ὑποβαλὼν τῷ δακτύλῳ τῷ λιχανῷ τῆς ἀριστερῆς χειρός, μέσον τὸν σπόγγον ὦσαι κάτω τῆς ἕδρης ὡς προσωτάτω. ἔπειτα ἐπὶ τὸν σπόγγον προσθεῖναι εἴριον, ὡς ἂν ἐν τῇ ἕδρῃ ἀτρεμίζῃ. διαζώσας δὲ ἐν τῇσι λαγόσι καὶ ὑφεὶς ταινίην, ἐκ τοῦ ὄπισθεν ἀναλαβὼν ἐκ τῶν σκελέων τὸν ἐπίδεσμον, ἀναδῆσαι ἐς τὸ διάζωσμα παρὰ τὸν ὀμφαλόν. τὸ δὲ φάρμακον ὃ εἶπον ἐπιδεῖτο πυκνὴν τὴν σάρκα ποιέειν, καὶ ἰσχυρὴν φῦσαι. ταῦτα δὲ δεῖ ἐπιδεῖν, μὴ ἔλασσον ἡμερῶν εἴκοσι. ῥοφέειν δὲ ἅπαξ τῆς ἡμέρης ἄλευρον, ἢ κέγχρον, ἢ τὸ ἀπὸ τῶν πιτύρων. καὶ πίνειν ὕδωρ. ἢν δὲ ἐς ἄφοδον ἵζηται, ὕδατι θερμῷ διανίζειν. λούεσθαι δὲ διὰ τρίτης ἡμέρης. Ἑτέρα μέθοδος.

ἐκβαλὼν τὴν ἕδρην ὡς μάλιστα, αἰονᾶν ὕδατι θερμῷ. ἔπειτα ἀποτάμνειν τῶν αἱμορροΐδων τὰ ἄκρα. φάρμακον δὲ προσκατασκευασθῆναι πρὸς τὴν τομὴν, τόδε. οὐρήσας ἐς χαλκεῖον ἐπίπασσον ἤδη τὸ οὖρον, χαλκοῦ ἄνθος ὀπτοῦ, καὶ τετριμμένου λείου. ἔπειτα διεὶς καὶ κινήσας τὸ χαλκεῖον, ξήραινον ἐν τῷ ἡλίῳ. ὅταν δὲ ξηρὸν γένηται, συνξύσας τρίψον λεῖον. καὶ προσίθει τῷ δακτύλῳ. καὶ σπληνίῳ ἐλαιώσας προσίθει. καὶ σπόγγον ἐπάνω ἐπίδει. Ἕτερος τρόπος. Προσφύεται πρὸς τῇ αἱματίτιδι τῇ κονδυλώδει, οἷον συκαμίνου καρπός. καὶ εἰ μὲν ἔξω σφόδρα εἴη ἡ κονδύλωσις, περιπέφυκεν αὐτῇ καλυπτὴρ ὁ τῆς σαρκός. καθίσας οὖν τὸν ἄνθρωπον ὀκλὰξ ἤδη ὅλμων δύο, σκόπει. εὑρήσεις γὰρ πεφυσημένα τὰ μεσηγὺ τῶν γλουτῶν παρὰ τὴν ἕδρην. τὸ δὲ αἷμα ἐκχωρέειν ἔνδοθεν. ἢν γοῦν ἐνδιδοῖ ὑπὸ τῇ καλυπτῆρι, ἢ τὸ κονδύλωμα τῷ δακτύλῳ ἀφελεῖν, οὐδὲν γὰρ χαλεπώτερον, ἤπερ προβάτου δειρομένου τὸν δάκτυλον μεταξὺ τοῦ δέρματος καὶ τῆς σαρκὸς περαίνειν. καὶ ταῦτα διαλεγόμενος, ἅμα λάνθανε ποιέων. ἐπὴν δὲ ἀφέλῃς τὸ κονδύλωμα, ἀνάγκη κένεσθαι δρόμους αἵματος ἀπὸ πάσης τῆς ἀφαιρέσιος. τάχα χρὴ ἀποπλῦναι, οἴνῳ αὐστηρῷ κηκῖδας ἐπιβρέξας. καὶ ἥ τε αἱματῖτις οἰχήσεται σὺν τῷ κονδυλώματι, καὶ τὸ κάλυμμα καταστήσεται. καὶ ἔσω ἂν παλαιότερον ᾖ, ῥηϊδίως ἔσται ἡ ἴησις. Ἢν δὲ ἀνώτερος ἡ κονδύλωσις, τῷ κατοπτῆρι σκέπτεσθαι. καὶ μὴ ἐξαπατᾶσθαι ὑπὸ τοῦ κατοπτῆρος. διηγούμενος γὰρ ὁμαλύνει τὴν κονδύλωσιν. ξυναγόμενος δὲ πάλιν, δείκνυσιν ὀρθῶς. ἀφαιρέειν δὲ χρὴ, ἐλλεβόρῳ μέλανι ὑπαλείφοντα τὸν δάκτυλον. ἔπειτα τριταίῳ οἴνῳ κλύζειν αὐστηρῷ. τὸ δὲ αἷμα ὅταν ἀφέλῃς τὴν κονδύλωσιν ὅτι οὐ ῥέει μὴ θαυμάζειν. οὐδὲ γὰρ ἢν ἐν τοῖσιν ἄρθροισι διατάμῃς τὰς χεῖρας ἢ τὰ σκέλεα, οὐ ῥεύσεται αἷμα. ἢν δ' ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τάμῃς τῶν ἄρθρων, εὑρήσεις κοίλας φλέβας καὶ αἱμόρροα. καὶ χαλεπῶς ἂν ἴσχοις εὐπόρως. οὕτω καὶ τὴν ἐν τῇ ἕδρῃ αἱμορροΐδα, ἢν μὲν ἄνωθεν ἢ κάτωθεν τάμῃς τῆς ἀφαιρέσιος τοῦ κονδυλώματος, αἷμα ῥεύσεται. ἢν δὲ αὐτὴν ἀφέλῃς τὴν κονδύλωσιν ἐν τῇ προσφύσει, οὐ ῥεύσεται. ἢν μὲν οὖν οὕτω καθίσταται, καλῶς ἂν ἔχοι. ἢν δὲ μὴ, καῦσαι, φυλασσόμενος ὡς μὴ ἅψῃ τῷ σιδήρῳ, ἀλλ' ἐγγὺς προσφέρων τὰ σιδήρια ἀποξηραίνειν, καὶ προστιθέναι τὸ τοῦ χαλκοῦ ἄνθος τὸ ἐν τῷ οὔρῳ. Ἕτερος τρόπος ἴησιος αἱμορροΐδων. Καυστῆρα χρὴ ποιήσασθαι, οἷον καλαμίσκον φαρμακίτην. σιδήρεον δὲ ἐναρμόσαι καλῶς ἁρμόζον. ἔπειτα τὸν αὐλίσκον ἐνθεὶς ἐς τὴν ἕδρην, διαφαῖνον τὸ σιδήρεον καθιέναι. καὶ πυκνὰ ἐξαιρέειν, ἵνα μᾶλλον ἀνέχηται θερμαινόμενος. καὶ οὔτε ἕλκος ἕξει ὑπὸ τῆς θερμασίης, ὑγιέα τε ξηρανθέντα τὰ φλέβια. ἢν δὲ βούλῃ μήτε καίειν, μήτε ἀποτάμνειν, προσκαταιονήσας ὕδατι πολλῷ θερμῷ, καὶ ἐκστρέψας τὴν ἕδρην, σμύρναν τρίψας λείην, καὶ κηκῖδα, καὶ στυπτηρίην αἰγυπτίην, κατακαύσας ἓν καὶ ἥμισυ πρὸς τ' ἄλλα, καὶ μελαντηρίοισιν ἄλλο τοσοῦτον, τουτέοισι ξηροῖς χρῆσθαι. ἡ δὲ αἱμορροῒς τουτέοισι φαρμάκοισιν ἀποστήσεται, ὥσπερ σκύτος κατακεκαυμένον. ταῦτα ποιέειν μέχρις ἂν πάσας ἀφανίσῃς. καὶ χαλκίτιδος ἥμισυ κεκαυμένον ταὐτὸ ἀπεργάζεται. ἢν δὲ βούλῃ βαλανίοισιν ἰῆσθαι. σηπίης ὄστρακον. μολιβδαίνης τρίτον μέρος. ἄσφαλτον. στυπτηρίην. ἄνθος ὀλίγον. κηκῖδα. χαλκοῦ ἰὸν ὀλίγον. τουτέων μέλι ἑφθὸν καταχέας, βάλανον ποιήσας μακροτέρην, προσίθει, μέχρις ἂν ἀφανίσῃς.

Γυναικείην αἱμορροΐδα, ὧδε θεραπεύειν. πολλῷ ὕδατι θερμῷ αἰονήσας, συνέψε δὲ ἐν τῷ θερμῷ τῶν εὐωδέων τρίψας μυρίκην, λιθάργυρον ὀπτὴν, καὶ κηκῖδα, οἶνον λευκὸν παράχεε. καὶ ἔλαιον. καὶ χηνὸς στέαρ τρίψας ὁμοῦ πάντα, διδόναι ὁκόταν αἰονηθῇ, διαχρίσασθαι. αἰονᾶν δὲ καὶ τὴν ἕδρην ἐξώσας ὡς μάλιστα.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΟΨΙΟΣ.

Ὄψιες αἱ διεφθαρμέναι, αὐτόμαται μὲν κυανίτιδες γιγνόμεναι, ἐξαπίνης γίνονται. καὶ ἐπειδὰν γένωνται, οὐκ ἔστιν ἴησις τοιαύτη. αἱ δὲ θαλασσοειδέες γιγνόμεναι κατὰ μικρὸν, ἐν πολλῷ χρόνῳ διαφθείρονται. καὶ πολλάκις ὁ ἕτερος ὀφθαλμὸς, ἐν πολλῷ χρόνῳ ὕστερον διεφθάρη. τουτέου δὲ χρὴ καθαίρειν τὴν κεφαλὴν, καὶ καίειν τὰς φλέβας. κἢν ἀρχόμενος θεραπευθῇ ταῦτα, ἵσταται τὸ κακὸν, καὶ οὐ χωρέει ἤδη τὸ φλαυλότερον. αἱ δὲ μεταξὺ τῆς τε κυανίτιδος καὶ τῆς θαλασσοειδοῦς, ἢν μὲν νέῳ ἐόντι γένωνται, πρεσβυτέρῳ γενομένῳ καθίστανται. ἢν δὲ πρεσβυτέρῳ ἐόντι γίγνωνται ἐτέων ἑπτὰ, βέλτιον ὁρῇ. τὰ μεγάλα δὲ πάνυ καὶ λαμπρὰ, καὶ ἀπὸ πρόσθεν ὁρῇ μὲν, σαφῶς δὲ οὔ. καὶ ὅ,τι ἂν πάνυ πρὸς ἑωυτὸν τὸν ὀφθαλμὸν προσθῇ, καὶ τοῦτο, ἄλλο δὲ οὐδέν. ξυμφέρει δὲ τουτέῳ κάθαρσίς τε καὶ καῦσις τῆς κεφαλῆς. αἷμα δὲ τουτέοισιν, οὐ ξυμφέρει ἀφιέναι, οὔτε τῇ κυανίτιδι, οὔτε τῇ θαλασσοειδεῖ. καὶ τὸ ὄμμα ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, τῆς ὄψιος ὑγιέος οὔσης τῶν νεωτέρων ἀνθρώπων, ἤν τε θήλεια ἤν τ' ἄρσην, οὐκ ἂν ὠφελείης ποιέων οὐδὲν, ἕως ἂν αὔξηται τὸ σῶμα ἔτι. ὅταν δὲ μηκέτι αὐξάνηται, αὐτέῳ τῷ ὀφθαλμῷ σκεψάμενος τὰ βλέφαρα λεπτῶς

ξύων, ἣν δοκέῃ προσδέεσθαι καὶ ἐπικαίων ἔνδοθεν μὴ διαφανέσιν. ἔπειτα ἀναδήσας τὰ σκέλεα ἐκ
τείνας, δίφρον ὑποθεὶς ἀφ' οὗ στηρίζεται τῇσι χερσί. μέσον δέ τις ἐχέτω. ἔπειτα διασημήνασθαι
τὰς νωτιαίας φλέβας, σκοπεῖν δὲ ὄπισθεν. ἔπειτα καίειν παχέσι σιδηρείοισι. καὶ ἡσυχίῃ διαθερ-
μαίνειν, ὅκως ἂν μὴ ῥαγῇ αἷμα καίοντι. προαφελέσθαι δὲ τοῦ αἵματος ἢν δοκέῃ καιρὸς εἶναι. καίειν δὲ πρὸς
τὸ ὀστέον ὄπισθεν. ἔπειτα ἐνθεὶς σπόγγον ἠλαιωμένον ἐγκατακαίειν, πλὴν τοῦ πάνυ πρὸς αὐτῷ τῷ
ὀστέῳ. ἢν δὲ προσδέχηται τῷ καυστηρίῳ τὸ σπόγγιον, ἕτερον λιπαρώτερον ἐνθεὶς, ἐγκατακαίειν. ἔπει
τα τοῦ ἀλεύρου ἐν μέλιτι δεύων, ἐντιθέναι τῇσιν ἐσχαρῇσιν. ὅταν δὲ φλέβα παρακαύσῃς, ἢ διακαύ-
σῃς, ἐπειδὰν ἐκπέσῃ ἐσχάρη, ὁμοίως τέταται ἡ φλὲψ, καὶ πεφύσηται. καὶ πλήρης φαίνεται. καὶ
σφύζει ὅτε κάτωθεν τὸ ἐπιῤῥέον. ἢν δὲ διακεκαυμένος ᾖ ὁ κάτωθεν, ταῦτα πάντα ἧσσον πάσχει. 10
διακαίειν δὲ χρὴ αὖθις, ἢν μὴ τὸ πρῶτον διακαύσῃς. τά τε σπόγγια χρὴ ἰσχυρῶς ἐγκατακαίειν, πρὸς
τῆς ῥεούσης φλεβὸς μᾶλλον. αἱ ἐσχάραι αἱ μᾶλλον ὀπτηθεῖσαι, τάχει ἐκπίπτουσιν. αἱ καιόμεναι οὐ-
λαὶ πρὸς τὸ ὀστέον κοιλότεραι γίνονται. ἐπειδὰν δὲ τὰ ἕλκεα ὑγιέα γίνωνται, αὖθις ἀναφυσῶνται
καὶ ἐπαίρονται. καὶ ἐρυθραί εἰσι παρὰ τὸ ἄλλο. καὶ ὥσπερ ἀναῤῥηξόμεναι φαίνονται, ἕως ἂν χρό-
νος ἐπιγένηται. καὶ κεφαλῆς καυθείσης καὶ στήθεος. ὁμοίως δὲ καὶ παντὶ τῷ σώματι ὅκου ἂν καυθῇ.
ὅταν δὲ ξύῃς βλέφαρα ὀφθαλμοῦ, ξύειν εἰρίῳ μιλησίῳ, οὔλῳ, καθαρῷ, περὶ ἄτρακτον περιειλῶν
αὐτὴν τὴν στεφάνην τοῦ ὀφθαλμοῦ φυλασσόμενος, μὴ διακαύσῃς πρὸς τὸν χόνδρον. σημεῖον δὲ ὅταν
ἀπόχρη τῆς ξύσιος, οὐκέτι λαμπρὸν αἷμα ἐξέρχεται, ἀλλὰ ἰχὼρ αἱματώδης, ἢ ὑδατώδης. τότε δὲ
χρὴ τινὶ τῶν ὑγρῶν φαρμάκων, ὅκου ἄνθος ἔνι χαλκοῦ, τουτέῳ ἀνατρίψαι. ὕστερον δὲ τῆς ξύ-
σιος, καὶ τῆς καύσιος, ὅταν αἱ ἐσχάραι ἐκπέσωσι, καὶ κεκαθαρμένα ᾖ τὰ ἕλκεα καὶ βλαστάνῃ, τά- 20
μνειν τομὴν ἐπὶ τοῦ βρέγματος. ὅταν δὲ τὸ αἷμα ἀποῤῥυῇ, χρὴ διαχρίειν τῷ ἐναίμῳ φαρμάκῳ. ὕ-
στερον δὲ τουτέου ἔργον καὶ πάντων τὴν κεφαλὴν καθῆραι. τὰ βλέφαρα τὰ παχύτερα τῆς φύ-
σιος τὸ κάτω ἀποταμὼν, τὴν σάρκα ὁκόσην ἂν ἁμαρτέσατα δυνῇ. ὕστερον δὲ τὸ βλέφαρον ἐπικαῦσαι,
μὴ διαφανέσι, φυλασσόμενος τὴν φύσιν τῶν τριχῶν. ἢ τῷ ἄνθει ὀπτῷ λεπτῷ προστεῖλαι. ὅταν δὲ ἀπο-
πέσῃ ἡ ἐσχάρα, ἰητρεύειν τὰ λοιπά. ὁκόταν δὲ βλέφαρα ψωριᾷ, καὶ κνησμὸς ἔχῃ, ἄνθος χαλκοῦ
βώλιον πρὸς ἀκόνην τρίψας, ἔπειτα τὸ βλέφαρον ἀποτρίψας αὐτέου, καὶ τότε τὴν φολίδα τοῦ
χαλκοῦ τρίβειν ὡς λεπτότατον. ἔπειτα χυλὸν ὄμφακος διηθημένον παραχέας καὶ τρίψας λεῖον. τὸ
δὲ λοιπὸν ἐν χαλκῷ ἐρυθρῷ παραχέων, κατ' ὀλίγον ἀνατρίβειν, ἕως ἂν πάχος γένηται ὡς μυττωτός.
ἔπειτα ἐπειδὰν ξηρανθῇ τρίψας λεῖον, χρῆσθαι. νυκτάλωπας φάρμακον πινέτω ἐλατήριον. καὶ τὴν κε
φαλὴν καθαιρέσθω. καὶ καταξάσας τὸν αὐχένα ὡς μάλιστα, πίεσας πλεῖστον χρόνον. ἐπανιεὶς δὲ διδό-
ναι ἐν μέλιτι βάπτων ἧπαρ βοὸς ὠμὸν καταπιεῖν μέγιστον ὡς ἂν δυνηθῇ, ἐν ἢ δύο. ἢν τινι οἱ ὀφθαλ- 50
μοὶ ὑγιέες ἐόντες διαφθείροιεν τὴν ὄψιν, τουτέῳ χρὴ ταμόντα κατὰ τὸ βρέγμα ἐπαναδείραντα, ἐκ
πρίσαντα τὸ ὀστέον, ἀφελόντα τὸν ὕδρωπα, ἰῆσθαι. καὶ οὕτως ὑγιέες γίνονται. ὀφθαλμίης τῆς ἐπε
τίου καὶ ἐπιδημίου, ξυμφέρει κάθαρσις κεφαλῆς, καὶ τῆς κάτω κοιλίης. καὶ εἰ ἔχοι τὸ σῶμα, αἵμα
τος ἀφαίρεσις ξυμφέρει πρὸς ἔνια τῶν τοιούτων ἀλγημάτων. καὶ σικύαι κατὰ τὰς φλέβας. σῖτος
ὀλίγος ἄρτος, καὶ ὕδατος πόσις. κατακεῖσθαι δὲ ἐν σκότῳ, ἀπό τε καπνοῦ, καὶ πυρὸς, καὶ τῶν ἄλ
λων λαμπρῶν, πλαγίων. ἄλλοτε ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἄλλοτε ἐπ' ἀριστερά. μὴ τέγγειν τὴν κεφαλὴν,
ἐπειδὴ οὐ ξυμφέρει. κατάπλασμα ὀδύνης μὴ ἐνιούσης, ἀλλ' ὡς ῥεύματος ἐπέχοντος
οὐ συμφέρει. οἰδημάτων ἀνωδύνων, καὶ μετὰ τὰ δριμέα φάρμακα τῆς ὀδύ-
νης ἐπαλειφόμενα, ἐπειδὰν ἥ τε ὀδύνη παύσηται, καὶ διαχωρισθῇ με-
τὰ τὴν ἐπάλειψιν τοῦ φαρμάκου, τότε συμφέρει καταπλάσσειν 40
τῶν καταπλασμάτων ὅ, τι ἂν σοι δοκέῃ ξυμφέρειν. οὐδὲ
διαβλέπειν ξυμφέρει πουλὺν χρόνον. δάκρυον γὰρ
προσκαλέεται οὐ δυνάμενος ὁ ὀφθαλμὸς πο-
νέειν πρὸς τὰ λαμπρὰ, ἀλλ' οὐδὲ ξυμμύειν
πουλὺν χρόνον, ἢν ἔχῃ ῥεῦμα θερ-
μὸν μάλιστα. θερμαίνει γὰρ τὸ
δάκρυον ἰσχόμενον. ῥεύ-
ματος δὲ μὴ ἔχον
τος μετά 50
γε
τοῦ ξηροῦ, τὴν ὑπάλειψιν ξυμφέρει ποιέεσθαι.

ἹΠΠΟΚΡΆΤΟΥΣ ἘΠΙΣΤΟΛΑΊ.

Βασιλεὺς βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Παίτῳ χαίρειν.

οῦσος προσπέπλακεν, ἡ καλουμένη λοιμικὴ τοῖς στρατεύμασιν ἡμῶν. καὶ πολλὰ ποιεύντων ἡμῶν, ἄνεσιν οὐκ ἔδωκεν. ὅθεν ἀξιῶ παντοίως, καὶ πάσαις ταῖς παρ' ἐμοῦ διδομέναις δωρεαῖς, ἤτι τῶν ἐκ φύσεώς σου ἐπινοημάτων, ἤτι τῶν ἐκ τέχνης πρήξεων, ἤτινα ἕτερον ἄνδρος ἑρμηνείην δυναμένους ἰήσασθαι, πέμπε τάχος μάστιξον ἀξιῶ τὸ πάθος. ἄλωκε γὰρ κατὰ τὸν ὄχλον, καὶ πολὺς ἄλυς, πνεῦμα μέγα καὶ πυκνὸν ἔχων. οὐ πολεμοῦντες, πολεμούμεθα, ἐχθρὸν ἔχοντες τὸν θῆρα, λυμαινόμενον τὰ ποίμνια. τέτρωκε πολλούς. δυσιάτους ἐποίησε. πικρὰ βέλη βελῶν καταπέμπει. οὐ φέρω γνώμην. οὐκ ἐπέχω μετ' ἀνδρῶν γονίμων βουλεύσασθαι. λύεται ταῦτα πάντα. μὴ διαλ[illegible]φας ἀγαθῇ συνειδήσει. ἔρρωσο.

Παῖτος βασιλεῖ μεγάλῳ Ἀρταξέρξῃ χαίρειν.

Ὰ φυσικὰ βοηθήματα, οὐ λύει τὴν ἐπιδημίαν λοιμικοῦ πάθους. ἃ δὲ ἐκ φύσεως γίνεται νοσήματα, αὕτη ἡ φύσις ἰᾶται κρίνουσα. ὅσα δὲ ἐξ ἐπιδημίας, τέχνη, τεχνικῶς κρίνουσα τὴν ῥοπὴν τῶν σωμάτων. Ἱπποκράτης δὲ ἰητρὸς, ἰῆται τοῦτο τὸ πάθος. τῷ γένει μὲν οὖν ἐστι Δωριεύς. πόλεως δὲ, Κῶ. πατρὸς δὲ, Ἡρακλείδα τοῦ Ἱπποκράτους, τοῦ Γνωσιδίκου. τοῦ Νέβρου. τοῦ Σωστράτου. τοῦ Θεοδώρου. τοῦ Κλεομυττάδα. τοῦ Κρισάμιδος. οὗτος θείᾳ φύσει κέχρηται. καὶ ἐκ μικρῶν καὶ ἰδιωτικῶν, εἰς μεγάλα καὶ τεχνικὰ προήγαγε τὴν ἰητρικήν. γίνεται μὲν οὖν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης. ἔνατος μὲν, ἀπὸ Κρισάμιδος τοῦ βασιλέως. ὀκτωκαιδέκατος δὲ, ἀπὸ Ἀσκληπιοῦ. εἰκοστὸς δὲ, ἀπὸ Διός. μητρὸς δὲ Πραξιθέας, τῆς Φαιναρέτης, ἐκ τῆς οἰκίας τῶν Ἡρακλειδῶν. ὥστε κατ' ἀμφότερα τὰ σπέρματα, θεῶν ἀπόγονός ἐστιν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης. πρὸς μὲν πατρὸς, Ἀσκληπιάδης ὤν. πρὸς δὲ μητρὸς, Ἡρακλείδης. ἔμαθε δὲ τὴν τέχνην, παρά τε τῷ πατρὶ Ἡρακλείδῃ, καὶ παρὰ τῷ πάππῳ Ἱπποκράτει. ἀλλὰ παρὰ μὲν τούτοις, ὡς εἰκὸς, τὰ πρῶτα ἐμυήθη τῆς ἰητρικῆς, ὅσα πιθανὸν ἦν καὶ τούτους εἰδέναι. τὴν δὲ σύμπασαν τέχνην, αὐτὸς ἑαυτὸν ἐδίδαξεν. θείᾳ φύσει κεχρημένος. καὶ τοσοῦτον ὑπερβεβηκὼς τῇ τῆς ψυχῆς εὐφυΐᾳ τοὺς προγόνους, ὅσον διενήνοχεν αὐτῶν, καὶ τῇ τῆς τέχνης ἀρετῇ. καθαίρει δὲ οὐ θηρίων μὲν γένος. θηριωδῶν δὲ νοσημάτων καὶ ἀγρίων πολλὴν γῆν καὶ θάλατταν, διασπείρων πανταχόθεν, ὥσπερ ὁ Τριπτόλεμος τὰ τῆς Δήμητρος σπέρματα, τὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ βοηθήματα. τοιγαροῦν ἐνδικώτατα καὶ αὐτὸς ἀνιδρῶται πολλαχοῦ τῆς γῆς. ἠξίωταί τε τῶν αὐτῶν Ἡρακλεῖ τε καὶ Ἀσκληπιῷ ὑπὸ Ἀθηναίων δωρεῶν. αὐτὸν μεταπέμψαι κέλευσον, ἀργύριον καὶ χρυσίον ὅσον ἂν βούληται δώσειν αὐτῷ. οὗτος γὰρ ἐπίσταται οὐχ ἕνα τρόπον τῆς ἰήσιος τοῦ πάθους. οὗτος πατὴρ ὑγείας. οὗτος σωτήρ. οὗτος ἀκεσώδυνος. οὗτος ἁπλῶς ἡγεμὼν, τῆς θεοπρεποῦς ἐπιστήμης. ἔρρωσο.

Βασιλεὺς βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Ὑστάνῃ Ἑλλησπόντου ὑπάρχῳ.

πποκράτους ἰητροῦ Κῴου, ἀπὸ Ἀσκληπιοῦ γεγονότος, καὶ ἐς ἐμὲ κλέος ἀφῖκται τῆς τέχνης. δὸς οὖν αὐτῷ χρυσὸν ὁπόσον ἂν βούληται. καὶ τὰ ἄλλα χύδην ὧν σπανίζει. καὶ πέμπε ἐς ἡμέας. ἔσται γὰρ ἰσότιμος Περσέων τοῖς ἀρίστοις. καὶ εἴ τις ἐστὶν ἄλλος ἀνὴρ κατ' Εὐρώπην ἀγαθός. φίλον οἴκῳ βασιλέως τίθεσο, μὴ φειδόμενος ὄλβου. ἄνδρας γὰρ εὑρεῖν δυναμένους τὶ κατὰ συμβουλίην, οὐ ῥηΐδιον. ἔρρωσο.

Ὑστάνης ὕπαρχος Ἑλλησπόντου Ἱπποκράτει Ἀσκληπιαδῶν ὄντι ἀπογόνῳ χαίρειν.

ασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης σοῦ χρήζων, ἔπεμψε πρὸς ἡμέας ὑπάρχους. κελεύων σοι ἀργύριον καὶ χρυσὸν, καὶ τὰ ἄλλα χύδην, ὧν σπανίζεις, καὶ ὅσα βούλει διδόναι. καὶ πέμπειν πρὸς ἑωυτὸν ἐν τάχει. ἔσεσθαι γὰρ Περσέων τοῖς ἀρίστοις ἰσότιμον. σὺ οὖν παραγίνου ξυντόμως. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης ἰητρὸς Ὑστάνει Ἑλλησπόντου ὑπάρχῳ χαίρειν.

ρὸς τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔπεμψας φάμενος παρὰ βασιλέως ἀφῖχθαι, πέμπε βασιλεῖ ἃ λέγω, γράφων ὅτι τάχος. ὅτι καὶ προσφορῇ, καὶ ἐσθῆτι, καὶ οἰκήσει, καὶ πάσῃ τῇ ἐς βίον ἀρκεούσῃ οὐσίῃ χρεόμεθα. Περσέων δὲ ὄλβου, οὔ μοι θέμις ἐπαύρασθαι. οὐδὲ βαρβάρους ἄνδρας, νούσων παύειν, ἐχθροὺς ὑπάρχοντας Ἑλλήνων. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτους Δημητρίῳ ὑγιαίνειν.

Βασιλεὺς Περσέων ἡμέας μεταπέμπεται, οὐκ εἰδὼς ὅτι λόγος ἐμοὶ σοφίης χρυσοῦ πλέον δύναται. ἔρρωσο.

Βασιλεῖ βασιλέων τῷ ἐμῷ μεγάλῳ δεσπότῃ Ἀρταξέρξῃ Ὑστάνης Ἑλλησπόντου ὕπαρχος χαίρειν.

Ἣν ἔπεμψας ἐπιστολὴν, λέγων πέμψαι Ἱπποκράτει κῴῳ, ἀπὸ ἀσκληπιαδῶν γεγονότι, ἔπεμψα. καὶ παρ' αὐτοῦ δὲ ἐκομισάμην ἀπόκρισιν, ἣν γράψας ἔδωκε, καὶ ἐκέλευσεν εἰς τὸν οἶκον πέμπειν. φέροντα οὖν ἀπέστειλά σοι φαίνει Γυμνασίῳ, Διεστίχη. ἔρρωσο.

Βασιλεὺς βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Κῴοις τάδε λέγει.

Ὅτε ἐμοῖς ἀγγέλοις Ἱπποκράτην ἰητρὸν κακοὺς τρόπους ἔχοντα, καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς Πέρσας ἀσελγαίνοντ[α], εἰ δὲ μὴ, γνώσεσθε καὶ τῆς πρώτης ἁμαρτίας τιμωρίαν τίσοντες. δηϊώσας γὰρ τὴν ὑμετέρην πόλιν, καὶ νῆσον κατασείσας, εἰς πέλαγος ποιήσω, μὴ δὲ εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον γνῶναι, εἰ ἦν ἔτι ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νῆσος, ἢ ἡ πόλις Κῶ.

Ἀπόκρισις Κῴων.

Δοξε τῷ δήμῳ, ἀποκρίνασθαι τοῖς παρὰ Ἀρταξέρξου ἀγγέλοις, ὅτι Κῷοι οὐδὲν ἀνάξιον πρήξουσιν, οὔτε Μέροπος, οὔτε Ἡρακλέους, οὔτε Ἀσκληπιοῦ, ὧν εἵνεκεν πάντες οἱ πολῖται, οὔτε δώσουσιν Ἱπποκράτεα, οὐδὲ εἰ μέλλοιεν ὀλέθρῳ τῷ κακίστῳ ἀπολέεσθαι. καὶ γὰρ Δαρείου καὶ Ξέρξου τῶν πατέρων ἐπιστολὰς γραψάντων γαῖαν καὶ ὕδωρ αἰτεόντων, οὐκ ἔδωκεν ὁ δῆμος. ὁρέων αὐτοὺς ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις θνητοὺς ἐόντας, ἐπ' αὐτοὺς ἰόντας. καὶ νῦν τὴν αὐτὴν ἀπὸ Κῴων ἀποχωρέεται. ὅτι Ἱπποκράτη οὐ δίδονται ἔκδοτον. ἀπαγγέλλετε οὖν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι, ὅτι οὐδ' οἱ θεοὶ ἀμελήσουσιν ἁμέων, δόντες Ἱπποκράτεα ἁμέων.

Ἀβδηριτῶν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Ἱπποκράτει χαίρειν.

Κινδυνεύεται τὰ μέγιστα τῇ πόλει νῦν Ἱππόκρατες ἀνὴρ ἡμετέρων. ὃς καὶ τῷ παρόντι χρόνῳ καὶ τῷ μέλλοντι αἰεὶ κλέος ἤλπιζε τῇ πόλει. μηδὲν νῦν ὧδε πάντες θεοὶ φθονηθείη. οὗτος ὑπὸ πολλῆς τῆς κατεχούσης αὐτὸν σοφίης νενόσηκεν, ὥστε φόβος οὐχ ὁ τυχὼν ἂν φθαρῇ τὸν λογισμὸν Δημόκριτος. ὄντως δὴ τὴν πόλιν ἡμῶν Ἀβδηριτῶν καταλειφθήσεσθαι. ἐκλαθόμενος γὰρ ἁπάντων, καὶ ἑωυτοῦ καὶ πρότερον ἐγρηγόρως, καὶ νύκτα καὶ ἡμέρην λέγων ἕκαστα μικρὰ καὶ μεγάλα, καὶ μηδὲν οἰόμενος εἶναι τὸν βίον ὅλον διατελεῖ, γαμεῖ τις, ὁ δὲ, ἐμπορεύεται. ὁ δὲ, δημηγορεῖ. ἄλλος ἄρχει. πρεσβεύει. χειροτονεῖται. νοσεῖ. τιτρώσκεται. τέθνηκεν. ὁ δὲ γελᾷ πάντα. τοὺς μὲν, κατηφεῖς τε καὶ σκυθρωπούς. τοὺς δὲ, χαίροντας ὁρῶν. ζητεῖ δὲ ὁ ἀνὴρ, καὶ περὶ τῶν ἐν ᾅδου. καὶ γράφει ταῦτα. καὶ εἰδώλων φησὶ πλήρη τὸν ἠέρα εἶναι. καὶ εἰ νέων φωνὰς ὠτακουστεῖν. καὶ πολλάκις νύκτωρ ἐξαναστὰς, μόνος ἡσυχῇ ᾠδὰς ᾄδοντι ἔοικε. καὶ ἀποδημεῖν ἐνίοτε λέγει, εἰς τὴν ἀπειρίην, καὶ Δημοκρίτους εἶναι ὁμοίους ἑωυτῷ ἀναριθμήτους, καὶ συνδιεφθορὼς τῇ γνώμῃ, τὸ χρῶμα ζῇ. ταῦτα φοβούμεθα Ἱππόκρατες. ταῦτα ταραττόμεθα. ἀλλὰ σῶζε. καὶ ταχὺς ἐλθὼν νουθετήσων ἡμῶν τὴν πατρίδα οὐκ ἂν ἁμάρτοις. οὔτε δόξης τῆς ἐπ' αὐτῷ περισωθέντι, οὔτε χρημάτων, οὔτε παιδείας. καίτοι τὰ παιδείης, πολλῷ σοι βελτίω τῶν τῆς τύχης. ἀλλ' οὖν καὶ ταῦτα συχνὰ παρ' ἡμῶν, καὶ ἄφθονα γενήσεται. τῆς γὰρ Δημοκρίτου ψυχῆς. ἀλλ' οὐδ' εἰ χρυσὸς ἦν ἡ πόλις, ἀντάξια βουλήσιος. οὐδ' ὁποίῳ ἀφυστερήσαντα τοὺς νόμους ἡμῶν δοκοῦμεν νοσεῖν Ἱππόκρατες, τοὺς νόμους παρακόπτειν. ἴθι θεραπεύσων ἀνδρῶν φέριστε, ἄνδρα ἀρίσημον. οὐκ ἰατρὸς, ἀλλὰ κτίστης ἐὼν ὅλης τῆς Ἰωνίης. περιβάλλων ἡμῖν, ἱερώτερον τεῖχος. πόλιν, οὐκ ἄνδρα θεραπεύεις. βουλὴν δὲ νοσοῦσαν καὶ κινδυνεύουσαν ἀποκλεισθῆναι, μέλλοις ἀνοιγνύναι αὐτὸς νομοθέτης. αὐτὸς δικαστής. αὐτὸς ἄρχων. αὐτὸς σωτήρ. καὶ τούτων τεχνίτης ἀφίξει ταῦτά σε προσδοκῶμεν Ἱππόκρατες ταῦτα καὶ γένοιο ἐλθών. μιᾶς πόλεως οὐκ ἄσημος μᾶλλον δὲ ἡ Ἑλλὰς ὅλη, δεῖταί σου φυλάξαι σῶμα σοφίης. αὐτὴν δὲ, δοκεῖ παιδείαν πρεσβεύειν πρὸς σὲ τῆς παρακοπῆς ταύτης ἀπαλλαγῆναι δεομένην. ξυγγενὲς μὲν οὖν ὡς ἔοικε πᾶσι σοφίας. τοῖς δ' ἐν ὑστέρῳ κεχωρηκὸς αὐτῆς ὥσπερ ἡμῶν, καὶ μάλα πλέον οὖν ἴθι, χαίρει. καὶ τῷ μέλλοντι αἰῶνι μὴ προεκλιπεῖν Δημόκριτον ἧς ἐλπίζει προτερήσιν ἀληθῆς. σὺ γὰρ Ἀσκληπιῷ προσάπτεαι γένος καὶ τέχνην. ὁ δὲ Ἡρακλέους ἐστὶν ἀδελφιδοῦς. ἀφ' οὗ Ἄβδηρος ὥσπου πυνθάνῃ πάντως ὧ ἐπώνυμος ἡ πόλις. ὥστε κἀκείνῳ χάρις, ἢ

εις, εἰ Δημοκρίτου γένοιτ᾽ ἂν ἴησις. ὁρῶν οὖν ὦ Ἱππόκρατες εἰς ἀναισθησίαν ἀπορρέοντα καὶ δῆμον καὶ ἄνδρα ἀρίστημον, παῦσαι πρὸς ἡμέας δεόμεθα, φεῦ, ὡς καὶ τὰ ἀγαθὰ περιττεύσαντα, νόσοι τυγχάνουσιν. ὁ Δημόκριτος γὰρ ὅσον ἐρρώσθη πρὸς ἄκρα σοφίης, ἴσα κινδυνεύει νῦν, ἀποπληξίᾳ διανοίας, καὶ ἠλιθιότητι κεκακῶσθαι, οἱ δ᾽ ἄλλοι ὅσοι πολλοὶ δ᾽ Ἀβδηρῖται μείναντες ἐν ἀπαιδευσίῃ, τόν τε κοινὸν κατέχουσι νοῦν. ἀλλὰ μὴν καὶ φρονιμώτεροι νόσον σοφοῦ κρίνειν, οἱ πρὶν ἄφρονες. ἴθι οὖν μετὰ Ἀσκληπιοῦ παιδός. ἴθι μετὰ Ἡρακλέους, θυγατρὸς Ἠπιόνης. ἴθι μετὰ παίδων τῶν ἐπὶ Ἴλιον στρατευσαμένων. ἴθι νῦν παιώνια νούσου φέρων ἄκη. εὐκαρπεῖται δὲ γῆ ῥίζαις καὶ βοτάναις ἀλεξιφαρμάκοις μανίης αὕτη. σχεδὸν οὐδέποτε γονιμώτερον εὐφορήσουσιν. οὔτε γῆ, οὔτε ὀρῶν ἀκρώρειαι. ἢ νῦν Δημοκρίτου τὰ πρὸς τὴν ὑγείαν. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης Ἀβδηρίτῃ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

Πολίτης ὑμέων Ἀμελησαγόρης ἦλθεν εἰς Κῶ, ᾗ ἔτυχε τό τε ἐοῦσα ῥάβδου ἡ ἀνάληψις ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ, καὶ ἐτήσιος ἑορτή. ὡς ἴστε πανήγυρις. καὶ πο[...] πολυτελής, ἐς κυπαρισσῶν ἣν ἔθος ἀνάγειν τοῖς τῷ θεῷ προσήκουσιν. ἐπεὶ δὲ σπουδάζειν ἐῴκει, καὶ ἐκ τῶν λόγων καὶ ἐκ τῆς προσόψιος ὁ Ἀμελησαγόρας, πιστευθεὶς ὑπὲρ ἣν ἐπείγειν τὸ πρῆγμα, ἀνέγνων τε ὑμέων τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἐθαύμασα ὅτι περὶ ἑνὸς ἀνθρώπου ὡς εἷς ἄνθρωπος ἡ πόλις θορυβεῖσθε. καὶ μακάριοί γε δῆμοι. καὶ ὁκόσοι ἴσασι τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, ἐρύματα ἑωυτῶν, καὶ οὐ τοὺς πύργους, οὐδὲ τὰ τείχεα, ἀλλὰ σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας. ἐγὼ δὲ πειθόμενος τέχνας μὲν εἶναι θεῶν χάριτας. ἀνθρώπους δὲ, ἔργα φύσιος, καὶ μὴ νεμεσήσετε ἄνδρες Ἀβδηρῖται. οὐχ ὑμᾶς δοκέω, ἀλλὰ φύσιν αὐτὴν καλέειν με, ἀνασώσασθαι ποίημα ἑωυτῆς. κινδυνεῦον ὑπὸ νόσου διαπεσεῖν. ὥστε πρὸ ὑμέων ἐγὼ νῦν φύσει καὶ θεοῖς ὑπακούων, ἀπεύδω νοσέοντα Δημόκριτον ἰήσασθαι. εἴπερ δὴ καὶ τοῦτο νοῦσος ἐστὶν, ἀλλὰ μὴ ἀπάτη συσκιάζεσθε, ὅπερ εὔχομαι. καὶ γένοιτο πλέον τῆς ἐν ὑμῖν εὐνοίας τεκμήριον, καὶ πρὸς ὑπόνοιαν ταραχθεῖσαι. ἀργύριον δέ μοι ἐρχομένῳ, οὔτ᾽ ἂν φύσις οὔτ᾽ ἂν θεὸς ὑπόσχοιτο. ὥστε μὴ δ᾽ ὑμεῖς ἄνδρες Ἀβδηρῖται βιάζεσθε, ἀλλ᾽ ἐᾶτε ἐλευθερίης τέχνης, ἐλεύθερα καὶ τὰ ἔργα. οἱ δὲ μισθαρνεῦντες, δουλεύειν ἀναγκάζουσι τὰς ἐπιστήμας. ὥσπερ ἐξανδραποδίζοντες αὐτὰς, ἐκ τῆς πρότερης παρρησίης. εἶθ᾽ ὡς εἰκὸς καὶ ψεύδοιντο ἂν, ὡς περὶ μεγάλης νούσου, καὶ ἀρνηθεῖεν ἂν ὡς περὶ μικρῆς. καὶ οὐκ ἂν ἔλθοιεν ὑποσχόμενοι. καὶ πάλιν ἔλθοιεν μὴ κληθέντες. οἰκτρός γε ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ὅτι δι᾽ ὅλου αὐτοῦ, ὡς πνεῦμα χειμέριον, ἡ ἀφόρητος φιλαργυρίη, διαδέδυκεν. ἐφ᾽ ἣν εἴθε μάλιστα ἅπαντες ἰητροὶ ξυνελθόντες, ἀποθεραπεῦσαι χαλεπωτέρην μανίης νοῦσον. ὅτι καὶ μακαρίζεται νοῦσος ἐοῦσα, καὶ κακοῦσα. οἶμαι δὲ ἔγωγε καὶ τὰ ψυχῆς νοσήματα πάντα, μανίας εἶναι σφοδρὰς, ἐμποιούσας δόξας τινὰς, καὶ φαντασίας τῷ λογισμῷ. ὧν ὁ δι᾽ ἀρετῆς ἀποκαθαρθεὶς, ὑγιάζεται. ἐγὼ δὲ εἰ πλουτέειν ἐξ ἅπαντος ἐβουλόμην ὦ ἄνδρες Ἀβδηρῖται, οὐκ ἂν εἵνεκα δέκα ταλάντων. διέβαινον πρὸς ὑμέας, ἀλλ᾽ ᾤχετο τὸν μέγαν ἐρχόμην Περσέων βασιλέα, ἔνθα πόλιες ὅλαι προσέσεσαν τῆς ἐξ ἀνθρώπων εὐδαιμονίης γεγεμισμέναι. ἰώμην δ᾽ ἂν τὸν ἐκεῖσε λοιμὸν αὐτῶν. ἀλλ᾽ ἀπηρνησάμην ἐχθρὴν Ἑλλάδι χώρην, ἐλευθερῶσαι κακῆς νόσου. κατὰ τό γε ἐπ᾽ ἐμοὶ, καταναυμαχοῦσαν τοὺς βαρβάρους. εἶχον δ᾽ ἂν αἰσχύνην, τὸν παρὰ βασιλέως πλοῦτον. καὶ πατρίδος ἐχθρὴν περιουσίην. περικείμην δ᾽ ἂν αὐτὰ, ὡς ἑλέπολις τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχων. οὐκ ἔστι πλοῦτος, τὸ παντοχόθεν χρηματίζεσθαι. μεγάλα γὰρ ἱερὰ τῆς ἀρετῆς ἐστὶν ὑπὸ δικαιοσύνης οὐ κρυπτόμενα, ἀλλ᾽ ἐμφανέα ὄντα. ἢ οὐκ οἴεσθε ἴσον ἁμάρτημα εἶναι σώζειν πολεμίους, καὶ φίλους ἰᾶσθαι μισθοῦ. ἀλλ᾽ οὐχ ὧδε ἔχει τὰ ἡμέτερα ὦ δῆμε. οὐ καρποῦμαι δὲ νούσους. οὐδὲ δι᾽ εὐχῆς ἤκουσα τὴν Δημοκρίτου παρακρουσιν. ὃς εἴτε ὑγιαίνει φίλος ἔσται, εἴτε νοσέει θεραπευθεὶς, πλέον ὑπάρξει. πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν, ἐμβριθέα καὶ στερρὸν τὰ ἤθεα. καὶ τῆς ὑμετέρης πόλιος ἐόντα κόσμον. ἔρρωσθε.

Ἱπποκράτης Φιλοποίμενι χαίρειν.

Ἵ τὴν τῆς πόλιος ἐπιστολὴν ἀναδόντες μοι πρέσβεις, καὶ τεὴν ἀπέδοσαν. ἤσθην τε κάρτα, καὶ ξενίην ὑπισχνεομένου σέο, καὶ τὴν ἑτέρην δίαιτην, ἔλθοιμεν δ᾽ ἂν αἰσίᾳ τύχῃ. καὶ ἀφιξόμεθα ὡς ὑπολαμβάνομεν. χρηστοτέρησιν ἐλπίσιν ὡς ἐν τῇ γραφῇ παραδεδήλωται. οὐ μανίην, ἀλλὰ ψυχῆς τινὰ ῥῶσιν ὑπερβάλλουσαν διασαφηνέοντος τοῦ ἀνδρὸς, μήτε παίδων, μήτε γυναικὸς, μήτε ξυγγενέων, μήτε οὐσίης, μήτε τινὸς ὅλως ἐν φροντίδι ἐόντος. ἡμέρην δὲ καὶ εὐφρόνην, πρὸς ἑωυτῷ καθεσεῶτος, καὶ ἰδιάζοντος. τὰ μὲν πολλὰ ἐν ἄντροισι καὶ ἐρημίῃσιν ἢ ὑποσκιάσεσι δενδρέων. ἢ ἐν μαλθακῇσι πόαις, ἢ παρὰ σύχνοισιν ὑδάτων ῥείθροις. συμβαίνει μὲν οὖν τὰ πολλὰ τοῖς μελαγχολικοῖς τὰ τοιαῦτα. σιγηροί τε γάρ ἐνίοτε εἰσὶ, καὶ μονήρεες, καὶ φιλέρημοι τυγχάνουσιν.

ἀπανθρωπέονταί τε ξύμφυλον ὄψιν, ἀλλοτρίην νομίζοντες. οὐκ ἀπεοικὸς δὲ καὶ τοῖσι περὶ παιδείην ἐσπουδακόσι, τὰς ἄλλας φροντίδας ὑπὸ μιῆς τῆς ἐν σοφίῃ διαθέσιος σεσοβῆσθαι. ὥσπερ γὰρ δμῶές τε καὶ δμωΐδες ἐν τῇσιν οἰκίῃσι θορυβέοντες καὶ στασιάζοντες, ὁκόταν ἐξαπινέως αὐτοῖς ἡ δέσποινα ἐπιστῇ πτοηθέντες ἐφησυχάζουσι. παραπλησίως καὶ αἱ λοιπαὶ κατὰ ψυχὴν ἐπιθυμίαι ἀνθρώποις, κακῶν ὑπηρέτιδες. ἐπὴν δὲ σοφίης ὄψις ἑωυτὴν ἐπιστήσῃ, ὡς δοῦλα τὰ λοιπὰ πάθεα ἐκκεχώρηκεν. ποθέουσιν ἀτὰρ καὶ ἡσυχίην οὐ πάντες οἱ μαινόμενοι, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἀνθρωπίνων πρηγμάτων ὑπερφρονήσαντες, ἀταραξίης ἐπιθυμίῃ. ὁκόταν γὰρ ὁ νοῦς ὑπὸ τῶν ἔξω φροντίδων κοπτόμενος, ἀναπαῦσαι θελήσῃ τὸ σῶμα, τότε ταχέως εἰς ἡσυχίην μετήλλαξε. εἶτα ἀναστὰς ὄρθιος, ἐν ἑωυτῷ περιεσκόπει κύκλῳ, χωρίον ἀληθείης. ἐν ᾧ οὐ πατήρ. οὐ μήτηρ. οὐ γυνή. οὐ τέκνα. οὐ κασίγνητος. οὐ συγγενέες. οὐ δμῶες. οὐ τύχη. οὐχ ὅλως οὐδὲν τῶν θόρυβον ἐμποιησάντων. πάντα δ᾽ ἀποκεκλεισμένα τὰ ταρασσόντα, ἔστηκεν ὑπὸ φόβου. οὐδὲ πλησιάζειν τολμέοντα, ὑπ᾽ εὐλαβείης τῶν αὐτόθι οἰκεόντων. οἰκέουσι δὲ τὸ χωρίον ἐκεῖνο, καὶ τέχναι, καὶ ἀρεταὶ παντοῖαι, καὶ θεοί, καὶ δαίμονες, καὶ βουλαὶ καὶ γνῶμαι. καὶ ὁ μέγας πόλος ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ τῶν πολυκινήτους ἀστέρας κατέστεπται. εἰς ὃ τάχα καὶ Δημόκριτος ὑπὸ σοφίης μετῴκισται. εἶθ᾽ οὐκ ἔτι ὁρέων τοὺς ἐν τῇ πόλει ἅτε τηλοῦ ἐκδεδημηκώς, δοξάζεται μανίης νοῦσον, διὰ τὸ φιλέρημον. περιδέουσι δὲ Ἀβδηρῖται, ἀργυρίου ἐλεγχθῆναι, ὅτι οὐ ξυνίασι Δημόκριτον. ἀλλὰ σύ γε ἡμῖν καταρτύε τὴν ξενίην ὦ ἑταῖρε Φιλοποίμην. οὐ γὰρ ἐθέλω τεταραγμένῃ τῇ πόλει παρέχειν ὄχλοισιν ἐκ παλαιοῦ ἴδιον ἔχων ξένον σε ὡς οἶσθα. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης Διονυσίῳ χαίρειν.

Περίμεινόν με ἐν Ἁλικαρνασσῷ. ἢ φθάσον αὐτὸς ἐλθεῖν ὦ ἑταῖρε. κατὰ πᾶσαν γὰρ ἀνάγκην ἀπιτέον εἰς Ἄβδηρα· μοι Δημοκρίτεω χάριν. ἐφ᾽ ὃν νοσέοντα, μετεπέμψατό με ἡ πόλις. ἀλλ᾽ ἔκτοπός τις ἡ συμπαθείη τῶν ἀνθρώπων Διονύσιε, ὡς μιῇ ψυχῇ ξυννοσέει τῷ πολίτῃ. ὥστε μοι δοκέουσι καὶ αὐτοὶ θεραπείης δέεσθαι. ἐγὼ δὲ οἴομαι οὐδὲ νοῦσον αὐτὴν εἶναι, ἀλλ᾽ ἀμετρίην παιδείης, οὐκ οὖσαν γε τῷ ὄντι ἀμετρίης, ἀλλὰ νομιζομένην τοῖσιν ἰδιώτῃσιν. ἐπεὶ οὐδέποτε βλαβερὸν, τὸ ἀρετῆς ἄμετρον. δόξα δὲ νούσου γίνεται τὸ ὑπερβάλλον διὰ τὴν τῶν κρινόντων ἀπαιδευσίην. δοκιμάζει δὲ ἕκαστος, ἐξ ὧν αὐτὸς οὐκ ἔχει, τὸ ἐν ἄλλῳ πλεονάζον περιουσιάζειν. ὥς που καὶ ὁ δειλὸς, ἀμετρίην τὴν ἀνδρείην ὑπείληφε. καὶ ὁ φιλάργυρος τὴν μεγαλοψυχίην. καὶ πᾶσα ἔλλειψις ὑπερβάλλειν δοκέει, τὸ ἀρετῆς ξύμμετρον. ἐκεῖνον μὲν οὖν αὐτὸν εἰδόντες μετὰ τῆς ἐνθένδε προγνώσιος, καὶ ἀκούσαντες τῶν λόγων αὐτοῦ, ἄμεινον εἰσόμεθα. σὺ δὲ ἔπειξον ὦ Διονύσιε αὐτὸς παραγενέσθαι. βούλομαι γάρ σε διατρίψαι ἐν τῇ πατρίδι μου, μέχρις ἂν ἐπανέλθω. ὅκως τῶν τε ἡμετέρων φροντίσῃς, καὶ πρὸ τῶν ἡμέων τῆς πόλιος. ἐπειδὴ οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐκ συντυχίης ὑγιεινὸν τὸ ἔτος ἐστὶ, καὶ τὴν ἀρχαίην φύσεως ἔχον. ὥς τε οὐδὲ πολλαὶ παρενοχλήσουσι νοῦσοι, πλὴν ὅμως, πάρειθι. οἰκήσεις δὲ τὴν ἐμὴν οἰκίην ὑπερευκαιρέουσαν, ἅτε καὶ τοῦ γυναίου μένοντος πρὸς τοὺς γονέας, διὰ τὴν ἐμὴν ἐκδημίην. ἐπισκόπει δὲ ὅμως καὶ τὰ ἐκείνης, ὅκως διάγῃ σωφρόνως. καὶ μὴ τὴν ἀνδρὸς ἀπουσίην, ἄλλους ἄνδρας νομίσῃ. κόσμιον μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἦν. καὶ γονέους ἀστείους εἶχε. τὸν δὲ πατέρα ἐκ τόπως ἀνδρικόν τε καὶ μάλα μισοπόνηρον. ὑπερφυῶς γερόντιον. ἀλλ᾽ ὅμως ἀεὶ χρῄζει γυνὴ σωφρονίζοντος. ἔχει γὰρ φύσει τὸ ἀκόλαστον ἐν ἑωυτῇ. ὅπερ εἰ μὴ καθ᾽ ἡμέραν ἐπικόπτοιτο, ὡς τὰ δένδρα καθυλομανέει. ἐγὼ δὲ φίλον οἴομαι ἀκριβέστερον γονέων, εἰς φυλακὴν γυναικός, οὐ γὰρ ὡς ἐκείνοις καὶ τουτέῳ ξυνοικέει πόθος ἐνδοίης, δι᾽ οὗ πολλάκις ἐπισκιάζονται τὴν νουθεσίην. φρονιμώτερον δὲ ἐν παντὶ τὸ ἀπαθέστερον, ἅτε μὴ ἐπικλώμενον ὑπ᾽ εὐνοίης. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης Δαμαγήτῳ χαίρειν.

Ἴδα παρὰ σοὶ γενόμενος ἐν Ῥόδῳ Δαμάγητε τὴν ναῦν ἐκείνην, ἥλιος ἐπιγραφὴ ἦν αὐτῇ, πάγκαλόν τινα καὶ εὔπρυμνον, ἱκανῶς τε ἐρροπισμένην. καὶ διάβασιν εἶχε πολλήν. ἐπήνεις δὲ καὶ τὸ ναυτικὸν αὐτῆς, ὡς ὀξὺ, καὶ ἀσφαλὲς, καὶ εὔτεχνον ὑπουργῆσαι. καὶ τοῦ πλοῦ τὴν εὐδρομίην. ταύτην ἔκπεμψον ἡμῖν. ἀλλ᾽ εἰ οἷόν τε, μὴ κώπαις, ἀλλὰ πτεροῖς ἐρετμώσας αὐτήν, ἔπειτα γὰρ τὸ πρῆγμα φιλότης. καὶ μάλα εἰς Ἄβδηρα διαπλεῦσαι πάνυ ταχέως. βούλομαι γὰρ νοσέουσαν ἰήσασθαι πόλιν, διὰ νοσέοντα Δημόκριτον. ἀκούεις πού τ᾽ ἀνδρὸς τὸ κλέος, τοῦτον ἡ πατρὶς ὑπείληπται μανίῃ κεκακῶσθαι. ἐγὼ δὲ βούλομαι μᾶλλον δὲ εὔχομαι, μὴ ὄντως αὐτὸν παρακόπτειν, ἀλλ᾽ ἐκείνοισι δόξαν εἶναι. γελᾶν φασὶν ἀεὶ, καὶ οὐ παύεται γελῶν ἐπὶ παντὶ πρήγματι. καὶ σημεῖον αὐτοῖσι μανίης τοῦτο δοκέει. ὅθεν λέγε τοῖσιν ἐν Ῥόδῳ φίλοισι μετριάζειν ἀεί. καὶ μὴ πολλὰ γελᾶν. μὴ δὲ πολλὰ σκυθρωπάζειν. ἀλλὰ τουτέων ἀμφοῖν τὸ μέτριον κτήσασθαι. ἵνα τοῖς μὲν

χαριέστατος εἶναι δόξειας. οἷς δὲ φροντιστὴς, περὶ ἀρετῆς μετρίης μείζων ἐὼν μέντοι τι Δαμάγητε
κακὸν, παρ' ἕκαστον αὐτοῦ γελῶντος, εἰ γὰρ ἡ ἀμετρίη φλαῦρον, τὸ διὰ παντὸς φλαυρότερον. καὶ
εἴποι μὲν ἂν αὐτὸ Δημόκριτε. καὶ νοσέοντος. καὶ κτεινομένου, καὶ τεθνεῶτος. καὶ πολιορκουμένου. καὶ
παντὸς ἐμπίπτοντος κακοῦ, ἕκαστον τῶν πρηκσομένων, ὕλη σοι γέλωτος ὑπόκειται. οὐ θεομαχεῖς δὲ,
εἰ δύο ἐόντων ἐν κόσμῳ, χαρᾶς καὶ λύπης, σὺ θάτερον αὐτῶν ἐκβέβληκας. μακάριος τ' ἂν ἧς, ἀλλ'
ἀδύνατον, εἰ μήτε μήτηρ σοι νενόσηκεν, μήτε πατὴρ, μήτε τὰ ὕστερον τέκνα. ἢ γυνὴ ἢ φίλος, ἀλλὰ
διὰ τὸν σὸν γέλωτα ἵνα διασώζηται. εὐτυχεῖς πάντα τὰ ἄλλα. νοσεόντων γελᾷς. ἀποθνησκόντων
χαίρεις. ἔτι που πύθοιο κακὸν, εὐφραίνῃ. ὡς πονηρότατος εἶ ὦ Δημόκριτε. καὶ πόῤῥω γε σοφίης. ἢν νο-
μίσεις αὐτὰ μὴ δὲ κακὰ εἶναι. μελαγχολᾷς οὖν Δημόκριτε. κινδυνεύων καὶ αὐτὸς Ἀβδηρίτης
εἶναι. φρονιμωτέρη δὲ ἡ πόλις. ἀλλὰ περὶ μὲν δὴ τουτέων, ἀκριβέστερον ἐκεῖ λέξομαι, Δαμάγητε.
ἡ δὲ ναῦς καὶ τὸν χρόνον ὃν ἐπιστέλλω σοι χρονίζει. ἔῤῥωσο.

Ἱπποκράτης Φιλοποίμενι χαίρειν.

Ὕπνους καὶ πεφροντικὼς, ὑπὲρ Δημοκρίτεω, αὐτέην ἐκείνην τῇ νυκτὶ καταδαρθὼν, πρὸς
ἀρχομένην τὴν ἕω, ὄναρ ἐφαντάσθην. ἐξ οὗ νομίζω κάρτα μηδὲν ἐπισφαλὲς γενήσεσθαι.
ἐκπάγλως γὰρ διηγέρθην. ἐδόκεον γὰρ αὐτὸν τὸν Ἀσκληπιὸν ὁρῆν φαίνεσθαι αὐτέου
πλησίον. ἤδη δὲ πρὸς ταῖς τῶν Ἀβδηριτῶν πύλαις ἐτυγχάνομεν. ὁ δὲ Ἀσκληπιὸς, οὐχ ὡς εἰώθε-
σαν αὐτέου αἱ εἰκόνες, μειλιχόν τε καὶ πρᾶον ἰδέσθαι κατεφαίνετο. ἀλλὰ διεγηγερμένος τῇ σχέσει,
καὶ ἰδέσθαι φοβερώτερος. εἵποντο δὲ αὐτῷ δράκοντες, χήματι ἑρπετῶν ὑπερφυέες. ἐπαγόμενοι
δὲ καὶ αὐτῷ μακρῷ τῷ ἐπισύρματι, καί τι φρικῶδες ὡς ἐν ἐρημίῃσι καὶ νάπῃσι κοίλῃσιν ὑποσυρί-
ζοντες. οἱ δὲ κατόπιν ἑταῖροι κίστας φαρμάκων εὖ μάλα περιεσφηκωμένας ἔχοντες, ᾔεσαν. ἔπει-
τα ὤρεξέ μοι τὴν χεῖρα ὁ θεός. κἀγὼ λαβόμενος ἀσμένως, ἐλιπάρεον ξυνέρχεσθαι. καὶ μὴ καθυστε-
ρέειν μοι, τῆς θεραπείας. ὁ δὲ οὐδέν τι ἔφη ἐν τῷ παρεόντι ἐμοῦ χρῄζεις, ἀλλά σε αὐτὴ τὰ νῦν ξενα-
γήσει θεὸς, κοινὴ ἀθανάτων τε καὶ θνητῶν. ἐγὼ δὲ ἐπιστραφεὶς, ὁρέω γυναῖκα, καλήν τε καὶ μεγά-
λην, ἀσφαλὲς πεπλοκισμένην, λαμπρῆ μόνα. διέλαμπον δ' αὐτέης, οἱ τῶν ὀμμάτων κύκλοι, κα-
θαρόν τι φῶς, οἷον ἀστέρων μαρμαρυγὰς δοκέειν. καὶ ὁ μὲν, δαίμων ἐχωρίσθη. κείνη δὲ ἡ γυνὴ πιέ-
σασά με τοῦ καρποῦ μαλθακῇ τινι εὐτονίῃ, διὰ τοῦ ἄστεος ἦγε φιλοφρονεομένη. ὡς δὲ πλησίον τῆς οἰ-
κίης ἦμεν, ἵνα τὴν ξενίην ἐδόκεον εὐτρεπίσθαι. ἀπήει ὡς φάσμα. εἰποῦσα. αὔριόν σε παρὰ Δημοκρί-
τεω καταλήψομαι, ἤδη δὲ αὐτῆς μεταστρεφομένης, δέομαι φημὶ ἀρίστη τίς εἶ. καὶ τίνα σε καλέο-
μεν. ἡ δὲ ἀλήθεια ἔφη. αὐτὴν δὲ τὴν προσιοῦσαν ὁρῇς, καὶ ἐξαίφνης ἑτέρη τις κατεφαίνετό μοι, οὐ κα-
κὴ μὲν οὐδ' αὐτὴ, θρασυτέρη δὲ ἰδέσθαι καὶ σεσοβημένη, δόξα ἔφη καλέεται. κατοικέει δὲ παρὰ
τοῖσιν Ἀβδηρίτῃσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἀναστὰς, ὑπεκρινάμην ἐμαυτῷ τὸ ὄναρ, ὅτι οὐ δέοιτο ἰητροῦ Δη-
μόκριτος. ὅπου γε αὐτὸς ὁ θεραπεύων θεὸς ἀπέστη, ὡς οὐκ ἔχων ὕλην θεραπείης. ἀλλ' ἡ μὲν ἀλήθεια,
τοῦ ὑγιαίνειν παρὰ Δημοκρίτεω μένει. ἡ δὲ τοῦ νοσέειν αὐτὸν δόξα, παρὰ Ἀβδηρίταις ὄντως κατώ-
κηκε. ταῦτα πιστεύω ἀληθέα εἶναι Φιλοποίμην, καὶ ἔστιν. οὐκ ἀπογινώσκω τὰ ὀνείρατα. μάλιστα δὲ
ὁκόταν καὶ τάξιν διαφυλάττῃ. ἰητρικὴ δὲ καὶ μαντικὴ καὶ πάνυ ξυγγενέες εἰσιν. ἐπεὶ καὶ τῶν δύο
τεχνέων πατὴρ εἷς Ἀπόλλων, ὁ καὶ πρόγονος ἡμέων, ἐούσας καὶ ἐσομένας νούσους προαγορεύων,
καὶ νοσέοντας, καὶ νοσήσαντας ἰώμενος. ἔῤῥωσο.

Ἱπποκράτης Κρατεύᾳ χαίρειν.

Πίσταμαί σε ῥιζοτόμον ἄριστον ὦ ἑταῖρε. καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν, καὶ διὰ προγόνων κλέος. ὡς
μηδὲν ἀπολείπειν σε τοῦ προπάτορος Κρατεύα. νῦν οὖν εἰ καί ποτε ἄλλοτε, βοτανολόγησον,
ὁκόσα τε καὶ ὁκοῖα δύνασαι. ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει. καὶ διάπεμψαί μοι ταῦτα, ἐπ' ἄν-
δρα, ὅλῃ πόλει ἰσοστάσιον Ἀβδηρίτην μὲν, ἀλλὰ Δημόκριτον. νοσέειν γάρ φασιν αὐτόν. καὶ καθαρ-
σίος μάλα χρῄζειν, ἐν τοῖς μανίης ἐόντα. μὴ χρησαίμεθα μὲν οὖν τοῖς φαρμάκοις ὥσπερ καὶ πέπεισμαι,
ἀλλ' ὅμως εὐτρεπίσθαι χρὴ πανταχόθεν. τὸ δὲ χρῆμα τῶν βοτανῶν, παρὰ σοὶ πολλάκις ἐθαύμα-
σα. καὶ τὴν τῶν ὅλων φύσιν τε καὶ διάταξιν. καὶ τὸ ἱδρώτατον γῆς ἵδρυμα. ἐξ ἧς ζῶα. καὶ φυτά.
καὶ τροφαί. καὶ φαρμακεία. καὶ τύχη. καὶ ὁ πλοῦτος αὐτὸς ἀναφύεται. οὐδὲ γὰρ ἂν εἶχεν οἱ ἐπιβῇ, ἡ φι-
λαργυρίη. οὐδ' ἂν Ἀβδηρῖται με νῦν δέκα ταλάντοις ἐδελέαζον. ἀντὶ ἰητροῦ, μισθὸν τὸν ἔλεγχον-
τες. εἰ δ' ἠδύνατο Κρατεύα τῆς φιλαργυρίης τὴν πικρὴν ῥίζαν ἐκκόψαι, ὡς μηδὲν λείψανον αὐτῆς
ἀφεῖναι, εὖ ἴσθι ἐκάθηρα μὲν ἂν τῶν ἀνθρώπων, μετὰ τῶν σωμάτων καὶ τὰς ψυχὰς νοσεούσας. ἀλλὰ
ταῦτα μὲν, εὔχομαι. σὺ δ' ἡμῖν τὸ παρεὸν, μάλιστα τὰς ὀρεινὰς καὶ ὑψιλόφους βοτάνας, ῥιζοτό-

μαι, στερεότεραι γὰρ τῶν ὑψηλοτέρων εἰσίν. καὶ δριμύτεραι μᾶλλον, διὰ τὴν τῆς γῆς πυκνότητα
καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ ἠέρος. ὅτι γὰρ ἕλκουσιν ἐμψυχρότερόν ἐστι. πειρήθητι δ' ὅμως καὶ τὰς πα-
ρὰ λίμναις ἐλείους πεφυκυίας ἀνθολογῆσαι. καὶ τὰς ποταμίους ἢ κρηνίτιδας ἢ πιδακίτιδας
παρ' ὑμῖν καλεομένας, ἃς δὴ ἀσθενέας καὶ ἀτόνους, καὶ γλυκυχύλους εἶναι πέπεισμαι. πάντα
δὲ ὁκόσα χυλοί τε καὶ ὀποὶ ῥέοντες ἐν ὑαλίοισιν ἀγγείοισιν φορέσθωσαν. ὁκόσα δ' αὖ φύλλα ἢ ἄνθεα ἢ
ῥίζαι ἐν κάθωσι καινοῖς περιεσφηνωμένοις. ὅκως μὴ διαυγαζόμενα τῇσι πνοῇσι ἐκλείπῃ, τὸν τόνον τῆς
φαρμακείης, ὥσπερ λειποψυχήσαντα, ἀλλ' εὐθὺς ἡμῖν ταῦτα πέμψον. καὶ γὰρ ἡ ὥρη τοῦ ἔτεος ἁρ-
μόδιος. καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς λεγομένης μανίης, ἐπείγει. τέχνης μὲν γὰρ πάσης ἀλλότριον, ἀναβολή.
ἰητρικῆς δὲ καὶ πάνυ ἐν ᾗ ψυχῆς κίνδυνος ἡ ὑπόθεσις. ψυχῆς δὲ τῶν θεραπειῶν οἱ καιροί. ὧν ἡ πα-
ραφυλακὴ τὸ τέλος. [βού]λομαι μὲν οὖν, ὑγιέα εἶναι τὸν Δημόκριτον καὶ δίχα ἰήσιος. εἰ δ' ἄρα τι σφάλ-
μα φύσεως, ἢ καιροῦ, ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίης, γένοιτο. πολλὰ γὰρ ἡμέας θνητοὺς ἐόντας λάθοι, ἅτε μὴ
τάχα διαφρεκέης εὐτον[οῦ]ντας, ἐπὶ τὸ ἄδηλον παίζειν χρέος δυνάμιν ἠθροῖσθαι. οὐ γὰρ ἀρκέεται ὁ
κινδυνεύων, οἷς δυνάμε[θα]. ἀλλ' ἐπιθυμεῖ καὶ ἃ μὴ δυνάμεθα. καὶ σχεδὸν πρὸς δύο στρατευόμεθα τέ-
λεα. τὸ μὲν ἀνθρώπινον. [τὸ δ]ὲ τέχνης, ὧν τὸ μὲν ἄδηλον, τὸ δὲ τῇ ἐπιστήμῃ ὥρισται. δεῖ δὲ ἐν ἀμφοτέροι-
σιν τουτέοισι καὶ τύχης. τὸ γὰρ ἀτέκμαρτον ἐν ταῖς καθάρσεσι δ' εὐλαβέης τοῖσιν εἰ. ἢ πόσις. καὶ
γὰρ καὶ στομάχου κάκωσιν ὑφορώμεθα. καὶ ξυμμετρίην φαρμακείης, πρὸς ἀγνοουμένην φύσιν στο-
χαζόμεθα. οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ καὶ μία φύσις ἁπάντων. ἑτέρη δ' αἰεὶ καὶ πρὸς ἑωυτὴν ὁρίζουσα οἰκεῖ.
ἐνίοτε δὲ καὶ ταῖς βοτάναις πολλὰ τῶν ἑρπετῶν ἐν ἰοβόλοισιν, καὶ περιχανόντα τῇ ἐντὸς ἄβρῃ,
κάκωσιν αὐτῇ ἀλεξήσιος αὐτοῖς προσέπνευσεν. καὶ τούτου ἄγνοια ἔσται, εἰ μήτις ἄρα κοιλὶς ἢ ψίλος.
ἢ ὀδμὴ θηριώδης καὶ ἀπηνής, τοῦ γινομένου ξύμβολον φανείη. εἶθ' ἡ τέχνη διὰ τὸ ξύμπτωμα τῆς τύ-
χης τῆς κατορθώσιος, ἀφήμαρτε. βεβαιότεραι δ' αὖ αἰεὶ αἱ δι' ἐλλεβόρων καθάρσιές εἰσι. καὶ Μελάμ-
πους ἐπὶ τῶν Προίτου θυγατέρων. καὶ Ἀντικυρεὺς ἐφ' Ἡρακλέους ἱστορέονται κεχρῆσθαι. μὴ χρη-
σαίμεθα δὲ ἡμεῖς ἐπὶ Δημοκρίτου μηδενὶ τούτων. ἀλλὰ γένοιτο ἐκείνῳ τῶν δραστικωτάτων καὶ ἰητρι-
κωτάτων φαρμάκων σοφίης τέλος. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης Δαμαγήτῳ χαίρειν.

τ

οῦτ' ἐκεῖνο Δαμάγητε ὅπερ εἰκάζομεν, οὐ παρέκοπτε Δημόκριτος, ἀλλὰ πάντα ὑπερε-
φρόνεε. καὶ ἡμᾶς ἐσωφρόνιζε, καὶ δι' ἡμέων πάντας ἀνθρώπους. ἐξέπεμψα δέ σοι φιλό-
της ὡς ἀληθέως, τὴν Ἀσκληπιάδα νῆα, ἣν πρόσθεν μετὰ τοῦ ἁλίου ἐπίσημον καὶ ὑγιῆ. ἐπεὶ
κατὰ δαίμονα τῷ ὄντι ἰσοδρόμηκε. καὶ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ κατέπλευσεν εἰς Ἄβδηρα, ᾗπερ αὐτέοις
ἐπεστάλκειν ἀφίξεσθαι. πάντας οὖν ἀολλέας πρὸ τῶν πυλῶν εὕρομεν ὡς εἰκός, ἡμέας περιμένον-
τας. οὐκ ἄνδρας μόνους, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας, ἔτι δὲ καὶ πρεσβύτας καὶ παιδία, νὴ θεοὺς κατηφέα
καὶ τὰ νήπια. οὗτοι μέν τοι ὧδε εἶχον, ὡς ἐπιμαινομένῳ τῷ Δημοκρίτῳ. ὁ δὲ μετ' ἀκριβείης τότε ὑπε-
ρεφιλοσόφεεν. ἐπεὶ δέ με εἶδον ἔδοξαν πού σμικρὸν ἐφ' ἑωυτῶν γεγονέναι. καὶ χρηστὰς ἐλπίδας ἐ-
ποιοῦντο. ὁ δὲ Φιλοποίμην, ἄγειν ἐπὶ τὴν ξενίην με ὥρμητο. κἀκείνοις ξυνεδόκεε τοῦτο. ἐγὼ δὲ ὦ ἄν-
δρες ἔφην Ἀβδηρῖται, οὐδέν ἐστι μοι προὔργου, ἢ Δημόκριτον θεήσασθαι. οἱ δ' ἐπῄνουν ἀκούσαντες.
καὶ ἥσθησαν, ἤγοντό με τε ξυντόμως διὰ τῆς ἀγορῆς, οἱ μὲν, ἑπόμενοι. οἱ δὲ, προθέοντες, ἑτέρωθεν ἕτεροι.
σῶζε λέγοντες, βοήθει, θεράπευσον. κἀγὼ παρῄνεον θαρρεῖν. ὡς τάχα μὲν, οὐδενὸς ἐόντος κακοῦ, πί-
σωος ἐτησίαις ὥραις. εἰ δ' ἄρα καί τινος βραχέος εὐδιορθώτου. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων, ἤειν, οὐδὲ γὰρ
πόῤῥω ἦν ἡ οἰκίη, μᾶλλον δ' οὐδ' ἡ πόλις ὅλη. παρήειμεν οὖν, πλησίον γὰρ τοῦ τείχους ἐτύγχανεν.
καὶ ἀνάγουσί με ἡσυχῇ. ἔπειτα κατόπιν τοῦ πύργου, βουνὸς ἦν τις ὑψηλός. μακρῇσι καὶ δασείῃσιν αἰγεί-
ροισιν ἐπίσκιος. ὅθεν τε ἐθεωρεῖτο, τὰ τοῦ Δημοκρίτου καταγώγια. καὶ αὐτὸς ὁ Δημόκριτος καθῆστο ὑ-
πό τινι ἀμφιλαφεῖ καὶ χθαμαλωτάτῃ πλατανίστῳ, ἐν ἐξωμίδι παχείῃ, μοῦνος ἀνήλυτος ἐπὶ λι-
θίνῳ θώκῳ, ὠχριακὼς πάνυ καὶ λιπόσαρκος. κουρειῶν τὰ γένεια. παρ' αὐτὸν δ' ἐπὶ δεξιῆς, λεπτόῤ-
ῥυτον ὕδωρ κατὰ πρηνοὺς τοῦ λόφου ἠρεμέως ἐγκελαρύζεν. ἦν δέ τι τέμενος ὑπὲρ ἐκεῖνον τὸν λό-
φον. ὡς ἐν ὑπονοίῃ κατεικάζοντι, νυμφέων ἱδρυμένον. αὐτοφύτοις ἐπηρεφὲς ἀμπέλοις. ὁ δ' εἶχεν ἐν
εὐκοσμίῃ πολλῇ ἐπὶ τοῖν γουνάτοιν βιβλίον. καὶ ἕτερα δὲ τινὰ, ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μερέοιν αὐτέῳ πα-
ρεβέβλητο. σεσώρευντο δὲ καὶ ζῶα συχνὰ, ἀνατετμημένα δι' ὅλων. ὁ δὲ ὅτε μὲν, ξυντόνως ἔγραφεν
ἐγκείμενος. ὅτε δὲ, ἠρέμει πάμπολύ τι ἐπέχων, καὶ ἐν ἑωυτῷ μερμηρίζων. εἶτα μετ' οὐ πολὺ του-
τέων ἐρδομένων. ἐξαναστὰς περιεπάτει. καὶ τὰ σπλάγχνα τῶν ζώων ἐπεσκόπει. καὶ καταθεὶς αὖ-
τὰ μετελθὼν, πάλιν ἐκαθέζετο. οἱ δὲ Ἀβδηρῖται περιεστῶτες με κατηφέες, καὶ οὐ πόῤῥω τὰς ὄψεις δα-
κρυόντων ἔχοντες, φασὶν, ὁρῇς μέν τοι τὸν Δημοκρίτου βίον ὦ Ἱππόκρατες, ὡς μέμηνεν, καὶ οὔτε
ὅτι θέλει οἶδεν, οὔτε ὅτι ἔρδει, καί τις αὐτέων ἔτι μᾶλλον ἐνδείξασθαι βουλόμενος τὴν μανίην αὐτοῦ,

ὀξὺ ἀνεκώκυσεν,

ὀξὺ ἀνεκώκυσεν, εἴκελον γυναικὶ ἐπὶ θανάτῳ τέκνου ὀδυρομένῃ. εἶτ' ἀνώμωξεν πάλιν ὑποκρινόμενος
παροδίτην ἄλλον ὀλέσαντά τι ὧν διεκόμιζεν. καὶ ὁ Δημόκριτος ὑπακούων, τὰ μὲν, ἐμειδία τὰ δὲ,
ὑπεγέλα. καὶ οὐκ ἔτι οὐδὲν ἔγραφεν. τὴν δὲ κεφαλὴν θαμινὰ ἐπέσεισεν. ἐγὼ δὲ, ὑμεῖς μὲν ἔφην ὦ Ἀβ-
δηρῖται, αὐτόθι μίμνετε, ἐγγυτέρω δ' αὐτὸς καὶ λόγων καὶ σωμάτων τοῦ ἀνδρὸς γενηθεὶς, ἰδών τε καὶ
ἀκούσας, εἴσομαι τοῦ πάθεος τὴν ἀλήθειαν. καὶ ταῦτ' εἰπὼν, κατέβαινον ἡσυχῆ. ἦν δὲ ὀξὺ καὶ ἐπίφο-
ρον ἐκεῖνο τὸ χωρίον μόλις δ' οὖν διαστηριζόμενος διῆλθον. ἐπεὶ δὲ πλησιάζων ἔτυχεν ἐπελθὼν αὐ-
τέῳ, ὅτι δή ποτε γράφειν ἐνθουσιωδῶς καὶ μεθ' ὁρμῆς. εἱστήκειν οὖν αὐτόθι περιμένων αὐτέου τὸν καιρὸν
τῆς ἀναπαύσιος. ὁ δὲ μετὰ μικρὸν τῆς φορῆς λήξας τοῦ γραφίου, ἀνέβλεψέ τε εἰς ἐμὲ προσιόντα, καὶ
φησί. χαῖρε ξεῖνε. κἀγώ. πολλά γε καὶ σὺ Δημόκριτε ἀνδρῶν σοφώτατε. ὁ δὲ αἰδεσθεὶς οἶμαι, ὅτι οὐκ
10 ὀνόμασι προσεῖπέ με, σὺ δὲ ἔφη τί καλέομεν. ἄγνοια γὰρ τοῦ σοῦ ὀνόματος, [illegible] πρόφασις τῆς τοῦ
ξείνου προσηγορίας. Ἱπποκράτης ἔφην ἔμοιγε τοὔνομα ὁ ἰητρός. ὁ δὲ εἶπεν. ἡ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εὐ-
γένεια, πολύ γε σοῦ τὸ κλέος τῆς ἐν ἰητρικῇ σοφίης περιφοίτηκεν. καὶ ἐς ἡμέας ἀφῖκται. τί δὲ χρέος
ἑταῖρε δεῦρό σε ἤγαγε. μᾶλλον δὲ πρὸ πάντων, κάθησο. ὁρῇς δὲ ὡς ἔστιν οὐχ [illegible] οὐκ ἀηδὴς φύλλων θώ-
κος, ἔτι χλωρὸς καὶ μαλθακὸς ἐγκαθίζειν προσηνέστερος τῶν τῆς τύχης ἐπιφθόνων θώκων. καθί-
σαντος δέ μου, πάλιν φησίν. ἴδιον οὖν ἢ ἐπιδήμιον πρᾶγμα διζόμενος δεῦρο ἀφίξαι. φράζεο σα-
φῶς. καὶ γὰρ ἡμεῖς ὅτι δυνάμεθα, συνεργοῖμεν ἄν. κἀγώ, τὸ μὲν κατ' ἀλήθειαν ἔφην αἴτιον, δεῦρο
σέο χάριν ἥκω, ξυντυχεῖν σοφῷ ἀνδρί. ἔχει δὲ πρόφασιν ἡ πατρὶς, ἧς πρεσβείην τελῶ. ὁ δὲ, ξενίῃ
τοίνυν φησὶ τὰ πρῶτα κέχρησο ἡμετέρῃ. πειρώμενος δὲ κἀγὼ κατὰ πάντα τοῦ ἀνδρός. καὶ περὶ ἤδη
μοι καταδήλου μὴ παρακόπτειν ἐόντος, Φιλοποίμενα οἶσθα ἔφην πολίτην ἐόντα ὑμέτερον, ὁ δὲ καὶ μά-
20 λα εἶπεν, τὸν Δάμωνος λέγεις υἱόν. τὸν οἰκοῦντα παρὰ τὴν Ἑρμαΐδα κρήνην. τοῦτον εἶπον. οὗ καὶ τυγ-
χάνων ἐκ πατέρων ἴδιος ξεῖνος. ἀλλ' ἄρα σὺ Δημόκριτε, τῇ κρέσσονί με ξενίῃ δέχου. καὶ πρῶτόν γε τί τοῦ-
το τυγχάνεις γράφων φράζε; ὁ δὲ ἐπισχὼν ὀλίγον περὶ μανίης ἔφη. κἀγώ, ὦ Ζεῦ βασιλεῦ φημί. εὐ-
καίρως γε ἀντιγράφεις πρὸς τὴν πόλιν. ὁ δὲ ποίην φησὶ πόλιν Ἱππόκρατες. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἔφην ὦ
Δημόκριτε. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως προσέπεσεν. ἀλλὰ τί περὶ μανίης γράφεις. τί γὰρ εἶπεν ἄλλο, πλὴν ἥτις
τε εἴη, ὅκως ἀνθρώποις ἐγγίνεται. καὶ τίνα τρόπον ἀπόλοιτο. τά τε γὰρ ζῶα ταῦτα ὁκόσα ἔφη ὁρῇς, του-
τέου μέντοι γε ἀνατέμνω εἵνεκα, οὐ μισέων θεοῦ ἔργα. χολῆς δὲ διζήμενος φύσιν καὶ θέσιν. οἶσθα γὰρ ἀν-
θρώπων παρακοπῆς, ὡς αἰτίη ἐπὶ τὸ πολὺ αὕτη πλεονάζουσα. ἐπεὶ πᾶσι μὲν φύσει ἐνυπάρχει. ἀλ-
λὰ παρ' οἷς μὲν ἔλαττον, παρ' οἷς δέ τι πλέον. ἡ δ' ἀμετρίη αὐτέης, νοῦσοι τυγχάνουσιν, ὡς ὕλης, ὁτὲ
μὲν ἀγαθῆς, ὁτὲ δὲ φαύλης ὑποκειμένης. κἀγὼ νὴ Δία ἔφην ὦ Δημόκριτε, ἀληθέως γε καὶ φρο-
30 νίμως λέγεις. ὅθεν εὐδαίμονά σε κρίνω, τοσαύτης ἀπολαύοντα ἡσυχίης. ἡμέων δὲ μετέχειν ταύτης
οὐκ ἐπιτέτραπται. ἐρεομένου δὲ διατί ὦ Ἱππόκρατες οὐκ ἐπιτέτραπται, ὅτι ἔφην, ἢ ἀγροικίη. ἢ
τέκνα. ἢ δάνεια. ἢ νοῦσοι, ἢ θάνατοι, ἢ δμῶες. ἢ γάμοι. ἢ τοιαῦτά τινα τὴν εὐκαιρίην ἡμῶν ὑποτέμνε-
ται. ἐνταῦθα δὴ ὁ ἀνὴρ εἰς τὸ εἰωθὸς πάθος κατηνέχθη. καὶ μάλα ἀθρόον τι ἀνεκάγχασε. καὶ ἐπιτώθασε.
καὶ τὸ λοιπὸν ἡσυχίην ἦγε. κἀγὼ τί μέντοι Δημόκριτε ἔφην γελᾷς; πότερον τὰ ἀγαθὰ ὧν εἶπον, ἢ τὰ
κακά. ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἐγέλα. καὶ ἄποθεν ὁρέοντες οἱ Ἀβδηρῖται, οἱ μὲν, τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἔπαιον,
οἱ δὲ, τὰ μέτωπα. οἱ δὲ, τὰς τρίχας ἔτιλλον. καὶ γὰρ ὡς ὕστερον ἔφησαν, πλεονάζοντι παρὰ τὸ εἰω-
θὸς τῷ γέλωτι ἐχρήσατο. ὑποτυχὼν δ' ἐγὼ, ἀλλὰ μὴν ἔφην σοφῶν ἄριστε Δημόκριτε, ποθέω γὰρ
αἰτίην τοῦ περὶ σὲ πάθεος καταλαβέσθαι, τίνος ἄξιος ἐφάνην ἐγὼ γέλωτος, ἢ τὰ λεχθέντα, ὅκως
μαθὼν παύσωμαι τῆς αἰτίης. ἢ σὺ ἐλεγχθεὶς, διακρούσῃ τοὺς ἀκαίρους γέλωτας. ὁ δὲ ἡράκλεις ἔφην.
40 εἰ γὰρ δυνήσῃ με ἐλέγξαι, θεραπείην θεραπεύσεις, οἵην οὐδένα οὐδεπώποτε ὦ Ἱππόκρατες. καὶ
πῶς οὐκ ἐλεγχθείης ἔφην ὦ ἄριστε. ἢ οὐκ οἴῃ ἄτοπός γε εἶναι γελῶν ἀνθρώπου θάνατον. ἢ νοῦσον, ἢ
παρακοπήν. ἢ μανίην. ἢ μελαγχολίην. ἢ σφαγὴν, ἢ ἄλλο τι χεῖρον. ἢ τοὔμπαλιν γάμους ἢ πανηγύ-
ρεις ἢ τεκνογονίην. ἢ μυστήρια. ἢ ἀρχὰς ἢ καὶ τιμὰς, ἢ ἄλλο τι ὅλως ἀγαθόν. καὶ γὰρ ἃ δέον οἰκτείρειν,
γελᾷς. καὶ ἐφ' οἷς ἥδεσθαι χρὴ, καταγελᾷς τουτέων. ὥστε μήτε ἀγαθὸν, μήτε κακὸν παρὰ σοὶ δια-
κεκρίσθαι. ὁ δὲ ταῦτα μὲν ἔφη εὖ λέγεις ὦ Ἱππόκρατες. ἀλλ' οὐκ οἶσθά πω τοῦ ἡμετέρου γέλωτος
αἰτίην. μαθὼν δ' εὖ οἶδ' ὅτι κρέσσονα τῆς πρεσβείης ἀντιφορτισάμενος ἀφίξεις θεραπείην τόν τε ἐμὸν
γέλωτα τῇ πατρίδι, καὶ ἑωυτέῳ, καὶ τοὺς ἄλλους δυνήσῃ σωφρονίζειν. ἀνθ' ὧν ἴσως κἀμὲ διδάξεις
ἰατρικὴν ἀμοιβηδόν. γνοὺς ὅση σπουδὴ περὶ τὰ ἄσπουδα σπουδάσαντα φιλοτιμεύμενοι πρήσσειν τὰ μηδενὸς
ἄξια πάντες ἄνθρωποι τὸν βίον ἀναλίσκουσι, γελώτων ἄξια διοικεῦντες. ἐγὼ δέ φημι. λέγε πρὸς
50 θεῶν, μήποτε γὰρ διαλανθάνει ἅπας ὁ κόσμος νοσέων. καὶ οὐκ ἔχει ὅκου διαπέμψηται πρεσβείην
πρὸς θεραπείην. τί γὰρ ἂν εἴη ἔξω αὐτέου. ὁ δ' ὑπολαβὼν, πολλαί γε φησὶν ἀπειρίαι κόσμων εἰσὶν
Ἱππόκρατες, καὶ μηδαμῶς ἑταῖρε κατασμικρολόγει πλουσίην τὴν φύσιν ἐοῦσαν. ἀλλὰ ταῦτα
μὲν ἔφην Δημόκριτε, διδάξεις ἐν ἰδίῳ καιρῷ. εὐλαβοῦμαι γὰρ μήπως καὶ τὴν ἀπειρίην διεξιὼν,
γελᾶν ἄρξῃ. ἴσθι δὲ νῦν περὶ τοῦ σημείου γέλωτος τῷ βίῳ λόγον δώσων. ὁ δὲ μάλα σφαρὸν ἀπιδὼν

με, δύο φησὶ τοῦ ἐμοῦ γέλωτος αἰτίας δοκέεις, ἀγαθὰ καὶ φαῦλα. ἐγὼ δὲ ἕνα γελῶ τὸν ἄνθρωπον. ἀνοίης μὲν γέμοντα. κενεὸν δὲ πρηγμάτων ὀρθῶν παίζουσι ἐπιβουλαῖς νηπιάζοντα. καὶ μηδεμιῆς εἵνεκεν ὠφελείας ἀλγέοντα τοὺς ἀνηνύτους μόχθους. πείρατα γῆς καὶ ἀορίστους μυχοὺς ἀμετρίῃσιν ἐπιθυμίῃσιν ὁδεύοντα. ἄργυρον τήκοντα καὶ χρυσόν. καὶ μὴ παυόμενον τῆς κτήσιος ταύτης. αἰεὶ δὲ θορυβεόμενον περὶ τὸ πλέον ὅκως αὐτὸς ἐλάσσων μὴ γένηται, καὶ οὐδὲ αἰσχύνεται μὴ λεγόμενος εὐδαίμων. ὅτι χάσματα τῆς γῆς ὀρύσσει διζόμενος χερσὶν, ὧν οἱ μὲν αὐτίκα συμφορῆς ἐπιπιπτούσης τῆς γῆς ἐφθάρησαν, οἱ δὲ πολυχρονίως ταύτην ἔχοντες τὴν ἀνάγκην, ὡς ἐν πατρίδι τῇ κολάσει παραμένουσιν. ἀργύρειον καὶ χρυσίον, ἴχνη κόνεως, καὶ ψήγματα διφῶντες. ψάμμον ἄλλην ἀλλαχόθεν ἐγείραντες, καὶ τῆς γῆς φλέβας ἐκτέμνοντες. ἐς πλουσίην αἰεὶ βωλοποιέοντες ἐκ τῆς μητρὸς ποτὲ μὲν γῆν καὶ τὴν αὐτὴν ἐοῦσαν, καὶ θαυμάζοντες πατέουσιν. ὅσος γέλως αὐτίκα μόχθου, καὶ κρυφίης γῆς ἐρῶσι, τὴν φανερὴν ὑβρίζοντες. κύνας ὠνεῦνται, οἱ δ' ἵππους. οἱ δὲ χώρην πολλὴν περιορίζοντες, ἰδίην ἐπιγράφουσιν. καὶ πολλῆς ἐθέλοντες δεσπόζειν, οὐδὲ αὑτέων δύνανται. γαμέειν σπεύδουσιν, ἃς μετ' ὀλίγον ἐκβάλλουσιν. ἐρῶσιν, εἶτα μισοῦσι. μετ' ἐπιθυμίης γεννῶσιν. εἶτ' ἐκβάλλουσι τελείους. τίς ἡ κενὴ σπουδὴ καὶ ἀλόγιστος, μηδὲν μανίης διαφέρουσα. πολεμοῦσιν ἔμφυλον, ἠρεμίην οὐχ αἱρετίζοντες. ἀντιπεσοῦσι βασιλέας. ἀνδροφονοῦσι. γῆν ὀρύσσοντες, ἀργύρειον ζητέουσιν. ἀργύρειον εὑρόντες, γῆν ἐθέλουσι πρίασθαι. ὠνησάμενοι γῆν, καρποὺς πιπράσκουσι. καρποὺς ἀποδεχόμενοι, πάλιν ἀργύρειον λαμβάνουσιν, ἐν ὅσαις μεταβολαῖς εἰσιν. ἐν ὅσῃ κακίῃ οὐσίην μὴ ἔχοντες, οὐσίην ποθέοντες, ἔχοντες, κρύπτουσιν. ἀφανίζουσιν. καταγελῶ, ἐφ' οἷς κακοπραγέουσιν. ἐπιτείνω τὸν γέλωτα, ἐφ' οἷς δυστυχέουσι. θεσμοὺς γὰρ ἀληθείης παραβεβήκασι. φιλονεικέοντες ἔχθρην πρὸς ἀλλήλους ἔχειν ἔχουσι, μετὰ δὲ ἀδελφῶν καὶ τοκέων, καὶ πολιτέων, καὶ ταῦτα ὑπὲρ τοιούτων κτημάτων, ὧν οὐδεὶς θανὼν δεσπότης ἐστὶν, ἀλληλοκτονέουσιν. ἀθεσμόβια, φρονέοντες. φίλων καὶ πατρίδων ἀπορίην ὑπερορῶσι. πλουτίζουσι τὰ ἀνάξια καὶ τὰ ἄψυχα ὅλης τῆς οὐσίης. ἀνδριάντα ὠνέονται, ὅτι δοκέει λαλέειν τὸ ἄγαλμα. τοὺς δὲ ἀληθέως λαλέοντας, μισέουσι. τῶν γὰρ μὴ ἐπιδίων ἐφίενται καὶ γὰρ ἤπειρον οἰκεῦντες, θάλασσαν ποθέουσι. καὶ πάλιν ἐν νήσοις ἐόντες, ἤπειρον γλίχονται. καὶ πάντα διαστρέφουσιν ἐς ἰδίην ἐπιθυμίην. καὶ δοκέουσι μὲν ἐν πολέμῳ ἀνδρείην ἐπαινέεσθαι. νικῶνται δὲ καθ' ἡμέρην, ὑπὸ τῆς ἀσελγίης. ὑπὸ φιλαργυρίης. ὑπὸ τῶν παθέων πάντων νοσέουσι. θερσῖται δ', εἰσὶ τοῦ βίου πάντες. τί δὲ τὸν ἐμὸν ἱππόκρατες ἐμέμψω γέλωτα; οὐ γὰρ αὐτὸς τῆς ἰδίης ἀνοίης, ἀλλὰ ἄλλος ἄλλου καταγελῇ τε. οἱ μὲν τῶν μεθυόντων, ὅταν αὐτοὶ δοκέουσι νήφειν. οἱ δὲ τῶν ἐρώντων, χαλεπωτέρην νόσον νοσεῦντες αὐτοί. οἱ δὲ τῶν πλεόντων. ἄλλοι δὲ τῶν περὶ γεωργίην ἀσχοληθέντων. οὐ συμφωνέουσι γὰρ, οὔτε ταῖς τέχναις, οὔτε τοῖς ἔργοις. ἐγὼ δὲ ταῦτα μὲν ἔφην κρίνειν Δημόκριτε. οὐ δ' ἄλλος τις ἂν εἴη λόγος ἁρμοδιώτερος ἐξαγγέλλων ταλαιπωρίην θνητῶν. ἀλλὰ πρήξιες νομοθετοῦσι τὴν ἀναγκαίην. οἰκονομίης τε εἵνεκα καὶ ναυπηγίης. καὶ τῆς ἑτέρης πολιτείης, ἐν ᾗ χρεὼν εἶναι τὸν ἄνθρωπον. οὐ γὰρ εἰς ἀργίην αὐτὸν ἡ φύσις ἐγέννα. ἐκ τουτέων δὲ πάλιν φιλοδοξίῃ χυθεῖσα, ἔσφηλε πολλῶν ὀρθογνώμονα ψυχήν. σπουδαζόντων μὲν ἅπαντα, ὡς ἐπὶ ἀδιαπτώτοισιν. ἢ μὴ κατευτονούντων δὲ τὴν ἀδηλότατα προορῆσθαι. εἴπου γάρ τις ὦ Δημόκριτε γαμέων, ἢ χωρισμὸν. ἢ θάνατον προσεδόκησεν. τίς δ' ὁμοίως παιδοτροφέων ἀπώλειαν. ἀλλ' οὐδὲν γεωργίῃ, καὶ πλοίῳ. καὶ βασιλείῃ. καὶ ἡγεμονίῃ. καὶ πάνθ' ὅσ' ὑπάρχει κατὰ τὸν αἰῶνα. οὐδεὶς γὰρ προὔλαβεν πταῖσαι. ἀλλ' ἀγαθοῖσιν ἕκαστος τουτέων ἐλπίσι φέρεται. τῶν δὲ χειρόνων οὐδὲ μέμνηται. μή ποτ' οὖν ὁ σὸς γέλως τουτέοις ἀνάρμοστος. ὁ δὲ Δημόκριτος, μάλα ἔφη νωθὴς τὸν νόον ὑπάρχεις, καὶ μακρὰν γε τῆς ἐμῆς γνώμης ἀπόδημος ἱππόκρατες, ἀταραχίης καὶ ταραχῆς μέτρα μὴ ἐπισκοπέων, δι' ἄγνοιαν. ταῦτα γὰρ αὐτὰ, διανοίῃ φρονήρει διοικέοντες, αὐτοί τε ῥηϊδίως ἀπήλλασσον, καὶ τὸν ἐμὸν ἐλώφεον γέλωτα. νῦν δ' ὡς ἐπ' ἀκηρόσι τοῖς ἐν τῷ βίῳ φρενοβλαβέες τετύφλωνται. ἀλλ' ἀσυλλογίστῳ διανοίῃ τῆς ἀτάκτου φορῆς δυσδίδακτοι. νουθεσίη γὰρ αὐτάρκης ὑπῆρχεν ἡ τῶν ξυμπάντων μεταβολή. ὀξείῃσι ῥοπῇσιν ἐμπίπτουσα. αἰφνίδιον τροχηλασίην παντοίην ἐνσείουσα. οἱ δ' ὡς ἐπαρηρείῃ καὶ βεβαίῃ ἐκλελησμένοι παθέων κατὰ τὸ ξυνεχὲς ἐμπιπτόντων, ἄλλοτε ἄλλως ποθεῦντες τὰ λυπέοντα. διζήμενοι τὰ μὴ ξυμφέροντα, ἐγκαλινδεῦνται πολλῇσι ξυμφορῇσιν. εἰ δ' ἐπεμέτρει ἕκαστος κατὰ δύναμιν ἰδίην, τὰ ξύμπαντα ἔρδειν, ἀδιάπτωτον ἐφρούρεε ζωὴν, ἑωυτὸν ἐξεπιστάμενος. καὶ ξύγκρισιν ἰδίην σαφῶς κατανοήσας, καὶ μὴ τῆς ἐπιθυμίης τὴν σπουδὴν, ἀόριστον ἐκτείνων. τὴν δὲ πλουσίην φύσιν, καὶ πάντων τιθηνὸν, δι' αὐταρκείης ὁρέων. καθάπερ δὲ τῶν παθέων εὐεξίη κίνδυνος πρόδηλος, οὕτω τὸ μέγεθος τῶν εὐτυχημάτων σφαλερόν ἐστιν. ἀρίσημοι δ' ἐν τῇσι κακοδαιμονίῃσι ξυνθεωρεῦνται. ἄλλοι δὲ τὰ τῶν πέλας ὡς μὴ ἱστορέοντες, ὑπὸ τῆς ἰδίης κακοπραγίης ἀπώλλοντο. τὰ δῆλα καθάπερ ἄδηλα μὴ προθεωρεῦντες. ὑπόδειγμα τὸν μακρὸν βίον ἔχοντες, γινομένων καὶ μὴ γινομένων. ἐξ ὧν καὶ τὸ ἐσόμενον ἐχρῆν κατανοῆσαι. ταῦθ' ὁ ἐμὸς γέλως ἄφρονες ἄνθρωποι. πονηρίης δίκας ἐκτείνοντες. φιλαργυρίης. ἀπληστίης. ἔχθρης. ἐνεδρίης. ἐπιβουλίης.

λίης. βασκανίης. ἀργαλέον ἐξειπεῖν πολυμηχανίην κακῶν. ἀπειρείη γάρ τις ἐστὶ κἢν τουτέοις δολο-
πλοκίησιν. αἰθομιλεῦντες σκολιόφρονες. ἀρετὴν δὲ παρ' αὐτέοις ζόφος ἐστὶ, τὸ χέρειον. φιλοψευδέειν
γὰρ ἀσκέουσι. φιληδονίην κοσμέουσι. νόμοις ἀπειθεῦντες. ὁ δὲ αὐτέων κατακρίνει τὴν ἀπροαιρεσίην.
μήτε ὁρήσεως, μήτε ἀκοῆς μετέχοντας, μούνη δ' αἴσθησις ἀνθρώπου ἀτρεκείη διανοίη τηλαυγής. τότε
οὖν καὶ τὸ ἐσόμενον προορεωμένη, λυσαρεστεῦνται πᾶσι, καὶ πάλιν τοῖς αὐτέοις ἐμπελάζονται. ἀρ-
νησάμενοι πλόον, πλέουσι. γεωργίην ἀπωσάμενοι, αὖθις γεωργοῦσιν. ἐκβάλλοντες γαμετὴν, ἑτέ-
ρην εἰσάγονται. γεννήσαντες, ἔθαψαν. θάψαντες, ἐγέννησαν. πάλιν τρέφουσι, γήρας ηὔξαντο. ἐς
αὐτὸ δ' ἀφικνόμενοι στενάζουσιν. ἐν οὐδεμίῃ καταστάσει βέβαιον ἔχοντες τὴν γνώμην. ἡγεμόνες καὶ
βασιλέες μακαλίζουσι τὸν ἰδιώτην. ὁ δὲ ἰδιώτης, ὀρέγεται βασιλείης. ὁ πολιτευόμενος, τὸν χει-
ροτεχνεῦντα, ὡς ἀκίνδυνον. ὁ δὲ χειροτέχνης ἐκεῖνον, ὡς εὐτονεῦντα κατὰ πάντων. τὴν γὰρ ὀρθὴν
κέλευθον τῆς ἀρετῆς οὐ θεωροῦσι καθαρὴν καὶ λείην, καὶ ἀπρόσπταιστον, ἣν οὐδεὶς τετόλμη-
κεν ἐμβαίνειν. φέρονται δὲ ἐπὶ τὴν ἀπειθῆ καὶ σκολιὴν ῥηχυβατέοντες, καταφερόμενοι. καὶ προ-
σκόπτοντες. οἱ δὲ πλεῖστοι ἐκπίπτοντες. ἀσθμαίνοντες ὡς διωκόμενοι. βρίζοντες. ὑστερέοντες, προηγεύ-
μενοι. καὶ οὓς μὲν αὐτέων, ἐρῶντες ἀτάσθαλοι ὑποπεπρήκασιν ἀλλοτρίης εὐνῆς, φθορῇ ἀναιδείης πι-
σύνους. οὓς δὲ τήκει φιλαργυρείης νοῦσος, ἀόριστος. οἱ δ' ἀλλήλοις ἀντεπιτίθενται. οἱ δ' ὑπὸ φιλοδο-
ξίης ἐς ὕβρια ἀνενεχθέντες, βρίθει κακίης, ἐς βυθὸν ἀπωλείας καταφέρονται. κατασκάπτουσιν. εἶ-
τα ἐποικοδομέουσι. χαρίζονται. εἶτα μετανοοῦσιν καὶ ἀφαιρεῦνται τὰ φιλίης δίκαια. κακοπραγεῦν-
τες ἐς ἔχθρην τὰ ξυγγενίης πολεμοποιεῦντες. καὶ τουτέων πάντων αἰτίη φιλαργυρείη. τί νηπίων ἀ-
θυρόντων διαφέρουσι; παρ' οἷς ἄκριτος μὲν ἡ γνώμη, τὸ δὲ προσπεσὸν τερπνόν. ἐν δὲ τοῖς θυμοῖς, τί
τὸ ἴδιον ζώοις ἀλόγοις παραλελοίπασιν; πλὴν ὅτι ἐν αὐταρκείῃ μένουσιν οἱ θῆρες. τίς γὰρ λέων
ἐς γῆν κατέκρυψε χρυσόν; τίς ταῦρος πλεονεξίην ἐκορύξατο; τίς πάρδαλις ἀπληστίην κεχώρη-
κε; δίψῃ μὲν ἄγριος σῦς, ὅσον [illegible] ὠρέχθη. λύκος δὲ διαρθάψας τὸ προσπεσὸν τῆς ἀναγκαίας
τροφῆς, ἀναπέπαυται. ἡμέρῃσι δὲ καὶ νυξὶ ξυναπτομένῃσιν, οὐκ ἔχει θοίνης κόρον ἄνθρωπος. καὶ χρό-
νων μὲν ἐνιαυσίων τάξις ὀχείης, ἀλόγων τέρμα ἐστίν. ὁ δὲ τὸ διηνεκὲς, οἰστρομανίην ἔχει τῆς ἀσελγείης.
Ἱππόκρατες. μὴ γελάσω τὸν κλαίοντα δι' ἔρωτα ὅτι ξυμφερόντως ἀποκέκλεισται, μάλιστα δ' ἢν
ῥιψοκινδύνως ᾖ, καὶ φέρηται κατὰ κρημνῶν, ἢ βυθῶν πελάγους ἐπιτενῶ τὸν γέλωτα; μὴ γελά-
σω τὸν τὴν νῆα πολλοῖσι φορτίοισι βαπτίσαντα, εἶτα μεμφόμενον τῇ θαλάσσῃ ὅτι κατεβύθισεν αὐ-
τὴν πλήρη; ἐγὼ μὲν οὐδαμῶς δοκέω γελᾶν, ἐξευρεῖν δὲ κατ' αὐτέων ἤθελον τι λυπηρόν. ἀλλ' οὐδὲ ἰη-
τρικὴν ὑπὲρ τουτέων ἐχρῆν εἶναι, μήτε ἰωμένην πέπονα φάρμακα, ὁ σὸς πρόγονος Ἀσκληπιὸς
νουθεσίη σοι γενέσθω σώζων ἀνθρώπους, κεραυνοῖς ηὐχαρίστηται, οὐχ ὁρῇς ὅτι κἀγὼ τῆς κακίης μοῖρα εἰ-
μὶ, μανίης διζήμενος αἰτίην, ζῶα κατακτείνω καὶ ἀνατέμνω, ἐχρῆν δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὴν αἰτίην ἐ-
ρευνῆσαι. οὐχ ὁρῇς ὅτι καὶ ὁ κόσμος μισανθρωπίης πεπλήρωται; ἄπειρα κατ' αὐτέου πάθεα ξυνή-
θροικεν. ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦσος ἐστίν. τρεφόμενος ἄχρηστος ἱκέτης βοηθείης. αὐξανόμενος, ἀ-
τάσθαλος. ἄφρων ἐνδεὴς παιδαγωγίης. θρασὺς, ἀκμάζων. παρακμάζων, οἰκτρός. τοὺς ἰδίους πόνους
ἀλογιστίῃ γεωργήσας. ἐκ μητρέων γὰρ λύθρων, ἐξέθορε τοιοῦτος, διὰ τοῦτο οἱ μὲν θυμικοὶ καὶ ὀργῆς
ἀμέτρου γέμοντες, οἱ ξυμφορῇσι καὶ μάχῃσι δ' ἐν φθορῇσι καὶ μοιχείῃσι διὰ παντός. οἱ δ' ἐν μέθῃσιν.
οἱ δ' ἐν ἐπιθυμίῃσι τῶν ἀλλοτρίων. οἱ δ' ἐν ἀπωλείῃσι τῶν σφετέρων, ὄφελον δύναμις ὑπῆρχε τὰς
ἁπάντων οἰκήσεις ἀνακαλύψαντα μηδὲν ἀφεῖναι τῶν ἐντὸς παρακάλυμμα. εἶθ' οὕτως ὁρῶν τὰ
πρησσόμενα ἔνδον. εἶδον μὲν ἂν οὓς μὲν ἐσθίοντας. οὓς δὲ ἐμέοντας. ἑτέρους δ' αἰκίῃσι στρεβλέον-
τας. τοὺς δὲ φάρμακα κυκῶντας. τοὺς δὲ ξυννοέοντας ἐπιβουλήν. τοὺς δὲ ψηφίζοντας. ἄλλους
χαίροντας. τοὺς δὲ κλαίοντας. τοὺς δὲ ἐπὶ κατηγορίην φίλων ξυγγράφοντας. τοὺς δὲ διὰ φιλοδο-
ξίην ἐκφρονέας. καί γε τινὲς βαθύτεραι πρήξιες, τῶν κατὰ ψυχὴν κευθομένων. καὶ τουτέων
ὁκόσοι μὲν νέοι, ὁκόσοι δὲ πρεσβῦται, αἰτεῦντες. ἀρνεόμενοι. πενόμενοι. πλουσιάζοντες. λιμῷ
θλιβόμενοι. οἱ δὲ ἀσωτίῃ βεβαρυμένοι. ῥυπῶντες. δέσμιοι. οἱ δὲ τρυφῇσι γαυριῶντες. τρέφοντες, ἄλ-
λοι σφάζοντες. ἄλλοι θάπτοντες. ὑπερορέοντες ἃ ἔχουσι πρὸς τὰς ἐλπιζομένας κτήσιας ὡρμη-
μένοι. οἱ μὲν ἀναίσχυντοι. οἱ δὲ φειδωλοὶ, οἱ δὲ ἄπληστοι. οἱ μὲν φονεῦντες, οἱ δὲ τυπτόμενοι. οἱ δὲ ὑπερη-
φανεῦντες. οἱ δὲ ἐπαιρόμενοι κενοδοξίῃ. καὶ οἱ μὲν ἵπποισι παρεστῶτες, οἱ δὲ ἀνδράσιν, οἱ δὲ κυσὶν, οἱ
δὲ λίθοις ἢ ξύλοις, οἱ δὲ χαλκῷ. οἱ δὲ γραφῇσι. καὶ οἱ μὲν πρεσβείαις, οἱ στρατηγίαις, οἱ δὲ ἱερωσύνῃσιν.
οἱ δὲ στεφανηφορίαις. οἱ δὲ ἔνοπλοι. οἱ δὲ ἀποκτεινόμενοι, φέρονται δὲ τουτέων ἕκαστοι, οἱ μὲν ἐπὶ ναυ-
μαχίην, οἱ δὲ ἐπ' ἀγροικίην. ἕτεροι δὲ ἐπὶ φορτίδας ναῦς. οἱ δὲ εἰς ἀγορὴν. ἕτεροι δ' ἐπ' ἐκκλη-
σίην. οἱ δ' ἐπὶ θέητρον. οἱ δὲ ἐς φυγήν. ἄλλοι δὲ ἀλλαχόσε. καὶ οἱ μὲν ἐς φιληδονίην καὶ ἡδυπαθείην
καὶ ἀκρασίην. οἱ δὲ εἰς ἀργίην καὶ ῥαθυμίην. τὰς ἀναξίους οὖν καὶ δυστήνους ψυχὰς ὁρεῦντες καὶ
τοσαύτας, πῶς μὴ χλευάσωμεν τὸν τοιῶνδε ἀκρασίην ἔχοντα βίον αὐτέων; κάρτα γὰρ ἔλπομαι μὴ

δὲ τὴν ζωὴν ἰητρικὴν ἀσθενέειν αὐτέοισιν. λυσαρεστέονται γὰρ ὑπ' ἀκρασίης ἅπασι. καὶ μανίην τὴν σο-
φίην νομίζουσιν. ἤπου γὰρ ὑπονοέω ὡς σαφῶς λωβᾶσθαί σου τὰ πολλὰ τῆς ἐπιστήμης, ἢ διὰ φθόνον, ἢ
δι' ἀχρηστίην. οἵ τε γὰρ νοσέοντες ἅμα τῷ σώζεσθαι, τὴν αἰτίην θεοῖς ἢ τύχῃ προσνέμουσι. πολλοὶ δὲ τῇ ἰδίᾳ
φύσει προσάψαντες, ἐκθέρουσι τὸν εὐεργετήσαντα, μικροῦ δεῖν προσαγανακτέοντες, εἰ νομίζοιντο
χρεοφειλέται. οἵ τε πολλοὶ τὸ τῆς ἀτεχνίης ἐφ' ἑωυτέοισιν ἔχοντες, ἄϊδριες ἐόντες, καθαιρέουσι τὸ κρέσ-
σον. ἐν ἀναισθήτοις γάρ εἰσιν αἱ ψῆφοι, οὔτε δὴ οἱ πάσχοντες συνόμιλοι εἶναι θέλουσιν, οὔτε οἱ ὁ-
μοτεχνεῦντες μαρτυρεῖν. φθόνος γὰρ ἐνίσταται. οὐκ ἀπείροις τῶν τοιουτέων λεχημάτων σαφέως
δὲ εἰδὼς ταῦτα ἐν ἀξιοπαθείῃσι σὺ πολλάκις γενηθέντα, καὶ οὐδὲ αἰτίην ἢ βασκανίην φι-
λοτωθάζοντα. ἀτρεκὴς γὰρ οὐδεμία οὔτε γνῶσις οὔτε μαρτυρίη, ἐπεμειδία δὲ λέγων ταῦτα. καί
μοι Δαμάγητε, θεοειδής τις κατεφαίνετο. καὶ τὴν πρότερην αὐτέου μορφὴν, ἐκλελησμένος, καὶ
φημὶ ὦ Δημόκριτε μεγαλόδοξε. μεγάλας γε σῶν ξενίων δωρεὰς εἰς Κῶ, ἀποίσομαι. πολλοῦ
γάρ με τῆς σοφίης θαυμασμοῦ πεπλήρωκας, ἀπονοστέω γάρ σου κῆρυξ ἀληθείης ἀνθρωπίνης φύ-
σιν ἐξιχνεύσαντος καὶ νοήσαντος. θεραπείην δὲ λαβὼν τῆς ἐμῆς διανοίης, παρὰ σεῦ ἀπαλλάσσομαι
τῆς ὥρης τοῦτο ἀπαιτούσης, καὶ τῆς τοῦ σώματος ἐπιμελείης. αὔριον δὲ καὶ κατὰ τὸ ἑξῆς, ἐν ταυτῷ
γενησόμεθα, ἀνιστάμενος ταῦτα εἰπών. καὶ ὃς, ἦν ἕτοιμος ἀκολουθεῖν. προσελθόντι δέ τινι οὐκ οἶδ' ὁ-
κόθεν, ἀπεδίδου τὰ βιβλία. κἀγὼ ξυντονώτερον ἤπειξα, καὶ πρὸς τοὺς ὄντας Ἀβδηρίτας ἐπὶ
τῇ σκοπιῇ ἀναμένοντάς με, ἄνδρες ἔφην, τῆς πρὸς ἐμὲ πρεσβείης, χάρις ὑμῖν πολλή. Δημόκριτον
γὰρ εἶδον, ἄνδρα σοφώτατον. σωφρονίζειν ἀνθρώπους μοῦνον δυνατώτατον. ταῦτ' ἔχω σοι περὶ Δη-
μοκρίτου Δαμάγητε φράζειν, γηθοσύνως πάνυ. ἔρρωσο.

Δημόκριτος Ἱπποκράτει εὖ πράττειν.

Ἦλθες ἡμῖν ὡς μεμηνόσιν ὦ Ἱππόκρατες, ἐλλέβορον δώσων, πεισθεὶς ἀνοήτοις ἀνδράσι,
ἐ παρ' οἷς ὁ πόνος τῆς ἀρετῆς, μανίη κρίνεται. ἐτυγχάνομεν δὲ τότε, περὶ κόσμου διαθέ-
σεως, καὶ πολογραφίης ἔτι τε ἄστρων οὐρανίων ξυγγράφοντες. γνώσῃ δὲ τὴν ἐπὶ τούτοις
φύσιν, ὡς ἀκαίρως κάρτα εἴη ἐπιδεδημιουργημένα. καὶ ὡς τηλουμανίης καὶ παραφρονήσιος καθέ-
στηκεν, ἐμοῖο μὲν φύσιν ἐπῄνεσας. ἄφρονας δὲ καὶ ἀπηνέας καὶ μεμηνότας κείνους ἔκρινας. ὁκόσα
γὰρ ἰνδαλμοῖς διαλλάττοντα ἀνὰ τὸν ἠέρα πλάζει ἡμέας, ἃ δὴ κόσμος ξυνορᾶται καὶ ἄμεινον
τα τέτευχε, ταῦτα νόος ἐμὸς φύσιν ἐρευνήσας ἀτρεκέως, εἰς φῶς ἤγαγεν. μάρτυρες δὲ τουτέων, βί-
βλοι ὑπ' ἐμοῖο γραφεῖσαι, χρὴ οὖν καὶ σὲ ὦ Ἱππόκρατες, μὴ τοιούτοις τρόποις ἀνδράσιν ξυνεύχε-
σθαι, καὶ ξυνομιλέειν. ὧν νόος ἀκρόπολις. καὶ ἀπάτη μεγίστη καθέστηκεν. εἰ γάρ τοι πεισθεὶς ὡς με-
* μηνότα με ἐπότισας ἐν ἐλλεβόρῳ, * ἐν μανίη ἂν ἐγεγόνει. καὶ σέο τέχνην κατεμέμψαντο, ὡς πα-
ραιτίην παρακοπῆς γεγενημένην. ἐλλέβορος γὰρ ὑγιαίνουσι μὲν δοθεὶς, ἐπισκοτεῖ διάνοιαν. μεμη-
νόσι δὲ, κάρτα ὠφελεῖν εἴωθεν. ὤθην γὰρ εἰ μὴ κατειλήφεις με γράφοντα, ἀνακείμενον δὲ ἢ
χεδὸν περιπατοῦντα καὶ προσομιλέοντα ἐμαυτῷ, ὁτὲ μὲν δυσχεραίνοντα, ὁτὲ δὲ
μειδιῶντα ἐπὶ τοῖς ἐνοουμένοις ὑπ' ἐμοῖς. καὶ τοῖς προσομιλέουσι τῶν γνωρί-
μων, οὐ προσέοντα. ἐφιστάντα δὲ τὴν διάνοιαν καὶ σκεπτόμενον ἐκπά-
γλως, ᾤηθεις ἂν Δημόκριτον, κατά γε ὄψιος κρίσιν ἐκ τῶν ὁρεο-
μένων, μανίης εἰκόνι ἐοικέναι. χρὴ οὖν τὸν ἰητρὸν, μὴ μόνον ὄψει
τὰ πάθη κρίνειν, ἀλλὰ καὶ πρήγματι. τούς τε ῥυθμοὺς ἀ-
κρίνειν ὡς ἐπιτοπλεῖστον. καὶ πότερον ἄρχοιτο τὸ
πάθος. ἢ μεσάζοι. ἢ λήγοι. καὶ διαφορὴν
καὶ ὥρην. καὶ ἡλικίην παρατηροῦν-
τα ἰητρεύειν τὸ πάθος. οὔτε
μετὰ τὴν μελέτην τοῦ
σκήνεος. ἐκ γὰρ
τουτέων ἁ-
πάν-
των, εὐχερῶς τὴν νοῦσον εὑρήσεις. ἀπέσταλ-
κα δέ σοι τὸν περὶ μανίης
λόγον. ἔρρωσο.

Ὁ περὶ μανίης λόγος.

Αινομένῳ δὲ ὡς ἔφην, ἐν τῷ περὶ ἱερῆς νούσου, ἀπὸ ὑγρότητος τοῦ ἐγκεφάλου. ἐν ᾧ δεῖ
τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα. ὅταν ὑγρότερος τῆς φύσιος ᾖ. ἀνάγκη κινεῖσθαι. κινευμένου δὲ, μήτε
τὴν ὄψιν ἀτρεμίζειν, μήτε τὴν ἀκοήν. ἀλλὰ ἄλλοτε ἀλλοῖα τε καὶ ἀκούειν. τήν τε γλῶσσαν
τοιαῦτα διαλέγεσθαι. οἷα ἂν βλέπῃ τε καὶ ἀκούῃ ἑκάστοτε. ὅσον δὲ ἂν ἀτρεμέσῃ ὁ ἐγκέφαλος, το-
σοῦτον καὶ φρονεῖ χρόνον ὁ ἄνθρωπος. γίνεται δὲ ἡ διαφθορὰ τοῦ ἐγκεφάλου, ἀπὸ φλέγματος,
καὶ χολῆς. γνώσῃ δὲ ἑκάτερα, ὧδε. οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ φλέγματος μαινόμενοι. ἥσυχοί τε εἰσὶ, καὶ οὐ
βοῶνται, οὐδὲ θορυβώδεες. οἱ δὲ ἀπὸ χολῆς, κρήκται καὶ κακοῦργοι καὶ οὐκ ἠρεμαῖοι. ἢν μὲν ξυ-
νεχῶς μαίνωνται, αὗται αἱ προφάσιες εἰσίν. ἢν δὲ δείματα καὶ φόβοι, ἀπὸ μεταστάσιος γίνεται
τοῦ ἐγκεφάλου θερμαινομένου ἀπὸ χολῆς ὁρμώσης ἐπὶ αὐτὸν κατὰ φλέβ[α]ς τὰς αἱματίτιδας,
ὅταν δὲ ἀπέλθῃ ἡ χολὴ πάλιν ἐς τὰς φλέβας, καὶ τὸ σῶμα, πέπαυται. ἀνιῆται δὲ καὶ ἀσῆται
καὶ ἐπιλήθεται παρὰ καιρὸν, ψυχομένου τοῦ ἐγκεφάλου ἀπὸ φλέ[γ]ματος καὶ ξυνισταμένου
παρὰ τὸ ἔθος. ὅταν δὲ ἐξαπίνης ὁ ἐγκέφαλος διαθερμαίνηται ὑπὸ χ[ο]λῆς κατὰ τὰς φλέβας
τὰς εἰρημένας ἐπιζέοντος τοῦ αἵματος ἐν ὕπνια ὁρεῦσι φοβερά. καὶ ὡς ἐγρηγορότος τὸ πρόσωπον
φλογιᾷ. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐρυθραίνονται καὶ ἡ γνώμη ἐπινοεῖ τι κακὸν ἐργάζεσθαι ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἐνυ-
πνίῳ πάσχει. ὅταν δὲ τὸ αἷμα σκεδασθῇ, πάλιν ἐς τὰς φλέβας πέπαυται. ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ τῶν
ἐπιδημιῶν ἱστορήσας, ὡς ἐγένετο ἀφωνίη, ἄγνοια. παραληρήσιες συχναὶ καὶ ὑποστροφαί. ἡ δὲ γλῶσσα
σκληρή. καὶ εἰ μὴ διακλύζοιτο. λαλεῖν οὐχ οἷόν τε ἦν καὶ σφόδρα πικρή, τὰ πολλὰ φλεβοτομίη
ἔλυσεν. ὑδροποσίη μελίκρητον. ἐλλεβόρων πόσιες. οὗτος ὀλίγον ἐπιζήσας χρόνον, ἐτελεύτησεν. ἄλ-
λος ἦν ὅς ὅτε εἰς πότον ὁρμῴη φόβος τῆς αὐλητρίδος ἐλάμβανεν, εἰ ἀκούσειεν αὐλούσης. ἡμέρης δὲ
ἀκούων οὐδὲν ἔπασχε.

Ἱπποκράτης Δημοκρίτῳ εὖ πράττειν.

Ητρικῆς τέχνης ὦ Δημόκριτε, κατορθώματα μὲν, οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ παντά-
πασιν ἐπαινοῦσιν. θεοῖς δὲ πολλάκις, προσαρτῶσιν. ἢν δέ τι ἡ φύσις ἀντιπρήξασα ἀπολέ-
σῃ, τὸν θεραπευόμενον ἰητροὺς καταμέμφονται, παρέντες τὸ θεῖον. καὶ ἔγωγε δοκέω πλεῖο-
να μεμψιμοιρίην, ἢ τιμὴν κεκληρῶσθαι τὴν τέχνην. ἐγὼ μὲν γὰρ ἰητρικῆς ἐς τέλος οὐκ ἀφῖγμαι.
καίπερ ἤδη γηραλέος καθεστώς. οὐδὲ γὰρ ὁ ταύτης εὑρετὴς Ἀσκληπιός. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐν πολλοῖς
διεφώνησε. καθάπερ ἡμῖν αἱ τῶν ξυγγραφέων βίβλοι παραδεδώκασιν. ἡ μὲν οὖν ἀπὸ σέο ἐπιστα-
λεῖσα ἡμῖν ἐπιστολὴ, καταμέμφεται περὶ τῆς φαρμακείης τοῦ ἐλλεβόρου. εἰσήχθην μὲν οὖν ὦ Δη-
μόκριτε ὡς μεμηνότα ἐλλεβορίσων. οὐ καταμαντευσάμενος ὅστις ποτ᾽ εἴης. ὡς δ᾽ ἐντυχὼν ἔγνων.
οὐ μὰ Δία παραφρενήσεως ἔργον, ἀλλὰ σχεδὸν ἀποδοχῆς πάσης, κάρτα σὴν φύσιν ἐπῄνεσα. ἄρι-
στόν τε φύσεως ἔργον αὐτὴν καὶ κόσμου ἐκεῖνα. τοὺς δὲ εἰσαγαγόντας με, ἐμεμψάμην ὡς μεμηνότας.
φαρμακείης γὰρ αὐτοὶ ἔχρῃζον. ἐπειδὴ τοίνυν τὸ αὐτόματον ἡμέας εἰς τὸ αὐτὸ ἤγαγεν. ὀρθῶς ποιή-
σεις ἐπιστέλλων ἡμῖν, πυκνότερον. καὶ μεταδιδοὺς τῶν ὑπὸ σέο γραφομένων ξυνταγμάτων. ἀπέ-
σταλκα δέ σοι καὶ αὐτὸς τὸν περὶ τοῦ ἐλλεβορισμοῦ λόγον. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης Δημοκρίτῳ περὶ ἐλλεβορισμοῦ.

Οἷς μὴ ῥηιδίως ἄνω καθαιρομένοις πρὸ τῆς πόσιος προϋγραίνειν τὰ σώματα, πλέον ἢ
τροφῇ καὶ ἀναπαύσει. ἐπὴν δὲ πίῃ ἐλλέβορον πρὸς τὰς κινησίας τῶν σωμάτων μᾶλλον ἄ-
γειν μὴ πρὸς ὕπνους. δηλοῖ δὲ ἡ ναυτιλίη. ὅτι κίνησις τὰ σώματα ταράσσει. ἐπὴν βούλῃ
μᾶλλον ἄγειν ἐλλέβορον κινεῖ τὰ σώματα. ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖς σάρκας ὑγιέας ἔχουσι.
ὅσοι ἐν ταῖς φαρμακοποσίαις μὴ διψῶσι. καθαιρόμενοι οὐ παύονται, πρὶν ἢ διψώσωσι. σπασμὸς
ἐξ ἐλλεβόρου, θανάσιμον. ὅσοι ὑπερκαθάρσει σπασμὸς ἐπιγινόμενος κακόν. ἐν ταῖς ταραχαῖς
τῆς κοιλίης καὶ τοῖσι ἐμέτοις τοῖς αὐτομάτοις γινομένοισιν. ἢν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρων-
ται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσιν. εἰ δὲ μὴ τοὐναντίον. ὡς δὲ ἔφην ἐν τῷ προγνωστικῷ, κά-
θαρσις εὐθετίη ἄνω ἐφ᾽ ἀπυρέτῳ. ἀσιτίη ἢ καρδιωγμὸς, ἢ σκοτοδινὸς, ἢ στόμα ἐπιπικρούμενον
καθόλου ταῖς ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδύναις. ἡ δὲ κάτω ὅπου χωρὶς πυρετοῦ στρόφος. ὀσφύος ὀδύνη.
γουνάτων βάρος. καταμήνια δυσεργοῦντα. ὀδύναι ἐν τοῖς ὑπὸ διάφραγμασι. φυλάσσεσθαι δὲ ἐν
ταῖς φαρμακοποσίαις τοὺς ἀστείους τὰ σώματα. μάλιστα δὲ τοὺς μέλανας καὶ ὑγροσάρκους. καὶ

τοὺς ὑποξύρους δὲ καὶ ψελλοὺς, καὶ φαυλούς. ὁκόσοι δὲ τὰ φλεγμαίνοντα ἐν ἀρχῇ τῆς νούσου,
ὡς ἔφην, ἐν τῷ περὶ πτισάνης εὐθέως ἐπιχειροῦσι λύειν φαρμακείῃ, τοῦ μὲν ξυντεταμένου καὶ φλεγ
μαίνοντος οὐδὲν ὠφελέουσιν. οὐδὲ γὰρ διαδιδῶσιν ὠμὸν ἐὸν τὸ πάθος. τὰ δὲ ἀντέχοντα τῷ νοσήματι καὶ
ὑγιεινὰ ξυντήκουσι. ἀσθενέος δὲ τοῦ σώματος γινομένου, τὸ νόσημα ἐπικρατεῖ καὶ ἀνίητος ἔχουσι. ἐλλε-
βορίζειν δὲ χρὴ οἷς ἀπὸ κεφαλῆς φέρεται ῥεῦμα. μὴ διδόναι δὲ, ἢν ᾖ ἔμπυον, μὴ φαρμακεύειν τοὺς ἀ-
χρους. τοὺς βραγχώδεας. τοὺς σπληνώδεας. τοὺς ἀφαίμους. τοὺς πνευματώδεας καὶ ξηρὰ βήσσον-
τας. διψώδεας. φυσώδεας. ἐντεταμένους ὑπὸ χόνδρια καὶ πλευρὰς καὶ μετάφρενα. τοὺς ἀπονε-
ναρκωμένους καὶ ἀμαυρὰ βλέποντας. καὶ οἱ ἦχοι τῶν ὤτων καὶ τῆς οὐρήθρας ἀκρατεῖς. μὴ δὲ τοὺς
ἰκτερώδεας. ἢ κοιλίης ἀσθενέας. ἢ αἱμορροώδεας. ἢ ἐν φύμασιν. ἢν δὲ φαρμακεύσαι δοκεῖ. ἐλλεβό-
ρῳ ἀσφαλὴς ἄνω καθαίρει. κάτω δὲ, μή. κράτιστον δὲ τούτοις διαίτη. ὡς δὲ ἔφην ἐν τῷ προῤῥητι-
κῷ. μὴ φαρμακεύειν καὶ δὲ τοὺς ἐπανεμοῦντας μέλανα ἀποσίτους καὶ παραφόρους καθαίρειν μικρὰ
ὀδυνώδεα. ὄμμα θρασὺ κεκλιμένον ἔχοντας. ἐφιδρώοντας σκοτώδεας. ἄχρους, μὴ δὲ τοὺς ἐν πυρε-
τῷ καυματώδεας κατακεκλασμένους. ὡς δὲ ἔφην περὶ πτισάνης σησαμοειδὲς ἄνω καθαίρει. ἡ πό-
σις ἥμισυ δραχμῆς ἐν ὀξυμέλιτι τετριμμένῳ. ξυμμίσγεται δὲ καὶ τοῖς ἐλλεβόροις τὸ τρίτον μέ-
ρος τῆς πόσιος καὶ ἧσσον πνίγει. καθαίρειν δὲ καὶ τοῖς ἐν χρονίοις τεταρταίοις καὶ τοὺς ἐν λιπυ-
ριώδεϊ πυρετῷ χρονίους. καὶ ὧν οὐκ ἔστι δίψος μὴ δὲ ἀπόκρισις. τούτους δὲ μὴ πρότερον τῶν τριῶν
ἑβδομάδων. ἔστι δὲ καὶ πλευριτικοὺς καὶ εἰλεώδεις. ὡς δὲ ἔφην ἐν τῷ περὶ γυναικείων καθαίρειν.
καὶ ἢν αἱ μῆτραι καθάρσεως δέωνται.

Ἱπποκράτους πρὸς τὸν υἱὸν Θεσσαλόν.

Στορίης δὲ μελέτω σοι ὦ παῖ, γεωμετρικῆς, καὶ ἀριθμητικῆς. οὐ γὰρ μόνον σεο καὶ τὸν βίον
εὐκλέα καὶ ἐπὶ πολλὰ χρήσιμον ἐς ἀνθρωπίνην μοίρην ἐπιτελέσει. ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν
ὀξυτέρην τε καὶ τηλαυγεστέρην κατὰ τὸ ἐν ἰητρικῇ ὀνῆσθαι πᾶν ὅτι χρήζει. καί τοι ἡ
μὲν τῆς γεωμετρίης ἱστορίη ἐοῦσα πολύσχημός τε καὶ πολυειδής. καὶ πᾶν μετ' ἀποδείξεως περαι-
νομένη ἔσται χρησίμη πρός τε τὰς τῶν ὀστέων θέσεις καὶ ἐξαρθρήσεις. καὶ τὴν λοιπὴν τῶν μελέων
τάξιν. εἰς τὴν γὰρ τούτων πολυτροπίην εὐεπιγνωστότερον. ἐμβολή τε ἄρθρων καὶ τῇ τῶν ὀστέων τῶν
συντριβομένων ἀνατρήσει τε καὶ ἐκφυσήσει, καὶ συνθέσει καὶ ἐξαιρέσει. καὶ τῇ λοιπῇ θερα-
πείῃ χρῆσθαι, εἰδότι ὁκοῖον τε χωρίον ἐστὶ καὶ τὸ ἐκ τούτου ἐξορθούμενον ὀστέον. ἡ δὲ τῆς ἀριθμήσιος τά-
ξις, πρός τε τὰς περιόδους καὶ ἀλόγους τῶν πυρετῶν μεταστάσιας, καὶ τὰς κρίσιας τῶν νοσεόν
των. καὶ τῆς ἐνούσης ἀσφαλείης ἀρκέουσα ἔστω. μάλα γὰρ σεμνὸν ὑπηρεσίαν ἔχειν ἐν ἰητρικῇ τοι-
ήνδε. ἥτις σοι τὰ μέρεα τῆς ἐπιστάσιος καὶ τῆς ἀνέσιος ὄντα ἄνισα ὄντα τὴν μοῖραν εὔγνωστα παρέ-
χεται. χωρὶς ἀμβλακίης. διὸ δὴ κάρτα ἐς δύναμιν ἀφικνέο τῆς τοιῆσδε ἐμπειρίης. ἔῤῥωσο.

Δημόκριτος Ἱπποκράτει περὶ φύσιος ἀνθρώπου.

Ρὴ πάντας ἀνθρώπους ἰητρικὴν τέχνην ἐπίστασθαι ὦ Ἱππόκρατες καλὸν γὰρ ἅμα καὶ ξυμ
φέρον ἐς τὸν βίον. τουτέων δὲ μάλιστα, τοὺς παιδείας καὶ λόγων ἱστορίας γεγευημένους. ἱστορίην
σοφίης γὰρ δοκέω ἰητρικῆς, ἀδελφὴν καὶ ξυνοίκον. σοφίη μὲν γὰρ ψυχὴν ἀναρύεται πα
θῶν. ἰητρικὴ δὲ, νόσους σωμάτων ἀφαιρέεται. αὔξεται δὲ νοῦς, παρεούσης ὑγείης. ἣν καλὸν προ-
νοέειν τοὺς ἐσθλὰ φρονέοντας. ἕξεως δὲ σωματικῆς ἀλγεούσης, οὐδὲ προθυμίην ἄγει νόος, ἐς μελέ-
την ἀρετῆς. νοῦσος γὰρ παρεοῦσα, δεινῶς ψυχὴν ἀμαυροῖ. φρόνησιν ἐς συμπαθείην ἄγουσα. φύσι-
ος δὲ ἀνθρωπίνης ὑπογραφὴ, θεωρίην ἔχει τοιήνδε. ὁ δὲ ἐγκέφαλος, φρουρέει τὴν ἄκρην τοῦ σώ
ματος. ἀσφάλειαν ἐμπεπιστευμένος. ὑμέσι νευρώδεσι συνεισκατοικέων. ὑπὲρ ὃν, ὀστέων διπλῶν φύ-
σιες ἀναγκαῖαι ἀρήρυαι, δεσπότην φύλακα διανοίης, καλύπτουσιν ἐγκέφαλον. τριχῶν εὐκοσμίη,
χρῶτα, κοσμέουσι. τὸ δὲ τῶν ὀμμάτων ὁρητικὸν, ἐν πολυχίτωνι φωλεῦον ὑγροῦ, ἐστασίαις ὑπὸ
μετώπων, κολασίῃ συνίδρυται. θεωρίης δὲ αἴτιον; ἀκριβὴς δὲ κόρη, φύλακα ταρσῶν εὐκαιρίης
ὑπομένει. διπλοῖ δὲ ῥώθωνες ὀσφρήσιος ἐπιγνώμονες, διορίζουσιν ὀφθαλμῶν γειτνίην. μαλακὴ
δὲ χειλέων ἀφὴ στόματι περιπτυσσομένη, ῥημάτων αἴσθησιν, ἀκριβῆ τε διάρθρωσιν παρέσχηκε κυβερ
νωμένη. γένειον δὲ, ἀκροτελὲς καὶ χελώνειον γόμφοις συνηρμοσμένον. ἐνδοχεῖα δὲ μύθων ὦτα, δημι
ουργὸς ἀνέῳξεν. οἷς ἐπεὼν ὁ θυμὸς, οὐκ ἀσφαλὴς διήκονος ἀλογιστίης γίνεται. λαλιῆς μήτηρ γλῶσσα,
ψυχῆς ἄγγελος. πυλωροῦσα τὴν γεῦσιν, ἐχυροῖς ὀδόντων ζυγοῖσι πεφρούρηται. βρόγχος δὲ καὶ φά
ρυγξ, ἡρμοσμένοι ἀλλήλοις, γειτνιῶσιν. ὁ μὲν γὰρ, ἐς κέλευθον πνεύματος. ὁ δὲ, εἰς βυθὸν κοιλίης, φο-

φλὺ προπέμπει. λάβρον ἀσθμαινόμενος. κωνοειδὴς δὲ, καρδίη βασιλὶς. ὀργῆς τιθηνὸς, πρὸς πᾶσαν ἐπιβουλὴν ἐνδέδυκε θώρηκα. θαμινὰ δὲ πνευμάτων σήραγγες ἠέρι διαλυόμεναι, φωνῆς αἴτιον πνεῦμα τίκτουσι. τὸ δὲ χορηγὸν αἵματος, καὶ μεταβάλλον εἰς τροφὴν, σὺν λοβοῖς πολλάκις κοίλη περίτολος ἔσται. ἧπαρ ἐπιθυμίης αἴτιον. χλωρὴ δὲ χολὴ πρὸς ἥπατι μένουσα καὶ διαφορὴ σώματος ἀνθρωπηΐου ὑπερβλύσασα γίνεται. βλαβερὸς δὲ σώματος ἀνθρωπίνου καὶ ἀνωφελὴς ἔνοικος, σπλὴν ἀπέναντι εὔλεις πρᾶγμα μηδὲν αἰτούμενος. μέση δὲ τουτέων, χορηγεῖ πανδέκτειρα κοιλίη. κατευνάζεται διοικέουσα τὴν πέψιν. ἔντερα δὲ κοιλίης συνθέσεως δημιουργίη συνδεδυμένα, εἰλεῖται περὶ κοιλίην ἄντρα. λήψεως καὶ ἀποκρίσεως αἴτια. δίδυμοι δὲ νεφροὶ, ἰσχίοισιν ἐνδεδρασμένοι. καὶ ἠμφιεσμένοι* δή μοι, οὔρων ἐκκρίσεως, οὐκ ἀλλότριοι πεφύκασι. κύριος δὲ ἁπάσης κοιλίης, ὁ καλεύμενος ἐπίπλους, γαστέρα πᾶσαν ἐμπεριείληφε. μόνου σπληνὸς ἄτερ. ἑξῆς νευρώδης κύστις ἰσχίῳ στόμα ἐνδεδρασμένη συμπεπλεγμένων ἀγγείων, οὔρων ἐκκρίσεως αἰτίη γίνεται. γειτνιῶσα ταύτῃ μήτηρ βρεφέων, ἡ δεινὸν ἄλγος τῇσιν γυναιξὶ μόχθων μυρίων παραιτίη, ἥτηρ περιφάλωκεν, ἡ πυλωρὸς μυχοῖς ἰσχίων βράσσουσα σάρξ, σφίγγεται νεύροισιν. ἐκ δὲ πλήθεος ἐκχέουσα γαστρὸς φύσιος, ἐκ τόκου προνοίης. ἐκ δὲ σώματος κρεμαστοὶ ἐκτὸς, οἰκίην νέμονται ἔκγονοι κτίσται ὄρχεις. πουλιχίτωνες ἐόντες. εὖνοι ἥβη ἀπὸ φλεβέων τε καὶ νεύρων πλέγμα. οὔρων ἔκχυσιν ποιεύμενον, συνουσίης ὑπουργὸν φύσιος ὑποδεδημιούργηται. ὄρεξιν ἥβης πυκαζόμενον. σκέλη δὲ καὶ βραχίονες, καὶ τὰ προσηρτημένα τουτέοις ἄκρα, διηκονίης πᾶσαν ἀρχὴν συνηθροισμένα ἔχοντα, νεύρων τε ἀσφαλῆ λειτουργίην τελέουσιν. ἡ δὲ ἀσώματος ἐν μυχοῖς φύσις, ἐξέτευξε παντάμορφα σπλάγχνων γένη. ἃ δὴ θάνατος ἐπισταθεὶς, ὠκέως ἔπαυσε λειτουργίης.

Ἱπποκράτους ὑγιεινὸν πρὸς Δημήτριον βασιλῆα.

Ἱπποκράτης Κῷος βασιλεῖ Δημητρίῳ χαίρειν. ἡμεῖς καὶ πρότερον σπουδάζοντες ὦ βασιλεῦ περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐν κεφαλαίῳ θεωρῆσαι τὰ μέρη, ταῦτα συγγράψαντες καθάπερ ἠξίωσας, ἀπεστείλαμεν. νῦν δὲ περὶ ὧν δεῖ μάλιστα σπουδάζειν τοὺς ἔμφρονας, ἡμεῖς τὰ μὲν, καὶ παρὰ τῶν πρότερον παρειληφότες, τὰ δὲ, καὶ νῦν αὐτοὶ προσεξευρίσκοντες, γεγράφαμέν σοι. οἷς σὺ τῶν προτέρων ἀρρωστημάτων σημείοις γινομένοις ἐπακολουθῶν, καὶ χρώμενος πλειστάκις, ἄνουσος ἂν εἴης τὸν ἅπαντα χρόνον. ἔστι δὲ, δύο γένη ἀρρωστιῶν ἁπάντων ζώων. ἡ μὲν, κατὰ γένος. ἡ δὲ, κατὰ πάθος, ἀνόμοιαι. τὰς δ᾽ ἐπιθυμίας τὰς κατὰ τὴν τροφὴν, ἐκ τῶν ὑπεναντίων ὄψει. ξηραινομένων τε κενουμένων. τὰ δὲ πλήρη πληρούντων δὲ κενά. τὰς δὲ νούσους ἁπάσας, ἐξ ὑπεναντίων ὄψει καθεστηκυίας καὶ νούσους ὑπὸ νούσων γινομένας. ὑπὸ σπασμῶν πυρετὸς ἐπιγινόμενος, ἴσησι τὸ νόσημα κεφαλῆς. πολλῆς δὲ περιωδυνίας. ὅταν κατὰ τὰ ὦτα ῥαγέντα, ἢ κατὰ τὰς ῥῖνας, σπασμοὶ πᾶσι δὲ μελαγχολικοῖς ἐπιγινόμενοι, παύουσι τὰς μελαγχολίας. καὶ καθόλου μὲν ἐστὶ καὶ ῥίζα τῶν ἀνθρωπίνων νοσημάτων, ἡ κεφαλὴ, καὶ τὰ ἀρρωστήματα τὰ μέγιστα, ἐκ ταύτης παραγίνεται. ἐπικειμένη γὰρ αὐτὴ τῷ σώματι, ὥσπερ σικύαν τῶν εἰσφερομένων ἁπάντων, συμβαίνει αὐτὴν ἕλκειν περιττώματα, καὶ τοὺς λεπτομερεῖς χυμούς. δεῖ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, ἰδίως ζῆν αὐτὸν παρασκευάζοντα εἰς ταῦτα τὰ μέρη. ὅπως μηδεμίαν αὔξησιν λαμβάνοντα, τὰ προσπίπτοντα τῶν ἀρρωστημάτων, διά τε τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς εὐταξίης τῆς παρὰ σοὶ γινομένης. καὶ μήτε ταῖς τῶν ἀφροδισίων ἀκρασίαις, μήτε ταῖς τῶν διαφόρων ἐδεσμάτων, μήτε τοῖς ὕπνοις τοῖς ὑπερκολαστικοῖς καὶ ἀγυμνάστου ὄντος τοῦ σώματος χρώμενος, ἀλλ᾽ ἐπακολουθοῦντα τοῖς σημείοις τοῖς γινομένοις ἐν τῷ σώματι, διατηρεῖν τὸν καιρὸν ἑκάστου σώματος. ὅκως ἂν φυλαξάμενος τὸ ἀρρώστημα τὸ μέλλον ἐπιφέρεσθαι, ταῖς θεραπείαις αἷς ἂν ἐγὼ γράφω χρώμενος, διατελεῖς ἄνουσος ἐών.

Δόγμα Ἀθηναίων.

Ἔδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων. ἐπειδὴ Ἱπποκράτης Κῷος ἰατρὸς ὑπάρχων καὶ γεγονὼς ἀπὸ Ἀσκληπιοῦ, μεγάλην εὔνοιαν καὶ σωτηρίας ἐνδέδεικται τοῖς Ἕλλησι. ὅτε καὶ λοιμοῦ ἰόντος ἀπὸ τῆς βαρβάρου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα κατὰ τόπους ἀποστείλας τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς παρήγγειλε τίσι χρὴ θεραπείαις χρωμένους ἀσφαλῶς διαφυλάξασθαι τὸν ἐπιόντα λοιμόν. ὅπως τε ἰητρικὴ δοθεῖσα τοῖς Ἕλλησιν ἀσφαλῶς σώζει τοὺς κάμνοντας αὐτῶν. ἐξέδωκε δὲ καὶ συγγράψας ἀκριβῶς τὰ περὶ τῆς ἰητρικῆς τέχνης, πολλοὺς βουλόμενος τοὺς σώζοντας ὑπάρχειν ἰητρούς. τοῦ τε Περσῶν βασιλέως μεταπεμπομένου αὐτὸν ἐπὶ τιμαῖς ταῖς κατ᾽ αὐτὸν ἴσαις καὶ δώροις ἐφ᾽ οἷς ἂν αὐτὸς Ἱπποκράτης αἱρῆται. ὑπερεῖδε τὰς ὑποσχέσεις τοῦ βαρβάρου, ὅτι πολέμιος καὶ κοινὸς ἐχθρὸς ὑπῆρχε τοῖς Ἕλλησι. ὅπως οὖν ὁ δῆμος Ἀθηναίων φαίνηται προαιρούμενος τὰ

χρήσιμα τοῦ παντὸς τοῦ γένεος τῶν ἑλλήνων. καὶ ἵνα χάριν ἀποδῷ πρέπουσαν Ἱπποκράτει ὑπὲρ τῶν εὐεργετημάτων δεδόχθαι τῷ δήμῳ μυῆσαι αὐτὸν τὰ μυστήρια τὰ μεγάλα δημόσια καθάπερ ἡρακλέα τὸν διός. καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν στεφάνῳ χρυσῷ ἀπὸ χρυσῶν χιλίων. ἀναγορεῦσαι τε τὸν στέφανον παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ἐν τῷ ἀγῶνι, τῷ γυμνικῷ. καὶ ἐξεῖναι πᾶσι κῴων παισὶν ἐφηβεύειν ἐν ἀθήναις. ἐπειδὴ περ ἡ πατρὶς αὐτῶν ἄνδρα τοιοῦτον ἐγέννησεν. εἶναι δὲ Ἱπποκράτει καὶ πολιτείαν καὶ σίτησιν ἐν πρυτανίῳ διὰ βίου.

Ἐπιβώμιος.

ὦ Πολλοὶ καὶ πολλῶν πολίων οἰκηταί. ἐν ἀξίῃ μεγάλῃ γεγονότες. κοινὸν οὔνομα Θεσσαλοὶ πᾶσιν ἀνθρώποισι πικρὴ ἀνάγκη τὰ μεμοιραμένα φέρειν. καρτερεῖ γὰρ βιάζεσθαι ἃ βούληται. εἰ καὶ [illegible] ἐγὼ ἥκων ξὺν ἐμοὶ γενεὰ θαλλοὺς στέφας, ἐπὶ ἀθηναίης βωμοῦ ἱκέτης ἵδρυμαι. τίς ἐὼν χρὴ λέγειν τοῖς ἀγνοέουσιν. Ἱπποκράτης ὦ ἄνδρες ὁ ἰητρὸς ὁμοίως οὐ τῆς σεμνῆς καὶ καλῆς αἰτίης, ἐμὲ ἑωυτὸν καὶ [illegible] παῖδας, ὑμῖν ξυνίστημι. γινώσκεσθαι τῷ πλήθεος. καὶ γὰρ δὴ ὦ ἄνδρες οἰκείοισιν οἷς ὡς εἰπεῖν ἀληθὲς πολλοῖσιν ὑμέων καὶ πολίων ὑμετέρων γινώσκομαι ὡς τύπῳ εἰπεῖν. οὔνομα δ' ἰδίης καὶ προσωτέρω κεχώρηκε. δοκέει δὲ τοῦτο ἐκ τέχνης ἐμῆς ὑγιείης τε καὶ ζωῆς, αἴτιον ἀνθρώποισιν. οὐ μόνον τοῖσι τὴν ὑμετέρην οἰκέουσιν, ἀλλὰ καὶ πολλοῖσιν Ἑλλήνων. ἐγγὺς ὑμέων γινώσκομαι. ἤδη δὲ ὅτι ἐγὼ ὑπέμεινα τὸ τηλικοῦτον πρῆγμα, ὅπως πρᾶξαι ἐρέω. ἀθηναῖοι ὦ ἄνδρες Θεσσαλοὶ καλῶς ἔξουσι χρεώμενοι μητρόπολιν ἡμετέρην Κῶ. ἐν δουλῆς μοίρῃ διατίθεται, τὰ ἐλεύθερα τῆς προγόνων κτήσιος, ἰδιόκτητα ποιεύμενοι. οὔτε ξυγγενείην αἰδεσθέντες ἥ ἐστιν αὐτέοις ἀπὸ Ἀπόλλωνός τε καὶ Ἡρακλέους, ἥτις ἐς αἰνιόν τε καὶ σεμνὸν τοὺς κείνων παῖδας ἱκνέεται. οὔθ' Ἡρακλέους εὐεργεσιῶν εἵνεκεν περὶ τοὺς νόον βαλόμενοι, ἃς ὁ κοινὸς ὑμῖν τε καὶ ἡμῖν ὀρθῶς ποιέων θεὸς, ἐς ἐκείνους κατέθετο. ὑμεῖς τε ἀλλὰ πρὸς Διὸς ἱκεσίου καὶ θεῶν ὁμογ[illegible] ἔλθατε. ἀμύνατε. ἐλευθερῶσαί τε τῆς ἰδίης φιλοτιμίης μηδὲν ἐλλίποντες.

Πρεσβευτικὸς Θεσσαλοῦ Ἱπποκράτους υἱοῦ.

π Προσήκειν ἡγέομαι ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι, τὸν καθιστάμενον εἰς ὑμέας, καὶ μὴ γινωσκόμενον παντὶ τῷ πλήθει, πρῶτον δηλῶσαι μὲν, ὅστις, καὶ ὅθεν ἐστί. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν ἄλλων λόγων ἅπτεσθαι. ἐμοὶ μὲν πατὴρ, Ἱπποκράτης. ὃν ὑμεῖς γινώσκετε ἐν ἰητρικῇ. ἡλικίην. δύναμιν ἔχει. οὔνομα δὲ Θεσσαλός. γινώσκομαι δὲ καὶ αὐτὸς, οὐκ ἐν δευτέροις ὑμέων, οὐδ' ὀλίγοις. πατρὶς δέ μοι, Κῶς. ἣν ὅπως ὑμῖν οἰκείη ἐστὶν ἐξ ἀρχαίων, ἕτεροι ἐροῦσιν, οἵτινες ἱστορίην ἐξηγήσασθαι δυνατώτεροι. ἦλθον δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός. τέσσαρας ἔχων εὐεργεσίας εἰπεῖν παρ' ἡμῶν εἰς ὑμᾶς γεγενημένας. τὴν μέν τινα παλαιὴν ἀπὸ τῶν προγόνων, κοινὴν ἐς ἅπαντας τοὺς ἀμφικτύονας ὧν ὑμέες οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα. τὴν δὲ ἑτέρην ἔτι μείζω ταύτης. καὶ διϊκνουμένην ἐς ἀλλήλων τοὺς πλείστους. καὶ αὗται μὲν φανήσονται τῆς πόλιος καὶ τῶν προγόνων τῶν ἐμῶν ἐοῦσαι. ἡ δὲ τρίτη, τοῦ πατρὸς ἰδίη. καὶ τηλικαύτη, ὅσην εἷς ἀνὴρ οὐδεὶς ὑμῖν τε καὶ πολλοῖς Ἑλλήνων κατέθετο. ἡ δ' ὑστάτη τῶν τεσσάρων, κοινὴ τοῦ πατρὸς καὶ ἐμή. καὶ οὐκέτι ἐς πλείονας. ἀλλ' εἰς ὑμᾶς, αὐτοὺς διϊκνεομένη. ἡ πρὸς μὲν τὰς προτέρας εὐεργεσίας, μικρὴ ἂν φανείη. πρὸς δὲ ἑτέρων χάριτας, μετρεομένη μεγάλη. αἱ μὲν δὴ εὐεργεσίαι τοιαῦται, οὕτως ἔχουσιν ἃς ἔφην εἶναι. ὡς συνελόντι εἰπεῖν. δεῖ δὲ μὴ μοῦνον φάναι, ἀλλὰ καὶ ἀποδεῖξαι ὡς εἰσὶν ἀληθέες. ἀρχὴν οὖν τῷ λόγῳ, τὴν ἀρχὴν τῶν ὑπουργιῶν ποιήσομαι. τὰ δὲ ἀρχαιότατα πρῶτα λέξω. ἐν οἷς τάχ' ἂν με καταλάβοι μακρότερα καὶ μυθωδέστερα εἰπεῖν, ἀνάγκη δὲ πᾶς ἀρχαῖος λέγεσθαι. ἦν γὰρ χρόνος ὅτ' ἦν Κρισσαῖον ἔθνος. ᾤκεον μὲν περὶ τὸ Πυθικὸν ἱερόν. γῆν δ' εἶχον ἣ γενεῇ τῷ Ἀπόλλωνι καθιέρωται. καλέεται δὲ τὸ μὲν Κρισσαῖον πεδίον ᾧ Λοκροὶ παροικέουσι, καὶ ᾧ Μέλαινα πρόσεισι. τὸ δὲ Κίρφιον ὄρος ᾧ Φωκέες παράκεινται. οὗτοι δὲ οἱ Κρισσαῖοι γενόμενοι κοτὲ πολλοὶ καὶ ἰσχυροὶ καὶ πλούσιοι, τουτέοις τοῖς ἀγαθοῖς, ἀεὶ κακῶς ἐχρήσαντο. ἐξυβρίσαντες δὲ, πολλὰ δεινὰ καὶ παράνομα. πρήγματα εἰργάσαντο εἰς τὸν θεὸν ἀσεβοῦντες. Δελφοὺς καταδουλούμενοι. περιοίκους ληϊζόμενοι, γεωργοὺς συλλέγοντες. γυναῖκας δὲ καὶ παῖδας ἄγειν ἐόντες. καὶ εἰς τὰ σώματα ἐξυβρίζοντες. ἀνθ' ὧν ἀμφικτύονες ὀργισθέντες, στράτευμα καὶ ἐς τὴν γῆν ἐμβαλόντες αὐτέων, καὶ μάχην κινήσαντες, τὴν χώρην ἐδῄουν, καὶ τὰς πόλιας ἐπόρθουν. ἔνθα πολλὰ καὶ ἀνόσια ποιήσαντες, σχετλίους ἀπήντησαν, καὶ οὐ μείω, ὧν ἔπραξαν τίνοντες. μακαριστοὶ δ' ἦσαν αὐτέων οἱ ἐν χερσὶ τελευτήσαντες, δεύτεροι δὲ οἱ δορυάλωτοι γενόμενοι, οἱ δὲ ἐς ἑτέρην χώρην καὶ πόλιας, ἐπρασώθησαν. τὰ γὰρ σφέτερα κακὰ, οὐκ εἶχον ἐν ὀφθαλμοῖς. οἱ δὲ αὐτοῦ μείναντες τῶν αἰχμαλώτων, ἀτυχέστατοι ἦσαν, ὅσοι οἰκίζοντο ἐν χώρῃ τῇ ἑωυτῶν. ξὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἀγρούς τε καὶ ἄστεα πυρὶ παραδιδόμενα ἐθεώρουν. ἔτι δὲ τουτέων κα-

κεον διῆγον οἱ ἐν τοῖς τείχεσι διαρκέοντες, ὁκότε τῶν εἰρημένων κακῶν, ἃ μὲν ἔβλεπον, ἃ δ' ἐπυν-
θάνοντο, πλέον ἀκούοντες τῶν ἀληθέων. οὕτω γάρ που ἔθος γίνεσθαι. καὶ δὴ κακὰς ἐλπίδας σωτη-
ρίης εἶχον. ἦν δέ σφι πόλις ἐπὶ τοῦ τόπου μεγίστη, ὅκου νῦν ὁ ἱππικὸς ἀγὼν τίθεται. ἧς τὰ
τείχη ἐπεσκευάζοντο, καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων διαφεύγοντας ἐδέχοντο. τὰ δὲ ἀχρεῖα ὑπεξέβα-
λον, καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσεκομίζοντο. καὶ διενοοῦντο ὑπομένειν, ἐλπίσαντες μήτε ἐφ' ὧν μάχῃ τὴν
πόλιν αἱρεθῆναι, μήτε κατὰ μῆκος χρόνου. οἱ δ' ἀμφικτύονες τά ἄλλα τε καθεῖλον, ἐπὶ ταύτῃ τῇ
πόλει φρούριον ποιησάμενοι. καὶ ἐς πολιορκίην σκευάσαντες τὸ ἄλλον στράτευμα, κατὰ πόλιας
ἀφῆκαν. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ λιμοῦ ἐς τὸ στρατόπεδον ἐμπεσόντος, καὶ τῶν στρατιωτῶν νο-
σεόντων. τινῶν δὲ καὶ ἀποθνησκόντων, τῶν δὲ καὶ ἐκλιπόντων τὸ φρούριον διὰ τὴν νοῦσον, οἱ ἀμφι-
10 κτύονες ἐταράσσοντο. καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐβουλεύοντο. φιλεῖ δὲ τὰ κοινὰ οὕτω π[ω]ς γίνεσθαι. τέλος δὲ
ἀγανακτέοντες τῷ πάθει, καὶ αὐτοὺς γνωσιμαχήσαντες, τῷ θεῷ ἐπέμψαν. κ[αὶ ἐ]ήροντο ὅτι χρὴ ποιεῖν.
ὁ δ' ἐκέλευσε πολεμεῖν, καὶ ὑπισχνεῖτο κρατήσειν, ἢν ἐς Κῶ ἐλθόντες ἐλά[φου] παῖδα, ἐς ἐπικου-
ρίην ἀνάγονται. ξὺν χρυσῷ σπεύσαντες, ὡς μὴ πρότερον οἱ κρισαῖοι ἐν τῷ [ἀ]δύτῳ τὸν τρίποδα συλ-
λήσωσιν, εἰ δὲ μὴ, τὴν πόλιν οὐχ ἁλώσεσθαι. οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες καὶ ἐ[λ]θόντες ἐς Κῶ, τὰ μαντευ-
θέντα ἀπήγγειλαν. ἀπορεόντων δὲ τῶν κῴων καὶ ἀγνοεόντων τὸ ἀπομάντευμα, ἀνέστη ἀνὴρ, γένος μὲν
Ἀσκληπιάδης. πρόγονος δὲ ἡμέτερος. ἰητρὸς δὲ ἑλλήνων κράτιστος ὁμολογούμενος, τῶν τότε. ὄνομα
οἱ, ἦν νεβρὸς, ὅς τις ὀνομάζειν ἔφη τὸ θέσφατον ἥκειν πρὸς ἑωυτόν. εἴπερ ὁ θεὸς οὕτως παρήνεσεν ὑμᾶν
ἐλθόντα ἐς Κῶ, ἐλάφου παῖδα ἐπικουρίην ἀγαγεῖν. κῶς μὲν γὰρ αὕτη. τὰ δὲ ἐλάφων ἔκγονα, νε-
βροὶ καλέονται. νεβρὸς δέ μοι οὔνομα. ἐπικουρίη δ' ἂν ἄλλη τίς προτέρα γένοιτο στρατοπέδῳ νοσέον-
20 τι, ἰητροῦ. ἣν μὲν τότε εὐθὺ ἐχόμενον οὐ δοκέω. ὅτι τοὺς τοσοῦτον ἑλλήνων ὄλβῳ ὑπερέχοντας ἐς Κῶ
προελθόντας ἔταξεν ὁ θεὸς, νόμισμα χρυσοῦν αἰτεῖν. ἀλλὰ τοῦτο τὸ θέσφατον, ἐς τὴν ἐμὴν οἰκίην
ἔρχεται. χρυσὸς γάρ μοι κεκλέ[ατ]αι ἀρρένων παίδων ὁ νεώτατος. ἔστι δὲ πάντη καὶ ἰδέην καὶ ἐς ψυ-
χὴν, ἀρετῇ, ὡς πατέρ[α λέ]γειν, διὰ πάντων τῶν πολιτῶν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰ μὴ ὑμᾶν ἄλλο δοκέει αὐ-
τός τε εἶμι, καὶ τὸν παῖδα ἄξω πεντηκόντορον. πληρώσας τοῖς ἐμοῖς τελίσμασιν, ὑπηρεσίας τε ἰη-
τρικὰς καὶ πολεμικὰς, ἵνα εἰς ἀμφότερα βοηθῶμεν. ὁ μὲν εἶπε, τοῖς δὲ ἔδοξεν. οἱ δὲ ἀπεστάλησαν.
συνανέβησε δὲ ὁ νεβρὸς οὗτος, καὶ καλυδώνιον ἄνδρα, παρ' ἑωυτέῳ τρεφόμενον. ὑπὲρ οὗ τὸ αὐτίκα ὁ
λόγος δηλώσει, ὅταν ἡ χρῆσις ἔλθῃ. ὅτε δ' οὖν ἀφίκοντο οὗτοι οἱ ἄνδρες οὗ τὸ στρατόπεδον ἐπετε-
λεῖτο, ὁ θεὸς ἔχαιρεν. οἵ τε γὰρ θάνατοι τῶν στρατιωτῶν ἔληξαν. καὶ θείῃ τύχῃ ἵππου τοῦ εὐρυλόχου
ὃς ἡγεῖτο τοῦ πολέμου, θεσσαλὸς ἐὼν, καὶ ἄνωθεν ἐξ ἡρακλειδῶν κρούσαντος τὸν σωλῆνα τῇ ὁπλί-
30 δι, οὗ τὸ ὕδωρ ἤγετο ἐς τὸ τεῖχος, ὁκότε διηκονέεσθαι ἤθελεν. νεβρὸς φαρμάκοισιν ἐμίηνε τὸ ὕδωρ.
ἔνθεν αἱ κοιλίαι τῶν κρισαίων, ἐφθάρησαν. καὶ μεγάλα δή τι ξυνεβάλετο, πρὸς τὸ ἁλῶναι τὴν πό-
λιν. καὶ ἐντεῦθεν αἱ γνῶμαι ἐπήρθησαν τῶν πολιορκεόντων, ὡς τοῦ θεοῦ ἐπικουρέοντος ἤδη σαφῶς.
προσβολὰς δὲ ποιευμένων, καὶ ἆθλα προτιθέντων τοῖς πρώτοις ἐπὶ τὸ τεῖχος, ἀναβάσιμος ὁ ἀγὼν
ἦν, ὁ καρτερώτατος. καὶ ἡ πόλει ἡρεῖτο. ἀνέβη γὰρ πρῶτος ἐπὶ τὸ τεῖχος χρύσος, καὶ κατέλαβε
τὸν πύργον. ξυνείπετο δὲ αὐτέῳ ἐκποδὼς ξυναγωνίζων, ὁ ἀνὴρ ὁ καλυδώνιος, περὶ οὗ προέλεξα. ὁ μὲν
χρυσὸς δόρατι πληγεὶς, ἔπεσε, κατ' ἄκρα ἐκ τοῦ πύργου, ὑπὸ μερμοδέω, τοῦ λύκου δὲ ἀδελφεοῦ ὃς
ἀπέθανεν λευσθεὶς ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἄδυτον τὸν τρίποδα συλήσων. ἡ δ' οὖν πόλιν οὕτως ἥλω. ἥ,τε τοῦ νε-
βροῦ ἐπικουρίη, ἣν χρύσῳ ὀρθῶς ἀπήντησεν, καὶ κατὰ τὰ ἰατρικὰ καὶ κατὰ τὰ πολεμικά. ὅ,τε
θεὸς ἠλήθευσε. καὶ ἃ ὑπέσχετο ἐποίησεν, ἐφ' οἷς οἱ ἀμφικτύονες, τῷ μὲν ἀπόλλωνι νηὸν ἀνέθεσαν, τὸν
40 νῦν ἐόντα ἐν δελφοῖς. ἀγῶνα τε γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν πρότερον οὔ τιθέντες, νῦν τιθέασι. τήν τε τῶν
κρισαίων χώρην ἅπασαν καθιερώσαντο, δόντι ἃ δέδωκε διδόντες, καθ' ὅ,τι ἔχρησε. τόν τε τοῦ νεβροῦ
παῖδα χρύσον ἔθαψαν ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ. καὶ ξυνέταξε δημοσίῃ δελφοὺς ἐναγίζειν. Ἀσκληπιά-
δες δὲ τοῖς ἐν Κῶ ἐδόθη νεβροῦ χάριτι, προμήθεια πρὸς μαντείην. καθάπερ τοῖσιν ἱερομνήμοσι. κα-
λυδωνίοις δὲ ἀπ' ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἐκείνης τῆς ὑπουργίης, καὶ νῦν ἐν δελφοῖς προμαντείη. καὶ διασι-
τίη δέδοται. ἀλλ' ἐπάνειμι ἐπὶ τὰ ἡμέτερα, ὅτι γοῦν ἀληθέα λέγω τοῦ πατρὸς καὶ ἐμοῦ ἐπελθόντων ἀμ-
φικτύονες ἀνενεώσαντο ταῦτα καὶ ἀπέδωσαν, καὶ ἐν στήλῃ ἀναγράψαντες ἐν δελφοῖς ἀνέθεσαν,
καὶ τούτου μὲν μοι τοῦ λόγου τέλος. ἐνταῦθα καθαρῶς δείκνυσιν τοὺς ἡμετέρους προγόνους ὑμέων
εὐεργέτας. τοῦτον δὲ καταθέμενος, ἄλλον αἱρήσομαι περὶ τῶν αὐτῶν, οὐ τὸν αὐτὸν, ὅτε γὰρ βασι-
λεὺς ὁ μέγας ξὺν πέρσαισι καὶ τοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς μὴ διδόντας ὕδωρ,
50 καὶ γῆν ἑλλήνων. ἡ πατρὶς ἡ ὑμετέρη εἵλετο, μᾶλλον πανδημὶ ἀπολέσθαι. ὡς μὴ καθ' ὑμέων
τε καὶ τῶν ταῦτα ὑμᾶν γινωσκόντων ὅπλα, πολέμια λάβῃ καὶ ἐν νηυσὶ στρατείην ἀπο-
στείλῃ, ἀλλ' ἀνέδυσε καλόν τι καὶ ἄξιον πατέρων μεγαλοφρονευμένη. οἱ λέγονται γηγενέες τε
εἶναι, καὶ ἡρακλεῖδαι. ἔδοξεν οὖν σφιν τεσσάρων ἐόντων τειχέων ἐν τῇ νήσῳ, πάντ' ἐκλεί-
πειν καὶ ἐς τὰ ὄρεα καταφυγοῦσιν ἀντέχεσθαι σωτηρίης. ὅθεν δὴ τί κακὸν οὐκ ἀπήντησε.

χώρης δὲ ἠλατευομένης, καὶ σωμάτων ἐλευθέρων ἀνδραποδιζομένων, καὶ κτεινομένων ἐχθρῶν νό-
μῳ τῆς τε πόλιος καὶ τῶν ἄλλων ἐρυμάτων καὶ ἱερῶν κατεθαλουμένων. ἔτι δὲ καὶ τῇ θυγατρὶ τοῦ
Λυγδάμιος Ἀρτεμισίῃ κατὰ πατέρων νίκος δοθέντων ἐκσάγειν εὐθὺ πάντα ὅσα λοιπὰ ἦν, ἀλλὰ
γὰρ ὡς ἔοικε θεοῖς οὐκ ἀμελεύμεθα. χειμώνων δὲ γενομένων ἐξαισίων, αἵ τε νῆες τῆς Ἀρτεμισίης. ἐκινδύ-
νευσαν, ἅπασαι ἀπολέσθαι. πολλαὶ δὲ καὶ ἀπώλλοντο. ἔς τε τὸ στράτευμα αὐτῆς. πολλοὶ κεραυνοὶ
ἐνέπεσον, ἀσπάνιόν τι τῆς νήσου κεραυνουμένης. λέγεται δὲ καὶ φάσματα ἡρώων τῇ γυναικὶ ὀφθῆ-
ναι. ἃ δὴ πάντα φοβηθεῖσα, ἀπέστη ἔργων ἀνηκέστων, ὁμολογίην πικρὴν ποιησαμένη. καὶ λίην πι-
κρὴν λέγεσθαι, ὥς τε ἀφεῖσθαι. ἀποδώσω δὲ καὶ ἐνταῦθα προγόνοις τοῖς ἐμοῖς κυριώτατα οὐ ψευδέα,
τοῦ μήτ᾽ ἐφ᾽ ὑμέας, μήτ᾽ ἐπὶ Λακεδαιμονίους ἑτέρους ἄλλους Ἑλλήνων κώους, ἑκούσια ὅπλα λα-
βεῖν. καὶ περὶ πολλ[...]ν τῶν ὁμοῦ νήσους τε καὶ Ἀσίην οἰκεόντων συναψαμένων τοῖς βαρβάροις τοῦ 10
πολέμου οὐ βίῃ. οἱ γὰρ [...] προεστῶτες τότε τῆς πόλεως ἦσαν, Κάδμος τε καὶ Ἱππόλοχος. ἔστ᾽ ἀληθεῖ δὲ
κεῖται προγόνους ἐμο[ὺς] εἶναι, τόν τε Κάδμον καὶ τὸν Ἱππόλοχον. ὁ μὲν γὰρ Κάδμος ὃς καὶ τὴν βου-
λὴν αὐτὴν ἤρτυσεν, ἔστι τῆς ἐμῆς μητρός. ὁ δ᾽ Ἱππόλοχος ἐξ Ἀσκληπιαδέων τέταρτος. ἀπὸ Νέβρου
τοῦ Κρισαίου συγκαθελόγ[...]ος. ἡμεῖς δ᾽ Ἀσκληπιάδαι κατ᾽ ἀνδρογένειαν. ὥς τε καὶ τοῦτο τὸ καλὸν τῶν
ἡμετέρων προγόνων προελέσθαι. ἐπάνειμι δ᾽ ἐπὶ τὸν Κάδμον οὗτος γὰρ δὴ ὁ ἀνὴρ οὕτως ἐσπούδαζε
τὰ τῶν Ἑλλήνων καλὰ, ὥς τε ὁκότε ἔληξεν ἡ χώρη, πολιορκεομένη ὑπὸ Ἀρτεμισίης, αὐτοῦ κατα-
λιπὼν τὴν γυναῖκα καὶ γενεὴν, ᾤχετο, ξὺν τοῖς τὰ αὐτὰ αἱρεομένοις ἐπὶ Σικελίης. ὅπως Γέλω-
να καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, κωλύσει φιλίην ξυνθέσθαι κατὰ Ἑλλήνων πρὸς τοὺς βαρβάρους. διεπρήξα-
το δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ καλὰ ἔργα. ἃ μὴ κωύειν οὐ πρόσκαιρον, αἳ μὲν δὴ δημόσιαι καὶ ὑμέων προγόνων
ὑπουργίαι ἐς ὑμέας καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, αὗται καὶ τοιαῦται. καὶ γὰρ ἐκλείπει ἡ δύναμις τοῦ λόγου. ἔρχο- 20
μαι δ᾽ ἤδη ἐν εἰδόσιν, εὐεργεσίην Ἱπποκράτους πατρὸς ἐμέο προσεύχεσθαι. λέγων δ᾽ ἂν ἀληθεύοιμι οὕ-
τως. ὁκότε λοιμοῦ ἕρποντος διὰ τῶν βαρβάρων. ἡ ὑπέρκειται Ἰλλ[...] καὶ Παιόνων. ὁκότε δὲ ἐπὶ ταύ-
την τὴν χώρην ἧκεν τὸ κακὸν, οἱ τούτων τῶν ἐθνέων βασιλῆες, κατὰ δόξαν ἰητρικὴν, ἣ ἀληθὴς ἐοῦσα,
πάντα χόθεν ἴσχυεν ἔρχεσθαι, καὶ κατὰ πατρὸς, τοῦ ἐμέο, πέμπουσιν ἐπὶ Θεσσαλίης. ἐκεῖ γὰρ δὴ ὁ
ἐμὸς πατὴρ καὶ πρότερον καὶ νῦν οἴκησιν εἶχε καλέοντες αὐτὸν ἐς ἐπικουρίην χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου καὶ
ἄλλων κτεάτων, οὐ μὴν ἔφασε πέμψειν ἐξελῶ. ἀλλὰ καὶ ἰάσασθαι ὁκόσα αὐτὸς ἐθέλει ἐπαμύναντα.
ὁ δὲ ἐρώτησιν ποιησάμενος ὁκοῖαί τινες ἐν μέρει κινήσιες γίνονται. καὶ τά τε καύματα καὶ ἀνέμους. καὶ ἀ-
χλύας. καὶ τἄλλα ἃ πέφυκε κινεῖν παρὰ τὸ καθεστηκός. ὁκότε δὴ πάντων μαθήσει ἀνείλετο, τοὺς μὲν
χαίρειν ἐκέλευσεν, ὀπίσω ἀποφηνάμενος, μὴ οἷός τε εἶναι δύναμιν, ἐς χώρην τὴν ἐκείνων ἰέναι. ὅκως δὲ
εἶχε τάχεως, αὐτὸς μὲν Θεσσαλοῖς ἠρτύετο παραγγέλλειν, ὁκοίοις χρὴ τόποις κακοῦ τοῦ προσιόντος 30
εὐλάβειαν ποιέεσθαι. καὶ ξυγγράφων θεραπείην ἐξετίθει περὶ τὰς πόλιας. ἐμὲ δὲ ἐπὶ Μακεδονίης ἐξαπέ-
στειλε. βασιλεῦσι γὰρ Ἡρακλειδέων. οἳ ἐκεῖ κατέχουσι, πατρικὴ ξενίη ὑπῆρχεν ἡμῖν. κἀκεῖνο μὲν ἥκειν ἵνα με ὁ
πατὴρ ἐκέλευσεν, ἀπὸ Θεσσαλίας. ἀρήξων τοῖς ἐκεῖ. συνετέτακτο δέ μοι ξυμβαλεῖν ἐς πόλιν τὴν ἡ-
μετέρην. ἀδελφεὸν δὲ τὸν ἐμὸν Δράκοντα ἐκ Παγασέων ὁρμηθέντα, πλοῦν ποιέεσθαι ἐφ᾽ Ἑλλησπόντου
ἐκέλευσε. παραπλησίην δοὺς ὑποθήκην, ἣν αὐτὸς ἔπρηξεν. οὐ γὰρ πάντες τόποι τὰ αὐτὰ φέρου-
σι βοηθήματα. διὰ τὸ μὴ πάντα τὰ περιέχοντα ἐξ ἀέρος, ὅμοια εἶναι. Πόλυβον δὲ τὸν τὴν θυ-
γατέρα ἔχοντα, ἐμὴν δὲ ἀδελφεὴν, καὶ ἄλλους τῶν μαθητέων, διέπεμπεν ἐς ἑτέρας ἑτέρων καὶ
πρὸς ἀγορὰς καὶ ὁδοὺς παρεσομένων. ὅπως ὅτι πλείστοις ἐπαρήξαι. ὡς δὲ δὴ τὰ κατὰ Θεσσαλίην
ἰήσατο, ἐπορεύετο τοῖς ἐχομένοις ἔθνεσι βοηθέων. ἐπὶ Πύλας δὲ ἐλθὼν, Δωριεῦσι καὶ τοῖς ὁμοῦ
Φωκέων ἐπήρκεσε. καὶ ὁκότε δὴ ἐς Δελφοὺς ἀφίκετο, ὑπὲρ Ἑλλήνων ἱκεσίην ἔθετο τῷ θεῷ. καὶ 40
θύσας ἤνυε τὴν ἐπὶ Βοιωτῶν. τοῖς δ᾽ ἐκεῖ ἐπαμύνας ἀναλόγως, ἐν τῇ ὑμετέρῃ ἥκει. καὶ ἱκανὰ ἃ
νῦν ἐγὼ ἐπαγορεύω τὰ ὑμῖν σωτήρια ἐκθυμοῦ πάντως εἶπε. δοκέω δ᾽ ὑμῶν ὅτι ἀληθεύω, πολλοὺς
γινώσκειν. οὐ γὰρ πάλαι. ἀλλ᾽ ἔτος ἐστὶ τοῦτο ἔνατον, ἐξ οὗ διελήλυθα καὶ ἐπὶ Πελοπόννησον ἐστελλόμην.
καὶ τοῖς ἐκείνην οἰκέουσι βοηθήσων. πάντοθεν δ᾽ ἡμῖν καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀξίη τιμὴ ἀπήντα, ὥς τε μὴ με-
ταμέλεσθαι ὅτι οὐκ ἠλλαξάμεθα χρηματισμοῦ τοῦ ἐξ Ἰλλυριῶν. καὶ Παιόνων. παρὰ δὲ τὰς ἄλλας
πόλιας τὰ παρ᾽ ὑμέων δοθέντα μεγάλα ἦν. ἥ τε γὰρ πολιτείη ἡ ὑμετέρη ὑπερῆγε τὰς ἑτέρων. αἵ τ᾽
Ἀθῆναι ὑψηλότερόν τι τῶν ἄλλων πόλεων ἐς δόξαν. καὶ ὁ ἐν τῷ ὑμετέρῳ θεάτρῳ χρυσὸς στέφανος ἐπι-
τεθεὶς, ζήλου πρὸς τὸ ἄκρον ἦγεν. ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ καλὸν ὑπερεβάλεσθε. μυήσαντες τὰ Δήμητρος καὶ
Κόρης μυστήρια καὶ ὄργια. καὶ τὸν πατέρα καὶ ἐμὲ δημοσίᾳ. τρεῖς μὲν αὗται μοι εἰσὶν ἀνύοντι ἐξελκέα τε
τοὺς λόγους, χοινίων προέχεσθαι. πολιός τε καὶ προγόνων, καὶ πατρὸς τοῦ ἐμέο χάριτας ξὺν πολλοῖς Ἑλ- 50
λήνων. τετάρτην δ᾽ ἀναλήψομαι λέγειν ὑπουργίην. ἣν ὡς ὑπεθέμην εἰς ὑμᾶς ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς
κατεθέμεθα. ὅτε γὰρ Ἀλκιβιάδην ἐξέπεμπεν ἐπὶ Σικελίης, πολλῇ μὲν δυνάμει, οὐχ οὕτω δὲ πολλῇ
ὡς θαυμαστῇ, εἰ γὰρ ὡς ἔργα λόγου, ἐν ἐκκλησίῃ ὑπὲρ ἰητροῦ προσαπεσόντος ὃν δέοι ἀκολουθεῖν τῷ
στρατεύματι, παρελθὼν ὁ πατὴρ ὑπέσχετο ἐμὲ ἐπὶ τὰ ὑμέτερα σώματα δώσειν τοῖς ἰδίοις δα-

πανήμασι κατεσκευασμένον. καὶ ἄτερ μισθῶν αὐτήσιος ἕως ἄν, ὁ στόλος ἀποδημῇ. ἐν ἐλάσσονι τι-
θέμενος τὸ λυσιτελὲς ἀξιόχρεως ἐὼν, τῆς ὑμέων χρείης ἐσσομένης. ἐγὼ γὰρ οὐχ, ὅπως ἄν, τὰ ὑπάρ-
χοντα κατέσχε πάντων. ὃ ἐποιέον ὑμέων ὑπουργέων. ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοισι μεγάλοισιν ἔργοισιν ἐτετάγ-
μην. καὶ τοῦτο ἐλάχιστον τῶν μελλόντων ῥηθήσεσθαι. προείλετο γὰρ μᾶλλον ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ τῷ υἱεῖ
καὶ ἐν γῇ ἰθνεία σαλεύειν καὶ κατὰ θάλασσαν, καὶ κατὰ κινδύνους πολεμικούς. καὶ κατὰ ἀῤῥω-
στίας, αἳ τοῖς ἐν πλανώδεσι βίοις εἰθισμέναι εἰσὶ μᾶλλον προσκαθίζειν, ἢ τοῖς ἐν τεταγμένῃ ζωῇ. ἠ-
πίστατο γὰρ χάριτα χάριτι μετρεῖσθαι. καὶ μὴ δεῖ περί τι ὠνευμένοις, ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρας συναλ-
λάξας ἅπαξ ἀπιέναι. ὁ μὲν δὴ τοιούτων ὑπῆρξεν. ἐγὼ δὲ ἅτε παῖς ἐὼν ἐκείνου, οὐδὲν ἔλλειπω φι-
λοτιμίης καὶ τέχνης βοηθέων, καὶ κινδυνεύων ξὺν ὑμέων ὁκότε που καιρὸς εἴη. καὶ ἐς ταῦτα με ἀμ-
10 φότερα οὔτε νοῦσος. οὔτε κακοπαθείη. οὔτε φόβος ἐν θαλάσσῃ καὶ ὁ ἐν χερσὶ πολεμίων εἴργει. μαρ-
τυρίη δὲ οὐκ ἐν ἄλλοις τισὶν, ἐν δ' ὑμέων αὐτοῖς κεῖται. ὥστε εἴ τῳ ἀντιλεκτέον, ἀντειπάτω μηδὲν ὀκνήσας.
ἀλλ' οὐ δοκέω ψεύδεσθαι. ταῦτα δὲ πρήξας ἤδη τρία ἔτεα, στεφανωθείς τε χρυσέῳ στεφάνῳ. καὶ
ἐπὶ κάλλιον εὐφημεύμενος, ἐς τὴν ἰδίην ἀπῆλθον ἤδη γάμον. ὡς διαδόχου καταστήσαιμι καὶ τέχνης
καὶ γενεῆς ἡμετέρης. ἃ μὲν δὴ παρὰ πόλιος προγόνων. παιδός τε καὶ ἐμέο ὑμέων ὑπάρχει, ταῦτ' ἐστίν.
εἴρηται δὲ καὶ ὧν ἡμεῖς παρ' ὑμέων ἐπαυράμεθα. δοκέω δὲ πολλοὺς ὑμέων θαυμάζειν, ὅτεων χάριν ταῦ-
τα ἀναμεμέτρηται. ὡς οὖν καὶ ὑμέες εἰδῆτε. καὶ ἐμοὶ γίνηται ἃ ἐγὼ ἐπιθυμέω, καιρὸς λέγειν. ὁ
πατὴρ ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι καὶ ἐγὼ, αἰτεόμεθα ὑμέας, οὕτω γὰρ εἰπεῖν ἐλευθέρους καὶ φίλους πα-
ρὰ φίλων τυχεῖν ἐλευθέρων, ἐκ πατρίδος τῆς ἡμετέρης ὅπλα πολέμια μὴ ἄρασθαι. εἰ δὲ δεῖ ὥσ-
περ ἴσως δεῖ, τοὺς ὑπὲρ τῆς αὐτῶν προεληλυθότας. καὶ δεόμεθα μὴ ἡμέας ἐόντας ἀξιωμάτων με-
20 γάλων καὶ τοιουτέων προϋπάρξαντας, ἐν δούλων μοίρῃ τιθήσεσθαι. ἔτι δὲ καὶ γὰρ οὕτως ἁρμόσει
λέγειν, ἱκετεύομεν περιιήσεσθαι τὰ ἡμέτερα, ὑμέων αὐτοῖς δουρίκτητα. πολὺ μειόνων ἢν ἐπάνω γε-
νήσεσθαι. ἀλλ' ὑπιδέσθαι καὶ τοῦτο, ὅτι ἑτέρως ἑτέρα ἡ τύχη ταχύνει. καὶ ποτὲ μικρῶν μεγάλοι
προσεδεήθησαν. καὶ οἱ καρτεροὶ δι' ἀσθενέας σωτηρίης ἔτυχον. δοκέω δὲ σύνδηλον ὡς μὴ ἐνδηλότερον
εἴπω ὅτι ἐφ' ἑνὶ ἀνδρὶ, οὐ πόλις, ἀλλὰ πολλὰ ἔθνεα ἤδη ποτὲ ὤφθη ὠφεληθέντα, ἐν πολεμικοῖς. καὶ
ἔνθα τέχνη ἰσχύει, μὴ δὲ ἡμέας ἀποβάλλησθε. καὶ γὰρ οὐδὲ ἀπόβλητοί ἐσμεν ὡς ἐν ὑμέων μαρτυρίη
κεῖται. ἀλλ' ἀρχὴν μὲν οἱ θεοὶ ἔνθεν γένος εὐχόμεθ' εἶναι ἀσκληπιὸς καὶ ἡρακλῆς ἐπ' ὠφελείῃ ἀν-
θρώπων ἐγένοντο. καὶ τούτους δι' ἀρετῆς τῆς ἐνταῦθα ἐν θεῶν χώρῃ ἔχουσι πάντες. πόλις δὲ ἐμὴ καὶ
ἐγὼ ὁ λέγων, ἐς τοιούτους ἀνερχόμεθα, ὡς ἀνθρώπων λόγοι κατέχουσιν. ὅθεν δὴ καὶ ὑπὲρ ἑλλήνων
φανεύμεθα ἀμφότεροι ταύτῃ προϊστάμενοι καὶ ἤδη παντὶ καλλίστῳ. οὐ γὰρ μῦθος τὰ τρωϊκὰ ἀλλ'
30 ἔργα ἐν οἷς ἡ κῶς ξὺν τοῖς ἑωυτοῖσιν νήσοισιν οὐ πολλοστή. μεγίστη δ' ἐς συμμαχίην ἐστίν. οὕτως δὲ καὶ
ἀσκληπιοῦ παῖδες. οὐ τέχνῃ μόνον. ἀλλὰ καὶ ὅπλοις ἐπήρκεσαν ἕλλησι. μαχάων γέ τοι κατέθετο ἐν
τῇ τρωάδι. ὅτε ὡς οἱ ταῦτα γράφοντες λέγουσιν, ἐξ ἵππου ἐς πόλιν τὴν πριάμου εἰσῆλθε. μὴ δὴ μή-
τε καθότι ἔμφυλοι, μήτε καθότι ἐξ ἐπαρηγόντων, ἐπαρήγοντες γεγόναμεν ἕλλησιν, ἀδικήσητε ἡ-
μέας. οὐ μανέω δὲ, οὐδὲ τὰ κρισαῖα αὖθις. οὔτε τὰ πρόσω καὶ λέγων. ὁκότε καὶ ἀκήκοά τε καὶ ἐν χερ-
σὶν μᾶλλον τῶν ἀρτίως εἰρημένων ἐστίν. ἐνθυμέω δὲ λάβετε καὶ οὕτως εὐεργέτας μὴ ὅσιον ἀδικέειν. ἡ-
μέας δὲ εὐεργέτας ὡς τὰ ἔργα φησί. τίνες φανεῖσθε εἰ πατρῴων γεγονότες, οἵων οἱ μυθολόγοι εἶπον,
τὸ ἀδικεῖν ἀντὶ τοῦ χρηστοὶ εἶναι αἱρεῖσθε. οὐ γὰρ ἐθέλω πικρότερον λέγειν. κεῖνοι γὰρ ὦ ἄνδρες ἀθη-
ναῖοι, ἡρακλείδαις μὲν ἔτινον χάριτας. ἑτέροις δὲ πολλοῖς εὐεργετηθέντες ἐπήρκεσαν. ὑπολείποι δ' ἄν
με, ἡ ἡμέρη μακρὰ λέγοντα, εἰ διεξίοιμι ὁκόσοις ὁκόσα ἀπήντηκεν ἀγαθὰ οὐδὲν ἐν χρείῃ ὑμέων ἐπεγο-
40 νόσι. περιβλέψατε δὲ ἑωυτούς. καὶ μὴ δὲ ἐμοῦ εἰπόντος, γνῶτε ὁκοῖα πρήσσετε. κακὸν ἔξουσιν ὦ ἄν-
δρες ἀθηναῖοι. οὐ γὰρ ἐπίσταται τὰ ἑωυτῆς, μέτρῳ ταμιεύεσθαι. ἀλλὰ δὴ τινὰς καὶ πόλιας καὶ
ἔθνεα ἐλυμήνατο. ἐς ἑτέρους δὲ οἱ ἐς κάτοπτρον βλέψαντες, ἴδετε αὐτοὶ ἃ ποιέετε. καὶ ἐγὼ ἀλη-
θέα λέγω. καὶ νέος δὲ νόμος, ὅστις εὐτυχίῃ πεποιθὼς, μὴ καὶ ἐς τὰ δυσπετέα βλέπειν, οὐχ ὑμέτε-
ρον. πολλὰ γὰρ καὶ ὧδε δαίμονες πεπείρησθε. οὐδὲν ὑμέας ἀδικέομεν. εἰ δὲ καὶ ἀδικέομεν, μὴ ὅπλοις.
ἀλλὰ λόγῳ κριθῶμεν. παραιτέομαι δὲ ὑμέας καὶ τοῦτο, μὴ ποιῆσαι χάριν ἑτέροις ὀφειλῆσαι, ἐπι-
κουρήσασιν ἡμῖν. ἐπικουρήσουσι γὰρ ἢν ὀρθῶς ποιέωσιν. οἵ τε ἐν τῆς θεσσαλίης. ἄργος. λακεδαίμο-
νος. μακεδονίης βασιλεῖς. εἴπου ἕτεροι ἡρακλεῖδαι. ἢ ἡρακλειδέων συγγενέες οἰκέουσι. κρέσσον ἄτερ
βίης τὰ δίκαια περιιέναι, ἢ βιασθέντας. οὐκ εἶπον δ' ἐπανάστασιν. τοῦτο δὲ φανερὸν ποιέω, ὅτι πολλοῖσι
μελόμεθα ἢ μελησόμεθα. εἰ μὴ πάντα χθὲν οἴχεται τὸ χρηστόν. ἀνθρώπους ἔτι [illegible]. ἐγὼ μὲν οὖν μικρὴ
50 γάρ μοι δύναμις λόγου, ἅτε πρὸς ἑτέρων ἐπιμέλειαν ἡρμοσμένῳ, ἐνταῦθα καταπαύσω. ἀξιῶ δὲ
πρὸς ξένους ἡμετέρους. καὶ τοὺς ὑμέων συμβούλους εἰθισμένους εἶναι, καὶ θεῶν καὶ ἡρώων ἕνεκα καὶ
χαρίτων, αἳ ἀνθρώποις παρ' ἀνθρώπων γίνονται, ἔχθρας μὲν εἴργειν τὰς ἀλλήλων ὑμέας. ἐς δὲ φίλα
προτρέπεσθε. εἰ γὰρ μὴ ἐν τῇ ὑμετέρῃ πόλει τουτέων ἐπιτευξόμεθα, οὐκ οἶδ' ὅκου ἐλθόντες, ὧν ἱμεί-
ρομεν. ἐγκυρήσομεν.

* A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z. AA BB CC DD EE FF.

Omnes sunt quaterniones præter * ternionem, & FF quinternionem.

Venetiis in ædibus Aldi, & Andreæ Asulani Soceri.
Mense Maii. M. D. XXVI.

ALDVS. M. R.